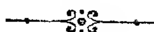
BIBLIA

ADICĂ

DUMNEZEEASCA SCRIPTURĂ

A

LEGII VECHI ȘI A CELEI NOUĂ

TIPĂRITĂ

IN ZILELE MAJESTĂȚEI SALE

CAROL I

REGELE ROMÂNIEI

IN AL 49 AN DE SLĂVITĂ DOMNIE

EDIȚIA SFÂNTULUI SINOD

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

60.—Strada Principatele Unite—60.

1914.

DUMNEZEEASCA SCRIPTURĂ

A

LEGII VECHI

FACEREA

CAP. 1.

Facerea lumii.

ntru început au făcut Dumne-
zeu cerul și pământul.
2. Și pământul erà nevăzut
și netocmit și întunerec erà deasu-
pra adâncului; și Duhul lui Dumne-
zeu se purtà pre deasupra apei.
3. Și au zis Dumnezeu: să se facă
lumină și s'a făcut lumină.
4. Și au văzut Dumnezeu lumina
că este bună; și au despărțit Dum-
nezeu între lumină și între întunerec.
5. Și au numit Dumnezeu lumina
ziuă și întunerecul l-au numit noap-
te. Și s'a făcut seară și s'a făcut
dimineață; zi una.
6. Și au zis Dumnezeu să se facă
tărie în mijlocul apei; și să fie de-
spărțind apă de apă; și s'a făcut
așà.
7. Și au făcut Dumnezeu tăria; și
au despărțit Dumnezeu între apa,
care erà supt tărie și între apa care
erà deasupra tăriei.
8. Și au numit Dumnezeu tăria
cer; și au văzut Dumnezeu că este
bine; și s'a făcut seară și s'a făcut
dimineață; ziua a doua.
9. Și au zis Dumnezeu: să se a-
dune apa cea de supt cer într'o
adunare, și să se arate uscatul; și
s'a făcut așà; și s'a adunat apa cea
de supt cer întru adunările sale; și
s'a arătat uscatul.
10. Și au numit Dumnezeu usca-
tul pământ și adunările apelor le-au
numit mări; și au văzut Dumnezeu
că este bine.
11. Și au zis Dumnezeu: să răsară
pământul iarbă verde, care să se-
mene sămânță după fel și după a-
semănare, și pom roditor, care să
facă rod, căruia să fie sămânța lui
într'însul după fel pre pământ; și
s'a făcut așà.
12. Și a dat din sine pământul iar-
bă verde, care seamănă sămânță du-
pă fel și după asemănare ; și pom

1. *1.* Ioan 1, 1, 2; Evr. 1, 10; Ps. 101, 26. *2.* Ps. 32, 6. *3.* 2 Cor. 4, 6; Ps. 32, 9. *4.* Is. 45, 7. *5.* Ps. 73, 17. *6.* Ier. 10.11, 12. *7.* Ps. 135, 6; 103, 3; 148, 4.

8. Ier. 10, 12; 51, 16. *9.* Iov 38, 8; Ps. 32, 7; 103, 10. *10.* Ps. 88, 12. *11.* Luc. 6, 44.

roditor, care face rod, a căruia sămânța lui este într'însul după fel pre pământ; și au văzut Dumnezeu că este bine.
13. Și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a treia.
14. Și au zis Dumnezeu: să se facă luminători întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ și să desparță între zi și între noapte. Și să fie spre semne și spre vremi și spre zile și spre ani.
15. Și să fie spre luminare întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ și s'a făcut așà.
16. Și au făcut Dumnezeu doi luminători mari: luminătorul cel mai mare spre stăpânirea zilei; iară luminătorul cel mai mic spre stăpânirea nopții și stelele.
17. Și i-au pus pre ei Dumnezeu întru tăria cerului, ca să lumineze pre pământ.
18. Și să stăpânească preste zi și preste noapte și să desparță între lumină și între întunerec; și au văzut Dumnezeu că este bine.
19. Și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a patra.
20. Și au zis Dumnezeu: să scoață apele vietăți cu suflete vii și pasări sburătoare pre pământ supt tăria cerului; și s'a făcut așà.
21. Și au făcut Dumnezeu chiții cei mari și tot sufletul vietăților, ce se târăsc, care le-au scos apele după felul lor; și toată pasărea sburătoare după fel; și au văzut Dumnezeu că sunt bune.
22. Și le-au binecuvântat Dumnezeu, zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți apele mării, și cele sburătoare să se înmulțească pre pământ.
23. Și s'a făcut seară, și s'a făcut dimineață; ziua a cincea.
24. Și au zis Dumnezeu: să scoață pământul suflet viu după fel de cele cu patru picioare și de cele ce se târăsc și hiare pre pământ după fel; și s'a făcut așà.
25. Și au făcut Dumnezeu hiarele pământului după felul lor și dobitoacele după felul lor și toate cele ce se târăsc pre pământ după felul lor; și au văzut Dumnezeu că sunt bune.
26. Și au zis Dumnezeu: să facem om după chipul nostru și după asemănare; și să stăpânească peștii mării și pasările cerului și dobitoacele și tot pământul și toate vietățile cele ce se târăsc pre pământ.
27. Și au făcut Dumnezeu pre om, după chipul lui Dumnezeu l-au făcut pre dânsul, bărbat și femee i-au făcut pre ei.
28. Și i-au binecuvântat pre ei Dumnezeu zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul; și-l stăpâniți pre el și stăpâniți peștii mării și pasările cerului și toate dobitoacele și tot pământul și toate vietățile, care se târăsc pre pământ.
29. Și au zis Dumnezeu: iată am dat vouă toată iarba, ce face sămânță de semănat, care este deasupra a tot pământul; și tot pomul, care are întru sine rod cu sămânță de semănat, va fi vouă de mâncare.
30. Și tutulor hiarelor pământului și tutulor pasărilor cerului și tutulor vietăților, ce se târăsc pre pământ, care au întru sine suflare de viață, și toată iarba verde de mâncare; și s'a făcut așà.
31. Și au văzut Dumnezeu toate câte au făcut și iată erau bune foarte; și s'a făcut seară și s'a făcut dimineață; ziua a șasea.

---

14. Ps. 135, 6—9; 8, 4. *16.* Ps. 135, 6—9; 8, 4. *18.* Ps. 103, 20, 21. *21.* Ps. 103, 26. *22.* 8, 16; 9, 1; 35, 11.

26. 5, 1; 9, 6. *27.* Col. 3, 10; Mat. 19, 4; Marc 10, 6. *28.* 8, 16; 9, 2; 35, 11. *29.* 9, 3. *31.* Sirah 39, 21.

CAP. 2.

Sfințirea zilei a șaptea. Așezarea omului în Raiu. Căsătoria.

Și s'au săvârșit cerul și pământul și toată podoaba lor.

2. Și au săvârșit Dumnezeu în ziua a șasea lucrurile sale, care au făcut; și s'au odihnit în ziua a șaptea de toate lucrurile sale, care au făcut.

3. Și au binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și o au sfințit pre ea; că întru aceea s'au odihnit de toate lucrurile sale, care au început Dumnezeu a face.

4. Aceasta este cartea facerii cerului și a pământului, când și în care zi au făcut Domnul Dumnezeu cerul și pământul.

5. Și toată verdeața câmpului mai înainte de ce s'a făcut pre pământ și toată iarba țarinii mai înainte de ce a răsărit, că nu dedese Dumnezeu ploaie pre pământ și om nu erà, care să-l lucreze pre dânsul.

6. Și izvor ieșeà din pământ și adăpà toată fața pământului.

7. Și au făcut Dumnezeu pre om, țărână luând din pământ și au suflat în fața lui suflare de vieață și s'a făcut omul cu suflet viu.

8. Și au sădit Dumnezeu Raiu în Edem către răsărit; și au pus acolo pre omul pre care l-au făcut.

9. Și au făcut Dumnezeu să răsară încă din pământ tot pomul frumos la vedere și bun la mâncare; și pomul vieții în mijlocul Raiului și pomul științii binelui și al răului.

10. Și rîu ieșeà din Edem, ca să ude Raiul, care de acolo se împarte în patru rîuri.

11. Numele unuia Fison: acesta încunjură tot pământul Evilatului; acolo este aur.

12. Și aurul pământului aceluia este bun, și acolo este rubin și piatră verde.

13. Și numele rîului celui de al doilea Gheon: acesta încunjură tot pământul Etiopiei.

14. Și rîul cel de al treilea Tigru: acesta curge spre Asiria. Iară rîul al patrulea Eufrat.

15. Și au luat Domnul Dumnezeu pre omul, pre carele l-au făcut și l-au pus în Raiul desfătării să-l lucreze și să-l păzească.

16. Și au poruncit Domnul Dumnezeu lui Adam, zicând: din tot pomul, care este în Raiu să mănânce;

17. Iară din pomul științii binelui și al răului să nu mâncați dintr'însul, că ori în ce zi veți mâncà din el cu moarte veți murì.

18. Și au zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur, să-i facem ajutor asemenea lui.

19. Și au făcut Dumnezeu încă din pământ toate hiarele țarinii și toate pasările cerului, și le-au adus la Adam să vază, ce nume le va pune; și tot sufletul viu, cum l-a numit Adam, acesta este numele lui.

20. Și a pus Adam nume tutulor dobitoacelor și tutulor pasărilor cerului și tutulor hiarelor pământului; iară lui Adam nu s'a aflat ajutor asemenea lui.

21. Și au pus Dumnezeu somn în Adam și a adormit; și au luat o coastă dintru ale lui și au plinit cu carne locul ei.

22. Și au făcut Dumnezeu coasta, care o au luat din Adam, muere, și o au adus pre ea la Adam.

23. Și a zis Adam: iată acum os din oasele mele și trup din trupul meu, aceasta se va chemà femee, pentru că din bărbatul său s'a luat.

24. Pentru aceea va lăsà omul pre tatăl său și pre muma sa și se

---

2. *1.* Eșire, 20, 11; 31, 17. *2.* 2 lege 5, 14; Evr. 4, 4. *5.* 3, 23. *7.* 1 Cor. 15, 45.

17. Rom. 5, 12. *21.* 1 Cor. 11, 8. *22.* 1 Tim. 2, 13. *24.* Mat. 19, 5; Marc. 10, 7.

va lipì de femeia sa și vor fi amândoi un trup.

25. Și erau amândoi goli și Adam și femeea lui, și nu se rușinau.

CAP. 3.

Căderea strămoșilor în păcat. Pedeapsa. Făgăduința Mesiei.

Iară șarpele erà mai înțelept decât toate hiarele cele de pre pământ, care le-au făcut Domnul Dumnezeu; și a zis șarpele către femee: ce este, că au zis Dumnezeu să nu mâncați din tot pomul Raiului?

2. Și a zis femeea către șarpe: din tot pomul care este în Raiu mâncăm.

3. Iară din rodul pomului, care este în mijlocul Raiului au zis Dumnezeu: să nu mâncați dintr'însul, nici să vă atingeți de dânsul, ca să nu muriți.

4. Și a zis șarpele către femee: nu veți murì cu moarte.

5. Că știe Dumnezeu, că ori în ce zi veți mâncà dintr'însul, se vor deșchide ochii voștri și veți fi ca niște dumnezei cunoscând binele și răul.

6. Și a văzut femeea, că bun este pomul la mâncare și plăcut ochilor la vedere, și cum că frumos este a cunoaște; și luând din rodul lui a mâncat și a dat și bărbatului său și a mâncat cu dânsa.

7. Și li s'au deșchis ochii amândurora și au cunoscut că erau goli; și au cusut frunze de smochin și ș'au făcut acoperemânturi împrejurul trupului.

8. Și au auzit glasul Domnului Dumnezeu umblând prin Raiu după amieazăzi, și s'au ascuns Adam și femeea lui de către fața Domnului Dumnezeu între pomii Raiului.

9. Și au strigat Domnul Dumnezeu pre Adam și au zis lui: Adame, unde ești?

10. Iar el a zis: glasul tău am auzit umblând prin Raiu și m'am temut, că gol sunt și m'am ascuns.

11. Și i-au zis Dumnezeu: cine ți-a spus ție că ești gol? fără numai că ai mâncat din pomul, din carele ți-am poruncit numai dintru acesta să nu mănânci.

12. Și a zis Adam: muerea care mi-ai dat să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom și am mâncat.

13. Și au zis Domnul Dumnezeu muerii: de ce ai făcut aceasta? Și a zis muerea: șarpele m'a amăgit și am mâncat.

14. Și au zis Domnul Dumnezeu șarpelui: pentrucă ai făcut aceasta, blestemat să fii tu din toate dobitoacele și din toate hiarele pământului; pre pieptul tău și pre pântece te vei târî și pământ vei mâncà în toate zilele vieții tale.

15. Vrăjmășie voiu pune între tine și între femee și între sămânța ta și între sămânța ei; acela va păzì capul tău și tu vei păzì călcâiul lui.

16. Muerii au zis: înmulțind voiu înmulțì necazurile tale și suspinul tău, în dureri vei naște fii și spre bărbatul tău va fi întoarcerea ta; și el te va stăpânì.

17. Iară lui Adam au zis: pentru că ai ascultat glasul femeii tale și ai mâncat din pomul, din care ți-am poruncit ție, numai dintru acela să nu mănânci, și ai mâncat dintr'însul, blestemat să fie pământul întru lucrurile tale; întru necazuri vei mâncà dintr'însul în toate zilele vieții tale.

18. Spini și pălămidă va răsărì ție, și vei mâncà iarba pământului.

19. Intru sudoarea feții tale vei

---

25. 3, 7.
3. *1.* 2, 17, Apoc. 12, 9; 20, 2. *4.* 2. Cor. 11, 3; Ioan 8, 44. *5.* v. 22. *6.* Iac. 1, 14; Timot. 2, 14. *7.* 2, 25.

11. 2, 16, 17. *15.* 1 Ioan 3, 8. *16.* Efes. 5, 22, Tit. 2, 5. *19.* 2 Tesal. 3, 10. Sirah 17, 1.

mâncà pâinea ta, până când te vei întoarce în pământ din care eşti luat: că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce.

20. Şi a pus Adam numele femeii sale Eva, adică Vieaţă, pentrucă ea este mumă tuturor celor vii.

21. Şi au făcut Domnul Dumnezeu lui Adam şi femeii lui îmbrăcăminte de piele şi i-au îmbrăcat pre ei.

22. Şi au zis Dumnezeu: iată Adam s'a făcut ca unul din noi cunoscând binele şi răul! Şi acum, ca nu cumvà să'şi tinză mâna sa şi să ia din pomul vieţii şi să mănânce şi să trăească în veci,

23. L-au scos pre el Domnul Dumnezeu din Raiul desfătării, ca să lucreze pământul din care s'a luat.

24. Şi au scos Domnul Dumnezeu afară pre Adam şi l-au pus pre el în preajma Raiului desfătării; şi au pus Heruvimi şi sabie de foc învârtitoare, ca să păzească calea pomului vieţii.

CAP. 4.

Cain şi Avel. Urmaşii lor.

Iar Adam a cunoscut pre Eva femeea sa, şi zămislind ea a născut pre Cain, şi a zis: dobândit-am om prin Dumnezeu.

2. Şi a mai născut pre Avel fratele lui, şi a fost Avel păstor de oi; iară Cain a fost lucrător de pământ.

3. Şi a fost după câteva zile a adus Cain din rodurile pământului jertfă lui Dumnezeu.

4. Şi a adus şi Avel din cele întâi născute ale oilor sale şi din grăsimea lor; şi au căutat Dumnezeu spre Avel şi spre darurile lui.

5. Iară spre Cain şi spre jertfele lui nu s'au uitat, şi s'a întristat Cain foarte şi s'a mâhnit faţa lui.

6. Şi au zis Domnul Dumnezeu lui Cain: de ce te-ai întristat şi pentruce s'a mâhnit faţa ta?

7. De ai fi adus drept şi ai fi împărţit drept, n'ai fi păcătuit. Taci, la tine se va întoarce şi tu îl vei stăpânì pre acela.

8. Şi a zis Cain către Avel fratele său: să ieşim la câmp; şi a fost când erau ei în câmp, s'a sculat Cain asupra fratelui său Avel şi l-a omorît pre el.

9. Şi au zis Domnul Dumnezeu către Cain: unde este Avel fratele tău? Iar el a zis: nu ştiu; au doar păzitor sunt eu fratelui meu?

10. Şi au zis Domnul: De ce ai făcut aceasta? Glasul sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ.

11. Şi acum blestemat să fii tu pre pământul, care a deschis gura sa să primească sângele fratelui tău din mâna ta.

12. Când vei lucrà pământul, nu va adaoge a da ţie puterea sa; gemând şi tremurînd vei fi pre pământ.

13. Şi a zis Cain către Domnul: mai mare este vina mea decât a mi se ertà mie.

14. De mă scoţi astăzi de pre faţa pământului şi dela faţa ta mă voiu ascunde; şi voiu fi gemând şi tremurînd pre pământ şi va fi tot cel ce mă va aflà, mă va omorî.

15. Şi au zis lui Domnul Dumnezeu: nu aşà; tot cel ce va omorî pre Cain, de şapte ori se va pedepsì, şi au pus Domnul Dumnezeu semn lui Cain, ca să nu-l omoare oricine îl va aflà pre el.

16. Şi a ieşit Cain dela faţa lui Dumnezeu şi a lăcuit în pământul Neid în preajma Edemului.

---

22. v. 5.
4. *4.* Evr. 11, 4.

7. Rom. 6, 12, 16. *8.* Mat. 23, 35; 1 Ioan 3, 12. *10.* Evr. 12, 24.

17. Şi a cunoscut Cain pre femeea sa, şi zămislind a născut pre Enoh; şi a zidit cetate şi a chemat cetatea pre numele fiului său Enoh.
18. Şi s'a născut lui Enoh Gaidad; şi Gaidad a născut pre Maleleil; şi Maleleil a născut pre Matusala; şi Matusala a născut pre Lameh.
19. Şi a luat Lameh două femei: numele uneia Ada şi numele cei-lalte Sella.
20. Şi a născut Ada pre Iovil, acesta a fost tată hrănitorilor de dobitoace, cari locuesc în colibi.
21. Şi numele fratelui lui: Iuval; acesta a fost care a izvodit canonul şi lăuta.
22. Iară Sella a născut pre Tovel; acesta a fost bătător cu ciocane, faur de aramă şi de fier. Iară sora lui Tovel, Noema.
23 Şi a zis Lameh femeilor sale Adei şi Sellei: ascultaţi glasul meu, femeile lui Lameh; băgaţi în urechi cuvintele mele, că bărbat am omorît spre rană mie şi tânăr spre vătămare mie.
24. Că de şapte ori s'a izbândit despre Cain; iar despre Lameh de şaptezeci de ori câte şapte.
25. Şi a cunoscut Adam pre Eva, femeea sa, şi zămislind a născut fiu; şi a chemat numele lui Sit, zicând: că mi-a ridicat mie Dumnezeu altă sământă în locul lui Avel, pre care l'a omorît Cain.
26. Şi lui Sit s'a născut fiu şi i-a pus numele lui Enos: acesta a nădăjduit a chemà numele Domnului Dumnezeu.

CAP. 5.

Neamurile Patriarhilor dela Adam până la Noe.

Aceasta este cartea facerii oamenilor, în care zi au făcut Dumnezeu pre Adam, după chipul lui Dumnezeu l-au făcut pre el.
2. Bărbat şi femee i-au făcut pre ei, şi i-au binecuvântat; şi au chemat numele lui Adam, în ziua în care i-au făcut pre ei.
3. Şi a trăit Adam două sute şi treizeci de ani şi a născut fiu după chipul şi asemănarea sa; şi a numit numele lui Sit.
4. Şi au fost zilele lui Adam, care le-au trăit, dupăce a născut pre Sit, ani şapte sute; şi a născut fii şi fete.
5. Şi au fost toate zilele lui Adam, care le-a trăit, nouă sute şi treizeci de ani; şi a murit.
6. Şi a trăit Sit ani două sute şi cinci; şi a născut pre Enos.
7. Şi a trăit Sit, dupăce a născut pre Enos, ani şapte sute şi şapte; şi a născut fii şi fete.
8. Şi au fost toate zilele lui Sit ani nouă sute şi doisprezece; şi a murit.
9. Şi a trăit Enos ani o sută şi nouăzeci; şi a născut pre Cainan.
10. Şi a trăit Enos, dupăce a născut pre Cainan, ani şapte sute cincisprezece; şi a născut fii şi fete.
11. Şi au fost toate zilele lui Enos ani nouă sute cinci; şi a murit.
12. Şi a trăit Cainan ani o sută şaptezeci; şi a născut pre Maleleil.
13. Şi a trăit Cainan, dupăce a născut pre Maleleil, ani şapte sute patruzeci; şi a născut fii şi fete.
14. Şi au fost toate zilele lui Cainan ani nouă sute zece; şi a murit.
15. Şi a trăit Maleleil ani o sută şasezeci şi cinci; şi a născut pre Iared.
16. Şi a trăit Maleleil, dupăce a născut pre Iared, ani şapte sute treizeci; şi a născut fii şi fete.
17. Şi au fost toate zilele lui Maleleil ani opt sute nouăzeci şi cinci; şi a murit.

26. 5, 6.
5. 1, 26; 9, 6; Col. 3, 10. Inţelep. 2, 23.
6. 4, 26.

18. Și a trăit Iared ani o sută șase-
zeci și doi; și a născut pre Enoh.
19. Și a trăit Iared, dupăce a nă-
scut pre Enoh, ani opt sute; și a
născut fii și fete.
20. Și au fost toate zilele lui Iared
ani nouă sute șasezeci și doi; și a
murit.
21. Și a trăit Enoh ani o sută șase-
zeci și cinci; și a născut pre Ma-
tusala.
22. Și bine a plăcut Enoh lui Dum-
nezeu; și dupăce a născut pre Ma-
tusala, a trăit Enoh două sute de
ani; și a născut fii și fete.
23. Și au fost toate zilele lui Enoh
ani trei sute șasezeci și cinci.
24. Și bine a plăcut Enoh lui Dum-
nezeu și nu s'a aflat, pentrucă l-a
mutat pre dânsul Dumnezeu.
25. Și a trăit Matusala ani o sută
optzeci și șapte; și a născut pre
Lameh.
26. Și a trăit Matusala, dupăce a
născut pre Lameh, ani șapte sute
optzeci și doi; și a născut fii și fete.
27. Și au fost toate zilele lui Ma-
tusala, care le-a trăit, ani nouă sute
șasezeci și nouă; și a murit.
28. Și a trăit Lameh ani o sută
optzeci și opt; și a născut fiu.
29. Și a chemat numele lui Noe,
zicând: acesta va face să odihnim
de lucrurile noastre și de necazu-
rile mâinilor noastre și de pămân-
tul, care l-au blestemat Domnul Dum-
nezeu.
30. Și a trăit Lameh, dupăce a nă-
scut pre Noe, ani cinci sute șase-
zeci și cinci; și a născut fii și fete.
31. Și au fost toate zilele lui La-
meh ani șapte sute cincizeci și trei;
și a murit.
32. Și erà Noe de cinci sute de
ani; și a născut Noe trei feciori: pre
Sim pre Ham și pre Iafet.

21. Iuda 14. *22.* Sirah. 44, 16; Evr. 11, 5.
24. Intelep. 4, 11; Sirah 44, 16.
32. 6, 10; 10, 1.

CAP. 6.

Vestirea potopului, Facerea corăbiei.

Și a fost când au început oamenii
a se înmulți pre pământ și li
s'au născut lor fete.
2. Văzând fiii lui Dumnezeu pre fe-
tele oamenilor că erau frumoase, s'au
luat lor femei din toate care au ales.
3. Și au zis Domnul Dumnezeu:
nu va rămâneà Duhul meu în oa-
menii aceștia în veac, pentrucă tru-
puri sunt și vor fi zilele lor o sută
și douăzeci de ani.
4. Și erau uriași pre pământ în
zilele acelea; și după aceia când in-
trau fiii lui Dumnezeu la fetele oa-
menilor și le nășteau lor, aceia erau
uriași, din veci oameni numiți.
5. Iară văzând Domnul Dumnezeu
că s'au înmulțit răutățile oameni-
lor pre pământ, și cum că fiecare
cugetă în inima sa cu deadinsul la
răutăți în toate zilele,
6. l-au părut rău lui Dumnezeu
că au făcut pre om pre pământ, și
s'au căit.
7. Și au zis Dumnezeu: pierde-voiu
pre omul pre care l-am făcut de pe
fața pământului, dela om până la
dobitoc și dela cele ce se târăsc
până la pasările cerului, pentru că'mi
pare rău că i-am făcut pre ei.
8. Iară Noe a aflat har înaintea
Domnului Dumnezeu.
9. Acestea sunt nașterile lui Noe:
Noe, om drept și desăvârșit fiind în
neamul său, a plăcut lui Dumnezeu.
10. Și a născut Noe trei feciori:
pre Sim pre Ham și pre Iafet.
11. Și se stricase pământul îna-
intea lui Dumnezeu și se umplusese
de nedreptate.
12. Și au văzut Domnul Dumne-
zeu pământul, și erà stricat, pentru

6. 4. Mat. 24, 38; Lucà 17, 27.
5. Mat. 15, 19. *6.* Efes. 4, 30. *8.* 18, 3;
Eșire 33, 12. *9.* 5, 22; Sirah 44, 17; Evr. 11, 7.
10. 5, 32; 10, 1.

că'şi stricase tot trupul calea sa pre pământ.
13. Şi au zis Domnul Dumnezeu lui Noe: sfârşitul a tot omul vine înaintea mea, că s'a umplut pământul de nedreptate dela dânşii, şi iată voiu pierde pre ei şi pământul.
14. Iară tu fă ţie corabie din lemne neputrezitoare în patru muchi; despărţituri vei face prin corabie; şi o vei smolì pe din lăuntru şi pe din afară cu smoală.
15. Şi aşà vei face corabia: de trei sute de coţi va fi lungimea corăbiei şi de cincizeci de coţi lăţimea şi de treizeci de coţi înălţimea ei.
16. Strimtând-o vei face corabia, şi deasupra de un cot o vei sfârşì; şi uşa corăbii vei face în coaste, şi cămări câte cu două şi câte cu trei rânduri de poduri vei face într'însa.
17. Şi iată eu voiu aduce potop de apă pre pământ, ca să strice tot trupul în care este suflet viu supt cer; şi ori câte vor fi pre pământ vor muri.
18. Şi voiu pune legătura mea cu tine; şi vei intrà în corabie tu şi feciorii tăi şi femeea ta şi femeile feciorilor tăi cu tine.
19. Şi din toate dobitoacele şi din toate cele ce se târăsc şi din toate hiarele şi din tot trupul, câte două din toate să iei în corabie, ca să le hrăneşti cu tine, parte bărbătească şi femeească să fie.
20. Şi din toate pasările cele zburătoare dupre fel şi din toate dobitoacele dupre fel şi din toate vietăţile ce se târăsc pre pământ dupre felul lor, câte două din toate vor intrà la tine să se hrănească împreună cu tine, parte bărbătească şi femeească.
21. Şi tu să'ţi iei din toate bucatele de care mâncaţi; şi vei adunà la tine şi vor fi ţie şi lor de mâncare.
22. Şi făcù Noe toate câte i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu; aşà a făcut.

CAP. 7.

Potopul.

Şi au zis Domnul Dumnezeu către Noe: intră tu şi toată casa ta în corabie, că pre tine te-am văzut drept înaintea mea în neamul acesta.
2. Şi din dobitoacele cele curate ia cu tine în lăuntru câte şapte, parte bărbătească şi femeească; iară din dobitoacele cele necurate câte două, bărbat şi femee.
3. Şi din pasările cerului cele curate câte şapte, parte bărbătească şi femeească; şi din toate pasările cele necurate câte două, parte bărbătească şi femeească, ca să păstrezi sămânţă preste tot pământul.
4. Că încă şapte zile şi eu voiu aduce ploaie pre pământ patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, şi voiu pierde de pre faţa pământului tot ce viează care am făcut.
5. Şi a făcut Noe câte i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.
6. Iară Noe erà de şase sute de ani; şi potop de apă s'a făcut pre pământ.
7. Şi a intrat Noe şi feciorii lui şi femeea lui şi femeile feciorilor lui cu dânsul în corabie, pentru apa potopului.
8. Şi din pasările cele curate şi din pasările cele necurate şi din dobitoacele cele curate şi din dobitoacele cele necurate şi din hiare şi din toate cele ce se târăsc pre pământ.
9. Câte două din toate au intrat la Noe în corabie, parte bărbătea-

19. 7, 9. *20.* 7, 16.

22. 7, 5; Evr. 11, 7.
7. *1.* Evr. 11, 7; 2 Petr. 2, 5. *5.* Mat. 24, 38; Luc. 17, 26. *7.* 1 Petr. 3, 20.
9. 6, 19.

scă și femeească, precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Noe.

10. Și a fost după șapte zile, apa potopului s'a făcut pre pământ.

11. In anul șase sute din vieața lui Noe, în luna a doua, în douăzeci și șapte ale lunii, în ziua aceea s'au desfăcut toate izvoarele adâncului, și jghiaburile cerului s'au deșchis.

12. Și a căzut ploaie pre pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

13. In ziua aceea intrat-au Noe, Sim, Ham, Iafet feciorii lui Noe și femeea lui Noe și trei femei ale feciorilor lui cu dânsul în corabie.

14. Și toate hiarele dupre fel și toate dobitoacele dupre fel și toată vietatea ce se mișcă pre pământ dupre fel și toată pasărea zburătoare dupre felul său.

15. Au intrat la Noe în corabie câte două, parte bărbătească și femească din tot trupul în care este suflet viu.

16. Și cele ce intrase, parte bărbătească și femeiască din tot trupul au intrat, dupre cum au poruncit Dumnezeu lui Noe; și au încuiat Domnul Dumnezeu corabia pre dinafară.

17. Și a fost potop patruzeci de zile și patruzeci de nopți pre pământ, și s'a înmulțit apa și a ridicat corabia și o a înălțat de pre pământ.

18. Și creștea apa și se înmulțea foarte pre pământ, și se purtà corabia pre deasupra apei.

19. Iar apa se întărea foarte foarte pre pământ, și a acoperit toți munții cei înalți, care erau supt cer.

20. De cinsprezece coți s'a înălțat apa în sus și a acoperit toți munții cei înalți.

21. Și a murit tot trupul ce se mișcă pre pământ al pasărilor și al dobitoacelor și al hiarelor și toată vietatea ce se mișcă pre pământ.

22. Și tot omul și toate câte aveau suflare de vieață și tot ce erà pre uscat au murit.

23. Și au pierit tot ce erà viu pre fața a tot pământul dela om până la dobitoc și cele ce se târăsc și pasările cerului și s'au stins de pre pământ; și a rămas Noe singur și cei ce erau cu el în corabie.

24. Și s'a înălțat apa pre pământ o sută cincizeci de zile.

CAP. 8.

Incetarea Potopului.

Și și-au adus aminte Dumnezeu de Noe și de toate hiarele și de toate dobitoacele și de toate pasările și de toate vietățile ce se târăsc, câte erau cu dânsul în corabie; și au adus Dumnezeu vânt pre pământ și a încetat apa.

2. Și s'au încuiat izvoarele adâncului și jghiaburile cerului și s'a oprit ploaia din cer.

3. Și scădeà apa scurgându-se de pre pământ și s'a împuținat apa după o sută cincizeci de zile.

4. Și a șezut corabia în luna a șaptea, în douăzeci și șapte de zile ale lunii, pre munții Ararat.

5. Iar apa a scăzut până la luna a zecea; iară în luna a zecea, în ziua cea dintâiu a lunii, s'au ivit vârfurile munților.

6. Și a fost după patruzeci de zile, deșchis-a Noe fereastra corăbii, care o făcuse.

7. Și a trimis corbul să vază de a scăzut apa, și ieșind nu s'a mai întors, până când s'a uscat apa de pre pământ.

8. Și a trimis porumbul după dânsul, să vază de a scăzut apa de pre pământ.

16. 6, 20. *21.* Ințelep. 10, 4.

22. 1 Petr. 3, 20, *23.* 2 Petr. 2, 5.

9. Și neaflând porumbul odihnă picioarelor sale, s'a întors la dânsul în corabie, că erà apă preste toată fața pământului; și tinzînd mâna l-a luat și l-a băgat la sine în corabie.

10. Și așteptând încă și alte șapte zile, iar a trimis porumbul din corabie.

11. Și s'a întors la dânsul porumbul către seară și aveà în gura sa stâlpare de maslin cu frunză; și a cunoscut Noe, că a scăzut apa de pre fața pământului.

12. Și așteptând încă alte șapte zile, iar a trimis porumbul și n'a mai adaos a se întoarce la dânsul.

13. Și a fost în anul șase sute și unul din vieața lui Noe, în luna dintâiu, în ziua dintâiu a lunii, scăzuse apa de pre pământ; și a descoperit Noe acoperișul corăbii, care făcuse, și a văzut că a scăzut apa de pre fața pământului.

14. Iară în luna a doua, în ziua a douăzeci și șapte, s'a uscat pământul.

15. Și au grăit Domnul Dumnezeu către Noe zicând: ieși din corabie tu și femeia ta și feciorii tăi și femeile feciorilor tăi cu tine.

16. Și toate hiarele, câte sunt cu tine, și tot trupul dela pasări până la dobitoace, și toată vietatea care se mișcă pre pământ, scoate-le cu tine, și creșteți și vă înmulțiți pre pământ.

17. Și a ieșit Noe și femeia lui și feciorii lui și femeile feciorilor lui cu dânsul.

18. Și toate hiarele și toate dobitoacele și toată pasărea și toată vietatea, ce se mișcă pre pământ după felul său, au ieșit din corabie.

19. Și a zidit Noe altar Domnului; și a luat din toate dobitoacele cele curate și din toate pasările cele curate; și a adus ardere de tot pre altar.

20. Și au mirosit Domnul Dumnezeu miros cu bună mireasmă și au zis Domnul Dumnezeu: am socotit și nu voiu adaoge mai mult a blestemà pământul pentru faptele oamenilor, pentrucă se pleacă cugetul omului cu deadinsul spre rele din tinerețile lui; deci nu voiu mai adaoge a omorî tot trupul viu, precum am făcut.

21. In toate zilele pământului: semănătura și secerișul, frigul și căldura, vara și primăvara, ziua și noaptea, nu vor încetà.

CAP. 9.

Curcubeul.

Și au binecuvântat Dumnezeu pre Noe și pre feciorii lui și l-eau zis lor: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pre el.

2. Și groaza și frica voastră va fi preste toate hiarele pământului și preste toate pasările cerului și preste toate câte se mișcă pre pământ și preste toți peștii mării; supt mâinile voastre le-am dat.

3. Și tot ce se mișcă și viează vor fi vouă de mâncare; ca pre niște burueni de erburi le-am dat vouă toate.

4. Fără numai carne cu sângele sufletului să nu mâncați.

5. Pentrucă și sângele sufletelor voastre îl voiu cere din mâna tuturor hiarelor, și din mâna fratelui omului voiu cere sufletul omului.

6. Cel ce va vărsà sângele omului, pentru sângele aceluia sângele lui se va vărsà, că după chipul lui Dumnezeu am făcut pre om.

7. Iară voi creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pre el.

---

8. *20.* Mat. 15, 19.
9. *1.* 1, 22, 28. *3.* 1, 29; Rom. 14. 2. *4.* Lev. 3, 17; 17, 14; 2 lege 12, 16. 5. Esire 21, 29. *6.* Fac. 1, 26; Esire 21, 12; Mat. 26, 52; Apoc. 13, 10. *7.* 1, 22, 28; 8, 17.

8. Și au grăit Dumnezeu lui Noe și feciorilor lui cu dânsul, zicând:
9. Iată eu puiu legătura mea cu voi și cu semința voastră după voi.
10. Și cu tot sufletul viu, ce este cu voi din pasări și din dobitoace și din toate hiarele pământului, câte sunt cu voi din toate, care au ieșit din corabie.
11. Și voiu pune legătura mea cu voi; și nu va mai murì nici un trup de apa potopului și nu va mai fi potop de apă care să strice tot pământul.
12. Și au zis Domnul Dumnezeu către Noe: Acesta este semnul legăturii, care îl dau eu între mine și între voi și între tot sufletul viu, care este cu voi întru neamuri veșnice.
13. Curcubeul meu îl puiu în nori; și va fi semn de legătură între mine și între pământ.
14. Și va fi când voiu aduce eu nori pre pământ se va arătà curcubeul meu în nori.
15. Și-mi voiu aduce aminte de legătura mea, care este între mine și între voi și între tot sufletul viu în tot trupul; și nu va mai fi potop de apă, ca să piară tot trupul.
16. Și va fi curcubeul meu pre nori și-l voiu vedeà, ca să-mi aduc aminte de legătura cea veșnică între mine și între pământ și între sufletul viu, care este în tot trupul pre pământ.
17. Și au zis Dumnezeu lui Noe: Acesta este semnul legăturii, care l-am pus între mine și între tot trupul ce este pre pământ.
18. Și erau feciorii lui Noe, carii au ieșit din corabie: Sim, Ham și Iafet; iară Ham erà tată lui Hanaan. Acești trei sunt feciorii lui Noe.
19. Și dintr'aceștia s'au împrăștiat preste tot pământul.
20. Și a început Noe a fi om lucrător de pământ și a sădit vie.
21. Și a băut din vin și s'a îmbătat și s'a golit în casa sa.
22. Și a văzut Ham, tatăl lui Hanaan, goliciunea tatălui său.
23. Și ieșind afară a spus celor doi frați ai săi; iară Sim și Iafet luând o haină o au pus pre amândoi umerii lor, și s'au dus cu dosul înainte și au acoperit goliciunea tatălui lor, și fețele lor căutau înapoi și n'au văzut goliciunea tatălui lor,
24. Și s'a trezvit Noe de vin și a cunoscut câte i-a făcut lui feciorul său cel mai tânăr și a zis:
25. Blestemat să fie Hanaan pruncul, slugă va fi fraților săi; și a zis: Binecuvântat fie Domnul Dumnezeul lui Sim; și va fi Hanaan pruncul slugă lui.
26. Inmulțească Dumnezeu pre Iafet și să lăcuiască în lăcașurile lui Sim și să fie Hanaan slugă lui.
27. Și a trăit Noe după potop ani trei sute cincizeci.
28. Și au fost toate zilele lui Noe nouă sute cincizeci de ani; și a murit.

CAP. 10.

Seminția și urmașii lui Noe.

Acestea sunt neamurile fiilor lui Noe: a lui Sim, a lui Ham și a lui Iafet; și s'au născut lor fii după potop.
2. Fiii lui Iafet: Gamer și Magog și Madì și Iovan și Elisa și Tovel și Mosoh și Tiras.
3. Și feciorii lui Gamer: Ashanaz și Rifat și Torgama.
4. Și feciorii lui Iovan: Elisà și Tarsis și Kitii și Rodenii.
5. Dintr'aceștia s'au împărțit hotare neamurilor în pământul lor, fiecare după limbă întru neamurile lor și întru semințiile lor.

11. Isaia 54, 9. *15.* Isaia 54, 9.
16. Ps. 88, 38.

10. *1.* 5, 32; 6, 10. *2.* 1 Paralip. 1, 5.

6. Și feciorii lui Ham: Hus și Mesraim și Fud și Hanaan.

7. Și feciorii lui Hus: Savà și Evila și Savata și Regma și Savataca.

8. Și feciorii lui Regma: Savà și Dadan; iară Hus a născut pre Nevrod, acesta a început a fi uriaș pre pământ.

9. Acesta erà uriaș vânător înaintea Domnului Dumnezeu, pentru aceea zic, că Nevrod a fost uriaș vânător înaintea Domnului.

10. Și a fost începutul împărăției lui Vavilonul; și Oreh și Arhad și Halanii în pământul Senaar.

11. Din pământul acela a ieșit Asur; și a zidit Ninevi și cetatea Roovoth și Halah.

12. Și Dasi între Ninevi și între Halah. Aceasta este cetate mare.

13. Iară Mesraim a născut pre Ludiimi pre Neftalimi și pre Enemetimi și pre Laviimi.

14. Și pre Patrosoniimi și pre Hazmoniimi, de unde au ieșit Filistenii și pre Gaftoriimi.

15 Iară Hanaan a născut pre Sidon, cel întâi născut al său și pre Heteu.

16. Și pre Ievuseu și pre Amoreu și pre Ghergheseu.

17. Și pre Eveu și pre Arucheu și pre Aseneu.

18. Și pre Aradeu și pre Samareu și pre Amathi; și după aceasta s'au împrăștiat neamurile Hananeilor.

19. Și au fost hotarele Hananeilor dela Sidon până la Gherara și Gaza, până la Sodoma și Gomora și Adama și Sevoin până la Dasa.

20. Aceștia sunt feciorii lui Ham întru neamurile lor, după limbile lor, întru țările lor și întru semințiile lor.

21. Și s'a născut și lui Sim, tatăl tuturor fiilor lui Ever, fratelui celui mai mare al lui Iafet.

22. Fiii lui Sim: Elam și Asur și Arfachsad și Lud și Aram și Cainan.

23. Și fiii lui Aram: Uz și Ul și Gater și Mosoh.

24. Și Arfacsad a născut pre Cainan; și Cainan a născut pre Sala; iară Sala a născut pre Ever.

25. Iară lui Ever s'au născut doi feciori; numele unuia Faleg, pentrucă în zilele lui s'a împărțit pământul, și numele fratelui lui Iectan.

26. Iar Iectan a născut pre Elmodad și pre Salet și pre Sarmot și pre Iarah.

27. Și pre Odorra și pre Evil și pre Dekla,

28. Și pre Eval și pre Avimael și pre Savà.

29. Și pre Ufir și pre Eveila și pre Iovav; toți aceștia au fost feciorii lui Iectan.

30. Și a fost lăcașul lor dela Masì până la Safira, muntele răsăritului.

31. Aceștia sunt feciorii lui Sim în neamurile lor, după limbile lor, întru țările lor și întru semințiile lor.

32. Acestea sunt neamurile feciorilor lui Noe, după nașterile lor și după semințiile lor. Dintr'aceștia s'au împărțit hotare neamurilor pre pământ după potop.

CAP. 11.

Turnul Vavilon. Amestecarea limbilor. Semințiile lui Sim.

Și erà în tot pământul o limbă și un glas tuturor.

2. Și a fost dupăce au purces ei dela răsărit, au aflat câmp în pământul Senaar și au descălicat acolo.

3. Și a zis omul către vecinul său: veniți să facem cărămizi și să le ardem în foc; și le-au fost cărămida în loc de piatră și lutul le erà în loc de var.

6. 1 Paralip. 1, 8. *8.* 1 Paralip. 1, 10. *11.* 36, 37. *12.* Ionà 1, 2. *21.* Paralip. 1, 17.

24, 11, 12. *25*. 11, 16. **11.** *2.* Ințelep. 10, 5.

4. Și au zis: veniți să ne zidim noă cetate și turn, al căruia vârf să fie până la cer; și să ne facem noă nume mai înainte de ce ne vom risipì pre fața a tot pământul.

5. Și s'au pogorît Domnul să vază cetatea și turnul, care zideau fiii oamenilor.

6. Și au zis Domnul: iată un neam este și o limbă tuturor; și aceasta au început a face și acum nu vor încetà dintr'acele toate câte se vor apucà a face.

7. Veniți și pogorându-ne să amestecăm acolo limba lor, ca să nu înțeleagă niciunul glasul deaproapelui său.

8. Și i-au împrăștiat pre ei Domnul de acolo preste fața a tot pământul; și au încetat a zidì cetatea și turnul.

9. Pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia amestecare, că acolo au amestecat Domnul limbile a tot pământul; și de acolo i-au risipit pre ei preste fața a tot pământul.

10. Acestea sunt nașterile lui Sim: Și erà Sim de o sută de ani, când a născut pre Arfacsad în al doilea an după potop.

11. Și a trăit Sim, dupăce a născut pre Arfacsad, ani cinci sute; și a născut fii și fete; și a murit.

12. Și a trăit Arfacsad o sută treizeci și cinci de ani; și a născut pre Cainan.

13. Și a trăit Arfacsad, dupăce a născut pre Cainan, ani patru sute; și a născut fii și fete; și a murit. Și a trăit Cainan o sută treizeci de ani; și a născut pre Sala; și a trăit Cainan, dupăce a născut pre Sala, ani trei sute și treizeci; și a născut fii și fete; și a murit.

14. Și a trăit Sala o sută treizeci de ani; și a născut pre Ever.

15. Și a trăit Sala, dupăce a născut pre Ever, ani trei sute treizeci; și a născut fii și fete; și a murit.

16. Și a trăit Ever o sută treizeci și patru de ani; și a născut pre Faleg.

17. Și a trăit Ever, dupăce a născut pre Faleg, ani două sute șaptezeci; și a născut fii și fete; și a murit.

18. Și a trăit Faleg o sută treizeci de ani; și a născut pre Ragav.

19. Și a trăit Faleg, dupăce a născut pre Ragav, ani două sute nouă; și a născut fii și fete; și a murit.

20. Și a trăit Ragav o sută treizeci și doi de ani; și a născut pre Seruh.

21. Și a trăit Ragav, dupăce a născut pre Seruh, ani două sute șapte; și a născut fii și fete; și a murit.

22. Și a trăit Seruh o sută treizeci de ani; și a născut pre Nahor.

23. Și a trăit Seruh, dupăce a născut pre Nahor, ani două sute; și a născut fii și fete; și a murit.

24. Și a trăit Nahor o sută șaptezeci și nouă de ani; și a născut pre Tarà.

25. Și a trăit Nahor, dupăce a născut pre Tarà, o sută douăzeci și cinci de ani; și a născut fii și fete; și a murit.

26. Și a trăit Tarà șaptezeci de ani și a născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran.

27. Acestea sunt nașterile lui Tarà: Tarà a născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran; și Aran a născut pre Lot.

28. Și a murit Aran mai înainte decât Tarà, tatăl său, în pământul în care s'a fost născut, în țara Haldeilor.

29. Și a luat Avram și Nahor loru'și femei; numele femeii lui Avram Sara; iară numele femeii lui

---

5. 18, 21. *10.* 1 Paralip. 1, 17; Luc. 3, 36. *12.* 10, 24; 1 Paralip. 1, 18.

16. 10, 25; 1 Paralip. 1, 19. *26.* Is. Navì 24, 2. *27.* 1 Paralip. 1, 26, 27; Luc. 3, 34. *29.* 22, 23.

Nahor: Melha, fata lui Aran, care a fost tatăl Melhei și Ieșhei.

30. Și Sara erà stearpă și nu năștea fii.

31. Și a luat Tarà pre Avram, feciorul său, și pre Lot feciorul lui Aran, fiul său, și pre Sara, nora sa, femeea lui Avram, feciorul său, și i-a scos pre ei din țara Haldeilor, ca să meargă în pământul Hanaan; și au venit până la Haran și au lăcuit acolo.

32. Și au fost toate zilele lui Tarà în pământul Haran, ani două sute cinci; și a murit Tarà în Haran.

CAP. 12.

Chemarea lui Avram.

Și au zis Domnul lui Avram: ieși din pământul tău și din rudeniea ta și din casa tatălui tău și vino în pământul, care voiu arătà ție.

2. Și te voiu face pre tine neam mare; și te voiu binecuvântà; și voiu mărì numele tău și vei fi binecuvântat.

3. Și voiu binecuvântà pre cei ce te vor binecuvântà și voiu blestemà pre cei ce te vor blestemà; și se vor binecuvântà întru tine toate neamurile pământului.

4. Și s'a dus Avram precum i-au zis lui Domnul; și s'a dus cu el și Lot. Și erà Avram de șaptezeci și cinci de ani, când a ieșit din Haran.

5. Și a luat Avram pre Sara, femeea sa, și pre Lot, feciorul fratelui său, și toate averile sale, care agonisise și tot sufletul, care-l dobândise în Haran, și a ieșit ca să meargă în pământul Hanaan.

6. Și au venit în pământul Hanaan; și a străbătut Avram pământul în lungimea lui până la locul Sihem, la stejarul cel înalt; și Hananeii locuiau atunci pre pământul acela.

7. Și s'au arătat Domnul lui Avram, și i-au zis lui: seminției tale voiu da pământul acesta; și a zidit acolo Avram altar Domnului, celui ce s'au arătat lui.

8. Și s'a dus de acolo în munte către răsăritul Vetilului și ș'a întins acolo cortul său în Vetil lângă mare și Anghe către răsărit; și a zidit acolo altar Domnului, celui ce s'au arătat lui; și a chemat numele Domnului.

9. Și s'a ridicat Avram și mergând a tăbărît în pustie.

10. Și s'a făcut foamete pre pământ; și s'a pogorît Avram în Eghipet ca să lăcuiască acolo, pentrucă se întărise foametea pre pământ.

11. Și a fost, când se apropià Avram să intre în Eghipet, a zis Sarei femeii sale: știu eu cum că femeę frumoasă ești tu la față.

12. Va fi dar, că dacă te vor vedeà Eghiptenii, vor zice: aceasta este femeea lui; și pre mine mă vor omorî, iară pre tine te vor crutà.

13. Zi dar: sora lui sunt, ca să fie mie bine pentru tine și să trăiască sufletul meu pentru tine.

14. Și a fost dupăce a intrat Avram în Eghipet, au văzut Eghiptenii pre femeea lui că este frumoasă foarte.

15. Și o au văzut pre ea boierii lui Faraon și o au lăudat la Faraon și o au băgat pre ea în casa lui Faraon.

16. Și lui Avram i-au făcut bine pentru dânsa și aveà el: oi și viței și asini și slugi și slujnice și catâri, și cămile.

17. Și au certat Dumnezeu pre Fa-

31. Isus Navì 24, 2; Neem. 9, 7; Evr. 11, 8; Fapt. Ap. 7, 2.
12. *1.* Fapt. Ap. 7. 3. *3.* 18, 18; 22, 18; 26, 4; 28, 14; Fapt. Ap. 3, 25; Gal. 3, 8. *6.* 18, 1.

7. 13, 16; 15, 18; 24, 7; 26, 4; Neem. 9, 8; Rom. 4, 13. *8.* 13, 2; 2 Lege 34, 4. *10.* 26, 1; 41, 57. *13* 20, 1; 2, 12; 26, 7. *16.* 13, 2; 30, 43. *17.* Ps. 104, 14;

raon și casa lui cu certări mari și rele pentru Sara femeea lui Avram.
18. Și chemând Faraon pre Avram i-a zis: pentruce ai făcut aceasta mie? De nu mi-ai spus, că femee îți este ție?
19. Pentruce ai zis: că soră'mi este, și o am luat pre ea femee mie? Acum dar, iată femeea ta înaintea ta; ia-o și te du.
20. Și a poruncit Faraon oamenilor săi pentru Avram, ca să-l petreacă de acolo pre el și pre femeea lui și toate câte erau ale lui.

CAP. 13.

Avram se desparte de Lot.

Și s'a suit Avram din Eghipet, el și femeea lui și toate ale lui și Lot cu el în pustie.
2. Iar Avram erà bogat foarte cu dobitoace și cu argint și cu aur.
3. Și pre calea pre care venise, s'a dus în pustie până la Vetil, la locul în care mai înainte a fost cortul lui, între Vetil și între Anghe.
4. La locul altarului care mai înainte l-a fost făcut acolo; și a chemat acolo Avram numele Domnului.
5. Și Lot care mergeà împreună cu Avram, aveà: oi și boi și corturi.
6. Și nu-i încăpeà pre ei pământul, ca să lăcuiască într'un loc, pentru că erau averile lor multe.
7. Și nu-i cuprindeà pre ei pământul ca să lăcuiască împreună.
8. Și s'a făcut ceartă între păstorii dobitoacelor lui Avram și între păstorii dobitoacelor lui Lot; iară Hananeii și Ferezeii lăcuiau atunci pământul acela.
9. Și a zis Avraam lui Lot: să nu fie sfadă între mine și între tine și între păstorii mei și între păstorii tăi, că oameni frați suntem noi.
10. Iată nu este tot pământul înaintea ta? Despărțește-te de mine; de vrei tu spre stânga, eu spre dreapta; iară de vrei tu spre dreapta, eu spre stânga.
11. Și ridicând Lot ochii lui a văzut toată împrejurimea Iordanului, că toată erà adăpată, mai înainte până a nu surpà Dumnezeu Sodoma și Gomora, ca Raiul lui Dumnezeu și ca pământul Eghipetului, până la Zogora.
12. Și s'a ales Lot tot ținutul cel din prejurul Iordanului; și s'a tras înapoi Lot dela răsărit; și s'a despărțit fiecare de fratele său.
13. Și Avram s'a sălășluit în pământul Hanaan; iară Lot s'a sălășluit în cetatea ținuturilor și ș-a pus lăcașul în Sodoma.
14. Iar oamenii cei din Sodoma erau răi și păcătoși înaintea lui Dumnezeu foarte.
15. Și au zis Dumnezeu lui Avram, dupăce s'a despărțit Lot de dânsul: ridică ochii tăi și caută din locul în care ești tu acum, spre mieazănoapte și spre mieazăzi și spre răsărit și spre mare.
16. Că tot pământul care îl vezi, ție îl voiu dà și seminții tale până în veac.
17. Și voiu face sământa ta ca nisipul pământului; și de poate cinevà numărà nisipul pământului și sământa ta va numărà.
18. Scoală-te și umblă pământul în lung și în lat, că ție îl voiu da pre el și seminției tale în veac.
19. Și ridicându-și Avram corturile a venit și a lăcuit lângă stejarul lui Mamvrì, care erà în Hevron; și a zidit acolo altar Domnului.

---

18. Fac. 20, 9. *19.* 20, 14.
13. *2.* 12, 16. *3* 12, 8; 28, 19; 35, 7. *6.* 36, 7.

16. 12 7; 15, 5; 32, 12, 28, 13, 14.

CAP. 14.

Robirea lui Lot. Avram îl scapă pre Lot şi este binecuvântat de Melhisedec.

Şi a fost când împărăţeà Amarfal, împăratul Senaarului, şi Arioh, împăratul Elasarului, şi Hodologomor, împăratul Elamului, şi Targal, împăratul neamurilor.

2. Făcut-au războiu cu Valla, împăratul Sodomei, şi cu Varsa, împăratul Gomorei, şi cu Senaar, împăratul Adamei, şi cu Simovor, împăratul Sevoimului, şi cu împăratul Valacului: acesta este Sigor.

3. Toţi aceştia s'au adunat în valea cea sărată, care acum este marea sărilor.

4. Doisprezece ani aceia slujise lui Hodologomor; iară în al treisprezecelea s'au răsvrătit.

5. Iară într'al patrusprezecelea an au venit Hodologomor şi împăraţii, carii erau cu el, şi au tăiat pre uriaşii cei din Astarot şi Karnaim şi neamuri tari împreună cu ei şi pre omeii cei din cetatea Savi.

6. Şi pre Horeii cei din munţii Seir până la Terevintul Afaranului, care este în pustie.

7. Şi întorcându-se au venit la fântâna judecăţii: aceasta este Kadis; şi au tăiat pre toţi boierii lui Amalik şi pre Amoreii cei ce lăcuiau în Asasontamar.

8. Şi au ieşit la războiu împăratul Sodomei şi împăratul Gomorei şi împăratul Adamei şi împăratul Sevoimului şi împăratul Valacului: acesta este Sigor, şi ş'au tocmit tabăra spre bătaie în valea cea sărată.

9. Împrotiva lui Hodologomor, împăratul Elamului şi împrotiva lui Targal, împăratul neamurilor şi împrotiva lui Amarfal, împăratul Senaarului şi împrotiva lui Arioh, împăratul Elasarului; patru împăraţi împrotiva a cinci.

10. Iară valea cea sărată erà cu fântâni de smoală; şi au fugit împăratul Sodomei şi împăratul Gomorei şi au căzut acolo; iară cei ce au rămas, au fugit la munte.

11. Şi au luat toată călărimea Sodomei şi a Gomorei şi toate ce aveau ei de mâncare; şi s'au dus.

12. Şi au luat şi pre Lot, feciorul fratelui lui Avram, şi toate averile lui, că lăcuià în Sodoma; şi s'au dus.

13. Şi venind unul din cei scăpaţi, a spus lui Avram trecătorul, care lăcuià lângă stejarul lui Mamvrì, al Amoreului fratelui lui Eshol şi fratelui lui Avnan, carii aveau legătură de pace cu Avram.

14. Şi auzind Avram, că s'a luat în robie Lot, feciorul fratelui său, numărat-a slugile sale cele de casă, trei sute optsprezece şi a alergat după ei până la Dan.

15. Şi au căzut asupra lor noaptea, el şi slugile lui; şi i-au lovit pre ei şi i-au gonit până la Hoval, care este deastânga Damascului.

16. Şi au întors toată călărimea Sodomei şi pre Lot, feciorul fratelui său, şi toate averile lui şi femeile şi norodul.

17. Şi a ieşit împăratul Sodomei întru întâmpinarea lui, după întoarcerea lui dela tăierea lui Hodologomor şi a împăraţilor, cari erau cu el în valea lui Savì: acesta erà câmpul împăraţilor.

18. Şi Melhisedec împăratul Salimului i-a adus pâine şi vin, şi erà el preot lui Dumnezeu celui prea înnalt.

19. Şi a binecuvântat pre Avram, şi a zis: binecuvântat este Avram lui Dumnezeu celui prea înalt, care a făcut cerul şi pământul.

20. Şi bine cuvântat este Dumne-

14. *18* Ps. 109, 5; Evr. 7, 1.
20. Evr. 7, 2, 4, 6.

zeul cel prea înalt care au dat pre
vrăjmașii tăi supt mâna ta. Și a dat
Avram lui zeciuială din toate.
21. Și a zis împăratul Sodomei
către Avram: dă'mi oamenii, iar caii
să fie ai tăi.
22. Și a zis Avram către împă-
ratul Sodomei: tinde voiu mâna mea
către Domnul Dumnezeu cel prea
înalt, care au făcut cerul și pământul.
23. Nu voiu luà nimic dintr'ale
tale dela ață până la legătura în-
călțămintei, ca să nu zici: eu am
îmbogățit pre Avram.
24. Afară de cele ce au mâncat
feciorii și afară de partea bărbați-
lor cari au venit cu mine: Eshol,
Avnan, Mamvri, aceștia își vor luà
partea lor.

CAP. 15.

Credința și dreptatea lui Avram.

Iară după cuvintele acestea fost-au
cuvântul Domnului către Avram
în vedenie, zicând: nu te teme Avra-
me, eu te voiu păzì pre tine și plata
ta va fì foarte multă.
2. Și a zis Avram: Stăpâne Doam-
ne, ce'mi vei dà? Că eu mor fără
de feciori, și feciorul slujnicii mele
Masec, acesta este Eliezer Damascul.
3. Și a zis Avram: de vreme ce
mie nu mi-ai dat sămânță, iată slu-
ga mea va fi după mine moștenitor.
4. Și îndată s'a făcut cuvântul
Domnului către dânsul, zicând: nu
va fi acesta moștean după tine; ci
cel ce va ieșì din tine acesta va fì
moștenitor.
5. Și l-au scos pre el afară și i-au
zis lui: caută la cer și numără ste-
lele de le vei puteà numărà pre ele,
și i-au zis lui: așà va fì seminția ta.
6. Și a crezut Avram lui Dum-
nezeu, și s'a socotit lui spre drep-
tate.
7. Și au zis către dânsul: eu sunt
Dumnezeul cel ce te-am scos din
țara Haldeilor, ca să'ți dau ție pă-
mântul acesta să'l moștenești pre el.
8. Și a zis: Stăpâne Doamne! Cum
voiu cunoaște că'l voiu moștenì
pre el.
9. Și i-au zis lui: ià o junice de
trei ani și o capră de trei ani și un
berbece de trei ani și o turturea și
un porumb.
10. Și luând el acestea toate, le-a
despicat în două și le-a pus pre
ele cu fața una către alta; iar pa-
sările nu le-a despicat.
11. Și s'au pogorît pasările pre
trupurile cele despicate, și a șezut
Avram lângă ele.
12. Iară când apuneà soarele, ui-
mire a căzut pre Avram, și iată
frică mare și întunecată l-a coprins
pre dânsul.
13. Și s'a zis către Avram: știind
vei știì că nemernică va fì sămânța
ta în pământ strein, și o vor su-
pune pre ea robiei, și o vor chi-
nuì și o vor smerì pre ea patru sute
de ani.
14. Iară pre neamul acela căruia
vor slujì, îl voiu judecà eu; iară după
aceia vor ieșì aicea cu avere multă.
15. Și tu vei merge la părinții tăi
în pace ajungând la bătrânețe bune.
16. Iară întru al patrulea neam se
vor întoarce aici; pentrucă păcatele
Amoreilor nu s'au plinit până acum.
17. Iar după ce a apus soarele s'a
făcut flacără, și iată cuptor fume-
gând și pară de foc care a tre-
cut prin mijlocul despicăturilor a-
celora.
18. In ziua aceea au făcut Dumne-
zeu legătură cu Avram zicând: se-

22. 2 lege 32, 40.
15. *1.* Isaia 41, 10. *2.* 24, 2. *5.* 13, 16; Eșire 32, 13; 2 lege 10, 22; Rom. 4, 18.
6. Rom. 4, 3.
7. Gal. 3, 6. *9.* Iacov 2, 23. *10.* Ieremia 34, 18. *13.* Eșire 12, 40; Fapt Ap. 7, 6.
14. Eșire 3, 21; 11, 2; 12, 35; 36. *15.* 25, 8.
18. 12, 7; 17, 7; 2 lege 34, 4.

minției tale voiu dà pământul acesta dela rîul Eghipetului până la rîul cel mare al Eufratului,
19. Și pre Kenei și pre Kenezei și pre Kedmonei,
20. Și pre Hetei și pre Ferezei și pre Rafaimi,
21. Și pre Amorei și pre Hananei și pre Evei și pre Ghergheseí și pre Ievusei.

CAP. 16.

Ismail.

Iară Sara femeea lui Avram nu năștea; și aveà ea o slujnică Eghipteancă al căreia nume erà Agar.
2. Și a zis Sara către Avram: iată m'au închis Domnul ca să nu nasc, intră dar la slujnica mea ca să fac din ea feciori.
3. Și a ascultat Avram de cuvântul Sarei; și luând Sara pre Agar Eghipteanca, slujnica sa, a dat-o lui Avram bărbatului său femee, după ce a lăcuit zece ani Avram în pământul lui Hanaan.
4. Și a intrat Avram la Agar, și ea zămislì, și văzând că a luat în pântece s'a desprețuit stăpâna ei înaintea ei.
5. Și a zis Sara către Avram: strâmbătate se face mie de către tine, eu am dat pre roaba mea în sânul tău, și ea văzând că are în pântece, m'a urgisit; judece Dumnezeu între mine și între tine.
6. Și a zis Avram către Sara: iată slujnica ta în mâinile tale, fă cu dânsa cum va plăceà ție, și a necăjit-o pre ea Sara, și a fugit de la fața ei.
7. Și a aflat-o pre ea Îngerul Domnului la izvorul apei în pustie, la izvorul cel din calea lui Sur.
8. Și a zis ei Îngerul Domnului: Agar slujnica Sarei, de unde vii? Și unde mergi? Și a zis ea: dela fața Sarei stăpânei mele fug eu.
9. Și a zis ei Îngerul Domnului: întoarce-te la stăpâna ta și te smerește supt mâinile ei.
10. Și a zis ei Îngerul Domnului: înmulțind voiu înmulțì sămânța ta, și de mulțime nu se va numărà.
11. Și i-a zis Îngerul Domnului: iată în pântece ai tu, și vei naște fiu, și vei chemà numele lui Ismail; pentrucă au auzit Domnul smerenia ta.
12. Acesta va fi om crud, mâinile lui împrotiva tuturor, și mâinile tuturor împrotiva lui, și înaintea feții tuturor fraților săi va lăcuì.
13. Și a chemat Agar numele Domnului celui ce grăià către dânsa: tu Doamne carele m'ai cercetat, că a zis: că și înainte te-am văzut când te-ai arătat mie.
14. Pentru aceasta a chemat fântâna aceea, fântână, înaintea căreia am văzut; între Cadis și între Varad.
15. Și a născut Agar lui Avram fecior, și a pus Avram numele feciorului său care i l-a născut Agar: Ismail.
16. Și Avram erà de optzeci și șase de ani când a născut Agar pre Ismail lui Avram.

CAP. 17.

Tăierea împreiur.

Iară când a fost Avram de nouăzeci și nouă de ani, s'au arătat Domnul lui Avram și i-au zis: eu sunt Dumnezeul tău, fă ce este plăcut înaintea mea, și fii fără de prihană.
2. Și voiu pune legătura mea între mine și între tine; și te voiu înmulțì foarte.
3. Și a căzut Avram pre fața sa, și i au grăit Dumnezeu lui zicând:

20. 2 lege 7, 1; Numeri 13, 33.
16. *2.* 20. 18. *5.* 31. 53.

10. 17, 20. *14.* 24, 62, 25, 11.
17. *1.* 24, 40. *2.* Rom 4, 17.

4. Iată eu şi legătura mea cu tine, şi vei fi tată a multor neamuri.

5. Şi nu se va mai chemà numele tău Avram, ci va fi numele tău Avraam; pentru că tată a multe neamuri te-am pus pre tine.

6. Şi te voiu creşte, foarte, foarte, şi te voiu pune întru neamuri, şi împăraţi din tine vor ieşì.

7. Şi voiu pune legătura mea între tine şi între sămânţa ta după tine întru neamurile lor spre legătură veşnică, ca să fiu Dumnezeu ţie şi seminţiei tale după tine.

8. Şi voiu dà ţie şi seminţiei tale după tine pământul în care lăcueşti, tot pământul lui Hanaan spre stăpânire veşnică; şi eu voiu fì lor Dumnezeu.

9. Şi au zis Dumnezeu către Avraam: tu să păzeşti legătura mea şi sămânţa ta după tine întru neamurile lor.

10. Şi aceasta este legătura care o vei păzì între mine şi între voi, şi între seminţia ta după tine, întru neamurile lor, se va tăià vouă împrejur toată partea bărbătească.

11. Şi veţi tăià împrejur marginea trupului vostru, şi va fì semn de legătură între mine şi între voi.

12. Şi pruncul de 8 zile se va tăià vouă împrejur toată partea bărbătească întru neamurile voastre, şi cel născut în casa ta, şi cel cumpărat cu argint, şi tot fiul străin care nu este din sămânţa ta.

13. Cu tăiere împrejur se va tăià cel născut al casei tale, şi cel cumpărat cu argint. Şi va fì legătura mea preste trupul vostru întru legătură veşnică.

14. Şi partea bărbătească care nu'şi va tăià împrejur marginea trupului său în ziua a opta, pierde-se-va sufletul acela din neamul său, pentrucă a stricat legătura mea.

15. Şi au zis Dumnezeu lui Avraam: Sara femeea ta nu se va chemà numele ei Sara; ci Sarra va fì numele ei.

16. Şi o voiu binecuvântà pre dânsa, şi voiu dà ţie dintr'însa fiu, şi-l voiu binecuvântà pre dânsul, şi va fì spre neamuri, şi împăraţi neamurilor dintr'însul vor ieşì.

17. Şi a căzut Avraam pre faţa sa şi a râs, şi a zis în cugetul său grăind: au doară se va naşte fiu celui de o sută de ani? Şi Sarra de nouăzeci de ani fiind, au doară va naşte?

18. Şi a zis Avraam către Dumnezeu: Ismail acesta să trăiască înaintea ta.

19. Şi au zis Dumnezeu lui Avraam aşà: iată Sarra femeea ta va naşte ţie fiu, şi vei chemà numele lui Isaac, şi voiu pune legătura mea cu dânsul spre legătură veşnică, ca să fiu Dumnezeul lui şi seminţiei lui după dânsul.

20. Iară pentru Ismail iată că te-am ascultat şi l-am binecuvântat pre dânsul; îl voiu creşte şi-l voiu înmulţì pre dânsul foarte; douăsprezece neamuri va naşte, şi-l voiu face pre dânsul neam mare.

21. Iară legătura mea o voiu pune cu Isaac, pre care îl va naşte ţie Sarra într'această vreme în cellalt an.

22. Şi au încetat Dumnezeu a grăì către Avraam; şi s'au suit Dumnezeu dela dânsul.

23. Şi a luat Avraam pre Ismail fiul său, pre toţi cei născuţi în casa sa, şi pre toţi cei cumpăraţi cu argint, şi pre tot bărbatul dintre oamenii cei din casa lui Avraam, şi le-au tăiat împrejur marginea trupului în ziua aceea, după cum au grăit Dumnezeu lui.

---

5. Sirah 44, 20; Rom. 4, 17. *8.* 24, 7. Eşire 13, 5. *9.* Fapt Ap 7, 2. *10.* Lev. 12, 3; Luc. 2, 21; Ioan 7, 22; Fapt Ap. 7, 8. *11.* 2 lege 10, 16. *12.* 21, 4. Rom. 4, 11.

17. 18, 12. *19.* 18, 10; 21, 1. *20.* 16, 10; 21, 13; 25 12, 16. *21.* Rom. 9, 9. *22.* 35, 13; Jud. 13, 20.

24. Şi Avraam erà de nouăzeci şi nouă da ani când şi-a tăiat împrejur marginea trupului său.
25. Iar Ismail fiul lui erà de treisprezece ani când şi a tăiat împrejur marginea trupului său.
26. Şi tot în acea zi s'au tăiat împrejur Avraam şi Ismail fiul lui.
27. Şi toţi bărbaţii casei lui, şi cei născuţi în casă, şi cei cumpăraţi cu argint dintr'alte neamuri, i-au tăiat împrejur pre ei.

CAP. 18.

Avraam primeşte trei îngeri.

Şi s'au arătat Dumnezeu lui Avraam la stejarul lui Mamvrì când şedeà el în uşa cortului său la amiazăzi.
2. Şi ridicând ochii săi, a văzut: şi iată trei bărbaţi stau din sus de el, şi văzându-i pre ei a alergat dela uşa cortului său întru întâmpinarea lor, şi s'a închinat până la pământ.
3. Şi a zis: Doamne, de am aflat har înaintea ta, nu trece pre robul tău!
4. Să se aducă apă şi să se spele picioarele voastre, şi vă odihniţi supt copaciu.
5. Şi voiu aduce pâine şi veţi mâncà, şi după aceea veţi merge în calea voastră; pentru aceea abateţi-vă la sluga voastră; şi ei au zis: aşà, fă după cum ai zis.
6. Şi a alergat Avraam în cort la Sarra şi a zis ei: grăbeşte şi frământă trei măsuri de făină curată, şi fă azime,
7. Iar Avraam a alergat la vaci, şi a luat un viţel tânăr şi bun, şi l-a dat slugii să-l gătească curând.
8. Şi a luat unt şi lapte şi viţelul care l-a gătit, şi le-a pus înaintea lor, şi ei au mâncat; iar el stà lângă dânşii supt copaciu.
9. Şi au zis către dânsul: unde este Sarra femeea ta? Şi răspunzând a zis: iată este în cort.
10. Şi au zis: iată când mă voiu întoarce, voiu venì la tine în vremea aceasta şi în ceasurile acestea, şi va aveà fecior Sarra femeea ta; iară Sarra a auzit dela uşa cortului fiind după dânsul.
11. Iar Avraam şi Sarra erau bătrâni, trecuţi în zile, şi Sarrei încetase a se face cele femeeşti.
12. Şi a râs întru sine Sarra zicând: încă nu mi s'a făcut aceasta până acum, şi Domnul meu este bătrân.
13. Şi au zis Domnul către Avraam: pentruce a râs Sarra întru sine zicând: au doar cu adevărat voiu naşte bătrână fiind?
14. Au nu este cu putinţă la Dumnezeu tot cuvântul? In vremea aceasta şi în ceasurile acestea mă voiu întoarce la tine şi va aveà Sarra fecior.
15. Şi a tăgăduit Sarra, zicând: n'am râs, pentrucă s'a temut; şi au zis către ea: ba, ci ai râs.
16. Şi sculându-se de acolo bărbaţii s'au uitat spre Sodoma şi spre Gomora, şi Avraam mergeà împreună cu ei petrecându-i.
17. Iară Domnul au zis: au ascunde-voiu eu de Avraam sluga mea cele ce eu voiu face?
18. Iar Avraam se va face neam mare şi mult, şi întru el se vor binecuvântà toate neamurile pământului.
19. Că ştiu, că va învăţà pre fiii săi şi casa sa după sine, şi vor păzì căile Domnului ca să facă dreptate şi judecată, pentruca să aducă Domnul asupra lui Avraam toate câte au grăit către dânsul.
20. Şi au zis Domnul: strigarea

18. *1.* Evr 13. 2. *2.* 19, 1. *4.* 19, 2; 43. 24. *6.* 1, Imp. 28, 24
10. 17. 19. 21. 1; Rom. 9, 9. *12.* 17. 17; 1 Petr. 3 6. *14.* Mat. 19, 26; Luc. 1, 37. *18.* 12, 3; 22, 8; 26, 4 *19.* Fapt. Ap. 3, 25; 2 lege 6, 7; Gal. 3, 8. *20.* 13 13, 19, 13.

Sodomei și a Gomorei s'a înmulțit spre mine, și păcatele lor sunt mari foarte.

21. Deci pogorîndu-mă voiu vedeà de fac după strigarea lor, care vine la mine; iar de nu, să știu.

22. Și întorcându-se de acolo bărbații, au venit în Sodoma; iar Avraam încă stà înaintea Domnului.

23. Și apropiindu-se Avraam a zis: să nu pierzi pre cel drept cu cei necredincioși, și va fì dreptul ca cel necredincios?

24. De vor fi cincizeci de drepți în cetate, au doară pierde-vei pre ei? Au nu vei iertà tot locul pentru cincizeci de drepți de vor fi într'însa?

25. Nici cum nu vei face după cuvântul acesta ca să ucizi pre cel drept împreună cu cei necredincioși, și să fie dreptul ca și cel necredincios, nici cum. Tu cel ce judeci tot pământul, au nu vei face judecată?

26. Și au zis Domnul: de se vor aflà în cetatea Sodomei cincizeci de drepți, voiu iertà toată cetatea și tot locul pentru dânșii.

27. Și răspunzând Avraam a zis: acum am început a grăì către Domnul meu, și eu sunt pământ și cenușe.

28. Dar de vor fi mai puțini de cincizeci de drepți, să fie patruzeci și cinci, au pierde-vei pentru patruzeci și cinci toată cetatea? Și au zis: nu o voiu pierde de voiu aflà acolo patruzeci și cinci.

29. Și a adaos a grăì către Domnul, și a zis: dar de se vor aflà acolo patruzeci? Și au zis: nu o voiu pierde pentru acei patruzeci.

30. Și a zis: să nu fie cevà Doamne de voiu mai grăì: dară de se vor aflà acolo treizeci? Și au zis: nu o voiu pierde de voiu aflà acolo treizeci.

21. 11, 5; Ierem. 32, 19. *25.* Ps. 7, 9; Ioan 5, 27; Rom. 3, 6. *26.* Amos, 7, 2. *30.* Jud. 6, 39.

31. Și a zis: pentrucă pociu grăì către Domnul, dară de se vor aflà acolo douăzeci? Și i-au zis; nu o voiu pierde de voiu aflà acolo douăzeci.

32. Și a zis: să nu fie cevà Doamne, de voiu mai grăì încă odată. Dar de se vor aflà acolo zece? Și au zis: nu o voiu pierde pentru acei zece.

33. Și s'au dus Domnul dupăce au încetat a grăì lui Avraam, și Avraam s'a întors la locul său.

CAP. 19.

Peirea Sodomei.

Și au venit doi îngeri la Sodoma seara, și Lot ședeà la poarta Sodomei, și văzându-i Lot s'a sculat întru întâmpinarea lor, și s'a închinat cu fața la pământ, și a zis:

2. Iată Domnilor, abateți-vă la casa slugii voastre și rămâneți și spălați picioarele voastre, și dimineață sculându-vă, veți merge în calea voastră; iar ei au zis: nu, ci în uliță vom mâneà.

3. Și îi sileà pre ei, și s'au abătut la dânsul și au intrat în casa lui; și a făcut lor de mâncare, și azime a copt lor, și au mâncat.

4. Iar mai nainte de ce s'au culcat ei, bărbații cetății Sodomii au încunjurat casa dela cel tânăr până la cel bătrân și tot norodul împreună.

5. Și au chemat afară pre Lot și au zis către dânsul: unde sunt bărbații carii au intrat la tine noaptea? Scoate-i la noi ca să ne împreunăm cu ei.

6. Și a ieșit Lot la ei înaintea ușii, și a tras ușa după sine.

7. Și a zis către ei: nicidecum fraților nu faceți răutatea aceasta.

8. Ci am eu două fete care n'au

19. *1.* 18, 1; Evr. 13, 2. *2.* 18, 4.

cunoscut bărbat, pre acelea voiu scoate la voi, şi vă faceţi treaba cu ele după cum va plăceà vouă, numai asupra bărbaţilor acestora să nu faceţi nedrept; pentrucă au intrat supt acoperemântul casei mele.

9. Iar ei au zis lui: du-te în colo, ai venit să lăcueşti aici sau judecată să judeci? Acum dară te vom chinuì mai rău pre tine decât pre ei; şi sileau pre Lot foarte, şi s'au apropiat la uşe să o strice.

10. Iară bărbaţii tinzând mâinile au tras pre Lot la sine în casă, şi au închis uşa casei.

11. Iară pre bărbaţii carii erau la uşa casei i au lovit cu orbire dela cel mic până la cel mare, şi s'au ostenit căutând uşa.

12. Şi au zis către Lot bărbaţii: ai tu pre cinevà aici? Gineri, au feciori, au fete? Sau pre altcinevà din ai tăi? De sunt în cetate, scoate'i din locul acesta.

13. Că vom să stricăm noi locul acesta, pentrucă s'a înălţat strigarea lor înaintea Domnului, şi ne-au trimis pre noi Domnul să'l stricăm pre dânsul.

14. Şi ieşind Lot a grăit către ginerii săi, carii luase pre fetele lui, şi le-a zis: sculaţi-vă şi ieşiţi din locul acesta, pentrucă Domnul va să piarză cetatea.

15. Şi se părù a vorbì glumă înaintea ginerilor săi. Iară dacă s'a făcut dimineaţă, grăbiau îngerii pre Lot, zicând: scoală-te şi ià femeea ta şi cele două fete ale tale care ai, şi ieşi ca să nu pieri şi tu împreună cu fărădelegile cetăţii.

16. Şi ei s'au turburat, iar îngerii au apucat de mână pre el şi pre femeea lui şi pre cele două fete ale lui, pentrucă nu s'au îndurat Domnul de dânsul; şi scoţându'i pre ei afară, au zis:

9. 2 Petru 2, 8. *11.* Inţelep. 19, 16. *13.* 18, 20. *15.* 2 Petru 2, 6, 7.

17. Mântuind mântueşte sufletul tău, să nu te uiţi înapoi, nici să stai în vre un loc de prin prejur, în munte te mântueşte ca să nu te prinzi împreună cu ei.

18. Şi a zis Lot către dânşii: rogu-mă Doamne.

19. Fiindcă a aflat sluga ta milă înaintea ta, şi ai mărit dreptatea ta care faci cu mine, ca să fie viu sufletul meu, eu nu voiu puteà să mă mântuesc în munte, ca să nu mă prinză relele, şi voiu murì.

20. Iată cetatea cea de aproape ca să scap acolo, este mică, şi acolo mă voiu mântuì; au nu este mică? Şi va fi viu sufletul meu pentru tine.

21. Şi i-au zis lui: iată m'am mirat de faţa ta şi de cuvântul acesta, ca să nu stric cetatea pentru care ai grăit.

22. Grăbeşte dar ca să te mântueşti acolo, că nu voiu puteà face lucrul până vei merge tu acolo, pentru aceea au chemat numele cetăţii aceea: Sigor.

23. Soarele a răsărit pre pământ, şi Lot a intrat în Sigor.

24. Şi Domnul au plouat preste Sodoma şi preste Gomora pucioasă şi foc dela Domnul din cer.

25. Şi au surpat cetăţile acestea şi toată împrejurimea, şi pre toţi câţi locuiau în cetăţi şi toate câte răsar din pământ.

26. Şi s'a uitat femeea lui înapoi, şi s'a făcut stâlp de sare.

27. Şi a mânecat Avraam a doua zi la locul unde a stătut înaintea Domnului.

28. Şi a căutat spre Sodoma şi spre Gomora şi spre pământul de prin prejurul locului, şi a văzut: şi iată se suià pară de foc din pământ ca o văpaie de cuptor.

17. Inţelep. 10, 6 *19.* 6, 8. *22.* Inţelep. 10, 6. *24.* 2 Lege 29, 23; Ierem. 50, 40; Luc 17, 29; 2 Petr. 2, 6. *25.* Iezechil 16, 48. *26.* Luc. 9, 62; 17, 32.

29. Și a fost când au stricat Domnul toate cetățile de prin prejur, ș'au adus aminte Dumnezeu de Avraam, și au scos pre Lot afară din mijlocul surpării când au surpat Domnul cetățile în care lăcuià Lot.

30. Și a ieșit Lot din Sigor și ședeà în munte el și amândouă fetele lui cu dânsul, că s'a temut a lăcuì în Sigor și au lăcuit în peșteră el și amândouă fetele lui cu dânsul.

31. Și a zis cea mai în vârstă către cea mai tânără: tatăl nostru este bătrân și nimenea nu este pre pământ care să intre la noi, după cum este obiceiul a tot pământul.

32. Vino dar să adăpăm pre tatăl nostru cu vin și să dormim cu dânsul, și să ridicăm din tatăl nostru sămânță.

33. Și au adăpat pre tatăl lor cu vin în noaptea aceea, și intrând cea mai în vârstă a dormit cu tatăl ei în noaptea aceea, și el n'a știut când a dormit ea și când s'a sculat.

34. Și a fost a doua zi a zis cea mai în vârstă către cea mai tânără: iată am dormit ieri cu tatăl nostru, să'l adăpăm pre dânsul cu vin și într'această noapte, și intrând te culcă tu cu el, și să ridicăm din tatăl nostru sămânță.

35. Și adăpară și într'acea noapte pre tatăl lor cu vin, și intrând cea mai tânără a dormit cu tatăl ei, și el n'a știut când s'a culcat ea și când s'a sculat.

36. Și au zămislit amândouă fetele din tatăl lor.

37. Și a născut cea mai mare fecior, și a chemat numele lui: Moav, zicând: din tatăl meu. Acesta e tată Moavitenilor până în ziua de astăzi.

38. Și a născut și cea mai tânără fecior, și a chemat numele lui: Aman, zicând: fiul neamului meu. Acesta este tată Amanitenilor până în ziua de astăzi.

---

32. Lev. 18, 7. *38.* 2 lege 2, 19.

CAP. 20.

Avraam în Gherara.

Și s'a dus de acolo Avraam spre pământul cel către amiazăzi, și a lăcuit între Kadis și între Sur, și a nemernicit în Gherari.

2. Și a zis Avraam de Sarra femeea sa: că soră este mie, că s'a temut să zică: femeea mea este, ca nu cumvà să-l ucigă pre el oamenii cetății pentru ea, și a trimis Avimeleh împăratul Gherarilor și a luat pre Sarra.

3. Și au intrat Dumnezeu la Avimeleh în somn noaptea, și i-au zis lui: iată tu ai să mori pentru femeea care ai luat, că ea are bărbat.

4. Și Avimeleh nu s'a atins de ea, și a zis: Doamne, au pierde-vei neam drept care nu știe?

5. Au nu el a zis mie: soră îmi este? Și ea mi-a zis: frate îmi este; cu inimă curată și cu mâini drepte am făcut aceasta.

6. Și i-au zis Dumnezeu în somn: eu am cunoscut că cu inimă curată ai făcut aceasta, și eu nu m'am îndurat de tine, ca să nu păcătuiești tu împrotiva mea, și pentru aceea nu te-am lăsat să te atingi de dânsa.

7. Iar acum dă înapoi femeea omului, că prooroc este și se va rugà pentru tine și vei fi viu; iară de nu o vei dà înapoi, să știi că vei murì tu și toate ale tale.

8. Și de dimineață sculându-se Avimeleh, a chemat pre toate slugile sale, și a grăit toate cuvintele acestea în urechile lor, și s'au temut toți oamenii foarte.

9. Și a chemat Avimeleh pre Avraam, și a zis lui: de ce ai făcut nouă aceasta? Au doară am greșit

---

20. *2.* 12, 13, 26, 17. *3.* 31. 24. *7.* 26, 11; ps. 104, 15. *9.* 12, 18; 26, 10.

cevà împrotiva ta de ai adus preste mine şi preste împărăţia mea păcat mare? Lucru care nimenea nu l-ar face, ai făcut mie.

10. Şi a zis Avimeleh către Avraam: ce ai socotit de ai făcut aceasta?

11. Şi a zis Avraam: pentrucă am gândit că nu va fi frica lui Dumnezeu în locul acesta, şi pre mine mă vor omorî pentru femeea mea.

12. Şi cu adevărat soră este mie după tată, iar nu după mamă; iar acum s'a făcut mie şi femee.

13. Şi a fost când m'a scos Dumnezeu din casa tatălui meu, am zis ei: această dreptate să faci cu mine în tot locul unde vom intrà, zi pentru mine: că frate îmi este.

14. Şi a luat Avimeleh o mie de drahme şi oi şi viţei şi slugi şi slujnice, şi a dat lui Avraam, şi i-a dat înapoi şi pre Sarra femeea lui.

15. Şi a zis Avimeleh către Avraam: iată pământul meu înaintea ta, unde'ţi va plăceà lăcueşte.

16. Iar către Sarra a zis: iată am dat o mie de drahme fratelui tău, acestea vor fi ţie întru cinstea feţii tale şi a tuturor, care sunt cu tine, şi întru toate adevărul să spui.

17. Şi s'a rugat Avraam lui Dumnezeu, şi au însănătoşat Dumnezeu pre Avimeleh şi pre femeea lui şi pre slujnicile lui şi a început a naşte.

18. Pentrucă închisese Domnul tot mitrasul în casa lui Avimeleh, pentru Sarra femeea lui Avraam.

CAP. 21.

Naşterea lui Isaac.

Şi Domnul au cercetat pre Sarra după cum au zis, şi au făcut Domnul Sarrei precum au grăit.

2. Şi zămislind Sarra a născut lui Avraam fiu la bătrâneţe, pe vremea după cum grăise lui Domnul.

3. Şi a chemat Avraam numele fiului său pre carele l-a născut Sarra: Isaac.

4. Şi a tăiat împrejur Avraam pre Isaac în ziua a opta, precum i-au fost poruncit Dumnezeu lui.

5. Şi Avraam erà de o sută de ani, când s'a născut Isaac fiul său.

6. Şi a zis Sarra: râs mi-au făcut Domnul, pentrucă cine va auzì, se va bucurà împreună cu mine.

7. Şi a zis: cine va spune lui Avraam că Sarra apleacă prunc? Că am născut fiu la bătrâneţele mele.

8. Şi a crescut pruncul şi s'a înţărcat, şi a făcut Avraam ospăţ mare în ziua în care s'a înţărcat fiul său Isaac.

9. Şi văzând Sarra pre fiul Agarei Eghiptencii, care se născuse lui Avraam, jucându-se cu Isaac fiul său,

10. A zis lui Avraam: goneşte pre slujnica aceasta şi pre fiul ei, că nu va moştenì fiul slujnicii cu fiul meu Isaac.

11. Şi foarte greu s'a părut cuvântul acesta înaintea lui Avraam pentru fiul său Ismail.

12. Şi au zis Dumnezeu lui Avraam: să nu fie greu înaintea ta cuvântul cel pentru prunc şi pentru slujnică; toate câte va zice ţie Sarra, ascultă de cuvântul ei, pentrucă întru Isaac se va chemà ţie sămânţă.

13. Dar şi pre fiul slujnicii acesteia neam mare îl voiu face, pentrucă sămânţa ta este.

14. Şi s'a sculat Avraam dimineaţa, şi luând pâini şi un foale cu apă a dat Agarei, şi a pus pre umărul ei şi pruncul şi o a slobozit pre dânsa; şi ea mergând rătăceà prin pustie către fântâna jurământului.

---

11. 26, 9. *12.* 12, 13. *14.* 12, 19.
18 Fac. 16, 2; 1 Imp. 1, 5.
21. *1.* 17, 19; 18, 10.
2. 25, 19; 1 Paralip. 1, 34; Mat. 1, 2; Fapt. Ap. 7, 8; Gal. 4, 23; Evrei 11, 11.

4. 17, 12. *5.* Mat. 1, 2. *10.* Gal. 4, 30.
12. Rom. 9, 7; Evr. 11, 18. *13.* 17, 20; 25, 12.

15. Şi s'a sfârşit apa din foale, şi a lepădat pruncul supt un brad.

16. Şi mergând a şezut în preajma lui departe ca o aruncătură de arc, pentrucă a zis: nu voiu vedeà moartea pruncului meu, şi a şezut înaintea lui, şi strigând pruncul a plâns.

17. Şi au auzit Dumnezeu glasul pruncului din locul unde erà, şi a strigat îngerul lui Dumnezeu pre Agar din cer şi au zis ei: Ce este Agar? Nu te teme, că au auzit Dumnezeu glasul pruncului tău din locul unde este.

18. Scoală-te, ià pruncul şi'l ţine cu mâna ta, că neam mare îl voiu face.

19. Şi au deşchis Dumnezeu ochii ei şi a văzut fântână de apă vie; şi mergând a umplut foalele de apă şi a adăpat pruncul.

20. Şi erà Dumnezeu cu pruncul; şi a crescut şi a lăcuit în pustie şi s'a făcut vânător.

21. Şi a lăcuit în pustia Faran, şi i-a luat lui mumă-sa femee din pământul Eghipetului.

22. Şi a fost în vremea aceea şi a grăit Avimeleh şi Ohozat, care luase pre nora sa şi Fihul Voevodul puterii lui către Avraam zicând: Dumnezeu este cu tine întru toate câte faci.

23. Acum dar jură-te mie pre Dumnezeu că nu'mi vei face strâmbătate, nici seminţiei mele nici numelui meu; ci după dreptatea care am făcut cu tine, vei face cu mine şi pământului întru care te-ai sălăşluit.

24. Şi a zis Avraam: eu mă jur.

25. Şi a mustrat Avraam pre Avimeleh pentru fântânile apei, care le-au luat slugile lui Avimeleh.

26. Şi Avimeleh a zis lui: n'am ştiut cine a făcut ţie lucrul acesta: nici tu nu mi-ai spus, nici eu n'am auzit fără numai astăzi.

18. 25, 16. *22.* 26, 26. *25.* 26, 15, 18.

27. Şi a luat Avraam oi şi viţei şi a dat lui Avimeleh; şi au făcut amândoi legătură.

28. Şi a pus Avraam şapte mieluşiţe de oi singure.

29. Şi a zis Avimeleh lui Avraam: ce sunt aceste şapte mieluşiţe ale oilor acestora care le-ai pus singure?

30. Şi a zis Avraam: aceste şapte mieluşele vei luà dela mine, ca să'mi fie mie mărturie cum că eu am săpat această fântână.

31. Pentru aceea a chemat numele locului aceluia, fântâna jurământului, că acolo au jurat amândoi.

32. Şi au făcut amândoi legătură la fântâna jurământului, şi s'au sculat Avimeleh şi Ohozat, care ţineà pre Nora sa şi Fihul mai marele puterii lui, şi s'au întors în pământul Filistenilor.

33. Şi a sădit Avraam ţarină la fântâna jurământului, şi a chemat acolo numele Domnului, Dumnezeu veşnic.

34. Şi a lăcuit Avraam în pământul Filistenilor zile multe.

CAP. 22.

Isaac adus spre jertfă.

Şi a fost după cuvintele acestea Dumnezeu au ispitit pre Avraam şi i-au zis: Avraame, Avraame, iar el a zis: iată eu.

2. Şi au zis: ià pre fiul tău cel iubit pre Isaac pre care ai iubit şi mergi în pământul cel înalt, şi'l adu pre el acolo jertfă într'un munte, care'ţi voiu spune ţie.

3. Şi sculându-se Avraam de dimineaţă a pus şaoa pre asinul său, şi a luat cu sine două slugi şi pre Isaac fiul său; şi tăind lemne pentru jertfă, sculându-se a mers, şi a treia zi a venit la locul care i-au zis lui Dumnezeu.

31. 26, 33. *33.* Isaia 57, 15.
22. *1.* Iudit 8, 22; Evr. 11, 17.

4. Şi căutând Avraam cu ochii săi a văzut locul de departe.
5. Şi a zis Avraam slugilor sale: şedeţi aici cu asinul, iar eu şi pruncul vom merge până colea; şi închinându-ne ne vom întoarce la voi.
6. Şi a luat Avraam lemnele cele pentru jertfă şi le-a pus în spinarea lui Isaac fiul său; şi a luat în mâini foc şi cuţit şi s'au dus amândoi împreună.
7. Şi a zis Isaac către Avraam tatăl său: tată, iar el a zis: ce este fiule? Şi a zis: iată focul şi lemnele, unde este oaea pentru jertfă?
8. Şi a zis Avraam: Dumnezeu îşi va îngrijì pentru oaie de jertfă fiul meu!
9. Şi mergând amândoi împreună, au venit la locul care i-au arătat Dumnezeu lui; şi a zidit acolo Avraam altar şi a pus lemnele deasupra, şi legând pre fiul său Issac, l-a pus pre altar deasupra lemnelor.
10. Şi a tins Avraam mâna sa să ià cuţitul să junghie pre fiul său.
11. Şi l-a strigat pre dânsul îngerul Domnului din cer zicând: Avraame, Avraame, iar el a zis: iată eu.
12. Şi i-au zis: să nu pui mâna ta pre prunc, nici să'i faci lui nimic; că acum am cunoscut că te temi tu de Dumnezeu, şi nu ţi s'a făcut milă de fiul tău cel iubit pentru mine.
13. Şi căutând Avraam cu ochii săi, a văzut: şi iată un berbece erà încurcat cu coarnele într'un copac stufos; şi s'a dus Avraam şi a luat berbecele şi l-a adus jertfă în locul lui Isaac fiul său.
14. Şi a chemat Avraam numele locului aceluia: Domnul au văzut, ca să se zică până astăzi: în muntele acesta Domnul s'au arătat.
15. Şi a strigat îngerul Domnului pre Avraam a doua oară din cer zicând:
16. Asupra mea însu'mi m'am jurat zice Domnul, pentrucă ai făcut cuvântul acesta şi nu ţi s'a făcut milă de fiul tău cel iubit pentru mine.
17. Pentru aceea cu adevărat binecuvântând te voiu binecuvântà, şi înmulţind voiu înmulţì sămânţa ta ca stelele cerului şi ca nesipul cel de pre ţărmurile mării; şi va moştenì sămânţa ta cetăţile neprietinilor.
18. Şi se vor binecuvântà întru sămânţa ta toate neamurile pământului, pentrucă ai ascultat glasul meu.
19. Şi s'a întors Avraam la slugile sale, şi sculându-se s'au dus împreună la fântână jurământului; şi au lăcuit acolo la fântâna jurământului.
20. Şi a fost după cuvintele acestea şi s'a vestit lui Avraam zicând: iată a născut Melha şi ea fii lui Nahor fratele tău.
21. Pre Uz cel întâiu născut şi pre Vanes fratele lui şi pre Camuil tatăl Sirilor.
22. Şi pre Hazad şi pre Azav şi pre Faldes şi pre Ieldaf şi pre Vatuil.
23. Iară Vatuil a născut pre Reveca. Aceştia sunt cei opt fii pre cari i-a născut Melha lui Nahor fratele lui Avraam.
24. Iară ţiitoarea lui anume Revma a născut şi ea prea Tavec şi Taam şi pre Tohos şi pre Moha.

CAP. 23.

Moartea şi mormântul Sarrei.

Şi a fost vieaţa Sarrei o sută douăzeci şi şapte de ani.
2. Şi a murit Sarra în cetatea Ar-

10. Iacov 2, 21.

16. Ps. 104, 9; Sirah 44, 21; 1 Macab. 2, 52; Luc. 1, 73; Evr. 6, 13, 14. *17.* Eşir. 32, 13; Evr. 11, 12. *18.* 12, 3; 18, 18; 26, 4; Fapt. Ap. 3, 25; Gal. 3, 8; 11, 29. *23.* 24, 15. 23. *2.* 35, 27; Is. Navì 14, 15.

voc, care este în vale; aceasta este Hevron în pământul Hanaan; iar Avraam a venit să plângă pre Sarra și s'o jelească.

3. Și s'a sculat Avraam dela mortul său și a grăit fiilor lui Het zicând:

4. Strein și nemernic sunt eu la voi; dați'mi dar moșie de mormânt dela voi, ca să îngrop pre mortul meu.

5. Și au răspuns fiii lui Het către Avraam zicând:

6. Nu doamne, ascultă-ne pre noi: împărat dela Dumnezeu ești tu între noi; în mormânturile noastre cele alese îngroapă'ți mortul tău, că nici unul dintre noi nu te va oprì ca să nu'ți îngropi mortul tău acolo.

7. Și sculându-se Avraam s'a închinat înaintea poporului pământului fiilor lui Het.

8. Și a grăit către dânșii Avraam zicând: de voiți cu sufletul vostru ca să îngrop mortul meu dela fața mea, ascultați-mă și grăiți pentru mine lui Efron al lui Saar.

9. Să'mi deà mie peștera cea îndoită care o are el, ce este în partea țarinei lui, pre argint cât va prețuì ca să o am aceasta între voi moșie de mormânt.

10. Iar Efron ședeà în mijlocul fiilor lui Het, și răspunzând Efron Heteul către Avraam, a zis în auzul fiilor lui Het și a tuturor celor ce intrau în cetate, zicând:

11. Lângă mine fii doamne și mă ascultă: țarina și peștera care este într'însa ție o dau, înaintea tuturor cetățenilor mei datu-o-am ție, îngroapă mortul tău.

12. Și s'a închinat Avraam înaintea poporului pământului.

13. Și a zis lui Efron la auz înaintea a tot poporului pământului: de vreme ce ești pentru mine ascultă-mă: argintul țarinei ia'l dela mine și voiu îngropà mortul meu acolo.

14. Și a răspuns Efron lui Avraam zicând:

15. Nu doamne, ci am auzit: că pământul este de patru sute de drahme de argint, ce poate fi aceasta între mine și între tine? Iar tu îngroapă'ți mortul tău.

16. Și a ascultat Avraam de Efron și a plătit lui Efron argintul, care a grăit la auzul fiilor lui Het, patru sute de drahme de argint ales la neguțători.

17. Și țarina lui Efron în care erà peștera cea îndoită spre fața Mamvrei, țarina și peștera care erà întru ea și toți copacii cari erau în țarină și tot ce erà în hotarile ei împrejur.

18. S'a dat lui Avraam moșie înaintea fiilor lui Het și înaintea tuturor celor ce intrau în cetate.

19. După acestea a îngropat Avraam pre Sarra femeea sa în peștera țarinei cea îndoită, care este împreajma Mamvrei, aceasta este Hevron în pământul lui Hanaan.

20. Și s'a întărit țarina și peștera care erà într'însa lui Avraam moșie de înmormântare dela fiii lui Het.

CAP. 24.

Căsătoria lui Isaac.

Avraam erà bătrân trecut în zile, și Domnul l-au binecuvântat întru toate.

2. Și a zis Avraam slugii sale celei mai bătrâne a casei sale, care erà mai mare peste toate ale sale: pune mâna ta supt armul meu.

3. Și te voiu jurà pre Domnul Dumnezeul cerului și al pământului, ca feciorului meu Isaac să nu'i iei femee din fetele Hananeilor între carii lăcuesc eu;

---

17. 49, 30; 50, 18 *19.* 25, 9; 35, 27; 49, 31. *20.* 25, 9. 10; 49, 29.
24. *2.* 15, 2; 47, 29. *3*, 28, 1.

4. Ci în pământul meu unde m'am născut eu, la neamul meu vei merge şi vei luà femee fiului meu Isaac de acolo.
5. Şi a zis către dânsul sluga: dar de nu va vreà femeea să vie cu mine în pământul acesta, întoarce-voiu pre fiul tău acolo în pământul de unde ai ieşit?
6. Iar Avraam a zis către dânsul: ià aminte să nu întorci pre fiul meu acolo.
7. Domnul Dumnezeul cerului şi Dumnezeul pământului, cel ce m'au luat din casa tatălui meu şi din pământul în care m'am născut, cel ce mi-au grăit şi s'au jurat mie zicând: ție voiu dà pământul acesta şi seminției tale, acesta va trimite pre îngerul său înaintea ta, şi vei luà femee feciorului meu de acolo.
8. Iară de nu va vreà femeea să vie cu tine în pământul acesta, curat vei fi tu de jurământul meu, numai pre feciorul meu să nu'l întorci acolo.
9. Şi a pus sluga mâna sa supt armul lui Avraam stăpânul său, şi a jurat lui pentru cuvântul acesta.
10. Şi a luat sluga zece cămile din cămilele stăpânului său şi din toate bunătățile stăpânului său cu sine, şi sculându-se s'a dus în Mesopotamia cetatea lui Nahor.
11. Şi a aşezat cămilele să odihnească afară de cetate lângă fântâna cu apă, către seară când ies cele ce scot apă.
12. Şi a zis: Doamne Dumnezeul stăpânului meu Avraam, fă cale bună înaintea mea astăzi, şi fă milă cu stăpânul meu Avraam.
13. Iată eu stau la izvorul apei, şi fetele celor ce lăcuesc în cetate ies, ca să scoață apă.
14. Şi fecioara căreia eu voiu zice: pleacă vadra ta să beau, şi ea va zice mie: beà tu şi cămilele tale le voiu adăpà până ce vor încetà a beà, aceasta va fi gătită lui Isaac slugii tale; şi întru aceasta voiu cunoaşte că ai făcut milă cu stăpânul meu Avraam.
15. Şi a fost mai înainte de a săvârşì el grăind în cugetul său, şi iată a ieşit afară Reveca fata lui Vatuil feciorul Melhei femeea lui Nahor fratele lui Avraam, având vadra pre umărul său.
16. Şi fecioară erà frumoasă la față foarte, fecioară erà, bărbat nu o a cunoscut pre ea, şi pogorîndu-se la fântână a umplut vadra şi s'a suit.
17. Şi a alergat sluga înaintea ei şi a zis: dă-mi să beau puțină apă din vadra ta.
18. Iar ea a zis: beà doamne şi grăbind a slobozit vadra pre brațul său, şi l-a adăpat până a încetat a beà.
19. Şi a zis: şi cămilelor tale voiu scoate apă până ce vor beà toate.
20. Şi grăbind a deşertat vadra în adăpătoare, şi iarăşi a alergat la fântână să scoață apă, şi a adăpat toate cămilele.
21. Iar omul o priveà pre ea şi tăceà, ca să cunoască, îndreptat-au Dumnezeu calea lui sau nu?
22. Şi a fost dupăce au încetat toate cămilele a beà, a luat omul doi cercei de aur, cari trăgeau câte o drahmă, şi i-a pus în urechile ei, şi două brățări în mâinile ei, cari trăgeau zece măsuri de aur.
23. Şi a întrebat-o pre dânsa şi i-a zis: a cui fată eşti? Spune'mi de este la tatăl tău loc să sălăşluim noi.
24. Iar ea a zis lui: fată sunt a lui Vatuil fiul Melhei, pre care l-a născut ea lui Nahor.
25. Şi i-a zis lui: şi paie şi fân

7. 12, 7; 17, 8.

15. 22, 23. 17. Ioan 4, 7.

mult este la noi, precum şi loc de sălăşluit.
26. Şi bine părând omului s'a închinat Domnului, zicând:
27. Binecuvântat este Domnul Dumnezeul stăpânului meu Avraam, cel ce n'a părăsit dreptatea sa şi adevărul dela stăpânul meu; şi pre mine m'au îndreptat Domnul la casa fratelui stăpânului meu.
28. Şi alergând fecioara a spus în casă mumei sale după cuvintele acestea.
29. Iară Reveca avea frate anume Lavan, şi a alergat Lavan la om afară la fântână.
30. Şi a fost dacă a văzut cercei şi brăţările în mâinele surorii sale, şi auzind cuvintele Revechii surorei sale care zicea: aşà mi-a grăit omul; şi a venit la om unde stà el cu cămilele la fântână.
31. Şi a zis lui: vin-o, intră înlăuntru binecuvântate al Domnului, pentruce stai afară? Eu am gătit casă şi loc cămilelor tale.
32. Şi a intrat omul în casă şi a descărcat cămilele, a dat paie şi fân cămilelor şi apă de spălat picioarelor lui şi picioarelor oamenilor celor ce erau cu el.
33. Şi le-a pus lor pâine să mănânce, iar el a zis: nu voiu mâncà până ce nu voiu grăì cuvintele mele; şi ei au zis: grăeşte.
34. Şi a zis: sluga lui Avraam sunt eu.
35. Şi Domnul au binecuvântat pre stăpânul meu foarte, şi s'a mărit şi i-au dat lui oi şi viţei şi argint şi aur şi slugi şi slujnice şi cămile şi asini.
36. Şi Sarra femeea stăpânului meu, a născut un fecior stăpânului meu dupăce a îmbătrânit el; şi i-a dat lui toate câte a avut.
37. Şi m'a jurat stăpânul meu zicând: să nu iei femee fiului meu din fetele Hananeilor, între carii lăcuesc eu în pământul lor;
38. Ci la casa tatălui meu să mergi, la neamul meu şi vei luà femee feciorului meu de acolo.
39. Iar eu am zis stăpânului meu: dar de nu va vreà să vie cu mine femeea?
40. Şi mi-a zis Domnul Dumnezeu înaintea căruia bine am plăcut, acela va trimite pre îngerul său cu tine şi va îndreptà calea ta şi vei luà femee fiului meu din neamul meu şi din casa tatălui meu.
41. Atunci curat vei fi de blestemul meu, dacă vei venì la neamul meu şi nu vor dà ţie, şi tu vei fi curat de jurământul meu.
42. Şi venind eu astăzi la fântână am zis: Doamne Dumnezeul stăpânului meu Avraam, de vei îndreptà tu calea mea pre care acum merg.
43. Iată stau la fântâna apei şi fetele oamenilor cetăţii vor ieşì ca să ià apă şi va fi fecioara căreia eu voiu zice: dă-mi să beau puţină apă din vadra ta.
44. Şi ea îmi va zice: şi tu beà şi cămilelor tale voiu scoate apă, aceasta este femeea care au gătit-o Domnul lui Isaac slugii sale, şi întru aceasta voiu cunoaşte că ai făcut milă cu stăpânul meu Avraam.
45. Şi a fost mai înainte de a sfârşì eu grăind în cugetul meu, îndată a ieşit Reveca cu vadra pre umăr, şi s'a pogorît la fântână şi a scos apă şi am zis ei: dă'mi să beau.
46. Şi ea grăbind a slobozit vadra pre braţul său şi a zis: beà tu şi cămilele tale le voiu adăpà; şi am băut şi cămilele le-a adăpat.
47. Şi am întrebat o pre ea şi am zis: a cui fată eşti tu, spune mie? Şi ea a zis: fată sunt a lui Vatuil feciorul lui Nahor pre care l-a născut lui Melha, şi am pus ei cercei şi brăţările pre mâinile ei.

31. 26, 29. *36.* 21, 2.

48. Și părându'mi bine m'am închinat Domnului și am binecuvântat pre Domnul Dumnezeul stăpânului meu Avraam, cel ce m'au îndreptat în calea adevărului, ca să iau pre fata fratelui stăpânului meu, fiului său.

49. Deci de veți face voi milă și dreptate cu stăpânul meu ori de nu spuneți'mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga.

50. Și răspunzând Lavan și Vatuil au zis: dela Domnul a ieșit lucrul acesta, nu vom puteà grăi ție împrotivă, nici rău, nici bine.

51. Iată Reveca înaintea ta este, ia-o și te du, și să fie femee feciorului stăpânului tău după cum au grăit Domnul.

52. Și a fost dupăce a auzit sluga lui Avraam cuvintele lor, s'a închinat până la pământ Domnului.

53. Și scoțând sluga vase de argint și de aur și îmbrăcăminte a dat Revechii, și daruri i-a dat și fratelui ei și mumei ei.

54. Și a mâncat și a băut el și oamenii cei ce erau cu dânsul, și au dormit; și sculându-se dimineața a zis: sloboziți-mă să mă duc la stăpânul meu.

55. Și au zis frații ei și muma sa: să rămâe fata cu noi ca vre-o zece zile și după aceea se va duce.

56. Iar el a zis către ei: nu mă opriți, că Domnul a îndreptat calea mea întru mine, sloboziți-mă ca să merg la stăpânul meu.

57. Iar ei au zis: să chemăm fata și s'o întrebăm; și au chemat pre Reveca și i-au zis ei: merge vei cu omul acesta?

58. Iar ea a zis: voiu merge.

59. Și au slobozit pre Reveca sora sa și averile ei și pre sluga lui Avraam și pre cei ce erau cu dânsul.

60. Și au binecuvântat pre Reveca și i-au zis ei: sora noastră ești, fă-te întru mii de zeci de mii și să moștenească sămânța ta cetățile nepriietenilor.

61. Și sculându-se Reveca și slujnicile ei s'au suit pre cămile și s'au dus cu omul, și luând sluga pre Reveca s'au dus.

62. Iar Isaac mergeà prin pustie spre fântâna vedeniei, și lăcuià în pământul cel de către amiazăzi.

63. Și a ieșit Isaac ca să se primble la câmp de către seară, și căutând cu ochii a văzut cămilele venind.

64. Și căutând Reveca cu ochii a văzut pe Isaac și a sărit de pre cămilă.

65. Și a zis către slugă: cine este omul acela care merge pre câmp spre întâmpinarea noastră? Și a zis sluga: acesta este stăpânul meu; iar ea luându-și vălul s'a acoperit.

66. Și a spus sluga lui Isaac toate câte a făcut.

67. Și a intrat Isaac în casa mumei sale, și a luat pe Reveca și s'a făcut lui femee, și a iubit o pre dânsa, și s'a mângâiat Isaac pentru Sarra mumă-sa.

CAP. 25.

Căsătoria a doua a lui Avraam.

Și Avraam ș'a luat altă femee a căreia numele erà Hetura.

2. Și a născut lui pre Zomvran și pre Iezan și pre Mădal și pre Madiam și pre Iezvoc și pre Soie.

3. Și Iezan a născut pre Sava și pre Taman și pre Dedan; iară fiii lui Dedan au fost: Raguil și Navdeil și Asuriim și Latusiim și Laomim.

4. Și fiii lui Madiam: Ghefar și Afir și Enoh și Avida și Eldaga: toți aceștia erau feciorii Heturei,

60. 22, 17.

62. 16. 14. *67.* 25, 20.
25. *1.* 1 Paralip. 1 31.
4. 1 Paralip. 1, 33.

5. Şi a dat Avraam toate averile sale lui Isaac feciorul său.
6. Şi feciorilor ţiitoarelor sale a dat Avraam daruri, şi încă fiind el viu i-a scos pre ei în laturi dela Isaac fiul său către răsărit la pământul răsăriturilor.
7. Aceştia sunt anii zilelor vieţii lui Avraam câţi a trăit o sută şaptezeci şi cinci de ani.
8. Şi slăbind Avraam a murit întru bătrâneţe bune, bătrân şi plin de zile şi s'a adăogat lângă poporul său.
9. Şi l-au îngropat pre dânsul Isaac şi Ismail amândoi feciorii lui în peştera cea îndoită, în ţarina lui Efron feciorul lui Saar Heteul care este în preajma Mamvrei.
10. In ţarina şi peştera care a cumpărat-o Avraam dela fiii lui Het, acolo au îngropat pre Avraam şi pre Sarra femeea lui.
11. Şi a fost dupăce a murit Avraam, au binecuvântat Dumnezeu pre Isaac fiul lui, şi a lăcuit Isaac lângă fântâna vederii.
12. Şi acestea sunt naşterile lui Ismail feciorul lui Avraam, pre care l-a născut Agar Eghipteanca slujnica Sarrei.
13. Şi acestea sunt numele fiilor lui Ismail după numele neamurilor lui: cel dintâiu născut Ismail şi Navaiot şi Kidar şi Navdeil şi Masam,
14. Şi Masma şi Duma şi Masì,
15. Şi Hodan şi Teman şi Ietur şi Nafes şi Kedma.
16. Aceştia sunt fiii lui Ismail şi acestea sunt numele lor, în corturile lor, întru lăcaşurile lor, doisprezece boieri erau după neamul lor.
17. Şi aceştia sunt anii vieţii lui Ismail o sută treizeci şi şapte de ani, şi slăbind a murit şi s'a adăogat lângă neamul său.

8. 15, 15; 35, 29. *9.* 23, 19, 20; 49, 30. *10.* 47, 30. *11.* 16, 14. *12.* 21, 13. *13.* 1 Paralip. 1, 29. *16* 17, 20.

18. Şi a lăcuit dela Evilat până la Sur, care este înaintea feţii Eghipetului până la Asirieni, înaintea tuturor fraţilor săi a lăcuit.
19. Şi acestea sunt naşterile lui Isaac fiul lui Avraam: Avraam a născut pre Isaac.
20. Iar Isaac erà de patruzeci de ani când a luat pre Reveca fata lui Vatuil din Mesopotamia Siriei, sora lui Lavan Sirului, luiş femee.
21. Şi s'a rugat Isaac Domnului pentru Reveca femeea sa că erà stearpă, şi l-au ascultat pre el Dumnezeu şi a zămislit Reveca femeea lui.
22. Şi săltà pruncii într'însa, şi a zi ea: de erà să fie aşà, pentruce mie aceasta? Şi s'a dus să întrebe pre Domnul.
23. Şi au zis ei Domnul: două neamuri în pântecele tău sunt, şi două popoare din pântecele tău se vor împărţì, şi popor pre popor va întrece, şi cel mai mare va slujì celui mai mic.
24. Şi s'au umplut zilele ca să nască ea, şi erau gemeni în pântecele ei.
25. Şi a ieşit fiul cel întâiu născut roşu tot, ca o piele păroasă, şi a chemat numele lui Isav.
26. Şi după acesta a ieşit fratele lui, şi mâna lui ţineà de călcâiu pre Isav, şi a chemat numele lui Iacov. Iar Isaac erà de şasezeci de ani când a născut Reveca pre aceştia.
27. Şi au crescut tinerii, şi a fost Isav om care ştià a vânà şi erà câmpean sălbătaric; iar Iacov a fost om fără vicleşug lăcuind acasă.
28. Şi iubeà Isaac pre Isav pentrucă mâncà din vânatul lui; iară Reveca iubeà pre Iacov.
29. Şi a fiert Iacov fiertură, şi a venit Isav dela câmp ostenit.
30. Şi a zis Isav lui Iacov: dă'mi

20. 24, 67. *23.* Rom. 9, 10. *25.* 27, 11; 38, 27; Osie 12, 3; Mat. 1, 2. *30.* 36, 1, 19.

să mănânc dintr'această fiertură ro-
şietecă că slăbesc eu, pentru aceea
s'a chemat numele lui Edom.
31. Şi a zis Iacov lui Isav; vin-
de'mi astăzi naşterea ta cea dintâiu.
32. Şi a zis Isav: iată eu mă duc
să mor, şi ce'mi este mie bună na-
şterea cea dintâiu?
33. Şi a zis Iacov lui: jură-te mie
astăzi, şi i-a jurat lui şi a vândut
Isav naşterea cea dintâiu lui Iacov.
34. Şi Iacov a dat lui Isav pâine
şi fiertură de linte, şi a mâncat şi
a băut, şi sculându-se s'a dus şi
n'a băgat seamă Isav de naşterea
cea dintâiu.

CAP. 26.

Intâmplările lui Isaac.

Şi a fost foamete pre pământ, afară
de foametea cea mai dinainte care
a fost în zilele lui Avraam şi a mers
Isaac la Avimeleh împăratul Filiste-
nilor în Gherara.
2. Şi s'au arătat Dumnezeu lui şi
i-au zis: nu te pogorî în Eghipet;
ci lăcueşte în pământul care voiu
spune eu ţie.
3. Şi lăcueşte în pământul acesta
şi eu voiu fi cu tine şi te voiu bine-
cuvântà, că ţie şi seminţiei tale voiu
dà tot pământul acesta, şi voiu în-
tărì jurământul meu care am jurat
lui Avraam tatăl tău.
4. Şi voiu înmulţì sămânţa ta ca
stelele cerului şi voiu dà seminţiei
tale tot pământul acesta; şi întru să-
mânţa ta se vor binecuvântà toate
neamurile pământului.
5. Pentrucă a ascultat Avraam ta-
tăl tău cuvântul meu şi a păzit po-
runcile mele şi învăţăturile mele şi
îndreptările mele şi legile mele.
6. Şi a lăcuit Isaac în Gherari.
7. Şi au întrebat oamenii locului
pentru Reveca femeea lui şi a zis:
soră'mi este, că s'a temut a zice:
femee'mi este, ca nu cumvà să'l
ucigă oamenii locului pentru Re-
veca, că erà frumoasă la faţă.
8. Şi a fost acolo mulţi ani şi ui-
tându-se Avimeleh, împăratul Ghera-
rilor pe fereastră, a văzut pre Isaac
jucându-se cu Reveca femeea sa.
9. Şi a chemat Avimeleh pre Isaac
şi i-a zis lui: cu adevărat femee îţi
este? Pentruce dar ai zis: că'ţi este
soră? Şi a zis Isaac: am zis pentru
ca nu cumvà să mor pentru dânsa.
10. Şi a zis Avimeleh lui: pentru
ce ai făcut aceasta nouă? Puţin a
fost că n'a dormit cinevà din nea-
mul meu cu femeea ta şi ai fi adus
preste noi neştiinţă.
11. Şi a poruncit Avimeleh la tot
poporul său zicând: tot cel ce se
va atinge de omul acesta şi de fe-
meea lui, vinovat va fi morţii.
12. Şi a semănat Isaac în pămân-
tul acela şi a aflat în anul acela or-
zul dând însutit, că l-au binecuvân-
tat pre el Domnul.
13. Şi s'a înălţat omul şi mergând
înainte mai mare se făceà, până ce
s'a făcut mare foarte.
14. Şi s'au făcut lui turme de oi
şi cirezi de boi şi ogoare multe şi'l
pismuiau Filistenii.
15. Şi toate fântânile câte au să-
pat slugile tatălui său pe vremea
lui, le-au astupat Filistenii şi le-au
umplut cu pământ.
16. Şi a zis Avimeleh către Isaac:
du-te dela noi, că te-ai făcut mai tare
decât noi foarte.
17. Şi s'a dus de acolo Isaac şi
a tăbărît în valea Gherarilor şi a lă-
cuit acolo.
18. Şi Isaac iarăşi a săpat fântâ-
nile de apă, care le-au fost săpat
slugile lui Avraam tatăl său şi le-au

33. Evr. 12. 16. *34.* 27, 36.
26. *1.* 12, 10; 20, 1. *4* 12, 7; 18, 18; 22, 18.
5. Evr. 11, 8. *7.* 12, 13.
9. 20, 11. *10.* 20, 9. *11.* 20, 6.
12. Luc. 8, 8. *15.* 21, 25. *18.* 21, 25.

astupat Filistenii dupăce a murit Avraam tatăl său şi le-au chemat cu numele, cu care le-a fost numit tatăl său.
19. Şi au săpat slugile lui Isaac în valea Gherarilor şi au aflat acolo izvor de apă vie.
20. Şi s'au sfădit păstorii Gherarilor cu păstorii lui Isaac zicând: că a lor este apa; şi a numit numele fântânii: strâmbătate, pentrucă strâmbătate i-au făcut lui.
21. Şi ducându-se de acolo au săpat altă fântână şi se priceau şi pentru aceea, şi a numit numele ei vrajbă.
22. Şi ridicându-se de acolo au săpat altă fântână şi nu s'au bătut pentru aceea, şi a numit numele ei lăţime, zicând: că acum ne-au lăţit pre noi Domnul şi ne-au crescut pre pământ.
23. Şi s'a suit de acolo la fântâna jurământului.
24. Şi s'au arătat lui Domnul în noaptea aceea şi i-au zis: eu sunt Dumnezeul lui Avraam tatălui tău, nu te teme, că cu tine sunt şi te voiu binecuvântà şi voiu înmulţì sămânţa ta pentru Avraam tatăl tău.
25. Şi a zidit acolo altar şi a chemat numele Domnului şi a pus acolo cortul său; şi au săpat acolo slugile lui Isaac fântână în valea Gherarilor.
26. Şi Avimeleh s'a dus la dânsul dela Gherari şi Ohozat, carele ţineà pre noru-sa şi Fihol voevodul oştirii puterii lui.
27. Şi a zis către dânşii Isaac: pentruce aţi venit la mine? Că voi m'aţi urît şi m'aţi scos dela voi.
28. Iar ei au zis: văzând am văzut, că Domnul este cu tine şi am zis: să fie jurământ între noi şi între tine şi să punem legătură cu tine.
29. Ca să nu faci nouă rău, precum nici noi nu ne-am scârbit de tine; ci bine am făcut ţie şi te-am scos cu pace şi tu acum eşti binecuvântat dela Domnul.
30. Şi a făcut lor ospăţ: şi au mâncat şi au băut.
31. Şi sculându-se dimineaţa au jurat fiecarele de aproapelui său, şi i-a slobozit pre dânşii Isaac şi s'au dus dela el cu pace.
32. Şi într'aceiaşi zi venind slugile lui Isaac, i-au spus pentru fântâna ce au săpat zicându-i: n'am aflat apă.
33. Şi o au numit jurământ, pentru aceea au chemat numele cetăţii aceleia fântâna jurământului, până în ziua de astăzi.
34. Iar Isav erà de patruzeci de ani, şi a luat femee pre Iudit fata lui Veoh Heteul şi pre Vasimat fata lui Elon Heteul.
35. Şi necăjiau ele pre Isaac şi pre Reveca.

CAP. 27.

Binecuvântarea lui Iacov.

Şi a fost dupăce a îmbătrânit Isaac şi au slăbit ochii lui a vedeà, şi a chemat pre Isav fiul său cel mai mare, şi i-a zis lui: fiul meu; el a răspuns: iată eu.
2. Şi a zis lui: iată am îmbătrânit şi nu ştiu ziua sfârşitului meu.
3. Acum dar ia-ţi unealta ta, tolba şi arcul şi ieşi la câmp.
4. Şi să-mi vânezi mie vânat şi să-mi faci mâncare precum iubesc eu, şi să-mi aduci, să mănânc, ca să te binecuvinteze sufletul meu mai înainte de ce voiu murì.
5. Iară Reveca a auzit pre Isaac grăind cu Isav fiul său, şi s'a dus Isav la câmp să vâneze vânat tatălui său.
6. Şi a zis Reveca către Iacov fiul său cel mai tânăr: iată că am

23. 46, 1. *26.* 21, 22. *29.* 24, 31.
33. 21, 31. *34.* 36, 2. *35.* 27, 46.

auzit pre tatăl tău grăind către Isav fratele tău, zicându-i:

7. Adu-mi vânat și-mi fă de mâncare, ca mâncând să te binecuvintez înaintea Domnului mai înainte de a murì.

8. Deci acum fiul meu ascultă-mă pre mine precum poruncesc eu ție:

9. Și mergând la oi, adu-mi de acolo doi iezi tineri și buni și voiu face pre ei mâncare tatălui tău precum iubește.

10. Și vei duce înlăuntru la tatăl tău și va mâncà, ca să te binecuvinteze tatăl tău mai înainte de ce va murì.

11. Iar Iacov a zis către Reveca mumă-sa: fratele meu Isav este om păros, iar eu sunt om neted.

12. Ca nu cumvà să mă pipăie tatăl meu și voi fi înaintea lui ca un urgisit și voi aduce asupra mea blestem, iar nu binecuvântare.

13. Și i-a zis lui mumă-sa: asupra mea să fie blestemul tău fiule, numai ascultă cuvântul meu și mergând adu-mi.

14. Și mergând a luat și a adus la mumă-sa, și a făcut mumă-sa bucate precum iubeà tatăl lui.

15. Și luând Reveca haina cea mai bună a lui Isav feciorului său celui mai mare, care erà la dânsa în casă, a îmbrăcat pre Iacov fiul său cel mai tânăr.

16. Și cu pielcelușele iezilor a înfășurat brațele și goliciunea grumazului lui.

17. Și a dat bucatele și pâinele care făcuse, în mâinile lui Iacov fiului său, și le-a dus la tatăl său.

18. Și a zis: tată! Iar el a zis: iată eu, cine ești tu fiule?

19. Și a zis Iacov tatălui său: eu sunt Isav cel întâi născut al tău, făcut-am precum mi-ai grăit mie; sculându-te șezi și mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvinteze sufletul tău.

20. Și a zis Isaac fiului său: ce este aceasta, ce ai aflat așà curând o fiule? Iar el a zis: ce au dat Domnul Dumnezeul tău înaintea mea.

21. Și a zis Isaac lui Iacov: apropie-te de mine și te voiu pipăì fiule, de ești tu fiul meu Isav, au nu.

22. Și s'a apropiat Iacov de Isaac tatăl său și l-a pipăit pre dânsul și a zis: glasul cu adevărat este glasul lui Iacov, iar mâinile sunt mâinile lui Isav.

23. Și nu l-a cunoscut pre el, pentrucă mâinile lui erau păroase ca mâinile lui Isav fratelui său, și l-a binecuvântat pre el și a zis:

24. Tu ești fiul meu Isav? Iar el a zis: eu, și a zis:

25. Adu-mi și voi mâncà din vânatul tău fiule, ca să te binecuvinteze sufletul meu, și i-a adus lui și a mâncat, și i-a adus lui și vin și a băut.

26. Și i-a zis Isaac tatăl său lui: apropie-te de mine și mă sărută fiule.

27. Apropiindu-se l-a sărutat și a mirosit mirosul hainelor lui și l-a binecuvântat pre dânsul și a zis: iată mirosul fiului meu ca mirosul unei țarine pline, care o au binecuvântat Domnul.

28. Și să-ți dea ție Dumnezeu din roua cerului și din grăsimea pământului și mulțime de grâu și de vin.

29. Și să slujească ție neamuri și să se închine ție domni și să fii domn fratelui tău și se vor închinà ție feciorii tatălui tău. Cel ce te va blestemà, blestemat să fie; și cel ce te va binecuvântà, binecuvântat să fie.

30. Și a fost dupăce a încetat Isaac a binecuvântà pre Iacov fiul său și dupăce a ieșit Iacov dela fața

---

27. *11.* 25, 25.

29. Levit 24, 9.

lui Isaac tatălui său a venit şi Isav
fratele lui dela vânat.
31. Şi a făcut şi el bucate şi a
adus tatălui său şi i-a zis: să se
scoale tatăl meu şi să mănânce din
vânatul fiului său, ca să mă bine-
cuvinteze sufletul tău.
32. Şi i-a zis Isaac tatăl său: cine
eşti tu? Iar el a zis: eu sunt fiul
tău cel întâiu născut Isav.
33. Şi s'a spăimântat Isaac cu
spaimă mare foarte şi a zis: dar
cine este cel ce mi-a prins mie vâ-
nat şi mi-a adus şi am mâncat din
toate mai înainte de ce ai venit tu?
Şi l-am binecuvântat pre dânsul şi
va fi binecuvântat.
34. Şi a fost dupăce a auzit Isav
cuvintele lui Isaac tatălui său, a stri-
gat cu glas mare şi amar foarte şi
a zis: binecuvintează-mă şi pre
mine tată.
35. Şi a zis: venit-a fratele tău cu
înşelăciune şi a luat binecuvânta-
rea ta.
36. Şi a zis Isav: drept s'a che-
mat numele lui Iacov, că iată a doua
oară m'a înşelat şi naşterea cea din-
tâiu mi-a luat şi acum mi-a luat bine-
cuvântarea mea, şi a zis Isav tată-
lui său: nu mi-ai lăsat şi mie bine-
cuvântare tată?
37. Şi răspunzând Isaac a zis că-
tre Isav: încă şi stăpân l-am făcut
pre el ţie şi pre toţi fraţii lui i-am
făcut lui slugi, cu grâu şi cu vin
l-am întărit pre el, dar ţie ce voiu
face fiule?
38 Şi a zis Isav către tatăl său:
au doar numai o binecuvântare este
la tine tată? Binecuvintează-mă şi
pre mine tată!
39. Şi umilindu-se Isaac, a strigat
cu glas mare Isav şi a plâns; şi ră-
spunzând Isaac tatăl lui i-a zis: iată
din grăsimea pământului va fi lă-
cuinţa ta şi din roua cerului de sus.
40. Şi cu sabia ta vei trăi şi fra-
telui tău vei sluji; şi va fi o vreme
când vei lepădà şi vei sfărâmà ju-
gul lui de pre grumazul tău.
41. Şi purtà pizmă Isav asupra
lui Iacov pentru binecuvântarea cu
care l-a binecuvântat pre el tatăl
său, şi a zis Isav întru cugetul său:
să se apropie zilele jalii tatălui meu
ca să ucig pre Iacov fratele meu.
42. Şi s'a spus Revechei cuvin-
tele lui Isav feciorului său cel mai
mare, şi trimiţând a chemat pre Ia-
cov feciorul său cel mai tânăr şi i-a
zis lui: iată Isav fratele tău se laudă
asupra ta, că te va omorî.
43. Acum dar fiul meu, ascultă
cuvântul meu şi sculându-te fugi în
Mesopotamia la Lavan fratele meu
în Haran.
44. Şi lăcueşte cu dânsul câtevà
zile până ce se va întoarce mânia şi
urgia fratelui tău dela tine.
45. Şi va uità ce ai făcut lui, şi
voiu trimite de te voiu chemà de a-
colo, ca nu cumvà într-o zi să mă
lipsesc de voi de amândoi fiii mei.
46. Şi a zis Reveca către Isaac:
mi-am urît vieaţa pentru fetele fiilor
lui Het; de va luà Iacov femee din
fetele pământului acestuia, de ce-mi
este mie bună vieaţa?

CAP. 28.

Vedenia lui Iacov.

Şi chemând Isaac pre Iacov, l-a
binecuvântat pre el şi i-a porun-
cit lui zicând: să nu iei femee din
fetele Hananeilor;
2. Ci sculându-te fugi în Meso-
potamia la casa lui Vatuil tatăl mu-
mei tale, şi să iei ţie de acolo femee
din fetele lui Lavan fratelui mumei
tale.

---

36. 25, 34; Evr. 12, 16. *38.* Evr 12, 17.
39. Evr. 11, 20.

41, Avdie 10. *46.* 26, 35.
28. *1.* 24, 3.

3. Și Dumnezeul meu să te binecuvinteze și să te crească și să te înmulțească și să fii întru adunări de neamuri.

4. Și să-ți deà ție binecuvântarea lui Avraam tatălui meu ție și seminții tale după tine, ca să moștenești pământul în care lăcuești tu acum, care l-au dat Dumnezeu lui Avraam.

5, Și a trimis Isaac pre Iacov și s'a dus în Mesopotamia la Lavan feciorul lui Vatuil Sirului, fratele Revechei mumei lui Iacov și a lui Isav.

6. Și a văzut Isav că a binecuvântat Isaac pre Iacov și l-a trimis în Mesopotamia Siriei, să-și ia luiși femee de acolo când l-a binecuvântat pre el și i-a poruncit lui zicând: să nu iei femee din fetele Hanaaneilor.

7. Și a ascultat Iacov pre tatăl său și pre muma sa și s'a dus în Mesopotamia Siriei.

8. Și văzând și Isav, că sunt rele fetele lui Hanaan înaintea lui Isaac tatălui său,

9. S'a dus Isav la Ismail și a luat pre Maelet fata lui Ismail feciorul lui Avraam sora lui Naveot, lângă femeile sale femee.

10. Și a ieșit Iacov dela fântâna jurământului și a mers în Haran.

11. Și a aflat un loc și a dormit acolo, că apusese soarele, și a luat din pietrile locului aceluia și și-a pus luiși căpătâiu și a dormit în locul acela și a văzut vis.

12. Și iată o scară erà întărită pre pământ a căreia capul ajungeà la cer și îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pre dânsa.

13. Și Domnul erà întărit pre ea și au zis: eu sunt Dumnezeul lui Avraam tatălui tău și Dumnezeul lui Isaac, nu te teme: pământul pe care tu dormi ție îl voiu da și seminției tale.

14. Și va fi sământa ta ca nisipul pământului și se va lăți spre mare și spre miazăzi și spre miazănoapte și spre răsărit și se vor binecuvântà întru tine toate neamurile pământului și întru sământa ta.

15. Și iată eu sunt cu tine păzindu-te în toată calea ori încotro vei merge și te voiu întoarce la pământul acesta, că nu te voiu lăsà până ce voiu face toate câte am grăit ție.

16. Și s'a deșteptat Iacov din somnul său și a zis: că este Domnul în locul acesta și eu n'am știut.

17. Și s'a spăimântat și a zis: cât de înfricoșat este locul acesta, nu este aceasta alta, fără numai casa lui Dumnezeu și aceasta este poarta cerului.

18. Și s'a sculat Iacov dimineața și a luat piatra, care a fost pus la căpătâiul său și a pus-o stâlp și a turnat untdelemn pre vârful ei.

19. Și a chemat numele locului aceluia: casa lui Dumnezeu, iară mai nainte se chemà: cetatea Ulamluz.

20. Și s'a făgăduit Iacov făgăduință cu rugăciune zicând: de va fi Domnul Dumnezeu cu mine și mă va păzì în calea aceasta, pre care eu umblu și-mi va dà pâine să mănânc și haină să mă îmbrac;

21. Și de mă va întoarce sănătos în casa tatălui meu, va fi mie Domnul: Dumnezeu.

22. Și piatra aceasta, care o am pus stâlp, va fi mie casă a lui Dumnezeu și din toate câte vei da mie, a zecea voiu aduce ție.

CAP. 29.

Iacov în Mesopotamia.

Și sculându-se Iacov în picioare, s'a dus în pământul răsăritului la Lavan feciorul lui Vatuil Sirului

12. Ioan 1, 51. *13.* 35, 1; 48, 4.

14. 2 Lege 12, 20; 19, 8. *15.* Isaia 43, 2. *17.* Eșir. 3, 5. *18.* 31, 13. *19.* 13, 3; 35, 14, 15. *20.* Lev. 21, 2; 1 Tim. 6, 8.

fratele Revechei mumei lui Iacov și a lui Isav.
2. Și privind a văzut o fântână în câmp și erau trei turme de oi odihnindu-se la ea, că din fântâna aceea se adăpau turmele și erà piatră mare pre gura fântânei.
3. Și se adunau acolo toate turmele și prăvăleau piatra de pre gura fântânei și adăpau oile; și iarăși puneau piatra pre gura fântânei în locul ei.
4. Și a zis Iacov către dânșii: fraților, de unde sunteți voi? Iar ei au zis: din Haran suntem.
5. Și le-a zis lor: știți pre Lavan feciorul lui Nahor? Iar ei au zis: știm.
6. Și a zis lor: sănătos este? Iar ei au zis: sănătos; și iată Rahila fata lui venea cu oile.
7. Și le-a zis lor Iacov: încă mai este mult din zi și încă nu este vreme a se adunà toate turmele, adăpați oile și vă duceți de le pașteți.
8. Iar ei au zis: nu vom puteà până ce se vor adunà toți păstorii, și vom răsturnà piatra de pre gura fântânei, ca să adăpăm oile.
9. Încă grăind el cu ei, iată Rahila fata lui Lavan veneà cu oile tatălui său, că ea păsteà oile tătânăsău.
10. Și a fost dacă a văzut Iacov pre Rahila fata lui Lavan fratelui mumei sale și oile lui Lavan fratele mumei sale, apropiindu-se Iacov a răsturnat piatra de pre gura fântânei, și a adăpat oile lui Lavan fratelui mumei sale.
11. Și a sărutat Iacov pre Rahila și strigând cu glasul său a plâns.
12. Și a spus Rahilei, că este frate tatăl ei cu mumă-sa Reveca și cum că el este fecior ei; iar ea alergând a spus tatălui ei toate cuvintele acestea.
13. Și a fost dupăce a auzit Lavan de numele lui Iacov feciorul surorei sale, a ieșit întru întîmpinarea lui și îmbrățișindu-l l-a sărutat și l-a adus în casa sa și a spus lui Lavan toate cuvintele acestea.
14. Și a zis Lavan lui: din oasele mele și din trupul meu ești tu și a fost cu el o lună de zile.
15. Și a zis Lavan către Iacov: pentrucă frate-mi ești, nu vei slujì mie în dar, spune-mi ce să fie simbria ta?
16. Și Lavan aveà două fete: numele celei mai mari Lia, iară numele celei mai tinere Rahila.
17. Și ochii Liei erau bolnavi, iară Rahila erà frumoasă la chip și mândră la față foarte.
18. Și a iubit Iacov pre Rahila și a zis: voiu slujì ție șapte ani pentru Rahila fata ta cea mai tânără.
19. Și a zis Lavan lui: mai bine să o dau ție, decât să o dau altui bărbat, lăcuește cu mine.
20. Și a slujit Iacov pentru Rahila șapte ani și erau înaintea lui ca niște zile puține, pentrucă o iubeà pre dânsa.
21. Și a zis Iacov către Lavan: dă-mi femeea mea, că s'au umplut zilele să intru la dânsa.
22. Și a adunat Lavan pre toți oamenii locului și a făcut nuntă.
23. Și dacă s'a făcut seară, luând Lavan pre Lia fata sa a băgat-o înlăuntru la Iacov, și a intrat la ea Iacov.
24. Și a dat Lavan fetei sale Liei pre Zelfa slujnica sa, ca să-i fie slujnică.
25. Și făcându-se dimineață, iată erà Lia, și a zis Iacov către Lavan: pentruce ai făcut aceasta mie? Au nu pentru Rahila am slujit ție? Pentruce mai înșelat?
26. Și a răspuns Lavan: nu este așà obiceiu în locul nostru a da pre cea mai tânără mai înainte decât pre cea mare.

---

29. *10*. Eșire 2, 17.

27. Plineşte dară şapte ani ai acesteia, şi-ţi voiu dà şi pre aceasta pentru slujba ce vei slujì mie încă alţi şapte ani.

28. Şi a făcut Iacov aşà şi a plinit şi acei şapte ani; şi i-a dat Lavan pre Rahila fata sa femee lui.

29. Şi a dat Lavan fetei sale pre Valla slujnica sa, ca să-i fie slujnică.

30. Şi a intrat la Rahila, şi a iubit mai mult pre Rahila decât pre Lia, şi i-a slujit lui încă alţi şapte ani,

31. Şi văzând Domnul Dumnezeu, că se uraşte Lia a deşchis mitrasul ei; iar Rahila erà stearpă.

32. Şi a zămislit Lia şi a născut fecior lui Iacov şi a chemat numele lui: Ruvin, zicând: că au văzut Domnul smerenia mea şi mi-au dat mie fecior, acum dar mă va iubì bărbatul meu.

33. Şi iarăşi a zămislit Lia şi a născut al doilea fiu lui Iacov, şi a zis: că au auzit Domnul, cum că mă urăsc, şi mi-au adaos şi pre acesta şi a chemat numele lui: Simeon.

34. Şi iarăşi a zămislit şi a născut fecior, şi a zis: într'această vreme la mine va fi bărbatul meu, că am născut lui trei feciori, pentru aceea a chemat numele lui: Levì.

35. Şi zămislind încă a născut fecior şi a zis: acum şi pentru aceasta mă voiu mărturisì Domnului, drept aceea a chemat numele lui: Iuda; şi a încetat a naşte.

CAP. 30.

Fiii lui Iacov.

Iară văzând Rahila, că ea n'a născut lui Iacov, a pizmuit Rahila pre sora sa, şi a zis lui Iacov: dă-mi feciori; iară de nu, voiu murì eu.

2. Şi mâniindu-se Iacov pre Rahila, i-a zis ei: au doară Dumnezeu sunt eu, cel ce tea stârpit de rodul pântecelui tău?

3. Şi a zis Rahila lui Iacov: iată slujnica mea Valla, intră la ea, şi va naşte pre genunchii mei şi voiu face şi eu feciori dintr'însa.

4. Şi i-a dat lui pre Valla slujnica sa femee lui şi a intrat la dânsa Iacov.

5. Şi a zămislit Valla slujnica Rahilei şi a născut lui Iacov fecior.

6. Şi a zis Rahila: judecat-au mie Dumnezeu şi au ascultat glasul meu şi mi-au dat mie fiu, pentru aceea a chemat numele lui: Dan.

7. Şi a mai zămislit Valla slujnica Rahilei şi a născut al doilea fecior lui Iacov.

8. Şi a zis Rahila: ajutatu-m'au Dumnezeu şi m'am asemănat surorii mele şi m'am întărit şi a chemat numele lui: Neftali

9. Şi văzând Lia că a încetat a mai naşte, a luat pre Zelfa slujnica sa şi o a dat pre ea lui Iacov femee şi a intrat la ea.

10. Şi a zămislit Zelfa slujnica Liei şi a născut lui Iacov fecior.

11. Şi a zis Lia: întru noroc; şi a chemat numele lui: Gad.

12. Şi a zămislit încă Zelfa slujnica Liei şi a născut lui Iacov al doilea fecior.

13. Şi a zis Lia: fericită sunt eu, că mă fericesc femeile; şi a chemat numele lui: Asir.

14. Şi s'a dus Ruvin în zilele secerei de grâu, şi a aflat mere de mandragoră în ţarină şi le-a adus la Lia mumă-sa; şi a zis Rahila către soru-sa Lia: dă-mi din mandragorile feciorului tău.

15. Şi a zis Lia: nu este destul ţie, că ai luat pre bărbatul meu? Au doară şi mandragorile feciorului meu vrei să le ei? Iară Rahila a zis: nu aşà, doarmă cu tine în noaptea aceasta pentru mandragorile feciorului tău.

33. 30, 7. *35.* Mat. 1, 2.

30. *5.* 35, 25. *7.* 29, 33, 34. *10.* 35, 26.

16. Și venind Iacov dela câmp seara a ieșit Lia înaintea lui și a zis: la mine să intri astăzi, că te-am tocmit cu plată pentru mandragorile feciorului meu; și a dormit cu ea în noaptea aceea.
17. Și au auzit Dumnezeu pre Lia, și zămislind a născut lui Iacov al cincilea fecior.
18. Și a zis Lia: dat-au Dumnezeu plata mea, pentrucă am dat pre slujnica mea bărbatului meu, și a chemat numele lui: Isahar, adecă plată.
19. Și a zămislit încă Lia și a născut lui Iacov al șaselea fiu;
20. Și a zis Lia: dăruitu-mi-au mie Dumnezeu dar bun, într'această vreme de acum mă va alege bărbatul meu, pentrucă am născut lui șase feciori, și a chemat numele lui: Zavulon.
21. După aceasta a născut fată și a chemat numele ei: Dina.
22. Și și-au adus aminte Dumnezeu de Rahila și o au ascultat pre ea Dumnezeu și au deșchis pântecele ei.
23. Și zămislind a născut lui Iacov fecior și a zis Rahila: luat-au Dumnezeu dela mine ocara mea.
24. Și a chemat numele lui: Iosif, zicând: adaogă Dumnezeu și alt fecior.
25. Și a fost dupăce a născut Rahila pre Iosif, a zis Iacov lui Lavan: slobozește-mă, ca să mă duc în locul meu și în pământul meu.
26. Dă-mi femeile mele și pruncii mei, pentru care am slujit ție, ca să mă duc, că tu știi slujba mea care am slujit ție.
27. Și a zis Lavan lui: de am aflat har înaintea ta, că cu adevărat pot zice, că Dumnezeu m'au binecuvântat cu intrarea ta.
28. Spune simbria ta mie, și-ți voiu da-o.
29. Și a zis Iacov: tu știi cum ți-am slujit ție și câte au fost dobitoacele tale, când am venit eu la tine.
30. Că puține erau câte aveai tu înainte de ce am venit eu la tine, și au crescut întru mulțime mare și te-au binecuvântat Dumnezeu cu intrarea mea; acum dară când îmi voi face și eu casă mie?
31. Și a zis Lavan lui: ce voiu da ție? Și a zis Iacov lui: nu-mi vei da nimic, iară de vei face mie cuvântul acesta, iarăși voiu paște oile tale și le voiu păzì.
32. Treacă toate oile tale astăzi; și desparte de acolo toată oaia seină între miei, și toată cea albă și pestriță între capre: va fi simbria mea.
33. Și mă va ascultà pre mine dreptatea mea în ziua de mâine, că este simbria mea înaintea ta; tot ce nu va fi bălțat și alb în capre și sein în miei, va fi cum că l-am furat eu.
34. Și a zis Lavan lui: fie după cuvântul tău.
35. Și a despărțit în ziua aceea țapii cei bălțați și cei albi și toate caprele cele bălțate și albe și tot ce erà alb întru ele și tot ce erà sein în miei, și le-a dat în mâinile fiilor săi.
26. Și le-a despărțit cale de trei zile departe între ele și între Iacov, iar Iacov păștea oile lui Lavan care rămăsese.
37. Și și-a luat Iacov nuele de plop verde și de nuc și de palten, și le-a cojit pre ele Iacov făcând crestături albe, și înfășurând împrejur verdeața se vedeà pre nuele albeața, care o curățise de coajă împestriță.
38. Și a pus nuelele ce le-a curățit de coajă în jgheaburile apei, pentru ca venind oile să beà, înaintea nuelelor venind ele să beà să

21. 34, 1.

32. 31, 8.

zămislească oile, cum erau nuelele pestrițe.
39. Și zămisleau oile, cum erau nuelele și nășteau oile albe, oi pestrițe și în felul cenușii pătate.
40. Și mieii i-a despărțit Iacov și a pus înaintea oilor berbeci albi și toți mieii cei pestriți; și și-a despărțit lui turme osibite și nu le-a amestecat cu oile lui Lavan.
41. Și a fost în vremea, în care zămisleau oile luând în pântece, a pus Iacov nuelele înaintea oilor în jgheaburi ca să zămislească ele cum erau nuelele.
42. Iar când nășteau oile nu le puneà și au fost cele neînsemnate ale lui Lavan și cele însemnate ale lui Iacov.
43. Și s'a îmbogățit omul foarte, foarte și a avut dobitoace multe și boi și slugi și slujnice și cămile și asini.

CAP. 31.

Iacov pleacă dela Lavan.

Și a auzit Iacov cuvintele feciorilor lui Lavan, carii ziceau: luat-a Iacov toate câte a avut tatăl nostru și dintr'ale tatălui nostru a făcut toată mărirea aceasta.
2. Și a văzut Iacov fața lui Lavan și iată nu erà către dânsul ca ieri și ca alaltăieri.
3. Și au zis Domnul către Iacov: întoarce-te în pământul tatălui tău și la rudenia ta și eu voi fi cu tine.
4. Și trimițând Iacov a chemat pre Lia și pre Rahila în câmp unde erau turmele.
5. Și a zis lor: văz eu fața tatălui vostru, că nu este spre mine ca ieri și ca alaltăieri, iar Dumnezeul părintelui meu este cu mine.
6. Și voi înși-vă știți, că cu toată vîrtutea mea am slujit tatălui vostru.
7. Iară tatăl vostru mi-a făcut strâmbătate și a schimbat din simbria mea de zece mieluşele, și nu i-au dat lui Dumnezeu să-mi facă mie rău.
8. Și când a zis: cele pestrițe va fi simbria ta, toate oile miei pestriți au născut, iar când a zis: cele albe va fi simbria ta, au născut toate oile miei albi.
9. Și au luat Dumnezeu toate vitele tatălui vostru și le-au dat mie.
10. Și iată a fost când zămisleau oile, văzut-am cu ochii mei prin vis, și iată se suiau pre oi și pre capre țapii și berbecii albi și pestriți și în fața cenușii pătați.
11. Și mi-a zis îngerul Domnului în vis: Iacove, iar eu am zis: ce este?
12. Și a zis: caută cu ochii tăi și vezi suindu-se pre oi și pre capre țapii și berbecii albi și pestriți și în fața cenușii pătați, că am văzut câte ți-a făcut ție Lavan.
13. Eu sunt Dumnezeul cel ce m'am arătat ție la locul lui Dumnezeu, unde mi-ai uns mie stâlpul și ai făgăduit mie făgăduință cu rugăciune, acum dară scoală-te și ieși din pământul acesta și mergi în pământul nașterii tale, și eu voiu fi cu tine.
14. Și răspunzând Rahila și Lia, au zis lui: au doară mai avem noi parte sau moștenire în casa tatălui nostru?
15. Au nu ca niște streine ne-am socotit înaintea lui? Că ne-a vândut pre noi și cu mâncare a mâncat argintul nostru.
16. Toată avuția și mărirea care au luat-o Dumnezeu dela tatăl nostru, a noastră va fi și a feciorilor noștri, acum dară fă câte au zis ție Dumnezeu.
17. Și sculându-se Iacov a luat femeile sale și copiii săi pre cămile.
18. Și a luat toate averile sale și

---

39. 31, 8. *43.* 12, 16.
31. *3.* 33, 9.

8. 30, 32, 39. *11.* 46, 2. *13.* 28, 18, 35, 1.

toată agoniseala care a făcut în Mesopotamia și toate ale sale, ca să meargă la Isaac tatăl său în pământul Hananeilor.
19. Iar Lavan s'a fost dus să-și tunză oile sale, și Rahila a furat idolii tatălui său.
20. Și s'a ascuns Iacov de Lavan Sirul, ca să nu spue lui că fuge.
21. Și a fugit el și toate ale lui, și trecând rîul, au grăbit spre muntele Galaad,
22. Și a treia zi s'a vestit lui Lavan Sirului, cum că a fugit Iacov.
23. Și luând pre toți frații săi cu sine au alergat după dânsul cale de șapte zile și l-au ajuns în muntele Galaad.
24. Și au venit Dumnezeu în somn noaptea la Lavan Sirul și i-au zis lui: păzește-te ca nu cumvà să zici către Iacov rele și a ajuns Lavan pre Iacov.
25. Iacov a întins cortul său în munte; iar Lavan a pus pre frații săi în muntele Galaad.
26. Și a zis Lavan lui Iacov: ce ai făcut? Pentruce pe ascuns ai fugit și m-ai jefuit și ai luat fetele mele ca pre niște roabe cu sabia?
27. Că de mi-ai fi spus, te-aș fi lăsat cu mare cinste și cu bucurie și cu cântăreți și cu timpine și cu alăute.
28. Și nu m'am învrednicit a săruta pre feciorii și pre fetele mele și acum nebunește ai făcut.
29. Și acum poate mâna mea a-ți face rău; ci Dumnezeul tatălui tău ieri a grăit către mine zicând: păzește, ca să nu vorbești cu Iacov rele.
30. Acum dacă mergi, pentrucă cu mare dor ai dorit, ca să te duci la casa tatălui tău, pentruce ai furat dumnezeii mei?
31. Și răspunzând Iacov a zis către Lavan: pentrucă m'am temut, că am zis: ca nu cum-va să-ți ei fetele tale dela mine și toate ale mele.
32. Și a zis Iacov: la cine vei aflà dumnezeii tăi, nu va trăi înaintea fraților noștri; caută ce este la mine de ale tale și ia. Și nu a aflat la el nimic și nu știà Iacov cum că Rahila femeea lui i-a furat pre ei.
33 Și intrând Lavan a căutat în cortu Liei și nu i-au aflat și a ieșit din cortu Liei, și a căutat cortu lui Iacov și corturile celor două slujnice și nu i-au aflat.
34. Și a intrat în cortu Rahilei, iar Rahila a luat idolii și i-a pus supt samarul cămilei și a șezut deasupra lor, și a zis tatălui său:
35. Nu-ți pară cu greu doamne, nu pociu să mă scol înaintea ta, că după obiceiul femeilor s'a întâmplat mie acum; iar Lavan a căutat în tot cortu și n'a aflat idolii.
36. Și s'a mâniat Iacov și s'a sfădit cu Lavan, și răspunzând Iacov a zis către Lavan, care este nedreptatea mea? Și care este păcatul meu? Că ai alergat după mine și ai căutat toate vasele corturilor mele.
37. Ce ai găsit din toate vasele casii tale pune aici înaintea fraților tăi și înaintea fraților mei, ca să judece între noi amândoi.
38. De douăzeci de ani sunt cu tine, oile tale și caprele tale nu s'au sterpit, berbecii oilor tale nu i-am mâncat, mâncat de hiară nu ți-am adus.
39. Eu am plătit dela mine furtișagurile zilei și furtișagurile nopții.
40. Ziua mă ardeà căldura, iar noaptea suferearn geru; și somnul dela ochii mei se depărtà.
41. De douăzeci de ani de când sunt în casa ta, am slujit ție patrusprezece ani pentru două fete ale tale și șase ani pentru oile tale, și mi-ai schimbat simbria mea de zece mielușele.

24. 20, 3.

39. Eșire, 22, 12.

42. De nu mi-ar fi fost mie ajutor Dumnezeul părintelui meu Avraam și frica lui Isaac cu mine, acum deșert m'ai lăsà. Smerenia mea și osteneala mâinilor mele, au văzut Dumnezeu și te-au mustrat ieri.
43. Și răspunzând Lavan a zis lui Iacov: fiicele tale, fetele mele sunt, și feciorii tăi, fiii mei sunt, și vitele tale, vitele mele sunt și toate câte le vezi tu ale mele sunt și ale fetelor mele, ce voiu face lor astăzi, sau fiilor lor pe carii i-au născut?
44. Acum dară vino să punem legătură, eu și tu, și va fi mărturie între mine și între tine, și i-a zis lui: iată nimenea nu este cu noi, vezi, Dumnezeu este martor între mine și între tine.
45. Și luând Iacov o piatră a pus-o stâlp.
46. Și a zis Iacov fraților săi: adunați pietre și au adunat pietre și au făcut movilă: și au mâncat acolo pre movilă.
47. Și a zis Lavan lui: movila aceasta mărturie este între mine și între tine astăzi, și a numit-o pre ea Lavan: movila mărturiei; iar Iacov a numit-o: movilă mărturie.
48. Și a zis Lavan lui Iacov: iată această movilă și stâlpul care l-am pus între mine și între tine, mărturisește movila aceasta și mărturisește stâlpul acesta, pentru aceea s'a numit numele: movila mărturisește.
49. Și vedenia care a spus: vază Dumnezeu între mine și între tine, că ne vom despărțì unul de altul.
50. De vei smerì fetele mele și de vei luà femei preste fetele mele, vezi nimenea cu noi nu este care să vază, Dumnezeu este mărturie între mine și între tine.
51. Și a zis Lavan lui Iacov: iată movila aceasta și stâlpul acesta mărturie este.

48. Is. Navì 24, 27.

52. Că de nu voiu trece eu la tine, nici tu nu vei trece la mine, movila aceasta și stâlpul acesta spre răutate.
53. Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Nahor să judece între noi; și a jurat Iacov pe frica tatălui său Isaac.
54. Și a junghiat Iacov jertfă în munte și a chemat pe frații săi; și au mâncat și au băut și au dormit în munte.
55. Și sculându-se Lavan dimineața a sărutat pe feciorii săi și pe fetele sale și i-a binecuvântat pre ei, și întorcându-se Lavan s'a dus la locul său.

CAP. 32.

Rugăciunea lui Iacov.

Iacov s'a dus în calea sa și căutând a văzut tabăra lui Dumnezeu tăbărîtă și l-au întîmpinat pre el îngerii lui Dumnezeu.
2. Și a zis Iacov când i-a văzut pre ei: tabăra lui Dumnezeu este aceasta și a chemat numele locului aceluia: tabere.
3. Și a trimis Iacov soli înaintea sa la fratele său Isav în pământul Seir în ținutul Edomului.
4. Și le-a poruncit lor zicând: așà veți zice Domnului meu Isav: așà zice sluga ta Iacov: cu Lavan am lăcuit și până acum m'am zăbovit.
5. Și am agonisit boi și asini și oi și slugi și slujnice și am trimis să spue domnului meu Isav, ca să afle sluga ta har înaintea ta.
6. Și s'au întors solii la Iacov zicând: mers-am la fratele tău Isav și iată el vine întru întîmpinarea ta și patru sute de bărbați cu el.
7. Și s'a temut Iacov foarte și nu știeà ce să facă, și a împărțit popo-

53. 16, 5. Judec. 11, 27.
32. *1.* 48, 16, *3.* 36, 6, 8. *6.* 33, 1.

rul ce erà cu el și boii și cămilele
și oile în două tabere.
8. Și a zis Iacov: de va venì Isav
la o tabără și o va tăià, cealaltă ta-
bără se va mântuì.
9. Și a zis Iacov: Dumnezeul ta-
tălui meu Avraam și Dumnezeul ta-
tălui meu Isaac, Doamne! Tu cel ce
mi-ai zis: întoarce-te în pământul
nașterii tale și-ți voi face ție bine.
10. Destul este mie toată drepta-
tea ta și tot adevărul care ai făcut
robului tău, că *numai* cu acest to-
iag al meu am trecut Iordanul ace-
sta; iar acum m'ai făcut cu două
tabere.
11. Scoate-mă din mâna fratelui
meu, din mâna lui Isav, că mă tem
eu de dânsul, ca nu cumvà viind
să mă ucigă pre mine și pre mumă
cu fii.
12. Că tu ai zis: bine voiu face ție
și voiu pune sămânța ta ca nisipul
mării, care nu se va numărà de
mulțime.
13. Și a dormit acolo în noaptea
aceea, și a luat din darurile care
aduceà, și le-a trimis lui Isav frate-
lui său.
14. Capre două sute, țapi două-
zeci, oi două sute, berbeci douăzeci.
15. Cămile cu lapte și mânjii lor
treizeci, boi patruzeci, tauri zece,
asini douăzeci și mânji zece.
16. Și a dat slugilor sale turmă
deosebi și a zis slugilor sale: mer-
geți înaintea mea și despărțiți turmă
de turmă.
17. Și a poruncit celui dintâiu zi-
când: de te va întâlnì Isav fratele
meu și te va întrebà zicând: al cui
ești? Și unde mergi, și ale cui sunt
acestea care merg înaintea ta?
18. Vei zice: ale slugii tale Iacov,
daruri a trimis domnului meu Isav
și iată el după noi.
19. Și a poruncit celui dintâiu și
celui de al doilea și celui de al trei-
lea și tuturor celor ce mergeau după
turmele acestea, zicând: după cu-
vântul acesta grăiți lui Isav, când
îl veți aflà pre el.
20. Și ziceți: iată sluga ta Iacov
vine după noi, că a zis: voi îm-
blânzì fața lui cu darurile ce merg
înaintea lui și după aceasta voiu ve-
deà fața lui, ca doar va primì fața
mea.
21. Și mergeau darurile înaintea
feții lui, iar el a dormit în noaptea
aceea în tabără.
22. Și sculându-se în noaptea a-
ceea a luat pre amândouă femeile
și pre amândouă slujnicele și pre
cei unsprezece copii ai săi, și a tre-
cut vadul lui Iavoh.
23. Și i-a luat pre ei și i-a trecut
rîul și a trecut toate ale sale.
24. Și a rămas Iacov singur și s'a
luptat un om cu el până dimineața.
25. Și a văzut, că nu-l poate biruì,
și s'a atins de lățimea coapsei lui,
și a amorțit lățimea coapsei lui Ia-
cov, luptându-se el cu dânsul.
26. Și a zis lui: lasă-mă, că s'au
ivit zorile; iar el a zis: nu te voi
lăsà, de nu mă vei binecuvântà,
27. Și a zis lui: care este numele
tău? Iar el a zis: Iacov.
28. Și a zis lui: nu se va mai
chemà numele tău Iacov, ci Israil
va fi numele tău, pentrucă ai fost
tare cu Dumnezeu; și cu oamenii pu-
ternic vei fi.
29. Și a întrebat Iacov și a zis:
spune-mi numele tău? Iar el a zis:
pentruce întrebi tu de numele meu?
Și l-a binecuvântat pre dânsul acolo.
30. Și a chemat Iacov numele lo-
cului aceluia: vederea lui Dumnezeu,
că am văzut pre Dumnezeu față că-
tre față și s'a mântuit sufletul meu.
31. Și răsăreà soarele, când a tre-

9. 31, 3, 13. *12.* 13, 16; 28, 13, 14; 41, 49.

28. 35, 10. *29.* Judec. 13, 17.

cut vederea lui Dumnezeu; iar el șchiopătà cu piciorul său.

32. Pentru aceea nu mănâncă fiii lui Israil vâna amorțită care este pre lățimea coapsei, până în ziua de astăzi, că a atins vâna de pre lățimea coapsei lui Iacov și a amorțit.

CAP. 33.

Impăcarea lui Iacov cu Isav.

Și căutând Iacov cu ochii săi a văzut pre Isav fratele său viind și patru sute de bărbați cu dânsul, și a împărțit Iacov copiii la Lia și la Rahila și la cele două slujnice.

2. Și a pus pre cele două casnice și pre feciorii lor înainte, și pre Lia și pre copiii ei dinapoia lor; și pre Rahila și pre Iosif mai pre urmă.

3. Iar el a ieșit înaintea lor și s'a închinat la pământ de șapte ori până s'a apropiat de fratele său.

4. Și a alergat Isav întru întîmpinarea lui, și îmbrățișindu-l a căzut pre grumazul lui și l-a sărutat foarte, și plânseră amândoi.

5. Și căutând Isav a văzut femeile și copiii și a zis: ce sunt acestea? Iar el a zis: pruncii, cu cari au miluit Dumnezeu pre sluga ta.

6. Și s'au apropiat slujnicele și fiii lor și s'au închinat.

7. Și s'a apropiat Lia și fiii ei și s'au închinat; și după aceea s'au apropiat Rahila și Iosif și s'au închinat.

8. Și a zis: ce sunt ție acestea toate taberile acestea, care am întâlnit? Iar el a zis: ca să afle sluga ta har înaintea ta doamne;

9. Iar Isav a zis: am eu multe frate, ține-ți tu pre ale tale.

10. Și a zis Iacov: de am aflat har înaintea ta, primește darurile din mâinile mele, că pentru aceasta am văzut fața ta, ca și cum ar vedeà cinevà fața lui Dumnezeu și-mi va fi mie binevoitor.

11. Primește binecuvântările mele care am adus ție, că m'au miluit Dumnezeu și am de toate; și l-a silit pre el de-a luat.

12. Și a zis: sculându-ne să mergem împreună.

13. Și a zis lui: domnul meu știe, că copiii mei sunt micșori și oile și vacile sunt fătate, deci de le voi silì să meargă, într-o zi vor murì toate vitele.

14. Meargă domnul meu înaintea slugei sale, și eu voi venì încet pre urmă după cum voi vedeà că pot copiii mei, până voiu venì eu la domnul meu în Seir.

15. Și a zis Isav: voiu lăsà cu tine din oamenii ce sunt cu mine, iar el a zis: pentruce aceasta? Destul este că am aflat har înaintea ta doamne.

16. Și s'a întors Isav în ziua aceea pre calea sa la Seir.

17. Și Iacov s'a dus la corturi și și-a făcut lui acolo case, și vitelor sale corturi, pentru aceea a chemat numele locului aceluia: corturi.

18. Și a venit Iacov în Salim cetatea Sichimilor, care este în pământul lui Hanaan, când s'a întors din Mesopotamiea Siriei; și a tăbărît în fața cetății.

19. Și a cumpărat o parte din țarină, unde și-a întins cortul său, dela Emor tatăl lui Sihem, cu o sută de miei.

20. Și a făcut acolo altar, și a chemat pre Dumnezeul lui Israil.

CAP. 34.

Uciderea Sichimiților.

Și a ieșit Dina fata Liei, care o a născut lui Iacov, ca să cunoască fetele lăcuitorilor.

---

33. *1.* 32, 6.

11. 1. Imp. 25, 27.
34. *1.* 30, 21.

2. Și o a văzut pre ea Sihem feciorul lui Emor Eveul domnul pământului, și luând-o a dormit cu ea și a smerit-o.

3. Și s'a lipit de sufletul Dinei fetei lui Iacov, și a iubit pre fecioara vorbindu-i după cugetul ei.

4. Grăit-a Sihem către Emor tatăl său zicând: ià mie pre fata aceasta de soție.

5. Și a auzit Iacov cum a pângărit feciorul lui Emor pre Dina fata sa, și feciorii lui erau cu vitele în câmp, și a tăcut Iacov până au venit ei.

6. Și a ieșit Emor tatăl lui Sihem la Iacov ca să-i vorbească,

7. Iar feciorii lui Iacov au venit dela câmp, și dacă au auzit s'au umilit, și s'au turburat oamenii și s'au întristat foarte; căci lucru rușinos a făcut întru Israil dormind cu fata lui Iacov, și nu va fi așà.

8. Și a grăit lor Emor zicând: Sihem feciorul meu a ales cu sufletul său pre fata voastră, dați-o deci pre ea lui femee.

9. Și vă încuscriți cu noi: fetele voastre dați-le nouă, și fetele noastre luați-le feciorilor voștri.

10. Și între noi lăcuiți, și pământul iată lat este înaintea voastră, lăcuiți și vă hrăniți pre dânsul, și agonisiți întru el.

11. Și a zis Sihem către tatăl ei și către frații ei: să aflu har înaintea voastră și ce veți zice vom dà.

12. Inmulțiți zestrea foarte, și voiu dà cât veți zice mie, de-mi veți dà mie copila aceasta femee.

13. Și au răspuns feciorii lui Iacov lui Sihem și lui Emor tatălui său cu înșelăciune, zicându-le: că a pângărit pre Dina sora lor.

14. Și a zis lor Simeon și Levì frații Dinei: nu vom puteà să facem cuvântul acesta, să dăm pre sora noastră la om netăiat împrejur, că este ocară nouă.

15. Numai într'aceasta ne vom asemănà vouă și vom lăcuì între voi, de veți face ca noi și voi, ca să se taie împrejur toată partea bărbătească.

16. Și vom da fetele noastre vouă, și din fetele voastre vom luà nouă femei și vom lăcuì la voi, și vom fì ca o seminție.

17. Iar de nu ne veți ascultà, ca să vă tăieți împrejur, vom luà fata noastră și ne vom duce.

18. Și au plăcut cuvintele înaintea lui Emor și înaintea lui Sihem, feciorul lui Emor.

19. Și n'a zăbovit tânărul a face cuvântul acesta, pentrucă iubeà pre fata lui Iacov, și el erà mai mare decât toți câți erau în casa tatălui său.

20. Și a venit Emor și Sihem feciorul lui la poarta cetății lor, și au grăit către bărbații cetății lor zicând:

21. Oamenii aceștia în pace sunt cu noi, să lăcuiască pre pământ și să agonisească întru el, și pământul iată larg este înaintea lor, fetele lor să le luăm nouă femei, și fetele noastre să le dăm lor.

22. Intr'aceasta numai se vor asemănà nouă oamenii, ca să lăcuiască cu noi și să fim un popor, de se va tăià împrejur la noi toată partea bărbătească, precum și ei sunt tăieți împrejur.

23. Și vitele lor și cele cu patru picioare și averile lor au nu vor fì ale noastre? Numai într'aceasta să ne asemănăm lor și ei vor lăcuì cu noi.

24. Și au ascultat pre Emor și pre Sihem feciorul lui toți carii intrau pe poarta cetății lor; și tot bărbatul ș'a tăiat împrejur trupul său.

25. Și a fost în ziua a treia când erau în durere, au luat cei doi fe-

---

7. 2 lege 22, 21.

25. 49, 5, 6.

ciori ai lui Iacov, Simeon și Levì
frații Dinei, fiecare sabia sa, și au
intrat în cetate fără temere și au
omorît toată partea bărbătească.
26. Și pre Emor și pre Sihem fe-
ciorul lui i-au omorît cu ascuțitul
sabiei; și au luat pre Dina din casa
lui Sihem și au ieșit.
27. Și fiii lui Iacov au intrat pre-
ste cei răniți și au prădat cetatea,
în care au pângărit pre Dina sora lor.
28. Și oile lor și boii lor și asinii
lor și câte erau în cetate și câte erau
în câmp le-au luat.
29. Și toate trupurile lor, și toată
agoniseala lor, și femeile lor le-au
robit, și au jefuit câte erau în ce-
tate și câte erau în case.
30. Și a zis Iacov către Simeon
și către Levì: urît m'ați făcut, ca să
fiu rău tuturor celor ce lăcuesc pă-
mântul: și în Hananei și în Ferezei
și eu puțin sunt cu numărul, și de
se vor adunà asupra mea, mă vor
tăià și voiu pierì eu și casa mea.
31. Iar ei au zis: au doară ca cu
o curvă vor trăì cu soara noastră?

CAP. 35.

Moartea Rakilei.

Și au zis Dumnezeu către Iacov:
scoală și te sue în locul Vetil și
lăcuește acolo și fă altar lui Dum-
nezeu celui ce s'au arătat ție, când
fugeai dela fața lui Isav fratele tău.
2. Și a zis Iacov casii sale și tu-
turor celor ce erau cu sine: ridicați
din mijlocul vostru pre dumnezeii
cei streini carii sunt cu voi, și vă cu-
rățiți și vă schimbați hainele voastre.
3. Și sculându-ne să ne suim în
Vetil și să facem acolo altar lui Dum-
nezeu celui ce m'au auzit în ziua
necazului, cel ce au fost cu mine
și m'au mântuit în calea pe care
mergeam.
4. Și a dat lui Iacov pre dumne-
zeii cei streini carii erau în mâinile
lor, și cerceii care erau în urechile
lor; și i-au ascuns Iacov supt terevin-
tul din Sichim, și i-a pierdut până
în ziua de astăzi.
5. Și s'a ridicat Israil din Sichim
și a fost frica lui Dumnezeu preste
cetățile cele de prin prejurul lor, și
n'au alergat pre urma fiilor lui Israil.
6. Și a venit Iacov în Luza, care
este în pământul lui Hanaan numit
Vetil și tot poporul care erà cu el.
7. Și a zidit acolo altar și a nu-
mit numele locului: Vetil, pentrucă
acolo s'au arătat Dumnezeu lui, când
fugeà el dela fața lui Isav fratelui său.
8. Și a murit Devora doica Reve-
chei și a îngropat-o mai jos de Ve-
til supt stejar, și a numit Iacov nu-
mele lui: stejarul jalei.
9. Și s'au arătat Dumnezeu lui
Iacov încă în Luza, când a venit a-
colo viind din Mesopotamia Siriei,
și l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.
10. Și i-au zis Dumnezeu lui: nu-
mele tău nu se va mai chemà Ia-
cov, ci Israil va fi numele tău, și au
numit numele lui: Israil.
11. Și au zis Dumnezeu lui: eu
sunt Dumnezeul tău, crește și te în-
mulțește, neamuri și adunări de nea-
muri vor fi dintru tine, și împărați
din coapsa ta vor ieșì.
12. Și pământul care l-am dat lui
Avraam și lui Isaac, ție l-am dat
pre el, al tău va fi, și seminției tale
după tine voiu da pământul acesta.
13. Și s'au suit Dumnezeu dela
dânsul din locul în care au grăit cu
dânsul.
14. Și a pus Iacov stâlp de pia-
tră în locul în care au grăit cu el
Dumnezeu, stâlp de piatră și-a tur-
nat preste el vin și a vărsat preste
el untdelemn.

30. Eșire 5, 21.
35. *1.* 28, 12, 13; 31, 13. *2.* Eșire 34, 13.
7. 13, 3. *10.* 32, 28. *11.* 1, 22, 28; 46, 3; 48, 4. *13.* 17, 22. *14.* 28, 18.

15. Și a chemat Iacov numele locului în care au grăit cu dânsul Dumnezeu: Vetil.
16. Și sculându-se Iacov din Vetil a întins cortul său dincolo de turnul Gader, și a fost când s'a apropiat de Havrata, ca să vie la Efrata a născut Rahila, și greutate a avut în naștere.
17. Și a fost când a născut ea cu greu, a zis ei moașa: cutează, că și acesta îți este fiu.
18. Și a fost când își da ea sufletul, că mureà, a chemat numele lui: fiul durerii mele, iară tatăl său l-a numit pre dânsul: Veniamin.
19. Și a murit Rahila și s'a îngropat în calea Efratului, acesta este Vitleim.
20. Și a pus Iacov stâlp pre mormântul ei, acesta este stâlpul mormântului Rahilei până în ziua de astăzi.
21. Și a fost când a lăcuit Israil în pământul acela a mers Ruvin și a dormit cu Valla țiitoarea tatălui său Iacov, și a auzit Israil și rău s'a arătat înaintea lui.
22. Și erau fiii lui Iacov doisprezece.
23. Feciorii Liei cel dintâiu născut al lui Iacov: Ruvin, Simeon, Levì, Iuda, Isahar, Zavulon.
24. Și feciorii Rahilei: Iosif și Veniamin.
25. Și feciorii Vallei slujnica Rahilei: Dan și Neftalì.
26. Și feciorii Zelfei slujnica Liei: Gad și Asir. Aceștia sunt feciorii lui Iacov, carii s'au născut în Mesopotamia Siriei.
27. Și a venit Iacov la Isaac tatăl său la Mamvri în cetatea câmpului: acesta este Hevron în pământul lui Hanaan, unde a lăcuit Avraam și Isaac.
28. Și au fost zilele lui Isaac, care a trăit ani o sută optzeci,
29. Și slăbind Isaac a murit și s'a adaus lângă neamul său bătrân și plin de zile, și l-au îngropat pre el Isav și Iacov feciorii lui.

CAP. 36.

Neamul lui Isav.

Acestea sunt nașterile lui Isav, acesta este Edom.
2. Și Isav și-a luat lui femei din fetele Hananeilor: pre Ada fata lui Elom Heteul și pre Olivema fata lui Ana feciorul lui Sevegon Eveul.
3. Și pre Vasemata fata lui Ismail sora lui Naveot.
4. Și a născut Ada lui Isav: pre Elifas; și Vasemata a născut pre Raguil.
5. Și Olivema a născut pre Ieus și pre Eglom și pre Kore. Aceștia sunt feciorii lui Isav, cari s'au născut lui în pământul Hanaan.
6. Și a luat Isav pre femeile sale și pre feciorii săi și pre fetele sale, și toate trupurile casii sale și toate averile sale și toate vitele și toate câte a avut și toate câte a agonisit în pământul lui Hanaan; și s'a dus Isav din pământul Hanaan, dela fața lui Iacov fratelui său.
7. Pentrucă erau averile lor mai multe decât să poată lăcuì într'un loc, și pământul în care lăcuiau nu-i puteà cuprinde pre ei de mulțimea averilor lor.
8. Și a lăcuit Isav în muntele Seir. Isav acesta este Edom.
9. Acestea sunt nașterile lui Isav tatălui lui Edom în muntele Seir.
10. Și acestea sunt numele fiilor lui Isav: Elifas fiul Adei femeii lui Isav, și Raguil fiul Vasematei femeii lui Isav.

---

15. 28, 19. *19.* 48, 7. *23.* 49, 8. *25.* 30, 5. *26.* 30, 10. *27.* 23, 19; 37, 1.

29. 25, 8.
36. *2.* 26, 34. *4.* 1. Paralip. 1, 35. *6.* 32, 3. *7.* 13, 6. *8.* 32, 3. *10.* 1. Paralip. 1, 35.

11. Şi s'au născut lui Elifas feciori: Teman şi Omar şi Sofar şi Gotom şi Kenez.
12. Şi Tamna erà ţiitoare lui Elifas fiul lui Isav şi a născut lui Elifas pre Amalic, aceştia sunt feciorii Adei femeii lui Isav.
13. Şi aceştia sunt feciorii lui Raguil: Nahot şi Zare şi Some şi Moze. Aceştia erau feciorii Vasematei femeii lui Isav.
14. Şi aceştia sunt feciorii Olivemii femeii lui Isav, care a fost fată lui Ana feciorul lui Sevegon, şi a născut lui Isav: pre Ieus şi pre Ieglom şi pre Kore.
15. Aceştia sunt căpeteniile fiii lui Isav, fiii lui Elifas celui întâiu născut al lui Isav: Domnul Teman, Domnul Omar, Domnul Sofar, Domnul Kenez,
16. Domnul Kore, Domnul Gotom, Domnul Amalic, aceştia sunt Domnii lui Elifas în pământul Idumeii, aceştia sunt fiii Adei.
17. Şi aceştia sunt fiii lui Raguil fiului lui Isav: Domnul Nahot, Domnul Zare, Domnul Some, Domnul Moze, aceştia sunt Domnii lui Raguil în pământul Edomului, aceştia sunt feciorii Vasematei femeii lui Isav.
18. Şi aceştia sunt feciorii Olivemii femeii lui Isav: Domnul Ieus, Domnul Ieglom, Domnul Kore, aceştia sunt Domnii Olivemii fetei lui Ana femeii lui Isav.
19. Aceştia sunt feciorii lui Isav, şi aceştia sunt Domnii lor, aceştia sunt feciorii lui Edom.
20. Şi aceştia sunt feciorii lui Seir Horeului celui ce lăcueşte pământul: Lotan, Soval, Sevegon, Ana,
21. Şi Dison şi Asar şi Rison, aceştia sunt Domnii Horeului feciorului lui Seir în pământul lui Edom.
22. Şi au fost feciorii lui Lotan: Hori şi Eman, iar Sora lui Lotan: Tamna.
23. Şi aceştia sunt feciorii lui Soval: Golam şi Manahat şi Ghevil şi Sofar şi Omar.
24. Şi aceştia sunt feciorii lui Sevegon: Aie şi Ana. Acesta este Ana carele a aflat pre Iamin în pustie, când păşteà asinii lui Sevegon tatălui său.
25. Şi aceştia sunt feciorii lui Ana: Dison şi Olivema fata lui Ana.
26. Şi aceştia sunt feciorii lui Dison: Amada şi Asvan şi Itran şi Harran.
27. Şi aceştia sunt feciorii lui Asar: Valaam şi Zucam şi Iucam.
28. Şi aceştia sunt feciorii lui Rison: Os şi Aran.
29. Şi aceştia sunt Domnii lui Horri: Domnul Lotan, Domnul Soval, Domnul Sevegon, Domnul Ana,
30. Domnul Dison, Domnul Asar, Domnul Rison, aceştia sunt Domnii lui Horri între domniile lor, în pământul Edomului.
31. Şi aceştia sunt împăraţii, carii au împărăţit în Edom mai 'nainte de a împărăţi împărat în Israil.
32 Şi a împărăţit în Edom Valac feciorul lui Veor, şi numele Cetăţii lui: Denava.
33. Şi a murit Valac, şi în locul lui a împărăţit Iovav feciorul lui Zara din Vosora.
34. Şi a murit Iovav, şi în locul lui a împărăţit Asom, din pământul Temanilor.
35. Şi a murit Asom, şi în locul lui a împărăţit Adad feciorul lui Varad, cel ce a tăiat pre Madiam în câmpul lui Moav, şi numele Cetăţii lui: Ghetem.
36. Şi a murit Adad, şi în locul lui a împărăţit Samada, din Maseca.
37. Şi a murit Samada, şi a împărăţit după el Saul din Roovot de lângă rîu.

20. 2 Lege 2, 12; 1 Paralip. 1, 38.

31. 1. Paralip. 1, 43. *37.* Fac. 10, 11.

38. Şi a murit Saul, şi a împărăţit după el Vallenon fiul lui Ahovor.

39 Şi a murit Vallenon feciorul lui Ahovor, şi a împărăţit după dânsul Arad feciorul lui Varad, şi numele cetăţii lui: Fogor, şi numele femeii lui: Meteveil, fata lui Matrait feciorul lui Mezoov.

40. Acestea sunt numele Domnilor lui Isav întru seminţiile lor, după locurile lor întru ţările lor şi întru neamurile lor: Domnul Tamna, Domnul Golla, Domnul Ieter,

41. Domnul Olivemas, Domnul Ilas, Domnul Finon,

42. Domnul Kenez, Domnul Teman, Domnul Mazar,

43. Domnul Maghediil, Domnul Zafoim. Aceştia sunt Domnii Edomului, [illegible] cele zidite în pământul agonisitei lor. Acesta este Isav tatăl Edomului.

CAP. 37.

Visurile şi vinderea lui Iosif.

Iar Iacov lăcuià în pământul, unde a fost sălăşluit Isaac tatăl său, în pământul Hanaan.

2. Şi acestea sunt naşterile lui Iacov, când erà Iosif de şaptesprezece ani, şi păşteà oile tatălui său cu fraţii săi, fiind tânăr, cu feciorii Vallii şi cu feciorii Zelfii femeile tatălui său, şi ei au pârît pre Iosif cu faptă rea către Israil tatăl lor.

3. Iar Iacov iubeà pre Iosif mai mult decât pre toţi fiii săi, pentrucă fiu de bătrâneţe erà lui, şi i-a făcut lui haină pestriţă.

4. Şi văzând fraţii lui, că pre el iubeşte tatăl lor mai mult decât pre toţi fiii săi, l-au urît pre el, şi nu puteau grăì lui nimica de pace.

5. Şi în somn văzând Iosif vis, l-a spus fraţilor săi.

6. Şi a zis lor: ascultaţi visul acesta care l-am visat:

7. Mi se păreà că voi legaţi snopi în mijlocul câmpului, şi s'a sculat snopul meu şi a stătut drept; şi încunjurându-l snopii voştri, s'au închinat snopului meu.

8. Iar fraţii lui au zis: au doar împărăţind vei împărăţì preste noi, s'au domnind vei domnì preste noi? Şi au adaos mai mare ură asupra lui pentru visele lui şi pentru cuvintele lui.

9. Şi a văzut alt vis, şi l-a spus tatălui său şi fraţilor săi, şi a zis: iată am visat alt vis, cum că soarele şi luna şi unsprezece stele se închinau mie.

10. Şi l-a certat tatăl său, zicându-i: ce este visul acesta care ai visat? Nu cumvà vom venì, eu şi muma ta şi fraţii tăi să ne închinăm ţie pre pământ?

11. Şi l-au pismuit fraţii lui; iar tatăl său a păzit cuvântul.

12. Şi s'au dus fraţii lui să pască oile tatălui lor în Sihem.

13. Şi a zis Israil către Iosif: iată fraţii tăi pasc oile în Sihem, vino, să te trimiţ la dânşii, şi el i-a zis: iată eu.

14. Şi i-a zis Israil lui: mergi şi vezi de sunt sănătoşi fraţii tăi şi oile, şi-mi spune; şi l-a trimis pre el din valea Hevronului, şi a venit în Sihem.

15. Şi l-a aflat pre el un om, rătăcind pre câmp, şi l-a întrebat omul zicând: ce cauţi?

16. Iar el a zis: pe fraţii mei caut, spune-mi unde pasc oile?

17. Şi i-a zis omul: s'au dus de aici, că i-am auzit pre ei zicând: să mergem în Dotaim, şi s'a dus Iosif după fraţii săi, şi i-a aflat în Dotaim.

18. Iar ei văzându-l pre el de departe până a nu se apropià de dânşii,

---

40. 1 Paralip. 1, 51.
37. *1.* 35, 27. *5.* 42, 9.

gândeau rău, ca să-l omoare pre el.

19. Şi a zis fiecare către fratele său: iată visătorul acela vine.

20. Acum dar veniţi să-l omorîm, şi să-l aruncăm într'o groapă, şi vom zice: hiară rea l-a mâncat pre el, şi vom vedeà ce vor fi visurile lui.

21. Şi auzind Ruvin l-a scos din mâinile lor, zicând: să nu-i luăm vieaţa.

22. Şi a zis lor Ruvin: să nu vărsaţi sânge, aruncaţi-l într'o groapă de acestea care este în pustie; iar mâna să nu vă puneţi pre el, că cercà în ce chip îl va scoate pre el din mâinile lor, şi să-l deà tatălui său.

23. Deci a fost când a venit Iosif la fraţii săi, ei l-au desbrăcat de haina cea pestriţă, cu care erà îmbrăcat.

24. Şi luându-l l-au aruncat în groapă, iar groapa erà deşartă, şi nu aveà apă.

25. Apoi ei au şezut să mănânce pâine, şi căutând cu ochii au văzut, şi iată călători Ismailteni veneau din Galaad, şi cămilele lor încărcate de tămâie şi de răşină şi de smirnă, şi mergeau să se pogoare în Eghipet.

26. Şi a zis Iuda către fraţii săi: ce folos de vom ucide pe fratele nostru şi vom ascunde sângele lui?

27. Veniţi să-l vindem Ismailtenilor acestora, iar mâinile noastre să nu fie pre dânsul, că fratele nostru şi trupul nostru este, şi au ascultat fraţii lui.

28. Şi trecând pre acolo oameni Madiamiteni neguţători, l-au tras şi l-au scos pre Iosif din groapă, şi l-au vândut Ismailtenilor cu douăzeci de auri, şi l-au dus în Eghipet.

29. Şi s'a întors Ruvin la groapă, şi n'a văzut pre Iosif în groapă, şi şi-a rupt hainele sale.

30. Şi s'a întors la fraţii săi, şi a zis: băiatul nu este, dar eu unde mă voiu mai duce?

31. Şi luând ei haina lui Iosif au junghiat un ed de capră, şi muiară haina lui în sânge.

32. Şi au trimis haina cea pestriţă, şi o aduseră tatălui lor, şi ziseră: aceasta o am aflat, cunoaşte de este haina fiului tău, au nu?

33. Şi a cunoscut-o, şi a zis: haina fiului meu este, hiară rea l-a mâncat pre el, hiara l-a răpit pre Iosif.

34. Şi şi-a rupt Iacov hainele sale, şi a pus pre mijlocul lui sac şi a plâns pre fiul său zile multe.

35. Şi s'au adunat toţi feciorii şi fetele lui, şi au venit să-l mângâie, şi nu vreà să se mângâie, zicând: că mă voiu pogorî în Iad la [illegible] plângând, şi l-a plâns pre el [illegible] său.

36. Iară Madiamitenii au vândut pre Iosif în Eghipet lui Penteirì dregătorul lui Faraon, care erà mai mare preste bucătari.

CAP. 38.

Iuda şi Tamar.

Şi a fost în vremea aceia s'a pogorît Iuda dela fraţii săi, şi a venit până la un om Odolamitean anume Iras.

2. Şi a văzut acolo Iuda o fată a unui om Hananeu anume Sava, şi a luat-o pre ea femee, şi a intrat la ea.

3. Şi zămislind ea a născut fecior, şi a chemat numele lui Ir.

4. Şi iară zămislind a născut fecior, şi a chemat numele lui Avnan.

5. Şi adăogând a născut încă al treilea fecior, şi a chemat numele lui Silom, şi ea erà în Hasvi când i-a născut pre ei.

---

21. 42, 22. *27.* 39, 1; 40, 15. *28.* Ps. 104, 17; Fap. Ap. 7, 9. *29.* 44, 13.

33. 42, 13; 44, 28. *34.* 44, 13.
38. *2.* 1 Paralip. 2, 3. *3.* 46, 12. *4.* Numerii 26, 19. *5.* 1 Paralip. 4, 21.

6. Şi a luat Iuda femee lui Ir celui întâi născut, căreia numele erà Tamar.

7. Şi a fost Ir cel întâi născut al lui Iuda rău înaintea Domnului, şi l-au ucis pre el Dumnezeu.

8. Şi a zis Iuda lui Avnan: intră la femeia fratelui tău, şi ia-o pre ea femee, şi ridică sămânţa fratelui tău.

9. Şi cunoscând Avnan, că nu va fi sămânţa a lui, când mergeà la femeea fratelui său vărsà pre pământ, ca să nu deà sămânţă fratelui său.

10. Şi rău s'a arătat înaintea lui Dumnezeu, pentrucă a făcut aceasta, şi l-a omorît şi pre acesta.

11. Şi a zis Iuda către Tamar noru-sa: şezi văduvă în casa tatălui tău, până ce va creşte mare Silom feciorul meu, că se temeà ca nu cumvà să moară şi acesta ca şi fraţii lui; şi mergând Tamar a şezut în casa tatălui său.

12. Şi au trecut zile multe, şi a murit Sava femeea lui Iuda, şi mângâindu-se Iuda, s'a suit la cei ce tundeau oile lui, el şi Iras păstorul lui Odolomiteanul în Tamna.

13. Şi s'a spus Tamarei nurorii sale, zicându-i: iată socrul tău se sue în Tamna să tunză oile sale.

14. Şi ea dezbrăcând de pre sine hainele cele de văduvie, s'a învălit cu brobodelnicul şi s'a înfrumuseţat şi a şezut la porţile Enanului, care este în calea Tamnei, că a văzut cum că Silom a crescut mare, şi el n'a dat-o lui femee.

15. Şi văzând-o pre ea Iuda, a socotit că este o curvă, că ea ş'a acoperit faţa sa, şi n'a cunoscut-o.

16. Şi s'a abătut la dânsa din cale, şi i-a zis ei: lasă-mă să intru la tine, că n'a cunoscut-o cum că este noru-sa, iar ea a zis: ce-mi vei dà de vei intrà la mine?

17. Iar el a zis: eu îţi voiu trimite un ied de capră din oile mele, iar ea a zis: dă-mi arvună până vei trimite tu.

18. Iar el a zis: ce arvună îţi voiu dà? Iar ea a zis: inelul tău şi gherdanul şi toiagul care-ţi este în mână, şi i-a dat ei, şi a intrat la dânsa, şi ea a luat în pântece dela el.

19. Şi sculându-se ea s'a dus, s'a dezvălit de brobodelnic, şi s'a îmbrăcat cu hainele cele de văduvie.

20. Şi a trimis Iuda iedul de capră prin mâna păstorului său Odolomiteanul, ca să ia dela femee arvuna, şi n'a aflat-o pre ea.

21. Şi a întrebat pre oamenii din locul acela şi a zis lor: unde este curva care a fost în Enan lângă cale? Iar ei au zis: n'a fost aici curvă.

22. Şi s'a înapoiat la Iuda şi a zis: n'am aflat, şi oamenii locului zic că nu este acolo curvă.

23. Şi a zis Iuda: ţie-le pre ele; ci ca nu cumvà să fim de batjocură, eu am trimis iedul acesta, şi tu n'ai aflat-o.

24. Şi a fost după a treia lună s'a spus lui Iuda, zicând: a curvit Tamar noru-ta, şi iată are în pântece din curvie, iar Iuda a zis: scoateţi-o pre ea, şi să se arză.

25. Şi dupăce s'a adus ea, a trimis la socrul său, zicând ea: din omul, a cui sunt acestea, am eu în pântece, şi a zis: cunoaşte al cui este inelul şi gherdanul şi toiagul acesta.

26. Şi a cunoscut Iuda, şi a zis: s'a îndreptat Tamar mai mult decât mine, pentrucă nu o am dat pre ea lui Silom feciorului meu, şi n'a mai adaos a o cunoaşte pre dânsa.

27. Şi a fost când erà să nască, erau gemeni în pântecele ei.

28. Şi a fost când năşteà ea, unul a scos înainte mâna sa, şi luând

6. 1 Paralip. 2, 3. *7.* Numerii 26, 19. *8.* 2 lege 25, 5; Mat. 22, 24; Marc. 12. 19. *16.* Levit. 18, 15.

26. 1 Paralip 2, 4. *27.* 25, 24; Mat. 1, 3.

moaşa roşu, a legat la mâna lui, zicând: acesta va ieşì mai 'nainte,
29. Apoi a tras înapoi mâna, şi îndată a ieşit fratele lui, iar ea a zis: pentruce s'a rupt pentru tine gard? Şi a chemat numele lui Fares.
30. Şi după acesta a ieşit fratele lui la a căruia mână erà roşul, şi a chemat numele lui Zara.

CAP. 39.

Iosif în Eghipet şi curăţia lui.

Şi Iosif s'a adus în Eghipet, şi l-a cumpărat pre el Pentefrì dregătorul lui Faraon cel mai mare preste bucătari, bărbat eghiptean, din mâinile Ismailtenilor, cari l-au adus pre el acolo.
2. Şi erà Domnul cu Iosif, şi erà el bărbat îndemânatic, şi a fost în casă la stăpânul său Eghipteanul.
3. Şi ştià stăpânul lui, că Domnul erà cu dânsul, şi ori câte face el, Domnul le sporeşte în mâinile lui.
4. Şi a aflat Iosif har înaintea stăpânului său, şi i-a plăcut lui şi l-a pus pre el preste casa sa, şi toate câte aveà el le-a dat pre mâna lui Iosif.
5. Şi a fost dupăce l-a pus pre el preste casa sa şi preste toate câte aveà el, a binecuvântat Domnul casa Eghipteanului pentru Iosif, şi a fost binecuvântarea Domnului întru toată avuţia lui, în casă şi în ţarina lui.
6. Şi toate câte aveà el le-a dat în mâinile lui Iosif, şi nu ştià de ale sale nimic, afară de pâinea ce mâncà el, şi erà Iosif bun la chip şi frumos la faţă foarte.
7. Şi a fost după acestea femeia stăpânului său a pus ochii săi pre Iosif, şi a zis lui: culcă-te cu mine.
8. Iar el nu vreà, şi a zis femeii stăpânului său: dacă stăpânul meu pentru mine nu cunoaşte nimic, din câte sunt în casa lui, ci toate câte are el le-a dat în mâinile mele.
9. Şi nu este în casa aceasta nimic, care să nu fie supt mine, nici s'a luat dela mine nimic, afară de tine; pentrucă tu eşti femeea lui, şi cum voiu face acest cuvânt rău, şi să păcătuesc înaintea lui Dumnezeu?
10. Şi vorbind ea lui Iosif în toate zilele, el nu ascultà de ea, ca să se culce şi să se împreune cu ea.
11. Şi a fost într-o zi, a intrat Iosif în casă, ca să-şi facă lucrurile sale, şi niminea nu erà în lăuntru din cei de casă.
12. Şi ea l-a apucat de haine, zicând: dormi cu mine, iar el lăsându-şi hainele sale în mâinile ei, a fugit şi a ieşit afară.
13. Şi a fost dacă a văzut ea că şi-a lăsat hainele sale în mâinile ei, a fugit şi a ieşit afară,
14. A chemat ea pre cei de casă şi le-a grăit lor zicând: vedeţi, că a băgat la noi slugă evreu, ca să-şi bată joc de noi, care a intrat la mine şi a zis: dormi cu mine, şi eu am strigat cu glas mare.
15. Şi auzind el c'am înălţat glasul meu şi am strigat, lăsându-şi hainele sale la mine a fugit şi a ieşit afară.
16. Şi ea a ţinut hainele la sine până ce a venit stăpânul acasă.
17. Şi a vorbit lui după cuvintele acestea zicând: a intrat la mine sluga cea de evreu pre care l-ai băgat la noi, să mă batjocorească, şi a zis mie: dormì-voi cu tine,
18. Şi dacă a auzit c'am înălţat glasul meu şi am strigat, lăsând hainele sale la mine, a fugit şi a ieşit afară.
19. Şi a fost cum a auzit stăpânul lui cuvintele femeii sale, câte le-a grăit către dânsul zicând: aşà

30. 1. Paralip 2, 4.
39. *1.* 37, 28.
12. 2 Imp. 13, 11.

mi-a făcut sluga ta, s'a aprins de mânie.
20. Şi luând stăpânul pre Iosif, l-a băgat în temniţă în locul în care se ţineau legaţii împăratului închişi acolo în temniţă.
21. Şi erà Domnul cu Iosif, şi a vărsat preste el milă, şi i-a dat lui har înaintea celui mai mare preste temniţă.
22. Şi cel mai mare preste temniţă a dat pre mâna lui Iosif temniţa şi pre toţi cei osândiţi cari erau în temniţă, şi toate câte se făceau acolo, el le făceà.
23. Şi nu ştià cel mai mare preste temniţă nimica de temniţă pentru el, că toate erau pre mâna lui Iosif, pentrucă Domnul erà cu dânsul şi câte făceà el, Domnul le sporeà în mâinile lui.

CAP. 40.

Iosif tâlcueşte visuri în temniţă.

Şi a fost după cuvintele acestea cel mai mare preste paharnicii împăratului Eghipetului şi cel mai mare preste făcătorii de pâine au greşit Domnului lor, împăratului Eghipetului.
2. Şi s'a mâniat Faraon pre amândoi dregătorii săi, pre cel mai mare preste paharnici şi pre cel mai mare preste făcătorii de pâine.
3. Şi i-a pus pre ei supt pază în *temniţă* în locul *unde erà* Iosif.
4. Şi mai marele temniţii i-a dat pre ei lui Iosif, şi le-a slujit lor, şi au fost ei vr-o câtevà zile în temniţă.
5. Şi au văzut amândoi vis într'o noapte; şi vederea visului celui mai mare preste paharnici, şi acelui mai mare preste făcătorii de pâine ai împăratului Eghipetului, cari erau în temniţă, erà aceasta.
6. Intrat-a la ei Iosif dimineaţa şi i-a văzut turburaţi.
7. Şi a întrebat pre dregătorii lui Faraon, cari erau cu el în temniţă la Domnul lui, zicând: ce este că feţele voastre sunt astăzi posomorîte?
8. Iar ei au zis lui: vis am văzut, şi nu este cine să-l tâlcuiască; şi a zis lor Iosif: au nu este prin Dumnezeu arătarea lor? Spuneţi-mi dar mie.
9. Şi cel mai mare preste paharnici a spus visul său lui Iosif, şi a zis: în somnul meu erà vie înaintea mea.
10. Şi în vie erau trei viţe, şi odrăslind scoteau vlăstări cu struguri copţi.
11. Şi paharul lui Faraon erà în mâna mea, şi am luat strugurele şi l-am stors în paharul lui Faraon, şi am dat paharul în mâna lui Faraon.
12. Iar Iosif i-a zis: aceasta este tâlcuirea lui: cele trei viţe, trei zile sunt.
13. Incă trei zile, şi-şi va aduce aminte Faraon de boeria ta, şi iarăşi te va pune întru mărirea păhărniciei tale, şi vei dà paharul lui Faraon în mâna lui după boeria ta cea mai dinainte, precum erai când turnai vin,
14. Ci-ţi adu aminte de mine pentru tine, când va fi bine ţie, şi să faci cu mine milă şi să aduci aminte de mine lui Faraon şi să mă scoţi dintr'această închisoare.
15. Pentrucă furat sunt din pământul Evreilor, şi aici n'am făcut nimic, ci m'a aruncat în groapa aceasta.
16. Şi a văzut cel mai mare pre-

20. Ps. 104, 18; 40, 3. *22.* Fap. Ap. 7, 9; Inţel. 10, 13.
40. *3.* 39, 20.
8. 41, 16. *14.* Neemia 5, 19, 13, 31. Luc. 23, 42. *15.* 37, 28.

ste făcătorii de pâine, că drept a tâlcuit, şi a zis lui Iosif: şi eu am văzut vis: şi mi se păreà că trei coşuri de pâine ridicam pre capul meu.

17. Şi în coşul cel mai deasupra erau de toate felurile, de care împăratul Faraon mâncà, lucru făcut de pâine, şi pasările cerului mâncau cele ce erau în coşul cel deasupra capului meu.

18. Şi răspunzând Iosif a zis lui: aceasta este tâlcuirea: cele trei coşuri, trei zile sunt.

19. Încă trei zile, şi va luà Faraon capul tău dela tine, şi te va spânzurà pre lemn, şi vor mâncà pasările cerului cărnurile tale.

20. Şi a fost în ziua a treia erà ziua naşterii lui Faraon, şi a făcut ospăţ tuturor slugilor sale, şi şi-a adus aminte de boeria paharnicului, şi de boeria făcătorului de pâine, în mijlocul slugilor sale.

21. Şi pre cel mai mare preste paharnici l-a aşezat în boeria lui, şi a dat paharul în mâna lui Faraon.

22. Iar pre cel mai mare preste făcătorii de pâine l-a spânzurat, după cum le-a tâlcuit lor Iosif.

23. Şi nu şi-a adus aminte cel mai mare preste paharnici de Iosif, ci l-a uitat pre el.

CAP. 41.

Inălţarea lui Iosif prin tâlmăcirea visurilor lui Faraon.

Şi a fost după doi ani de zile Faraon a văzut vis: se păreà lui, că stă lângă rîu.

2. Şi iată păreà că din rîu se suiau şapte vaci frumoase la chip şi alese la trupuri, şi păşteau pre ţărmuri.

3. Şi alte şapte vaci se suiau după acestea din rîu urîte la chip şi slabe la trupuri, şi păşteau lângă vacile cele de pre marginea rîului.

4. Şi vacile cele şapte urîte şi slabe la trupuri, au mâncat de tot pre cele şapte vaci frumoase la chip şi alese la trupuri, şi s'a deşteptat Faraon.

5. Şi a visat a doua oară, şi iată creşteau dintr'o rădăcină şapte spice alese şi bune.

6. Şi alte şapte spice supţiri stricate şi pălite de vânt răsăreau după dânsele.

7. Şi spicele cele şapte supţiri şi pălite de vânt au înghiţit pre cele şapte spice alese şi pline, şi s'a deşteptat Faraon, şi erà vis.

8. Şi s'a făcut dimineaţă, şi s'a turburat sufletul lui, şi trimiţând a chemat pre toţi tâlcuitorii Eghipetului şi pre toţi înţelepţii lui, şi le-a spus lor Faraon visul său, şi nu erà cine să-l tâlcuiască lui Faraon.

9. Şi a grăit cel mai mare preste paharnici către Faraon zicând: de păcatul meu îmi aduc aminte astăzi.

10. Faraon s'a mâniat pre slugile sale, şi ne-a pus pre noi supt pază în casa celui mai mare preste bucătari, pre mine şi pre cel mai mare preste pâine.

11. Şi am văzut amândoi vis într'o noapte, eu şi el, fiecare după visul său am văzut.

12. Şi erà acolo cu noi un tânăr evreu, slugă al celui mai mare preste bucătari, şi i-am spus lui, iar el ni le-a tâlcuit nouă.

13. Şi a fost precum ne-a tâlcuit nouă, aşà s'a şi întâmplat; eu să fiu aşezat în boeria mea, iar acela să fie spânzurat.

14. Şi trimiţând Faraon a chemat pre Iosif, şi-l scoaseră pre dânsul din temniţă, şi îl raseră pre dânsul, şi-i schimbară îmbrăcămintea lui, şi a venit la Faraon.

---

20. Estir 2, 18.

15. Și a zis Faraon către Iosif: vis am văzut, și nu este cine să-l tâlcuiască; și eu am auzit zicându-se de tine, că tu dacă auzi visurile, le tâlcuești.
16. Și răspunzând Iosif lui Faraon, a zis: fără de Dumnezeu nu se va răspunde mântuirea lui Faraon.
17. Și a grăit Faraon lui Iosif zicând: în somnul meu mi se păreà că stau pe țărmurile rîului.
18. Și păreà că din rîu se suiau șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri și pășteau pre țărmuri.
19. Și iată și alte șapte vaci se suiau după ele din rîu, rele și urîte la chip și slabe la trupuri, decât care n'am văzut mai urîte în tot pământul Eghipetului.
20. Și vacile cele șapte urîte și slabe la trupuri, au înghițit de tot pre cele șapte vaci dintâi bune și alese.
21. Și au intrat în pântecele lor, și nu s'au văzut că intrase în pântecele lor, și chipurile lor erau urîte ca și mai 'nainte, și deșteptându-mă, am adormit.
22. Și am văzut iarăși în somnul meu, și iată păreà că șapte spice pline și bune creșteau dintr'o rădăcină.
23. Și alte șapte spice supțiri, stricate și pălite de vânt creșteau țiindu-se de dânsele.
24. Și au înghițit cele șapte spice supțiri și pălite de vânt, pre cele șapte spice bune și pline; deci am spus tâlcuitorilor, și n'a fost cine să-mi tâlcuiască.
25. Și a zis Iosif lui Faraon: visul lui Faraon unul este, Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce va face.
26. Cele șapte vaci bune, șapte ani sunt; și cele șapte spice bune, șapte ani sunt, visul lui Faraon unul este.
27. Și cele șapte vaci care se suiau după ele, șapte ani sunt, cele șapte spice supțiri și pălite de vânt, șapte ani sunt, vor fi șapte ani de foamete.
28. Iar cuvântul care am zis lui Faraon, că Dumnezeu a arătat lui Faraon cele ce va face:
29. Iată în șapte ani va fi îndestulare multă în tot pământul Eghipetului.
30. Și după aceștia vor veni șapte ani de foamete, și vor uità de îndestularea ce a fost în tot Eghipetul, și va topì foametea pământul.
31. Și nu se va cunoaște îndestularea pre pământ de foametea ce va fi după aceasta, că va fi mare foarte.
32. Iar visul lui Faraon a fost îndoit, pentrucă adevărat este cuvântul cel dela Dumnezeu, și va grăbì Dumnezeu a-l face pre el.
33. Acum dar caută om înțelept și priceput, și-l pune mai mare preste pământul Eghipetului.
34. Și să facă Faraon, și să rânduiască mai mari preste pământ, și să strângă toate rodurile pământului Eghipetului în cei șapte ani de îndestulare.
35. Și să adune toate bucatele acestor șapte ani buni ce vin, și să adune grâu supt mâna lui Faraon, și să se păzească bucate în cetăți.
36. Și vor fi bucatele cele păzite pre pământ în cei șapte ani ai foametei, care va fi în pământul Eghipetului, și nu se va strică pământul de foamete.
37. Și a plăcut cuvântul înaintea lui Faraon și înaintea tuturor slugilor lui.
38. Și a zis Faraon tuturor slugilor sale: au doar vom aflà om ca acesta, carele are Duhul lui Dumnezeu întru sine?
39. Și a zis Faraon lui Iosif: de vreme ce Dumnezeu a arătat ție toate

16. 40, 8.

acestea, nu este om mai înțelept și mai priceput decât tine.

40. Tu vei fi mai mare preste casa mea, și de cuvântul tău va ascultà tot poporul meu, numai scaunul voiu aveà eu mai pre sus decât tine.

41. Și a zis Faraon lui Iosif: iată te puiu pre tine astăzi preste tot pământul Eghipetului.

42. Și luând Faraon inelul din mâna sa l-a pus în mâna lui Iosif, și l-a îmbrăcat pre el cu haină de vison, și a pus lanț de aur împrejurul grumazului lui.

43. Și l-a suit pre dânsul în carul cel de al doilea dintr'ale sale, și a strigat înaintea lui vestitorul, și l-a pus preste tot pământul Eghipetului.

44. Și a zis Faraon lui Iosif: eu Faraon, afară de tine nimenea nu va ridicà mâna sa preste tot pământul Eghipetului.

45. Și a numit Faraon numele lui Iosif: Psontomfanih, și i-a dat pre Asineta fata lui Petefrì Preotul Iliopolei, să-i fie femee.

46. Și Iosif erà de treizeci de ani când a stătut înaintea lui Faraon împăratul Eghipetului, și a ieșit Iosif dela fața lui Faraon, și a umblat tot pământul Eghipetului.

47. Și a făcut pământul bucate întru acei șapte ani de îndestulare.

48. Și a adunat toate bucatele celor șapte ani, întru care erà îndestulare în pământul Eghipetului, și a pus bucatele în cetăți, bucatele câmpurilor celor din prejurul cetății le-a pus într'însa.

49. Și a adunat Iosif grâu, ca nisipul mării, cât nu puteà să-l numere, că erà mult foarte.

50. Și mai nainte de ce a venit acei șapte ani de foamete a avut Iosif doi feciori, pre care i-a născut lui Asineta fata lui Petefrì Preotul Iliopolei.

51. Și a numit Iosif numele celui întâi născut, Manasì, zicând: că m'a făcut Dumnezeu a uità toate durerile mele și toate ale tatălui meu.

52. Și numele celui de al doilea l-a numit Efraim, zicând: că m'a înălțat Dumnezeu în pământul smereniei mele.

53. Și au trecut cei șapte ani de îndestulare cari au fost în pământul Eghipetului.

54. Și au început cei șapte ani de foamete a venì, după cum a zis Iosif. Și s'a făcut foamete în tot pământul, iar în tot cuprinsul Eghipetului erà pâine.

55. Și a flămânzit tot pământul Eghipetului, și a strigat poporul către Faraon pentru pâine, și a zis Faraon tuturor Eghiptenilor: mergeți la Iosif, și ce va zice vouă faceți.

56. Și foametea erà pre fața a tot pământul, și a deschis Iosif toate jitnițile, și vindeà tuturor Eghiptenilor.

57. Și toate țările au venit în Eghipet să cumpere dela Iosif, pentrucă se întărise foametea preste tot pământul.

CAP. 42.

Fiii lui Iacov merg în Eghipet.

Și văzând Iacov, că se vinde grâu în Eghipet, a zis feciorilor săi: pentruce vă leneviți?

2. Iată am auzit, că este grâu în Eghipet: pogorâți-vă acolo și cumpărați-ne puținele bucate, ca să trăim și să nu murim.

3. Și s'au pogorît cei zece frați ai lui Iosif să cumpere grâu din Eghipet.

40. 45, 8; ps. 104, 20; 113, 7; Fap. ap, 7, 10. *41.* 45, 26. *43.* 45, 9. *49.* 32. 12. *50.* 46, 20; 48, 5.

54. Ps. 104, 16. *56.* 42, 6. *57.* 12, 10.
42. *1.* Fapt. Ap. 7, 12.

4. Iară pre Veniamin fratele lui Iosif nu l-a trimis cu frații săi, că a zis: ca nu cumvà să slăbească pre cale.
5. Și au venit feciorii lui Israil să cumpere cu cei ce veneau, pentrucă erà foamete în pământul Hanaan.
6. Iar Iosif erà mai marele pământului, el vindeà la tot poporul pământului, și venind frații lui Iosif, s'au închinat lui cu fața la pământ.
7. Și văzând Iosif pe frații săi i-a cunoscut, și s'a făcut strein de către ei, și le-a grăit lor aspru, și le-a zis: de unde ați venit? Iar ei au zis: din pământul Hanaan, să cumpărăm bucate,
8. Și a cunoscut Iosif pe frații săi, iar ei nu l-au cunoscut pre el.
9. Și și-a adus aminte Iosif de visurile sale, care le-a văzut și a zis lor: iscoade sunteți, ați venit să cercați căile țării?
10. Iar ei au zis: nu Doamne, slugile tale am venit să cumpărăm bucate.
11. Toți suntem fii ai unui om, de pace suntem, noi slugile tale nu suntem iscoade.
12. Și a zis lor Iosif: Nu! Ci ați venit să vedeți cărările pământului acestuia.
13. Iar ei au zis: doisprezece frați suntem slugile tale în pământul Hanaan, și cel mai tânăr cu tatăl nostru este astăzi, iar celalt nu trăește.
14. Și a zis lor Iosif: aceasta este ce am grăit vouă zicând că iscoade sunteți.
15. Intr'aceasta vă veți arătà, pre sănătatea lui Faraon, nu veți ieșì de aici, până când fratele vostru cel mai tânăr nu va venì aici.
16. Trimiteți pre unul dintre voi și aduceți pre fratele vostru, iar voi veți fi la opreală până ce se vor arătà cuvintele voastre de vorbiți adevărat au ba; iar de nu pre sănătatea lui Faraon, cu adevărat iscoade sunteți.
17. Și i-a pus pre ei supt pază trei zile.
18. Și le-a zis lor a treia zi: faceți aceasta, și veți fi vii, că eu mă tem de Dumnezeu.
19. De sunteți de pace, un frate al vostru să se oprească supt pază, iar voi mergeți, și duceți grâul vostru, care l-ați cumpărat.
20. Și pre fratele vostru cel mai tânăr să-l aduceți la mine, și se vor crede cuvintele voastre, iar de nu, veți murì; și ei au făcut așà.
21. Și au zis fiecare către fratele său: așà este, că în păcat suntem noi pentru fratele nostru, că nu ne-a fost milă de necazul sufletului lui, când ne rugà pre noi, și nu l-am ascultat pre dânsul, pentru aceasta a venit preste noi nevoea aceasta.
22. Și răspunzând Ruvin a zis lor: nu v'am grăit vouă, zicând: nu faceți nedreptate băiatului, și nu m'ați ascultat? Și iată sângele lui se cere.
23. Și ei nu știau cum că Iosif îi înțelege, pentrucă prin tâlmaciu vorbeà cu ei.
24. Și întorcându-se dela ei Iosif a plâns, și iarăși viind la ei și le-a vorbit lor, și a luat pre Simeon dintre ei, și l-a legat înaintea lor.
25. Și a poruncit Iosif să le umple sacii lor de grâu, și argintul fiecăruia să-l pue în sacul său, și să le deà de ajuns mâncare pre cale; și s'au făcut lor așà.
26. Și ei puind grâul pre asinii lor s'au dus de acolo.
27. Și dezlegând unul sacul său să deà mâncare asinilor săi unde au odihnit, a văzut legătura argintului său și erà la gura sacului.

---

4. 43, 20. *6.* 41, 40, 56; 43, 26. *7.* 43, 7; 44, 19. *9.* 37, 5–9. *13.* 37, 33. *15.* 43, 3, 5.

18. 50, 19. *20.* 43, 5. *21.* 44, 16; ps. 49, 21. *22.* 37, 21, 22.

28. Şi a spus fraţilor săi: mi s'a înapoiat argintul, şi iată-l în sacul meu, şi s'a spăimântat inima lor, şi s'au turburat zicând unul către altul: ce au făcut aceasta Dumnezeu nouă?

29. Şi au venit la Iacov tatăl lor în pământul Hanaan, şi au spus lui toate câte s'au întâmplat lor zicând:

30. Grăit-a omul, Domnul pământului, către noi aspru, şi ne-a pus pre noi în pază, ca şi cum am fi mers să iscodim pământul.

31. Şi noi am spus lui: de pace suntem, nu suntem iscoade.

32. Doisprezece fraţi suntem, fiii tatălui nostru, unul nu este, iar cel mai mic cu tatăl nostru este astăzi în pământul Hanaan.

33. Şi a zis nouă omul, Domnul pământului: într'aceasta voiu cunoaşte, că sunteţi de pace, pe un frate al vostru lăsaţi aici cu mine, iar grâul care l-aţi cumpărat pentru casa voastră luaţi-l şi vă duceţi.

34. Şi aduceţi pe fratele vostru cel mai tânăr la mine, şi voiu cunoaşte, cum că nu sunteţi iscoade, ci sunteţi de pace, şi pe fratele vostru voiu da vouă, şi în ţară veţi neguţătorì.

35. Şi a fost când au deşertat ei sacii lor, legătura cu argintul fiecăruia erà în sacul său, şi au văzut legăturile cu argintul lor, ei şi tatăl lor, şi s'au spăimântat.

36. Şi le-a zis lor Iacov tatăl lor: pre mine m'aţi făcut fără de fii: Iosif nu este, Simeon nu este, şi pre Veniamin să-l luaţi? Asupra mea au fost toate acestea.

37. Şi a grăit Ruvin tatălui său, zicând: pre amândoi feciorii mei să-i omori de nu-l voiu aduce pre el la tine, dă-l pre dânsul în mâna mea şi eu îl voiu aduce pre el la tine.

38. Iar el a zis: nu se va pogorî fiul meu cu voi, pentrucă fratele lui a murit, şi el singur a rămas, şi de se va întâmplà lui să slăbească în calea pe care veţi merge, îmi veţi duce bătrâneţile mele cu întristare în Iad.

CAP. 43.

Fiii lui Iacov merg în Eghipet cu Veniamin.

Şi s'a întărit foametea pre pământ.

2. Şi a fost după ce au sfârşit de mâncat grâul, care l-au adus din Eghipet, le-a zis tatăl lor: duceţi-vă iarăşi de cumpăraţi nouă puţinele bucate.

3. Iar Iuda a grăit lui zicând: cu jurământ s'a mărturisit nouă omul, Domnul pământului, zicând: nu veţi vedeà faţa mea de nu va venì cu voi fratele vostru cel mai tânăr.

4. Deci de vei trimite pe fratele nostru cu noi, ne vom pogorî, şi-ţi vom cumpărà ţie bucate.

5. Iar de nu vei trimite pe fratele nostru cu noi, nu vom merge, pentrucă omul a grăit nouă zicând: nu veţi vedeà faţa mea de nu va fi fratele vostru cel mai tânăr cu voi.

6. Şi a zis Israil: de ce mi-aţi făcut rău spuind omului, că mai aveţi voi şi alt frate?

7. Iar ei au zis: întrebând a întrebat pre noi omul, şi de neamul nostru, zicând: de trăeşte încă tatăl vostru? Şi de mai aveţi voi frate? Şi am spus lui după întrebarea aceasta, au ştiut-am, că ne va zice nouă: aduceţi pre fratele vostru?

8. Şi a zis Iuda către Israil tatăl lor: trimite băiatul cu mine, şi să ne sculăm să mergem, ca să trăim şi să nu murim, şi noi şi tu şi toată gloata noastră.

9. Eu îl voiu luà pre dânsul, din

---

28. Neemia 6. 16. *36.* 43, 14. *38.* 44, 20, 29.

43. *2.* 44, 25. *3.* 42, 15. *5.* 42, 15, 20; 44, 23. *7.* 42, 7; 44, 19. *9.* 44, 32.

mâna mea cere-l, de nu-l voiu aduce la tine, şi de nu-l voiu pune înaintea ta, greşit să fiu înaintea ta în toate zilele.

10. Că de nu ne-am fi zăbovit acum, ne-am fi întors de două ori.

11. Şi a zis Israil tatăl lor: de este aşà, aceasta faceţi: luaţi din roadele pământului în vasele voastre şi duceţi omului daruri: răşină şi miere şi tămâie şi smirnă aleasă şi terevint şi nuci.

12. Şi argintul îndoit luaţi în mâinile voastre, şi argintul ce vi s'a înapoiat în sacii voştri luaţi-l cu voi, ca nu cumvà să fie greşală.

13. Şi pre fratele vostru luaţi-l, şi sculându-vă mergeţi la acel om.

14. Şi Dumnezeul meu să deà vouă har înaintea omului, ca să lase pre fratele vostru celalt şi pre Veniamin, că eu precum am rămas fără de fii, fără de fii am rămas.

15. Şi luând bărbaţii darurile acestea şi argintul îndoit, au luat în mâinile lor şi pre Veniamin, şi sculându-se s'au pogorît în Eghipet şi au stătut înaintea lui Iosif.

16. Şi i-a văzut Iosif pre ei şi pre Veniamin fratele său cel de o mamă, şi a zis celui mai mare preste casa sa: bagă pre oamenii aceştia în casă, şi junghie vite şi găteşte, că cu mine vor mâncà oamenii pâine la amiazăzì.

17. Şi a făcut omul după cum i-a zis Iosif, şi a băgat pre oameni în casa lui Iosif.

18. Şi văzând bărbaţii că-i bagă în casa lui Iosif, au zis: pentru argintul, care s'a înapoiat în sacii noştri dintâiu, pre noi ne bagă înlăuntru, ca să ne năpăstuiască şi să ne ia pre noi slugi, şi asinii noştri.

19. Şi mergând ei la omul ce erà preste casa lui Iosif, au grăit lui în uşa casii, zicând:

20. Rugămu-ne Doamne: pogorîtu-ne-am întâiu să cumpărăm bucate.

21. Şi a fost la întoarcere când trebuià să poposim, am deşchis sacii noştri, şi iată argintul fiecăruia în sacul lui, argintul nostru drept măsurat l-am adus înapoi în mâinile noastre.

22. Şi alt argint am adus cu noi, ca să ne cumpărăm bucate, că nu ştim cine a pus argintul în sacii noştri.

23. Şi le-a zis lor: milă vouă, nu vă temeţi, Dumnezeul vostru şi Dumnezeul părinţilor voştrii au dat vouă comori în sacii voştri, şi argintul vostru întocmai îl am, şi a scos pre Simion la ei.

24. Şi a adus apă să se spele picioarele lor, şi a dat de mâncare asinilor lor.

25. Iar ei au gătit darurile până a venì Iosif la amiazăzì, şi au auzit, că acolo va să prânzească.

26. Şi a intrat Iosif în casă, şi au adus lui darurile ce le aveau în mâinile lor în casă, şi s'au închinat lui cu faţa la pământ.

27. Şi i-a întrebat pre ei: cum vă aflaţi? Şi a zis lor: sănătos este tatăl vostru bătrânul, de care aţi spus, că încă trăeşte?

28. Iar ei au zis: sănătos este sluga ta, tatăl nostru încă trăeşte, şi a zis el: binecuvântat este omul acela lui Dumnezeu, iar ei plecându-se s'au închinat lui.

29. Şi căutând Iosif cu ochii săi a văzut pre Veniamin fratele său cel de o mumă, şi a zis: acesta este fratele vostru cel mai tânăr, pe care aţi zis, că-l veţi aduce la mine? Şi ei au zis lui: acesta este adevărat; iar el a zis lui: Dumnezeu să te miluiască fiule.

30. Şi s'a turburat Iosif, şi se rupeà inima lui pentru fratele său, şi

14. 42, 36; Eşire 12, 36.

20. 42, 3. *24.* 18, 4; Luc. 7, 44. *26.* 42, 6.

căută să plângă, și intrând în cămară a plâns acolo.

31. Și dupăce s'a spălat pe obraz, ieșind afară s'a stăpânit, și a zis: puneți pâini.

32. Și au pus lui singur, și lor deosebi, și Eghiptenilor celor ce mâncau cu el deosebi, pentrucă nu puteau Eghiptenii mâncà pâine cu Evreii, că urâciune este aceasta la Eghipteni.

33. Și a șezut înaintea lui cel întâi născut după bătrânețele lui, și cel mai tânăr după tinerețele lui, și se mirau oamenii, fiecare către fratele său.

34. Și ei au luat părți dela dânsul pentru sine, iar partea lui Veniamin de cinci ori a fost mai mare decât acelorlalți, și au băut și s'au veselit cu dânsul.

CAP. 44.

Spăimântarca fraților lui Iosif.

Și a poruncit Iosif celui mai mare preste casa sa, zicând: umpleți sacii oamenilor de bucate, câte vor puteà ridicà, și puneți argintul fiecăruia în gura sacului.

2. Și paharul meu cel de argint puneți-l în sacul celui mai tânăr, și prețul grâului lui; și a făcut după cuvântul lui Iosif, pre cum a zis el.

3. Și dupăce s'a făcut ziuă, a slobozit oamenii și pre asinii lor.

4. Și ieșind ei din Cetate nu s'au dus departe, și Iosif a zis celui mai mare preste casa sa: scoală-te, și aleargă după oameni, și să-i înfruntezi pre ei, zicându-le: pentruce mi-ați răsplătit rele pentru bune?

5. De ce ați furat paharul cel de argint, au nu este acesta din care beà Domnul meu? Căci cu el ghicește, rău ați săvîrșit ceia ce ați făcut.

6. Și aflându-i pre ei le-a zis lor după cuvintele acestea.

7. Iar ei au zis lui: De ce grăește Domnul cuvintele acestea? Să nu fie ca slugile tale să fi făcut după cuvântul acesta.

8. De vreme ce argintul, care l-am aflat în sacii noștrii, l-am adus înapoi la tine din pământul Hanaan, cum am fi furat din casa Domnului tău, argint sau aur?

9. La care din slugile tale vei aflà paharul, acela să moară, și noi vom fi robi Domnului nostru.

10. Iar el a zis: precum ziceți așà să fie, la care se va aflà paharul, acelà să fie rob, iar voi curați veți fi.

11. Și grăbind a descărcat fiecare sacul său pre pământ, și fiecare a deșchis sacul său.

12. Și a căutat dela cel mai bătrân începând, până a venit la cel mai tânăr, și sfârșind a aflat paharul în sacul lui Veniamin.

13. Iar ei și-au rupt hainele sale, și au pus fiecare sacul pe asinul său, și s'au înapoiat în Cetate.

14. Și au intrat Iuda și frații lui la Iosif încă fiind el acolo, și au căzut înaintea lui pre pământ:

15. Și le-a zis Iosif: De ce ați făcut acest lucru? Au n'ați știut, că un om ca mine ghicește?

16. Și a zis Iuda: ce vom răspunde Domnului? Sau ce vom zice? Sau cum ne vom îndreptà? Că Dumnezeu au aflat nedreptatea slugilor tale, iată suntem robi Domnului nostru și noi, și acela la care s'a aflat paharul.

17. Și a zis Iosif: nu voiu face eu cuvântul acesta, ci omul la care s'a aflat paharul, acela îmi va fi rob, iar voi să vă suiți cu mântuire la tatăl vostru.

18. Iar Iuda apropiindu-se de dânsul a zis: rogu-te Doamne, să gră-

44. *4.* Ierem. 18, 20.

13. 37, 29, 34. *14.* 42, 6. *16.* 42, 21.

iască sluga ta înaintea ta, şi să nu te mânii pre sluga ta, că tu eşti după Faraon.

19. Doamne tu ai întrebat pre slugile tale, zicând: aveţi tată au frate?

20. Şi noi am zis Domnului: cum că avem tată bătrân, şi are el prunc de bătrâneţe mai tânăr, şi fratele lui a murit, şi el singur a rămas de mumă-sa, şi tatăl nostru pre dânsul îl iubeşte.

21. Iar tu ai zis slugilor tale: aduceţi pre dânsul la mine, să-l văz.

22. Şi am zis Domnului: nu va puteà băiatul să lase pre tatăl său, că de va lăsà pre tatăl său va murì.

23. Şi tu ai zis slugilor tale: de nu se va pogorî cu voi fratele vostru cel mai tânăr, nu veţi mai vedeà faţa mea.

24. Şi a fost când ne-am suit la sluga ta tatăl nostru, am spus lui cuvintele Domnului nostru.

25. Şi ne-a zis nouă tatăl nostru: duceţi-vă iarăşi de cumpăraţi puţinele bucate.

26. Iară noi am zis: nu vom puteà să ne ducem; ci de va merge cu noi fratele nostru cel mai tânăr, ne vom duce, pentrucă nu vom puteà vedeà faţa omului, de nu va fi cu noi fratele nostru cel mai tânăr.

27. Şi a zis tatăl nostru sluga ta, către noi: voi ştiţi că femeia doi mi-a născut.

28. Şi a ieşit unul dela mine, şi mi-aţi zis: că l-au mâncat hiarele, şi nu l-am mai văzut până acum.

29. Deci de veţi luà şi pre acesta dela faţa mea şi se va întâmplà lui slăbiciune pre cale, îmi veţi pogorî bătrâneţele mele cu întristare în Iad.

30. Acum dar de vom merge la sluga ta tatăl nostru, şi băiatul nu va fi cu noi, căci sufletul lui este nedeslipit de sufletul acestuia.

31. Va fi dupăce va vedeà el că nu este băiatul cu noi, va murì şi vor duce slugile tale bătrâneţele lui cu întristare în Iad.

32. Că eu sluga ta dela tatăl nostru am luat pre băiat zicând: de nu-l voiu aduce la tine, şi de nu-l voiu pune pre dânsul înaintea ta, vinovat să fiu înaintea tatălui meu în toate zilele.

33. Acum dară eu voiu rămâneà ţie slugă pentru băiat, rob Domnului; iară băiatul să se ducă cu fraţii săi.

34. Căci cum mă voiu suì la tatăl meu nefiind băiatul cu noi? Ca să nu văz relele, care vor venì asupra tatălui meu.

CAP. 45.

Iosif se face cunoscut fraţilor săi.

Şi nu mai puteà Iosif să se stăpânească înaintea tuturor celor de faţă; ci a zis: scoateţi pre toţi dela mine, şi nici unul n'a stătut înaintea lui Iosif, când s'a făcut cunoscut cu fraţii săi.

2. Şi a slobozit glas cu plângere, şi au auzit toţi Eghiptenii, şi s'a auzit şi în casa lui Faraon.

3. Şi a zis Iosif către fraţii săi: eu sunt Iosif, trăeşte încă tatăl meu? Şi nu puteau fraţii să-i răspunză, că se înfricoşau.

4. Şi a zis Iosif către fraţii săi: apropiaţi-vă de mine, şi s'au apropiat, şi a zis: eu sunt Iosif fratele vostru pe care l-aţi vândut în Eghipet.

5. Deci acum nu vă întristaţi, nici să vă pară rău, căci m'aţi vândut pre mine aici, că spre vieaţă m'au trimis Dumnezeu înaintea voastră.

6. Că acesta este al doilea an de foamete pre pământ, şi încă cinci ani întru care nu va fi arătură nici seceriş.

---

19. 42, 7; 43, 7. *20.* 42, 13, 38. *23.* 43, 5. *25.* 43, 2. *28.* 37, 33. *29.* 42, 38.

32. 43, 9.
45. *4.* Fapt. Ap. 7, 13; ps. 104. 17.
5. 50, 20.

7. Pentrucă m'au trimis Dumnezeu înaintea voastră, ca să rămâe vouă rămăşiţă pre pământ, şi să hrănesc vouă rămăşiţă mare.

8. Deci acum nu voi m'aţi trimis aici, ci Dumnezeu, şi m'au făcut ca un tată lui Faraon, şi Domn a toată casa lui, şi stăpân a tot pământul Eghipetului.

9. Grăbiţi dar de vă duceţi la tatăl meu, şi ziceţi lui: acestea zice fiul tău Iosif, făcutu-m'au Dumnezeu Domn a tot pământul Eghipetului, pogoară-te dar la mine, şi nu zăbovì.

10. Şi vei lăcuì în pământul Ghesem al Araviei, şi vei fi aproape de mine tu şi feciorii tăi şi feciorii feciorilor tăi, oile tale şi boii tăi şi câte sunt ale tale.

11. Şi te voiu hrănì acolo, pentrucă încă cinci ani va mai fi foamete pre pământ, ca să nu pieri tu şi feciorii tăi şi toate ale tale.

12. Iată ochii voştri văd şi ochii lui Veniamin fratelui meu, că gura mea grăeşte către voi.

13. Spuneţi dar tatălui meu toată slava mea cea din Eghipet, şi câte aţi văzut, şi grăbind să aduceţi pre tatăl meu aici.

14. Şi căzând pre grumazii lui Veniamin fratelui său a plâns preste dânsul, şi Veniamin a plâns pe grumazii lui.

15. Şi sărutând pre toţi fraţii săi, a plâns preste dânşii, şi după acestea au grăit fraţii lui către dânsul.

16. Şi a mers vestea în casa lui Faraon, zicând: venit-au fraţii lui Iosif, şi s'a bucurat Faraon şi curtea lui.

17. Şi a zis Faraon către Iosif: zì fraţilor tăi, aceasta faceţi: umpleţi poverile voastre, şi mergeţi în pământul Hanaan.

18. Şi luând pre tatăl vostru şi averile voastre, veniţi la mine, şi voiu dà vouă din toate bunătăţile Eghipetului, şi veţi mâncà măduva pământului.

19. Şi tu porunceşte acestea: luaţi-vă cară din pământul Eghipetului, copiilor voştri şi femeilor voastre, şi luând pre tatăl vostru, veniţi.

20. Şi să nu vă pară rău de uneltele voastre, că toate bunătăţile Eghipetului ale voastre vor fi.

21. Şi au făcut aşà feciorii lui Israil, şi le-a dat lor Iosif cară după cum a zis Faraon împăratul, şi le-a dat lor şi merinde pre cale.

22. Şi tuturor le-a dat două rânduri de haine, iar lui Veniamin i-a dat trei sute de auri, şi cinci rânduri de haine.

23. Şi tatălui său a trimis ca acestea şi zece asini, cari purtau de toate bunătăţile Eghipetului, şi zece catâri, cari să ducă pâini tatălui său pre cale.

24. Şi a slobozit Iosif pe fraţii săi, şi s'au dus, şi le-a zis lor: să nu vă mânieţi pre cale.

25. Şi s'au suit din Eghipet, şi au venit în pământul Hanaan la Iacov tatăl lor.

26. Şi au spus lui, zicând: că fiul tău Iosif trăeşte şi stăpâneşte preste tot pământul Eghipetului, şi s'a spăimântat în cugetul său Iacov, pentrucă nu le credeà lor.

27. Şi i-au grăit lui toate cele zise de Iosif, câte zisese lor, şi văzând carăle trimise de Iosif, ca să-l ducă pre dânsul, s'a încălzit cu vieaţă duhul lui Iacov tatăl lor.

28. Şi a zis Israil: destul este mie, de trăeşte încă fiul meu Iosif, merge-voiu şi-l voiu vedeà pre dânsul mai 'nainte de ce voiu murì.

CAP. 46.

Călătoria lui Iacov în Eghipet.

Şi sculându-se Israil, el şi toate ale lui, a venit la fântâna jură-

8. 41, 40. *9.* 41, 43; Fap. Ap. 7, 14. *14.* 46, 29.

26. 41, 41. *28.* 46, 30.
46. *1.* 26, 23.

mântului, și a făcut jertfă Dumnezeului tatălui său Isaac.

2. Și au zis Dumnezeul lui Israil în vedenia nopții grăind: Iacove, Iacove, iar el a zis: ce este?

3. Și i-au zis lui: eu sunt Dumnezeul părinților tăi, nu te teme a te pogorî în Eghipet, că neam mare te voiu face acolo.

4. Și eu mă voiu pogorî cu tine în Eghipet, și te voiu înălță până în sfârșit, și Iosif își va pune mâinile sale pre ochii tăi.

5. Și s'a sculat Iacov dela fântâna jurământului, și au luat fiii lui Israil pre tatăl lor și averile și femeile lor în carăle care le-a trimis Iosif, ca să-l aducă pre dânsul.

6. Și luându'și averea lor și toată agoniseala, care agonisise în pământul Hanaan, a intrat în Eghipet Iacov, și toată sământa lui cu dânsul.

7. Fiii și fiii fiilor lui cu dânsul, fetele și fetele fetelor lui și toată sământa lui au intrat în Eghipet.

8. Și acestea sunt numele fiilor lui Israil, cari au intrat în Eghipet împreună cu Iacov tatăl lor, Iacov și fiii lui, cel întâiu născut al lui Iacov: Ruvin.

9. Și fiii lui Ruvin: Enoh și Fales, Esron și Harmi.

10. Și fiii lui Simeon: Iemuil și Iamin, Aod și Ahin și Saar și Saul feciorul Hananiencii.

11. Și fiii lui Levì: Ghirson, Kat și Merari.

12. Și fiii lui Iuda: Ir și Avnan și Silom și Fares și Zara; și au murit Ir și Avnan în pământul Hanaan, și feciorii lui Fares au fost: Esron și Iemuil.

13. Și fiii lui Issahar: Tola și Fua și Asum și Samvran.

14. Și fiii lui Zavolon: Sered și Allon și Ahoil.

15. Aceștia sunt feciorii Liei, pe cari i-a născut lui Iacov în Mesopotamia Siriei, și pre Dina fata lui, toate sufletele, feciori și fete treizeci și trei.

16. Și fiii lui Gad: Safon și Anghis și Sanis și Tasovan și Aidis și Aroidis și Areilis.

17. Și fiii lui Asir: Iemna, Iessua și Ieul și Varia și Sara sora lor. Iar fiii lui Varia: Hovor și Melhiil.

18. Aceștia sunt fiii Zelfii, pe care o a dat Lavan Liei fetei sale, care a născut pre aceștia lui Iacov, șasesprezece suflete.

19. Și fiii Rahilei femeii lui Iacov: Iosif și Veniamin.

20. Și au fost fiii lui Iosif în pământul Eghipetului, pe carii i-a născut lui Asineta fata lui Petefrì preotul Iliopolei: Manasì și Efraim. Și au fost fiii lui Manasì, pre cari i-a născut lui țiitoarea Sira: Mahir, și Mahir a născut pre Galaad, iară fiii lui Efraim fratele lui Manasì: Sutalaam și Taam. Iar fiii lui Sutalaam: Edom.

21. Iar fiii lui Veniamin: Vala și Vohor și Asvil. Și a fost fiii lui Vala: Ghira și Noeman și Anhis și Ros și Mamfim și Ofimim. Iar Ghira a născut pre Arad.

22. Aceștia sunt fiii Rahilei, pre cari i-a născut lui Iacov, toate sufletele optsprezece.

23. Iar fiii lui Dan: Asom.

24. Și fiii lui Neftalì: Asiil și Goni și Issaar și Selim.

25. Aceștia sunt fiii Vallei pe care o a dat Lavan Rahilei fetii sale, care a născut pre aceștia lui Iacov, toate sufletele șapte.

26. Iar toate sufletele, cari au in-

2. 31, 11. *3.* 35, 11, 12; 47, 27; 48, 4. *5.* 49, 33; Fap. Ap. 7, 15. *6.* Ps. 104, 22. *7.* Isaia 52, 4. *8.* Eșire 1, 1, 2. *9.* 6, 4; Numer. 26, 5. *10.* Eșire 6, 15. *11.* Eșire 6, 16. *12.* 38 3; 1 Paral. 2, 3; Mat. 1, 3. *13.* 1 Paralip. 7, 1.

14. Num. 26, 26. *16.* Num. 26, 15. *17.* 1 Paral. 7, 30. *20.* 41, 50. *21.* 1 Paral. 7, 6 și 8, 1. *24.* 1 Paral. 7, 13. *26.* 2 lege 10, 22.

trat cu Iacov în Eghipet, cari au
ieșit din coapsele lui, afară de fe-
meile feciorilor lui Iacov, toate su-
fletele șasezeci și șase.
27. Și feciorii lui Iosif, cari s'au
născut lui în pământul Eghipetului
suflete nouă. Toate sufletele casei
lúi Iacov, care au intrat cu Iacov în
Eghipet, șaptezeci și cinci suflete.
28. Și pre Iuda l-a trimis înaintea
sa la Iosif să-l întîmpine pre dân-
sul la cetatea Iroilor în pământul
Ramesi.
29. Și înhămând Iosif carăle sale,
s'a suit întru întîmpinarea lui Is-
rail tatălui său la cetatea Iroilor, și
văzându-l pre el a căzut pre gruma-
zul lui, și a plâns cu plângere multă.
30. Și a zis Israil către Iosif: voiu
murì de acum, de vreme ce am vă-
zut fața ta, că tu încă trăești.
31. Și a zis Iosif către frații săi:
suindu-mă voiu spune lui Faraon,
și voiu zice lui: frații mei și casa
tatălui meu cari au fost în pămân-
tul Hanaan, au venit la mine.
32. Și sunt ei bărbați păstori, că
erau bărbați, cari se hrănesc cu
vite; și vitele și boii și toate ale
lor le-au adus.
33. Deci de va chemà pre voi Fa-
raon, și va zice vouă: ce este lu-
crul vostru?
34. Să ziceți: bărbați, carii ne hră-
nim cu vite suntem slugile tale din
copilărie până acum, și noi și pă-
rinții noștri. Pentru ca să lăcuiți în
pământul Ghesem al Aravii, că urâ-
ciune este Eghiptenilor tot păstorul
de oi.

CAP. 47.

Iacov lăcuește în Ghesem. Foametea în Eghipet.

Și mergând Iosif a spus lui Faraon
zicând: tatăl meu și frații mei și
vitele și boii lor, și toate ale lor,
au venit din pământul Hanaan, și
iată sunt în pământul Ghesem.
2. Și din frații săi a luat cinci
bărbați, și i-a pus pre ei înaintea
lui Faraon.
3. Și a zis Faraon fraților lui Io-
sif: ce este lucrul vostru? Iar ei au
zis lui Faraon, păstori de oi sun-
tem slugile tale, și noi și părinții
noștri din copilărie până acum.
4. Și au zis ei lui Faraon: am
venit să ne sălășluim în pământul
tău, pentrucă nu este pășune vite-
lor slugilor tale, că s'a întărit foa-
metea în pământul Hanaan, acum
dar vom lăcuì în pământul Ghesem.
5. Și a grăit Faraon lui Iosif zi-
când: tatăl tău și frații tăi au venit
la tine.
6. Iată pământul Eghipetului înain-
tea ta este, în pământul cel mai bun
sălășluește pre tatăl tău și pre frații
tăi. Și a zis Faraon lui Iosif: să lă-
cuiască în pământul Ghesem; iar
de crezi, cum că sunt între dânșii
bărbați tari, pune-i pre ei mai mari
preste vitele mele. Și au venit în E-
ghipet la Iosif, Iacov și fiii lui, și a
auzit Faraon împăratul Eghipetului.
7. Și a adus înlăuntru Iosif pre
Iacov tatăl său, și l-a pus pre el
înaintea lui Faraon, și bine a cu-
vântat Iacov pre Faraon.
8. Și a zis Faraon lui Iacov: câți
sunt anii zilelor vieții tale?
9. Și a zis Iacov lui Faraon: zilele
anilor vieții mele, care nemernicesc
sunt o sută treizeci; puține și rele
au fost zilele anilor vieții mele, n'au
ajuns la zilele anilor vieței părinți-
lor mei, care zile le-au nemernicit ei.
10. Și bine cuvântând Iacov pre
Faraon a ieșit dela dânsul.
11. Și a sălășluit Iosif pre tatăl
său și pre frații săi, și le-a dat lor

27. Eșire 1, 5; Fap. Ap. 7, 14. *29.* 45, 14. *30.* 45, 28; Luc. 2, 29. *31.* 47, 1. *33.* 47, 3.
47. *1.* 46, 31.

3. 46, 33.

moşie în pământul Eghipetului, în pământul cel mai bun, în pământul Rames, după cum a poruncit Faraon.

12. Şi le măsură grâu Iosif tatălui său şi fraţilor săi şi la toată casa tatălui său grâu după trupuri.

13. Iar grâu nu erà în tot pământul, că se întărise foametea foarte, şi a slăbit pământul Eghipetului şi pământul Hanaan de foamete.

14. Şi a adunat Iosif tot argintul ce s'a aflat în pământul Eghipetului şi în pământul Hanaan pentru grâul, care-l cumpără, şi-l măsură lor, şi a adus Iosif tot argintul în casa lui Faraon.

15. Şi s'a sfârşit tot argintul din pământul Eghipetului şi din pământul Hanaan, şi au venit toţi Eghiptenii la Iosif, zicând: dă-ne nouă pâine, şi pentruce murim înaintea ta? Că s'a sfârşit argintul nostru.

16. Şi le-a zis lor Iosif: aduceţi vitele voastre, şi voiu dà vouă pâine pentru vitele voastre, dacă s'a sfârşit argintul vostru.

17. Şi au adus vitele lor la Iosif, şi le-a dat Iosif pâine pentru cai şi pentru oi, pentru boi şi pentru asini, hrănindu-i cu pâine pentru toate vitele lor în anul acela.

18. Şi a trecut anul acela, şi au venit în al doilea an, şi au zis lui: au vom pierì dela Domnul nostru? Căci s'a sfârşit argintul nostru, şi cele ce am avut, şi vitele, înaintea ta Doamne; şi n'au rămas nouă înaintea Domnului nostru fără numai trupul nostru şi pământul nostru.

19. Deci ca să nu murim înaintea ta şi pământul să se pustiească, ia-ne pre noi şi pământul nostru pentru pâine, şi vom fi noi şi pământul nostru robi lui Faraon; dă-ne sământă să semănăm şi să trăim şi să nu murim şi să nu se pustiească pământul.

20. Şi a cumpărat Iosif tot pământul Eghiptenilor lui Faraon; că au vândut Eghiptenii pământul său lui Faraon, că-i cuprinsese pre ei foametea şi a fost pământul al lui Faraon.

21. Şi pre popor l-a supus să-i fie robi din marginile hotarului Eghipetului până în margini.

22. Afară de pământul preoţilor, numai pre acesta nu l-a luat Iosif, că Faraon în dar a dat daruri preoţilor, şi mâncau darea care le-a dat Faraon; şi pentru aceea ei n'au vândut pământul lor.

23. Şi a zis Iosif tuturor Eghiptenilor: iată v'am cumpărat pre voi şi pământul vostru, astăzi lui Faraon, luaţi-vă sământă şi semănaţi pământul.

24. Şi vor fi rodurile lui şi veţi da a cincea parte lui Faraon, iar cele patru părţi vor fi ale voastre de sământă pământului şi de mâncare vouă şi tuturor celor din casele voastre.

25. Şi au zis: mântuitu-ne-ai pre noi, aflat-am har înaintea Domnului nostru şi vom fi robi lui Faraon.

26. Şi le-a pus lor Iosif poruncă până în ziua de astăzi pre pământul Eghipetului a dà a cincea parte lui Faraon, numai din pământul preoţilor nu se da lui Faraon.

27. Şi a lăcuit Israil în pământul Eghipetului pre pământul Ghesem, l-a moştenit pre el, şi a crescut şi s'a înmulţit foarte.

28. Şi a mai trăit Iacov în pământul Eghipetului şaptesprezece ani, şi au fost zilele lui Iacov anii vieţii lui o sută patruzeci şi şapte.

29. Şi s'au apropiat zilele lui Israil a murì, şi a chemat pre fiul său Iosif, şi i-a zis lui: de am aflat har

12. 50, 21.

27. 46, 3; Eşire 1, 7. *29.* 24, 2; 50, 5.

înaintea ta, pune mâna ta pre coapsa mea, și să faci cu mine milă și adevăr, ca să nu mă îngropi în Eghipet.

30. Ci voiu dormì cu părinții mei, și mă vei ridicà din Eghipet, și mă vei îngropà în mormântul lor. Iar el a zis: eu voiu face după cuvântul tău.

31. Și a zis lui: jură-te mie, și s'a jurat lui, și s'a închinat Israil pre vârful toiagului său.

CAP. 48.

Iacov binecuvintează pre fiii lui Iosif.

Și a fost după cuvintele acestea și s'a vestit lui Iosif, cum că tatăl său este bolnav, și luând pre cei doi fii ai săi, pre Manasì și pre Efrem, au venit la Iacov.

2. Și s'a spus lui Iacov, zicând: iată fiul tău Iosif vine la tine, și întărindu-se Israil a șezut pre pat.

3. Și a zis Iacov lui Iosif: Dumnezeul meu s'au arătat mie în Luza în pământul Hanaan, și m'au binecuvântat.

4. Și mi-au zis mie: iată eu te voiu crește și te voiu înmulți și te voiu face adunări de neamuri și voiu da ție pământul acesta, și seminției tale după tine moșie veșnică.

5. Acum dar acești doi fii ai tăi cari s'au născut ție în pământul Eghipetului mai înainte de ce am venit eu în Eghipet, ai mei sunt: Efrem și Manasì, ca Ruvim și ca Simeon vor fi ai mei.

6. Iar fiii pre cari vei naște după aceasta ai tăi vor fi, pre numele fraților săi se vor chemà întru sorțile lor.

7. Iar când veneam eu din Mesopotamia Siriei a murit Rahila mumă-ta în pământul Hanaan, când m'am apropiat de locul alergării cailor, pământul Havrața, ce vine spre Efrata, o am îngropat pre ea în calea alergării cailor: acesta este Vitleem.

8. Și văzând Israil pre feciorii lui Iosif, a zis: ce îți sunt aceștia?

9. Și a zis Iosif tatălui său: fiii mei sunt cari mi-au dat Dumnezeu aici. Și a zis Iacov: adu-mi'i pre ei la mine ca să-i binecuvintez.

10. Iar ochii lui Israil se îngreoiase la vedere de bătrânețe, și nu puteà să vază, și i-a apropiat la dânsul, și i-a sărutat pre ei și i-a îmbrățișat.

11. Și a zis Israil către Iosif: iată de fața ta nu m'am lipsit, și iată mi-au arătat Dumnezeu și sămânța ta.

12. Și i-a ridicat pre ei Iosif dela genunchii lui, și s'au închinat lui cu fața pre pământ.

13. Și luând Iosif pre amândoi feciorii săi, pre Efrem în dreapta de a stânga lui Israil, iar pe Manasì de a stânga în dreapta lui Israil, i-a apropiat pre ei la dânsul.

14. Și tinzând Israil mâna cea dreaptă a pus-o pre capul lui Efrem, și acesta erà cel mai tânăr, și cea stângă pre capul lui Manasì, schimbându-și mâinile.

15. Și i-a binecuvântat pre ei și a zis: Dumnezeu, căruia bine au plăcut înaintea lui părinții mei Avraam și Isaac, Dumnezeu cel ce mă hrănește din tinerețele mele până în ziua aceasta.

16. Ingerul cel ce m-a scos din toate relele, să binecuvinteze pre pruncii aceștia, și să se cheme întru ei numele meu și numele părinților mei, al lui Avraam și al lui Isaac, și să se înmulțească întru mulțime mare pre pământ.

---

30. 25, 10. *31.* Evr. 11, 21.
48. *3.* 28, 13. *4.* 28, 13; 46, 3; 35, 11. *5.* 41, 50; Is. Nav. 13, 7. *7.* 35, 19.

9. 33, 5. *15.* Evr. 11, 21. *16.* 32, 1; Mat. 11, 1.

17. Şi văzând Iosif că a pus tatăl său mâna cea dreaptă pre capul lui Efrem, i-a părut lui greu, şi a apucat Iosif mâna tatălui său să o ia de pre capul lui Efrem şi să o puie pre capul lui Manasì.

18. Şi a zis Iosif tatălui său: nu aşà tată, că acesta este cel întâiu născut, pune dreapta ta pre capul lui.

19. Şi Iacov nu a vrut, ci a zis: ştiu fiule, ştiu, şi acesta va fi întru popor, şi acesta se va înălţà, ci fratele lui cel mai tânăr mai mare de cât el va fi, şi sământa lui va fi întru mulţime de neamuri.

20. Şi i-a binecuvântat pre ei în zioa aceea, zicând: întru voi se va binecuvântà Israil, şi se va zice: facă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efrem şi ca pre Manasì, şi a pus pre Efrem înaintea lui Manasì.

21. Şi a zis Israil lui Iosif: iată eu mor, şi va fi Dumnezeu cu voi, şi va întoarce pre voi în pământul părinţilor voştri.

22. Iar eu dau ţie Sikima aleasă mai mult decât fraţilor tăi, care cu sabia mea şi cu arcul o am luat din mâinile Amoreilor.

CAP. 49.

Proorocia şi moartea lui Iacov.

Şi a chemat Iacov pre feciorii săi, şi le-a zis lor: adunaţi-vă să vă spui vouă ce vă va întâmpinà pre voi în zilele cele de apoi.

2. Adunaţi-vă şi mă ascultaţi pre mine, fiii lui Iacov, ascultaţi pre Israil, ascultaţi pre tatăl vostru.

3. Ruvim cel întâiu născut al meu, tu tăria mea şi începutul fiilor mei, cumplit te-ai purtat, cumplit şi îndărătnic, sumeţitu-te-ai ca apa, să nu fierbi.

4. Că te-ai suit pre patul tatălui tău, atunci ai spurcat aşternutul pre care te-ai suit.

5. Simeon şi Levì fraţi cari au plinit nedreptatea voei sale.

6. In sfatul lor să nu vie sufletul meu, şi pre adunarea lor să nu se razeme ficaţii mei, că întru mânia sa au omorît oameni, şi întru pofta sa au tăiat vinele taurului.

7. Blestemată mânia lor pentrucă este îndărătnică, şi iuţimea lor că s'a învârtoşat; împărţì-voi pre ei întru Iacov şi voiu risipì pre ei întru Israil.

8. Iudo, pre tine te vor lăudà fraţii tăi, mâinile tale preste spatele vrăjmaşilor tăi; închinà-se-vor ţie fiii tatălui tău.

9. Puiu de leu Iuda, din vlăstare fiul meu te-ai înălţat, culcându-te ai adormit ca un leu şi ca un puiu de leu, cine-l va deşteptà pre el.

10. Nu va lipsì Domn din Iuda şi povăţuitor din coapsele lui până vor venì cele gătite lui, şi acela va fi aşteptarea neamurilor.

11. Carele va legà la viţă mânzul său, şi la mlădiţă mânzul asinei sale. Spălà-va în vin haina sa, şi în sânge de strugur veşmântul său.

12. Mai frumoşi sunt ochii lui decât vinul, şi dinţii lui mai albi decât laptele.

13. Zavulon lângă mare va lăcuì, şi el la limanul corăbiilor, şi se va întinde până la Sidon.

14. Isahar binele a poftit odihnindu-se în mijlocul sorţilor.

15. Şi văzând odihna că este bună şi pământul că este gras, şi-a supus umărul la muncă a se ostenì, şi s'a făcut bărbat lucrător de pământ.

16. Dan va judecà pre poporul său ca şi un neam în Israil.

---

49. *3.* 29, 32; a 2 Lege, 21, 17. *4.* 1 Paralip 5, 1.

6. 34, 25. *8.* 35, 23. *9.* 1 Paralip 5, 2; Numeri 23, 24; Mat. 2, 6. *13.* Is. Navi 19, 10, 16.

17. Și să se facă Dan șarpe în cale, pândind în cărare, mușcând călcâiul calului, și va cădeà călărețul înapoi.
18. Așteptând mântuirea Domnului.
19. Gad, ispită îl va ispitì pre el, și el va ispitì pre dânsul la picioare.
20. Asir, grasă e pâinea lui, și el va da hrană boierilor.
21. Neftalì rădăcină aleasă crescând întru odraslă frumusețe.
22. Iosif fiu mărit, fiu înălțat al meu dorit, fiul meu cel mai tânăr, la mine te întoarce.
23. Asupra căruia împreună sfătuindu-se, l-au pârît și l-au pândit domnii săgetătorilor.
24. Și a sfărâmat cu tărie arcele lor, și au slăbit vinele brațelor mâinilor lor prin mâna puternicului Iacov, de acolo cel ce a întărit pre Israil dela Dumnezeul tatălui tău.
25. Și au ajutat ție Dumnezeul meu, și te-au binecuvântat cu binecuvântarea cerului de sus și cu binecuvântarea pământului, care are toate pentru binecuvântarea țîțelor și a mitrasului.
26. Binecuvântarea tatălui tău și a mumei tale, mai mult s'a întărit decât binecuvântarea munților celor întăriți, și decât binecuvântările colinilor celor veșnice, care vor fi pre capul lui Iosif și pre creștetul fraților al cărora povățuitor este.
27. Veniamin, lup răpitor, dimineața va mâncà încă, și spre seară va împărțì mâncarea.
28. Toți aceștia fiii lui Iacov doisprezece, și acestea a grăit lor, tatăl lor, și i-a binecuvântat pre ei, pre fiecare după binecuvântarea sa i-a binecuvântat pre ei.
29. Și le-a zis lor: eu mă voiu adauge la poporul meu, îngropați-mă cu părinții mei în peștera care este în țarina lui Efron Heteul.
30. In peștera cea îndoită care este împrejurul Mamvrei în pământul Hanaan, care peșteră o a cumpărat Avraam dela Efron Heteul, moșie de îngropăciune.
31. Acolo au îngropat pe Avraam și pe Sarra femeia lui, acolo au îngropat pe Isaac și pe Reveca femeia lui, acolo au îngropat pre Lia.
32. In moșia țarinei și a peșterii, care este într'însa dela fiii lui Het.
33. Și a încetat Iacov a învățà pre feciorii săi, și tinzându-și picioarele sale pre pat a murit, și s'a adaos la poporul său.

CAP. 50.

Ingroparea lui Iacov. Moartea lui Iosif.

Și căzând Iosif pre fața tatălui său, l-a plâns și l-a sărutat.
2. Și a poruncit Iosif slugilor sale îngropătorilor, să îngroape pre tatăl său, și au îngropat îngropătorii pre Israil.
3. Și s'au plinit lui patruzeci de zile, că așà se numărau zilele îngropării, și l-a plâns pre el Eghipetul șaptezeci de zile.
4. Iar dacă au trecut zilele plângerii, a grăit Iosif către boierii lui Faraon, zicând: de am aflat har înaintea voastră, grăiți pentru mine în urechile lui Faraon, zicând:
5. Tatăl meu m'a jurat, zicând: în mormântul care mi-am săpat în pământul Hanaan, acolo să mă îngropi, acum dar să mă suiu să îngrop pre tatăl meu, și mă voiu întoarce.
6. Și a zis Faraon lui Iosif: sue-te, îngroapă pre tatăl tău după cum te-a jurat.
7. Și s'a suit Iosif să îngroape pre tatăl său, și s'au suit împreună cu dânsul toate slugile lui Faraon și bătrânii casii lui și toți bătrânii pământului Eghipetului.

---

29. 23, 20. *30.* 23, 17; 25, 9; 50, 13.

31. 23, 19; 25, 9, 35, 27. *33.* Fap. Ap. 7, 15.
50. *5.* 47, 29.

8. Și toată casa lui Iosif și frații lui și toată casa tatălui său și rudenia lui; iar oile și boii le-au lăsat în pământul Ghesem.
9. Și s'au suit împreună cu dânsul care și călăreți, și s'a făcut tabără mare foarte.
10. Și au venit la Aria lui Atad care este dincolo de Iordan, și l-au plâns pre el plângere mare și tare foarte, și au făcut plângerea tatălui său șapte zile.
11. Și au văzut lăcuitorii pământului Hanaan plângerea la Aria lui Atad, și au zis: plângere mare este aceasta Eghiptenilor, pentru aceea au chemat numele locului aceluia, plângerea Eghipetului, ce este dincolo de Iordan.
12. Și au făcut lui așă feciorii lui precum le-a fost poruncit lor.
13. Și l-au luat feciorii lui în pământul Hanaan, și l-au îngropat pre el în peștera cea îndoită, care o cumpărase Avraam, peșteră moșie pentru îngropăciune dela Efron Heteul împreajma Mamvrei.
14. Și s'a întors Iosif în Eghipet, el și frații lui și toți câți s'au fost suit cu el să îngroape pre tatăl lui.
15. Și văzând frații lui Iosif că a murit tatăl lor, au zis ca nu cum-va să ție minte răutatea noastră Iosif, și cu răsplătire să ne răsplătească pentru toate relele, câte am făcut lui.
16. Și venind la Iosif, au zis: tatăl tău te-a jurat mai 'nainte de sfârșitul său, zicând:
17. Așă ziceți lui Iosif: iartă-le lor nedreptatea și păcatul lor, că rele ți-au făcut ei ție, și acum iartă nedreptatea slugilor Dumnezeului tatălui tău, și a plâns Iosif când grăiau ei către dânsul.
18. Și viind la dânsul au zis: iată noi suntem ție robi.
19. Și le-a zis lor Iosif: nu vă temeți, că al lui Dumnezeu sunt eu.
20. Voi ați sfătuit împrotiva mea rele, iar Dumnezeu au voit pentru mine bune, ca să fie precum astăzi, ca să se hrănească popor mult.
21. Și a zis lor: nu vă temeți, eu vă voiu hrănì pre voi și casele voastre, și i-a 'mângâiat pre dânșii și le-a grăit lor la inimă.
22. Și a lăcuit Iosif în Eghipet, el și frații lui și toată casa tatălui său, și a trăit Iosif ani o sută și zece.
23. Și a văzut Iosif pre feciorii lui Efrem până la al treilea neam, și feciorii lui Mahir feciorul lui Manasì s'au născut pre coapsele lui Iosif.
24. Și a zis Iosif fraților săi: eu mor, și cu cercetare vă va cercetà pre voi Dumnezeu, și vă va scoate pre voi din pământul acesta, în pământul care au jurat Dumnezeu părinților noștri lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.
25. Și a jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând: întru cercetarea în care vă va cercetà pre voi Dumnezeu, aduceți-vă aminte și luați oasele mele cu voi de aici.
26. Și a murit Iosif fiind de o sută zece ani, și l-au îngropat pre el în mormânt în Eghipet.

---

13. 49, 30; 23, 17; Fap. Ap. 7, 16.

19. 42, 18; 45, 5. *21.* 47, 12. *23.* Numeri 32, 39. *24.* Evr. 11, 22. *25.* Eșire 13, 19; Is. Nav. 24, 31.

EȘIREA

CAP. 1.

Asuprirea fiilor lui Israil în Eghipet.

Acestea sunt numele fiilor lui Israil, cari au intrat în Eghipet împreună cu Iacov tatăl lor, fiecare cu toată casa sa a intrat.
2. Ruvim, Simeon, Levì, Iuda,
3. Issahar, Zavulon, Veniamin,
4. Dan și Neftalì, Gad și Asir, Iar Iosif erà în Eghipet.
5. Și erau toate sufletele ce ieșise din Iacov șaptezeci și cinci.
6. Și s'a sfârșit Iosif și toți frații lui și tot neamul acela.
7. Iar fiii lui Israil au crescut și s'au înmulțit și s'au întărit foarte foarte, și i-a înmulțit pământul pre ei.
8. Și s'a sculat alt împărat preste Eghipet, care nu știà pre Iosif.
9. Și a zis poporului său: iată neamul fiilor lui Israil se înmulțește foarte, și se întărește mai mult decât noi.
10. Veniți dar cu vicleșug să-i împilăm pre dânșii, ca nu cumva să se înmulțească, și când se va întâmplà nouă răsboiu, să se însoțiască și ei cu vrăjmașii noștri, și bătându-ne pre noi să iasă din pământul nostru.
11. Și le-a pus lor priveghetori la lucruri ca să-i chinuiască pre ei cu lucruri, și au zidit cetăți tari lui Faraon: pre Piton și pre Rames și pre On, care este Iliopole.
12. Și cu cât mai mult îi smereà pre dânșii cu atâta se înmulțiau și se întăriau foarte foarte, și se scârbeau Eghiptenii de fiii lui Israil.
13. Și asupreau Eghiptenii pre fiii lui Israil cu silă.
14. Și chinuiau vieața lor cu lucruri grele, cu lutul, cu cărămidăria și cu toate lucrurile ce sunt la câmp, întru toate lucrurile ca pre robi cu silă îi asupreau pre ei.
15. Și a zis împăratul Eghiptenilor către moașele evreești, dintre care numele uneia erà Sepfora și numele ceilalte Fua.
16. Și le-a zis lor: când moșiți la evreice și sunt la naștere, de va fi băiat să-l omorîți, iar de va fi fată s'o țineți.
17. Iar moașele s'au temut de Dumnezeu și n'au făcut precum le-a poruncit lor împăratul Eghipetului, ci lăsau vie partea cea bărbătească.
18. Și a chemat împăratul Eghipetului pre moașe și le-a zis lor: de ce ați făcut lucrul acesta și ați lăsat vie partea bărbătească?
19. Iar moașele au zis lui Faraon: evreicele nu sunt ca femeile Eghipetului, că nasc mai 'nainte de ce intră moașele la dânsele, și nășteau.
20. Și bine au făcut Dumnezeu moașelor, și s'a înmulțit poporul și s'a întărit foarte.
21. Fiindcă s'au temut moașele de

1. *1.* 1. Paralip, 2, 1.
5. Fac. 46, 27. *6.* Fac. 50, 26. *7.* Fac. 47, 27; Fap. Ap. 7, 17.

Dumnezeu, îşi făcură loru'şi case.

22. Şi a poruncit Faraon la tot poporul său, zicând: toată partea bărbătească ce se va naşte Evreilor în rîu s'o aruncaţi, şi toată partea femeiască s'o lăsaţi vie.

CAP. 2.

Moisì.

Şi erà oare care din neamul lui Levì, carele şi-a luat femee din fetele lui Levì.

2. Şi aceasta a luat în pântece şi a născut fecior, pre care văzându-l frumos, l-a ascuns trei luni.

3. Iar fiindcă nu puteà să-l mai ascunză, a luat muma lui un sicriaş de papură, şi l-a uns cu smoală clejoasă, şi a pus pruncul întrânsul şi l-a pus în marginea rîului.

4. Şi se uità soru-sa de departe să vază ce se va întâmplà lui.

5. Şi s'a pogorît fata lui Faraon să se scalde la rîu, şi slujnicile ei umblau pre lângă rîu, şi văzând sicriaşul în margine, a trimis o slujnică de l-a luat.

6. Şi deschizându-l a văzut pruncul plângând în sicriaş, şi făcându-i-se milă de dânsul fetei lui Faraon, a zis: din pruncii Evreilor este acesta.

7. Şi a zis sora lui către fata lui Faraon: voeşti să chem ţie femee doică dela Evrei şi să hrănească pruncul?

8. Şi a zis ei fata lui Faraon: du-te, şi mergând fata a chemat pre muma pruncului.

9. Şi a zis către ea fata lui Faraon: păzeşte-mi pruncul acesta şi mi-l hrăneşte, şi eu voiu plăti ţie; şi a luat femeia pruncul şi l-a hrănit.

10. Iar dupăce a crescut pruncul, l-a adus pre dânsul la fata lui Faraon, şi a fost ei în loc de fecior, şi a numit numele lui Moisì, zicând: din apă l-am luat pre el.

11. Şi a fost după multe zile, făcându-se Moisì mare, ieşit-a la fraţii săi fiii lui Israil, şi cunoscând necazul lor, văzut-a pre un om eghiptean bătând pre un evreu oare care din fraţii lui, fiii lui Israil.

12. Şi căutând în coace şi în colo şi nevăzând pre nimenea, a ucis pre eghiptean şi l-a ascuns în nisip.

13. Şi ieşind a doua zi a văzut doi oameni evrei certându-se, şi a zis celui ce făceà strâmbătate: pentruce baţi tu pre vecinul tău?

14. Iar el a zis: cine te-a pus domn şi judecător preste noi, au doar vei să mă ucizi tu precum ai ucis ieri pre eghiptean? Şi temându-se Moisì a zis: oare cum s'a vădit lucrul acesta?

15. Şi a auzit Faraon fapta aceasta şi căutà să ucigă pre Moisì. Şi a fugit Moisì dela faţa lui Faraon şi s'a sălăşluit în pământul Madiam; şi dupăce a venit în pământul Madiam, a şezut lângă un puţ.

16. Iar preotul din Madiam aveà şapte fete, care păşteau oile tatălui lor Iotor; şi venind au scos apă până ce au umplut jghiaburile, ca să adape oile lui Iotor tatălui lor.

17. Şi viind păstorii le-au gonit pre ele, iar sculându-se Moisì le-a apărat şi scoţând apă a adăpat oile lor.

18. Şi au venit ele la Raguil tatăl lor, iar el a zis lor: ce este că aţi venit astăzi curând?

19. Iar ele au zis: un om eghiptean ne-a apărat pre noi de păstori, şi ne-a scos apă şi a adăpat oile noastre.

20. Iar el a zis fetelor sale: unde este acela? Pentruce aţi lăsat pre

22. Fap. Ap. 7, 19.
2. 1. 6, 20; Num. 26, 59. 2. Fap. Ap. 7, 20; Evr. 11, 23. 4. Fap. Ap. 7, 21.

11. Fap. Ap. 7, 23; Evr. 11, 24. 13. Fap. Ap. 7, 26. 15. Fap. Ap. 7, 29; Evr. 11, 27. 16. 4, 18. 17. Fac. 29, 10.

om aşà? Chemaţi-l să mănânce pâine.
21. Şi s'a aşezat Moisì la omul acela, şi a dat pre Sepfora fata sa lui Moisì femee.
22. Şi zămislind femeia a născut fiu, şi a numit Moisì numele lui: Ghersam, zicând: că nemernic sunt eu în pământ strein.
23. Şi zămislind iarăşi a născut alt fiu şi i-a pus numele lui: Eliezer, zicând: că Dumnezeul tatălui meu ajutor îmi este mie şi m'au scos din mâna lui Faraon.
24. Şi după multe zile a murit împăratul Eghipetului, şi au suspinat fiii lui Israil pentru greutatea lucrurilor, şi au strigat şi s'a suit strigarea lor la Dumnezeu dela lucruri.
25. Şi au auzit Dumnezeu suspinurile lor şi şi-au adus aminte de legătura sa, care au făcut cu Avraam şi cu Isaac şi cu Iacov, şi a căutat Dumnezeu spre fiii lui Israil, şi s'au făcut cunoscut lor.

CAP. 3.

Chemarea lui Moisì.

Şi Moisì păşteà oile lui Iotor socrului său preotului din Madiam; şi a adus oile în pustie şi a venit în muntele lui Dumnezeu, Horiv.
2. Şi s'a arătat lui Ingerul Domnului în pară de foc din rug, şi a văzut că rugul ardeà cu foc şi rugul nu se mistueà.
3. Şi a zis Moisì: apropiindu-mă voiu vedeà această vedenie mare, ce este că nu se mistueşte rugul.
4. Iar dacă au văzut Domnul că se apropie să vază, l-au chemat pre dânsul Domnul din rug, zicând: Moisì! Moisì! Iar el a zis: ce este?
5. Şi au zis: nu te apropieà aici, dezleagă încălţămintele dela picioarele tale, că locul pe care stai tu, pământ sfânt este.
6. Şi au zis: eu sunt Dumnezeul tatălui tău, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov; şi şi-a întors Moisì faţa sa pentrucă se temeà să caute drept înaintea lui Dumnezeu.
7. Şi au zis Domnul către Moisì: văzând am văzut necazul poporului meu în Eghipet, şi strigarea lor am auzit dela cei ce-i silesc pre ei la lucru, că ştiu durerea lor.
8. Şi m'am pogorît să-i scot din mâna Eghiptenilor şi să-i scot din pământul acela şi să-i bag în pământ bun şi mult, în pământ care curge lapte şi miere, în pământul Hananeilor şi al Heteilor şi al Amoreilor şi al Ferezeilor şi al Ghergheseilor şi al Eveilor şi al Ievuseilor.
9. Şi acum iată strigarea fiilor lui Israil a venit la mine, şi eu am văzut chinul cu care Eghiptenii îi chinuesc pre ei.
10. Şi acum vino să te trimit la Faraon împăratul Eghipetului, şi să scoţi pre poporul meu pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului.
11. Şi a zis Moisì către Dumnezeu: cine sunt eu ca să merg la Faraon împăratul Eghipetului, şi să scot pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului?
12. Şi au grăit Dumnezeu lui Moisì, zicând: eu voiu fi cu tine, şi acesta va fi ţie semn că eu te trimit ca să scoţi pre poporul meu din Eghipet şi vă veţi închinà lui Dumnezeu în muntele acesta.
13. Şi a zis Moisì către Dumnezeu: iată eu mă voiu duce la fiii lui Israil şi voiu zice către dânşii: Dumnezeul părinţilor noştri m'au trimis la voi, şi de mă vor întrebà care este numele lui? Ce voiu zice către ei?

---

21. 18, 2. *22.* 18, 3, 4. *25.* Levit. 26, 42.
3. *2.* Fap. Ap. 3, 2. *5.* Fac. 28, 17.

6. Mat. 22, 32; Marc. 12, 26; Luc. 20, 37; Fap. Ap. 7, 31. *7.* Fapt. Ap. 7, 34. *8.* 33, 3.

14. Şi au grăit Dumnezeu către Moisì, zicând: *Eu sunt cel ce sunt:* şi au zis: aşà vei zice fiilor lui Israil: *Cel ce este* m'au trimis la voi.

15. Şi au zis Dumnezeu iarăşi către Moisì: aşà vei zice fiilor lui Israil: Domnul Dumnezeul părinţilor noştri, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov m'au trimis la voi, acesta este numele meu veşnic, şi pomenire din neam în neam.

16. Deci mergând adună bătrânimea fiilor lui Israil şi vei zice către dânşii: Domnul Dumnezeul părinţilor noştri s'au arătat mie, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov, zicând: cu cercetare v'am cercetat pre voi, şi câte s'au întâmplat vouă în Eghipet.

17. Şi a zis: vă voiu scoate pre voi din răutatea Eghiptenilor în pământul Hananeilor şi al Heteilor şi al Amoreilor şi al Ferezeilor şi al Ghergheseilor şi al Eveilor şi al Ievuseilor, în pământul care curge lapte şi miere.

18. Şi vor ascultà glasul tău, şi vei intrà tu şi bătrânimea lui Israil la Faraon împăratul Eghipetului şi vei zice către el: Dumnezeul Evreilor ne-au chemat pre noi, deci vom merge cale de trei zile în pustie, ca să jertfim Dumnezeului nostru.

19. Iar eu ştiu că nu vă va lăsà pre voi Faraon împăratul Eghipetului să mergeţi, fără numai cu mână tare.

20. Şi tinzând mâna mea voiu bate pre Eghipteni cu toate minunile mele, care voiu face întru ei, şi după aceasta vă va lăsà pre voi.

21. Şi voiu da har poporului acestuia înaintea Eghiptenilor, şi când veţi ieşì, nu veţi ieşì deşerţi.

22. Ci va cere femeia dela vecin şi dela cea împreună cu sine lăcuitoare vase de argint şi de aur şi îmbrăcăminte, şi veţi pune preste fiii voştri şi preste fetele voastre, şi veţi prădà pre Eghipteni.

CAP. 4.

Minunile lui Moisì.

Şi a răspuns Moisì zicând: dar de nu vor crede ei mie şi nu vor ascultà de glasul meu, că vor zice că nu s'au arătat ţie Dumnezeu, ce voiu zice către ei?

2. Şi au zis lui Domnul: ce este aceea ce ai în mâna ta? Iar el a zis: toiag.

3. Şi au zis: aruncă-l pre pământ, şi la aruncat pre el pe pământ şi s'a făcut şarpe şi a fugit Moisì de dânsul.

4. Şi au zis Domnul către Moisì: tinde mâna şi-l apucă de coadă, şi întinzând mâna l-a apucat de coadă, şi s'a făcut toiag în mâna lui.

5. Ca să crează ţie, că ţi s'au arătat Dumnezeul părinţilor lor, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.

6. Şi i-au zis lui Domnul iarăşi: bagă mâna ta în sânul tău, şi a băgat mâna sa în sânul său, şi a scos mâna sa din sânul său, şi s'a făcut mâna lui leproasă ca zăpada.

7. Şi au zis iarăşi: bagă mâna ta în sânul tău, şi a băgat mâna sa în sânul său, şi o a scos din sân, şi iarăşi s'a făcut în faţa trupului.

8. Şi de nu vor crede ţie şi nu vor ascultà de cuvântul semnului celui dintâi, vor crede ţie pentru cuvântul semnului celui de al doilea.

9. Şi va fi de nu vor crede ţie pentru aceste două semne, nici vor ascultà de glasul tău, vei luà din apa râului şi vei turnà pre uscat,

---

15. 4, 5. *18.* 5, 1, 3; 10, 7. *21.* 11, 2; 12, 35, 36; Fac. 15, 14.

4. *3.* 7, 10. *5.* 3, 7, 15. *9.* 7, 17.

şi apa care o vei luà din rîu va fi sânge pre uscat.

10. Şi a zis Moisì către Domnul: rogu-mă Doamne, nu sunt vrednic ca mai înainte de ieri, nici ca mai înainte de alaltăieri, nici ca de când ai început a grăì slugii tale; slab la glas şi zăbavnic la limbă sunt eu.

11. Şi au zis Domnul către Moisì: cine a dat gură omului? Sau cine a făcut rău la auz şi surd, văzător şi orb, au nu eu Dumnezeu?

12. Şi acum mergi, şi eu voiu deşchide gura ta şi te voiu învăţà cele ce vei grăì.

13. Şi a zis Moisì: rogu-mă Doamne, alege pre altul puternic pre care vei trimite.

14. Şi mâniindu-se Domnul cu urgie pre Moisì, au zis: au nu iată Aaron fratele tău levitul? Ştiu că el vorbind va grăì în locul tău, şi iată el va ieşì întru întîmpinarea ta şi văzându-te se va bucurà întru sine.

15. Şi vei grăì către dânsul, vei pune cuvintele mele în gura lui, şi eu voiu deşchide gura ta şi gura lui, şi voiu învăţà pre voi ce să faceţi.

16. Şi el va grăì în locul tău către popor, şi va fi gura ta, iar tu vei fi lui în cele către Dumnezeu.

17. Şi toiagul care s'a prefăcut în şarpe, îl vei luà în mâna ta, cu care vei face semnele.

18. Şi a mers Moisì şi s'a întors la Iotor socrul său, şi a zis: merge-voiu şi mă voiu întoarce la fraţii mei cei din Eghipet, şi voiu vedeà de trăesc încă. Şi a zis Iotor lui Moisì: mergi sănătos, şi după acele zile multe a murit împăratul Eghipetului.

19. Şi au zis Domnul către Moisì în Madiam: mergi, du-te în Eghipet; că au murit toţi cei ce căutau sufletul tău.

20. Şi luându-şi Moisì pre femeea sa şi pruncii, i-a pus pre asinii săi şi s'au întors în Eghipet, şi a luat Moisì toiagul cel dela Dumnezeu în mâna sa.

21. Şi au zis Domnul către Moisì: mergând tu şi întorcându-te în Eghipet, vezi toate semnele care le-am dat în mâna ta, să le faci pre ele înaintea lui Faraon. Iar eu voiu învârtoşà inima lui, şi nu va lăsà poporul.

22. Şi tu vei zice lui Faraon: acestea zice Domnul: fiu întâi născut al meu este Israil.

23. Şi am zis ţie: lasă poporul meu ca să se închine mie, iar tu n'ai vrut să-l laşi pre el, vezi dar, eu voiu ucide pre fiul tău cel întâiu născut.

24. Şi a fost pre cale unde a poposit, l-a întîmpinat pre el îngerul Domnului şi cercà să-l omoare pre el.

25. Şi luând Sepfora o pietricică ascuţită a tăiat împrejur marginea trupului fiului său, şi a căzut la picioarele lui, zicând: stătut-a sângele tăierii împrejur a fiului meu.

26. Şi s'a dus dela el, pentrucă a zis: stătut-a sângele tăierii împrejur a fiului meu.

27. Şi au zis Domnul către Aaron: mergi întru întîmpinarea lui Moisì în pustie, şi s'a dus şi s'a întâlnit cu dânsul în muntele lui Dumnezeu, şi s'au sărutat amândoi.

28. Şi a vestit Moisì lui Aaron toate cuvintele Domnului, care le-au trimis şi toate graiurile care i-au poruncit lui.

29. Şi au mers Moisì şi Aaron şi au adunat toată bătrânimea fiilor lui Israil.

30. Şi a grăit Aaron toate cuvintele acestea, care au zis Dumnezeu către Moisì.

10 6, 12, 30. *12.* Mat. 10, 19. *16.* 7, 1, 2. *18.* 18, 1. *19.* Mat. 2, 20.

21. 7, 3; 14, 4; 9, 12. *23.* 11, 5; 12, 29; 13, 15. *25.* Is. Navi 5, 2.

31. Și a făcut semnele înaintea poporului.
32. Și a crezut poporul și s'a bucurat pentrucă au cercetat Dumnezeu pre fiii lui Israil și pentrucă au văzut necazul lor; și plecându-se poporul s'a închinat.

CAP. 5.

Moisì la Faraon.

Și după acestea au intrat Moisì și Aaron la Faraon și au zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: lasă pre poporul meu ca să serbeze în pustie.
2. Și a zis Faraon: cine este de al căruia glas să ascult eu, ca să las pre fiii lui Israil? Nu știu pre Domnul, și pre Israil nu-l voiu lăsà.
3. Și ei au zis lui: Dumnezeul Evreilor ne-au chemat pre noi să mergem cale de trei zile în pustie ca să jertfim Domnului Dumnezeului nostru, ca să nu ne întîmpine pre noi moarte sau ucidere.
4. Și le-a zis lor împăratul Eghipetului: pentruce Moisì și Aaron îndărătniciți pre popor dela lucru? Mergeți fiecare dintre voi la lucrul său.
5. Și a zis Faraon: iată acum se va prea înmulțì poporul acesta pre pământ, deci să nu-i lăsăm să odihnească dela lucruri.
6. Și a poruncit Faraon celor ce privegħiau preste lucrurile poporului și logofeților, zicând:
7. Mai mult să nu dați paie poporului pentru facerea cărămizilor, ca ieri și ca alaltăieri; ci să meargă ei să-și adune lor paie,
8. Și să facă cărămizi câte au făcut în toate zilele, să-i siliți și să nu împuținați nimica din lucrurile lor, că șed fără de lucru, pentru aceea strigă zicând: să mergem și să jertfim Dumnezeului nostru.
9. Să se îngreuieze lucrurile oamenilor acestora, și să grijască de acestea; iar să nu grijască de cuvinte deșarte.
10. Și îi sileau pre ei priveghetorii preste lucruri și logofeții, și grăiau către popor zicând: acestea zice Faraon: mai mult nu vă vom da vouă paie.
11. Voi singuri mergeți de vă adunați paie de unde veți aflà, că nimica nu se va împuținà din lucrul vostru.
12. Și s'a risipit poporul în tot pământul Eghipetului să strângă trestie în loc de paie.
13. Iar priveghetorii preste lucruri sileau pre ei zicând: săvârșiți lucrurile voastre care vi se cuvin preste zi, ca și când vi se da paie.
14. Și logofeții lui Faraon cei ce erau puși mai mari, au bătut pre logofeții poporului fiilor lui Israil, zicând: de ce n'ați săvârșit lucrul cărămizilor voastre și astăzi ca și ieri și ca alaltăieri?
15. Și intrând logofeții fiilor lui Israil, au strigat către Faraon, zicând: pentruce faci așà robilor tăi?
16. Paie nu se dau robilor tăi, și zic nouă să facem cărămizi, iată pre supușii tăi îi bat, au doar nedreptate vei face poporului tău?
17. Și le-a zis lor: fără de lucru ședeți, leneși sunteți, pentru aceea ziceți: să mergem să jertfim Dumnezeului nostru.
18. Acum dar mergând lucrați, că paie nu se vor da vouă, și tot atâtea cărămizi veți face.
19. Și s'au văzut pre sine logofeții fiilor lui Israil în rele, zicându-li-se: nu se va împuținà din cărămizile ce sunt rânduite pre zi.
20. Și s'au întâlnit ei cu Moisì și cu Aaron, carii veneau înaintea lor, când ieșau ei dela Faraon.
21. Și au zis lor: vază-vă pre voi

5. *1.* 3, 18; 7, 16. *3.* 3, 18. *5.* 1, 7, 12.

Dumnezeu şi să vă judece, că aţi făcut urît mirosul nostru înaintea lui Faraon şi înaintea slugilor lui, ca să daţi sabie în mâna lui să ne omoare.

22. Şi s'a întors Moisì către Domnul, şi a zis: rogu-mă Doamne, căci ai necăjit pre poporul acesta? Şi pentruce mai trimis pre mine?

23. Că de când am mers eu la Faraon să grăiesc întru numele tău, a supărat pre poporul acesta, şi n'ai izbăvit pre poporul tău.

CAP. 6.

Moisì trimis din nou la Faraon. Neamul său.

Şi au zis Domnul către Moisì: acum vei vedeà cele ce voiu face lui Faraon, că cu mână tare va lăsà pre ei şi cu braţ înalt va scoate pre ei din pământul lui.

2. Şi au grăit Dumnezeu către Moisì şi au zis către dânsul: eu Domnul.

3. Şi m'am arătat lui Avraam şi lui Isaac şi lui Iacov, Dumnezeul lor fiind eu, şi numele meu Domnul nu l-am arătat lor.

4. Şi am pus legătura mea cu ei ca să le dau lor pământul Hananeilor, pământul pre care s'au sălăşluit, întru care au şi lăcuit pre dânsul.

5. Şi eu am auzit suspinul fiilor lui Israil cu care Eghiptenii ca pre robi asupresc pre ei, şi mi-am adus aminte de legătura voastră.

6. Mergi şi vorbeşte fiilor lui Israil, zicând: eu Domnul, şi voiu scoate pre voi din stăpânia Eghiptenilor, şi voiu scoate pre voi din robia lor, şi voiu izbăvì pre voi cu braţ înalt şi cu judecată mare.

7. Şi voiu luà pre voi popor mie, şi voiu fi vouă Dumnezeu, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru cel ce v'au scos pre voi din stăpânirea Eghiptenilor.

8. Şi voiu băgà pre voi în pământul spre care am întins mâna mea să-l dau lui Avraam şi lui Isaac şi lui Iacov, şi-l voiu da pre el vouă moştenire, eu Domnul.

9. Şi a grăit Moisì aşà fiilor lui Israil, şi ei n'au ascultat pre Moisì pentru împuţinarea sufletului şi pentru lucrurile cele grele.

10. Şi au grăit Domnul către Moisì zicând:

11. Intră şi vorbeşte lui Faraon împăratul Eghipetului, ca să lase pre fiii lui Israil din pământul său.

12. Şi a grăit Moisì înaintea Domnului zicând: iată fiii lui Israil nu m'au ascultat pre mine, şi cum mă va ascultà Faraon? Gângav fiind eu.

13. Şi au zis Domnul către Moisì şi către Aaron, şi le-au poruncit să intre la Faraon împăratul Eghipetului ca să scoaţă pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului.

14. Şi aceştia sunt începătorii caselor neamurilor, fiii lui Ruvim celui întâiu născut a lui Israil: Enoh şi Falus, Asron şi Harmì. Aceasta este familia lui Ruvim.

15. Şi fiii lui Simeon: Iemuil, Iamin şi Aod şi Iahin şi Saar şi Saul cel din Finisa. Acestea sunt neamurile fiilor lui Simeon.

16. Şi acestea sunt numele fiilor lui Levì după rudeniile lor: Gherson, Caat şi Merari; şi anii vieţii lui Levì o sută treizeci şi şapte.

17. Şi aceştia sunt fiii lui Gherson: Loveni şi Semei, casele neamului lor.

18. Şi fiii lui Caat: Amvram, Isaar şi Hevron şi Oziil; şi anii vieţii lui Caat o sută şi treizeci de ani.

21. Fac. 34, 30.
6. *1.* 12, 33. *4.* Fac 17, 8; 26, 3. *6.* 7, 5. *12.* 4, 10.

14. Fac 46, 9; Num. 26, 5; 1 Paral. 5, 1. *15.* Fac. 46, 10; 1 Paral. 4, 24; Num. 26, 12. *16.* Fac. 46, 11; Num. 3, 17; 1. Paral. 6, 1; 23, 6; 6, 17. *18.* 1 Paral. 6, 18.

19. Și fiii lui Merari: Mooli și O-
musì. Acestea sunt casele neamului
lui Levì după rudeniile lor.
20. Și a luat Amvram pre Iohaved
fata fratelui tatălui său lui femee,
și a născut pre Aaron și pre Moisì
și pre Mariam sora lor; și anii vieții
lui Amvram o sută treizeci și șapte.
21. Și fiii lui Isaar: Core și Na-
fec și Zehri.
22. Și fiii lui Oziil: Misail și Eli-
safan și Segri.
23. Iar Aaron a luat lui'și femee
pre Elisavet fata lui Aminadav sora
lui Naasson, și i-a născut lui pre
Nadav și pre Aviud și pre Eleazar
și pre Itamar.
24. Iar fiii lui Core: Asir și Elcanà
și Aviasar. Acestea sunt naşterile
lui Core.
25. Și Eleazar feciorul lui Aaron
a luat lui'și femee din fetele lui Pu-
tiil și i-a născut lui pre Fenees. Ace-
stea sunt începăturile neamului Le-
viților după naşterile lor.
26. Acesta este Aaron și Moisì,
cărora le-au zis Dumnezeu să scoață
pre fiii lui Israil din pământul Eghi-
petului cu puterea lor.
27. Aceștia sunt cei ce grăiau că-
tre Faraon împăratul Eghipetului, și
au scos pre fiii lui Israil din pământul
Ephipetului însuși Aaron și Moisì.
28. In care zi au grăit Domnul lui
Moisì în pământul Eghipetului.
29. Și au grăit Domnul către Moisì
zicând: eu Domnul, grăeşte către
Faraon împăratul Eghipetului câte
zic eu către tine.
30. Și a zis Moisì înaintea Domnu-
lui: iată eu sunt slab la graiu, și cum
mă va ascultà pre mine Faraon?

CAP. 7.

Ranele Eghipetului.

Și au grăit Domnul către Moisì zi-
când: iată eu te-am dat pre tine
Dumnezeu lui Faraon, și Aaron fra-
tele tău va fi ție prooroc.
2. Și tu vei grăì lui toate câte
poruncesc ție, iar Aaron fratele tău
va grăì către Faraon, ca să lase pre
fiii lui Israil din pământul său.
3. Și eu voiu învârtoșà inima lui
Faraon, și voiu înmulți semnele mele
și minunile în pământul Eghipetului.
4. Și nu va ascultà pre voi Fa-
raon, și voiu pune mâna mea pre
Eghipet, și voiu scoate cu puterea
mea poporul meu, pre fiii lui Israil
din pământul Eghipetului cu izbân-
dire mare.
5. Și vor cunoaşte toți Eghiptenii
că eu sunt Domnul, când voiu în-
tinde mâna mea preste Eghipet și
voiu scoate pre fiii lui Israil din
mijlocul lor.
6. Și au făcut Moisì și Aaron după
cum le-au poruncit lor Domnul, așà
au făcut.
7. Și Moisì erà de optzeci de ani,
iar Aaron fratele lui de optzeci și
trei de ani când au grăit către Fa-
raon.
8. Și au grăit Domnul către Moisì
și către Aaron, zicând: și de va grăì
către voi Faraon zicând:
9. Dați-ne nouă semn sau minune,
tu vei zice lui Aaron fratelui tău: ia
toiagul și-l aruncă pre pământ îna-
intea lui Faraon și înaintea slugi-
lor lui, și se va face balaur.
10. Și au intrat Moisì și Aaron îna-
intea lui Faraon și înaintea slugi-
lor lui, și au făcut așà precum le-au
poruncit lor Domnul, și a aruncat
Aaron toiagul înaintea lui Faraon
și înaintea slugilor lui, și s'a fă-
cut balaur.
11. Și a chemat Faraon pre în-
țelepții Eghipetului și pre vrăjitori;
și au făcut și vrăjitorii Eghiptenilor
cu vrăjile lor asemenea.

19. 1 Paral. 6, 19. *21.* Num. 16, 1.
22. Lev. 10, 4. *24.* 1 Paral. 6, 22.
25. Num. 25, 7. *29.* 7, 5, 17. *30.* 4, 10.

7. *2.* 4, 16. *3.* 4, 21; 14, 4. *4.* 8, 15, 19.
5. 6, 6, 29. *10.* 4, 3; 40, 14. *11.* Fap. Ap. 13, 8.

12. Şi a aruncat fiecare toiagul său, şi s'au făcut balauri; şi toiagul lui Aaron a înghiţit pre toegele lor.
13. Şi s'a învârtoşat inima lui Faraon şi nu i-a ascultat pre dânşii după cum le-au poruncit lor Domnul.
14. Şi au zis Domnul către Moisì: se îngreuiază inima lui Faraon ca să nu lase pre popor.
15. Mergi la Faraon dimineaţă, iată el iese la apă, şi-l vei întîmpinà pre el pre ţărmurile rîului, şi toiagul care s'a făcut şarpe, să-l iei în mâna ta.
16. Şi să zici către el: Domnul Dumnezeul Evreilor m'au trimis la tine zicând: lasă pre poporul meu ca să slujească mie în pustie, şi iată n'ai ascultat până acum.
17. Şi acum acestea zice Domnul: într'aceasta vei cunoaşte că eu sunt Domnul, iată eu bat cu toiagul cel din mâna mea preste apa cea din rîu, şi se va preface în sânge.
18. Şi peştii cei ce sunt în apă vor murì, şi se va împuţì rîul, şi nu vor puteà Eghiptenii să beà apă din rîu.
19. Şi au zis Domnul către Moisì: zi lui Aaron fratelui tău: ia toiagul tău în mâna ta, şi întinde mâna ta preste apele Eghipetului şi preste rîurile lor şi preste lacurile lor, preste bălţile lor şi preste toată apa lor cea adunată, şi să fie sânge; şi s'a făcut sânge în tot pământul Eghipetului în lemne şi în pietre.
20. Şi au făcut aşà Moisì şi Aaron după cum le-au poruncit lor Domnul, şi ridicând Aaron toiagul său, a lovit apa cea din rîu înaintea lui Faraon şi înaintea slugilor lui; şi toată apa cea din rîu s'a prefăcut în sânge.
21. Şi peştii din rîu au murit, şi s'a împuţit rîul; şi nu puteau Eghiptenii să beà apă din rîu, şi erà sângele în tot pământul Eghipetului.
22. Şi au făcut asemenea şi vrăjitorii Eghiptenilor cu vrăjile lor, şi s'a învârtoşat inima lui Faraon şi nu i-a ascultat pre ei după cum le-au zis Domnul.
23. Şi întorcându-se Faraon a intrat în casa sa, şi nu şi-a pus în mintea lui nici de aceasta.
24. Şi au săpat toţi Eghiptenii împrejurul rîului ca să beà apă, şi nu puteau să beà apă din rîu.
25. Şi s'au plinit şapte zile dupăce au bătut Domnul rîul.

CAP. 8.

Alte rane asupra Eghipetului.

Şi au zis Domnul către Moisì: intră la Faraon şi vei grăì către dânsul, acestea zice Domnul: lasă pre poporul meu ca să slujiască mie.
2. Iar de nu vei vreà să-l laşi, iată eu bat toate hotarele tale cu broaşte.
3. Şi va vărsà rîul broaşte, şi suindu-se broaştele vor intrà în casele tale şi în cămările aşternuturilor tale şi pre paturile tale şi în casele slugilor tale şi într'ale poporului tău şi în aluaturile tale şi în cuptoarele tale.
4. Şi preste tine, şi preste slugile tale şi preste poporul tău se vor sui broaştele.
5. Şi au zis Domnul către Moisì: grăeşte lui Aaron fratelui tău: întinde cu mâna ta toiagul tău spre rîuri spre lacuri şi spre bălţi, şi scoate broaşte pre pământul Eghipetului.
6. Şi a întins Aaron mâna spre apele Eghipetului şi a scos broaşte, şi s'a suit broasca şi a acoperit tot pământul Eghipetului.

13. 3, 19; 8, 15, 19. *16.* 5, 1; 8, 1, 20. *17.* 4, 9; 6, 29. *20.* 17, 5; ps. 77, 49.

22. 8, 7, 18.
8. *1.* 7, 16; 5, 1. *6.* Ps. 104, 29. *7.* 11, 18, 22.

7. Şi au făcut aşà şi vrăjitorii Eghiptenilor cu vrăjile lor şi au scos broaşte pre pământul Eghipetului.
8. Şi a chemat Faraon pre Moisì şi pre Aaron, şi a zis: rugaţi-vă pentru mine către Domnul, şi să ià broaştele dela mine şi dela poporul mȩu, şi voiu lăsà pre ei şi vor jertfì Domnului.
9. Şi a zis Moisì către Faraon: rândueşte mie când să mă rog pentru tine şi pentru slugile tale şi pentru poporul tău, ca să piară broaştele dela tine şi dela poporul tău şi din casele voastre, şi numai în rîu să rămâie.
10. Iar el a zis: mâine; şi a răspuns: voiu face după cum ai zis, ca să vezi că nu este altul afară de Domnul.
11. Şi se vor ridicà broaştele de la tine şi din casele voastre şi din curţi şi dela slugile tale şi dela poporul tău, şi numai în rîu vor rămâneà.
12. Şi au ieşit Moisì şi Aaron de la Faraon, şi a strigat Moisì către Domnul ca să piară broaştele după cum făgăduise lui Faraon.
13. Şi au făcut Domnul după cum a zis Moisì, şi au murit broaştele din case şi din curţi şi din ţarine.
14. Şi le-au adunat grămezi grămezi, şi s'a împuţit pământul.
15. Şi văzând Faraon că s'a făcut uşurare, s'a îngreuiat inima lui şi nu a ascultat de dânşii după cum au grăit Domnul.
16. Şi au zis Domnul către Moisì: grăeşte lui Aaron: întinde cu mâna toiagul tău şi loveşte ţărâna pământului, şi va fi muşiţa între oameni şi în vite şi în tot pământul Eghipetului.
17. Şi a întins Aaron cu mâna toiagul său şi a lovit ţărâna pământului, şi s'a făcut muşiţa între oameni şi în vite şi în toată ţărâna pământului, şi s'a făcut muşiţa în tot pământul Eghipetului.
18. Şi au făcut aşà şi vrăjitorii cu vrăjile lor ca să scoaţă muşiţa, şi n'au putut; şi s'a făcut muşiţa între oameni şi în vite.
19. Şi au zis vrăjitorii către Faraon: degetul lui Dumnezeu este acesta. Şi s'a învârtoşat inima lui Faraon şi nu i-a ascultat pre ei după cum au grăit Domnul.
20. Şi au zis Domnul către Moisì: mânecă dimineaţă şi stai înaintea lui Faraon, şi iată el va ieşì la apă, şi vei grăì către el: acestea zice Domnul: lasă pre poporul meu ca să-mi slujiască în pustie.
21. Iar de nu vei vreà să laşi pre poporul meu, iată eu voiu trimite preste tine şi preste slugile tale preste poporul tău şi preste casele voastre muscă câinească; şi se vor umpleà casele Eghiptenilor de muscă câinească şi pământul pre care sunt ei.
22. Şi voiu mărì în ziua aceea pământul Ghesem în care poporul meu se află, preste care nu va fi muscă câinească, ca să vezi că eu sunt Domnul Dumnezeu a tot pământul.
23. Şi voiu osebì între poporul meu şi între poporul tău, şi mâine va fi semnul acesta pre pământ.
24. Şi au făcut Domnul aşà, şi a venit musca cea câinească mulţime, în casele lui Faraon şi în casele slugilor lui şi în tot pământul Eghipetului, şi s'a prăpădit pământul de musca cea câinească.
25 Şi a chemat Faraon pre Moisì şi pre Aaron zicând: mergeţi şi jertfiţi Domnului Dumnezeului vostru în pământul acesta.
26. Şi a zis Moisì: nu este cu putinţă a se face aşà, că cele ce

15. 3, 19; 7, 4, 13. *16.* Ps. 77, 50; 104, 30.

19. 7, 4. *20.* 9, 13; 7, 16; 5, 1.
24. Inţel. 16, 9; Ps. 77, 50; 104, 30.

sunt urâciune Eghiptenilor vom să
jertfim Domnului Dumnezeului nostru, şi de vom jertfì cele ce sunt urâciune Eghiptenilor înaintea lor, cu pietre ne vor ucide.
27. Cale de trei zile vom merge în pustie, şi vom jertfì Dumnezeului nostru precum ne-au zis nouă Domnul.
28. Şi a zis Faraon: eu vă voiu lăsà pre voi să ieşiţi şi veţi jertfì Domnului Dumnezeului vostru în pustie, dar să nu vă întindeţi a merge departe, rugaţi-vă dar pentru mine către Domnul.
29. Şi a zis Moisì: vezi, eu voiu ieşì dela tine şi mă voiu rugà către Dumnezeu, şi se va duce musca cea câinească dela tine şi dela slugile tale şi dela poporul tău mâine; dar să nu mai adaogi Faraoane a înşelà ca să nu laşi poporul să jertfească Domnului.
30. Şi a ieşit Moisì dela Faraon şi s'a rugat către Dumnezeu.
31. Şi au făcut Domnul după cum a zis Moisì, şi au ridicat musca cea câinească dela Faraon, dela slugile lui şi dela poporul lui, şi n'a rămas nici una.
32. Şi a îngreoiat Faraon inima sa şi în vremea aceasta, şi n'a vrut să lase poporul.

CAP. 9.

Alte rane asupra Eghipetului.

Şi au zis Domnul către Moisì: intră la Faraon şi vei grăì lui: acestea zice Domnul Dumnezeul Evreilor: lasă să iasă poporul meu ca să-mi slujiască mie.
2. Iar de nu vei vreà să laşi pre poporul meu, ci încă-l ţii pre el,
3. Iată mâna Domnului va fi preste vitele tale cele din câmpii, şi în cai şi în asini şi în cămile şi în boi şi în oi, moarte mare.
4. Şi voiu osebì minunat în vremea aceea între vitele Eghiptenilor şi între vitele fiilor lui Israil, şi nu vor murì din toate vitele fiilor lui Israil nici una.
5. Şi au dat Dumnezeu soroc, zicând: mâine va face Domnul cuvântul acesta pre pământ.
6. Şi au făcut Domnul cuvântul acesta a doua zi, şi au murit toate vitele Eghiptenilor; iar din vitele fiilor lui Israil n'au murit nici una.
7. Şi văzând Faraon că din toate vitele fiilor lui Israil n'a murit nici una, s'a îngreoiat inima lui Faraon şi n'a lăsat poporul.
8. Şi au grăit Domnul către Moisì şi Aaron zicând: luaţi voi pline mâinile de spuză din cuptor, şi să o împrăştie Moisì spre cer înaintea lui Faraon şi înaintea slugilor lui.
9. Şi să se facă pulbere preste tot pământul Eghipetului, şi vor fi pre oameni şi pre vite rane şi băşici fierbinţi, în oameni şi în vite în tot pământul Eghipetului.
10. Şi a luat spuză din cuptor înaintea lui Faraon, şi a împrăştiat-o Moisì spre cer, şi s'au făcut rane şi băşici fierbinţi pre oameni şi pre vite.
11. Şi nu puteau vrăjitorii să steà înaintea lui Moisì pentru rane, că s'au făcut ranele în vrăjitori şi în tot pământul Eghipetului.
12. Şi au învârtoşat Domnul inima lui Faraon, şi nu i-a ascultat pre ei după cum au rânduit Domnul lui Moisì.
13. Şi au zis Domnul către Moisì: mânecă dimineaţă şi stăi înaintea lui Faraon şi vei grăì către el: acestea zice Domnul Dumnezeul Evreilor: lasă pre poporul meu ca să-mi slujiască mie.

28. 9, 28; Fap. Ap. 8, 24. *30.* 10, 18.
32. 7, *13.*
9, *1.* 5, 1; 7, 16.
3. A 2 lege, 2, 15.

11. Inţel. 17, 7. *12.* 4, 21. *13.* 8, 20.

14. Pentrucă în vremea aceasta eu voiu trimite toate bătăile mele în inima ta şi a slugilor tale şi a poporului tău, ca să vezi că nu este altul ca mine în tot pământul.
15. Că acum trimiţând mâna mea te voiu bate pre tine, şi voiu omorî pre poporul tău cu moarte, şi te vei zdrobì de pre pământ.
16. Şi pentru aceea ai fost cruţat până acum, ca să arăt întru tine puterea mea şi ca să se vestească numele meu în tot pământul.
17. Au doar te vei mai împrotivì tu poporului meu ca să nu-i laşi pre dânşii?
18. Iată eu voiu plouà în ceasul acesta mâine piatră multă foarte, cum n'a mai fost în Eghipet din ziua în care s'a făcut până în ziua aceasta.
19. Acum dar grăbeşte să-ţi aduni vitele tale şi câte ai tu în câmp, pentrucă toţi oamenii şi vitele câte se vor aflà în câmp şi nu vor intrà în casă, va cădeà preste ele piatră şi vor murì.
20. Cel ce se temeà de cuvântul Domnului din slugile lui Faraon, şi-a adunat vitele sale în case;
21. Iar cel ce n'a luat aminte cu cugetul său la cuvântul Domnului, a lăsat vitele în câmpii.
22. Şi au zis Domnul către Moisì: întinde mâna ta spre cer, şi va fi piatră preste tot pământul Eghipetului şi preste oameni şi preste vite şi preste toată iarba cea de pre pământ.
23. Şi a întins Moisì mâna spre cer, şi Domnul au dat tunete şi piatră, şi curgeà foc pre pământ, şi au plouat Domnul piatră preste tot pământul Eghipetului.
24. Şi erà piatră, şi în piatră ardeà foc cu văpaie, şi piatra erà multă foarte cum n'a mai fost în Eghipet din ziua în care s'a făcut în el neam.
25. Şi a bătut piatra în tot pământul Eghipetului dela om până la dobitoc, şi toată iarba din câmp o a bătut-o piatra, şi toate lemnele din câmpuri le-a zdrobit piatra.
26. Numai în pământul Ghesem unde erau fiii lui Israil n'a fost grindină.
27. Şi trimiţând Faraon a chemat pre Moisì şi pre Aaron, şi le-a zis lor: păcătuit-am acum, Domnul este drept, iar eu şi poporul meu necredincios.
28. Rugaţi-vă dar pentru mine către Domnul, şi să înceteze a se mai face tunetele lui Dumnezeu şi piatra şi focul, şi voiu lăsà pre voi, şi mai mult nu veţi rămâneà.
29. Şi a zis Moisì lui: dacă voiu ieşì din Cetate voiu întinde mâinile mele către Domnul, şi tunetele vor încetà şi piatra şi ploaia nu va mai fi, ca să cunoşti că al Domnului este pământul.
30. Iar eu ştiu că şi tu şi slugile tale încă nu v'aţi temut de Domnul.
31. Şi inul şi orzul s'au stricat, că orzul erà înspicat şi inul cu sămânţă.
32. Iar grâul şi ovăzul nu s'au stricat, pentrucă erau târzii.
33. Şi a ieşit Moisì dela Faraon afară din Cetate şi a întins mâinele către Domnul, şi a încetat tunetele şi piatra şi ploaea n'a mai picat pre pământ.
34. Iar văzând Faraon că au încetat ploaea şi piatra şi tunetele, a adaos încă a păcătuì şi şi-a îngreuiat inima sa şi a slugilor sale.
35. Şi s'a învârtoşat inima lui Faraon, şi n'a lăsat pre fiii lui Israil după cum au grăit Domnul lui Moisì.

14. 8, 10. *16.* Rom. 9, 17. *23.* Ps. 104, 32.

25. Ps. 77, 53.
27. 10, 16.
28. 8, 28; 10, 17.
29. Ps. 142, 6.
33. Iacov 5, 16.
35. 1 Imp. 6, 6.

CAP. 10.

Lăcuste asupra Eghipetului.

Şi au grăit Domnul către Moisì zicând: intră la Faraon, că eu am învârtoşat inima lui şi a slugilor lui, ca pre rând să vie semnele acestea preste ei.

2. Ca să povestiţi în urechile fiilor voştri şi întru ale feciorilor fiilor voştri cu câte am necăjit pre Eghipteni, şi semnele mele care le-am făcut întru ei, şi să cunoaşteţi că eu sunt Domnul.

3. Şi au intrat Moisì şi Aaron înaintea lui Faraon şi au zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul Evreilor, până când nu vrei să te ruşinezi de mine? Lasă poporul meu ca să slujească mie.

4. Iar de nu vei vreà tu să laşi pre poporul meu, iată eu voi aduce în ceasul acesta mâine lăcustă multă preste toate hotarele tale.

5. Şi va acoperì faţa pământului, şi nu vei puteà să vezi pământul, şi va mâncà tot ce va rămas vouă nebătut de piatră, şi va mâncà tot lemnul ce creşte vouă pre pământ.

6. Şi se vor umpleà casele tale şi casele slugilor tale şi toate casele în tot pământul Eghipetului, câte nici odinioară n'au văzut părinţii tăi nici strămoşii lor din ziua în care s'au făcut pre pământ până în ziua aceasta, şi plecându-se Moisì a ieşit dela Faraon.

7. Şi au zis slugile lui Faraon către dânsul: până când va fi nouă aceasta pacoste? Lasă oamenii ca să slujească Dumnezeului lor, au vrei să ştii că a pierit Eghipetul?

8. Şi au întors pre Moisì şi pre Aaron la Faraon, şi a zis lor Faraon: mergeţi şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru, dar carii şi cine sunt cei ce vor merge?

9. Şi a zis Moisì: cu tinerii şi cu bătrânii vom merge cu feciorii şi cu fetele şi cu oile şi cu boii noştrii, pentrucă este sărbătoare Domnului Dumnezeului nostru.

10. Şi a zis Faraon către ei: fie aşà, Domnul cu voi, cum voiu lăsà pre voi, au doar şi averile voastre? Vedeţi că vicleşug este întru voi.

11. Nu aşà, ci să meargă bărbaţii şi să slujiţi lui Dumnezeu că aceasta căutaţi voi, şi i-a scos pre ei dela faţa lui Faraon.

12. Şi au zis Domnul către Moisì: întinde mâna ta preste pământul Eghipetului, şi va venì lăcustă pre pământ şi va mâncà toată iarba pământului şi tot rodul lemnelor ce a rămas nebătut de piatră.

13. Şi a ridicat Moisì toiagul spre cer, şi Domnul au adus vânt austru pre pământ toată ziua aceea şi toată noaptea; dimineaţă s'a făcut, şi vântul austru a adus lăcustă.

14. Şi a adus pre ea preste tot pământul Eghipetului, şi s'a aşezat preste toate hotarele Eghipetului multă foarte, mai 'nainte de dânsa n'a fost lăcustă ca aceasta şi după aceasta nu va fi aşà.

15. Şi a acoperit faţa pământului şi s'a stricat pământul, şi a mâncat toată iarba pământului şi tot rodul lemnelor care a rămas dela piatră. N'a rămas verde nimica în lemne şi în toată iarba câmpului, în tot pământul Eghipetului.

16. Şi s'a grăbit Faraon a chemà pre Moisì şi pre Aaron zicând: păcătuit-am înaintea Domnului Dumnezeului vostru şi a voastră.

17. Primiţi dar păcatul meu încă acum şi vă rugaţi către Domnul Dumnezeul vostru, ca să ia de pre mine moartea aceasta.

18. Şi a ieşit Moisì dela Faraon şi s'a rugat lui Dumnezeu.

10. 1. 9, 14. *4.* Inţel. 16, 9. 7. 3, 18.

12. Ps. 104, 34. *13.* Inţel. 17, 2. *16.* 9, 27. *17.* 9, 28; 1 Imp. 12, 19. *18.* 8, 30; Num. 11, 2.

19. Şi au întors Domnul vânt tare dela mare, şi au ridicat lăcustele şi le-au aruncat pre dânsele în marea Roşie, şi n'a rămas nici o lăcustă în tot pământul Eghipetului.
20. Şi au învârtoşat Domnul inima lui Faraon, şi n'a lăsat pre fiii lui Israil.
21. Şi au zis Domnul către Moisì: întinde mâna ta spre cer şi să se facă întunerec pre pământul Eghipetului, întunerec care să se poată pipăì.
22. Şi a întins Moisì mâna spre cer şi s'a făcut întunerec, negură şi ceaţă preste tot pământul Eghipetului trei zile.
23. Şi nimenea n'a văzut pe fratele său trei zile, şi nimenea nu s'a sculat din patul său trei zile; iar la toţi fiii lui Israil erà lumină în tot locul unde lăcuiau ei.
24. Şi a chemat Faraon pre Moisì şi pre Aaron, şi le-a zis lor: mergeţi şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru, numai oile şi boii veţi lăsà; iar averile voastre meargă cu voi.
25. Şi a zis Moisì: nu, ci să ne dai nouă arderi de tot şi jertfe care vom face Domnului Dumnezeului nostru.
26. Şi vitele noastre vor merge cu noi şi nu vom lăsà unghie, pentrucă dintr'însele vom să jertfim Domnului Dumnezeului nostru; că noi nu ştim ce vom jertfi Domnului Dumnezeului nostru până vom merge acolo.
27. Şi au învârtoşat Domnul inima lui Faraon, şi n'a vrut să-i lase pre ei.
28. Şi a zis Faraon către Moisì: du-te dela mine, ia aminte să numai adaogi a vedeà faţa mea, că în ce zi te vei arătà mie, vei murì.
29. Iar Moisì a zis: precum ai grăit nu mă voiu mai arătà ţie în faţă.

20. 11, 10. *21.* Isaia 50, 3; Mat. 27, 45. *23.* Inţel. 18, 1; Isaia 60, 2. *24.* 8, 8; 12, 31. *26.* 12. 32.

CAP. 11.

Eşirea din Eghipet.

Şi au zis Domnul către Moisì: încă o rană voiu aduce eu preste Faraon şi preste Eghipet, şi după aceea vă va lăsà pre voi de aici, şi când vă va lăsà pre voi, vă va silì să ieşiţi.
2. Grăeşte dar pre ascuns în urechile poporului, şi să ceară fiecare dela vecinul său şi femeia dela vecina sa vase de argint şi de aur şi haine.
3. Şi au dat Domnul har poporului său înaintea Eghiptenilor, şi le-a împrumutat lor; şi omul Moisì mare s'a făcut foarte înaintea Eghiptenilor şi înaintea lui Faraon şi înaintea slugilor lui şi înaintea a tot poporul.
4. Şi a grăit Moisì, acestea zice Domnul: pe la miezul nopţii eu voiu intrà în Eghipet,
5. Şi va murì tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, dela cel întâiu născut al lui Faraon care şade pre scaun, până la cel întâiu născut al slujnicii cei dela moară şi până la cel întâiu născut a tot dobitocul.
6. Şi va fi strigare mare în tot pământul Eghipetului cum n'a mai fost şi cum nu va mai fi.
7. Iar la toţi fiii lui Israil nu va chelălăì câine cu limba sa, dela om până la dobitoc, ca să vezi cât de minunat va osebì Domnul între Eghipteni şi între Israilteni.
8. Şi vor strigà toate slugile tale către mine, şi se vor închinà mie zicând: ieşi tu şi tot poporul tău pre care tu îl povăţueşti, şi după acestea voiu ieşì, şi a ieşit Moisì dela Faraon cu mânie.
9. Şi au zis Domnul către Moisì:

11. *2.* 3, 21; 12, 35, 36. *3.* Sirah 45, 1. *5.* 4, 23; 12, 29.

nu vă va ascultà pre voi Faraon ca înmulţind să înmulţesc semnele şi minunile în pământul Eghipetului.

10. Iar Moisì şi Aaron au făcut toate semnele şi minunile acestea în pământul Eghipetului înaintea lui Faraon; iar Domnul au învârtoşat inima lui Faraon şi n'a vrut să lase pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului.

CAP. 12.

Mielul Pascal.

Şi au grăit Domnul către Moisì şi Aaron în pământul Eghipetului, zicând:

2. Luna aceasta este vouă începătură lunilor, cea dintâiu este vouă întru lunile anului.

3. Grăeşte către toată adunarea fiilor lui Israil zicând: în ziua a zecea a lunii aceştia să ia fiecare câte un miel de fiecare casă pe rudenia sa.

4. Iar de vor fi mai puţini în casă cât să nu fie de ajuns la un miel, să ia împreună cu sine pre vecinul său cel de aproape după numărul sufletelor, fiecare să-şi numere lui'şi câţi îi va fi de ajuns la miel.

5. Şi să fie vouă mielul desăvârşit, parte bărbătească de un an să fie vouă, din miei şi din iezi să luaţi.

6. Şi să-l ţineţi până la ziua a patrusprezecea a lunii acesteea, şi să-l junghie toată mulţimea adunării fiilor lui Israil către seară.

7. Şi să ia din sânge şi să ungă amândoi stâlpii uşii şi pragurile în casele unde-l vor mâncà pre el.

8. Şi să mănânce carnea friptă la foc în noaptea aceea, şi azimele cu salată să le mănânce.

9. Să nu-l mâncaţi crud nici fiert în apă, ci fript la foc, capul cu picioarele şi cu măruntaile.

10. Să nu lăsaţi nimic dintr'însul pe a doua zi, şi os din el să nu zdrobiţi; cele ce vor rămâneà din el până a doua zi cu foc să le ardeţi.

11. Şi aşà să-l mâncaţi pre el; mijloacele voastre fiind încinse şi încălţămintele voastre în picioarele voastre şi toegele voastre în mâinele voastre, şi să-l mâncaţi de grabă că sunt paştile Domnului.

12. Şi voi trece prin pământul Eghipetului în noaptea aceasta, şi voi omorî pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, dela om până la dobitoc, şi asupra tuturor dumnezeilor Eghiptenilor voiu face izbândă eu Domnul.

13. Şi va fi sângele semn vouă pre casele în care veţi fi voi, şi voiu vedeà sângele şi voiu acoperì pre voi, şi nu va fi întru voi rană, ca să pieriţi când îi voiu bate în pământul Eghipetului.

14. Şi va fi vouă ziua aceasta pomenire, şi o veţi ţineà sărbătoare Domnului întru toate neamurile voastre, lege veşnică o veţi prăznuì pre dânsa.

15. Şapte zile azime veţi mâncà, şi din ziua dintâiu veţi scoate ce este dospit din casele voastre, tot cel ce din ziua dintâiu până în ziua a şaptea va mâncà dospit, se va pierde sufletul acela din Israil.

16. Şi ziua dintâiu se va chemà sfântă, şi ziua a şaptea numită sfântă va fi vouă, tot lucrul de slujbă să nu faceţi într'însele, fără numai ce va trebuì de mâncat fiecăruia suflet, aceasta numai veţi face.

17. Şi veţi păzì porunca aceasta, pentrucă în ziua aceasta voiu scoate puterea voastră din pământul Eghipetului, şi veţi ţineà ziua aceasta întru neamurile voastre lege veşnică.

18. Incepând în a patrusprezecea

---

10. 10, 20.
12. *6.* Numere 9, 5.

10. Num. 9, 12. *12.* Ps. 135. 10. Evr. 11, 28.
15. 13, 7; 23, 15; 34, 18; Num. 28, 17.
18. Lev, 23, 5; Num. 28, 16.

zi a lunii dintâiu, de cu seara veţi mâncà azime până la ziua a douăzeci şi una a lunii până seara.
19. Şapte zile aluat să nu se afle în casele voastre, tot cine va mâncà dospit, sufletul acela se va pierde dintru adunarea fiilor lui Israil; fie acela ori dintre venetici ori dintre moşnenii pământului.
20. Tot ce este dospit să nu mâncaţi, ci în tot lăcaşul vostru să mâncaţi azime.
21. Şi a chemat Moisì toată bătrânimea fiilor lui Israil şi a zis către dânşii: mergeţi şi vă luaţi vouă miel după neamurile voastre şi junghiaţi pasca.
22. Şi luaţi mănunchiu de isop şi întingând în sângele cel de lângă uşă, ungeţi pragul şi amândoi stâlpii uşii din sângele care este lângă uşă, şi voi nici unul să nu ieşiţi din uşa casii voastre până dimineaţa.
23. Şi va trece Domnul să bată pre Eghipteni, şi va vedeà sângele pre prag şi pre amândoi stâlpii uşii, şi va trece Domnul uşa şi nu va lăsà pre cel ce pierde să intre în casele voastre să ucigă.
24. Şi veţi păzì cuvântul acesta lege ţie şi fiilor tăi până în veac.
25. Iar dupăce veţi intrà în pământul care vă va da vouă Domnul precum au grăit, păziţi slujba aceasta.
26. Şi va fi de vor zice către voi fiii voştri: ce este slujba aceasta?
27. Veţi grăì lor: jertfă sunt paştile acestea Domnului, cum au acoperit casele fiilor lui Israil în pământul Eghipetului când au bătut pre Eghipteni; iar casele noastre le-au mântuit, şi plecându-se poporul s'a închinat.
28. Şi ducându-se au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisì şi lui Aaron, aşà au făcut.

22. Evrei 11, 28; Lev. 14, 4, 51. *26.* 13, 8, 14. *28.* Num. 1, 54.

29. Şi a fost la miezul nopţii au bătut Domnul pre tot întâiul născut în pământul Eghipetului, dela cel întâiu născut al lui Faraon care şedeà pre tron, până la cel întâiu născut al roabei cei din temniţă şi până la tot cel întâiu născut a tot dobitocul.
30. Şi s'a sculat Faraon noaptea şi slugile lui şi toţi Eghiptenii, şi s'a făcut strigare mare în tot pământul Eghipetului, că nu erà casă în care să nu fie mort.
31. Şi a chemat Faraon pre Moisì şi pre Aaron noaptea şi le-a zis lor: sculaţi-vă şi ieşiţi din poporul meu şi voi şi fiii lui Israil mergeţi şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru după cum ziceţi.
32. Şi oile şi boii voştri luând mergeţi, şi mă binecuvântaţi şi pre mine.
33. Şi sileau Eghiptenii pre popor cu grabă să-l scoaţă pre el din pământul lor, că ziceau ei: toţi vom murì.
34. Şi a luat poporul aluatul său mai înainte de a se dospì, legat în hainele sale pre umeri.
35. Iar fiii lui Israil au făcut după cum a poruncit lor Moisì, şi au cerut dela Eghipteni vase de argint şi de aur şi haine.
36. Şi au dat Domnul har poporului său înaintea Eghiptenilor şi i-au împrumutat pre ei, şi au jefuit pre Eghipteni.
37. Şi s'au ridicat fiii lui Israil din Ramesi spre Sochot, ca şase sute de mii de bărbaţi pedeştri, afară de cele ce aveau.
38. Şi amestecătură multă s'a suit împreună cu ei şi oi şi boi şi vite multe foarte.
39. Şi au copt aluatul, care l-au

29. 4, 23; 11, 5; 13, 15; Ps. 135, 10; 77, 56. *31.* 10. 24. *32.* 10, 26. *33.* 6, 1. *35.* 3, 21; 11, 2; Ps. 105, 36. *36.* 3, 21 şi Iacov 43, 14. *37.* Num. 33, 3.

scos din Eghipet turte de azime în spuză, pentrucă nu s'a dospit, că i-au scos pre ei Eghiptenii şi n'au putut să aştepte, nici demâncare nu şi-au făcut lor pre cale.
40. Iar sălăşluirea fiilor lui Israil, care au lăcuit în pământul Eghipetului şi în pământul Hanaan, au fost ani patru sute treizeci.
41. Şi a fost după patru sute treizeci de ani, a ieşit toată puterea Domnului din pământul Eghipetului noaptea.
42. Pază este Domnului, ca să-i scoaţă pre ei din pământul Eghipetului; noaptea aceea este pază Domnului ca toţi fiii lui Israil să o păzească întru seminţiile lor.
43. Şi au zis Domnul către Moisì şi Aaron: aceasta este legea paştilor, tot cel de neam strein nu va mâncà din ele.
44. Şi pre tot robul ori cu argint cumpărat îl vei tăià împrejur, şi atunci va mâncà din ele.
45. Strein şi năimit să nu mănânce din ele.
46. Intr-o casă se va mâncà şi să nu scoateţi din cărnuri afară din casă, şi os să nu zdrobiţi dintr'însul.
47. Toată adunarea fiilor lui Israil să facă aceasta.
48. Iar de va venì la voi vr'un nemernic să facă paşti Domnului, veţi tăià împrejur toată partea bărbătească, şi atunci va venì să facă aceasta şi va fi ca şi moşneanul cel de pământ, tot cel netăiat împrejur nu va mâncà din ele.
49. O lege va fi celui de loc şi nemernicului, care va lăcuì între voi.
50. Şi au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisì şi lui Aaron, aşà au făcut.
51. Şi a fost în ziua aceea au scos Domnul pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului împreună cu toată puterea lor.

CAP. 13.

Sfinţirea celor întâi născuţi.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
2. Sfinţeşte mie pre tot cel întâiu născut, care întâiu deschide pântecele întru fiii lui Israil, dela om până la dobitoc, că al meu este.
3. Şi a zis Moisì către popor: pomeniţi ziua aceasta, întru care aţi ieşit din pământul Eghipetului, din casa robiei, că cu mână tare v'au scos pre voi Domnul de acolo, şi să nu mâncaţi dospit.
4. Că astăzi ieşiţi voi în luna dintâiu.
5. Şi va fi dupăce te va duce Domnul Dumnezeul tău în pământul Hananeilor şi Heteilor şi Amoreilor şi Eveilor şi Ievuseilor şi Gherghes eilor şi Ferezeilor, precum s'au jurat părinţilor tăi, să deà ţie pământul în care curge lapte şi miere, vei face slujba aceasta în luna aceasta.
6. Şase zile veţi mâncà azime, iar a şaptea zi sărbătoare Domnului.
7. Azime veţi mâncà cele şapte zile, nu se va vedeà la tine dospit, nici vei aveà aluat în toate hotarele tale.
8. Vei povestì fiului tău în ziua aceea, zicând: pentrucă aceasta a făcut Domnul Dumnezeul meu, când am ieşit din Eghipet.
9. Şi va fi ţie semn în mâna ta şi aducere aminte înaintea ochilor tăi, pentru ca să fie legea Domnului în gura ta, că cu mână tare te-au scos Domnul Dumnezeu din Eghipet.
10. Şi să păziţi legea aceasta în timpurile cele rânduite din zile în zile.

40. Fac. 15, 13; Fapt. Ap. 7, 6. *41*. Ps. 113, 1. *46*. Num. 9, 12; Ioan 19, 36. *49*. Lev. 24, 22.

13. *1*. 22, 29; 34, 19; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; 8, 17; Luc. 2, 23. *4*. 23, 15; 34, 18. *5*. Fac. 17, 8. *6*. 23, 15. *7*. 12, 15; 1 Cor. 5, 8. *8*. 12, 26. *9*. A 2 lege 6, 8; 11, 18.

11. Şi va fi dupăce te va duce Domnul Dumnezeul tău în pământul Hananeilor, precum s'au jurat părinţilor tăi, şi-l va da ţie.

12. Şi vei osebì pre tot cel ce deschide pântecele parte bărbătească Domnului, tot ce deschide pântecele din turme ori în vitele tale, câte vor fi ţie parte bărbătească, le vei sfinţì Domnului.

13. Tot ce deschide pântecele asinei, să-l schimbi pre oaie, iar de nu-l vei schimbà, îl vei răscumpărà; pre tot cel întâiu născut al omului din fiii tăi vei răscumpărà.

14. Iar de te va întrebà feciorul tău după aceasta, zicând: ce este aceasta? Vei zice lui: că cu mână tare ne-au scos Domnul din pământul Eghipetului şi din casa robiei.

15. Iar când s'au îndărătnicit pre Faraon şi nu vreà să ne lase pre noi, au ucis pre tot cel întâi născut în pământul Eghipetului, dela cei întâi născuţi ai oamenilor, până la cei întâi născuţi ai dobitoacelor, pentru aceea eu jertfesc Domnului toată partea bărbătească ce deschide pântecele, şi pre tot cel întâi născut ai fiilor mei voiu răscumpărà.

16. Şi va fi spre semn în mâna ta şi nemişcat înaintea ochilor tăi, pentrucă cu mână tare te-au scos Domnul din Eghipet.

17. Iar dupăce a lăsat Faraon poporul, nu i-au povăţuit pre ei Dumnezeu pre calea pământului Filistenilor, că erà aproape, pentrucă au zis Dumnezeu, ca nu cumvà să pară rău poporului văzând războiu şi să se întoarcă în Eghipet.

18. Şi au abătut Dumnezeu poporul dela calea cea dela pustie, spre marea Roşie. Iar fiii lui Israil al cincilea neam au eşit din pământul Eghipetului.

19. Şi a luat Moisì oasele lui Iosif cu sine, că cu jurământ a jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând: cu cercetare vă va cercetà pre voi Domnul, ci să luaţi împreună cu voi oasele mele de aici.

20. Şi purcezând fiii lui Israil din Sochot au tăbărît în Otom lângă pustie.

21. Iar Dumnezeu îi povăţuià pre ei ziua cu stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea cu stâlp de foc.

22. Şi n'a lipsit stâlpul de nor ziua şi stâlpul de foc noaptea înaintea atot poporului.

CAP. 14.

Trecerea prin Marea Roşie.

Şi au grăit Domnul către Moisì zicând:

2. Zì fiilor lui Israil ca să se întoarcă şi să tăbărască împreajma şesului între Magdal şi între mare, în preajma Veelsepfonului, înaintea lui să tăbărîţi lângă mare.

3. Şi va zice Faraon poporului său: fiii lui Israil aceştia rătăcesc pre pământ, că i-a închis pre ei pustia.

4. Şi eu voiu învârtoşà inima lui Faraon şi îi va gonì dinnapoia lor, şi mă voiu proslăvì în Faraon şi întru toată oastea lui, şi vor cunoaşte toţi Eghiptenii, că eu sunt Domnul, şi au făcut aşà.

5. Şi s'a făcut ştire împăratului Eghiptenilor că a fugit poporul, şi s'a schimbat inima lui Faraon şi a slujitorilor lui asupra poporului şi au zis: ce am făcut aceasta de am lăsat pre fiii lui Israil să nu slujească nouă?

6. Deci a înhămat Faraon carăle sale şi a luat pre tot poporul său cu sine.

---

12. 22, 30; 34, 19; Lev. 27, 26; Num. 8, 17; Iezech. 44, 30. *13.* 34, 20. *14.* 12, 26. *15.* 4. 23; 11, 5. *16.* [illegible]

19. Fac. 50, 25. *20.* Num. 33, 6. *21.* Num. 14, 14; Neemia 9, 19. *22.* A 2 Lege 1, 33; 1 Cor. 10, 1; Ps. 104, 39.

7. Și a luat șase sute de care a-
lese și toată călărimea Eghiptenilor
și căpetenii preste toți.
8. Și au învârtoșat Domnul inima
lui Faraon împăratul Eghipetului și
a slujitorilor lui, și au gonit dinnapoia
fiilor lui Israil. Iar fiii lui Israil ieșiau
cu mână înaltă.
9. Și au gonit Eghiptenii dinnapoia
lor și i-au aflat tăbărîți lângă mare,
și toată călărimea și carăle lui Fa-
raon și călărașii și oastea lui erà
împrejma șesului înaintea Veelsep-
fonului.
10. Și Faraon se apropià, și cău-
tând fiii lui Israil cu ochii au văzut,
și iată Eghiptenii tăbărîse dinnapoia
lor, și s'au temut foarte și au stri-
gat fiii lui Israil către Domnul.
11. Și au zis lui Moisì: au doară
nu erau mormânturi în pământul E-
ghipetului, ne-ai scos pre noi ca să
murim în pustia aceasta, pentruce
ne-ai făcut aceasta nouă scoțându-ne
din Eghipet?
12. Au nu erà acesta cuvântul
care l-am grăit către tine în Eghi-
pet, zicând: lasă-ne pre noi să ro-
bim Eghiptenilor? Că mai bine erà
nouă să robim Eghiptenilor, decât
să murim în pustia aceasta.
13. Și a zis Moisì către popor:
îndrăzniți, stați și veți vedeà mân-
tuirea dela Domnul, care o va face
nouă astăzi; că în ce chip ați văzut
astăzi pre Eghipteni, nu-i veți mai
vedeà pre ei în veci.
14. Domnul va bate războiu pen-
tru voi; și voi veți fi în liniște.
15. Și au zis Domnul către Moisì:
ce strigi către mine? Grăește fiilor
lui Israil să meargă.
16. Și tu ia toiagul tău și tinde
mâna ta spre mare, și să o desparți
pre ea, și să intre fiii lui Israil prin
mijlocul mării pre uscat.
17. Și iată eu voiu învârtoșà inima
lui Faraon și a slugilor lui și a tu-
turor Eghiptenilor, și vor intrà după
dânșii, și mă voiu proslăvì în Fa-
raon și întru toată oastea lui și în
carăle și în caii lui.
18. Și vor cunoaște toți Eghiptenii
că eu sunt Domnul cel ce m'am pro-
slăvit în Faraon, în carăle și în
caii lui.
19. Și s'a ridicat îngerul lui Dum-
nezeu, care mergeà înaintea taberii
fiilor lui Israil, și a mers dinnapoia
lor; și s'a ridicat și stâlpul cel de
nor dinnaintea lor și a stătut dinna-
poia lor.
20. Și a intrat între tabăra Eghip-
tenilor și între tabăra fiilor lui Israil,
și a stătut și s'a făcut întunerec și
negură, și a trecut noaptea și nu
s'au amestecat unii cu alții toată
noaptea.
21. Și a întins Moisì mâna spre ma-
re, și au gonit Domnul marea toată
noaptea cu vânt repede despre austru
și a uscat marea și s'a despărțit apa.
22. Și au intrat fiii lui Israil în
mijlocul mării pre uscat, și le erà
lor apa părete deadreapta și părete
deastânga.
23. Și i-au gonit Eghiptenii, și au
intrat după dânșii și toți caii lui
Faraon și carele și călărașii în mij-
locul mării.
24. Iar când a fost în straja di-
mineții, au căutat Domnul asupra ta-
berii Eghiptenilor în stâlp de foc și
de nor, și au turburat tabăra Eghip-
tenilor.
25. Și au împiedecat osiile care-
lor lor și îi duceà cu anevoe; și au
zis Eghiptenii: să fugim dela fața
lui Israil, că Domnul bate războiu
pentru dânșii asupra Eghiptenilor.
26. Și au zis Domnul către Moisì:

8. 2 Lege 6, 21. *9.* Is. Navì, 24, 6; 1 Macabei 4, 9. *11.* 16, 3; 17, 3. *14.* 2 Lege 1, 30. *16.* 7, 20; 17, 5.

19. Ps. 104, 38. *21.* Ps. 77, 16; Ps. 113, 3, 135, 13. *22.* Is. Navì 4, 23; Ps. 105, 10; Ps. 113, 3; 1 Cor. 10, 1; Ebr. 11, 29. *23.* 15, 19. *24.* Ps. 77, 17. *25.* 2 Lege 1, [illegible] *26.* Ps. 77, [illegible]

întinde mâna ta spre mare, și să se așeze apa la locul ei, și să acopere pre Eghipteni și carăle și pre călăreț.

27. Și a întins Moisì mâna spre mare, și s'a așezat apa de către ziuă la locul ei, iar Eghiptenii fugeau pre supt apă, și au înnecat Domnul pre Eghipteni în mijlocul mării.

28. Și întorcându-se apa a acoperit carăle și călărașii și toată puterea lui Faraon, carii intrase după dânșii în mare, și n'a rămas nici unul dintr'înșii.

29. Iar fiii lui Israil au trecut pre uscat prin mijlocul mării, și le erà lor apa părete deadreapta și părete deastânga.

30. Și au mântuit Domnul pre Israil în ziua aceea din mâna Eghiptenilor; și au văzut fiii lui Israil pre Eghipteni morți pre lângă țărmurile mării.

31. Și a văzut Israil mâna cea mare care au făcut Eghiptenilor Domnul, și s'a temut poporul de Domnul, și a crezut lui Dumnezeu și lui Moisì slugii lui.

CAP. 15.

Cântarea lui Moisì.

Atunci au cântat Moisì și fiii lui Israil cântarea aceasta lui Dumnezeu, și au grăit: să cântăm Domnului că cu slavă s'au prea slăvit, pre cal și pre călăreț i-au aruncat în mare.

2. Ajutor și acoperitor s'au făcut mie spre mântuire Dumnezeul meu, și-l voiu mărì pre el, Dumnezeul părintelui meu, și-l voiu înălțà pre el.

3. Domnul cel ce sfărâmă războaiele, Domn numele lui.

4. Carăle lui Faraon și puterea lui au aruncat în mare, pre cei aleși călăreți căpitani i-au afundat în marea Roșie.

5. Cu marea i-au acoperit, afundatu-s'au întru adânc ca o piatră.

6. Dreapta ta Doamne s'au proslăvit întru tărie, mâna ta cea dreaptă Doamne au sfărâmat pre vrăjmași. Și întru mulțimea slavei tale ai zdrobit pre cei protivnici.

7. Trimis-ai mânia ta și i-a mâncat pre dânșii ca pre o trestie. Și prin Duhul mâniei tale s'a împărțit apa.

8. Inchegatu-s'au ca un părete apele, închegatu-s'au valurile în mijlocul mării.

9. Zis-a vrăjmașul: gonind voiu prinde, împărți-voiu prăzi, umpleà-voiu sufletul meu, ucide-voiu cu sabia mea, stăpânì-va mâna mea.

10. Trimis-ai Duhul tău, acoperit-a pre ei marea, afundatu-s'au ca plumbul în apă mare.

11. Cine este asemenea ție întru dumnezei, Doamne? Cine este asemenea ție? Proslăvit întru sfinți, minunat întru slavă, făcând minuni.

12. Intins-ai dreapta ta, înghițitu-ia pre ei pământul.

13. Povățuit-ai cu dreapta ta pre poporul tău acesta pre care l-ai isbăvit, chematu-l-ai cu puterea ta la lăcașul cel sfânt al tău.

14. Auzit-au neamurile și s'au cutremurat, dureri au cuprins pre cei ce lăcuiau în Filistim.

15. Atunci s'au grăbit Voevozii Edomului și boerii Moavitenilor, cuprinsu-ia pre ei cutremur, topitu-s'au toți cei ce lăcuiau în Hanaan. Să cază preste dânșii cutremur și frică, cu mărirea brațului tău să se împietrească.

16. Până ce va trece poporul tău Doamne, până ce va trece poporul tău acesta, pre care l-ai agonisit.

---

28. 15, 10; Num. 21, 35; Ps. 105, 12.
15. *1.* Jud. 5, 3; Ps. 106, 1. *2.* Ps. 117. 14; 98, 5; Isaia 12, 2

10. 14, 28; Ps. 105, 12. *11.* Ps. 71, 18—21.
14. Is. Nav. [illegible]

17. Ducându-i înlăuntru, răsădește-i pre ei în muntele moștenirei tale, în lăcașul tău cel gata care l-ai făcut Doamne, sfințenie Doamne, care au gătit mâinile tale.

18. Domnul cel ce împărățește veacurile și preste veac și încă.

19. Că a intrat calul lui Faraon cu carăle și cu călărașii în mare, și au adus Domnul preste ei apa mării; iar fiii lui Israil au mers pre uscat prin mijlocul mării.

20. Iar Mariam proorocița sora lui Aaron a luat timpina în mâna sa, și au ieșit toate femeile după ea cu timpine și cu hore.

21. Și a început lor Mariam, zicând: să cântăm Domnului că cu slavă s'au prea slăvit, cal și călăreț i-au aruncat în mare.

22. Și a ridicat Moisì pre fiii lui Israil dela marea Roșie și i-a dus în pustia Sur, și a mers trei zile în pustie și n'au aflat apă să beà.

23. Și au venit în Merra, și nu puteau să beà apă din Merra că erà amară, pentru aceea au numit numele locului aceluia: amărăciune.

24. Și cârteà poporul asupra lui Moisì, zicând: ce vom beà?

25. Iar Moisì a strigat către Domnul, și i-au arătat lui Domnul un lemn și l-a băgat în apă și s'a îndulcit apa; acolo i-a pus lui îndreptări și judecăți, și acolo l-a ispitit pre el.

26. Și a zis: de vei auzì cu auzul glasul Domnului Dumnezeului tău, și vei face cele plăcute înaintea lui și vei pune în urechi poruncile lui, și vei păzì toate îndreptările lui, toată boala care am adus asupra Eghiptenilor nu o voiu aduce asupra ta, că eu sunt Domnul Dumnezeul tău cel ce te vindec pre tine.

27. Și a venit în Elim, și erà acolo douăsprezece izvoare de apă și șaptezeci de pomi de finic, și au tăbărît acolo lângă ape.

CAP. 16.

Mana.

Și s'a ridicat din Elim, și a venit toată adunarea fiilor lui Israil în pustia Sin, care este între Elim și între Sina. Iar în a cincisprezecea zi a lunii a doua după ce au ieșit ei din pământul Eghipetului,

2. A cârtit toată adunarea fiilor lui Israil asupra lui Moisì și asupra lui Aaron.

3. Și au zis fiii lui Israil către ei: mai bine am fi murit bătuți de Domnul în pământul Eghipetului când ședeam la căldările cele cu carne și mâncam pâine de ne săturam, decât ne-ați adus în pustia aceasta, ca să omorîți toată adunarea aceasta cu foame.

4. Și au zis Domnul către Moisì: iată eu voiu ploua vouă pâini din cer, și să iasă poporul și să adune cât va fi de ajuns într'o zi, ca să-i ispitesc pre eì, de vor umblà în legea mea, au ba?

5. Și va fi în ziua a șasea să adune de două ori mai mult decât adunà într'altă zi pentru o zi.

6. Și au zis Moisì și Aaron către toată adunarea fiilor lui Israil: în astă seară veți cunoaște că Domnul v'au scos pre voi din pământul Eghipetului.

7. Și dimineață veți vedeà mărirea Domnului, pentrucă au auzit cârtirea voastră asupra lui Dumnezeu; iar noi ce suntem de cârtiți asupra noastră?

8. Și a zis Moisì: vă va da vouă Domnul seara carne să mâncați și pâine dimineața să vă săturați; că

19 14, 23. *20.* Ps. 67, 26. *22.* Num. 33, 8. *25.* Sirah 38, 5. *27.* Num. 33, 9.

16. *1.* Num. 33, 10. *2.* 17, 2. *3.* 14, 11; Num. 20, 4.

au auzit Domnul cârtirea voastră care cârtiţi asupra noastră, şi noi ce suntem? Că nu este asupra noastră cârtirea voastră, ci asupra lui Dumnezeu.

9. Şi a zis Moisì lui Aaron: grăeşte către toată adunarea fiilor lui Israil: apropiaţi-vă înaintea lui Dumnezeu, că au auzit cârtirea voastră.

10. Iar când grăì Aaron către toată adunarea fiilor lui Israil şi se întoarseră în pustie, mărirea Domnului s'a arătat în nor.

11. Şi au grăit Domnul către Moisì zicând:

12. Auzit-am cârtirea fiilor lui Israil, grăeşte către ei zicând: seara veţi mâncà carne şi dimineaţa vă veţi săturà de pâine, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

13. Şi s'a făcut seară, şi s'au suit prepeliţe şi au acoperit tabăra; iar dimineaţa dupăce încetà roua împrejurul taberii,

14. Iată pre faţa pustiei mărunt şi rotund, alb ca ghiaţa pre pământ.

15. Şi văzând aceasta fiii lui Israil, au zis unul către altul: ce este aceasta? Că nu ştiau ce este, şi a zis Moisì către dânşii: aceasta este pâinea care au dat-o Domnul vouă să mâncaţi.

16. Şi acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul: strângeţi dintr'însa fiecare cât este de ajuns o măsură după capete, după numărul sufletelor voastre, fiecare împreună cu cei ce lăcuesc cu voi să adunaţi.

17. Şi au făcut aşà fiii lui Israil, şi au adunat unul mai mult, altul mai puţin.

18. Şi măsurând cu măsura, nici celui ce aveà mult n'a întrecut, nici celui ce aveà puţin n'a lipsit, fiecare cât erà de ajuns la cei cu sine a adunat.

19. Şi a zis Moisì către ei: nimenea să nu lase dintr'aceasta pe dimineaţa.

20. Şi n'au ascultat pre Moisì, ci unii au lăsat dintr'aceea pe dimineaţa, şi a făcut viermi, şi s'a împuţit şi s'a mâhnit Moisì pre ei.

21. Şi adunau dimineaţa fiecare cât îi erà de ajuns lui, că dacă încălzeà soarele, se topeà.

22. Şi a fost în ziua a şasea au adunat cele trebuincioase îndoite, câte două măsuri unuia, şi au intrat toţi boierii adunării şi au spus lui Moisì.

23. Şi a zis Moisì către dânşii: nu acesta este cuvântul care au grăit Domnul? Sâmbăta odihnă sfântă e Domnului mâine; ori câte veţi vreà a coace, coaceţi, şi ori câte veţi vreà a fierbe, fierbeţi, şi tot ce va prisosì lăsaţi pre ea rămăşiţă pe dimineaţă.

24. Şi au lăsat din aceasta până dimineaţa după cum a poruncit lor Moisì, şi nu s'a împuţit, nici viermi nu s'au făcut într'însa.

25. Şi a zis lor Moisì: mâncaţi astăzi, pentrucă Sâmbătă Domnului este astăzi, nu veţi aflà în câmp.

26. Şase zile veţi adunà, iar ziua a şaptea este Sâmbătă, nu veţi aflà într'însa.

27. Şi a fost a şaptea zi au ieşit unii din popor să adune, şi n'au găsit.

28. Şi au zis Domnul către Moisì: până când nu veţi să ascultaţi de poruncile mele şi de legea mea?

29. Vedeţi, că Domnul au dat vouă sărbătoare ziua aceasta, pentru aceea el au dat vouă în ziua a şasea pâine pre două zile; şedeţi fiecare în casele voastre, nimenea să nu iasă din locul său în ziua a şaptea.

10. Num. 12, 5; 14, 10. *13.* Ps. 104, 39; Num. 11, 31. *14.* Num. 11, 7; Neemia 9, 15; Ioan 6, 31. *15.* Inţel. 16, 20. *18.* 2 Cor. 8, 15.

27. 20, 8. *29.* Fac. 2, 2.

30. Și a ținut Sâmbătă poporul în ziua a șaptea.

31. Și au numit fiii lui Israil numele acesteia mană, și erà ca sămânța coliandrului albă, iar gustul ei ca azima cu miere.

32. Și a zis Moisì: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul: umpleți măsura de mană spre păstrare întru neamurile voastre, ca să vază pâinea care ați mâncat voi în pustie, când v'au scos pre voi Domnul din pământul Eghipetului.

33. Și a zis Moisì către Aaron: ia un vas de aur și pune într'însul o măsură plină de mană, și-l pune pre el înaintea lui Dumnezeu, ca să-l păziți întru neamurile voastre,

34. In ce chip au poruncit Domnul lui Moisì; și l-a pus Aaron înaintea mărturiei spre păstrare.

35. Iar fiii lui Israil au mâncat mană patruzeci de ani, până au venit în pământ lăcuit; au mâncat mană până au venit în partea Finichiei.

36. Iar acea măsură erà a zecea parte din trei vedre.

CAP. 17.

Apă din piatră.

Și s'a ridicat toată adunarea fiilor lui Israil din pustia Sin cu taberile sale după cuvântul Domnului, și au tăbărît în Rafidin; și poporul nu aveà apă să beà.

2. Și blestemà poporul pre Moisì, zicând: dă-ne apă să bem, și a zis lor Moisì: ce mă blestemați și ce ispitiți pre Domnul?

3. Și a însetoșat acolo poporul de apă, și cârteà asupra lui Moisì zicând: pentruce aceasta? Ne-ai scos din Eghipet să ne omori pre noi și pre pruncii noștri și vitele noastre cu setea?

4. Și a strigat Moisì către Dumnezeu, zicând: ce voiu face poporului acestuia? Incă puțin și mă vor ucide cu pietre.

5. Și au zis Domnul către Moisì: mergi înaintea poporului acestuia, și ia cu tine din bătrânii poporului, și toiagul cu care ai lovit rîul, ia-l în mâna ta și mergi.

6. Iată eu voiu stà acolo mai 'nainte de ce vei merge tu la piatră în Horiv, și vei lovì piatra, și va ieșì dintr'însa apă și va beà poporul; și a făcut Moisì așà înaintea fiilor lui Israil.

7. Și a numit numele locului aceluia: ispită și blestem, pentru blestemul fiilor lui Israil, și pentrucă au ispitit pre Domnul, zicând: de este Domnul întru noi, au ba?

8. Și a venit Amalic și băteà pre Israil în Rafidin.

9. Și a zis Moisì lui Isus: alege ție bărbați tari, și ieșind stai împrotiva lui Amalic mâine, și iată eu voiu stà pre vârful muntelui și toiagul lui Dumnezeu în mâna mea.

10. Și a făcut Isus după cum i-a zis Moisì lui, și ieșind a stătut împrotiva lui Amalic, iar Moisì și Aaron și Or s'au suit pre vârful muntelui.

11. Și a fost când ridicà Moisì mâinile sale, biruià Israil; iar când lăsà mâinile, biruià Amalic.

12. Și mâinile lui Moisì s'au îngreuiat, și luând piatră a pus supt el și ședeà pre ea, și Aaron și Or rezemau mâinile lui, unul de o parte, altul de altă parte, și au fost mâinile lui Moisì rezemate până la apusul soarelui.

13. Și a sfărâmat Isus pre Amalic și pre tot poporul lui cu ucidere de sabie.

---

31. Num. 11, 7. *33.* Evr. 9, 4. *35.* Neemia 9, 21.
17. *1.* Num. 33, 14. *2.* 14, 11; 16, 2; Num. 20, 4.

4. Num. 14, 10. *5.* 7, 20; 14, 16, Num. 20, 11; 1 cor. 10, 4. *7.* 2 lege, 8, 15; Ps. 114, 8.
8. Num. 24, 20; 2 lege 25, 17. *13.* Num. 24, 20

14. Și au zis Domnul către Moisì: scrie aceasta spre pomenire în carte, și spune lui Isus, că cu stingere voiu stinge pomenirea lui Amalic din cele de supt cer.

15. Și a zidit Moisì jertfelnic Domnului, și a chemat numele lui: Domnul este scăparea mea.

16. Că cu mână ascunsă bate Domnul pre Amalic din neam în neam.

CAP. 18.

Iotor la Moisì.

Și a auzit Iotor preotul din Madiam, socrul lui Moisì, toate câte au făcut Domnul lui Israil poporului său, că au scos Domnul pre Israil din Eghipet.

2. Și a luat Iotor socrul lui Moisì pre Sepfora femeia lui Moisì, că o a fost lăsat pre ea la dânsul,

3. Și pre cei doi feciori ai ei, numele unuia: Ghersam, zicând: nemernic am fost în pământ strein,

4. Și numele celui de al doilea: Eliezer, zicând: că Dumnezeul tatălui meu mi-au ajutat și m'au scos din mâna lui Faraon.

5. Și a venit Iotor socrul lui Moisì și fiii și femeia la Moisì în pustie unde tăbărâse la muntele lui Dumnezeu.

6. Și spuseră lui Moisì, zicând: iată Iotor socrul tău vine la tine, femeia ta și amândoi feciorii tăi cu dânsul.

7. Și a ieșit Moisì întru întîmpinarea socrului său, și s'a închinat lui și l-a sărutat, și s'au sărutat unii cu alții, și i-a băgat pre dânșii în cort.

8. Și a povestit Moisì socrului său toate câte au făcut Domnul lui Faraon și tuturor Eghiptenilor pentru Israil, și tot necazul ce li s'au făcut lor pre cale, și cum i-au scos pre ei Domnul din mâna lui Faraon și din mâna Eghiptenilor.

9. Și s'a minunat Iotor de toate bunătățile care le-au făcut lor Domnul, că i-au scos pre ei din mâna Eghiptenilor și din mâna lui Faraon.

10. Și a zis Iotor: binecuvântat este Domnul că au scos pre poporul său din mâna Eghiptenilor și din mâna lui Faraon.

11. Acum am cunoscut, că mare este Domnul preste toți dumnezeii, pentrucă i-au smerit pre ei.

12. Și a adus Iotor socrul lui Moisì arderi de tot și jertfe lui Dumnezeu, și a venit Aaron și toți bătrânii lui Israil, ca să mănânce pâine cu socrul lui Moisì înaintea lui Dumnezeu.

13. Și a fost a doua zi a șezut Moisì să judece poporul, și a stătut tot poporul înaintea lui Moisì de dimineața până seara.

14. Și văzând Iotor toate câte face poporului, a zis: ce este aceasta ce faci tu poporului? Pentruce șezi tu singur? Și tot poporul stă înaintea ta de dimineața până seara?

15. Și a zis Moisì către socrul său: că a venit la mine poporul, ca să ceară judecată dela Dumnezeu.

16. Căci, când se ivesc între ei neînțelegeri și vin la mine, judec pe fiecare, și învăț pre ei poruncile lui Dumnezeu și legea lui.

17. Și a zis socrul lui Moisì către dânsul: nu faci bine lucrul acesta.

18. Cu stricare te vei strică și tu, și tot poporul acesta care este cu tine, greu este ție lucrul acesta, nu-l vei puteà face tu singur.

19. Acum dar ascultă-mă și te sfătuesc, și va fi Dumnezeu cu tine, fii tu poporului întru cele ce sunt către Dumnezeu, și poartă cuvintele lor către Dumnezeu.

---

14. 2 lege 25, 19; 1 Imp. 15, 2, 3.
18. *1.* 4, 18. *2.* 2, 21

20. Și le mărturisește lor poruncile lui Dumnezeu și legea lui, și le arată lor căile pre care să umble și faptele care să facă.

21. Și tu alege ție din tot poporul bărbați puternici și temători de Dumnezeu, bărbați drepți carii urăsc trufia, și-i pune preste popor mai mari preste mie, și căpetenii preste sută, și căpetenii preste cincizeci, și mai mari preste zece.

22. Și să judece poporul în tot ceasul, iar lucrurile grele să le aducă la tine, și judecățile cele mici să le judece ei, și te vor ușurà, și-ți vor ajutà.

23. De vei face cuvântul acesta, te va întărì Dumnezeu, și vei puteà stà, și tot poporul acesta va ajunge cu pace la locul său.

24. Și a ascultat Moisì cuvântul socrului său, și a făcut toate câte i-a zis lui.

25. Și a ales Moisì bărbați puternici din tot Israilul, și i-a pus pre ei preste dânșii mai mari preste mie, și căpetenii preste sută, și mai mari preste cincizeci, și mai mari preste zece.

26. Și judecà poporul în tot ceasul, iar lucrul cel greu aduceà la Moisì, și tot lucrul cel ușor îl judecau ei.

27. Și a lăsat Moisì pre socrul său, și s'a dus în pământul său.

CAP. 19.

Pregătirea pentru primirea legii.

Iar în luna a treia dupăce au ieșit fiii lui Israil din pământul Eghipetului, în ziua aceasta au venit în pustia Sina.

2. Și s'au ridicat dela Rafidin și au venit în pustia Sina, și a tăbărît acolo Israil împreajma muntelui.

3. Și Moisì s'a suit în muntele lui Dumnezeu, și l-au strigat pre dânsul Dumnezeu din munte, zicând: acestea vei grăì casii lui Iacov, și vei spune fiilor lui Israil.

4. Înși-vă ați văzut câte am făcut Eghiptenilor, și v'am luat pre voi ca pre niște aripi de vulturi, și v'am tras pre voi la mine.

5. Și acum de veți ascultà cuvântul meu și veți păzì legea mea, veți fi mie popor ales din toate neamurile, că al meu este tot pământul.

6. Și voi veți fi mie preoție împărătească și neam sfânt, aceste cuvinte vei grăì fiilor lui Israil.

7. Și a venit Moisì și a chemat pre bătrânii poporului, și a grăit înaintea lor toate cuvintele acestea, care le-au poruncit lor Dumnezeu.

8. Și a răspuns tot poporul de odată, și a zis: toate câte au zis Dumnezeu vom face și vom ascultà, și a adus Moisì cuvintele poporului la Dumnezeu.

9. Și au zis Domnul către Moisì: iată eu voiu venì la tine în stâlp de nor, ca să mă auză poporul grăind către tine, și vor crede ție în veci. Și a spus Moisì cuvintele poporului către Domnul.

10. Și au zis Domnul către Moisì: pogoară-te de spune poporului, și-i curățește pre ei astăzi și mâine, și să-și spele hainele.

11. Și să fie gata în ziua a treia, că în ziua a treia se va pogorî Domnul pre muntele Sinaii înaintea a tot poporul.

12. Și vei așezà poporul prin prejur, zicându-le: păziți-vă să nu vă suiți în munte, nici să vă atingeți de cevà dintr'ale lui, că tot cel ce se va atinge de munte, cu moarte va murì.

---

21. Num. 11, 16; 2 lege 1, 13. *25.* Num.

2. Fap. Ap. 7, 38. *4.* 2 lege 29, 2; 32, 11. *5.* Ps. 23, 1; 1 cor. 10, 26. *6.* 1 Petr. 2, 9;

13. Să nu se atingă de el mână, că cu pietre se va ucide, sau cu săgeată se va săgetà, ori vită, ori om fie, nu va trăì; iar dacă se vor depărtà tunetele și trâmbițile și norul dela munte, ei se vor suì în munte.

14. Și s'a pogorît Moisì din munte la popor, și i-a sfințit pre ei, și și-a spălat hainele sale.

15. Și a zis poporului: fiți gata, trei zile să nu vă apropiați de femei.

16. Și a fost a treia zi când se făceà ziuă, s'au făcut tunete și fulgere și nori întunecați pre muntele Sinaii, glasul trâmbiții răsunà tare, și s'a spăimântat tot poporul cel din tabără.

17. Și a scos Moisì poporul întru întîmpinarea lui Dumnezeu din tabără, și a stătut supt munte.

18. Iar muntele Sinaii fumegà tot, că se pogorîse Dumnezeu pre el în foc, și se suià fumul ca nește fum din cuptor, și s'a spăimântat tot poporul foarte.

19. Și glasurile trâmbiții se întăreau din ce în ce, și Moisì grăià; iar Dumnezeu răspundeà lui cu glas.

20. Și s'au pogorît Domnul pre muntele Sinaii, pre vârful muntelui, și au chemat Domnul pre Moisì în vârful muntelui, și s'a suit Moisì.

21. Și au grăit Dumnezeu către Moisì, zicând: pogoară-te și mărturisește poporului, ca nu cumvà să se apropie către Dumnezeu să vază, și vor cădeà dintr'înșii mulțime.

22. Și preoții carii se vor apropià către Domnul Dumnezeu, să se sfințească, ca nu cumvà să se întoarcă de către ei Domnul.

23. Și a zis Moisì către Dumnezeu: nu va puteà poporul să se sue în muntele Sinaii, că tu ai mărturisit nouă zicând: osibește muntele și-l sfințește pre el.

24. Și i-au zis lui Domnul: mergi, pogoară-te și te sue tu și Aaron cu tine; iar pe preoți și pre popor să nu-i silești a se suì la Dumnezeu, ca nu cumvà să piarză dintr'înșii Domnul.

25. Și s'a pogorît Moisì la popor și a spus lor.

CAP. 20.

Cele zece porunci.

Și au grăit Domnul toate cuvintele acestea zicând:

2. Eu sunt Domnul Dumnezeul tău cel ce te-am scos pre tine din pământul Eghipetului, din casa robiei.

3. Să nu ai alți dumnezei afară de mine.

4. Să nu-ți faci ție chip cioplit, nici asemănarea vreunui lucru din câte sunt în cer sus, și din câte sunt pre pământ jos, și din câte sunt în ape supt pământ.

5. Să nu te închini acelora și să nu slujești lor; că eu sunt Domnul Dumnezeul tău, Dumnezeu râvnitor, cel ce răsplătesc păcatele părinților în fii până la al treilea și până la al patrulea neam, celor ce mă urăsc pre mine.

6. Și fac milă până la a mia neam celor ce mă iubesc pre mine și păzesc poruncile mele.

7. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, că nu va iertà Domnul pre cel ce va luà numele lui în deșert.

8. Adu-ți aminte de ziua Sâmbetei să o sfințești pre ea.

9. Șase zile lucrează și fă toate lucrurile tale.

10. Iar ziua a șaptea este sâm-

13. Evr. 12, 18, 20. *15*. Imp. 21, 4. *17*. 2 lega, 4, 11. *20*. Neemia 9, 13. *21*. 33, 20.

20. *2*. 2 lege 5, 6; Osie 13, 4. *3*. Is. Navi 24, 14. *4*. Lev. 26, 1; 2 lege 4, 16; 5, 8. *5*. 34, 7; 23, 24; Ps. 96, 6. *6*. Luc. 1, 50. *7*. Lev. 24, 16; 19, 12; 2 lege 5, 11; Mat. 5, 33. *8*. 23, 12; 31, 14; 35, 2; 2 lege 5, 12; [illegible]

băta Domnului Dumnezeului tău, să nu faci într'aceea nici un lucru, nici tu şi feciorul tău şi fata ta, sluga ta şi slujnica ta, boul tău, înjugătorul tău şi tot dobitocul tău, şi streinul cel ce lăcueşte cu tine.

11. Că în şase zile au făcut Dumnezeu cerul şi pământul şi marea şi toate câte sunt într'însele, şi în ziua a şaptea au odihnit; pentru aceea au binecuvântat Dumnezeu ziua a şaptea şi au sfinţit-o pre ea.

12. Cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta, ca să-ţi fie ţie bine şi să trăeşti mult pre pământul cel bun, care Domnul Dumnezeul tău ţi-l dă ţie.

13. Să nu ucizi.

14. Să nu preacurveşti.

15. Să nu furi.

16. Să nu mărturiseşti strâmb asupra vecinului tău mărturie mincinoasă.

17. Să nu pofteşti femeia aproapelui tău, să nu pofteşti casa vecinului tău, nici ţarina lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici înjugătorul lui şi nici o vită a lui şi nici câte sunt ale aproapelui tău.

18. Şi tot poporul vedeà glasul şi luminile şi sunetul trâmbiţii şi muntele fumegând, şi spăimântându-se tot poporul, a stătut departe.

19. Şi a zis către Moisì: grăeşte tu nouă, şi să nu grăiască către noi Dumnezeu, ca nu cumvà să murim.

20. Şi a zis lor Moisì: îndrăzniţi, că pentru ca să vă ispitească pre voi, au venit Dumnezeu la voi, ca să fie frica lui întru voi, ca să nu păcătuiţi.

21. Şi stà poporul departe, şi Moisì a intrat în negura unde erà Dumnezeu.

22. Şi au zis Domnul către Moisì: acestea vei zice casei lui Iacov, şi vei spune fiilor lui Israil: voi aţi văzut că din cer am grăit către voi.

23. Să nu vă faceţi vouă dumnezei de argint şi dumnezei de aur; să nu vă faceţi vouă înşi-vă.

24. Altar de pământ să-mi faceţi mie, şi să puneţi preste dânsul arderile cele de tot ale voastre, şi jertfele cele de mântuire ale voastre şi oile şi viţeii voştri, în tot locul unde voiu numì numele meu acolo, şi voiu venì la tine şi te voiu binecuvântà.

25. Iar de vei face mie altar de piatră, să nu-l zideşti din pietre cioplite, pentrucă ai pus cuţitul tău pre ele şi s'au pângărit.

26. Să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu descoperi urâciunea ta pre dânsul.

CAP. 21.

Rânduelì pentru casnici şi pentru ucideri.

Şi acestea sunt îndreptările, care le vei pune înaintea lor.

2. De vei cumpărà rob evreu, şase ani să slujiască ţie; iar în al şaptelea an îl vei lăsà pre el în dar.

3. Iar de va venì el singur, singur va ieşì; iar de va intrà şi femeia împreună cu dânsul, va ieşì şi femeia lui.

4. Iar de va da lui femeie stăpânul, şi va naşte lui femeia feciori şi fete, femeia şi pruncii vor fi ai stăpânului său, numai el singur va ieşì.

5. Iar de va răspunde robul, zicând: iubesc pre stăpânul meu şi pre femeie şi pruncii mei, nu mă voiu duce slobod.

6. Să-l aducă pre el stăpânul lui la judecata lui Dumnezeu, şi atunci să-l aducă pre el la uşă pe prag, şi

---

12. Lev. 19, 3; 2 lege 5, 16; Mat. 15, 4; Efes 6, 2. *13.* 21, 12; Mat. 5, 21. *14.* Lev. 18, 20; Mat. 5, 27. *15.* Lev. 19, 11. *16.* 23, 1; 2 lege 19, 16. *17.* 2 lege 5, 21; Rom. 7, 7;

23. 34, 17. *24.* 27, 1, 8; 29, 42. *25.* 2 lege 27, 5; Is. Navi 8, 31.
21. *2* Num. 25, 39; 2 lege 15, 19. *3.* Ierem.

să-i găurească stăpânul lui urechia cu sula, și îi va slujì lui în veci.

7. Iar de-și va vinde cinevà fata roabă de casă, nu va ieșì cum ies slujnicile.

8. Iar de nu va plăceà stăpânului său aceea pre care nu ș'a încredinfat-o, o va lăsà pre ea slobodă; iar la neam strein nu are voie să o vânză, pentrucă o umilește pre ea.

9. Iar de ar încredința-o pre ea feciorului său, după dreptatea fetelor va face ei.

10. Iar de va luà pre alta de hrană și de cele ce se cuvin ei și pentru haine și pentru petrecerea ei, să nu o păgubească.

11. Iar de nu va face ei aceste trei, va ieșì în dar fără de argint.

12. Iar de va lovì cinevà pre altul și va murì, cu moarte să se omoare.

13. Iar de nu va fi din voie, ci Dumnezeu l-au dat în mâinile lui, davoiu ție loc în care să fugă ucigașul.

14. Iar de se va apucà cinevà să omoare pre vecinul său cu vicleșug și va fugì la altar, dela altarul meu să-l iei să-l omori.

15. Cel ce bate pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să se omoare.

16. Cel ce va grăì de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să se omoare.

17. Cel ce va furà pre cinevà din fiii lui Israil și cu deasila îl va vinde și se va aflà într'aceasta, cu moarte să se omoare.

18. Iar de se vor certà doi oameni, și va lovì unul pre altul cu piatră au cu pumnul, și nu va murì, și va zăceà în pat,

19. De se va sculà omul și va umblà afară cu toiag, nevinovat va fi cel ce l-a lovit, fără numai vremea cât a zăcut și leacurile va plătì.

20. Iar de va lovì cinevà pre robul său sau pre roaba sa cu toiag, și va murì de mâinile lui, cu judecată se va pedepsì.

21. Iar de va trăì o zi sau două, nu se va pedepsì, pentrucă argint al lui este.

22. Iar de se vor sfădì doi bărbați și vor lovì pre femeia ce are în pântece, și va ieșì pruncul ei neînchipuit, cu gloabă să se globească, cât va poftì bărbatul femeii, va dà după cerere vrednic.

23. Iar de va fi pruncul închipuit, va dà suflet pentru suflet.

24. Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

25. Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

26. Iar de va lovì cinevà ochiul robului său sau ochiul roabei sale și-l va orbì, slobozi să-i lase pre ei pentru ochiul lor.

27. Iar de va zdrobì dintele robului său sau dintele roabei sale, va slobozì pre ei pentru dintele lor.

28. Iar de va împunge taurul bărbat sau femeie și va murì, cu pietre se va ucide taurul, și nu se vor mâncà cărnurile lui; iar stăpânul taurului nevinovat va fi.

29. Iar de va fi fost vre un taur împungător mai 'nainte de ieri și de alaltăieri, și vor spune stăpânului lui, și nu-l va închide pre dânsul, și va omorî bărbat sau femeie, taurul cu pietre să se omoare, și stăpânul lui încă să moară.

30. Iar de se va pune lui preț să se răscumpere, va da răscumpărare pentru sufletul său, cât vor cere de la el.

31. Iar de va împunge fecior sau

---

12. 20, 13; Fac. 9, 6; Lev. 24, 17; Num. 35, 16. *13.* Num. 35, 6; 2 Lege 19, 2; Is. Navi 20. 2. *16.* 2 Lege 27. 16; Mat. 15, 4. 17. [illegible]

24. [illegible]

fată, după dreptatea aceasta vor face lui.

32. Iar de va împunge taurul rob sau roabă, treizeci de drahme de argint va da stăpânului lor, şi taurul cu pietre să se omoare.

33. De va deschide cinevà groapă sau va săpà groapă în piatră, şi nu o va acoperì, şi va cădeà înlăuntru acolo viţel sau asin,

34. Stăpânul groapei va plătì, argint va dà stăpânului lor, iar stârvul al lui va fi.

35. Iar de va împunge taurul cuivà pre taurul vecinului şi va murì, vor vinde taurul cel viu şi vor împărţì argintul lui, şi taurul cel mort îl vor împărţì.

36. Iar de va fi ştiut că este taurul împungător mai dinnainte de ieri şi de alaltăieri, şi vor fi spus stăpânului lui şi nu-l va ţineà închis, va plătì taur pentru taur, iar stârvul va fi al lui.

CAP. 22.

Pedeapsa pentru furtişag şi alte păcate.

De va furà cinevà viţel sau oaie, şi o va junghià sau o va vinde, cinci viţei să plătiască pentru viţel, şi patru oi pentru oaie.

2. Iar de va aflà cinevà pre fur săpând şi bătându-l va murì, nu se va omorî.

3. Iar de va face aceasta după ce va răsărì soarele, vinovat este, pentru moarte cu moarte va murì. Iar de nu va aveà ce să întoarcă pentru furtişag, el să se vânză.

4. Iar de se va prinde şi se va aflà în mâna lui furtişagul viu, dela asin până la oaie îndoite să le plătiască.

5. Iar de va paşte cinevà ţarină sau vie, şi va lăsà vita sa să pască ţarina altuia, să plătească din ţarina sa după rodul ei; iar de va paşte toată ţarina, cele mai bune din ţarina sa şi cele mai bune din viea sa va plătì.

6. Iar de va ieşi foc şi va aflà mărăcini, şi va arde clăi sau spice sau ţarină, le va plătì cel ce a aprins focul.

7. Iar de va da cinevà vecinului său argint sau unelte spre păstrare, şi se vor furà din casa omului, de se va aflà furul, va plătì îndoit.

8. Iar de nu se va aflà furul, va venì domnul casii înnaintea lui Dumnezeu, şi va jurà cu adevărat cum că el n'a făcut vicleşug întru toate uneltele vecinului său, asupră-i toată strâmbătatea grăită.

9. Şi pentru viţel şi pentru asin, şi pentru oaie şi pentru haină, şi pentru tot lucrul pierdut de care se pârăşte, de va jurà înnaintea lui Dumnezeu va merge judecata amândurora şi cel ce se va prinde prin Dumnezeu, va plătì îndoit vecinului său.

10. Iar de va da cinevà vecinului său asin sau viţel sau oaie sau ori ce vită să-l păzească, şi se va stricà sau va murì sau se va robì şi nimenea nu va ştì,

11. Va jurà înnaintea lui Dumnezeu cum că el n'a făcut vicleşug, ca să aibă parte ori în ce vită a deaproapelui, şi aşà va primì stăpânul lui, şi el nu va plătì.

12. Iar de se va furà dela el, îl va plătì stăpânului lui.

13. Iar de se va prinde de hiare, îl va duce la uşă, şi nu-l va plătì.

14. Iar de va cere cinevà cevà de acestea dela vecin, şi se va stricà sau va murì sau se va robì, şi stăpânul nu va fi cu dânsul, îl va plătì.

15. Iar de va fi stăpânul cu dânsul, nu-l va plătì; şi de va fi năimit, se va socotì lui în simbria lui.

16. Iar de va înşelà cinevà fecioară

nelogodită şi se va culcà cu ea, cu zestre să o înzestreze pre ea lui-şi femeie.

17. Iar de cumvà ferind se va ferì, şi nu va vreà tatăl ei să o deà pre ea lui femeie, va plătì el tatălui ei argint după cum este zestrea fecioarelor.

18. Pre vrăjitori să nu-i lăsaţi să trăiască.

19. Tot cel ce se culcă cu dobitoc, cu moarte să îi omorâţi pre ei.

20. Cel ce jertfeşte dumnezeilor, cu moarte să piară, fără numai Domnului.

21. Şi pre cel nemernic să nu-l chinuiţi, nici să-l întristaţi, pentrucă şi voi aţi fost nemernici în pământul Eghipetului.

22. La nici o văduvă şi la nici un sărac să nu-i faceţi rău.

23. Iar de vei asuprì pre ei cu rău, şi strigând ei se vor plânge către mine, cu auzul voiu auzì glasul lor.

24. Şi mă voiu aprinde cu mânie, şi voiu omorî pre voi cu sabia, şi vor fi femeile voastre văduve şi fiii voştri săraci de părinţi.

25. Iar de vei da împrumut argint fratelui celui sărac, care este lângă tine să nu-l sileşti, să nu-i pui camătă asupră.

26. Iar de vei luà zălog haina vecinului mai înnainte de apusul soarelui, să o dai înnapoi lui.

27. Pentrucă aceasta este acoperemântul lui, numai această haină are el, cu care îşi acopere goliciunea sa, în ce va dormì? De va strigà către mine, voiu auzì pre el, că milostiv sunt.

28. Pre Dumnezei să nu-i vorbeşti de rău, şi pre mai marele poporului tău să nu-l grăeşti de rău.

29. Pârga ariei şi a teascului tău să nu întârzii ale da. Cele întâi născute ale fiilor tăi vei da mie.

30. Aşà vei face cu viţelul tău şi cu oaia ta şi cu înjugătorul tău, şapte zile vor fi supt mumă-sa, iar în ziua a opta îl vei da mie.

31. Şi bărbaţi sfinţi veţi fi mie, şi carnea cea ruptă de hiară să nu o mâncaţi, ci câinelui o veţi aruncà pre ea.

CAP. 23.

Despre sărbători.

Să nu primeşti cuvânt deşert, să nu te uneşti cu cel strâmb ca să fii mărturie strâmbă.

2. Să nu fii cu cei mai mulţi spre rău, să nu te adaogi cu mulţimea a te abate cu cei mai mulţi, ca să abaţi judecata.

3. Şi de cel sărac să nu-ţi fie milă la judecată.

4. Iar de vei întâlnì boul vrăjmaşului tău sau înjugătorul lui rătăcind, să-l întorci să-l dai lui.

5. Şi de vei vedeà înjugătorul vrăjmaşului tău căzut subt sarcina lui, să nu-l treci, ci să o ridici împreună cu el.

6. Să nu abaţi judecata săracului când se judecă.

7. De tot cuvântul strâmb să te fereşti, pre cel nevinovat şi pre cel drept să nu-l omori, şi să nu îndreptezi pre cel necurat pentru daruri.

8. Şi daruri să nu ei, că darurile orbesc ochii celor ce văd, şi strică cuvintele cele drepte.

9. Şi pre cel nemernic să nu-l în-

---

18. Lev. 19, 31; 20, 27. *19.* Lev. 18, 23. *20.* Lev. 19, 4; 2 Lege 17, 3. *21.* 23, 9; Lev. 19, 33; 2 Lege 10, 18, 19. *22.* Isaia 1, 17. *23.* Zahar 7, 10. *25.* Lev. 25, 36; 2 Lege 24, 10. *26.* 2 Lege 24, 12. *28.* Ecles. 10. 20: *29.* 13, 2; Lev. 27, 26; Num. 3, 13. *30.* 23, 19; 34, 19; Lev. 22, 27; Iezech. 44, 3. *31.* Lev. 22, 8; Iezech. 44, 31.

23. *1.* 20, 16; 2 Lege 19, 16. *4.* 2 Lege 22, 1. 4: Fap. Ap. 6. 27. *6.* 2 Lege 23, 1[illegible]

văluiţi nici să-l necăjiţi, că voi ştiţi sufletul nemernicului, că voi nemernici eraţi în pământul Eghipetului.

10. Şase ani vei semănà pământul tău şi vei adunà roadele lui;

11. Iar în al şaptelea an îi vei face odihnă şi-l vei lăsà nelucrat, şi vor mâncà săracii neamului tău, iar rămăşiţele le vor mâncà hiarele câmpului; aşà vei face cu viea ta şi cu măslinetul tău.

12. In şase zile să faci lucrurile tale, iar în ziua a şaptea vei odihnì, ca să se odihnească boul tău şi înjugătorul tău, şi ca să răsufle fiul slujnicii tale şi nemernicul.

13. Toate câte am grăit către voi păziţi-le, şi numele dumnezeilor streini să nu le pomeniţi, nici să se auză din gura voastră.

14. Trei vremi ale anului serbaţi mie.

15. Sărbătoarea azimilor căutaţi să o păziţi, şapte zile veţi mâncà azimă după cum ţi-am poruncit ţie pe vremea lunii cei dintâiu, pentrucă într'aceea ai ieşit din Eghipet, să nu te arăţi înnaintea mea deşert.

16. Şi vei face sărbătoarea secerişului roadelor celor dintâiu a lucrurilor tale, care vei semănà în ţarina ta. Şi sărbătoarea săvârşitului la ieşirea anului, când aduni lucrurile cele din ţarina ta.

17. In trei vremi ale anului se va arătà toată partea bărbătească înnaintea Domnului Dumnezeului tău, căci când voi scoate neamurile dela faţa ta şi voiu lărgì hotarele tale, nu va poftì nimenea pământul tău.

18. Să nu jertfeşti pre dospit sânge din jertfa mea, nici să rămână grăsimea sărbătorei mele până dimineaţa.

19. Pârga roadelor celor dintâiu a pământului tău vei aduce în casa Domnului Dumnezeului tău, să nu fierbi mielul în laptele mumei lui.

20. Şi iată eu trimiţ pre îngerul meu înaintea feţii tale, ca să te păzească pre cale, ca să te ducă în pământul care l-am gătit ţie.

21. Ia aminte de tine însuţi şi ascultă de dânsul, şi nu-i fii necredincios lui, pentrucă nu se va lăsà el după tine, că numele meu este preste dânsul.

22. De vei ascultà cu auzul glasul meu şi vei face toate câte voiu poruncì eu vouă şi vei păzì legătura mea, veţi fi mie popor ales din toate neamurile, pentrucă al meu este pământul, şi voi veţi fi mie preoţie împărătească şi neam sfânt. Aceste cuvinte vei grăì fiilor lui Israil: de veţi auzì cu auzul glasul meu şi veţi face toate câte voiu zice ţie, vrăjmaşi voiu fi vrăjmaşilor tăi, şi împrotivnic împrotivnicilor tăi.

23. Pentrucă va merge îngerul meu, carele te va povăţuì pre tine şi te va duce la Amorei şi Hetei şi Ferezei şi Hananei şi Gherghesei şi Evei şi Ievusei, şi-i voiu sfărâmà pre ei.

24. Să nu te închini dumnezeilor lor, nici să slujeşti lor, să nu faci după faptele lor; ci stricând să strici capiştile lor, şi zdrobind să zdrobeşti stâlpii lor.

25. Şi să slujeşti Domnului Dumnezeului tău, şi voiu binecuvântà pâinea ta şi vinul tău şi apa ta, şi voiu depărtà slăbiciunea dela voi.

26. Nu va fi neroditor nici sterp pre pământul tău, numărul zilelor tale plinind voiu plinì.

27. Şi voiu trimite frica povaţă ţie, şi voiu îngrozì toate neamurile a-

10. Lev. 25, 3. *11.* Lev. 25, 4. *12.* Eşire 20, 8; 31, 15. *13.* Is. Navi 23, 7. *14.* 2 Lege 16, 16. *15.* 12, 15; 13, 4; 34, 18; Lev. 23, 5. *16.* Lev. 23, 34. *17.* 34, 23; 2 Lege 16, 16.

20. 33, 2; 32, 34. *22.* 2 Lege 7, 12. *23.* 32,

supra cărora mergi tu, şi voiu face pre toţi împrotivnicii tăi să fugă.

28. Şi voiu trimite viespi înnaintea ta, şi voiu scoate pre Amorei şi pre Evei şi pre Hananei şi pre Hetei dela tine.

29. Nu voiu scoate pre ei într'un an, ca să nu se pustiască pământul, şi să se înmulţească asupra ta hiarele pământului.

30. Cu încetul voiu scoate pre ei dela tine, până te vei înmulţì tu, şi vei moştenì pământul.

31. Şi voiu pune hotarele tale de la marea Roşie până la marea Filistenilor, şi dela pustiu până la rîul cel mare al Eufratului; şi voiu da în mâinile voastre pre cei ce şed pre pământul acela, şi voiu scoate pre ei dela tine.

32. Să nu faci cu ei, nici cu dumnezeii lor legătură.

33. Şi să nu lăcuiască în pământul tău, ca să nu te facă să păcătueşti împrotiva mea, că de vei slujì dumnezeilor lor, aceştia vor fi ţie piedecă.

CAP. 24.

Moisì se suie a doua oară pre muntele Sinai

Şi lui Moisì au zis: sui-te la Domnul tu şi Aaron şi Nadav şi Aviud şi şaptezeci din bătrânii lui Israil, şi se vor închinà de departe Domnului.

2. Şi se va apropià Moisì singur către Dumnezeu; iar ei nu se vor apropià, şi poporul nu se va suì împreună cu ei.

3. Şi a mers Moisì, şi povestì poporului toate cuvintele lui Dumnezeu şi îndreptările, şi a răspuns tot poporul cu un glas, zicând: toate cuvintele care le-au grăit Domnul, vom face şi le vom ascultà.

4. Şi a scris Moisì toate cuvintele Domnului, şi mânecând Moisì de dimineaţă a zidit jertfelnic subt munte, şi douăsprezece pietre pentru cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.

5. Şi a trimis pre tinerii fiilor lui Israil, şi au adus arderi de tot, şi au jertfit viţei jertfă de mântuire Domnului Dumnezeu.

6. Şi luând Moisì jumătate din sânge l-a turnat într'un clondir; iar jumătate l-a turnat preste jertfelnic.

7. Şi luând cartea legii a cetit-o în auzul poporului, şi ei au zis: toate câte au grăit Domnul, vom face şi vom ascultà.

8. Şi luând Moisì sângele a stropit poporul, şi a zis: iată sângele legăturei, care au făcut Domnul cu voi pentru toate cuvintele acestea.

9. Şi s'au suit Moisì şi Aaron şi Nadav şi Aviud şi şaptezeci din bătrânii lui Israil.

10. Şi au văzut locul unde au stătut Dumnezeul lui Israil, şi cele de subt picioarele lui ca un lucru de cărămidă de sapfir, şi ca chipul tăriei cerului senin.

11. Şi din cei aleşi ai lui Israil nu s'a despărţit nici unul, şi s'au arătat în locul lui Dumnezeu, şi au mâncat şi au băut.

12. Şi au zis Domnul către Moisì: sui-te la mine în munte şi stai acolo, şi voiu da ţie table de piatră, legea şi poruncile care le-am scris, ca să le pun lege lor.

13. Şi sculându-se Moisì şi Isus cel ce stà lângă el, s'au suit în muntele lui Dumnezeu.

14. Şi bătrânilor au zis: aşteptaţi în linişte aici, până când ne vom

---

28. 2 Lege 7, 20; Is. Navi 24, 12. *31.* Num. 34, 2. *32.* 34, 12, 15; 2 Lege 7, 2. *33.* 34, 12, 13.
24. *3.* Eşire 19, 8.

6. Evrei 9, 19. *7.* Eşire 19, 8. *8.* Evrei 9, 20. *10.* Isaia 1, 26; 6, 1; 1 Tim. 6, 16 ℣℣. 2 Cor. 3, 3.

înnapoià la voi, şi iată Aaron şi Or cu voi, de se va întâmplà cuivà judecată, să meargă la ei.
15. Şi s'au suit Moisì şi Isus în munte, şi a acoperit norul muntele.
16. Şi s'a pogorît slava lui Dumnezeu pre muntele Sinaii, şi l-a acoperit pre el norul şase zile, şi a chemat Domnul pre Moisì în ziua a şaptea din mijlocul norului.
17. Şi erà chipul slavei Domnului, ca un foc ce arde pre vârful muntelui înnaintea fiilor lui Israil.
18. Şi a intrat Moisì în mijlocul norului, şi s'a suit în munte; şi a fost acolo în munte patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi.

CAP. 25.

Rânduelí pentru cortul Mărturiei.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
2. Grăeşte fiilor lui Israil: strângeţi mie pârgă dela toţi cărora le va păreà în inima lor să deà de bună voie, şi veţi strânge dela ei pârga mea.
3. Şi aceasta este pârga care veţi strânge dela dânşii: aur, argint şi aramă,
4. Şi vânăt şi mohorît şi roşu îndoit, şi mătase răsucită şi păr de capră.
5. Şi piei de berbece roşite şi piei vinete şi lemne neputrezitoare şi pietre de sardiu.
6. Şi untdelemn pentru lumină, aromate pentru untuldelemn al ungerii şi pentru tămâie cu bună mireasmă.
7. Şi pietre de sardiu şi pietre de săpat la umărar şi la haina cea până la călcâie.
8. Şi vei face mie lăcaş sfânt, şi mă voiu arătà între voi.

17. 2 Lege 4, 24, 9, 3. *18.* 34, 28; 2 Lege 9, 9, 18; Mat. 4, 2.
25 *2.* 35. 5 *6.* 35. 28. *7.* 28. 4. *8.* 35, 11.

9. Şi vei face mie după toate câte-ţi voiu arătà în munte, chipul cortului şi chipul tuturor vaselor lui, aşà vei face.
10. Şi vei face sicriul mărturiei din lemne neputrezitoare, de doi coţi şi jumătate de lung, şi de un cot şi jumătate de lat, şi de un cot şi jumătate de înalt.
11. Şi-l vei poleì cu aur curat pe dinlăuntru, şi pe dinafară îl vei poleì, şi vei face lui zimţi de aur suciţi împrejur.
12. Şi vei face lui patru verigi de aur, şi le vei pune pre cele patru cornuri ale lui, două verigi pre o margine, şi alte două pre a doua margine.
13. Şi vei face drugi de lemne neputrezitoare, şi le vei poleì cu aur curat.
14. Şi vei băgà drugi în verigile cele din cornurile sicriului, ca să se ridice sicriul cu ele.
15. In verigile sicriului vor fi drugii neclintiţi.
16. Şi vei pune înlăuntru în sicriu mărturiile, care voiu da ţie.
17. Şi vei face acoperemântul împăcării de aur vărsat curat de doi coţi şi jumătate de lung, şi de un cot şi jumătate de lat.
18. Şi vei face doi Heruvimi de aur turnaţi, şi vei pune pre ei de amândouă laturile acoperemântului împăcării.
19. Şi se vor face un Heruvim de o parte şi un Heruvim de cealaltă parte a acoperemântului împăcării.
20. Şi vei face pre aceşti doi Heruvimi pre amândouă marginile, Heruvimii vor fi cu aripile întinse deasupra, umbrind cu aripele lor preste acoperemântul împăcării, şi feţele lor una către alta, către acoperemântul împăcării vor fi feţele

9. Evr. 9, 2. *10.* 37, 1. *17.* 35, 12; 37, 6. *18.* 37, 7. *20.* 37, 9.

Heruvimilor, și vei pune acoperemântul împăcării preste sicriu deasupra.
21. Și în sicriu vei pune mărturiile, care voiu da ție.
22. Și mă voiu face cunoscut ție de acolo. Și-ți voiu grăì ție deasupra acoperemântului împăcării dintre cei doi Heruvimi, cari sunt preste sicriul mărturiei, și toate câte voiu poruncì ție către fiii lui Israil.
23. Și vei face masă de lemn neputrezitor, de doi coți de lungă, și de un cot de lată, și de un cot și jumătate de înaltă.
24. Și o vei poleì cu aur curat, și vei face ei zimți de aur suciți împrejur, și vei face ei cunună de un lat de mână prin prejur.
25. Și vei face zimț sucit împrejurul cununei.
26. Și vei face patru verigi de aur, și vei pune verigile pre patru părți ale picioarelor ei subt cunună.
27. Și vor fi verigile toarte drugilor, ca să ridice cu ele masa.
28. Și vei face drugii de lemne neputrezitoare, și îi vei poleì cu aur curat, și se va ridicà cu dânșii masa.
29. Și vei face blidele ei și cățuile și vase de turnat și paharele, întru care vei turnà cu ele, de aur curat le vei face pre ele.
30. Și vei pune pre masă pâinele punerii înnainte, pururea înnaintea mea.
31. Și vei face sfeșnic de aur curat bătut să faci sfeșnicul, fusul lui și ramurile și scafele și merișoarele și florile dintr'însul să fie.
32. Șase ramuri să iasă de pre laturile lui: trei ramuri ale sfeșnicului dintr'o lature, și trei ramuri ale sfeșnicului din laturea cealaltă.
33. Și trei scafe făcute ca nucușoarele, într'o ramură merișor și crin; așà și la cele șase ramure care ies din sfeșnic.
34. Și în sfeșnic patru scafe făcute ca nucușoarele, în fiecare ramură merișoarele și florile ei.
35. Merișorul subt cele două ramuri dintr'însul, și merișor subt cele patru ramuri dintr'însul; așà la cele șase ramuri care ies din sfeșnic, și în sfeșnic patru scafe făcute ca nucușoarele.
36. Merișoarele și ramurile dintr'însul să fie turnate tot din aur curat.
37. Și vei face lui șapte candele, și-i vei pune feștilile și vor luminà dintr'o față.
38. Și mucările lui și tăvițile lui din aur curat le vei face.
39. Toate vasele acestea un talant de aur curat.
40. Vezi să faci toate după chipul, care s'au arătat ție în munte.

CAP. 26.

Facerea cortului.

Și vei face cortul din zece covoare de mătase răsucită, și cu vânăt și cu mohorît și cu roșu împletită ca Heruvimii, lucru de țesător să le faci pre ele.
2. Lungul unui covor de douăzeci și opt de coți, și lățimea unui covor de patru coți, să fie un covor, o măsură va fi la toate covoarele.
3. Și cinci covoare se vor țineà unul de altul, și celelalte cinci covoare se vor ținеà iar unul de altul.
4. Și vei face lor chiotori vinete la marginea unui covor de o parte la împreunare, și așà vei face la marginea covorului dinafară la împreunarea a doua.
5. Și cincizeci de chiotori vei face la covor, și cincizeci de chiotori vei

21. 26, 34; Evrei 9, 4. *22.* 30, 6, 36; Num. 7, 89. *23.* 35, 13; 37, 10. *24.* 37, 11. *29.* 37, 16. *30.* 40, 21. *31.* 35, 14; 37, 17.

36. 37, 21. *37.* 40, 23. *38.* 37, 23 și 24. *39.* Fap. Ap. 7, 44. *40.* 26, 30; Evr. 8, 5. 26. *1.* 36, 7. *2.* 36, 8. *4.* 36, 10, *5.* 36, 14.

face de o parte a covorului, ca să se lege cu celalt covor stând unul către altul față în față.

6. Și vei face cincizeci de copci de aur, și vei împreunà un covor cu altul cu copcile, și va fi un cort.

7. Și vei face coperișuri de păr acoperemânt preste cort, unsprezece coperișuri să le faci.

8. Lungimea unui acoperiș să fie de treizeci de coți, și de patru coți să fie lățimea unui acoperiș, aceeași măsură va fi la cele unsprezece acoperișuri.

9. Și vei împreunà cinci acoperișuri într'un loc, și șase acoperișuri într'un loc, și vei îndoì acoperișul al șaselea în fața cortului.

10. Și vei face cincizeci de chiotori la marginea unui acoperiș, care va fi la mijlocul împreunării, și cincizeci de chiotori vei face pre marginea acoperișului, ce se împreună cu al doilea.

11. Și vei face cincizeci de verigi de aramă, și vei împreunà verigile din chiotori, și vei împreunà acoperișurile, și vor fi unul.

12. Și vei pune de desupt ce trece din acoperișurile cortului, jumătate ce trece din acoperișuri vei acoperì ce trece din acoperișurile cortului, cu acestea vei acoperì dinnapoia cortului.

13. Un cot dintr'o parte, un cot din cealaltă parte ce prisosește din acoperișuri, din lungimea acoperișurilor cortului va fi de acoperit preste coastele cortului de o parte și de cealaltă parte, ca să-l acopere.

14. Și vei face acoperemânt cortului din piei de berbece roșite, și preste acestea deasupra acoperemânturi din piei vinete.

15. Și vei face stâlpi cortului din lemne neputrezitoare.

16. De zece coți să faci un stâlp, și de un cot și jumătate lățimea unui stâlp.

17. Două gardine la un stâlp stând una către alta, așà să faci la toți stâlpii cortului.

18. Și vei face stâlpi cortului douăzeci de stâlpi despre partea cea de către miazănoapte.

19. Și patruzeci de piulițe de argint să faci la cei douăzeci de stâlpi, două piulițe la un stâlp de amândouă capetele lui, și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

20. Și în partea a doua cea de către austru, douăzeci de stâlpi.

21. Și patruzeci de piulițe ale lor de argint, două piulițe la un stâlp de amândouă capetele lui, și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

22. Și dinnapoia cortului despre partea cea de către mare vei face șase stâlpi.

23. Și doi stâlpi vei face la unghiurile cortului dindărăt.

24. Și vor fi deopotrivă de jos, și întru una se vor împreunà, și vor fi întocma din capete cu o împreunare; așà vei face la amândouă unghiurile întocma să fie.

25. Și vor fi opt stâlpi și șasesprezece piulițe de argint, două piulițe la un stâlp și două piulițe la alt stâlp de amândouă capetele lui.

26. Și să faci zăvoare din lemne neputrezitoare, cinci zăvoare la un stâlp de o parte a cortului,

27. Și cinci zăvoare la al doilea stâlp al cortului, și cinci zăvoare la stâlpul dindărăt al părței cortului de către mare.

28. Și zăvorul cel din mijloc, prin mijlocul stâlpilor să se petreacă de o parte până la cealaltă parte.

29. Și stâlpii să-i fereci cu aur,

6. 36, 11. *7.* 36, 12. *10.* 36, 14. *14.* 36, 16. *15.* 36, 17.

21. 36, 21. *22.* 36, 22. *24.* 36, 25. *25.* 36, 26. *26.* 36, 27. *27.* 36, 28. *28.* 36, 30. *29.* 36, 31.

și verigile în care vei băgà zăvoarele, să le faci de aur, și zăvoarele să le poleești cu aur.

30. Și vei ridicà cortul după chipul, care s'a arătat ție în munte.

31. Și vei face catapeteazma din vânăt și din mohorît, și din roșu răsucit și din mătase răsucită.

32. Să o faci pre ea cu Heruvim, și să o pui pre patru stâlpi neputrezitori poleiți cu aur și capetele lor de aur, și învelitorile lor patru de argint.

33. Și vei pune catapeteazma pre stâlpi; și după catapeteazmă vei băgà sicriul mărturiei, și catapeteazma va despărțì vouă între sfânta, și între sfânta sfintelor.

34. Și cu catapeteazma vei acoperì sicriul mărturiei în sfânta sfintelor.

35. Și vei pune masa dinafară de catapeteazmă, și sfeșnicul în fața mesii despre partea cortului cea de către miazăzi, și masa o vei pune despre partea cortului cea de către miazănoapte.

36. Și vei face ușii perdea din acoperemânt vânăt și mohorît, și roșu sucit și de mătase răsucită, lucru de împestritor.

37. Și vei face perdelii cinci stâlpi de lemne neputrezitoare; și-i vei poleì cu aur și căpătâele lor de aur, și vei vărsà lor cinci piulițe de aramă.

CAP. 27.

Altarul jertfelor și împrejmuirea cortului.

Și să faci altar de lemne neputrezitoare de cinci coți de lung și de cinci coți de lat, cu patru unghiuri să fie altarul și de trei coți înălțimea lui.

2. Și vei face coarne în cele patru unghiuri, dintr'însul să fie coarnele, și le vei acoperì cu aramă.

3. Și vei face cunună altarului și acoperemântul lui și paharele lui și furculițele lui și vatra lui și toate vasele lui, le vei face de aramă.

4. Și să faci lui grătar de aramă în chip de mreajă, și vei face grătarului patru verigi de aramă în cele patru cornuri.

5. Și le vei pune subt grătarul jertfelnicului din jos, și va fi grătarul până la jumătatea altarului.

6. Și vei face altarului drugi de lemne neputrezitoare, și-i vei ferecà cu aramă.

7. Și vei băgà drugi în verigi, și să fie drugi la amândouă capetele altarului, ca să-l poată ridicà pre dânsul.

8. Scobit de scânduri îl vei face, după cum ți s'a arătat în munte, așà să-l faci.

9. Și vei face curte cortului despre partea cea de către austru, pânzele curții de mătase răsucită, lungi de o sută de coți de o parte.

10. Și stâlpii lor douăzeci, și piulițele lor douăzeci de aramă, și verigile lor și arcurile lor de argint.

11. Așà și în partea cea de către miazănoapte pânzele de o sută de coți de lungi, și stâlpii lor douăzeci și piulițele lor douăzeci de aramă, și verigile lor și arcurile stâlpilor și piulițele lor ferecate cu argint.

12. Iară lățimea curții despre apus pânza de cincizeci de coți, și stâlpii lor zece, și temeiurile lor zece.

13. Și lățimea curții de către răsărit pânza de cincizeci de coți, și stâlpii lor zece, și temeiurile lor zece.

30. 25, 40; Fap. Ap 7, 44. *32.* 36, 34. *33.* 36, 35; 40, 3; Evr. 9, 3. *34.* 25, 21; Evr. 9, 5. *35.* 40, 20, 22. *36.* 36, 35.
27. *1.* 20, 24; 35, 16; 38, 1.

2. 38, 2. *4.* 38, 4. *8.* 20, 24; 38, 7. *9.* 38, 9.

14. Şi de cincisprezece coţi înălţimea pânzelor de o parte; stâlpii lor trei, şi piuliţele lor trei.
15. Şi de cealaltă parte cincisprezece coţi de înalte pânzele, stâlpii lor trei, şi piuliţele lor trei.
16. Şi perdeaua porţii curţii de douăzeci de coţi de înalt, vânăt şi mohorît şi roşu împletit, şi mătase răsucită cu împestrituri de croitor, stâlpii lor patru, şi temeiurile lor patru.
17. Toţi stâlpii curţii împrejur ferecaţi cu argint, şi capetele lor de argint, şi temeiurile lor de aramă.
18. Iar lungimea împrejmuirii de o parte şi de alta de câte o sută de coţi, şi lărgimea de o parte şi de alta de câte cincizeci de coţi, şi înălţimea de cinci coţi, fiind de mătase răsucită, şi piuliţele stâlpilor de aramă.
19. Şi toate vasele şi toate uneltele şi ţăruşii curţii, de aramă.
20. Şi tu porunceşte fiilor lui Israil să aducă ţie untdelemn de masline fără drojdii, curat, ales pentru candelă, ca să arză lumină totdeauna în cortul mărturiei dinafară de catapeteasma ce este preste sicriul legii.
21. Şi o va aprinde Aaron şi fiii lui de seara până dimineaţa înnaintea Domnului, lege veşnică întru neamurile voastre dela fiii lui Israil.

CAP. 28.

Veşmintele sfinţite.

Şi tu adu la tine pre Aaron fratele tău şi pre fiii lui şi din fiii lui Israil, ca să-mi fie mie preoţi: Aaron şi Nadav şi Aviud şi Eliazar şi Itamar fiii lui Aaron.
2. Şi vei face veşmânt sfânt lui Aaron fratelui tău spre cinste şi mărire.
3. Şi tu grăeşte tuturor celor cu cuget înţelept, pre cari i-am umplut de duhul înţelepciunei şi al înţelegerii, şi vor face veşmânt sfânt lui Aaron pentru sfinţire, cu care să-mi preoţească mie.
4. Şi acestea sunt veşmintele care vor face: pieptar şi umărar şi haină până la călcâie şi haină strălucită şi mitră şi brâu, şi vor face veşminte sfinte lui Aaron şi fiilor lui, ca să preoţească mie.
5. Şi ei vor luà fir de aur şi vânăt şi mohorît şi roşu şi mătase.
6. Şi vor face umărarul de mătase toarsă, lucru ţesut de împestritor.
7. Două umărare vor fi lui ţiindu-se unul de altul de amândouă părţile atârnate.
8. Şi ţesătura umărarelor care este într'însul după lucrul dintr'însa, va fi de aur curat, de vânăt, de mohorît, de roşu tors şi de mătase răsucită.
9. Şi vei luà două pietre, pietre de smaragd, şi vei săpà în ele numele fiilor lui Israil.
10. Şase nume pe o piatră, şi celelalte şase nume pe a doua piatră, după neamurile lor.
11. Lucru de meşteşug în piatră, săpătură de pecete vei săpà amândouă pietrele pre numele fiilor lui Israil.
12. Şi vei pune amândouă pietrele preste umerii umărarului, pietre de pomenire sunt fiilor lui Israil; şi va purtà Aaron numele fiilor lui Israil înnaintea Domnului preste amândoi umerii săi, pomenire pentru ei.
13. Şi vei face pavăze de aur curat.
14. Şi vei face două lănţişoare de aur curat amestecate cu flori, lucru împletit, şi vei pune lănţişoarele împletite preste pavăze pre umerii lor dinnainte.

---

15. 38, 15. *16.* 35, 18. *17.* 35, 19. *20.* Lev. 24, 2. *21.* 30, 21.
28. *1.* 6, 23. *2.* 35, 19.

4. 25, 7; 39, 1. *7.* 39, 2; 39, 4. *8.* 39, 5. *9.* 39, 5.

15. Și vei face Engolpion de judecăți, lucru de țesător, după cum s'a făcut umărarul să-l faci din aur și din vânăt, și din mohorît și din roșu sucit, și din mătase răsucită îl vei face.

16. In patru unghiuri va fi îndoit de o palmă de lung și de o palmă de lat.

17. Și vei țese într'însul țesături de piatră cu patru rânduri, un rând de pietre va fi sardiu, topaz și smaragd un rând.

18. Și al doilea rând Antracs și Sapfir și Iaspis.

19. Și al treilea rând Lighiriu, Ahatis și Ametist.

20. Și al patrulea rând Hrisolit și Viriliu și Onih, acoperite cu aur și legate cu aur să fie după rândul lor.

21. Și pietrele să fie după numele fiilor lui Israil douăsprezece înnaintea Domnului, pre amândoui umerii lui douăsprezece după numele lor, după neamurile lor, săpături de peceți, fiecăruia după nume, să fie douăsprezece seminții.

22. Și vei face preste Engolpion lănțișoare împletite lucru de sârmă de aur curat.

23. Și va purtà Aaron numele fiilor lui Israil în Engolpionul judecății pre piept, când va intrà în sfânta, pomenire înnaintea lui Dumnezeu.

24. Și vei pune pre Engolpionul judecății lănțișoarele cele împletite, pre amândouă părțile Engolpionului le vei pune.

25. Și cele două pavăze le vei pune pre amândoui umerii umărarului de către față.

26. Și vei pune pre Engolpionul judecății arătarea și adevărul, și va fi pre pieptul lui Aaron când va intrà în sfânta înnaintea Domnului, și va purtà Aaron judecățile fiilor lui Israil pre piept înnaintea Domnului pururea.

27. Și vei face haină până la călcâie tot de vânăt.

28. Și va fi gura ei dintr'însa în mijloc, având guler împrejurul gurii, lucru țesut, împletitura țesută dintr'însa ca să nu se spintece.

29. Și vei face pre marginea hainii din jos ca niște rodii mici, de rodii înfloriți, de vânăt și mohorît, și de roșu sucit și de mătase răsucită pre marginea hainii împrejur.

30. Și într'acestași chip rodii mici de aur și clopoței în mijlocul lor prin prejur, după fiecare rodie de aur clopoțel, și floare pre marginea hainei prin prejur.

31. Și va fi când va slujì Aaron, ascultat va fi glasul lui, când va intrà în sfânta înnaintea Domnului, și când va ieșì, ca să nu moară.

32. Și vei face tablă de aur curat, și vei săpà într'însa chip de pecete, sfințire Domnului.

33. Și vei pune preste ea vânăt sucit, și va fi pe mitră în partea ei dinnainte, și va fi pe fruntea lui Aaron.

34. Și va purtà Aaron păcatele celor ce au adus jertfe, ori câte vor sfințì fiii lui Israil, a toată darea sfintelor lor, și va fi pe fruntea lui Aaron pururea primită lor înnaintea Domnului.

35. Și legăturile hainelor de mătase, și vei face mitră de Vison, și brâu vei face lucru împestrit.

36. Și fiilor lui Aaron vei face haine și brâne, și chidare vei face lor spre cinste și spre mărire.

37. Și vei îmbrăcà cu acestea pre Aaron fratele tău și pre fiii lui după dânsul, și vei unge pre ei, și vei desăvârșì mâinile lor, și vei sfințì pre ei ca să fie mie preoți.

---

15. 39, 7. *17.* 39, 8. *22.* 39, 13. *24.* Lev. 8, 8. *26.* Lev. 8, 8; 2 Lege 33, 8.

27. 39, 21. *30.* 39, 24; Sirah. 45, 11. *32.* 39, 29; Lev. 8, 9. *33.* 29, 6. *35.* 39, 27. *36.* 29, 9. *37.* Lev. 8, 12.

38. Şi vei face lor iote de in să acopere goliciunea trupului lor, de la brâu până la coapse să fie.

39. Şi va purtà Aaron şi fiii lui acestea, când vor intrà în cortul mărturiei sau când vor merge să slujească la altarul din sfânta, şi nu vor aduce preste sine păcat, ca să nu moară. Lege veşnică lui şi seminţiei lui după dânsul.

CAP. 29.

Sfinţirea preoţilor.

Şi acestea sunt, care vei face lor; vei sfinţi pre dânşii, ca să slujiască ei mie.

2. Vei luà din boi un viţel şi doi berbeci curaţi, şi pâini azime frământate în untdelemn, şi turte nedospite unse cu untdelemn, de făină aleasă de grîu să le faci pre ele.

3. Şi să le pui într'o coşniţă, şi le vei aduce în coşniţă şi viţelul şi cei doi berbeci.

4. Şi pre Aaron şi pre fiii lui vei aduce la uşile cortului mărturiei, şi vei spălà pre ei cu apă.

5. Şi luând veşmintele, vei îmbrăcà pre Aaron fratele tău cu haina cea până jos şi umărarul şi Engolpionul; şi vei împreunà Engolpionul cu umărarul.

6. Şi vei pune mitra pre capul lui, şi vei pune tabla sfinţenii pe mitră.

7. Şi vei luà din untuldelemn al ungerii, şi vei turnà pre capul lui, şi vei unge pre dânsul.

8. Şi pre fiii lui vei aduce, şi vei îmbrăcà pre ei cu hainele, şi vei încinge pre ei cu brânele.

9. Şi vei pune lor chidarile, şi vor fi preoţi mie în veac, şi vei săvârşi mâinile lui Aaron şi mâinile fiilor lui.

10. Şi vei aduce un viţel la uşile cortului mărturiei, şi vor pune Aaron şi fiii lui mâinile pre capul viţelului înnaintea Domnului la uşile cortului mărturiei.

11. Şi vei junghià viţelul înnaintea Domnului la uşile cortului mărturiei.

12. Şi vei luà din sângele viţelului, şi vei pune pe coarnele altarului cu degetul tău; iar celalt sânge îl vei turnà tot, la marginea altarului jos.

13. Şi vei luà toată grăsimea ce este pre pântece, şi prapurul ficatului şi amândoui rărunchii şi seul cel de preste ei, şi le vei pune pre altar.

14. Iar cărnurile viţelului şi pielea şi balega le vei arde cu foc afară de tabără, că pentru păcat este.

15. Şi vei luà un berbece, şi Aaron şi fiii lui vor pune mâinile lor pre capul berbecelui.

16. Şi vei junghià berbecele, şi luând sângele vei turnà pe altar împrejur.

17. Şi berbecele îl vei face bucăţele, şi vei spălà maţele şi picioarele cu apă, şi le vei pune deasupra bucăţelelor împreună cu capul.

18. Şi vei aduce berbecele tot pre altar, ardere de tot Domnului întru miros de bună mireasmă, jertfă Domnului este.

19. Şi vei luà al doilea berbece, şi va pune Aaron şi fiii lui mâinile lor pre capul berbecelui.

20. Şi-l vei junghià şi vei luà din sângele lui, şi vei pune pre vârful urechii cei drepte a lui Aaron şi pre vârful mâinei cei drepte şi pre vârful piciorului celui drept şi pre vârfurile urechilor celor drepte a fiilor lui, şi pre vârfurile mâinilor drepte şi pre vârfurile picioarelor drepte.

21. Şi vei luà din sângele care

29. *2.* Lev. 9, 2. *4.* 40, 12, 13. *6.* 28, 33; 39, 29; Lev. *7.* 30, 25, 30. *9.* 28, 26, 27. *10.* Lev. 8, 14.

11. Lev. 1, 3. *13.* Lev. 3, 3. *14.* Lev. 4, 11, 12; 8, 14; Evr. 13, 11. *15.* Lev. 8, 18. *17.* Lev. 8, 19. *18.* 8, 20, 21.

este pre altar şi din untuldelemn al ungerii, şi vei stropì preste Aaron şi pre veşmântul lui, şi preste fiii lui şi preste veşmintele fiilor lui împreună cu dânsul, şi se va sfinţì el şi haina lui şi fiii lui şi hainele fiilor lui cu dânsul; iar sângele berbecelui îl vei turnà pre altar împrejur.

22. Şi vei luà dela berbece grăsimea lui şi grăsimea care acopere pântecele şi prapurul ficatului şi rărunchii amândoi, şi grăsimea cea de preste ei şi armul cel drept, că este săvârşire aceasta.

23. Şi o pâine din cele cu untuldelemn, şi o turtă din coşniţa azimelor celor puse înnaintea Domnului.

24. Şi vei pune toate pre mâinile lui Aaron şi pre mâinile fiilor lui, spre aducere osebită Domnului.

25. Şi le vei luà pre ele din mâinile lor, şi le vei aduce pre altarul arderii de tot întru miros de bună mireazmă înnaintea Domnului, jertfă este Domnului.

26. Şi vei luà pieptul din berbecele săvârşirei, care este a lui Aaron, şi-l vei osebì pre el osebire înnaintea Domnului, şi va fi ţie parte.

27. Şi vei sfinţì pieptul cel osebit şi armul cel osebit, care s'a luat din berbecele săvârşirei dela Aaron şi dela fiii lui.

28. Şi va fi lui Aaron şi fiilor lui lege veşnică dela fiii lui Israil, că este aceasta osebire şi luare din jertfele cele de mântuire ale fiilor lui Israil, luare Domnului,

29. Şi haina sfintei, care este a lui Aaron va fi fiilor lui după dânsul, să se ungă ei întru acelea, şi să se săvârşească mâinile lor.

30. Şapte zile se va îmbrăcà cu aceea preotul, care din fiii lui Israil în locul lui va intrà în cortul mărturiei să slujească în cele sfinte.

31. Şi vei luà berbecele săvârşirei, şi vei fierbe cărnurile în loc sfânt.

32. Şi vor mâncà Aaron şi fiii lui cărnurile berbecelui şi pâinile cele din coşniţă, şi lângă uşile cortului mărturiei le vor mâncà pre ele.

33. Intru care s'au sfinţit întru dânsele, ca să se săvârşească mâinile lor, să-i sfinţească pre ei, şi cei de alt neam să nu mănânce dintr'însele, pentrucă sunt sfinte.

34. Iar de va rămâneà din cărnurile jertfei săvârşirei şi din pâine până dimineaţa, vei arde acelea cu foc şi nu se vor mâncà, că sfinţire sunt.

35. Şi vei face lui Aaron şi fiilor lui aşà după toate câte am poruncit ţie, în şapte zile vei săvârşì mâinile lor.

36. Şi viţelul cel pentru păcat îl vei face în ziua curăţeniei, şi vei curăţì altarul când te vei sfinţì tu pre el, şi-l vei unge ca să-l sfinţeşti.

37. Şapte zile vei curăţì altarul şi-l vei sfinţì şi va fi altarul Sfânta Sfintelor, tot cel ce se va atinge de altar se va sfinţì.

38. Şi acestea sunt cele ce vei face pre altar: doi miei curaţi de câte un an în toate zilele pre altar necurmat, jertfă necurmată.

39. Un miel vei face dimineaţa, şi al doilea miel vei face seara.

40. Şi a zecea parte de făină curată frământată cu untdelemn aşezat, a patra parte dintr'un hin, şi turnare de vin a patra parte dintr'un hin la un miel.

41. Şi mielul al doilea îl vei face seara după jertfa cea de dimineaţă şi după turnarea lui, vei face spre miros de bună mireazmă jertfă Domnului.

42. Jertfa cea necurmată întru nea-

22. Lev. 3, 3; 8, 16. *24.* Lev. 8, 26. *25.* 3, 5; Lev. 8, 27. *26.* Lev. 8, 28; 10, 14. *27.* Num. 6, 20. *29.* Lev. 16, 32.

32. Lev. 8, 31; 24, 9; Mat. 12, 4. *33.* Lev. 22, 10. *38.* Num. 28, 3. *42.* 20, 24.

murile voastre înnaintea Domnului la uşile cortului mărturiei, întru care mă voiu arătà acolo ca să grăesc ție.
43. Şi voiu poruncì acolo fiilor lui Israil, şi mă voiu sfinţì întru slava mea.
44. Şi voiu sfinţì cortul mărturiei şi altarul şi pre Aaron şi pre fiii lui voiu sfinţì, ca să preoţească mie.
45. Şi mă voiu chemà întru fiii lui Israil, şi voiu fi lor Dumnezeu.
46. Şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, cel ce i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, să mă chem lor, şi să fiu lor Dumnezeu.

CAP. 30.

Altarul Tămâierei.

Şi vei face mie altar de tămâiere din lemne neputrezitoare, şi-l vei face de un cot de lung, şi de un cot de larg.
2. In patru unghiuri va fi, şi de doi coţi de înalt, dintr'însul vor fi coarnele lui.
3. Şi-l vei poleì cu aur curat, grătioara lui şi păreţii lui împrejur şi coarnele lui, şi vei face lui cunună de aur împletită împrejur.
4. Şi două verigi de aur curat vei face lui subt cununa cea împletită a lui, de amândouă laturile vei face într'amândouă coastele, şi să fie încleştaţi drugii, ca să-l ridice cu ei.
5. Şi vei face drugi de lemne neputrezitoare, şi-i vei ferecà cu aur.
6. Şi-l vei pune în faţa catapeteazmei, care este preste sicriul mărturiilor, întru care mă voiu arătà eu ţie acolo.
7. Şi va tămâià preste dânsul Aaron tămâie tocmită măruntă dimineaţa, dimineaţa când va tocmì luminile, va tămâià preste dânsul.
8. Şi când va aprinde Aaron lumina seara, va tămâià preste dânsul tămâiere neîncetată pururea înnaintea Domnului întru neamurile lor.
9. Şi nu veţi aduce pre el altă tămâie, aducere de jertfă şi turnare să nu turnaţi preste dânsul.
10. Şi se va rugà Aaron preste coarnele lui odată în an din sângele curăţeniei păcatelor iertării, odată în an va curăţì pre el în neamurile lor, Sfânta Sfintelor este Domnului.
11. Şi au grăit Domnul către Moisì zicând:
12. De vei luà numărul fiilor lui Israil, când vei cercetà pre ei, şi vor da fiecare răscumpărare pentru sufletul său Domnului, nu va fi întru ei cădere, când se vor numărà.
13. Şi aceasta este, care vor da cei ce se vor numărà, jumătate de didrahmă, care este după didrahma cea sfântă, douăzeci de bani didrahma; iar jumătate de didrahmă dare Domnului.
14. Tot care vine la număr dela douăzeci de ani şi mai sus, va da dare Domnului.
15. Cel bogat nu va adaoge, şi cel sărac nu va împuţinà din jumătate de didrahmă a da dare Domnului, să se roage pentru sufletele voastre.
16. Şi vei luà argintul cel dat de la fiii lui Israil, şi-l vei da la lucrul cortului mărturiei, şi va fi fiilor lui Israil pomenire înnaintea Domnului, ca să se milostivească spre sufletele voastre.
17. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
18. Fă spălătoare de aramă, şi căpătâiul ei de aramă, ca să fie de

30. *2.* 37, 10; 40, 5. *4.* 37, 11. *6.* 25, 22. *7.* 40, 25.

9. Lev. 10, 1. *10.* Evr. 9, 7 şi 25. *12.* Num. 1, 2; 26, 2. *13.* Lev. 27, 25; Num. 3, 47; 18, 16; Iezech. 45, 12. *18.* 35, 16; 38, 8; 40, 27 şi 29.

spălat, și o vei pune între cortul mărturiei și între altar.

19. Și vei turnà într'însa apă, și-și vor spălà Aaron și fiii lui dintr'însa mâinile și picioarele cu apă.

20. Când vor intrà în cortul mărturiei se vor spălà cu apă, și nu vor murì, sau când vor intrà la altar să slujească și să aducă arderi de tot Domnului, când vor intrà în cortul mărturiei se vor spălà cu apă, ca să nu moară.

21. Și va fi lor lege veșnică, lui și seminției lui după dânsul.

22. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

23. Și tu ià mirosuri de floare de smirnă aleasă cinci sute de sicli, și de scorțișoară mirositoare jumătate atâta două sute cincizeci, și de trestie mirositoare două sute cincizeci,

24. Și de casia cinci sute de sicli de cei sfinți, și untdelemn de masline un hin.

25. Și vei face aceasta untdelemn ungere sfântă, mir mirositor cu meșteșugul făcătorului de mir, untuldelemn, ungere sfântă va fi.

26. Și vei unge din el cortul mărturiei și sicriul mărturiei,

27. Și toate vasele lui, și sfeșnicul și toate vasele lui, și altarul tămâierii și altarul arderilor de tot, și toate vasele lui.

28. Și masa și toate vasele ei, și spălătoarea și căpătâiul ei.

29. Și le vei sfințì pre ele, și vor fi sfinte sfinților, tot cel ce se va atinge de ele se va sfințì.

30. Și pre Aaron și pre fiii lui vei unge, și vei sfințì pre ei, ca să preoțească mie.

31. Și vei grăì fiilor lui Israil, zicând: untuldelemn unsoare de ungere sfânt va fi acesta vouă, întru neamurile voastre.

32. Pe trupul omenesc să nu se ungă, și după tocmeala aceasta să nu vă faceți vouă asemenea, că sfânt este și sfințenie va fi vouă.

33. Ori care va face asemenea și ori care va da dintr'însul la altul de neam strein, va pierì din poporul său.

34. Și au zis Domnul către Moisì: ià ție mirosuri stactie, onih, halvan mirositor și tămâie curată, una cât alta să fie.

35. Și vor face dintr'acestea tămâie mirositoare, lucru tocmit de făcător de mir, amestecat, curat, lucru sfânt.

36. Și vei tăià dintr'acestea mărunt, și vei pune împreajma mărturiilor în cortul mărturii de unde mă voiu arătà ție de acolo. Sfântă sfinților va fi vouă tămâia.

37. După tocmirea aceasta să nu vă faceți vouă înșivă, că va fi vouă sfințenie Domnului.

38. Ori cine va face asemenea, ca să se mirosească cu aceea, va pierì din poporul său.

CAP. 31.

Meșterii cortului. Serbarea Sâmbetei și Tablele Legii.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Iată am chemat anume pre Veseleil feciorul lui Urie fiul lui Or din neamul lui Iuda.

3. Și l-am umplut de Duhul cel Dumnezeesc al înțelepciunii, și al înțelegerii, și al științii întru tot lucrul să cugete.

4. Și să fie mai mare preste meșteri, și să lucreze aurul și argintul și arama și vânătul și moho-

21. 27, 21. *25.* 29, 7. *27.* 40, 9.
30. 29, 7.

35. 40, 25. *36.* Num. 7, 49.
31. *2.* 35, 30; 36, 1. *3.* 1 Imp. 7, 14.
4. 35, 31, 32.

rîtul și tortul cel roșu și mătasea cea răsucită.
5. Și la lucrarea pietrilor și la lucrurile cioplirei lemnelor, să lucreze după toate lucrurile.
6. Și eu l-am dat pre el și pre Eliav fiul lui Ahisamah din neamul lui Dan, și la tot cel înțelept cu inima am dat înțelepciune, și vor face toate câte am poruncit ție.
7. Cortul mărturiei și sicriul legii și acoperemântul împăcărei, care este preste dânsul, și gătirea cortului.
8. Și altarul tămâierei și masa și toate vasele ei, și sfeșnicul cel curat și toate vasele lui.
9. Și spălătoarea și temeiul ei.
10. Și veșmintele cele de slujbă ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui spre a-mi slujì mie.
11. Și untuldelemn al ungerii, și tămâia cea pregătită pentru sfânta, după toate câte am poruncit ție, vor face.
12. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:
13. Și tu poruncește fiilor lui Israil, zicând: vedeți și păziți sâmbetele mele, că semn este între mine și între voi întru neamurile voastre, ca să cunoașteți că eu sunt Domnul cel ce vă sfințesc pre voi.
14. Și păziți sâmbăta, că sfântă este aceasta Domnului și vouă; cela ce o va spurcà pre aceasta cu moarte se va omorî, tot cel ce va lucrà într'însa va pierì sufletul acela din norodul său.
15. Șase zile vei lucrà; iar a șaptea zi este sâmbătă, odihnă sfântă Domnului; ori cine va lucrà în ziua a șaptea, cu moarte se va omorî.
16. Și vor păzì fiii lui Israil sâmbetele, spre a le ține pre ele în neamurile lor.
17. Legătură veșnică între mine și între fiii lui Israil, semn este veșnic, că în șase zile au făcut Domnul cerul și pământul, și în ziua a șaptea au încetat și s'au odihnit.
18. Și au dat lui Moisì îndată ce au încetat a-i grăì în muntele Sinaii, două table ale mărturiei, table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu.

CAP. 32.

Vițelul cel de aur.

Și văzând norodul că a întârziat Moisì a se pogorî din munte, s'a adunat poporul la Aaron, și a zis lui: scoală-te și ne fă nouă dumnezei, carii să meargă înnaintea noastră, că Moisì omul acela care ne-a scos pre noi din pământul Eghipetului, nu știm ce i s'a întâmplat.
2. Și le-a zis lor Aaron: luați cerceii cei de aur din urechile femeilor voastre și a fetelor, și-i aduceți la mine.
3. Și a luat tot norodul cerceii cei de aur, carii erau în urechile femeilor lor, și i-a adus la Aaron.
4. Și i-a luat din mâinile lor, și i-a închipuit în tipar, și a făcut vițel turnat, și a zis: aceștia sunt dumnezeii tăi Israile, carii te-au scos din pământul Eghipetului.
5. Și văzând Aaron, a zidit jertfelnic înnaintea lui, și a strigat Aaron, zicând: mâine este sărbătoare Domnului.
6. Și mânecând a doua zi a făcut arderi de tot, și a adus jertfă de mântuire, și a șezut norodul de a mâncat și a băut, și s'a sculat să joace.
7. Și au grăit Domnul către Moisì,

5. 35, 33. *6.* 36, 2. *7.* 35, 11, 12, 19. *10.* 28, 1; 35, 19; 39, 42. *13.* 20, 8. *14.* 20, 8; 35, 2 Ezechil 20, 12. *15.* Eșire 23, 12.

17. Fac. 2, 2. *18.* 32, 16; 2 lege 9, 10.
32. *1.* Filip. 7, 40. *4.* Ps. 105, 19, 20. *5.* Ozie 7, 5. *6.* 1. Cor. 10, 7. *7.* 2 Lege 9, 12.

zicând: mergi degrab de te pogoară
de aici, că fărădelege a făcut noro-
dul tău, pre care l-ai scos din pă-
mântul Eghipetului.
8. S'a abătut curând din calea ca-
re ai poruncit lor, şi şi-a făcut lor
viţel, şi s'a închinat lui, şi a jertfit
lui, şi a zis:
9. Aceştia sunt dumnezeii tăi I-
sraile, carii te-au scos din pământul
Eghipetului.
10. Şi acum lasă-mă, ca mâniin-
du-mă cu iuţime asupra lor să-i
pierz pre ei, şi te voiu face pre tine
neam mare.
11. Şi s'a rugat Moisì înnaintea
Domnului Dumnezeu, şi a zis: pen-
tru ce Doamne te mânii cu iuţime
pre norodul tău, pre care l-ai scos
din pământul Eghipetului cu putere
mare şi cu braţul tău cel înalt?
12. Ca nu cumvà să grăiască Eghip-
tenii, zicând: cu vicleşug i-a scos pre
ei să-i ucigă în munţi, şi să-i piarză
pre ei de pre pământ; opreşte iuţi-
mea mâniei tale, şi te îmblânzeşte
spre răutatea norodului tău.
13. Adu-ţi aminte de Avraam şi
de Isaac şi de Iacov robii tăi, că-
rora te-ai jurat pre tine însuţi, şi
ai grăit către ei, zicând: înmulţi-
voiu sământa voastră ca stelele ce-
rului de multă, şi tot pământul a-
cesta care ai zis să-l dai seminţii
lor, şi să-l ţie în veci.
14. Şi s'au îmblânzit Domnul, des-
pre răutatea ce au zis să facă noro-
dului său.
15. Şi întorcându-se Moisì s'a po-
gorît din munte, având în mâini cele
două table ale legii; lespezi de pia-
tră scrise pe amândouă părţile, de-
oparte şi de cealaltă parte erau
scrise.
16. Şi tablele lucrul lui Dumne-
zeu erau, şi scrisoarea, scrisoarea
lui Dumnezeu săpată în lespezi.
17. Şi auzind Isus glasul noro-
dului strigând, a zis către Moisì:
glas de războiu este în tabără.
18. Iar Moisì a zis: nu este glas
de ostaşi tari, nici glas de oameni
slabi carii fug, ci glas de oameni
beţi auz eu.
19. Şi apropiindu-se de tabără a
văzut viţelul şi horele, şi mâniin-
du-se cu iuţime Moisì, a aruncat din
mâinile sale amândouă tablele, şi
le-a sfărâmat subt munte.
20. Şi luând viţelul care făcuse,
l-a ars în foc, şi l-a măcinat mă-
runt, şi l-a presărat pe apă, şi a
adăpat cu el pre fiii lui Israil.
21. Şi a zis Moisì către Aaron:
ce ţi-a făcut norodul acesta, de ai
adus preste ei păcat mare?
22. Şi a zis Aaron către Moisì:
nu te mânià doamne, că tu ştii cum
este norodul acesta când se por-
neşte.
23. Că a zis mie: fă-ne nouă dum-
nezei, carii să meargă înnaintea noa-
stră, că Moisì omul acela care ne-a
scos pre noi din pământul Eghipe-
tului, nu ştim ce i s'a întâmplat.
24. Şi am zis lor: la cine este aur
adunaţi-l, şi l-a adunat şi l-a dat
mie, şi l-am aruncat în foc şi a ie-
şit viţelul acesta.
25. Şi văzând Moisì norodul cum
s'a risipit, că-i risipise pre ei Aaron
spre bucurie neprietenilor lor.
26. A stătut Moisì în uşa taberii,
şi a zis: cine este al Domnului să
vie la mine, şi s'au adunat la el
toţi fiii lui Levì.
27. Şi le-a zis lor: acestea zice
Domnul Dumnezeul lui Israil: pu-
neţi fiecare sabia s'a pre coapsă,
şi mergeţi dela o poartă până la
cealaltă poartă prin tabără, şi uci-

10. Fac. 32, 26. *11.* Num. 14, 13; Ps. 105, 23. *12.* Num. 14, 16, 19. *13.* Fac. 22, 17; 15, 7. *15.* 2 Lege 9, 15. *16.* 31, 18; 2 Lege 9, 10.

20. 2 Lege 9, 21.

deţi fiecare pre fratele său, pre vecinul său şi pre aproapele său.
28. Şi au făcut fiii lui Levì după cum le-a poruncit lor Moisì, şi au căzut din norod în ziua aceea ca la trei mii de oameni.
29. Şi le-a zis lor Moisì: astăzi v'aţi umplut mâinile voastre Domnului fiecare întru fiul şi întru fratele său, ca să se deà preste voi binecuvântare.
30. Iar a doua zi a zis Moisì către norod: voi aţi săvârşit păcat mare, şi acum mă voiu suì către Dumnezeu, ca să mă rog pentru păcatul vostru.
31. Şi s'a înnapoiat Moisì la Domnul, şi a zis: rogu-mă Doamne, păcătuit-a norodul acesta păcat mare, făcându-şi lui dumnezei de aur.
32. Şi acum de vei să ierţi lor păcatul, iartă-l; iar de nu, şterge-mă pre mine din cartea ta, care ai scris.
33. Şi au zis Domnul către Moisì: pre cei ce au păcătuit înnaintea mea, îi voiu şterge pre ei din cartea mea.
34. Iar acum mergi, şi povăţueşte pre poporul acesta la locul care ţi-am zis ţie, iată îngerul meu va merge înnaintea feţii tale; iar în ziua care voiu socotì, voiu aduce preste ei pedeapsă pentru păcatul lor.
35. Şi au bătut Domnul pre norod pentru facerea viţelului, care l-a făcut Aaron.

CAP. 33.

Moisì se roagă pentru popor. Doreşte să vază slava Domnului.

Şi au zis Domnul către Moisì: mergi de aici tu şi norodul tău pre care l-ai scos din pământul Eghipetului, şi du-te la pământul care m'am jurat lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacob, zicând: seminţiei voastre voiu da pământul acesta.
2. Şi împreună voiu trimite pre îngerul meu înnaintea ta, şi va scoate pre Amoreu şi pre Heteu şi pre Ferezeu şi pre Ghergheseu şi pre Eveu şi pre Evuşeu şi pre Hananeu.
3. Şi te voiu duce în pământul din care curge lapte şi miere, că nu mă voiu suì împreună cu tine, că eşti norod tare la cerbice, să nu te pierz pre cale.
4. Şi auzind norodul acest cuvânt, rău a plâns cu lacrimi şi n'a mai pus nimeni podoabă pre dânsul.
5. Şi au zis Domnul către Moisì: grăeşte fiilor lui Israil: voi popor greu la cerbice, vedeţi să nu aduc eu preste voi altă bătae, şi voiu pierde pre voi, acum dar luaţi-vă hainele măririlor voastre şi podoaba, şi voiu arătà cele ce voiu face ţie.
6. Şi şi-au scos fiii lui Israil podoaba lor şi îmbrăcămintea la muntele Horiv.
7. Şi luând Moisì cortul său l-a întins afară departe de tabără, şi s'a chemat cortul mărturiei; şi tot cel ce chemà pre Domnul, ieşeà la cort afară de tabără.
8. Iar când Moisì ieşeà la cortul cel afară de tabără, stà tot norodul uitându-se fiecare dela uşa cortului său, şi se uità după el când mergeà Moisì, până ce intrà el în cort.
9. Şi după ce intrà Moisì în cort, se pogorà stâlpul cel de nor şi stà la uşa cortului, şi grăià Moisì.
10. Şi vedeà tot norodul stâlpul cel de nor stând la uşa cortului, şi stând tot norodul se închinà fiecare dela uşa cortului său.
11. Şi au grăit Domnul către Moisì faţă la faţă, ca şi cum ar grăì cineva către prietenul său; şi-l trimeteà la tabără, iar Isus feciorul lui Navì tânărul sluga lui, nu ieşeà din cort.
12. Şi a zis Moisì către Domnul:

34. 23, 20, 23; 14, 19.

33. *2.* 23, 20; 2 Lege 7, 22. *3.* Eşire 3, 8; 2 Lege 9, 13. *10.* Num. 12, 8.

iată tu zici mie, povăţueşte pre norodul acesta, şi nu mi-ai arătat pre cine vei să trimiţi împreună cu mine, şi tu mi-ai zis: te ştiu pre tine mai mult decât pre toţi, şi har ai la mine.
13. Deci de am aflat har înnaintea ta, arată-te mie însuţi de faţă să te văz, ca să aflu har înnaintea ta, şi ca să cunosc că neamul acesta este poporul tău.
14. Şi i-au zis lui Domnul: eu însumi voiu merge înnaintea ta, şi te voiu odihnì.
15. Şi a zis către dânsul: de nu vei merge tu însuţi împreună cu noi, să nu mă scoţi pre mine de aici.
16. Şi cum se va şti adevărat că am aflat har înnaintea ta, eu şi norodul tău, fără numai de vei merge tu împreună cu noi? Şi mă voiu mărì eu şi norodul tău mai mult decât toate neamurile, câte sunt pre pământ.
17. Şi au zis Domnul către Moisì: şi acest cuvânt al tău care l-ai grăit, voiu face, că ai aflat har înnaintea mea, şi te ştiu pre tine mai mult decât pre toţi.
18. Şi a zis: arată mie slava ta.
19. Şi au zis: eu voiu merge înnaintea ta cu slava mea, şi voiu chemà cu numele meu, Domnul înnaintea ta, şi voiu miluì de cine 'mi va fi milă, şi nu mă voiu îndurà de cine nu 'mi va fi milă.
20. Şi au zis: nu vei puteà vedeà faţa mea, că nu va vedeà omul faţa mea, şi să fie viu.
21. Şi au zis Domnul: iată loc la mine, şi vei stà pe piatră.
22. Şi când va trece slava mea, te voiu pune în fereastra pietrii, şi voiu acoperì cu mâna mea preste tine până ce voiu trece.
23. Şi voiu da la o parte mâna mea, şi atunci vei vedeà dosul meu; iar faţa mea nu se va arătà ţie.

CAP. 34.

Alte table ale legii.

Şi au zis Domnul către Moisì: cioplește două table de piatră ca şi cele dintâiu, şi te suie la mine în munte, şi voiu scrì pre table cuvintele ce erau pre tablele cele dintâiu pe care le-ai sfărâmat.
2. Şi te găteşte dimineaţă, şi te vei suì pre muntele Sinai, şi vei stà înnaintea mea acolo pre vârful muntelui.
3. Şi nimenea să nu se suie cu tine, şi nimenea să nu se ivească în tot muntele; iar oile şi boii, să nu pască aproape de muntele acela.
4. Şi cioplit-a Moisì două table de piatră ca şi cele dintâiu, şi mânecând de dimineaţă s'a suit în muntele Sinai, după cum i-au poruncit Domnul, şi a luat Moisì cele două lespezi de piatră.
5. Şi s'au pogorît Domnul în nor, şi a stătut Moisì înnaintea lui, şi a chemat numele Domnului.
6. Şi când au trecut Domnul înnaintea lui, a strigat: Domnul Dumnezeu îndurat, şi milostiv, îndelung răbdător, şi mult milostiv, şi adevărat.
7. Cel ce păzeşte dreptatea şi face milă la mii, cel ce şterge fărădelegile şi nedreptăţile şi păcatele, şi nu curăţeşte pre cel vinovat, cel ce aduce fărădelegile părinţilor preste fii şi preste fiii fiilor, preste al treilèa şi al patrulea neam.
8. Şi grăind Moisì s'a plecat pre pământ, şi s'a închinat,
9. Şi a zis: de am aflat har înnaintea ta, să meargă Domnul îm-

13. 34, 9; Ps. 102, 7. *16.* 2 Lege 4, 6. *17.* 2 Tim. 2, 19. *19.* Ioan 1, 14; Rom. 9, 15. *20.* 19, 21; Jud. 13, 22. *22.* 34, 5, 6. *23.* 1 Tim. 6, 16.

34. *1.* 2 Lege 10, 1. *3.* 19, 12. *5.* 33, 22. *6.* Ps. 102, 8; Num. 14, 18. *7.* 2 Lege 5, 10; Eşire 20, 5; Ier. 32, 18. *9.* 33, 13, Fac. 18, 3.

preună cu noi, că norodul este tare la cerbice, și vei luà tu păcatele noastre și fărădelegile noastre, și vom fi ai tăi.

10. Și au zis Domnul către Moisì: iată eu pui ție legătură înnaintea a tot poporul tău, face-voiu lucruri mărite, care nu s'au făcut în tot pământul și în tot neamul, și va vedeà poporul întru carii ești tu, lucrurile Domnului, că minunate sunt cele ce voiu face eu ție.

11. Ia aminte toate câte poruncesc ție. Iată eu scoț dinaintea voastră pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezeu și pre Heteu și pre Eveu și pre Ghergheseu și pre Ievuseu.

12. Ia aminte, ca nu cumvà să pui legătură cu cei ce șed pre pământul întru care intri, ca să nu se facă piedecă întru voi.

13. Capiștele lor să le dărâmați, și stâlpii lor să-i zdrobiți, și desișurile lor să le tăiați, și chipurile dumnezeilor lor să le ardeți în foc.

14. Că nu vă veți închinà la alți dumnezei, că Domnul Dumnezeu nume râvnit, Dumnezeu râvnitor este.

15. Ca nu cumvà să pui legătură cu lăcuitorii din acel pământ, și vor curvì după dumnezeii lor, jertfind dumnezeilor lor, și te vor chemà și vei mâncà din jertfele lor.

16. Și vei luà din fetele lor pentru fiii tăi, și din fetele tale vei da feciorilor lor, și vor curvì fetele tale după dumnezeii lor, și vor curvì feciorii tăi după dumnezeii lor.

17. Și dumnezei turnați să nu faci ție.

18. Și sărbătoarea azimilor să o păzești; șapte zile vei mâncà azime, după cum am poruncit ție la vreme în luna cea dintâiu, pentrucă în luna cea dintâiu ai ieșit din Eghipet.

19. Toată partea bărbătească ce deschide pântecele, a mea va fi, întâiu născutul vacei, și întâiu născutul oii;

20. Iar întâiu născutul asinei vei răscumpărà cu oaie; și de nu-l vei răscumpărà, vei da prețul lui; tot cel întâiu născut al fiilor tăi vei răscumpărà, să nu te arăți înnaintea mea deșert.

21. Șase zile lucrează; iar a șaptea zi te vei odihnì, nu vei semănà, nici vei secerà.

22. Și sărbătoarea săptămânilor vei face mie începătura secerii grâului, și sărbătoarea strângerii roadelor la mijlocul anului.

23. De trei ori pe an se va arătà toată partea ta cea bărbătească înnaintea Domnului Dumnezeului lui Israil.

24. Căci când voiu scoate neamurile dinnaintea feții tale, și voiu lățì hotarele tale, nimenea nu va poftì pământul tău, când te vei suì să te arăți înnaintea Domnului Dumnezeului tău în trei vremi ale anului.

25. Să nu junghii preste aluat sângele jertfelor mele, și să nu rămână până dimineața jertfa praznicului paștilor.

26. Pârga rodurilor pământului tău vei aduce în casa Domnului Dumnezeului tău. Să nu fierbi mielul în laptele mumei lui.

27. Și au zis Domnul către Moisì: scrie cuvintele acestea, că pe aceste cuvinte voiu face cu tine și cu Israil legătură.

28. Și a fost Moisì înnaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine n'a mâncat și apă

10. 2 Lege 5, 2. *12.* 23, 32, 33. *13.* Fac. 35, 2. *14.* 20, 5; 2 Lege 4, 24. *15.* 23, 32; 2 Lege 7, 2. *16.* 3 Imp. 11, 2; Num. 25, 1; Jud. 3, 6. *17.* 20, 23; Lev. 19, 4. *18.* 12, 15; 23, 15; 2 Lege 16, 1.

19. 13, 2; 22, 29; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; 8, 17. *20.* 13, 13. *21.* 20, 8, 9. *22.* 2 Lege 16, 10. *23.* 23, 17; 2 Lege 16, 16. *25.* Eșire 23, 18. *26.* 23, 19; 2 Lege 26, 2. *28.* 24, 18; 2 Lege 9, 18.

n'a băut, și a scris pre table cuvintele acestea ale legăturii, cele zece porunci.

29. Iar când s'a pogorît Moisì din muntele Sinai având în mâini cele două table ale legii, nu știà că fața sa străluceà de când au grăit Dumnezeu lui.

30. Deci Aaron și toți fiii lui Israil văzând pre Moisì și chipul feții sale fiind slăvit, se temeau a se apropià de el.

31. Atunci Moisì i-a chemat pre ei, și s'a întors către dânsul Aaron și toate căpeteniile adunării, și a grăit lor Moisì.

32. Și după aceasta s'au apropiat la dânsul toți fiii lui Israil, și le-a grăit lor toate câte i-au poruncit lui Domnul în muntele Sinai.

33. Și când a încetat a grăì către ei, a pus acoperemânt pre fața sa.

34. Iar când intrà Moisì înnaintea Domnului să grăească lui, luà acoperemântul până ce ieșà. Și dupăce ieșà, grăià tuturor fiilor lui Israil cele ce poruncise lui Domnul.

35. Și vedeau fiii lui Israil fața lui Moisì, că erà slăvită, și-și acopereà Moisì fața sa până când intrà să grăiască cu dânsul.

CAP. 35.

Păzirea sâmbetei. Darea de bună voie. Chemarea meșterilor.

Și a strâns Moisì toată adunarea fiilor lui Israil, și le-a zis lor: acestea sunt cuvintele, care au zis Domnul să le faceți.

2. Șase zile lucrează, iar ziua a șaptea să o sfințești pre ea, că este sâmbătă zi de odihnă Domnului, tot care va lucrà întru ea să moară.

3. Să nu ardeți foc în lăcașurile voastre în ziua sâmbetei; eu Domnul.

4. Și a grăit Moisì către toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: Acesta este cuvântul care au poruncit Domnul:

5. Aduceți din ale voastre dare Domnului, fiecare ce-l lasă inima să aducă pârgă Domnului: aur, argint, aramă.

6. Țesătură vânătă, mohorîtă, roșu îndoit răsucit, de mătase și de păr de capră.

7. Piei de berbece roșite, piei vinete și lemne neputrezitoare.

8. Untdelemn de candelă, miresme pentru ungere și aromate pentru tămâie.

9. Pietre sardiu, pietre de săpat la umărar și la haina cea până la picioare.

10. Tot cel iscusit la minte întru voi, să vină și să facă toate câte au poruncit Domnul.

11. Cortul cu mărunțișurile și acoperemânturile și întinsorile și zăvoarele și stâlpii.

12. Sicriul mărturii cu drugii lui, acoperemântul împăcării și catapeteasma. Și pânzele curții cu stâlpii ei, și pietrele de Smaragd, tămâia și untuldelemn pentru ungere.

13. Masa și cu toate vasele ei și pâinele punerii înnainte.

14. Și sfeșnicul luminii cu toate vasele lui și candelele lui și untuldelemn de lumină.

15. Altarul tămâierei cu drugii lui, untuldelemn de ungere, miresmele pentru tămâiere și perdeaua ușa cortului.

16. Altarul arderii de tot cu vatra lui cea de aramă, cu drugii lui și toate vasele lui și spălătoarea cu temelia ei.

17. Pânzele curții, stâlpii ei cu piulițele și acoperemântul ușii curții.

29. 2 Lege 4, 13. *32.* 35, 1. *33.* 2 Cor. 3, 13.
35. *1.* 34, 32. *2.* 20, 8; Num. 15, 32—35.

5. 25, 2; 2 Cor. 9, 7. *11.* 25, 8; 39, 32. *12.* 25, 17; 37, 1, 6. *13.* 25, 23; 37, 10. *14.* 25, 31; 37, 17. *16.* 27, 1; 30, 18.

18. Ţăruşii cortului, ţăruşii curţii cu funiile lor.
19. Veşmintele cele sfinte ale lui Aaron preotul, veşmintele cu care slujesc în sfânta, şi hainele de preoţie ale fiilor lui Aaron, şi untuldelemn de ungere şi aromatele pentru tămâiere.
20. Deci ieşì toată adunarea fiilor lui Israil dela Moisì.
21. Şi a adus fiecare ce-l lăsà inima şi ce-i spuneà cugetul dar Domnului pentru toate lucrurile cortului mărturiei, şi toată gătirea lui şi toate veşmintele sfintei.
22. Au adus bărbaţii dela femeile lor, fiecare ce-i spuneà cugetul: peceţi, cercei, inele, brăţări, salbe şi felurite vase de aur.
23. Fiecare aduceà dar de aur Domnului, şi mai aduceau, cari aveau, ţesături de mătase vânătă, roşie, carmezie şi albă şi piei vinete şi piei de berbeci roşite pentru acoperiş.
24. Şi cei ce aveau argint şi aramă aduceau daruri Domnului, şi la cine se găseà lemne neputrezitoare le aduceau toate lucrurile pregătirii.
25. Şi toate femeile care erau iscusite la ţesut cu mâinile, au adus tort vânăt, mohorît, roşu şi alb de mătase.
26. Şi toate femeile care se pricepeau cu toată inima făceau pături de păr de capră.
27. Iar căpeteniile au adus pietre de smaragd şi pietre scümpe pentru umărar şi engolpion.
28. Şi miresme, şi untuldelemn de candelă şi de ungere, şi aromate pentru tămâiere.
29. Deci fiii lui Israil bărbat sau femeie cu dragă inimă aduceau daruri Domnului; şi venind lucrau tot ce au poruncit Domnul prin Moisì să facă.
30. Şi a zis Moisì fiilor lui Israil: iată au chemat Dumnezeu anume pre Veseleil al lui Urie, fiul lui Ur din neamul lui Iuda.
31. Şi l-a umplut pre el de Duh Dumnezeesc, de înţelepciune, de pricepere şi de toată ştiinţa.
32. Să fie mai mare preste meşteri, şi după toate lucrurile meşteşugului celui mare să facă aurul şi argintul şi arama.
33. Să cioplească piatra, şi să pregătească lemnele; şi să facă tot lucrul cu iscusinţă.
34. Şi i-a sporit priceperea lui şi lui Eliav al lui Ahisamah din neamul lui Dan.
35. I-au umplut pre ei de înţelepciune, ca să facă tot felul de lucruri, să taie, să ţească, să coasă cu vânăt, cu roşu, cu carmeziu şi alb, tot felul de ţesături şi să născocească tot felul de lucruri măestrite.

CAP. 36.

Alcătuirea cortului sfânt.

Deci Veseleil şi Eliav şi toţi bărbaţii înţelepţi cărora Domnul au dat înţelepciune şi înţelegere, să ştie a face toate lucrurile pentru sfânta, făcură după toate câte le poruncise Domnul.
2. Şi a chemat Moisì pre Veseleil şi pre Eliav şi pre toţi câţi aveau înţelepciune, cărora le-au dat Dumnezeu pricepere, şi pre toţi cari de bună voie au voit să meargă la lucruri, ca să le săvârşească.
3. Şi au luat dela Moisì toate darurile pe care le-au adus fiii lui Israil la lucrul sfintei, ca să le facă pre ele; căci ei aduceau în fiecare dimineaţă darurile lor.

19. 28, 2; 31, 10. *28.* 25, 6.

30. 31, 2. *31.* 31, 4. *33.* 31, 5.
36. *1.* 31, 2; 35, 30. *2.* 31, 6.

4. Deci veneau toți înțelepții, carii făceau lucrurile sfintei, fiecare după lucrul său, care lucrà, și au grăit către Moisì: poporul aduce mai mult decât sunt lucrurile, care au poruncit Domnul să se facă.

5. Atunci a poruncit Moisì, și a strigat în tabără, zicând: bărbat și femeie să nu mai aducă daruri pentru sfânta; și poporul a încetat de a mai aduce.

6. Căci erà destul material pentru lucru, ba încă prisoseà.

7. Deci toți bărbații pricepuți dintre cei ce lucrau la cort au făcut zece covoare de mătase împletită, vânăt, mohorît și roșu împletit, țesătură aleasă cu Heruvim.

8. Lungimea unui covor erà de douăzeci și opt de coți, și lățimea de patru coți, toate covoarele ereau de o măsură.

9. Cinci covoare erau prinse unul de altul de o parte, și cinci de cealaltă parte.

10. Și au făcut chiotori vinete la marginea fiecărui covor de o parte spre împreunare, și așà au făcut la marginea covorului celui din afară la împreunarea a doua, cincizeci de chiotori au făcut de o parte a covorului, și cincizeci de chiotori au făcut de cealaltă parte a covorului spre împreunarea celui de al doilea, cu fața unul către altul căutând fiecare.

11. Și au făcut cincizeci de copci de aur, și au împreunat covoarele unul cu altul cu copcele, și se făceà un cort.

12. Și au făcut unsprezece pături de păr de capră, ca să acopere cortul.

13. Lungimea unei pături erà de treizeci de coți, și lățimea erà de patru. Toate cele unsprezece pături erau de o măsură, cinci pături împreunate de o parte și șase de altă parte.

14. Și au făcut cincizeci de chiotori pre marginea păturii cei din mijloc spre împreunare, și cincizeci de chiotori au făcut prè marginea păturii ce se împreună cu a doua.

15. Și au făcut cincizeci de copci de aramă, și au prins copcile de chiotori și au împreunat păturile și s'au făcut una.

16. Și au făcut acoperemânt cortului din piei de berbece roșite, și deasupra lor acoperemânt de piei vinete.

17. Și au făcut scânduri cortului de lemne neputrezitoare.

18. Fiecare scândură erà de zece coți lungă, și de un cot și jumătate lată.

19. Fiecare aveà câte două cepuri stând față în față.

20. Așà au făcut toate scândurile cortului; adică douăzeci de scânduri despre partea cea de către miazăzi, și au făcut patruzeci de piulițe de argint la cele douăzeci de scânduri.

21. Câte două piulițe la fiecare scândură de amândouă părțile ei.

22. Și la laturea a doua de către miazănoapte douăzeci de scânduri, și patruzeci de piulițe la dânsele de argint, două piulițe la o scândură de amândouă părțile ei, și două la o scândură de amândouă părțile ei.

23. Iar dindărătul cortului în laturea despre apus, au făcut șase scânduri.

24. Și alte două scânduri au făcut la cele două unghiuri ale cortului dindărăt.

25. Și erau unite de jos până sus; și într'acelaș chip formau un întreg.

26. Așà au întocmit și scândurile

7. 26, 1. *8.* 26, 2. *10.* 26, 4. *11.* 26, 6. *12.* 26. 7.

14. 26, 5, 10. *16.* 26, 14. *17.* 26, 15. *21.* 26, 21. *23.* 26, 22. *25.* 26, 24. *26.* 26, 25.

dela cele două unghiuri, erau opt scânduri, și aveau șasesprezece piulițe de argint, câte două de fiecare scândură.

27. Și au făcut cinci zăvoare de lemne neputrezitoare la scânduri de o parte a cortului;

28. Iar cinci zăvoare la scânduri de cealaltă parte a cortului.

29. Și cinci zăvoare la scânduri cele dindărătul cortului despre apus.

30. Și zăvorul cel din mijloc se petreceà dela o parte la alta prin mijlocul scândurilor.

31. Iar scândurile le-au ferecat cu aur.

32. Și verigele lor prin care se băgau drugii le-au făcut de aur, și zăvoarele le-au ferecat cu aur.

33. Și au făcut acoperemânt de vânăt, mohorît, roșu împletit și de mătase răsucită, țesătură aleasă cu Heruvim.

34. Și l-au pus pre patru stâlpi neputrezitori ferecați cu aur, și căpătâele lor de aur, și piulițele lor, patru de argint.

35. Și au făcut perdea la ușa cortului de vânăt, de mohorît, de roșu împletit și de mătase răsucită, lucrată împestrit.

36. Și stâlpii ei cinci, și căpătâele lor le-au ferecat cu aur.

37. Și le-au turnat pentru ele cinci piulițe de aramă.

CAP. 37.

Odoarele sfinte din cort.

Și a făcut Veseleil sicriul din lemne neputrezitoare de doi coți și jumătate lung, de un cot și jumătate de lat, și de un cot și jumătate de înalt.

2. Și l-a ferecat cu aur curat din lăuntru și dinafară, și i-a făcut lui cunună de aur cu zimți împrejur.

3. Și a turnat patru verigi de aur la cele patru unghiuri ale lui, două verigi de o parte, și două verigi de cealaltă parte.

4. Și a făcut drugi de lemne neputrezitoare, și le-au ferecat cu aur.

5. Și a băgat drugi prin verigele cele din părțile Sicriului, să ridice Sicriul cu ele.

6. Și deasupra Sicriului a făcut acoperemântul împăcărei de aur curat de doi coți și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat.

7. Și a făcut doi Heruvimi de aur bătut, și i-a pus de amândouă părțile acoperemântului împăcărei.

8. Un Heruvim de o parte, și altu de cealaltă parte a acoperemântului împăcărei.

9. Și amândoi Heruvimii întindeau aripile deasupra și umbreau cu ele acoperemântul împăcărei; iar fețele lor erau îndreptate una către alta și căutau spre acoperemântul împăcărei.

10. Și a făcut masă de lemne neputrezitoare de doi coți de lungă, și de un cot de lată, și de un cot și jumătate de înaltă.

11. Și a ferecat-o cu aur curat, și i-a făcut o îngrăditură de aur zimțuită împrejur.

12. Și i-a făcut ei cunună împrejur de un lat de mână, și a făcut zimți suciți de aur împrejurul cununii.

13. Și a turnat pentru ea patru verigi de aur la cele patru laturi ale picioarelor ei, subt cununa cea împletită.

14. In verigi se puneau drugi, ca să ridice masa.

15. Și a făcut drugii de lemne neputrezitoare, și le-a ferecat cu aur, ca să ridice masa.

---

27. 26, 26. *28.* 26, 27. *30.* 26, 28. *31.* 26, 29. *34.* 26, 32. *35.* 26, 33, 36.
37. *1.* 25, 10.

6. 25, 17. *7.* 25, 18. *9.* 25, 20; Evr. 9, 5.
10. 25, 23; 35, 13. *11.* 25, 24; 30, 1, 2, 3.

16. Şi a făcut vasele mesii de aur curat, blidele ei, căţuele, căuşile şi năstrăpile de turnat.

17. Şi a făcut sfeşnicul de aur curat, bătut.

18. Fusul lui, cu ramurile, cu scafele, cu merişoarele şi florile dintr'însul.

19. Şase ramuri ieşind dintr'însul, trei ramuri dintr'o parte şi trei din cealaltă parte a lui.

20. Şi câte trei scafe, floare în chipul nucşoarelor, şi merişoare la fiecare ramură.

21. Adică trei scafe, merişor şi floare, în chipul nucşoarelor, în fiecare ramură.

22. Aşà erau la cele şase ramuri, care ies din sfeşnic.

23. Iar în sfeşnic erau patru merişoare în chipul nucşoarei, într'o ramură scafă şi florile.

24. Câte o scafă subt fiecare din cele câte două ramuri dintr'însul, şi câte o scafă subt cele alte două ramuri dintr'însul, aşà la toate cele şase ramuri, care ies din sfeşnic.

25. Şi ramurile şi scafele dintr'însul erau toate bătute din aur curat.

26. Şi a făcut luminile lui şapte, şi lingurile lui.

27. Şi cleştele lui de aur curat.

28. De un talant de aur curat l-a făcut pre el, şi toate vasele lui.

29. Şi a făcut altarul tămâerei din lemne neputrezitoare de un cot de lung, şi de un cot de lat în patru muchi, şi de doi coţi înălţimea lui, cu coarnele lui dintr'însul.

30. Şi l-a ferecat cu aur curat, gratiea lui şi păreţii lui şi coarnele lui.

31. Şi i-a făcut lui cunună împletită de aur împrejur, şi două verigi de aur curat i-a făcut lui subt cununa cea împletită a lui, de amândouă părţile lui, la coastele lui, spre a pune în ele drugi, ca să-l ridice.

32. Iară drugii i-a făcut din lemne neputrezitoare, şi i-a ferecat cu aur.

33. Şi a făcut untuldelemn cel sfânt al ungerii şi tămâia din mirodenii curate, după meşteşugul făcătorilor de mir.

CAP. 38.

Curtea Cortului şi lucrurile din ea.

Şi a făcut jertfelnic de ardere de tot din lemne neputrezitoare de cinci coţi de lung şi cinci coţi de lat, tot în patru muchi, şi de trei coţi înălţimea jertfelnicului.

2. Şi i-a făcut patru coarne ce ieşau dintr'însul la cele patru unghiuri, şi le-a ferecat cu aramă.

3. Şi a făcut cunună jertfelnicului şi acoperemântul lui, şi paharele lui şi furcuţile cele de carne ale lui, şi căţuia lui şi toate vasele lui le-a făcut de aramă.

4. Şi i-a făcut lui grătar, lucru ca mreaja de aramă.

5. Şi a făcut grătarului patru verigi de aramă în patru părţi, şi le-a pus subt grătarul jertfelnicului de desubt; şi erà grătarul pe la mijlocul jertfelnicului.

6. Şi a făcut drugi jertfelnicului de lemne neputrezitoare, şi le-a ferecat cu aramă, şi băgau drugii prin verigile cele din coastele jertfelnicului, când îl ridicau pre el.

7. L-a făcut scobit de scânduri.

8. Şi a făcut spălătoare de aramă şi temelia ei de aramă, din oglinzile femeilor celor ce au postit, cele ce strejuiau la uşa cortului mărturiei.

9. Şi a făcut curtea despre miazăzi, cu pânzele curţii de roşu răsucit de o sută de coţi.

10. Şi stâlpii lor douăzeci, şi te-

---

16. 25, 29. *17.* 25, 31; 35, 14. *21.* 25, 36. 23. 25, 38.

38. *1.* 1 Par. 1, 5; 27, 1. *2.* 27, 2. *4.* 27, 4. *7.* 27, 8. *8.* 30. 18. *9.* 27, 9.

meliile lor douăzeci de aramă, și copcele lor și aripile lor de argint.

11. Și în partea cea despre miazănoapte de o sută de coți, și stâlpii lor douăzeci, și temeliile lor douăzeci de aramă, și copcele lor și aripile lor de argint.

12. Și în partea despre apus pânze de cincizeci de coți, stâlpii lor zece și temeliile lor zece, și copcele lor și aripile lor de argint.

13. Și în partea despre răsărit de cincizeci de coți.

14. Pânze de cincisprezece coți dinnapoi, și stâlpii lor trei, și temeliile lor trei.

15. Și în a doua parte spre fund pânze de cincisprezece coți, și stâlpii lor trei, și temeliile lor trei.

16. Toate pânzele cortului de mătase răsucită.

17. Și temeliile stâlpilor de aramă, și chiotorile lor de argint, și capetele lor ferecate prin prejur cu argint, și stâlpii prin prejur ferecați cu argint, toți stâlpii curții.

18. Și acoperemântul porții curții lucrare împestrită, de vânăt, de mohorît, de roșu răsucit, și de mătase împletită de douăzeci de coți de lung și de înalt, și de larg de cinci coți potrivindu-se pânzelor curții.

19. Și stâlpii lor patru, și temeliile lor patru de aramă, și chiotorile lor de argint, și capetele lor ferecate cu argint.

20. Și toți țărușii curții împrejur de aramă.

21. Aceasta este tocmeala cortului mărturiei, după cum s'a poruncit lui Moisî, pentru slujba Leviților prin Itamar fiul lui Aaron preotul.

22. Și Veseleil fiul lui Urie din neamul lui Iuda a făcut după cum au poruncit Domnul lui Moisî.

23. Și Eliav fiul lui Ahisamah din neamul lui Dan, care a fost meșter mai mare preste cele țesute și preste cele cusute și preste cele împestrite, a țesut cu vânăt, cu mohorît, cu roșu răsucit și cu mătase.

24. Tot aurul care s'a lucrat la lucruri după tot lucru sfintelor s'a făcut aur din zeciuială douăzeci și nouă de talanți, și șapte sute și treizeci de sicli după siclul cel sfânt.

25. Și argintul ce s'a adus dar dela oamenii cei numărați ai adunării, o sută de talanți, și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, o draimă pe cap, jumătate de siclu după siclul cel sfânt.

26. Tot cel ce mergeà la număr, care erà de douăzeci de ani și mai sus, la șase sute și trei mii cinci sute cincizeci.

27. Și s'a întrebuințat o sută de talanți de argint pentru turnarea capetelor cortului și a capetelor acoperemântului.

28. O sută de capete dintr'o sută de talanți, câte un talant la un capăt.

29. Și cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli i-au întrebuințat pentru chiotorile stâlpilor, și a poleit căpătâiele lor, și i-au împodobit pre ei.

30. Iar aramă s'a adus trei sute și șaptezeci de talanți, două mii și patru sute de sicli.

31. Și a făcut dintr'însa pragurile ușii cortului mărturiei, și jertfelnicul cel de aramă cu grătarul lui, și toate vasele jertfelnicului.

32. Și temeliile curții prin prejur, și pragurile porții curții, și țărușii cortului, și țărușii curții prin prejur.

CAP. 39.

Vestmintele preoțești.

Iar din țesătură vânătă și mohorît și roșu ce rămăsese au făcut veșminte de slujbă lui Aaron, ca să

---

15. 27. 15. *18.* 27. 16. *19.* 27. 17.

slujească cu ele în sfânta precum poruncise Domnul lui Moisì.

2. Deci au făcut umărarul din aur, mătase vânătă, mohorîtă, roșu și în răsucit.

3. Din plăcile de aur tăiară fire ca părul, și le-au țesut cu mătase vânătă, mohorîtă, roșie și în răsucit, făcând țesătură aleasă.

4. Umăraru erà împreunat de amândouă părțile, țesut dea'ntregul din aur, din vânăt, din mohorît, din roșu răsucit și din mătase toarsă, după cum poruncise Domnul lui Moisì.

5. Și a făcut două pietre de Smaragd împănate și țintuite cu aur, săpate și cioplite cioplitură de pecete, din mâinile fiilor lui Israil.

6. Și le-au pus preste umărar, pietre de pomenire fiilor lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

7. Și a făcut Engolpion de țesătură aleasă umărarului de aur, de vânăt, de mohorît, de roșu răsucit, de mătase toarsă, în patru colțuri îndoit au făcut Engolpionul, de o palmă de lung, și de o palmă de lat îndoit.

8. Și a țesut într'însul patru rânduri de pietre scumpe, rândul cel dintâiu de pietre Sardiu și topaz și Smaragd,

9. Rândul al doilea Antracs și Safir și Iaspis.

10. Rândul al treilea Lighiriu, Ahatis și Ametis.

11. Și rândul al patrulea Hrisolit, Viriliu și Onih, încunjurate cu aur, și legate prin prejur cu aur.

12. Iar pe cele douăsprezece pietre erau săpate ca peceți, numele celor douăsprezece seminții ale lui Israil, fiecare din cele douăsprezece neamuri cu numele său.

13. Și a făcut preste Engolpion lănțișoarele împletite, lucru împletit de aur curat.

14. Și a făcut două paveze de aur și două verigi de aur.

15. Și a pus acele două verigi de aur la amândouă capetele Engolpionului.

16. Și a pus lănțușoarele cele de aur într'amândouă verigile de amândouă părțile Engolpionului și la amândouă laturile, și l-au împreunat acele două lănțușe.

17. Și a pus preste cele două paveze umerii umărarului dinnainte în față.

18. Și a făcut două verigi de aur, și le-a pus preste amândouă aripile pre marginea Engolpionului, și pre marginea cea dinnapoia umărarului din lăuntru.

19. Și a făcut două verigi de aur, și le-a pus preste amândoi umerii umărarului din jos de dânsul în față după împreunarea cea de sus a țesăturii umărarului.

20. Și legară cu șunur vânăt Engolpionul cu verigile lui de verigile umărarului, ca Engolpionul să steà nemișcat pe umărar, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

21. Și a făcut haina cea lungă până jos, care este subt umărar, lucru țesut tot vânăt.

22. Și gura hainei cei lungi până jos erà în mijloc țesută, iară marginile gurii le-a tivit de jur împrejur, ca să nu se destrame.

23. Și a făcut la poalele hainei cei lungi până jos din jos ciucuri, ca niște rodii înflorite, de vânăt, de mohorît, de roșu răsucit și de mătase toarsă.

24. Și a făcut clopoței de aur, și a pus clopoțeii pre poalele hainei împrejur printre ciucuri.

25. Clopoței de aur și ciucuri pre poalele hainei împrejur, ca să slu-

---

2. 28, 6. *4.* 28, 7, 8. *5.* 28, 9. *7.* 28, 15. *8.* 28, 17. *13.* 28, 22.

21. 28, 27. *24.* 28, 30.

jească după cum au poruncit Domnul lui Moisì.
26. Şi făcură pentru Aaron şi fiii lui haine subţiri de in, ţesătură aleasă.
27. Şi acoperişul capului de mătase, şi mitra de mătase, şi fote de mătase răsucită.
28. Brânele lor de mătase vânătă, mohorîtă şi roşie răsucită, ţesătură aleasă, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.
29. Şi a făcut placa cea de aur spre osebirea sfinţeniei, de aur curat, şi a scris pre ea slove săpate ca în pecete sfinţire Domnului.
30. Şi au legat-o cu şunur vânăt, ca să fie preste mitră deasupra, după cum poruncise Domnul lui Moisì.
31. Astfel se sfârşì tot lucrul cortului mărturiei; şi fiii lui Israil făcură toate, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.
32. Şi a adus cortul la Moisì, şi toate vasele lui, şi verigile lui, şi stâlpii lui, şi zăvoarele lui, şi ţăruşii lui, şi temeiurile lui.
33. Şi păturile, şi pieile de berbece cele roşite, şi acoperemânturile cele deasupra pieii cei vinete.
34. Şi catapeteazma, şi sicriul mărturiei, şi drugii lui, şi acoperemântul împăcărei.
35. Masa cu toate vasele ei, şi pâinile punerii înnainte.
36. Sfeşnicul cel curat cu candelele lui şi cu toate vasele lui, şi untuldelemn pentru candelă.
37. Altarul tămâerii, untuldelemn pentru ungere, miresmele tămâerii, tămâie aromatică.
38. Şi perdeaua dela intrarea în cort.
39. Şi jertfelnicul cel de aramă cu grătarul, drugii şi toate vasele lui, spălătoarea şi temelia ei.
40. Şi pânzele curţii, stâlpii şi piuliţele lor, perdeaua dela poarta curţii, funiile şi ţăruşii ei.
41. Şi toate uneltele cele ce sunt la lucrul cortului mărturiei.
42. Veşmintele cele de slujbă, ca să slujească cu ele în sfânta, veşmintele sfintei, care sunt ale lui Aaron, şi veşmintele fiilor lui cele de slujbă, după toate câte au poruncit Domnul lui Moisì, aşà au făcut fiii lui Israil toată gătirea.
43. Şi a văzut Moisì toate lucrurile, şi erau făcute acestea precum poruncise Domnul lui Moisì, astfel erau făcute, şi i-a binecuvântat pre dânşii Moisì.

CAP. 40.

Sfinţirea cortului.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
2. In ziua dintâiu a lunii dintâi fiind lună nouă, vei întinde cortul mărturiei.
3. Şi vei pune sicriul mărturiei, şi vei acoperì sicriul cu catapeteazma.
4. Şi vei aduce în lăuntru masa, şi vei pune pe ea cele rânduite.
5. Şi vei aduce în lăuntru sfeşnicul, şi vei pune candelele lui, şi vei aşezà altarul cel de aur al tămâerei înnaintea sicriului mărturiei.
6. Şi vei pune perdeaua la intrarea în cort, iar altarul pentru jertfe să-l pui dinnaintea uşii cortului mărturiilor.
7. Şi vei aşezà spălătoarea între cort şi între altar, punând într'însa apă.
8. Şi vei aşezà curtea împrejur atârnând perdeaua la uşa curţii.
9. Şi vei luà untdelemn de ungere, şi vei unge cortul şi toate cele dintr'însul, şi-l vei sfinţì pre dânsul şi

27. 28, 35. *29.* 28, 32; Lev. 8, 9. *32.* 35, 11.

42. 31, 10.
40. *3.* 26, 33. *5.* 30, 1. *6.* 26, 35, 36. *9.* 30. 26. 27; Num. 7. 1.

toate vasele lui, şi vor fi sfinte; apoi vei unge altarul jertfelor cu toate vasele lui, şi-l vei sfinţì, şi va fi prea sfânt.

10. Vei unge şi spălătoarea şi temelia ei, şi o vei sfinţì pre ea.

11. După aceea vei aduce pre Aaron şi pre fiii lui la uşile cortului mărturiei.

12. Şi-i vei spălà cu apă, şi vei îmbrăcà pre Aaron cu veşmintele cele sfinte, şi-l vei unge pre el, şi-l vei sfinţì pre el, şi-mi va slujì mie, şi pre feciorii lui vei aduce, şi-i vei îmbrăcà cu haine, şi-i vei unge precum ai uns pre tatăl lor, şi vor fi mie preoţi.

13. Şi aceasta ungere va fi ungere veşnică de preoţie în neamurile lor.

14. Şi a făcut Moisì toate acestea precum i-au poruncit lui Domnul.

15. Şi s'a aşezat cortul în luna dintâiu în al doilea an de când au ieşit ei din Eghipet, fiind lună nouă.

16. Şi a pus Moisì cortul şi temeliile lui şi închietorile de sus, şi a aşezat zăvoarele.

17. Şi a ridicat stâlpii, şi a întins covoarele cortului, şi a pus acoperemântul cortului deasupra, după cum poruncise Domnul lui Moisì.

18. Şi luând mărturiile le-a pus în sicriu, şi a pus drugii subt sicriu.

19. Şi a dus sicriul în cort, şi a atârnat catapeteazma, şi astfel a acoperit sicriul mărturiei, în ce chip poruncise Domnul lui Moisì.

20. Şi a pus masa în cortul mărturiei în partea despre miazănoapte a cortului mărturiei din afară de catapeteazmă.

21. Şi a pus pe dânsa pâinile punerii înnaintea Domnului, după cum poruncise Domnul lui Moisì.

22. Şi a pus sfeşnicul în cortul mărturiei în faţa mesii în partea despre miazăzi a cortului.

23. Şi a pus candelele lui înnaintea Domnului, precum poruncise Domnul lui Moisì.

24. Şi a pus altarul cel de aur în cortul *mărturiei în faţa catapetezmei.*

25. Şi a tămâiat preste el cu miresmele tămâierii precum au poruncit Domnul lui Moisì.

26. Şi altarul jertfelor l-a pus la uşile cortului mărturiei, şi a adus preste el ardere de tot şi jertfă, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

27. Şi a aşezat spălătoarea între cortul mărturiei şi între altarul jertfelor, şi a pus într'însa apă;

28. Ca să-şi spele dintr'însa Moisì şi Aaron şi fiii lui, mâinile şi picioarele.

29. Când intrau ei în cortul mărturiei, sau când mergeau la jertfelnic să slujască, se spălau dintr'însa, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

30. Şi a aşezat curtea împrejurul cortului, şi a atârnat perdeaua la uşa curţii.

31. Astfel a săvârşit Moisì toate lucrurile. Atunci nor a acoperit cortul mărturiei, şi s'a umplut cortul de slava Domnului.

32. Aşà că nu puteà Moisì să intre în cortul mărturiei, că nor umbreà deasupra lui, şi se umpluse cortul de slava Domnului.

33. Şi când se ridicà norul dela cort, porneau fiii lui Israil cu toate ale lor.

34. Iar dacă norul nu se ridicà, nu porneau până în ziua când se ridicà norul.

35. Că ziua erà norul Domnului preste cort, şi noaptea erà preste dânsul foc înnaintea a tot Israiiul în toate purcederile lor.

12. 29, 4, 5. *14.* 7, 10; 39, 42. *20.* 26, 35. *21.* 25, 30. *22.* 26, 35.

23. 25, 37; Num. 8, 2. *25.* 30, 7 şi 35. *26.* 27, 1. *27.* 30, 18. *29.* 30, 19, 20. *32.* Num. 9, 15; 3 Imp. 8, 10. *34.* Num. 9, 17, 18. *35.* Num. 9, 16; 14, 14; 2 Lege 1, 33.

LEVITICUL

CAP. 1.

Rânduiala jertfelor. Arderea de tot.

Şi au chemat Domnul pre Moisì, şi i-au grăit lui din cortul mărturiei, zicând:

2. Grăeşte fiilor lui Israil, aşà vei zice către ei: om dintru voi de va aduce daruri Domnului; din vite şi din boi şi din oi veţi aduce darurile voastre.

3. De va fi ardere de tot darul lui, din boi parte bărbătească curată îl va aduce la uşa cortului mărturiei, îl va aduce pre dânsul primit înnaintea Domnului.

4. Şi va pune mâna pre capul jertfei primită lui, ca să se milostivească spre cel ce o aduce.

5. Iar preoţii fiii lui Aaron vor junghià viţelul înnaintea Domnului, vor aduce sângele şi-l vor vărsà împrejurul jertfelnicului, care este la uşa cortului mărturiei.

6. Şi jupuind jertfa o vor împărţì în bucăţi după mădulări.

7. Şi vor face fiii lui Aaron preoţii foc pre jertfelnic, şi vor pune lemne pre foc.

8. Şi vor aşezà fiii lui Aaron preoţii, părţile cele tăiate, capul şi grăsimea, preste lemnele care sunt pre focul cel de pre jertfelnic.

9. Iar măruntaele şi picioarele le vor spălà cu apă, şi le vor pune preoţii toate pre jertfelnic, ardere de tot este jertfă, miros de bună mireazmă Domnului.

10. Iar de va fi din oi darul Domnului, spre ardere de tot îl va aduce din miei şi din iezi, parte bărbătească curat.

11. Şi va pune mâna pre capul lui, şi-l vor junghià lângă jertfelnicul despre miazănoapte înnaintea Domnului, şi vor vărsà fiii lui Aaron preoţii sângele pre jertfelnic împrejur.

12. Şi-l vor despărţì în părţi, şi le vor pune preoţii acestea cu capul şi seul pre lemnele care sunt pre focul cel de pre jertfelnic.

13. Şi maţele şi picioarele le vor spălà cu apă, şi le va aduce preotul toate, şi le va pune pre jertfelnic: ardere de tot, jertfă, miros cu bună mireazmă Domnului.

14. Iar de va aduce din cele zburătoare jertfa sa dar Domnului, va aduce din turturele, sau din porumbi darul său.

15. Şi-l va aduce preotul la jertfelnic, şi îi va frânge capul şi-l va pune preotul pre jertfelnic, şi va scurge sângele spre fundul jertfelnicului.

16. Şi va scoate guşa cu penele, şi o va lepădà lângă jertfelnic de către răsărit la locul cenuşii.

17. Şi îi va frânge aripile, şi nu-l va tăeà părţi, şi-l va pune preotul preste lemnele cele de pre foc, pre jertfelnic jertfă arderei de tot miros cu bună mireazmă Domnului.

1. 3. Eşire 29, 11.

CAP. 2.

Jertfele spre mâncare.

Iar de va aduce cinevà dar jertfă
Domnului, făină curată să fie da-
rul lui, și va turnà preste ea unt-
delemn, și va pune preste ea tă-
mâie; jertfă este.
2. Și o va aduce la fiii lui Aaron
preoții, cari luând o mână plină din
făina cea cu untdelemn și toată tă-
mâea, o va pune preotul spre po-
menire pre jertfelnic jertfă, miros cu
bună mireazmă Domnului.
3. Și ce rămâne din jertfă, va fi
pentru Aaron și fiii lui, sfânta sfin-
telor, din jertfele Domnului.
4. Iar de se va aduce dar, jertfă
coaptă în cuptor, dar Domnului de
făină, să fie pâini nedospite frământ-
tate cu untdelemn, și turte nedos-
pite unse cu untdelemn.
5. Iar de va fi darul tău jertfă din
tigaie; să fie făină frământată cu unt-
delemn nedospită.
6. Și o vei sfărâmà în bucăți, tur-
nând preste ele untdelemn; jertfă
este Domnului.
7. Iar de va fi darul tău jertfă de
pe grătar, să se facă din făină cu
untdelemn.
8. Și jertfa care o va face din-
tr'acestea Domnului, o va aduce la
preot.
9. Și apropiindu-se către jertfel-
nic, va luà preotul din jertfă pome-
nirea ei, și va pune preotul pre jert-
felnic ardere de tot, miros de bună
mireazmă Domnului.
10. Iar ce va rămâneà dela jertfă
va fi a lui Aaron și a fiilor lui, sfin-
tele sfintelor din arderile de tot ale
Domnului.
11. Orice jertfă veți aduce Dom-
nului, să fie nedospită; tot ce este
dospit, sau mierea să n'aduceți din-
tr'însa jertfă, dar Domnului.
12. Din pârgă să aduceți Domnu-
lui; iar pre jertfelnic să nu se pue
spre miros de bună mireazmă Dom-
nului.
13. Și tot darul jertfei voastre cu
sare să-l sărați, și sarea rânduită
de Domnul să nu se risipească din
jertfele voastre, pre tot darul vostru
veți aduce Domnului sare.
14. Iar de veți aduce jertfă Dom-
nului din pârga roadelor, să fie pâr-
gă Domnului grăunțe nouă coapte
și urluite; așà vei aduce jertfa pârgii
roadelor.
15. Și vei turnà preste ea untde-
lemn, și vei pune preste ea tămâie,
jertfă este.
16. Și va aduce preotul spre po-
menire din grăunțele cu untulde-
lemn, și toată tămâea jertfă Dom-
nului.

CAP. 3.

Jertfele de mulțămire.

Iar de va fi darul către Domnul
jertfă de mântuire și-l va aduce
din boi, ori parte bărbătească, ori
femeească, curat îl va aduce înna-
intea Domnului.
2. Și va pune mâinile sale pre ca-
pul darului, și-l va junghià la ușa
cortului mărturiei; iar fiii lui Aaron
preoții vor turnà sângele pre jert-
felnicul arderilor de tot împrejur.
3. Și vor aduce din jertfa mântu-
irii jertfă Domnului, grăsimea care
acopere pântecele, și toată grăsi-
mea care este pe pântece.
4. Și amândoi rărunchii, și gră-
simea care este preste ei și care
este preste coapse, și pelița cea de
pre ficat cu rărunchii va scoate.
5. Și fiii lui Aaron preoții le vor
pune pre jertfelnic, spre ardere de
tot, preste lemnele care sunt pre

2. *3.* Sirah 7, 34.

13. Marc 9, 49. *14.* 2 Lege 26, 2.
3. *2.* Eșire 29, 16. *3.* Eșire 29, 13, 22.
5. Eșire 29, 25.

focul cel de pre jertfelnic, jertfă miros de bună mireazmă Domnului.

6. Iar de se va aduce dar Domnului din oi jertfă de mântuire, parte bărbătească, au femeească, curat îl va aduce pre el.

7. De va fi darul său miel, aduce-l-va pre el înnaintea Domnului.

8. Și va pune mâna pre capul darului său, îl va junghià la ușile cortului mărturiei; iar fiii lui Aaron preoții vor turnà sângele pre jertfelnic împrejur.

9. Și va aduce din jertfa mântuirii ardere Domnului, seul, mijlocul cu șalele și tot seul care acopere pântecele.

10. Și luând tot seul care este preste pântece, preste amândoi rărunchii, și seul cel de pre ei cu cel dela coapsă, și praporul ficatului cu rărunchii.

11. Le va aduce preotul preste jertfelnic miros de bună mireazmă, ardere Domnului.

12. Iar de va fi darul Domnului din capre, și-l va aduce înnaintea Domnului,

13. Va pune mâinile preste capul lui, și-l vor junghià înnaintea Domnului la ușile cortului mărturiei; iar fiii lui Aaron preoții vor turnà sângele preste jertfelnic împrejur.

14. Și va aduce dintr'însul jertfă Domnului, seul care acopere pântecele și toată untura care este preste pântece.

15. Și luând amândoi rărunchii cu tot seul cel de preste ei, cu cel de pre coapse și praporul ficatului cu rărunchii,

16. Le va aduce preotul pre jertfelnic jertfă de bună mireazmă Domnului, tot seul al Domnului.

17. Lege în veci întru neamurile voastre, și în toate lăcașurile voastre seu și sânge să nu mâncați.

17. Fac. 9, 4; 17, 14.

CAP. 4.

Jertfele pentru păcat.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune: de va păcătuì cinevà înnaintea Domnului fără de voie împrotiva poruncilor Domnului, și va face ce nu se cade călcând vreuna din ele;

3. De va păcătuì Arhiereul cel uns, în cât să păcătuiască poporul, va aduce Domnului pentru păcatul ce a săvârșit, un vițel curat jertfă pentru păcat.

4. Va aduce vițelul la ușa cortului mărturiei înnaintea Domnului, va pune mâna sa pre capul vițelului, și va junghià vițelul înnaintea Domnului.

5. Și preotul cel uns ale cărui mâini sunt sfințite, luând din sângele vițelului, îl va duce în cortul mărturiei.

6. Și va întinge preotul degetul în sânge și va stropì cu sânge de șapte ori înnaintea Domnului spre catapeteasmă.

7. Și din sângele vițelului preotul va unge coarnele altarului tămâerei, care este înnaintea Domnului în cortul mărturiei; iar sângele vițelului îl va turnà tot la temelia jertfelnicului arderii de tot, care este la ușile cortului mărturiei.

8. Și va luà grăsimea vițelului jertfit pentru păcat, atât cea care acopere măruntaele, cât și cea de pre ele.

9. Și amândoi rărunchii cu grăsimea de pre ei, cu cea de pre coapse, cu prapurul și rărunchii le va luà.

10. In ce chip se ia dela vițelul jertfei cei de mântuire, și preotul le va aduce pre jertfelnicul arderii de tot.

11. Iar pielea vițelului, toată carnea lui cu capul, cu marginile, cu pântecele și cu balega,

4. 6. Eșire 40. 6. Lev. 16, 19. 11. Eșire 29, 14.

12. Adică părțile rămase din vițel le vor scoate afară din tabără în loc curat, unde se aruncă cenușa, se vor arde pe lemne în foc; unde se va vărsà cenușa se vor arde.

13. Iar dacă toată adunarea lui Israil va păcătuì cevà din neștiință și lucrul va rămâneà ascuns dela ochii adunării, făcând cevà împrotiva poruncilor Domnului, ce nu se cade a face;

14. Dupăce vor cunoaște păcatul care au săvârșit, adunarea va aduce jertfă pentru păcat un vițel curat, îl vor aduce la ușile cortului mărturiei.

15. Și vor pune bătrânii adunării mâinile sale pre capul vițelului înnaintea Domnului.

16. Și vor junghià vițelul înnaintea Domnului, iar preotul cel uns va duce din sângele vițelului în cortul mărturiei.

17. Și va întinge preotul degetul în sângele vițelului, și va stropì de șapte ori înnaintea Domnului, spre catapeteasma sfintei.

18. Și din sânge va unge preotul coarnele altarului tămâierei, care este înnaintea Domnului în cortul mărturiei.

19. Și tot sângele îl va vărsà la temeiul jertfelnicului arderei de tot, care este la ușile cortului mărturiei.

20. Și va luà dela el toată grăsimea, și o va duce pe jertfelnic, și va jertfì vițelul ca și pre cel jertfit pentru păcat, așà va face; și se va rugà pentru ei preotul, și se va iertà lor păcatul.

21. Iar părțile rămase din vițel le vor scoate afară de tabără, spre ardere de tot, cum au ars pe vițelul cel mai dinnainte; că păcatul adunării este.

22. Iar de va păcătuì cel ce este căpetenie și va călcà vreuna din poruncile Domnului Dumnezeului său, ce nu se cade a face, și din neștiință va greșì,

23. Atunci dupăce va cunoaște el păcatul care a săvârșit, va aduce dar jertfă pentru păcat un ied curat, parte bărbătească.

24. Va pune mâna sa pe capul iedului, și-l vor junghià în locul unde se junghie arderile de tot înnaintea Domnului, că jertfă pentru păcat este.

25. Iar din sângele jertfei pentru păcat, preotul va unge cu degetul coarnele jertfelnicului arderilor de tot, și tot sângele îl va vărsà la temeiul jertfelnicului arderilor de tot.

26. Tot seul lui îl va aduce pre jertfelnic, ca și seul jertfei cei de mântuire, și preotul se va rugà pentru cel ce a săvârșit păcatul, și se va iertà lui.

27. Iar dacă cinevà din poporul pământului va păcătuì prin neștiință, și va călcà vreuna din poruncile Domnului, care s'au poruncit să nu se calce, și va greșì;

28. Dupăce va cunoaște păcatul care a săvârșit, va aduce din caprele sale dar o capră curată parte femeească, pentru păcatul ce a săvârșit.

29. Și va pune mâna pe capul caprei cei aduse pentru păcatul său, și vor junghià capra aceea, care s'a adus pentru păcat, în locul unde se junghie arderile de tot.

30. Iar preotul luând cu degetul din sângele ei, va unge coarnele jertfelnicului arderilor de tot, și tot sângele îl va vărsà la temeiul jertfelnicului.

31. Și va luà tot seul, precum se ia seul dela jertfa cea de mântuire, și-l va aduce preotul pre jertfelnic întru miros de bună mireazmă Domnului, și se va rugà preotul pentru el, și se va iertà lui.

32. Iar de va aduce dar pentru păcat oaie, parte femeească curată să o aducă.

13. Num. 15, 24. *17.* Lev, 16, 19.

33. Va pune mâna pe capul oii cei ce se aduce pentru păcat, și o vor junghià în locul unde se junghie arderile de tot.

34. Și luând preotul din sângele oii care se aduce pentru păcat, cu degetul, va unge pre coarnele jertfelnicului arderii de tot, și tot sângele ei îl va vărsà la temeiul jertfelnicului arderii de tot.

35. Și va luà tot seul ei, precum se ia seul oii cei dela jertfa cea de mântuire, și-l va pune preotul pe jertfelnic spre ardere de tot Domnului, și se va rugà pentru dânsul preotul pentru păcatul ce a săvârșit, și se va iertà lui.

CAP. 5.

Jertfele pentru vinovăție.

De va păcătuì cinevà, și martorul chemat să jure, ori de a văzut, ori de știe, nu va spune, ia asuprăși păcatul aceluia.

2. Oricine se va atinge de cevà necurat, de vreo mortăciune, sau de ce a fost prins de hiară necurată, sau de vreo mortăciune din vietăți necurate, sau din mortăciunile dobitoacelor celor necurate;

3. Sau se va atinge de necurăție de om, ori de ce necurăție a lui, de care atingându-se se va pângărì, și n'a știut, și după aceea va cunoaște că a greșit, vinovat va fi păcatului.

4. Omul nelegiuit, carele grăește cu buzele sale ca să facă rău, sau să facă bine; oricâte va grăì acela cu jurământ, și va uità, și apoi va cunoaște că a păcătuit într'una dintr'acestea;

5. Și va mărturisì păcatul său, care a păcătuit,

6. Va aduce Domnului pentru cele ce a greșit, pentru păcatul ce a săvârșit o mielușa din oi, sau o iadă din capre parte femeească jertfă pentru păcat, și se va rugà pentru el preotul, pentru păcatul lui care a săvârșit, și se va iertà lui păcatul.

7. Iar de nu va puteà aveà oaie, va aduce pentru păcatul său ce a săvârșit, două turturele sau doi pui de porumb Domnului, unul pentru păcat și altul spre arderea de tot.

8. Și le va aduce la preot, și va jertfì preotul întâiu pentru păcat, și va rupe preotul capul pasării de la grumazi, și nu-l va despărțì.

9. Și va stropì din sângele cel pentru păcat pe peretele jertfelnicului; iar rămășița sângelui o va scurge preste temeiul jertfelnicului, că pentru păcat este.

10. Iar a doua pasăre o va face ardere de tot după cum se cuvine, și se va rugà preotul pentru dânsul, pentru păcatul ce a săvârșit, și se va iertà lui.

11. Iar de nu va aveà nici o pereche de turturele sau doi pui de porumb, va aduce dar pentru păcatul ce a făcut, a zecea parte a unui ifi de făină curată jertfă pentru păcat, fără să toarne preste dânsa untdelemn, nici să pue preste ea tămâie, căci pentru păcat este.

12. Și o va aduce la preot, și luând preotul dintr'însa o mână plină, o va aduce spre pomenire Domnului pe jertfelnicul arderilor de tot, că pentru păcat este.

13. Preotul se va rugà pentru dânsul, pentru vreunul din aceste păcate ce a săvârșit, și se va iertà lui; iar ce a rămas, va fi a preotului, ca și jertfa făinei cei curate.

14. Și au grăit Domnul către Moisì zicând:

15. Tot cel ce din uitare și fără de voie a păcătuit cu privire la cele sfințite Domnului, va aduce pentru păcatul său Domnului un berbece

5. *1.* Pild. Sol. 29, 24. *2.* 2 Cor. 6, 17.

curat din oi, a căruia prețul va fi un siclu de argint după siclul cel sfânt, pentru păcatul ce a săvârșit.

16. Și ce a păcătuit cu privire la cele sfințite, va întoarce înnapoi aceea, adăogând încă a cincea parte preste aceea, și o va da preotului; iar preotul se va rugà pentru el jertfind berbecele cel pentru păcat, și se va iertà lui.

17. Și oricine va păcătuì și va călcà vreuna din poruncile Domnului, ce nu se cade a face, greșind din neștiință, va aveà păcat.

18. Va aduce la preot un berbece curat din oi în preț de un argint pentru greșală, și se va rugà preotul pentru el, pentru neștiința lui, că n'a știut și n'a cunoscut, și se va iertà lui.

19. Pentrucă a greșit înnaintea Domnului.

CAP. 6.

Alte jertfe.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Tot cel ce va păcătuì, și din nebăgare de seamă va nesocotì poruncile Domnului, și va tăgăduì către deaproapele său au lucrul ce i-a încredințat, ori din simbrie, ori din pradă, sau îl va înșelà cu cevà pe aproapele,

3. Sau găsind lucru pierdut, îl va tăgăduì și va jurà nedrept despre orice lucru va face omul, va păcătuì într'acestea.

4. Și de va fi păcătuit sau va fi greșit, în acest chip va întoarce răpirea care a răpit, sau înșelăciunea care a înșelat, sau lucru ce s'a încredințat lui, sau lucru pierdut care l-a găsit, la tot lucrul pentru care a jurat strâmb, va plătì lucrul acela întreg, adăogând a cincea parte mai mult aceluia a cui este, și va întoarce lui în ce zi se va dovedì.

5. Iar pentru greșala sa, va aduce Domnului un berbece curat din oi cu preț după măsura păcatului.

6. Și se va rugà pentru el preotul înnaintea Domnului, și se vor iertà lui toate câte a făcut și a greșit.

7. Și au grăit Domnul către Moisì zicând:

8. Poruncește lui Aaron și fiilor lui zicând:

9. Aceasta este rânduiala arderii de tot; arderea de tot va arde pe jertfelnic necontenit toată noaptea până dimineața, și focul jertfelnicului va arde deasupra lui, și nu se va stinge.

10. Și se va îmbrăcà preotul cu haină de in, și veșmânt va îmbrăcà împrejurul trupului său, și va luà arderea care o va mistuì focul, arderea de tot dela jertfelnic.

11. Și o va pune aproape de jertfelnic, și se va desbrăcà de haina sa, și se va îmbrăcà cu altă haină, și va scoate arderea de tot afară de tabără în loc curat.

12. Și foc pe jertfelnic va arde și nu se va stinge, și preotul va pune pe dânsul lemne disdedimineață, și va așezà deasupra lui arderea de tot, și preste ea va pune grăsimea jertfei de mântuire.

13. Și pururea va arde foc pe jertfelnic, și nu se va stinge.

14. Aceasta este rânduiala jertfei, care o vor aduce fiii lui Aaron înnaintea Domnului la jertfelnic.

15. Și va luà dintr'însa preotul o mână din făina cea curată a jertfei cu untuldelemn al ei și cu toată tămâia ei, care sunt preste jertfă, și le va pune pe jertfelnic ardere întru miros de bună mireazmă, pomenire Domnului.

16. Iar rămășița ei o va mâncà

6. *16.* 10, 12.

Aaron cu fiii lui, nedospită se va mâncà în loc sfânt, în curtea cortului mărturiei o vor mâncà.

17. Nu se va coace dospită, parte o am dat aceasta lor din cele ce se aduc Domnului, sfânta sfintelor este ca şi ceea ce se aduce pentru păcat, şi ca şi cea pentru greşală.

18. Toată partea bărbătească dintre preoţi vor mâncà aceasta, lege veşnică întru neamurile voastre din cele ce se aduc Domnului, tot cel ce se va atinge de dânsele se va sfinţì.

19. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

20. Acesta este darul lui Aaron şi al fiilor lui, care-l vor aduce Domnului în ziua în care-l vei unge pe el; a zecea parte din ifă, făină curată să fie de jertfă pururea, jumătate dintr'însa dimineaţa, şi jumătate dintr'însa seara.

21. In tigaie cu untdelemn se va face: frământată o va aduce, pisate, jertfă de fărâmături, jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului.

22. Preotul cel uns, urmaşul lui din fiii lui va face aceasta, lege veşnică, toată se va mistuì.

23. Toată jertfa preotului, de tot se va arde şi nu se va mâncà.

24. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

25. Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui şi le spune: aceasta este rânduiala jertfei pentru păcat; în locul unde se junghie arderile de tot, vor junghieà şi cele pentru păcat înnaintea Domnului, că prea sfânt este.

26. Preotul care o va aduce o va mâncà, în loc sfânt se va mâncà, în curtea cortului mărturiei.

27. Tot carele se va atinge de cărnurile ei, se va sfinţì, şi ori a cui haină se va stropì cu sângele ţâşnit din ea, se va spălà în loc sfânt.

28. Iar vasul cel de lut în care s'a fiert, se va sparge; iar de se va fierbe în vas de aramă, să-l frece şi să-l spele cu apă.

29. Toată partea bărbătească între preoţi va mâncà acestea, că sfintele sfintelor sunt Domnului.

30. Şi toate cele jertfite pentru păcat dintr'al cărora sânge se va aduce în cortul mărturiei, ca să se roage printr'însul întru cel sfânt, să nu se mănânce, ci cu foc să se arză.

31. Aceasta este rânduiala aducerii berbecelui ca jertfă pentru păcat, că prea sfinte sunt.

32. In locul unde vor junghieà arderile de tot, vor junghieà şi berbecele cel pentru păcat înnaintea Domnului, iar sângele îl va vărsà pe temeiul jertfelnicului împrejur.

33. Şi va luà tot seul lui şi şalele şi seul care acopere măruntaele şi tot seul cel de preste maţe.

34. Şi amândoi rărunchii cu seul cel de preste ei, care este preste coapse, şi praporul ficatului cu rărunchii le va luà,

35. Şi le va aduce preotul pe jertfelnic jertfă Domnului, că pentru păcat este.

36. Toată partea bărbătească dintre preoţi le va mâncà pre ele, în loc sfânt le vor mâncà, că prea sfinte sunt.

37. La jertfa pentru păcat ca şi la cea pentru greşală este aceeaşi rânduială; va fi a preotului care se va rugà pentru el.

38. Şi preotul cel ce aduce arderile de tot ale omului, va luà pielea jertfei arderii de tot pe care o aduce,

39. Toată jertfa care se va face în cuptor, şi toată care se va face pe grătar, sau în tigaie, va fi a preotului care o aduce.

40. Şi toată jertfa cea făcută cu

18. Eşire 27, 21. *26.* 10, 13.

28. 15, 12. *30.* Evrei 13, 11.

untdelemn şi cea nefăcută, tuturor fiilor lui Aaron să se împarţă fieştecăruia întocmai.

CAP. 7.

Jertfe de mântuire.

Aceasta este rânduiala jertfei de mântuire ce vor aduce Domnului.

2. De va fi jertfă de laudă, vor aduce spre jertfire pâini de făină curată făcute cu untdelemn, şi turte nedospite unse cu untdelemn, şi făină aleasă frământată cu untdelemn,

3. Cu pâine nedospită va aduce darurile sale spre jertfa laudei cea de mântuire.

4. Şi unul din toate darurile aduse parte Domnului, va fi a preotului care varsă sângele jertfei de mântuire.

5. Cărnurile jertfei laudei cea de mântuire, vor fi ale lui, şi se vor mâncà în ziua în care se vor aduce, nelăsând dintr'însele pe dimineaţă.

6. Iar de va fi darul său jertfă de făgăduinţă sau de bună voie, se va mâncà în ziua în care se aduce jertfa, şi a doua zi;

7. Ce va rămâneà din cărnurile jertfei până a treia zi, cu foc se va arde.

8. Iar cine va mâncà din cărnurile jertfei de pace a treia zi, darul lui nu va fi primit, nici se va socotì lui, urâciune este; oricine va mâncà dintr'însele, păcat va aveà.

9. Cărnurile atinse de cevà necurat, nu se vor mâncà, în foc se vor arde; tot cel ce este curat, va mâncà carnea.

10. Iar oricine va mâncà din cărnurile jertfei cei de mântuire, care este a Domnului, ştiindu-se pre sine necurat, acela va pierì din poporul său.

11. Şi tot cel ce se va atinge de vreun lucru necurat, sau om necurat, sau de cele cu patru picioare, necurate, sau de orice necurăţenie şi va mâncà din cărnurile jertfei cei de mântuire, care este a Domnului, va pierì acela din poporul său.

12. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând.

13. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: seul de bou, de oaie şi de capră să nu mâncaţi.

14. Grăsimea de mortăciune, de ce este prins de hiară se va întrebuinţà la orice lucru; iar de mâncat nu se va mâncà.

15. Tot cel ce va mâncà seu de la vitele din care veţi aduce dintr'însele jertfă Domnului, va pierì acela din poporul său.

16. Sânge să nu mâncaţi, în tot lăcaşul vostru, nici de vite, nici de pasări.

17. Oricine va mâncà sânge, acela va pierì din poporul său.

18. Şi au grăit Domnul către Moisì zicând:

19. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: cel ce aduce jertfă de mântuire, va aduce darul său Domnului şi din jertfa cea de mântuire.

20. Mâinile lui vor aduce jertfele Domnului: grăsimea de pre piept şi praporul ficatului vor aduce, ca să le pue dar înaintea Domnului.

21. Preotul va aduce grăsimea pe jertfelnic, iar pieptul va fi al lui Aaron şi al fiilor lui.

22. Armul drept din jertfele de mântuire ce aduceţi îl veţi da preotului,

23. Acela dintre fiii lui Aaron care aduce sângele jertfei de mântuire şi grăsime, va aveà parte armul cel drept.

24. Că pieptul şi armul ce se aduc din jertfele de mântuire ale voastre, le-am luat dela fiii lui Israil şi le-am dat lui Aaron preotul şi fiilor lui, lege veşnică pentru fiii lui Israil.

25. Aceste părţi din jertfele Domnului se cuveneau lui Aaron şi fiilor lui preoţii din ziua în care i-au rânduit să preoţească Domnului.

26. Precum au poruncit Domnul să se deà lor în ziua, în care i-au uns pre ei din fiii lui Israil, lege veşnică întru neamurile lor.

27. Aceasta este rânduiala jertfei arderilor de tot pentru păcat, pentru greşală, pentru sfinţirea preoţilor şi pentru jertfa de mântuire.

28. In ce chip au poruncit Domnul lui Moisì în muntele Sinai, în ziua în care au poruncit fiilor lui Israil să aducă darurile sale înnaintea Domnului în pustiea Sinai.

CAP. 8.

Sfinţirea preoţilor.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Ia pre Aaron şi pre fiii lui şi hainele lui, şi untul cel de lemn al ungerii, şi viţelul cel pentru păcat, şi cei doi berbeci, şi coşniţa cea cu azime.

3. Şi vei strânge toată adunarea la uşa cortului mărturiei.

4. Şi a făcut Moisì precum i-au poruncit lui Domnul, şi a strâns toată adunarea la uşa cortului mărturiei.

5. Şi a zis Moisì către adunare: acesta este cuvântul, care au poruncit Domnul să se facă.

6. Şi a adus Moisì pre Aaron şi pre fiii lui, şi i-a spălat pre ei cu apă.

7. Şi l-a îmbrăcat pre el cu haina, şi la încins cu brâul, şi l-a îmbrăcat cu veşmântul cel lung, şi a pus preste el umărarul, şi l-a încins pre el după cum erà făcut umărarul, şi l-a strâns cu el.

8. Şi a pus preste umărar engolpion, şi preste engolpion a pus arătarea şi adevărul.

9. Şi a pus mitra pe capul lui, şi preste mitră la frunte a pus placa cea de aur cea sfinţită sfântă, precum au poruncit Domnul lui Moisì.

10. Şi a luat Moisì din untul cel de lemn al ungerii.

11. Şi a stropit dintr'însul pe jertfelnic de şapte ori, şi a uns jertfelnicul, şi l-a sfinţit pre dânsul şi toate cele dintr'însul, şi spălătoarea lui cu temeiul ei, şi le-a sfinţit pre ele, şi a uns cortul şi toate vaşele lui, şi l-a sfinţit pre el.

12. Şi a turnat Moisì din untul cel de lemn al ungerii pe capul lui Aaron, şi l-a uns pe el, şi l-a sfinţit pe el.

13. Şi a adus Moisì pe fiii lui Aaron, şi i-a îmbrăcat pre ei cu haine, şi i-a încins cu brâne, şi le-a pus lor chidare, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

14. Deci a adus Moisì viţelul cel pentru păcat, şi a pus Aaron şi fiii lui mâinile pre capul viţelului celui pentru păcat.

15. Şi l-a junghiat pre el, şi a luat Moisì cu degetul din sânge şi a uns coarnele jertfelnicului împrejur, şi a curăţit jertfelnicul; iar sângele l-a vărsat preste temeiul jertfelnicului, sfinţindu-l ca să se roage pe el.

16. Şi a luat Moisì toată grăsimea cea de pre maţe, şi praporul ficatului, amândoi rărunchii cu grăsimea de pre ei, şi le-a adus Moisì pe jertfelnic.

17. Iar viţelul, pielea lui, carnea lui şi balega lui, le-a ars afară de tabără cu foc, precum au poruncit Domnul lui Moisì.

18. Apoi a adus Moisì berbecele cel pentru arderea de tot, şi a pus Aaron şi fiii lui mâinile pe capul berbecelui, şi a junghiat Moisì ber-

8. *7.* Eşire 28, 41. *8.* Eşire 28, 24, 26.

10. Eşire 30, 25, 26. *12.* Sirah 45, 18; Eşire 28, 37. *15.* Eşire 29, 11, 14. *16.* 3, 3; Eşire 29, 22. *18.* Eşire 29, 15, 16.

becele, și a turnat Moisì sângele pe jertfelnic împrejur.

19. Și berbecele l-a tăiat bucăți, și a adus Moisì capul, mădulările și grăsimea; iar pântecele și picioarele le-a spălat cu apă.

20. Și a adus Moisì berbecele tot pe jertfelnic: ardere de tot, întru miros de bună mireazmă, jertfă Domnului, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

21. Și a adus Moisì al doilea berbece, berbecele cel pentru sfințire, și au pus Aaron și fiii lui mâinile pe capul berbecelui.

22. L-a junghiat, și a luat Moisì din sângele lui și a pus pre marginea urechii drepte a lui Aaron și pre vârful mâinii drepte și pre vârful piciorului drept.

23. Și a adus Moisì pe fiii lui Aaron, și a pus Moisì din sânge pe marginea urechilor lor celor drepte, și pe vârful mâinilor lor celor drepte, și pe vârful picioarelor lor celor drepte, și a vărsat Moisì sângele pe jertfelnic.

24. Și a luat grăsimea și șalele și seul cel de preste pântece și praporul ficatului și amândoi rărunchii și grăsimea de pre ei și armul cel drept.

25. Din coșnița cu jertfa pentru sfințire, care este înnaintea Domnului, a luat o pâine azimă, o pâine cu untdelemn și o turtă, punându-le pe grăsime și armul cel drept.

26. Și le-a pus toate pe mâinile lui Aaron și pe mâinile fiilor lui, și le-a adus dar înnaintea Domnului.

27. Apoi Moisì le-a luat din mâinile lor, și le-a pus pe jertfelnic spre arderea de tot pentru sfințire, miros de bună mireazmă, jertfă Domnului.

28. Și luând Moisì pieptul dela berbecele cel pentru sfințire, l-a ridicat ca dar adus înnaintea Domnului, și a fost partea lui Moisì după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

29. Apoi a luat Moisì din untuldelemn al ungerii și din sângele cel de pe jertfelnic, și a stropit pre Aaron și hainele lui și pre fiii lui și hainele fiilor lui.

30. Și a sfințit pre Aaron și hainele lui și pre fiii lui și hainele fiilor lui cu dânsul.

31. Și a zis Moisì către Aaron și către fiii lui: fierbeți carnea în curtea cortului mărturiei în loc sfânt, și acolo să o mâncați cu pâinile cele din coșnița cu jertfa pentru sfințire, precum s'a poruncit mie, zicând: Aaron și fiii lui le vor mâncà.

32. Iar ce va rămâneà din cărnuri și din pâini, în foc să ardeți.

33. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți șapte zile, până ce se va plinì ziua sfințirii voastre, pentrucă în șapte zile se vor sfinți mâinile voastre.

34. In ce chip au făcut în ziua aceasta, așà au poruncit Domnul să se facă ca să se roage pentru voi.

35. Și la ușa cortului mărturiei veți ședeà șapte zile, ziua și noaptea, și veți păzì cele rânduite de Domnul ca să nu muriți, că așà au poruncit mie Domnul Dumnezeu.

36. Și au făcut Aaron și fiii lui toate câte au poruncit Domnul lui Moisì.

CAP. 9.

Jertfa lui Aaron.

In ziua a opta a chemat Moisì pre Aaron și pre fiii lui și pre bătrânii lui Israil.

2. Și a zis Moisì către Aaron: ia ție un vițel din cireadă spre jertfă pentru păcat, și un berbece spre ar-

19. Eșire 29, 17. *20.* Eșire 29, 18.
26. Eșire 29, 24. *27.* Eșire 29, 25.
28. Eșire 29, 26.

31. Eșire 29, 32.
9. *2.* Eșire 29, 1.

dere de tot, curaţi; şi-i adu înnaintea Domnului.
3. Iar bătrânilor lui Israil grăeşte, zicând: luaţi un ţap din capre spre jertfă pentru păcat, şi un berbece şi un viţel, şi un miel de un an spre arderea de tot, curaţi.
4. Viţelul şi berbecele spre jertfa de mântuire înnaintea Domnului, şi făină curată amestecată cu untdelemn, că astăzi se va arătà Domnul întru voi.
5. Şi luară precum poruncise Moisì împreajma cortului mărturiei, şi a venit toată adunarea şi a stătut înnaintea Domnului.
6. Şi a zis Moisì: acesta este cuvântul, care l-au grăit Domnul: faceţi, şi se va arătà întru voi mărirea Domnului.
7. Şi a zis Moisì lui Aaron: apropie-te la jertfelnic şi adu jertfă pentru păcatul tău, şi ardere de tot; şi te roagă pentru tine însuţi şi pentru casa ta, şi adu darurile poporului, şi te roagă pentru dânşii, precum au poruncit Domnul.
8. Şi s'a apropiat Aaron de jertfelnic, şi a junghiat viţelul cel pentru păcatul său.
9. Şi aducând fiii lui Aaron sângele la dânsul, el a întins degetul său în sânge, şi a uns coarnele jertfelnicului, iar sângele l-a vărsat lângă temeiul jertfelnicului.
10. Grăsimea, rărunchii şi praporul ficatului jertfei pentru păcat, le-a adus pe jertfelnic, precum poruncise Domnul lui Moisì.
11. Iar cărnurile şi pielea le-a ars cu foc afară de tabără.
12. Apoi a junghiat jertfa arderei de tot; aducând fiii lui Aaron sângele la dânsul, l-a vărsat împrejurul jertfelnicului.
13. Asemenea i-au adus jertfa arderei de tot, şi mădulările cu capul le-au pus pre jertfelnic.
14. Iar pântecele şi picioarele spălate cu apă, le-au pus preste arderea de tot pe jertfelnic.
15. După aceea a adus darul poporului; a luat ţapul cel spre jertfă pentru păcatul poporului, şi junghiindu-l, l-a curăţit, ca şi pre cel dintâiu.
16. A adus arderea de tot, şi o a săvârşit precum se cuvine.
17. Şi adăogì jertfa de mâncare; luând un pumn din ea o puse pre jertfelnic osebit de arderea de tot cea de dimineaţă.
18. După aceea a junghiat viţelul şi berbecele spre jertfă de mântuire pentru popor, şi fiii lui Aaron au adus sângele la dânsul, şi l-au vărsat împrejurul jertfelnicului.
19. Iar seul dela viţel şi dela berbece, şalele, seul de pe pântece, rărunchii cu seul lor şi praporul ficatului,
20. Toate aceste grăsimi punându-le preste piepturi, le-au aşezat pe jertfelnic,
21. Pieptul şi armul drept le-a ridicat Aaron spre aducere înnaintea Domnului, precum poruncise Domnul lui Moisì.
22. Şi ridicând Aaron mâinile spre popor i-a binecuvântat pre ei, şi săvârşind jertfele pentru păcat, arderile de tot şi cele de mântuire, s'a pogorît.
23. Deci Moisì şi Aaron intrară în cortul mărturiei, apoi ieşind au binecuvântat poporul, atunci s'a arătat slava Domnului la tot poporul.
24. Şi a ieşit foc dela Domnul, şi a mistuit jertfele şi grăsimile de pe jertfelnic; iar poporul văzând a rămas uimit, şi a căzut cu faţa la pământ.

---

7. Evr. 7, 27. *10.* 4, 8, 9; 8, 16, 25.
11. 4, 11.
15. 4, 13. *22.* Num. 6, 22.
23. Num. 12, 5.
24. 2 Paral. 7, 1; 3 Imp. 18, 38.

CAP. 10.

Pedeapsa lui Nadav și Aviud.

Și luând cei doi feciori ai lui Aaron, Nadav și Aviud fiecare cădelnița sa, au pus într'însele foc și tămâie, aducând înnaintea Domnului foc strein, ce nu li se poruncise lor de Domnul.

2. Și ieșind foc dela Domnul, i-a ars pre ei, și au murit înnaintea Domnului.

3. Atunci Moisì zise către Aaron: aceasta este ceea ce au grăit Domnul zicând: întru cei ce se apropie de mine mă voiu sfințì, și întru toată adunarea mă voiu proslăvì, și s'a umilit Aaron.

4. Și a chemat Moisì pre Misadai și pre Elisafan feciorii lui Oziil, fiii fratelui tatălui lui Aaron, și a zis lor: veniți de scoateți pe frații voștri dinnaintea celor sfinte, afară de tabără.

5. Deci au venit și i-au scos pre ei cu hainele lor afară de tabără, precum a zis Moisì.

6. Atunci a zis Moisì către Aaron și către Eliazar și către Itamar fiii lui cei rămași: să nu vă descoperiți capetele, nici să vă rupeți hainele, ca să nu muriți, și să fie mânie preste toată adunarea; iar frații voștri, toată casa lui Israil, să plângă arderea care a venit dela Domnul.

7. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți, ca să nu muriți, că untuldelemn al ungerii cel dela Domnul preste voi este, și au făcut după cuvântul lui Moisì.

8. Și au grăit Domnul lui Aaron, zicând:

9. Vin și băutură ce îmbată să nu bei nici tu, nici fiii tăi, când veți merge în cortul mărturiei, sau vă veți apropià de jertfelnic, ca să nu muriți; lege veșnică întru neamurile voastre.

10. Ca să fie osebire între ce este sfânt și ce nu este sfânt, și între ce este necurat și între ce este curat.

11. Și să învățați pre fiii lui Israil toate cele din lege, care au grăit Domnul către dânșii prin Moisì.

12. Și a zis Moisì către Aaron și către Eleazar și către Itamar fiii lui Aaron cei rămași: luați jertfa care a rămas din cele aduse Domnului, și le mâncați azime la jertfelnic, căci prea sfinte sunt.

13. Și le mâncați în loc sfânt precum s'a legiuit pentru tine și fiii tăi despre cele aduse Domnului, că așà au poruncit mie Domnul.

14. Pieptul ridicărei și armul aducerii să le mâncați în loc sfânt tu cu fiii tăi și casa ta precum s'a legiuit pentru tine și fiii tăi despre jertfele cele de mântuire ale fiilor lui Israil.

15. Că armul aducerei și pieptul ridicărei preste grăsimele jertfelor se aduc spre osebire înnaintea Domnului, și va fi ție și fiilor tăi și fetelor tale cu tine lege veșnică, precum au poruncit Domnul lui Moisì.

16. Și Moisì căută cu luare aminte țapul cel pentru păcat, îl aflà ars, și s'a mâniat Moisì pre Eleazar și pre Itamar fiii lui Aaron cei rămași, zicând:

17. Pentruce n'ați mâncat jertfa cea pentru păcat în loc sfânt, că este prea sfântă; aceasta s'a dat vouă să o mâncați ca să ridicați păcatul adunării, și să vă rugați pentru ei înnaintea Domnului.

18. Că nu s'a adus din sângele lui în sfânta, înnaintea feții; trebuia să-l mâncați în loc sfânt, precum au poruncit mie Domnul.

10. *1.* Eșire 30, 9; Num. 3, 4, Paral. 24, 2. *2.* 1 Paral. 24, 2. *4.* Eșire 6, 22. *5.* Fapt. Ap. 5, 6, 10. *6.* Iezechil 26, 16. *7.* 21, 12. *9.* Num. 6, 3; 1 Tim. 3, 2.

12. 6, 16. *13.* 6, 16, 26. *14.* Eșire 29, 26, 27; 2 Lege 18, 3. *17.* Ozie 4, 8.

19. Şi a grăit Aaron către Moisì, zicând: astăzi au adus jertfa lor pentru păcat şi arderea de tot a lor înnaintea Domnului, şi s'a întâmplat mie precum vezi; de aşi mâncà astăzi din jertfa pentru păcat, oare va fi plăcut Domnului?

20. Şi auzind Moisì, a încuviinţat.

CAP. 11.

Animale curate şi necurate.

Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:

2. Vorbiţi fiilor lui Israil şi le spuneţi: acestea sunt dobitoacele care le veţi mâncà din toate vietăţile cele de pre pământ.

3. Orice dobitoc cu unghia despicată, şi care are copita despărţită în două şi rumegă, se mănâncă.

4. Insă din cele ce rumegă şi din cele cu unghia despicată şi din cele ce au unghiile despărţite, nu veţi mâncà acestea: cămila pentrucă rumegă iar unghia nu o are despicată, aceasta necurată este vouă.

5. Ariciul rumegă, iar unghia n'are despărţită, necurat este.

6. Epurile rumegă, dar unghia n'o are despărţită, necurat este.

7. Porcul are unghia despărţită, şi desparte unghiile copitei, dar nu rumegă, necurat este.

8. Din carnea lor să nu mâncaţi, nici să vă atingeţi de ele moarte, că necurate sunt.

9. Din vieţuitoarele cele ce sunt în apă se mănâncă toate câte au aripi şi solzi, în rîuri, în mări şi în bălţi, pe acestea le veţi mâncà.

10. Iar toate câte n'au aripi, nici solzi, în ape şi în mări, şi în rîuri din toate cele ce le scot apele, şi din toate câte sunt în apă, necurate sunt şi să vă îngreţoşaţi de ele.

11. Din cărnurile lor să nu mâncaţi şi să vă îngreţoşaţi de mortăciunile lor.

12. Şi toate vietăţile cele din ape care nu au aripi, nici solzi, spurcăciune să fie acestea vouă.

13. Şi din zburătoare să vă scârbiţi de vultur, gripsorul şi ereţele de mare să nu le mâncaţi, că spurcăciune este.

14. Precum şi şorliţa şi gaea şi cele ce sunt asemenea ei.

15. Şi tot corbul, şi cele ce sunt asemenea lui, şi struţul, şi buha, şi babiţa şi cele ce sunt asemenea ei.

16. Şi coroiul şi cele ce sunt asemenea lui.

17. Şi corbul cel de noapte şi heretele şi cocostârcul.

18. Şi porfirionul şi pelicanul şi lebăda.

19. Şi erodiul şi haradriul şi cele asemenea lui, şi pupăza şi liliacul

20. Şi toate târâtoarele cele cu aripi care umblă cu patru picioare, spurcăciune vouă sunt.

21. Iar acestea veţi mâncà din cele cu aripi ce se târăsc, care umblă pe patru picioare, care au fluere mai din sus de picioarele sale, ca să sară cu ele pre pământ.

22. Iar dintr'acestea veţi mâncà: Vruhul şi câte seamănă lui; Atakisul şi câte seamănă lui; Ofiomahul şi câte sunt asemenea lui, şi lăcusta şi câte seamănă ei.

23. Şi toate târîtoarele din cele cu aripi, care au patru picioare, spurcăciune vouă sunt, şi cu acestea vă veţi spurcà.

24. Tot cel ce se va atinge de ele moarte fiind, necurat va fi până seara.

25. Şi tot cel ce va luà din mortăciunile lor, îşi va spălà hainele sale, şi necurat va fi până seara.

26. Toate dobitoacele cu copita despicată şi cu unghiile despărţite

11. *2.* 2 Lege 14, 3. Fap. Ap. 10, 14; *4.* 2 Lege 14, 7. *7.* 2 Lege 14, 8. *9.* 2 Lege 14, 9. *13.* 2 Lege 14, 12.

24. 22, 6.

care nu rumegă, sunt necurate. Tot cel ce se va atinge de mortăciunile lor, necurat va fi până seara.

27. Tot ce umblă pre mâini dintre hiarele cu patru picioare, este necurat; cel ce se va atinge de mortăciunile lor, necurat va fi până seara.

28. Cel ce va ridicà din mortăciunile lor, va spălà hainele sale, și necurat va fi până seara, că necurate sunt acestea.

29. Din toate vietățile care se târăsc pre pământ, sunt necurate: nevăstuica, șoarecile, crocodilul și câte sunt asemenea lui.

30. Chițoranul, cameleonul, stelliul, șopârla și sobolul.

31. Acestea necurate sunt din toate vietățile care se târăsc pre pământ; cel ce se va atinge de mortăciunile lor, necurat va fi până seara.

32. Și tot vasul de lemn, sau haina, sau pielea, sau sacul preste care va cădeà mortăciunea lor, necurat va fi. Tot vasul în care se va face acest lucru, cu apă se va spălà, și va fi necurat până seara, și după aceea curat va fi.

33. Și tot vasul de lut în care va cădeà dintr'acestea, orice va fi într'însul, necurate vor fi, și vasul se va sparge.

34. Și orice lucru de mâncare, preste care ar venì din acea apă, necurat va fi. Și toată băutura care se beà din așà vas, necurată va fi.

35. Și ori în ce ar cădeà din mortăciuni de acestea, necurat va fi; cuptoare și căminuri se vor surpà; căci necurate sunt, și necurate vor fi vouă.

36. Izvoarele apelor, lacurile și bălțile, vor fi curate; iar cel ce s'ar atinge de mortăciunile din ele, necurat va fi.

37. De ar cădeà din aceste mortăciuni în sămânța cea de semănat, care se seamănă, curată va fi.

38. Iar de se va udà sămânța, și ar cădeà din aceste mortăciuni într'însa, necurată este vouă.

39. De va murì din vitele care este vouă slobod a le mâncà, cel ce se va atinge de mortăciunile lor, necurat va fi până seara.

40. Cel ce va mâncà din aceste mortăciuni, va spălà hainele sale, și necurat va fi până seara, iar cel ce va luà din aceste mortăciuni, va spălà hainele sale, se va spălà cu apă, și necurat va fi până seara.

41. Toată vietatea ce se târăște pre pământ, spurcăciune să fie aceasta vouă, să nu se mănânce.

42. Și tot ce umblă pre pântece, și tot ce umblă necontenit în patru picioare, și toate vietățile cu multe picioare ce se târăsc pre pământ, să nu mâncați, că spurcăciune este vouă.

43. Și să nu spurcați sufletele voastre cu nici o târâtoare, ce se târăște pre pământ, și să nu vă pângăriți cu acestea, și să nu vă spurcați cu ele.

44. Că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, și vă veți sfinți, și sfinți veți fi, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeul vostru, și să nu pângăriți sufletele voastre cu nici o vietate, ce se târăște pre pământ.

45. Că eu sunt Domnul cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, ca să fiu vouă Dumnezeu, și să fiți sfinți, că sfânt sunt eu Domnul.

46. Aceasta este legea cea pentru vite, pentru pasări și pentru tot ce se mișcă în apă, și pentru tot ce se târăște pre pământ.

47. Care osebește între cele necurate și între cele curate, și între cele viețuitoare care se mănâncă, și între cele viețuitoare care nu se mănâncă.

32. 15, 12. *33.* 15, 12. *36.* Num. 19, 11. *44.* 1 Petr. 1, 16. *45.* Eșire 20, 2.

CAP. 12.

Lege pentru lehuze.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: Muerea însărcinată care va naşte fecior, necurată va fi şapte zile, ca şi în timpul rânduelei firei, necurată va fi.

3. In ziua a opta se taie împrejur marginea trupului lui.

4. Treizeci şi trei de zile să şază spre a se curăţì de sângele său, şi de tot ce este sfânt să nu se atingă, şi întru cel sfânt să nu intre, până ce se vor plinì zilele curăţirei ei.

5. Iar de va naşte fată, necurată va fi două săptămâni, ca şi în timpul rânduelii firei, şi şasezeci şi şase de zile va şedeà spre a se curăţì de sângele său.

6. Dupăce se vor plinì zilele curăţirei ei pentru fecior, au pentru fată, va aduce preotului un miel de un an curat pentru arderea de tot, şi un puiu de porumb, sau o turturea jertfă pentru păcat înnaintea uşii cortului mărturiei la preot.

7. Preotul va aduce jertfă înnaintea Domnului, şi se va rugà pentru ea, şi aşà se va curăţì de curgerea sângelui ei. Aceasta este legea pentru femeia care naşte fecior sau fată.

8. Iar de nu-i va da mâna să aducă miel, va luà două turturele sau doi pui de porumb, unul spre arderea de tot şi altul spre jertfă pentru păcat, şi se va rugà pentru ea preotul, şi va fi curăţită.

CAP. 13.

Lepra la oameni şi la vestminte.

Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:

2. Omul căruia se va face în pielea trupului semn de vânătae lucie, şi se va face în pielea trupului lui umflătură de bubă, va venì la Aaron preotul, sau la unul dintre fiii lui carii sunt preoţi.

3. Şi va vedeà preotul umflătura în pielea lui, dacă părul cel din umflătură se va albì şi umflătura va fi subt pielea trupului lui, semn de lepră este, şi va vedeà preotul, şi-l va vestì pre el necurat.

4. Iar de va fi lucie alburind în pielea trupului lui, şi faţa ei nu va fi mai afundă decât pielea, şi părul ei nu s'a albit, ci este negru, va osebì preotul pe cel cu umflătura şapte zile.

5. Şi în ziua a şaptea va vedeà preotul umflătura, şi de a rămas umflătură în piele, îl va osebì pre el preotul alte şapte zile.

6. Şi după alte şapte zile îl va vedeà preotul a doua oară, şi de a rămas umflătura şi nu s'a prefăcut în piele, îl va curăţì pre el preotul, că semn este şi după ce-şi va spălà hainele sale, curat va fi.

7. Iar de se va întoarce şi se va preface semnul în piele, dupăce l-a văzut pe el preotul, ca să-l curețe pre el, şi se va arătà a doua oară preotului, şi-l va vedeà pre el preotul, şi iată semnul s'a prefăcut în piele, şi-l va vestì pre el preotul necurat, lepră este.

8. Şi semn de lepră de se va face în om, şi va venì la preot, şi va vedeà preotul,

9. Şi iată vânătae albă în piele, şi a albit părul şi pielea cea sănătoasă s'a făcut carne vie,

10. Lepră veche este în pielea trupului lui.

11. Şi-l va vestì preotul, că este necurat, şi-l va osebì, că necurat este.

---

12. *2.* Lucà 2, 22. *3.* Fac. 17, 10; Lucà 2, 21 şi 1, 59. *8.* Lucà 2, 24.

13. *2.* 2 Lege 24, 8; Mat. 8, 2.

12. Iar de a înflorit lepra în pielea trupului lui, şi va acoperì lepra toată pielea atinsă dela cap până la picioarele lui, după toată vederea preotului.
13. Şi va vedeà preotul, şi iată lepra a acoperit toată pielea trupului lui, va curăţì preotul buba lui, pentrucă toată s'a făcut albă, curat este.
14. Şi ori în ce zi se va vedeà întru el carne vie, necurat va fi.
15. Şi văzând preotul carnea cea vie, îl va vestì necurat pentru aceasta, că necurat este, lepră este.
16. Iar de se va întoarce carnea cea vie şi se va preface albă, şi va venì la preot,
17. Şi va vedeà preotul, că rana s'a făcut albă, atunci o va curăţì preotul, este curat.
18. Şi carnea de se va face în pielea lui rană, şi se va vindecà.
19. Şi se va face în locul ranei vânătae albă, sau lucie alburind, sau roşieatecă, şi se va arătà preotului.
20. Şi va vedeà preotul, şi iată vederea este mai afundă decât pielea, şi părul ei s'a prefăcut în albiciune, atunci îl va vestì pre el preotul necurat, că lepră este în rană înflorită.
21. Iar de o va vedeà preotul, şi iată nu este într'însa păr alb, şi nu va fi mai afundă decât pielea trupului, şi ea va fi negrită, îl va osebì pre el preotul şapte zile.
22. Iar de se va lăţì cu lăţime în piele, atunci preotul îl va vestì pre el necurat, că semn de lepră este în rană înflorită.
23. Iar de va rămâneà în locul său stricăciunea, şi nu se va lăţì, semn de rană este, şi-l va vestì pre el preotul, curat.
24. Şi carnea de se va face în pielea lui ardere de foc, dupăce se va tămăduì de acea ardere, va fi în pielea lui stricăciune albă roşieatecă, sau albă.
25. Il va vedeà pre el preotul, şi iată a schimbat părul alb în luminat, şi faţa ei mai afundă decât pielea, lepră este, în arsură a înflorit, şi-l va vestì preotul spurcat, semn de lepră este.
26. Iar de-l va vedeà pre el preotul, şi iată în cel luminos nu este păr alb, şi nu va fi mai afund de cât pielea, ci s'a negrit, atunci îl va osebì pre el preotul şapte zile.
27. Şi îl va vedeà pre el preotul în ziua a şaptea, şi de se va lăţì cu lăţime în piele, atunci preotul îl va vestì pre el necurat, semn de lepră este în rană înflorită.
28. Iar de va rămâneà cel luminos în loc, şi nu se va lăţì pre piele, ci se va înnegrì, semn de arsură este, şi îl va vestì preotul pre el curat, pentrucă semn de arsură este.
29. Şi la bărbat sau la femeie, de se va face într'înşii semn de lepră în cap, au în barbă.
30. Va vedeà preotul semnul, şi de va fi faţa ei mai afundă decât pielea, şi întru ea este păr subţire înflorind, atunci preotul îl va vestì pre el necurat, vânătae este, lepră de cap, lepră de barbă este.
31. Şi când va vedeà preotul umflătura vânătăii, şi faţa ei nu este mai afundă decât pielea, şi păr roşu nu va fi în ea, atunci va osebì preotul pe cel cu semnul vânătăii şapte zile.
32. Şi va vedeà preotul semnul în ziua a şaptea, şi de nu s'a lăţit vânătaea, şi păr roşieatec nu este într'însa, şi faţa vânătăii nu este mai afundă decât pielea.
33. Atunci el va rade pielea; iar vânătaea nu o va rade, şi va osebì preotul pre cel cu vânătaea alte şapte zile.
34. Şi va vedeà preotul vânătaea în ziua a şaptea, şi de nu s'a lăţit vânătaea în piele dupăce s'a ras

acela, și fața vânătăii nu este mai afundă în piele, atunci preotul îl va vestì pre el curat, și spălându-și hainele, curat va fi.

35. Iar de se va lățì în piele vânătaea dupăce se va curățì el, și-l va vedeà pre el preotul, și iată s'a lățit vânătaea în piele.

36. Nu cerce preotul pentru părul cel roșieatec, că necurat este.

37. Iar de va rămâneà înaintea lui pe loc vânătaea, și păr negru va răsărì întru ea, s'a însănătoșat vânătaea, curat este, și-l va vestì pre el preotul curat.

38. Și la bărbat sau la femeie de se vor face în pielea trupului lui bășici lucii albe înflorind,

39. Și va vedeà preotul, și iată în pielea trupului bășici lucind albe înflorind, coș este, care a înflorit în pielea trupului lui, curat este.

40. Iar de va cădeà cuivà părul de pe cap, pleșuv este, curat este.

41. Iar de va cădeà de către față părul lui de pre cap, tărcav este, curat este.

42. Iar de se va face în pleșuvia lui, sau în târcăvirea lui vânătae albă, sau roșieatecă, lepră este în pleșuvia lui, au în târcăvirea lui.

43. Il va vedeà pre el preotul, și fiind fața bășicii albă, au roșieatică în pleșuvia lui, au în târcăvirea lui, ca un chip de lepră în pielea trupului lui.

44. Om lepros este și vestind îl va vestì preotul pre el necurat în capul lui, în umilătura lui.

45. Iar hainele leprosului cel cu rana, să fie spintecate, și capul lui descoperit, și împrejurul gurii să se acopere, și necurat se va chemà,

46. In tot timpul cât va aveà pre el acea rană necurat fiind, necurat va fi, osebit va ședeà, afară din tabără va fi petrecerea lui.

46. 4 Imp. 7, 3; Lucà 17. 12.

47. Și pre veșmânt de se va face semn de lepră, ori în veșmânt de păr, ori în veșmânt de pânză.

48. Au în țesătură, au în tort, au în inuri, au în păr, au în piele, au ori în ce piele de lucru.

49. Și de se va înverzì semnul, sau se va roșì, sau în piele, sau în haine, sau în țesătură, sau în tort, sau ori în ce unealtă de piele, semn de lepră este, se va arătà preotului.

50. Și văzând preotul semnul va osebì preotul ceea ce are semn șapte zile.

51. Și va vedeà preotul semnul în ziua a șaptea, iar de se va lățì semnul în haine, au în țesătură, au în tort, au în piele, ori de ce lucru fie bună pielea aceea, semn de lepră statornică și necurată este.

52. De tot va arde haina, au țesătura, au tortul, sau haina cea de păr, sau de in, sau orice unealtă de piele în care va fi semnul, că lepră statornică este, cu foc să se arză.

53. Iar de va vedeà preotul, și nu se va lățì semnul în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piele.

54. Atunci va poruncì preotul, și va spălà lucrul pe carele va fi semnul, și va osebì preotul lucru cel cu semn alte șapte zile.

55. Și văzând preotul dupăce a spălat semnul, că el nu și-a schimbat fața, dar s'a lățit, necurat este, în foc se va arde de tot, fiindcă a pătruns în haine, sau în țesături, sau în tort.

56. Iar văzând preotul că semnul dupăce s'a spălat e negru, o va rupe dela haină, au dela țesătură, au dela tort, au dela piele.

57. Iar de se va mai ivì încă în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piele, lepră înflorind este, în foc se va arde ceea ce are semn.

58. Haina, au țesătura, au tortul, au toată unealta de piele, care se va spălà și se va șterge de pre ea semnul, se va spălà a doua oară, și se va curățì.

59. Aceasta este legea semnului celui de lepră, pre haină de păr, sau de cânepă, sau pre țesătură, sau pre tort, sau pre toată unealta cea de piele, ca să o vestească pre ea curată, sau necurată.

CAP. 14.

Curățirea leprei.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Aceasta este legiuirea pentru leproși: în ziua în care se va curățì, se va duce la preot.

3. Iar preotul va ieșì afară din tabără, și-l va vedeà preotul, și de se va fi vindecat semnul leprei dela lepros,

4. Va poruncì preotul, și vor luà dela cel curățit două păsărele vii, curate, și lemn de chedru, și roșu răsucit, și issop.

5. Și va poruncì preotul, și vor junghià o păsărică în vas de lut la apă curgătoare.

6. Apoi va luà păsărica cea vie, și lemnul cel de chedru, și roșul cel răsucit, și issopul, și le va muià cu păsărica cea vie în sângele păsărelei cei junghiate la apă curgătoare.

7. Și stropind de șapte ori pre cel ce s'a curățit de lepră, va fi curat, și va slobozì păsărica cea vie în câmp.

8. Și va spălà cel curățit hainele sale, și-și va rade tot părul său, și se va scăldà în apă, și curat va fi, și după aceasta va intrà în tabără, și va rămâneà afară din casa lui șapte zile.

9. Iar în ziua a șaptea va rade tot părul capului său, și barba, și sprincenele, și tot părul să-și rază.

10. Și să-și spele hainele sale, și să-și scalde trupul său cu apă, și curat va fi. Și în ziua a opta va luà doi miei curați de un an, și o oaie de un an curată, și trei zecimeli de făină curată pentru jertfă frământată cu untdelemn, și un pahar cu untdelemn.

11. Iar preotul cel ce curățește, le va aduce pre acestea și pre omul cel ce se curățește înaintea Domnului la ușa cortului mărturiei.

12. Apoi va luà preotul un miel, și-l va aduce jertfă pentru greșală, și paharul cel cu untdelemn, și vor fi acestea aducere înaintea Domnului.

13. Și vor junghià mielul în locul unde se junghie arderile de tot, și cele pentru păcat, în loc sfânt, căci jertfă pentru vinovăție, ca și cea pentru păcat, este a preotului, că prea sfântă este.

14. Și va luà preotul din sângele jertfei pentru greșală, și va pune preotul pe vârful urechii cei drepte acelui ce se curățește, și pe vârful mâinii cei drepte, și pe vârful piciorului celui drept.

15. Apoi luând preotul din paharul cel cu untdelemn va turnà în mâna cea stângă.

16. Și va întinge preotul degetul cel drept în untuldelemn, care este în mâna lui cea stângă, și va stropì din untuldelemn cu degetul de șapte ori înaintea Domnului.

17. Iar untuldelemn ce va rămâneà, care este în mână îl va pune preotul pe vârful urechii cei drepte acelui ce se curățește, și pe vârful mâinii lui cei drepte, și pe vârful piciorului celui drept, și pe locul sângelui celui pentru greșală; iar

---

14. *2.* Eșire 12, 22; Mat. 8, 4; Marcu 1, 44; Luca 5, 14. *8.* Num. 8, 7.

10. Num. 15, 4.

untuldelemn ce a mai rămas în mâna preotului, îl va pune preotul pe capul celui curăţit.

18. Şi se va rugà preotul pentru dânsul înaintea Domnului, şi va face preotul cea pentru păcat, şi se va rugà preotul pentru cel ce se curăţeşte de păcatul său.

19. După aceasta va junghià preotul arderea de tot, şi va aduce preotul arderea de tot împreună cu jertfa cealaltă, pre jertfelnic înaintea Domnului.

20. Şi se va rugà preotul pentru el, şi se va curăţì.

21. Iar de va fi sărac, şi nu-i va da mâna, va luà un miel de un an, şi-l va aduce pentru greşală, ca să se roage pentru dânsul, şi a zecea parte a unui ifi de făină frământată cu untdelemn pentru jertfă, şi un pahar cu untdelemn.

22. Şi două turturele, sau doi pui de porumb, ce va puteà aveà, şi o turturea pentru păcat, şi alta pentru arderea de tot.

23. Şi le va aduce a opta zi pre ele la preot la uşa cortului mărturiei înaintea Domnului spre curăţirea sa.

24. Şi luând preotul mielul cel pentru păcat şi paharul cel cu untdelemn, le va pune pre ele aducere înaintea Domnului.

25. Şi va junghià mielul cel pentru păcat, şi va luà preotul din sângele ce-i pentru păcat, şi va pune pre vârful urechii cei drepte a celui ce se curăţeşte, şi pre vârful mâinii lui celei drepte, şi pre vârful piciorului lui celui drept.

26. Şi din untuldelemn va turnà preotul în mâna sa cea stângă.

27. Şi va stropì preotul cu degetul cel drept din untuldelemn, care este în mâna lui cea stângă de şapte ori înaintea Domnului.

28. Şi va pune preotul din untuldelemn, care este în mâna sa pre vârful urechii drepte acelui ce se curăţeşte, şi pre vârful mâinii lui cei drepte, şi pre vârful piciorului lui cel drept la locul sângelui celui pentru păcat.

29. Iar ce va rămâneà din untuldelemn, care este în mâna preotului, va pune pre capul celui curăţit, şi se va rugà pentru el înaintea Domnului.

30. După aceea una din turturele, sau unul din puii de porumb, după cum a putut aveà, îl va aduce,

31. Una pentru păcat, şi una să fie pentru arderea de tot împreună cu cealaltă jertfă, şi se va rugà preotul pentru cel ce se curăţă înaintea Domnului.

32. Aceasta este legiuirea pentru leprosul căruia nu-i dă mâna să aducă tot ce este rânduit pentru curăţirea sa.

33. Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:

34. Dupăce veţi intrà în pământul Hananeilor, care-l dau eu vouă spre moştenire, şi de voiu da eu semn de lepră în vreo casă din locul moştenirei voastre.

35. Atunci va venì stăpânul casei, va da de veste preotului, şi-i va zice: mi se pare că e semn de lepră în casa mea.

36. Deci preotul va poruncì să golească casa mai nainte de ce va intrà preotul să vază semnul, ca să nu fie necurate toate câte sunt în casă.

37. Şi apoi va intrà preotul să vază casa, şi de va aflà semn pe păreţii casii, pete verzui sau roşieatice, şi aceste pete vor fi pătruns în păreţi,

38. Ieşind preotul din casă la uşa

18. 15, 30. *22.* 12, 8. Lucà 2, 24.

35. 2 Lege 24, 8.

casei, va osebì preotul casa șapte zile.

39. Și se va întoarce preotul a șaptea zi, și va vedeà casa, și de va vedeà că s'a lățit semnul pe pă-reții casei;

40. Atunci va poruncì preotul să scoată pietrile cele cu semnul, și să le arunce afară de cetate în loc ne-curat.

41. Și vor rade casa pe dinlăuntru împrejur, și țărâna cea rasă o vor vărsà afară de cetate în loc necurat.

42. Și vor luà alte pietre cioplite, și le vor pune în locul pietrilor ce-lor scoase, și alt lut vor luà și vor lipì casa.

43. Iar de se va ivì din nou sem-nul și va fi pătruns în casă; dupăce s'au scos pietrile, și dupăce s'a ras casa, și dupăce s'a spoit;

44. Atunci va intrà preotul, și de va vedeà că semnul s'a lățit în casă, vădit este lepră în casă, și va fi ne-curată.

45. Și vor stricà casa și lemnele ei și pietrele ei; și toată țărâna casei o vor scoate afară din cetate, în loc necurat.

46. Cel ce va intrà în casă ori în ce zi din zilele în care este osebită casa, necurat va fi până seara.

47. Cel ce va dormì în casă, va spălà hainele sale, și necurat va fi până seara, și cel ce va mâncà în casă, va spălà hainele sale, și ne-curat va fi până seara.

48. Iar dacă preotul intrând în casă, va vedeà că semnul nu s'a lățit după ce s'a spoit casa, va vestì casa cu-rată, căci a pierit semnul.

49. Și va luà spre curățirea casei două pasări vii curate și lemn de chiedru și roșu răsucit și issop.

50. Și va junghià o pasăre în vas de lut la apă curgătoare.

51. Și va luà lemnul cel de chie-dru și roșul cel răsucit și issopul și pasărea cea vie, și le va muià pre ele în sângele pasării cei junghiete la apă curgătoare, și va stropì cu ea casa de șapte ori.

52. Și va curățì casa cu sângele pasării, și cu apa curgătoare, cu pa-sărea cea vie, cu lemnul cel de chie-dru, cu issopul și cu roșul cel ră-sucit.

53. Și va slobozì pasărea cea vie afară de cetate la câmp, și se va rugà pentru casă, și curată va fi.

54. Aceasta este legiuirea pentru tot semnul de lepră și de pete.

55. Pentru lepra hainei și a casei.

56. Pentru umflături, pentru cojiri și pentru bășicuțe.

57. Pentru ca să se știe când este necurat și când se va curățì, acea-sta este legiuirea pentru lepră.

CAP. 15.

Lege pentru curățirea bărbaților și a femeilor.

Și au grăit Domnul către Moisì și către Aaron, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: bărbatului căruia se va face curgere din trupul lui, curgerea lui necurată este.

3. Și aceasta este legea necură-ției: cel ce face de curge sământă din trupul său, sau a încetat trupul lui de a curge, necurăția lui este a-ceasta într'însul în toate zilele în care curge trupul lui, sau a încetat a curge, este necurat.

4. Patul întru care va dormì acela cui curge sământa și lucrul pe care va ședeà el, va fi necurat.

5. Iar omul care se va atinge de patul lui, va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, ne-curat va fi până seara.

6. Și cel ce va ședeà pe lucrul

pe care a șezut acela cui curge sămânța, va spălà hainele sale și se va scăldà cu apă, și necurat va fi până seara.

7. Și cel ce se va atinge de trupul celui ce-i curge sămânța, va spălà hainele sale, și se va scăldà cu apă, și va fi necurat până seara.

8. Iar de va scuipà cel ce-i curge sămânța preste cel curat, acesta își va spălà hainele, și se va scăldà cu apă, și necurat va fi până seara.

9. Șaua asinului pe care va încălecà cel ce-i curge sămânța, necurată va fi până seara.

10. Cine se va atinge de toate câte sunt supt acela, necurat va fi până seara, și cine le ridică pe acelea, va spălà hainele sale, și se va scăldà cu apă, și necurat va fi până seara.

11. Și de câte se va atinge cel ce-i curge sămânța, și mâinile lui nu sunt spălate cu apă, va spălà hainele sale, și-și va scăldà trupul cu apă, și necurat va fi până seara.

12. Și vasul de lut, care-l va atinge cel ce-i curge sămânța, să se spargă; iar vasul cel de lemn să se spele cu apă, și curat va fi.

13. Iar dupăce se va curăți cel ce-i curge sămânța de curgerea sa, va numărà șapte zile spre curățirea sa, va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă curgătoare, curat va fi.

14. Iar a opta zi va luà cu sine două turturele sau doi pui de porumb, și le va aduce pre ele înaintea Domnului la ușile cortului mărturiei, și le va da preotului.

15. Și le va jertfì pre ele preotul una pentru păcat, și alta ardere de tot, și se va rugà pentru el preotul înaintea Domnului, pentru curgerea lui.

16. Iar dacă omul va aveà scurgere în somn, va scăldà cu apă tot trupul său, și necurat va fi până seara.

17. Și orice haină sau piele mânjită cu scurgere, se va spălà cu apă, și necurat va fi până seara.

18. Femeia cu care va dormì un asemenea bărbat, se va spălà cu apă, și necurată va fi până seara.

19. Dacă o femeie este în curgerea sângelui firei, să se osebească șapte zile; oricine se va atinge de ea, necurat va fi până seara.

20. Și tot pe ce se va culcà ea întru necurățirea sa, necurat va fi, și ori pe ce va ședeà ea, necurat va fì.

21. Și tot cel ce se va atinge de patul ei, va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

22. Și oricine se va atinge de tot lucrul pe care va ședeà ea, va spălà hainele sale, și se va scăldà cu apă, și necurat va fi până seara.

23. Iar dacă este ea în pat sau șade pe cevà, se va atinge de acela, necurat va fi până seara.

24. Iar de se va culcà cinevà cu ea în pat, când este ea întru curgerea sângelui, necurat va fi șapte zile, și tot patul pe care se va culcà, necurat va fi.

25. Și femeia de va fi în curgerea sângelui mai multe zile, și nu în vremea curgerii ei, și de va curge și după curgerea ei, în toate zilele curgerii necurățeniei ei, ca și în zilele curgerii ei, necurată va fi.

26. Și patul pe care va dormì în zilele curgerii ei, ca și patul din timpul curgerii firii ei, și tot lucrul pe care va ședeà ea, necurat va fi, ca și necurățenia curgerii firei.

27. Tot cel ce se va atinge de dânsa, necurat va fi, și va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său

cu apă, și necurat va fi până seara.
28. Iar încetând curgerea sângelui ei, dupăce vor trece șapte zile, se va curăți.
29. Și în ziua a opta va luà cu sine două turturele sau doi pui de porumb, și le va aduce la preot înaintea ușilor cortului mărturiei.
30. Și va jertfì preotul una pentru păcat, și una ardere de tot, și se va rugà pentru ea preotul înaintea Domnului, pentru curgerea necurăției sale.
31. Așà veți povățuì pre fiii lui Israil, să se curățească de necurățiea lor, ca să nu moară întru necurățiea lor, când ar pângărì ei cortul, care este întru ei.
32. Aceasta este legea pentru cel ce are curgere și pentru cel ce se ispitește în vis, cu care se face necurat;
33. Și pentru ceeace are curgerea sângelui, și pentru cel ce are curgere, bărbat sau femeie, și a bărbatului care se va culcà cu cea necurată.

CAP. 16.

Jertfa Impăcării.

Și au grăit Domnul către Moisì, după moartea celor doi fii ai lui Aaron, cari muriră pentrucă au adus foc strein înaintea Domnului.
2. Au zis Domnul către Moisì: grăește fratelui tău Aaron să nu intre în toată vremea întru cel sfânt mai înlăuntru de catapeteazma cea din fața acoperemântului împăcării, care este preste sicriul mărturiei, ca să nu moară, că în nor mă voiu arătà preste acoperemântul împăcării.
3. Așà va intrà Aaron întru cel sfânt, cu vițel din cirezi, jertfă pentru păcat, și cu un berbece pentru ardere de tot.
4. Și cu haină de in sfințită se va îmbrăcà, și veșmânt de in va fi preste trupul lui, și cu brâu de in se va încinge, și chidare de in își va pune pre cap, haine sfinte sunt, și își va spălà cu apă trupul său, și se va îmbrăcà cu acestea.
5. Și dela adunarea fiilor lui Israil va luà doi țapi din capre, jertfa pentru păcat, și un berbece pentru ardere de tot.
6. Și va aduce Aaron vițelul jertfă pentru păcatul său, și se va rugà pentru sine și pentru casa sa.
7. După aceea va luà cei doi țapi, și-i va pune înaintea Domnului la ușa cortului mărturiei.
8. Și va aruncà Aaron sorți pe cei doi țapi, un sorț pentru țapul care va fi adus Domnului, și altul pentru cel ce se va slobozì.
9. Și va luà Aaron țapul cel sortit Domnului, și-l va aduce jertfă pentru păcat;
10. Iar țapul pe care a căzut soarta să fie slobozit, îl va pune viu înaintea Domnului, ca să se roage preste el, și să-l lase slobod, și-l va lăsà slobod în pustie.
11. Și va aduce Aaron vițelul cel pentru păcatul său, și se va rugà pentru sine și pentru casa sa, și va junghià vițelul cel pentru păcatul său.
12. Și va luà cădelnița plină de jăratic de pe altarul cel dinnaintea Domnului.
13. Și va luà mâna plină de tămâie mărunt tocmită, și o va aduce înlăuntrul catapetezmei, și va pune tămâia pe foc înaintea Domnului, și fumul tămâiei va acoperì pe acoperemântul împăcării cel deasupra sicriului mărturiilor, și nu va murì.

30. 14, 18.
16. *1.* 10, 1, 2; Num. 3, 4. *2.* Eșire 30, 10; Evr. 9, 7, 12.

6. Evr. 7, 27, *13.* Num. 4, 16.

14. După aceea va luà din sângele vițelului, și va stropì cu degetul preste acoperemântul împăcării către răsărit în fața lui, de șapte ori va stropì din sânge cu degetul său.
15. Și va junghià țapul cel pentru păcatul poporului înaintea Domnului, și va băgà sângele lui înlăuntrul catapetezmei, și va face cu sângele lui cum a făcut cu sângele vițelului, și v'a stropì sângele lui preste acoperemântul împăcării în fața lui.
16. Și se va rugà întru cel sfânt de necurățiile fiilor lui Israil și de nedreptățile lor, pentru toate păcatele lor; așà va face cortului mărturiei cel ce este în mijlocul necurăției lor.
17. Nici un om nu va fi în cortul mărturiei când va merge el să se roage întru cel sfânt, până când va ieșì, și se va rugà pentru sine și pentru casa sa, și pentru toată adunarea fiilor lui Israil.
18. Și va ieșì la altarul cel dinnaintea Domnului, și se va rugà pentru dânsul, și va luà din sângele vițelului și din sângele țapului, și va unge coarnele altarului împrejur.
19. Și va stropì preste el din sânge cu degetul său de șapte ori, și-l va curățì și-l va sfințì pre el de necurăția fiilor lui Israil.
20. Și va sfârșì a curățì sfântul și cortul mărturiei și altarul, și se va rugà pentru preoți, și va aduce țapul cel viu.
21. Și va pune Aaron mâinile sale pre capul țapului celui viu, și va mărturisì preste el toate fărădelegile fiilor lui Israil și toate nedreptățile lor și toate păcatele lor, și le va pune pre capul țapului celui viu, și-l va slobozì în pustie printr'un om anume.
22. Și va purtà țapul nedreptățile lor în pământ neumblat, și vor slobozì țapul în pustie.
23. Și va intrà Aaron în cortul mărturiei, și se va desbrăcà de veșmântul cel de in cu care a fost îmbrăcat când a intrat întru cel sfânt, și-l va pune acolo.
24. Și va spălà trupul său cu apă în locul cel sfânt, și se va îmbrăcà cu haina sa, și ieșind, va aduce arderile de tot ale sale și cele ale poporului, și se va rugà pentru sine și pentru casa sa și pentru popor, ca și pentru preoți.
25. Și va aduce pre jertfelnic seul jertfelor pentru păcate.
26. Și cel ce va slobozì țapul cel osebit spre slobozire, va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, și după aceea va intrà în tabără.
27. Și vițelul cel pentru păcat și țapul cel pentru păcat a cărora sânge s'a adus pentru curățire întru cel sfânt, vor fi scoși afară de tabără, și se vor arde cu foc, pieile, cărnurile și balega lor.
28. Iar cel ce îi va arde, va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, și după aceea va intrà în tabără.
29 Și va fi vouă aceasta lege veșnică, în luna a șaptea a zecea a lunii, să smeriți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți, nici moșneanul, nici nemernicul care este întru voi.
30. Că în ziua aceasta se face rugăciune pentru voi, ca să vă curățiți de toate păcatele voastre înaintea Domnului, și vă veți curățì.
31. Aceasta va fi sâmbăta cea mai mare spre odihnă vouă, și veți smerì sufletele voastre, lege veșnică.
32. Și se va rugà preotul pe ca-

14. Evr. 9, 13, 25. *17.* Lucà 1, 10. *19.* 4, 6, 17; Num. 19, 4. *21.* Eșire 29, 10. *22.* Num. 18, 1, 23.
27. 4, 12; Evr. 13, 11. *29.* 23, 27. *30.* Num. 29, 7. *31.* Eșire 35, 2. *32.* Eșire 29, 29.

rele vor unge și ale căruia mâini le vor săvârșì ca să preoțească după tatăl lui, și se va îmbrăcà cu haina cea de in, cu haina cea sfântă.

33. Și va curățì sfânta sfintei și cortul mărturiei, și altarul va curățì, și se va rugà pentru preoți și pentru toată adunarea.

34. Aceasta va fi vouă lege veșnică ca să vă rugați pentru fiii lui Israil pentru toate păcatele lor, odată în an se va face, precum au poruncit Domnul lui Moisì.

CAP. 17.

Locul jertfelor. Oprirea de a mâncà sânge.

Și au grăit Domnul către Moisì zicând:

2. Vorbește lui Aaron și fiilor lui și tuturor fiilor lui Israil, și le spune: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul, zicând:

3. Oricare om dintre fiii lui Israil, sau dintre veneticii cari se află între voi, ar junghià vițel, sau oaie, sau capră în tabără, sau afară de tabără,

4. Și nu le va aduce la ușa cortului mărturiei, ca să le jertfească Domnului ardere de tot sau de mântuire primită întru miros de bună mireazmă, și cel ce va junghià afară, și la ușa cortului mărturiei nu le va aduce dar Domnului înaintea cortului mărturiei Domnului, omul acela se va socotì ca un vărsător de sânge, și va pieri sufletul aceluia din poporul său.

5. De aceea fiii lui Israil în loc să aducă jertfele lor pe câmp, le vor aduce Domnului la ușile cortului mărturiei, la preot, și le vor junghià jertfă de mântuire acestea Domnului.

6. Și va vărsà preotul sângele pre jertfelnic împrejur înaintea Domnului la ușa cortului mărturiei, și va aduce seul întru miros de bună mireazmă Domnului.

7. Și nu vor mai jünghià jertfele sale idolilor deșerți după cari ei curvesc. Lege veșnică va fi vouă întru neamurile voastre.

8. Și zì către ei: oricine dintre fiii lui Israil, sau dintre fiii celor venetici, cari se află între voi, aducând ardere de tot, sau jertfă;

9. Și la ușa cortului mărturiei nu o va aduce ca să o jertfească Domnului, va pierì omul acela din poporul său.

10. Și oricine din fiii lui Israil, sau din veneticii, cari se află între voi, va mâncà orice sânge, voiu pune fața mea asupra aceluia, care mănâncă sânge, și-l voiu pierde pre el din poporul său.

11. Pentrucă sângele este sufletul fiecărui trup, și eu l-am dat vouă pre jertfelnic, ca să vă curățiți sufletele voastre, că sângele face curățenie pentru suflet.

12. Pentru aceea am grăit fiilor lui Israil: nimenea dintre voi să nu mănânce sânge, nici cel venetic, care se află între voi, nu va mâncà sânge.

13. Și oricine din fiii lui Israil sau din veneticii, cari se află între voi, va vânà hiară sau pasăre, care se mănâncă, să verse sângele ei și să-l acopere cu pământ.

14. Că sângele este sufletul fiecărui trup, pentru aceea am zis fiilor lui Israil: sângele nici a unui trup să nu mâncați, că sângele este sufletul fiecărui trup, tot cel ce mănâncă, va pierì.

15. Și oricine va mâncà mortăciune sau prins de hiară, fie moș-

34. Eșire 30, 10.
17. *3.* 2. Lege 12, 6. *4.* Isaia 66, 3. *6.* Eșire 29, 18.

7. 20, 5. 2 Lege 32, 17 ps. 105, 37. *9* Eșire 29, 11. 2 Lege 12, 14. *10.* Fac. 9, 4; 2 Lege 12, 16, 23. *11.* Evr. 9, 22. *14.* 3, 17. Fac. 9, 4. *15.* Iezechil 44, 31.

nean ori venetic, va spălà hainele sale, şi se va scăldà cu apă, şi necurat va fi până seara, şi după aceasta curat va fi.

16. Iar de nu va spălà hainele sale, şi nu-şi va scăldà trupul cu apă, va purtà fărădelegea sa.

CAP. 18.

Spiţa neamului de sânge.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: eu Domnul Dumnezeul vostru.

3. După obiceiurile Eghipetului întru care aţi nemernicit, să nu faceţi; nici după obiceiurile pământului Hanaan întru care voiu băgà pre voi, să nu vieţuiţi, şi după legile lor să nu umblaţi.

4. Judecăţile mele să le faceţi, şi poruncile mele să le păziţi, şi să umblaţi întru ele, eu Domnul Dumnezeul vostru.

5. Şi să ţineţi toate poruncile mele şi toate judecăţile mele, şi să le faceţi pre ele; omul care le va face, viu va fi într'însele, eu Domnul Dumnezeul vostru.

6. Nimenea să nu se apropie de vre-o rudenie de sânge a sa ca să-i descopere ruşinea, eu Domnul.

7. Ruşinea tatălui tău şi ruşinea mumei tale să nu o descoperi, pentrucă mumă-ţi este, să nu descoperi ruşinea ei.

8. Ruşinea femeii tatălui tău să nu o descoperi, că ruşinea tatălui tău este.

9. Ruşinea surorii tale cei de pre tată sau de pre mumă, care s'a născut acasă sau afară, să nu descoperi ruşinea lor.

10. Ruşinea fetei fiului tău, sau a fetei fetei tale, să nu descoperi ruşinea lor, că a ta ruşine este.

11. Ruşinea fetei femeii tatălui tău să nu o descoperì, soră de un pat este, să nu descoperi ruşinea ei.

12. Ruşinea surorii tatălui tău să nu o descoperi, pentrucă rudă tatălui tău este.

13. Ruşinea surorii mumei tale să nu o descoperi, pentrucă rudă mumei tale este.

14. Ruşinea fratelui tatălui tău să nu o descoperi, şi la femeia lui să nu intri, pentrucă rudă-ţi este.

15. Ruşinea nurorii tale să nu o descoperi, că femeia fiului tău este, să nu descoperi ruşinea ei.

16. Ruşinea femeii fratelui tău să nu o descoperi, că ruşinea fratelui tău este.

17. Ruşinea femeii şi a fetei ei să nu o descoperi. Fata feciorului ei şi fata fetii ei să nu o iei, ca să descoperi ruşinea lor, că rude sunt ţie, păgânătate este.

18. Să nu o iei ţiitoare pe sora femeii tale, ca să descoperi ruşinea ei preste dânsa, încă fiind ea vie.

19. Şi la femeie întru osebirea necurăţiei ei, să nu intri ca să-i descoperi ruşinea ei.

20. Şi la femeia deaproapelui tău să nu dai patul seminţii tale, pângărindu-te cu ea.

21. Şi din sămânţa ta să nu dai a slujì spre jertfă idolului Moloh, ca să nu spurci numele cel sfânt al Domnului Dumnezeului vostru, eu Domnul.

22. Şi cu bărbat să nu dormi ca cu femeie, că spurcăciune este.

23. La nici o vită din cele cu pa-

18. *3.* Ierem. 10, 2. *4.* 2 Lege 4, 8. *5.* Iezechil 20, 11, Rom. 10 5. *7.* Fac. 19, 32. *8.* 20, 11; 2 Lege 22, 30; 1 Cor. 5, 1. *9.* 20, 17.

14. 20, 20; Iezech. 22, 11. *15.* Fac. 38, 16. *16.* Marc. 6, 18. *17.* 20, 14. *19.* 15, 24; 20, 18. *20.* 20, 10; Eşire 20, 14. *21.* 20, 2; 2 Lege 18, 10; 4 Imp. 17, 17. *22.* 20, 13; Rom. 1, 27. *23.* 20, 15; Eşire 22, 19.

tru picioare să nu dai patul tău întru sământă, ca să te spurci cu dânsa. Şi femeia să nu steà la nici o vită din cele cu patru picioare să se împreune, pentrucă urâciune este.

24. Să nu vă spurcaţi cu nici una dintr'acestea, că cu toate acestea s'au spurcat neamurile, care eu le arunc dinnaintea feţii voastre.

25. Şi s'a spurcat pământul, şi le-am răsplătit lor nedreptate pentru aceea, şi a urît pământul pre cei ce lăcuesc pre dânsul.

26. Şi păziţi toate legile mele, şi toate poruncile mele, şi să nu faceţi nici una din toate spurcăciunile acestea, fie moşneanul, fie nemernicul cel venit între voi.

27. Că toate spurcăciunile acestea le-au făcut oamenii pământului, cari au fost mai înainte de voi, şi s'a spurcat pământul.

28. Şi ca să nu vă urască pre voi pământul când îl veţi spurcà, cum a urît pre neamurile cele mai înainte de voi.

29. Că oricine va face spurcăciuni de acestea, va pierì din poporul său.

30. Deci păziţi poruncile mele; să nu faceţi nimic din obiceiurile cele spurcate, care erau mai înainte de voi, şi să nu vă spurcaţi cu acelea, că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

CAP. 19.

Tâlcuirea poruncilor.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte adunării fiilor lui Israil, şi le spune: fiţi sfinţi, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeul vostru.

3. Fiecarele să se teamă de tatăl său şi de muma sa, sărbătorile mele să le păziţi; eu Domnul Dumnezeul vostru.

4. Să nu vă duceţi la idoli, şi dumnezei vărsaţi să nu vă faceţi; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

5. Şi de veţi jertfì jertfă de mântuire Domnului, jertfiţi de bună voie.

6. Se va mâncà în ziua în care o veţi jertfì, şi a doua zi; iar ce va rămâneà pe a treia zi, cu foc se va arde de tot.

7. Iar de va îndrăznì cinevà să mănânce din ea a treia zi, spurcată este, nu se va primì.

8. Iar cel ce o va mâncà, păcat va aveà, pentrucă a spurcat sfintele Domnului, şi cei ce vor mâncà, vor pierì din poporul său.

9. Şi când veţi secerà holdele pământului vostru, să nu seceraţi de tot ţarina voastră, şi cele ce cad dela secerea ta, să nu le aduni.

10. Şi viea ta să n'o culegi de a doua oară, nici boabele viei tale să nu le aduni, săracului şi nemernicului să le laşi acelea; eu Domnul Dumnezeul vostru.

11. Să nu furaţi, să nu minţiţi, şi nimenea să nu înşale pre aproapele.

12. Să nu vă juraţi strâmb cu numele meu, şi să nu spurcaţi numele cel sfânt al Dumnezeului vostru; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

13. Să nu faci nedreptate vecinului, nici să-l jefueşti, şi să nu rămână simbriea slugii tale la tine până dimineaţă.

14. Să nu grăeşti de rău pre surd, şi înaintea orbului să nu pui piedică, şi să te temi de Dumnezeul tău; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

15. Să nu faceţi nedreptate la judecată, şi să nu cauţi în faţa să-

---

24. 4 Imp. 17, 15. *25.* Isaia 26, 21. *26.* 20, 22.

19. *2.* 20, 7, 26; Eşire 20, 12; 1 Petru 1, 16.

4. Eşire 22, 20; 34, 17; 2 Lege 5, 7. *7.* 7, 17. *8.* Iezechil 4, 14; Rut. 2, 2, 15, 16. *9.* 2 Lege 24, 19. *11.* Eşire 20, 15; Efes. 4, 25. *12.* Eşire 20, 7; 2 Lege 5, 11. *13.* 2 Lege 24, 15; Iacov 5, 4. *15.* 2 Lege 1, 17; 16, 19.

raçului, nici să te sfieşti de faţa celui puternic, cu dreptate să judeci pre vecinul tău.
16. Să nu umbli cu vicleşug întru neamul tău, nici să te ridici asupra vieţii vecinului tău; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
17. Să nu urăşti pe fratele tău întru inima ta; ci vei mustrà pe aproapele tău, ca să nu aibi pentru dânsul păcat.
18. Să nu-ţi izbândeşti cu mâna ta, nici să ţii mânie asupra fiilor poporului tău. Să iubeşti pre deaproapele tău ca însuţi pre tine; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
19. Legea mea să o păziţi, vitele tale să nu le faci a se împreunà cu alt soiu, şi în ţarina ta să nu semeni două feluri de sămânţă, şi cu haină ţesută din două feluri osebite să nu te îmbraci.
20. Şi de va dormì cinevà cu femeie pat de sămânţă, şi aceea va fi roabă unui om, şi ea cu răscumpărare nu s'a răscumpărat, slobozenie nu s'a dat ei, certare va fi lor; iar să nu moară, pentrucă nu s'a dat ei slobozenie.
21. Ci va aduce pentru vina sa Domnului la uşa cortului mărturiei un berbece ca jertfă pentru vinovăţie.
22. Şi se va rugà preotul pentru dânsul de păcatul ce a făcut, aducând berbecele înaintea Domnului, şi se va iertà lui păcatul, care l-a săvârşit.
23. Iar după ce veţi intrà în pământul, care îl dă vouă Domnul Dumnezeul vostru, şi veţi sădì orice pom de mâncat, veţi curăţì împrejur necurăţenia lui. Rodul lui în trei ani va fi vouă necurat, să nu se mănânce.
24. Iar în anul al patrulea tot rodul lui va fi sfânt spre laudă Domnului.
25. Iar în anul al cincilea veţi mâncà rodul lui, şi veţi adunà rodurile lui; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
26. Să nu mâncaţi pre munţi, nici să vrăjiţi, nici la vraje de pasări să nu căutaţi.
27. Să nu vă încreţiţi părul capului vostru, nici să stricaţi faţa barbei voastre.
28. Şi tăeturi pentru suflet să nu faceţi în trupul vostru, şi slove împunse să nu faceţi întru voi; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
29. Să nu pângăreşti faţa ta dându-o spre curvie, ca pământul să nu fie loc de curvie, şi să se umple de fărădelege.
30. Sâmbetele mele să le păziţi, şi de cele sfinte ale mele să vă temeţi; eu sunt Domnul.
31. Să nu mergeţi la cei ce vrăjesc, şi de descântători să nu vă lipiţi, ca să vă spurcaţi cu ei; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
32. Inaintea celui cărunt să te scoli, şi să cinsteşti faţa celui bătrân, şi să te temi de Dumnezeul tău; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
33. Iar de va venì vre un nemernic în pământul vostru, să nu-l necăjiţi pre el.
34. Ca şi moşneanul cel de pământ să fie între voi nemernicul care vine la voi, şi să-l iubeşti pre el ca şi pre tine; că şi voi nemernici aţi fost în pământul Eghipetului; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.
35. Să nu faceţi nedreptate la judecată, în măsuri, în greutăţi şi în cumpene.
36. Cumpene drepte, greutăţi drep-

16. Iov. 27, 4. *17.* Mat. 18, 15; Luc. 17, 3. *18.* Mat. 5, 39, 44 Rom. 12, 19. *19.* 2 Lege 22, 9.

26. 2 Lege 18, 10. *28.* Ier. 16, 5; 21, 5; 2 Lege 14, 1. *30.* 23, 2. *31.* Eşire 22, 18; 1 Imp. 28, 7, 9. *33.* Eşire 22, 21. *34.* 2 Lege 10, 19. *35.* 2 Lege 25, 13. *36.* Pilde 11, 1; Miheea 6, 11.

te și măsuri drepte să fie la voi; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului.

37. Să păziți toată legea mea și toate poruncile mele, și să le faceți pre ele; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

CAP. 20.

Pedepse pentru păcate.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbește fiilor lui Israil: de va fi cinevà din fiii lui Israil, sau din cei ce s'au făcut venetici în Israil, care va da din sămânța sa idolului Moloh, cu moarte să se omoare, neamul cel de pre pământul acela îl va omorî cu pietre.

3. Eu voiu pune fața mea asupra omului aceluia, și-l voiu pierde pre el din poporul său, pentrucă a dat sămânța sa idolului, ca să spurce cele sfinte ale mele, și ca să spurce numele celor sfințiți mie.

4. Iar dacă lăcuitorii pământului vor trece cu vederea pre omul acela, care va fi dat fii de ai săi lui Moloh, și nu-l vor omorî pre el,

5. Voiu pune fața mea asupra omului aceluia și asupra seminției lui, și voiu pierde din poporul său pre el și pre toți câți se unesc într'un gând cu el, ca să curvească după Moloh.

6. Oricine se va duce la descântători sau la vrăjitori, ca să curvească după dânșii, voiu pune fața mea asupra sufletului aceluia, și-l voiu pierde din poporul său.

7. Și veți fi sfinți, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeul vostru.

8. Să păziți poruncile mele, și să le faceți pre ele; eu sunt Domnul cel ce vă sfințesc pre voi.

9. Oricine va blestemà pre tatăl său au pre muma sa, cu moarte să se omoare; pre tatăl său au pre muma sa a blestemat, vinovat este.

10. Omul care va preacurvì cu femeie, care are bărbat, sau care va preacurvì cu femeia vecinului său, cu moarte să se omoare și preacurvarul și preacurva.

11. Cel ce se va culcà cu femeia tatălui său, rușinea tatălui său a descoperit, cu moarte să se omoare, amândoi vinovați sunt.

12. De va dormì cinevà cu nora sa, cu moarte să se omoare amândoi; că păgânătate a făcut, vinovați sunt.

13. Cine se va culcà cu bărbat ca cu femeie, spurcăciune au făcut amândoi, cu moarte să se omoare, vinovați sunt.

14. Cine ar luà femeie și pre muma ei, fărădelege este; cu foc să-l arză pre el și pre ele, ca să nu fie fărădelege între voi.

15. Cine va îndrăznì a se culcà cu dobitoc, cu moarte să se omoare, și dobitocul să-l omorâți.

16. Femeia care va merge ori la ce dobitoc, ca să se împreune cu dânsul, să omorâți femeia și dobitocul, cu moarte să se omoare, vinovați sunt.

17. Care va luà pre sora cea de pre tatăl său, sau de pre muma sa, și va vedeà rușinea ei, și ea va vedeà rușinea lui, ocară este, să piară înaintea fiilor neamului lor, rușinea surorei sale a descoperit, păcatul vor purtà.

18. Bărbatul care va aveà pat cu femeia, care are curgerea firii cea de lună, și va descoperì rusineà ei,

---

37. 18, 26; 20, 22.
20. *6.* 19, 31; 2 Lege 18, 10, 11. *7.* 18, 30; 19, 2; 1 Petru 1, 16.

9. Eșire 21, 17. *10.* 2 Lege 22, 22; Ioan 8, 5; Mat. 5, 27. *11.* 18, 8; 2 Lege 22, 30; 1 Cor. 5, 1. *12.* Fac. 3, 8, 18. *13.* 18, 22; Rom. 1, 27. *14.* 18, 17. *15.* 18, 23. *17.* 18, 9; 2 Lege 27, 22. *18.* 18, 19.

izvorul ei a descoperit, și ea a descoperit curgerea sângelui său, amândoi să piară din neamul său.

19. Rușinea surorei tatălui tău și a surorei mumei tale să nu o descoperi, pentrucă rudenie a descoperit, păcat vor aveà.

20. Oricare va dormì cu rudenia sa, rușinea rudeniei sale a descoperit, fără de fii să moară.

21. Iar de va luà cinevà femeia fratelui său, necurăție este, rușinea fratelui său a descoperit, fără de fii să moară.

22. Păziți toate poruncile mele și judecățile mele, și să le faceți pre ele, ca să nu vă urască pre voi pământul întru care vă duc eu pre voi, ca să lăcuiți pre el.

23. Și să nu umblați după legile neamurilor, care eu le gonesc dinaintea voastră, că toate acestea le-au făcut, și le-am urît pre ele.

24. Deci zic vouă: veți moștenì pământul lor, și eu voiu da pre el vouă să-l moșteniți, pământul, care curge lapte și miere; eu Domnul Dumnezeul vostru cel ce v'am ales pre voi din toate neamurile.

25. Să osebiți între dobitoacele cele curate și între cele necurate, și între pasările cele curate și între cele necurate, și să nu spurcați sufletele voastre cu dobitoacele și cu pasările, și cu toate cele ce se târăsc pre pământ pe care vi le-am deosebit să fie necurate.

26. Fiți mie sfinți, că sfânt sunt eu Domnul Dumnezeul vostru cel ce v'am ales pre voi din toate neamurile, ca să fiți ai mei.

27. Oricare bărbat sau femeie dintre voi se va face descântător sau vrăjitor, cu moarte să se omoare, cu pietre să-i ucideți, vinovați sunt.

19. 18, 12, 13. *20.* 18, 14. *21.* 18, 16; Marc. 6, 18. *22.* 18, 26; 19, 37. *23.* 18, 3; Ier. 10, 2. *24.* Eșire 3, 8. *25.* 11, 2, 3; 2 Lege 14, 4. *26.* 19, 2; 3 Imp. 8, 53. *27.* Eșire 22, 18.

CAP 21.

Purtarea preotului.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând: vorbește preoților fiii lui Aaron, și le spune: să nu se atingă de mort din poporul său ca să nu se spurce.

2. Fără numai de ruda cea de aproape a lor: tată, mumă, fii, fiice și frate.

3. Și de sora sa fecioara cea mai aproape de el, care nu este împreunată cu bărbat, de aceștia se va atinge.

4. De nimeni altul din poporul său să nu se atingă ca să nu se spurce.

5. Capul să nu vă radeți, nici să vă retezați barba, nici să vă faceți tăeturi pe trup pentru morți.

6. Sfinți să fie Dumnezeului lor, și să nu spurce numele Dumnezeului lor, pentrucă jertfele Domnului, darurile Dumnezeului lor ei le aduc, deci să fie sfinți.

7. Muere curvă și spurcată să nu ia, nici lepădată de bărbatul ei să nu ia, că sfânt este Domnului Dumnezeului său.

8. Il vei sfinți pre el, că darurile Domnului Dumnezeului vostru el le aduce; sfânt să fie, că sfânt sunt eu Domnul, cel ce sfințesc pre ei.

9. Dacă fata vreunui preot se va spurcà curvind, numele tatălui său spurcă, în foc să se arză.

10. Și preotul cel mare între frații săi, preste a căruia cap s'a turnat din untul cel de lemn al ungerii, și s'a sfințit, ca să se îmbrace cu haine, capul să nu-și descopere, și hainele să nu și le rupă.

11. Și la nici un mort să nu intre, nici chiar de tatăl său sau de muma sa nu se va atinge.

12. Din cele sfinte nu va ieșì, ca

21. *1.* Iezech 44, 25. *5.* 19, 28; 2 Lege 14, 1; Iezechil 44, 20. *8.* 19, 2; 22, 9, 16. *9.* 16, 32. *10.* Eșire 28, 41. *11.* Num. 6, 7. *12.* 10, 7.

să nu pângărească cele sfinte ale Dumnezeului său, pentrucă untuldelemn cel sfânt al ungerii Dumnezeului lui este preste dânsul; eu Domnul.

13. Acesta să ia femeie fecioară din neamul său.

14. Iar văduvă, lepădată, spurcată sau curvă, de acestea să nu ia, fără numai fecioară din poporul lui să-şi ia femeie.

15. Ca să nu spurce sămânţa lui întru poporul său; eu Domnul Dumnezeu cel ce sfinţesc pre el.

16. Şi au grăit Domnul către Moisî, zicând:

17. Vorbeşte lui Aaron, şi-i spune: oricare om din sămânţa ta între rudele voastre întru carele va fi prihană, să nu se apropie a aduce darurile Dumnezeului său.

18. Tot omul întru care este prihană nu se va apropià; omul cel orb, sau cel şchiop, sau cel cu nasul tăiat, sau cel cu urechile tăiate.

19. Sau omul a căruia este mâna ruptă, sau piciorul rupt.

20. Sau ghebos, sau cu ochii urduroşi, sau cu albeaţă, sau omul întru care este râe sălbatică, sau pecingine, sau cu un boş.

21. Oricine din sămânţa lui Aaron preotului întru care este p r i h a n ă, să nu se apropie a aduce jertfele Dumnezeului său, că prihană este întru el, să nu se apropie a aduce darurile lui Dumnezeu.

22. Darurile lui Dumnezeu sunt prea sfinte, şi din cele sfinte va mâncà.

23. Iar la catapeteasmă nu va venì, şi de jertfelnic nu se va apropià, pentrucă are prihană, şi nu va spurcà cele sfinte ale Dumnezeului său; că eu sunt Domnul cel ce sfinţesc pre dânşii.

24. Deci Moisî a spus acestea lui Aaron, fiilor lui şi tuturor fiilor lui Israil.

CAP. 22.

Insuşirea jertfei.

Şi au grăit Domnul către Moisî, zicând:

2. Vorbeşte lui Aaron şi fiilor lui: să se ferească de sfintele pe care fiii lui Israil le jertfesc mie, şi să nu spurce numele meu cel sfânt, eu Domnul.

3. Zì lor: întru neamurile voastre, orice om din sămânţa voastră care se va apropià de cele sfinte, pe care le vor aduce fiii lui Israil Domnului, când este necurăţia pre dânsul, va pierì sufletul acela dinnaintea mea; eu Domnul Dumnezeul vostru.

4. Şi orice om din sămânţa lui Aaron preotul, care este l e p r o s, sau îi curge sămânţa, să nu mănânce din cele sfinte, până ce se va curăţì. Şi cel ce se va necurăţì prin atingere de vre un mort, sau de om din care curge sămânţa patului,

5. Sau cel ce se va atinge ori de ce vietate necurată, care-l spurcă pre el, sau de om care spurcă pre el prin orice necurăţie a lui;

6. Cel ce se va atinge de acestea, necurat va fi până seara, să nu mănânce din cele sfinte,

7. Până ce-şi va spălà trupul său cu apă; iar când va apune soarele, curat va fi, şi atunci va puteà mâncà din cele sfinte, că pâinea a lui este.

8. Mortăciune şi prins de hiară să nu mănânce, ca să nu se spurce cu ele; eu Domnul.

9. Şi vor păzì poruncile mele, ca să nu aibă pentru ele păcat, şi să moară pentru ele, de le vor spurcà

13. Iezechil 44, 22. *17.* 1 Tim. 3, 2; Tit. 1, 6, 7.

22. *6.* 11, 24. *8.* Eşire 22, 31, 2 Lege 14, 21. Iezechil 44 31.

pre ele; eu Domnul Dumnezeu, cel
ce sfinţesc pre ei.
10. Şi nici un strein să nu mă-
nânce din jertfe, fie nemernicul pre-
otului, fie năimitul, nu va mâncà din
cele sfinte.
11. Iar de va aveà preotul o slu-
gă cumpărat cu argint, acesta va
mâncà din pâinile lui, şi cei năs-
cuţi în casa lui, şi aceştia vor mân-
cà din pâinile lui.
12. Şi fata preotului de se va mă-
rità după bărbat de neam strein,
ea din pârga cea sfântă nu va mâncà.
13. Fata preotului de va rămâneà
văduvă, sau va fi lepădată, şi să-
mânţă nu va fi întru ea, se va în-
toarce la casa tatălui său unde a
trăit ca fată, din pâinile tatălui său
va mâncà, iar cei de neam strein
nimenea nu va mâncà din ele.
14. Omul cel care va mâncà cele
sfinte din neştiinţă, va adaoge a
cincea parte la acelea, şi va da pre-
otului jertfa.
15. Ca să nu spurce cele sfinte
ale fiilor lui Israil, care le-au adus
ei Domnului.
16. Nici să aducă asupra sa fără-
delegea păcatului mâncând jertfele
lor; că eu sunt Domnul cel ce sfin-
ţesc pre ei.
17. Şi au grăit Domnul către Moisì,
zicând:
18. Vorbeşte lui Aaron, fiilor lui
şi la toată adunarea lui Israil, şi le
spune lor: oricine din fiii lui Israil,
sau din nemernici, carii lăcuesc la
dânşii întru Israil, va aduce daruri
de făgăduinţă de bună voie, sau de
ardere de tot,
19. Vor fi primite cele ce sunt
fără de prihană, parte bărbătească
din cirezi, sau din oi, sau din capre.
20. Nici una din cele ce au pri-
hană întru sine, să nu aducă Dom-
nului, pentrucă nu va fi primită.
21. Şi oricine va aduce jertfă de
mântuire Domnului, îndeplinind o
făgăduinţă, ori o jertfă de bună voie,
însă praznicile voastre fie din boi,
sau din oi, să fie curată, spre a fi
primită, să nu aibă prihană.
22. Orb, sau strivit, sau cu limba
tăiată, sau cu negi, sau râios, sau
pecinginos, de acestea să nu se a-
ducă Domnului, şi să nu primiţi din
ele la jertfelnicul Domnului.
23. Şi viţel, sau oaie cu urechile
tăiate, sau cu coada tăiată, acelea
să le junghii pentru tine; iar pentru
făgăduinţa ta nu se vor primì.
24. Cele cu vreun mădular zdro-
bit, sucit, tăiat şi smuls, să nu aduci
de acestea Domnului, şi în pămân-
tul vostru să nu faceţi aşà.
25. Nici din mâna celui de neam
strein să nu aduceţi daruri Dumne-
zeului vostru din toate acestea, că
stricăciune şi prihană este într'în-
sele, nu vor fi primite acestea.
26. Şi au grăit Domnul către Moisì,
zicând:
27. Viţelul, oaia sau capra după
ce se va naşte, va fi şapte zile supt
muma sa; iar a opta zi, şi de aici
înainte se va primì spre daruri, jertfă
Domnului.
28. Vacă şi oaie să nu junghiaţi
în aceiaşi zi cu fătul lor.
29. Iar de veţi aduce jertfă de bu-
curie Domnului, de bună voia voa-
stră să o jertfiţi pre ea.
30. Aceasta într'acea zi să o mân-
caţi, nu lăsaţi din cărnuri pe a doua
zi; eu Domnul.
31. Să păziţi poruncile mele şi să
le faceţi pre ele; eu Domnul.
32. Să nu spurcaţi numele meu
cel sfânt, şi mă voiu sfinţì întru fiii

10. Eşire 29, 33. *14.* Num. 5, 7. *20.* 2 Lege 15, 21.

21. 2 Lege 17, 1; Col. 1, 22. *22.* Malah. 1, 8. *27.* Eşire 22, 30. *31.* 2 Lege 10, 12. *32.* 21, 8.

lui Israil; eu sunt Domnul cel ce vă sfinţesc pre voi.

33. Cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, ca să vă fiu vouă Dumnezeu; eu Domnul.

CAP. 23.

Despre Sărbători.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: sărbătorile Domnului, care le veţi chemà sfinte, acestea sunt sărbătorile mele.

3. Şase zile veţi lucrà, iar ziua a şaptea este sâmbătă, zi de odihnă numită sfântă Domnului; nici un lucru să nu faceţi, că este sâmbătă Domnului în toate lăcuinţele voastre.

4. Acestea sunt sărbătorile Domnului numite sfinte pe care le veţi vestì la vremea lor.

5. In luna dintâiu, în a patrusprezecea zi a lunei către seară este pasha Domnului.

6. Şi în ziua a cincisprezecea a lunii aceştia, sărbătoarea azimelor Domnului, şapte zile azime să mâncaţi.

7. Şi ziua cea dintâiu chemare sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceţi.

8. Şapte zile să aduceţi arderi de tot Domnului, iar ziua a şaptea numită sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceţi.

9. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

10. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: când veţi intrà în pământul, care eu îl dau vouă, şi veţi secerà secerişul lui, veţi aduce un snop pârga secerii voastre la preot.

11. Şi va aduce snopul înaintea Domnului primit vouă, a doua zi după cea dintâiu a Paştelui îl va aduce preotul.

12. Şi în aceiaşi zi, odată cu snopul, veţi jertfì un miel curat de un an, ardere de tot Domnului.

13. La jertfa lui veţi adăogì două zecimi de făină curată făcută cu untdelemn, jertfă Domnului spre miros de bună mireazmă Domnului, cu turnarea ei un sfert de hin de vin.

14. Pâine şi spice frecate nouă să nu mâncaţi până în ziua aceasta, când veţi aduce darurile Dumnezeului vostru; lege veşnică în neamurile voastre, în toată lăcuinţa voastră.

15. Şi de a doua zi de Paşti din ziua în care veţi aduce snopul punerii înainte, să număraţi şapte săptămâni întregi.

16. Până a doua zi a săptămânii cei mai depre urmă să număraţi cincizeci de zile.

17. Şi veţi aduce jertfă nouă Domnului, din lăcaşurile voastre veţi aduce pâini spre punere înainte, două pâini; din două zecimi de făină curată vor fi pâinile dospite coapte Domnului, din pârga roadelor.

18. Şi cu pâinile veţi aduce şapte miei de un an, curaţi, un viţel din cireadă şi doi berbeci curaţi, cari vor fi ardere de tot Domnului, şi jertfele lor cu turnările lor jertfă, miros de bună mireazmă Domnului.

19. Şi veţi jertfì un ţap din capre pentru păcat, şi doi miei de un an, jertfă de mântuire, cu pâinile cele din pârga roadelor.

20. Şi le va pune pre ele preotul cu pâinile cele din pârga roadelor aducere înaintea Domnului, cu cei doi miei, sfinte vor fi Domnului; vor fi ale preotului care le jertfeşte.

21. Şi veţi chemà ziua aceasta nu-

---

23. *2*. 19, 30. *3*. Eşire 20, 9; A 2 lege 5, 13. *5*. Eşire 12, 18; 23, 15; Num. 28, 16; A 2 Lege 16, 1. *6*. Eşire 12, 16. *7*. Eşire 12, 16.

15. 2 Lege 16, 9. *16*. Eşire 23, 16; Num. 28, 26.

mită, sfântă va fi vouă; tot lucrul de slujbă să nu faceţi într'însa; lege veşnică întru neamurile voastre în toată lăcuinţa voastră.

22. Iar când seceraţi holdele pământului vostru, spicele rămase în ţarină să nu le adunaţi, şi când seceri tu, ce cade din secere să nu culegi, celui sărac şi celui nemernic să le laşi acelea; eu Domnul Dumnezeul vostru.

23. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

24. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: în ziua dintâiu a lunii a şaptea veţi serbà pomenirea trâmbiţelor, numită sfântă va fi vouă.

25. Nici un lucru de slujbă să nu faceţi, ci să aduceţi ardere de tot Domnului.

26. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

27. In ziua a zecea a lunii aceştia a şaptea, este ziua împăcării, numită sfântă va fi vouă; veţi smerì sufletele voastre, şi veţi aduce ardere de tot Domnului.

28. Nici un lucru să nu faceţi în ziua aceasta, că zi de împăcare este aceasta pentru voi, să vă rugaţi pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

29. Tot omul care nu se va smerì în ziua aceasta, va pierì din poporul său.

30. Şi cel ce va lucrà în ziua aceasta, va pierì omul acela din poporul său.

31. Nici un lucru să nu faceţi; lege veşnică întru neamurile voastre, întru toate lăcaşurile voastre.

32. Sâmbăta sâmbetelor va fi vouă, să smeriţi sufletele voastre din ziua a noua a lunii, de seara până a doua zi seara, veţi serbà sâmbetele voastre.

33. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

34. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: în ziua a cinsprezecea a lunii aceştia a şaptea, este sărbătoarea corturilor, şapte zile Domnului.

35. Şi ziua cea dintâiu, numită sfântă va fi, nici un lucru de slujbă să nu faceţi.

36. Şapte zile veţi aduce arderi de tot Domnului, iar ziua a opta numită sfântă va fi vouă, şi veţi aduce arderi de tot Domnului. Ziua ieşirei este, nici un lucru de slujbă să nu faceţi.

37. Acestea sunt sărbătorile Domnului, pe care le veţi vestì numite sfinte, ca să aduceţi Domnului arderi de tot, cu jertfele lor şi cu turnările lor în fiecare zi.

38. Osebit de cele din sâmbetele Domnului, de darurile voastre, de toate făgăduinţele voastre, şi osebit de darurile ce veţi aduce de bună voie Domnului.

39. In ziua a cinsprezecea a lunii aceştia a şaptea după ce veţi strânge roadele pământului, să ţineţi sărbătoare Domnului şapte zile; în ziua dintâiu odihnă, şi în ziua a opta odihnă.

40. Şi veţi luà în ziua dintâiu rod din pom frumos, şi ramuri de finic, şi stâlpări de lemn tufos, şi sălcii şi stâlpări de Agnu dela rîu, şi vă veţi veselì înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

41. Şapte zile în an, lege veşnică întru neamurile voastre, în luna a şaptea veţi serbà aceasta.

42. In corturi veţi lăcuì şapte zile, tot moşneanul întru Israil va lăcuì în corturi.

43. Ca să vază seminţiile voastre, că în corturi am făcut a lăcuì pre fiii lui Israil, când i-am scos pre ei

24. Num. 29, 10. *27.* 16, 29; Numeri 29, 7.

34. Eşire 23, 16; Numeri 29, 12. *36.* Ioan 7, 37. *40.* A 2 lege 12, 12, 18; 16, 14; 26, 11.

din pământul Eghipetului; eu Domnul Dumnezeul vostru.

44. Şi a spus Moisì sărbătorile Domnului fiilor lui Israil.

CAP. 24.

Sfeşnicul şi pâinile punerii înainte.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Porunceşte fiilor lui Israil, să aducă la tine untdelemn de maslin curat şi limpede la lumină, să arză lumină pururea afară de catapeteasmă în cortul mărturiei.

3. Şi îl vor aprinde Aaron şi fiii lui de seara până dimineaţa înaintea Domnului pururea; lege veşnică în neamurile voastre.

4. In sfeşnicul cel curat, veţi aprinde luminele înaintea Domnului până dimineaţa.

5. Şi veţi luà făină curată, şi veţi face dintr'însa douăsprezece pâini, din două zecimi să fie o pâine.

6. Şi le veţi pune pre ele două rânduri, fiecare rând de şase pâini pre masa cea curată înaintea Domnului.

7. Şi veţi pune la fiecare rând tămâie curată şi sare, şi vor fi pâinele spre pomenire puse înaintea Domnului.

8. In toată sâmbăta se vor pune înaintea Domnului pentru fiii lui Israil, lege veşnică.

9. Şi vor fi ale lui Aaron şi ale fiilor lui, şi le vor mâncà în loc sfânt, că sunt prea sfinte. Acestea vor fi ale lor din cele ce se jertfesc Domnului, lege veşnică.

10. Şi a ieşit feciorul unei Israiltence, şi acesta erà fecior de eghiptean între fiii lui Israil, şi s'a sfădit în tabără cel din Israilteancă cu un Israiltean.

11. Şi feciorul cel din femeie Israilteancă hulind numele Domnului şi blestemând, l-a adus pre el la Moisì; muma lui se numia Salomit, fata lui Davri din seminţia lui Dan.

12. Şi l-a pus pre el în temniţă ca să-l judece, cum va poruncì Domnul.

13. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

14. Scoate afară de tabără pre cel ce a blestemat, şi toţi cei ce l-au auzit să pue mâinele pre capul lui, şi să-l ucidă cu pietre toată adunarea.

15. Şi grăeşte fiilor lui Israil, şi zi către dânşii: omul, care va blestemà pre Dumnezeu, păcat va aveà.

16. Iar care va hulì numele Domnului, cu moarte să se omoare, cu pietre să-l ucidă toată adunarea lui Israil, ori venetic, ori moşnean, când huleşte numele Domnului, să moară.

17. Şi cel ce va lovì pe vre un om, şi va murì, cu moarte să se omoare.

18. Şi care va lovì dobitoc, şi va murì, să plătească vieaţa pentru vieaţă.

19. Şi de va vătămà cinevà pe deaproapele său, cum a făcut el, aşà să i se facă şi lui.

20. Frântură pentru frântură, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, după cum va vătămà pre om, aşà să se facă şi lui.

21. Deci cine va lovì dobitoc, şi va murì, să deà altul în loc, iar cel ce va lovì om, şi va murì, cu moarte să se omoare.

22. O dreptate să fie celui nemernic şi celui moşnean, că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

23. Şi a grăit Moisì fiilor lui Israil, şi pre cel ce a blestemat l-au scos afară de tabără, şi l-au ucis cu

---

24. *2.* Eşire 27, 20. *9.* Eşire 29, 32; 1 Imp. 21, 6; Mat. 12, 4.

17. Eşire 21, 12. *20.* Eşire 21, 24. A 2 Lege 19, 21. Mat. 5, 38. *22.* Eşire 12, 49.

pietre; deci fiii lui Israil au făcut precum au poruncit Domnul lui Moisì.

CAP. 25.

Anul jubileu.

Grăit-au Domnul către Moisì în muntele Sinai, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: dupăce veţi intrà în pământul care-l dau eu vouă, veţi ţineà sâmbete Domnului, spre odihna pământului care eu dau vouă.

3. Şase ani vei semănà ţarina ta, şi şase ani vei tăià viea ta, şi vei adunà roada ei.

4. Iar în al şaptelea an, va fi serbare spre odihnă pământului, sâmbătă Domnului, ţarina ta nu o vei semănà, şi viea ta nu o vei tăià.

5. Şi cele ce cresc singure în ţarina ta să nu le seceri, nici strugurul cel de pârgă să nu-l culegi, an de odihnă să fie pământului.

6. Bucatele pământului din anul odihnei vor fi ţie, slugii tale, slujnicii tale, năimitului tău şi nemernicului, care lăcueşte cu tine.

7. Şi vitelor tale şi hiarelor celor din pământul tău, va fi toată roada lui de mâncat.

8. Şi vei numărà ţie şapte săptămâni de ani, de şapte ori câte şapte ani de odihnă, şi vor fi ţie şapte săptămâni de ani, patruzeci şi nouă de ani.

9. Şi veţi vestì cu glas de trâmbiţă în tot pământul vostru în luna a şaptea în ziua a zecea a lunii, în ziua curăţirei, veţi vestì cu trâmbiţă în tot pământul vostru.

10. Şi veţi sfinţì anul al cincizecilea, şi veţi vestì slobozire pre pământ tuturor celor ce lăcuesc pre dânsul. Anul slobozirei va fi vouă semn, ca să se întoarcă fiecare la moşia sa, şi fiecare la casa sa se va întoarce.

11. Semn de slobozenie va fi vouă anul al cincizecilea; în acest an să nu semănaţi, nici să seceraţi cele ce cresc singure, şi nici să culegeţi pârga lui.

12. Pentrucă este semnul slobozeniei, sfânt va fi vouă, din câmp veţi mâncà roadele lui.

13. In anul acesta de slobozenie se va întoarce fiecare la moşia sa.

14. Iar de vei vinde vre un lucru aproapelui tău, sau de vei cumpărà cevà dela el, să nu înşele nimenea pe aproapele său.

15. După numărul anilor celor de la cel de slobozenie, vei cumpărà de la deaproapele; după numărul anilor rodurilor va vinde ţie.

16. După cât de mulţi ani vor fi, va înmulţì preţul său, şi după cât mai puţini ani vor fi, va împuţinà preţul său, de vreme ce după numărul rodurilor sale, aşà va vinde ţie.

17. Nimenea să nu înşele pe deaproapele său, ci să te temi de Domnul Dumnezeul tău; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

18. Faceţi toate cele rânduite de mine, păziţi poruncile mele şi le împliniţi pre ele, şi veţi lăcuì fără de frică pre pământ.

19. Pământul va da rodurile sale, şi veţi mâncà întru saţiu, şi veţi lăcuì fără de frică pre dânsul.

20. Iar de veţi zice: ce vom mâncà în anul acesta al şaptelea, de nu vom semănà şi de nu vom adunà rodurile noastre?

21. Eu voiu trimite binecuvântarea mea în anul al şaselea, şi va da rodurile sale pe trei ani.

22. Veţi semănà în anul al optulea, şi veţi mâncà din roade vechi până la al noulea an, până ce vor venì rodurile lui, veţi mâncà cele vechi din anii trecuţi.

---

25. *3.* **Eşire 23, 10; 2 Lege 15, 1.** *4.* **Eşire 23, 11.** *10.* **Num. 36, 4.**

23. Pământul nu se va vinde de veci; pentrucă al meu este pământul, că voi nemernici și trecători sunteți înaintea mea.
24. Și pentru tot pământul moștenirii voastre veți da răscumpărare pământului.
25. Iar de va sărăcì fratele tău cel ce este cu tine, și va vinde din moșia sa, va venì cel ce este rudenie aproape cu el, și va răscumpără vânzarea fratelui său.
26. Iar de nu va aveà cinevà rudenie, și-i va da mâna și va puteà aflà de ajuns ca să poată răscumpără,
27. Atunci va socotì anii vânzării lui, și ce trece, va întoarce omului carele i-a vândut lui, și se va întoarce la moșia sa.
28. Iar de nu va aveà de ajuns ca să-i întoarcă lui, va fi vânzarea acelui ce o a cumpărat până în anul slobozirei; atunci în anul slobozirei va ieșì; iar celalt se va întoarce la moșia sa.
29. De va vinde cinevà casă lăcuită încunjurată cu ziduri, o va puteà răscumpără până la sfârșitul anului; un an de zile o va puteà răscumpără.
30. Iar de nu se va răscumpără până se va plinì un an, casa cea din cetatea încunjurată cu zid, va fi de veci a celui ce o a cumpărat și a urmașilor lui, și nici în anul slobozirei, nu va ieșì din ea.
31. Casele cele de prin satele, care n'au zid prin prejur, se vor socotì ca țarina pământului, ele totdeauna se vor puteà răscumpără, și în anul cel de slobozenie vor ieșì din ele.
32. Pentru cetățile Leviților, Leviții vor puteà răscumpără totdeauna casele din cetățile moșiei lor.
33. Și oricare va cumpără dela Leviți, va ieșì în anul slobozeniei din casa vândută lui în cetatea moșiei lor; căci casele din cetățile Leviților, moșie lor sunt între fiii lui Israil.
34. Țarinile cele de pe lângă cetățile lor, nu se vor vinde, că moșie veșnică este lor aceasta.
35. De va sărăcì fratele tău, și nu va puteà muncì la tine, ajută-l pre el ca pre un nemernic și trecător, ca să trăiască fratele tău pe lângă tine.
36. Să nu iei dela el camătă, nici mai mult decât ai dat, ci să te temi de Dumnezeul tău; eu sunt Domnul, ca să trăiască fratele tău cu tine.
37. Argintul tău să nu-l dai lui în camătă, și pentru câștig să nu dai lui bucatele tale.
38. Eu Domnul Dumnezeul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, ca să vă dau pământul Hanaan, și să vă fiu vouă Dumnezeu.
39. Iar de va venì la sărăcie fratele tău, și se va vinde ție, să nu-ți slujească slujbă de rob.
40. Ca un năimit sau nemernic să-ți fie ție, până la anul slobozeniei va lucrà la tine.
41. In anul slobozeniei va ieșì el cu fiii lui, și va merge la neamul său, și la moșiea sa cea părintească se va întoarce.
42. Pentrucă robii mei sunt aceștia, pre cari i-am scos din pământul Eghipetului, nu se vor vinde cum se vând robii.
43. Să nu-l îngreoezi pre el cu osteneală, ci te teme de Domnul Dumnezeul tău.
44. Și orice slugi sau slujnice vei aveà, să fie din neamurile cele ce sunt împrejurul tău, dintr'aceștia veți cumpără rob și roabă.
45. Din fiii nemernicilor cari sunt

23. Isaia 14, 25; Ioil 2, 18. *25.* Ieremia 32, 7, 8.
36. Eșire 22, 25. *39.* Eșire 21, 2; A 2 Lege 15, 12; Ieremia 34, 14. *43.* Efes. 6, 9.

între voi, dintr'aceştia veţi cumpără; şi rudele lor câţi se vor naşte, în pământul vostru vor fi averea voastră.

46. Şi veţi împărţì pre ei fiilor voştri după voi, şi îi veţi moştenì în veci; iar din fraţii voştrii, din fiii lui Israil, nimenea să nu asuprească pe fratele său cu ostenele.

47. Iar dacă veneticul sau nemernicul de lângă tine, va fi cu dare de mână, şi sărăcind fratele tău, se va vinde veneticului sau nemernicului celui dela tine, sau celui din naştere nemernic,

48. Dupăce se va vinde lui, se va puteà răscumpără; unul dintre fraţii lui va răscumpără pre el.

49. Fratele tatălui său sau fiul fratelui tatălui său, va răscumpără pre el, sau din rudeniile cele trupeşti din seminţiea lui va răscumpără pre el; iar de-i va da mâna, se va răscumpără singur.

50. Şi se va socotì cu cel ce l-a cumpărat pre el, din anul în care s'a vândut pre sine lui, până la anul slobozirei, şi va fi preţul vânzării lui ca după numărul anilor câţi a slujit lui, ca zilele unui năimit.

51. Iar de vor fi mai mulţi ani, după numărul lor va întoarce răscumpărarea sa, din argintul vânzării sale.

52. Iar de vor fi puţini ani până la anul slobozirei, se va socotì după aceşti ani.

53. Şi va întoarce răscumpărarea sa ca un năimit tocmit cu anul; nu-l vei stăpânì pre el cu asprime înaintea ta.

54. Iar de nu se va răscumpără în chipul acesta, atunci va ieşì în anul slobozeniei, el cu fiii lui.

55. Pentrucă şi fiii lui Israil sunt robii mei, slugile mele sunt aceştia pe carii eu i-am scos din pământul Eghipetului; eu Domnul Dumnezeul vostru.

CAP. 26.

Blestemul şi binecuvântarea.

Să nu vă faceţi idoli, nici chipuri cioplite, nici stâlp să nu vă ridicaţi, nici piatră ca semn să nu puneţi în pământul vostru, ca să vă închinaţi ei; eu Domnul Dumnezeul vostru.

2. Sâmbetele mele să le păziţi, şi de cele sfinte ale mele să vă temeţi; eu sunt Domnul.

3. De veţi umblà întru poruncile mele, şi de veţi păzì învăţăturile mele şi le veţi face pre ele,

4. Voiu da vouă ploaie în vremea sa, şi pământul va da rodurile sale, şi lemnele câmpilor vor da rodul său.

5. Şi va ajunge trierişul vostru la culesul viilor, şi culesul va ajunge la semănătură, şi veţi mâncà pâinea voastră întru saţiu, şi veţi lăcuì statornic în pământul vostru, şi războiu nu va trece prin pământul vostru.

6. Şi voiu da pace în pământul vostru, şi veţi dormì şi nu va fi cine să vă sperie pre voi, şi voiu pierde hiarele cele rele din pământul vostru.

7. Şi veţi gonì pe vrăjmaşii voştrii, şi vor cădeà înaintea voastră ucişi.

8. Şi vor gonì cinci din voi o sută, şi o sută din voi vor gonì zece mii, şi vor cădeà vrăjmaşii voştrii înaintea voastră de sabie.

9. Şi voiu căutà spre voi, şi voiu binecuvântà pre voi, şi voiu creşte pre voi, şi voiu înmulţì pre voi, şi voiu întărì legătura mea cu voi.

10. Veţi mâncà roduri vechi şi foarte vechi, şi veţi lepădà pre cele vechi ca să puneţi în loc pre cele noui.

11. Şi voiu pune legătura mea în-

26. *1.* Eşire 20, 4; A 2 Lege 5, 8; Ps. 96, 7. *2.* 19, 30; A 2 Lege 28, 1. *5.* Amos 9, 13. *6.* Iov 11, 19. *8.* Is. Navi 23, 10. *11.* Iezechil 37, 26.

tru voi, şi nu va urî sufletul meu pre voi.
12. Şi voiu umblà întru voi, şi voiu fi vouă Dumnezeu, şi voi veţi fi mie popor.
13. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, când eraţi voi robi, şi am rupt legătura jugului vostru, şi v'am scos pre voi cu putere.
14. Iar de nu mă veţi ascultà, nici veţi face poruncile mele acestea,
15. Şi nu vă veţi plecà lor şi judecăţilor mele, şi de se va îngreuià sufletul vostru, ca să nu faceţi voi toate poruncile mele, şi ca să stricaţi legătura mea.
16. Şi eu voiu face vouă aşà: aduce-voiu asupra voastră lipsă, şi râea şi gălbinarea va orbì ochii voştri, şi va topì sufletul vostru, şi veţi semănà în zadar seminţele voastre, şi le vor mâncà protivnicii voştrii.
17. Şi voiu pune faţa mea asupra voastră, şi veţi cădeà înaintea vrăjmaşilor voştri; şi vor gonì pre voi cei ce vă urăsc pre voi, şi veţi fugì negonindu-vă nimenea.
18. Şi de nu mă veţi ascultà nici aşà, voiu adaoge a vă pedepsì pre voi de şapte ori pentru păcatele voastre.
19. Şi voiu înfrânge semeţiea mândriei voastre, şi va fi vouă cerul ca de fier, şi pământul vostru ca de aramă.
20. Şi va fi în zadar tăriea voastră, şi pământul vostru nu va da sămânţa sa, şi lemnul ţarinii voastre nu va da rodul său.
21. Şi dacă şi după aceasta veţi umblà pe delaturi, şi nu veţi vreà să mă ascultaţi, voiu adaoge vouă şapte rane pentru păcatele voastre.

12. 2 Cor. 6, 16. *13.* Eşire 13, 18. *16.* A 2 Lege 28, 15; 32, 25; Malah. 2, 2; Mihea 6, 13. *17.* 28, 65, Lev. 28, 25; Iov. 15, 21; Pilde 28, 1. *18.* Fac. 4, 24. *19.* 11, 17; A 2 Lege 28, 23.

22. Şi voiu trimite asupra voastră hiarele cele sălbatice ale pământului, şi vor mâncà pre voi, şi vor nimicì vitele voastre, şi voiu împuţinà pre voi, şi se vor pustii căile voastre.
23. Şi de nu vă veţi învăţà cu acestea, ci veţi venì către mine rătăcind,
24. Şi eu voiu venì la voi cu mânie mare, şi voiu lovì şi eu pre voi de şapte ori pentru păcatele voastre.
25. Şi voiu aduce preste voi sabie, care izbândeşte izbânda legăturei, şi veţi fugì în cetăţile voastre, şi voiu trimite moarte preste voi, şi vă veţi da în mâinile vrăjmaşilor voştri.
26. Când voiu necăjì pre voi cu lipsă de pâine, şi vor coace zece femei pâinile voastre într'un cuptor, şi vor da pâinile voastre cu cumpăna, şi veţi mâncà, şi nu vă veţi săturà.
27. Iar de nu mă veţi ascultà nici cu acestea, ci veţi venì la mine rătăcind,
28. Şi eu voiu venì la voi cu mânie mare, şi voiu pedepsì şi eu pre voi de şapte ori, după păcatele voastre.
29. Şi veţi mâncà trupurile feciorilor voştri, şi trupurile fetelor voastre veţi mâncà.
30. Şi voiu pustiì stâlpii voştri, şi voiu stricà cele de lemn făcute de mâinile voastre, şi voiu pune oasele voastre preste oasele idolilor voştri, aşà va urî pre voi sufletul meu.
31. Şi voiu lăsà cetăţile voastre, şi voiu pustiì cele sfinte ale voastre, şi nu voiu mirosì mirosul jertfelor voastre.
32. Şi voiu pustiì eu pământul vostru, cât se vor mirà de dânsul vrăjmaşii voştri cei ce lăcuesc pre dânsul.
33. Şi voiu risipì pre voi între

26. Ozie 4, 10; Mihea 6, 14. *29.* Plâng. Ier. 4, 10; 4 Imp. 6, 28. *30.* Isaia 17, 8; Ieremia 16, 18.

neamuri, şi va topì pre voi sabia cea gonitoare, şi va fi pământul vostru pustiu, şi cetăţile voastre vor fi pustii.

34. Atunci vor plăceà pământului sâmbetele sale în toate zilele pustietăţii sale, când voi veţi fi în pământul vrăjmaşilor voştri.

35. Atunci va odihnì pământul, şi vor plăceà lui sâmbetele sale, în toate zilele pustietăţii sale va odihnì, care n'a odihnit în sâmbetele voastre, când lăcuiaţi pe dânsul.

36. Şi celor rămaşi dintre voi, voiu băgà frică în inima lor în pământul vrăjmaşilor lor, şi va gonì pre ei glasul frunzii ce se mişcă, şi vor fugì ca şi cum ar fugì dela războiu, şi vor cădeà negonindu-i nimenea.

37. Şi vor cădeà negoniţi de nimenea, şi va trece cu vederea frate pe frate ca şi la războiu, negonindu-i nimenea, şi nu veţi puteà stà împrotiva vrăjmaşilor voştri.

38. Şi veţi pierì între neamuri, şi va mâncà pre voi pământul vrăjmaşilor voştri.

39. Şi cei ce vor rămâneà dintre voi se vor strică pentru păcatele sale şi pentru păcatele părinţilor săi, în pământul vrăjmaşilor săi se vor topì.

40. Şi vor mărturisì păcatele sale şi păcatele părinţilor săi, pentrucă au călcat legea, şi m'au trecut cu vederea, şi au venit înaintea mea pe delături.

41. Şi eu am venit la ei cu mânie mare, şi voiu pierde pre ei în pământul vrăjmaşilor lor, atunci se va ruşinà inima lor cea netăiată împrejur, şi atunci se vor căì pentru păcatele lor.

42. Şi îmi voiu aduce aminte de legătura lui Iacob şi de legătura lui Isaac, şi de legătura lui Avraam îmi voiu aduce aminte, şi de pământ îmi voiu aduce aminte.

43. Şi pământul va rămâneà de ei, atunci va odihnì pământul în sâmbetele sale, când va fi pustiu de ei, şi ei vor luà fărădelegile sale, pentrucă au trecut cu vederea judecăţile mele, şi poruncile mele nu le-au primit sufletul lor.

44. Şi ca cum n'ar fi ei în pământul vrăjmaşilor lor, nu i-am trecut cu vederea pre ei, nici i-am urît pre ei, ca să-i pierz pre ei, şi să stric legătura mea cea cu ei; că eu sunt Domnul Dumnezeul lor.

45. Şi îmi voiu aduce aminte de legătura mea cea dintâiu, când i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, din casa robiei înaintea neamurilor, ca să le fiu lor Dumnezeu, eu Domnul.

46. Acestea sunt judecăţile mele şi poruncile mele, şi legea care o au dat Domnul între sine şi între fiii lui Israil, în muntele Sinai în mâna lui Moisì.

CAP. 27.

Făgăduinţe şi zeciuieli.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: cel ce va face făgăduinţă, se va preţuì sufletul său Domnului.

3. Preţul unui bărbat în vârstă de la douăzeci de ani până la şaizeci ani, va fi cincizeci de drahme de argint, cu cumpăna sfântă.

4. Iar preţul femeei va fi treizeci de drahme.

5. Preţul unui bărbat dela cinci ani până la douăzeci de ani, va fi douăzeci de drahme, iar al unei fete zece drahme.

6. Preţul unui copil dela o lună

---

34. 2 Paral. 36, 21. *36.* 28, 56; Iov. 15, 4; A 2 Lege 28, 25. *39.* Iezechil 4, 17. *40.* Ps. 78, 8. *41.* Ierem. 9, 25.

44. A 2 Lege 4, 31; Rom. 11, 1, 26.

până la cinci ani va fi cinci drahme de argint, iar al unei copile trei drahme de argint.

7. Dela şaizeci de ani în sus, de va fi bărbat, preţul lui va fi cincisprezece drahme de argint, iar de va fi femeie zece drahme.

8. De va fi sărac şi nu va puteà da preţul, va sta înaintea preotului, şi-l va preţuì preotul după puţinţa celui ce a dat făgăduinţa, îl va preţuì pre el preotul.

9. Iar de va fi din dobitoacele care le aduc ei dar Domnului, ori ce se va aduce Domnului, va fi sfânt.

10. Să nu schimbe cel bun pre cel rău, nici cel rău pre cel bun; iar de va fi schimbat dobitoc cu dobitoc, va fi şi cel schimbat şi cel cu care l-a schimbat, sfânt.

11. Iar de va fi din dobitoacele cele necurate, din care nu se aduce dar Domnului, va pune dobitocul înaintea preotului.

12. Şi-l va preţuì preotul de bun sau de rău, şi după cum îl va preţuì preotul, aşà va fi.

13. Iar de va fi să-l răscumpere, va da preste preţul lui a cincea parte.

14. Oricine va afierosì casa sa Domnului, preotul o va preţuì de bună sau de rea, şi după cum o va preţuì preotul de bună sau rea, aşà va fi.

15. Iar cel ce ş'a afierosit casa, de va voì să o răscumpere, va adaoge peste preţ a cincea parte, şi va fi a lui.

16. De va afierosì cinevà Domnului o parte din moşia sa, se va preţuì după venitul ei, măsura de orz cincizeci de drahme de argint.

17. De va afierosì ţarina lui din anul slobozeniei, după preţul ei va fi.

18. Iar de va afierosì ţarina lui după anul slobozirei, preotul va socotì preţul ei după numărul anilor, cari mai sunt până la anul slobozeniei, şi va scădeà din preţul ei.

19. De va răscumpărà ţarina sa cel ce o a afierosit, va adaoge a cincea parte la preţul ei, şi va fi a lui.

20. Iar de nu va răscumpărà ţarina, ci o va vinde altui om, nu o va mai răscumpărà pe ea.

21. Ci ţarina, dupăce va trece anul slobozeniei, va fi sfântă Domnului ca şi pământul cel osebit; moşia preotului va fi.

22. Iar de va afierosì Domnului ţarină cumpărată, care nu este din ţarina moşiei sale,

23. Va socotì preotul preţul deplin din anul slobozeniei, şi va da preţul în ziua aceea afierosire Domnului.

24. Iar în anul slobozeniei se va întoarce ţarina la omul dela care a cumpărat-o, şi care o avusese pământ de moştenire.

25. Şi tot preţul va fi cu cumpenele cele sfinte, de douăzeci de bani va fi drahma.

26. Şi tot cel întâiu născut care se va naşte între dobitoacele tale, va fi al Domnului, şi nu-l va afierosì nimenea, fie viţel, ori oaie, al Domnului este.

27. Iar de va fi din dobitoacele cele necurate, îl va schimbà după preţul lui, şi va mai adaoge la preţ a cincea parte, şi va fi al lui. Iar de nu-l va răscumpărà, se va vinde după preţul lui.

28. Şi tot ce va dăruì omul Domnului, din toate câte are el, fie om, fie dobitoc, sau din ţarina moşiei lui, nu se va vinde, nici se va răscumpărà. Şi tot darul acela, prea sfânt va fi Domnului.

29. Tot ce se va afierosì dela

---

27. *24.* 25, 24. *25.* Eşire 30, 13; Iezechil 45, 12. *26.* Eşire 13, 2; 22, 29; 34, 19; Num. 3, 13; 8, 17; Luc. 2, 23. *28.* Numeri 18, 14.

oameni, nu se va răscumpără, cu moarte se va omorî.

30. Toată zeciuiala pământului, fie din sămânţă, fie din roade, a Domnului este, sfântă Domnului.

31. Iar cel ce va voi să răscumpere zeciuiala lui, va adaoge la preţul ei a cincea parte, şi va fi a lui.

32. Toată zeciuiala din cirezi, din turme, din tot ce petrece în număr supt toiag, zeciuială se va da sfântă Domnului.

33. Să nu schimbi cel bun cu cel rău, nici cel rău cu cel bun, iar de vei schimbă, şi cel schimbat şi cel cu care l-a schimbat, sfânt va fi, nu se va răscumpără.

34. Acestea sunt poruncile, care au poruncit Domnul lui Moisi, către fiii lui Israil în muntele Sinai.

NUMERII

CAP. 1.

Luptătorii din Israil.

Grăit-au Domnul către Moisì în
pustia Sinai în cortul mărturiei
în ziua dintâiu a lunii a doua, în anul
al doilea dupăce a ieşit din pămân-
tul Eghipetului, zicând:
2. Numărați toată adunarea fiilor
lui Israil după neamurile lor, după
casele rudeniilor lor, după numărul
numelor lor, după capetele lor.
3. Tot bărbatul dela douăzeci de
ani și mai sus, tot cel ce poate ieşì
la oaste în Israil, numărați-i pre ei
cu puterea lor, tu şi Aaron numă-
rați pre ei.
4. Şi să fie vouă căpetenie din fie-
care popor, bărbatul cel mai dintâiu
în casa părinților săi.
5. Şi acestea sunt numele bărba-
ților cari vor fi cu voi: Dintr'a lui
Ruvim, Elisur fiul lui Sediur.
6. Dintr'a lui Simeon, Solamiil fiul
lui Surisadai.
7. Dintr'a lui Iuda, Naason fiul lui
Aminadav.
8. Dintr'a lui Issahar, Natanail fiul
lui Sogar.
9. Dintr'a lui Zavulon, Eliav fiul
lui Helon.
10. Dintre fiii lui Iosif, dintr'a lui
Efraim, Elisama fiul lui Emiud. Din-
tr'a lui Manasì, Gamaliil fiul lui Fa-
dassur.
11. Dintr'a lui Veniamin, Avidan
fiul lui Gadeoni.
12. Dintr'a lui Dan, Ahiezer fiul
lui Amisadai.
13. Dintr'a lui Asir, Fagheil fiul
lui Ehran.
14. Dintr'a lui Gad, Elisaf fiul lui
Raguil.
15. Dintr'a lui Neftalì, Ahire fiul
lui Enan.
16. Aceştia au fost numiți de a-
dunare mai marii neamurilor după
familiile lor, mai marii lui Israil pre-
ste mii.
17. Şi a luat Moisì şi Aaron pre
bărbații aceştia, carii pe nume s'au
numit.
18. Şi a strâns toată adunarea în
ziua dintâiu a lunei a anului al doi-
lea, şi s'a numărat după rudele lor,
după rudeniile lor, după numărul nu-
melor lor, dela douăzeci de ani şi
mai sus, tot bărbatul după capul său.
19. Precum au poruncit Domnul
lui Moisì, şi s'au numărat ei în pu-
stia Sinai.
20. Şi au fost fiii lui Ruvim celui
întâiu născut a lui Israil după ru-
deniile lor, după poporul lor, după
casele moşiilor lor, după numărul
numelor lor, după capul lor, toți băr-
bații dela douăzeci de ani şi mai
sus, toți cei ce sunt în stare să iasă
la războiu.

---

1. *1.* **26, 4.** *2.* **Eşire 30, 12.**
3. **26, 2.**
7. **Mat. 1, 4.**

21. Numărul celor din neamul lui Ruvim patruzeci şi şase de mii şi cinci sute.

22. Şi fiii lui Simeon după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

23. Numărul celor din neamul lui Simeon cincizeci şi nouă de mii şi trei sute.

24. Fiii lui Gad după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

25. Numărul din neamul lui Gad patruzeci şi cinci de mii, şase sute şi cincizeci.

26. Fiii lui Iuda după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

27. Numărul celor din neamul lui Iuda şaptezeci şi patru de mii şi şase sute.

28. Fiii lui Isahar după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

29. Numărul celor din neamul lui Isahar, cincizeci şi patru de mii şi patru sute.

30. Fiii lui Zavulon după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani şi mai sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

31. Numărul celor din neamul lui Zavulon, cincizeci şi şapte de mii şi patru sute.

32. Din fiii lui Iosif, fiii lui Efraim după rudeniile lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani în sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

33. Numărul celor din neamul lui Efraim, patruzeci de mii şi cinci sute.

34. Fiii lui Manasì după rudele lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani în sus, toţi cei ce sunt în stare să iasă la războiu.

35. Numărul celor din neamul lui Manasì treizeci şi două de mii şi două sute.

36. Fiii lui Veniamin după rudele lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toţi bărbaţii dela douăzeci de ani în sus, toţi cei ce sunt în stare a ieşì la războiu.

37. Numărul celor din neamul lui Veniamin, treizeci şi cinci de mii şi patru sute.

38. Fiii lui Dan după rudele lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toată partea bărbătească dela douăzeci de ani în sus, tot cel ce este în stare să iasă la războiu.

39. Numărul celor din neamul lui Dan, şaizeci şi două de mii şi şapte sute.

40. Fiii lui Asir după rudele lor, după poporul lor, după casele moşiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toată partea bărbătească dela douăzeci de ani în sus, toţi cei în stare să iasă la războiu.

41. Numărul celor din neamul lui

Asir, patruzeci și una de mii și cinci sute.
42. Fiii lui Neftalì după rudele lor, după poporul lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul dela douăzeci de ani în sus, tot cel în stare să iasă la războiu.
43. Numărul celor din neamul lui Neftalì, cincizeci și trei de mii și patru sute.
44. Acesta este numărul, care l-au numărat Moisì și Aaron și boierii lui Israil, doisprezece bărbați, din tot neamul un bărbat, după neamul caselor moșiilor lor erà.
45. Și a fost tot numărul fiilor lui Israil cu puterea lor dela douăzeci de ani în sus, tot care puteà ieșì la războiu întru Israil.
46. Șase sute trei mii, cinci sute cincizeci.
47. Iar Leviții din rudenia moșiilor lor nu s'au numărat între fiii lui Israil.
48. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:
49. Vezi să nu numeri împreună neamul lui Levì, și numărul lor să nu-l socotești între fiii lui Israil.
50. Și tu rânduește pre Leviți la cortul mărturiei, și la toate vasele lui, și la toate câte sunt într'însul, ei vor ridicà cortul cu toate vasele lui, și ei vor slujì într'însul, și împrejurul cortului vor tăbărî.
51. Și când vor purcede, Leviții vor strânge cortul, și când vor tăbărî, vor întinde cortul, iar cel de alt neam care se va apropià, va murì.
52. Și vor tăbărî fiii lui Israil fiecare într'al său rând, și fiecare după al lui steag, cu puterea lor.
53. Iar Leviții vor tăbărî împrejmă în jurul cortului mărturiei, ca să nu fie vre un păcat întru fiii lui Israil, vor fi Leviții aceștia paza cortului mărturiei.
54. Și au făcut fiii lui Israil după toate câte au poruncit Domnul lui Moisì și lui Aaron, așà au făcut.

45. 2, 32. 46. 11, 21; 26, 51; Eșire 38, 26. 47. 3, 1 sequ. 49. 2, 33; 26, 62. 51. 3, 10, 38; Iezechil 44, 9. 53. 2, 2.

54. Eșire 12, 28.

CAP. 2.

Tabăra poporului lui Israil.

Grăit-au Domnul către Moisì și către Aaron, zicând:
2. Fiecare ținându-se de rândul și de steagul lui, după casele familiilor sale, să tăbărască fiii lui Israil înaintea Domnului; împrejurul cortului mărturiei vor tăbărî fiii lui Israil.
3. Și mai întâiu spre răsărit va tăbărî rândul taberii lui Iuda cu puterea lor, și mai marele fiilor lui Iuda Naasson fiul lui Aminadav.
4. Luptătorii lui cei numărați șaptezeci și patru de mii și șase sute.
5. Apoi vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Isahar, și mai marele fiilor lui Isahar Natanail fiul lui Sogar.
6. Luptătorii lui cei numărați, cincizeci și patru de mii și patru sute.
7. De acì vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Zavulon, și mai marele fiilor lui Zavulon Eliav fiul lui Helon.
8. Luptătorii lui cei numărați, cincizeci și șapte de mii și patru sute.
9. Toți aceștia în număr de o sută optzeci și șase de mii patru sute cu luptătorii lor, țin de tabăra lui Iuda, vor pornì întâiu.
10. Către miazăzi vor fi rândurile taberii lui Ruvim cu puterea lor, și mai marele fiilor lui Ruvim Elisur feciorul lui Sediur.
11. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci și șase de mii și cinci sute.

12. Apoi vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Simeon și mai marele fiilor lui Simeon, Salamiil feciorul lui Surisadai.
13. Luptătorii lui sunt în număr de cincizeci și nouă de mii și trei sute.
14. De acì vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Gad și mai marele fiilor lui Gad, Elisaf feciorul lui Raguil.
15. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci și cinci de mii și șase sute cincizeci.
16. Toți cei din tabăra lui Ruvim sunt în număr de o sută cincizeci și una de mii și patru sute și cincizeci, cu luptătorii lor vor pornì al doilea rând.
17. Și se va ridicà cortul mărturiei și tabăra Leviților în mijlocul taberilor, după cum vor tăbărî; așà va purcede fiecare fiindu-se de povățuirea sa.
18. Către apus rândurile taberii lui Efraim cu luptătorii lor, și mai marele fiilor lui Efraim Elisama feciorul lui Emiud.
19. Luptătorii lui sunt în număr de patruzeci de mii și cinci sute.
20. Apoi vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Manasì, și mai marele fiilor lui Manasì, Gamaliil feciorul lui Fadassur.
21. Luptătorii lui sunt în număr de treizeci și două de mii și două sute.
22. De acì vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Veniamin, și mai marele fiilor lui Veniamin, Avidan feciorul lui Gadioni.
23. Luptătorii lui sunt în număr de treizeci și cinci de mii patru sute.
24. Toți din tabăra lui Efraim sunt în număr de o sută și opt mii, o sută cu luptătorii lor vor purcede al treilea rând.
25. Va fi către miazănoapte rândul taberii lui Dan cu luptătorii lor, și mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer feciorul lui Amisadai.
26. Luptătorii lui sunt în număr de șaizeci și două de mii și șapte sute.
27. Apoi vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Asir, și mai marele fiilor lui Asir, Fagheil feciorul lui Ehran.
28. Luptătorii lui în număr de patruzeci și una de mii și cinci sute.
29. De aci vor tăbărî cei ce se țin de neamul lui Neftalì, și mai marele fiilor lui Neftalì, Ahire feciorul lui Enan.
30. Luptătorii lui sunt în număr de cincizeci și trei de mii patru sute.
31. Toți luptătorii din tabăra lui Dan sunt în număr de o sută cincizeci și șapte de mii și șase sute cu luptătorii lor; aceștia după rândul lor vor purcede cei din urmă.
32. Acesta este numărul fiilor lui Israil după casele familiilor, tot numărul taberilor cu luptătorii lor șase sute trei mii, cinci sute cincizeci.
33. Iar Leviții nu s'au numărat împreună cu fiii lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.
34. Și au făcut fiii lui Israil toate câte au poruncit Domnul lui Moisì, așà au tăbărît după rândul lor, și așà purcedeà fiecare, fiindu-se de poporul lor, după casele familiilor sale.

CAP. 3.

Leviții și slujba lor.

Acestea sunt neamurile lui Aaron și ale lui Moisì în ziua, în care au grăit Domnul lui Moisì în muntele Sinai.
2. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron: cel întâi născut Nadav, Aviud, Eliazar și Itamar.

---

2. *32.* 1, 46; Eșire 38, 26. *33.* 1, 49.
3. *2.* Lev. 16, 1; Eșire 7, 23.

3. Acestea sunt numele fiilor lui Aaron, cei unşi preoţi ale căror mâini s'au sfinţit spre slujba preoţiei.

4. Şi au murit Nadav şi Aviud înaintea Domnului, când au adus ei foc strein înaintea Domnului în pustia Sinai, şi prunci n'au avut, şi s'au rânduit preoţi Eliazar şi Itamar cu Aaron tatăl lor.

5. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

6. Ia pre neamul lui Levì, şi-i pune pre ei înaintea lui Aaron preotului şi vor sluji lui.

7. Şi vor aveà sarcina de a păzì cele va poruncì el şi cele de păzit ale fiilor lui Israil înaintea cortului mărturiei, şi spre a face slujba cortului.

8. Vor îngriji de toate vasele cortului mărturiei, şi vor păzì rânduelele fiilor lui Israil la toate lucrările cortului.

9. Şi vei da pre Leviţi lui Aaron, şi fiilor lui preoţilor, dar desăvârşit sunt ei mie din fiii lui Israil.

10. Iar pre Aaron şi pre fiii săi, îi vei pune preste cortul mărturiei, şi vor îndeplinì preoţiea lor, şi toate câte sunt la jertfelnic, şi cele din lăuntru catapetesmei; cel de alt neam care se va atinge de acestea, va murì.

11. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

12. Iată eu am luat pre Leviţi dintre fiii lui Israil în locul a tot cel întâiu născut, care deschide pântecele dela fiii lui Israil, răscumpărare lor vor fi, şi vor fi Leviţii ai mei.

13. Pentrucă al meu este tot cel întâiu născut, în ziua în care am bătut pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, am sfinţit mie pre tot cel întâiu născut în Israil; dela om până la dobitoc ai mei vor fi; eu Domnul.

14. Şi au grăit Domnul către Moisì în pustia Sinai, zicând:

15. Numără pre fiii lui Levì după casele părinteşti, după poporul lor, după rudeniile lor, toată partea bărbătească dela o lună şi mai sus vor fi număraţi.

16. Şi i-au numărat pre ei Moisì şi Aaron după cuvântul Domnului, precum au poruncit lor Domnul.

17. Aceştia erau fiii lui Levì după numele lor: Gherson, Caat şi Merari.

18. Şi acestea sunt numele fiilor lui Gherson după poporul lor: Loveni şi Semei.

19. Şi fiii lui Caat după poporul lor, Amram şi Issaar, Hevron şi Oziil.

20. Şi fiii lui Merari după poporul lor, Mooli şi Musi; acestea sunt neamurile lui Levì după casele lor părinteşti.

21. Din Gherson poporul lui Loveni şi poporul lui Semei, acestea sunt neamurile din Gherson.

22. Socotindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus; numărul lor şapte mii cinci sute.

23. Şi fiii lui Gherson vor tăbărî dinapoia cortului despre apus.

24. Iar căpetenia poporului din casa părintească a lui Gherson, Elisaf feciorul lui Dail.

25. Şi feciorii lui Gherson vor aveà să păzească la cortul mărturiei, cortul şi acoperemântul lui, şi acoperişul uşii cortului mărturiei.

26. Şi acoperemântul curţii, şi acoperişul porţii curţii cei dela cort, şi toate celelalte lucruri ale lui.

27. Din Caat poporul lui Amram, poporul lui Isaar, poporul lui Hevron şi poporul lui Oziil. Acestea sunt popoarele din Caat.

---

3. Eşire 39, 15; Lev. 7, 36; 8, 30. *4.* Leviţi 10, 1, 2; 1 Paral. 24, 2. *6.* 18, 2—6, 7. *7.* 16, 9. *10.* 1, 51; 18, 4. *12.* Eşire 13, 2; Num. 8, 18. *13.* Eşire 13, 2 şi Eşire 22, 29; 34, 19; Lev. 27, 26; Luc. 2, 23.

17. Eşire 6, 16. *18.* 1 Paral. 6, 1. *19.* Eşire 6, 18; Lev. 10, 4. *27.* 4, 4, 15; 10, 21.

28. Socotindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus, opt mii şase sute, rânduiţi a păzì cele sfinte.

29. Popoarele fiilor lui Caat vor tăbărî lângă cort în partea despre miazăzi.

30. Iar mai marele casei părinteşti a poporului lui Caat, Elisafan feciorul lui Oziil.

31. In paza lor erà sicriul, masa, sfeşnicul, altarul şi vasele din sfânta, cele de slujbă, şi acoperemântul şi toate lucrurile lui.

32. Şi căpetenia preste cei mai mari ai Leviţilor, Eleazar feciorul lui Aaron preotul rânduit să privegheze preste toţi cei ce aveau paza sfintelor.

33. Din Merari poporul lui Mooli şi poporul lui Musi; acestea sunt popoarele lui Merari.

34. Socotindu-se toată partea bărbătească dela o lună în sus, numărul lor şase mii şi cincizeci.

35. Iar mai marele casei părinteşti a poporului lui Merari, Suriil feciorul lui Avihail vor tăbărî lângă cort în partea despre miazănoapte.

36. Fiii lui Merari erau rânduiţi a păzì scândurile cortului şi zăvoarele lui, şi stâlpii lui şi temeliile lui, şi toate uneltele lor şi lucrurile lor.

37. Şi stâlpii curţii împrejur şi temeliile lor şi ţăruşii şi frânghiile lor.

38. Iar înaintea cortului mărturiei despre răsărit vor tăbărî Moisì şi Aaron şi fiii săi, în paza cărora erà cortul sfânt şi cele ce aveau să păzească fiii lui Israil; cel de alt neam care se va atinge, va murì.

39. Numărul Leviţilor pe carii i-au numărat Moisì şi Aaron din porunca Domnului, după popoarele lor, tot bărbatul de o lună şi mai sus, douăzeci şi două de mii.

40. Şi au grăit Domnul către Moisì zicând: numără pre tot bărbatul cel întâiu născut al fiilor lui Israil, de la o lună în sus, şi adaoge numărul lor după nume.

41. Şi vei luà pre Leviţi mie, eu Domnul, pentru toţi cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, şi vitele Leviţilor pentru toate cele întâiu născute între vitele fiilor lui Israil.

42. Şi a numărat Moisì precum i-au poruncit Domnul, pre tot cel întâiu născut între fiii lui Israil.

43. Şi au fost toţi cei întâiu născuţi parte bărbătească după numărul numelor dela o lună în sus, douăzeci şi două de mii două sute şaptezeci şi trei.

44. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

45. Ia pre Leviţi în locul tuturor celor întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, şi vitele Leviţilor în locul vitelor lor, şi vor fi ai mei Leviţii; eu Domnul.

46. Şi răscumpărările celor două sute şaptezeci şi trei din cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil, carii trec mai mulţi decât Leviţii.

47. Vei luà cinci sicli de cap, după drahma cea sfântă vei luà, de douăzeci de bani siclul.

48. Şi vei da lui Aaron şi fiilor lui argintul, răscumpărarea celor ce trec preste numărul lor.

49. Şi a luat Moisì argintul răscumpărării celor ce întreceà preste numărul Leviţilor.

50. Dela cei întâiu născuţi ai fiilor lui Israil a luat argint o mie trei sute şaizeci şi cinci de sicli după siclul cel sfânt.

51. Şi a dat Moisì argintul răscumpărării celor ce întreceà, lui Aaron şi fiilor lui după porunca Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisì.

38. 1, 51; 16, 40. *40.* 18, 15, 16. *45.* 8, 14. *46.* Eşire 34, 20. *47.* Eşire 30, 13; Leviţi 27, 6; Iezechil 45, 12.

CAP. 4.

Slujbe deosebite ale Leviţilor şi numărul lor.

Grăit-au Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:
2. Numără pre fiii lui Kaat din urmaşii lui Levì după popoarele lor, după casele părinteşti ale lor.
3. Dela douăzeci şi cinci de ani în sus până la cincizeci de ani, toţi cei ce intră la slujbă, spre a săvârşì toate lucrurile în cortul mărturiei.
4. Şi acestea sunt lucrurile fiilor lui Kaat în cortul mărturiei sfânta sfintelor.
5. Vor intră Aaron şi fiii lui când va purcede tabăra, şi vor luà catapeteasma care acopere, şi vor învălì cu ea sicriul mărturiei.
6. Şi vor pune deasupra un acoperemânt de piele vânătă, şi vor întinde preste el alt acoperemânt vânăt, şi vor băgà drugii,
7. Şi preste masa punerei înainte vor întinde un acoperemânt mohorît, şi blidele şi căţuile şi paharele şi ibricele cu care toarnă, şi pâinile cele ce pururea pre ea vor fi.
8. Şi vor întinde preste ea o pânză roşie, şi o vor acoperì cu acoperemânt de piele vânătă, şi vor pune la ea drugii.
9. Şi vor luà pânză vânătă şi vor acoperì sfeşnicul, care luminează, şi luminările lui şi lingurile lui şi mucările lui şi toate vasele cu untuldelemn, care sunt pentru slujbă.
10. Şi-l vor pune pre el cu toate vasele lui în acoperemânt de piele vânătă, şi-l vor pune pe drugi.
11. Preste altarul cel de aur vor pune pânză vânătă, şi-l vor acoperì cu acoperemânt de piele vânătă, şi vor pune drugii lui.
12. Şi vor luà toate vasele cele de slujbă cu care slujesc în sfânta, şi le vor învelì în pânză vânătă, şi le vor acoperì cu piele vânătă, şi le vor pune pe drugi.
13. Şi acoperemânt vor pune preste jertfelnic, şi-l vor acoperì cu pânză toată mohorîtă.
14. Şi vor pune preste el toate vasele cele de slujbă: cleştele, furculiţele, blidele şi acoperemântul, toate vasele jertfelnicului, şi-l vor acoperì cu piele vânătă, şi vor pune drugii lui, apoi vor luà pânză mohorîtă, şi vor acoperì spălătoarea cu temelia ei, şi le vor pune în acoperemânt de piele vânătă, şi le vor pune pe drugi.
15. Şi dupăce vor sfârşì Aaron şi fiii lui a acoperì sfintele şi toate vasele cele sfinte, când va să purceadă tabără, apoi vor intrà fiii lui Kaat să le poarte, ci să nu se atingă de cele sfinte, ca să nu moară, pe acestea le vor purtà fiii lui Kaat în cortul mărturiei.
16. Mai mare preste acestea va fi Eliazar feciorul lui Aaron preotul, care va aveà grije de untuldelemn dela luminare, de tămâea cea pregătită, de jertfa cea de toate zilele, de untuldelemn cel de ungere şi de tot cortul şi de toate câte sunt în sfânta şi de toate lucrurile lui.
17. Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:
18. Să nu pierdeţi poporul lui Kaat dintre Leviţi.
19. Aceasta să faceţi lor ca să trăiască, şi să nu moară ei când merg în sfintele sfintelor: Aaron şi fiii lui să intre, şi să rânduiască pe fiecare ce trebue să poarte.
20. Iar ceilalţi venind, să nu intre să vază fără de veste cele sfinte când le învălesc; ca să nu moară.

---

4. *4.* 3, 27; 10, 21. *7.* Eşire 25, 30.
9. Eşire 25, 31.

15. 18, 3; 1 Paral. 15, 15. *16.* Lev. 16, 13.

21. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

22. Numără şi pre fiii lui Gherson, după casele părinteşti ale lor, după popoarele lor.

23. Dela douăzeci şi cinci de ani în sus, până la cincizeci de ani, număraţi-i pre ei, tot cel ce intră la slujbă spre a săvârşì toate lucrurile sale în cortul mărturiei.

24. Aceasta este slujba poporului lui Gherson, ce să facă şi să poarte:

25. Vor purtà pieile cortului, cortul mărturiei, acoperemântul lui, acoperemântul cel vânăt, care este preste el, şi perdeaua uşii cortului mărturiei.

26. Şi pânzele curţii, şi perdeaua uşii curţii, cele ce sunt prin prejurul cortului mărturiei şi a jertfelnicului cu cele ce se ţin de ele, cu toate uneltele lor trebuitoare, şi tot ce este spre slujba lor vor face.

27. După porunca lui Aaron şi a fiilor lui va fi slujba fiilor lui Gherson tot ce trebue să poarte şi să facă, şi veţi privegheà ca fiecare să-şi împlinească sarcina lor.

28. Aceasta este slujba fiilor lui Gherson în cortul mărturiei, şi cele ce aveau să păzească ei supt povăţuirea lui Itamar feciorul lui Aaron preotul.

29. Rândueşte şi pre fiii lui Merari după popoarele lor şi după casele lor părinteşti.

30. Dela douăzeci şi cinci de ani în sus până la cincizeci de ani, număraţi-i pre ei; toţi cei ce vin la rând ca să facă slujbă în cortul mărturiei.

31. In paza celor ce poartă povară sunt toate lucrurile din cortul mărturiei: scândurile cortului cu zăvoarele lui, stâlpii lui cu temeiurile lui, acoperemântul, funiile lor, ţăruşii lor şi acoperemântul porţii curţii.

32. Şi stâlpii curţii împrejur şi temeliile lor, şi stâlpii acoperemântului porţii curţii şi temeliile lor, şi ţăruşii lor şi frînghiile lor şi toate vasele lor, toate cele ce sunt spre slujba lor, număraţi pe fiecare şi toate vasele ce au să păzească şi să poarte.

33. Aceasta este slujba poporului fiilor lui Merari tot ce au să facă ei la cortul mărturiei sub povaţa lui Itamar fiul lui Aaron preotului.

34. Şi a numărat Moisì şi Aaron şi mai marii lui Israil, pre fii lui Caat după popoarele lor şi după casele lor părinteşti.

35. Dela douăzeci şi cinci de ani şi mai sus, până la cincizeci de ani, pre tot cel ce intră să slujească şi să lucreze în cortul mărturiei.

36. Şi a fost numărul lor după popoarele lor două mii şapte sute cincizeci.

37. Acesta este numărul norodului lui Caat, al tuturor, cari slujesc în cortul mărturiei, după cum i-au numărat Moisì şi Aaron din porunca Domnului prin mâna lui Moisì.

38. Şi s'a numărat fiii lui Gherson după popoarele lor şi după casele lor părinteşti.

39. Dela douăzeci şi cinci de ani şi mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce intră să slujească, şi să facă lucrurile în cortul mărturiei.

40. Şi a fost numărul lor după popoarele lor, după casele lor părinteşti, două mii şase sute treizeci.

41. Acesta este numărul fiilor lui Gherson al tuturor celor ce slujesc în cortul mărturiei, pe carii i-au numărat Moisì şi Aaron după porunca Domnului prin mâna lui Moisì.

42. Şi s'a numărat norodul fiilor lui Merari după popoarele lor şi după casele lor părinteşti.

43. Dela douăzeci şi cinci de ani şi mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce intră să slujească la lucruri în cortul mărturiei.

44. Şi a fost numărul lor după popoarele lor, după casele lor părinteşti trei mii două sute.

45. Acesta este numărul poporului fiilor lui Merari, pe carii i-au numărat Moisì şi Aaron, după porunca Domnului prin Moisì.

46. Toţi Leviţii cei număraţi, pe carii i-au numărat Moisì şi Aaron şi mai marii lui Israil după popoarele şi după casele familiilor lor.

47. Dela douăzeci şi cinci de ani şi mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce vine la rând spre slujbă ca să poarte sarcina sa în cortul mărturiei.

48. Şi au fost cei număraţi, opt mii cinci sute optzeci.

49. După porunca Domnului prin mâna lui Moisì, i-au numărat pre ei pe fiecare bărbat, după slujba şi sarcina sa, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisì.

CAP. 5.

Curăţirea taberei. Felurite jertfe.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Porunceşte fiilor lui Israil ca să scoată afară din tabără pre tot cel lepros, şi pre tot cel ce-i curge sămânţa, şi pre tot cel necurat pentru mort.

3. Atât pe bărbat cât şi pe femeie scoateţi-i afară din tabără, ca să nu pângărească taberile sale, în care petrec eu întru ei.

4. Şi au făcut aşà fiii lui Israil, şi i-au scos pre ei afară din tabără după cum au grăit Domnul lui Moisì, aşà au făcut fiii lui Israil.

5. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

6. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: bărbat sau femeie, care va săvârşì vre un păcat şi va trece cu vederea, şi va greşì sufletul acela,

7. Va mărturisì păcatul care a făcut, şi va întoarce preţul adăogând la el şi a cincea parte aceluia cui a greşit.

8. Iar de nu va aveà omul acela rudenie cărei să întoarcă preţul greşalei, preţul acela cuvenit Domnului, va fi al preotului, afară de berbecele cel de curăţire, prin care se va rugà pentru el.

9. Şi orice pârgă din toate câte se sfinţesc întru fiii lui Israil, şi pe care le aduc Domnului, vor fi ale preotului.

10. Cele sfinţite ale fiecăruia, ale lui vor fi; fiecare om ce va da preotului, a lui va fi.

11. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

12. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune: de va greşì femeia vre unui bărbat, şi îi va înşelà, dormind cinevà cu ea pat de sămânţă.

13. Şi va ascunde de ochii bărbatului său şi va tăgăduì; iar ea va fi pângărită, şi mărturie nu va fi asupra ei, şi ea nu va fi grea;

14. Şi de va aveà prepus, şi va bănuì pre femeia sa; iar ia va fi pângărită, sau va aveà prepus, şi va bănuì pre femeia sa, iar ea nu va fi pângărită,

15. Va aduce omul pre femeia sa la preot, şi va aduce dar pentru dânsa a zecea parte a unui ifi de făină de orz, nu va turnà preste ea untdelemn, nici va pune preste ea tămâie, pentrucă este jertfă de bănuială, jertfă care aduce aminte păcatul.

16. Şi o va aduce preotul, şi o va pune înaintea Domnului.

17. Şi va luà preotul apă curată

---

5. *2.* Lev. 13, 3, 46; 15, 2. *6.* Lev. 6, 3.

7. Lev. 6, 5; 22, 14. *9.* Eşire 13, 2, 12, 22, 30; 34, 19; Iezechil 44, 30. *10.* Lev. 10; 12, 13. *15.* Lev. 5, 11.

din rîu într'un vas de lut, şi va pune
în apă ţărână luată din pământul
dinaintea cortului mărturiei.[s]
18. Şi va pune preotul pre femeie
înaintea Domnului, şi va descoperî
capul femeei, şi va da în mâinile ei
jertfa cea aducătoare aminte, jertfa
cea de bănuială; iar în mâinile pre-
otului va fi apa mustrării blestemu-
lui acestuia.
19. Şi o va jurà pre dânsa preo-
tul, şi va zice femeei: de n'a dor-
mit cinevà cu tine, de nu te-ai a-
bătut a te pângărî cu altul în locul
bărbatului tău, curată să fii de apa
mustrării blestemului acestuia;
20. Iar de te-ai abătut fiind tu cu
bărbat, sau te-ai pângărit şi a dat
cinevà sămânţa sa în tine, afară de
bărbatul tău,
21. Va jurà preotul pre femeie cu
jurământurile blestemului acestuia,
şi va zice preotul femeei: deà Dom-
nul să fii de blestem şi de urgie în
poporul tău, să deà Domnul, ca să
cază coapsa ta şi pântecele tău să
se rupă.
22. Şi să intre apa aceasta ble-
stemată în maţele tale, ca să-ţi um-
fle pântecele şi să cază coapsa ta;
iar femeia va zice: fie, fie.
23. Şi va scrì preotul blestemu-
rile acestea în carte, şi le va muià
în apa cea blestemată a mustrării.
24. Şi va adăpà pre femeie din
apa cea blestemată a mustrării.
25. Şi va intrà într'însa apa cea
blestemată a mustrării, şi va luà
preotul din mâna femeei jertfa bă-
nuelei, şi va pune jertfa înaintea Dom-
nului, şi o va aduce la jertfelnic.
26. Şi va luà preotul din jertfa ei
cea de aducere aminte, şi o va a-
duce pe jertfelnic, şi după aceea va
adăpà pre femeie cu apa aceea.
27. Şi de va fi pângărită şi va fi
ascunzând de bărbatul său, va in-
trà într'însa apa cea blestemată a
mustrării, şi se va umflà în pân-
tece, şi va cădeà coapsa ei, şi va fi
femeia de blestem în poporul său;
28. Iar de nu se va fi pângărit
femeia şi va fi curată, nevinovată
va fi, şi va face sămânţă.
29. Aceasta este legea pentru bă-
nuiala femeii cei cu bărbat, care va
călcà, şi se va pângărî.
30. Sau pentru omul carele va a-
veà prepus şi va bănuì pre femeia
sa, va pune pre femeia sa înaintea
Domnului, şi va face ei preotul după
rânduiala aceasta.
31. Nevinovat va fi omul de pă-
cat, şi femeia aceea va purtà pă-
catul său.

CAP. 6.

Nazareii. Forma binecuvântării.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zi-
când:
2. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le
spune: bărbat sau femeie care face
Domnului făgăduinţă deosebită de
a trăì în curăţenie,
3. De vin şi de băutură ameţi-
toare să se înfrâneze, şi oţet de vin
şi oţet de băutură beţivă să nu beà,
şi câte se fac din struguri să nu
beà, şi strugur proaspăt şi stafide
să nu mănânce în toate zilele făgă-
duinţii sale.
4. Din toate câte se fac din viţă,
vin din struguri şi sâmburi să nu
beà, nici să mănânce.
5. In toate zilele făgăduinţii cu-
răţeniei lui brici să nu se sue pre
capul lui, până ce se vor plinì zi-
lele, care s'a făgăduit Domnului;
sfânt va fi lăsând să-i crească în
plete părul capului.
6. In toate zilele, care s'a făgă-
duit Domnului, la nici un om mort
să nu meargă.

---

6. *3.* Jud. 13, 7; Luc. 1, 15. *5.* Jud. 13, 5; I Imp. 1, 11. *6.* Lev. 21, 1.

7. Nici chiar pentru tată, pentru mumă, pentru frate și pentru soră să nu se spurce, când mor ei, că făgăduința Dumnezeului lui este preste el, preste capul lui.

8. În toate zilele făgăduinții lui sfânt va fi Domnului;

9. Iar de va muri cinevà cu moarte fără de veste lângă dânsul, îndată se va pângări capul făgăduinții lui, și va rade capul său în ziua în care se va curăți.

10. În ziua a șaptea se va rade, și în ziua a opta va aduce două turturele sau doi pui de porumb la preot la ușa cortului mărturiei.

11. Și va aduce preotul una pentru păcat și una ardere de tot, și se va rugà pentru dânsul preotul, că a păcătuit pentru mort, și va sfinți capul lui în ziua aceea,

12. Întru care a sfințit Domnului toate zilele făgăduinții; și va aduce un miel de un an pentru păcat, și zilele cele mai dinainte nesocotite vor fi, pentrucă s'a pângărit capul făgăduinții lui.

13. Aceasta este legea celui ce s'a făgăduit, în ziua în care va plinì timpul făgăduinții sale, va aduce el la ușile cortului mărturiei.

14. Va aduce darul său Domnului un miel de un an curat ardere de tot, și o mielușa de un an curată pentru păcat, și un berbece curat jertfă de mântuire.

15. Și o coșniță de azime din făină curată, pâini frământate cu untdelemn, și turte nedospite unse cu untdelemn, și jertfa lor și turnarea lor.

16. Și le va aduce preotul înaintea Domnului, și va jertfi ceea ce este pentru păcatul lui și arderea de tot a lui.

17. Și berbecele îl va aduce jertfă de mântuire Domnului preste coșnița azimelor, și va face preotul jertfa lui și turnarea lui.

18. Și cel ce s'a făgăduit, va rade la ușile cortului mărturiei capul făgăduinții sale, și va pune părul pe focul cel de supt jertfa mântuirei.

19. Și va luà preotul armul fiert dela berbece, și o pâine azimă din coșniță, și o turtă nedospită, și le va pune pre mâinile celui ce s'a făgăduit, dupăce își va rade capul său.

20. Și le va ridicà pre acelea preotul aducere înaintea Domnului, sfânt va fi preotului pieptul cel ridicat și armul cel adus, și după acestea cel ce s'a făgăduit va beà vin.

21. Aceasta este legea celui ce făgăduește, care va făgădui Domnului darul său de făgăduință, afară de cele ce îi va da mâna după puterea făgăduinții sale, care se va făgădui după legea curățeniei.

22. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

23. Vorbește lui Aaron și fiilor lui și le spune: așà să binecuvântați pre fiii lui Israil, zicându-le lor:

24. Domnul să te binecuvinteze pre tine, și să te păzească.

25. Domnul să lumineze fața sa preste tine, și să te miluească!

26. Domnul să îndrepte fața sa preste tine, și să deà ție pace.

27. Și vor pune numele meu preste fiii lui Israil, și eu Domnul voiu binecuvântà pre ei.

CAP. 7.

Jertfe și daruri ale căpeteniilor lui Israil la sfințirea cortului.

În ziua în care a sfârșit Moisì a ridicà cortul, l-a uns și l-a sfințit pre el, și vasele lui și jertfelnicul

7. Lev. 21, 11. *9.* Iezechil 44, 26.
10. Lev. 1, 2, 14.

18. Fapt. 21, 24. *19.* Eșire 29, 24; Lev. 7, 23. *20.* Eșire 29, 27. *23.* Lev. 9, 22. *24.* Sirah. 36, 19. *26.* Ps. 4, 7.
7. *1.* Eșire 40, 9, 18.

şi toate uneltele lui, şi le-a uns şi
le-a sfinţit pre ele.
2. Şi au adus căpeteniile lui Is-
rail, cei doisprezece mai mari ai ca-
selor familiilor lor; aceştia sunt mai
marii neamurilor, aceştia sunt cei
trecuţi la număr.
3. Şi au adus darurile sale înain-
tea Domnului, şase care acoperite
şi doisprezece boi: un car dela două
căpetenii, şi un bou dela fiecare, şi
le-au adus înaintea cortului.
4. Şi au grăit Domnul către Moisì,
zicând:
5. Ia-le dela dânşii, şi vor fi la lu-
crurile cele de slujbă ale cortului
mărturiei, şi le vei da Leviţilor fie-
căruia după slujba sa.
6. Şi luând Moisì carăle şi boii,
le-a dat Leviţilor.
7. Două care şi patru boi a dat
fiilor lui Gherson după slujbele lor.
8. Patru care şi opt boi a dat fiilor
lui Merari după slujbele lor, pentru
Itamar fiul lui Aaron preotului.
9. Iar fiilor lui Kaat n'a dat, pen-
trucă slujbele care aveau ei la cor-
tul sfânt erau a purtà pe umere.
10. Şi au adus cei mai mari la
înnoirea jertfelnicului în ziua în care
l-a uns, şi au adus căpeteniile da-
rurile sale înaintea jertfelnicului.
11. Şi au zis Domnul către Moisì:
câte o căpetenie să aducă în fiecare zi
darurile sale la sfinţirea jertfelnicului.
12. Şi cel ce a adus în ziua din-
tâiu darul său, a fost Naason fiul
lui Aminadav mai marele neamului
lui Iuda.
13. Şi a adus darul său un blid
de argint, care cumpăneà o sută
treizeci de sicli, şi un pahar de ar-
gint de şaptezeci de sicli după si-
clul cel sfânt, amândouă pline de
făină cernută, stropită cu untdelemn
pentru jertfă.
14. O căţue de zece auri plină de
tămâie.
15. Un viţel din cirezi, un berbece
un miel de un an ardere de tot,
16. Şi un ţap din capre jertfă pen-
tru păcat.
17. Şi pentru jertfa mântuirei două
junice şi cinci berbeci, cinci ţapi
şi cinci mieluşele de un an. Acesta
a fost darul lui Naason fiul lui A-
minadav.
18. A doua zi a adus Natanail fiul
lui Sogar mai marele neamului lui
Isahar.
19. Şi a adus darul său un blid
de argint, care cumpăneà o sută
treizeci de sicli, şi un pahar de ar-
gint de şaptezeci de sicli, după si-
clul cel sfânt, amândouă pline de
făină curată stropită cu untdelemn
pentru jertfă.
20. O căţue de zece auri plină de
tămâie.
21. Un viţel din cirezi, un berbece,
un miel de un an ardere de tot,
22. Şi un ţap din capre jertfă pen-
tru păcat.
23. Şi pentru jertfa mântuirei două
junice, cinci berbeci, cinci ţapi şi
cinci mieluşele de un an. Acesta a
fost darul lui Natanail fiul lui Sogar.
24. A treia zi mai marele fiilor lui
Zavulon, Eliav fiul lui Helon.
25. Darul lui un blid de argint,
care cumpăneà o sută treizeci de
sicli, şi un pahar de argint de şapte-
zeci de sicli, după siclul cel sfânt,
amândouă pline de făină curată stro-
pită cu untdelemn pentru jertfă.
26. O căţue de zece auri plină de
tămâie.
27. Un viţel din vaci, un miel de
un an ardere de tot,
28. Şi un ţap din capre jertfă pen-
tru păcat.
29. Şi pentru jertfa mântuirei două
junice, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci
mieluşele de un an. Acesta a fost
darul lui Eliav fiul lui Helon.
30. A patra zi mai marele fiilor
lui Ruvim, Elisur fiul lui Sediur.

31. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argit de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

32. O căţue de zece auri plină de tămâie.

33. Un viţel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot,

34. Şi un ţap din capre jertfă pentru păcat.

35. Şi pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci mieluşele de un an. Acesta a fost darul lui Elisur fiul lui Sediur.

36. A cincea zi mai marele fiilor lui Simeon, Salamiil fiul lui Surisadai.

37. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, şi un pahar de argint de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

38. O căţue de zece auri, plină de tămâie.

39. Un viţel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot.

40. Şi un ţap din capre jertfă pentru păcat.

41. Şi pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci mieluşele de un an. Acesta a fost darul lui Salamiil fiul lui Surisadai.

42. A şasea zi mai marele fiilor lui Gad, Elisaf fiul lui Raguil.

43. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

44. O căţue de zece auri plină de tămâie.

45. Un viţel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot.

46. Şi un ţap din capre jertfă pentru păcat.

47. Şi pentru jertfa mântuirei, două junice, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci mieluşele de un an. Acesta a fost darul lui Elisaf fiul lui Raguil.

48. A şaptea zi mai marele fiilor lui Efraim, Elisama fiul lui Emiud.

49. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertfă.

50. O căţue de zece auri plină de tămâie.

51. Un viţel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot.

52. Şi un ţap jertfă pentru păcat.

53. Şi pentru jertfa mântuirei, două junice, cinci berbeci, cinci ţapi, cinci mieluşele de un an. Acesta a fost darul lui Elisama fiul lui Emiud.

54. A opta zi mai marele fiilor lui Manasi, Gamaliil fiul lui Fadasur.

55. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

56. O căţue de zece auri plină de tămâie.

57. Un viţel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot,

58. Şi un ţap din capre jertfă pentru păcat.

59. Şi pentru jertfa mântuirei două junice, cinci ţapi, cinci berbeci, cinci mieluşele de un an. Acesta a fost darul lui Gamaliil fiul lui Fadasur.

60. A noua zi, mai marele fiilor lui Veniamin, Avidan fiul lui Gadioni.

61. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de şaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

49: Eşire 30, 36.

62. O cățue de zece auri plină de tămâie.

63. Un vițel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot.

64. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

65. Și pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Avidan fiul lui Gadioni.

66. A zecea zi mai marele fiilor lui Dan, Ahiezer fiul lui Amisadai.

67. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

68. O cățue de zece auri plină de tămâie.

69. Un vițel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot,

70. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

71. Și pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Ahiezer fiul lui Amisadai.

72. A unsprezecea zi mai marele fiilor lui Asir, Fagheil fiul lui Ehran.

73. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

74. O cățue de zece auri plină de tămâie.

75. Un vițel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot,

76. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

77. Și pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Fagheil fiul lui Ehran.

78. A douăsprezecea zi mai marele fiilor lui Neftali, Ahirè fiul lui Enan.

79. Darul lui un blid de argint, care cumpăneà o sută treizeci de sicli, un pahar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândouă pline de făină curată stropită cu untdelemn pentru jertfă.

80. O cățue de zece auri plină de tămâie.

81. Un vițel din vaci, un berbece, un miel de un an ardere de tot,

82. Și un țap din capre jertfă pentru păcat.

83. Și pentru jertfa mântuirei două junice, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușele de un an. Acesta a fost darul lui Ahirè fiul lui Enan.

84. Aceasta este sfințirea jertfelnicului, în care zi l-au uns mai marii fiilor lui Israil: blide de argint douăsprezece, pahare de argint douăsprezece, cățui de aur douăsprezece.

85. De o sută treizeci de sicli un blid, de șaptezeci de sicli un pahar. Tot argintul vaselor două mii patru sute de sicli, cu siclul cel sfânt.

86. Cățui de aur douăsprezece pline de tămâie, de zece auri cățuia, cu siclul cel sfânt; tot aurul cățuilor o sută douăzeci de auri.

87. Toate vitele cele pentru ardere de tot: viței doisprezece, berbeci doisprezece, miei de câte un an doisprezece cu jertfele lor și turnările lor, și doisprezece țapi din capre jertfă pentru păcat.

88. Toate vitele cele pentru jertfa mântuirei: junice douăzeci și patru, berbeci șaizeci, țapi șaizeci, mielușele de câte un an curate șaizeci. Aceasta este sfințirea jertfelnicului după plinirea celor rânduite și după ce l-au uns.

89. Când intrà Moisì în cortul mărturiei, ca să grăiască Domnului, și

89. Eșire 25, 22; Ps. 79, 2.

a auzit glasul Domnului grăind către dânsul deasupra acoperemântului împăcării, care este deasupra sicriului mărturiei între doi Heruvimi, şi grăià către dânsul.

CAP. 8.

Sfinţirea Leviţilor.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte lui Aaron şi-i spune lui: când vei pune candelele, vor luminà cele şapte lumini.

3. Şi Aaron a făcut aşà, şi a aprins luminile în faţa sfeşnicului, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

4. Şi aceasta este făptura sfeşnicului: fusul lui de aur bătut, şi florile lui toate bătute, după chipul care l-au arătat Domnul lui Moisì, aşà a făcut sfeşnicul.

5. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

6. Ia pre Leviţi din mijlocul fiiilor lui Israil, şi-i curăţeşte pre ei.

7. Aşà vei face curăţia lor: vei stropì pre ei cu apa curăţeniei, şi va trece briciu preste tot trupul lor, şi vor spălà hainele sale, şi curaţi vor fi.

8. Şi vor luà un viţel din vaci, cu jertfa acestuia făină curată stropită cu untdelemn, şi un viţel de un an din vaci jertfă pentru păcat.

9. Şi vei adunà pre Leviţi înaintea cortului mărturiei, şi vei chemà toată adunarea fiilor lui Israil.

10. Şi vei aduce pre Leviţi înaintea Domnului, şi vor pune fiii lui Israil mâinile sale preste Leviţi.

11. Şi va osebì Aaron pre Leviţi, dar înaintea Domnului dintre fiii lui Israil, şi vor fi ca să lucreze lucrurile Domnului.

12. Iar Leviţii vor pune mâinile pre capetele viţeilor, şi vei aduce unul jertfă pentru păcat, şi unul ardere de tot, ca să te rogi pentru ei.

13. Şi vei pune pre Leviţi înaintea Domnului şi înaintea lui Aaron şi înaintea fiilor lui, şi-i vei aduce pre ei dar înaintea Domnului.

14. Şi-i vei osebì pre Leviţi dintre fiii lui Israil, şi vor fi ai mei.

15. Şi după aceasta vor intrà Leviţii ca să lucreze lucrurile cortului mărturiei, şi vei curăţì pre ei, şi-i vei aduce înaintea Domnului.

16. Pentrucă dar sunt aceştia daţi mie dintre fiii lui Israil în locul tuturor celor întâiu născuţi, carii deşchid pântecele, din fiii lui Israil i-am luat pre ei mie.

17. Că al meu este tot cel întâiu născut între fiii lui Israil, dela om până la dobitoc, în ziua, în care am omorît pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, i-am sfinţit pre ei mie.

18. Şi am luat pre Leviţi în locul a tot celui întâiu născut între fiii lui Israil.

19. Şi am făcut pre Leviţi dar lui Aaron şi fiilor lui dintre fiii lui Israil, ca să lucreze lucrurile fiilor lui Israil în cortul mărturiei, şi să se roage pentru fiii lui Israil, ca să nu fie întru fiii lui Israil bătae, de se vor apropià de cel sfânt.

20. Şi a făcut Moisì şi Aaron şi toată adunarea fiilor lui Israil Leviţilor, după cum au poruncit Domnul lui Moisì pentru Leviţi, aşà au făcut lor fiii lui Israil.

21. Şi s'au curăţit Leviţii şi şi-au spălat hainele sale, şi i-a adus pre ei Aaron dar înaintea Domnului, şi s'a rugat pentru ei Aaron, ca să-i curăţească pre ei.

22. Şi după aceasta au intrat Le-

---

8. *2.* Eşire 25, 37; 40, 25. *4.* Eşire 25, 31. *7.* Lev. 14, 8, 9.

14. 3, 45. *17.* Eşire 13, 2; 22, 29; 34, 19; Lev. 27, 26; Lucà 2, 23. *18.* 3, 12, 41, 45.

viții să slujiască slujba lor în cortul mărturiei înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, după cum au poruncit Domnul lui Moisì pentru Leviți, așà le-au făcut lor.

23. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

24. Aceasta este rânduiala cea pentru Leviți, cei de douăzeci și cinci de ani și mai sus, vor intrà ca să slujiască în cortul mărturiei.

25. Iar dela cincizeci de ani vor încetà de slujbă, și nu vor mai lucrà.

26. Ci vor privegheà slujba fraților lor în cortul mărturiei, iar ei nu vor mai lucrà, ca să fie la slujba lui fiecare.

CAP. 9.

Paștele. Stâlpul de nor și de foc.

Și au grăit Domnul către Moisì în pustiea Sinai, în anul al doilea după ieșirea lor din pământul Eghipetului, în luna dintâiu zicând:

2. Spune fiilor lui Israil, să facă paștile la vreme.

3. In ziua a patrusprezecea a lunei dintâiu către seară le veți face în vremea sa, după legea lor, și după rânduiala lor să le faceți.

4. Și a grăit Moisì fiilor lui Israil, ca să facă paștile.

5. Incepându-le în ziua a patrusprezecea a lunei în pustiea Sinai, după cum au poruncit Domnul lui Moisì, așà au făcut fiii lui Israil.

6. Și au mers bărbații cei ce nu erau curați pentrucă s'au atins de om mort, și nu puteau să facă paștile în ziua aceea, și au venit înaintea lui Moisì și înaintea lui Aaron în ziua aceea.

7. Și au zis bărbații aceia către dânsul: noi necurați suntem, pentrucă ne-am atins de om mort, drept aceea să nu ne lipsim a aduce darul Domnului la vremea sa între fiii lui Israil.

8. Și a zis către ei Moisì: stați aici și voiu auzì ce va poruncì Domnul pentru voi.

9. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

10. Vorbește fiilor lui Israil și le spune: oricine va fi necurat între voi pentrucă s'a atins de om mort, sau fiind în călătorie lungă, sau între neamurile voastre, va face paștile Domnului.

11. In luna a doua, în ziua a patrusprezecea către seară le vor face, cu azime și cu ierburi amare le vor mâncà.

12. Nu vor lăsà dintr'însele până dimineața, și os să nu frângă, după legea paștilor să le facă.

13. Și omul care va fi curat, și în cale îndelungată nu este, și va întârzià a face paștile, va pierì sufletul acela din poporul lui, pentrucă darul Domnului nu l-a adus în vremea sa, păcatul său va purtà omul acela.

14. Iar de va venì la voi cel nemernic în pământul vostru, va face paștile Domnului după legea paștilor, și după rânduiala lor le va face, o lege să fie, și pentru cel nemernic și pentru pământean.

15. In ziua în care s'a întins cortul, nor a acoperit cortul, casa mărturiei; iar seara erà ca chip de foc preste cort până dimineața.

16. Așà erà pururea, norul acoperea pre el ziua, și chipul de foc noaptea.

17. Și când se ridică norul dela cort, atunci purcedeau și fiii lui Israil, și în locul unde stà norul, acolo tăbărau fiii lui Israil.

---

9. *2.* Eșire 12, 11, 12. *5.* Eșire 12, 6. *6.* Lev. 7, 20.

11. Eșire 12, 10; și 12, 46; 2 Paralip 30, 2. 15. *13.* Eșire 12, 50. *15.* Eșire 40, 32. *16.* 3 Imp. 50, 10; Eșire 40, 35. *17.* Eșire 40, 36, 38; A 2 Lege 1, 33.

18. Din porunca Domnului tăbărau fiii lui Israil, şi din porunca Domnului purcedeau, în toate zilele când norul umbreà preste cort, stau pre loc fiii lui Israil.

19. Şi când stà norul preste cort zile multe, fiii lui Israil păziau cele rânduite ale lui Dumnezeu, şi nu purcedeau.

20. Şi câte zile acoperea norul preste cort, din porunca Domnului tăbărau, şi din porunca Domnului purcedeau.

21. Când erà norul de seara până dimineaţa, şi se ridicà norul dimineaţa, atunci purcedeau.

22. Ori o zi, ori o lună, şi mai mult de umbreà norul preste cort, fiii lui Israil stau pe loc, şi nu purcedeau.

23. Că din porunca Domnului tăbărau, şi din porunca Domnului purcedeau, şi din porunca Domnului cea dată prin Moisì, păzeau cele rânduite ale Domnului.

CAP. 10.

Trâmbiţele de argint. Călătoria Israiliţilor.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Fă-ţi două trâmbiţe de argint, bătute să le faci, ca să fie pentru chemarea adunării şi purcesul taberilor.

3. Şi vei trâmbiţà cu ele, şi se va strânge toată adunarea la uşa cortului mărturiei.

4. Iar când vor trâmbiţà cu o trâmbiţă, vor venì la tine toţi povăţuitorii cei mai mari ai lui Israil.

5. Şi când veţi da semn din trâmbiţă, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărîte spre răsărit.

6. Şi când veţi da al doilea semn din trâmbiţă, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărîte către miazăzi. Şi când veţi da al treilea semn din trâmbiţă, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărîte către apus. Şi când veţi da al patrulea semn din trâmbiţă, vor purcede taberile cele ce sunt tăbărîte către miazănoapte, cu semn de trâmbiţă vor purcede.

7. Şi când veţi chemà adunarea, veţi da semn de trâmbiţă mai încet.

8. Fiii lui Aaron preoţii vor sunà cu trâmbiţe, şi va fi vouă lege veşnică între neamurile voastre.

9. Iar de veţi ieşì la războiu în pământul vostru asupra vrăjmaşilor celor ce vi se împrotivesc, veţi da semn tare cu trâmbiţele, şi îşi va aduce aminte de voi Domnul, şi vă veţi izbăvì de vrăjmaşii voştrii.

10. Şi în zilele cele de bucurie ale voastre, şi în sărbătorile voastre, şi în lunile voastre cele nouă, veţi trâmbiţà cu trâmbiţe la arderile de tot, şi la jertfele cele de mântuire ale voastre, şi va fi vouă pomenire înaintea Dumnezeului vostru; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

11. Şi în anul al doilea, în luna a doua în douăzeci de zile ale lunei, s'a ridicat norul dela cortul mărturiei.

12. Şi au purces fiii lui Israil cu averile lor în pustia Sinai, şi a stat norul în pustia Faran.

13. Şi întâia plecare fu după porunca Domnului dată prin Moisì.

14. Şi au purces rândurile taberii fiilor lui Iuda întâiu cu oastea lor, peste oastea lor, erà Naason fiul lui Aminadav.

15. Şi preste oastea fiilor lui Isahar, erà Natanail fiul lui Sogar.

16. Şi preste oastea fiilor lui Zavulon, erà Eliav fiul lui Helon.

17. Apoi vor desface cortul, şi vor purcede fiii lui Gherson şi fiii lui Merari, purtătorii cortului.

18. După aceea a purces rândul ta-

---

18. 1 Cor. 10, 1. *22.* Eşire 40, 36, 37.

10. *10.* 28, 11. *15.* 2, 3.

berii lui Ruvim cu puterea lor; pre-
ste oastea lor, erà Elisur fiul lui Se-
diur.
19. Şi preste oastea neamului fi-
ilor lui Simeon, erà Salamiil fiul lui
Surisadai.
20. Şi preste oastea neamului fi-
ilor lui Gad, erà Elisaf al lui Raguil.
21. Apoi vor purcede fiii lui Caat
purtătorii sfintelor, şi se întindeà
cortul până să ajungă ei.
22. După aceea purcedeà rândul
taberii lui Efraim cu puterea sa, şi
preste oastea lor, Elisama fiul lui
Emiud.
23. Şi preste oastea fiilor lui Ma-
nasì, erà Gamaliil al lui Fadasur.
24. Şi preste oastea fiilor lui Ve-
niamin, Avidan al lui Gadioni.
25. Pe urma tuturor vor purcede
rândurile taberii fiilor lui Dan cu
puterea lor, şi preste oastea lor, A-
hiezer al lui Amisadai.
26. Şi preste oastea fiilor lui A-
sir, Fagheil fiul lui Ehran.
27. Şi preste oastea fiilor lui Nef-
talì, Ahirè fiul lui Enan.
28. Acestea sunt oştile fiilor lui
Israil, când au purces cu puterea lor.
29. Şi a zis Moisì lui Ovav fecio-
rul lui Raguil Madianiteanul rudenia
lui Moisì: noi ne vom duce la locul,
care au zis Domnul; acesta-l voiu da
vouă, vino cu noi, şi bine îţi vom
face, că Domnul au grăit cele bune
pentru Israil.
30. Şi el a zis către Moisì: nu voiu
merge, fără numai în pământul meu
şi în neamul meu.
31. Şi a zis Moisì: nu ne lăsà pre
noi, de vreme ce ai fost împreună
cu noi în pustie, şi vei fi între noi
bătrân.
32. Şi de vei merge cu noi, bu-
nătăţile ce va face Domnul nouă,
face-vom şi noi ţie.

---

21. 3, 27; 4, 4, 15. *29.* Eşire 2, 18; 18, 1—6.

33. Şi a mers din muntele Dom-
nului cale de trei zile, şi sicriul le-
gii Domnului a mers înaintea lor
cale de trei zile, ca să le caute lor
odihnă.
34. Şi norul umbreà preste ei ziua,
când purcedeau din locul unde tă-
bărîse.
35. Şi a fost când se ridicà si-
criul, ziceà Moisì: scoală-te Doam-
ne, să se risipească vrăjmaşii tăi şi
să fugă dela faţa ta toţi cei ce te
urăsc pre tine.
36. Când se aşezà, ziceà: întoar-
ce-te Doamne spre mulţimea miilor
lui Israil.

CAP. 11.

Pedeapsa poporului pentru lăcomie.

Şi poporul cârtind rău înaintea Dom-
nului, au auzit Domnul, şi s'au
mâniat cu iuţime, şi s'a aprins în-
tre ei foc dela Domnul, şi a mistuit
o parte din tabără.
2. Şi a strigat poporul către Moisì,
şi s'a rugat Moisì către Domnul, şi
a încetat focul.
3. Şi s'a chemat numele locului
aceluia pârjol, că s'a aprins între
ei foc dela Domnul.
4. Şi amestecătura cea dintre ei
s'a aprins de poftă; şi înşişi fiii lui
Israil şezând plângeau şi ziceau:
cine ne va hrănì pre noi cu carne?
5. Adusu-ne-am aminte de peştii
ce mâncam în Eghipet în dar, de cra-
staveţi, pepeni, praz, cepe şi usturoiu.
6. Iar acum sufletul nostru s'a
uscat de tot; nimica afară de mană
nu văd ochii noştri.
7. Şi mana ca sămânţa colian-
drului erà, şi chipul ei ca chipul
cristalului.

---

33. Eşire 3, 1. *34.* Eşire 13, 21, 22; 2 Le-
ge 1, 33. *35.* Psalm 67, 1, 2; Ps. 131, 8.
11. *1.* A 2 Lege 9, 22; Ps. 77, 20, 21.
2. Eşire 10, 18. *4* Eşire 14, 11; 16, 2; Ps.
105, 15; 1 Cor. 10, 6; A 2 Lege 9, 7.
7. Eşire 16, 14, 31; Ps. 77, 24; Ioan 6, 31, 49.

8. Şi mergeà poporul şi culegeà,
şi o măcinà în moară, şi o pisà în
piuă, şi o fierbeà în oală, şi o fă-
ceà azimi, şi erà dulceaţa ei ca gu-
stul azimii cei cu untdelemn.
9. Şi când se pogorà roua pre-
ste tabără noaptea, cădeà mană pre-
ste ea.
10. Şi i-a auzit Moisì pre ei plân-
gând întru neamurile lor, pe fiecare
la uşa sa; atunci s'a mâniat Dom-
nul cu urgie foarte, şi rău erà a-
ceasta înaintea lui Moisì.
11. Şi a zis Moisì către Domnul:
pentruce ai întristat pe robul tău,
şi pentruce n'am aflat har înaintea
ta, şi ai pus asupra mea sarcină
tot poporul acesta?
12. Au doar eu am zămislit pre
tot poporul acesta? Au doar eu i-am
născut pre ei? Pentruce-mi zici mie:
ia-i pre dânşii pre sânul tău, cum
la doica pre sugător, şi-i du la pă-
mântul, care te-ai jurat părinţilor lor?
13. De unde mie carne să dau la
tot poporul acesta? Că mi se plâng
zicând: dă-ne nouă carne ca să
mâncăm.
14. Nu voiu puteà eu singur purtà
pre poporul acesta, că greu este mie
cuvântul acesta.
15. Iar de faci tu mie aşà, mai
bine omoară-mă, de am aflat milă
la tine, ca să nu văz necazul meu.
16. Şi au zis Domnul către Moisì:
adună-mi şaptezeci de bărbaţi din
bătrânii lui Israil, pre carii ştii tu,
că aceia sunt bătrânii poporului şi
cărturarii lor, şi-i du pre dânşii la
cortul mărturiei, şi să steà acolo
cu tine.
17. Şi mă voiu pogorî, şi voiu
grăì cu tine acolo, şi voiu luà din
duhul, care este întru tine, şi voiu
pune într'înşii, şi vor purtà împreună
cu tine pornirea poporului, şi nu-i
vei purtà tu singur.
18. Şi poporului vei zice: cură-
ţiţi-vă pe ziua de mâine, ca să mân-
caţi carne, că aţi plâns înaintea Dom-
nului, zicând: cine ne va hrănì pre
noi cu carne? Că bine erà nouă în
Eghipet; şi va da vouă Domnul carne
să mâncaţi, şi veţi mâncà carne.
19. Nu o zi veţi mâncà, nici două,
nici cinci zile, nici zece zile, nici
douăzeci de zile.
20. Până într'o lună de zile veţi
mâncà, până vă va da pre nas şi vă
va fi greaţă, că n'aţi ascultat de
Domnul, cel ce este întru voi, şi aţi
plâns înaintea lui, zicând: pentruce
am ieşit din Eghipet?
21. Şi a zis Moisì: şase sute de
mii de pedestri este poporul, întru
carii sunt eu, şi tu zici: carne voiu
da lor să mănânce, şi vor mâncà
o lună de zile.
22. Au doară oi şi boi se vor jun-
ghià lor, cât să le ajungă? Au toţi
peştii mării se vor adunà, spre a-i
îndestulà?
23. Şi au zis Domnul către Moisì:
au doar mâna Domnului nu va fi
destul? Acum vei cunoaşte de se va
plinì cuvântul meu, au ba?
24. Şi a ieşit Moisì şi a grăit că-
tre popor cuvintele Domnului, şi a
adunat şaptezeci de bărbaţii din bă-
trânii poporului, şi i-a pus împre-
jurul cortului.
25. Şi s'a pogorît Domnul în nor,
şi au grăit către dânsul, şi au luat
din duhul, care erà într'însul, şi au
pus întru cei şaptezeci de bărbaţi
bătrâni; iar dacă s'a odihnit duhul
într'înşii, au proorocit, şi apoi n'au
mai adaos.
26. Şi rămăsese doi bărbaţi în ta-
bără, numele unuia Eldad şi nu-
mele celuilalt Modad, şi s'a odihnit

14. Eşire 18, 18; A 2 Lege 1, 9—12.
15. Eşire 32, 32. *16.* Eşire 18, 21, 25; A 2 Lege 1, 15—17.
20. 20, 5. *21.* 1, 46. *22.* Ioan 6, 7.
23. Isaia 50, 2; şi 59, 1.

preste dânşii duhul, şi aceştia erau din cei scrişi, şi nu venise la cort, şi prooroceau în tabără.

27. Şi alergând un prunc a spus lui Moisì, şi a grăit zicând: Eldad şi Modad proorocesc în tabără.

28. Şi răspunzând Isus al lui Navì, cel ce stà lângă Moisì, cel ales al lui, a zis: domnul meu Moisì, opreşte-i pre ei!

29. Şi a zis Moisì lui: au râvneşti tu mie? Măcar de ar fi tot poporul Domnului prooroci când va da Domnul Duhul său într'înşii.

30. Şi a mers Moisì în tabără şi bătrânii lui Israil.

31. Şi a ieşit vânt dela Domnul, şi a adus prepeliţe dela mare, şi le-a apropiat de tabără cale de o zi într'o parte, şi cale de o zi de-cealaltă parte în jurul taberii, ca la doi coţi dela pământ.

32. Şi sculându-se poporul a adunat prepeliţe toată ziua şi toată noaptea şi toată a doua zi; cel ce mai puţin a strâns, a strâns zece coşniţe, şi le-a întins de le-a svântat împrejurul taberii.

33. Şi încă fiind carne între dinţii lor, mai'nainte de a o sfârşì, s'au mâniat Domnul pre popor, şi au bătut Domnul pre popor cu rană mare foarte.

34. Şi s'a chemat numele locului aceluia: mormânturile poftei, pentru că acolo au îngropat pre poporul cel poftitor.

35. Dela mormânturile poftei a purces poporul la Asirot, şi a fost poporul în Asirot.

CAP. 12.

Mariam pedepsită cu lepră.

Şi au grăit Mariam şi Aaron împrotiva lui Moisì, pentru femeia Etiopeană, care o luase Moisì, căci a luat femeie Etiopeană.

2. Şi au zis: au numai lui Moisì singur au grăit Domnul? Au doar nu şi nouă au grăit? Şi au auzit Domnul.

3. Iar Moisì erà om blând foarte, mai mult decât toţi oamenii cei ce sunt pre pământ.

4. Şi îndată au zis Domnul către Moisì şi către Aaron şi către Mariam: ieşiţi voi câte trei la cortul mărturiei, şi au ieşit ei câteşi trei la cortul mărturiei.

5. Şi s'au pogorît Domnul în stâlp de nor, şi au stat la uşa cortului mărturiei, şi au chemat pre Aaron şi pre Mariam, şi amândoi s'au apropiat.

6. Şi au zis către ei: auziţi cuvintele mele, de va fi dintre voi prooroc Domnului, în vedenie mă voiu arătà, şi în somn voiu grăì lui.

7. Nu este aşà credincios în toată casa mea ca robul meu Moisì.

8. Gură cu gură voiu grăì lui aevea, şi nu prin pilde, şi el mărirea Domnului a văzut, şi pentruce nu v'aţi temut a grăì rău împrotiva robului meu Moisì.

9. Şi s'a aprins preste ei iuţimea mâniei Domnului, şi s'au dus.

10. Şi norul s'a dus dela cort, şi iată Mariam erà leproasă ca zăpada, şi s'a uitat Aaron la Mariam, şi iată erà leproasă.

11. Şi a zis Aaron către Moisì: rogu-te doamne, să nu socoteşti nouă păcatul acesta, pentrucă n'am ştiut c'am păcătuit.

12. Să nu se facă asemenea cu moartea, ca o lepădătură ce iese din pântecele mumei sale, că jumătate din trupul ei este mâncat.

13. Şi a strigat Moisì către Domnul, zicând: Dumnezeule, rogu-te, vindecă-o pre ea.

---

31. Eşire 16, 13; Ps. 77, 26. *33.* Psalm 77, 30. *34.* 33, 16.

12. 5. 14, 10; Eşire 16, 10; Lev. 9, 23. 7. Evr. 3, 2. 8. Eşire 33, 11; A 2 Lege 34, 10.

14. Şi au zis Domnul către Moisì: de ar fi scuipat tatăl ei în faţa ei, au nu s'ar fi ruşinat şapte zile? Să se osebească afară de tabără şapte zile, şi după aceea va intrà.

15. Şi s'a osebit Mariam afară din tabără şapte zile, şi poporul n'a purces până ce s'a curăţit Mariam.

16. Şi după acestea a purces poporul dela Asirot, şi a tăbărît în pustia Faranului.

CAP. 13.

Iscoadele pământului Hanaan.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Trimite bărbaţi, care să iscodească pământul Hananeilor, care-l voiu da eu fiilor lui Israil spre moştenire, câte un bărbat din fiecare popor al părinţilor lor, să trimiţi dintre aceştia pre căpeteniile lor.

3. Şi i-a trimis pre ei Moisì din pustia Faranului după cuvântul Domnului; toţi bărbaţi, căpetenii dintre fiii lui Israil sunt aceştia.

4. Şi acestea sunt numele lor: din neamul lui Ruvim, Samuil fiul lui Zahur.

5. Din neamul lui Simeon, Safat fiul lui Suri.

6. Din neamul lui Iuda, Halev fiul lui Iefonì.

7. Din neamul lui Isahar, Ilaal fiul lui Iosif.

8. Din neamul lui Efraim, Avsi fiul lui Navì.

9. Din neamul lui Veniamin, Falti fiul lui Rafu.

10. Din neamul lui Zabulon, Gudiil fiul lui Sudi.

11. Din neamul lui Iosif din fiii lui Manasì, Gadi fiul lui Susi.

12. Din neamul lui Dan, Amiil fiul lui Gamalì.

13. Din neamul lui Asir, Satur fiul lui Mihail.

14. Din neamul lui Neftalì, Navì fiul lui Savi.

15. Din neamul lui Gad, Gudiil fiul lui Machi.

16. Acestea sunt numele bărbaţilor, pe care i-a trimis Moisì ca să iscodească pământul, şi a numit Moisì pre Avsì fiul lui Navì, Isus.

17. Şi i-a trimis pre ei Moisì, să iscodească pământul Hanaanului, şi a zis către ei:

18. Mergeţi în pustia aceasta, şi vă suiţi în munte, şi vedeţi ce pământ este, ce popor lăcueşte într'însul şi de este tare au slab, de sunt mulţi au puţini.

19. Şi cum este pământul în care şed ei, bun este sau rău, şi cum sunt cetăţile în care lăcuesc, cu ziduri sau fără de ziduri.

20. Şi cum este pământul, gras au sterp, sunt într'însul păduri au ba? Indrăzniţi şi luaţi din roadele pământului; şi erà atunci timpul când încep a se coace strugurii.

21. Şi suindu-se ei au iscodit pământul dela pustia Sin, până la Roov şi până la Emat.

22. Şi mergând spre pustie, s'au dus până la Hevron; şi acolo erà Ahiman şi Sesei şi Telami rudele lui Enah, iar Hevronul cu şapte ani s'a zidit mai înainte decât Tanin al Eghipetului.

23. Şi au venit până la valea strugurului, şi o iscodiră, şi au tăiat de acolo o viţă cu un strugur pre dânsa, şi-l ridicară pe drugi, şi din rodii, şi din smochine.

24. Locul acela l-au numit valea strugurului, pentru strugurul care l-au tăiat de acolo fiii lui Israil.

25. Şi iscodind pământul, s'au întors de acolo după patruzeci de zile.

14. Lev. 13, 46; 4 Imp. 7, 3. *16.* A 2 Lege 33, 2.
13. *3.* A 2 Lege 1, 32.

21. Jud. 3, 3; Iezech. 47, 17. *23.* A 2 Lege 1, 24.

26. Şi plecând, au venit la Moisî şi la Aaron şi la toată adunarea fiilor lui Israil la Cadis, în pustia Faran, şi dând seamă lor şi la toată adunarea, le-au arătat rodul pământului.

27. Şi le-au povestit lor zicând: fost-am în pământul, în care ne-aţi trimis, pământ care curge lapte şi miere, şi acesta este rodul lui.

28. Numai că neamul, care lăcueşte pre el este îndrăzneţ, şi cetăţile sunt tari şi mari foarte, încă şi pre neamul lui Enah am văzut acolo.

29. In pământul cel despre miazăzi lăcueşte Amalic; iar Heteul, Eveul, Ievuseul şi Amoreul lăcueşte în munte; Hananeul lăcueşte lângă mare şi lângă rîul Iordanului.

30. Atunci Halev linişti poporul înaintea lui Moisì, şi zise: nu, să ne suim şi să cuprindem ţara, că-i vom puteà birui pre ei.

31. Iar ceilalţi oameni, cari s'au suit cu dânsul, au zis: să nu ne suim, că nu vom puteà să ne suim la acel popor, că cu mult este mai tare decât noi.

32. Şi au hulit pământul, care l-au iscodit, către fiii lui Israil, zicând: pământul prin care am trecut ca să-l iscodim, este pământ, care mănâncă pre cei ce lăcuesc pre dânsul, şi tot poporul pre care l-am văzut într'însul, sunt oameni foarte mari.

33. Şi acolo am văzut uriaşi, şi noi eram înaintea lor ca lăcustele, aşà eram noi înaintea lor.

CAP. 14.

Pedeapsa poporului pentru cârtire.

Atunci toată adunarea s'a ridicat cu strigare, şi poporul a plâns toată noaptea aceea.

2. Şi a cârtit asupra lui Moisì şi asupra lui Aaron toţi fiii lui Israil, şi a zis către ei toată adunarea: Mai bine ar fi fost de am fi murit în pământul Eghipetului, sau de am murì în pustia aceasta!

3. Pentruce ne aduce pre noi Domnul în pământul acesta, să cădem în războiu? Femeile noastre şi pruncii noştri vor fi de jaf. Acum dar mai bine este să ne întoarcem în Eghipet.

4. Şi a zis unul către altul: să ne luăm căpetenie, şi să ne întoarcem în Eghipet.

5. Atunci Moisì şi Aaron căzură pe faţa lor înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil.

6. Iar Isus al lui Navì şi Halev al lui Iefoni dintre cei ce au iscodit pământul s'au rupt hainele sale.

7. Şi au grăit către toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: pământul, care noi l-am iscodit este bun foarte, foarte.

8. De ne va miluì pre noi Domnul, şi ne va băgà în pământul acesta, şi-l va da nouă, este pământ, care curge lapte şi miere.

9. Ci să nu vă împrotiviţi Domnului, nici să vă temeţi de poporul pământului, că mâncare nouă va fi, căci le-a sosit ceasul; iar cu noi Domnul este, nu vă temeţi de ei.

10. Atunci toată adunarea a zis să-i ucigă pre ei cu pietre, dar slava Domnului s'a arătat în nor preste cortul mărturiei tutulor fiilor lui Israil.

11. Şi au zis Domnul către Moisì: până când mă întărîtă poporul acesta? Şi până când nu crede mie pentru toate semnele, care le-am făcut întru ei?

12. Lovì-voiu pre ei cu moarte, şi-i voiu pierde, şi te voiu face pre tine şi casa tatălui tău neam mare, şi cu mult mai mult decât acesta.

---

27. Eşire 3, 8; şi 33, 3. *28.* A 2 Lege 1, 28. *29.* Is. Navì 5, 1. *32.* 32, 9. *33.* A 2 Lege 9, 2.
14. *1.* A 2 Lege 1, 27.

6. Sirah. 46, 10. *9.* A 2 Lege 20, 3. *10.* 12, 5; Eşire 16, 10; 17, 4. *12.* Eşire 32, 10.

13. Şi a zis Moisì către Domnul: Auzit-a Eghipetul cum ai scos dintre ei pe poporul acesta cu puterea ta.

14. Ci şi toţi cei ce lăcuesc pre pământul acesta au auzit, că tu eşti Domn întru poporul acesta. Doamne cel ce ochiu la ochiu te arăţi, şi norul tău a stătut deasupra lor, şi în stâlp de nor tu mergi înaintea lor ziua, şi în stâlp de foc noaptea.

15. De vei sfărâmă pe poporul acesta ca pre un om, vor zice neamurile, câte a auzit numele tău, grăind:

16. Pentrucă nu poate Domnul să bage pre poporul acesta în pământul, care s'au jurat lor, pentru aceea i-au omorît pre ei în pustie.

17. Şi acum să se înalţe puterea ta Doamne, precum ai grăit, zicând:

18. Domnul este îndelung răbdător şi mult milostiv şi adevărat, cel ce şterge fărădelegile şi nedreptăţile şi păcatele, şi cu curăţie nu va curăţì pre cel vinovat, cel ce izbăveşte păcatele părinţilor în fii până la al treilea şi al patrulea neam.

19. Iartă păcatul poporului acestuia după mare mila ta, precum milostiv ai fost lor din Eghipet până acum.

20. Şi au zis Domnul către Moisì: milostiv le sunt lor după cuvântul tău.

21. Ci viu sunt eu, şi viu este numele meu, şi va umpleà slava Domnului tot pământul.

22. Că toţi bărbaţii aceştia, carii au văzut slava mea, şi semnele care le-am făcut în Eghipet şi în pustia aceasta, m'au ispitit acum cu aceasta de zece ori, şi n'au ascultat cuvântul meu.

23. Pentru aceea nu vor vedeà pământul, care m'am jurat părinţilor lor, fără numai fiii lor, carii sunt cu mine aici, carii nu ştiu, nici binele, nici răul, tot cel mai tânăr, care nu pricepe, acestora voiu da pământul; iar toţi cei ce m'au întărâtat, nu-l vor vedeà.

24. Iar pre robul meu Halev, pentrucă a fost alt duh întru el, şi a urmat mie, îl voiu băgà în pământul în care a fost, şi sămânţa lui va moştenì pre el.

25. Iar Amalic şi Hananeul lăcuesc în vale, mâine vă întoarceţi, şi purcedeţi spre pustie pre calea mării Roşie.

26. Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:

27. Până când această adunare rea, care cârteşte înaintea mea, căci cârtirea fiilor lui Israil, care au cârtit împrotiva mea am auzit-o,

28. Spune lor: viu sunt eu zice Domnul, cu adevărat, precum aţi grăit întru urechile mele, aşà voiu face vouă.

29. In pustia aceasta vor cădeà oasele voastre, şi tot numărul vostru, şi cei număraţi ai voştri dela douăzeci de ani în sus, câţi au cârtit asupra mea.

30. Nu veţi intrà voi în pământul, preste care mi-am întins mâna mea, ca să lăcuiţi voi pre dânsul, fără numai Halev feciorul lui Iefoni şi Isus al lui Navì.

31. Pruncii voştrii, de carii aţi zis că vor fi de jaf, pre aceştia îi voiu duce în pământ, şi vor moştenì pământul, de care voi v'aţi ferit.

32. Iar oasele voastre vor rămâneà în pustia aceasta.

33. Fiii voştri vor rătăcì în pustie patruzeci de ani, şi vor purtà nelegiuirea voastră, până ce se vor topì oasele voastre în pustie.

34. După numărul zilelor în câte

13. Eşire 32, 12. *14.* Eşire 13, 21; şi 40, 35; A 2 Lege 1, 33. *16.* Eşire 32, 12; A 2 Lege 9, 28. *18.* Eşire 34, 7. *19.* Eşire 32, 12. *23.* A 2 Lege 1, 35.

24. Is Navì 14, 6. *27.* Evr. 3, 17; Ps. 105, 26. *30.* 26, 64, 65; 32, 11; A 2 Lege 30, 35. *33.* A 2 Lege 1, 39. *34.* Iezechil 4, 6; Ps. 94, 10.

aţi iscodit pământul, patruzeci de zile, un an pentru o zi veţi purtà păcatele voastre, patruzeci de ani, şi veţi cunoaşte iuţimea mâniei mele.

35. Eu Domnul am grăit vouă, aşà voiu face acestei adunări rele, care s'a răsvrătit asupra mea, în pustia aceasta se vor topì, şi acolo vor murì.

36. Oamenii pe carii i-a trimis Moisì să iscodească pământul, şi dupăce au venit, au hulit pământul acela către adunare, spuind cuvinte rele de pământ.

37. Au murit oamenii cei ce au grăit rău de pământul acela bătuţi de Dumnezeu.

38. Iar Isus fiul lui Navì şi Halev fiul lui Iefoni au trăit dintre oamenii cei ce merseseră să iscodească pământul.

39. Şi a grăit Moisì cuvintele acestea către toţi fiii lui Israil, şi a plâns poporul foarte.

40. Şi mânecând dimineaţă s'au suit pre vârful muntelui, zicând: iată noi ne vom suì la locul, care au zis Domnul, deşì am păcătuit.

41. Şi a zis Moisì: pentruce călcaţi voi cuvântul Domnului? Nu va fi bine de voi.

42. Nu vă suiţi, că nu este cu voi Domnul, şi veţi cădeà înaintea vrăjmaşilor voştri.

43. Că Amalic şi Hananeul acolo este înaintea voastră, şi veţi cădeà de sabie, de vreme ce v'aţi împrotivit şi n'aţi ascultat de Domnul, nici Domnul nu va fi cu voi.

44. Şi trecând ei, s'au suit pre vârful muntelui; iar sicriul legii Domnului şi Moisì nu s'au urnit din tabără.

45. Şi s'a pogorît Amalic şi Hananeul, care şedeau în muntele acela, şi i-au bătut pre ei, şi-i măcelăriră până la Erma, şi s'au întors la tabără.

37. 1 Cor. 10, 10; Evr. 3, 17; Iuda v. 5.
40. A 2 Lege 1, 41. 42. A 2 Lege 1, 42.

CAP. 15.

Pedeapsa pentru călcarea Sâmbetei.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: dupăce veţi intrà în pământul în care veţi lăcuì, pe care îl dau eu vouă.

3. Veţi aduce Domnului jertfe: din boi sau din oi, ardere de tot, sau jertfă de făgăduinţă sau de bună voie, sau la sărbătorile voastre, spre miros de bună mireazmă Domnului.

4. Cel ce aduce darul său Domnului, va aduce jertfă de făină curată, a zecea parte a unui ifi, frământată cu untdelemn a patra parte a unui in.

5. Şi vin de turnare a patra parte a unui in veţi aduce la arderea de tot sau la altă jertfă, la un miel veţi face atâta aducere spre miros de bună mireazmă Domnului.

6. Iar la un berbece, când îl veţi aduce pre el pentru ardere de tot, s'au pentru altă jertfă, veţi face jertfă de făină curată, două zecimi amestecată cu untdelemn a treia parte a unui in.

7. Şi vin la turnare a treia parte a unui in veţi aduce întru miros de bună mireazmă Domnului.

8. Iar de veţi face din boi ardere de tot, sau jertfă de plinirea unei făgăduinţi, sau jertfa cea de mântuire Domnului,

9. Veţi aduce la viţel jertfă de făină curată trei zecimi frământată cu jumătate de in de untdelemn.

10. Şi vin de turnare jumătate de in jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului.

11. Aşà veţi face cu un viţel, sau cu un berbece, sau cu mielul din oi, sau din capre.

15. 3. Lev. 22, 21. 4. Lev. 2, 1, 2; şi 14, 10.

12. După numărul jertfelor aduse, aşà veţi face pentru fiecare, acelaşi număr de jertfe de făină şi turnare.
13. Tot moşneanul va face aşà, când va aduce Domnului jertfe de acestea întru miros de bună mireazmă.
14. Iar de va fi între voi vre un strein, sau vre un nemernic ar lăcuì cu voi în neamurile voastre, şi va aduce jertfă, miros de bună mireazmă Domnului, precum faceţi voi, aşà va face şi el. Aşà va face adunarea Domnului.
15. O lege va fi vouă şi celor nemernici, carii şed la voi, lege veşnică întru neamurile voastre, precum voi, aşà şi cel nemernic va fi înaintea Domnului.
16. O lege şi o îndreptare va fi vouă şi celui nemernic, carele şade la voi.
17. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
18. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune: dupăce veţi sosì în pământul în care vă voiu duce pre voi,
19. Când veţi mâncà din pâinile pământului aceluia, veţi aduce dar Domnului: pârgă din rodul grâului vostru,
20. Şi din pâine veţi aduce dar, ca şi darul din arie.
21. Aşà veţi aduce: pâine şi pârga grâului vostru, şi veţi da dar Domnului întru neamurile voastre.
22. Iar când veţi păcătuì şi nu veţi face toate poruncile acestea, care le-au grăit Domnul către Moisì,
23. După cum au poruncit Domnul vouă prin Moisì, din ziua în care au poruncit Domnul către voi, şi mai departe întru neamurile voastre.
24. Şi va fi, de se va face cevà fără de voie şi fără ştiinţa adunării, va aduce toată adunarea un viţel curat din vaci ardere de tot, întru miros cu bună mireazmă Domnului, cu jertfa acestuia şi turnarea lui după rânduiala lui, şi un ţap din capre pentru păcat.
25. Şi se va rugà preotul pentru toată adunarea fiilor lui Israil, şi se va iertà lor, că fără de voie au făcut, şi ei vor aduce darul Domnului jertfă pentru păcatul lor cel săvârşit fără de voea lor înaintea Domnului,
26. Şi se va iertà la toată adunarea fiilor lui Israil şi celui nemernic, care şade la voi, pentrucă tot poporul a greşit fără de voie.
27. Iar dacă un om de va păcătuì fără de voie, va aduce o capră de un an jertfă pentru păcat.
28. Şi se va rugà preotul pentru cel ce a păcătuit fără de voie înaintea Domnului; şi rugându-se pentru el, se va iertà lui.
29. Celui moşnean întru fiii lui Israil, şi celui nemernic, care şade întru ei, o lege va fi lor, pentru oricine va păcătuì fără de voie.
30. Iar cel ce va păcătuì din trufie, ori dintre moşneni, ori dintre nemernici, acesta pre Dumnezeu defaimă, sufletul acela va pierì din poporul său.
31. Că cuvântul Domnului a nesocotit, şi poruncile lui le-a călcat, negreşit va pierì sufletul acesta şi păcatul lui cu dânsul.
32. Şi fiind fiii lui Israil în pustie, au aflat pre un om adunând lemne în ziua sâmbetei.
33. Şi cei ce l-au aflat adunând lemne, l-au adus pre el la Moisì şi la Aaron şi la toată adunarea fiilor lui Israil.
34. Şi l-au pus pre el în temniţă, pentrucă nu hotărîse ce vor face lui.
35. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând: cu moarte să se omoare

15. Eşire 12, 49. *22.* Ps. 18, 13. *24.* Lev. 4, 13.

25. Lev. 4, 2. *27.* Lev. 4, 27. *32.* Eşire 35, 2. *34.* Lev. 24, 12.

omul acela, să-l ucideţi cu pietre toată adunarea, afară din tabără.

36. Şi l-a scos pre el toată adunarea afară din tabără, şi l-a ucis toată adunarea cu pietre afară din tabără, şi a murit; după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

37. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

38. Vorbeşte fiilor lui Israil, şi le spune, să-şi facă ciucuri pe marginile hainelor sale întru neamurile sale, şi preste ciucurii marginilor să pue împletitură vânătă.

39. Şi să fie pre chenaruri, ca văzându-le pre ele, să vă aduceţi aminte de toate poruncile Domnului, şi să le faceţi pre ele, şi să nu vă mai abateţi după cugetele voastre, şi după ochii voştri, după care luându-vă curviţi.

40. Să vă aduceţi aminte, şi să faceţi toate poruncile mele, şi să fiţi sfinţi Dumnezeului vostru.

41. Eu Domnul Dumnezeul vostru, cel ce v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, ca să vă fiu vouă Dumnezeu; eu Domnul Dumnezeul vostru.

CAP. 16.

Pedeapsa răzvrătitorilor.

Grăit-a Core feciorul lui Isaar, fiul lui Kaat, fiul lui Levì, cu Datan şi Aviron feciorii lui Eliav, şi cu Avnan feciorul lui Falet fiii lui Ruvim.

2. Şi s'au sculat împrotiva lui Moisì, cu două sute şi cincizeci de oameni din fiii lui Israil, căpeteniile adunării, aleşii sfatului, şi bărbaţi vestiţi.

3. S'au adunat asupra lui Moisì şi a lui Aaron, şi au zis către ei: destul este vouă, că întreaga adunare cu toţii sunt sfinţi, şi Domnul este întru ei, pentruce vă ridicaţi preste adunarea Domnului?

4. Şi auzind Moisì a căzut pre faţă,

5. Şi a grăit către Core şi către toată ceata lui, zicând: socotit-au, şi au cunoscut Dumnezeu pre cei ce sunt ai lui, şi pre cei sfinţi, şi i-au apropiat la sine; iar pre cei ce nu i-au ales luişi nu i-au apropiat la sine.

6. Aceasta să faceţi: luaţi-vă voi înşi-vă cădelniţe, Core şi toată ceata.

7. Şi puneţi în ele foc, şi aruncaţi în ele tămâie înaintea Domnului mâine, şi bărbatul pre care va alege Domnul, acesta va fi sfânt, ajungă vouă fiii lui Levì.

8. Şi a zis Moisì către Core: ascultaţi-mă pre mine fiii lui Levì.

9. Au puţin este vouă, că v'au despărţit pre voi Dumnezeul lui Israil dela adunarea lui Israil, şi v'a apropiat către sineşi să slujiţi slujbele cortului Domnului, şi să staţi înaintea cortului, să slujiţi lui.

10. Şi te-au apropiat pre tine, şi pre toţi fraţii tăi fiii lui Levì cu tine, şi încă mai vreţi şi a preoţi?

11. Aşà tu cu toată ceata cea adunată împrotivă lui Dumnezeu, şi ce este Aaron de cârtiţi asupra lui.

12. Şi a trimis Moisì să cheme pre Datan şi pre Aviron feciorii lui Eliav; iar ei au zis: nu ne vom duce.

13. Au puţin este aceasta, că ne-ai suit în pământ, care curge lapte şi miere, ca să ne omori în pustie, vrei încă să stăpâneşti preste noi?

14. Ne-ai dus tu în pământul care curge lapte şi miere, şi ne-ai dat moşie de holde şi de vii? Vrei să scoţi ochii oamenilor acestora? Nu ne vom suì.

15. Şi s'a mâniat Moisì foarte, şi a zis către Domnul: nu căută spre

---

36. Is. Nav. 7, 25. *38.* A 2 Lege 22, 12; Mat. 23, 5. *39.* A 2 Lege 12, 8, 32.
16. *1.* 26, 9; Eşire 6, 21; Iuda v. 11. *3.* Sirah 45, 22; 1 Cor. 10, 10; Iuda v. 11.
9. 3, 7. *15.* 1 Imp. 12, 3.

jertfa lor; nimic de a lor n'am poftit, și pre nimenea dintre ei n'am asuprit.

16. Și a zis Moisì către Core: sfințește ceata ta, și fiți gata mâine înaintea Domnului, tu cu ai tăi, și Aaron.

17. Și luați fiecare cădelnița sa, și puneți într'însele tămâie, și aduceți înaintea Domnului fiecare cădelnița sa, două sute și cincizeci de cădelnițe, tu și Aaron, fiecare cu cădelnița sa.

18. Și a luat fiecare cădelnița sa, și a pus într'însele foc, și preste el tămâie,

19. Și au stătut la ușa cortului mărturiei Moisì și Aaron; iar Core a strâns asupra lor toată ceata sa la ușa cortului mărturiei, și s'a arătat slava Domnului la toată adunarea.

20. Și au grăit Domnul către Moisì și către Aaron, zicând:

21. Osebiți-vă fiecare de adunarea aceasta, că îi voiu topì pre ei odată.

22. Și au căzut pre fețele sale, și au zis: Dumnezeule, Dumnezeul duhurilor și a tot trupul; de a păcătuit un om, au preste toată adunarea va fi mânia Domnului?

23. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

24. Vorbește adunării și îi spune: feriți-vă de prin prejurul cetei lui Core și Datan și Aviron.

25. Și s'a sculat Moisì, și a mers la Datan și la Aviron, și împreună cu el au mers toți bătrânii lui Israil.

26. Și a grăit către adunare, zicând: depărtați-vă dela corturile acestor oameni neînțelegători; de nimic ce este a lor să nu vă atingeți, ca să nu pieriți împreună cu ei în păcatul lor.

27. Și s'au depărtat de prin prejurul cortului lui Core și Datan și Aviron; iar Datan și Aviron au ieșit și au stătut la ușile corturilor sale, cu femeile, pruncii și lucrurile lor.

28. Și a zis Moisì: într'aceasta veți cunoaște, că Domnul m'au trimis pre mine ca să fac toate lucrurile acestea, că nu dela mine le fac.

29. De vor murì aceștia cum mor toți oamenii, și de va fi certarea lor ca certarea tuturor oamenilor, nu Domnul m'au trimis pre mine.

30. Ci întru prăpastie va arătà Domnul, și deschizând pământul gura sa, va înghițì pre ei cu casele lor, corturile lor, și toate câte sunt ale lor, de vii se vor pogorî în iad; și veți cunoaște, că oamenii aceștia au mâniat pre Domnul.

31. Iar dupăce a încetat a grăì toate cuvintele acestea, s'a crăpat pământul supt picioarele lor.

32. Și s'a deschis pământul, și i-a înghițit pre ei cu casele lor, și pre toți oamenii carii erau cu Core, și cu vitele lor.

33. Și s'au pogorît ei și toate ale lor de vii în iad, și i-a acoperit pre ei pământul, și au pierit din mijlocul adunării.

34. Și tot Israilul, și cei din prejurul lor au fugit de glasul lor, zicând: să nu ne înghiță și pre noi pământul.

35. Și foc a ieșit dela Domnul, și a mistuit pre cei două sute cincizeci de bărbați carii au tămâiat.

36. Și au zis Domnul către Moisì și către Eliazar fiul lui Aaron preotul:

37. Luați cădelnițele cele de aramă din mijlocul celor arși; iar focul cel strein să-l risipiți acolo, că s'au sfințit cădelnițele păcătoșilor acestora în sufletele lor.

38. Și le fă pre ele table bătute împrejurul jertfelnicului, că s'au adus înaintea Domnului, și s'au sfin-

21. v. 45; Eșire 32, 10. *22.* 27, 16; Evr. 12, 9.

32. 26, 10; A 2 Lege 11, 6; Ps. 105, 18.

ţii, şi s'au făcut spre semn fiilor lui Israil.
39. Şi a luat Eliazar fiul lui Aaron preotul cădelniţele cele de aramă, câte au adus cei arşi.
40. Şi le-a pus pre ele la jertfelnic pomenire fiilor lui Israil, ca nimenea de alt neam care nu este din sămânţa lui Aaron, să nu se apropie să tămâieze înaintea Domnului, şi să nu fie ca Core şi ca ceata lui, după cum au grăit Domnul prin Moisì.
41. Şi a cârtit toată adunarea fiilor lui Israil a doua zi asupra lui Moisì şi asupra lui Aaron, zicând: voi aţi omorît norodul Domnului.
42. Şi a fost, când adunarea învăluià pre Moisì şi pre Aaron, s'a pornit asupra cortului mărturiei; iar pre cort l-a acoperit norul, şi s'a arătat slava Domnului.
43. Şi Moisì şi Aaron veniră în faţa cortului mărturiei.
44. Şi au grăit Domnul către Moisì şi către Aaron, zicând:
45. Osebiţi-vă din mijlocul adunării aceştia, că voiu istovì pre ei de odată, şi ei au căzut pre faţa sa.
46. Şi a zis Moisì către Aaron: ia cădelniţa şi pune într'însa foc dela jertfelnic, şi aruncă preste el tămâie, şi mergi degrab în tabără şi te roagă pentru ei, că a ieşit mânie dela faţa Domnului, şi a început a pierde pre popor.
47. Şi a luat Aaron, precum Moisì i-a zis lui; şi a alergat la adunare, şi iată se începuse pierderea în popor; a pus tămâie şi s'a rugat pentru popor.
48. Şi a stătut în mijlocul celor morţi şi celor vii, şi a încetat pierderea.
49. Şi au fost cei morţi carii au murit întru acea pierdere, patrusprezece mii şapte sute, afară de cei ce au murit pentru Core.
50. Şi s'a întors Aaron la Moisì la uşa cortului mărturiei, şi a încetat pierderea.

CAP. 17.

Adeverirea preoţiei lui Aaron.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
2. Vorbeşte fiilor lui Israil şi ia dela ei toiag, toiag dela toţi mai marii lor după casele familiilor lor, douăsprezece toiege, şi numele fiecăruia scrie-l pre toiagul lui.
3. Şi numele lui Aaron scrie-l pre toiagul lui Levì, că un toiag este, după neamul casii părinţilor lor vor dà.
4. Şi le vei pune pre ele în cortul mărturiei împreajma sicriului mărturiei, de unde voiu grăì către tine.
5. Şi omul pe care voiu alege, toiagul lui va odrăslì, şi voiu abate dela tine cârtirea fiilor lui Israil, ce cârtesc ei asupra voastră.
6. Şi a grăit Moisì fiilor lui Israil, şi toţi mai marii lor i-au dat lui toiag, pentru fiecare mai mare un toiag, după casele părinţilor lor douăsprezece toiege, şi toiagul lui Aaron erà între toiegele lor.
7. Şi a pus Moisì toiegele înaintea Domnului în cortul mărturiei.
8. Şi a fost a doua zi au intrat Moisì şi Aaron în cortul mărturiei, şi iată odrăslise toiagul lui Aaron pentru casa lui Levì şi a dat odraslă, şi a înflorit flori, şi a făcut nuci.
9. Şi a scos Moisì toate toiegele de la faţa Domnului la toţi fiii lui Israil, şi au văzut, şi a luat fiecare toiagul său.
10. Şi au zis Domnul către Moisì: pune toiagul lui Aaron înaintea mărturielor, întru semn de socotinţă fiilor celor neascultători, ca să înce-

40. 3, 10, 38. *46.* Inţelep. 18, 21.

17. *10.* Evrei 9, 4.

teze a cârti asupra mea, și să nu moară.

11. Și au făcut Moisì și Aaron după cum au poruncit Domnul lui Moisì, așà au făcut.

12. Și au grăit fiii lui Israil către Moisì, zicând: iată ne-am topit, am pierit, ne-am potopit.

13. Tot cel ce se atinge de cortul Domnului va murì, până în sfârșit vom murì.

CAP. 18.

Slujba și veniturile preoților și a Leviților.

Grăit-au Domnul către Aaron, zicând: tu și feciorii tăi, și casa tatălui tău cu tine veți purtà păcatele cele împrotiva lor, tu și feciorii tăi veți purtà păcatele preoției voastre.

2. Și pe frații tăi, neamul lui Levì, poporul tatălui tău, apropie-l de tine, și să se adaoge lângă tine, și să slujească ție, tu și fiii tăi împreună cu tine înaintea cortului mărturiei.

3. Și vor păzì cele rânduite de tine și slujbele cortului, numai de vasele cele sfinte și de jertfelnic nu se vor apropià, ca să nu moară, nici aceștia, nici voi.

4. Ei vor fi lângă tine, și vor fi rânduiți a păzì cortul mărturiei în toate slujbele cortului; cel de alt neam nu se va apropià de tine.

5. Și veți păzì rânduelele celor sfinte, și slujbele jertfelnicului, și nu va mai venì mânie asupra fiilor lui Israil.

6. Eu am luat pe frații voștri, pe Leviți, dintre fiii lui Israil dar afierosit Domnului, să săvârșească slujbele cortului mărturiei.

7. Și tu și feciorii tăi cu tine păziți preoția voastră după toată rânduiala jertfelnicului, și a celor din lăuntru catapetesmei, și săvârșiți slujbele darului preoției voastre; iar cel de alt neam care se va apropià, va murì.

8. Și au grăit Domnul către Aaron: iată eu am dat în seama voastră pârgele mele din toate cele sfințite mie dela fiii lui Israil, ție am dat acestea pentru cinul tău, și fiilor tăi după tine, lege veșnică.

9. Acestea să fie vouă din cele prea sfinte: din aduceri, din toate darurile lor, și din toate jertfele lor, și din toate cele ce aduc pentru greșala lor, și din toate cele ce aduc pentru păcatele lor, câte dau ei mie din toate cele sfinte, ale tale vor fi și ale fiilor tăi.

10. In locul cel prea sfânt le veți mâncà pre ele, numai bărbații le vor mâncà, tu cu fiii tăi, sfinte vor fi ție.

11. Și veți mai aveà parte: din pârga darurilor, din toate cele ce aduc fiii lui Israil, ție am dat acestea și feciorilor tăi și fetelor tale împreună cu tine, lege veșnică, tot cel curat în casa ta va mâncà acestea.

12. Toată pârga untului de lemn și toată pârga vinului și pârga grâului, câte dintr'acestea se va da Domnului, ție le-am dat pre ele.

13. Cele întâiu născute toate, câte sunt în pământul lor, care vor aduce Domnului, ale tale vor fi, tot cel curat în casa ta le va mâncà pre ele.

14. Tot darul ce fiii lui Israil vor afierosì mie, al tău va fi.

15. Și tot ce deschide pântecele din tot trupul, ce aduc ei Domnului dela om până la dobitoc, al tău va fi; iar cele întâiu născute ale oamenilor să se răscumpere, și cele

18. *1.* Lev. 16, 22. *2.* 3, 6. *3.* 3, 7, 8; și 4, 15. *4.* 1, 51; 3, 10, 38; Iezech. 44, 9. *7.* 3, 10, 38.

8. 31, 41. *10.* Lev. 6, 16, 26. *11.* Eșire 29, 27. *12.* Eșire 22, 29; A 2 Lege 18, 4. *14.* Lev. 27, 28. *15.* 3, 40; Eșire 13, 12; și 13; Lev. 27, 26; Eșire 30, 13.

întâiu născute ale dobitoacelor celor necurate veți face să se răscumpere.

16. Și prețul celui ce se răscumpără după o lună dela naștere, cinci sicli, după siclul cel sfânt, douăzeci de bani sunt.

17. Iar cele întâiu născute ale vacilor, și cele întâiu născute ale oilor, și cele întâiu născute ale caprelor, să nu faceți să le răscumpere, sfinte sunt; sângele lor vei turnà preste jertfelnic, și seul vei aduce jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului.

18. Carnea lor va fi a ta, ca și pieptul punerii înainte, și armul cel drept, ale tale vor fi.

19. Toate darurile din cele sfinte câte vor aduce fiii lui Israil Domnului, le-am dat ție și fiilor tăi și fetelor tale cu tine, lege veșnică, legătură de sare, veșnică, este înaintea Domnului, ție, și seminții tale după tine.

20. Și au grăit Domnul către Aaron: în pământul lor să nu ai moștenire, nici parte de moșie să nu ai între dânșii; eu sunt partea ta și moștenirea ta între fiii lui Israil.

21. Și fiilor lui Levì iată le-am dat toată zeciuiala în Israil ca parte pentru slujbele lor, care slujbe le săvârșesc ei în cortul mărturiei.

22. Și mai mult nu vor venì fiii lui Israil în cortul mărturiei, ca să nu cază în păcat aducător de moarte.

23. Numai Leviții vor săvârșì slujba cortului mărturiei; și vor purtà păcatele, lege veșnică întru neamurile lor; între fiii lui Israil nu vor moștenì moșie.

24. Că zeciuelele fiilor lui Israil care vor aduce Domnului dar, le-am dat Leviților ca parte, pentru aceea am zis lor: între fiii lui Israil nu vor moștenì moșie.

25. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

26. Leviților vei vorbì și le vei spune: când veți luà dela fiii lui Israil zeciuiala, care am dat vouă de la ei ca parte, atunci din zeciuiala aceea veți aduce zeciuială Domnului.

27. Și se vor socotì vouă aducerile voastre, ca grâul dela arie, și ca aducerea dela teasc.

28. Așà veți aduce și voi prinoase Domnului, din toate zeciuelele voastre, câte veți luà dela fiii lui Israil, și veți da dintr'însele prinos Domnului, lui Aaron preotului.

29. Din toate cele ce se dau vouă, să aduceți prinos Domnului, și din toată pârga, cele sfințite dintr'însa.

30. Și veți zice către ei: când veți aduce pârgă dintr'însa, atunci se va socotì Leviților ca roada dela arie, și ca aducerea dela teasc.

31. Și o veți mâncà pre dânsa în tot locul, voi și fiii voștri și casele voastre, că aceasta este plata voastră pentru slujbele voastre cele din cortul mărturiei.

32. Și nu veți aveà pentru aceasta păcat aducând pârgă dintr'însa, nici veți spurcà cele sfinte ale fiilor lui Israil și să muriți.

CAP. 19.

Cenușa vacii roșii și apa curățirei.

Grăit-au Domnul către Moisì și către Aaron, zicând:

2. Aceasta este legea, care o au dat Domnul, zicând: Vorbește fiilor lui Israil, să-ți aducă o junice roșie curată, fără de nici o meteahnă, și care n'a fost la jug.

3. Și o vei da lui Eleazar preotul, și o vor scoate afară din tabără în

16. 3, 46, 47; Eșire 30, 13. *18.* Lev. 7, 32. *19.* 31, 41. *20.* A 2 Lege 10, 9; 14, 27; Iezechil 44, 28. *23.* Lev. 16, 22; A 2 Lege 10, 9; 18, 1; Is. Nav. 13, 14, 33. *24.* A 2 Lege 26, 12.

26. Neemia 10, 38.
19. *3.* Lev. 14, 12; Evr. 13, 11.

loc curat, și o vor junghià înaintea lui.

4. Și va luà Eleazar preotul din sângele ei, și va stropì în fața cortului mărturiei din sângele ei de șapte ori.

5. Și o vor arde de tot înaintea lui: pielea ei, carnea, sângele, cu balega ei se vor arde de tot.

6. Și luând preotul lemn de chiedru și isop și tort de lână roșie, le va aruncà deasupra junicii pe foc.

7. Apoi spălând hainele sale preotul, și scăldând trupul său cu apă, va intrà în tabără, și necurat va fi preotul până seara.

8. Iar cel ce o a ars pre ea va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

9. Și un om curat va strânge cenușa junicii, și o va pune afară de tabără în loc curat, și se va păstrà pentru adunarea fiilor lui Israil spre pază, apă de stropire, curățire este.

10. Și cel ce a adunat cenușa vacii, va spălà hainele sale, și necurat va fi până seara, și va fi fiilor lui Israil și nemernicilor cari lăcuesc între voi, lege veșnică.

11. Cel ce se atinge de vre un om mort oarecare, necurat va fi șapte zile.

12. Acesta se va curățì în ziua a treia și în ziua a șaptea, și curat va fi; iar de nu se va curățì în ziua a treia, necurat va fi în ziua a șaptea.

13. Tot cel ce se va atinge de vre un om mort oarecare și nu se va curățì, cortul Domnului a pângărit; pentru aceea va pierì sufletul acela din Israil, că apa stropirei nu s'a stropit preste el, necurat este, că necurăția lui într'însul este.

14. Și aceasta este legea: de va murì vre un om în casă, tot cel ce intră în casă, și câte sunt în casă necurate vor fi șapte zile.

15. Și tot vasul deschis, care nu are capac nici legătură deasupra, necurat este.

16. Tot cel ce se va atinge pre câmp de vre un om ucis cu sabia, sau de vre un mort, sau de os omenesc, sau de mormânt, șapte zile necurat va fi.

17. Și vor luà pentru cel necurat din cenușa cea arsă a curățirei, și vor turnà preste apă vie într'un vas.

18. Un bărbat curat luând isop, va muià în apă, și va stropì casa, vasele, oamenii câți vor fi acolo, și pre cel ce s'a atins de os omenesc, sau de cel ucis cu sabia, sau de cel mort, sau de mormânt.

19. Omul cel curat va stropì pre cel necurat în ziua a treia și în ziua a șaptea; și se va curățì în ziua a șaptea, și va spălà hainele sale, și va scăldà trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

20. Iar omul care se va pângărì și nu se va curățì, va pierì sufletul acela din mijlocul adunării, că sfintele Domnului a spurcat, și pentrucă apă de stropire nu s'a stropit preste dânsul, necurat este.

21. Și va fi vouă lege veșnică, și cel ce stropește cu apă de stropire, va spălà hainele sale; iar cel ce se atinge de apa stropirei, necurat va fi până seara.

22. Și tot ori de ce se va atinge cel necurat, necurat va fi, și tot cel atins, necurat va fi până seara.

CAP. 20.

Apa din piatră. Moartea Mariamii și a lui Aaron.

Și au venit fiii lui Israil cu toată adunarea în pustia Sin în luna

4. Lev. 16, 19; Ps. 50, 8; Evr. 9, 13. 6. Lev. 14, 6, 51. *11.* Lev. 11, 36. *12.* 31, 19. *13.* Lev. 15, 31.

18. Ps. 50, 8.
20. *1.* 33, 36.

cea dintâiu, și a rămas poporul în Cadis, și a murit acolo Mariam, și s'a îngropat acolo.

2. Și n'avea apă adunarea, și s'a adunat la Moisì și Aaron.

3. Și blestemà poporul pre Moisì, zicând: O! Că de am fi pierit când au pierit frații noștri înaintea Domnului.

4. Pentruce ați suit adunarea Domnului în pustia aceasta, ca să ne omorîți pre noi, și vitele noastre?

5. Pentruce ne-ați scos pre noi din Eghipet ca să venim la acest loc rău, în care nu se seamănă și nu se află nici smochini, nici vii, nici rodii, nici apă de băut.

6. Și au venit Moisì și Aaron dinaintea adunării la ușa cortului mărturiei, și au căzut pre fața lor, și s'a arătat slava Domnului către dânșii.

7. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

8. Ia toiagul tău, și chiamă adunarea, tu și Aaron fratele tău, și grăiți către piatră înaintea lor, și va da apele sale, și veți scoate apă din piatră, și veți adăpà adunarea și dobitoacele lor.

9. Și a luat Moisì toiagul dinaintea Domnului, după cum au poruncit Domnul.

10. Și au chemat Moisì și Aaron adunarea înaintea pietrii, și a zis către ei: ascultați-mă cei neascultători, au din piatra aceasta voiu scoate vouă apă?

11. Și ridicând Moisì mâna sa, a lovit piatra cu toiagul de două ori, și a ieșit apă multă, și au băut adunarea și dobitoacele lor.

12. Iar Domnul au zis către Moisì și către Aaron: pentrucă n'ați crezut să mă sfințiți înaintea fiilor lui Israil, pentru aceea, nu veți băgà voi adunarea aceasta în pământul care l-am dat lor.

13. Aceasta este apa pricirii, că s'au certat fiii lui Israil înaintea Domnului, și el s'au sfințit întru dânșii.

14. Și a trimis Moisì soli din Cadis la împăratul Edom, zicând: acestea zice fratele tău Israil: tu știi toată osteneala ce am avut noi.

15. Cum s'au pogorît părinții noștri în Eghipet, și au nemernicit în Eghipet zile multe, și ne-au chinuit pre noi Eghiptenii, și pre părinții noștri.

16. Și am strigat către Domnul, și Domnul au auzit glasul nostru, și trimițând înger ne-au scos pre noi din Eghipet, și acum suntem în Cadis cetatea de lângă hotarele tale.

17. Să trecem prin pământul tău; nu vom trece prin țarini, nici prin vii, nici vom beà apă din fântâna ta, pe drumul mare vom merge, nu ne vom abate la dreapta, nici la stânga, până vom trece hotarele tale.

18. Iar Edom a zis: nu veți trece prin pământul meu; iar de nu, cu războiu voiu ieșì înaintea ta.

19. Zis-au lui fiii lui Israil: să trecem pre lângă munte, iar de vom beà din apa ta eu, și vitele mele, vom plătì ție; lucru mic este să trecem pe lângă munte.

20. Iar el a răspuns: nu vei trece prin pământul meu, și a ieșit Edom înaintea lui cu gloată mare și cu mână tare.

21. Și nevrând Edom să lase pre Israil să treacă prin hotarele sale, și s'a abătut Israil dela dânsul.

22. Și s'au ridicat din Cadis, și au mers fiii lui Israil toată adunarea în muntele Or.

23. Și au grăit Domnul către Moisì

---

2. Eșire 17, 1. *4.* Eșire 16, 3; 17, 3. *10.* Eșire 17, 5, 6. *11.* Eșire 17, 6; Isaia 48, 21; 1 Cor. 10, 4. *12.* A 2 Lege 1, 37.

13. Eșire 17, 7; A 2 Lege 33, 8. *14.* A 2 Lege 23, 7. *15.* Num. 20, 15, 16. *16.* Eșire 2, 9, 23; Fapt. 7, 30, 38. *19.* A 2 Lege 2, 6. *21.* Judec. 11, 18. *22.* 33, 37.

și către Aaron în muntele Or la hotarele pământului lui Edom, zicând:
24. Să se adaoge Aaron la poporul său, că nu veți intrà în pământul care l-am dat fiilor lui Israil moștenire, pentrucă m'ați întărîtat pre mine la apa pricii.
25. Ia pre Aaron fratele tău și pre Eleazar feciorul lui, și-i sue pre ei în muntele Or înaintea a toată adunarea.
26. Și desbracă pre Aaron de vestminte și îmbracă pre Eleazar feciorul lui, și Aaron se va adaoge, și va murì acolo.
27. Și a făcut Moisì după cum i-au poruncit Domnul, și i-a suit pre ei în muntele Or înaintea a toată adunarea.
28. Și a desbrăcat Moisì pre Aaron de vestminte și a îmbrăcat cu ele pre Eleazar feciorul lui, și a murit Aaron acolo în vârful muntelui, și s'au pogorît Moisì și Eleazar din munte.
29. Și a văzut toată adunarea, că a murit Aaron, și a plâns pre Aaron treizeci de zile toată casa lui Israil.

CAP 21.

Șarpele de aramă.

Și a auzit Hananeul împăratul Aradului cel ce lăcuià către pustie, că a venit Israil pre calea Atarin, și s'a războit asupra lui Israil, și a robit din ei robime.
2. Și a făcut Israil făgăduință Domnului, și a zis: de'mi vei da pre poporul acesta supt mâna mea, voiu aduce pre el dar și cetățile lui.
3. Și au ascultat Domnul glasul lui Israil, și au dat pre Hananeu supt mâna lui, și l-a adus dar pre el și cetățile lui, și a chemat numele locului aceluia: dar adus.
4. Și purcezând din muntele Or, pre calea cea despre marea Roșie, a încunjurat pământul lui Edom, și s'a împuținat cu sufletul poporul pre cale.
5. Și cârteà poporul asupra lui Dumnezeu și asupra lui Moisì, zicând: căci ne-ai scos pre noi din Eghipet, ca să ne omori în pustie? Că nu este nici pâine nici apă, și sufletul nostru s'a urît cu această pâine deșartă.
6. Și au trimis Domnul în popor șerpi omorîtori, și mușcà pre popor, și a murit popor mult din fiii lui Israil.
7. Și mergând poporul la Moisì a zis: am păcătuit că am grăit rău asupra Domnului și asupra ta, roagă-te dar către Domnul, ca să ia dela noi șarpele; și s'a rugat Moisì către Domnul pentru popor.
8. Și au zis Domnul către Moisì: fă ție șarpe de aramă, și-l pune un semn, și va fi de va mușcà șarpele pre om, tot cel mușcat văzându-l pre el, va trăì.
9. Și a făcut Moisì șarpe de aramă, și l-a pus pre el un semn, și când mușcà șarpele pre om, se uità la șarpele cel de aramă și trăià.
10. Și s'au ridicat fiii lui Israil și au tăbărît în Ovot.
11. Și ridicându-se din Ovot, au tăbărît în Ahalghe, dincolo în pustia care este despre fața lui Moav, spre răsăritul soarelui.
12. Și de acolo s'au sculat și au tăbărît în valea Zared.
13. Și de acolo ridicându-se, au tăbărît dincolo de Arnon în pustia ceea ce este afară din hotarele A-

25. A 2 Lege 32, 50. *28* A 2 Lege 10, 6. *29.* Fac. 50, 3; A 2 Lege 34, 8.
21. *1.* 30, 40. *2.* Fac. 28, 20.
4. 33, 41. *5.* 11, 20; A 2 Lege 9, 22. *6.* Ințelep. 16, 5; 1 Cor. 10, 9. *8.* Ioan 3, 14. *9.* Ioan 3, 14; 4 Imp. 18, 4. *10.* 33, 43. *13.* Jud. 11, 18.

moreilor, că Arnon este în hotarele lui Moav, între Moav și între Amoreu.

14. Pentru aceea se zice în cartea, războiul Domnului: pre Zoov l-au secat, și repejunele lui Arnon.

15. Iar repejunele le-au făcut lăcaș lui Ir, și se alătură cu hotarele lui Moav.

16. Și deacolo la fântână. Aceasta este fântâna, pentru care au zis Domnul către Moisì: adună poporul, și le voiu da lor apă să beà.

17. Atunci Israil a cântat cântarea aceasta: lăudați fântâna, cântați-i, răspunzând unii altora.

18. Fântână o au săpat pre ea căpeteniile, cioplitu-o-au pre ea împărații neamurilor întru împărăția lor stăpânind ei.

19. Și dela fântână la Mantanain, și dela Mantanain la Naaliil, și de la Naaliil la Vamot.

20. Și dela Vamot la Napin care este în câmpul lui Moav, dela vârful celui cioplit, care caută spre fața pustiei.

21. Și a trimis Moisì soli la Sion împăratul Amoreilor cu cuvinte de pace, zicând:

22. Vom trece prin pământul tău, pre cale vom merge, nu ne vom abate nici în țarină, nici în vie, nici vom beà apă din fântâna ta, pre calea împărătească vom merge, până ce vom trece hotarele tale.

23. Dar Sion n'a lăsat pre Israil să treacă prin hotarele lui; și a adunat Sion pre tot poporul său, și au ieșit în pustie să steà împrotiva lui Israil, și au venit în Iassa, și a stat împrotiva lui Israil.

24. Și l-a bătut pre el Israil cu ucidere de sabie, și a stăpânit pământul lui, dela Arnon până la Iavoc, până la feciorii lui Amman, că hotarul fiilor lui Amman este Iazir.

25. Și a luat Israil toate cetățile acestea, și a lăcuit Israil în toate cetățile Amoreilor, în Esevon, și în toate cele de prin prejurul lor.

26. Că Esevon este cetatea lui Sion împăratul Amoreilor, și acesta a bătut pre împăratul Moav mai înainte, și a luat tot pământul lui dela Aroir până la Arnon.

27. Pentru aceea zic cei ce grăesc în pilde: veniți în Esevon, ca să se zidească și să se tocmească cetatea Sion.

28. Că foc a ieșit din Esevon, și pară din cetatea lui Sion, și a mâncat până la Moav, și a mistuit stâlpii lui Arnon.

29. Vai ție Moav, pierit-a poporul Hamos, datu-s'au fiii lor spre scăpare, și fetele lor robite lui Sion împăratul Amoreilor.

30. Sămânța lor piere, Esevon până la Devon, și femeile lor încă arseră cu foc în Moav.

31. Și a lăcuit Israil în toate cetățile Amoreilor.

32. Și a trimis Moisì ca să iscodească pre Iazir, și o a luat pre ea și satele ei, și a scos pre Amoreul care erà acolo.

33. Și întorcându-se s'a suit pre calea cea către Vasan, și a ieșit Og împăratul Vasanului înaintea lor, și tot poporul lui la războiu în Edrain.

34. Și au zis Domnul către Moisì: să nu te temi de el, că în mâinile tale l-am dat pre el și tot poporul lui și tot pământul lui, și vei face lui, cum ai făcut lui Sion împăratul Amoreilor, care lăcuià în Esevon.

35. Și l-a bătut pre el și pre feciorii lui și pre tot poporul lui, până n'a lăsat dintr'însul rob viu, și a moștenit pământul lor.

21. A 2 Lege 2, 26. *23.* A 2 Lege 2, 30; și 29, 7. *24.* A 2 Lege 2, 33; Jud. 11, 13; Ps. 134, 10, 12; Amos 2, 9.

25. A 2 Lege 2, 34, 35. *28.* Isaia 15. 1. *29.* Jud. 11, 21; 3 Imp. 11, 7. *33.* A 2 Lege 1, 4; 3, 1—3; 4, 47;29, 7. *35.* Eșire 14, 28.

CAP. 22.

Valaam.

Și purcezând fiii lui Israil, au tă-
bărît la apusul lui Moav lângă Ior-
dan către Ierihon.
2. Și văzând Valac feciorul lui
Sepfor, toate câte a făcut Israil A-
moreului,
3. S'a temut Moav de popor foarte;
că mulți erau, și s'a îngrozit Moav
de fața fiilor lui Israil.
4. Și a zis Moav către bătrânii
lui Madiam: acum adunarea aceasta
va înghiți pre toți cei din prejurul
nostru, cum înghite vițelul iarba cea
verde din câmp; și Valac feciorul
lui Sepfor erà împărat lui Moav pe
vremea aceea.
5. Și a trimis soli la Valaam fe-
ciorul lui Veor în Fatura, care este
la râul pământului fiilor poporului
său, să-l cheme pre el zicând: iată
popor a ieșit din Eghipet, și iată a
acoperit fața pământului, și acesta
stă împrotiva mea.
6. Și acum vino de blesteamă mie
pre poporul acesta, că mai tare de-
cât mine este, doar voiu puteà să
ucid dintru ei, și să-i scoț pre ei din
pământ; că știu, că pre carii vei bi-
necuvântà, binecuvântați sunt, și pre
carii vei blestemà tu, blestemați sunt.
7. Și au mers bătrânii lui Moav și
bătrânii lui Madiam ducând daruri
în mâinile lor pentru vrăji, și au ve-
nit la Valaam, și i-au spus lui cu-
vintele lui Valac.
8. Iar el a zis către ei: rămâneți aici
preste noapte, și voiu răspunde vouă
cele ce va grăì Domnul către mine.
9. Și au rămas boierii lui Moav la
Valaam, și au venit Dumnezeu la Va-
laam, și i-au zis lui: ce sunt oamenii
aceștia la tine?
10. Și a zis Valaam către Dum-
nezeu: Valac feciorul lui Sepfor îm-
păratul lui Moav i-a trimis pre ei la
mine, zicând:
11. Iată popor a ieșit din Eghi-
pet și a acoperit fața pământului,
și acesta stă împrotiva mea, și a-
cum vino de mi-l blestemă pre el,
doară îl voiu puteà bate pre el, și-l
voiu scoate pre el de pre pământ.
12. Și au zis Domnul către Va-
laam: nu vei merge cu ei, nici vei
blestemà poporul, că este binecu-
vântat.
13. Și sculându-se Valaam dimi-
neața, a zis către boierii lui Valac:
duceți-vă la Domnul vostru, că pre
mine nu mă lasă Dumnezeu să merg
cu voi.
14. Și sculându-se boierii lui Moav
au venit la Valac, zicând: Valaam n'a
vrut să vie cu noi.
15. Și a adaos încă Valac a tri-
mite boieri mai mulți, și mai cinstiți
decât aceștia.
16. Și au venit la Valaam, și i-au zis
lui: acestea zice Valac a lui Sepfor:
rogu-te, nu te lenevì a venì la mine.
17. Că cu cinste te voiu cinstì, și
câte vei zice, voiu face ție, numai
vino de blestemă mie pre poporul
acesta.
18. Și a răspuns Valaam, și a zis
boierilor lui Valac: de-mi va da mie
Valac plină casa de argint și de aur,
nu voiu puteà să calc cuvântul Dom-
nului Dumnezeu, să-l fac pre el mic
sau mare întru cugetul meu.
19. Și acum rămâneți în noaptea
aceasta, ca să cunosc ce va adaoge
Domnul a grăì către mine.
20. Și au venit Dumnezeu la Va-
laam noaptea, și i-au zis lui: de au
venit să te cheme oamenii aceștia,
sculându-te, mergi după ei; însă cu-
vântul care-l voiu grăì către tine,
acela să-l faci.
21. Și sculându-se Valaam dimi-

22. *1.* 26, 3; și 33, 48. *5.* Isus Navì 24, 9. *7.* Is. Navì 13, 22.

17. 24, 11. *18.* 3 Imp. 22, 14.

neața a pus șaoa pre asina sa, și
a purces cu boierii lui Moav.
22. Și s'a mâniat cu iuțime Dumnezeu, căci merge el, și s'a sculat
Ingerul lui Dumnezeu ca să-l mustre pre el pre cale; și el ședeà pre
asina sa, și două slugi ale lui erau cu dânsul.
23. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu stându-i împrotivă în
cale și cu sabia scoasă în mâna sa, s'a abătut asina din cale și mergeà spre câmp; iar el băteà pre asină cu toiagul său, ca s'o îndrepteze la cale.
24. Și a stătut Ingerul lui Dumnezeu între răzoarele viilor, gard dincoace, și gard dincolo.
25. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu, s'a tras către gard, și a strâns piciorul lui Valaam la gard, și Valaam a adaos încă a o mai bate.
26. Și a adaos Ingerul lui Dumnezeu, și mergând a stătut în loc strimt, unde nu se puteà abate la dreapta sau la stânga.
27. Și văzând asina pre Ingerul lui Dumnezeu, s'a culcat supt Valaam, și s'a mâniat Valaam, și băteà pre asină cu toiagul.
28. Și a deschis Dumnezeu gura asinei, și a zis către Valaam: ce ți-am făcut de mai bătut de trei ori cu aceasta.
29. Și a zis Valaam către asină: pentrucă mai necăjit, și de ași fi avut cuțit în mână mea te-ași fi junghiat.
30. Și a zis asina către Valaam: au nu sunt eu asina ta, pre care din tinerețele tale ai încălicat până în ziua de astăzi? Au doară din nebăgare de seamă am făcut ție aceasta? Iar el a zis, nu.
31. Și au descoperit Dumnezeu ochii lui Valaam, și a văzut pre Ingerul Domnului stând împrotivă în cale, și sabia scoasă în mâna lui, și plecându-se s'a închinat cu fața sa.
32. Și a zis lui Ingerul lui Dumnezeu: pentruce ai bătut pre asina ta acum a treia oară? Și iată eu am ieșit să te mustru pre tine, pentrucă nu este calea ta dreaptă înaintea mea.
33. Și văzându-mă asina s'a abătut dela mine acum a treia oară cu aceasta, și de nu s'ar fi abătut, acum pre tine te-ași fi omorît, și pre ea o ași fi păzit.
34. Și a zis Valaam către Ingerul Domnului: greșit-am, că n'am știut cum că tu mi-ai stătut împrotivă înaintea mea în cale, și acum de nu-ți place ție, mă voiu întoarce.
35. Și a zis Ingerul lui Dumnezeu către Valaam, pasă împreună cu oamenii aceștia, numai cuvântul care voiu zice către tine, acesta să păzești ca să-l grăești, și a mers Valaam cu boierii lui Valac.
36. Și auzind Valac cum că vine Valaam, a ieșit întru întâmpinarea lui la cetatea Moav, care este la hotarele Arnonului, care este din partea hotarelor.
37. Și a zis Valac către Valaam: au n'am trimis la tine să te cheme, pentruce n'ai venit la mine? Au doară socotit-ai că nu voiu puteà să te cinstesc?
38. Și a zis Valaam către Valac: iată am venit la tine, au puteà-voiu acum grăì cevà? Cuvântul care va pune Dumnezeu în gura mea, acela îl voiu grăì.
39. Și a mers Valaam cu Valac, și au venit la cetățile curților.
40. Și a junghiat Valac oi și viței, și a trimis lui Valaam și boierilor celor ce erau cu el.
41. Și a fost a doua zi a luat Valac pre Valaam, și l-a suit la stâl-

22. 1 Petru 2, 15. *28.* 2 Petr, 2, 16; Iuda v. 11.

35. 23, 16. *38.* 23, 12, 26.

pul lui Vaal, și i-a arătat lui de acolo o parte oarecare de popor.

CAP. 23.

Valaam binecuvintează pre Israiliți.

Și a zis Valaam lui Valac: zidește mie aici șapte jertfelnice și-mi gătește aici șapte viței și șapte berbeci.

2. Și a făcut Valac după cum i-a zis Valaam, și a adus vițel și berbece pre jertfelnic.

3. Și a zis Valaam către Valac: stăi aproape de jertfa ta, și eu voiu merge, ca doar mi se va arătà Dumnezeu întru întâmpinare, și cuvântul care îl va arătà mie, ți-l voiu spune ție, și a stătut Valac lângă jertfa sa.

4. Iar Valaam a mers să întrebe pre Dumnezeu, și a mers drept, și s'au arătat Dumnezeu lui Valaam, și a zis Valaam către el: cele șapte jertfelnice le-am gătit, și am pus un vițel și un berbece preste fiecare jertfelnic.

5. Și au pus Dumnezeu cuvânt în gura lui Valaam, și au zis: întoarce-te la Valac, și așà grăește.

6. Și s'a întors la el; iar el stà departe de jertfele sale, și toți boierii lui Moav împreună cu el, și a fost Duhul lui Dumnezeu preste el.

7. Și luând pilda sa a zis: din Mesopotamia m'a chemat pre mine Valac împăratul lui Moav, din munți dela răsărit, zicând: vino, blestemă mie pre Iacov, și vino, osândește pre Israil.

8. Cum voiu blestemà pre cel ce nu-l blestemă Domnul? Sau cum voiu osândì pre cel ce nu-l osândește Dumnezeu?

9. Că din vârful munților vedeà-l-voiu pre el, și din dealuri cunoàște-l-voiu pre el; iată poporul care singur va lăcuì, și între alte neamuri nu se va numărà.

10. Cine a numărat sămânța lui Iacov? Și cine va numărà noroadele lui Israil? Să moară sufletul meu întru sufletele drepților, și să se facă sămânța mea ca sămânța lor.

11. Și a zis Valac către Valaam: ce mi-ai făcut? Să blestemi pre vrăjmașii mei te-am chemat, și iată i-ai binecuvântat cu binecuvântare.

12. Și a zis Valaam către Valac: au nu câte va da Dumnezeu în gura mea, acestea voiu păzì a grăì?

13. Și a zis către el Valac: mai vino încă cu mine într'alt loc, de unde nu-l vei vedeà pre el de acolo, ci numai o parte dintr'însul vei vedeà; iar pre toți nu-i vei vedeà, și de acolo blesteamă pre dânsul.

14. Și l-a luat pre el într'un pisc de țarină pre vârful celui cioplit, și a zidit acolo șapte jertfelnice, și a pus vițel și berbece pe jertfelnic.

15. Și a zis Valaam către Valac: stăi lângă jertfa ta, iar eu mă voiu duce să întreb pre Dumnezeu.

16. Și au întâmpinat Dumnezeu pre Valaam, și au pus cuvânt în gura lui, și au zis: întoarce-te la Valac, și acestea să grăești.

17. Și s'a întors la el, iar el stà aproape de jertfa sa, și toți boierii lui Moav cu el, și i-a zis Valac lui: ce au grăit Domnul?

18. Și luând pilda sa a zis: scoală-te Valac, și ascultă, ia în urechi mărturie feciorul lui Sepfor.

19. Dumnezeu nu este ca omul să se schimbe, nici ca fiul omului să se îngrozească, el a zis: au nu va face? Grăì-va; și au nu va îndeplinì?

20. Iată am primit ca să binecuvintez, voiu binecuvântà și nu mă voiu oprì.

23. *9.* A 2 Lege 33, 28.

12. 22, 38. *16.* 22, 35. *19.* 1 Imp. 15, 29; Iacov 1, 17.

21. Nu va fi osteneală întru Iacov, nici se va ivì necaz întru Israil; Domnul Dumnezeul lui cu el este, cele mărite ale boierilor întru dânsul.

22. Dumnezeu cel ce l-au scos pre el din Eghipet ca mărirea inorogului.

23. Că nu este descântec în Iacov, nici vraje în Israil, la vreme se va grăì lui Iacov, și lui Israil ce-i va face Dumnezeu?

24. Iată poporul ca un puiu de leu se va sculà, și ca un leu se va semețì, nu va dormì până ce va mâncà vânat, și va beà sângele celor răniți.

25. Și a zis Valac către Valaam: nici cu blestem să nu-l blestemi mie pre el, nici binecuvântând să nu-l binecuvintezi pre el.

26. Și răspunzând Valaam a zis lui Valac, au n'am grăit ție, zicând: că cuvântul care-mi va zice Dumnezeu, acela voiu face?

27. Și a zis Valac către Valaam: vino să te duc într'alt loc, și de va plăceà lui Dumnezeu, blestează-l pre el de acolo.

28. Și a luat Valac pre Valaam, în vârful lui Fogor, care se întinde spre pustie.

29. Și a zis Valaam către Valac: zidește mie aici șapte jertfelnice, și-mi gătește șapte vițel și șapte berbeci.

30. Și a făcut Valac precum i-a zis Valaam, și a pus vițel și berbece pre jertfelnic.

CAP. 24.

Proorocia lui Valaam.

Și văzând Valaam că bine este înaintea Domnului a binecuvântà pre Israil, n'a mers după obiceiul său întru întâmpinarea vrăjilor, ci ș'a întors fața sa spre pustie.

2. Și ridicând Valaam ochii săi, văzut-a pre Israil tăbărît după neamuri, și a fost preste el Duhul lui Dumnezeu, și a început a grăì în pildă, zicând:

3. Zice Valaam fiul lui Veor, zice omul cel adevărat, care vede.

4. Zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, cel ce cu ochii săi deschiși a văzut în somn vederea lui Dumnezeu.

5. Cât sunt de bune casele tale Iacove, și corturile tale Israile.

6. Ca niște văi umbroase, și ca niște grădini lângă rîuri, și ca niște corturi care le-au înfipt Domnul, și ca niște chedri lângă ape.

7. Ieșì-va un om din sămânța lui; și va stăpânì neamuri multe, și se va înălțà împărăția lui mai mult decât Gog, și va crește împărăția lui.

8. Dumnezeu l-au povățuit pre el din Eghipet, ca a inorogului mărirea lui, mâncà-va neamurile vrăjmașilor săi, și grăsimele lor le va suge, și cu săgețile sale va săgetà pre vrăjmași.

9. Culcându-se s'a odihnit ca un leu și ca un puiu de leu, cine-l va sculà pre el? Cei ce te binecuvintează pre tine sunt binecuvântați, și cei ce te blestează sunt blestemați.

10. Și s'a mâniat Valac pre Valaam, și frângându-și mâinile a zis Valac către Valaam: a blestemà vrăjmașul meu te-am chemat, și iată binecuvântând l-ai binecuvântat a treia oară.

11. Acum dar fugi în locul tău, am zis că te voiu cinstì pre tine, și acum te-au lipsit Domnul de mărire.

12. Și a zis Valaam către Valac: au nu și solilor tăi, pre carii i-ai trimis la mine, am grăit, zicând:

13. De-mi va da Valac casa sa plină de argint și de aur, nu voiu

---

21. Ps. 31, 1, 2; Ierem. 50, 20; Rom. 4, 7. *24.* Fac. 49, 9. *26.* 22, 18, 38.

24. *8.* 23, 22. *9.* Fac. 49, 9; Mih. 5, 8. *11.* 22, 17. *13.* 22, 18.

puteà să calc cuvântul Domnului, să-l fac pre el bun sau rău dela mine, câte-mi va spune mie Dumnezeu, acestea voiu grăì.
14. Şi acum iată alerg la locul meu, vino să-ţi spun ce va face poporul acesta poporului tău la sfârşitul zilelor.
15. Şi urmând pilda a zis: zice Valaam feciorul lui Veor, zice omul cel ce adevărat vede.
16. Auzind cuvintele lui Dumnezeu, şi ştiind ştiinţa celui înalt, şi vederea lui Dumnezeu văzând în somn cu ochii săi deschişi.
17. Arătà-l-voiu lui, ci nu acum, fericescu-l, şi nu se apropie, răsărì-va o stea din Iacov, şi se va sculà un om din Israil, şi va zdrobì pre domnii lui Moav, şi va prădà pre toţi feciorii lui Sit.
18. Şi va fi Edom moştenire, şi va fi moştenirea lui Isav vrăjmaşul lui, şi Israil a făcut putere.
19. Şi se va sculà din Iacov, şi va pierde pre cel ce a scăpat din cetate.
20. Şi văzând pre Amalic, urmă pilda sa, zicând: începutul neamurilor Amalic, şi sămânţa lor va pierì.
21. Şi văzând pre Keneu urmă pilda sa, zicând: tare este lăcaşul tău, şi de vei pune în piatră cuibul tău.
22. Şi de se va face lui Veor cuib de vicleşug, Asirienii te vor robì pre tine.
23. Şi văzând pre Og urmă pilda sa, zicând: vai, vai! Cine va trăì, când va pune acestea Dumnezeu.
24. Şi va ieşì din mâna Kiteilor, şi vor asuprì pre Asur, şi vor necăjì pre Evrei, şi ei toţi odată vor pierì.
25. Şi sculându-se Valaam s'a dus înapoi la locul său, şi Valac încă s'a dus la casa sa.

CAP. 25.

Pedeapsa pentru idololatrie şi desfrânare.

Şi a poposit Israil în Satin, şi s'a spurcat poporul curvind cu fetele lui Moav.
2. Şi i-au chemat pre ei la jertfele idolilor săi, şi au mâncat poporul din jertfele lor, şi s'a închinat idolilor lor.
3. Şi s'a închinat Israil lui Veelfegor, şi s'a mâniat cu iuţime Dumnezeu pre Israil.
4. Şi au zis Domnul către Moisì: ia pre toate căpeteniile poporului, şi arată pre ei pildă Domnului înaintea soarelui, şi se va întoarce iuţimea mâniei Domnului dela Israil.
5. Şi a zis Moisì neamurilor lui Israil: ucideţi fiecare pre casnicul său, care s'a închinat lui Veelfegor.
6. Şi iată un om din fiii lui Israil venind, a apropiat pre fratele său la o madiancă înaintea lui Moisì, şi înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil, iar ei plângeau la uşa cortului mărturiei.
7. Şi văzând Finees feciorul lui Eleazar fiul lui Aaron preotul, s'a sculat din mijlocul adunării, şi luând în mână suliţa,
8. A intrat dinapoia omului israiltean în bordeiu, şi i-a junghiat pre amândoi, şi pre omul israiltean, şi pre femeie prin mitra ei, şi a încetat bătaea dela fiii lui Israil.
9. Şi cei morţi într'această bătae au fost douăzeci şi patru de mii.
10. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:
11. Finees feciorul lui Eleazar fiul

---

19. 2 Imp. 8, 14; Ps. 59, 9.
20. Eşire 17, 8; şi 14.
21. Jud. 1, 16.

25. *1.* Eşire 34, 16. *3.* 31, 16; Osie 9, 10. *4.* Isus Navì 22, 17; A 2 Lege 4, 3. Eşire 32, 27. *7.* Eşire 6, 25; Ps. 105, 30. *9.* 1 Cor. 10, 8.

lui Aaron preotul a potolit mânia mea de către fiii lui Israil, răvnind pentru mine râvnă întru ei, și n'am pierdut pre fiii lui Israil întru râvna mea.

12. Așà am zis: Iată eu am dat lui legătură de pace.

13. Și va fi lui și seminției lui după dânsul legătura preoției veșnică, că a răvnit pentru Dumnezeul său, și s'a rugat pentru fiii lui Israil.

14. Omul israiltean, care s'a junghiat împreună cu madianca se numeà Zamvri, feciorul lui Salo mai marele casii seminției lui Simeon.

15. Iar femeia madiancă cea junghiată Hasvi, fata lui Sur mai marelui neamului Omot al casei seminției cei mai alese a lui Madiam.

16. Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

17. Vorbește fiilor lui Israil, și le spune:

18. Invrăjbiți-vă cu Madiamitenii, și-i omorîți pre ei, că vă vrăjmășesc vouă cu vicleșugurile, cu care v'au viclenit pre voi prin Fogor și prin Hasvi, fata mai marelui lui Madiam, sora lor cea junghiată în ziua junghierii pentru Fogor.

CAP. 26.

Numărarea din nou a poporului.

Și a fost după bătaea aceasta au grăit Domnul către Moisì și către Eleazar preotul, zicând:

2. Numără căpetenia a toată adunarea fiilor lui Israil dela douăzeci de ani și mai sus, după casele semințiilor lor, tot cel ce poate ieșì la războiu întru Israil.

3. Și au grăit Moisì și Eleazar preotul cu dânșii în Aravotul lui Moav la Iordan despre Ierihon, zicând:

4. De douăzeci de ani și mai sus precum i-au poruncit Domnul lui Moisì și fiilor lui Israil, carii au ieșit din Eghipet.

5. Ruvim cel întâiu născut al lui Israil, și fiii lui Ruvim, Enoh, și poporul lui Enoh dela Fallu, poporul lui Fallu.

6. Dela Asron, poporul lui Asron. Dela Harmi, poporul lui Harmi.

7. Acestea sunt noroadele lui Ruvim, și a fost numărul lor patruzeci și trei de mii, șapte sute treizeci.

8. Și fiii lui Fallu, Eliav.

9. Și fiii lui Eliav, Namuil și Datan și Aviron, aceștia sunt cei ce s'au ales din adunare, aceștia sunt carii au stătut împrotiva lui Moisì și a lui Aaron întru adunarea lui Core întru împrotivire Domnului.

10. Și deschizându-și pământul gura sa, i-au înghițit pre ei și pre Core, murind cu ceata lui, când a mâncat focul pre cei două sute cincizeci, și s'a făcut spre semn.

11. Iar fiii lui Core n'au murit.

12. Și fiii lui Simeon: poporul fiilor lui Simeon: dela Namuil, poporul lui Namuil, dela Iamin, poporul lui Iamin, dela Iahin, poporul lui Iahin.

13. Dela Zara, poporul lui Zara, dela Saul, poporul lui Saul.

14. Acestea sunt popoarele lui Simeon, în număr de douăzeci și două de mii două sute.

15. Fiii lui Gad după popoarele lor: dela Safon, poporul lui Safon, dela Anghi, poporul lui Anghi, dela Suni, poporul lui Suni.

16. Dela Azeni poporul lui Azeni, dela Addi, poporul lui Addi.

17. Dela Aroadi, poporul lui Aroadi, dela Ariil, poporul lui Ariil.

18. Acestea sunt popoarele fiilor

12. Ps. 105, 31. *13.* 1 Paralip. 6, 4. *15.* 31, 8. *18.* Apoc. 18, 6.
26. *2.* 1, 3; Eșire 30, 12. *3.* 22, 1.

4. 1, 1, 2, 3. *5.* Fac. 46, 9; Eșire 6, 14; 1 Paralip. 5, 1. *9.* 16, 1, 2. *10.* 16, 2, 32. *12.* Eșire 6, 15. *15.* Fac. 46, 16.

lui Gad în număr de patruzeci și patru de mii și cinci sute.

19. Iar fiii lui Iuda: Ir și Avnan și Silon și Fares și Zara, și a murit Ir și Avnan în pământul Hanaan.

20. Și au fost fiii lui Iuda după noroadele lor: dela Silon, poporul lui Silon, dela Fares, poporul lui Fares, dela Zara poporul lui Zara.

21. Și au fost fiii lui Fares, dela Asron, poporul lui Asron, dela Iamuri, poporul lui Iamun;

22. Acestea sunt noroadele lui Iuda în număr de șaptezeci și șase de mii cinci sute.

23. Și fiii lui Isahar după popoarele lor: dela Tola, poporul lui Tola, dela Fua, poporul lui Fua.

24. Dela Iasuv, poporul lui Iasuv, dela Samram, poporul lui Samram;

25. Acestea sunt popoarele lui Isahar, în număr de șaizeci și patru de mii patru sute.

26. Fiii lui Zavulon după popoarele lor: dela Sared, poporul lui Sared, dela Allon, poporul lui Allon, dela Alil, poporul lui Alil;

27. Acestea sunt popoarele lui Zabulon în număr de șaizeci de mil cinci sute.

28. Fiii lui Iosif după popoarele lor: Manasì și Efraim.

29. Fiii lui Manasì: dela Mahir, poporul lui Mahir și Mahir a născut pre Galaad; dela Galaad, poporul lui Galaad.

30. Și aceștia sunt fiii lui Galaad: dela Ahiezer, poporul lui Ahiezer, dela Heleg, poporul lui Heleg.

31. Dela Esriil, poporul lui Esriil, dela Sihem, poporul lui Sihem.

32. Dela Simaer, poporul lui Simaer, și dela Ofer, poporul lui Ofer.

33. Și dela Salpad feciorul lui Ofer nu s'a născut lui feciori fără numai fete, și acestea sunt numele fetelor lui Salpad: Mala și Nua și Egla și Melha și Tersa.

34. Acestea sunt popoarele lui Manasì în număr de cincizeci și două de mii șapte sute.

35. Și aceștia sunt fiii lui Efreim: dela Sutala, poporul lui Sutala, de la Tanah, poporul lui Tanah;

36. Aceștia sunt feciorii lui Sutala: dela Eden, poporul lui Eden. Acestea sunt popoarele lui Efreim în număr de treizeci și două de mii cinci sute.

37. Acestea sunt popoarele fiilor lui Iosif, după popoarele lor.

38. Fiii lui Veniamin după popoarele lor: dela Vale, poporul lui Vale, dela Asivir, poporul lui Asivir, dela Iahiran, poporul lui Iahiran.

39. Dela Sofan, poporul lui Sofan.

40. Și au fost feciorii lui Vale: Adar și Noeman, dela Adar poporul lui Adar, dela Noeman, poporul lui Noeman.

41. Aceștia sunt fiii lui Veniamin după popoarele lor în număr de patruzeci și cinci de mii cinci sute.

42. Și fiii lui Dan după popoarele lor: dela Same, poporul lui Same. Acestea sunt popoarele lui Dan după popoarele lor.

43. Toate popoarele lui Same în număr de șaizeci și patru de mii patru sute.

44. Fiii lui Asir după popoarele lor: dela Iamin, poporul lui Iamin, dela Iesu, poporul lui Iesu, dela Varia, poporul lui Varia.

45. Dela Hover, poporul lui Hover, dela Melhiil, poporul lui Melhiil.

46. Și numele fetei lui Asir, Sara.

47. Acestea sunt popoarele lui Asir, în număr de patruzeci și trei de mii și patru sute.

48. Fiii lui Neftalì după popoarele lor: dela Asiil, poporul lui Asiil, de la Gavni, poporul lui Gavni.

---

19. Fac. 38, 7—10; și 46, 2. *21.* Fac. 46, 12. *26.* Fac. 46, 14. *29.* Is. Navì 17, 1. *33.* 27, 1.

49. Dela Ieser, poporul lui Ieser, dela Selim, poporul lui Selim.

50. Acestea sunt popoarele lui Neftalì în număr de patruzeci şi cinci de mii patru sute.

51. Acesta este numărul fiilor lui Israil: şase sute una mii, şapte sute treizeci.

52. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

53. Acestora se va împărţì pământul să-l moştenească după numărul numelor lor.

54. Celor mai mulţi, mai multă moşie le vei da, şi celor mai puţini, mai puţină moşie le vei da; fiecăruia după cum s'a socotit li se va da lor moşie.

55. Cu sorţi se va împărţì pământul, anume după neamurile seminţiilor lor vor luà moşie.

56. După sorţi vei împărţì lor moşiea, între mulţi şi între puţini.

57. Şi fiii lui Levì după popoarele lor: dela Gherson, poporul lui Gherson, dela Cat, poporul lui Cat, dela Merari, poporul lui Merari.

58. Acestea sunt popoarele fiilor lui Levì: poporul lui Loveni, poporul lui Hevron, poporul lui Core şi poporul lui Musi.

59. Şi Cat a născut pre Amram, iar femeia lui Amram se numeà Iohaved fata lui Levì, care a născut pre aceştia lui Levì în Eghipet, şi a născut lui Amram pre Aaron şi pre Moisì şi pre Mariam sora lor.

60. Şi s'a născut lui Aaron: Nadav şi Aviud şi Eleazar şi Itamar.

61. Şi au murit Nadav şi Aviud, când au adus ei foc străin înaintea Domnului în pustia Sinai.

62. Şi au fost numărul lor douăzeci şi trei de mii, toată partea bărbătească dela o lună şi mai sus, că nu s'au numărat între fiii lui Israil, pentrucă nu s'au dat lor moşie între fiii lui Israil.

63. Şi aceasta este socoteala lui Moisì şi a lui Eleazar preotul, carii au numărat pre fiii lui Israil în Aravotul lui Moav la Iordan despre Ierihon.

64. Şi într'aceştia n'a fost om din cei număraţi de Moisì şi de Aaron, carii au numărat pre fiii lui Israil în pustia Sinai.

65. Că au fost zis lor Domnul: că cu moarte vor murì în pustie, şi n'au rămas din ei nici unul, afară de Halev fiul lui Iefonì şi Isus al lui Navì.

CAP. 27.

Lege pentru moştenire. Isus Navì căpetenie în locul lui Moisì.

Şi mergând fetele lui Salpaad feciorul lui Ofer, feciorul lui Galaad, feciorul lui Mahir din poporul lui Manasì, din fiii lui Iosif, şi acestea sunt numele lor: Maala şi Nua şi Egla şi Melha şi Tersa.

2. Şi stând înaintea lui Moisì, şi înaintea lui Eleazar preotul, şi înaintea boierilor, şi înaintea a toată adunarea la uşa cortului mărturiei, au zis:

3. Tatăl nostru a murit în pustie, şi el n'a fost întru adunarea, care a stătut împrotivă înaintea Domnului, întru adunarea lui Core, care pentru păcatul său a murit, şi feciori nu s'au născut lui.

4. Drept aceea ca să nu se stingă numele tatălui nostru din poporul său, căci n'are el fecior, daţi-ne nouă moşie între fraţii tatălui nostru.

5. Şi a adus Moisì judecata lor înaintea Domnului.

6. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

7. Drept au grăit fetele lui Sal-

---

51. 1, 46. *54.* 33, 54. *55.* 33, 54; 36, 2; Is. Navì 11, 23. *57.* Eşire 6, 17–19. *59.* Eşire 2, 1, 2. *61.* Leviţi, 10, 1, 2; 1 Paral. 24, 2. *62.* 1, 49.

64. 1, 2; 3, 46. *65.* 14, 28; 29, 35; 1 Cor. 10, 5, 6.
27. *1.* 26, 33; 36, 11. *2.* Isus Navì 17, 30. *3.* 14, 35; şi 26, 64. *7.* 36, 1, 2.

paad, să le dai lor să aibă moşie între fraţii tatălui său, şi să le dai lor toată moşiea tatălui.

8. Şi să grăeşti fiilor lui Israil, zicând: de va murì vre un om, şi nu va aveà feciori, veţi da moşiea lui fetei lui.

9. Iar de nu va aveà nici fată, veţi da moşiea fratelui lui.

10. Iar de nu va aveà nici fraţi, veţi da moşiea fratelui tatălui său.

11. Iar de nu va aveà fraţi tatăl lui, veţi da moşiea rudeniei cei mai de aproape din neamul lui, să moştenească cele ce sunt ale lui. Şi va fi aceasta fiilor lui Israil dreptate de judecată, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

12. Şi au zis Domnul către Moisì: sue-te în muntele cel dincolo de Iordan, acesta este muntele Navan, şi vezi pământul lui Hanaan, care-l dau eu fiilor lui Israil moştenire.

13. Şi-l vei vedeà pre el, şi te vei adaoge la poporul tău şi tu, după cum s'a adaos Aaron fratele tău în muntele Or.

14. Pentrucă aţi călcat cuvântul meu în pustia Sinai, când se împrotiveà adunarea, ca să mă sfinţească, nu m'aţi sfinţit la apă înaintea lor, aceasta este apa pricei la Cadis în pustia Sinai.

15. Şi a zis Moisì către Domnul:

16. Să socotească Domnul Dumnezeul duhurilor şi a tot trupul, om preste adunarea ta aceasta.

17. Care va ieşì înaintea feţii lor şi va intrà, şi care îi va scoate şi-i va băgà pre ei, şi să nu fie adunarea Domnului ca nişte oi fără de păstor.

18. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând: ia la tine pre Isus fiul lui Navì om, care are duh întru sine, şi vei pune mâinile tale preste el.

19. Şi-l vei pune pre el înaintea lui Eleazar preotul, şi vei da lui poveţe înaintea a toată adunarea, şi porunceşte pentru el înaintea lor.

20. Şi vei da mărirea ta preste el, ca să-l asculte pre el fiii lui Israil.

21. Şi înaintea lui Eleazar preotul va stà, şi-l vor întrebà pre el de judecata arătărilor înaintea Domnului, prin rostul lui va ieşì, şi prin rostul lui va intrà el, şi fiii lui Israil cu toţi odată şi toată adunarea.

22. Şi a făcut Moisì după cum i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu, şi luând pre Isus, l-a pus înaintea lui Eleazar preotul şi înaintea a toată adunarea.

23. Şi a pus mâinile sale preste el, şi l-a aşezat pre el după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

CAP. 28.

Lege din nou pentru oarecare jertfe.

Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Porunceşte fiilor lui Israil, şi grăeşte către ei, zicând: darurile mele, dările mele, jertfele mele cele de miros cu bună mireazmă să păziţi a le aduce mie la sărbătorile mele.

3. Şi să zici către ei: acestea sunt jertfele mele, care să le aduceţi Domnului, miei de câte un an curaţi doi într'o zi, pentru ca să nu înceteze arderea de tot.

4. Un miel veţi jertfì dimineaţa, şi al doilea miel veţi jertfì seara.

5. Şi vei aduce a zecea parte a unui ifi făină curată pentru jertfă stropită cu untdelemn în a patra parte a unui in.

6. Ardere de tot neîncetată, care s'a făcut în muntele Sinai întru miros de bună mireazmă Domnului.

12. A 2 Lege 32, 49. *13.* 31, 2. *14.* 20, 12; A 2 Lege 32, 51. *16.* 16, 22; Evr. 12, 9. *17.* 3 Imp. 22, 17. *18.* A 2 Lege 3, 21; 31, 3.

21. Eşire 28, 30; Lev. 8, 8.
28. *2.* Lev. 3, 11. *3.* Eşire 29, 38. *5.* 15, 4; Lev. 2, 1; Eşire 29, 40.

7. Şi turnarea ei a patra parte a unui in la un miel întru cel sfânt vei turnà turnare de vin Domnului.
8. Şi al doilea miel îl vei aduce de către seară cu jertfa lui, şi cu turnarea lui îl vei aduce întru miros de bună mireazmă Domnului.
9. Şi în ziua sâmbetelor veţi aduce doi miei de câte un an, curaţi, şi două a zecea de făină curată pentru jertfă cu untdelemn stropită, şi turnare.
10. Aceasta este arderea de tot în fiecare sâmbătă, afară de arderea de tot cea de pururea, şi turnarea ei.
11. Şi la lună nouă veţi aduce ardere de tot Domnului doi viţei de cireadă, şi un berbece, şi şapte miei curaţi de câte un an.
12. Trei a zecea de făină curată stropită cu untdelemn la un viţel, şi două a zecea de făină curată stropită cu untdelemn, la un berbece.
13. O zecime de făină curată stropită cu untdelemn, la un miel, jertfă miros de bună mireazmă aducere Domnului.
14. Turnarea lor jumătate de in de vin va fi la un viţel, şi a treia a unui in va fi la un berbece, şi a patra a unui in va fi la un miel: aceasta ardere de tot în fiecare lună la lunele anului.
15. Şi un ţap din capre pentru păcat Domnului, afară de arderea de tot cea deapururea se va face, şi turnarea lui.
16. Şi în luna dintâiu în patrusprezece zile ale lunei, Paştele Domnului.
17. Şi în ziua a cincisprezecea a lunii aceştia sărbătoare, şapte zile azime veţi mâncà.
18. Şi ziua cea dintâiu chemare sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceţi.
19. Şi veţi aduce ardere de tot jertfă Domnului doi viţei de cireadă, un berbece, şapte miei de câte un an curaţi vor fi vouă.
20. Şi jertfa lor de făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zecea la un viţel, şi două a zecea la un berbece veţi aduce.
21. Câte o zecime de fiecare miel; la cei şapte miei.
22. Şi un ţap din capre jertfă pentru păcat, spre împăcarea voastră.
23. Afară de arderea de tot deapururea cea de dimineaţă, care este arderea de tot neîncetată, veţi face acestea.
24. După acestea veţi aduce în fiecare zi în cele şapte zile, dar jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului, afară de arderea de tot cea de pururea vei face turnarea ei.
25. Şi ziua a şaptea numită sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceţi întru aceea.
26. Şi în ziua cea de pârgă, când veţi aduce jertfă nouă Domnului a săptămânilor, chemare sfântă va fi vouă; nici un lucru de slujbă să nu faceţi.
27. Şi veţi aduce arderi de tot întru miros de bună mireazmă Domnului, doi viţei din cireadă, un berbece, şapte miei de câte un an curaţi.
28. Jertfa lor făină curată amestecată cu untdelemn: trei a zecea la un viţel, şi două a zecea la un berbece.
29. Câte o zecime de fiecare miel, din cei şapte miei.
30. Şi un ţap din capre pentru păcat, ca să se roage spre împăcarea voastră.
31. Afară de arderea de tot cea deapururea, şi jertfa lor veţi face mie, curaţi vor fi vouă, şi turnările lor.

7. 15, 5. *9.* Mat. 12, 5. *11.* 10, 10.
14. 15, 5. *16.* Eşire 12, 15; 23, 15; 34, 18; Lev. 23, 5. *17.* Eşire 12, 18; A 2 Lege 16, 8.
18. Lev. 23, 7.

26. Eşire 23, 16; A 2 Lege 16, 10.

CAP. 29.

Jertfe la ziua 1-a, a 10-a și a 15-a a lunei a 7-a.

Și în luna a șaptea, ziua dintâiu a lunei chemare sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți, zi însemnată va fi vouă.

2. Și veți aduce arderile de tot întru miros de bună mireazmă Domnului, un vițel din vaci, un berbece, și șapte miei de câte un an, curați.

3. Jertfa lor, făină curată amestecată cu untdelemn, trei a zecea la un vițel, și două a zecea la un berbece.

4. Câte o zecime de fiecare miel la cei șapte miei.

5. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, spre împăcarea voastră.

6. Afară de arderile de tot ale lunei nouă, și jertfele lor, și turnările lor, și arderea de tot cea deapururea, și jertfele lor, și turnările lor, după rânduiala lor întru miros de bună mireazmă Domnului.

7. Și a zecea a lunii aceștia chemare sfântă va fi vouă, și să mâhniți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți.

8. Și veți aduce arderi de tot întru miros cu bună mireazmă Domnului, jertfă Domnului un vițel din cireadă, un berbece, șapte miei de câte un an, curați vor fi vouă.

9. Jertfa lor, făină curată amestecată cu untdelemn, trei a zecea la un vițel, și două a zecea la un berbece.

10. Câte o zecime de fiecare miel la cei șapte miei, și un țap din capre pentru păcat, spre împăcarea voastră.

11. Afară de cel pentru păcat al împăcării, și arderea de tot cea deapururea, jertfa ei și turnarea ei după rânduiala ei întru miros de bună mireazmă aducere Domnului.

12. Și ziua a cincisprezecea a lunii aceștia a șaptea, chemare sfântă va fi vouă, nici un lucru de slujbă să nu faceți, și să țineți sărbătoare Domnului șapte zile.

13. Și să aduceți arderi de tot jertfă întru miros de bună mireazmă Domnului, în ziua dintâiu treisprezece viței din vaci, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curați vor fi vouă.

14. Jertfele lor făină curată amestecată cu untdelemn, trei a zecea la un vițel din cei treisprezece viței, și două a zecea la un berbece din cei doi berbeci.

15. O zecime de fiecare miel la cei patrusprezece miei.

16. Și un țap din capre jertfă pentru păcat afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor, și turnările lor.

17. A doua zi doisprezece viței, doi berbeci și patrusprezece miei de câte un an, curați.

18. Cu jertfa lor și turnarea lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

19. Un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

20. A treia zi, unsprezece viței, doi berbeci și patrusprezece miei de câte un an, curați.

21. Jertfa lor și turnarea lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

22. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele și turnările lor.

23. A patra zi, zece viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curați.

24. Jertfele lor, și turnările lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

25. Și un țap din capre jertfă pen-

29. *1.* Lev. 23, 24. 7. Lev. 16, 29; 23, 27. *8.* 28, 19; și Ioan 7, 37.

12. Lev. 23, 34—43.

tru păcat afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

26. A cincea zi, nouă viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curați.

27. Jertfele lor și turnările lor, la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

28. Și un țap din capre jertfă pentru păcat afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

29. A șasea zi, opt viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curați.

30. Jertfele lor și turnările lor, la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

31. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

32. A șaptea zi, șapte viței, doi berbeci, patrusprezece miei de câte un an, curați.

33. Jertfele lor și turnările lor la viței și la berbeci și la miei după numărul lor, după rânduială.

34. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele lor și turnările lor.

35. A opta zi, închierea serbării va fi vouă, nici un lucru spre slujbă să nu faceți într'însa.

36. Și veți aduce arderi de tot întru miros de bună mireazmă jertfă Domnului, un vițel, un berbece și șapte miei de câte un an, curați.

37. Jertfele lor și turnările lor, la vițel și la berbece și la miei, după numărul lor, după rânduiala lor.

38. Și un țap din capre jertfă pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertfele și turnările lor.

39. Acestea veți face Domnului în sărbătorile voastre, afară de jertfele voastre de făgăduință, și afară de cele de bună voea voastră, și de arderile de tot ale voastre, și de jertfele voastre, și de turnările voastre, și de jertfele cele de mântuire ale voastre.

CAP. 30.

Pentru făgăduinți.

Și a grăit Moisì fiilor lui Israil, după toate câte au poruncit Domnul lui Moisì.

2. Și a grăit Moisì către mai marii neamurilor fiilor lui Israil, zicând: acesta este cuvântul, care l-au poruncit Domnul.

3. Omul care va face făgăduință Domnului, sau se va jurà legându-se pe sufletul său, să nu-și calce cuvântul său; toate câte vor ieșì din gura lui, să le facă.

4. Iar de va face o femeie făgăduință Domnului, legându-se din tinerețe încă fiind în casa tatălui său,

5. Și va auzì tatăl ei făgăduințele ei, și legătura ce a pus asupra sufletului său, și va tăceà tatăl ei, vor stà toate făgăduințele ei și ori cu ce și-a legat sufletul său, va rămâneà.

6. Iar dacă tatăl ei nu ar vroì, ori în ce zi va aflà toate făgăduințele ei și legăturile, care le-a pus asupra sufletului său, nu vor stà, și Domnul o va iertà pre ea, că n'a vrut tatăl ei.

7. Iar de va fi măritată și și-a luat asupră-și o făgăduință, sau a rostit gura ei cevà cu care și-a legat sufletul său;

8. De va auzì bărbatul ei, și va tăceà când a auzit, atunci vor stà toate făgăduințele ei, și ori cu ce și-a legat sufletul său, va rămâneà.

9. Iar dacă bărbatul ei nu va vreà, îndată ce a aflat toate făgăduințele

35. Lev. 23, 36; Ioan 7, 37.

30. 3. A 2 Lege 23, 22.

și legăturile ei câte a pus asupra sufletului său, nu vor rămânea, că bărbatul ei n'a vrut, și Domnul o va iertà pre ea.

10. Iar făgăduința văduvei, și a cei lăsate de bărbat, câte se va făgădui asupra sufletului său, vor rămânea ei.

11. Iar de va face în casa bărbatului său făgăduința sa, sau legătura sa cea cu jurământ asupra sufletului său,

12. Și va auzi bărbatul ei, și nimic nu va zice ei, nici se va împrotivi, vor sià toate făgăduințele ei, și toate legăturile ei câte a pus asupra sufletului său, vor rămânea asupra ei.

13. Iar dacă bărbatul ei nu va vrea îndată ce va auzi, toate câte vor ieși din buzele ei, orice făgăduințe și orice legături asupra sufletului său, nu vor rămânea ei, că bărbatul ei le-a stricat, și Domnul o va ierta pre ea.

14. Toată făgăduința și tot jurământul de legătură, care mâhnește sufletul, bărbatul ei îl va întări ei, și bărbatul ei îl va luà dela ea.

15. Iar tăcând de va tăceà din zi în zi, va întări toate făgăduințele ei, și hotărîrile cele de preste ea le va întări ei, pentrucă a tăcut în ziua în care a auzit.

16. Iar dacă le va strică bărbatul ei, după ziua în care a auzit, el va purtà păcatul.

17. Acestea sunt poruncile câte au rânduit Domnul lui Moisì, între bărbat și între femeie, și între tată și între fată, până este tânără în casa tatălui său.

CAP. 31.

Israil biruește din nou pe Madiamiți cu mare pradă.

Și au grăit Domnul către Moisì, zicând:

2. Povățuește pre fiii lui Israil la biruință asupra Madiamitenilor, și apoi te vei adaoge la poporul tău.

3. Și a grăit Moisì către popor, zicând: Întrarmați din voi bărbați, și vă războiți înaintea Domnului asupra lui Madiam, ca să dați izbândă Domnului din Madiam.

4. Câte o mie din fiecare seminție, din toate semințiile fiilor lui Israil trimiteți să se războiască.

5. Și s'au numărat din miile lui Israil, câte o mie de fiecare seminție, douăsprezece mii de bărbați întrarmați spre războiu.

6. Și i-au trimis pre ei Moisì, câte o mie din fiecare seminție cu puterea lor, și Finees fiul lui Eleazar feciorul lui Aaron preotul, și vasele cele sfinte și trâmbițele de semnale în mâinile lor.

7. Și a dat războiu asupra lui Madiam, precum au poruncit Domnul lui Moisì, și a ucis toată partea bărbătească.

8. Și pre împărații lui Madiam i-au omorît împreună cu răniții lor, și pre Evin și pre Rocon și pre Sur și pre Ur și pre Rovoc, cinci împărați ai lui Madiam, și pre Valaam feciorul lui Veor l-a omorît cu sabia.

9. Și femeile lui Madiam le-au robit, și averea lor și vitele lor și toate agoniselele lor și puterea lor o au robit.

10. Și toate cetățile lor în care lăcuiau ei și sălașele lor le-au ars cu foc.

11. Și au luat toată prada lor și toate jafurile lor, dela om până la dobitoc.

12. Și au adus la Moisì și la Eleazar preotul și la toți fiii lui Israil, robimea și jafurile și prada în tabără în Aravotul lui Moav, care este lângă Iordan despre Ierihon.

31, 2. 27, 13. 3. 25, 18. 8. Isus Navi 13, 21. 11. A 2 Lege 20, 14.

13. Şi a ieşit Moisì şi Eleazar preotul şi toţi boerii adunării, întru întâmpinarea lor, afară de tabără.

14. Şi s'a mâniat Moisì pre cei mai mari ai oştirii pre cei preste mii şi pre cei preste sute, carii veneau dela bătaea războiului.

15. Şi a zis către ei Moisì: pentruçe aţi prins vii pre femei?

16. Că acestea au făcut pre fiii lui Israil după cuvântul lui Valaam, ca să părăsească şi să calce cuvântul Domnului, pentru Fogor, şi s'a făcut bătae întru adunarea Domnului.

17. Şi acum ucideţi toată partea bărbătească de toată vârsta, şi pre toată femeea, care a cunoscut pat de bărbat, omorîţi-o.

18. Şi pre toate femeile care n'au cunoscut pat de bărbat, vii le ţineţi.

19. Şi voi tăbărîţi afară de tabără şapte zile, tot cel ce a ucis pre cinevà, şi cel ce se atinge de cel rănit, se va curăţì a treia zi şi a şaptea zi, voi şi robimea voastră.

20. Şi toată îmbrăcămintea şi tot vasul de piele şi tot lucrul din piele de capră şi tot vasul de lemn veţi curăţì.

21. Şi a zis Eleazar preotul către bărbaţii oştirii, carii veneau dela războiu: aceasta este îndreptarea legii, care o au poruncit Domnul lui Moisì.

22. Afară de aur şi de argint şi de aramă şi de fier şi de plumb şi de cositor,

23. Tot lucrul, care va trece prin foc, se va lămurì, însă cu apa curăţeniei se va curăţì, şi toate care nu trec prin foc, vor trece prin apă,

24. Şi veţi spălà hainele voastre în ziua a şaptea, ca să fiţi curaţi, şi după aceasta veţi intrà în tabără.

25. Şi au grăit Domnul către Moisì, zicând:

26. Numără capetele prăzilor robimei, dela om până la dobitoc, tu şi Eleazar preotul, şi căpeteniile neamurilor adunării.

27. Şi veţi împărţi prăzile între războinicii cei ce au ieşit la războiu, şi între toată adunarea.

28. Şi veţi osebì Domnului dela oamenii cei războinici, carii ies la războiu, un suflet din cinci sute de oameni, şi din dobitoace şi din boi şi din oi şi din asini.

29. Şi din jumătatea lor veţi luà, şi veţi da lui Eleazar preotul, pârgă Domnului.

30. Şi din jumătatea fiilor lui Israil vei luà din cincizeci unul, din oameni şi din boi şi din oi şi din asini şi din toate dobitoacele, şi le vei da Leviţilor celor ce sunt rânduiţi la slujbele cortului Domnului.

31. Şi au făcut Moisì şi Eleazar preotul după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

32. Şi a fost rămăşiţa, care au trecut a robimei, care au robit bărbaţii cei războinici, din oi: şase sute de mii şaptezeci şi cinci.

33. Şi boi şaptezeci şi două de mii.

34. Şi asini şaizeci şi una de mii.

35. Şi suflete omeneşti ale femeilor, care n'au cunoscut pat bărbătesc, toate sufletele treizeci şi două de mii.

36. Şi a fost jumătatea acestora partea celor ce s'au dus la războiu, din numărul oilor trei sute treizeci şi şapte de mii cinci sute.

37. Şi s'a osebit Domnului, din oi şase sute şaptezeci şi cinci.

38. Şi boi treizeci şi şase de mii, iar osebiţi Domnului, şaptezeci şi doi.

39. Şi asini treizeci de mii cinci sute, iar osebiţi Domnului, şaizeci şi unul.

40. Şi suflete omeneşti şaisprezece mii, iar osebiţi Domnului, treizeci şi două de suflete.

---

15. 1 Imp. 15, 3. *16.* 25, 1, 2; Apoc. 2, 14. *17.* Jud. 21, 11. *19.* 19, 11, 12. *23.* Lev. 6, 28; 11, 33; 15, 12.

41. Şi a dat Moisì partea Domnului darea lui Dumnezeu, lui Eleazar preotul, după cum au poruncit Domnul lui Moisì.

42. Din jumătatea lui Israil, pre carii i-a osebit Moisì din bărbaţii cei războinici.

43. Şi a fost jumătatea adunării din oi, trei sute treizeci şi şapte de mii cinci sute.

44. Şi boi treizeci şi şase de mii.

45. Asini treizeci de mii cinci sute.

46. Şi suflete omeneşti şaisprezece mii.

47. Şi a luat Moisì din jumătatea fiilor lui Israil din cincizeci, una, din oameni şi din dobitoace, şi le-a dat Leviţilor celor rânduiţi la slujbele cortului Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisì.

48. Şi au venit la Moisì toţi cei mai mari în oaste, carii erau preste mii şi preste sute.

49. Şi au zis către Moisì: slugile tale au numărat pe bărbaţii de războiu, carii sunt la noi, şi n'a lipsit dintre ei nici măcar unul.

50. Şi am adus dar Domnului fiecare ce a aflat: vas de aur, gherdan, cercei, inel, brăţare, salbă, ca să te rogi pentru noi Domnului.

51. Şi au luat Moisì şi Eleazar preotul aurul dela ei, toate sculele lucrate.

52. Şi a fost tot aurul, care l-a adus dar Domnului, şaisprezece mii şapte sute cincizeci de sicli, dela cei preste mii, şi dela cei preste sute.

53. Şi bărbaţii cei războinici fiecare pentru sineşi a prădat.

54. Şi au luat Moisì şi Eleazar preotul aurul dela cei preste mii, şi dela cei preste sute, şi l-au băgat în cortul mărturiei, pomenire fiilor lui Israil înaintea Domnului.

41. 18, 8, 19.
53. A 2 Lege 20, 14.

CAP. 32.

Inceputul stăpânirei pământului Hanaan.

Şi multe dobitoace aveau fiii lui Ruvim, şi fiii lui Gad aveau mulţime multă foarte.

2. Şi au văzut pământul lui Iazir şi pământul lui Galaad, şi erà locul, loc de dobitoace, şi mergând fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad, au zis către Moisì şi către Eleazar preotul, şi către mai marii adunării, zicând:

3. Atarot şi Devon şi Iazir şi Namra şi Esevon şi Eleali şi Sevama şi Navav şi Vean.

4. Pământul, care l-au dat Domnul înaintea fiilor lui Israil, este pământ bun de hrană de dobitoace, şi slugile tale au dobitoace.

5. Şi a zis: de am aflat har înaintea ta, să se deà pământul acesta nouă robilor tăi moşie, şi să nu ne treci pre noi Iordanul.

6. Şi a zis Moisì fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruvim: fraţii voştri vor merge la războiu, şi voi să şedeţi aici?

7. Pentruce întoarceţi cugetele fiilor lui Israil, ca să nu treacă în pământul, care-l dă lor Domnul?

8. Aşà au făcut părinţii voştri, când i-am trimis pre ei din Kadis-Varnì, ca să iscodească pământul.

9. Şi s'a suit în valea strugurului, şi a iscodit pământul, şi a întors inima fiilor lui Israil, ca să nu intre în pământul, care l-au dat Domnul lor.

10. Şi s'au mâniat cu iuţime Domnul în ziua aceea, şi s'au jurat, zicând:

11. Nu vor vedeà oamenii aceştia, carii s'au suit din Eghipet cei ce sunt de douăzeci de ani şi mai mari, carii ştiu binele şi răul, pământul care m'am jurat lui Avraam şi lui

32. *8.* 13, 3; A 2 Lege 1, 22. *9.* 13, 32.
11. A 2 Lege 1, 35.

Isaac şi lui Iacov, pentrucă n'au umblat după mine.

12. Afară de Halev feciorul lui Iefonì, care s'a osebit, şi Isus al lui Navì, că aceştia au umblat după Domnul.

13. Şi s'au mânieat Domnul cu iuţime pre Israil, şi i-au învăluit pre ei în pustie patruzeci de ani, până ce s'a stins tot neamul, care făceà rele înaintea Domnului.

14. Iată v'aţi sculat în locul părinţilor voştri sfat de oameni păcătoşi, să mai adaogeţi încă la iuţimea Domnului asupra lui Israil.

15. Că vă veţi întoarce dela el, ca să mai adaogeţi încă a-l lăsà în pustie, şi să faceţi fărădelege la toată adunarea aceasta.

16. Şi au venit la dânsul, şi au zis: stâne de oi vom face aici dobitoacelor noastre, şi cetăţi averilor noastre.

17. Iar noi înarmaţi vom merge înaintea fiilor lui Israil până ce-i vom duce pre ei în locul lor, şi averea noastră va rămâneà în cetăţi zidite pentru lăcuitorii pământului.

18. Nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce se vor împărţì fiii lui Israil fiecare în moşia sa.

19. Şi nu vom moştenì între ei mai mult dincolo de Iordan şi mai încolo, că am luat moşia noastră dincoace de Iordan, despre răsărit.

20. Şi a zis către ei Moisì: de veţi face după cuvântul acesta, de vă veţi înarmà înaintea Domnului la războiu,

21. Şi tot cel înarmat dintre voi va trece Iordanul înaintea Domnului la războiu, până ce va pierì vrăjmaşul dela faţa lui,

22. Şi se va stăpânì pământul înaintea Domnului; după aceea vă veţi întoarce, şi veţi fi nevinovaţi înaintea Domnului şi înaintea lui Israil, şi va fi vouă pământul acesta moşie înaintea Domnului.

23. Iar de nu veţi face aşà, veţi păcătuì înaintea Domnului, şi veţi cunoaşte păcatul vostru, când vă vor apucà pre voi relele.

24. Deci, zidiţi vouă cetăţi pentru averea voastră. şi sălaşe dobitoacelor voastre, şi ceea ce spuneţi cu gura voastră, să faceţi.

25. Şi au zis fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad către Moisì, grăind: slugile tale vor face după cum Domnul nostru porunceşte.

26. Averea noastră şi femeile noastre şi toate dobitoacele noastre, vor fi în cetăţile lui Galaad.

27. Iar slugile tale vor trece toţi înarmaţi şi gătiţi de războiu înaintea Domnului, precum zice Domnul.

28. Şi a poruncit pentru ei Moisì lui Eleazar preotul, lui Isus fiul lui Navì, şi mai marilor seminţiilor neamurilor lui Israil.

29. Şi a zis către ei Moisì: de vor trece fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad cu voi Iordanul, tot, carele poate ieşì la războiu înaintea Domnului, şi veţi stăpânì pământul înaintea voastră, veţi da lor pământul lui Galaad moştenire.

30. Iar de nu vor trece cu voi cei ce se pot înarmà la războiu înaintea Domnului, veţi trece averea lor şi femeile lor şi dobitoacele lor, mai înainte de voi, în pământul Hanaan, şi vor moştenì împreună cu voi în pământul Hanaan.

31. Şi au răspuns feciorii lui Ruvim şi feciorii lui Gad, zicând: cum zice domnul slugilor sale, aşà vom face.

32. Noi vom trece înarmaţi înaintea Domnului în pământul Hanaan,

17. Is. Navì 4, 13. *20.* A 2 Lege 3, 18; Isus Navì 1, 14.

23. 4 Imp. 7, 9. *25.* Isus Navì 4, 12. *28.* Is. Navì 1, 13.

numai de ne veţi da nouă moşie dincoace de Iordan.

33. Şi a dat Moisì fiilor lui Gad şi fiilor lui Ruvim, şi la jumătate din seminţia lui Manasì fiul lui Iosif, împărăţia lui Sion împăratul Amoreilor, şi împărăţia lui Og împăratul Vasanului, pământul şi cetăţile împreună cu hotarele lui, cetăţile pământului de prin prejur.

34. Şi au zidit fiii lui Gad Devonul şi Atarotul şi Aroirul.

35. Şi Sofarul şi Iazirul, şi le-au înălţat.

36. Şi Namramul şi Vetaranul, cetăţi tari şi stâni de oi.

37. Şi fiii lui Ruvim au zidit Esevonul şi Elealinul şi Kariatanul.

38. Şi Nabo şi Veelmeonul ocolite schimbând numele şi Sevamaul, şi a numit după numele sale numele cetăţilor, care le-au zidit.

39. Şi a mers Ur fiul lui Mahir fiul lui Manasì în Galaad, şi l-a luat, şi a pierdut pre Amoreul, cel ce lăcuià într'însul.

40. Şi a dat Moisì Galaadul lui Mahir feciorul lui Manasì, şi a lăcuit acolo.

41. Şi Iahir feciorul lui Manasì a mers, şi a luat sălaşurile lor, şi le-a numit sălaşurile lui Iahir.

42. Şi Navav a mers, şi a luat Kaatul şi satele lui, şi le-a numit Navot după numele său.

CAP. 33.

Călătoriile şi popasurile poporului Israil.

Şi acestea sunt popasurile fiilor lui Israil dupăce au ieşit din pământul Eghipetului împreună cu puterea lor, prin mâna lui Moisì şi a lui Aaron.

2. Şi a scris Moisì purcederile şi popasurile lor, după cuvântul Domnului, şi acestea sunt popasurile călătoriei lor:

3. Au purces din Ramesi în luna dintâiu în a cincisprezecea zi a lunei dintâiu, a doua zi de Paşti au ieşit fiii lui Israil cu mână înaltă înaintea tuturor Eghiptenilor.

4. Şi Eghiptenii îngropau pre toţi cei ce muriseră dintre sine, pre carii i-au omorît Domnul, pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, şi întru dumnezeii lor au făcut Domnul izbândire.

5. Şi purcezând fiii lui Israil din Ramesi, au tăbărît în Sochot.

6. Şi purcezând din Sochot, au tăbărît în Vutan, care este o parte a pustiei.

7. Şi au purces din Vutan, şi au tăbărît la gura Irotului, care este împreajma Velsepfonului, şi au tăbărît împreajma Magdolului.

8. Şi au purces din preajma Irotului, şi au trecut prin mijlocul mării în pustie, şi au mers ei cale de trei zile prin pustie, şi au tăbărît în Merra.

9. Şi au purces din Merra, şi au venit în Elim, şi în Elim douăsprezece izvoare de apă, şi şaptezeci de pomi de finic, şi au tăbărît acolo lângă apă.

10. Şi au purces din Elim, şi au tăbărît lângă marea Roşie.

11. Şi au purces de lângă marea Roşie, şi au tăbărît în pustia Sin.

12. Şi au purces din pustia Sin, şi au tăbărît în Rafaca.

13. Şi au purces din Rafaca, şi au tăbărît în Elus.

14. Şi au purces din Elus, şi au tăbărît în Rafidin, şi acolo n'aveà poporul apă să beà.

---

33. A 2 Lege 3, 12; Isus Navì 13, 8; şi 22, 4. *39.* Fac. 50, 23. *40.* A 2 Lege 3, 12, 16. *41.* 1 Paralip. 2, 22.

33. *3.* Eşire 12, 37; A 2 Lege 16, 6. *4.* Eşire 12, 12; Ps. 135, 10; Isaia 19, 1. *5.* Eşire 12, 37. *6.* Eşire 13, 20. *7.* Eşire 14, 2. *8.* Eşire 15, 22, 23. *9.* Eşire 15, 27. *11.* Eşire 16, 1. *13.* Eşire 17, 1.

voştri în vremea aceea, zicând: ascultaţi între fraţii voştri, şi judecaţi drept între om şi între fratele lui şi între nemernicul lui.

17. Să nu cunoşti faţa la judecată, pre cel mic şi pre cel mare întocmai să-l judeci; să nu te sfieşti de faţa omului, că judecata a lui Dumnezeu este, şi lucrul care va fi vouă greu îl veţi aduce la mine, şi-l voiu auzi eu.

18. Şi am poruncit vouă în vremea aceea toate cuvintele, care să le faceţi.

19. Şi purcezând din Horiv, am mers toată pustia cea mare şi înfricoşată, care o aţi văzut, calea muntelui Amoreului, dupre cum au poruncit nouă Domnul Dumnezeul nostru, şi am venit până la Kadisul Varnì.

20. Şi am zis către voi: venit-aţi până la muntele Amoreului, care-l dă nouă Domnul Dumnezeul nostru.

21. Vedeţi, au dat Domnul Dumnezeul vostru înaintea feţii voastre pământul, suindu-vă, moşteniţi-l în ce chip au zis vouă Domnul Dumnezeul părinţilor voştri, nu vă temeţi, nici vă speriaţi.

22. Şi aţi venit toţi la mine, şi aţi zis: să trimitem oameni înaintea noastră, şi să iscodească pământul, şi să ne aducă nouă răspuns, pre care cale să ne suim într'însul, şi în care cetăţi să intrăm.

23. Şi a plăcut înaintea mea cuvântul, şi am luat dintre voi doisprezece bărbaţi, din fiecare seminţie un bărbat.

24. Şi mergând s'au suit în munte, şi au venit până la valea strugurului, şi l-au privit pre el.

25. Şi luând în mâinile sale din rodul pământului, au adus la noi, şi au zis: bun este pământul, care-l dă nouă Domnul Dumnezeul nostru.

26. Şi n'aţi vrut să vă suiţi, şi aţi călcat cuvântul Domnului Dumnezeului vostru.

27. Şi aţi cârtit în corturile voastre, şi aţi zis: pentrucă ne-au urît pre noi Domnul, pentru aceea ne-au scos din pământul Eghipetului, ca să ne deà în mâinile Amoreilor să ne piarză pre noi.

28. Unde ne suim noi? Fraţii voştri au îngrozit inima voastră zicând: neam mare şi mult şi mai tare de cât noi, şi cetăţi mari şi zidite până la cer, încă şi feciori de uriaşi am văzut acolo.

29. Şi am zis către voi: să nu vă temeţi, nici să vă speriaţi de ei.

30. Domnul Dumnezeul nostru cel ce merge înaintea feţii voastre, el va bate pre ei împreună cu voi dupre toate câte au făcut vouă în pământul Eghipetului.

31. Şi în pustia aceasta, care o aţi văzut pre calea muntelui Amoreului aşà te-au hrănit Domnul Dumnezeul tău, cum ar fi îngrijit un om pre fiul său, în toată calea care aţi umblat, până ce aţi venit la locul acesta.

32. Şi în cuvântul acesta n'aţi crezut Domnului Dumnezeului vostru.

33. Carele merge înaintea voastră în calea aceasta, ca să vă aleagă vouă loc, povăţuindu-vă pre voi noaptea cu foc, ca să vă arate calea pre care să mergeţi, şi ziua cu nor.

34. Şi au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre, şi mâniindu-se s'au jurat zicând:

35. Nu va vedeà cinevà din oamenii aceştia pământul cel bun, care m'am jurat părinţilor lor.

17. Lev. 19, 15; Pild. 24, 23; 2 Paralip. 19, 6, 7. *22*. Num. 13, 3 şi 32, 8. *24*. Num. 13, 23.

26. Num. 14, 1. *27*. Num. 14, 1. *28*. Num. 13, 28. *30*. Eşire 14, 14. *31*. Isaia 46, 4. *33*. Eşire 13, 21 şi 40, 35; Num. 10, 33 şi 14, 14. *35*. Num. 14, 23, 30; Psalm 94, 12; 3, 26, 28 şi 4, 21.

36. Afară de Halev fiul lui Iefoni,
el îl va vedeà, și lui voiu da pă-
mântul, pre care s'a suit, și fiilor
lui, pentru că el întru toate a ascul-
tat pre Domnul.
37. Și pre mine s'a mâniat Dom-
nul pentru voi, zicând: nici tu nu
vei intrà acolo.
38. Isus fiul lui Navì cel ce stă
înaintea ta, acesta va intrà acolo,
pre el îl întăreşte, că el va împărțì
lui Israil pământul cu sorți.
39. Și pruncii voștri de care ați
zis că vor fi de jaf, și tot pruncul
tânăr, care nu știe astăzi răul sau
binele: aceștia vor intrà acolo, și-l
voiu da lor, și-l vor moștenì pre el.
40. Iar voi întorcându-vă, ați tă-
bărît în pustie pre calea cea des-
pre marea Roșie.
41. Și ați răspuns și ați zis: pă-
cătuit-am înaintea Domnului Dum-
nezeului nostru. Noi suindu-ne vom
face războiu după toate câte au po-
runcit nouă Domnul Dumnezeul no-
stru, și luând fiecare armele sale,
și adunându-vă v'ați suit în munte.
42. Și au grăit Domnul către mine:
zì lor, nu vă suiți, nici faceți răz-
boiu, că eu nu sunt cu voi, și să
nu pieriți înaintea vrăjmașilor voștri.
43. Și am grăit vouă, și nu m'ați
ascultat, și ați călcat cuvântul Dom-
nului, și semețindu-vă v'ați suit în
munte.
44. Și ieșind Amoreul cel ce lă-
cuià în muntele acela întru întâm-
pinarea voastră, v'a gonit pre voi,
cum fac albinele, și v'a tăiat pre voi
dela Siir până la Erma.
45. Și șezând ați plâns înaintea
Domnului Dumnezeului nostru, și
n'au auzit Domnul glasul vostru,
nici au căutat spre voi.
46. Și ați șezut în Kadis zile multe,
că multe au fost zilele câte ați șe-
zut acolo.

CAP. 2.

Biruința asupra Amoreilor.

Și întorcându-ne am purces în pu-
stie pre calea cea despre marea
Roșie, precum au grăit Domnul că-
tre mine, și am încunjurat muntele
Siirului în multe zile.
2. Și au zis Domnul către mine:
3. Destul ați încunjurat muntele
acesta, întoarceți-vă dar către miază-
noapte.
4. Și poruncește poporului, zicând:
voi veți trece prin hotarele fraților
voștri, fiii lui Isav, carii lăcuesc în
Siir, și se vor înfricoșà de voi, și
se vor teme foarte.
5. Să nu faceți cu ei războiu, pen-
trucă nu voiu da vouă din pămân-
tul lor nici o urmă de picior, pen-
trucă moștenire am dat fiilor lui Isav
muntele Siir.
6. Cu argint cumpărați-vă bucate
dela ei, și mâncați, și apă cumpă-
rați dela ei cu argint, și beți.
7. Că Domnul Dumnezeul nostru
te-au binecuvântat pre tine întru toate
lucrurile mâinilor tale. Cunoaște cum
ai trecut pustiea cea mare și înfri-
coșată: iată patruzeci de ani Dom-
nul Dumnezeul tău au fost cu tine și
de nimica n'ai avut lipsă.
8. Și am trecut dela frații noștri
fiii lui Isav, carii lăcuiau în Siir lângă
calea Aravei, dela Elon și dela Ghe-
sion Gaver, și întorcându-ne am tre-
cut calea pustiei lui Moav.
9. Și au zis Domnul către mine:
nu vă învrăjbiți cu Moavitenii, și să
nu faceți războiu cu ei, pentrucă nu
voiu da vouă din pământul lor mo-
șie, că fiilor lui Lot am dat Aroirul
să-l moștenească.

---

37. Num. 20, 12. *39.* Num. 14, 31, 33. *41.* Num. 14, 40. *42.* Num. 14, 42. *44.* Ps. 117, 12.

2. *4.* Num. 20, 14. *5.* Fac. 36, 8; Is. Nav. 24, 4. *6.* Num. 20, 19.

10. Omînii mai înainte au şezut
pre dânsul, neam mare şi mult şi
tari, ca şi Enachimii.
11. Rafainii se vor socotì şi ei ca
şi Enachimii; iar Moavitenii i-au nu-
mit pre ei omîni.
12. Şi în Siir mai înainte şedeà
Horeul; şi fiii lui Isav i-au pierdut
pre ei, şi i-au sfărâmat dela faţa sa,
şi au lăcuit ei în locul lor, cum a
făcut Israil cu pământul moştenirii
sale, care l-au dat lor Domnul.
13. Acum dar sculaţi-vă, şi pur-
cedeţi, şi treceţi valea Zaret.
14. Şi zilele în care am mers de
la Kadisul Varni până am trecut va-
lea Zaret sunt treizeci şi opt de ani,
până ce a murit din tabără tot nea-
mul bărbaţilor celor războinici, pre-
cum s'au jurat lor Domnul Dumnezeu.
15. Şi mâna Domnului au fost pre-
ste ei, ca să topească pre ei din
tabără, până ce au pierit.
16. Şi a fost dupăce au căzut toţi
bărbaţii cei războinici, şi au murit
dintre popor.
17. Şi au grăit Domnul către mine,
zicând:
18. Tu vei trece astăzi hotarele
lui Moav, Aroirul.
19. Şi vă veţi apropiè aproape
de fiii lui Aman, să nu vă învrăjbiţi
cu ei, şi să nu bateţi războiu cu ei,
pentrucă din pământul lui Aman nu
voiu da ţie moşie, că fiilor lui Lot
l-am dat moşie.
20. Pământul Rafainilor s'a soco-
tit şi acesta, pentrucă Rafainii au
lăcuit mai înainte pre el, şi Amani-
tenii îi chiamă pre ei Zohomini,
21. Neam mare şi mult şi mai
tare decât voi, ca şi Enachimii, şi i-au
pierdut pre ei Domnul dinaintea feţii
lor, şi au moştenit şi au lăcuit în
locul lor până în ziua aceasta.
22. Precum au făcut fiilor lui Isav
cei ce lăcuesc în Siir, carii au pier-
dut pre Horei dela faţa sa, şi i-au
moştenit pre ei, şi au lăcuit în lo-
cul lor până în ziua aceasta.
23. Şi Eveii cei ce lăcuiau în Asi-
rot până la Gaza, şi pre Kapadochii,
carii au ieşit din Kapadochiea i-au
sfărâmat, şi s'au aşezat în locul lor.
24. Acum dar sculaţi-vă, şi vă du-
ceţi şi treceţi valea Arnonului. Iată
am dat în mâinile tale pre Sion A-
moreul împăratul Esevonului, şi pă-
mântul lui. Incepe al moştenì, fă cu
el războiu în ziua aceasta.
25. Incepe a da cutremurul tău
şi frica ta preste toate neamurile
cele de supt cer, cari auzind de nu-
mele tău se vor turburà, şi se vor teme
de faţa voastră.
26. Şi am trimis soli din pustiea
Kedamot la Sion împăratul Esevo-
nului cu cuvinte de pace, zicând:
27. Trece-voiu prin pământul tău,
pre cale voiu merge, nu mă voiu
abate la dreapta au la stânga.
28. Bucate pre bani îmi vei da,
şi voiu mâncà, şi apă pre bani îmi
vei da, şi voiu beà; numai cât voiu
trece cu picioarele mele.
29. Precum mi-au făcut mie fiii
lui Isav, cei ce lăcuesc în Siir şi
Moavitenii cei ce lăcuesc în Aroir,
până ce voiu trece Iordanul în pă-
mântul, care-l dă nouă Domnul Dum-
nezeul nostru.
30. Şi n'a vrut Sion împăratul E-
sevonului să trecem noi prin hota-
rul lui, pentrucă Domnul Dumne-
zeul nostru au învârtoşat duhul lui
şi au întărit inima lui, ca să se deà
în mâinile tale, ca în ziua aceasta.
31. Şi au zis Domnul către mine:
iată am început a da înaintea feţii
tale pre Sion Amoreul împăratul E-
sevonului şi pământul lui, şi începe
a moştenì pământul lui.

12. Fac. 36, 20. *15.* Eşire 9, 3. *19.* Fac. 19, 38.

24. Num. 21, 21. *26.* Num. 21, 21. *30.* Num. 21, 23; Is. Nav. 11, 20. *31.* Amos 2, 9.

32. Şi a ieşit Sion împăratul Esevonului întru întâmpinarea noastră, el şi tot poporul lui la războiu în Iassă.
33. Şi l-au dat pre el Domnul Dumnezeul nostru înaintea feţii noastre, în mâinile noastre, şi l-am bătut pre el şi pre fiii lui şi pre tot poporul lui.
34. Şi am luat toate cetăţile lui în vremea aceea, şi am surpat toată cetatea, apoi şi din muerile lor şi din fiii lor pre nimenea n'am lăsat viu.
35. Ci numai dobitoacele am prădat, şi dobânzile cetăţilor care le-am luat.
36. Dela Aroir, care este în marginea râului Arnonului, şi cetatea care este în vale, până la muntele Galaad. N'a fost cetate, care să fi scăpat de noi. Toate le-au dat Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre.
37. Numai la pământul fiilor lui Aman nu ne-am apropiat, la toate cele din valea lui Iavoc, şi la cetăţile cele din munte, după cum au poruncit nouă Domnul Dumnezeul nostru.

CAP. 3.

Biruinţa asupra lui Og, împăratul Vasanului.

Şi întorcându-ne, ne-am suit pre calea cea dela Vasan, şi Og împăratul Vasanului a ieşit înaintea noastră, el şi tot poporul lui la războiu în Edraim.
2. Şi au zis Domnul către mine: nu te teme de el, că în mâinile tale l-am dat pre el şi pre tot poporul lui, şi tot pământul lui, şi să faci cu el, cum ai făcut cu Sion împăratul Amoreilor care lăcuià în Esevon.
3. Şi au dat Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre şi pre Og împăratul Vasanului şi pre tot norodul lui, şi l-am tăiat, cât nu i-a rămas lui sămânţă.
4. Şi am luat toate cetăţile lui în vremea aceea, n'a fost cetate care să nu o fi luat dela ei, şasezeci de cetăţi şi toate cele de prin prejurul Argovului ale împăratului Og dela Vasan.
5. Toate cetăţi întărite, ziduri înnalte, porţi şi zăvoare, afară de cetăţile Ferezeilor cele multe foarte:
6. I-am surpat pre ei, precum am făcut lui Sion împăratul Esevonului, şi am pierdut toată cetatea, apoi şi pre muieri şi pre copii.
7. Şi toate dobitoacele lor şi dobânzile cetăţilor le-am prădat.
8. Şi am luat în vremea aceea pământul din mâinile celor doi împăraţi ai Amoreilor, carii erau dincoace de Iordan, dela valea Arnonului, până la muntele Ermonului.
9. Finichenii numesc Arnonul, Sanior; iar Amoreul l-a numit Sanir.
10. Toate cetăţile cele din câmpie, şi tot Galaadul şi tot Vasanul până la Elha şi Edraim, cetăţile împărăţiei lui Og în Vasan.
11. Că numai Og împăratul Vasanului a rămas dela Rafain. Iată patul lui pat de fier, şi iată acesta este în cetatea fiilor lui Aman, de nouă coţi lungimea lui şi de patru coţi lăţimea lui, cu cot bărbătesc.
12. Şi pământul acela l-am moştenit în vremea aceea, dela Aroir, care este lângă ţărmurile râului Arnonului, şi jumătate din muntele Galaad şi cetăţile lui le-am dat lui Ruvim şi lui Gad.
13. Şi ce a mai rămas din pământul lui Galaad şi tot Vasanul împărăţiei lui Og, l-am dat la jumătate din seminţia lui Manasi; şi toată

32. 29, 7. *33.* Num. 21, 24. *34.* Num. 21, 25. *36.* Is. Nav. 12, 2.
3. *1.* 1, 4; Num. 21, 33. *2.* 7, 18; Num. 21, 35. *3.* Num. 21, 24.

4. 3 Imp. 4, 13.
12. Num. 32, 29, 33; şi 40.

laturea Argovului și tot Vasanul acela, pământul Rafainilor.
14. Și Iair feciorul lui Manasì a luat toată laturea Argovului, până la hotarele Gargasii și ale Mahatii, și le-a numit cu numele său, pre Vasan l-a numit Tavot Iair până în ziua aceasta.
15. Și lui Mahir am dat Galaadul.
16. Și lui Ruvim și lui Gad am dat dela Galaad până la rîul Arnonului, mijlocul rîului este hotarul, și până la Iavoc, rîul este hotarul fiilor lui Aman.
17. Și Arava și Iordanul hotarul Mahanaretului, și până la marea Aravei și până la Marea sărată, supt Asidot Fasga către răsărit.
18. Și am poruncit vouă în vremea aceea, zicând: Domnul Dumnezeul vostru au dat vouă pământul acesta cu sorți, înrarmându-vă, mergeți înaintea feții fraților voștri fiilor lui Israil, tot cel ce poate.
19. Afară de femeile voastre și de prunci și de dobitoacele voastre; (că știu, cum că multe dobitoace aveți), să lăcuiască în cetățile voastre, care le-am dat vouă.
20. Până ce va odihnì Domnul Dumnezeul vostru pre frații voștri, ca și pre voi, și vor moștenì și aceștia pământul, care-l dă lor Domnul Dumnezeul nostru dincoace de Iordan, și vă veți întoarce fiecare la moșia sa, care v'am dat vouă.
21. Și lui Isus am poruncit în vremea aceea, zicând: ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul nostru la acești doi împărați; așa va face Domnul Dumnezeul nostru la toate împărățiile prin care tu treci.
22. Să nu vă temeți de ei, că Domnul Dumnezeul nostru el va da războiu pentru voi.
23. Și m'am rugat Domnului în vremea aceea, zicând:
24. Doamne Dumnezeule! Tu ai început a arătà robului tău tăriea ta și puterea ta, și mâna cea tare și brațul cel înalt; că cine este Dumnezeu în cer sau pre pământ, care să facă după cum ai făcut tu și după tăriea ta?
25. Să trec dar, și să văz pământul cel bun, care este dincolo de Iordan, muntele cel bun și Andi-Livanul.
26. Și m'au trecut cu vederea Domnul pentru voi, și nu m'au ascultat, și au zis Domnul către mine: destul fie ție, mai mult să nu grăești cuvântul acesta.
27. Sue-te pre vârful celui cioplit, și privește cu ochii spre mare, și spre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit, și vezi cu ochii tăi, căci tu nu vei trece Iordanul acesta.
28. Și poruncește lui Isus și-l întărește pre el și-l îndeamnă, că el va trece înaintea poporului acestuia, și el va împărțì moștenire tot pământul, care l-ai văzut.
29. Și am șezut în vale aproape de casa lui Fogor.

CAP. 4.

Supunerea la lege.

Și acum Israile ascultă îndreptările și judecățile, care eu vă învăț pre voi astăzi să le faceți, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și intrând să moșteniți pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeul părinților voștri.
2. Să nu adăogeți la cuvântul, care-l poruncesc eu vouă, și să nu scădeți dela el. Păziți poruncile Domnului Dumnezeului nostru, care vă poruncesc eu astăzi.

14. 1 Paral. 2, 22. *16.* Num. 32, 40.
18. Num. 32, 20. *21.* Num. 27, 18.
24. Ps. 88, 7, 8, 9. *26.* 34, 4.
4. 1. 5, 1; 6, 1, 2; Lev. 19, 37; și 20, 8.
2. 12, 32; Apoc. 22, 18, 19.

3. Ochii voştri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul nostru lui Veelfegor, că Domnul Dumnezeul vostru au pierdut dintre voi pre tot omul, care a mers după Veelfegor.

4. Iar voi cei ce v'aţi lipit de Domnul Dumnezeul vostru, trăiţi toţi astăzi.

5. Vedeţi că v'am arătat vouă îndreptări şi judecăţi, după cum au poruncit mie Domnul Dumnezeu, ca să faceţi aşa în pământul în care mergeţi să-l moşteniţi.

6. Şi le veţi păzi şi le veţi face, că aceasta este înţelepciunea voastră şi înţelegerea înaintea tuturor neamurilor, care vor auzi toate îndreptările acestea, şi vor zice: iată popor înţelept şi ştiutor, neam mare este acesta.

7. Că ce neam mare este, căruia să le fie lor Dumnezeu aproape, cum ne este nouă Domnul Dumnezeul nostru întru toate, ori când îl vom chema pre el.

8. Şi ce neam mare este, care să aibă îndreptări şi judecăţi drepte, cum este toată legea aceasta, care o dau eu astăzi înaintea voastră?

9. Ia aminte de tine, şi-ţi păzeşte sufletul tău foarte. Să nu uiţi toate lucrurile, care le-au văzut ochii tăi, şi să nu iasă din inima ta în toate zilele vieţii tale. Şi să înveţi pre fiii tăi şi pre fiii fiilor tăi.

10. Ziua în care aţi stătut înaintea Domnului Dumnezeului nostru în Horiv în ziua adunării, când au zis Domnul către mine: adună la mine poporul, ca să auză cuvintele mele, şi să înveţe a se teme de mine în toate zilele, care vor trăi ei pre pământ, şi să înveţe pre fiii săi.

11. Şi aţi venit, şi aţi stătut supt munte, şi muntele ardea cu foc până la cer. Intunerec, ceaţă şi vifor.

12. Şi au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului glas de cuvinte, care voi l-aţi auzit, şi asemănare n'aţi văzut, fără numai glas.

13. Şi v'au spus vouă legea sa, care v'au poruncit vouă să faceţi, cele zece cuvinte, care le-au scris pre două table de piatră.

14. Şi mie mi-au poruncit Domnul în vremea aceea, să vă învăţ pre voi îndreptările şi judecăţile, care să le faceţi în pământul, în care intraţi ca să-l moşteniţi.

15. Şi vă păziţi foarte sufletele voastre, că n'aţi văzut asemănare în ziua în care au grăit Domnul către voi în muntele Horivului din mijlocul focului.

16. Să nu faceţi fărădelege, şi să nu vă faceţi vouă asemănare cioplită, şi nici un chip şi asemănare, ori bărbătească, ori femeească.

17. Nici asemănarea vre unui dobitoc din cele de pre pământ, nici asemănarea vre unei pasăre zburătoare, care zboară supt cer.

18. Nici asemănarea vre unei vietăţi care să târăşte pre pământ, nici asemănarea vre unui peşte care este în ape supt pământ.

19. Ca nu vre odinioară uitându-te la cer şi văzând soarele şi luna şi stelele şi toată podoaba cerului, să te înşeli şi să te închini lor şi să slujeşti acelora, care Domnul Dumnezeul tău le-au împărţit tuturor neamurilor celor de supt cer.

20. Iar pre voi v'au luat Dumnezeu şi v'au scos din pământul Eghipetului, din cuptorul cel de fier din Eghipet, ca să fiţi lui popor de moştenire precum sunteţi astăzi.

---

3. Num. 25, 4; Is. Nav. 22, 17. *6*. Eşire 33, 16; Iov. 28, 28; Ps. 110, 10. *7*. Lev. 18, 4. *9*. 5, 1; 6, 1, 2, 3; 11, 19; Fac. 18, 19; Ps. 77, 5. *11*. Eşire 19, 17.

12. Eşire 20, 18. *13*. Eşire 34, 28. *16*. Eşire 20, 4. *17*. Rom. 1, 23. *19*. Fac. 1, 14. *20*. 3 Imp. 8, 51.

21. Şi Domnul Dumnezeu s'au mânieat pre mine pentru cele ce aţi zis voi, şi s'au jurat, că nu voiu trece Iordanul acesta, şi nu voiu intrà în pământul, care-l dă ţie moştenire Domnul Dumnezeul vostru.
22. Că eu mor în pământul acesta, şi nu voiu trece Iordanul acesta; iar voi veţi trece, şi veţi moştenì pământul cel bun.
23. Luaţi aminte, ca nu cumvà să uitaţi aşezământul Domnului Dumnezeului nostru, care l-au făcut cu voi, să nu faceţi nici o fărădelege, şi să nu vă faceţi vouă vre-o asemănare cioplită din toate, câte au poruncit ţie Domnul Dumnezeul tău.
24. Că Domnul Dumnezeul tău este foc mistuitor, Dumnezeu râvnitor.
25. Şi dacă vei naşte fii, şi fiii fiilor tăi, şi veţi fi lăcuitori vechi pre pământ, şi veţi face fărădelege, şi veţi face orice asemănare cioplită, şi veţi face rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, ca să-l mâniaţi pre el,
26. Vă mărturisesc vouă astăzi pre cer şi pre pământ, că cu pierire veţi pierì de pre pământul la care voi treceţi Iordanul, ca să-l moşteniţi; nu veţi petrece multe zile pre el, ci cu pierire veţi pierì.
27. Şi va împrăştià pre voi Domnul în toate neamurile, şi veţi rămâneà puţini cu numărul în toate neamurile, între care va risipì pre voi Domnul.
28. Şi veţi slujì acolo la dumnezei streini, la lucruri făcute de mâini omeneşti, la lemne şi la pietre, care nu văd, nici aud, nici mănâncă, nici mirosesc.
29. Şi veţi căutà acolo pre Domnul Dumnezeul vostru, şi-l veţi aflà când îl vei căutà din toată inima ta şi din tot sufletul tău întru necazul tău.
30. Şi te vor aflà pre tine toate cuvintele acestea în zilele cele de apoi; şi te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău, şi vei auzì glasul lui.
31. Că Dumnezeu îndurat şi milostiv este Domnul Dumnezeul tău, nu te va părăsì, nici te va pierde pre tine, nici îşi va uità de legătura cu părinţii tăi, care s'au jurat lor.
32. Intrebaţi zilele cele mai dinainte, care au fost mai înainte de voi din ziua în care au făcut Dumnezeu om pre pământ, dela o margine de cer până la cealaltă margine de cer, de s'a făcut lucru mare ca acesta, şi de s'a auzit asemenea.
33. De a auzit neam glasul Dumnezeului celui viu; grăind din mijlocul focului, precum aţi auzit voi, şi aţi trăit?
34. De au ispitit Dumnezeu să vie, şi să-şi ia lui-şi neam din mijlocul neamului, cu ispită şi cu semne şi cu minuni şi cu războiu şi cu mână tare şi cu braţ înalt şi cu vedenii mari, cum au făcut Domnul Dumnezeul nostru în Eghipet înaintea ta de ai văzut tu.
35. Ca să ştii tu, că Domnul Dumnezeul tău, acesta este Dumnezeu, şi nu mai este altul afară de el.
36. Din cer auzit au făcut ţie glasul său, ca să te înveţe pre tine, şi pre pământ ţi-au arătat ţie focul său cel mare, şi cuvintele lui din mijlocul focului le-ai auzit.
37. Pentrucă au iubit pre părinţii tăi şi au ales sământa lor după dânşii pre voi, şi el însuşi cu puterea sa cea mare te-au scos pre tine din Eghipet.
38. Ca să piarză dinaintea feţii tale neamuri mari şi mai tari decât

---

21. 1, 37. *24.* Evrei 12, 28; Eşire 20, 50; 24, 17; 34, 14. *26.* Isaia 1, 2. *27.* 28, 62, 64. *29.* Inţel. 1, 2.

31. Lev. 26, 44. *34.* 6, 22; 7, 19; 29, 3. *35.* Isaia 45, 5; 18, 22; Marcu 12, 29, 32. *37.* Eşire 13, 3; 9, 14, 21.

ţine, şi să te bage pre tine şi să-ţi
deà ţie pământul lor moştenire, pre-
cum ai astăzi.
39. Şi să cunoşti astăzi şi să te
întorci cu mintea, că Domnul Dum-
nezeul tău acesta este Dumnezeu,
în cer sus şi pre pământ jos, şi
numai este altul afară de el.
40. Şi să păzeşti poruncile lui şi
îndreptările lui, care-ţi poruncesc eu
ţie astăzi, ca să-ţi fie bine ţie şi
fiilor tăi după tine, ca să trăiţi multe
zile pre pământul, care-l dă ţie Dom-
nul Dumnezeul tău în toate zilele.
41. Atunci a ales Moisì trei cetăţi
dincolo de Iordan de către răsări-
tul soarelui.
42. Să scape acolo ucigaşul, care
fără de voie a omorît pre deaproa-
pele său, pre care el nu l-a fost
urît mai înainte, ieri şi alaltăieri, şi
dacă va fugì într'una din cetăţile
acestea, să trăiască.
43. Vosorul la pustie în pămân-
tul cel şes al lui Ruvim, şi Ramo-
tul în Galaad al lui Gad, şi Gola-
nul în Vasan al lui Manasì.
44. Aceasta este legea, care o a
pus Moisì înaintea fiilor lui Israil.
45. Acestea sunt mărturiile şi în-
dreptările şi judecăţile, care le-a
grăit Moisì fiilor lui Israil în pustie
dupăce a ieşit din pământul Eghi-
petului.
46. Dincoace de Iordan, în vale,
aproape de casa lui Fogor, în pă-
mântul lui Sion împăratul Amoreilor
cel ce a lăcuit în Esevon, pre care
l-a ucis Moisì şi fiii lui Israil, când
au ieşit ei din pământul Eghipetului,
47. Şi a moştenit pământul lui şi
pământul lui Og împăratul Vasanu-
lui, carii amândoi au fost împăraţi
Amoreilor celor dincoace de Iordan
către răsăritul soarelui.
48. Dela Aroir care este la mar-
ginea râului Arnonului, până la mun-
tele Sion, care este Ermon.
49. Toată Arava dincoace de Ior-
dan către răsăritul soarelui supt Asi-
dotul cel cioplit.

40. Num. 35, 14. 42. 19, 7, 9; Isus Navì 20, 8. 47. 1, 4; 3, 1—3; 29, 7; Num. 21, 33.

CAP. 5.

Repetirea celor zece porunci.

Şi a chemat Moisì pre tot Israilul,
şi a zis către ei: ascultă Israile
îndreptările şi judecăţile, care le
grăesc la urechile voastre astăzi, şi
le învăţaţi şi păziţi, ca să le fa-
ceţi pre ele.
2. Domnul Dumnezeul vostru au
făcut cu voi legătură în Horiv.
3. Nu cu părinţii voştri au făcut
Domnul legătura aceasta, ci cu voi,
şi voi toţi sunteţi aici astăzi vii.
4. Faţă către faţă au grăit Dom-
nul către voi în munte din mijlocul
focului.
5. Şi eu stam între Domnul şi în-
tre voi în vremea aceea, ca să vă
spuiu vouă cuvintele Domnului, de
vreme ce v'aţi temut de faţa focu-
lui, şi nu v'aţi suit în munte, zicând:
6. Eu sunt Domnul Dumnezeul tău,
cel ce te-am scos din pământul E-
ghipetului, din casa robiei.
7. Să nu aibi alţi Dumnezei afară
de mine.
8. Să nu-ţi faci chip cioplit, nici
asemănare din toate câte sunt în
cer sus şi câte sunt pre pământ jos,
şi câte sunt în ape supt pământ.
9. Să nu te închini lor, nici să
slujeşti lor, că eu sunt Domnul Dum-
nezeul tău, Dumnezeu răvnitor, care
răsplătesc păcatele părinţilor în fii,
până la al treilea şi până la al pa-
trulea neam, celor ce mă urăsc pre
mine.

5. 1. 4, 1, 9; 6, 1, 2, 3. 2. Eşire 19, 5; 20, 18 şi 34, 10. 4. Eşire 20, 2. 5. Ps. 80, 11; Eşire 19, 16. 6. Eşire 20, 4. 7. Lev. 26, 1. 8. Ps. 96, 7; Eşire 20, 4; Lev. 26, 1. 9. Eşire 20, 5; Ierem. 32, 18.

10. Şi fac milă până la al miielea neam celor ce mă iubesc pre mine, şi păzesc poruncile mele.

11. Să nu ei numele Domnului Dumnezeului tău în deşert, că nu va curăţi Domnul Dumnezeul tău pre cel ce ia numele lui în deşert.

12. Păzeşte ziua sâmbetelor, ca s'o sfinţeşti pre ea, precum ţi-au poruncit ţie Domnul Dumnezeul tău.

13. În şase zile vei lucrà şi vei face toate lucrurile tale.

14. Iar în ziua a şaptea este sâmbăta Domnului Dumnezeului tău, să nu faci întru ea nici un lucru, tu şi feciorul tău şi fata ta şi sluga ta şi slujnica ta, boul tău şi asinul tău şi tot dobitocul tău, şi nemernicul cel ce lăcueşte la tine, ca să se odihnească sluga ta şi slujnica ta şi dobitocul tău, ca şi tine.

15. Şi-ţi adu aminte, că rob ai fost în pământul Eghipetului, şi te-au scos Domnul Dumnezeul tău de acolo cu mână tare şi cu braţ înalt; pentru aceea ţi-au poruncit ţie Domnul Dumnezeul tău să păzeşti ziua sâmbetelor, şi să o sfinţeşti pre ea.

16. Cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta, după cum au poruncit ţie Domnul Dumnezeul tău, ca să ţie bine ţie, şi să trăeşti mulţi ani pre pământul, care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău.

17. Să nu ucizi.

18. Să nu prea curveşti.

19. Să nu furi.

20. Să nu mărturiseşti strâmb asupra aproapelui tău mărturie mincinoasă.

21. Să nu pofteşti femeia aproapelui tău, nici ţarina lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici tot dobitocul lui, nici toate câte sunt ale aproapelui tău.

22. Aceste cuvinte au grăit Domnul către toată adunarea voastră în munte din mijlocul focului, întunerec, negură, vifor, glas mare şi mai mult nimica n'au adaos. Şi le-au scris acestea pre două table de piatră şi le-au dat mie.

23. Şi a fost dupăce aţi auzit glasul lui din mijlocul focului, şi muntele ardeà cu foc, aţi venit la mine toţi povăţuitorii seminţiilor voastre şi bătrânii voştri, şi aţi zis:

24. Iată au arătat nouă Domnul Dumnezeul nostru slava sa, şi am auzit glasul lui din mijlocul focului, în ziua aceasta am cunoscut, că va grăì Dumnezeu către om, şi va trăì.

25. Şi acum să nu murim, că ne va mistuì pre noi focul acesta mare, de vom adaoge noi a auzì încă glasul Domnului Dumnezeului nostru şi vom murì.

26. Că ce trup care să fi auzit glasul Dumnezeului celui viu grăind din mijlocul focului, ca noi, şi să fie viu?

27. Apropie-te tu şi auzi toate ori câte va zice Domnul Dumnezeul nostru către tine, şi grăeşte tu către noi toate câte au grăit Domnul Dumnezeul nostru către tine, şi noi le vom ascultà şi le vom face.

28. Şi au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre grăind către mine, şi au zis Domnul către mine: auzit-am glasul cuvintelor poporului acestuia câte a grăit către tine, drept a grăit toate.

29. Cine va da să fie aşà inima lor într'înşii, ca să se teamă de mine şi să păzească poruncile mele în

---

10. Eşire 34, 7; 26, 1. *11.* Psalm 96, 7; Eşire 20, 7; Lev. 19, 12; Mat. 5, 33.
12. Ezech. 20, 12; Eşire 34, 14. *13.* Lev. 23, 3. *14* Fac 2, 2; Eşire 20, 10; Fac. 1, 3; Evr. 4, 4. *15.* 6, 21; 15, 15; 24, 18. *16.* Eşire 20, 12; Mat. 15, 4; Efes. 6, 2, 3; Marc. 7, 10; Sirab. 3, 9. *17.* Mat. 5, 21; Luca 18, 20.
18. Luca 18, 20. *21.* Eşire 20, 17; Mat. 5, 28; Rom. 7, 7.

25. Eşire 20, 19. *26.* Eşire 33, 20; Jud. 13, 22. *27.* Eşire 19, 8 şi 20, 19; Evr. 12, 19.

toate zilele, ca să fie lor bine și fiilor lor în veac?

30. Mergi, zi lor: întoarceți-vă la casele voastre.

31. Iar tu stai aici cu mine, și voiu grăi către tine poruncile și îndreptările și judecățile, care vei învăță pre ei, și să facă așă în pământul, care-l dau eu lor să-l moștenească.

32. Și păziți să faceți precum au poruncit vouă Domnul Dumnezeul vostru, și să nu vă abateți la dreapta sau la stânga.

33. Umblați în toată calea, care au poruncit ție Domnul Dumnezeul tău, ca să vă odihnească pre voi, și să vă fie bine, și să trăiți mult pre pământul, care-l veți moșteni.

CAP. 6.

Tâlmăcirea poruncii întâiu. Dragostea către Dumnezeu.

Și acestea sunt poruncile și îndreptările și judecățile, care au poruncit Domnul Dumnezeul nostru, să vă învăț pre voi, ca să faceți așă în pământul în care mergeți să-l moșteniți.

2. Ca să vă temeți de Domnul Dumnezeul vostru, și să păziți toate îndreptările lui și toate poruncile lui, care le poruncesc eu ție astăzi, tu și fiii tăi și fiii fiilor tăi, în toate zilele vieții tale, ca să trăiți zile multe.

3. Ascultă Israile și păzește să faci, ca să fie bine ție, și ca să vă înmulțiți foarte, precum au grăit Domnul Dumnezeul părinților tăi, să-ți deă ție pământul din care curge lapte și miere. Și acestea sunt îndreptările și judecățile, care le-au poruncit Domnul fiilor lui Israil în pustie, când au ieșit ei din pământul Eghipetului.

4. Ascultă Israile: Domnul Dumnezeul nostru Domn unul este.

5. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta.

6. Și cuvintele acestea câte poruncesc eu astăzi ție, să fie în inima ta și în sufletul tău.

7. Și le spune fiilor tăi, și le grăește lor, când șezi acasă și când mergi pre cale și când te culci și când te scoli.

8. Și le leagă pre ele să fie semn pre mâna ta, și să fie neclătite înaintea ochilor tăi.

9. Și le veți scrie pe pragurile caselor voastre și ale ușilor voastre.

10. Și va fi când te va băgă Domnul Dumnezeul tău în pământul, care s'au jurat părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, că-ți va da ție cetăți mari și bune, care nu le-ai zidit tu.

11. Case pline de toate bunătățile, care nu le-ai umplut tu, gropi săpate, care nu le-ai săpat tu, vii și maslini, care nu le-ai sădit tu, și când vei mâncă și te vei sătură,

12. Ia aminte de tine să nu se lățească inima ta, și să uiți pre Domnul Dumnezeul tău, cel ce te-au scos din pământul Eghipetului, din casa robiei.

13. De Domnul Dumnezeul tău să te temi, și lui singur să-i slujești, și de el te lipește, și pre numele lui te jură.

14. Să nu umblați după alți dumnezei din dumnezeii neamurilor celor de prin prejurul vostru.

15. Că Dumnezeu râvnitor este Domnul Dumnezeul tău întru tine, ca să nu se mânie cu iuțime Domnul Dumnezeul tău asupra ta, și să te piarză de pre fața pământului.

---

32. Pilde 4, 27.
6. *2.* 4, 1, 9; 5, 1. *4.* 3 Imp. 8, 61; Ioan 17, 3; 1 Cor 8, 4, 6.

5. Mat. 22, 37. *6.* Mar. 12, 30. *7.* Fac. 18, 19; 4, 9. *8.* Eșire 13, 9 și 16. *9.* 11, 20. *10.* 7, 8; Is. Nav. 24, 13. *11.* 8, 10. *13.* Mat. 4, 10. *14.* Eșire 23, 13; Luca 4, 8.

16. Să nu ispiteşti pre Domnul Dumnezeul tău, precum l-aţi ispitit la ispită.

17. Păzind să păzeşti poruncile Domnului Dumnezeului tău şi mărturiile şi îndreptările lui, câte ţi-au poruncit ţie.

18. Şi să faci ce este plăcut şi ce este bun înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să fie bine ţie, şi intrând vei moşteni pământul cel bun, care s'au jurat Domnul părinţilor voştri.

19. Ca să alungi pre toţi vrăjmaşii tăi dinaintea feţii tale, după cum au grăit Domnul.

20. Şi va fi când te va întrebà fiul tău mâine, zicând: care sunt mărturiile şi îndreptările şi judecăţile, care le-au poruncit Domnul Dumnezeul nostru nouă?

21. Vei răspunde fiului tău: robi eram lui Faraon în pământul Eghipetului, şi ne-au scos pre noi Domnul de acolo cu mână tare şi cu braţ înalt.

22. Şi au făcut Domnul semne şi minuni mari şi rele în Eghipet asupra lui Faraon şi asupra casii lui înaintea noastră.

23. Şi pre noi ne-au scos de acolo, ca să ne dea pământul acesta, care s'au jurat părinţilor noştri că-l va da.

24. Şi ne-au poruncit nouă Domnul să facem toate dreptăţile acestea, şi să ne temem de Domnul Dumnezeul nostru, ca să fie nouă bine în toate zilele, şi să trăim ca şi astăzi.

25. Şi milă va face cu noi de vom păzì să facem toate poruncile legii aceştia înaintea Domnului Dumnezeului nostru, precum au poruncit nouă.

---

16. Mat. 4, 7; Lucà 4, 8. *17*. Lucà 4. 12. *21*. 5, 15; Eşire 14, 8. *22*. 4, 34; 7, 19.

CAP. 7.

Oprirea prieteniei cu păgânii.

Iar când te va băgà pre tine Domnul Dumnezeul tău în pământul în care vei intrà să-l moşteneşti, şi va pierde neamuri mari şi multe dinaintea feţii tale: pre Heteu şi pre Gherghesеu şi pre Amoreu şi pre Hananeu şi pre Ferezeu şi pre Eveu şi pre Ievuseu, şapte neamuri mari şi multe şi mai tari decât voi.

2. Şi va da pre ei Domnul Dumnezeul tău în mâinile tale, şi-i vei bate pre ei, cu ucidere să-i ucizi pre ei, şi să nu faci cu ei legătură, nici să-ţi fie milă de ei.

3. Nici să vă încuscriţi cu ei: fata ta să n'o dai feciorului lui, şi fata lui să n'o ia feciorul tău.

4. Că va face pre feciorul tău să se depărteze de către mine, şi să slujească la dumnezei streini, şi se va mâniea cu iuţime Domnul asupra voastră, şi te va pierde pre tine degrab.

5. Ci aşà să le faceţi lor: jertfelnicele lor să le dărâmaţi, şi stâlpii lor să-i sfărâmaţi, şi desişurile lor să le tăiaţi, şi cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeţi cu foc.

6. Că popor sfânt eşti tu Domnului Dumnezeului tău, şi pre tine te-au ales Domnul Dumnezeul tău, să-i fii lui popor deosebit al lui, mai mult decât toate neamurile câte sunt pre faţa pământului.

7. Nu pentrucă sunteţi mai mulţi decât toate neamurile v'au ales pre voi Domnul şi v'au osebit pre voi Domnul, că voi sunteţi mai puţini decât toate neamurile.

8. Ci pentrucă v'au iubit pre voi Domnul, şi pentrucă au ţinut jură-

---

7. *1*. 31, 3, 5; Eşire 23, 23; 33, 2. *2*. Eşire 23, 32; 34, 15. *3*. Imp. 11, 2. *4*. Eşire 34, 16. *5*. 12, 2; Eşire 23, 32; Lev. 18, 3; Num. 33, 52. *6*. Eşire 19, 6; 1 Petr. 2, 9.

mântul care s'au jurat părinţilor voştri, v'au scos pre voi Domnul cu mână tare şi cu braţ înalt, şi te-au izbăvit pre tine Domnul din casa robiei, din mâna lui Faraon împăratul Eghipetului.

9. Şi să cunoşti că Domnul Dumnezeul tău, acesta este Dumnezeu, Dumnezeu credincios, cel ce păzeşte legătura şi mila celor ce-l iubesc pre dânsul şi celor ce păzesc poruncile lui până la al miilea neam.

10. Şi răsplăteşte celor ce-l urăsc pre dânsul înaintea feţii, ca să-i piarză pre ei, şi nu va zăbovì celor ce-l urăsc pre el, înaintea feţii va răsplăti lor.

11. Şi să păzeşti **poruncile** şi dreptăţile şi judecăţile acestea, câte poruncesc eu ţie astăzi, ca să le faci.

12. Şi va fi, când veţi auzì dreptăţile acestea şi le veţi păzì şi le veţi face, va păzì Domnul Dumnezeul tău ţie legătura şi mila, precum s'au jurat părinţilor voştri.

13. Şi te va iubì şi te va binecuvântà şi te va înmulţì, şi va binecuvântà rodul pântecelui tău şi rodul pământului tău, grâul tău şi vinul tău şi untuldelemn al tău, cirezile vacilor tale şi turmele oilor tale pre pământul, care s'au jurat Domnul părinţilor tăi să-l deà ţie.

14. Şi vei fi binecuvântat mai mult decât toate neamurile; nu va fi întru voi fără de rod sau sterp, nici în vitele tale.

15. Şi va ridicà Domnul Dumnezeul tău dela tine toată slăbiciunea şi toate boalele cele rele ale Eghipetului, care le-ai văzut şi care le-ai cunoscut, nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toţi cei ce te urăsc pre tine.

16. Şi vei mâncà toate prăzile neamurilor, care Domnul Dumnezeul tău le va da ţie, să nu le ierte pre ele ochiul tău, şi să nu slujeşti dumnezeilor lor, că împiedicare este ţie aceasta.

17. Iar de vei zice în cugetul tău, că mai mare este neamul acesta decât mine, cum voiu puteà să-i pierz pre ei?

18. Să nu te temi de ei, ci să-ţi aduci aminte câte au făcut Domnul Dumnezeul tău lui Faraon şi tuturor Eghiptenilor.

19. Ispitele cele mari care le-au văzut ochii tăi, semnele acelea şi minunile cele mari, mâna cea tare şi braţul cel înalt, cum te-au scos pre tine Domnul Dumnezeul tău; aşà va face Domnul Dumnezeul nostru tuturor neamurilor de faţa cărora te temi tu.

20. Încă şi viespi v'a trimite Domnul Dumnezeul tău asupra lor, până vor pierì cei ce au rămas şi cei ce s'au ascuns de tine.

21. Nu te teme de faţa lor, că Domnul Dumnezeul tău este întru tine, Dumnezeu mare şi puternic.

22. Şi va pierde Domnul Dumnezeul tău neamurile acestea dela faţa ta încet, încet; nu vei puteà să-i pierzi pre ei degrab, ca să nu se facă pustiu pământul şi să se înmulţească asupra ta hiarele cele sălbatece.

23. Şi va da pre ei Domnul Dumnezeul tău în mâinile tale, şi vei pierde pre ei cu pierdere mare, până ce vei sfarşì pre ei.

24. Şi va da pre împăraţii lor în mâinile voastre, şi va pierì numele lor din locul acela; nimenea nu va puteà stà împrotivă înaintea feţii tale, până ce-i vei pierde pre ei.

25. Cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeţi cu foc, să nu pofteşti argintul, nici aurul cel dela ei

9. Eşire 20, 5. *12.* 28, 1; Eşire 23, 22; Lev. 26, 3. *13.* 28, 4. *14.* Eşire 23, 26. *15.* Eşire 15, 26.

19. 4, 34; 6, 22. *20.* Eşire 23, 28. *21.* Jud. 24, 12. *22.* Eşire 33, 2.

să nu-l iei ție, ca să nu greșești pentru acela; că urăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău.

26. Și să nu bagi urăciune în casa ta, ca să nu fii anatema ca și aceia, ci cu îngrețoșare să urăști aceia, pentrucă este anatema.

CAP. 8.

Sfătuire către popor să nu uite binefacerile lui Dumnezeu.

Toate poruncile câte poruncesc eu vouă astăzi, păziți, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și să intrați și să moșteniți pământul, care s'au jurat Domnul Dumnezeul vostru părinților voștri.

2. Și-ți adu aminte de toată calea, pre care te-au dus pre tine Domnul Dumnezeul tău în pustie, ca să te necăjească și să te ispitească, și să se cunoască cele din inima ta, oare păzi-vei poruncile lui sau nu?

3. Și te-au necăjit și te-au flămânzit și te-au hrănit cu mană de care n'au știut părinții tăi, ca să-ți arate ție, că nu numai cu pâine singură va trăi omul; ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu, va trăi omul.

4. Hainele tale nu s'au învechit de pre tine, și tălpile tale nu s'au bătut, picioarele tale nu s'au îngroșat în patruzeci de ani.

5. Ca să cunoști cu inima ta, că în ce chip omul învață pre fiul său, așa Domnul Dumnezeul tău te ceartă pre tine.

6. Și să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău, să umbli pre căile lui și să te temi de el.

7. Că Domnul Dumnezeul tău te va băga pre tine în pământ bun și mult, unde sunt râuri de apă și izvoare adânci, care ies prin câmpuri și prin munți.

8. Pământ de grâu și de orz, vii, smochini, rodii, pământ de măslini de untdelemn și de miere.

9. Pământ în care fără de lipsă vei mânca pâinea ta, și de nimica nu vei avea lipsă într'însul, pământ a căruia pietrile au fier, și din munții lui vei săpa aramă.

10. Vei mânca și te vei sătura, și bine vei cuvânta pre Domnul Dumnezeul tău pre pământul cel bun, care l-au dat ție.

11. Ia aminte să nu uiți pre Domnul Dumnezeul tău, încât să nu păzești poruncile lui și judecățile și dreptățile lui, câte eu poruncesc ție astăzi.

12. Ca nu dupăce vei mânca și te vei sătura, și-ți vei zidi case bune și vei lăcui într'însele.

13. Și dupăce ți se vor înmulți boii tăi și oile tale, și dupăce ți se va înmulți argintul și aurul, și după ce ți se vor înmulți toate câte ai tu,

14. Să te înalți cu inima și să uiți pre Domnul Dumnezeul tău, cel ce te-au scos din pământul Eghipetului, din casa robiei.

15. Cel ce te-au povățuit pre tine prin pustiea cea mare și înfricoșată: unde sunt șerpi care mușcă și scorpii și uscăciune, unde nu era apă, cel ce ți-au scos ție izvor de apă din piatră foarte vârtoasă.

16. Cel ce te-au hrănit în pustie cu mană, care nu o ai știut tu, nici părinții tăi nu o au știut, ca să te necăjească și să te ispitească, și să-ți facă bine ție în zilele cele de apoi ale tale.

17. Și să nu zici întru inima ta: virtutea mea și tăriea mâinii mele mi-a făcut mie această putere mare.

---

26. 13, 17

8. *2.* 13, 3; 1 Ioan 4, 2. *3.* Eșire 16, 14, 15; Matei 4, 4; Luca 4, 4. *4.* Eșire 16, 35; Neem. 9, 21. *5.* Evr. 12, 6.

9. 33, 25. *10.* 6, 11, 12. *14.* Osie 13, 6. *15.* Num. 20, 11; Eșire 17, 6; Num. 21, 6–7. *16.* Eșire 16, 14, 15.

18. Ci să-ți aduci aminte de Domnul Dumnezeul tău, că el ți-au dat ție putere, ca să faci vîrtute, și ca să întărească legătura sa, care s'au jurat Domnul părinților tăi, ca astăzi.
19. Și va fi de vei uità pre Domnul Dumnezeul tău, și vei umblà după alți dumnezei și vei sluji lor și le vei închină lor, mărturisesc vouă astăzi pre cer și pre pământ, că cu adevărat veți pierì.
20. Ca și neamurile acelea pre care Domnul Dumnezeul tău le pierde dinaintea feții voastre, așà veți pierì; pentrucă n'ați ascultat glasul Domnului Dumnezeului vostru.

CAP. 9.

Moisi aminiește Israiliților fărădelegile lor din trecut.

Ascultă Israile: tu treci astăzi Iordanul, ca să intrì și să moștenești neamuri mari și cu mult mai tari decât voi, cetăți mari și cu ziduri până la cer.
2. Popor mare și mult și înalt, pre fiii lui Enac de carii tu știi și tu ai auzit; cine se poate împrotivì înaintea feții fiilor lui Enac?
3. Și ca să cunoști astăzi, că Domnul Dumnezeul tău acesta va merge înaintea feții tale, foc mistuitor este. Acesta va pierde pre ei, și el va întoarce pre ei dela fața ta, și-i va pierde degrab, precum au zis ție Domnul.
4. Să nu zici întru inima ta după ce va pierde Domnul Dumnezeul tău neamurile acestea dinaintea feții tale, grăind: pentru dreptatea mea m'au băgat pre mine Domnul să moștenesc acest pământ bun, că pentru fărădelegea neamurilor acestora va pierde pre ei Domnul Dumnezeu de la fața ta.
5. Nu pentru dreptatea ta, nici pentru curăția inimii tale vei intrà tu să moștenești pământul lor, ci pentru păgânătatea neamurilor acestora va pierde pre ei Domnul dela fața ta, și pentru ca să întărească legătura, care au jurat Domnul părinților noștri lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.
6. Și ca să știi astăzi cum că nu pentru dreptățile tale, dă ție Domnul Dumnezeu, pământul cel bun să-l moștenești, de vreme ce ești popor tare în cerbice.
7. Adu-ți aminte și să nu uiți cât ai mânieat pre Domnul Dumnezeul tău în pustie din ziua în care ați ieșit din Eghipet, până ce ați venit în locul acesta, necrezători ați fost, întărâtând pre Domnul.
8. Și în Horiv ați întărâtat pre Domnul, și s'au mâniat Domnul pre voi, ca să vă piarză pre voi.
9. Când m'am suit eu în munte să iau tablele cele de piatră, tablele legăturii care au făcut Domnul cu voi, și am fost în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine n'am mâncat și apă n'am băut.
10. Și mi-au dat mie Domnul două table de piatră scrise cu degetul lui Dumnezeu, într'acelea erau scrise toate cuvintele, care au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului, în ziua adunării.
11. Și a fost după patruzeci de zile și după patruzeci de nopți, miau dat mie Domnul cele două lespezi de piatră, tablele legii.
12. Și au zis Domnul către mine: scoală-te și te pogoară curând de aici, că fărădelege a făcut poporul tău pre care l-ai scos din pământul Eghipetului, curând a ieșit din

9. *2.* Num. 13, 33, 34. *3.* Eșire 24, 17; Evr. 12, 29.

5. Fac. 12, 7; 13, 15; Fap. Ap. 7, 5.
7. Eșire 14, 11 și 16, 2; Num. 11, 4.
8. Eșire 32, 4. *9.* Eșire 14, 3; Eșire 24, 18; 31, 18; 32, 15 *10.* Eșire 31, 18; 32, 16.
12. Eșire 32, 7.

calea care le-ai poruncit lor, și s'a
făcut lui-și chip turnat.
13. Și au grăit Domnul către mine
zicând: spus-am ție odată și de două
ori, zicând: am văzut pre poporul
acesta, și iată popor cu cerbice
tare este.
14. Și acum lasă-mă să-i pierz
pre ei și să sting numele lor de
supt cer, și te voiu face pre tine neam
mare și tare, și mai mult decât a-
cesta.
15. Și întorcându-mă m'am po-
gorît din munte, și muntele ardeă
cu foc până la cer, și cele două ta-
ble ale mărturiilor într'amândouă
mâinile mele.
16. Și văzând că ați păcătuit îna-
intea Domnului Dumnezeului vostru,
și v'ați făcut vouă vițel vărsat, și
curând ați ieșit din calea care v'au
poruncit vouă Domnul să faceți,
17. Am luat cele două table și
le-am aruncat din mâinile mele, și
le-am sfărâmat înaintea voastră.
18. Și m'am rugat înaintea Dom-
nului a doua oară ca și întâiu, pa-
truzeci de zile și patruzeci de nopți,
pâine n'am mâncat și apă n'am băut,
pentru toate păcatele voastre care
ați păcătuit, făcând rău înaintea Dom-
nului Dumnezeului nostru ca să-l
mâniați pre el.
19. Și m'am temut de iuțimea și
de mânica cu care s'au mâniat
Domnul pre voi ca să vă piarză pre
voi, și m'au ascultat Domnul pre
mine și în vremea aceasta.
20. Încă și pre Aaron s'au mâ-
nieat Domnul foarte, ca să-l piarză
pre el, și m'am rugat eu și pentru
Aaron în vremea aceea.
21. Și păcatul vostru, vițelul care
l-ați făcut, l-am luat și l-am ars cu
foc, și l-am zdrobit și l-am pisat
foarte, până ce s'a făcut mărunt, și
a fost ca praful, și am aruncat pra-
ful în râul, care curgeă dela munte.
22. Și la aprindere și la ispitire
și la mormânturile poftei ați mâ-
nieat pre Domnul Dumnezeul nostru.
23. Și când v'au trimis Domnul din
Cadisul Varni, zicând: suiți-vă și
moșteniți pământul, care-l dau eu
vouă, ați călcat cuvântul Domnului
Dumnezeului vostru, și n'ați crezut
lui și n'ați ascultat glasul lui.
24. Neascultători de Domnul ați
fost din ziua în care s'au făcut cu-
noscut vouă.
25. Și m'am rugat înaintea Dom-
nului patruzeci de zile și patruzeci
de nopți, pentrucă au zis Domnul,
că să vă piarză pre voi.
26. Și m'am rugat către Dumne-
zeu, și am zis: Doamne, Doamne,
împăratul dumnezeilor! Nu pierde
pre poporul tău și moștenirea ta
care o ai răscumpărat cu puterea
ta cea mare, pre carii i-ai scos din
pământul Eghipetului cu puterea ta
cea mare și cu mâna ta cea tare
și cu brațul tău cel înalt.
27. Adu-ți aminte de Avraam și
de Isaac și de Iacov robii tăi, că-
rora le-ai jurat pre tine însu-ți, și
nu căută la învârtoșarea poporului
acestuia și la păgânătățile și la pă-
catele lor.
28. Ca să nu zică cei ce lăcuesc
pământul din care ne-ai scos pre
noi, grăind: pentrucă n'au putut Dom-
nul să-i bage pre ei în pământul,
care le-au zis lor, și pentrucă i-au
urît pre ei, i-au scos în pustie să-i
omoare.
29. Și aceștia sunt poporul tău
și moștenirea ta, pre carii i-ai scos
din pământul Eghipetului cu pute-

13. 32, 9; Eșire 33, 3; Isaia 48, 4. *14.* Eșire 32, 10; Ps. 105, 23. *15.* Eșire 32, 15. *17.* Eșire 32, 19. *18.* Eșire 24, 18; 34, 28. *21.* Eșire 32, 20.

22. Num. 11, 1; 21, 5. *23.* Num. 13, 3. *24.* 31, 27. *26.* Eșire 32, 11; Num. 14, 13. *28.* Eșire 32, 12; Num. 14, 16.

rea ta cea mare şi cu mâna ta cea tare şi cu braţul tău cel înalt.

CAP. 10.

Alte table ale legii. Păzirea legii Domnului.

În vremea aceea, zis-au Domnul către mine: ciopleşte-ţi două table de piatră cum au fost cele dintâi, şi te sue la mine în munte, şi-ţi fă sicriu de lemn.

2. Şi voiu scrì pre table cuvintele, care au fost pre tablele cele dintâiu, care le-ai stricat, şi le vei pune în sicriu.

3. Şi am făcut sicriu de lemn neputrezitor, şi am cioplit două table de piatră, cum au fost şi cele dintâiu, şi m'am suit în munte, şi amândouă tablele în mâinile mele.

4. Şi au scris în table cum au fost scrisoarea cea dintâiu, cele zece cuvinte, care au grăit Domnul către voi în munte din mijlocul focului, şi mi le-au dat Domnul mie.

5. Şi întorcându-mă, m'am pogorît din munte, şi am băgat tablele în sicriul care l-am făcut, şi au fost acolo, după cum mi-au poruncit mie Domnul.

6. Şi fiii lui Israil au purces din Virotul fiilor lui Iachim Misadeanul. Acolo a murit Aaron şi acolo s'a îngropat; şi a preoţit Eleazar fiul lui în locul lui.

7. De acolo a mers la Gadgad, şi dela Gadgad la Etevata pământ cu repejiuni de ape.

8. In vremea aceea au osebit Domnul seminţia lui Levì, ca să poarte sicriul legii Domnului, şi să stea înaintea Domnului, ca să slujească, să se roage şi să binecuvinteze întru numele Domnului până în ziua aceasta.

9. Pentru aceea n'au Leviţii parte nici sorţ între fraţii săi. Domnul însuşi este sorţul lor, precum au zis lor.

10. Şi eu am stătut în munte patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, şi m'au ascultat Domnul şi în vremea aceasta, şi n'au vrut Domnul să vă piarză pre voi.

11. Şi au zis Domnul către mine: du-te şi mergi înaintea poporului acestuia, ca să intre şi să moştenească pământul, care m'am jurat părinţilor lor, că-l voiu da lor.

12. Şi acum Israile, ce cere Domnul Dumnezeul tău dela tine? Fără numai să te temi de Domnul Dumnezeul tău, şi să umbli pre toate căile lui, şi să-l iubeşti pre el, şi să slujeşti Domnului Dumnezeului tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău.

13. Şi să păzeşti poruncile Domnului Dumnezeului tău şi dreptăţile lui, câte-ţi poruncesc eu ţie astăzi, ca să-ţi fie ţie bine.

14. Iată al Domnului Dumnezeului tău este cerul şi cerul cerului, pământul şi toate câte sunt într'însul.

15. Numai pre părinţii voştri au voit Domnul, ca să-i iubească pre ei, şi au ales sămânţa lor după ei pre voi mai mult decât pre toate neamurile, precum este în ziua aceasta.

16. Tăiaţi-vă împrejur învârtoşarea inimii voastre, şi cerbicea voastră să n'o mai întăriţi.

17. Că Domnul Dumnezeul vostru, acesta este Dumnezeul dumnezeilor şi Domnul domnilor, Dumnezeu mare şi tare şi înfricoşat, care nu caută la faţă, nici ia dar.

18. Cel ce face judecată nemerni-

10. *1.* Eşire 34, 1. *5.* Eşire 25, 16; 3 Imp. 8, 9; Evr. 9, 4. *6.* Num. 20, 28, 29; Num. 33, 30—32. *7.* Num. 33, 32, 33.

9. Num. 18, 20. *10.* Lev. 22, 31. *12.* Mat. 22, 37. *14.* Fac. 14, 19; Ps. 23, 1. *16.* Fac. 17, 11; Ierem. 4, 4; Rom. 4, 11. *17.* Iov. 34, 19; 2 Paralip. 19, 7; Efes. 6, 9. *18.* Eşire 22, 21; Lev. 19, 15; Pild. 24, 23.

cului și săracului și văduvei, și iubește pre cel nemernic și-i dă lui pâine și haină.

19. Și să iubiți pre cel nemernic, pentrucă și voi ați fost nemernici în pământul Eghipetului.

20. De Domnul Dumnezeul tău să te temi, și lui să-i slujești, și de el să te lipești, și pre numele lui să juri.

21. Acesta este lauda ta, și acesta este Dumnezeul tău, cel ce au făcut întru tine aceste mari și slăvite, care le-au văzut ochii tăi.

22. Cu șaptezeci de suflete s'au pogorît părinții tăi în Eghipet; iar acum te-au înmulțit Domnul Dumnezeul tău ca stelele cerului.

CAP. 11.

Urmarea sfătuirii de a păzi poruncile Domnului.

Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău, și să păzești cele ce ți-au poruncit să le păzești: îndreptările lui și poruncile lui și judecățile lui, în toate zilele.

2. Și să știți astăzi ceeace nu știu nici au văzut pruncii voștrii: certarea Domnului Dumnezeului tău și măririle lui și mâna cea tare și brațul cel înalt,

3. Și semnele lui și minunile lui, care au făcut în mijlocul Eghipetului, lui Faraon împăratul Eghipetului și a tot pământul lui,

4. Și câte au făcut oștirii Eghiptenilor și carelor lor și călărimii lor și oștirii lor, cum i-au înnecat apa mării Roșii preste fața lor, când vă goneau ei pre voi dinapoi, și i-au pierdut pre ei Domnul până în ziua de astăzi.

5. Și câte au făcut vouă în pustie până ați venit la locul acesta.

6. Și câte au făcut lui Datan și lui Aviron fiii lui Eliav fiul lui Ruvim, pre carii deschizând pământul gura sa, i-a înghițit pre ei și casele lor și corturile lor și toată averea lor, care erà cu ei în mijlocul a tot Israilul.

7. Că ochii voștri au văzut toate aceste lucruri mari ale Domnului, câte au făcut întru voi astăzi.

8. Să păziți toate poruncile lui, câte vă poruncesc eu vouă astăzi, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și intrând să moșteniți pământul la care voi treceți Iordanul, acolo, să-l moșteniți pre el.

9. Ca să fiți vreme multă pre pământul, care s'au jurat Domnul părinților voștri să-l deà lor și seminției lor după ei, pământul din care curge lapte și miere.

10. Că pământul la care mergi tu să-l moștenești, nu este ca pământul Eghipetului de unde ați ieșit, când semeni sămânța să-l adăpi cu picioarele ca o grădină de legumi.

11. Ci pământul la care mergi tu să-l moștenești, este pământ de munte, și de câmp din ploaia cerului beà apă.

12. Pământ pre care Domnul Dumnezeul tău îl cercetează pururea, și ochii Domnului Dumnezeului tău sunt preste el dela începutul anului până la sfârșitul anului.

13. Drept aceea de veți asculta cu luare aminte toate poruncile, care le poruncesc eu ție astăzi, ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să slujești lui din toată inima ta și din tot sufletul tău,

14. Va da pământului tău în vremea sa, ploaie timpurie și târzie, și-ți vei adunà grâul tău și vinul tău și untuldelemn al tău.

15. Va da iarbă în țarinile tale dobitoacelor tale.

---

19. Lev. 19, 34. *20.* Mat. 4, 10. *22.* Fac. 15, 5; 46, 26; Eșire 1, 5; Fapt. Ap. 7, 14.
11. *1.* Eșire 21, 1. *6.* Num. 16, 31; Ps. 105, 18.

11. 8, 7—9. *12.* 28, 11. *14.* Ioil 2, 23; Zaharia 10, 1.

16. Şi mâncând şi săturându-te ia aminte ţie însuţi să nu se lăţească inima ta, şi să vă abateţi, şi să şlujiţi la dumnezei streini şi să vă închinaţi lor.

17. Şi să se aprinză cu mânie Domnul asupra voastră, şi să închiză cerul, ca să nu fie ploaie, şi pământul să nu-şi deà rodul său, şi să pieriţi degrab de pre pământul cel bun, care l-au dat vouă Domnul.

18. Puneţi cuvintele acestea în inima voastră şi în sufletul vostru, şi le legaţi să vă fie semn pre mâna voastră, şi să fie neclătite înaintea ochilor voştri.

19. Şi să învăţaţi acestea pre fiii voştri, grăindu-le de ele, când şezi tu acasă şi când mergi pre cale şi când te culci şi când te scoli.

20. Şi să le scrişi acestea pe pragurile caselor voastre şi pre ale porţilor voastre.

21. Ca să se înmulţească zilele voastre şi zilele fiilor voştri pre pământul, care s'au jurat Domnul părinţilor voştri să-l deà lor, ca şi zilele cerului pre pământ.

22. Şi va fi de veţi auzi cu auzul toate poruncile acestea, care eu le poruncesc astăzi vouă, şi de le veţi face pre ele şi veţi iubì pre Domnul Dumnezeul vostru şi veţi umblà pre toate căile lui şi vă veţi lipì de el,

23. Va scoate Domnul toate neamurile acestea dela faţa voastră, şi veţi moştenì neamuri mari şi mai tari decât voi.

24. Tot locul care-l va călcà talpa piciorului vostru, al vostru va fi: dela pustie şi dela Andi-Livan şi de la rîul cel mare al Eufratului şi până la marea cea de către apus vor fi hotarele voastre.

25. Nimenea nu va stà împrotiva feţii voastre, şi va pune Domnul Dumnezeul vostru frica voastră şi cutremurul vostru pre faţa a tot pământul pre care veţi călcà voi cum au grăit Domnul către voi.

26. Iată eu dau înaintea voastră astăzi binecuvântare şi blestem.

27. Binecuvântare, de veţi ascultà poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu astăzi vouă.

28. Iar blestem, de nu veţi ascultà poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu vouă astăzi, şi vă veţi abate dela calea, care am poruncit eu vouă astăzi, şi de veţi merge să slujiţi la dumnezei pre carii nu-i ştiţi.

29. Şi va fi dupăce te va băgà Domnul Dumnezeul tău în pământul la care treci tu să-l moşteneşti, vei da binecuvântarea în muntele Garizin şi blestemul în muntele Gheval.

30. Aceştia sunt dincolo de Iordan dinapoia căii cei către apusul soarelui, în pământul Hananeilor carii lăcuesc la apus către Golgol aproape de stejarul cel înalt.

31. Că voi treceţi Iordanul, ca să intraţi şi să moşteniţi pământul, care cu sorţi îl dă vouă Domnul Dumnezeul vostru, ca să-l moşteniţi în toate zilele şi să lăcuiţi într'însul.

32. Şi luaţi aminte să faceţi toate poruncile lui, şi judecăţile acestea care le puiu eu astăzi înaintea voastră.

CAP. 12.

Locul adevăratei slujiri de Dumnezeu.

Şi acestea sunt poruncile şi judecăţile, care veţi luà aminte să le faceţi în pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeul părinţilor voştri să-l moşteniţi în toate zilele, care veţi trăì pre pământ.

---

17. Lev. 26, 19. *18.* 6, 8; Eşire 13, 9. *19.* 4, 9. *20.* 6, 9. *24.* Isus Navì 1, 3. *25.* Eşire 23, 27.

29. 27, 12, 13; Is. Navì 8, 33.

2. Să stricaţi cu desăvârşire toate locurile în care neamurile pre care voi le veţi moşteni, au slujit dumnezeilor lor, cele din munţii cei înalţi şi din dealuri şi de supt copac stufos.

3. Şi să surpaţi jertfelnicele lor, şi să dărâmaţi stâlpii lor, şi desişurile lor să le tăiaţi, şi chipurile cele cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeţi cu foc, şi să pierdeţi numele lor din locul acela.

4. Să nu faceţi aşă Domnului Dumnezeului vostru.

5. Ci în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul vostru într'una din cetăţile voastre, ca să se numească numele lui acolo şi să se cheme, acolo îl veţi căută şi veţi intră.

6. Şi veţi aduce acolo arderile cele de tot ale voastre: şi jertfele voastre şi pârga voastră şi făgăduinţele voastre şi cele de voie ale voastre şi mărturisirile voastre, cele întâiu născute ale vacilor voastre şi ale oilor voastre,

7. Şi le mâncaţi acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru, şi vă veseliţi cu toate la care veţi tinde mâinile, voi şi casele voastre, după cum te-au binecuvântat Domnul Dumnezeul tău.

8. Să nu faceţi acolo toate câte faceţi astăzi aici, fiecarele ce-i place.

9. Că n'aţi intrat până acum în odihna şi în moşiea, care o dă vouă Domnul Dumnezeul vostru.

10. Şi dupăce veţi trece Iordanul, şi veţi lăcuî pre pământul, care-l va da vouă Domnul Dumnezeul vostru moşie, şi vă va odihnî de toţi vrăjmaşii voştri cei de prin prejur, şi veţi lăcuî fără de frică,

11. Va fi în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca acolo să se cheme numele lui, acolo veţi aduce toate câte poruncesc eu vouă astăzi: arderile cele de tot ale voastre şi jertfele voastre şi zeciuelele voastre şi pârga mâinilor voastre şi tot ce este ales din darurile voastre, care le veţi făgăduî Domnului Dumnezeului vostru.

12. Şi vă veseliţi înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi şi fiii voştri şi fetele voastre şi slugile voastre şi slujnicele voastre şi levitul cel dela porţile voastre, de vreme ce n'are parte şi moştenire cu voi.

13. Ia aminte, ca să nu aduci arderile cele de tot ale tale în tot locul, care-l vei vedeà;

14. Ci numai în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău într'o cetate dintr'ale seminţiilor tale, acolo vei aduce arderile cele de tot ale tale, şi acolo vei face toate câte poruncesc eu ţie astăzi.

15. Şi ori când vei pofti, junghie şi mănâncă carne, cum pofteşte sufletul tău, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care ţi-au dat ţie în toată cetatea, cel necurat întru tine şi cel curat vă puteà mâncà dintr'însa, ca cea de căprioară şi de cerb.

16. Numai sângele să nu-l mâncaţi, ci să-l vărsaţi pre pământ ca apa.

17. Nu va fi ţie slobod să mănânci în cetăţile tale zeciuiala grâului tău şi a vinului tău şi a untului de lemn al tău, cele întâiu născute ale vacilor tale şi ale oilor tale, şi toate făgăduinţele câte veţi făgăduî şi mărturisirile voastre şi pârga mâinilor tale;

18. Ci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău le vei mâncà tu şi feciorul tău şi fata ta, sluga ta şi slujnica ta şi levitul şi nemerni-

12. *2.* 7, 5; Eşire 23, 32; 34, 13. *3.* Num. 33, 52; Jud. 2, 2. *5.* 2 Paralip. 7, 12. *6.* Lev. 17, 3. *8.* Num. 15, 39. *11.* 3 Imp. 8, 29.

12. 16, 11, 14; 27, 7. *14.* Lev. 17, 9. *15.* 15, 22. *16.* Fac. 9, 4; Lev. 3, 17; 7, 26; 17, 10; 1 Imp. 14, 33. *17.* 14, 23, 24.

cul cel din cetățile tale, și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezeului tău cu toate, la care vei tinde mâna ta.

19. Ia aminte să nu părăsești pre levit în toată vremea, cât vei trăi pre pământ.

20. Iar de va lărgi Domnul Dumnezeul tău hotarele tale, precum au grăit ție, și vei zice: voiu mâncà carne, de va poftì sufletul tău să mănânce carne ori când va poftì sufletul tău, mănâncă carne.

21. Iar de va fi departe dela tine locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, în care să se cheme numele lui acolo, junghie din boii tăi și din oile tale, care-ți va da ție Dumnezeu, în ce chip ți-au poruncit, și mănâncă în cetățile tale după pofta sufletului tău.

22. Cum să mănâncă căprioara și cerbul, așà le vei mâncà; și cel necurat întru tine și cel curat, asemenea le vor mâncà.

23. Ia seama bine să nu mănânci sânge, că sângele lui este sufletul lui, drept aceea să nu mănânci sufletul cu carnea lui.

24. Să nu-l mâncați, ci pre pământ să-l vărsați ca apa.

25. Să nu-l mănânci, ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, de vei face ce este bun și ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

26. Iar numai cele sfinte ale tale, de vei aveà tu, și făgăduințele tale luându-le vei venì la locul, care-l va alege lui-și Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

27. Și vei face arderile de tot ale tale, cărnurile le vei aduce pre jertfelnicul Domnului Dumnezeului tău; iar sângele jertfelor tale îl vei vărsà pre temeliea jertfelnicului Domnului Dumnezeului tău, iar cărnurile le vei mâncà.

28. Păzește și ascultă, ca să faci toate cuvintele, care-ți poruncesc eu ție astăzi, ca să fie bine ție și fiilor tăi în veac, de vei face ce este plăcut și bun înaintea Domnului Dumnezeului tău.

29. Și dupăce va pierde Domnul Dumnezeul tău neamurile, sla care mergi tu să moștenești pământul lor, dela fața ta, și-l vei moștenì, și vei lăcuì în pământul lor,

30. Ia aminte de tine, însuți să nu cerci a urmà lor, dupăce vor pierì ei dela fața ta; și să nu cerci de dumnezeii lor, zicând: cum au făcut neamurile acestea dumnezeilor săi, și eu voiu face.

31. Să nu faci așà Domnului Dumnezeului tău, pentrucă spurcăciunile, care Domnul le-au urît, le-au făcut dumnezeilor săi, că și pre fiii săi și pre fetele sale le-au ars cu foc dumnezeilor săi.

32. Tot cuvântul care-l poruncesc eu ție astăzi, acesta să-l păzești a-l face. Să nu adaogi la el, nici să iei dela el.

CAP. 13.

Pedeapsa proorocilor mincinoși.

Iar de se va sculà întru tine proroc, sau carele visează vis, și-ți va da ție semn sau minune;

2. Și va venì semnul sau minunea, care a grăit către tine, zicând: să mergem și să slujim la dumnezei streini, pre carii nu i-ați știut,

3. Să nu ascultați de cuvintele prorocului acestuia sau ale celui ce visează visul acela, că vă ispitește pre voi Domnul Dumnezeul vostru, ca să știe de iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

20. Fac. 28, 14. *22.* Lev. 3, 17; 7, 26 și 17, 10. *23.* 1 Imp. 14, 33.

31. Lev. 17, 7; 4 Imp. 16, 3; Ps. 105, 37. *32.* 4, 2; Num. 15, 39; Pilde 30, 6; Apoc. 22, 18, 19.
13. *1.* Isaia 8, 19; Mat. 24, 24. *3.* 8, 2; 1 Ioan 4, 2.

4. După Domnul Dumnezeul vostru să umblaţi şi de dânsul să vă temeţi şi poruncile lui să le păziţi şi glasul lui să-l ascultaţi şi lui să slujiţi şi de dânsul să vă lipiţi.

5. Şi prorocul acela, sau cel ce a visat vis, să moară, pentrucă a grăit, ca să te abată pre tine dela Domnul Dumnezeul tău, cel ce te-au scos din pământul Eghipetului, şi te-au izbăvit din casa robiei, ca să te scoaţă pre tine din calea pre care au poruncit ţie Domnul Dumnezeul tău să mergi pre ea şi să pierzi pre cel rău dintre voi.

6. Iar de te va rugă pre tine fratele tău cel după tată sau cel după mumă sau fiul tău sau fata ta sau femeia ta, care este la sânul tău, sau prietenul tău cel ce este întocmai la suflet cu tine, pre ascuns, zicând: să mergem şi să slujim la dumnezei streini, pre carii nu i-ai ştiut tu, nici părinţii tăi.

7. Dintre dumnezeii neamurilor celor de prin prejurul vostru, cari sunt aproape de tine, sau acelor ce sunt departe de tine, dela o margine a pământului până la cealaltă,

8. Să nu te învoieşti cu el, nici să asculţi de el, să nu se facă milă ochiului tău de el, să nu te înduri de el, nici să-l tăinueşti pre el;

9. Ci să-l spui pre el negreşit, mâna ta să fie întâiu asupra lui, ca să-l omori pre el, şi apoi mâinile a tot norodul.

10. Şi-l vor ucide cu pietre, şi va muri, pentrucă a cercat să te abată pre tine dela Domnul Dumnezeul tău, cel ce te-au scos din pământul Eghipetului, din casa robiei.

11. Şi tot Israilul auzind se va teme, şi nu vor adaoge a mai face acel cuvânt rău între voi.

12. Iar de vei auzi într'una din cetăţile, care Domnul Dumnezeul tău le dă ţie ca să lăcueşti întru însele, zicând:

13. Eşit-au oameni fărădelege dintre voi, şi au bătut pre cei ce lăcuesc în cetatea lor, grăind: să mergem şi să slujim la dumnezei streini, pre carii nu i-aţi ştiut,

14. Cearcă, caută şi întreabă cu deadinsul, şi de este adevărat cuvântul acela, cum că s'au făcut urâciunea aceea întru voi,

15. Ucigând să ucizi pre toţi lăcuitorii cetăţii aceea cu tăiere de sabie şi cu anatemă să o anatematiseşti pre ea, şi toate cele cè sunt întru însa.

16. Şi toate avuţiile ei le adună în uliţile ei şi arde cetatea cu foc şi toate avuţiile ei de istov înaintea Domnului Dumnezeului tău; şi să fie nelăcuită în veci, şi a doua oară să nu se mai zidească.

17. Şi nimica din lucrurile date anatemei să nu se lipească de mâna ta, ca să se întoarcă Domnul dela iuţimea mâniei sale, şi să-ţi deà ţie milă şi să te miluiască şi să te înmulţească, precum s'au jurat părinţilor tăi.

18. De vei ascultà glasul Domnului Dumnezeului tău şi vei păzì toate poruncile lui, câte poruncesc eu ţie astăzi, făcând ce este bun şi ce este plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP. 14.

Rânduelì pentru jale. Mâncări şi zeciuelì.

Fii sunteţi ai Domnului Dumnezeului vostru, să nu vă faceţi tăeturi, nici să vă radeţi între ochii voştri pentru mort.

2. Că popor sfânt eşti tu Domnu-

5. Ierem. 14, 15; Zah. 13, 3. 6. 17, 2—6. 9. 17, 7. 11. 17, 13.

17. 7, 26.
14. 1. Lev. 19, 28; 21, 5; Ierem. 16, 5, 6. 2. Eşire 22, 31; Lev. 17, 15.

lui Dumnezeului tău, şi pre tine te-au ales Domnul Dumnezeul tău să-i fii lui popor mai iubit decât toate neamurile, câte sunt pre fața pământului.

3. Nimica spurcat să nu mâncați.

4. Acestea sunt vitele, care le veți mâncà: vițel din vaci şi miel din oi şi ied din capre.

5. Cerb şi căprioară şi bivol şi zimbru şi inorog şi țap sălbatec şi camelopard.

6. Toată vita cu unghiea despicată şi care desparte unghiile în două copite şi care rumegă între vite, acestea să le mâncați.

7. Iar din cele ce rumegă şi din cele cu unghia despicată şi din cele cu unghiile despărțite, să nu mâncați pe acestea: cămila şi iepurile şi ariciul, care rumegă, iar unghiea n'o au despicată. Acestea sunt vouă necurate.

8. Şi porcul, că are unghiea despicată şi desparte copitele unghii, iar nu rumegă, necurat este acesta vouă, din cărnurile lui să nu mâncați, şi de mortăciunile lor să nu vă atingeți.

9. Iar din toate cele ce sunt în apă acestea să mâncați: toate, care au aripi şi solzi, să le mâncați.

10. Iar toate cele care n'au aripi şi solzi, să nu le mâncați; necurate sunt acelea vouă.

11. Toată pasărea curată o veți mâncà.

12. Iar din cele ce zboară pe acestea să nu le mâncați: Vulturul şi Gripsorul şi Eretele.

13. Şi Uliul şi Gaia şi cele de acelaşi fel cu el.

14. Şi tot Corbul şi cele ce sunt asemenea lui.

15. Şi Struțul şi Buha şi Babița.

16. Şi Erodiul şi Lebăda şi Stârcul.

17. Şi Heretele şi Coroiul şi cele ce sunt asemenea lui, şi Pupăza şi Corbul de noapte.

18. Şi Pelicanul şi Haradionul şi cele ce sunt asemenea lui, Porfirionul şi Liliacul.

19. Şi din cele sburătoare toate care se târăsc necurate sunt vouă, să nu mâncați din ele.

20. Toată pasărea curată să o mâncați.

21. Nici o mortăciune să nu mâncați, ci o dă celui nemernic, carele este în cetățile tale, sau celui strein să o mănânce, că tu eşti popor sfânt Domnului Dumnezeului tău. Să nu fierbi mielul în laptele mumei sale.

22. Să iei zeciuială din toată roada seminței tale, roada țarinei tale în tot anul.

23. Şi o vei mâncà înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul carele va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme acolo numele lui, vei aduce zeciuelele grâului tău şi ale vinului tău şi ale untului de lemn al tău şi cele întâiu născute ale vacilor tale şi ale oilor tale, ca să te înveți a te teme de Domnul Dumnezeul tău în toate zilele.

24. Iar de va fi calea departe dela tine, şi nu vei puteà să duci acestea, pentrucă este departe dela tine locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo pentrucă te-au binecuvântat pre tine Domnul Dumnezeul tău,

25. Vinde acelea pre argint, şi ia argintul în mâinile tale, şi mergi la locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău.

26. Şi cu argintul acela cumpără tot ce va pofti sufletul tău şi din boi şi din oi, din vin şi din băutură ameţitoare şi din toate, care va pofti sufletul tău, şi mănâncă acolo

---

3. Lev. 11, 2, 3. *4.* Fap. Ap. 10, 14; Lev. 20, 25. *7.* Lev. 11, 4. *8.* Lev. 11, 7. *9.* Lev. 11, 9. *12.* Lev. 11, 13.

21. Eşire 23, 19; 34, 26; Iezechil 44, 31. *24.* 12, 17, 18. *25.* Mat. 21, 12.

înaintea Domnului Dumnezeului tău
şi te veseleşte tu şi casa ta.
27. Şi Levitul cel din cetăţile tale,
pentrucă el n'are parte, nici sorţi
împreună cu tine.
28. După trei ani vei scoate toată
zeciuiala rodurilor tale; în anul a-
cela o vei pune în cetăţile tale.
29. Şi va veni Levitul pentrucă el
n'are parte, nici sorţi împreună cu
tine şi nemernicul şi săracul şi vă-
duva, carii sunt în cetăţile tale, şi
vor mâncà şi se vor săturà, ca să
te binecuvinteze pre tine Domnul
Dumnezeul tău, întru toate lucrurile
care vei face.

CAP. 15.

Anul al şaptelea. Săracii, robii şi întâii născuţi.

Anul al şaptelea vei face iertare,
2. Iar rânduiala iertării este a-
ceasta: vei iertà toată datoriea ta,
care-ţi este dator ţie aproapele şi
fratele tău, să nu o ceri, pentrucă
s'a chemat iertare Domnului Dum-
nezeului tău.
3. Dela cel strein cere câte sunt
ale tale la el; iar fratelui tău să-i
ierţi datoria, care ai la el.
4. Că nu va fi întru tine lipsit,
pentrucă pururea te va binecuvântà
pre tine Domnul Dumnezeul tău în
pământul, care cu sorţi îl dă ţie
Domnul Dumnezeul tău să-l moşte-
neşti.
5. Iar de veţi ascultà cu luare
aminte glasul Domnului Dumnezeu-
lui vostru, ca să păziţi şi să faceţi
toate poruncile acestea, care porun-
cesc eu astăzi ţie.
6. Domnul Dumnezeul tău te va
binecuvântà pre tine, precum au
grăit ţie, şi vei împrumutà popoare
multe, iar tu nu te vei împrumutà,
şi vei stăpânì popoare multe; iar
pre tine nu te vor stăpânì.
7. Iar de va fi întru tine cinevà
sărac dintre fraţii tăi în vre-o cetate
din cetăţile tale în pământul, care-l
dă ţie Domnul Dumnezeul tău, să
nu-ţi învârtoşezi inima ta, nici să-ţi
închizi mâna ta de către fratele tău
cel lipsit.
8. Deschizând să deschizi mâinile
tale lui, şi împrumutând să-l îm-
prumuţi pre el, ori cât îi va trebuì
şi ori ce-i va lipsì.
9. Ia aminte de tine însuţi, să nu
cugeţi cu vicleşug în inima ta, zi-
când: se apropie anul al şaptelea,
anul iertării, şi să cauţi cu ochiu
rău asupra fratelui tău celui lipsit
şi să nu-i dai lui, că el va strigà
împrotiva ta către Domnul, şi va fi
întru tine păcat mare.
10. Dând să-i dai lui, şi împru-
mutând să-l împrumutezi pre el, cât
cere şi după cum are trebuinţă, şi
să nu te mâhneşti cu inima ta, când
dai lui, că pentru aceasta te va bine-
cuvântà Domnul Dumnezeul tău în-
tru toate lucrurile şi întru toate ori
unde vei pune mâna ta.
11. Că nu va lipsì sărac din pă-
mântul tău, pentru aceea eu porun-
cesc ţie să faci lucrul acesta, şi-ţi
zic: deschizând deschide mâna ta
fratelui tău celui sărac şi celui lip-
sit, care este în pământul tău.
12. Iar de se va vinde ţie fratele
tău Evreu sau Evreică, şase ani va
slujì ţie, şi în al şaptelea îl vei lăsà
slobod dela tine.
13. Şi când îl vei slobozì pre el
dela tine, să nu-l slobozi deşert.
14. Dând să-i dai lui de cheltuială
din oile tale şi din grâul tău şi din
vinul tău, după cum te-au binecu-
vântat pre tine Domnul Dumnezeul
tău, să-i dai lui.

27. Num. 18, 20; Iezech. 44, 28.
29. Malah. 3, 10.
15. *1,* Eşire 23, 10; Lev. 25, 3.

8. Mat. 5, 42. *9.* Lucà 6, 64. *10.* Mat. 5, 42. *11.* Mat. 26, 11, Ioan 12, 8, *12.* Eşire 21, 2; Ierem. 34, 14.

15. Şi-ţi adu aminte, că ai fost rob în pământul Eghipetului, şi te-au izbăvit de acolo Domnul Dumnezeul tău; pentru aceea poruncesc ţie să faci cuvântul acesta.

16. Iar de va zice către tine: nu voiu ieşi dela tine, pentrucă te-a iubit pre tine şi casa ta, de vreme ce este lui bine la tine,

17. Ia sula şi găureşte urechia lui la uşă şi va fi ţie rob în veci. Aşà vei face şi slujnicii tale.

18. Să nu-ţi fie ţie greu când îi laşi slobozi dela tine, că pre an simbrie de năimit a slujit ţie în şase ani, şi te va binecuvântà pre tine Domnul Dumnezeul tău întru toate câte vei face.

19. Tot cel întâiu născut, care se va naşte în vacile tale şi în oile tale, cele ce vor fi parte bărbătească le vei sfinţi Domnului Dumnezeului tău, să nu lucrezi cu boul tău cel întâiu născut, şi să nu tunzi cele întâiu născute ale oilor tale.

20. Inaintea Domnului Dumnezeului tău, să-l mănânci tu şi casa ta, în tot anul în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău.

21. Iar de va fi întru el prihană, şchiop sau orb sau rău slutit, să nu-l jertfeşti Domnului Dumnezeului tău.

22. Ci în cetăţile tale să-l mănânci, cel necurat întru tine şi cel curat împreună să-l mănânce, ca pre o căprioară sau ca pre un cerb.

23. Numai sânge să nu mâncaţi, ci să-l vărsaţi pre pământ ca apa.

CAP. 16.

Cele trei sărbători mari de preste an.

Păzeşte luna spicelor nouă, şi să faci Paşti Domnului Dumnezeului tău, că în luna spicelor nouă ai ieşit din Eghipet noaptea.

2. Şi să jertfeşti Paşti Domnului Dumnezeului tău, oi şi boi, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

3. Să nu mănânci cu ele dospit, şapte zile să mănânci cu ele azimă, pâinea necazului; că cu grabă aţi ieşit din Eghipet noaptea, ca în toate zilele vieţii voastre să vă aduceţi aminte de ziua ieşirei voastre din pământul Eghipetului.

4. Să nu se vază la tine dospit în toate hotarele tale şapte zile; şi să nu rămâe până dimineaţa din cărnurile, care le vei jertfi seara în ziua cea dintâiu.

5. Nu va fi ţie slobod să jertfeşti Paşti nici într'o cetate de ale tale, care Domnul Dumnezeul tău le dă ţie.

6. Ci numai în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo, să jertfeşti Paştile seara la apusul soarelui, în vremea în care ai ieşit din pământul Eghipetului.

7. Şi fierbe şi frige şi mănâncă în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, şi te întoarce dimineaţa şi te du la casa ta.

8. Şase zile vei mâncà azime, iar în ziua a şaptea este ieşire, sărbătoare Domnului Dumnezeului tău; să nu faci întru aceea nici un lucru, fără numai cele ce se fac sufletului.

9. Şapte săptămâni întregi să numeri ţie, de când începe secerea a secerà, vei începe a numărà şapte săptămâni.

10. Şi fă sărbătoare de săptămâni Domnului Dumnezeului tău după puterea ta, câte-ţi va da ţie, după cum

---

15. 5, 15; 6, 21; 15, 15. *16.* Eşire 21, 5, 6. *19.* Eşire 13, 2; Lev. 27, 26; Num. 3, 13; Lucà 2, 23. *21.* Lev. 22, 20. *22.* 12, 15, 16.
16. *1.* Eşire 12, 14 şi 34, 18; Lev. 23, 5. *2.* Num. 9, 2. *3.* Eşire 12, 19. *4.* Eşire 12, 10. *5.* 2 Paralip. 30, 1. *6.* Eşire 12, 42. *8.* Eşire 12, 18; Num. 28, 17. *9.* Lev. 23, 15; Num. 28, 26. *10.* Eşire 23, 16 şi 34, 22.

te-au binecuvântat Domnul Dumnezeul tău.

11. Şi te veseleşte înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu şi feciorul tău şi fata ta şi sluga ta şi slujnica ta şi Levitul, care este în cetăţile tale, şi nemernicul şi săracul şi văduva, carii sunt între voi; în locul care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

12. Şi-ţi adu aminte, că rob ai fost în pământul Eghipetului, şi păzeşte şi fă poruncile acestea.

13. Sărbătoarea corturilor să o faci în şapte zile când vei aduna din ariea ta şi din teascul tău.

14. Şi te veseleşte în sărbătoarea ta, tu şi feciorul tău şi fata ta şi sluga ta şi slujnica ta şi Levitul şi nemernicul şi săracul şi văduva, carii sunt în cetăţile tale.

15. Şapte zile să serbezi Domnului Dumnezeului tău în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeul tău întru toate rodurile tale şi întru toate lucrurile mâinilor tale, şi să fii vesel.

16. De trei ori în an toată partea ta cea bărbătească să se arate înaintea Domnului Dumnezeului tău în locul, care-l va alege Domnul; în sărbătoarea azimelor şi în sărbătoarea săptămânilor şi în sărbătoarea corturilor.

17. Să nu te arăţi înaintea Domnului Dumnezeului tău deşert, fiecare după puterea mâinilor voastre, după binecuvântarea Domnului Dumnezeului tău, care ţi-au dat ţie.

18. Judecători şi scriitori pune-ţi ţie în toate cetăţile tale, care Domnul Dumnezeul tău le dă ţie în fiecare neam din neamurile tale, ca să judece poporul cu judecată dreaptă.

19. Să nu abată judecata, nici să cunoască faţa, nici să ia daruri, că darurile orbesc ochii înţelepţilor şi strică cuvintele drepţilor.

20. Drept să urmezi ce este drept, ca să trăiţi, şi intrând să moşteniţi pământul, care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău.

21. Să nu-ţi sădeşti ţie desiş şi nici un copaciu lângă jertfelnicul, care-l vei face Domnului Dumnezeului tău.

22. Să nu-ţi faci ţie stâlp, care au urît Domnul Dumnezeul tău.

CAP. 17.

Idololatri. Judecători. Împăratul.

Să nu jertfeşti Domnului Dumnezeului tău viţel sau oaie, având întru sine meteahnă sau orice lucru urît, că spurcăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău.

2. Iar de se va afla în vre-o cetate din cetăţile tale, care le dă ţie Domnul Dumnezeul tău, bărbat sau femeie, făcând ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului tău şi călcând legea lui,

3. Şi mergând să slujască la alţi dumnezei şi să se închine lor, soarelui sau lunei sau la orice din cele din podoaba cerului, la care nu ţi-am poruncit ţie,

4. Şi se va spune aceasta ţie, şi auzind vei cerca cu deadinsul, şi se adevereşte cuvântul, că s'a făcut spurcăciunea aceasta în Israil,

5. Scoate la poarta cetăţii pre omul acela sau pre femeia aceea care a făcut acest lucru rău, şi ucide cu pietre, să moară.

6. Cu două mărturii sau cu trei mărturii va fi ucis cel dat morţii, cu o mărturie nu va fi ucis.

---

11. 12, 12; 27, 7; Lev. 23, 40. *12.* 5, 15; 6, 21; 15, 15; 24, 18. *14.* 12, 12; 26, 11. *15.* Eşire 23, 16. *16.* Eşire 23, 17; 34, 23. *18.* Sirah. 35, 6.

19. 1, 17; Lev. 19, 15. *20.* Eşire 23, 8; Sirah. 20, 31.

17. *1.* Lev. 22, 21. *2.* 13, 6. *3.* Eşire 22, 20. *6.* Mat. 18, 16; Num. 35, 30.

7. Mâna marturilor va fi mai întâiu asupra lui, ca să-l omoare pre el; și apoi mâna poporului, și veți ridică pre cel rău dintre voi.

8. Iar de va fi vre un lucru, care să nu-l poți lesne dezlegă, când vei să judeci între sânge și sânge, și între judecată și judecată, și între rană de lepră și rană de lepră, și între pricire și pricire ce vor fi de judecat în cetățile tale, atunci sculându-te să te sui în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

9. Și vei merge la preoții Leviți și la judecătorul care va fi în zilele acelea, și ei cercând vor spune ție judecata.

10. Și vei face după cuvântul care-ți vor spune ție din locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo, și să păzești foarte, ca să faci toate câte-ți vor rândui ție.

11. După legea și după judecata care-ți vor spune ție să faci, să nu te abați dela cuvântul care ți-l vor spune ei, deadreapta sau deastânga.

12. Și omul care se va semeți ca să nu ascutte de preotul, care pururea slujește numelui Domnului Dumnezeului tău, sau de judecătorul, care va fi în zilele acelea, să moară omul acela, și vei ridică pre cel rău din Israil.

13. Și tot poporul auzind, se va teme și nu va mai face păgânătate.

14. Iar de vei intră în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău cu sorți, și-l vei moșteni pre el și vei lăcuì pe el și vei zice: pune-voiu preste mine împărat, ca și celelalte neamuri de prin prejurul meu,

15. Atunci să pui preste tine împărat, pre care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, dintre frații tăi să pui preste tine împărat, să nu pui preste tine împărat om de alt neam, pentrucă nu este fratele tău.

16. Insă să nu-și înmulțească lui-și cai, și să nu întoarcă pre popor în Eghipet după ce-și va înmulți caii, că Domnul au zis vouă: mai mult să nu adaogeți a vă întoarce pre calea aceasta.

17. Și să nu-și înmulțească lui-și femei, ca să nu se schimbe inima lui, și argint și aur să nu-și înmulțească foarte.

18. Și când va ședeà pre scaunul împărăției sale, să-și scrie această a doua lege din cartea dela preoții Leviți.

19. Și să o aibă cu sine și să o citească în toate zilele vieții sale, ca să învețe a se teme de Domnul Dumnezeul său, și a păzì toate poruncile acestea și îndreptările acestea a le face.

20. Ca să nu se înalțe inima lui preste frații săi și ca să nu se abată dela porunci nici la dreapta, nici la stânga, ca să fie întru ani îndelungați întru împărăția sa el și fiii lui întru fiii lui Israil.

CAP. 18.

Drepturile preoților. Vrăji. Mesia.

Preoții și Leviții și tot neamul lui Levì nu va aveà parte, nici sorți cu Israil, ci jertfele Domnului moșiea lor, pe acelea le vor mâncà.

2. Iar moșie nu vor aveà ei între frații săi; Domnul este moșiea lui, precum i-au zis lui.

3. Și acesta este dreptul preoților: dela popor, dela cei ce jertfesc jertfe, ori vițel, ori oaie, vei da preotului armul, fălcile și pântecele.

---

7. 13, 9; 19, 20; Ioan 8, 17; Fap. Ap. 7, 58; 2 Cor. 13, 1. *8.* 2 Paralip. 19, 10. *9.* 21, 5. *10.* 2 Paralip. 19, 8. *13.* 13, 11.

16. Is. Navi 11, 6. *17.* 3 Imp. 11, 1—10. **18.** *1.* Num. 18. 23; 1 Cor. 9, 13. *2.* Num. 18, 20. *3.* Lev. 7, 31 și 10, 14.

4. Apoi pârga grâului tău şi a vinului tău şi a untului tău de lemn şi pârga tunderii oilor tale vei da lui.

5. Că pre el l-au ales Domnul Dumnezeul tău din toate neamurile tale să steà înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să slujască şi să binecuvinteze întru numele Domnului el şi fiii lui în toate zilele.

6. Iar de va venì vre un Levit din vre-o cetate de ale voastre cele împrăştiate între toţi fiii lui Israil, în care el lăcueşte, şi îi pofteşte sufletul lui a venì în locul, care-l va alege Domnul,

7. Va slujì numelui Domnului Dumnezeului său, ca şi toţi fraţii lui Leviţii, carii stau acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Parte cuvenită va mâncà, afară de moştenirea sa părintească.

9. Iar dupăce vei intrà în pământul care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău, să nu te înveţi a face după urâciunile neamurilor aceiora.

10. Să nu se afle întru tine, care să treacă pre fiul său sau pre fata sa prin foc, sau care să umble cu vraje, descântând şi fermecând.

11. Şi fermecător şi descântător şi care vrăjeşte după măruntae şi care caută în stele şi care întreabă morţii;

12. Că urâciune este Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face acestea, şi pentru urâciunile acestea va pierde pre ei Domnul Dumnezeul tău dela faţa ta.

13. Desăvârşit să fii înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Că neamurile acestea, pre care tu le vei moştenì, acelea vrăji şi descântece ascultă; iar ţie nu ţi-au dat aşà Domnul Dumnezeul tău.

15. Proroc din fraţii tăi ca pre mine va sculà ţie Domnul Dumnezeul tău, de el să ascultaţi.

16. După toate câte ai cerut dela Domnul Dumnezeul tău, în Horiv în ziua adunării, zicând: nu vom adaoge a mai auzì glasul Domnului Dumnezeului nostru, şi nu vom mai vedeà acest foc mare, ca să nu murim.

17. Şi au zis Domnul către mine: drept, toate câte au grăit.

18. Proroc voiu sculà lor din fraţii lor, ca pre tine, şi voiu pune cuvintele mele în gura lui şi va grăì lor după cum voiu poruncì lui.

19. Şi omul care nu va ascultà cuvântul lui, ori câte va grăì prorocul acela întru numele meu, eu voiu luà izbândă pentru el.

20. Iar prorocul care va îndrăznì a grăì întru numele meu cuvânt, care n'am poruncit lui să-l grăiască, şi care va grăì întru numele altor dumnezei, să moară prorocul acela.

21. Iar de vei zice întru inima ta, cum vom cunoaşte cuvântul, care l-au grăit Domnul?

22. Câte va grăì prorocul acela întru numele Domnului, şi nu va fi, nici se va întâmplà ce a zis, cuvântul acela nu l-au grăit Domnul; întru păgânătate a grăit prorocul acela, să nu vă ţineţi de el.

CAP. 19.

Cetăţile de scăpare. Pedeapsa martorilor mincinoşi.

Iar dacă va pierde Domnul Dumnezeul tău neamurile, ai cărora pământ îl dă ţie Domnul Dumnezeul tău, şi veţi moştenì pre ei şi veţi lăcuì în cetăţile lor şi în casele lor,

2. Trei cetăţi să-ţi alegi ţie în mij-

4. Num. 18, 12. *8.* 1 Cor. 9, 13, 14. *10.* Lev. 18, 21; 19, 26 şi 20, 27. *11.* 1 Imp. 28, 7. *15.* Ioan 1, 45; Fapte 3, 22; Eşire 20, 21.

16. Eşire 20, 19; Evr. 12, 19. *18.* Ioan 1, 45. *19.* Eşire 23, 19. *20.* Ierem. 14, 14. 19. *2.* Num. 35, 11; Is. Navì 20, 2; Eşire 21, 13.

locul pământului tău, care îl dă ţie
Domnul Dumnezeul tău.
3. Socoteşte-ţi calea şi împarte în
trei părţi hotarele pământului tău,
care îl împarte ţie Domnul Dumne-
zeul tău, ca să scape acolo tot uci-
gaşul.
4. Iar aceasta va fi rânduiala pen-
tru ucigaşul care va fugi acolo şi
va trăi: tot cel ce va lovi pre aproa-
pele său fără de voie, şi nu l-a fost
urît pre el mai înainte de ieri şi de
alaltăieri;
5. Şi care va intra cu aproapele
său în pădure să taie lemne, şi ri-
dicând mâna cu securea cel ce tae
lemnul, va sări securea din coadă şi
va lovi pre aproapele său şi va murì,
acesta va fugì într'o cetate de ace-
stea şi va trăi.
6. Ca nu alergând cel ce este rudă
cu cel mort după cel ce a omorît,
şi înfierbântată fiind inima lui să-l
ajungă pre el, de va fi mai lungă
calea, şi să-l omoare pre el, măcar
că acesta nu este vinovat judecăţii
cei de moarte, căci nu l-a fost urît
pre el mai înainte de ieri şi de alal-
tăieri.
7. Pentru aceea poruncesc eu ţie
cuvântul acesta, zicând: alege-ţi ţie
trei cetăţi.
8. Iar de va lărgì Domnul Dum-
nezeul tău hotarele tale, precum s'au
jurat părinţilor tăi, şi-ţi va da ţie
Domnul tot pământul, care au zis pă-
rinţilor tăi că-l va da,
9. De vei ascultà să faci toate po-
runcile acestea, care le poruncesc
eu ţie astăzi, să iubeşti pre Dom-
nul Dumnezeul tău şi să umblì pre
toate căile lui în toate zilele; vei
mai adaoge ţie încă trei cetăţi pe
lângă aceste trei.
10. Şi nu se va vărsà sânge ne-
vinovat în pământul, care-l dă ţie
Domnul Dumnezeul tău să-l moşte-
neşti, şi nu va fi întru tine vinovat
de sânge.
11. Iar de va fi întru tine vre-un
om, care urăşte pre aproapele său,
şi-l pândeşte pre el, şi se va sculà
asupra lui, şi-l va lovì, şi va murì,
şi va fugì în vre-o cetate de acestea,
12. Vor trimite bătrânii cetăţii lui,
şi-l vor luà pre el de acolo, şi-l vor
da în mâinile rudeniilor mortului,
şi-l vor omorî.
13. Să nu caute cu milă ochiul
tău spre el, ci vei curăţì sângele cel
nevinovat din Israil; şi va fi bine ţie.
14. Să nu muţi hotarele aproape-
lui tău, care le-au pus părinţii tăi în
moşiea, care o vei moştenì în pă-
mântul, care ţi-l dă ţie Domnul Dum-
nezeul tău ca să-l moşteneşti.
15. Nu e destul un martor să măr-
turisească asupra vre unui om, ori
pentru ce strâmbătate şi ori pentru
ce greşală şi ori pentru ce păcat,
care va păcătuì. Ci prin gura a două
mărturii şi prin gura a trei mărturii
va stà tot cuvântul.
16. Iar de se va sculà mărturie
nedreaptă asupra vre unui om, pă-
rându-l pre el călcător de lege,
17. Amândoi oamenii între carii
este pricirea, vor stà înaintea Dom-
nului şi înaintea preoţilor şi înain-
tea judecătorilor, cari vor fi în zi-
lele acelea.
18. Şi vor cercetà judecătorii cu
amăruntul, şi de vor aflà, că mărtu-
rie strâmbă a mărturisit şi cu nedrep-
tate a stătut împrotiva fratelui său,
19. Să-i faceţi lui precum a gân-
dit el să facă rău asupra fratelui
său, şi vei ridicà răul dintre voi.
20. Şi ceilalţi auzind se vor teme,

4. Num. 35, 15. 6. Num. 35, 12.
7. 4, 40 — 43. 8. Facere 15, 18 şi 28, 14
9. Eşire 34, 14; Is. Navi 20, 7, 8.

11. Num. 35, 21. 13. Eşire 23, 6.
14. Pilde 22, 28; Oziea 5, 10; Num. 35, 30.
15. Mat. 18, 16; Ioan 8, 17; Fap. Ap. 7, 58;
2 Cor. 13, 1. 16. Eşire 20, 16; 23, 1.
18. Pilde 19, 5. 19. Eşire 21, 24.
20. 1 Tim. 5, 20; Lev. 24, 20.

și nu vor adaoge a mai face acest lucru rău între voi.

21. Să nu se facă milă ochiului tău de ei; suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior, precum va face cinevà aproapelui său, așà veți face lui.

CAP. 20.

Legi pentru războiu.

Iar când vei ieși la războiu asupra vrăjmașilor tăi, și vei vedeà cai și călăreți și popor mai mult decât tine, să nu te temi de ei, că cu tine este Domnul Dumnezeul tău cel ce te-au scos din pământul Eghipetului.

2. Și va fi când te vei apropià la războiu, venind preotul va grăì poporului și va zice către ei:

3. Ascultă Israile, voi mergeți astăzi la războiu asupra vrăjmașilor voștri; să nu slăbească inima voastră, nu vă temeți, nici vă speriați, nici vă abateți dela fața lor.

4. Că Domnul Dumnezeul vostru merge înaintea voastră cu voi, ca împreună cu voi să bată pe vrăjmașii voștri și să vă mântuiască pre voi.

5. Și vor grăì și cărturarii către popor, zicând: tot omul, care a zidit casă nouă și n'a început a lăcuì într'însa, să meargă și să se întoarcă în casa sa, să nu moară în războiu, și alt om să înceapă a lăcuì într'însa.

6. Și tot omul, care a sădit vie și nu s'a bucurat dintr'însa, să meargă și să se întoarcă la casa sa, să nu moară în războiu și alt om să se veselească dintr'însa.

7. Și tot omul, care ș'a logodit lui-și femeie și nu o a luat pre ea, să meargă și să se întoarcă în casa sa, să nu moară la războiu, și alt om să o ia pre ea.

8. Și vor mai adaoge cărturarii a grăì către popor și vor zice: tot omul cel fricos și slab la inimă, să meargă și să se întoarcă în casa sa, ca să nu înfricoșeze inima fratelui său ca și a sa.

9. Și va fi dupăce vor încetà cărturarii a grăì către popor, vor pune pre mai marii oștii înainte povățuitori poporului.

10. Și când te vei apropià la vre-o cetate să o bați, mai'nainte să o îmbii cu pace.

11. De vor răspunde ție cele de pace și vor deschide ție, tot poporul, carii se vor aflà într'însa vor da bir ție și vor fi supuși.

12. Iar de nu va ascultà de tine și va face războiu asupra ta, să o împresori pre ea.

13. Până când ți-o va da Domnul Dumnezeul tău în mâinile tale, și să ucizi toată partea bărbătească dintr'însa cu ascuțitul sabiei.

14. Afară de femei și de copii și toate dobitoacele și toate câte vor fi în cetate și toate averile să le prădezi ție, și să mănânci toată prada vrăjmașilor tăi, care o dă ție Domnul Dumnezeul tău.

15. Așà să faceți cu toate cetățile care sunt departe de tine foarte, și nu sunt din cetățile neamurilor acestora.

16. Iar din cetățile neamurilor acestora, al căror pământ îl dă ție Domnul Dumnezeul tău să-l moștenești, să nu lași viu nimica ce suflă.

17. Ci cu anatema să-i anatematisiți pre ei, pre Heteu și pre Amoreu și pre Hananeu și pre Ferezeu și pre Eveu și pre Ievuseu și pre Gherghiseu, precum au poruncit ție Domnul Dumnezeul tău.

---

21. Eșire 21, 24; Mat 5, 38.
20. *3.* Num. 14, 9. *6.* 28, 30. *7.* 24, 5.
8. Jud. 7, 3. *16.* 7, 5; Num. 33, 52; Jud. 2, 2.

18. Ca să nu vă învețe pre voi a face toate urâciunile lor, care le-au făcut ei dumnezeilor lor, și să păcătuiți înaintea Domnului Dumnezeului vostru.
19. Iar de vei ședeà împrejurul vre unei cetăți zile mai multe, bătând-o ca să o ei, să nu strici pomii ei, nici să pui securea în ei, ci din pom să mănânci, iar pre el să nu-l tai, că pomul cel din țarină nu este ca omul să poată fugì dela fața ta și să se ascunză în șanț.
20. Iar lemnul care-l știi că nu face rod bun de mâncat, acela să-l strici și să-l tai și să zidești șanț asupra cetății, care face războiu asupra ta, pânăce se va da ție.

CAP 21.

Omorul necunoscut. Căsătoria cu femei robite. Dreptul celui întâi născut.

De se va aflà în pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeui tău să-l moștenești, om omorît zăcând în câmp, și nu se știe cine l-a omorît,
2. Vor ieșì bătrânii și judecătorii tăi și vor măsurà până la cetățile cele din prejurul celui omorît,
3. Și bătrânii cetății cei mai aproape de cel omorît, vor luà o vițea din vaci, care n'a lucrat și n'a tras în jug.
4. Apoi bătrânii cetății aceea vor aduce vițeaua într'o vale râpoasă, care nu s'a lucrat, nici s'a semănat, și vor tăià capul viței în vale.
5. Și să vie preoții Leviți, pentru că pre ei i-au ales Domnul Dumnezeu să steà înaintea lui și să binecuvinteze întru numele lui, și din gura lor se va judecà toată pricina și rana.
6. Și toți bătrânii cetății cei mai aproape de cel omorît să spele mâinile pre capul viței cei tăete în vale.
7. Și răspunzând, vor zice: mâinile noastre n'au vărsat sângele acesta, și ochii noștri n'au văzut.
8. Milostiv fii poporului tău Israil, pre care l-ai răscumpărat Doamne din pământul Eghipetului! Ca să nu fie sânge nevinovat întru poporul tău Israil, și li se va iertà lor păcatul sângelui.
9. Tu deci ridică sângele cel nevinovat dintre voi, și fă ce este bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.
10. Iar când vei ieșì la războiu înaintea vrăjmașilor tăi, și-i va da pre ei Domnul Dumnezeu în mâinile tale, și-i vei prădà pre ei,
11. Și între cei robiți vei vedeà femeie frumoasă la față, și-ți va plăceà, cât să o iei pre ea femeie ție,
12. O vei băgà în casa ta, și vei rade capul ei și vei tăià unghiile ei.
13. Și vei luà dela ea hainele cele de robie, și va ședeà în casa ta și va plânge pre tatăl său și pre muma sa o lună de zile, și după aceea vei intrà la ea și vei făcuì cu ea și va fi ție femeie.
14. Și de n'o vei vreà pre ea după aceea, să o lași slobodă și să n'o vinzi pre argint, nici să te slujești cu ea, pentrucă o ai smerit pre ea.
15. Iar de va aveà un om două femei, una iubită, iar alta urâtă, și vor naște lui, și cea iubită și cea urâtă, și feciorul cel întâiu născut va fi al celei urâte.
16. Și va fi în ziua în care va împărțì fiilor săi averea sa, nu va puteà să facă să fie întâiu născut feciorul celei iubite, trecând cu vederea pre feciorul celei urâte, care este cel întâiu născut;
17. Ci întâiu născut va cunoaște pre feciorul celei urâte, și-i va da lui

18. 6, 14; Eșire 23, 13; Is. Navì 23, 7.
21. *5.* 17, 8, 9; 18, 1.
17. 1. Par. 5, 1.

îndoit din toate câte va aveà el, de vreme ce acesta este începătura fiilor lui, şi lui se cuvin cele ce sunt ale celui întâiu născut.

18. Iar de va aveà cinevà fiu neascultător şi îndărătnic, care n'ascultă cuvântul tatălui său, şi cuvântul mumei sale, şi ei îl ceartă pre el; iar el nu-i ascultă,

19. Să-l prinză tatăl lui şi muma lui, şi să-l scoaţă înaintea bătrânilor cetăţii sale şi la poarta locului,

20. Şi să zică către bărbaţii cetăţii sale: fiul nostru acesta este neascultător şi îndărătnic, mâncător şi beţiv şi n'ascultă cuvântul nostru.

21. Şi-l vor ucide cu pietre bărbaţii cetăţii lui, şi va murì. Şi vei ridicà pre cel rău dintre voi; şi ceilalţi auzind, se vor teme.

22. Iar de va fi făcut cinevà vre un păcat vrednic de moarte, şi-l veţi osândì a murì spânzurat pre lemn,

23. Să nu rămâe preste noapte trupul lui pre lemn, ci în ziua aceea să-l îngropaţi, de vreme ce blestemat de Dumnezeu este tot cel spânzurat pre lemn, şi să nu spurcaţi pământul, care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău să-l moşteneşti.

CAP. 22.

Porunci felurite.

Când vezi boul fratelui tău sau oaea lui rătăcind, să nu le treci cu vederea, ci să le abaţi şi să le întorci la fratele tău şi să le dai lui.

2. Iar de nu este aproape fratele tău de tine, nici îl ştii pre el, le bagă în sălaşul tău şi să fie la tine, până ce le va căutà fratele tău şi le vei da lui.

3. Aşà să faci cu asinul lui şi aşà să faci cu haina lui şi aşà să faci cu tot ce a pierdut fratele tău, toate câte a pierdut el şi le vei aflà tu, să nu le treci cu vederea.

4. De vei vedeà asinul fratelui tău sau boul lui căzuţi pre cale, să nu-l treci cu vederea; ci ridicând, să-i ridici împreună cu el.

5. Să nu se îmbrace femeia cu haine bărbăteşti, nici bărbatul să nu se îmbrace cu haine femeeşti; pentrucă urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face acestea.

6. Iar de vei aflà vre un cuib de pasăre înaintea feţii tale în cale, sau în vr'un copac, sau pre pământ, cu pui sau cu ouă, şi muma lor şezând preste pui sau preste ouă, să nu prinzi pre mumă cu puii.

7. Ci pre mumă să o slobozi; iar puii iai ţie, ca să fie bine ţie şi să trăeşti zile multe.

8. Şi când vei zidì casă nouă, fă cunună podului tău, ca să nu faci ucidere de om în casa ta, de va cădeà cinevà de pre el.

9. Să nu semeni în viea ta mai multe feluri, ca să nu se sfinţească roada şi sămânţa, care o ai semănat împreună cu roada viei tale.

10. Să nu ari cu bou şi asin împreună.

11. Să nu te îmbraci cu haină ţesută din lână şi din in împreună.

12. Ciucuri să-ţi faci la cele patru colţuri ale hainelor tale, cu care te vei îmbrăcà.

13. De va luà cinevà femeie şi va lăcuì împreună cu ea şi o va urì,

14. Şi va aduce asupra ei cuvinte de învinuire, şi-i va scoate nume rău şi va zice: am luat femeia aceasta şi intrând eu la dânsa, n'am găsit-o fecioară,

15. Luând-o pre ea tatăl fetei şi muma sa, vor arătà cele de fecio-

---

19. 22, 15. *23.* Galat. 3, 13.
22. *1.* Eşire 23, 4, 5.

4. Eşire 23, 1. *9.* Lev. 19, 19. *12.* Num. 15, 38; Mat. 23, 5. *15.* 21, 19.

rie ale fetei înaintea bătrânilor la poartă,

16. Și va zice tatăl fetei către bătrâni: pre fata mea aceasta o am dat femeie omului acestuia și o a urît.

17. Acum el pune asupra ei cuvinte de vinuire, zicând: n'am găsit pe fata ta fecioară, iată acestea sunt semnele fecioriei fetei mele, și vor desface haina ei înaintea bătrânilor cetăţii.

18. Și vor luà bătrânii cetăţii aceea pre omul acela și-l vor pedepsì.

19. Și-l vor globì cu o sută de sicli, și-i vor da tatălui fetei, pentrucă a scos nume rău asupra fecioarei Israiltence, și va fi lui femeie și nu va puteà să o gonească pre ea în toată vieaţa sa.

20. Iar de va fi adevărat cuvântul acesta, și nu se va găsì fata fecioară,

21. Vor scoate pre fată la ușa casii tatălui său, și oamenii cetăţii aceea o vor ucide cu pietre și va murì, pentrucă a făcut necurăţie întru fiii lui Israil și a curvit în casa tatălui său, și vei ridicà pre cel rău dintre voi.

22. Iar de se va aflà om dormind cu femeie care are bărbat, să-i ucideţi pre amândoi; și pre omul cel ce a dormit cu femeia și pre femeie, și vei ridicà pre cel rău din Israil.

23. Iar de se va aflà fată fecioară logodită cu bărbat, și aflând-o pre ea om în cetate va dormì cu ea,

24. Veţi scoate pre amândoi la poarta cetăţii lor și veţi ucide cu pietre să moară: pre fată pentrucă n'a strigat în cetate, iar pre om pentrucă a smerit femeia aproapelui, și vei ridicà pre cel rău dintre voi.

25. Iar de va aflà în câmp omul pre fata cea logodită, și silind-o va dormì cu ea, să ucideţi numai pre cel ce a dormit cu ea;

21. Fac. 34, 7. *22.* Lev. 20, 10. *23.* Ioan 8, 5.

26. Iar fetei să nu-i faceţi nimica, că nu este vinovată morţii, că precum vre un om se scoală asupra aproapelui și-l omoară, așà este lucrul acesta.

27. Că în câmp o a aflat pre ea; și a strigat fata cea logodită, și n'a fost cine să-i ajute.

28. Iar de va aflà cinevà pre fata cea fecioară, care nu este logodită, și silind-o va dormì cu ea și se va aflà,

29. Omul cel ce a dormit cu ea va da tatălui fetei cincizeci de drahme de argint și ea va fi lui femeie, pentrucă o a smerit pre ea și nu va puteà să o gonească în toată vieaţa sa.

30. Să nu ia omul femeia tatălui său și să nu descopere acoperământul tatălui său.

CAP. 23.

Cei ce sunt primiţi în adunarea Domnului.

Să nu intre scopit, nici famen întru adunarea Domnului.

2. Să nu intre cel născut din curvă întru adunarea Domnului.

3. Să nu intre Amanitean și Moavitean întru adunarea Domnului, și până la al zecelea neam să nu intre în Biserica Domnului, și până în veac.

4. Pentrucă n'au ieșit înaintea voastră cu pâine și cu apă în cale, când aţi ieșit voi din Eghipet, și pentrucă au năimit asupra ta pre Valaam feciorul lui Veor din Mesopotamia, ca să te blesteme.

5. Ci Domnul Dumnezeul tău n'a vrut să asculte pre Valaam și a întors Domnul Dumnezeul tău blestemurile în binecuvântare, pentrucă

28. Eșire 22, 16. *30.* 27, 20; Lev. 18, 8.
23. *3.* Neem. 13, 1. *4.* Num. 22, 5.
5. Is. Navì 24, 10.

te-au iubit pre tine Domnul Dumnezeul tău.

6. Să nu grăeşti cele de pace lor şi cele de folos lor, în toate zilele tale în veci.

7. Să nu urăşti pre Idumeu, că fratele tău este; să nu urăşti pre Eghiptean, că nemernic ai fost în pământul Eghipetului.

8. Fiii cei ce se vor naşte dintru ei într'altreilea neam, vor intrà întru adunarea Domnului.

9. Iar când vei ieşi cu oaste asupra vrăjmaşilor tăi, să te fereşti de tot lucrul rău.

10. De va fi întru tine om, care să nu fie curat de ispitirea în vis cea de noapte, acela să iasă din tabără şi să nu intre în tabără.

11. Şi către seară să spele trupul său cu apă, şi dupăce va apune soarele, să intre în tabără.

12. Şi să ai loc afară de tabără şi acolo să ieşi afară.

13. Şi ţăruş să ai la brâul tău, şi când vei şedeà afară să sapi cu el şi să acoperi spurcăciunea ta.

14. Că Domnul Dumnezeul tău umblă în tabăra ta, ca să te izbăvească pre tine, şi să deà pre vrăjmaşul tău în mâinile tale din'naintea feţii tale; şi pentru aceea să fie tabăra ta sfântă, ca nu văzând întru tine lucru spurcat, să se întoarcă de către tine.

15. Pre sluga care a fugit dela stăpânul său la tine, să nu-l dai stăpânului său.

16. Ci să lăcuiască cu tine, între voi să lăcuiască unde-i va plăceà lui, şi să nu-l necăjeşti pre el.

17. Să nu fie curvă din fetele lui Israil şi să nu fie curvar din fiii lui Israil.

18. Să nu fie vrăjitoare din fetele lui Israil şi nici pentru vre-o făgăduinţă să nu vrăjască din fiii lui Israil.

19. Să nu aduci plata curvei şi preţul câinelui în casa Domnului Dumnezeului tău, nici pentru o făgăduinţă; că amândouă acestea sunt urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău.

20. Să nu ei camătă dela fratele tău: camătă de argint sau camătă de bucate sau camătă de tot lucrul, cu care-l vei împrumutà.

21. Dela cel strein să ei camătă, dela fratele tău să nu ei camătă, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile tale pre pământul întru care intri să-l moşteneşti.

22. Iar de te vei legà cu făgăduinţă Domnului Dumnezeului tău, să nu întârzii a plinì, că cerând va cere Domnul Dumnezeul tău dela tine, şi va fi ţie păcat.

23. Iar de nu vei vreà să făgădueşti, nu va fi ţie păcat.

24. Cele ce ies prin buzele tale să le păzeşti şi să le faci, precum te-ai făgăduit Domnului Dumnezeului tău, darul, care l-a grăit gura ta.

25. Iar de vei intrà în holda aproapelui tău, adună cu mâinile tale spice; iar secerea să n'o bagi în holda aproapelui tău.

26. Iar de vei intrà în viea aproapelui tău, mănâncă struguri până ce se va săturà sufletul tău; iar în vas să nu bagi.

CAP. 24.

Legiuiri casnice.

De'şi va luà cinevà femeie şi va lăcuì cu ea şi va fi de nu va aflà har înaintea lui, pentrucă a aflat întru ea lucru urît, să-i scrie ei carte

7. Num. 20, 14.

20. Eşire 22, 25. *22.* Num. 30, 3. *25.* Mat. 12, 1.
24. *1.* Mat. 5, 31; Marcu 10, 4.

de despărţenie şi să o deà în mâinile ei şi să o slobоază pre ea din casa sa.

2. Şi ea ducându-se se va puteà mărità după alt bărbat.

3. Şi de o va urî pre ea şi bărbatul cel mai de pre urmă, să-i scrie şi acesta carte de despărţenie, şi să o deà în mâinile ei şi să o slobоază din casa sa; sau, de va murì bărbatul cel de pre urmă, care o a luat pre ea femeie,

4. Bărbatul cel dintâiu, care o a slobozit pre ea, nu va puteà să se întoarcă şi să o ia pre ea iarăşi femeie luiş după ce s'a pângărit ea, că urăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău; şi să nu spurcaţi pământul, care Domnul Dumnezeul vostru îl dă vouă să-l moşteniţi.

5. De se va însurà cinevà de curând, să nu iasă la războiu, şi cu nici un lucru să nu se îngreueze, scutit să fie în casa sa, un an să veselească pre femeia sa, care o a luat.

6. Să nu-i iei zălog moara, nici pietrile morii, că vieaţa zălogeşte prin aceasta.

7. Iar de se va aflà om din fiii lui Israil, care să fi furat pe cinevà dintre fraţii săi, şi-l va silì, şi-l va vinde, să moară furul acela, şi ridicaţi pre cel rău dintre voi.

8. Ia bine aminte la rana leprii, păzeşte foarte, ca să faci după toată legea, care o vor spune vouă preoţii Leviţi; aveţi grijă să faceţi precum am poruncit vouă.

9. Adu-ţi aminte, câte au făcut Domnul Dumnezeul tău Mariamei pre cale, când aţi ieşit din Eghipet.

10. Iar de ai datorie la aproapele tău, ori ce datorie, să nu intri în casa lui să-i iei zălog.

11. Afară să stai, şi omul care-ţi este dator, el îţi va aduce ţie zălog afară.

12. Iar de va fi omul sărac, să nu ţii la tine preste noapte zălogul lui.

13. Ci cu apusul soarelui să-i întorci zălogul lui, ca să doarmă în haina sa, şi să te binecuvinteze, şi să fie ţie milostenie înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Să nu opreşti plata celui sărac şi acelui lipsit dintre fraţii tăi, sau a nemernicului, care lăcueşte în cetăţile tale.

15. Ci într'aceeaşi zi să-i dai plata lui înainte de ce apune soarele, de vreme ce este sărac, şi într'aceea are nădejde, ca să nu strige către Domnul asupra ta, şi vei aveà păcat.

16. Să nu fie omorâţi părinţii pentru fii, nici fiii să nu fie omorâţi pentru părinţi; ci fiecare pentru păcatul său să moară.

17. Să nu strâmbi judecata nemernicului şi a săracului şi a văduvei şi haina văduvei să n'o iei zălog.

18. Ci-ţi adu aminte, că rob ai fost în pământul Eghipetului şi te-au scos Domnul Dumnezeul tău de acolo; pentru aceea îţi poruncesc ţie, ca să faci lucrul acesta.

19. Când vei secerà secerişul tău în ţarina ta, şi vei uità vre un snop în ţarina ta, să nu te întorci să-l iei, ci să fie al săracului şi al nemernicului şi al sărmanului şi al văduvei, ca să te binecuvinteze Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile mâinilor tale.

20. Şi când vei culege măslinele, să nu te întorci a adunà cele ce rămân pre urma ta, ci vor fi ale ce-

5. 20, 7. *7.* Eşire 21, 17. *8.* Lev. 13, 2; 14, 35. *9.* Num. 12, 10. *10.* Eşire 22, 25.

11. Eşire 22, 26. *13.* Eşire 22, 26, 27; Pilde 22; 27. *14.* Tobie 4, 18; Lev. 19, 13; Iacov 5, 4. *15.* Lev. 19, 13. *16.* 4 Imp. 14, 6; 2 Paralip. 25, 4; Iezech 18, 20; Ierem. 31, 30. *17.* Eşire 22, 21, 22; Pild. 22, 22; Isaia 1, 23. *18.* 5, 15; 6, 21; 15, 15; 16, 12. *19.* Lev. 19, 9.

lui nemernic și ale celui sărac și ale văduvei.

21. Și când vei culege viea ta, să nu culegi a doua oară ce rămâne pre urma ta; ci să fie a celui nemernic și a celui sărac și a văduvei.

22. Și-ți adu aminte, cum că ai fost rob în pământul Eghipetului, pentru aceea îți poruncesc eu ție astăzi, ca să faci cuvântul acesta.

CAP. 25.

Măsuri de pază.

Iar de se va face pricire între oameni și vor venì la judecată, judecătorii vor judecà pre ei, și pre cel drept îl vor vestì drept, iar pre cel vinovat îl vor osândì.

2. Și de va fi vrednic de bătae cel vinovat, vor poruncì judecătorii să-l culce și să-l bată înaintea lor după măsura vinei lui.

3. Cu număr patruzeci să-l bată pre el, iar mai multe să nu adaoge; iar de vor adaoge a-l bate pre el mai multe lovituri decât acestea, se va face urît fratele tău înaintea ta.

4. Să nu legi gura boului care treeră.

5. Iar de vor lăcuì frații într'un loc și va murì unul dintr'înșii; și sămânță n'a rămas dela el, femeia celui mort să nu se mărite după bărbat din afară; fratele bărbatului ei va intrà la ea și o va luà luiș femeie și va lăcuì împreună cu dânsa.

6. Și pruncul care se va naște se va chemà pre numele celui ce a murit, și nu se va stinge numele lui din Israil.

7. Iar de nu va vreà omul să ia pre femeia fratelui său, să iasă femeia la poartă la bătrâni și să zică: fratele bărbatului meu nu vreà să ridice numele fratelui său în Israil, și nu m'a vrut fratele bărbatului meu.

8. Și-l vor chemà pre el bătrânii cetății aceea și vor grăì lui; iar de va stà el și va zice: nu vreau să o iau pre ea,

9. Va venì femeia fratelui său la el înaintea bătrânilor, și-l va desculțà de un picior și va scuipà în fața lui și va zice: așà se va face omului, care nu va zidì casa fratelui său în Israil.

10. Și se va chemà numele lui în Israil: casa celui desculțat de un picior.

11. Iar de se sfădesc doi oameni unul cu altul, om cu fratele său, și va venì femeia unuia dintr'înșii, să scoață pre bărbatul său din mâna celui ce-l bate, și întinzând mâna sa îl va apucà de boașe,

12. Să-i tai mâna ei, și să nu caute cu milă spre ea ochiul tău.

13. Să nu fie în sacul tău cumpănă mare și mică.

14. Să nu fie în casa ta măsură mare și mică.

15. Cumpănă adevărată și dreaptă să ai și măsură adevărată și dreaptă să ai, ca să trăești zile multe pre pământul, care Domnul Dumnezeul tău îl dă ție să-l moștenești.

16. Că urâciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face acestea, și tot cel ce face nedreptate.

17. Adu-ți aminte, câte ți-a făcut ție Amalic pre cale, când ieșai tu din pământul Eghipetului.

18. Cum s'a sculat împrotiva ta în cale și a tăiat coada taberii tale, pre cei osteniți, carii erau dinapoia ta, când erai tu flămând și ostenit și nu s'a temut de Domnul Dumnezeu.

19. Și va fi când îți va da Dom-

25. *3.* 2 Cor. 11, 24. *4.* 1 Cor. 9, 9; 1 Tim. 5, 18. *5.* Fac. 38, 8; Rut. 4, 5—8. *7.* Rut. 4, 7.

8. Rut. 4, 5. *13.* Lev. 19, 35, 36; Iezech. 45, 10. *16.* Pilde 11, 1. *17.* Eșire 17, 8—14. *19.* Eșire 17, 14.

nul Dumnezeul tău odihnă de către toţi vrăjmaşii tăi cei de prin prejurul tău în pământul, care Domnul Dumnezeul tău îl dă ţie să-l moşteneşti, să stingi numele lui Amalic de supt cer şi să nu uiţi.

CAP. 26.

Pârga rodurilor.

După ce vei intrà în pământul, care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău, să-l împarţi cu sorţi şi să-l moşteneşti şi să lăcueşti într'însul,

2. Să iei din pârga rodurilor pământului tău, care-i dă ţie Domnul Dumnezeul tău, şi să pui într'o coşniţă şi să mergi în locul, care-l va alege Domnul Dumnezeul tău, ca să se cheme numele lui acolo.

3. Şi vei merge la preotul, care va fi în zilele acelea şi vei grăì către dânsul: mărturisesc astăzi Domnului Dumnezeului meu, că am intrat în pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinţilor noştri să-l deà nouă.

4. Şi va luà preotul coşniţa din mâinile tale, şi o va pune înaintea jertfelnicului Domnului Dumnezeului tău.

5. Apoi cuvântând să zici înaintea Domnului Dumnezeului tău: Siriea o a părăsit tatăl meu, şi s'a pogorît în Eghipet cu puţini oameni şi a nemernicit acolo şi s'a făcut acolo neam mare şi mulţime multă.

6. Şi ne-au necăjit pre noi Eghiptenii şi ne-au smerit pre noi şi au pus preste noi lucruri grele.

7. Şi am strigat către Domnul Dumnezeul părinţilor noştri şi au auzit Domnul glasul nostru şi au văzut smerenia noastră, osteneala noastră şi necazul nostru.

8. Şi ne-au scos pre noi Domnul din Eghipet, însuşi cu puterea sa cea mare şi cu mână tare şi cu braţ înalt, cu arătări mari şi cu semne şi cu minuni.

9. Şi ne-au adus pre noi la locul acesta, şi ne-au dat nouă pământul acesta, pământul, din care curge lapte şi miere.

10. Şi acum iată am adus pârga rodurilor pământului, care mi l-ai dat mie Doamne, a pământului din care curge lapte şi miere. Deci o vei lăsà înaintea Domnului Dumnezeului tău, şi te vei închinà acolo Domnului Dumnezeului tău.

11. Şi te veseleşte de toate bunătăţile, care ţi-au dat Domnul Dumnezeul tău ţie şi casii tale, tu şi levitul şi nemernicul ce este cu tine.

12. Iar dacă vei plinì a da toate zeciuelele rodurilor tale, în anul al treilea; a doua zeciuială să o dai levitului şi nemernicului şi săracului şi văduvei şi vor mâncà în cetăţile tale şi se vor săturà.

13. Şi să grăeşti înaintea Domnului Dumnezeului tău: am luat cele sfinte din casa mea şi le-am dat levitului şi nemernicului şi săracului şi văduvei, după toate poruncile tale, care le-ai poruncit mie, n'am călcat porunca ta şi nu o am uitat.

14. Şi n'am mâncat în necazul meu dintr'însele, n'am cheltuit dintr'însele la lucru necurat, n'am dat dintr'însele la morţi, am ascultat glasul Domnului Dumnezeului meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

15. Caută din casa ta cea sfântă, din cer, şi binecuvintează pre poporul tău Israil şi pământul, care l-ai dat lor, precum le-ai jurat părinţilor noştri să ne dai nouă pământ, din care curge lapte şi miere.

16. In ziua aceasta au poruncit

---

26. *2.* Eşire 23, 19 şi 34, 26. *5.* Fac. 46, 1, 5. *7.* Eşire 2, 23; Num. 20, 15, 16. *8.* Eşire 12, 51.

11. 12, 12; 16, 14; Lev. 23, 40. *12.* Lev. 27. 30; Num. 18, 24. *15.* Isaia 63, 15; Varuh. 2, 16.

Domnul Dumnezeul tău ție să faci toate îndreptările acestea și judecățile, și să le păziți și să le faceți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnezeu ai ales astăzi să-ți fie al tău Dumnezeu și să umbli pre căile lui și să păzești îndreptările și poruncile și judecățile lui și să ascuiți glasul lui.

18. Și Domnul te-au ales pre tine astăzi, să-i fii lui popor ales, precum au zis ție, ca să păzești poruncile lui.

19. Și să fii tu mai presus decât toate neamurile, precum te-au făcut pre tine numit și lăudat și mărit, ca să fii tu popor sfânt Domnului Dumnezeului tău, precum au grăit.

CAP. 27.

Scrierea legii pre pietre și blestem celor ce o calcă.

Și a poruncit Moisì și bătrânii lui Israil poporului, zicând: păziți toate poruncile acestea, câte poruncesc eu astăzi vouă.

2. Și va fi în ziua, care veți trece Iordanul în pământul, care Domnul Dumnezeul tău îl dă ție, și-ți pune ție pietre mari și le lipește cu var.

3. Și să scrii pre pietrile acelea toate cuvintele legii aceștia, dupăce vei trece Iordanul, când vei intrà în pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, în pământul, din care curge lapte și miere, precum au zis Domnul Dumnezeul părinților tăi.

4. Și va fi dupăce veți trece Iordanul, să puneți pietrile acestea, care poruncesc eu vouă astăzi, în muntele Gheval și le veți lipì cu var.

5. Și să zidești acolo jertfelnic Domnului Dumnezeului tău, jertfelnic de pietre, să nu pui preste el fier.

6. Din pietre întregi să zidești jertfelnic Domnului Dumnezeului tău, și să aduci pre el arderi de tot Domnului Dumnezeului tău.

7. Și să jertfești acolo și jertfă de mântuire, și să mănânci și să te saturi și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeului tău.

8. Și să scrii pre pietrile acestea toată legea aceasta, foarte lămurit.

9. Și a grăit Moisì și preoții Leviți către tot Israilul zicând: taci, și ascultă Israile: în ziua aceasta te-ai făcut popor Domnului Dumnezeului tău.

10. Ascultă glasul Domnului Dumnezeului tău și să faci toate poruncile lui și îndreptările lui, câte poruncesc eu ție astăzi.

11. Și a poruncit Moisì poporului în ziua aceea, zicând:

12. Aceștia vor stà a binecuvântà poporul în muntele Garizin, dupăce veți trece Iordanul: Simeon, Levì, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștia vor stà a blestemà în muntele Ghevalului: Ruvim, Gad și Asir, Zavulon, Dan și Neftalim.

14. Și începând Leviții vor zice către tot Israilul cu glas mare:

15. Blestemat omul, care va face chip cioplit și vărsat, urâciune Domnului, lucru de mâini de meșteri, și-l va pune întru ascuns. Și răspunzând tot poporul va zice: fie.

16. Blestemat cel ce nu cinstește pre tatăl său și pre muma sa, și va zice tot poporul: fie.

17. Blestemat tot cel ce mută hotarele aproapelui, și va zice tot poporul: fie.

18. Blestemat tot cel ce face pre orb să rătăcească pre cale, și tot poporul va zice: fie.

---

18. **Eșire 19, 5, 6; Isaia 41, 8; 1 Petr. 2, 9.** *19.* **4, 7; 28, 1; Lev. 18, 4; 26, 3.**
27. *1.* **Is. Navì 3, 17; 4, 3.** *4.* **Eșire 20, 25.** *5.* **Is. Navì 8, 31; Eșire 20, 25.**

7. **12, 12; 16, 11, 14; Lev. 23, 40.** *12.* **11, 29; Is. Navì 8, 33.** *13.* **11, 29.** *14.* **Daniil 9, 14.** *16.* **Eșire 21, 16.**

19. Blestemat tot cel ce va abate judecata nemernicului şi a săracului şi a văduvei, şi tot poporul va zice: fie.
20. Blestemat cel ce doarme cu femeia tatălui său, pentrucă a descoperit acoperământul tatălui său, şi tot poporul va zice: fie.
21. Blestemat tot cel ce doarme ori cu ce dobitoc, şi tot poporul va zice: fie.
22. Blestemat cel ce doarme cu sora sa cea de pre tatăl său, sau cu cea de pre muma sa, şi tot poporul va zice: fie.
23. Blestemat cel ce doarme cu soacra sa, şi va zice tot poporul: fie. Blestemat cel ce doarme cu sora femeii sale, şi va zice tot poporul: fie.
24. Blestemat cel ce bate pre aproapele său cu vicleşug, şi tot poporul va zice: fie.
25. Blestemat cel ce ia daruri ca să ridice vieaţa celui nevinovat, şi tot poporul va zice: fie.
26. Blestemat tot omul, care nu va rămâneà întru toate cuvintele legii aceştia, ca să le facă pre ele, şi va zice tot poporul: fie.

CAP. 28.

Bunătăţile făgăduite celor ce vor păzì legea, şi relele ce vor venì asupra călcătorilor ei.

Şi va fi dupăce veţi trece Iordanul în pământul, care-l dă vouă Domnul Dumnezeul vostru, de veţi ascultà cu luare aminte glasul Domnului Dumnezeului vostru, ca să păziţi şi să faceţi toate poruncile acestea, care le poruncesc eu ţie astăzi; te va înălţà Domnul Dumnezeul tău mai pre sus decât toate neamurile pământului.

2. Şi vor venì preste tine toate binecuvântările acestea şi te vor aflà, de vei auzì cu auzul glasul Domnului Dumnezeului tău.
3. Binecuvântat să fii tu în cetate, şi binecuvântat să fii în ţarină.
4. Binecuvântate să fie naşterile pântecelui tău şi rodurile pământului tău şi cirezile vacilor tale şi turmele oilor tale.
5. Binecuvântate să fie cămările tale şi rămăşiţele tale.
6. Binecuvântat să fii tu, când intri în lăuntru, şi binecuvântat să fii tu, când ieşi afară.
7. Să-ţi deà ţie Domnul Dumnezeul tău pre vrăjmaşii tăi, carii stau împrotiva ta, striviţi înaintea feţii tale; pre o cale vor venì asupra ta, şi pre şapte căi vor fugì de către faţa ta.
8. Să trimiţă Domnul ţie binecuvântare în jicniţele tale şi la toate ori unde vei pune mâna ta în tot pământul, care-l dă ţie Domnul Dumnezeul tău.
9. Să te facă pre tine Domnul Dumnezeul tău luiş popor sfânt, precum s'au jurat părinţilor tăi, de vei auzì glasul Domnului Dumnezeului tău şi vei umblà întru toate căile lui.
10. Şi vor vedeà toate neamurile pământului, că, cu numele Domnului eşti numit tu, şi se vor teme de tine.
11. Şi te va umpleà pre tine Domnul Dumnezeul tău, cu bunătăţi: cu rodurile pântecelui tău şi cu roadele vitelor tale şi cu roadele pământului tău pre pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinţilor tăi, să-l deà ţie.
12. Să deschiză ţie Domnul visteriea sa cea bună, cerul să deà ploaie pământului tău în vremea sa. Să

20. 22, 30; Lev. 18, 8; 1 Cor. 5, 1.
22. Lev. 18, 9; 20, 17. *26.* Gal. 3, 10.
28. *1.* Eşire 23, 22; Lev. 26, 3.
4. 7, 13. *9.* 7, 6; Eşire 19, 6; 1 Petr. 2, 9.
11. 30, 9. *12.* Ierem. 5, 24 şi 14, 22.

binecuvinteze toate lucrurile mâinilor tale. Să împrumuţi neamuri multe; iar tu să nu te împrumuţi, şi să stăpâneşti neamuri multe; iar pre tine să nu te stăpânească.

13. Să te facă pre tine Domnul Dumnezeul tău cap, şi nu coadă, şi vei fi atunci deasupra, şi nu vei fi de desupt; de vei ascultà poruncile Domnului Dumnezeului tău, care-ţi poruncesc eu ţie astăzi să le păzeşti şi să le faci.

14. Să nu te abaţi dela toate cuvintele, care-ţi poruncesc eu ţie astăzi, deadreapta sau deastânga, şi să mergi după dumnezei streini, ca să le slujeşti lor.

15. Şi va fi de nu vei ascultà glasul Domnului Dumnezeului tău, şi nu vei păzì şi nu vei face toate poruncile lui, care-ţi poruncesc eu ţie astăzi, vor venì preste tine toate blestemile acestea şi vor cădeà asupra ta.

16. Blestemat să fii tu în cetate, şi blestemat să fii în ţarină.

17. Blestemate să fie cămările tale şi rămăşiţele tale.

18. Blestemate să fie naşterile pântecelui tău şi rodurile pământului tău, cirezile vacilor tale şi turmele oilor tale.

19. Blestemat să fii tu, când vei intrà înlăuntru, şi blestemat tu, când vei ieşì afară.

20. Să trimiţă preste tine Domnul lipsă şi foamete şi perire întru toate unde vei pune mâna ta să faci, până ce te va pierde pre tine şi până ce te va sfârşì pre tine degrab pentru răutatea faptelor tale, pentrucă mai părăsit pre mine.

21. Să trimiţă preste tine Domnul moarte molipsitoare, până ce te va topì de pre pământul, în care intri tu să-l moşteneşti.

22. Să te bată pre tine Domnul cu lipsă şi cu lingoare şi cu friguri şi cu arsură şi cu ucidere şi cu vânt stricăcios şi cu gălbinare, şi să te gonească pre tine, până ce te vor pierde.

23. Şi să fie cerul, care este deasupra capului tău de aramă, şi pământul care este supt tine, de fier.

24. Să deà Domnul Dumnezeul tău ploaia pământului praf, şi pulbere din cer să se pogoare preste tine, până te va zdrobì şi până te va pierde cu grabă.

25. Deà Domnul să fii tăiat înaintea vrăjmaşilor tăi, pre o cale să ieşi înaintea lor şi pre şapte căi să fugi dela faţa lor şi să te împrăştii în toate împărăţiile pământului.

26. Şi să fie morţii voştri mâncare pasărilor cerului şi hiarelor pământului, şi să nu fie cine să-i apere.

27. Bată-te Domnul cu rană Eghiptenească la şezut şi cu râe sălbatecă şi cu usturime, ca să nu te poţi vindecà.

28. Bată-te Domnul cu desmeticie şi cu orbire şi cu ieşire din minte.

29. Şi să pipăi în amiazăzi cum pipăe orbul întru întunerec, şi să nu te noroceşti în căile tale şi să fii năpăstuit şi jefuit în toate zilele, şi să nu fie cine să-ţi ajute.

30. Femeie să ei şi alt bărbat s'o ţie pre ea; casă să zideşti şi să nu lăcueşti într'însa; vie să sădeşti şi să n'o culegi pre ea.

31. Boul tău să se junghie înaintea ta şi să nu mănânci dintr'însul; asinul tău cu sila să se ia dela tine şi să nu se deà înapoi ţie. Oile tale să se deà vrăjmaşilor tăi şi să nu fie cine să-ţi ajute.

32. Fiii tăi şi fetele tale să se deà altui neam, şi ochii tăi să sece ui-

15. 27, 15; 32, 25; Lev. 18, 17 şi 20, 14; 26, 16; Plâng. 2, 17; Daniil 9, 11, 13; Mihea 6, 13; Malah. 2, 2. *20.* Lev. 19, 31; 20, 6.

22. Lev. 26, 16. *23.* 11, 17; Lev. 26, 19. *25.* Lev. 26, 17. *26.* Ecles. 6, 3; Isaia 14, 19, 20. *27.* Eşire 9, 9. *30.* 20, 5—8.

tându-se la ei și nimica să nu poată mâna ta.
33. Rodurile pământului tău și toate ostenelele tale să le mănânce neamul, care tu nu-l știi și să fii năpăstuit și asuprit în toate zilele tale.
34. Și-ți vei ieșì din minte pentru vederile care le vei vedeà cu ochii tăi.
35. Bată-te Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpe, și să nu te poți vindecà tu dela tălpile picioarelor tale până la creștetul tău.
36. Să te ducă Domnul pre tine și pre împăratul tău, pre care vei pune preste tine, la neamul, care tu nu-l știi, nici părinții tăi, și vei slujì acolo dumnezeilor streini, lemnelor și pietrelor.
37. Și vei fi acolo de râs și de pildă și de poveste la toate neamurile, la care te va duce Domnul.
38. Sămânță multă vei semănà în țarină și puțină vei strânge, pentrucă o vor mâncà lăcustele.
39. Vie vei sădì și o vei lucrà, și vin nu vei beà, nici te vei veselì dintru ea, pentrucă o va mâncà viermele.
40. Maslini vei aveà în toate hotarele tale, și cu untdelemn nu te vei unge; pentrucă vor curge maslinile tale.
41. Fii și fete vei naște și nu vor fi ai tăi; pentrucă vor merge în robie.
42. Toți pomii tăi și rodurile pământului tău le va topì pălitura.
43. Cel nemernic, care este întru tine se va suì preste tine sus, sus; iar tu te vei pogorî jos, jos.
44. Acesta te va împrumutà pre tine; iar tu nu-l vei împrumutà pre el; acesta va fi cap, iar tu vei fi coadă.
45. Și vor venì preste tine toate blestemile acestea și te vor gonì și te vor prinde până ce te vor pierde și până ce te vor sfârșì, pentrucă n'ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău, ca să păzești poruncile lui și îndreptările lui, câte ți-au poruncit ție.
46. Și vor fi întru tine semne și minuni întru sământa ta până în veac.
47. Pentrucă n'ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă bună pentru mulțimea tuturor.
48. Și vei slujì vrăjmașilor tăi, pre carii va trimite Domnul asupra ta, în foame și în sete și în goliciune și în lipsă de toate. Și va pune jug de fier pre grumazul tău, până ce te va pierde de tot.
49. Și va aduce preste tine Domnul neam de departe dela marginea pământului, cum zboară vulturul, neam, a căruia limbă nu o vei înțelege.
50. Neam cu față nerușinată, care nu se va siì de fața celui bătrân, și de cel tânăr nu-i va fi milă.
51. Și va mâncà nașterile vitelor tale și rodurile pământului tău, și nu-ți vor lăsà ție, nici grâu, nici vin, nici untdelemn, nici cirezile vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce te va pierde.
52. Și te va sfărâmà întru toate cetățile tale, până ce se vor stricà zidurile tale cele înalte și cele tari, întru care ai nădăjduit în tot pământul tău. Și te va necăjì pre tine în toate cetățile tale, care le-au dat ție Domnul Dumnezeul tău.
53. Și vei mâncà rodurile pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a fetelor tale, carii ți-au dat ție Domnul Dumnezeul tău, întru strâmtorarea ta și întru necazul tău, cu care te va necăjì vrăjmașul tău.
54. Cel gingaș întru tine și cel

36. Ierem. 16, 12. *37.* Ierem. 24, 9. *38.* Mih. 6, 15. *39.* Agheu 1, 6.
47. 12, 12; 16, 14; 26, 11. *49.* Ierem. 16, 16; Plâng. 4, 19. *53.* 4 Imp. 6, 28; Plâng. 4, 10.

fraget foarte, se va uità rău cu ochiul său asupra fratelui său și asupra femeei cei din sânul său și asupra celorlalți fii ai săi, carii vor rămâneà lui.

55. Ca să nu deà nici unuia din trupurile fiilor săi pre carii va mâncà, pentrucă nimica nu i-a rămas lui ca să deà întru strâmtorarea ta și întru necazul tău, cu care te vor necăjì pre tine vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Și cea gingașe între voi și cea fragetă foarte, care n'a cercat a călcà cu talpa piciorului său pre pământ pentru gingășie și frăgizime, rău va cautà cu ochiul asupra bărbatului său cel din sânul ei și asupra feciorului său și asupra fetei sale.

57. Și soartea, care a ieșit printre coapsele ei, și fătul său, pre care-l va naște; pre aceștia va mâncà întru ascuns pentru lipsa tuturor întru strâmtorarea ta și întru necazul tău, cu care te va necăjì vrăjmașul tău în cetățile tale.

58. De nu vei ascultà, ca să faci toate cuvintele legii aceștia, care sunt scrise în cartea aceasta, și să vă temeți de numele cel cinstit și minunat, adică: de Domnul Dumnezeul tău.

59. Și minunate va face Domnul bătăile tale și bătăile seminției tale, bătăi mari și minunate și boale rele și statornice.

60. Și va aduce asupra ta toate nevoile cele rele ale Eghipetului, de care te-ai temut tu de către fața lor și se vor lipì de tine.

61. Și toată boala și toată bătaea, care nu sunt scrise în cartea legii aceștia, va aduce Domnul asupra ta, până ce te va pierde.

62. Și veți rămâneà puțini cu numărul, cei ce mai înainte ați fost ca stelele cerului de mulți, pentrucă n'ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău.

63. Și în ce chip s'au bucurat Domnul de voi, ca să vă facă vouă bine și să vă înmulțească pre voi; așà se va bucurà Domnul de voi, ca să vă piarză pre voi. Și veți fi scoși din pământul, în care mergeți să-l moșteniți.

64. Și te va împrăștià pre tine Domnul Dumnezeul tău în toate neamurile dela o margine a pământului până la cealaltă margine a pământului, și vei slujì acolo altor dumnezei, lemnelor și pietrelor, pre carii nici tu nu i-ai știut, nici părinții tăi.

65. Și nici între neamurile acelea nu vei aveà odihnă, nici va odihnì talpa piciorului tău, și-ți va da ție Domnul acolo inimă sperioasă și ochi întunecați și suflet istovit.

66. Și va fi vieața ta spânzurată înaintea ochilor tăi, și te vei teme ziua și noaptea și nu vei crede vieții tale.

67. Dimineața vei zice: o, când se va face seară! Și seara vei zice: o, când se va face dimineață! De frica inimii tale, de care te vei teme și de vederile, care vei vedeà cu ochii tăi.

68. Și te va întoarce Domnul în Eghipet cu luntri, în calea care am zis ție, mai mult n'o vei vedeà. Și acolo vă veți vinde vrăjmașilor voștri, să fiți robi și roabe, și nu va fi cine să vă cumpere.

CAP. 29.

Innoirea legăturii.

Acestea sunt cuvintele legăturii, care au poruncit Domnul lui Moisì să o întărească cu fiii lui Israil

---

57. 4 Imp. 6, 28; Plâng. 4, 10. *60.* 7, 15; -șire 15, 26 *62.* 4, 27; Isaia 1, 24.

64. 4, 28; Neemia 1, 8. *65.* Lev. 26, 17, 36. *68.* 17, 16.
29. *1.* 5, 2, 3; Eșire 19, 5; 20, 18; 34, 10.

în pământul lui Moav, afară de legătura, care o au făcut cu ei în Horiv.

2. Și a chemat Moisì pre toți fiii lui Israil și a zis către ei: voi ați văzut toate, câte au făcut Domnul Dumnezeul vostru în pământul Eghipetului înaintea voastră lui Faraon și slugilor lui și tot pământului lui.

3. Ispitele cele mari, care le-au văzut ochii tăi: semnele și minunile cele mari, mâna cea tare și brațul cel înalt.

4. Și nu v'au dat vouă Domnul Dumnezeu inimă să înțelegeți și ochi să vedeți și urechi să auziți până în ziua aceasta.

5. Și v'au dus pre voi patruzeci de ani prin pustie; nu s'au învechit hainele voastre, și încălțămintele voastre nu s'au stricat din picioarele voastre.

6. Pâine n'ați mâncat, vin și băutură amețitoare n'ați băut, ca să știți, că acesta este Domnul Dumnezeul vostru.

7. Și ați venit până la locul acesta și a ieșit Sion împăratul Esevonului și Og împăratul Vasanului înaintea voastră cu războiu.

8. Și i-am bătut pre ei și le-am luat pământul lor și l-am dat moșie lui Ruvim și lui Gad și la jumătate din neamul lui Manasì.

9. Și să păziți să faceți toate cuvintele legăturii aceștia, ca să cunoașteți toate câte veți face.

10. Voi stați astăzi toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, mai marii neamurilor voastre și bătrânii voștri și judecătorii voștri și cărturarii voștri, toți bărbații lui Israil.

11. Femeile voastre și fiii voștri și nemernicul ce este în tabăra voastră dela tăetorul lemnelor voastre, până la purtătorul apei voastre.

12. Ca să petreceți întru legătura Domnului Dumnezeului vostru și în juruințele lui, câte Domnul Dumnezeul tău pune asupra ta astăzi.

13. Ca să te întărească pre tine popor luiș, și el să fie Dumnezeul tău, precum au zis ție și precum s'au jurat părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu numai vouă singuri pun eu legătura aceasta și juruința aceasta;

15. Ci și celor ce sunt cu voi astăzi aici înaintea Domnului Dumnezeului vostru și celor ce nu sunt cu voi aici astăzi.

16. Că voi știți, cum am lăcuit noi în pământul Eghipetului și cum am trecut printre neamurile, care le-am trecut.

17. Și ați văzut urîciunile lor și idolii lor cei de lemn și de piatră, de argint și de aur, cari sunt la ele.

18. Să nu fie întru voi cinevă bărbat sau femeie sau casă sau seminție, care să cugete să se abată de la Domnul Dumnezeul vostru și să meargă să slujască dumnezeilor neamurilor acelora. Să nu fie întru voi vre-o rădăcină, care odrăslește în sus fiere și amărăciune.

19. Și va fi dupăce va auzì cuvintele juruinței aceștia, va cugetà întru inima sa, zicând: pe dreptul să fie mie, că întru rătăcirea inimii mele voiu umblà, ca nu împreună să piarză cel păcătos pre cel nepăcătos.

20. Nu va vreà Dumnezeu să se milostivească spre acela; ci încă atunci se va aprinde mâniea Domnului și râvna lui asupra omului aceluia, și vor venì preste el toate blestemile legii aceștia, care sunt

2. Eșire 19, 4. *4.* 4, 34; 6, 22; 7, 19; Isaia 6, 9; Mat. 13, 14; Marc. 4, 12; Luc. 8, 10; Ioan 12, 40. *5.* Eșire 16, 35; Neemia 9, 21. *7.* 2, 30; Num. 21, 23, 33. *8.* 3, 12; Num. 32, 33. *9.* Is. Navì 13, 8; 22, 4.

13. Fac. 17, 7, 8. *17.* 3 Imp. 15, 12; Iezechil 6, 4, 6, 9. *18.* Evr. 12, 15.

scrise în cartea aceasta, și va șterge Domnul numele lui de supt cer.

21. Și-l va osebì spre rele pre el Domnul dintre toți fiii lui Israil, după toate blestemile legăturei cei scrise în cartea legii aceștia.

22. Și va zice neamul celalt, fiii voștri, carii se vor sculà după voi, și cel strein, care va venì din pământ de departe și vor vedeà bătăile pământului aceluia și boalele lui, care le-au trimis Domnul preste el,

23. Cu pucioasă și cu sărătură ars; tot pământul lui nu se va semănà, nici va odrăslì nici va crește preste el vre-o verdeață; în ce chip s'au surpat Sodoma și Gomora, Adama și Sevoimul, pre care le-au surpat Domnul întru iuțimea și întru mâniea sa.

24. Și vor zice toate neamurile: pentruce au făcut Domnul așà pământului acestuia? Și ce este această iuțime mare a mâniei?

25. Și vor răspunde: pentrucă a părăsit legătura Domnului Dumnezeului părinților lor, care o au făcut cu părinții lor, când i-au scos pre ei din pământul Eghipetului.

26. Și s'au dus de au slujit la dumnezei streini și s'au închinat lor, pre carii nu i-au știut și nu le-au împărțit lor.

27. Pentru aceea s'au mâniat cu iuțime Domnul asupra pământului aceluia, ca să aducă asupra lui toate blestemile cele scrise în cartea legii aceștia.

28. Și i-au ridicat pre ei Domnul din pământul lor cu mânie și cu urgie și cu aprindere mare foarte, și i-au lepădat pre ei într'alt pământ, decât acum.

29. Cele ascunse sunt la Domnul Dumnezeul nostru; iar cele arătate sunt la noi și la fiii noștri până în veac, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

Fac. 19, 24. *24.* 3 Imp. 9, 8. *25.* Ieremia 22, 8, 9, 10.

CAP. 30.

Iertare celor ce se pocăesc, osândă celor împietriți.

Și va fi dupăce vor venì preste tine toate cuvintele acestea, binecuvântarea și blestemul, care le-am pus înaintea feții tale și le vei cugetà cu inima ta în toate neamurile, ori unde te va împrăștià Domnul Dumnezeul tău.

2. De te vei întoarce la Domnul Dumnezeul tău și vei ascultà glasul lui întru toate, câte poruncesc eu ție astăzi, din toată inima ta și din tot sufletul tău,

3. Va vindecà Domnul păcatele tale și te va miluì și iar te va adunà din toate neamurile între care te-au împrăștiat Domnul Dumnezeul tău.

4. De vei fi împrăștiat dela o margine a cerului, până la cealaltă margine a cerului, de acolo te va adunà Domnul Dumnezeul tău și de acolo te va luà.

5. Și te va băgà Domnul Dumnezeul tău în pământul, care l-au moștenit părinții tăi și-l vei moștenì și-ți va face bine ție și te va înmulțì mai mult decât pre părinții tăi.

6. Și va curățì împrejur Domnul inima ta și inima seminții tale, ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, ca să trăești tu.

7. Și va pune Domnul Dumnezeul tău blestemile acestea preste vrășmașii tăi și preste cei ce te-au urît și te-au gonit pre tine.

8. De te vei întoarce și vei as-

30. *3.* Neemia 1, 9; Ps. 105, 45, 46; Ieremia 32, 37. *4.* Neemia 1, 9. *5.* 2 Macab. 1, 29. *6.* Ierem 32, 39; Iezech. 11, 19.

cultă glasul Domnului Dumnezeului tău și vei face poruncile lui, care poruncesc eu ție astăzi,

9. Te va binecuvântă Domnul Dumnezeul tău, întru tot lucrul mâinilor tale, întru rodurile pântecelui tău și întru fătarea dobitoacelor tale și întru roadele pământului tău; că se va întoarce Domnul Dumnezeul tău, ca să se bucure de tine și să-ți facă bine, precum s'au bucurat de părinții tăi.

10. De vei ascultă glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzì poruncile lui și îndreptările lui și judecățile lui cele scrise în cartea legii aceștia, și te vei întoarce către Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău,

11. Că porunca aceasta, care o poruncesc eu ție astăzi nu este mai pre sus, nici este departe de tine,

12. Nu este în cer, ca să zici: cine dintre noi se va suì în cer și să ne-o aducă, ca auzind-o să o facem?

13. Nici este dincolo de mare, ca să zici: cine dintre noi va trece marea și o va aduce nouă, ca auzind-o să o facem?

14. Ci foarte aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta și în mâinile tale este, ca să-l faci.

15. Iată am pus astăzi înaintea feții tale vieața și moartea, binele și răul.

16. De vei ascultă poruncile Domnului Dumnezeului tău, care poruncesc eu astăzi ție: ca să iubești pre Domnul Dumnezeul tău și să umblì întru toate căile lui și să păzești îndreptările lui și poruncile lui și judecățile lui, veți trăì și vă veți înmulțì și te va binecuvântă Domnul Dumnezeul tău în tot pământul, la care vei intră să-l moștenești.

17. Iar de se va schimbă inima ta și nu vei asculță și înșelându-te te vei închină la alți dumnezei și vei slujì lor,

18. Spui ție astăzi, că cu perire veți perì și nu veți trăì zile multe pre pământul care Domnul Dumnezeul tău dă ție, la care treceți voi Iordanul, ca să-l moșteniți.

19. Mărturie să-mi fie mie astăzi asupra voastră cerul și pământul, că și vieața și moartea am pus înaintea feții voastre și binecuvântarea și blestemul. Alege vieața, ca să trăești tu și sămânța ta.

20. Iubește pre Domnul Dumnezeul tău și ascultă glasul lui și te lipește de el, că aceasta este vieața ta și delungarea zilelor tale, ca să lăcuești pre pământul, pentru care s'au jurat Domnul părinților tăi lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, ca să-l deà lor.

CAP. 31.

Moisì așază povățuitor în locul său pe Isus Navì.

Și sfârșind Moisì a grăì cuvintele acestea către toți fiii lui Israil,

2. A zis către ei: de o sută și douăzeci de ani sunt eu astăzi, și mai mult nu pot să intru și să ies; și Domnul au zis către mine: nu vei trece Iordanul acesta.

3. Domnul Dumnezeul tău cel ce merge înaintea feții tale, acela va pierde neamurile acestea dela fața ta și le vei moștenì pre ele, și Isus cel ce merge înaintea feții tale, precum au grăit Domnul.

4. Și va face Domnul Dumnezeul tău lor, cum au făcut lui Sion și lui Og celor doi împărați ai Amoreilor, carii erau dincolo de Iordan, și pământului lor, pre care i-au pierdut pre ei.

---

9. 28, 11. *11.* Isaia 45, 19. *12.* Rom. 10, 6.

19. Isaia 1, 2; 1 Tim. 5, 21.

31. *2.* 7, 1; Eșire 23, 23; 33, 2; Num. 20, 12. *3.* Num. 27, 18. *4.* Num. 21, 24.

5. Și dupăce-i va da pre ei Domnul vouă, să le faceți în ce chip v'am poruncit vouă.

6. Imbărbătează-te și te întărește, nu te teme, nici te sperià, nici te îngrozì de fața lor; că Domnul Dumnezeul tău cel ce merge înaintea ta împreună cu tine, nu te va părăsì, nici te va lăsà.

7. Și a chemat Moisì pre Isus și i-a zis lui înaintea a tot Israilul: Imbărbătează-te și te întărește, că tu vei intrà cu poporul acesta în pământul, care s'au jurat Domnul părinților voștri să-l deà lor; și tu-l vei împărțì lor cu sorți ca să-l moștenească.

8. Și Domnul cel ce împreună cu tine merge înainte, nu te va părăsì, nici te va lăsà, nu te teme, nici te sperià.

9. Și a scris Moisì toate cuvintele legii aceștia întru o carte, și o a dat preoților fiilor lui Levì, carii poartă sicriul legii Domnului și bătrânilor fiilor lui Israil.

10. Și le-a poruncit lor Moisì în ziua aceea, zicând: după șapte ani în vremea anului iertării în sărbătoarea corturilor,

11. Când se va adunà tot Israilul să se arate înaintea Domnului Dumnezeului vostru, în locul, care-l va alege Domnul, să cetiți legea aceasta înaintea a tot Israilul în auzul lor.

12. Adunând poporul, pre bărbați și pre femei și pre prunci și pre nemernicul cel din cetățile voastre, ca să auză și să învețe a se teme de Domnul Dumnezeul său, și auzind să facă toate cuvintele legii aceștia.

13. Și fiii lor, carii nu știu, vor auzì și vor învățà a se teme de Domnul Dumnezeul său în toate zilele, câte vor trăì ei pre pământul, la care voi treceți Iordanul, să-l moșteniți.

14. Și au zis Domnul către Moisì: iată s'au apropiat zilele morții tale, chiamă pre Isus și stați la ușile cortului mărturiei, ca să-i dau lui porunci. Și au mers Moisì și Isus la cortul mărturiei și au stătut la ușile cortului mărturiei.

15. Și s'au pogorît Domnul în stâlp de nor și au stătut la ușile cortului mărturiei. Și a stătut stâlpul cel de nor la ușile cortului mărturiei.

16. Și au zis Domnul către Moisì: iată tu vei dormì cu părinții tăi. Și sculându-se poporul acesta va curvì după dumnezeii cei streini ai pământului, în care intră, și mă vor părăsì pre mine și vor strică legătura mea, care am făcut cu ei.

17. Și mă voiu mânià cu iuțime asupra lor în ziua aceea, și voiu părăsì pre ei, și voiu întoarce fața mea de către ei, și va fi spre pierzare; și-l vor aflà pre el rele multe și necazuri, și va zice în ziua aceea: pentrucă nu este Domnul Dumnezeul meu întru mine, m'au aflat relele acestea.

18. Iar eu întorcând voiu întoarce fața mea de către ei în ziua aceea pentru toate răutățile care au făcut, că s'au dus ei la dumnezei streini.

19. Și acum scrieți cuvintele cântării aceștia, și învățați pre fiii lui Israil și o puneți în gura lor, ca să fie mie cântarea aceasta mărturie întru fiii lui Israil.

20. Că-i voiu băgà pre ei în pământul cel bun, care m'am jurat părinților lor, să le dau lor pământ, din care curge lapte și miere. Și vor mâncà, și săturându-se se vor înbuibà; și se vor întoarce la dumnezei streini și vor slujì lor și mă vor mânieà pre mine și vor strică legătura mea, care o am pus lor.

21. Și va fi când vor aflà pre ei

5. 7, 1, 2. *6.* Is. Navì 1, 5; Evr. 13, 5. *7.* 3 Imp. 2, 2. *8.* Is. Navì 1, 9.

17. Ps. 13, 2; 30, 8 *20.* Isaia 1, 4. *21,* 10, 20; Is. Navì 24, 14, 23; 1 Imp. 7, 3; Iezech. 23, 8, 19, 21.

rele multe şi nevoi, va sta împrotiva lor cântarea aceasta mărturisind înaintea lor, că nu se va uità din gura lor şi din gura seminţiei lor, că eu ştiu răutatea lor, câte vor face aici astăzi mai înainte de ce-i voiu băgà pre ei în pământul cel bun, care m'am jurat părinţilor lor.

22. Şi a scris Moisì cântarea aceasta în ziua aceea şi a învăţat pre fiii lui Israil.

23. Şi a poruncit Moisì lui Isus fiul lui Navì şi i-a zis lui: îmbărbătează-te şi te întăreşte, că tu vei băgà pre fiii lui Israil în pământul, care s'au jurat lor Domnul, şi el va fi cu tine.

24. Şi dupăce a sfârşit Moisì a scrì toate cuvintele legii aceştia în carte până în sfârşit,

25. A poruncit Leviţilor celor ce poartă sicriul legii Domnului, zicând:

26. Luaţi cartea legii aceştia şi o puneţi de laturea sicriului legii Domnului Dumnezeului vostru, şi să fie acolo mărturie asupra ta.

27. Că ştiu eu împrotivirea ta şi cerbicea ta cea vârtoasă, că încă viu fiind eu cu voi astăzi, împrotivnici aţi fost lui Dumnezeu, cum dar nu veţi fi şi după moartea mea?

28. Adunaţi la mine pre mai marii seminţiilor voastre şi pre bătrânii voştri şi pre judecătorii voştri şi pre cărturarii voştri, ca să grăesc în auzul lor toate cuvintele acestea şi să pun asupra lor mărturie cerul şi pământul.

29. Că ştiu că după moartea mea veţi face fărădelege şi vă veţi abate din calea, care am poruncit vouă, şi vă vor ajunge pre voi rele în zilele cele de apoi, că veţi face rele înaintea Domnului şi-l veţi mâniea cu lucrurile mâinilor voastre.

30. Şi a grăit Moisì în auzul a toată adunarea lui Israil cuvintele cântării aceştia până în sfârşit.

23. Is. Navì 1, 6, 9. *26.* 4 Imp. 22, 8. *27.* 9, 24.

CAP. 32.

Cântarea lui Moisì.

Ia aminte cerule şi voiu grăì, şi auză pământul graiuri din gura mea.

2. Să aştepte ca ploaea răspunsul meu, şi să se pogoare ca roua cuvintele mele, ca ploaea pe troscot şi ca bruma pe iarbă.

3. Că numele Domnului am chemat, daţi slavă Dumnezeului nostru.

4. Dumnezeu, adevărate sunt lucrurile lui şi toate căile lui judecăţi; Dumnezeu este credincios şi nu este nedreptate întru dânsul, drept şi cuvios este Domnul.

5. Greşit-au, nu sunt ai lui fiii cei cu prihană, neam îndărătnic şi răsvrătit.

6. Au acestea Domnului răsplătiţi? Acest popor este nebun şi neînţelept. Au nu însuşi acesta Părintele tău te-au agonisit pre tine? Şi te-au făcut şi te-au zidit?

7. Aduceţi-vă aminte de zilele veacului; socotiţi anii neamului neamurilor; întreabă pre tatăl tău, şi va povestì ţie, pre cei bătrâni ai tăi, şi-ţi vor spune ţie.

8. Când au împărţit cel prea înalt neamurile, cum au semănat pre fiii lui Adam, au pus hotarele neamurilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Şi s'au făcut partea Domnului norodul lui Iacov, funia moştenirii sale Israil.

10. L'au îndestulat pre el în pustie întru sete de ardere în loc fără de apă, încunjuratu-l-au pre el şi l-au învăţat şi l-au păzit, ca lumina ochiului.

11. Ca un vultur s'au acoperit cui-

32. *1.* 4, 26; Isaia 1, 2; Ierem. 2, 12. *2.* Miheia 5, 7. *3.* Ps. 95, 7. *4.* Eccles. 3, 14; Ps. 144, 18; Daniil 4, 34. *8.* Ieremia 27, 4. *11.* Eşire 19, 4; Isaia 46, 4.

bul său și spre puii săi au dorit întinzându-și aripile sale i-au primit pre ei și i-au ridicat pe umerii săi.

12. Domnul însuși i-au povățuit pre ei, și nu erà cu dânșii dumnezeu strein.

13. Suitu-i-au pre ei la vârfutea pământului, hrănitu-i-au pre ei cu rodurile țarinelor, supt-au miere din piatră și untdelemn din piatră vârtoasă.

14. Unt de vaci, și lapte de oi cu grăsimea mieilor și a berbecilor, a fiilor de tauri și de țapi, cu grăsime din măduha grâului și sânge de strugur au băut vin.

15. Și a mâncat Iacov și s'a săturat și s'a lepădat cel iubit; îngroșatu-s'a, îngrășatu-s'a, lățitu-s'a și a părăsit pre Dumnezeul cel ce l-au făcut pre el, și s'a depărtat dela Dumnezeu mântuitorul său.

16. Mâniatu-m'a întru cei streini, întru urâciunile sale m'a amărît.

17. Jertfit-a dracilor, și nu lui Dumnezeu, dumnezeilor pe carii nu i-au știut; cei noi și decurând au venit, pe carii nu i-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnezeu cel ce te-au născut ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeu cel ce te hrănește.

19. Și au văzut Domnul și au râvnit și s'au întărâtat pentru mâniea fiilor lor și a fiicelor.

20. Și au zis: întoarce-voiu fața mea despre dânșii și voiu arătà ce va fi lor în zilele cele de apoi, că neam îndărătnic este, fii la carii nu este credință întru dânșii.

21. Ei m'au întărâtat pre mine întru cel ce nu este Dumnezeu, mâniatu-m'au întru idolii săi, și eu voiu întărâtà pre ei întru cel ce nu este neam, întru neamul cel neînțelegător voiu urgisì pre ei.

22. Că foc s'a aprins din mâniea mea, arde-va până la iadul cel mai de jos, mâncà-va pământul și rodurile lui, arde-va temeliile munților.

23. Adunà-voiu la ei rele, și săgețile mele voiu sfârșì întru dânșii.

24. Topindu-se de foame și de mâncarea pasărilor și gârbovire nevindecată, dinți de hiară voiu trimite asupra lor, cu mâniea celor ce se târăsc pre pământ.

25. Din afară va stărpi pre ei sabia, și din cămări frica, tânărul cu fecioara, sugătorul cu bătrânul ce stă lângă el.

26. Zis-am, risipì-voiu pre ei și voiu face să înceteze dintru oameni pomenirea lor.

27. Fără numai pentru mâniea vrăjmașilor, ca să nu-și lungească anii și ca să nu li se puie asupră protivnicii, ca să nu zică: mâna noastră este înaltă, și nu Domnul au făcut acestea toate.

28. Că neam ce ș'a pierdut sfatul este, și nu este întru dânșii știință.

29. N'a gândit să înțeleagă, acestea toate să le ia în vremea cea viitoare.

30. Cum va gonì unul o mie și doi vor mutà zece mii? De nu iar fi dat Dumnezeu pre dânșii, și Domnul i-au dat pre ei.

31. Că nu sunt dumnezeii lor ca Dumnezeul nostru, și vrăjmașii noștri sunt neînțelegători.

32. Că din viea Sodomului este viea lor și vița lor din Gomora, strugurul lor strugur de fiere, poamă de amărăciune lor.

33. Mânie de balaur este vinul lor, și mânie de aspidă nevindecată.

34. Au doar iată nu acestea toate

13. Isaia 58, 14; Iov 29, 6. *15.* Ozie 13, 6. *17.* 12, 31; Lev. 17, 7; 4 Imp. 16, 3; Ps. 105, 37; 2 Paralip. 11, 15; 1 Cor. 10, 20. *19.* Ps. 77, 11. *21.* Rom. 10, 19.

22. Ierem. 15, 14. *24.* Iezechil 14, 21. *25* Lev. 18, 17; 20, 14; 26, 16; Mihea 6, 13; Malah. 2, 2. *28* Plâng. 1, 9. *29.* Ieremia 9, 12; Luc. 19, 42.

s'au adunat la mine și s'au pecetluit în comorile mele?

35. In ziua izbândirei voiu răsplătì, în vremea când v'a rătăcì piciorul lor; că aproape este ziua peirei lor și sunt de față cele gătite vouă.

36. Că va judecà Domnul pre poporul său și spre slugile sale se va umilì, că i-au văzut pre ei slăbănogiți și părăsiți în primejdii și neputincioși.

37. Și au zis Domnul: unde sunt dumnezeii lor, spre carii au nădăjduit?

38. Cărora grăsimea jertfelor lor mâncați și beți vinul pomenelor lor? Scoală-se și vă ajute vouă și să se facă vouă acoperitori.

39. Vedeți, vedeți, că eu sunt și nu este Dumnezeu afară de mine; eu voiu ucide și voiu face viu, bate-voiu și eu voiu vindecà; și nu este cine să scoață din mâinile mele.

40. Că voiu ridicà la cer mâna mea și mă voiu jurà pe dreapta mea, și voiu zice: viu sunt eu în veac.

41. Că voiu ascuțì ca fulgerul sabia mea, și va luà judecată mâna mea, și voiu răsplătì pedeapsă vrăjmașilor, și celor ce mă urăsc pre mine, voiu răsplătì.

42. Imbătà-voiu săgețile mele de sânge, și sabia mea va mâncà carne, din sângele celor răniți și din robime, din capetele boierilor neamurilor.

43. Veseliți-vă ceruri împreună cu el, și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu. Veseliți-vă neamuri cu poporul lui, și să se întărească lui toți fiii lui Dumnezeu, că sângelui fiilor săi face izbândă; și va izbândì și va răsplătì pedeapsă vrăjmașilor și celor ce urăsc pre el; și va curățì Domnul pământul norodului său.

44. Și a scris Moisì cântarea aceasta în ziua aceea și a învățat pre fiii lui Israil.

45. Și a venit Moisì și a grăit toate cuvintele legii aceștia înaintea a tot poporul, el și Isus fiul lui Navì. Și a încetat Moisì a grăì cuvintele acestea la tot Israilul.

46. Și a zis către ei: luați aminte cu inima voastră la toate cuvintele acestea, care le mărturisesc eu vouă astăzi; ca să porunciți fiilor voștri, să păzească și să facă toate cuvintele legii aceștia.

47. Că nu este acesta cuvânt deșert vouă, că el este vieața voastră, și pentru cuvântul acesta veți îndelungà zilele voastre pre pământul, la care treceți Iordanul să-l moșteniți.

48. Și au grăit Domnul către Moisì în ziua aceea, zicând:

49. Sue-te în muntele Avarin, acesta este muntele Navav, care este în pământul Moav de către fața Ierihonului și vezi pământul Hanaan, care-l dau eu fiilor lui Israil moștenire.

50. Și mori acolo în muntele, în care te sui, și te adaoge la poporul tău, în ce chip a murit Aaron fratele tău în muntele Or, și s'a adaos la poporul său.

51. Pentrucă n'ați ascultat cuvântul meu întru fiii lui Israil la apa pricirii, la Kadis în pustiul Sin, pentrucă nu m'ați sfințit pre mine întru fiii lui Israil.

52. Că vei vedeà pământul în față; iar acolo nu vei intrà.

35. Sirah 28, 1; Rom. 12, 19; Evr. 10, 30; 2 Macab. 7, 6. *37.* Ierem. 2, 28. *39.* 1 Imp. 2, 6; Isaia 45, 5; Tobie 13, 2; Ințelep. 16, 13; Iov. 10, 7. *43.* 2 Macab. 7, 6; Rom. 15, 10.

49. Num. 27, 12. *50.* Num. 20, 25 și 33, 38. *51.* Num. 20, 12 și 27, 14.

CAP. 33.

Moisì binecuvintează poporul şi proroceşte.

Aceasta este binecuvântarea, cu care Moisì omul lui Dumnezeu a binecuvântat pre fiii lui Israil mai înainte de ce a murit.

2. Şi a zis: Domnul din Sinai a venit şi s'au arătat nouă din Seir, şi au grăit din muntele Faran cu zeci de mii de sfinţi; dea dreapta lui îngeri cu el.

3. Şi au cruţat poporul său şi toţi cei sfinţiţi supt mâinile tale, şi aceştia supt tine sunt.

4. Şi a primit din cuvintele lui legea, care o a poruncit nouă Moisì moştenire adunărei lui Iacov.

5. Şi va fi întru cel iubit împărat, că s'au adunat boierii noroadelor împreună cu seminţiile lui Israil.

6. Să trăiască Ruvim şi să nu moară; şi Simeon să fie mult cu numărul.

7. Şi aceasta lui Iuda: ascultă Doamne glasul lui Iuda şi vino la poporul lui, mâinile lui vor alege lui, şi ajutor asupra vrăjmaşilor lui vei fi.

8. Şi lui Levì a zis: daţi lui Levì arătările lui şi adevărul lui bărbatului celui cuvios, pre care l-a ispitit la ispitire, şi l-a batjocorit pre el la apa prigonirei.

9. Cel ce zice tatălui său şi mumei sale: nu te-am văzut, şi pre fraţii săi nu i-a cunoscut, şi pre fiii săi nu i-a ştiut. Că a păzit cuvintele tale şi a ţinut legea ta.

10. Arătă-vor îndreptările tale lui Iacov şi legea ta lui Israil; pune-vor tămâie întru mânie ta pururea preste jertfelnicul tău.

11. Binecuvintează Doamne tăriea lui şi lucrurile mâinilor lui le primeşte; frânge şalele vrăjmaşilor lui, carii se scoală asupra lui; şi cei ce-l urăsc pre el, să nu se scoale.

12. Şi lui Veniamin a zis: iubit de Domnul fără de frică va lăcuì, şi Dumnezeu umbrează preste dânsul în toate zilele şi între umerii lui au odihnit.

13. Şi lui Iosif a zis: dela binecuvântarea Domnului pământul lui, din rodurile cerului şi din roua şi din adâncurile izvoarelor din jos.

14. Şi din rodurile, care soarele şi luna le face să odrăslească.

15. Din vârfurile munţilor celor dela început şi din vârful dealurilor celor veşnice.

16. Şi din rodul pământului şi a plinirii lui şi cele primite celui ce s'a arătat în rug să vie pre capul lui Iosif; şi pre creştetul celui mărit între fraţi.

17. Cel întâiu născut al taurului frumseţea lui, coarnele inorogului, coarnele lui, cu acelea va împunge neamurile până la marginea pământului. Acestea sunt zecile de mii ale lui Efraim, şi acestea sunt miile lui Manasì.

18. Şi lui Zavulon a zis: veseleşte-te Zavuloane întru ieşirea ta şi Isahar întru corturile tale.

19. Neamuri vor pierde şi veţi chemà acolo şi veţi jertfì acolo jertfa dreptăţii; că veţi suge bogăţiea mării şi neguţătoriea celor ce lăcuesc pre lângă mare.

20. Şi lui Gad a zis: bine este cuvântat cel ce lăţeşte pre Gad, ca un leu s'a odihnit, care sfărâmă braţul şi capul.

21. Şi a văzut începătura sa, că acolo s'a împărţit pământul boie-

---

33. *3.* Inţelep. 3, 1. *4.* 5. 5. *8.* Eşire 17, 7 26; Num. 20, 13. *10.* Malah. 2, 6.

16. Eşire 3, 12.
19. Psalm 5, 6.

rilor celor adunați împreună cu povățuitorii noroadelor. Dreptate au făcut Domnul și judecata sa cu Israil.

22. Și lui Dan a zis: Dan pui de leu, și va ieșì din Vasan.

23. Și lui Neftalì a zis: Neftalì săturarea celor primite, și sătul de binecuvântare dela Domnul, marea și Liva va moștenì.

24. Și lui Asir a zis: binecuvântat este Asir întru fii; și va fi primit fraților săi, întinge-va în untdelemn piciorul său.

25. Fier și aramă încălțămintea lui va fi; ca zilele tale, tăria ta.

26. Nu este ca Dumnezeul celui iubit; cel ce se suie preste cer, ajutorul tău și cel de mare cuviință al tăriei.

27. Și te va acoperì începutul lui Dumnezeu, și supt tăria brațelor celor veșnice, și va gonì dela fața ta pre vrăjmaș, zicând: piei.

28. Și va lăcuì Israil fără de frică singur pre pământul lui Iacov, cu grâu și cu vin și cerul fie înnorat de rouă.

29. Fericit ești tu Israile, ce popor este asemenea ție mântuit dela Domnul? Cu pavăză te va acoperì ajutorul tău; și sabia mărirea ta. Și te vor minți vrăjmașii tăi, iar tu vei călcà preste cerbicea lor.

CAP. 34.

Moartea lui Moisì.

Și s'a suit Moisì dela Aravotul lui Moav în muntele Navan în vârful lui Fasga, care este spre fața Ierihonului. Și i-au arătat lui Domnul tot pământul Galaad până la Dan.

2. Și tot pământul lui Neftalì și tot pământul lui Efraim și al lui Manasì și tot pământul lui Iuda până la țărmurile mării.

3. Și pustiea și cele de prin prejurul Ierihonului, cetatea Finichilor până la Sigor.

4. Și au zis Domnul către Moisì: acesta este pământul, pentru care m'am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicând: seminției tale îl voiu da. Și l'am arătat ochilor tăi; iar acolo nu vei intrà.

5. Și a murit acolo Moisì robul Domnului în pământul Moav, după cum au zis Domnul.

6. Și l-a îngropat pre el în vale în pământul Moav aproape de casa lui Fogor, și nimenea nu știe mormântul lui până în ziua aceasta.

7. Și erà Moisì de o sută douăzeci de ani, când a murit, nu s'au întunecat ochii lui, nici s'au zbârcit buzele lui.

8. Și au plâns fiii lui Israil pre Moisì în Aravotul lui Moav la Iordan împreajma Ierihonului treizeci de zile. Și s'au sfârșit zilele jalei plângerii lui Moisì.

9. Și Isus fiul lui Navì s'a umplut de duhul înțelepciunei, că a fost pus Moisì mâinile sale preste el, și l-au ascultat pre el fiii lui Israil; și a făcut precum au fost poruncit Domnul lui Moisì.

10. Și nu s'a mai sculat proroc

25. 8, 9.
26. Ps. 18, 10, 11.
28. Num. 23, 9; Ierem. 23, 6.
29. 32, 13.

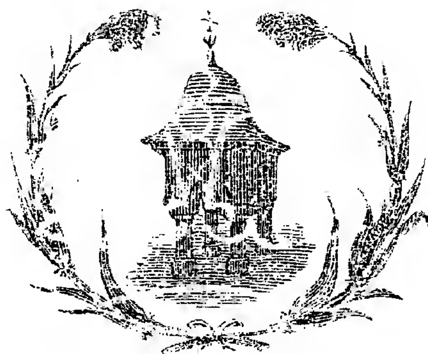
34. *3.* Jud. 1, 16.
4. Fac. 12, 7; 13, 18.
5. 32, 52.
6. Iuda v. 9.
8. Num. 20, 29.
10. Eșire 33, 11; Num. 12, 8.

în Israil ca Moisì, pre care să-l fi
cunoscut Domnul față la față.

11. Intru toate semnele și minu-
nile, pentru care l-au trimis pre el
Domnul, să le facă în pământul E-
ghipetului înaintea lui Faraon și a
slugilor lui și înaintea a tot pămân-
tul lui.

12. Și minunile cele mari și mâna
cea tare, care a făcut Moisì înaintea
a tot Israilul.

Sfârșitul celor cinci cărți ale lui Moisì.

CARTEA LUI ISUS NAVÌ

CAP. 1.

Domnul întăreşte pe Isus Navì în chemarea sa.

Şi a fost după moartea lui Moisì robul Domnului, au grăit Domnul către Isus fiul lui Navì sluga lui Moisì, zicând:

2. Moisì sluga mea a murit, drept aceea scoală-te şi treci Iordanul tu şi toţ poporul acesta, în pământul, care-i dau eu lor.

3. Tot locul, pe care vă veţi suì cu urma picioarelor voastre, vouă îl dau, în ce chip am grăit lui Moisì.

4. Pustia şi Andi-Livanul până la rîul cel mare al Eufratului şi până la marea cea mai de pre urmă despre apusul soarelui, vor fi hotarele voastre.

5. Nu va puteà stà om împrotivă înaintea voastră în toate zilele vieţii tale, şi precum am fost cu Moisì, aşà voiu fi şi cu tine, şi nu te voiu lăsà, nici te voiu trece cu vederea.

6.* Intăreşte-te şi te îmbărbătează, că tu vei împărţì poporului acestuia pământul, care m'am jurat părinţilor voştri să-l dau lor.

7. Intăreşte-te dar şi te îmbărbătează foarte, ca să păzeşti şi să faci precum ţi-a poruncit Moisì sluga mea, şi să nu te abaţi dela acelea deadreapta sau deastânga, ca să fii înţelept întru toate cele ce vei face.

8. Şi să nu lipsească cartea legii aceştia din gura ta, ci să cugeţi întru dânsa ziua şi noaptea, ca să pricepi a face toate cele scrise, că atunci te vei îndreptà, şi vei îndreptà căile tale, şi atunci vei pricepe.

9. Iată poruncesc ţie: întăreşte-te şi te îmbărbătează, să nu te sperii, nici să te temi, că cu tine este Domnul Dumnezeul tău întru toate ori unde vei merge.

10. Şi a poruncit Isus cărturarilor poporului, zicând:

11. Treceţi prin mijlocul taberii poporului şi porunciţi poporului zicând: gătiţi-vă merinde, că încă trei zile, şi veţi trece Iordanul acesta, ca să intraţi, să apucaţi pământul, care Domnul Dumnezeul părinţilor voştri îl dă vouă.

12. Şi lui Ruvim şi lui Gad şi la jumătate din neamul lui Manasì a zis Isus:

13. Aduceţi-vă aminte de cuvântul Domnului, care v'a poruncit vouă Moisì sluga Domnului, zicând: Domnul Dumnezeul vostru v'au odihnit pre voi şi v'au dat vouă pământul acesta.

14. Femeile voastre şi pruncii voştri şi vitele voastre să lăcuiască în pământul, care vi l-au dat vouă;

---

1. *1.* A 2 Lege 34, 5; 1, 38. *3.* A 2 Lege 11, 24. *4.* Fac. 15, 18; A 2 Lege 1, 8. *5.* Evr. 13, 5; A 2 Lege 31, 6, 23. *6.* 3 Imp. 2, 2; A 2 Lege 31, 23. *7.* A 2 Lege 28, 1.

8. Ps. 1, 2. *9.* A 2 Lege 31, 8, 23. *13.* Num. 32, 19 şi 20. *14.* Eşire 13, 18.

iar voi toţi carii puteţi, să mergeţi sprinteni cu fraţii voştrii şi împreună cu ei să faceţi răsboiu.

15. Până ce va odihnì Domnul Dumnezeul vostru, pe fraţii voştrii ca şi pre voi, şi vor moştenì şi aceştia pământul, care-l dă lor Domnul Dumnezeul nostru, şi veţi merge fiecare la moşia sa, care o a dat vouă Moisì dincoace de Iordan spre răsăritul soarelui.

16. Şi răspunzând ei lui Isus, au zis: toate câte vei poruncì nouă vom face, şi în tot locul unde ne vei trimite vom merge.

17. Intru toate în care am ascultat de Moisì, vom ascultà şi de tine, numai să fie Domnul Dumnezeul nostru cu tine, precum au fost cu Moisì.

18. Iar omul, care nu te va ascultà şi care nu va auzì cuvintele tale, care le vei poruncì lui, să moară; numai tu te întăreşte şi te îmbărbătează.

CAP. 2.

Iscoadele lui Isus Navì scapă la Raav.

Şi a trimis Isus fiul lui Navì din Sattin doi tineri să iscodească, zicându-le: mergeţi şi vedeţi pământul şi Ierihonul, şi mergând acei doi tineri, au venit în Ierihon şi au intrat la casa unei femei curve, anume Raav, şi au odihnit acolo.

2. Şi s'a dat de ştire împăratului din Ierihon, cum că au intrat aici bărbaţi dintre fiii lui Israil, ca să iscodească pământul.

3. Şi a trimis împăratul Ierihonului şi a grăit către Raav zicând: scoate afară pre bărbaţii, carii au intrat în casa ta astă-noapte, căci au venit să iscodească pământul.

4. Şi luând femeia pre acei doi bărbaţi, i-a ascuns şi a grăit către dânşii, zicând: intrat-au la mine bărbaţi, dar n'am ştiut de unde sunt.

5. Şi când s'a închis poarta seara, bărbaţii aceia au ieşit şi nu ştiu unde s'au dus, alergaţi după ei doar îi veţi ajunge.

6. Iar ea i-a suit pre ei în podul casii, şi i-a ascuns în snopi de in, care-i pusese în podul casii.

7. Şi bărbaţii au alergat după ei pre calea Iordanului până la vad; şi poarta s'a închis.

8. Şi a fost când au ieşit cei ce alergau după ei, şi mai înainte de a adormì ei, ea s'a suit la ei în podul casii şi a zis către ei:

9. Cunosc că au dat Domnul vouă pământul, că a căzut preste noi frica voastră.

10. Că am auzit, cum a secat Domnul Dumnezeu marea Roşie înaintea voastră, când aţi ieşit din pământul Eghipetului, şi câte aţi făcut celor doi împăraţi ai Amoreilor, carii erau dincolo de Iordan, lui Sion şi lui Og, pre carii i-aţi omorît.

11. Şi auzind noi acestea, s'a înfricoşat inima noastră, şi nici într'unul din noi n'a rămas duh de către faţa voastră, că Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeu în cer sus şi pre pământ jos.

12. Şi acum juraţi mie pre Dumnezeu, că precum am făcut eu milă cu voi, şi voi să faceţi milă cu casa tatălui meu, şi-mi daţi mie semn adevărat.

13. Cum că veţi păzì vie casa tatălui meu şi pre muma mea şi pre fraţii mei şi pre surorile mele şi toată casa mea, şi veţi izbăvì sufletul meu de moarte.

14. Şi au zis către ea bărbaţii: vieaţa noastră pentru voi să piară, iar ea a zis: când va da Domnul vouă ce-

---

2. *1.* Iacov 2, 25. *4.* 2 Imp. 17, 19.

6. 2 Imp. 17, 19. *10.* Num. 21, 34.
11. Eşire 15, 14; A 2 Lege 4, 39. *14.* 6, 22.

tatea, să faceți cu mine milă și a-
devăr.
15. Și i-a slobozit pre ei cu o fu-
nie pe fereastră, că erà la zidul ce-
tății casa ei, și în zidul cetății lă-
cuià ea.
16. Și a zis către ei: la munte
mergeți, ca să nu vă întâmpine cei
ce aleargă după voi, și stați ascunși
acolo trei zile, până ce se vor în-
toarce cei ce aleargă după voi, și
apoi vă veți duce în calea voastră.
17. Și au zis către ea bărbații:
nevinovați suntem noi acestui jură-
mânt al tău.
18. Iată noi vom intrà spre o parte
a cetății, și tu să pui semn, acea-
stă funie roșie să o legi la ferea-
stra, prin care ne-ai slobozit pre
noi; iar pre tatăl tău și pre muma
ta și pre frații tăi și toată casa ta-
tălui tău, să-i aduni pre ei în casa ta.
19. Și tot, care va ieșì afară din
ușa casii tale, acela singur va fi vi-
novat; iar noi nevinovați vom fi ju-
rământului acestuia; iar câți vor fi
împreună cu tine în casa ta, vino-
vați vom fi de se va atinge mână
de vre unul din ei.
20. Iar de ne va năpăstuì pre noi
cinevà și va descoperì cuvintele noa-
stre acestea, vom fi nevinovați jură-
mântului tău acestuia, cu care ne-ai
jurat pre noi.
21. Și ea a zis lor: după cuvân-
tul vostru așà să fie, și i-a slobozit
pre ei și s'a dus, și a legat semnul
cel roșu la fereastră.
22. Și ei ducându-se au sosit la
munte, și au așteptat acolo trei zile,
până ce s'au întors cei ce îi urmă-
rise pre ei, carii căutând toate căile
nu i-au aflat.
23. Și întorcându-se cei doi tineri
s'au pogorît din munte, și trecând
la Isus fiul lui Navì, i-au povestit lui
toate, câte s'au întâmplat lor.

19. Lev. 20, 9.

24. Și au zis către Isus: că au
dat Domnul tot pământul în mâna
noastră, și s'a înfricoșat de noi tot
cel ce lăcuește pre pământului acela.

CAP. 3.

Trecerea Iordanului.

Și mânecând Isus dimineața a pur-
ces din Sattin și a venit până la
Iordan, el și toți fiii lui Israil, și au
poposit acolo mai înainte de a trece.
2. Și a fost după trei zile, trecură
cărturarii prin tabără.
3. Și au poruncit poporului zicând:
când veți vedeà sicriul legii Dom-
nului Dumnezeului vostru și pe pre-
oții voștri și pre Leviți purtându-l,
să vă sculați din locurile voastre și
să mergeți după el.
4. Insă depărtare să fie între voi
și între el, ca la două mii de coți
să stați, să nu vă apropiați de el,
ca să știți calea, pre care veți merge,
pentrucă mai înainte niciodată n'ați
umblat pre calea aceasta.
5. Și a zis Isus poporului: mâine
să fiți curați, că mâine va face Dom-
nul între voi minuni.
6. Și a zis Isus preoților: ridicați
sicriul legii Domnului și mergeți îna-
intea poporului, și ridicând preoții
sicriul legii Domnului, mergeau îna-
intea poporului.
7. Și au zis Domnul către Isus:
în ziua aceasta voiu începe a te
înălțà pre tine înaintea tuturor fiilor
lui Israil, ca să cunoască, că pre-
cum am fost cu Moisì, așà voiu fi
și cu tine.
8. Și acum poruncește preoților
celor ce poartă sicriul legii, zicân-
du-le: dupăce veți intrà într'o parte
de apa Iordanului, stați în Iordan.
9. Și a zis Isus fiilor lui Israil:
apropiați-vă aici și auziți cuvântul
Domnului Dumnezeului vostru.

3. *5.* 7, 13; Eșire 19, 10. *7.* 1, 5; 4, 14.

10. Intr'aceasta veți cunoaște, cum că Dumnezeu viețuește întru voi, și va pierde dela fața voastră pre Hananeu și pre Heteu și pre Ferezeu și pre Eveu și pre Amoreu și pre Ghergheseu și pre Ievuseu.
11. Iată sicriul legii Domnului a tot pământul înaintea voastră va trece Iordanul.
12. Alegeți doisprezece bărbați dintre fiii lui Israil, din fiecare seminție unul.
13. Și va fi dupăce vor stà picioarele preoților, carii poartă sicriul legii Domnului a tot pământul, în apa Iordanului, apa Iordanului va secà, iar care curge va stà.
14. Și a fost dupăce s'a ridicat poporul din lăcașurile sale, ca să treacă Iordanul, și preoții au ridicat sicriul legii Domnului înaintea poporului,
15. Iar dupăce au intrat preoții, cei ce purtau sicriul legii Domnului, în Iordan, și a început a se udà picioarele lor într'o parte de apa Iordanului; iar Iordanul s'a umplut întru toată matca sa, ca în zilele secerișului de grâu.
16. Apele cele ce curgeau din sus, au stătut închegate de departe foarte, dela cetatea Adamin pâna la partea Kariatiarimului; iar cele ce curgeau din jos, au curs în marea Araviei, marea sărată, până ce a scăzut de tot.
17. Și poporul stà împreajma Ierihonului, iar preoții cei ce purtau sicriul legii Domnului, au stătut pre uscat în mijlocul Iordanului, și toți fiii lui Israil treceau pre uscat, până ce a sfârșit tot poporul a trece Iordanul.

CAP. 4.

Pietre de amintire pentru trecerea Iordanului.

Și dupăce a trecut tot poporul Iordanul, au grăit Domnul lui Isus, zicând:

2. Ia doisprezece bărbați din popor, de fiecare seminție câte unul.
3. Și le poruncește lor, zicând: luați din mijlocul Iordanului douăsprezece pietre și le aduceți cu voi și le puneți în tabăra voastră, unde veți tăbărî la noapte.
4. Și chemând Isus doisprezece bărbați din cei mai de frunte dintre fiii lui Israil, de fiecare seminție unul,
5. A zis lor: aduceți înaintea mea, înaintea feții Domnului, din mijlocul Iordanului, și fiecare să ia de acolo câte o piatră, și s'o ridice pre umerii săi, după numărul celor douăsprezece seminții ale lui Israil.
6. Ca să fie vouă acestea semn pus pururea, ca, când te va întrebà pre tine fiul tău mâine, zicând: ce sunt nouă aceste pietre?
7. Tu vei arătà fiului tău, zicând: că a secat râul Iordanului înaintea sicriului legii Domnului a tot pământul, când l-a trecut pre el, și vor fi pietrile acestea pomenire fiilor lui Israil până în veac.
8. Și au făcut fiii lui Israil așà după cum au poruncit Domnul lui Isus, și luând douăsprezece pietre din mijlocul Iordanului, precum au poruncit Domnul lui Isus, când au sfârșit a trece fiii lui Israil, și le-au adus cu ei în tabără și le-au pus acolo.
9. Și a pus Isus și alte douăsprezece pietre în Iordan, în locul cel de supt picioarele preoților, carii purtau sicriul legii Domnului, și sunt acolo până în ziua de astăzi.
10. Și au stătut preoții, cei ce purtau sicriul legii Domnului, în Iordan, până ce a săvârșit Isus toate, câte au poruncit Domnul să spue poporului, și a grăbit poporul și a trecut.
11. Și a fost dupăce a trecut tot poporul, a trecut și sicriul legii Dom-

11. Fap. Ap. 7, 45. *12.* 4, 2. *13.* 4, 7. *14.* Fap. Ap. 7, 45. *15.* 1 Paralip. 12, 15. *17.* 4 Imp. 2, 8.

4. *2.* 3, 12. *5.* 3 Imp. 18, 31. *7.* 3, 13.

nului, și preoții mergeau înaintea lor.
12. Și fiii lui Ruvim și fiii lui Gad
și jumătate din seminția lui Manasì
gătiți de răsboiu, au mers înaintea
fiilor lui Israil, precum le-a porun-
cit lor Moisì.
13. Patruzeci de mii gătiți de răs-
boiu au trecut înaintea Domnului la
bătae asupra cetății Ierihonului.
14. In ziua aceea au mărit Domnul
pre Isus înaintea a tot neamul lui
Israil, și s'a temut de el, precum
s'a temut de Moisì, în câtă vreme
a trăit.
15. Și au grăit Domnul către Isus,
zicând:
16. Poruncește preoților, celor ce
poartă sicriul legii mărturiei Dom-
nului, să iasă din Iordan.
17. Și a poruncit Isus preoților,
zicând: ieșiți din Iordan.
18. Și a fost dupăce au ieșit din
Iordan preoții cei ce purtau sicriul
legii Domnului, și au pus picioarele
pre pământ, s'a așezat apa Iorda-
nului la loc, și curgeà ca și mai
înainte până sus asemenea cu țăr-
murii.
19. Și a ieșit poporul din Iordan
în ziua a zecea a lunii cei dintâiu,
și au tăbărît fiii lui Israil în Gal-
gala despre partea răsăritului soa-
relui de către Ierihon.
20. Și cele douăsprezece pietre,
care le-au luat din Iordan, le-a pus
Isus în Galgala și a grăit către fiii
lui Israil, zicând:
21. Când vă vor întrebà pre voi
fiii voștri, zicând: ce sunt pietrile
acestea?
22. Veți povestì fiilor voștri, că
pre uscat a trecut Israil Iordanul
acesta.
23. Secând Domnul Dumnezeul
vostru apa Iordanului înaintea lor
până ce a trecut, precum au făcut
Domnul Dumnezeul nostru cu marea
Roșie, care o au secat Domnul Dum-
nezeul nostru înaintea noastră până
ce o am trecut.
24. Ca să cunoască toate neamu-
rile pământului, cum că este tare
puterea Domnului, și ca voi să cin-
stiți pre Domnul Dumnezeul vostru
în toată vremea.

CAP. 5.

Tăierea împrejur și serbarea Paștelor în pământul făgăduinții.

Și a fost dupăce au înțeles îm-
părații Amoreilor, carii erau din-
colo de Iordan, și împărații Finicii
carii erau lângă mare, cum că au
secat Domnul Dumnezeu rîul Iorda-
nului înaintea fiilor lui Israil până ce
au trecut ei, au slăbit inimile lor,
și s'au cutremurat, și n'a rămas
întru ei duh temându-se de fața fii-
lor lui Israil.
2. Și în vremea aceasta au zis
Domnul către Isus: fă-ți cuțite de
piatră, ascuțite, și șezând taie îm-
prejur pre fiii lui Israil a doua oară.
3. Și ș'a făcut Isus cuțite de pia-
tră, ascuțite la margini, și a tăiat
împrejur pre fiii lui Israil în locul,
care se chiamă dealul netăieților
împrejur.
4. In chipul acesta a tăiat îm-
prejur Isus pre fiii lui Israil: ori
câți s'au născut pre cale, și ori câți
au fost netăieți împrejur din cei ce
au ieșit din Eghipet, pre toți ace-
știa i-au tăiat împrejur Isus.
5. Că patruzeci și doi de ani s'a
învârtit Israil în pustiea Magdaritu-
lui, pentru aceea cei mai mulți din-
tre ei din cei de răsboiu, carii ieșise
din pământul Eghipetului, erau ne-
tăieți împrejur.
6. Cărora pentrucă n'au ascultat

12. Num. 32, 25, 29. *14.* 3, 7. *20.* 3 Imp. 18, 31. *23.* Eșire 14, 21.

5. *1.* Num. 13, 30. *2.* Eșire 4, 25. *6.* Num. 14, 33, 34.

poruncile Domnului Dumnezeu, le-au
rânduit lor Domnul, ca să nu vază
ei pământul, care s'au jurat Domnul
părinților lor, să ne deà nouă pă-
mânt, din care curge miere și lapte.
7. Și în locul acestora au pus pre
fiii lor, pre carii Isus i-a tăiat îm-
prejur, pentrucă nu erau tăiați îm-
prejur, că s'au născut pre cale și
nu s'au tăiat împrejur.
8. Și dupăce s'au tăiat împrejur,
au șezut acolo cu liniște în tabără
până ce s'au vindecat.
9. Și au zis Domnul către Isus
fiul lui Navì: în ziua de astăzi am
ridicat dela voi ocara Eghipetului,
și a chemat numele locului aceluia:
Galgala, până în ziua de astăzi.
10. Și au tăbărît fiii lui Israil în
Galgala, și au făcut fiii lui Israil Pa-
ștele în ziua a patrusprezecea a lu-
nei de cu seară, despre apusul Ieri-
honului dincoace de Iordan, în câmp.
11. Și au mâncat din grâul pă-
mântului a doua zi de Paști azime
și pâine nouă.
12. In ziua aceasta au încetat
manna a doua zi dupăce au mân-
cat ei din grâul pământului, și mai
mult n'au avut fiii lui Israil mannă,
și au adunat din rodurile țării fini-
cilor, în anul acela.
13. Și a fost când erà Isus în Ie-
rihon căutând cu ochii săi, a văzut
pre un om stând înaintea sa, și sa-
bia lui goală în mâna lui, și apro-
piindu-se Isus a zis lui: al nostru
ești, sau din protivnicii noștri?
14. Iar acela a zis lui: eu sunt
Voevodul oștilor Domnului, acum
am venit. Și a căzut Isus cu fața la
pământ și s'a închinat lui și a zis:
stăpâne, ce poruncești robului tău?
15. Și a zis Voevodul Domnului
către Isus: desleagă încălțămintea
dela picioarele tale, că locul pre
care stai tu, este sfânt, și a făcut
Isus așà.

CAP. 6.

Cuprinderea și dărâmarea Ierihonului.

Și Ierihonul erà încuiat și întărit
pentru frica fiilor lui Israil, și ni-
menea nu ieșeà dintr'însul, și ni-
menea nu intrà într'însul.
2. Și au zis Domnul către Isus:
iată eu dau ție supt mâna ta Ieri-
honul și pre împăratul lui cel din-
tr'însul și pre cei tari cu vârtute.
3. Incunjurați cetatea toți bărbații
cei de răsboiu împrejurul cetății o-
dată în zi, așà să faceți în șase zile.
4. Și șapte preoți vor luà șapte
buciume de strigare, înaintea sicriu-
lui, și în ziua a șaptea veți încun-
jurà cetatea de șapte ori, și preoții
să buciume cu buciumi.
5. Și va fi dupăce veți trâmbiță
cu trâmbița de strigare, când veți
auzì glasul buciumului, să strige
tot poporul de odată, și strigând ei,
vor căděà singure zidurile cetății, și
va intrà tot poporul cum au purces
fiecare unul după altul în cetate.
6. Și a intrat Isus Navì la preoți
și le-a zis lor: luați sicriul legii, și
șapte preoți să ia șapte buciume
de strigare înaintea sicriului Dom-
nului.
7. Și le-a zis lor: porunciți popo-
rului să umble prin prejur și să în-
cunjure cetatea, și cei răsboinici să
meargă întrarmați înaintea sicriului
Domnului.
8. Și au fost dupăce a zis Isus
către popor, ca șapte preoți cu șapte
trâmbițe sfinte să treacă înaintea
Domnului, să meargă pe aproape,
și să trâmbițeze tare, și sicriul legii
Domnului să meargă după ei.
9. Iar cei răsboinici să meargă
pe aproape înainte, și preoții bu-
ciumând cu buciumii, și cei dina-

11. Eșire 12, 39. *12.* Eșire 16, 35.
13. Num. 22, 31. *15.* Eșire 3, 5; Fap. 7, 33.

poia oștirii pre urma sicriului legii
Domnului să meargă trâmbițând cu
buciumii.
10. Iar poporului i-a fost porun-
cit Isus zicând: nu strigați, și ni-
menea să nu auză glasul vostru, și
cuvânt să nu iasă din gura voastră,
până în ziua, în care eu voiu po-
runci să strigați, și atunci să strigați.
11. Și încunjurând cetatea cu si-
criul legii lui Dumnezeu, îndată s'au
întors în tabără și preste noapte au
rămas acolo.
12. Și a doua zi s'a sculat Isus
de dimineață, și au ridicat preoții
sicriul legii Domnului.
13. Și cei șapte preoți, carii purtau
cele șapte trâmbițe mergeau aproape
înaintea Domnului și trâmbițau cu
trâmbițele, și după aceștia mergeau
răsboinicii, și cealaltă gloată toată
dinapoia sicriului legii Domnului, și
preoții buciumau cu buciumi de corn.
14. Și cealaltă gloată a doua zi
a încunjurat cetatea odată pe a-
proape, și s'a întors iarăși în ta-
bără. Așà a făcut în șase zile.
15. Și a fost în ziua a șaptea scu-
lându-se de dimineață au încunju-
rat cetatea după judecata aceasta
de șapte ori; numai în ziua aceea
au încunjurat cetatea de șapte ori.
16. Și a fost când au încunjurat
cetatea a șaptea oară au trâmbițat
cu trâmbițile preoții, și a zis Isus
fiilor lui Israil: strigați, că au dat
Domnul vouă cetatea.
17. Și va fi cetatea aceasta ana-
tema, ea și toate câte sunt într'însa
Domnului puterilor, fără numai pre
Raav curva, să o cruțați pre dânsa
și toate câte sunt în casa ei, pen-
trucă a ascuns pre solii, carii i-am
trimis.
18. Iar voi feriți-vă foarte de a-
natema, ca nu cumvà poftind să
luați din anatema și să faceți ta-
băra fiilor lui Israil anatema și să
ne pierdeți pre noi.
19. Și tot argintul și aurul și a-
rama și fierul sfânt va fi Domnului,
în vistieriea Domnului se va aduce.
20. Și a strigat poporul și au
trâmbițat preoții cu trâmbițile; iar
dacă a auzit poporul glasul trâm-
biților a strigat tot poporul de o-
dată cu chiot mare și tare, și a că-
zut tot zidul prin prejur, și s'a suit
tot poporul în cetate, fiecare prin lo-
cul, care erà înaintea sa și a luat
cetatea.
21. Și a dat-o pieirii Isus pre ea,
cu toate câte erau în cetate dela băr-
bat până la femeie și dela tânăr
până la bătrân și până la vițel și
până la oaie și asin, cu ascuțitul
sabiei.
22. Și celor doi tineri, carii au is-
codit pământul a zis Isus: intrați
în casa femeii cei curve și o scoa-
teți pre ea de acolo, cu toate câte
sunt ale ei, precum ați jurat ei.
23. Și au intrat cei doi tineri, carii
au iscodit cetatea, în casa femeii și
au scos pre Raav curva și pre ta-
tăl ei și pre muma ei și pre frații
ei și toată rudenia ei și toate câte
aveà ea, și o a pus pre ea afară de
tabăra lui Israil.
24. Și cetatea cu toate câte erau
într'însa o a ars cu foc, afară de
argint și de aur și de aramă și de
fier, că acestea le-a dat să se aducă
în vistieriea Domnului.
25. Și pre Raav curva și toată
casa ei și rudenia și toate ale ei,
le-a lăsat vii Isus, și a lăcuit în Is-
rail până în ziua de astăzi, pentrucă
a ascuns iscoadele, pre care le-a
fost trimis Isus să iscodească Ie-
rihonul.
26. Și a făcut jurământ Isus în

6. *17.* Lev. 27, 21; Evr. 11, 31.

19. Num. 31, 54. *20.* Evr. 11, 30.
21. 2 Macab. 12, 15; A 2 Lege 7, 2.
22. 2, 14. *23.* Evr. 11, 31. *26.* 3 Imp. 16, 34.

poia oştirii pre urma sicriului legii
Domnului să meargă trâmbiţând cu
buciumii.
10. Iar poporului i-a fost poruncit
Isus zicând: nu strigaţi, şi nimenea
să nu auză glasul vostru, şi
cuvânt să nu iasă din gura voastră,
până în ziua, în care eu voiu porunci
să strigaţi, şi atunci să strigaţi.
11. Şi încunjurând cetatea cu sicriul
legii lui Dumnezeu, îndată s'au
întors în tabără şi preste noapte au
rămas acolo.
12. Şi a doua zi s'a sculat Isus
de dimineaţă, şi au ridicat preoţii
sicriul legii Domnului.
13. Şi cei şapte preoţi, carii purtau
cele şapte trâmbiţe mergeau aproape
înaintea Domnului şi trâmbiţau cu
trâmbiţele, şi după aceştia mergeau
răsboinicii, şi cealaltă gloată toată
dinapoia sicriului legii Domnului, şi
preoţii buciumau cu buciumi de corn.
14. Şi cealaltă gloată a doua zi
a încunjurat cetatea odată pe aproape,
şi s'a întors iarăşi în tabără.
Aşà a făcut în şase zile.
15. Şi a fost în ziua a şaptea sculându-se
de dimineaţă au încunjurat
cetatea după judecata aceasta
de şapte ori; numai în ziua aceea
au încunjurat cetatea de şapte ori.
16. Şi a fost când au încunjurat
cetatea a şaptea oară au trâmbiţat
cu trâmbiţile preoţii, şi a zis Isus
fiilor lui Israil: strigaţi, că au dat
Domnul vouă cetatea.
17. Şi va fi cetatea aceasta anatema,
ea şi toate câte sunt într'însa
Domnului puterilor, fără numai pre
Raav curva, să o cruţaţi pre dânsa
şi toate câte sunt în casa ei, pentrucă
a ascuns pre solii, carii i-am
trimis.
18. Iar voi feriţi-vă foarte de anatema,
ca nu cumvà poftind să
luaţi din anatema şi să faceţi tabăra
fiilor lui Israil anatema şi să
ne pierdeţi pre noi.
19. Şi tot argintul şi aurul şi arama
şi fierul sfânt va fi Domnului,
în vistieriea Domnului se va aduce.
20. Şi a strigat poporul şi au
trâmbiţat preoţii cu trâmbiţile; iar
dacă a auzit poporul glasul trâmbiţilor
a strigat tot poporul de odată
cu chiot mare şi tare, şi a căzut
tot zidul prin prejur, şi s'a suit
tot poporul în cetate, fiecare prin locul,
care erà înaintea sa şi a luat
cetatea.
21. Şi a dat-o pieirii Isus pre ea,
cu toate câte erau în cetate dela bărbat
până la femeie şi dela tânăr
până la bătrân şi până la viţel şi
până la oaie şi asin, cu ascuţitul
sabiei.
22. Şi celor doi tineri, carii au iscodit
pământul a zis Isus: intraţi
în casa femeii cei curve şi o scoateţi
pre ea de acolo, cu toate câte
sunt ale ei, precum aţi jurat ei.
23. Şi au intrat cei doi tineri, carii
au iscodit cetatea, în casa femeii şi
au scos pre Raav curva şi pre tatăl
ei şi pre muma ei şi pre fraţii
ei şi toată rudenia ei şi toate câte
aveà ea, şi o a pus pre ea afară de
tabăra lui Israil.
24. Şi cetatea cu toate câte erau
într'însa o a ars cu foc, afară de
argint şi de aur şi de aramă şi de
fier, că acestea le-a dat să se aducă
în vistieriea Domnului.
25. Şi pre Raav curva şi toată
casa ei şi rudenia şi toate ale ei,
le-a lăsat vii Isus, şi a lăcuit în Israil
până în ziua de astăzi, pentrucă
a ascuns iscoadele, pre care le-a
fost trimis Isus să iscodească Ierihonul.
26. Şi a făcut jurământ Isus în

6. *17.* Lev. 27, 21; Evr. 11, 31.

19. Num. 31, 54. *20.* Evr. 11, 30.
21. 2 Macab. 12, 15; A 2 Lege 7, 2.
22. 2, 14. *23.* Evr. 11, 31. *26.* 3 Imp. 16, 34.

ziua aceea înaintea Domnului, zicând: blestemat înaintea Domnului fie omul, care se va sculà și va zidì cetatea aceasta Ierihonul; cu moartea fiiului său celui întâiu născut să pue temelia ei, și cu moartea fiiului său celui mai mic să pue porțile ei. Și așà a făcut Ahiil cel din Vetil, cu moartea lui Aviron fiiului său celui întâiu născut o a întemeiat, și cu moartea fiiului său celui mai mic, care a scăpat, a pus porțile ei.

27. Și au fost Domnul cu Isus, și numele lui a fost vestit în tot pământul.

CAP. 7.

Pedeapsa lui Ahar.

Și au săvârșit fiii lui Israil un păcat mare, luând din cele afierosite; că Ahar feciorul lui Harmi, fiul lui Zamri, fiul lui Zara din seminția lui Iuda a luat din anatema, și s'a mânieat Domnul cu urgie pre fiii lui Israil.

2. Și a trimis Isus din Ierihon bărbați în Ghe, care este despre Vivtavi, spre răsărit de Vetil, și a grăit lor zicând: suiți-vă și iscodiți pământul, și s'au suit bărbații și au iscodit pre Ghe.

3. Și s'au întors la Isus și au zis către ei: să nu se sue tot poporul, ci numai ca la vre-o două sau trei mii de bărbați să se suie și să bată cetatea, să nu duci acolo tot poporul, că ei sunt puțini.

4. Și s'au suit ca la trei mii de bărbați, și au fugit Gheii dela fața bărbaților.

5. Și bărbații Gheii au omorît dintre ei ca vr'o treizeci și șase de bărbați, și i-au gonit pre ei dela poartă și i-au bătut la vale, și a slăbit inima poporului, și s'a făcut ca apa.

6. Și s'a rupt Isus hainele sale, și a căzut Isus cu fața la pământ înaintea Domnului până seara, el și bătrânii lui Israil, și a pus cenușă pre capetele lor.

7. Și a zis Isus: rogu-mă Doamne! Doamne! Pentruce a trecut robul tău pre poporul acesta Iordanul, ca să-l dai pre el Amoreului să ne piarză pre noi? Mai bine am fi rămas să fi lăcuit dincolo de Iordan.

8. Și ce voiu zice dupăce a întors Israil grumazii înaintea vrăjmașului său?

9. Și de vor auzì Hananeii și toți cei ce lăcuesc pământul, ne vor încunjurà și ne vor pierde de pre pământ, și ce vei face numelui tău celui mare?

10. Și au zis Domnul către Isus: scoală-te, pentruce ai căzut pe fața ta?

11. Păcătuit-a poporul și a călcat legătura mea, care am făcut cu ei, că a luat din cele date peirii și furând a mințit și a băgat în vasele sale.

12. Și nu vor puteà fiii lui Israil să steà înaintea feții vrăjmașilor săi, grumazii vor întoarce înaintea vrăjmașilor săi, că s'au făcut anatema, nu voiu adaoge a mai fi cu voi, de nu veți ridicà anatema dintre voi.

13. Scoală-te, sfințește poporul și le zi lor: sfințiți-vă pre mâine, acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: anatema este întru voi Israile, nu veți puteà stà împrotiva vrăjmașilor voștri până când nu veți ridicà anatema dintru voi.

14. Și să vă adunați toți dimineață din toate semințiile; și seminția pre care o va arătà Domnul, va aduce noroadele sale, și poporul pre care-l va arătà Domnul, va aduce casa sa, și casa pre care o va arătà Domnul, va aduce pre bărbații săi.

---

7. *1.* v. 17 și 24; 22, 20; 1 Paralip. 2, 6, 7.

13. 3, 5; Lev. 20, 7; Num. 11, 18; 1 Imp. 16, 5. *14.* 1 Imp. 14, 41.

15. Și care se va arătà întru anatema să se arză cu foc, el și toate câte sunt ale lui, pentrucă a călcat legătura Domnului și a făcut fărădelege întru Israil.

16. Și a mânecat Isus de dimineață, și a adus poporul după semințiile lui, și s'a arătat semințiea lui Iuda.

17. Și s'a adus fiecare popor, și s'a arătat poporul lui Zara, și s'a adus poporul lui Zara după casa sa, și s'a arătat casa lui Zamri.

18. Și s'a adus casa lui după bărbat, și s'a arătat Ahar fiul lui Harmi, fiul lui Zamri, fiul lui Zara din semințiea lui Iuda.

19. Și a zis Isus lui Ahar: fătul meu, dă slavă Domnului Dumnezeului lui Israil astăzi și te mărturisește lui, și spune mie ce ai făcut, și să nu ascunzi de către mine.

20. Și a răspuns Ahar lui Isus, și a zis: adevărat, eu am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului lui Israil, așà și așà am făcut.

21. Când prădam am văzut o haină împestrìtă bună și două sute de drahme de argint și o limbă de aur, care trăgeà cincizeci de drahme, și poftindu-le le-am luat și le-am ascuns în pământ în cortul meu, și argintul este pus supt dânsele.

22. Și a trimis Isus slugi și au alergat la cort în tabără, și acestea le-au aflat ascunse în cortul lui, și argintul supt ele.

23. Și le-au scos din cort, și le-au adus la Isus și la bătrânii lui Israil și le-au pus înaintea Domnului.

24. Și a luat Isus pre Ahar feciorul lui Zara și argintul și haina și limba cea de aur și pre feciorii lui și pre fetele lui și boii lui și asinii lui și oile lui și cortul lui, și toate câte aveà el, și tot Israilul cu dânsul, și l-a dus pre el în Emecahor.

25. Și a zis Isus către Ahar: pentruce ne-ai pierdut pre noi? Piarză-te pre tine Domnul astăzi, și l-a ucis pre el cu pietre tot Israilul, și i-a ars cu foc dupăce i-a ucis cu pietre.

26. Și a pus preste ei grămadă mare de pietre, până în ziua de astăzi, și s'au potolit Domnul iuțimea mâniei sale; pentru aceea a numit locul acela Emecahor, până în ziua de astăzi.

CAP. 8.

Incunjurarea și cuprinderea cetății Ghei.

Și au zis Domnul către Isus: să nu te temi, nici să te îngrozești; ia cu tine pre toți bărbații cei răsboinici, și sculându-te, te sue la Ghe; iată că am dat în mâinile tale pre împăratul Gheii, cu tot poporul lui și cetatea lui și pământul lui.

2. Și să faci cu Ghe și cu împăratul ei, cum ai făcut cu Ierihonul și cu împăratul lui; iar prada ei și dobitoacele ei le veți împărți între voi, și pune pânditori cetății dinapoia ei.

3. Și s'a sculat Isus și tot poporul cel răsboinic, ca să se sue în Ghe, și a ales Isus treizeci de mii de bărbați tari cu puterea, și i-a trimis pre ei noaptea.

4. Și le-a poruncit lor zicând: luați aminte de pândiți dinapoia cetății, și nu vă duceți departe tare de cetate, și fiți toți gata.

5. Iar eu și toți cei ce sunt cu mine ne vom apropieà către cetate, și dupăce vor ieșì cei ce lăcuesc în Ghe împrotiva noastră, cum au ieșit

24. v. 17.

25. Num. 15, 36. 26. 2 Imp. 18, 17.
8. 2. 6, 21; A 2 Lege 20, 14.

şi întâiu, noi vom fugì dinaintea feţii lor.

6. Şi dupăce vor alergà după noi, noi îi vom trage pre ei dela cetate, şi vor zice: fug aceştia de faţa noastră, ca şi mai înainte.

7. Şi vom fugì de ei; iar voi vă veţi sculà dela pândă şi veţi intrà în cetate şi veţi bate cetatea, şi o va da pre ea Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre.

8. Şi va fi dupăce veţi luà cetatea o veţi arde cu foc, după cuvântul acesta să faceţi, precum vă poruncesc vouă.

9. Şi i-a trimis pre ei Isus, şi s'au dus la locul cel de pândire, şi au şezut între Vetil şi între Ghe, spre apusul Gheii, şi a mas Isus în noaptea aceea în mijlocul poporului.

10. Şi mânecând a doua zi Isus a cercetat poporul, şi s'au suit el şi bătrânii lui Israil înaintea poporului asupra Gheii, şi s'a suit cu el şi tot poporul cel răsboinic.

11. Şi mergând au venit împrejma cetăţii despre răsărit şi pânditorii cetăţii despre apus, şi au tăbărît de către miazănoaptea Gheii, şi erà vale între ei şi între Ghe.

12. Şi a luat ca la vre-o cinci mii de bărbaţi, şi i-au pus pre ei să pândească între Vetil şi între Ghe, spre apusul Gheii.

13. Şi a pus poporul toată tabăra, spre mieazănoaptea cetăţii, şi marginea lui spre apusul cetăţii, şi s'a dus Isus în noaptea aceea în mijlocul văii.

14. Şi a fost dupăce a văzut împăratul Gheii a grăbit, şi mânecând a ieşit el şi bărbaţii cetăţii împrotiva lor la răsboiu, şi tot poporul erà cu el, şi el nu ştià, că sunt pânditori ascunşi asupra lui dinapoia cetăţii.

15. Iar Isus şi tot Israilul s'au tras înapoi, ca şi cum le-ar fi fost frică, şi au fugit pre calea care merge către pustie.

16. Şi s'a întărit tot poporul a alergà după ei, şi gonind dinapoi pre fiii lui Israil, s'au depărtat de cetate.

17. Şi nici unul n'a rămas în Ghe şi în Vetil, care să nu alerge după fiii lui Israil, şi lăsând cetatea deschisă, au gonit pre fiii lui Israil.

18. Şi au zis Domnul către Isus: întinde mâna ta cu darda ce este în mâna ta, asupra cetăţii, că în mâinile tale o am dat pre ea, şi dela pândă pânditorii să se scoale de grab din locul lor, şi a ridicat Isus mâna sa cu darda asupra cetăţii.

19. Şi pânditorii s'au sculat de grab din locul lor, şi au ieşit, când a întins Isus mâna, şi au intrat în cetate, şi o au luat, şi grăbind au aprins cetatea cu foc.

20. Şi căutând înapoi lăcuitorii Gheii vedeau fumul înălţându-se din cetate spre cer, şi numai aveau unde fugì încoace sau încolo, că poporul, care fugeà de ei către pustie, s'au întors asupra celor ce-i goneau.

21. Şi văzând Isus şi tot Israilul, că au luat pânditorii cetatea şi cum se înălţà fumul cetăţii până la cer, s'au întors şi au lovit pre bărbaţii Gheii.

22. Şi aceştia ieşiră din cetate întru întâmpinarea lor, s'au făcut în mijlocul taberii lui Israil, aceştia fiind unii de o parte şi alţii de alta.

23. Şi i-au ucis pre ei, până ce n'a rămas dintre ei mântuit, nici scăpat, şi pre împăratul Gheii l-au prins viu, şi l-au adus la Isus,

24. Şi a fost dupăce au încetat fiii lui Israil, omorând pre toţi cei din Ghe şi pre cei din câmpuri şi pre cei din munte unde-i gonise pre ei, şi au căzut toţi în ascuţitul sa-

22. A 2 Lege 7, 2.

biei pânăce s'au sfârșit, s'a întors Isus în Ghe și o a bătut cu ascuțitul sabiei.

25. Și au fost toți cei ce au căzut în ziua aceea dela bărbat până la femeie, douăsprezece mii toți cei ce lăcuiau în Ghe.

26. Iar Isus nu ș'a întors mâna sa, care o întinsese cu darda, până ce a dat peirii pre toți cei ce lăcuiau în Ghe.

27. Afară de dobitoace și de prăzile, care erau în cetatea aceea, acestea toate loruși le-au împărțit fiii lui Israil după porunca Domnului, cum au rânduit Domnul lui Isus.

28. Și a aprins Isus cetatea, și o a făcut movilă veșnică și nelăcuită până în ziua aceasta.

29. Și pre împăratul Gheii l-a spânzurat de un lemn strâmb, și a fost spânzurat de lemn până seara, și când a apus soarele a poruncit Isus de a luat trupul lui de pre lemn, și l-a aruncat în groapă la poarta cetății, și a pus preste el o grămadă mare de pietre până în ziua de astăzi.

30. Atunci a zidit Isus jertfelnic Domnului Dumnezeului lui Israil în muntele Gheval.

31. În ce chip a poruncit Moisì robul Domnului fiilor lui Israil, cum este scris în legea lui Moisì, jertfelnic de pietre întregi, preste care nu s'a pus fier, și a adus acolo ardere de tot Domnului, și jertfă de mântuire.

32. Și a scris Isus pe pietre a doua lege din legea lui Moisì înaintea fiilor lui Israil.

33. Și tot Israilul și bătrânii lor și judecătorii lor și cărturarii lor mergeau pe aproape de oparte și de alta împreajma sicriului, și preoții Leviți purtau sicriul legii Domnului și nemernicul și moșneanul; jumătate dintru ei erau aproape de muntele Garizin, și jumătate dintru ei erau aproape de muntele Gheval, după cum a poruncit Moisì robul Domnului, ca întâiu să binecuvinteze pre poporul lui Israil.

34. După acestea a cetit Isus toate cuvintele legii aceștia, binecuvântările și blestemile, după cum erau scrise toate în legea lui Moisì.

35. N'a fost cuvânt din toate, câte a poruncit Moisì lui Isus, care să nu-l fi cetit Isus în auzul la toată adunarea fiilor lui Israil, ca să le auză bărbații și femeile și pruncii și nemernicii cei ce mergeau cu Israil.

29. Ä 2 Lege 21, 22, 23; 2 Imp. 18, 17.
31. Eșire 20, 25. 32. Ä 2 Lege 27, 3.
33. Ä 2 Lege 11, 29; 27, 12.

35. Ä 2 Lege 31, 11.

CAP. 9.

Gavaonitenii cu vicleșug fac pace.

Iar dupăce au auzit toți împărații Amoreilor cei dincolo de Iordan, cei dela munte și cei dela câmpie și cei de pe tot țărmul mării cei mari și cei dela Andi-Livan și Heteii și Hananeii și Ferezeii și Eveii și Amoreii și Gherghesenii și Ievuseii,

2. S'au adunat împreună să se bată toți cu Isus și cu Israil.

3. Iar cei ce lăcueau în Gavaon auzind toate, câte au făcut Domnul Ierihonului și Gheii,

4. Au făcut și ei înșelăciune, și ș'au luat merinde, și gătindu-se au luat saci vechi pe asini, și foi de vin vechi, rupți și cârpiți.

5. Și încălțămintele și sandalele lor vechi și cârpite în picioarele lor, și îmbrăcămintele lor pre ei vechi, și pâinile cele de merinde uscate, mucede și sfărâmate.

6. Și au venit la Isus în tabăra lui Israil la Galgala și au zis către Isus și către tot Israilul; din pământ departe am venit, și acum faceți cu noi pace.

9. 1. Num. 34, 5; 6, 7.

7. Și au zis fiii lui Israil către ei: vedeți, ca nu cumva să lăcuiți în pământul, care se cuvine nouă, și nu vom putea face cu voi pace.

8. Iar ei au zis către Isus: robii tăi suntem. Și a zis către ei Isus: de unde sunteți? Și de unde ați venit?

9. Și au răspuns ei: din pământ departe foarte au venit robii tăi întru numele Domnului Dumnezeului tău, că am auzit numele lui și toate câte au făcut în Eghipet.

10. Și câte au făcut împăraților Amoreilor celor dincolo de Iordan: lui Sion împăratul Esevonului, și lui Og împăratul Vasanului, care lăcuià în Astarot și în Edrain.

11. Și auzind noi, au grăit către noi bătrânii noștrii și toți cei ce lăcuesc pământul nostru, zicând: luați-vă merinde pre cale și mergeți întru întâmpinarea lor, și să grăiți către ei: robii voștri suntem, și acum faceți cu noi pace.

12. Aceste pâini care să ne fie merinde pre cale, calde le-am luat din casa noastră în ziua, în care am ieșit să venim la voi; iar acum iată s'au uscat și s'au sfărâmat.

13. Și acești foi de vin, când i-am umplut, erau noi, și acum s'au rupt; și hainele noastre și încălțămintele noastre acestea s'au învechit de calea cea multă foarte.

14. Și au luat boierii din bucatele lor, și pre Domnul nu l-au întrebat.

15. Și a făcut Isus pace cu ei, și a pus legătură cu ei, că nu-i va omorî pre ei, și li s'au jurat lor boierii adunării.

16. Și a fost trecând trei zile după ce a pus legătură cu ei, a înțeles, că sunt aproape de ei, și între ei lăcuesc.

17. Și purcezând fiii lui Israil, a treia zi au venit la cetățile lor; iar cetățile lor erau Gavaonul și Chefira și Virotul și cetățile Iarim.

18. Și nu i-au bătut pre ei fiii lui Israil, pentrucă toți boierii adunării s'au jurat lor pre Domnul Dumnezeul lui Israil, și a cârtit toată adunarea asupra boierilor.

19. Și au zis boierii către toată adunarea: noi ne-am jurat lor pre Domnul Dumnezeul lui Israil, și acum nu putem să ne atingem de ei.

20. Ci aceasta să le facem, să-i prindem pre ei și să-i ținem vii, ca să nu fie preste noi mâniea Domnului pentru jurământul, cu care ne-am jurat lor.

21. Și au zis lor boierii să fie vii și să taie lemne, și să care apă la toată adunarea, după cum le-au zis lor boierii.

22. Și i-a chemat pre ei Isus, și le-a zis lor: pentruce m'ați înșelat, zicând: departe suntem de voi foarte; iar voi sunteți dintre cei ce lăcuesc între noi.

23. Și acum blestemați să fiți, să nu lipsească dintre voi rob, nici tăietor de lemne, nici purtător de apă mie și Dumnezeului meu.

24. Și ei au răspuns lui Isus, zicând: pentrucă cu adevărat s'au spus nouă, că au făgăduit Domnul Dumnezeul tău lui Moisì slugii sale, să vă deà vouă pământul acesta, și să ne pierdeți pre noi, și pre toți cei ce lăcuesc pre el dela fața voastră, și ne-am speriat foarte pentru viața noastră; de frica voastră am făcut lucrul acesta.

25. Și acum, iată noi suntem supuși vouă, precum vă place și precum vi se pare, faceți cu noi.

26. Și le-a făcut lor așà, și i-a scos pre ei Isus în ziua aceea din mâna fiilor lui Israil, și nu i-au omorît pre ei.

---

10. Num. 21, 24. *16.* 2 Imp. 21, 2. *20.* 2 Imp. 21, 1. *24.* A 2 Lege 7, 1, 2.

27. Și i-a pus pre ei Isus în ziua aceea tăietori de lemne și purtători de apă, la toată adunarea și la jertfelnicul lui Dumnezeu; pentru aceea cei ce lăcuiau în Gavaon, s'au făcut tăietori de lemne și purtători de apă la jertfelnicul lui Dumnezeu până în ziua de astăzi, și la locul care l-ar alege Domnul.

CAP. 10.

Isus biruește pre Amoniți cu minune.

Iar auzind Adonivezec împăratul Ierusalimului, cum că Isus a luat Ghe și o a stricat, cum a făcut Ierihonului și împăratului lui, așà a făcut și Gheii și împăratului ei; și cum că cei ce lăcuiau în Gavaon de bună voie au mers la Isus și la Israil, și au rămas în mijlocul lor,

2. S'a temut foarte, pentrucă știà cum că Gavaonul este cetate mare, ca una din mitropolii, și toți oamenii ei tari.

3. Și a trimis Adonivezec împăratul Ierusalimului la Elam împăratul Hevronului și la Fidon împăratul Ierimutului și la Ieta împăratul Lahisului și la Davir împăratul Odolamului, zicând:

4. Suiți-vă la mine și-mi ajutați, și să batem Gavaonul, căci s'a închinat lui Isus și fiilor lui Israil.

5. Și s'au suit acei cinci împărați ai Amoreilor: împăratul Ierusalimului și împăratul Hevronului și împăratul Ierimutului și împăratul Lahisului și împăratul Odolamului, ei și toți poporul lor; și au încunjurat Gavaonul și-l băteau.

6. Iar lăcuitorii Gavaonului au trimis la Isus în tabăra lui Israil în Galgala, zicând: să nu-ți tragi mâinile tale de către robii tăi, sue-te la noi degrab, și ne ajută și ne mântuește pre noi, că s'au adunat asupra noastră toți împărații Amoreilor, carii lăcuesc la munte.

7. Și s'a suit Isus din Galgala, el și tot poporul cel răsboinic cu dânsul, toți cei cu putere tare.

8. Și au zis Domnul către Isus: să nu te temi de ei, că în mâinile tale i-am dat pre ei, nimenea dintru ei nu va stà înaintea voastră.

9. Și în vremea aceea a sosit Isus asupra lor fără de veste, că toată noaptea a venit din Galgala.

10. Și i-au făcut pre ei Domnul de s'au speriat de fața lui Israil, și i-au bătut pre ei Domnul bătae mare la Gavaon; și i-au gonit pre ei pre calea suișului Vitoronului, și i-au tăiat pre ei până la Azica și până la Machida.

11. Și când fugeau ei de către fața fiilor lui Israil la pogorâșul Vitoronului, Domnul au aruncat preste ei pietre mari de grindină din cer până la Azica, și mai mulți au fost cei ce au murit de pietrele cele de grindină, decât cei uciși de săbiile fiilor lui Israil în răsboiu.

12. Atunci a grăit Isus către Domnul în ziua, în care au dat Dumnezeu pre Amoreu supus fiilor lui Israil, când i-au bătut pre ei la Gavaon, și s'au surpat dela fața fiilor lui Israil; și a zis Isus să steà soarele spre Gavaon și luna despre valea Aialonului.

13. Și au stătut soarele și luna, cu starea până când au făcut Dumnezeu izbândă asupra vrăjmașilor lor. Au nu este aceasta scrisă în cartea dreptului? Și a stătut soarele în mijlocul cerului, și n'a mers către apus cu sfârșitul unei zile.

14. Și nici mai înainte, nici după aceea n'a fost zi ca aceasta ca să asculte Domnul de cuvântul omului, pentrucă au bătut Domnul răsboiu împreună cu Israil.

10. *10.* 1 Imp. 7, 10; 3 Imp. 9, 17.

11. Jud. 5, 20. *13.* Sirah. 46, 5.

15. Şi s'a întors Isus şi tot Israilul împreună cu el la tabără în Galgala.

16. Şi au fugit aceşti cinci împăraţi, şi s'au ascuns în peştera cea din Machida.

17. Şi s'a spus lui Isus, zicând: s'au aflat acei cinci împăraţi ascunşi în peştera cea din Machida.

18. Şi a zis Isus: prăvăliţi pietre mari pre gura peşterii, şi puneţi la ele oameni, să-i păzească pre ei.

19. Iar voi nu staţi aici, ci goniţi dinapoi pre vrăjmaşii voştri, şi apucaţi-i dela spate, şi nu vă fie milă de ei, şi nu-i lăsaţi pre ei să intre în cetăţile lor, că i-au dat Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre.

20. Şi a fost dupăce au încetat Isus şi fiii lui Israil a tăià pre ei cu tăiere mare foarte pânăce s'au sfârşit, şi cei ce au scăpat dintre ei au intrat în cetăţi tari,

21. S'a întors tot poporul la Isus în Machida şi în tabără sănătoşi, şi nimenea n'a îndrăznit a crâcnì cu limba sa împrotiva fiilor lui Israil.

22. Şi a zis Isus: deschideţi peştera şi scoateţi pre cei cinci împăraţi din peşteră.

23. Şi au făcut aşà, şi au scos pre cei cinci împăraţi din peşteră, pre împăratul Ierusalimului şi pre împăratul Hevronului şi pre împăratul Ierimutului şi pre împăratul Lahisului şi pre împăratul Odolamului.

24. Şi dupăce i-au scos pre ei la Isus, a chemat Isus pre tot Israilul şi pre căpitanii cei de răsboiu, carii venise cu el, şi le-a zis: mergeţi înainte şi puneţi picioarele voastre pe grumazii lor, şi mergând au pus picioarele sale pre grumazii lor.

25. Şi a zis Isus către ei: nu vă temeţi de ei, nici vă spăimântaţi, îmbărbătaţi-vă şi vă întăriţi, că aşà va face Domnul tuturor vrăjmaşilor voştri, cu cari voi vă veţi bate.

26. Şi i-a bătut pre ei Isus după aceea, şi i-a omorît spânzurându-i de cinci lemne, şi au fost spânzuraţi de lemne până seara.

27. Şi a fost la apusul soarelui a poruncit Isus, şi i-au luat pre ei de pre lemne, şi i-au aruncat în peştera în care fugise, şi a răsturnat pre peşteră pietre mari până în ziua de astăzi.

28. Şi într'aceeaşi zi a luat Machida, şi cu ascuţitul sabiei a omorît pre lăcuitorii ei şi pre împăratul ei, şi o a surpat pre ea; şi tot ce erà viu într'însa, şi nimenea n'a rămas întru ea scăpat şi mântuit, şi cu împăratul Machidei a făcut, în ce chip a făcut cu împăratul Ierihonului

29. Şi s'a dus Isus şi tot Israilul cu el dela Machida la Levna, şi a dat răsboiu asupra Levnei.

30. Şi o au dat Domnul şi pre ea în mâinile lui Israil, şi o a luat şi pre ea şi pre împăratul ei, şi a omorît pre lăcuitorii ei cu ascuţitul sabiei, şi tot ce erà viu într'însa; n'a rămas într'însa nici unul mântuit şi scăpat; şi cu împăratul ei a făcut în ce chip a făcut cu împăratul Ierihonului.

31. Şi s'a dus Isus şi tot Israilul cu el dela Levna la Lahis, şi l-a încunjurat, şi a dat răsboiu asupra lui.

32. Şi au dat Domnul Lahisul în mâinile lui Israil şi l-a luat a doua zi, şi pre lăcuitorii cei dintr'însul i-a omorît cu ascuţitul sabiei, şi cetatea o a stricat, precum a făcut cu Levna.

33. Atunci s'a suit Elam împăratul Gazerului să ajute Lahisului, şi l-a bătut Isus cu ascuţitul sabiei şi pre poporul lui, de n'a rămas dintr'înşii nici unul mântuit şi scăpat.

34. Şi s'a dus Isus şi tot Israilul dela Lahis la Eglon, şi o a încun-

27. A 2 Lege 21, 23.

jurat, şi o a bătut pre ea, şi o au dat pre ea Domnul în mâinile lui Israil.
35. Şi o a luat pre ea în ziua aceea, şi o a tăiat pre ea cu ascuţitul sabiei, şi tot ce erà viu într'însa a omorît în ziua aceea, cum a făcut Lahisului.
36. Şi s'a dus Isus şi tot Israilul cu el dela Eglon la Hevron, şi o a încunjurat.
37. Şi o a luat pre ea, şi o a tăiat cu ascuţitul sabiei, şi pre împăratul ei şi toate satele ei, şi tot ce erà viu într'însa nimic n'a scăpat, în ce chip a făcut Eglonului, şi o a stricat pre ea şi toate câte erau într'însa.
38. Şi s'a întors Isus şi tot Israilul cu el la Davir, şi încunjurându-o o a luat.
39. Şi pre împăratul ei şi toate satele ei le-a tăiat cu ascuţitul sabiei, şi o a stricat pre ea, şi tot ce erà viu în ea a omorît, şi n'a lăsat pre nimenea mântuit, în ce chip a făcut Hevronului şi împăratului lui, aşà a făcut Davirei şi împăratului ei, în ce chip a făcut Levnei şi împăratului ei.
40. Şi a bătut Isus tot pământul muntelui şi Naghevul şi câmpiea şi Asidotul şi pre toţi împăraţii lor, n'a lăsat nimica scăpat, ci tot ce erà viu a omorît precum au poruncit Domnul Dumnezeul lui Israil.
41. Aşà i-a omorît pre ei Isus din Kadis-Varni până la Gaza tot pământul Goson până la Gavaon.
42. Şi pre toţi împăraţii lor şi pământul lor l-a luat Isus odată; că Domnul Dumnezeul lui Israil au bătut răsboiu împreună cu Israil.
43. Şi s'a întors Isus şi tot Israilul cu dânsul în tabără la Galgala.

CAP. 11.

Stârpirea Hananeilor.

Iar Iavis împăratul Asorului dacă a auzit acestea, a trimis la Iovav împăratul Madonului şi la împăratul Semeronului şi la împăratul Asfiafului,
2. Şi la împăraţii cei de către Sidonul cel mare, la munte şi la Arava împrejma Khenerotului şi la câmpie şi la Nefedor,
3. Şi la Hananeii cei de pre marginea mării de către răsărit şi la Amoreii cei de pre marginea mării şi la Hetei şi la Ferezei şi la Ievuseii cei din munte şi la Eveii cei ce lăcuesc la poalele Iermonului în pământul Masifa.
4. Şi au ieşit ei şi împăraţii lor cu ei, şi popor mult, ca nisipul de pre marginea mării de mulţi, şi cai şi care multe foarte.
5. Şi s'au împreunat toţi împăraţii aceştia, şi s'au strâns într'un loc, şi au tăbărît la apa Meron să se bată cu Israil.
6. Şi au zis Domnul către Isus: să nu te temi de faţa lor, că mâine în ceasul acesta eu pre ei pre toţi voiu da striviţi înaintea lui Israil, cailor le vei tăià vinele, şi carele le vei arde cu foc.
7. Şi a venit Isus şi tot poporul cel răsboinic cu dânsul asupra lor la apa Meron fără de veste, şi au năvălit preste ei în munte.
8. Şi i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Israil, şi tăindu-i i-a gonit până la Sidonul cel mare şi până la apa Masrefot şi până la câmpurile Masifa despre răsărit, şi i-a tăiat pre ei până n'a rămas dintru ei mântuit şi scăpat.
9. Şi le-a făcut lor Isus, în ce chip i-au poruncit lui Domnul, cailor lor le-a tăiat vinele, şi carele lor le-a ars cu foc.
10. Şi s'a întors Isus în vremea aceea şi a luat pre Asor, şi pre împăratul ei l-a ucis cu sabia. Şi mai

40. 12, 7, 8; A 2 Lege 20, 16.

11. 9. 2 Împ. 8, 4.

înainte Asorul stăpâneà preste toți împărații aceștia.

11. Și a omorît cu ascuțitul sabiei tot sufletul din cetate, și i-a pierdut pre toți, și n'a rămas într'însa nimic ce erà viu, și pre Asor o a ars cu foc.

12. Și toate cetățile împăraților acestora, și pre toți împărații lor i-a prins Isus și i-a ucis cu ascuțitul sabiei, și i-a pierdut, în ce chip a rânduit Moisì robul Domnului.

13. Iar toate cetățile cele șănțuite nu le-a ars Israil, fără numai singură cetatea Asor o a ars Isus.

14. Și toate prăzile ei și toate dobitoacele le-au împărțit loruși fiii lui Israil; iar pre ei pre toți i-au omorît cu ascuțitul sabiei, n'au lăsat dintre ei nimic ce erà viu.

15. Precum au poruncit Domnul lui Moisì robului său, și precum Moisì a poruncit lui Isus, n'a lăsat nimica din toate câte au poruncit Domnul lui Moisì.

16. Și a luat Isus tot pământul de munte și tot pământul Naghev și tot pământul Goson și câmpul și cel de către apus și muntele lui Israil și câmpiile cele de către munte.

17. Dela muntele Helha care se sue la Siir până la Valagad, și câmpul Livanului supt muntele Ermonului, pre toți împărații lor i-a prins și i-a bătut și i-a omorît.

18. Și zile multe a făcut Isus răsboiu cu toți împărații aceștia.

19. Și n'a fost cetate, care să n'o fi luat fiii lui Israil, afară de Evei, carii lăcuiau în Gavaon, toate le-au luat cu răsboiu.

20. Că dela Domnul a fost să se întărească inima lor a ieșì la răsboiu asupra lui Israil, ca să-i piarză pre ei pre toți, și să nu aibă nici o milă, ci ca să piară, precum au zis Domnul către Moisì.

21. Și a venit Isus în vremea aceea, și a tăiat pre Enachimii cei dela munții din Hevron și din Davir și din Anavot și din tot muntele lui Israil și al lui Iuda împreună cu cetățile lor, și i-au pierdut pre ei Isus.

22. Nu s'au lăsat fiii lui Israil din Enachimi, fără numai în Gaza și în Ghet și în Aseldot au rămas.

23. Și a luat Isus tot pământul acela, precum au poruncit Domnul lui Moisì, și l-a dat moștenire lui Israil împărțindu-l între semințiile lor, și s'a odihnit pământul de răsboiu.

CAP 12.

Invingerea Impăraților.

Și aceștia sunt împărații pământului, pre carii i-au bătut fiii lui Israil, și au moștenit pământul lor dincolo de Iordan către răsăritul soarelui, dela valea Arnonului până la muntele Ermonului, și tot pământul Aravei de către răsărit.

2. Pre Sion împăratul Amoreilor, care lăcuià în Esevon, și stăpâneà dela Aroir, care este la margineà văii Arnonului de o parte de vale, și jumătate de Galaad până la pârîul Iavocului, hotarele fiilor lui Amon.

3. Și Aravà, până la marea Heneret spre răsărit, și până la marea Aravei, marea Sărată, dela răsărit pre calea cea către Vițsimot, dela Teman, care este supt Asidot, Fasga.

4. Și pre Og împăratul Vasanului cel ce rămăsese din uriașii, carii lăcuiau în Astarot și în Edraim.

5. Și au stăpânit dela munții Ermonului și dela Selca și tot pământul Vasanului până la hotarele Ghesuri și ale Mahati și jumătate de

---

12. A 2 Lege 7, 1; 20, 16, 17. *15.* Eșire 34, 11; Num. 33, 52; A 2 Lege 7, 1, 2.
16. 10, 41. *17.* 10, 40; 12, 7. *20.* Eșire 4, 21; A 2 Lege 2, 30; 3 Imp. 12, 15.

22. 1 Imp. 17, 4 *23.* Num. 26, 54, 55; 33, 54.
12. *2.* A 2 Lege 2, 36; 3, 8, 16. *4.* A 2 Lege 1, 4. *5.* 1 Imp. 27, 8.

Galaad până la hotarele lui Sion împăratul Esevonului.

6. Moisì sluga Domnului, şi fiii lui Israil i-au omorît pre ei, şi l-a dat Moisì sluga Domnului moştenire lui Ruvim şi lui Gad şi la jumătate din neamul lui Manasì.

7. Şi aceştia sunt împăraţii Amoreilor, pre carii i-au ucis Isus şi fiii lui Israil dincoace de Iordan la marea Valagad în câmpul Livanului şi până la muntele Alog, care se sue spre Siir, şi a dat Isus pre acela seminţiilor lui Israil moştenire după sorţii lor.

8. In munte şi în câmp şi în Aravà şi în Asidot şi în pustie şi în Naghev, pre Heteu şi pre Amoreu şi pre Hananeu şi pre Ferezeu şi pre Eveu şi pre Ievuseu.

9. Pre împăratul Ierihonului şi pre împăratul Gheii, care este aproape de Vetil.

10. Pre împăratul Ierusalimului şi pre împăratul Hevronului.

11. Pre împăratul Ierimutului, pre împăratul Lahisului.

12. Pre împăratul Eglomului, pre împăratul Gazerului.

13. Pre împăratul Davirului, pre împăratul Gaderului.

14. Pre împăratul Ermatului, pre împăratul Aredului.

15. Pre împăratul Levnei, pre împăratul Odolamului.

16. Pre împăratul Machidei, pre împăratul Vedilului, pre împăratul Tafodului.

17. Pre împăratul Eferului, pre împăratul Afecului, pre împăratul Lezaronului.

18. Pre împăratul Madonului, pre împăratul Azorului.

19. Pre împăratul Zamvronului, pre împăratul Ahazafului.

20. Pre împăratul Atanahului, pre împăratul Maghedonului.

21. Pre împăratul Chidesului.

22. Pre împăratul Iecomului lui Hermel.

23. Pre împăratul Ador al lui Nafatedor, pre împăratul Goim al Ghelghelii.

24. Pre împăratul Tersei, toţi împăraţii aceştia treizeci şi unul.

CAP. 13.

Impărţirea pământului.

Şi Isus fiind bătrân şi îndelungat în zile, au zis Domnul către el: tu ai îmbătrânit, ai îndelungat în zile, şi pământ rămâne foarte mult, care să se împărţească moştenire.

2. Şi acesta este pământul, care rămâne: hotarele Filisteilor şi tot Ghesurì şi Hananeul.

3. Dela cel nelăcuit de către faţa Eghipetului, până la hotarele Acaronului deastânga Hananeilor, se socotesc cele cinci Domnii a Filisteilor: a Gazeului, a Azotului, a Ascalonitului, a Ghetteului şi a Caronitului.

4. Şi Eveului: dela Teman tot pământul Hanaan împrejma Gazei, şi Sidonenii până la Afec, până la hotarele Amoreilor.

5. Şi tot pământul Galiatului Finistimului, şi tot Livanul dela răsăritul soarelui dela Galgala supt muntele Ermonului, până la intrarea Ematului.

6. Toţi cei ce lăcuesc în muntele acela dela Livan până la Maseret Memfomaim, pre toţi Sidonenii eu îi voiu pierde dinaintea feţii fiilor lui Israil, numai să-l împărţeşti cu sorţi lui Israil, în ce chip am poruncit ţie.

7. Şi acum împărţeşte pământul acesta cu sorţi moştenire celor nouă seminţii, şi jumătăţii seminţiei lui Manasì, dela Iordan până la marea cea

6. Num. 32, 33. 7. 10, 40; 11, 7. 8. 10, 40.

13. 3. Fac. 15, 18; 1 Imp. 6, 18.
7. Fap. 48, 5.

mare despre apusul soarelui, dă-l lor, marea cea mare va fi hotar.

8. Iar celor două seminţii, şi jumătăţii din seminţia lui Manasì, celor ce sunt cu el, lui Ruvim şi lui Gad le-a dat Moisì dincolo de Iordan către răsăritul soarelui a dat lor Moisì sluga Domnului.

9. Dela Aroir, care este pre ţărmurile văii Arnonului şi cetatea cea dintre vale, şi tot şesul dela Medavan până la Divon.

10. Şi toate cetăţile lui Sion împăratul Amoreilor, care a împărăţit în Esevon până la hotarele fiilor lui Amon.

11. Şi Galaatita şi hotarele Ghesurului şi ale Mahatului, şi tot muntele Ermonului şi toată Vasanita până la Selhà.

12. Toată împărăţia lui Og în Vasanita, care a împărăţit în Astarot şi în Edrain, acesta a rămas din uriaşi, şi l-a bătut pre el Moisì şi l-a pierdut.

13. Şi n'au pierdut fiii lui Israil pre Ghesuri şi pre Mahati şi pre Hananeu, şi a lăcuit împăratul Ghesuri şi Mahati, între fiii lui Israil până în ziua de astăzi.

14. Numai seminţiei lui Levì nu s'a dat moştenire, Domnul Dumnezeul lui Israil el este moştenirea lor, după cum au zis lor Domnul. Şi aceasta este împărţirea, care o a făcut Moisì fiilor lui Israil în Aravotul lui Moav dincolo de Iordan despre Ierihon.

15. Şi l-a dat Moisì seminţiei fiilor lui Ruvim după familiile lor.

16. Şi au fost hotarele lor dela Aroir, care este de către faţa văii Arnonului, şi cetatea cea din valea Arnonului, şi tot şesul până la Medava.

17. Esevonul şi toate cetăţile cele din şes, şi Devonul şi Vamodvaalul şi casele Veelvot.

18. Şi Essai şi Kadimotul şi Mefaatul.

19. Şi Cariatimul şi Sevan şi Sarda şi Siorul în muntele Enac.

20. Şi Vetfogor şi Asidot, Fasga şi Vitsimut.

21. Şi toate cetăţile şesului şi toată împărăţia lui Sion împăratul Amoreilor, care a împărăţit în Esevon, pre care l-a bătut Moisì, şi împreună cu el şi pre povăţuitorii lui Madiam şi pre Evì şi pre Rocon şi pre Sur şi pre Ur şi pre Revec boierii lui Sion, pre cei ce lăcuiau pământul.

22. Şi pre Valaam vrăjitorul feciorul lui Veor l-au ucis fiii lui Israil cu sabiea la înfrângere.

23. Şi a fost hotarul fiilor lui Ruvim Iordanul, aceasta este moştenirea fiilor lui Ruvim, după familiile lor, cetăţile lor şi satele lor.

24. Şi a dat Moisì fiilor lui Gad moştenire după familiile lor.

25. Şi a fost hotarul lor Iazirul, toate cetăţile lui Galaad şi jumătate din pământul fiilor lui Amon până la Aroir, care este de către faţa Ravatei.

26. Şi dela Esevon până la Aravot către Masifa şi Votanim şi Maan până la hotarele Davirului.

27. Şi Enemec şi Vitaram şi Vitanamrà şi Sochota şi Safon şi cealaltă împărăţie a lui Sion împăratul Esevonului, şi Iordanul va fi hotar la partea mării Heneret dincolo de Iordan spre răsărit.

28. Aceasta este moştenirea fiilor lui Gad după familiile lor, cetăţile şi satele lor.

29. Şi a dat Moisì moştenire şi la jumătate din seminţia lui Manasì, şi au fost a jumătăţii seminţii fiilor lui Manasì după popoarele lor.

30. Şi au fost hotarele lor dela Maanain, şi toată împărăţia Vasanului, şi toată împărăţia lui Og împă-

8. Num. 32, 29, 33; A 2 Lege 3, 12.
14. 14, 3, 4; Num. 18, 20.
21. Num. 31, 8. *22.* Num. 22, 7.
23. 34, 14, 15.

ratul Vasanului, şi toate satele Iair, care sunt în pământul Vasanitidei şasezeci de cetăţi.

31. Şi jumătate Galaad şi Astarot şi Edrain, cetăţile împărăţiei lui Og în Vasan, s'au dat fiilor lui Mahir fiul lui Manasì, şi la jumătatea din fiii lui Mahir fiul lui Manasì după familiile lor.

32. Acestea sunt, care le-a dat Moisì în Aravot Moav moştenire dincolo de Iordan către Ierihon despre răsărit.

33. Iar seminţiei lui Levì nu i-a dat Moisì moştenire; Domnul Dumnezeul lui Israil, el este moştenirea lor, în ce chip au grăit lor.

CAP. 14.

Moştenirea lui Haleb.

Aceştia sunt din fiii lui Israil, carii au moştenit în pământul lui Hanaan, cărora le-a împărţit moştenire Eleazar preotul şi Isus fiul lui Navì, şi căpeteniile părinteşti ale seminţiilor fiilor lui Israil.

2. Cu sorţi a împărţit moştenirea, cum au poruncit Domnul prin mâna lui Isus, celor nouă seminţii, şi la jumătate de semenţie.

3. Pentrucă la două seminţii şi la jumătate din seminţia lui Manasì a fost dat Moisì moştenire dincolo de Iordan. Iar Leviţilor nu le-au dat moştenire între dânşii.

4. Că fiii lui Iosif erau două seminţii: Manasì şi Efraim, şi Leviţilor nu s'au dat parte în pământ, fără numai cetăţi de lăcuit şi locurile cele de prin prejurul cetăţilor, pentru vitele şi dobitoacele lor.

5. In ce chip au poruncit Domnul lui Moisì, aşà au făcut fiii lui Israil, şi au împărţit pământul.

6. Şi au venit fiii lui Iuda la Isus în Galgala şi a zis către el Halev fiul lui Iefoni Chinezeul: tu ştii cuvântul, care l-au grăit Domnul către Moisì omul lui Dumnezeu pentru mine şi pentru tine în Kadis Varnì.

7. Că eram de patruzeci de ani, când m'a trimis Moisì robul lui Dumnezeu din Kadis Varnì să iscodesc pământul acesta, şi i-am răspuns lui cuvânt după gândul lui.

8. Fraţii mei cei ce s'au suit împreună cu mine au mutat inima poporului, iar eu am adaos a urmà Domnului Dumnezeului meu.

9. Şi s'a jurat Moisì în ziua aceea zicând: pământul, pre care te-ai suit tu, va fi moştenirea ta şi a fiilor tăi în veci, pentrucă ai adaos a urmà Domnului Dumnezeului nostru.

10. Şi acum iată m'au ţinut viu Domnul, precum au zis, patruzeci şi cinci de ani sunt acum de când au grăit Domnul cuvântul acesta către Moisì, când umblà Israil prin pustie, şi acum iată de optzeci şi cinci de ani sunt eu astăzi.

11. Şi sunt încă tare, ca şi când m'a trimis Moisì, aşà pot şi acum şi a intrà şi a ieşì la războiu.

12. Şi acum cer dela tine muntele acesta, după cum au zis Domnul în ziua aceea, că tu ai auzit cuvântul acesta în ziua aceea, şi acum sunt acolo Enachimi, cetăţi mari şi tari; deci de va fi Domnul cu mine, voiu pierde pre ei, precum au zis mie Domnul.

13. Şi l-a binecuvântat pre el Isus, şi a dat Hevronul moştenire lui Halev feciorul lui Iefonì Chinezeul.

14. Şi de atunci până în ziua de astăzi Hevronul a fost moştenire lui Halev fiul lui Iefonì Chinezeul, pentrucă el a ascultat porunca Domnului Dumnezeului lui Israil.

15. Iar numele Hevronului mai înainte erà: cetatea lui Arvo, Mitro-

31. 17, 1. *33.* Num 18, 20; Iezech. 44, 28.
14. *1.* Num. 34, 17. *2.* Num. 26, 55.
6. Num. 14, 24 şi 32, 12; A 2 Lege 1, 36.

8. Num. 14, 24. *13.* Jud. 1, 20. *14.* 21, 12.

polia celor din Enachimi, şi pământul a încetat de răsboiu.

CAP. 15.

Hotarele şi cetăţile seminţiei lui Iuda.

Iar moştenirea seminţiei lui Iuda după popoarele lor a fost, dela hotarele Idumeii şi dela pustia Sin către amiazăzi, până la Cadis către răsărit.

2. Şi au fost hotarele lor dela amează zi până la laturea mării cei sărate dela piscul, ce vine spre amiazăzi,

3. Şi merge împreajma suirei Acravinilor, şi iese afară la Sena, şi suie dela amiazăzi spre Cadis Varnì, şi iese la Esron, şi se sue în Addarà, şi merge spre apusul Cadis.

4. Şi merge spre Selmona, şi iese până la valea Eghipetului, şi se vor sfârşì hotarele lui la mare; acestea sunt hotarele lor de către amiazăzi.

5. Iar hotarele de către răsărit, toată marea cea sărată până la partea Iordanului. Iar hotarele lor de către miazănoapte, dela piscul mării şi dela partea Iordanului,

6. Se sue hotarele spre Vetagla, şi merg spre miazănoapte aproape de Vetarava, şi se sue hotarele preste pietrile lui Veon feciorul lui Ruvim.

7. Şi se întind hotarele dela Davirah din valea lui Ahor, şi se pogoară spre miazănoapte către Galgala, care este împreajma dealului Adamin, despre răsăritul văii, şi iese hotarul spre apa fântânii soarelui, şi se sfârşesc la fântâna lui Roghil.

8. Şi se sue hotarele la valea Enom spre răsăritul lui Ievus de către amiazăzi, acesta este Ierusalimul, şi se sue hotarele pe vârful muntelui, celui din faţa văii Enomului către mare, care este de laturea pământului Rafain către miazănoapte.

9. Şi trece hotarul din vârful muntelui către izvorul apei Nao, şi trece prin satele muntelui Efronului, şi se va abate Hotarul la Vaal, aceasta este cetatea Iarim.

10. Şi dela Vaal va trece hotarul la mare şi la muntele Sir, şi va trece spre răsărit cetatea Iarim de către miazănoapte, aceasta este Hasalon, şi se va pogorî la cetatea soarelui, şi va trece spre amiazăzi.

11. Şi va trece hotarul spre răsăritul Acaronului de către miazănoapte, şi vor trece hotarele la Socharon, şi vor trece muntele pământului Vaalan spre amiazăzi, şi va trece la Levna, şi vor ieşì hotarele la mare.

12. Şi hotarele lor de către apus vor fi marea cea mare; acestea sunt hotarele fiilor lui Iuda împrejur după familiile lor.

13. Şi lui Halev feciorul lui Iefonì i-a dat parte în mijlocul fiilor lui Iuda după cum au poruncit Dumnezeu, şi i-a dat Isus lui cetatea Arvoc Mitropoliea lui Enac, aceasta este Hevronul.

14. Şi a pierdut de acolo Halev feciorul lui Iefonì pre cei trei feciori ai lui Enac: pre Susì şi pre Tolman şi pre Ahaman.

15. Şi de acolo s'a suit Halev la cei ce lăcuiau în Davir, iar numele Davirului mai înainte era cetatea cărturarilor.

16. Şi a zis Halev: cine va bate şi va luà cetatea cărturarilor şi o va stăpânì, voiu da lui femeie pre Ashan fata mea.

17. Şi o a luat Gotoniil feciorul lui Chenez fratele cel mai tânăr al lui Halev, şi i-a dat lui femeie pre Ashan fata sa.

---

15. *2.* Num. 34, 3. *6.* 18, 17. *7.* 18, 16; 2 Imp. 17, 17; 3 Imp. 1, 9. *8.* 1 Paral. 11, 4.

12. Num. 34, 6. *13.* Jud. 1, 10, 20. *17.* Jud. 1, 12—14; 1 Paralip. 4, 13.

18. Şi a fost când a purces ea, şi s'a sfătuit cu dânsul, zicând: cere-voiu dela tatăl meu ţarină, şi a strigat de pre asin, şi a zis către ea Halev: ce-ţi este ţie?

19. Ea i-a răspuns lui, dă-mi mie binecuvântare, că pământ sec mi-ai dat mie, dă mie şi isvoarele apelor, şi i-a dat ei isvoarele cele de sus şi isvoarele cele de jos.

20. Aceasta este moştenirea seminţiei fiilor lui Iuda după popoarele lor.

21. Şi au fost cetăţile lor, cetăţile seminţiei fiilor lui Iuda din marginile Edomului spre pustie: Caveseil, Eder, Iagur.

22. Chinà, Dimona, Adada.

23. Chedes, Asor, Iedna.

24. Zif, Telem şi Valod.

25. Asor cel nou şi cetăţile Esron, aceasta este Asor.

26. Amam, Sama şi Molada, Asarsuar.

27. Asergada, Asemon şi Vitveled.

28. Viïsavee şi Veziotiea, cu satele lor şi sălaşele lor.

29. Vala, Evem, Asem.

30. Eldolad, Seil, Erma.

31. Sechelac, Mediemena, Sasanà.

32. Lavaot, Selim, Ein şi Remon toate cetăţile douăzeci şi nouă cu satele lor.

33. Iar în câmpie: Asdaol, Saraa, Asnan.

34. Zano, Gonim, Taiuà, Inaim.

35. Ierimut, Odolam, Soho, Azica.

36. Sevarim, Aghedaim şi Gadira, cu sălaşele lor patrusprezece cetăţi şi satele lor.

37. Sena, Adasan, Magdalgad.

38. Dalan, Masfa, Iehdail.

39. Lachis, Vasecat, Aglon.

40. Havvo, Lamas, Cadalis.

41. Gadirod, Vitagon, Noman şi Machida, şasesprezece cetăţi, cu satele lor.

42. Levna, Ader, Asan.

43. Eita, Asanna, Nesiv.

44. Cheilam, Acziv şi Marisà, nouă cetăţi, cu satele lor.

45. Acaron cu satele ei, şi sălaşele ei.

46. Dela Acaron şi în marea Iemnad, şi toate câte sunt aproape de Esdot, şi satele lor.

47. Esdot şi satele ei, şi sălaşele ei, Gaza şi satele ei şi sălaşele ei, până la pârâul Eghipetului şi marea cea mare este hotarul ei.

48. Şi la munte: Samir, Ieter, Soha,

49. Rena şi cetatea cărturarilor, aceasta este Davir.

50. Anav, Estemo, Anim.

51. Gosom, Hilu şi Ghilo, unsprezece cetăţi, cu satele lor.

52. Erem, Ruma Esan.

53. Ianum, Vitfus, Afaca.

54. Amata, cetatea Arve, aceasta este Hevron şi Sior, nouă cetăţi cu sălaşele lor.

55. Maon, Hermel, Ziv Etan.

56. Esreil, Egdaam, Zanua.

57. Echen, Gavva şi Tamna, zece cetăţi, şi satele lor.

58. Alue, Vetsur, Ghedor:

59. Maarot, Vetanam şi Eltecheen, şase cetăţi şi satele lor.

60. Teco, Evfrata, aceasta este Vitleem, Fagor, Etan, Culon, Tatam, Tovis, Carem, Galem, Tetir şi Manoho, unsprezece cetăţi, şi satele lor.

61. Cariatvoal, aceasta este cetatea Aremva, două cetăţi, şi sălaşile lor.

62. In pustiul Vidarava: Madiim, Zaha.

63. Nevdan, cetăţile Sării şi Engadi, cetăţi şase, şi satele lor.

64. Iar Ievuseul lăcuià în Ierusalim, şi fiii lui Iuda n'au putut să-i piarză pre ei, şi a lăcuit Ievuseul în Ierusalim cu fiii lui Iuda până în ziua aceasta.

---

18. Jud. 1, 14. *21.* 2 Imp. 23, 20.

64. 2 Imp. 5, 6, 7, 8.

CAP. 16.

Cetăţile fiilor lui Efraim.

Iar hotarele fiilor lui Iosif dela Iordan împreajma Ierihonului de către răsărit: pustiea care se suie de la Ierihon spre muntele Vetil.

2. Şi iese din Vetil în Luza, şi trece preste hotarele Ahataratului.

3. Şi se pogoară spre apus la hotarele Efleti, până la hotarele Vetoronului de jos, şi până la Gaazer, şi se sfârşesc la mare.

4. Şi au moştenit fiii lui Iosif Efraim şi Manasì.

5. Şi au fost hotarele fiilor lui Efraim după popoarele lor, şi au fost hotarele moştenirii lor, dela răsărit Atarot, Adar, până la Vetoronul cel de sus şi Gazara.

6. Şi trec hotarele spre apus în Mahdot dela miazănoapte, şi trec spre răsărit în Tinatasilo, şi trec de la răsărit în Ianoha.

7. Apoi se pogoară dela Ianoha în Atarot şi Narata, cu satele lor, şi trece spre Ierihon, şi iese la Iordan.

8. Şi dela Tafu, merg hotarele spre apus la pârîul Cana, şi iese la mare. Aceasta este moştenirea neamului lui Efraim după popoarele lor.

9. Şi cetăţile cele osebite fiilor lui Efraim,între moştenirea fiilor lui Manasì, toate cetăţile, şi satele lor.

10. Şi n'a pierdut Efraim pre Hananeul, care lăcuià în Gazer, şi a lăcuit Hananeul între Efraim până în ziua aceasta, şi a fost supus, până când s'a suit Faraon împăratul Eghipetului, şi a luat cetatea, şi o a ars cu foc, şi pre Hananei, şi pre Ferezei, şi pre cei ce lăcuiau în Gazer i-au tăiat, şi o a dat pre ea Faraon zestre fetii sale.

---

16. *2.* Jud. 1, 26; 1 Paralip. 7, 28. *10.* Jud. 1, 29; 2 Imp. 5, 25; 3 Imp. 9, 16.

CAP. 17.

Moştenirea jumătăţii seminţii lui Manasì.

Şi au fost hotarele seminţii fiilor lui Manasì, acesta este cel întâiu născut al lui Iosif, lui Mahir celui întâiu născut al lui Manasì tatăl lui Galaad, care a fost bărbat răsboinic, şi a avut moştenire în Galaad şi în Vasan.

2. Şi au fost celorlalţi ai lui Manasì după popoarele lor fiilor lui Aviezer şi fiilor lui Elec şi fiilor lui Iezriil şi fiilor lui Sihem şi fiilor lui Efer şi fiilor lui Semidai, aceştia sunt fiii lui Manasì fiul lui Iosif bărbaţi după popoarele lor.

3. Iar Salpaad feciorul lui Efer, fiul lui Galaad, fiul lui Mahir, fiul lui Manasì, n'aveà feciori, ci numai fete; şi acestea sunt numele fetelor lui Salpaad: Maala, Nuà, Eglà, Melhà şi Tersa.

4. Şi au venit înaintea lui Eleazar preotul, şi înaintea lui Isus fiul lui Navì şi înaintea boierilor, zicând: Dumnezeu au poruncit prin mâna lui Moisì, să ni se deà nouă moştenire între fraţii noştrii. Şi li s'au dat lor moştenire după porunca Domnului între fraţii tatălui lor.

5. Şi a căzut funia lor dela Anasà, şi câmpul Lavec din pământul Galaadului şi al Vasanului, care este dincolo de Iordan.

6. Că fetele feciorilor lui Manasì au moştenit moşie între fraţii săi; iar pământul Galaadului s'a făcut moşie celorlalţi fii ai lui Manasì.

7. Şi au fost hotarele fiilor lui Manasì dela Asir Matot Dilanat, care este înaintea feţii fiilor lui Sihem, şi merg spre hotarele lui Iamin şi Iasiv, la fântâna lui Taftot.

---

17. *1.* 13, 31; Num. 26, 29; Fac. 46, 20. *2.* Num. 26, 30. *3.* Num. 26, 33; 27, 1; 36, 31. *4.* Num. 27, 7.

8. Că lui Manasì s'a fost venit pă-
mântul Tapfu, care este la hotarele
lui Manasì a fiilor lui Efraim.
9. Şi s'au pogorît hotarele la va-
lea Canei către amiazăzi spre valea
lui Air, Terevintul lui Efraim între
cetăţile lui Manasì şi hotarele lui
Manasì spre miazănoapte la pârîu,
şi marginea lui, marea.
10. Aşà, ca moştenirea lui Efraim
să fie de către amiazăzi, şi de către
miazănoapte lui Manasì, şi amân-
două să le hotărască marea, şi de
către miazănoapte să se împreune
cu Asir, şi de către răsărit cu Isahar.
11. Şi va fi Manasì între Isahar
şi între Asir Vitsan şi satele ei, şi
Iavlaam şi satele ei, şi cei ce lă-
cuesc în Dor şi satele ei, şi cei ce
lăcuesc în Tanac şi satele ei, şi
cei ce lăcuesc în Maghedo şi sa-
tele ei, şi a treia parte din Nofet şi
satele ei.
12. Şi n'au putut fiii lui Manasì să
strice cetăţile acestea, şi a început
Hananeul a lăcuì în pământul acesta.
13. Şi a fost după ce s'au întărit
fiii lui Israil, au supus pre Hananei,
iar nu i-au omorît pre ei.
14. Şi s'au plâns fiii lui Iosif că-
tre Isus, zicând: pentruce ne-ai dat
nouă o moşie şi o parte, de vreme
ce eu sunt popor mult, şi Dumne-
zeu m'au binecuvântat.
15. Şi le-a zis lor Isus: de eşti tu
popor mult, sue-te la păduri, şi-ţi cu-
răţeşte ţie acolo loc, şi în pămân-
tul Ferezeului şi într'al lui Rafain,
de-ţi este ţie strimt muntele lui E-
fraim.
16. Şi au zis fiii lui Iosif: nu ne
place nouă muntele lui Efraim, că,
călărime aleasă şi fier are Hana-
neul, care lăcueşte în pământul Vet-
san şi în satele ei, şi în valea Esrael.
17. Şi a zis Isus fiilor lui Iosif, lui
Efraim şi lui Manasì, grăind: de eşti
tu popor mult şi ai mare tărie, nu
vei aveà o moşie.
18. Că pădurea va fi a ta, că pă-
dure este, şi o vei curăţì, şi vor fi
ale tale ieşirile ei, că vei pierde pre
Hananeu, măcar de are el călărime
aleasă şi tare este, că tu-l vei biruì
pre el.

CAP. 18.

Cetăţile seminţiei lui Veneamin.

Şi s'a strâns toată adunarea fii-
lor lui Israil în Silo, şi a întins
acolo cortul mărturiei, şi a fost pă-
mântul supus lor.
2. Şi au mai rămas din fiii lui Is-
rail şapte seminţii, care n'au fost
luat moştenire.
3. Şi a zis Isus fiilor lui Israil:
până când vă veţi leneví şi nu in-
traţi să moşteniţi pământul, care l-au
dat vouă Domnul Dumnezeul părin-
ţilor voştri.
4. Alegeţi din fiecare seminţie din-
tre voi trei bărbaţi, ca să-i trimit
pre ei, şi sculându-se, să străbată
pământul şi să-l scrie pre el îna-
intea mea, ca să-l pot împărţì.
5. Şi au venit la dânsul, şi le-au
împărţit lor şapte părţi, Iuda să fie
lor hotar de către amiazăzi, şi fiii lui
Iosif să le fie lor hotar de către
miazănoapte.
6. Deci voi împărţiţi pământul în
şapte părţi, şi veniţi aici la mine,
ca să vă scot vouă sorţi înaintea
Domnului Dumnezeului nostru.
7. Că fiii lui Levì n'au parte în-
tre voi, că preoţia Domnului este
partea lor, şi Gad şi Ruvim şi ju-
mătate din seminţia lui Manasì au
luat moştenirea sa dincolo de Ior-
dan spre răsărit, care le-a dat lor
Moisì robul Domnului.
8. Şi sculându-se bărbaţii aceia,
s'au dus, şi a poruncit Isus bărba-
ţilor celor ce se duceau să străbată

12. Jud. 1, 27. *16.* Jud. 1, 19.

pământul, zicând: mergeţi şi cercetaţi pământul, şi-l străbateţi şi veniţi la mine, ca aici în Silo înaintea Domnului să vă scot vouă sorţi.

9. Şi s'au dus bărbaţii aceştia, şi au umblat pământul, şi l-au văzut, şi scriind într'o carte cetăţile lui, l-au împărţit în şapte părţi, şi au venit la Isus la tabără în Silo.

10. Şi a aruncat Isus sorţi în Silo înaintea Domnului, şi a împărţit acolo Isus pământul fiilor lui Israil după măsurile lor.

11. Şi a ieşit întâiu soarta seminţii fiilor lui Veniamin după popoarele lor; şi au ieşit hotarele moşiilor lor între fiii lui Iuda şi între fiii lui Iosif.

12. Şi au fost hotarele lor de către miazănoapte dela Iordan, şi se sue din dosul Ierihonului spre miazănoapte, şi sue prin munte către apus, şi iese la pustia Veton.

13. Şi de acolo trec hotarele la Luza din dosul Luzei spre răsărit, acesta este Vetil, şi pogoară hotarele dela Atarot Edar la muntele cel de către amiazăzi de Vetoronul cel de jos.

14. Şi trec hotarele, şi încunjură în partea cea despre apus dela amiazăzi dela muntele cel de către faţa Vetoronului dela amiazăzi, şi iese la Cariat Vaal, acesta este Cariatirim cetatea fiilor lui Iuda; aceasta este partea de către mare.

15. Iar partea cea despre amiazăzi de către partea Cariat Vaal, şi trece hotarul Gazin spre apus la fântâna apei, Nafto.

16. Şi pogoară hotarele pre partea muntelui, acesta este despre partea crângului fiului lui Enom, care este din partea Emec Rafaim de către miazănoapte, şi se pogoară la Gheena dinapoia Ievuseii despre amiazăzi şi se pogoară la fântâna Roghil.

17. Şi trecând către miazănoapte ajunge la izvorul Sames, şi trece la Galilot, care este împreajma suişului Edomin, şi pogoară la piatra Vaan a fiilor lui Ruvim.

18. Şi trece pre dinapoia Vetaravei de către miazănoapte, şi se pogoară la hotarele Aravei.

19. Şi se pogoară spre hotarele dinapoia Vitalga de către miazănoapte şi trec hotarele la piscul mării sărilor despre miazănoapte spre partea Iordanului dela amiazăzi; acestea sunt hotarele de către amiazăzi.

20. Şi de către partea răsăritului va fi hotar Iordanul. Aceasta este moştenirea fiilor lui Veniamin, hotarele ei împrejur după popoarele lor.

21. Şi au fost cetăţile fiilor lui Veniamin după popoarele lor, Ierihonul, Vetagla, Amecasisul.

22. Vetavara, Samrim, Vetil.

23. Avim, Ofra, Afrata.

24. Cafaramon, Afni şi Gavaa, douăsprezece cetăţi şi satele lor.

25. Gavaonul, Rama, Verota.

26. Masfa, Chefira.

27. Rechean, Ierfil, Derala.

28. Selaiaf şi Evus, acesta este Ierusalimul şi Gavaotul şi cetatea lui Iarim, treisprezece cetăţi şi satele lor. Aceasta este moştenirea fiilor lui Veniamin după popoarele lor.

CAP. 19.

Moştenirea celorlalte şase seminţii şi a lui Isus Navi.

Şi a ieşit al doilea sorţ lui Simeon, seminţiei fiilor lui Simeon, după popoarele lor, şi au fost moştenirea lor în mijlocul moştenirei fiilor lui Iuda.

2. Şi a fost moştenirea lor: Virsaviea, Save, Molada.

3. Asersual, Vola, Iason.

4. Eltuia, Vatul, Erma.

18, *13.* Fac. 28, 19. *16.* 15, 7. *17.* 15, 6. *28.* 2 Imp. 21, 14.

5. Siclagul, Vitamarhavot, Asersusim.
6. Și Vitlevaot și țarinile lor, treisprezece cetăți și satele lor.
7. Ain, Remmon, Eder și Asan, patru cetăți și satele lor.
8. Și toate satele cele de prin prejurul cetăților acestora până la Valad Viradmot, mergând spre amiazăzi; aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Simeon după popoarele lor.
9. Din moșiea lui Iuda moștenirea fiilor lui Simeon, pentrucă partea fiilor lui Iuda a fost mai mare decât a lor, pentru aceea au luat fiii lui Simeon moștenire în moșiea lor.
10. Și a ieșit al treilea sorț lui Zavolon după popoarele lor, și sunt hotarele moștenirii lor până la Sarid.
11. Și s'au suit hotarele la mare și la Marala, și se împreună la Vetarava în valea cea de către fața Iecnam.
12. Și se întoarce dela Sarid din preajma dela răsăritul Sames la hotarele Haselatdavor, și trece la Davrat, și se sue la Iafia.
13. Și de acolo trec spre răsărit la Ghedaefer și la Sin, și trec la Remona și la Amataranua.
14. Și încunjură hotarele către miazănoapte la Anotò, și iese la Ghetail.
15. Cottat, Naalol, Semron, Iedala și Vitleem, cetăți douăsprezece și satele lor.
16. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Zavulon după popoarele lor, cetățile și satele lor.
17. Și lui Isahar a ieșit al patrulea sorț fiilor lui Isahar, după rudenia lor.
18. Și au fost hotarele lor: Israel, Ahasalot, Sunim.
19. Afarem, Sion, Aneret.
20. Rovot, Chezion, Aevis.

19. *18.* 4 Imp. 4, 8.

21. Ramaod, Enganim, Anada și Vitfazis.
22. Și se împreună hotarele la Tavor și la Sasima și Vitsamis, și sfârșitul hotarelor lor este Iordanul, cetăți șasesprezece și satele lor.
23. Aceasta este moștenirea seminției fiilor lui Isahar după popoarele lor, cetățile și satele lor.
24. Și a ieșit al cincilea sorț neamului fiilor lui Asir după semințiile lor.
25. Și au fost hotarele lor: Elcat, Ali, Veden, Ahasat.
26. Elmeleh, Amaad și Masal; iar de către apus se împreună cu Carmilul, cu Siorul și cu Lavanatul.
27. Și se întoarce dela răsăritul soarelui către Vidagon, și se împreună cu Zavulon, cu Ghe și Etail despre miazănoapte, cu Vitemec și Nail, și merge la Havol deastânga.
28. Ahran, Roov, Amon și Kana până la Sidonul cel mare.
29. Și se întorc hotarele la Rama; și până în Tir cetate întărită, și se întorc hotarele la Osa, și ies la mare, și se sfârșesc în Ahaziv.
30. Ama, Afec și Raov cetăți douăzeci și două și satele lor.
31. Aceasta este moștenirea seminții fiilor lui Asir după popoarele lor, cetățile și satele lor.
32. Și lui Neftali a ieșit al șaselea sorț, fiilor lui Neftali după popoarele lor.
33. Și au fost hotarele lor: Meelef, Olam, Seenanim, Ademi, Anechev și Iafneil până la Lac, și ies la Iordan.
34. Și se întorc hotarele despre apus în Aznot Tavor, și trec de acolo la Icoc, și se împreună cu Zabulon de către răsărit, și cu Asir se împreună de către mare, și cu Iuda la Iordan de către răsăritul soarelui.

27. 3 Imp. 9, 13. *28.* Ioan 2, 1.
29. 2 Imp. 24, 7.

35. Şi cetăţile cele zidite ale Tirilor, Tirul, Amat, Racat şi Keneret.
36. Adami, Rama şi Asor.
37. Cadesul, Adrai şi izvoarele Asorului.
38. Ieran, Magdaliil, Oran, Vitanad şi Vitsamis, nouăsprezece cetăţi şi satele lor.
39. Aceasta este moştenirea seminţii fiilor lui Neftalì după rudenia, cetăţile şi satele lor.
40. Şi lui Dan a ieşit al şaptelea sorţ.
41. Şi au fost hotarele moştenirei lor: Saraa, Esdaol, cetatea Samis.
42. Salaavil, Elan, Edla.
43. Elon, Tamna, Acaron.
44. Eltecu, Gavaton, Valat.
45. Ud, Vanivarac, Ghetremon.
46. Şi dela marea Ieracon şi Iericon hotar aproape de Ioppa.
47. Şi au mers fiii lui Dan, şi au bătut pre Lesen, şi l-au luat şi l-au tăiat cu ascuţitul sabiei, şi l-au moştenit, şi au lăcuit într'însul, şi au chemat numele lui Lesen Dan, după numele lui Dan tatăl lor.
48. Aceasta este moştenirea seminţii fiilor lui Dan după popoarele, cetăţile şi satele lor.
49. Şi au sfârşit a împărţi cu sorţi pământul după hotarele lor, şi fiii lui Israil au dat moşie lui Isus fiul lui Navì între dânşii.
50. Precum au poruncit Domnul, şi i-au dat lui cetatea Tamnadazara, care o a cerut în muntele Efraim, şi a zidit cetate, şi a lăcuit într'însa.
51. Acestea sunt împărţirile, care cu sorţi le-au împărţit Eleazar preotul şi Isus fiul lui Navì şi căpeteniile părinteşti întru seminţiile lui Israil după sorţi, în Silo, înaintea Domnului, la uşile cortului mărturiei, şi s'au dus să lăcuiască pământul.

47. Jud. 18, 29.

CAP. 20.

Cetăţile de scăpare.

Şi au grăit Domnul lui Isus, zicând:
2. Vorbeşte fiilor lui Israil şi le spune lor: daţi cetăţile cele pentru cei ce fug ca să scape, de care am zis către voi prin Moisì.
3. Ca să fie scăpare ucigătorului celui ce ar ridicà vieaţă fără de voea lui, neavând înainte nici un gând, şi vor fi cetăţile voastre scăpare ca să nu se omoare ucigaşul de rudenia celui mort, până ce nu va venì înaintea adunării la judecată.
4. Acesta după ce va fugì la o cetate dintr'acestea, va stà la poarta cetăţii, şi va spune înaintea bătrânilor cetăţii aceea cuvintele sale, şi-l va primì adunarea la sine, şi va da lui loc, şi va lăcuì cu dânşii.
5. Şi când va alergà după el rudenia celui omorît, nu vor da în mâinile lui pre cel ce a omorît, pentrucă neştiind a lovit pe aproapele său şi nu pentrucă l-ar fi fost urît pre el mai înainte.
6. Şi va lăcuì în cetatea aceea, până când va sta înaintea adunării la judecată, şi până ce va murì preotul cel mare, care va fi în zilele acelea; atunci se va întoarce ucigătorul, şi va merge în cetatea sa şi la casa sa, de unde a fost fugit.
7. Şi a osebit Cadisul în Galilea în muntele lui Neftalì, şi Sihemul în muntele Efraim, cetatea Arvoc, acesta este Hevron în muntele lui Iuda.
8. Şi dincolo de Iordan împrejma Ierihonului către răsărit a dat Vosorul în câmpia pustiei dela seminţia lui Ruvim, şi Arimotul în Galaad din seminţia lui Gad, şi Golanul în Vasan din seminţia lui Manasì.

20. *2.* Num. 35, 11; A 2 Lege 19, 2; Eşire 21, 13. *4.* Num. 35, 22, 23; A 2 Lege 19, 4, 5. *8.* A 2 Lege, 4, 43.

9. Acestea sunt cetăţile cele numite tuturor fiilor lui Israil, şi nemernicului celui ce şade întru ei, ca să fugă acolo cel ce a ridicat vieaţă fără de voie, ca să nu moară de mâna celui ce este rudenie cu cel omorît, până ce va sta înaintea adunării la judecată.

CAP. 21.

Cetăţile leviţilor.

Şi au venit căpeteniile părinteşti ale fiilor lui Levì la Eleazar preotul şi la Isus fiul lui Navì şi la căpeteniile părinteşti din seminţiile fiilor lui Israil.

2. Şi au zis către ei în Silo în pământul Hanaan, grăind: Domnul au poruncit prin Moisì să ni se deà nouă cetăţi în care să lăcuim noi, şi loc prin prejurul lor pentru hrana vitelor noastre

3. Şi au dat fiii lui Israil Leviţilor din moştenirea sa după porunca Domnului cetăţile acestea şi împrejurimile lor.

4. Şi a ieşit sorţul poporului lui Caat. Şi au fost date cu sorţi fiilor lui Aaron, preoţilor, Leviţilor dela seminţia lui Iuda şi dela seminţia lui Simeon şi dela seminţia lui Veniamin cetăţi treisprezece.

5. Şi celorlalţi fii ai lui Caat, au fost date cu sorţi dela seminţia lui Efraim şi dela seminţia lui Dan şi dela jumătate din seminţia lui Manasì cetăţi zece.

6. Şi fiilor lui Ghedson s'au dat cu sorţi dela seminţia lui Isahar şi dela seminţia lui Asir şi dela seminţia lui Neftali, şi dela jumătate din seminţia lui Manasì în Vasan cetăţi treisprezece.

7. Şi fiilor lui Merari după popoarele lor, s'au dat cu sorţi dela seminţia lui Ruvim şi dela seminţia lui Gad şi dela seminţia lui Zavulon cetăţi douăsprezece.

8. Şi au dat cu sorţi fiii lui Israil Leviţilor cetăţile acestea şi împrejurimile lor, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisì.

9. Şi a dat seminţia fiilor lui Iuda şi seminţia fiilor lui Simeon, şi dela seminţia fiilor lui Veniamin cetăţile acestea.

10. Şi s'a hotărît să fie ale fiilor lui Aaron după neamul lui Kaat al fiilor lui Levì, că acestea au ieşit întâiu la sorţi.

11. Şi le-au dat lor Kariatarvocul Mitropolia Enachilor, acesta este Hevronul în muntele lui Iuda, cu împrejurimile ei.

12. Iar ţarinile cetăţii şi satele ei le-a dat Isus fiilor lui Halev fiul lui Iefoni, moşie.

13. Şi fiilor lui Aaron a dat cetatea cea de scăpare celui ce va ucide, Hevronul cu împrejurimile lui, şi Lovna cu împrejurimile ei.

14. Şi Tretherul cu împrejurimile lui şi Tema cu împrejurimile ei.

15. Şi Istemo cu împrejurimile ei, şi Ilon cu împrejurimile lui.

16. Şi Davir cu împrejurimile ei, şi Ain cu împrejurimile ei, şi Eta şi Vetsames cu împrejurimile lui, nouă cetăţi dela aceste două seminţii.

17. Iar dela seminţia lui Veniamin, Gavaonul cu împrejurimile lui şi Gavet cu împrejurimile lui.

18. Şi Anatotul cu împrejurimile lui şi Elmon cu împrejurimile ei, patru cetăţi.

19. Toate cetăţile fiilor lui Aaron preoţilor cetăţi treisprezece, cu împrejurimile lor.

20. Şi popoarelor fiilor lui Kaat Leviţilor celor rămaşi dela fiii lui Kaat această moşie li s'au dat dela seminţia lui Efraim.

---

21. *2.* Num. 35, 2.

9. 1 Paral. 6, 55. *12.* 14, 14. *13.* 1 Paral. 6, 54.

21. Şi le-au dat lor cetatea scăpării celui ce ucide, Sihemul cu împrejurimile lui şi Gazera cu împrejurimile ei.

22. Şi Kavzem cu împrejurimile ei şi Vetoronul cu împrejurimile lui, patru cetăţi.

23. Şi dela seminţia lui Dan Eldeca cu împrejurimile ei şi Gaveton cu împrejurimile ei.

24. Şi Elonul cu împrejurimile lui şi Gheteremnonul cu împrejurimile lui, patru cetăţi.

25. Şi dela jumătate din seminţia lui Manasì Tanahu, cu împrejurimile lui şi Vetsan cu împrejurimile ei, două cetăţi.

26. Toate acestea zece cetăţi şi împrejurimile lor popoarelor fiilor lui Caat, care a mai fost rămas.

27. Şi fiilor lui Gherson rudeniilor cu Leviţii dela jumătate din seminţia lui Manasì cetăţile cele osebite pentru ucigători: Golan în Vasan cu împrejurimile ei şi Vestera cu împrejurimile ei, două cetăţi.

28. Şi dela seminţia lui Isahar Chisonul, cu împrejurimile lui şi Devera cu împrejurimile ei.

29. Şi Iermot cu împrejurimile ei şi fântâna cărturarilor, cu împrejurimile ei, patru cetăţi.

30. Şi dela seminţia lui Asir Misala cu împrejurimile lui, şi Avdon cu împrejurimile lui.

31. Şi Helcata cu împrejurimile ei, şi Roov cu împrejurimile ei, patru cetăţi.

32. Şi dela seminţia lui Neftalì, cetatea cea osebită pentru scăparea ucigătorului, Cadisul în Galiliia cu împrejurimile lui şi Amador cu împrejurimile ei, şi Kardan cu împrejurimile lui, trei cetăţi.

33. Toate cetăţile lui Gherson, după popoarele lor, treisprezece cetăţi cu împrejurimile lor.

21. Num. 35, 6. *28.* 1 Paral. 6, 72.

34. Şi poporului fiilor lui Merari Leviţilor celor rămaşi dela seminţia fiilor lui Zavulon: Iecnan cu împrejurimile lui, şi Karita cu împrejurimile lui.

35. Şi Damna cu împrejurimile ei, şi Naalol cu împrejurimile lui, patru cetăţi.

36. Şi dincolo de Iordan despre Ierihon dela seminţia lui Ruvim a dat cetatea cea de scăpare ucigătorului: Vosorul, Misor cu împrejurimile lor, şi Iazir cu împrejurimile lui.

37. Şi Kedzonul cu împrejurimile ei, şi Masfa cu împrejurimile ei, cetăţi cinci.

38. Şi dela seminţia lui Gad: cetatea cea de scăpare ucigătorului, Ramotul în Galaad cu împrejurimile lui, şi Maaneam cu împrejurimile ei.

39. Şi Esevonul cu împrejurimile lui, şi Iazira cu împrejurimile ei, toate cetăţile patru.

40. Toate cetăţile fiilor lui Merari după popoarele lor celor rămaşi din seminţia lui Levì, şi au fost hotarele lor cetăţi douăsprezece.

41. Toate cetăţile Leviţilor între moştenirea fiilor lui Israil patruzeci şi opt de cetăţi, cu împrejurimile lor; fiecare cetate cu împrejurimile ei; aşà la toate cetăţile acestea.

42. Şi a sfârşit Isus a împărţi pământul în hotarele lor, şi au dat fiii lui Israil parte lui Isus.

43. După porunca Domnului i-au dat lui cetatea, care o a cerut, Tamna-Saharul i-au dat lui în muntele lui Efraim, şi a zidit Isus cetatea, care o a cerut, şi a lăcuit într'însa.

44. Şi a luat Isus cuţitele cele de piatră, cu care a tăiat împrejur pre fiii lui Israil, cari s'au născut pre cale în pustie, că nu s'au fost tăiat împrejur în pustie, şi le-a pus în Tamna-Sahar.

45. Şi au dat Domnul lui Israil tot pământul, care s'au jurat părinţilor

lor, că-l va da, şi l-a moştenit pre el, şi a lăcuit într'însul.

46. Şi odihnă le-au dat lor Domnul prin prejur, precum s'au jurat părinţilor lor, nimenea n'a stătut împrotivă înaintea lor dintre toţi vrăjmaşii lor, pre toţi vrăjmaşii lor i-au dat Domnul în mâinile lor.

47. N'a rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele cele bune, care au grăit Domnul fiilor lui Israil, toate s'au plinit.

CAP. 22.

Intoarcerea seminţiei lui Ruvim, Gad şi jumătate din seminţia lui Manasì peste Iordan.

Atunci a chemat Isus pre fiii lui Ruvim şi pre fiii lui Gad şi jumătatea seminţiei lui Manasì.

2. Şi le-a zis: voi aţi auzit toate câte a poruncit vouă Moisì robul Domnului, şi aţi ascultat cuvântul meu întru toate, câte am poruncit vouă.

3. N'aţi lăsat pe fraţii voştri într'aceste zile multe, până în ziua de astăzi aţi păzit porunca Domnului Dumnezeului vostru.

4. Iar acum au odihnit Domnul Dumnezeul nostru pe fraţii noştri precum au zis lor, acum dar întoarceţi-vă şi mergeţi la casele voastre, şi în pământul moştenirii voastre care v'l-a dat vouă Moisì sluga Domnului dincolo de Iordan.

5. Ci păziţi foarte să faceţi poruncile şi legea, care va poruncit vouă Moisì robul Domnului să o faceţi, să iubiţi pre Domnul Dumnezeul vostru, şi să umblaţi întru toate căile lui, să păziţi poruncile lui, şi să vă lipiţi de el, şi să slujiţi lui din tot cugetul vostru şi din toată inima voastră.

6. Şi i-a binecuvântat pre ei Isus şi i-a slobozit, şi s'au dus la casele lor.

7. Şi la jumătate din seminţia lui Manasì a fost dat Moisì în Vasan; iar la cealaltă jumătate a dat Isus împreună cu fraţii lor dincoace de Iordan lângă mare, şi după aceea i-a slobozit pre ei Isus la casele lor, şi i-a binecuvântat pre ei.

8. Şi cu avuţii multe s'au dus la casele lor şi dobitoace multe foarte şi argint şi aur şi aramă şi fier şi haine multe foarte, au împărţit prada, care o au luat dela vrăjmaşi, împreună cu fraţii lor.

9. Şi s'au întors fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad şi jumătatea cea din seminţia lui Manasì dela fiii lui Israil din Silo, care este în pământul Hanaan, ca să meargă în Galaad în pământul moştenirei lor, care l-au fost dobândit din porunca Domnului prin mâna lui Moisì.

10. Şi au venit la Galilodul Iordanului, care este în pământul lui Hanaan, şi au zidit acolo fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad şi jumătatea cea din seminţia lui Manasì, jertfelnic lângă Iordan, jertfelnic mare la vedere.

11. Şi auzind fiii lui Israil, au zis: iată fiii lui Ruvim şi fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manasì au zidit jertfelnic la hotarele pământului Hanaan la Galilodul Iordanului dincolo de fiii lui Israil.

12. Şi au auzit fiii lui Israil, şi s'au adunat toţi fiii lui Israil în Silo, ca să se suie să-i bată pre ei.

13. Şi au trimis fiii lui Israil la fiii lui Ruvim şi la fiii lui Gad şi la fiii cei din jumătatea seminţiei lui Manasì în pământul Galaadului pre Finees feciorul lui Eleazar fiul lui Aaron preotul.

14. Şi zece boieri cu el, câte un

---

47. 23, 14; 1 Imp. 3, 19.
22. 2. Num. 32, 20. 3. 11 18. 4. 13, 8; Num. 32, 29. 33, A 2 Lege 3, 12.
5. A 2 Lege 10, 12.
10. 18, 12.

boier din casa părintească de fiecare seminție a lui Israil, carii erau boieri caselor părintești, mai mari preste miile lui Israil.
15. Și au mers la fiii lui Ruvim și la fiii lui Gad și la acea jumătate din seminția lui Manasi în pământul Galaad, și au grăit către ei, zicând:
16. Acestea zice toată adunarea Domnului: ce este păcatul acesta, care ați săvârșit înaintea Dumnezeului lui Israil, să vă întoarceți astăzi dela Domnul Dumnezeul lui Israil zidindu-vă vouă jertfelnic, ca să vă abateți astăzi dela Domnul?
17. Au doară mic este vouă păcatul lui Fogor, că nu ne-am curățit de el până în ziua aceasta, și s'a făcut bătae întru adunarea Domnului?
18. Și voi vă abateți astăzi dela Domnul, și de vă veți osebì astăzi de către Domnul, mâine preste tot Israilul va fi mânia Domnului
19. Și acum de este mic vouă pământul moștenirii voastre, treceți la pământul moștenirei Domnului, unde este cortul Domnului, și moșteniți între noi, și nu vă osebiți de Dumnezeu, și de noi nu vă osebiți zidindu-vă jertfelnic afară de jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru.
20. Au nu Ahar feciorul lui Zarà a făcut păcat luând din anatema, și preste toată adunarea lui Israil a fost mâniea? Și acesta unul singur erà, ci nu singur a murit în păcatul său.
21. Și au răspuns fiii lui Ruvim și fiii lui Gad și jumătate din seminția lui Manasì, și au grăit celor mai mari preste miile lui Israil, zicând:
22. Dumnezeu Dumnezeu Domn este, și Dumnezeu Dumnezeu Domnul însuși știe, și Israil însuși va cunoaște, de am făcut noi păcatul desbinării înaintea Domnului, să nu ne mântuiască pre noi în ziua aceasta.
23. Și de am zidit nouă jertfelnic pentru ca să ne osebim de către Domnul Dumnezeul nostru, sau pentru ca să aducem pre el jertfă de arderi de tot, sau pentru ca să facem pre el jertfă de mântuire, Domnul însuși să cerce.
24. Ci pentrucă ne-am temut de lucrul acesta, am făcut aceasta, zicând: ca nu cumvà mâine să grăiască fiii voștri fiilor noștri zicând: ce este vouă, și Domnului Dumnezeului lui Israil.
25. Că hotar au pus Domnul între noi și între voi fiii lui Ruvim și fiii lui Gad, Iordanul; și nu este vouă parte cu Domnul, și vor înstreinà fiii voștri pre fiii noștri, ca să nu se închine Domnului.
26. Pentru aceea am zis: să facem așà, să zidim jertfelnicul acesta, nu pentru aduceri, nici pentru jertfe.
27. Ci pentru ca să fie acesta mărturie între noi și între voi, și între fiii noștri după noi, ca să săvârșească slujbă Domnului înaintea lui cu aducerile noastre și cu jertfele noastre și cu jertfele cele de mântuire ale noastre; și nu vor zice fiii voștri fiilor noștri mâine, n'aveți voi parte cu Domnul.
28. Și am zis: de va fi vre odinioară, și vor grăì către noi, sau către semințiile noastre mâine, și vor zice: vedeți asemănarea jertfelnicului Domnului, care l-au făcut părinții noștri, nu pentru aduceri, nici pentru jertfă; ci pentru ca să fie mărturie între noi și între voi și între fiii noștri.
29. Să nu fie nouă, ca să ne abatem de către Domnul în ziua de

17. Num. 25, 3. *18.* A 2 Lege 4, 3. *20.* 7, 1.

25. Neemia 2, 20. *27.* 24, 27.

astăzi să ne osebim de către Domnul, ca să zidim nouă jertfelnic pentru aducerile și pentru jertfele cele de pace și pentru jertfele cele de mântuire, afară de jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru, care este înaintea cortului lui.

30. Și dupăce a auzit Finees preotul și toți boierii adunării și cei mai mari preste miile lui Israil, carii erau cu el, cuvintele, care le-au grăit fiii lui Ruvim și fiii lui Gad și jumătatea din seminția lui Manasì, le-au plăcut lor.

31. Și a zis Finees fiul lui Eleazar preotul către fiii lui Ruvim și către fiii lui Gad și către jumătatea din seminția lui Manasì: astăzi am cunoscut, că cu noi este Domnul, pentrucă n'ați săvârșit înaintea Domnului păcatul acesta, și ați izbăvit pre fiii lui Israil din mâna Domnului.

32. Și s'a întors Finees feciorul lui Eleazar preotul și boierii neamurilor dela fiii lui Ruvim și dela fiii lui Gad și dela jumătatea din seminția lui Manasì din pământul Galaad, în pământul Hanaan la fiii lui Israil, și le-au spus lor cuvintele.

33. Și a plăcut cuvântul acela fiilor lui Israil, și a grăit către fiii lui Israil și a binecuvântat pre Dumnezeul fiilor lui Israil, și au zis: să nu se mai sue la ei cu răsboiu, ca să piarză pământul fiilor lui Ruvim și al fiilor lui Gad și al jumătății din seminția lui Manasì, și au lăcuit într'însul.

34. Și a numit Isus jertfelnicul lui Ruvim și al lui Gad și al jumătății seminției lui Manasì, și a zis: că mărturie este între ei, că Domnul este Dumnezeul lor.

CAP. 23.

Sfătuire pentru paza legei Domnului. Amenințare cu nenorociri călcătorilor ei.

Și a fost după zile multe dupăce au odihnit Domnul Dumnezeu pre Israil de toți vrăjmașii lui de prin prejur, și Isus a îmbătrânit îndelungat în zile.

2. A chemat Isus pre toți fiii lui Israil și pre bătrânii lor și pre boierii lor și pre judecătorii lor și pre cărturarii lor, și a zis către ei: eu am îmbătrânit și m'am îndelungat în zile.

3. Și voi ați văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul nostru tuturor neamurilor acestora de către fața noastră, că Domnul Dumnezeul vostru acesta s'au bătut pentru voi.

4. Vedeți cum am împărțit cu sorți neamurile cele rămase, să fie moștenire semințiilor voastre; dela Iordan toate neamurile le-am pierdut până la marea cea mare de către apusul soarelui.

5. Iar Domnul Dumnezeul nostru va pierde pre ei dinaintea feții noastre, până ce vor pierì, și va trimite asupra lor hiarele cele sălbatice, până ce va pierde pre ei și pre împărații lor dinaintea feții voastre, și veți moștenì pământul lor, precum au grăit Domnul Dumnezeul nostru, vouă.

6. Drept aceea întăriți-vă foarte, ca să păziți și să faceți toate cele scrise în cartea legii lui Moisì, ca să nu vă abateți dela acelea la dreapta sau la stânga.

7. Și să nu umblați împreună cu neamurile cele rămase cu voi, și numele dumnezeilor lor să nu le chemați între voi, și să nu vă jurați cu numele lor, să nu le slujiți, nici să vă închinați lor.

8. Ci numai de Domnul Dumnezeul vostru să vă lipiți, precum ați făcut până în ziua aceasta.

9. Și au pierdut Domnul dela fața voastră neamuri mari și tari, și ni-

---

23. *5.* Ieșire 14, 14. *6.* A 2 Lege 5, 32. *7.* Ieșire 23, 13, 24; A 2 Lege 6, 14; 20 18; Ieremia 5 7. *8.* A 2 Lege 11, 22.

menea n'a putut stà împrotivă înaintea voastră până în ziua aceasta.

10. Unul dintre voi a gonit o mie, că Domnul Dumnezeul vostru el bate răsboiu împreună cu voi precum au zis vouă.

11. Și să păziți foarte cu sufletele voastre, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru.

12. Că de vă veți abate și vă veți unì cu neamurile cele ce au rămas cu voi, și vă veți încuscrì cu ei, și vă veți amestecà împreună cu ei și ei împreună cu voi,

13. Cu adevărat să știți, că Domnul Dumnezeul vostru nu va adaoge a pierde dela fața voastră neamurile acestea, și vor fi vouă spre lațuri și spre sminteală și spre cuie în călcâele voastre și spre țepuși în ochii voștri, până ce veți pierì de pre acest pământ bun, care l-au dat vouă Domnul Dumnezeul vostru.

14. Iar eu sfârșesc astăzi calea, ca și toți cei de pre pământ, și veți cunoaște cu inima voastră și cu sufletul vostru, că nici un cuvânt n'a fost deșert din toate cuvintele cele bune, care au zis Domnul Dumnezeul nostru către voi, toate au venit vouă, nici unul n'a lipsit dintr'acelea.

15. Și va fi precum v'au venit vouă toate cuvintele cele bune, care le-au grăit Domnul Dumnezeul vostru de voi, așà va aduce Domnul Dumnezeu preste voi toate cuvintele cele rele, până ce va pierde pre voi de pre acest pământ bun, care l-au dat vouă Domnul Dumnezeul vostru.

16. De veți călcà voi legătura Domnului Dumnezeului nostru, care au poruncit nouă, și mergând veți slujì dumnezeilor streini și vă veți închina lor, se va mânieà Domnul pre voi, și degrab vă va mutà din pământul cel bun, care l-au dat vouă Domnul.

CAP. 24.

Moartea lui Isus Navi.

Și a adunat Isus toate semințiile lui Israil în Sihem, și a chemat pre bătrânii lor și pre boierii lor și pre cărturarii lor și pre judecătorii lor, și au stătut înaintea lui Dumnezeu.

2. Și a zis Isus către tot poporul: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil; dincolo de rîu au lăcuit părinții voștri la început, Tara tatăl lui Avraam și tatăl lui Nahor, și au slujit la dumnezei streini.

3. Și am luat pre Avraam tatăl vostru din partea cea dincolo de rîu, și l-am povățuit pre el prin tot pământul Hanaan, și am înmulțit sămânța lui, și am dat lui pre Isac.

4. Și lui Isac pre Iacov și pre Isav; și lui Isav am dat muntele Siir moștenire lui; iar Iacov și fiii lui s'au pogorît în Eghipet și s'au făcut acolo neam mare și mult și tare, și i-au necăjit pre ei Eghiptenii.

5. Și am trimis pre Moisì și pre Aaron, și am bătut Eghipetul cu semnele, care am făcut întru ei,

6. Și după aceasta am scos pre părinții voștri din Eghipet, și au intrat în marea Roșie, și au gonit Eghiptenii dinapoia părinților noștri cu care și cu cai până la marea Roșie.

7. Și am strigat către Domnul, și au dat nor și negură între noi și între Eghipteni, și au adus preste ei marea, și i-a acoperit pre ei, și au văzut ochii voștri câte au făcut Dom-

10. Lev. 26, 8; A 2 Lege 32, 30.
13. Num. 33, 55; A 2 Lege 7, 16; Judec. 2, 3.
14. 21, 45; 3 Imp. 2, 2. *15.* 24, 20.

24. *1.* Facere 11, 26, 31. *2.* Facere 11, 31 și 12, 1. *4.* Fac. 25, 21 seq. *5.* Eșire 3, 10. *6.* Eșire 14, 6; 7, 9. *7.* Eșire 14, 9.

nul în pământul Eghipetului, şi aţi
fost în pustie zile multe.
8. Şi v'am adus pre voi în pământul Amoreilor celor ce lăcuesc
dincolo de Iordan, şi au ieşit cu războiu înaintea voastră, şi i-au dat pre
ei Domnul în mâinile voastre, şi aţi
moştenit pământul lor, şi i-aţi pierdut pre ei dela faţa voastră.
9. Şi s'a sculat Valac feciorul lui
Sepfor împăratul lui Moav, şi a stătut cu oaste împrotiva lui Israil, şi
trimeţând a chemat pre Valaam feciorul lui Veor să vă blesteme pre
voi.
10. Şi n'au vrut Domnul Dumnezeu să te blesteme pre tine; ci cu
binecuvântare v'au binecuvântat pre
voi, şi v'au scos pre voi din mâinile
lor şi i-au dat pre ei.
11. Şi aţi trecut Iordanul şi aţi
mers la Ierihon, şi s'au răsboit împrotiva voastră cei ce lăcuiau în Ierihon: Amoreul şi Hananeul şi Ferezeul şi Eveul şi Ievuseul şi Heteul
şi Ghergheseul, şi i-au dat pre ei
Domnul în mâinile voastre.
12. Şi au trimis înaintea voastră
viespi şi i-au gonit pre ei dela faţa
voastră, doi împăraţi ai Amoreilor,
nu cu sabia ta, nici cu arcul tău.
13. Şi v'au dat vouă pământul pentru care nu v'aţi ostenit şi cetăţile
care nu le-aţi zidit, şi aţi lăcuit întru ele şi aţi mâncat viile şi din
maslinii care nu i-aţi sădit voi.
14. Deci acum temeţi-vă de Domnul, şi slujiţi lui cu scumpătate şi
cu dreptate, şi lepădaţi pre dumnezeii cei streini cărora au slujit părinţii voştri dincolo de rîu şi în Eghipet, şi slujiţi Domnului.
15. Iar de nu va plăceà vouă să
slujiţi Domnului, alegeţi-vă vouă astăzi, cui veţi slujì, au dumnezeilor
părinţilor voştri celor dincolo de rîu,
au dumnezeilor Amoreilor întru al
cărora pământ lăcuiţi voi; iar eu şi
casa mea vom slujì Domnului, că
sfânt este.
16. Şi răspunzând poporul, a zis:
să nu fie nouă ca să lăsăm pre Domnul şi să slujim la dumnezei streini.
17. Că Domnul Dumnezeul nostru,
el este Dumnezeu, el ne-au scos pre
noi şi pre părinţii noştri din pământul Eghipetului, din casa robiei, şi atâtea semne mari ne-au făcut nouă,
şi ne-au păzit pre noi în toată calea
pre care am umblat şi în toate neamurile prin care am trecut.
18. Şi au gonit Domnul pre Amoreu şi toate neamurile, care lăcuiau
pre pământul acesta dela faţa noastră; iar noi vom slujì Domnului, că
el este Dumnezeul nostru.
19. Şi a zis Isus către popor: nu
veţi puteà slujì Domnului Dumnezeu, că Dumnezeu sfânt este şi râvnitor, el nu va lăsà păcatele voastre şi fărădelegile voastre.
20. Când veţi lăsà pre Domnul şi
veţi slujì la dumnezei streini, atunci
va venì şi va necăjì pre voi, şi va
pierde pre voi, pentrucă v'au făcut
bine vouă.
21. Şi a zis poporul către Isus:
nu, ci vom slujì Domnului.
22. Şi a zis Isus către popor: mărturii sunteţi voi asupra voastră, că
voi aţi ales să slujiţi Domnului, şi
ei au zis: mărturii suntem.
23. Ridicaţi dintre voi pre dumnezeii cei streini, şi vă îndreptaţi inima voastră către Domnul Dumnezeul lui Israil.
24. Şi a zis poporul către Isus:
Domnului Dumnezeului nostru vom
slujì şi de glasul lui vom ascultà.
25. Şi a pus Isus legătură cu po-

8. Num. 21, 21, 33. *9.* Num. 22, 5.
10. A 2 Lege 23, 5. *11.* Eşire 23, 23.
12. Eşire 23, 28; A 2 Lege 7, 20 *13.* A 2
Lege 6, 10; 7, 8. *14.* 1 Imp. 7, 3; Eşire 20, 3;
Ezechil 20, 7, 8. *15.* 1 Imp. 12, 23; 3 Imp.
18, 21.

20. 23, 15 *23.* A 2 Lege 31, 21.
25. 2 Paral. 15, 12 şi 34, 31.

porul în ziua aceea, și i-a dat lui lege și judecată în Sihem înaintea cortului Dumnezeului lui Israil.

26. Și a scris cuvintele acestea în cartea legii lui Dumnezeu, și a luat o piatră mare și o a pus Isus supt stejarul cel dinaintea Domnului.

27. Și a zis Isus către tot poporul: iată piatra aceasta va fi vouă întru mărturie, că ea a auzit toate câte s'au grăit dela Domnul, câte au grăit către voi astăzi, și aceasta va fi întru voi mărturie în zilele cele de apoi, când veți minți Domnului Dumnezeului vostru.

28. Și a slobozit Isus pre popor, și s'a dus fiecare la moșiea sa.

29. Și a fost după acestea a murit Isus fiul lui Navì robul Domnului de o sută și zece ani.

30. Și l-au îngropat pre el la hotarele moștenirii sale în Tamna-Sarè în muntele lui Efraim despre miazănoapte a muntelui Gaaz.

31. Acolo au pus împreună cu el în mormânt unde l-au îngropat, cuțitele cele de piatră cu care a tăiat împrejur pre fiii lui Israil în Galgala, când i-au scos pre ei din Eghipet, precum au poruncit lor Domnul, și acolo sunt până în ziua de astăzi.

32. Și a slujit Israil Domnului în toate zilele lui Isus și în toate zilele bătrânilor, carii au trăit multă vreme după Isus, și carii au văzut toate lucrurile Domnului, care le-au făcut lui Israil.

26. Jud. 9, 6. *27.* 22, 27. *29.* Jud. 2, 8. *30.* Jud. 2, 9. *31.* Fac. 50, 26.

33. Și oasele lui Iosif le-au adus fiii lui Israil din Eghipet, și le-au îngropat în Sichima în partea țarinei, care o a cumpărat Iacov dela Amoreii cei ce lăcuiau în Sichima cu o sută de mioare, și o-a dat lui Iosif moștenire.

34. Și după acestea a murit și Eleazar fiul lui Aaron preotul, și l-au îngropat în Gavaat cetatea lui Finees, fiul lui, care i-a dat lui în muntele lui Efraim.

35. In ziua aceea luând fiii lui Israil sicriul lui Dumnezeu, îl purtau cu sine, și Finees a preoțit în locul lui Eleazar tatăl său, până ce a murit, și s'a îngropat în Gavaat cetatea sa.

36. Iar fiii lui Israil s'au dus fiecare la moșiea sa și la cetatea sa.

37. Și s'au închinat fiii lui Israil lui Astarti și lui Astarot și dumnezeilor neamurilor celor de prin prejurul lor, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Eglom împăratul lui Moav, și i-a stăpânit pre ei optsprezece ani.

33. Fac. 50, 25. *34.* Eșire 13, 19; Fac. 33, 19.

JUDECĂTORII

CAP. 1.

Seminția lui Iuda povățuind la răsboiu în locul lui Isus Navì.

Și a fost după moartea lui Isus au întrebat fiii lui Israil pre Domnul, zicând: cine se va suì cu noi asupra Hananeilor, și va fi povățuitor oștirii, ca să deà răsboiu împrotiva lor?

2. Și au zis Domnul: Iuda se va suì, iată am dat pământul în mâna lui.

3. Și a zis Iuda către Simeon fratele său: sue-te cu mine în moșia mea, și vom da răsboiu asupra Hananeilor și voiu merge și eu cu tine în moșia ta, și a mers cu el Simeon.

4. Și s'a suit Iuda, și au dat Domnul pre Hananeu și pre Ferezeu în mâinile lor, și au bătut dintre ei în Vezec zece mii de bărbați.

5. Și au aflat pre Adonivezec în Vezec, și au dat răsboiu asupra lui, și au bătut pre Hananeu și pre Ferezeu.

6, Și a fugit Adonivezec, și au alergat după el și l-au prins și i-au tăiat degetele mâinilor lui și degetele picioarelor lui.

7. Și a zis Adonivezec: șaptezeci de împărați cu vârfurile mâinilor lor și cu vârfurile picioarelor lor tăete adunau sfărâmiturile supt masa mea, deci precum am făcut eu, așà mi-au răsplătit mie Dumnezeu, și l-au adus pre el în Ierusalim și a murit acolo.

8. Că făcuse fiii lui Iuda răsboiu asupra Ierusalimului, și l-au luat și l-au bătut cu ascuțitul sabiei, și cetatea o au ars cu foc.

9. Și după aceasta s'au pogorît fiii lui Iuda să facă răsboiu asupra Hananeului, care lăcuià muntele și partea de către răsărit și cea de către câmpie.

10. Și a mers Iuda asupra Hananeului, care lăcuià în Hevron și a ieșit Hevron împrotivă; iar numele Hevronului mai înainte erà Cariotar Vocsefer, și au bătut pre Sesi și pre Ahiman și pre Tolmì rămășițele lui Enac.

11. Și s'au suit de acolo asupra celor ce lăcuiau în Davir; iar numele Davirului mai întâiu erà Kariatsefer, cetatea cărturarilor.

12. Că a fost zis Halev: cine va bate cetatea cărturarilor și o va luà, voiu da lui femeie pre Asha fata mea.

13. Și o a luat Gotoniil feciorul cel mai tânăr al lui Kenez fratele lui Halev, și Halev i-a dat lui femeie pre Asha fata sa.

14. Și a fost când mergeà ea, o a îndemnat Gotoniil să ceară dela tatăl său țarină, și cârteà ea șezând pre asin, și strigà de pre asin: în

1, *1.* Num. 27, 21. *7.* Isaia 33, 1.

10. Is. Nav. 15, 14. *12.* Is. Navì 15, 16. *14.* Is. Navì 15, 18.

pământul răsăritului m'ai dat pre mine, şi a zis Halev: ce-ţi este ţie?
15. Iar Asha a zis lui: dă-mi dar binecuvântare, că în pământul răsăritului m'ai dat pre mine, şi mă rog să-mi dai mie şi izvoarele apelor, şi i-a dat ei Halev după inima ei izvoarele apelor cele de sus şi cele de jos.
16. Şi fiii lui Iotor Kineul socrul lui Moisì s'au suit din cetatea Finichilor cu fiii lui Iuda, la pustia cea despre răsăritul lui Iuda, care este spre miazăzi de Arad, şi au mers şi au lăcuit cu poporul.
17. Şi a mers Iuda cu Simeon fratele său, şi au bătut pre Hananeul cel ce lăcuià în Sefet, şi au hotărît-o pre ea pierzării şi o au pierdut pre ea, şi au chemat numele cetăţii: pierdere.
18. Şi a moştenit Iuda Gaza cu hotarele ei, Ascalonul cu hotarele lui şi Azotul cu împrejurimile lui.
19. Şi erà Domnul cu Iuda, şi a moştenit muntele, că n'a putut să piarză pre cei ce lăcuiau valea, că Rihav osebià între ei, şi care ferecate erau la ei.
20. Şi a dat lui Halev Hevronul, precum a zis Moisì, şi a moştenit de acolo trei cetăţi ale fiilor lui Enac, şi a omorît acolo pre cei trei feciori ai lui Enac.
21. Şi pre Ievuseul, care lăcuià în Ierusalim, nu l-au scos fiii lui Veniamin, şi a lăcuit Ievuseul împreună cu fiii lui Veniamin în Ierusalim până în ziua aceasta.
22. Şi s'au suit şi fiii lui Iosif în Vetil şi Domnul au fost cu ei.
23. Şi au încunjurat şi au surpat Vetilul, iar numele cetăţii mai înainte erà Luza.
24. Şi strejile văzând pre un om ieşind din cetate, l-au prins şi au zis către el: arată-ne nouă pre unde să intrăm în cetate şi vom face cu tine milă.
25. Şi le-a arătat lor pe unde să intre în cetate, şi au bătut cetatea cu ascuţitul sabiei; iar pre omul acela şi pre rudeniile lui i-au slobozit.
26. Şi a mers omul acela în pământul Hetin şi a zidit acolo cetate, şi a chemat numele ei Luza, acesta este numele ei până în ziua aceasta.
27. Şi Manasì n'a pierdut Vetsanul, care este cetatea Schitilor, nici pre fetele ei, nici cele de prin prejurul ei, nici pre Ectanacu, nici pre fetele ei.
28. Nici pre cei ce lăcuesc în Dora, nici pre fetele ei, nici pre cei ce lăcuesc în Valaca, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei.
29. Nici pre cei ce lăcuesc în Maghedon, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei, nici pre cei ce lăcuiau în Evlaama, nici cele de prin prejurul ei, nici pre fetele ei, şi a început Hananeul a lăcuì în pământul acesta.
30. Şi a fost dupăce s'a întărit Israil şi a supus pre Hananeu la bir, nu l-a pierdut pre el de tot.
31. Nici Efraim n'a pierdut pre Hananeul, care lăcuià în Gazer, şi a lăcuit Hananeul în mijlocul lui în Gazer, şi a fost birnicul lui.
32. Nici Zavulon n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Kedron, nici pre cei ce lăcuiau în Naalol, şi a lăcuit Hananeul în mijlocul lui, şi a fost birnicul lui.
33. Nici Asir n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Acho, şi s'au făcut lui birnici, nici pre cei ce lăcuiau în Dor, nici pre cei ce lăcuiau în Sidon, nici pre cei ce lăcuiau în Dalaf, nici pre cei din Ashaziv şi din Elva şi din Afec şi din Roov.

---

15. 4. 11. *16.* Num. 24, 21 şi 10, 29. *19.* Is. Navì 17, 16. *20.* Num. 14, 24. *21.* Is. Navì 14, 13 şi 15, 14. *23.* Fac. 28, 19. *26.* Is. Navì 16, 2. *27.* Is. Navì 17, 12. *29.* Is. Navì 16, 10.

34. Şi a lăcuit Asir în mijlocul Hananeului, care lăcuià pre pământul acela, că n'a putut să-i piarză pre ei.

35. Şi nici Neftalì n'a pierdut pre cei ce lăcuiau în Vetsamis şi pre cei ce lăcuiau în Vetanah, şi a lăcuit Neftalì în mijlocul Hananeului, care lăcuià în pământul acela; iar cei ce lăcuiau în Vetsamos şi în Vetenet, s'au făcut lui birnici.

36. Şi a necăjit Amoreul pre fiii lui Dan în munte, că nu i-au lăsat pre ei să pogoare la vale.

37. Şi a început Amoreul a lăcuì în muntele Mirsinon, unde sunt urşi şi vulpi, în Mirsinon şi în Talavin, şi s'a îngreoiat mâna casii lui Iosif asupra Amoreului, şi s'a făcut lui birnic.

38. Şi hotarul Amoreului a fost cum te sui spre Acrivin, dela piatră şi în sus.

CAP. 2.

Trândăvia Israiliţilor, lepădarea de Dumnezeu, pedeapsa şi iertarea lor.

Şi s'a suit Ingerul Domnului din Galgala la locul plângerii şi la Vetil şi la casa lui Israil, şi a zis către ei: acestea zicè Domnul: v'am scos pre voi din Eghipet, şi v'am băgat în pământul, care m'am jurat părinţilor voştri, să-l dau vouă, şi am zis: nu voiu strică legătura mea, care am făcut cu voi până în veci.

2. Dar şi voi să nu faceţi legătură cu cei ce şed pre pământul acesta, nici dumnezeilor lor să nu vă închinaţi, ci cele cioplite ale lor să le stricaţi, jertfelnicile lor să le surpaţi, şi n'aţi ascultat glasul meu, căci aţi făcut acestea.

3. Şi eu am zis: nu voiu adaoge a mutà lăcaşul poporului, care am zis să-l scot afară; nu voiu gonì pre el dela faţa voastră, ca să vă fie vouă de necaz, şi dumnezeii lor să vă fie de sminteală.

4. Şi a fost dupăce au grăit Ingerul Domnului cuvintele acestea către toţi fiii lui Israil, şi a ridicat poporul glasul său, şi a plâns.

5. Pentru aceea a numit numele locului aceluia plângeri, şi au jertfit acolo Domnului.

6. Şi a slobozit Isus poporul, şi s'au dus fiii lui Israil fiecare la moştenirea sa, ca să moştenească pământul.

7. Şi a slujit poporul Domnului în toate zilele lui Isus şi în toate zilele bătrânilor, carii lungă vreme au trăit după Isus, şi au fost cunoscut toate lucrurile cele mari ale Domnului, care le-au fost făcut cu Israil.

8. Şi a murit Isus fiul lui Navì robul Domnului de o sută şi zece ani.

9. Şi l-au îngropat în hotarul moştenirii sale în Tamna-Sarè în muntele Efraim de către miazănoapte a muntelui Gaaz.

10. Şi tot neamul acela s'au adaos la părinţii lor; şi s'a sculat alt neam după ei, care n'a cunoscut pre Domnul şi lucrurile, care le-au făcut Domnul cu Israil.

11. Şi au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, şi au slujit Vaalimilor.

12. Şi au părăsit pre Domnul Dumnezeul părinţilor săi, cel ce i-au scos pre ei din pământul Eghipetului, şi au mers după dumnezei streini ai neamurilor celor dimprejurul lor, şi s'au închinat lor, şi au mânieat pre Domnul.

13. Şi l-au părăsit, şi au slujit lui Vaal şi Astartelor.

2. *1.* Fac. 17, 7. *2.* Eşire 23, 32; Numere 33, 52; A 2 Lege 7, 5, 12, 3; 20, 16. *3.* Num. 33, 55; Is. Nav. 23, 13.

6. Isus Navì 24, 28—32. *7.* Is Navì 24, 31. *8.* Is. Navì 24, 29. *9.* Is Navì 24 30. *10.* Is. Navì 24, 31. *13.* 3, Imp. 11, 5.

14. Şi s'au mâniat cu iuţime Domnul asupra lui Israil, şi i-au dat pre ei în mâna prădătorilor, carii i-au prins pre ei, şi i-au vândut vrăjmaşilor lor prin prejur, şi n'au putut stà împrotiva vrăjmaşilor săi întru toate în care mergeau.

15. Ci ori unde au vrut să meargă, mâna Domnului erà preste ei spre rău precum au grăit Domnul, şi precum s'au jurat lor Domnul, şi i-au necăjit pre ei foarte.

16. Şi au ridicat Domnul judecători, şi i-au mântuit pre ei Domnul din mâna celor ce-i prădau pre ei.

17. Şi nici de judecătorii lor n'au ascultat, ci au curvit după alţi dumnezei şi s'au închinat lor, şi au mâniat pre Domnul, şi s'au abătut curând din calea, pre care au umblat părinţii lor ascultând poruncile Domnului; iar ei n'au făcut aşà.

18. Şi când le-au ridicat lor Domnul judecători, erà Domnul cu judecătorul, şi-i mântuià pre ei din mâna vrăjmaşilor lor în toate zilele judecătorului, că i se făceà milă Domnului de suspinul lor cel de către faţa celor ce-i încunjurau şi îi necăjeau pre ei.

19. Şi a fost dupăce mureà judecătorul, se întorceau, şi cu mult făceau mai mari rele decât părinţii lor, mergând după dumnezei streini, slujindu-le lor şi închinându-se lor, n'au părăsit izvodirile lor şi căile lor cele rele.

20. Şi s'au mâniat cu iuţime Domnul asupra lui Israil, şi au zis: pentrucă a părăsit neamul acesta legătura mea, care o am poruncit părinţilor lor, şi n'a ascultat de glasul meu.

21. Şi eu nu voiu mai adauge a pierde om dela faţa lor dintre neamuri, care le-a lăsat Isus fiul lui Navì.

22. Şi le-au lăsat ca să ispitească cu ele pre Israil, oare păzi-vor calea Domnului, ca să umble pre ea, precum au păzit părinţii lor, sau nu?

23. Şi au lăsat Domnul neamurile acestea, şi nu le-au pierdut pre ele curând, nici le-au dat pre ele în mâna lui Isus.

CAP. 3.

Gotoniel, Aod şi Samegar.

Şi pre neamurile acestea le-au lăsat Domnul, ca să ispitească cu dânsele pre Israil şi pre toţi cei ce n'au cunoscut răsboaiele lui Hanaan.

2. Şi ca să înveţe pre neamurile fiilor lui Israil răsboiu, pre cei ce n'au cunoscut cele mai înainte de sine.

3. Cinci stăpâniri ale celor streini de neam, şi pre tot Hananeul şi pre Sidoniul şi pre Eveul cel ce lăcueşte Livanul, dela muntele lui Vaal Ermon până la Lavoemat.

4. Şi i-au lăsat, ca să ispitească cu ei pre Israil, să cunoască de vor ascultà de poruncile Domnului, care le-au dat părinţilor lor prin mâna lui Moisì.

5. Şi fiii lui Israil au lăcuit în mijlocul Hananeului şi al Heteului şi al Amoreului şi al Ferezeului şi al Eveului şi al Gherghezeului şi al Evuseului.

6. Şi au luat de femei pre fetele lor, şi pre fetele lor le-au dat feciorilor lor, şi au slujit dumnezeilor lor.

7. Şi au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, şi au uitat pre Domnul Dumnezeul lor, şi au slujit Vaalimilor şi desişurilor.

8. Şi s'au mânieat cu iuţime Domnul pre Israil, şi i-au dat pre ei în

14. Ps. 43, 13. *15.* Lev. 26, 25; A 2 Lege 28, 25. *19.* 3, 12. *21.* Is. Navì 23, 13.

23. 3, 1-3.
3. *3.* Num. 13, 22; Iezech. 47, 17. *6.* Eşire 34, 16. *7.* 3 Imp. 14, 15.

mâinile lui Husarsatem împăratul Mesopotamiei Siriei, şi au slujit fiii lui Israil lui Husarsatem opt ani.

9. Şi au strigat fiii lui Israil către Domnul; şi au ridicat Domnul mântuitor lui Israil, pre Gotoniil feciorul lui Kenez fratele lui Halev cel mai tânăr, şi i-au mântuit pre ei.

10. Şi a fost preste el Duhul Domnului, şi a judecat pre Israil, şi au ieşit la răsboiu împrotiva lui Husarsatem, şi au dat Domnul în mâna lui pre Husarsatem împăratul Siriei, şi s'a întărit mâna lui preste Husarsatem.

11. Şi a fost pace în ţară patruzeci de ani, şi a murit Gotoniil feciorul lui Kenez.

12. Şi au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, iar Domnul au întărit pre Eglom împăratul lui Moav asupra lui Israil, pentrucă au făcut ei rău înaintea Domnului.

13. Şi a adunat la sine pre toţi fiii lui Ammon şi ai lui Amalic, şi au purces, şi au bătut pre Israil, şi a stăpânit cetatea Finichilor.

14. Şi au slujit fiii lui Israil lui Eglom împăratul lui Moav optsprezece ani.

15. Şi au strigat fiii lui Israil către Domnul, şi le-au ridicat Domnul lor mântuitor pre Aod fiul lui Ghira feciorul Iemeni, bărbat iscusit la amândouă mâinile, şi au trimis fiii lui Israil prin mâna lui daruri lui Eglom împăratul lui Moav.

16. Şi ş'a făcut Aod cuţit cu două ascuţituri, de o palmă lungimea lui, şi l-a încins supt haină la coapsa sa cea dreaptă.

17. Şi mergând a adus darurile lui Eglom împăratul lui Moav; iar Eglom erà om gras foarte.

18. Şi dupăce a sfârşit Aod a aduce darurile, a mânat afară pre cei ce au adus darurile.

19. Şi întorcându-se din Galgala unde erau idolii, a zis Aod: cuvânt de taină am să spuiu ţie împărate, şi a zis Eglom către dânsul: taci, şi a scos afară dela sine pre toţi cei ce stau împrejurul lui.

20. Şi a intrat Aod la dânsul, şi el şedeà în foişorul cel de vară al său singur, şi a zis Aod: cuvântul lui Dumnezeu am să spuiu către tine împărate, iar Eglom s'a sculat de pre scaunul său, şi a stătut aproape de dânsul.

21. Şi îndată, cât s'a sculat împăratul, Aod întinzând mâna sa cea stângă, şi luând cuţitul dela coapsa sa cea dreaptă, l-a împlântat în pântecele lui Eglom.

22. Aşà de tare, cât şi mânerul a intrat după ascuţit, şi a astupat seul rana deasupra ascuţitului, că n'a scos cuţitul din pântecele lui.

23. Şi a ieşit Aod în tindă printre păzitori, şi a închis uşele foişorului după sine, şi le-a încuiat.

24. Şi dupăce a ieşit el, au intrat slugile împăratului, şi au văzut uşile foişorului încuiete, şi au zis: Nu cumvà a ieşit pentru sine la scaun în foişorul cel de vară?

25. Şi li s'au urît aşteptând atâta; şi văzând că nimeni nu deschide uşile foişorului, au luat cheia şi au deschis, şi iată domnul lor zăceà pre pământ mort.

26. Şi până să se dumirească ei, Aod a fugit fără ca cinevà să prindă de veste; şi trecând pe lângă idoli, a scăpat în Sirota.

27. Şi a fost când a venit Aod în pământul lui Israil, a trâmbiţat cu bucium în muntele lui Efraim, şi s'a pogorît împreună cu el fiii lui Israil din munte, şi el înaintea lor.

28. Şi a zis către ei: veniţi după mine, că au dat Domnul Dumnezeu pre vrăjmaşii noştri pre Moav în mâna noastră, şi s'au pogorît după

15. 20, 16.

el, şi au cuprins vadurile Iordanului, care trec la Moav, şi n'a lăsat om să treacă.

29. Şi au ucis din Moav în ziua aceea ca la vre-o zece mii de bărbaţi, toţi răsboinicii, carii erau între ei, şi pre tot bărbatul cu putere, şi n'a scăpat dintre ei om.

30. Şi s'a supus Moav în ziua aceea supt mâna lui Israil, şi a fost pace în ţară optzeci de ani, şi a judecat Aod pre Israil până când a murit.

31. Şi după el s'a sculat Samegar fiul lui Anat şi a ucis pre cei de alt neam ca la vr'o şase sute de bărbaţi cu un oţig dela plug, şi a mântuit şi el pre Israil.

CAP. 4.

Devora, Varac şi Iail.

Şi dupăce a murit Aod, au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului.

2. Şi i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Iavin împăratul Hanaanului, care a împărăţit în Asor; şi mai marele oştirii lui erà Sisara, şi acela lăcuià în Arisotul neamurilor.

3. Şi au strigat fiii lui Israil către Domnul, că nouă sute de care ferecate aveà el, şi în douăzeci de ani foarte tare a fost asuprit pre fiii lui Israil.

4. Şi Devora proorociţa, femeiea lui Lafidot, ea judecà pre Israil în vremea aceea.

5. Şi ea şedeà supt finicul Devora între Rama şi între Vetil în muntele lui Efraim, şi veneau la ea fiii lui Israil să se judece.

6. Şi a trimis Devora şi a chemat pre Varac fiul lui Avineem din Kadisul lui Neftalì, şi a zis către el: au n'au poruncit ţie Domnul Dumnezeul lui Israil, să mergi în muntele Tavorului şi să ei cu tine zece mii de bărbaţi din fiii lui Neftalì şi din fiii lui Zavulon?

7. Şi eu voiu aduce la tine, la pârîul Chison, pre Sisara mai marele oştirii lui Iavin, şi carele lui şi mulţimea lui, şi-l voiu da pre el în mâna ta.

8. Şi a zis Varac către ea: de vei venì tu împreună cu mine, voiu merge; iar de nu vei venì tu cu mine, nici eu nu voiu merge, că nu ştiu ziua în care va îndreptà Domnul pre înger cu mine.

9. Şi a zis către el Devora: voiu merge negreşit împreuuă cu tine; însă să ştii, că nu va fi biruinţa a ta, pe calea pe care tu mergi, că în mână de femeie va da Domnul pe Sisara, şi s'a sculat Devora şi a mers împreună cu Varac din Kadis.

10. Şi a chemat Varac pre Zavulon şi pre Neftalì la Kadis, şi s'au suit cu zece mii de bărbaţi, şi s'a suit şi Devora cu dânsul.

11. Iar Haver Kineul s'a fost despărţit de ceilalţi Kinei fraţii săi feciorii lui Iovav rudenia lui Moisì, şi a fost întins cortul său până la stejarul de popaz, care este alăturea cu Chedes.

12. Şi s'a spus lui Sisara, că s'a suit Varac fiul lui Avineem în muntele Tavorului.

13. Şi a chemat Sisara toate carele sale nouă sute de care ferecate, şi tot poporul cel cu sine, dela Arisotul neamurilor în valea Chisonului.

14. Şi a zis Devora către Varac: scoală-te, că aceasta este ziua în care au dat Domnul pe Sisara în mâna ta, că Domnul va merge înaintea ta; şi s'a pogorît Varac din muntele Tavorului şi cei zece mii de bărbaţi cu dânsul.

---

31. 5, 6; 10, 11.
4. *2.* 1 Imp. 12, 9. *6.* Evrei 11, 32.
11. Num. 10, 29.

15. Şi au îngrozit Domnul pe Sisara şi toate carele lui şi toată tabara lui, înaintea ascuţişului sabiei lui Varac, şi s'a pogorît Sisara din carul său şi a fugit cu picioarele sale.
16. Şi Varac a alergat după carele lui şi după tabăra lui până la Arisotul neamurilor, şi a căzut toată tabăra lui Sisara întru ascuţişul sabiei şi n'a rămas nici unul.
17. Iar Sisara pedestru fugind s'a abătut în cortul Iailei femeii lui Haver Kineului, că pace erà între Iavin împăratul Asorului şi între casa lui Haver Kineului.
18. Şi a ieşit Iail înaintea lui Sisara şi a zis lui: abate-te domnul meu, abate-te la mine, odihneşte-te, nu te teme, şi s'a abătut la dânsa în cort şi l-a acoperit pe el cu o haină a ei.
19. Şi a zis Sisara către ea: dă-mi puţină apă să beau, că am însetat, şi a deschis un foale cu lapte şi i-a dat de a băut, şi i-a acoperit faţa lui.
20. Şi a zis Sisara către ea: stăi în uşa cortului, şi de va venì cinevà la tine şi te va întrebà şi va zice: este vre-un om aici? Vei zice: nu este.
21. Şi a luat Iail femeia lui Haver ţăruşul cortului, şi a luat şi maiul în mâna sa şi a intrat la el încet şi i-a pus ţăruşul pe tâmpla capului, şi lovindu-l cu maiul l-a pătruns prin creiri până în pământ; iar el s'a scuturat, şi i-a ieşit sufletul şi a murit.
22. Şi iată Varac urmărea pe Sisara, şi a ieşit Iail înaintea lui şi a zis către el: vino, şi-ţi voiu arătà pre bărbatul pre care-l cauţi tu, şi a intrat la dânsa, şi iată Sisara zăceà mort şi ţăruşul în tâmpla lui.
23. Şi au smerit Dumnezeu pre Iavin împăratul Hanaanului în ziua aceea înaintea fiilor lui Israil.
24. Şi a mers mâna fiilor lui Israil înaintând şi tot mai mult întărindu-se asupra lui Iavin împăratul Hanaanului, până ce l-a pierdut.

15. Psalm. 82, 10.

CAP. 5.

Cântarea Devorei şi a lui Varac.

Şi au cântat Devora şi Varac fiul lui Avineem în ziua aceea, zicând:
2. Făcutu-s'a descoperire în Israil, când şi-a adus poporul bunăvoia sa: binecuvântaţi pre Domnul.
3. Auziţi împăraţi, şi luaţi aminte domni, eu Domnului voiu cântà, şi voiu cântà Dumnezeului lui Israil.
4. Doamne! Când ai ieşit tu din Seir şi când ai trecut prin câmpul Edomului, pământul s'a cutremurat şi cerul s'a turburat şi norii au picat apă.
5. Munţii s'au clătit de faţa Domnului Eloì; însuşi Sinai de faţa Domnului Dumnezeului lui Israil.
6. In zilele lui Samegar fiul lui Anat, în zilele Iailei închise erau căile, şi cei ce umblau pre căi, au mers pre căi strâmbe.
7. Incetat-au cei puternici în Israil, încetat-au, până când s'a sculat Devora, până când s'a sculat maică în Israil.
8. A ales el dumnezei noi, atunci răsboiul erà la porţi; văzut-au pavăză, şi suliţă în cei patruzeci de mii ai lui Israil?
9. Inima mea la cele rânduite lui Israil; puternicii poporului binecuvântaţi pre Domnul.
10. Cei ce încălecaţi pre asini netezi la amiază, cei ce şedeţi la judecată şi cei ce umblaţi în calea sfetnicilor, grăiţi.
11. Ridicà-vor glasurile lor cei ce

5. 3. Eşire 15, 1. 4. Ps. 67, 8, 9. 5. Eşire 19, 18. 8. 1 Imp. 13, 19, 22. 10. 10 4.

cântă cu unelte în mijlocul celor ce se veselesc; acolo vor da dreptățile. Doamne! Dreptăți întărește întru Israil, atunci s'a pogorît în cetățile sale poporul Domnului.

12. Scoală-te, scoală-te Devora; scoală-te, scoală-te, grăește cântare; scoală-te Varac, întărește Devoro pre Varac, și robește robimea ta, fiul lui Avineem.

13. Atunci s'a mărit tăriea lui; Doamne! Smerește supt picioarele mele pre cei mai tari decât mine.

14. Poporul lui Efraim i-a desrădăcinat pre ei în vale, și fratele tău Veniamin întru popoarele sale, dela mine Mahir s'a pogorît cercând, și dela Zavulon bărbați puternici în toiagul povestirei cărturarului.

15. Și povățuitorii lui Isahar cu Devora și cu Varac, așà Varac în vale a trimis pedestrii săi în partea lui Ruvim, mari sunt cercetările inimii.

16. Pentruce șezi între Mosfadimi? Ca să auzi șuerăturile celor ce se scoală ca să vie la ale lui Ruvim? Mari sunt cercetările inimii.

17. Galaad dincolo de Iordan a întins corturile, și Dan pentruce s'a îndeletnicit la luntri? Asir a șezut la marginea mării, și la ieșirile ei a întins corturi.

18. Zavulon, care ș'a aruncat sufletul său la moarte, și Neftali la înălțimile țarinii.

19. Venit-au la el împărați, și s'au rânduit la bătaie, atunci au dat războiu împărații Hanaanului în Tanaah. la apa Maghedo, și mulțimea argintului nu au luat.

20. Din cer s'au oștit stelele, din rândul lor s'au oștit cu Sisara.

21. Pâraele Chisonului au lepădat afară stârvurile lor; pâraele Cadiminului, pâraele Chisonului, călca'l-va pre el de tot sufletul meu cel tare.

22. Atunci s'au rupt unghiile cailor fugând degrab cei tari ai lor.

23. Blestemați pre Miroz zice Ingerul Domnului, cu blestem să blestemați pre cei ce lăcuesc într'însul, că n'au venit spre ajutor Domnului, ajutorul vostru Domnul întru ostași puternic.

24. Binecuvântată să fie între femei Iail femeia lui Haver Kineul, dintru femeile din cort să fie binecuvântată.

25. Apă a cerut dela ea, și lapte i-a dat lui, în blid domnesc i-a adus unt.

26. Mâna sa cea stângă la țăruș o a întins, și dreapta sa la maiul cel de bătut, cu maiul a lovit pre Sisara, a sfredelit capul lui, a găurit tâmpla lui.

27. La picioarele ei prăvălindu-se a căzut, și a adormit la genunchele ei, lângă care s'a plecat, în ce chip s'a închis acolo a căzut ticăloșește.

28. Pre fereastră s'a uitat femeia lui Sisara, și a strigat: pentruce a întârziat carul lui a venì? Pentruce au zăbovit mersul carelor lui.

29. Jupânesele cele înțelepte ale ei au răspuns către ea, și ea iarăși întorceà cuvintele sale în sine.

30. Au doar nu-l vor aflà pre el împărțind prăzi? O fată sau două fete fiecărui bărbat, prăzile văpselelor sunt ale lui Sisara, prăzile văpselelor a împiestririi, văpseală a împestritorilor, aceste prăzi sunt împrejurul grumazului lui.

31. Așà să piară toți vrăjmașii tăi Doamne; iar cei ce te iubesc pre tine să fie ca răsăritul soarelui întru puterea sa.

32. Și a fost pace în țară patruzeci de ani.

---

20. Is. Navì 10, 11; 1 Imp. 7, 10.
21. 3 Imp. 18, 40.

CAP. 6.

Ghedeon.

Și au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Madiam șapte ani.

2. Și s'a întărit mâna lui Madiam preste Israil, și ș'au făcut fiii lui Israil de fața lui Madiam ascunzători și peșteri în munți și în locuri tari.

3. Și a fost dupăce semănau fiii lui Israil, se suià Madiam și Amalic și alții dela răsărit.

4. Și tăbărau la ei și stricau rodurile lor până la intrarea în Gaza, și nimic nu lăsau în pământul lui Israil cu ce să-și poată țineà vieața omul sau oaia sau boul sau asinul.

5. Că și ei și dobitoacele lor veneau, ducând cu sine corturile sale, ca lăcustele de mulți veneau și ei și cămilele lor fără de număr și mergeau în pământul lui Israil, ca să-l strice.

6. Și a sărăcit Israil foarte de fața lui Madiam.

7. Și au strigat fiii lui Israil către Domnul, și a fost când au strigat fiii lui Israil către Domnul pentru Madiam.

8. Au trimis Domnul un bărbat proroc către fiii lui Israil și a zis lor: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: eu sunt cel ce v'am suit pre voi din pământul Eghipetului și v'am scos din casa robiei voastre.

9. și v'am izbăvit pre voi din mâna Eghipetului și din mâna tuturor celor ce vă necăjeau pre voi, și i-am gonit pre ei dela fața voastră, și v'am dat vouă pământul lor.

10. Și am zis vouă: eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, nu vă temeți de dumnezeii Amoreilor într'al cărora pământ lăcuiți voi, și n'ați ascultat glasul meu.

11. Și a venit îngerul Domnului și a șezut supt un stejar, care erà în Efrata în pământul lui Ioas tatăl lui Esdri, și Ghedeon feciorul lui îmblăteà grâu în arie și se grăbeà să fugă dela fața lui Madiam.

12. Și s'a arătat lui îngerul Domnului, și a zis către el: Domnul este cu tine, cel tare cu puterea.

13. Și a zis către el Ghedeon: cu mine Domnul meu? Dacă este Domnul cu noi, pentruce ne-au aflat pre noi toate relele acestea? Și unde sunt toate minunile lui, care ne-au spus nouă părinții noștrii, zicând: din Eghipet ne-au scos pre noi Domnul și acum ne-au lepădat pre noi Domnul și ne-au dat în mâna lui Madiam.

14. Și s'a întors spre el îngerul Domnului și a zis: mergi cu puterea ta aceasta și vei mântuì pre Israil din mâna lui Madiam. Iată eu te-am trimis pre tine.

15. Și a zis Ghedeon către el: pe mine Doamne, cum voiu mântuì pe Israil? Iată miea mea este mai slabă întru Manasì și eu sunt cel mai mic în casa tatălui meu.

16. Și au zis către el Domnul: Eu voiu fi cu tine, și vei bate pe Madiam, ca pre un om.

17. Și a zis către el Ghedeon: de am aflat milă înaintea ta și vei face mie astăzi toate câte ai grăit cu mine,

18. Să nu te duci de aici, până ce mă voiu întoarce la tine și voiu aduce jertfa mea și o voiu jertfì înaintea ta. Și a zis: eu sunt, voiu ședeà până te vei întoarce tu.

19. Și s'a dus Ghedeon și a fiert un ied din capre, și dintr'un if de făină a făcut azime, și cărnurile le-a pus în coșniță, iar zeama o a tur-

---

Ѳ. *10.* 4 Imp. 17, 38

13. Ps, 43, 2.

nat în oală şi le-a adus la el supt stejar şi s'a închinat lui.

20. Şi a zis către el îngerul Domnului: ia cărnurile şi azimele şi le pune pre piatra aceea, şi zeama o toarnă deasupra, şi a făcut aşà.

21. Şi a întins îngerul Domnului vârful toiagului, care erà în mâna lui şi a atins cărnurile şi azimele, şi s'a aţâţat foc din piatră şi a mistuit cărnurile şi azimele, şi îngerul Domnului s'a dus dela ochii lui.

22. Şi văzând Ghedeon, că îngerul Domnului a fost acela, a zis Ghedeon: vai mie Doamne! Doamne al meu, că am văzut pe îngerul Domnului faţă la faţă.

23. Şi au zis Domnul către el: pace ţie, nu te teme, nu vei murì.

24. Şi a zidit acolo Ghedeon altar Domnului şi l-a numit pacea Domnului, şi este el până în ziua aceasta, în Efrata Aviezerului.

25. Şi în noaptea aceea i-au zis lui Domnul: ia viţelul cel gras al tatălui tău şi alt taur de şapte ani, şi strică jertfelnicul lui Vaal, care este al tatălui tău şi tae desişul cel de lângă el.

26. Şi să zideşti altar Domnului Dumnezeului tău celui ce ţi s'au arătat ţie pre vârful muntelui Maos, pre care mai înainte ai pus jertfa, şi să iei taurul cel de al doilea şi să-l aduci ardere de tot cu lemnele desişului, care le vei tăià.

27. Şi a luat Ghedeon zece bărbaţi din slugile sale şi a făcut precum au zis către el Domnul, şi s'a temut de casa tatălui său şi de bărbaţii cetăţii a face ziua, şi a făcut noaptea.

28. Şi au mânecat bărbaţii cetăţii a doua zi, şi iată erà stricat jertfelnicul lui Vaal, şi desişul de lângă el tăiat, şi au văzut taurul cel gras adus ardere de tot pe jertfelnicul cel zidit.

29. Şi fiecare a zis către aproapele său: cine a făcut lucrul acesta? Şi au cercat şi au cercetat şi au zis: Ghedeon fiul lui Ioas a făcut lucrul acesta.

30. Şi au zis bărbaţii cetăţii către Ioas: scoate afară pre feciorul tău, să moară, pentrucă a stricat jertfelnicul lui Vaal şi pentrucă a tăiat desişul cel de lângă el.

31. Şi a zis Ioas către oamenii cei ce se sculase asupra lui; au doar voi veţi să izbândiţi acum pentru Vaal? Au voi veţi mântuì pre el? Cel ce se va pricì pentru el, să moară până dimineaţă, de este el Dumnezeu, îşi va izbândì el, căci i-a stricat jertfelnicul lui.

32. Şi l-a numit pre el în ziua aceea Ierovaal, zicând: izbânda lui Vaal, pentrucă i-a stricat jertfelnicul lui.

33. Şi tot Madiamul şi Amalicul şi fiii răsăritului s'au adunat într'un loc, şi trecând au tăbărît în valea lui Iezrael.

34. Iar Duhul lui Dumnezeu a întărit pre Ghedeon, şi trâmbiţând cu cornul a chemat Aviezerul să vie după el.

35. Şi a trimis vestitori la tot Manasì, şi a strigat şi el după dânşii, şi vestitori a trimis la Asir şi la Zavulon şi la Neftalì, şi s'au suit întru întâmpinarea lui.

36. Şi a zis Ghedeon către Dumnezeu: de vei mântuì prin mâna mea pre Israil, precum ai zis,

37. Iată eu puiu un val de lână pre arie, şi de va fi roua numai pre lână, iar preste tot pământul uscăciune, voiu cunoaşte, că prin mâna mea vei mântuì pre Israil, precum ai grăit.

38. Şi a făcut aşà, şi a mânecat Ghedeon de dimineaţă, şi a stors

---

22. Fac. 16, 13.

34. 11, 29.

lâna, şi a curs roua din lână un blid plin de apă.

39. Şi a zis Ghedeon către Dumnezeu: să nu se aprinză mâniea ta asupra mea de voiu grăì încă odată, şi încă odată voiu ispitì cu lâna, şi să fie uscăciune numai pre lână singură; iar preste tot pământul să fie rouă.

40. Şi au făcut Dumnezeu aşà în noaptea aceea, şi a fost uscăciune numai pre lână singură; iar preste tot pământul a fost rouă.

CAP. 7.

Ghedeon birueşte pre Madianiţi.

Şi a mânecat Ierovaal, acesta este Ghedeon, şi tot poporul cel ce erà cu el, şi au tăbărît la izvorul Aradului; iar tabăra lui Madiam şi a lui Amalic erà spre miazănoapte supt dealul lui Mose în valea dela Gavat-amore.

2. Şi au zis Domnul către Ghedeon: mult popor este cu tine, pentru aceea nu voiu da pre Madiam în mâna lor, ca să nu se laude Israil, zicând: pre mine mâna mea m'a mântuit.

3. Şi au zis Domnul către el: grăeşte ca să auză tot poporul, şi zì: cel sperios şi cel fricos să se întoarcă înapoi, şi a purces din muntele Galaad, şi s'au întors din popor douăzeci şi două de mii, şi au rămas zece mii.

4. Şi au zis Domnul către Ghedeon: încă tot este mult popor, du-i pre ei la apă, şi acolo voiu osebì pre ei ţie, şi pre care voiu zice ţie, acela va merge cu tine, şi pre tot care voiu zice să nu meargă cu tine, acela să nu meargă cu tine.

5. Şi a adus pre popor la apă, şi au zis Domnul către Ghedeon: pre tot cel ce va limpì cu limba sa apă, cum limpeşte câinele, să-l pui deosebi, şi pre tot cel ce va îngenunchià pre genunchele sale să beà, să-l pui deosebi.

6. Şi au fost numărul celor ce au limpit cu mâna lor la gură trei sute de bărbaţi; iar tot poporul celalt a îngenunchiat pre genunchile sale să beà apă.

7. Şi au zis Domnul către Ghedeon: cu acei trei sute de bărbaţi, carii au limpit, voiu mântuì pre voi, şi voiu da pre Madiam în mâna ta; iar tot poporul celalt să meargă fiecare bărbat la casa sa.

8. Şi a luat poporul demâncarea în mâna sa şi buciumile sale, şi pre toţi bărbaţii aceia ai lui Israil i-a trimis pre fiecare la lăcaşul său; iar pre cei trei sute de bărbaţi i-a oprit, şi tabăra lui Madiam erà acolo de desupt în vale.

9. Şi a fost în noaptea aceea, au zis Domnul către Ghedeon: scoală şi te pogoară curând de aici la tabără, că o am dat în mâna ta.

10. Iar de te temi a te pogorî tu singur, pogoară-te tu şi Fara băiatul tău la tabără.

11. Şi vei auzì ce vor grăì, şi după aceea se vor întărì mâinile tale, şi te vei pogorî asupra taberii; şi s'a pogorît el şi Fara băiatul lui la marginea taberii, unde strejuiau cincizeci de oştaşi întrarmaţi.

12. Iar Madiam şi Amalic şi toţi fiii răsăritului, tăbărâse în vale ca lăcustele de mulţi, şi cămilele lor nenumărate, că erau multe ca nisipul de pre marginea mării.

13. Şi dupăce a venit Ghedeon, iată un bărbat povesteà aproapelui său visul, zicând: vis am visat, şi iată turte de pâine de orz se prăvăleau spre tabăra lui Madiam, şi au venit până la corturi, şi le-au lo-

---

39. Fac. 18, 32.
7. *2.* A 2 Lege 20, 3, 8; 1 Macab. 3, 56.
5. Ps. 109, 7.

vit şi le-au răsturnat şi le-au surpat, şi au căzut corturile.

14. Şi răspunzând aproapele lui, a zis: acesta nu este alt, fără numai sabia lui Ghedeon fiul lui Ioas bărbatul lui Israil, în mâinile lui au dat Dumnezeu pre Madiam şi toată tabăra.

15. Şi a fost dupăce a auzit Ghedeon povestirea visului şi tâlcul lui, s'a închinat Domnului, şi s'a întors în tabăra lui Israil, şi a zis: sculaţi, că au dat Domnul în mâinile noastre tabăra lui Madiam.

16. Şi a împărţit pre cei trei sute de oameni în trei părţi, şi a dat buciumi în mâinile tuturor şi urcioare deşarte, şi lumini în urcioare.

17. Şi a zis către ei: cum mă veţi vedeà pre mine, şi voi aşà să faceţi, şi iată eu mă voiu duce în mijlocul taberii, şi cum voiu face eu, aşà să faceţi şi voi.

18. Şi voiu trâmbiţà eu cu buciumul, şi toţi cei cu mine veţi trâmbiţà cu buciumii împrejurul a toată tabăra, şi veţi strigà: sabiea Domnului şi a lui Ghedeon.

19. Şi a intrat Ghedeon şi suta cea de bărbaţi, carii erau cu el, în partea taberii, la începutul strejii cei din mijloc, şi au deşteptat pre cei ce strejuiau şi au buciumat cu buciumii, şi au scuturat urcioarele cele din mâinile lor.

20. Şi au buciumat câte trele părţile cu buciumii, şi au sfărâmat urcioarele, şi în mâna cea stângă au luat luminile, iar în mâna cea dreaptă au luat buciumii să buciume, şi au strigat: sabiea Domnului şi a lui Ghedeon.

21. Şi fiecare bărbat a stătut în locul său împrejurul taberii, şi alergând toată tabăra a dat semn, şi a fugit.

22. Şi au trâmbiţat cei trei sute de buciumi, şi au pus Domnul sabiea fiecărui bărbat împrotiva aproapelui său, şi se tăiau unii pre alţii, şi a fugit tabăra până la Vita, şi s'a strâns până la Avelmeula la Tavat.

23. Şi strigând bărbaţii Israilteni cei din Neftali şi din Asir şi din tot Manasi a gonit dinapoi pre Madiam.

24. Şi a trimis Ghedeon vestitori în tot muntele lui Efraim, zicând: pogorâţi-vă înaintea lui Madiam, şi le luaţi lor apa până la Vetvira şi până la Iordan, şi a strigat tot bărbatul lui Efraim, şi a luat apa până la Vetvira şi până la Iordan.

25. Şi au prins pre doi domni ai lui Madiam: pre Oriv şi pre Ziv, şi au omorît pre Oriv în Suroriv; iar pre Ziv l-au omorît în Iochefziv, şi au gonit pre Madiam, şi capul lui Oriv şi al lui Ziv l-au dus la Ghedeon dincolo de Iordan.

CAP. 8.

Urmărirea Madianiţilor şi învingerea lor.

Şi bărbaţii din Efraim au zis către Ghedeon: ce este lucrul, care l-ai făcut nouă, că nu ne-ai chemat pre noi, când ai mers să faci răsboiu cu Madiam? Şi se certau cu dânsul tare.

2. Iar Ghedeon a zis către ei: ce am făcut eu acum, în ce chip aţi făcut voi? Au nu este mai bună o ciorchină din viea lui Efraim, decât tot culesul vii lui Aviezer?

3. In mâna voastră au dat Domnul pre căpeteniile Madiamului, pre Oriv şi pre Ziv, şi ce am putut face eu, în ce chip aţi făcut voi? Atunci a potolit mâniea lor deasupra sa, grăind el cuvântul acesta.

4. Şi a mers Ghedeon la Iordan, şi a trecut el şi cei trei sute de

22. 1 Imp. 14, 20; 2 Paral. 20, 23.

24. Ioan 1, 28. 25. Psalm 82, 12.
8. *1.* 12, 1.

bărbaţi, carii erau cu el, osteniţi şi flămânzi.

5. Şi a zis către oamenii cei din Sokhot: daţi pâine de mâncat poporului celui ce este cu mine, că este flămând, şi eu îndată alerg după Zevea şi după Salmana împăraţii Madiamului.

6. Şi au zis boierii Sokhotului: au doar mâna lui Zevea şi a lui Salmana este acum în mâna ta, ca să dăm oştirii tale pâine?

7. Şi a zis Ghedeon: pentru aceea când va da Domnul pre Zevea şi pre Salmana în mâna mea, şi eu voiu scărpinà trupurile voastre cu spinii pustiei şi cu ciulini.

8. Şi s'a suit de acolo în Fanuil, şi a grăit către oamenii locului aceluia tot întru acel chip; iar oamenii din Fanuil i-au răspuns lui în ce chip i-au fost răspuns oamenii din Sokhot.

9. Şi a zis Ghedeon către oamenii din Fanuil, grăind: când mă voiu întoarce cu pace, voiu strică turnul acesta.

10. Iar Zevea şi Salmana erau în Karcar, şi tabăra lor cu ei ca vre-o cincisprezece mii, toţi cei ce au rămas din toată tabăra fiilor răsăritului. Iar cei ce au căzut, au fost o sută şi douăzeci de mii de bărbaţi, carii purtau sabii.

11. Şi s'a suit Ghedeon pre calea celor ce lăcuesc în corturi la răsăritul Navei, aproape de Nava şi Egheval şi a lovit tabăra, care nu aveà teamă de nimic.

12. Şi au fugit Zevea şi Salmana, şi au alergat după ei, şi au prins pre acei doi împăraţi ai Madiamului, pre Zevea şi pre Salmana, şi toată tabăra lor o au turburat.

13. Şi s'a întors Ghedeon feciorul lui Ioas dela răsboiu, înainte de răsăritul soarelui.

14. Şi a prins o slugă de ai oamenilor celor din Sokhot, şi l-a întrebat pre el, şi a scris numele boierilor Sokhotului şi al bătrânilor lui, şaptezeci şi şapte de bărbaţi.

15. Şi a mers Ghedeon la boierii Sokhotului şi le-a zis: iată Zevea şi Salmana pentru carii m-aţi ocărît, zicând: au doar mâna lui Zevea şi a lui Salmana este acum în mâna ta? Ca să dăm oamenilor tăi celor flămânzi pâine?

16. Şi a luat pre boierii şi pre bătrânii cetăţii şi i-a bătut pre ei cu spinii pustiei şi cu ciulini, cu acelea a zdrobit pre bărbaţii cetăţii Sokhotului.

17. Şi turnul Fanuilului l-a stricat, şi pre bărbaţii cetăţii i-a omorît.

18. Şi a zis către Zevea şi către Salmana: cum au fost bărbaţii pre carii i-aţi omorît în Tavor? Iar ei au zis: cum eşti tu, aşà au fost şi ei, cel ce seamănă ţie, seamănă lor, ca chipul fiului de împărat erau.

19. Şi a zis Ghedeon: fraţii mei şi feciorii maicii mele au fost, şi s'a jurat lor: viu este Domnul, de i-aţi fi ţinut vii, nu v'aş fi omorît pre voi.

20. Şi a zis lui Ieter, fiul său cel întâi născut: scoală-te şi-i omoară pre ei, iar fiul său n'a scos sabiea sa, că s'a temut, pentrucă erà mai tânăr.

21. Şi a zis Zevea şi Salmana: scoală-te tu şi te repezi asupra noastră, că, ca un bărbat ai putere, şi s'a sculat Ghedeon şi a ucis pre Zevea şi pre Salmana, şi a luat lunişoarele, care erau la grumazii cămilelor lor.

22. Şi au zis bărbaţii lui Israil către Ghedeon: doamne! Stăpâneşte-ne pre noi, tu şi fiul tău şi fiul fiului tău, că tu ne-ai mântuit pre noi din mâna lui Madiam.

23. Şi a zis către ei Ghedeon: nu voiu stăpânì eu pre voi şi nu va

23. 1 Imp. 8, 7.

stăpânì fiul meu pre voi, ci Domnul va stăpânì pre voi.

24. Şi a zis Ghedeon către ei: voiu face vouă cerere: să-mi deà mie fiecare bărbat cercel din prăzile lui; că cercei de aur erau la ei, că erau Ismailteni.

25. Şi ei au zis: iată vom da, şi întinzându-şi haina sa fiecare bărbat a aruncat acolo cercel din prada sa.

26. Şi cerceii cei de aur, cari i-au cerut, au tras o mie şi şapte sute de sicli de aur, afară de lunişoare şi de lanţuri şi de îmbrăcămintele cele de porfiră, care erau pre împăraţii Madiamului, şi afară de lanţurile care erau la grumazii cămilelor lor.

27. Şi a făcut dintr'acelea Ghedeon, Efod, şi l-a pus în cetatea sa în Efrata, unde a păcătuit tot Israilul după dânsul, şi a fost lui Ghedeon şi casei lui spre cădere.

28. Şi s'a umilit Madiam înaintea fiilor lui Israil, şi mai mult n'a adaos a ridicà capul său, şi a fost pace în ţară patruzeci de ani în zilele lui Ghedeon.

29. Şi s'a dus Ierovaal fiul lui Ioas şi a lăcuit în casa sa.

30. Şi aveà Ghedeon şaptezeci de fii, cari ieşise din coapsele lui, că multe femei aveà el.

31. Şi ţiitoarea lui cea din Sihem i-a născut şi ea fecior, şi i-a pus numele Avimeleh.

32. Şi a murit Ghedeon feciorul lui Ioas întru bătrâneţe bune, şi s'a îngropat în mormântul tatălui său în Efrata Aviezerul.

33. Şi a fost dupăce a murit Ghedeon, s'au întors fiii lui Israil şi au curvit după Valimi şi au făcut legătură cu Vaal Verit, ca să le fie el lor Dumnezeu.

34. Şi nu ş'au adus aminte fiii lui Israil de Domnul Dumnezeul lor, cel ce i-au mântuit pre ei din mâna tuturor vrăjmaşilor lor celor de prin prejur.

35. Şi n'au făcut milă cu casa lui Ierovaal, adică a lui Ghedeon, după tot binele care l-a făcut cu Israil.

24. Fac. 37, 25. *30.* 9, 5. *33.* 9, 4, 46.

CAP. 9.

Avimeleh.

Şi s'a dus Avimeleh feciorul lui Ierovaal în Sihem la fraţii mumei sale, şi a grăit către ei şi către toată rudenia casii tatălui maicei sale, zicând:

2. Grăiţi întru urechile tuturor bărbaţilor din Sihem; ce voiţi voi mai bine: să vă stăpânească şaptezeci de bărbaţi toţi feciorii lui Ierovaal sau să vă stăpânească un bărbat? Şi vă aduceţi aminte, că osul vostru şi carnea voastră sunt eu.

3. Şi au grăit pentru el fraţii mumei lui întru auzul tuturor bărbaţilor din Sihem toate cuvintele acestea, şi ş'au plecat inimile lor după Avimeleh, pentrucă au zis: fratele nostru este.

4. Şi i-au dat lui şaptezeci de arginţi din casa lui Vaal Verit, şi a năimit cu ei Avimeleh bărbaţi săraci şi fără de lăcaş, şi au mers după dânsul.

5. Şi a intrat în casa tatălui său în Efrata, şi a omorît pre fraţii săi, pre feciorii lui Ierovaal şaptezeci de bărbaţi pre o piatră, şi a rămas Ioatam feciorul cel mai tânăr al lui Ierovaal, că s'a fost ascuns.

6. Şi s'au adunat toţi bărbaţii din Sihem şi toată casa lui Vitmaalo, şi mergând au pus pre Avimeleh împărat la stejarul, care stă în Sihem.

7. Şi s'a spus lui Ioatam, şi a mers şi a stătut în vârful muntelui Garizin, şi ş'a ridicat glasul său şi a

9. *2.* Fac. 29, 14; 2 Imp. 19, 13. *4.* 1 Imp. 22, 2. *5.* 8, 30. *6.* Is. Navì 24, 26.

plâns, și le-a zis lor: ascultați-mă bărbați din Sihem, ca așà să vă asculte și pre voi Dumnezeu.
8. Odinioară au mers lemnele să ungă împărat preste sine, și au zis maslinului: împărățește preste noi.
9. Și le-a răspuns lor maslinul: nu voiu lăsà eu grăsimea mea, care întru mine o au mărit Dumnezeu și oamenii, și să merg să împărățesc preste lemne.
10. Și au zis lemnele către smochin: vino de împărățește preste noi.
11. Și le-a răspuns lor smochinul: nu voiu lăsà eu dulceața mea și roada mea cea bună, să mă duc să împărățesc preste lemne.
12. Și au zis lemnele către viță: vino de împărățește preste noi.
13. Și le-a răspuns vița: nu voiu lăsà eu vinul meu, veseliea lui Dumnezeu și a oamenilor, și să mă duc să împărățesc preste lemne.
14. Și au zis toate lemnele către spin: vino de împărățește preste noi.
15. Și a zis spinul către lemne: de vreți cu adevărat să mă ungeți împărat preste voi, veniți de vă nădăjduiți supt acoperirea mea; iar de nu, să iasă foc din spini, și să mănânce kiedrii Livanului.
16. Și acum dacă cu adevărat și desăvârșit ați făcut și ați pus pre Avimeleh să împărățească și ați făcut bine cu Ierovaal și cu casa lui, și dacă ați făcut, ca să-i răsplătiți binele, care vi l-a făcut mâna lui.
17. Că s'a bătut tatăl meu pentru voi, și ș'a pus în primejdie sufletul său, și v'a mântuit pre voi din mâna lui Madiam.
18. Iar voi v'ați sculat astăzi asupra casei tatălui meu, și ați omorît pre feciorii lui șaptezeci de bărbați pre o piatră, și ați pus împărat pre Avimeleh feciorul slujnicii lui preste bărbații din Sichem, pentrucă este fratele vostru.
19. De ați făcut adevărat și drept cu Ierovaal și cu casa lui în ziua aceasta, fiți voi binecuvântați, și să vă veseliți întru Avimeleh, și el să se veselească întru voi.
20. Iar de nu, să iasă foc din Avimeleh, și să mănânce pre bărbații din Sichem și casa lui Vitmaalo, și să iasă foc din bărbații Sichemului și din casa lui Vitmaalo, și să mistuiască pre Avimeleh.
21. Și a fugit Ioatam, și dându-se în laturi a mers la Veira, și a lăcuit acolo pentru frica lui Avimeleh fratele său.
22. Și a împărățit Avimeleh preste Israil trei ani.
23. Și au trimis Dumnezeu duh rău întru Avimeleh și între bărbații Sichemului, și au urgisit bărbații Sichemului casa lui Avimeleh.
24. Ca să aducă nedreptatea celor șaptezeci de fii ai lui Ierovaal, și sângele lor să-l pue pre Avimeleh fratele lor, care i-a omorît pre ei, și asupra bărbaților Sichemului, carii l-au ajutat pre el, ca să omoare pre frații săi.
25. Și i-au pus lui bărbații Sichemului paznici într'ascuns pre piscurile munților, și prindeà pre toți cei ce călătoreau pe acolo, și s'a dat de știre lui Avimeleh.
26. Și a venit Gaal feciorul lui Aved și frații lui, și au trecut în Sichem, și au nădăjduit întru dânsul bărbații Sichemului.
27. Și ieșind la țarini, au cules viile sale și au stors strugurii și au făcut jocuri, și intrând în casa dumnezeului său au mâncat și au băut, blestemând pre Avimeleh.
28. Și a zis Gaal feciorul lui Aved: cine este Avimeleh și cine este feciorul Sichemei, ca să slujim lui? Au nu este feciorul lui Ierovaal, și

8. 4 Imp. 14, 9. 9. Ps. 103, 17. *14.* 2 Paralip. 25, 18.

Zevul îngrijitorul lui robul lui împreună cu bărbații lui Emor tatăl lui Sichem? Și ce să slujim noi lui.
29. Cine va da pre poporul acesta în mâna mea? Și voiu alungà pre Avimeleh, că voiu zice lui Avimeleh: înmulțește puterea ta și ieși afară.
30. Și a auzit Zevul mai marele cetății cuvintele lui Gaal feciorul lui Aved, și s'a mâniat foarte.
31. Și pre ascuns a trimis soli la Avimeleh cu daruri, zicând: iată Gaal feciorul lui Aved și frații lui au venit în Sichem, și au întărâtat cetatea asupra ta.
32. Și acum scoală-te noaptea, tu și poporul tău cel cu tine, și pândește dimineața în țarină.
33. Și va fi, dimineață odată cu răsăritul soarelui să mâneci, și să năvălești asupra cetății, și când va ieșì el și poporul cel cu el afară la tine, fă-i lui câte va aflà mâna ta.
34. Și s'a sculat Avimeleh și tot poporul cel cu el noaptea, și a pândit Sichema de patru părți.
35. Și s'a făcut dimineață, și a ieșit Gaal feciorul lui Aved, și a stătut la ușa porții cetății, și s'a sculat Avimeleh și poporul cel cu el dela pândă.
36. Și a văzut Gaal feciorul lui Aved pre popor, și a zis către Zevul: iată poporul se pogoară din vârful munților, iar Zevul a zis către el: umbra copacilor vezi tu, ca și cum ar fi oameni.
37. Și a adaos Gaal încă a grăì, și a zis: iată popor se pogoară despre mare mergând pe mijlocul locului, și o parte vine pre calea stejarului văzătorilor, altă parte vine pre calea șesului Maonenim.
38. Și a zis către el Zevul: unde este acum gura ta, care ziceà: cine este Avimeleh, ca să slujim lui? Au nu acesta este poporul, pre care l-ai defăimat? Ieși dar acum, și te bate cu el.
39. Și a ieșit Gaal înaintea bărbaților din Sichem, și s'a bătut cu Avimeleh, și l-a gonit pre el Avimeleh.
40. Și a fugit de fața lui, și mulți au căzut morți până la poarta cetății.
41. Și a șezut Avimeleh în Arima, și Zevul a scos pre Gaal și pre frații lui, ca să nu lăcuiască în Sichem.
42. Și a fost a doua zi a ieșit poporul în țarină, și s'a spus lui Avimeleh.
43. Și ș'a luat poporul și l-a împărțit în trei părți, și a străjuit în țarină și a privit, și iată popor a ieșit din cetate și s'a sculat asupra lor și i-au bătut pre ei.
44. Și Avimeleh și mai marii cei ce erau cu el au înaintat și au stătut la ușa porții cetății, și cele două cete s'au revărsat preste toți cei ce erau în țarini, și i-au bătut pre ei.
45. Iar Avimeleh toată ziua aceea a dat răsboiu asupra cetății, și a luat cetatea, și pre poporul cel din ea l-a omorît, și cetatea o a stricat și a presărat preste ea sare.
46. Și auzind bărbații turnului Sichemului, au intrat toți în întăritura casei făgăduinții lui Vetil Verit.
47. Și s'a spus lui Avimeleh, că s'au strâns toți bărbații turnului Sichem.
48. Și s'a suit Avimeleh în muntele Selmonului și tot poporul cel cu el, și a luat Avimeleh securea în mâna sa, și a tăiat o sarcină de lemne, și ridicându-o o a pus pre umărul său, și a zis către poporul cel cu el: ce m'ați văzut pre mine făcând, curând faceți și voi ca mine.
49. Și au tăiat și ei fiecare o sarcină, și ridicându-o au mers după Avimeleh, și au pus lemnele preste întăritură, și i-au dat ei foc, și au murit toți bărbații turnului Sichem,

ca la o mie de bărbaţi şi de femei.
50. Şi s'a dus Avimeleh din Vetil
Verit la Tivis, şi l-a încunjurat şi
l-a luat.
51. Şi erà în mijlocul cetăţii turn
tare, şi au fugit acolo toţi bărbaţii
şi femeile şi toate căpeteniile ce-
tăţii, şi s'au închis acolo, şi s'au
suit în coperişul turnului.
52. Iar Avimeleh a venit până la
turn bătându-se, şi s'a apropiat de
uşa turnului ca să-l aprinză să arză
cu foc.
53. Iar o femeie a aruncat o bu-
cată de piatră de râşniţă preste ca-
pul lui Avimeleh, şi i-a spart capul.
54. Şi Avimeleh îndată a strigat
pre sluga, care purtà armele lui, şi
i-a zis: scoate sabiea ta şi mă o-
moară, ca nu cumvà să se zică
cândvà: muere l-a omorît pre el,
şi l-a junghiat pre el sluga lui, şi
a murit.
55. Şi văzând bărbaţii lui Israil,
că a murit Avimeleh, fiecare s'a dus
la casa sa.
56. Şi au întors Dumnezeu lui A-
vimeleh răul, care l-a făcut tatălui
său omorând pre cei şaptezeci de
fraţi ai săi.
57. Şi tot răul bărbaţilor Sichemu-
lui l-au întors Dumnezeu în capul
lor, şi a venit preste ei blestemul
lui Ioatam fiul lui Ierovaal.

CAP. 10.

Israil învins de Filisteni.

Şi după Avimeleh s'a sculat, ca să
mântuiască pre Israil, Tolà fecio-
rul lui Fua, fiul unchiului lui, băr-
bat din Isahar, şi acesta lăcuià în
Samir în muntele lui Efraim.
2. Şi a judecat pre Israil două-
zeci şi trei de ani, şi a murit şi s'a
îngropat în Samir.
3. Şi după el s'a sculat Iair din
Galaad, şi a judecat pre Israil două-
zeci şi doi de ani.
4. Şi s'a născut lui treizeci şi doi
de feciori, carii călăreau pre treizeci
şi doi de mânji de asini, şi erau mai
mari preste treizeci şi două de ce-
tăţi, care le-au chemat satele lui Iair
până în ziua aceasta, şi sunt ace-
stea în pământul Galaad.
5. Şi a murit Iair, şi s'a îngropat
în Kamon.
6. Şi au adaos fiii lui Israil a face
rău înaintea Domnului, şi au slujit
Vaalimilor şi Astarotilor, şi dumne-
zeilor Siriei şi dumnezeilor Sidonu-
lui, şi dumnezeilor Moavului şi dum-
nezeilor fiilor lui Amon, şi dumne-
zeilor neamurilor celor streine, şi au
părăsit pre Domnul şi nu i-au slu-
jit lui.
7. Şi s'au mâniat cu iuţime Dom-
nul pre Israil, şi i-au dat pre ei în
mâna altor neamuri şi în mâna fi-
ilor lui Amon,
8. Carii au necăjit şi au asuprit
pre fiii lui Israil în vremea aceea
optsprezece ani, pre toţi fiii lui Is-
rail cei dincolo de Iordan în pă-
mântul Amoreului în Galaad.
9. Şi au trecut fiii lui Amon Ior-
danul, ca să bată pre Iuda şi pre
Veniamin şi pre Efraim, şi s'au ne-
căjit fiii lui Israil foarte.
10. Şi au strigat fiii lui Israil că-
tre Domnul, zicând: păcătuit-am îna-
intea ta, că am părăsit pre Dumne-
zeul nostru, şi am slujit lui Vaalim.
11. Şi au zis Domnul către fiii lui
Israil: au nu Eghiptenii şi Amoreii
şi fiii lui Amon şi Moav şi cei de
alt neam,
12. Şi Sidonenii şi Amalic şi Ha-
naan v'au necăjit pre voi, şi aţi stri-
gat către mine, şi v'am mântuit pre
voi din mâna lor?

53. 2 Imp. 11, 21. *54.* 1 Imp. 31, 4.
55. 1 Paral. 10, 4.

10. *4.* 5, 10. *7.* 4, 2; 1 Imp. 12, 9.
11. 3, 31.

13. Şi voi m'aţi părăsit pre mine, şi aţi slujit la dumnezei streini? Pentru aceea nu voiu mai adaoge a vă mântuì pre voi.

14. Mergeţi şi strigaţi către dumnezeii, pre carii i-aţi ales, ca aceia să vă mântuiască pre voi în vremea necazului vostru.

15. Şi au zis fiii lui Israil către Domnul: păcătuit-am, fă tu cu noi, câte-ţi plac ţie, numai într'această vreme ne mântueşte pre noi.

16. Şi au lepădat pre dumnezeii cei streini dintre ei, şi au slujit Domnului singur, căruia i-au părut rău de necazurile lor.

17. Iar fiii lui Amon suindu-se au tăbărît în Galaad, şi adunându-se şi fiii lui Israil au ieşit şi au tăbărît în Masifà.

18. Şi au zis poporul şi boierii Galaadului, fiecare bărbat către aproapele său: cine este bărbatul, care va începe a se bate cu fiii lui Amon, şi va fi mai mare preste toţi cei ce lăcuesc în Galaad?

CAP. 11.

Ieftae şi făgăduinţa lui.

Iar Ieftae Galaaditul erà tare întru vîrtute, şi erà el fecior de femeie curvă, care a născut lui Galaad pre Ieftae.

2. Şi femeia lui Galaad i-a născut lui fii, şi dupăce au crescut fiii femeii, a scos pre Ieftae zicându-i: nu vei moşteni în casa tatălui nostru, că tu eşti fecior din femeie curvă.

3. Şi a fugit Ieftae dela faţa fraţilor săi, şi a lăcuit în pământul Tov, şi s'au adunat la Ieftae oameni făcători de rău, şi au ieşit cu el.

4. Şi a fost după zilele acelea, când s'au bătut fiii lui Amon cu Israil.

5. Şi a fost dupăce s'au bătut fiii lui Amon cu fiii lui Israil, a mers bătrânii Galaadului să ia pre Ieftae din pământul Tov.

6. Şi a zis lui Ieftae: vino şi fii nouă povăţuitor, ca să dăm răsboiu asupra fiilor lui Amon.

7. Şi a zis Ieftae către bătrânii Galaadului: au nu voi m'aţi urît şi m'aţi scos din casa tatălui meu, şi m'aţi gonit dela voi? Şi pentruce veniţi la mine acum, când sunteţi necăjiţi?

8. Şi au zis bătrânii Galaadului către Ieftae: nu aşà, ne-am întors acum la tine, ca să mergi cu noi, şi vom da răsboiu asupra fiilor lui Amon, şi vei fi nouă mai mare preste toţi cei ce lăcuesc în Galaad.

9. Şi a zis Ieftae către bărbaţii Galaadului: de mă întoarceţi pre mine voi, pentru ca să dau răsboiu asupra fiilor lui Amon, şi-i va da pre ei Domnul în mâinile mele, eu să vă fiu vouă mai mare.

10. Şi au zis bătrânii Galaadului către Ieftae: Domnul cel ce aude acestea, el mijlocitor şi mărturie este, că vom face după cuvântul tău aşà.

11. Şi a mers Ieftae cu bătrânii Galaadului, şi l-a pus poporul preste sine cap şi povăţuitor, şi a grăit Ieftae toate cuvintele sale înaintea Domnului în Masifà.

12. Şi a trimis Ieftae soli la împăratul fiilor lui Amon, zicând: ce este mie şi ţie, că ai venit tu la mine să dai răsboiu în pământul meu.

13. Şi a răspuns împăratul fiilor lui Amon către solii lui Ieftae: pentrucă Israil, când s'a suit din Eghipet, a luat pământul meu dela Arnon până la Iavok şi până la Iordan, şi acum întoarce-l cu pace, şi mă voiu duce.

---

18. 11, 6—11.
11. *1.* Evr. 11, 32. *3.* 2 Imp. 10, 6, 8; 1 Imp. 22, 2.

7. Facere 26, 27. *12.* Num. 21, 21.
13. Num. 21, 26.

14. Și s'au întors solii la Ieftae, și a mai trimis Ieftae soli la împăratul fiilor lui Amon,
15. Carii au zis lui: așà zice Ieftae: n'a luat Israil pământul lui Moav, nici pământul fiilor lui Amon;
16. Căci, când s'au suit ei din Eghipet, a mers Israil prin pustie până la marea Roșie, și a venit în Kadis.
17. Și a trimis Israil soli la împăratul Edomului, zicând: lasă-mă să trec prin pământul tău, și n'a ascultat împăratul Edomului, încă și la împăratul lui Moav a trimis, și n'a voit, și a șezut Israil în Kadis.
18. Apoi s'a dus în pustie, și a încunjurat pământul Edomului, și pământul lui Moav, și a venit către răsărit de pământul lui Moav, și a tăbărît dincolo de Arnon, și n'a intrat în hotarul lui Moav, că Arnon este hotarul lui Moav.
19. Și a trimis Israil soli la Sion împăratul Amoreului împăratul Esevonului, și a zis Israil către el: lasă-mă să trec prin pământul tău până la locul meu.
20. Și n'a vrut Sion să lase pre Israil să treacă prin hotarul său, și a adunat Sion tot poporul său, și au tăbărît la Iasa, și au dat răsboiu cu Israil.
21. Și au dat Domnul Dumnezeu lui Israil pre Sion și pre tot poporul lui în mâna lui Israil, și l-a bătut pre el, și a moștenit Israil tot pământul Amoreului celui ce lăcuià în pământul acela.
22. Și a moștenit tot hotarul Amoreului, dela Arnon până la Iavoc, și dela pustie până la Iordan.
23. Și acum Domnul Dumnezeul lui Israil a ridicat pre Amoreu dela fața poporului său Israil, și tu vei moștenì pre el?

17. Num. 20, 14. *18.* Num. 20, 21; 21 13. *19.* A 2 Lege 2, 26; Num. 21, 21. *21.* Num. 21, 34; A 2 Lega 3, 1—3 și 2, 36; 29, 7.

24. Au nu câte ți-a dat ție Hamos dumnezeul tău, acelea le vei moștenì? Și noi suntem moșteni tuturor, pre cari i-au ridicat Domnul Dumnezeul nostru dela fața noastră și ni i-au dat moștenire.
25. Și acum au mai bun ești tu decât Valac fiul lui Sepfor împăratul lui Moav? Care s'a bătut cu Israil și nu l-a biruit pre el.
26. Când a lăcuit Israil în Esevon și în hotarele lui și în pământul Aroir și în hotarele lui și în toate cetățile cele de lângă Iordan, trei sute de ani, și pentruce într'atâta vreme nu le-ați scos.
27. Și acum eu n'am greșit ție și faci cu mine rău, ca să dai răsboiu asupra mea, Domnul cel ce este judecător, să judece astăzi între fiii lui Israil și între fiii lui Amon.
28. Și n'a ascultat împăratul fiilor lui Amon de cuvintele lui Ieftae, care le-a trimis la el.
29. Și Duhul Domnului a fost preste Ieftae, și încunjiurând Galaadul și pre Manasì, a trecut piscul Galaad, și dela piscul Galaad dincolo de fiii lui Amon.
30. Și a făcut Ieftae făgăduință Domnului și a zis: de vei da pre fiii lui Amon în mâna mea,
31. Va fi că oricare va ieșì din ușile casei mele mai întâi înaintea mea când mă voiu întoarce cu pace dela fiii lui Amon, aduce'l-voiu pre el ardere de tot Domnului.
32 Și a trecut Ieftae la fiii lui Amon, ca să dea răsboiu asupra lor, și i-a dat pre ei Domnul în mâna lui.
33. Și i-a bătut pre ei dela Aroir până la intrarea în Semenit, douăzeci de cetăți, și până la viile lui Avel, cu bătae mare foarte, și s'au umilit fiii lui Amon dela fața fiilor lui Israil.

24. 3 Imp. 11, 7; Num. 21, 29. *25.* Num. 22, 2. *29.* 6, 34.

34. Şi întorcându-se Ieftae în Masifa la casa sa, iată fata lui înainte i-a ieşit întru întâmpinare cu timpine şi cu danţuri; şi aceasta erà fată una născută a lui iubită, şi afară de ea nici fecior, nici fată n'aveà.

35. Şi a fost dacă o a văzut pre ea, ş'a rupt hainele sale şi a zis: vai de mine, fiica mea, m'ai împiedecat, piedecă te-ai făcut întru ochii mei, că eu am deschis gura mea pentru tine către Domnul şi nu voiu puteà să întorc,

36. Iar ea a zis către el: părinte, dacă ai deschis gura ta către Domnul, fă cu mine după cuvântul care a ieşit din gura ta, pentru care au făcut ţie Domnul izbândă asupra vrăjmaşilor tăi din fiii lui Amon.

37. Şi a zis ea către tatăl său: fă mie părintele meu, lucrul acesta: lasă-mă două luni să mă duc şi să umblu preste munţi, ca să-mi plâng fecioria mea, eu şi soaţele mele.

38. Şi i-a zis ei: du-te, şi o a slobozit pre ea două luni, şi s'a dus ea şi soaţele ei, şi a plâns fecioria sa în munţi.

39. Şi dupăce s'au sfârşit acele două luni şi s'a întors ea la tatăl său, el a făcut cu ea după cum s'a fost făgăduit, şi ea n'a cunoscut bărbat.

40. Şi s'a făcut obiceiu întru Israil, de se adunau fetele lui Israil în tot anul, să plângă pre fata lui Ieftae Galaaditul patru zile într'un an.

CAP 12.

Infrângerea Efraimiţilor.

Şi s'au adunat fiii lui Efraim şi au venit în Sefină şi au zis către Ieftae: pentruce ai mers a da răsboiu asupra fiilor lui Amon şi nu ne-ai chemat şi pre noi să mergem cu tine; casa ta o vom arde preste tine cu foc.

2. Şi a zis către ei Ieftae: bărbat răsboinic eram eu şi poporul meu şi fiii lui Amon mă smereau foarte, şi v'am strigat pre voi şi nu m'aţi mântuit din mâinile lor.

3. Şi am văzut că nu erà cel ce mântueşte, şi am pus sufletul meu în primejdie şi am trecut la fiii lui Amon, şi i-au dat pre ei Domnul în mâna mea, şi pentruce v'aţi suit la mine în ziua aceasta să daţi răsboiu asupra mea?

4. Şi a adunat Ieftae pre toţi bărbaţii Galaaditeni, să se bată cu Efraim, şi au bătut bărbaţii Galaadului pre Efraim, că au zis: voi Galaaditenii sunteţi fugarii lui Efraim în mijlocul lui Efraim şi în mijlocul lui Manasì.

5. Şi au apucat Galaaditenii vadurile Iordanului lui Efraim, şi a fost când au zis cei fugiţi ai lui Efraim să trecem, şi le-au zis lor bărbaţii cei din Galaad: au dintr'ai lui Efraim sunteţi voi? Şi au zis: nu suntem.

6. Şi le-a grăit lor: ziceţi dar: Shivvolet, ce se chiamă spic, şi n'au putut zice bine aşà, şi i-au prins pre ei şi i-au junghiat la vadurile Iordanului, şi au căzut în vremea aceea din Efraim patruzeci şi două de mii.

7. Şi a judecat Ieftae pre Israil şase ani, şi a murit Ieftae Galaaditul şi s'a îngropat în Galaad cetatea sa.

8. Şi după el a judecat pre Israil Avessan din Vitleem.

9. Şi s'a născut lui treizeci de feciori şi treizeci de fete, pre care le-a măritat afară, şi treizeci de fete de afară au adus femei feciorilor săi, şi a judecat pre Israil şapte ani.

10. Şi a murit Avessan, şi s'a îngropat în Vitleem.

11. Şi după el a judecat pre Israil Ailom Zavuloneanul zece ani.

12. Şi a murit Ailom Zavulonea-

---

34. 1 Imp. 18, 6.
12. *1.* 8, 1.

nul, şi s'a îngropat Ailom în pământul lui Zavulon.

13. Şi după el a judecat pre Israil Avdon feciorul lui Elil Faratonitul.

14. Şi s'a născut lui patruzeci de feciori şi treizeci de feciori ai feciorilor lui, carii încălecau pre şaptezeci de mânji de asin, şi a judecat pre Israil opt ani.

15. Şi a murit Avdon feciorul lui Elil Faratonitul, şi s'a îngropat în Faraton, în pământul lui Efraim în muntele lui Amalic.

CAP. 13.

Naşterea lui Samson.

Şi iar au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, şi i-au dat pre ei Domnul în mâna Filisteilor patruzeci de ani.

2. Şi erà un bărbat din Saraa, din seminţia lui Dan, şi numele lui Manoe, şi femeia lui stearpă, şi nu năşteà.

3. Şi îngerul Domnului s'a arătat femeii, şi a zis către dânsa: iată tu eşti stearpă, şi n'ai născut, ci vei luà în pântece şi vei naşte fiu.

4. Şi acum să te păzeşti să nu bei vin şi băutură ameţitoare, şi să nu mănânci nimic, ce este necurat.

5. Că iată tu în pântece vei luà, şi vei naşte fiu; briciu pre capul lui nu se va suì, că sfinţit lui Dumnezeu va fi pruncul din pântece, şi el va începe a mântuì pre Israil din mâna Filisteilor.

6. Şi a mers femeia şi a spus bărbatului său, zicând: un om al lui Dumnezeu a venit la mine, şi chipul lui erà ca chipul îngerului lui Dumnezeu luminat foarte, şi l-am întrebat de unde este, şi numele lui nu mi l-a spus.

7. Şi mi-a zis: iată tu în pântece vei luà şi vei naşte fiu, şi acum să nu bei vin şi băutură ameţitoare, şi să nu mănânci nimic, ce este necurat, că sfinţit lui Dumnezeu va fi pruncul din pântece, până în ziua morţii sale.

8. Şi s'a rugat Manoe Domnului, şi a zis: o Doamne! Omul lui Dumnezeu, pre care l-ai trimis la noi, să vie iarăşi şi să ne înveţe, ce să facem pruncului, care se va naşte.

9. Şi au ascultat Dumnezeu glasul lui Manoe, şi iarăşi a venit îngerul lui Dumnezeu la femeie, când şedeà ea în ţarină, şi Manoe bărbatul ei nu erà cu ea.

10. Şi grăbind femeia a alergat şi a spus bărbatului său, şi a zis către el: iată s'a arătat mie omul, care a venit la mine în ziua aceea.

11. Şi s'a sculat Manoe, şi a mers după femeia sa, şi a venit la bărbatul acela şi a zis lui: au tu eşti omul, care ai grăit către femeia mea? Şi a zis îngerul: eu sunt.

12. Şi a zis Manoe: acum dacă se va plinì cuvântul tău, ce trebue să se facă cu pruncul, şi de ce să se ferească?

13. Şi a zis îngerul Domnului către Manoe: de toate care am zis femeii, să se păzească.

14. Tot ce iese din viţă de vie să nu mănânce, şi vin şi băutură ameţitoare să nu beà, şi nimic ce este necurat să nu mănânce, şi toate câte am poruncit ei, să le păzească.

15. Şi a zis Manoe către îngerul Domnului: rogu-te dar să mă asculţi, şi-ţi vom gătì un ied din capre.

16. Şi a zis îngerul Domnului către Manoe: de mă vei oprì, nu voiu mâncà din pâinile tale, şi de vei face ardere de tot, Domnului s'o aduci, că n'a cunoscut Manoe, că îngerul Domnului este el.

---

14. 5, 10; 10, 4. *15.* 2 Imp. 23, 30.
13. *1.* 2, 11. *3.* Fac. 16, 11. *4.* Num. 6, 2, 3; 1 Imp. 1, 11, 20. *5.* Lucà 1, 31.
7. Num. 6, 3, 5. *15.* 6, 18.

17. Şi a zis Manoe către îngerul Domnului: cum este numele tău? Ca dupăce se va plinì cuvântul tău, să te mărim pre tine.

18. Şi i-a zis lui îngerul Domnului, pentruce întrebi de numele meu? Că minunat este el.

19. Şi a luat Manoe iedul cel din capre şi jertfa, şi le-a adus pre piatră Domnului, iar el minunate a făcut în faţa lui Manoe şi femeii lui.

20. Şi a fost când s'a suit para jertfelnicului spre cer, s'a suit şi îngerul Domnului cu para jertfelnicului; iar Manoe şi femeia lui priveau, şi au căzut cu faţa lor pre pământ.

21. Şi n'a mai adaos îngerul Domnului a se arătà lui Manoe şi femeii lui. Atunci a cunoscut Manoe, că îngerul Domnului a fost acela.

22. Şi a zis Manoe către femeia sa: cu moarte vom murì, că am văzut pre Dumnezeu.

23. Şi i-a zis lui femeia: de ar fi vrut Dumnezeu să ne omoare pre noi, n'ar fi primit din mâna noastră ardere de tot şi jertfă, şi nu ne-ar fi arătat nouă toate acestea, nici în vremea aceasta auzite ne-ar fi făcut nouă acestea.

24. Şi a născut femeia fecior, şi a chemat numele lui Samson, şi a crescut pruncul, şi l-au binecuvântat pre el Domnul.

25. Şi a început Duhul Domnului a petrece împreună cu el în tabăra lui Dan între Saraa şi între Estaol.

CAP. 14.

Faptele lui Samson.

Şi s'a dus Samson în Tamnata, şi a văzut în Tamnata femeie din fetele celor de alt neam, şi i-a plăcut lui.

2. Şi întorcându-se a spus tatălui său şi mumei sale zicând: femeie am văzut în Tamnata din fetele Filisteilor, deci luaţi-o pre ea mie femeie.

3. Iar tatăl său şi muma sa i-au zis: au doar între fetele fraţilor tăi şi în tot poporul tău nu este femeie? Pentruce să mergi tu să-ţi iei femeie dela cei de alt neam, cari sunt netăeţi împrejur? Şi a zis Samson către tatăl său: pre aceasta o ia mie, că aceasta a plăcut ochilor mei.

4. Şi tatăl lui şi muma lui n'au cunoscut că dela Domnul este, şi izbândă caută el din cei de alt neam, că în vremea aceea cei de alt neam stăpâneau pre Israil.

5. Şi s'a dus Samson cu tatăl lui şi muma lui în Tamnata, şi venind până la viile Tamnatei, acolo i-a ieşit înainte un puiu de leu răgnind.

6. Şi a venit preste el Duhul Domnului, şi l-a spintecat ca pre un ied din capre, şi ca o nimica erà în mâinile lui, şi n'a spus tatălui său şi mumei sale ce a făcut.

7. Şi s'a dus şi a grăit femeii, şi a plăcut ea lui Samson.

8. Şi după vr'o câtevà zile s'a întors s'o ia pre dânsa, şi s'a abătut să vază stârvul leului, şi erà roiu de albine în gura leului şi miere.

9. Şi o a luat în mâinile sale şi mergeà mâncând, şi a venit la tatăl său şi la muma sa şi le-a dat lor şi au mâncat, şi nu le-a spus lor că din gura leului a luat mierea.

10. Şi s'a dus tatăl lui la femeie, şi a făcut acolo Samson ospăţ şapte zile, că aşà făceau tinerii.

11. Şi a fost când l-a văzut pre el, i-a rânduit lui treizeci de tovarăşi, şi aceştia erau împreună cu el.

12. Şi le-a zis lor Samson: o gâcitură voiu pune vouă, şi de o veţi gâcì într'aceste şapte zile ale ospăţului şi o veţi aflà, voiu da vouă

18. Fac. 32, 20. *22.* Eşire 33, 20; A 2 Lege 5, 26. *24.* Evr. 11, 32. *25.* 18, 12.

14. *12.* 4 Imp. 5, 22.

treizeci de pânzeturi şi treizeci de haine de îmbrăcăminte.

13. Iar de nu mi-o veţi puteà spune, veţi da voi mie treizeci de pânzeturi şi treizeci de haine de îmbrăcăminte; iar ei au zis lui: spune gâcitura ta, s'o auzim.

14. Şi le-a zis lor: din cel ce mănâncă a ieşit mâncare şi din cel tare a ieşit dulceaţă, şi n'au putut să gâcească gâcitoarea în trei zile.

15. Şi a fost în ziua a patra au zis ei către femeia lui Samson: amăgeşte pre bărbatul tău şi să-ţi spue gâcitoarea; iar de nu vei vreà a face aceasta, te vom arde şi pre tine şi casa tatălui tău cu foc, au doar ca să ne sărăciţi pre noi ne-aţi chemat?

16. Şi a plâns femeia lui Samson către dânsul şi a zis lui: cu adevărat, m'ai urît şi nu mă iubeşti, că gâcitoarea care o ai pus fiilor poporului meu, nu o spui mie; şi a zis către ea Samson: iată tatălui meu şi mumei mele n'o am spus, şi ţie să ţi-o spui?

17. Şi ea se plângeà lui într'acele şapte zile de ospăţ, şi în ziua a şaptea i-a spus ei, că-l supărà pre el, şi ea a spus fiilor poporului său.

18. Şi i-au zis lui bărbaţii cetăţii în ziua a şaptea mai înainte de a apune soarele: ce este mai dulce decât mierea şi ce este mai tare decât leul? Şi le-a zis lor Samson: de nu aţi fi îmblânzit junica mea, n'aţi fi aflat gâcitura mea.

19. Şi s'a îndreptat preste el Duhul Domnului, şi s'a pogorît în Ascalona şi a bătut acolo treizeci de oameni, şi le-a luat hainele lor, şi a dat hainele celor ce i-au spus gâcitoarea. Şi s'a mâniat cu iuţime Samson, şi s'a suit în casa tatălui său; iar femeia lui Samson s'a însoţit cu unul dintre nuntaşi, care erà lui prieten.

CAP. 15.

Răzbunarea lui Samson.

Şi după câtevà zile, în vremea secerii grâului, a mers Samson să-şi vază femeia sa, şi i-a adus ei un ied din capre şi a zis: voiu să intru la femeia mea să mă culc cu dânsa, şi nu l-a lăsat pre el tatăl ei să intre.

2. Şi a zis tatăl ei: am crezut în adevăr că cu totul o ai urît pre ea, şi o am dat unuia din prietenii tăi, iată sora ei cea mai tânără, au nu mai bună este decât ea? Fie dar a ta în locul aceleia.

3. Şi le-a zis lor Samson: nevinovat voiu fi eu acum înaintea celor de alt neam, pentrucă voiu face eu lor rău.

4. Şi ducându-se Samson, a prins trei sute de vulpi şi le-a legat coadă de coadă, şi luând făclii a legat câte o făclie între două coade.

5. Şi aprinzând făcliile, a slobozit vulpile în holdele celor de alt neam, şi le-a ars şi holdele cele secerate din arie şi cele nesecerate, şi viile şi maslinii.

6. Iar cei de alt neam au zis: cine a făcut aceasta? Au spus: Samson ginerile Tamnateului, pentrucă i-a luat femeia lui şi o a dat tovarăşului lui; şi mergând cei de alt neam, au ars casa tatălui ei şi pre dânsa cu foc.

7. Şi a zis lor Samson: de aţi făcut voi aşà cu dânsa, nu'mi place; ci izbândă mie despre fiecare din voi voiu face.

8. Şi i-a bătut pre ei bătae mare preste pulpă şi preste coapsă, şi pogorîndu-se de acolo a lăcuit lângă rîu la peştera pietrei Itamului.

9. Şi s'au dus cei de alt neam, şi au tăbărît în Iuda, şi s'au răsfirat în Lehi.

10. Iar bărbaţii lui Iuda le-au zis

15. 8. 1 Paral. 4, 32.

lor: de ce ați venit asupra noastră? Iar cei de alt neam au zis: ca să legăm pre Samson am venit, și să-i facem lui precum a făcut și el nouă.
11. Și s'au dus din Iuda trei mii de oameni la gura pietrei Itamului, și au zis către Samson: au nu știi, că ne stăpânesc pre noi cei de alt neam? Și de ce ai făcut aceasta nouă? Și le-a zis lor Samson: cum mi-au făcut ei mie, așà le-am făcut și eu lor.
12. Iar ei i-au zis lui: să te legăm am venit noi, și să te dăm în mâinile celor de alt neam; iar el le-a zis lor: să-mi jurați, că nu mă veți omorî; ci mă veți da lor, iar voi nu cumvà să vă împrotiviți mie.
13. Și au jurat lui, zicând: nu, ci numai te vom legà, și te vom da în mâna lor, iar cu moarte nu te vom omorî; și l-au legat pre el cu două funii nouă, și l-au dus pre el dela piatra aceea.
14. Și venind până la Lehi, cei de alt neam strigau de bucurie, și au alergat înaintea lui. Iar Duhul Domnului s'a îndreptat preste Samson, și funiile cu care erau legate mâinile lui, s'au făcut ca niște câlți de fața focului, și s'au dezlegat legăturile de pre brațele lui.
15. Și aflând o falcă de asin lepădată, și întinzându-și mâna o a luat, și a omorît cu ea o mie de bărbați.
16. Și a zis Samson: cu o falcă de asin stingând i-am stins pre ei, cu o falcă de asin am omorît o mie de bărbați.
17. Și a fost dupăce a încetat a grăì, a aruncat falca din mâna sa, și a numit locul acela ucidere cu falcă.
18. Și a însetoșat foarte, și a strigat către Domnul, și a zis: tu ai dat în mâna robului tău această mântuire mare, și acum murì-voiu de sete, și cădeà-voiu în mâna celor netăieți împrejur?
19. Și au deschis Dumnezeu o adâncătură în falcă, și a ieșit din ea apă, și a băut, și s'a întors duhul lui, și s'a răcorit; pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia: izvorul celui ce se roagă, care este în Lehi până în ziua aceasta.
20. Și a judecat pre Israil în zilele celor de alt neam douăzeci de ani.

CAP. 16.

Căderea lui Samson. Răzbunarea lui.

Și a mers Samson în Gaza, și a văzut acolo o femeie curvă, și a intrat la ea.
2. Și s'a dat de știre Gazenilor, zicându-li-se: a venit Samson aici, și l-au încunjurat strejuindu-l toată noaptea la poarta cetății, și au tăcut toată noaptea aceea, zicând: să așteptăm până ce se va luminà ziua, și-l vom omorî pre el.
3. Și a dormit Samson până la miezul nopții, și s'a sculat la miezul nopții, și a prins amândouă ușile porții cetății cu amândoi stâlpii, și ridicându-le împreună cu zăvorul, le-a pus pre umărul său și le-a dus în vârful muntelui celui de către fața Hevronului, și le-a pus acolo.
4. Și a fost după aceasta a iubit pre o femeie din valea lui Sorih, și numele ei erà Dalidà.
5. Și s'au suit la dânsa boierii cei de alt neam, și au zis către dânsa: înșală-l pre el, și vezi în ce stă tăria lui cea mare, și cum îl vom biruì, și-l vom legà, ca să-l umilim pre el, și noi fiecare bărbat vom da ție o mie și o sută de arginți.
6. Și a zis Dalidà către Samson: spune-mi rogu-te în ce stă tăria ta

18. 1 Imp. 17, 26, 36.

20. 16, 31.

cea mare, şi cu ce te vei legà, ca
să te smereşti.
7. Iar Samson i-a zis ei: de mă
vor legà pre mine cu şapte vine
proaspete neuscate, voiu slăbì şi
voiu fi ca unul dintre ceilalţi oameni.
8. Şi i-au adus ei boierii cei de alt
neam şapte vine proaspete neuscate,
şi l-a legat pre el cu ele.
9. Şi cei ascunşi ai ei şedeau în
cămară. Şi a zis ea către el: cei de
alt neam vin asupra ta Samsoane.
Iar el a rupt vinele ca şi cum ar rupe
o aţă de câlţi când se atinge de foc,
şi nu s'a cunoscut tăria lui.
10. Şi-a zis Dalidà către Samson:
vezi că m'ai înşelat, şi ai grăit că-
tre mine minciuni, acum rogu-te
spune-mi cu ce te vei legà?
11. Iar el a zis către ea: dacă le-
gând mă vor legà cu funii nouă,
cu care nimic n'a mai fost legat,
atunci voiu slăbì, şi voiu fi ca şi
unul dintre ceilalţi oameni.
12. Şi a luat Dalidà funii nouă,
şi a legat cu ele pre Samson, şi a
zis către el: cei de alt neam vin a-
supra ta Samsoane, şi ascunşii şe-
deau în cămară, iar el a rupt funiile
dela braţele sale ca o aţă.
13. Şi a zis Dalidà către Samson:
până acum m'ai înşelat, şi ai grăit
către mine minciuni? spune-mi cu
ce te vei legà? iar el a zis ei: de
vei împletì cele şapte şuviţe ale ca-
pului meu cu tort,
14. Şi le vei bate cu cuiu în pă-
rete, atunci eu voiu fi slab, ca şi
unul dintre ceilalţi oameni. Şi l-a a-
dormit pre el Dalidà pe genunchii
ei, şi a fost când dormeà el, a luat
Dalidà cele şapte şuviţe ale capului
lui, şi le-a împletit cu tort.
15. Şi le-a bătut cu cuie în părete,
şi a zis către el: Samsoane, cei de
alt neam vin asupra ta. Iar el de-
şteptându-se din somnul său, a scos
cuiele cu împletitura din părete, şi
tortul, şi nu s'a cunoscut tăria lui.
16. Şi a zis către el Dalidà: cum
zici că mă iubeşti pre mine, şi inima
ta nu este cu mine? Iată a treia
oară m'ai înşelat, şi nu mi-ai spus
în ce stă tăria ta cea mare.
17. Şi a fost supărându-l pre el
cu cuvintele ei toată noaptea, şi ne-
dându-i pace a slăbit sufletul lui
până la moarte.
18. Şi s'a deschis către ea toată
inima sa, şi i-a zis ei: briciu nu s'a
atins de capul meu, că sfânt al lui
Dumnezeu sunt eu din pântecele
maicii mele, şi de mă voiu rade, se
va depărtà dela mine tăria mea, şi
voiu slăbì, şi voiu fi ca şi ceilalţi
oameni.
19. Şi văzând Dalidà, că i-a spus
ei toată inima sa, a trimis şi a che-
mat pre boierii celor de alt neam,
zicând: veniţi acum încă odată, că
mi-a spus mie toată inima sa, şi
au venit la ea toate căpeteniile ce-
lor de alt neam aducând în mâinile
lor argintul.
20. Şi l-a adormit pre el pe ge-
nunchii săi, şi a chemat pre băr-
bier, şi a ras cele şapte şuviţe de
pre capul lui, şi a început a slăbì,
şi s'a depărtat vîrtutea lui dela el.
21. Şi a zis Dalidà: Samsoane,
cei de alt neam vin asupra ta, şi
s'a deşteptat din somnul său, şi a
zis: voiu face ca şi mai înainte, şi
mă voiu scuturà, şi el n'a cunos-
cut, că Domnul s'a depărtat dela
dânsul.
22. Şi l-au prins pre el cei de alt
neam, şi i-au scos ochii lui, şi l-au
adus pre el în Gaza, şi l-au legat
pre el cu obezi de aramă, şi râş-
neà în casa temniţii.
23. Şi a început a'i creşte părul
capului lui dupăce s'a ras.
24. Şi boierii celor de alt neam
s'au adunat să jertfească jertfă mare
lui Dagon dumnezeului lor, şi să se

16. *22.* 2 Imp. 3, 34.

veselească, și au zis: dat-a dum-
nezeu în mâinile noastre pre Sam-
son vrăjmașul nostru.
25. Și văzându-l pre el poporul,
au lăudat pre dumnezeii săi, zicând:
dat-a dumnezeul nostru în mâna
noastră pre vrăjmașul nostru, care
pustieà pământul nostru, și care a
înmulțit pre rănițiii noștri.
26. Și a fost când se veseleà inima
lor, au zis: chemați pre Samson din
casa temniții, și să joace înaintea
noastră, și au chemat pre Samson
din temniță, și-și băteau joc de el,
și l-au pus între doi stâlpi.
27. Și a zis Samson către sluga,
care-l țineà de mână: lasă-mă să
pipăiu stâlpii, preste care stă întă-
rită casa, și să mă razem de ei, și
sluga a făcut așà.
28. Iar casa erà plină de bărbați
și de femei, și erau acolo toți domnii
celor de alt neam și pre podul casei
ca la vre-o trei mii de bărbați și de
femei, carii priveau, când batjoco-
reau pre Samson.
29. Și a strigat Samson către Dom-
nul, și a zis: Adonae, Doamne al
puterilor, adu-ți aminte de mine, și
mă întărește acum încă odată Dum-
nezeule, ca să izbândesc izbândă
întru cei de alt neam pentru amân-
doi ochii mei.
30. Și proptindu-se Samson a îm-
brățișat amândoi stâlpii cei din mij-
loc, pre carii se rezemà casa, pre
unul cu dreapta, pre altul cu stânga.
31. Sfârșească-se vieața mea îm-
preună cu cei de alt neam, și ple-
cându-se cu putere, a căzut casa
preste domni și preste tot poporul,
care erà într'însa, și au fost cei morți,
pre carii i-a omorît Samson la moar-
tea sa, mai mulți decât aceia, pre
carii i-a omorît în vieața sa.
32. Și au venit frații lui și toată
casa tatălui său, și luându-l pre el
s'au dus, și l-au îngropat între Saraa
și între Estaol în mormântul lui Ma-
noe tatăl lui, și acesta a judecat pre
Israil douăzeci de ani.
33. Și după Samson s'a sculat
Emegar feciorul lui Enan, și a tăiat
pre oamenii cei de alt neam, afară de
vite, și a mântuit acesta pre Israil.

32. 15, 20.

CAP. 17.

Mihà face un idol.

Și a fost un om din muntele E-
fraim anume Mihà.
2. Și a zis către muma sa: cei o
mie și o sută de arginți, cari s'au
luat dela tine, și ai jurat și ai zis
întru urechile mele: iată argintul
este la mine, eu l-am luat, și i-a zis
muma sa: binecuvântat să fii fiul
meu Domnului.
3. Și a dat acei o mie și o sută
de arginți mumei sale, iar muma
sa a zis: cu sfințenie am sfințit ar-
gintul Domnului din mâna mea sin-
gur, ca să fac cioplit și vărsat, și
acum îl dau ție.
4. Și a dat argintul mumei sale,
și a luat muma sa două sute de
arginți, și i-a dat argintarului, și a
făcut din ei cioplit și vărsat, care
a fost în casa lui Mihà.
5. Acesta a făcut casa sa Bise-
rică lui Dumnezeu, și a făcut Efod
și Terafin și a afierosit pre unul din-
tre fiii săi și a fost lui preot.
6. Iar în zilele acelea nu erà îm-
părat în Israil, pentru aceea fiecare
om ce se păreà drept în ochii lui,
aceea făceà.
7. Și a fost un tânăr din Vitleemul
lui Iuda din poporul lui Iuda, și a-
cesta erà Levit și lăcuià acolo.
8. Și a mers omul acela din Vit-
leemul Iudii să lăcuiască unde va
găsì loc, și a venit până la muntele

17. *5.* 21, 25.

Efraim şi până la casa lui Mihà, făcându-şi calea sa.

9. Şi l-a întrebat pre el Mihà: de unde vii? Iar el a răspuns: Levit sunt eu din Vitleemul lui Iuda, şi merg să lăcuesc unde voiu găsì loc.

10. Şi i-a zis Mihà lui: şezi cu mine şi fii mie părinte şi preot, şi eu voiu da ţie zece arginţi pe an şi un rând de haine şi cele pentru vieaţa ta.

11. Şi a mers Levitul şi a început a lăcuì lângă omul acela, şi s'a făcut slujitor lui, ca unul dintre fiii lui.

12. Şi a umplut Mihà mâna Levitului şi s'a făcut lui tânărul preot, şi a fost în casa lui Mihà.

13. Şi a zis Mihà: acum am cunoscut, că au făcut Domnul bine mie, pentrucă s'a făcut Levitul mie preot.

CAP. 18.

Fiii lui Dan cuprind Lesa şi cad în idololatrie.

In zilele acelea nu erà împărat în Israil, şi în zilele acelea neamul lui Dan îşi cercà moştenire unde să lăcuiască, că până în zilele acelea nu i-a fost căzut lui moştenire de ajuns între neamurile fiilor lui Israil.

2. Şi au trimis fiii lui Dan din popoarele lor cinci bărbaţi despre partea lor foarte tari din Saraa şi din Estaol, ca să vază pământul şi să-l cerce, şi a zis către ei: mergeţi şi cercaţi pământul, şi au mers până la muntele Efraim, până la casa lui Mihà, şi s'au odihnit ei acolo în casa lui Mihà.

3. Şi cunoscând ei glasul tânărului Levit, s'au abătut acolo şi au zis lui: cine te-a adus aici? Şi ce faci tu aici? Şi ce ai tu aici?

4. Iar el a zis către ei: aşà şi aşà mi-a făcut Mihà şi m'a tocmit şi m'a făcut să fiu lui preot.

5. Şi ei i-au zis lui: întreabă tu pre Dumnezeu să cunoaştem, oare îndreptează el calea noastră pre care mergem?

6. Şi a zis lor preotul: mergeţi în pace; înaintea Domnului este calea voastră, pre care mergeţi.

7. Şi s'au dus acei cinci oameni şi au sosit în Lesa şi au văzut pre poporul cel ce lăcuià într'însa şezând fără de frică, ca şi Sidonenii, odihnind fără de grije, cu niminea având cuvânt de pricire pre pământ, moşteni a mari bogăţii şi departe de la Sidon şi n'aveau nici o legătură cu Siriea.

8. Şi au venit acei cinci oameni la fraţii lor în Saraa şi în Estaol, şi au zis fraţilor săi: ce şedeţi voi?

9. Şi le-au zis: sculaţi-vă şi să mergem asupra lor, că am văzut pământul şi iată este bun foarte şi voi să fiţi în linişte, să nu vă leneviţi a merge să intraţi, ca să moşteniţi pământul.

10. Şi vă veţi duce şi veţi sosì la popor negătit şi pământul este larg, că l-au dat Dumnezeu în mâna voastră, loc unde nu este lipsă de toate lucrurile, câte sunt pre pământ.

11. Şi au purces din poporul lui Dan din Saraa şi din Estaol, şase sute de bărbaţi încinşi cu unelte de răsboiu.

12. Şi s'au suit şi au tăbărît în Kariatiarim în Iuda, pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia: tabăra lui Dan, până în ziua aceasta, iată dinapoia lui Kariatiarim.

13. Şi de acolo au trecut până la muntele Efraim şi au venit până la casa lui Mihà.

14. Şi au răspuns cei cinci oameni, carii au fost mers să vază pământul Lesii, şi au zis către fraţii

---

10. 18, 19.
18. *1.* 21, 25.

12. 13, 25.

săi: știți că în casele acestea sunt
Efod și Terafin și chip cioplit și vărsat, deci acum să știți ce să faceți.
15. Și s'au abătut acolo și au intrat în casa tânărului Levit, în casa
lui Mihà, și s'au închinat lui cu pace.
16. Și cei șase sute de bărbați
din fiii lui Dan, încinși cu uneltele lor cele de răsboiu, stau la ușile porții.
17. Și s'au suit cei cinci oameni,
carii mersese să iscodească pământul, și intrând acolo au luat chipul cel cioplit și Efodul și Terafinul și chipul cel vărsat; iar preotul sta la ușa porții cu cei șase sute de bărbați încinși cu unelte de răsboiu.
18. Și aceștia au intrat în casa lui
Mihà, și au luat chipul cel cioplit și Efodul și Terafinul și chipul cel vărsat, iar preotul a zis către ei: ce faceți voi?
19. Iar ei au zis lui: taci, pune-ți
mâna ta pe gură și vino cu noi, și vei fi nouă tată și preot; au doar mai bine vei fi preot casei unui om, decât să fii tu preot unui neam și unei case în Israil?
20. Și s'a veselit inima preotului,
și a luat Efodul și Terafinul și chipul cel cioplit și vărsat, și a intrat în mijlocul poporului.
21. Și s'a întors, și s'a dus, și ș'a
pus lucrurile și avutul său cel de preț înaintea lor.
22. Și dupăce s'au depărtat ei de
casa lui Mihà; iată Mihà și oamenii, carii lăcuiau în casele cele vecine casei lui Mihà, au strigat, și i-au ajuns pre fiii lui Dan.
23. Și au strigat către fiii lui Dan;
iar fiii lui Dan întorcându-și fețele lor, au zis către Mihà: ce este ție, că ai strigat?
24. Și a zis Mihà: că chipul meu
cel cioplit, care mi-am fost făcut mie, ați luat, și pe preot, și v'ați dus, și ziceți către mine, pentruce strigi?

19. 17, 10. *24.* Fac. 31 31.

25. Iar fiii lui Dan au zis către
el: să nu-ți auzim glasul tău, ca nu cumvà să vă iasă înainte oameni cu suflet amărît, și să pierzi vieața ta și vieața casii tale.
26. Și s'au dus fiii lui Dan pre
calea sa, și văzând Mihà, că sunt mai tari decât sine, s'a întors în casa sa.
27. Și fiii lui Dan dupăce au luat
cele ce a făcut Mihà, și pre preotul lui, au venit asupra Lesii preste poporul, care petreceà fără de frică și fără de grije, și i-au ucis pre ei cu ascuțitul sabiei, și cetatea o au ars cu foc.
28. Și n'a fost cine să-i mântu-
iască, că de Sidon erà departe, și cu nici un om n'aveau ei aface, și aceasta erà în valea casei lui Roav, și au zidit cetatea și au lăcuit într'însa.
29. Și a chemat numele cetății:
Dan, pre numele lui Dan tatăl lor, care s'a născut lui Israil; iar numele cetății mai înainte erà Lesa.
30. Și ș'au ridicat loruș fiii lui
Dan, chipul cel cioplit, și Ioanatan fiul lui Ghirson fiul lui Manasì, el și feciorii lui erau preoți neamului lui Dan până la ziua mutării din pământul acela.
31. Și le-au rămas lor chipul cel
cioplit, care l-a fost făcut Mihà, în toate zilele în care erà casa lui Dumnezeu în Silom.

CAP. 19.

Nelegiuirea din Gavaa.

Și a fost în zilele acelea, când nu
erà împărat în Israil, un bărbat Levit care lăcuià în coastele muntelui Efraim, ș'a luat femeie țiitoare din Vitleemul lui Iuda.
2. Și s'a mâniat pre el țiitoarea

28. 2 Imp. 10, 6. *29.* Fac. 30, 6; Is. Navì 19, 47.
19. *1.* 21, 25.

lui, și s'a dus dela el la casa tatălui său în Vitleemul lui Iuda, și a fost acolo patru luni de zile.
3. Și s'a sculat bărbatul ei, și s'a dus la ea să-i grăiască după inima ei, și să se împace cu ea, și să o întoarcă pre ea iarăși la sine, și luând cu sine pre sluga sa și o pereche de asini, a mers până la casa tatălui ei.
4. Și văzându-l pre el tatăl fetei, a ieșit înaintea lui cu bucurie, și l-a dus pre el socrul său, tatăl fetei, înlăuntru, și a șezut cu el trei zile, și a mâncat și a băut și a dormit acolo.
5. Și a fost în ziua a patra mânecând de dimineață, s'a sculat să plece, și a zis tatăl fetei către ginerile său: întărește-ți inima ta cu o bucată de pâine, și apoi plecați.
6. Și au șezut și au mâncat amândoi împreună și au băut, și a zis tatăl fetei către bărbat: rogu-te rămâi aici, și să se veselească inima ta.
7. Și sculându-se omul să se ducă, nu l-a lăsat socrul lui, și șezând iarăși a rămas acolo.
8. Și în ziua a cincea mânecând de dimineață ca să se ducă, a zis tatăl fetei: întărește dar inima ta cu pâine, și te gătește până ce se va plecà ziua, și au mâncat și au băut amândoi.
9. Și sculându-se omul să se ducă el și țiitoarea lui și sluga lui, i-a zis lui socrul său, tatăl fetei: iată s'a plecat ziua spre seară, rămâi aici încă astăzi, și mâneți aici, și să se veselească inima ta, și mâine de dimineață veți purcede pre calea voastră, și vei merge la lăcașul tău.
10. Și n'a vrut omul să rămâie, și sculându-se a purces, și a venit până împrejma Ievusului, acesta este Ierusalimul, și cu el o păreche de asini înșălați și țiitoarea lui cu dânsul.
11. Și a venit până la Ievus, și ziua erà plecată foarte, și a zis sluga către stăpânul său: vino să ne abatem în cetatea aceasta a Ievuseului, și să mânem într'însa.
12. Iar stăpânul său a zis către el: nu ne vom abate în cetate streină întru care nu este dintru fiii lui Israil, ci să trecem până la Gavaa.
13. Și a zis slugei sale: vino și să ne apropiem la un loc dintr'acestea, și să mânem în Gavaa sau în Rama.
14. Și trecând au mers, și le-a apus soarele aproape de Gavaa, care este întru Veniamin.
15. Și s'au abătut acolo să intre să mâe în Gavaa, și au intrat și au șezut în ulița cetății, și nu erà om care să-i primească în casa sa să mâe.
16. Și iată un om bătrân a venit dela lucrurile sale din câmp seara, și omul acesta și el erà din muntele Efraim, și lăcuià în Gavaa, iar oamenii locului erau fiii lui Veniamin.
17. Și ridicându-și ochii săi a văzut pre omul cel călător în ulița cetății, și i-a zis omul cel bătrân: unde mergi, și de unde vii?
18. Și i-a răspuns lui: dela Vitleemul lui Iuda trecem noi până la coastele muntelui Efraim, eu de acolo sunt, și am mers până în Vitleemul lui Iuda și mă duc la casa mea, și nu este om, care să mă primească în casă.
19. Și paie și de mâncare asinii noștri au, și pâine și vin am eu, și slujnica ta și slujitorul care este cu robii tăi, de nimica n'avem lipsă.
20. Și a zis omul cel bătrân: pace ție, toată lipsa ta eu o voiu plinì, numai în uliță să nu mâi.
21. Și l-a băgat pre el în casa sa, și au așezat asinii lui, și lor le-a

15. Fac. 19, 2. *21.* Fac. 24, 31, 32.

spălat picioarele, și au mâncat și au băut.

22. Și veselindu-se ei, iată bărbații cetății, fiii cei fărădelege, au încunjurat casa, și au bătut în ușe, și au zis către omul cel bătrân stăpânul casei, scoate pre omul cel ce a intrat în casa ta, ca să-l cunoaștem pre el.

23. Și a ieșit la ei omul, stăpânul casei, și a zis către ei: nu fraților, să nu faceți rău, dacă a intrat omul acesta în casa mea, să nu faceți nebunia aceasta.

24. Iată fata mea fecioară și țiitoarea lui scoate-le-voiu pre ele afară, și le smeriți pre ele, și le faceți ce este plăcut înaintea ochilor; iar bărbatului acestuia să nu faceți aceastã faptă nebunească.

25. Și nevrând oamenii să asculte de el, a luat bărbatul țiitoarea sa, și o a scos la ei afară, și o au cunoscut pre ea, și ș'au bătut joc de ea toată noaptea până dimineața, și o au slobozit când se luminà de ziuă.

26. Și a venit femeia despre ziuă, și a căzut la ușa casei omului unde erà bărbatul ei până s'a luminat.

27. Și dupăce s'a luminat dimineața, a deschis bărbatul ei ușile, ieșind ca să-și meargă în calea sa, și iată femeia lui țiitoarea căzută lângă ușa casei și mâinile ei pre prag.

28. Și a zis către ea: scoală-te și să mergem, și n'a răspuns lui, că murise, și luând-o o a pus pre asin, și sculându-se s'a dus la casa sa.

29. Și intrând în casa sa a luat sabia, și apucând pre țiitoarea sa o a împărțit după oasele ei în douăsprezece părți, și le-a trimis la toate neamurile lui Israil.

30. Și au fost toți cei ce vedeau, ziceau: nu s'a făcut nici s'a văzut așà din ziua de când au ieșit fiii lui Israil din pământul Eghipetului, până în ziua aceasta. Și a poruncit oamenilor, pre carii i-a trimis, zicând: acestea să grăiți către tot Israilul: de s'a mai făcut lucru ca acesta, sfătuiți-vă și grăiți împreună despre lucrul acesta.

CAP. 20.

Seminția lui Veniamin aproape pierdută

Și au ieșit toți fiii lui Israil, și s'a strâns toată adunarea ca un om dela Dan până la Virsavee, și pământul Galaad la Domnul în Masifà.

2. Și a stătut adunarea a tot poporului, toate neamurile lui Israil, întru adunarea poporului lui Dumnezeu, patru sute de mii de bărbați pedestri, carii puteau să poarte arme.

3. Și au auzit fiii lui Veniamin, că s'au suit fiii lui Israil în Masifà. Și au zis fiii lui Israil: spuneți unde s'a făcut răutatea aceasta?

4. Și a răspuns omul Levit, bărbatul femeiei cei moarte, și a zis: în Gavaa lui Veniamin am venit eu și țiitoarea mea să mânem.

5. Și s'au sculat asupra mea oamenii cei dela Gavaa, și au încunjurat casa noaptea, și pre mine au vrut să mă omoare; iar pre țiitoarea mea o au smerit, și ș'au bătut joc de ea, și a murit.

6. Și am apucat pre țiitoarea mea, și o am tăiat în părți, și o am trimis în tot hotarul moștenirei fiilor lui Israil, pentrucă au făcut nebunie și păcat ca acesta în Israil.

7. Iată voi toți fiii lui Israil împreună grăiți, și vă sfătuiți aici.

8. Și s'a sculat tot poporul ca un om, zicând: nu vom merge nici un

22. Facere 19, 5; A 2 Lege 13, 13.

20. *1.* 1 Paral. 21, 2; 1 Imp. 10, 17.

om la lăcaşul său, şi nu ne vom întoarce nici unul la casa sa.

9. Şi acum acest lucru să facem asupra Gavaaiei, să ne suim împrotiva ei cu sorţi.

10. Vom luà din toate seminţiile lui Israil, zece bărbaţi dintr'o sută, şi o sută dintr'o mie, şi o mie din zece mii, să se ia şi bucate poporului celui ce merge la Gavaa lui Veniamin, ca să-i răsplătească ei pentru nebunia care a făcut în Israil.

11. Şi tot Israilul ieşind din cetăţi, s'a adunat în cetate ca un om.

12. Şi au trimis seminţiile lui Israil bărbaţi la întreaga seminţie lui Veniamin, zicând: ce este răul acesta, care s'a făcut întru voi?

13. Şi acum daţi pre oamenii cei fărădelege din Gavaa să-i omorîm pre ei, şi să ridicăm răul dintru Israil, şi n'au vrut fiii lui Veniam să asculte cuvântul fraţilor lor, fiii lui Israil.

14. Şi s'au adunat fiii lui Veniamin din cetăţile lor la Gavaa, să iasă la răsboiu asupra fiilor lui Israil.

15. Şi s'au numărat fiii lui Veniamin din cetăţile sale în ziua aceea douăzeci şi cinci de mii de bărbaţi, carii puteau purtà sabie, afară de cei ce lăcuiau în Gavaa.

16. Carii s'au numărat şapte sute de bărbaţi aleşi din tot poporul cu amândouă mâinile iscusiţi, toţi aceştia erau prăştieaşi, svârlind cu pietre în firul de păr, şi nu greşeau.

17. Şi tot Israilul s'a numărat, afară de fiii lui Veniamin, patru sute de mii de bărbaţi aleşi, carii purtau sabie, şi toţi aceştia erau bărbaţi răsboinici.

18. Şi s'au sculat şi au venit în Vetil, şi au întrebat pre Dumnezeu, şi au zis fiii lui Israil: cine va merge cu noi povăţuitor, ca să se bată cu fiii lui Veniamin? Şi au zis Domnul: Iuda va merge povăţuitor.

19. Şi s'au sculat fiii lui Israil a doua zi, şi au dat luptă asupra Gavaaiei.

20. Şi a ieşit tot Israilul la răsboiu asupra lui Veniamin, şi a rânduit împreună tot Israilul răsboiu asupra Gavaaiei.

21. Şi au ieşit fiii lui Veniamin din cetate, şi au oborît la pământ în ziua aceea douăzeci şi două de mii de bărbaţi din Israil.

22. Şi s'au îmbărbătat bărbaţii lui Israil, şi au adaos a rânduì răsboiu în locul, în care s'a fost rânduit în ziua cea dintâiu.

23. Şi s'au suit fiii lui Israil, şi au plâns înaintea Domnului până seara, şi au întrebat pre Domnul, zicând: au mai adaoge-vom a ne apropià la răsboiu cu Veniamin fratele nostru? Şi au zis Domnul: mergeţi împrotiva lui.

24. Şi s'au apropiat fiii lui Israil către fiii lui Veniamin în ziua a doua.

25. Şi au ieşit fiii lui Veniamin înaintea lor din Gavaa într'aceeaşi zi a doua, şi au culcat la pământ din fiii lui Israil încă optsprezece mii de bărbaţi, toţi aceştia erau, carii purtau sabie.

26. Şi s'au suit toţi fiii lui Israil şi tot poporul, şi au venit în Vetil, şi au plâns, şi au şezut acolo înaintea Domnului, şi au ajunat în ziua aceea până seara, şi au adus ardere de tot şi jertfă de mântuire înaintea Domnului.

27. Şi au întrebat fiii lui Israil pre Domnul, că acolo erà sicriul legii Domnului Dumnezeu în zilele acelea.

28. Şi Finees, feciorul lui Eleazar, fiul lui Aaron, stà înaintea lui în zilele acelea, şi au întrebat fiii lui Israil pre Domnul, zicând: au mai adaoge-voiu încă a ieşì la bătae împrotiva fiilor lui Veniamin, fratele

13. A 2 Lege 13, 13. *16.* 3, 15; 1 Paral. 12, 2.

meu? Sau încetà-voiu? Și au zis Domnul: mergeți, că mâine voiu da pre el în mâna voastră.

29. Și au pus fiii lui Israil pânditori împrejurul Gavaaiei.

30. Și s'au suit fiii lui Israil asupra lui Veniamin în ziua a treia, și s'au rânduit spre Gavaa, ca și în ziua întâiu și în ziua a doua.

31. Și au ieșit fiii lui Veniamin înaintea poporului, și s'au dus afară din cetate, și au început a bate din popor, și a rănì, ca și mai înainte, între căile din care una duce la Vetil, iar alta duce la Gavaa în țarină, ca la treizeci de bărbați din Israil.

32. Și fiii lui Veniamin au zis: cad înaintea noastră ca și întâiu; iar fiii ~~lui Israil~~ au zis: să fugim, ca să-i scoatem afară din cetate la căi, și au făcut așà.

33. Și toți bărbații lui Israil s'au sculat din locul lor, și au tăbărît în Vaal-Tamar, și pânditorii lui Israil se luptau din locul lor despre apusul Gavaaiei.

34. Și au venit din preajma Gavaaiei zece mii de bărbați aleși din tot Israilul, și bătaia se îngreuià, și ei n'au cunoscut, că a venit răul preste ei.

35. Și au înfrânt Domnul pre Veniamin înaintea fiilor lui Israil, și au omorît fiii lui Israil, din Veniamin, în ziua aceea douăzeci și cinci de mii și o sută de bărbați, carii toți purtau arme.

36. Și au văzut fiii lui Veniamin că sunt biruiți, iar Israiltenii au făcut loc Veniaminitenilor, că nădăjduiau în pânditorii pre cari i-au fost pus împrotiva Gavaaiei.

37. Și s'au pornit pânditorii, și s'au revărsat către Gavaa, și ducându-se au bătut cetatea toată cu ascuțitul sabiei.

38. Și semn erà fiilor lui Israil cu pânditorii, ca să ridice ei stâlp de fum din cetate.

39. Și s'au întors Israiltenii la răsboiu, și Veniamin a început a bate, și a rănit dintr'ai lui Israil ca la vre-o treizeci de oameni, că au zis: că iarăși îi vom alungà dinaintea noastră, ca și în răsboiul cel dintâiu.

40. Și semnul cu mult s'a înălțat mai pre sus de cetate ca un stâlp de fum, și căutând Veniamin înapoia sa, a văzut suindu-se fumul din cetate până la cer.

41. Iar bărbații lui Israil s'au întors; iar Veniamin s'a speriat văzând că asupra lui a venit răul acela.

42. Și au fugit dinaintea Israiltenilor pre calea pustiei, și a venit răsboiul asupra lor, și carii ieșeau din cetate, îi omorau pre ei în mijloc.

43. Și au tăiat pre Veniamin, și l-au gonit pre el, și l-au călcat de la Nua dinapoi până la Gavaa spre răsăritul soarelui.

44. Și au căzut din Veniamin optsprezece mii de bărbați, toți aceștia bărbați tari.

45. Și ceilalți văzând, au fugit în pustie la piatra lui Remon, și au omorît din ei pre cale cinci mii de bărbați, și ajungându-i pre ei până la Gadaam au omorît dintre ei două mii de bărbați.

46. Și au fost toți cei ce au căzut din Veniamin, douăzeci și cinci de mii de bărbați, cari purtau sabie în ziua aceea, toți aceștia, bărbați tari.

47. Iar ceilalți, carii au putut scăpà, au fugit în pustie la piatra lui Remon șase sute de oameni, și au șezut la piatra lui Remon patru luni.

48. Și fiii lui Israil s'au întors la fiii lui Veniamin, și i-au tăiat cu ascuțitul sabiei dela cetate pre rând până la dobitoc și până la ori ce

29. Is. Navi 8, 4.

47. 21, 13.

s'au aflat în toate cetăţile, şi cetăţile câte s'au aflat, le-au ars cu foc.

CAP. 21.

Seminţia lui Veniamin iarăşi se înmulţeşte.

Şi fiii lui Israil s'au jurat în Masifà, zicând: niciunul dintre noi să nu dea fata sa lui Veniamin femeie.

2. Şi s'a dus tot poporul în Vetil, şi a şezut acolo până seara înaintea lui Dumnezeu, şi a ridicat glasul său şi a plâns plângere mare.

3. Şi a zis: pentruce Doamne Dumnezeul lui Israil s'a făcut aceasta, ca să se strice astăzi în Israil o seminţie?

4. Şi a fost adoua zi a mânecat poporul, şi a zidit acolo altar şi a adus ardere de tot şi jertfă de mântuire.

5. Şi au zis fiii lui Israil: cine nu a venit întru această adunare din toate seminţiile lui Israil la Domnul; că jurământ mare erà împrotiva celui ce nu s'a suit la Domnul în Masifà, zicând: cu moarte să moară.

6. Şi le-au părut rău fiilor lui Israil pentru Veniamin fratele lor, şi au zis: perit-a astăzi o seminţie din Israil.

7. Ce vom face, să dăm femei celor ce au rămas? Că noi ne-am jurat Domnului, că nu vom da lor din fetele noastre femei.

8. Şi au zis: cine este din neamurile lui Israil? Care nu s'a suit la Domnul în Masifà, şi iată nu venise niciun om în tabără dela Iavis Galaad la adunare.

9. Şi s'a numărat poporul, şi nu erà acolo niciun om din cei ce lăcuesc în Iavis Galaad.

10. Şi a trimis acolo adunarea douăsprezece mii de bărbaţi dintre ostaşi, şi le-a poruncit lor zicând: mergeţi şi tăiaţi pre toţi cei ce lăcuesc în Iavis Galaad cu ascuţitul sabiei, şi pre femei şi pre popor.

11. Şi aşà veţi face: pre tot bărbatul şi pre toată femeia care a cunoscut pat de bărbat, să-i daţi peirii; iar pre fecioare să le cruţaţi, şi au făcut aşà.

12. Şi au aflat în Iavis Galaad patru sute de fete fecioare, care n'au cunoscut pat de bărbat, şi le-au adus pre ele în tabără la Silom în pământul Hanaan.

13. Şi a trimis toată adunarea, şi a grăit către fiii lui Veniamin, carii erau la piatra Remonului, şi i-a chemat pre ei la pace.

14. Şi s'a întors Veniamin la fiii lui Israil în vremea aceea, şi le-a dat lor femei pre fetele, care le-au adus vii din Iavis Galaad, şi le-au plăcut lor aşà.

15. Şi poporului i-a părut rău pentru Veniamin, că au făcut Domnul tăere în seminţiile lui Israil.

16. Şi au zis bătrânii adunării: ce vom face să dăm femei celor ce au rămas? De vreme ce au pierit femeile din Veniamin.

17. Şi au zis: cei ce au rămas, vor fi moştenitori în Veniamin, ca să nu piară o seminţie din Israil.

18. Că noi nu vom puteà să le dăm lor femei din fetele noastre, că s'au jurat fiii lui Israil, zicând: blestemat să fie cel ce va da femeie lui Veniamin.

19. Şi au zis: iată sărbătoarea Domnului este în tot anul în Silom, ce se află spre miazănoapte de Vetil, spre răsăritul soarelui pre calea care duce dela Vetil la Sichem şi spre miazăzi de Levona.

20. Şi au poruncit fiilor lui Veniamin, zicând: mergeţi şi vă ascundeţi în vii.

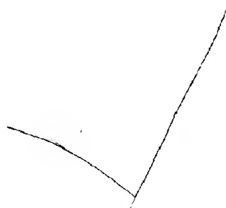
21. Şi când veţi vedeà, că au ieşit fetele celor ce lăcuesc în Silom ju-

21. *11.* Num. 31, 17 şi 18. *13.* 20, 47.

când cu danțuri, să ieșiți din vii,
și fiecare bărbat să-și răpească luiș
femeie din fetele Silomului, și să mer-
geți în pământul lui Veniamin.
22. Și va fi când vor venì părin-
ții lor sau frații lor să se judece la
noi, vom zice către ei: fie-vă milă
de ei, că nu le-au răpit după cum
este în răsboiu, că voi nu le-ați dat
lor, când s'au rugat de voi, pentru
aceea și voi încă ați greșit.
23. Și au făcut așà fiii lui Veni-
amin, și au luat femei după numă-
rul lor din cele ce jucau, dintru care
au răpit, și plecând s'au întors la
moștenirea lor, și au tocmit cetățile
și au lăcuit într'însele.
24. Și s'au dus de acolo fiii lui
Israil în vremea aceea fiecare la se-
minția și la rudenia sa, fiecare în
moșiea sa de unde a ieșit.
25. In zilele acelea nu erà împărat
în Israil, pentru aceea tot omul ce
se părea drept înaintea ochilor lui,
făceà.

25. 17, 6.

CARTEA RUT

CAP. 1.

Rut şi Noemi.

Şi a fost în zilele întru care cârmuiau judecătorii, s'a făcut foametea pre pământ, şi a mers un om din Vitleemul lui Iuda, ca să lăcuiască în ţarina lui Moav, el şi femeia lui şi doi fii ai lui.

2. Şi numele bărbatului Elimeleh, şi numele femeii lui Noemi, şi numele celor doi feciori ai lui Maalon şi Heleon, Efrateni din Vitleemul lui Iuda, şi au venit în ţarina lui Moav, şi erau acolo.

3. Şi a murit Elimeleh bărbatul Noemii, şi a rămas ea cu cei doi feciori ai ei.

4. Şi ş'au luat ei lor femei Moavitence, numele uneia Orfà şi numele celeilalte Rut, şi au lăcuit acolo vr'o zece ani.

5. Şi au murit amândoi Maalon şi Heleon, şi a rămas femeia de bărbatul său şi de amândoi feciorii săi.

6. Şi s'a sculat ea şi amândouă nurorile ei, şi s'au întors din ţarina lui Moav, că au fost auzit în ţarina lui Moav, cum că Domnul au cercetat pre poporul său cu dare de pâine.

7. Şi a ieşit din locul unde erà acolo, şi amândouă nurorile ei împreună cu ea, şi mergeau pre cale, ca să se întoarcă în pământul lu Iuda.

8. Şi a zis Noemi către amândouă nurorile sale: mergeţi şi vă întoarceţi fiecare la casa sa cea părintească, să facă Domnul cu voi milă, cum aţi făcut şi voi cu cei morţi şi cu mine.

9. Deà Domnul vouă să aflaţi odihnă fiecare în casa bărbatului său, şi le-a sărutat pre ele, şi ele înălţându-şi glasul lor au plâns.

10. Si au zis ei: nu; cu tine ne vom întoarce la poporul tău.

11. Iar Noemi le-a zis lor: întoarceţi-vă fiicele mele, pentruce să mergeţi cu mine? Au doar mai sunt încă fii în pântecele meu, carii să vă fie vouă bărbaţi?

12. Intoarceţi-vă dar fiicele mele, că eu am îmbătrânit, în cât mai mult nu sunt de bărbat, că de aş puteà zice că am vârstă să mă mărit, şi să nasc fii.

13. Au doar veţi aşteptà până vor creşte mari? Au lor vă veţi ţineà, ca să nu vă măritaţi după alt bărbat? Nu fiicele mele, că m'am amărît foarte pentru voi, că mâna Domnului s'a depărtat dela mine.

14. Iar ele ridicând glasul lor, iarăşi au plâns, şi a sărutat Orfà pre soacra sa, şi s'a întors la poporul său, iar Rut s'a dus cu dânsa.

15. Şi a zis Noemi către Rut: iată cumnata ta s'a întors la poporul

1. 2. 1 Imp. 17, 12.

său și la dumnezeii săi, întoarce-te dar și tu după cumnata ta.
16. Iar Rut a zis: departe de mine, ca să te las pre tine sau să mă întorc înapoi dela tine, că unde vei merge tu, și eu voi merge, și unde te vei sălășluì tu, și eu mă voiu sălășluì, poporul tău poporul meu, și Dumnezeul tău Dumnezeul meu.
17. Și unde vei murì tu, voiu murì și eu, și acolo mă voiu îngropà, acestea să-mi facă mie Domnul și acestea să-mi adaoge, că moartea mă va despărțì pre mine de tine.
18. Deci văzând Noemi, că ea stărueşte, ca să meargă cu sine, a încetat a mai grăì către ea.
19. Și au mers amândouă până au sosit în Vitleem, și au fost după ce au venit ele în Vitleem, s'a auzit în toată cetatea de ele, și au zis: oare aceasta este Noemi?
20. Iar ea a zis către ele: nu mă chemați pre mine Noemi, ci mă chemați amărîtă, că m'au amărît pre mine cel Atotputernic foarte.
21. Eu plină m'am dus, și deşartă m'au întors Domnul, și pentruce mă chemați Noemi? Că Domnul m'au smerit pre mine, și cel Atotputernic m'au necăjit.
22. Și s'au întors Noemi și Rut Moaviteanca nora ei cu ea din țarina lui Moav, și au sosit ele în Vitleem la începutul secerii orzului.

CAP. 2.

Rut adună spice în țarina lui Vooz.

Și Noemi aveà un om rudenie cu bărbatul ei, și omul acela erà tare în virtute, din neamul lui Elimeleh, și numele lui Vooz.
2. Și a zis Rut Moaviteanca către Noemi: mă duc în țarină și voiu adunà spicele, care rămân pre urma aceluia, în ochii căruia voiu aflà har; și a zis către ea: dute, fiica mea.
3. Și s'a dus, și mergând adunà în țarină pre urma secerătorilor, și s'a întâmplat de a nemerit în țarina lui Vooz, care erà din neamul lui Elimeleh.
4. Și venind Vooz din Vitleem, a zis secerătorilor: Domnul cu voi! Iar ei au răspuns lui: Domnul să te binecuvinteze.
5. Și a zis Vooz slugei sale, celui ce erà cârmuitor preste secerători, cine este tânăra aceasta?
6. Și a răspuns slujitorul cel ce erà ispravnic preste secerători, și a zis: tânăra este Moaviteanca, care s'a întors cu Noemi din țarina lui Moav.
7. Și a zis: să adun și să culeg după secerători în snopi, și de când a venit de azi dimineață și până seara, nu s'a odihnit nici cum în țarină.
8. Și a zis Vooz către Rut: auzi, fiica mea, să nu mergi în altă țarină să culegi, și tu să nu te duci de aici, ci fii la un loc cu fetele mele.
9. Și ia aminte la țarină unde vor secerà și mergi pre urma lor, că iată eu am poruncit slugilor, ca să-ți deà pace, și când îți va fi sete, mergi la vase și beà de unde beau și slugile.
10. Și căzând ea cu fața sa la pământ s'a închinat, și a zis către el: de unde am aflat har în ochii tăi, ca să mă cunoști pre mine? Căci eu sunt streină?
11. Și a răspuns Vooz, și i-a zis ei: am auzit câte ai făcut cu soacra ta dupăce a murit bărbatul tău, și cum ai lăsat pre tatăl tău și pre muma ta și pământul naşterii tale, și ai mers la poporul, pre care mai înainte nu l-ai știut.
12. Domnul să-ți răsplătească fie lucrul tău și să fie plata ta multă dela Domnul Dumnezeul lui Israil,

17. 1 Imp. 3, 17.
2. *1.* Mat. 1, 5. *2.* Levit. 19, 9.

la care ai venit să nădăjduești supt aripile lui.

13. Iar ea a zis: am aflat har în ochii tăi, doamne, că m'ai mângâiat și ai grăit după inima slujnicii tale, și iată eu nu sunt ca una din slujnicile tale.

14. Și a zis ei Vooz: acum este ceasul de mâncat, apropie-te aici și mănâncă din pâinile mele și întinge pâinea ta în oțet; și a șezut Rut la oparte de secerători, și i-a dat ei Vooz pâine și a mâncat și s'a săturat, și i-a rămas.

15. Și s'a sculat să culeagă, și a poruncit Vooz slugilor sale: de va adună și printre snopi, să n'o opriți.

16. Incă și într'adins aruncați-i ei din mănunchiurile voastre, și o lăsați să mănânce și să culeagă și să n'o înfruntați.

17. Și a adunat în țarină până seara, și a bătut ceeace a adunat, și a fost ca un ifi de orz.

18. Și luându-l a intrat în cetate, și a văzut soacra sa cele ce a adunat, și aducând Rut i-a dat cele ce a rămas din care s'a săturat ea.

19. Și i-a zis ei soacra sa: unde ai adunat astăzi? Și unde ai lucrat? Fie binecnvântat cel ce te-a miluit pre tine; și a spus Rut soacrei sale unde a lucrat, și a zis: numele omului la care am lucrat astăzi, este Vooz.

20. Și a zis Noemi către nora sa: binecuvântat este acela Domnului, că n'a încetat a face mila sa cu cei vii și cu cei morți, și a zis Noemi către ea: aproape de noi este omul acela, din rudeniile noastre este.

21. Și a zis Rut către soacra sa: și încă mi-a zis mie, cu fetele mele să te întovărășești până vor sfârșì toată secerea dela mine.

22. Și a zis Noemi către Rut nora sa: bine, fiica mea, că ai mers cu fetele lui, că nu ți se vor împrotivì într'alte țarini.

23. Și s'a întovărășit Rut cu fetele lui Vooz a adunà până s'a sfârșit secerea orzului și secerea grâului.

CAP. 3.

Făgăduință pentru căsătorie.

Și șezând cu soacra sa, i-a zis ei: fiica mea, au nu voiu căutà ție odihnă, ca să fie bine ție?

2. Și acum Vooz, cu ale căruia fete ai fost, ne este nouă cumnat, iată el va să vânture orzul în arie într'această noapte.

3. Iar tu te scaldă și te unge și te îmbracă cu hainele tale, și te sue în arie, să nu te arăți bărbatului până când va sfârșì a mâncà și a beà.

4. Și va fi când se va culcà el, vei cunoaște locul unde doarme, și vei merge acolo și vei descoperì picioarele lui și vei dormì, și el va spune ție ce să faci.

5. Și a zis Rut către ea: toate câte mi-ai zis voiu face.

6. Și s'a pogorît la arie, și a făcut toate câte i-a poruncit soacra sa.

7. Și a mâncat Vooz și a băut și s'a veselit inima lui, și a mers să doarmă la o parte a unui stog, și a venit și Rut pre ascuns și a descoperit picioarele lui și s'a culcat.

8. Și a fost la miezul nopții s'a spăimântat omul și s'a turburat, și iată femeia dormeà la picioarele lui.

9. Și a zis: cine ești tu? Iar ea a zis: eu sunt Rut roaba ta, tinde aripa ta preste roaba ta, că rudenie ești tu.

10. Și a zis Vooz: binecuvântată să fii Domnului Dumnezeu tu fiica mea, pentrucă ai îmbunătățit mila ta cea de apoi mai mult decât cea

---

13. 1 Imp. 25, 41. *15.* Lev. 19, 9.
20. Lev. 25, 25.

dintâiu, că nu te-ai dus după tânăr sărac sau bogat.

11. Şi acum fiica mea, nu te teme, toate câte vei zice, voiu face ţie, că ştie tot neamul poporului meu că femeiă vrednică eşti tu.

12. Şi acum adevărat rudenie sunt eu, ci este încă altul rudenie mai de aproape decât mine.

13. Rămâi într'această noapte, şi dupăce se va face dimineaţă, de va vreà el, pentrucă este mai de aproape rudenie, bine, să te ţie pre tine; iar de nu va vreà să te ţie, ţineà-te-voiu eu, viu e Domnul, dormi până dimineaţă.

14. Şi a dormit la picioarele lui până dimineaţă, şi ea s'a sculat de dimineaţă, când încă nu puteà cunoaşte omul pre om. Iar Vooz a zis: să nu se ştie cum a venit femeia la arie.

15. Şi a zis către ea: adu-ţi haina cea de pre tine, şi o ţine, şi o a ţinut, şi a măsurat şase măsuri de orz, şi le-a pus pe ea, şi apoi a intrat în cetate.

16. Şi a intrat Rut la soacra sa, iar ea a zis ei: ce este fiica mea? Şi i-a spus toate, câte i-a făcut ei omul.

17. Şi a zis către ea: aceste şase măsuri de orz mi-a dat mie, că a zis către mine: să nu mergi deşartă la soacra ta.

18. Iar ea a zis ei: şezi fiica mea până vei cunoaşte, cum se va sfârşi lucrul, că nu va încetà omul până nu va săvârşì lucrul astăzi.

CAP. 4.

Căsătoria lui Vooz cu Rut.

Şi Vooz a ieşit la poartă şi a şezut acolo, şi iată rudenia aceea de care ziceà Vooz, treceà pe acolo, şi a zis Vooz către dânsul: abate-te şi şezi aici, iar el s'a abătut şi a şezut.

2. Şi a luat Vooz zece oameni din cei mai bătrâni ai cetăţii, şi a zis: şedeţi aici, şi au şezut.

3. Şi a zis Vooz rudeniei: Noemi care s'a întors din ţarina lui Moav, vreà să vânză partea ţarinei, care este a fratelui nostru Elimeleh.

4. Şi eu am zis: că te voiu înştiinţà pre tine, şi-ţi voiu spune înaintea celor ce şed şi înaintea bătrânilor poporului meu, de vei să o moşteneşti, pentrucă eşti rudenie mai de aproape, cumpăr'o, şi o moşteneşte; iar de nu vrei, spune-mi, ca să ştiu ce să fac; că afară de tine nu este rudenie mai aproape, şi eu sunt după tine. Iar el a zis: eu voiu cumpărà ţarina.

5. Şi a zis Vooz: de vreme ce vei să ei ţarina din mâna Noemii, trebue să ei şi pre Rut Moaviteanca femeia răposatului, ca să ridici numele rudeniei tale cei moarte în moştenirea sa.

6. Şi a zis rudenia aceia: nu voiu puteà să o iau mie, ca să nu stric moştenirea mea, ia tu ce se cuvine mie, că eu nu voiu puteà să iau.

7. Şi acest obiceiu mai dinainte erà întru Israil la rudenie şi la schimbare, ca să steà tot cuvântul, că deslegà omul încălţămintea sa, şi o da aproapelui său, care erà rudenie cu el, şi aceasta erà legiuire în Israil.

8. Şi i-a zis lui Vooz rudenia: ia ţie rudenia mea, şi ş'a deslegat încălţămintea sa, şi o a dat lui.

9. Şi a zis Vooz către bătrâni şi către tot poporul: martori sunteţi voi astăzi cum am dobândit toate ale lui Elimeleh, şi toate câte sunt ale lui Heleon şi ale lui Maalon din mâna Noemii.

10. Şi pre Rut Moaviteanca femeia

3. *12.* Lev. 25, 48; Ierem. 32, 7, 8.

4. 4. 3, 12. 7. A 2 Lege 25, 7.

lui Maalon o am luat mie femeie, ca să ridic numele celui mort întru moştenirea lui, şi să nu piară numele celui mort dintre fraţii lui şi din neamul poporului lui, şi din poarta locului, martori sunteţi voi astăzi.

11. Şi răspunzând tot poporul şi martorii cei dela poartă şi bătrânii, au zis: deà Domnul, ca femeia ta, care intră în casa ta, să fie ca Rahil şi ca Liea, care amândouă au întemeiat casa lui Israil, şi va face putere în Efrata, şi va fi vestită în Vitleem.

12. Şi să se facă casa ta ca casa lui Fares, pre care l-a născut Tamar lui Iuda, din sămânţa ta să deà ţie Domnul din tânăra aceasta feciori.

13. Şi a luat Vooz pre Rut, şi i-a fost lui femeie, şi a intrat la dânsa, şi i-a dat ei Domnul rod, şi a născut fecior.

14. Şi a zis femeile către Noemi: bine este cuvântat Domnul, cel ce n'au lăsat să se stingă astăzi neamul tău, ci ca să se numească numele tău în Israil.

15. Acesta va fi, care va întoarce la tine sufletul tău, şi va hrănì bătrâneţele tale, că nora ta ceea ce te-a iubit pre tine, a născut fecior, care este ţie mai bun decât şapte feciori.

16. Şi luând Noemi pruncul, l-a pus la sânul său, şi i-a fost lui ca o doică.

17. Şi au chemat vecinele numele lui, zicând: născutu-s'a fiu lui Noemi, şi a chemat numele lui Ovid, acesta este tatăl lui Iesse tatăl lui David.

18. Şi acestea sunt neamurile lui Fares: Fares a născut pre Esrom.

19. Esrom a născut pre Aram, şi Aram a născut pre Aminadav.

20. Şi Aminadav a născut pre Nason, şi Nason a născut pre Salmon.

21. Şi Salmon a născut pre Vooz, şi Vooz a născut pre Ovid.

22. Iar Ovid a născut pre Iesse, şi Iesse a născut pre David.

---

11. Fac. 29, 32. *12.* Fac. 38, 29.

15. 1 Imp. 1, 8. *18.* 1 Paral. 2, 5.
20. Mat. 1, 3. *21.* Mat. 1, 5.

PATRU CĂRȚI ALE ÎMPĂRAȚILOR

CARTEA ÎNTÂIA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Nașterea lui Samuil.

Erà un om din Armatem-Sifa din muntele Efraim, și numele lui Elcanà, feciorul lui Ieremeil, fiul lui Iliu, fiul lui Toche în Nasiv din Armatem, din muntele Efraim.

2. Și acesta aveà două femei, numele uneia Anna, și numele ceilalte Fenana, și Fenana aveà prunci, iar Anna n'aveà nici un prunc.

3. Și se suià omul acela în tot anul din cetatea sa din Armatem să se închine și să jertfească Domnului Dumnezeu Savaot în Silom, și erà acolo Ili și doi feciori ai lui Ofni și Finees, preoți Domnului

4. Și a fost într'o zi a jertfit Elcana, și a dat Fenanii femeii sale și tuturor fiilor și fetelor ei părți.

5. Iar Annei i-a dat o parte mai bună, pentrucă pre Anna o iubeà Elcana mai mult decât pre Fenana, deși nu aveà prunc, că Domnul închisese pântecele ei.

6. Că n'au dat ei Domnul prunc după necazul ei și după scârba necazului ei, și se întristà, pentrucă au închis Domnul pântecele ei, ca să nu deà ei prunc.

7. Așà făceà în tot anul când se suià ea la casa Domnului, și se mâhneà și plângeà, și nu mâncà.

8. Și i-a zis ei Elcana bărbatul ei: Anno! Iar ea a zis: iată eu, doamne: și el a zis: ce-ți este ție, pentruce plângi? Și pentruce nu mănânci? Și pentruce bate inima ta? Au nu sunt eu ție mai bun decât zece fii?

9. Și s'a sculat Anna dupăce a mâncat ei în Silom, și a stătut înaintea Domnului; iar Ili preotul ședeà pre scaun la pragurile Bisericii Domnului.

10. Și ea cu suflet amărît s'a rugat către Domnul, și a plâns.

11. Și s'a făgăduit Domnului, zicând: Adonae, Doamne, Eloe, Savaot! De vei vreà să cauți spre smerenica roabei tale, și-ți vei aduce aminte de mine, și vei da roabei tale sămânță bărbătească, voiu da pre el înaintea ta dar până la ziua morții lui, și vin și băutură amețitoare nu va beà, și briciu nu se va atinge pre capul lui.

12. Și a fost când ea se rugà mult înaintea Domnului, Ili preotul priveà la gura ei.

13. Și ea grăià întru inima sa, și buzele ei se mișcau, iar glasul nu se auzeà, o a socotit pre ea Ili beată.

---

1. *1.* 1 Paral, 6, 27. *3.* Eșire 23, 17.

8. Rut. 4, 15. *11.* Jud. 13, 5.

14. Şi a zis către ea feciorul lui
Ili: până când vei fi beată? Ridi-
că-ţi vinul tău, şi te du din locul
Domnului.
15. Şi răspunzând Anna a zis: nu
doamne, femeie cu vieaţă amărîtă
sunt eu, vin şi băutură ameţitoare
n'am băut, ci-mi răvărs sufletul îna-
intea Domnului.
16. Nu socoti pre roaba ta ca pre
o fată păgână, că de multă mulţi-
mea cugetării mele şi de mulţimea
mâhnirei mele am grăit până acum.
17. Şi răspunzând Ili a zis ei:
mergi în pace, Dumnezeul lui Is-
rail să-ţi deă ţie toată cererea ta,
care ai cerut dela el.
18. Şi a zis Anna: aflat-au roaba
ta har înaintea ochilor tăi, şi s'a
dus femeia în calea sa, şi a intrat
la sălaşul său, şi a mâncat cu băr-
batul său şi a băut, şi faţa ei n'a
mai fost tristă.
19. Şi a doua zi de dimineaţă s'a
închinat Domnului, şi s'a dus în ca-
lea sa, şi a intrat Elcana în casa
sa în Armatem, şi a cunoscut pre
Anna femeia sa, şi ş'a adus aminte
de ea Domnul, şi a zămislit.
20. Şi a fost la plinirea zilelor,
a născut fecior, şi a chemat nu-
mele lui Samuil, zicând: că dela
Domnul Dumnezeu Savaot l-am
cerut.
21. Şi s'a suit omul Elcana şi
toată casa lui să aducă în Silom
jertfa zilelor şi făgăduinţele sale, şi
zeciuelele pământului său.
22. Şi Anna nu s'a suit cu dân-
sul, că a zis bărbatului său: până
nu voiu înţărcă pruncul, ca să se sue
şi el şi să se arate feţii Domnului,
şi să şază până în veac acolo.
23. Şi i-a zis ei Elcana bărbatul
său: fă ce ţi se pare că este bine
în ochii tăi, şezi până îl vei înţărcă
pre el şi să întărească Domnul ce
ai grăit cu gura ta, şi a şezut femeia
şi a dat ţâţă fiului său, până ce l-a
înţărcat.
24. Atunci s'au suit cu el în Silom
cu un junc de trei ani, şi cu pâini
şi cu un ifi de făină curată şi cu
un burduf de vin, şi au intrat în casa
Domnului în Silom, şi pruncul îm-
preună cu ei.
25. Şi a adus înaintea Domnului,
şi a junghiat tatăl său jertfa, care
în tot anul o făceă Domnului, şi a
adus pruncul, şi a junghiat viţelul,
şi Anna muma pruncului l-a dus la Ilì.
26. Şi a zis: o Doamne, viu este
sufletul tău, eu sunt femeia care a
stătut înaintea ta, când m'am rugat
către Domnul.
27. Pentru pruncul acesta m'am
rugat, şi mi-au dat mie Domnul ce-
rerea care am cerut dela dânsul.
28. Şi eu îl aduc pre el Domnu-
lui pe toate zilele vieţii lui spre slujbă
Domnului, şi s'a închinat acolo Dom-
nului.

CAP. 2.

Cântarea Annii. Creşterea lui Samuil şi răutatea fiilor lui Ili.

Şi s'a rugat Anna, şi a zis: întă-
ritu-s'a inima mea întru Domnul,
înălţatu-s'a cornul meu întru Dum-
nezeul meu, lărgitu-s'a asupra vrăj-
maşilor mei gura mea, bucuratu-
m'am de mântuirea ta.
2. Că nu este sfânt ca Domnul,
şi nu este drept ca Dumnezeul no-
stru, nu este sfânt afară de tine.
3. Nu vă lăudaţi şi nu grăiţi în-
nalte; să nu iasă mare graiu din
gura voastră, că Dumnezeul cuno-
ştinţelor este Domnul şi Dumnezeul
cel ce găteşte isprăvile sale.
4. Arcul celor tari a slăbit, şi cei
slabi s'au încins cu putere.
5. Cei plini de pâini s'au lipsit, şi

2. *1.* Luc. 1, 47. *2.* A 2 Lege 3, 24. *5.* Ierem. 15, 9.

cei flămânzi au moștenit pământul,
că cea stearpă a născut șapte, și cea
cu fii mulți a slăbit.
6. Domnul omoară și face viu,
pogoară în iad și ridică.
7. Domnul face sărac și îmbogă-
țește, smerește și înalță.
8. Ridică dela pământ pre cel lip-
sit, și din gunoiu scoală pre cel să-
rac, ca să-l așeze pre el cu boierii
poporului și scaunul măririi să-l deà
moștenire lui.
9. Cel ce dă rugăciunea celui ce
se roagă și a binecuvântat anii drep-
tului, că nu se întărește omul cel
puternic întru vîrtutea sa, Domnul
slab va face pre protivnicul său,
Domnul cel sfânt.
10. Să nu se laude cel înțelept în-
tru înțelepciunea sa, și să nu se
laude cel puternic întru puterea sa,
și să nu se laude cel bogat întru
bogăția sa;
11. Ci întru aceasta să se laude
cel ce se laudă: ca să cunoască și
să știe pre Domnul și să facă ju-
decată și dreptate în mijlocul pă-
mântului.
12. Domnul s'au suit în cer și au
tunat, el va judecà marginile pămân-
tului drept fiind și va da tărie îm-
păraților noștri, și va înălțà cornul
unsului său. Deci au lăsat pruncul
acolo înaintea Domnului, iar ei s'au
dus în Armatem, și pruncul slujeà
feții Domnului înaintea lui Ilì preotul.
13. Și fiii lui Ilì preotul erau fii
necredincioși neștiind pre Domnul.
14. Și acesta erà venitul Preotu-
lui dela poporul cel ce jertfeà: ve-
neà feciorul preotului dacă fierbea
carnea cu o furcuță cu trei coarne
în mâna lui,
15. Și o băgà în căldarea cea mare,
sau în tigaie, sau în oală, și tot ce
se prindeà în furcuță, luà preotul
luiș, acestea făceà tuturor Israil-
tenilor, carii veneau să facă jertfă
Domnului în Silom.
16. Și mai înainte de a arde gră-
simea veneà feciorul preotului, și zi-
ceà omului celui ce jertfeà: dă carne
să se frigă preotului, că nu voiu
luà dela tine carne fiartă din căldare.
17. Și ziceà cel ce aduceà jertfa:
să se ardă dar întâiu după cum se
cuvine grăsimea, și atunci ia ție din
toate, care poftește sufletul tău; iar
el ziceà: nu, acum să dai, iar de
nu, voiu luà cu sila.
18. Și erà păcatul fiilor mare foarte
înaintea Domnului, pentrucă defăi-
mau jertfa Domnului.
19. Iar Samuil pruncul încins cu
Efod de in, slujeà înaintea Domnului.
20. Și făceà lui muma sa vestmînt
mic, și-l aduceà lui în tot anul, când
se sueà cu bărbatul său să jertfea-
scă jertfa cea de preste an.
21. Și a binecuvântat Ilì pre El-
canà și pre femeia lui, zicând: să-ți
răsplătească Domnul sământă din
femeia aceasta pentru darul ce ai
făcut Domnului, și s'a dus omul la
casa sa.
22. Și au cercetat Domnul pre
Anna, și a zămislit și a născut încă
trei feciori și două fete; iar pruncul
Samuil a crescut înaintea Domnului.
23. Și Ilì fiind foarte bătrân, a a-
uzit toate cele ce făceau fiii lui fiilor
lui Israil, și cum dormiau fiii săi cu
femeile cele ce se adunau la ușile cor-
tului mărturiei, și le-a zis lor:
24. Pentruce faceți lucruri ca ace-
stea, care le auz eu din gura a tot
poporul Domnului?
25. Nu faceți fiii mei, nu faceți,
că nu bine auz eu de voi, nu faceți,
că nu sunt bune cele ce auz eu de
voi, că faceți pre popor să nu slu-
jească lui Dumnezeu.
26. Că de va păcătuì om asupra

6. A 2 Lege 32, 39; 4 Imp. 5, 7.
8. Iov. 36, 7, 15. *9.* Iov 10, 7. *15.* Lev. 3, 5 seq.
23. Eșire 38, 8.

omului, se vor rugà pentru el Domnului; iar de va păcătuì Domnului, cine se va rugà pentru el? Şi n'au ascultat cuvântul tatălui lor, căci Domnul au voit să-i piarză pre ei.

27. Iar pruncul Samuil sporeà şi creşteà, şi plăceà Domnului şi oamenilor.

28. Şi a venit omul lui Dumnezeu la Ilì, şi i-a zis: acestea zice Domnul: descoperitu-m'am arătat casei tatălui tău, când erau ei în pământul Eghipetului robi casei lui Faraon.

29. Şi am ales casa tatălui tău dintru toate casele lui Israil să-mi fie preoţi, să se suie pre jertfelnicul meu, şi să facă tămâere, şi să poarte Efod înaintea mea, şi am dat parte casei tatălui tău spre mâncare din toate cele ce se jertfesc pe foc dela fiii lui Israil.

30. Şi pentrucă ai căutat la tămâia mea şi la jertfa mea cu ochiu fără de ruşine, şi ai mărit pre fiii tăi mai mult decât pre mine, ca să vă îngrăşaţi din pârga a toată jertfa lui Israil înaintea mea;

31. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: zis-am, casa ta şi casa tatălui tău va rămâneà înaintea mea până în veac; iar acum zice Domnul: să nu fie mie nicidecum, că numai pre cei ce mă vor mărì pre mine îi voiu mărì, şi cel ce mă defaimă pre mine, se va necinstì.

32. Iată vor venì zile, şi voiu pierde sămânţa ta şi sămânţa casei tatălui tău, şi nu va fi bătrân în casa ta.

33. Şi vei vedeà tăria mea întru toate cele bune ale lui Israil, şi nu va fi bătrân în casa ta în toate zilele.

34. Insă nu voiu depărtà de tot dela altarul meu bărbat din tine, dar voiu face să-ţi sece ochii tăi, şi să se topească sufletul tău, şi toţi urmaşii casei tale vor cădeà în sabia oamenilor.

35. Şi acesta va fi ţie semnul, care va venì preste aceşti doi fii ai tăi Ofni şi Finees, într'o zi vor murì amândoi.

36. Şi voiu ridicà mie preot credincios, care va face toate după inima mea şi după sufletul meu, şi voiu întemeià mie casă credincioasă, şi va petrece înaintea unsului meu în toate zilele.

37. Şi va fi tot cel rămas în casa ta, va venì să se închine lui pentru un ban de argint şi pentru o pâine, zicând: primeşte-mă la o slujbă a preoţiei tale, să mănânc pâine.

CAP. 3.

Chemarea lui Samuil.

Şi pruncul Samuil slujeà Domnului înaintea lui Ilì preotul, iar cuvântul Domnului erà scump, în zilele acelea nu erà vedenie aevea.

2. Şi a fost în vremea aceea Ilì şedeà culcat în locul său, şi ochii lui au început a se îngreuià, şi nu puteà să vază.

3. Şi mai înainte de a se stinge lumina din sfeşnicul Domnului, Samuil dormeà în Biserica Domnului unde erà sicriul lui Dumnezeu.

4. Şi l-au chemat Domnul: Samuil! Samuil! Iar el a zis: iată eu.

5. Şi a alergat la Ilì, şi a zis: iată eu, la ce m'ai chemat? Şi i-a zis Ilì: nu te-am chemat, întoarce-te, şi dormi.

6. Şi s'a întors, şi a adormit. Şi au adăos Domnul a chemà pre Samuil: Samuil! Samuil! Şi s'a dus la Ilì a doua oară, şi a zis: iată eu, la ce m'ai chemat? Iar Ilì a zis: nu te-am chemat fiule, întoarce-te şi dormi.

7. Iar Samuil încă nu ştià pre

27. Luc. 2, 52. *28.* Jud. 13, 6.
29. Lev. 10, 14. *31.* 3 Imp. 2, 27.

3. *2.* 4, 15. *3.* Eşire 27, 21.

Dumnezeu, şi cuvântul Domnului încă nu i se arătase lui.

8. Şi au adaos Domnul a chemà pre Samuil a treia oară, iar el sculându-se a mers la Ilì, şi a zis: iată eu, la ce m'ai chemat; şi Ilì a cunoscut, că Domnul au chemat pre prunc.

9. Şi a zis Ilì lui Samuil: întoarce-te şi dormi fiule, şi de te va mai chemà cel ce te chiamă, să zici: grăeşte Doamne, că aude robul tău, şi s'a dus Samuil, şi a dormit în locul său.

10. Şi au venit Domnul, şi au stătut, şi l-au strigat pre el ca şi mai nainte: Samuil! Samuil! Iar Samuil a zis: grăeşte Doamne, că ascultă robul tău.

11. Şi au zis Domnul către Samuil: iată eu voiu face un lucru în Israil, încât tot cel ce va auzì, îi vor ţiuì amândouă urechile.

12. In ziua aceea voiu ridicà asupra lui Ilì, toate câte am grăit asupra casei lui, începe-le-voiu, şi le voiu săvârşì.

13. Că i-am spus lui, că voiu izbândì asupra casei lui până în veac pentru nedreptăţile fiilor lui, că a ştiut, că defaimă pre Dumnezeu fiii lui, şi nu i-a certat pre ei.

14. Pentru aceea m'am jurat casei lui Ilì, că nu se va iertà nedreptatea casei lui Ilì nici prin tămâiere, nici prin jertfe, până în veac.

15. Şi a dormit Samuil până dimineaţa, şi a mânecat de dimineaţă, şi a deschis uşile casei Domnului, şi s'a temut Samuil să spuie lui Ilì vedenia.

16. Şi a zis Ilì către Samuil: Samuil fiule, iar el a zis: iată eu.

17. Şi a zis: ce este cuvântul care s'a grăit către tine? Să nu-l ascunzi de către mine, aşà să-ţi facă ţie Dumnezeu, şi aşà să-ţi adaoge, de vei ascunde de către mine vre un cuvânt din toate cuvintele, care s'a grăit către tine întru urechile tale.

18. Şi a spus Samuil lui Ilì toate cuvintele, şi n'a ascuns de către dânsul nimic, şi a zis Ilì: Domn însuş este, ce este bun înaintea lui va face.

19. Şi a crescut Samuil, şi Domnul erà cu el, şi nici unul din toate cuvintele lui n'a rămas pe jos.

20. Şi a cunoscut tot Israilul de la Dan până la Virsavee, că Samuil este credincios proroc Domnului.

21. Şi au adaos Domnul a se arătà în Silom, că se descoperise Domnul către Samuil în Silom după cuvântul Domnului, şi a crezut Samuil că va să fie proroc Domnului întru tot Israilul dela o margine a ţării până la cealaltă. Şi Ilì a îmbătrânit foarte, şi fiii lui mergeau tot mai rău, şi calea lor erà rea înaintea Domnului.

CAP. 4.

Moartea lui Ilì şi a fiilor săi.

Şi a fost în zilele acelea s'au adunat cei de alt neam cu răsboiu asupra lui Israil, şi a ieşit Israil întru întâmpinarea lor la răsboiu, şi au tăbărît la Avenezer, iar cei de alt neam au tăbărît la Afec.

2. Şi cei de alt neam s'au gătit de răsboiu asupra lui Israil, şi s'a început răsboiul, şi s'au frânt Israiliţii înaintea celor de alt neam, şi s'au rănit întru acea bătae în câmp patru mii de bărbaţi.

3. Şi a venit poporul la tabără, şi au zis bătrânii lui Israil: pentruce ne-au făcut pre noi Domnul, de am căzut astăzi înaintea celor de alt neam? Să luăm cu noi sicriul Dumnezeului nostru din Silom, să meargă

11. Ierem. 19, 3. *12.* 2, 31. *17.* Rut. 1, 17. *18.* 2 Imp. 15, 26. *19.* Is. Navì 21, 47.

în mijlocul nostru, și ne va mântui din mâna vrăjmașilor noștri.

4. Și a trimis poporul în Silom, și a luat de acolo sicriul Domnului puterilor, celui ce șade pre Heruvimi, și amândoi fiii lui Ilì cu sicriul, Ofnì și Finees.

5. Și a fost dupăce a venit sicriul Domnului în tabără, a strigat tot Israilul cu glas mare, și a răsunat pământul.

6. Și auzind cei de alt neam glasul strigării, au zis: ce este această strigare mare în tabăra Evreilor? Și au cunoscut că sicriul Domnului a venit în tabără.

7. Și s'au speriat cei de alt neam, și au zis: dumnezeii au venit la ei în tabără, vai nouă! Scoate-ne Doamne pre noi astăzi, că nu s'a făcut nouă ca aceasta nici odinioară.

8. Vai nouă! Cine ne va scoate din mâna dumnezeilor celor mai tari? Aceștia sunt dumnezeii, cei ce au bătut Eghipetul cu toată bătaea, și în pustie.

9. Intăriți-vă și vă îmbărbătați cei de alt neam, ca să nu fiți robi Evreilor, precum au fost ei robi nouă, și fiți bărbați, și dați răsboiu asupra lor.

10. Și au dat răsboiu cei de alt neam împrotiva lor, și s'a frânt Israil înaintea celor de alt neam, și a fugit fiecare la lăcașul său, și s'a făcut bătae mare foarte, și au căzut din Israil treizeci de mii de pedestri.

11. Și sicriul lui Dumnezeu l-au luat cei de alt neam, și amândoi fiii lui Ilì au murit: Ofnì și Finees.

12. Și a alergat un bărbat Iemineau din tabără, și a venit în Silom în ziua aceea, și hainele lui erau rupte, și țărînă pre capul lui.

13. Și a venit, și iată Ilì ședeà pe scaunul său la ușă uitându-se pre cale, că erà inima lui întristată pentru sicriul lui Dumnezeu, și a intrat omul în cetate să spue, și a strigat toată cetatea cu glas mare.

14. Și a auzit Ilì glasul strigării, și a zis: ce este glasul strigării aceștia? Și grăbind omul, a intrat și a spus lui Ilì.

15. Și Ilì erà de nouăzeci și opt de ani, și ochii lui se întunecase și nu vedeà.

16. Și a zis Ilì oamenilor celor ce erau lângă el: ce este glasul sunetului acestuia? Și grăbind omul a venit la Ilì.

17. Și a zis lui: eu sunt cel ce viu din tabără, și eu am fugit din răsboiu astăzi, și a zis Ilì: ce lucru s'a făcut fiule?

18. Și răspunzând omul a zis: fugit-a Israil dela fața celor de alt neam, și s'a făcut bătae mare în popor, și amândoi fiii tăi au murit, și sicriul lui Dumnezeu s'a luat.

19. Și a fost când i-a pomenit de sicriul lui Dumnezeu, a căzut din scaun înnapoi ținându-se de ușă, și s'a rupt spinarea lui, și a murit, că erà om bătrân și greu. Și acesta a judecat pre Israil patruzeci de ani.

20. Și nora lui, femeia lui Finees grea fiind, și aproape de naștere, dacă a auzit că s'a luat sicriul lui Dumnezeu, și a murit socrul său și bărbatul său, a plâns și a născut, că au venit ei durerile.

21. Și când mureà ea, au zis către ea femeile cele ce stau lângă ea: nu te teme, că fecior ai născut; iar ea n'a răspuns, și n'a luat aminte inima ei.

22. Și a numit pre prunc Uevarhavot pentru sicriul lui Dumnezeu și pentru socrul ei și pentru bărbatul ei.

23. Și a zis: s'a dus slava din

4. Eșire 25, 22; Ps. 77, 66; Ps. 79, 2.
9. Jud. 13, 1. *12.* Is. Navì 7, 6.
15. 3, 2.

Israil că s'a luat sicriul lui Dumnezeu.

CAP. 5.

Bătaia Filistenilor pentru sicriul legii.

Şi au luat cei de alt neam sicriul lui Dumnezeu, şi l-au adus dela Avenezer în Azoton.

2. Şi au luat cei de alt neam sicriul Domnului, şi l-au băgat în casa lui Dagon, şi l-au pus lângă Dagon.

3. Şi mânecând Azotenii a doua zi au intrat în casa lui Dagon, şi au văzut, şi iată Dagon zăceà căzut cu faţa sa pre pământ înaintea sicriului lui Dumnezeu, şi au ridicat pre Dagon, şi l-au pus la locul său.

4. Şi a fost când mânecară în cealaltă zi, Dagon iar zăceà cu faţa sa pre pământ înaintea sicriului legii Domnului, şi capul lui Dagon şi amândouă tălpile picioarelor şi amândouă palmile mâinilor lui rupte preste prag, numai spinarea lui Dagon a rămas.

5. Pentru aceea preoţii lui Dagon, şi tot ori care intră în casa lui, nu calcă pre pragul casei lui Dagon în Azot până în ziua de astăzi, ci păşesc preste el.

6. Şi s'a îngreuiat mâna Domnului preste Azot, şi i-a bătut pre ei, şi i-a spuzit cu bube la şezut; în cetăţi şi în hotarele ei s'a ivit şoareci, şi s'a făcut turburare de moarte mare în cetate.

7. Şi au văzut bărbaţii Azotului că este aşà, şi au zis: nu va şedeà sicriul Dumnezeului lui Israil cu noi, că grea este mâna lui preste noi, şi preste Dagon dumnezeul nostru.

8. Şi trimiţând au adunat pre căpeteniile celor de alt neam la sine, şi au zis: ce vom face sicriului Dumnezeului lui Israil? Şi au zis Ghetenii: să se mute sicriul lui Dumnezeu la noi, şi s'a mutat sicriul Dumnezeului lui Israil în Ghet.

9. Şi a fost dupăce s'a mutat sicriul, s'a făcut mâna Domnului preste cetate, turburare mare foarte, şi au bătut pre oamenii cetăţii, dela cel mic, până la cel mare, şi i-au lovit pre ei la şezuturile lor, şi Ghetenii aveau şezuturile pline de bube.

10. Şi a trimis sicriul lui Dumnezeu în Ascalon, şi a fost dupăce a intrat sicriul lui Dumnezeu în Ascalon, au strigat oamenii Ascaloniteni, zicând: pentruce aţi adus la noi sicriul Dumnezeului lui Israil? Ca să ne omorîţi pre noi, şi tot poporul nostru?

11. Şi au trimis, şi au adunat pre toţii domnii celor de alt neam, şi au zis: trimiteţi sicriul Dumnezeului lui Israil, să se aşeze la locul lui, să nu ne omoare pre noi şi pre poporul nostru, că s'a făcut spaimă de moarte grea foarte în toată cetatea, dacă a intrat sicriul Dumnezeului lui Israil.

12. Şi cei vii cari n'au murit, s'au rănit la şezuturi, şi s'a suit strigarea cetăţii în cer.

CAP. 6.

Intoarcerea sicriului legii.

Şi a fost sicriul Domnului în ţara celor de alt neam şapte luni, şi a scos pământul lor şoareci.

2. Şi au chemat cei de alt neam pre preoţii şi pre vrăjitorii şi pre descântătorii lor, zicând: ce vom face sicriului Domnului? Arătaţi-ne nouă, şi cu ce-l vom trimite la locul lui?

3. Iar ei au zis: de veţi trimite voi sicriul legii Domnului Dumnezeului lui Israil, să nu-l trimiteţi deşert, ci să-i daţi lui daruri cu ce sunteţi datori pentru păcat, şi atunci vă veţi vindecà, şi se va iertà vouă,

5. *3.* Ps. 96, 7. *6.* Ps. 77, 66.

sau veți și pentruce nu se depărtează mâna lui Dumnezeu de preste voi.

4. Deci ei au zis: ce jertfă pentru păcat să-i dăm lui? Și le-au răspuns: după numărul domnilor celor de alt neam cinci șezuturi de aur, că o bătae a fost preste voi și preste domnii voștri și preste popor, și cinci șoareci de aur.

5. Și să-i faceți după asemănarea șezuturilor voastre și după asemănarea șoarecilor voștri, carii strică pământul, și veți da Domnului mărire, ca să se ridice mâna lui de preste voi și de preste dumnezeii voștri și de preste pământul vostru.

6. Și pentruce vă învârtoșați inimile voastre? Precum s'au învârtoșat Eghipetul și Faraon inimile sale; și dupăce i-au bătut pre ei, atunci i-a slobozit, și s'au dus.

7. Deci acum apucați-vă, și faceți un car nou; și să înjugați două vaci fătate întâia oară, și care n'au mai fost înjugate, și vițeii lor îi luați de la ele, și-i țineți acasă.

8. Și luați sicriul Domnului, și-l puneți pre car, iar vasele cele de aur, care le veți da lui pentru păcat, le puneți într'o ladă de laturea lui, și-l sloboziți să meargă.

9. Și vă uitați să vedeți oare merge pre calea, care duce la hotarul lui spre Vetsamis, că el ne-a făcut nouă acest rău mare, iar de nu, vom cunoaște, că nu mâna lui s'a atins de noi, ci o întâmplare a fost aceasta, care s'a făcut nouă.

10. Și au făcut așà cei de alt neam, și au luat două vaci fătate întâiu, și le-au înjugat la car, iar vițeii lor i-au închis într'o casă.

11. Și au pus sicriul Domnului în car, și lada lui cea cu șoarecii cei de aur și cu asemănările șezuturilor lor.

12. Și au îndreptat vacile pre calea care merge spre Vetsamis, și mergeau vacile drept pre calea aceea, și nu stau, nici se abăteau la dreapta sau la stânga, și domnii celor de alt neam au mers după dânsul până la hotarul Vetsamis.

13. Iar cei din Vetsamis secerau grâu în vale, și ridicându-și ochii lor au văzut sicriul Domnului, și s'au bucurat văzându-l.

14. Și a intrat carul în țarina lui Ozie celui din Vetsamis, și a stătut acolo lângă o piatră mare, și lemnele carului le-au tăiat, iar vacile le-au adus ardere de tot Domnului.

15. Iar Leviții luând sicriul Domnului și lada cea cu odoarele cele de aur, care erau lângă el, le-au pus preste piatra cea mare, și oamenii cei din Vetsamis aducând ardere de tot, au jertfit jertfă Domnului în ziua aceea.

16. Și cei cinci domni ai celor de alt neam au văzut, și s'au întors în Ascalon în ziua aceea.

17. Iar acestea sunt șezuturile cele de aur, care le-au dat cei de alt neam Domnului pentru păcat: al Azotului unul, al Gazii unul, al Ascaloniei unul, al Ghetului unul, al Acaronului unul.

18. Și șoarecii cei de aur după numărul tuturor cetăților celor de alt neam ale celor cinci domni, dela cetatea cea întărită până la satul Ferezeului și până la piatra cea mare, pre care au pus sicriul legii Domnului, care este în țarina lui Ozie Vetsamisiteanul până în ziua aceasta.

19. Și au bătut Domnul pre bărbații Vetsamisului, că au văzut sicriul Domnului, și au omorît din ei cincizeci de mii și șaptezeci de băr-

6. *4.* Is. Nav. 13, 3. *6.* Eșire 12, 12.

14. 2 Imp. 24, 22—25. *18.* Is. Navi 13, 3.

baţi, şi a plâns poporul, că au bătut Domnul pre popor cu bătae mare foarte.

20. Şi au zis bărbaţii cei din Vetsamis: cine va puteà stà înaintea Domnului Dumnezeului celui sfânt? Şi la cine se va suì sicriul legii Domnului dela noi?

21. Şi au trimis soli la cei ce lăcuesc în Kariatirim, zicând: întors-au cei de alt neam sicriul Domnului, pogorîţi-vă şi-l suiţi la voi.

CAP. 7.

Israeliţii biruesc pre Filisteni.

Şi au venit oamenii din Kariatirim, şi au adus sicriul Domnului, şi l-au băgat în casa lui Aminadav celui din deal, şi pre Eleazar feciorul lui l-au sfinţit, ca să păzească sicriul legii Domnului.

2. Şi au fost multe zilele în care erà sicriul în Kariatirim, şi au trecut douăzeci de ani, şi s'a întors toată casa lui Israil către Domnul.

3. Şi a grăit Samuil către toată casa lui Israil, zicând: de vă întoarceţi voi cu toată inima voastră către Domnul, lepădaţi dumnezeii cei streini din mijlocul vostru şi desişurile, şi vă gătiţi inimile voastre către Domnul, şi slujiţi lui singur, şi el va scoate pre voi din mâna celor de alt neam.

4. Şi au lepădat fiii lui Israil pre Vaalimi şi desişurile Astarotului, şi Domnului singur au slujit.

5. Şi a zis Samuil: adunaţi la mine pre tot Israilul în Masifat, şi mă voiu rugà pentru voi către Domnul.

6. Şi s'a adunat poporul în Masifat, şi a cărat apă, şi a turnat înaintea Domnului pre pământ, şi a ajunat în ziua aceea, şi a zis: păcătuit-am înaintea Domnului, şi judecà Samuil pre fiii lui Israil în Masifat.

7. Şi au auzit cei de alt neam, că s'au strâns toţi fiii lui Israil în Masifat, şi s'au ridicat căpeteniile celor de alt neam asupra lui Israil, şi au auzit fiii lui Israil, şi s'au spereat de faţa celor de alt neam.

8. Şi au zis fiii lui Israil către Samuil: să nu taci pentru noi, ci să strigi către Domnul Dumnezeul tău, ca să ne izbăvească pre noi din mâna celor de alt neam, şi zise Samuil să nu fie mie ca să mă depărtez de Domnul Dumnezeul meu, ca să nu strig pentru voi rugându-mă.

9. Şi a luat Samuil un miel sugar, şi l-a adus ardere de tot Domnului împreună cu tot poporul, şi a strigat Samuil către Domnul pentru Israil, şi l-a ascultat pre el Domnul.

10. Şi erà când aduceà Samuil arderea cea de tot, cei de alt neam au venit cu răsboiu asupra lui Israil, şi a tunat Domnul cu glas mare în ziua aceea preste cei de alt neam, şi s'a împrăştiat şi s'a înfrânt înaintea lui Israil.

11. Şi au ieşit bărbaţii lui Israil din Masifat, şi au gonit pre cei de alt neam, şi i-au bătut pre ei până supt Vethor.

12. Şi luând Samuil o piatră, o a pus între Masifat şi între Senon, şi a numit numele ei Avenezer, adică piatra ajutorului, şi a zis: până aici ne-au ajutat nouă Domnul.

13. Şi au smerit Domnul pre cei de alt neam, şi n'au mai adaos a venì la hotarul lui Israil, şi a fost mâna Domnului preste cei de alt neam în toate zilele lui Samuil.

14. Şi s'au dat înapoi cetăţile, care le-au luat cei de alt neam dela fiii lui Israil, şi le-au dat pre ele lui Israil dela Acaron până la Ghet, şi hotarul lor l-a luat Israil din mâna ce-

---

7. 1. 2 Imp. 6, 4. *3.* A 2 Lege 6, 13, Matein 4, 10.

10. Sirah 46, 20; Is. Navì 10, 10; Jud. 5, 20. *12.* 4, 1.

lor de alt neam, şi erà pace între Israil şi între Amoreu.
15. Şi a judecat Samuil pre Israil în toate zilele vieţii sale.
16. Şi mergeà în tot anul, şi înconjurà Vetilul şi Galgala şi Masifatul, ca să judece pre Israil în toate locurile acestea.
17. Şi iarăşi se întorceà în Armatem, că acolo erà casa lui, şi judecà acolo pe Israil, şi a zidit acolo jertfelnic Domnului.

CAP. 8.

Poporul cere împărat.

Şi a fost dupăce a îmbătrânit Samuil, a pus pre fiii săi judecători lui Israil.
2. Şi acestea sunt numele fiilor lui: cel întâi născut Ioil şi numele celui de al doilea Avia, cari judecà în Virsavea.
3. Şi n'au umblat fiii lui pre calea lui, şi s'au abătut după iubirea de argint, şi luau daruri şi abăteau dreptatea.
4. Şi s'au adunat bărbaţii lui Israil şi au mers în Armatem la Samuil.
5. Şi i-au zis lui: iată tu ai îmbătrânit şi fiii tăi nu umblă pre calea ta, deci acum pune preste noi împărat, să ne judece pre noi, ca şi la alte neamuri.
6. Şi s'a părut a fi rău cuvântul acesta în ochii lui Samuil, pentrucă au zis: dă-ne nouă împărat, să ne judece pre noi, şi s'a rugat Samuil către Domnul.
7. Şi au zis Domnul către Samuil: ascultă de glasul poporului, cum vor grăì către tine, că nu pre tine te-a lepădat, ci pre mine m'a lepădat, ca să nu împărăţesc preste ei.
8. Precum mi-au făcut mie din ziua, în care i-am scos pre ei din Eghipet până în ziua aceasta, şi m'au părăsit pre mine, şi au slujit la alţi dumnezei, aşà fac şi ţie.
9. Şi acum ascultă de glasul lor, însă să le mărturiseşti lor, şi să le spui dreptul împăratului, care va împărăţì preste ei.
10. Şi a spus Samuil tot cuvântul Domnului către poporul cel ce cereà dela el împărat.
11. Şi a zis lor: acesta este dreptul împăratului, care va împărăţì preste voi: pre fiii voştri va luà, şi-i va pune pre ei în carele sale, şi-i va face lui călăreţi şi alergători înaintea carelor lui.
12. Şi va pune preste ei mai mari preste sute şi preste mii, şi să are arătura lui, şi să secere secerătura lui, şi să adune bucatele, şi să-i facă unelte de răsboiu şi unelte la carele lui.
13. Şi fetele voastre le va luà să-i facă miresme şi demâncare şi pâine.
14. Ţarinele voastre şi viile voastre şi maslinetul vostru îl va luà, şi-l va da slugilor sale.
15. Şi semănăturile voastre şi viile voastre le va zeciuì, şi va da famenilor săi şi slugilor sale.
16. Şi va luà pre slugile şi pre slujnicele voastre, şi boii voştri cei mai buni şi asinii voştri, şi-i va întrebuinţà la lucrurile sale.
17. Şi turmele voastre le va zeciuì, şi voi veţi fi lui robi.
18. Şi veţi strigà în ziua aceea din pricina împăratului vostru, pre care l-aţi ales vouă, şi nu va auzì pre voi Domnul Dumnezeu în zilele acelea, că voi v'aţi ales vouă împărat.
19. Şi n'a vrut poporul să asculte de Samuil, şi au zis lui: nu, ci numai împărat să fie preste noi.
20. Şi vom fi şi noi ca toate nea-

---

17. 8, 4.
8. *3.* Eşire 23, 8; A 2 Lege 16, 19.
5. Ozie 13, 10; Fapt. 13, 21. *7.* Ozie 13, 11.
15. Daniil 1, 3. *20.* 12, 12.

murile, şi ne va judecà pre noi împăratul nostru, şi va merge înaintea noastră, şi ne va povăţuì la răsboiu.

21. Şi a auzit Samuil toate cuvintele poporului, şi le-a grăit în urechile Domnului.

22. Şi au zis Domnul către Samuil: ascultă glasul lor, şi le pune lor împărat, şi a zis Samuil către bărbaţii lui Israil: să meargă fiecare în cetatea sa.

CAP. 9.

Saul la Samuil.

Şi erà un bărbat din fiii lui Veniamin, şi numele lui Kis feciorul lui Aviil, fiul lui Iared, fiul lui Vahir, fiul lui Afec, fiul bărbatului Iemeneu, bărbat tare în vîrtute.

2. Şi acesta aveà un fecior, şi numele lui Saul, bărbat ales şi bun, şi nu erà întru fiii lui Israil om mai bun decât el, şi erà mai înalt dela umăr în sus decât tot poporul.

3. Şi au pierit asinele lui Kis tatăl lui, şi a zis Kis către Saul fiul său: ia cu tine o slugă, şi vă sculaţi, şi mergeţi şi căutaţi asinele.

4. Şi trecând ei prin muntele Efraim şi prin pământul Selha, şi nu le-au aflat, şi au trecut prin pământul Segalim, şi nu erau, şi au trecut şi prin muntele Iamin, şi nu le-au aflat.

5. Şi venind ei în pământul Sif, a zis Saul slugii sale, care erà cu el: hai să ne întoarcem, ca nu cumvà tatăl meu să fi uitat asinele, şi să se îngrijească de noi.

6. Şi a zis lui sluga: iată omul lui Dumnezeu este în cetatea aceasta, şi este om slăvit, tot ce grăeşte se plineşte, şi acum dar să mergem acolo, ca să ne spue nouă calea noastră, pre care am purces.

7. Şi a zis Saul slugii sale, care erà cu el: cum vom merge, şi ce vom duce omului lui Dumnezeu? că pâinile s'au sfârşit din traistele noastre, şi altcevà n'avem la noi să ducem omului lui Dumnezeu.

8. Şi a adaos sluga a grăì lui Saul, şi a zis: iată se află în mâna mea un sfert de siclu de argint, acesta îl vei dà omului lui Dumnezeu, şi ne va spune nouă calea noastră.

9. Că mai înainte în Israil fiecare, când mergeà să întrebe pre Dumnezeu, acesteaziceà: hai să mergem la văzătorul, că pre proroc mai înainte poporul îl chemà văzător.

10. Şi a zis Saul către sluga sa: bun este cuvântul tău, hai să mergem, şi au mers în cetate, unde erà omul lui Dumnezeu.

11. Şi când se suiau ei pre costişa cetăţii, au aflat fetele, care ieşise după apă, şi le-au întrebat pre ele zicând: aici este văzătorul?

12. Şi le-au răspuns lor fetele, şi le-au zis: este, iată înaintea feţii voastre este, grăbiţi, că astăzi a venit în cetate, că jertfă se aduce pentru popor astăzi în Vama.

13. Dacă veţi intrà în cetate, îl veţi aflà, că încă nu s'a suit la locul înalt să mănânce, că poporul nu va mâncà până nu va venì el, pentrucă el binecuvintează jertfa, şi după aceea mănâncă cei streini. Deci acum duceţi-vă că astăzi îl veţi aflà pre el.

14. Şi s'au dus ei în cetate, şi mergând prin mijlocul cetăţii, iată Samuil le-a ieşit înaintea lor, ca să se suie la Vama.

15. Iar Domnul a fost descoperit în taină lui Samuil cu o zi mai înainte de a venì la el Saul, zicând:

16. Mâine în vremea aceasta voiu trimite la tine om din pământul lui Veniamin, pre acela să-l ungi domn preste poporul meu Israil, şi va mântuì pre poporul meu din mâna ce-

9. *1.* 14, 52. *2.* 10, 23. *7.* 3 Imp. 14, 3.

9. Fac. 25, 22. *13.* 16, 3.

lor de alt neam; că am căutat spre smerenia poporului meu, că a ajuns strigarea lor la mine.

17. Și văzând Samuil pre Saul, Domnul i-au spus lui: iată omul, de care am grăit ție, acesta va împărăți preste poporul meu.

18. Și s'a apropiat Saul către Samuil în mijlocul cetății, și a zis: spune-mi rogu-te, care este casa văzătorului?

19. Și răspunzând Samuil lui Saul a zis: eu însu-mi sunt acela, sue-te înaintea mea în Vama, și mănâncă cu mine astăzi, și te voiu slobozì dimineață, și voiu spune ție toate cele din inima ta.

20. Și de asinile tale cele pierdute acum de trei zile, să nu-ți fie inima la ele, că s'au aflat; și la cine sunt toate cele bune ale lui Israil? Au nu la tine, și la toată casa tatălui tău?

21. Și răspunzând Saul a zis: au doar nu sunt eu bărbat feciorul lui Iemeneu din toiagul cel mai mic al seminției lui Israil? Și din casa cea mai mică a toată seminția lui Veniamin, și moșiea mea este mai mică decât toate moșiile lui Veniamin, pentru ce ai grăit către mine cuvântul acesta?

22. Și a luat Samuil pre Saul și pre sluga lui, și i-a dus pre ei la sălaș, și le-a dat lor acolo locul cel mai întâiu între cei chemați, carii erau ca vre-o șaptezeci de oameni.

23. Și a zis Samuil bucătarului: dă-mi partea care ți-am dat și ți-am zis să o ții la tine.

24. Și ridicând bucătarul armul și ce erà pre el, l-a pus înaintea lui Saul, și a zis Samuil lui Saul: iată ce ți s'a păstrat, pune înaintea ta și mănâncă, că s'a păstrat ție aceasta spre mărturie pentru popor, ia și mănâncă, și a mâncat Saul cu Samuil în ziua aceea.

25. Și s'a pogorît din Vama în cetate, și a așternut lui Saul în foișor, și a dormit.

26. Și a fost când se revărsau zorile a chemat Samuil pre Saul în foișor, și i-a zis: scoală-te, și te voiu slobozi, și s'a sculat Saul, și a ieșit el și Samuil până afară.

27. Iar când s'au pogorît ei la o parte a cetății, a zis Samuil lui Saul: zi slugii tale să treacă înaintea noastră, și tu stăi aici astăzi, și voiu spune ție cuvântul Domnului.

CAP. 10.

Saul uns împărat.

Și luând Samuil vasul cel cu untdelemn a turnat pre capul lui, și sărutându-l i-a zis lui: iată te-au uns pre tine Domnul împărat preste poporul său Israil, și tu vei împărățì întru poporul Domnului, și-l vei mântuì pre el din mâinile vrăjmașilor lui celor de prin prejur, și acesta va fi ție semn, cum că te-au uns Domnul să fii împărat preste moștenirea sa.

2. Dupăce te vei duce astăzi de la mine, vei aflà doi oameni la mormântul Rahilei în muntele lui Veniamin către amiazăzi, sărind și jucând, și vor zice ție: aflatu-s'au asinele după care ați mers să le căutați, și iată tatăl tău a uitat de asine, și s'a îngrijat pentru voi, zicând: ce voiu face pentru fiul meu?

3. Și trecând de acolo înainte vei sosì la stejarul Tavor, și vei afla acolo trei oameni suindu-se la Dumnezeu în Vetil, unul ducând trei iezi și unul ducând trei vase de pâine, și unul ducând un foale de vin.

4. Și te vor întâmpinà cu pace și îți vor da două bucăți de pâine, și le vei luà din mâinile lor.

---

10. *1.* 16, 1, 13; 4 Imp. 9, 3; Fapt. 13, 21. *2.* Fac. 35, 19.

5. Şi după aceasta vei sosì la dealul lui Dumnezeu, unde este tabăra celor de alt neam, acolo este Nasiv cel de alt neam, şi va fi după ce vei intrà acolo în cetate, vei întâmpinà o ceată de proroci pogorându-se din Vama, şi înaintea lor lăute şi timpene şi fluere şi cobze, şi ei prorocind.

6. Şi se va pogorî preste tine Duhul Domnului, şi vei prorocì împreună cu ei, şi te vei face alt bărbat.

7. Şi va fi dupăce se vor întâmplà ţie semnele acestea, fă tot ce vei aflà cu cale, că Dumnezeu va fi cu tine.

8. Şi te vei pogorî înaintea mea în Galgala, şi iată eu mă voiu pogorî la tine, să aducem ardere de tot, şi să jertfesc jertfe de pace, şapte zile vei aşteptà, până voiu venì eu la tine, şi-ţi voiu arătà ce să faci.

9. Şi a fost dupăce şi-a întors umărul său să plece dela Samuil, i-a dat Dumnezeu altă inimă, şi au venit toate semnele acestea în ziua aceea.

10. Şi a venit de acolo la deal, şi iată înaintea lui ceată de proroci, şi s'a pogorît preste el Duhul lui Dumnezeu, şi a prorocit în mijlocul lor.

11. Şi toţi cei ce l-au fost văzut pre el ieri şi alaltăieri, l-au văzut şi iată el în mijlocul prorocilor proroceà, şi a zis poporul fiecarele către aproapele său: ce este aceasta ce s'a făcut fiului lui Kis? Au şi Saul între proroci?

12. Şi oarecare dintre ei răspunzând, a zis: şi cine este tatăl lui? Şi de aici vine proverbul: au şi Saul între proroci?

13. Şi a încetat a prorocì, şi a venit în deal.

14. Şi o rudenie a sa, a zis către el şi către sluga lui: unde aţi umblat? Iar ei au zis, să căutăm asinele, şi am văzut că nu sunt, şi am venit la Samuil.

15. Şi a zis rudenia către Saul: spune-mi dar, ce ţi-a zis Samuil?

16. Şi a zis Saul către rudenia sa: mi-a spus curat că s'au aflat asinele; iar despre lucrul împărăţiei, care l-a grăit Samuil nu i-a spus lui.

17. Şi a poruncit Samuil la tot poporul să se adune la Domnul în Masifat.

18. Şi a zis Samuil către fiii lui Israil: acestea grăeşte Domnul Dumnezeul lui Israil, zicând: eu am scos pre părinţii voştri, pre fiii lui Israil din Eghipet, şi v'am izbăvit din mâna lui Faraon împăratul Eghipetului şi dintr'a tuturor împăraţilor, carii vă necăjeau pre voi.

19. Iar voi astăzi aţi lepădat pre Dumnezeu, cel ce v'au mântuit din toate răutăţile şi necazurile voastre, şi aţi zis: nu, ci numai împărat să pui preste noi. Deci acum staţi înaintea Domnului după toiegile voastre şi după seminţiile voastre.

20. Şi a adunat Samuil toate toiegile lui Israil, şi a căzut sorţul pre toiagul lui Veniamin.

21. Şi a adus toiagul lui Veniamin în neamurile lui, şi a căzut sorţul pre neamul lui Matari, şi a adus neamul lui Matari în bărbaţii lui, şi a căzut sorţul pre Saul feciorul lui Kis, şi-l căutà pre el, şi nu se aflà.

22. Şi iar a întrebat Samuil pre Domnul zicând: au venì-va bărbatul acela aici? Şi au răspuns Domnul: iată el este ascuns între vase.

23. Şi alergând Samuil l-a luat pre el de acolo, şi l-a pus în mijlocul poporului, şi erà mai înalt de cât tot poporul dela umăr în sus.

---

5. Num. 11, 25; 4 Imp. 2, 3. *8.* 13, 8. *12.* 19, 24.

17. Jud. 20, 1. *20.* Is. Navì 7, 14. *23.* 9, 2.

24. Şi a zis Samuil către tot poporul: văzut-aţi pre care ş'au ales Domnul, că nu este asemenea lui întru voi toţi, şi a cunoscut tot poporul, şi a zis: să trăiască împăratul!

25. Şi a spus Samuil către tot poporul dreptul împărăţiei, şi l-a scris în carte, şi o a pus înaintea Domnului.

26. Şi a slobozit Samuil pre tot poporul, şi s'a dus fiecare la casa sa, şi Saul s'a dus la casa sa în Gavaa, şi a mers împreună cu Saul o parte din oştire, a căreia inimă o au fost atins Domnul.

27. Iar oamenii cei pierzători au zis: au acesta ne va mântuì pre noi? Şi l-a hulit pre el, şi nu i-au adus lui daruri, şi el s'a făcut a nu-i auzì.

CAP. 11.

Saul birueşte pe Amoniţi.

Şi s'a suit Naas Amoniteanul şi a tăbărît asupra Iavisului Galaad, şi au zis toţi bărbaţii Iavisului către Naas Amoniteanul: fă cu noi legătură de pace şi vom slujì ţie.

2. Şi a zis către ei Naas Amoniteanul: aşà voiu face legătură de pace cu voi, ca să vă scoţ vouă tuturor ochiul cel drept şi să vă fac de ocară întru tot Israilul.

3. Şi au zis oamenii Iavisului Galaad: lasă-ne nouă şapte zile şi vom trimite soli în tot hotarul lui Israil, şi de nu va fi cine să ne mântuiască, vom ieşì la voi.

4. Şi au venit solii în Gavaa la Saul, şi au grăit cuvintele acestea în auzul poporului, şi ridicând tot poporul glasul său a plâns.

5. Şi iată Saul veneà dimineaţa din ţarină, şi a zis Saul: ce este de plânge poporul? Şi i-a spus lui cuvintele acelea ale oamenilor din Iavis.

6. Şi s'a pogorît Duhul Domnului preste Saul, dupăce a auzit cuvintele acestea, şi s'a mâniat pre ei cu iuţime foarte.

7. Şi luând doi boi i-a tăiat bucăţi şi le-a trimis în tot hotarul fiilor lui Israil prin mâinile solilor zicând: cel ce nu va merge după Saul şi după Samuil, aşà se va face boilor lui, şi a căzut frica Domnului preste poporul lui Israil şi a strigat ca un om.

8. Şi i-a numărat pre ei în Vezec în Vama, toţi bărbaţii lui Israil şase sute de mii şi bărbaţii lui Iuda şaptezeci de mii.

9. Şi au zis solilor celor ce venise: acestea veţi zice bărbaţilor Iavisului Galaad: mâine când va încălzì soarele va fi vouă mântuire, şi s'au dus solii în cetate şi au spus bărbaţilor Iavisului şi s'au bucurat.

10. Şi au zis bărbaţii din Iavis către Naas Amoniteanul: mâine vom ieşì la voi, ca să ne faceţi nouă ce vă place.

11. Iar a doua zi Saul a împărţit oştirea în trei părţi, şi a intrat în mijlocul taberii în streaja cea de dimineaţă, şi a bătut pre fiii lui Amon până în căldura zilei, iar cei rămaşi s'au împrăştiat, cât n'au rămas din ei doi într'un loc.

12. Şi a zis poporul către Samuil: cine este cel ce a zis, că Saul nu va împărăţì preste noi? Dă-ne pre oamenii aceia şi-i vom omorî pre ei.

13. Iar Saul a zis: nu va murì nimenea în ziua aceasta, pentrucă astăzi au făcut Domnul mântuire întru Israil.

14. Şi a zis Samuil către popor: să mergem în Galgala şi să înnoim acolo împărăţia.

15. Şi a mers tot poporul în Galgala şi a uns Samuil acolo pre Saul să fie împărat înaintea Domnului în

26. 13, 2. *27.* 2 Paral. 17, 5.
11. *1.* 2 Imp. 10, 2.

7. Jud. 20, 1. *13.* 2 Imp. 19, 22.

Galgala, şi au adus acolo jertfe şi cele de pace înaintea Domnului, şi s'a veselit Samuil şi tot Israilul foarte.

CAP. 12.

Samuil încetează a fi judecător.

Şi a zis Samuil către tot Israilul: iată am ascultat de cuvântul vostru întru toate, câte mi-aţi zis mie, şi am pus împărat preste voi.

2. Şi acum iată împăratul merge înaintea voastră, că eu am îmbătrânit şi voiu şedeà, şi fiii mei iată între voi sunt, şi iată eu am umblat înaintea voastră din tinereţele mele până în ziua aceasta.

3. Iată eu, mărturisiţi de mine înaintea Domnului şi înaintea unsului lui, de am luat boul cuivà, sau asinul cuivà, sau de am silit pre cinevà dintre voi, sau de am asuprit pre cinevà, sau de am luat din mâna cuivà mită sau încălţăminte, mărturisiţi asupra mea şi voiu întoarce vouă.

4. Iar ei au zis către Samuil: nu ne-ai făcut strâmbătate nouă şi nu ne-ai silit pre noi, nici ne-ai asuprit, nici ne-ai înfrânt, nici ai luat cevà din mâna cuivà.

Şi a zis Samuil către popor: martor este Domnul întru voi, şi martor este unsul lui în ziua aceasta, că n'aţi aflat în mâna mea nimic. Iar ei au zis: martor.

6. Şi a zis Samuil către popor: martor este Domnul cel ce au făcut pre Moisì şi pre Aaron şi cel ce au scos pre părinţii noştrii din Eghipet.

7. Şi acum staţi şi voiu judecà pre voi înaintea Domnului, şi voiu spune vouă toată dreptatea Domnului, care au făcut cu voi şi cu părinţii voştri.

8. Cum a intrat Iacov şi fiii lui în Eghipet, şi i-au smerit pre ei Eghipetul, şi au strigat părinţii voştri către Domnul, şi au trimis Domnul pre Moisì şi pre Aaron, şi au scos pre părinţii voştri din Eghipet şi i-au aşezat pre ei în locul acesta.

9. Iar ei au uitat pre Domnul Dumnezeul lor, şi i-au dat pre ei în mâinile lui Sisara mai marele oştirilor lui Iavis împăratul Asorului şi în mâinile celor de alt neam şi în mâinile împăratului Moav, şi i-au bătut pre ei.

10. Iar după aceea au strigat către Domnul, şi au zis: păcătuit-am, că am părăsit pre Domnul şi am slujit Vaalimilor şi desişurilor, şi acum scoate-ne pre noi din mâinile vrăjmaşilor noştrii, şi vom slujì ţie.

11. Şi au trimis Domnul pre Ierovaal şi pre Varac şi pre Ieftae şi pre Samuil, şi v'au scos din mâinile vrăjmaşilor voştri celor de prin prejur, şi lăcuiţi fără de frică.

12. Şi aţi văzut, că Naas împăratul fiilor lui Amon a venit asupra voastră, şi aţi zis: nu, ci numai împărat să împărăţească preste noi, deşi Domnul Dumnezeul nostru împărăţeà preste noi.

13. Şi acum iată împăratul, pre care l-aţi ales şi pre care l-aţi cerut, iată v'au dat Domnul preste voi împărat.

14. De vă veţi teme de Domnul şi veţi slujì lui şi veţi ascultà glasul lui, şi nu vă veţi împrotivì legii Domnului, şi veţi umblà şi voi şi împăratul, care împărăţeşte preste voi după Dumnezeul vostru, nu va fi mâna Domnului asupra voastră;

15. Iar de nu veţi ascultà de glasul Domnului, şi vă veţi împrotivì legii Domnului, va fi mâna Domnului preste voi şi preste împăratul vostru.

---

12. *3.* Sirah. 46, 22; Num. 16, 15; Mihea 6, 3. *8.* Fac. 46, 5; Eşire 2, 23.

9. Jud. 4, 2 şi 10, 7. *11.* Jud. 6, 14 şi 11, 2, 29. *13.* 10, 24.

16. Şi acum staţi şi vedeţi lucrul acest mare, care-l v'a face Domnul întru ochii voştri.

17. Au nu este astăzi secerea grâului? Voiu chemà pre Domnul, şi va da tunete şi ploaie, şi veţi cunoaşte şi veţi vedeà, că mare este răul vostru, care aţi făcut înaintea Domnului cerându-vă împărat.

18. Şi a chemat Samuil pre Domnul, şi au dat Domnul tunete şi ploaie în ziua aceea, şi s'a temut foarte poporul de Domnul şi de Samuil.

19. Şi a zis tot poporul către Samuil: roagă-te pentru robii tăi către Domnul Dumnezeul tău, ca să nu murim, că am adaos la toate greşalele noastre răutate, cerându-ne împărat.

20. Şi a zis Samuil către popor: nu vă temeţi, voi aţi făcut tot răul acesta, dar să nu vă abateţi dela Domnul, ci să slujiţi Domnului cu toată inima voastră.

21. Şi să nu mergeţi după cei ce nimic nu sunt, carii nimic nu vor folosì vouă, şi carii nu vă vor mântuì pre voi, că nimic sunt.

22. Că nu va lepădà Domnul pre poporul său, pentru numele său cel mare, că au plăcut Domnului a vă luà pre voi, să fiţi lui popor.

23. Iar departe să fie dela mine păcatul acesta înaintea Domnului, ca să încetez a mă rugà Domnului pentru voi; ci voiu slujì Domnului, şi voiu arătà vouă calea cea bună şi dreaptă.

24. Iar voi temeţi-vă de Domnul, şi slujiţi lui cu adevăr şi cu toată inima voastră, că aţi văzut cele mărite, care au făcut cu voi.

25. Iar de veţi face rele, şi voi şi împăratul vostru veţi pierì.

---

19. Eşire 10, 17. *20.* Is. Navì 24, 14, 15.
22. Plâng. 3, 31—33; Iezech. 20, 9.
23. Is. Navì 24, 15.

CAP. 13.

Greşala lui Saul.

Împlinindu-se un an de când a început a împărăţì Saul, care a domnit doi ani preste Israil.

2. Ş'a ales Saul trei mii de bărbaţi din bărbaţii lui Israil, şi erau cu Saul două mii în Mahmas şi în muntele Vetilului; iar o mie erà cu Ionatan în Gavaa lui Veniamin, şi pre celalt popor pre fiecare l-a trimis la lăcaşul său.

3. Şi a bătut Ioanatan pre Nasiv cel de alt neam, care erà în deal, şi au auzit cei de alt neam. Iar Saul a dat de veste cu trâmbiţă în tot pământul, zicând: s'au răsvrătit robii.

4. Şi tot Israilul a auzit zicându-se, că a bătut Saul pre Nasiv cel de alt neam, şi întru nimic n'a socotit Israil pre cei de alt neam, şi s'a suit poporul după Saul în Galgala.

5. Iar cei de alt neam s'au adunat la răsboiu asupra lui Israil, şi s'au suit asupra lui Israil treizeci de mii de care şi şase mii de călăreţi, şi popor erà mult ca nisipul cel de pe ţărmurile mării, şi s'au suit, şi au tăbărît în Mahmas împreajma Vetoronului despre răsărit.

6. Iar Israiltenii văzând că le este strimt, şi nu se pot apropià s'au ascuns poporul în peşteri şi în stânci şi în pietre şi în gropi şi în fântâni.

7. Şi cei ce trecuse Iordanul în pământul lui Gad şi al lui Galaad, şi fiind Saul încă în Galgala, tot poporul cel cu dânsul s'a speriat.

8. Şi au aşteptat şapte zile întru mărturie după cum a zis Samuil, şi n'a venit Samuil în Galgala, şi poporul lui s'a risipit dela dânsul.

9. Şi a zis Saul: aduceţi, ca să jertfesc ardere de tot şi de pace, şi au adus ardere de tot.

---

13. *5.* Is. Navì 18, 12.

10. Și dupăce a sfârșit a aduce ardere de tot, iată și Samuil a sosit, și a ieșit Saul înaintea lui să-l binecuvinteze pre el.

11. Și a zis Samuil: ce ai făcut? Iar Saul a răspuns: am văzut că se risipeà poporul dela mine, și tu n'ai venit precum te-ai făgăduit în ziua cea rânduită, și cei de alt neam s'au adunat în Mahmas.

12. Și am zis: acum se vor pogorî cei de alt neam la mine în Galgala; și fețiì Domnului nu m'am rugat, pentru aceea am îndrăznit a aduce ardere tot.

13. Și a zis Samuil către Saul: nebunește ai lucrat, că n'ai păzit porunca, care o au poruncit ție Domnul, că acum ar fi făcut Domnul să steà împărăția ta preste Israil până în veac.

14. Ci acum împărăția ta nu va stà la tine, ci va căutà Domnul luiș om după inima sa, și va poruncì lui Domnul să fie împărat preste poporul său, că tu n'ai păzit cele ce ți-au poruncit ție Domnul.

15. Și sculându-se Samuil s'a dus din Galgala, și rămășița poporului s'a suit după Saul întru întâmpinare dinapoia poporului celui răsboinic, care veneà din Galgala în Gavaa lui Veniamin, și a numărat Saul poporul, care s'a aflat cu sine, ca la șase sute de bărbați.

16. Și Saul și Ionatan fiul lui și poporul, care s'a aflat împreună cu ei, a șezut în Gavaa lui Veniamin, și plângeà, iar cei de alt neam tăbărîse în Mahmas.

17. Și trei căpetenii din țarina celor de alt neam au ieșit la pradă, o căpetenie mergeà pre calea Ghefirei în pământul Saval.

18. Iar altă căpetenie mergeà pre calea Vetoronului, și altă căpetenie mergeà pre calea Gavaaei, care apucă spre Ghe către Savima cea pustie.

19. Și meșter de fier nu se află în tot pământul lui Israil, că au fost zis cei de alt neam, să nu facă Evreii sabie și suliță.

20. Și se pogorà tot Israilul în pământul celor de alt neam, ca fiecare să-și ascuță fierul plugului și sapa sa și securea sa și secerea sa.

21. Și erau holdele gata de secere, iar uneltele erau trei sicli pentru un dinte; pentru secure și secere un preț erà.

22. Și a fost în zilele răsboiului dela Mahmas, nu s'a aflat sabie și suliță în mâna a tot poporul, care erà cu Saul și cu Ionatan, numai la Saul și la Ionatan fiul lui s'a aflat.

23. Și a ieșit unu din tabăra celor de alt neam, ca să treacă dincolo de Mahmas.

CAP. 14.

Vitejia lui Ionatan.

Și a fost într'o zi a zis Ionatan fiul lui Saul către sluga care purtà armele lui: hai să mergem dincolo la Mesaf la cei de alt neam, și tatălui său n'a spus.

2. Și Saul ședeà în vârful dealului supt Rodiul cel din Magdon, și erà cu dânsul ca la vr'o șase sute de bărbați.

3. Iar Ahia feciorul lui Ahitov fratele lui Iohavid fiul lui Finees, fiul lui Ilì preotul lui Dumnezeu, purtà Efod în Silom, și poporul nu știà că s'a dus Ionatan.

4. Și trecătoarea pre unde cercà Ionatan să meargă la tabăra celor de alt neam, erà între două stânci ascuțite de o parte și de alta, numele uneia Vasès, și numele ceilalte Senà.

12. 1 Mac. 4, 30. *14.* 16, 12; Fapt. Ap. 13, 22. *15.* 14, 2.

19. Jud. 5, 8. *22.* Jud. 5, 8.
14. *2.* 13, 15.

5. O stâncă de piatră erà despre miazănoapte împreajma Mahmasiei; iar cealaltă stâncă de piatră erà despre miazăzi împreajma Gavaaei.

6. Şi a zis Ionatan către sluga care purtà armele lui: hai să trecem în Mesafa la aceşti netăeţi împrejur, doar ne va mântuì pre noi Domnul, că nu este Domnului cu anevoe a mântuì, sau cu mulţi sau cu puţini.

7. Şi purtătorul de arme al lui a zis: fă tot ce te va trage inima ta, iată eu cu tine sunt, şi inima ta este inima mea.

8. Şi a zis Ionatan: iată noi vom trece la bărbaţii aceştia, şi ne vom descoperì către ei.

9. Şi de vor zice către noi: staţi acolo până vom spune vouă, să stăm acolo, şi să nu ne suim la ei.

10. Iar de vor zice către noi: suiţi-vă la noi, ne vom suì, că i-au dat pre ei Domnul în mâinile noastre, acesta va fi nouă semn.

11. Şi au intrat amândoi în tabăra celor de alt neam, şi au zis cei de alt neam: iată Evreii ies din găurile lor unde s'au ascuns.

12. Şi au grăit bărbaţii cei din Mesaf către Ionatan şi către purtătorul lui de arme, şi au zis: suiţi-vă la noi, şi vă vom arătà cevà; şi a zis Ionatan către purtătorul său de arme: sue-te după mine, că i-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Israil.

13. Şi s'a suit Ionatan agăţându-se cu mâinile sale şi cu picioarele sale, şi purtătorul lui de arme după dânsul şi căzură înaintea feţii lui Ionatan, şi i-a bătut pre ei, iar purtătorul lui de arme ajutà dinapoia lui.

14. Şi în această bătaie dintâiu, Ionatan şi purtătorul lui de arme, au ucis ca vre-o douăzeci de oameni cu lovituri şi aruncări de pietre, din pietrile câmpului.

15. Şi s'a făcut spaimă mare în tabără şi în ţarină, şi tot poporul cel din Mesaf, şi cei ce se dusese la pradă s'au spăimântat şi ei, şi nu vreau să lupte, şi s'a turburat pământul, şi s'a făcut spaimă dela Domnul.

16. Şi au văzut strejile lui Saul cele din Gavaa lui Veniamin, şi iată tabăra erà turburată şi de o parte şi de alta.

17. Şi a zis Saul poporului, care erà cu dânsul: căutaţi şi vedeţi, cine dintru voi a mers şi a căutat, şi iată nu s'a aflat Ionatan şi purtătorul lui de arme.

18. Şi a zis Saul către Ahia: adu Efodul, că erà sicriul lui Dumnezeu în ziua aceea cu fiii lui Israil.

19. Şi s'a făcut precum a grăit Saul către preot, şi sgomotul în tabăra celor de alt neam tot creşteà şi se înmulţeà, şi a zis Saul către preot: strânge-ţi mâinile tale.

20. Şi s'a suit Saul şi tot poporul care erà cu el, şi a venit până la răsboiu, şi iată sabia fiecăruia erà întoarsă asupra aproapelui său, şi turburare mare foarte.

21. Şi robii cei ce ieri şi alaltăieri erau cu cei de alt neam în tabără, s'au întors şi ei să fie cu Israil, şi cu cei ce erau cu Saul şi cu Ionatan.

22. Şi toţi Israiltenii, carii se ascunsese în muntele Efraim au auzit, că au fugit cei de alt neam, şi s'au însoţit şi ei cu ai săi la răsboiu dinapoia celor de alt neam.

23. Şi a mântuit Domnul în ziua aceea pre Israil, şi răsboiul a trecut Vamotul, şi tot poporul care erà cu Saul, erà ca la zece mii de bărbaţi, şi erà răsboiul întins în toate cetăţile muntelui Efraim.

24. Şi Saul a făcut greşală mare în ziua aceea, a jurat poporul zicând: blestemat poporul, care va

6. 2 Paral. 14, 11.

20. Jud. 7, 22; Iezechil 38, 21.

mâncà pâine până în seară, ca să-mi
isbândesc asupra vrăjmaşului meu,
şi n'a gustat tot poporul pâine, şi
tot pământul s'a supus.
25. Şi iată pădure erà, în care erà
miere pre faţa ţarinei.
26. Şi a intrat poporul în pădu-
rea cea cu miere, şi iată curgeà mie-
rea şi nimenea n'a fost, care să-şi
ducă mâna sa la gura sa, că s'a
temut poporul de jurământul Dom-
nului.
27. Iar Ionatan n'a fost auzit, când
a jurat tatăl său pre popor, şi în-
tinzând vârful toiagului său cel din
mâna sa l-a împlântat într'un fagur
de miere, şi s'a dus, ş'a întors mâna
sa la gura sa, şi s'au luminat o-
chii lui.
28. Şi răspunzând unul din po-
por a zis: jurământ a pus tatăl tău
pre popor, zicând: blestemat să fie
omul, care va mâncà pâine astăzi,
şi poporul erà lihnit.
29. Şi cunoscând Ionatan, a zis:
turburat-a tatăl meu pământul, vezi,
că s'au luminat ochii mei, pentrucă
am gustat puţin din mierea aceasta.
30. Ci mai bine ar fi fost să mă-
nânce astăzi poporul din prăzile
vrăjmaşilor săi, care le-a aflat, că
acum mai mare bătae ar fi între cei
de alt neam.
31. Şi a bătut în ziua aceea din-
tre cei de alt neam mai mulţi de-
cât în Mahmas, şi a ostenit popo-
rul foarte.
32. Şi s'a pornit poporul la prăzi,
şi a luat turme şi cirezi şi viţei, şi
a junghiat pre pământ, şi a mâncat
poporul cu sânge.
33. Şi s'a spus lui Saul, zicând: că
poporul a păcătuit Domnului mân-
când cu sânge, şi a zis Saul: din
Ghet, prăvăliţi-mi aici o piatră mare.
34. Şi a zis Saul: împrăştieţi-vă
în popor, şi le ziceţi lor: fiecare din-
tre voi să aducă aici viţelul său şi
oaia sa, şi să le junghie pre acea-
stă piatră, şi le veţi mâncà, şi nu
veţi păcătuì Domnului mâncând cu
sânge; şi a adus poporul fiecare ce
aveà în mâna sa noaptea, şi a jun-
ghiat acolo.
35. Şi a zidit acolo Saul jertfel-
nic Domnului. Acesta este jertfelni-
cul cel dintâiu, care l-a zidit Saul
Domnului.
36. Şi a zis Saul: să năvălim pre-
ste cei de alt neam noaptea, şi să-i
batem pre ei până ce se va luminà
ziua, şi să nu lăsăm dintre ei nici
un om, iar ei au zis: tot ce găseşti
cu cale, fă, şi a zis preotul: să ne
apropiem aici către Dumnezeu.
37. Şi a întrebat Saul pre Dum-
nezeu: au pogorî-mă-voiu asupra
celor de alt neam? Au da'i-va pre ei
în mâinile lui Israil? Şi nu i-au
răspuns lui Domnul în ziua aceea.
38. Şi a zis Saul: Adunaţi aici
poporul lui Israil din toate părţile,
şi cunoaşteţi, şi vedeţi întru cine
s'a făcut păcatul acesta astăzi.
39. Că viu este Domnul cel ce au
mântuit pre Israil, că de se va fi fă-
cut prin Ionatan fiul meu, cu moarte
va murì, şi nu erà cine să-i răs-
punză dintre tot poporul.
40. Şi a zis către tot bărbatul lui
Israil: voi veţi stà de oparte, şi eu
şi Ionatan fiul meu vom stà de alta,
şi a zis poporul către Saul: ce este
bine înaintea ta, fă.
41. Şi a zis Saul: Doamne Dum-
nezeul lui Israil, ce este, căci n'ai
răspuns robului tău astăzi? De este
întru mine sau întru fiul meu Io-
natan nedreptate, Doamne Dumne-
zeul lui Israil, arată, şi de vei zice
acestea, dă dar poporului tău Israil,
dă-i dar sfinţenie, şi s'a arătat Io-
natan şi Saul, iar poporul a scăpat.
42. Şi a zis Saul: aruncaţi sorţi

33. Fac. 9, 4; Lev. 3, 17; 7, 26; 17, 10.

38. Jud. 20, 2. *41.* Is. Navì 7, 14.

între mine şi între fiul meu Ionatan, şi pre care va face Domnul să cază sorţul, acela să moară.

43. Şi a zis poporul către Saul: nu va fi cuvântul acesta, şi a învins Saul pre popor, şi a aruncat sorţi între Saul şi între Ionatan fiul lui, şi a căzut sorţul pre Ionatan.

44. Şi a zis Saul către Ionatan: spune mie ce ai făcut? Şi i-a spus Ionatan lui, şi a zis: numai am gustat cu vârful toiagului celui din mâna mea puţină miere, şi iată mor.

45. Şi i-a zis Saul lui: aşà să-mi facă mie Dumnezeu, şi aşà să-mi adaoge, că negreşit vei murì astăzi Ionatane!

46. Şi a zis poporul către Saul: nicidecum nu va murì astăzi Ionatan, cel ce a făcut această mântuire mare întru Israil, viu este Domnul, nu va cădeà păr din capul lui pre pământ, că mila lui Dumnezeu a făcut în ziua aceasta, şi s'a rugat poporul în ziua aceea pentru Ionatan, şi n'a murit.

47. Şi s'a suit Saul după cei de alt neam, şi cei de alt neam s'au dus la locul lor.

48. Şi Saul întărindu-şi împărăţia preste Israil băteà prin prejur pre toţi vrăjmaşii săi, pre Moav şi pre fiii lui Amon şi pre fiii lui Edom, şi pre Vetor şi pre împăratul Suva şi pre cei de alt neam, ori încotro se întorceà, făceà mântuire.

49. Şi aducând oaste a bătut pre Amalic, şi a scos pre Israil din mâna celor ce-l călcau pre el.

50. Şi fiii lui Saul au fost: Ionatan şi Iessiu şi Melhisa, şi numele celor două fete ale lui, numele cei întâiu născute Merov, şi numele celeilalte Melhol.

51. Şi numele femeii lui Ahinoom, fata lui Ahimaas, şi numele celui mai mare preste oştirile lui Avenir, feciorul lui Nir, feciorul unchiului lui Saul.

52. Şi Kis tatăl lui Saul, şi Nir tatăl lui Avenir fiul lui Iamin feciorul lui Aviil.

53. Şi erà răsboiu tare asupra celor de alt neam în toate zilele lui Saul, că pre tot care-l vedeà Saul bărbat tare, şi pre tot bărbatul bun de oştire îi adunà pre ei la sine.

CAP. 15.

Saul osândit.

Şi a zis Samuil către Saul: pre mine m'au trimis Domnul să te ung împărat preste Israil poporul lui, şi acum ascultă glasul cuvintelor Domnului.

2. Acestea zice Domnul Savaot: acum voiu izbândì ceea ce a făcut Amalic lui Israil, cum i-a ieşit lui înainte în cale, când se suià din Eghipet.

3. Şi acum mergi, şi vei bate pre Amalic şi pre Ierim şi toate ale lui, şi nimic dintr'ale lui să nu cruţi; ci să-l pierzi pre el, şi să-l dai pierzărei pre el, şi toate ale lui; să nu-ţi fie milă de el, şi să ucizi dela bărbat până la femeie, şi dela prunc până la sugător, şi dela viţel până la oaie, şi dela cămilă până la asin.

4. Şi a poruncit Saul poporului, şi i-a numărat pre ei în Galgala două sute de mii de pedestraşi, şi din Iuda treizeci de mii de pedestraşi.

5. Şi a venit Saul până la cetăţile lui Amalic, şi a pus lese în pârîu.

6. Şi a zis Saul către Kineu: du-te şi ieşi dintre Amalikit, ca să nu pieri împreună cu el, că tu ai făcut milă cu fiii lui Israil, când se suiau ei din Eghipet, şi a ieşit Kineul dintre Amalic.

---

45. 2 Imp. 14, 11. *46.* 2 Imp. 14, 11; Mat. 10, 30. *50.* 1 Paral. 8, 33.

15. *2.* Eşire 17, 8, 14. *3.* Num. 31, 15. *6.* Jud. 1, 16; Eşire 18, 10, 19.

7. Și a bătut Saul pre Amalic de la Evilat până la Sur împreajma Eghipetului.
8. Și a prins viu pre Agag împăratul lui Amalic, și pre tot poporul lui l-a sfărâmat, și pre Ierim l-a ucis cu ascuțitul sabiei.
9. Și Saul și tot poporul a ținut pre Agag viu, și cele bune din turme și din cirezi și din bucate și din vii și din toate bunătățile, n'au vrut să le piarză, fără numai tot lucrul prost și slab a pierdut.
10. Și s'a făcut cuvântul Domnului către Samuil, zicând:
11. Rău îmi pare că am pus pre Saul împărat, că s'a abătut dela mine, și cuvintele mele nu le-a ținut, și s'a mâhnit Samuil, și a strigat către Domnul toată noaptea.
12. Și mânecând Samuil dimineața a mers întru întâmpinarea lui Saul, și s'a spus lui Samuil, zicând: a venit Saul la Karmil, și iată ș'a înălțat brațul, și ș'a întors carul său, și s'a pogorît în Galgala.
13. Și a mers Samuil la Saul, și iată el aduceà ardere de tot Domnului din prăzile cele mai de frunte, care le-au adus dela Amalic, și Saul i-a zis lui: binecuvântat ești tu Domnului, făcut-am toate câte au zis Domnul.
14. Și a zis Samuil: dar ce este acest glas de turmă în urechile mele, și glasul boilor care auz eu?
15. Și a zis Saul: dela Amalic le-am adus, că a ținut poporul cele mai bune din turme și din boi, ca să jertfească Domnului Dumnezeului tău, iar celelalte le-am pierdut.
16. Și a zis Samuil către Saul: lasă-mă să-ți spui ție cele ce au grăit Domnul către mine într'aceastā noapte, și a zis lui, spune.
17. Și a zis Samuil către Saul: au nu fiind tu mic înaintea lui te-au făcut povățuitor schiptrului neamului lui Israil, și te-au uns pre tine Domnul împărat preste Israil?
18. Și te-au trimis Domnul în cale, și ți-au zis: mergi și pierde pre Amalic, și ucide pre cei ce au păcătuit împrotiva mea, și să-i bați până ce vei sfârșì pre ei.
19. Și pentruce n'ai ascultat de cuvântul Domnului, să faci toate câte ți-au poruncit ție, ci te-ai pornit a prădà, și ai făcut ce este rău înaintea Domnului?
20. Și a zis Saul către Samuil: pentrucă am ascultat eu glasul poporului și am mers în calea în care m'au trimis Domnul, și am adus pre Agag împăratul lui Amalic, și pre Amalic l-am pierdut.
21. Și au luat poporul din prăzi oi și boi pârga din cele de pierdut, să jertfească Domnului Dumnezeului nostru în Galgala.
22. Și a zis Samuil: au doar mai mult voește Domnul arderi de tot și jertfe, decât a ascultà de cuvântul Domnului? Iată ascultarea, mai bună este decât jertfa bună; și înțelegerea, decât grăsimea berbecilor.
23. Că păcatul vrajă este; durere și necazuri aduc idolii. Pentrucă ai lepădat cuvântul Domnului, și Domnul te va lepădà să nu fii împărat preste Israil.
24. Și a zis Saul către Samuil: păcătuit-am, că am călcat cuvântul Domnului și cuvântul tău, că m'am temut de popor și am ascultat de glasul lor.
25. Și acum ridică păcatul meu și te întoarce cu mine și mă voiu închinà Domnului Dumnezeului tău.
26. Și a zis Samuil către Saul: nu mă voiu întoarce cu tine, că ai lepădat cuvântul Domnului, și Domnul te va lepădà să nu fii împărat preste Israil.

7. Fac. 25, 18; 1 Paral. 4, 43. *11.* Fac. 6, 6.

22. Ozie 6, 6; Mat. 9, 13.

27. Și întorcându-și Samuil fața
sa să se ducă, l-a apucat Saul de
poala hainei și o a rupt.
28. Și a zis către el Samuil: rupt-au
Domnul împărăția ta de preste Is-
rail din mâna ta astăzi, și o va da
aproapelui tău celui mai bun decât
tine.
29. Și se va împărți Israil în două,
și sfântul lui Israil nu se va întoarce,
nici îi va păreà rău, că nu este ca
omul să-i pară lui rău.
30. Și a zis Saul: păcătuit-am, dar
slăvește-mă înaintea bătrânilor lui
Israil și înaintea poporului meu, și
te întoarce cu mine și mă voiu în-
chinà Domnului Dumnezeului tău.
31. Și s'a întors Samuil înapoi cu
Saul și s'a închinat Domnului.
32. Și a zis Samuil: aduceți-mi
pre Agag împăratul lui Amalic, și a
venit la dânsul Agag tremurând, și a
zis Agag: de este așà amară moartea.
33. Și a zis Samuil către Agag:
în ce chip sabia ta a făcut pre fe-
mei fără de fii, așà fără de fii va fi
muma ta între femei, și a tăiat Sa-
muil pre Agag înaintea Domnului
în Galgala.
34. Și s'a dus Samuil în Arma-
tem, și Saul s'a suit în casa sa în
Gavaa.
35. Și n'a mai adaos Samuil a ve-
deà pre Saul până în ziua morții
sale, că plângeà Samuil pentru Saul,
și Domnului i-a părut rău, că au pus
pre Saul împărat preste Israil.

CAP. 16.

David.

Și au zis Domnul către Samuil:
până când vei plânge pentru Saul?
Că eu l-am lepădat pre el ca să nu
împărățească preste Israil. Umple-ți
cornul tău de untdelemn și vino să
te trimiț la Iesse în Vitleem, că
dintre fiii lui mi-am ales mie îm-
părat.
2. Și a zis Samuil: cum voiu mer-
ge? Că va auzì Saul și mă va o-
morî, și au zis Domnul: ia în mâna
ta un vițel din cireadă și vei zice:
am venit ca să jertfesc Domnului.
3. Și vei chemà pre Iesse și pre
fiii lui la jertfă, și eu voiu arătà ție
ce să faci, și vei unge pre care voiu
zice ție.
4. Și a făcut Samuil toate câte
l-au grăit lui Domnul, și a venit în
Vitleem, și au ieșit bătrânii cetății în-
naintea lui, și au zis: pace este in-
trarea ta văzătorule?
5. Și a zis: pace, să jertfesc Dom-
nului am venit, sfințiți-vă și vă ve-
seliți împreună cu mine astăzi, și
a sfințit pre Iesse și pre fiii lui, și
i-a chemat pre ei la jertfă.
6. Și a fost când intrau ei, a vă-
zut pre Eliav, și a zis: cu adevă-
rat înaintea Domnului este unsul lui.
7. Și a zis Domnul către Samuil:
să nu te uiți la chipul lui, nici la
mărimea lui, pentrucă l-am lepădat
pre el, că nu cum vede omul vede
Dumnezeu, că omul vede în față,
iar Dumnezeu vede în inimă.
8. Și a chemat Iesse pre Amina-
dav, și a trecut pre dinaintea feții
lui Samuil, și a zis: nici pre acesta
nu l-au ales Domnul.
9. Și a adus Iesse pre Samà, și
a zis: nici pre acesta nu l-au ales
Domnul.
10. Și a adus Iesse șapte fii ai
săi înaintea lui Samuil, și a zis Sa-
muil către Iesse: nu au ales Dom-
nul dintr'aceștia.
11. Și a zis Samuil către Iesse:
sfârșitu-s'au fiii? Și a zis Iesse: mai

27. 3 Imp. 11. 30. *28.* 13, 14; 26, 25; 28, 17. *29.* Num. 23, 19. *33.* Isaia 33, 1. *35.* 16, 1.
16. *1.* 10, 1; 4 Imp. 9. 1.
2. Jud. 6, 27. *6.* 1 Paral. 2, 13.
7. 1 Paral. 28, 9; Ierem. 11, 20; Psalm. 7, 10.
11. Jud. 6, 15; 2 Imp. 7, 8.

este cel mai mic, care paşte oile, şi a zis Samuil către Iesse: trimite şi-l adu pre el, că nu vom mâncà până nu va venì el aici.

12. Şi a trimis şi l-a adus pre el, şi erà el rumen, frumos la ochi şi plăcut la vedere Domnului, şi au zis Domnul către Samuil: scoală-te şi unge pre David, că acesta este bun.

13. Şi a luat Samuil cornul cu untuldelemn, şi l-a uns pre el în mijlocul fraţilor lui, şi s'a pogorît Duhul Domnului preste David din ziua aceea şi de acì înainte; apoi s'a sculat Samuil şi s'a dus în Armatem.

14. Şi Duhul Domnului s'a depărtat dela Saul, şi-l chinuià pre el duh rău dela Domnul.

15. Şi au zis slugile lui Saul către el: iată duh rău dela Domnul te chinueşte pre tine.

16. Grăiască dar robii tăi înaintea ta, şi să caute Domnului nostru bărbat, care să ştie cântà cu arfa, şi când va fi duhul cel rău preste tine, va cântà cu arfa sa, şi bine va fi ţie, şi te vei odihnì.

17. Şi a zis Saul către slugile sale: căutaţi dar bărbat, care ştie să cânte bine, şi-l aduceţi la mine.

18. Şi răspunzând unul din slugile lui, a zis: iată am văzut pre fiul lui Iesse Vitleemiteanul, care ştie să cânte, şi este om cu minte şi răsboinic şi înţelept la cuvânt, şi om cu bun chip, şi Domnul este cu dânsul.

19. Şi a trimis Saul soli la Iesse, zicând: trimite la mine pre fiul tău David cel dela turma ta.

20. Şi a luat Iesse un gomor de pâine şi un foale de vin şi un ied din capre, şi le-au trimis prin mâna lui David fiul său la Saul.

21. Şi a intrat David la Saul, şi a stătut înaintea lui, şi l-a iubit pre el foarte, şi s'a făcut lui purtător de arme.

22. Şi a trimis Saul la Iesse, zicând: să steà David înaintea mea, că a aflat har în ochii mei.

23. Şi a fost când erà dela Dumnezeu duh rău preste Saul, luà David arfa, şi cântà cu ea, şi răsuflà Saul, şi erà bine lui, şi fugeà dela el duhul cel rău.

CAP. 17.

David şi Goliat.

Şi adunând cei de alt neam taberile lor la răsboiu, au venit în Sochotul Iudeii, şi au tăbărît între Sochot şi între Azica, la hotarele Domnului.

2. Şi adunându-se şi Saul şi bărbaţii lui Israil, au tăbărît în valea Terevintului, şi s'au rânduit la răsboiu împrotiva celor de alt neam.

3. Şi cei de alt neam stau pre munte deoparte, şi Israil stà pre munte de altă parte, şi valea erà între ei.

4. Şi a ieşit un bărbat tare din oastea celor de alt neam, numele lui erà Golieat din Ghet, înălţimea lui erà de şase coţi şi o palmă.

5. Şi coif de aramă pre capul lui, şi cu platoşă de zale îmbrăcat, şi platoşa lui cumpăncà cinci mii de sicli de aramă şi de fier.

6. Şi turecì de aramă preste fluerile picioarelor lui, şi pavăză de aramă între umerii lui.

7. Şi coada suliţii lui ca sulul ţesătorilor, şi fierul cel ascuţit al suliţii lui de şase sute de sicli de fier, şi înaintea lui mergeà purtătorul lui de arme.

8. Şi a stătut, şi a strigat către oastea lui Israil, şi a zis lor: pentruce ieşiţi să vă bateţi cu noi? Au nu sunt eu de alt neam, şi voi E-

13. 2 Imp. 12, 7; 1 Paral 11, 3; Psalm 88, 21. *14.* 18, 10 şi 19, 9. *15.* Fapt. 7, 45, 13, 22. *22.* 18, 2.
17. *1.* Paral. 11, 13. *7.* 2 Imp. 21, 16.

vrei ai lui Saul? Alegeți-vă vouă un bărbat, și să vină asupra mea.

9. Și de se va puteà bate cu mine, și mă va ucide, vom fi vouă robi; iar de voiu puteà eu, și-i voiu ucide pre el, voi veți fi nouă robi, și veți slujì nouă.

10. Și a zis cel de alt neam: iată eu am ocărît oștirea lui Israil astăzi, dați mie om și să ne bатem amândoi.

11. Și a auzit Saul și tot Israilul cuvintele acestea ale celui de alt neam, și s'au întristat și s'au spăimântat foarte.

12. Iar David erà fiul unui om Efratean din Vitleemul lui Iuda, numele lui erà Iesse, și aveà opt feciori, erà omul bătrân în zilele lui Saul, și de vârstă cu anii între oameni.

13. Și cei trei feciori mai mari ai lui Iesse au mers după Saul la răsboiu, Eleav cel întâiu născut al lui, și al doilea Aminadav, și al treilea Samà.

14. Iar David erà cel mai mic, și cei trei mai mari s'au dus după Saul.

15. David se duceà la Saul, și se întorceà ca să pască oile tatălui său în Vitleem.

16. Iar cel de alt neam veneà dimineața și seara, și stà stâlp înaintea lui Israil patruzeci de zile.

17. Și a zis Iesse lui David fiului său: ia fraților tăi un ifi din făina aceasta și aceste zece pâini, și aleargă la tabără, și le dă fraților tăi.

18. Și zece căşulețe de lapte, acestea le vei duce celui mai mare preste mie, și vezi pre frații tăi sunt în pace, și vei ști ce le va trebuì, și Sâmbăta o vei face cu mine.

19. Iar Saul cu dânșii și cu tot poporul erà în valea Terevintului bătându-se cu cei de alt neam.

20. Și s'a sculat David de dimineață, și a lăsat oile la păzitor, și luând acelea s'a dus în ce chip i-a poruncit Iesse, și a venit la șanț și la oștirea, care ieșeà la bătaie și strigà la răsboiu.

21. Și s'a rânduit Israil și cei de alt neam rând împrotiva rândului.

22. Și lăsând David povara sa pre mâna strejuitorului a alergat la tabără, și venind a întrebat pre frații săi de cele de pace.

23. Și grăind el cu ei, iată bărbatul cel tare, numele lui Golieat filisteanul din Ghet, se suià din tabăra celor de alt neam, și grăind el aceleași cuvinte ca mai nainte, a auzit David.

24. Și fiecare Israilit când a văzut pre omul acela, a fugit dela fața lui și s'a speriat foarte.

25. Și fiecare Israilit ziceà: văzut-ați pre omul acesta ce vine? El vine ca să ocărască pre Israil; pre omul care îl va ucide îl va dăruì împăratul cu bogăție mare și va da lui pre fata sa, și casa tatălui său o va scutì întru Israil.

26. Și a zis David către oamenii cei ce stau împreună cu el, grăind: ce se va face omului, care va omorî pre cel de alt neam și va ridicà ocara din Israil? Că cine este cel de alt neam netăiatul acesta împrejur, care ocărăște tabăra Dumnezeului celui viu?

27. Și a spus lui poporul același cuvânt, zicând: așà se va face omului, care va omorî pre el.

28. Și a auzit Eliav fratele lui cel mai mare, când grăià el către oameni, și s'a mâniat Eliav pre David, și i-a zis: pentruce ai venit aici? Și cui ai lăsat acele puține oi în pustie? Știu eu mândria ta și răutatea inimii tale, că pentru ca să vezi răsboiul ai venit aici.

29. Și a zis David: ce am făcut acum? Au nu este cuvânt?

10. 2 Imp. 2, 15. *12.* Rut 1, 2.

30. Şi s'a abătut dela el la altul, şi i-a grăit lui după cuvântul acesta, şi i-a răspuns lui poporul după cuvântul cel dintâiu.

31. Şi s'au auzit cuvintele, care le-a grăit David, şi s'au spus înaintea lui Saul, şi luându-l pre el l-a adus la Saul.

32. Şi a zis David către Saul: să nu se mâhniască inima Domnului meu pentru el, robul tău va merge şi se va bate cu cel de alt neam.

33. Şi a zis Saul către David: nu vei puteà merge împrotiva celui de alt neam, ca să te baţi cu el, că tu eşti un copilandru, iar el este om răsboinic din tinereţile sale.

34. Şi a zis David către Saul: păşteà robul tău oile tatălui său, şi când veneà leul şi ursul şi luà vre-o oae din turmă,

35. Mergeam după el şi-l băteam, şi scoteam oaea din gura lui, şi de se sculà asupră-mi, îl apucam de grumazi şi-l băteam şi-l omoram.

36. Şi pre leu şi pre urs băteà robul tău, şi va fi şi acest de alt neam netăiatul împrejur ca unul dintr'aceştia, acum voiu merge şi-l voiu bate, şi voiu ridicà astăzi ocara dintru Israil, că cine este acest netăiat împrejur, care a ocărît tabăra Dumnezeului celui viu?

37. Şi David adause: Domnul cel ce m'au scos pre mine din mâna leului şi din mâna ursului, acela mă va scoate din mâna acestui de alt neam şi netăiat împrejur. Şi a zis Saul către David: mergi şi Domnul să fie cu tine.

38. Şi a îmbrăcat Saul pre David cu îmbrăcămintele sale, şi coif de aramă a pus pre capul lui, şi l-a îmbrăcat cu platoşa.

39. Şi a încins pre David cu sabia sa preste îmbrăcămintea sa, şi a ostenit David umblând odată şi de două ori, că nu erà învăţat; şi a zis David către Saul: nu voiu puteà merge cu acestea, că nu sunt deprins cu ele, şi le-a scos de pre el.

40. Şi a luat toiagul său în mână, şi ş'a ales cinci pietre netede din pârîu, şi le-a pus în traista cea păstorească, care erà la el de obiceiu.

41. Şi cu praştia lui în mână, şi s'a apropiat de bărbatul cel de alt neam, şi veneà şi cel de alt neam apropiindu-se de David, şi bărbatul cel ce-i purtà pavăza înaintea lui.

42. Şi căutând Golieat cel de alt neam a văzut pre David şi a râs de el, pentrucă erà un copilandru rumen cu ochii frumoşi.

43. Şi a zis cel de alt neam către David: au doar câine sunt eu, de vii cu băţ asupra mea şi cu pietre?

44. Şi a zis David: ba încă mai rău eşti decât câinele, şi a blestemat cel de alt neam pre David întru dumnezeii săi.

45. Şi a zis cel de alt neam către David: vino la mine şi voiu da trupul tău pasărilor cerului şi hiarelor pământului.

46. Şi a zis David către cel de alt neam: tu vii la mine cu sabie şi cu suliţă şi cu pavăză; iar eu voiu merge la tine întru numele Domnului Dumnezeului Savaot, Dumnezeului taberii lui Israil, pre care ai ocărît-o astăzi.

47. Şi te va da Domnul astăzi în mâna mea şi te voiu omorî, şi voiu luà capul tău dela tine, şi voiu da mădulările tale şi mădulările taberii tale ale celor de alt neam în ziua aceasta pasărilor cerului şi hiarelor pământului, şi va cunoaşte tot pământul că este Dumnezeu în Israil.

48. Şi va cunoaşte toată adunarea aceasta, că nu cu sabie şi cu suliţă mântueşte Domnul, că al Dom-

34. Sirah. 47, 3.

47. Ps. 32, 16.

nului este răsboiul, şi va da Domnul pre voi în mâinile noastre.
49. Şi s'a sculat cel de alt neam şi a venit întru întâmpinarea lui David; iar David grăbind a alergat la bătae înaintea celui de alt neam.
50. Şi băgând David mâna sa în traistă a luat o piatră, şi o a pus în praştie şi a aruncat, şi a lovit pre cel de alt neam în frunte, şi a trecut piatra prin coif în fruntea lui, şi a căzut cu faţa pre pământ.
51. Şi a biruit David pre cel de alt neam cu praştia şi cu piatra, şi a lovit pre cel de alt neam, şi l-a omorît.
52. Şi David nu aveà sabie în mâna lui, şi alergând a stătut deasupra lui; şi luând sabiea lui o a scos din teaca ei, şi l-a omorît pre el, şi i-a tăiat capul lui, şi văzând cei de alt neam, că a murit viteazul lor, au fugit:
53. Şi sculându-se bărbaţii lui Israil şi ai lui Iuda au strigat, şi au alergat după ei până la intrarea Ghetei şi până la poarta Ascaloniei, şi au căzut răniţi cei de alt neam în calea porţilor şi până la Ghet şi până la Acaron.
54. Şi întorcându-se bărbaţii lui Israil dela gonirea celor de al neam, prădau taberile lor.
55. Iar David luând capul celui de alt neam, l-a adus în Ierusalim, şi armele lui le-a pus în cortul lui.
56. Şi când a văzut Saul pre David ieşind întru întâmpinarea celui de alt neam, a zis către Avenir mai marele oştirii: al cui fecior este tinerelul acesta, Avenire? Iar Avenir a zis: viu este sufletul tău împărate, nu ştiu.
57. Şi a zis împăratul: întreabă tu, al cui fecior este tinerelul acesta?
58. Şi dupăce s'a întors David dela uciderea celui de alt neam, l-a luat pre el Avenir, şi l-a dus înaintea lui Saul, şi capul celui de alt neam erà în mâna lui.
59. Şi a zis Saul către el: al cui fecior eşti tinere? Şi a zis David: fiul robului tău Iesse Vitleemiteanul.

CAP. 18.

Răsplata lui David.

Şi a fost dupăce a sfârşit a grăi cu Saul, sufletul lui Ionatan s'a legat cu sufletul lui David, şi l-a iubit pre el Ionatan ca pre sufletul său.
2. Şi l-a luat pre el Saul în ziua aceea, şi nu l-a lăsat să se întoarcă în casa tatălui său.
3. Şi a făcut Ionatan cu David legătură, pentru că-l iubeà pre el ca pre sufletul său.
4. Şi s'a desbrăcat Ionatan de vestmântul său cel deasupra, cu care erà îmbrăcat, şi l-a dat lui David, şi hainele sale şi sabia sa şi arcul său şi brâul său.
5. Şi mergeà David ori unde-l trimeteà Saul, şi înţelepţeşte se purtà, şi l-a pus pre el preste bărbaţii războiului, şi a plăcut în ochii a tot poporului, încă şi înaintea slugilor lui Saul.
6. Şi a fost la întoarcerea lor, când se întorceà David dela uciderea celui de alt neam, au ieşit jucătoarele întru întâmpinarea lui David din toate cetăţile lui Israil, cântând şi jucând, şi întru întâmpinarea lui Saul împăratul cu timpine şi cu flueri şi cu alăute.
7. Şi cântau femeile şi ziceau: bătut-a Saul cu miile şi David cu zecile de mii.
8. Şi s'a mâniat Saul foarte, şi n'a plăcut în ochii lui Saul cuvântul acesta, şi a zis: lui David a dat

49. Sirah. 47, 4. *50.* 1 Macab. 4, 30.

18. *1.* 2 Imp. 21, 7. *2.* 16, 22. *6.* Eşire 15, 20; Jud. 11, 34. *7.* 21, 11; 29, 5; Sirah. 47, 6.

zeci de mii, și mie mi-a dat mii, și
ce mai lipsește lui, fără numai îm-
părățiea?
9. Și s'a uitat rău Saul la David
din ziua aceea și de aici înainte.
10. Și a fost a doua zi a căzut duh
rău dela Dumnezeu preste Saul, și
a rămas uimit în mijlocul casei sale,
și David cântà din arfă cu mâna
sa ca în toate zilele, iar Saul ținea
în mână sulița.
11. Și a ridicat Saul sulița, zicând:
lovì-voiu pre David până în părete,
și s'a ferit David dela fața lui de
două ori.
12. Și s'a temut Saul de fața lui
David, pentrucă Domnul erà cu el,
și dela Saul s'au fost depărtat.
13. Și l-a depărtat pre el Saul de
la sine, și l-a pus mai mare preste
o mie, și ieșeà și intrà înaintea po-
porului.
14. Iar David întru toate căile sale
înțelepțește se purtà, și Domnul erà
cu el.
15. Și văzând Saul, că el erà foarte
înțelept, se sfieà de fața lui.
16. Și tot Israilul și Iuda iubeà
pre David, pentrucă el intrà și ieșeà
înaintea feții poporului.
17. Și a zis Saul către David: iată
fata mea cea mai mare Merov, pre
ea o voiu da ție femeie, numai să
fii voinic, și să te lupți în răsboaiele
Domnului; iar aceasta a făcut Saul
cugetând, ca să nu fie mâna mea
preste el, ci să fie preste el mâna
celor de alt neam.
18. Și a zis David către Saul: cine
sunt eu, și ce viță de neam este ta-
tăl meu în Israil, ca să fiu ginere
împăratului?
19. Și a fost în vremea, în care
erà să se deà lui David, Merov fata
lui Saul, s'a dat lui Adriil Molati-
neanului femeie.
20. Și Melhol fata lui Saul a în-
drăgit pre David, și s'a spus lui
Saul, și s'a părut drept în ochii lui
lucrul.
21. Și a zis Saul: da-o-voiu pre
ea lui, ca să-i fie spre piedică, și
erà asupra lui Saul mâna celor de
alt neam, și a zis Saul către David
a doua oară: îmi vei fi ginere astăzi.
22. Și a poruncit Saul slugilor
sale, zicând: grăiți voi pre ascuns
lui David, și-i spuneți: iată ce vo-
ește împăratul, și toate slugile lui te
iubesc, și tu fii ginere împăratului.
23. Și au grăit slugile lui Saul în
urechile lui David aceste cuvinte, și
a zis David: au lucru mic se pare
întru ochii voștri a fi ginere împă-
ratului? Și eu sunt om smerit, și
nu slăvit.
24. Și au spus slugile lui Saul
cuvintele acestea, care le-a grăit
David.
25. Și a zis Saul: acestea să gră-
iți lui David: nu voește împăratul
altă dare, fără numai o sută de mă-
dulări netăiete împrejur ale celor de
alt neam, să izbândești asupra vrăj-
mașilor împăratului, și Saul a gân-
dit să bage pre David în mâinile
celor de alt neam.
26. Și slugile lui Saul au spus lui
David cuvintele acestea, și a plă-
cut lui David cuvântul, ca să se facă
ginere împăratului.
27. Și încă nu s'au plinit zilele,
și sculându-se David a mers el și
bărbații lui, și au ucis o sută de
bărbați din cei de alt neam, și a
adus împăratului mădulările lor cele
netăiete împrejur, și s'a făcut ginere
împăratului, și i-a dat Saul femeie
pre Melhol fata sa.
28. Și a văzut Saul, și a cunos-
cut că Domnul este cu David, și
cum că tot Israilul îl iubește.
29. Și a adaos mai mult a se
teme de David, și a fost Saul mâ-
nios pre David în toate zilele.

27. 2 Imp. 3, 14.

30. Și au ieșit boierii celor de alt
neam la răsboiu; și de câte ori ie-
șeau ei, David erà mai înțelept de
cât toate slugile lui Saul, și numele
său fu cinstit foarte.

CAP. 19.

Prietenia lui Ionatan cu David.

Și a grăit Saul către Ionatan fiul
său și către toate slugile sale:
ca să omoare pre David, iar Iona-
tan fiul lui Saul iubeà pre David
foarte.
2. Și a spus Ionatan lui David,
zicând: Saul, tatăl meu, caută să te
omoare, păzește-te dar, mâine di-
mineață te ascunde și șezi ascuns.
3. Și eu voiu ieși, și voiu stà ru-
gându-mă de tatăl meu în țarină a-
colo unde vei fi tu, și eu voiu grăì
pentru tine către tatăl meu, și voiu
vedeà ce va fi, și-ți voiu dà de știre.
4. Și a grăit Ionatan bine pentru
David către Saul tatăl său, și a zis
către dânsul: să nu păcătuești îm-
părate asupra robului tău David, că
n'a greșit ție, și faptele lui bune
sunt foarte.
5. Și ș'a pus vieața sa în primej-
die, și a ucis pre cel de alt neam, și
au făcut Domnul mântuire mare, și
tot Israilul a văzut și s'a bucurat;
și pentruce să păcătuești asupra
sângelui nevinovat, omorînd pre Da-
vid fără de vină?
6. Și a ascultat Saul de cuvântul
lui Ionatan, și s'a jurat Saul zicând:
viu este Domnul, nu va murì.
7. Și a chemat Ionatan pre Da-
vid, și i-a spus lui toate cuvintele
acestea, și a băgat Ionatan pre Da-
vid la Saul, și erà pre lângă dânsul
ca și înainte.
8. Și iarăși s'a făcut răsboiu a-
supra lui Saul, și s'a întărit David,
și a bătut pre cei de alt neam, și
i-a bătut bătaie mare foarte, și au
fugit ei dela fața lui.
9. Și a fost duh rău dela Dum-
nezeu preste Saul, și el dormeà în
casă, și sulița erà în mâna lui, și
David cântà din artă cu mâinile sale.
10. Și cercà Saul să lovească cu
sulița pre David, și s'a depărtat Da-
vid dela fața lui Saul, și a lovit cu
sulița în perete; iar David a fugit,
și a scăpat în noaptea aceea.
11. Și a trimis Saul soli la casa
lui David, să-l păzească pre el, și
dimineață să-i omoare, și a spus
lui David Melhol femeia lui zicând:
de nu vei mântuì tu sufletul tău în
noaptea aceasta, mâine te va omorî.
12. Și a slobozit Melhol pre Da-
vid pre fereastră, și s'a dus, și a
fugit, și s'a mântuit.
13. Și a luat Melhol chip deșert,
și l-a pus în pat, și pernă de păr
de capre a pus la capul lui, și ie-a
acoperit cu o haină.
14. Și a trimis Saul soli ca să
prinză pre David, iar ea a zis: că
este boinav.
15. Și iar a trimis la David, zi-
când: aduceți-l cu patul la mine să-l
omor.
16. Și au mers solii, și iată chi-
pul cel deșert în pat, și pernă de
păr de capre la capul lui.
17. Și a zis Saul către Melhol:
pentruce m'ai înșelat așà și ai slo-
bozit pre vrăjmașul meu, și a scă-
pat? Și a zis Melhol lui Saul, el
mi-a zis: sloboade-mă, iar de nu, te
voiu omorî.
18. Deci David a fugit, și a scă-
pat, și a mers la Samuil în Arma-
tem, și i-a spus lui toate câte i-a
făcut Saul, și s'au dus Samuil și
David, și au șezut în Navat la Rama.
19. Și s'a spus lui Saul zicând:
iată David este în Navat la Rama.
20. Și a trimis Saul soli, ca să

19. *8.* 1 Paral. 11, 2.

9. 16, 14; 18, 10.

prinză pre David, şi mergând aceia au văzut adunare de proroci, cari proroceau, şi pre Samuil stând în fruntea lor, şi a fost Duhul lui Dumnezeu preste solii lui Saul, şi au prorocit şi ei.

21. Şi s'a spus lui Saul, şi a trimis alţi soli, şi au prorocit şi aceştia, şi a adaos a trimite Saul şi al treilea rând de soli, şi au prorocit şi aceştia.

22. Şi s'a mâniat cu iuţime Saul, şi s'a dus şi el în Armatem, şi venind până la fântâna ariei cea din Sefi, a întrebat şi a zis: unde este Samuil şi David? Şi ziseră: iată în Navat la Rama.

23. Şi s'a dus de acolo în Navat la Rama, şi a fost şi preste el Duhul lui Dumnezeu, şi a mers prorocind până ce a venit în Navat la Rama.

24. Şi s'a desbrăcat de hainele sale, şi a prorocit înaintea lor, şi a căzut gol toată ziua aceea şi toată noaptea, pentru aceea s'a zis: au şi Saul între proroci?

CAP. 20.

Prigonirea lui David.

Şi a fugit David din Navatul cel din Rama, şi a venit înaintea lui Ionatan, şi a zis: ce am făcut? Şi care este strâmbătatea mea? Şi ce am greşit înaintea tatălui tău, de caută sufletul meu.

2. Şi i-a zis Ionatan lui: nicidecum nu vei murì tu, că nu va face tatăl meu nici un lucru mare sau mic, care să nu-l descopere urechii mele, şi pentruce să ascunză tatăl meu de către mine cuvântul acesta? Nu este aceasta.

3. Şi răspunzând David lui Ionatan a zis: bine ştie tatăl tău, că am aflat har înaintea ta, pentru aceea a zis: să nu ştie aceasta Ionatan, ca nu cumvà să nu vreà; ci viu este Domnul şi viu este sufletul tău, că precum am zis, n'a rămas fără numai un pas între mine şi moarte.

4. Şi a zis Ionatan către David: ce pofteşte sufletul tău, şi ce să-ţi fac?

5. Şi a zis David către Ionatan: iată mâine este lună nouă, şi eu negreşit nu voiu şedeà cu împăratul la masă, ci tu să mă laşi ca să mă ascunz în câmp până în deseară.

6. Şi de va întrebà tatăl tău, şi mă va căutà, să zici: cerându-se s'a cerut dela mine David să meargă până la Vitleem cetatea sa, că jertfa de peste an este acolo la tot neamul său.

7. Şi de va zice: bine, pace va fi robului tău; iar de-ţi va răspunde aspru, să ştii că s'a plinit răul la el.

8. Şi fă milă cu robul tău, că pre mine robul tău m'ai adus să fac legătura Domnului împreună cu tine, şi de este nedreptate în robul tău, omoară-mă tu, pentruce să mă bagi aşà la tatăl tău?

9. Şi a zis Ionatan: nicidecum nu va fi ţie aceasta, că de voiu ştì că s'a plinit răul la tatăl meu, ca să vie preste tine şi preste cetăţile tale, voiu spune ţie.

10. Şi a zis David către Ionatan: cine va spune mie, de va răspunde aspru tatăl tău?

11. Şi a zis Ionatan către David: mergi şi aşteaptă în ţarină, şi au mers amândoi în ţarină.

12. Şi a zis Ionatan către David: Domnul Dumnezeul lui Israil ştie, că voiu întrebà pre tatăl meu cum va fi vreme, de trei ori, şi de va fi bine pentru David, voiu trimite la tine în ţarină.

13. Aşà să facă Dumnezeu lui Ionatan, şi aşà să-i adaoge, că de va voì tatăl meu să aducă asupra ta

24. 10, 12.

20. *5.* Num. 10, 10. *8.* 2. Imp. 14, 32.

rele, voiu descoperì urechii tale şi te voiu slobozì, şi vei merge în pace, şi să fie Domnul cu tine, precum au fost cu tatăl meu.

14. Şi de voiu mai trăì eu, să faci milă cu mine;

15. Iar de voiu muri cu moarte, să nu ridici mila ta dela casa mea până în veac; şi când va ridicà Domnul pre vrăjmaşii lui David, pre fiecare de pre faţa pământului, să se afle numele lui Ionatan la casa lui David, şi să caute Domnul pre vrăjmaşii lui David.

16. Şi a adaos încă Ionatan a se jurà lui David, pentrucă-l iubeà pre el, căci iubeà sufletul celui ce-l iubeà pre el.

17. Şi a zis Ionatan: mâine este lună nouă, şi va întrebà de tine, că va fi scaunul tău gol.

18. Şi vei stà ascuns trei zile, şi vei luà seama să vii la locul unde te-ai ascuns în ziua cea de lucru, şi vei şedeà lângă piatra Esel.

19. Şi eu trei săgeţi voiu repezì, dând la semn.

20. Şi iată voiu trimite sluga, zicând: mergi de-mi află săgeata.

21. De voiu zice slugii: dincoace de tine este săgeata, dincoace ia-o pre ea, tu vino, că pace este ţie şi rău nu este ţie, viu este Domnul.

22. Iar de voiu zice slugii: dincolo de tine este săgeata mai înainte, să te duci, că te-au slobozit pre tine Domnul.

23. Şi de cuvântul, care l-am grăit eu şi tu, iată Domnul este martor între mine şi între tine până în veac.

24. Şi s'a ascuns David în ţarină, şi a venit luna, şi a venit şi împăratul la masă să mănânce.

25. Şi a şezut după obiceiu pre scaunul său, şi s'a sculat Ionatan, şi a şezut Avenir de laturea lui Saul, şi locul lui David s'a văzut gol.

26. Şi nimic n'a grăit Saul în ziua aceea, că gândeà, că doar s'a întâmplat de nu este curat, şi nu s'a curăţit;

27. Iar în ziua a doua a lunei iarăşi s'a văzut gol locul lui David, şi a zis Saul către Ionatan fiul său: pentruce n'a venit feciorul lui Iesse nici ieri, nici astăzi la masă?

28. Şi a răspuns Ionatan lui Saul, zicând: s'a cerut dela mine David să meargă până la Vitleem cetatea sa.

29. Şi a zis lasă-mă, că jertfeşte neamul meu în cetatea aceea, şi mi-au poruncit mie fraţii mei, şi acum de am aflat har în ochii tăi, lasă-mă să mă duc, şi să văz pre fraţii mei, pentru aceea n'a venit la masa împăratului.

30. Şi s'a mâniat Saul cu mânie pre Ionatan foarte, şi i-a zis lui: fecior de fată desfrânată, au nu ştiu eu, că soţ eşti tu fiului lui Iesse spre ruşinarea ta şi spre ruşinarea maicii tale cei desmăţate?

31. Că în toate zilele câte va trăì pre pământ feciorul lui Iesse, nu se va întemeià împărăţiea ta; acum dar trimite, şi prinde pre tânărul acela, că el trebue să moară.

32. Şi răspunzând Ionatan lui Saul tatălui său, a zis: pentruce să moară? Ce a făcut?

33. Şi a ridicat Saul suliţa asupra lui Ionatan să-l omoare, şi a cunoscut Ionatan că s'a plinit răul acesta dela tatăl său să omoare pre David.

34. Şi a sărit Ionatan dela masă aprins de mânie, şi n'a mâncat pâine în ziua a doua a lunei, că s'a întristat pentru David, căci a hotărît tatăl său să-l omoare.

35. Şi dupăce s'a făcut dimineaţă, a ieşit Ionatan în ţarină, precum s'a făgăduit cu jurământ lui David, şi un slujitor cu dânsul.

36. Şi a zis slugii: aleargă, află-mi

15. 2 Imp. 9, 3.

săgeţile, care le sloboz eu, şi a alergat sluga, iar el a tras săgeata, şi o a adus pre ea.

37. Şi s'a dus sluga până la locul unde a slobozit Ionatan săgeata, şi a strigat Ionatan după slugă, şi a zis: mai încolo de tine înainte este săgeata.

38. Şi a strigat Ionatan după slugă zicând: aleargă curând, şi să nu stai, şi a cules sluga lui Ionatan săgeţile, şi le-a adus la domnul său.

39. Şi sluga n'a ştiut nimic, fără numai Ionatan şi David au ştiut cuvântul acesta.

40. Şi Ionatan a dat armele sale slugii, şi a zis slugii sale: mergi, intră în cetate.

41. Şi dupăce s'a dus sluga, s'a sculat şi David dela piatra Esel, şi a căzut cu faţa sa la pământ, şi s'a închinat lui de trei ori, şi s'a sărutat unul cu altul, şi au plâns amândoi unul pentru altul, iar David a plâns mai mult.

42. Şi a zis Ionatan lui David: mergi în pace, şi precum ne-am jurat amândoi în numele Domnului, zicând: Domnul să fie martor între mine şi între tine, şi între sămânţa mea şi între sămânţa ta până în veac; şi s'a sculat David, şi s'a dus, iar Ionatan a intrat în cetate.

CAP. 21.

David căutând scăpare.

Şi a venit David în Nomva la preotul Avimeleh, şi s'a spăimântat Avimeleh de venirea lui, şi i-a zis lui: pentruce tu singur eşti, şi nimenea cu tine?

2. Şi a zis David lui Avimeleh preotul: împăratul mi-a dat astăzi poruncă, şi mi-a zis: nimenea să nu ştie cuvântul, pentru care eu te trimit pre tine, şi care eu ţi-am poruncit ţie, şi am lăsat cuvânt slugilor în locul, care se chiamă Fellani Meamoni.

3. Şi acum de ai la îndemână cinci pâini, dă în mâna mea ce se va afla.

4. Şi răspunzând preotul lui David a zis: nu am la îndemână pâini de rând, fără numai sfinte pâini sunt, de s'au păzit slugile mai ales de femei, aşà vor mâncà.

5. Şi răspunzând David preotului, i-a zis: de muieri ne-am ferit ieri şi alaltăieri; când am purces în cale, toate slugile au fost curăţite, şi de cumvà această cale nu-i curată, se va sfinţi astăzi prin uneltele mele.

6. Şi Avimeleh preotul i-a dat lui pâinile punerii înainte, că nu erà acolo pâine, fără numai pâinile punerii înainte, cele luate dinaintea feţii Domnului, ca să se pue pâine caldă în ziua, în care le-a luat pre ele.

7. Şi erà acolo unul din slugile lui Saul în ziua aceea stând înaintea Domnului, şi numele lui, Doic Sirul, care păşteà muşcoii lui Saul.

8. Şi a zis David către Avimeleh: vezi de ai aici la îndemână suliţă sau sabie, că sabia mea şi armele mele nu le-am luat cu mine, că grabnică erà porunca împăratului.

9. Şi a zis preotul: iată este aici sabiea lui Golieat, cel de alt neam, pre care l-ai ucis în valea Terebintului, iată este învăluită într'o haină, dinapoia umărarului; de vrei să o iei aceasta, ia-o, că nu este aici alta afară de aceasta, şi a zis David: iată nu este ca aceasta, dămi-o, şi o a dat lui pre ea.

10. Şi s'a sculat David, şi a fugit în ziua aceea dela faţa lui Saul, şi a venit David la Aghus împăratul Ghetei.

11. Şi au zis slugile lui Aghus către dânsul: au nu acesta este Da-

21. *4.* Eşire 19, 15. *6.* Eşire 29, 32; Lev. 24, 9; Mat. 12, 3, 4. *11.* 18, 7.

vid împăratul ţării? Au nu acestuia au început a strigà jucătoarele zicând: a ucis Saul cu miile, şi David cu zecile de mii.
12. Şi a pus David cuvintele acestea în inima sa, şi s'a speriat foarte de faţa lui Aghus împăratul Ghetei.
13. Şi ş'a schimbat faţa sa înaintea lui, şi se făceà în ziua aceea, ca şi cum ar fi nebun la uşile cetăţii, şi se sprijineà cu mâinile sale, şi cădeà pre uşile cetăţii, şi balele lui curgeau pre barba lui.
14. Şi a zis Aghus către slugile sale: iată vedeţi om nebun, pentru ce l-aţi adus la mine?
15. Au doar de nebuni am eu lipsă? Pentruce l-aţi adus, ca să se nebunească la mine? Acesta nu va intrà în casa mea.

CAP. 22.

Saul ucide preoţii din Nomva.

Şi s'a dus de acolo David, şi a scăpat, şi a venit în peştera Odolam, şi auzind fraţii lui şi toată casa tatălui său, s'au pogorît acolo la el.
2. Şi s'au adunat la el toţi cei ce erau în nevoe, şi toţi datornicii, şi toţi cei necăjiţi cu sufletul, şi erà povăţuitor preste ei, şi erau cu el ca la vr'o patru sute de bărbaţi.
3. Şi s'a dus David de acolo în Masifatul Moavului, şi a zis către împăratul Moavului: să fie tatăl meu şi muma mea la tine, până voiu şti ce va face mie Dumnezeu.
4. Şi s'a rugat înaintea împăratului Moavului, şi au lăcuit la dânsul în toate zilele, în care a fost David în cetatea aceea.
5. Şi a zis Gad prorocul către David: nu şedeà în cetatea aceasta, mergi şi te întoarce în pământul lui Iuda, şi mergând David a venit şi a şezut în cetatea Saric.
6. Şi a auzit Saul că s'a aflat David şi bărbaţii cei cu el, şi Saul erà în deal supt arătura cea din Rama, cu suliţa în mână, şi toate slugile lui stau împrejurul lui.
7. Şi a zis Saul către slugile sale, care stau împrejurul lui: ascultaţi fiii lui Veniamin, au cu adevărat tuturor vouă va dà fiul lui Iesse ţarine şi vii, şi pre toţi pre voi vă va pune mai mari preste sute şi preste mii?
8. Că v'aţi unit toţi asupra mea, şi nu este cine să fi descoperit urechii mele, când a făcut legătură fiul meu cu fiul lui Iesse, şi nimenea dintre voi nu este, pre care să-l doară de mine, şi să-mi spue, pentrucă a ridicat fiul meu pre robul meu asupra mea vrăjmaş, precum este în ziua aceasta.
9. Şi răspunzând Doic Sirul cel mai mare preste muşcoii lui Saul, a zis: văzut-am pre fiul lui Iesse venit în Nomva la Avimeleh preotul fiul lui Ahitov.
10. Şi a întrebat pentru el pre Dumnezeu, şi de mâncat i-a dat, şi sabiea lui Golieat cel de alt neam i-a dat lui.
11. Şi a poruncit împăratul să cheme pe preotul Avimeleh fiul lui Ahitov şi pre toţi fiii tatălui său preoţii cei din Nomva, şi au venit toţi la împăratul.
12. Şi a zis Saul: ascultă acum fiule al lui Ahitov, şi a zis: iată eu, grăeşte doamne.
13. Şi a zis Saul lui: căci te-ai unit asupra mea tu şi fiul lui Iesse, şi i-ai dat lui pâine şi sabie, şi ai întrebat pentru el pre Dumnezeu, ca să-l faci vrăjmaşul meu, cum este astăzi?
14. Şi a răspuns Avimeleh împăratului, şi a zis: şi cine este întru toate slugile tale ca David credin-

22. 2. Jud. 9, 4.

cios şi ginere împăratului şi ascultător de toată porunca ta şi mărit în casa ta?
15. Au doar astăzi am început a întrebà pre Dumnezeu pentru el? Nicidecum să nu gândească împăratul acest lucru de robul său, nici de toată casa tatălui meu, că n'a ştiut robul tău întru toate acestea cuvânt mare sau mic.
16. Şi a zis împăratul Saul: cu moarte vei murì Avimeleh, tu şi toată casa tatălui tău.
17. Şi a zis împăratul slujitorilor, carii stau lângă dânsul: duceţi-vă şi omorîţi pre preoţii Domnului, că mâna lor este cu David, şi pentru că au ştiut că el fuge, şi nu mi-au spus mie; ci slugile împăratului n'au vrut să ridice mâinile sale, ca să omoare preoţii Domnului.
18. Şi a zis împăratul lui Doic: întoarce-te tu, şi omoară pe preoţi; şi s'a întors Doic Sirul, şi a omorît pe preoţii Domnului în ziua aceea trei sute şi cinci de bărbaţi toţi carii purtau Efod.
19. Şi Nomva cetatea preoţilor o a bătut cu ascuţitul sabiei dela bărbat până la femeie, dela prunc până la sugător, şi boul şi asinul şi oaia.
20. Şi a scăpat un fecior al lui Avimeleh fiul lui Ahitov, anume Aviatar, şi a fugit după David.
21. Şi a spus Aviatar lui David, că a omorît Saul pre toţi preoţii Domnului.
22. Şi a zis David lui Aviatar: ştieam în ziua aceea, când erà acolo Doic Sirul, că va spune lui Saul, eu sunt pricina morţii oamenilor casei tatălui tău.
23. Şezi cu mine nu te teme, că unde voiu căutà loc sufletului meu, voiu căutà şi sufletului tău, pentru că ai scăpat tu la mine.

CAP. 23.

David prigonit de Saul.

Şi a spus lui David zicând: iată cei de alt neam bat Keila, şi pradă şi calcă ariile.
2. Şi a întrebat David pre Domnul zicând: să mă duc ca să bat pre cei de alt neam? Şi au zis Domnul: du-te şi vei bate pre cei de alt neam, şi vei mântuì Keila.
3. Şi au zis bărbaţii lui David către dânsul: iată noi aici în Iudeia ne temem, şi cum va fi de vom merge la Keila, în inima celor de alt neam vom intrà.
4. Şi a adaos David a întrebà încă pre Domnul, şi i-au răspuns lui Domnul, şi i-au zis: scoală-te şi mergi la Keila, că eu dau pre cei de alt neam în mâinile tale.
5. Şi s'au dus David şi bărbaţii cei ce erau cu el la Keila, şi s'au bătut cu cei de alt neam, şi aceia au fugit dela faţa lui, şi le-au luat vitele lor şi i-au bătut pre ei bătae mare, şi a mântuit David pre cei ce lăcueau în Keila.
6. Şi a fost dupăce a fugit Aviatar fiul lui Avimeleh la David, s'a pogorît şi el cu David la Keila având Efod în mâna sa.
7. Şi s'a spus lui Saul, că a venit David la Keila, şi a zis Saul: datu-l'au pre el Dumnezeu în mâinile mele, că s'a închis intrând în cetate cu porţi şi cu încuetori.
8. Şi a poruncit Saul la tot poporul să meargă la răsboiu la Keila, ca să prinză pre David şi pre bărbaţii lui.
9. Şi cunoscând David, că nu va încetà Saul de a-i face rău lui, a zis către Aviatar preotul: adu Efodul Domnului.
10. Şi a zis David: Doamne Dum-

20. 3 Imp. 2, 26.

23. *1.* Is. Navì 15, 44. *2.* 2 Paral. 18, 4. *6.* 22, 20.

nezeul lui Israil, auzind a auzit robul tău, că cearcă Saul să vie la Keila să strice cetatea pentru mine.
11. Oprise-vă, sau va veni acum Saul precum a auzit robul tău? Doamne Dumnezeul lui Israil spune robului tău. Și au zis Domnul: se va opri.
12. Și a zis David: au mă vor da cei din Keila pre mine și pre oamenii mei în mâinile lui Saul? Și au zis Domnul: te vor dà.
13. Și s'a sculat David și bărbații cei ce erau cu el ca la vre-o patru sute, și ieșind din Keila mergeau încotro puteau merge, și s'a spus lui Saul, că a ieșit David din Keila, și s'a oprit a veni.
14. Și a stat David în Maserem în pustie la strâmtori, și a șezut în munte în pustia Zif în pământ nisipos, și-l căutà pre el Saul în toate zilele, și nu l-au dat pre el Domnul în mâinile lui.
15. Și a văzut David, că iese Saul să-l caute pre el, și David erà în pustia Zif.
16. Și s'a sculat Ionatan feciorul lui Saul, și a mers la David în pustie, și l-a întărit pre el întru Domnul.
17. Și a zis către el: nu te teme, că nu te va aflà pre tine mâna lui Saul tatăl meu, și tu vei împărăți preste Israil, și eu voiu fi ție al doilea, și Saul tatăl meu știe aceasta.
18. Și au făcut amândoi legătură înaintea Domnului, și David a stat în pustie, iar Ionatan s'a dus la casa sa.
19. Și s'au suit Zifeii din șes la Saul în deal, zicând: iată David s'a ascuns la noi în Mesara în strâmtori, în pustie în dealul lui Ehela deadreapta Iesemonului.
20. Acum dar toți, precum a dorit sufletul împăratului, să se pogoare la noi, că prinși sunt în mâinile împăratului.
21. Și le-a zis lor Saul: binecuvântați sunteți voi Domnului, că v'au durut de mine.
22. Mergeți de grabă, și gătiți încă mai bine, și căutați și vedeți locul lui unde este piciorul lui, acolo unde ați zis, ca nu cumvà cu vicleșug să scape.
23. Și vedeți și știți toate locurile unde se ascunde el, și vă întoarceți la mine cu lucrul gata, și voiu merge cu voi, și va fi de va fi în țară, eu îl voiu căutà pre el întru toate miile Iudei.
24. Și s'au sculat Zifeii, și au mers înaintea lui Saul; iar David și bărbații lui erau în pustia Maonului spre apus deadreapta Iesemonului.
25. Și s'a dus Saul și bărbații lui să caute pre David, și s'a dat știre lui David, și s'a pogorît la piatra cea din pustia Maonului, și a auzit Saul și a alergat după David la pustia Maonului.
26. Și mergeà Saul și bărbații lui de partea muntelui dincoace, iar David și bărbații lui erau de partea muntelui dincolo; și se fereà David a merge de către fața lui Saul, și Saul și bărbații lui au tăbărît asupra lui David și asupra bărbaților lui să-i prinză pre ei.
27. Și au venit la Saul vestitori zicând: grăbește și vino, că cei de alt neam au intrat în țara ta.
28. Și s'a întors Saul dela alergarea după David, și s'a dus întru întâmpinarea celor de alt neam, pentru aceea s'a chemat locul acela piatra împărțirei.

CAP. 24.

David cruță vieața lui Saul.

Și s'a sculat David de acolo, și a șezut în strâmtorile Engadului.

---

14. Is. Navi 15, 24. *16.* 30, 6. *17.* 24, 21; 26, 25.

2. Şi a fost dupăce s'a întors Saul dela cei de alt neam, i-a spus lui zicând: că David este în pustia Engadului.

3. Şi luând cu sine trei mii de bărbaţi aleşi din tot Israilul, s'a dus să caute pre David şi pre bărbaţii lui în faţa Sadeemului.

4. Şi a venit la stânile turmelor cele de lângă cale, şi erà acolo o peşteră; şi Saul a intrat, ca să se odihnească, iar David şi bărbaţii lui şedeau mai înlăuntru în peşteră.

5. Şi au zis bărbaţii lui David către dânsul: iată aceasta este ziua care au zis Domnul către tine, ca să deà pre vrăjmaşul tău în mâinile tale, şi ca să faci lui cum va plăceà întru ochii tăi. Şi s'a sculat David, şi a tăiat pre ascuns poala hainei lui Saul.

6. Şi a fost după aceasta a părut rău lui David pentrucă a tăiat poala hainei lui.

7. Şi a zis David către bărbaţii săi: nicidecum să nu fie mie de la Domnul, ca să fac lucru acesta domnului meu, unsului Domnului, şi să puiu mâna mea preste el, că unsul Domnului este acela.

8. Şi a potolit David cu cuvinte pre bărbaţii săi, şi nu i-a lăsat să se scoale să omoare pre Saul. Iar Saul sculându-se din peşteră s'a dus în calea sa.

9. Şi s'a sculat şi David după el din peşteră, şi a strigat David după Saul, zicând: doamne împărate! Şi a căutat Saul înapoi; iar David plecându-se cu faţa sa la pământ s'a închinat lui.

10. Şi a zis David către Saul: pentruce asculţi de cuvintele poporului, ce zice, iată David caută sufletul tău?

11. Iată în ziua aceasta au văzut ochii tăi, cum te-au dat Domnul astăzi în mâinile mele în peşteră, şi n'am vrut să te omor, şi nu m'am îndurat de tine, şi am zis: nu voiu pune mâna mea preste domnul meu, că unsul Domnului este acesta.

12. Şi iată poala hainei tale în mâna mea este, eu am tăiat poala hainei tale şi nu te-am omorît, cunoaşte şi vezi astăzi, că nu este în mâna mea răutate, nici păgânătate, nici defăimare, şi n'am păcătuit asupra ta, şi tu vânezi sufletul meu, ca să-l iei pre el.

13. Judece Domnul între mine şi între tine, şi să-mi izbândească Domnul faţă de tine; iar mâna mea nu va fi asupra ta.

14. Precum zice pilda veche: dintru cei fărădelege va ieşì păcatul; iar mâna mea nu va fi preste tine.

15. Şi acum după cine umblî împărate al lui Israil? După cine alergi? După un câine mort, după un purice?

16. Fie Domnul judecător şi legiuitor între mine şi între tine, vază Domnul şi să judece judecata mea, şi să-mi izbândească faţă de tine.

17. Şi a fost dupăce a încetat David a grăì către Saul cuvintele acestea, a zis Saul: glasul tău este acesta, fiule David? Şi ridicând Saul glasul său a plâns.

18. Şi a zis Saul către David: mai drept eşti tu decât mine, că tu mi-ai dat mie bune, iar eu te-am răsplătit rele.

19. Şi tu mi-ai arătat mie astăzi ce bine mi-ai făcut, cum m'au dat Domnul în mâinile tale astăzi, şi nu m'ai omorît.

20. Că de va aflà cinevà pre vrăjmaşul său în necaz, şi-l va slobozì în cale bună, Domnul va răsplătì lui bune, precum ai făcut tu astăzi.

21. Şi acum iată eu cunosc că cu adevărat vei împărăţì, şi va stà în mâna ta împărăţia lui Israil.

---

24. *15.* 26, 20. *16.* 2 Imp. 9, 8 şi 16, 9. *17.* 26, 17. *18.* 26, 21. *21.* 23, 17.

22. Şi acum jură mie pre Domnul, că nu vei pierde sămânţa mea după mine, şi nu vei pierde numele meu din casa tatălui meu.
23. Şi a jurat David lui Saul, şi s'a dus Saul la casa sa; iar David şi bărbaţii lui s'au suit în strâmtoarea Mesara.

CAP. 25.

Moartea lui Samuil. Naval şi Avigail

Şi a murit Samuil, şi s'a adunat tot Israilul, şi l-a plâns, şi l-a îngropat în casa lui în Armatem, şi sculându-se David s'a pogorît în pustiea Maonului.
2. Şi erà un om în Maon, şi turmele lui în Karmil, şi omul acela erà bogat foarte, şi aveà trei mii de oi şi o mie de capre, şi a fost când tundeà el oile sale în Karmil,
3. Şi numele omului aceluia erà Naval, şi numele femeei lui Avigail, şi ea erà femeie bună şi înţeleaptă, şi frumoasă la chip foarte; iar omul erà aspru, şi rău cu faptele, şi din neamul lui Caleb.
4. Şi a auzit David în pustie, că tunde Naval Karmiliteanul turmele sale.
5. Şi a trimis David zece slugi, şi a zis slugilor: suiţi-vă în Karmil, şi mergeţi la Naval, şi-l întrebaţi în numele meu cele de pace.
6. Şi veţi zice: la mulţi ani, să fii sănătos, tu şi casa ta şi toate ale tale să fie sănătoase.
7. Şi acum iată am auzit, că tund oile tale păstorii tăi, carii erau cu noi în pustie, şi noi nu i-am oprit pre ei, şi nimic n'am poruncit lor în toate zilele, cât au fost ei în Karmil.
8. Intreabă pre slugile tale, şi vor spune ţie; acum dar să afle slugile tale har înaintea ochilor tăi, că în bună zi am venit, dă dar ce te iasă inima slugilor tale, şi lui David fiului tău.
9. Şi venind slugile lui David au grăit toate cuvintele acestea către Naval în numele lui David, şi au tăcut.
10. Şi răspunzând Naval slugilor lui David a zis: cine este David, şi cine este fiul lui Iesse, astăzi s'au înmulţit robii, fugind fiecare de către faţa stăpânului său.
11. Au doar voiu luà pâinile mele şi vinul meu şi carnea vitelor ce am junghieat pentru cei ce tund oile, şi le voiu da oamenilor, pre carii nu-i ştiu de unde sunt?
12. Şi s'au întors slugile lui David în calea sa, şi dupăce au plecat, au venit şi au spus lui David toate cuvintele acestea.
13. Şi a zis David oamenilor săi: încingeţi fiecare sabiea sa, şi s'au încins fiecare cu săbiile lor, şi s'a încins şi David cu sabiea sa, şi s'au dus cu David ca la patru sute de bărbaţi; iar două sute au rămas cu avutul lor.
14. Iar unul din slugi a spus Avigailii femeii lui Naval, zicând: iată David a trimis soli din pustie, ca să ureze de bine stăpânului nostru, şi nu i-a primit pre ei.
15. Şi oamenii aceia au fost buni nouă foarte, nu ne-au împiedicat pre noi, nici nu ne-au poruncit nimica în toate zilele, care am fost lângă ei.
16. Şi când eram în ţarină ca un zid erau împrejurul nostru şi ziua şi noaptea în toate zilele, în care am păscut lângă ei turma.
17. Deci acum socoteşte, şi vezi tu ce vei face, că este în mare primejdie stăpânul nostru şi casa lui, că el este om pierzător, şi nu este chip a grăì cu el.
18. Şi a grăbit Avigail, şi luând două sute de pâini şi două vase de vin şi cinci oi gătite şi cinci iii de făină şi un gomor de stafide şi

25. *1.* 28. 3.

două sute de legături de smochine, le-a pus pre asini.
19. Şi a zis slugilor sale: mergeţi înaintea mea şi iată eu viu după voi, şi bărbatului său nu i-a spus.
20. Şi când erà ea călare pre asină, şi veneà către poalele muntelui, iată David şi oamenii lui se pogorau înaintea ei, şi s'a întâlnit cu ei.
21. Şi David a zis: poate că n'am făcut bine de am păzit toate ale lui Naval în pustie, şi n'am poruncit să se ia dintr'ale lui nimica, şi mi-a răsplătit mie rele pentru bune.
22. Aşà să facă Domnul lui David, şi aşà să-mi ajute, de voiu lăsà până dimineaţă cevà din tot ce are Naval, până la cel ce se pişă la perete.
23. Şi văzând Avigail pre David a grăbit, şi a sărit de pre asină, şi a căzut pre faţa sa înaintea lui David, şi s'a închinat lui pre pământ.
24. Şi a căzut la picioarele lui, şi a zis: întru mine doamne al meu nedreptatea mea, să grăiască dar roaba ta la urechile tale, şi ascultă cuvântul roabei tale.
25. Să nu-şi pute domnul meu inima sa pre acest om pierzător pre Naval, că după cum este numele lui, aşà este şi el, Naval este numele lui, şi nebunie este cu dânsul, şi eu roaba ta n'am văzut pre slugile domnului meu pre cari i-ai trimis.
26. Şi acum doamne al meu viu este Domnul, şi viu este sufletul tău, precum te-au oprit Domnul să nu verşi sânge nevinovat, şi să-ţi mântueşti mâna ta, şi acum să fie ca Naval vrăjmaşii tăi, şi cei ce caută domnului rele.
27. Şi acum primeşte darul acesta, care a adus roaba ta domnului meu, şi îl dă slugilor celor ce sunt cu domnul meu.
28. Iartă fărădelegea roabei tale, că de bună seamă va face Domnul ţie domnului meu casă credincioasă, că răsboiul domnului meu Domnul va bate, şi răutate niciodată nu se va aflà întru tine.
29. Şi de se va sculà om să te gonească pre tine, şi să caute sufletul tău, va fi sufletul domnului meu legat cu legătura vieţii la Domnul Dumnezeu, iar sufletul vrăjmaşilor tăi îl vei svârlì cu svârlitoarea.
30. Şi va fi când va face Domnul, ţie domnului meu toate cele bune, câte au grăit de tine, şi va poruncì să fii povăţuitor preste Israil.
31. Nu va fi ţie aceasta urâciune şi sminteală inimii domnului meu; să verse sânge nevinovat în zadar, şi să pângărească mâna domnului meu; şi când va face bine Domnul domnului meu să-ţi aduci aminte de roaba ta, să-i faci bine ei.
32. Şi a zis David Avigailii: bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce te-au trimis pre tine astăzi înaintea mea.
33. Şi bine este cuvântat sfatul tău, şi binecuvântată eşti tu, care m'ai oprit pre mine astăzi, ca să nu merg să vărs sânge şi să-mi pângăresc mâna mea.
34. Ci viu este Domnul Dumnezeul cel ce m'au oprit pre mine astăzi, ca să nu-ţi facă ţie rău, că de n'ai fi grăbit, şi n'ai fi venit înaintea mea, atunci zisesem, că nu va rămâneà lui Naval până la lumina dimineţii, ce să se pişe la perete.
35. Şi a luat David din mâinile ei toate câte a adus lui, şi a zis către ea: du-te cu pace la casa ta, vezi că am ascultat de cuvântul tău, şi am primit faţa ta.
36. Şi a mers Avigail la Naval, şi în casa lui erà petrecere, ca o petrecere împărătească, şi inima lui erà veselă şi el erà beat foarte, şi nu i-a spus lui, Avigail cuvânt mare sau mic, până la lumina dimineţii.

22. Rut 1, 17.

37. Și dupăce s'a făcut dimineață, dacă s'a trezit de vin Naval, i-a spus femeia lui toate cuvintele acestea, și a amorțit inima lui într'însul, și el s'a făcut ca o piatră.

38. Și dupăce au trecut zece zile, au bătut Domnul pre Naval, și a murit.

39. Și auzind David, că a murit Naval, a zis: bine este cuvântat Domnul cel ce au judecat judecata ocării mele din mâna lui Naval, și pre robul său l-au ferit să facă cele rele, și răutatea lui Naval o au întors Domnul în capul lui; și a trimis David, și a grăit către Avigail, ca să o ia pre ea luiș femeie.

40. Și au venit slugile lui David la Avigail în Karmil, și i-au grăit ei zicând: David ne-a trimis pre noi la tine, ca să te ia pre tine luiș femeie;

41. Iar ea s'a sculat și s'a închinat cu fața la pământ, și a zis: iată roaba ta să fie slujnică, ca să spele picioarele slugilor tale.

42. Și grăbind s'a sculat Avigail, și s'a suit pre asin, și cinci fete au mers cu ea, și s'a dus cu slugile lui David, și s'a făcut lui femeie.

43. Și a luat David și pre Ahinaam din Iezreel, și amândouă erau lui femei.

44. Și Saul a dat pre Melhol fata sa femeia lui David, lui Falti fiul lui Lais cel din Galim.

CAP. 26.

David cruță din nou vieața lui Saul.

Și au venit Zifeii la Saul în deal, zicând: iată David este ascuns la noi în dealul Ehelat de către fața Iesemului.

2. Și sculându-se Saul s'a dus în pustiea Zifului, și împreună cu el trei mii de bărbați aleși din Israil, ca să caute pre David în pustiea Zifului.

3. Și a tăbărît Saul în dealul Ehelat în fața Iesemului lângă cale; iar David a șezut în pustie, și a văzut David, că a venit Saul după el în pustie.

4. Și a trimis David iscoade, și a aflat, că adevărat a venit Saul gata din Keila.

5. Și sculându-se David pre ascuns, s'a dus la locul unde dormeà Saul, și erà acolo Avenir feciorul lui Nir căpetenia oștirei lui, și Saul dormeà în cort, și poporul erà tăbărît împrejurul lui.

6. Și vorbind David a zis către Ahimeleh Heteul și către Avesa feciorul Saruiei fratele lui Ioav, grăind: cine va intrà cu mine la Saul în tabără? Și a zis Avesa: eu voiu intrà cu tine.

7. Și a intrat David și Avesa în tabără noaptea, și Saul dormeà în cort, și sulița erà împlântată în pământ la capul lui; și Avenir și oamenii lui dormeau împrejurul lui.

8. Și a zis Avesa către David: dat-au Domnul astăzi pre vrăjmașul tău în mâna ta, și acum să-l pătrunz cu sulița până în pământ dintr'odată, fără să mai adaog.

9. Și a zis David către Avesa: să nu-l omori pre el, că cine va pune mâna sa pre unsul Domnului, și va fi nevinovat?

10. Și a zis David: viu este Domnul, de nu-l va bate Domnul, ziua lui va venì ca să moară sau se va duce la răsboiu, și va pierì.

11. Nicidecum să nu fie mie de la Domnul, ca să puiu eu mâna mea preste unsul Domnului; iar acum ia sulița dela capul lui și vasul cel de apă, și să mergem noi singuri.

12. Și a luat David sulița și vasul cel de apă dela capul lui, și

---

44. 2 Imp. 3, 15.
26. 1. Ps. 54, 2.

s'au dus singuri, şi nimenea nu i-a văzut, nici i-a cunoscut, nici nimenea nu s'a deşteptat; toţi au dormit, că somn greu dela Domnul a căzut preste ei.

13. Şi a trecut David dincolo, şi a stătut pre vârful muntelui departe, şi mult loc erà între ei.

14. Şi a strigat David pre popor, şi lui Avenir a grăit zicând: au nu vei răspunde Avenire? Şi răspunzând Avenir, a zis: cine eşti tu care mă strigi pre mine?

15. Şi a zis David către Avenir: aŭ nu eşti bărbat tu? Şi cine este ca tine întru Israil? Şi pentruce nu păzeşti pre domnul tău pre împăratul? Că a intrat unul din popor, ca să omoare pre domnul tău pre împăratul.

16. Şi nu este bun lucrul acesta care l-ai făcut, viu este Domnul, că buni de ucis sunteţi voi, cei ce păziţi pre împăratul, domnul vostru, unsul Domnului; şi acum vezi suliţa împăratului şi vasul cel de apă, unde sunt ele dela capul lui?

17. Şi a cunoscut Saul glasul lui David, şi a zis: glasul tău este acesta fiule Davide? Şi a zis David: robul tău doamne împărate.

18. Şi a zis: pentruce goneşte domnul meu pre robul său? Ce am greşit? Şi ce nedreptate s'a aflat întru mine?

19. Şi acum să asculte domnul meu împăratul cuvântul robului său: *de te trimite Dumnezeu asupra mea*, fie primită jertfa ta; iar dacă fiii oamenilor, blestemaţi fie aceştia înaintea Domnului, că m'au izgonit astăzi, ca să nu rămân în moştenirea Domnului, zicând: mergi, slujeşte la dumnezei streini.

20. Şi acum să nu se verse sângele meu pre pământ înaintea feţii Domnului, că a ieşit împăratul lui Israil să caute vieaţa mea, cum ar gonì un corb de noapte în munţi.

21. Şi a zis Saul: păcătuit-am, întoarce-te fiule David! Că mai mult nu-ţi voiu face rău, pentrucă scump este sufletul meu în ochii tăi, şi în ziua de astăzi, iată, eu am lucrat nebuneşte şi cu totul neînţelepţeşte.

22. Şi răspunzând David a zis: iată suliţa împăratului, vie unul din slugi să o ia.

23. Şi Domnul să întoarcă fieştecăruia după dreptăţile lui şi după credinţa lui, că te-au dat astăzi Domnul în mâinile mele, şi n'am vrut să puiu mâna mea pre unsul Domnului.

24. Şi precum s'a mărit sufletul tău astăzi în ochii mei, aşà să se mărească sufletul meu înaintea Domnului, şi să mă acopere, şi să mă scoaţă din toată nevoia.

25. Şi a zis Saul către David: binecuvântat eşti fiule! Şi făcând tu negreşit orice vei face şi vei izbutì, şi s'a dus David în calea sa, iar Saul s'a întors la casa sa.

CAP. 27.

David în Sichelag.

Şi David a cugetat întru inima sa zicând: acum am să cad într'o zi în mâinile lui Saul, şi nu este bine de mine, de nu voiu fugì în pământul celor de alt neam, şi va înceà Saul a mă căutà în tot hotarul lui Israil, şi voiu scăpà din mâna lui.

2. Şi s'a sculat David, şi a trecut el şi cei şase sute de bărbaţi, carii erau cu el s'au dus la Anhis feciorul lui Ammah împăratul Ghetiei.

3. Şi a şezut David cu Aghus în Ghet, el şi oamenii lui fiecare şi casa lui şi David şi amândouă fe-

17. 24, 17. *20.* 24, 15.

21. 24, 18. *23.* Ps. 7, 9. *25.* 15. 28.

meile lui, Ahinaam Iezreilteanca şi Avigail femeia lui Naval Karmileanul.

4. Şi s'a spus lui Saul, că a fugit David la Ghet, şi nu l-a mai căutat.

5. Şi a zis David către Anhis: de a aflat robul tău har înaintea ochilor tăi, dă mie loc într'o cetate la câmp, şi voiu şedeà acolo, că pentruce să şază robul tău în cetatea cea împărătească cu tine?

6. Şi Anhis i-a dat lui în ziua aceea Sichelagul, pentru aceea a fost Sichelagul a Impăratului Iudei până în ziua aceasta.

7. Şi a fost numărul zilelor, care le-a şezut David în pământul celor de alt neam, patru luni.

8. Şi se suià David şi oamenii lui, şi năvăleau preste tot Ghesirul şi preste Amalichit, şi iată pământul erà lăcuit dela Ghelamsur şi până la pământul Eghipetului.

9. Şi băteà David pământul, şi nu lăsà viu nici bărbat, nici femeie, ci luà oi şi boi şi asini şi cămile şi haine, şi întorcându-se veneà la Anhis.

10. Şi a zis Anhis către David: asupra cui aţi năvălit astăzi? Şi a răspuns David lui Anhis: spre miazăzì a Iudeii şi spre miazăzì a Iesmegăii şi spre miazăzì a Kinezeului.

11. Şi nici bărbat, nici femeie n'a lăsat vii să-i aducă în Ghet, cugetând să nu spue în Ghet asupra noastră, şi să zică: acestea face David. Aşà a făcut David în toate zilele cât a lăcuit în pământul celor de alt neam.

12. Şi Anhis s'a încrezut cu totul lui David, cugetând: foarte urît s'a făcut în poporul său, în Israil, şi de aceea va fi mie rob în veac.

27. *5.* 1 Paralip. 12, 1. *8.* Is. Navi 12, 5.

CAP. 28.

Saul la vrăjitoarea din Endor.

Şi în zilele acelea s'au adunat cei de alt neam în taberile lor, ca să iasă să se bată cu Israil, şi a zis Anhis către David: să ştii hotărît că vei ieşì cu mine la bătaie, tu şi oamenii tăi.

2. Şi a zis David către Anhis: aşà acum vei ştì cele ce va face robul tău. Şi a zis Anhis către David: şi eu te voiu pune mai mare preste păzitorii trupului meu în toate zilele.

3. Iar Samuil murise, şi tot Israilul l-a plâns, şi l-a îngropat în Armatem în cetatea lui. Şi Saul isgonise din ţară pre cei ce grăeau din pântece, şi pre gâcitori după semne.

4. Şi s'au adunat cei de alt neam, şi au venit, şi au tăbărît la Sonam, şi a adunat şi Saul toţi ostaşii lui Israil, şi au tăbărît la Ghelvoe.

5. Şi a văzut Saul tabăra celor de alt neam, şi s'a înfricoşat şi s'a spăimântat inima lui foarte.

6. Şi a întrebat Saul pre Domnul, şi nu i-au răspuns lui Domnul nici prin visuri, nici prin arătări, nici prin proroci.

7. Şi a zis Saul slugilor sale: căutaţi mie femeie, care grăeşte din pântece, şi voiu merge la ea, şi voiu cercà prin ea; şi au zis slugile lui către dânsul: iată este în Endor femeie, care grăeşte din pântece.

8. Şi s'a acoperit Saul, şi s'a îmbrăcat cu alte haine, şi a mers el şi doi bărbaţi cu dânsul, şi a venit la femeie noaptea, şi i-a zis ei: vrăjeşte mie cu grăirea din pântece, şi-mi scoală mie pre cine-ţi voiu zice.

9. Şi a zis femeia: iată, tu ştii câte a făcut Saul, cum a stârpit din

28. *3.* 25, 1; Sirah. 46, 23. *4.* Is. Navi 19, 18. *7.* Lev. 20, 27; A 2 Lege 18, 11. *8.* 3 Imp. 14, 2.

țară pre cei ce grăeau din pântece și pre vrăjitori, și pentruce tu pui laț sufletului meu, ca să-l omori pre el?

10. Și s'a jurat ei Saul pre Domnul zicând: viu este Domnul de ți se va face ție vre un rău pentru lucrul acesta.

11. Și a zis femeia lui Saul: pre cine să-ți arăt? Și a zis: pre Samuil să-mi arăți.

12. Și a văzut femeia pre Samuil, și a strigat cu glas mare, și a zis femeia către Saul: pentruce m'ai înșelat? Tu ești Saul.

13. Și a zis împăratul către ea: nu te teme, spune, pre cine ai văzut, și a zis femeia către el: dumnezei am văzut suindu-se din pământ.

14. Și el a zis către ea: ce ai văzut, și ea a zis lui: bărbat bătrân suindu-se, drept din pământ îmbrăcat cu haină, și a cunoscut Saul, că acesta este Samuil, și s'a plecat cu fața sa la pământ, și s'a închinat lui.

15. Și a zis Samuil: de ce mai supărat să mă scol? Și a zis Saul: necăjit sunt foarte, că cei de alt neam dau răsboiu asupra mea, și Dumnezeu s'au depărtat dela mine, și nu m'au mai ascultat, nici prin mâna Prorocilor, nici prin visuri, nici prin arătări. Și acum te-am chemat să mă înveți ce să fac.

16. Și a zis Samuil: pentruce mă întrebi? Dacă Domnul s'au depărtat dela tine și au trecut la aproapele tău.

17. Și au făcut ție Domnul precum au grăit prin mine, și va rumpe Domnul împărăția ta din mâna ta, și o va da aproapelui tău lui David.

18. Pentrucă n'ai ascultat glasul Domnului, și n'ai plinit iuțimea mâniei lui asupra lui Amalic, pentru aceea ți-au făcut ție aceasta Domnul astăzi.

19. Și va da Domnul pre Israil împreună cu tine în mâinile celor de alt neam, și mâine tu și fiii tăi veți cădeà, și tabăra lui Israil o va da Domnul în mâinile celor de alt neam.

20. Și s'a speriat Saul, și a căzut cât erà de lung la pământ, și s'a înfricoșat foarte de cuvintele lui Samuil, și nu mai erà putere în el, că nu mâncase pâine toată ziua și toată noaptea aceea.

21. Și intrând femeia la Saul l-a văzut turburat foarte, și a zis către el: iată roaba ta a ascultat cuvântul tău, și am pus sufletul meu în mâna ta, și am făcut cuvintele, care le-ai grăit mie.

22. Acum dar ascultă și tu cuvântul roabei tale, și voiu pune înaintea ta o bucată de pâine și mănâncă, ca să fie întru tine putere, pentrucă călătorești.

23. Și n'a vrut să mănânce, și-l sileau pre el slugile lui, și femeia, și a ascultat de cuvântul lor, și sculându-se de pre pământ, a șezut pre scaun.

24. Și aveà femeia aceea o junică îngrășată acasă, și grăbind o a junghieat, și luând făină a frământat, și a copt azimă.

25. Și a pus înaintea lui Saul și înaintea slugilor lui, și au mâncat, și sculându-se s'au dus în noaptea aceea.

CAP. 29.

David trimis înapoi de Filisteni.

Și au adunat cei de alt neam toate taberile lor la Afec; iar Israil a tăbărît la Izvorul cel din Iezreel.

2. Și căpeteniile celor de alt neam mergeau cu sute și cu mii; iar David și oamenii lui mergeau mai pre urmă cu Anhis.

---

15. Sirah. 46, 23. *17.* 15, 28.

29. *1.* Is. Navì 19, 30.

3. Şi au zis căpeteniile celor de alt neam: cine sunt aceştia, carii merg? Şi a zis Anhis către mai marii oştirilor celor de alt neam: au nu acesta este David sluga lui Saul împăratul lui Israil, care a fost la mine multe zile? Acesta este al doilea an, şi n'am aflat întru el nimic din ziua în care a venit la mine, până în ziua aceasta.

4. Şi s'au mâniat pre el mai marii oştirilor celor de alt neam, şi au zis lui: întoarce pre om, să se ducă la locul său acolo unde l-ai pus pre el, şi să nu vie cu noi la răsboiu, ca să nu se facă vânzător taberii, căci cu ce se va împăcà acesta cu domnul său? Au nu cu capetele oamenilor acestora?

5. Au nu este acesta David, căruia jucătoarele au început a-i cântà: bătut-a Saul cu miile şi David cu zecile de mii?

6. Şi a chemat Anhis pre David, şi i-a zis lui: viu este Domnul, că drept eşti tu şi bun întru ochii mei, şi ieşirea ta şi intrarea ta cu mine în tabără; şi că n'am aflat asupra ta rău din ziua în care ai venit la mine până în ziua de astăzi, dar în ochii căpeteniilor nu eşti bun.

7. Şi acum întoarce-te şi te du în pace, şi să nu faci rău în ochii căpeteniilor celor de alt neam.

8. Şi a zis David către Anhis: ce ţi-am făcut ţie şi ce ai aflat în robul tău din ziua în care am fost înaintea ta şi până în ziua aceasta, ca să nu viu să bat pre vrăjmaşii domnului meu împăratului?

9. Şi a răspuns Anhis către David: ştiu că bun eşti în ochii mei, ca îngerul lui Dumnezeu, ci căpeteniile celor de alt neam zic: să nu vii cu noi la răsboiu.

10. Şi acum mânecă dimineaţă tu şi slugile domnului tău, carii au venit cu tine, şi mergeţi la locul unde v'am pus pre voi, şi gând rău să nu pui în inima ta, că bun eşti înaintea mea, şi vă sculaţi să vi se facă ziuă vouă pre cale, şi vă duceţi.

11. Şi a mânecat David, el cu oamenii lui să plece şi să păzească pământul celor de alt neam; iar cei de alt neam s'au dus, ca să deà răsboiu asupra lui Israil.

CAP. 30.

David birueşte pre Amalic.

Şi a fost dupăce au venit David şi oamenii lui în Sichelag a treia zi, Amalic a năvălit din spre miazăzi asupra Sichelagului, şi a bătut Sichelagul şi l-a ars cu foc.

2. Şi pre femei şi pre toţi cei ce erau într'însul dela mic până la mare n'au omorît nici bărbat, nici femeie, ci i-a robit, şi s'a dus în calea sa.

3. Şi au venit David şi oamenii lui în cetate, şi iată erà arsă cu foc, iar femeile lor şi fiii lor şi fetele lor, duse în robie.

4. Şi David cu oamenii lui au ridicat glasul lor şi au plâns, până n'au mai putut plânge.

5. Şi amândouă femeile lui David au fost duse în robie, Ahinaam Iezreilteanca şi Avigail femeia lui Naval Karmileanul.

6. Şi s'a necăjit David foarte, pentrucă a zis poporul să-l ucidem cu pietre, că întristat erà sufletul a tot poporului pentru fiii săi şi pentru fiicele sale, iar David s'a întărit întru Domnul Dumnezeul său.

7. Şi a zis David către Aviatar preotul fiul lui Avimeleh: adu Efodul! Şi a adus Aviatar Efodul la David.

8. Şi a întrebat David pre Domnul zicând: alergà-voiu după ceata

---

4. 1 Paral. 12, 19. *5.* 18, 7; 21, 11.
9. 2 Imp. 14, 17; Gal. 4, 14.

30. *1.* 1 Paral. 12, 20. *6.* 23, 16.

aceasta, și ajunge'i-voiu pre ei? Și au zis lui Domnul: aleargă că negreșit vei ajunge, și vei scăpà pre cei robiți.

9. Și a mers David și cei șase sute de bărbați cu dânsul, și au venit până la valea Vosorului, unde unii au stătut.

10. Și au alergat cu patru sute de bărbați, iar două sute de bărbați osteniți fiind au șezut dincolo de valea Vosorului.

11. Și aflând un om eghiptean în țarină, l-au prins și l-au adus la David, și i-a dat lui pâine, și a mâncat, și apă de a băut.

12. Și i-a dat lui o legătură de smochine și două de stafide, și a mâncat, și i-a venit iarăși putere, că nu mâncase pâine, nici băuse apă de trei zile și trei nopți.

13. Și a zis David către el: de unde ești, și al cui ești? Și a zis sluga eghipteanul: eu sunt rob al unui bărbat Amalichitean, și m'a lăsat stăpânul meu pentrucă m'am bolnăvit acum trei zile.

14. Și noi am fost năvălit către amiazăzi a Heletului și spre părțile Iudeii, și Sichelagul l-am ars cu foc.

15. Și a zis David lui: puteà-măvei duce la ceata aceasta? Iar el a zis: jură dar mie pre Dumnezeu, că nu mă vei omorî și nu mă vei dà în mâinile stăpânului meu? Și eu te voi duce la tabăra aceasta, și a jurat David.

16. Și l-a dus pre el acolo, și iată ei ședeau împrăștiați preste fața a tot locul mâncând și bând și ospătându-se din toate prăzile cele mari, care le-au luat din pământul celor de alt neam și din pământul lui Iuda.

17. Și a venit preste ei David, și i-a lovit de dimineața până seara și a doua zi, și n'a scăpat nici un om dintre ei, fără numai patru sute de slugi, carii erau călări pre cămile, aceștia au fugit.

18. Și a luat David toate câte luase Amalichitenii, și pre amândouă femeile sale le-a scos.

19. Și nu le-au lipsit lor dela mic până la mare, nici feciori, nici fete, nici din prăzi, nimic din toate câte luase aceia dela dânșii, pe toate le-a întors David.

20. Și luând David toate turmele și cirezile le-a mânat înaintea prăzilor, de care se ziceà: acestea sunt prăzile lui David.

21. Și s'a întors David la cele două sute de bărbați, carii rămăseseră de n'au mers după David, și-i lăsase pre ei în valea Vosorului; iar ei au ieșit înaintea lui David și înaintea poporului celui ce erà cu dânsul, și apropiindu-se David de popor, i-a întrebat pre ei cele de pace.

22. Și răspunzând toți cei răi și fărădelege dintre oamenii carii mersese cu David, au zis: pentrucă n'au mers cu noi, nu le vom da lor din prăzile care le-am scos, fără numai fiecare să-și ia femeia sa și fiii săi, și să se întoarcă.

23. Iar David a zis: nu faceți așà frații mei, de vreme ce ne-au dat nouă Domnul, și ne-au păzit pre noi, și au dat Domnul în mâinile noastre ceata care veneà asupra noastră.

24. Și cine va ascultà de cuvintele acestea ale voastre? Că nu sunt ei mai puțini decât noi; ci precum este partea celui ce s'a dus la războiu, așà va fi și partea celui ce a șezut la unelte, întocmai vor împărțì.

25. Și din ziua aceasta înainte s'a făcut poruncă și îndreptare lui Israil până astăzi.

14. 2 Imp. 8, 18.

24. Num. 31, 27.

26. Și venind David în Sichelag, a trimis din prăzi bătrânilor lui Iuda și celor de aproape ai săi, zicând: iată dar vouă din prăzile vrăjmașilor Domnului.

27. Celor din Vetsur și celor din Rama răsăritului și celor din Ghetor.

28. Și celor din Aroir și celor din Amadi și celor din Safi și celor din Estie.

29. Și celor din Ghet și celor din Kimat și celor din Safec și celor din Timat și celor din Karmil și celor din cetățile Ieremeilului și celor din cetățile Kinezeului.

30. Și celor din Ierimut și celor din Virsavee și celor din Nomve.

31. Și celor din Hevron, și din toate locurile, prin care a trecut David cu oamenii lui.

CAP. 31.

Moartea lui Saul.

Și cei de alt neam dau răsboiu asupra lui Israil, și au fugit oamenii lui Israil de către fața celor de alt neam, și au căzut răniți în muntele Ghelvoe.

2. Și s'au lovit cei de alt neam cu Saul și cu fiii lui, și cei de alt neam au bătut pre Ionatan și pre Aminadav și pre Melhisa fiii lui Saul.

3. Și s'a îngreuiat răsboiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el bărbații cei săgetători cu arcul, și l-au rănit supt vintre.

4. Și a zis Saul către cel ce purtà armele lui: scoate sabiea ta și mă junghie cu ea, ca să nu vie aceștia netăiețiî împrejur, și să mă junghie și să mă batjocorească, și cel ce purtà armele lui n'a vrut, că s'a temut foarte, și luând Saul sabiea sa, s'a aruncat în ea.

5. Și cel ce purtà armele lui văzând că a murit Saul, s'a aruncat și el în sabiea sa, și a murit împreună cu dânsul.

6. Și a murit Saul și câte trei feciorii lui, și cel ce purtà armele lui și toți oamenii lui în ziua aceea de odată.

7. Și au văzut oamenii lui Israil cei dincolo de vale și cei dincolo de Iordan, că au fugit oamenii lui Israil, și cum că a murit Saul, și fiii lui își lasă cetățile lor, și fug și vin cei de alt neam și lăcuesc într'însele.

8. Și a doua zi venind cei de alt neam să desbrace pre cei morți, au aflat pre Saul și pre trei feciori ai lui căzuți pre munții Ghelvoe.

9. Și l-au întors pre el, și i-au desbrăcat armele lui, și i-au tăiat capul, și le-au trimis în pământul celor de alt neam dimprejur, vestind idolilor săi și poporului său.

10. Și au pus armele lui la Astartion, și trupul lui l-au spânzurat la zidul Vetsamului.

11. Și au auzit locuitorii Iavisei cei din Galaad cele ce au făcut cei de alt neam lui Saul.

12. Și s'au sculat toți oamenii viteji, și au mers toată noaptea, și au luat trupul lui Saul și trupul lui Ionatan fiul lui din zidul Vetsamului, și le-au adus în Iavis, și le-au ars acolo.

13. Și au luat oasele lor, și le-au îngropat supt un stejar lângă Iavis, și au postit șapte zile.

---

31. *2.* 1 Paral. 10, 3. *4.* 1 Paral. 10, 4; Jud. 9, 54.

9. 1 Paral. 10, 9—10. *11.* 2 Imp. 2, 4. *13.* 1 Paral, 10, 12; Iov. 2, 13.

CARTEA A DOUA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

David plânge pre Saul și Ionatan.

Și a fost dupăce a murit Saul, și s'a întors David dela bătaea lui Amalic, a șezut David în Sichelag două zile.

2. Și a fost în ziua a treia, iată a venit un om din tabăra poporului lui Saul, și hainele lui rupte, și pământ pre capul lui.

3. Și venind el la David a căzut la pământ, și s'a închinat lui, și a zis David lui: de unde vii tu? Și el a zis către David: din tabăra lui Israil am scăpat eu.

4. Și a zis David către el: ce este acolo? Spune-mi; iar el a zis: a fugit poporul dela răsboiu, și mulți din popor au căzut și au murit, și Saul și Ionatan fiul lui au murit.

5. Și a zis David către sluga, care spuneà lui: cum știi, că a murit Saul și Ionatan fiul lui?

6. Și a zis sluga, care spuneà lui: din întâmplare mă aflam în muntele Ghelvoe, și iată Saul erà rezemat pre sulița sa, atunci carăle și mai marii călărașilor s'au lovit cu el.

7. Și căutând înapoia sa m'a văzut pre mine, și m'a chemat, și am zis: iată eu.

8. Și el mi-a zis: cine ești tu? Iar eu am zis către el: Amalichitean sunt eu.

9. Și a zis către mine: stăi deasupra mea, și mă omoară, că întunerec greu m'a cuprins, și încă sufletul meu tot întru mine este.

10. Și am stătut deasupra lui, și l-am omorît, că știeam că nu va trăì dupăce a căzut el, și am luat stema cea împărătească de pre capul lui, și brățarul cel de pre brațul lui, și le-am adus pre ele domnului meu aici.

11. Și apucând David hainele sale le-a rupt, și toți bărbații cei ce erau cu el ș'au rupt hainele lor, și au plâns.

12. Și s'au tânguit și au postit până seara pentru Saul și pentru Ionatan fiul lui, și pentru poporul lui Iuda, și pentru casa lui Israil, căci s'a tăiat de sabie.

13. Și a zis David slugii, care spuneà lui: de unde ești tu? Iar el a zis: fiul unui bărbat nemernic Amalichitean sunt eu.

14. Și a zis David către el: cum nu te-ai temut a ridicà mâna ta, și a omorî pre unsul Domnului.

15. Și chemând David pre unul din slugile sale a zis: apropie-te și sai asupra lui, și l-a lovit pre el, și a murit.

---

1. *11.* 3, 31. *14.* Psalm. 104, 15. *15.* 4, 10.

16. Şi a zis David către el: sângele tău asupra capului tău, că gura ta a răspuns asupra ta, zicând: că eu am omorît pre unsul Domnului.

17. Şi s'a tânguit David cu plângerea aceasta pentru Saul şi pentru Ionatan fiul lui.

18. Şi a zis: ca să o înveţe pre ea fiii lui Iuda, iată s'a scris în cartea dreptului.

19. Şi a zis: înalţă stâlp Israile pentru morţii tăi, carii s'au omorît întru cele înalte ale tale! Cum au căzut cei puternici?

20. Nu povestiţi în Ghet, şi să nu vestiţi la ieşirile Ascalonului, ca nu cumvà să se bucure fetele celor de alt neam, ca nu cumvà să se veselească fetele celor netăieţi împrejur.

21. Munţi din Ghelvoe, să nu se pogoare rouă şi ploaea preste voi şi peste ţarinele celor de pârgă, că acolo s'a lepădat pavăza celor tari, pavăza lui Saul nu s'a uns cu untdelemn.

22. Din sângele celor răniţi, din seul celor tari arcul lui Ionatan nu s'a întors deşert înapoi, şi sabiea lui Saul nu s'a învârtit deşartă.

23. Saul şi Ionatan cei iubiţi şi frumoşi nedespărţiţi, cu buna cuviinţă în vieaţa lor, nu s'au despărţit nici la moartea lor decât vulturii mai uşori, şi decât leii mai tari.

24. Fetele lui Israil, plângeţi pre Saul, cel ce vă îmbrăcà pre voi cu roşii întru desfătarea voastră, cel ce aducea podoabă de aur preste îmbrăcămintele voastre.

25. Cum au căzut cei tari în mijlocul răsboiului? Ionatan, întru cele înalte de moarte te-ai rănit!

26. Rău îmi pare de tine, fratele meu Ionatan! Frumos mi-ai fost mie foarte, minunată a fost dragostea ta mie, mai mult decât dragostea femeilor.

27. Cum au căzut cei tari, şi au pierit răsboinicii cei străluciţi.

CAP. 2.

David Impărat. Răsvrătirea lui Evostè.

Şi a fost după acestea a întrebat David pre Domnul zicând: au suimă-voiu întru una din cetăţile Iudei? Şi au zis Domnul către el: suie-te. Şi a zis David: unde mă voiu suì? Şi i-au zis: în Hevron.

2. Şi s'a suit David în Hevron, şi amândouă femeile lui, Ahinaam Iezreiliteanca şi Avigail femeia lui Naval Karmilianul.

3. Şi oamenii cei împreună cu el fiecare cu casa lui, şi lăcuiau în cetăţile Hevronului.

4. Şi au venit bărbaţii Iudei, şi au uns pre David acolo, ca să împărăţească preste casa lui Iuda, şi au spus lui David zicând: că oamenii cei din Iavisul Galaadului au îngropat pre Saul.

5. Şi a trimis David soli la mai marii Iavisului Galaadului, şi au zis către ei: binecuvântaţi sunteţi voi Domnului, căci aţi făcut mila aceasta cu domnul vostru Saul unsul Domnului, şi l-aţi îngropat pre el şi pre Ionatan fiul lui.

6. Şi acum să facă Domnul cu voi milă şi adevăr, şi încă şi eu voiu face cu voi binele acesta, pentrucă aţi făcut lucrul acesta.

7. Şi acum să se întărească mâinile voastre, şi fiţi feciori tari, măcar că a murit domnul vostru Saul, că pre mine m'a uns casa lui Iuda împărat preste sine.

8. Iar Avenir feciorul lui Nir, mai marele oştirilor lui Saul luând pre Evostè fiul lui Saul l-a suit pre el din tabără în Manaem.

9. Şi l-a făcut împărat preste Galadita şi preste Tasiri şi preste Iez-

20. Mih. 1, 10.

2. *4.* 1 Macab. 2, 57.

reel şi preste Efraim şi preste Veniamin, şi preste tot Israilul.
10. De patruzeci de ani erà Evostè fiul lui Saul, când s'a făcut împărat preste Israil, şi doi ani a împărăţit afară de casa lui Iuda, carii urmà după David.
11. Şi au fost zilele, în care a înpărăţit David în Hevron preste casa lui Iuda, şapte ani şi şase luni.
12. Şi a ieşit Avenir feciorul lui Nir şi slugile lui Evostè fiul lui Saul din Manaem în Gavaon.
13. Şi Ioav fiul lui Saruia şi slugile lui David au ieşit din Hevron, şi s'au întâmpinat unii cu alţii la izvorul cel din Gavaon de odată, şi au şezut aceştia dincoace de izvor, şi aceia dincolo de izvor.
14. Şi a zis Avenir către Ioav: să se scoale voinicii, şi să se lupte înaintea noastră, şi a zis Ioav: să se scoale.
15. Şi s'au sculat, şi au trecut cu număr din Veniamin doisprezece voinici de ai lui Evostè feciorul lui Saul, şi doisprezece voinici de ai lui David:
16. Şi au prins fiecarele cu mâna capul aproapelui său şi sabiea sa în coastele aproapelui său, şi au căzut deodată, şi s'a chemat numele locului aceluia: partea pânditorilor, care este în Gavaon.
17. Şi s'a făcut bătaie tare foarte în ziua aceea, şi a fugit Avenir şi bărbaţii lui Israil dinaintea slugilor lui David.
18. Şi au fost acolo trei feciori ai lui Saruiea: Ioav, Avesa şi Asail; iar Asail erà uşor de picioare, ca o căprioară de câmp.
19. Şi a alergat Asail după Avenir, şi mergând nu s'a abătut deadreapta sau deastânga, ca să nu gonească pre Avenir.
20. Şi s'a uitat Avenir înapoi, şi a zis: au tu eşti Asail? Şi a răspuns: eu sunt.
21. Şi a zis Avenir către el: abate-te deadreapta sau deastânga, şi prinde pre unul din slugi, şi ia toate armele lui, şi n'a vrut Asail să se abată de după dânsul.
22. Şi a mai adaos încă Avenir zicând către Asail: depărtează-te de la mine, ca să nu te culc la pământ, şi cum voiu ridicà faţa mea către Ioav?
23. Ce sunt acestea? Intoarce-te la Ioav fratele tău, şi n'a vrut să se abată în laturi, atunci l-a lovit pre el Avenir cu coada suliţii în deşert, şi a trecut suliţa până dinapoia lui, şi a căzut şi a murit într'acel loc, şi a fost tot cel ce veneà până la locul unde a căzut Asail şi a murit, se fereà.
24. Şi au gonit Ioav şi Avesa pre Avenir, până la apusul soarelui, şi ei au venit până la dealul lui Aman, care este în faţa Gai, calea pustiei Gavaonului.
25. Şi s'au adunat fiii lui Veniamin cei de după Avenir, şi s'au făcut într'o adunare, şi au stătut pre vârful unui deal.
26. Şi a strigat Avenir către Ioav, şi a zis: au nu va mai încetà a mâncà sabiea? Au nu ştii că amare sunt cele de pre urmă? Şi până când nu vei zice poporului să se întoarcă de după fraţii noştri?
27. Şi a zis Ioav: viu este Domnul, că de n'ai fi grăit atunci, de azi dimineaţă s'ar fi întors poporul de după fratele său.
28. Şi a trâmbiţat Ioav cu trâmbiţa, şi a stătut tot poporul, şi n'a mai alergat după fiii lui Israil, şi n'a mai ados încă a se bate.
29. Iar Avenir şi oamenii lui s'au dus spre apus toată noaptea aceea,

11. 3 Imp. 2, 11; 1 Paral. 29, 27.
15. 1 Imp. 17, 10. *18.* 1 Paral. 12, 8.
23. 3, 27.

şi trecând Iordanul au mers tot şesul, şi au venit la tabără.

30. Şi Ioav s'a întors de după Avenir, şi adunând tot poporul l-a numărat, şi nu s'a aflat din slugile lui David nouăsprezece bărbaţi şi Asail.

31. Iar slugile lui David au omorît din fiii lui Veniamin, din oamenii lui Avenir trei sute şasezeci de bărbaţi, şi luând pre Asail l-a îngropat în mormântul tatălui său în Vitleem.

32. Şi s'a dus Ioav şi bărbaţii cei cu el toată noaptea, şi li s'a luminat de ziuă în Hevron.

CAP. 3.

Avenir ucis de Ioav.

Şi multă vreme a fost răsboiu între casa lui Saul şi între casa lui David; şi casa lui David mergeà şi se întăreà; iar casa lui Saul scădeà şi slăbeà.

2. Şi s'au născut lui David fii şase în Hevron, şi cel întâiu născut a fost Amnon din Ahinaam Iezreeliteanca.

3. Şi al doilea Daluiea din Avigail Karmeliteana, şi al treilea Avesalom din Maaha fata lui Tolmi împăratul Ghesirului.

4. Şi al patrulea Ornia fiul Agghitei, şi al cincilea Safatia fiul Avitaliei.

5. Şi al şaselea a fost Ieteraam din Egla femeia lui David. Aceştia s'au născut lui David în Hevron.

6. Şi a fost când erà răsboiu între casa lui Saul şi între casa lui David, Avenir erà stăpânitor casei lui Saul,

7. Şi a avut Saul o ţiitoare anume Risfa fata lui Iol, şi a intrat Avenir la dânsa, şi a zis Evostè feciorul lui Saul către Avenir: pentruce ai intrat la ţiitoarea tatălui meu?

8. Şi s'a mânieat foarte Avenir pentru cuvântul acesta pre Evostè, şi a zis Avenir către dânsul: au doar cap de câine sunt eu? Am făcut astăzi milă cu casa lui Saul tatăl tău şi cu fraţii şi cunoscuţii lui, şi n'am vrut să mă duc în casa lui David, şi tu mă socoteşti astăzi nelegiuit pentru o muiere?

9. Aşà să facă Dumnezeu lui Avenir, şi aşà să adaoge lui, că precum s'au jurat Domnul lui David, aşà voiu face lui astăzi.

10. Să ia împărăţiea dela casa lui Saul, şi să ridic scaunul lui David preste Israil şi preste Iuda, dela Dan până la Virsavee.

11. Şi Evostè n'a mai îndrăznit a răspunde nimic lui Avenir, că se temeà de el.

12. Şi a trimis Avenir îndată soli la David în Telam unde erà, zicând: fă legătură cu mine, şi iată mâna mea cu tine, ca să întorc către tine toată casa lui Israil.

13. Şi a zis David: bine, eu voiu face cu tine legătură, însă un lucru cer eu dela tine, adică: nu vei vedeà faţa mea, de nu vei aduce pre Melhol fata lui Saul, când vei venì tu să vezi faţa mea.

14. Şi a trimis David la Evostè fiul lui Saul soli zicând: dă-mi pre Melhol femeia mea, pre care o am luat cu o sută de mădulări netăiate împrejur ale celor de alt neam.

15. Şi trimiţând Evostè o a luat pre ea dela bărbatul ei Falti feciorul lui Lais.

16. Şi a mers bărbatul ei cu ea plângând după ea până la Varachim, şi a zis către el Avenir: mergi, şi te întoarce, şi s'a întors.

17. Şi a grăit Avenir către bătrânii lui Israil, zicând: ieri şi alaltăieri

3. *3.* 1 Paral. 3, 1; 2 Imp. 13, 37. *4.* 3 Imp. 1, 5. *7.* 21, 8; 10, 11.

14. 1 Imp. 18, 27. *15.* 1 Imp. 25, 44.

căutați pre David, ca să împără-
țească preste voi.
18. Și acum faceți, că Domnul au
grăit pentru David, zicând: în mâna
robului meu David voiu mântuì pre
poporul meu Israil din mâna celor
de alt neam, și din mâna tuturor
vrăjmașilor lui.
19. Și a grăit Avenir și în ure-
chile lui Veniamin, și a mers Ave-
nir, ca să grăiască în urechile lui
David în Hevron toate cele ce au
plăcut întru ochii lui Israil, și în
ochii a toată casa lui Veniamin.
20. Și a venit Avenir la David în
Hevron, și cu dânsul douăzeci de
bărbați, și a făcut David lui Avenir
și oamenilor celor cu el ospăț.
21. Și a zis Avenir către David:
sculà-mă-voiu, și mă voiu duce, și
voiu adunà la domnul meu împă-
ratul pre tot Israilul, și voiu face cu
el legătură, și vei împărățì preste
toate câte poftește sufletul tău, și
a slobozit David pre Avenir, și s'a
dus cu pace.
22. Și iată slugile lui David și Ioav
veneau dela goană, și prăzi multe
aduceau cu ei; și Avenir nu erà cu
David în Hevron, că l-a fost slobo-
zit pre el, și s'a fost dus cu pace.
23. Și Ioav și toată oștirea lui a
venit, și s'a spus lui Ioav, zicând:
a venit Avenir fiul lui Nir la David,
și l-a slobozit pre el, și s'a dus cu
pace.
24. Și a intrat Ioav la împăratul,
și a zis: căci ai făcut aceasta, iată
a venit la tine Avenir, și pentruce
l-ai slobozit și s'a dus cu pace?
25. Au nu știi răutatea lui Avenir
feciorul lui Nir, că a venit ca să te
înșale, și să știe ieșirea ta și intra-
rea ta, și să știe toate câte faci tu?
26. Și dupăce s'a întors Ioav de
la David, a trimis soli după Avenir,
și l-a întors dela fântâna lui Seiram,
și David nu știeà.
27. Și întorcând pre Avenir în He-
vron, l-a abătut pre el Ioav la latu-
rea porții să vorbească către el cu
vicleșug, și l-a lovit pre el acolo în
deșert, și a murit pentru sângele lui
Asail fratele lui Ioav.
28. Și auzind David după aceasta
a zis: nevinovat sunt eu și împă-
răția mea înaintea Domnului de a-
cum și până în veac de sângele lui
Avenir fiul lui Nir.
29. Să vie preste capul lui Ioav
și preste toată casa tatălui său, și
să nu lipsească din casa lui Ioav
curgerea sămânții, și lepros, și cel
ce se reazemă în cârje sau cade în
sabie, și cel lipsit de pâine.
30. Iar Ioav și Avesa fratele lui
au omorît pre Avenir, pentrucă el
omorâse pre Asail fratele lor la Ga-
vaon în răsboiu.
31. Și a zis David către Ioav și
către tot poporul cel cu el: rupeți-vă
hainele voastre, și vă acoperiți cu
saci, și plângeți înaintea lui Avenir,
și împăratul David mergeà după pat.
32. Și au îngropat pre Avenir în
Hevron, și ridicând împăratul gla-
sul său a plâns preste groapa lui,
și tot poporul a plâns pre Avenir.
33. Și a plâns împăratul pre A-
venir, și a zis: au cum moare Na-
val, moare Avenir?
34. Mâinile tale nu s'au legat, și
picioarele tale nu s'au băgat în o-
bezi, nu te-ai apropiat ca Naval, îna-
intea fiilor nedreptății ai căzut; și
s'a adunat tot poporul ca să-l plân-
gă pre el.
35. Și a venit tot poporul, ca să
facă pre David să mănânce pâine
încă fiind ziuă, și s'a jurat David
zicând: așà să-mi facă mie Dum-
nezeu și așà să-mi adaoge, că până
nu va apune soarele nu voiu gustà
pâine sau altcevà.

---

27. 2, 23; 3 Imp. 2. 5. *32.* 4 12.
34. Jud. 16, 22.

36. Și a cunoscut tot poporul, și le-a plăcut lor toate câte a făcut împăratul înaintea a tot poporul.

37. Și a cunoscut tot poporul și tot Israilul în ziua aceea, că n'a fost dela împăratul, ca să omoare pre Avenir feciorul lui Nir.

38. Și a zis împăratul către slugile sale: au nu știți că povățuitor mare a căzut în ziua aceasta întru Israil?

39. Și că eu sunt astăzi rudenie, și pus ca împărat? Iar bărbații aceștia fiii lui Saruiea îngreuietori sunt mie. Să răsplătească Domnul celui ce face rele, după răutatea lui.

CAP. 4.

Evostè ucis, David îl răsbună.

Și auzind Evostè fiul lui Saul, că a murit Avenir feciorul lui Nir în Hevron, au slăbit mâinile lui, și toți bărbații din Israil au încremenit.

2. Și erau la Evostè fiul lui Saul doi bărbați căpetenii preste oștire, numele unuia Vaana și numele celuilalt Rihav feciorii lui Remmon Viroteanul din fiii lui Veniamin, că Virotul se socoteà al fiilor lui Veniamin.

3. Și au fugit Virotenii în Ghetem, și au nemernicit acolo până în ziua aceasta.

4. Și dela Ionatan fiul lui Saul a fost rămas un fecior beteag la picioare fiind copil de cinci ani; pre acesta, când a venit vestea lui Saul și a lui Ionatan fiul lui din Israil, l-a ridicat doica lui și a fugit, și grăbindu-se ea să fugă a căzut, și a rămas șchiop, și numele lui erà Memfivostè.

5. Și au mers fiii lui Remmon Viroteanul, Rihav și Vaana, și la amiazi în căldura zilei au intrat în casa lui Evostè, și el dormeà în pat.

6. Și portărița casei curățeà grâu, și făcându-i-se somn a adormit, și Rihav și Vaana frații au trecut,

7. Și au intrat în casă, și Evostè dormeà în patul său în cămara sa, și lovindu-l pre el l-au omorît, și i-au tăiat capul lui, și luând capul lui s'au dus pre calea cea despre apus toată noaptea.

8. Și au adus capul lui Evostè la David în Hevron, și au zis către împăratul: iată capul lui Evostè fiul lui Saul vrăjmașul tău, care căutà sufletul tău, și au dat Domnul domnului nostru împăratului în ziua aceasta izbândă asupra vrăjmașilor săi, asupra lui Saul vrăjmașul său și asupra seminții lui.

9. Și răspunzând David lui Rihav și lui Vaana fratele lui, fiii lui Remmon Viroteanul, le-a zis lor: viu este Domnul cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdiea.

10. Că cel ce mi-a spus mie zicând că au murit Saul și Ionatan, și el erà ca un bun vestitor înaintea mea, și l-am prins pre el, și l-am omorît în Sichelag, căruia se cădeà să-i dau dar pentru veste bună.

11. Și acum oameni răi au omorît pre om drept în casa lui pre patul lui, și acum voiu cere sângele lui din mâinile voastre, și voiu pierde pre voi de pre pământ.

12. Și a poruncit David slugilor sale, și i-au omorît pre ei, și le-au tăiat mâinile și picioarele lor, și i-au spânzurat deasupra șipotului în Hevron. Iar capul lui Evostè, l-a îngropat în mormântul lui Avenir feciorul lui Nir în Hevron.

CAP. 5.

David împărat peste tot Israilul.

Și au mers toate semințiile lui Israil la David în Hevron, și au zis

39. 3 Imp. 2, 5, 6.
4. *3.* Neem. 11, 33.

10. 1, 15. *12.* 3, 32.
5. *1.* 1 Paral. 11, 1.

către el: iată oasele tale și cărnurile tale noi suntem.

2. Și ieri și alaltăieri când a fost Saul împărat preste noi, tu erai cel ce povățuiai pre Israil. Și au zis Domnul către tine: tu vei paște pre poporul meu Israil, și tu vei fi povățuitor preste poporul meu Israil.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul în Hevron, și le-a făcut lor împăratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și a uns pre David împărat preste tot Israilul.

4. Fecior de treizeci de ani erà David, când a început a împărăți, și patruzeci de ani a împărățit.

5. Șapte ani și șase luni a împărățit în Hevron preste Iuda, și treizeci și trei de ani a împărățit preste tot Israilul și preste Iuda în Ierusalim.

6. Și a mers David și toți oamenii lui în Ierusalim la Ievuseul cel ce lăcuià pământul, și s'a spus lui David: nu vei intrà aici, că orbii și șchiopii îți vor stà împrotivă, zicând: nu va intrà David aici.

7. Și a luat David întăritura Sionului, aceasta este cetatea lui David.

8. Și a zis David în ziua aceea: fiecare să lovească pre Ievuseu cu ascuțitul sabiei, și pre cei șchiopi și pre cei orbi, carii urăsc sufletul lui David, pentru aceea se zice: orbii și șchiopii nu vor intrà în casa Domnului.

9. Și a șezut David în întăritură, și s'a chemat aceasta cetatea lui David, și o a zidit pre ea cetate împrejur dela margini, și casa sa.

10. Și mergeà David crescând și mărindu-se, și Domnul Atotțiitorul erà cu dânsul.

11. Și a trimis Hiram împăratul Tirului soli la David, și lemne de chedru, și meșteri de lemne, și meșteri de zid de piatră, și au zidit casa lui David.

12. Și a cunoscut David, că l-au făcut pre el Domnul împărat preste Israil. Și cum că s'a înălțat împărăția lui pentru poporul său Israil.

13. Și a mai luat încă David femei și țiitoare din Ierusalim, dupăce a venit el din Hevron, și s'a mai născut lui David feciori și fete.

14. Și acestea sunt numele celor ce s'au născut lui în Ierusalim: Samus și Sovav și Natan și Solomon.

15. Și Evear și Elisue și Nafic și Iefies.

16. Și Elisama și Elidae și Elifalat, Samae, Iesivat, Natan, Galamaan, Ievaar, Teisus, Elifalat, Naghed, Nafec, Ionatan, Leasamis, Vaalamat, Elifaat.

17. Și auzind cei de alt neam, cum că David s'a uns împărat preste Israil, s'au suit toți cei de alt neam să caute pre David; iar David auzind, s'a închis în întăritură.

18. Și cei de alt neam au mers și au tăbărît la valea Titanilor.

19. Și a întrebat David pre Domnul, zicând: sui-mă-voiu la cei de alt neam? Și da-vei pre ei în mâinile mele? Și au zis Domnul către David: sue-te, că cu adevărat voiu da pre cei de alt neam în mâinile tale.

20. Și a venit David din rupturile cele de sus, și a tăiat pre cei de alt neam acolo. Și a zis David: rupt-au Domnul pre vrăjmașii mei cei de alt neam înaintea mea, precum se rup apele, pentru aceea s'a chemat numele locului aceluia: deasupra rupturilor.

21. Și cei de alt neam au lăsat acolo pre dumnezeii lor, și i-a luat pre ei David și oamenii lui.

---

2. 7, 7. *4.* 3 Imp. 2, 11. *8.* Is. Navì 15, 64; 1 Paral. 11, 6. *9.* 3 Imp. 8, 1; 2 Paral. 5, 2. *11.* 3 Imp. 5, 1; 1 Paral. 14, 1.

13. 15, 16; 1 Paral. 3, 1, 2. *15.* 1 Paral. 3, 9. *17.* 1 Paral. 11, 13. *18.* 1 Paral. 14, 9. *19.* Isaia 28, 22. *21.* 1 Paral. 14, 12.

22. Și cei de alt neam iarăși au
venit, și au tăbărît în valea Titanilor.
23. Și a întrebat David pre Domnul, zicând: sui-mă-voiu la cei de alt neam, și da-vei pre ei în mâinile mele? Și au zis Domnul: nu te suì întru întâmpinarea lor, întoarce-te dela ei, și vei merge la ei, aproape de plângător.
24. Și va fi când vei auzì tu freamătul pădurei plângătorului, atunci te vei pogorî la ei, că atunci va ieșì Domnul înaintea ta să taie în răsboiu pre cei de alt neam.
25. Și a făcut David precum i-au poruncit lui Domnul, și a bătut pre cei de alt neam dela Gavaon până la pământul Gazira.

CAP. 6.

David prăznuește aducerea Chivotului.

Și a adunat David pre toți tinerii din Israil, ca la vre-o șaptezeci de mii.
2. Și s'a sculat, și a mers David și tot poporul, care erà cu el, și din boierii lui Iuda s'au dus, ca să aducă de acolo chivotul lui Dumnezeu, preste care s'a chemat numele Domnului puterilor celui ce șade preste Heruvimii cei de preste el.
3. Și a pus chivotul Domnului într'un car nou.
4. Și l-a luat din casa lui Aminadav celui din deal, și Oza și frații lui fiii lui Aminadav trăgeau carul cu chivotul, și frații lui mergeau înaintea chivotului.
5. Iar David și toți fiii lui Israil jucând înaintea Domnului cu organe ce răsunau tare, cu cântări, cu canoane, cu alăute, cu tâmpine, cu chimvale și cu fluere.
6. Au venit până la aria lui Nahor, și a întins Oza mâna sa preste chivotul lui Dumnezeu, ca să-l ție pre el, și l-a ținut, că boii cârmeau.
7. Și s'au mânieat cu iuțime Domnul pre Oza, și l-au bătut acolo pre el Dumnezeu pentru îndrăznire, și a murit acolo lângă sicriul Domnului înaintea lui Dumnezeu.
8. Și s'a mâhnit David pentrucă au tăiat domnul pre Oza, și s'a chemat locul acela tăierea lui Oza, până în ziua aceasta.
9. Și s'a temut David de Domnul în ziua aceea, zicând: cum va intrà la mine sicriul lui Dumnezeu?
10. Și n'a vrut David să bage la sine sicriul legii Domnului în cetatea lui David, ci l-a băgat pre el David în casa lui Avedara Gheteanul.
11. Și a șezut sicriul Domnului în casa lui Avedara Gheteanul trei luni, și a binecuvântat Domnul toată casa lui Avedara și toate ale lui.
12. Și s'a spus împăratului David zicând: că au binecuvântat Domnul casa lui Avedara și toate ale lui pentru sicriul lui Dumnezeu, și mergând David a adus sicriul Domnului din casa lui Avedara în cetatea lui David cu veselie.
13. Și au fost cu el cei ce purtau sicriul Domnului șapte cete, și jertfă de viței și de miei.
14. Și David răsunà din organe cu tot deadinsul înaintea Domnului, și erà îmbrăcat cu veșmânt luminos.
15. Și David și toată casa lui Israil a adus sicriul Domnului cu strigare și cu glas de trâmbiță.
16. Și a fost când a sosit sicriul Domnului în cetatea lui David, Melhol fata lui Saul s'a plecat pre fereastră, și a văzut pre împăratul David jucând și cântând cu alăuta înaintea Domnului, și l-a defăimat pre el întru inima sa.

24. 4 Imp. 7, 6. *25.* Is. Navì 16, 10.
6. *1.* 1. Paral. 13, 5. *2.* 1 Paral. 17, 1; 2 Paral. 1, 4. *4.* 1 Imp. 7, 1.
7. Num. 4, 15. *8.* 1 Paral 13, 11.
12. 1 Paral. 15, 25. *14.* 1 Paral. 15, 26.
16. 1 Paral. 15, 29.

17. Și au adus în lăuntru sicriul Domnului, și l-au pus la locul lui în mijlocul cortului, care-l întinsese David lui, și a adus David arderi de tot înaintea Domnului, și cele de pace.

18. Și dupăce a săvârșit David a aduce arderile de tot și cele de pace, a binecuvântat pre popor întru numele Domnului puterilor.

19. Și a împărțit la tot poporul întru toată puterea lui Israil dela Dan până la Versavee, și dela bărbat până la femeie la fiecare câte o bucată de pâine și câte o bucată de carne friptă, și câte o scovardă din tigae, și s'a dus tot poporul fiecare la casa sa.

20. Și s'a întors David să binecuvinteze casa sa, și ieșind Melhol fata lui Saul înaintea lui David, l-a binecuvântat, și a zis: cum s'a mărit astăzi împăratul lui Israil, cel ce s'a descoperit astăzi înaintea ochilor slujnicilor robilor lui, cum se descopere unul din cei ce joacă?

21. Și a zis David către Melhol: înaintea Domnului voiu jucà, și bine este cuvântat Domnul cel ce m'au ales pre mine mai mult decât pre tatăl tău și decât toată casa lui, ca să mă pue pre mine povățuitor preste poporul său Israil.

22. Și voiu jucà și voiu săltà înainteà Domnului, și mă voiu descoperì încă așà, și voiu fi netrebnic întru ochii tăi, și cu slujnicile de care ai zis mie, cum nu mă voiu mări?

23. Și Melhol fata lui Saul n'a născut prunc până în ziua în care a murit.

CAP. 7.

David primește făgăduința despre Mesia voind a zidi lăcaș Domnului.

Și a fost când a șezut împăratul în casa sa, și Domnul l-au odihnit pre el de toți vrăjmașii săi cei de prin prejur.

2. Și a zis împăratul către Natan prorocul: iată eu locuesc în casă de chedru, iar sicriul Domnului șade în cort.

3. Și a zis Natan către împăratul: toate câte sunt în inima ta, mergi și le fă, că Domnul este cu tine.

4. Și în noaptea aceea fost-au cuvântul Domnului către Natan, zicând:

5. Mergi și grăește către robul meu David, acestea zice Domnul: tu nu vei zidì mie casă, în care să lăcuesc eu.

6. Că n'am lăcuit în casă din ziua în care am scos pre fiii lui Israil din Eghipet până în ziua aceasta, ci am umblat din loc în loc, și în cort.

7. Întru toate care am petrecut cu tot Israilul, au grăit-am către vre o seminție din Israil, căreia am poruncit să pască pre poporul meu Israil zicând: pentruce nu mi-ați zidit casă de chedru?

8. Și acum acestea vei grăì robului meu David: acestea zice Domnul Atotțiitorul, luatu-te-am pre tine dela turma oilor, ca să fii tu povățuitor preste poporul meu Israil.

9. Și am fost cu tine întru toate ori unde ai umblat, și am pierdut pre toți vrăjmașii tăi dela fața ta, și te-am făcut numit după numele celor mari de pre pământ.

10. Și voiu pune loc poporului meu Israil, și-l voiu răsădì pre el, și va lăcuì deosebi, și nu se va grijì mai mult, și nu va mai adaoge fiul nedreptății a-l smerì pre el ca la început,

11. Din zilele în care am pus judecători preste poporul meu Israil,

---

17. 1 Paral. 15, 1; 2 Paral. 1, 4.
18. 1 Paral. 16, 2.
7. *1.* Paral. 17 1.

2. Paral. 6, 7; Agheu 1, 4. *5.* 1 Paral. 22, 8; 3 Imp. 5, 3, 8, 19. *6.* 3 Imp. 8, 16. *7.* 5, 2. *8.* 1 Imp. 16, 11. *9.* Psalm. 77, 76. *10.* 4 Imp. 21, 8; 1 Paral. 17, 9; Ps. 88, 4; 3 Imp. 8, 20; 2 Paral. 6, 16.

şi te voiu odihnì pre tine de toţi vrăjmaşii tăi, şi va spune ţie Domnul, că vei zidì lui casă.

12. Şi va fi dupăce se vor plinì zilele tale, vei dormì cu părinţii tăi; voiu ridicà sămânţa ta după tine, care va fi din pântecele tău, şi voiu gătì împărăţiea lui.

13. Acesta va zidì casă numelui meu, şi voiu întărì scaunul lui până în veac.

14. Eu voiu fi lui tată şi el va fi mie fiu, şi de va face nedreptate, îl voiu certà pre el cu toiagul omenesc şi cu rane de ale fiilor omeneşti.

15. Iar mila mea nu o voiu depărtà dela el, precum o am depărtat dela cei ce i-am lepădat dela faţa mea.

16. Ci credincioasă va fi casa lui şi împărăţiea lui până în veac înaintea mea, şi scaunul lui va fi întărit în veac.

17. Toate cuvintele acestea şi toată vedenia aceasta, aşà le-a spus Natan către David.

18. Şi intrând împăratul David a şezut înaintea Domnului, şi a zis: cine sunt eu Doamne al meu Doamne! Şi ce este casa mea de m'ai iubit pre mine atâta?

19. Puţin m'am micşorat înaintea ta Doamne al meu Doamne! Că ai grăit pentru casa robului tău, ca să fie îndelungată, iar aceasta este legea omului Doamne al meu Doamne!

20. Şi ce va mai adaoge David a mai grăì către tine? Şi acum tu ştii pre robul tău Doamne al meu Doamne!

21. Şi pentru robul tău ai făcut, şi după inima ta ai făcut tot binele acesta, să-l arăţi robului tău.

22. Pentru ca să te măresc pre tine, Doamne al meu! Că nu este ca tine şi nu este Dumnezeu afară de tine întru toate, care am auzit cu urechile noastre.

23. Şi ce neam altul pre pământ este ca poporul tău Israil? Pre care să-l fi povăţuit Dumnezeu, ca să-l răscumpere luiş popor, ca să-i pui tu nume şi să-i faci lucruri mari şi luminate, ca să goneşti tu dela faţa poporului tău, pre care l-ai răscumpărat ţie din Eghipet, neamuri şi lăcaşuri.

24. Şi ţi-ai gătit ţie pre poporul tău Israil să fie ţie popor până în veac, şi tu Doamne te-ai făcut lor Dumnezeu!

25. Şi acum Doamne al meu Doamne! Cuvântul care l-ai grăit despre robul tău şi despre casa lui, adevereşte-l până în veac, Doamne atotţiitorule, Dumnezeul lui Israil, fă precum ai grăit!

26. Şi acum mărească-se numele tău până în veac, şi să se zică Domnul atotţiitorul Dumnezeu preste Israil, şi casa robului tău David va fi îndreptată înaintea ta.

27. Că tu Doamne atotţiitorule! Dumnezeul lui Israil, ai descoperit acestea robului tău, zicând: casă voiu zidì ţie; pentru aceea a aflat robul tău cu inima sa, ca să se roage către tine rugăciunea aceasta.

28. Şi acum Doamne al meu Doamne! Tu eşti Dumnezeu, şi cuvintele tale vor fi adevărate, că ai grăit despre robul tău bunătăţile acestea.

29. Şi acum începe şi binecuvintează casa robului tău, ca să fie în veac înaintea ta; că tu Doamne al meu Doamne! Ai grăit, şi din binecuvântarea ta să se binecuvinteze casa robului tău, ca să fie în veac înaintea ta.

---

13. 3 Imp. 5, 5; 1 Paral. 22, 10.
14. Ps. 88, 27; Evr. 1, 5.
16. 1 Paral. 28, 7; Psal. 88,4, 5, 36; Evrei 2, 8.
22. A 2 Lege 3, 24; 32, 39.
23. A 2 Lege 4, 7; 33, 29.
28. Ioan 17, 17.

CAP. 8.

David biruitor, rânduește dregători.

Și a fost după aceasta a lovit David pre cei de alt neam, și i-a înfrânt pre ei, și a luat David dajdie din mâna celor de alt neam.
2. Și a bătut David pre Moav, culcându-i la pământ și i-a împărțit în două părți: una dând-o morții și alta lăsând-o vie; și s'a făcut Moav lui David robi aducându-i daruri.
3. Și a bătut David pre Adraazar fiul lui Raav împăratul dela Suva, când a mers el să pue mâna pre rîul Efratului.
4. Și a luat David o mie de care de ale lui și șapte mii de călăreți și douăzeci de mii de oameni pedestri, și a sfărâmat David toate carele, și ș'a lăsat luiș dintr'însele o sută de care.
5. Și a venit Siriea Damascului în ajutor lui Adraazar împăratul dela Suva, și David a bătut douăzeci și două de mii de oameni Sirieni.
6. Și a pus David streajă în Siriea cea către Damasc, și s'a făcut Sirul lui David robi aducându-i daruri, și au păzit Domnul pre David ori încotro mergeà.
7. Și a luat David lanțurile cele de aur cari erau la slugile lui Adraazar împăratul dela Suva, și le-a adus în Ierusalim, care le-a luat Susachim împăratul Eghipetului, când s'a suit el în Ierusalim în zilele lui Rovoam fiul lui Solomon.
8. Și din Metevan și din cetățile cele alese ale lui Adraazar, a luat împăratul David aramă multă foarte, cu aceasta a făcut Solomon marea cea de aramă și stâlpii și scăldătorile și toate vasele.
9. Și a auzit Tou împăratul din Imat, că a frânt David toată puterea lui Adraazar.
10. Și a trimis Tou pre Ieduram fiul său la împăratul David, ca să-l întrebe de cele de pace, și să-l binecuvinteze pre el pentrucă a bătut pre Adraazar și l-a înfrânt, că el erà împrotivnic lui Adraazar, și în mâinile lui erau vase de argint și vase de aur și vase de aramă.
11. Și acestea împăratul David le-a afierosit Domnului cu argintul și cu aurul, care l-a afierosit din toate cetățile care le-a supus luiș.
12. Din Idumeia și din Moav, și dela fiii lui Amon și dela cei de alt neam și dela Amalic, și din prăzile lui Adraazar fiul lui Raav împăratul dela Suva.
13. Și ș'a făcut David nume, când s'a întors de a bătut pre Idumeni în valea Sării ca vre-o optsprezece mii de oameni.
14. Și a pus în Idumeia streji, întru toată Idumeia a pus oaste, și toți Idumenii s'au făcut robi împăratului, și au păzit Domnul pre David ori unde a mers.
15. Și a împărățit David preste tot Israilul, și făceà David judecată și dreptate la tot poporul său.
16. Și preste oaste mai mare erà Ioav feciorul lui Saruiea, și Iosafat feciorul lui Ahilud mai mare preste scriitori.
17. Și Sadoc feciorul lui Ahitov, și Ahimeleh feciorul lui Aviatar, preoți, și Sasà logofăt.
18. Și Veneas feciorul lui Iodae sfetnic, și Heleti și Feleti și fiii lui David erau mai mari preste curte.

CAP. 9.

David face bine lui Memfivostè.

Și a zis David: de a rămas cinevà din casa lui Saul, voiu face milă cu el pentru Ionatan.

8. *1.* 1 Paral. 18, 1. *4.* Is. Navì 11, 9; 1 Paral. 18, 4. *5.* 1 Paral. 18, 5. *7.* 4 Imp. 11, 10. *8.* 1 Paral 18, 8.

11. 3 Imp. 7, 51; 2 Paral. 5, 1. *13.* 4 Imp. 14, 7. *14.* 3 Imp. 22, 48. *16.* 20, 23. *17.* 1 Paral. 6, 8 și 24, 3. *18.* 1 Imp. 30, 14.

2. Şi din casa lui Saul erà un slujitor, şi numele lui Sivà, şi-l chemară pre el la David, şi a zis împăratul către el: tu eşti Sivà? Iar el a zis: eu robul tău.

3. Şi a zis împăratul: a mai rămas vre un om din casa lui Saul, ca să fac cu el mila lui Dumnezeu? Şi a zis Sivà către împăratul: mai este un fiu al lui Ionatan beteag la picioare.

4. Şi a zis împăratul către el: unde este acela? Şi a zis Sivà către împăratul: iată este în casa lui Mahir feciorul lui Amiil din Lodavar.

5. Şi a trimis împăratul David, şi l-a luat pre el din casa lui Mahir feciorul lui Amiil din Lodavar.

6. Şi a venit Memfivostè fiul lui Ionatan, feciorul lui Saul la împăratul David, şi căzând pre faţa sa s'a închinat lui, şi a zis David lui: Memfivostè? Iar el a zis: iată robul tău.

7. Şi a zis David lui: nu te teme, că voiesc să fac cu tine milă pentru Ionatan tatăl tău, şi voiu da ţie toată moşia lui Saul tatăl tătânătău şi tu vei mâncà pâine la masa mea pururea.

8. Şi închinându-se Memfivostè a zis: cine sunt eu robul tău, că ai căutat spre un câine mort ca mine?

9. Şi chemând împăratul pre Sivà sluga lui Saul, a zis către el: toate câte sunt ale lui Saul şi toată casa lui am dat fiului domnului tău.

10. Şi vei lucrà lui pământul tu şi fiii tăi şi robii tăi, şi vei aduce fiului domnului tău pâini ca să mănânce; iar Memfivostè fiul domnului tău va mâncà pâine pururea la masa mea. Şi Sivà aveà cincisprezece feciori şi douăzeci de robi.

11. Şi a zis Sivà către împăratul: toate câte a poruncit domnul meu împăratul robului său, aşà va face robul tău. Şi Memfivostè mâncà la masa lui David ca unul dintre fiii împăratului.

12. Şi Memfivostè aveà un fiu mic, şi numele lui Mihà, şi toţi cei ce lăcuiau în casa lui Sivà au fost slugi lui Memfivostè.

13. Şi Memfivostè lăcuià în Ierusalim, că el totdeauna mâncà la masa împăratului, şi el erà şchiop de amândouă picioarele sale.

CAP. 10.

Răsvrătirea Amoniţilor şi pedeapsa lor.

Şi a fost după aceasta a murit împăratul fiilor lui Amon, şi în locul lui a împărăţit Annon fiul lui.

2. Şi a zis David: face-voiu milă cu Annon fiul lui Naas, precum a făcut tatăl lui milă cu mine, şi a trimis David să-l mângâie prin mâinile slugilor sale pentru tatăl lui, şi au mers slugile lui David în pământul fiilor lui Amon.

3. Şi au zis boierii fiilor lui Amon către Annon domnul lor: nu pentrucă cinsteşte David pre tatăl tău înaintea ta a trimis la tine să te mângâie; ci pentru ca să cerce cetatea, şi să o iscodească pre ea, şi să o strice, pentru aceea a trimis David pre slugile sale la tine.

4. Şi a luat Annon pre slugile lui David, şi le-a ras bărbile jumătate, şi le-a tăiat hainele jumătate până la şolduri, şi i-a slobozit.

5. Şi s'a spus lui David, ce s'a întâmplat cu oamenii lui, şi a trimis înaintea lor, că erau oamenii batjocoriţi foarte, şi a zis împăratul: şedeţi în Ierihon până ce vor creşte bărbile voastre, şi vă veţi întoarce.

6. Şi văzând fiii lui Amon, că au

9. *3.* 1 Imp. 20, 15. *4.* 17, 27. *8.* 1 Imp. 24, 15. *9.* 19, 29. *12.* 1 Paral. 8, 34.

10. *1.* 1. Paral. 19, 1. *2.* 1 Imp. 11, 1. *6.* Jud. 11, 3.

ruşinat pre poporul lui David, au trimis fiii lui Amon, şi au nǎimit din Siriea Vetraam şi din Siriea Suvà şi din Roov douăzeci de mii de pedestraşi, şi dela împăratul lui Amalic Maaha o mie de oameni, şi de la Istov douăsprezece mii de oameni.

7. Şi auzind David, a trimis pre Ioav cu toată oastea cea tare.

8. Şi ieşind fiii lui Amon, au rânduit răsboiu la intrarea porţii, iar Siriea Suvà şi Roov şi Istov şi Amalic erau deosebi singuri în câmp.

9. Şi văzând Ioav, că răsboiul s'a întors împrotiva lui şi din faţă şi din dos, a ales din toţi tinerii lui Israil, şi s'a îndreptat împrotiva Siriei.

10. Iar celalt popor, care a rămas l-a dat în mâna lui Avesa fratele său, şi s'a îndreptat împrotiva fiilor lui Amon.

11. Şi a zis: de vor fi Sirienii mai tari decât mine, îmi veţi venì în ajutor; şi de vor fi fiii lui Amon mai tari decât tine, îţi voiu venì eu în ajutor.

12. Imbărbătează-te, şi să ne întărim pentru poporul nostru şi pentru cetăţile Dumnezeului nostru, şi Domnul va face ce va fi bine întru ochii lui.

13. Şi s'a apropieat Ioav şi poporul lui cu el la bătae împrotiva Sirienilor, şi au fugit dela faţa lui.

14. Şi fiii lui Amon văzând că au fugit Sirienii, au fugit şi ei dela faţa lui Avesa, şi au intrat în cetate, şi Ioav întorcându-se dela fiii lui Amon a venit în Ierusalim.

15. Şi văzând Sirienii, că au căzut înaintea lui Israil, s'au adunat într'un loc.

16. Şi trimiţând Adraazar a strâns pre Sirienii cei de dincolo de rîul Halamac, şi a venit în Elam şi Sovac mai marele oastii lui Adraazar înaintea lor.

17. Şi s'a spus lui David, şi a adunat pre tot Israilul, şi trecând Iordanul a venit în Elam, şi rânduindu-se Sirienii împrotiva lui David, au dat răsboiu asupra lui.

18. Şi au fugit Sirienii dela faţa lui Israil, şi a zdrobit David din Sirieni şapte sute de care şi patruzeci de mii de călăreţi, şi pre Sovac mai marele oastei lui l-a lovit, şi a murit acolo.

19. Şi văzând toţi împăraţii cei supuşi lui Adraazar, că a căzut înaintea lui Israil, de bună voie au mers cu Israil şi i-au slujit lui, şi s'a temut Siriea a ajutà pre fiii lui Amon.

CAP. 11.

David şi Urie.

Şi a fost după un an ridicându-se iarăşi împărăţii, a trimis David pre Ioav şi pre slugile sale cu el şi pre tot Israilul, şi a bătut pre fiii lui Amon, şi a şezut împrejurul Ravotului, iar David a rămas în Ierusalim.

2. Şi a fost spre seară sculându-se David din aşternutul său, umblà prin foişorul casei împărăteşti, şi a văzut din foişor pre o femeie scăldându-se, şi femeia erà la chip frumoasă foarte.

3. Şi trimiţând David a întrebat de femeie, şi a zis: au nu este aceasta Virsaviea fata lui Eliav femeia lui Urie Heteul?

4. Şi a trimis David soli, şi o a luat pre ea, şi intrând la ea a dormit cu ea, şi dupăce s'a curăţit ea de necurăţiea ei, s'a întors la casa sa.

5. Şi a luat în pântece femeia, şi

7. 1 Paral. 20, 1. *10.* 1 Paral. 19, 11.
16. 1 Paral. 19, 16.

18. 1 Paral. 19, 18.
11. *1.* 1 Paral. 20, 1.
4. 3 Imp. 15, 5; Leviţi 15, 18, 19.

trimiţând a dat de ştire lui David, şi a zis: iată eu sunt grea.

6. Şi a trimis David la Ioav zicând: trimite la mine pre Urie Heteul, şi a trimis Ioav pre Urie la David.

7. Şi a venit Urie la împăratul, şi l-a întrebat David: în pace este Ioav, în pace este poporul, şi cum merge răsboiul?

8. Şi a zis David către Urie: du-te la casa ta, şi spală picioarele tale, şi a ieşit Urie din casa împăratului, şi i-a trimis lui mâncare împărătească.

9. Şi a dormit Urie la uşa casei împăratului cu toate slugile domnului său, şi nu s'a dus la casa sa.

10. Şi spuseră lui David zicând: că nu s'a dus Urie la casa sa, şi a zis David către Urie: au nu vii tu din cale? Pentru ce nu te-ai dus la casa ta?

11. Şi a zis Urie către David: sicriul şi Israil şi Iuda lăcuesc în corturi, şi domnul meu Ioav şi slugile domnului meu pre faţa pământului tăbărăsc, şi eu să intru în casa mea să mănânc şi să beau şi să dorm cu femeia mea? Cum, viu este sufletul tău, de voiu face cuvântul acesta.

12. Şi a zis David către Urie: rămâi aici încă astăzi şi mâine, te voiu trimite; şi a stat Urie în Ierusalim în ziua aceea şi a doua zi.

13. Şi l-a chemat pre el David, şi a mâncat înaintea lui şi a băut, şi l-a îmbătat şi a ieşit seara să doarmă la aşternutul său cu slugile domnului lui, şi nu s'a dus la casa sa.

14. Şi s'a făcut dimineaţă, şi a scris David carte la Ioav, şi o a trimis prin mâna lui Urie.

15. Şi a scris în carte, zicând: pune pre Urie înaintea răsboiului celui tare, şi vă întoarceţi de către dânsul, ca să se rănească, şi să moară.

16. Şi a fost când păzeà Ioav cetatea, a pus pre Urie la locul unde ştieà că sunt ostaşi mai tari.

17. Şi au ieşit ostaşii cetăţii şi se băteau cu Ioav, şi a căzut din popor din slugile lui David, şi a murit şi Urie Heteul.

18. Şi a trimis Ioav să înştiinţeze pre David de toate lucrurile răsboiului, ca să le spue împăratului.

19. Şi a poruncit solului, zicând: după ce vei sfârşi toate cuvintele răsboiului, şi le vei spune împăratului.

20. Şi va fi de se va aprinde mâniea împăratului, şi va zice ţie: pentruce v'aţi apropieat să bateţi cetatea? Au n'aţi ştiut, că vor săgetà de pre zid?

21. Cine a lovit pre Avimeleh feciorul lui Ierovaal fiul lui Nir? Au nu o femeie a aruncat o bucată de piatră de moară de pre zid preste el, şi a murit în Tamasi? Pentrucă s'a apropieat de zid? Atunci să zici: sluga ta Urie Heteul a murit.

22. Şi a mers solul lui Ioav la împăratul în Ierusalim, şi s'a dus şi a spus lui David toate câte i-a poruncit Ioav şi toate întâmplările răsboiului.

23. Şi s'a mânieat David pre Ioav, şi a zis David către sol: pentruce v'aţi apropieat de cetate, ca să vă bateţi? Au n'aţi ştiut că vă vor bate de pre zid?

24. Cine a lovit pre Avimeleh feciorul lui Ierovaal, au nu o femeie a aruncat de pre zid preste el o bucată de piatră de moară, şi a murit în Tamasi? Pentruce v'aţi apropieat de zid?

25. Şi a zis solul către David: pentrucă au fost mai tari decât noi ostaşii, şi au ieşit asupra noastră la câmp, şi i-am gonit pre ei până la poarta cetăţii.

26. Şi au tras arcaşii asupra slu-

21. Jud. 9, 53.

gilor tale de pre zid, şi au murit din slugile împăratului, încă şi robul tău Urie Heteul a murit.

27. Şi a zis David către sol: aceasta să spui lui Ioav, să nu fie rău întru ochii tăi cuvântul acesta, că uneori într'acest chip, iar alte ori într'alt chip mănâncă sabiea, întăreşte răsboiul împrotiva cetăţii, şi o surpă şi o supune pre ea.

28. Şi auzind femeia lui Urie, că a murit Urie bărbatul ei, a plâns pentru bărbatul ei.

29. Şi trecând jalea, a trimis David şi o a adus pre ea în casa sa, şi i s'a făcut femeie, şi i s'a născut lui fiu, şi rău s'a arătat în ochii Domnului aceea ce a făcut David.

CAP. 12.

Natan mustră pre David.

Şi a trimis domnul pre Natan prorocul la David, şi a intrat la el, şi a zis lui: hotărăşte-mi judecata aceasta: doi oameni erau într'o cetate, unul bogat şi altul sărac.

2. Şi cel bogat aveà turme şi cirezi multe foarte;

3. Iar cel sărac n'aveà nimic, fără numai o mieluşa mică, care o cumpărase, şi o a ţinut şi o a hrănit şi o a crescut împreună cu sine şi împreună cu fiii săi, din pâinea lui mâncà şi din paharul lui beà şi în sânul lui dormeà, şi erà lui ca o fiică.

4. Şi venind un călător la omul cel bogat, nu s'a îndurat să ia din turmele sale şi din cirezile sale, ca să gătească streinului, care venise la el, şi a luat mieluşaoa omului celui sărac, şi o a gătit omului care venise la el.

5. Şi s'a mânieat David cu iuţime foarte pre omul acela, şi a zis David către Natan: viu este Domnul, că vinovat morţii este omul, care a făcut aceasta.

6. Şi mieluşaoa o va plăti în şeptit, pentrucă a făcut aceasta, şi pentrucă nu i-a fost milă.

7. Şi a zis Natan către David: tu eşti omul care ai făcut aşà! Acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: eu sunt cel ce te-am uns pre tine împărat preste Israil, şi eu sunt cel ce te-am mântuit din mâna lui Saul.

8. Şi am dat ţie casa Domnului tău şi femeile Domnului tău în sânul tău, şi am dat ţie casa lui Israil şi a lui Iuda, şi de sunt acestea puţin, voiu adoage ţie la acestea.

9. Pentruce ai despreţuit cuvântul Domnului, ca să faci rău în ochii lui? Pre Urie Heteul l-ai omorît cu sabiea, şi pre femeia lui o ai luat ţie femeie, şi pre el l-ai ucis cu sabiea fiilor lui Amon.

10. Şi acum nu se va depărtà sabiea din casa ta în veac, pentrucă m'ai defăimat pre mine, şi ai luat pre femeia lui Urie Heteul, ca să-ţi fie ţie femeie.

11. Acestea zice Domnul: iată eu ridic rele asupra ta din casa ta, şi voiu luà pre femeile tale înaintea ochilor tăi, şi le voiu da aproapelui tău, şi se va culcà cu femeile tale la lumina zilei.

12. Că tu ai făcut întru ascuns, iar eu voiu face cuvântul acesta înaintea a tot Israilul, şi la lumina zilei.

13. Şi a zis David lui Natan: păcătuit-am Domnului, iar Natan a zis către David: şi Domnul au iertat păcatul tău, nu vei murì.

14. Iar pentrucă ai întărîtat prea mult pre vrăjmaşii Domnului cu fapta aceasta, şi fiul tău care s'a născut ţie va murì negreşit.

15. Şi s'a dus Natan în casa sa, şi au lovit Domnul pre pruncul, care

12. *6.* Eşire, 22, 1. 7. 1 Imp. 16, 13. *11.* A 2 Lege 28, 30; 16, 22. *13.* 1 Paral. 24, 10, 21, 8; Sirah. 47, 12.

l-a născut lui David femeia lui U-
rie, și s'a bolnăvit.
16. Și s'a rugat David lui Dum-
nezeu pentru prunc, și a postit Da-
vid aspru, și intrând a mas și a
dormit pre pământ.
17. Și au venit la el bătrânii ca-
sei lui să-l scoale pre el dela pă-
mânt, ci n'a vrut, nici a mâncat cu
ei pâine.
18. Și a fost în ziua a șaptea a
murit pruncul, și s'au temut slugile
lui David să-i spue, că a murit prun-
cul, că au zis: iată când trăià încă
pruncul am grăit către el, și n'a a-
scultat de glasul nostru, și cât mai
rău îi va face când îi vom spune
că a murit pruncul.
19. Și a văzut David că slugile
sale șoptesc, și a înțeles că a mu-
rit pruncul, și a zis David către slu-
gile sale: a murit pruncul? Iar ei
au spus: a murit.
20. Și sculându-se David de pre
pământ s'a spălat și s'a uns, și s'a
schimbat hainele sale, și intrând în
casa lui Dumnezeu s'a închinat lui,
și a intrat în casa sa, și a cerut
pâine să mănânce, și puindu-i lui
pâine a mâncat.
21. Și au zis slugile lui către el:
ce este aceasta, ce ai făcut pentru
prunc? Că până trăià încă pruncul,
plângeai și posteai și privegheai, iar
dupăce a murit pruncul, te-ai scu-
lat, și ai mâncat pâine și ai băut.
22. Și a zis David: până când
trăià încă pruncul am ajunat și am
plâns, că am zis: cine știe de mă va
milui Domnul, și va trăi pruncul?
23. Și acum a murit, pentruce dar
să ajun, au doar mai putea'l voiu
întoarce pre el? Eu voiu merge la
el, iar el mai mult nu se va întoarce
la mine.
24. Și a mângâiat David pre Vir-
savica femeia sa, și a intrat la ea,
și a dormit cu ea, și a zămislit, și
a născut fiu și a chemat numele lui
Solomon, și Domnul l-au iubit pre el.
25. Și a trimis prin mâna lui Na-
tan prorocul, și a chemat numele
lui Ieddedi, în cuvântul Domnului.
26. Iar Ioav a dat războiu în Ra-
vat asupra fiilor lui Amon, și a luat
cetatea împărăției.
27. Și a trimis Ioav vestitor la
David, și a zis: dat-am războiu în
Ravat, și am luat cetatea apelor.
28. Și acum adună rămășițele po-
porului, și tăbărăște asupra cetății,
și mai înainte o ia, ca să nu iau
eu mai înainte cetatea, și să se che-
me numele meu preste ea.
29. Și a adunat David tot popo-
rul, și a mers în Ravat, și a dat
războiu asupra ei, și o a luat.
30. Și a luat cununa împăratului
lor de pre capul lui, care cumpăneà
un talant de aur și de pietre scum-
pe, și a fost pusă pre capul lui Da-
vid, și a luat din cetate prăzi multe
foarte.
31. Și pre poporul cel dintru ea
l-a scos afară, și l-a pus la feră-
strău și la dinții cei de fier și la
cuțitele cele de fier, și i-a ars pre
ei în cărămidărie, și așà a făcut tu-
turor cetăților fiilor lui Amon, și s'a
întors David și tot Israilul în Ieru-
salim.

CAP. 13.

Amon ucis de slugile lui Avesalom.

Și a fost după aceasta, și Avesa-
lom fiul lui David aveà o soră
frumoasă la chip foarte, și numele
ei erà Tamar, și o a iubit pre ea
Amnon fiul lui David.
2. Și se chinuià Amnon, cât s'a
bolnăvit pentru Tamar sora sa, căci
erà ea fecioară, și greu erà întru o-
chii lui Amnon a face ei cevà.

24. 1 Paral. 22, 9.

26. 1 Paral. 20, 1. *30.* 1 Paral. 20, 2.
31. 1 Paral. 20, 3.

3. Şi aveà Amnon un prieten, şi numele lui erà Ionadav fiul lui Samaa frate lui David, şi Ionadav erà om înţelept foarte.

4. Şi a zis lui: ce-ţi este de slăbeşti aşà din zi în zi fiule al împăratului, spune mie. Şi a zis Amnon lui: pre Tamar sora lui Avesalom fratele meu o iubesc.

5. Iar Ionadav a zis lui: culcă-te pre patul tău, şi te fă bolnav, şi va intrà tatăl tău să te vază, şi să zici către el: să vie Tamar sora mea, şi să-mi deà de mâncare, şi să facă înaintea ochilor mei bucate, ca să văz, şi să mănânc din mâinile ei.

6. Şi culcându-se Amnon a bolit, şi a intrat împăratul să-l vază, şi a zis Amnon către împăratul: să vie Tamar sora mea, şi să facă înaintea ochilor mei doui colăcei, şi voiu mâncà din mâinile ei.

7. Şi a trimis David la Tamar acasă, zicând: mergi în casa fratelui tău Amnon, şi fă lui demâncare.

8. Şi a mers Tamar în casa lui Amnon fratele său, şi el erà culcat; şi a luat făină şi a frământat, şi a făcut înaintea ochilor lui colăcei şi i-a copt.

9. Şi luând tigaea în care i-a făcut, a pus înaintea lui, iar el n'a vrut să mănânce, şi a zis Amnon: scoateţi pre toţi dela mine, şi a scos pre tot omul dela el, şi a zis Amnon către Tamar.

10. Adu'mi în lăuntru în cămară mâncarea, şi voiu mâncà din mâna ta, şi a luat Tamar colăceii care-i făcuse, şi i-a dus înlăuntru la Amnon fratele său la aşternut.

11. Şi i-a dat să mănânce, iar el apucând-o, a zis către ea: vino de te culcă cu mine sora mea.

12. Iar ea a zis către el: nu fratele meu, să nu mă smereşti, că nu se va face aşà în Israil, să nu faci nebunia aceasta.

13. Şi eu cum voiu purtà ocara mea? Şi tu vei fi ca unul dintre cei fără de minte în Israil, şi acum grăeşte dar către împăratul, că nu mă va oprì de către tine.

14. Şi n'a vrut Amnon să asculte de cuvântul ei, şi o a biruit pre ea, şi o a smerit, şi s'a culcat cu ea.

15. Şi o a urît pre ea Amnon ură mare foarte, că mai mare erà ura cu care o a urît pre ea, decât dragostea cu care o a iubit pre ea, şi a zis ei Amnon: scoală-te şi te du.

16. Şi a zis Tamar lui: nu frate! Că mai mare este răul cel de apoi decât cel dintâiu care l-ai făcut cu mine, ca să mă scoţi afară pre mine, şi n'a vrut Amnon să asculte de cuvântul ei.

17. Şi chemând pre sluga sa, care erà ispravnic preste casa lui, a zis către el: scoate pre aceasta afară dela mine şi închide uşà după ea.

18. Şi ea erà îmbrăcată cu haină pestriţă, că aşà se îmbrăcau fetele împăratului cele fecioare cu îmbrăcămintele lor, şi o a scos pre ea sluga lui afară, şi a închis uşa după ea.

19. Şi luând Tamar cenuşă, a pus pre capul său, şi haina sa cea pestriţă cu care erà îmbrăcată, o a rupt, şi puindu-şi mâinile sale preste capul său, mergeà şi strigà.

20. Şi a zis către ea Avesalom fratele ei: au doar Amnon fratele tău a umblat cu tine? Ci acum sora mea taci, că fratele tău este, nu pune întru inima ta, ca să grăeşti cuvântul acesta. Şi a şezut Tamar părăsită în casa lui Avesalom fratele său.

21. Şi a auzit împăratul David toate acestea, şi s'a mânieat foarte, şi n'a vrut să strice inima lui Amnon fiul său, că-l iubeà pre el pentrucă el erà cel întâiu născut al lui.

22. Şi n'a grăit Avesalom cu Amnon nici rău nici bine, că urîse Avesalom pre Amnon, pentrucă a smerit pre Tamar sora lui.

23. Şi a fost după doui ani de zile, pe vremea tunsului la Avesalom în Velasor, care se ţine de Efraim, a chemat Avesalom pre toţi fiii împăratului.

24. Şi a venit Avesalom la împăratul, şi a zis: iată tundere la robul tău, să meargă dar împăratul şi slugile lui cu robul tău.

25. Şi a zis împăratul către Avesalom: nu fiul meu, să nu mergem noi toţi şi să te îngreuem, şi l-a silit pre el; iar el n'a vrut să meargă, ci l-a binecuvântat pre el.

26. Şi a zis Avesalom către el: dacă nu, să meargă cu noi Amnon fratele meu, şi împăratul i-a zis lui: pentruce să meargă cu tine?

27. Şi a stăruit la el Avesalom, şi a slobozit pre Amnon şi pre toţi fiii împăratului cu el, şi a făcut Avesalom ospăţ, ca un ospăţ împărătesc.

28. Şi a poruncit Avesalom slugilor sale zicând: vedeţi dacă se va veseli inima lui Amnon de vin, şi voiu zice către voi: bateţi pre Amnon şi-l omorîţi, să nu vă temeţi că eu vă poruncesc vouă, îmbărbătaţi-vă şi fiţi viteji.

29. Şi slugile lui Avesalom au făcut lui Amnon precum le-a poruncit lor Avesalom; şi sculându-se toţi fiii împăratului au şezut fiecare pre muşcoiul său, şi au fugit.

30. Şi a fost încă fiind ei pre cale, a venit veste la David, zicând: bătut-a Avesalom pre toţi fiii împăratului, şi nici unul din ei n'a rămas.

31. Şi sculându-se împăratul ş'a rupt hainele sale, şi s'a culcat pre pământ şi toate slugile lui, cari stau împrejurul lui ş'au rupt hainele lor.

32. Şi răspunzând Ionadav fiul lui Samaa fratele lui David a zis: să nu gândească domnul meu împăratul, că pre toţi pruncii fiii împăratului i-au omorît, că numai Amnon singur a murit, că Avesalom îşi pusese în gând din ziua în care a smerit pre Tamar sora lui.

33. Şi acum să nu pue domnul meu împăratul în inima sa cuvântul acesta, zicând: toţi fiii împăratului au murit, că numai Amnon singur a murit.

34. Şi Avesalom a fugit. Iar sluga cea de streajă a ridicat ochii săi, şi a văzut, şi iată popor mult veneà pre cale în şir pre coasta muntelui la pogorîş, şi mergând strejarul a spus împăratului, şi a zis: am văzut oameni pre calea despre Oran din partea muntelui.

35. Şi a zis Ionadav către împăratul: iată fiii împăratului vin, după cuvântul robului tău, aşà s'a făcut.

36. Şi a fost dupăce au sfârşit a grăì, iată fiii împăratului au sosit, şi ridicând glasul lor au plâns; încă şi împăratul şi toate slugile lui au plâns plângere mare foarte.

37. Iar Avesalom a fugit, şi s'a dus la Tolmi feciorul lui Emiud împăratul Ghedsurei în pământul Hamaahad, şi a plâns împăratul David pentru fiul său în toate zilele.

38. Şi Avesalom fugind s'a dus în Ghedsur, şi a fost acolo trei ani.

39. Şi a încetat împăratul David a gonì pre Avesalom, că se mângâese pentru Amnon căci a murit.

CAP. 14.

Iertarea lui Avesalom.

Şi cunoscând Ioav fiul lui Şaruia, că inima împăratului s'a întors spre Avesalom,

2. A trimis Ioav în Tecoe, şi a luat de acolo pre o femeie înţeleaptă, şi a zis către ea: plângi şi te îmbracă cu haine de jale, şi nu te unge cu untdelemn, şi fii ca şi o femeie care jeleşte pre mort în multe zile.

13. *37.* 3, 3.

3. Și să mergi la împăratul și să grăești către dânsul acestea, și Ioav i-a spus cuvintele ce aveà să zică.
4. Și venind femeia Tecoiteană la împăratul a căzut pre fața sa la pământ, și s'a închinat lui, și a zis: ajutor împărate, ajutor.
5. Și a zis către ea împăratul: ce este ție? Iar ea a zis: femeie văduvă sunt eu, și a murit bărbatul meu.
6. Și aveà roaba ta doi feciori, și s'au sfădit amândoi în țarină, și n'a fost cine să-i desparță, și a lovit unul pre celalt frate al său, și l-a omorît.
7. Și iată s'a sculat toată casa asupra roabei tale, și a zis: dă pre cel ce a lovit pre fratele său, și-l vom omorî pre el pentru vieața fratelui său, pre care l-a omorît, și vom pierde și pre moșteanul vostru; și vor stinge focul meu care a rămas, ca să nu aibă bărbatul meu urmaș și nume pre fața pământului.
8. Și a zis împăratul către femeie: mergi sănătoasă la casa ta, și eu voiu poruncì pentru tine.
9. Și a zis femeia Tecoiteană către împăratul: asupra mea doamne împărate al meu să fie fărădelegea, și asupra casei tatălui meu, iar împăratul și scaunul lui să fie nevinovat.
10. Și a zis împăratul: cine este cel ce grăește împrotiva ta? Să-l aduci la mine, și nu va mai adaoge a se atinge de tine.
11. Și a zis femeia: aducă-și aminte dar împăratul de Domnul Dumnezeul său, când se va adunà rudenia de sânge să strige, și să nu piarză pre fiul meu, și a zis împăratul: viu este Domnul, de va cădeà din părul fiului tău pre pământ.
12. Și a zis femeia: să grăiască dar roaba ta către domnul meu împăratul cuvânt, și a zis, grăește.
13. Și a zis femeia: pentruce ai socotit aceasta asupra poporului lui Dumnezeu, și pentruce a grăit împăratul cuvântul acesta, ca să se facă greșala de a nu întoarce împăratul pre cel gonit?
14. Că cu moarte vom murì, și ca apa ce se varsă pre pământ care nu se va adunà; și nu va luà Dumnezeu suflet, nici va socotì să scoață dela el pre cel gonit.
15. Și acum am venit a grăì către împăratul domnul meu cuvântul acesta, că mă va vedeà poporul. Și roaba ta a zis: să grăiesc dar către domnul meu împăratul, că doară va face împăratul cuvântul roabei sale.
16. Că va ascultà împăratul; mântuiască pre roaba sa din mâna omului celui ce caută să mă piarză pre mine și pre fiul meu din moștenirea lui Dumnezeu.
17. Și a grăit întru sine roaba ta: cuvântul domnului meu împăratului va fi spre mângâere, că, ca îngerul lui Dumnezeu, așà este domnul meu împăratul a auzì binele și răul, și Domnul Dumnezeul tău va fi cu tine.
18. Și răspunzând împăratul a zis către femeie: să n'ascunzi de către mine cuvântul de care eu te voiu întrebà, și a zis femeia: grăiască domnul meu împăratul.
19. Și a zis împăratul: au nu mâna lui Ioav este cu tine în toate acestea? Și a zis femeia către împăratul: viu este sufletul tău doamne al meu împărate, de mă abat la dreapta sau la stânga întru toate câte a grăit domnul meu împăratul; robul tău Ioav el mi-a poruncit mie și el a pus în gura roabei tale toate cuvintele acestea.
20. Robul tău Ioav a făcut ca să învelesc așà cuvântul acesta, și domnul meu împăratul este înțelept ca în-

14. *11.* 1 Imp. 14, 45.

14. Ezechil 18, 23, 32; 33, 11.
17. 1 Imp. 29; 9.

ţelepciunea îngerului lui Dumnezeu a cunoaşte toate cele de pre pământ.

21. Şi a zis împăratul către Ioav: iată am făcut ţie după cuvântul tău acesta, mergi întoarce pre fiul meu Avesalom.

22. Şi căzând Ioav cu faţa sa pre pământ s'a închinat şi a binecuvântat pre împăratul, şi a zis Ioav: astăzi a cunoscut robul tău, că am aflat har întru ochii tăi doamne al meu împărate! Că a făcut domnul meu împăratul cuvântul robului său.

23. Şi sculându-se Ioav s'a dus în Ghedsur, şi a adus pre Avesalom în Ierusalim.

24. Şi a zis împăratul: să se întoarcă în casa sa, iar faţa mea să nu o vază; şi s'a întors Avesalom în casa sa, şi faţa împăratului nu o a văzut.

25. Şi ca Avesalom nu erà om frumos în tot Israilul lăudat foarte, din talpele picioarelor lui şi până în creştetul lui nu aveà nici o meteahnă.

26. Şi când tundeà el capul său, că se tundeà în fiecare an pentru că îl îngreuià, şi tunzându-se el cumpăneà părul capului lui două sute de sicli cu siclul cel împărătesc.

27. Şi s'a născut lui Avesalom trei feciori şi o fată, şi numele ei erà Tamar, aceasta erà femeie frumoasă foarte, şi a fost femeie lui Rovoam feciorul lui Solomon, şi a *născut lui pre Avie.*

28. Şi a şezut Avesalom în Ierusalim doi ani de zile, şi faţa împăratului nu o a văzut.

29. Şi a chemat Avesalom pe Ioav ca să-l trimiţă pre el la împăratul, şi n'a vrut să vie la el, şi a trimis a doua oară la el, şi n'a vrut să vie.

30. Şi a zis Avesalom către slugile sale: vedeţi în ţarină partea lui Ioav cea lipită de a mea, unde are el orz, mergeţi şi o aprindeţi cu foc, şi au ars slugile lui Avesalom holda lui Ioav cu foc.

31. Şi au mers robii lui Ioav la el rupându-şi hainele lor, şi au zis: ars-au slugile lui Avesalom holda cu foc, şi sculându-se Ioav a venit la Avesalom acasă, şi a zis către el: pentruce au ars slugile tale holda mea cu foc?

32. Şi a zis Avesalom către Ioav: iată am trimis la tine, zicând: vino aici şi te voiu trimite la împăratul, gândind: pentruce am venit din Ghedsur? Bine erà mie să fiu acolo, şi acum iată faţa împăratului n'am văzut, iar de este întru mine nedreptate omoară-mă.

33. Şi a intrat Ioav la împăratul, şi i-a spus lui, şi a chemat pre Avesalom, şi a intrat la împăratul şi s'a închinat lui şi a căzut cu faţa sa pre pământ înaintea feţii împăratului, şi a sărutat împăratul pre Avesalom.

CAP. 15.

Fuga lui David dinaintea lui Avesalom.

Şi a fost după aceasta, ş'a făcut luiş Avesalom care şi călăreţi, şi cincizeci de bărbaţi cari mergeau înaintea lui.

2. Şi a mânecat Avesalom, şi a stătut în latura drumului porţii, şi a fost când veneà la împăratul la judecată vre un om, care aveà judecată, strigà către el Avesalom, şi ziceà lui: din care cetate eşti tu? Şi ziceà omul, dintr'una din seminţiile lui Israil robul tău.

3. Şi ziceà către el Avesalom: iată cuvintele tale sunt bune şi drepte, ci nu este la împăratul nimeni să te asculte?

4. Şi a zis Avesalom: cine mă va pune pre mine judecător pre pă-

32. 1 Imp. 20, 8.

mânt, ca să vie la mine tot omul, care va aveà pricire și judecată, eu voiu face lui dreptate!

5. Și ori când se apropieà vre un om de dânsul și se'nchinà lui, el întindeà mâna sa, și-l apucà pre el și-l sărutà.

6. Și a făcut astfel Avesalom tuturor Israiltenilor, carii veneau pentru judecată la împăratul, și Avesalom câștigà inima bărbaților lui Israil.

7. Și a fost după patruzeci de ani, a zis Avesalom către tatăl său: să mă duc să plinesc făgăduința mea, care am făgăduit Domnului în Hevron.

8. Că făgăduință a făcut robul tău când lăcuià în Ghedsur în Siriea, zicând: dacă vre-o dată mă va întoarce Domnul în Ierusalim, voiu aduce jertfă Domnului.

9. Și a zis lui împăratul: mergi în pace, și sculându-se a mers în Hevron.

10. Și a trimis Avesalom iscoade la toate semințiile lui Israil, zicând: când veți auzì glasul cornului, veți zice: făcutu-s'a împărat Avesalom în Hevron.

11. Și cu Avesalom au mers două sute de bărbați aleși din Ierusalim, și au mers în prostiea lor și n'au știut nimic.

12. Și pe când aduceà el jertfele, a trimis Avesalom și a chemat pre Ahitofel Golanitul sfetnicul lui David din cetatea sa Golan. Și s'a făcut legătură puternică, și mult popor mergeà cu Avesalom.

13. Și a venit vestitor la David, zicând: inima bărbaților lui Israil s'a îndreptat spre Avesalom.

14. Și a zis David tuturor slugilor sale, care erau cu el în Ierusalim: sculați-vă și să fugim, că nu este nouă mântuire de către fața lui Avesalom, grăbiți a merge ca să nu grăbească el și să ne prinză pre noi, și să aducă rău asupra noastră, și să lovească cetatea cu ascuțitul sabiei.

15. Și au zis slugile împăratului către împăratul: la toate câte va alege domnul nostru împăratul, gata slugile tale.

16. Și a ieșit împăratul și toată casa lui pedestri după dânsul, și a lăsat împăratul zece femei țiitoarele sale, ca să păzească casa.

17. Și a ieșit împăratul și toate slugile lui pedestri, și a stătut departe de casă.

18. Și toți slujitorii mergeau lângă dânsul și toți Heretii și toți Feletii și toți Gheteii, șase sute de oameni carii au venit pedestri din Ghet, și mergeau înaintea împăratului.

19. Și a zis împăratul către Eti Gheteul, pentruce mergi tu cu noi? Intoarce-te și lăcuește cu împăratul, că strein ești tu, și ce ai venit aici din locul tău?

20. Ieri ai venit și astăzi sili-te-voiu să mergi cu noi? Și eu merg unde voiu puteà; mergi și te întoarce, și întoarce pre frații tăi cu tine, și Domnul va face cu tine milă și adevăr.

21. Și a răspuns Eti împăratului, și a zis: viu este Domnul, și viu este domnul meu împăratul, că în locul unde va fi domnul meu împăratul, ori în moarte, ori în vieață, acolo va fi robul tău.

22. Și a zis împăratul către Eti: vino și mergi cu mine, și a mers Eti Gheteul cu împăratul și toate slugile și toată gloata ce erà cu dânsul.

23. Și toată țara plângeà cu glas mare, și tot poporul mergeà pre pârîul Chedrilor, și împăratul a trecut pârîul Chedrilor, și tot poporul și împăratul mergeà pre drumul către pustie.

---

15. *16*. 5, 13. *18*. 3 Imp. 1, 38.
23. Ioan 18, 1.

24. Și iată și Sadoc preotul și toți Leviții cu el ridicară sicriul legii Domnului din Vetar, și au oprit sicriul legii Domnului Dumnezeu, iar Aviatar a stătut lângă el până ce a ieșit tot poporul din cetate.

25. Și a zis împăratul către Sadoc: întoarce sicriul lui Dumnezeu în cetate, că de voiu află har în ochii Domnului mă va întoarce, și-mi va arătă mie pre el și frumusețea lui.

26. Iar de va zice așà: nu te voesc, eu sunt de față să facă mie după cum este bine întru ochii săi.

27. Și a zis împăratul lui Sadoc preotul: vedeți, întoarce-te în cetate cu pace, și Ahimaas fiul tău și Ionatan fiul lui Aviatar amândoi fiii voștri cu voi.

28. Vedeți, eu voiu rămâneà în laturile pustiei, până va veni sol de la voi, să-mi spue mie.

29. Și a întors Sadoc și Aviatar sicriul lui Dumnezeu în Ierusalim, și a șezut acolo.

30. Iar David se suià pre coasta munțelui maslinilor, se suià plângând și cu capul acoperit, și mergeà desculț și tot poporul cei cu el, fiecare cu capul descoperit, se suià înainte plângând.

31. Și s'a spus lui David, zicând: și Ahitofel este între cei uniți cu Avesalom, și a zis David: Dumnezeul meu, risipește sfatul lui Ahitofel.

32. Și a ajuns David în vârf unde s'a închinat acolo lui Dumnezeu, și iată a ieșit înaintea lui Husi prietenul cel mai ales al lui David, având haina sa ruptă și pământ pre capul său.

33. Și a zis David lui: de vei merge cu mine, vei fi mie sarcină;

34. Iar de te vei întoarce în cetate, și vei zice lui Avesalom: trecut-au frații tăi cu împăratul; după mine a trecut tatăl tău, și acum sluga ta sunt eu împărate, lasă-mă să trăiesc; sluga tatălui tău am fost atunci, iar acum sunt robul tău, și vei risipì sfatul lui Ahitofel.

35. Și iată acolo cu tine sunt Sadoc și Aviatar preoții, și tot cuvântul care-l vei auzì din gura împăratului, îl vei spune lui Sadoc și lui Aviatar preoții.

36. Iată acolo cu ei doi fii ai lor: Ahimaas fiul lui Sadoc și Ionatan fiul lui Aviatar, și veți trimite prin ei la mine tot cuvântul, ce veți auzì.

37. Și a intrat Husi prietenul lui David în cetate, și Avesalom atunci intrà în Ierusalim.

CAP. 16.

David ocărît de Semei.

Iar David trecuse puțin de vârful muntelui, și iată Sivà sluga lui Memfivostè a ieșit înaintea lui, și o pereche de asini încărcați, și pe ei două sute de pâini și iii de smochine, și o sută de finice și un foale de vin.

2. Și a zis împăratul către Sivà: ce sunt aceștiea? Și a răspuns Sivà: asinii casei împăratului ca să șezi pre ei; iar pâinile și finicile ca să mănânce slujitorii, și vinul ca să beà cei ce au slăbit în pustie.

3. Și a zis împăratul: și unde este fiul domnului tău? Și a zis Sivà către împăratul: iată șade în Ierusalim, că a zis: astăzi vor întoarce mie toată casa lui Israil împărățiea tatălui meu.

4. Și a zis împăratul către Sivà: iată toate câte sunt ale lui Memfivostè ale tale să fie, și a zis Sivà închinându-se: să aflu har întru ochii tăi doamne al meu împărate!

5. Și a venit împăratul David până la Vaurim, și iată ieșeà de acolo un om din rudenia casei lui Saul, și

---

26. 1 Imp. 3 18. *30.* 19, 4.

37. 1 Paral. 27, 33.
16. *4.* 19, 29. *5.* 3 Imp. 2, 8 și 45.

numele lui erà Semei, feciorul lui Ghira a ieşit mergând şi blestemând.

6. Şi aruncà cu pietre asupra lui David şi asupra tuturor slugilor împăratului David, şi erà tot poporul şi toţi cei tari deadreapta şi deastânga împăratului.

7. Şi aşà a zis Semei când blestemà pre el: ieşi, ieşi bărbatul sângiurilor şi bărbat fărădelege.

8. Intors-au asupra ta Domnul tot sângele casei lui Saul, pentrucă te-ai făcut împărat în locul lui, şi iată au dat Domnul împărăţiea în mâna lui Avesalom fiul tău; iar tu în răutatea ta, că bărbatul sângiurilor eşti tu.

9. Şi a zis Avesà fiul Saruiei către împăratul: pentruce blesteamă acel câine mort pre domnul meu împăratul? Trece-voiu şi voiu tăià capul lui.

10. Şi a zis împăratul către Avesa: ce este mie şi vouă fiii Saruiei? Lăsaţi-l pre el să blesteme aşà, că Domnul au zis lui, să blesteme pre David; şi cine va zice pentruce faci aşà?

11. Şi a zis David către Avesa şi către toate slugile sale: iată fiul meu cel ce a ieşit din pântecele meu, caută sufletul meu; cu cât mai vârtos acum fiul lui Iemnii; lăsaţi-l pre el să blesteme, că Domnul au zis lui.

12. Că doar va vedeà Domnul smereniea mea, şi va întoarce mie bine pentru blestemul lui în ziua de astăzi.

13. Şi a mers David cu toţi bărbaţii lui pre cale, şi Semei mergea pre coastele muntelui alăturea cu el, mergând şi blestemând şi aruncând cu pietre asupra lui şi cu ţărână împroşcà.

14. Şi a venit împăratul şi tot poporul cel cu el osteniţi, şi răsuflară acolo.

15. Iar Avesalom şi tot bărbatul lui Israil au intrat în Ierusalim, şi Ahitofel cu el.

16. Şi a fost când a venit Husi prietenul cel bun al lui David la Avesalom, şi a zis Husi către Avesalom: trăiască împăratul!

17. Şi a zis Avesalom către Husi: aşà milă ai de prietenul tău? Pentruce nu te-ai dus cu prietenul tău?

18. Şi a zis Husi către Avesalom: nu! Ci după acela pre care l-au ales Domnul şi poporul acesta şi tot bărbatul lui Israil, al lui voiu fi şi cu el voiu şedeà.

19. Şi apoi cui voiu slujì? Au nu fiului lui? Precum am slujit înaintea tatălui tău, aşà voiu fi înaintea ta.

20. Şi a zis Avesalom către Ahitofel: daţi-mi sfat ce vom face.

21. Şi a zis Ahitofel către Avesalom: intră la ţiitoarele tatălui tău pre care te-a lăsat să păzească casa lui, şi va auzì tot Israilul că ai ruşinat pre tatăl tău, şi se vor întărì mâinile tuturor celor ce sunt cu tine.

22. Şi a întins cort lui Avesalom la foişor, şi a intrat Avesalom la ţiitoarele tatălui său înaintea ochilor a tot Israilul.

23. Şi sfatul lui Ahitofel, care-l dà el în zilele cele dintâiu ca şi cum cinevà ar fi întrebat cuvântul lui Dumnezeu, aşà tot sfatul lui Ahitofel, şi la David şi la Avesalom.

CAP. 17.

Sfatul lui Ahitofel şi moartea lui.

Şi a zis Ahitofel către Avesalom; alege-voiu mie douăsprezece mii de bărbaţi, şi mă voiu sculà şi voiu gonì pre David într'această noapte.

2. Şi voiu venì asupra lui, şi el fiind ostenit şi cu puteri slabe, voiu sperieà pre el, şi va fugì tot poporul cel cu el, şi voiu bate pre împăratul singur.

9. 9, 8; 1 Imp. 24, 15 şi 26, 20.

22. 12, 11.

3. Şi voiu întoarce pre tot poporul la tine, precum se întoarce mireasa către bărbatul său, că numai sufletul unui om cauţi tu, şi la tot poporul va fi pace.
4. Şi s'a părut drept cuvântul acesta întru ochii lui Avesalom şi întru ochii tuturor bătrânilor lui Israil.
5. Şi a zis Avesalom: chemaţi şi pre Husi al lui Arahì, şi vom auzì ce zice şi el.
6. Şi a intrat Husi la Avesalom, şi a grăit Avesalom către dânsul zicând: cuvântul acesta a grăit Ahitofel, face-vom după cuvântul lui? Iar de nu, grăeşte tu.
7. Şi a zis Husi către Avesalom: nu este bun sfatul acesta, care l-a dat Ahitofel de astădată.
8. Şi a zis Husi: tu ştii pre tatăl tău şi pre toţi bărbaţii lui, că sunt tari foarte şi sunt amărîţi cu sufletul lor, ca o ursoaică lipsită de pui în ţarină, şi ca o scroafă sălbatică în câmp, şi tatăl tău este bărbat răsboinic, şi nu va lăsà să odihnească poporul.
9. Că iată el acum este ascuns în vr'un munte s'au în vr'un loc, şi va fi când va cădeà preste ei la început, şi se va auzì vestea, se va zice: s'a învins poporul lui Avesalom:
10. Fie chiar cel mai viteaz a căruia inimă este ca inima leului, se va topì de frică, că ştie tot Israilul că tatăl tău este tare, şi viteji toţi cei ce sunt cu el.
11. Aşà îţi dau eu sfat, ca să aduni la tine tot Israilul dela Dan până la Virsavee, ca nisipul mării de mult, şi tu însuţi să mergi în mijlocul lor.
12. Şi vom merge asupra lui ori în ce loc îl vom aflà, şi vom tăbărî asupra lui cum cade roua pre pământ, şi nu vom lăsà din el şi din toţi bărbaţii cei ce sunt cu el, nici unul.
13. Şi de se va trage în vr'o cetate, va pune tot Israilul funii preste cetatea aceea, şi o vom trage până în pârîu, cât nu va rămâneà acolo nici piatră.
14. Şi a zis Avesalom şi tot Israilul: mai bun este sfatul lui Husi al lui Arahil, decât sfatul lui Ahitofel, şi Domnul au poruncit să risipească sfatul cel bun al lui Ahitofel, ca să aducă Domnul preste Avesalom toate relele.
15. Şi a zis Husi al lui Arahì către Sadoc şi către Aviatar preoţii: aşà şi aşà a sfătuit Ahitofel pre Avesalom şi pre bătrânii lui Israil, şi aşà şi aşà am sfătuit eu.
16. Şi acum trimiteţi degrabă şi daţi ştire lui David zicând: să nu rămâi la noapte în câmpiile pustiei; ci grăbeşte şi treci, ca nu cumvà să prinză pre împăratul şi pre tot poporul cel cu el.
17. Iar Ionatan şi Ahimaas stau la fântâna lui Roghil, şi a mers slujnica şi le-a spus lor; iar ei au mers şi au spus împăratului David, că nu se puteà ivì să intre în cetate.
18. Şi i-a văzut pre ei o slugă, şi a spus lui Avesalom, şi s'au dus amândoi curând şi au intrat în casa unui om în Vaurimi, şi erà la el o groapă în curte, şi s'au pogorît acolo.
19. Şi a luat femeia şi a întins acoperemânt preste gura gropii, şi uscà pre el urluială, şi nu s'a ştiut nimic.
20. Şi au venit slugele lui Avesalom la femeie acasă şi au zis: unde este Ahimaas şi Ionatan? Şi le-a zis lor femeia: Trecură şi puţină apă cerură şi n'au aflat, şi s'au întors în Ierusalim.
21. Şi a fost dupăce s'au dus,

---

17. *13.* Mat. 24, 2. *17.* Is. Navì 15, 7; 3. Imp. 1, 9. *19.* Is. Navì 2, 4, 6.

ei au eşit din groapă şi s'au dus
şi au spus împăratului David, şi
au zis lui: sculaţi-vă şi treceţi cu-
rând apa, că acestea a sfătuit A-
hitofel asupra voastră.
22. Şi s'a sculat David şi tot
poporul cel cu el, şi au trecut Ior-
danul până la revărsatul zorilor,
nerămânând nici unul care să nu
fi trecut Iordanul.
23. Iar Ahitofel văzând, că nu s'a
urmat sfatul lui, a pus şeaua pre
asina sa şi s'a sculat, şi s'a dus
la casa sa şi la cetatea sa, şi a
rânduit casa sa şi s'a spânzurat
şi a murit, şi s'a îngropat în mor-
mîntul tatălui său.
24. Şi David a trecut în Manaim,
iar Avesalom a trecut Iordanul, el
şi tot Israilul cu el.
25. Şi a pus Avesalom pre Ama-
sai în locul lui Ioav preste oaste,
şi Amasai eră fiul unui bărbat a-
nume Ieter din Iezreel, acesta a
intrat la Avighea fata lui Naas sora
Saruei mumei lui Ioav.
26. Şi au tăbărît Avesalom şi
tot Israilul în pămîntul Galaad.
27. Şi a fost când a intrat David
în Manaim, şi Esvi fiul lui Naas
din Ravotul fiilor lui Amon, şi Ma-
hir fiul lui Amiil din Lodavar, şi
Verzelli Galaaditeanul din Roghelim.
28. Au adus învălişuri, căldări,
vase de lut, grâu, orz, făină, gră-
unţe prăjite, bob, linte şi pâini,
29. Miere, unt, oi, brânză de vaci,
şi a adus lui David şi poporului
celui cu el să mănânce, că au zis:
poporul a flămânzit, s'a ostenit şi
a însetat în pustie.

CAP. 18.

Moartea lui Avesalom.

Şi a numărat David tot poporul
cel ce eră cu el, şi a pus preste
ei căpetenii preste mii şi preste sute.
2. Şi a trimis David a treia parte
din popor supt povăţuirea lui Ioav,
şi a treia parte supt povăţuirea lui
Avesa feciorul Saruei fratele lui Ioav,
şi a treia suptpovăţuirea lui Eti Ghe-
teul, şi a zis David către popor:
voiu ieşi negreşit şi eu cu voi.
3. Şi ziseră: să nu ieşi, că de
vom fugì, nu vor ţineà seamă de
noi, şi de vom murì jumătate din
noi, nu vor ţineà seamă de noi, că
tu eşti cât noi zece mii. Şi acum
mai bine va fi să fii tu nouă în
cetate ajutor, ca să ne ajuţi.
4. Şi a zis către ei împăratul: ce
va plăceà întru ochii voştri, voiu
face, şi a stătut împăratul de la-
turea porţii, şi tot poporul ieşea cu
sutele şi cu miile.
5. Şi a poruncit împăratul lui
Ioav şi lui Avesa şi lui Eti, zicând:
cruţaţi-mi pre feciorul meu Avesa-
lom, şi tot poporul a auzit pre îm-
păratul poruncind tuturor boierilor
pentru Avesalom.
6. Şi a ieşit tot poporul în dum-
bravă împrotiva lui Israil, şi s'a
făcut răsboiu în dumbrava lui Efraim.
7. Şi a căzut acolo poporul lui
Israil înaintea slugilor lui David,
şi s'a făcut înfrîngere mare în ziua
aceea, ca la vr'o douăzeci de mii
de bărbaţi.
8. Şi s'a făcut acolo răsboiu în-
tins preste faţa a tot pământul, şi
mai mulţi din popor a mâncat dum-
brava, decât sabiea în ziua aceea.
9. Şi s'a întâmpinat Avesalom cu
slugile lui David, şi Avesalom eră
călare pre muşcoiul său, şi a in-
trat muşcoiul supt desimea unui
stejar mare, şi s'a încleştat capul
lui în stejar, şi a rămas spânzurat
între cer şi între pământ, şi muş-
coiul s'a dus de supt el.
10. Şi a văzut un om şi a spus

25. 1 Paral. 2, 16, 17.
27. 9, 4; 19, 31, 32; 3 Imp. 2, 7.

18. *4.* 2 Paral. 32, 6.

lui Ioav, și a zis: iată am văzut
pre Avesalom spânzurat în stejar.
11. Și a zis Ioav omului celui ce
i-a spus: iată dacă l-ai văzut, pentruce
nu l-ai ucis acolo la pământ?
Și eu ți-aşi fi dat ție zece sicli de
argint și un brâu.
12. Și a zis omul către Ioav: de
mi-ai da în mână o mie de siclii
de argint, nu voiu pune mâna mea
pre fiul împăratului, că în auzul nostru
a poruncit împăratul ție și lui
Avesa și lui Eti zicând: cruțați pre
feciorul meu Avesalom.
13. Cum aș face nedreptate asupra
vieții lui, că lucrul nu va rămâneà
ascuns împăratului, și tu ai
stà din protivă.
14. Și a zis Ioav: eu voiu începe
aceasta, nu te voiu aşteptà pre
tine, și a luat Ioav trei săgeți în
mâna sa, și le-a înfipt în inima lui
Avesalom, încă fiind el viu în desișul
stejarului.
15. Și l-au încunjurat zece slugi,
carii purtau armele lui Ioav, și loviră
pre Avesalom, și-l omorîră.
16. Și a trâmbițat Ioav cu cornul,
și s'a întors poporul, ca să nu
gonească după Israil, că nu se îndurà
Ioav de popor.
17. Și au luat pre Avesalom, și
l-au aruncat într'o prăpastie mare în
dumbravă, într'o râpă mare, și au
pus preste el grămadă de pietre
mari foarte, și tot Israilul a fugit
fiecare la lăcașul său.
18. Iar Avesalom încă fiind viu
a luat, și ș'a făcut luiș stâlp, pe
care l-a pus în valea împăratului,
că a zis: că n'are el fecior, ca să
se pomenească numele lui, și a
numit stâlpul pre numele său, și se
chiamă el mâna lui Avesalom până
în ziua aceasta.
19. Și Ahimaas feciorul lui Sadoc
a zis: voiu alergà și voiu bine
vestì împăratului, că i-au făcut lui
Domnul izbândire din mâna vrăjmașilor
lui.
20. Și a zis Ioav lui: tu nu ești
om de bune vestiri în ziua aceasta,
ci într'altă zi vei bine vestì; iar în
ziua de astăzi nu vei vestì bine, de
vreme ce a murit fiul împăratului.
21. Și a zis Ioav lui Husi: mergând
spune împăratului câte ai văzut,
și s'a închinat Husi lui Ioav, și
s'a dus.
22. Și a adaos încă Ahimaas feciorul
lui Sadoc, și a zis către Ioav:
fie ce va fi, voiu alergà și eu după
Husi; și a zis Ioav: pentruce să
alergi tu fiul meu? Vino, că de vei
merge nu-ți este ție de folos vestea
bună.
23. Și a zis Ahimaas: numai de
cât voiu alergà; și a zis Ioav lui:
aleargă, și a alergat Ahimaas pre
calea șesului, și a întrecut pre Husi.
24. Și David ședeà între cele două
porți, și s'a dus strejarul în cerdacul
porții la zid, și ridicându-și ochii
săi a văzut, și iată un om alergând
singur înaintea lui.
25. Și a strigat strejarul, și a spus
Împăratului; și a zis Împăratul: de
este singur, bună veste este în gura
lui, și tot mergeà și se apropieà.
26. Și a văzut strejarul alt om
alergând, și a strigat strejarul către
poartă, și a zis: iată și alt om aleargă
singur; și a zis Împăratul:
și acesta este bun vestitor.
27. Și a zis strejarul: eu văz că
cel ce aleargă întâiu parcă ar fi alergătura
lui Ahimaas feciorul lui Sadoc;
și a zis Împăratul: om bun este
acesta, și cu veste bună vine.
28. Și a strigat Ahimaas, și a zis
către împăratul: pace! Și s'a închinat
Împăratului cu fața sa la pământ,
și a zis: bine este cuvântat
Domnul Dumnezeul tău cel ce au
biruit pre oamenii cei ce ridicase

17. Is. Navi 7, 26; 8, 29.

mâna lor asupra Domnului meu Impăratul.

29. Și a zis împăratul: pace este fiului Avesalom? Și a zis Ahimaas: văzut-am mulțime mare veselindu-se, când a trimis Ioav robul Impăratului pre robul tău, și n'am cunoscut ce este acolo.

30. Și a zis împăratul: întoarce-te și stai aici, și s'a întors și a stătut.

31. Și iată Husi după el a venit, și a zis împăratului: veste bună aduc domnului meu împăratului, că au făcut judecată ție Domnul astăzi din mâna tuturor celor ce s'au sculat asupra ta.

32. Și a zis împăratul către Husi: este pace fiului Avesalom? Și a zis Husi: fie ca feciorul acesta, vrăjmașii domnului meu împăratului și toți câți s'au sculat asupra lui cu rele.

33. Și s'a turburat împăratul, și s'a suit în foișorul cel deasupra porții și a plâns, și așà a zis când îl plângeà pre el: fiul meu Avesalom fiul mieu! Fiul meu Avesalom! Mai bine muream eu pentru tine? eu pentru tine, Avesaloame fiul meu! Fiul meu!

CAP. 19.

David iarăși împărat.

Și s'a spus lui Ioav, zicând: iată împăratul plânge și se tânguește pentru Avesalom.

2. Și s'a schimbat biruința în ziua aceea în jale la tot poporul, că a auzit poporul în ziua aceea zicând: că se întristează împăratul pentru fiul său.

3. Și s'a furișat poporul în ziua aceea a intrà în cetate, cum se furișează poporul cel ce se rușinează când fuge dela răsboiu.

4. Și împăratul a ascuns fața sa și a strigat împăratul cu glas mare zicând: fiul meu Avesalom! Avesalom fiul meu! fiul meu!

5. Și a intrat Ioav la împăratul în casă, și a zis: rușinat-ai astăzi fețele tuturor robilor tăi, celor ce te-au scos dela moarte pre tine astăzi, și sufletul fiilor tăi și al fetelor tale, și sufletul femeilor tale, și sufletul țiitoarelor tale.

6. Iubind pre cei ce te urăsc pre tine, și urând pre cei ce te iubesc, și ai arătat astăzi, că nu'ți este ție de boierii tăi, nici de slugi, că am cunoscut astăzi, că de ar fi trăit Avesalom, toți noi astăzi am fi morți, că acesta erà drept întru ochii tăi.

7. Și acum te scoală, și ieși afară și grăește la inimile robilor tăi, că pre Domnul m'am jurat, că de nu vei ieși afară astăzi, nu va rămâneà om cu tine în noaptea aceasta, și vei cunoaște că mai mare este ție răul acesta decât tot răul ce ți-a venit ție din tinerețele tale până acum.

8. Și s'a sculat împăratul, și a șezut în poartă, și la tot poporul a vestit zicând: iată împăratul șade în poartă, și a venit tot poporul înaintea împăratului la poartă; iar Israil a fugit fiecare în lăcașul său.

9. Și erà tot poporul pricindu-se întru toate neamurile lui Israil zicând: împăratul David ne-a mântuit pre noi de toți vrăjmașii noștri, și el ne-a scos pre noi din mâna celor de alt neam, și acum a fugit din țară și dela împărățiea sa de Avesalom.

10. Și Avesalom pre care l-am uns preste noi a murit în răsboiu, și acum pentruce voi întârziați a întoarce pre împăratul? Și cuvântul a tot Israilul a venit la împăratul.

11. Și împăratul David a trimis la Sadoc și la Aviatar preoții, zicând: grăiți către bătrânii lui Iuda și le spuneți: pentruce întârziați a

19. 4. 15, 30.

întoarce pre împăratul la casa sa? Şi cuvântul a tot Israilul a venit la împăratul.

12. Şi fraţii mei sunteţi voi, oasele mele şi carnea mea voi, pentruce întârziaţi a întoarce pre împăratul la casa lui?

13. Şi ziceţi lui Amesai: au nu osul meu şi carnea mea eşti tu? Şi acum aşà să facă mie Dumnezeu, şi aşà să-mi adauge, de nu vei fi tu căpetenie preste oaste înaintea mea în toate zilele în locul lui Ioav.

14. Şi a câştigat inima tuturor celor din Iuda, ca a unui om, şi a trimis la împăratul zicând: întoarce-te tu şi toţi robii tăi.

15. Şi s'a întors împăratul şi a venit până la Iordan, şi bărbaţii lui Iuda au venit în Galgala, ca să meargă întru întâmpinarea împăratului, ca să treacă pre împăratul Iordanul.

16. Şi a grăbit Semei feciorul lui Ghira fiul lui Iemini din Vaurimi, şi s'a pogorît cu bărbaţii lui Iuda întru întâmpinarea împăratului David.

17. Şi o mie de bărbaţi cu el din neamul lui Veniamin, şi Siva sluga casei lui Saul, şi cincisprezece fii ai lui cu el, şi douăzeci de slugi ai lui cu el, şi au trecut Iordanul înaintea împăratului, şi au făcut slujba ca să treacă pre împăratul.

18. Şi au trecut trecătoarea ca să scoale casa împăratului, şi ca să facă ce este drept întru ochii lui; iar Semei feciorul lui Ghira a căzut pre faţa sa înaintea împăratului când a trecut el Iordanul;

19. Şi a zis către împăratul: să nu-mi socotească mie Domnul meu fărădelegea, şi să nu-ţi aduci aminte de nedreptăţile care ţi-a făcut robul tău în ziua în care ieşà domnul meu împăratul din Ierusalim, ca să le pue împăratul în inima sa.

---

13. Jud. 9, 2; 1 Paral. 11, 1.
17. 3 Imp. 2, 8.

20. Că a cunoscut robul tău că eu am păcătuit, şi iată eu am venit astăzi mai înainte decât tot Israilul şi decât casa lui Iosif, ca să mă pogor întru întâmpinarea domnului meu împăratul.

21. Şi a răspuns Avesa feciorul Saruei, şi a zis: au pentru aceasta nu se va omorî Semei pentrucă a blestemat pre unsul Domnului?

22. Şi a zis David: ce este mie şi vouă fiii Şaruei? Pentruce vă faceţi astăzi mie împrotivnici? Astăzi nu se va omorî nici un om din Israil, că nu ştiu de voiu împărăţi eu astăzi preste Israil.

23. Şi a zis împăratul către Semei: nu vei murì, şi s'a jurat lui împăratul.

24. Şi Memfivostè feciorul lui Ionatan, fiul lui Saul, s'a pogorît întru întâmpinarea împăratului, şi n'a grijit picioarele sale, nici ş'a tăiat unghiile sale, nici ş'a tocmit mustaţa sa, şi hainele sale nu ş'a spălat din ziua în care s'a dus împăratul până în ziua în care a venit el cu pace.

25. Şi a fost când intrà în Ierusalim întru întâmpinarea împăratului, i-a zis lui împăratul: pentruce n'ai mers cu mine Memfivostè?

26. Şi a zis Memfivostè către împăratul: domnul meu împărate! Robul meu m'a înşelat, că a zis sluga ta lui: pune şaua pre asină şi să încalec şi să merg cu împăratul, că şchiop este robul tău.

27. Şi a grăit rău de robul tău către domnul meu împăratul, şi domnul meu împăratul ca îngerul lui Dumnezeu, şi fă ce este bine întru ochii tăi.

28. Că n'a fost toată casa tatălui meu fără numai oameni de moarte înaintea domnului meu împăratul; iar tu ai pus pre robul tău între cei

---

22. 1 Imp 11 13. *28.* 1 Imp. 29, 9.

ce mănâncă din masa ta, şi ce îndreptare mai este mie, sau ce poci strigà încă către împăratul?

29. Şi a zis lui împăratul: pentru ce mai grăeşti încă cuvintele tale? Zis-am: tu şi Siva împărţiţi ţarina.

30. Şi a zis Memfivostè către împăratul: şi toate să le ia, dupăce a venit domnul meu împăratul cu pace la casa sa.

31. Şi Verzeli Galaaditeanul s'a pogorît din Roghelim, şi a trecut cu împăratul Iordanul, ca să-l petreacă pre el Iordanul.

32. Iar Verzeli erà om bătrân foarte, ca de optzeci de ani, acesta a hrănit pre împăratul când lăcuià el în Manaim, că erà om avut foarte.

33. Şi a zis împăratul către Verzeli: tu treci cu mine, şi eu voiu hrănì bătrâneţele tale cu mine în Ierusalim.

34. Şi a zis Verzeli către împăratul: câte sunt zilele anilor vieţii mele, ca să mă suiu cu împăratul în Ierusalim?

35. Om de optzeci de ani sunt eu astăzi, au doar cunoaşte-voiu între bine şi între rău? Au cunoaşte-va încă robul tău ce va mâncà sau ce va beà? Au auzi-voiu încă glasul cântătorilor sau al cântăreţelor? Şi pentru ce să mai fie robul tău sarcină preste domnul meu împăratul?

36. Căci puţin va trece robul tău Iordanul cu împăratul, şi pentruce să-mi facă mie împăratul răsplătirea aceasta?

37. Să se întoarcă dar robul tău, şi să mor în cetatea mea lângă mormântul tatălui meu şi al mumei mele.

38. Şi iată robul tău Hamaam fiul meu va trece cu domnul meu împăratul, fă cu el ce este bine întru ochii tăi; şi a zis împăratul: cu mine să treacă Hamaam, şi eu voiu face cu el ce este bine întru ochii mei, şi ori câte vei poftì dela mine, voiu face ţie.

39. Şi a trecut tot poporul Iordanul, şi împăratul a trecut, şi a sărutat împăratul pre Verzeli şi bine l-a cuvîntat pre el, şi s'a întors la casa sa.

40. Şi a trecut împăratul în Galgala, şi Hamaam a trecut cu el, şi tot poporul lui Iuda a trecut cu împăratul, şi încă jumătate din poporul lui Israil.

41. Şi iată tot Israilul a venit la împăratul, şi a zis către împăratul: pentruce te-a furat pre tine fraţii noştri bărbaţii lui Iuda de au trecut pre împăratul şi casa lui Iordanul şi toţi bărbaţii lui David cu dînsul?

42. Şi au răspuns toţi bărbaţii lui Iuda către bărbaţii lui Israil, şi au zis: fiindcă se apropie de mine împăratul, pentruce te-ai mânieat aşà de lucrul acesta? Au doar am mâncat din mâncarea împăratului? sau ne-a făcut nouă vre un dar? sau ne-a ridicat vre-o sarcină?

43. Şi a răspuns bărbatul lui Israil bărbatului lui Iuda, şi a zis: zece mâini sunt la împăratul, şi cel întâiu născut eu sunt, au tu? Încă şi întru David sunt mai mult de cât tine, şi pentruce m'ai batjocorit, şi nu s'a socotit cuvîntul meu cel dintâiu către Iuda, ca să întorc pre împăratul meu? Şi s'a întărit cuvântul bărbatului lui Iuda mai mult de cât cuvântul bărbatului lui Israil.

CAP. 20.

Răsvrătirea lui Savee şi moartea lui.

Şi a fost acolo un fiu fără de lege, şi numele lui Savee, feciorul lui Vohori bărbat Iemeneu, şi a trâm-

29. 9, 9 şi 16, 4. *31.* 17, 27.
32. 3 Imp. 2, 7.

20. *1.* 3. Imp. 12, 16.

biţat cu cornul, şi a zis: nu este
nouă parte în David, nici moştenire
nouă întru fiul lui Iesse, fiecare la
lăcaşurile sale Israile!
2. Şi s'a suit tot omul lui Israil
dela David după Savee feciorul lui
Vohori, după bărbaţii lui Iuda s'a
lipit de împăratul lor de la Iordan,
şi până la Ierusalim.
3. Şi a intrat David în casa sa în
Ierusalim, şi a luat împăratul cele
zece femei ţiitoarele sale, pre care
le-a fost lăsat să păzească casa, şi
le-a dat pre acelea în casa de pază,
şi le-a hrănit, şi la ele n'a intrat,
şi au stat închise până la ziua morţii
lor, văduve trăind.
4. Şi a zis împăratul către Amesai:
cheamă-mi pre bărbaţii fiii lui
Iuda pe a treia zi, şi să fii şi tu aici.
5. Şi a mers Amesai să cheme
pre Iuda, şi a întârzieat din vremea
care i-a rânduit lui David.
6. Şi a zis David către Amesai:
acum mai rău ne va face Savee
feciorul lui Vohori de cât Avesalom,
şi acum tu ia cu tine slugile domnului
tău, şi aleargă după dânsul,
ca nu cumvà să-şi afle cetăţi tari,
şi să scape dinaintea ochilor noştri.
7. Şi au ieşit după dânsul Avesai
şi bărbaţii lui Ioav şi Hereti şi Feleti
şi toţi răsboinicii, şi au ieşit din
Ierusalim să alerge după Savee feciorul
lui Vohori.
8. Şi ei lângă piatra cea mare,
cea din Gavaon, şi Amesai a intrat
înaintea lor, şi Ioav era încins
cu haina îmbrăcămintei sale, şi preste
ea încinsă sabie, care spânzurà
preste coapsa lui în teaca ei, şi
sabia a ieşit şi a căzut.
9. Şi a zis Ioav lui Amesai: fii
sănătos fratele meu; şi mâna cea
dreaptă a lui Ioav a apucat barba
lui Amesai ca să-l sărute.
10. Şi Amesai n'a păzit sabiea
cea din mâna lui Ioav, şi l-a lovit
pre el Ioav cu ea în pântece, şi s'au
vărsat maţile lui pre pământ, şi a
doua-oară nu l-a lovit, şi a murit;
iar Ioav şi Avesai fratele lui au alergat
după Savee feciorul lui Vohori.
11. Şi un om din slugile lui Ioav
a stătut lângă dânsul, şi a zis: cine
voeşte pre Ioav şi cine este al lui
David să vie după Ioav.
12. Iar Amesai mort tăvălit în
sânge în mijlocul căii, şi văzând
un om că stà tot poporul, a mutat
pre Amesai din cale în ţarină, şi a
pus preste el haină, că a văzut, cum
că tot cel ce veneà lângă el stà.
13. Şi a fost dupăce l-a mutat din
cale a mers tot Israilul după Ioav
ca să alerge după Savee feciorul
lui Vohori.
14. Şi l-a urmărit în toate seminţiile
lui Israil la Evel şi la Vetmaha,
şi toţi cei din Hari şi din toate cetăţile
s'au adunat şi au mers după el.
15. Şi s'au dus, şi l-au încunjurat
pre el în Evel şi în Vetmaha, şi au
făcut şanţ asupra cetăţii, şi au stătut
în zidul cel dinainte, şi tot poporul,
care erà cu Ioav socoteà să
surpe zidul.
16. Iar o femeie înţeleaptă a strigat
de pre zid, şi a zis: auziţi! Auziţi!
Spuneţi lui Ioav să se apropie
până aici, şi voiu grăì către el.
17. Şi s'a apropiat Ioav către ea,
şi a zis femeia: tu eşti Ioav? Iar el
a zis: eu, şi i-a zis lui: ascultă cuvintele
roabei tale, şi a zis Ioav:
auz, eu sunt.
18. Şi a grăit zicând: odinioară
erà un proverb ce zice: cel ce voeşte
a întrebà să întrebe în Evel şi
în Dan, de au lipsit cele ce au pus
credincioşii lui Israil, cel ce voeşte
a întrebà să întrebe în Evel, şi aşà
a zis.
19. De au lipsit, şi eu sunt dintre

10. 3 Imp. 2. 5.

15. 4. Imp. 19, 32.

cei ce ţin pacea între puternicii lui Israil, iar tu cerci a omorî cetatea şi maica cetăţilor întru Israil, pentruce prăpădeşti moştenirea Domnului?

20. Şi a răspuns Ioav, şi a zis: departe de mine, departe de mine fie să o prinz şi să o stric.

21. Nu este aşà cuvântul, ci un om din muntele Efraim, Savee, feciorul lui Vohori numele lui, a ridicat mâna sa asupra împăratului David. daţi-mi pre acela singur, şi mă voiu duce dela cetate; şi a zis femeia către Ioav: iată capul lui se va aruncà la tine preste zid.

22. Şi a intrat femeia la tot poporul, şi a grăit către toată cetatea cu înţelepciunea ei, ca să taie capul lui Savee feciorul lui Vohori, şi l-a tăiat, şi l-a aruncat la Ioav, şi a trâmbiţat cu cornul, şi s'a risipit dela cetate tot omul la lăcaşurile sale, şi Ioav s'a întors în Ierusalim la împăratul.

23. Şi Ioav erà mai mare preste toată oastea lui Israil, iar Vaneas feciorul lui Iodae preste Hereti şi preste Feleti.

24. Şi Adoneram preste bir, iar Iosafat feciorul lui Ahilut scriitor.

25. Şi Susa logofăt, şi Sadoc şi Aviatar preoţi.

26. Şi încă şi Iras al lui Iari erà preot lui David.

CAP. 21.

David întâmpină foametea şi birueşte pre Filisteni.

Şi s'a făcut foamete în zilele lui David trei ani unul după altul, şi a căutat David faţa Domnului, şi au zis Domnul: pentru Saul şi pentru strâmbătatea casei lui, în vărsarea sângelui când a ucis pre Gavaonitenii.

2. Şi a chemat împăratul David pre Gavaoniteni, şi a zis către ei: iar Gavaonitenii nu sunt fiii lui Israil, ci sunt din sângele Amoreului, şi fiii lui Israil au jurat lor, şi a cercat Saul să-i ucigă pre ei, pentru râvna ce aveà el spre fiii lui Israil şi ai lui Iuda.

3. Şi a zis David către Gavaoniteni: ce voiu face vouă? Şi cu ce voiu îmblânzì, ca să binecuvântaţi moştenirea Domnului?

4. Şi au zis lui Gavaonitenii: nu este nouă pentru argint sau pentru aur, cu Saul şi cu casa lui, şi nu este nouă ca să omorîm vre un om din tot Israilul, şi a zis: ce veţi zice voi, voiu face vouă.

5. Şi ei ziseră către împăratul: omul acela care ne-a slăbit pre noi, şi ne-a gonit pre noi şi a cugetat să ne piarză pre noi, să-l pierdem pre el, ca să nu steà el în tot hotarul lui Israil.

6. Daţi nouă şapte bărbaţi din fiii lui, şi să-i spânzurăm pre ei domnului în Gavaonul lui Saul aleşi Domnului, şi a zis împăratul: eu voiu da.

7. Şi s'a făcut milă împăratului de Memfivostè fiul lui Ionatan feciorul lui Saul pentru jurământul Domnului cel între ei şi între David şi între Ionatan feciorul lui Saul.

8. Şi a luat împăratul pre cei doi fii ai Resfei fetei lui Aiea pre carii i-a născut lui Saul pre Ermoni şi pre Memfivostè, şi pre cei cinci feciori ai Melholei fetei lui Saul, şi pre carii i-a născut lui Esdriil feciorul lui Verzeli al lui Maulati.

9. Şi a dat pre ei în mâna Gavaonitenilor, şi i-au spânzurat pre ei în munte înaintea domnului, şi au căzut acolo aceşti şapte într'un loc, iar ei s'au omorît în zilele cele mai

23. 8, 16.
21. *1.* Iezechil, 17, 18.

2. Isus Navi 9, 16. *7.* 1 Imp. 18, 1.
8. 3, 7

dintâiu ale secerei, când încep a se secerà orzurile.

10. Iar Resfa fata lui Aiea a luat sac, şi l-a aşternut pre piatră la începutul secerii orzurilor până a picat preste ei apă din cer, şi n'a lăsat pasările cerului să odihnească preste ei ziua şi hiarele ţarinii noaptea.

11. Şi s'a spus lui David toate câte a făcut Resfa fata lui Aiea ţiitoarea lui Saul.

12. Şi a mers David, şi a luat oasele lui Saul şi oasele lui Ionatan fiul lui dela oamenii locuitori în Iavis Galaad, carii furase pre ei din uliţa Vetsanei, că acolo au fost pus pre ei cei de alt neam în ziua în care au bătut cei de alt neam pre Saul în Ghelvoe.

13. Şi a adus de acolo oasele lui Saul şi oasele lui Ionatan fiul lui, şi a adunat oasele celor spânzuraţi.

14. Şi a îngropat oasele lui Saul şi oasele lui Ionatan fiul lui şi oasele celor spânzuraţi în pământul lui Veniamin, alăturea în mormântul lui Chis tatăl lui, şi a făcut toate câte a poruncit împăratul, şi s'a milostivit Dumnezeu spre pământ după aceasta.

15. Şi au mai făcut răsboiu cei de alt neam cu Israil, şi s'a pogorît David şi slugile lui cu el, şi s'au bătut cu cei de alt neam, şi a ostenit David.

16. Iar Iesti care erà din nepoţii lui Rafa, a căruia suliţă cumpăneà trei sute de sicli cumpănitură de aramă, acesta era încins cu sabie, şi socoteà să lovească pre David.

17. Şi Avesa feciorul Saruei i-a ajutat, şi a lovit pre cel de alt neam, şi l-a omorît, atunci au jurat bărbaţii lui David zicând: nu vei mai ieşì cu noi la răsboiu, ca să nu stingi lumina lui Israil.

18. Şi după aceasta iar s'a făcut răsboiu în Ghet cu cei de alt neam, atunci a bătut Sevoha al lui Asmatoti pre Sef cel ce era din nepoţii lui Rafa.

19. Şi s'a mai făcut răsboiu în Rov cu cei de alt neam, şi a bătut Eleanan feciorul lui Ariorghim Vetleemiteanul pre Goliat Gheteul, iar coada suliţii lui erà ca sulul ţesătorilor.

20. Şi s'a mai făcut încă răsboiu în Ghet, şi era un bărbat din Madon, şi degetele mâinilor şi degetele picioarelor lui câte şase, douăzeci şi patru la număr, acesta erà din cei născuţi din Rafa.

21. Şi a ocărît pre Israil, şi l-a bătut pre el Ionatan feciorul lui Semei fratele lui David.

22. Aceşti patru s'au născut strănepoţi uriaşilor în Ghet din casa lui Rafa, şi a căzut în mâna lui David şi în mâna slugilor lui.

CAP. 22.

Cântarea lui David de mulţămită, pentru izbăvire de vrăjmaşi.

Şi a grăit David Domnului cuvintele cântării aceştia în ziua în care l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmaşilor lui şi din mâna lui Saul şi a zis:

2. Doamne, piatra mea! Şi tăria mea! Şi scăparea mea!

3. Dumnezeul meu păzitor va fi mie, şi voiu nădăjduì spre dânsul, apărătorul meu şi cornul mântuirii mele, ajutorul meu şi scăparea mântuirii mele, de cel nedrept mă va mântuì.

4. Lăudând voiu chemà pre Domnul, şi de vrăjmaşii mei mă voiu mântuì.

5. Că m'au cuprins durerile morţii, şi rîurile fărădelegii m'au turburat.

12. 1 Imp. 31, 12. *14.* Is. Navì 18, 28.
16. 1 Imp. 17. 7.

18. 1 Paralip. 20. 4.
22. *1.* Psalm. 17, 3. *4.* Psalm. 17, 4.

6. Durerile morții m'au încunjurat, întâmpinatu-m'au greutățile morții.
7. Intru necazul meu voiu chemà pre Domnul, și către Dumnezeul meu voiu strigà, și va auzì din Biserica cea sfântă a sa glasul meu, și strigarea mea întru urechile lui.
8. Și s'a clătit și s'a cutremurat pământul, și temeliile cerului împreună s'au turburat și s'au clătit, că s'au mânieat pre dânsele Domnul.
9. Suitu-s'a fum întru mâniea lui, și foc din gura lui va mâncà, cărbuni s'au ațâțat dela dânsul.
10. Și au plecat cerurile și s'au pogorît, și negură supt picioarele lui.
11. Și au șezut preste Heruvimi, și au zburat, și s'au arătat preste aripile vânturilor.
12. Și au pus întuneric ascunderea lui împrejurul lui cortul lui, întunericul apelor au îngrășat în norii văzduhurilor.
13. Din strălucirea cea dinaintea lui s'au ațâțat cărbuni de foc.
14. Tunat-au din cer Domnul, și cel înalt și-au dat glasul său.
15. Și au trimis săgeți, și i-au risipit pre ei, și au fulgerat fulger și i-au turburat pre ei.
16. Și s'au arătat izvoarele apelor, și s'au descoperit temeliile lumii de certarea Domnului, de suflarea duhului mâniei lui.
17. Trimis-au dintru înălțime și m'au luat, ridicatu-m'au din ape multe.
18. Mântuitu-m'au de vrăjmașii mei cei tari, de cei ce mă urăsc pre mine, că s'au mai întărit decât mine.
19. Intâmpinatu-m'au ei în ziua necazului meu, și au fost Domnul întărirea mea.
20. Și m'au scos întru lărgime, și m'au izbăvit, că bine au voit întru mine.
21. Și mi-au răsplătit mie Domnul după dreptatea mea, și după curățiea mâinilor mele va răsplătì mie.
22. Că am păzit căile Domnului, și n'am făcut păgânătate despre Dumnezeul meu.
23. Că toate judecățile lui înaintea mea sunt, și îndreptările lui nu s'au depărtat dela mine.
24. Și voiu fi fără de prihană cu dânsul, și mă voiu păzì de fărădelegea mea.
25. Și'mi va răsplătì mie Domnul după dreptatea mea și după curățiea mâinilor mele înaintea ochilor lui.
26. Cu cel cuvios, cuvios vei fi, și cu omul cel desăvârșit, desăvârșit vei fi.
27. Și cu cel ales, ales vei fi, și cu cel îndărătnic te vei îndărătnicì.
28. Și pre poporul cel sărac vei mântuì, și ochii mândrilor vei smerì.
29. Că tu ești luminătorul meu Doamne, și Domnul îmi va luminà întunericul meu.
30. Că întru tine mă voiu izbăvì de ispită, și întru Dumnezeul meu voiu trece zidul.
31. Dumnezeul meu fără prihană este calea lui, cuvântul Domnului cu foc lămurit scutitor este tuturor celor ce nădăjduesc spre dânsul.
32. Cine este Dumnezeu afară de Domnul? Și cine este făcător afară de Dumnezeul nostru?
33. Cel tare care mă întărește cu putere, și au pus fără prihană calea mea.
34. Cel ce pune picioarele mele ca ale cerbului, și preste cele înalte mă pune.
35. Cel ce învață mâinile mele la răsboiu, și sfărâmă arc de aramă în brațele mele.
36. Și ai dat mie scuteală de mântuirea mea, și ascultarea ta m'a înmulțit pre mine.
37. Lărgit-ai pașii mei supt mine, și n'au slăbit picioarele mele.

8. Jud. 5, 4, 5; Ps. 67, 9.

35. Psalm. 143, 1.

38. Gonì-voiu pre vrăjmaşii mei, şi voiu prinde pre dânşii, şi nu mă voiu întoarce, până ce voiu sfârşì pre ei.

39. Şi voiu frânge pre dânşii, şi nu se vor sculà, şi vor cădeà supt picioarele mele.

40. Şi mă vei întărì cu putere spre răsboiu, împiedecà-vei pre cei ce se scoală asupra mea, supt mine.

41. Şi al vrăjmaşilor mei mi-ai dat mie dosul, şi pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.

42. Strigà-vor, şi nu este cine să-i ajute, către Domnul, şi nu i-a auzit pre ei.

43. Şi am zdrumicat pre ei ca ţărâna pământului, ca tina din drumuri i-am supţieat pre ei.

44. Şi mă vei izbăvì de sabiea noroadelor, păzì-mă-vei cap neamurilor, poporul pre care n'am cunoscut, a slujit mie.

45. Fii streini au minţit mie, cu auzul urechii m'au ascultat.

46. Fii streini se vor lepădà şi vor şchiopà din cărările lor.

47. Viu este Domnul, şi binecuvântat este păzitorul meu, şi se va înălţà Dumnezeul meu, păzitorul mântuirii mele.

48. Tare este Domnul cel ce dă izbândiri mie, şi a supus noroade supt mine.

49. Şi m'au scos pre mine dela vrăjmaşii mei, şi dela cei ce se scoală asupra mea mă vei înălţà, de omul nedrept mă vei izbăvì.

50. Pentru aceasta mă voiu mărturisì ţie Doamne întru neamuri, şi numelui tău voiu cântà.

51. Cel ce măreşti mântuirile împăratului, şi faci milă unsului tău lui David şi seminţiei lui până în veac.

49. Psalm 17, 49.
50. Rom. 15, 9.

CAP. 23.

Cele din urmă cuvinte ale lui David, şi vitejii lui.

Şi acestea sunt cuvintele lui David cele mai de pre urmă: credincios este David fiul lui Iesse, şi credincios bărbat pre care l-au sculat Domnul preste unsul Dumnezeului lui Iacov, şi cuvioşi Psalmii lui Israil.

2. Duhul Domnului au grăit întru mine, şi cuvântul lui pre limba mea.

3. Zice Dumnezeul lui Israil: mie au grăit păzitorul lui Israil. Pildă am grăit întru oameni, cum veţi întărì frica lui Dumnezeu.

4. Şi în lumina lui Dumnezeu dimineaţa, să răsară soarele dimineaţa, n'a ieşit din lumină, şi ca din ploaie otava din pământ.

5. Că nu este aşà casa mea cu cel tare, că legătură veşnică au pus mie, gata în toată vremea păzită, că toată mântuirea mea şi toată voea întru Domnul, că nu va odrăslì cel fărădelege.

6. Ca un ghimp scos toţi aceştiea, că nu cu mâna se vor prinde.

7. Şi omul nu se va ostenì întru aceasta, şi mulţime de fier şi de lemn de suliţe, şi în foc cu ardere vor arde întru ruşinea lor.

8. Acestea sunt numele vitejilor lui David: Ievoste Hananeul cel mai întâiu între cei trei este: Adinon Asoneanul, acesta a scos sabiea sa asupra a opt sute de răniţi odată.

9. Şi după el Eleanan feciorul fratelui tatălui său, fiul lui Dudi unul dintre cei trei viteji carii erau cu David, când a ocărît el pre cei de alt neam, şi cei de alt neam se adunase acolo la răsboiu, şi a fugit tot Israilul de către faţa lor.

10. El s'a sculat, şi a bătut pre cei de alt neam, până ce s'a oste-

23. *8.* 1 Paral. 11, 10 şi 19,10.
9. 1 Paral. 11, 12.

nit mâna lui, şi s'a lipit mâna lui
de sabie, şi au făcut Domnul mân-
tuire mare în ziua aceea. şi popo-
rul s'a întors după el numai a jefuì.
11. Şi după acesta Samaia fecio-
rul lui Asa Aruhieul, care când s'au
adunat cei de alt neam în Tiriea,
unde erà o parte de ţarină plină de
linte, iar poporul fugì dela faţa ce-
lor de alt neam;
12. A stat ca un stâlp în mij-
locul părţii aceea, şi o a mântuit şi
a bătut pre cei de alt neam, şi au
făcut Domnul mântuire mare.
13. Şi s'au pogorît trei din cei
treizeci de boieri, şi s'au pogorît în
Kason la David în peştera lui Odo-
lam, când ceata celor de alt neam
tăbărîse în valea lui Rafain.
14. Şi David erà atunci în întă-
ritură, iar tabăra celor de alt neam
erà atunci în Vitleem.
15. Şi poftind David, a zis: cine-mi
va da apă din fântâna cea din Vi-
tleem, care este lângă poartă, şi ta-
băra celor de alt neam atunci erà
în Vitleem.
16. Şi acei trei mari au rupt tabăra
celor de alt neam, şi au scos apă
din fântâna din Vitleem, care este
lângă poartă, şi o au luat, şi s'au
întors la David, şi n'a vrut să o beà,
ci o a vărsat Domnului.
17. Şi a zis: departe dela mine
să fie Doamne a face aceasta, au
bea-voi sângele bărbaţilor celor ce
s'au dus cu sufletul lor? Şi n'a
vrut să o beà. Aceasta au făcut cei
trei viteji.
18. Şi Avesa fratele lui Ioav fe-
ciorul Saruei acesta erà cel mai
întâiu între cei trei, şi acesta a ri-
dicat suliţa sa asupra a trei sute
de răniţi, şi erà numit între cei trei.
19. Intre acei trei a fost mărit, şi
căpetenie, şi până la cei trei n'a
ajuns.

19. 1 Paral. 11, 21.

20. Şi Vaneas feciorul lui Iodae,
acesta erà bărbat, care făcuse multe
şi mari fapte în Caveseil, şi acesta
a ucis pre cei doi feciori ai lui A-
riil Moaviteanul, şi acesta s'a po-
gorît şi a ucis leul în mijlocul gropii
în vreme de iarnă.
21. Acesta a ucis pre un bărbat
Eghiptean om chipeş, şi în mâna
Eghipteanului erà suliţă ca un lemn
de punte, şi s'a pogorît la el cu un
toeag, şi a apucat suliţa din mâna
Eghipteanului, şi l-a omorît pre el
cu suliţa lui.
22. Acestea a făcut Vaneas fecio-
rul lui Iodae, şi numele lui între
cei trei viteji.
23. Intre cei trei mărit, şi la acei
trei n'a ajuns, şi l-a pus pre el Da-
vid preste sfetnicii săi, şi acestea
sunt numele celor viteji ai împăra-
tului David:
24. Asail fratele lui Ioav, acesta
este unul dintre cei treizeci. Eleanan
feciorul lui Duda fratele tatălui său
din Vitleem.
25. Sema Rudeul.
26. Helis Keloteanul, Iras feciorul
lui Isca Tecoiteanul.
27. Aviezer Anotiteanul, Mevone
Asotiteanul.
28. Ehlon Ahiteanul, Noere Neto-
fatiteanul.
29. Eli feciorul lui Vana Netofa-
titeanul, Eti fiul lui Riva din Gavaa
al lui Veniamin.
30. Vaneas Faratoniteanul, Uri de
la Nalali al Gheii.
31. Ariil feciorul Aravoteanului,
Zaor Varsamiteanul.
32. Eliasa feciorul Lavoniteanului,
Vasac al lui Gonni feciorul lui Io-
natan.
33. Sama Aroriteanul, Ahian fe-
ciorul lui Arata Araturiteanul.
34. Elifalat feciorul lui Maahi, E-

20. Is. Navì 15. 21. *21.* 1 Paral. 11, 22.
24. 1 Paral. 11, 26. *30.* Jud. 12, 15.

Iiav feciorul lui Ahitofel Gheloniteanul.
35. Asarai Carmileanul al lui Ureu feciorul Azvii.
36. Igala feciorul lui Natan și Voan feciorul lui Agarin.
37. Elah Amoniteanul, Ghelore Viroteul, purtătorul armelor lui Ioav feciorul Saruiei.
38. Iras Etireul
39. Și Urie Heteul, de toți treizeci și șapte.

CAP. 24.

David numără poporul și e pedepsit cu ciumă.

Și a adaos mânia Domnului a se aprinde întru Israil, și a mișcat pre David întru dânșii zicând: mergi numără pre Israil și pre Iuda.
2. Și a zis Impăratul către Ioav mai marele puterii, care erà cu dânsul: mergi dar prin toate semințiile lui Israil și ale lui Iuda dela Dan până la Virsavee, și numără poporul, și voiu ști numărul poporului.
3. Și a zis Ioav către împăratul: Domnul Dumnezeul tău să adauge poporul cât este acum, și de o sută de ori atâta, să vază ochii domnului meu împăratului; iar domnul meu împăratul, pentruce voește cuvântul acesta?
4. Și a biruit cuvântul împăratului la Ioav și la mai marii oastei, și a ieșit Ioav și mai marii oștirei dela împăratul ca să numere pre poporul lui Israil.
5. Și a trecut Iordanul, și a tăbărît în Aroir deadreapta cetății cei din mijlocul văii lui Gad și a lui Eliezer.
6. Și a venit în Galaad și în pământul Tavason și Iton, care este Adase, și a mers în Danidan, și a încunjurat Sidonul.
7. Și a venit în Mapsarul Tirului și în toate cetățile Eveului și ale Hananeului, și a mers spre răsăritul lui Iuda în Virsavee.
8. Și a umblat în tot pământul, și după nouă luni și douăzeci de zile a sosit la Ierusalim.
9. Și a dat Ioav numărul cercetării poporului la Impăratul, și a fost în Israil opt sute de mii de bărbați tari, carii purtau sabiea, iar bărbații lui Iuda cinci sute de mii, bărbați răsboinici.
10. Și îi bătea inima lui David în el, pentru că a numărat poporul, și a zis David către Domnul: greșit-am foarte făcând cuvântul acesta, și acum Doamne ridică fărădelegea robului tău, că foarte nebunește am lucrat.
11. Și s'a sculat David dimineața, și a fost cuvântul Domnului către Gad prorocul văzătorul, zicând:
12. Mergi, și grăește către David, și-i spune, acestea zice Domnul: trei ridic eu asupra ta, alege-ți una dintr'acelea, și voiu face ție.
13. Și a intrat Gad la David, și i-a spus și i-a zis lui: alege-ți ce să ți se facă, au să vie trei ani de foamete în pământul tău? Au trei luni să fugi tu dinaintea vrăjmașilor tăi, și ei să te gonească, au trei zile să fie moarte în pământul tău? Acum dar cunoaște, și vezi, ce voiu răspunde celui ce m'au trimis.
14. Și a zis David către Gad: strimt este mie de câte trele părțile foarte; ci mai bine voiu cădeà în mâinile Domnului, că multe sunt îndurările lui foarte, decât să caz în mâinile oamenilor.
15. Și ș'a ales David moartea, și erau zilele secerii de grâu, și au dat Domnul moarte în Israil de dimineață până la vremea prânzului, și

24. *1.* 1 Paral. 21, 1. *2.* Jud. 20, 1. *3.* A 2 Lege 1, 11. *5.* Is. Navì 13, 16.

7. Is. Navì 19, 29 *10.* 12, 13. *13.* 1 Paral. 21, 12. *14.* 1 Paral. 21, 13. *15.* Daniil 13, 53.

a început perirea în popor, şi a murit din poporul Domnului dela Dan şi până la Virsavee şaptezeci de mii de oameni.
16. Şi a întins îngerul lui Dumnezeu mâna asupra Ierusalimului ca să-l strice, şi i s'au făcut milă Domnului de răutate, şi au zis îngerului celui ce strică în popor: destul este acum, trage mâna ta, şi îngerul Domnului erà lângă ariea lui Orna Evuseul.
17. Şi a zis David către Domnul, când a văzut el pre îngerul care loveà pre popor, şi a zis: iată eu sunt cel ce am păcătuit, şi eu sunt păstorul cel ce am făcut rău, iar aceştiea oile ce au făcut? Să fie dar mâna ta preste mine şi preste casa tatălui meu.
18. Şi a venit Gad la David în ziua aceea, şi i-a zis lui: sue-te şi pune Domnului jertfelnic în ariea lui Orna Evuseul.
19. Şi s'a suit David după cuvântul lui Gad prorocul în ce chip i-au poruncit lui Domnul.
20. Şi s'a uitat Orna, şi a văzut pre împăratul şi pre slugile lui venind către sine, şi a ieşit Orna, şi s'a închinat împăratului cu faţa sa pre pământ.
21. Şi a zis Orna: ce este că a venit domnul meu împăratul la robul său? Şi i-a zis David: să cumpăr dela tine ariea, ca să zidesc jertfelnic Domnului, şi să înceteze moartea deasupra poporului.
22. Şi a zis Orna către David: ia-o, şi să aducă domnul meu împăratul Domnului ce este bine întru ochii lui, iată boii spre ardere de tot, şi roatele şi uneltele boilor în loc de lemne.
23. Toate a dat Orna împăratului, şi a zis Orna către împăratul: Domnul Dumnezeul tău să te binecuvinteze pre tine.
24. Şi a zis împăratul către Orna: nu, ci cumpărând voiu cumpărà dela tine cu preţ, şi nu voiu aduce Domnului Dumnezeului meu ardere de tot în dar dată, şi a cumpărat David ariea şi boii cu argint de cincizeci de sicli.
25. Şi a zidit acolo David jertfelnic Domnului, şi a adus ardere şi jertfă de pace, şi a adaos Solomon la jertfelnic după aceea, că dintâiu erà mic, şi Domnul s'a milostivit pământului, şi a încetat perirea deasupra lui Israil.

---

22. 1 Imp. 6, 14.
24. 1 Paral. 21, 25.

CARTEA A TREIA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Solomon.

Iar împăratul David îmbătrânise îndelungat de zile, și-l învălea cu haine, și nu se încălzea.

2. Și au zis slugile lui către dânsul: să caute împăratului fecioară tânără, și să stea înaintea împăratului și să-l încălzească și să doarmă cu el, și se va încălzi domnul nostru împăratul.

3. Și a căutat fecioară frumoasă din tot hotarul lui Israil, și a aflat pre Avisag Somaniteanca, și o a adus la împăratul.

4. Și fecioara era la chip frumoasă foarte, și încălzea pre împăratul și slujea lui, și împăratul nu o a cunoscut pre ea.

5. Iar Adonias feciorul Aghitei s'a ridicat, zicând: eu voiu împărăți, și ș'a făcut luiș care și călăreți, și cincizeci de oameni alergau înaintea lui.

6. Și nu l-a oprit pre el tatăl său niciodată, zicând: pentruce faci aceasta? Și era el la chip frumos foarte, și pre el l-a născut după Avesalom.

7. Și a vorbit cu Ioav feciorul Saruei și cu Aviatar preotul, carii ajutau pre Adonias urmând lui.

8. Iar Sadoc preotul și Vaneas feciorul lui Iodae și Natan prorocul și Semei și Risi și viteji lui David, nu erau cu Adonias.

9. Și a junghiat Adonias oi și viței și miei, la piatra lui Zoelet, care era lângă fântâna lui Roghil, și a chemat pre toți frații săi pre fiii împăratului și pre toți bărbații lui Iuda și pre slugile împăratului.

10. Iar pre Natan prorocul și pre Vaneas și pre viteji și pre Solomon fratele său, n'a chemat.

11. Și a grăit Natan către Virsaviea muma lui Solomon zicând: au n'ai auzit că s'a făcut împărat Adonias feciorul Aghitei, și domnul nostru David nu știe?

12. Și acum vino să-ți dau sfat și să-ți mântuești sufletul tău și sufletul fiului tău Solomon.

13. Vino și intră la împăratul David, și grăește către el zicând: doamne al meu împărate! Au nu te-ai jurat tu roabei tale, zicând: că Solomon fiul tău va împărăți după mine, și el va ședea pre scaunul meu? Pentruce dar împărățește Adonias?

14. Și iată încă grăind tu cu împăratul, și eu voiu intra după tine, și voiu plini cuvintele tale.

---

1. *1.* Parai. 23, 1. 5. 2 Imp. 3, 3.

8. 4, 18.
9. *2* Imp. 17, 77; Is. Navi 15, 7.

15. Şi a intrat Virsaviea la împăratul în cămară, şi împăratul erà bătrân foarte, şi Avisag Somaniteanca slujà împăratului.

16. Şi s'a plecat Virsaviea şi s'a închinat împăratului, şi a zis împăratul: ce este?

17. Iar ea a zis: doamne al meu împărate! Tu ai jurat întru Domnul Dumnezeul tău roabei tale, zicând: că fiul tău Solomon va împărăţì după mine, şi el va şedeà pre scaunul meu.

18. Şi acum iată Adonias împărăţeşte, şi tu doamne al meu împărate! Nu ştii.

19. Şi a junghiat viţei şi miei şi oi multe, şi a chemat pre toţi fiii împăratului şi pre Aviatar preotul, şi pre Ioav căpetenia oastei, iar pre Solomon robul tău nu l-a chemat.

20. Şi tu doamne al meu împărate! Ochii a tot Israilul spre tine, să le spui lor, cine va şedeà pre scaunul domnului meu împăratului după dânsul.

21. Şi va fi dupăce va adormì domnul meu împăratul cu părinţii săi, şi voiu fi eu şi Solomon fiul meu greşiţi.

22. Şi iată încă grăind ea către împăratul, a intrat şi Natan prorocul.

23. Şi spuseră împăratului, zicând: iată Natan prorocul, şi a intrat la faţa împăratului, şi s'a închinat împăratului cu faţa la pământ.

24. Şi a zis Natan: doamne al meu împărate! Tu ai zis: că Adonias va împărăţì după mine, şi că el va şedeà pre scaunul meu?

25. Că s'a pogorît astăzi, şi a junghiat viţei şi miei şi oi multe, şi a chemat pre toţi fiii împăratului şi pre căpeteniile oastei şi pre Aviatar preotul, şi iată beau şi mănâncă înaintea lui, şi au zis: să trăiască împăratul Adonias.

26. Şi pre mine robul tău şi pre Sadoc preotul şi pre Vaneas feciorul lui Iodae şi pre Solomon robul tău n'a chemat.

27. Au dela domnul meu împăratul cuvântul acesta s'a făcut fără să fi spus robului tău, cine va şedeà pre scaunul domnului meu împăratului după dânsul?

28. Şi a răspuns împăratul David, şi a zis: chemaţi pre Virsaviea, şi ea a intrat înaintea împăratului, şi a stătut înaintea lui.

29. Şi a jurat împăratul, şi a zis: viu este Domnul cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdiea.

30. Că precum am jurat ţie întru Domnul Dumnezeul lui Israil, zicând: că Solomon fiul tău va împărăţì după mine, şi el va şedeà pre scaunul meu în locul meu, aşà voiu face în ziua aceasta.

31. Şi s'a plecat Virsaviea cu faţa la pământ şi s'a închinat împăratului, şi a zis: să trăiască domnul meu împăratul David în veac!

32. Şi a zis împăratul David: chemaţi-mi pre Sadoc preotul şi pre Natan prorocul, şi pre Vaneas feciorul lui Iodae, şi au intrat înaintea împăratului, şi le-a zis lor împăratul:

33. Luaţi pre slugile domnului vostru cu voi, şi puneţi călare pre fiul meu Solomon pre muşcoiul meu, şi-l duceţi în Sion.

34. Şi să-l ungă pre el acolo Sadoc preotul şi Natan prorocul, împărat preste Israil, şi trâmbiţaţi cu cornul şi strigaţi: să trăiască împăratul Solomon!

35. Şi vă veţi suì după el şi va intrà şi va şedeà pre scaunul meu, şi el va împărăţì în locul meu, că am poruncit să fie povăţuitor preste Israil şi preste Iuda.

36. Şi a răspuns Vaneas feciorul lui Iodae împăratului, şi a zis: fie aşà, adevereze Domnul Dumnezeu

36. 4 Imp. 8, 19.

cuvântul domnului meu împăratului.
37. Precum au fost Domnul cu domnul meu împăratul, aşà să fie cu Solomon, şi să mărească scaunul lui mai mult decât scaunul domnului meu împăratul David.
38. Şi s'a pogorît Sadoc preotul şi Natan prorocul şi Vaneas feciorul lui Iodae şi Hereti şi Feleti, şi au pus pre Solomon pre muşcoiul împăratului David, şi l-au adus pre el în Sion.
39. Şi a luat Sadoc Preotul cornul cel cu untdelemn din cort, şi a uns pre Solomon, şi a trâmbiţat cu cornul, şi a zis tot poporul: să trăiască împăratul Solomon!
40. Şi s'a suit tot poporul după el, şi jucà poporul cu danţuri, şi făceà veselie mare, că răsunà pământul de glasul lor.
41. Şi a auzit Adonias şi toţi chemaţii lui când sfârşise ospăţul, şi a auzit Ioav glasul cornului, şi a zis: ce este glasul de care răsună cetatea?
42. Şi încă grăind el, iată şi Ionatan feciorul lui Aviatar preotul venì, şi a zis Adonias: intră că om cinstit eşti tu, şi bune vestiri ştii.
43. Şi a răspuns Ionatan, şi a zis lui Adonias: cu adevărat domnul nostru împăratul David a făcut împărat pre Solomon.
44. Şi a trimis cu el împăratul pre Sadoc Preotul şi pre Natan Prorocul şi pe Vaneas feciorul lui Iodae şi pre Hereti şi pre Feleti, şi l-a pus călare pre muşcoiul împăratului.
45. Şi l-a uns pre el Sadoc Preotul şi Natan prorocul, împărat în Sion, şi s'au suit de acolo veseli, şi a răsunat cetatea, acesta este glasul care l-aţi auzit.
46. Şi a şezut Solomon pre scaunul împărăţiei.

38. 2 Imp. 15, 18.

47. Şi au intrat slugile împăratului să binecuvinteze pre Domnul nostru pre împăratul David zicând: bun să facă Dumnezeu numele lui Solomon fiului tău mai mult decât numele tău, şi să mărească scaunul lui mai pre sus decât scaunul tău, şi s'a închinat împăratului pre patul lui.
48. Şi aşà a zis împăratul: bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce au dat astăzi din sământa mea şezător pre scaunul meu, şi ochii mei văd.
49. Şi s'au spăimântat, şi s'au sculat toţi chemaţii lui Adonias, şi s'a dus fiecare om în calea sa.
50. Şi s'a temut Adonias de faţa lui Solomon, şi s'a sculat, şi s'a dus, şi s'a prins de coarnele jertfelnicului.
51. Şi s'a spus lui Solomon, zicând: Adonias s'a temut de împăratul Solomon, şi iată se ţine de coarnele jertfelnicului, zicând: să'mi jure astăzi împăratul Solomon că nu va omorî pre robul său cu sabiea.
52. Şi a zis Solomon: de va fi om bun, nu va cădeà nici unul din perii lui pre pământ; iar de se va aflà răutate într'însul, se va omorî.
53. Şi a trimis împăratul Solomon, şi l-a luat pre el dela jertfelnic, şi a intrat şi s'a închinat împăratului Solomon, şi i-a zis Solomon lui: mergi la casa ta.

CAP. 2.

Moartea lui David.

Şi s'au apropiat zilele lui David ca să moară, şi a poruncit lui Solomon fiul său zicând:
2. Eu merg în calea a tot pămînteanul, iar tu te întăreşte, şi fii bărbat.

50. 2, 28.
2. 2. A 2 Lege 31, 7; Isus Navi 1. 7. şi 23 14.

3. Şi păzeşte rânduelele Domnului Dumnezeului tău, ca umblând întru căile lui, să păzeşti poruncile lui şi îndreptările lui, şi judecăţile lui şi mărturiile lui, cele scrise în legea lui Moisì, ca să înţelegi cele ce vei face după toate câte voiu poruncì ţie.

4. Ca să întărească Domnul cuvântul său, care au grăit către mine zicând: de vor păzì fiii tăi calea sa, ca să umble înaintea mea întru adevăr cu toată inima sa şi cu tot sufletul său, zicând: nu va lipsì ţie bărbat de pre scaunul lui Israil.

5. Iar tu ai cunoscut, câte a făcut mie Ioav feciorul Saruei, câte a făcut celor două căpetenii ai oştirii lui Israil, lui Avenir feciorul lui Nir şi lui Amesai feciorul lui Ieter, că i-a omorît pre ei, şi a vărsat sânge de răsboiu în pace, şi a pus sînge nevinovat în brâul său cel dela mijlocul său, şi întru încălţămintea picioarelor lui.

6. Şi vei face după înţelepciunea ta, şi să nu laşi să se ducă bătrâneţele lui cu pace în iad.

7. Iar fiilor lui Verzeli Galaaditeanul să faci milă, şi să fie între cei ce mănâncă din masa ta, că ei au venit la mine când fugeam de faţa lui Avesalom fratele tău.

8. Şi iată cu tine este Semei feciorul lui Ghira fiul lui Iemini din Vaurim, acesta m'a blestemat blestem rău în ziua în care mă duceam la tabără, şi s'a pogorît întru întâmpinarea mea la Iordan, şi m'am jurat lui pre Domnul, zicând: nu te voiu omorî cu sabie.

9. Pentru aceea să nu-l laşi ca pre un nevinovat, că om înţelept eşti tu, şi vei cunoaşte ce vei face lui, şi să duci cărunteţele lui cu sânge în iad.

10. Şi a adormit David cu părinţii săi, şi s'a îngropat în cetatea lui David.

11. Iar zilele câte a împărăţit David preste Israil au fost patruzeci de ani: în Hevron a împărăţit şapte ani, şi în Ierusalim treizeci şi trei de ani.

12. Şi a şezut Solomon pre scaunul lui David Tatăl său fiind de doisprezece ani, şi s'a întărit împărăţia lui foarte.

13. Şi a intrat Adonias feciorul Aghitei la Virsaviea muma lui Solomon, şi s'a închinat ei, iar ea a zis: vii cu pace? Şi el a zis: pace.

14. Şi a zis el: cuvânt am către tine, şi i-a zis lui: grăeşte.

15. Şi a zis ei: tu ştii că a mea erà împărăţiea, şi spre mine a căutat tot Israilul ca să împărăţesc, şi s'a întors împărăţiea, şi s'a făcut a fratelui meu, că dela Domnul s'a făcut lui.

16. Şi acum o cerere cer eu de la tine; nu-ţi întoarce faţa ta, şi Virsaviea a zis: grăeşte.

17. Şi a zis ei: grăeşte rogu-te către Solomon împăratul, că nu-şi va întoarce faţa sa de către tine, şi să-mi deà mie femeie pre Avisag Somaniteanca.

18. Şi a zis Virsaviea: bine, eu voiu grăì pentru tine împăratului.

19. Şi a intrat Virsaviea la împăratul Solomon, ca să grăiască lui pentru Adonias, şi s'a sculat împăratul înaintea ei, şi s'a închinat ei, şi a şezut pre scaunul său, şi s'a pus scaun mumei împăratului, şi a şezut deadreapta lui.

20. Şi a zis lui: o cerere mică eu cer dela tine, să nu întorci faţa mea, şi a zis împăratul: cere maica mea, că nu te voiu întoarce.

21. Iar ea a zis: să se deà Avi-

3. A 2 Lege 17, 19. *4.* 6, 12. *5.* 2 Imp. 3, 26, 39 şi 20, 10. *7.* 2 Imp. 17, 27 şi 19, 31. *8.* 2 Imp. 16, 5, şi 19, 16.

10. Fapt. 2, 29. *11.* 2 Imp. 5, 4. *12.* 2 Imp. 2, 11, 1 Paral. 29, 23. *15.* 1 Paral. 22, 9.

sag Somaniteanca femeie lui Adonias fratelui tău.
22. Şi a răspuns împăratul Solomon, şi a zis maicii sale: şi pentru ce ai cerut tu pre Avisag Somaniteanca lui Adonias? Cere-i lui împărăţiea, că el este fratele meu cel mai mare decât mine, şi lui Aviatar preotul şi lui Ioav feciorul Saruei mai marele oştirilor, prieteni.
23. Şi s'a jurat împăratul Solomon pre Domnul, zicând: aşà să-mi facă mie Dumnezeu şi aşà să-mi adauge, asupra sufletului său a grăit Adonias cuvântul acesta.
24. Şi acum viu este Domnul cel ce m'au gătit şi m'au pus pre scaunul lui David tatălui meu, şi mi-au făcut mie casă, precum au grăit Domnul, că astăzi se va omorî Adonias.
25. Şi a trimis împăratul Solomon pe Vaneas feciorul lui Iodae, şi l-a ucis, şi a murit Adonias în ziua aceea.
26. Şi lui Aviatar preotul a zis împăratul: mergi tu în Anatot în ţarina ta, că vinovat morţii eşti tu în ziua aceasta, ci nu te voiu omorî, pentrucă ai purtat sicriul legii Domnului înaintea lui David tatălui meu, şi pentrucă ai pătimit întru toate câte a pătimit tatăl meu.
27. Şi a lepădat Solomon pre Aviatar să nu fie preot Domnului, ca să se plinească cuvântul Domnului, care l-au grăit asupra casei lui Ili în Silom.
28. Şi a venit vestea până la Ioav feciorul Saruei, că Ioav se plecase după Adonias, iar după Solomon nu s'a fost plecat, şi a fugit Ioav în cortul Domnului şi s'a apucat de coarnele jertfelnicului.
29. Şi s'a spus lui Solomon zicând: că a fugit Ioav în cortul Domnului, şi iată se ţine de coarnele jertfelnicului, şi a trimis Solomon împăratul la Ioav, zicând:

26. 1 Imp. 22, 20; 2 Imp. 15, 24,
27. 1 Imp. 2, 31.

30. Ce s'a întâmplat ţie de ai fugit la jertfelnic? Şi a zis Ioav: pentrucă m'am spăimântat de faţa ta, şi am fugit la Domnul; şi a trimis Solomon împăratul pre Vaneas feciorul lui Iodae, zicând: mergi şi-l ucide şi-l îngroapă pre el.
31. Şi a venit Vaneas feciorul lui Iodae la Ioav în cortul Domnului, şi i-a zis lui: acestea zice împăratul: ieşi afară, iar Ioav a zis: nu voiu ieşi afară, ci aici voiu murì; şi s'a întors Vaneas feciorul lui Iodae, şi a spus împăratului, zicând: acestea a grăit Ioav, şi acestea mi-a răspuns mie.
32. Şi a zis lui împăratul: mergi şi fă lui după cum a grăit, şi-l ucide pre el şi-l îngroapă, şi vei ridicà astăzi dela mine şi dela casa tatălui meu sângele, care în zadar a vărsat Ioav.
33. Şi au întors Domnul sângele nedreptăţii peste capul lui, în ce chip a făcut el celor doi oameni mai drepţi şi mai buni decât sine, că i-a ucis pre ei cu sabie, şi tatăl meu David n'a ştiut de sângele lor, pre Avenir feciorul lui Nir voevodul oştilor lui Israil şi pre Amesai feciorul lui Ieter voevodul oştilor lui Iuda.
34. Şi s'au întors sângiurile lor pre capul lui şi pre capul seminţiei lui în veac, iar lui David şi seminţiei lui şi casei lui şi scaunului lui, să fie pace dela Domnul în veac.
35. Şi s'a suit Vaneas feciorul lui Iodae, şi a năvălit asupra lui, şi l-a omorît pre el, şi l-a îngropat pre el în casa lui în pustie.
36. Şi a pus împăratul pre Vaneas feciorul lui Iodae în locul lui preste oaste, şi împărăţiea sporeà în Ierusalim; iar pre Sadoc preotul l-a pus împăratul preot mare în locul lui Aviatar.

32. 2 Imp. 3, 27; 20, 10.

37. Și trimițând împăratul a chemat pre Semei, și i-a zis lui: zidește-ți casă în Ierusalim, și șezi acolo, și să nu ieși de acolo nicăirea.
38. Și va fi în ziua în care vei ieșì și vei trece pârîul chedrilor, să știi bine că cu moarte vei murì, sângele tău va fi preste capul tău, și l-a jurat pre el împăratul în ziua aceea.
39. Și a zis Semei către împăratul: bun este cuvântul care l-ai grăit doamne al meu împărate! Așà va face robul tău, și a șezut Semei în Ierusalim trei ani.
40. Și a fost după trei ani, au fugit doi robi ai lui Semei la Anhis feciorul lui Maaha împăratul Ghetei, și s'a spus lui Semei, zicând: iată robii tăi sunt în Ghet.
41. Și s'a sculat Semei, și a pus șaua pre asina sa, și s'a dus în Ghet la Anhis să caute pre robii săi, și s'a dus Semei, și a adus pre robii săi din Ghet.
42. Și se spuse lui Solomon, zicând: că s'a dus Semei din Ierusalim în Ghet, și a adus pre robii săi.
43. Și a trimis împăratul și a chemat pre Semei, și a zis către el: au nu te-am jurat pre Domnul, și am poruncit ție, zicând: în ce zi vei ieșì din Ierusalim, și vei merge deadreapta sau deastânga, să știi bine că cu moarte vei murì? Și ai zis mie: bun este cuvîntul care îl auz.
43. Pentru ce n'ai păzit jurămîntul Domnului, și porunca care am poruncit ție?
45. Și a zis împăratul către Semei: știi toată răutatea inimii tale, cum o ai făcut lui David tatălui meu, și au întors Domnul răutatea preste capul tău.
46. Și împăratul Solomon este binecuvîntat, și scaunul lui David va stà înaintea Domnului în veac.
47. Și a poruncit împăratul Solomon lui Vaneas feciorul lui Iodae, și a ieșit, și l-a omorît pre el, și a murit.

CAP. 3.

Căsătoria lui Solomon. Înțelepciunea lui.

Și s'a întărit împărăția în mâna lui Solomon, și s'a făcut Solomon ginere lui Faraon împăratul Eghipetului, și a luat Solomon fata lui Faraon, și o a băgat în cetatea lui David până ce a sfârșit el a zidì casa sa, și casa Domnului cea dintâiu, și zidul Ierusalimului de jur împrejur.
2. Iar poporul tămâià pre înălțimi, pentru că nu se zidise casă numelui Domnului până acum.
3. Și a iubit pre Domnul Solomon umblând întru poruncile lui David tatăl său, numai că făceà jertfă, și tămâià pre înălțimi.
4. Și s'a sculat împăratul, și a mers în Gavaon să facă jertfă acolo, pentru că erà cel mai înalt și desfătat, o mie de arderi de tot a adus Solomon pre jertfelnic în Gavaon.
5. Și s'au arătat Domnul lui Solomon noaptea, și au zis Domnul către Solomon: fă vre-o cerere pentru tine.
6. Și a zis Solomon: tu ai făcut cu robul tău David tatăl meu milă mare de a petrecut înaintea ta întru adevăr și întru dreptate, și cu inimă dreaptă spre tine, și i-ai păzit lui această milă mare, să pui pre fiul lui pre scaunul său, precum este astăzi.
7. Și acum Doamne Dumnezeul meu! Tu ai dat pre robul tău în locul lui David tatălui meu, și eu

45. 2 Imp. 16, 5—7. *46.* 2 Paral. 1, 1.

3. *1.* 7, 8; 2 Paral. 1, 1. *3.* 4 Imp. 14, 4. *4.* 2 Paral. 1, 3. *5.* 11, 9; 2 Paral. 1, 7. *7.* 1 Paral 22, 5.

sunt prunc mic, şi nu ştiu ieşirea mea şi intrarea mea.

8. Şi robul tău este în mijlocul poporului tău, care l-ai ales popor mult, care nu se poate număra şi spune de mulţime.

9. Şi să dai robului tău inimă a auzi, şi a judecà poporul tău întru dreptate, ca să cunoască între bine şi între rău, că cine va puteà să judece pre acest popor greu al tău?

10. Şi a plăcut cuvîntul înaintea Domnului, că a făcut Solomon cererea aceasta.

11. Şi au zis Domnul către el: pentru că ai cerut dela mine aceasta, şi n'ai cerut zile multe, şi n'ai cerut avuţie, nici ai cerut sufletul vrăjmaşilor tăi, ci ai cerut înţelepciune, ca să ştii face judecată,

12. Iată am făcut după cuvîntul tău, şi iată am dat ţie inimă înţeleaptă şi pricepută, mai înainte de tine n'a fost om ca tine, şi după tine nu se va aflà asemenea ţie.

13. Şi cele ce n'ai cerut am dat ţie, şi avuţie şi mărire atâta, cât n'a fost om asemenea ţie întru împăraţi în toate zilele tale.

14. Şi de vei umblà în calea mea, să păzeşti poruncile mele şi învăţăturile mele, precum a umblat David tatăl tău, voiu înmulţì şi zilele tale.

15. Şi s'a deşteptat Solomon, şi a cunoscut că este vis, şi s'a sculat, şi a mers în Ierusalim, şi a stătut înaintea feţii jertfelnicului împrejurul feţii sicriului legii Domnului în Sion, şi a adus arderi de tot şi cele de pace, şi a făcut ospăţ mare luiş şi tuturor slugilor sale.

16. Atunci au venit două femei curve la împăratul, şi au stătut înaintea lui.

17. Şi a zis o femeie: vai mie doamne al meu! Eu şi femeia aceasta am locuit într'o casă, şi am născut în aceeaşi casă.

18. Şi a fost a treia zi, dupăce am născut eu, a născut şi femeia aceasta, şi eram numai noi amândouă; iar altul afară de noi amândouă n'a fost în casă.

19. Şi a murit pruncul femeii aceştia noaptea, că a adormit preste el.

20. Şi s'a sculat la miezul nopţii, şi a luat pruncul meu din braţele mele, şi roaba ta dormeà, şi l-a culcat la sânul său, şi pruncul său cel mort l-a culcat la sânul meu.

21. Şi m'am sculat dimineaţa să-mi aplec pruncul meu, şi el erà mort; şi iată m'am uitat bine la el dimineaţa, şi n'a fost fiul meu pre care eu l-am născut.

22. Şi a zis femeia cealaltă: nu, ci fiul meu este cel viu, iar fiul tău, cel mort, şi grăiau înaintea împăratului.

23. Şi a zis împăratul către ele: tu zici: că fiul cel viu este al meu, şi cel mort este fiul tău, iar tu zici: nu; ci cel viu este fiul meu, şi cel mort fiul tău.

24. Şi a zis împăratul: luaţi o sabie, şi o aduceţi la mine, şi aduseră sabiea înaintea împăratului.

25. Şi a zis împăratul: tăiaţi în două pre pruncul cel viu care suge, şi daţi jumătate din el femeii aceştia, iar cealaltă jumătate o daţi femeii ceilalte.

26. Şi a răspuns femeia a căreia erà fiul cel viu, şi a zis către împăratul; că-i sărise inima pentru fiul său, şi a zis: vai mie doamne! Daţi ei pruncul, numai să nu-l omorîţi, iar cealaltă a zis: nici al meu, nici al ei să nu fie, împărţiţi-l.

27. Şi a răspuns împăratul şi a zis: daţi pruncul cel viu femeii cei ce a zis daţi-l ei, numai să nu-l o-

9. 2 Paral. 1. 10. *12.* 5, 12; Eccles. 1, 16.
13. 4 Imp. 23, 25. 1 Paral. 29, 25.
14. Mat. 6, 33.

morîţi, că aceasta este muma lui.
28. Şi a auzit tot Israilul judecata aceasta, care a judecat împăratul, şi s'a temut de faţa împăratului, că a văzut că înţelepciunea lui Dumnezeu este întru el ca să facă îndreptare.

CAP. 4.

Dregătorii lui Solomon. Slava lui.

Şi împăratul Solomon împărăţeà preste Israil.
2. Şi aceştiea erau dregătorii lui: Azariea fiul lui Sadoc preotul.
3. Eliaf şi Ahia fiii lui Sisa logofeţi, şi Iosafat fec'orul lui Ahilud scriitor.
4. Şi Vaneas feciorul lui Iodae preste oaste, şi Sadoc şi Aviatar preoţi.
5. Şi Azaria feciorul lui Natan, preste cei ce stau lângă împăratul, şi Zavut feciorul lui Natan prieten împăratului.
6. Şi Ahisar erà dregător casei împăratului, iar Eliac iconom, şi Eliav feciorul lui Saf preste moşie, şi Adoniram feciorul lui Avdon preste biruri.
7. Şi Solomon aveà doisprezece cârmuitori preste tot Israilul, cari dau de cheltuială împăratului şi casei lui, fieştecare câte o lună pe an da cele de cheltuială.
8. Şi acestea sunt numele lor: Veen fiul lui Or în muntele lui Efraim unul.
9. Fiul lui Dacar în Maches şi în Salavin şi în Vetsamis şi în Elon, până la Vitenan, unul.
10. Fiul lui Esdi în Aravot aveà Soho şi tot pământul lui Ofer.
11. Fiul lui Aminadav aveà tot Neftadorul, şi femeie aveà pre Tefat fata lui Solomon, unul.
12. Vana fiul lui Ahilut ţineà Etaanahul şi Maghedonul şi toată casa lui San cel dela Sesatan supt Esrae, şi din Vitean până la Savelmaula până la Maever-lucam.
13. Fiul lui Naver din Ravotul Galaad, acesta aveà cetăţile lui Iair feciorul lui Manasì în Galaad, a acestuia parte erà Argovul în Vasan şasezeci de cetăţi mari întărite şi zăvoare de aramă, unul.
14. Ahinadav fiul lui Sadoc în Maanaim.
15. Ahimaas în Neftalim, şi acesta a luat pre Vasemmat fata lui Solomon femeie, unul.
16. Vaana feciorul lui Husi în Asir şi în Vaalot, unul.
17. Iosafat fiul lui Fuasud în Isahar.
18. Semei feciorul lui Ila în Veniamin.
19. Gaver feciorul lui Adai în pământul lui Gad, pământul lui Sion împăratul Esevonului şi Og împăratul Vasanului şi Nasef, unul preste toate care erà într'acel pământ.
20. Iuda şi Israil mulţi foarte ca nisipul mării întru mulţime, mâncau şi beau şi se veseleau.
21. Iar Solomon stăpâneà întru toate împărăţiile dela rîul pământului celor de alt neam, şi până la hotarele Eghipetului, şi aduceà lui daruri, şi slujeà lui Solomon în toate zilele vieţii lui.
22. Iar acesta erà prânzul lui Solomon în fiecare zi: treizeci de măsuri de făină aleasă, şi şasezeci de măsuri de făină.
23. Zece viţei aleşi, şi douăzeci de boi păscători şi o sută de oi, afară de cerbi şi de căprioare şi de pasări alese şi sălbateci.
24. Că el stăpâneà preste tot ţinutul cel dincolo de rîu, dela Tapsa până la Gaza în toate împărăţiile

4. 6. 5, 14; 12, 18.
10. Is. Navì 15, 35.

21. Sirah. 47, 14.

dincolo de rîu, și aveà el pace din toate părțile împrejur.

25. Și lăcuiau Iuda și Israil fără de frică fiecare supt vița sa și supt smochinul său, și dela Dan și până la Virsavee în toate zilele lui Solomon.

26. Și aveà Solomon patruzeci de mii de cai la care, și douăsprezece mii de călăreți.

27. Și dau cele de cheltuială cârmuitorii aceștia împăratului Solomon, după toate poruncile la masa împăratului fiecare în luna sa, cum erà rânduit.

28. Și orz și paie cailor, și carele lor cărau la locul unde erà să fie împăratul, fiecare după rânduiala sa.

29. Și au dat Domnul înțelepciune lui Solomon și pricepere multă foarte și minte multă, ca nisipul cel depre lângă mare.

30. Și s'a înmulțit înțelepciunea lui Solomon, mai mult decât înțelepciunea tuturor oamenilor celor mai dinainte, și mai mult decât înțelepții Eghipetului.

31. Și a fost mai înțelept decât toți oamenii, și mai înțelept decât Ghetan Ezretineanul și decât Enan și decât Halcad și decât Dardala feciorii lui Mal, și s'a vestit numele lui în toate neamurile prin prejur.

32. Și a alcătuit Solomon trei mii de pilde, și cinci mii de cântări.

33. Și a grăit de lemne dela chedrul cel din Livan și până la isopul care iese prin zid, și a grăit de vite și de cele ce zboară și de cele ce se târăsc și de pești.

34. Și a venit din toate neamurile să auză înțelepciunea lui Solomon, și-a luat daruri dela toți împărații pământului, carii auzeau de înțelepciunea lui.

25. 1 Paral. 22, 9. *26.* 2 Paral. 1, 14 și 9, 25 *31.* Sirah 47, 15.

CAP. 5.

Pregătiri pentru zidirea Casei Domnului.

Și a trimis Hiram împăratul Tirului slugile sale la Solomon, că a zis, cum că pre el l-a uns împărat în locul lui David tatălui său, că a iubit Hiram pre David toată vieața sa.

2. Și a trimis Solomon la Hiram, zicând:

3. Tu știi pre tatăl meu David, că n'a putut să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului meu, din pricina răsboaelor ce l-au fost încunjurat pre el, până ce i-au dat pre ei Domnul sunt talpele picioarelor lui.

4. Și acum m'au odihnit Domnul Dumnezeul meu de toate părțile, nu este împrotivitor, nu este întâmpinare rea.

5. Și iată eu socotesc să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, precum au grăit Domnul Dumnezeu către David tatăl meu, zicând: fiul tău, pre care voiu da în locul tău pre scaunul tău, acela va zidì casă numelui meu.

6. Și acum poruncește, și să-mi taie lemne din Livan, și iată slugile mele împreună cu slugile tale, și plata slujbei tale voiu da ție cum vei zice, că tu știi, că la noi nu este care să știe tăià lemne ca Sidonenii.

7. Și a fost dupăce a auzit Hiram cuvintele lui Solomon, s'a bucurat foarte, și a zis: bine este cuvântat Dumnezeu astăzi, cel ce au dat lui David fiu înțelept preste poporul acesta mare.

8. Și a trimis Hiram la Solomon, zicând: auzit-am toate pentru care ai trimis la mine, eu voiu face toată

5. *1.* 2 Imp. 5, 11. *3.* 2 Imp. 7, 5. 1 Paral. 22, 8. *5.* 2 Imp. 7, 13; 2 Paral. 2, 1, 4, 1 Paral. 22. 10.

voea ta, încât este pentru lemne de chedru şi de pin.

9. Slugile mele le vor pogorî pre ele din Livan la mare, eu le voiu face plute până la locul ce'mi vei spune, şi le voiu lăsà acolo, iar tu le vei luà; ci şi tu să faci voia mea, ca să dai pâine casei mele.

10. Şi a dat Hiram lui Solomon chedri şi pini după cum a voit.

11. Iar Solomon a dat lui Hiram douăzeci de mii de măsuri de grîu de hrană casei lui, şi douăzeci de mii de măsuri de untdelemn curat, acestea da Solomon lui Hiram în tot anul.

12. Şi Domnul au dat înţelepciune lui Solomon precum au grăit lui, şi a fost pace între Hiram şi între Solomon, şi au făcut legătură între sine.

13. Şi a luat împăratul Solomon bir din tot Israilul, şi erà birul de treizeci de mii de oameni.

14. Şi trimeteà din ei în Livan zece mii într'o lună pe rînd schimbându-se, o lună erau în Livan şi două luni în casa lor, şi Adoniram erà preste bir.

15. Aveà încă Solomon şaptezeci de mii, carii purtau poverile, şi optzeci de mii, carii tăiau piatră în munte.

16. Afară de mai marii cârmuitorilor, carii erau preste lucruri la Solomon, trei mii şase sute de cîrmuitori preste popor, carii făceau lucrurile.

17. Şi a poruncit împăratul de au adus pietre mari scumpe şi pietre necioplite pentru temelia casei.

18. Şi au cioplit slugile lui Solomon şi slugile lui Hiram şi Ghivlii, şi au gătit pietrile şi lemnele în trei ani, ca să zidească casa.

CAP. 6.

Solomon zideşte Casa Domnului.

Şi a fost în anul patru sute şi patruzeci dela ieşirea fiilor lui Israil din Eghipet, în anul al patrulea, în luna a doua a împărăţiei împăratului Solomon preste Israil, şi a zidit casă Domnului.

2. Şi casa care a zidit împăratul Solomon Domnului, aveà şasezeci de coţi în lungimea sa şi douăzeci de coţi lărgimea sa şi treizeci de coţi înălţimea sa.

3. Şi pridvorul dinaintea Bisericii de douăzeci de coţi de lung spre coastele casei, şi zece coţi de larg înaintea casei; şi a zidit casa, şi o a săvârşit pre ea.

4. Şi a făcut casei ferestre largi înlăuntru şi înguste afară.

5. Şi a făcut preste zidul casei pridvoare mari împrejurul Bisericei şi al altarului, şi a făcut cămări împrejur.

6. Cămările cele de jos erau de cinci coţi în lărgime, cele din mijloc de şase coţi lărgimea; iar cele din al treilea rând de şapte coţi lărgimea, că se deosebeà zidul de dinafară al casei ca să nu se lipească de zidurile casei.

7. Şi casa când se zideà, cu pietre în colţuri cioplite întregi s'a zidit, şi ciocan, secure şi toată unealta de fier nu s'a auzit în casă, când s'a zidit ea.

8. Şi cămările cele de jos aveau intrare supt umărul drept al casei, şi pre trepte strâmbe se suià la cea din mijloc, şi din cea din mijloc la cea din rândul al treilea.

9. Şi a zidit casa, şi o a săvârşit, şi a acoperit casa cu laţuri şi cu podele de chedri.

10. Şi a făcut coperiş peste toată casa de cinci coţi de înalt, şi erà încheiat cu lemne de chedru.

11. Şi au fost cuvântul Domnului către Solomon, zicând:

12. Casa aceasta care tu zideşti, de vei umblà întru poruncile mele

9. 2 Paral. 2, 16. *12.* 3, 12. *14.* 4, 6.
6. *1.* 2 Paral. 3. 2. Fap. Ap. 7, 47.
5. 1 Paral. 9, 26. *12.* 2, 4; 9, 4; 11, 10.

şi vei face judecăţile mele şi vei păzì toate poruncile mele, să te afli întru ele, voiu întărì cu tine cuvântul meu care am grăit către David tatăl tău.

13. Şi voiu lăcuì în mijlocul fiilor lui Israil, şi nu voiu părăsì pre poporul meu Israil.

14. Şi a zidit Solomon casa, şi o a săvârşit pre ea.

15. Şi a îmbrăcat pereţii casei din lăuntru cu lemne de chedru dela pardoseala casei şi până la pereţi şi până la căpriori, i-au făcut căptuşală cu lemne pe dinlăuntru, şi a căptuşit casa pe dinlăuntru cu scânduri de pin.

16. Şi a zidit cei douăzeci de coţi din marginea zidului o coastă dela pardoseală până la căpriori, şi a făcut dinlăuntru dela altar zid spre Sfânta Sfinţelor.

17. Şi de patruzeci de coţi erà Biserica despre faţa altarului.

18. Şi cu chedru a căptuşit casa dinlăuntru, şi a săpat săpături şi frunze întinse tot de chedru, şi piatra nu se vedeà.

19. Şi altar în mijlocul casei în lăuntru ca să pue acolo sicriul legii Domnului.

20. Douăzeci de coţi lungimea şi douăzeci de coţi lărgimea şi douăzeci de coţi înălţimea, şi l-a acoperit cu aur încheiat, şi a făcut jertfelnic de chedru împreajma feţii altarului, şi l-a căptuşit cu aur.

21. Şi toată casa o a căptuşit cu aur până la sfârşitul a toată casa.

22. Şi a făcut în altar doi Heruvimi de lemn de chiparos de zece coţi de mari de o măsură.

23. De cinci coţi aripa unui Heruvim, şi de cinci coţi a doua aripă a lui, zece coţi erau dela vârful unei aripi a lui până la vârful ceilalte aripi a lui.

24. Aşà erà şi al doilea Heruvim, o măsură şi o săvârşire la amândoi.

25. Şi înălţimea unui Heruvim de zece coţi, aşà erà şi a celui de al doilea Heruvim.

26. Şi a pus pre amândoi Heruvimii în mijlocul casei cei mai dinlăuntru, şi a întins aripile lor, şi se atingeà o aripă de zidul casei, şi aripa celuilalt Heruvim se atingeà de celalt perete, şi aripile lor cele către mijlocul casei se atingeau aripă de aripă.

27. Şi a căptuşit Heruvimii cu aur.

28. Şi pre toţi pereţii casei împrejur săpaţi a scris cu condeiul Heruvimi şi finici, şi frunză întinsă pe dinlăuntru şi pe dinafară.

29. Şi pardoseala casei o a căptuşit cu aur pe dinlăuntru şi pe dinafară.

30. Şi la uşa altarului a făcut uşi de lemn de maslin, şi stâlpii uşilor în cinci muchii.

31. Şi două uşi de lemn de pin cu Heruvimi şi finicuri şi frunze întinse, şi le-a căptuşit cu aur, şi Heruvimii şi finicurii erau poleiţi cu aur.

32. Şi aşà a făcut porţii Bisericei stâlpi de lemn de maslin în patru dungi.

33. Şi două uşi de lemn de pin, cu două despărţituri uşa şi ţâţânele lor, şi cu două despărţituri uşa a doua care se învârteà.

34. Săpate cu Heruvim şi finicuri şi frunze întinse, iar săpăturile poleite cu aur.

35. Şi a zidit pridvorul cel mai dinlăuntru cu trei rânduri de pietre cioplite şi cu un rând de chedru cioplite prin prejur.

36. Intru al patrulea an s'a pus temelia casei Domnului în luna lui Ziu.

37. Şi în anul al unsprezecelea în luna lui Vul, care este luna a opta, a săvârşit casa cu toate lucrurile ei şi cu toate socotelele ei, şi o a zidit pre ea în şapte ani.

---

13. 2 Imp. 7, 16, 17. *23.* 1 Paral 28, 18.

CAP. 7.

Facerea casei împărătești și a vaselor sfinte.

Și a zidit Solomon luiș casă în treisprezece ani, și a săvârșit casa sa cu toate ale ei.

2. Și a zidit casa cu lemn din Livan, o sută de coți lungimea ei, cincizeci de coți lărgimea și treizeci de coți înălțimea ei; cu trei rânduri de stâlpi de chedru și capete de chedru la stâlpi.

3. Și a podit cu chedru casa deasupra pre stâlpii cei de laturi, și numărul stâlpilor patruzeci și cinci.

4. Cincisprezece într'un rând.

5. Și ferestre trei, și deschizătură preste deschizătură în trei rânduri, și toate ușile și despărțiturile în patru unghiuri cu ferestrele și ușă preste ușă în trei rânduri.

6. Și pridvoare de stâlpi cincizeci de coți de lungi și treizeci de coți de late, împreunate pridvoarele față în față, și stâlpi și grinzi groase la pridvoare.

7. Și a făcut pridvorul scaunelor unde se judecà, numit pridvorul divanului, căptușit cu lemne de chedru dela un capăt la cellalt.

8. Și casa în care ședeà, aveà o curte înăuntru, cu asemenea lucrare, apoi a zidit casă și fetei lui Faraon, pre care o luase Solomon, asemenea pridvorului acestuia.

9. Toate acestea din pietre alese cioplite de o măsură dinlăuntru și din afară și din temelie, până la vârf, și afară la curtea cea mare.

10. Temelia erà cu pietre de preț, mari, de zece și de opt coți.

11, Și deasupra ei pietre de preț, de o măsură tăete, și chedrii.

12. Curtea cea mare prin împrejur aveà trei rânduri de pietre cioplite, și un rând de chedru săpat.

7. *1.* 9, 10. *8.* 3, 1.

13. Ca și curtea casei Domnului cea dinlăuntru, și pridvorul casei.

14. Și a trimis împăratul Solomon și a luat pre Hiram din Tir,

15. Fecior unei femei văduve, care erà din seminția Neftalì; iar tatăl lui, om Tirìean meșter de aramă, și plin de meșteșug și de pricepere și de știință a face tot lucrul de aramă; și s'a dus la împăratul Solomon, și a făcut toate lucrurile.

16. Și a turnat doi stâlpi la pridvorul casei, de optsprezece coți înălțimea stâlpului, și grosimea stâlpului de patrusprezece coți împrejur de patru degete săpăturile; așà și stâlpul al doilea.

17. Și două cununi deasupra a făcut să le pue preste capetele stâlpilor turnătură de aramă de cinci coți înălțimea unei cununi, și de cinci coți înălțimea cununii ceilalte.

18. Și a făcut două plase, ca să acopere cununile stâlpilor, o plasă la o cunună și altă plasă la adoua cunună, și ca ciucuri, două rânduri de rodii de aramă împletite ce atârnau jur împrejur, așà a făcut și la adoua cunună.

19. Și cununile cele de pre capetele stâlpilor erau în formă de crin de patru coți lângă pridvor.

20. Și cununile pre cei doi stâlpi, și deasupra cununilor plasa pre laturi și două sute rodii în rânduri preste cununa a doua.

21. Și s'au pus stâlpii pridvorului Bisericii, și a pus un stâlp, și a numit numele lui: Iachin; și a pus stâlpul al doilea, și a numit numele lui: Vooz.

22. Preste capetele stâlpilor lucru în chipul crinului; și s'a săvârșit lucrarea stâlpilor.

23. Și a făcut mare vărsată, zece coți dela o margine până la cea-

14. 2 Paral. 2, 13. *15.* Eșire 31, 3. *16.* 4 Imp. 25, 16, 17 *21.* 2 Paral. 3, 17. *23.* Ierem. 52, 17; 2 Paral. 4. 2. 3.

laltă, cinci coţi înălţimea ei rotundă împrejur, şi rotunzimea împrejur de treizeci de coţi.

24. Şi proptele dedesuptul buzei ei, împrejurà pre ea de zece coţi, ca să razeme marea împrejur, două rânduri de proptele vărsate la topitorul lor.

25. Şi dedesuptul mării doisprezece boi, trei cu faţa spre mieazănoapte, trei cu faţa spre apus, trei cu faţa spre mieazăzi, şi trei cu faţa spre răsărit; iar preste ei deasupra marea şi toate dosurile lor dedesupt.

26. Şi grosimea ei de un pumn, şi marginea ei ca marginea unui potir, lucrată ca floarea de crin, două mii de vedre încăpeau.

27. Şi a făcut zece temelii de aramă, cinci coţi lungimea unei temelii şi patru coţi lărgimea ei, şi şase coţi înălţimea ei.

28. Şi temeliile erau astfel lucrate că se încheiau între ele, şi încheetura în mijloc pe dinafară.

29. Şi pre încheeturile lor cele de din afară, lei şi boi şi Heruvimi, dinafară, deasupra şi dedesuptul leilor şi al boilor, lucruri de atârnat.

30. Şi patru roate de aramă la fiecare temelie, cu osiile de aramă de patru părţi ale lor, şi umerii lor dedesuptul scăldătorilor, şi umerile vărsate de laturea omului zăcând.

31. Şi gura ei din lăuntru de căpeţea şi înălţimea un cot, şi gura ei rotundă, făptură aşà de un cot şi jumătate şi pre gura ei săpături, şi închegăturile lor în patru muchi, nu rotunde.

32. Şi patru roate supt închieturi şi mâini în roate la temelie, şi înălţimea unei roate de un cot şi jumătate.

33. Şi lucru roatelor lucru ca roatele carului, mâinile lor şi umerii lor şi lucrătura lor toate vărsate.

34. Şi patru umeri pre cele patru unghiuri ale fiecărei temelii, din temelie, umerii lui.

35. Şi pre capul temeliei rotunzite împrejur de o jumătate de cot de mare pre capul temeliei, şi începătura mâinilor lui şi închieturile lui, şi se deschideau la începăturile mâinilor lui.

36. Şi închieturile lui, Heruvim şi lei şi finicuri stând ţiindu-se fiecare după faţa sa, pe dinlăuntru şi prin prejur.

37. Intr'acest chip a făcut toate cele zece temelii, o rânduială şi o măsură la toate.

38. Şi a făcut zece vase de aramă, patruzeci de vedre încăpeau într'un vas cu măsură de patru coţi, un vas preste o temelie la cele zece temelii.

39. Şi a pus cele zece temelii: cinci la umărul casei deadreapta despre răsărit şi cinci la umărul casei deastânga, şi marea la umărul casei deadreapta despre răsărit de partea răsăritului.

40. Şi a făcut Hiram căldările şi tigăile şi blidele, şi a sfârşit Hiram a face toate lucrurile care a făcut împăratului Solomon în casa Domnului.

41. Stâlpii cei doi şi cununile stâlpilor cele două, pre capetele stâlpilor, şi plasele cele două, ca să acopere amândouă cununile ciopliturilor cele ce sunt preste stâlpi.

42. Şi cele patru sute rodii la amândouă plasele, două rânduri de rodii la fiecare plasă, să acopere amândouă cununile preste amândoi stâlpii.

43. Şi temeliile cele zece şi căldările cele zece preste temelii.

44. Şi marea cea una şi boii cei doisprezece dedesuptul mării.

28. 4 Imp. 16, 17. *29.* 2 Paral. 4, 14.

38. 2 Paral. 4, 6. *39.* 2 Paral. 4, 14.

45. Şi căldările şi tigăile şi blidele
şi toate vasele câte a făcut Hiram îm-
păratului Solomon casei Domnului,
şi stâlpii cei patruzeci şi opt ai ca-
sei împăratului şi ai casei Domnului.
46. Toate lucrurile împăratului câte
a făcut Hiram au fost de aramă, nu
erà cumpănitură arămii din care
toate acestea s'au făcut, că erà mul-
tă foarte, şi nu se puteà cumpănì
arama din care a făcut.
47. In ţinutul Iordanului le-a văr-
sat împăratul, în pământ cleos, în-
tre Sochot şi între Gheira.
48. Şi a dat împăratul Solomon
toate vasele, iar de mulţime multă
foarte nu erà cumpănitură arămii.
49. Şi a făcut Solomon toate u-
neltele în casa Domnului, jertfelni-
cul cel de aur şi masa pre care stau
pâinile punerii înainte, de aur.
50. Şi sfeşnicile cinci deadreapta
şi cinci deastânga dinaintea feţii al-
tarului, care sunt din aur încheete,
şi candelile şi luminătoarele şi mu-
cările de aur.
51. Şi pragurile şi zăvoarele şi pa-
harele şi blidele şi cădelniţile de aur
încheete şi ţâţânile uşilor casei cei
mai dinlăuntru a Sfintei Sfintelor,
şi uşile casei Bisericii de aur.
52. Şi s'a plinit tot lucrul casei
Domnului care l-a făcut Solomon,
şi a băgat Solomon înlăuntru ar-
gintul şi aurul şi vasele pre care le-a
dat la vistieriile casei Domnului cele
afierosite de David tatăl său şi de
Solomon.

CAP. 8.

Sfinţirea Bisericii lui Solomon.

Şi a fost dacă a săvârşit Solomon
a zidì casa Domnului şi casa sa,
după douăzeci de ani, atunci a a-
dunat împăratul Solomon pre toţi
bătrânii lui Israil în Sion, ca să a-
ducă sicriul legii Domnului din ce-
tatea lui David, din Sion.
2. In luna lui Atanin la sărbătoa-
rea care este în luna a şaptea.
3. Şi au venit toţi bătrânii lui Israil.
4. Şi au ridicat preoţii sicriul şi
cortul mărturiei şi vasele cele sfin-
te, care erau în cortul mărturiei.
5. Iar împăratul şi tot Israilul mer-
geau înaintea sicriului jertfind oi şi
boi fără de număr.
6. Şi au băgat preoţii sicriul legii
Domnului la locul lui în altarul ca-
sei în Sfânta Sfintelor supt aripile
Heruvimilor.
7. Că Heruvimii erau cu aripile în-
tinse preste locul sicriului, şi aco-
pereau Heruvimii pe deasupra sicriul
şi sfintele lui.
8. Şi întreceau cele sfinţite că se
vedeau capetele celor sfinţite din
sfânta înaintea altarului; iar dea-
fară nu se vedeau, şi a fost acolo
până în ziua aceasta.
9. Nu erà în sicriu, fară numai cele
două table de piatră, tablele legii,
care le-a pus acolo Moisì în Horiv,
când au făcut legătură Domnul cu
fiii lui Israil, când ieşau ei din pă-
mântul Eghipetului.
10. Şi a fost dacă au ieşit preoţii
din sfânta, nor a umplut casa Dom-
nului.
11. Şi nu puteau preoţii să steà să
slujească de faţa norului, că um-
pluse slava Domnului casa Dom-
nului.
12. Atunci a zis Solomon: Dom-
nul au zis că lăcueşte în nor.
13. Şi eu am zidit casă numelui
tău sfântă ţie, şi gata ca să şezi
şi să lăcueşti tu în ea în veci.
14. Şi a întors împăratul faţa sa, şi

49. Eşire 25, 23, 30 şi 30, 1; 1 Paral 28, 14.
50. 2 Paral. 4, 7. *51.* 4 Imp. 25, 14.
52. 2 Paral. 5, 1.
8. *1.* 2 Paral. 5, 2.

6. 2 Paral. 5, 7. *8.* 2 Paral. 5, 8, 10.
9. Eşire 34, 27 şi 25, 16; Evrei 9, 4.
10. Eşire, 40, 32, 34. *11.* Num. 9, 15.
12. 2 Paral. 5, 14. şi 6, 1.
13. Eşire 20, 21; Lev. 16, 2; evrei 9, 7, 12.

bine a cuvântat împăratul pre tot Israilul, și toată adunarea lui Israil sta.
15. Și el a zis: bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil astăzi, cel ce au grăit cu gura sa lui David tatăl meu, și cu mâinile sale au plinit, zicând:
16. Din ziua în care am scos pre poporul meu Israil din Eghipet, n'am ales cetate nici într'o seminție de a lui Israil, ca să zidească casă, în care să fie numele meu acolo; ci am ales Ierusalimul ca să fie numele meu acolo, și am ales pre David, ca să fie povățuitor preste poporul meu Israil.
17. Și a fost în inimă lui David tatălui meu să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.
18. Și au zis Domnul către David tatăl meu: pentru că ai pus în inima ta, ca să zidești casă numelui meu, bine ai făcut, că ai socotit cu inima ta aceasta,
19. Insă tu nu vei zidì casa, ci fiul tău care va ieșì din coapsele tale, acesta va zidì casă numelui meu.
20. Și au împlinit Domnul cuvântul său, carele l-au grăit, și m'am sculat eu în locul lui David tatălui meu, și am șezut pre scaunul lui Israil, după cum au grăit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.
21. Și am așezat acolo loc sicriului, în care este legătura Domnului, care o au făcut Domnul cu părinții noștri, când i-au scos pre ei din pământul Eghipetului.
22. Și a stătut Solomon înaintea jertfelnicului Domnului împreajma a toată adunarea lui Israil, și s'a tins mâinile sale la cer, și a zis:
23. Doamne Dumnezeul lui Israil! Nu este Dumnezeu precum tu în cer sus și pre pământ jos, cel ce păzești legătură și milă robului tău celui ce umblă înaintea ta cu toată inima sa.
24. Cel ce ai păzit robului tău lui David tatălui meu, și ai grăit cu gura ta, și cu mâinile tale ai săvârșit, precum este astăzi.
25. Și acum Doamne Dumnezeul lui Israil! Păzește robului tău lui David tatăl meu, cele ce ai grăit lui zicând: nu va lipsì înaintea mea om, care să șază pre scaunul lui Israil, numai de vor păzì fiii tăi căile sale ca să umble înaintea mea, în ce chip ai umblat tu înaintea mea.
26. Și acum Doamne Dumnezeul lui Israil! Să se adevereze cuvântul tău lui David tatăl meu.
27. Că de acum în adevăr va lăcuì Dumnezeu cu oamenii pre pământ? De vreme ce cerul și cerul cerurilor nu sunt destul ție, în ce chip casa aceasta, care o am zidit numelui tău?
28. Deci caută spre rugăciunea mea și spre cererea mea Doamne Dumnezeul lui Israil, ca să auzi cererea și rugăciunea, cu care se roagă robul tău înaintea ta către tine astăzi.
29. Să fie ochii tăi deschiși spre casa aceasta ziua și noaptea, spre locul de care ai zis: fi-va numele meu acolo, ca să auzi rugăciunea, cu care se roagă robul tău în locul acesta ziua și noaptea.
30. Și să asculți cererea robului tău și a poporului tău Israil ori câte vor cere în locul acesta, și tu să auzi în locul lăcuinței tale în cer, și să faci și milostiv să fii.
31. Ori câte va greșì fiecare aproapelui său, și va luà preste sine blestem, cu care s'a blestemat pre

16. 2 Imp. 7, 6; 4 Imp. 21, 7; 1 Paral. 17, 5. *17.* 2 Imp. 7, 2. *19.* 2 Imp. 7, 12. *20.* 2 Imp. 7, 12. *22.* 2 Paral. 6, 12.
25. 2 Imp. 7, 12, 16, ps. 131, 12. *27.* Isaia 66, 1; Ierem. 23, 24. F. Ap. 7, 49. *29.* a 2 lege 12, 11.

sine, de va venì și se va mărturisì înaintea jertfelnicului tău în casa aceasta.
32. Tu să-l asculți din cer, și să faci și să judeci pre poporul tău Israil, și să răsplătești celui ce face fărădelege; să-i dai calea lui preste capul lui, și să îndreptezi pre cel drept, să-i dai lui după dreptatea lui.
33. Când va căderà poporul tău Israil înaintea vrăjmașilor, pentru că au păcătuit înaintea ta, de se vor întoarce și se vor mărturisì numelui tău și se vor rugà și vor cere ertăciune în casa aceasta,
34. Tu să-i auzi pre ei din cer, și milostiv să fii spre păcatele poporului tău Israil, și să-i întorci pre ei la pământul, care l-ai dat părinților lor.
35. Când se va închide cerul, și nu va plouà, pentru că au păcătuit înaintea ta, de se vor rugà spre locul acesta și se vor mărturisì numelui tău și se vor întoarce dela păcatele sale, când vei smerì pre dânșii,
36. Să-i asculți din cer, și milostiv să fii păcatelor robului tău, și poporului tău Israil, și să le arăți lor calea cea bună, pre care să umble, și să dai ploaie pre pământul tău, care l-ai dat moștenire poporului tău.
37. Când va fi foamete sau moarte sau arsură sau omidă sau pălitură, și când îl va necăjì pre el vrăjmașul lui în vre-o cetate de ale lui, toată întâmplarea, toată durerea,
38. Toată rugăciunea și toată cererea care va face fie ce om cum va cunoaște fie care rana inimii lui, și va tinde mâinile sale spre casa aceasta,
39. Tu să-i asculți din cer, din lăcașul tău cel sfânt, și milostiv să fii, și să faci, și să dai omului după toate căile lui, precum vei cunoaște inima lui, că tu singur știi inima tuturor fiilor oamenilor.
40. Ca să se teamă de tine în toate zilele, în care trăesc pre pământul ce l-ai dat părinților noștri.
41. Și celui strein care nu este din poporul tău acesta Israil, ci va venì din pământ de departe pentru numele tău,
42. Că vor auzì numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel înalt, și vor venì și se vor rugà la locul acesta,
43. Tu să-l asculți din cer din lăcașul tău cel sfânt, și să faci după toate câte te va rugà cel strein, ca să cunoască toate popoarele pământului tău, și să se teamă de tine, ca și poporul tău Israil, și să cunoască, cum că numele tău s'a chemat preste casa aceasta, care am zidit.
44. Când va ieșì poporul tău la răsboiu asupra vrăjmașilor săi în calea, pre care vei trimite pre ei, și se vor rugà întru numele Domnului spre cetatea aceasta, care o ai ales, și spre casa care o am zidit numelui tău,
45. Tu să asculți din cer rugăciunea lor și cererea lor, și să-i îndreptezi pre ei.
46. Când vor greșì ție, că nu este om care să nu greșască, și vei bate pre ei, și-i vei da pre ei înaintea vrăjmașilor, și-i vor robì pre ei cei ce robesc, în pământ departe s'au aproape,
47. De se vor pocăì cu inima sa în pământul în care s'au dus robi, și se vor întoarce și se vor rugà ție în pământul robiei lor zicând: greșit-am, nelegiuit-am, strâmbătate am făcut,

32. A Lege 25, 1. *35.* 2 Paral 6, 26.
39. Psal. 138, 1, 2; Ierem. 17, 10.

41. 2 Paral. 6, 32.
46. Pilde 20, 9; 2 Paral. 6. 36. 1 Ioan 1, 8, 10; Ecles. 7. 21.

48. Și se vor întoarce la tine cu toată inima lor și cu tot sufletul lor în pământul vrăjmașilor lor, unde i-ai mutat pre ei, și se vor rugà către tine spre pământul lor, care l-ai dat părinților lor, și spre cetatea care o ai ales și spre casa care o am zidit numelui tău,
49. Să asculți din cer din lăcașul tău cel sfânt rugăciunea lor și cererea lor, și să faci dreptatea lor,
50. Și milostiv să fii nedreptăților lor, care au greșit ție, și tuturor strâmbătăților lor cu care ți-au greșit, și să-i faci pre ei să afle îndurare înaintea celor ce i-au robit pre ei, și să le fie milă de ei.
51. Că poporul tău și moștenirea ta sunt, pre cari i-ai scos din pământul Eghipetului din cuptorul cel de fier.
52. Să fie ochii tăi și urechile tale deschise spre rugăciunea robului tău și spre rugăciunea poporului tău Israil, ca să-i asculți pre ei întru toate care se vor rugà ție.
53. Că tu i-ai ales pre ei moștenire ție din toate neamurile pământului, precum ai grăit prin mâna robului tău Moisì, când ai scos tu pre părinții noștri din pământul Eghipetului, Doamne! Doamne!
54. Așà s'a rugat Solomon pentru casă, dupăce a sfârșit a o zidì pre ea, soarele l-a arătat în cer, Domnul au zis cel ce lăcuește în nor: zidește casă mie, casă cuvioasă ție, ca să lăcuești întru înnoire, au nu aceasta este scrisă în cartea cântării?
55. Și a fost dupăce a sfârșit Solomon a se rugà către Domnul toată rugăciunea și toată cererea aceasta, s'a sculat dela fața jertfelnicului Domnului unde erà îngenunchiat pre genunchii săi, și mâinile sale întinse spre cer,
56. Și a stătut, și a binecuvântat pre toată adunarea lui Israil cu glas mare, zicând:
57. Bine este cuvântat Domnul astăzi, cel ce au dat odihnă poporului său Israil după toate câte au grăit, n'a rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele cele bune, care au grăit prin mâna lui Moisì robul său.
58. Fie Domnul Dumnezeul nostru cu noi, precum au fost cu părinții noștri, să nu ne lase pre noi, nici să se întoarcă de către noi.
59. Ci să plece inimile noastre către sine, ca să umblăm întru toate căile lui și să păzim toate învățăturile lui și poruncile lui și îndreptările lui, care au poruncit părinților noștri.
60. Și cuvintele acestea, cu care m'am rugat înaintea Domnului Dumnezeului nostru astăzi, să fie primite la Domnul Dumnezeul nostru ziua și noaptea, ca să facă dreptate robului tău, și dreptate poporului tău Israil fiecăruia în vremea lui.
61. Ca să cunoască toate popoarele pământului, că Domnul Dumnezeu acesta este Dumnezeu, și nu este altul.
62. Și să fie inimile noastre deplin către Domnul Dumnezeul nostru, și curat să umblăm întru rânduelele lui, și să păzim poruncile lui ca în ziua aceasta.
63. Și împăratul și toți fiii lui Israil au adus jertfe înaintea Domnului.
64. Și a junghieat împăratul Solomon jertfele cele de pace, care s'au adus Domnului douăzeci și

51. A 2 Lege 4, 20.
53. Lev. 20, 26.
55. Eșire 19, 5; A 2 Lege 4, 20 și 9, 26. 29.

56. 1 Paral. 16, 2. *61.* A 2 Lege 6, 4; Ioan 17, 3; 1 Cor. 8, 4,6; Isaia 44, 8. *63.* 2 Paral. 35, 7. *64.* 2 Paral. 7, 5.

două de mii de boi şi o sută şi douăzeci de mii de oi, şi a sfinţit casa Domnului împăratul şi toţi fiii lui Israil.

65. In ziua aceea sfinţit-a împăratul mijlocul pridvorului, care erà în faţa casei Domnului, pentru că a adus acolo ardere de tot şi jertfele şi grăsimele cele de pace, că jertfelnicul cel de aramă dinaintea Domnului erà mic, de nu puteà cuprinde arderea de tot şi darul şi jertfele cele de pace.

66. Şi a făcut Solomon praznic în ziua aceea, şi tot Israilul cu el adunare mare dela intrarea Imatului până la rîul Eghipetului înaintea Domnului Dumnezeului nostru şapte zile, şi alte şapte zile, patrusprezece zile.

67. Şi în ziua a opta a slobozit poporul, şi a binecuvântat pre împăratul, şi s'au dus fiecare la lăcaşurile sale veseli şi cu inimă bună pentru bunătăţile, care au făcut Domnul lui David robului său şi lui Israil poporului său.

CAP. 9.

Dumnezeu se arată lui Solomon a doua oară.

Şi a fost dupăce a sfârşit Solomon a zidì casa Domnului şi casa împărătească şi toate lucrurile lui câte a vrut el să facă,

2. S'au arătat Domnul lui Solomon a doua oară precum s'au arătat în Gavaon.

3. Şi a zis către el: auzit-am glasul rugăciunei tale şi al cererii tale, cu care te-ai rugat înaintea mea, şi am făcut ţie după toată rugăciunea ta, sfinţit-am casa aceasta care o ai zidit, ca să fie numele meu acolo în veac, şi vor fi ochii mei acolo şi inima mea în toate zilele.

4. Şi tu de vei umblà înaintea mea, precum a umblat David tatăl tău cu inimă curată şi cu dreptate, ca să faci toate câte am poruncit lui, şi de vei păzì rânduelele mele şi poruncile mele,

5. Voiu pune scaunul împărăţiei tale preste Israil în veac precum am grăit lui David tatălui tău, zicând: nu va lipsì ţie om povăţuitor întru Israil.

6. Iar de vă veţi întoarce voi şi fiii voştri dela mine, şi nu veţi păzì poruncile şi rânduelele mele, care le-a dat Moisì înaintea voastră, ci veţi merge şi veţi slujì la dumnezei streini, şi vă veţi închinà lor,

7. Voiu stârpì pre Israil de pre pământul care am dat lor, şi casa aceasta care o am sfinţit numelui meu, o voiu lepădà dela faţa mea, şi va fi Israil de pildă şi de poveste la toate neamurile.

8. Şi casa aceasta cât e de înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea se va minunà şi va şuerà, şi va zice: pentruce au făcut Domnul aşà pământului acestuia şi casei aceştiea?

9. Şi vor răspunde: pentrucă au părăsit pre Domnul Dumnezeul lor cel ce au scos pre părinţii lor din pământul Eghipetului, din casa robiei, şi s'au lipit de dumnezei streini şi s'au închinat lor şi au slujit lor, pentru aceea au adus Domnul preste ei tot răul acesta.

10. Şi a fost după douăzeci de ani, în cari a zidit Solomon cele două case, casa Domnului şi casa împărătească.

11. Iar Hiram împăratul Tirului dăruise pre Solomon cu lemne de chedru şi cu lemne de pin şi cu aur după toată voia lui, atunci împăratul Solomon a dat împăratului Hi-

67. 2 Paral. 7, 10.
9. *2.* 2 Paral. 7, 12.
3. A 2 Lege 12, 11, 2, 4; 6, 12.

5. 2 Imp. 7, 12, 16, ps. 131, 12. *6.* Ps. 88, 30. *7.* Ierem. 7, 15. *8.* A 2 Lege 29, 24; Ierem. 22, 8. *10.* 7, 1.

ram douăzeci de cetăți în pământul Galileii.
12. Și a ieșit Hiram din Tir, și a mers în Galileia să vază cetățile, care Solomon le-a dat lui, și nu i-a plăcut lui, și a zis:
13. Ce sunt cetățile acestea care mi-ai dat mie o frate? Și le-a numit pre ele hotar până în ziua de astăzi.
14. Și dăduse Hiram lui Solomon o sută și douăzeci de talanți de aur.
15. Aceasta a fost pricina birului care l-a rânduit împăratul Solomon ca să zidească casa Domnului și casa sa și zidul Ierusalimului, și marginea ca să facă îngrăditura cetății lui David, și zidul Ierusalimului, și Asorul și Maghedul și Gazerul.
16. Faraon împăratul Eghipetului s'a suit, și a luat Gazerul, și l-a ars cu foc, și pre Hananeul ce lăcuià în cetate la omorît, și l-a dat pre el Faraon zestre fetei sale femeii lui Solomon.
17. Și Solomon a zidit Gazerul și Vetoronul cel de jos.
18. Și Valaadul și Tamorul în pustie.
19. Și toate cetățile cele tari, care erau ale lui Solomon, și toate cetățile carelor și toate cetățile călăreților și ori ce lucru a plăcut lui Solomon a zidì în Ierusalim și în Livan și în tot pământul domniei lui.
20. Tot poporul cel rămas din Heteu și din Amoreu și din Ferezeu și din Hananeu și din Eveu și din Evuseu și din Ghergheseu, carii nu erà din fiii lui Israil,
21. Feciorii lor cei rămași în pământ după dânșii, pre carii nu puteau fiii lui Israil să-i surpe pre ei, i-a făcut pre ei Solomon birnici până în ziua de astăzi.
22. Iar din fiii lui Israil n'a pus Solomon la lucru, că aceștia erau oamenii cei răsboinici, și slugi lui, și boieri și domni și mai mari preste carele lui și preste călăreții lui.
23. Și erau mai mari preste lucrurile lui Solomon puși cinci sute cincizeci, carii porunceau poporului pus la lucru.
24. Iar fata lui Faraon s'a suit din cetatea lui David în casa sa care i-a zidit ei, când a zidit Mello.
25. Și aduceà Solomon de trei ori în an arderi de tot, și jertfă de pace pre jertfelnicul, care l-a zidit Domnului, și a tămâiat preste dânsul înaintea Domnului, și a săvârșit casa.
26. Și a făcut împăratul Solomon corabie în Gasionul Gaverului, care este lângă Elat la marginea mării cei dinapoi în pământul Edomului.
27. Și a trimis Hiram în corabie din slugile sale oameni corăbieri, carii știeau umblà pre mare, cu slugile lui Solomon.
28. Și au venit la Ofira, și a luat de acolo patru sute și douăzeci de talanți de aur, și i-au dus împăratului Solomon.

13. Is. Navì 19, 27. *15.* Is. Navì 17, 11. *16.* Is. Navì 16, 10. Jud 1, 29. *17.* Is. Navì 10, 10. *18.* Is. Navì 19, 44. *22.* 1 Paral. 22, 2; Lev. 25, 39.

24. 1 Paral. 8, 11.

CAP. 10.

Împărăteasa Savà vine la Solomon

Și împărăteasa Savà a auzit de numele lui Solomon și de numele Domnului, și a venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte ascunse.
2. Și a venit în Ierusalim cu slavă mare foarte și cu cămile, care purtau aromate și aur mult foarte și piatră scumpă, și a intrat la Solomon, și i-a grăit lui toate câte erau în inima sa.
3. Și i-a spus ei Solomon toate cuvintele ei, n'a fost ascuns cuvânt

10. *1.* 2 Paral. 9, 1; Mateiu 12, 42. *2.* Luca 11, 31.

de către împăratul, care să nu-l fi tâlmăcit ei.

4. Și a văzut împărăteasa Savà toată înțelepciunea lui Solomon și casa care o a zidit.

5. Și mâncările lui Solomon și locuința slugilor lui și rândueala slujitorilor lui, și îmbrăcămintea lui și paharnicii lui și arderea cea de tot a lui, care o aducea în casa Domnului, și s'a uimit foarte.

6. Și a zis către împăratul Solomon: adevărat este cuvântul, care l-am auzit în pământul meu de tine și de înțelepciunea ta.

7. Și n'am crezut celor ce-mi grăiau mie, până când am venit și au văzut ochii mei; și iată nici jumătate nu mi s'a povestit mie, întreci cu înțelepciunea și cu bunătatea vestea, care o am auzit în pământul meu.

8. Fericite femeile tale, fericite slugile tale, carii stau înaintea ta pururea, cei ce aud toată înțelepciunea ta.

9. Fie Domnul Dumnezeul tău bine cuvântat! Cel ce bine au voit întru tine, ca să te dea pre tine pre scaunul lui Israil, căci au iubit Domnul pre Israil să-l întărească în veci, și te-au pus pre tine împărat preste ei, ca să faci judecată dreaptă întru judecățile lor.

10. Și a dat lui Solomon o sută și douăzeci de talanți de aur, și aromate multe foarte și piatră scumpă; n'a mai venit după aromatele acelea atâta mulțime, cât a dat împărăteasa Savà împăratului Solomon.

11. Și corabia lui Hiram, care aducea aurul din Ofir a adus lemne cioplite multe foarte, și piatră scumpă.

12. Și a făcut împăratul lemnele cele cioplite proptele casei Domnului și casei împăratului, și alăută cântăreților și copze, n'au fost venit lemne cioplite ca acelea pre pământ, nici s'au mai văzut undevà până în ziua de astăzi.

13. Și împăratul Solomon a dat împărătesei Savei, toate câte ea a vrut și câte a cerut, afară de toate câte i-a dat ei împăratul Solomon de voia sa.

14. Și s'a întors și a venit în pământul său ea și toate slugile ei.

15. Și erà cumpănitura aurului ce venea lui Solomon într'un an, șase sute șasezeci și șase de talanți de aur.

16. Afară din birul celor supuși și al neguțătorilor ce neguțătoareau, și al tuturor împăraților celor de dincolo și al domnilor pământului.

17. Și a făcut împăratul Solomon trei sute de scuturi de aur bătute, trei sute de auri erau la un scut.

18. Și trei sute de platoșe de aur bătute, trei taleri de aur erau la o platoșă, și le-a dat împăratul la casa Dumbrăvii Livanului.

19. Și a făcut împăratul Solomon scaun de fildeș mare, și l-a ferecat cu aur lămurit.

20. Șase trepte erau la scaun, și săpătură de viței dinapoia scaunului, și mâini de o parte și de alta la scaunul șederii, și doi lei stând lângă mâini.

21. Și doisprezece lei stând acolo la cele șase trepte de o parte și de alta, și nu s'a făcut așà la toată împărăția.

22. Și toate vasele cele de Solomon făcute, erau de aur, și vasele din care se spălà erau de aur, și toate vasele casei de lemn din Livan erau cu aur încheiete, nu erà argint, că argintul nu erà băgat în seamă în zilele lui Solomon.

23. Că corabie de Tarsis avea împăratul Solomon pre mare cu fiii lui Hiram, în trei ani venea împăratului dela Tarsis o corabie cu aur

---

11. 2 Paral. 9, 10

17. 14. 26; 2 Paral. 9, 15.
18. 2 Paral. 9 16.

şi cu argint şi cu dinţi de Elefant, şi cu maimuţe şi păuni şi cu pietre cioplite şi necioplite.

24. Şi s'a mărit Solomon, mai mult decât toţi împăraţii pământului, cu avuţie şi cu înţelepciune.

25. Şi toţi împăraţii pământului doreau să vază pre Solomon, ca să auză înţelepciunea lui, care i-au dat Domnul în inima lui.

26. Şi îi aduceà fiecare darurile sale, vase de aur şi de argint şi haine, mirodenii şi aromate şi cai şi muşcoi în fiecare an.

27. Şi a adunat Solomon care şi călăreţi; şi aveà Solomon patru mii de iepe la care şi douăsprezece mii de călăreţi, şi i-a pus în cetăţile carelor şi la împăratul în Ierusalim.

28. Şi a făcut împăratul de erà aurul şi argintul ca pietrele de mult, şi chedrii ca smochinii sălbatici cei de pre şes de mulţi.

29. Şi se aduceà cai lui Solomon din Eghipet şi din Tecue, că neguţătorii împăratului luau din Tecue în schimb.

30. Şi se aduceà din Eghipet carul pe şase sute de arginţi şi calul pe o sută şi cincizeci de arginţi, ca şi tuturor împăraţilor Heteilor şi împăraţilor Siriei prin mâna neguţătorilor.

CAP. 11.

Moartea lui Solomon.

Şi împăratul Solomon erà iubitor de femei, şi a luat femei de'alt neam multe şi pre fata lui Faraon, Moavitence, Amanitence, Sirience, Idumence, Sidonence, Hetence şi Amorence.

2. Din neamurile din care au oprit Domnul pre fiii lui Israil, ca să nu intraţi la ele, şi să nu intre la voi, ca să nu se abată inimile voastre după idolii lor, de acelea s'a lipit Solomon a le iubì.

3. Şi aveà el femei stăpâne şapte sute şi ţiitoare trei sute, şi i-au robit femeile inima lui.

4. Şi a fost în vremea bătrâneţelor lui Solomon, femeile au abătut inima lui Solomon după alţi dumnezei; şi n'a fost inima lui deplin cu Domnul Dumnezeul lui, ca inima lui David tatăl său.

5. Şi a mers Solomon după Astart urâciunea Sidonenilor şi după împăratul lor idolul fiilor lui Amon.

6. Şi a făcut Solomon rău înaintea Domnului, şi n'a umblat după Domnul ca David tatăl său.

7. Atunci a zidit Solomon capişte înaltă lui Hamos idolul lui Moav în muntele cel din faţa Ierusalimului, şi lui Moloh idolul fiilor lui Amon şi Astartei urâciunei Sidonenilor.

8. Şi aşà a făcut tuturor femeilor lui, celor de alt neam, care tămâiau şi jertfeau idolilor.

9. Şi s'au mânieat Domnul pre Solomon pentrucă s'a abătut inima lui dela Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce s'au arătat lui de două ori.

10. Şi i-au poruncit lui cuvântul acesta, ca nicidecum să nu meargă după alţi dumnezei, ci să păzească şi să facă cele ce i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.

11. Şi au zis Domnul către Solomon: pentrucă ai făcut acestea, şi n'ai păzit poruncile mele şi rânduelele mele, care am poruncit ţie, rupând în două voiu rupe împărăţia ta din mâna ta, şi o voiu da pre ea unui rob al tău.

12. Ci în zilele tale nu voiu face aceasta pentru David tatăl tău, din mâna fiului tău o voiu luà.

13. Insă nu voiu luà împărăţiea

26. 2 Paral. 1, 14. *28.* 2 Paral 1, 16. *30.* 2 Paral. 1, 17.
11. *1.* A 2 Lege 17, 17; Sirah. 47, 21. *2.* Eşire 34, 16; A 2 Lege 7, 3.

5. Jud. 2, 13. *7.* Jud. 11, 7. *9.* 3, 5. *10.* 6, 12. *11.* 12, 16. *13.* 4 Imp. 17, 18.

toată, un schiptru voiu da fiului tău pentru David robul meu și pentru Ierusalim cetatea care o am ales.

14. Și au ridicat Domnul protivnic lui Solomon pre Ader Idumeul din sămânța împărăției din Idumeia.

15. Și a fost când a pierdut David pre Edom, și a mers Ioav mai marele oștilor, să îngroape pre cei uciși, a tăiat toată partea bărbătească în Idumeia.

16. Că șase luni a șezut acolo Ioav și tot Israilul în Idumeia, până ce a pierdut pre tot bărbatul din Idumeia.

17. Și a fugit Ader, el și toți bărbații Idumeii din slugile tatălui său împreună cu el, și a intrat în Eghipet, și Ader erà prunc mic.

18. Și s'au sculat oamenii din cetatea Madiamului, și au venit în Faran, și a luat oameni cu sine, și au venit la Faraon împăratul Eghipetului, și a intrat Ader la Faraon, și a dat lui casă, și pâine i-a rânduit lui și pământ i-a dat lui.

19. Și a aflat Ader har înaintea lui Faraon foarte, și i-a dat lui femeie pre sora femeiei sale, pre sora Techeminii cea mai mare.

20. Și i-a născut sora Techeminii lui Ader pre Ganifat feciorul ei, și l-a crescut pre el Techemina între fiii lui Faraon, și Ganifat erà în casa lui Faraon între fiii lui Faraon.

21. Și a auzit Ader în Eghipet, că a adormit David cu părinții săi, și cum că a murit Ioav, mai marele oastei, și a zis Ader către Faraon: lasă-mă să mă întorc în pământul meu.

22. Și a zis Faraon lui Ader: ce-ți lipsește ție la mine, și iată tu cerci să te duci în pământul tău, și a zis Ader lui: nu! Ci să mă lași negreșit; și s'a întors Ader în pământul său.

23. Și au ridicat Domnul vrăjmași lui Solomon pre Razon feciorul lui Elidechè, pre Varamet și pre Adadezer împăratul Suvei, domnul său.

24. Și s'au adunat la el oameni, și s'a făcut căpetenie celor protivnici, când i-a omorît pre ei David, și a luat întâiu Damascul, și a șezut în el, și a împărățit în Damasc.

25. Și au fost vrăjmași lui Israil în toate zilele lui Solomon, acesta este răul care l-a făcut Ader; și el urà pre Israil, și a împărățit în pământul Edomului.

26. Și pre Ierovoam feciorul lui Navat al lui Efrati din Sarira feciorul unei femei văduve rob lui Solomon, și acesta-i lucrul pentru care a ridicat el mâinile asupra împăratului Solomon.

27. Că împăratul Solomon a zidit marginea, și a închis îngrădirea cetății lui David tatăl său.

28. Iar tânărul Ierovoam erà om tare și puternic, și a văzut Solomon că este om de treabă, l-a pus mai mare preste dajdiile casei lui Iosif.

29. Și a fost în vremea aceea, și Ierovoam a ieșit din Ierusalim, și l-a aflat pre el Ahia Siloniteanul prorocul în cale, și l-a abătut pre el din cale, și Ahia erà îmbrăcat cu haină nouă, și amândoi erau singuri în câmp.

30. Și a luat Ahia haina sa cea nouă, care erà pre el, și a rupt-o în douăsprezece bucăți.

31. Și a zis lui Ierovoam: ia ție zece bucăți, că acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: iată eu rup împărăția din mâna lui Solomon, și voiu da ție zece schiptruri.

32. Iar două schiptruri vor fi ale lui pentru robul meu David și pentru Ierusalim cetatea, care am ales din toate semințiile lui Israil,

---

15. 2 Imp. 8, 14. *23.* 2 Imp. 8, 3 și 10, 18.

25. 2 Paral. 13, 6. *29.* 2 Paral. 5, 15. *30.* 1 Imp. 15, 27. *31.* 14, 8; 1 Imp. 15, 28

33. Pentrucă m'a părăsit pre mine, și s'a închinat Astartei urâciunei Sidonenilor și lui Hamos idolul lui Moav și lui Moloh idolul fiilor lui Amon, și n'a umblat în căile mele ca să facă ce este drept înaintea mea, și poruncile mele și judecățile mele, ca David tatăl lui.

34. Însă nu voiu luà împărăția toată din mâna lui, ci sprijinind îl voiu sprijinì pre el în toate zilele vieței lui, pentru David robul meu, pre care l-am ales, care a ținut poruncile mele și rânduelele mele,

35. Ci voiu luà împărăția din mâna fiului său, și voiu da ție zece schiptruri;

36. Iar fiului lui voiu da două schiptruri, pentruca să fie scaun robului meu David în toate zilele înaintea mea în Ierusalim cetatea care mi-am ales ca să fie numele meu acolo.

37. Și te voiu luà pre tine, și vei împărățì întru cele ce poftește sufletul tău și tu vei fi împărat preste Israil.

38. Și va fi de vei păzì toate câte voiu poruncì ție, și vei umblà pre căile mele și vei face ce este bine înaintea mea, ca să păzești rânduelele mele și poruncile mele, precum a făcut David robul meu, voiu fi cu tine, și voiu zidì ție casă credincioasă, precum am zidit lui David.

39. Și voiu necăjì seminția lui David pentru acestea, însă nu în toate zilele.

40. Și a cercat Solomon să omoare pre Ierovoam, și s'a sculat Ierovoam și a fugit în Eghipet la Susac împăratul Eghipetului, și a fost în Eghipet până când a murit Solomon.

41. Iar ce mai rămâne a spune despre Solomon și toate câte a făcut și toată înțelepciunea lui, iată, au nu sunt scrise în cartea cuvintelor lui Solomon?

42. Și zilele câte a împărățit Solomon în Ierusalim preste tot Israilul patruzeci de ani.

43. Și a adormit Solomon cu părinții săi, și-l îngropară pre el în cetatea lui David tatăl său, și a împărățit Rovoam fiul lui în locul lui.

CAP. 12.

Desbinarea împărăției.

În Sichima, că în Sichima s'a adunat tot Israilul, ca să-l facă pre el împărat.

2. Și a fost dacă a auzit Ierovoam feciorul lui Navat din Eghipet, fiindcă în Eghipet ședeà, dupăce fugise de fața împăratului Solomon,

3. A trimis, și l-a chemat pre el, și a venit Ierovoam și tot poporul lui Israil, și a grăit poporul către împăratul Rovoam, zicând:

4. Tatăl tău a îngreuiat jugul nostru, deci tu acum ușurează din sarcinele aspre ale tatălui tău și din jugul cel greu, care l-a pus preste noi, și vom slujì ție.

5. Și a zis către ei: duceți-vă până a treia zi, și atunci vă întoarceți la mine, și s'au dus.

6. Și a spus împăratul Rovoam celor mai bătrâni, carii stau înaintea lui Solomon tatălui său până trăià, zicând: ce sfat îmi dați, să răspunz poporului acestuia cuvânt?

7. Iar ei au grăit către el, zicând: de vei face în ziua aceasta o slujbă poporului acestuia, și le vei plinì voia și vei grăì către ei cuvinte bune, vor fi ție slugi în toate zilele.

8. Iar el a lăsat sfatul, care i-au dat lui cei bătrâni, și s'a sfătuit cu fi-

36. 2 Paral. 21, 7. *39.* 2 Paral. 10, 15.
40. 12, 2. *41.* 2 Paral. 9, 29.

42. 2 Paral 9, 30. *43.* 1 Paral. 3, 10.
12. *1.* 2 Paral. 10, 1.
2. 11, 40. *4.* 2 Paral. 10, 4.

nerii, cei ce crescuse cu el carii stau
înaintea feţei lui, şi le-a zis lor:
9. Ce sfat îmi daţi voi şi ce să
răspunz poporului acestuia? Care
a grăit către mine, zicând: uşurează
din jugul, care l-a pus tatăl tău pre-
ste noi.
10. Şi au grăit către el tinerii cei
ce crescuse împreună cu el, şi i-au
zis lui: acestea vei spune poporu-
lui celui ce a grăit către tine, zi-
când: tatăl tău a îngreuiat jugul no-
stru, iar tu acum ni-l uşurează; aşà
vei grăì către ei: degetul meu cel
mic mai gros va fi decât şalele ta-
tălui meu.
11. De acum tatăl meu v'a împo-
vărat pre voi cu jug greu, iar eu voiu
mai îngreuià jugul vostru; tatăl meu
v'a bătut pre voi cu bice, iar eu vă
voiu bate pre voi cu scorpii.
12. Şi a venit Ierovoam şi tot po-
porul la împăratul Rovoam în ziua
a treia, precum le-a grăit lor împă-
ratul, zicând: întoarceţi-vă la mine
a treia zi.
13. Şi a răspuns aspru împăra-
tul către popor, şi a nesocotit îm-
păratul Rovoam sfatul ce bătrânii
i-au dat lui.
14. Şi a grăit către dânşii după
sfatul tinerilor, zicând: tatăl meu a
îngreuiat jugul vostru, şi eu voiu
mai îngreuià jugul vostru; tatăl meu
v'a bătut pre voi cu bice, iar eu voiu
bate pre voi cu scorpii.
15. Şi n'a ascultat împăratul pre
popor, că dela Domnul erà rânduit
ca să întărească cuvântul, care l-a
grăit prin mâna lui Ahiea Silonitea-
nul de Ierovoam feciorul lui Navat.
16. Şi văzând tot Israilul, că nu
i-a ascultat împăratul pre ei, a răs-
puns poporul împăratului, zicând:
ce parte avem noi cu David? Nu
avem moştenire cu fiul lui Iesse.
Aleargă Israile la lăcaşurile tale, a-
cum paşte-ţi casa ta Davide, şi s'a
dus Israil la lăcaşurile sale.
17. Iar fiii lui Israil carii lăcuiau
în cetăţile Iudei, au făcut pre Rovoam
împărat preste ei.
18. Şi a trimis împăratul pre A-
doniram, care erà preste bir, şi l-a
ucis pre el cu pietre tot Israilul, şi
a murit; iar împăratul Rovoam a a-
pucat a se suì în car ca să fugă
în Ierusalim.
19. Şi s'a lepădat Israil de casa
lui David până în ziua aceasta.
20. Şi a fost dacă a auzit tot Is-
railul, cum că s'a întors Ierovoam
din Eghipet, a trimis, şi l-a făcut pre
el împărat preste Israil, şi n'a ră-
mas credincios casei lui David fără
numai seminţia lui Iuda şi a lui Ve-
niamin singure.
21. Şi Rovoam a intrat în Ieru-
salim, şi a strâns adunarea lui Iuda
şi schiptrul lui Veniamin, o sută şi
douăzeci de mii de ostaşi tineri ca
să facă răsboiu asupra casei lui
Israil, ca să întoarcă împărăţia la
Rovoam fiul lui Solomon.
22. Şi au fost cuvântul Domnu-
lui către Samea omul lui Dumne-
zeu, zicând:
23. Spune lui Rovoam feciorul lui
Solomon împăratul Iudei şi către
toată casa lui Iuda şi a lui Veni-
amin şi celuilalt popor, zicând:
24. Acestea zice Domnul: să nu
vă sculaţi, nici să faceţi răsboiu cu
fraţii voştri fiii lui Israil, întoarcă-se
fiecare la casa sa, că dela mine s'a
făcut cuvântul acesta; şi au ascultat
de cuvântul Domnului, şi nu s'au
mai dus precum poruncise Domnul.
25. Şi a zidit Ierovoam Sichima
cea din muntele lui Efraim, şi a lă-
cuit într'însa, şi a ieşit de acolo, şi
a zidit Fanuilul.

12. 2 Paral. 10, 12. *15.* Is. Navì 11, 20.
16. 2 Imp. 20, 1; 11, 11; 2 Imp. 20, 1.
18. 4, 6; 5, 14. *19.* 2 Paral. 10, 19.
22. 13, 1; 2 Paral. 11, 2.

26. Şi a zis Ierovoam întru inima sa: iată acum se va întoarce împărăţiea la casa lui David,
27. De se va suì poporul acesta să aducă jertfă în casa Domnului în Ierusalim, se va întoarce inima poporului către Domnul şi către domnul lor către Rovoam împăratul Iudei, şi mă vor omorî pre mine.
28. Şi s'a sfătuit împăratul, şi a făcut două junince de aur, şi a zis către popor: nu vă mai suiţi în Ierusalim, iată dumnezeii tăi Israile! carii te-au scos pre tine din pământul Eghipetului.
29. Şi una o a pus în Vetil, iar una în Dan.
30. Şi fapta aceasta a fost păcat, căci poporul mergeà la una din ele până la Dan, şi a lăsat casa Domnului.
31. Şi a făcut capişti pre înălţimi, şi a făcut preoţi din poporul de rând, care nu erau din fiii lui Levì.
32. Şi a făcut Ierovoam sărbătoare în luna a opta în cincisprezece zile ale lunei asemenea sărbătorii cei din pământul Iudei, şi s'a suit la jertfelnicul, care l-a ridicat în Vetil, ca să jertfească junincelor care le-a făcut, şi a pus în Vetil preoţi înălţimilor, care le făcuse.
33. Şi s'a suit la jertfelnicul, care l-a ridicat în ziua a cincisprezecea în luna a opta la sărbătoarea care o a urzit din inima sa, şi a făcut sărbătoare fiilor lui Israil, şi s'a suit la jertfelnic, ca să jertfească.

CAP. 13.

Ierovoam pedepsit.

Şi iată omul lui Dumnezeu a venit din Iuda cu cuvântul Domnului la Vetil, când stà Ierovoam la jertfelnic ca să jertfească.

2. Şi a strigat asupra jertfelnicului cu cuvântul Domnului, şi a zis: jertfelnicule! Jertfelnicule! Acestea zice Domnul: iată fiu se va naşte casei lui David anume Iosia, şi va junghià preste tine pe preoţii înălţimilor, cari jertfesc preste tine, şi oase de oameni va arde preste tine.
3. Şi a dat în ziua aceea semn, spunând: acesta este cuvântul care l-au grăit Domnul, zicând: iată jertfelnicul se va sparge, şi se va vărsà grăsimea cea de preste el.
4. Şi a fost dacă a auzit împăratul Ierovoam cuvântul omului lui Dumnezeu celui ce strigase asupra jertfelnicului din Vetil, a întins mâna sa împăratul de pre jertfelnic, zicând: prindeţi-l pre el, şi iată s'a uscat mâna, care o a întins asupra lui, şi n'a putut să o întoarcă la sine.
5. Şi jertfelnicul s'a spart, şi s'a vărsat grăsimea de pre jertfelnic după semnul care l-a dat omul lui Dumnezeu cu cuvântul Domnului.
6. Şi a zis împăratul Ierovoam către omul lui Dumnezeu: roagă-te înaintea Domnului Dumnezeului tău, să se întoarcă mâna mea la mine, şi s'a rugat omul lui Dumnezeu înaintea Domnului, şi s'a întors mâna împăratului la el, şi s'a făcut ca şi mai înainte.
7. Şi a grăit împăratul către omul lui Dumnezeu: intră cu mine în casă, şi prânzeşte şi voiu da ţie daruri.
8. Şi a zis omul lui Dumnezeu către împăratul: de mi-ai da jumătate din casa ta, nu voiu intrà cu tine, nici voiu mâncà pâine, nici voiu beà apă în locul acesta.
9. Că aşà mi-au poruncit mie Domnul cu cuvântul, zicând: să nu mănânci pâine şi să nu bei apă, şi să

---

28. Tobie 1, 5; 4 Imp. 10, 31, 17, 16.
31. 2 Paral. 13, 9; 11, 14.
32. 4 Imp. 17, 32 şi 23, 15.
13. 1. 12, 22.
2. 4 Imp. 23, 15, 16; 2 Paral. 34, 3.
6. Fapt. Ap. 8, 24. 8. Num. 22, 18.

nu te întorci pre calea care ai mers.
10. Și s'a dus pre altă cale, și nu
s'a întors pre calea pre care venise
în Vetil.
11. Și un proroc bătrân lăcuià
în Vetil, și venind feciorii lui i-au
povestit toate lucrurile câte a făcut
omul lui Dumnezeu în ziua aceea
în Vetil și cuvintele, care a grăit împăratului, și s'a schimbat fața tatălui lor.
12. Și a grăit către ei tatăl lor,
zicând: pre care cale s'a dus? Și
i-au arătat lui fiii lui calea pre care
s'a dus omul lui Dumnezeu cel ce
ieșise din Iuda.
13. Și a zis fiilor săi: puneți-mi
șaoa pre asină, și au pus șaoa pre
asină, și a încălicat pre ea.
14. Și a mers după omul lui Dumnezeu, și l-a aflat șezând supt un
stejar, și zise lui: au tu ești omul
lui Dumnezeu cel ce ai ieșit din Iuda?
Și el a zis: eu.
15. Și a zis lui: vino cu mine și
mănâncă pâine.
16. Și a zis către el: nu voiu puteà să mă întorc cu tine, nici voiu
mâncà pâine, nici voiu beà apă în
locul acesta.
17. Că așà mi-au poruncit mie cu
cuvânt Domnul, zicând: să nu mănânci pâine acolo, nici să bei apă
acolo, și să nu te întorci pre calea
pre care ai mers.
18. Și a zis către el: și eu sunt
proroc ca și tine, și îngerul a grăit
către mine cu cuvântul Domnului,
zicând: întoarce-l pre el la tine în
casa ta, și să mănânce pâine și să
beà apă, și i-a mințit lui.
19. Și l-a întors pre el, și a mâncat pâine și a băut apă în casa lui.
20. Și a fost când ședeà el la masă,
s'a făcut cuvântul Domnului către
prorocul cel ce l-a întors pre el.
21. Și a grăit către omul lui Dumnezeu cel ce venise din Iuda, zicând: acestea zice Domnul: pentru
că ai întărâtat cuvântul Domnului,
și n'ai păzit porunca, care ți-au poruncit ție Domnul Dumnezeul tău,
22. Și te-ai întors, și ai mâncat
pâine și ai băut apă în locul acesta de care au grăit către tine, zicând: să nu mănânci pâine, nici să
bei apă; trupul tău nu va fi pus în
groapa părinților tăi.
23. Și a fost după ce a mâncat el
pâine și a băut apă, și a pus șaoa
pre asinul prorocului și s'a dus.
24. Și l-a aflat pre el un leu în
cale, și l-a omorît, și erà trupul lui
aruncat în cale, și asinul stà lângă
el, și leul stà lângă trup.
25. Și iată oamenii mergând pre
acolo au văzut mortăciunea aruncată în cale, și leul stând lângă mortăciune, și au intrat și au spus în cetatea în care lăcuià prorocul cel bătrân.
26. Și a auzit cel ce l-a întors pre
el de pre cale, și a zis: omul lui
Dumnezeu este acesta, care a întărâtat cuvântul Domnului, și l-au dat
pre el Domnul leului, și l-a zdrobit
pre el și l-a omorît, după cuvântul
Domnului, care i-au grăit lui.
27. Și a grăit către fiii săi, zicând:
puneți șaoa pre asin, și o au pus.
28. Și s'a dus, și i-a aflat lui trupul aruncat în cale, și asinul și leul
stà lângă trup, și n'a mâncat leul
trupul omului lui Dumnezeu, și n'a
sfâșieat pre asin.
29. Și a luat prorocul trupul omului lui Dumnezeu, și l-a pus pre
asin, și l-a întors pre el prorocul
în cetate ca să-l îngroape.
30. Și a pus trupul lui în groapa
sa, și l-a plâns pre el: vai frate!
31. Și a fost dupăce l-a plâns pre
el, a grăit fiilor săi, zicând: de voiu
murì îngropați-mă în groapa aceasta în care s'a îngropat omul lui

24. 20, 36. 4 Imp. 17, 25.

Dumnezeu, lângă oasele lui pune-
ți-mă ca să se mântuiască oasele
mele cu oasele lui;
32. Că se va plinì cele ce le-au
grăit cu cuvântul Domnului asupra
jertfelnicului celui din Vetil și asu-
pra capiștelor celor înalte din Sa-
mariea.
33. Și după întâmplarea aceasta
nu s'a întors Ierovoam dela răuta-
tea sa, și iarăși a făcut din popo-
rul de rând preoți înălțimilor: cel ce
vreà sfințeà mâna lui, și se făceà
preot înălțimilor.
34. Și s'a socotit aceasta spre pă-
cat casei lui Ierovoam și spre pe
ire și stingere de pre fața pămân-
tului.

CAP. 14.

Proroci asupra lui Ierovoam. Domnia lui Rovoam; păcatul și moartea lui.

În vremea aceea s'a bolnăvit Aviea
feciorul lui Ierovoam.
2. Și a zis Ierovoam femeii sale:
scoală-te și te schimbă ca să nu te
cunoască că tu ești femeia lui Ie-
rovoam, și mergi în Silom, și iată
este acolo Ahià prorocul care mi-a
spus mie că voiu împărăți preste
poporul acesta.
3. Și ia cu tine pentru omul lui
Dumnezeu zece pâini, și covrigi fi-
ilor lui și struguri și un urcior de
miere, și vei merge la el, și va spune
ție ce va fi pruncului.
4. Și a făcut așà femeia lui Iero-
voam și s'a dus în Silom, și a in-
trat în casa lui Ahià; iar Ahià nu
puteà vedeà, că i se împăinjinase o-
chii de bătrânețe.
5. Și a zis Domnul către Ahià:
iată femeia lui Ierovoam vine ca
să te întrebe pentru fiul său, că este
bolnav, așà și așà vei grăi către ea.
6. Și a fost când intrà ea și se
făceà ca și cum ar fi alta. Și a fost
când a auzit Ahià sgomotul picioa-
relor ei intrând pre ușă, a zis: in-
tră femeia lui Ierovoam, pentruce te
faci ca și cum ar fi alta? Și eu sunt
trimis aspru pentru tine.
7. Mergând zi lui Ierovoam: ace-
stea zice Domnul Dumnezeul lui Is-
rail: pentrucă te-am înălțat pre tine
din mijlocul poporului, și te-am pus
povățuitor preste poporul lui Israil.
8. Și am rupt împărăției dela casa
lui David, și o am dat ție, și n'ai
fost ca robul meu David, cel ce a
ținut poruncile mele și a umblat
după mine cu toată inima lui, ca
să facă ce este drept întru ochii mei.
9. Ci ai făcut mai rău decât toți
carii au fost mai înainte de tine, și
ai umblat și ți-ai făcut ție alți dum-
nezei și turnați ca să mă mânii; iar
pre mine m'ai lepădat dela tine.
10. Pentru aceea iată eu voiu a-
duce răutate asupra casei lui Iero-
voam, și voiu surpà din a lui Ie-
rovoam, și pre cel ce se pișă la pe-
rete, pre cel închis și părăsit întru
Israil, și voiu măturà casa lui Ie-
rovoam, în ce chip se măturà ba-
lega, până se va nimicì el.
11. Pre cel mort al lui Ierovoam
în cetate îl vor mâncà câinii, și pre
cel mort în țarină îl vor mâncà pa-
sările cerului, că Domnul au grăit.
12. Deci tu te scoală și mergi la
casa ta, când vei pune piciorul în
cetate va murì pruncul.
13. Și-l va plânge pre el tot Is-
railul, și-l va îngropà pre el, că a-
cesta singur din ai lui Ierovoam va
fi pus în groapă, pentrucă s'a aflat
întru acela cuvânt bun despre Dom-
nul Dumnezeul lui Israil în casa lui
Ierovoam.
14. Și va sculà Domnul luiș îm-

32. 4 Imp. 23, 16. *34.* 15, 29, 30.
14. *2.* 1 Imp. 28, 8.
3. 1 Imp. 9, 7; 4 Imp. 8, 8.
7. 16, 2. *8.* 11, 31.
10. 1 Imp. 25, 22; 4 Imp. 9, 8.

părat preste Israil, care va bate casa
lui Ierovoam în ziua aceea, şi încă
şi acum.
15. Şi va bate Domnul pre Israil
în ce chip se clăteşte trestia în a-
pă, şi va stârpì pre Israil de pre
pământul acest bun, care l-au dat pă-
rinţilor lor, şi va împrăştieà pre ei
dincolo de rîu, pentrucă au făcut
loruş desişuri, mâniind pre Domnul.
16. Şi va da Domnul pre Israil pen-
tru păcatele lui Ierovoam cel ce a pă-
cătuit, şi a făcut pre Israil a păcătuì.
17. Şi s'a sculat femeia lui Iero-
voam şi a mers la Sarira, şi a fost
când păşeà preste pragul casei, a
murit pruncul, şi l-a îngropat.
18. Şi l-a plâns tot Israilul după
cuvântul Domnului, care l-au grăit
prin mâna robului său Ahià prorocul.
19. Iar celelalte fapte ale lui Ie-
rovoam, cum s'a răsboit şi cum a
împărăţit, iată acestea scrise sunt
în cartea cuvintelor anilor împăra-
ţilor lui Israil.
20. Şi zilele în care a împără-
ţit Ierovoam douăzeci şi doi de ani,
şi a adormit cu părinţii săi, şi a îm-
părăţit Adad feciorul lui în locul lui.
21. Iar Rovoam feciorul lui Solo-
mon a împărăţit preste Iuda, în vâr-
stă de patruzeci şi unul de ani a
fost Rovoam când a împărăţit el, şi
şaptesprezece ani a împărăţit în Ie-
rusalim în cetatea, care o au ales
Domnul din toate neamurile lui Is-
rail să-şi pue numele său acolo, şi
numele mumei lui Noomà Amoni-
teanca.
22. Şi a făcut Rovoam rău înain-
tea Domnului, şi l-a mânieat pre el
mai mult decât tot ce făcuse părin-
ţii lui, prin păcatele săvârşite de ei.
23. Şi şi-au zidit ei loruş înălţimi
şi stâlpi şi desişuri în tot dealul
înalt şi supt tot copacul umbros.
24. Şi sodomie s'a făcut în ţară,
şi au făcut de toate urâciunile nea-
murilor, care le-au isgonit Domnul
dela faţa fiilor lui Israil.
25. Şi a fost în anul al cincilea
al împărăţiei lui Rovoam s'a sculat
Susachim împăratul Eghipetului a-
supra Ierusalimului.
26. Şi a luat toate vistieriile casei
Domnului şi vistieriile casei împă-
ratului.
27. Şi suliţele cele de aur, care
le-a luat David din mâna slujitori-
lor lui Adrazar împăratul Suvei, şi
le-a adus în Ierusalim.
28. Şi armele cele de aur care le-a
făcut Solomon, toate le-a luat, şi le-a
dus în Eghipet; şi a făcut Rovoam
împăratul arme de aramă în locul
acelora, şi le-a încredinţat pre ele po-
văţuitorilor arcaşi, carii păzeau poar-
ta casei împăratului.
29. Şi a fost când intrà împăra-
tul în casa Domnului le purtau pre
ele arcaşii înainte, şi le puneau în
cămara arcaşilor.
30. Iar celelalte întâmplări ale lui
Rovoam şi toate câte a făcut, au
nu iată acestea scrise sunt în cartea
cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
31. Şi răsboiu a fost între Ro-
voam şi între Ierovoam totdeauna.
32. Şi a adormit Rovoam cu pă-
rinţii săi, şi s'a îngropat cu părinţii
săi în cetatea lui David, şi numele
mumei lui Noomà Amoniteanca şi
a împărăţit Aviu feciorul lui în lo-
cul lui.

CAP. 15.

Domnia lui Aviu şi a lui Asa în Iuda şi a lui Navat şi a lui Vaasà în Israil. Iosafat.

Iar în anul al optsprezecelea al
împărăţiei lui Ierovoam feciorul
lui Navat, s'a făcut împărat Aviu
feciorul lui Rovoam preste Iuda.

15. Jud. 3, 7. *21.* 2 Paral. 12, 13.
22. 2 Paral. 12, 1.
23. 4 Imp. 17, 10; Isaia 57, 5; Ierem. 2, 20.
24. 4 Imp. 23, 7. *25.* 2 Paral. 12, 2.
26. 2 Paral. 9, 15 şi 12, 9. *31.* 15, 6.

2. Şi trei ani a împărăţit în Ie-
rusalim, şi numele mumei lui Maahà
fata lui Avesalom.
3. Şi a umblat întru toate păca-
tele tatălui său, care le-a făcut în-
naintea lui, şi nu erà inima lui de-
plin cu Domnul Dumnezeul lui, cum
a fost inima lui David tatălui său.
4. Că pentru David au lăsat lui
Domnul Dumnezeul lui rămăşiţă în
Ierusalim, ca să pue pre fii lui după
dânsul, şi să întărească Ierusalimul.
5. Pentrucă a făcut David ce este
drept înaintea Domnului, şi nu sau
abătut dela toate câte i-au poruncit
lui în toate zilele vieţii sale, fără
numai în întâmplarea lui Urie Heteul.
6. Şi răsboi a fost între Rovoam,
şi între Ierovoam în toate zilele vie-
ţii lor.
7. Şi celelalte întâmplări ale lui
Aviu şi toate câte a făcut, au nu
iată acestea scrise sunt în cartea
cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
Şi răsboiu a fost între Aviu şi între
Ierovoam.
8. Şi a adormit Aviu împreună cu
părinţii săi în anul al douăzecilea
al lui Ierovoam, şi s'a îngropat cu
părinţii săi în cetatea lui David, şi
a împărăţit Asa fiul lui în locul lui.
9. Şi în anul al douăzecilea al lui
Ierovoam împăratul lui Israil a îm-
părăţit Asa preste Iuda.
10. Şi patruzeci şi unul de ani a
împărăţit în Ierusalim, şi numele
maicii lui Maahà fata lui Avesalom.
11. Şi a făcut Asa ce este drept
înaintea Domnului, ca David tatăl
său.
12. Şi a stârpit smintelele din ţară,
şi a curăţit toate spurcăciunile, care
le-au făcut părinţii lui.
13. Şi pre Maahà muma sa o a
depărtat ca să nu fie povăţuitoare,
pentrucă a făcut idol de ruşine în-
tr'un desiş, şi a stricat Asa culcu-
şurile ei, şi le-a ars cu foc la pâ-
rîul chedrilor.
14. Iar înălţimile nu le-a surpat,
însă inima lui Asa erà desăvârşit
cu Domnul în toate zilele sale.
15. Şi a adus stâlpii tatălui său,
şi stâlpii săi cei de aur şi de ar-
gint în casa Domnului şi vasele.
16. Şi răsboiu a fost între Asa şi
între Vaasà împăratul lui Israil în
toate zilele lor.
17. Şi s'a sculat Vaasà împăra-
tul lui Israil asupra Iudei, şi a zi-
dit Rama, ca să nu poată nimeni
ieşì şi intrà la Asa împăratul Iudei.
18. Şi a luat Asa tot argintul şi
aurul, care s'au aflat în vistieriile
casei Domnului şi în vistieriile casei
împăratului, şi le-a dat în mâinile
slugilor sale, şi i-a trimis pre ei
împăratul Asa la fiul lui Ader fe-
ciorul lui Taverema, feciorul lui A-
zin împăratul Siriei, care lăcuià în
Damasc, zicând:
19. Legătură să fie între mine şi în-
tre tine şi între tatăl meu şi între ta-
tăl tău, iată am trimis ţie daruri
argint şi aur, vino acuma şi strică
legătura ta cea cu Vaasà împăratul
lui Israil, ca să se depărteze dela
mine.
20. Şi a ascultat fiul lui Ader pre
împăratul Asa, şi a trimis pre că-
peteniile oştilor sale în cetăţile lui
Israil, şi a bătut pre Aiin şi pre
Dan şi pre Avel al casei Maahei
şi tot Heneretul până la pământul
Neftali.
21. Şi a fost dacă a auzit Vaasà
a încetat a zidi Rama, şi s'a întors
în Tersa.
22. Şi împăratul Asa a poruncit
la tot Iuda în Enachim, şi a luat

15. *2.* 2 Paral 13, 2; 2 Paral. 11, 20.
4. Ps. 131, 13; 4 Imp. 8, 19.
5. 2 Imp. 11. 4. *6.* 2. Paral. 13. 3.
8 2 Paral. 14. 1. *10.* 2 Paral. 16, 13.
13. 2 Paral. 15, 16.
14. 4. Imp. 12. 3; 15, 4. 35. *16.* 14, 31.
17. 2 Paral. 16, 1. *18.* 4 Imp. 12, 18.
20. 2 Imp. 20, 14. *22.* 4 Imp. 23, 8.

pietrile din Rama și lemnele ei, care le-a zidit Vaasă, și a zidit cu ele împăratul Asa tot muntele lui Veniamin și locul de pază.
23. Și celelalte întâmplări ale lui Asa și toată domnia lui și toate ce a făcut și cetățile care le-a zidit, au nu iată acestea sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei? Insă în vremea bătrâneților lui l-a durut picioarele lui.
24. Și a adormit Asa cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David tatăl său, și în locul lui a împărățit Iosafat fiul lui.
25. Iar Navat fiul lui Ierovoam a împărățit preste Israil în anul al doilea al lui Asa împăratul Iudei, și a împărățit preste Israil doi ani.
26. Și a făcut rău înaintea Domnului, și a umblat în calea tatălui său, și în păcatele ce el a făcut pre Israil a păcătuì.
27. Și l-a împresurat pre el Vaasă feciorul lui Ahia la casa lui Veelan feciorul lui Ahia, și l-a lovit pre el în Gavatonul celor de alt neam; iar Navat și tot Israilul ședeà în Gavaton.
28. Și l-a omorît pre el Vaasă în anul al treilea al lui Asa fiul lui Aviu împăratul Iudei, și a împărățit în locul lui.
29. Și a fost dupăce a început el a împărăți, a bătut toată casa lui Ierovoam, și n'a lăsat nici un suflet de al lui Ierovoam, până ce l-a pierdut pre el după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robului său Ahia Siloniteanul.
30. Pentru păcatele lui Ierovoam, ce el a făcut pre Israil a păcătuì, și pentru întărâtarea lui, cu care a întărâtat pre Domnul Dumnezeul lui Israil.
31. Iar celelalte întâmplări ale lui Navat, și toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?
32. Și răsboiu a fost între Asa și între Vaasă în toate zilele lor.
33. Iar în anul al treilea al lui Asa împăratul Iudei a împărățit Vaasă feciorul lui Ahia preste tot Israilul în Tersa douăzeci și patru de ani.
34. Și a făcut rău înaintea Domnului, și a umblat în calea lui Ierovoam feciorul lui Navat, și în păcatele ce el a făcut pre Israil a păcătuì.

CAP. 16.

Patru împărați în Israil.

Și au fost cuvântul Domnului prin mâna lui Iu fiul lui Anani către Vaasă, zicând:
2. Pentrucă te-am ridicat dela pământ, și te-am dat povățuitor preste poporul meu Israil, și ai umblat pre calea lui Ierovoam, și ai făcut a păcătuì pre poporul meu Israil, ca să mă întărâți cu deșertăciunile lor,
3. Iată eu voiu luà pre cei de pre urma lui Vaasă și pre cei de pre urma casei lui, și voiu da casa lui, ca și casa lui Ierovoam feciorul lui Navat.
4. Pre cel mort al lui Vaasă în cetate îl vor mâncà câinii, și pre cel mort al lui în câmp îl vor mâncà pasările cerului.
5. Iar celelalte întâmplări ale lui Vaasă și toate câte a făcut și domnia lui, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?
6. Și a adormit Vaasă cu părinții săi, și s'au îngropat în Tersa, și au împărățit Ila feciorul lui în locul lui.
7. Și au grăit Domnul prin mâna

24. 2 Paral. 17, 1. *27.* Is. Navì 19, 44. *29.* 13, 34. *30.* 21, 22; 4 Imp. 16, 3.

16. *2.* 14, 7. *3.* 4 Imp. 9, 9. *5.* 2 Paral. 16, 1.

lui Iu fiul lui Anani asupra lui Vaasă
şi asupra casei lui, şi pentru tot
răul care a făcut înaintea Domnu-
lui ca să-l întărâte pre el cu fap-
tele mâinilor sale, ca să fie el ca
şi casa lui Ierovoam, şi ca să-l bată
pre el.
8. Şi în anul al douăzeci şi şase
al lui Asa împăratul Iudei, Ila fecio-
rul lui Vaasă, a împărăţit preste Is-
rail doi ani în Tersa.
9. Şi s'a sculat asupra lui Zamvri
sluga lui, care erà mai mare peste
jumătatea călărimii, şi el erà în Ter-
sa bând, şi îmbătându-se în casa
lui Osa dregătorul casei în Tersa.
10. Şi a intrat Zamvri, şi l-a lo-
vit pre el, şi l-a omorît în anul al
douăzeci şi şapte al lui Asa împă-
ratul Iudei, şi a împărăţit în locul lui.
11. Şi a fost dupăce s'a făcut el
împărat, şi a şezut pre scaunul lui,
a ucis toată casa lui Vaasă, şi n'a
lăsat lui dintr'însa nici ce să pişe
la perete, nici pre rudele lui, nici
pre prietenii lui.
12. Şi a pierdut Zamvri toată casa
lui Vaasă după cuvântul Domnului,
care au grăit Domnul asupra casei
lui Vaasă prin mâna lui Iu prorocul.
13. Pentru toate păcatele lui Va-
asă şi ale lui Ila fiul lui, cu care a
făcut pre Israil să păcătuiască ca
să întărâte pre Domnul Dumnezeul
lui Israil întru cele deşarte ale lor.
14. Iar celelalte întâmplări ale lui
Ila şi toate câte a făcut, au nu iată
acestea scrise sunt în cartea cuvin-
telor anilor împăraţilor lui Israil?
15. In anul al douăzeci şi şapte
al lui Asa împăratul Iudei, Zamvri
a împărăţit în Tersa şapte zile, şi
tabăra lui Israil erà asupra Gava-
tonului celor de alt neam.
16. Şi a auzit poporul în tabără,
zicând: că s'a răsvrătit Zamvri, şi
a ucis pre împăratul, şi a pus îm-
părat în Israil pre Amvri povăţui-
torul oştii preste Israil într'acea zi
în tabără.
17. Şi s'a sculat Amvri şi tot Is-
railul cu el din Gavaton, şi au în-
conjurat Tersa.
18. Şi a fost dacă a văzut Zamvri
că s'a luat cetatea, a intrat în pe-
ştera casei împărăteşti, şi a aprins
preste el casa cea împărătească, şi
a murit.
19. Pentru păcatele sale care le-a
făcut, făcând ce este rău înaintea
Domnului, şi umblând în calea lui
Ierovoam fiul lui Navat, şi în pă-
catele ce el a făcut pre Israil a pă-
cătuì.
20. Iar celelalte întâmplări ale lui
Zamvri şi răsboaele lui care a fă-
cut, au nu iată acestea scrise sunt
în cartea cuvintelor anilor împăra-
ţilor lui Israil?
21. Atunci s'a împărţit poporul lui
Israil: jumătate din popor urma după
Tamni feciorul lui Gonat ca să-l facă
împărat pre el; iar jumătate din po-
por urma după Amvri.
22. Şi a biruit poporul cel ce urmà
după Amvri pre poporul cel ce urmà
după Tamni feciorul lui Gonat; şi a
murit Tamni şi Ioram fratele lui în
vremea aceea, şi a împărăţit Amvri
după Tamni.
23. In anul al treizeci şi unul al
împăratului Asa împăratul Iudei, a
împărăţit Amvri preste Israil doi-
sprezece ani, în Tersa a împărăţit
şase ani.
24. Şi a cumpărat Amvri muntele
Semironul dela Semir domnul mun-
telui cu doi talanţi de argint, şi a zi-
dit muntele, şi a numit numele munte-
lui care l-a zidit Semiron, pre numele
lui Semir domnul muntelui.
25. Şi a făcut Amvri rele înaintea
Domnului, şi a făcut rău mai mult
decât toţi cei ce au fost înaintea lui.

10. 4 Imp. 9, 31. *11.* 4 Imp. 9, 9.

18. 4 Imp. 9, 31.

26. Şi a mers în toată calea lui Ierovoam feciorul lui Navat, şi în păcatele lui ce el a făcut pre Israil a păcătuì, ca să întărîte pre Domnul Dumnezeul lui Israil întru deşertăciunile lor.

27. Iar celelalte întâmplări ale lui Amvri, şi toate câte a făcut, şi toată domniea lui, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil?

28. Şi a adormit Amvri cu părinţii săi, şi s'a îngropat în Samariea, şi în locul lui a împărăţit Ahaav feciorul lui.

29. Iar Ahaav feciorul lui Amvri a împărăţit preste Israil în anul al treizeci şi opt al lui Asa împăratul Iudei.

30. Şi a împărăţit Ahaav feciorul lui Amvri preste Israil în Samariea douăzeci şi doi de ani, şi a făcut Ahaav ce este rău înaintea Domnului, şi a făcut rele mai multe decât toţi cei mai înainte de el.

31. Şi nu i-a fost lui destul a umblà întru păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, ci a luat femeie pre Iezavel fata lui Ietevaal împăratul Sidonenilor, şi a mers, şi a slujit lui Vaal, şi s'a închinat lui.

32. Şi a pus jertfelnic lui Vaal în casa desfrânărilor ce o făcuse în Samariea, şi a făcut Ahaav desiş.

33. Şi a adaos Ahaav a face desfrânări, ca să întărâte pre Domnul Dumnezeul lui Israil, şi să-şi surpe sufletul său, făcând rău mai mult decât toţi împăraţii lui Israil, carii au fost mai înainte de el.

34. Şi în zilele lui a zidit Ahiil Vetiliteanul Ierihonul în Aviron celui întâiu născut al său, şi l-a întemeiat, şi în Seguv celui mai tânăr al său a pus porţile ei după cuvântul Domnului, care au grăit prin mâna lui Isus fiul lui Navì.

31. 4 Imp. 9, 34. *32.* 4 Imp. 3, 2.
34. Is. Navì 9, 26.

CAP. 17.

Prorocul Ilie.

Şi a zis Prorocul Ilie Tesviteanul cel din Tezvanul Galaadului către Ahaav: viu este Domnul Dumnezeul puterilor, Dumnezeul lui Israil, căruia îi stau înainte, de va fi întru anii aceştia rouă şi ploaie, fără numai prin cuvântul gurii mele.

2. Şi a fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

3. Mergi de aici spre răsărituri, şi te ascunde la pârîul lui Horat, care este împreajma Iordanului.

4. Şi vei beà din pârîu apă, şi corbilor am poruncit să te hrănească acolo.

5. Şi a mers, şi a făcut Ilie după cuvântul Domnului, şi a şezut la pârîul lui Horat, împreajma Iordanului.

6. Şi corbii aduceau lui pâine dimineaţa, şi carne seara, şi din pârîu bea apă.

7. Şi a fost după câtevà zile a secat pârîul, pentru că nu erà ploaie pre pământ.

8. Şi a fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

9. Scoală-te şi mergi în Sareta Sidonului, şi vei lăcuì acolo, că iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească.

10. Şi s'a sculat şi a mers în Sareta, şi a venit la poarta cetăţii, şi iată acolo o femeie văduvă adunà lemne, şi a strigat Ilie în urma ei, şi a zis ei: adu-mi puţină apă într'un vas să beau.

11. Şi a mers să ia, şi a strigat în urma ei Ilie, şi a zis: adu-mi şi o bucată de pâine în mâna ta, şi voiu mâncà, şi a zis femeia:

12. Viu este Domnul Dumnezeul tău, de este la mine azimă de pâine,

17. *1.* 4 Imp. 5, 16; Sirah 48, 1.
10. Lucà 4, 26.

fără numai o mână de făină într'o vadră, şi puţin untdelemn într'un urcior, şi iată eu adun vr'o două lemnişoare, şi voiu merge şi voiu face aceasta mie şi fiilor mei, şi vom mâncà, şi vom murì.

13. Şi a zis către dânsa Ilie: cutează, intră şi fă după cuvântul tău, ci să-mi faci întâiu mie de acolo o azimă mică, şi să-mi aduci; iar ţie şi feciorilor tăi vei face mai pre urmă.

14. Că acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: vadra de făină nu va scădeà, şi urciorul de untdelemn nu se va împuţinà până la zilele întru care va da Domnul ploaie pre pământ.

15. Şi a mers femeia şi a făcut după cuvântul lui Ilie, şi i-a dat lui şi au mâncat el şi ea şi feciorii ei,

16. Şi vadra de făină n'a scăzut, şi urciorul cu untdelemn nu s'a împuţinat, după cuvântul Domnului cel ce au grăit prin gura lui Ilie.

17. Şi a fost după aceasta s'a bolnăvit feciorul femeii stăpânei casei, şi a fost boala lui tare foarte până ce n'a rămas într'însul duh.

18. Şi a zis către Ilie: ce este mie şi ţie omul lui Dumnezeu? Ai intrat la mine să pomeneşti păcatele mele şi să omori pre fiul meu?

19. Şi a zis Ilie către femeie: dă-mi pre fiul tău, şi l-a luat pre dânsul din braţele ei, şi l-a suit în foişor unde lăcuià el, şi l-a pus pre el pre patul său.

20. Şi a strigat Ilie către Domnul, şi a zis: vai mie Doamne! Mărturiea văduvei la care eu lăcuesc, tu o ai scârbit de ai omorît pre fiul ei!

21. Şi a suflat preste prunc de trei ori, şi a strigat către Domnul, şi a zis; Doamne Dumnezeul meu! Să se întoarcă sufletul pruncului acestuia într'însul.

22. Şi s'a făcut aşà, şi s'a întors sufletul pruncului într'însul, şi a înviat pruncul.

23. Şi l-a pogorît pre dânsul din foişor în casă, şi l-a dat pre el maicei lui, şi a zis Ilie către dânsa: vezi, că viu este fiul tău.

24. Şi a zis femeia către Ilie: iată am cunoscut că omul lui Dumnezeu eşti tu, şi cuvântul Domnului în gura ta adevărat.

CAP. 18.

Jertfa lui Ilie.

Şi a fost după zile multe, şi cuvântul Domnului a fost către Ilie în anul al treilea, zicând: mergi şi te arată lui Ahaav, şi voiu da ploaie pre faţa pământului.

2. Şi a mers Ilie să se arate lui Ahaav, şi erà foamete mare în Samariea.

3. Şi a chemat Ahaav pre Avdiu dregătorul casei, iar Avdiu se temeà de Domnul foarte.

4. Şi a fost când a ucis Iezavel pre prorocii Domnului, a luat Avdiu o sută de bărbaţi proroci, şi i-a ascuns pre ei câte cincizeci în două peşteri, şi-i hrăneà pre ei cu pâine şi cu apă.

5. Şi a zis Ahaav către Avdiu: vino şi să umblăm pre pământ şi la izvoarele apelor şi la toate pâraele, ca doar vom aflà iarbă, ca să ţinem vii caii şi muşcoii, şi să nu lăsăm să piară de tot vitele.

6. Şi s'a împărţit calea care pre unde să umble, şi Ahaav a mers pre o cale singur.

7. Iar Avdiu a mers pre altă cale singur, şi când erà Avdiu pre cale, a venit Ilie înaintea lui, şi Avdiu a grăbit şi a căzut pre faţa sa, şi a zis: au tu eşti doamne al meu Ilie?

---

14. 4 Imp. 4, 2. *21.* 4 Imp. 4, 34.

18. *4.* 4 Imp. 4, 38. *5.* Ierem. 14, 3.

8. Şi a zis Ilie lui: eu, mergi de zi domnului tău: iată Ilie.

9. Şi a zis Avdiu: ce am păcătuit de dai pre robul tău în mâinile lui Ahaav să mă omoare?

10. Viu este Domnul Dumnezeul tău, de este neam sau împărăţie unde n'a trimis domnul meu să te caute, şi a zis: nu este, şi a ars împărăţia şi satele ei, pentrucă nu te-au aflat pre tine.

11. Şi acum tu zici: mergi şi spune domnului tău: iată Ilie.

12. Şi va fi dupăce mă voiu duce eu dela tine, şi Duhul Domnului te va duce într'un loc pe care nu-l ştiu, şi voiu intrà să spuiu lui Ahaav, şi nu te va aflà, şi mă va omorî pre mine, şi eu robul tău mă tem de Domnul din tinereţile mele.

13. Au nu ţi s'a spus ţie Domnul meu ce am făcut când a ucis Iezavel pre prorocii Domnului, cum am luat din prorocii Domnului o sută de bărbaţi, şi i-am ascuns pre ei câte cincizeci în peşteri şi i-am hrănit pre ei cu pâine şi cu apă?

14. Şi acum tu zici mie: mergi, zi domnului tău: iată Ilie, şi mă va omorî pre mine.

15. Şi a zis Ilie: viu este Domnul puterilor căruia stau înainte, că astăzi mă voiu arătà lui.

16. Şi a mers Avdiu înaintea lui Ahaav, şi i-a spus lui, şi a alergat Ahaav, şi a mers întru întâmpinarea lui Ilie.

17. Şi a fost dacă a văzut Ahaav pre Ilie, zise Ahaav către Ilie: au tu eşti cel ce răsvrăteşti pre Israil?

18. Şi a zis Ilie: nu răsvrătesc eu pre Israil, ci tu şi casa tatălui tău, lăsând pre Domnul Dumnezeul vostru, şi mergând în urma lui Vaal.

19. Şi acum trimite şi adună la mine pre tot Israilul în muntele Karmilului, şi pre cei patru sute cincizeci de proroci fără ruşine ai lui Vaal, şi pre cei patru sute de proroci ai desişurilor carii mănâncă din masa Iezavelii.

20. Şi a trimis Ahaav la tot Israilul, şi a adunat pre toţi prorocii în muntele Karmilului.

21. Şi s'a apropiat Ilie către toţi, şi le-a zis lor Ilie: până când veţi şchiopătà într'amândouă gleznele voastre? De este Domnul Dumnezeu mergeţi după dânsul; iar de este Vaal mergeţi după dânsul, şi n'a răspuns poporul nimic.

22. Şi a zis Ilie către popor: eu am rămas singur Proroc Domnului; iar prorocii lui Vaal sunt patru sute şi cincizeci de oameni, şi prorocii desişurilor patru sute.

23. Daţi-ne nouă doi boi, şi să-şi aleagă ei loruş unul, şi să-l taie bucăţi, şi să-l pue pre lemne, şi să nu pue foc, şi eu voiu jertfì pre celalt bou, şi foc nu voiu pune.

24. Şi strigaţi întru numele dumnezeilor voştri, şi eu voiu chemà întru numele Domnului Dumnezeului meu, şi Dumnezeul care va auzì cu foc, acela este Dumnezeu, şi a răspuns tot poporul, şi a zis: bun este cuvântul, care ai grăit.

25. Şi a zis Ilie prorocilor celor de ruşine: alegeţi-vă vouă un bou şi jertfiţi întâiu voi, că voi sunteţi mai mulţi, şi chemaţi întru numele dumnezeului vostru, iar foc să nu puneţi.

26. Şi au luat un bou, şi au făcut aşà, şi au chemat întru numele lui Vaal de dimineaţa până la amiazăzi, şi au zis: auzi-ne pre noi Vaale! auzi-ne pre noi; şi nu erà glas, şi nu erà ascultare, şi alergau împrejurul jertfelnicului, care au făcut.

27. Şi se făcuse amiazăzi, şi îi

12. 4 Imp. 2, 16. *17.* Amos. 7, 10. *19.* 22, 6

20. 4 Imp. 3, 13. *21.* Is. Navi 24, 15.

batjocoreà pre dânşii Ilie Tesviteanul
şi a zis: strigaţi cu glas mare că
dumnezeu este, că gândeşte s'au
poate lucrează cevà, s'au va fi dor-
mind, ca să se deştepte.
28. Şi strigau cu glas mare, şi se
tăeau după obiceiul lor cu cuţite, şi
se băteau cu bice până la vărsarea
sîngelui lor.
29. Şi se trecuse de amiazăzi, şi
erà îndeseară, şi au prorocit până
ce venise vremeà să se aducă jert-
fa, şi nu erà glas, nu erà ascul-
tare; şi a grăit Ilie Tesviteanul
către prorocii urâciunilor, zicând:
daţi-vă înlături acum, ca să aduc
şi eu arderea cea de tot a mea, şi
s'a dat înlături şi s'au dus.
30. Şi a zis Ilie către popor: a-
propiaţi-vă către mine, şi s'a apro-
pieat tot poporul către el, şi aşeză
jertfelnicul Domnului cel săpat.
31. Şi a luat Ilie douăsprezece pietre
după numărul seminţiilor lui Israil,
precum au grăit către dânsul Dom-
nul, zicând: Israil va fi numele tău.
32. Şi a clădit pietrile în numele
Domnului, şi a întocmit jertfelnicul
Domnului cel săpat, şi a făcut groapă
împrejurul jertfelnicului, întru care
încăpeau două măsuri de sămânţă.
33. Şi a grămădit lemnele pre jert-
felnicul ce făcuse, şi a tăiat bucăţi
cele de jertfă şi le-a pus pre lemne
şi le-a pus pre jertfelnic.
34. Şi a zis Ilie: aduceţi-mi patru
vedre de apă, şi le vărsaţi preste
jertfă şi preste lemne, şi au făcut
aşà, şi a zis: turnaţi a doua oară, şi
au turnat a doua oară, şi a zis: tur-
naţi a treia oară, şi au turnat a treia
oară.
35. Şi umblà apa împrejurul jert-
felnicului, şi groapa se umplusese
de apă.

28. Lev. 19, 28.
29. Eşire 29, 41; Daniil 9, 21.
31. Facere 32, 28; Is. Nav. 4, 5, 20.

36. Şi când erà vremea a se a-
duce jertfa, a venit Ilie Prorocul, şi
a zis: Doamne Dumnezeul lui A-
vraam! şi al lui Isaac! şi al lui Is-
rail! auzi-mă Doamne! auzi-mă a-
stăzi cu foc! Ca să cunoască tot po-
porul acesta, că tu eşti Domnul
Dumnezeul lui Israil! şi eu sunt
robul tău, şi pentru tine am făcut
lucrurile acestea!
37. Auzi-mă Doamne! auzi-mă!
Ca să cunoască poporul acesta, că
tu eşti Domnul Dumnezeu, şi tu ai
întors inima poporului acestuia în-
napoi!
38. Şi a căzut foc dela Domnul
din cer şi a mistuit jertfa, şi lem-
nele şi apa cea din groapă şi pie-
trile şi lutul l-a lins focul.
39. Şi a văzut tot poporul şi a
căzut pre faţa sa, şi a zis: adevărat
Domnul este Dumnezeu, Domnul
acesta este Dumnezeu.
40. Şi a zis Ilie către popor: prin-
deţi pre prorocii lui Vaal, ca nici
unul dintr'înşii să nu scape, şi i-au
prins pre dânşii, şi i-a dus Ilie la
rîul Kison! şi i-a junghiat acolo.
41. Şi după aceasta a zis Ilie lui
Ahaav: mergi, şi mănâncă şi bea,
că iată glas de pogorîre de ploaie.
42. Şi s'a dus Ahaav să mănânce
şi să beà; iar Ilie s'a suit în mun-
tele Karmilului, şi plecându-se la
pământ, ş'a pus faţa sa între ge-
nunghile sale.
43. Şi a zis slugii sale: du-te şi
te uită spre mare, şi s'a dus şi s'a
uitat sluga, şi a zis: nu este ni-
mica, şi i-a zis Ilie: întoarce-te şi
tu de şapte ori, şi s'a întors de
şapte ori.
44. Şi a fost în a şaptea oară iată
nor mic, ca o urmă de om scoţând
apă din mare, şi a zis: du-te, şi zi

36. Eşire 3, 6; Mat. 22, 32.
38. Lev. 9, 24; 2 Paralip. 7, 1.
40. Jud. 5, 21.

lui Ahaav: înhamă căruţa ta, şi te pogoară, ca să nu te ajungă ploaia.
45. Şi iată de îndată, cerul s'a întunecat cu nori şi cu vânt, şi s'a făcut ploaie mare; şi Ahaav înhămând s'a dus până la Iezrael.
46. Şi mâna Domnului a fost preste Ilie, şi încingând mijlocul său a alergat înaintea lui Ahaav în Iezrael.

CAP. 19.

Ilie hrănit de înger. Urmaşul său.

Şi a spus Ahaav Iezavelei femeii sale, toate câte a făcut Ilie, şi cum a ucis pre proroci cu sabiea.
2. Şi a trimis Iezavel la Ilie, şi a zis: tu eşti Ilie şi eu Iezavel, aşà să-mi facă mie dumnezeii şi aşa să-mi adaoge, că mâine într'acest ceas voiu pune sufletul tău, ca sufletul unuia dintr'aceia.
3. Şi s'a temut Ilie, şi sculându-se s'a dus unde îl trăgeà inima, şi a venit în Virsavee în pământul Iudei, şi ş'a lăsat sluga sa acolo.
4. Şi el a mers în pustie cale de o zi, şi a venit şi a şezut supt un ienuper, şi a cerut moarte sufletului său, şi a zis: destul este mie acum Doamne! Ia sufletul meu dela mine, că nu sunt eu mai bun decât părinţii mei.
5. Şi s'a culcat şi a adormit acolo supt copac, şi iată un înger s'a atins de dânsul, şi i-a zis lui: scoală-te, mănâncă şi beà.
6. Şi a căutat Ilie, şi iată lângă căpătâiul lui o azimă de orz şi un urcior cu apă.
7. Şi s'a sculat, şi a mâncat şi a băut, şi iarăşi a adormit, şi s'a întors îngerul Domnului a doua oară, şi s'a atins de dânsul, şi i-a zis lui: scoală de mănâncă şi beà că lungă îţi este ţie calea.
8. Şi s'a sculat, şi a mâncat şi a băut, şi a mers întru puterea mâncărei aceea patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, până la muntele Horiv.
9. Şi a intrat acolo într'o peşteră, şi a lăcuit într'însa, şi iată cuvântul Domnului către dânsul, şi i-a zis: ce faci aici Ilie?
10. Şi a zis Ilie: râvnind am râvnit Domnului atotţiitorul, căci te-au părăsit pre tine fiii lui Israil, şi jertfelnicile tale le-au surpat, şi pre Prorocii tăi i-au ucis cu sabie, şi am rămas eu singur, şi caută sufletul meu să-l ia.
11. Şi a zis: să ieşi mâine, şi să stai înaintea Domnului în munte, şi iată va trece Domnul, şi vânt mare şi tare, care va risipì munţii şi va sfărâmà pietrile înaintea Domnului în munte, nu în vânt este Domnul; şi după vânt cutremur, nu în cutremur este Domnul.
12. Şi după cutremur foc, şi nu va fi în foc Domnul; şi după foc glas de vânt subţire, şi acolo este Domnul.
13. Şi a fost dacă a auzit Ilie ş'a acoperit faţa cu cojocul său, şi a ieşit şi a stătut lângă peşteră, şi iată s'a făcut către dânsul glas, şi i-a zis: ce faci aici Ilie?
14. Şi a zis Ilie: râvnind am râvnit pentru Domnul atotţiitorul, că au părăsit legea ta fiii lui Israil, şi altarele tale le-au surpat, şi pre Prorocii tăi i-au ucis cu sabie, şi am rămas eu singur, şi caută sufletul meu ca să-l ia pre el.
15. Şi au zis Domnul către dânsul: mergi şi te întoarce pre calea ta, şi să te duci spre pustia Damascului, şi să ungi pre Azail împărat Asiriei.
16. Şi pre Iu feciorul lui Namesi, îl vei unge împărat preste Israil, şi

19. *2.* 4 Imp. 6, 31. *3.* Is. Navì 19, 2. *4.* Iov. 30, 4. *8.* Eşire 34, 28; Mat. 4, 2.
10. Rom. 11, 3. *14.* Romani 11, 3. *15.* 4 Imp. 8, 13. *16.* 4 Imp. 9, 2.

pre Eliseiu feciorul lui Safat îl vei unge proroc în locul tău.

17. Şi va fi, pre cel ce va scăpà de sabiea lui Azail îl va omorî Iu, şi pre cel ce va scăpà de sabiea lui Iu îl va omorî Eliseiu.

18. Şi voiu lăsà în Israil şapte mii de bărbaţi, cari nu ş'au plecat genunchiul lui Vaal, şi a căror gură nu l-a cinstit.

19. Şi s'a dus de acolo, şi a aflat pre Eliseiu feciorul lui Safat, şi el arà cu boii, şi douăsprezece perechi erau înaintea lui, şi el erà între cele douăsprezece, şi a mers Ilie la el, şi a aruncat cojocul său preste el.

20. Şi a lăsat Eliseiu boii, şi a alergat după Ilie, şi a zis: lasă-mă să sărut pre tatăl meu şi pre mama mea, şi voiu venì după tine, şi i-a zis lui: du-te, şi să te întoarci apoi, că am a face cu tine.

21. Şi s'a dus dela el, şi a luat o pereche de boi şi i-a jertfit, şi carnea lor o a fript cu uneltele boilor, şi a dat poporului şi a mâncat, şi s'a sculat şi a mers după Ilie şi slujà lui.

CAP. 20.

Răsboiul lui Ahaab cu Sirienii.

Şi feciorul lui Ader împăratul Siriei a adunat toată oastea sa, şi s'a suit, şi a înconjurat Samariea, şi treizeci şi doi de împăraţi cu dânsul şi toată *călărimea*, şi cară se suiră şi înconjurară Samaria, şi deteră răsboiu asupra ei.

2. Şi a trimis soli la Ahaav împăratul lui Israil în cetate,

3. Şi au grăit lui: acestea zice fiul lui Ader: argintul tău şi aurul tău, al meu este, şi femeile tale şi fiii tăi cei prea buni, ai mei sunt.

4. Şi a răspuns împăratul lui Israil, şi a zis: precum ai grăit doamne al meu împărate, al tău sunt eu şi toate ale mele.

5. Şi s'au întors solii, şi au zis: acestea zice fiul lui Ader, eu am trimis la tine, grăind: argintul tău şi aurul tău şi femeile tale şi fiii tăi să le dai mie.

6. Că mâine într'acest ceas voiu trimite slugile mele la tine, şi voiu cercà casa ta şi casele slugilor tale, şi tot ce vor poftì ochii lor, ori preste ce vor pune mâinile lor, vor luà.

7. Şi a chemat împăratul lui Israil pre toţi bătrânii pământului, şi a zis: cunoaşteţi şi vedeţi, că răutate caută acesta, că a trimis la mine pentru femeile mele şi pentru fiii mei şi pentru fetele mele; argintul meu şi aurul meu n'aşi oprì de către dânsul.

8. Şi au zis lui bătrânii şi tot poporul: să nu-l asculţi şi să nu voeşti a-i da.

9. Şi a zis solilor fiului lui Ader: ziceţi domnului vostru: toate câte ai trimis către robul tău dintâiu voiu face, iar cuvântul acesta nu voiu puteà să-l fac; şi întorcându-se solii i-au spus lui cuvântul.

10. Şi iar a trimis la el fiul lui Ader, zicând: aşà să-mi facă mie dumnezeii şi aşà să-mi adaoge, de va ajunge ţărâna Samariei să umple mâinile a tot poporul pedestraşilor mei.

11. Şi a răspuns împăratul lui Israil, şi a zis: destul este, să nu se făleească cel gârbov ca cel drept.

12. Şi când a primit el răspunsul acesta, el şi toţi împăraţii carii erau cu el în corturi beau, şi a zis slugilor sale: faceţi şanţ, şi au făcut şanţ împrejurul cetăţii.

13. Şi iată un proroc a venit la Ahaav împăratul lui Israil, şi a zis: acestea zice Domnul: vezi toată mulţimea aceasta mare? Iată eu o voiu

18. Romani 11, 4.

da pre ea astăzi în mâna ta, şi vei cunoaşte că eu sunt Domnul.

14. Şi a zis Ahaav: prin cine? Şi a zis: acestea zice Domnul prin slugile boierilor ţărilor, şi a zis Ahaav: cine va începe răsboiul? Şi a spus: tu.

15. Şi a numărat Ahaav slugile boierilor ţărilor, şi a fost trei sute treizeci şi două, şi după aceasta a numărat poporul, toată oastea şasezeci şi şapte de mii.

16. Şi a ieşit la amiazăzi, şi feciorul lui Ader se îmbătase în Sochot el şi împăraţii cei treizeci şi doi, carii erau întru ajutor lui.

17. Şi au ieşit slugile boierilor ţărilor dintâiu, şi a trimis fiul lui Ader, şi a spus împăratului Siriei, zicând: bărbaţi au ieşit din Samariea.

18. Şi le-a zis lor: de ies spre pace prindeţi-i pre ei vii, şi de ies spre răsboiu, vii prindeţi-i pre ei.

19. Şi au ieşit din cetate slugile boierilor ţăriior, şi oastea după ei.

20. Şi a ucis fiecare pre cel ce veneà împrotiva sa, şi iar a ucis fiecare pre cel dimprotiva sa, şi fugeau Sirii, şi i-au gonit pre ei Israil, şi fiul lui Ader a scăpat pre calul unui călăraş.

21. Şi a ieşit împăratul lui Israil, şi a luat toţi caii şi carele, şi a făcut pradă mare în Siriea.

22. Şi a venit prorocul la împăratul lui Israil, şi a zis: întăreşte-te şi cunoaşte şi vezi ce vei face; căci după un an fiul lui Ader împăratul Siriei, iar se va sculà asupra ta.

23. Şi slugile împăratului Siriei au zis către el: dumnezeii munţilor, Dumnezeul lui Israil, şi nu dumnezeul văilor, pentru aceea a fost mai puternic decât noi; iar de vom începe noi răsboiul pre şes, cu adevărat vom fi noi mai puternici decât dânşii.

24. Şi fă aşà: să înlături pre fiecare împărat din locul său, şi pune în locul lor domni.

25. Şi-ţi ia oaste în locul oastei ce a căzut dela tine, şi călărime în locul călărimei şi care în locul carelor, şi vom da răsboiu asupra lor la şes, şi vom fi mai tari decât ei, şi a ascultat cuvântul, şi a făcut aşà.

26. Şi după un an a numărat fiul lui Ader Siriea, şi s'a suit în Afeca la răsboiu asupra lui Israil.

27. Şi fiii lui Israil s'au numărat, şi au mers întru întâmpinarea lor, şi a tăbărît Israil împreajma lor ca două turme de capre, iar Sirienii au umplut pământul.

28. Şi a venit omul lui Dumnezeu, şi a zis împăratului lui Israil: acestea zice Domnul: pentrucă a zis Siriea Dumnezeul munţilor este Domnul Dumnezeul lui Israil, iar nu Dumnezeul văilor, da-voiu oastea cea mare aceasta în mâna ta şi vei cunoaşte că eu sunt Domnul.

29. Şi au tăbărît aceştiea împrotiva acelora şapte zile, şi a fost în ziua a şaptea s'a apropieat răsboiul, şi a bătut Israil pre Sirieni o sută douăzeci de mii de pedeştri într'o zi.

30. Şi au fugit cei ce au rămas în cetatea Afeca, şi a căzut zidul preste douăzeci şi şapte de mii de oameni din cei ce rămăsese; iar fiul lui Ader a fugit, şi a intrat în casa cea de dormit în cămară.

31. Şi au zis către el slugile lui: iată ştim că împăraţii casei lui Israil împăraţi milostivi sunt, să punem dar sacii noştri pre mijloacele noastre şi funii preste capetele noastre, şi să ieşim la împăratul lui Israil, că doar va lăsà vii sufletele noastre.

32. Şi s'au încins cu saci preste mijloacele lor, şi au pus funii preste capetele lor, şi a zis împăratu-

lui lui Israil: robul tău fiul lui A-
der zice: lasă-mă cu vieaţă, şi a
răspuns: de trăeşte încă, fratele
meu este.
33. Şi oamenii o mărturisiră şi
adeveriră, şi au înţeles cuvântul din
rostul lui, şi au zis: fratele tău este
feciorul lui Ader, şi a zis: duceţi-vă
şi-l aduceţi, şi a venit la el fecio-
rul lui Ader, şi l-a suit pre el la
dânsul în car, şi a zis către el:
34. Cetăţile care le-a luat tatăl
meu dela tatăl tău, le voiu da ţie
înapoi, şi ieşiri voiu pune ţie în
Damasc, în ce chip a pus tatăl meu
în Samariea, şi eu cu legătură te
voiu slobozì, şi a făcut cu el legă-
tură, şi l-a slobozit.
35. Iar un om din fiii prorocilor
a zis către aproapele său cu cu-
vântul Domnului: loveşte-mă, şi n'a
vrut omul să-l lovească.
36. Şi a zis către el: pentruce n'ai
ascultat de cuvântul Domnului, iată
tu te duci dela mine, şi te va lovì
pre tine un leu, şi s'a dus dela dân-
sul, şi l-a aflat pre el un leu, şi l-a
ucis pre dânsul.
37. Şi a aflat pre alt om, şi i-a
zis lui: loveşte-mă, şi l-a lovit pre
el omul, şi lovindu-l l-a rănit.
38. Şi a mers prorocul şi a stă-
tut înaintea împăratului lui Israil în
cale, şi ş'a legat cu o curea ochii săi.
39. Şi a fost când mergeà împă-
ratul pre aproape, el a strigat către
împăratul, şi a zis: robul tău a ie-
şit la oastea răsboiului, şi iată un
om a adus la mine pre alt om,
şi a zis către mine: păzeşte pre o-
mul acesta, iar de va fugì cumvà,
sufletul tău va fi pentru sufletul lui,
sau un talant de argint vei plătì.
40. Şi când a căutat robul tău
încoace şi încolea, acela nu erà, şi
a zis către el împăratul lui Israil:
singur ţi-ai dat hotărîrea.
41. Şi îndată a luat cureaoa dela
ochii lui, şi l-a cunoscut pre el îm-
păratul lui Israil, că din proroci
este el.
42. Şi a zis către el: acestea zice
Domnul: pentrucă ai slobozit din
mâna ta pre om vrednic de moarte,
va fi sufletul tău pentru sufletul lui,
şi poporul tău pentru poporul lui.
43. Şi s'a dus împăratul lui Is-
rail mâhnit şi trist, şi a venit în
Samariea.

CAP. 21.

Tirănia lui Ahaav şi a Isabelei.

Şi a fost după cuvintele acestea, a-
veà Navute Israilteanul o vie lângă
ariea lui Ahaav împăratul Samariei.
2. Şi a grăit Ahaav către Navute,
zicând: dă-mi viea ta să-mi fie gră-
dină de legumi, pentrucă este a-
proape de casa mea, şi-ţi voiu da
pentru ea altă vie mai bună decât
aceasta; iar de place înaintea ta îţi
voiu plătì via cu argint, şi-mi va fi
mie grădină de legumi.
3. Şi a zis Navute către Ahaav:
ferească-mă Dumnezeul meu, să dau
eu moşiea părinţilor mei ţie.
4. Şi a venit Ahaav acasă trist şi
mâhnit pentru cuvântul, care i-a grăit
Navute Israilteanul, spunând: nu voiu
da ţie moşiea părinţilor mei, şi s'a
turburat sufletul lui Ahaav, şi s'a
culcat pre patul său, şi ş'a acope-
rit obrazul său, şi n'a mâncat pâine.
5. Şi a intrat Iezavel femeia lui
la dânsul, şi a zis către dânsul:
pentru ce-ţi este sufletul tău turbu-
rat, şi nu mănânci pâine?
6. Şi a zis către ea: pentrucă am
vorbit cu Navute Israilteanul, zicând:
dă-mi viea ta pe bani, sau de vei
vreà îţi voiu da ţie altă vie pentru
ea, şi a răspuns: nu voiu da ţie
moşiea părinţilor mei.

20. *36.* 13, 24.

21. *3.* Lev. 25, 23; Num. 36, 7.

7. Și a zis către el Iezavel femeia lui: așà faci tu acum împăratul lui Israil? Scoală-te, și mănâncă pâine și fii cu voie bună, eu îți voiu da ție viea lui Navute Israilteanul.

8. Și a scris carte cu numele lui Ahaav, și o a pecetluit cu pecetea lui, și a trimis cartea la bătrânii și căpeteniile carii lăcuiau cu Navute.

9. Iar în carte erà scris: rânduiți post, și puneți pre Navute să șază cu căpetenia poporului.

10. Și puneți să șază doi oameni fărădelege împreajma lui, mărturisind asupra lui, și zicând: ai hulit pre Dumnezeu și pre împăratul; apoi să-l scoață, și să-l ucidă cu pietre să moară.

11. Și au făcut oamenii bătrâni și căpeteniea cetății, carii locuiau în cetatea lui, după cum a trimis la ei Iezavel și după cum erà scris în cărțile cele trimise lor.

12. Și a rânduit post, și a pus pre Navute să șază cu căpetenia poporului.

13. Și au intrat doi oameni fii fărădelegilor, și au șezut împreajma lui, și mărturisiră oamenii cei fărădelege asupra lui Navute, înaintea poporului, zicând: a hulit Navute pre Dumnezeu și pre împăratul, și l-a scos pre el afară din cetate, și l-a ucis cu pietre, și a murit.

14. Și a trimis la Iezavel, zicând: ucisu-s'a Navute cu pietre, și a murit.

15. Și a fost dupăce a auzit Iezavel vestea că a murit Navute și s'a îngropat, a zis Iezavel către Ahaav: scoală-te, moștenește viea lui Navute Israilteanul, care nu ți-a dat-o ție pre bani, că nu este Navute viu, ci a murit.

16. Și a fost dacă a auzit Ahaav că a murit Navute Israilteanul, ș'a rupt hainele sale, și s'a îmbrăcat cu sac, și după aceea s'a sculat, și s'a dus Ahaav în viea lui Navute Israilteanul să o moștenească.

17. Și au grăit Domnul către Ilie Tesviteanul, zicând:

18. Scoală-te și te du întru întâmpinarea lui Ahaav împăratul lui Israil celui din Samariea, că este în viea lui Navute, că s'a dus acolo ca să o moștenească.

19. Și vei grăì către el, zicând: acestea zice Domnul: fiindcă ai ucis și ai moștenit, pentru aceea acestea zice Domnul: în locul în care a lins porcii și câinii sângele lui Navute, acolo vor linge câinii sângele tău, și curvele se vor spălà cu sângele tău.

20. Și a zis Ahaav către Ilie: au aflatu-m'ai vrăjmaș pre mine? Și a zis: te-am aflat pentrucă în deșert te-ai ispitit, ca să faci ce este rău înaintea Domnului, ca să-l mânii pre el.

21. Acestea zice Domnul: iată eu voiu aduce asupra ta rele, și voiu pierde pre ai tăi cei după tine, și voiu stârpì din ai lui Ahaav până la cel ce se pișă la perete, pre cel închis și părăsit întru Israil.

22. Și voiu da casa ta, ca și casa lui Ierovoam feciorul lui Navat, și casa lui Vaasa feciorul lui Ahia, pentru întărîtările cu care m'ai întărîtat, și ai făcut pre Israil a păcătuì.

23. Și asupra Iezavelii au grăit Domnul, zicând: câinii o vor mâncà pre ea înaintea zidului lui Ezrael.

24. Pre cel mort al lui Ahaav în cetate îl vor mâncà câinii, și pre cel mort al lui în câmp îl vor mâncà pasările cerului.

25. Însă nimenea nu este ca Ahaav, care cu totul s'a dat pre sine, ca să facă ce este rău înaintea Domnului, că l-a purtat pre el Iezavel femeia lui.

26. Și s'a făcut foarte urît mer-

19. 22, 38; 4 Imp. 9, 10 și 26.
21. 14, 10; 4 Imp. 9, 8 și 10, 17.
22. 4 Imp. 16, 3. *23.* 4 Imp. 9, 37.
26. Lev. 26, 30.

gând după toate urîciunile, care a făcut Amoreul, pre care l-au surpat Domnul dela faţa fiilor lui Israil.

27. Şi a fost dacă a auzit Ahaav cuvintele acestea ş'a rupt hainele sale, şi a încins sac preste trupul său, şi a postit, şi s'a învălit cu sac în ziua în care a ucis pre Navute Israiliteanul, şi a umblat smerit.

28. Şi au fost cuvintele Domnului în gura robului său Ilie pentru Ahaav, şi au zis Domnul:

29. Văzut-ai cum s'a umilit Ahaav de către faţa mea? Deci pentrucă s'a smerit înaintea mea, nu voiu aduce răutate în zilele lui, ci în zilele feciorului lui voiu aduce răutate preste casa lui.

CAP. 22.

Moartea lui Ahaav. Impărăţia lui Iosafat fiul său.

Şi au trecut trei ani, şi n'a fost răsboiu între Siriea şi între Israil.

2. Şi a fost în al treilea an, s'a pogorît Iosafat împăratul Iudei la împăratul lui Israil.

3. Şi a zis împăratul lui Israil către slugile sale: au nu ştiţi că al nostru este Remmatul Galaadului? Şi noi ne lenevim a-l luà din mâna împăratului Siriei?

4. Şi a zis împăratul lui Israil către Iosafat: suì-te-vei cu noi la Remmat Galaad să dăm răsboiu? Şi a zis Iosafat: cum sunt eu, aşà şi tu, cum este poporul meu, aşà şi poporul tău, cum sunt caii mei, aşà şi caii tăi.

5. Şi a zis Iosafat împăratul Iudei către împăratul lui Israil: întrebaţi dar astăzi pre Domnul.

6. Şi a adunat împăratul lui Israil pre toţi prorocii, ca vr-o patru sute de bărbaţi, şi le-a zis lor împăratul: merge-voiu la Remmatul Galaad să dau răsboiu, au lăsà-mă-voiu? Iar ei au zis: mergi şi îi va da Domnul în mâinile împăratului.

7. Şi a zis Iosafat către împăratul lui Israil: nu este aici vr'un proroc al Domnului, şi vom întrebà pre Domnul prin el?

8. Şi a zis împăratul lui Israil către Iosafat: este încă un om, prin care putem să întrebăm pre Domnul, şi eu l-am urît pre el, că nu grăeşte pentru mine bune, ci rele, Mihea feciorul lui Iemvlaa, şi a zis Iosafat împăratul Iudei: nu zice aşà împărate.

9. Şi a chemat împăratul lui Israil pre un famen, şi i-a zis: curând să-mi aduceţi pre Mihea feciorul lui Iemvlaa.

10. Iar împăratul lui Israil şi Iosafat împăratul Iudei şedeà fiecare pre scaunul său întrarmaţi în porţile Samariei, şi toţi prorocii proroceau înaintea lor.

11. Şi Sedechiea feciorul lui Hanaan ş'a făcut luiş coarne de fier, şi a zis: acestea zice Domnul: cu acestea vei împunge Siriea până se va sfârşì.

12. Şi toţi prorocii proroceau aşà, zicând: du-te la Remmatul Galaad, şi bine vei umblà, că va da Domnul în mâinile tale pre împăratul Siriei.

13. Iar solul care se dusese să cheme pre Mihea i-a grăit lui, zicând: iată toţi prorocii cu o gură grăesc bine pentru împăratul, fii dar şi tu cu cuvintele tale după cuvintele unuia dintr'aceştiea, şi grăeşte bine.

14. Şi a zis Mihea: viu este Domnul, că orice va grăì Domnul către mine, acestea voiu grăì.

15. Şi a venit la împăratul, şi a zis lui împăratul: Miheel Merge-voiu

29. 4 Imp. 9, 24, 26.
22. 4. 4 Imp. 3, 7; 2 Paral. 18, 3.
6. 18, 19.
7. 4 Imp. 3, 11. 10. 2 Paral. 18, 9.
14. Num. 22, 18.

la Remmatul Galaad să dau răsboiu,
au lăsa-mă-voiu? Şi a zis lui: mergi,
şi bine va da Domnul în mâinile
împăratului.
16. Şi i-a zis lui împăratul: de
câte ori să te jur eu pre tine, ca
să grăeşti către mine adevărul întru
numele Domnului?
17. Şi a zis Mihea: am văzut pre
tot Israilul împrăştiat în munţi, ca
o turmă fără de păstor, şi a zis
Domnul: nu Domnul este acestora
Dumnezeu? Să se întoarcă fiecare
cu pace la casa sa.
18. Şi a zis împăratul lui Israil
către Iosafat împăratul Iudei: au nu
ţi-am zis, că nu-mi proroceşte acesta
mie bune, ci numai rele?
19. Şi a zis Mihea: nu aşà, nu
eu, ascultă cuvântul Domnului, nu
aşà, văzut-am pre Domnul Dumnezeul
lui Israil şezând pre scaunul
său, şi toată oastea cerului stà împrejurul
lui deadreapta lui şi deastânga
lui.
20. Şi au zis Domnul: cine va înşelà
pre Ahaav împăratul lui Israil
ca să meargă şi să cază în Remmatul
Galaad? Ziceà unul aşà şi
altul altfel.
21. Şi a ieşit un duh, şi a stătut
înaintea Domnului, şi a zis: eu îl
voiu înşelà pre el, şi a zis către el
Domnul: cu ce?
22. Şi a zis: voiu ieşi şi voiu fi
duh mincinos în gura tuturor prorocilor
lui, şi a zis Domnul: înşela-l-vei,
şi-l vei birui, ieşi şi fă aşà.
23. Şi iată acum a dat duh mincinos
Domnul în gura tuturor prorocilor
tăi acestora, iar Domnul au
grăit asupra ta rele.
24. Şi s'a apropiat Sedechia feciorul
lui Hanaan, şi a lovit pre Mihea
preste falcă, şi a zis: care este
duhul Domnului cel ce au grăit întru
tine?
25. Şi a zis Mihea: iată tu vei vedeà
în ziua aceea când vei intrà în
cămara casei tale ca să te ascunzi
acolo.
26. Iar împăratul lui Israil a zis:
prindeţi pre Mihea, şi-l duceţi la Amon
mai marele cetăţii şi la Ioas
feciorul împăratului.
27. Şi le ziceţi: aşà zice împăratul,
puneţi pre acesta în temniţă, şi
să mănânce pâine de necaz, şi să
beà apă de necaz, până mă voiu
întoarce cu pace.
28. Şi a zis Mihea: dacă te vei
întoarce cu pace, n'au grăit Domnul
întru mine, şi a zis: auziţi noroadele
toate.
29. Şi s'a suit împăratul lui Israil
şi Iosafat împăratul Iudei cu el la
Remmatul Galaad.
30. Şi a zis împăratul lui Israil
către Iosafat împăratul Iudei: mă
voiu îmbrăcà în alte haine, şi voiu
intrà în răsboiu, iar tu să îmbraci
haina ta; şi s'a îmbrăcat în alte haine
împăratul lui Israil, şi a intrat
în răsboiu.
31. Şi împăratul Siriei a poruncit
celor treizeci şi doi povăţuitori preste
care, zicând: nu bateţi pre mic
sau pre mare, fără numai pre împăratul
lui Israil singur.
32. Şi a fost dacă au văzut povăţuitorii
carelor pre Iosafat împăratul
Iudei au zis: împăratul lui Israil
este acesta, şi l-a încunjurat să-l
bată, şi a strigat Iosafat.
33. Şi a fost dacă au văzut povăţuitorii
carelor, că nu este împăratul
lui Israil acesta, s'au întors
dela el.
34. Şi a întins unul arcul bine
chibzuind, şi a lovit pre împăratul
lui Israil între plămâni şi între piept;
şi a zis cărăuşului său: întoarce
mâna ta şi mă scoate din răsboiu,
că sunt rănit.

17. Num. 27, 17. *19.* Daniil 7, 9.

32. 2 Paral. 18, 31. *34.* 2 Paral. 18, 33.

35. Şi a încetat răsboiul în ziua
aceea, şi împăratul a stătut în car
împreajma Siriei de dimineaţă până
seara, şi curgeà sânge din rană în-
lăuntru carului, şi a murit până seara.
36. Şi a stătut strigătorul oastei
în tabără când apuneà soarele, zi-
când: fiecare în cetatea sa şi fie-
care în pământul său să se întoarcă.
37. Că a murit împăratul, şi a ve-
nit în Samariea, şi a îngropat pre
împăratul în Samariea.
38. Şi a spălat sângele dela car
la fântâna Samariei, şi au lins por-
cii şi câinii sângele lui, şi curvele
s'au spălat cu sângele lui după cu-
vântul Domnului care au grăit.
39. Şi celelalte întâmplări ale lui
Ahaav şi toate câte a făcut, şi casa
de fildeş care o a făcut, şi toate ce-
tăţile care a făcut, toate acestea sunt
scrise în cartea cuvintelor zilelor îm-
păraţilor lui Israil.
40. Şi a adormit Ahaav cu părin-
ţii săi, şi a împărăţit Ohozia fecio-
rul lui în locul lui.
41. Iar Iosafat feciorul lui Asa a
împărăţit preste Iuda. În anul al pa-
trulea al lui Ahaav împăratul lui Is-
rail a împărăţit Iosafat.
42. De treizeci şi cinci de ani a
fost când a început a împărăţi, şi
douăzeci şi cinci de ani a împără-
ţit în Ierusalim, şi numele mumei
lui erà Azuva fata lui Salai.
43. Şi a umblat pre toată calea
lui Asa tatăl său, nu s'a abătut de
la aceea, şi a făcut ce este drept
în ochii Domnului.
44. Însă înălţimile nu le-a stricat,
că poporul jertfeà şi tămâià pre înăl-
ţimi.

38. 21, 19. *43.* 2 Paral. 17, 4.
44. 2 Paral. 20, 34.

45. Şi s'a împăcat Iosafat cu îm-
păratul lui Israil.
46. Şi celelalte întâmplări ale lui
Iosafat şi domniile lui, care a făcut,
au nu iată acestea scrise sunt în
cartea cuvintelor anilor împăraţilor
Iudei?
47. Şi pre cei rămaşi din cei rău
năráviţi, carii au rămas în zilele lui
Asa tatăl său, i-a pierdut de pre pă-
mânt.
48. Şi în Idumea nu erà împărat.
49. Şi Iosafat a făcut corăbii de
Tarsis, ca să meargă la Ofir pen-
tru aur, şi n'au mers că s'au spart
corăbiile la Ghesion-Gaver.
50. Atunci a zis Ohozia feciorul
lui Ahaav către Iosafat: să meargă
robii mei cu robii tăi, şi n'a vrut
Iosafat.
51. Şi a adormit Iosafat cu pă-
rinţii săi, şi s'a îngropat lângă pă-
rinţii săi în cetatea lui David tatăl
său, şi a împărăţit Ioram feciorul
lui în locul lui.
52. Iar Ohozia feciorul lui Ahaav
a început a împărăţi preste Israil
în Samariea în anul al şaptespre-
zece al lui Iosafat împăratul Iudei,
şi a împărăţit preste Israil în Sa-
mariea doi ani.
53. Şi a făcut rele înaintea Dom-
nului, şi a umblat pre calea lui A-
haav tatăl său şi pre calea Ieza-
velei mumei sale şi în păcatele ca-
sei lui Ierovoam feciorul lui Navat,
care a făcut pre Israil a păcătui.
54. Şi a slujit Vaalimilor şi s'a
închinat lor, şi a întărîtat pre Dom-
nul Dumnezeul lui Israil, după toate
care s'a făcut înainte de el.

48. 2 Imp. 8, 14.
49. 2 Paral. 20, 37.

CARTEA A PATRA A ÎMPĂRAȚILOR

CAP. 1.

Boala lui Ohozia. Râvna lui Ilie.

Și s'a răsvrătit Moav întru Israil dupăce a murit Ahaav.

2. Și a căzut Ohozia prin gratiea cea din foișorul lui cel din Samaria, și s'a bolnăvit, și a trimis soli, și a zis către ei: mergeți și întrebați pre Beelzebut dumnezeul Acaronului, oare m'ai sculà-mă-voiu din boala mea aceasta? Și au mers să-l întrebe pre el.

3. Iar îngerul Domnului a grăit către Ilie Tesviteanul, zicând: scoală-te și mergi înaintea solilor lui Ohozia împăratul Samariei, și să grăești către ei: au pentrucă nu este Dumnezeu în Israil mergeți voi să întrebați pre Beelzebut dumnezeul Acaronului? Ci nu așà.

4. Că acestea zice Domnul: de pe patul pre care te-ai suit, nu te vei pogorî, că cu moarte vei murì; și a mers Ilie, și a grăit lor;

5. Și s'au întors solii la el, și a zis către ei: de ce v'ați întors? Iar ei au zis către el:

6. Un om a ieșit înaintea noastră, și a zis către noi: mergeți și vă întoarceți la împăratul cel ce va trimis pre voi, și ziceți către el: acestea zice Domnul: au pentrucă nu este Dumnezeu în Israil mergi tu a întrebà pre Beelzebut dumnezeul Acaronului? Nu așà, de pre patul pre care te-ai suit, nu te vei pogorî, că cu moarte vei murì; și întorcându-se au spus împăratului ce le-a grăit Ilie.

7. Și le-a zis lor împăratul: cum erà chipul omului care v'a ieșit vouă înainte și a grăit către voi cuvintele acestea?

8. Iar ei au zis către dânsul: om păros erà și cu curea încins mijlocul lui, și a zis: Ilie Tesviteanul este acela.

9. Și a trimis la el pre un căpitan, care erà preste cincizeci de oameni, cu cei cincizeci de oameni ai lui, și s'au dus, și au venit la el, și iată Ilie ședeà pre vârful muntelui, și a grăit căpitanul către el, și a zis: omule al lui Dumnezeu, împăratul te-a chemat, pogoară-te.

10. Și a răspuns Ilie și a zis către căpitan: de sunt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer și să te arză pre tine și pre cei cincizeci ai tăi; și s'a pogorît foc din cer, și l-a ars pre el și pre cei cincizeci ai lui.

11. Și a adaos împăratul, și a trimis la el pre alt căpitan și pre cei cincizeci ai lui, și s'au suit, și a grăit căpitanul către el, și a zis: omule al lui Dumnezeu, acestea zice împăratul: curând te pogoară.

12. Și a răspuns Ilie și a grăit că-

1. *8.* Mat. 3, 4. *10.* Lucà 9, 54.

tre el, şi a zis: de sunt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoare foc din cer, şi să te arză pre tine şi pre cei cincizeci ai tăi, şi s'a pogorît foc din cer, şi l-a ars pre el şi pre cei cincizeci ai lui.

13. Şi a adaos împăratul încă a trimite un căpitan şi cincizeci de oameni ai lui, şi a venit al treilea căpitan la el, şi a îngenunchiat înaintea lui Ilie, şi s'a rugat lui, şi a grăit către el, şi a zis: omule al lui Dumnezeu caută cu ochi milostivi la sufletul meu şi sufletele robilor tăi acestor cincizeci.

14. Iată s'a pogorît foc din cer, şi a ars pre cei doi căpitani dintâiu şi pre cei cincizeci ai lor, şi acum caută cu ochi milostivi spre sufletele robilor tăi.

15. Şi a grăit îngerul Domnului către Ilie, şi a zis: pogoară-te cu el, nu te teme de faţa lor, şi s'a sculat Ilie, şi s'a pogorît cu el la împăratul.

16. Şi a grăit către el, şi a zis: acestea zice Domnul: de ce ai trimis soli să întrebe pre Beelzebut dumnezeul Acaronului, ca şi cum n'ar fi Dumnezeu în Israil să întrebi cuvântul lui, pentru aceea de pre patul pre care te-ai suit nu te vei pogorî, că cu moarte vei murì.

17. Şi a murit după cuvântul Domnului, care a grăit Ilie; şi a împărăţit Ioram fratele lui Ohozia în locul lui, că Ohozia nu aveà fecior, în anul al doilea al lui Ioram feciorul lui Iosafat împăratul Iudei.

18. Iar celelalte întâmplări ale lui Ohozia câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil?

19. Şi Ioram feciorul lui Ahaav a împărăţit preste Israil în Samaria doisprezece ani, în anul al optsprezecelea al împărăţiei lui Iosafat împăratul Iudei, şi a făcut rele înaintea Domnului, însă nu ca fraţii lui, nici ca muma sa.

20. Şi a depărtat stâlpii lui Vaal, carii i-a făcut tatăl său, şi i-a sdrobit însă de păcatele casei lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì, s'a lipit, nu s'a depărtat de ele, şi s'a mânieat cu iuţime Domnul pre casa lui Ahaav.

CAP. 2.

Ilie rândueşte proroc pre Eliseiu.

Şi a fost când au vrut Domnul să înalţe pre Ilie în vifor mare, ca spre cer, au mers Ilie şi Eliseiu la Galgala.

2. Şi a zis Ilie către Eliseiu: şezi aici că Domnul m'au trimis până la Vetil, şi a zis Eliseiu: viu este Domnul şi viu este sufletul tău de te voiu lăsà pre tine.

3. Şi a venit la Vetil, şi au venit fiii prorocilor cei din Vetil la Eliseiu, şi au zis către el: ştii că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău? Şi a zis: şi eu am cunoscut, tăceţi.

4. Şi a zis Ilie lui Eliseiu: şezi aici că Domnul m'au trimis la Ierihon, şi a zis Eliseiu: viu este Domnul şi viu este sufletul tău de te voiu lăsà.

5. Şi a venit la Ierihon, şi s'au apropieat fiii prorocilor cei din Ierihon la Eliseiu, şi au zis către el: ştii că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău? Şi a zis: şi eu am cunoscut, tăceţi.

6. Şi a zis Ilie lui: şezi aici că Domnul m'au trimis până la Iordan, şi a zis Eliseiu: viu este Domnul şi viu este sufletul tău de te voiu lăsà, şi au mers amândoi.

7. Şi cincizeci de oameni din feciorii prorocilor au venit şi au stă-

2. *3.* 1 Imp. 10, 5

tut împreajmă dedeparte, iar ei amândoi au stătut lângă Iordan.

8. Şi a luat Ilie cojocul său, şi l-a învârtit, şi a lovit cu dânsul apa, şi s'a împărţit apa încoace şi încolo, şi au trecut amândoi în pustie.

9. Şi a fost dacă au trecut ei, a zis Ilie lui Eliseiu: cere, ce vei să-ţi fac mai înainte de ce mă voiu luà dela tine? Şi a zis Eliseiu: să fie Duhul care este în tine îndoit întru mine.

10. Şi a zis Ilie: greu lucru ceruşi, însă de mă vei vedeà când mă voiu luà dela tine, va fi ţie aşà; iar de nu mă vei vedeà, nu va fi.

11. Şi a fost când mergeau ei şi vorbeau, iată un car de foc şi cai de foc au despărţit pre amândoi, şi s'a înălţat Ilie în vifor mare ca spre cer.

12. Şi Eliseiu priveà şi strigà: Părinte! Părinte! Carul lui Israil şi călăraşul lui, şi mai mult nu l-a văzut pre el, şi s'a apucat Eliseiu de hainele sale şi le-a rupt în două.

13. Şi a luat cojocul lui Ilie, care căzuse deasupra lui Eliseiu.

14. Şi s'a întors Eliseiu, şi a stătut pre ţărmurile Iordanului, şi a luat cojocul lui Ilie, care căzuse deasupra lui, şi a lovit apa, şi nu s'a despărţit, şi a zis: unde este Dumnezeul lui Ilie, încă şi acum? Şi a lovit apa a doua oară, şi s'au împărţit apele încoace şi încolo, şi a trecut Eliseiu pre uscat.

15. Şi l-au văzut pre el feciorii prorocilor cei din Ierihon din preajma lui, şi au zis: odihnit-a Duhul lui Ilie preste Eliseiu, şi au venit înaintea lui Eliseiu, şi s'au închinat lui până la pământ.

16. Şi au zis către el: iată cu slugile tale sunt cincizeci de bărbaţi viteji, să meargă să caute pre domnul tău, ca nu cumvà să-l fi ridicat Duhul Domnului şi să-l fi aruncat în Iordan, sau într'un munte sau într'un deal, şi a zis Eliseiu: nu trimeteţi.

17. Şi l-au silit pre el, şi s'a înduplecat, şi a zis: trimiteţi, şi au trimes cincizeci de oameni, şi l-au căutat trei zile, şi nu l-au aflat.

18. Şi s'au întors la el, şi el şedeà în Ierihon, şi a zis Eliseiu: au nu v'am zis vouă să nu trimiteţi?

19. Şi au zis oamenii cetăţii către Eliseiu: iată lăcuinţa cetăţii este bună, precum tu doamne vezi, dar apele sunt rele şi pământul sterp.

20. Şi a zis Eliseiu: aduceţi-mi o vadră nouă, şi puneţi într'însa sare.

21. Şi au luat, şi i-au adus lui, şi a ieşit Eliseiu la izvoarele apelor, şi a aruncat acolo sarea, şi a zis: aşà grăeşte Domnul: vindecat-am apele acestea, şi nu va mai fi de acum înainte moarte aici, nici sterpiciune.

22. Şi s'au vindecat apele până în ziua aceasta, după cuvântul care a grăit Eliseiu.

23. Şi s'a suit de acolo în Vetil, iar când se suià pre cale, nişte copii au ieşit din cetate şi-l batjocoreà pre el zicând: suie-te pleşuvule, suie-te pleşuvule.

24. Şi uitându-se înapoi i-a văzut pre ei, şi i-a blestemat în numele Domnului, şi iată ieşiră două ursoaice din pădure, şi sfăşieară dintru ei patruzeci şi doi de copii.

25. Şi a mers de acolo în muntele Karmilului, şi de acolo s'a întors în Samaria.

CAP. 3.

Răsboiul lui Ioram cu Amoniţii.

Şi Ioram feciorul lui Ahaav a împărăţit preste Israil în Samaria în anul al optsprezecelea al lui Iosa-

8. Is. Navì 3, 17. *11.* Sirah 48, 9, 13. *12.* 1 Macab. 2, 58. *16.* 3 Imp. 18, 12.

țat împăratul Iudei, și a împărățit doisprezece ani.

2. Și a făcut rele întru ochii Domnului, însă nu ca tatăl său, nici ca muma sa, și a depărtat stâlpii lui Vaal, carii i-a făcut tatăl său.

3. Însă de păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì s'a lipit, nu s'a depărtat dela ele.

4. Iar Mosa împăratul Moavului aveà turme multe și da din ele împăratului lui Israil cu ridicata o sută de *mii de miei* și o *sută de mii* de berbeci cu lâna lor.

5. Și a fost dupăce a murit Ahaav, s'a răsvrătit împăratul Moavului asupra împăratului lui Israil.

6. Și a ieșit împăratul Ioram în ziua aceea din Samaria, și a numărat pre Israil.

7. Și a mers, și a trimis la Iosafat împăratul Iudei, zicând: împăratul Moavului s'a răsvrătit împrotiva mea, merge-vei cu mine asupra Moavului la răsboiu? Și a zis: voiu merge, eu sunt ca și tine, poporul meu ca poporul tău, caii mei ca și caii tăi.

8. Și a zis: pre care cale mă voiu duce? Și a răspuns: pre calea pustiei Edomului.

9. Și a mers împăratul lui Israil și împăratul Iudei și împăratul Edomului, și au încunjurat cale de șapte zile, și nu erà apă pentru tabără, nici pentru dobitoacele cele ce erau cu ei.

10. Și a zis slugilor sale împăratul lui Israil: o! Cum au chemat Dumnezeu pre acești trei împărați să-i deà pre ei în mâna lui Moav!

11. Și a zis Iosafat împăratul Iudei către el: au nu este aici vr'un proroc de al Domnului? Ca să întrebăm pre Domnul prin el; și a răspuns unul din slugile împăratului lui Israil, și a zis: aici este Eliseiu feciorul lui Safat, care turnà apă pre mâinile lui Ilie.

12. Și a zis Iosafat: este cu el cuvântul Domnului, și s'a pogorît la el împăratul lui Israil și Iosafat împăratul Iudei și împăratul Edomului.

13. Și a zis Eliseiu către împăratul lui Israil: ce este mie și ție? Mergi la prorocii tatălui tău și la prorocii mumei tale, și i-a zis lui împăratul lui Israil: au doar au chemat Domnul pre acești trei împărați ca să-i deà pre ei în mâinile lui Moav?

14. Și a zis Eliseiu: viu este Domnul puterilor căruia stau înainte, că de n'ași aveà în vedere pre Iosafat împăratul Iudei, n'ași fi căutat spre tine și nu te-ași fi văzut.

15. Iar acum aduceți-mi un cântăreț, și a fost când cântà cântărețul s'a făcut preste el mâna Domnului.

16. Și a zis: acestea zice Domnul: faceți în valea aceasta gropi, gropi.

17. Că acestea zice Domnul: nu veți vedeà vânt, nici veți vedeà ploaie, și valea aceasta se va umpleà de apă, și veți beà voi și taberile voastre și dobitoacele voastre.

18. Și ușor este aceasta întru ochii Domnului, și va da pre Moav în mâinile voastre.

19. Și veți bate toată cetatea tare și toată cetatea aleasă și tot lemnul bun veți dobori și toate izvoarele apei-le veți astupà și toată partea bună o veți stricà cu pietre.

20. Și a fost dimineața când se aduceà jertfa, și iată ape veneau din spre Edom, și s'a umplut pământul de apă.

21. Și tot Moavul a auzit că s'au suit acei trei împărați ca să-i bată

3. *2.* 3 Imp. 16, 32.
7. 3 Imp. 22, 4; 2 Paral. 18, 3.
11. 3 Imp. 22, 7.
13. 3 Imp. 18, 19. *20.* Eșire 29, 38.

pre ei, s'au strâns de pretutindeneà cei în stare de a purtà arme şi alţii, şi au stătut la hotar.

22. Şi au mânecat de dimineaţă şi a răsărit soarele preste ape, şi a văzut Moav din preajmă apele roşii ca sângele.

23. Şi a zis: sânge de sabie este acesta, bătutu-s'au împăraţii şi a lovit fiecare pre aproapele său, şi acum ieşi la pradă Moav.

24. Şi a intrat în tabăra lui Israil, şi Israil s'a sculat şi a bătut pre Moav, şi a fugit dela faţa lor, şi au intrat urmărind şi bătând pre Moav.

25. Şi cetăţile le-au stricat, şi preste toată partea bună a aruncat fiecare om piatra sa, şi o a umplut, şi tot izvorul apei a astupat şi tot lemnul bun a doborît până ce au rămas pietrile zidului surpate, şi au încunjurat prăştieaşii şi o au bătut pre ea.

26. Şi a văzut împăratul Moavului că s'a întărit preste el răsboiul, a luat cu sine şapte sute de oameni cu săbiile scoase, ca să taie spre împăratul Edomului, şi n'a putut.

27. Atunci a luat pre feciorul său cel întâiu născut, pre care aveà să-l puie împărat în locul său, şi l-a adus pre el ardere de tot pre zid, şi a părut foarte rău lui Israil, şi ridicându-se dela dânsul s'a întors în pământul său.

CAP. 4.

Minunile lui Eliseiu.

Şi o femeie din fiii prorocilor strigà către Eliseiu, zicând: robul tău bărbatul meu a murit, şi tu ai cunoscut că robul tău erà om cu frica lui Dumnezeu, şi împrumutătorul a venit să ia pre amândoi fiii mei să-i fie lui robi.

2. Şi a zis către ea Eliseiu: ce să-ţi fac? Spune-mi ce ai în casă? Iar ea a zis: n'are roaba ta nimica în casă, fără numai puţin untdelemn cu care să mă ung.

3. Şi a zis către ea: mergi şi cere ţie vase din afară dela toţi vecinii tăi deşarte, dar nu puţine.

4. Şi intră şi închide uşa după tine şi după fiii tăi, şi toarnă în vasele acestea, şi ce se va umpleà, vei luà.

5. Şi s'a dus dela el, şi a făcut aşà, şi a închis uşa după sine şi după fiii săi; ei apropieau vasele de ea, şi ea turnà.

6. Şi a fost dacă s'au umplut vasele, a zis către fiii săi: mai aduceţi la mine vase, iar ei au zis ei: nu mai este nici un vas, şi s'a oprit untuldelemn.

7. Şi a venit şi a spus omului lui Dumnezeu, şi a zis Eliseiu: mergi şi vinde untuldelemn şi plăteşte datoriile tale; iar tu şi fiii tăi veţi trăi cu celalt untdelemn ce va rămâneà.

8. Şi s'a făcut ziuă, şi a trecut Eliseiu la Sunim, şi erà acolo o femeie bogată, şi l-a oprit pre el să mănânce pâine; şi se abăteà el de multe ori acolo, şi intrà de mâncà pâine.

9. Şi a zis femeia către bărbatul său: iată am cunoscut că om sfânt al lui Dumnezeu este acesta, care trece pre la noi pururea.

10. Să-i facem lui un foişor mic, şi să-i punem lui acolo pat şi masă şi scaun şi sfeşnic, şi va fi când va vreà să intre el la noi se va abate acolo.

11. Şi a fost într'o zi, şi a intrat acolo, şi s'a abătut în foişor, şi a dormit acolo.

12. Şi a zis către Ghiezi sluga sa: chiamă la mine pre Somaniteanca aceasta, şi o a chemat, şi a stătut ea înaintea lui.

---

4. *1.* Lev. 25, 39. *2.* 3 Imp. 16, 14.

8. Is. Navì 19, 18.

13. Şi a zis lui: zi către dânsa: iată ai gătit nouă toată gătirea aceasta, ce vei să-ţi fac ţie? Au doar tu ai cuvânt către împăratul sau către Domnul puterii? Iar ea a zis: în poporul meu eu lăcuesc în tihnă.

14. Şi a zis către Ghiezi: dar ce se cade să-i fac ei? Şi a zis Ghiezi sluga lui: mai ales fiu n'are ea, şi bărbatul ei este bătrân.

15. Şi a zis: chiam-o pre ea, şi o a chemat, şi a stătut la uşă, şi a zis Eliseiu către dânsa:

16. In vremea aceasta şi în ceasul acesta la anul fiind tu vie, vei purtà în braţe fiu; iar ea a zis: nu domnul meu omul lui Dumnezeu, n'amăgì pre roaba ta.

17. Şi a luat femeia în pântece şi a născut fiu în vremea şi în ceasul, precum i-a zis ei Eliseiu.

18. Şi a crescut pruncul, şi a fost când a ieşit pruncul la tatăl său la secerători, a zis către tatăl său:

19. Capul meu! Capul meu! Şi a zis către slugă: du-l la muma sa.

20. Şi l-a adus la muma sa, şi a adormit pre genunchele ei până la amiazăzì, şi a murit.

21. Şi l-a suit pre el în foişor, şi l-a pus pre patul omului lui Dumnezeu, şi a încuiat casa, şi a ieşit, şi a chemat pre bărbatul său, şi a zis:

22. Trimite-mi o slugă şi o asină, şi voiu alergà la omul lui Dumnezeu, şi mă voiu înapoià.

23. Iar bărbatul ei a zis: pentru ce să mergi la dânsul astăzi, nici fiind lună nouă, nici sâmbătă? Iar ea a zis: pace.

24. Şi a pus şaoa pre asină, şi a zis către sluga sa: mergi şi umblă, nu zăbovì a încălecà, precum zic ţie, vino şi vei merge, şi vei sosì la omul lui Dumnezeu în muntele Karmilului.

25. Şi a mers, şi a sosit la omul lui Dumnezeu în muntele Karmilului, ş'a fost dacă o a văzut pre ea Eliseiu venind, a zis către Ghiezi sluga sa: iată Somaniteanca.

26. Aleargă acum întru întâmpinarea ei, şi să-i zici ei: pace este ţie? Şi a alergat întru întâmpinarea ei, şi a zis ei: pace este ţie? Pace este bărbatului tău? Pace este pruncului? Iar ea a zis: pace.

27. Şi a venit la Eliseiu în munte, şi s'a apucat de picioarele lui, şi s'a apropieat Ghiezi ca să o deà în laturi, şi a zis Eliseiu: las-o pre ea, că sufletul ei întristat este într'însa, şi Domnul au ascuns de mine, şi nu mi-au spus,

28. Şi a zis ea: au doar am cerut fiu dela Domnul meu? Că am zis: nu mă amăgì pre mine, şi a zis Eliseiu lui Ghiezi: încinge mijlocul tău, şi ia toiagul meu în mâna ta, şi mergi.

29. Şi de vei întâlnì vre un om, să nu-i vorbeşti lui, şi de-ţi va vorbì vre un om ţie să nu-i răspunzi lui, şi să pui toiagul meu preste faţa pruncului.

30. Şi a zis muma pruncului: viu este Domnul şi viu este sufletul tău, de te voiu lăsà, şi s'a sculat Eliseiu, şi a mers după dânsa.

31. Iar Ghiezi a mers mai înaintea lor, şi a pus toiagul lui pre faţa pruncului, şi n'a fost glas, nici auzire, şi s'a întors întru întâmpinarea lui, şi i-a spus lui zicând: nu s'a sculat pruncul.

32. Şi a intrat Eliseiu în casă, şi iată pruncul erà pus mort pre patul lui.

33. Şi a intrat Eliseiu în casă, şi a încuiat uşà după ei amândoi, şi s'a rugat Domnului.

34. Şi s'a suit, şi s'a culcat pre prunc, şi ş'a pus gura sa pre gura

16. Fac. 18, 10, 14.

29. Luc. 10, 4. *33*. Mat. 6, 6.
34. 3 Imp. 16, 21.

lui şi ochii săi preste ochii lui şi mâinile sale preste mâinile lui, şi s'a plecat preste dânsul, şi a suflat preste dânsul, şi s'a încălzit trupul pruncului.

35. Şi s'a întors, şi a umblat prin casă încoace şi încolo, şi s'a suit, şi s'a culcat preste prunc până de şapte ori, şi a deschis pruncul ochii săi.

36. Şi a strigat Eliseiu către Ghiezi, şi a zis: chiamă pre Somaniteanca aceasta, şi o a chemat pre ea, şi a intrat la dânsul, şi a zis Eliseiu: ia-ţi pre fiul tău.

37. Şi a intrat femeia, şi a căzut la picioarele lui, şi s'a închinat lui până la pământ, şi ş'a luat pre fiul său, şi a ieşit.

38. Şi Eliseiu s'a întors în Galgala, şi foamete erà în ţară, şi fiii prorocilor şedeau înaintea lui, şi a zis Eliseiu slugii sale: pune căldarea cea mare, şi ţierbe fiertură fiilor prorocilor.

39. Şi a ieşit în ţarină să culeagă verdeţuri, şi a aflat în ţarină o viţă sălbatică, şi a cules din ea curcubeţele sălbatice, plină haina sa, şi a venit, şi le-a pus în căldarea cea cu fiertură, că n'a ştiut.

40. Şi a turnat oamenilor să mănânce, şi a fost când mâncau ei din fiertură, iată au strigat, şi au zis: moarte este în căldare omule al lui Dumnezeu! Şi n'au putut să mănânce.

41. Şi a zis: luaţi făină şi puneţi în căldare, şi a zis Eliseiu către Ghiezi sluga sa: toarnă poporului, şi să mănânce şi n'a mai fost nimica rău în căldare.

42. Şi venind un om din Vetarisa, a adus la omul lui Dumnezeu din pârga roadelor douăzeci de pâini de orz şi o legătură de smochine în traista sa, şi a zis: daţile poporului să mănânce.

43. Şi a zis sluga lui: ce să dau acestea la o sută de oameni, şi a zis: dă poporului să mănânce, că acestea zice Domnul: mâncà-vor şi va rămâneà.

44. Şi a mâncat, şi a rămas după cuvântul Domnului.

CAP. 5.

Vindecarea lui Neeman. Pedeapsa lui Ghiezi.

Şi Neeman căpetenia oastei Siriei erà om mare înaintea domnului său şi minunat la faţă, că printr'însul au dat Domnul mântuire Siriei, şi omul acesta erà tare cu puterea, dar lepros.

2. Şi când ieşise din Siriea tâlhari, au robit din pământul lui Israil o fată mică care erà înaintea femeii lui Neeman.

3. Şi aceasta a zis către dânsa: de ar fi domnul meu înaintea prorocului lui Dumnezeu celui din Samaria, atunci l-ar curăţi pre el de lepra sa.

4. Şi a intrat, şi a spus domnului său, şi a zis: aşà şi aşà a grăit fata cea din pământul lui Israil.

5. Şi a zis împăratul Siriei către Neeman: vino, intră înlăuntru, şi voiu trimite carte la împăratul lui Israil, şi s'a dus, şi a luat în mâinile sale zece talanţi de argint şi şase mii de galbeni de aur şi zece rânduri de haine.

6. Şi a adus cartea la împăratul lui Israil, zicând: şi acum dacă va venì cartea aceasta la tine, iată am trimis la tine pre Neeman sluga mea, să-l vindeci pre el de lepra lui.

7. Şi a fost dacă a cetit împăratul lui Israil cartea, a rupt hainele sale, şi a zis: au dumnezeu sunt

35. F. Ap. 20, 10. *38.* 6, 1; 3 Imp. 18, 4. *41.* Eşire 15, 25.

43. Ioan 6, 9.
5. *1.* Lucà 4, 27. *7.* 1 Imp. 2, 6.

eu? Să omor sau să înviez, de trimite acesta la mine om, ca să-l curăţi de lepra lui? Cunoaşteţi dar şi vedeţi, că pricină caută acesta asupra mea.

8. Şi a fost dacă a auzit Eliseiu omul lui Dumnezeu, că împăratul Israil ş'a rupt hainele sale, a trimis la împăratul lui Israil, zicând: pentru ce ţi-ai rupt hainele tale; vie la mine Neeman, şi va cunoaşte că este proroc în Israil.

9. Şi a venit Neeman cu căruţe şi cu călăreţi, şi a stătut la uşa casei lui Eliseiu.

10. Şi a trimis Eliseiu către dânsul un vestitor, zicând: mergi de te spală în Iordan de şapte ori, şi se va însănătoşà trupul tău, şi se va curăţi.

11. Şi s'a mânieat Neeman, şi s'a dus, şi a zis: iată ziceam, că va ieşì la mine, şi va stà, şi va chiemà numele Domnului Dumnezeului său, şi va pune mâna sa preste loc, şi va vindecà lepra.

12. Au doar nu sunt mai bune Avanà şi Farfar apele Damascului, decât Iordanul şi decât toate apele lui Israil? Au nu voiu merge, şi mă voiu spălà într'însele, şi mă voiu curăţi? Şi s'a întors, şi s'a dus mânios.

13. Şi s'au apropieat slugile lui, şi i-au zis lui: doamne, de ţi-ar fi grăit ţie prorocul un cuvânt mare, au doar nu l-ai fi făcut? Dar cu cât mai vârtos, că ţi-a zis ţie: spală-te şi te curăţeşte?

14. Şi s'a pogorît Neeman, şi s'a afundat în Iordan de şapte ori, după zisa lui Eliseiu, şi s'a făcut trupul lui, ca trupul unui prunc mic, şi s'a curăţit.

15. Şi s'a întors el la Eliseiu şi toată tabăra lui, şi au venit, şi au stătut înaintea lui, şi a zis: iată am cunoscut că nu este Dumnezeu în tot pământul, fără numai în Israil, şi acum ia mulţămită dela robul tău.

16. Şi a zis Eliseiu: viu este Domnul înaintea căruia stau, de voiu luà, şi l-a silit să ia, şi n'a vrut.

17. Şi a zis Neeman: cel puţin să se deà robului tău pământ cât pot duce o pereche de muşcoi, că mai mult nu va face robul tău ardere de tot şi jertfe la alţi dumnezei, fără numai Domnului singur.

18. Pentru cuvântul acesta să ierte Domnul robului tău, când va intrà domnul meu în casa lui Remman ca să se închine acolo, şi el se va rezemà pre mâna mea, şi mă voiu închinà în casa lui Remman, când se va închinà el în casa lui Remman, să ierte dar Domnul pre robul tău pentru cuvântul acesta.

19. Şi a zis Eliseiu către Neeman: mergi în pace, şi s'a dus dela el o bucată de loc.

20. Şi a zis Ghiezi sluga lui Eliseiu omul lui Dumnezeu: iată a lăsat domnul meu pre Neeman Sirul acesta de s'a dus, şi n'a luat din mâna lui nimic din cele ce a adus, viu este Domnul, voiu alergà după el, şi voiu luà dela el cevà.

21. Şi a alergat Ghiezi după Neeman, şi l-a văzut pre el Neeman alergând dinapoiea sa, şi s'a pogorît din car înaintea lui, şi a zis: pace este?

22. Şi a zis Ghiezi: pace, domnul meu m'a trimis zicând: iată acum a venit la mine doi feciori din muntele lui Efraim din fiii prorocilor, deci dă-le lor un talant de argint şi două rânduri de haine.

23. Şi a zis Neeman: bine este, ia doi talanţi de argint; şi l-a silit pre el, şi a luat doi talanţi de argint în doi saci, şi două rânduri de haine, şi le-a pus pre două slugi

14. Lucà 4, 26, 27.

16. 3 Imp. 17, 1.
22. Fac. 45, 22; Jud. 14, 12.

ale sale, şi le-au adus înaintea lui.

24. Şi venind într'un loc dosnic le-a luat din mâinile lor, şi le-a pus în casă, şi a slobozit pre oamenii aceia şi s'au dus.

25. După aceea el a intrat, şi a stătut înaintea domnului său, şi a zis către el Eliseiu: de unde vii Ghiezi? Şi a zis Ghiezi: n'a fost sluga ta nicăiri.

26. Şi a zis către el Eliseiu: au n'a mers inima mea cu tine când a întors omul din carul său înaintea ta, şi acum ai luat argintul şi hainele? Să cumperi cu ele grădini şi maslineturi şi vii şi oi şi boi şi slugi şi slujnice.

27. Şi lepra lui Neeman se va lipì de tine şi de sămânţa ta în veac, şi a ieşit dela faţa lui lepros ca zăpada.

CAP. 6.

Alte minuni făcute de Eliseiu.

Şi au zis fiii prorocilor către Eliseiu: iată locul întru care noi lăcuim înaintea ta, ne este strimt.

2. Să mergem până la Iordan, şi să luăm de acolo fiecare o grindă, să ne facem acolo lăcaşuri, şi a zis: mergeţi.

3. Şi a zis unul dintr'înşii: fă bine, vino şi tu cu robii tăi, şi a zis Eliseiu: voiu merge şi eu.

4. Şi a mers cu ei, şi a venit la Iordan, şi a tăiat lemne.

5. Şi iată unul răsturnând grinda, şi securea sărind din coadă a căzut în apă, şi a strigat: o Doamne! Şi aceasta împrumut o am fost luat.

6. Şi a zis omul lui Dumnezeu: unde a căzut? Şi i-a arătat lui locul; şi a tăiat un lemn, şi l-a aruncat acolo, şi a înnotat pre el săcurea.

7. Şi a zis tinde-te, şi o ia, şi a întins mâna sa, şi o a luat.

8. Şi împăratul Siriei se răsboià asupra lui Israil, şi a făcut sfat cu slugile sale, zicând: în cutare loc voiu tăbărî.

9. Şi a trimis Eliseiu la împăratul lui Israil, zicând: păzeşte ca să nu treci prin locul acesta, că acolo s'a ascuns Sirianul.

10. Şi a trimis împăratul lui Israil la locul care i-a spus Eliseiu, şi s'a păzit apoi nu odată sau de două ori.

11. Şi s'a turburat sufletul împăratului Siriei pentru cuvântul acesta, şi a chemat pre slugile sale, şi a zis către ei: nu-mi veţi spune cine mă vinde la împăratul lui Israil?

12. Şi a zis unul din slugile lui: nu doamne al meu împărate! Ci prorocul Eliseiu, care este în Israil spune împăratului lui Israil toate cuvintele care le grăeşti în cămara ta în taină.

13. Şi a zis: mergeţi şi vedeţi unde este el, şi voiu trimite, şi-l voiu prinde pre el, şi-i spuseră lui, zicând: iată în Dotaim.

14. Şi a trimis acolo călăreţi şi care şi putere grea, şi au venit noaptea, şi au încunjurat cetatea.

15. Şi s'a sculat de dimineaţă sluga lui Eliseiu, şi a ieşit, şi iată cetatea erà încunjurată de oaste şi de cai şi de care, şi a zis sluga către el: o doamne! Ce vom face?

16. Şi a zis Eliseiu: nu te teme că mai mulţi sunt cu noi, decât cu ei.

17. Şi s'a rugat Eliseiu, şi a zis: Doamne, deschide ochii slugii să vază, şi au deschis Domnul ochii lui, şi a văzut, şi iată muntele erà plin de cai şi de care de foc împrejurul lui Eliseiu.

18. Şi s'a pogorît la el; iar Eliseiu s'a rugat către Domnul, şi a zis: bate neamul acesta cu orbire, şi i-a

27. Num. 12, 10.
6. *1.* 4, 38.

16. 2 Paral. 32, 7. *18.* Fac. 19, 11.

bătut pre ei cu orbire după cuvântul lui Eliseiu.

19. Şi a zis către ei Eliseiu: nu este aceasta cetatea şi nu este aceasta calea, veniţi după mine, şi voiu duce eu pre voi la omul care îl căutaţi, şi i-a dus pre ei în Samaria.

20. Şi a fost dupăce au intrat în Samaria, a zis Eliseiu: deschide Doamne ochii lor să vază, şi au deschis Domnul ochii lor, şi au văzut, şi iată erau în mijlocul Samariei.

21. Şi a zis împăratul lui Israil către Eliseiu, dacă i-a văzut pre ei: au voiu puteà să-i bat părinte?

22. Şi a zis Eliseiu: nu-i bate că nu i-ai prins cu sabiea ta şi cu arcul tău ca să-i baţi; ci pune pâine şi apă înaintea lor, să mănânce şi să beà, şi să se ducă la domnul lor.

23. Şi le-a pus lor mâncare multă, şi au mâncat şi au băut, şi i-a slobozit pre ei, şi s'au dus la domnul lor, şi n'au mai adaos încă tâlharii Siriei a venì în pământul lui Israil.

24. Şi a fost după aceasta a adunat fiul lui Ader împăratul Siriei toată tabăra sa, şi s'a suit şi a şezut împrejurul Samariei.

25. Şi s'a făcut foamete mare în Samaria, şi iată atâta a şezut împrejurul ei, până ce a ajuns capul de asin cu cincizeci de siclii de arginţi şi a patra parte de cav de găinaţ de porumb cu cinci siclii de arginţi.

26. Şi când mergeà împăratul lui Israil pre zid, a strigat o femeie către el, zicând: mântueşte-mă doamne împărate!

27. Şi i-a zis ei împăratul: dacă nu te mântueşte Domnul, cum te voiu mântuì eu din arie sau din teasc?

28. Şi i-a zis ei împăratul: ce este ţie? Şi a zis: femeia aceasta a zis către mine, dă pre fiul tău, şi-l vom mâncà pre el astăzi şi pre fiul meu îl vom mânca mâine?

29. Şi am fript pre fiul meu şi l-am mâncat, şi am zis către ea în ziua a doua: dă pre fiul tău să-l mâncăm, şi ea a ascuns pre fiul său.

30. Şi a fost dacă a auzit împăratul lui Israil cuvintele femeii, s'a rupt hainele sale mergând pre zid, şi a văzut poporul sacul pre trupul lui de desubt.

31. Şi a zis împăratul: Aşà să-mi facă mie Dumnezeu, şi aşà să-mi adaoge de va stà capul lui Eliseiu fiul lui Safat pre el astăzi.

32. Iar Eliseiu şedeà în casa sa şi bătrânii şedeau cu el, şi împăratul a trimis un om înaintea feţii sale, şi mai înainte de ce a venit solul acela la Eliseiu, a zis Eliseiu către bătrâni: au nu ştiţi că acest ucigaş a trimis aici să-mi tae capul meu? Vedeţi când va venì trimisul acela, închideţi uşa şi-l opriţi pre el la uşă, au nu se aude venind după el domnul lui?

33. Încă grăind el, iată şi trimisul s'a pogorît la el, şi a zis: iată răutatea aceasta dela domnul este, ce voiu mai aşteptà dela domnul?

CAP. 7.

Eftinătatea în Samaria.

Şi a zis Eliseiu: ascultaţi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: mâine în ceasul acesta măsura de făină de grâu va fi un siclu, şi două măsuri de orz un siclu în porţile Samariei.

2. Şi a răspuns cel ce erà al treilea după împăratul, pre a căruia mână se rezemà împăratul, către Eliseiu, şi a zis: iată de va face Domnul jghiaburi în cer, nu va fi cuvântul acesta, şi Eliseiu a zis: iată

29. A 2 Lege 28, 53; Plâng. Ier. 4, 10.
31. 3 Imp. 19, 2.

tu vei vedeà cu ochii tăi, și de a-
colo nu vei mâncà.
3. Și erau patru oameni leproși
la poarta cetății, și á zis unul că-
tre aproapele său: ce ședem noi aici,
până vom murì?
4. De vom zice să intrăm în ce-
tate, foametea este în cetate, vom
murì acolo, și de vom ședeà aici
iar vom murì. Deci acum veniți și
să cădem la tabăra Siriei, doar ne
vor lăsà vii și vom trăì, iar de ne
vor omorî, vom murì.
5. Și s'au sculat când erà încă
întunerec ca să intre în tabăra Si-
riei, și au venit la o parte a taberii
Siriei, și iată nici un om nu erà a-
colo.
6. Că Domnul au fost făcut ca să
auză tabăra Siriei sunet de care și
sunet de cai și sunet de oaste mare,
și a zis unul către aproapele său:
acum cu plată a tocmit asupra noa-
stră împăratul lui Israil pre împă-
rații Heteilor și pre împărații Eghi-
petului, ca să vie asupra noastră.
7. Și s'au sculat și au fugit fiind
întunerec, și s'au lăsat corturile lor
și caii lor și asinii lor în tabără cum
erau, și au fugit ca să-și mântuia-
scă sufletul lor.
8. Și au intrat leproșii aceștia până
la o parte de tabără, și au intrat
într'un cort, și au mâncat și au băut,
și au luat de acolo argint și aur și
haine, și s'au dus și le-au ascuns,
și s'au întors, și au intrat într'alt
cort, și au luat și de acolo, și s'au
dus și le-au ascuns.
9. Și a zis unul către aproapele
său: să nu facem noi așà ziua a-
ceasta, zi de bună vestire este, și
noi de vom tăceà și vom lăsà până la
lumină dimineață, ne vom aflà fără-
delege, și acum veniți, și să mergem
și să spunem în casa împăratului.
10. Și au mers, și au strigat la
poarta cetății, și au spus zicând:
intrat-am în tabăra Siriei, și iată nici
un om nu este acolo, nici glas de
om, fără numai cai legați și asini
legați, și corturile lor precum erau.
11. Și au strigat portarii, și au
spus în casa împăratului în lăuntru.
12. Și sculându-se împăratul noap-
tea a zis slugilor sale: voiu spune
acum vouă cele ce ne-a făcut nouă
Siria, a cunoscut că suntem noi flă-
mânzi, și a ieșit din tabără, și s'a
ascuns în țarină, zicând: că vor ieșì
din cetate și-i vom prinde pre ei vii,
și vom intrà în cetate.
13. Și răspunzând unul din slu-
gile lui a zis: să ia dar cei cinci
cai carii au rămas, iată sunt la toată
mulțimea lui Israil care au slăbit,
și să trimetem acolo, și să vedem.
14. Și au luat două căruțe cu cai,
și i-a trimis împăratul lui Israil pre
urma împăratului Siriei, zicând: mer-
geți și vedeți.
15. Și au mers în urma lui până
la Iordan, și iată toată calea erà
plină de haine și de vase, care le-au
fost lepădat Sirienii spăimântați, și
s'au întors trimișii, și au spus îm-
păratului lui Israil.
16. Și a ieșit poporul, și a jefuit
toată tabăra Siriei, și a fost măsura
de făină de grâu un siclu, și două
măsuri de orz un siclu, după cu-
vântul Domnului.
17. Și împăratul pre cel ce erà al
treilea după sine, pre a căruia mână
se rezemà împăratul, l-a pus mai
mare la poartă și l-a călcat popo-
rul în poartă, și a murit după cum
a grăit omul lui Dumnezeu, care a
grăit când s'a pogorît vestitorul la
dânsul.
18. Și a fost precum a grăit E-
liseiu către împăratul, zicând: două
măsuri de orz un siclu, și o măsură
de făină de grâu un siclu vor fi mâi-

7. *3.* Lev. 13, 46. *6.* 2 Imp. 5, 24; Isaia 13, 4. *9.* Num. 32, 23.

ne în ceasul acesta în poarta Samariei.

19. Şi a răspuns cel ce erà al treilea după împăratul lui Eliseiu, şi a zis: iată de ar face Domnul jghiaburi în cer, nu va fi cuvântul acesta, şi a zis Eliseiu: iată vei vedeà tu cu ochii tăi, şi de acolo nu vei mâncà.

20. Şi s'a făcut aşà, şi l-a călcat pre el poporul în poartă, şi a murit.

CAP. 8.

Prorocii ale lui Eliseiu.

Şi a grăit Eliseiu către femeia, al căreia fecior l-a învieat, zicând: scoală-te şi te du tu şi casa ta, şi lăcueşte unde vei puteà, că au chemat Domnul foamete pre pământ, şi va fi pre pământ şapte ani.

2. Şi s'a sculat femeia, şi a făcut după cuvântul lui Eliseiu, şi s'a dus ea şi casa ei, şi a lăcuit în pământul celor de alt neam şapte ani.

3. Şi a fost după sfârşitul acelor şapte ani, s'a întors femeia din pământul celor de alt neam în cetate, şi a venit la împăratul să se roage pentru casa sa şi pentru ţarinile sale.

4. Iar împăratul grăià către Ghiezi sluga lui Eliseiu omul lui Dumnezeu, zicând: spune mie toate cele mari care le-a făcut Eliseiu.

5. Şi a fost când spuneà el împăratului, cum a învieat pre feciorul cel mort, iată femeia al căreia fecior l-a învieat Eliseiu, strigà către împăratul pentru casa sa şi pentru ţarinile sale, şi a zis Ghiezi: doamne împărate! Aceasta este femeia şi acesta este feciorul ei pre care l-a învieat Eliseiu.

6. Şi a întrebat împăratul pre femeie, şi i-a povestit lui, şi i-a dat ei împăratul un famen, zicând: întoarce toate ale ei şi toate roadele ţarinei ei din ziua în care a lăsat ea pământul până astăzi.

7. Şi a venit Eliseiu în Damasc, şi feciorul lui Ader împăratul Siriei erà bolnav, şi i-a spus lui, zicând: a venit omul lui Dumnezeu până aici.

8. Şi a zis împăratul către Azail: ia în mâna ta daruri, şi mergi înaintea omului lui Dumnezeu, şi întreabă pre Domnul printr'însul, zicând: oare mai sculà-mă-voiu din boala mea aceasta?

9. Şi a mers Azail înaintea lui, şi a luat daruri în mâna sa, şi toate bunătăţile Damascului povară de patruzeci de cămile, şi a venit şi a stătut înaintea lui, şi a zis către Eliseiu: fiul tău feciorul lui Ader împăratul Siriei, m'a trimis la tine, zicând: oare sculà-mă-voiu din boala mea aceasta?

10. Şi a zis către el Eliseiu: mergi şi zi lui: cu vieaţă vei trăì, însă mi-au arătat mie Domnul, că el cu moarte va murì.

11. Şi a stătut Azail înaintea feţii lui, şi a pus înaintea lui darurile până la ruşinarea lui, şi a plâns omul lui Dumnezeu.

12. Şi a zis Azail: pentruce plânge domnul meu? şi a zis: pentrucă ştiu câte rele vei face fiilor lui Israil, cetăţile lor vei arde cu foc, şi pre cei aleşi ai lor cu sabie vei ucide, şi pre pruncii lor îi vei sdrobì, şi pre cele ce au în pântece le vei spintecà.

13. Şi a zis Azail: cine este robul tău, un câine mort, ca să facă acest lucru mare? Şi a zis Eliseiu: arătatu-mi-au Domnul, că tu vei împărăţì preste Siria.

14. Şi s'a dus dela Eliseiu, şi a intrat la domnul său, şi el i-a zis lui: ce a zis ţie Eliseiu? Şi a ră-

8. *1.* 4, 34, 35.

8. 3 Imp. 14, 2, 3.
12. 10, 32, 33; 12, 18; 13, 3; 15, 16.
13. 3 Imp. 19, 15.

spuns: mi-a zis Eliseiu, că cu viează vei trăi.
15. Şi a fost a doua zi, a luat o cârpă şi o a muiat în apă, şi o a pus preste faţa lui, şi a murit, şi a împărăţit Azail în locul lui.
16. In anul al cincilea al lui Ioram feciorul lui Ahaav împăratul lui Israil şi al lui Iosafat împăratul Iudei a împărăţit Ioram feciorul lui Iosafat împăratul Iudei.
17. In vârstă de treizeci şi doi de ani erà când a început a împărăţi, şi opt ani a împărăţit în Ierusalim.
18. Şi a umblat pre calea împăraţilor lui Israil, în ce chip a făcut casa lui Ahaav, că fata lui Ahaav erà lui femeie, şi a făcut rele înaintea Domnului.
19. Şi n'au vrut Domnul să strice pre Iuda, pentru David robul său, precum au fost zis, că-i va da lui luminător, şi fiilor lui în toate zilele.
20. In zilele lui s'a scos Edom de supt mâna Iudei, şi ş'a pus preste sine împărat.
21. Şi s'a suit Ioram în Sior şi toate carele cu el, şi noaptea s'a sculat şi a lovit pre Edom, care-l încunjurase pre el şi pre mai marii carelor, şi a fugit poporul la sălaşurile sale.
22. Şi s'a scos Edom de supt mâna Iudei, până în ziua aceasta. Atunci s'a scos şi Lovna în vremea aceea.
23. Şi celelalte întâmplări ale lui Ioram, şi toate câte a făcut, au nu iată s'au scris în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
24. Şi a adormit Ioram cu părinţii săi, şi s'a îngropat cu părinţii săi în cetatea lui David tatăl său; şi a împărăţit Ohozia feciorul lui în locul lui.
25. In anul al doisprezecelea al lui Ioram feciorul lui Ahaav împăratul lui Israil a împărăţit Ohozia feciorul lui Ioram împăratul Iudei.
26. In vârstă de douăzeci şi doi de ani erà Ohozia când a început a împărăţi, şi un an a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Gotolia, fata lui Amvri împăratul lui Israil.
27. Şi a umblat pre calea casei lui Ahaav, şi a făcut rele înaintea Domnului, ca şi casa lui Ahaav, pentrucă a fost ginere lui Ahaav.
28. Şi a mers cu Ioram feciorul lui Ahaav să facă răsboiu cu Azail împăratul celor de alt neam în Ramotul Galaadului, şi au bătut Sirienii pre Ioram.
29. Şi s'a întors împăratul Ioram în Iezrael ca să se vindece de ranele, cu care l-au bătut pre el Sirienii în Ramot, când s'a bătut el cu Azail împăratul Siriei, şi Ohozia feciorul lui Ioram împăratul Iudei s'a pogorît să vază pre Ioram feciorul lui Ahaav în Iezrael, că acolo erà bolnav.

CAP. 9.

In împărat. Moartea lui Ioram, Ohozia şi Isabela.

Şi a chemat Eliseiu prorocul pre unul din fiii prorocilor, şi i-a zis lui: încinge mijlocul tău, şi ia cornul cu acest untdelemn în mâna ta, şi mergi în Ramot Galaad.
2. Şi vei intrà acolo, şi vei vedeà pre Iu feciorul lui Iosafat fiul lui Namesi, şi vei intrà şi-l vei sculà pre el din mijlocul fraţilor lui, şi-l vei duce în cămară.
3. Şi vei luà cornul cu untuldelemn, şi-l vei turnà preste capul lui, şi vei grăi: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: unsu-te-am

15. 1 Paral. 3, 11; 2 Paral. 21, 4, 5.
17. 2 Paral. 21, 5. *19.* 3 Imp. 1, 36; şi 15, 4.
20. 2 Paral. 21, 8. *22.* Is. Navì 21, 13.
24. 2 Paral. 22, 1, 6.
26. 2 Paral. 22, 2.
9. *1.* 1 Imp. 10, 1; şi 16, 1.
2. 3 Imp. 19, 16. *3.* 1 Imp. 10, 1, 16, 1, 13.

împărat preste Israil. Şi vei deschide uşa, şi vei fugi, şi nu vei rămânea acolo.
4. Şi a mers fiul prorocul în Ramot Galaad.
5. Şi a intrat, şi iată mai marii oastei şedeau, şi a zis: cuvânt am cu tine domnul meu, şi a zis Iu: cu cine dintre noi toţi? Şi a zis: cu tine domnul meu.
6. Şi s'a sculat şi a intrat în casă, şi a turnat untuldelemn pre capul lui, şi a zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: unsu-te-am împărat preste poporul Domnului preste Israil.
7. Şi vei pierde casa lui Ahaav domnul tău dinaintea feţii mele, şi să izbândeşti sângele robilor mei prorocilor, şi sângele tuturor robilor Domnului din mâna Iezavelii,
8. Şi din mâna a toată casa lui Ahaav; şi vei stârpi casa lui Ahaav până la cel ce se pişe la perete, pre cel închis şi părăsit întru Israil.
9. Şi voiu da casa lui Ahaav, ca şi casa lui Ierovoam fiul lui Navat, şi ca şi casa lui Vaasa fiul lui Ahia.
10. Şi pre Iezavel o vor mâncà câinii pre câmpul Iezreel, şi nu va fi cine să o îngroape. Şi a deschis uşa şi a fugit.
11. Iar Iu a ieşit la slugile domnului său, şi acelea i-au zis lui: pace este? Pentruce a venit fluşturatul acesta la tine? Şi le-a zis lor Iu: voi ştiţi omul şi vorbele lui, şi a zis: nedrept este, ci spune-ne nouă.
12. Şi a zis Iu către ei: aşà şi aşà a grăit către mine, zicând: acestea zice Domnul: unsu-te-am împărat preste Israil.
13. Iar ei auzind acestea, au grăit şi a luat fiecare haina sa, şi o a pus supt el să şază pre treaptă mai înaltă, şi a trâmbiţat cu cornul, şi a zis: Iu împărat.
14. Şi s'a sculat Iu feciorul lui Iosafat fiul lui Namesi asupra lui Ioram, şi Ioram acesta păzeà în Ramot Galaad, şi tot Israilul de către faţa lui Azail împăratul Siriei.
15. Şi s'a fost înapoiat Ioram împăratul, ca să se vindece în Iezreel de ranele cu care l-au rănit Sirienii când se băteà el cu Azail împăratul Siriei, şi a zis Iu: de vă uniţi în cuget cu mine, să nu iasă nimeni din cetate, ca să se ducă şi să spue în Iezreel.
16. Şi a încălecat Iu, şi a plecat şi s'a dus în Iezreel, că Ioram împăratul lui Israil se vindecà în Iezreel de săgetăturile cu care l-a săgetat Araminii în Ramot în răsboiul cu Azail împăratul Siriei, că el erà tare şi bărbat puternic. Şi Ohozia împăratul Iudei s'a fost pogorît acolo să vază pre Ioram.
17. Iar strejarul s'a suit în turn în Iezreel, şi a văzut praful lui Iu venind el, şi a zis: praf văz eu, şi a zis Ioram: ia un călăreţ şi trimite înaintea lor, şi să zică: pace este?
18. Şi a mers călăreţul pre un cal înaintea lor, şi a zis: acestea zice împăratul: pace este? Şi a zis Iu: ce mai întrebi de pace? Întoarce-te după mine. Şi a spus strejarul, zicând: a mers trimisul până la ei, şi nu s'a întors.
19. Şi a trimis alt călăreţ, şi s'a dus la el, şi a zis: acestea zice împăratul: este pace? Şi a zis Iu: mai întrebi de pace? Întoarce-te după mine.
20. Şi a spus strejarul, zicând: s'a dus până la ei, şi nu s'a întors. Şi aduc cu dânşii pre Iu feciorul lui Namesi, căci mână furios.
21. Şi a zis Ioram: înhamă caii, şi a înhămat caii la căruţă, şi a ie–

6. 2 Paral. 22, 7. 8. 3 Imp. 14, 10; şi 21, 21.
9. 3 Imp. 16, 3; şi 11.
10. 3 Imp. 21, 19; şi 23.

21. 10, 4.

şi Ioram împăratul lui Israil, şi Ohozia împăratul Iudei, fiecare în căruţa sa, şi au ieşit întru întâmpinarea lui Iu, şi l-au aflat pre el în ţarina lui Navute din Iezreel.

22. Şi a fost dacă a văzut Ioram pre Iu, a zis: pace este Iu? Şi a zis Iu: ce pace? Curviile Iezavelii mumei tale şi fermecăturile ei se înmulţesc încă.

23. Şi ş'a întors Ioram mâinile sale, şi fugind a zis către Ohozia: vânzare Ohozia!

24. Şi a întins Iu arcul cât a putut cu mâna sa, şi a lovit pre Ioram în mijlocul braţelor lui, şi a trecut săgeata prin inima lui, şi a căzut pre genunchii săi.

25. Şi a zis Iu către Vadecar, care erà al treilea după sine, ia-l şi-l aruncă în ţarina lui Navute din Iezreel, că mi-am adus aminte când călăream eu şi tu mergând după Ahaav tatăl său, că Domnul au aruncat preste el sarcina aceasta, zicând:

26. De nu pentru sângele lui Navute şi pentru sângele fiilor lui, care l-am văzut ieri, zice Domnul, voiu răsplăti lui în ţarina aceasta, zice Domnul; acum dar luându-l aruncă-l pre el într'o parte după cuvântul Domnului.

27. Iar Ohozia împăratul Iudei văzând aceasta a fugit pre calea Vetganului, ci a alergat după el Iu, şi a zis: şi pre acesta, şi l-a lovit pre el în car când se ducea la Gai, care este lângă Ievlam, şi a fugit în Maghedò, şi a murit acolo.

28. Şi l-au suit pre el slugile lui în car, şi l-au adus în Ierusalim, şi l-au îngropat pre el în groapa lui, cu părinţii lui în cetatea lui David.

29. Şi în anul al unsprezecelea al lui Ioram împăratul lui Israil a împărăţit Ohozia preste Iuda.

30. Şi a venit Iu la Iezreel, şi Iezavel a auzit, şi ş'a văpsit ochii săi, şi ş'a împodobit capul său, şi s'a uitat pre fereastră, şi Iu intrà în cetate.

31. Şi ea a zis: este pace lui Zamvri, cel ce a ucis pre domnul său?

32. Iar Iu ş'a ridicat faţa către fereastră, şi o a văzut pre ea, şi a zis: cine eşti tu? Vino cu mine, şi se întoarseră către el doi fameni.

33. Şi le-a zis lor: aruncaţi-o jos, şi o au aruncat, şi s'a stropit cu sângele ei peretele şi caii, şi o călcară pre ea.

34. Şi a intrat Iu, şi a mâncat şi a băut, şi a zis: vedeţi pre osândita aceea, şi o îngropaţi, că fată de împărat este.

35. Şi au mers să o îngroape, şi nu s'a aflat din ea alta, fără numai capul şi picioarele şi palmele mâinilor.

36. Şi s'au înapoiat şi au spus lui Iu, iar el a zis: cuvântul Domnului este care au grăit prin robul său Ilie Tesviteanul, zicând: în câmpul Iezreel vor mâncà câinii cărnurile Iezavelii.

37. Şi va fi trupul cel mort al Iezavelii ca gunoiul pre faţa ţarinii în câmpul Iezreel, ca să nu mai zică cinevà: aceasta este Iezavel.

CAP. 10.

Stârpirea neamului lui Ahaav şi a popilor lui Vaal.

Şi avea Ahaav şaptezeci de fii în Samaria, şi a scris Iu carte, şi o a trimis în Samaria la boierii Samariei, la bătrâni şi la hrănitorii fiilor lui Ahaav, zicând:

2. Şi acum dacă va sosì cartea aceasta la voi, fiindcă la voi sunt fiii domnului vostru, şi la voi sunt

---

24. 3 Imp. 21, 29. *26.* 3 Imp. 21, 19.
27. Is. Navì 17, 11.

31. 3 Imp. 16, 18. *32.* 3 Imp. 15, 10.
33. 3 Imp. 21, 23. *34.* 3 Imp. 16, 31.
36. 3 Imp. 21, 23.

carele și caii, și cetăți întărite și armele.

3. Alegeți pre cel mai bun și pre cel mai drept dintre fiii domnului vostru, și-l puneți pre el pre scaunul tatălui său, și faceți răsboiu pentru casa domnului vostru.

4. Iar ei s'au spăimântat foarte, și au zis, iată amândoi împărații n'au stătut împrotiva feții lui, cum vom stà noi?

5. Și au trimis mai marii casei și mai marii cetății și bătrânii și hrănitorii la Iu, zicând: slugile tale suntem noi, și ori câte vei zice către noi, vom face, pre nimenea nu vom face împărat, ce este bine întru ochii tăi vom face.

6. Și le-a scris lor Iu a doua oară carte, zicând: de sunteți de ai mei voi, și cuvântul meu ascultați, luați capetele bărbaților fiilor domnului vostru, și le aduceți la mine în ceasul acesta mâine în Iezreel. Și fiii împăratului erau șaptezeci de bărbați, pre aceștiea bogații cetății îi hrăneau.

7. Și a fost dacă a sosit cartea la ei, au luat pre fiii împăratului, și au junghiat pre cei șaptezeci de bărbați, și-au pus capetele în coșnițe, și le-au trimis la Iu în Iezreel.

8. Și a venit solul și i-a spus lui, zicând: au adus capetele fiilor împăratului, iar el a zis: puneți-le două grămezi la poarta cetății până dimineață.

9. Și a fost dimineața a ieșit și a stătut, și a zis către tot poporul: drepți sunteți voi, iată eu m'am sculat asupra domnului meu, și l-am omorît pre el, dar pre aceștiea cine i-a omorît?

10. Vedeți acum, că nimica nu va cădeà din cuvântul Domnului pre pământ, că au grăit Domnul asupra casei lui Ahaav, și Domnul au făcut câte au grăit prin mâna robului său Ilie.

11. Și a ucis Iu pre toți cei ce au rămas în casa lui Ahaav în Iezreel, și pre toți boierii lui și pre rudele lui și pre popii lui, că n'a rămas nimeni de ai lui.

12. Și s'a sculat Iu, și a mers în Samaria, și venind la coliba unor păstori în cale, a aflat pre frații lui Ohozia împăratul Iudei, și a zis:

13. Cine sunteți voi? Iar ei au zis: frații lui Ohozia noi, și ne ducem să ne închinăm fiilor împăratului și fiilor împărătesei.

14. Și a zis Iu: prindeți pre ei vii, și i-au prins pre ei vii, și i-au junghiat pre ei la acea colibă patruzeci și doi de oameni, și n'a lăsat om dintr'înșii.

15. Și s'a dus de acolo, și a aflat pre Ionadav feciorul lui Rihav în cale întru întâmpinarea sa, și l-a binecuvântat pre el, și a zis către el Iu: este inima ta cu inima mea dreaptă, precum este inima mea cu inima ta? Și a zis Ionadav: este, și a zis Iu: de este dă-mi mâna ta, și i-a dat lui mâna sa, și l-a suit pre el în car lângă dânsul.

16. Și a zis către dânsul: vino cu mine și vezi râvna mea pentru Domnul Savaot, și l-a făcut pre el să șază în carul lui.

17. Și au intrat în Samaria, și au ucis pre toți cei ce rămăsese din ai lui Ahaav în Samaria, până i-au stins, după cuvântul Domnului, care l-au grăit către Ilie.

18. Și a adunat Iu tot poporul, și a zis către ei: Ahaav a slujit lui Vaal puțin, iar Iu va sluji lui mult.

19. Și acum toți prorocii lui Vaal, pre toți robii lui și pre toți popii lui să-i chemați la mine, nici unul să nu lipsească, că jertfă mare voiu să fac lui Vaal, tot cel ce nu va venì

10. *4.* 9, 21, 23. *10.* 1 Imp. 3, 19.

17. 3 Imp

va murì. Și Iu a făcut aceasta cu înșelăciune, ca să piarză pre robii lui Vaal.
20. Și a zis Iu: faceți serbare lui Vaal, și o vestiți pre ea.
21. Și a trimis Iu în tot Israilul zicând: acum toți robii lui Vaal și toți popii și toți prorocii lui, nimenea să nu rămâe, că jertfă mare fac, cel ce nu va venì, nu va trăì, și au venit toți robii lui Vaal.
22. Și toți popii lui și toți prorocii lui, nici unul n'a rămas, care să nu fi venit, și au intrat în casa lui Vaal, și s'a umplut casa lui Vaal dela ușă până în fund.
23. Și a zis Iu celor ce erau mai mari preste casa cea cu hainele: scoateți haine tuturor robilor lui Vaal, și le-au scos haine.
24. Și au intrat Iu și Ionadav fiul lui Rihav în casa lui Vaal, și au zis robilor lui Vaal: cercați și vedeți, oare nu cumvà este cu voi cinevà din robii Domnului?
25. Și scoateți pre toți robii Domnului, carii se află acolo, și a fost dupăce au spus lui Iu, că nu sunt din robii Domnului, ci numai robii lui Vaal singuri,
26. A intrat ca să facă tămâeri și jertfe, iar Iu ș'a rânduit afară optzeci de oameni, și a zis: de va scăpà vre unul din oamenii, carii voiu aduce eu în mâinile voastre, sufletul lui va fi pentru sufletul aceluia.
27. Și a fost dupăce a sfârșit a face jertfa, a zis Iu slujitorilor și mai marilor: intrați și îi omorîți pre ei, și să nu scape din ei om, și i-au ucis pre ei cu ascuțitul sabiei, și i-au aruncat slujitorii și mai marii, și s'au dus până la cetatea casei lui Vaal.
28. Și au scos stâlpul lui Vaal, și l-au ars, și au doborît stâlpii lui Vaal.
29. Și au stricat casa lui Vaal, și o a făcut să fie ieșitoare până în ziua aceasta.
30. Și a pierdut Iu pre Vaal din Israil.
31. Iar dela păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì, nu s'a depărtat Iu, a umblat după junincele cele de aur din Vetil și din Dan.
32. Și au zis Domnul către Iu: pentrucă bine ai făcut ce este drept întru ochii mei, și toate cele ce erau în inima mea ai făcut casei lui Ahaav, fiii tăi până la al patrulea neam vor ședeà pre scaunul lui Israil.
33. Și Iu n'a păzit ca să umble în legea Domnului Dumnezeului lui Israil cu toată inima sa, nu s'a depărtat de păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì.
34. In zilele acelea au început Domnul a tăià pre Israil, și i-a bătut pre ei Azail în tot hotarul lui Israil.
35. Dela Iordan către răsăritul soarelui tot pământul Galaadului, al lui Gad și al lui Ruvim și al lui Manasi dela Aroir, care este în marginea văii lui Arnon, și Galaadul și Vasanul.
36. Iar celelalte întâmplări ale lui Iu, și toate câte a făcut și toată domnia lui și răsboaele lui, care a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea împăraților lui Israil?
37. Și a adormit Iu cu părinții săi, și l-a îngropat în Samaria, și a împărățit Ioahaz fiul lui în locul lui.
38. Iar zilele în care a împărățit Iu preste Israil au fost douăzeci și opt de ani în Samaria.

CAP. 11.

Gotolia. Ungerea lui Ioas.

Iar Gotolia muma lui Ohozia văzând că au murit fiii ei, s'a sculat, și pierdù toată sămânța împărătească.

31. 3 Imp. 12, 28. *33.* 15, 8, 12.

2. Şi a luat Iozavee fata împăratului Ioram sora lui Ohozia pre Ioas feciorul fratelui său, şi l-a furat dintre fiii împăratului, cei hotărîţi morţii, pre el şi hrănitoarea lui, şi l-a ascuns în cămara paturilor dela faţa Gotoliei, şi n'a fost omorît.

3. Şi a fost cu ea ascuns în casa domnului şase ani, şi Gotolia împărăţeà în ţară.

4. Şi în anul al şaptelea a trimis Iodae preotul, şi a luat sutaşi ai Horilor şi ai Razimilor, şi i-au băgat pre ei la sine în casa Domnului şi a făcut cu ei legătură înaintea Domnului, şi i-a jurat pre ei şi le-a arătat lor Iodae pre feciorul împăratului.

5. Şi le-a poruncit lor, zicând: lucrul acesta aveţi să faceţi: a treia parte din voi să intre sâmbăta, şi faceţi streaja casei împăratului la poartă,

6. Şi a treia parte la poarta căilor, şi a treia parte dinapoi la poarta alergătorilor, şi faceţi paza casei Mesaè.

7. Iar două părţi dintre voi toţi ieşind sâmbăta să păzească casa Domnului pe lângă împăratul.

8. Şi faceţi cerc împrejurul împăratului fiecare cu arma în mână, şi cel ce va intrà în rânduri va murì, şi fiţi cu împăratul când va ieşì şi când va intrà el.

9. Şi au făcut sutaşii toate câte a poruncit înţeleptul Iodae, şi a luat fiecare pre oamenii săi pre cei ce intră sâmbăta şi pre cei ce ies sâmbăta, şi au intrat la Iodae preotul.

10. Şi a dat preotul sutaşilor suliţele şi armele împăratului David cele ce erau în casa Domnului.

11. Şi stau ostaşii fiecare cu arma în mână din colţul casei cel drept, până la colţul casei cel stâng către jertfelnic şi către casă împrejurul împăratului.

12. Şi au adus înainte pre fiul împăratului, şi i-au pus lui cunună şi mărturiea, şi l-au făcut pre el împărat şi l-au uns, şi plesniră cu mâinile, şi ziseră: să trăiască împăratul!

13. Şi a auzit Gotolia glasul poporului ce alergà, şi a intrat la popor în casa Domnului.

14. Şi a văzut, şi iată împăratul stà pre scaunul judecăţii, şi cântăreţii şi trâmbiţele lângă împăratul, şi tot poporul locului bucurându-se şi trâmbiţând cu trâmbiţe, şi ş'a rupt Gotolia hainele sale, şi a strigat: răsvrătire! răsvrătire!

15. Şi a poruncit Iodae preotul sutaşilor şi mai marilor puterii, şi a zis către ei: scoateţi-o afară din rânduri, şi cel ce va merge după ea, să fie omorît cu sabie, că a zis preotul să nu moară în casa Domnului.

16. Şi puseră mâinile pre ea, şi au împins-o pre calea intrării cailor la casa împăratului, şi a murit acolo.

17. Şi a făcut Iodae legătură între Domnul şi între împăratul şi între popor, ca să fie popor Domnului.

18. Şi a intrat tot poporul ţării în casa lui Vaal, şi l-a stricat pre el şi jertfelnicile lui şi chipurile lui le-a sfărâmat bine, şi pre Matan preotul lui Vaal l-a omorît înaintea feţii jertfelnicilor, şi a pus preotul strejari în casa Domnului.

19. Şi a luat pre sutaşi şi pre Horii şi pre Rasimi şi pre tot poporul locului, şi au pogorît pre împăratul din casa Domnului, şi au intrat pre calea porţii alergătorilor în casa împăratului, şi l-au aşezat pre scaunul împăraţilor.

20. Şi s'a bucurat tot poporul locului, şi cetatea s'a odihnit, şi pre

11. *2.* 2 Paral. 22, 10. *4.* 2 Paral. 23, 1. *5.* 1 Paral. 9, 25. *6.* 2 Paral. 23, 5. *10.* 2 Imp. 8, 7, 11.

17. 2 Paral. 23, 16. *18.* 23, 20.

Gotolia o au omorît cu sabie în casa împăratului.

21. In vârstă de șapte ani eră Ioas, când a început a împărăți.

CAP. 12.

Impărăția lui Ioas.

In anul al șaptelea al lui Iu s'a făcut împărat Ioas, și patruzeci de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui eră Saviea din Versava.

2. Și a făcut Ioas ce este drept înaintea Domnului în toate zilele în care l-a luminat pre el Iodae preotul.

3. Iar înălțimile nu le-a stricat, că acolo încă jertfeà poporul și tămâià pre înălțimi.

4. Și a zis Ioas către preoți: tot argintul celor sfinte care se aduce în casa Domnului, argintul de prețuiri, argintul care-l aduce omul prețuire, tot argintul care din inimă îl aduce omul în casa Domnului.

5. Să-și ia loruși preoții fiecare pentru prețăluirea sa, și ei să dreagă stricăciunea casei, preste tot ori unde s'ar află acolo stricăciune.

6. Că în timp de douăzeci și trei de ani ai împărăției lui Ioas n'au dres preoții stricăciunea casei.

7. Și a chemat împăratul Ioas pre Iodae preotul și pre preoți, și a zis către ei: pentruce nu dregeți stricăciunea casei? De acum să nu mai luați argint pentru prețăluirile voastre, ci să-l dați pentru dregerea casei.

8. Și se învoiră preoții ca să nu ia argint dela popor, nici să dreagă stricăciunea casei.

9. Și a luat Iodae preotul o ladă și a făcut deasupra gaură prin scândura ei, și a pus-o în partea dreaptă a intrării în casa Domnului, și au dat preoții cei ce păzeau pragul, tot argintul care s'a aflat în casa Domnului.

10. Și a fost dacă a văzut, că este mult argint în sicriu, s'a suit logofătul împăratului și preotul cel mare și argintarii, și au strâns și au numărat argintul, care s'a aflat în casa Domnului.

11. Și au dat argintul ce s'a găsit în mâinile priveghetorilor celor ce fac uneltele casei Domnului, și i-au dat teslarilor de lemne și clăditorilor celor ce lucrau în casa Domnului,

12. Și zidarilor și meșterilor și cioplitorilor de pietre, ca să cumpere lemne și pietre cioplite, ca să dreagă stricăciunea casei Domnului, la toate câte s'au cheltuit la casă, ca să se întărească.

13. Insă nu se vor face casei Domnului uși de argint, cuie, pahare și trâmbițe, tot vasul de aur și tot vasul de argint, din argintul care s'a băgat în casa Domnului.

14. Că lucrătorilor îl da ca să facă îmbunătățiri casei Domnului.

15. Și nu luà seamă dela oamenii, în mâinile cărora da argintul ca să-l deà lucrătorilor, că aveau credință într'înșii.

16. Argint pentru păcat și argint pentru greșală nu se băgă în casa Domnului, ci preoților se da.

17. Atunci s'a suit Azail împăratul Siriei, și a dat răsboiu asupra Gheții, și o a luat și o a bătut pre ea, și s'a întors Azail fața ca să meargă asupra Ierusalimului.

18. Și a luat Ioas împăratul Iudei toate cele afierosite, care le dăruise Iosafat și Ioram și Ohozia, părinții lui și împărații Iudei, și cele afierosite de el, și tot aurul care s'a aflat în vistieriile casei Domnului și

21. 2 Paral. 24, 1.
12. *1.* 2 Paral 24, 1.
3. 15, 4, 35; 3 Imp. 15, 14; 2 Paral. 33, 17.
10. 2 Paral. 24, 11. *16.* Lev. 4, 3; și 5, 15.
17. 13, 3. *18.* 8, 8; 3 Imp. 15, 18.

ale casei împăratului, şi l-a trimis lui Azail împăratul Siriei, şi aşà s'a dus dela Ierusalim.
19. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioas şi toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
20. Şi s'aŭ răsculat slugile lui, şi se legară între ele, şi au ucis pre Ioas în casa lui Mallon, cea dela Sela.
21. Şi Iezehar feciorul lui Iemuat şi Iezevut feciorul lui Somir slugile lui l-au ucis pre el, şi a murit şi l-au îngropat pre el cu părinţii lui în cetatea lui David, şi a împărăţit Amasias feciorul lui în locul lui.

CAP. 13.

Împăraţii Ioahaz şi Ioas.

In anul al douăzeci şi trei al lui Ioas feciorul lui Ohozia împăratul Iudei, a împărăţit Ioahaz feciorul lui Iu preste Israil în Samaria şaptesprezece ani.
2. Şi a făcut rele înaintea Domnului, şi a umblat după păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì, nu s'a abătut dela acelea.
3. Şi s'a mânieat Domnul cu iuţime pre Israil, şi i-au dat pre ei în mâna lui Azail împăratul Siriei şi în mâna lui Ader feciorul lui Azail în toată vieaţa lui.
4. Şi s'a rugat Ioahaz feţii Domnului, şi l-a ascultat pre el Domnul, că a văzut necazul lui Israil, cum i-a necăjit pre ei împăratul Siriei,
5. Şi au dat Domnul mântuire lui Israil, şi au ieşit de supt mâna Siriei, şi au şezut fiii lui Israil în lăcaşurile sale, ca mai nainte.
6. Insă nu s'a ferit de păcatele casei lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì, într'acelea a umblat, încă şi desişul a dăinuit în Samaria.
7. Că n'a rămas lui Ioahaz popor, fără numai cincizeci de călăreţi şi zece care şi zece mii de pedestri, că i-a pierdut pre ei împăratul Siriei, şi i-a făcut pre ei ca praful de pre cale.
8. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioahaz, şi toate câte a făcut şi domniile lui, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil?
9. Şi a adormit Ioahaz cu părinţii săi, şi l-au îngropat pre el cu părinţii lui în Samaria, şi a împărăţit Ioas feciorul lui în locul lui.
10. In anul al treizeci şi şapte al lui Ioas împăratul Iudei a împărăţit Ioas feciorul lui Ioahaz preste Israil în Samaria şasesprezece ani.
11. Şi a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì, într'acelea a umblat.
12. Iar celelalte cuvinte ale lui Ioas, şi toate câte a făcut şi domniile lui, care a făcut cu Amesia împăratul Iudei, au nu acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil?
13. Şi a adormit Ioas cu părinţii săi, şi Ierovoam a şezut pre scaunul lui, şi s'a îngropat Ioas în Samaria cu împăraţii lui Israil.
14. Şi Eliseiu erà bolnav de boala sa, de care a şi murit, şi s'a pogorît la el Ioas împăratul lui Israil, şi a plâns înaintea feţii lui, şi a zis: părinte! părinte! carul lui Israil şi călăreţul lui.
15. Şi a zis Eliseiu lui: ia arc şi săgeţi, şi i-a adus lui arc şi săgeţi.
16. Şi a zis împăratului lui Israil: pune mâna ta pre arc, şi a pus Ioas mâna sa pre arc, şi a pus şi Eliseiu mâinile sale preste mâinile împăratului.

---
20. 14, 5.
13. *3.* 5, 8, 12, 17.

17. Și a zis: deschide fereastra despre răsărit, și o a deschis, și a zis Eliseiu: săgeată, și a săgetat.

18. Și a zis Eliseiu: săgeata mântuirei Domnului și săgeta mântuirei în Siria, și vei bate pre Sirieni la Afec până îi vei sfârși. Și a zis Eliseiu lui: ia arc, și a luat, și a zis împăratului lui Israil: lovește în pământ, și a lovit împăratul de trei ori și a stătut.

19. Și s'a mâhnit pre el omul lui Dumnezeu, și a zis: de ai fi lovit de cinci ori sau de șase ori, atunci ai fi bătut Siria până în sfârșit, iar acum de trei ori vei bate Siria.

20. Și a murit Eliseiu, și l-a îngropat pre el. Iar tâlharii Moavului au venit în pământul acela la începutul anului aceluia.

21. Și a fost când îngropau unii pre un om, iată au văzut pre tâlhari și au aruncat pre om în groapa lui Eliseiu, și fiind înlăuntru omul, s'a atins de oasele lui Eliseiu, și a învieat și s'a sculat pre picioarele sale.

22. Iar Azail împăratul Siriei a necăjit pre Israil în toate zilele lui Ioahaz.

23. Și s'au făcut milă Domnului de Israilteni, și s'au îndurat spre ei și au căutat spre ei pentru legătura lui cea cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov; și n'au vrut Domnul să-i piarză pre ei, și nu i-au lepădat pre ei dela fața sa până acum.

24. Și a murit Azail împăratul Siriei, și a împărățit Ader fiul lui în locul lui.

25. Și s'a întors Ioas feciorul lui Ioahaz, și a luat din mâna lui Ader feciorul lui Azail cetățile care le luase cu războiu din mâna lui Ioahaz tatăl său, de trei ori l-a bătut pre el Ioas, și a întors cetățile lui Israil.

21. Sirah. 48, 14, 15.

CAP. 14.

Împărații Amesia și Azaria.

In anul al doilea al lui Ioas feciorul lui Ioahaz împăratul lui Israil a împărățit Amesia feciorul lui Ioas împăratul Iudei.

2. In vârstă de douăzeci și cinci de ani era când s'a făcut împărat, și douăzeci și nouă de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Ioadim din Ierusalim.

3. Și a făcut ce este drept întru ochii Domnului, însă nu ca David tatăl lui, după toate câte a făcut Ioas tatăl său a făcut.

4. Insă înălțimile nu le-a stricat, încă poporul jertfeà și tămâieà pre înălțimi.

5. Și dupăce s'a întărit împărățiea în mâna lui, a ucis pre slugile cele ce au omorît pre tatăl său.

6. Iar pre fiii celor ce au omorît nu i-a omorît, precum este scris în cartea legii lui Moisì, cum au poruncit Domnul, zicând: nu vor murì părinții pentru fii și fiii nu vor murì pentru părinți, ci fiecare pentru păcatele sale va murì.

7. Acesta a bătut zece mii de Edomiți în valea Sării, și a luat întăritura în războiul acela, și a chemat numele ei Ietoil până în ziua aceasta.

8. Atunci a trimis Amesia soli la Ioas feciorul lui Ioahaz al feciorului lui Iu împăratul lui Israil, zicând: vino să ne vedem față cu față.

9. Și a trimis Ioas împăratul lui Israil la Amesia împăratul Iudei, zicând: spinul cel din Livan, a trimis la chedrul din Livan, zicând: dă fata ta fiului meu să-i fie femeie, și au trecut hiarile țarinii cele din Livan, și au călcat spinul.

14. *2.* 2 Paral. 25, 1.
4. 3 Imp. 3, 3. *5.* 12, 20, 21.
6. A 2 Lege 24, 16; 2 Paral. 25, 4.
7. Iezechil 18, 20; 2 Imp. 8, 13.
9. Jud. 9, 8.

10. Ai bătut tare Edomea, și te-a înălțat inima ta, mărește-te șezând în casa ta, că pentruce să faci răsboiu spre răul tău? Să cazi și tu și Iuda cu tine.

11. Și n'a ascultat Amesia, și s'a suit Ioas împăratul lui Israil, și s'a văzut unul cu altul, el și Amesia împăratul Iudei în Vetsamesul Iudei.

12. Și a căzut Iuda înaintea feții lui Israil, și a fugit fiecare om la lăcașul său.

13. Și pre Amesia feciorul lui Ioas al feciorului lui Ohozia împăratul Iudei, l-a prins Ioas fiul lui Ahaz împăratul lui Israil în Vetsamis, și a venit la Ierusalim, și a surpat zidul Ierusalimului dela poarta lui Efraim până la poarta unghiurilor patru sute de coți.

14. Și a luat aurul și argintul și toate uneltele ce s'au aflat în casa Domnului și în vistieriile casei împăratului și pre fiii săi, zălog, și s'a întors în Samaria.

15. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioas câte a făcut în domnia lui, și cum s'a bătut cu Amesia împăratul Iudei, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

16. Și a adormit Ioas cu părinții săi, și s'a îngropat în Samaria cu împărații lui Israil, și a împărățit Ierovoam feciorul lui în locul lui.

17. Și a trăit Amesia fiul lui Ioas împăratul Iudei dupăce a murit Ioas feciorul lui Ioahaz împăratul lui Israil cincisprezece ani.

18. Și celelalte întâmplări ale lui Amesia și toate câte a făcut, au nu sunt scrise acestea în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

19. Și s'a sculat asupra lui cu sfat viclean în Ierusalim, și a fugit în Lahis, și a trimis după el în Lahis, și l-a omorît pre el acolo.

20. Și l-a pus pre el pre cal, și fu îngropat în Ierusalim cu părinții săi în cetatea lui David.

21. Și a luat tot poporul Iudei pre Azaria, și acesta erà în vârstă de șasesprezece ani, și l-a făcut pre el împărat în locul lui Amesia tatăl său.

22. Acesta a zidit Elotul, și o a întors Iudei dupăce a adormit împăratul cu părinții săi.

23. In anul al cinsprezecelea al lui Amesia feciorul lui Ioas împăratul Iudei, a împărățit Ierovoam fiul lui Ioas preste Israil în Samaria patruzeci și unul de ani.

24. Și a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam fiul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătui.

25. Acesta a luat înapoi hotarul lui Israil dela intrarea Ematului până la marea Araviei, după cuvântul Domnului Dumnezeului lui Israil, care l-au grăit prin mâna robului său Ionà fiul lui Amati prorocul cel din Ghethofer.

26. Că au văzut Domnul smerenia lui Israil amară foarte, și slăbiciunea și lipsa și părăsirea, și nu erà cine să ajute lui Israil.

27. Și n'au grăit Domnul să stingă sămânța lui Israil de supt cer, și i-au mântuit pre ei prin mâna lui Ierovoam feciorul lui Ioas.

28. Și celelalte întâmplări ale lui Ierovoam, și toate câte a făcut și tăriea lui cu care s'a răsboit, și cum a întors Damascul și Ematul Iudei în Israil, au nu sunt scrise acestea în cartea cuvintelor anilor împăraților lui Israil?

29. Și a adormit Ierovoam cu părinții săi cu împărații lui Israil, și a împărățit Zaharia feciorul lui în locul lui.

18. 2 Paral. 25, 26.

20. 2 Paral. 25, 28.
21. 2 Paral. 26, 1.
26. A 2 Lege 32, 36; 3 Imp. 14, 10.

CAP. 15.

Alţi împăraţi în Iuda şi Israil.

In anul al douăzeci şi şaptelea al lui Ierovoam împăratul lui Israil a împărăţit Azaria feciorul lui Amesia împăratul Iudei.

2. In vârstă de şasesprezece ani erà când a început a împărăţì el, şi cincizeci şi doi de ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Iehelia din Ierusalim.

3. Şi a făcut ce este drept înaintea Domnului după toate câte a făcut Amesia tatăl lui.

4. Insă înălţimile nu le-a stricat, că poporul încă jertfeà şi tămâià pre înălţimi.

5. Şi s'au atins Domnul de împăratul, şi a fost lepros până în ziua morţii sale, şi a lăcuit în casă deosebi, iar Ioatam fiul împăratului şedeà în casă şi judecà poporul ţării.

6. Iar celelalte întâmplări ale Azariei şi toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?

7. Şi a adormit Azaria cu părinţii săi, şi l-au îngropat pre el cu părinţii lui în cetatea lui David, şi a împărăţit Ioatam fiul lui în locul lui.

8. In anul treizeci şi opt al lui Azaria împăratul Iudei a împărăţit Zaharia fiul lui Ierovoam preste Israil în Samaria şase luni.

9. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, după cum au făcut părinţii lui, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, cel ce a făcut pre Israil a păcătuì.

10. Şi asupra lui s'au sculat Selum feciorul lui Iavis şi Kievdaam şi Selum tatăl lui, şi l-au bătut pre el şi l-au omorît, şi a împărăţit Selum în locul lui.

11. Iar celelalte întâmplări ale lui Zaharia, iată sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil.

12. Acesta este cuvântul Domnului, care au grăit către Iu, zicând: fiii tăi până la a patra sământă vor şedeà după tine pre scaunul lui Israil, şi s'a făcut aşà.

13. Şi Selum feciorul lui Iavis a împărăţit întru Israil în anul al treizeci şi nouă al lui Azaria împăratul Iudei, şi a împărăţit Selum o lună de zile în Samaria.

14. Şi s'a suit Manaim feciorul lui Gadi din Tarsila, şi a venit în Samaria şi a bătut pre Selum feciorul lui Iavis în Samaria, şi l-a omorît pre el, şi a împărăţit în locul lui.

15. Iar celelalte întâmplări ale lui Selum şi răsvrătirea ce a făcut el, iată sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil.

16. Atunci a bătut Manaim Tersa, şi toate câte erau într'însa şi hotarele ei dela Tersa, pentrucă nu i-a deschis, şi o a bătut pre ea şi pre toţi cei din ea, şi pre femeile îngrecate le-a spintecat.

17. In anul treizeci şi nouă al lui Azaria împăratul Iudei a împărăţit Manaim feciorul lui Gadi preste Israil în Samaria zece ani.

18. Şi a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì.

19. In zilele acestuia s'a sculat Ful împăratul Asiriei asupra ţării, şi Manaim a dat lui Ful o mie de talanţi de argint ca să fie mâna lui cu el, ca să se întărească împărăţiea în mâna lui.

20. Şi a scos Manaim argintul de la Israil, tot cel puternic cu avuţiea a dat împăratului Asirienilor cincizeci de siclii de fiecare om. Şi s'a

15. *1.* 2 Paral. 26, 1. *2.* 2 Paral. 26, 3. *3.* 12, 3. *4.* 3 Imp. 15, 14. *5.* 2 Paral. 26, 21.

12. 10, 32. *16.* 8, 8. *19.* 1 Paral. 5, 26.

întors împăratul Asirienilor, şi n'a stătut acolo în ţară.

21. Şi celelalte întâmplări ale lui Manaim şi toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil?

22. Şi a adormit Manaim cu părinţii săi, şi a împărăţit Fachesiea fiul lui în locul lui.

23. In anul cincizeci al lui Azaria împăratul Iudei a împărăţit Fachesiea feciorul lui Manaim preste Israil în Samaria doi ani.

24. Şi a făcut rele înaintea Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì.

25. Iar Fachee feciorul lui Romelie cel al treilea după el cu Argov şi cu Aria şi cincizeci de oameni cu el din Galaaditeni s'au sculat asupra lui şi l-au bătut pre el în Samaria înaintea casei împăratului, şi l-au omorît acolo, şi a împărăţit el în locul lui.

26. Iar celelalte întâmplări ale lui Fachesiea şi toate câte a făcut, iată sunt scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil.

27. In anul cincizeci şi doi al lui Azaria împăratul Iudei, a împărăţit Fachee feciorul lui Romelie preste Israil în Samaria douăzeci de ani.

28. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, nu s'a abătut dela toate păcatele lui Ierovoam feciorul lui Navat, care a făcut pre Israil a păcătuì.

29. In zilele lui Fachee împăratul lui Israil a venit Telgat-fellasar împăratul Asirienilor, şi a luat Aia şi Avel şi Tamaaha şi Anioh şi Kenez şi Asor şi Galaad şi Galilea tot pământul Netalimului, şi i-au mutat pre ei în Asiriea,

30. Şi s'a răsvrătit Osie feciorul lui Ila asupra lui Fachee feciorul lui Romelie, şi l-a bătut pre el şi l-a omorît, şi a împărăţit în locul lui în anul douăzeci al lui Ioatam feciorul lui Ozie.

31. Iar celelalte întâmplări ale lui Fachee şi toate câte a făcut el, iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor lui Israil.

32. In anul al doilea al lui Fachee feciorul lui Romelie împăratul lui Israil a împărăţit Ioatam feciorul lui Ozie împăratul Iudei.

33. In vârstă de douăzeci şi cinci de ani erà când a început a împărăţì el, şi şasesprezece ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Ierusa fata lui Sadoc.

34. Şi a făcut ce este drept înaintea Domnului, după toate câte a făcut Ozie tatăl său.

35. Insă înălţimile nu le-a stricat, că poporul încă jertfeà şi tămâià pre înălţimi. Acesta a zidit poarta casei Domnului cea din sus.

36. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioatam şi toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?

37. In zilele acelea au început Domnul a trimite asupra Iudei pre Rason împăratul Siriei şi pre Fachee fiul lui Romelie.

38. Şi a adormit Ioatam cu părinţii săi, şi s'a îngropat cu părinţii săi în cetatea lui David tatăl său, şi a împărăţit Ahaz fiul lui în locul lui.

CAP. 16.

Impărăţia lui Ahaz.

In anul şaptesprezece al lui Fachee feciorul lui Romelie a împărăţit Ahaz feciorul lui Ioatam împăratul Iudei.

2. In vârstă de douăzeci de ani erà Ahaz când a început a împărăţì, şi şasesprezece ani a împără-

---

32. 2 Paral. 27, 1. *35.* 12, 3; 3 Imp. 15, 14.
16. *2.* 2 Paral. 28, 1.

țit în Ierusalim, și n'a făcut ce este
drept întru ochii Domnului Dumne-
zeului lui cu credință, ca David ta-
tăl său.
3. Și a umblat pre calea împăra-
ților lui Israil, încă și pre fiul său
l-a trecut prin foc, după urâciunile
neamurilor pre care le-au scos Dom-
nul dela fața fiilor lui Israil.
4. Și jertfeà și tămâià pre înălțimi
și pre dealuri și supt tot desișul.
5. Atunci s'a dus Raason împă-
ratul Siriei și Fachee feciorul lui
Romelie împăratul lui Israil la Ie-
rusalim să deà răsboiu, și au îm-
presurat pre Ahaz, și nu l-au putut
bate.
6. In vremea aceea a întors Ra-
ason împăratul Siriei Elatul la Si-
ria, și a scos pre Evrei din Elat, și
Idumei au venit în Elat, și au lă-
cuit acolo până în ziua aceasta.
7. Și a trimis Ahaz soli la Telgat-
fellasar împăratul Asirienilor, zicând:
robul tău și fiul tău sunt eu, vino
și mă mântuește din mâna împăra-
tului Siriei și din mâna împăratu-
lui lui Israil, carii s'au sculat asu-
pra mea.
8. Și a luat Ahaz argintul și a-
urul, care s'a aflat în vistieriile ca-
sei Domnului și în vistieriile casei
împăratului, și l-a trimis împăratu-
lui Asirienilor dar.
9. Și l-a ascultat pre el împăra-
tul Asirienilor, și s'a dus împăra-
tul Asirienilor la Damasc, și l-a luat
și l-a dărâmat pre el, iar pre Ra-
ason împăratul l-a omorît.
10. Și a mers împăratul Ahaz în-
tru întâmpinarea lui Telgat-fellasar
împăratul Sirienilor la Damasc, și
a văzut jertfelnicul din Damasc, și
a trimis împăratul Ahaz la Uriea pre-
otul asemănarea jertfelnicului, și toc-
meala lui și toată făptura lui.
11. Și a clădit Uriea preotul jert-
felnicul după toate câte a trimis îm-
păratul Ahaz din Damasc, așà a fă-
cut Uriea preotul până a venit îm-
păratul dela Damasc.
12. Și venind împăratul Ahaz din
Damasc, a văzut împăratul jertfel-
nicul, și s'a apropieat de jertfelnic
și s'a suit pre el.
13. Și a tămâiat arderea sa și jert-
fa sa, și a făcut turnarea sa, și a
vărsat preste jertfelnic sângele jert-
felor de pace ale sale.
14. Iar jertfelnicul cel de aramă,
care erà înaintea Domnului l-a mu-
tat dinaintea feții casei Domnului,
și din mijlocul altarului și din mij-
locul casei Domnului, și l-a pus în la-
turea altarului despre miazănoapte.
15. Și a poruncit Ahaz împăratul
lui Uriea preotul, zicând: pre jertfel-
nicul cel mare vei aduce arderea de
tot cea de dimineață și jertfa cea
de seara, și arderea cea de tot a
împăratului și jertfa lui, și arderea
cea de tot a tot poporul, și jertfa lor
și turnarea lor, și tot sângele arde-
rii de tot și tot sângele jertfei vei
turnà preste el; iar jertfelnicul cel
de aramă va fi mie să văz ce tre-
bue a face.
16. Și a făcut Uriea preotul după
toate câte i-a poruncit Ahaz împă-
ratul.
17. Și a tăiat împăratul Ahaz în-
chiderile temeliilor, și a mutat dela
ele scăldătoarea, și marea o a stri-
cat de pre boii cei de aramă, carii
erau de desuptul ei, și o a pus pre
temelie de piatră;
18. Și temeliea șederii cea zidită
în casa Domnului și intrarea îm-
păratului cea din afară, o a întors

3. A 2 Lege 12 31; 3 Imp 16, 30; 21, 22.
4. 2 Paral. 28, 4; 3 Imp. 14, 23; Ierem. 2 20; Iezech. 6, 13.
5. Isaia 7, 1; 2 Paral. 28, 5.
7. 2 Paral. 28, 16. *8.* 2 Paral. 28, 21.
9. Isaia 17, 1; Amos 1, 5.
10. 2 Paral. 25, 14.
17. 3 Imp. 7, 27.

ţit în Ierusalim, şi n'a făcut ce este
drept întru ochii Domnului Dumne-
zeului lui cu credinţă, ca David ta-
tăl său.
3. Şi a umblat pre calea împăra-
ţilor lui Israil, încă şi pre fiul său
l-a trecut prin foc, după urâciunile
neamurilor pre care le-au scos Dom-
nul dela faţa fiilor lui Israil.
4. Şi jertfeà şi tămâià pre înălţimi
şi pre dealuri şi supt tot desişul.
5. Atunci s'a dus Raason împă-
ratul Siriei şi Fachee feciorul lui
Romelie împăratul lui Israil la Ie-
rusalim să deà războiu, şi au îm-
presurat pre Ahaz, şi nu l-au putut
bate.
6. In vremea aceea a întors Ra-
ason împăratul Siriei Elatul la Si-
ria, şi a scos pre Evrei din Elat, şi
Idumei au venit în Elat, şi au lă-
cuit acolo până în ziua aceasta.
7. Şi a trimis Ahaz soli la Telgat-
fellasar împăratul Asirienilor, zicând:
robul tău şi fiul tău sunt eu, vino
şi mă mântueşte din mâna împăra-
tului Siriei şi din mâna împăratu-
lui lui Israil, carii s'au sculat asu-
pra mea.
8. Şi a luat Ahaz argintul şi a-
urul, care s'a aflat în vistieriile ca-
sei Domnului şi în vistieriile casei
împăratului, şi l-a trimis împăratu-
lui Asirienilor dar.
9. Şi l-a ascultat pre el împăra-
tul Asirienilor, şi s'a dus împăra-
tul Asirienilor la Damasc, şi l-a luat
şi l-a dărâmat pre el, iar pre Ra-
ason împăratul l-a omorît.
10. Şi a mers împăratul Ahaz în-
tru întâmpinarea lui Telgat-fellasar
împăratul Sirienilor la Damasc, şi
a văzut jertfelnicul din Damasc, şi
a trimis împăratul Ahaz la Uriea pre-
otul asemănarea jertfelnicului, şi toc-
meala lui şi toată făptura lui.
11. Şi a clădit Uriea preotul jert-
felnicul după toate câte a trimis îm-
păratul Ahaz din Damasc, aşà a fă-
cut Uriea preotul până a venit îm-
păratul dela Damasc.
12. Şi venind împăratul Ahaz din
Damasc, a văzut împăratul jertfel-
nicul, şi s'a apropieat de jertfelnic
şi s'a suit pre el.
13. Şi a tămâiat arderea sa şi jert-
fa sa, şi a făcut turnarea sa, şi a
vărsat preste jertfelnic sângele jert-
felor de pace ale sale.
14. Iar jertfelnicul cel de aramă,
care erà înaintea Domnului l-a mu-
tat dinaintea feţii casei Domnului,
şi din mijlocul altarului şi din mij-
locul casei Domnului, şi l-a pus în la-
turea altarului despre miazănoapte.
15. Şi a poruncit Ahaz împăratul
lui Uriea preotul, zicând: pre jertfel-
nicul cel mare vei aduce arderea de
tot cea de dimineaţă şi jertfa cea
de seara, şi arderea cea de tot a
împăratului şi jertfa lui, şi arderea
cea de tot a tot poporul, şi jertfa lor
şi turnarea lor, şi tot sângele arde-
rii de tot şi tot sângele jertfei vei
turnà preste el; iar jertfelnicul cel
de aramă va fi mie să văz ce tre-
bue a face.
16. Şi a făcut Uriea preotul după
toate câte i-a poruncit Ahaz împă-
ratul.
17. Şi a tăiat împăratul Ahaz în-
chiderile temeliilor, şi a mutat dela
ele scăldătoarea, şi marea o a stri-
cat de pre boii cei de aramă, carii
erau de desuptul ei, şi o a pus pre
temelie de piatră;
18. Şi temeliea şederii cea zidită
în casa Domnului şi intrarea îm-
păratului cea din afară, o a întors

3. A 2 Lege 12 31; 3 Imp 16, 30; 21, 22.
4. 2 Paral. 28, 4; 3 Imp. 14, 23; Ierem. 2 20; Iezech. 6, 13.
5. Isaia 7, 1; 2 Paral. 28, 5.
7. 2 Paral. 28, 16. *8.* 2 Paral. 28, 21.
9. Isaia 17, 1; Amos 1, 5.
10. 2 Paral. 25, 14.
17. 3 Imp. 7, 27.

în casa Domnului dela fața împăratului Asirienilor.

19. Iar celelalte întâmplări ale lui Ahaz câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraților Iudei?

20. Și a adormit Ahaz cu părinții săi, și s'a îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și a împărățit Ezechia feciorul lui în locul lui.

CAP. 17.

Ezechia și robia Asirienilor.

În anul doisprezece al lui Ahaz împăratul Iudei a împărățit Osie feciorul lui Ila în Samaria preste Israil nouă ani.

2. Și a făcut rele înaintea Domnului, însă nu ca împărații lui Israil, carii au fost mai înainte de el.

3. Asupra acestuia s'a suit Salmanasar împăratul Asirienilor, și s'a făcut Osie rob lui, și dă lui daruri.

4. Și a aflat împăratul Asirienilor întru Osie vicleșug, că a trimis sol la Sigor împăratul Eghipetului, și n'a dat daruri împăratului Asirienilor în anul acela, și l-a încunjurat pre el împăratul Asirienilor, și l-a legat pre el în temniță.

5. Și a năvălit împăratul Asirienilor în toată țara, și s'a dus în Samaria, și o a încunjurat cu oaste trei ani.

6. In anul al nouălea al lui Osie a luat împăratul Asirienilor Samaria, și a mutat pre Israil în Asiria, și i-a rânduit pre ei să lăcuiască în Alae și în Avor la râurile Gozanului și în munții Midilor.

7. Și s'a făcut aceasta pentrucă au păcătuit fiii lui Israil Domnului Dumnezeului lor celui ce i-au scos pre ei din pământul Eghipetului, de supt mâna lui Faraon împăratul Eghipetului, și au cinstit dumnezei streini.

8. Și au umblat întru îndreptările neamurilor pre care le-au scos Domnul dela fața fiilor lui Israil, și împărații lui Israil câte au făcut.

9. Și câte cuvinte nedrepte au făcut fiii lui Israil asupra Domnului Dumnezeului său, și ș'au zidit loruși înălțimi în toate cetățile sale, dela turnul păzitorilor până la cetatea cea tare.

10. Și ș'au făcut loruși stâlpi și desișuri pe tot dealul înalt și supt tot lemnul stufos.

11. Și au tămâiat pre toate înălțimile ca și neamurile pre care le-au mutat Domnul dela fața lor, și au făcut lucruri rele întărâtând pre Domnul.

12. Și au slujit idolilor, de carii le-au zis lor Domnul, să nu facă cuvântul acesta Domnului.

13. Și au mărturisit Domnul în Israil și în Iuda, prin mâna tuturor prorocilor săi, cel ce toate vede, zicând: întoarceți-vă dela căile voastre cele rele, și păziți poruncile mele și îndreptările mele, și toată legea care o am poruncit părinților voștri, câte am trimis lor prin mâna robilor mei prorocilor.

14. Și n'au ascultat, ci ș'au învârtoșat cerbicea sa mai tare decât cerbicea părinților lor, care n'au crezut Domnului Dumnezeului lor.

15. Și au lepădat legătura, care o a făcut cu părinții lor, și mărturiile lui, care le-au mărturisit lor, nu le-au păzit, și au umblat după deșertăciuni și s'au făcut deșerți, și au urmat neamurilor celor de prin prejurul lor, de care le-au poruncit Domnul lor, ca să nu facă unele ca acestea.

16. Și au părăsit poruncile Dom-

17. *3.* 18, 9; Tobie 1, 2.

8. Lev. 18, 3. *10.* 3 Imp. 14, 23; Isaia 57, 5; Ierem. 2, 20. *12.* Eșire 20, 3. *13.* Ierem. 18, 11; și 25, 5. *14.* A 2 Lege 31, 27. *15.* Lev. 18, 24; Rom. 1, 21. *16.* Eșire 32, 8; 3 Imp. 12, 28.

nului Dumnezeului său, și ș'a turnat sieși două juninci, și au făcut desișuri și s'au închinat la toată puterea cerului, și au slujit lui Vaal.
17. Și au trecut pre feciorii lor și pre fetele lor prin foc, și făceau vrăji și se descântau, și au ispitit a face rele întru ochii Domnului, ca să-l întărîte pre el.
18. Și s'au mânieat Domnul foarte pre Israil, și i-au lepădat pre ei de la fața sa, și n'a rămas fără numai seminția lui Iuda singură.
19. Incă și Iuda n'a păzit poruncile Domnului Dumnezeului său, ci a umblat întru îndreptările lui Israil, care le făcuse, și a lepădat pre Domnul.
20. Și s'au mânieat Domnul pre toată sămânța lui Israil, și i-au necăjit pre ei, și i-au dat în mâna celor ce-i jefuesc pre ei, până ce i-au lepădat dela fața sa.
21. Pentrucă Israil împrotiva casei lui David ș'a făcut luiși împărat pre Ierovoam feciorul lui Navat, și a abătut Ierovoam pre Israil, ca să nu meargă după Domnul, și i-a făcut pre ei să cază în păcat mare.
22. Și au umblat fiii lui Israil în tot păcatul lui Ierovoam, care l-a făcut, nu s'au abătut dela el.
23. Până ce au lepădat Domnul pre Israil dela fața sa, precum au grăit Domnul prin mâna tuturor robilor săi prorocilor, și s'a mutat Israil din pământul său la Asirieni, până în ziua aceasta.
24. Și a adus împăratul Asirienilor din Vavilon și din Hut și dela Aiea și dela Emat și dela Sipfaroaim, și i-au așezat în cetățile Samariei în locul fiilor lui Israil, și au moștenit Samaria, și au lăcuit în cetățile ei.
25. Și a fost la începutul șederii lor nu s'au temut de Domnul, și au trimis Domnul asupra lor lei, și îi omorau pre ei.
26. Și a grăit către împăratul Asirienilor, zicând: neamurile care le-ai mutat și le-ai așezat în cetățile Samariei nu știu judecata Dumnezeului pământului acestuia, pentru aceea au trimis asupra lor lei, și îi omoară pre ei, pentrucă nu știu judecata Dumnezeului pământului.
27. Și a poruncit împăratul Asirienilor, zicând: duceți acolo pre unul din preoții carii ați adus de acolo, și să meargă să lăcuiască acolo și să-i învețe pre ei judecata Dumnezeului pământului aceluia.
28. Și a adus unul din preoții cei aduși dela Samaria, și a șezut în Vetil, și i-a învățat preotul pre ei, ca să se teamă de Domnul.
29. Și-și făceau neamurile dumnezei loruși, și-i puneau în capiștea de pre înălțimi pre care le-au făcut Samarinenii, fiecare neam în cetățile sale, în care lăcuià.
30. Și oamenii Vavilonului au făcut pre Sochot Venit, și oamenii Hutului au făcut pre Erghel și oamenii Ematului au făcut pre Asimat.
31. Și Eveii au făcut pre Evlazer și Tartac și Sipfaroaim, ardeau pre fiii săi cu foc lui Adrameleh și lui Animeleh dumnezeilor Sipfaroaimilor.
32. Ei se temeau de Domnul, dar așezară și urîciunile lor în capiștele de pre înălțimi pre care le-au făcut în Samaria, fiecare neam în cetatea în care lăcuià.
33. Se temeau de Domnul, dar ș'au făcut lor preoți pentru înălțimi și ș'au făcut loruși în capiștea de pre înălțimi.
34. Și de Domnul se temeau, și idolilor se închinau după judecata neamurilor de unde i-au mutat pre ei.
35. Până în ziua aceasta ei fac

17. Lev. 18, 21. *18.* 3 Imp. 11, 13.
19. Lev. 18, 3. *21.* 1 Imp. 12, 19.
23. Ierem. 25, 9. *25.* 3 Imp. 13, 24.

32. 3 Imp. 1[illegible] *33.* Sofon. 1, 5.

după obiceiul lor cel de demult, nu
se închină, nici nu fac îndreptă-
rile lor și judecățile lor, după le-
gea și după porunca, care o au po-
runcit Domnul fiilor lui Iacov, că-
ruia i-au pus numele Israil.
36. Și au pus Domnul cu dânșii
legătură, și le-au poruncit lor, zi-
când: să nu cinstiți dumnezei stre-
ini, și să nu vă închinați lor și să
nu slujiți lor și să nu jertfiți lor,
37. Fără numai Domnului celui
ce v'au scos pre voi din pământul
Eghipetului cu putere mare și cu
braț înalt, de acesta să vă temeți,
și lui să vă închinați și lui să jertfiți.
38. Și îndreptările lui și judecă-
țile lui și legea lui și poruncile lui,
care le-au scris vouă să le faceți,
păziți-le în toate zilele, și să nu vă
temeți de alți dumnezei.
39. Și legătura care o au pus cu
voi, să nu o uitați, și să nu vă te-
meți de alți dumnezei,
40. Fără numai de Domnul Dum-
nezeul vostru să vă temeți, și el vă
va scoate pre voi din mâna tutu-
ror vrăjmașilor voștri.
41. Și să nu ascultați de judecata
lor, care fac ei.
42. Și se temeau neamurile ace-
stea de Domnul, și slujau și idoli-
lor lor, și fiii lor și fiii fiilor lor pre-
cum au făcut părinții lor, așà fac
și ei până în ziua aceasta.

CAP. 18.

*Împărăția lui Ezechia. Asirienii în-
cunjură Ierusalimul.*

Și a fost în anul al treilea al lui
Osie, feciorul lui Ila împăratul lui
Israil, a împărățit Ezechia feciorul
lui Ahaz împăratul Iudei.
2. In vârstă de douăzeci și cinci
de ani a fost când a început a îm-
părăți, și douăzeci și nouă de ani
a împărățit în Ierusalim, și numele
mumei lui Av fata lui Zaharia.
3. Și a făcut ce este drept întru
ochii Domnului, după toate câte a
făcut David tatăl lui.
4. Acesta a stricat înălțimile, și a
sfărâmat toți stâlpiii și a surpat de-
sișurile și șarpele cel de aramă, care
l-a făcut Moisì, că până în zilele a-
celea tămâiau fiii lui Israil lui, și
l-a chemat pre el Neestan.
5. Intru Domnul Dumnezeul lui Is-
rail a nădăjduit, și după el n'a fost
asemenea lui între împărații Iudei
și între cei ce au fost înaintea lui.
6. Și s'a lipit de Domnul, și nu
s'a abătut dela dânsul, și a păzit
poruncile lui, câte a poruncit Moisì.
7. Și Domnul erà cu el, și toate
care le făceà el, înțelepțește le fă-
ceà, și a dat răsboiu asupra împă-
ratului Asirienilor, și nu i-a slujit lui.
8. Acesta a bătut pre cei de alt
neam până la Gaza și până la ho-
tarul ei, dela turnul păzitorilor până
la cetatea cea tare.
9. Și a fost în anul patru al îm-
păratului Ezechia, acesta este anul
al șaptelea al lui Osie feciorul lui
Ila împăratul lui Israil, s'a suit Sal-
manasar împăratul Asirienilor asu-
pra Samariei, și o a bătut și o a
luat pre ea.
10. Când se sfârșeà al treilea an
în anul al șaselea al lui Ezechia, al
nouălea an al lui Osie împăratul lui
Israil, s'a luat Samaria.
11. Și a mutat împăratul Asirie-
nilor pre Samarineni în Asiria, și
i-a pus pre ei la Alae și la Avor rî-
urile Gozanului și munții Midilor.
12. Pentrucă n'au ascultat cuvân-
tul Domnului Dumnezeului lor, și
au călcat așezământul de lege al
lui, toate câte a poruncit Moisì ro-

35. Fac. 32, 28. *37.* Eșire 6, 6.
38. Jud. 6, 10.
18. *1.* 2 Paral. 28, 27, 29, 1.
4. Num. 21, 9; 2 Paral. 34, 7.
5. 3 Imp. 3, 12. *7.* 2 Paral. 31, 21.
8. Isaia 14, 29. *9.* 17, 3. *11.* Tobie 1, 2.

bul Domnului, nici le-au ascultat, nici le-au făcut.

13. Şi în anul patrusprezece al împăratului Ezechia, s'a suit Senaherim împăratul Asirienilor asupra cetăţilor celor tari ale Iudei, şi le-a luat.

14. Şi a trimis Ezechia împăratul Iudei soli la împăratul Asirienilor în Lahis, zicând: greşit-am, întoarce-te deasupra mea, ori ce vei pune preste mine, voiu purtà; şi a pus împăratul Asirienilor preste Ezechia împăratul Iudei trei sute de talanţi de argint şi treizeci de talanţi de aur.

15. Şi a dat Ezechia tot argintul, care s'a aflat în casa Domnului şi în vistieriile casei împăratului.

16. In vremea aceea a despoiat Ezechia împăratul Iudei porţile bisericii Domnului şi rezemătorile, care le-a aurit Ezechia împăratul Iudei, şi le-a dat împăratului Asirienilor.

17. Şi a trimis împăratul Asirienilor pre Tartan şi pre Rafis şi pre Rapsachis din Lahis la împăratul Ezechia cu putere grea foarte asupra Ierusalimului, şi s'au suit aceia şi au venit la Ierusalim, şi au stătut lângă drumul apei scăldătoarei cei din sus, care este în calea ţarinei nălbitorului.

18. Şi au strigat către Ezechia, şi a ieşit la ei Eliachim feciorul lui Helchie dregătorul casei, şi Somna logofătul şi Ioas feciorul lui Safat scriitorul.

19. Şi a zis către ei Rapsachis: spuneţi lui Ezechia: acestea zice împăratul cel mare, împăratul Asirienilor.

20. Ce este nădejdea aceasta, care nădăjdueşti? Doar ai grăit cuvintele buzelor sfat şi putere a face războiu, acum dar în cine nădăjduind, ai ridicat războiu asupra mea?

21. Acum iată te nădăjdueşti în toiagul cel de trestie frântă în Eghipet? Pre care de se va rezemà omul, va intrà în mâna lui şi o va găurì, aşà este Faraon împăratul Eghipetului tuturor celor ce nădăjduesc într'însul.

22. Iar de veţi zice către mine: întru Domnul Dumnezeul nostru nădăjduim, au nu însuş Ezechia acesta a stricat înălţimile lui şi jertfelnicile lui? Şi a zis Iudei şi Ierusalimului: înaintea jertfelnicului acestuia vă închinaţi în Ierusalim?

23. Şi acum daţi războiu cu domnul meu împăratul Asirienilor, şi-ţi voiu da ţie două mii de cai, de vei puteà să-ţi dai tu ţie călăreţi pentru ei.

24. Şi cum vei căutà tu la un povăţuitor de loc din slujitorii cei mai mici ai domnului meu? Ci ai nădăjduit în Eghipet pentru care şi pentru călăreţi?

25. Şi acum au fără de Domnul ne-am suit noi asupra locului acestuia ca să-l stricăm? Domnul au zis către mine: mergi asupra pământului acestuia, şi-l strică.

26. Şi a zis Eliachim feciorul lui Helchie şi Somna şi Ioas, către Rapsachis: grăeşte către slugile tale sirieneşte, că înţelegem noi, şi nu grăì către noi evreeşte, că te aude poporul cel de pre zid.

27. Şi a zis către ei Rapsachis: au doar la domnul tău şi la tine m'a trimis domnul meu să grăesc cuvintele acestea? Şi nu la oamenii cei ce şed pre zid, ca să-şi mănânce balega şi să-şi beà udul său împreună cu voi?

28. Şi a stătut Rapsachis şi a strigat cu glas mare evreeşte, şi a zis: ascultaţi cuvintele împăratului celui

13. **2 Paral. 32, 1; Sirah 48, 21; Isaia 36, 1.**
17. **2 Paral. 32, 9.**
21. **Iezech. 29, 6.**
24. **2 Paral. 12, 3; Iezech. 17, 15.**

mare, ale împăratului Asirienilor, a-
cestea zice împăratul:
29. Nu vă semeţească pre voi E-
zechia, că nu va puteà să vă scoaţă
pre voi din mâna mea.
30. Şi nu vă facă Ezechia pre voi
să nădăjduiţi spre Domnul, zicând:
scoţând, ne va scoate pre noi Dom-
nul, şi nu se va dà cetatea acea-
sta în mâna împăratului Asirienilor.
31. N'ascultaţi pre Ezechia, că a-
cestea zice împăratul Asirienilor: fa-
ceţi cu mine cuvântare bună, şi ie-
şiţi la mine, şi va beà omul vinul
său, şi smochinele sale va mâncà,
şi va beà apă din fântâna sa.
32. Până când voiu venì şi voiu
mutà pre voi la pământ, ca pămân-
tul vostru, pământul grâului şi al
vinului şi al pâinii şi al viilor, pă-
mântul maslinilor de untdelemn şi
al mierei, şi veţi trăì şi nu veţi murì;
şi n'ascultaţi pre Ezechia, că vă în-
şală pre voi, zicând: Domnul ne va
mântuì pre noi.
33. Au mântuit-au vre o dată dum-
nezeii neamurilor fiecare ţara sa din
mâna împăratului Asirienilor?
34. Unde este Dumnezeul lui E-
mat şi al lui Arfad? Unde este Dum-
nezeul lui Sipfaroaim, Anna şi Ava?
Au doar au scos pre Samaria din
mâna mea?
35. Cine este între toţi dumnezeii
pământurilor, carii să fi scos pă-
mânturile lor din mâna mea? Cum
va scoate Domnul Ierusalimul din
mâna mea?
36. Iar poporul a tăcut şi nu i-a
răspuns lui cuvânt, că erà porunca
împăratului, zicând: să nu-i răs-
pundeţi lui.
37. Şi a intrat Eliachim feciorul
lui Helchie dregătorul casei şi Som-
na logofătul şi Ioas feciorul lui Sa-
fat scriitorul la Ezechia cu hainele
rupte, şi spuseră lui cuvintele lui
Rapsachis.

CAP. 19.

Ezechia prin rugăciune înfrânge pre Senahirim.

Şi a fost dacă a auzit împăratul
Ezechia, ş'a rupt hainele sale, şi
s'a îmbrăcat cu sac şi a intrat în
casa Domnului.
2. Şi a trimis pre Eliachim dre-
gătorul casei şi pre Somna logo-
fătul şi pre bătrânii preoţilor îmbră-
caţi cu saci la Isaia prorocul fiul
lui Amos.
3. Şi a zis către el: acestea zice
Ezechia: ziua necazului şi a certă-
rii şi a mâniei este ziua aceasta, că
a venit vremea să se nasçă fii, şi
ceea ce naşte n'are putere.
4. Doar va auzì Domnul Dumne-
zeul tău toate cuvintele lui Rapsa-
chis, pre care l-a trimis împăratul
Asirienilor domnul lui, să ocărască
pre Dumnezeul cel viu şi să-l hu-
lească cu cuvintele, care le-au auzit
Domnul Dumnezeul tău, fă rugăciu-
ne pentru rămăşiţa ce mai este.
5. Şi au venit slugile împăratului
Ezechia la Isaia.
6. Şi le-a zis lor Isaia: acestea să
spuneţi domnului vostru: acestea
zice Domnul, să nu te sperii de cu-
vintele, care le-ai auzit, cu care m'au
hulit pre mine slugile împăratului
Asirienilor.
7. Iată eu dau întru dânsul duh,
şi va auzì veste, şi se va întoarce
în pământul său, şi-l voiu surpà cu
sabie în pământul său.
8. Şi s'a înapoiat Rapsachis, şi a
aflat pre împăratul Asirienilor dând
răsboiu asupra Lovnei, că a auzit
cum că s'a dus din Lahis.
9. Şi a auzit de Tarac împăratul
Etiopenilor, zicând: iată a ieşit să

30. 19, 10; 2 Paral. 32, 11.
34. Ierem. 49, 23.

19. *1.* Isaia 37, 1. *2.* Isaia 1, 1.
8. Is. Navì 10, 29; Isaia 37, 8.

deà răsboiu cu tine, și s'a întors și
a trimis soli la Ezechia zicând:
10. Așà să spuneți lui Ezechia îm-
păratul Iudei: să nu te semețească
Dumnezeul tău, întru care tu nădăj-
duești, zicând: nu se va dà Ierusa-
limul în mâinile împăratului Asiri-
enilor.
11. Iată tu ai auzit toate câte au
făcut împărații Asirienilor tuturor ță-
rilor, cum le-au bătut, și tu vei scăpà?
12. Sau isbăvitu-i-au pre ei dum-
nezeii neamurilor, pre care le-au
pierdut părinții mei, pre Gozan și
pre Haran și pre Rafis și pre fiii lui
Eden cei din Talasar?
13. Unde este împăratul Ematu-
lui și împăratul Arfadului și unde este
împăratul cetății Sipfaroaim, Annà
și Avà?
14. Și a luat Ezechia cărțile din
mâna solilor, și le-a cetit și s'a suit
în casa Domnului, și le-a deschis
Ezechia înaintea Domnului.
15. Și s'a rugat Ezechia către Dom-
nul, și a zis: Doamne Dumnezeul
lui Israil, cel ce șezi pre Heruvimi,
tu ești Dumnezeu singur în toate
împărățiile pământului, tu ai făcut
cerul și pământul.
16. Pleacă Doamne urechea ta, și
mă ascultă, deschide Doamne ochii
tăi și vezi, și auzi cuvintele lui Se-
nahirim, care a trimiș să ocărască
pre Dumnezeul cel viu.
17. Că cu adevărat Doamne îm-
părățiea Asirienilor au pustiit nea-
murile și tot pământul lor.
18. Și pre dumnezeii lor i-au bă-
gat în foc, că n'au fost dumnezei,
ci lucruri de mâini omenești, lem-
ne și pietre, pentru aceea i-au pier-
dut pre ei.
19. Și acum Doamne Dumnezeul
nostru, mântuește-ne pre noi din
mâna lui, ca să cunoască toate îm-
părățiile pământului, că tu singur
ești Domnul Dumnezeu.
20. Și a trimis Isaia fiul lui Amos
la Ezechia, zicând: acestea zice Dom-
nul Dumnezeul puterilor, Dumnezeul
lui Israil: auzit-am cele ce te-ai ru-
gat către mine pentru Senahirim îm-
păratul Asirienilor.
21. Acesta este cuvântul, care au
grăit Domnul pentru dânsul: te de-
faimă și te batjocorește fecioara fata
Sionului, asupra ta capul său clă-
tește fata Ierusalimului.
22. Pre cine ai ocărît și pre cine
ai hulit? Și asupra cui ai înălțat gla-
sul și ai ridicat spre înălțime ochii
tăi, asupra sfântului lui Israil.
23. Prin mâna solilor tăi ai de-
făimat pre Domnul, și ai zis: cu
mulțimea carelor mele eu mă voiu
suì întru înălțimea munților în par-
tea Livanului, și am tăiat chedrii cei
mari și chiparoșii lui cei aleși, și
am intrat până la mijlocul dumbră-
vii Carmilului.
24. Eu sap și beau ape streine, și
am pustiit cu urma piciorului meu
toate rîurile îngrădite.
25. Au n'ai auzit că aceasta de
departe o am făcut, din zilele cele
din început o am zidit și o am adus
pre ea, și am venit la partea să-
vârșirii lui, dumbrava Carmilului o
am păzit, și au fost ridicările nemer-
niciei răsboinici cetăți tari.
26. Și cei ce lăcuesc într'însele au
slăbit cu mâna, spăimântatu-s'au, și
s'au rușinat și s'au făcut ca iarba
țarinei și ca iarba ce crește pre co-
perișul casei, călcare înaintea celui
ce stă.
27. Și șederea ta și intrarea ta și
ieșirea ta am cunoscut, și mâniea
ta, că te-ai mâniеat asupra mea.
28. Și trufiea ta s'a suit în ure-
chile mele, și voiu pune belciugul

10. 18, 30.
15. Ps. 79, 2; 2 Paral. 32, 20.
22. Isaia 45, 11.
28. Isaia 37, 29; Iov 40, 21.

meu în nările tale şi zăbale în buzele tale, şi te voiu abate în calea pre care ai venit.

29. Şi aceasta va fi ţie semn: vei mâncà într'acest an cele strânse, şi în anul al doilea cele ce răsar, şi în anul al treilea sămânţă; şi seceraţi şi răsădiţi vii, şi mâncaţi roada lor.

30. Şi va adaoge ce va rămâneà din casa Iudei, va slobozì rădăcini în jos, şi va face roadă sus.

31. Că din Ierusalim va ieşì rămăşiţă şi mântuire din muntele Sionului, râvna Domnului puterilor va face aceasta.

32. Pentru aceasta aşà zice Domnul către împăratul Asirienilor: nu va intrà în cetatea aceasta, zice Domnul, şi nu va aruncà într'însa săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici va vărsà asupra ei movilă.

33. Pre calea pre care a venit, pre aceea se va întoarce, şi în cetatea aceasta nu va intrà, zice Domnul.

34. Şi voiu apărà cetatea aceasta ca să o mântuesc pre dânsa pentru mine şi pentru David robul meu.

35. Şi a fost în noaptea aceea a ieşit îngerul Domnului, şi a ucis în tabăra Asirienilor o sută optzeci şi cinci de mii, şi s'a sculat dimineaţa, şi iată toţi erau trupuri moarte.

36. Şi s'a ridicat şi s'a dus, şi s'a întors Senahirim împăratul Asirienilor, şi a lăcuit în Ninevi.

37. Şi a fost când se închinà el în casa lui Meserah dumnezeul său, Adrameleh şi Sarasar fiii lui, l-au ucis cu sabie, şi ei au scăpat în pământul Ararat, şi a împărăţit Asordan fiul lui în locul lui.

31. Isaia 9, 7.
32. 2 Imp. 20, 15. *34.* 20, 6.
35. Tobie 1, 15; Sirah 48, 24; Isaia 37, 36; 1 Macab. 7, 41.
36. 2 Mac. 8, 19.
37. Tobie 1, 18; Isaia 37, 38.

CAP. 20.

Boala lui Ezechia; lungirea vieţii lui şi moartea lui.

In zilele acelea s'a bolnăvit Ezechia de moarte, şi a intrat la el Isaia prorocul feciorul lui Amos, şi a grăit către el: acestea zice Domnul, fă rânduială casei tale, că tu vei murì, şi nu vei trăì.

2. Si a întors Ezechia faţa sa la perete, şi s'a rugat către Domnul, zicând:

3. Adu-ţi aminte Doamne de mine, că am umblat înaintea ta întru adevăr şi cu inimă plină, şi am făcut ce este bine întru ochii tăi, şi a plâns Ezechia cu plângere mare.

4. Şi când erà Isaia în curtea cea din mijloc, a fost cuvântul Domnului către el, zicând:

5. Intoarce-te şi zì către Ezechia povăţuitorul poporului meu: acestea zice Domnul Dumnezeul lui David tatăl tău: auzit-am rugăciunea ta, şi am văzut lacrămile tale, iată eu te voiu însănătoşà pre tine, şi în ziua a treia te vei suì în casa Domnului.

6. Şi voiu adaoge preste anii tăi cinsprezece ani, şi din mâna împăratului Asirienilor te voiu mântuì pre tine şi cetatea aceasta, şi te voiu scutì pentru cetatea aceasta, pentru mine şi pentru David robul meu.

7. Şi a zis Isaia: să ia o legătură de smochine şi să pue preste rană, şi se va însănătoşà.

8. Şi a zis Ezechia către Isaia: ce semn este că mă va înşănătoşà Domnul, şi mă voiu suì în casa Domnului în ziua a treia.

9. Şi a zis Isaia: acest semn va fi ţie dela Domnul, că va face Domnul cuvântul, care au grăit: vrei să meargă umbra zece trepte înainte, au să se întoarcă zece trepte înapoi?

20. *1.* 2 Paral. 32, 24; Isaia 38, 1.
3. Neemia 13, 14. *6.* 19, 34.

10. Şi a zis Ezechia: uşor este a abate umbra zece trepte, nu aşà, ci să se întoarcă umbra zece trepte înapoi.

11. Şi a strigat Isaia prorocul către Domnul, şi s'a întors umbra de la semn înapoi zece trepte.

12. În vremea aceea a trimis Merodah Valadan fiul lui Valadan împăratul Vavilonului carte şi daruri la Ezechia, că a auzit că s'a bolnăvit.

13. Şi i-a părut bine lui Ezechia de dânsele, şi le-a arătat lor toată casa vistieriei, argintul şi aurul şi unsorile şi untuldelemn cel bun şi casa vaselor sale şi câte s'a aflat în vistieriile sale; n'a fost loc în casa sa şi întru toată oblăduirea sa, care să nu-l fi arătat Ezechia lor.

14. Şi a intrat Isaia prorocul la împăratul Ezechia, şi a zis către el: ce au grăit oamenii aceştia? Şi de unde au venit la tine? Şi a zis Ezechia: din pământ de departe au venit la mine dela Vavilon.

15. Şi a zis: ce au văzut în casa ta? Şi a zis Ezechia: toate câte sunt în casa mea au văzut, nimic n'a fost în casa mea, ce să nu fi arătat lor, încă şi cele ce sunt în vistieriile mele au văzut.

16. Şi a zis Isaia către Ezechia: ascultă cuvântul Domnului.

17. Iată vor venì zile, zice Domnul, şi se vor luà în Vavilon toate câte sunt în casa ta şi câte au câştigat părinţii tăi până în ziua aceasta, şi nu va rămâneà cuvântul care au zis Domnul.

18. Şi fiii tăi, cari vor ieşì din tine, pre cari vei naşte se vor luà, şi vor fi slujitori în casa împăratului Vavilonului.

19. Şi a zis Ezechia către Isaia: bun este cuvântul Domnului, care l-au grăit, fie pace în zilele mele.

13. Isaia 39, 1; 2 Paral. 32, 31.

20. Iar celelalte întâmplări ale lui Ezechia şi toată domnia lui şi câte a făcut, fântâna şi drumul apei, prin care a băgat apă în cetate, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?

21. Şi a adormit Ezechia cu părinţii săi, şi s'a îngropat în cetatea lui David, şi a împărăţit Manasie fiul lui în locul lui.

CAP. 21.

Manasie şi Amon împăraţii Iudei.

În vârstă de doisprezece ani erà Manasie când a început a împărăţì, şi cincizeci şi cinci de ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Apsiva.

2. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, şi a mers după urîciunile neamurilor, care le-au scos Domnul de la faţa fiilor lui Israil.

3. Şi s'a întors şi a zidit înălţimile care le-a stricat Ezechia tatăl lui, şi a ridicat jertfelnic lui Vaal, şi a făcut desişurile, în ce chip a făcut Ahaav împăratul lui Israil, şi s'a închinat la toată puterea cerului, şi a slujit lor.

4. Şi a zidit jertfelnic în casa Domnului, precum au zis Domnul: în Ierusalim voiu pune numele meu.

5. Şi a zidit jertfelnic la toată puterea cerului într'amândouă curţile casei Domnului.

6. Şi treceà pre fiii săi prin foc, şi se descântà şi se vrăjeà, şi a făcut grăitori din pântece şi ghicitori, şi a înmulţit a face ce este rău întru ochii Domnului, ca să-l întărîte pre el.

7. Şi a pus idol al desişului în casa de care au zis Domnul către David şi către Solomon fiul lui: în

21. *1.* 2 Paral. 33, 1. *3.* 2 Paral. 33, 3. *4.* 2 Imp. 7, 10; Ierem. 32, 34. *6.* A 2 Lege 18, 10; Ps. 105, 37. *7.* 2 Imp. 7, 26; 3 Imp. 8 16; 2 Imp. 7, 10.

casa aceasta şi în Ierusalim, care l-am ales din toate neamurile lui Israil, ca să fie numele meu acolo în veac.
8. Şi nu voiu mai adaoge a urnì piciorul lui Israil din pământul, care l-am dat părinţilor lor, carii vor păzì toate câte am poruncit după toată porunca, care a poruncit lor robul meu Moisì.
9. Şi n'au ascultat, şi i-a înşelat pre ei Manasie a face rele întru ochii Domnului, mai mult decât toate neamurile, care le-au pierdut Domnul dela faţa fiilor lui Israil.
10. Şi au grăit Domnul prin mâna robilor săi prorocilor, zicând:
11. Pentru toate câte a făcut Manasie împăratul Iudei urîciunile acestea mai rele decât toate câte a făcut Amoreul cel dinaintea lui, făcând pre Iuda să păcătuiască întru idolii săi.
12. Pentru acestea aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israil: iată eu voiu aduce rele preste Ierusalim şi preste Iuda, că tot celui ce va auzì îi vor răsunà amândouă urechile.
13. Şi voiu întinde preste Ierusalim funia de măsură a Samariei, şi cântarul casei lui Ahaav, şi voiu şterge Ierusalimul cum se şterge urciorul cel ce se varsă şi se întoarce cu gura în jos.
14. Şi voiu gonì rămăşiţa moştenirii mele, şi voiu da pre ei în mâinile vrăjmaşilor lor, şi vor fi de jaf şi de pradă tuturor vrăjmaşilor lor.
15. Pentrucă ei au făcut ce este rău întru ochii mei, şi m'au întărîtat cu mânie din ziua în care am scos pre părinţii lor din Eghipet, până în ziua aceasta.
16. Încă şi sânge nevinovat a vărsat Manasie mult foarte, până ce a umplut Ierusalimul din gură până în gură, afară de păcatele sale, cu care a pus pre Iuda, ca să facă rele întru ochii Domnului.
17. Iar celelalte întâmplări ale lui Manasie şi toate câte a făcut şi păcatul lui care a săvârşit, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
18. Şi a adormit Manasie cu părinţii săi, şi s'a îngropat în grădina casei sale, în grădina lui Oza, şi a împărăţit Amon fiul lui în locul lui.
19. In vârstă de douăzeci şi doi de ani erà Amon, când a început a împărăţì, şi doi ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Mesolam fata lui Arus din Ieteva.
20. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, în ce chip a făcut Manasie tatăl lui, şi a mers pre toată calea, pre care a mers tatăl lui, şi a slujit idolilor, cărora a slujit tatăl lui, şi s'a închinat lor.
21. Şi a părăsit pre Domnul Dumnezeul părinţilor lui, şi n'a umblat în calea Domnului,
22. Şi s'au sculat slugile lui Amon asupra lui, şi au omorît pre împăratul în casa lui.
23. Şi a bătut poporul locului pre toţi cei ce s'au fost sculat asupra împăratului Amon, şi a făcut poporul ţării împărat pre Iosia fiul lui în locul lui.
24. Iar celelalte întâmplări ale lui Amon câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?
25. Şi l-au îngropat pre el în mormântul lui în grădina lui Oza, şi a împărăţit Iosia fiul lui în locul lui.

CAP. 22.

Cartea legii aflată sub Iosia.

In vârstă de opt ani erà Iosia, când a început a împărăţì, şi treizeci şi

10. Ierem. 15, 4. *11.* Iezech. 16, 45.
12. 1 Imp. 3, 11; Ierem. 19, 3.
13. Isaia 34, 11.
19. 2 Paral. 33, 21. *20.* Lev. 26, 30.
25. Mat. 1, 10.
22. *1.* 2 Paral. 34, 1.

unul de ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Iedia fata lui Edeia din Vasurot.
2. Şi a făcut ce este drept întru ochii Domnului, şi a mers pre toată calea lui David tatăl său, nu s'a abătut deadreapta, nici deastânga.
3. Şi a fost în anul al optsprezecelea al împăratului Iosia în luna a şaptea, a trimis împăratul pre Sapfan logofătul casei Domnului feciorul lui Ezelia fiul lui Mesolam, zicând:
4. Sue-te la Helchia preotul cel mare, şi pecetlueşte argintul, care s'a băgat în casa Domnului, care l-au băgat cei ce păzesc pragul de la popor.
5. Şi să-l deà în mâinile celor ce fac lucrurile cele ce sunt în casa Domnului, şi l-a dat celor ce fac lucrurile în casa Domnului, şi ei să dreagă stricăciunea casei.
6. Teslarilor şi clăditorilor şi zidarilor, ca să cumpere lemne şi pietre cioplite, să dreagă stricăciunea casei.
7. Nu luà dela ei seamă de argintul ce-l dà lor, că cu credinţă lucrau.
8. Şi a zis Helchia preotul cel mare către Sapfan logofătul: cartea legii am aflat în casa Domnului, şi a dat Helchia lui Sapfan cartea, şi o a cetit.
9. Şi a intrat în casa Domnului la împăratul, şi a adus împăratului cuvânt, zicând: topit-au robii tăi argintul, care s'a aflat în casa Domnului, şi l-a dat în mâna celor ce fac lucrurile cele ce sunt în casa Domnului.
10. Şi a spus Sapfan logofătul către împăratul, zicând: o carte mi-a dat mie Helchia preotul.
11. Şi o a cetit Sapfan înaintea împăratului, şi a fost dacă a auzit împăratul cuvintele cărţii legii, s'a rupt hainele sale.
12. Şi a poruncit împăratul lui Helchia preotul şi lui Ahicam feciorul lui Sapfan şi lui Ahovor feciorul lui Miheu şi lui Sapfan logofătul şi lui Asaia sluga împăratului, zicând:
13. Mergeţi şi întrebaţi pre domnul pentru mine şi pentru tot poporul şi pentru tot Iuda şi pentru cuvintele cărţii aceştiea, care s'a aflat, că tare s'a aprins mâniea Domnului asupra noastră, pentrucă n'au ascultat părinţii noştri cuvintele cărţii aceştia, ca să facă toate câte s'au scris nouă.
14. Şi a mers Helchia preotul şi Ahicam şi Ahovor şi Sapfan şi Asaia la Oldanà prorociţa femeia lui Selim feciorul lui Tecue fiul lui Aras păzitorul de haine, şi ea lăcuià în Ierusalim în Masena, şi a grăit către dânsa.
15. Iar ea a zis lor: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil, spuneţi omului celui ce v'a trimis pre voi la mine.
16. Acestea zice Domnul: iată eu voiu aduce rele preste locul acesta şi preste cei ce lăcuesc într'însul toate cuvintele cărţii, care o a cetit împăratul Iudei.
17. Pentrucă m'au părăsit pre mine, şi au jertfit la dumnezei streini, ca să mă mânie pre mine întru toate faptele mâinilor lor, şi se va aprinde mâniea mea în locul acesta, şi nu se va stinge.
18. Şi împăratul Iudei, care v'a trimis pre voi să întrebaţi pre Domnul, aceasta să-i spuneţi, acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil:
19. Cuvintele care le-ai auzit, pentru care s'a mâhnit inima ta, şi te-ai smerit de faţa Domnului, auzind câte am grăit asupra locului acestuia şi

6. 2 Paral. 34, 11.
8. H 2 Lege 31, 26; 2 Paral. 34, 14.
14. 2 Paral. 34, 22. 19. 2 Paral. 34, 27.

asupra celor ce lăcuesc într'însul, că se vor stinge şi se vor osândì, şi ţi-ai rupt hainele tale, şi ai plâns înaintea mea, şi eu încă am auzit, zice Domnul.

20. Pentru aceasta iată eu te voiu adăogà pre tine la părinţii tăi, şi te vei adunà la mormântul tău cu pace, şi nu vor vedeà ochii tăi toate relele, care le voiu aduce eu preste locul acesta şi preste cei ce lăcuesc pre el, şi spuseră împăratului cuvântul.

CAP. 23.

Iosia curăţă casa Domnului şi împărăţia de idoli. Ioas şi Ioachim împăraţi.

Şi a trimis împăratul, şi a adunat la sine pre toţi bătrânii Iudei şi ai Ierusalimului.

2. Şi s'a suit împăratul în casa Domnului, şi tot omul Iudei şi toţi cei ce lăcuesc în Ierusalim împreună cu el, şi preoţii şi prorocii şi tot poporul dela mic până la mare, şi a cetit în auzul lor toate cuvintele cărţii legii, care s'a aflat în casa Domnului.

3. Şi a stătut împăratul pre loc înalt, şi a făcut legătură înaintea Domnului, că vor umblà după Domnul, şi vor păzì poruncile lui şi mărturiile lui şi îndreptările lui, cu toată inima şi cu tot sufletul, şi vor face cuvintele legăturii aceştia, care sunt scrise în cartea aceasta, şi a primit tot poporul legătura aceasta.

4. Şi a poruncit împăratul lui Helchia preotul cel mare şi preoţilor celor de al doilea rând şi celor ce păzesc pragul, să scoaţă din biserica Domnului toate vasele cele făcute lui Vaal şi desimei şi la toată puterea cerului, şi le-au ars afară de Ierusalim în valea chedrilor, şi cenuşa lor o au pus în Vetil.

5. Şi au ars pre Homarimi, pre carii i-au fost pus împăraţii Iudei să tămâeze pre înălţimi şi în cetăţile Iudei şi împrejurul Ierusalimului, aşijderea şi pre cei ce tămâiau lui Vaal şi soarelui şi lunii şi planeturilor şi la toată puterea cerului.

6. Şi au scos desişul din casa Domnului afară de Ierusalim în valea chedrilor, şi l-au ars şi l-au făcut cenuşă, şi au aruncat cenuşa lui preste mormânturile fiilor poporului.

7. Şi au stricat casa desfrâului celor din casa Domnului, unde ţeseau femeile podoabele desişului.

8. Şi au adus pre toţi preoţii din cetăţile Iudei, şi au spurcat înălţimile unde au tămâiat preoţii dela Gheval şi până la Versaveè, şi au stricat şi casa porţilor, care erà la uşa porţii lui Isus mai marele cetăţii, care erà deastânga cum intrà omul pe poarta cetăţii.

9. Însă nu se suiau preoţii înălţimilor la jertfelnicul Domnului în Ierusalim, ci numai mâncau azime între fraţii lor.

10. Şi au spurcat Tofetul cel din valea fiului lui Enom, ca nimenea să nu-şi treacă pre feciorul său sau pre fata sa lui Moloh prin foc.

11. Şi au depărtat caii, carii i-au fost dat împăraţii Iudei soarelui, la intrarea în casa Domnului, la cămara lui Natan famenul în Farurim, şi carul soarelui l-a ars cu foc.

12. Şi jertfelnicile cele de pre casa cea înaltă a lui Ahaz, care le-au făcut împăraţii Iudei, şi jertfelnicile care le-a făcut Manasie într'amândouă curţile casei Domnului, împăratul le-a stricat şi le-a rupt de a-

23. *1.* 2 Paral. 34, 29. *2.* 2 Paral. 34, 30. 2 Paral. 23, 13. *4.* Sirah 49, 3.

5. Ozie 10, 5. *7.* 3 Imp. 14, 24.
8. 3 Imp. 15, 22.
12. Sof. 1, 5.

colo, şi a aruncat cenuşa lor în pâ-
rîul chedrilor.
13. Şi casa cea din faţa Ierusa-
limului deadreapta muntelui lui Mo-
stat, care o a fost zidit Solomon îm-
păratul lui Israil, Astartei urâciunei
Sidonenilor şi lui Hamos şi desfrâ-
nărei lui Moav şi lui Moloh urâciu-
nei fiilor lui Amon, le-a spurcat îm-
păratul.
14. Şi a sfărâmat stâlpii şi a stri-
cat desişurile şi a umplut locurile
lor cu oase de oameni.
15. Încă şi jertfelnicul cel din Ve-
til, cel înalt care l-a făcut Ierovoam
feciorul lui Navat, cel ce a făcut pre
Israil a păcătui, şi jertfelnicul cel
înalt şi acela l-a stricat, şi a zdro-
bit pietrele lui şi le-a sfărâmat ca
ţărâna, şi a ars desişul.
16. Şi s'a abătut Iosia, şi a văzut
mormânturile cele ce erau acolo în
cetate, şi a trimis şi a luat oasele
din mormânturi, şi le-a ars preste
jertfelnic şi l-a spurcat pre el, după
cuvântul Domnului, care l-a grăit o-
mul lui Dumnezeu, când stà Iero-
voam la sărbătoare lângă jertfelnic.
Şi întorcându-se Iosia a ridicat o-
chii săi spre mormântul omului lui
Dumnezeu, cel ce a grăit cuvintele
acestea.
17. Şi a zis: ce este mormântul
acela care-l văz eu? Şi au răspuns
lui oamenii cetăţii: omul lui Dum-
nezeu este, cel ce a ieşit din Iuda,
şi mai nainte a spus cuvintele ace-
stea, care le-ai făcut cu jertfelnicul
din Vetil.
18. Şi a zis: lăsaţi-l, nimeni să nu
atingă oasele lui, şi s'au păstrat oa-
sele lui cu oasele prorocului, cel ce
a venit din Samaria.
19. Încă şi toate casele înălţimi-
lor din cetăţile Samariei, care le-au
făcut împăraţii lui Israil, ca să mâ-
nie pre Domnul, le-a stricat Iosia,
şi a făcut lor toate lucrurile, care
le-a făcut în Vetil.
20. Şi a junghiat pre toţi preoţii
înălţimilor, carii erau acolo pre jert-
felnice, şi a ars oase de oameni pre-
ste ele, şi s'a întors în Ierusalim.
21. Şi a poruncit împăratul la tot
poporul, zicând: faceţi Paştile Dom-
nului Dumnezeului vostru, precum
este scris în cartea legii aceştia.
22. Că nu s'au făcut Paştile ace-
stea din zilele judecătorilor, carii ju-
decau pre Israil şi în toate zilele
împăraţilor lui Israil şi a împăra-
ţilor Iudei.
23. Fără numai în anul al opt-
sprezecelea al lui Iosie împăratul s'a
făcut paştile acestea Domnului în
Ierusalim.
24. Încă şi pre grăitori din pân-
tece şi pre gâcitori şi Terafinii şi
idolii şi toate urîciunile cele ce s'au
făcut în pământul Iudei şi în Ieru-
salim le-a scos împăratul Iosia, ca
să întărească cuvintele legii cele
scrise în cartea, care o a aflat Hel-
chia preotul în casa Domnului.
25. Asemenea lui n'a fost mai na-
inte de el împărat, care să se fi în-
tors către Domnul cu toată inima
sa şi cu tot sufletul său şi cu toată
vîrtutea sa, după toată legea lui Moi-
sì, nici după el nu s'a sculat aseme-
nea lui.
26. Ci tot nu s'au întors Domnul de
către mânica iuţimei sale celei mari
cu care s'au mânieat pre Iuda, pen-
tru toate întărîtările, cu care l-a în-
tărîtat pre el Manasie.
27. Şi au zis Domnul: şi pre Iuda
îl voiu lepădà dela faţa mea, pre-
cum am lepădat pre Israil, şi voiu
părăsì cetatea aceasta, care o am

13. 3 Imp. 11, 7.
15. 3 Imp. 13, 2; şi 12, 32.
16. 3 Imp. 13, 32; 2 Paral. 34, 3–7.
17. 3 Imp. 13, 2. *19.* 2 Paral. 34, 6.
20. 11, 18. *21.* 2 Paral. 35, 1.
22. Eşire 12, 3; 2 Paral. 35, 18.
23. 2 Paral. 35, 19. *25.* 3 Imp. 3, 12.

ales Ierusalimul, şi casa de care am zis: fi-va numele meu acolo.

28. Iar celelalte întâmplări ale lui Iosia şi toate câte a făcut, au nu sunt acestea scrise în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?

29. In zilele lui s'a suit Faraon Nehao împăratul Eghipetului asupra împăratului Asirienilor la rîul Efratului, şi a mers Iosia împăratul întru întâmpinarea lui, şi l-a omorît pre el Nehao în Maghedo, dacă l-a văzut pre el.

30. Şi l-au suit pre el slugile lui mort din Maghedo, şi l-au adus în Ierusalim, şi l-au îngropat în mormântul lui în cetatea lui David. Şi a luat poporul pământului pre Ioahaz feciorul lui Iosia, şi l-a uns pre el şi l-a făcut împărat în locul tatălui său.

31. In vârstă de douăzeci şi trei de ani erà Ioahaz, când a început a împărăţi, şi trei luni a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Amital fata lui Ieremie din Lovna.

32. Şi a făcut rele înaintea Domnului, după toate câte au făcut părinţii lui.

33. Şi l-a mutat pre el Faraon Nehao în Revlà în pământul Ematului, ca să nu împărăţească în Ierusalim, şi a poruncit să plătească pământul dajdie o sută de talanţi de argint şi o sută de talanţi de aur.

34. Şi a pus Faraon Nehao preste ei împărat pre Eliachim feciorul lui Iosie împăratul Iudei în locul lui Iosie tatăl său, şi i-a schimbat numele în Ioachim, şi pre Ioahaz l-a luat şi l-a dus în Eghipet, şi a murit acolo.

35. Şi argintul şi aurul l-a dat Ioachim lui Faraon, însă a pus bir pământului, ca să deà argintul precum a poruncit Faraon, fiecare după puterea sa, şi a strâns argintul şi aurul dela poporul pământului, ca să-l deà lui Faraon Nehao.

36. In vârstă de douăzeci şi cinci de ani erà Ioachim, când a început a împărăţi, şi unsprezece ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Ieldaf fata lui Fadail din Rama.

37. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte au făcut părinţii lui.

CAP. 24.

Ioachim, Ioahin şi Sedechia împăraţi Iudii.

In zilele lui s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, şi s'a făcut Ioachim rob lui trei ani, şi s'a întors şi s'a scos de supt el.

2. Şi i-au trimis lui Domnul pre tâlharii Haldeilor şi pre tâlharii Siriei şi pre tâlharii lui Noav şi pre tâlharii fiilor lui Amon, şi i-au trimis pre ei în pământul Iudei, ca să-i piarză pre ei, după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robilor săi prorocilor.

3. Insă mâniea Domnului erà asupra Iudei, ca să-l lepede pre el dela faţa sa pentru păcatele lui Manasie, după toate câte a făcut.

4. Că şi sânge nevinovat a vărsat şi a umplut Ierusalimul de sânge nevinovat, şi n'au voit Domnul să se milostivească spre el.

5. Iar celelalte întâmplări ale lui Ioachim şi toate câte a făcut, au nu iată acestea scrise sunt în cartea cuvintelor anilor împăraţilor Iudei?

6. Şi a adormit Ioachim cu părinţii săi, şi a împărăţit Ioahin feciorul lui în locul lui.

7. Şi mai mult n'a mai adaos îm-

29. 2 Paral. 35, 20—24; Zah. 12, 11.
30. 1 Paral. 3, 15; 2 Paral. 36, 1.
31. 2 Paral. 36, 2.

24. *1.* 2 Paral. 36, 6. *5.* 2 Paral. 36, 8.
6. 1 Paral. 3, 16. *7.* Ierem. 46, 2.

păratul Eghipetului a ieşì din pământul său, că a fost luat împăratul Vavilonului dela rîul Eghipetului până la rîul Efratului toate câte erau ale împăratului Eghipetului.

8. In vârstă de optsprezece ani erà Ioahin, când a început a împărăţì, şi trei luni a împărăţit în Ierulim, şi numele mumei lui Nesta fata lui Elanastan din Ierusalim.

9. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte a făcut tatăl lui.

10. Şi în vremea aceea s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului, şi a încunjurat cetatea.

11. Şi a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la cetate, şi slugile lui o băteau pre ea.

12. Şi a ieşit Ioahin împăratul Iudei la împăratul Vavilonului, el şi slugile lui şi mama lui şi boierii lui şi famenii lui, şi i-a luat pre ei împăratul Vavilonului în al optulea an al împărăţiei lui.

13. Şi a scos toate visteriile de acolo cele din casa Domnului şi visteriile casei împăratului, şi a tăiat toate vasele cele de aur, care le-a făcut Solomon împăratul lui Israil în biserica Domnului, după cuvântul Domnului.

14. Şi a dus Ierusalimul şi pre toţi boierii şi pre cei tari la vîrtute, zece mii de robi, şi pre tot teslarul şi fierarul, şi n'au rămas fără numai săracii pământului.

15. Şi a dus pre Ioahin în Vavilon, şi pre muma lui şi pre femeile lui şi pre famenii lui şi pre cei tari ai pământului i-a dus în străinătate, din Ierusalim în Vavilon.

16. Şi pre toţi bărbaţii oastei şapte mii şi pre meşterii cei de lemn şi pre meşterii cei de fier o mie, pre toţi cei tari, carii făceau răsboiu, şi i-a dus pre ei împăratul Vavilonului în străinătate în Vavilon.

17. Şi a pus împăratul Vavilonului pre Vatania feciorul lui Ioahin împărat în locul lui, şi i-a pus numele Sedechia.

18. In vârstă de douăzeci şi unul de ani erà Sedechia, când a început a împărăţì şi unsprezece ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Amitala fata lui Ieremia din Lovna.

19. Şi a făcut rele întru ochii Domnului, după toate câte a făcut Ioahin.

20. Că mâniea Domnului erà preste Ierusalim şi preste Iuda, până ce i-au lepădat pre ei dela faţa sa. Şi n'a vrut să asculte Sedechia de împăratul Vavilonului.

CAP. 25.

Dărâmarea Ierusalimului. Robia Vavilonului.

Şi a fost în anul al nouălea al împărăţiei lui, în luna a zecea, în unsprezece ale lunii, a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, cu toată puterea lui asupra Ierusalimului.

2. Şi a făcut zid împrejurul lui, şi a încunjurat cetatea până la al unsprezecelea an al împăratului Sedechia.

3. In ziua a noua a lunii s'a întărit foametea în cetate, şi n'aveà pâine poporul locului.

4. Şi s'a rupt cetatea şi toţi oamenii cei răsboinici au ieşit noaptea pre calea porţii cei din mijlocul zidurilor, aceasta este a grădinii împăratului, şi au fugit pre calea Aravei, fiind Haldeii împrejurul cetăţii.

5. Şi a alergat oştirea Haldeilor

8. 2 Paral. 36, 9. *10.* Daniil 1, 1.
15. 1 Paral. 3, 17.

17. 2 Paral. 36, 10; Ierem. 37, 1; 2 Paral. 36, 10.
25. *1.* 2 Paral. 36, 17; Ierem. 39, 1, şi 52, 4.
3. Ierem. 52, 4.

după împăratul, și l-a ajuns în A-
ravotul Ierihonului, și toată puterea
lui o a risipit dela el.

6. Și au prins pre împăratul și l-au
adus la împăratul Vavilonului în Re-
vlata, și i-a făcut lui judecată.

7. Și pre fiii lui Sedechia i-a jun-
ghiat înaintea ochilor lui, și ochii
lui Sedechia i-a scos și l-au legat
pre el cu lanțuri, și l-au dus în Va-
vilon.

8. Iar în luna a cincea în șapte
zile ale lunii, acesta este anul al
nouăsprezecelea al lui Navuhodo-
nosor împăratul Vavilonului, a ve-
nit Navuzardan cel mai mare pre-
ste bucătari, care stă înaintea îm-
păratului Vavilonului în Ierusalim.

9. Și a ars casa Domnului și casa
împăratului și toate casele Ierusa-
limului și toată casa mare o a ars
cel mai mare preste bucătari.

10. Și zidul Ierusalimului împre-
jur l-a stricat puterea Haldeilor.

11. Iar pre celalt popor, care a
rămas în cetate și pre cei fugiți, cari
au fugit la împăratul Vavilonului și
oștirea cea rămasă, i-a dus Navu-
zardan cel mai mare preste bucătari.

12. Și din săracii pământului a
lăsat cel mai mare preste bucătari,
ca să grijească de vii și de țarini.

13. Și stâlpii cei de aramă din casa
Domnului și temeliile și marea cea
de aramă din casa Domnului le-au
sfărâmat Haldeii, și arama o au dus
în Vavilon.

14. Și căldările și furculițele și to-
pitorile și cățuile și toate vasele de
aramă, cu care slujeà, le-au luat.

15. Și cădelnițele și paharele cele
de aur și de argint le-a luat bucă-
tarul cel mare.

16. Doi stâlpi și o mare și teme-
liile, care le-a făcut Solomon casei
Domnului, nu erà măsură arămii tu-
turor vaselor.

17. De optsprezece coți erà înăl-
țimea unui stâlp, și deasupra lui erà
cunună de aramă de trei coți de
înaltă, și mreaja și rodiile împre-
jurul cununei toate de aramă, ase-
menea erà și la stâlpul celalt, și ro-
dii o sută preste mreje împrejur.

18. Și a luat cel mai mare pre-
ste bucătari pre Saraia preotul cel
dintâiu, și pre Sofonia feciorul, care
erà al doilea și pre cei trei, carii
păzesc pragul.

19. Și din cetate a luat un famen,
care erà cârmuitor preste bărbații
cei de oaste, și cinci oameni de cei
ce vedeau fața împăratului, carii s'au
aflat în cetate, și pre logofătul că-
pitanul oastei, care întocmeà po-
porul țării, și șasezeci de oameni
din poporul țării, carii s'au aflat în
cetate.

20. Și i-a luat pre ei Navuzardan
cel mai mare preste bucătari, și i-a
dus la împăratul Vavilonului în Re-
vlata.

21. Și i-a bătut pre ei împăratul
Vavilonului, și i-a omorît în Re-
vlata în pământul Ematului, și Iuda
a fost strămutat din pământul său.

22. Și poporului, care a rămas în
pământul Iudei, pre care l-a lăsat
Navuhodonosor împăratul Vavilonu-
lui, a pus mai mare pre Godolia fe-
ciorul lui Ahicam fiul lui Safan.

23. Și auzind toți mai marii puterii,
ei și oamenii lor, cum că a pus mai
mare împăratul Vavilonului pre Go-
dolia, au venit la Godolia în Masifat
și Ismail feciorul lui Natanie și Ionà
feciorul lui Karit și Saraia feciorul lui
Tanamat Netofatieanul și Iezonia fe-
ciorul lui Mahati, ei și oamenii lor.

24. Și a jurat Godolia lor și oa-
menilor lor, și a zis lor: nu vă te-

9. Ierem. 52, 11; Psalm. 73, 8.
13. Ierem. 27, 16; și 52, 17.
14. 3 Imp. 7, 50. *16.* 3 Imp. 7, 15.
17. 2 Paral. 3, 15; Ierem. 52, 19.
18. Ierem. 52, 21. *22.* Ierem. 40, 5, 9.

meți a sluji Haldeilor, ședeți pre pământul acesta, și slujiți împăratului Vavilonului, și bine va fi vouă.

25. Și a fost în luna a șaptea, venit-a Ismail feciorul lui Natanie fiul lui Elisama din sămânța împăraților și zece oameni cu el, și au bătut pre Godolia și a murit, și pre Jidovii și pre Haldeii, carii erau cu el în Masifat.

26. Și s'a sculat tot poporul dela mic până la mare și boierii puterii, și s'au dus în Eghipet, că se temeau de fața Haldeilor.

27. Și a fost în anul al treizeci și șapte al străinătății lui Ioahin împăratul Iudei în luna a douăsprezece în ziua a douăzeci și șaptea a lunei, Evilmerodah împăratul Vavilonului în anul împărăției sale, a ridicat fruntea lui Ioahin împăratul Iudei, și l-a scos pre el din temniță.

28. Și a grăit către el bune, și a pus scaunul lui mai sus decât scaunile împăraților, celor ce erau cu el în Vavilon.

29. Și i-a schimbat hainele, care le-a avut în temniță, și mâncă pâine pururea înaintea lui în toate zilele vieții sale.

30. Și hrana lui, hrană deapururea s'a dat lui din casa împăratului, pe fiecare zi în toate zilele vieții lui.

CARTEA ÎNTÂI PARALIPOMENE

CAP. 1.

Neamul Patriarhilor până la Iacov.

Adam, Sit, Enos.
2. Kainan, Maleleil, Iared.
3. Enoh, Matusala, Lameh.
4. Noe, Sim, Ham și Iafet.
5. Fiii lui Iafet: Gomer, Magog, Madaim, Iovan, Elisa, Tovel, Mosoh și Tiras.
6. Și fiii lui Gomer: Ashanaz, Rifat și Torgama.
7. Și fiii lui Iovan: Elisa, Tarsis, Kitii și Dodanim.
8. Și fiii lui Ham: Hus, Mesraim, Fud și Hanaan.
9. Și fiii lui Hus: Sava, Evila, Savata, Regma și Sevetaha; și fiii lui Regma: Sava și Dadan.
10. Iară Hus a născut pre Nemvrod, acesta a început a fi urieaș vânător pre pământ.
11. Mestrem a născut pre Ludiimi, pre Enomiimi, pre Laviimi și pre Netoseimi.
12. Pre Fatteroimi, pre Fetrosoneimi, pre Hasloimi, din carii au ieșit Filistiimi și Katorimi.
13. Și Hanaan a născut pre Sidone cel întâiu născut al său.
14. Și pre Heteu, pre Evuseu, pre Amoreu și pre Ghergheseu.
15. Și pre Eveu, pre Arucheu și pre Eseneu.
16. Și pre Aruadeu, pre Samareu și pre Amati.
17. Fiii lui Sim: Elam, Asur, Arfaksad, Lod, Araam, Uz, Eul, Ghieter și Mosoh.
18. Și Arfaksad a născut pre Kainan, și Kainan a născut pre Sala, și Sala a născut pre Ever.
19. Iară lui Ever s'au născut doi feciori, numele unuia Falec, căci în zilele lui s'a împărțit pământul, și numele fratelui lui Iektan.
20. Și Iektan a născut pre Elmodad, pre Salef, pre Arsemot și pre Iader.
21. Și pre Adoram, pre Uzal și pre Dekla.
22. Și pre Gamosal, pre Avimeil și pre Sava.
23. Și pre Ufir, pre Evilet și pre Ioav, toți aceștia sunt feciorii lui Iektan.
24. Feciorii lui Sim: Arfaksad, Kainan, Sala.
25. Ever, Falec, Ragav.
26. Seruh, Nahor, Tara.
27. Avram, care este Avraam.
28. Fiii lui Avraam, Isaac și Ismail.
29. Iară neamurile lor sunt: cel

1. *1*. Fac. 5, 6, 9. *5*. Fac. 10, 2. *10*. Fac. 10, 8.

16. Fac. 11, 10. *26*. Fac. 11, 26. *28*. Fac. 25, 13.

întâiu născut Ismail, Naveod, Kidar, Avdeil şi Mossam.

30. Şi Masama, Duma, Massi, Hodan, Teman, Ietur, Nafis şi Kiedma, aceştia sunt fiii lui Ismail.

31. Iară fiii Heturei ţiitoarei lui Avraam: ea i-a născut pre Zemvram, pre Ischsan, pre Madiam, pre Madam, pre Esoc şi pre Soe.

32. Şi fiii lui Ischsan: Savà şi Dadan, şi fiii lui Dadan: Raguil, Navdeil, Assuelim, Lateseim şi Lomim.

33. Şi fiii lui Madiam: Ghiefaar, Ofer, Enoh, Avida şi Eldad, toţi aceştia feciorii Heturei.

34. Şi a născut Avraam pre Isaac. Iară fiii lui Isaac sunt: Isav şi Israil.

35. Fiii lui Isav: Elifaz, Raguil, Ieul, Ieglom şi Kore.

36. Fiii lui Elifaz: Teman, Omar, Sofar, Gootan şi Kenez, iară Tamna ţiitoarea lui Elifaz, a născut lui pre Amalic.

37. Fiii lui Raguil: Nahez, Zare, Some şi Maze.

38. Fiii lui Siir: Lotan, Zoval, Sevegon, Ana, Dison, Asar şi Disan.

39. Şi fiii lui Lotan: Horri, Heman; iară sora lui Lotan, Tamna.

40. Fiii lui Soval: Alon, Mahanat, Tevil, Sofi şi Onan. Iar fiii lui Sevegon: Ait şi Sonan.

41. Fiii lui Sonan: Deson; iară fiii lui Deson: Emeron, Asevom, Iefram şi Harran.

42. Fiii lui Asar: Balan, Zukam şi Akam; fiii lui Disan: Os şi Aran.

43. Aceştia sunt împăraţii lor, carii au împărăţit în pământul Edomului, mai nainte de ce a împărăţit împărat întru fiii lui Israil, Valac feciorul lui Veor, şi numele cetăţii Denava.

44. Şi a murit Valac, şi în locul lui a împărăţit Iovav feciorul lui Zara din Vosora.

45. Şi a murit Iovav, şi în locul lui a împărăţit Asom din pământul Temanion.

46. Şi a murit Asom, şi în locul lui a împărăţit Adad feciorul lui Varad, care a bătut pre Madiam în câmpul Moav, şi numele cetăţii lui Ghetem.

47. Şi a murit Adad, şi în locul lui a împărăţit Sevla din Maseca.

48. Şi a murit Sevla, şi în locul lui a împărăţit Saul din Rovotul cel de lângă rîu.

49. Şi a murit Saul, şi în locul lui a împărăţit Vallenon feciorul lui Ahovor.

50. Şi a murit Vallenon, şi în locul lui a împărăţit Adad feciorul lui Varad, şi numele cetăţii lui Fogor, şi numele femeii lui Metavel fata lui Mezaad.

51. Şi a murit Adad, şi s'au făcut domni în Edom: domnul Tamna, domnul Golada, domnul Ieter,

52. Domnul Elivama, domnul Ila, domnul Finon.

53. Domnul Kenez, domnul Teman, domnul Vavsar.

54. Domnul Maghedeil, domnul Zafoin, aceştia sunt domnii Edomului.

CAP. 2.

Fiii lui Iacov şi ai lui Iuda.

Şi aceştia sunt fiii lui Israil: Ruvim, Simeon, Levì, Iuda, Isahar, Zavulon,

2. Dan, Iosif, Veniamin, Neftalim, Gad şi Asir.

3. Fiii lui Iuda: Ir, Avnan, Silom. Aceşti trei s'au născut lui din fata lui Savas Hananiteanca, şi a fost Ir cel întâiu născut al lui Iuda rău înaintea Domnului, şi l-a omorît pre el.

4. Şi Tamar nora lui a născut lui

35. Fac. 25, 25, 26, şi 36, 10

50. Fac. 36, 39.
2. *1.* Fac. 29, 32, 35.
3. Fac. 36, 12; 38, 3, 15; 46, 12.
4. Mateiu 1, 3.

pre Fares și pre Zara, toți fiii lui Iuda, cinci.
5. Fiii lui Fares: Esrom și Iamuil.
6. Și fiii lui Zara: Zamvri, Etam, Emuan, Kalhal și Darad, toți cinci.
7. Și fiii lui Harmi: Ahar cel ce a turburat pre Israil, pentrucă a luat din cele afierosite.
8. Și fiii lui Etam: Azarias.
9. Și fiii lui Esrom, carii s'au născut lui: Ieremeil, Aram și Halev.
10. Și Aram a născut pre Aminadav, și Aminadav a născut pre Naason, mai marele casei Iudii.
11. Și Naason a născut pre Salmon, și Salmon a născut pre Vooz,
12. Și Vooz a născut pre Ovid, și Ovid a născut pre Iesse.
13. Și Iesse a născut pre Eliav cel întâiu născut al său, pre Aminadav cel al doilea, pre Samaa cel al treilea,
14. Pre Natanail cel al patrulea, pre Radai cel al cincilea;
15. Pre Asam cel al șaselea, pre David cel al șaptelea;
16. Și surorile lor: Saruia și Avighea, și feciorii Saruiei: Avisa, Ioav și Asail, trei.
17. Și Avigail a născut pre Amesav, și tatăl lui Amesav a fost Iotor Ismaeliteanul.
18. Și Halev feciorul lui Esrom a luat femeie pre Azuva și pre Ieriot, și aceștia sunt fiii ei: Iasar, Suvav și Ardon.
19. Și a murit Azuva, și ș'a luat Halev femeie pre Efrat, și i-a născut lui pre Or.
20. Și Or a născut pre Uri, și Uri a născut pre Veseleil.
21. Și după aceasta a intrat Esrom la fata lui Mahir tatăl lui Galaad, și o a luat luiș femeie când era de șasezeci de ani, și i-a născut lui pre Seruh.
22. Și Seruh a născut pre Iair, și a avut el douăzeci și trei de cetăți în pământul Galaad.
23. Și a luat Ghedsur și Aram satele lui Iair dela ei, Kanatul și satele lui șasezeci de cetăți, toate acestea erau ale fiilor lui Mahir tatăl lui Galaad.
24. Și dupăce a murit Esrom a venit Halev în Efrata și femeia lui în Esrom, Avia și i-a născut lui pre Ashon tatăl lui Tecoe.
25. Și fiii lui Ierameil celui întâiu născut al lui Esrom, cel întâiu născut: Ram, Vanaa, Aram și Ason fratele lui.
26. Și a avut Ierameil altă femeie, și numele ei era Atara, aceasta este muma lui Onam.
27. Și fiii lui Ram celui întâiu născut al lui, Ierameil: Maa, Iamin și Acor.
28. Și fiii lui Onam: Samae și Iadae, și fiii lui Samae: Nadav și Avisur.
29. Și numele femeii lui Avisur era Avihea, și i-a născut lui pre Ahavar și pre Moil.
30. Și fiii lui Nadav: Salod și Apfain, și a murit Salod fără de fii.
31. Și fiii lui Apfain: Iesei, și fiii lui Iesei: Sosan, și fiii lui Sosan: Ade.
32. Și fiii lui Ade: Ahisamas, Ieter, Ionatan, și a murit Ieter neavând prunci.
33. Și fiii lui Ionatan: Falet și Zazam, aceștia au fost feciori lui Ierameil.
34. Și Sosan n'avea feciori ci numai fete, și Sosan avea un Eghiptean slugă, cu numele Iohil.
35. Și a dat Sosan pre fata sa lui Iohil slugii sale să-i fie femeie, și i-a născut lui pre Eti,
36. Și Eti a născut pre Natan, și Natan a născut pre Zavad.

---

5. Fac. 46, 12. 7. Isus Navi 7, 1, 25.
9. Rut. 4, 19 13. 1 Imp. 16, 6.
16. 2 Imp. 2, 18; și 17, 25.
17. 2 Imp. 2, 18; și 17, 25.
20. Eșire 31, 2.
22. Num. 32, 41; A 2 Lege 3, 14.
23. Num. 32, 42.

37. Și Zavad a născut pre Afamil, și Afamil a născut pre Ovid.
38. Și Ovid a născut pre Iu, și Iu a născut pre Azaria.
39. Și Azaria a născut pre Hellis, și Hellis a născut pre Eliasa.
40. Și Eliasa a născut pre Sosomai, și Sosomai a născut pre Salum.
41. Și Salum a născut pre Iehemia, și Iehemia a născut pre Elisama.
42. Și fiii lui Halev fratele lui Ierameil Marisa cel întâiu născut al lui, acesta este tatăl lui Zif, și fiii lui Marisa tatăl lui Hevron.
43. Și fiii lui Hevron: Kore, Tapfus, Recom și Samaa.
44. Și Samaa a născut pre Raem tatăl lui Ieclan, și Ieclan a născut pre Sama.
45. Și fiul lui Sama, Maon, și Maon tatăl lui Vetsur.
46. Și Efa posadnica lui Halev a născut pre Aram, pre Mosa și pre Ghezue.
47. Și fiii lui Adai: Raghem, Ioatam, Sogar, Falec, Ghefa și Sagae.
48. Și Moha posadnica lui Halev a născut pre Saver și pre Taram.
49. Și a născut și pre Sagae tatăl lui Madmina și pre Sau tatăl lui Mahvina și pre tatăl lui Gheval, și fata lui Halev, Asha.
50. Aceștia au fost fiii lui Halev, fiii lui Or cel întâiu născut din Efrat, Soval tatăl lui Kariatirim.
51. Salma tatăl lui Vitleem și Arif tatăl lui Vetghedor.
52. Și Soval tatăl lui Kariatirim a avut fii pre Araa, pre Esic și Amanit.
53. Și casele Kariatirimului: Efalim, Mefitim, Isamatim și Imasaraim, dintr'aceștia au ieșit Sarateii și fiii lui Estaam.
54. Fiii lui Salma: Vitleem, Netofati, cununa casei lui Ioav și jumătate ai Malati, Isari.
55. Și semințiile cărturarilor, carii lăcuiau în Iavis, Targatiim, Samatiim și Sahatim, aceștia sunt Kinii, carii au ieșit din Emat tatăl casei lui Rihav.

CAP. 3.

Neamul împăraților din Iuda.

Aceștia au fost fiii lui David, carii s'au născut lui în Hevron, cel întâiu născut Amnon, din Ahinaam Iezraelteanca, al doilea Daniil din Avigaia Karmileanca.
2. Al treilea, Avesalom feciorul Mohei fetei lui Tolme împăratului Ghedsur, al patrulea Adonia feciorul Anghitii.
3. Al cincilea, Safatia din Avitala, al șaselea Ietraam din Eglaa femeia sa.
4. Acești șase s'au născut lui în Hevron, și a împărățit acolo șapte ani și șase luni, și treizeci și trei de ani a împărățit în Ierusalim.
5. Și aceștia s'au născut lui în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan și Solomon, patru din Virsavia fata lui Amiil.
6. Și Evaar, Elisa și Elifalit.
7. Și Naghe, Nafec și Iafie.
8. Și Elisama, Eliada și Elifala, nouă.
9. Toți fiii lui David afară de fiii țiitoarelor, și Tamar sora lor.
10. Fiii lui Solomon: Rovoam, Avia fiul lui, Asa fiul lui, Iosafat fiul lui.
11. Ioram fiul lui, Ohozia fiul lui, Ioas fiul lui.
12. Amasia fiul lui, Azaria fiul lui, Ioatan fiul lui.
13. Ahaz fiul lui, Ezechie fiul lui, Manasie fiul lui.
14. Amon fiul lui, Iosia fiul lui.
15. Și fiii lui Iosia cel întâiu născut Ioanan, al doilea Ioachim, al

3. *1.* 2 Imp. 3, 2. *5.* 2 Imp. 5, 5, 14. *10.* 3 Imp. 11, 43. *11.* 4 Imp. 8, 16. *12.* 4 Imp. 15, 38. *14.* 4 Imp. 21, 18, 25. *15.* 4 Imp. 23, 30, 34.

treilea Sedechia, al patrulea Salum.
16 Și fiii lui Ioachim: Ehonia fiul lui, Sedechia fiul lui.
17. Și fiii lui Ehonia: Asir, Salatiil fiul lui.
18. Melhiram, Fadeas, Sanesar, Iechimia, Osamat și Navadia.
19. Și fiii lui Fadais: Zorovavel și Semei, și fiii lui Zorovavel: Mosolam, Anania și Solometi sora lor.
20. Și Asuve, Ool, Varahia, Asadia și Asoved, cinci.
21. Și fiii lui Anania: Faletia, Iesia fiul lui, Sehenia fiul lui.
22. Și fiul lui Sehenia: Samaia, și fiii lui Samaia: Hatus, Ioil, Verri, Noadia și Safat, șase.
23. Și fiii lui Noadia: Elitenan, Ezechia și Ezricam, trei.
24. Și fiii lui Elitenan: Odolia, Eliasevon, Fadia, Acuv, Ioanan, Dalaaia și Anan, șapte.

CAP. 4.

Urmașii lui Iuda și ai lui Simeon

Fiii lui Iuda: Fares, Esrom, Harmi, Or, Suval.
2. Și Reia fiul lui Suval a născut pre Iet, și Iet a născut pre Ahemai și pre Laad și acestea sunt casele lui Arati.
3. Și aceștia sunt fiii: Aitam, Iezrail, Iezman și Ievdas, numele surorii lor Esilevvon.
4. Și Fanuil tatăl lui Ghedor și Iazir tatăl lui Osan, aceștia sunt fiii lui Or celui întâiu născut al Efrati tatăl lui Vitleem.
5. Și Asur tatăl lui Tecos a avut două femei: Hala și Nara.
6. Și Nara i-a născut pre Ohaia, pre Ifal, pre Teman și pre Aastir, aceștia sunt fiii Narii.
7. Și fiii Halei: Seret, Saar și Estanam.

16. 4 Imp. 24, 6, 17.
17 4 Imp. 24, 15; Mat. 1, 11.
4. *1.* Fac. 38, 29, 46, 12; Mat. 1, 3.

8. Și Kozu a născut pre Enov și pre Savata, și casele fratelui lui Rihav fiul lui Iarin.
9. Și a fost Igavis mai mărit de cât frații săi, și muma sa a chemat numele lui Igavis, zicând: am născut cu durere.
10. Și a chemat Igavis pre Dumnezeul lui Israil, zicând: binecuvântând, mă vei binecuvântà și vei înmulți hotarele mele, și va fi mâna ta cu mine, și vei face cunoștință, ca să nu mă smerești; și i-au făcut Dumnezeu lui toate câte a cerut.
11. Și Halev tatăl lui Asha a născut pre Mahir, acesta este tatăl lui Asaton.
12. Și Asaton a născut pre Vatrean, pre Vesie și pre Teman tatăl cetății lui Naas, fratele lui Eselom, al lui Kinez, aceștia sunt bărbații lui Rihav.
13. Și fiii lui Kinez: Gotoniil și Saraia, și fiii lui Gotoniil: Atat.
14. Și Manati a născut pre Gofera, iar Saraia a născut pre Ioav, tatăl lui Agheadair, că teslari erau.
15. Și fiii lui Halev fiul lui Iefoni: Ir, Ada și Noom, și fiii lui Ada: Kenez.
16. Și fiii lui Aleil: Ziv, Zefa, Tiria și Eseril.
17. Și fiii lui Esri: Ieter, Morad, Afer și Iamon, și a născut Ieter pre Maron, pre Semei și pre Esva tatăl lui Estemon.
18. Și femeia lui Adia a născut pre Iared tatăl lui Ghedor, pre Aver tatăl lui Sohon și pre Hetiil tatăl lui Samon, aceștia sunt fiii Vetiei fetei lui Faraon, pre care o a luat Morid.
19. Și fiii femeii Iduiei surorii lui Nahaim tatăl lui Keila: Garmi, Estemon și Nohati.
20. Și fiii lui Semon: Amnon și Ana, Belhanan și Inon; și fiii lui Sei: Zoan și Bel Zoav.

13. Is. Navì 15, 17.

21. Fiii lui Silom fiul lui Iuda: Ir tatăl lui Lihav, și Laada tatăl lui Marisa, și neamurile lui Evdadavuz din casa lui Esova.
22. Și Ioahim și oamenii lui Hoziva, Ioas și Saraf, care au lăcuit în Moav, și i-au întors pre ei Avędirin, Atuchiim.
23. Aceștia sunt cărămidari, cari lăcuesc în Ataim și în Gadira cu împăratul, întru împărăția lui s'au întărit și au lăcuit acolo.
24. Fiii lui Simeon: Namuil, Iamin, Iariv, Sares, Saul.
25. Salem fiul lui, Mavasam fiul lui, Masma fiul lui.
26. Amuil fiul lui, Savud fiul lui, Zachur fiul lui, Semei fiul lui.
27. Și Semei a avut șasesprezece feciori și șase fete, și frații lui n'au avut fii mulți, și toate casele lor nu s'au înmulțit ca fiii lui Iuda.
28. Și au lăcuit în Virsavee, în Molada și în Esersual.
29. In Valaa, în Aisem și în Tolad.
30. Și în Vatuil, în Erma și în Sichelag.
31. Și în Vetmarimot și în Imisuseosin, și a casei Varuseorim, acestea sunt cetățile lor până la împăratul David.
32. Și satele lor: Etan și In, Remnon și Tocà și Esar, cetăți cinci.
33. Și toate satele lor prin prejurul cetăților acestora până la Vaal, acesta este ținutul lor și socoteala lor.
34. Și Mosovav, Iemoloh și Iosia fiul lui Amasia.
35. Și Ioil și Iu fiul lui Asavia și fiul lui Saraiei și fiul lui Asiil.
36. Și Elione, Iocava, Iasuia, Asaia, Iediil, Ismail și Vaneas.
37. Și Zuza fiul lui Safai al fiului lui Alon, al fiului lui Iedia, al fiului lui Semri, al fiului lui Sameu.

21. Fac 38, 5. *24.* Fac. 46, 10.
32. Is. Navì. 19, 7.

38. Aceștia sunt cari s'au numit căpetenii întru neamurile lor, când casele lor părintești s'au înmulțit foarte.
39. Și au mers până aproape de Gherara, până la răsăritul Gheii, ca să cerce pășune dobitoacelor sale.
40. Și au aflat pășune multă și bună și pământul larg înaintea lor, și pace și liniște, pentru că erau din fiii lui Ham, acelora ce lăcuiau acolo mai dinainte.
41. Și au venit aceștia carii erau scriși pre nume în zilele lui Iezechie împăratul Iudei, și au bătut lăcașurile lor și pre Mineii, pre carii i-au aflat acolo, i-au pierdut pre ei până în ziua aceasta, și au lăcuit în locul lor, că pășune erà acolo vitelor lor.
42. Și din fiii lui Simeon au mers la muntele Siir cinci sute de bărbați: Filaetia, Noadia, Rafaia și Oziil, fiii lui Iesi erau povățuitorii lor.
43. Și au bătut pre ceilalți, cari au rămas lui Amalic, și au lăcuit acolo până în ziua aceasta.

CAP. 5.

Urmașii lui Ruvim, Gad și Manase.

Fiii lui Ruvim celui întâiu născut al lui Israil, că acesta este cel întâiu născut. Iară suindu-se el în patul tatălui său, Israil a dat binecuvântarea fiului său lui Iosif, și nu s'a socotit ca cel întâiu născut.
2. Că Iuda a fost cel mai puternic întru frații săi și povățuitor dintru el, iar binecuvântarea a fost a lui Iosif.
3. Fiii lui Ruvim celui întâiu născut al lui Israil: Enoh și Falus, Esron și Harmi.
4. Fiii lui Ioil: Semei și Vanea

43. 1, Imp. 15, 8.
5. *1.* Fac. 48, 5; și 49, 4; Num. 26. 5.
2. Fac· 49, 8, 10. *3.* Eșire. 6, 14.
4. Num. 26, 5.

feciorul lui, și fiii lui Guga al feciorului lui Semei.
5. Fiul lui Miha, fiul lui Riha, fiul lui Ioil.
6. Fiul lui Veil, pre care l-a mutat Tegla-falasar împăratul Asiriei, acesta a fost căpetenie celor din Ruvim.
7. Și frații lui și rudenia lui când s'au numărat după naşterile lor au avut căpetenie pre Ioil și pre Zaharia.
8. Și Valec fiul lui Azuz, fiul lui Sama, fiul lui Ioil, acesta a lăcuit în Aroir și la Navau și Veelmaon.
9. Și către răsărit a lăcuit până aproape de pustie, lângă rîul Efratului, că vitele lor s'au fost înmulțit în pământul Galaad.
10. Și în zilele lui Saul au făcut răsboiu asupra nemernicilor, și au căzut aceia în mâinele lor, și ei au lăcuit în corturile lor în tot locul cel despre răsăritul Galaadului.
11. Fiii lui Gad din preajma lor au lăcuit în pământul Vasanului până la Selha.
12. Ioil cel întâiu născut și Safam cel al doilea și Ianin și Safat din Vasan.
13. Și frații lor după casele lor părintești: Mihail, Mosolam, Sevee, Ioree, Ioahan, Zue și Ovid, șapte.
14. Aceștia sunt fiii lui Avihea, fiul lui Uri, fiul lui Idai, fiul lui Galaad, fiul lui Mihail, fiul lui Iesae, fiul lui Ieddai, fiul lui Vuz.
15. A fratelui feciorului lui Avdiil, a fiului lui Guni căpetenia casei părintești.
16. Lăcuit-au în Galaad, în Vasan și în satele lor, și în toate împrejururile Saronului până la margini.
17. Toți aceștia s'au numărat în zilele lui Ioatam împăratul Iudei și în zilele lui Ierovoam împăratul lui Israil.
18. Fiii lui Ruvim și ai lui Gad și jumătatea neamului lui Manasì bărbați viteji, carii purtau pavăză și sabie și încordau arcul, și învățați la răsboiu patruzeci și patru de mii șapte sute și șasezeci, cari ieșau la răsboiu.
19. Și au făcut răsboiu cu Agarenii, cu Eturenii, cu Nafisenii și cu Nadevenii.
20. Și i-au biruit pre ei, și s'au dat în mâinile lor Agarenii și toate lăcașurile lor, pentrucă au strigat către Dumnezeu în răsboiu, și i-au auzit pre ei, că au nădăjduit spre dânsul.
21. Și au prădat averile lor, cămile cinci mii și oi două sute și cincizeci de mii și asini două mii, și suflete de oameni o sută de mii au robit.
22. Și mulți au căzut răniți, căci dela Dumnezeu erà răsboiu, și au lăcuit în locul lor, până când s'au mutat în robie.
23. Și cei din jumătatea neamului lui Manasì au lăcuit dela Vasan până la Vaal, Ermonul și Sanirul și până la muntele Ermonului, și în Livan s'au înmulțit ei.
24. Și aceștia sunt mai marii casei lor părintești: Ofer, Sei, Eliil, Ieremia, Odonia și Iediil bărbați viteji, bărbați numiți mai mari caselor lor părintești.
25. Și au defăimat pre Dumnezeul părinților lor, și au curvit mergând după dumnezeii neamurilor pământului, pre care le-au ridicat Dumnezeu dela fața lor.
26. Și au ridicat Dumnezeul lui Israil duhul lui Ful împăratul Asiriei și duhul lui Tegla-falasar împăratul Asiriei, și a mutat pre Ru-

16. 27, 29.
17. 4 Imp. 15, 5; și 14, 16, 28.
20. 2 Paral 26, 7. *23.* A 2 Lege 3, 9.
25. 4 Imp. 17, 7. *26.* 4 Imp. 15, 19, 29.

vim, pre Gad și jumătatea seminției lui Manasì, și i-a dus pre ei la Haah și la Havor și la rîul lui Gozan până în ziua aceasta.

CAP. 6.

Urmașii lui Levì și ai lui Aaron. Cetățile lor.

Fiii lui Levì: Gherson, Kaat și Merari.
2. Și fiii lui Kaat: Amvram, Isaar, Hevron și Oziil.
3. Și fiii lui Amvram: Aaron, Moisì și Mariam, și fiii lui Aaron: Nadav, Aviud, Eleazar și Itamar.
4. Eleazar a născut pre Finees, Finees a născut pre Avis.
5. Avis a născut pre Vochi, și Vochi a născut pre Ozi.
6. Ozi a născut pre Zarea, Zarea a născut pre Mariil.
7. Mariil a născut pre Amaria și Amaria a născut pre Ahitov.
8. Ahitov a născut pre Sadoc, și Sadoc a născut pre Ahimaas.
9. Ahimaas a născut pre Azaria și Azaria a născut pre Ioanan.
10. Ioanan a născut pre Azaria, acesta a preoțit în casa, care o a zidit Solomon în Ierusalim.
11. Și a născut Azaria pre Amaria și Amaria a născut pre Ahitov.
12. Ahitov a născut pre Sadoc și Sadoc a născut pre Salom.
13. Salom a născut pre Helchia și Helchia a născut pre Azaria.
14. Azaria a născut pre Sarea și Sarea a născut pre Iosadac.
15. Și Iosadac a mers, când au mutat Domnul pre Iuda și Ierusalimul, prin mâna lui Navuhodonosor.
16. Fiii lui Levì: Gherson, Kaat și Merari.
17. Și acestea sunt numele fiilor lui Gherson: Loveni și Semei.
18. Fiii lui Kaat: Amvram, Isaar, Hevron și Oziil.
19. Fiii lui Merari: Mooli și Musi, acestea sunt neamurile lui Levì după casele lor părintești.
20. Fiul lui Gherson, Loveni fiul lui Iet, fiul lui Zamat.
21. Ioav fiul lui, Adi fiul lui, Zara fiul lui, Ietri fiul lui.
22. Fiii lui Kaat: Aminadav fiul lui, Kore fiul lui, Asir fiul lui.
23. Elcanà fiul lui, Avisaf fiul lui, Asir fiul lui, Kaat fiul lui.
24. Uriil fiul lui, Ozia fiul lui, Saul fiul lui.
25. Și fiii lui Elcanà: Amessi și Ahimot.
26. Elcanà fiul lui, Sufi fiul lui, Kenaat fiul lui.
27. Eliav fiul lui, Ierovoam fiul lui, Elcanà fiul lui, Samuil fiul lui.
28. Fiii lui Samuil, cel întâiu născut: Sani și Avia.
29. Fiii lui Merari: Mooli, Loveni fiul lui, Semei fiul lui, Oza fiul lui.
30. Samaa fiul lui, Agghia fiul lui, Asea fiul lui.
31. Aceștia sunt pre carii i-a rânduit David să cânte în casa Domnului, când s'a așezat sicriul.
32. Și slujeau înaintea cortului mărturiei cu organe, până când a zidit Solomon casa Domnului în Ierusalim, și au stătut după rânduiala lor la slujbele lor.
33. Și aceștia sunt cei ce stau, și fiii lor din fiii lui Kaat, Eman cântărețul fiul lui Ioil, fiul lui Samuil.
34. Fiul lui Elcanà, fiul lui Ieroham, fiul lui Eliil, fiul lui Tou.
35. Fiul lui Suf, fiul lui Elcanà, fiul lui Maat, fiul lui Amati.
36. Fiul lui Elcanà, fiul lui Ioil, fiul lui Azaria, fiul lui Safanià.
37. Fiul lui Kaat, fiul lui Asir, fiul lui Aviasaf, fiul lui Korè.

---

6. *1.* Fac. 46, 11; Num. 3, 17. *4.* Num. 25, 13. *8.* 2 Imp. 8, 17. *14.* 4 Imp. 25, 18. *15.* Ierem. 52, 21. *17.* Eșire 6, 16.

18. Eșire 6, 18. *22.* Eșire 6, 24. *27.* 1 Imp. 1, 1.

38. Fiul lui Isaar, fiul lui Kaat, fiul lui Levì, fiul lui Israil.
39. Şi fratele lui Asaf, care stà deadreapta lui: Asaf fiul lui Varahia, fiul lui Samaa.
40. Fiul lui Mihail, fiul lui Vaasia, fiul lui Melhia,
41. Fiul lui Atani, fiul lui Zaarai, fiul lui Adai,
42. Fiul lui Etam, fiul lui Zammam, fiul lui Semei,
43. Fiul lui Ieet, fiul lui Gherson, fiul lui Levì.
44. Şi fiii lui Merari fraţii lor deastânga: Etam fiul lui Kisa, fiul lui Avai, fiul lui Maloh,
45. Fiul lui Asevi,
46. Fiul lui Amessia, fiul lui Vani, fiul lui Semir,
47. Fiul lui Mooli, fiul lui Musi, fiul lui Merari, fiul lui Levì.
48. Şi fraţii lor după casele lor părinteşti Leviţii cei rânduiţi la tot lucrul slujbei cortului casei Domnului.
49. Şi Aaron şi fiii lui a tămâià la jertfelnicul arderilor de tot şi la jertfelnicul tămâerilor la tot lucrul sfânt al sfintelor, şi a se rugà pentru Israil, după toate câte a poruncit Moisì robul lui Dumnezeu.
50. Şi aceştia sunt fiii lui Aaron: Eleazar fiul lui, Finees fiul lui, Avisu fiul lui.
51. Vochi fiul lui, Ozi fiul lui, Sarea fiul lui.
52. Mariil fiul lui, Amaria fiul lui, Ahitov fiul lui,
53. Sadoc fiul lui, Ahimaas fiul lui.
54. Şi acestea sunt cetăţile în care lăcuiau ei, hotarele fiilor lui Aaron rudeniei, celor ce sunt ai lui Kaat, că lor le-au căzut cu sorţi.
55. Şi le-au dat lor Hevronul în pământul Iudei, şi cele de prin prejurul lui.
56. Iar câmpurile cetăţii şi satele ei le-au dat lui Halev fiul lui Iefoni.
57. Şi fiilor lui Aaron s'a dat cetatea de scăpare: Hevronul; Levna cu împrejurimile ei şi Selna cu împrejurimile ei şi Estamenul cu împrejurimile lui,
58. Şi Ietarul cu împrejurimile lui, şi Davirul cu împrejurimile lui,
59. Şi Asanul cu împrejurimile lui şi Vetsamisa cu împrejurimile ei şi Vetilul cu împrejurimile lui.
60. Iar din seminţia lui Veniamin: Gavaonul cu împrejurimile lui şi Galemata cu împrejurimile ei şi Lavee cu împrejurimile ei şi Anatotul cu împrejurimile lui, toate cetăţile lor treisprezece cetăţi după casele lor.
61. Iar celorlalţi fii ai lui Kaat după casele lor părinteşti au dat dela jumătatea seminţiei lui Manasì cu sorţi cetăţi zece.
62. Şi fiilor lui Gherson după casele lor din seminţia lui Isahar, din seminţia lui Asir, din seminţia lui Neftalim şi din seminţia lui Manasì în Vasan cetăţi treisprezece.
63. Şi fiilor lui Merari după casele lor din seminţia lui Ruvim, din seminţia lui Gad şi din seminţia lui Zavulon, cu sorţi douăsprezece cetăţi.
64. Şi au dat fiii lui Israil Leviţilor cetăţile cu împrejurimile lor.
65. Şi le-au dat cu sorţi din seminţia fiilor lui Iuda, din seminţia fiilor lui Simeon şi din seminţia fiilor lui Veniamin, cetăţile acestea cărora ei le-au dat nume.
66. Şi celor din rudenia fiilor lui Kaat le-au căzut cetăţile din hotarele seminţiei lui Efraim.
67. Şi le-au dat lor cetăţile cele de scăpare: Sihemul cu împrejurimile lui în muntele lui Efraim, şi Gazerul cu împrejurimile lui,

49. Eşire 30, 7, 8, 10; Num. 4, 16; şi 7, 10; 18, 1. *54.* Is. Navì 21, 13.
56. Is. Navì 21, 9—12.
61. Is. Navì 21, 1—8. *67.* 3 Imp. 9, 15.

68. Și Iecmanul cu împrejurimile lui și Vetoronul cu împrejurimile lui,
69. Și Aialonul cu împrejurimile lui și Ghetrimonul cu împrejurimile lui.
70. Iar dela jumătatea seminției lui Manasì: Anarul cu împrejurimile lui și Iemvlaanul cu împrejurimile lui, după rudenia rămășiții fiilor lui Kaat.
71. Fiilor lui Gherson din casa jumătății seminției lui Manasì: Golanul din Vasan cu împrejurimile lui și Asirotul cu împrejurimile lui.
72. Iar din seminția lui Isahar: Ghedesa cu împrejurimile ei și Devera cu împrejurimile ei și Davorul cu împrejurimile lui,
73. Și Ramotul și Enanul, cu împrejurimile lor.
74. Iar din seminția lui Asir: Maasal cu împrejurimile ei și Avdonul cu împrejurimile lui,
75. Și Ucoc cu împrejurimile lui, și Roov cu împrejurimile lui.
76. Iar din seminția lui Neftalim: Kedesul în Galilea cu împrejurimile lui și Hamonul cu împrejurimile lui și Kariatirimul cu împrejurimile lui.
77. Și rămășiții fiilor lui Merari dela seminția lui Zavulon: Remonul cu împrejurimile lui și Tavorul cu împrejurimile lui.
78. Și dincolo de Iordan, Ierihonul despre apusul Iordanului dela seminția lui Ruvim: Vosorul în pustie și împrejurimile lui și Iasa cu împrejurimile ei,
79. Și Kadimotul cu împrejurimile lui și Mefaat cu împrejurimile lui.
80. Și dela seminția lui Gad: Ramot în Galaad cu împrejurimile lui și Maanaim cu împrejurimile lui,
81. Și Esevon cu împrejurimile lui și Iazirul cu împrejurimile lui.

69. Is. Navì 10, 12. 71. A 2 Lege 4, 43.
72. Is. Navì 21, 28.
74. Is. Navì 21, 30.
78. Is. Navì 21, 36.

CAP. 7.

Urmașii lui Isahar, ai lui Veniamin, ai lui Neftalim, ai lui Manasi ai lui Efrem, ai lui Asir.

Fiii lui Isahar erau aceștia: Tola, Fua, Iasuv și Semeron, patru.
2. Fiii lui Tola: Ozi, Rafea, Ieriil, Iamai, Iemasan și Samuil, carii au fost mai marii caselor semințiilor din rudeniea lui Tola, bărbați viteji în neamurile lor, numărul lor pe vremea lui David douăzeci și două de mii și sase sute.
3. Fiii lui Ozi: Iezraia, și fiii lui Iezraia: Mihail, Avdiu, Ioil și Iesia, cinci, toți aceștia căpetenii.
4. Și împreună cu ei după casele părinților lor, după casele semințiilor lor, bărbați viteji la răsboiu treizeci și șase de mii, că au avut multe femei și feciori.
5. Și frații lor în toate neamurile lui Isahar bărbați viteji, optzeci și șapte de mii, după numărul lor.
6. Fiii lui Veniamin: Vale, Vahir, și Iediil, trei.
7. Iar fiii lui Vale: Esevon, Ozi, Oziil, Ierimut și Uri, cinci căpetenii caselor părintești celor viteji, și numărul lor douăzeci și două de mii și treizeci și patru.
8. Și fiii lui Vahir: Zemira, Ioas, Eliezer, Elitenan, Amaria, Ierimut, Aviud, Anatot și Eliemet, toți aceștia fiii lui Vahir.
9. Și numărul lor după semințiile lor, căpetenii ai caselor părintești, viteji douăzeci de mii și două sute.
10. Și fiii lui Iediil: Valaan, și fiii lui Valaan: Iaus, Veniamin, Aot, Hanana, Zetan, Tarsi și Ahisaar.
11. Toți aceștia fiii lui Iediil căpeteniile caselor părintești, viteji șaptesprezece mii și două sute, puternici la răsboiu.

7. 1. Fac. 46, 13.
6. Fac. 46, 21; Num. 26, 38.

12. Și Sapfin și Apfin și fiii lui Ior, Asom fiul lui Aor.

13. Și fiii lui Neftalim: Iasiil, Goni și Asir, Selum fiul lui, Valam fiul lui.

14. Fiii lui Manasì: Esriil pre care i l-a născut țiitoarea lui Sira, și i-a născut lui și pre Mahir tatăl lui Galaad.

15. Și Mahir a luat femeie lui Apfin și lui Sapfin, și numele surorii lui Mooha, și numele ceilalte Sapfaad, și s'au născut lui Sapfaad fete.

16. Și a născut Mooha femeia lui Mahir fiu, și a chemat numele lui Fares, și numele fratelui lui Suros, fiii lui Ulam și Recom.

17. Și fiii lui Ulam, Vadam, aceștia sunt fiii lui Galaad fiul lui Mahir, fiul lui Manasì.

18. Și sora lui Melehet, a născut pre Isud, pre Aviezer și pre Maela.

19. Și au fost fiii lui Semira: Aim, Sihem, Lachim și Anian.

20. Și fiii lui Efraim: Sotalat, Varad fiul lui, Taat fiul lui, Elada fiul lui, Saat fiul lui,

21. Și Zavad fiul lui, Sotele fiul lui, Azer și Elead, și i-au ucis pre ei oamenii din Ghet, cei născuți în pământul acela, pentrucă s'au pogorît, ca să le ia vitele lor.

22. Și i-a plâns Efraim tatăl lor zile multe, și au venit frații lui să-l mângâe.

23. Și a intrat la femeia sa, și a luat în pântece și a născut fiu, și a chemat numele lui Veria, pentrucă întru necazuri s'a născut în casa mea.

24. Și fata lui Saraa, și întru cei rămași, și a zidit Vetoronul, și cel de jos și cel de sus, și fiii lui Ozan, Seira.

25. Și Rafi fiul lui Saraf, Talees fiii lui, și Taen fiul lui.

26. Laadan fiul lui, fiul lui Amiud, fiul lui Elisamai.

27. Fiul lui Nun, fiul lui Isue.

28. Și ținutul lor și lăcașul lor: Vetilul și satele lui, despre răsărit Noaranul, despre apus Gazerul cu satele lui și Sihemul cu satele lui, până la Gaza și satele ei.

29. Și până la hotarele fiilor lui Manasì: Vetsaanul cu satele lui, Tanahul cu satele lui, Maghedonul cu satele lui, Dorul cu satele lui, într'acestea lăcuiau fiii lui Iosif fiul lui Israil.

30. Fiii lui Asir: Iemna, Suia, Isui, Veria și Sore sora lor.

31. Și fiii lui Veria: Haver și Melhiil, acesta este tatăl lui Vertait.

32. Și Haver a născut pre Iaflit, pre Samir, pre Hotan și pre Sola sora lor.

33. Și fiii lui Iaflit: Fasec, Vamail și Asit. Aceștia sunt fiii lui Iaflit,

34. Și fiii lui Semir: Ahir, Rooga, Iava și Aram.

35. Și fiii lui Elem fratele său: Sofa, Imana, Selis și Amal.

36. Fiii lui Sofa: Sue, Arnafar, Suda, Varin și Imran.

37. Și Vasan, Ola, Sama, Salisa, Ietra și Veira.

38. Și fiii lui Ietir, Iefina, Fasfa și Ara.

39. Și fiii lui Ola: Oreh, Aniil și Rasia,

40. Toți aceștia sunt fiii lui Asir, toți căpeteniile caselor lor, aleși întru vitejie, mai mari povățuitori, numărul lor acelor iscusiți la răsboiu, bărbați douăuzeci și șase de mii.

CAP. 8.

Urmașii lui Veniamin și ai lui Saul.

Veniamin a născut pre Vale cel întâiu născut al său, pre Asvil cel al doilea și pre Ara cel al treilea.

2. Pre Noa cel al patrulea și pre Rafa cel al cincilea.

13. Fac. 46, 24. *15*. Num 27, 1.
20. Num. 26, 35.

28. Is. Navì. 16, 1, 2, 3.
30. Fac. 46, 17; Num. 26, 44.
8. *1*. Fac. 46, 21.

3. Și au fost feciorii lui Vale: Adir, Ghira și Aviud.

4. Avesua, Noamà și Ahia.

5. Ghera, Sefufam și Uram.

6. Aceștia sunt fiii lui Aod, aceștia sunt mai marii caselor celor ce lăcuesc în Gavee, și i-au mutat pre ei la Mahanati:

7. Naama, Ahia și Ghirà, acesta este Ieglaam, și a născut pre Aza și pre Iahiho.

8. Și pre Saarin l-a născut în câmpul lui Moav, dupăce a slobozit el pre Osin și pre Vaada femeile sale.

9. Și a născut din Ada femeia sa pre Iolav, pre Sevia, pre Misa și pre Melha.

10. Pre Ievus, pre Zavia și pre Marma, aceștia au fost mai marii caselor.

11. Și din Osin a născut pre Avitol și pre Alfaal.

12. Și fiii lui Alfaal, Ovid, Misaal și Semir, acesta a zidit Onanul, Lodul și satele lui.

13. Și Veria și Sama, aceștia sunt mai marii caselor celor ce lăcuesc în Elam, și aceștia au gonit pre cei ce lăcuiau în Ghet.

14. Și frații lui Sosic și Arimot.

15. Zavadia, Orid și Eder.

16. Mihail, Iesfa și Ioda, fiii lui Veria.

17. Zavadia, Mosolam, Azachi și Avar.

18. Isamari, Iecslia și Iovav fiii lui Elfaal.

19. Iachim, Zahri și Zavdi.

20 Elionai, Salati și Eliili.

21. Adaia, Varaia și Samarat fiii lui Samait.

22. Iesfan, Ovid și Eleil.

23. Avdon, Zehri și Anan.

24. Anania, Amvri, Elam și Anatot.

25. Iatin, Iefadia și Fanuil, fiii lui Sosic.

26. Samsrai, Saaria și Gotolia.

27. Iarasia, Eria și Zehri fiii lui Iroam.

28. Aceștia sunt mai marii caselor după neamurile lor; fruntașii aceștia au lăcuit în Ierusalim.

29. Și în Gavaon a lăcuit tatăl lui Gavaon, și numele femeii lui Moaha.

30. Și fiul ei cel întâiu născut Avdon, Sur, Chis, Vaal, Nadav și Nir.

31. Și Ghedur, cu frații lui Zachur și Machelot.

32. Și Machelot a născut pre Samaa, aceștia au lăcuit în preajma fraților săi în Ierusalim cu frații lor.

33. Și Nir a născut pre Chis, și Chis a născut pre Saul și Saul a născut pre Ionatan, pre Melhisue, pre Aminadav și pre Asaval.

34. Și fiul lui Ionatan: Merivaal, Memfivostè; și Merivaal a născut pre Miha.

35. Și fiii lui Miha: Fiton, Meloh, Tarah și Ahaz.

36. Ahaz a născut pre Iada și Iada a născut pre Salemat, pre Asmot și pre Zamvri, iar Zamvri a născut pre Mesa.

37. Și Mesa a Născut pre Vaana. Rafea fiul lui, Elasa fiul lui, Esil fiul lui.

38. Esil a avut șase fiii, și acestea sunt numele lor: Ezricam cel întâiu născut al lui, Ismail, Saria, Avdia, Anan și Asa; toți aceștia fiii lui Esil.

39. Și fiii lui Asil fratele lui, Elam cel întâiu născut al lui, Ias al doilea și Elifalet al treilea.

40. Șt au fost fiii lui Elam bărbați viteji, trăgători cu arcul, și cu mulți fii, și fiii fiilor o sută și cincizeci, toți aceștia din fiii lui Veniamin.

---

29. 9, 35.
33. 1, Imp. 14, 50; 2, Imp. 2, 8.
34. 2, Imp. 4, 4 și 9, 12.

CAP. 9.

Locuitorii din Ierusalim şi Gavaon.

Tot Israilul s'a numărat după seminţiile lor, şi aceştia sunt scrişi în cartea împăraţilor lui Israil şi a Iudei, cu cei ce s'au mutat în Vavilon pentru fărădelegile lor.

2. Şi cei ce au lăcuit mai întâiu în moşiile sale, în cetăţile sale, din Israil, preoţii şi leviţii şi cei afierosiţi.

3. Şi în Ierusalim au lăcuit din fiii lui Iuda şi din fiii lui Veniamin şi din fiii lui Efraim şi dintr'ai lui Manasì.

4. Şi Gnoti şi fiul lui Amiud, fiul lui Amvri, fiul lui Amvraim, fiul lui Vuni, fiul fiilor lui Fares, al fiului lui Iuda.

5. Şi din Siloni, Asaia cel întâiu născut al lui şi fiii lui.

6. Din fiii lui Zara, Ieil şi fraţii lor şase sute şi nouăzeci.

7. Şi din fiii lui Veniamin, Salom fiul lui Mosolam, fiul lui Oduia, fiul lui Asanua.

8. Şi Iemnaa fiul lui Ieroham şi Ilo. Aceştia sunt fiii lui Ozi, fiul lui Mahir şi Mosolam fiul lui Safatia, fiul lui Raguil, fiul lui Iemnai.

9. Şi fraţii lor după naşterile lor, nouă sute cincizeci şi şase, toţi bărbaţi mai mari ai caselor, după casele lor părinteşti.

10. Şi dintre preoţi Iodae, Ioarim şi Iahin.

11. Şi Azaria fiul lui Helchia, fiul lui Mosolam, fiul lui Sadoc, fiul lui Maraiot, fiul lui Ahitov povăţuitorul casei lui Dumnezeu.

12. Şi Adaia fiul lui Iraam, fiul lui Fahor, fiul lui Melhia şi Maasaia fiul lui Adiil, fiul lui Ezira, fiul lui Mosolam, fiul lui Maselmot, fiul lui Emir.

13. Şi fraţii lor mai marii caselor lor părinteşti o mie şapte sute şi şasezeci, vrednici la slujba casei lui Dumnezeu.

14. Şi din Leviţi: Samaia fiul lui Asov, fiul lui Ezricam, fiul lui Asavia din fiii lui Merari.

15. Şi Vacvacar, Aris, Galaal şi Mattania fiul lui Miha, fiul lui Zehri, fiul lui Asaf.

16. Şi Avdia fiul lui Samia, fiul lui Galaal, fiul lui Iditun şi Varahia fiul lui Osa, fiul lui Elcanà, care lăcuià în satele lui Notefati.

17. Şi portarii: Salom, Acum, Telman, Diman şi fraţii lor; Salom căpetenie.

18. Şi aceştia până acum în poarta împăratului spre răsărituri, aceştia sunt portarii la taberile fiilor lui Levì.

19. Şi Selum fiul lui Kore, fiul lui Aviasaf, fiul lui Kore şi fraţii lui după casa tatălui său, Koritenii preste lucrurile slujbei, păzind intrările cortului, şi părinţii lor păzind intrarea la casa Domnului.

20. Şi Finees fiul lui Eleazar povăţuitor erà preste dânşii înaintea Domnului, iar după acesta,

21. Zaharia fiul lui Mosolam portar uşii cortului mărturiei.

22. Toţi portarii cei aleşi portari la porţi două sute doisprezece, aceştia număraţi după sălaşile lor, pre aceştia i-a rânduit şi i-a pus David şi Samuil văzătorul întru credinţa lor.

23. Aceştia şi fiii lor erau la porţile casei Domnului şi în casa cortului, ca să păzească pre rând.

24. Spre cele patru vânturi erau porţile: spre răsărit, spre apus, spre miazăzi şi spre miazănoapte.

25. Şi fraţii lor în sălaşele lor petreceau, şi veneau în ziua a şaptea, din vreme în vreme, când le erà vremea pre rând.

26. Pentrucă paza acestor patru porţi erà încredinţată Leviţilor, şi ei

9, *17*. 26, 1. *22*. 1 Imp. 9, 9.
23. 2 Paral. 9, 14. *25*. 4 Imp. 11, 5.
26. 3 Imp. 6, 5.

erau preste cămările și preste vistieriile casei Domnului.

27. Și prin prejurul casei lui Dumnezeu, că în seama lor erà paza și cheile ca să deschiză dimineața porțile bisericii.

28. Și din ei erau preste uneltele slujbei, că cu număr le băgà și cu număr le scoteà.

29. Și dintru ei erau puși preste vase și preste toate veșmintele cele sfinte și preste făina de grâu și preste vin și preste untuldelemn și preste tămâie și preste mirodenii.

30. Și din fiii preoților erau făcători de mir cu aromate.

31. Mattatia din Leviți, acesta este cel întâiu născut al lui Salom coriteanului, cu credință preste jertfa ce se făceà în tigaia marelui preot.

32. Și din fiii Katitenilor, dintre frații lor, erau preste pâinile punerii înainte, ca să se gătească din sâmbătă în sâmbătă.

33. Și aceștia sunt cântăreți mai mari caselor Leviților celor rânduiți pre rând la slujba cea de zi și cea de noapte, a lucrurilor.

34. Aceștia sunt mai marii caselor Leviților după neamurile lor; căpeteniile acestea au lăcuit în Ierusalim.

35. Și în Gavaon a lăcuit tatăl lui Gavaon Ieil, și numele femeii lui Mooha.

36. Și fiul lui cel întâiu născut: Avdon, Sur, Chis, Vaal, Nir și Nadav.

37. Ghedur și frații lor Aiun, Zakhur și Machelot.

38. Și Machelot a născut pre Samaa, și aceștia cu frații lor au lăcuit în Ierusalim.

39. Și Nir a născut pre Chis și Chis a născut pre Saul și Saul a născut pre Ionatan, pre Melhisue, pre Aminadav și pre Asaval.

40. Și fiul lui Ionatan, Merivaal și Merivaal a născut pre Miha.

41. Și fiii lui Miha: Fiton, Maloh, Tarah și Ahaz.

42. Și Ahaz a născut pre Iada, și Iada a născut pre Galemet și pre Gazmot și pre Zamvri, și Zamvri a născut pre Massa.

43. Și Massa a născut pre Vaana, fiul acestuia Rafaia, fiul acestuia Elasa, fiul acestuia Esil.

44. Și Esil a avut șase fii, și acestea sunt numele lor: Ezricam cel întâiu născut al lui, Ismail, Saraia, Avdia, Anan și Asa; aceștia sunt fiii lui Esil.

CAP. 10

Moartea lui Saul în luptă cu Filistenii.

Cei de alt neam au făcut răsboiu asupra lui Israil, și au fugit Israiltenii de către fața celor de alt neam, și au căzut răniți în muntele Ghelvue.

2. Și au urmărit cei de alt neam pre Saul și pre fiii lui, și au bătut cei de alt neam pre Ionatan pre Aminadav și pre Melhisue, fiii lui Saul.

3. Și s'a îngreuiat răsboiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el săgetătorii, și l-au rănit cu săgeți.

4. Și a zis Saul purtătorului armelor sale: scoate sabia ta, și mă străpunge cu ea, ca nu cumvà să vie acești netăeți împrejur, și mă vor batjocorí; și n'a vrut purtătorul armelor lui să facă aceasta, că se temeà foarte, și a luat Saul sabia, și a căzut preste ea.

5. Și a văzut purtătorul armelor lui că a murit Saul, și a căzut și el preste sabia sa, și a murit.

6. A murit Saul și trei feciori ai lui în ziua aceea și toată casa lui de odată.

28. Eșire 27, 3. *29.* Lev. 2, 1, 4, 5.
30. Eșire 30, 7, 23. *31.* Lev. 2, 5.
32. Lev. 24, 6. *35.* 8, 29.

10. *1.* 1, Imp. 31, 1.
4. Jud. 9, 54; 1, Imp. 31, 4.

7. Și a văzut tot omul lui Israil, care lăcuià în vale, că a fugit Israil, și cum că a murit Saul și fiii lui, și au lăsat cetățile lor, și au fugit și au venit cei de alt neam, și au lăcuit în ele.

8. Și a fost a doua zi, au venit cei de alt neam, ca să prade pre cei răniți, și au aflat pre Saul și pre fiii lui căzuți în muntele Ghelvue.

9. Și l-au desbrăcat pre el, și i-au luat capul lui și armele lui, și le-au trimis în pământul celor de alt neam împrejur, ca să binevestească în casa idolilor lor și poporului.

10. Și au pus armele lui în casa Dumnezeului lor, și capul lui l-au pus în casa lui Dagon.

11. Și au auzit toți cei ce lăcuiau în Iavis Galaad, toate câte au făcut cei de alt neam lui Saul și fiilor lui Israil.

12. Și venind din Galaad oameni puternici, au luat trupul lui Saul și trupurile fiilor lui, și le-au adus în Iavis, și au îngropat oasele lor supt stejar în Iavis, și au postit șapte zile.

13. Și a murit Saul întru fărădelegile sale, care a făcut înaintea lui Dumnezeu, după cuvântul Domnului pentrucă nu l-a păzit, ci a întrebat pre cea cu duh pitonicesc, ca să cerce, și i-a răspuns lui Samuil prorocul, și n'a întrebat pre Domnul, și l-au omorît pre el, și au mutat împărăția la David fiul lui Iesse.

CAP. 11.

David împărat.

Și s'a adunat tot Israilul la David în Hevron, zicând: iată oasele tale și carnea ta suntem noi.

2. Și ieri și alaltăieri când erà Saul împărat, tu erai care scoteai și aduceai pre Israil, și au zis Domnul Dumnezeul tău ție, tu vei paște pre poporul meu Israil, și tu vei fi povățuitor preste poporul meu Israil.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul în Hevron, și le-a pus lor împăratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și a uns pre David împărat preste Israil după cuvântul Domnului prin mâna lui Samuil.

4. Și s'a dus împăratul David și tot Israilul în Ierusalim, acesta erà Ievus, și acolo Ievuseii erau carii lăcuiau pământul.

5. Și au zis lăcuitorii din Ievus lui David: nu vei intrà aici, și a luat David cetatea Sionului, aceasta este cetatea lui David.

6. Și a zis David: oricine va lovì întâiu pre Ievuseu, va fi boier și căpetenie, și s'a suit asupra ei întâiu Ioav fiul Saruiei, și s'a făcut căpetenie.

7. Și a șezut David în cetate, pentru aceea s'a chemat cetatea lui David.

8. Și a făcut zid împrejurul cetății.

9. Și mergeà David sporind și mărindu-se, și Domnul atotțiitorul era cu el.

10. Și aceștia sunt căpeteniile vitejilor lui David, că l-a ajutat să fie împărat preste tot Israilul după cuvântul Domnului, care l-au grăit către Israil.

11. Și acesta este numărul vitejilor ai lui David: Iesevada feciorul lui Ahaman căpitanul preste treizeci, acesta a scos sabia sa deodată asupra a trei sute, pre carii i-a rănit deodată.

12. Și după el Eleazar feciorul

---

9. 1 Imp. 31, 9. *12.* 1 Imp. 31, 13.
13. 1 Imp. 15, 19; 1 Imp. 28, 8.
11. *1.* 2 Imp 5, 1; și 19, 13.
2. 1 Imp. 19, 8.

3. 1 Imp. 16, 13. *4.* Is. Navì 15, 8.
5. 2 Imp. 5, 7 *6.* 2 Imp. 5, 8.
7. 2, Imp. 5, 7.
10. 1, Imp. 23, 8; 2, Imp. 28, 8.
12. 2, Imp. 23, 9.

lui Dodai al lui Ahohi, care erau între cei trei viteji.

13. Acesta era cu David în Fasodamin, când cei de alt neam s'au adunat acolo la răsboiu, și erà o parte de ţarină plină de orz, și poporul a fugit dinaintea celor de alt neam.

14. Şi a stătut în mijlocul ţarinei, și a apărat-o și a bătut pre cei de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare.

15. Și s'au pogorît cei trei din treizeci, carii erau căpetenie la piatra lui David, la peștera lui Odolam, și tabăra celor de alt neam tăbărîse în valea uriașilor.

16. Şi David erà atunci în cetate, și tabăra celor de alt neam erà atunci în Vitleem.

17. Și a poftit David, și a zis: cine mă va adăpà cu apă din fântâna Vitleemului cea de lângă poartă?

18. Şi rupseră acei trei viteji tabăra celor de alt neam, și scoaseră apă din fântâna cea din Vitleem de lângă poartă, și o luară și veniră la David, și n'a vrut David să o beà, ci o a vărsat Domnului.

19. Și a zis: departe să fie dela mine Doamne a face cuvântul acesta, au sângele oamenilor acestora voi beà? Sufletele lor? Căci cu sufletele lor o au adus, și n'a vrut să o beà, aceasta au făcut cei trei viteji.

20. Și Avesa fratele lui Ioav, acesta erà cel mai mare între cei trei, acesta a scos sabiea sa asupra a trei sute, pre carii i-a rănit deodată, și acesta erà vestit între cei trei.

21. Și el cel al treilea a fost mai mărit decât cei doi, și le-a fost lor căpetenie, și până la cei trei n'a ajuns.

22. Şi Vanaia feciorul lui Iodae fecior de viteaz, multe sunt faptele lui din Kavasail, acesta a ucis pre doi foarte tari Moaviteni, și el s'a pogorît de a ucis pre leu în groapă într'o zi cu zăpadă.

23. Şi acesta a ucis pre un bărbat Eghiptean chipeş, de cinci coţi, și în mâna Ephipteanului erà suliţă ca sulul pânzarului, și s'a pogorît Vanaia asupra lui cu toiagul, și a luat din mâna Eghipteanului suliţa și l-a omorît cu suliţa lui.

24. Acestea a făcut Vanaia feciorul lui Iodae, și numele lui este între cei trei viteji.

25. Decât cei treizeci erà mai mărit acesta, și la cei trei n'a ajuns, și l-a pus pre el David preste casa sa.

26. Aceștia sunt vitejii oștirei: Asail fratele lui Ioav, Eleanan feciorul lui Dodoe din Vitleem,

27. Samaot al lui Arori, Hellis al lui Afelloni,

28. Orà feciorul lui Echis Tecoiteanul, Aviezer Anatotineanul,

29. Sovahai Usatineanul, Ili Ahoniteanul,

30. Marai Netofatineanul, Htaod feciorul lui Nooza Netofatineanul,

31. Eri feciorul lui Revee din muntele lui Veniamin, Vanaia Faratoniteanul,

32. Uri din Nahaliglas, Aviil Garavetineanul,

33. Azvon Varomiteanul, Eliava Salavoniteanul,

34. Fiul lui Asam Gazoniteanul, Ionatan fiul lui Sola Arariteanul,

35. Ahim fiul lui Ahar Arariteanul, Elfat fiul lui Tirofar,

36. Afer Mehoratrineanul, Ahia Feloniteanul,

37. Iserè Harmadaiteanul, Naare fiul lui Azove,

38. Ioil fratele lui Natan, Mevaal fiul lui Agari,

39. Seli Amoniteanul, Naahor Vi-

13. 2, Imp. 5, 17. *16.* 2 Imp. 23, 14.
17. 2 Imp. 23, 15. *21.* 2 Imp. 23, 19.
22. 2 Imp. 23, 20.

26. 2 Imp. 23, 24.

rotineanul purtătorul de armele lui Ioav fiul Saruiei,

40. Ira Ietrineanul, Gariv Ietorineanul,

41. Uria Hemtineanul, Zavet fiul lui Ahia,

42. Adina fiul lui Seza al lui Ruvim căpetenie, și cu el treizeci.

43. Anan feciorul lui Mooha și Iosafat Matanineanul,

44. Ozia Astarotineanul, Samata, și Ieiil fiii lui Hotam al lui Arari,

45. Iediil fiul lui Sameri și Iozae fratele lui Tosaiteanul,

46. Eliil Maoiteanul și Iarivi și Iosia fiul lui,

47. Elaam și Ietama Moaviteanul, Daliil, Ovid și Iessiil Mesoviateanul.

CAP. 12.

Viteții cari au urmat pre David.

Aceștia sunt carii au venit la David în Sichelag, când încă fugeà de fața lui Saul feciorul lui Kis, și aceștia împreună cu ceilalți viteji i-au ajutat la răsboiu;

2. Și din arc și cu dreapta și cu stânga svârlind pietre și săgeți. Dintre frații lui Saul din Veniamin:

3. Mai marele Ahiezer și Ioas fiul lui Asma Gavatineanul, Ioil și Iofalit fii lui Asmot și Verhia și Iiul din Anatot.

4. Și Samaias Gavaoniteanul viteaz dintre cei treizeci, și preste cei treizeci: Ieremia și Ieziil și Ioanan și Ioazavat Gadaratineanul,

5. Azai, Arimut, Vaalia, Samaria și Safatia Harefiileanul,

6. Elcană, Isuni, Ozriil, Iozara, Sovocam, Coritenii.

7. Și Ielia și Zavadia fiii lui Ieroam din Ghedor.

8. Iar din Gad au trecut la David în pustie bărbați tari și puternici, ostași gata de răsboiu cu scuturi și cu sulițe, și fețele lor ca fața leului, și sprinteni și iuți ca căprioarele în munți.

9. Aza căpetenia întâiu, Avdia al doilea, Eliav al treilea,

10. Masmana al patrulea, Ieremia al cincilea,

11. Ieti al șaselea, Eliav al șaptelea,

12. Ioanan al optulea, Eliazar al nouălea.

13. Ieremia al zecelea, Melhavane al unsprezecelea.

14. Aceștia au fost din fiii lui Gad căpetenie oștirei, preste o sută cel mai mic, și cel mai mare preste o mie.

15. Aceștia au fost carii au trecut Iordanul în luna cea dintâiu, când erà plin din mal în mal, și au gonit pre toți cei ce lăcuiau văile de la răsărit până la apus.

16. Și au venit din fiii lui Veniamin și ai lui Iuda în ajutorul lui David.

17. Și David a ieșit întru întâmpinarea lor, și le-a zis lor: de ați venit cu pace la mine ca să mă ajutați, inima mea unească-se cu voi; iar de este să fiu dat vrăjmașilor mei, nu prin adevărul mâinii, vază Dumnezeul părinților voștrii, și să mustre.

18. Și duh a cuprins pre Amase căpeteniea celor treizeci, și a zis: mergi Davide fiul lui Iese și poporul tău cu pace, pace ție și pace celor ce-ți ajută ție, că ți-au ajutat ție Dumnezeul tău; și i-a primit pre ei David, și i-a pus pre ei căpetenie oștirii.

19. Și din Manase au venit la David, când s'au ridicat cei de alt neam asupra lui Saul cu răsboiu, și nu le-a ajutat lor David că s'au sfătuit mai marii celor de alt neam zicând:

---

12. *1.* 1 Imp. 27, 1, 6. *2.* Jud. 20, 16. *8.* 2 Imp. 2, 18.

15. Is. Navì 3, 15. *18.* Jud. 6, 34. *19.* 1 Imp. 29, 4.

cu capetele bărbaţilor acestora se va întoarce la Saul domnul său.

20. Şi mergând David în Sichelag s'au lipit de el cei din Manase: Edna, Iosavat, Rodiil, Mihail, Iosavet, Elimut şi Semati căpeteniile miilor lui Manase.

21. Şi aceştia au ajutat lui David asupra lui Ghedur, că erau toţi puternici la vîrtute, şi povăţuiau oştirea.

22. Că din zi în zi veneau în ajutorul lui David, până ce s'a făcut oştire mare, ca oştirea lui Dumnezeu.

23. Şi acestea sunt numele căpeteniilor oştirei, carii au venit la David în Hevron, ca să deà lui împărăţia lui Saul după cuvântul Domnului.

24. Fiii lui Iuda, carii purtau scuturi şi suliţe, şase mii opt sute, iscusiţi la războiu.

25. Din fiii lui Simeon viteji iscusiţi în războiu, şapte mii o sută.

26. Din fiii lui Levì, patru mii şase sute.

27. Iodae povăţuitorul celor din neamul lui Aaron, şi cu dânsul trei mii şapte sute.

28. Şi Sadoc cel tânăr puternic la vîrtute, şi ai casei tatălui său căpetenii douăzeci şi doi.

29. Din fiii lui Veniamin din fraţii lui Saul trei mii, că mai mulţi din ei erau încă păzitorii casei lui Saul.

30. Din fiii lui Efraim douăzeci de mii opt sute, puternici la vîrtute, oameni numiţi după casele lor părinteşti.

31. Din jumătatea neamului lui Manase optsprezece mii, şi aceştia s'au hotărît anume ca să vie să facă pre David împărat.

32. Din fiii lui Isahar, carii pricepeau şi cunoşteau la vreme ce trebue să facă Israil, căpeteniile lor două sute şi toţi fraţii lor cu dânşii.

33. Dela Zavulon, carii au ieşit gata la războiu cu toate armele cele de războiu cincizeci de mii, ca să ajute lui David nu cu mâinile goale.

34. Dela Neftalim căpetenii o mie, şi cu ei de cei cu scuturi şi cu suliţe treizeci şi şapte de mii.

35. Şi dela Dan gata la războiu douăzeci şi opt de mii opt sute.

36. Dela Asir, carii ieşise să ajute la războiu patruzeci de mii.

37. Şi de cea parte de Iordan de la Ruvim, dela Gad şi dela jumătatea seminţiei lui Manase cu toate uneltele de luptă la războiu o sută douăzeci de mii.

38. Toţi aceştia oameni războinici gătiţi la rânduiala ostăşească cu suflet de pace, şi au venit în Hevron, ca să facă pre David împărat preste tot Israilul, şi ceilalţi din Israil cu un suflet ca să facă împărat pre David.

39. Şi au fost acolo cu David trei zile mâncând şi bând, că le-au fost gătit lor fraţii lor,

40. Şi vecinii lor până la Isahar, Zavulon şi Neftalim, le aduceau lor cu cămile, cu asini, cu muşcoi şi cu boi: mâncări, făină, legături de smochine, stafide, vin, untdelemn şi mulţime de viţei şi oi, că bucurie erà întru Israil.

CAP. 13.

Aducerea şi aşezarea sicriului mărturiei.

Şi s'a sfătuit David cu boierii şi cu cei mai mari preste mii şi preste sute şi cu toate căpeteniile.

2. Şi a zis David către toată adunarea lui Israil: de vă place vouă şi de va voì Domnul Dumnezeul nostru, să trimitem la fraţii noştri cei rămaşi în tot pământul lui Israil, şi împreună cu ei preoţii şi leviţii din cetăţile moşiilor sale să se adune la noi,

20. 1 Imp. 30, 1.

37. Num. 32, 33.

3. Şi să mutăm sicriul Dumnezeului nostru la noi, că nu l-am mai cercetat din zilele lui Saul.
4. Şi a zis toată adunarea să facă aşă că bun este cuvântul acesta înaintea a tot poporul.
5. Şi a adunat David pre tot Israilul dela hotarele Eghipetului şi până la intrarea Imatului, ca să aducă sicriul lui Dumnezeu din cetatea Iarim.
6. Şi l-a adus David, şi tot Israilul s'a suit în cetatea lui David, care erà a Iudei, ca să ducă de acolo sicriul lui Dumnezeu, Domnului cel ce şade pre Heruvimi unde s'a chemat numele lui.
7. Şi a adus sicriul lui Dumnezeu în car nou din casa lui Aminadav şi Oza şi fraţii lui aduceau carul.
8. Iar David şi tot Israilul de bucurie jucau înaintea lui Dumnezeu din toată puterea cu alăute, cu cobze, cu timpine, cu chimvale şi cu trâmbiţe.
9. Şi a venit până la aria lui Kidon, şi a întins Oza mâna sa ca să ţie sicriul, căci cârmise viţelul.
10. Şi s'a mânieat Domnul cu urgie pre Oza, şi l-a lovit pre el acolo, pentrucă a întins mâna sa la sicriu, şi a murit acolo înaintea lui Dumnezeu.
11. Şi s'a întristat David căci au făcut Domnul tăiere în Oza, şi a numit locul acela tăierea lui Oza, până în ziua aceasta.
12. Şi s'a temut David de Dumnezeu în ziua aceea, zicând: cum voiu băgà la mine sicriul lui Dumnezeu?
13. Şi n'a băgat David la sine sicriul în cetatea lui David, ci l-a abătut în casa lui Avedarà Heteul.
14. Şi a şezut sicriul lui Dumnezeu în casa lui Avedarà trei luni, şi bine a cuvântat Dumnezeu pre Avedarà şi toate ale lui.

13. *5.* 2 Imp. 6, 1—3.

CAP. 14.

Femeile şi fiii lui David. Biruinţa lui David asupra Filistenilor.

A trimis Hiram împăratul Tirului la David soli şi lemne de chedru şi zidari şi teslari de lemne, ca să-i zidească lui casă.
2. Şi a cunoscut David că l-au făcut pre el Domnul împărat preste Israil, că s'a prea înălţat împărăţia lui pentru poporul său Israil.
3. Şi ş'a mai luat David femei în Ierusalim, şi i s'a mai născut lui fii şi fete.
4. Şi acestea sunt numele celor născuţi în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan şi Solomon,
5. Vaar, Elisa şi Elifalit,
6. Naghet, Nafat şi Iafie,
7. Elisamae, Valiada şi Elifala.
8. Şi auzind cei de alt neam că s'a uns David împărat preste tot Israilul, s'au suit toţi cei de alt neam să cerce pre David, şi auzind David, a ieşit întru întâmpinarea lor.
9. Şi a întrebat David pre Dumnezeu, zicând: de mă voiu ridicà asupra celor de alt neam, da-i-vei pre ei în mâinile mele? Şi au zis Dumnezeu lui: mergi, şi voiu da pre ei în mâinile tale.
10. Şi au venit cei de alt neam, şi au tăbărît în valea uriaşilor.
11. Şi s'a suit în Vaal-farasin, şi i-a lovit pre ei acolo David, şi a zis David: tăiat-au în două Dumnezeu pre vrăjmaşii mei în mâna mea, cum se tae apa, pentru aceea a chemat numele locului aceluia tăierea lui Vaal-farasin.
12. Şi cei de alt neam au lăsat acolo pre dumnezeii săi, şi a zis David să-i arză cu foc.
13. Şi au mai adaos încă cei de

14. *2.* 2 Imp. 5, 11. *3.* 2 Imp. 5, 13.
8. 2 Imp. 5, 16.
9. 2 Imp. 5, 18.
12. 2 Imp. 5, 21.

alt neam, și au mai tăbărît în valea uriașilor.

14. Și iarăși a întrebat David pre Dumnezeu, și i-au zis lui Dumnezeu: nu merge asupra lor, întoarce-te dela ei, și fii în preajma lor aproape de peri.

15. Și va fi când vei auzì sgomot în marginea perilor, atunci să intri în luptă, că au ieșit Dumnezeu înaintea ta, ca să bată tabăra celor de alt neam.

16. Și a făcut David cum i-au poruncit Dumnezeu, și a lovit tabăra celor de alt neam dela Gavaon până la Gazira.

17. Și s'a vestit numele lui David în tot pământul, și Domnul au dat frica lui în toate neamurile.

CAP. 15.

Așezarea sicriului în Ierusalim.

Și s'a făcut sieși casă în cetatea lui David, și a gătit loc sicriului lui Dumnezeu, și i-a făcut lui cort.

2. Atunci a zis David: nu se cade să ridice sicriul lui Dumnezeu fără numai Leviții, că pre ei i-au ales Dumnezeu ca să ridice sicriul Domnului, și să slujească lui până în veac.

3. Și a adunat David pre tot Israilul în Ierusalim, ca să ducă sicriul Domnului în locul, care l-a gătit lui.

4. Și a adunat David pre fiii lui Aaron și pre leviți.

5. Din fiii lui Kaat: Uriil căpetenia și frații lui, o sută douăzeci.

6. Din fiii lui Merari: Asea căpetenia și frații lui, două sute douăzeci.

7. Din fiii lui Gherson: Ioil căpetenia și frații lui, o sută treizeci.

8. Din fiii lui Elisafat: Semea căpetenia și frații lui, două sute.

9. Din fiii lui Hevron: Eliil căpetenia și frații lui, optzeci.

10. Din fiii lui Oziil: Aminadav căpetenia și frații lui, o sută doisprezece.

11. Și a chemat David pre Sadoc și pre Aviatar preoții și Leviții și pre Ioil, pre Uriil, pre Asea, pre Semea, pre Eliil și pre Aminadav.

12. Și le-a zis lor: voi sunteți căpeteniile caselor Leviților, curățiți-vă voi și frații voștri, ca să aduceți sicriul Dumnezeului lui Israil, unde i-am gătit loc lui.

13. Pentrucă mai nainte nefind voi gata, ne-au tăiat în două Domnul Dumnezeul nostru pentrucă n'am cercat cu judecată.

14. Și s'au curățit preoții și Leviții, ca să sue sicriul Dumnezeului lui Israil.

15. Și au luat fiii Leviților sicriul lui Dumnezeu, cu drugi pre umeri precum le-a poruncit Moisi, cu cuvântul lui Dumnezeu după scriptură.

16. Și a zis David căpeteniilor Leviților: puneți pre frații voștrii cântăreții cu organe, cu cobze, cu alăută și cu chimvale, ca să strige sus cu glas de bucurie.

17. Și au pus Leviții pre Eman fiul lui Ioil și dintre frații lui Asaaf feciorul lui Varahia, și din fiii lui Merari frații lui, Etan feciorul lui Kiseu.

18. Și cu ei frații lor cei de al doilea: Zaharia, Oziil, Semiramot, Ieil, Elioil, Eliav, Vanea, Maasia, Matatia, Elifena, Machellia, Avdedom Ieil și Ozia portarii.

19. Și cântăreții: Eman, Asaf și Etan cu chimvale de aramă ca să facă să se auză.

20. Zaharia, Oziil, Semiramot, Ieiil, Oni, Eliav, Maasea, Vanea cu cobze răsunătoare,

21. Și Mattatia, Elifalul, Machenia,

15. 2 Imp. 5, 24.
15. *2.* Num. 4, 4.

15. Eșire. 25, 14; Num. 4, 15.

Avdedom, Ieiil și Ozia cu chitare cu opt coarde ca să sune tare.

22. Și Honenia mai marele Leviților, povățuitor cântăreților, că erà priceput.

23. Și Varahia și Elcanà portarii sicriului.

24. Și Somnia, Iosafat, Natanail, Amasai, Zaharia, Vanaia și Eliezer preoții trâmbițau cu trâmbițile înaintea sicriului lui Dumnezeu, și Avdedom și Ieia portarii sicriului lui Dumnezeu.

25. Și erà David și bătrânii lui Israil și căpetenile preste mii, mergeau să ridice sicriul legii din casa lui Avedarà cu bucurie.

26. Și a fost dacă au întărit Dumnezeu pre Leviți a ridicà sicriul legii Domnului, au junghiat șapte viței și șapte berbeci.

27. Si David erà îmbrăcat cu haine de vison, și toți Leviții carii ridicau sicriul legii Domnului, și cântăreții și Honenia povățuitorul cântăreților celor ce cântau; iar David aveà efiod de vison.

28. Și tot Israilul duceà sicriul Domnului cu strigare și cu glas de bucurie, cu trâmbițe, cu chimvale răsunătoare, cu alăute și cu cobze.

29. Și a fost când a venit sicriul legii Domnului până la cetatea lui David, Melhol fata lui Saul, s'a plecat pre fereastră, și a văzut pre împăratul David săltând și jucând, și l-a defăimat pre el în inima ei.

CAP. 16.

Cântarea lui David și rânduiala slujbei Dumnezeești.

Și au adus sicriul lui Dumnezeu, și l-au așezat în mijlocul cortului care l-a întins David lui, și a adus arderi de tot și jertfe de mântuire înaintea lui Dumnezeu.

25. 2, Imp. 6, 12. 26. 2, Paral. 29. 21.
27. 2, Imp. 6, 14. 29. 2, Imp. 6, 16.
16. 1. 2 Imp. 6, 17.

2. Și dupăce a sfârșit David a aduce arderi de tot și jertfe de mântuire, a binecuvântat pre popor întru numele Domnului.

3. Și a împărțit la tot omul lui Israil dela bărbat până la femeie fiecăruia om o bucată de pâine, o bucată de carne și o scovardă.

4. Și a pus înaintea sicriului legii Domnului din Leviți să slujească, să strige, să mărturisească și să laude pre Domnul Dumnezeul lui Israil.

5. Asaf a fost mai întâiu, și al doilea după el: Zaharia, Ieil, Semiramot, Ieil, Mattatia, Eliav, Vanaia, Avdedom; Ieil cu organe, cu alăute și cu cobze; iar Asav cu chimvale răsunătoare.

6. Și Vanea și Oziil, preoții cu trâmbițe pururea înaintea sicriului legii lui Dumnezeu.

7. In ziua aceea atunci a rânduit întâiu David pre Asaf și frații săi a lăudà pre Domnul, cântând:

8. Mărturisiți-vă Domnului și chemați numele lui, vestiți întru neamuri lucrurile lui.

9. Cântați lui și-l lăudați pre el, spuneți la toți minunile lui, care le-au făcut Domnul.

10. Lăudați-vă întru numele cel sfânt al lui, veselească-se inima celor ce caută bunăvoia lui.

11. Căutați pre Domnul, și vă întăriți, căutați fața lui pururea.

12. Aduceți-vă aminte de minunile lui care au făcut, de semnele lui și de judecățile gurii lui.

13. Sămânța lui Israil slugii sale, fiii lui Iacov aleșii săi.

14. Acesta este Domnul Dumnezeul nostru, în tot pământul judecățile lui.

15. Aduceți-vă aminte în veac de

2. 2 Imp. 6, 18; 3 Imp. 8, 56.
3. 2 Imp. 6, 19. 6. Num. 10, 8.
8 Psalm 104, 1. 9. Isaia. 12, 4.
15. Fac. 17, 9.

așezământul de lege al lui, de cuvântul lui, care l-au poruncit întru o mie de neamuri,

16. Care l-au așezat lui Avraam, și jurământul său lui Isaac.

17. Și l-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, și lui Israil spre legătură veșnică,

18. Zicând: ție voiu da pământul lui Hanaan funiea moștenirii voastre.

19. Când erau ei la număr puțini, împuținați și nemernici într'însul.

20. Și au trecut din neam în neam, și dela o împărăție la alt popor.

21. N'au lăsat om să le facă lor strâmbătate, și au certat pentru dânșii împărați.

22. Nu vă atingeți de unșii mei, și întru prorocii mei nu vicleniți.

23. Cântați Domnului tot pământul, binevestiți din zi în zi mântuirea lui.

24. Vestiți întru neamuri slava lui, în toate noroadele minunile lui.

25. Că mare este Domnul, și lăudat foarte, înfricoșat este mai pre sus decât toți dumnezeii.

26. Că toți dumnezeii neamurilor sunt idoli, iar Dumnezeul nostru cerurile au făcut.

27. Mărirea și lauda este înaintea lui, tărie și frumusețe este în locul său.

28. Dați Domnului moștenirile neamurilor, dați Domnului slavă și tărie,

29. Dați Domnului slavă, numelui lui; luați daruri și aduceți înaintea feții lui, și vă închinați Domnului în curțile cele sfinte ale lui.

30. Să se teamă de fața lui tot pământul, să se îndrepteze pământul și să nu se clătească.

31. Să se veselească cerul, și să se bucure pământul, și să spuie întru neamuri: Domnul au împărățit.

32. Răsună-va marea cu plinirea ei, și lemnul câmpului și toate cele ce sunt într'însul.

33. Atunci se vor bucură lemnele dumbrăvii de fața Domnului, că au venit să judece pământul.

34. Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila lui.

35. Și ziceți: mântuește-ne pre noi Dumnezeul mântuirii noastre, și ne adună pre noi și ne scoate din neamuri, ca să lăudăm numele tău cel sfânt, și să ne mărim întru laudele tale.

36. Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israil din veac și până în veac, și tot poporul a zis amin, și așà au lăudat pre Domnul.

37. Și a lăsat acolo înaintea sicriului legii Domnului pre Asaf și pre frații lui ca să slujească înaintea sicriului pururea din zi în zi.

38. Și Avdedom și frații lui șasezeci și opt, și Avdedom fiul lui Iditun și Osa rânduiți portari,

39. Și pre Sadoc preotul și pre frații lui preoții înaintea cortului Domnului pre culmea din Gavaon,

40. Ca să aducă arderi de tot Domnului preste jertfelnicul arderilor de tot pururea dimineața și seara, și după toate cele scrise în legea Domnului, câte au poruncit fiilor lui Israil prin mâna lui Moisì robul lui Dumnezeu.

41. Și cu dânsul Eman și Iditun și ceilalți aleși anume, ca să laude pre Domnul că în veac este mila lui.

42. Și cu dânșii trâmbițe, și chimvale răsunătoare și organe ale cântărilor lui Dumnezeu, iar fiii lui Iditun portari.

43. Și s'a dus tot poporul fiecare la casa sa, și s'a întors David ca să binecuvinteze casa sa.

---

18. Fac. 28, 13. *19.* Evr. 11, 13.
22. Ps. 104, 15. *23.* Ps. 95, 1.
26. Isaia 42, 5.

34. Ps. 106, 1.
39. 3 Imp. 3, 4.
40. Eșire 29, 38, 39.

CAP. 17.

Zidirea templului de David se amână. Prorocie despre Mesia.

A fost când lăcuià David în casa sa, a zis David către Natan prorocul: iată eu lăcuesc în casă de chedru, și sicriul legii Domnului supt piei.
2. Și a zis Natan către David: tot ce este în sufletul tău, fă, că Dumnezeu este cu tine.
3. Și a fost în noaptea aceea, s'a făcut cuvântul Domnului către Natan, zicând:
4. Mergi și zi către David robul meu: așà zice Domnul, nu vei zidì tu casă mie, ca să lăcuesc eu într'însa.
5. Că n'am lăcuit în casă din ziua care am scos pre Israil până în ziua aceasta, ci eram în cort și în popas.
6. Ori pe unde am trecut în tot Istrailul, grăit-am eu vreodată vre unei seminții a lui Israiil sau unuia din judecătorii, cărora am poruncit să pască pre poporul meu, zicând: căci nu mi-ați făcut casă de chedru?
7. Și acum așà vei zice robului meu David: acestea zice Domnul atotțiitorul: eu te-am luat pre tine dela stână și dela turme, ca să fii povățuitor poporului meu Israil.
8. Și am fost cu tine ori încotrò ai mers, și am ucis pre toți vrăjmașii tăi dela fața ta, și ți-am făcut ție nume, ca numele celor mari, cari au fost pre pământ.
9. Și voiu pune loc poporului meu Israil, și-l voiu răsădì pre dânsul, și va lăcuì însuși, și nu se va grijì mai mult, și nu va mai adaoge fiul strâmbătății al smerì pre dânsul ca la început.
10. Și din zilele care am pus judecători preste poporul meu Israil, am smerit pre toți vrăjmașii tăi, și te voiu crește pre tine și-ți va zidì ție Domnul casă.
11. Și va fi dupăce se vor plinì zilele tale și vei adormì cu părinții tăi, voiu ridicà sămânța ta după tine, care va fi unul din fiii tăi, și voiu gătì împărăția lui.
12. Acesta va zidì mie casă, și voiu îndreptà scaunul lui până în veac.
13. Eu voiu fi lui tată și el va fi mie fiu, și mila mea nu o voiu depărtà dela el, precum o am depărtat dela cei ce au fost mai nainte de tine.
14. Și-l voiu încredințà pre el în casa mea și întru împărăția lui până în veac, și scaunul lui va fi îndreptat până în veac.
15. Toate cuvintele acestea și toată vederea aceasta întocmai așà le-a spus Natan către David.
16. Și a venit împăratul David și a șezut înaintea Domnului, și a zis: cine sunt eu Doamne Dumnezeule? Și ce este casa mea, că m'ai iubit pre mine până în veac?
17. Puține au fost acestea înaintea ta Dumnezeule! Și ai grăit de casa slugii tale de departe, și m'ai socotit ca o vedere a omului, și m'ai înălțat Doamne Dumnezeule!
18. Ce va mai adaoge încă David către tine, ca să-l mărești? Că tu știi pre robul tău.
19. Doamne, pentru robul tău ai făcut toată mărimea aceasta, și după inima ta, ca să arăți toate măririle tale.
20. Doamne, nu este asemenea ție și nu este Dumnezeu afară de tine, după toate câte am auzit întru urechile noastre.
21. Și nu este ca poporul tău Israil neam pre pământ, pre care să-l

17. *1.* 2 Imp. 7, 2. *5.* 3 Imp. 8, 16. *7.* Ps. 77, 76. *9.* 2 Imp. 7, 10.

13. Ps. 88, 27; Evr. 1, 5. *14* Luca. 1, 33. *20.* Isaia. 43, 10—13. *21.* A 2 Lege. 4, 7.

fi povățuit tu Dumnezeule, ca să-l
răscumperi popor ție, ca să pui lui
nume mare și strălucit, scoțând
neamuri dela fața poporului tău, pre
care l-ai răscumpărat din Eghipet.
22. Și ai dat pre poporul tău Is-
rail popor ție până în veac, și tu
Doamne te-ai făcut lor Dumnezeu.
23. Și acum, Doamne, cuvântul
tău care l-ai grăit către robul tău
și preste casa lui, să se adeve-
rească până în veac, și fă pre-
cum ai grăit.
24. Și să se adeverească și să se
mărească numele tău până în veac,
zicând: Doamne! Doamne atotțiito-
rule! Dumnezeul lui Israil, și casa
lui David robul tău va rămâneà în-
dreptată înaintea ta.
25. Că tu Doamne Dumnezeul meu
ai deschis urechea robului tău, că
vei zidì lui casă, pentru aceea a a-
flat îndrăzneală robul tău a se rugà
înaintea feții tale.
26. Și acum Doamne, tu ești în-
suți Dumnezeu, și ai grăit robului
tău bunătățile acestea.
27. Și acum ai început a binecu-
vântà casa robului tău, ca să fie în
veac înaintea ta, că tu Doamne ai bi-
necuvântat și binecuvintezi în veac.

CAP. 18.

Biruințele lui David. Așezarea dregătorilor.

După acestea a bătut David pre
cei de alt neam, și i-a pus pre
fugă, și a luat Ghetul și satele ei
din mâna celor de alt neam.
2. Și a bătut pre Moav, și au fost
Moavitenii slugi lui David, aducând
daruri.
3. Și a bătut David pre Adraazar
împăratul Suvei în Imat, când mer-
geà să-și întindă puterea sa preste
rîul Efratului.
4. Și a luat dela el David o mie
de care și șapte mii de cai și două-
zeci de mii de oameni pedestri, și
a stricat David toate carele, și a lă-
sat dintr'însele o sută de care.
5. Și au venit Sirienii din Damasc
să ajute lui Adraazar împăratul Su-
vei, și a bătut David douăzeci și
două de mii de oameni ai Sirienilor.
6. Și a pus David oștirea în Si-
ria cea despre Damasc, și au fost lui
David slugi aducând daruri, și a-
jută Domnul pre David ori încotrò
mergeà.
7. Și a luat David lanțurile cele
de aur care erau preste slugile lui
Adraazar, și le-a adus în Ierusalim.
8. Și din Matavet și din cetățile
cele alese ale lui Adraazar a luat
David aramă multă foarte, din care
a făcut Solomon marea cea de a-
ramă și stâlpii și uneltele cele de
aramă.
9. Și a auzit Toa împăratul Ima-
tului, că a bătut David toată pute-
rea lui Adraazar împăratul Suvei.
10. Și a trimis pre Aduram fiul
său la împăratul David să-l întrebe
de cele de pace, și să-l binecuvin-
teze pre el, pentrucă s'a răsboit a-
supra lui Adraazar, și l-a bătut pre
el, că om împrotivnic erà Toa lui
Adraazar.
11. Și toate uneltele cele de aur,
de argint și de aramă, le-a afiero-
sit împăratul David Domnului îm-
preună cu argintul și cu aurul care
l-a luat dela toate neamurile, dela
Idumea, dela Moav, dela fiii lui A-
mon, dela cei de alt neam și dela
Amalic.
12. Și Avesa fiul Saruiei a bătut
optsprezece mii de Idumieni în va-
lea sărilor.
13. Și a pus în vale oștire, și au
fost toți Idumienii slugi lui David,

18. *1.* 2 Imp. 8, 1.
4. 2 Imp. 8, 4. *5.* 2 Imp. 8, 5.
8. 2 Imp. 8, 8.

și ajută Domnul pre David ori încotro mergeà.

14. Și a împărățit David preste tot Israilul, și făceà judecată și dreptate la tot poporul său.

15. Și Ioav feciorul Saruiei erà preste oștire, și Iosafat feciorul lui Ahilud scriitor pentru aducere aminte.

16. Și Sadoc fiul lui Ahitov și Avimeleh fiul lui Aviatar preoți, și Susa scriitor.

17. Și Vaneas feciorul lui Iodae erà preste Hereti și preste Feleti, și fiii lui David erau cei dintâiu ajutători împăratului.

CAP. 19.

Răzbunarea lui David asupra Amoniților.

Și a fost după acestea a murit Naas împăratul fiilor lui Amon, și a împărățit Anan fiul lui în locul lui.

2. Și a zis David: face-voiu milă cu Anan feciorul lui Naas, precum a făcut tatăl lui cu mine milă, și a trimis David soli, ca să-l mângâe pre el pentru moartea tatălui său, și au venit slugile lui David în pământul fiilor lui Amon la Anan, ca să-l mângâe pre el.

3. Și au zis boierii fiilor lui Amon către Anan: au doar pentrucă cinstește David pre tatăl tău, a trimis să te mângâe? Au nu pentru ca să cerce cetatea, și să iscodească pământul au venit slugile lui la tine?

4. Și a prins Anan pre slugile lui David, și i-a ras pre dânșii și a tăiat hainele lor jumătate până la brâu, și i-a slobozit pre ei.

5. Și au venit să spuie lui David de oameni; și a trimis David înaintea lor, că erau oamenii batjocoriți foarte, și le-a zis împăratul: ședeți în Ierihon până vor crește barbele voastre, și apoi vă veți întoarce.

6. Și au văzut fiii lui Amon, că s'a rușinat poporul lui David, și a trimis Anan, și fiii lui Amon o mie de talanți de argint, ca să le năimească lor din Siria Mesopotamiei și din Siria Maaha și din Suva care și călăreți.

7. Și s'a năimit treizeci și două de mii de care și pre împăratul din Maaha și pre poporul lui, și a venit și a tăbărît în preajma Midavei; și fiii lui Amon s'au adunat din cetățile lor, și au venit ca să se bată.

8. Și a auzit David, și a trimis pre Ioav și toată oastea celor tari.

9. Și au ieșit fiii lui Amon, și s'au rânduit la răsboiu lângă poarta cetății, și împărații cari au venit au tăbărît deosebi în câmp.

10. Și văzând Ioav, că sunt în față unii cu alții, ca să deà răsboiu asupra sa dinainte și dinapoi, a ales din toți voinicii lui Israil, și s'au rânduit împrotiva Sirienilor.

11. Și celalt popor l-a dat pre mâna lui Avesa fratele său, și s'au rânduit în protiva fiilor lui Amon.

12. Și a zis: de mă vor învinge Sirienii, vei fi mie ajutor, iar de te vor învinge pre tine fiii lui Amon, te voiu ajutà eu.

13. Imbărbătează-te și să ne întărim, pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul ce este bun întru ochii lui va face.

14. Și s'a rânduit Ioav și tot poporul lui cu el împrotiva Sirienilor la răsboiu, și a fugit de către dânșii.

15. Și fiii lui Amon văzând că au fugit Sirienii, au fugit și ei dela fața lui Avesai și dela fața lui Ioav fratele lui, și au venit în cetate, și a venit Ioav în Ierusalim.

16. Și văzând Sirienii că i-a biruit pre ei Israil, a trimis soli, și a

19. *1.* 2 Imp. 10, 2.

10. 2 Imp. 28, 8. *11.* 2 Imp. 10, 10.
16. 2 Imp. 10, 16.

adus pre Sirienii cei dincolo de rîu, și Sofat mai marele oștirei lui Adraazar erà povățuitor înaintea lor.

17. Și s'a spus lui David, și a adunat David pre tot Israilul, și a trecut Iordanul, și a venit asupra lor și s'a rânduit asupra lor, și a stătut David în preajma Sirienilor la răsboiu, și i-a bătut pre ei.

18. Și au fugit Sirienii dela fața lui Israil, și a sdrobit David din Sirieni șapte mii de care și patruzeci de mii de pedestri, și pre Sofat mai marele puterii l-a ucis.

19. Și văzând slugile lui Adraazar, că au căzut dinaintea feții lui Israil, a făcut cu David pace, și i-a slujit lui, și n'au vrut Sirienii să ajute mai mult fiilor lui Amon.

CAP. 20.

Răsboiul și biruința lui David asupra Amoniților și Filistenilor.

A fost în anul al doilea când ieșiră împărații la răsboiu, a scos Ioav toată puterea oștirii, și a stricat țara fiilor lui Amon, și a venit și a încunjurat Ravva, și David a șezut în Ierusalim, și a bătut Ioav Ravva, și o a stricat.

2. Și a luat David cununa împăratului lor de pre capul lui, și s'a aflat că trage un talant de aur, și erà într'însa piatră scumpă, și a fost pusă pre capul lui David, și prăzi din cetate a adus multe foarte.

3. Și pre poporul cel dintr'însa l-a scos, și l-a tăiat cu fierăstrău și cu tesle de fier și cu securi; așà a făcut David tuturor fiilor lui Amon, și s'a întors David și tot poporul lui în Ierusalim.

4. Și a fost după acestea, și iar s'a făcut răsboiu în Gazer cu cei de alt neam, atunci a bătut Sovohe Sosati pre Sefei cel din fiii uriașilor, și l-a smerit pre el.

5. Și s'a mai făcut încă răsboiu cu cei de alt neam, și a bătut Eleanan feciorul lui Iair pre Lahmi fratele lui Goliat Gheteul, și lemnul suliții lui erà ca sulul pânzarilor.

6. Și s'a mai făcut încă răsboiu în Ghet și erà un om preste seamă mare și aveà câte șase degete, toate degetele lui erau douăzeci și patru, și acesta erà strănepot uriașilor.

7. Și a ocărît pre Israil, și l-a bătut pre el Ionatan, feciorul lui Sama fratele lui David.

8. Aceștia s'au născut lui Rafa în Ghet, toți erau patru uriași, și au căzut în mâna lui David și în mâna slugilor lui.

CAP. 21.

Ciuma de trei zile pentru numărarea poporului.

Și s'a sculat diavol în Israil, și a îndemnat pre David, ca să numere pre Israil.

2. Și a zis împăratul David către Ioav și către mai marii oștirei: mergeți, numărați pre Israil dela Virsavee și până la Dan, și aduceți la mine, ca să știu numărul lor.

3. Și a zis Ioav: să înmulțească Domnul pre poporul său cu o sută de părți mai mult decât sunt aceștia și ochii domnului meu împăratului să vază, au nu doamne al meu împărate, toți suntem slugi domnului meu? Căci cearcă domnul meu aceasta? De ce să fie spre păcat lui Israil.

4. Ci cuvântul împăratului a biruit pre Ioav, și a ieșit Ioav, și a umblat prin tot Israilul, și a venit în Ierusalim.

5. Și a dat Ioav numărul cercetării poporului lui David, și erà tot Israilul o mie de mii și o sută de

18. 2 Imp. 10, 18.
20. *1.* 2 Imp. 10, 7; și 11 1.
2. 2 Imp. 12, 30. *3.* 2 Imp. 12, 31.
4. Is. Navì 21, 21; 2 Imp. 21, 18.

21. *1.* 2 Imp. 24, 1. *2.* Jud. 20, 1.

mii de bărbaţi carii purtau sabie şi fiii Iudei patru sute şi şaptezeci de mii de bărbaţi carii purtau sabie.

6. Şi pre Levì şi pre Veniamin, nu i-a numărat între ei, că nu plăceà cuvântul împăratului, lui Ioav.

7. Şi rău s'a arătat înaintea lui Dumnezeu lucrul acesta, şi au bătut pre Israil.

8. Şi a zis David către Dumnezeu: păcătuit-am foarte, făcând acest lucru, şi acum şterge răutatea robului tău, că nebuneşte am lucrat foarte.

9. Şi au grăit Domnul către Gad văzătorul, zicând:

10. Mergi şi grăeşte lui David, zicând: aşà zice Domnul, trei voiu aduce eu asupra ta, alege-ţi ţie una dintru ele, şi voiu face ţie.

11. Şi a venit Gad la David, şi i-a zis lui:

12. Aşà zice Domnul: alege-ţi ţie sau trei ani foamete sau trei luni să fugi tu de faţa vrăjmaşilor tăi, şi sabia vrăjmaşilor tăi să te apuce pre tine, sau trei zile sabia Domnului, şi moarte pre pământ şi îngerul Domnului să omoare întru toată moştenirea lui Israil; şi acum vezi ce cuvânt voiu răspunde celui ce m'au trimis pre mine.

13. Şi a zis David către Gad: sunt în mare strâmtorare de câteş-trele, ci mai bine voiu cădeà în mâinile Domnului, că multe sunt îndurările lui foarte; iar în mâinile oamenilor nu voiu cădeà.

14. Şi au dat Domnul moarte în Israil, şi au căzut din Israil şaptezeci de mii de oameni.

15. Şi au trimis Dumnezeu înger în Ierusalim, ca să-l piarză, şi când îl pierdeà, au văzut Domnul şi i-au părut rău pentru răul acela, şi au zis îngerului celui ce pierdeà: ajungă-ţi, trage-ţi mâna ta, şi îngerul Domnului stà în ariea lui Orna Ievuseul.

16. Şi a ridicat David ochii săi, şi a văzut pre îngerul Domnului stând între pământ şi între cer, şi sabiea lui scoasă în mâna lui, şi întinsă asupra Ierusalimului, şi au căzut David şi bătrânii lui Israil pre faţa lor îmbrăcaţi cu saci.

17. Şi a zis David către Dumnezeu: au nu eu am zis ca să se numere poporul? Eu sunt cel ce am păcătuit, şi mult rău am făcut, dar această turmă ce a făcut? Doamne Dumnezeule fie mâna ta preste mine şi preste casa tatălui meu, şi nu preste poporul tău, ca să-l pierzi Doamne.

18. Şi îngerul Domnului a zis lui Gad, să spună către David, ca să se suie să facă jertfelnic Domnului în ariea lui Orna Ievuseul.

19. Şi s'a suit David după cuvântul lui Gad, care l-a grăit întru numele Domnului.

20. Şi întorcându-se Orna, a văzut pre înger; şi el cu cei patru fii ai lui s'a ascuns, că Orna treierà grâu.

21. Şi a venit David la Orna, şi Orna a ieşit din arie, şi s'a închinat lui David cu faţa pre pământ.

22. Şi a zis David către Orna: dă mie locul tău cel de arie, şi voiu zidì într'însul jertfelnic Domnului, pre argint cât preţueşte mi-l dă, ca să înceteze bătaia din popor.

23. Şi a zis Orna către David: ia-l şi facă domnul meu împăratul ce este bine înaintea lui; iată am dat viţei pentru ardere de tot şi plugul pentru lemne şi grâul pentru jertfă, toate le-am dat.

24. Şi a zis împăratul David lui Orna: nu, ci voiu să cumpăr cu argint, cât preţueşte, că nu voiu luà ale tale Domnului, ca să aduc ardere de tot în dar Domnului.

8. 2 Imp. 12, 13. 12 2 Imp. 24, 13.
15. Fac. 6, 6; Ionà 3, 10.

25. Și a dat David lui Orna pentru locul lui sicli de aur cumpăniți șase sute.
26. Și a zidit acolo David jertfelnic Domnului, și a adus arderi de tot și jertfe de mântuire, și a strigat către Domnul, și l-au auzit pre el cu foc din cer preste jertfelnicul arderii de tot, și a mistuit arderea de tot.
27. Și au zis Domnul către înger și a băgat sabiea în teaca ei.
28. In vremea aceea dacă a văzut David că l-au ascultat Domnul în ariea lui Orna Ievuseul, a jertfit acolo.
29. Și cortul Domnului care l-a făcut Moisì în pustie, și jertfelnicul arderilor de tot în vremea aceea erà în culmea cea din Gavaon.
30. Și n'a putut David să meargă până acolo să întrebe pre Dumnezeu, pentrucă se grăbeà la vederea sabiei îngerului Domnului.

CAP. 22.

Pregătiri pentru zidirea casei Domnului.

Și a zis David: aceasta este casa Domnului Dumnezeu, și acesta este jertfelnicul spre arderea de tot a lui Israil.
2. Și a zis David: să adune pre toți veneticii cei din pământul lui Israil, și a pus cioplitori să cioplească pietre netezite, ca să zidească casă lui Dumnezeu.
3. Și fier mult pentru cuiele ușilor și ale porților, și pentru țâțâni a gătit David, și aramă multă fără măsură.
4. Și lemne de chedru fără de număr, că aduceau Sidonenii și Tirienii lemne de chedru mulțime lui David.
5. Și a zis David: Solomon fiiul meu prunc tânăr este, și casa care se va zidì Domnului trebue să fie foarte mărită și vestită, și o voiu gătì lui slăvită în tot pământul; și a gătit David o mulțime înainte de moartea sa.
6. Și a chemat pre Solomon fiiul său, și i-a poruncit lui ca să zidească casa Domnului Dumnezeului lui Israil.
7. Și a zis David lui Solomon: fiiule! Eu am avut în suflet, ca să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeu.
8. Și a fost către mine cuvântul Domnului zicând: sânge mult ai vărsat, și răsboaie mari ai făcut, nu vei zidì casă numelui meu, pentrucă sânge mult ai vărsat pre pământ înaintea mea.
9. Iată fiu se naște ție, acesta va fi bărbatul odihnei, și-l voiu odihnì pre el de toți vrăjmașii lui de prin prejur, că Solomon va fi numele lui, și pace și liniște voiu da preste Israil în zilele lui.
10. Acesta va zidì casă numelui meu, și el va fi mie fiu, și eu voiu fi lui tată, și voiu îndreptà scaunul împărăției lui în Israil până în veac.
11. Și acum fiul meu, va fi cu tine Domnul, și te va sporì și vei zidì casă Domnului Dumnezeului tău, precum au grăit de tine.
12. Deci, deà ție Domnul înțelepciune și înțelegere, și să te întărească preste Israil, și să păzești și să faci legea Domnului Dumnezeului tău.
13. Atunci te vei sporì, de vei păzì să faci poruncile și judecățile, care le-au poruncit Domnul lui Moisì pentru Israil, îmbărbătează-te și te întărește, și nu te teme, nici te sperià.
14. Și eu din sărăcia mea am gătit pentru casa Domnului talanți de

25. 2 Imp. 24, 24. *26.* 2 Paral. 3, 1; Lev. 9, 24. *29.* Eșire 36, 2, 8, 9.
22. *2.* 3 Imp. 9, 21; 2 Paral. 2, 17.
5. 3 Imp. 3, 7.

8. 2 Imp. 7, 5; 3 Imp. 5, 3.
9. 2 Imp. 12, 24; 3 Imp. 4, 25.
10. 2 Imp. 7, 13. *11.* 3 Imp. 5, 5.
12. 2 Imp. 7, 14. *13.* Is. Navì 1, 6.

aur o sută de mii și de argint talanți o mie de mii, și aramă și fier fără de măsură, că cu grămada este, și lemne și pietre am gătit, și la acestea vei adaoge.

15. Și cu tine sunt mulți lucrători, meșteri și cioplitori de pietre și teslari de lemne, toți învățați la tot lucrul.

16. La aur, la argint, la aramă și la fier nu este număr, scoală-te și fă, și Domnul va fi cu tine.

17. Și a poruncit David tuturor boierilor lui Israil să ajute lui Solomon fiul său.

18. Au nu este Domnul cu voi? Și au dat odihnă prin prejur, că au dat în mâinile voastre pre cei ce lăcuesc pământul, și s'a supus pământul înaintea Domnului și înaintea poporului lui.

19. Acum dați inimile voastre și sufletele voastre, ca să căutați pre Domnul Dumnezeul vostru, și vă sculați și zidiți biserica Domnului Dumnezeului vostru, ca să băgați sicriul legii Domnului și uneltele cele sfinte ale lui Dumnezeu în casa, care se va zidì în numele Domnului.

CAP. 23.

Numărul, rânduiala și slujba Leviților.

David fiind bătrân și plin de zile, a făcut împărat pre Solomon fiul lui în locul său preste Israil.

2. Și a adunat pre toți boierii lui Israil și pe preoți și pre Leviți.

3. Și s'au numărat Leviții dela treizeci de ani în sus, și a fost numărul lor pe cap, bărbați treizeci și opt de mii.

4. Dintr'aceștia au fost cârmuitori preste lucrurile casei Domnului douăzeci și patru de mii, și logofeți și judecători șase mii.

5. Și patru mii portari și patru mii cântăreți ai Domnului cu uneltele care le-au făcut să laude pre Domnul.

6. Și i-a împărțit pre ei David făcându-le rând pre zi fiilor lui Levì: lui Gherson, lui Kaat și lui Merari,

7. Și lui Gherson, lui Edan și lui Semei.

8. Fiii lui Edan, căpetenia Ieil, Zitan și Ioil, trei.

9. Și fiii lui Semei: Salomit, Ieil și Aran, trei, aceștia sunt căpeteniile familiilor lui Edan.

10. Și fiilor lui Semei: Iet, Ziza, Ioas și Veria, acești patru sunt fiii lui Semei.

11. Și erà Iet căpetenia și Ziza al doilea, Ioas și Veria n'au înmulțit fii, pentru aceea s'a numărat într'o casă și într'o rudenie.

12. Fiii lui Kaat: Amvram, Iezaar, Hevron, Oziil, patru.

13. Fiii lui Amvram: Aaron și Moisì și s'a osebit Aaron a sfințì sfintele sfintelor, el și fiii lui până în veac, ca să tămâieze înaintea Domnului, să slujească lui și să se roage numelui lui până în veac.

14. Și Moisì omul lui Dumnezeu, fiii lui s'au chemat în neamul lui Levì.

15. Fiii lui Moisì: Ghirsam și Eliezer.

16. Fiii lui Ghirsam: Suvail căpetenia.

17. Și erau fiii lui Eliezer: Ravia căpetenia, și n'a avut Eliezer alți fii, și fiii lui Ravia s'au înmulțit foarte.

18. Fiii lui Isaar: Salomot căpetenia.

19. Fiii lui Hevron: Ieria căpetenia, Amaria al doilea, Ieziil al treilea, Iechemias al patrulea.

20. Fiii lui Oziil: Miha căpetenia și Isia al doilea.

---

16. 29, 3–5.
23. *1.* 3 Imp. 1, 1. *3.* Num. 4, 3.

6. Fac. 46, 11. *13.* Eșire 6, 20; Evrei 5, 4. *15.* Eșire 2, 22; 18, 4.

21. Fiii lui Merari: Mooli şi Musi; fiii lui Mooli: Eleazar şi Kis.
22. Şi a murit Eleazar, şi n'a avut feciori, fără numai fete, şi le-au luat pre ele fiii lui Kis fraţii lor.
23. Fiii lui Musi: Mooli, Eder şi Iarimot, trei.
24. Aceştia sunt fiii lui Levì, după casele familiilor lor, căpeteniile familiilor lor, după socoteala lor, după numărul numelor lor, după capul lor, carii fac lucrurile slujbei casei Domnului, dela douăzeci de ani în sus.
25. Că a zis David: odihnit-au Domnul Dumnezeul lui Israil pre poporul său, şi va lăcuì în Ierusalim până în veac.
26. Şi Leviţii nu mai purtau cortul şi toate vasele cele de slujba lui.
27. Că întru poruncile lui David cele mai de pre urmă este numărul fiilor lui Levì dela douăzeci de ani în sus.
28. Că i-a pus pre ei sub mâna lui Aaron, ca să slujască în casa Domnului, în curţi şi în cămări şi la curăţirea tuturor celor sfinte şi la lucrurile slujbei casei lui Dumnezeu,
29. Şi la pâinile punerii înainte şi la făina jertfei şi la plăcintele cele de azime şi la tigăi şi la cele frământate şi la toată măsura.
30. Şi a stà dimineaţa şi seara, a lăudà şi a se mărturisì Domnului.
31. Şi preste toate cele ce se aduc spre ardere de tot Domnului în sâmbete şi la lunele noui şi la sărbători după număr şi după rânduiala lor, totdeauna înaintea Domnului.
32. Şi să facă paza la cortul mărturiei, şi paza sfintei şi paza fiilor lui Aaron fraţilor lor, ca să slujască în casa Domnului.

22. Num. 36, 8.
24. Num. 8, 24; 2 Paral. 31, 17.
30. Eşire 29, 39.
32. Lev. 8, 35.

CAP. 24.

Cetele preoţilor.

Şi cetele fiilor lui Aaron, fiii lui Aaron: Nadav, Aviud, Eleazar şi Itamar.
2. Şi a murit Nadav şi Aviud înaintea tatălui lor, şi aceştia n'au avut fii, şi au preoţit Eleazar şi Itamar fiii lui Aaron.
3. Şi i-a împărţit pre ei David şi Sadoc din fiii lui Eleazar şi Ahimeleh din fiii lui Itamar, după rânduiala lor, după slujba lor şi după casele lor părinteşti.
4. Şi s'au aflat din fiii lui Eleazar mai mulţi între boierii puterilor, decât fiii lui Itamar, şi i-au rânduit din fiii lui Eleazar căpetenii preste casele părinteşti, şasesprezece, şi fiii lui Itamar după casele părinteşti, opt.
5. Şi i-a împărţit pre ei cu sorţi, pre unii şi pre alţii dintre fiii lui Eleazar şi dintre fiii lui Itamar, că erau căpetenii celor sfinte şi mai marii Domnului.
6. Şi i-a scris pre ei Samea fiul lui Natanail logofătul din Levì înaintea împăratului şi a boierilor, Sadoc preotul şi Ahimeleh fiul lui Aviatar şi căpeteniile părinteşti a preoţilor şi a Leviţilor ai casei părinteşti câte unul lui Eleazar şi câte unul lui Itamar.
7. Şi a ieşit sorţul cel dintâiu lui Ioarim, lui Iedia al doilea,
8. Lui Hariv al treilea, lui Seorim al patrulea,
9. Lui Melhia al cincilea, lui Meiamin al şaselea,
10. Lui Kos al şaptelea, lui Avia al optulea,
11. Lui Iisu al nouălea, lui Sehenia al zecelea,
12. Lui Eleavi al unsprezecelea, lui Iachim al douăsprezecelea,

24. *2.* Lev. 10, 2; Num. 26, 61, 3, 4; 26, 61.
3. 2 Imp. 8, 17. *6.* 2 Imp. 8, 17.
10. Luca 1, 5.

13. Lui Opfa al treisprezecelea, lui Iesvaal al patrusprezecelea,
14. Lui Velga al cincisprezecelea, lui Emir al șasesprezecelea,
15. Lui Hizin al șaptesprezecelea, lui Afesi al optsprezecelea,
16. Lui Fetea al nouăsprezecelea, lui Ezechil al douăzecelea,
17. Lui Ahim al douăzeci și unulea, lui Gamul al douăzeci și douălea,
18. Lui Adale al douăzeci și treilea, lui Maase al douăzeci și patrulea.
19. Acesta este numărul lor, după slujba lor a intrà în casa Domnului după rânduiala lor, prin mâna lui Aaron tatăl lor, precum au poruncit Domnul Dumnezeul lui Israil.
20. Și fiilor celorlalți ai lui Levì, fiilor lui Amvram, căpetenia Sovail, fiilor lui Sovail, Iedia.
21. Și lui Raaviea, Iesia,
22. Și lui Isaar, Salomot; fiilor lui Salomot, Iat.
23. Fiii lui Ecdiu: Amadea al doilea, Iaziil al treilea, Iecmoam al patrulea.
24. Fiilor lui Oziil: Miha, fiii lui Miha: Samir.
25. Fratele lui Miha: Isia și fiul lui Isia: Zaharia.
26. Fiii lui Merari: Mooli și Musi, fiii lui Ozia, fiii lui Voni,
27. Fiii lui Merari din Ozia, fiii lui Isoam, și Sachur și Avai.
28. Lui Mooli: Eleazar și Tamar, și a murit Eleazar, și n'a avut feciori.
29. Lui Kis, fiii lui Kis: Ierameil.
30. Și fiii lui Musi: Mooli, Eder și Ierimot, aceștia sunt fiii Leviților, după casele lor părintești.
31. Și au luat și ei sorți ca și frații lor fiii lui Aaron înaintea împăratului, și Sadoc și Ahimeleh și căpeteniile părintești ale preoților și ale Leviților; căpetenia de părinți Araav, ca și frații lui cei mai tineri.

30. 26, 13.

CAP. 25.

Cetele cântăreților.

Și David împăratul cu căpeteniile puterii a pus la slujbe pre fiii lui Asaf, ai lui Eman și ai lui Iditun, carii să cânte cu cobze, cu alăute și cu chimvale, și a fost numărul lor pe cap al celor ce slujesc după slujbele lor.
2. Fiii lui Asaf: Sachur, Iosif și Natanias și Erail: fiii lui Asaf carii, erau la împăratul.
3. Lui Iditun, fiii lui Iditun: Godolia, Suri, Isia, Asavia și Mattatia după tatăl lor Iditun, cu cobze răsunând mărturisire și laudă Domnului.
4. Lui Eman, fiii lui Eman: Vuchia, Mattania, Oziil, Suvail, Ierimot, Anania, Anan, Eliata, Godolati, Remeviezer, Iesvasacà, Malifi, Oviri și Meazot.
5. Toți aceștia sunt fiii lui Eman celui ce răspunde împăratului cu cuvintele lui Dumnezeu a înălțà cornu, și au dat Dumnezeu lui Eman patrusprezece feciori și trei fete.
6. Toți aceștia cu tatăl lor lăudând în casa lui Dumnezeu în chimvale și în alăute și în cobze spre slujba casei lui Dumnezeu lângă împăratul Asaf, Iditun și Eman.
7. Și a fost numărul lor cu frații lor cei învățați a cântà Domnului, toți cei ce erau iscusiți, două sute optzeci și opt.
8. Și au luat și ei sorți să fie în rând cel mic, și cel mare din cei desăvârșit și din cei ce învăță.
9. Și a ieșit sorțul cel dintâiu a fiilor lui și a fraților lui, din Asaf: Iosif, al doilea Godolia cu fiii lui și frații lui doisprezece.
10. Al treilea Zachur, fiii lui și frații lui, doisprezece.
11. Al patrulea Iesri, fiii lui și frații lui, doisprezece.

12. Al cincelea Natan, fiii lui și frații lui, doisprezece.
13. Al șaselea Vuchia, fiii lui și frații lui, doisprezece.
14. Al șaptelea Iseriil, fiii lui și frații lui, doisprezece.
15. Al optulea Iosia, fiii lui și frații lui, doisprezece.
16. Al nouălea Mattania, fiii lui și frații lui, doisprezece.
17. Al zecelea Semeia, fiii lui și frații lui, doisprezece.
18. Al unsprezecelea Asriil, fiii lui și frații lui, doisprezece.
19. Al doisprezecelea Asavia, fiii lui și frații lui, doisprezece.
20. Al treisprezecelea Suvail, fiii lui și frații lui, doisprezece.
21. Al patrusprezecelea Mattatia, fiii lui și frații lui, doisprezece.
22. Al cinsprezecelea Ierimot, fiii lui și frații lui, doisprezece.
23. Al șasesprezecelea Anania, fiii lui și frații lui, doisprezece.
24. Al șaptesprezecelea Iesvasacà, fiii lui și frații lui, doisprezece,
25. Al optsprezecelea Anania, fiii lui și frații lui, doisprezece.
26. Al nouăsprezecelea Mallitì, fiii lui și frații lui, doisprezece.
27. Al douăzecilea Eliata, fiii lui și frații lui, doisprezece.
28. Al douăzeci și unulea Otiri, fiii lui și frații lui, doisprezece.
29. Al douăzeci și douălea Gotolati, fiii lui și frații lui, doisprezece.
30. Al douăzeci și treilea Miazot, fiii lui și frații lui, doisprezece.
31. Al douăzeci și patrulea Romettiezer, fiii lui și frații lui, doisprezece.

CA. 26.

Portarii, cămărașii și judecătorii.

Și cetele porților, fiii lui Koreim: Moselamia din fiii lui Asaf.
2. Și lui Moselamia fiul cel întâiu născut erà Zaharia, Iadiil al doilea, Zavadia al treilea, Ienuil al patrulea, Iolam al cincilea,
3. Ionatan al șaselea, Elionai al șaptelea, Avdedom al optulea.
4. Și fiii lui Avdedom erau: Samias întâiu născut, Iozavat al doilea, Ioat al treilea, Sahar al patrulea, Natanail al cincilea,
5. Amiil al șaselea, Isahar al șaptelea, Felatì al optulea, că l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.
6. Și lui Samea fiul lui s'a născut fiu a celui întâiu născut al lui Rose casa cea părintească a lui, că puternici erau.
7. Fiii lui Samei: Otni, Rafail, Ovid, Elzavat, Ahiud, oameni tari, Eliu, Savahia și Isvacom.
8. Toți din fiii lui Avdedom, ei și fiii lor și frații lor îndemânatici la slujbă, toți ai lui Avdedom șasezeci și doi.
9. Și lui Moselamia, fiii și frații optsprezece voinici.
10. Și lui Osa din fiii lui Merari, căpetenia Semri, că nu erà întâi născut, dar l-a făcut pre el tatăl lui căpetenie cetei a doua.
11. Helchias al doilea, Tavle al treilea, Zaharia al patrulea, toți aceștia fii și frați lui Osa, treisprezece.
12. Aceștia sunt cei rânduiți la porți, din căpeteniile celor tari la slujbe zilnice ca și frații lui la slujbă în casa Domnului.
13. Și a aruncat sorți pe mic și pe mare, după casele lor părintești pentru fiecare poartă.
14. Și a căzut sorțul celor despre răsărit lui Selemia; iar lui Zaharia fiul lui Soaz, al lui Melhia, i-a aruncat sorți și a ieșit sorțul spre miazănoapte.
15. Lui Avdedom spre miazăzi, dinaintea casei lui Esefim.

26. *1.* 9, 17.

13. 24, 30, 31.

16. Iar Sefrim al lui Osà spre apus după poarta treptelor spre cămară, streaje în preajma strejii.

17. Spre răsărit Leviţi şase pe zi, spre miazănoapte patru pe zi, spre miazăzi patru pe zi şi la Esefim câte doi, cu schimbul.

18. Şi lui Osà spre apus după poarta cămării trei streje în preajma strejii suirii, spre răsărit şase pe zi şi spre miazănoapte patru şi spre miazăzi patru şi la Esefim doi cu schimbul şi spre apus patru şi la cărare doi cu schimbul.

19. Acestea sunt cetele portarilor fiilor lui Korè şi fiilor lui Merari.

20. Şi Leviţii fraţii lor erau preste vistieriile casei Domnului şi preste vistieriile celor sfinţite.

21. Fiii lui Ladan, aceştia, fii lui Ghirson; lui Ladan căpeteniele caselor părinteşti a lui Ladan, lui Ghirson, Ieil.

22. Fiii lui Ieil: Zeton şi Ioil fraţii, preste vistieriile casei Domnului.

23. Lui Amvram şi Isaar, Hevron şi Oziil.

24. Şi Suvail al lui Ghirsam al lui Moisì preste vistierii.

25. Şi fratelui său Eliezer: Revia fiu, Iosia, Ioram, Zehri şi Salomot.

26. Acest Salomot şi fraţii lui preste toate vistieriile sfintelor, care le-a afierosit David împăratul şi căpeteniile caselor părinteşti cei preste mii şi preste sute şi mai marii oştirii,

27. Care le-a luat din cetăţi şi din prăzi, şi a afierosit dintr'însele, ca să nu se întârzie zidirea casei lui Dumnezeu.

28. Şi preste toate cele sfinte ale lui Dumnezeu, care le-a sfinţit Samuil prorocul şi Saul fiul lui Kis şi Avenir fiul lui Nir şi Ioav fiul Saruei, tot ce s'a sfinţit prin mâna lui Salomot şi a fraţilor lui.

29. Lui Isaar Honenia şi fiii lui la lucrul cel dinafară preste Israil a logofeţì şi a judecà.

30. Lui Hevron, Asavia şi fraţii lui, bărbaţi puternici, o mie şapte sute, spre povăţuirea lui Israil dincolo de Iordan despre apus la toată slujba Domnului şi lucrul împăratului.

31. Lui Hevronì, Uria căpetenia Hevronenilor după naşterile lor, după casele părinteşti, în anul al patruzecilea al împărăţiei lui s'a căutat, şi s'a aflat om tare întru ei în Iasirul Galaaditeni.

32. Şi fraţii lui feciori tari două mii şi şapte sute căpeteniile caselor părinteşti, şi i-a pus pre ei David împăratul preste Ruvim, preste Gadi şi preste jumătatea neamului lui Manasì, spre toată porunca Domnului şi cuvântul împăratului.

CAP. 27.

Alţi dregători ai lui David.

Şi fiii lui Israil după numărul lor căpeteniile caselor părinteşti cei preste mii şi preste sute, şi logofeţii, cari slujesc împăratului şi în tot cuvântul împăratului după cete, şi la toată porunca ce intră şi iese din lună în lună, în toate lunele anului, o ceată douăzeci şi patru de mii.

2. Şi preste ceata cea dintâiu a lunii dintâiu, Ievoaz al lui Zavdiil preste ceata sa douăzeci şi patru de mii.

3. Din fiii lui Fares căpetenie preste toate căpeteniile oştirii în luna dintâiu.

4. Şi preste ceata lunei a doua erà Dodia al lui Hoc, şi povăţuitorul cetei lui Machellot, într'acăruia ceată erau douăzeci şi patru de mii de viteji.

5. A treia căpetenie în luna a treia erà Vaneas al lui Iodae preotul în-

---

32. 2 Paral. 19, 11.
27. 2. 2 Imp. 23, 8.

tr'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

6. Acest Vaneas era mai tare între cei treizeci, și era preste cei treizeci, și preste ceata lui era Zovad fiul lui.

7. Al patrulea în luna a patra era Asail fratele lui Ioav și Zavadia fiul lui și frații, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

8. Al cincilea în luna a cincia era povățuitor Samaot al lui Iesrae, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

9. Al șaselea în luna a șasea era Oduias al lui Echis Techuianul într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

10. Al șaptelea în luna a șaptea era Hellis cel din Falus din fiii lui Efraim, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

11. Al optulea în luna a opta Sovohai Usatiteanul al lui Zarai, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

12. Al nouălea în luna a noua Aviazer cel din Anatot din pământul lui Veniamin într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

13. Al zecelea în luna a zecea Meira cel din Netofat al lui Zarai, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

14. Al unsprezecelea în luna a unsprezecea Vaneas cel din Faraton, din fiii lui Efraim într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

15. Al doisprezecelea în luna a douăsprezecea Holdia cel din Netofati al lui Gotoniil, într'acăruia ceată erau douăzeci și patru de mii.

16. Preste semințiile lui Israil, preste ale lui Ruvim era povățuitor Eliezer al lui Zehri, preste ale lui Simeon era Safatia al lui Maaha.

17. Preste ale lui Levì era Asavia al lui Kamuil; preste ale lui Aaron, Sadoc.

18. Preste ale lui Iuda era Eliav din frații lui David; preste ale lui Isahar era Amvri al lui Mihail.

19. Preste ale lui Zavulon era Samaia al lui Avdiu; preste ale lui Neftali era Ierimot al lui Oziil.

20. Preste ale lui Efraim era Ozi al lui Oziu; preste jumătatea seminției lui Manasì era Ioil feciorul lui Fadaia.

21. Preste cealaltă jumătate din seminția lui Manasì, care era în pământul Galaadului era Iadai al lui Zadeu; preste fiii lui Veniamin era Iasiil al lui Avenir.

22. Preste ale lui Dan era Azariil al lui Iroav. Aceștia sunt căpeteniile părintești ale semințiilor lui Israil.

23. Și n'a numărat David pre ei dela douăzeci de ani în jos, că au zis Domnul că va înmulțì pre Israil ca stelele cerului.

24. Și Ioav al Saruiei a început a numărà în popor, și n'a săvârșit, și s'a făcut într'acestea urgie preste Israil, și nu s'a osebit numărul în cartea cuvintelor anilor împăratului David.

25. Și preste vistieriile împăratului era Asmot al lui Odiil, și preste vistieriile cele din țarină și cele din sate, cele din sălașuri, cele din turnuri era Ionatan al lui Ozia.

26. Și preste plugarii, lucrători de pământ era Ezdri al lui Heluv.

27. Și preste vii era Semei cel din Rail, și preste vistieriile cele de vin era Zavdei al lui Sefni.

28. Și preste maslinii și smochinii cei din câmp era Valean Ghedoriteanul, iar preste vistieriile untuluidelemn era Ioas.

29. Și preste boii cei păscători din Saron era Satrai Saroniteanul, și preste boii cei din văi era Sofat al lui Adai.

30. Preste cămile era Avia Isma-

29. 5, 16.

ilteanul; iar preste asini erà Iadia
cel din Meraton.
31. Și preste oi erà Iaziz Agari-
teanul, toți aceștia erau cârmuitori
boierilor lui David împăratul.
32. Ionatan fratele tatălui lui Da-
vid erà sfetnic om înțelept și căr-
turar, și Ieil al lui Ahami cu fiii îm-
păratului.
33. Și Ahitofel erà sfetnic împă-
ratului, și Husi erà cel dintâiu pri-
eten al împăratului.
34. Și după Ahitofel erà Iodae al
lui Vaneu, și Aviatar și Ioav mai
marele oștirei împăratului.

CAP. 28.

Sfătuirea cea din urmă a lui David pentru zidirea casei Domnului.

Și a adunat David pre toți boierii
lui Israil, pre căpeteniile judecă-
torilor și ale neamurilor pe fiecare zi,
și pre toate căpeteniile cetelor ce-
lor rânduite pentru paza împăratu-
lui, și pre mai marii preste mii și pre-
ste sute și pre cei ce păzeau vi-
stieriile și pre cei ce erau preste a-
verile lui și preste toată agonisita
împăratului și a fiilor lui, și pre fa-
meni și pre cei puternici și pre răs-
boinicii oștirei în Ierusalim.
2. Și a stătut David în mijlocul
adunării, și a zis: ascultați-mă fra-
ții mei și poporul meu, eu am a-
vut în inimă să zidesc casă de o-
dihnă sicriului legii Domnului, și
razem picioarelor Domnului nostru,
și am gătit cele de lipsă la lăcaș.
3. Și Dumnezeu au zis: nu vei
zidì mie casă, ca să se numească
numele meu preste ea, că om răs-
boinic ești tu și sânge ai vărsat.
4. Și m'au ales Domnul Dumne-
zeul lui Israil din toată casa tată-
lui meu să fiu împărat preste Israil
în veac, că întru Iuda au ales împă-
rățiea, și din casa Iudii casa tată-
lui meu și din fiii tatălui meu pre
mine m'au voit să fiu împărat pre-
ste tot Israilul.
5. Și din toți fiii mei, că mulți fii
mi-au dat mie Domnul, au ales pre
Solomon fiul meu să șază pre sca-
unul împărăției Domnului preste I-
srail.
6. Și mi-au zis mie Dumnezeu:
Solomon fiul tău va zidì casa mea
și curtea mea, că l-am ales pre el
să-mi fie mie fiu, și eu să-i fiu lui
tată.
7. Și voiu îndreptà împărățiea lui
până în veac, de va fi tare întru
paza poruncilor mele și a judecăți-
lor mele, ca în ziua aceasta.
8. Și acum înaintea a toată adu-
narea Domnului și în urechile Dum-
nezeului nostru, păziți și căutați toa-
te poruncile Domnului Dumnezeului
nostru, ca să moșteniți pământul
cel bun, și să dați moștenire fiilor
voștri după voi până în veac.
9. Și acum Solomoane fiule! Cu-
noaște pre Dumnezeul părinților tăi,
și slujește lui din toată inima și cu
suflet voitor, că toate inimile le cear-
că Domnul, și tot gândul știe; de-l
vei căutà pre el, se va aflà ție, și
de-l vei părăsì pre el, te va părăsì
până în sfârșit.
10. Vezi acum, că Domnul te-au
ales pre tine, ca să zidești lui casă
de sfințenie, întărește-te și să faci.
11. Și a dat David lui Solomon
fiului său forma bisericii și a case-
lor și a chiliilor și a foișoarelor și a
cămărilor celor dinlăuntru și a ca-
sei împăcării.
12. Și forma, care a avut întru
duhul său, a curților casei Dom-
nului și a tuturor cămărilor celor
de prin prejur, cea a cămărilor ca-

33. 2 Imp. 15, 37.
28. *3.* 2 Imp. 7, 13.
5. Ințel. 9, 7. *7.* Ps. 88, 4, 5, 36.
9. 1 Imp. 16, 7; Ps. 7, 10; Ierem. 11, 20.

sei Domnului și a cămărilor celor sfinte și a celor de odihnă.

13. Și ale preoților și Leviților de rând la tot lucrul slujbei casei Domnului, și al cămărilor uneltelor celor trebuitoare la slujba casei Domnului.

14. Și măsura de greutate, toate uneltele trebuincioase fiecărui lucru și la toate uneltele cele de argint și de aur, la toate uneltele fiecărei slujbe.

15. Și greutatea sfeșnicilor celor de aur și a ramurilor lui, după greutatea fiecărui sfeșnic.

16. I-a dat lui asemenea măsura meselor punerii înainte a fieștecărei mese de aur, așijderea și a celor de arignt.

17. Și a furculițelor și a căușelor și a paharelor celor de aur, greutatea lor de aur și argint pentru cățui și vase după greutatea fieștecăreia.

18. Și i-a arătat lui măsura altarului tămâerilor din aur lămurit și forma carului Heruvimilor celor cu aripile întinse umbrind preste sicriul legii Domnului.

19. Toate le-a dat David lui Solomon scrise cu mâna Domnului spre a pricepe cum să le aducă la îndeplinire forma.

20. Și a zis David lui Solomon fiului său: întărește-te și te îmbărbătează, și să le faci, nu te teme nici te sperieà, că Domnul Dumnezeul meu va fi cu tine, și nu te va lăsà și nu te va părăsì până ce vei sfârșì tu tot lucrul slujbei casei Domnului, și iată forma bisericii și a casei și a chiliilor, și foișoarele și cămările cele dinlăuntru, și casa împăcării și forma casei Domnului.

21. Și iată rânduelele preoților și ale Leviților la toată slujba casei Domnului Dumnezeu, și cu tine sunt meșteri cu înțelepciune întru tot lucrul, după tot meșteșugul, și boierii și tot poporul sunt gata la toate cuvintele tale.

CAP. 29.

Dare pentru zidirea casei Domnului. Ungerea lui Solomon și a lui Sadoc. Moartea lui David.

Și a zis David împăratul la toată adunarea: Solomon fiul meu este singurul pre care l-au ales Domnul din fragedă pruncie, și lucru este mare, că nu este la om zidirea, ci la Domnul Dumnezeu.

2. Pe cât am putut am gătit la casa Domnului meu: aur, argint, aramă, fier, lemne, pietre, onix și pietre scumpe pentru împodobire de multe feluri, și tot felul de piatră scumpă și marmură multă.

3. Și fiindcă mare dragoste am eu către casa Dumnezeului meu, cât aur și argint am, iată-l dau la casa Dumnezeului meu spre prisosință, afară de cel ce l-am gătit la casa Sfintelor.

4. Trei mii de talanți de aur de la Ofir și șapte mii de talanți de argint lămurit ca să se îmbrace cu acesta pereții casei Domnului.

5. La cel de aur cu aur, la cel de argint, cu argint; tot să fie lucrat prin mâna meșterilor. Și cine vreà să vie acum cu mâna plină la Domnul?

6. Și s'au îndemnat căpeteniile caselor părintești și căpeteniile fiilor lui Israil, și cei preste mii și cei preste sute și cârmuitorii lucrurilor și dregătorii casei împăratului.

7. Și au dat pentru lucrurile casei Domnului cinci mii de talanți de aur și zece mii de galbeni de aur și zece mii de talanți de argint și optsprezece mii de talanți de aramă și o sută de mii de talanți de fier.

8. Și la carii dintre dânșii s'a a-

14. 3 Imp. 7, 48, 49. *18.* 3 Imp. 6, 23, 27.

29. *3.* 22, 16.

tilat pietre, le-a dat la visteria casei Domnului prin mâinile lui Ieil al lui Gherson.

9. Şi s'a bucurat poporul pentru bunăvoinţa, că cu inimă plină bine a voit a da Domnului, şi David împăratul s'a bucurat foarte.

10. Şi a binecuvântat împăratul David pre Domnul înaintea adunării, zicând: bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul lui Israil, tatăl nostru cel din veac şi până în veac.

11. Ţie Doamne mărirea şi puterea şi lauda şi biruinţa şi tăriea, că tu stăpâneşti toate cele din cer şi cele de pre pământ, de faţa ta se cutremură tot împăratul şi neamul.

12. Dela tine este avuţiea şi mărirea, tu pre toţi stăpâneşti Doamne, că tu eşti stăpânul a toată stăpânia, şi în mâna ta este puterea şi domniea, şi în mâna ta Atotţiitorule este a mărì şi a întărì toate.

13. Şi acum Doamne ne mărturisim ţie, şi lăudăm numele laudei tale.

14. Şi cine sunt eu şi cine este poporul meu, că am putut să ne învrednicim a-ţi aduce ţie acestea? Că ale tale sunt toate, şi dintr'ale tale am dat ţie.

15. Că nemernici suntem înaintea ta, şi streini ca toţi părinţii noştri, ca umbra sunt zilele noastre pre pământ, şi nu este stare.

16. Doamne Dumnezeul nostru! Toată mulţimea aceasta care o am gătit, ca să zidim casă numelui tău celui sfânt, din mâna ta este, şi ale tale sunt toate.

17. Şi am cunoscut Doamne că tu eşti cel ce cercetezi inimile şi iubeşti dreptatea; cu inimă curată am adus toate acestea, şi am văzut acum pre poporul tău, care s'a aflat aici, că cu bucurie ţi-a adus ţie.

18. Doamne Dumnezeul lui Avraam şi al lui Isaac şi al lui Israil părinţilor noştri! Păzeşte acestea întru cugetul inimii poporului tău în veac, şi îndreptează inimile lor către tine.

19. Şi lui Solomon fiul meu dă-i inimă bună, ca să facă poruncile tale şi mărturiile tale şi învăţăturile tale, şi ca să săvârşască facerea casei tale, pentru care am făcut gătire.

20. Şi a zis David către toată adunarea: binecuvântaţi pre Domnul Dumnezeul nostru; şi bine a cuvântat toată adunarea pre Domnul Dumnezeul părinţilor săi, şi plecând genunchile s'a închinat Domnului şi împăratului.

21. Şi a jertfit David Domnului jertfă, şi a adus arderi de tot lui Dumnezeu a doua zi, viţei o mie, berbeci o mie, miei o mie, şi turnările lor şi jertfe întru mulţime la tot Israilul.

22. Şi au mâncat şi au băut înaintea Domnului în ziua aceea cu bucurie mare, şi a doua oară au făcut împărat pre Solomon fiul lui David, şi l-au uns pre el Domnului împărat şi pre Sadoc preot.

23. Şi a şezut Solomon pre scaunul lui David tatăl său, şi bine au voit, şi a ascultat de dânsul tot Israilul.

24. Şi căpeteniile şi domnii şi toţi fiii lui David împăratul tatăl său, s'au supus lui.

25. Şi au mărit Domnul pre Solomon înaintea a tot Israilul, şi i-au dat lui mărire împărătească, care n'a avut nici un împărat mai nainte de el în Israil.

26. Şi David fiul lui Iese a împărăţit preste tot Israilul, şi zilele în care a împărăţit preste Israil au fost patruzeci de ani.

---

9. 2 Paral. 29, 36.
11. Mat. 6, 13; 1 Tim. 1, 17.
12. 2 Paral. 20, 6. *14.* 1 Cor. 4, 7.
15. Inţel 2, 5; Evr. 11, 13.

18. Filip. 2, 13. *22.* 3 Imp. 1, 9. *23.* 3 Imp. 2, 12. *25.* 3 Imp. 3, 13; 2 Paral. 1, 12.

27. In Hevron şapte ani şi în Ie-
rusalim treizeci şi trei de ani.
28. Şi a murit întru bătrâneţe bune
plin de zile, cu avuţie şi cu mă-
rire, şi a împărăţit Solomon fiul lui
în locul lui.
29. Iar celelalte fapte ale împăra-
tului David cele dintâiu şi cele de
pre urmă, scrise sunt în cartea lui
Samuil văzătorul şi în cartea lui
Natan prorocul şi în cartea lui Gad
văzătorul,
30. De toată împărăţia lui şi pu-
terea lui, şi vremile care au fost pre-
ste el şi preste Israil şi preste toate
împărăţiile lui Israil şi preste toate
împărăţiile pământului.

27. 2 Imp. 2, 11; 3 Imp. 2, 11.

CARTEA A DOUA PARALIPOMENE

CAP. 1.

Ințelepciunea și avuțiea lui Solomon

Și s'a întărit Solomon fiul lui David întru împărățiea sa, și Domnul Dumnezeul lui erà cu el, și l-au mărit pre el foarte.

2. Și a zis Solomon către tot Israilul, către cei preste mii și preste sute, și către judecători și către toți boierii înaintea lui Israil, către căpeteniile caselor părintești.

3. Și a mers Solomon și toată adunarea pre culmea Gavaonului, unde erà cortul mărturiei lui Dumnezeu, care l-a făcut Moisì robul lui Dumnezeu în pustie.

4. Iar sicriul lui Dumnezeu l-a fost adus David din cetatea Kariatirim în locul, care i-a fost gătit David, când i-a întins cort în Ierusalim.

5. Și jertfelnicul cel de aramă, care l-a făcut Veseleil feciorul lui Urie fiul lui Or erà înaintea cortului Domnului, și l-a cercetat Solomon și adunarea.

6. Și a adus Solomon pe jertfelnicul cel de aramă, care erà înaintea Domnului în cort, a adus pre el arderi de tot o mie.

7. In noaptea aceea s'au arătat Dumnezeu lui Solomon, și i-au zis lui: cere ce să-ți dau.

8. Și a zis Solomon către Dumnezeu: tu ai făcut cu David tatăl meu milă mare, și m'ai pus pre mine împărat în locul lui.

9. Și acum Doamne Dumnezeule! Credincios să fie numele tău preste David tatăl meu, că tu m'ai făcut împărat preste popor mult ca țărâna pământului.

10. Acum înțelepciune și pricepere dă mie ca să ies și să intru înaintea poporului acestuia, că cine va judecà pre acest mare popor al tău?

11. Și au zis Dumnezeu către Solomon: pentrucă ai făcut aceasta în inima ta, și n'ai cerut avuție de argint, nici mărire, nici sufletul vrăjmașilor, și n'ai cerut zile multe, ci ai cerut înțelepciune și pricepere, ca să judeci pre poporul meu, preste care te-am pus împărat,

12. Ințelepciunea și priceperea dau ție, și avuție și bani și mărire voiu da ție, în ce chip nu s'a făcut întru împărații cei înainte de tine precum ție, și după tine nu va fi așà.

13. Și a venit Solomon de pe culmea Gavaonului în Ierusalim înaintea cortului mărturiei, și a împărățit preste Israil.

14. Și a adunat Solomon care și călăreți, și a avut o mie și patru

1. *1.* 3 Imp. 3, 1. *3.* 3 Imp. 3, 4. *4.* 2 Imp. 6, 2, 17. *5.* Eșire 38, 1. *7.* 3 Imp. 3, 5.

9. Ințelep. Sol. 9, 7. *10.* 3 Imp. 3 9; Num. 27, 17 *12.* 1 Paral 29, 25. *14.* 3 Imp. 4, 26.

sute de care și douăsprezece mii de călăreți, și le-a lăsat acelea în cetatea carelor; iar poporul erà cu împăratul în Ierusalim.

15. Și împăratul a făcut ca argintul și aurul în Ierusalim să fie ca pietrile, și chedrii s'au aflat în Iudeia ca smochinii sălbatici cari cresc mulțime în câmp.

16. Și se aduceà lui Solomon cai din Eghipet cu bani, și neguțătorii împăratului cumpărau cu bani.

17. Și aduceau și scoteau din Eghipet un car cu șase sute de arginți și un cal cu o sută și cincizeci de arginți, și așà prin mâinile lor aduceau tuturor împăraților Heteilor și împăraților Siriei.

CAP. 2.

Pregătire pentru zidirea casei Domnului.

Și a zis Solomon, ca să zidească casă numelui Domnului și casă împărăției sale.

2. Și a adunat împăratul Solomon șaptezeci de mii de oameni cărători cu umărul și treizeci de mii tăietori în munte, și priveghetori preste dânșii trei mii și șase sute.

3. Și a trimis Solomon la Hiram împăratul Tirului, zicând: precum ai făcut cu David tatăl meu, și i-ai trimis lui chedri, ca să-și zidească casă, să lăcuiască într'însa,

4. Iată și eu fiul lui zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, să o sfințesc pre ea lui, ca să se tămâeze înaintea lui tămâie de mirosuri și aduceri înainte pururea și aducerea arderi de tot pururea dimineața și seara și sâmbăta și la luni nouă și la sărbătorile Domnului Dumnezeului nostru, în veac aceasta este preste Israil.

15. 3 Imp. 10. 26.
2. *1.* 3 Imp. 5, 5. *3.* 3. Imp. 5, 2.
4. 3 Imp. 5, 5.

5. Și casa care eu o zidesc este mare, că mare este Domnul Dumnezeul nostru preste toți dumnezeii.

6. Și cine va puteà să zidească lui casă? Că cerul și cerul cerului nu cuprind slava lui, și cine sunt eu, ca să-i zidesc lui casă? Fără numai ca să tămâeze înaintea lui.

7. Și acum trimite mie om înțelept, și care să știe lucrà cu aur și cu argint și cu aramă și cu fier, și cu mohorît și cu roșu și cu vânăt, și care să știe săpà săpătură cu meșterii cei iscusiți, cari sunt cu mine în Iuda și în Ierusalim, pre care i-a gătit David tatăl meu.

8. Și-mi trimite lemne de chedru și de brad și de pini din Livan, că știu eu că slugile tale știu tăià lemne din Livan.

9. Și iată slugile tale cu slugile mele vor merge, ca să-mi gătească mie lemne multe, căci casa care eu o zidesc este mare și mărită.

10. Și iată celor ce lucrează, celor ce taie lemne, de mâncare le-am dat grâu în dar slugilor tale douăzeci de mii de măsuri de grâu și douăzeci de mii de măsuri de orz și douăzeci de mii de măsuri de vin și douăzeci de mii de măsuri de untdelemn.

11. Și răspunzând Hiram împăratul Tirului cu scrisoare, a trimis la Solomon, zicând: pentrucă au iubit Domnul pre poporul său, te-au dat pre tine împărat preste dânsul.

12. Și a zis Hiram: binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce au făcut cerul și pământul, cel ce au dat lui David împăratul fiu înțelept, știutor și pricepător, care va zidì casă Domnului și casă împărăției sale.

13. Și acum am trimis ție om înțelept, știutor și pricepător pre Hiram sluga mea.

6. F. Ap. 7, 48, 49. *13.* 3 Imp. 7, 13.

14. Și muma lui este din fetele lui Dan, și tatăl lui a fost om Tirian, care a știut lucrà cu aur și cu argint și cu aramă și cu fier și cu pietre și cu lemne, și a țese cu mohorît și cu vânăt și cu vison și cu roșu, și a cioplì săpături, și a înțelege tot ce se poate pii̇ănuì, și orice vei dà lui cu înțelepții tăi și cu înțelepții lui David domnul meu tatăl tău.

15. Și acum grâul și orzul și vinul și untuldelemn, care a zis domnul meu trimite-le slugilor sale.

16. Și noi vom tăià lemne din Livan spre toată treaba ta, și le vom aduce pre ele plute pre marea Iopii, și tu le vei duce pre ele în Ierusalim.

17. Și a adunat Solomon pre toți oamenii venetici cei din pământul lui Israil după numărul, cu care i-a numărat pre ei David tatăl lui, și s'au aflat o sută cincizeci și trei de mii și șase sute.

18. Și a făcut dintru dânșii șaptezeci de mii cărători cu umărul și optzeci de mii cioplitori în munte și trei mii și șase sute priveghetori preste popor.

CAP. 3.

Zidirea casei Domnului.

Și a început Solomon a zidì casa Domnului în Ierusalim în muntele lui Amoria, unde s'au arătat Domnul lui David tatăl său, în locul care l-a gătit David în ariea lui Orna Ievuseul.

2. Și a început a zidì în luna a doua în anul al patrulea al împărăției sale.

3. Și așà a început Solomon a zidì casa Domnului: lungimea după măsura cea dintâiu șasezeci coți și lărgimea douăzeci coți.

4. Și pridvorul cel dinaintea casei lung cât erà de lată fața casei, de douăzeci coți, și înălțimea de o sută și douăzeci coți, și l-a ferecat pre dinlăuntru cu aur curat.

5. Și casa cea mare o a căptușit cu lemne de chedru, și o a aurit cu aur curat, și a cioplit pre dânsa finici și lanțuri.

6. Și a împodobit casa cu pietre scumpe spre mărire, și o a aurit cu aur din Faruim.

7. Și a aurit cu aur casa și pereții ei și porțile și podurile și ușile ei, și a săpat Heruvimi pe pereți.

8. Și a făcut casa sfintei Sfintelor lungimea ei după lățimea casei de douăzeci de coți și lărgimea ei de douăzeci de coți, și o a aurit cu aur curat, cu Heruvimi cu șase sute de talanți.

9. Și greutatea cuielor, fiecare cui cântărea cincizeci de sicli de aur, și casa de sus o a ferecat cu aur.

10. Și a făcut în casa sfintei Sfintelor doi Heruvimi, lucrați din lemne, și i-a ferecat pre ei cu aur.

11. Și aripile Heruvimilor erau de douăzeci de coți de lungi; o aripă erà de cinci coți și se atingeà de peretele casei, și cealaltă aripă de cinci coți, și se atingeà de aripa celuilalt Heruvim.

12. Și aripile Heruvimilor întinse erau de douăzeci de coți, și aceștia stau pe picioarele lor, și fețile lor către casă.

13. Și a făcut catapeteasmă de vânăt și de mohorît și de roșu și de vison, și a țesut în ea Heruvimi.

14. Și a făcut înaintea casei doi stâlpi, de treizeci și cinci de coți de înalți, și capetele lor de cinci coți.

15. Și a făcut lănțușoare ca la

16. 3 Imp. 5, 9; F. Ap. 10, 32.
17. 1 Paral 22, 2.
3, *1.* 3 Imp. 6 1; 1 Paral 21, 26.
2. 2 Imp. 24, 25.

13. Mateiu 27, 51.
14. Ieremia 52, 18, 21; 4, 20.

engolpion şi le-a pus preste capetele stâlpilor şi a făcut rodioare o sută, şi le-a pus preste lănţuşe.

16. Şi a pus stâlpii înaintea bisericii, unul deadreapta şi altul deastânga, şi a chemat numele celui deadreapta: întărire şi numele celui deastânga: putere.

CAP. 4.

Sfintele vase.

Şi a făcut jertfelnic de aramă de douăzeci de coţi de lung şi de douăzeci de coţi de larg şi de zece coţi de înalt.

2. Şi a făcut mare turnată de zece coţi, dintr'o margine până la cealaltă, rotundă împrejur şi de cinci coţi de înaltă, şi împrejur înconjurul ei erà de treizeci de coţi.

3. Şi chipuri de viţei pre de desuptul ei de jur împrejur de zece coţi împrejurul scăldătoarei, două rânduri de viţei erau turnaţi.

4. Doisprezece viţei au făcut: trei căutând la miazănoapte, trei căutând la apus, trei căutând la miazăzì şi trei căutând la răsărit, şi marea deasupra lor, şi dosurile lor erau înlăuntru.

5. Şi grosimea ei erà de un pumn, şi marginea ei ca o margine de pahar săpată în chipul crinului, şi încăpeà într'însa trei mii de măsuri, aşà au săvârşit-o.

6. Şi a făcut zece scăldători, şi a pus cinci deadreapta şi cinci deastânga, ca să spele într'însele lucrurile arderilor de tot, şi să le curăţească într'însele; iar marea, ca să se spele preoţii într'însa.

7. Şi a făcut sfeşnice de aur zece după forma lor, şi le-a pus în biserică cinci deadreapta şi cinci deastânga.

8. Şi a făcut zece mese, şi le-a pus în biserică, cinci deadreapta şi cinci deastânga, şi a făcut năstrăpi de aur o sută.

9. Şi a făcut curtea preoţilor şi curtea cea mare, şi uşi fiecărei curţi, şi uşile lor căptuşite cu aramă.

10. Şi marea o a pus la unghiul casei deadreapta spre răsărit către miazăzì.

11. Şi a făcut Hiram cârligele şi căldările şi gratia jertfelnicului şi toate uneltele lui, şi a sfârşit Hiram a face tot lucrul, care l-a făcut împăratului Solomon în casa lui Dumnezeu.

12. Stâlpi doi, şi preste ei căpăţâni cu cununi preste capetele amândorora stâlpilor, şi mreji două, care acopereau capetele cununilor celor deasupra stâlpilor.

13. Şi clopoţei de aur patru sute la amândouă mrejile, şi două rânduri de rodioare la mreajă, ca să acopere cele două căpăţâni ale cununilor celor ce sunt deasupra stâlpilor.

14. Şi a făcut zece căpătâie, şi scăldătoarele le-a pus pre căpătâie.

15. Şi marea cu viţeii cei doisprezece supt ea, cu podul şi toartele ei.

16. Şi căldările şi cârligele şi năstrăpile şi toate uneltele lor de aramă curată, care le-a făcut Hiram şi le-a adus împăratului Solomon în casa Domnului.

17. In şesul Iordanului le-a turnat împăratul în pământ cleios între Sokhot şi între Saridata.

18. Şi a făcut Solomon toate uneltele acestea multe foarte, că n'a lipsit greutatea arămii.

19. Şi a făcut Solomon toate uneltele casei Domnului şi altarul tămâerii cel de aur, şi mesele cu pâinile punerii înainte pe ele.

20. Şi sfeşnicile şi candelele de aur curat, ca să ardă după rându-

---

16. 3 Imp. 7, 20.
4. *2.* 3 Imp. 7, 22. *6.* 3 Imp. 7, 37, 38. *7.* 3 Imp. 7, 49.
14. 3 Imp. 7, 27, 38. *20.* 3, 15.

ială înaintea scaunului împăcării.
21. Și mucările și candelele și
năstrăpile și cădelnițele și cățuile
de aur curat.
22. Și ușa casei cea mai dinlă-
untru dela sfânta Sfintelor, și ușile
casei bisericii de aur. Așà s'a să-
vârșit tot lucru care l-a făcut Solo-
mon în casa Domnului.

CAP. 5.

Sfințirea bisericii.

Și a adus Solomon, argintul, au-
rul și uneltele cele afierosite de
David tatăl său, și le-a dat la vi-
stieria casei Domnului.
2. Atunci a adunat Solomon în
Ierusalim pre toți bătrânii lui Israil
și pre toate căpeteniile semințiilor
și pre toți mai marii caselor părin-
tești ale fiilor lui Israil, ca să aducă
sicriul legii Domnului din cetatea
lui David, care este Sionul.
3. Și s'a adunat la împăratul tot
Israilul la sărbătoare, care este în
luna a șaptea.
4. Și au venit toți bătrânii lui I-
srail, și au luat toți Leviții sicriul.
5. Și cortul mărturiei și toate u-
neltele cele sfinte, care erau în cort
le-au adus preoții și Leviții.
6. Iar împăratul Solomon cu toată
adunarea lui Israil, toți cei cari ve-
nise la el mergeau înaintea sicriu-
lui, jertfind viței și oi fără de număr,
că nu se puteà socotì mulțimea lor.
7. Deci au dus preoții sicriul le-
gii Domnului la locul său, înlăun-
trul casei în sfânta Sfintelor supt
aripile Heruvimilor.
8. Și aripile Heruvimilor erau în-
tinse preste locul sicriului, și um-
breau Heruvimii preste sicriu și pre-
ste drugii lui deasupra.
9. Și se întindeau drugii, cât se
vedeau capetele drugilor din sfânta
înlăuntru, iar afară nu se vedeà, și
a fost acolo până în ziua aceasta.
10. Nu erà în sicriu alt fără nu-
mai două table, care le-a pus Moisì
în Horiv, când au pus Domnul le-
gătură cu fiii lui Israil, după ieși-
rea lor din pământul Eghipetului.
11. Și a fost dupăce au ieșit pre-
oții din sfânta, că toți preoții cari
s'au aflat s'au sfințit, că nu s'a ți-
nut rândul.
12. Și Leviții și cântăreții toți cu
fiii lui Asaf, cu Eman, cu Iditun și
cu fiii lui și cu frații lui îmbrăcați
cu veșminte de vison, cu chimvale
și cu alăute și cu cobze stau înain-
tea jertfelnicului, și cu dânșii o sută
și douăzeci de preoți sunând cu
trâmbițele.
13. Și s'a făcut un glas trâmbi-
țând și cântând și glăsuind într'un
glas, ca să se mărturisească și să
laude pre Domnul, și dacă au înăl-
țat glas în trâmbițe și în chimvale
și în organe de cântări, au zis:
14. Mărturisiți-vă Domnului, că
este bun, că în veac este mila lui,
și casa s'a umplut de norul slavei
Domnului, și nu puteau stà preoții
să slujească de nor, că umplusese
slava Domnului casa lui Dumnezeu.

CAP. 6.

Rugăciunea lui Solomon.

Atunci a zis Solomon: Domnul au
zis că lăcuește în negură.
2. Și eu am zidit casă numelui
tău sfântă ție, și gata, ca să lăcu-
ești într'însa în veac.
3. Și și-a întors împăratul fața sa,
și bine a cuvântat toată adunarea
lui Israil, și toată adunarea lui Is-
rail stà înainte.
4. Și a zis: bine este cuvântat Dom-

5. *1.* 3 Imp. 7, 50, 51. *2.* 3 Imp. 8, 1. *7.* 3, 15; 4, 20; 3 Imp. 8, 6. *8.* 3 Imp. 8, 8. *10.* 3 Imp. 8, 9.
6. *1.* 3 Imp. 8, 12.

nul Dumnezeul lui Israil cel ce au grăit cu gura sa către David tatăl meu, şi cu mâinile sale au plinit zicând:
5. Din ziua care am scos pre poporul meu din pământul Eghipetului, n'am ales cetate din toate seminţiile lui Israil, întru care să se zidească casă, ca să fie numele meu acolo, şi n'am ales pre alt om să fie povăţuitor preste poporul meu Israil;
6. Ci am ales Ierusalimul, ca să fie numele meu acolo, şi am ales pre David, ca să fie preste poporul meu Israil.
7. Şi a avut în inimă David tatăl meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.
8. Şi au zis Domnul către David tatăl meu: pentrucă ai gândit în inima ta ca să zideşti casă numelui meu, bine ai făcut că ai gândit aceasta în inima ta.
9. Insă tu nu-mi vei zidì casă, ci fiul tău, care va ieşì din coapsele tale, acela va zidì casă numelui meu.
10. Şi au plinit Domnul cuvântul acesta, care l-au grăit, şi eu m'am sculat în locul lui David tatăl meu, şi am şezut pre scaunul lui Israil, precum au grăit Domnul, şi am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.
11. Şi am pus într'însa sicriul, în care este legea Domnului care o au pus lui Israil.
12. Şi a stătut în preajma jertfelnicului Domnului înaintea a toată adunarea lui Israil, şi a întins mâinile sale.
13. Că făcuse Solomon amvon de aramă de cinci coţi de lung şi de cinci coţi de larg şi de trei coţi de înalt, şi l-a pus în mijlocul curţii sfintei, şi a stătut preste el şi a îngenunchiat înaintea a toată adunarea lui Israil, şi a întins mâinile sale spre cer, şi a zis:
14. Doamne Dumnezeul lui Israil! Nu este asemenea ţie Dumnezeu în cer şi pre pământ, cel ce păzeşti legătura şi mila cu slugile tale cele ce umblă înaintea ta cu toată inima sa.
15. Cel ce ai păzit slugii tale lui David tatălui meu, cuvintele câte i-ai grăit lui, şi ai grăit cu rostul tău şi cu mâinile tale ai plinit, precum este în ziua aceasta.
16. Şi acum Doamne Dumnezeul lui Israil! Păzeşte slugii tale, lui David tatălui meu cele ce i-ai grăit lui, zicând: nu va lipsì din tine bărbat înaintea mea, care să şază pre scaunul lui Israil, însă de vor păzì fiii tăi calea sa, şi vor umblà în legea mea, cum ai umblat tu.
17. Şi acum Doamne Dumnezeul lui Israil, credincios să fie cuvântul tău, care l-ai grăit slugii tale lui David.
18. Că cu adevărat, au lăcuì-va Dumnezeu cu oamenii pre pământ? De vreme ce cerul şi cerul cerului, nu sunt destule ţie, cum va fi casa aceasta care am zidit?
19. Caută spre rugăciunea slugii tale şi spre cererea mea Doamne Dumnezeule! Ca să auzi cererea mea şi rugăciunea cu care se roagă sluga ta înaintea ta astăzi.
20. Ca să fie ochii tăi deschişi spre casa aceasta ziua şi noaptea şi spre locul acesta, care ai zis să se cheme numele tău într'însul, ca să asculţi rugăciunea cu care se roagă sluga ta în locul acesta.
21. Şi să auzi rugăciunea slugii tale şi a poporului tău Israil, care se vor rugà în locul acesta, şi tu

7. 2 Imp. 7, 2. *11.* 3 Imp. 8, 21.
12. 3 Imp 8, 22.
14. Eşire 15, 11; 2 Macab. 2, 8.
16. 2 Imp. 7, 12, 16.
18. 3 Imp. 8, 27; Isaia 66, 1; Ierem. 23, 24; F. Ap. 7, 49.

să asculţi din locul lăcaşului tău din cer, şi să auzi, şi milostiv să fii.
22. De va greşì cinevà aproapelui său, şi va luà asupra sa jurământ, ca să facă jurământ, să vie şi să jure înaintea jertfelnicului în casa aceasta,
23. Tu să asculţi din cer, şi să faci şi să judeci pre robii tăi, ca să răsplăteşti celui fărădelege şi să întorci căile lui în capul lui, şi să îndreptezi pre cel drept răsplătind fiecăruia după dreptatea lui.
24. De se va frânge poporul tău Israil înaintea vrăjmaşilor, de vor greşì ţie, şi se vor întoarce şi se vor mărturisì numelui tău, şi se vor rugà şi se vor cucerì înaintea ta în casa aceasta,
25. Tu să auzi din cer, şi milostiv să fii păcatelor poporului tău Israil, şi să-i întorci pre ei în pământul care l-ai dat lor şi părinţilor lor.
26. Când se va închide cerul şi nu va plouà pentrucă au greşit ţie, şi se vor rugà în locul acesta şi vor lăudà numele tău, şi se vor întoarce dela păcatele lor pentrucă i-ai smerit pre ei,
27. Tu să asculţi din cer, şi milostiv să fii păcatelor robilor şi poporului tău Israil, şi să le arăţi lor calea cea bună pre care să umble, şi să dai ploaie pre pământul tău, care l-ai dat moştenire poporului tău.
28. Foamete de va fi pre pământ, moarte de va fi, stricăciune de aer, pălitură, lăcuste şi omidă de va fì, şi de 'i va necăjì vrăjmaşul înaintea cetăţilor lor, sau orice bătae şi necaz,
29. Toată rugăciunea şi toată cererea, care se va face de orice om, sau de tot poporul lui Israil, de 'şi va cunoaşte omul bătaia sa şi păcatul său, şi va întinde mâinile sale spre casa aceasta,
30. Tu să-l auzi din cer din lăcaşul tău cel gata, şi să te milostiveşti şi să dai omului după căile lui, precum vei cunoaşte inima lui, că tu singur cunoşti inima fiilor oamenilor.
31. Ca să se teamă de tine şi să umble întru toate căile tale, în toate zilele în care vor trăì pre faţa pământului ce l-ai dat părinţilor noştri.
32. Şi tot streinul care nu este din poporul tău Israil, şi va venì din pământ de departe pentru numele tău cel mare şi mâna ta cea tare şi braţul tău cel înalt, de va venì şi se va închinà la locul acesta,
33. Tu să-l auzi din cer din lăcaşul tău cel gata, şi să faci toate ori câte te va rugà cel strein, ca să cunoască toate neamurile pământului numele tău, şi să se teamă de tine, ca şi poporul tău Israil, şi să cunoască că numele tău s'a chemat preste casa aceasta, care am zidit.
34. Iar când va ieşì poporul tău la răsboiu asupra vrăjmaşilor săi, în calea care vei trimite pre ei, de se vor rugà către tine pre calea cetăţii aceştia, care o ai ales întru ea, şi a casei care o am zidit numelui tău,
35. Tu să asculţi din cer rugăciunea lor şi cererea lor, şi să le faci lor dreptate.
36. Când vor greşì ţie, că nu este om care să nu greşască, şi vei bate pre dânşii şi-i vei dà pre dânşii în mâinile vrăjmaşilor, şi-i vor duce în robie, cei ce i-au robit în pământul vrăjmaşilor, în pământ departe sau aproape;
37. De-şi vor întoarce inimile lor în pământul unde sunt robi, şi acolo se vor întoarce şi se vor rugà ţie în robiea lor, zicând: păcătuit-am, făcut-am fărădelege şi nedreptate;

23. A 2 Lege 25, 1. *26.* 3 Imp. 8, 35.

32. 3 Imp. 8, 41. *36.* Pilde 20, 9.

38. Şi se vor întoarce către tine cu toată inima lor şi cu tot sufletul lor în pământul robiei lor, unde i-au dus pre ei, cei ce i-au robit pre ei, şi se vor rugà întorşi către calea ce duce la pământul lor, care l-ai dat părinţilor lor, şi la cetatea care o ai ales şi la casa, care o am zidit numelui tău,

39. Să auzi din cer, din lăcaşul tău cel gata rugăciunea lor şi cererea lor, şi să faci judecată, şi milostiv să fii poporului celui ce a păcătuit ţie.

40. Şi acum Doamne! Să fie ochii tăi deschişi şi urechile tale să auză rugăciunea locului acestuia.

41. Şi acum scoală-te Doamne Dumnezeule la odihna ta, tu şi sicriul puterii tale; preoţii tăi Doamne Dumnezeule s'au îmbrăcat întru mântuire, şi cuvioşii tăi să se bucure cu cele bune.

42. Doamne Dumnezeule! Să nu întorci faţa unsului tău, adu-ţi aminte de milele tale care le-ai făcut lui David robului tău.

CAP. 7.

Săvârşirea sfinţirei Bisericii.

Dupăce a încetat Solomon a se rugà, s'a pogorît foc din cer, şi a mistuit arderile de tot şi jertfele, şi s'a umplut casa de slava Domnului.

2. Şi nu puteau preoţii să intre în casa Domnului în vremea aceea, că se umpluse casa de slava Domnului.

3. Şi toţi fiii lui Israil când au văzut pogorându-se focul şi slava lui Dumnezeu pre casă, au căzut cu faţa la pământ pe pardoseala pietrii, şi s'au închinat şi au lăudat pre Domnul, că este bun, că în veac este mila lui.

4. Şi împăratul şi tot poporul aducea jertfe înaintea Domnului.

5. Şi a jertfit împăratul Solomon, douăzeci şi două de mii de viţei şi o sută douăzeci de mii de oi, şi a sfinţit casa lui Dumnezeu împăratul şi tot poporul.

6. Şi preoţii stau la pazele lor, şi Leviţii cu uneltele cele de cântări ale Domnului, care le-a făcut David împăratul, ca să se mărturisească înaintea Domnului, că în veac este mila lui, şi cântau cântările care le-a dat David în mâna lor, iar preoţii sunau cu trâmbiţele înaintea lor, şi tot Israilul stà.

7. Şi a sfinţit Solomon mijlocul curţii cei din casa Domnului, pentrucă a făcut acolo arderile de tot şi jertfele cele de mântuire, că jertfelnicul cel de aramă, care l-a făcut Solomon nu puteà cuprinde arderile de tot şi jertfele şi seul.

8. Şi a făcut Solomon praznic în vremea aceea şapte zile, şi tot Israilul cu el adunare mare foarte de la intrarea Imatului şi până la pârîul Eghipetului.

9. Şi a făcut în ziua a opta sfârşit, că sfinţirea jertfelnicului a ţinut şapte zile şi serbarea şapte zile.

10. Şi în douăzeci şi trei ale lunii a şaptea a slobozit poporul la lăcaşurile lor veseli şi cu inimă bună pentru toate bunătăţile, care au făcut Domnul lui David şi lui Solomon şi lui Israil poporului său.

11. Şi a sfârşit Solomon casa Domnului şi casa împăratului şi toate câte a voit întru inima sa Solomon a face în casa Domnului şi în casa sa, şi a sporit.

12. Şi s'au arătat Domnul lui Solomon noaptea, şi i-au zis lui: auzit-am rugăciunea ta, şi am ales

41. Psal. 131, 8.
7. *1.* Lev. 9, 24; 3 Imp. 18, 38; 2 Macab. 2, 8.
5. 3 Imp. 8, 63; şi 64.
10. 3 Imp. 8, 67.
11. 3 Imp. 9, 1, 2.
12. A 2 Lege 12, 5.

casa aceasta, ca să fie mie casă de jertfă.

13. De voiu închide cerul, și nu va fi ploaie, și de voiu poruncì lăcustei să mănânce sadurile și de voiu trimite moarte în poporul meu,

14. Și de se va smerì poporul meu preste care se chiamă numele meu asupra lor, și se vor rugà și vor căutà fața mea, și se vor întoarce din căile lor cele rele, eu voiu auzì din cer, și milostiv voiu fì păcatelor lor, și voiu vindecà pământul lor.

15. Și acum ochii mei vor fi deschiși și urechile mele ascultătoare spre rugăciunea locului acestuia.

16. Și acum am ales și am sfințit casa aceasta, ca să fie numele meu într'însa până în veac, și vor fì ochii mei și inima mea acolo în toate zilele.

17. Și tu de vei umblà înaintea mea, cum a umblat David tatăl tău, și vei face toate câte am poruncit ție, și poruncile mele și judecățile mele de le vei păzì,

18. Voiu ridicà scaunul împărăției tale cum am făgăduit lui David tatălui tău, zicând: nu va lipsì din tine bărbat povățuitor întru Israil.

19. Iar de vă veți abate voi, și veți părăsì poruncile mele și rânduelele mele, care le-am dat înaintea voastră, și veți merge și veți slujì la alți dumnezei, și vă veți închinà lor,

20. Voiu mutà pre voi din pământul, care l-am dat vouă și casa aceasta, care o am sfințit numelui meu, o voiu lepădà dela fața mea, și o voiu dà pre ea de pildă și de poveste întru toate neamurile.

21. Și de casa aceasta, care acum este înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea, se va spăimântà, și va zice, pentruce au făcut Domnul așà pământului acestuia și casei aceștia?

22. Și vor răspunde: pentrucă au părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi, care i-au scos pre ei din pământul Eghipetului, și s'au lipit de alți dumnezei, și s'au închinat lor și au slujit lor, și pentru aceea au adus preste ei toată răutatea aceasta.

15. 6, 40. 18. 2 Imp. 7, 13, 16.
19. A 2 Lege 28, 15, 36, 37.

CAP. 8.

Zidirile din timpul împărăției lui Solomon. Jertfele și corăbiile lui.

Și a fost după douăzeci de ani, întru cari a zidit Solomon casa Domnului și casa sa,

2. Și cetățile care le-a dat Hiram lui Solomon, le-a zidit Solomon, și a făcut a lăcuì acolo pre fiii lui Israil.

3. Și a venit Solomon în Visova, și o a biruit.

4. Și a zidit Toedmorul în pustie și toate cetățile tari, care le-a zidit în Imat.

5. Și a zidit Vetoronul cel de sus și Vetoronul cel de jos, cetăți tari, ziduri, porți și zăvoare.

6. Și Valaatul și toate cetățile cele tari, care le aveà Solomon, și toate cetățile carelor și cetățile călăreților și câte a poftit Solomon a zidì în Ierusalim și în Livan și întru toată împărățiea sa.

7. Tot poporul rămas dela Heteu, dela Amoreu, dela Ferezeu, dela Eveu și dela Ievuseu, care nu sunt din Israil,

8. Ci erau din fiii lor, cei rămași cu ei pre pământ, pre carii nu i-au pierdut de tot fiii lui Israil, i-a supus pre ei Solomon supt dajdie până în ziua aceasta.

9. Și din fiii lui Israil n'a pus Solomon slugi împărăției sale, pentrucă aceștia erau oameni de războiu, și căpetenii și puternici, și mai

8. 1. 3 Imp. 9, 10.

mari preste care și preste călăreți.
10. Și aceștia sunt mai marii cârmuitorilor împăratului Solomon, două sute și cincizeci, carii povățuiau la lucru pre popor.
11. Și pre fata lui Faraon o a adus Solomon din cetatea lui David, în casa care i-a zidit ei, că a zis: nu va lăcuì femeia mea în cetatea lui David împăratul lui Israil, că este sfântă, pentrucă a intrat într'însa sicriul Domnului.
12. Atunci a adus Solomon arderi de tot Domnului pre jertfelnicul, care l-a zidit Domnului înaintea bisericii.
13. Că după rânduială în fiecare zi să se aducă, după poruncile lui Moisì, sâmbăta și la lună nouă și la sărbători, la trei vremi ale anului: la sărbătoarea azimelor, la sărbătoarea săptămânilor și la sărbătoarea corturilor.
14. Și a așezat după rânduiala lui David tatălui său cetele preoților după slujbele lor, și Leviții la pazele sale, ca să laude și să slujească înaintea preoților după rânduială în fiecare zi, și portarii după cetele lor la fiecare poartă, că așà a poruncit David omul lui Dumnezeu.
15. N'a lăsat nimic din poruncile împăratului pentru preoți și pentru Leviți și pentru vistierie.
16. Și s'a gătit tot lucrul din ziua care s'a pus temelia până când a sfârșit Solomon casa Domnului.
17. Atunci s'a dus Solomon în Gasion-Gaver și în Elatul cel de lângă mare în pământul Idumeii.
18. Și a trimis Hiram prin mâna robilor săi corăbii și slugi cunoscători ai mării, și au mers cu slugile lui Solomon în Ofir, și au adus de acolo patru sute și cincizeci de talanți de aur, și au venit la împăratul Solomon.

13. Eșire 23, 14, 15. *14.* 1 Paral. 9, 23.

CAP. 9.

Impărăteasa Sava cercetează pre Solomon.

Impărăteasa Sava a auzit de numele lui Solomon, și a venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte întunecoase în Ierusalim, cu mare strălucire și cu cămile, care purtau mulțime de miresme, și aur și piatră scumpă, și a venit la Solomon și i-a grăit lui toate câte erà în sufletul ei.
2. Și i-a spus ei Solomon toate cuvintele ei, și n'a rămas nici un cuvânt la care să nu fi răspuns ei Solomon.
3. Și a văzut împărăteasa Sava înțelepciunea lui Solomon și casa care o a zidit,
4. Și bucatele meselor lui și șederea slugilor lui și starea slujitorilor lui și îmbrăcămintea lor și paharnicii lui și podoaba lor, și arderile de tot, care le aduceà în casa Domnului, și minunându-se a zis către împăratul:
5. Adevărat este cuvântul, care l-am auzit în pământul meu despre faptele tale și despre înțelepciunea ta.
6. Și n'am crezut cuvintele lor până când am venit, și au văzut ochii mei, și iată nu mi s'a spus mie jumătate din mulțimea înțelepciunii tale, întreci auzul care l-am auzit.
7. Fericiți sunt oamenii tăi, și fericite sunt slugile tale acestea, care stau înaintea ta pururea și aud înțelepciunea ta.
8. Fie Domnul Dumnezeul tău binecuvântat, cel ce bine au voit întru tine ca să te deà pre scaunul său împărat poporului tău, pentrucă au iubit Domnul Dumnezeul tău pre Israil, ca să-l întărească în veac, te-au dat pre tine preste el împărat, ca să faci judecată și dreptate.

9. *1.* 3 Imp. 10, 1; Mateiu 12, 42. *2.* Lucà 11, 31.

9. Și a dat împăratului o sută și douăzeci de talanți de aur, și miresme multe foarte și piatră scumpă, și nu se află miresme ca acelea, care le-a dat împărăteasa Sava împăratului Solomon.

10. Și slugile lui Solomon și slugile lui Hiram aduceau aur lui Solomon din Ofir și lemne de pini și piatră scumpă.

11. Și a făcut împăratul lemnele cele de pini trepte la casa Domnului și la casa împăratului, și chitare și alăute cântăreților, cum nu s'a văzut mai nainte în pământul Iudei.

12. Și împăratul Solomon a dat împărătesei Savei toate câte a voit și a cerut, cu mult mai mult decât toate care a adus ea împăratului Solomon, și s'a întors în pământul său.

13. Și erà greutatea aurului, care se aducea lui Solomon într'un an, șase sute șasezeci și șase de talanți de aur,

14. Afară de ce aduceau oamenii cei supuși și cei ce neguțătoreau, și toți împărații Araviei și domnii pământului, carii toți aduceau aur și argint împăratului Solomon.

15. Și a făcut împăratul Solomon două sute de scuturi de aur bătute, șase sute de auri curați erau pre un scut.

16. Și trei sute de paveze de aur bătute, trei sute de auri s'au cheltuit pre fiecare pavăză, și le-a pus împăratul în casa dumbrăvii Livanului.

17. Și a făcut împăratul scaun mare de dinți de elefant și l-a îmbrăcat cu plăci de aur,

18. Și șase trepte scaunului îmbrăcate cu aur, și reazem de aur supt picioare a pus scaunului, și reazemuri unul deoparte, altul de cealaltă parte la scaunul șederii, și doi lei stând lângă reazemuri,

19. Și doisprezece lei stând pre cele șase trepte deoparte și de alta, n'a mai fost așà întru toată împărățiea.

20. Și toate vasele casei împăratului Solomon erau de aur, și toate vasele casei dumbrăvii Livanului cu aur erau poleite, nu erà argintul socotit întru nimica în zilele împăratului Solomon.

21. Că corabiea împăratului mergeà în Tarsis cu slugile lui Hiram; odată în trei ani veneà corabiea din Tarsis împăratului, plină de aur, de argint, de dinți de elefant, de maimuțe și de păuni.

22. Și s'a mărit Solomon mai mult decât toți împărații, cu avuție și cu înțelepciune.

23. Și toți împărații pământului căutau fața lui Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, care o au dat Dumnezeu în inima lui.

24. Și ei fiecare aduceau daruri lui: vase de argint, vase de aur, haine, smirnă aleasă, dulcețuri, cai și catâri în fiecare an.

25. Și erau la împăratul Solomon patru mii de iepe la care și douăsprezece mii călăreți, și i-a pus pre ei în cetățile carelor și cu împăratul în Ierusalim.

26. Și a fost povățuitor tuturor împăraților dela rîu și până la pământul celor de alt neam și până la hotarele Eghipetului.

27. Și a făcut împăratul să fie aur și argint în Ierusalim ca pietrile, și chedrii ca duzii de pre șes cu mulțimea.

28. Și se aduceà lui Solomon cai din Eghipet și din tot pământul.

29. Și celelalte fapte ale lui Solomon cele dintâiu și cele de apoi, iată acestea scrise sunt în cartea

10. 3 Imp. 10, 11. *15.* 3 Imp. 14, 26.

29. 3 Imp. 11, 41.

lui Natan prorocul, în cartea lui A-
hia Siloniteanul şi în vedeniile lui
Ioil văzătorul asupra lui Rovoam fe-
ciorul lui Natan.
30. Şi a împărăţit Solomon pre-
ste tot Israilul patruzeci de ani.
31. Şi a adormit Solomon cu pă-
rinţii lui, şi l-a îngropat în cetatea
lui David tatăl său, şi a împărăţit
Rovoam feciorul lui în locul său.

CAP. 10.

Rovoam şi desbinarea împărăţiei.

Şi a venit Rovoam în Sihem, că
în Sihem s'a adunat tot Israilul,
ca să-l facă pre el împărat.
2. Şi s'a făcut dacă a auzit Iero-
voam feciorul lui Navat, care erà
în Eghipet, unde fugise de faţa lui
Solomon împăratul, şi lăcuià Iero-
voam în Eghipet; deci s'a întors Ie-
rovoam din Eghipet.
3. Şi a trimis şi l-a chemat pre
dânsul, şi a venit Ierovoam şi toată
adunarea la Rovoam zicând:
4. Tatăl tău a îngreuiat jugul no-
stru, şi acum uşurează-l de sarci-
nele aspre ale tatălui tău şi de ju-
gul lui cel greu, care l-a pus preste
noi, şi vom slujì ţie.
5. Şi le-a zis lor: mergeţi şi a-
şteptaţi până în trei zile, şi veniţi
la mine, şi s'a dus poporul.
6. Şi a adunat împăratul Rovoam
pre bătrânii cei ce stau înaintea lui
Solomon tatăl său, când trăià el,
zicând: cum mă sfătuiţi voi, ca să
răspunz norodului acestuia cuvânt?
7. Şi i-au grăit lui, zicând: de vei
face bine astăzi poporului acestuia,
şi le vei plăceà şi le vei grăì lor
cuvinte bune, vor fi ţie slugi în toate
zilele.
8. Şi a lăsat sfatul bătrânilor, care
l-au dat ei lui, şi s'a sfătuit cu ti-
nerii, cari au crescut împreună cu
el, cei ce stau înaintea lui.
9. Şi a zis lor: ce sfat îmi daţi
voi ca să răspunz cuvânt poporu-
lui acestuia, care a grăit către mine,
zicând: uşurează jugul care l-a pus
tatăl tău preste noi.
10. Şi au grăit lui tinerii cei ce
crescuse cu el, zicând: aşà să zici
poporului celui ce a grăit către tine,
zicând: tatăl tău a îngreuiat jugul
nostru, iar tu uşurează-l de pre noi,
aşà să grăeşti către dânşii: dege-
tul meu cel mic mai gros este de
cât coapsele tatălui meu.
11. Şi acum tatăl meu v'a pedep-
sit pre voi cu jug greu, şi eu voiu
adaoge preste jugul vostru; tatăl
meu v'a bătut pre voi cu bice, iar
eu vă voiu bate cu scorpii.
12. Şi a venit Ierovoam şi tot po-
porul la Rovoam în ziua a treia,
precum le-a grăit împăratul, zicând:
întoarceţi-vă la mine în ziua a treia.
13. Şi a răspuns împăratul aspru,
şi a lăsat împăratul Rovoam sfatul
bătrânilor.
14. Şi a grăit către ei după sfa-
tul tinerilor, zicând: tatăl meu a în-
greuiat jugul vostru, şi eu voiu a-
daoge preste el; tatăl meu v'a bă-
tut pre voi cu bice, şi eu vă voiu
bate pre voi cu scorpii.
15. Şi n'a ascultat împăratul de
popor, că aşà erà orânduit dela Dum-
nezeu ca să se întărească cuvântul
Domnului, care l-au grăit prin mâna
lui Ahia Siloniteanul de Ierovoam
feciorul lui Navat.
16. Şi văzând tot Israilul, că n'a
ascultat împăratul de ei, a răspuns
poporul către împăratul, zicând: ce
parte este nouă întru David, şi ce
moştenire întru fiul lui Iesse? Mergi
la lăcaşurile tale Israile, acum vezi
de casa ta Davide, şi s'a dus tot
Israilul la lăcaşurile sale.

30. 3 Imp. 11, 42.
10. *1.* 3 Imp. 12, 1, 2.
4. 3 Imp. 12, 4.
12. 3 Imp. 12, 12. *15.* 3 Imp. 11, 39.

17. Şi oamenii lui Israil, cei ce lăcuiau în cetăţile Iudei au făcut pre Rovoam împărat preste ei.

18. Şi a trimis la ei Rovoam împăratul pre Adoniram, care erà mai mare preste dări, şi l-au ucis pre el fiii lui Israil cu pietre, şi a murit, şi a auzit împăratul Rovoam, şi a grăbit a se suì în car, şi a fugit în Ierusalim.

19. Şi s'a desbinat Israil de casa lui David până în ziua aceasta.

CAP. 11.

Rovoam se găteşte de răsboiu.

Şi a venit Rovoam în Ierusalim, şi adunând seminţia Iudei şi a lui Veniamin, o sută şi optzeci de mii de voinici, cari pot face răsboiu, a pornit răsboiu asupra lui Israil, ca să întoarcă împărăţiea lui Rovoam.

2. Şi au fost cuvântul Domnului către Samea omul lui Dumnezeu, zicând:

3. Grăeşte către Rovoam fiul lui Solomon şi către tot Iuda şi Veniamin, şi le spune:

4. Acestea zice Domnul: să nu vă suiţi, nici să daţi răsboiu asupra fraţilor voştri, ci să se întoarcă fiecare la casa sa, că dela mine s'au făcut lucrul acesta, şi au ascultat cuvântul Domnului, şi întorcându-se n'au mai mers asupra lui Ierovoam.

5. Şi a lăcuit Rovoam în Ierusalim, şi a zidit cetăţi tari în Iudea.

6. Şi a zidit Vitleemul, Etanul şi Tecoia,

7. Şi Vetsura, Sokhotul şi Odolamul,

8. Şi Ghetul, Marisanul şi Ziful,

9. Şi Adorea, Lahisul şi Azicà,

10. Şi Saraa, Elomul şi Hevronul. Acestea sunt cetăţile tari ale lui Iuda şi ale lui Veniamin.

11. Şi le-a întărit cu ziduri, şi a pus într'însele povăţuitori şi strânsuri de bucate, untdelemn şi vin.

12. Şi prin fiecare cetate scuturi şi suliţe, întărindu-le foarte mult, şi a împărăţit preste Iuda şi preste Veniamin.

13. Şi preoţii şi Leviţii, carii erau întru tot Israilul, s'au adunat la el din toate hotarele.

14. Că au lăsat Leviţii lăcaşurile moşiilor lor, şi au mers la Iuda în Ierusalim, că i-au scos pre ei Ierovoam şi fiii lui, ca să nu slujească Domnului.

15. Şi a pus luiş preoţi înălţimilor şi idolilor şi deşertăciunilor şi viţeilor, pe care le-a făcut Ierovoam.

16. Şi a scos dintre seminţiile lui Israil pre cei cărora le da în cuget a căutà pre Domnul Dumnezeul lui Israil, şi carii veniră în Ierusalim, ca să jertfească Domnului Dumnezeului părinţilor lor.

17. Şi au întărit împărăţia Iudei şi au întărit pre Rovoam feciorul lui Solomon în trei ani, că a umblat în căile lui David şi ale lui Solomon trei ani.

18. Şi a luat luiş Rovoam femeie pre Moolat fata lui Ierimut, fiul lui David şi pre Avighea fata lui Eliav, fiul lui Iesse.

19. Şi i-a născut lui fiu pre Ieus şi pre Samoria şi pre Zaam.

20. Şi după aceasta a luat luiş femeie pre Maahà fata lui Avesalom, şi a născut lui pre Avia, pre Ieti, pre Ziza şi pre Salimot.

21. Şi a iubit Rovoam pre Maahà fata lui Avesalom mai mult decât pre toate femeile şi ţiitoarele sale, că optsprezece femei aveà şi ţiitori şasezeci, şi a născut douăzeci şi opt de feciori şi şasezeci de fete.

22. Şi a pus Rovoam căpetenie

---

19. 3 Imp. 12, 19.
11. *1.* 3 Imp. 12, 21. *2.* 3 Imp. 12, 22.

14. 3. Imp. 12, 31.
15. Lev. 17, 7; A 2 Lege 32, 17.
20. 3 Imp. 15, 2.

pre Avia al Maahei ca să povăţuiască pre fraţii săi, că cugetau să-l facă pre el împărat.

23. Şi a crescut mai mult decât toţi fraţii săi, şi a împărţit pre toţi fiii săi în toate hotarele lui Iuda şi ale lui Veniamin şi în toate cetăţile cele tari, şi le-a dat lor hrană multă foarte şi multe femei.

CAP. 12.

Rovoam în răsboiu cu Susachim. Moartea lui.

Şi a fost dupăce s'a gătit împărăţiea lui Rovoam, şi dupăce s'a întărit el, a părăsit poruncile lui Dumnezeu şi tot Israilul cu dânsul.

2. Şi a fost în anul al cincilea al împărăţiei lui Rovoam, s'a suit Susachim împăratul Eghipetului asupra Ierusalimului, pentrucă a greşit înaintea Domnului,

3. Cu o mie şi două sute de care şi şasezeci de mii de călăreţi, şi nu erà număr mulţimei care a venit cu dânsul dela Eghipet: Livieni, Trogodiţeni şi Etiopeni.

4. Şi a bătut cetăţile cele tari, care erau în Iuda, şi a venit în Ierusalim.

5. Şi Samea prorocul a venit la Rovoam şi la boierii lui Iuda, carii s'au adunat în Ierusalim de către faţa lui Susachim, şi le-a zis lor: aşà zice Domnul, voi m'aţi lăsat pre mine, şi eu voiu lăsà pre voi în mâna lui Susachim.

6. Şi s'au ruşinat boierii lui Iuda şi împăratul, şi au zis: drept este Domnul.

7. Şi dacă au văzut Domnul că s'au umilit, au fost cuvântul Domnului către Samea zicând: s'a umilit, nu-i voiu pierde pre ei, ci preste puţin voiu mântuì pre ei, şi nu va venì mâniea mea preste Ierusalim, prin mâna lui Susachim,

8. Ci vor slujì lui, ca să cunoască slujba mea şi slujba împărăţiei pământului.

9. Şi s'a suit Susachim împăratul Eghipetului asupra Ierusalimului, şi a luat vistieriile cele din casa Domnului şi vistieriile cele din casa împăratului, toate le-a luat; luat-a şi scuturile cele de aur care le-a făcut Solomon.

10. Şi a făcut împăratul Rovoam scuturi de aramă în locul lor; iar preste el a pus Susachim pre mai marii alergătorilor, păzitorii porţii împăratului.

11. Şi erà când intrà împăratul în casa Domnului, intrau păzitorii şi alergătorii, şi întorcându-se întâlneau pre arcaşi.

12. Deci pentrucă s'a umilit el, s'a întors dela el mâniea Domnului, şi n'a pierit desăvârşit, că se mai găseà cevà bun în Iuda.

13. Şi s'a întărit împăratul Rovoam în Ierusalim, şi a împărăţit, şi de patruzeci şi unul de ani erà Rovoam când s'a făcut împărat, şi şaptesprezece ani a împărăţit în Ierusulim în cetatea care o au ales Domnul ca să se numească numele lui acolo de toate seminţiile fiilor lui Israil, şi numele mumei lui erà Noomà Amoniteanca.

14. Şi a făcut rău, că n'a îndreptat inima sa să caute pre Domnul.

15. Şi întâmplările lui Rovoam cele dintâiu şi cele de apoi şi faptele lui au nu sunt scrise în cărţile lui Semea prorocul şi ale lui Addo văzătorul, şi s'a răsboit Rovoam asupra lui Ierovoam în toată vieaţa.

16. Şi a murit Rovoam cu părinţii săi, şi s'a îngropat în cetatea lui David, şi a împărăţit Avià feciorul lui în locul lui.

---

12. *1.* 3 Imp. 14, 22. *2.* 3 Imp. 14, 25. *3.* 4 Imp. 18, 24.

9. 3 Imp. 14, 26.
13. 3 Imp. 14, 21.

CAP. 13.

Avià împăratul Iudeii. Răsboiul lui cu Ierovoam, împăratul lui Israil.

In anul al optsprezecelea al împărăţiei lui Ierovoam, s'a făcut Avià împărat preste Iuda.

2. Trei ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Maahà fata lui Uriil din Gavaon, şi răsboiu erà între Avià şi între Ierovoam.

3. Şi a rânduit Avià la răsboiu o oştire puternică, de patru sute de mii de bărbaţi tari; iar Ierovoam a rânduit asupra lui la răsboiu o oştire de opt sute de mii de răsboinici tari.

4. Şi s'a sculat Avià de pe culmea Somoron, care este în muntele lui Efraim, şi a zis: ascultaţi Ierovoam şi tot Israilul.

5. Nu ştiţi voi, că Domnul Dumnezeul lui Israil au dat împărăţie preste Israil în veac lui David, şi fiilor lui aşezământ veşnic?

6. Şi s'a sculat Ierovoam feciorul lui Navat sluga lui Solomon fiul lui David, şi s'a despărţit dela Domnul său.

7. Şi s'au adunat la el bărbaţi pierzători fii fărădelege, şi au stătut împrotiva lui Rovoam fiul lui Solomon, şi Rovoam erà mai tânăr şi fricos cu inima, şi n'au stătut împrotiva feţii lui.

8. Şi acum voi ziceţi, să staţi împrotiva împărăţiei Domnului cei dată fiilor lui David, pentrucă voi sunteţi mulţime mare, şi cu voi sunt viţei de aur, pre carii i-a făcut vouă Ierovoam dumnezei,

9. Ci aţi lepădat preoţii Domnului pre fiii lui Aaron şi pre Leviţi, şi v'aţi făcut vouă preoţi din popor de rând al pământului; ori cine ar venì având mâinile pline cu viţei din boi şi cu şapte berbeci, se face preot celui ce nu este dumnezeu.

10. Iar noi pre Domnul Dumnezeul nostru nu l-am părăsit, şi preoţii lui slujesc Domnului, fiii lui Aaron şi Leviţii.

11. Şi după rânduelele lor jertfesc Domnului arderi de tot dimineaţa şi seara, şi miresmele tămâerii şi pun pâini înainte peste masa cea curată, şi sfeşnicul cel de aur şi candele aprinse, ca să arză seara, că păzim noi rânduelele Domnului Dumnezeului părinţilor noştri, iar voi l-aţi părăsit pre dânsul.

12. Şi iată cu noi este în frunte Domnul şi preoţii lui, şi trâmbiţele sunătoare care ne dau nouă semn. Fiii lui Israil nu daţi răsboiu asupra Domnului Dumnezeului părinţilor noştri, că nu veţi sporì.

13. Iar Ierovoam a întors pre cei ce stau la pândă ca să vie dindărătul lui Iuda, şi el a venit dinaintea lui; iar cei ce pândeau, dindărăt.

14. Şi întorcându-se Iuda, iată erà lui răsboiul dinainte şi dinapoi, şi a strigat către Domnul, şi preoţii au trâmbiţat cu trâmbiţele.

15. Şi au strigat bărbaţii Iudei, şi a fost când strigau bărbaţii Iudei, Domnul au bătut pre Ierovoam şi pre Israil înaintea lui Avià şi a Iudei.

16. Şi au fugit fiii lui Israil de către faţa Iudei, şi i-au dat pre ei Domnul în mâinile lor.

17. Şi i-au bătut pre ei Avià şi poporul lui bătae mare, şi au căzut răniţi din Israil cinci sute de mii de bărbaţi tari.

18. Şi s'au smerit fiii lui Israil în ziua aceea, şi s'au întărit fiii Iudei, pentrucă au nădăjduit spre Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

19. Şi a gonit Avià dinapoia lui Ierovoam, şi a luat dela el cetăţile

---

13. *2.* 3 Imp. 15, 1, 2. *3.* 3 Imp. 15, 6. *6.* 3 Imp. 11, 26. *9.* 3 Imp. 12, 31.

11. Eşire 27, 20, 21; şi 40, 25.

acestea: Vetilul și satele lui, Iesinà și satele ei și Efronul și satele lui.

20. Și n'a mai putut Ierovoam încă a se împrotivì în toată vieața sa lui Avià, și l-au lovit pre el Domnul, și a murit.

21. Și s'a întărit Avià, și ș'a luat luiș patrusprezece femei, și a născut feciori douăzeci și doi și șasesprezece fete.

22. Și celelalte întâmplări ale lui Avià și faptele lui și cuvintele lui, scrise sunt în cartea proorocului Addo.

CAP. 14.

Asa sfărâmă idolii și biruește pre Etiopeni.

Și a murit Avià cu părinții săi, și l-a îngropat pre el în cetatea lui David, și a împărățit Asa fiul său în locul lui; în zilele lui Asa s'a odihnit pământul Iudei zece ani.

2. Și a făcut Asa ce este bun și drept înaintea Domnului Dumnezeului său.

3. Și a stricat jertfelnicile streinilor și cele de pre înălțimi, și a sfărâmat stâlpii și a tăiat desișurile.

4. Și a zis Iudei ca să caute pre Domnul Dumnezeul părinților lor, și să păzească legea și poruncile lui.

5. Și a stricat din toate cetățile Iudei jertfelnicile și idolii, și a fost în pace împărăția lui.

6. Și a zidit cetăți tari în pământul Iudei, că a fost în pace pământul; și n'a avut el răsboiu în anii aceștia, că l-au odihnit pre el Domnul.

7. Și a zis Iudei: să zidim cetățile acestea, și să facem ziduri și turnuri și porți și zăvoare în pământul care îl stăpânim; că precum noi am cercetat pre Domnul Dumnezeul nostru, așà ne-au cercetat și el pre noi, și ne-au dat pace prin prejur, și bine ne-a mers nouă.

8. Și a avut Asa ostași cari purtau arme, și ridicau scuturi și suliți în pământul Iudei, trei sute de mii, și în pământul lui Veniamin păvăzași și arcași două sute și optzeci de mii; toți aceștia erau răsboinici tari.

9. Și s'a sculat asupra lor Zare Etiopul cu oaste de o mie de mii și cu trei sute de care, și a venit până la Marisa.

10. Și a ieșit Asa înaintea lui, și a rânduit răsboiul în valea despre miazănoapte la Marisa.

11. Și a strigat Asa către Domnul Dumnezeul său, și a zis: Doamne, nu este cu neputință ție a mântuì cu mulți sau cu puțini; întărește-ne pre noi Doamne Dumnezeul nostru, că spre tine nădăjduim, și întru numele tău am venit asupra mulțimei aceștia mari; Doamne tu ești Dumnezeul nostru, să nu se întărească omul asupra ta.

12. Și au bătut Domnul pre Etiopeni înaintea Iudei, și au fugit Etiopenii.

13. Și i-a gonit pre ei Asa și poporul lui până la Ghedor, și au căzut Etiopenii, cât nu erà întru ei scăpare, că s'au frânt înaintea Domnului și înaintea puterii lui; și luară prăzi multe.

14. Și au tăiat satele lor împrejurul Ghedorului, că au fost spaima Domnului preste dânșii, și au prădat toate cetățile lor, că multe prăzi au adus ei cu sine.

15. Încă și sălașurile agoniselelor lor, și pre Alimazoni au tăiat, și au luat oi multe și cămile, și s'au întors în Ierusalim.

CAP. 15.

Asa face alte îndreptări în biserică.

Și au fost Duhul Domnului preste Azaria feciorul lui Odid.

14. *1.* 3 Imp. 15, 8.

11. 1 Imp. 14, 6.

2. Şi a ieşit înaintea lui Asa şi înaintea a tot Iuda şi a lui Veniamin, şi a zis: ascultaţi-mă pre mine Asa şi tot Iuda şi Veniamin, Domnul este cu voi, pentrucă voi sunteţi cu el; şi de-l veţi căutà pre el, se va arătà vouă; şi de-l veţi părăsì pre el, părăsì-va pre voi.

3. Şi zile multe au trecut lui Israil, fără de Dumnezeul cel adevărat şi fără de preot învăţător şi fărădelege.

4. Şi când se vor întoarce către Domnul Dumnezeul lui Israil, şi-l vor căutà pre el, îl vor aflà.

5. Ci în vremea aceea nu este pace celui ce iese şi celui ce intră, că spaima Domnului este preste toţi cei ce lăcuesc în ţări.

6. Şi va da răsboiu neam asupra neamului, şi cetate asupra cetăţii; că Dumnezeu i-au spăimântat pre ei cu tot necazul.

7. Iar voi întăriţi-vă, şi să nu slăbească mâinile voastre, că este plata lucrului vostru.

8. Şi dacă a auzit Asa cuvintele acestea şi prorocia lui Azaria prorocul, s'a întărit şi a scos toate urîciunile din tot pământul Iudei şi al lui Veniamin şi din cetăţile cari le-a ţinut Ierovoam în muntele lui Efraim, şi a înnoit jertfelnicul Domnului, care erà înaintea bisericii Domnului.

9. Şi a adunat pre Iuda şi pre Veniam şi pre veneticii cari lăcuiau cu el dela Efraim şi dela Manasì şi dela Simeon, că s'au lipit către el mulţi din Israil dacă au văzut ei, că Domnul Dumnezeul lui este cu el.

10. Şi s'au adunat în Ierusalim în luna a treia în anul al cincisprezecelea al împărăţiei lui Asa.

11. Şi au jertfit Domnului în ziua aceea din prăzile care le-au adus, viţei şapte sute şi oi şapte mii.

15. *2.* Mat. 7, 7. *3.* Ozia 3, 4.

12. Şi au făcut legătură, ca să caute pre Domnul Dumnezeul părinţilor lor, din toată inima şi din tot sufletul lor.

13. Şi tot care nu va căutà pre Domnul Dumnezeul lui Israil, cu moarte să moară dela tânăr până la bătrân şi dela bărbat până la femeie.

14. Şi au jurat întru Domnul cu glas mare şi cu strigare şi cu trâmbiţă şi cu buciumi, şi s'a veselit tot Iuda pentru jurământ,

15. Că din tot sufletul au jurat, şi cu toată voia l-au căutat pre el, şi s'au aflat lor, şi i-au odihnit pre ei Domnul prin prejur.

16. Şi pre Maaha muma sa o a mutat, ca să nu slujească Astartei, şi a tăiat idolul, şi l-a ars în pârîul chedrilor.

17. Insă cele de pre înălţimi nu le-a stricat, că încă erau în Israil; iar Asa a fost drept cu inima în toată viaţa sa.

18. Şi a băgat în casa Domnului cele sfinte ale lui David tatălui său, şi cele sfinte ale casei lui Dumnezeu, argint şi aur şi vase.

19. Şi răsboiu n'a fost până la anul al treizeci şi cinci al împărăţiei lui Asa.

CAP. 16.

Păcatul întreit al lui Asa.

In anul al treizeci şi opt al împărăţiei lui Asa s'a suit Vaasa împăratul lui Israil asupra lui Iuda, şi a zidit Rama spre a nu lăsà să iasă nici să intre la Asa împăratul lui Iuda.

2. Şi a luat Asa argint şi aur din vistieriile casei Domnului şi a casei împăratului, şi a trimis la fiul lui Ader împăratul Siriei, care lăcuià în Damasc, zicând:

12. Is. Navì 24, 25. *13.* Eşire 22, 20.
16. 3 Imp. 15, 13.
16. *1.* 3 Imp. 15, 17 şi 16, 5; Is. Navì. 18, 25.
2. 3 Imp. 15. 18.

3. Pune legătură între mine şi între tine, şi între tatăl meu şi între tatăl tău, iată am trimes ţie aur şi argint, vino de ia deasupra mea pre Vaasa împăratul lui Israil, şi să se ducă dela mine.

4. Şi a ascultat fiul lui Ader de împăratul Asa, şi a trimes pre căpeteniile oastei sale asupra cetăţilor lui Israil, şi a bătut Aionul şi Danul şi Avelmainul şi toate ţinuturile lui Neftalim.

5. Şi a fost dacă a auzit Vaasà, a părăsit a zidì Rama, şi a încetat lucrul lui.

6. Şi Asa împăratul a luat pre tot Iuda, şi a luat pietrile Ramei şi lemnele ei, care le-a zidit Vaasà, şi a zidit cu ele Gavae şi Masfa.

7. Şi în vremea aceea a venit Anania prorocul la Asa împăratul Iudei, şi i-a zis lui: pentrucă ai nădăjduit în împăratul Siriei, şi n'ai nădăjduit spre Domnul Dumnezeul tău, pentru aceea s'a luat puterea Siriei din mâna ta.

8. Au nu erau Etiopenii şi Livieenii, putere multă vitează, şi călăreţi mulţi foarte, şi pentrucă ai nădăjduit spre Domnul i-au dat în mâinile tale.

9. Că ochii Domnului privesc preste tot pământul, ca să întărească pre cei ce cu toată inima deplin sunt către dânsul, n'ai ştiut aceasta? De acum vei aveà răsboiu.

10. Şi s'a mânieat Asa pre proroc, şi l-a pus în temniţă, că se mâniase, şi a pierdut Asa pre unii din popor în vremea aceea.

11. Şi iată faptele lui Asa cele dintâiu şi cele de apoi scrise sunt în cartea împăraţilor lui Iuda şi a lui Israil.

12. Şi s'a bolnăvit Asa în anul al treizeci şi nouă al împărăţiei sale de picioare foarte tare, şi în boala sa n'a căutat pre Domnul, ci pre doftori.

13. Şi a adormit Asa cu părinţii săi, şi a murit în anul al patruzeci şi unul al împărăţiei sale.

14. Şi l-au îngropat pre dânsul în mormântul care l-au săpat în cetatea lui David.

15. Şi l-au pus pre el pre pat, şi l-au umplut de mirosituri şi cu feluri de miruri, a făcătorilor de miruri, şi i-au făcut lui îngropăciune mare foarte.

CAP. 17.

Iosafat este fericit pentru evlavia lui.

Şi a împărăţit Iosafat fiul său în locul lui, şi s'a întărit Iosafat preste Israil.

2. Şi a pus oaste în toate cetăţile întărite ale Iudei, şi a rânduit căpetenii în toate cetăţile Iudei şi în cetăţile lui Efraim, care le-a fost luat Asa tatăl său.

3. Şi au fost Domnul cu Iosafat, pentrucă a umblat în căile cele dintâiu ale lui David tatăl său, şi n'a căutat idolii,

4. Ci pre Domnul Dumnezeul tatălui său a căutat, şi întru poruncile tatălui său a umblat, şi nu după faptele lui Israil.

5. Şi au îndreptat Domnul împărăţiea în mâna lui, şi a dat tot Iuda daruri lui Iosafat, şi a dobândit avuţie şi slavă multă.

6. Şi s'a înălţat inima lui în calea Domnului, încă a stricat şi cele de pre înălţimi şi desişurile din pământul Iudei.

7. Şi în anul al treilea al împărăţiei lui a trimis pre căpeteniile sale pre cei mai viteji: pre Avdia, pre Zaharia, pre Natanail şi pre Mihea ca să înveţe în cetăţile Iudei.

8. Şi împreună cu ei pre Leviţii:

9. Iov 34, 21; Ierem. 16, 17.

13. 3 Imp. 15, 10, 24. *15.* Fac. 50, 2.
17. *1.* 3 Imp. 15, 24. *4.* 3 Imp. 22, 43.
6. 1 Imp. 10, 27.

Semea, Natania, Zavdia, Asiil, Se-
meramot, Ionatan, Adonia, Tovia,
Tovadonia, şi împreună cu aceşti
Leviţi pre Elisama şi Ioram preoţii.
9. Şi învăţau în Iuda, şi aveau
cu dânşii cartea legii Domnului, şi
umblau prin cetăţile Iudei, şi învăţau
poporul.
10. Şi frica Domnului a cuprins
toate împărăţiile pământului cele de
prin prejurul Iudei, şi nu dau răs-
boiu asupra lui Iosafat.
11. Şi cei de alt neam aduceau
lui Iosafat daruri, argint şi dări, şi
Aravii aduceau lui berbeci de oi şapte
mii şi şapte sute, şi ţapi şapte mii
şi şapte sute.
12. Şi Iosafat a sporit şi s'a înăl-
ţat mult, şi a zidit în Iudeia lăca-
şuri şi cetăţi tari.
13. Şi lucruri multe a făcut el în
Iudeia, şi oştaşi viteji şi puternici
erau în Ierusalim.
14. Şi acesta este numărul lor
după casele lor părinteşti; în Iuda
mai mari preste mii: Edna cel din
tâiu, care aveà trei sute de mii de
ostaşi viteji.
15. Şi după el Ioanan povăţuitorul,
care aveà două sute şi optzeci de mii.
16. Apoi Amasia al lui Zari, care
de bună voie s'a afierosit Domnului,
şi aveà două sute de mii ostaşi viteji.
17. Şi din Veniamin viteazul Eli-
adà, care aveà săgetari şi păvăzaşi
două sute de mii.
18. Şi după el Iozavad, care aveà
o sută şi optzeci de mii de răsboi-
nici viteji.
19. Aceştia sunt slujitorii împăra-
tului, afară de cei ce i-a pus împăra-
tul în cetăţile cele tari în toată Iudeia.

CAP. 18.

Iosafat şi Ahaav în răsboiu cu Sirienii.

Şi a dobândit Iosafat avuţie şi mă-
rire multă, şi s'a făcut ginere lui
Ahaav.
2. Şi s'a pogorît după câţivà ani
la Ahaav în Samaria, şi a junghiat
Ahaav lui oi şi viţei mulţi, şi popo-
rului celui cu dânsul, că-l iubeà pre
el, şi s'a suit cu el la Ramot Galaad.
3. Şi a zis Ahaav împăratul lui
Israil către Iosafat împăratul Iudei:
merge-vei cu mine la Ramot Galaad?
Şi i-a răspuns lui: cum sunt eu,
aşà şi tu, şi cum este poporul tău,
aşà şi poporul meu, cu tine la ră-
sboiu.
4. Şi a zis Iosafat către împăra-
tul lui Israil: întreabă astăzi pre
Domnul.
5. Şi a adunat împăratul lui Is-
rail pre proroci patru sute de băr-
baţi, şi le-a zis lor: merge-voiu în
Ramot Galaad să dau răsboiu, au
lăsà-mă-voiu? Iar ei au zis: suie-te
şi-l va da Dumnezeu în mâinile îm-
păratului.
6. Iar Iosafat a zis: nu mai este
aici vre un proroc al Domnului, ca
să-l întrebăm pre el?
7. Şi a răspuns împăratul lui I-
srail către Iosafat: este încă un băr-
bat, prin care putem întrebà pre
Domnul, ci eu l-am urît, pentrucă
nu proroceşte bune pentru mine, ci
în toate zilele sale rele, acesta este
Mihea feciorul lui Iemvla, şi a zis Io-
safat: să nu grăiască împăratul aşà.
8. Şi a chemat împăratul lui Is-
rail pre un famen, şi i-a zis; degrabă
chiamă pre Mihea feciorul lui Iemvla.
9. Şi împăratul lui Israil şi Iosa-
fat împăratul Iudei şedeà fiecare pre
scaunul său, şi îmbrăcaţi cu veş-
minte, şedeau înaintea porţii Sama-
riei, şi toţi prorocii proroceau îna-
intea lor.
10. Şi Sedechia feciorul lui Ha-
naan, ş'a făcut luiş coarne de fier,
şi a zis: acestea zice Domnul: cu

18. *2.* 3 Imp. 22, 2.
3. 3 Imp. 22, 4; 4 Imp. 3, 7.
4. 1 Imp. 23, 2. *9.* 3 Imp. 22, 10.
10. 3. Imp. 22, 11.

aceste coarne voiu împunge Siria până se va săvârşi.

11. Şi toţi prorocii proroceau aşà zicând: suie-te la Ramot Galaad, şi vei fi norocos, şi-l va da Domnul în mâinile împăratului.

12. Iar solul care a mers să cheme pre Mihea, i-a grăit lui zicând: iată au grăit prorocii cu o gură bune pentru împăratul, să fie dar şi cuvintele tale, ca ale lor, şi să grăeşti bune.

13. Şi a zis Mihea: viu este Domnul, că orice va zice Dumnezeu către mine, acestea voiu grăì.

14. Şi a venit la împăratul, şi i-a zis lui împăratul: Mihee, merge-voiu la Ramot Galaad să dau răsboiu, au nu? Şi a răspuns: mergi şi vei fi norocos, şi se vor da în mâinile voastre.

15. Şi a zis către el împăratul: de câte ori te jur ca să nu grăieşti către mine, fără numai adevărul în numele Domnului.

16. Şi a răspuns: văzut-am pre Israil risipiţi în munţi ca oile, care nu au păstor, şi au zis Domnul: n'au povăţuitor aceştia, să se întoarcă fiecare la casa sa cu pace.

17. Şi a zis împăratul lui Israil către Iosafat: nu ţi-am spus, că nu proroceşte pentru mine bune, ci rele.

18. Şi a zis Mihea, nu aşà, ascultaţi cuvântul Domnului: văzut-am pre Domnul şezând pre scaunul său, şi toată oastea cerului stà împrejur deadreapta şi deastânga lui.

19. Şi au zis Domnul: cine va înşelà pre Ahaav împăratul lui Israil ca să se suie şi să cază în Ramot Galaad? Şi ziceà unul aşà, şi unul aşà.

20. Deci a ieşit un duh, şi a stătut înaintea Domnului, şi a zis: eu voiu înşelà pre el, şi au zis Domnul: cu ce?

21. Iar el a zis: voiu ieşì, şi voiu fi duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui, şi au zis: înşelà-l-vei, şi-l vei birui, ieşi şi fă aşà.

22. Şi acum iată au dat Domnul Duh mincinos în gura tuturor prorocilor tăi acestora, iar Domnul au grăit asupra ta rele.

23. Şi s'a apropiat Sedechia feciorul lui Hanaan, şi a lovit pre Mihea preste falcă, zicându-i lui: pe care cale au trecut Duhul Domnului dela mine, ca să grăiască către tine.

24. Şi a zis Mihea: iată vei vedeà în ziua aceea când vei intrà din cămară în camară, ca să te ascunzi.

25. Şi a zis împăratul lui Israil: luaţi pre Mihea, şi-l duceţi la Emir mai marele cetăţii şi la Ioas mai mareie fiu al împăratului.

26. Şi veţi zice, aşà a zis împăratul: puneţi pre acesta în temniţă, şi să mănânce pâine de necaz şi să beà apă de necaz, până mă voiu întoarce cu pace.

27. Şi a zis Mihea: dacă te vei întoaree cu pace, n'au grăit Domnul întru mine, şi a zis: auziţi noroadele toate.

28. Şi s'a suit împăratul lui Israil şi Iosafat împăratul Iudei la Ramot Galaad.

29. Şi a zis împăratul lui Israil către Iosafat: mă voiu acoperì şi voiu intrà în răsboiu, iar tu îmbracă haina ta; şi s'a acoperit împăratul lui Israil, şi a intrat în răsboiu.

30. Şi împăratul Siriei a poruncit celor mai mari preste care, carii erau cu dânsul, zicând: nu bateţi pre cel mic sau pre cel mare, fără numai pre împăratul lui Israil singur.

31. Şi a fost dacă au văzut mai marii carelor pre Iosafat, au zis: împăratul lui Israil este, şi l-au înconjurat să-l bată, şi a strigat Iosafat,

22. Isaia 19, 14. *23.* Ierem. 20, 2.
31. 3 Imp. 22, 32.

și Domnul l-au mântuit, și i-au întors pre ei Dumnezeu dela el.

32. Și a fost dacă au văzut mai marii carelor, că nu erà împăratul lui Israil, s'au întors dela dânsul.

33. Și un bărbat întinzând arcul, bine chibzuind, a lovit pre împăratul lui Israil între plămâni și între piept, și a zis cărăușului său: întoarce mâna ta, și mă scoate din răsboiu că sunt rănit.

34. Și a încetat răsboiul în ziua aceea, și împăratul lui Israil a stătut în car în preajma Siriei până seara, și a murit când apuneà soarele.

CAP. 19.

Iosafat mustrat de Iu. Rânduește povățuitori pentru lucrurile bisericești și politicești.

Și s'a întors Iosafat împăratul Iudei cu pace la casa sa în Ierusalim.

2. Și a ieșit întru întâmpinarea lui Iu al lui Anan prorocul, și i-a zis lui: împărate Iosafat, cum ajuți păcătosului și iubești pre cel urît de Domnul? Pentru aceea s'au mânieat asupra ta Domnul.

3. Dar ai și fapte bune, că ai stricat desișurile în pământul Iudei și ai îndreptat inima ta ca să caute pre Domnul.

4. Și a lăcuit Iosafat în Ierusalim, și iarăși a ieșit la poporul cel din Virsavee, până la muntele lui Efraim, și i-a întors pre ei către Domnul Dumnezeul părinților lor.

5. Și a pus judecători în toate cetățile tari ale Iudei, în fiecare cetate.

6. Și a zis judecătorilor: vedeți ce faceți voi, că nu omului judecați, ci Domnului, și cu voi cuvintele judecății.

7. Și acum să fie frica Domnului preste voi, și păziți și faceți, că nu este la Domnul Dumnezeul nostru nedreptate, nici caută la față, nici ia daruri.

8. Și în Ierusalim a pus Iosafat din preoți și din Leviți și din căpeteniile părintești ale lui Israil la judecata Domnului, ca să judece pre cei ce lăcuiau în Ierusalim.

9. Și le-a poruncit lor zicând: așà să faceți, cu frica Domnului, și cu adevăr și cu inimă dreaptă.

10. Că oricine va venì să se judece la voi dintre frații voștri, cari lăcuesc în cetăți, fie pentru sânge, fie pentru poruncă, fie pentru rânduială, fie pentru îndreptări și judecăți, povățuiți-i ca să nu greșască Domnului, și să nu vie urgie preste voi și preste frații voștri, așà să faceți, și nu veți greșì.

11. Și iată Amaria preotul va fi povățuitor preste voi întru tot lucrul Domnului, și Zavdia fiul lui Ismail va fi povățuitor în casa Iudei întru tot lucru împăratului, și cărturarii și Leviții sunt înaintea feții voastre, întăriți-vă și faceți, și va fi Domnul cu cel bun.

CAP. 20.

Iosafat biruiește pre Amoniteni și Moaviteni.

După acestea au venit fiii lui Moav și fiii lui Amon, și împreună cu ei din Amaniteni asupra lui Iosafat ca să deà răsboiu.

2. Și au venit și au spus lui Iosafat zicând: venit-au asupra ta mulțime multă de preste mare, dela Siriea, și iată sunt în Asasan-Tamar, care este Engadi.

3. Și s'a speriat Iosafat și ș'a îndreptat fața sa, ca să caute pre Domnul, și a hotărît post în tot Iuda.

---

19. *2.* 20, 37. *7.* A 2 Lege 10, 17; și 32, 4; Înțelep. 6, 8; Sirah. 35, 16; Pild. 24, 23; Lev. 19, 15; A 2 Lege 10, 17; Fap. 10, 34; Romani 2, 11; și 9, 14; Efes. 6, 9.

10. A 2 Lege 17, 8; Colos. 3, 25; 1 Petru 1, 17. *11.* 1 Paral. 23, 4.
20. *2.* 20, 3.

4. Şi s'a adunat Iuda ca să cheme
pre Domnul, şi au venit dela toate
cetăţile Iudei să cheme pre Domnul.
5. Şi s'a sculat Iosafat întru a-
dunarea Iudei în Ierusalim în casa
Domnului înaintea curţii cei nouă.
6. Şi a zis: Doamne Dumnezeul
părinţilor mei, au nu tu eşti Dum-
nezeu în cer sus, şi domneşti pre-
ste toate împărăţiile neamurilor, şi
în mâna ta este tăriea şi puterea?
Şi nu este cine să steà împrotiva ta.
7. Au nu eşti tu Domnul cel ce
ai pierdut pre cei ce lăcuiau pămân-
tul acesta dinaintea norodului tău
Israil, şi l-ai dat pre el seminţiei lui
Avraam celui iubit al tău în veac?
8. Şi au lăcuit într'însul şi au
zidit întru el casă sfântă numelui
tău, zicând:
9. De vor venì asupra noastră rele,
sabie, judecată, moarte, foamete, să
stăm înaintea casei aceştia şi îna-
intea ta, că numele tău este preste
casa aceasta, şi să strigăm către
tine din necazul nostru, şi ne vei
auzì, şi ne vei mântuì.
10. Şi acum iată fiii lui Amon şi
ai lui Moav şi cei din muntele Siir,
printre cari n'ai lăsat pre Israil, ca
să treacă când a ieşit din pămân-
tul Eghipetului, ci s'a abătut dela ei,
şi nu i-a pierdut pre ei.
11. Şi acum iată ei s'au pornit a
venì asupra noastră, să ne scoaţă
pre noi din moştenirea noastră care
ne-ai dat nouă.
12. Doamne Dumnezeul nostru,
au nu vei judecà pre dânşii? Că
nu putem noi stà împrotiva acestei
mulţime multă, care a venit asupra
noastră.
13. Şi nu ştim ce vom face lor,
ci numai către tine sunt ochii noştri.
14. Şi tot Iuda stà înaintea Dom-
nului, şi pruncii lor şi femeile lor.
15. Şi preste Oziil al lui Zaharia,
al lui Vaneu, al lui Eleiil, al lui Ma-
ttania levitul cel din fiii lui Asaf pre-
ste el s'a făcut Duhul Domnului în-
tru adunare.
16. Şi a zis: ascultaţi tot Iuda şi
cei ce lăcuiţi în Ierusalim şi împă-
ratul Iosafat, acestea zice Domnul
vouă înşivă: să nu vă speriaţi, nici
să vă temeţi de faţa acestei gloate
multă, că nu este al vostru răsboiul,
ci al lui Dumnezeu.
17. Mâine să vă pogorîţi asupra
lor, că iată se vor suì spre culmea
Asis, şi veţi aflà pre ei la obârşia
rîului din pustia Ieriil.
18. Nu voi vă veţi răsboì, acestea
înţelegeţi şi veţi vedeà mântuirea
Domnului cu voi, Iuda şi Ierusali-
mul, să nu vă temeţi, nici să vă spăi-
mântaţi a ieşì mâine întru întâm-
pinarea lor, că Domnul va fi cu voi.
19. Şi plecându-se Iosafat pre faţa
sa, şi tot Iuda şi lăcuitorii Ierusa-
limului au căzut înaintea Domnului,
ca să se închine lui.
20. Şi s'au sculat Leviţii din fiii
lui Kaat şi din fiii lui Kore, să la-
ude pre Domnul Dumnezeul lui I-
srail cu glas mare foarte.
21. Şi mânecând dimineaţa au ie-
şit la pustia Tecoe, şi când ieşau
ei a stătut Iosafat, şi a strigat şi a
zis: ascultaţi-mă Iuda şi cei ce lă-
cuiţi în Ierusalim, credeţi Domnului
Dumnezeului nostru, şi vă veţi în-
tărì, credeţi prorocului lui, şi veţi
aveà noroc.
22. Şi sfătuindu-se cu poporul, a
pus pre psalţi şi pre cântăreţi, să
mărturisească şi să laude sfinţenia
sa, mergând înaintea oastei şi zi-
când: mărturisiţi-vă Domnului că
în veac este mila lui.
23. Şi când au început ei a lăudà
şi a mărturisì, au dat Domnul răs-

6. 1 Paral. 29, 12. *7.* Isaia 41, 8. *9.* 3 Imp. 8, 33—39. *10.* A 2 Lege 2, 4, 9, 19. *12.* Ps. 123, 1, 2.

16. Eşire 14, 13. *20.* 1 Paral. 6, 33. *22.* Psalm 135, 1. *23.* Jud. 7, 22.

boiu între fiii lui Amon și ai lui Moav
și ai celor din muntele Siir, carii
ieșise asupra Iudei, și au fost bătuți.
24. Că s'au sculat fiii lui Amon
și Moav asupra celor ce lăcuesc în
muntele Siir, ca să-i piarză și să-i
sfărame pre ei, și dupăce au sfâr-
șit pre cei ce lăcuesc în Siir, s'au
sculat unii pre alții să se piarză.
25. Și cei din Iuda au venit la
culmea pustiei, și au privit și au
văzut mulțimea, și iată erau toți
morți căzuți pre pământ, nici unul
nu erà scăpat.
26. Și a ieșit Iosafat și poporul
lui, ca să ia prăzile lor, și au aflat
dobitoace multe și unelte și vest-
minte și vase de preț, și i-au prădat
pre ei, și în trei zile au luat ei pră-
zile, că erau multe.
27. Și a fost în ziua a patra s'au
adunat în valea binecuvântării, că
acolo au binecuvântat pre Domnul,
pentru aceea au chemat numele lo-
cului aceluia: valea binecuvântării
până în ziua aceasta.
28. Și s'a întors tot bărbatul
Iudei în Ierusalim și Iosafat povă-
țuitorul lor cu bucurie mare, că i-au
bucurat pre ei Domnul pentru vrăj-
mașii lor.
29. Și au intrat în Ierusalim cu
lăute și cu cobze și cu trâmbițe în
casa Domnului.
30. Și a cuprins frica Domnului
pre toate împărățiile pământului, a-
uzind că Domnul au dat răsboiu
asupra vrăjmașilor lui Israil.
31. Și a fost în pace împărăția
lui Iosafat, și l-au odihnit pre ei Dum-
nezeul lui despre cei din prejur.
32. Și a împărățit Iosafat preste
Iuda, și a fost de treizeci și cinci
de ani când a început a împărăți,
și douăzeci și cinci de ani a împă-
rățit în Ierusalim, și numele mumei
lui erà Azuva fata lui Sali.
33. Și a umblat în căile tatălui
său Asa, și nu s'a abătut dela ele
ci a făcut ce este drept înaintea
Domnului.
34. Insă cele de pre înălțimi mai
erau, și poporul încă nu-și îndrep-
tase inima sa către Domnul Dum-
nezeul părinților săi.
35. Iar celelalte fapte ale lui Io-
safat, cele dintâiu și cele de apoi,
iată scrise sunt în cărțile lui Iu al
lui Anani, care a scris cartea îm-
păraților lui Israil.
36. Și după acestea s'a unit Io-
safat împăratul Iudei cu Ohozia îm-
păratul lui Israil care nu încetà de
a săvârși fărădelegi.
37. S'a înțeles cu el ca să facă
corăbii să meargă în Tarsis, și au
făcut corăbii în Gasion-gaver.
38. Și a prorocit Eliezer al lui
Dodia din Marisis asupra lui Iosa-
fat, zicând: pentrucă te-ai însoțit cu
Ohozia, au rupt Domnul lucrul tău
și au sfărâmat corăbiile tale, și n'a
putut merge în Tarsis.

CAP. 21.

*Ioram ucigaș al fraților săi. Inchină-
tor de idoli. Pedeapsa și moartea lui.*

Și a adormit Iosafat cu părinții săi,
și s'a îngropat lângă ei în ceta-
tea lui David, și a împărățit Ioram
fiul său în locul lui.
2. Și a avut el șase frați, fii ai lui
Iosafat: Azaria, Ieil, Zaharia, Aza-
ria, Mihail și Zafatia, toți aceștia
erau fiii lui Iosafat împăratul Iudei.
3. Și le-a dat tatăl lor daruri
multe, argint și aur și arme cu
cetățile cele întărite în pământul Iu-
dei, iar împărăția o a dat lui Ioram,
că acesta erà cel dintâiu născut.
4. Și luând Ioram împărăția ta-
tălui său, s'a întărit, și a ucis pre

32. 3 Imp. 22, 42.

34. 3 Imp. 22, 44.
37. 3 Imp. 22, 49.
21. *2.* 3 Imp. 22. 51.

toți frații săi cu sabia și dintre boierii lui Israil.

5. De treizeci și doi de ani erà Ioram, când a început a împărăți și opt ani a împărățit în Ierusalim.

6. Și a umblat în calea împăraților lui Israil, precum a făcut casa lui Ahaav, că fata lui Ahaav erà femeie lui, și a făcut rele înaintea Domnului.

7. Ci n'au vrut Domnul să piarză de tot casa lui David pentru legătura, care au făcut cu David, și precum au zis lui, că-i va da lui și fiilor lui luminător în totdeauna.

8. In zilele acelea s'a despărțit Edom de Iuda, și ș'a pus luiș împărat.

9. Și a mers Ioram cu boierii săi și cu toată călărimea, și sculându-se noaptea au bătut pre Edom, care îl încunjurase pre el și căpeteniile carelor, și a fugit poporul la lăcașurile sale.

10. Și s'a despărțit Edom de Iuda până în ziua aceasta, și s'a despărțit Lovna în vremea aceea dela mâna lui pentrucă au părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi.

11. Și pentrucă și el a făcut înălțimi în cetățile Iudei, și pre cei ce lăcuiau în Ierusalim i-a făcut să curvească, și a amăgit pre Iuda.

12. Și a venit la el scrisoare de la Ilie prorocul, zicând: acestea zice Domnul Dumnezeul lui David tatălui tău, pentrucă n'ai umblat pre calea lui Iosafat tatăl tău și pre căile lui Asa împăratul lui Iuda,

13. Ci ai umblat pre căile împăraților lui Israil, și ai făcut pre Iuda să curvească și pre cei ce lăcuesc în Ierusalim, precum a curvit casa lui Ahaav, și ai ucis pre frații tăi, fiii tatălui tău cei mai buni decât tine.

14. Iată Domnul te va bate pre tine cu rană mare, întru poporul tău și întru fiii tăi și întru femeile tale și întru toată casa ta.

15. Și tu vei cădeà în boală grea, în boala pântecelui, până când îți vor ieșì măruntaele tale cu boala din zi în zi.

16. Și au ridicat Domnul asupra lui Ioram pre cei de alt neam și pre Arapi, cei ce sunt în hotar cu Etiopii.

17. Și s'au suit asupra lui Iuda, și l-au asuprit, și au luat toată averea, care au aflat în casa împăratului, și pre fiii lui și pre fetele lui, și nu i-a rămas lui fecior, fără numai Ohozia cel mai mic dintre fiii săi.

18. Și după acestea toate, l-au lovit pre el Domnul cu o boală de pântece fără leac.

19. Și a fost din zi în zi, și când s'au împlinit doi ani de zile, i-a ieșit măruntaele de boală, și a murit de boală rea, și nu ia făcut lui poporul îngropăciune, ca îngropăciunea părinților lui.

20. De treizeci și doi de ani erà când a început a împărăți, și opt ani a împărățit în Ierusalim, și s'a dus fără laudă, și s'a îngropat în cetatea lui David, dar nu în mormânturile împăraților.

CAP. 22.

Peirea lui Ohozia.

Cei ce lăcuiau în Ierusalim, au făcut împărat în locul lui pre Ohozia fiul lui cel mic, pentrucă pre toți cei mai mari i-au ucis tâlharii Araviei și Alimazonii, ce venise asupra lor, și a împărățit Ohozia fiul lui Ioram împăratul Iudei.

2. De douăzeci de ani erà Ohozia, când a început a împărăți, și un an a împărățit în Ierusalim, și numele

5. 4 Imp. 8. 17. *7.* 2 Imp. 7, 12; 3 Imp. 11, 36. *10.* 4 Imp. 8, 20 22.

19. Ierem. 34, 5.
22. *1.* 4 Imp. 8, 24. *2.* 4 Imp. 8, 26, 27.

mumei lui Gotolia fata lui Amvri.

3. Și acesta a umblat pre calea casei lui Ahaav, că muma sa erà lui sfetnic la păcat.

4. Și a făcut rele înaintea Domnului, ca și casa lui Ahaav, cari erau lui sfetnici, dupăce a murit tatăl său, ca să-l piarză pre el.

5. Și în sfaturile lor a umblat și a mers cu Ioram feciorul lui Ahaav împăratul lui Israil la răsboiu asupra lui Azail împăratul Siriei la Ramot-Galaad, și au lovit săgetătorii pre Ioram.

6. Și s'a întors Ioram în Iezrael să se vindece de rane, dupăce l-au lovit pre el Sirienii la Ramot când da el răsboiu asupra lui Azail împăratul Siriei, și Ohozia fiul lui Ioram împăratul Iudei s'a pogorît să vază pre Ioram fiul lui Ahaav în Iezrael, pentrucă erà bolnav.

7. Și dela Dumnezeu a fost perirea lui Ohozia venind la Ioram, că dupăce a venit el, a ieșit împreună cu el Ioram la Iu feciorul lui Namesì unsul Domnului asupra casei lui Ahaav.

8. Și a fost dupăce a făcut Iu izbândă asupra casei lui Ahaav, a aflat pre boierii Iudei și pre rudeniile lui Ohozia, slujind lui Ohozia, și i-a ucis pre ei.

9. Și a zis Iu: să caute pre Ohozia, care erà ascuns în Samaria, și l-au prins și l-au adus la Iu, și l-au ucis pre el, și l-au îngropat pre el, că a zis: feciorul lui Iosafat este, care a căutat pre Domnul cu toată inima sa, și nu erà în casa lui Ohozia cine să poată împărăți.

10. Iar Gotolia muma lui Ohozia văzând că a murit fiul ei, s'a sculat și a pierdut toată sămânța împărătească în casa Iudei.

11. Și a luat Iosaveet, fata împăratului, pre Ioas fiul lui Ohozia, și l-a furat pre el dintre fiii împăratului, pe când îi ucideau, și l-a dat pre el și hrănitoarea lui în cămara de dormit, și l-a ascuns pre el Iosaveet fata împăratului Ioram, sora lui Ohozia, femeia lui Iodae preotul, și l-a ascuns pre el dela fața Gotoliei, și nu l-a omorît pre el.

12. Și a fost cu ei în casa lui Dumnezeu ascuns șase ani, și Gotolia a împărățit în țară.

6. 4 Imp. 8, 24. 7. 4 Imp. 9, 6, 7. 9. 4 Imp. 9, 27. 10. 4 Imp. 11, 1.

CAP. 23.

Iodae unge pre Ioas împărat. Gotolia ucisă. Vaal dărâmat.

Iar în anul al șaptelea s'a îmbărbătat Iodae, și a luat pre cei mai mari preste sute: pre Azaria fiul lui Ioram, pre Ismail fiul lui Ionan, pre Azaria fiul lui Ovid, pre Maasia fiul lui Adia și pre Elisafan fiul lui Zaharia, împreună cu sine în casa Domnului.

2. Și a cutreerat prin Iuda, și a adunat pre Leviți din toate cetățile Iudei și pre mai marii caselor părintești din Israil, și a venit în Ierusalim.

3. Și a făcut toată adunarea Iudei legătură în casa lui Dumnezeu cu împăratul, și le-a arătat lor pre fiul împăratului, și le-a zis lor: iată fiul împăratului, să împărățească precum au grăit Domnul de casa lui David.

4. Și acum iată ce aveți să faceți: a treia parte dintre voi, să intre sâmbăta dintre preoți și dintre Leviți la porțile intrărilor,

5. Și a treia parte în casa împăratului, și a treia parte în poarta cea din mijloc, și tot poporul în curțile casei Domnului.

6. Și să nu intre în casa Domnului, fără numai preoții și Leviții

23. 1. 4 Imp. 11, 4. 3. 2 Imp. 7, 13. 5. 4 Imp. 11, 6.

și cari slujesc din Leviți, ei să intre că sfinți sunt, și tot poporul să păzească rânduelele Domnului.

7. Și Leviții vor încunjurà pre împăratul fiecare cu arma în mână, și să ucidă pe oricine va intrà în casă, și vor fi cu împăratul când iese și când intră.

8. Și au făcut Leviții și tot Iuda, precum le-a poruncit lor Iodae preotul, și a luat fiecare pre bărbații săi cari intrau în săptămână și pre cei ce ieșeau din săptămână, că n'a slobozit Iodae preotul pre cei rânduiți.

9. Și a dat Iodae preotul la cei preste sute rânduiți sabiile și scuturile și armele, care erau ale împăratului David în casa Domnului.

10. Și a pus pre tot poporul pre fiecare cu armele sale dela colțul cel drept al casei, până la colțul cel stâng al casei, înaintea jertfelnicului și înaintea casei împrejurul împăratului.

11. Și au scos pre fiul împăratului, și i-au pus lui cunună împărătească și mărturia, și l-au făcut pre el împărat, și l-au uns pre el Iodae preotul și fiii lui, și a zis: să trăiască împăratul!

12. Și a auzit Gotolia glasul poporului celui ce alergà, și al celui ce mărturiseà și lăudà pre împăratul, și a intrat la împăratul în casa Domnului.

13. Și căutând, iată împăratul stà pre scaunul său, și la intrare boierii și trâmbițașii și boierii în jurul împăratului, și tot poporul pământului se veseleà și sunau cu trâmbițele, și cântăreții cântau în organe cântări de laudă, și ș'a rupt Gotolia haina sa, și a strigat și a zis: sfat viclean!

14. Și a ieșit Iodae preotul, și a poruncit sutașilor și mai marilor oastei, și le-a zis lor: scoateți-o afară din casă, și ieșiți după ea și o omorîți cu sabia, că a zis preotul: să nu moară în casa Domnului.

15. Și au pus mâinele pre ea și scoțându-o pre poarta călăreților casei împăratului, a omorît-o pre ea acolo.

16. Și a pus Iodae legătură între sine și între popor și între împăratul, ca să fie popor Domnului.

17. Și a intrat tot poporul pământului în casa lui Vaal, și o a stricat pre ea, și altarele ei și idolii lui i-au sfărâmat și pre Mattan preotul lui Vaal l-au omorît înaintea jertfelnicelor lui.

18. Și a așezat Iodae preotul rânduelele casei Domnului prin mâna preoților și a Leviților cum le-a hotărît David în casa Domnului, și a adus arderi de tot Domnului, precum este scris în legea lui Moisî, cu veselie și cu cântări cum rânduise David.

19. Și a pus portari la porțile casei Domnului, ca să nu intre cel ce este necurat la tot lucrul.

20. Și a luat pre căpetenii și pre ostași și pre boierii poporului și pre tot poporul pământului, și a suit pre împăratul în casa Domnului, și a intrat prin poarta cea mai dinlăuntru în casa împăratului, și a pus pre împăratul să șază pre scaunul împărăției.

21. Și s'a bucurat tot poporul pământului, și cetatea s'a odihnit, și pre Gotolia o a omorît cu sabiea.

CAP. 24.

Domnia lui Ioas. Inchinarea de idoli. Pedeapsa și moartea lui.

De șapte ani erà Ioas când a început a împărăți, și patruzeci de

11. 4 Imp. 11, 12. *13.* 4 Imp. 23, 3.
14. 4 Imp. 11, 15.

16. 4 Imp. 11, 17. *17.* A 2 Lege 13, 9
18. Num. 28, 2, 3, 4. *19.* Num. 3, 7.
24. *1.* 4 Imp. 12, 1; și 11, 21.

ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Savia din Virsavee.

2. Şi a făcut Ioas celè bune înaintea Domnului, cât a vieţuit Iodae preotul.

3. Şi ş'a luat Iodae două femei, şi i-au născut lui fii şi fete.

4. Şi a fost după acestea, ş'a pus în gând Ioas, ca să dreagă casa Domnului.

5. Şi a adunat pe preoţi şi pre Leviţi, şi le-a zis lor: ieşiţi prin cetăţile Iudei, şi adunaţi dela tot Israilul argint ca să întărim casa Domnului din an în an, şi grăbiţi la lucru, şi n'au grăbit Leviţii.

6. Şi a chemat împăratul Ioas pre Iodae căpetenia, şi i-a zis lui: pentru ce n'aţi avut grije? Să sileşti pre Leviţi ca să aducă dela Iuda şi dela Ierusalim darea care o a rânduit Moisì robul lui Dumnezeu, ca să aducă Israil la cortul mărturiei.

7. Că Gotolia erà fărădelege, şi fiii ei au jefuit casa lui Dumnezeu, pentrucă şi cele sfinte ale casei Domnului le-a hărăzit Vaalimilor.

8. Şi a zis împăratul: să se facă o ladă, şi să se pue la poarta casei Domnului afară.

9. Şi să strige în Iuda şi în Ierusalim, ca să aducă Domnului, precum a zis Moisì robul lui Dumnezeu lui Israil în pustie.

10. Şi au dat toţi boierii şi tot poporul, şi aduceau şi băgau în lădiţă până se umpleà.

11. Şi a fost dupăce se aduceà lada la cârmuitorii împăratului prin mâna Leviţilor, şi dacă vedeau că este mult argint, veneà logofătul împăratului şi cârmuitorul preotului cel mare, şi deşertà lada, şi o ridicà şi o puneà la locul ei; aşà făceà în toate zilele, şi adunà argint mult.

12. Şi l-a dat pre el împăratul şi Iodae preotul celor ce lucrau la lucrul casei Domnului, şi năimeà pietrari şi teslari, ca să dreagă casa Domnului, şi fauri de fier şi de aramă ca să dreagă casa Domnului.

13. Şi s'au apucat lucrătorii de lucru, si au sfârşit a drege lucrurile cu mâinile lor, şi au adus casa Domnului în starea ei, şi o a dres.

14. Şi dacă o au sfârşit, au adus la împăratul şi la Iodae rămăşiţa argintului, şi au făcut vase în casa Domnului, vase de slujbă la arderile de tot, şi cădelniţe de aur şi de argint, şi a adus arderi de tot în casa Domnului totdeauna, în toate zilele lui Iodae.

15. Şi a îmbătrânit Iodae şi erà plin de zile, şi a murit fiind de o sută şi treizeci de ani.

16. Şi l-au îngropat pre el în cetatea lui David cu împăraţii, pentru că a făcut bine cu Israil, cu Dumnezeu şi cu casa lui.

17. Şi a fost după moartea lui Iodae au intrat boierii Iudei, şi s'au închinat împăratului, atunci a ascultat de ei împăratul.

18. Şi au lăsat calea Domnului Dumnezeului părinţilor lor, şi au slujit astartelor şi idolilor, şi s'a făcut urgie preste Iuda şi preste Ierusalim în ziua aceasta.

19. Şi a trimis la ei proroci ca să-i întoarcă pre ei către Domnul şi n'au ascultat şi le-au mărturisit lor şi n'au ascultat.

20. Şi Duhul Domnului au umplut pre Azaria al lui Iodae preotul, şi s'a sculat asupra poporului, şi a zis: acestea zice Domnul, pentru ce vă abateţi voi dela poruncile Domnului? Nu veţi sporì, că aţi părăsit pre Domnul, şi el vă va părăsì pre voi.

21. Şi s'au sculat asupra lui, şi l-au ucis cu pietre din porunca lui

2. 26, 5. *6.* Eşire 30, 11, 12, 13.
9. Eşire, 30, 12. *11.* 4 Imp. 12, 10.

21. Mateiu 23, 35.

Ioas împăratul în curtea casii Domnului.
22. Și nu ș'a adus aminte Ioas de mila, care a făcut Iodae tatăl lui cu dânsul, și a omorît pre fiul lui, și când mureà a zis: vază Domnul și să judece.
23. Și a fost după sfârșitul anului, s'a sculat asupra lui puterea Siriei, și a venit asupra Iudei și asupra Ierusalimului, și a pierdut pre toți boierii din popor, și toate prăzile lor le-a trimis la împăratul Damascului.
24. Că cu puțini oameni a venit puterea Siriei, și Dumnezeu au dat în mâinile lor putere multă foarte, pentrucă au lăsat ei pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și cu Ioas au făcut judecăți.
25. Și dupăce s'au dus ei dela dânsul lăsându-l în boale mari, s'au ridicat asupra lui slugile lui, pentru sângele fiului lui Iodae preotul, și l-au omorît pre el pre patul lui, și a murit; și l-au îngropat în cetatea lui David, însă nu l-au îngropat în mormântul împăraților.
26. Și cei ce s'au ridicat asupra lui, au fost Zaved al lui Samaat Amaniteanul și Iozaved al lui Samarit Moaviteanul,
27. Și fiii lui toți, și au venit la el toți cinci, și l-au omorît pre el; și celelalte fapte ale lui, iată scrise sunt în cartea împăraților, și a împărățit Amasia fiul său în locul lui.

CAP. 25.

Impărăția lui Amasia împăratul Iudii.

De douăzeci și cinci de ani erà Amasia, când a început a împărăți, și douăzeci și nouă de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui erà Ioadim din Ierusalim.
2. Și a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, însă nu cu toată inima.
3. Și a fost dupăce a întemeiat împărățiea în mâna sa, a omorît pre slugile sale, care omorîse pre împăratul tatăl său.
4. Iar pre fiii lor nu i-a omorît după porunca legii Domnului, cum este scris în lege în cartea lui Moisì, precum au poruncit Domnul, zicând: să nu moară părinții pentru fii, nici fiii să nu moară pentru părinți, ci fiecare pentru păcatul său să moară.
5. Și a adunat Amasia casa Iudei, și a pus pre ei după casele lor părintești preste mii și preste sute întru tot Iuda și în Ierusalim, și i-a numărat pre ei dela douăzeci de ani în sus, și a aflat trei sute de mii aleși, cari puteau ieșì la răsboiu ținînd sulița și pavăza.
6. Și au năimit dela Israil o sută de mii puternici la vîrtute pentru o sută de talanți de argint.
7. Și a venit un om al lui Dumnezeu la el, zicând: împărate, să nu meargă cu tine oastea lui Israil, că nu este Domnul cu Israil și cu toți fiii lui Efraim.
8. Că de gândești că vei biruì cu aceștia, te va înfrânge Domnul înaintea vrăjmașilor, că dela Domnul este să te întărești și să biruești.
9. Și a zis Amasia către omul lui Dumnezeu: ce voiu face cu suta cea de talanți, care o am dat oastii lui Israil? Și a zis omul lui Dumnezeu: poate Domnul să deà ție mai mult decât aceștia.
10. Și a despărțit Amasia oastea care a venit la dânsul dela Efraim, ca să se ducă la locul lor, iar ei s'au mâniеat foarte pre Iuda, și s'au întors la locul lor cu urgie și mânie.
11. Și Amasia s'a întărit, și a luat pre poporul său, și s'a dus în valea sărei, și a bătut acolo pre fiii lui Siir, zece mii.

---

25. *1.* 4 Imp. 14, 1, 2.

4. A 2 Lege, 24, 16; 4 Imp. 14, 6; Ezechiil 18, 20. *5.* 26, 13. *8.* 1 Imp. 2, 6. *11.* 4 Imp. 14, 7.

12. Şi zece mii au prins vii fiii Iudei, şi i-au adus pre ei în vârful stâncii, şi i-au aruncat pre ei din vârful stâncii, şi toţi au crăpat.

13. Iar ostaşii pre carii i-a întors Amasia, să nu meargă cu el la războiu, au năvălit asupra cetăţilor Iudei, dela Samaria până la Vetoron, şi au bătut într'însele trei mii, şi au luat prăzi multe.

14. Şi a fost dupăce a venit Amasia dela bătaia Idumeii, şi a adus la el pre dumnezeii fiilor lui Siir, i-au pus pre ei loruş dumnezei, şi s'au închinat înaintea lor şi le-au jertfit lor.

15. Şi s'au mânieat Domnul pre Amasia, şi au trimis la el un proroc, şi au zis lui: pentruce ai căutat pre dumnezeii poporului cari n'au scos pre poporul său din mâna ta.

16. Şi a fost dupăce au grăit către dânsul i-au zis lui: au doar sfetnic împăratului te-am pus pre tine? Ia seama să nu fii bătut, şi a tăcut prorocul, zicând: cunosc că vreà Domnul să te piarză, pentrucă ai făcut aceasta, şi n'ai ascultat de sfatul meu.

17. Şi s'a sfătuit Amasia împăratul Iudei, şi a trimis la Ioas fiul lui Ioahas, fiul lui Iu, împăratul lui Israil, zicând: vino şi să ne vedem de faţă.

18. Şi a trimis Ioas împăratul lui Israil la Amasia împăratul Iudei, zicând: spinul cel din Livan a trimis la chedrul cel din Livan, zicând: dă fata ta feciorului meu de femeie, şi iată vor venì hiarele ţarinii cele din Livan; şi au venit hiarele, şi au călcat pre spin.

19. Ai zis, iată am bătut Idumeia, şi te sumeţeşte inima ta cea grea, acum şezi în casa ta, pentruce întărîţi răutate asupra ta? Că vei cădeà tu şi Iuda cu tine.

20. Şi n'a ascultat Amasia, că de la Domnul s'au făcut ca să-l deà pre el în mâna lui Ioas, pentrucă a căutat pre dumnezeii Idumeenilor.

21. Şi s'a suit Ioas împăratul lui Israil, şi s'a văzut unul cu altul, el şi Amasia împăratul Iudei în Vetsamis, care este a Iudei.

22. Şi Iuda fiind bătut de către Israil, a fugit fiecare la lăcaşul său.

23. Şi pre Amasia împăratul Iudei, fiul lui Ioas, fiul lui Ioahaz, l-a prins Ioas împăratul lui Israil în Vetsamis, şi l-a dus la Ierusalim, şi a surpat din zidul Ierusalimului dela poarta lui Efraim, până la poarta unghiului, patru sute de coţi.

24. Şi a luat tot aurul şi argintul şi toate uneltele, care s'au aflat în casa Domnului, la Avdedom, şi vistieriile casei împăratului, şi pre fiii celor luaţi zălog, şi s'a întors în Samaria.

25. Şi a trăit Amasia fiul lui Ioas împăratul Iudei dupăce a murit Ioas feciorul lui Ioahaz împăratul lui Israil, cinsprezece ani.

26. Şi celelalte fapte ale lui Amasia, cele dintâiu şi cele de pre urmă, scrise sunt în cartea împăraţilor Iudei şi ai lui Israil.

27. In vremea în care s'a depărtat Amasia dela Domnul s'a făcut asupra lui sfat viclean, şi el a fugit din Ierusalim în Lahis, şi a trimis după dânsul în Lahis, şi l-a omorît pre dânsul acolo.

28. Şi l-au luat pre el pre cai, şi l-au îngropat pre el cu părinţii lui în cetatea lui David.

CAP. 26.

Ozia tămâiază şi se umple de lepră.

Şi a luat tot poporul pământului pre Ozia, care erà în vârstă de

14. 2 Imp. 5, 21; 4 Imp. 16, 10.
18. Jud. 9, 14.
22. 2 Imp. 18, 17. *26.* 4 Imp. 14, 18.
28. 4 Imp. 14, 20.
26. *1.* 4 Imp. 14, 21; şi 15, 1.

şasesprezece ani, şi l-a făcut pre el
împărat în locul lui Amasia tatăl său.
2. Acesta a zidit Elatul, pre care
l-a întors Iudei dupăce a adormit
împăratul cu părinţii săi.
3. De şasesprezece ani erà Ozia,
când a început a împărăţi, şi cinci-
zeci şi doi de ani a împărăţit în Ie-
rusalim şi numele mumei lui erà
Iehelia din Ierusalim.
4. Şi a făcut ce este plăcut înaintea
Domnului precum a făcut Amasia ta-
tăl său.
5. Şi el a căutat pre Domnul cât
a trăit Zaharia cel ce învăţà frica
Domnului, şi cât timp a căutat pre
Domnul, i-au ajutat lui Domnul.
6. Şi a ieşit şi a dat războiu a-
supra celor de alt neam, şi a stri-
cat zidurile Ghetii, zidurile Iavnirei
şi zidurile Azotului, şi a zidit ce-
tăţi în Azot şi întru cei de alt neam.
7. Şi l-au întărit pre el Domnul
asupra celor de alt neam şi asupra
Aravilor, cari lăcuesc în pietre şi
asupra Mineilor.
8. Şi au dat Mineii daruri lui O-
zia, şi a ieşit vestea lui până la hota-
rul Eghipetului, că se întărise foarte.
9. Şi a zidit Ozia turnuri în Ieru-
salim, la poarta unghiului, la poarta
văii şi la unghiuri, şi le-a întărit.
10. Şi a zidit turnuri în pustie, şi
a săpat puţuri multe, că aveà vite
multe la Sefila în vale şi la şes,
plugari şi vieri în munţi şi în Car-
mil, că erà iubitor de plugărie.
11. Şi aveà Ozia oştire a face ră-
sboiu, şi a ieşì cu rânduială la ră-
sboiu şi a intrà cu rânduială la nu-
măr, şi erà numărul lor prin mâna
lui Ieil logofătul, prin mâna lui Maa-
sin judecătorul, şi prin mâna lui
Anania ajutătorul împăratului.
12. Numărul căpeteniilor între ră-
sboinicii cei viteji erà două mii şi
şase sute.
13. Şi cu dânşii oaste de răsboiu
trei sute şapte mii şi cinci sute, a-
ceştia erau cari făceau răsboiu, cu
putere multă şi ajutau împăratului
asupra vrăjmaşilor.
14. Şi a făcut Ozia la toată oa-
stea scuturi, suliţe, coifuri, platoşe,
arce şi praştii de pietre.
15. Şi a făcut în Ierusalim unelte
cu meşteşug născocite, ca să fie în
turnuri şi în unghiuri a azvârlì cu
săgeţi şi cu pietre mari, şi s'a auzit
meşteşugul lor până departe, că el
se ajutà minunat cu dânsele până
ce s'a întărit.
16. Şi dupăce s'a întărit, s'a înăl-
ţat inima lui cât s'a stricat pre sine,
şi a păcătuit împrotiva Domnului
Dumnezeului său, şi a intrat în bi-
serica lui Dumnezeu ca să tămâ-
eze preste jertfelnicul tămâerilor.
17. Şi a intrat după el Azaria pre-
otul şi cu el preoţii Domnului opt-
zeci de oameni vîrtoşi, şi au stă-
tut împrotiva lui Ozia împăratul, şi
i-au zis lui:
18. Nu se cuvine ţie Ozie a tă-
mâià Domnului, ci preoţilor fiilor
lui Aaron, celor sfinţiţi să tămâeze;
ieşi din acest loc sfânt, că te-ai de-
părtat dela Domnul, şi nu va fì ţie
aceasta spre mărire dela Domnul
Dumnezeu.
19. Şi s'a mânieat Ozia, şi aveà
în mâna sa cădelniţa, ca să tămâ-
eze în biserică, şi când s'a mâni-
eat el pe preoţi, s'a ivit lepra pe
fruntea lui înaintea preoţilor în casa
Domnului lângă jertfelnicul tămâe-
rilor.
20. Şi s'a întors către dânsul A-
zaria preotul cel mare şi preoţii, şi
iată el erà lepros în frunte, şi l-a
scos pre el de acolo, că şi el gră-
bià să iasă, că l-au mustrat pre el
Domnul.

3. 4 Imp. 15, 2. *5.* 24, 2. *7.* 1 Paral. 5, 20; Jud. 10, 12. *9.* Neemia 3,13, 19, 32.

13. 25, 5. *17.* 1 Paral. 6, 10. *18.* Eşire 30, 7. *19.* 4 Imp. 15, 5.

21. Şi Ozia împăratul a fost lepros până la ziua morţii sale, şi în casă osebită şedeà lepros, că a fost scos din casa Domnului, iar Ioatam fiul lui cârmuià împărăţia, judecând poporul pământului.

22. Şi celelalte fapte ale lui Ozia cele dintâiu şi cele de pre urmă, sunt scrise de Isaia prorocul fiul lui Amos.

23. Şi a adormit Ozia cu părinţii săi, şi l-au îngropat pre el cu părinţii lui în câmpul mormintelor împăraţilor, că a zis: lepros este, şi a împărăţit Ioatam fiul său în locul lui.

CAP. 27.

Ioatam supune pre Amoniţi la bir.

De douăzeci şi cinci de ani erà Ioatam, când a început a împărăţì, şi şasesprezece ani a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui erà Ierusa fata lui Sadoc.

2. Şi a făcut ce este plăcut înaintea Domnului, precum a făcut Ozia tatăl lui, dar n'a intrat în biserica Domnului şi poporul încă păcătuià.

3. Acesta a zidit poarta casii Domnului cea înaltă, şi la zidul Opel a zidit multe.

4. Şi a zidit cetăţi în muntele Iudei, şi în dumbrăvi lăcaşuri şi turnuri.

5. Acesta a făcut răsboiu asupra împăratului fiilor lui Amon, şi l-a biruit pre el, şi-i dau lui fiii lui Amon pe an o sută de talanţi de argint şi zece mii de măsuri de grâu, şi de orz zece mii, acestea i-a dat lui împăratul fiilor lui Amon pe an, în anul dintâiu şi în anul al doilea şi al treilea.

6. Şi s'a întărit Ioatam pentrucă ş'a îndreptat căile înaintea Domnului Dumnezeului său.

7. Şi celelalte întâmplări ale lui Ioatam, şi răsboiul şi faptele lui, iată scrise sunt în cartea împăraţilor lui Iuda şi ai lui Israil.

8. In vârstă de douăzeci şi cinci de ani erà, când a început a împărăţì, şi şasesprezece ani a împărăţit în Ierusalim.

9. Şi a adormit Ioatam cu părinţii săi, şi s'a îngropat în cetatea lui David, şi a împărăţit Ahaz fiul său în locul lui.

CAP. 28.

Ahaz împăratul Iudei şi nelegiuirile lui.

De douăzeci de ani erà Ahaz, când a început a împărăţì, şi şasesprezece ani a împărăţit în Ierusalim, şi n'a făcut ce este drept înaintea Domnului ca David tatăl lui.

2. Ci a umblat pre căile împăraţilor lui Israil, că şi cioplite a făcut.

3. Şi idolilor a jertfit în valea Vennenom, şi a trecut pre fiii săi prin foc după urîciunile neamurilor, pre care le-au scos Domnul dela faţa fiilor lui Israil.

4. Şi tămâià preste cele înalte şi pre dealuri şi supt tot desişul.

5. Şi l-au dat pre el Domnul Dumnezeu în mâna împăratului Siriei, şi l-a bătut pre el, şi a robit din împărăţiea lui robime multă, şi o a dus în Damasc, şi l-au dat pre el în mâinile împăratului lui Israil, şi l-a bătut pre el cu rană mare.

6. Şi a ucis Fachee fiul lui Romelie împăratul lui Israil din Iuda într'o zi o sută şi douăzeci de mii de bărbaţi puternici la vîrtute, pentrucă au părăsit ei pre Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

7. Şi a ucis Zehri viteazul lui Efraim pre Maasia fiul împăratului şi pre Ezrica povăţuitorul casei lui şi pre Elcana ajutătorul împăratului.

---

21. 4 Imp. 15, 5.
27. *2.* 4 Imp. 15, 33.

28. *1.* 4 Imp. 16, 2. *3.* A 2 Lege 18, 9, 10. *4.* 4 Imp. 16, 4. *5.* Isaia 7, 1; 4 Imp. 16, 5.

8. Şi au robit fiii lui Israil din fraţii lor trei sute de mii, femei şi fii şi fete, şi prăzi multe au luat dela ei, şi au dus prăzile în Samaria.

9. Şi erà acolo un proroc al Domnului, Oded numele lui, şi a ieşit întru întâmpinarea oastii celor ce veneau la Samaria, şi le-a zis lor: iată mânia Domnului Dumnezeului părinţilor voştri preste Iuda, şi i-au dat pre ei în mâinele voastre, şi aţi ucis dintru ei cu atâta cruzime că a ajuns până la ceruri.

10. Şi acum pre fiii lui Iuda şi Ierusalimul voi ziceţi să-i supuneţi să vă fie robi şi roabe, au nu iată eu sunt cu voi, să mărturisesc Domnului Dumnezeului vostru?

11. Şi acum ascultaţi-mă pre mine, şi întoarceţi robimea care aţi robit din fraţii voştri, că urgia mâniei Domnului este preste voi.

12. Şi s'au sculat cei mai mari din fiii lui Efraim, Udia al lui Ioan, Varahia al lui Mosolamot, Ezechia al lui Sellim şi Amasia al lui Eldan, asupra celor ce veneau dela răsboiu.

13. Şi au zis lor: nu băgaţi la noi robimea aceasta, ca să nu păcătuim Domnului, pentru ce vreţi să adaogeţi preste păcatele noastre şi preste nécunoştinţa noastră? Că mult este păcatul nostru şi mânia Domnului preste Israil.

14. Şi au lăsat răsboinicii robimea şi prăzile înaintea boierilor şi înaintea a toată adunarea.

15. Şi s'au sculat bărbaţii cari chemau numele Domnului, şi au luat robimea, şi pre toţi cei goli i-au îmbrăcat din prăzi, i-au îmbrăcat şi i-au încălţat, şi le-au dat lor să mănânce şi să beà, şi i-au uns pre ei, şi au ajutorat cu vite pre tot cel neputincios, şi i-au dus pre ei în Ierihon cetatea Finichilor la fraţii lor, şi s'au întors în Samaria.

16. In vremea aceea a trimes împăratul Ahaz la împăratul Asur, să-i ajute lui şi întru aceasta.

17. Că se ridicase Idumeenii, şi au lovit în Iuda, şi au robit robime.

18. Şi cei de alt neam s'au ridicat, şi robiau cetăţile şesului despre miazăzi a Iudei, şi au luat Vetsamisul şi cele din casa Domnului şi cele din casa împăratului şi dintr'ale boierilor, şi a dat împăratul lui, Ailonul şi Galironul, Sohonul şi satele lui, Tamna şi satele ei, Gamza şi satele ei, şi a lăcuit acolo.

19. Că au smerit Domnul pre Iuda pentru Ahaz împăratul Iudei, pentrucă foarte s'a depărtat dela Domnul.

20. Şi a venit la el Talga-Felasar împăratul lui Asur, şi l-a bătut pre el.

21. Şi a luat Ahaz cele din casa Domnului şi cele din casa împăratului şi dintr'ale boierilor, şi le-a dat împăratului lui Asur, măcar că acela nu i-a fost lui într'ajutor.

22. Ci numai ca să-l necăjească pre el, şi a adaos a se depărtà dela Domnul, şi a zis împăratul Ahaz:

23. Căutà-voiu pre dumnezeii Damascului, cari mă bat pre mine, şi a zis: că dumnezeii împăratului Siriei ajută lor, pentru aceea voiu jertfi lor, şi-mi vor ajutà mie, iar ei au fost spre piedică lui şi la tot Israilul.

24. Şi a depărtat Ahaz vasele casei Domnului, şi le-a stricat, şi a închis uşile casei Domnului, şi ş'a făcut luiş jertfelnice în tot unghiul în Ierusalim.

25. Şi în fiecare cetate din Iuda a făcut înălţimi, ca să tămâieze dumnezeilor streini, şi au mâniat pre Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

26. Şi celelalte întâmplări ale lui, şi faptele lui cele dintâiu şi cele de apoi, iată scrise sunt în cartea împăraţilor lui Iuda şi ai lui Israil.

9. Esdra 9, 6.

16. 4 Imp. 16, 7. *21.* 4 Imp. 16, 8.

27. Și a adormit Ahaz cu părinții săi, și s'a îngropat în cetatea lui David, și nu l-au pus pre el în mormintele împăraților lui Israil, și a împărățit Ezechia fiul său în locul lui.

CAP. 29.

Ezechia innoește slujba cea adevărată.

Ezechia a început a împărăți, când erà de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă de ani a împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui erà Avia fata lui Zaharia.

2. Și a făcut ce este drept înaintea Domnului precum a făcut David tatăl lui.

3. Și a fost dupăce a stătut împărat în luna dintâiu, a deschis ușile casei Domnului, și le-a grijit.

4. Și a băgat pe preoți și pre Leviți, și i-a pus la laturea cea de către răsărit.

5. Și le-a zis lor: ascultați-mă Leviți, acum vă curățiți și curățiți casa Domnului Dumnezeului părinților voștri, și scoateți necurăția dintru cele sfinte.

6. Că s'au depărtat părinții noștri și au făcut ce este rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru, și l-au părăsit pre el și s'au întors fața sa de către lăcașul Domnului, și au dat dosul.

7. Și au închis ușile bisericii și au stins luminile, și tămâie n'au tămâiat și arderi de tot n'au adus în biserica Dumnezeului lui Israil.

8. Și s'au mâniat cu mânie Domnul pre Iuda și pre Ierusalim, și i-au dat pre ei întru spaimă, întru stingere și întru șuerare, cum vedeți voi cu ochii voștri.

9. Și iată s'au rănit părinții noștrii cu sabie, fiii noștri, fetele noastre și femeile noastre s'au robit în pământ strein pentru acestea.

10. Acum dar puneți în inima voastră, ca să faceți legătură cu Domnul Dumnezeul lui Israil, și el va întoarce iuțimea mâniei sale de către noi.

11. Și acum nu lăsați, că pre voi v'au ales Domnul să stați înaintea lui, să slujiți lui și să-i fiți lui slujitori, și să-i tămâiați.

12. Și s'au sculat Leviții Maat al lui Amasi și Ioil al lui Azaria, din fiii lui Kaat și din fiii lui Merari Kis al lui Avdi, și Azaria al lui Ilaelil, și din fiii lui Gherson Iodaad al lui Zemat și Ioadam, aceștia sunt fiii lui Ioaha.

13. Și din fiii lui Elisafan: Zamvri și Ieil. Și din fiii lui Asaf: Zaharia și Mattania.

14. Și din fiii lui Eman: Ieil și Semei, și din fiii lui Iditun: Samea și Oziil.

15. Și au adunat ei pre frații săi, și s'au curățit din porunca împăratului după porunca Domnului, ca să curățească casa Domnului.

16. Și au intrat preoții înlăuntru în casa Domnului, ca să curățească, și au scos toată necurățiea, care s'a aflat în casa și în curtea casei Domnului, și o au luat Leviții, și o au dus în pârîul chedrilor afară.

17. Și au început în ziua dintâiu a lunii nouă cei dintâiu a se curăți, și în ziua a opta a lunei au intrat în biserica Domnului și au curățit casa Domnului în opt zile; și în ziua a șasesprezece a lunei cei dintâiu au săvârșit.

18. Și au intrat înlăuntru la Ezechia împăratul și au zis: curățit-am toate cele din casa Domnului, jertfelnicul arderii de tot și vasele lui, masa punerii înainte și vasele ei.

19. Și toate vasele, care le-a pângărit împăratul Ahaz întru împără-

29. *1.* 4 Imp. 18, 2. *6.* Ierem. 2, 27.

11. Eșire 28, 1.

ția sa, dupăce s'a depărtat dela Domnul, le-am gătit și le-am curățit, iată sunt înaintea jertfelnicului Domnului.
20. Și a mânecat Ezechia împăratul, și a adunat pre mai marii cetății, și s'a suit în casa Domnului.
21. Și a adus viței șapte, berbeci șapte, miei șapte, iezi de capre șapte, jertfă pentru păcat, pentru împărăție, pentru cele sfinte și pentru Israil, și a zis fiilor lui Aaron preoților să se suie pre jertfelnicul Domnului.
22. Și au jertfit viței, și au luat preoții sângele, și l-au turnat preste jertfelnic, și au junghiat berbecii, și au turnat sângele preste jertfelnic, și au junghiat mieii și au vărsat sângele preste jertfelnic.
23. Și au adus iezii cei pentru păcat înaintea împăratului și a adunării, și au pus mâinile lor preste ei.
24. Și i-au junghiat pre ei preoții și au stropit cu sângele lor preste jertfelnic, ca să facă curățire pentru tot Israilul, că a zis împăratul: pentru tot Israilul să fie arderea de tot, și cele pentru păcat.
25. Și a pus pre Leviți în casa Domnului, cu chimvale și cu alăute și cu cobze după porunca lui David împăratul și a lui Gad văzătorul împăratului și a lui Natan proorocul, că din porunca Domnului erà rânduiala aceea dată prin proroci,
26. Și au stătut Leviții cu organele lui David și preoții cu trâmbițile.
27. Și a zis Ezechia: să aducă arderea de tot peste jertfelnic, și când a început a aduce arderea de tot, au început a cântà Domnului, și trâmbițile și organele lui David împăratul lui Israil.
28. Și toată adunarea se închinà, și cântăreții cântau, și trâmbițele răsunau până ce s'a săvârșit arderea de tot.

21. Lev. 4, 14; 1 Paral. 12, 26.

29. Și dupăce au săvârșit aducerea, s'a plecat împăratul și toți câți erau cu dânsul, și s'au închinat Domnului,
30. Și a zis Ezechia împăratul și mai marii Leviților, să laude pre Domnul cu cuvintele lui David și ale lui Asaf prorocul, și lăudau cu veselie, și căzură și se închinară Domnului.
31. Și a răspuns Ezechia, și a zis: acum ați umplut mâinile voastre Domnului, apropiați-vă și aduceți jertfe de laudă în casa Domnului, și a adus adunarea jertfe și laude în casa Domnului, și tot cel ce-l lăsà inima a adus arderi de tot.
32. Și a fost numărul arderii de tot care a adus adunarea: viței șaptezeci, berbeci o sută, miei două sute, toate acestea spre ardere de tot Domnului.
33. Și se afierosiră viței șase sute, oi trei mii.
34. Iar preoții erau puțini, și nu puteau să jupoaie arderea de tot, și le ajutà lor frații lor Leviții până ce s'a săvârșit lucrul și până ce s'au curățit preoții, că Leviții mai lesne se curățesc decât preoții.
35. Și arderi de tot erau multe, cu seul jertfei cei de împăcare și cu turnările arderii de tot, și s'a isprăvit lucrul în casa Domnului.
36. Și s'a bucurat Ezechia și tot poporul, pentrucă a îmblânzit poporul pre Dumnezeu, căci fără de veste s'a făcut slujba.

CAP. 30.

Vestirea și serbarea Paștelui.

1 A trimes Ezechia la tot Israilul și la Iuda, și a scris cărți la Efraim și la Manasì să vie la casa Domnului în Ierusalim, să facă Paștile Domnului Dumnezeului lui Israil.

36. 1 Paral. 29, 9.
30. *1.* A 2 lege 16, 5.

2. Şi s'au sfătuit împăratul şi boerii şi toată adunarea din Ierusalim ca să facă Paştile în luna adoua.

3. Că n-au putut să-l facă în vremea aceea, că preoţii nu se curăţise de ajuns, şi poporul nu se adunase în Ierusalim.

4. Şi a plăcut cuvântul înaintea împăratului şi înaintea adunării.

5. Şi a dat poruncă să se facă vestire în tot Israilul, dela Virsavee până la Dan, ca să vie să facă Paştile Domnului Dumnezeului lui Israil în Ierusalim, că de multă vreme nu se făcuse precum erà scris.

6. Şi au mers vestitorii cu scrisorile dela împăratul şi dela boieri în tot Israilul şi Iuda, după porunca împăratului zicând: fiii lui Israil! Intoarceţi-vă la Domnul Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi al lui Israil, şi veţi întoarce pre cei scăpaţi, cei rămaşi din mâna împăratului din Asur.

7. Şi nu fiţi ca părinţii voştri şi ca fraţii voştri, cari s'au depărtat dela Domnul Dumnezeul părinţilor săi, şi i-au dat pre ei în pustiire precum vedeţi voi.

8. Şi nu vă învârtoşaţi cerbicele voastre ca părinţii voştri; daţi slavă Domnului Dumnezeu, şi intraţi în sfântă casa lui, care o au sfinţit în veac, şi slujiţi Domnului Dumnezeului vostru, şi el va întoarce dela voi iuţimea mâniei sale.

9. Că de vă veţi întoarce voi la Domnul, fraţii voştri şi fiii voştri vor aveà milă înaintea tuturor celor ce i-au robit pre ei, şi el va întoarce pre voi în pământul vostru, că milostiv şi îndurat este Domnul Dumnezeul nostru, şi nu va întoarce faţa sa de către voi, de ne vom întoarce la dânsul.

10. Şi vestitorii mergeau din cetate în cetate în muntele lui Efraim, şi până la Manasì şi la Zavulon, dar erau batjocoriţi şi luaţi în râs.

11. Numai oamenii dela Assir şi dela Manasì şi dela Zavulon, s'au umilit, şi au venit în Ierusalim şi în Iuda.

12. Şi au fost mâna Domnului, şi le-au dat lor o inimă, ca să vie să facă după porunca împăratului şi a boierilor cu cuvântul Domnului.

13. Şi s'a adunat în Ierusalim popor mult, ca să facă sărbătoare a azimelor în luna a doua, adunare multă foarte.

14. Şi s'a sculat şi a stricat jertfelnicele cele din Ierusalim, şi toate întru care tămâià minciunilor, le-au surpat şi le-au aruncat în pârîul chedrilor.

15. Şi a junghiat mielul Pascal în a patrusprezece a lunei a doua, şi preoţii şi Leviţii s'au mărturisit şi s'au curăţit, şi au adus ardere de tot în casa Domnului.

16. Şi au stătut la locul lor după rânduiala lor, după porunca lui Moisì omul lui Dumnezeu, şi preoţii luau sângele din mâna Leviţilor.

17. Mulţi din adunare nefiind curăţiţi, Leviţii junghiau mielul pascal în locul celor ce nu s'au putut curăţi Domnului.

18. Că mai mulţi din norod dela Efraim şi dela Manasì şi dela Isahar şi dela Zavulon nu se curăţise, ci mâncase Paştile împrotiva scripturii, deci s'a rugat Ezechia pentru ei zicând:

19. Domnul este bun să se milostivească spre toată inima, care se îndreptează să caute pre Domnul Dumnezeul părinţilor săi, şi nu după curăţenia celor sfinte.

20. Şi au ascultat Domnul pre Ezechia, şi au iertat poporul.

21. Şi au făcut fiii lui Israil cei ce s'au aflat în Ierusalim sărbă-

2. Num. 9, 10, 11. *9.* 4 Imp. 15, 29.

15. Eşire 12, 10; 12, 46.

toarea azimelor şapte zile cu bucu-
rie mare, lăudând pre Domnul din
zi în zi, şi Preoţii şi Leviţii cu or-
gane Domnului.
22. Şi a grăit Ezechia la inima
tuturor Leviţilor cari înţelegeau mai
bine ale Domnului, şi au săvârşit
sărbătoarea azimelor şapte zile jert-
find jertfe de mântuire, şi mărturi-
sindu-se Domnului Dumnezeului pă-
rinţilor lor.
23. Şi s'a sfătuit adunarea îm-
preună, să facă alte şapte zile, şi
a făcut alte şapte zile cu bucurie.
24. Că Ezechia a dat adunării o
mie de viţei şi şapte mii de oi, şi
boierii au dat poporului o mie de
viţei şi zece mii de oi, şi mulţime
din cele afierosite Preoţilor.
25. Că s'a veselit toată adunarea,
şi Preoţii şi Leviţii, şi toată aduna-
rea Iudei, şi cei ce s'au aflat din
Ierusalim, şi nemernicii carii au ve-
nit din pământul lui Israil, şi cei
ce lăcuesc în Iuda.
26. Şi s'a făcut veselie mare în
Ierusalim, că din zilele lui Solomon
fiul lui David împăratul lui Israil,
nu s'a făcut prasnic ca acesta în
Ierusalim.
27. Şi s'au sculat Preoţii şi Levi-
ţii, şi au binecuvântat pre Dumne-
zeu, şi s'au auzit glasul lor şi ru-
găciunea lor în lăcaşul cel sfânt al
lui în cer.

CAP. 31.

*Stârpirea închinărei de Idoli. Ingriji-
rea de Preoţi şi Leviţi.*

Dupăce au sfătuit toate acestea,
a eşit tot Israilul, cei ce s'au
aflat în cetăţile Iudei, şi au zdrobit
stâlpii şi au tăiat desişurile şi au
stricat cele înalte şi capiştile din
toată Iudeia şi din Veniamin şi din
Efraim şi din Manasì până în sfâr-
şit, şi s'a întors tot Israilul, fiecare
la moşia sa şi la cetăţile sale.
2. Şi a aşezat Ezechia rânduelele
Preoţilor şi ale Leviţilor, şi rându-
elele fiecăruia, după slujba lui, Pre-
oţilor şi Leviţilor, la arderea de tot
şi la jertfa mântuirii, şi a lăudà şi
a mărturisì şi a slujì în porţile cur-
ţii casei Domnului.
3. Precum şi partea împăratului
din averile lui la arderea de tot cea
de dimineaţa şi cea de seara, şi ar-
derile de tot cele de sâmbăta şi de
lună nouă, şi la sărbători scrise în le-
gea Domnului.
4. Şi a zis poporului şi celor ce
lăcuiesc în Ierusalim: să deà par-
tea Preoţilor şi a Leviţilor, ca să
se întărească întru slujba casei Dom-
nului.
5. Şi dupăce a dat porunca, au
adus fiii lui Israil pârga grâului şi
a vinului şi a untuluidelemn şi a
mierii şi a toată roada ţarinii; ze-
ciuiala toată au adus o mulţime.
6. Şi fiii lui Israil şi ai lui Iuda
şi cei ce lăcuiau în cetăţile Iudei,
au adus şi ei zeciuială din viţei şi
din oi şi zeciuială din capre, afie-
rosindu-le Domnului Dumnezeului
lor, le-au adus şi le-au pus grămezi,
grămezi.
7. In luna a treia a început gră-
mezile a se face, şi în luna a şap-
tea s'au săvârşit.
8. Şi au venit Ezechia şi boierii,
şi au văzut grămezile, şi au binecu-
vântat pre Domnul şi pre poporul
lui Israil.
9. Şi a întrebat Ezechia pe Pre-
oţi şi pre Leviţi despre grămezi.
10. Şi a răspuns către el Azaria
preotul mai marele casei lui Sadoc
zicând: de când a început a se a-
duce pârga aceasta în casa Dom-
nului am mâncat şi am băut, şi a
mai rămas foarte mult, că Domnul
au binecuvântat pre poporul său, şi
mulţimea rămăşiţelor este aceasta.
11. Şi a zis Ezechia: să gătea-

scă cămări în casa Domnului, și au gătit.

12. Și a băgat acolo pârga și zeciuelele cu credință și a pus preste ele cârmuitor pre Honenia Levitul și pre Semea fratele lui, al doilea după dânsul.

13. Și Ieil, Ozia, Naet, Asail, Ierimot, Iozavad, Eliil, Samahia, Maat, Vanaia și fiii lui erau puși prin Honenia și prin Semei fratele lui precum a poruncit Ezechia împăratul și Azaria povățuitorul casei Domnului.

14. Și Core al lui Iemna levitul, portarul despre răsărit, erà preste daruri, ca să deà pârga Domnului și cele prea sfinte.

15. Și prin mâna lui Odom, a lui Veniamin, a lui Isus, a lui Semei, a lui Amaria și a lui Sohonia prin mâna preoților cu credință, să deà fraților săi pre rând celui mare și celui mic.

16. Afară de partea bărbătească cea de trei ani și mai sus, la tot cel ce intră în casa Domnului la lucrul cel de toate zilele, la slujba rânduelei rândului lor.

17. Aceasta este socoteala preoților după casele lor părintești: Leviții întru rânduelile lor dela douăzeci de ani și mai sus la rând.

18. Punându-se în socoteală la fiecare naștere: fiii și fetele lor, la toată mulțimea, pentrucă cu credință curățau locul cel sfânt.

19. Și pentru fiii lui Aaron cei ce preoțesc și cei din cetăți, în fiecare cetate s'au numit bărbați anume, cari să deà parte la toată partea bărbătească dintre preoți, și la tot cel numărat dintre Leviți.

20. Așà a făcut Ezechia în tot Iuda, și a făcut ce este bun și ce este drept înaintea Domnului Dumnezeului său.

21. Și întru tot lucrul, care a început a lucrà în casa Domnului, și în lege și în porunci a căutat pre Dumnezeul său din tot sufletul său și a făcut și a sporit.

CAP. 32.

Ezechia scapă prin minune de Senaherim.

Și după cuvintele acestea, și adevărul lor, s'a sculat Senaherim împăratul Asirienilor, și a venit asupra Iudei, și a tăbărît asupra cetăților celor cu ziduri, și a zis ca să le ià.

2. Și văzând Ezechia că a venit Senaherim, și hotărîrea lui, ca să deà răsboiu asupra Ierusalimului,

3. S'a sfătuit cu bătrânii săi și cu vitejii să astupe apele izvoarelor, care erau afară de cetate, și l-au ajutat pre el.

4. Și a adunat popor mult, și a astupat apele izvoarelor și rîul care curge prin cetate zicând: să nu vie împăratul lui Asur, și să afle apă multă, și să biruiască.

5. Și s'a întărit Ezechia, și a zidit tot zidul cel surpat și turnuri, și afară înainte alt zid, și a întărit turnul cetății lui David, și a gătit arme multe.

6. Și a pus pre mai marii răsboiului preste popor, și s'au strâns la dânsul în ulița porții văii, și le-a grăit lor zicând:

7. Întăriți-vă și vă îmbărbătați, și nu vă temeți, nici vă speriați de fața împăratului lui Asur, și de fața tuturor neamurilor celor ce sunt cu el, că mai mulți sunt cu noi decât cu el.

8. Cu el sunt brațe trupești, iar cu noi Domnul Dumnezeul nostru,

31. *15.* Is. Navì 21, 9, 10.
17. 1 Paral. 23, 24.

21. 4 Imp. 18, 7.
32. *1.* 4 Imp. 18, 13; Sirah. 48, 21; Isaia 36, 1.
6. 2 Imp. 18, 4, 24. *7.* 4 Imp. 6, 16.
8. Ieremia 17, 5.

ca să ne mântuiască şi să bată răsboiul nostru; şi s'a întărit poporul cu cuvintele acestea ale lui Ezechia împăratul Iudei.
9. Şi după aceasta a trimes Senaherim împăratul Asirienilor pre slugile sale asupra Ierusalimului, şi el erà la Lahis, şi toată oştirea lui cu el, şi a trimes la Ezechia împăratul Iudei şi la tot Iuda cel din Ierusalim zicând:
10. Aşà grăeşte Senaherim împăratul Asirienilor: spre cine nădăjduiţi voi de şedeţi în cetate în Ierusalim?
11. Au nu Ezechia vă înşală pre voi ca să vă deà pre voi la moarte, la foamete şi la sete, zicând: Domnul Dumnezeul nostru ne va mântuì pre noi din mâna împăratului lui Asur?
12. Au nu acesta este Ezechia, care a stricat jertfelnicile lui, şi cele înalte ale lui, şi a zis Iudeilor şi celor ce lăcuiesc în Ierusalim: înaintea jertfelnicului acestuia să vă închinaţi, şi preste el să tămâiaţi?
13. Au nu ştiţi ce-am făcut eu şi părinţii mei tuturor noroadelor ţării lor? Putut-au dumnezeii neamurilor a tot pământul, să mântuiască pre poporul său din mâna mea?
14. Cine întru toţi dumnezeii neamurilor acestora, pre care le-au pierdut părinţii mei a putut să mântuiască pre poporul său din mâna mea, cum dar va puteà Dumnezeul vostru să vă mântuiască din mâna mea?
15. Acum dar să nu vă amăgească pre voi Ezechia, şi să nu vă facă să nădăjduiţi după acestea, şi să nu-i credeţi lui că nu va puteà Dumnezeul a tot neamul şi al împărăţiei să mântuiască pre poporul său din mâna mea, precum din mâna părinţilor mei, că Dumnezeul vostru nu vă va scăpà pre voi din mâna mea.
16. Şi mai multe au grăit slugile lui asupra Domnului Dumnezeu, şi asupra lui Ezechia slugii lui.
17. Şi carte a scris cu care defăimà pre Domnul Dumnezeul lui Israil, şi a grăit de dânsul zicând: precum dumnezeii neamurilor pământului n'au scos pre popoarele sale din mâna mea, aşà nu va scoate Dumnezeul lui Ezechia pre poporul său din mâna mea.
18. Şi au strigat cu glas mare evreeşte către poporul Ierusalimului cel de preste zid, ca să le ajute lor, şi să surpe ca să ia cetatea.
19. Şi au grăit de Dumnezeul Ierusalimului, ca şi de dumnezeii popoarelor pământului, lucruri de mâini omeneşti.
20. Şi s'a rugat Ezechia împăratul şi Isaia prorocul fiul lui Amos pentru acestea, şi a strigat la cer.
21. Şi au trimes Domnul înger, şi a sfărâmat pre tot cel tare şi răsboinic şi pre cei mai mari, şi pre căpetenii în tabăra împăratului Asur, şi ş'a întors faţa sa cu ruşine în pământul său, şi a intrat în casa Dumnezeului său, şi fiii lui cei ce au ieşit din coapsele lui l-au omorît pre el cu sabie.
22. Şi au mântuit Domnul pre Ezechia şi pre cei ce locuiau în Ierusalim din mâna lui Senaherim împăratul lui Asur, şi din mâna tuturor, şi i-au odihnit pre ei prin prejur.
23. Şi mulţi aduceau daruri Domnului în Ierusalim, şi daruri lui Ezechia împăratul Iudei, şi foarte s'au înălţat întru ochii tuturor neamurilor după acestea.
24. In zilele acelea s'a bolnăvit Ezechia împăratul de moarte, şi s'a

9. 4 Imp. 18. 17. *11.* 4 Imp. 18, 30.
17. 4 Imp. 19, 12—14. *18.* Isaia 36, 11.
19. Isaia 37, 19. *20.* 4 Imp. 19, 15.
21. Isaia 37, 36, 38.
24. 4 Imp. 20, 1; Isaia 38, 1.

rugat către Domnul, şi l-au ascultat pre el, şi semn i-au dat lui.

25. Şi nu după darul ce i-au făcut lui a răsplătit Ezechia, că s'a înălţat inima lui, şi a fost asupra lui mânie şi asupra Iudei şi asupra Ierusalimului.

26. Şi s'a smerit Ezechia din sumeţia inimii sale, el şi cei ce lăcuiau în Ierusalim, şi n'a venit preste ei mânia Domnului în zilele lui Ezechia.

27. Şi a avut Ezechia avuţie şi mărire multă foarte, şi ş'a făcut luişi vistierii de argint, de aur, de piatră scumpă, de mirodenii, de arme şi de vase de mult preţ.

28. Şi jitniţe de roadele grâului, ale vinului şi ale untuluidelemn, şi sate şi ocoale de tot felul de vite, şi stâni la munte.

29. Şi cetăţi ş'a zidit luişi şi agoniseală de oi şi de boi mulţi, că i-au dat lui Domnul avere multă foarte.

30. Ezechia acesta a astupat ieşirea apei cea de sus, şi o a îndreptat în jos către miazăzi a cetăţii lui David, şi a sporit Ezechia întru toate lucrurile sale.

31. Şi când bătrânii boierilor din Vavilon au fost trimişi la dânsul, ca să întrebe de semnul ce s'a făcut în ţară, au îngăduit Dumnezeu să-l ispitească pre dânsul, ca să ştie cele din inima lui.

32. Şi celelalte fapte ale lui Ezechia, şi mila lui, iată scrise sunt în prorociea lui Isaia prorocul fiul lui Amos, şi în cartea împăraţilor lui Iuda şi ai lui Israil.

33. Şi a adormit Ezechia cu părinţii săi, şi l-au îngropat pre dânsul în partea cea de sus a mormintelor fiilor lui David, şi mărire şi cinste i-a dat lui la moartea lui tot Iuda, şi cei ce locuiesc în Ierusalim, şi a împărăţit Manasî fiul său în locul lui.

27. 4 Imp. 20, 19.
31. Isaia 39, 1; 4 Imp. 20, 13.
32. Isaia 36, 1; 4 Imp. 18, 1.
33. 4 Imp. 20, 21.

CAP. 33.

Impărăţia lui Manasî şi Amon.

De doisprezece ani eră Manasî, când a început a împărăţî, şi cincizeci şi cinci de ani a împărăţit în Ierusalim.

2. Şi a făcut rele înaintea Domnului, după toate urâciunile neamurilor, pre care le-au pierdut Domnul dela faţa fiilor lui Israil.

3. Şi s'a întors, şi a zidit cele înalte, care le-a stricat Ezechia tatăl lui, şi a pus stâlpii vaalimilor, şi a făcut desişuri, şi s'a închinat la toată oastea cerului, şi a slujit lor.

4. Şi a zidit jertfelnic în casa Domnului, de care au zis Domnul: în Ierusalim va fi numele meu în veac.

5. Şi a zidit jertfelnice la toată oastea cerului într'amândouă curţile casei Domnului.

6. Şi trecea pre fiii săi prin foc în valea Venennom, şi se descântà şi se vrăjà şi se fermecà, şi a făcut grăitori din pântece şi vrăjitori şi multe rele a făcut înaintea Domnului, ca să-l întărâte pre el.

7. Şi a pus idolul şi chipul cel cioplit, care l-a făcut, în casa lui Dumnezeu, de care au zis Dumnezeu către David şi către Solomon fiul lui: în casa aceasta şi în Ierusalim care l-am ales din toate neamurile lui Israil, ca să puiu numele meu în veac.

8. Şi mai mult nu voiu mişcà piciorul lui Israil din pământul care l-am dat părinţilor lor, însă de vor

33. *1.* 4 Imp. 21, 1. *2.* A 2 Lege, 18, 9.
3. 4 Imp. 18, 4 şi 21, 3.
4. 4 Imp. 21, 4; A 2 lege 12, 5, 11.
7. 2 Imp. 7, 10; ps. 131, 13, 14.

păzi a face toate, câte am poruncit lor, după toată legea şi poruncile şi judecăţile cele prin mâna lui Moisì.
9. Şi a înşelat Manasì pre Iuda şi pre cei ce locuiau în Ierusalim, ca să facă ce este rău mai mult decât toate neamurile, care le-au pierdut Domnul dela faţa fiilor lui Israil.
10. Şi au grăit Domnul către Manasì şi către poporul lui, şi n'au ascultat.
11. Şi au adus Domnul asupra lor căpeteniile oştirei împăratului lui Asur, şi au prins pre Manasì în legături, şi l-au legat cu obezi, şi l-au dus în Vavilon.
12. Şi fiind în necaz a căutat faţa Domnului Dumnezeului său, şi s'a smerit foarte înaintea feţii Dumnezeului părinţilor săi.
13. Şi s'a rugat către dânsul, şi l-au auzit pre el, şi au ascultat strigarea lui, şi l-au întors pre el în Ierusalim, la împărăţia lui, şi a cunoscut Manasì, că Domnul însuşi este Dumnezeu.
14. Şi după acestea a zidit zid afară de cetatea lui David, dela amiazăzi către răsăritul lui Ghion până în pârîu, şi către intrarea cea prin poarta peştelui, şi a înconjurat Ofla spre poarta cea de prin prejur, şi a pus în ea arme, şi o a înălţat foarte, şi a pus căpetenii de oştire preste toate cetăţile cele tari ale Iudei.
15. Şi a stricat pre dumnezeii cei streini, şi cel cioplit din casa Domnului, şi toate oltarele care le-a zidit în muntele casei Domnului în Ierusalim şi afară de cetate.
16. Şi a dres jertfelnicul Domnului, şi a adus pre el jertfe de mântuire şi de laudă, şi a zis Iudei, ca să slujească Domnului Dumnezeului lui Israil.
17. Insă poporul tămâià şi pre înălţimi, nu numai Domnului Dumnezeului lor.
18. Şi celelalte fapte ale lui Manasì, şi rugăciunea lui cea către Dumnezeu, şi cuvintele văzătorilor care le grăià către dânsul cu numele Dumnezeului lui Israil, iată sunt în cărţile împăraţilor lui Israil.
19. Şi rugăciunea lui, şi cum l-au ascultat pre el Dumnezeu, toate păcatele lui şi fărădelegile lui, şi locurile în care a zidit cele înalte, şi a pus desişuri şi idoli mai nainte de a se întoarce el, iată s'au scris în cărţile văzătorilor.
20. Şi a adormit Manasì cu părinţii săi, şi l-au îngropat pre el în grădina casei lui, şi a împărăţit Amon fiul său în locul lui.
21. De douăzeci şi doi de ani erà Amon, când a început a împărăţi, şi doi ani a împărăţit în Ierusalim.
22. Şi a făcut rele înaintea Domnului, cum a făcut Manasì tatăl lui, şi tuturor idolilor, care i-a făcut Manasì tatăl lui, jertfià Amon şi slujeà lor.
23. Şi nu s'a smerit înaintea Domnului, cum s'a smerit Manasì tatăl său, că fiul său Amon a înmulţit păcatul.
24. Şi s'au sculat asupra lui slugile lui, şi l-au ucis pre el în casa lui.
25. Şi au bătut poporul pământului pre cei ce s'au sculat asupra împăratului Amon, şi au făcut împărat pre Iosia fiul lui în locul lui.

CAP. 34.

Impărăţia lui Iosia.

De opt ani erà Iosia, când a început a împărăţi, şi treizeci şi unul de ani a împărăţit în Ierusalim.
2. Şi a făcut ce este plăcut îna-

11. A 2 lege 28. 36; Iov 36, 8.
17. 4 Imp. 12, 3.
18. 4 Imp. 21, 18. *21.* 4 Imp. 21, 19, 20.
34. *1.* 4 Imp. 22, 1.

intea Domnului, și a umblat întru
toate căile lui David tatăl său, și
nu s'a abătut deadreapta sau dea-
stânga.
3. In anul al optulea al împărăției
sale fiind încă prunc a început a
căutà pre Domnul Dumnezeul lui
David tatăl său; iar în anul al doi-
sprezecelea al împărăției sale, a în-
ceput a curăți pre Iuda și Ierusa-
limul de cele înalte, de desișuri, de
capiști și de idoli.
4. Și a stricat înaintea lui jertfel-
nicile Vaalimilor și cele înalte de
pre ele, și a tăiat desișurile și cele
cioplite, și cele vărsate le-a sfărâ-
mat și le-a mărunțit și le-a topit, și
le-a aruncat preste mormintele ce-
lor ce au jertfit lor.
5. Și oase de Preoți au ars pre
jertfelnicile lor, și a curățit pre Iuda
și Ierusalimul.
6. Și în cetățile lui Manasì și ale
lui Efraim și ale lui Simeon și ale
lui Neftalim, și în locurile lor prin
prejur.
7. Și a stricat jertfelnicile lor și
desișurile lor, și idolii i-a sfărămat
mărunt, și toate cele înalte le-a tă-
iat din tot pământul lui Israil, și s'a
întors în Ierusalim.
8. Și în anul al optsprezecelea al
împărăției sale, dupăce a curățit pă-
mântul și casa, a trimis pre Safan
fiul lui Eselia și pre Maasa mai ma-
rele cetății și pre Iuah fiul lui Iohaz
scriitorul, să întărească casa Dom-
nului Dumnezeului său.
9. Și a venit la Helchia preotul
cel mare, și a dat argintul să-l pună
în casa lui Dumnezeu, care l-au a-
dunat Leviții cei ce păzesc poarta
din mâna lui Manasì și a lui Efraim
și dela boieri și dela toți ceilalți din
Israil și dela fiii Iudei și ai lui Ve-
niamin și dela cei ce lăcuiau în Ie-
rusalim.
10. Și l-au dat în mâna lucrăto-
rilor, carii sunt rânduiți în casa Dom-
nului, și l-au dat celor ce fac lu-
crurile în casa Domnului, ca să toc-
mească și să întărească casa.
11. Și au dat teslarilor și zidari-
lor să cumpere pietre în patru muchi
și lemne de grinzi, să căptușească
casele, care le-au surpat împărații
Iudei.
12. Și oamenii aceia erau cu cre-
dință preste lucruri, și preste ei erau
priveghetori Iet și Avdia Leviții din
fiii lui Merari și Zaharia și Moso-
lam din fiii lui Kaat, și tot Levitul
și tot cel ce știà să cânte cu organe.
13. Și preste purtătorii cu umă-
rul și preste lucrătorii de felurite
lucruri, din Leviți erau logofeți și
judecători și portari.
14. Și când scoteau ei argintul,
care se puneà în casa Domnului,
a aflat Helchia preotul cartea legii
Domnului dată prin mâna lui Moisì.
15. Și a răspuns Helchia, și a zis
către Safan logofătul: cartea legii
am aflat în casa Domnului, și a dat
Helchia cartea lui Safan.
16. Și a adus Safan cartea la îm-
păratul, și a dat împăratului seamă,
zicând: tot argintul s'a dat în mâna
slugilor tale celor ce fac lucrurile.
17. Și a topit argintul care s'a a-
flat în casa Domnului, și l-a dat în
mâna priveghetorilor și în mâna ce-
lor ce fac lucrul.
18. Și a dat de știre Safan logo-
fătul împăratului, zicând: o carte
mi-a dat mie Helchia preotul, și o
a cetit Safan înaintea împăratului.
19. Și a fost dacă a auzit împă-
ratul cuvintele legii, s'a rupt hai-
nele sale.
20. Și a poruncit împăratul lui

3. 3 Imp. 13, 2; 4 Imp. 23, 16.
5. 4 Imp. 18, 4.
6. 4 Imp. 23, 19.
11. 4 Imp. 22. 6. *14.* 4 Imp. 22, 8.
15. A 2 Lege 31, 24.

Helchia şi lui Ahicam feciorul lui Safan, şi lui Avdom feciorul lui Mihea şi lui Safan logofătul şi lui Asaia slugii împăratului, zicând:

21. Mergeţi şi întrebaţi pre Domnul pentru mine şi pentru tot ce a rămas în Israil şi în Iuda, pentru cuvintele cărţii ce s'a aflat, că mare este mâniea Domnului, care s'a aţâţat asupra noastră, pentrucă n'au ascultat părinţii noştri cuvintele Domnului, ca să facă după toate cele scrise în cartea aceasta.

22. Şi a mers Helchia, şi cei ce le-a zis împăratul la Olda proprocița femeia lui Selim, feciorul lui Tecoe, fiul lui Aras, care păzeà vestmintele, acela lăcuià în Ierusalim în Masane, şi i-au grăit ei acestea.

23. Iar ea le-a zis lor: aşà zice Domnul Dumnezeul lui Israil: spuneţi omului celui ce v'a trimis pre voi la mine.

24. Acestea zice Domnul: iată eu voiu aduce preste locul acesta rele, şi preste cei ce lăcuesc într'însul toate cuvintele cele scrise în cartea cea cetită înaintea împăratului Iudei.

25. Pentrucă m'au părăsit pre mine, şi au tămâiat la dumnezei streini, ca să mă mânie pre mine întru toate faptele mâinilor sale, şi se va aprinde mânia mea în locul acesta, şi nu se va stinge.

26. Şi către împăratul Iudei, care v'a trimis pre voi să întrebaţi pre Domnul, aşà să-i ziceţi lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil:

27. Cuvintele care le-ai auzit, şi s'a înfrânt inima ta, şi te-ai smerit de faţa mea, dacă ai auzit cuvintele mele asupra locului acestuia şi asupra celor ce locuiesc într'însul, şi te-ai umilit înaintea mea, şi ţi-ai rupt hainele tale şi ai plâns înaintea mea, şi eu am auzit, zice Domnul.

28. Iată te adaog pre tine la părinţii tăi, şi te vei sălăşluì în mormintele tale cu pace, şi nu vor vedeà ochii tăi toate răutăţile, care le voiu aduce eu preste locul acesta, şi preste cei ce lăcuiesc pre dânsul, şi au dus împăratului cuvântul.

29. Şi a trimes împăratul, şi a adunat pre bătrânii Iudei şi ai Ierusalimului.

30. Şi s'a suit împăratul în casa Domnului, şi tot Iuda, şi cei ce lăcuiesc în Ierusalim şi Preoţii şi Leviţii şi tot poporul dela mic până la mare, şi a cetit la auzul lor toate cuvintele cărţei legii, care s'a aflat în casa Domnului.

31. Şi a stat împăratul la locul său, şi a pus legătură înaintea Domnului, că vor umblà după Domnul, şi vor păzì poruncile lui şi mărturiile lui şi îndreptările lui cu toată inima şi cu tot sufletul, şi vor face cuvintele legii cele scrise în cartea aceasta.

32. Şi a pus pre toţi cei ce se aflau în Ierusalim şi în Iuda şi în Veniamin, şi au făcut locuitorii Ierusalimului legătură în casa Domnului Dumnezeului părinţilor lor.

33. Şi a scos Iosia, toate urâciunile din tot pământul fiilor lui Israil, şi a făcut pre toţi cei ce s'au aflat în Ierusalim şi în Israil, ca să slujească Domnului Dumnezeului lor, în toate zilele lui, nu s'au abătut dela Domnul Dumnezeul părinţilor lor.

CAP. 35.

Iosia serbează Paştele. Moartea sa.

Şi a făcut Iosia Paştele Domnului Dumnezeului său în Ierusalim şi a jertfit mielul pascal în ziua a patrusprezecea a lunei cei dintâiu.

2. Şi a pus pre preoţi la rându-

22. 4 Imp. 22, 14. 27. 4 Imp. 22, 19.

29. 4 Imp. 23, 1. 30. 4 Imp. 23, 2.
31. Is. Navì 24, 25.
35. 1. 4 Imp. 23, 21.

iala lor, și i-a întărit pre ei la lucrurile casei Domnului.

3. Și a zis Leviților celor tari în tot Israilul ca să se sfințească pre sine Domnului, și a pus sicriul cel sfânt în casa care o a zidit Solomon fiul lui David împăratul lui Israil, și a zis împăratul: n'aveți a ridicà pre umăr nimica, acum dar slujiți Domnului Dumnezeului vostru și poporului său Israil.

4. Și vă gătiți după casele voastre părintești și după rândul vostru după scrisoarea lui David împăratul lui Israil, și prin mâna lui Solomon fiul lui.

5. Și stați în Biserică după cetele caselor voastre părintești, între frații voștri fiii poporului, și rânduiala casei părintești întru Leviți.

6. Și jertfiți Paștele și gătiți fraților voștri, ca să faceți după cuvântul Domnului prin mâna lui Moisì.

7. Și Iosia a dat pârgă fiilor poporului oi și miei și iezi din capre, toate pentru Paști, și numărul tuturor a fost treizeci de mii, și viței trei mii. Acestea din averea împăratului.

8. Și boierii au dat pârgă poporului și Preoților și Leviților; iar Helchia și Zaharia și Ieil, mai marii casei lui Dumnezeu, au dat și ei Preoților pentru Paști, oi și miei și iezi, două mii și șase sute, și viței trei sute.

9. Și Honenia, Vanea, Samea și Natanail fratele lui, și Asavia, Ieil și Iozavad mai marii Leviților, au dat pârgă și ei Leviților pentru Paști, oi cinci mii și viței cinci sute.

10. Așà s'a întocmit slujba, și au stătut Preoții la locul lor și Leviții la cetele lor, după porunca împăratului.

11. Și au jertfit Paștele și au turnat Preoții sângele din mâna lor, și Leviții au jupuit.

7. 3 Imp. 8, 63.

12. Și a întocmit arderea de tot ca să le deà lor după împărțire, după casele lor părintești fiilor poporului, ca să aducă Domnului precum este scris în cartea lui Moisì, așà și dimineața.

13. Și au fript mielul pascal la foc după rânduială; iar jertfele cele sfinte le-au fiert în căldări și în oale, și bine s'au isprăvit, și în grabă le-au împărțit la toți fiii poporului.

14. Și după aceea a' gătit luiș și Preoților, că Preoții fiii lui Aaron avusese de lucru cu arderile de tot și cu seurile până în noapte, pentru aceea Leviții au gătit loruși și fraților săi fiilor lui Aaron.

15. Și cântăreții fiii lui Asaf la locul lor după poruncile lui David și Asaf și Eman și Iditom prorocii împăratului, și căpeteniile și portarii fiecărei porți, nu erà lor slobod să se miște dela slujba Sfintelor, că frații lor Leviții le găteau lor.

16. Așà s'a rânduit și s'a întocmit toată slujba Domnului în ziua aceea a săvârșì Paștele, și au adus arderi de tot pre jertfelnicul Domnului după porunca împăratului Iosia.

17. Și fiii lui Israil cari erau față au făcut Paștele în vremea aceea și sărbătoarea azimelor, șapte zile.

18. Și n'au fost Paști asemenea acestuia întru Israil din zilele lui Samuil prorocul, și nici un împărat din Israil n'a făcut Paști Domnului precum a făcut Iosia, și Preoții și Leviții și tot Iuda și Israilul aflându-se de față și cei ce lăcuiau în Ierusalim.

19. In anul al optsprezecelea al împărăției lui Iosia s'a făcut Paștele acesta.

20. Dupăce Iosia a făcut toate acestea în Biserică, a ars împăratul Iosia și pre cei ce grăiau din pân-

13. Eșire 12, 8, 9. *18.* 4 Imp. 23, 22. *19.* 4 Imp. 23, 23. *20.* 4. Imp. 23, 25; Ierem. 46, 2.

tece şi pre gâcitori şi pre Terafini, şi idolii şi carusim, cari erau în pământul Iudei şi în Ierusalim, ca să întărească cuvintele legii cele scrise, în cartea care o a aflat Helchia preotul în casa Domnului. Asemenea lui n'a fost mai nainte de el, care să se fi întors către Domnul cu toată inima sa şi cu tot sufletul său şi cu toată vîrtutea sa, după toată legea lui Moisì, şi după el n'a fost altul asemenea lui. Ci tot nu s'au întors Domnul de către iuţimea mâniei sale cei mari, că s'au mânieat cu iuţime Domnul pre Iuda, pentru toate întărâtările cu care l-a întărîtat pre el Manasì. Şi au zis Domnul: şi pre Iuda voiu lepădà dela faţa mea, precum am lepădat pre Israil, şi voiu părăsì cetatea care o am ales Ierusalimul şi casa de care am zis, va fi numele meu acolo. Şi s'a suit Faraon Nehao împăratul Eghipetului asupra împăratului Asirienilor la rîul Efratului ca să-i deà răsboiu în Harmis, şi a mers împăratul Iosia întru întâmpinarea lui.

21. Şi a trimis la el soli, zicând: ce este mie şi ţie împăratul Iudei? Nu asupra ta viu astăzi să fac răsboiu, ci asupra altuia care îmi face răsboiu, şi Dumnezeu au zis că foarte să grăbesc, păzeşte-te de Dumnezeul cel ce este cu mine, ca să nu te piarză.

22. Şi n'a întors Iosia faţa sa de către dânsul, ci s'a gătit să deà asupra lui răsboiu, şi n'a ascultat de cuvintele lui Nehao, cele din partea lui Dumnezeu, şi a venit să se răsboiască în câmpul lui Maghedo.

23. Şi au săgetat arcaşii asupra împăratului Iosia, şi a zis împăratul slugilor sale: luaţi-mă că sunt greu rănit.

24. Şi l-au luat pre el slugile lui din car, şi l-au pus în carul al doilea care aveà, şi l-au adus în Ierusalim, şi a murit şi s'a îngropat cu părinţii săi, şi tot Iuda şi Ierusalimul au plâns pentru Iosia.

25. Şi a făcut Ieremia plângere pentru Iosia, şi toţi boierii şi jupânesele au rostit plângere pentru Iosia până astăzi, şi s'a dat poruncă pentru ea întru Israil, şi iată s'a scris la plângeri.

26. Iar celelalte fapte ale lui Iosia şi mila lui după cele scrise în legea Domnului şi întâmplările lui cele dintâiu şi cele de apoi, iată scrise sunt în cartea împăraţilor lui Israil şi ai lui Iuda.

CAP. 36.

Urmaşii lui Iosia. Robia Vavilonului.

Şi a luat poporul pământului pre Ioahaz feciorul lui Iosia, şi l-a uns pre el, şi l-a făcut împărat în locul tatălui său în Ierusalim.

2. In vârstă de douăzeci şi trei de ani erà Ioahaz, când a început a împărăţì, şi trei luni a împărăţit în Ierusalim, şi numele mumei lui Amital fata lui Ieremia din Lovna, şi a făcut rele înaintea Domnului, precum au făcut părinţii lui; şi l-a legat pre el Faraon Nehao în Delvată în pământul Ematului ca să nu împărăţească în Ierusalim.

3. Şi l-a mutat împăratul la Eghipet, şi a pus bir pe ţară o sută de talanţi de argint şi un talant de aur.

4. Şi a pus Faraon Nehao pre Eliakim fiul lui Iosia, împărat preste Iuda în locul lui Iosia tatăl lui, şi i-a schimbat numele lui Ioakim, şi pre Ioahaz fratele lui l-a luat Faraon Nehao, şi l-a dus în Eghipet, şi a murit acolo. Şi argintul şi aurul l-a dat lui Faraon; atunci a în-

22. Zah. 12, 11. *24.* 4 Imp. 23, 24.

25. Ier. 22, 10, 11; şi 9, 17.
36. *1.* 4 Imp. 23, 30. *3.* Mateiu 1, 11.

ceput țara a da bir după socoteală, ca să dea argintul precum a poruncit Faraon, și fiecine după putere cere argintul și aurul dela poporul țării, ca să-l deà lui Faraon Nehao.

5. De douăzeci și cinci de ani erà Ioakim, când a început a împărăți, și unsprezece ani a împărățit în Ierusalim, numele mumei lui Zehora, fata lui Nirim din Rama. Și a făcut rele înaintea Domnului precum au făcut părinții lui. In zilele acelea a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la pământul acesta, și i s'a supus lui trei ani, apoi s'a despărțit dela el. Și au trimis Domnul asupra lor pre Haldei și pre tâlharii Sirienilor și pre tâlharii Moavitenilor și ai fiilor lui Amon și ai Samariei, și s'au despărțit după cuvântul acesta, după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robilor săi proroci. Insă mâniea Domnului era preste Iuda, ca să-l lepede pre el dela fața sa pentru toate păcatele pre care le-a săvârșit Manasi, și pentru sângele cel nevinovat care l-a vărsat Ioachim, și a umplut Ierusalimul cu sânge nevinovat, ci n'au vrut Domnul să-i piarză de tot pre ei.

6. Și s'a sculat Navuhodonosor împăratul Vavilonului asupra lui, și l-a legat pre el cu lanțuri de aramă, și l-a dus în Vavilon.

7. Și o parte din vasele casei Domnului le-a dus în Vavilon, și le-a pus în capiștea sa în Vavilon.

8. Și celelalte întâmplări ale lui Ioakim și toate câte a făcut, iată acestea scrise sunt în cartea întâmplărilor anilor împăraților Iudei, și a adormit Ioakim cu părinții săi, și s'a îngropat în Ganozai cu părinții săi, și a împărățit Iehonia fiul său în locul lui.

9. In vârstă de optsprezece ani erà Iehonia, când a început a împărăți, și trei luni și zece zile a împărățit în Ierusalim, și a făcut rele înaintea Domnului.

10. Și trecând anul a trimis împăratul Navuhodonosor, și l-a adus pre el în Vavilon cu vasele cele scumpe ale casei Domnului, și a făcut împărat pre Sedechia fratele tatălui său, preste Iuda și preste Ierusalim.

11. In vârstă de douăzeci și unul de ani erà Sedechia, când a început a împărăți, și unsprezece ani a împărățit în Ierusalim.

12. Și a făcut rele înaintea Domnului Dumnezeului său, și nu s'a rușinat de fața lui Ieremia prorocul și de cuvintele grăite de Domnul.

13. Și a viclenit asupra lui Navuhodonosor împăratul împrotiva jurământului ce-i făcuse pre Dumnezeu, și ș'a învârtoșat cerbicea sa, și inima sa o a împetrit ca să nu se întoarcă către Domnul Dumnezeul lui Israil.

14. Și toți fruntașii lui Iuda și Preoții și poporul pământului au înmulțit a face fărădelege, după toate urîciunile neamurilor, și au pângărit casa Domnului cea din Ierusalim.

15. Și au trimis Domnul Dumnezeul părinților lor la ei prin mâna prorocilor săi, de grabă și trimițând solii săi, că nu se îndurà de poporul său și de lăcașul cel sfânt al lui.

16. Iar ei batjocoreau pre solii lui și defăimau cuvintele lui și râdeau de prorocii lui, până ce s'a suit mânia Domnului asupra poporului său cât nu erà leac.

17. Și a adus asupra lor pre împăratul Haldeilor, și a ucis pre fi-

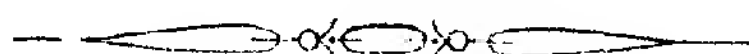
6. 4 Imp. 24, 1. *7*. Ieremia 51, 44; Daniil 1, 2. *8*. 4 Imp. 24, 5.

9. 4 Imp. 24, 8.
10. 4 Imp. 24, 17; Ieremia 37, 1.
12. Ierem. 37, 2. *13*. Iezech. 17, 16.
14. Ieremia 23, 11. *15*. Mat. 23, 37.
17. 4 Imp. 25, 1.

nerii lor cu sabie în casa cea sfântă
a lui, şi nu i s'au făcut milă de Se-
dechia, şi spre fecioarele lor nu s'au
milostivit, şi pre bătrânii lor i-au dus,
toate le-au dat în mâinile lor.
18. Şi toate uneltile casei lui Dum-
nezeu, cele mari şi cele mici şi vi-
stieriile casei Domnului şi toate vi-
stieriile împăratului şi ale boierilor,
toate le-au dus în Vavilon.
19. Şi au ars casa Domnului şi
au surpat zidul Ierusalimului, şi tur-
nurile lui le-au ars cu foc şi toate
vasele scumpe s'au pierdut.
20. Şi au mutat pre cei rămaşi
în Vavilon, şi i-au fost lui şi fiilor
lui robi, până la împărăţiea Midilor.
21. Ca să se plinească cuvântul
Domnului prin gura lui Ieremia, până
când pământul s'a îndestulat a ser-
bà sâmbetele sale, odihnindu-se tot
timpul pustiirii sale, până s'au îm-
plinit şaptezeci de ani.
22. In anul dintâiu al lui Kir îm-
păratul Persilor, dupăce s'a plinit
cuvântul Domnului prin gura lui Ie-
remia, au deşteptat Domnul duhul
lui Kir împăratul Persilor, şi a po-
runcit să vestească în toată împă-
răţiea sa cu scrisoare, zicând:
23. Acestea zice Kir împăratul Per-
silor: toate împărăţiile pământului
le-au dat mie Domnul Dumnezeul
cerului, şi el au poruncit mie să-i
zidesc lui casă în Ierusalimul cel
din Iudeia; oricare din voi este din
poporul lui, fie Dumnezeul lui cu dân-
sul, şi să plece.

21. Lev. 26, 34; Esdra 1, 1, 2; Ieremia 25, 12, 29, 10.

23. Isaia 44, 28.

CARTEA LUI ESDRA ȘI A LUI NEEMIA

CAP. 1.

Kir slobozeşte pre Iudei din robie.

În anul dintâiu al lui Kir împăratul Persilor, dupăce s'a plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremia, au deşteptat Domnul duhul lui Kir împăratul Persilor, şi a poruncit să vestească în toată împărăţiea sa, încă şi cu scrisoare, zicând:
2. Aşà zice Kir împăratul Persilor: toate împărăţiile pământului le-au dat mie Domnul Dumnezeul cerului, şi el mi-au poruncit mie, ca să-i zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudeia.
3. Oricare dintre voi este din poporul Domnului, fie Dumnezeul lui cu dânsul şi să se ducă în Ierusalimul cel din Iudeia şi să zidească casa Dumnezeului lui Israil, căci el este Dumnezeul cel din Ierusalim.
4. Şi tot cel rămas din toate locurile unde lăcueşte, să-l ajute pre el oamenii locului aceluia cu argint, cu aur, cu avere, cu vite şi cu ce va voì la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim.
5. Şi s'au sculat căpeteniile părinteşti ale Iudei şi ale lui Veniamin şi toţi Preoţii şi Leviţii, la câţi le-au deşteptat Dumnezeu duhul lor, ca să se sue să zidească casa Domnului cea din Ierusalim.
6. Şi toţi cei de prin prejur au ajutat cu mâinile lor, cu vase de argint, cu aur, cu avere, cu vite şi cu lucruri scumpe, afară de cele ce de bună voie au dat.
7. Şi împăratul Kir a scos vasele casei Domnului, care le-a luat Navuhodonosor din Ierusalim, şi le pusese în capiştea Dumnezeului său.
8. Şi le-a scos Kir împăratul Persilor prin mâna lui Mitridat Gazvareanul, şi le-a dat pe seama lui Sasavasar căpetenia Iudei.
9. Şi acesta este numărul lor: năstrăpi de aur treizeci, năstrăpi de argint o mie, cădelniţe douăzeci şi nouă,
10. Şi căţui de aur treizeci şi de argint de al doilea rând patru sute şi zece şi alte vase o mie.
11. Toate vasele de aur şi de argint cinci mii şi patru sute, toate s'au suit cu Sasavasar din robie din Vavilon în Ierusalim.

CAP. 2.

Numărul şi catagrafia jidovilor întorşi din robie. Dajdia lor.

Aceştia sunt fiii ţării, cari s'au suit din robiea streinătăţii, cu care

1. *1.* 2 Paral. 36, 22; Ieremia 25 12; şi 29, 10. *2.* Isaia 44, 28; şi 45, 1, 13.
7. 2 Paral. 36, 7; Ierem. 51, 44.
2. *1.* Neemia 7, 6.

îi înstreinase Navuhodonosor împăratul Vavilonului în Vavilon, și s'au întors în Ierusalim și în Iudeia fiecare în cetatea sa.

2. Cei ce au venit cu Zorovavel: Isus, Neemia, Saraia, Reelia, Mardoheu, Valasan, Masfar, Vagus, Reum, Vaana, numărul bărbaților poporului lui Israil:

3. Fiii din Fares, două mii o sută șaptezeci și doi.

4. Fiii din Safatie, trei sute șaptezeci și doi.

5. Fiii din Ares, șapte sute șaptezeci și cinci.

6. Fiii din Faat Moav cu fiii din Iisue, Ioav, două mii opt sute doisprezece.

7. Fiii din Elam, o mie două sute cincizeci și patru.

8. Fiii din Zatua, nouă sute patruzeci și cinci.

9. Fiii din Zachu, șapte sute șasezeci.

10. Fiii din Vanui, șase sute patruzeci și doi.

11. Fiii din Vavai, șase sute douăzeci și trei.

12. Fiii din Asgad, o mie două sute douăzeci și doi.

13. Fiii din Adonicam, șase sute șasezeci și șase.

14. Fiii din Vague, două mii cincizeci și șase.

15. Fiii din Addin, patru sute cincizeci și patru.

16. Fiii din Atir, din Ezechia, nouăzeci și opt.

17. Fiii din Vassu, trei sute douăzeci și trei.

18. Fiii din Iora, o sută doisprezece.

19. Fiii din Asum, două sute douăzeci și trei.

20. Fiii din Gaver, nouăzeci și cinci.

21. Fiii din Vetleem, o sută douăzeci și trei.

3. Neemia 7, 8.

22. Fiii din Netofa, cincizeci și șase.

23. Fiii din Anatot, o sută douăzeci și opt.

24. Fiii din Azmot, patruzeci și trei.

25. Fiii din Kariatirim, Hafira și Virot, șapte sute patruzeci și trei.

26. Fiii din Rama și Gavaa, șase sute douăzeci și unu.

27. Oameni din Mahmas, o sută douăzeci și doi.

28. Oameni din Vetil și din Aia, patru sute douăzeci și trei.

29. Fiii din Navu, cincizeci și doi.

30. Fiii din Maghevis, o sută cincizeci și șase.

31. Fiii din Ilamar, o mie două sute cincizeci și patru.

32. Fiii din Ilam, trei sute douăzeci.

33. Fiii din Lodadi și Ono, șapte sute douăzeci și cinci.

34. Fiii din Ierihon, trei sute patruzeci și cinci.

35. Fiii din Senaa, trei mii șase sute și treizeci.

36. Și Preoții, fiii lui Iedua din casa lui Iisi, nouă sute șaptezeci și trei.

37. Fiii din Emir, o mie cincizeci și doi.

38. Fiii din Fasur, o mie două sute patruzeci și șapte.

39. Fiii din Irem, o mie șaptesprezece.

40. Și Leviții fiii lui Iisu și ai lui Kadmiil din fiii lui Oduia, șaptezeci și patru.

41. Cântăreții fiii lui Asaf, o sută douăzeci și opt.

42. Fiii portarilor, fiii lui Sellum, fiii lui Atir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Atita, fiii lui Sovai, toți o sută treizeci și nouă.

43. Natinei, fiii lui Sutia, fiii lui Asufa, fiii lui Tavaot.

43. 1 Paral. 9, 2.

44. Fiii lui Kadis, fiii lui Siaa, fiii lui Fadon.
45. Fiii lui Lavano, fiii lui Agava, fiii lui Acuv.
46. Fiii lui Agav, fiii lui Selami, fiii lui Anan.
47. Fiii lui Gheddil, fiii lui Gaar, fiii lui Raia.
48. Fiii lui Rason, fiii lui Necoda, fiii lui Gazem.
49. Fiii lui Azao, fiii lui Fasi, fiii lui Vasi.
50. Fiii lui Asena, fiii lui Mounim, fiii lui Nefusim.
51. Fiii lui Vaivuc, fiii lui Acufa, fiii lui Arur.
52. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Arsa.
53. Fiii lui Varcos, fiii lui Sisara, fiii lui Tema.
54. Fiii lui Natie, fiii lui Atufa.
55. Fiii robilor lui Solomon, fiii lui Sote, fiii lui Sefira, fiii lui Fadura.
56. Fiii lui Ieila, fiii lui Darcon, fiii lui Ghedil.
57. Fiii lui Safatie, fiii lui Atil, fiii lui Faherat, fiii lui Asevoim, fiii lui Imei.
58. Toți Natinei și fiii lui Avdiselma, trei sute nouăzeci și doi.
59. Și cei cari s'au suit dela Telmeleh, Telarisa, Heruv, Idan, Emir, și n'au putut să spue casa lor părintească și neamul lor, și dacă sunt din Israil.
60. Fiii din Dalaia, fiii lui Vua, fiii lui Tovie, fiii lui Necoda, șase sute cincizeci și doi.
61. Și din fiii Preoților, fiii lui Lavia, fiii lui Accus, fiii lui Verzelai, cari ș'au luat din fetele lui Verzelai Galaaditeanului femeie, și s'au chemat pre numele lor.
62. Aceștia au căutat scrisoarea neamului lor, și nu s'a aflat, și s'au scos dela preoție.
63. Și a zis lor Atirsata, să nu mănânce din sfintele Sfintelor, până ce se va sculà Preot luminat și desăvârșit.
64. Deci toată adunarea, împreună ca la patruzeci și două de mii trei sute și șasezeci.
65. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, aceștia șapte mii trei sute treizeci și șapte, și între aceștia erau cântăreți și cântărețe două sute.
66. Caii lor șapte sute treizeci și șase, catârii lor două sute patruzeci și cinci.
67. Cămilele lor patru sute treizeci și cinci, asinii lor șase mii șapte sute și douăzeci.
68. Și din căpeteniile părintești, dacă au venit ei la casa Domnului cea din Ierusalim, au voit ca să zidească casa lui Dumnezeu în locul său.
69. După puterea lor au dat la vistieria lucrului drahme de aur, șasezeci și una de mii, și talanți de argint cinci mii și îmbrăcăminți Preoților o sută.
70. Și au șezut Preoții și Leviții și cei din popor și cântăreții și portarii și Natineii în cetățile lor și tot Israilul în cetățile sale.

CAP. 3.

Jertfelnicul arderii de tot. Sărbătoarea corturilor. Punerea temeliei Bisericii.

Și a sosit luna a șaptea, și fiii lui Israil erau în cetățile lor, și s'a adunat poporul ca un om în Ierusalim.
2. Și s'a sculat Isus al lui Iosedec și frații lui Preoții și Zorovavel al lui Salatiil și frații lui, și au zidit jertfelnicul Dumnezeului lui Israil, ca să aducă preste el arderea de tot, după cum este scris în legea lui Moisi omul lui Dumnezeu.
3. Și au așezat jertfelnicul în lo-

63. Neemia 7, 65; și 8, 11.

3. *2.* Agheu 1, 1; Zah. 3, 1. *3.* Num. 28, 3.

cul său, măcar că-i sperieau pre ei popoarele pământului, și au adus pre el ardere de tot Domnului, dimineața și seara.

4. Și au făcut sărbătoarea corturilor, după cum este scris, și ardere de tot au adus în fiecare zi, după numărul ce este rânduit în fiecare zi.

5. Și după aceasta arderi de tot zilnic, și la lună nouă și la toate sărbătorile Domnului cele sfințite, și toate care de bună voie le aduceà fiecare Domnului.

6. In ziua întâia a lunii a șaptea a început a aduce ardere de tot Domnului, iar casa Domnului încă nu se întemeiase.

7. Și au dat argint pietrarilor și teslarilor, și bucate și băuturi, și untdelemn Sidonenilor și Tirienilor, ca să scoață lemne de chedru din Livan la marea Iopiei, după cum le-a poruncit Kir împăratul Persilor.

8. Iar în anul al doilea dupăce au venit ei la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, în luna a doua a început Zorovavel al lui Salatiil și Isus al lui Iosedec și ceilalți din frații lor, Preoții și Leviții și toți cei ce venise din robie în Ierusalim, și au pus pre Leviții cari erau de douăzeci de ani și mai mari, ca să fie priveghetori preste cei ce făceau lucrurile în casa Domnului.

9. Și a stătut Isus cu fiii lui și frații lui Kadmiil, cu fiii lui, fiii lui Iuda, toți împreună ca să îndemne pre cei ce făceau lucrurile în casa lui Dumnezeu; fiii lui Inadad, fiii lor și frații lor Leviți.

10. Și când a pus temelie, ca să zidească casa Domnului, au stătut Preoții în odăjdii cu trâmbițe și Leviții fiii lui Asaf cu chimvale să laude pre Domnul după poruncile lui David împăratul lui Israil.

11. Și au răspuns cu laudă și cu mărturisire Domnului că este bun, că în veac este mila lui preste Israil, și tot poporul strigà cu glas mare lăudând pre Domnul pentru întemeerea casei Domnului.

12. Și mulți din Preoți și din Leviți și din căpeteniile caselor părintești, cei bătrâni cari văzuse casa cea dintâiu, și acum vedeau cu ochii lor că se pune temelia acestei case, plângeau cu glas mare, și gloata cu strigare și cu veselie înălțà cântarea.

13. Așà cât poporul nu puteà cunoaște glasul cel ce însemnà veselie de glasul plânsorii poporului, că strigà poporul cu glas mare, și glasul se auzeà de departe.

CAP. 4.

Vrăjmașii Iudeilor împiedică zidirea Bisericii.

Și au auzit cei ce necăjeau pre Iuda și pre Veniamin, că fiii robiei zidesc casa Domnului Dumnezeului lui Israil.

2. Și au venit la Zorovavel și la căpeteniile caselor părintești și le-au zis lor: să zidim împreună cu voi, căci ca și voi căutăm pre Dumnezeul vostru și jertfim lui, din zilele lui Asaradan împăratul lui Asur, care ne-a adus pre noi aici.

3. Și au zis către ei Zorovavel și Isus și ceilalți mai mari ai caselor părintești a lui Israil: nu se cuvine să zidim noi împreună cu voi casa Dumnezeului nostru, ci noi singuri ca un om vom zidì Domnului Dumnezeului nostru, precum ne-a poruncit Kir împăratul Persilor.

4. Iar poporul pământului acestuia opreà mâinile Iudei, și împedicà zidirea.

5. Și dà mită ca să strice sfatul

4. Lev. 23, 34. 5. Neemia 10, 33.

4. 2. Isaia 7, 8.

lor în toate zilele lui Kir împăratul Persilor până la împărăţia lui Darie împăratul Persilor.

6. Iar în împărăţia lui Asuir la începutul împărăţiei lui a scris carte împrotiva celor ce lăcuiesc în Iudeia şi în Ierusalim.

7. Şi în zilele lui Artacsasta a scris în pace Mitridat, Teveil şi ceilalţi dimpreună cu ei robi la Artacsasta împăratul Persilor, scris-au şi cel mai mare preste dări carte sirienească şi tălmăcită.

8. Reum-Valtaam şi Sampsa logofătul scris-au o carte asupra Ierusalimului, lui Artacsasta împăratul.

9. Acestea a socotit Reum-Valtaam şi Sampsa logofătul şi cei dimpreună cu noi robi: Dinel, Afarsatahei, Tarfalei, Afarsei, Arhiei, Vavilonei, Susanahei, Daniei, Elamitei.

10. Şi ceilalţi din neamurile, care le-a mutat Asenafar cel mare şi cinstit, şi i-a pus să lăcuiască în cetăţile Samoronului, şi rămăşiţa cea dincolo de rîu.

11. Aceasta este cuprinderea cărţii, care o a trimes la el, la Artacsasta împăratul, slugile tale oamenii cei dincolo de rîu:

12. In ştire să fie împăratului, că jidovii, cari s'au suit dela tine la noi, au venit în Ierusalim cetatea cea vicleană şi rea, care o zidesc, şi zidurile ei le-au întemeiat, şi temeliile ei le-au înălţat.

13. Acum să ştie împăratul, că de se va zidì iarăşi cetatea aceea, şi zidurile ei se vor întărì, biruri nu vor fì ţie, nici vor dà, şi aceasta împăraţilor face rău.

14. Şi acum ruşinarea împăratului a o vedeà nouă nu ne este slobod, pentru aceea am trimis şi am dat de ştire împăratului.

15. Ca să cauţi în cartea pomenirii părinţilor tăi, şi vei aflà şi vei cunoaşte, că cetatea aceea este cetate vicleană şi rău făcătoare împăraţilor şi ţărilor, şi fugiri de robi s'au făcut în mijlocul ei din vechime, pentru aceea cetatea aceasta s'a pustiit.

16. Facem dar noi ştire împăratului, că de se va zidì cetatea aceea şi zidurile ei se vor săvârşì, nu va fì ţie pace.

17. Şi a trimis împăratul la Reum-Valtaam şi la Sampsa logofătul şi la robii cei dimpreună cu ei, carii lăcuiau în Samaria şi la cei dincolo de rîu, pace, zicând:

18. Mai marele preste dări pe care l-aţi trimis la noi s'a chemat înaintea mea.

19. Şi am poruncit, şi a căutat şi a aflat, că tot acea cetate din vechime s'a ridicat asupra împăraţilor, şi a viclenit, şi pribegiri s'au făcut într'însa.

20. Şi împăraţi tari au fost în Ierusalim, carii au stăpânit tot ţinutul cel dincolo de rîu, şi biruri grele şi partea lui se dà lor.

21. Şi acum aveţi poruncă să opriţi pre oamenii aceia, ca să nu să mai zidească cetatea aceea până ce dela mine va fi poruncă.

22. Luaţi aminte să nu fiţi leneşi într'aceasta, ca nu cumvă să se înmulţească nebăgarea de seamă spre paguba împăraţilor.

23. Atunci mai marele dărilor împăratului Artacsasta a cetit înaintea lui Reum-Valtaam şi a lui Sampsa logofătul şi a celor dinpreună cu ei robi, şi îndată au mers la Ierusalim şi la Iuda, şi i-au oprit pre ei cu cai şi cu oştire.

24. Atunci a încetat lucrul casei lui Dumnezeu cel din Ierusalim, şi a rămas aşà până la al doilea an al împărăţiei lui Darie împăratul Persilor.

---

20. 2 Imp. 8, 2, 6; 3 Imp. 4, 21.

CAP. 5.

Iarăşi începe zidirea Bisericii.

Şi a prorocit Agheu prorocul şi Zaharia al lui Adda jidovilor celor din Iuda şi din Ierusalim cu numele Dumnezeului lui Israil.

2. Atunci s'au sculat Zorovavel al lui Salatiil şi Isus fiul lui Iosedec, şi a început a zidì casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, şi împreună cu dânşii erau prorocii lui Dumnezeu ajutându-le lor.

3. Intr'acea vreme a venit asupra lor Tantanai domnul cel dincolo de rîu şi Satarvuzanai şi cei împreună cu dânşii robi, şi acestea a zis lor: cine v'a dat vouă sfat să zidiţi casa aceasta şi să faceţi cheltuiala aceasta?

4. Atunci aceştiea au zis lor: care sunt numele oamenilor, celor ce zidesc cetatea aceasta?

5. Şi ochii lui Dumnezeu au fost preste robii Iudei, şi nu i-a oprit pre ei, până ce a făcut ştire lui Darie împăratul, şi atunci a trimis mai marelui dărilor pentru aceasta.

6. Tâlcuirea cărţii, care o a trimis Tantanai domnul cel dincolo de rîu şi Satarvuzanai şi cei împreună cu ei robi, Afarsahii cei dincolo de rîu, lui Darie împăratului.

7. In scrisoarea cea trimisă lui erau aceste cuvinte: lui Darie împăratul pacea toată.

8. Ştire să fie împăratului, că am mers în ţara jidovească, la casa Dumnezeului celui mare, şi aceea se zideşte cu pietre alese, şi lemne se pun în pereţi, şi lucru acela arătat se face şi sporeşte în mâinile lor.

9. Atunci am întrebat pre bătrânii aceia, şi aşà am zis lor: cine v'a dat vouă sfat să zidiţi casa aceasta şi să faceţi cheltuiala aceasta?

10. Şi de numele lor i-am întrebat pre dânşii ca să te înştiinţăm pre tine, ca să scrim ţie numele oamenilor celor mari ai lor.

11. Şi cuvânt ca acesta, au răspuns nouă zicând: noi suntem robi Dumnezeului cerului şi al pământului, şi zidim casa, care erà zidită mai nainte de aceasta cu mulţi ani, şi un împărat mare al lui Israil o a zidit şi o a fost isprăvit.

12. Insă de când au mâniat părinţii noştri pre Dumnezeul cerului, şi i-au dat pre ei în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului Haldeului, şi casa aceasta o a stricat şi poporul l-au mutat în Vavilon.

13. Iar în anul cel dintâiu al lui Kir împăratul Vavilonenilor, acest împărat a pus gând să zidească casa lui Dumnezeu aceasta.

14. Şi vasele casei lui Dumnezeu cele de aur şi de argint, care le-a adus Navuhodonosor din casa cea dela Ierusalim, şi le-a băgat în capiştea împăratului, le-a scos împăratul Kir de acolo, şi le-a dat lui Savanasar păzitorul vistierii, care erà preste vistierie.

15. Şi i-a zis lui: Ia toate vasele, şi mergi de le pune în casa cea din Ierusalim la locul lor.

16. Atunci Savanasar acela a venit şi a pus temeliile casei lui Dumnezeu în Ierusalim, şi de atunci până acum se zideşte, şi nu s'a săvârşit.

17. Şi acum de este bine înaintea împăratului, să se cerceteze în casa cămării împăratului Vavilonului, ca să ştie că dela împăratul Kir a fost poruncă a se zidì casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, şi după ce va şti împăratul despre aceasta, să trimiţă la noi.

---

5. *1.* Agheu 1, 1; Zah. 1, 1, 7.

12. 4 Imp. 21, 15; şi 24, 1, 2.
13. 2 Paral. 36, 22.

CAP. 6.

Săvârşirea şi sfinţirea Bisericii.

Atunci Darie împăratul a poruncit şi a căutat în lăzile scrisorilor cari erau în visteriile din Vavilon.

2. Şi s'a aflat în cetatea Amata, care este căpetenia ţinutului Midiei, o scrisoare în care erà scris spre aducerea aminte:

3. In anul dintâiu al lui Kir împăratul, Kir împăratul a poruncit pentru casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, să se zidească casa şi loc unde să jertfească jertfele, şi a pus să fie înălţimea ei de şasezeci de coţi şi lărgimea de şasezeci de coţi.

4. Şi să fie trei rânduri de cămări de pietre tari şi un rând de lemn, şi cheltuiala, din casa împăratului se va dà.

5. Şi vasele casei lui Dumnezeu cele de argint şi cele de aur, care le-a luat Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim şi le-a adus în Vavilon, să se deà şi să le ducă în biserica cea din Ierusalim, la locul unde au fost în casa lui Dumnezeu.

6. Acum dar voi domnii cei dincolo de rîu Satarvuzanai, şi cei împreună cu dânşii, robii Afarsahei cei dincolo de rîu, depărtaţi-vă de acolo.

7. Şi lăsaţi să se facă lucrul casei lui Dumnezeu, şi mai marii şi bătrânii Jidovilor casa aceea a lui Dumnezeu să o zidească în locul său.

8. Şi dela mine poruncă s'a dat, ca nu cumvà să faceţi cevà cu bătrânii Jidovilor, ca să nu se zidească casa aceea a lui Dumnezeu, şi din avèrea împăratului şi din birurile cele dincolo de rîu cu deadinsul cheltuiala să fie, să se deà oamenilor acelora, ca să nu înceteze.

9. Şi orice le va trebuì, viţei, berbeci şi miei la arderi de tot Domnului cerului; grâu, sare, vin, untdelemn, după cuvântul Preoţilor celor din Ierusalim, să se deà lor în toate zilele, când vor cere.

10. Pentru ca să aducă miresme bune Dumnezeului cerului, şi să se roage pentru vieaţa împăratului şi a fiilor lui.

11. Şi dela mine s'a dat poruncă, ca tot omul care va schimbà cuvântul acesta, se va luà lemn din casa lui, şi ridicându-l se va înfige într'însul, şi casa lui va fi de jaf.

12. Şi Dumnezeu al căruia nume lăcueşte acolo să surpe pre tot împăratul şi poporul, care va tinde mâna sa să schimbe sau să piarză casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, eu Darie poruncesc, de grab să fie.

13. Atunci Tantanai domnul cel dincolo de rîu şi Satarvuzanai şi cei dimpreună cu ei robi, cele ce le-au trimis la ei împăratul Darie, foarte cu grab le-au plinit.

14. Şi bătrânii Jidovilor zideau, şi Leviţii, după prorociea lui Agheu prorocul şi a lui Zaharia fiul lui Ada, din nou zideau şi sporeau, şi au săvârşit zidirea din porunca Dumnezeului lui Israil şi din porunca lui Kir, a lui Darie şi a lui Artacsasta împăraţii Persilor.

15. Şi au săvârşit casa aceasta până în ziua a treia a lunii Adar când erà al şaselea an al împărăţiei lui Darie împăratul.

16. Şi au făcut fiii lui Israil, Preoţii şi Leviţii şi ceilalţi din fiii mutării, sfinţirea casei lui Dumnezeu cu bucurie.

17. Şi au adus la sfinţirea casei lui Dumnezeu viţei o sută, berbeci două sute, miei patru sute, iezi de capre pentru păcatul a tot Israilul

6. *11.* Dan. 3, 29.

doisprezece după numărul semințiilor lui Israil.

18. Și au pus pre Preoți întru cetele lor și pre Leviți întru rânduelele lor spre slujba casei lui Dumnezeu în Ierusalim, după cum este scris în cartea lui Moisì.

19. Și au făcut fiii mutării Paștele, în a patrusprezecea zi a lunii dintâiu.

20. Că s'au curățit Preoții și Leviții până la unul toți curați, și au junghiat Paștele pentru toți fiii mutării, și pentru frații săi Preoții și pentru sine.

21. Și au mâncat fiii lui Israil Paștele, toți cei ce s'au întors din robie și tot cel ce s'a osebit de necurățiea neamurilor pământului, s'au lipit de ei ca să caute pre Domnul Dumnezeul lui Israil.

22. Și au făcut sărbătoarea azimelor șapte zile cu veselie, că i-au veselit pre ei Domnul, și au întors inima împăratului lui Assur spre dânșii, ca să întărească mâinile lor la lucrurile casei Dumnezeului lui Israil.

CAP. 7.

Esdra întocmește slujba Dumnezeiască.

După cuvintele acestea întru împărăția lui Artacsasta împăratul Persilor, s'a suit Esdra fiul lui Saraiu, fiul lui Azaria, fiul lui Helchia.

2. Fiul lui Selum, fiul lui Sadoc, fiul lui Ahitov.

3. Fiul lui Samaria, fiul lui Esria, fiul lui Mareot.

4. Fiul lui Zaraia, fiul lui Ozie, fiul lui Vokki.

5. Fiul lui Avisue, fiul lui Finees, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron preotul cel dintâiu.

6. Esdra acesta a venit din Vavilon, și erà el cărturar iscusit în legea lui Moisì, care o au dat Domnul Dumnezeul lui Israil, și i-a dat lui împăratul, că mâna Domnului Dumnezeul lui erà cu dânsul întru toate cele ce a cerut dela dânsul.

7. Și s'au suit din fiii lui Israil și din Preoți și din Leviți și cântăreți și portari și Natinimi în Ierusalim, în anul al șaptelea al împăratului Artacsasta.

8. Și au venit în Ierusalim în luna a cincea, acesta este al șaptelea an al împăratului.

9. Că în ziua dintâiu a lunei dintâiu el a făcut de a început a plecà din Vavilon; iar în ziua dintâiu a lunei a cincea a sosit în Ierusalim, că mâna Dumnezeului lui cea bună erà cu dânsul.

10. Că Esdra a pus în inima sa a căutà legea, și a o face și a o învățà în Israil, poruncile și judecățile.

11. Și acesta este înțelesul poruncii, care o a dat Artacsasta lui Esdra preotul scriitorul cărții cuvintelor poruncite dela Domnul, și rânduelelor lui întru Israil.

12. Artacsasta împăratul împăraților, lui Esdra Preotul știutorul legii Domnului Dumnezeului cerului, sfârșitu-s'a cuvântul și răspunsul.

13. Eu am pus gând ca tot cel ce de bună voie va vreà întru împărăția mea din poporul lui Israil, și din Preoți și din Leviți să meargă în Ierusalim, cu tine să meargă.

14. Dela fața împaratului și acelor șapte sfetnici ai lui te trimiț ca să vezi în Iudeia și în Ierusalim de legea Dumnezeului lor, care este în mâna ta.

15. Și să ducă la casa Domnului argintul și aurul, care împăratul și sfetnicii lui bine au voit a dà

18. Num. 3, 6, 32. *19.* Eșire 12, 2, 6
20. Evr. 5, 3.

7. *14.* Estir 1, 14.

Dumnezeului lui Israil, celui ce în Ierusalim lăcueşte.

16. Şi tot argintul şi aurul, care vei aflà în toată ţara Vavilonului, cu darurile cele de bună voie ale poporului şi ale Preoţilor, care de bună voie le dau la casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim.

17. Şi pre tot cel ce va merge, pre acesta îndată îl pune în cartea aceasta, viţei, berbeci, miei şi jertfele lor şi turnăriie lor, le vei aduce acestea pre jertfelnicul casei cei din Ierusalim a Dumnezeului vostru.

18. Şi ce se va păreà bine ţie şi fraţilor tăi, cu celalt argint şi aur să faci cum place Dumnezeului vostru, faceţi.

19. Şi vasele cele date ţie spre slujba casei lui Dumnezeu, dă-le înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim.

20. Şi ce va mai fì de lipsă la casa Dumnezeului tău, care vei socotì tu să dai, vei dà din casa vistieriei împărăteşti şi dela mine.

21. Eu Artacsasta împăratul poruncesc la toate vistieriile cele dincolo de rîu, ca tot ce va cere dela voi Esdra Preotul şi ştiutorul legii Dumnezeului cerului, îndată să-i daţi.

22. Până la o sută de talanţi de argint şi până la o sută de care de grâu şi până la o sută de măsuri de vin şi până la o sută de măsuri de untdelemn, iar sare fără de măsură.

23. Tot ce este din porunca Dumnezeului cerului, să se facă; luaţi aminte, ca nu cumvà neşcine să se atingă de casa Dumnezeului cerului, ca să nu se mânie asupra împăratului şi a fiilor lui.

24. Şi vouă vă facem ştire, că asupra Preoţilor, Leviţilor, cântăreţilor, portarilor, Netinimilor şi slujitorilor casei aceştia a lui Dumnezeu bir să nu puneţi, să nu fie slobod a-i robì pre ei.

25. Şi tu Esdra după înţelepciunea lui Dumnezeu cea din mâna ta, pune logofeţi şi judecători, ca să judece pre tot poporul cel dincolo de rîu, pre toţi cei ce ştiu legea Dumnezeului tău, şi pre cel ce nu va ştì, să-l învăţaţi.

26. Şi tot care nu va plinì legea lui Dumnezeu şi legea împăratului, îndată să judecaţi pre acela ori la moarte, ori la pedeapsă, ori la globire de averi, ori la legături.

27. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul părinţilor noştri, cel ce au dat în inima împăratului aşà a mărì casa Domnului cea din Ierusalim.

28. Şi mie mi-au dat har, ca să aflu milă în ochii împăratului şi a sfetnicilor lui şi a tuturor boierilor împăratului celor tari, şi eu m'am întărit, precum au fost preste mine mâna cea bună a lui Dumnezeu, şi am adunat din Israil mai mari, cari să se sue cu mine.

CAP. 8.

Călătoria lui Eliazar la Ierusalim.

Aceştia sunt căpeteniile caselor părinteşti povăţuitori, cari au plecat cu mine întru împărăţia lui Artacsasta împăratul Vavilonului.

2. Din fiii lui Finees: Gherson, din fiii lui Itamar: Daniil, din fiii lui David: Attus.

3. Din fiii lui Sahania şi din fiii lui Foros: Zaharia şi cu dânsul o sută şi cincizeci de bărbaţi.

4. Din fiii lui Faat: Moav, Eliana, fiii lui Saraia şi cu dânsul două sute de bărbaţi.

5. Din fiii lui Zatois: Zehenia, fiii lui Aziil şi cu dânsul trei sute de bărbaţi.

6. Din fiii lui Adin: Ovid fiul lui Ionatan şi cu dânsul cincizeci de bărbaţi.

7. Din fiii lui Ilam: Isaiea fiul lui Atelia și cu dânsul șaptezeci de bărbați.
8. Din fiii lui Safatia: Zavadias fiul lui Mihail și cu dânsul optzeci de bărbați.
9. Din fiii lui Ioav: Avdia fiul lui Ieil și cu dânsul două sute și optsprezece bărbați.
10. Din fiii lui Vaanii: Selimut fiul lui Iosefia și cu dânsul o sută și șasezeci de bărbați.
11. Din fiii lui Vavi: Zaharia fiul lui Vavi, cu dânsul douăzeci și opt de bărbați.
12. Din fiii lui Asgad: Ioanan fiul lui Accatan și cu dânsul o sută și zece bărbați.
13. Din fiii lui Adonicam cei de pre urmă, ale căror și nume sunt: Elifalat, Ieil și Samaia și cu dânșii șasezeci de bărbați.
14. Și din fiii lui Vague: Utai și Zavud și cu dânsul șaptezeci de bărbați.
15. Și i-am adunat pre ei la rîul, care curgeà către Evi, și am tăbărît acolo trei zile, și am cercat în popor și în Preoți, și din fiii lui Levì n'am aflat acolo.
16. Și am trimis la Eleazar, la Ariil, la Semeia, la Alonam, la Iariv, la Eliatam, la Natan, la Zaharia și la Mesolam fruntașii și la Ioarim, și la Eliatan înțelepții.
17. Și i-am trimis pre ei la căpetenii în ținutul Casfia, și am pus în gura lor cuvinte, care să le grăiască către Adai și către frații lui Netinimii din ținutul Casfia, ca să ne aducă nouă cântăreți în casa Dumnezeului nostru.
18. Și ne-au adus nouă, că mâna Dumnezeului nostru bună erà cu noi, bărbat învățat din fiii lui Molì, fiul lui Levì, fiul lui Israil și întâiu au venit fiii lui și frații lui optsprezece.
19. Și pre Asevil și Isaia din fiii lui Merari frații lui și fiii lui douăzeci.
20. Și din fiii Netinimilor, pre cari i-a dat David și boierii spre slujba Leviților, Netinimii două sute și douăzeci, toți s'au adunat anume.
21. Și am vestit acolo post la rîul Aue, ca să ne smerim înaintea Dumnezeului nostru, să cerem dela dânsul cale dreaptă nouă și pruncilor noștri și la toată agonisita noastră.
22. Că mi-a fost rușine a cere de la împăratul oaste și călăreți, să ne mântuiască de vrăjmași pre cale, că am grăit împăratului zicând: mâna Dumnezeului nostru este spre bine cu toți cei ce îl caută pre el și puterea lui, și mânica este asupra tuturor, celor ce-l părăsesc pre el.
23. Și am postit, și am cerut dela Dumnezeul nostru aceasta, și ne-au ascultat pre noi.
24. Și am osebit din căpeteniile Preoților doisprezece, pre Saraia, pre Asavia și cu ei din frații lor zece.
25. Și am dat lor argintul și aurul și vasele ca dar casei Dumnezeului nostru, care le-au dăruit împăratul și sfetnicii lui și boierii lui și tot Israilul cel de față.
26. Și am pus în mâinile lor șase sute și cincizeci de talanți de argint, și vase de argint o sută și talanți de aur o sută,
27. Și vase de aur douăzeci de o mie de drahme, și vase de aramă bună strălucind în multe feluri frumoase ca aurul.
28. Și am zis către ei: voi sfinți sunteți Domnului Dumnezeu, și vasele sfinte și argintul și aurul, darul cel de bună voie Domnului Dumnezeului părinților noștri.
29. Privegheați și le păziți, până ce le veți pune înaintea mai marilor Preoților și Leviților și a căpe-

8. *17.* 1 Paral. 9, 2.

tenilor caselor părinteşti ale lui Israil în Ierusalim în corturile casei Domnului.

30. Şi au luat Preoţii şi Leviţii măsura de argint şi de aur şi vasele, să le ducă în Ierusalim la casa Dumnezeului nostru.

31. Şi am purces dela rîul lui Aue, în douăsprezece zile ale lunii dintâiu, ca să venim în Ierusalim, şi mâna Dumnezeului nostru a fost cu noi, şi ne-au mântuit de mâna vrăjmaşului şi a protivnicului pre cale.

32. Şi am sosit în Ierusalim, şi am şezut acolo trei zile.

33. Şi a fost în ziua a patra am pus argintul şi aurul şi vasele în casa Dumnezeului nostru în mâna lui Marimot fiul lui Uria preotul şi lui Eleazar fiul lui Finees, cu care erau Iozavad fiul lui Isus şi Noadia fiul lui Vania Leviţii.

34. Cu număr şi cu măsură toate, şi s'a scris toată măsura.

35. In vremea aceea, cei ce au venit din robie fiii mutării, au adus ardere de tot Dumnezeului lui Israil viţei doisprezece pentru tot Israilul, berbeci nouăzeci şi şase, miei şaptezeci şi şase, iezi pentru păcat doisprezece, toate arderi de tot Domnului.

36. Şi a dat poruncile împăratului dregătorilor împăratului şi domnilor celor dincolo de rîu, şi a mărit pre popor şi casa lui Dumnezeu.

CAP. 9.

Pocăinţa şi rugăciunea lui Esdra.

După ce s'au săvârşit acestea, au venit la mine căpeteniile zicând: nu s'a osebit poporul lui Israil, şi Preoţii şi Leviţii de noroadele pământurilor şi de necurăţiile Hananeilor, ale Eteilor, ale Ferezeilor, ale Ievuseilor, ale Amonitenilor, ale Moavitenilor, ale Moserinilor şi ale Amoreilor.

2. Că au luat din fetele lor pentru ei şi feciorii lor, şi au amestecat sămânţa cea sfântă cu noroadele pământului, şi mâna boierilor şi a căpeteniilor a fost mai întâiu întru fărădelegea aceasta.

3. Şi după ce am auzit cuvântul acesta, mi-am rupt hainele mele şi veşmântul, şi am rupt din perii capului meu şi din barba mea, şi am şezut mâhnit.

4. Şi s'a adunat la mine tot cel ce se temeà de cuvântul Dumnezeului lui Israil pentru fărădelegile robiei, şi eu am şezut mâhnit până la jertfa cea de seara.

5. Şi la jertfa cea de seara, m'am sculat din smerenia mea, şi după ce am rupt hainele mele şi veşmântul, am plecat genunchele mele şi am tins mâinele mele către Domnul Dumnezeul meu, şi am zis:

6. Doamne Dumnezeul meu, ruşine-mi este, şi nu îndrăsnesc Dumnezeul meu, a ridicà faţa mea către tine, că fărădelegile noastre s'au înmulţit mai mult decât perii capului nostru, şi păcatele noastre s'au mărit până la cer.

7. Din zilele părinţilor noştri suntem în păcat mare până în ziua aceasta, şi pentru fărădelegile noastre ne-am dat noi şi împăraţii noştri şi fiii noştri în mâna împăraţilor neamurilor în sabie şi în robie şi în pradă, şi întru ruşinea feţii noastre, precum suntem în ziua de astăzi.

8. Şi acum puţin s'au milostivit spre noi Dumnezeul nostru, ca să ni se lase nouă mântuire, şi să ni se deà nouă întemeere în locul sfinţeniei lui, ca să lumineze ochii no-

9. 2. Neem. 13, 23. 3. Neem. 1, 4.
6. 2 Paral. 28, 9; ps. 37, 4.
7. Ps. 105, 6.

știri, și să ne deà nouă puțină răsuflare în robia noastră.
9. Că robi suntem, și în robia noastră nu ne-au părăsit pre noi Domnul Dumnezeul nostru, și au plecat spre noi milă înaintea împăraților Persilor, ca să ne deà nouă îngăduire, ca să înălțăm casa Dumnezeului nostru și să ridicăm pustiirile ei, și să ne facem nouă îngrădire în Iuda și în Ierusalim.
10. Și acum ce vom zice Dumnezeul nostru după aceasta? Că am părăsit poruncile tale,
11. Care ne-ai dat nouă prin mâna robilor tăi Prorocilor, zicând: pământul întru care intrați să-l moșteniți, este pământ necurat de necurăția neamurilor acestor țări, pentru spurcăciunile și necurățiile lor, cu care l-au umplut pre el dela o margine la alta.
12. Și acum fetele voastre să nu le dați fiilor lor, și din fetele lor nu luați fiilor voștri, și nu căutați pace lor și binele lor până în veac, ca să vă întăriți și să mâncați bunătățile pământului, și să-l dați moștenire fiilor voștri până în veac.
13. Și după toate câte au venit asupra noastră, pentru faptele noastre cele rele și pentru păcatul nostru cel mare, că nu este ca Dumnezeul nostru, că ne-au ușurat de fărădelegile noastre și ne-au dat nouă mântuire,
14. Că ne-am întors a strică poruncile și a ne încuscrì cu noroadele pământurilor acestora, să nu te mânii pre noi până în sfârșit, în cât să nu fie rămășiță și mântuit.
15. Doamne Dumnezeul lui Israil, drept ești tu, că am rămas mântuiți, precum în ziua aceasta; iată noi suntem înaintea ta în păcatele noastre, că nu putem stà înaintea ta pentru acestea.

CAP. 10.

Femeile streine sunt despărțite de Israil.

După ce s'a rugat Esdra și s'a mărturisit plângând și rugându-se înaintea casei lui Dumnezeu, s'a adunat la el din Israil adunare multă foarte, bărbați, femei și prunci, că a plâns poporul, plângere mare.
2. Și a răspuns Sehenia fiul lui Ieil din fiii lui Ilam, și a zis lui Esdra: noi am păcătuit Dumnezeului nostru, luând mueri de alt neam din noroadele pământului, și acum Israil se pocăește pentru aceasta.
3. Deci acum să facem legătură cu Dumnezeul nostru, lepădând toate femeile și pre cei născuți din ele, precum vrei, scoală-te și-i înfricoșază pre ei cu poruncile Dumnezeului nostru, și cum este legea, să se facă.
4. Scoală-te că întru tine stă cuvântul, și noi cu tine vom fi, întărește-te și fă.
5. Și s'a sculat Esdra, și a jurat pre căpetenii, pre Preoți, pre Leviți și pre tot Israilul, ca să facă după cuvântul acesta, și au jurat.
6. Și s'a sculat Esdra dinaintea feții casei lui Dumnezeu, și s'a dus în cămara lui Ioanan fiul lui Elisuv, și pâine n'a mâncat și apă n'a băut, că plângeà pentru păcatul celor strămutați.
7. Și s'a vestit glas în Iuda și în Ierusalim și la toți fiii robiei, ca să se adune în Ierusalim.
8. Tot care nu va venì până a treia zi, precum este sfatul căpeteniilor și al bătrânilor, anatema va fi toată averea lui, și el se va le-

11. Lev. 18, 25, 27.
12. A 2 Lege 7, 3.
13. Plâng. 3, 22.

10. *1.* 9, 3. *2.* A 2 Lege 7, 3.

pădă din adunarea celor înapoiaţi.
9. Şi s'au adunat toţi bărbaţii lui Iuda şi ai lui Veniamin la Ierusalim într'acele trei zile. In a douăzecia zi a lunei a noua, a şezut tot poporul în faţa casei lui Dumnezeu din pricina turburării lor pentru cuvântul acela şi din pricina iernii.
10. Şi s'a sculat Esdra preotul, şi a zis către ei: voi n'aţi băgat seamă, şi aţi ţinut femei de alt neam, ca să adaogeţi preste păcatul lui Israil.
11. Şi acum daţi laudă Domnului Dumnezeului părinţilor noştri, şi faceţi ce este plăcut înaintea lui, şi vă osebiţi de noroadele pământului şi de femeile cele de alt neam.
12. Şi a răspuns toată adunarea şi a zis cu glas mare: mare este cuvântul acesta preste noi, ca să facem.
13. Ci poporul este mult şi vremea este de iarnă, şi nu este cu putinţă a stà afară, şi lucrul nu este de o zi sau de două, că foarte mulţi am păcătuit în lucrul acesta.
14. Ci să steà căpeteniile noastre a toată adunarea aceasta, şi toţi cei ce sunt în cetăţile noastre, cari au luat mueri de alt neam, să vie la vremi hotărîte, şi cu dânşii bătrânii fiecărei cetăţi şi judecătorii, ca să întoarcă urgia mâniei Dumnezeului nostru dela noi cea pentru lucrul acesta.
15. Deci numai Ionatan fiul lui Asail şi Iazia fiul lui Tecoe au stătut la lucrul acesta, şi Mesolam şi Savatai levitul le-au ajutat lor.
16. Şi au făcut aşà fiii robiei, şi s'a osebit Esdra preotul şi bărbaţii fruntaşi ai casei părinţilor lor şi toţi anume, şi au şezut în ziua dintâiu a lunei a zecea, ca să cerce lucrul.
17. Şi au sfârşit cu toţi bărbaţii, cari ş'au fost luat femei de alt neam, până în ziua dintâiu a lunei dintâiu.
18. Şi s'au aflat din fiii preoţilor, cari au luat mueri de alt neam, din fiii lui Isus feciorul lui Iosedec şi fraţii lui Maasia, Eliezer, Iariv şi Gadalia.
19. Şi au dat mâna lor că'şi vor lepădà muierile lor, şi jertfă pentru păcat un berbece din oi vor aduce, pentru păcatul lor.
20. Din fiii lui Emir: Anini şi Zavdia.
21. Din fiii lui Iram: Masail, Elia, Samaia, Ieil şi Ozia.
22. Din fiii lui Fasur: Elionai, Maasia, Iemaia, Natanail, Iosavad şi Ilasa.
23. Din Leviţi: Iosavad, Samu şi Kolia, acesta este Kolitas, Feteia, Iuda şi Eliezer.
24. Din cântăreţi, Elisav, şi din portari: Solmin, Telmin şi Odut.
25. Dela Israil din fiii lui Foros: Ramia, Azia, Melhia, Meamin, Eleazar, Asavia şi Vanea.
26. Din fiii lui Ilam: Matania, Zaharia, Iail, Avdia, Iarimot şi Ilia.
27. Din fiii lui Zatul: Elionail, Elisuv, Mattanai, Armot, Zovad şi Oziza.
28. Din fiii lui Vavei: Ioanan, Anania, Zavu şi Tali.
29. Din fiii lui Vanui: Mosolam, Maluh, Adaia, Iasuv, Saal şi Rimot.
30. Din fiii lui Faat: Moav, Edne, Halil, Vanea, Maasia, Mattania, Veseleil, Vanui şi Manasi.
31. Din fiii lui Iram: Eliezer, Iosia, Melhia, Sameas, Semein,
32. Veniamin, Meluh, Samarie.
33. Din fiii lui Asim: Mettanie, Mattata, Zavad, Elifalet, Ierami, Manasi şi Semei.
34. Din fiii lui Vani: Moodia, Amram, Uil,
35. Vanea, Vadea, Helchia,
36. Uania, Marimot, Eliasid,
37. Mattania, Mattanai şi Easan,
38. Fiii lui Vanui şi fiii lui Semei:

39. Selemia, Natan şi Adaia,
40. Mahadnavu, Sesei, Sariu,
41. Ezriil, Selemia, şi Samaria.
42. Selum, Amaria şi Iosif.
43. Din fiii lui Navu: Iail, Mattania, Zavat, Zevena, Iadai, Ioail şi Vanea.
44. Toţi aceştia au fost luat femei de alt neam, şi au născut din ele fii.

CARTEA LUI NEEMIA

CAP. 1.

Rugăciunea lui Neemia.

Cuvintele lui Neemia fiul lui Helchia. Fost-a în luna lui Haseliv în anul al douăzecilea, și eu eram în Susan-Avira.

2. Și a venit Anani unul dintre frații mei, el și niște bărbați din Iuda, și i-am întrebat pre ei de cei rămași, ce scăpaseră de robie și despre Ierusalim.

3. Și au zis către mine: cei rămași, cari au scăpat din robie, acolo în țara aceea sunt în răutate mare și în batjocură, și zidurile Ierusalimului s'au risipit și porțile lui s'au ars cu foc.

4. Și a fost dupăce am auzit eu cuvintele acestea, am șezut și am plâns și am jelit zile multe și am postit și m'am rugat înaintea Dumnezeului cerului, și am zis:

5. Doamne Dumnezeul cerului cel tare și mare și înfricoșat, cel ce păzești legătura și mila ta, celor ce te iubesc pre tine și celor ce păzesc poruncile tale.

6. Fie urechea ta luând aminte și ochii tăi deschiși, ca să auzi rugăciunea robului tău, cu care eu mă rog înaintea ta astăzi ziua și noaptea pentru fiii lui Israil robii tăi, și voiu mărturisì păcatele fiilor lui Israil, cu care am păcătuit ție, eu și casa tatălui meu.

7. Depărtatu-ne-am de tine, și n'am păzit poruncile și îndreptările și judecățile, care le-ai poruncit lui Moisì robului tău.

8. Adu-ți aminte de cuvântul, care ai poruncit lui Moisì robului tău, zicând: de vă veți răsvrătì, eu vă voiu împrăștià pre voi în noroade.

9. Iar de vă veți întoarce la mine, și veți păzì poruncile mele și le veți face pre ele, de veți fì împrăștiați până la marginea cerului, de acolo voiu adunà pre voi și vă voiu duce în locul pe care am ales, ca să lăcuiască numele meu acolo.

10. Și acestea sunt slugile tale și poporul tău, pre cari i-ai mântuit cu puterea ta cea mare și cu mâna ta cea tare.

11. Fie dar Doamne urechile tale luând aminte spre rugăciunea robului tău și spre rugăciunea slugilor tale, celor ce voesc a se teme de numele tău, și îndreptează pre robul tău astăzi, și-i dă să dobândească milă înaintea bărbatului acestuia, și eu eram paharnic împăratului.

---

1. *4.* Esdra 9, 3.
5. Daniil 9, 4; Eșire 20, 6.
8. A 2 Lege 28, 63.
9. A 2 Lege 30, 3; și 4.

CAP. 2.

Neemia împuternicit a zidì Ierusalimul.

Şi a fost în luna Nisan în anul al douăzecilea al lui Artasasta împăratul, şi erà vinul înaintea mea, şi am luat vinul şi l-am dat împăratului, şi nu erà altul înaintea lui.

2. Şi mi-a zis împăratul: pentru ce este faţa ta tristă şi nu eşti mai cu fire? Şi nu este aceasta, fără numai răutatea inimii, şi m'am temut mult foarte.

3. Şi am zis împăratului: împăratul în veac să trăiască; cum să nu fie tristă faţa mea, că cetatea, casa mormânturilor părinţilor mei s'a pustiit şi porţile ei s'au ars cu foc.

4. Şi a zis mie împăratul: pentru cine ceri tu aceasta? Şi m'am rugat către Domnul Dumnezeul cerului.

5. Şi am zis împăratului: de este bine înaintea împăratului, şi de place sluga ta înaintea ta, să-l trimiţi în Iudeia la cetatea mormânturilor părinţilor mei, şi o voiu zidì pre ea.

6. Şi mi-a zis împăratul şi ţiitoarea, care şedeà lângă el, până când va fi călătoriea ta, şi când te vei înnapoià? Şi a plăcut înaintea împăratului şi m'a trimis şi i-am pus lui soroc.

7. Şi am zis împăratului: de se pare împăratului bine să-mi deà cărţi la domnii cei dincolo de rîu, ca să mă treacă până voiu sosì la Iuda.

8. Şi carte la Asaf păzitorul pădurii, care este a împăratului, să-mi deà lemne, să acoper porţile turnului casei şi la zidul cetăţii şi la casa în care voiu intrà. Şi mi-a dat mie împăratul, că mâna lui Dumnezeu cea bună erà cu mine.

9. Şi am venit la domnii cei dincolo de rîu, şi le-am dat lor cărţile împăratului, şi a trimis cu mine împăratul căpitani de oaste şi călăreţi.

10. Şi a auzit Sanavalat al lui Aroni şi Tovia sluga lui Amoni, şi le-au părut rău şi s'au întristat, căci a venit om să caute binele fiilor lui Israil.

11. Şi am venit în Ierusalim şi am fost acolo trei zile.

12. Şi m'am sculat noaptea eu şi puţini oameni cu mine, şi n'am spus nici unui om, ce au dat Dumnezeu în inima mea să fac cu Israil, şi altă vită n'a fost cu mine, fără numai dobitocul pre care eu am încălecat.

13. Şi am ieşit pre poarta văii către gura izvorului smochinilor şi la poarta gunoiului, şi socoteam zidul Ierusalimului cel stricat şi porţile lui cele arse cu foc.

14. Şi am trecut la poarta fântânii şi la scăldătoarea împăratului, şi nu aveà loc dobitocul meu pre unde să mă treacă.

15. Şi m'am suit pre zidul pârîului noaptea, şi am socotit zidul şi iar am venit la poarta văii şi m'am înnapoiat.

16. Iar păzitorii n'au ştiut, unde am mers şi ce fac, şi jidovilor şi Preoţilor şi celor cinstiţi şi căpeteniilor şi celorlalţi, cari făceau lucrurile, până atunci n'am spus.

17. Şi am zis către ei: voi vedeţi răul acesta întru care suntem, cum s'a pustiit Ierusalimul, şi porţile lui s'au dat focului, veniţi şi să zidim zidul Ierusalimului şi să nu mai fim de ocară.

18. Şi le-am spus lor mâna lui Dumnezeu cea bună, care este cu mine şi cuvintele împăratului, care mi-a grăit mie, şi am zis: să ne sculăm şi să zidim, şi s'au întărit mâinile lor spre bine.

19. Şi auzind Sanavalat al lui Aroni şi Tovia sluga lui Amoni şi Ghisam al lui Aravi, ne-au batjocorit şi au venit la noi, şi au zis: ce este lucrul acesta, care îl faceţi, au asupra împăratului vreţi voi să vă sculaţi?

20. Şi le-am răspuns lor cuvânt, şi le-am zis: Dumnezeul cerului, acela ne va ajutà nouă, şi noi slugile lui curaţi, deci vom zidì; iar vouă nu este parte, dreptate şi pomenire în Ierusalim.

CAP. 3.

Zidirea Ierusalimului.

Şi s'a sculat Eliasuv Preotul cel mare şi fraţii lui Preoţii, şi zidiră poarta oilor şi o sfinţiră până la turnul Mea, şi puseră porţi la dânsa şi o sfinţiră până la turnul lui Anameil.

2. Şi alăturea cu dânsul au zidit oamenii, fiii Ierihonului şi lângă aceştia fiii lui Zachur, fiul lui Amari.

3. Iar poarta peştilor o au zidit fiii lui Asanà, aceştia o au acoperit pre ea, şi au aşezat porţile ei şi încuietorile ei şi zăvoarele ei.

4. Şi alăturea cu dânşii au zidit Ramot fiul lui Uria, fiul lui Acos, şi lângă aceştia au zidit Mosolam fiul lui Varahie, fiul lui Mazevil, şi lângă dânşii a zidit Sadoc fiul lui Vaana.

5. Şi alăturea cu aceştia au zidit Tecoimii, iar mai marii lor nu s'au plecat grumazul lor la lucrul Domnului său.

6. Şi poarta cea veche o a zidit Ioida fiul lui Faseç şi Mesulam fiul lui Vasodia, ei o au acoperit şi au pus porţile ei şi încuietorile şi zăvoarele ei.

7. Şi lângă dânşii au zidit Maltia Gavaonitul şi Evaron Mironotitul, oamenii Gavaonului şi ai Masfei până la scaunul dregătorului de acea parte de rîu.

8. Şi alăturea cu el a zidit Ezeil fiul lui Arahie Zlătarul, şi lângă el a zidit Anania fiul lui Rochim, şi au lăsat Ierusalimul până la zidul cel lat.

2. *20.* Is. Navì 22, 25.
3. *1.* 12, 39; Ierem. 31, 39.

9. Şi alături cu ei a zidit Rafaia fiul lui Sur, care erà mai mare preste jumătate din împrejurimile Ierusalimului.

10. Şi lângă dânşii a zidit Iedaia fiul lui Eromaf, înaintea casei sale, şi alături cu el a zidit Atut fiul lui Asavania.

11. Şi cealaltă parte au zidit-o Melhia fiul lui Iram şi Asuv fiul lui Faat Moav, până la turnul Tanarim.

12. Şi lângă dânsul a zidit Salum fiul lui Aliois, care erà mai mare preste jumătatea împrejurimilor Ierusalimului, el şi fetele lui.

13. Poarta văii o au zidit Anun şi cei ce lăcuiau în Zano, ei o au zidit şi au pus porţile ei şi lacătele ei şi zăvoarele ei şi o mie de coţi în zid până la poarta gunoiului.

14. Şi poarta gunoiului o a zidit Melhia fiul lui Rihav, care erà mai mare preste ţinutul Vitacran, el cu fiii lui, şi o au acoperit pre ea, şi au pus porţile ei şi încuietorile ei şi zăvoarele ei.

15. Iar poarta izvorului o a zidit Salomon fiul lui Holezè, care erà mai mare preste o parte din Masfa; acesta o a zidit şi o a acoperit şi a pus porţile ei şi zăvoarele ei şi zidul scăldătoarei Siloam spre grădina împăratului până la treptele cele ce se pogorau dela cetatea lui David.

16. După el a zidit Neemia fiul lui Azavuh, care erà mai mare preste jumătate din ţinutul Vitsur până la grădina mormântului lui David şi până la scăldătoarea, ce s'a făcut şi până la Vitaggarim.

17. După el au zidit Leviţii, Raum fiul lui Vanea; lângă el a zidit Asavia, care erà mai mare preste jumătate din ţinutul Keila, cu împrejurimea ei.

18. Şi după el au zidit fraţii lor

13. 2 Paral. 26, 9.

Venei, fiul lui Inadad, care erà mai mare preste jumătate din ținutul Keila.

19. Și a zidit lângă el Azur fiul lui Isus, care erà mai mare preste Masfe, o jumătate din dreptul suișului la turnul unghiului.

20. După el a zidit Varuh fiul lui Zavu, cealaltă jumătate dela unghiu până la ușa lui Viteliasuv preotul cel mare.

21. După el a zidit Meramot fiul lui Uria, fiul lui Accos, partea a doua dela ușa lui Viteliasuv până la hotarul lui Viteliasuv.

22. Și după el au zidit Preoții locuitori în Ekhehar.

23. Și după el au zidit Veniamin și Asuv în preajma casei lor, și după el a zidit Azaria fiul lui Maasie, fiul lui Anania aproape de casa sa.

24. După el a zidit Vaani fiul lui Adad partea dela Vitazaria, până la unghiu și până la cotitură.

25. Falah feciorul lui Uze din preajma unghiului și turnul care iese din casa împăratului, mai sus de cuprinsul închisorei, și după acesta Fadaià, feciorul lui Foros.

26. Și Natinimii lăcuiau în Ofla până în preajma grădinii porții apei spre răsărit și până la turnul cel înalt.

27. Și după el a zidit Tecoimii, altă bucată din preajma turnului celui mare și înalt, până la zidul lui Ofla.

28. Din sus de poarta cailor au zidit Preoții fiecare în preajma casei sale.

29. Și după ei a zidit Saduc fiul lui Emir, în preajma casei sale, și după el a zidit Samaia fiul lui Sehenia păzitorul porții despre răsărit.

30. După acesta au zidit Anania fiul lui Selemia și Anom fiul lui Selef cel al șaselea, altă parte, după el a zidit Mesolam fiul lui Varahia în preajma cămărei sale.

31. După acesta a zidit Melhia fiul lui Sarefi până la casa Natinimilor și a vânzătorilor de unelte, în preajma porții lui Mafecud și până la suișul cotiturei.

32. Și între poarta oilor au zidit căldărarii și negustorii.

CAP. 4.

Zidirea înaintează cu toate piedicile.

Și a fost dacă a auzit Sanavalat, că noi zidim zidul, i-a părut rău, și s'a mânieat foarte și a batjocorit pre Jidovi.

2. Și a zis înaintea fraților săi: răsboinicii din Somoria, Jidovii acești zidesc cetatea lor? Oare jertfesc? Oare puteà-vor? Și astăzi închegà-vor pietrile din cenușa pământului celui ce a fost ars?

3. Și Tovia Amoniteanul alăturea cu el a venit, și a zis către dânșii: Au jertfesc? Sau vor mâncà în locul lor? Au nu se va suì o vulpe și va surpà zidul pietrilor lor?

4. Auzi Dumnezeul nostru, că ne-am făcut batjocură, întoarce ocara lor în capul lor, și-i dă pre ei batjocură în pământul robiei.

5. Și să nu acoperi fărădelegea lor, și păcatul lor dela fața ta să nu se șteargă, că au batjocorit pre cei ce zideau.

6. Și am zidit zidul și s'a încheiat tot zidul până la jumătatea lui, și s'a făcut inima poporului ca să zidească.

7. Și a fost dacă au auzit Sanavalat și Tovia și Aravii și Amonitenii și Azutenii, că s'au înălțat zidurile Ierusalimului, și au început a se astupà spărturile, le-au părut lor rău foarte.

9. Și s'au adunat ei toți împreună să vie și să tăbărască în Ierusalim, ca să-l piarză.

9. Și ne-am rugat către Dumnezeul nostru, și am pus streji împrotiva lor, ziua și noaptea.
10. Și a zis Iuda: zdrobească-se tăriea vrăjmașilor, că pământ este mult și noi nu putem zidì.
11. Și au zis cei ce ne necăjeau pre noi: nu vor ștì și nu vor vedeà până când vom venì în mijlocul lor, și îi vom ucide pre ei și îi vom face a încetà din lucru.
12. Și a fost dacă veniră Jidovii, cei ce lăcuiau aproape de ei, ne-au zis nouă: se suie din toate locurile asupra noastră.
13. Și am pus la cele mai din jos ale locului de după zid spre apărare, și am pus poporul după neamuri cu sabiile sale și cu lăncile sale și cu arcele sale.
14. Și am văzut, și m'am sculat, și am zis către cei cinstiți și către mai marii oștirii și către celalt popor: nu vă temeți de fața lor, aduceți-vă aminte de Dumnezeul nostru cel mare și înfricoșat, și vă oștiți pentru frații voștri, pentru fiii voștri, pentru fetele voastre, pentru femeile voastre și pentru casele voastre.
15. Și a fost dacă au auzit vrăjmașii noștri că am prins de veste, au risipit Dumnezeu sfatul lor, și ne-am întors toți la zid, fiecare la lucrul său.
16. Și a fost din ziua aceea jumătate din cei rânduiți făceau lucrul, și jumătate dintr'înșii stau gata de bătaie, cu fuști, cu pavăze, cu arce și cu platoșe, și dinapoi erau căpeteniile a toată casa Iudei.
17. Și cei ce cărau erau întrarmați, cu o mână făceau lucrul lor și cu alta țineau arma.
18. Și zidarii fiecare erà încins cu sabiea sa preste coapsa sa când zideà, și cel ce trâmbițà aveà buciumul lângă el.
19. Și am zis către cei cinstiți și către boieri și către celalt popor: lucrul este larg și mult, și noi ne împrăștiem pre zid fiecare departe de fratele său.
20. Ori în ce loc veți auzì glasul buciumului, acolo să vă adunați la noi, și Dumnezeul nostru se va răsboì pentru noi.
21. Iar noi să facem lucrul, și jumătate dintr'înșii să ție lăncile din răvărsatul zorilor până la ieșirea stelelor.
22. Și în vremea aceea am zis poporului: fiecare cu sluga sa mâneți preste noapte în Ierusalim, și să fiți voi noaptea streaje și ziua la lucru.
23. Și eram eu și frații mei și slugile și oamenii, cari strejuiau după mine, nici unul dintre noi nu se desbrăcà de hainele sale, și la apă cu arma.

CAP. 5.

Neemia oprește camăta.

Și strigarea poporului și a femeilor lor erà mare către frații lor Jidovi.
2. Și erau unii cari ziceau: suntem mulți cu fiii noștri și cu fetele noastre, să lăum grâu și să mâncăm și să trăim.
3. Iar alții erau cari ziceau: țarinile noastre și viile noastre și casele noastre să le zălogim, ca să luăm grâu și să mâncăm.
4. Și alții ziceau: să luăm împrumut bani pentru birurile împăratului, ca să dăm țarinile noastre și viile noastre și casele noastre.
5. Și acum ca trupul fraților noștri trupul nostru, ca fiii lor fiii noștri, și iată noi silim pre fiii noștri și pre fetele noastre la robie, și sunt din fetele noastre supuse, și nu este

4. *14.* Num. 14, 9.
15. Iov. 5, 12; Isaia 8, 10.

5. *5.* A 2 Lege 15, 7, 8.

în puterea mâinilor noastre, că ţarinile noastre şi viile noastre sunt la cei cinstiţi.

6. Şi m'am mâhnit foarte, dacă am auzit strigarea lor şi cuvintele acestea.

7. Şi am cugetat întru inima mea, şi m'am certat cu cei cinstiţi şi cu boierii, zicându-le lor: au cere-va fiecare dela fratele său, ceea ce voi cereţi? Şi am făcut pentru dânşii adunare mare.

8. Şi le-am zis lor: noi am răscumpărat pre fraţii noştri pre jidovii cei vânduţi neamurilor, după putinţa noastră, şi voi vindeţi pre fraţii voştri, şi se dau nouă, şi au tăcut şi n'au avut ce să răspunză.

9. Şi am zis: nu este bun lucrul care faceţi voi, pentruce nu umblaţi întru frica Dumnezeului nostru, mai bine decât în ocara neamurilor vrăjmaşilor noştri?

10. Şi fraţii mei şi cunoscuţii mei şi eu le-am dat lor argint şi grâu, şi n'am mai cerut să-mi plătească aceasta.

11. Întoarceţi dar lor astăzi ţarinile lor şi viile lor şi măslinii lor şi casele lor şi din argint, grâul şi vinul şi untuldelemn, care scoateţi vouă.

12. Şi au zis: le vom întoarce, şi dela ei nu vom cere, aşà vom face precum zici, şi am chemat pre Preoţi şi i-am jurat pre ei, să facă după cuvântul acesta.

13. Şi îmbrăcămintea mea am scuturat, şi am zis: aşà scuture Dumnezeu pre tot omul, care nu va întărì cuvântul acesta din casa lui şi din osteneala lui, şi să fie aşà scuturat şi deşert. Şi a zis toată adunarea: amin, şi a lăudat pre Domnul, şi a făcut poporul cuvântul acesta.

14. Din ziua în care mi-au poruncit mie să fiu mai marele lor în pământul Iudei, din anul al douăzecilea până la anul al treizeci şi doi al împăratului Artasasta, doisprezece ani eu şi fraţii mei averile lor n'am mâncat.

15. Că cei mai mări, cari au fost înainte de mine, i-au îngreuiat pre ei, luând dela ei pâine şi vin, mai pre urmă patruzeci de drahme de argint, încă şi slugile lor stăpâneau preste popor, iar eu n'am făcut aşà de frica feţii lui Dumnezeu.

16. Şi la lucrul zidului acestuia am zidit, şi ţarină n'am cumpărat, şi toţi slujbaşii mei erau adunaţi acolo la lucru.

17. Şi jidovii şi boierii o sută şi cincizeci de bărbaţi, cari veneau la noi din neamurile cele de prin prejurul nostru, la masa mea.

18. Şi se gătea zilnic un viţel şi şase oi alese şi un ied, se gătea la mine din zece în zece zile felurite vinuri cu îmbelşugare, şi cu toate acestea pâinea domniei mele nu o am cerut, că foarte se îngreuiase slujba poporului acestuia.

19. Adu-ţi aminte de mine Dumnezeule spre bine pentru toate câte am făcut poporului acestuia.

CAP. 6.

Neemia săvârşeşte zidirea Ierusalimului.

Şi a fost dupăce a auzit Sanavalat şi Tovia şi Ghisam Aravul şi ceilalţi vrăjmaşi ai noştri, că am zidit zidul, şi nici o spărtură n'a rămas într'însul, şi cum că eu până în vremea aceea n'am pus porţile,

2. A trimis Sanavalat şi Ghisam la mine, zicând: vino şi să ne adunăm într'un loc în sate în câmpul lui Ono, şi ei socoteau să facă asupra mea vicleşug.

3. Şi am trimis la dânşii soli, zi-

---

15. Fac. 39, 9. *19.* Ps. 105, 4; Ierem. 15, 15.

când: lucru mare fac eu, și nu mă poci pogorî, ca să nu înceteze lucrul, iar după ce-l voiu sfârși, mă voiu pogorî la voi.

4. Și au trimis la mine cu cuvântul acesta de patru ori, și le-am răspuns lor aceleaș.

5. Și a trimis la mine Sanavalat cu cuvântul acesta a cincea oară pre sluga sa, și carte deschisă în mâna lui, și erà într'însa scris:

6. Intru neamuri s'a auzit, și Ghisam a zis, că tu și Iidovii socotiți să vicleniți, pentru aceea zidești tu zidul, că vrei tu să fii lor împărat.

7. Incă și proroci ți-ai pus ție că vrei să șezi în Ierusalim împărat preste Iuda, și acum se vor spune împăratului cuvintele acestea, deci acum vino să ne sfătuim împreună.

8. Și am trimis la el, zicând: nu sunt adevărate cuvintele acestea, care tu zici, ci din inima ta tu le născocești,

9. Că toți ne sperie pre noi zicând: că vor încetà mâinile lor de la lucrul acesta, și nu se va face, și acum am întărit mâinile mele.

10. Și eu am intrat în casa lui Semei feciorul lui Dalaia, feciorul lui Metaveil, că el stà închis, și a zis să ne adunăm în casa lui Dumnezeu în mijlocul ei, și să închidem ușele ei, că vor venì să te ucigă pre tine noaptea.

11. Și am zis: cine este om ca mine, și va fugì? Sau cine este ca mine, ca să intre în casă și va trăì? Nu voiu intrà.

12. Și am cunoscut, că Dumnezeu nu l-au trimis pre el, că prorocea cuvânt asupra mea.

13. Și Tovia și Sanavalat au năimit asupra mea gloată, ca să mă spăimântez, și să fac așà și să păcătuesc și să-mi fac la ei nume rău, ca să mă batjocorească pre mine.

14. Adu-ți aminte Dumnezeul meu de Tovia și de Sanavalat, că faptele lor sunt acestea, și de Noadia prorocul și de ceilalți proroci, cari mă spăimântau.

15. Și s'a sfârșit zidul în douăzeci și cinci de zile ale lunei lui Elul, în cincizeci și două de zile.

16. Și a fost dacă au auzit toți vrăjmașii noștri, s'au spăimântat toate neamurile de prin prejurul nostru, și a căzut frică mare foarte întru ochii lor, și au cunoscut că dela Dumnezeul nostru s'au făcut, ca să se săvârșască lucrul acesta.

17. Și în zilele acelea dela mulți fruntași ai Iudei mergeau cărți la Tovia, și dela Tovia veneau la dânșii.

18. Că mulți din Iuda erau jurați lui, că erà ginere lui Sehenia feciorul lui Irae, că Ionan feciorul lui a luat pre fata lui Mesulam, fiul lui Varahia femeie luiș.

19. Și cuvintele lui le grăià către mine, și cuvintele mele le spuneà lui, și cărți a trimis Tovia să mă spăimânteze.

CAP. 7.

Păzitorii cetății.

Și a fost dupăce s'a zidit zidul, și am pus porțile, s'a numărat portarii și cântăreții și Leviții.

2. Și am poruncit lui Anania fratele meu și lui Anania mai marele casei cei din Ierusalim, că erà om adevărat și temător de Dumnezeu mai mult decât alții.

3. Și le-am zis lor: să nu se deschiză porțile Ierusalimului fără numai când răsare soarele, și încă fiind voi deștepți să închiză porțile și să le zăvorească și să rânduiască streji din cei ce lăcuesc în Ierusalim, fiecare să strejuiască înaintea casei sale.

6. *11.* Num. 3, 38.

16. Fac. 42, 23.

7. *1.* Sirah. 49, 15.

4. Şi cetatea erà largă şi mare, şi popor puţin într'însa, şi nu erà casă zidită.
5. Şi au dat Dumnezeu în inima mea, şi am adunat pre cei fruntaşi şi pre căpetenii şi pre popor în adunări, şi am aflat cartea adunării, care venise întâiu, şi am aflat scris într'însa:
6. Aceştia sunt fiii ţării, cari s'au suit din robiea înstreinării, pre cari i-a mutat Navuhodonosor împăratul Vavilonului şi s'au întors în Ierusalim şi în Iudeia fiecare la cetatea sa.
7. Cei ce au venit cu Zorovavel: Isus, Neemia, Azaria, Reelma, Naemani, Mardoheu, Valsan, Masfarat, Esdra, Voguia, Inaum, Vaana, Masfar bărbaţii poporului lui Israil.
8. Fiii lui Foros, două mii o sută şaptezeci şi doi.
9. Fiii lui Safatia, trei sute şaptezeci şi doi.
10. Fiii lui Ira, şase sute cincizeci şi doi.
11. Fiii lui Faat: Moav, din fiii lui Isus şi ai lui Ioav, două mii şase sute şi optsprezece.
12. Fiii lui Elam, o mie două sute cincizeci şi patru.
13. Fiii lui Zatuia, opt sute patruzeci şi cinci.
14. Fiii lui Zachu, şapte sute şasezeci.
15. Fiii lui Vanui, şase sute patruzeci şi opt.
16. Fiii lui Vivi, şase sute douăzeci şi opt.
17. Fiii lui Asgad, două mii trei sute douăzeci şi doui.
18. Fiii lui Adonicam, şase sute şasezeci şi şapte.
19. Fiii lui Vagoi, două mii şasezeci şi şapte.
20. Fiii lui Idin, şase sute cincizeci şi cinci.
21. Fiii lui Atir din Ezechia, cincizeci şi opt.
22. Fiii lui Isam, trei sute douăzeci şi opt.
23. Fiii lui Vesei, trei sute douăzeci şi patru.
24. Fiii lui Arif, o sută şi doisprezece. Fiii lui Asen, două sute douăzeci şi trei.
25. Fiii din Gavaon, nouăzeci şi cinci.
26. Fiii din Vetalem, o sută douăzeci şi trei. Fiii lui Atofa, cincizeci şi şase.
27. Fiii din Anatot, o sută douăzeci şi opt.
28. Bărbaţii din Vitasmot, patruzeci şi doi.
29. Bărbaţii din Kariatiarim, Kafira şi Virot, şapte sute patruzeci şi trei.
30. Bărbaţii din Arama şi din Gavaa, şase sute douăzeci şi unu.
31. Bărbaţii din Mahemas, o sută douăzeci şi doi.
32. Bărbaţii din Vetil şi din Ai, o sută douăzeci şi trei.
33. Bărbaţii lui Navia, o sută cincizeci şi doi.
34. Bărbaţii lui Ilamaar, o mie două sute cincizeci şi doi.
35. Fiii lui Iram, trei sute douăzeci.
36. Fiii din Ieriho, trei sute patruzeci şi cinci.
37. Fiii din Lodadi şi din Ono, şapte sute douăzeci şi unu.
38. Fiii din Sanana, trei mii nouă sute treizeci.
39. Preoţii fiii lui Iodae, din casa lui Isus, nouă sute şaptezeci şi trei.
40. Fiii lui Emir, o mie cincizeci şi doi.
41. Fiii lui Faseur, o mie două sute patruzeci şi şapte.
42. Fiii lui Iram, o mie şaptesprezece.
43. Leviţii fiii lui Isus al lui Kad-

6. Esdra 2, 1. 2. *8.* Esdra 2, 3.

miil din fiii lui Uduia, șaptezeci și patru.

44. Cântăreții fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45. Portarii fiii lui Salum, fiii lui Atir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Atita, fiii lui Savi, o sută treizeci și opt.

46. Natinimii fiii lui Sia, fiii lui Asfa, fiii lui Tavaot,

47. Fiii lui Kira, fiil lui Asuia, fiii lui Fadon,

48. Fiii lui Lavanà, fiii lui Asava, fiii lui Selmai,

49. Fiii lui Anan, fiii lui Gadil, fiii lui Gaar,

50. Fiii lui Raaia, fiii lui Rasson, fiii lui Necoda,

51. Fiii lui Ghizam, fiii lui Ozi, fiii lui Fesi,

52. Fiii lui Visi, fiii lui Meinon, fiii lui Nefosasi,

53. Fiii lui Vacvuc, fiii lui Ahifa, fiii lui Arur,

54. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Adasan,

55. Fiii lui Varcue, fiii lui Sisarat, fiii lui Tima,

56. Fiii lui Nisia, fiii lui Atifa,

57. Fiii slugilor lui Solomon, fiii lui Suti, fiii lui Safaram, fiii lui Ferida.

58. Fiii lui Ieil, fiii lui Dorcon, fiii lui Gadail,

59. Fiii lui Safatia, fiii lui Etiil, fiii lui Facarat, fiii lui Savaia, fiii lui Imim.

60. Toți Natinimii și fiii slugilor lui Solomon, trei sute nouăzeci și doi.

61. Aceștia s'au suit dela Telmelet, Telasar, Heruv, Iron, Iemir, și n'au putut să spue casele lor părintești și sămânța lor, oare din Israil sunt.

62. Fiii lui Dalia, fiii lui Tovia, fiii lui Necoda, șase sute patruzeci și doi.

63. Și din Preoți fiii lui Evia, fiii lui Acos, fiii lui Verzelli, că au luat din fetele lui Verzelli Galaaditul femei, și s'au chemat pre numele lor.

64. Aceștia au căutat scrisoarea lor de călătorie, cea împreună, și nu s'a aflat, și s'au scos dela preoție.

65. Și a zis Artacsita lor: să nu mănânce din sfintele sfintelor până când se va sculà preot luminat.

66. Și a fost toată adunarea ca la patrureci și două de mii trei sute șasezeci.

67. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, acestea șapte mii trei sute treizeci și șapte, și cântăreți și cântărețe, două sute patruzeci și cinci.

68. Cai șapte sute treizeci, catâri două sute patruzeci și cinci.

69. Cămile patru sute treizeci și cinci, asini șase mii șapte sute douăzeci.

70. Și din partea căpeteniilor caselor părintești au dat pentru lucrul lui Neemia la vistierie aurl o mie, blide cincizeci și veșminte preoților treizeci.

71. Iar alții din căpeteniile caselor părintești, au dat la vistieril pentru lucru bani de aur douăzeci de mii și de argint două mii trei sute.

72. Și a dat celalt popor drahme de aur douăzeci de mii și bani de argint două mii două sute și haine preoților șasezeci și șapte.

CAP. 8.

Neemia și Esdra întocmesc slujba Dumnezeească.

Și au șezut Preoții și Leviții și portarii și cântăreții și unii din popor și Natinimii și tot Israilul în cetățile sale.

2. Și a sosit luna a șaptea, când erau fiii lui Israil în cetățile lor.

3. Și s'a adunat tot poporul, ca un om la piața cea dinaintea porții apei, și am zis lui Esdra cărtura-

---

65. Esdra 2, 63.

rul, să aducă cartea legii lui Moisì, care o au poruncit Domnul lui Israil.
4. Și a adus Esdra preotul legea înaintea adunării și a bărbaților și a femeilor și a tuturor, cari pricepeau ca să o asculte în ziua dintâiu a lunei a șaptea.
5. Și a cetit într'însa în locul cel dinaintea porții apelor, de cum a răsărit soarele până la amiază, înaintea bărbaților și a femeilor și a celor ce înțelegeau, și tot poporul ascultà cu luare aminte cartea legii.
6. Și a stătut Esdra cărturarul pe un pod de lemn, pre care-l făcuse pentru cuvântare, și a stătut alăturea cu el: Matatia, Samaia, Anania, Uria, Helchia și Maasia deadreapta lui, și deastânga: Fadaia, Misail, Melhia, Asom, Asavadma, Zaharia și Mesolam.
7. Și a deschis Esdra cartea înaintea poporului, că el erà mai sus decât tot poporul, și a fost dupăce o a deschis, și a stat tot poporul.
8. Și a binecuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeul cel mare, și a răspuns tot poporul, și a zis Amin, ridicând mâinile sale și plecându-se s'a închinat Domnului cu fața la pământ.
9. Și Isus și Vaneas și Saravia și Acuv și Savateos și Kamptas și Azaria și Iozavad și Anifanes, și așà Leviții învățau pre popor legea și poporul stà la locul său.
10. Și a cetit în cartea legii lui Dumnezeu, și învățà Esdra și le tâlcuià învățătura Domnului, și înțelegeà poporul cele ce se citeà.
11. Și a zis Neemia, care erà cârmuitor și Esdra preotul și cărturarul și Leviții și cei ce învățau poporul, și au zis către tot poporul: zi sfântă Domnului Dumnezeului nostru nu jeliți, nici plângeți, că plângeà tot poporul când a auzit cuvintele legii.
12. Și le-au zis lor: mergeți și mâncați grăsimi și beți dulcețuri și trimiteți părți celor ce n'au, că ziua aceasta sfântă este Domnului Dumnezeului nostru, să nu vă mâhniți, că bucuriea Domnului este tăriea voastră.
13. Și Leviții liniștea pre tot poporul, zicând: tăceți și nu vă mâhniți, că zi sfântă este aceasta.
14. Și s'a dus poporul să mănânce și să beà și să trimiță părți celor ce n'au și să facă veselie mare, pentrucă au înțeles cuvintele, care le-a arătat lor.
15. Iar a doua zi s'au adunat mai marii caselor părintești cu tot poporul, Preoții și Leviții la Esdra cărturarul, să le tâlcuiască toate cuvintele legii.
16. Și au aflat scris în legea, care o au poruncit Domnul lui Moisì, ca să lăcuiască fiii lui Israil în colibi în sărbătoarea cea din luna a șaptea.
17. Și să trâmbițeze cu trâmbiță în toate cetățile lor și în Ierusalim, și a zis Esdra: ieșiți la munte și aduceți frunză de maslin, frunză de lemne de chiparis, frunză de mirsină, frunză de finic și frunză de lemn tufos, să facem colibi, după cum este scris.
18. Și a ieșit poporul, și a adus și s'a făcut colibi fiecare preste podul casei sale și în curțile sale și în curțile casei lui Dumnezeu și în ulițile cetății, până la poarta Efraim.
19. Și a făcut colibi toată adunarea, care s'a întors din robie, și a șezut în colibi, că din zilele lui Isus fiul lui Navì nu făcuse așà

8. *11.* 7, 65; Esdra 2, 63.

12. A 2 Lege 16, 14, 15.
16. Lev. 23, 34; A 2 lege 16, 13, 14, 15, 26, 11.
17. Lev. 23, 40.
19. 4 Imp. 23, 22.

fiii lui Israil până în ziua aceea, şi s'a făcut veselie mare foarte.

20. Şi a cetit în cartea legii lui Dumnezeu în toate zilele, din ziua cea dintâiu, până în ziua cea mai de pre urmă, şi au prăznuit şapte zile, şi în ziua a opta se sfârşi după rânduială.

CAP. 9.

Pocăinţa de obşte a poporului

In ziua a douăzeci şi patru a luni aceştia s'au adunat fiii lui Israil cu post şi cu saci şi cu cenuşă pre capul lor.

2. Şi s'au osebit fiii lui Israil de către tot fiul cel de alt neam, şi au stătut şi au mărturisit păcatele lor şi fărdelegile părinţilor lor.

3. Şi au stat la locul lor şi au cetit în cartea legii Domnului Dumnezeului lor, şi s'au mărturisit Domnului şi s'au închinat Domnului Dumnezeului lor.

4. Şi au stătut la treptele Leviţilor Isus şi fiii lui Kadmiil, Sehenia fiul lui Saravia, fiul lui Hanani, şi au strigat cu glas mare către Domnul Dumnezeul său.

5. Şi au zis Leviţii Isus şi Kadmiil, Vunea, Saravia, Savania, Oduia, Sehenia, Fezia, sculaţi-vă binecuvântaţi pre Domnul Dumnezeul nostru din veac şi până în veac, şi vor binecuvântà numele slavei tale şi-l vor înălţà mai pre sus de cât toată binecuvântarea şi lauda.

6. Şi a zis Esdra: tu însuţi eşti Domnul singur cel ce ai făcut cerul şi cerul cerului şi toată starea lor, pământul şi toate câte sunt într'însul, mările şi toate câte sunt într'însele, şi tu înviezi toate, şi ţie ţi se închină oştile cerurilor.

7. Tu eşti Domnul Dumnezeu, tu ai ales pre Avram, şi l-ai scos din ţara Haldeilor, şi i-ai pus numele lui Avraam.

8. Şi ai aflat inima lui credincioasă înaintea ta, şi ai făcut cu el legătura, ca să-i dai lui şi seminţiei lui, pământul Hananeilor, al Heteilor, al Amoreilor, al Ferezeilor, al Ievuseilor şi al Ghergheseilor, şi ai întărit cuvintele tale, că drept eşti tu.

9. Şi ai văzut necazul părinţilor noştri în Eghipet, şi ai auzit strigarea lor la marea Roşie.

10. Şi ai făcut semne şi minuni, în Eghipet şi în Faraon şi în toate slugile lui şi întru tot poporul pământului lui, că ai cunoscut, că s'a semeţit asupra lor, şi ţi-ai făcut ţie nume ca în ziua aceasta.

11. Şi ai despărţit marea înaintea lor, şi au trecut prin mijlocul mării ca pre uscat, şi pre cei ce îi goneau pre dânşii, i-ai aruncat în adâncime, ca o piatră în apă mare.

12. Şi cu stâlp de nor i-ai povăţuit pre ei ziua şi cu stâlp de foc noaptea, ca să le lumineze lor calea pre care mergeau.

13. Şi pre muntele Sinaii te-ai pogorît şi ai grăit către dânşii din cer şi le-ai dat lor judecăţi drepte şi legile adevărului, porunci şi îndreptări bune.

14. Şi sâmbăta ta cea sfântă le-ai arătat lor, porunci şi îndreptări şi lege le-ai dat lor, prin mâna lui Moisì robul tău.

15. Şi pâine din cer le-ai dat spre hrana lor, şi apă din piatră le-ai scos întru setea lor, şi le-ai zis lor: să intre să moştenească pământul, la care ai întins mâna ta să-l dai lor.

---

9. *1.* 2 Imp. 13, 19.
6. Isaia 44, 24; Fap. Ap. 17, 25, Apoc. 14, 7.
7. Fac. 11, 31.

8. Fac. 15, 6. *9.* Eşire 3, 7.
10. Eşire 7, 9—12. *11.* Eşire 14, 21.
12. Eşire 13, 21.
13. Eşire 19, 20 şi 20, 1, 2.
15. Eşire 16, 14.

16. Şi aceia şi părinţii noştri s'au semeţit şi ş'au întărit cerbicea lor, şi n'au ascultat de poruncile tale.

17. Şi n'au luat aminte să asculte, şi nu ş'au adus aminte de minunele, care ai făcut întru ei, şi ş'au întărit cerbicea lor şi ş'au făcut loruş căpetenie să se întoarcă la robia lor în Eghipet, iar tu cel ce eşti îndelung răbdător Dumnezeul milelor şi al îndurărilor şi mult milostiv, nu i-ai părăsit pre ei.

18. Şi iarăşi ş'au făcut loruş viţel turnat, şi au zis: aceştia sunt dumnezeii cei ce ne-au scos pre noi din Eghipet, şi au făcut hule mari.

19. Ci tu cu îndurările tale cele multe nu i-ai părăsit pre ei în pustie, stâlpul cel de nor nu l-ai abătut dela ei ziua, ca să-i povăţuiască pre cale, şi stâlpul cel de foc noaptea, ca să lumineze calea lor pre care mergeau.

20. Şi duhul tău cel bun le-ai dat, ca să-i înţelepţeşti pre ei, şi manna ta n'a lipsit din gura lor, şi apă le-ai dat întru setea lor.

21. Şi patruzeci de ani i-ai hrănit pre ei în pustie, nu le-a lipsit lor nimica, hainele lor nu s'au învechit şi încălţămintele lor nu s'au spart.

22. Şi le-ai dat lor împărăţie, şi noroade le-ai împărţit lor, şi au moştenit pământul lui Sion împăratul Esevonului şi pământul lui Og împăratul Vasanului.

23. Şi pre fiii lor i-ai înmulţit ca stelele cerului, şi i-ai băgat pre ei în pământul care l-ai făgăduit părinţilor lor, şi l-au moştenit pre el.

24. Şi au intrat fiii lor, şi au moştenit pământul, şi ai pierdut dinaintea lor pre cei ce lăcuiau pământul Hananeilor, şi i-ai dat pre ei în mâinile lor, şi pre împăraţii lor şi pre noroadele pământului, să le facă lor după cum va plăceà înaintea lor.

25. Şi au luat cetăţi înalte şi pământ gras, şi au moştenit case pline de toate bunătăţile, puţuri săpate, vii şi maslineturi şi tot lemnul de mâncat în mulţime, şi au mâncat şi s'au săturat şi s'au îngrăşat şi s'au desfătat cu bunătatea ta cea mare.

26. Şi s'au schimbat şi s'au depărtat dela tine, şi au lepădat legea ta la spatele lor, şi pre prorocii tăi i-au ucis, cari le mărturiseau lor, ca să-i întoarcă pre ei la tine, şi au făcut hule mari.

27. Şi i-ai dat pre ei în mâna celor ce-i necăjesc pre dânşii, şi i-au necăjit pre dânşii şi au strigat către tine în vremea necazului lor, şi tu din cerul tău i-ai auzit, şi cu îndurările tale cele mari le-ai dat lor mântuire, şi i-ai scos pre ei din mâna celor ce-i necăjeau pre ei.

28. Şi dacă s'au odihnit, iarăşi s'au întors a face ce este rău înaintea ta, şi i-ai lăsat pre ei în mâinile vrăjmaşilor lor, şi i-au stăpânit pre ei, şi iarăşi au strigat către tine, şi tu din cer i-ai auzit şi i-ai izbăvit pre ei cu îndurările tale cele multe.

29. Şi le-ai mărturisit lor, ca să-i întorci pre ei la legea ta; iar ei s'au semeţit şi n'au ascultat, ci împrotiva poruncilor tale şi a judecăţilor tale au păcătuit, care de le va face omul, viu va fi într'însele, şi ş'au tras umărul înnapoi şi cerbicea lor ş'au învârtoşat şi n'au ascultat.

30. Şi i-ai îngăduit pre ei ani mulţi, şi le-ai mărturisit lor cu duhul tău prin prorocii tăi, şi n'au ascultat şi

17. Eşire 34, 7; A 2 lege 32, 18; ps. 77, 14.
18. Eşire 32, 1, 4.
19. Eşire 13, 22; şi 40, 35.
21. Eşire 16, 35; A 2 Lege 8, 4; 29, 5.
22. Num. 21, 21, 33. *23.* Fac. 22, 17.

26. Daniil 9, 5; Mat. 23, 31, 37.
29. Lev. 18, 5; Iezech. 20, 11.
30. 4 Imp. 17, 13.

i-ai dat pre ei în mâna poporului pământului.

31. Ci tu pentru îndurările tale cele multe, nu i-ai făcut pre ei să se sfârşească şi nu i-ai părăsit pre ei, că puternic eşti şi milostiv şi îndurat.

32. Şi acum Dumnezeul nostru cel tare, cel mare, cel puternic şi înfricoşat, cel ce păzeşti legătura ta şi mila ta, să nu fie puţin înaintea ta tot necazul, care ne-a aflat pre noi şi pre împăraţii noştri şi pre căpeteniile noastre şi pre preoţii noştri şi pre prorocii noştri şi pre părinţii noştri şi pre tot poporul tău, din zilele împăraţilor lui Asur şi până în ziua aceasta.

33. Şi tu drept eşti întru toate cele ce vin asupra noastră, că tu ai făcut adevărul şi noi am păcătuit.

34. Şi împăraţii noştri şi căpeteniile noastre şi preoţii noştri şi părinţii noştri n'au plinit legea ta şi n'au băgat în seamă poruncile tale şi mărturiile tale, care le-ai mărturisit lor.

35. Şi ei întru împărăţiea ta şi întru bunătatea ta cea multă, care le-ai dat lor, şi în pământul cel larg şi gras, care l-ai dat înaintea lor, n'au slujit ţie şi nu s'au întors dela năravurile lor cele rele.

36. Iată astăzi suntem robi, şi pământul care l-ai dat părinţilor noştri ca să mănânce rodul lui şi bunătăţile lui, iată suntem robi pre el.

37. Şi rodurile lui cele multe se aduc împăraţilor, pre cari i-ai pus preste noi pentru păcatele noastre, şi preste trupurile noastre stăpânesc şi preste vitele noastre, precum le place, şi suntem în necaz mare.

38. Şi toate acestea le adeverim şi le scrim şi le pecetluesc căpeteniile noastre, Leviţii noştri şi Preoţii noştri.

33. A 2 Lege 32, 4.

CAP. 10.

Pecetluirea legăturei cei nouă.

Şi cei ce au pecetluit erau: Neemia cârmuitorul fiul lui Ahalia,

2. Şi Sedechia fiul lui Araia şi Azaria şi Ierimia şi Fasur.

3. Amaria, Melhia,

4. Altus, Sevani, Maluh,

5. Iram, Meromot, Avdia,

6. Daniil, Ganaton, Varuh,

7. Mesulam, Avia, Miamin,

8. Maazia, Velgai, Samaia, aceştia sunt Preoţii.

9. Iar Leviţii sunt: Isus fiul lui Azania fiul lui Vaneu, între fiii lui Inadad, Kadmiil,

10. Şi fraţii lor Savonià, Oduia Kalitan, Felia, Anan,

11. Miha, Roov, Asevia,

12. Zakhor, Saravia, Savania,

13. Odua, fiii lui Vanuia.

14. Căpeteniile poporului lui Foros, Faat, Moav, Ilam, Zatuia.

15. Fiii lui Vani: Asgad, Vivai,

16. Adania, Vagoi, Idin,

17. Atir, Ezechia, Azur,

18. Oduia, Isam, Visi,

19. Arif, Anatot, Navai,

20. Megafis, Mesulam, Izir,

21. Mesozevil, Saduc, Iedua,

22. Faltia, Anan, Anea,

23. Osie, Anania, Asuv,

24. Alois, Falai, Sovic,

25. Reum, Esavana, Maasia,

26. Aia, Ainan, Iram,,

27. Maluh, Iram, Vaana.

28. Şi celalt popor Preoţii, Leviţii şi portarii, cântăreţii şi Natinimii şi tot cel ce mergeà dela poporul pământului, la legea lui Dumnezeu, femeile lor, fiii lor şi fetele lor.

29. Tot cel ce ştià şi pricepeà, se întăreà asupra fraţilor săi, şi i-a jurat pre ei, şi s'au legat cu blestem şi jurământ, ca să umble în legea

10. *2.* Esdra 2, 62.
29. Is. Navì 24, 15.

lui Dumnezeu, care s'a dat prin mâna lui Moisì robul lui Dumnezeu, ca să păzească și să facă toate poruncile Domnului Dumnezeului nostru, și judecățile lui și îndreptările lui.

30. Și ca să nu dăm fetele noastre neamurilor pământului, și fetele lor nu le vom luà fiilor noștri.

31. Și dela noroadele pământului care aduc negoțuri și ori ce marfă în ziua sâmbetei ca să vânză, să nu cumpărăm dela dânșii sâmbăta și în zi sfântă, și vom lăsà anul al șaptelea, și cererea a toată datoria.

32. Și să punem asupra noastră îndatoriri, ca să dăm a treia parte de drahmă pe an la slujba casei Dumnezeului nostru.

33. Pentru pâinele punerii înainte și pentru jertfa cea necurmată și pentru toată arderea cea de pururea a sâmbetelor și a lunilor nouă la sărbători, și pentru cele sfinte și la cele pentru păcate, ca să se curețe Israil, și pentru lucrurile casei Dumnezeului nostru.

34. Și am aruncat sorți cine să aducă lemne pentru jertfă; Preoții și Leviții și poporul să aducă în casa Dumnezeului nostru fiecare din casele noastre părintești la vremi preste an să arză pre jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru precum este scris în lege.

35. Și să aducem pârga roadelor pământului nostru și pârga rodului a tot pomul pe fiecare an în casa Domnului.

36. Și pre cei întâiu născuți din fiii noștri și din viteie noastre, precum este scris în lege, și pre cei întâiu născuți din boii noștri și din turmele noastre, să aducem în casa Dumnezeului nostru Preoților și celor ce slujesc în casa Dnmnezeului nostru.

37. Pârga grânelor noastre și cele dintâiu roduri ale noastre din tot pomul, din vin și din untuldelemn să le aducem Preoților la cămara casei Dumnezeului nostru, și zeciuelele pământului nostru Leviților, care le vor zeciuì Leviții în toate cetățile robiei noastre.

38. Și va fì preotul fiul lui Aaron cu levitul întru zeciuiala levitului, și Leviții vor aduce zeciuială din zeciuială în casa Dumnezeului nostru în vistierie în casa lui Dumnezeu.

39. Că în cămări vor băgà fiii lui Israil și fiii lui Levì pârga grâului și a vinului și a untuluidelemn, unde sunt vasele cele sfinte, și Preoții și slujitorii și portarii și cântăreții, și nu vom părăsì casa Dumnezeului nostru.

CAP. 11.

Scrierea locuitorilor din Ierusalim și din celelalte cetăți.

Și au șezut căpeteniile poporului în Ierusalim, și celalt popor a aruncat sorți să aducă unul din zece, să șază în Ierusalim cetatea cea sfântă, iar celelalte nouă părți într'alte cetăți.

2. Și bine a cuvântat poporul pre toți oamenii, cari au voit a ședeà în Ierusalim.

3. Și acestea sunt căpeteniile țării care au șezut în Ierusalim, iar în celelalte cetăți ale Iudei au șezut fiecare în moșia sa, în cetățile sale Israil, Preoții, Leviții și Natinimii și fiii slugilor lui Solomon.

4. Și în Ierusalim au șezut din fiii lui Iuda și din fiii lui Veniamin.

30. Eșire 34, 16.
31. Eșire 20, 10; A 2 lege 15, 1,
35. Eșire 23, 19.
36. Eșire 13, 2.
37. Lev. 23, 17; Num. 18, 24.
38. Num. 18, 26. *39.* Num.18, 26.
11. *1.* Mat. 4, 5. *3.* Esdra 2. 55.

Din fiii lui Iuda, Ataia fiul lui Azia, fiul lui Zaharia, fiul lui Samaria, fiul lui Safatia, fiul lui Maleleil.

5. Şi din fiii lui Fares: Maasia fiul lui Varuh, fiul lui Halaza, fiul lui Ozia, fiul lui Adaia, fiul lui Ioariv, fiul lui Zaharia, fiul lui Siloni.

6. Toţi fiii lui Fares, cari şed în Ierusalim, patru sute şasezeci şi opt bărbaţi de oaste.

7. Şi aceştia sunt fiii lui Veniamin: Silo fiul lui Mesulam, fiul lui Ioad, fiul lui Fadaia, fiul lui Koleia, fiul lui Maasiu, fiul lui Etiil, fiul lui Iesia.

8. Şi după el Ghive, Sili, nouă sute douăzeci şi opt.

9. Şi Ioil fiul lui Zehri priveghetor preste dânşii, şi Iuda fiul lui Asana, al doilea preste cetate.

10. Din Preoţi: Iadia fiul lui Ioariv, Iahin.

11. Sarea fiul lui Elhia, fiul lui Mesulam, fiul lui Saduc, fiul lui Mariot, fiul lui Aitov în preajma casei lui Dumnezeu.

12. Şi fraţii lor, cari fac lucrul casei, opt sute douăzeci şi doi, şi Adaia fiul lui Ieroam, fiul lui Falalia, fiul lui Amasì, fiul lui Zaharia, fiul lui Fassur, fiul lui Melhia.

13. Şi fraţii lui căpeteniile caselor părinteşti, două sute patruzeci şi doi, şi Amasia fiul lui Esdriil, fiul lui Zahiu, fiul lui Mesarimit, fiul lui Emir.

14. Şi fraţii lui ostaşi viteji o sută douăzeci şi opt, şi priveghetori preste dânşii Vadiil, fiul lui Ghedolim.

15. Şi din Leviţi Samaia fiul lui Asuv, fiul lui Esri, fiul lui Asavie, fiul lui Vuni.

16. Şi Savateos şi Iozavat din căpeteniile Leviţilor preste lucrurile casei lui Dumnezeu cele din afară.

17. Şi Mattania feciorul lui Miha, fiul lui Zavdi, fiul lui Asaf, mai mare preste cântăreţi şi Iuda preste rugăciuni şi Vacvuchia al doilea dintre fraţii lui, şi Avda fiul lui Samuia, fiul lui Galel, fiul lui Iedudun.

18. Toţi Leviţii în cetatea cea sfântă, două sute optzeci şi patru.

19. Şi portarii: Acuv, Telamin şi fraţii lor, cari păzesc la porţi, o sută şaptezeci şi doi.

20. Iar ceilalţi Israilteni şi Preoţii şi Leviţii în toate cetăţile Iudei fiecare la moşia sa.

21. Şi Natinimii cari au lăcuit în Ofla şi Sia şi Gusfa preste Natinimi.

22. Şi priveghetori Leviţilor în Ierusalim Ozi fiul lui Vani, feciorul lui Asavia, feciorul lui Matania, Miha din fiii lui Asaf, cei ce cântă la slujba casei lui Dumnezeu,

23. Că erà poruncă dela împăratul pentru dânşii, ca să rămână statornică pentru cântăreţii ce se cuveneà să cânte în fiecare zi.

24. Şi Fataia feciorul lui Vasiza din fiii lui Azara, fiul lui Iuda, erà dregătorul împăratului întru tot ce erà de trebuinţă poporului.

25. Şi din fiii lui Iuda cari aveau sălaşele la sate în ţarina lui au lăcuit în Kariatarve şi în satele lui şi în Davon, şi în satele lui şi în Kavziil şi în satele lui.

26. Şi în Iisu şi în Moloda şi în Viifalat,

27. Şi în Asarsual şi în Virsavee şi în satele ei,

28. Şi în Sichelag şi în Mainime şi în satele ei,

29. Şi în Ieremon şi în Saraa şi în Ierimut.

30. Şi în Zanua şi în Odolam şi în satele lor şi în Lahis şi în ţarinele lui, în Azeca şi în satele ei, şi au tăbărît în Virsavee până la râpa Enom.

31. Şi fiii lui Veniamin dela Ga-

---

23. Esdra 7, 21.

vaa, în Mahmas, în Ghea, în Vetil
şi în satele lui,
32. Şi în Anatot, în Nov, în Ania.
33. In Asor, în Rama, în Ghetaim.
34. In Adod, în Sevoim, în Navalat, în Lida,
35. Şi în Ono şi în Ghiorasim.
36. Şi din Leviţi în părţile lui Iuda
şi ale lui Veniamin.

CAP. 12.

Numele Preoţilor şi Leviţilor. Sfinţirea cetăţii. Rândul îngrijitorilor de cele sfinte.

Aceştia sunt Preoţii şi Leviţii, cari s'au suit cu Zorovavel fiul lui Salatiil şi cu Isus: Saraia, Ieremia, Esdra,
2. Amaria, Maluh, Attus,
3. Sehenia, Reum, Marimot,
4. Addaia, Ghiniton, Avia,
5. Miamin, Maadia, Velga,
6. Samaia, Ioiariv, Iedea,
7. Salau, Ammoc, Helchia, Oduia,
aceştia sunt căpeteniile Preoţilor şi
fraţii lor în zilele lui Isus.
8. Şi Leviţii: Isus, Vanui, Kadmiil,
Saravia, Iodae, Mattania, preste cântăreţi el şi fraţii lui.
9. Şi Vacvut, Kias şi Umni şi fraţii lor, fiecare în slujba sa.
10. Şi Isus a născut pre Ioachim,
şi Ioachim a născut pre Eliasav, şi
Eliasav a născut pre Iodae,
11. Şi Iodae a născut pre Ionatan, şi Ionatan a născut pre Adu.
12. Şi în zilele lui Ioachim erau
fraţii lui Preoţii şi căpeteniile caselor părinteşti: a lui Saraia, Amaria; a lui Eremia, Anania,
13. A lui Esdra, Mesulam; a lui
Amaria, Ioanan;
14. A lui Amaluh, Ionatan; a lui
Sehenia, Iosif;
15. A lui Are, Manas; a lui Mariot, Elcan;
16. A lui Adadai, Zaharia; a lui
Ganatot, Mesolam;
17. A lui Avia, Zehri; a lui Miamin, Moadai, Feleti;
18. A lui Valgas, Samuè; a lui
Semia, Ioanatan;
19. A lui Ioariv, Mettanai; a lui
Edio, Ozi;
20. A lui Salai, Calai; a lui Ameh,
Aved;
21. A lui Elchia, Asavia; a lui Oduia, Natanail.
22. Leviţii: în zilele lui Eliasiv,
Ioada şi Ioa şi Ioanan şi Idua, scrişi
căpetenii ale caselor părinteşti şi
Preoţii întru împărăţia lui Darie Persul.
23. Fiii lui Levi căpetenii caselor
părinteşti scrişi în cartea faptelor
anilor şi până în zilele lui Ioanan
fiul lui Elisue.
24. Şi căpeteniile Leviţilor: Asavia, Saravia şi Isus; iar în preajma
lor fiii lui Kadmiil şi fraţii lor rânduiţi fiecare a cântà şi a lăudà
după porunca lui David omul lui
Dumnezeu.
25. Mattania şi Vacvuchia, Avdia,
Mesolam, Telmon.
26. Accuv păzitorii porţilor, când
am adunat eu pre portarii aceştia
erà în zilele lui Ioachim feciorul
lui Isus, feciorul lui Iosedec, şi în
zilele lui Neemia mai marele şi a
lui Esdra preotul şi cărturarul.
27. Şi la sfinţirea zidului Ierusalimului au căutat pre Leviţi în locurile lor, ca să-i aducă în Ierusalim să facă sfinţire şi veselie, cu
mulţămită, cu cântări, cu chimvale
cu psaltire şi cu alăute.
28. Şi s'au adunat fiii cântăreţilor cei din prejurul Ierusalimului,
şi cei dela sălaşurile lui Netofati.
29. Şi dela Vetgalgal şi din ţarinile lui Gava şi Azmot, că sălaşuri au fost zidit loruşi cântăreţii în
Ierusalim.
30. Şi s'au curăţit Preoţii şi Le-

12. *23.* 1 Paralip. 9, 10—13.

vijii, şi au curăţit pre popor şi pre portari şi zidul.
31. Şi aduseră pre boierii Iudei pre zid, şi au aşezat două cete mari spre laudă, şi trecură deadreapta pre zidul porţii gunoiului.
32. Şi au mers dinapoia lor Osaia şi jumătate din boierii Iudei.
33. Şi Azaria, Esdra şi Mesolam.
34. Şi Iuda, Veniamin, Samaia şi Ieremia.
35. Şi din fiii Preoţilor cu trâmbiţe Zaharia fiul lui Ionatan, fiul lui Samaia, fiul lui Mattania, fiul lui Mihea, fiul lui Zachur, fiul lui Asaf.
36. Şi fraţii lui Samaia şi Oziil, Ghelol, Iama, Natanail, Iuda şi Anani cântând cu uneltele cântărilor lui David omul lui Dumnezeu şi Esdra cărturarul, înaintea lor pre poartă cântând în preajma lor.
37. Şi s'au suit pre scările cetăţii lui David pre suişul zidului deasupra casei lui David, şi până la poarta apei despre răsărit.
38. Şi a doua ceată de cântăreţi se duceà întâmpinându-i, şi eu după dânsa şi jumătate din popor deasupra zidului pre deasupra turnului Tanurimi, şi până la zidul cel lat.
39. Şi deasupra porţii lui Efraim şi pre la poarta cea veche şi pre la poarta peştilor şi pre la turnul lui Anameil, şi dela turnul Mia până la poarta oii, şi au stătut la poarta închisorii.
40. Şi au stătut amândouă cetele cântăreţilor în casa lui Dumnezeu şi eu şi jumătate din căpetenii cu mine,
41. Şi Preoţii: Eliachim, Maasia, Miamin, Mihea, Elion, Zaharia, Anania cu trâmbiţă.
42. Şi Maasia, Simias, Eleazar, Ozi, Ioanan, Melhia, Eliamia şi Ezur, şi s'au auzit cântăreţii şi Ezria cârmuitorul lor cântând şi lăudând.

39. 3, 1; Ierem. 31, 39.

43. Şi au junghiat în ziua aceea jertfe multe, şi s'au veselit, că Dumnezeu i-au veselit pre dânşii tare, şi femeile lor şi fiii lor s'au veselit, şi s'a auzit de departe veselia din Ierusalim.
44. Şi au rânduit în ziua aceea bărbaţi preste cămările vistieriei, preste pârgă şi preste zeciuială, ca să adune într'însele din ţarinile cetăţilor, părţile Preoţilor şi Leviţilor, că veselie erà în Iuda, pentru Preoţi şi pentru Leviţii cei ce stau.
45. Şi au păzit rânduelele casei Dumnezeului lor şi rânduelele curăţirei, şi pre cântăreţi şi pre portari, precum a poruncit David şi Solomon fiul lui.
46. Că în zilele lui David, Asaf din început a fost rânduit căpetenie cântăreţilor spre cântarea şi lauda lui Dumnezeu.
47. Şi tot Israilul în zilele lui Zorovavel şi în zilele lui Neemia, dà părţi cântăreţilor şi portarilor ce se cuveneà pre fiecare zi şi împărţeà Leviţilor, şi Leviţii împărţeau fiilor lui Aaron.

CAP. 13.

Râvna lui Neemia pentru îndreptarea năravurilor.

În ziua aceea s'a cetit în cartea lui Moisì la auzul poporului, şi s'a aflat scris într'însa, ca să nu intre Amonitenii şi Moavitenii în adunarea lui Dumnezeu până în veac.
2. Pentrucă n'au ieşit înaintea fiilor lui Israil cu pâine şi cu apă, şi au năimit asupra lor pre Valaam ca să-i blesteme, şi au întors Dumnezeul nostru blestemul întru binecuvântare.
3. Şi a fost dupăce au auzit legea, s'a osebit toată amestecătura în Israil.

45. 1 Paral. 25, 1, 2.
13. 1. A 2 Lege 23, 3. 2. Num. 22, 6.

4. Și mai nainte de aceasta Eliasiv preotul care lăcuià în vistieria casei Dumnezeului nostru de aproape fiind lui Tovia,

5. I-a făcut lui cămară mare, și puneà acolo mai nainte pâinea și tămâia și vasele și zeciuiala grâului și a vinului și a untuluidelemn, care erau hotărîte pentru Leviți și pentru cântăreți și pentru portari, și pârga Preoților.

6. Ci la toate acestea n'am fost în Ierusalim, că în anul al treizeci și doi al lui Artacsasta împăratul Vavilonului, am venit la împăratul, și după puțină vreme m'am cerut la împăratul.

7. Și am venit în Ierusalim și am înțeles de răutatea, care o a făcut Eliasiv, făcând lui Tovia cămara în curtea casei lui Dumnezeu.

8. Și rău mi-a părut foarte, și am aruncat toate uneltele casei lui Tovia afară din vistierie.

9. Și am zis să curețe vistieriile, și am întors acolo vasele casei lui Dumnezeu, pâinea și tămâia.

10. Și am cunoscut că părțile Leviților nu s'au dat, și s'a dus fiecare la țarina sa, Leviții și cântăreții, cari făceau slujba.

11. Și m'am certat cu mai marii oștirii, și am zis: pentruce s'a părăsit casa lui Dumnezeu? Și i-am adunat pre ei, și i-am pus pre ei la starea lor.

12. Și tot Iuda a adus zeciuiala grâului și a vinului și a untuluidelemn la vistierie.

13. Și am pus preste vistierii pe Selemia preotul și pre Sadoc cărturarul, și dintru Leviți, pre Fadeia și supt mâna lor pre Anan fiul lui Zachur, fiul lui Mattanie, că credincioși s'au socotit având sarcina să împarță fraților lor.

14. Adu-ți aminte Dumnezeule de mine întru aceasta, și să nu se șteargă mila mea, care am făcut cu casa Domnului Dumnezeului meu și cu rânduelele ei.

15. Și în zilele acelea am văzut în Iuda călcând teascuri sâmbăta, și aducând snopi și încărcând pre măgari, vin, struguri și smochine și alte sarcini aducând în Ierusalim în ziua sâmbetei, și i-am mustrat că vindeau în acea zi cele de mâncare.

16. Și Tirienii, cari ședeau în Ierusalim, aduceau pește și alte lucruri de vânzare, vindeau sâmbăta fiilor Iudei și în Ierusalim.

17. Și m'am certat cu cei mai de frunte ai fiilor lui Iuda, și le-am zis lor: ce este acest lucru rău, carele faceți voi de spurcați ziua sâmbetei?

18. Au nu așà au făcut părinții noștri, și au adus preste dânșii Dumnezeul nostru și preste noi și preste cetatea aceasta, toate relele acestea? Și voi adăogați mânie preste Israil, spurcând sâmbăta.

19. Și a fost când se puseră porți în Ierusalim, mai nainte de sâmbătă, și am zis de s'au închis porțile; și am zis: să nu le deschiză până după sâmbătă, și din slugile mele am pus la porți, ca să nu aducă sarcini în ziua Sâmbetei.

20. Și au mas preste noapte toți schimbătorii și cei ce vindeau afară de Ierusalim de câtevà ori.

21. Și i-am mustrat pre ei, și am zis către ei: pentruce voi mâneți în preajma zidului? De veți mai face aceasta, voiu întinde mâna mea asupra voastră. Din vremea aceea n'au mai venit Sâmbăta.

22. Și am zis Leviților cari se curățeau, să vie să păzească porțile și să sfințească ziua sâmbetei. Pentru aceasta adu-ți aminte de mine

---

14. 4 Imp. 20, 3.

17. Lev. 19, 30.
19. Lev. 23, 32; Ierem. 17, 21.

Dumnezeul meu; iartă-mă după mul-
ţimea milei tale.
23. In zilele acelea am văzut Ji-
dovi, cari ş'au luat femei Azotinence,
Amonitence şi Moavitence.
24. Şi fiii lor jumătate grăiau a-
zotineşte, şi nu ştiau grăi jidove-
şte, ci după limba fiecărui norod.
25. Şi m'am certat cu dânşii şi
i-am blestemat pre dânşii, şi am bă-
tut dintru ei bărbaţi şi le-am smuls
părul şi i-am jurat pre Dumnezeu,
să nu daţi fetele voastre feciorilor
lor, şi să nu luaţi din fetele lor fe-
ciorilor voştri şi vouă.
26. Au nu aşà a păcătuit Solo-
mon împăratul lui Israil? In nea-
muri multe nu erà împărat aseme-
nea lui, şi iubit lui Dumnezeu erà,
şi l-a fost pus pre el Dumnezeu îm-
părat preste tot Israilul, şi pre acesta
l-au abătut muierile cele de alt neam.
27. Incai de voi să nu auzim că
faceţi toată răutatea aceasta, ca să
păcătuiţi împrotiva Dumnezeului no-
stru ţiind muieri de alt neam.
28. Şi unul din fiii lui Ioadà a lui
Elisuv preotul cel mare erà ginere
lui Sanavalat Uraniteanul, şi l-am
gonit pre el dela mine.
29. Adu-ţi aminte de ei Dumne-
zeul meu, pentrucă au spurcat pre-
oţiea şi aşezământul preoţiei şi pre
Leviţi.
30. Şi i-am curăţit pre ei de tot
cel de alt neam, şi am pus rân-
duială Preoţilor şi Leviţilor, fiecă-
ruia după slujba lui.
31. Şi pentru lemnele ce se aduc
la jertfe în vremi hotărîte şi pentru
cele de pârgă; adu-ţi aminte de mine
Dumnezeul nostru spre bine.

23. Esdra 9, 2.
26. 3 Imp. 3, 1, 11, 1.
27. 3 Imp. 11, 4.

CARTEA ESTIREI

Visul lui Mardoheu.

In anul al doilea al împărăției lui Artaxercs cel mare, în ziua dintâiu a lunii lui Nisan, vis a văzut Mardoheu fiul lui Iair, al lui Semei, al lui Kiseu din neamul lui Veniamin, un jidov, care lăcuià în cetatea Susis, om mare slujitor în curtea împăratului, și erà din robii pre cari i-a dus în robie Navuhodonosor împăratul Vavilonului din Ierusalim, împreună cu Iehonia împăratul Iudei, și acesta erà visul lui: „iată glasuri și gâlceavă, trăznete și „cutremur și turburare pre pământ, „și iată doi balauri mari gata au „venit înainte amândoi să se lupte, „și a fost glasul lor mare, și la gia„sul lor s'au gătit toate neamurile „de răsboi, ca să bată neamul ce„lor drepți, și iată a fost ziua aceea „zi de întunerec, de necaz, de ne„voie și de chin, și turburare mare „a fost pre pământ, și s'a turburat „tot neamul cel drept temându-se „de relele lor, și s'a gătit de perire „și a strigat către Dumnezeu, și de „strigarea lor, păreà că s'a făcut „dintr'un izvor mic, rîu mare, apă „multă și lumină, și soarele a ră„sărit, și cei smeriți s'au înălțat și „au mâncat pre cei mândri". Și s'a deșteptat Mardoheu dupăce a văzut acest vis, și gândeà ce vreà Dumnezeu să facă, și aveà visul acesta în inimă, și vreà să-l cunoască cu deamăruntul până în noapte, și s'a așezat Mardoheu în curte cu Gavata și cu Tara, amândoi fameni ai împăratului, cari păzeau curtea, și a auzit gândurile lor, și grijile lor a cercat și a înțeles că ei se gătesc să pună mâinile pre împăratul Artaxercsu, și a spus împăratului, și a întrebat împăratul pre amândoi famenii săi, și ei mărturisind, i-a spânzurat; și a scris împăratul cuvintele acestea spre pomenire, și Mardoheu încă a scris cuvintele acestea, și a poruncit împăratul lui Mardoheu să slujască, și i-a dat lui daruri pentru aceasta. Și erà Aman al lui Aminadat Vugheul, mărit înaintea împăratului, și cercà să facă rău lui Mardoheu și poporului lui, pentru cei doi fameni ai împăratului.

CAP. 1.

Astina lepădată de Artaxercs.

Și a fost după cuvintele acestea în zilele lui Artaxercsu: acest Artaxercs stăpâneà dela India o sută douăzeci și șapte de țări.

2. Intr'acele zile când a șezut în scaun împăratul Artaxercs în cetatea Susis,

3. In anul al treilea al împărăţiei sale, făcut-a ospăţ mare prietenilor săi şi celorlalte neamuri şi celor măriţi ai Perşilor şi ai Midilor, boierilor şi domnilor.
4. Şi după aceasta le-a arătat lor avuţia împărăţiei sale şi mărirea desfătării bogăţiei sale, într'o sută şi optzeci de zile.
5. Iar când s'au plinit zilele nunţii, a făcut împăratul ospăţ neamurilor, celor ce s'au aflat în cetate şase zile, în curtea casei împăratului.
6. Impodobită cu perdele de vison şi cu verzi întinse pre funii de in şi de mohorîte, pre belciuge de aur şi de argint, pre stâlpi de marmură şi de piatră.
7. Paturi de aur şi de argint pre pardoseală de piatră de smaragd şi de pinin şi de piatră de parin, şi aşternuturi strălucite cu împestrituri înflorite în prejur trandafiri revărsaţi.
8. Pahar de aur şi de argint şi de antracs pahar pus înainte de treizeci de mii de talanţi, vin mult şi dulce care beà însuş împăratul, iar băutura aceasta nu după legea cea obişnuită se făceà, ci aşà a vrut împăratul, şi a poruncit dregătorilor casei, ca să facă voea lui şi a oamenilor.
9. Şi Astina împărăteasa a făcut ospăţ femeilor în curţile împărăteşti unde erà împăratul Artaxercsu.
10. Iar în ziua a şaptea vesel fiind împăratul a zis lui Aman, Vazan, Tarra, Varazi, Zatolta, Avataza, Tarava, celor şapte fameni slujitori ai săi.
11. Să aducă pre împărăteasa la dânsul să o facă pre ea împărăteasă, şi să-i pue ei diademă, şi să arate boierilor şi neamurilor frumuseţile ei, că erà frumoasă.
12. Şi n'a ascultat de el împărăteasa ca să vie cu famenii, şi s'a mâhnit împăratul şi s'a mânieat.
13. Şi a zis prietenilor săi, că acestea a grăit Astina: faceţi dar pentru aceasta lege şi judecată.
14. Şi au venit la el Archezes şi Sarsates şi Malesear căpeteniile Persilor şi ale Midilor, cei de aproape ai împăratului, cari întâiu şedeau lângă împăratul.
15. Şi au spus lui după legi, cum se cade a face Astinei împărătesei, pentrucă n'a făcut cele ce i-a poruncit împăratul prin fameni.
16. Şi a zis Muheu către împăratul şi către căpetenii: nu numai împăratului a făcut strâmbătate Astina împărăteasa, ci şi tuturor boierilor şi povăţuitorilor împăratului,
17. Că a spus lor cuvintele împărătesei şi cum a grăit împrotiva împăratului, deci dacă a grăit împrotiva împăratului Artaxercsu,
18. Aşà astăzi doamnele celelalte ale boierilor Persilor şi ale Midilor auzind cele ce a grăit ea împăratului, vor cuteză asemenea a necinstì pre bărbaţii lor.
19. Deci de i se pare bună împăratului porunca împărătească, să scrie după legile Midilor şi ale Persilor, şi într'alt chip să nu facă, nici să mai intre împărăteasa la dânsul, şi împărăţiea ei să o dea împăratul la o femeie mai bună decât dânsa.
20. Şi să se auză legea cea dela împăratul care va face întru împărăţiea sa, şi aşà toate femeile vor dà cinste bărbaţilor lor dela sărac până la bogat.
21. Şi a plăcut cuvântul acesta împăratului şi boierilor, şi a făcut împăratul după cum a grăit Muheu.
22. Şi a trimis în toată împărăţiea prin fiecare ţară după graiul lor, ca să le fie lor frică în casele lor.

1. *3.* 2, 18.

14. Esdra 7, 14. *19.* Dan. 1, 8, 12, 15.

CAP. 2.

Estir în casa împăratului.

După cuvintele acestea a încetat mâniea împăratului, şi n'a mai pomenit de Astina, aducându-şi aminte ce a grăit şi cum o a judecat pre ea.

2. Şi au zis slugile împăratului:

3. Să se caute împăratului fetişoare curate, frumoase la chip şi să pună împăratul dregători în toate ţările împărăţiei sale, şi să aleagă fetişoare frumoase la chip, în cetatea Susan la casa femeilor, şi să le deà famenului împăratului păzitorul femeilor, şi să le deà săpun şi celelalte care sunt de lipsă.

4. Şi femeia care va plăceà împăratului, va fi împărăteasă în locul Astinei, şi a plăcut împăratului lucrul, şi a făcut aşà.

5. Şi erà un jidov în cetatea Susis, şi numele lui Mardoheu al lui Iair, al lui Semia, al lui Kiseu, din neamul lui Veniamin.

6. El erà din robii cei din Ierusalim, pre care i-a fost robit Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

7. Şi erà la el o copilă crescută, fata lui Aminadav fratele tatălui său, şi numele ei Estir, şi dupăce au murit părinţii ei, o a învăţat pre ea ca să-i fie lui femeie. şi erà fetişoară frumoasă la chip.

8. Şi când s'a auzit porunca împăratului s'au adunat multe fetişoare la Susa cetatea cea de supt mâna lui Gai, şi s'a adus Estir la Gai păzitorul femeilor.

9. Şi i-a plăcut lui fetişoara, şi a aflat har înaintea lui, şi a grăbit a dà ei săpunul şi partea, şi pre cele şapte fete alese ei dela împărăţie, şi o a împodobit pre ea bine şi pre roabele ei în casa femeilor.

10. Şi n'a arătat Estir neamul său, nici moşia sa, că Mardoheu poruncise ei să nu spue.

11. Şi în toate zilele umblà Mardoheu prin curtea femeilor, ca să vază ce se va întâmplà Estirei.

12. Iar vremea fetei a intrà la împăratul erà, dupăce treceau douăsprezece luni, că aşà se plinesc zilele socotinţei, în şase luni se ungeà cu uleiu de mirsin, şi în şase luni cu alte mirodenii şi cu săpunurile femeilor.

13. Şi atuncea intrà la împăratul, şi de-i ziceà să o deà pre ea să meargă cu el dela casa femeilor până la casa împăratului.

14. Seara intrà şi dimineaţa se duceà la casa femeilor cea a doua, unde erà Gai famenul împăratului păzitorul femeilor, şi mai mult nu intrà la împăratul fără numai când o chemà anume.

15. Şi când s'a plinit vremea Estirei, fetei lui Aminadav fratele tatălui lui Mardoheu, ca să intre la împăratul, n'a lepădat nimica de cele ce i-a poruncit ei Famenul păzitorul femeilor, că Estir aflase har la toţi cei ce o vedeau.

16. Şi a intrat Estir la împăratul Artaxercsu în luna a douăsprezecea, care este Adar în anul al şaptelea al împărăţiei lui.

17. Şi a iubit împăratul pre Estir, şi a aflat har mai mult decât toate fecioarele, şi i-a pus ei diadema cea femeiască.

18. Şi a făcut împăratul ospăţ tuturor prietenilor săi şi căpeteniilor în şapte zile, înălţând nunta Estirei, şi a uşurat dările la toţi cei de supt împărăţiea lui.

19. Şi Mardoheu slujà în curte.

20. Iar Estir n'a spus moşia sa, că aşà i-a poruncit ei Mardoheu, să se teamă de Dumnezeu şi să păzească poruncile lui precum făceà

2. *6.* 4 Imp. 24, 14.

18. 1, 3.

când erà la el, şi Estir n'a schimbat vieaţa sa.

21. Şi s'au mânieat cei doi fameni ai împăratului, cari erau mai mari păzitorilor lui, că a pus înainte pre Mardoheu, şi cercà să omoare pre împăratul Artaxercsu.

22. Aflând Mardoheu lucrul acela, l-a spus Estirei, şi ea a spus împăratului sfatul lor.

23. Iar împăratul a cercetat pre cei doi fameni, şi i-a spânzurat şi a poruncit împăratul să însemne în cartea cea de pomenire, care erà în biblioteca împărătească, acest lucru bun al lui Mardoheu spre laudă.

CAP. 3.

Uneltirile lui Aman.

După acestea a mărit împăratul Artaxercsu pre Aman al lui Amadat Vugheul, şi l-a înălţat pre el, şi şedeà mai sus decât toţi prietenii lui.

2. Şi toţi cei din curte se închinau lui, că aşà a poruncit împăratul să facă, iar Mardoheu nu se închină lui.

3. Şi au zis cei din curtea împăratului lui Mardoheu: pentruce n'asculţi de cele ce zice împăratul?

4. In toate zilele ziceau lui, şi n'ascultà, şi a spus lui Aman, că Mardoheu se împrotiveşte cuvintelor împăratului, şi le-a spus lor Mardoheu că este Jidov.

5. Şi înţelegând Aman, cum că Mardoheu nu se închină lui, s'a mânieat foarte.

6. Şi a vrut să piarză pre toţi Jidovii, câţi erau supt împărăţiea lui Artaxercsu.

7. Şi a făcut sfat în anul al doisprezecelea al împărăţiei lui Artaxercsu, şi a aruncat sorţi pre zile şi pre luni, ca într'o zi să piarză neamul lui Mardoheu, şi a căzut sorţul pe ziua a patrusprezecea a lunii lui Adar.

8. Şi a grăit către împăratul Artaxercsu, zicând: este un neam risipit în neamuri în toată împărăţiea ta, şi legile lor sunt streine de ale tuturor neamurilor, şi de legile împăratului n'ascultă, şi nu foloseşte împăratului a-i lăsà pre ei.

9. De se pare împăratului poruncească să-i piarză pre ei, şi eu voiu dà la vistieria împăratului zece mii de talanţi de argint.

10. Şi scoţând împăratul inelul l-a dat în mâna lui Aman să pecetluiască cele ce s'au scris asupra Jidovilor.

11. Şi a zis împăratul lui Aman: argintul ţini-ţe-l, iar cu neamul jidovesc fă cum vrei.

12. Şi s'au chemat scriitorii împăratului în luna întâiu a treisprezecea zi, şi au scris cum a poruncit Aman mai marilor oştirei şi căpeteniilor în toate ţările dela India până la Etiopia la cele o sută şi douăzeci şi şapte de ţări, căpeteniilor neamurilor în limbile lor, cu numele lui Artaxercsu împăratul.

13. Şi s'au trimis prin purtătorii de cărţi în toată împărăţiea lui Artaxercsu, să piarză neamul Jidovilor în ziua dintâiu a lunei a douăsprezecea, care este Adar, şi să jefuiască averile lor.

Iar izvodul cărţii este acesta: „Ma„rele împărat Artaxercsu celor de „la India până la Etiopia, a o sută „douăzeci şi şapte de ţări, domni„lor şi căpeteniilor celor supuşi îm„părăţiei lui acestea scrie: preste „multe neamuri stăpânind şi toată „lumea biruind, am vrut nu cu se„meţiea mărirei să mă înalţ, ci mai „vârtos cu linişte şi cu blândeţe pu„rurea petrecând pre cei supuşi în „vieaţă cu linişte totdeauna a-i aşe„zà, şi împărăţiea am vrut să o fac

---

3. *10.* 8, 2, 8; Fac. 41, 42.

„pacinică, şi în ea să poată umblà „până la margini, şi să înnoesc pa„cea cea dorită tuturor oamenilor. „Am întrebat pre sfetnicii mei, cum „s'ar puteà duce aceasta la îndepli„nire? Cel ce la noi întrece pre cei„lalţi cu înţelepciunea şi cu neschim„bată bunăvoinţă şi cu adeverită „credinţă s'a dovedit şi al doilea „după împărăţiea mea cinstit, anu„me Aman, ne-a spus nouă cum că „între toate neamurile din lume este „amestecat un neam cu legile îm„protivitor tuturor neamurilor, şi po„runcile împăraţilor pururea neso„cotindu-le, aşà cât împărăţiea noa„stră, care fără de ponos ne nevo„im să o cârmuim, nu se poate a„şezà. Socotind dar acest neam sin„guratic şi osebit şi celorlalţi oa„meni împrotivnic, şi după legi stre„ine petrecând, împrotivindu-se lu„crurilor noastre, şi foarte rele ră„utăţi săvârşind, în cât împărăţiea „noastră pace şi statornicie să nu „poată aveà, am poruncit ca ori „care se vor însemnà vouă în cărţile „cele scrise de Aman, care este pus „mai mare preste lucruri, şi al doi„lea al nostru părinte, toţi cu femei „şi cu prunci să piară cu toată să„mânţa de sabiile vrăjmaşilor fără „nici o milă şi îngăduinţă, în ziua „a patrusprezece a lunii a douăspre„zecea Adar anul acesta.

„Ca cei ce şi mai nainte au fost, „şi acum sunt vrăjmaşi într'o zi cu „sila pogorându-se la iad; de acì „înainte neclătit şi desăvârşit să ni „se aşeze lucrurile".

14. Iar izvoadele cărţilor s'au dat în fiecare ţară, şi s'a poruncit la toate neamurile să fie gata în ziua aceasta.

15. Şi se grăbeà lucrul la Susa, iar împăratul şi Aman se desfătau, şi cetatea se turburà.

CAP. 4.

Jalea şi postul Jidovilor.

Mardoheu înţelegând ce s'a făcut, ş'a rupt hainele sale şi s'a îmbrăcat cu sac şi s'a presărat cu cenuşă, şi ieşind pre uliţile cetăţii, strigà cu glas mare: piere neamul care nici o strâmbătate n'a făcut.

2. Şi a venit până la poarta împăratului, şi a stătut, că nu erà lui slobod să intre în curte, având sac şi cenuşă.

3. Şi în toată ţara unde se vestise cărţile, strigare şi tânguire şi plângere mare erà Jidovilor, sac şi cenuşă au aşternut loruşi.

4. Şi au intrat slujnicile şi famenii împărătesei, şi îi spuseră ei, iar ea s'a întristat dacă a auzit ce s'a făcut, şi a trimis să îmbrace pre Mardoheu, şi să ia dela el sacul, dar el n'a crezut.

5. Deci Estir a chemat pre Ahrateu famenul său, care stà la ea, şi l-a trimis, ca să înţeleagă dela Mardoheu adevărul.

6. Iar Mardoheu i-a spus lui ce s'a făcut, şi făgăduinţa ce a făcut Aman împăratului să deà la vistierie zece mii de talanţi, ca să piarză pre Jidovi.

7. Şi izvodul poruncii dată în Susa, ca să-i piarză pre ei, l-a dat lui ca să-l arate Estirei, şi a zis lui: să-i poruncească ei să intre să se roage împăratului, şi să-l roage pentru popor aducându-ţi aminte de zilele smereniei tale, cum te-ai hrănit cu mâinile mele, că Aman cel ce este al doilea după împăratul a grăit asupra noastră spre moarte, roagă pre Domnul, şi grăeşte împăratului pentru noi, şi ne izbăveşte de moarte.

8. Şi intrând Ahrateu, i-a grăit ei toate cuvintele acestea.

9. Şi a zis Estir către Ahrateu: mergi la Mardoheu, şi zì:

10. Că toate neamurile împărăției
știu, cum că tot omul, sau femeia,
care va intrà la împăratul în curtea
cea mai dinlăuntru nechemat, nu
este lui mântuire, afară de acela,
căruia va întinde împăratul toiagul
cel de aur, acela se va mântuì, și
eu nu sunt chemată să intru la împăratul
de sunt treizeci de zile.
11. Și a spus Ahrateu lui Mardoheu,
toate cuvintele Estirei.
12. Și a zis Mardoheu către Ahrateu,
mergi și zì ei: Estir, să nu
zici întru sineți, că te vei mântuì
singură întru împărăție afară din toți
Evreii,
13. Că de nu vei ascultà într'această
vreme, din altă parte ajutor
și sprijineală va fi Evreilor, iar tu
și casa tatălui tău veți pierì, că cine
știe că tu te-ai făcut împărăteasă
în vremea aceasta.
14. Și a trimis Estir pre cel ce a
venit la ea să spue lui Mardoheu:
15. Mergi și adună pre Evreii cei
din Susa, și postiți pentru mine, și
să nu mâncați nici să beți în trei
zile, noaptea și ziua, și eu și roabele
mele nu vom mâncà, și atunci
voiu intrà la împăratul împrotiva
legii făcând, măcar de va trebuì să
și pier.
16. Și ducându-se Mardoheu, a
făcut cum i-a poruncit lui Estir.

Și s'a rugat Domnului, Mardoheu, pomenind toate lucrurile Domnului, și a zis: „Doamne, Doamne împă„rate atotțiitorule, toate sunt supt „stăpânirea ta, și nu este cine să „steà împrotiva ta de vei vreà să „mântuești pre Israil. Că tu ai fă„cut cerul și pământul și tot ce este „minunat supt cer, și ești Domn „tuturor, și nu este cine să steà „împrotivă ție Doamne. Tu toate le „cunoști. Tu Doamne știi că nu din „semeție, nici din trufie, nici din „iubire de mărire am făcut aceasta, ca „să nu mă închin trufașului Aman. „Că aș fi voit a săruta și talpele picioa„relor lui pentru mântuirea lui Is„rail. Ci am făcut aceasta, ca să „nu puiu mărirea omului mai pre „sus de mărirea lui Dumnezeu, și „ca să nu mă închin nimănui, fără „numai ție Domnul meu, nefăcând „eu acestea din trufie. Și acum „Doamne Dumnezeule Împăratul și „Dumnezeul lui Avraam, fie-ți milă „de poporul tău, că caută să ne „strice pre noi, și poftesc să piarză „moștenirea ta cea dintâiu, nu trece „cu vederea partea ta, care o ai „răscumpărat ție din Eghipet. Ascultă „rugăciunea mea, și te îmblânzește „spre moștenirea ta, întoarce plân„sul nostru întru bună petrecere, „ca fiind vii, să lăudăm numele tău „Doamne, și să n'astupi gura celor „ce te laudă pre tine. Și tot Israilul „a strigat cu putere, că moartea lor „este dinaintea ochilor lor.“ Și Estir împărăteasa a alergat la Domnul fiind cuprinsă de frica morții, și lepădându-și hainele mărirei sale, s'a îmbrăcat cu haine de plâns și de jale, și în locul unsorilor celor frumoase, cu cenușă și cu gunoiu ș'a umplut capul său, și trupul său l-a smerit foarte, și tot locul desfătării sale l-a umplut de părul său cel smuls, și rugându-se Domnului Dumnezeului lui Israil, a zis: „Dom„nul meu și Împăratul nostru tu „ești singur, ajută-mi mie cei sin„gure, care n'am alt ajutor, fără nu„mai pre tine, că peirea mea este „înaintea mea. Eu am auzit dela „tatăl meu în neamul părinților mei, „că tu Doamne ai luat pre Israil „din toate neamurile și pre părinții „noștri din toți strămoșii lor întru „moștenire vecinică, și le-ai făcut „lor câte ai grăit.

„Și acum am păcătuit înaintea

4. *10.* 5, 2; și 8, 4.

„ta, și ne-ai dat pre noi în mâinile „vrăjmașilor noștri. Pentrucă am „mărit pre dumnezeii lor, drept ești „Doamne. Și acum nu s'au îndestu- „lat cu amărăciunea robiei noastre, „ci tu ai pus mâinile lor preste „mâinele idolilor lor. Să strice fă- „găduința gurii tale, și să piarză „pomenirea ta și să astupe gura „celor ce te laudă pre tine și să „stingă mărirea casei tale și a jert- „felnicului tău. Și să deschiză gura „neamurilor spre bunătățile celor „deșarte, și să laude pre împăratul „cel trupesc în veac. Nu dà Doamne „schiptrul tău celor ce nu sunt, ca „să nu râză de căderea noastră, ci „întoarce sfatul lor asupra lor, și „pre cel ce a început asupra noa- „stră, pune-l spre pildă. Adu-ți a- „minte Doamne, și te arată nouă „în vremea necazului nostru, și-mi „dă mie îndrăsneală Împărate al „dumnezeilor și a toată domniea „Stăpâne. Dă cuvânt bine întocmit „în gura mea înaintea leului, și „schimbă inima lui spre ura celui „ce se luptă asupra noastră, și spre „pierderea lui și a celor ce sunt „într'un gând cu el. Iar pre noi ne „mântuește cu mâna ta, și-mi ajută „mie cei singure, care n'am pre altul „afară de tine Doamne cel ce pre toți „cunoști și știi că am urît mărirea „celor fărădelege, și urăsc patul ce- „lor netăiați împrejur și al tuturor „celor de alt neam. Tu știi nevoia „mea, că urăsc semnul trufiei mele „care este pre capul meu în zilele „vederii mele, urăscu-l ca pre o „cârpă a unei femei, care are cele „de preste lună, și nu-l port în zi- „lele liniștii mele. Și n'a mâncat „roaba ta la masa lui Aman, și „n'am mărit ospățul împăratului, nici „am băut vin din turnări. Și nu s'a ve- „selit roaba ta din ziua în care m'am „mutat aici până acum, fără numai „întru tine Doamne Dumnezeul lui „Avraam. Dumnezeule cel puternic „preste toți, ascultă glasul celor fără „de nădejde, și ne mântuește pre „noi din mâna celor ce caută să „ne facă rău, și mă mântuește de „frica mea."

CAP. 5.

Estir la împăratul. Aman uneltește moartea lui Mardoheu.

Și a fost în ziua a treia dupăce s'a fost în liniște rugându-se, s'a desbrăcat de hainele cele de întristare și s'a îmbrăcat în cele de mărire.

2. Și făcându-se strălucită, chemând pre văzătorul tuturor și mântuitorul Dumnezeu, a luat pre cele două slujnice, și pre una se rezemà, ca cum s'ar gingășì, iar cealaltă mergeà după dânsa ridicând hainele ei.

3. Și ea rumenindu-se ca în floarea frumuseții sale, și fața ei blândă și foarte iubită, iar inima ei încremenită de frică.

4. Și intrând prin toate ușile, a stătut înaintea împăratului, și el ședeà pre scaunul împărăției sale, cu toate hainele împărătești îmbrăcat tot cu aur și cu pietre scumpe, și erà înspăimântător foarte.

5. Și ridicând el fața sa aprinsă de mânie, foarte mânios s'a uitat, și a căzut împărăteasa și s'a schimbat fața ei, în cât a leșinat și s'a plecat pre capul slujnicii, care mergeà cu ea.

6. Și au mutat Dumnezeu duhul împăratului întru blândețe, și sperîindu-se a sărit din scaunul său, și o a luat pre ea în brațele sale până ce s'a venit în fire, și o mângâià pre ea cu cuvinte de pace, și a zis către ea: ce-ți este Estir? Eu sunt fratele tău, îndrăznește, nu vei murì,

că de obşte este porunca noastră apropie-te.

7. Şi ridicând toiagul cel de aur, l-a pus preste grumazii ei, şi o a înbunat pre ea, şi i-a zis: grăeşte-mi.

8. Şi ea a zis lui: văzutu-te-am doamne, ca pre îngerul lui Dumnezeu, şi s'a turburat inima mea de groaza mărirei tale, că minunat eşti doamne, şi faţa ta este plină de daruri.

9. Şi grăind ea, iar a căzut leşinată, iar împăratul s'a turburat, şi toată curtea lui o mângâià pre ea.

10. Şi a zis împăratul: ce vrei Estir, şi ce ceri? Până la jumătate de împărăţiea mea, voiu dà ţie.

11. Zis-a Estir: zi însemnată este mie astăzi, deci de se pare împăratului să vie şi împăratul şi Aman la ospăţul, care voiu face eu astăzi.

12. Şi a zis împăratul: grăbiţi de chemaţi pre Aman, ca să facem cuvântul Estirei, şi au mers amândoi la ospăţul, care a zis Estir.

13. Iar la băutură a zis împăratul către Estir: ce vrei împărăteasă Estiro? Şi voiu face ţie ca unor vrednici.

14. Iar ea a zis: cererea mea şi rugăciunea mea este, că de am aflat har înaintea împăratului, să vie împăratul şi Aman şi mâine la ospăţul, care voiu face lor, şi mâine voiu spune acestea.

15. Şi a ieşit Aman dela împăratul foarte vesel şi voios, însă văzând Aman pre Mardoheu jidovul în curte, s'a mânieat foarte.

16. Şi mergând la ale sale, a chemat pre prieteni şi pre Zosara femeia sa.

17. Şi le-a arătat lor avuţiea sa şi mărirea, care împăratul o a dat lui, şi cum l-a făcut pre el mai mare şi povăţuitor împărăţiei.

18. Şi a zis Aman: n'a chemat împărăteasa cu împăratul pre nimeni la ospăţ, fără numai pre mine, încă şi mâine m'a chemat.

19. Ci aceasta mie nu-mi place, când văz pre Mardoheu jidovul în curte.

20. Şi a zis către el Zosara femeia lui şi prietenii: porunceşte să se taie un lemn de cincizeci de coţi, şi mâine zi împăratului, şi să se spânzure Mardoheu pre lemn, iar tu intră la ospăţ cu împăratul şi te veseleşte.

21. Şi a plăcut lui Aman cuvântul, şi a gătit lemnul.

CAP. 6.

Mardoheu în mare cinste.

Iar Domnul au depărtat somnul de la împăratul în noaptea aceea, şi a zis slujitorului său, să aducă scrisorile cele de pomenire ale zilelor, să-i citească lui.

2. Şi a aflat scrisorile cele ce s'au scris pentru Mardoheu, cum a spus împăratului pre cei doi fameni ai împăratului, când păzeau ei şi căutau să-şi pue mâinile lor pre Artaxercsu.

3. Şi a zis împăratul: ce cinste sau dar am făcut lui Mardoheu? Şi au zis slujitorii împăratului: nu i-ai făcut lui nimica.

4. Iar când întrebà împăratul pentru bunăvoirea lui Mardoheu, iată Aman erà în curte, şi a zis împăratul: cine este în curte? Că venise Aman în curte, ca să zică împăratului, să spânzure pre Mardoheu pre lemnul care l-a gătit.

5. Şi au zis slujitorii împăratului: iată Aman stă în curte, şi a zis împăratul: chemaţi-l pre el.

6. Şi a zis împăratul lui Aman: ce voiu face omului, pre care vreau eu să-l cinstesc?

7. Şi a zis Aman întru sine: pre cine vreà împăratul să cinstească, fără numai pre mine?

5. *10.* Marc. 6, 23.

8. Şi a zis către împăratul: omul pre care vreà împăratul să-l cinstească, să aducă slugile împăratului veşmânt de vison, cu care se îmbracă împăratul, şi cal pre care încalecă împăratul.

9. Şi să-i deà unuia din prietenii cei cinstiţi ai împăratului, şi să îmbrace pre omul pre care iubeşte împăratul, şi să-l pue călare pre cal, şi să strige pre uliţele cetăţii, zicând: aşà va fi la tot omul pre care împăratul voeşte a-l mărì.

10. Şi a zis împăratul lui Aman: bine ai grăit, aşà fă lui Mardoheu jidovul, cel ce slujeşte în curte, şi să nu laşi să treacă nici un cuvânt din cele ce ai grăit.

11. Şi a luat Aman veşmântul şi calul, şi a îmbrăcat pre Mardoheu, şi l-a suit pre el pre cal, şi a trecut pre uliţile cetăţii, şi a strigat zicând: aşà va fi la tot omul, pre care împăratul vreà să-l mărească.

12. Şi s'a înapoiat Mardoheu la curte, iar Aman s'a întors întru ale sale supărat asupra capului său.

13. Şi a povestit Aman Zosarei femeii sale şi prietenilor, cele ce s'au întâmplat, şi au zis către el prietenii şi femeia: de este din neamul Jidovilor Mardoheu, şi ai început a te smerì înaintea lui, vei cădeà cu adevărat, şi nu vei puteà să-ţi izbândeşti asupra lui, că Dumnezeul cel viu este cu dânsul.

14. Încă grăind ei, au venit famenii şi au grăbit pre Aman să meargă la ospăţul, care l-a gătit Estir.

CAP. 7.

Aman spânzurat.

Şi au intrat împăratul şi Aman să ospăteze împreună cu împărăteasa.

2. Şi a zis împăratul Estirei a doua zi când ospătà, ce este Estir împărăteasă? Şi ce este cererea ta? Şi ce este rugăciunea ta? Eu voiu dà ţie până la jumătate de împărăţia mea.

3. Şi răspunzând Estir, a zis: de am aflat har înaintea împăratului, dăruiască-mi mie şi poporului meu iertarea pentru care mă rog.

4. Că vânduţi suntem, eu şi poporul meu spre perire, spre jefuire şi spre robie, noi şi pruncii noştri să fim robi şi roabe, şi am cunoscut, că nu este vrednic vrăjmaşul de curtea împăratului.

5. Şi a zis împăratul: cine este acesta, care a îndrăsnit a face lucrul acesta?

6. Şi a zis Estir: omul vrăjmaş Aman cel rău acesta este, iar Aman s'a cutremurat de împăratul şi de împărăteasa.

7. Deci împăratul sculându-se dela masă a mers în grădină, iar Aman se rugà de împărăteasa şi cereà milă, pentrucă se vedeà pre sine în primejdie.

8. Şi s'a întors împăratul din grădină, iar Aman căzuse jos rugând pre împărăteasa, şi a zis împăratul: încă şi pre femeia mea o sileşte în casa mea? Iar Aman auzind s'a turburat.

9. Şi a zis Vugatan unul din fameni, fiindcă acesta ştià lemnul cel de spânzurat, că l-a fost văzut în casa lui Aman, când l-a chemat la cina împăratului, şi întrebând de acela, a înţeles dela unul din slugi ce se găteşte. Deci a zis către împăratul: iată şi lemn a gătit Aman lui Mardoheu, celui ce a grăit pentru împăratul, şi este ridicat de Aman lemnul de cincizeci de coţi, şi a zis împăratul: să fie spânzurat el pre dânsul.

10. Şi a fost spânzurat Aman de lemnul care l-a fost gătit lui Mardoheu, şi atunci a încetat mânia împăratului.

6. *8.* Daniil 5, 16, 29.

CAP. 8.

Răsbunarea Jidovilor.

In ziua aceea împăratul Artaxercsu a dăruit Estirei tot ce aveà Aman vrăjmaşul, şi a chemat împăratul pre Mardoheu, că a spus Estir, că este rudenie cu el.

2. Şi a luat împăratul inelul, care l-a luat dela Aman şi l-a dat lui Mardoheu.

3. Şi a pus Estir pre Mardoheu preste toate ale lui Aman, şi adăogând a grăit către împăratul şi a căzut la picioarele lui, şi s'a rugat ca să strice răutatea lui Aman şi câte a făcut el Jidovilor.

4. Şi a întins împăratul Estirei toiagul cel de aur, şi sculându-se Estir a stat înaintea împăratului.

5. Şi a zis Estir: de ţi se pare ţie, şi de am aflat har, să se trimiţă şi să se întoarcă cărţile cele trimise de Aman, care le-a scris să piarză pre Evreii cei din împărăţiea ta.

6. Că, cum voiu puteà vedeà eu chinuirea poporului meu, şi cum voiu puteà să mă mântuiesc, când piere neamul meu?

7. Şi a zis împăratul către Estir: dacă toate câte are Aman ţi-am dat şi ţi-am dăruit ţie, şi pre el l-am spânzurat pre lemn, pentrucă a ridicat mâinile asupra Jidovilor, ce încă mai ceri?

8. Scrieţi şi voi cu numele meu, cum vă place, şi pecetluiţi cu inelul meu, că, câte se scriu din porunca împăratului şi se pecetluiesc cu inelul meu, nimenea nu se poate împrotivì acelora.

9. Şi s'a chemat scriitorii în luna dintâiu, care este Nisan în douăzeci şi trei a anului acestuia, şi s'au scris Evreilor, câte a poruncit dregătorilor casei şi căpeteniilor domnilor dela India până la Etiopia, la o sută şi douăzeci şi şapte de domni în fiecare ţară în limba lor.

10. Şi s'a scris în numele împăratului şi s'a pecetluit cu inelul lui, şi a trimes scrisorile prin purtătorii de cărţi,

11. Şi le-a poruncit lor, ca să trăiască după legile lor în toată cetatea, şi să-şi izbândească, şi vrăşmaşilor săi să le facă ce vreau, să-i piarză, să-i omoare cum vor socotì, să le jefuiască lucrurile şi să pustiască ţările vrăşmaşilor săi şi să împărţească prăzile lor.

12. Pre cari i-au ucis într'o zi în toată împărăţia lui Artaxercsu, în ziua a treisprezecea a lunii a douăsprezecea care este Adar.

13. Acesta este izvodul cărţilor celor scrise: marele împărat Artaxercsu celor ce sunt puşi căpetenii preste o sută şi douăzeci şi şapte de ţări, dela India până la Etiopia, şi celor ce ale noastre cugetă, bucurie:

„Mulţi cu prea multa făcătorilor „de bine bunătate mai adesea cin„stinduse mai mult se trufesc. Şi „nu numai celor supuşi nouă caută „a le face rău, ei neputând suferì, „ci şi asupra făcătorilor săi de bine „se silesc a meşteşugì. Şi mulţă„mirea nu numai dintre oameni stri„cându-o, ci şi cu bunătăţile, care „le au semeţindu-se şi înălţându-se, „de certarea cea urîtoare de rele a „lui Dumnezeu, celui ce toate pu„rurea le vede socotesc a fugì. Şi „de multe ori se întâmplă, ca pre „cari stăpânitorul mai prieteni şi „mai credincioşi i-a făcut, cărora „cârma împărăţiei o a încredinţat, „pre domnii săi în foarte mari pri„mejdii i-au băgat, fiindcă ar vreà „a se folosì cu ei, pentru ca să-şi „izbândească strâmbătăţile sale, cele „deosebi, varsă sângele nevinova„ţilor. Şi înşală mintea stăpânitori„lor lor, care nu ştie de înşelăciune,

„şi înţelepciunea cu viclenie şi cu „minciuni o amăgesc. Care lucru „şi din istoriile cele vechi, precum „am arătat, şi din cele ce sunt îna- „intea ochilor noştri se dovede- „şte, cum că cu rele îndemnări ale „unora bunavoinţă a împăraţilor „se întoarce spre rău. Pentru aceea „purtând grije, ca cu toţi oamenii „din împărăţia noastră să se ţie „pacea, nebăgând seamă de pârele, „cu care se nevoiesc să ne înşale „pre noi, osebind cele ce se pun „înaintea ochilor noştri, socotindu-le „cu blândă cercetare. Pentru aceea „nu trebuie să gândiţi, că din uşu- „rarea minţii noastre vine, de dăm „porunci osebite, ci cum că după „întâmplarea şi lipsa vremilor, pre- „cum pofteşte folosul deobşte, ju- „decăm. Şi ca mai bine să înţele- „geţi ce zicem, Aman fiul lui Ama- „dat, şi cu mintea şi cu neamul „machidonean, şi strein de sângele „Persilor, şi bunătatea noastră cu „tirănia întinând-o ca pre un ne- „mernic l-am fost primit. Şi făcân- „du-se prieten nouă, a cunoscut iu- „birea noastră de oameni, care a- „veam spre tot neamul atâta, cât „tatăl nostru s'a chemat, şi de toţi „s'a cinstit al doilea după noi. Şi „într'atâta s'a înălţat cu semeţia, „în cât a vrut să ne lipsească şi „de împărăţie şi de vieaţă. Şi pre „Mardoheu mântuitorul, şi foarte „marele făcător de bine al nostru, „şi pre cea fără de prihană soţiea „împărăţiei noastre Estir cu tot nea- „mul lor cu multe minciuni şi me- „şteşugiri de înşelăciune i-a cerut „spre pierzare. Gândind că dacă îi „va omorî pre ei, ne va aflà pre „noi singuri, şi împărăţiea Persilor „o va mutà la Machidoneni. Iar noi „pre Jidovii, pre cari cel de trei ori „spurcat i-a dat spre moarte, i-am „aflat nu făcători de rele, ci prea „cu drepte legi vieţuind şi fiind fii „prea înaltului şi prea marelui Dum- „nezeu celui viu, celui ce cu bună „vrerea sa ne-au dat nouă şi stră- „moşilor noştri împărăţiea. Nu veţi „ascultà de cărţile cele trimise de „Aman al lui Amadat, pentru care „răutate a lui înaintea porţilor ce- „tăţii Susilor s'a spânzurat cu toată „casa, Dumnezeu atotţiitorul degrab „dând lui judecată, de ce a fost „vrednic. Iar scrisoarea cărţii ace- „ştia să o vestiţi în tot locul cu în- „drăzneală, să lăsaţi pre Jidovi să „trăiască după legile lor.

„Şi să le ajutaţi lor, ca pre cei „ce din vremea primejdiei s'au scu- „lat asupra lor, să-şi izbândească „în treisprezece zile ale lunii a doua- „sprezecea, care este Adar, pentrucă „această zi, care erà să fie de pie- „rirea neamului celui ales atotpu- „ternicului Dumnezeu, o au făcut lor „de bucurie. Pentru aceea dar şi voi „între sărbătorile voastre cele nu- „mite să o ţineţi şi să o serbaţi cu „toată desfătarea, ca şi acum şi „după aceasta mântuire să fie vouă „şi celor ce binevoesc Persilor, iar „celor ce ne viclenesc nouă, pome- „nire de pierire. Iar toată cetatea „sau ţara, care nu va face aşà, cu „sabie şi cu foc să piară cu urgie, „ca nu numai oamenilor necălcată, „ci şi hiarelor şi pasărilor în toată „vremea urîtă să fie. Iar izvoadele „să se pue la vederea ochilor în toată „împărăţiea, şi gata să fie toţi E- „vreii într'această zi, să bată pre „vrăjmaşii lor".

14. Şi au ieşit călăreţii grăbind să facă cele zise de împăratul, şi au vestit porunca şi în cetatea Susa.

15. Şi Mardoheu a ieşit îmbrăcat cu veşmânt împărătesc, şi având cunună de aur şi diademă de vison mohorîtă, şi văzând cei din Susa s'au veselit.

16. Iar Jidovilor s'a făcut lumină
şi veselie.
17. Prin cetăţi şi prin ţări ori unde
s'a dat porunca bucuriei şi veseliei
Jidovilor, desfătare şi veselie, şi mulţi
din neamuri se tăiau împrejur şi se
făceau Jidovi pentru frica Jidovilor.

CAP. 9.

Jidovii rânduesc sărbătoare.

Iar în luna a douăsprezecea în treisprezece zile ale lunii care este Adar, au venit cărţile cele scrise de la împăratul.
2. Şi în ziua aceea au pierit cei
ce erau împrotiva Jidovilor, că nimeni n'a stătut împrotivă-le, temându-se de dânşii.
3. Că boierii domnilor şi tiranii şi
scriitorii cei împărăteşti cinsteau
pre Jidovi.
4. Că frica lui Mardoheu erà preste ei.
5. Şi Mardoheu din zi în zi se
mărea, că poruncise împăratul, ca
numele lui în toată împărăţiea să
se vestească.
6. Şi în cetatea Susis au ucis Jidovii cinci sute de oameni.
7. Pre Farsanes, pre Delfon şi pre
Fasga,
8. Pre Faradata, pre Varea şi pre
Sarvaca,
9. Pre Marmasima, pre Rufeon,
pre Aseon şi pre Zavuteon.
10. Cei zece feciori ai lui Aman,
fiul lui Amadat Vugheul vrăjmaşul
Jidovilor, şi i-a jefuit în ziua aceea.
11. Şi s'a dat împăratului numărul celor pieriţi în Susa.
12. Şi a zis împăratul către Estir: omorît-au Jidovii în cetatea
Susa cinci sute de oameni, dar împrejur ce socoteşti că vor fi făcut?
Ce te mai rogi încă, şi va fi ţie?
13. Şi a zis Estir împăratului: să
se deà Evreilor, să se facă aşà şi
mâine, ca să spânzure pre cei zece
feciori ai lui Aman.
14. Şi a poruncit împăratul aşà
să fie, şi a dat Jidovilor cetăţii trupurile fiilor lui Aman să le spânzure.
15. Şi s'au adunat Jidovii în Susa
în patrusprezece zile ale lunei lui
Adar, şi au ucis trei sute de oameni, şi nimica n'au jefuit.
16. Şi ceilalţi Jidovi dintru împărăţie s'au adunat şi le-au ajutat
lor, şi au încetat dela războiu, că
au omorît dintr'înşi cincisprezece
mii, în treisprezece zile ale lui Adar,
şi nimica n'au jefuit.
17. Şi în ziua a patrusprezecea
a acestei luni au odihnit, şi o au
ţinut zi de odihnă cu bucurie şi
cu veselie.
18. Iar Jidovii cei din cetatea Susis s'au adunat, şi în a patrusprezecea zi s'au odihnit, şi în a cincisprezecea aşijderea petreceau cu bucurie şi cu veselie.
19. Pentru aceea Jidovii cei risipiţi prin ţară afară de cetăţi, petrec ziua a patrusprezecea a lunii
lui Adar, zi bună cu veselie, trimiţând daruri fiecare aproapelui său;
iar cei ce lăcuiesc la scaunele cetăţilor, la cincisprezece zile ale lunii
lui Adar fac veselie, trimiţând daruri celor de aproape.
20. Şi a scris Mardoheu cuvintele
acestea în carte, şi le-a trimis Jidovilor celor din împărăţiea lui Artacsercsu, celor de aproape şi celor de departe,
21. Să statornicească aceste zile
bune, şi să fie sărbătoare ziua într'a patrusprezecea şi a cincisprezecea a lunii lui Adar.
22. Pentrucă într'aceste zile s'au
odihnit Evreii de vrăjmaşii lor, şi
luna lui Adar, întru care s'a întors
lor plânsul întru bucurie şi întri-

9. 22. Neemia 8, 11, 12.

starea în zi bună să o petreacă ca nişte zile bune de nuntă şi de veselie, trimiţând daruri prietinilor şi săracilor.
23. Şi au făcut Evreii precum le-a scris lor Mardoheu;
24. Cum Aman a lui Amadat Vugheul le vrăjmăşà lor, cum a plănuit şi a aruncat sorţi ca să-i piarză pre ei.
25. Şi cum a intrat la împăratul zicând să spânzure pre Mardoheu, şi câte rele a ispitit să aducă asupra Jidovilor, care apoi s'au întors asupra lui, şi fu spânzurat el şi feciorii lui.
26. Pentru aceea s'au chemat zilele acestea purim, adică sorţi, că în limba lor sorţii se chemau purim pentru cuvintele cărţii aceştia, şi câte au păţit pentru acestea şi câte li s'au făcut lor şi li s'au împărţit.
27. Şi au primit Jidovii asupra lor şi asupra seminţiei lor şi asupra tuturor celor ce ţin legea jidovească, ca nicidecum într'alt chip să nu petreacă zilele acestea, pomenire făcând din neam în neam, şi în cetate şi în moştenire şi în ţară.
28. Iar zilele acestea ce se zic purim, se vor ţineà în toată vremea, şi pomenirea lor nu va lipsì din neam.
29. Şi a scris Estir împărăteasa fata lui Aminadav şi Mardoheu jidovul câte a făcut atuncea, întărind cartea despre cele ce se zic purim;
30. Cum Mardoheu şi Estir împărăteasa hotărîse asupra lor.
31. Şi atunci s'a rânduit post, după sfatul lor.
32. Şi Estir a poruncit să se întărească în veci şi să scrie aceasta spre pomenire.

CAP. 10.

Lauda lui Mardoheu.

Şi a scris împăratul preste toată împărăţiea pământului şi a mării.
2. Şi tăriea şi bărbăţiea, avuţiea şi mărirea împărăţiei lui, iată s'a scris spre pomenire în cartea împăraţilor Persilor şi a Midilor.
3. Că Mardoheu erà al doilea după împăratul Artacsercsu, şi mare erà întru împărăţie, şi mărit de Jidovi şi iubit, şi povesteà petrecerea la tot neamul său.
4. Şi a zis Mardoheu: dela Dumnezeu s'au făcut acestea,
5. Că mi-am adus aminte de visul care l-am văzut despre cuvintele acestea, că n'a trecut dintr'însele nimic.
6. Izvorul cel mic, care s'a făcut rîu, şi erà lumină şi soare, şi erà apă multă, Estir este rîul pre care o a luat împăratul, şi o a făcut împărăteasă.
7. Iar cei doi balauri, eu sunt şi Aman.
8. Iar neamurile cele ce s'au adunat, sunt cei ce au vrut să piarză numele Jidovilor.
9. Iar neamul meu, acesta este Israil, cel ce a strigat către Dumnezeu, şi s'a mântuit, şi au mântuit Domnul pre poporul său, şi ne-au izbăvit Domnul pre noi din toate relele acestea.
10. Şi au făcut Dumnezeu semne şi minuni mari, care nu s'au făcut la nici un neam.
11. Pentru aceea au făcut doi sorţi, unul pentru poporul lui Dumnezeu, şi altul pentru toate neamurile.
12. Şi au venit amândoi sorţii aceştia la ceas şi la vreme şi la zi de judecată înaintea lui Dumnezeu întru toate neamurile.
13. Şi ş'au adus aminte Dumnezeu de poporul său, şi au îndreptat moştenirea sa.
14. Şi vor fi lor zilele acestea în luna lui Adar, în patrusprezece şi cinsprezece zile ale lunii aceştia cu adunare şi cu bucurie şi cu vese-

25. 8, 8. *26.* 3, 7.

lie înaintea lui Dumnezeu în neamuri în veac întru poporul său Israil.

15. In anul al patrulea împărăţind Ptolomeiu şi Cleopatra, a adus Dosoteiu, care a zis că este Preot şi Levit, şi Ptolomeiu feciorul lui, cartea cea înainte pusă acelor ce se zic purim, care a zis că este, şi o a tâlmăcit Lisimah Ptolomeiu cel din Ierusalim.

CARTEA LUI IOV

CAP. 1.

Relele întâmplări ale lui Iov.

Un om oarecare erà în țara Av-
sitidii, căruia erà numele Iov, și
erà omul acela fără de prihană,
drept, adevărat, cinstitor de Dum-
nezeu, și se ferea de tot lucrul rău.
2. Și s'a născut lui șapte feciori
și trei fete.
3. Și erau vitele lui oi șapte mii,
cămile trei mii, perechi de boi cinci
sute, și cinci sute de asine ce se
pășteau, și slugi multe foarte, și lu-
cruri mari erau lui pre pământ, și
erà omul acela de bun neam despre
răsăritul soarelui.
4. Și adunându-se feciorii lui u-
nul la altul, făceau ospețe în toate
zilele, luând împreună cu sine și pre
cele trei surori ale lor, să mănânce
și să beà cu dânșii.
5. Și dupăce se sfârșau zilele os-
pățului, trimeteà Iov, și-i curățeà
sculându-se de dimineață, și adu-
ceà pentru dânșii jertfe, după nu-
mărul lor, și un vițel pentru păcat,
pentru sufletele lor, că ziceà Iov: ca
nu cumvà să fi gândit feciorii rele
spre Dumnezeu întru inimile lor,
așà făceà Iov în toate zilele.
6. Și a fost în ziua aceea, și iată
au venit îngerii lui Dumnezeu, să
steà înaintea Domnului, și a venit
împreună cu dânșii și diavolul.
7. Și au zis Domnul diavolului:
de unde ai venit? Și răspunzând
diavolul, a zis către Domnul: În-
conjurând pământul și străbătând
cele de supt cer, iată de față sunt.
8. Și au zis lui Domnul: socotit-ai
în cugetul tău de robul meu Iov?
Că nu este asemenea lui din cei
de pre pământ, om nevinovat, drept,
adevărat, temător de Dumnezeu, fe-
rindu-se de tot lucrul rău.
9. Iar diavolul a răspuns, și a zis
înaintea Domnului: au doar în za-
dar se teme Iov de Dumnezeu?
10. Au nu ai ocrotit tu toate cele
dinafară și cele dinlăuntru ale ca-
sei lui? Și toate cele ce sunt prin
prejurul lui? Lucrurile mâinilor lui
le-ai binecuvântat și dobitoacele lui
le-ai înmulțit pre pământ,
11. Ci trimite mâna ta și te atinge
de toate câte are; nici în față te va
binecuvântà.
12. Atunci zise Domnul diavolu-
lui: iată toate câte are el le dau în
mâna ta, dar de el să nu te atingi,
și a ieșit diavolul dela Domnul.
13. Și au fost într'o zi feciorii lui
Iov, și fetele lui beau vin în casa
fratelui lor celui mai mare.
14. Și iată vestitor a venit la Iov,

1. *1.* Iezechil 14, 14; Iacov 5, 11.

7. 1 Petr. 5, 8. *12.* 3 Imp. 22, 22.

şi a zis lui: perechile de boi arau, şi asinele păşteau aproape de dânşii.
15. Şi venind prădătorii le-au luat, şi pre slugi i-au ucis cu sabia, şi scăpând eu singur, am venit să-ţi spun ţie.
16. Incă grăind acesta, venit-a alt vestitor la Iov, şi i-a zis lui: foc a căzut din cer, şi a mistuit oile şi pre păstori aşijderea i-a ars, şi scăpând eu singur, am venit să-ţi spun ţie.
17. Incă grăind acesta, a venit alt vestitor la Iov, şi i-a zis lui: Haldeii au făcut asupra noastră trei cete, şi au înconjurat cămilele şi le-au luat, şi pre slugi i-au ucis cu sabia, şi am scăpat eu singur, şi am venit să-ţi spun ţie.
18. Incă acesta grăind, alt vestitor a venit, zicând lui Iov: feciorii tăi şi fetele tale mâncând şi bând la feciorul tău fratele lor cel mai mare,
19. Fără de veste a venit un vânt mare despre pustie, şi a zguduit cele patru unghiuri ale casei, şi a căzut casa preste feciorii tăi, şi au murit, şi am scăpat eu singur, şi am venit să-ţi spun ţie.
20. Atunci Iov sculându-se, ş'a rupt hainele sale, ş'a tuns părul capului său, şi a presărat ţărână preste capul său, şi căzând jos s'a închinat Domnului, şi a zis:
21. Gol am ieşit din pântecele maicii mele, gol mă voiu şi întoarce acolo, Domnul au dat, Domnul au luat, cum au plăcut Domnului, aşà s'au şi făcut, fie numele Domnului binecuvântat.
22. Intru toate acestea ce s'au întâmplat lui, n'a păcătuit Iov înaintea Domnului, nici n'a socotit neînţelepţie la Dumnezeu.

CAP. 2.

Răbdarea lui Iov.

Şi a fost într'o zi, venind îngerii lui Dumnezeu să steà înaintea Domnului, venit-a şi diavolul în mijlocul lor, ca să steà înaintea Domnului.
2. Şi au zis Domnul către diavolul: de unde vii tu? Atuncea zise diavolul înaintea Domnului: străbătând cele de supt cer şi înconjurând tot pământul am venit.
3. Şi au zis Domnul către diavolul: luat-ai aminte spre robul meu Iov, că nu este ca dânsul din cei de pre pământ, om fără de prihană, drept, adevărat, nevinovat, temător de Dumnezeu, ferindu-se de tot răul, şi încă stărueşte în cuvioşie, iar tu ai zis să pierzi în zadar averile lui.
4. Şi răspunzând diavolul, a zis către Domnul: piele pentru piele, şi toate câte are omul le va dà pentru sufletul său.
5. Dar nu aşà, ci trimite mâna ta, şi te atinge de oasele şi de carnea lui, şi nici în faţă te va binecuvântà.
6. Şi au zis Domnul diavolului: iată ţi-l dau ţie, numai de sufletul lui să te fereşti.
7. Şi a ieşit diavolul dela faţa Domnului, şi a lovit pre Iov cu bubă rea dela picioare până la cap.
8. Şi a luat Iov un hârb de ş'a ras puroile sale, şi a şezut în gunoiu afară de cetate.
9. Şi trecând vreme multă, zis-a către Iov femeia lui: până când vei răbdà, zicând iată voiu aşteptà încă puţină vreme nădejdea mântuirei mele? Că iată a pierit pomenirea ta de pre pământ, feciorii tăi şi fetele tale, durerile şi chinurile pântecelui meu, cu cari în zadar m'am ostenit cu nevoinţă, ca vai de ei au pierit, şi tu însuţi în putreziciunea viermilor şezi, mâind afară supt văzduh, şi eu rătăcesc ca o slujnică umblând din loc în loc şi din casă în casă, aşteptând până va apune soarele, ca să mă odihnesc de o-

21. Ecles. 5, 14; 1 Timot. 6, 7.

stenélele, de trudele şi de durerile mele, care acum mă cuprind, ci zì vre un cuvânt către Domnul, şi mori.

10. Iar el căutând la dânsa, a zis: pentruce ca o femeie fără de minte ai grăit? Dacă am luat cele bune din mâna Domnului, să nu răbdăm şi cele rele? Intru toate acestea ce s'au întâmplat lui, n'a greşit Iov cu buzele sale înaintea lui Dumnezeu.

11. Şi auzind trei prieteni ai lui toate relele ce au dat preste el, a venit fiecare din ţara sa la el, Elifaz împăratul Temanilor, Valdad domnul Safheilor şi Sofar împăratul Mineilor, şi au venit la el toţi odată, ca să-l mângâe şi să-l cerceteze pre el.

12. Şi văzându-l pre el de departe nu l-au cunoscut, şi strigând cu glas mare, au plâns şi ş'a rupt fiecare haina sa, şi au aruncat pământ pre capetele lor.

13. Au şezut lângă el şapte zile şi şapte nopţi, şi nici unul dintre ei nu i-a grăit cuvânt, pentrucă vedeà că erà rana groaznică şi mare foarte.

CAP. 3.

Plângerea lui Iov.

După acestea a deschis Iov gura sa.

2. Şi a blestemat ziua sa, zicând:

3. Piară ziua în care m'am născut şi noaptea aceea, în care s'a zis: iată bărbat.

4. Noaptea aceea să fie întunerec, şi să nu o cerce pre ea Domnul de sus, şi să nu vie preste ea lumină.

5. Să o cuprinză pre ea întunerecul şi umbra morţii, să vie preste ea negură, blestemată să fie ziua aceea.

6. Şi noaptea aceea să o cuprinză întunerecul, să nu fie în zilele anului, nici să se numere în zilele lunilor.

7. Ci noaptea aceea să fie cu dureri, şi să nu vie preste dânsa veselie, nici bucurie.

8. Ci să o blesteme pre ea, cel ce blestemă ziua aceea, cel ce va să prinză chitul cel mare.

9. Intunece-se stelele nopţii aceea, să aştepte, şi la lumină să nu vie şi să nu vază luceafărul răsărind.

10. Pentrucă n'a închis porţile pântecelui maicii mele, că ar fi depărtat durerea dela ochii mei.

11. Pentruce n'am murit în pântece? Şi dupăce am ieşit din pântece, căci n'am murit îndată?

12. Şi pentruce m'a pus pre genunche? Şi pentruce am supt ţîţele?

13. Acum dormind aş tăceà, şi zăcând m'aş odihnì,

14. Cu împăraţii sfetnicii pământului, cari se semeţeau în arme,

15. Sau cu boierii cari au mult aur, cari au umplut casele lor de argint,

16. Sau ca o lepădătură, care iese din mitrasul mumei sale, sau ca pruncii cari n'au văzut lumina.

17. Acolo necredincioşii au ars iuţimea mâniei, acolo au odihnit cei osteniţi cu trupul.

18. Şi împreună cei veşnici n'au auzit glasul celui ce cere birul.

19. Mic şi mare acolo este, şi sluga nu se teme de Domnul său.

20. Pentruce au dat celor din amărăciune lumină, şi vieaţă sufletelor celor ce sunt în dureri?

21. Cari poftesc moartea, şi nu o nemeresc scurmând-o ca nişte comori.

22. Şi se bucură de o nemeresc.

23. Moartea este odihna omului, că l-au acoperit pre el Dumnezeu.

2. *10.* Isaia 45, 7; Amos 3, 6.
13. 1 Imp. 31, 13; 1 Paral. 10, 12.
3. *3.* Ierem. 15, 10; şi 20, 14.

11. 10, 18. *20.* Pilde 22, 2.

24. Că mai nainte de a mâncà îmi vine suspin, şi lăcrămez cuprins fiind de frică.
25. Că frica de care m'am temut, a venit asupra mea, şi de ce m'am sperieat, aceea m'a întâmpinat.
26. Nici am avut pace, nici mi-a ticnit, nici m'am odihnit, şi mi-a venit mie mânie.

CAP. 4.

Elifaz mustră pre Iov.

Şi răspunzând Elifaz Temaniteanul a zis:
2. Au doar de multe ori ţi s'a grăit ţie cu necaz? Dar greutatea cuvintelor tale cine o va suferì?
3. Că de vreme ce tu pre mulţi ai învăţat, şi mâini slabe ai ajutat.
4. Şi pre cei neputincioşi i-ai îmbărbătat cu cuvântul, şi genunchele cele slabe le-ai întărit.
5. Acum a venit asupra ta durere, şi s'a atins de tine, şi te-ai turburat.
6. Oare evlavia ta este în nebunie, şi nădejdea ta, în răutatea căii tale?
7. Adu-ţi aminte dar, cine a pierit fiind nevinovat, sau care drepţi cu tot neamul s'au stins?
8. Ba încă am văzut că cei ce ară cele fără de cale, şi cei ce le seamănă, dureri îşi seceră loruşi.
9. Din porunca Domnului vor pierì, şi de Duhul mâniei lui se vor stinge.
10. Tăriea leului şi glasul leoaicii şi semeţiea balaurilor s'a stins.
11. Leul a pierit neavând mâncare, şi puii leilor s'au părăsit unul pre altul.
12. Că de ar fi fost vre un cuvânt adevărat întru cuvintele tale, nimica dintr'aceste răutăţi nu te-ar fi întâmpinat, deci cum nu va primì urechea mea cele minunate de la dânsul?
13. De frica şi de răsunarea de noapte a căzut frică preste oameni.
14. Frică m'a întâmpinat şi cutremur, şi oasele mele tare le-au clătinat.
15. Şi duh preste faţa mea a venit, şi mi s'au încreţit perii şi carnea.
16. Sculatu-m'am şi n'am cunoscut, văzut-am şi nu erà chip înaintea ochilor mei, ci numai vânt şi glas lin auzeam.
17. Au doar mai curat va fi omul decât Domnul? Au doară făptura va fi mai dreaptă decât Făcătorul?
18. Slugilor sale nu crede; asupra îngerilor săi au gândit strâmbătate.
19. Cu cât mai vârtos cei ce lăcuesc în casă de lut, dintre care şi noi dintru acelaşi lut suntem, se vor sfârşì ca viermii.
20. Nici de dimineaţă până seara nu sunt, că pier neputând să-şi ajute loruşi.
21. Suflat-au asupra lor, şi s'au uscat, pierit-au pentrucă n'au avut ei înţelepciune.

CAP. 5.

Urmare.

Strigă acum de te va auzì cinevà, sau de vei vedeà vre un înger din cei sfinţi,
2. Că pre cel fără de minte îl ucide mâniea, iar pre cel rătăcit îl omoară râvna.
3. Iar eu am văzut pre cei fără de minte prinzând rădăcină, ci îndată a pierit petrecerea lor.
4. Departe de mântuire vor fi fiii lor, şi se vor smerì pre la uşile celor mai mici, şi nu va fi cel ce izbăveşte,

4. *3.* Isaia 35, 3.
8. Pilde 22, 8; Isaia 59, 6; Ps. 7, 16; şi 9, 16.
9. Isaia 11, 4; Apocal. 2, 16.
17. 35, 2. *18.* 2 Petre 2, 4.
19. Ecles. 3, 22. *21.* Ps. 50, 11.
5. *3.* Ps. 36, 35, 36.

5. Că cele ce au adunat ei, drepții le vor mâncà, și ei din răutăți nu vor fì scoși, risipească-se tăriea lor.
6. Că nu va ieșì din pământ osteneală, nici din munți va odrăslì durere.
7. Omul se naște spre osteneală, precum puii vulturului zboară la înălțime.
8. Insă eu mă voiu rugà Domnului, și pre Dumnezeul atotțiitorul voiu chemà.
9. Pre cel ce face mari și necuprinse, mărite și minunate, cărora nu este număr.
10. Pre cel ce dă ploaie pre pământ, și trimite apă preste cele de supt cer.
11. Pre cel ce înalță pre cei smeriți și ridică la mântuire pre cei pieriți.
12. Pre cel ce schimbă sfaturile celor vicleni, și nu le vor plinì mâinile lor.
13. Cel ce prinde pre înțelepți întru vicleșug, și răstoarnă sfatul celor stricați.
14. Ziua va fì pentru ei întunerec, și în amiază vor pipăì ca noaptea.
15. Să piară ei în răsboiu; iar cel neputincios să scape din mâna celui puternic.
16. Și să fie celui neputincios nădejdea, iar gura celui năpăstuitor să se astupe.
17. Iar fericit este omul, pre care-l ceartă Domnul, și dojenirea celui Atotțiitor n'o leapădă,
18. Că el rănește și vindecă, bate, și mâinile lui tămăduesc.
19. De șase ori din nevoi te va scoate, iar a șaptea oară nu se va atinge de tine răul.
20. In foamete te va izbăvì de moarte, iar în răsboiu te va scoate din mâna fierului.
21. De biciul limbii te va ascunde, și de răutățile viitoare nu te vei teme.
22. De cei nedrepți și fărădelege vei râde, și de hiarele sălbatice nu te vei teme.
23. Iar hiarele țarinii vor aveà pace cu tine.
24. După aceea vei cunoaște, că va fì casa ta în pace, și petrecerea cortului tău nu va păcătuì.
25. Și vei cunoaște că multă este sămânța ta, și fiii tăi ca iarba țarinei.
26. Și vei merge la groapă ca grâul cel copt, care în vreme s'a secerat sau ca un stog la arie în vreme bună adunat.
27. Iată acestea așà le-am cercat, acestea sunt care le-am auzit, iar tu cunoaște ce ai făcut.

CAP. 6.

Iov răspunde lui Elifaz.

Și răspunzând Iov a zis:
2. De ar știì cinevà să-mi oprească mâniea mea, și durerile mele să le ridice cu jugul împreună.
3. Decât nisipul mării mai greu va fì, ci precum se pare, cuvintele mele sunt rele.
4. Că săgețile Domnului în trupul meu sunt, a cărora iuțime beà sângele meu, și mă împung când încep a grăì,
5. Au doar în zadar va strigà asinul sălbatec, și nu când caută mâncare? Sau mugește boul la iesle, când are de mâncat?
6. Au mâncà-se-va pâinea fără de sare? Sau este gust în cuvinte deșarte?
7. Că nu poate încetà mâniea mea,

9. Ps. 73, 18; Rom. 11, 33.
10. Ps. 134, 12; Fap. Ap. 14, 16.
11. 1 Imp. 2, 7. *12.* Isaia 44, 25.
13. 1 Cor. 3, 19. *15.* Ps. 53, 4.
16. Isaia 52, 15. *17.* Iac. 1 12.
19. Ps. 90, 3.

22. Ps. 90, 13. *23.* Ozie 2, 18.
25. Ps. 127, 3, 4, 5.
6. *3.* Pilde 27, 3. *4.* Ps. 37, 2, 3.

că văz că bucatele mele, au miros ca mirosul leului.
8. Deà Domnul să asculte cererea mea, și nădejdea mea să o plinească.
9. Dacă au început Domnul, rănească-mă, iar până în sfârșit să nu mă omoare.
10. Și să-mi fie mie mormânt cetatea preste a căreea ziduri săream, nu mă voiu înălță, că n'am mințit cuvintele cele sfinte ale Dumnezeului meu.
11. Că ce putere am eu ca să rabd? Sau câte zile ca să îngădue sufletul meu?
12. Au tărie de piatră este tăriea mea? Au de aramă este trupul meu?
13. Au nu întru dânsul nădăjduim? Iar ajutorul s'a depărtat dela mine.
14. Mila s'a depărtat dela mine, și cercetarea Domnului m'a trecut cu vederea.
15. Cei de aproape ai mei n'au căutat spre mine, ca pre un pârîu sec m'au părăsit, sau ca pre un val m'au trecut.
16. Cei ce se temeau de mine, acum au năvălit asupra mea ca niște zăpadă, sau ca niște bulgăr de ghiață,
17. Care se topește, când se face căldură, și nu se cunoaște unde a fost.
18. Așà și eu de toți sunt părăsit, și mă pierd și m'am înstrăinat din casa mea.
19. Vedeți căile celor din Tema, uitați-vă la cărările celor din Savo.
20. Și rușine vor plătì cei ce nădăjduesc în cetăți și în bani.
21. Voi m'ați asuprit pre mine fără de milă, ci văzând rana mea temeți-vă.
22. Că ce? Au doar am cerut cevà dela voi?

15. Ierem. 15, 18; Ps. 68, 9.
21. Ps. 30, 12.

23. Au de tăriea voastră îmi este lipsă, ca să mă mântuiți de vrăjmași? Sau din mâinile puternicilor să mă izbăviți pre mine?
24. Invățați-mă și eu voiu amuțì, de m'am înșelat întru cevà spuneți-mi.
25. Ci cum văz, rele sunt cuvintele celui drept.
26. Că nu cer tăriea voastră, nici mustrarea voastră mă va face să încetez a grăì, că nu voiu suferì vorba graiului vostru,
27. Ci cădeți numai asupra celui sărman, și vă bateți joc de prietenul vostru.
28. Și acum căutând în fața voastră nu voiu mințì.
29. Ședeți dar, și nu fiți nedrepți, și iarăși ascultați îndreptarea mea,
30. Că nu este în gura mea strâmbătate, și gâtlejul meu au nu va cugetà înțelepciune?

CAP. 7.

Iov se tânguește de ticăloșia omului.

Au nu este luptă vieața omului pre pământ? Și ca a muncitorului cu ziua vieața lui?
2. Sau ca o slugă, care se teme de Domnul său, și caută umbră, sau ca un năimit, care așteaptă plata sa?
3. Așà și eu am ajuns luni deșarte, și nopți de dureri s'au dat mie.
4. De mă culc zic: când va fì ziuă, și dacă mă scol, iarăși când va fì seară, și mă umplu de dureri de seara până dimineața.
5. Și se frământă trupul meu de putrezimea viermilor, și moiu grunzii pământului răzându-mi puroiul.
6. Vieața mea este mai scurtă de cât graiul, și a pierit întru nădejde deșartă.

26. Eccles. 9, 16.
7. *1.* 14, 5, 6.
3. Ps. 6, 6. *4.* Isaia 21, 4.

7. Adu-ţi aminte dar că vieaţa
mea este duh, şi nu se va mai în-
toarce ochiul meu, ca să vază bune.
8. Nu mă va mai vedeà ochiul
celui ce mă priveà, ochii tăi spre
mine, şi eu nu mai sunt.
9. Ca un nor ce trece pre cer, aşà
se va pogorî omul în iad, şi nu se
va mai suì.
10. Nici se va întoarce la casa
sa, nici îl va mai cunoaşte pre el
în locul lui.
11. Nici eu dar voiu cruţà gura
mea, ci voiu grăì fiind în necaz, de-
schide-o-voiu de amărăciunea sufle-
tului meu fiind cuprins.
12. Au doar marea sunt eu, au
balaur? Că m'ai îngrădit?
13. Că am zis: mângâià-mă-va
pre mine patul meu, şi voiu grăì
deosebi în aşternutul meu.
14. Mă înfricoşezi cu visuri, şi cu
vedenii mă îngrozeşti.
15. Dezlegà-vei de duhul meu su-
fletul meu, şi de moarte oasele mele.
16. Că nu voiu grăì în veac, ca
să rabd, depărtează-te dela mine, că
deşartă este vieaţa mea.
17. Că ce este omul, că l-ai mă-
rit pre el? Sau că iei aminte spre el?
18. Că-l cercetezi pre el până dimi-
neaţa? Şi la odihnă îl judeci pre el?
19. Până când nu mă slobozi, nici
mă laşi? Până când voiu înghiţì
scuipatul meu cu durere?
20. De am păcătuit eu, ce voiu pu-
teà face, cel ce ştii gândul oameni-
lor? Pentruce m'ai pus împrotivnic
ţie? Şi sunt ţie sarcină?
21. Pentruce n'ai uitat fărădele-
gea mea, şi n'ai curăţit păcatul meu?
Şi acum în pământ voiu merge, şi
mâine dimineaţă nu voiu mai fì.

7. Ps. 89, 5, 6, 7.
16. 10, 20.
17. Ps. 8, 5,
20. 1 Timot. 4, 10.
21. Ps. 36, 10.

CAP. 8.

Valdad mustră pre Iov.

Şi răspunzând Valdad Savhitul a
zis:
2. Până când vei grăì de acestea,
cu gura ta duh mult grăitor?
3. Au face Domnul strâmbătate,
când judecă? Sau cel ce au făcut
toate, turbură ce este drept?
4. De au păcătuit fiii tăi înaintea
lui, i-au dat în mâna nelegiuirei lor.
5. Iar tu mânecă către Domnul
atotţiitorul, rugându-te.
6. De vei fì curat şi adevărat, va
ascultà rugăciunea ta, şi-ţi va în-
toarce ţie petrecerea dreptăţii.
7. Şi vor fì cele dintâiu ale tale
puţine, iar cele de pre urmă ale tale
nepovestite.
8. Că întreabă pre neamul cel din-
tâiu, şi cearcă după neamul părin-
ţilor.
9. Că noi suntem de ieri şi nu
ştim, că umbră este pre pământ vi-
eaţa noastră.
10. Au nu acestea te vor învăţà
pre tine, şi vor spune ţie şi din i-
nimă vor scoate cuvinte?
11. Au odrăsleşte papura fără de
apă, au înălţà-se-va trestia fără u-
mezeală?
12. Incă fiind în rădăcină, şi mai
nainte de a se tăià, nu se usucă
iarba neavând umezeală?
13. Aşà vor fì cele de apoi ale
tuturor celor ce uită pre Domnul,
că nădejdea celui necurat va pierì.
14. Că nelăcuită va fì casa lui, şi
painjin va fì cortul lui.
15. De va propti casa sa, nu va
stà, şi când o va întărì, nu va ră-
mâneà.
16. Că este verde supt soare, şi
din putrejunea lui va ieşì ramura lui.

8. *3.* 2 Paral. 19, 7; Plâng. 1, 18.
8. A 2 Lege 32, 7.
13. Ps. 1, 4; Pilde 10, 28.
14. Isaia 59, 6.

17. Pre grămadă de pietre va stà, și în mijlocul pietricelelor va trăì.
18. Și de se va înghițì, locul nu i se va cunoaște.
19. N'ai văzut ca aceasta, că surparea necredinciosului, ca aceasta este, și din pământ alta va odrăslì.
20. Că Domnul nu va lepădà pre cel fără de răutate, și tot darul necredinciosului nu va primì.
21. Iar gura celor adevărați se va umpleà de râs, și buzele lor de veselie.
22. Iar vrăjmașii lor se vor îmbrăcà cu rușine, și lăcașul celui necredincios nu va stà.

CAP. 9.

Apărarea lui Iov.

Și răspunzând Iov, a zis:
2. Adevărat știu că așà este, cum va fì drept muritorul la Domnul?
3. Că de va vreà să se judece cu el, nu-l va ascultà pre el, ca să nu grăiască împrotivă la nici un cuvânt al lui din o mie.
4. Că este înțelept cu inima, puternic și mare; cine s'a împrotivit lui și a izbutit?
5. Cel ce învechește munții, și ei nu știu, cel ce surpă pre ei cu mânie.
6. Cel ce clătește cele de supt cer din temelii și stâlpii lui se vor clătinà.
7. Cel ce zice soarelui, și nu răsare, și stelele le pecetluește.
8. Cel ce a întins cerul singur, și umblă pre mare ca pre pământ.
9. Cel ce face găinușa și luceafărul de seară și ralița de miazănoapte și luceafărul dimineții.
10. Cel ce face mari și neurmate, slăvite și minunate, cărora nu este număr.
11. De va venì spre mine, nu-l voiu vedeà, și de va trece, nici așà n'am știut.
12. De va dà morții, cine va oprì sau cine va zice lui, ce ai făcut?
13. Nimeni nu se poate împrotivì mâniei lui și toți cei sumeți se pleacă supt dânsul.
14. De m'ar ascultà sau ar luà aminte cuvintele mele.
15. Chiar de aș fì drept, nu mă va ascultà, ci voiu cere milă judecății lui.
16. Și de-l voiu chemà și va răspunde, nu cred că au auzit glasul meu.
17. Că m'au sfărâmat în vârtej și sfărâmările mele cele multe s'au făcut în zadar.
18. Că nu mă lasă să răsuflu, ci mă umplu de amărăciune.
19. El poate ca un puternic, cine se va împrotivì judecății lui?
20. Că de voiu fì și drept, gura mea mă va osândì, și de voiu fì fără prihană, nedrept voiu fì socotit.
21. Că de am făcut fărădelege, nu știu cu sufletul, fără numai că mi se ia vieața.
22. Pentru aceea au zis: pre cel mare și puternic îl pierde mâniea.
23. Că cei răi în moarte cuvioasă vor fì, iar drepții sunt batjocoriți.
24. Că s'a dat în mâinile celui nelegiuit, ochii judecătorilor leagă, de nu este el, cine este?
25. Iar vieața mea mai repede este decât un alergător, fuge și nu se vede.
26. Au rămâne după corăbii urme de cale, sau după vulturul ce zboară, căutând mâncare?
27. Că de aș zice, voiu uità gră-

---

17. Ps. 1, 3. *21.* Ps. 125, 2.
9. *2.* Ps. 129, 2; și 142, 2. *4.* Isaia 45, 9, 10. *5.* Ps. 143, 6. *7.* Is. Navì 10, 12. *8.* Isaia 44, 24; Ieremia 51, 15; Ps. 88, 10. *9.* C. 38, 31, 32; Ps. 88, 12; Amos 5, 8. *10.* Ps. 73, 18; Rom. 11, 33.

12. Isaia 45, 9; Rom. 9, 20. *20.* Ps. 18, 13, 14. *23.* Ecl. 8, 14.

ind, plecându-mă cu faţa voiu suspinà.

28. Clătescu-mă din toate mădulările, că ştiu că nevinovat nu mă vei lăsà.

29. Şi fiindcă sunt necuvios, pentruce n'am murit?

30. Că de mă voiu spălà cu zăpadă, şi de mă voiu curăţì cu mâini curate,

31. Tot m'ai muiat cu gunoiu, şi mi-ai făcut urît veşmântul de pre mine.

32. Că nu eşti om ca mine, căruia voiu stà împrotivă, ca deodată să venim la judecată.

33. O! de ar fì între noi mijlocitor, şi care să mustre şi să auză între amândoi.

34. Să depărteze dela mine toiagul, şi frica lui să nu mă îngrozească.

35. Şi nu mă voiu teme, ci voiu grăì, că aşà nu îndrăsnesc.

CAP. 10.

Iov se tângueşte de necazul său.

Slăbeşte sufletul meu, suspinând voiu slobozì către el cuvintele mele, de amărăciunea sufletului meu fiind cuprins, voiu grăì.

2. Şi voiu zice către Domnul: nu mă învăţă a fì necredincios, şi pentruce m'ai judecat aşà?

3. Au bine este de voiu face strâmbătate? Că nu bagi seamă de lucrul *mâinilor tale*, şi la sfatul celor necuraţi ai luat aminte.

4. Au cum vede muritorul, vezi? Au cum vede omul, vei vedeà?

5. Au omenească este vieaţa ta? Au anii tăi, ca ai omului?

6. Că ai cercetat fărădelegea mea, şi păcatele mele le-ai cercat.

7. Că ştii că nimic fărădelege n'am făcut, dar cine este, care din mâinile tale să scoaţă?

8. Mâinile tale m'au zidit şi m'au făcut, după aceasta schimbându-mă m'ai bătut.

9. Adu-ţi aminte că din lut m'ai făcut, şi iarăşi în pământ mă vei întoarce.

10. Au nu ca laptele m'ai muls? Şi m'ai închegat ca caşul.

11. Cu piele şi cu carne m'ai îmbrăcat, şi cu oase şi cu vine m'ai ţesut.

12. Şi vieaţă şi milă mi-ai dat mie, şi cercetarea ta mi-a păzit duhul meu.

13. Acestea avându-le întru tine, ştiu că toate le poţi, şi nimica nu este ţie cu neputinţă.

14. Că de voiu păcătuì, mă vei păzì, şi de fărădelegea mea nu m'ai făcut nevinovat.

15. Şi de voiu lucrà fărădelege, vaidemine, şi de voiu fì drept nu'mi pociu ridicà capul, că sunt plin de fărădelege.

16. Că sunt prins ca un leu spre junghiere, şi iarăşi schimbându-mă greu mă pierzi.

17. Innoind asupra mea cercetarea mea, şi cu mânie mare te-ai mânieat asupra mea, şi ai adus preste mine ispită.

18. Pentruce dar m'ai scos din pântece, şi n'am murit? Şi ochiu pre mine să nu mă fì văzut.

19. Şi aş fì ca şi cum n'aşi fì fost, pentruce dar din pântece nu m'ai mutat în mormânt?

20. Au nu este puţină vreme a vieţii mele? Lasă-mă să mă odihnesc puţin.

21. Mai nainte de ce voiu merge, de unde nu mă voiu mai întoarce.

22. In pământ întunecos şi înneguros, în pământul întunerecului ce-

30. Ierem. 2, 22. *32.* Ecles. 6, 10.
35. Ps. 87, 16.
10. *3.* Isaia 64, 8, 9. *7.* A 2 Lege 32, 39.

8. Ps. 118, 73. *9.* Ps. 118, 73.
16. Isaia 38, 13. *18.* 3, 11.
20. 7, 7, 16.

lui veşnic, unde nu este lumină, nici se vede vieaţă muritorilor.

CAP. 11.

Iov învinovăţit de făţărnicie.

Şi răspunzând Sofar Mineul a zis:
2. Cel ce grăeşte multe, va auzì şi răspuns, şi cel bine vorbitor au se va păreà că drept este?
3. Bine este cuvântat născutul din femeie cel cu vieaţă scurtă, nu fii mult în cuvinte, că nu este cine să se pricească cu tine.
4. Să nu zici, că curat sunt cu faptele, şi fără de prihană înaintea lui.
5. Ci cum va grăì Domnul către tine, şi va deschide buzele sale ţie?
6. Şi după aceea va povestì ţie puterea înţelepciunei, că cu mult este mai pre sus de priceperea ta, şi atunci vei cunoaşte, că vrednice de cele ce ai păcătuit s'au întâmplat ţie dela Domnul.
7. Au urma Domnului vei aflà, au la marginile care au făcut Atotţiitorul ai ajuns?
8. Inalt este cerul, şi ce vei face? Şi mai adânci decât cele din iad, ce ştii?
9. Sau mai departe decât măsura pământului, s'au lărgimea mării?
10. Şi de le va strică toate, cine va zice lui, ce ai făcut?
11. Că el ştie lucrurile celor fărădelege, şi văzând cele fărădecale, nu le va trece cu vederea.
12. Omul în deşert lungeşte cuvântul, şi muritorul cel născut din femeie este ca un asin sălbatic în pustie.
13. Că de ai curăţit tu inima ta, şi întinzi mâinile tale către el.
14. De este cevà fărădelege în mâinile tale, depărtează-o dela tine, şi strâmbătate în casa ta să nu mâie.
15. Că aşà va străluci faţa ta, ca apa cea limpede, şi te vei dezbrăcà de întinăciune, şi nu te vei teme.
16. Şi osteneala o vei uità ca un val ce a trecut, şi nu te vei îngrozì.
17. Şi rugăciunea ta ca luceafărul va fì, şi ca amiazăzi va răsărì ţie vieaţă.
18. Şi vei fì nădăjduind, că este ţie nădejde, şi din griji şi din purtare de grije va răsărì ţie pace.
19. Că vei aveà linişte, şi nu va fì cine să se răsboiască cu tine, şi schimbându-se mulţi se vor rugà ţie.
20. Şi mântuirea va părăsì pre ei, că nădejdea lor este pierzare, şi ochii necredincioşilor se vor topì.

11. *11.* Ps. 9, 15.

CAP. 12.

Iov se apără înaintea lui Sofar şi a prietenilor săi.

Şi răspunzând Iov a zis:
2. Apoi voi oameni sunteţi, au cu voi se va sfârşì înţelepciunea?
3. Că şi eu am inimă ca şi voi.
4. Că bărbatul cel drept şi fără de prihană s'a făcut de batjocură.
5. Că în vreme norocită a fost gătit să cază supt alţii, şi casele lui să se prade de cei fărădelege.
6. Dar cu adevărat nici unul rău fiind, să nu nădăjduiască, nevinovat a fì, câţi părăsesc pre Domnul, ca şi cum n'ar fì certare lor.
7. Ci întreabă pre cele cu patru picioare, de-ţi vor spune, şi pre pasările cerului, de-ţi vor povestì.
8. Grăeşte pământului de-ţi va spune ţie şi-ţi vor tâlcuì ţie.
9. Cine dar n'a cunoscut întru toate acestea, că mâna Domnului au făcut acestea?
10. Şi cum că în mâna lui este

17. Ps. 36, 6. *18.* Lev. 26, 6.
19. Pilde 3, 24; Ps. 3, 6.
20. Leviţi 26, 16.
12. *4.* Pilde 14, 2.
5. Ps. 37, 17. *6.* Ps. 72, 12.
10. Dan. 5, 23.

sufletul tuturor celor ce vieţuesc şi duhul a tot omul.

11. Urechea deosebeşte cuvintele, iar gâtlejul gustă bucatele.

12. In multă vreme este înţelepciunea, iar în multă vieaţă este ştiinţa.

13. La el este înţelepciunea şi puterea, la el este sfatul şi priceperea.

14. De va surpà, cine va zidì?

15. De va închide pre oameni, cine le va deschide?

16. De va oprì apa, va uscà pământul, iar de o va slobozì, îl va pierde surpându-l.

17. La el este puterea şi tăriea, la el este ştiinţa şi priceperea, cel ce robeşte pre sfetnici şi pre judecătorii pământului îngrozeşte.

18. Cel ce pune pre împăraţi pre scaune, şi încinge cu brâu mijlocul lor.

19. Cel ce trimite pre preoţi în robie şi surpă pre puternicii pământului.

20. Cel ce schimbă buzele credincioşilor şi cunoaşte priceperea bătrânilor.

21. Cel ce varsă necinste preste boieri, şi înalţă pre cei smeriţi.

22. Cel ce descopere adâncurile întunerecului şi preface în lumină umbra morţii.

23. Cel ce măreşte neamuri şi le pierde, cel ce împrăştie neamuri şi le adună.

24. Cel ce schimbă inimile boierilor noroadelor pământului, şi i-au făcut pre ei să rătăcească în calea, care n'au ştiut.

25. Să pipăe întunerec, şi nu lumină, şi să rătăcească ca cel beat.

---

13. Pilde 2, 6; Dan. 2, 20.
15. Isaia 22, 22.
16. Apoc. 3, 7.
17. Isaia 19, 12; 1 Cor. 1, 19.
21. Isaia 40, 23; Ps. 106, 40.
22. Dan. 2, 22; 1 Cor. 4, 5.
23. Ps. 106, 38, seq.

CAP. 13.

Urmare.

Iată acestea toate a văzut ochiul meu, şi a auzit urechea mea.

2. Ştiu câte şi voi ştiţi, şi nu sunt mai neînţelept decât voi.

3. Insă nu, ci voiu grăì către Domnul, şi mă voiu îndreptà înaintea lui de va vreà.

4. Că voi sunteţi doftori strâmbi, şi toţi tămăduitori răilor.

5. Şi o! de aţi amuţì, ca să vă socotiţi a fì înţelepţi.

6. Şi ascultaţi îndreptarea gurii mele, şi la judecata buzelor mele luaţi aminte.

7. Au doar nu înaintea Domnului grăiţi, şi înaintea lui ziceţi înşelăciune.

8. Au doar vă îndoiţi? Şi voi înşivă judecători vă faceţi?

9. Că binele va urmà pre voi, că de le veţi face toate, vă veţi lipì de dânsul.

10. Şi tot vă va mustrà pre voi, iar dacă va ascunde faţa lui, vă veţi mirà.

11. Au nu mâniea lui vă va îngrozì pre voi, şi frica lui va cădeà preste voi?

12. Şi se va face trufiea voastră ca cenuşa, şi trupul lut.

13. Tăceţi ca să grăesc, şi să-mi potolesc mâniea.

14. Apucând cărnurile mele cu dinţii, iar sufletul meu voiu pune în mâna mea.

15. Măcar de mă va asuprì cel Puternic, cum au şi început, tot voiu grăì, şi înaintea lui mă voiu îndreptà.

16. Şi aceasta se va socotì mie spre mântuire, că înaintea lui vicleşug nu va intrà.

---

13. *5.* Pilde 17, 29.
7. Rom. 3, 7, 8. *14.* Jud. 12, 3.
15. Ps. 22, 4. *16.* Ps. 1, 5.

17. Ascultați, ascultați cuvintele mele, că de veți asculta, voiu spune vouă.

18. Iată eu aproape sunt de judecata mea, știu eu că drept mă voiu arătà.

19. Cine este cel ce se judecă cu mine? Că eu tac și încetez.

20. Două să-mi faci și atunci de către fața ta nu mă voiu ascunde.

21. Mâna ta o depărtează dela mine, și frica ta să nu mă îngrozească.

22. Apoi mă vei chemà, și eu voiu auzì, sau vei grăì, și eu îți voiu răspunde.

23. Câte sunt păcatele mele și fărădelegile mele? Invață-mă, care sunt?

24. Pentruce ascunzi de către mine, și mă socotești împrotivnic ție?

25. Sau ca de o frunză ce se clătește de vânt te vei sperieà? Sau ca unei buruene, ce se poartă de vânt stai împrotiva mea?

26. Că ai scris asupra mea rele, și mi-ai pus mie păcatele tinereților.

27. Și ai pus în opreală piciorul meu, și mi-ai păzit toate faptele mele, și ai luat aminte la urma picioarelor mele.

28. Cel ce mă învechesc ca un foale, sau ca o haină mâncată de molii.

CAP. 14.

Nimicnicia vieții omenești.

Pământeanul născut din femeie, este cu vieață scurtă și plin de necaz.

2. Și ca o floare înflorind, cade, și ca umbra fuge și nu stă.

3. Au nu și acestuia i-ai făcut certare, și l-ai făcut să vie la judecată înaintea ta?

4. Că cine va fì curat de întinăciune?

5. Nimeni, măcar și o zi de va fì vieața lui pre pământ, că numărate sunt de tine lunile lui, hotărît-ai vreme, și nu întrece.

6. Depărtează-te dela dânsul, ca să se odihnească, și va plăceà lui vieața, ca și năimitului.

7. Că copacul de se va tăià, este nădejde că iar va înflorì, și odrasla lui nu va lipsì.

8. Că de va îmbătrânì în pământ rădăcina lui, și în piatră se va săvârșì buciumul lui.

9. De umezeala apei va odrăslì, și va dà ramuri ca un răsad tânăr.

10. Iar omul murind s'a dus, și căzând muritorul, mai mult nu mai este.

11. Că cu vreme scade marea, și rîul pustiindu-se a secat.

12. Omul adormind nu se va mai sculà și nici se va trezì, până când cerul se va trece, nici se vor deșteptà din somnul lor.

13. Și măcar de m'ai fì păzit în iad și m'ai fì ascuns pre mine, până ți s'ar fì potolit mâniea ta, și să-mi fì rânduit vreme, în care să-ți aduci aminte de mine.

14. Că de va murì omul, va trăì după ce-și va sfârșì zilele vieții sale, așteptà-voiu până ce iarăși voiu fì.

15. Apoi mă vei chemà, și eu te voiu auzì, și lucrurile mâinilor tale nu le depărtà.

16. Și ai numărat deprinderile mele, și nu-ți va scăpà nimic din păcatele mele.

17. Pecetluit-ai în săculeț fărădelegile mele, și ai însemnat, tot ce fără de voie am greșit.

18. Și muntele căzând se prăbu-

22. 14, 15. *24*. Ps. 87, 15; Plâng. 2, 5. *25*. 1 Imp. 24, 15; 26, 20. *26*. Ps. 24, 7. *27*. 33, 11.
14. *1*. Eccl. 2, 23; ps. 89, 9. *2*. Isaia 40, 7.
4. Ps. 50, 6; 52, 4; Isaia 48, 8.
5. Pilde 20, 9; 3 Imp. 8, 46.
6. 7, 1, 2. *12*. Ps. 101, 27.
15. 13, 22.
17. Pilde 5, 21.

şeşte, şi piatra se învecheşte în locul său.

19. Apele au dumicat pietre, şi apele cele întinse au închegat lutul pământului, iar răbdarea omului o ai pierdut.

20. Intinsu-l-ai până la sfârşit, şi s'a dus, mutat-ai faţa lui, şi l-ai trimis.

21. Şi de au fost mulţi fii lui, nu ştie, şi de au fost puţini nu ştie.

22. Ci numai trupul lui l-a durut, şi sufletul lui a plâns.

CA. 15.

Elifaz vreà să facă pre Iov făţarnic.

Şi răspunzând Elifaz Temaniteanul, a zis:

2. Oare înţeleptul va vorbì cuvinte sumeţe, şi pântecele său se va umpleà de vorbe goale.

3. Mustrând cu cuvinte, care nu se cuvin, şi cu cuvinte de care nici un folos nu este.

4. Au nu şi tu ai depărtat frica, şi cuvinte ca acestea ai rostit înaintea Domnului?

5. Vinovat eşti cu cuvintele gurii tale, şi n'ai ales cuvintele celor puternici.

6. Mustrà-te-va gura ta, şi nu eu, buzele tale vor mărturisì asupra ta.

7. Că ce este, au eşti cel întâiu născut între oameni? Au mai nainte decât dealurile te-ai alcătuit?

8. Au rânduiala Domnului ai auzit? Au trebuinţă având Dumnezeu te-au luat pre tine sfetnic al lui? Şi numai tu ai înţelepciunea?

9. Că ce ştii tu, ce noi nu ştim? Şi ce pricepi tu, şi noi nu pricepem?

10. Ci şi bătrân şi vechiu este între noi, mai încărcat de zile decât tatăl tău.

11. Puţine bătăi ai luat pentru cele ce ai păcătuit, preste seamă mult ai greşit.

12. Ce a îndrăznit inima ta? Sau ce au aşteptat ochii tăi?

13. Că ai izbucnit mâniea ta înaintea Domnului, şi ai scos din gură cuvinte ca acestea?

14. Că cine fiind muritor va fi fără de prihană, sau cum va fi drept cel născut din femeie?

15. Dacă sfinţilor nu crede, şi cerul nu este curat înaintea lui.

16. Cu cât mai vârtos urît şi necurat este omul care beà nedreptatea ca apa.

17. Voiu spune ţie, ascultă-mă; cele ce am văzut, voiu povestì ţie.

18. Cele ce au zis înţelepţii, şi n'au ascuns de către părinţii lor.

19. Lor singuri s'au dat pământul, şi nimenea de alt neam n'a venit preste ei.

20. Toată vieaţa celui necredincios în grije este, iar celui puternic ani număraţi i s'au dat.

21. Şi frica lui în urechile lui, când va gândì că este în pace, va venì lui pieire.

22. Nu crede, că se poate întoarce din întunerec, că s'au dat în mâinile sabiei.

23. Şi s'a rânduit spre hrană vulturilor, şi a văzut întru sine, că rămâne spre cădere, şi ziua cea întunecoasă pre el îl va acoperì.

24. Şi nevoie şi necaz îl va ţineà pre el, ca un povăţuitor de oştire care stă în fruntea taberii, va cădeà.

25. Că a ridicat mâinile înaintea Domnului şi înaintea lui Dumnezeu atotţiitorul a stătut împrotivă.

26. Şi a alergat înaintea lui cu ocară, cu cerbicea cea groasă a scutului său.

27. Că a acoperit faţa sa cu seul său, şi a făcut răzor preste coapse şi lauda lui sudalma.

15. 7. Ps. 89, 2.
8. Ierem. 23, 18. *9.* 13, 2.
10. Sirah 18, 9.

14. 3 Imp. 8, 46; ps. 13, 3.
21. Lev. 26, 17; A 2 Lege 28, 25; Pilde 28, 1.

28. Să mâe în cetăţi pustii şi să intre în case nelăcuite, iar cele ce au gătit ei, alţii le vor cără.

29. Nu se va îmbogăţì, nici vor rămâneà averile lui, nici va face umbră pământului.

30. Nici va scăpà de întunerec, ci stâlparea lui o va uscà vântul, şi floarea ei va cădeà.

31. Nu crează că va rămâneà, că deşertăciuni vor venì lui.

32. Trunchiul lui mai nainte de vreme se va stricà, şi ramul lui nu se va întărì.

33. Se va culege ca şi strugurul cel acru mai nainte de vreme, şi va cădeà ca floarea maslinului.

34. Că mărturia celui necredincios este moartea, şi foc va arde casa celor ce iau daruri.

35. Şi în pântece va zămislì dureri, şi se vor naşte lui deşarte, şi pântecele lui va gătì vicleşug.

CAP. 16.

Iov dovedeşte nevinovăţia sa.

Şi răspunzând Iov, a zis:

2. Multe de acestea am auzit, mângâitori de rele sunteţi toţi.

3. Că ce este? Oare au vreo rânduială aceste vorbe în vânt? Sau ce te împinge a răspunde?

4. Şi eu ca voi aş grăì, de ar fì pus sufletul vostru în locul sufletului meu, şi eu v'aş grăì vouă cuvinte, aş clătì capul ca şi voi.

5. Şi să fie tărie în gura mea, şi nu voiu întârzià a deschide buzele mele.

6. Că de voiu grăì, nu mă va dureà rana, şi de voiu tăceà, au mai puţin mă voiu rănì?

7. Iar acum trudit, m'ai făcut nebun, şi istovit, te-ai pornit asupra mea.

8. Intru mărturie m'am făcut şi m'am ridicat împrotiva celui ce minţeşte de mine, împrotiva celui ce-mi răspunde în faţă.

9. Că mânia pornindu-se m'au oborît, scrâşnit-au asupra mea cu dinţii, săgeţile tiranilor preste mine au căzut.

10. Cu căutarea ochilor au năvălit, cu ascuţitul m'au lovit în genunche, şi odată au alergat asupra mea.

11. Că m'au dat Domnul în mâinile celor nedrepţi, şi la cei nelegiuiţi m'au aruncat.

12. In pace fiind m'au risipit, şi apucându-mă de păr, m'au smuls, pusu-m'au ca un semn.

13. Incungiuratu-m'au cu lănci, care le-au aruncat în rărunchii mei, fără de milă au vărsat pre pământ fierea mea.

14. Oborîtu-m'a durere preste durere, alergat-au asupra mea cei puternici.

15. Sac au cusut preste pielea mea, şi tăria mea în pământ s'a stins.

16. Pântecele meu s'a opărit de plâns, şi preste genele mele a venit umbra morţii.

17. Că strâmb nimica nu erà în mâinile mele, şi rugăciunea mea erà curată.

18. Pământule să nu acoperi sângele trupului meu, şi să nu fie loc strigării mele.

19. Şi acum iată în ceruri este martorul meu, şi ştiutorul meu întru cei de sus.

20. Sosit-a rugăciunea mea la Domnul, şi înaintea lui caută ochiul meu.

21. Şi să fie mustrare omului înaintea Domnului, şi fiului omului cu aproapele său.

22. Şi anii ce-mi mai sunt număraţi trec, şi voiu merge pre calea, pre care nu mă voiu mai întoarce.

---

34. Ps. 7, 15. *35.* Isaia 59, 4.

16. *12.* Plâng. Ier. 3, 12. *15.* Ps. 43, 27. *18.* Isaia 26, 21. *21.* Isaia 45, 9; Rom. 9, 20.

CAP. 17.

Iov povesteşte mai departe ticăloşia sa.

Mă pierz de duh purtându-mă, mă rog să mă îngroape, şi nu dobândesc.

2. Mă ostenesc rugându-mă, ce voiu face? Streinii mi-au furat averile.

3. Cine este acesta? Cu mâna mea să fie legat.

4. Că ai ascuns inima lor de înţelepciune, pentru aceea nu-i vei înălţà pre ei.

5. Unei părţi se vor vestì rele, şi ochii se scurg pentru fii.

6. Şi m'ai pus de poveste în neamuri, şi de râs m'am făcut lor.

7. Că s'au întunecat de mânie ochii mei, încungiurat sunt tare de către toţi.

8. S'au mirat de aceasta drepţii, şi cel drept preste cel fărădelege să se ridice.

9. Şi să ţie cel credincios calea sa, şi cel curat cu mâinile să ia îndrăsneală.

10. Insă nu, ci toţi vă întăriţi şi veniţi, dar nu voiu aflà întru voi adevăr.

11. Zilele mele degrab au trecut, şi s'au rupt încheiturile inimii mele.

12. Noaptea mi-a fost în loc de zi, lumina s'a apropieat de faţa întunerecului.

13. De voiu mai aşteptà, iad casa mea va fì, şi în ceaţă s'a aşternut mie aşternutul.

14. Moartea o am chemat să-mi fie tată, şi putreziciunea să-mi fie mumă şi soră.

15. Unde dar încă mai este mie nădejde? Au bunătăţile mele le voiu vedeà?

16. Au se vor pogorî cu mine în iad? Au cu toate odată în ţărână ne vom pogorî?

CAP. 18.

Valdat socoteşte pre Iov între cei fărădelege.

Şi răspunzând Valdat Savhiteanul, a zis:

2. Până când nu vei încetà? Taci ca să grăim şi noi.

3. Pentruce am făcut ca nişte vite înaintea ta?

4. Mâniea ţi-a făcut ţie acestea, că de vei murì tu, fi-va nelăcuit cel de supt cer? Au surpà-se-vor muuţii din temelia lor?

5. Şi lumina celor necredincioşi se va stinge, şi nu le va strălucì lor flacără.

6. Lumina lui întunerec să fie în lăcaşul lui, şi făclia cea de pre el se va stinge.

7. Vâneze cei mai mici averile lui şi să rătăcească sfatul lui.

8. Puie-se piciorul lui în laţ, şi în mreajă să se încurce.

9. Şi să vie preste dânsul laţuri, să se întărească preste ei cei însetaţi.

10. Şi să ascunză în pământ funia lui şi cursa lui pre cărări.

11. Dureri să-l piarză pre el împrejur, şi mulţi de pre lângă dânsul să vie în strimtorare mare.

12. Şi căderea lui s'a gătit minunată.

13. Să mănânce razimurile picioarelor lui.

14. Şi cele frumoase ale lui să le mănânce moartea.

15. Să se rumpă din lăcaşul lui sănătatea, şi să vină preste el nevoie de vină împărătească.

16. Lăcuì-vor în lăcaşul său în lipsa lui, risipì-se-vor cele frumoase ale lui cu pucioasă.

---

17. *4.* A 2 Lege 29, 4.
7. Ps. 21, 2; 68, 4; ps. 6, 8; şi 30, 10.

18. *5.* Ps. 36, 9; Pilde 13, 9; şi 24, 20.
8. Ps. 7, 16. *15.* Pilde 10, 28.

17. Rădăcinele lui se vor uscà dedesupt, și deasupra va cădeà secerișul lui.

18. Pomenirea lui să piară de pre pământ, și numele lui să nu fie în ulițì.

19. Impingă-l pre el din lumină întru întunerec, și din lume să-l mute pre el.

20. Și nu va fì cunoscut întru poporul său, nici se va mântuì supt cer casa lui, ci întru ale lui vor viețuì alții.

21. Preste el au suspinat cei de pre urmă, iar cei dintâiu s'au mirat.

22. Acestea sunt casele nedrepților, și acesta este locul celor ce nu știu pre Domnul.

CAP. 19.

Iov în ticăloșia sa se mângâe cu nădejdea învierii.

Și răspunzând Iov, a zis:

2. Până când necăjiți sufletul meu, și mă mâhniți cu cuvinte? Să știți numai, că Domnul m'au făcut pre mine așà.

3. Grăiți împrotiva mea, și fără de rușine mă asupriți.

4. Dacă cu adevărat am greșit, a mea este greșeala; de am grăit cuvinte care nu se cuveneà, m'am înșelat grăind și nici la vreme.

5. Deci acum asupra mea vă măriți, și mă înfruntați cu ocări.

6. Să știți că Domnul este, cel ce m'au turburat, și tăria sa preste mine o au înălțat.

7. Iată îmi râd de ocară, și nu voiu grăì, strigà-voiu și nicăiri judecată nu este.

8. Imprejur sunt zidit, și nu voiu trece, preste fața mea a pus întunerec.

9. Și m'au dezbrăcat de mărire, și au luat cununa din capul meu.

10. Ruptu-m'au împrejur, și m'am dus, și au tăiat ca un copac nădejdea mea.

11. Cu urgie s'au pornit asupra mea, și m'au socotit pre mine ca pre un vrăjmaș.

12. Și tot odată au venit cetele lui spre mine, și căile mele le-au încunjurat pânditorii.

13. Frații mei s'au depărtat dela mine, și au voit mai mult a cunoaște pre cei streini decât pre mine.

14. Și prietenii mei nemilostivi s'au făcut, nu s'au apropieat de mine cei de aproape ai mei.

15. Și m'au uitat cei ce știau numele meu, vecinii casei și slujnicile; strein eram înaintea lor.

16. Pre sluga mea o am chemat, și n'a ascultat, și gura mea se rugà.

17. Și rugam pre femeia mea, și chemam cu blândețe pre fiii țiitoarelor mele.

18. Iar ei cu totul m'au părăsit, când eu mă scol, asupra mea grăesc.

19. Cei ce mă știau m'au urît, și pre carii i-am iubit, aceia s'au sculat asupra mea.

20. In pielea mea s'au topit cărnurile mele, și oasele mele în încheeturi se țin.

21. Fie-vă milă de mine! Fie-vă milă de mine o prieteni! Că mâna Domnului este care s'a atins de mine.

22. Pentruce mă goniți ca și Domnul? Și de trupul meu nu vă săturați?

23. Că cine va dà să se scrie graiurile mele, și să se pue în carte în veac?

24. Cu condeiu de fier și de plumb, sau în pietre să se sape?

25. Că știu că veșnic este cel ce

---

17. Pilde 2, 22. *20* Ps. 58, 13.

19. *11.* 13, 24; și 16, 9; Plâng. 2, 5. *12.* 6, 4. *13.* Ps. 37, 12. *15.* Fac. 31, 15; ps. 68, 10. *18.* 30, 1; ps. 40, 9. *20.* Ps. 101, 6; Plâng. 4, 8. *22.* Ps. 26, 3.

mă va risipì, și carele va sculà pre
pământ pielea mea, ce sufere ace-
stea.
26. Că dela Domnul mi s'au să-
vârșit acestea, care eu mi le știu.
27. Pe care ochiul meu le-a vă-
zut, și nu altul, și toate s'au săvâr-
șit în sânul meu.
28. Iar de veți zice, ce vom grăì
împrotiva lui, că rădăcina cuvân-
tului vom aflà într'însul?
29. Temeți-vă dar și voi de asu-
preală, că mânie va venì preste cei
fărădelege, și atunci vor cunoaște
unde le este averea lor.

CAP. 20.

Cuvântul lui Sofar că fericirea necre-dincioșilor este nestatornică.

Și răspunzând Sofar Mineul a zis:
2. Nu gândeam eu că tu așà vei
răspunde împrotivă, și nu înțelegi
mai mult decât mine.
3. Învățătură de mustrare am a-
uzit și duhul din priceperea mea
răspunde.
4. Au doar acestea le știi încă
de când s'a ivit om pre pământ?
5. Că veselia celor necredincioși
este cădere minunată, și bucuria
celor fărădelege, pierzare.
6. De se vor suì în cer darurile
lui, și de se va atinge de nori jert-
fa lui.
7. Când i se va păreà, că este
întemeiat, atunci de tot va pierì, și
cei ce l-au știu pre el, vor zice:
unde este?
8. Ca un vis ce a zburat, nu se
va aflà, și a pierit ca o nălucă de
noapte.
9. Ochiul care a văzut, nu va mai
vedeà și nu-l va mai cunoaște pre
el locul său.
10. Pre fiii lui îi va pierde cei mai
de jos, și mâinile lui se vor aprinde
de dureri.
11. Oasele lui pline de tinerețe
vor dormì cu dânsul în țărână.
12. De s'ar îndulcì în gura lui
răutatea, ascunde-o-va pre ea supt
limba sa.
13. Nu se va îndurà de ea, și nu
o va părăsì pre ea, și o va adunà
pre ea în mijlocul grumazului său.
14. Și nu va puteà să-și ajute
luiș, fiere de aspidă este în pânte-
cele lui.
15. Avuțiea cu nedreptul adunată
se va scoate din casa lui, scoate-o-va
pre ea îngerul.
16. Venin de balauri va suge, și
să-l omoare pre el limba șarpelui.
17. Să nu vază mulgerea vitelor,
nici strânsura mierii și a untului.
18. In zadar și în deșert s'a o-
stenit spre avuție, din care nu va
gustà, ca cevà vârtos ce nu se poate
mestecà, nici înghițì.
19. Căci casele multor puternici
le-a stricat, și lăcașul l-a jefuit și
nu l-a întărit.
20. Nu este mântuirea lui în a-
vuții, și în pofta lui nu se va mântuì.
21. Nu va fì rămășiță din buca-
tele lui, pentru aceea nu vor înflorì
bunătățile lui.
22. Și când i se va păreà că este
plin, se va necăjì și toată nevoia
va venì preste el.
23. De'și va umpleà cumvà pânte-
cele său, trimite-va preste el iuți-
mea mâniei, să verse preste dânsul
dureri.
24. Și să nu scape din cătușa fie-
rului, să-l rănească pre el săgeată
de aramă.
25. Săgeată să treacă prin trupul
lui, și stele să umble în lăcașurile
lui, și frica vie preste el.
26. Și tot întunerecul să-l aco-

26. Ps. 16, 15.
20. *5.* Ps. 37, 35. *8.* Ps. 72, 19.
10. Ps. 108, 8; și 9.

15. Eccles. 5, 12. *17.* 29, 6.
18. Ier. 12, 13.

pere pre el, mâncà-l-va pre el foc nestins, și să spargă nemernicul casa lui.
27. Să descopere cerul fărădelegile lui, și pământul să se scoale asupra lui.
28. Pierzarea să cuprinză casa lui până în sfârșit, ziua mâniei să vie preste el.
29. Aceasta este partea omului necredincios dela Domnul, și agonisita averilor lui dela cercetător.

CAP. 21.

Iov răspunde împrotiva lui Sofar despre fericirea și pedeapsa necredincioșilor.

Și răspunzând Iov, a zis:
2. Ascultați, ascultați cuvintele mele, ca să nu fie mie dela voi așà mângâere.
3. Suferiți-mă și voiu grăì, și apoi nu mă veți râde.
4. Că ce este? Au dela om este mustrarea mea? Sau pentruce să nu mă mâniu?
5. Căutând la mine vă mirați, puind mâna pre obraz.
6. Că dacă-mi aduc aminte, mă turbur, și mă dor cărnurile mele.
7. Pentruce necredincioșii trăesc, îmbătrânesc și în avuție?
8. Sământa lor după suflet, și fiii lor înaintea ochilor.
9. Casele lor sporesc, și frică nicăiri, și biciu dela Domnul nu este preste ei.
10. Vaca lor n'a născut crud înainte de vreme, n'a lepădat ce a avut în pântece, și nu e stearpă.
11. Ei trăesc veșnic ca niște oi, și pruncii lor pe aproape saltă.
12. Luând alăută și chitară, se veselesc cu glas de cântări.
13. Și a sfârșit întru bunătăți vieața lor, și în odihna iadului au dormit.
14. Și au zis Domnului, depărtează-te dela mine, că nu voesc să știu căile tale.
15. Au doar destul este ca să slujim lui? Și ce folos că vom ieșì înaintea lui?
16. Că în mâinile lor nu erau cele bune, iar lucrurile necredincioșilor nu le vedeau.
17. Încă și lumina necredincioșilor se va stinge, și surparea de tot va venì preste ei, și dureri din mânie va apucà pre ei.
18. Și vor fi ca niște pleve înaintea vântului, sau ca niște praf pre care îl spulberă viforul.
19. Lipsì-va pre fii de averile lui, izbândì-va asupra lui, și va cunoaște.
20. Vază ochii lui căderea sa, și dela Domnul să nu se mântuiască.
21. Că ce-i este lui aminte de casa lui după dânsul, când numărul lunilor lui s'au înjumătățit?
22. Au nu este Domnul cel ce învață înțelegerea și știința? El judecă pre cei puternici.
23. Acesta va murì întru tăriea puterii sale, și de tot îmbelșugat și odihnit.
24. Și cele dinlăuntru ale lui pline de seu, și măduva lui se va vărsà.
25. Și acela moare de amărăciunea sufletului negustând nici un bine.
26. Și toți asemenea pre pământ vor dormì, și putreziciunea va acoperì pre ei.
27. Deci vă știu pre voi, că cu îndrăzneală stați împrotiva mea.
28. Că ziceți: unde este casa boierului? Și unde este acoperemântul lăcașurilor celor necredincioși?
29. Întrebați pre cei ce merg pre cale, și semnele lor nu le înstreinați.
30. Că pentru ziua pieririi se ține

21. *7.* Ieremia 12, 1. *10.* Ps. 143, 16.

15. Malachi 3, 14.
17. Pilde 13, 19; ps. 10, 6.
18. Ps. 1, 4; Isaia 17, 13.
19. Ps. 36, 28. *21.* Isaia 51, 17, 22.
22. Rom. 11, 33. *24.* Pilde 3, 8.
30. Pilde 16, 9.

cel rău, și la ziua urgiei se va a-
duce.
31. Cine va spune înaintea feții
lui calea lui, și pentru faptele lui
cine-i va răsplăti?
32. Și el în groapă s'a dus, și în
mormânt a dăinuit.
33. Indulcitu-s'au lui pietrile pâ-
rîului, și tot omul va merge după
dânsul, și înaintea lui nenumărați.
34. Cum dar mă mângâeți înde-
șert? Și cum voiu tăceà eu înain-
tea voastră cevà?

CAP. 22.

Elifaz se îndoiește iarăși de evlavia lui Iov.

Și răspunzând Elifaz Temaniteanul
a zis:
2. Au nu Domnul este cel ce în-
vață înțelegerea și știința?
3. Că ce folosește Domnului de
ai fost tu întru lucruri fără de pri-
hană? Sau ce câștig de vei fi drept
în calea ta?
4. Sau băgându-te în seamă mu-
stră-te-va, și va venì cu tine la ju-
decată?
5. Au nu este multă răutatea ta?
Și nenumărate sunt păcatele tale?
6. Că ai zălogit pre frații tăi pre
nedrept, și ai luat îmbrăcămintea
celor goli.
7. Și cu apă n'ai adăpat pre cei
setoși, și pre cei flămânzi i-ai lipsit
de pâine.
8. Și ai căutat în fețele unora, și
ai culcat pre cei săraci la pământ.
9. Și pre văduve le-ai scos afară
deșarte, și pre sărmani i-ai necăjit.
10. Pentru aceea te-au încunjurat
curse, și degrab te-a apucat răsboiu
groaznic.
11. Lumina ți s'a întors întru în-
tunerec, și dormind tu, te-a acope-
rit apa.

22. *6.* Eșire 22, 26, 27.
7. Pilde 21, 13; Mat. 25, 42. *9.* Ps 93, 6.

12. Au cel ce lăcuește întru cele
înalte, nu privește? Pre cei ce se
purtau cu semeție i-au smerit.
13. Și ai zis: ce au cunoscut cel
tare? Au prin negură judecă?
14. Nor este ascunderea lui, și nu
se va vedeà, și împrejurul cerului
umblă.
15. Au păzì-vei calea cea veche
pre care au călcat bărbații cei ne-
drepți?
16. Cari au fost luați înainte de
vreme, rîu curgător temeliile lor.
17. Care zic: ce va face nouă
Domnul? Sau ce va aduce nouă A-
totțiitorul?
18. El au umplut casele lor de bu-
nătăți, și sfatul celor necredincioși
departe este dela dânsul.
19. Văzând drepții au râs, și cel
fără de prihană i-au batjocorit pre ei.
20. Au n'a pierit starea lor? Și
rămășița lor o va mâncà focul.
21. Fii vârtos, de vei răbdà și
după aceea, roada ta va fi întru bu-
nătăți.
22. Primește din gura lui poruncă,
și pune graiurile lui în inima ta.
23. Iar de te vei întoarce, și te
vei smerì înaintea Domnului, și vei
depărtà din lăcașul tău ce nu este
drept,
24. Va pune piatră scumpă ca
pulberea și ofirul ca piatra pârîului.
25. Fì-va ție cel Atotțiitor ajutor
de către vrăjmași, și te va face cu-
rat ca argintul cel lămurit în foc.
26. După aceea vei îndrăznì îna-
intea Domnului, căutând la cer vesel.
27. Și când te vei rugà, te va a-
scultà, și va dà ție ca să-ți plinești
făgăduințele tale.
28. Și va rânduì ție iarăși lăcu-
ința dreptății, și în căile tale va fi
lumină.

13. Ps. 9, 31. *16.* Ps. 36, 2; și 34.
19. Ps. 106, 42. *20.* Ps. 36, 17, 18, 20.
22. Ps. 118, 72. *27.* Ps. 49, 15, 16.
28. Ps. 96, 12; ps. 36, 6.

29. Că te-ai smerit pre tine, și va zice: semețitu-s'au, dar pre cel cu ochii plecați va mântuì.

30. Izbăvì-va pre cel nevinovat, și tu te mântueşte întru curăţia mâinilor tale.

CAP. 23.

Iov mărturiseşte curăţenia cugetului său și se lasă la judecata lui Dumnezeu.

Și răspunzând Iov, a zis:

2. Știu că din mâna mea mustrarea mea este, și mâna lui s'a îngreuiat spre suspinul meu.

3. Oare cine m'ar învăţă, ca să-l aflu pre el, și să viu la sfârșit?

4. Zice-voiu mie judecată, și gura mea voiu umpleà de mustrări.

5. Și voiu cunoaşte cuvintele, care mi le va grăì, și voiu simţì ce-mi va spune.

6. Și de va venì asupra mea cu vîrtute multă, apoi cu puţine nu mă va înfricoşà.

7. Că la el este adevărul, și va scoate la sfârșit judecata mea.

8. Că de voiu merge întâiu, nu mai sunt; iar de cele de pre urmă, ce știu?

9. La stânga de va apucà, nu-l voiu prinde, de se va întoarce la dreapta, nu-l voiu vedeà.

10. Că știe acum calea mea, alesu-m'au ca aurul.

11. Și voiu merge întru poruncile lui, că am păzit căile lui, și nu mă voiu abate.

12. Dela poruncile lui nu mă voiu depărtà și în sânul meu am ascuns graiurile lui.

13. Iar de a judecat el așà, cine este care va stà lui împrotivă? Că ce au vrut el, au și făcut.

14. Pentru aceea am năzuit la el, și dojenit fiind, m'am îngrijat de el.

15. Pentru aceasta dela fața lui voiu grăbì, voiu socotì, și mă voiu înfricoşà de el.

16. Și Domnul au muiat inima mea, și Atotţiitorul au sârguit spre mine.

17. Că n'am știut, că va venì mie întunerec, și fața mea o a acoperit negură.

CAP. 24.

Despre rânduiala lui Dumnezeu cea ascunsă, dar dreaptă, pentru nefericirea celor drepţi și fericirea celor păcătoși.

Pentruce vremile nu sunt ascunse de Domnul ca cei necredincioși să nu vază zilele Lui.

2. Hotarul au mutat, turma cu păstorul au jefuit.

3. Asinul săracului au luat, și vaca văduvei o au zălogit.

4. Abătut-au pre cei neputincioşi dela calea cea dreaptă, și cei blânzi ai pământului împreună s'au ascuns.

5. Și au năvălit ca niște asini în ţarină asupra mea, ieşind după obiceiul lor, luând fiecare pâine pentru fiii săi.

6. Mai nainte de vreme au secerat ţarina, nu a sa, cei neputincioşi au lucrat viile celor necredincioşi fără plată și fără mâncare.

7. Și pre mulţi goi i-au făcut să doarmă fără haine, și îmbrăcămintea sufletului lor o au luat.

8. De roua munţilor se umezesc; neavând acoperemânt, cu piatră s'au învelit.

9. Răpit-au dela ţâţă pre cel sărman, și pre cel căzut l-au smerit.

10. Și pre cei goi i-au adormit cu strâmbătate, și pâinea celor flămânzi au luat.

11. In strâmtori cu strâmbătate

29. Pilde 29, 23. *30.* Ierem. 5, 1.
23. *10.* 1 Petr. 1, 7.

24. *1.* Ps. 36, 1, 2, 34, 35, 36.
2. A 2 Lege 19, 14. *4.* Pilde 28, 27, 28.
7. Lev. 19, 13. *10* Lev. 19, 13.

au pândit, și calea drepților n'au știut,
12. Cari din cetate și din casele sale au fost scoși, și sufletul pruncilor au suspinat tare, și el pentru ce nu i-au cercetat pre aceștia cât au fost ei pre pământ?
13. Pre pământ fiind ei, n'au cunoscut, nici au știut calea dreptății, nici pre cărările lor n'au umblat.
14. Și cunoscând lucrurile lor, datu-i-au pre ei întru întunerec, și noaptea va fi ca un fur.
15. Și ochiul preacurvarului păzește întunerecul, zicând: nu mă va luà aminte ochii, și-și ascunde fața.
16. Săpat-a întru întunerec casă, ziua s'a ascuns pre sine, n'a cunoscut lumina.
17. Că dimineața lor umbră de moarte, că va cunoaște turburările umbrei morții.
18. Mai ușor este decât fața apei, blesteme-se partea lor pre pământ, și să se vază oasele lor pre pământ uscate.
19. Că din sânul săracilor au răpit.
20. După aceea s'a pomenit păcatul lor, și ca o ceață de rouă nevăzută s'a făcut, să se deà lui după cum a lucrat, și să se zdrobească tot cel nedrept ca lemnul cel fără de vindecare.
21. Că cei sterpe nu i-au făcut bine, și pre femeia săracă n'au miluit.
22. Și cu mânie au surpat pre cei neputincioși, sculatu-s'au, dar nu va crede asupra vieții sale.
23. Când se va bolnăvì, să nu nădăjduiască sănătate, ci va cădeà în boală.
24. Că la mulți rău a făcut înălțarea lui, și s'au veștejit ca și nalba la arșiță, sau ca un spic uscat, care de sineș cade.

13. Rom. 2, 4. *15.* Ps. 63, 5; Pilde 7, 7, 8, 9.
16. Ioan 3, 19, 20.
18. Ps. 57, 7; ps. 10, 6.
24. 22, 20.

25. Iar de nu este așà, cine este cel ce zice, că minciuni grăesc eu? Și va socotì întru nimic cuvintele mele.

CAP. 25.

Inaintea lui Dumnezeu, toți oamenii sunt păcătoși.

Și răspunzând Valdat Savhiteanul, a zis:
2. Ce este dar? Incepătoria sau frica este dela cel ce face totul întru cele înalte.
3. Că au socotește cinevà, că va fi îngăduire tâlharilor? Și asupra cui nu vor venì pândiri dela el?
4. Că cum va fi drept muritorul înaintea Domnului, sau cum se va curățì cel născut din femeie?
5. De va poruncì lunii, nu va lumina, și stelele nu sunt curate înaintea lui.
6. Cu cât mai mult omul, că este putreziciune și fiul omului vierme.

CAP. 26.

Iov laudă puterea lui Dumnezeu mai pre sus decât Valdat.

Și răspunzând Iov, a zis:
2. De cine te apropii, sau pre cine vrei să ajuți? Au doar pre cel ce are tărie multă, și pre cel ce are braț puternic?
3. Cui ai dat sfat? Au nu celui ce are toată înțelepciunea?
4. Pre care urmezi? Au nu pre cel ce are vîrtute foarte mare? Cui ai spus cuvinte? Și suflarea, care iese din tine, a cui este?
5. Au doar uriașii se vor chinuì supt ape, și cei ce lăcuesc cu ei acolo?
6. Gol este iadul înaintea lui, și nu este învălitură pierzării.

25. *6.* Ps. 21, 6.
26. *6.* Ps. 138, 10, 11; Evr. 4, 13; Pilde 15, 11.

7. Cel ce întinde miazănoaptea pre nimic, și spânzură pământul pre nimic.
8. Cel ce leagă apa în norii săi, și n'a rourat norul de desuptul său.
9. Cel ce acopere fața scaunului, și întinde preste el norul său.
10. Hotar a pus preste fața apei, până unde se mărginește lumina cu întunerecul.
11. Stâlpii cerului s'au cutremurat și s'au spăimântat de certarea lui.
12. Cu vîrtutea a potolit marea, și cu știința a liniștit valurile.
13. Și încuetorile cerului se tem de el, și cu porunca au omorît pre șarpele cel viclean.
14. Iată acestea sunt părțile căii lui, și puțin vom auzì din cuvântul lui, și puterea trăznetului, cine știe când o va face?

CAP. 27.

Iov apărând nevinovăția sa, pune față în față pre cei curioși cu fățarnicii.

Și adăogând Iov, a grăit în pildă zicând:
2. Viu este Dumnezeu, care așà m'au judecat, și Atotțiitorul cel ce au amărît sufletul meu.
3. Că până va fì în mine suflet și duh Dumnezeesc în nările mele,
4. Nu vor grăì buzele mele fărădelege, nici sufletul meu va cugetà nedreptăți.
5. Să nu fie; ca să vă zic eu pre voi drepți, până când voiu murì, că nu voiu depărtà dela mine nerăutatea mea.
6. Și la dreptate luând aminte nu voiu încetà, că nu știu să fi făcut cevà fără de cuviință.
7. Ci să nu fie vrăjmașii ca surparea celor necredincioși, și cei ce se ridică asupra mea ca pierirea celor fărădelege.
8. Și ce nădejde este celui necredincios? Că așteaptă și nădăjduește spre Domnul, au doară mântuìse-va?
9. Au ascultà-va Dumnezeu rugăciunea lui? Sau nevoie va venì lui?
10. Au are vre-o îndrăzneală înaintea lui? Sau când îl va chemà el, îl va ascultà?
11. Deci voi spune vouă ce este în mâna Domnului, cele ce sunt la Atotțiitorul nu voiu mințì.
12. Iată toți știți, că deșarte spre deșarte adăogeți.
13. Aceasta este partea omului necredincios dela Domnul, și agoniseala celor puternici va venì dela Atotțiitorul preste ei.
14. Și de vor fì mulți fiii lor, spre junghiere vor fì, și de vor ajunge să se facă bărbați, vor cerșì.
15. Și cei ce sunt pre lângă el, cu moarte vor murì, și văduvele lor nimenea nu le va miluì.
16. Și de va adunà ca pământ argintul, și ca lut va gătì aurul,
17. Acestea toate drepții le vor moștenì, cei adevărați vor ţineà banii lui.
18. Și va fì casa lui ca moliile și ca păianjenul.
19. Bogatul va adormì, și nu va mai adaoge, ochii săi a deschis, și nu este.
20. Încunjura-l-vor pre el ca apa durerile, și noaptea îl va răpì pre el ceața.
21. Și-l va luà pre el arsura, și se va duce, și-l va vânturà pre el din locul lui.
22. Și va aruncà preste el, și nu-i va fì milă, din mâna lui cu fuga va scăpà.
23. Plesnì-vor preste el mâinile sale, și-l va suflà pre el din locul lui.

---

7. Ps. 94, 4. *9.* Ps. 103, 3, 4. *10.* Ps. 32, 7. *12.* Isaia 51, 15. *13.* Ps. 32, 6
27. *4.* Lev. 19, 16; Ps. 14, 2.

8. Pilde 1, 28; Mat. 16, 26. *9.* Ioan 9, 31. *14.* Osie 9, 14. *17.* Pilde 13, 22; Eccles. 2, 26. *19.* Psalm 48, 18.

CAP. 28.

Isvorul înțelepciunii.

Că este loc argintului unde se face, și este loc aurului unde se lămurește.

2. Că fierul din pământ se face, și arama ca piatra se ciopleşte.

3. Rânduială a pus întunerecului, și socotește sfârșitul a toate, chiar piatra din întunerec și din umbra morții.

4. Ruperea pârîului este din nisip, iar cei ce uită calea cea dreaptă au slăbit, și din oameni s'au abătut.

5. Pământul din care a ieșit pâine, s'a strămutat dedesupt ca focul.

6. In pietrele lui locul Safirului, și lutul lui aurul.

7. Cărarea aceasta nu o a cunoscut pasărea, și nu o a văzut ochiul vulturului,

8. Și nu o au călcat fiii mândrilor, nici o a trecut leul.

9. In piatră colțoroasă a întins mâna sa, și a sfărâmat-o dezrădăcinând munții.

10. Vârtejurile rîurilor au rupt, și tot ce este scump a văzut ochiul meu.

11. Și adâncurile rîurilor au descoperit, și au arătat puterea sa la lumină.

12. Și înțelepciunea unde s'a aflat? Și care este locul științei?

13. N'a văzut om calea ei, nici s'a găsit întru oameni.

14. Adâncul a zis: nu este întru mine, și marea a zis: nu este cu mine.

15. Nu se va dà aurul închis pentru ea, și nu va stà argint de schimbarea ei.

16. Nu va fi mai pre jos decât aurul ofir, unixul scump și Safirul.

17. Nu se va potrivì cu ea aurul și cristalul, nici se schimbă pe vase de aur.

18. Ramot și Gavis, nu se vor pomenì; că trage înțelepciunea mai mult decât mărgăritarul.

19. Nu se va potrivì cu ea piatra topazion din Etiopia, nu va fì mai pre jos decât aurul cel curat.

20. Și înțelepciunea de unde s'a aflat? Și care este locul priceperii?

21. Ascunsă este de tot omul, și de pasările cerului este ascunsă.

22. Pierzarea și moartea au zis: am auzit mărirea ei.

23. Dumnezeu bine au întărit calea ei, și știe locul ei.

24. Că el vede pre tot cel de supt cer, și știe toate cele de pre pământ câte au făcut.

25. El au pus cumpăna vânturilor și măsurile apei.

26. El au pus lege ploii și calea fulgerului și a trăznetului.

27. Atunci o a văzut pre ea și o a spus pre ea, gătitu-au și o a cercetat.

28. Și a zis omului: iată frica lui Dumnezeu este înțelepciunea, iar a se ferì de rele, este știința.

CAP. 29.

Iov amintește fericirea sa.

Și Iov a adaos a grăì în pilde zicând:

2. Cine mă va pune în lunile zilelor celor mai dinainte, în care mă păzeà Dumnezeu?

3. Când străluceà lumina lui preste capul meu, și cu lumina lui umblam întru întunerec.

4. Cum eram în căile tinereții mele, când Dumnezeu cercetà casa mea.

5. Când eram bogat foarte, și împrejurul meu slugile mele.

6. Când curgeà pre căile mele unt, și munții mei izvorau lapte.

---

28. *5.* Ps. 103, 15. *13.* Pilde 3, 14; 8, 11. *15.* Ințelep. 7, 9.

24. Ps. 32, 13; ps. 13, 2.
25. Pilde 8, 29. *27.* A 2 Lege 4, 6.
28. Ps. 110, 10.

29. *6.* A 2 Lege 32, 13; Isaia 58, 14

7. Când ieşam dimineaţa în cetate
şi în uliţă, şi se puneà mie scaun.
8. Când mă vedeau cei tineri, se
ascundeau, iar cei bătrâni toţi se
sculau.
9. Şi boierii încetau a grăì puind
degetul la gură.
10. Şi cei ce auzeau mă fericeau,
şi limba lor se lipeà de gâtlejul lor.
11. Cu urechia auzeau şi mă fe-
riceau, şi ochiul văzându-mă se în-
torceà.
12. Că am mântuit pre cel sărac
din mâna celui puternic, şi sărma-
nului care nu aveà ajutor, am a-
jutat.
13. Binecuvântarea celui ce erà
să piară, preste mine veneà, şi gura
văduvii m'a binecuvântat.
14. Şi cu dreptatea mă îmbrăcam,
şi mă înveleam cu judecata, ca cu
o haină.
15. Ochiu eram orbilor şi picior
şchiopilor.
16. Eu eram tată celor neputin-
cioşi, şi judecata care n'o am ştiut,
o am cercat.
17. Şi am zdrobit măselele celor
nedrepţi, din dinţii lor am scos prada.
18. Şi am zis: voiu înaintà în vâr-
stă ca tulpina de finic, multă vreme
voiu trăì.
19. Rădăcina mea s'a întins pre
apă, şi roua va rămâneà în sece-
rişul meu.
20. Mărirea mea se înnoià în mine
şi arcul meu în mâna mea se întăreà.
21. Pre mine auzindu-mă luau a-
minte, şi la sfatul meu tăceau.
22. La cuvintele mele nu adăo-
geau, ci se bucurau, când le gră-
iam lor.
23. Precum pământul cel înseto-
şat aşteaptă ploaia, aşà aceştia a-
şteptau graiul meu.
24. De râdeam către ei, nu cre-
deau, şi lumina feţii mele nu slăbeà.
25. Dacă voiam a merge cu ei,
şedeam în frunte, şi locuiam ca un
împărat încunjurat de voinici, ca
cel ce mângâiam pre cei supăraţi.

14. Isaia 59, 17; 1 Tesal. 5, 8; Efes. 6, 14.
16. Pilde 29, 7.

CAP. 30.

Iov plânge nenorocirea lui.

Iar acum mă batjocoresc cei mai
tineri, acum mă dojenesc acei pre
ai cărora părinţi nu-i băgam în
seamă şi nu-i socoteam vrednici
să-i puiu cu câinii vitelor mele.
2. Şi tăria mâinilor lor erà ca o
nimica înaintea mea, pentru ei au
pierit sfârşitul.
3. Cei ce se luptau cu lipsa şi
cu foametea, cei ce fugeau în lo-
curi fără de apă, ieri necăjiţi şi chi-
nuiţi,
4. Cei ce rodeau coaja copacilor,
şi rădăcina buruenilor erà hrana lor.
5. Cei necinstiţi şi lepădaţi şi lip-
siţi de tot binele, care şi rădăcinile
lemnelor le rodeau de foamete mare,
s'au sculat asupra mea furi.
6. A cărora casele erau peşteri
de pietre.
7. În mijlocul locurilor celor ce
răsunau strigau, şi supt uscături
sălbatece petreceau.
8. Fiii celor fără de minte şi ne-
cinstiţi, a cărora numele şi mărirea
au pierit de pre pământ.
9. Iar acum eu sunt batjocură lor,
şi mă ţin de poveste.
10. Şi m'au urît depărtându-se de-
parte, şi asupra feţii mele au scuipat.
11. Că deschizând tulba sa m'au
chinuit, şi au lăsat frâul înaintea mea.
12. Odrasle s'au sculat deadreapta
mea, întins-au picioarele lor, şi au
făcut preste mine cale de pierzare.
13. Bătutu-s'au cărările mele, că
m'au desbrăcat de veşmântul meu.

30. 9. Ps. 68, 13; Plâng. 3, 14.

14. Cu săgețile lui m'au săgetat, și face cu mine cum îi este voia, întru dureri m'am frământat.
15. Intorcu-mi-se durerile, dusu-s'a ca un vânt nădejdea mea, și ca un nor mântuirea mea.
16. Și acum îmi iese sufletul, și mă țin pre mine zilele durerilor.
17. Noaptea oasele mi se sfărâmă și vinele mi se desfac.
18. Cu multă tărie se apucă de haina mea, ca gulerul cămășii mă cuprind pre mine.
19. Socotitu-m'ai pre mine ca pre pământ, și în țărână partea mea.
20. Strigat-am către tine, și nu mă asculți, stătut-am și nu m'ai socotit.
21. Și s'a suit preste mine fără de milă, cu mână tare m'ai bătut.
22. Și m'ai încunjurat cu dureri și m'ai lepădat dela mântuirea mea.
23. Că știu că moartea mă v'a surpà, căci casa atotmuritorul este pământul.
24. Și o! de aşi puteà pre mine să mă omor, sau să rog pre altul, ca să facă mie aceasta.
25. Iar eu preste tot neputinciosul am plâns, suspinat-am când am văzut om în nevoe.
26. Și când aşteptam eu bunătăți, iată m'au ajuns mai multe zile de răutăți.
27. Inima mea s'a înfierbântat, și nu va tăceà, apucatu-m'au zilele sărăciei.
28. Suspinând am mers fără de frâu, și am stătut întru adunare strigând.
29. Și m'am făcut frate sirinilor și prieten strutilor.
30. Pielea mea și oasele mele s'au negrit foarte, de arsură.
31. Și s'a întors în jale chitara mea, și cântarea mea în plâns.

14. Ps. 34, 15. *23.* Evr. 9, 27.
25. Rom. 12, 15.
30. Plâng. 4, 8.

CAP. 31.

Vieața cea curată a lui Iov.

Legătură am făcut cu ochii mei, și nu voiu căutà spre fecioară.
2. Și ce mi-au împărțit Dumnezeu de sus? Și ce am moștenit din cele înalte?
3. Vai! Pierire este celui nedrept, și înstreinare celor ce fac fărădelege.
4. Au nu va vedeà el calea mea și toate cărările mele va numărà?
5. Și de am umblat cu batjocoritorii, sau de s'a grăbit piciorul meu spre vicleşug.
6. Că am stat în cumpănă dreaptă, și au văzut Domnul nerăutatea mea.
7. De s'a abătut piciorul meu din cale, și de a urmat ochiul lui inima mea, și de m'am atins cu mâinile mele de daruri,
8. Să seamăn, și alții să mănânce, și fără de rădăcină să fiu pre pământ!
9. Sau de s'a plecat inima mea la femeia altui bărbat sau de am pândit la uşile ei,
10. Să placă și femeia mea altuia, și fiii mei să se smerească.
11. Că iuțimea mâniei este neînfrânată a pângări femeia altuia.
12. Că foc arzător este în toate zilele, și la care vine, din rădăcină îl pierde.
13. Sau de n'am băgat în seamă judecata slugii sau a slujnicii mele, când s'au judecat la mine.
14. Că ce voiu face când mă va cercetà Domnul? Și când va fi întrebare, ce voiu răspunde?
15. Ce este? Au nu precum eu am fost în pântece, și ei au fost? Și asemenea am fost în pântece.
16. Pre cei neputincioşi, cari a-

31. *3.* Isaia 1, 28. *4.* Pilde 5, 21.
5. Ps. 25, 4; și 1, 1. *9.* Pilde 7, 8, 9.
12. Pilde 6, 26. *15.* Pilde 14, 32.
16. Isaia 10, 2.

veau lipsă, nu i-am înşelat şi ochiul văduvii n'am topit.

17. De am mâncat pâinea mea singur şi n'am dat şi celui sărac dintr'însa.

18. Că din tinereţile mele am hrănit ca un părinte, şi din pântecele maicei mele am povăţuit.

19. Sau de am trecut pre cel gol, care piereà, şi nu l-am îmbrăcat.

20. Şi cei neputincioşi de nu m'au binecuvântat, şi din tunderea mieilor mei s'au încălzit umerii lor.

21. De am ridicat asupra săracului mâna cu nădejde, că mult ajutor îmi este mie.

22. Să se desparţă umărul meu din încheetură, şi braţul meu din cot să se zdrobească.

23. Că frica Domnului m'a stăpânit, şi de povara lui nu voiu suferì.

24. De am socotit aurul puterea mea, sau de am nădăjduit în piatră scumpă,

25. Sau de m'am bucurat când mi s'a făcut avuţie multă şi când am pus mâna pre cele fără număr.

26. Au doar nu vedeam eu cum soarele, strălucitor lipseşte, şi luna scade, că nu este într'însele lumină,

27. Şi de s'a înşelat pre ascuns inima mea, ca să pun mâna mea pre gura mea, şi să o sărut.

28. Şi aceasta să mi se socotească, cea mai mare fărădelege, că am minţit înaintea Domnului celui înalt.

29. De m'am bucurat de căderea neprietenilor mei, şi de a zis inima mea bine, bine.

30. Să auză urechea mea blestemul meu, şi să fiu de ocară în poporul meu, defăimat.

31. Şi de au zis de multe ori slujnicile mele, cine ne-ar dà nouă din cărnurile lui să ne săturăm, fiind eu foarte bun.

32. Şi afară nu māneà strein, şi uşa mea la tot cel ce veneà, se deschideà.

33. Şi de am păcătuit fără de voie şi am ascuns păcatul meu.

34. Că nu m'am ruşinat de multă mulţimea gloatei, ca să nu mărturisesc înaintea lor.

35. Şi de am lăsat pre cel neputincios să iasă din uşa mea cu sânul deşert de nu mă temeam.

36. Cine-mi va dà auzitor? Şi de nu m'am temut de mâna Domnului, şi scrisoarea care aveam asupra cuivà, pre umere puind-o ca o cunună, o citeam.

37. Şi o rupeam sau o dam înapoi, nimic luând dela datornic.

38. De a suspinat pământul vre odinioară asupra mea, sau de au plâns răzoarele lui împreună.

39. Sau de am mâncat vlaga lui singur fără de preţ, şi de am înşelat sufletul Domnului pământului întristându-l.

40. In loc de grâu să-mi răsară urzică, şi în loc de orz spini, şi a încetat Iov a grăì.

CAP. 32.

Eliu se mânie pentru tăcerea prietenilor lui Iov.

Şi au încetat şi cei trei prieteni a mai grăì împrotiva lui Iov, că erà Iov drept înaintea lor.

2. Şi s'a mânieat Eliu al lui Varahiil Vuziteanul din neamul lui Ram din ţara Avsitidii, şi s'a mânieat pre Iov foarte, căci se adevereà pre sine drept înaintea Domnului.

3. Şi asupra celor trei prieteni s'a mânieat foarte, pentrucă n'au putut să răspunză împotriva lui Iov, şi tot l-a socotit a fi necredincios.

20. Mat. 25, 43, 44.
21. Ps. 126, 6; Pilde 22, 22.
24. Marc. 10, 24.
29. Pilde 24, 17.

32. Evr. 13, 2. *33.* Fac. 3, 10—12.

4. Şi Eliu aşteptà să răspunză ei lui Iov, pentrucă erau mai bătrâni de zile decât el.

5. Şi a văzut Eliu că nu este răspuns în gura celor trei bărbaţi, şi s'a mânieat foarte.

6. Şi răspunzând Eliu al lui Varahiil Vuziteanul, a zis: fiindcă eu sunt mai tânăr cu anii, iar voi sunteţi mai bătrâni, pentru aceea am tăcut temându-mă a vă spune vouă ştiinţa mea.

7. Şi am zis, nu este vremea, ceea ce grăeşte, cei de mulţi ani ştiu înţelepciunea.

8. Ci duh este în oameni, şi suflarea Atotţiitorului este ceea ce învaţă.

9. Nu cei cu ani mulţi sunt înţelepţi, nici cei bătrâni ştiu judecata.

10. Pentru aceea am zis: ascultaţi-mă, şi voiu spune vouă cele ce ştiu.

11. Băgaţi în urechi graiurile mele, că voiu grăì de veţi ascultà; până când vă priciţi cu cuvintele?

12. Şi până gândeam că veţi zice cevà, socoteam; dar iată nu este cine din voi să poată mustrà pre Iov, şi să răspunză cuvintelor lui.

13. Ca să nu ziceţi aflat-am înţelepciunea, alăturându-ne Domnului.

14. Şi v'aţi întors la omul ăsta a grăì cuvinte ca acestea.

15. S'au spăimântat, n'au răspuns mai mult, le lipsesc cuvintele.

16. Am aşteptat şi n'am grăit, că au încetat, şi n'au răspuns; voiu să răspund şi eu în parte.

17. Şi răspunzând Eliu, a zis: iarăşi voiu grăì.

18. Că plin sunt de cuvinte, că mă îmboldeşte duhul inimii mele.

19. Şi inima mea este ca un foale legat plin de must ce fierbe. sau ca un foale de aramă ce suflă.

20. Grăì-voiu ca să mă odihnesc, deschizând buzele.

21. Că de om nu mă voiu ruşinà, şi de muritori nu mă sfiesc.

22. Că nu ştiu a căutà în faţă, iar de nu, şi pre mine viermii să mă mănânce.

CAP. 33.

Eliu apără dreptatea lui Dumnezeu.

Ascultă o Iov cuvintele mele, şi bagă în urechi graiul meu.

2. Că iată am deschis gura mea, şi a grăit limba mea.

3. Curată este inima mea întru cuvinte, şi priceperea buzelor mele curate va gândì.

4. Duhul cel dumnezeesc este, cel ce m'au făcut pre mine, şi suflarea Atotţiitorului este ceea ce mă învaţă pre mine.

5. De poţi dă-mi răspuns la acestea, aşteaptă, caută la mine şi eu la tine.

6. Din lut eşti tu făcut ca şi mine, dintr'acelaşi amândoi suntem făcuţi.

7. Să nu te îngrozească frica mea, nici mâna mea grea să fie preste tine.

8. Că ai grăit întru urechile mele, glasul cuvintelor tale am auzit că ai zis:

9. Curat sunt eu, şi n'am păcătuit, fără de prihană sunt, n'am făcut fărădelege.

10. Şi a aflat asupra mea ponos, şi mă socoteşte ca pre un vrăjmaş.

11. Şi a pus în lemn piciorul meu, şi au păzit toate căile mele.

12. Cum dar zici, drept sunt, şi nu m'au ascultat? Că veşnic este cel deasupra pământenilor.

13. Şi zici, pentruce n'au ascultat tot cuvântul dreptăţii mele.

14. Că odată va grăì Domnul, şi a doua oară;

32. *8.* Eccl. 2, 26; Dan. 1, 17.

33. *4.* Fac. 2, 7. *11.* 13, 27.

15. Prin vis sau prin vedere de noapte, sau ca și când cade groaznică frică preste oameni, când sunt adormiți pre pat.

16. Atunci descopere mintea oamenilor, cu chipuri de frică ca acestea îi înfricoșează pre ei.

17. Ca să întoarcă pre om dela strâmbătate, și trupul lui să-l mântuiască de cădere.

18. Și sufletul lui să-l scoață de la moarte, și să nu cază el în războiu.

19. Și iar îl va certà pre el cu boală pre pat, și amorțește mulțimea oaselor lui.

20. Și toată mâncarea de grâu nu o va primì, iar sufletul lui mâncare poftește.

21. Până ce vor putrezì cărnurile lui, și se vor vedeà oasele lui goale.

22. Și se apropie de moarte sufletul lui, și vieața lui de iad.

23. De vor fi o mie de îngeri, aducători de moarte, nici unul dintre ei nu-l va rănì pre el, de va cugeta cu inima să se întoarcă către Domnul, și va spune omului păcatul lui, și fărădelegea lui o va arătà,

24. Va sprijinì să nu cază în moarte, și va întinerì trupul lui ca spoiala pre perete, și oasele lui le va umpleà de măduvă.

25. Și va muià carnea lui ca a unui prunc, și-l va tămăduì pre el, și-l va face bărbat între oameni.

26. Și se va rugà către Domnul, și-l va ascultà, și va intrà cu față lină cu mărturisire, și va dà oamenilor dreptate.

27. Și apoi atunci se va vinovățì omul pre sine, zicând că acestea am făcut și nu m'au pedepsit cu bătăi vrednice de păcatele, care le-am făcut.

28. Mântuește sufletul meu, ca să nu vie întru stricăciune, și vieața mea să vază lumină.

29. Iată acestea toate trei căi le lucrează cel puternic cu omul.

30. Și au izbăvit sufletul meu de moarte, că vieața mea întru lumină va lăudà pre el.

31. Bagă în urechi Iov și mă ascultă, amuțește și eu voiu grăì.

32. De ai cuvinte, răspunde mie, grăește, că-mi este voia să te îndreptezi tu.

33. Iar de nu, ascultă-mă tu, taci, și te voiu învățà pre tine înțelepciunea.

CAP. 34.

Eliu înfruntă pre Iov.

Și răspunzând Eliu, a zis:

2. Ascultați-mă înțelepților, cei ce aveți știință băgați în urechi.

3. Că urechea ispitește cuvintele, și gâtlejul gustă bucatele.

4. Să ne judecăm noi înșine, ca să cunoaștem între noi ce este bun.

5. Că a zis Iov: drept sunt, Domnul au schimbat judecata mea.

6. Domnul au mințit în judecată, silnică este săgeata mea fără de strâmbătate.

7. Cine este om ca Iov? Care beà batjocura ca apa.

8. Care nici a păcătuit, nici a făcut fărădelege, nici s'a însoțit cu cei ce lucrează fărădelege, ca să umble cu cei necredincioși.

9. Să nu zici: că nu va fi cercetare omului, și cercetarea lui dela Domnul.

10. Pentru aceea cei cu inimă înțelegătoare ascultați-mă, să nu-mi fie mie înaintea Domnului a face păgânătate și înaintea Atotțiitorului a turburà dreptatea.

11. Că răsplătește omului după

---

20. Ps. 10?, 18. *26.* Isaia 58, 9.

34. *8.* Ps. 1, 1. *9.* Malachi. 3, 14. *11.* Ps. 61, 11.

cum face fiecare dintru ei, și în că-
rarea omului aflà-va pre el.
12. Au socotești că Domnul fără
de cale face? Sau cum că Atotți-
itorul cel ce au făcut pământul va
încurcà judecata?
13. Și cine este cel ce au făcut pă-
mântul, și toate cele ce sunt în-
tr'însul?
14. Că de va vreà să oprească,
și Duhul să-l ție la sine.
15. Tot trupul va murì deodată,
că tot pământeanul în pământ va
merge, de unde s'a și zidit.
16. Iar de nu pricepi, ascultă a-
cestea, bagă în urechi glasul cuvin-
telor.
17. Vezi tu pre cel ce urește fără-
delegea, și pierde pre cei răi, că
este veșnic drept.
18. Necredincios este cel ce zice
împăratului, fărădelege faci, prea
necredincios boierilor.
19. Care nu se rușinează de fața
celui cinstit, nici știe a dà cinste
bogaților să se laude fețele lor.
20. Și deșarte se vor întâmplà lor
strigând și rugându-se omului, că
s'au purtat fărădelege, scoțând a-
fară pre cei neputincioși.
21. Că el vede faptele oamenilor,
și nici una din câte fac nu trec ne-
văzute de el.
22. Nu este loc unde să se a-
scunză, cei ce fac fărădelege.
23. Că nu va mai înșelà pre om,
că Domnul preste toți privește.
24. Cel ce cunoaște cele necuno-
scute, slăvite și minunate, cărora
nu este număr.
25. Cel ce știe lucrurile lor, și va
întoarce noaptea, și se vor smerì.
26. Și au stins pre cei necredin-
cioși, și văzuți sunt înaintea lui.

15. Fac. 3, 19. *17.* Fac. 18, 25; Rom. 3, 5.
19. 2 Paral. 19, 7; A 2 Lege 10, 17; Înțe-
lep. 6, 8; și Fap. Ap. 10, 34.
20. Sirah. 35, 15; Fapte 10, 34; Rom. 2, 11.
21. 2 Paral. 16, 9; ps. 34, 16; Pilde 5, 21;
și 15, 3. *22.* Amos. 9, 2, 3; Rom. 4, 13.
25. Galat. 2, 6; Efes. 6, 9.

27. Că s'au abătut dela legea lui
Dumnezeu, și dreptățile lui nu le-au
cunoscut.
28. Ca să aducă preste el striga-
rea săracilor și suspinul mișeilor
va auzì.
29. El va dà liniște, cine va o-
sândì? Va ascunde fața, și cine-l
va vedeà? Pentru neam și pentru
om deopotrivă.
30. El face să împărățească om
fățarnic, pentru îndărătnicia popo-
rului.
31. Oare cine zice către Dumne-
zeu: luat-am, nu zălogesc.
32. Aceasta întrece vederea mea,
arată-mi tu dacă am făcut strâm-
bătate, și nu voiu adaoge.
33. Nu dela tine așteaptă răspuns,
că tu ai nesocotit acestea; tu ai în-
ceput și nu eu, de știi cevà grăește.
34. Pentru aceea cei înțelepți cu
inima vor grăì acestea, și bărbatul
înțelept va ascultà cuvintele mele.
35. Iar Iov cu neînțelepciune a
grăit, și cuvintele lui nu sunt cu
știință.
36. Insă învață o Iov! Că mai
mult să nu răspunzi, ca cei neîn-
țelepți.
37. Ca să nu adăogăm preste pă-
catele noastre, că fărădelege se va
socotì nouă, grăind multe cuvinte
înaintea Domnului.

CAP. 35.

*Eliu urmează a grăì despre drep-
tatea lui Dumnezeu.*

Și Eliu urmând, a zis:
2. Ce ai adus aceasta în jude-
cată? Tu cine ești, de ai zis: drept
sunt înaintea Domnului.
3. Sau de zici: ce-ți folosește ție?
Ce voiu face păcătuind?

27. Ps. 27, 3; Colos. 3, 25.
28. Iacov 5, 4; 1 Petr. 1, 17.
35. *2.* 4, 17.

4. Eu voiu răspunde ție și la câte trei prietenii tăi.
5. Caută la cer, și vezi și socotește norii, cât sunt de sus de tine.
6. De ai greșit, ce vei face, și de ai făcut și multe fărădelegi, ce poți face?
7. De vreme dar ce ești drept, ce vei da lui? Sau ce va luà din mâna ta?
8. Omului celui asemenea ție necredința ta și fiului omului dreptatea ta.
9. De mulțime asuprindu-se vor strigà și vor răcnì din brațul a multora.
10. Și n'a zis unde este Dumnezeu, cel ce m'au făcut pre mine, și au împărțit strejile nopții.
11. Cel ce mă osebește de vitele pământului și de pasările cerului.
12. Acolo vor strigà, și nu se va auzì de ocara celor răi.
13. Că cele fărădecale nu voește a le vedeà Domnul, că însuș cel Atotțiitor vede pre cei ce fac fărădelege, și mă va mântuì.
14. Și te judecă înaintea lui, de poți pre el să-l lauzi, precum este și acum.
15. Că nu cercetează mânia sa, și n'au cunoscut greșalele foarte.
16. Și Iov îndeșert a deschis gura sa, întru neștiință înmulțește cuvintele.

CAP. 36.

Urmarea vorbirei lui Eliu.

Și adăogând încă Eliu a zis:
2. Îngăduește-mă încă puțin, să te învăț, că mai am cevà de grăit.
3. Luând știința mea cea de departe și cu faptele mele cele ce sunt drepte voiu grăì cu adevărat.
4. Și de nu sunt drepte graiurile, nedrept le vei înțelege.
5. Să știi că Domnul nu va lepădà pre cel fără de răutate, pre cel tare cu vîrtutea inimii.
6. Nu va învià pre cel necredincios și judecata săracilor o va da.
7. Nu va luà dela cel drept ochii săi, și pre scaunul împăraților va pune pre ei întru biruință și se vor înălțà.
8. Și cei legați cu cătuși se vor prinde cu funia sărăciei.
9. Și se vor povestì lor faptele lor și greșalele lor, când se vor întărì.
10. Ci pre cel drept va auzì, și au zis că se vor întoarce dela nedreptate.
11. De vor ascultà și vor slujì, vor plinì zilele sale întru bunătăți și anii săi întru bună cuviință.
12. Iar pre cei necredincioși nu-i va mântuì, pentrucă ei n'au vrut să știe pre Domnul, și când s'au dojenit n'au ascultat.
13. Și cei fățarnici cu inima vor rânduì mânie, nu vor strigà că i-au legat pre ei.
14. Să moară dar în tinerețe sufletul lor, și vieața lor să se rănească de îngeri.
15. Că au necăjit pre cel slab și neputincios, și judecata celor blânzi va rânduì.
16. Și te-au scos pre tine din gura vrăjmașului, adânc să se verse supt ea, și să se pogoare masa ta plină de grăsime.
17. Nu va lipsì dela cei drepți judecata.
18. Și preste cei necredincioși mânia va fì pentru necurăția darurilor, care le-au luat cu strâmbătate.
19. Să nu se abată de bună voie mintea ta dela rugăciunea celor neputincioși, când sunt în nevoe.
20. Și pre toți cei ce au putere, să nu-i scoți noaptea, ca să se sue noroade în locul lor.

---

7. Rom. 11, 35. *12.* Isaia 1, 15.

36. *7.* Ps. 33, 18; și 34, 16. *18.* Ps. 48, 9.

21. Ci păzeşte să nu lucrezi fărădecale, că cu acestea vei ieşì din sărăcie.

22. Iată cel Tare va întărì cu puterea sa, că cine este puternic ca el?

23. Şi cine este cel ce ispiteşte lucrurile lui? Sau cine este care să zică: făcut-au strâmbătate.

24. Adu-ţi aminte că mari sunt lucrurile lui, care le-au lăudat oamenii.

25. Tot omul a văzut întru sine, câţi pământeni sunt răniţi.

26. Iată cel Tare este preste tot, şi nu vom cunoaşte, şi numărul anilor lui este nesfârşit.

27. Şi la el sunt numărate picăturile ploii, care pică din nor.

28. Cădeà-vor puhoaie, şi norii vor umbrì preste nespusă mulţime de oameni, vreme a pus dobitoacelor, şi ştiu rânduiala culcuşului, de toate acestea nu se uimeşte cugetul tău? Nici se bate inima ta în trup?

29. Şi de vei pricepe întinderea norului şi întocmirea cortului lui.

30. Iată întinde preste el rază, şi au acoperit marginile mării.

31. Că într'acestea va judecà noroade, şi va dà hrană celui puternic.

32. Cu mâinile au ascuns lumină.

33. Şi i-a poruncit să se arate iarăşi, să spue soţul ei, făptura Domnului pentru dânsa şi pentru nedreptate.

CAP. 37.

Slava lui Dumnezeu se cunoaşte din cartea firii.

Şi de aceasta s'a spăimântat inima mea şi s'a mişcat din locul său.

2. Ascultă, auzi întru iuţimea mâniei Domnului, şi cercetarea din rostul lui va ieşì.

3. Supt tot cerul începutul lui şi lumina lui preste aripile pământului.

4. Dinapoia lui va strigà cu glas, tunà-va cu glasul mărimei sale, şi nu va întârzià a se auzì glasul lui.

5. Tunà-va cel Tare cu glasul său minunat, că au făcut lucruri mari, care nu le-am ştiut.

6. El porunceşte zăpezii să fie pre pământ, şi iarna să plouă, şi să fie ploi mari iarna.

7. Cu mâna sa pecetlueşte pre tot omul, ca să-şi cunoască fiecare slăbiciunea sa.

8. Şi au intrat hiarele supt acoperemânt şi s'au odihnit în culcuş.

9. Din locuri ascunse ies vijelii şi din înălţimi frig.

10. Şi din suflarea celui Tare gheaţă, şi cârmueşte apa cum îi este voea.

11. El sparge norii prin scurgere, şi lumina sa împrăştie negura.

12. Şi le întoarce împrejur cum voeşte la lucrurile lor, ori câte le-ar poruncì, toate acestea se rânduesc de el pre pământ.

13. Ori spre certare, ori pentru pământ, ori cum va aflà mila lui.

14. Bagă în urechi acestea o Iov, stăi, învaţă-te puterea Domnului.

15. Ştii tu cum au pus Domnul lucrurile sale, când au făcut lumină din întunerec?

16. Ştii tu cum se împrăştie norii şi căderea minunată a celor răi?

17. Cum veşmântul tău încălzeşte şi se potoleşte pre pământ vântul de amiazăzi?

18. Întărì-vei cu el cerurile ca o oglindă turnată.

19. Invaţă-mă, ce voi grăì lui? Şi voiu încetà de a grăì multe.

20. Au carte sau scriitor stă lângă mine, ca să fac pre om să steà şi să tacă?

---

23. Rom. 9, 14. *26.* Ps. 89, 2.
37. *2.* Ps. 28, 3.

3. Ps. 96, 4. *6.* Ps. 147, 5.
15. Eşire 9, 18, 23. *18.* Fac. 1, 6.

21. Şi nu toţi văd lumina, care străluceşte în ceruri, ca şi cea care iese dela el în nori.

22. Dela miazănoapte norii cu faţă de aur, într'aceştia este mărimea, slava şi cinstea Atotţiitorului.

23. Şi nu aflăm pre altul asemenea puterii lui, cel ce judecă cele drepte, nu gândeşti să-l asculţi pre el?

24. Pentru aceea se vor teme de el oamenii, şi se vor teme de el cei înţelepţi cu inima.

CAP. 38.

Dumnezeu însuş laudă atotputernicia şi înţelepciunea sa.

După ce a încetat Eliu a vorbì, zis-au Domnul lui Iov prin vifor şi prin nor.

2. Cine este cel ce ascunde de mine sfatul şi ţine cuvintele mele în inimă, şi socoteşte să le ascunză de mine?

3. Incinge ca un bărbat mijlocul tău, şi te voiu întrebà, iar tu să-mi răspunzi.

4. Unde ai fost când am întemeiat pământul? Spune-mi de ai cunoştinţă?

5. Cine au pus măsurile lui, de ştii? Sau cine este cel ce au întins funie preste dânsul?

6. Pre ce s'au întărit stâlpii lui, şi cine este acela ce au pus preste dânsul piatra cea din marginea unghiului?

7. Când s'au făcut stelele, lăudàtu-m'au cu glas mare toţi îngerii mei.

8. Şi am ocolit marea cu îngrădiri, când se vărsà afară şi ieşeà din pântecele maicii sale.

9. Şi am pus îmbrăcămintea ei nor, o am înfăşurat pre ea cu negură.

10. Şi i-am pus ei hotar încunjurând-o cu încuetori şi cu porţi.

11. Şi i-am zis ei: până aici să vii şi să nu treci, ci întru tine să se sfărame valurile tale.

12. Au doar în zilele tale am tocmit lumina cea de dimineaţă, şi luceafărul ş'a văzut rândul său?

13. Apucatu-te-ai de aripile pământului, ca să scuturi pre cei necredincioşi de pre dânsul?

14. Au tu ai luat din pământ lut, şi ai făcut vieţuitor, şi l-ai pus pre el ca să poată cuvântà pre pământ?

15. Au tu ai luat dela cei necredincioşi lumina, şi braţul mândrilor l-ai sfărâmat?

16. Au venit-ai la izvoarele mării şi urmele adâncului umblatu-le-ai?

17. Deschisu-ţi-s'au ţie de frică porţile morţii, şi portarii iadului văzându-te pre tine s'au spăimântat?

18. Au aflat-ai lăţimea cea de supt cer, spune-mi dar cum este şi câtă este?

19. Şi în ce pământ locueşte lumina, şi întunerecul ce loc are?

20. De mă vei duce la hotarele lor? De ştii cărările lor?

21. Ştii când aveai să te naşti şi cât de mult este numărul anilor tăi?

22. Au doar ai venit la vistieriile zăpezii, şi vistieriile grindinei văzutu-le-ai?

23. Au doar tu porţi grije de ceasul vrăjmaşilor? Sau de ziua răsboiului şi a bătăii?

24. De unde iese bruma? Şi de unde se risipeşte austrul supt cer?

25. Şi cine au gătit ploii iuţi curgeri şi calea fulgerului şi a tunetului?

26. Ca să plouă pre pământ unde nu este bărbat şi în pustie unde nu este om.

---

24. Ps. 32, 8.
38, *4.* 28, 25; Pilde 8, 29.
6. Ps. 103, 5. *7.* Ps. 102, 21; ps. 148, 2.
8. 26, 10; ps. 32, 7.

10. Pilde 8, 29. *11.* Ierem. 5, 22.
15. Ps. 9, 35. *23.* Is. Navì 10, 11.
24. Ioan 3, 8.
26. Ps. 103, 13, 14.

27. Ca să sature pământul cel necălcat şi nelăcuit, şi să facă să răsară iarbă de păşune.

28. Cine este tatăl ploii? Şi cine este cel ce au născut picături de rouă.

29. Dintr'al cui pântece iese ghiaţa, şi bruma în cer cine o au născut?

30. Au pogoară-se ca o apă curgând? Faţa adâncului cine o au rânduit?

31. Cunoscut-ai legătura găinuşii? Şi îngrădirea orionului deschis-ai?

32. Au deschide-vei zodiile în vremea sa, şi luceafărul de seara de păr aduce-l-vei?

33. Ştii schimbările cerului şi cele de supt cer, care împreună se fac?

34. Chemà-vei norul cu glas, şi cu vărsare de apă iute ascultà-te-va?

35. Trimite-vei trăznete şi vor merge? Grăì-vor ţie ce este?

36. Cine au dat femeilor învăţătura ţesăturei? Sau ştiinţa alesăturii?

37. Cine este cel ce numără norii cu înţelepciunea? Şi cerul l-au plecat către pământ?

38. Şi este răvărsat ca pământul cu pulberea, şi l-am lipit pre el ca pre o piatră cu patru muchi.

39. Vânà-vei leilor mâncare? Şi sufletele balaurilor săturà-le-vei?

40. Când stau în culcuşurile lor pândind, şi şed în păduri într'ascuns?

41. Şi cine au gătit corbului mâncare? Că puii lui către Domnul strigă rătăcind şi mâncare căutând.

CAP. 39.

Urmare. Iov îşi cunoaşte greşala.

Cunoscut-ai vremea naşterii cerbilor? Care viețuesc în munţi pietroşi? Şi păzit-ai naşterile cerboaicelor?

2. Numărat-ai lunile în care se plinesc naşterile lor, şi durerile lor dezlegatu-le-ai?

3. Hrănit-ai puii lor fără de frică? Şi chinurile lor vei alinà?

4. Lepădà-vor fiii lor, înmulţi-se-vor întru naştere, ieşì-vor şi nu se vor mai întoarce la ele.

5. Cine este cel ce au lăsat slobod asinul sălbatic? Şi legăturile lui cine le-au dezlegat?

6. Pus-am petrecerea lui pustiea şi lăcaşurile lui sărătura.

7. Cel ce râde de mulţimea gloatei cetăţii, şi strigarea strângătorului de bir n'aude.

8. Caută în munţi păşunea sa, şi după toată verdeaţa umblă.

9. Vreà-va să slujească ţie inorogul? Sau să doarmă la ieslea ta?

10. Legà-vei cu curele jugul lui, sau trage-va brazdă în câmp?

11. Nădăjdueşti întru el, pentrucă multă este puterea lui? Şi lăsà-vei lui faptele tale?

12. Crede-vei că'ţi va dà ţie sămânţa, şi o va aduce în ariea ta?

13. Aripele struţilor se întind; cât de frumoase sunt aripele struţului.

14. Că el lasă în pământ ouăle sale, şi în ţărână se clocesc.

15. Şi a uitat că piciorul le va risipì şi hiarele câmpului le vor călcà.

16. Nu i se face milă de fiii săi, ca şi cum n'ar fi ai săi, îndeşert sau ostenit fără de frică.

17. Că nu i-au dat Dumnezeu înţelepciune, şi nu i-ai împărtăşit pricepere.

18. Când vine vremea întru înălţime se înalţă, şi batjocoreşte pre cal şi pre călăreţul lui.

19. Au tu ai dat calului putere? Şi ai pus în grumazul lui frică?

20. Când pui preste el armele toate, mărirea pieptului lui îndrăznire.

27. Ps. 64, 9; şi 103 14. *31.* Amos 5, 8. *32.* 9, 9. *33.* Ierem. 31, 35. *41.* Ps. 146, 10.

21. Bătând în pământ se trufeşte; şi iese la câmp cu vîrtute.
22. De săgeţile ce-i vin asupră nu bagă seamă şi nu se fereşte de armă.
23. Pe el luceşte arcul şi sabiea.
24. Mânios loveşte pământul şi nu-şi află loc până ce nu va sunà trâmbiţa.
25. Iar când sună trâmbiţa, zice bine, de departe simte răsboiul, cu chiotul şi strigare.
26. Sau dintru a ta ştiinţă a stătut şoimul cu aripile întinse nemişcat căutând spre austru?
27. Şi din porunca ta se înalţă vulturul?
28. Şi pre cuibul său şezând gripforul mâne pre colţi de piatră, şi ascuns.
29. Acolo fiind caută de mâncare, ochii lui de departe strejuesc.
30. Şi puii lui se tăvălesc în sânge, şi ori unde vor fi stârvuri, acolo se află.
31. Şi iarăşi au zis Domnul Dumnezeu lui Iov, grăind:
32. Au vei scăpà de judecata din destul mustrând pre Dumnezeu? Se va da răspuns lui.
33. Şi răspunzând Iov, a zis Domnului.
34. De ce mă judec eu dojenindu-mă şi mustrându-mă de Domnul, auzind de acestea de vreme ce sunt nimic? Şi ce voiu răspunde la acestea? Mâna voiu pune preste gura mea.
35. Odată am grăit şi a doua oară nu voiu adaoge.

CAP. 40.

Arătarea a tot Puterniciei lui Dumnezeu la balaur.

Şi răspunzând Domnul, au zis lui Iov din vifor:
2. Nu, ci încinge ca un bărbat mijlocul tău, şi te voiu întrebà pre tine, iar tu să-mi răspunzi.
3. Au strici judecata mea, şi mă faci pre mine vinovat, ca să te arăţi pre tine drept?
4. Au braţul tău este ca al Domnului? Au cu glas ca el tuni?
5. Impodobeşte-te acum cu înălţime, cu tărie şi mărire şi cu cinste te îmbracă.
6. Trimite vestitori întru mâniea ta, şi smereşte pre tot cel semeţ.
7. Şi pre cel mândru stinge-l, şi strică pre cei necredincioşi îndată.
8. Şi ascunde-i de odată în pământ, şi feţele lor le umple de ocară.
9. Şi eu voiu mărturisì, că poate dreapta ta să mântuiască.
10. Ci iată este hiară la tine, care mănâncă iarba ca boii.
11. Iată tăriea ei în coapsele ei este, şi puterea ei pe buricul pântecelui.
12. Pus-a coada ca un chiparos, şi vinele ei s'au împleticit.
13. Coastele ei plăci de aramă şi spinarea ei fier vărsat.
14. Aceasta este începătura zidirii Domnului, făcută ca să se batjocorească de îngerii lui.
15. Şi venind la munte încolţurat, a făcut veselie celor cu patru picioare în tartar.
16. Supt tot felul de copaci doarme lângă papură, lângă trestie şi lângă rogoz.
17. Şi o umbresc pre dânsa copaci mari cu stâlpări şi ramuri din ţarină.
18. De se va face necătură, nu va simţì, nădăjdueşte că va curge Iordanul în gura ei.
19. In ochiul său va prinde pre el, întorcându-se, găurì-va nasul.
20. Aduce-vei balaurul cu undiţa,

39. *30.* Mat. 24, 28; Luc. 17, 37.

40. *3.* Ps. 50, 6.

vei pune căpăstru împrejurul nasului lui?

21. Sau legà-vei belciug de narea lui, şi cu brăţare vei găurì buza lui?

22. Grăi-va ţie cu rugăciune şi cu cuvinte de umilinţă?

23. Pune-va cu tine legătură? Şi luà-vei pre el slugă veşnică?

24. Jucà-te-vei cu el ca cu o pasăre? Sau legà-l-vei ca pre o vrabie unui copil?

25. Şi se vor hrănì dintr'însul neamuri, şi-l vor împărţì pre el neamurile finichilor.

26. Şi tot cel ce corăbieşte adunându-se nu va aduce o piele a coadei lui, nici în luntrile pescarilor capul lui.

27. Şi pune preste el mâinile, şi-ţi adu aminte de răsboiul, care faci în gura lui, şi mai mult să nu se facă.

28. Nu l-ai văzut pre el, şi de cele ce se zic au nu te-ai mirat? Nu te temi că acestea s'au gătit mie? Că cine este cel ce mi-a stătut mie împrotivă?

CAP. 41.

Puterea balaurului.

Sau cine va stà mie împrotivă şi va suferì? Au nu tot ce este supt cer este al meu?

2. Nu voiu tăceà pentru el, şi cu cuvântul puterii voiu miluì pre cel întocma cu el.

3. Cine va descoperì faţa îmbrăcămintei lui, şi la încheerea zalei lui cine va intrà?

4. Porţile feţii lui cine le va deschide? Imprejurul dinţilor lui este frică.

5. Ficaţii lui paveze de aramă, iar legăturile lui ca piatra Smiritului.

6. Unul de altul se lipesc, şi vânt nu trece printr'însul, cum se lipeşte un om de fratele său.

7. Impreună-se-vor şi nu se vor despărţì.

8. Intru strănutarea lui va străluci lumină, şi ochii lui chip de luceafăr.

9. Din gura lui iese ca nişte făclii aprinse şi scapără ca nişte graţii de foc.

10. Din nările lui iese ca nişte fum de cuptor arzând cu foc de cărbuni.

11. Sufletul lui ca cărbunii şi ca para focului din gura lui iese.

12. Şi în cerbicea lui stă putere, înaintea lui varsă pierzare.

13. Şi cărnurile trupului lui sunt lipite, toarnă preste el, nu se va clătì.

14. Inima lui este înfiptă ca o piatră, şi stă ca o nicovală neclătită.

15. Şi când se întoarce el, se înfricoşează hiarele cele cu patru picioare, care sar pre pământ.

16. De-l vor întâmpinà pre el lănci, nimica nu-l vor înfricoşà, suliţa ridicată şi zaoa.

17. Că socoteşte fierul ca paiele şi arama ca lemnul putred.

18. Nu-l va vătămà pre el arc de aramă, şi lovitura de piatră o socoteşte ca iarba.

19. Ca trestia a socotit ciocanele, şi râde de frica purtătorului de foc.

20. Aşternutul lui ţepuşi ascuţite şi tot aurul mării supt el, ca nişte tină nespusă.

21. Fierbe adâncul ca o căldare, şi marea o socoteşte ca un vas de unsoare.

22. Şi pre portarul adâncului ca pre un rob, socotit-au adâncul ca un loc de primblare.

23. Nimic nu este pre pământ asemenea lui făcut, să se batjocorească de îngerii mei.

24. Pre tot cel înalt vede, şi pre el Impăratul tuturor celor din ape.

---

21. 4 Imp. 19, 28; Isaia 37, 29.
41. *1.* Ierem. 49, 18. *2.* Rom. 11, 35.

CAP. 42.

Umilirea şi îndreptarea lui Iov.

Şi răspunzând Iov, a zis către Domnul:

2. Ştiu că toate le poţi şi nu este ţie nimic cu neputinţă.

3. Că cine este, care ascunde de tine sfatul, şi-şi tăinueşte cuvintele şi socoteşte să le ascunză de tine, cine'mi va spune mie cele ce n'am ştiut lucruri mari şi minunate, care n'am cunoscut.

4. Ascultă-mă Doamne! Ca să grăesc şi eu, şi te voiu întrebà, iar tu mă învaţă.

5. Cu auzul urechii te-am auzit mai nainte, iar acum te-a văzut ochiul meu.

6. Pentru aceea m'am smerit pre mine, şi m'am topit şi m'am socotit pre mine pământ şi ţărână.

7. Şi a fost dupăce au grăit Domnul toate cuvintele acestea lui Iov, zis-au Domnul către Elifaz Temaniteanul: greşit-ai tu şi cei doi prieteni ai tăi, că n'aţi grăit înaintea mea nimic adevărat, precum robul meu Iov.

8. Şi acum luaţi şapte viţei şi şapte berbeci, şi mergeţi la robul meu Iov, şi va face jertfă pentru voi, şi Iov robul meu se va rugà pentru voi, că de n'aşi primì eu faţa lui, şi de n'ar fi pentru el, v'aşi fi pierdut pre voi, pentrucă n'aţi grăit adevărat asupra robului meu Iov.

9. Şi au mers Elifaz Temaniteanul şi Valdad Savhitul şi Sofar Mineul, şi au făcut precum le-au poruncit lor Domnul, şi au iertat păcatul lor pentru Iov.

10. Iar Domnul au adaos pre Iov, şi rugându-se şi el pentru prietenii săi le-au iertat lor păcatul, şi au dat Domnul îndoite câte erau mai nainte lui Iov, de două ori atâtea câte avusese mai nainte.

11. Şi au auzit toţi fraţii lui şi surorile lui toate câte s'au întâmplat lui, şi au venit la el şi toţi câţi ştieau pre el mai nainte, şi mâncând şi bând la el, l-au mângâiat pre el, şi s'au mirat de toate câte au adus preste el Domnul, şi i-a dat lui fiecare câte o mieluşiţă şi câte un aur de patru drahme şi nepecetluit.

12. Şi au binecuvântat Domnul cele de apoi ale lui Iov, mai mult decât cele dintâiu, şi erau dobitoacele lui: oi patrusprezece mii, cămile şase mii, perechi de boi o mie, asine de cireadă o mie.

13. Şi s'au născut lui şapte feciori şi trei fete.

14. Şi a chemat pre cea dintâiu Zio, şi pre cea de a doua Kassia, iar pre cea de a treia Kornul-Amaltiei.

15. Şi nu s'a aflat asemenea cu frumuseţea fetelor lui Iov supt cer, şi le-a dat lor tatăl lor moştenire între fraţi.

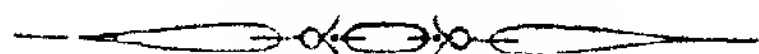
16. Şi a trăit Iov după bătaia aceea ani o sută şi şaptezeci, iar preste tot a trăit ani două sute patruzeci şi opt, şi a văzut Iov pre fiii săi şi pre fiii fiilor săi până la al patrulea neam.

17. Şi a murit Iov bătrân şi plin de zile, şi este scris, că iar se va sculà el împreună cu cari Domnul îi va învieà.

Aceasta s'a tâlcuit din cartea Sirienească, când a lăcuit Iov în pământul Avsitidei în hotarele Idumeii şi ale Araviei, şi mai nainte erà numele lui Iovav, şi luând femeie din Aravia a născut fiu, al căruia numele Enon, şi pre tatăl său l-a chemat Zarè, fecior din feciorii lui Isav. Iar pre muma sa Vosorra, şi a fost el al cincilea dela Avraam, şi aceştia sunt împăraţii, cari au împărăţit în Edom, unde a împărăţit Iov: Cel dintâiu Valac feciorul lui Veor, şi numele cetăţii Dennava; şi după Va-

42. *3.* 38, 2.

lac, Iovav, care s'a chemat Iov, şi după el Asom, acesta erà domn din ţara Temanitidii, şi după acesta Adad feciorul lui Varad, care a tăiat pre Madiam în câmpul lui Moav, şi numele cetăţii lui Ghetem; iar prietenii, cari au venit la el: Elifaz din fiii lui Isav împăratul Temanilor, Valdad împăratul Savheilor şi Sofar împăratul Mineilor.

PSALTIREA
PROROCULUI ȘI IMPĂRATULUI DAVID

Psalmul lui David, 1.

Fericit bărbatul, care n'a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor n'a stătut, și pre scaunul pierzătorilor n'a șezut;

2. Ci în legea Domnului voea lui, și în legea lui va cugetà ziua și noaptea.

3. Și va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, carele rodul său va dà în vremea sa; și frunza lui nu va cădeà, și toate ori câte va face vor sporì.

4. Nu așà necredincioșii, nu așà; ci ca praful ce-l spulberă vântul de pre fața pământului.

5. Pentru aceasta nu vor învieà necrediocioșii la judecată, nici păcătoșii în sfatul drepților;

6. Că știe Domnul calea drepților și calea necredincioșilor va pierí.

Psalmul lui David, 2.

Pentruce s'au întărîtat neamurile și noroadele au cugetat cele deșarte? Stătut-au de față împărații pământului, și boierii s'au adunat întru una asupra Domnului și asupra Unsului lui.

2. Să rumpem legăturile lor și să lepădăm dela noi jugul lor.

3. Cel ce lăcuește în ceruri va râde de dânșii, și Domnul va batjocorì pre ei.

4. Atuncea va grăì către dânșii întru iuțimea sa, și întru mânia sa va turburà pre ei.

5. Iar eu sunt pus împărat de dânsul preste Sion, muntele cel sfânt al lui, vestind porunca Domnului. Domnul au zis către mine: fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut;

6. Cere dela mine, și voiu dà ție neamurile moștenirea ta, și biruința ta marginile pământului.

7. Paște-vei pre dânșii cu toiag de fier; ca vasele olarului vei zdrobì pre dânșii.

8. Și acum împărați înțelegeți; învățați-vă toți cari judecați pământul.

9. Slujiți Domnului cu frică, și vă bucurați lui cu cutremur.

10. Luați învățătură, ca nu cândvà să se mânie Domnul, și să pieriți din calea cea dreaptă.

11. Când se va aprinde degrab mânia lui; fericiți toți cari nădăjduesc spre dânsul.

---

1. *1.* Ps. 111, 1; Pilde 4, 14; ps. 25, 4, 5; Is. Navì 1, 8; Iov 34, 8; Pilde 1, 10, 15; Ier. 15, 17.
2. Ps. 118; 1, 2; Is. Navì 1, 8.
3. Ierem. 17, 8.
4. Ps. 36, 36; și 34, 5; Isaia 17, 13; și 29, 5; Iov 8, 13; Ierem. 13, 24.
6. Ps. 36, 18, 20.

2. *1.* Fap. Ap. 4, 25.
3. Ps. 36, 13; și 58, 9; Pilde 1, 26.
5. Mihea 4, 7; Evrei 1, 5; și 5, 5; Fapte 13, 33. *6.* Ps. 21, 28; și 83, 8.
7. Dan. 2, 44; Apocal. 2, 27; și 19, 15.
11. Ierem. 17, 7; 1 Petr. 2, 6; ps. 109, 6; Isaia 30, 18.

Psalmul lui David, 3.

David urmărit de vrăjmaşi, nădăjdueşte în Dumnezeu.

Doamne, căci s'au înmulţit cei ce mă necăjesc; mulţi se scoală asupra mea.

2. Mulţi zic sufletului meu: nu este mântuire lui întru Dumnezeul lui.

3. Iară tu Doamne, sprijinitorul meu eşti, slava mea, şi cela ce înalţi capul meu.

4. Cu glasul meu către Domnul am strigat, şi m'au auzit din muntele cel sfânt al lui.

5. Şi eu m'am culcat şi am adormit; sculatu-m'am că Domnul mă va sprijinì.

6. Nu mă voiu teme de mii de popoare, cari împrejur mă împresoară; scoală Doamne, mântueşte-mă Dumnezeul meu.

7. Că tu ai bătut pre toţi cei ce-mi vrăjmăşesc mie îndeşert; dinţii păcătoşilor ai zdrobit.

8. A Domnului este mântuirea, şi preste poporul tău binecuvântarea ta.

Intru sfârşit, în laude. Psalmul lui David, 4.

Când am strigat eu, auzitu-m'ai Dumnezeul dreptăţei mele; întru necaz m'ai desfătat; milostiveşte-te spre mine şi ascultă rugăciunea mea.

2. Fiii oamenilor, până când grei la inimă? Pentruce iubiţi deşertăciunea şi căutaţi minciuna?

3. Şi să ştiţi, că minunat au făcut Domnul pre cel cuvios al său. Domnul mă va auzì, când voiu strigà către dânsul.

4. Mâniaţi-vă şi nu greşiţi; cele ce ziceţi în inimile voastre, întru aşternuturile voastre vă umiliţi.

5. Jertfiţi jertfa dreptăţei şi nădăjduiţi spre Domnul.

6. Mulţi zic: cine va arătà nouă cele bune? Insemnatu-s'au preste noi lumina feţei tale Doamne.

7. Dat-ai veselie în inima mea, din rodul grâului, al vinului şi al untuluidelemn, al lor s'au înmulţit.

8. Cu pace împreună mă voiu culcà şi voiu adormì, că tu Doamne deosebi întru nădejdie m'ai aşezat.

Intru sfârşit, pentru cea moştenitoare. Psalmul lui David, 5.

Graiurile mele ascultă-le Doamne, înţelege strigarea mea.

2. Ia aminte glasul rugăciunei mele, Impăratul meu şi Dumnezeul meu; căci către tine mă voiu rugà Doamne.

3. Dimineaţa vei auzì glasul meu, dimineaţa voiu stà înaintea ta şi mă vei vedeà.

4. Că Dumnezeu, cel ce nu voeşti fărădelege, tu eşti. Nu va lăcuì lângă tine cel ce vicleneşte.

5. Nici vor petrece călcătorii de lege în preajma ochilor tăi; urît-ai pre toţi cei ce lucrează fărădelege.

6. Pierde-vei pre toţi cei ce grăesc minciună. Pre bărbatul sângiurilor şi vicleanul, urăşte Domnul.

7. Iar eu întru mulţimea milei tale voiu intrà în casa ta, închinà-mă-voiu spre sfântă Biserica ta, întru frica ta.

8. Doamne, povăţueşte-mă întru dreptatea ta; pentru vrăjmaşii mei, îndreptează înaintea ta calea mea;

3. *3.* Ps. 26, 6.
5. Ps. 4, 8; lev. 26, 6.
6. Iov 11, 19; ps. 26, 3; şi 22, 4.
7. Ps. 57, 6.
8. Isaia 43, 11; Apoc. 19, 1.
4. *1.* Ps. 54, 1.
4. Efes. 4, 26.
5. Ps. 50, 20.
6. Ps. 118, 135; ps. 30, 16; 66, 1; Num. 6, 26. *8.* Ps. 3, 5.
5. *2.* Ps. 140, 1.
3. Ps. 56, 11; 58, 19; 87, 14; 129, 6.
5. Ps. 11, 5.
6. A 2 Lege 33, 19.
8. Ps. 26, 11; ps. 24, 4.

9. Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este deşartă, groapă deschisă gâtlejul lor, cu limbile sale vicleneau.
10. Judecă-i pre ei Dumnezeule, cază din cugetele sale, dupre mulţimea păgânătăţilor lor, leapădă-i pre dânşii, că te-au amărît Doamne.
11. Şi să se veselească toţi cei ce nădăjduesc întru tine, în veac se vor bucurà, şi te vei sălăşluì întru dânşii, şi se vor lăudà întru tine cei ce iubesc numele tău.
12. Că tu vei binecuvântà pre cel drept Doamne, că cu arma bunei voiri ne-ai încununat pre noi.

Intru sfârşit, în laude, pentru cea cu opt. Psalmul lui David, 6.

Doamne, nu cu mânia ta să mă mustri pre mine, nici cu iuţimea ta să mă cerţi.
2. Miluește-mă Doamne, că neputincios sunt, vindecă-mă Doamne, că s'au turburat oasele mele,
3. Şi sufletul meu s'a turburat foarte, şi tu Doamne, până când?
4. Intoarce-te Doamne, izbăveşte sufletul meu, mântueşte-mă pentru mila ta.
5. Că nu este întru moarte cel ce te pomeneşte pre tine, şi în iad cine se va mărturisì ţie?
6. Ostenit-am întru suspinul meu, spălà-voiu în toate nopţile patul meu, cu lacrămile mele aşternutul meu voiu udà.
7. Turburatu-s'a de mânie ochiul meu, învechitu-m'am întru toţi vrăjmaşii mei.
8. Depărtaţi-vă dela mine toţi cei ce lucraţi fărădelege, că au auzit Domnul glasul plângerei mele.
9. Auzit-au Domnul cererea mea, Domnul rugăciunea mea au primit.
10. Să se ruşineze şi să se turbure toţi vrăjmaşii mei; să se întoarcă şi să se ruşineze foarte degrab.

Psalmul lui David, care l-a cântat Domnului, pentru cuvintele lui Husi feciorul lui Iemini; 7.

Doamne Dumnezeul meu, spre tine am nădăjduit; mântueşte-mă de toţi cei ce mă gonesc, şi mă izbăveşte.
2. Ca nu cândvà să răpească, ca un leu sufletul meu, nefiind cel ce izbăveşte, nici cel ce mântueşte.
3. Doamne Dumnezeul meu, de am făcut aceasta, de este nedreptate întru mâinile mele,
4. De am răsplătit celor ce-mi răsplătesc mie rele,
5. Să caz adică dela vrăjmaşii mei deşert; să gonească dar vrăjmaşul sufletul meu şi să-l prinză; şi să calce în pământ vieaţa mea, şi slava mea în ţărână să o aşeze.
6. Scoală-te Doamne, întru mânia ta; înalţă-te întru hotarele vrăjmaşilor tăi.
7. Şi te scoală Doamne Dumnezeul meu, cu porunca care ai poruncit.
8. Şi adunare de noroade te va încungiurà.
9. Şi pentru aceasta la înălţime te întoarce. Domnul va judecà pre noroade. Judecă mie Doamne dupre dreptatea mea şi dupre nerăutatea mea asupra mea.
10. Sfârşească-se răutatea păcătoşilor, şi vei îndreptà pre cel drept,

9. Ps. 33, 15; Rom. 3, 13.
10. Ps. 34, 23; şi 40, 6.
6. *1.* Ierem. 11, 23.
2. Ps. 37, 1. *4.* Ps. 58, 5.
5. Ps. 29, 9; ps. 87, 12; Ps. 113, 25; Isaia 38, 18. *6.* Iov 7, 3, 4.
7. Ps. 37, 10.
8. Mateiu 7, 23; ps. 38, 12. *9.* Matei 25, 41.
10. Lucà 13, 27.
7. *6.* Ps. 39, 24. *7.* Ps. 43, 25.
9. 1 Imp. 26, 23; ps. 9, 4; şi 17, 23; ps. 138, 1. *10.* 1 Paral. 28, 9.

cel ce cerci inimile și rărunchii Dumnezeule, cu dreptul.

11. Ajutorul meu dela Dumnezeu, cel ce mântuește pre cei drepți la inimă.

12. Dumnezeu este judecător drept și tare și îndelung răbdător, și neaducând mânie în toate zilele.

13. De nu vă veți întoarce, sabia sa o va lucì; arcul său au încordat și l-au gătit pre el.

14. Și într'însul au gătit vasele morței; săgețile sale celor ce se ard le-au lucrat.

15. Iată a chinuit nedreptate, zămislit-a durere și a născut fărădelege.

16. Groapă a săpat și o a deschis pre ea, și va cădeà în groapa care o a făcut.

17. Intoarce-se-va durerea lui la capul lui, și pre creștetul lui nedreptatea lui se va pogorî.

18. Mărturisì-mă-voiu Domnului, după dreptatea lui, și voiu cântà numele Domnului celui înalt.

Intru sfârșit, pentru teascuri. Psalmul lui David, 8.

Doamne Domnul nostru, cât este de minunat numele tău în tot pământul!

2. Că s'au înălțat mare cuviința ta mai pre sus de ceruri.

3. Din gura pruncilor și a celor ce sug, ai săvârșit laudă, pentru vrăjmașii tăi, ca să sfărami pre vrăjmașul și izbânditorul.

4. Că voiu vedeà cerurile, lucrul degetelor tale, luna și stelele, care tu le-ai întemeiat.

5. Ce este omul, că-l pomenești pre el? Sau fiul omului, că-l cercetezi pre el?

6. Micșoratu-l-ai pre dânsul puțin oare ce decât îngerii, cu slavă și cu cinste l-ai încununat pre el, și l-ai pus pre dânsul preste lucrurile mâinilor tale.

7. Toate le-ai supus supt picioarele lui: oile și boii, toate, încă și dobitoacele câmpului.

8. Pasările cerului și peștii mărei, cele ce străbat cărările mărilor.

9. Doamne Domnul nostru, cât este de minunat numele tău în tot pământul!

Intru sfârșit, pentru cele ascunse ale fiului lui. Psalmul lui David, 9.

Mărturisì-mă-voiu ție Doamne, cu toată inima mea, spune-voiu toate minunile tale.

2. Veselì-mă-voiu și mă voiu bucurà întru tine, cântà-voiu numelui tău prea înalte.

3. Când se vor întoarce vrăjmașii mei înapoi, slăbì-vor și vor pierì de către fața ta;

4. Că ai făcut judecata mea și îndreptarea mea; șezut-ai pre scaun, cela ce judeci dreptatea.

5. Certat-ai neamurile și a pierit necredinciosul; numele lui l-ai stins în veac și în veacul veacului.

6. Vrăjmașului i-a lipsit sabiile întru sfârșit, și cetăți i-a sfărâmat; perit-a pomenirea lui cu sunet.

7. Și Domnul în veac rămâne; gătit-au la judecată scaunul său.

8. Și el va judecà lumea întru dreptate; judecà-va noroadele cu îndreptare.

---

11. Ieremia 11, 20; și 17, 10; ps. 139, 1.
13. A 2 Lege 32, 41.
15. Iov 15, 35; Isaia 59, 4; Pild. 5, 22; ps. 93, 23.
16. Ps. 9, 16 și 22; Iov 4, 8; și 18, 8; ps. 139, 6.
17. Pilde 11, 27.
8. *2.* Isaia 6, 3. *3.* Mat. 21, 16.
4. Isaia 29, 23.

5. Ps. 143, 4. *6.* Iov 7, 17; și 14, 5; Evrei 2, 7.
7. Fac. 1, 28; 1 Cor. 15, 27.
9. Ps. 91, 5.
9. *4.* Ps. 7, 9. *7.* Plâng. 5, 19.
8. Ps. 95, 13.

9. Şi s'au făcut Domnul scăpare săracului, ajutor în vremi cuvioase întru necazuri.

10. Şi să nădăjduiască spre tine cei ce cunosc numele tău; că nu ai părăsit pre cel ce te caută pre tine Doamne.

11. Cântaţi Domnului celui ce lăcueşte în Sion, vestiţi întru neamuri isprăvile lui.

12. Că cel ce caută sângiurile lor, şi-au adus aminte, nu au uitat strigarea săracilor.

13. Milueşte-mă Doamne, vezi smerenia mea de către vrăjmaşii mei, cela ce mă înalţi pre mine din porţile morţei;

14. Ca să vestesc toate laudele tale, în porţile fetei Sionului veseli-ne-vom de mântuirea ta.

15. Afundatu-s'au neamurile întru stricăciunea carea o au făcut; în cursa aceasta carea o au ascuns s'au prins piciorul lor.

16. Cunoaşte-se Domnul, judecăţi făcând; întru faptele mâinilor sale, s'a prins păcătosul.

17. Intoarcă-se păcătoşii la iad, toate neamurile cele ce uită pre Dumnezeu.

18. Că nu până în sfârşit va fi uitat săracul; răbdarea săracilor nu va pierì până în sfârşit.

19. Scoală-te Doamne, să nu se întărească omul, să se judece neamurile înaintea ta.

20. Pune Doamne, dătător de lege preste ei, să cunoască neamurile, că oameni sunt.

21. Pentruce Doamne, stai departe, treci cu vederea în vremi cuvioase întru necazuri?

22. Când se mândreşte necredinciosul, se aprinde săracul; prindese întru sfaturile care gândesc,

23. Că se laudă păcătosul întru poftele sufletului său, şi cel ce face strâmbătate bine se cuvintează.

24. Intărâtat-a pre Domnul cel păcătos, dupre mulţimea mâniei lui nu va căutà, nu este Dumnezeu înaintea lui.

25. Spurcă-se căile lui în toată vremea; leapădă-se judecăţile tale de către faţa lui; preste toţi vrăjmaşii săi va stăpânì.

26. Că a zis întru inima sa: nu mă voiu clătì din neam în neam, fără de rău.

27. A căruia de blestem gura lui este plină, şi de amărăciune şi de vicleşug.

28. Supt limba lui osteneală şi durere; şade întru pitulare cu cei bogaţi întru ascunsuri, ca să ucigă pre cel nevinovat; ochii lui spre cel sărac se uită.

29. Pândeşte întru ascuns, ca leul în culcuşul său; pândeşte ca să apuce pre săracul; să apuce pre săracul, când îl va trage pre el.

30. In laţul său îl va smerì pre el; plecà-se-va şi va cădeà, când va stăpânì el pre cei săraci.

31. Că a zis întru inima sa: uitat-au Dumnezeu, întors-au faţa sa, ca să nu vază până în sfârşit.

32. Scoală-te Doamne Dumnezeul meu, înalţă-se mâna ta, nu uità pre săracii tăi până în sfârşit.

33. Pentruce a mâniat necredinciosul pre Dumnezeu? Că a zis întru inima sa: nu va întrebà.

34. Vezi, că tu la durere şi la mânie priveşti, ca să-l dea pre el în mâinile tale; ţie s'au lăsat săracul; sărmanului tu fii ajutor.

35. Zdrobeşte braţul celui păcătos şi rău; căutà-se-va păcatul lui şi nu se va aflà.

36. Domnul este Impărat în veac

9. Ps. 36, 39. *10.* Ierem. 14, 8; ps. 35, 10, 45, 1; ps. 33, 16. *15.* Ps. 7, 16; şi Iov 38, 15 *16.* Ps 7, 16. *17.* Ps. 68, 7. *21.* Ps. 12, 1. *22.* Ps. 7, 16; Iov 18, 8.

24. Ps. 13, 1. *26.* Ps. 29, 6. *27.* Rom. 3, 14. *31.* Ps. 72, 11; Iov 22, 13. *35.* Iov 38, 15. *36.* Ps. 28, 10.

şi în veacul veacului; periţi neamuri din pământul lui.

37. Pofta săracilor o ai auzit, Doamne; la gătirea inimei lor au luat aminte urechea ta.

38. Judecă săracului şi smeritului, ca să nu adauge încă a se mărì omul pre pământ.

Intru sfârşit. Psalmul lui David, 10.

Spre Domnul am nădăjduit, cum veţi zice sufletului meu, mută-te în munţi ca o pasăre?

2. Că iată păcătoşii au încordat arcul, gătit-au săgeţi în tolbă, ca să săgete întru întunerec pre cei drepţi la inimă.

3. Că cele ce tu ai săvârşit, ei le-au stricat; dar dreptul ce a făcut?

4. Domnul în Biserica cea sfântă a sa, Domnul în cer scaunul lui, ochii lui spre cel sărac privesc, genele lui întreabă pre fiii oamenilor.

5. Domnul întreabă pre cel drept şi pre cel necredincios; iară cel ce iubeşte nedreptatea, urăşte sufletul său.

6. Ploà-va preste cei păcătoşi laţuri, foc şi iarbă pucioasă şi duh de vifor partea paharului lor.

7. Că drept este Domnul, şi dreptăţi au iubit, îndreptări au văzut faţa lui.

Intru sfârşit, pentru cea cu opt. Psalmul lui David, 11.

Mântueşte-mă Doamne, că a lipsit cel cuvios, că s'au împuţinat adevărul de către fiii omeneşti.

2. Deşarte a grăit fieştecare către vecinul său, buze viclene în inimă, şi în inimă au grăit rele.

3. Pierde-va Domnul toate buzele cele viclene, limba cea mare grăitoare.

4. Pre cei ce au zis: limba noastră o vom mărì, buzele noastre la noi sunt, cine este nouă Domn?

5. Pentru necazul săracilor şi suspinul mişeilor, acum mă voiu sculà, zice Domnul, pune-mă-voiu întru mântuire, îndrăznì-voiu întru el.

6. Cuvintele Domnului, cuvinte curate, argint cu foc lămurit, ispitit pământului, curăţit de şapte ori.

7. Tu Doamne ne vei păzì pre noi şi ne vei ferì de neamul acesta, şi în veac.

8. Imprejur necredincioşii umblă; după înălţimea ta ai înmulţit pre fiii omeneşti.

Intru sfârşit. Psalmul lui David, 12.

Până când Doamne, mă vei uità până în sfârşit? Până când întorci faţa ta dela mine?

2. Până când voiu pune sfaturi în sufletul meu, dureri în inima mea, ziua şi noaptea?

3. Până când se va înălţà vrăjmaşul meu asupra mea?

4. Caută, auzi-mă Doamne Dumnezeul meu; luminează ochii mei, ca nu cândvà să adorm întru moarte.

5. Ca nu cândvà să zică vrăjmaşul meu: întăritu-m'am asupra lui. Cei ce mă necăjesc se vor bucurà de mă voiu clătì.

6. Iară eu spre mila ta am nădăjduit, bucurà-se-va inima mea de mântuirea ta, cântà-voiu Domnului celui ce au făcut bine mie, şi voiu cântà numelui Domnului celui înalt.

---

10. *2.* Ps. 36, 14. *4.* Avvac. 2, 20.
5. Ps. 32, 13—15; şi 5, 5.
6. Iezechil 38, 22.
7. Ps. 32, 18.
11. *1* Isaia 57, 1.
2. Miheea 7, 5; Ierem. 9, 8; ps. 27, 4; şi 63, 3.

4. Ps. 16, 10. *5.* Ps. 5, 5.
6. Ps. 118, 140; Pilde 30, 5.
12. *1.* Ps. 9, 21; şi 76, 8.
5. Ps. 24, 2.

Intru sfârşit. Psalmul lui David, 13.

Zis-a cel nebun întru inima sa: nu este Dumnezeu. Stricatu-s'au şi urîţi s'au făcut întru meşteşuguri; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

2. Domnul din cer au privit preste fiii oamenilor, ca să vază de este cel ce înţelege, sau cel ce caută pre Dumnezeu.

3. Toţi s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul.

4. Au nu vor cunoaşte toţi cei ce lucrează fărădelegea? Cei ce mănâncă pre norodul meu întru mâncare de pâine, pre Domnul nu l-au chemat.

5. Acolo s'au temut de frică, unde nu erà frică, că Domnul este în neamul drepţilor.

6. Sfatul săracului l-aţi ruşinat, iară Domnul nădejdea lui este.

7. Cine va dà din Sion mântuirea lui Israil? Când va întoarce Domnul robia norodului său, bucurà-se-va Iacov, şi se va veselì Israil.

Intru sfârşit. Psalmul lui David, 14.

Doamne, cine va lăcuì în lăcaşul tău? Sau cine se va sălăşluì în muntele cel sfânt al tău?

2. Cel ce umblă fără prihană şi face dreptate, cel ce grăeşte adevăr în inima sa,

3. Carele nu a viclenit în limba sa, şi nu a făcut vecinului său rău, şi ocară nu a luat spre cei de aproape ai săi.

4. Defăimează-se înaintea lui cel ce vicleneşte; iară pre cei ce se tem de Domnul îi slăveşte, cel ce se jură vecinului său şi nu se leapădă.

5. Argintul său nu au dat în camătă, şi daruri asupra celor nevinovaţi nu a luat.

6. Cel ce face acestea nu se va clătì în veac.

Scrisoarea stâlpului lui David, 15.

Păzeşte-mă Doamne, că spre tine am nădăjduit.

2. Zis-am Domnului: Domnul meu eşti tu, că bunătăţile mele nu-ţi trebuesc.

3. Sfinţilor celor din pământul lui, minunate au făcut Domnul toate voile sale într'înşii.

4. Inmulţitu-s'au slăbiciunile lor; după aceea au sârguit. Nu voiu adunà adunările lor din sângiuri, nici voiu pomenì numele lor prin buzele mele.

5. Domnul este partea moştenirei mele şi a paharului meu. Tu eşti cela ce iarăşi aşezi moştenirea mea mie.

6. Funii au căzut mie întru cei puternici ai mei, că moştenirea mea supt puterea mea este.

7. Bine voiu cuvântà pre Domnul cel ce m'au înţelepţit pre mine, şi încă şi până în noapte m'au pedepsit rărunchii mei.

8. Mai nainte am văzut pre Domnul înaintea mea pururea, că dea-dreapta mea este, ca să nu mă clătesc.

9. Pentru aceasta s'a veselit inima mea şi s'a bucurat limba mea; şi încă şi trupul meu se va sălăşluì spre nădejde.

10. Că nu vei lăsà sufletul meu

---

13. *1.* Ps. 9, 24; şi 52, 1, 2.
2. A 2 Lege 31, 17; Iov 28, 24; ps. 65, 6; Rom. 3, 10; Isaia 59, 2. *3.* Iov 15, 14.
14. *1.* Ps. 23, 3, 4; Isaia 33, 15; Isaia 57, 13.
2. Iov 27, 4; Isaia 26, 2.

5. Lev. 25, 36; A 2 Lege 16, 19; Pilde 16, 28.
15. *4.* Ozie 2, 17.
5. Plâng. 3, 24.
7. Ps. 62, 7.
8. Ps. 109, 6; Fapte 2, 25.
10. Ps. 48, 16; Isaia 53, 10; Fapte 2, 31.

în iad, nici vei dà pre cel cuvios al tău să vază stricăciune.

11. Cunoscute ai făcut mie căile vieţei; umpleà-mă-vei de veselie cu faţa ta; frumuseţe în dreapta ta întru sfârşit.

Rugăciunea lui David, 16.

Auzi Doamne dreptatea mea, ia aminte cererea mea, ascultă rugăciunea mea nu întru buze viclene.

2. Dela faţa ta judecata mea să iasă. Ochii mei vază dreptăţi.

3. Cercat-ai inima mea, cercetatu-o-ai noaptea; cu foc m'ai lămurit, şi nu s'a aflat întru mine nedreptate;

4. Ca să nu grăiască gura mea lucruri omeneşti; pentru cuvintele buzelor tale, eu am păzit căi năsilnice.

5. Săvârşeşte paşii mei întru cărările tale, ca să nu se clătească paşii mei.

6. Eu am strigat, că m'ai auzit Dumnezeule; pleacă urechia ta mie şi auzi cuvintele mele.

7. Minunate fă milele tale, cel ce mântueşti pre cei ce nădăjduesc spre tine, de cei ce stau împrotiva dreptei tale.

8. Păzeşte-mă Doamne, ca lumina ochiului; întru acoperemântul aripilor tale mă vei acoperì.

9. De către faţa necredincioşilor cari m'au necăjit pre mine, vrăjmaşii mei sufletul meu au cuprins.

10. Grăsimea sa o au încuiat, gura lor a grăit mândrie.

11. Izgonindu-mă acum m'au încunjurat, ochii săi ş'au pus ca să-i plece la pământ.

12. Apucatu-m'au ca un leu gata la vânat, şi ca un pui de leu ce lăcueşte întru ascunsuri.

13. Scoală-te Doamne, întâmpină-i pre ei şi-i împiedică; izbăveşte sufletul meu de cel necurat, sabia ta dela vrăjmaşii mâinei tale.

14. Doamne, din puţin de pre pământ împarte-i pre ei în vieaţa lor, şi de cele ascunse ale tale s'a umplut pântecele lor; săturatu-s'au de fii, şi au lăsat rămăşiţe pruncilor lor.

15. Iară eu întru dreptate mă voiu arătà feţei tale, săturà-mă-voiu când mi se va arătà slava ta.

PSALMUL 17.

Intru sfârşit, slugii Domnului lui David, care a grăit Domnului cuvintele cântării aceştia, în ziua în care l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmaşilor lui şi din mâna lui Saul, şi a zis:

Iubì-te-voiu Doamne, vîrtutea mea. Domnul este întărirea mea şi scăparea mea şi izbăvitorul meu;

2. Dumnezeul meu, ajutorul meu, şi voiu nădăjduì spre dânsul;

3. Apărătorul meu şi cornul mântuirei mele, şi sprijinitorul meu.

4. Lăudând voiu chemà pre Domnul, şi de vrăjmaşii mei mă voiu mântuì.

5. Cuprinsu-m'au durerile morţei; şi rîurile fărădelegei m'au turburat.

6. Durerile iadului m'au încunjurat, întâmpinatu-m'au laţurile morţei.

7. Şi când mă necăjeam, am chemat pre Domnul, şi către Dumnezeul meu am strigat.

8. Auzit-au din Biserica cea sfântă a sa glasul meu; şi strigarea mea înaintea lui, va intrà în urechile lui.

9. Şi s'a clătit şi s'a cutremurat pământul, şi temeliile munţilor s'au turburat şi s'au clătit; că s'au mâniat pre dânsele Dumnezeu.

---

11. Ps. 16, 15; şi 20, 6.
16. *3.* Ps. 138, 1, 2. *6.* Ps. 141, 7. *8.* Ps. 35, 7—10; Mat. 23, 37. *10.* Ps. 11, 4.

15. Ps. 15, 11.
17. *1.* Evrei 2, 13. *3.* Ps. 91, 10; Pilde 18, 10. *4.* Ps. 144, 3. *6.* 114, 3.

10. Suitu-s'a fum întru mânia lui,
şi foc dela faţa lui se va aprinde;
cărbuni s'au aţâţat dela dânsul.
11. Şi au plecat cerurile şi s'au
pogorît; şi negură supt picioarele lui.
12. Şi s'au suit preste Heruvimi
şi au zburat, zburat-au pre aripile
vânturilor.
13. Şi au pus întunerec ascunderea lui, împrejurul lui cortul lui; întunecoasă apă în norii văzduhurilor.
14. Dintru strălucire înaintea lui
nori au trecut, grindină şi cărbuni
de foc.
15. Şi au tunat din cer Domnul,
şi cel înalt ş'au dat glasul său.
16. Trimi-s'au săgeţi, şi i-au risipit pre ei; şi fulgere au înmulţit, şi
i-au turburat pre ei.
17. Şi s'au arătat izvoarele apelor,
şi s'au descoperit temeliile lumii.
18. De certarea ta Doamne, de suflarea duhului mâniei tale.
19. Trimis-au dintru înălţime şi
m'au luat; ridicatu-m'au din ape
multe.
20. Mântuì-mă-va de vrăjmaşii mei
cei tari, şi de cei ce mă urăsc pre
mine; că s'au mai întărit decât mine.
21. Intâmpinatu-m'au ei în ziua
răutăţei mele; şi au fost Domnul
întărirea mea.
22. Şi m'au scos întru lărgime;
izbăvì-mă-va că m'au voit.
23. Şi îmi va răsplătì mie Domnul, după dreptatea mea; şi după curăţia mâinilor mele va răsplătì mie.
24. Că am păzit căile Domnului,
şi nu am făcut păgânătate despre
Dumnezeul meu.
25. Că toate judecăţile lui înaintea
mea, şi îndreptările lui nu s'au depărtat dela mine.
26. Şi voiu fi fără prihană cu dânsul, şi mă voiu păzì de fărădelegea mea.
27. Şi îmi va răsplătì mie Domnul după dreptatea mea; şi după
curăţia mâinilor mele înaintea ochilor lui.
28. Cu cel cuvios, cuvios vei fi; şi
cu omul nevinovat, nevinovat vei fi;
29. Şi cu cel ales, ales vei fi; şi
cu cel îndărătnic te vei îndărătnicì.
30. Că tu pre norodul cel smerit
vei mântuì, şi ochii mândrilor vei
smerì.
31. Că tu vei luminà luminătorul
meu Doamne, Dumnezeul meu luminà-vei întunerecul meu.
32. Că întru tine mă voiu izbăvì
de ispită, şi întru Dumnezeul meu
voiu trece zidul.
33. Dumnezeul meu, fără prihană
este calea lui. Cuvintele Domnului
cu foc lămurite, scutitor este tuturor celor ce nădăjduesc spre dânsul.
34. Că cine este Dumnezeu afară
de Domnul? Sau cine este Dumnezeu fără numai Dumnezeul nostru?
35. Dumnezeul cel ce mă încinge
cu putere, şi au pus fără prihană
calea mea.
36. Cel ce săvârşeşti picioarele
mele ca ale cerbului, şi preste cele
înalte mă pui.
37. Carele înveţi mâinile mele la
răsboiu, şi ai pus arc de aramă
în braţele mele.
38. Şi ai dat mie scuteală de mântuire, şi dreapta ta m'a sprijinit.
39. Şi certarea ta m'a îndreptat
întru sfârşit, şi certarea ta aceasta
mă va învăţà.
40. Lărgit-ai paşii mei supt mine,
şi nu au slăbit urmele mele.
41. Gonì-voiu pre vrăjmaşii mei,
şi-i voiu prinde pre dânşii, şi nu mă

11. Isaia 19, 1. *12*. Ps 103, 4.
13. Isaia 50, 3. *14*. Ps. 96, 3, 4.
15 Is. Navì 10, 11; ps. 76, 16.
16. Ps. 143, 7. *18*. Isaia 5, 25.
19. Ps. 143, 8 *20*. Ps. 7, 9.
23. Ps. 7, 9.

27. Isaia 5, 16 *29*. Lev. 26, 23, 24.
30. Pilde 3, 34; Isaia 2, 11; şi 5, 15.
33. Ps. 18, 8; A 2 Lege 32, 4; 2 Imp. 22, 31.
34. A 2 Lege 32, 39.
37. Ps. 143, 1.

voiu întoarce până ce se vor sfârşì.
42. Necăjì-voiu pre dânşii, şi nu vor puteà să steà; cădeà-vor supt picioarele mele.
43. Şi m'ai încins cu putere spre răsboiu; împiedecat-ai pre toţi cei ce se sculau asupra mea, supt mine.
44. Şi al vrăjmaşilor mei mi-ai dat mie dosul, şi pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.
45. Strigat-au şi nu erà cel ce mântueşte, către Domnul, şi nu i-au auzit pre ei.
46. Şi-i voiu zdrumicà pre ei ca praful în faţa vântului, ca tina uliţilor voiu şterge pre dânşii.
47. Izbăvì-mă-vei de pricirea norodului; pune-mă-vei cap neamurilor.
48. Norodul pe care nu l-am cunoscut, mi-a slujit mie; întru auzul urechei m'a auzit.
49. Fiii streini au minţit mie; fiii streini s'au învechit şi au şchiopat din cărările lor.
50. Viu este Domnul şi bine este cuvântat Dumnezeu; şi să se înalţe Dumnezeul mântuirei mele.
51. Dumnezeule, cela ce dai izbândire mie şi ai supus noroade supt mine, izbăvitorul meu de vrăjmaşii mei cei mânioşi.
52. Dela cei ce se scoală asupra mea mă vei înălţà; de omul nedrept, mă vei izbăvì.
53. Pentru aceasta mă voiu mărturisì ţie întru neamuri Doamne, şi numelui tău voiu cântà.
54. Cel ce măreşti mântuirile împăratului şi faci milă unsului tău lui David, şi seminţiei lui până în veac.

Intru sfârşit, Psalmul lui David 18.

Cerurile spun slava lui Dumnezeu, şi facerea mâinilor lui o vesteşte tăria.

44. Ps. 80, 14. *45.* Ps. 65, 2.
47. Ps. 143, 3. *54.* Rom. 15, 9.
18. *1.* Ps. 88, 6; 96, 6.

2. Ziua zilei spune cuvânt, şi noaptea nopţei vesteşte ştiinţă.
3. Nu sunt graiuri, nici cuvinte, ale cărora să nu se auză glasurile lor.
4. In tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii cuvintele lor.
5. In soare au pus lăcaşul său, şi el ca un mire ce iese din cămara sa.
6. Bucurà-se-va, ca un uriaş să alerge cale, din marginea cerului ieşirea lui.
7. Şi întâmpinarea lui până la marginea cerului; şi nu este cine să se ascunză de căldura lui.
8. Legea Domnului fără prihană, carea întoarce sufletele; mărturia Domnului credincioasă, carea înţelepţeşte pruncii.
9. Dreptăţile Domnului drepte, cele ce veselesc inima; porunca Domnului strălucită, carea luminează ochii.
10. Frica Domnului curată, carea rămâne în veacul veacului; judecăţile Domnului adevărate, îndreptate împreună.
11. Dorite sunt mai vârtos decât aurul şi decât piatra scumpă mult, şi mai dulci decât mierea şi fagurul;
12. Pentrucă robul tău păzeşte acestea; şi când păzeşte acestea, răsplătire este multă.
13. Greşalele cine le va pricepe? De cele ascunse ale mele, curăţeşte-mă; şi de cele streine, iartă pre robul tău.
14. De nu mă vor stăpânì, atuncea fără prihană voiu fi şi mă voiu curăţì de păcat mare.
15. Şi vor fi întru bună plăcere cuvintele gurei mele, şi cugetul inimei mele înaintea ta pururea. Doamne, ajutorul meu şi izbăvitorul meu.

4. Rom. 10, 18.
6. Ecl. 1, 5.
8. Pilde 6, 23; Ps. 17, 33; Ps. 118, 30.
9. Ps. 118, 40.
11. Pilde 3, 14.
13. Ps. 89, 8; Lev. 4, 2; Iov 9, 20.

Intru sfârşit, Psalmul lui David, 19.

Auză-te Domnul în ziua necazului, scutească-te numele Dumnezeului lui Iacov.

2. Trimiţă ţie ajutor dintru cel sfânt, şi din Sion sprijinească-te pre tine.

3. Pomenească toată jertfa ta, şi arderea cea de tot a ta, să se îngraşe.

4. Deà ţie Domnul dupre inima ta, şi tot sfatul tău să-l plinească.

5. Bucurà-ne-vom de mântuirea ta, şi întru numele Domnului Dumnezeului nostru ne vom mărì.

6. Plinească Domnul toate cererile tale; acum am cunoscut că au mântuit Domnul pre unsul său.

7. Auzi-l-va pre dânsul din cerul cel sfânt al său; întru puteri este mântuirea dreptei lui.

8. Aceştia în căruţe şi aceştia pre cai, iar noi numele Domnului Dumnezeului nostru vom chemà.

9. Aceştia s'au împiedicat şi au căzut, iar noi ne-am sculat şi ne-am îndreptat.

10. Doamne, mântueşte pre împăratul şi ne auzi pre noi, ori în ce zi te vom chemà.

Intru sfârşit, Psalmul lui David, 20.

Doamne, întru puterea ta se va veselì împăratul, şi de mântuirea ta se va bucurà foarte.

2. Pofta inimei lui i-ai dat lui, şi de voea buzelor lui, nu l-ai lipsit pre dânsul;

3. Că l-ai întâmpinat pre el cu binecuvântările bunătăţei; pus-ai pre capul lui cunună de piatră scumpă.

4. Vieaţă a cerut dela tine, şi i-ai dat lui lungime de zile în veacul veacului.

5. Mare este slava lui întru mântuirea ta; slavă şi mare cuviinţă vei pune preste el;

6. Că-i vei dà lui blagoslovenie în veacul veacului; veselì-l-vei pre dânsul întru bucurie, cu faţa ta;

7. Că împăratul nădăjdueşte spre Domnul, şi întru mila celui înalt nu se va clătì.

8. Afle-se mâna ta tuturor vrăjmaşilor tăi; dreapta ta să afle pre toţi cei ce te urăsc pre tine;

9. Că-i vei pune pre ei ca un cuptor de foc în vremea feţei tale.

10. Domnul întru mânia sa va turburà pre ei, şi-i va mâncà pre ei focul.

11. Rodul lor de pre pământ îl vei pierde, şi sămânţa lor din fiii oamenilor;

12. Că au plecat asupra ta rele; cugetat-au sfaturi, care nu vor puteà să steà;

13. Că-i vei pune pre dânşii dos; întru cei rămaşi ai tăi vei gătì faţa lor.

14. Inalţă-te, Doamne, întru puterea ta; cântà-vom şi vom lăudà puterile tale.

Intru sfârşit, pentru sprijineala cea de dimineaţă, Psalmul lui David, 21.

Dumnezeule, Dumnezeul meu, ia aminte spre mine, pentruce m'ai lăsat? Departe de mântuirea mea, cuvintele greşalelor mele.

2. Dumnezeul meu, strigà-voiu ziua, şi nu vei auzì, şi noaptea, şi nu spre nepricepere mie.

3. Iar tu în cel sfânt lăcueşti, lauda lui Israil.

4. Spre tine au nădăjduit părinţii noştrii, nădăjduit-au şi i-ai izbăvit pre dânşii.

5. Către tine au strigat şi s'au mântuit, spre tine au nădăjduit şi nu s'au ruşinat.

---

19. *8.* 1 Imp. 17, 45; Isaia 31, 1.
9. Ps. 43, 9; Pilde 4, 19.
20. *4.* Isaia 53, 10.
6. Ps. 15, 11. *10.* Maleachi 4, 1.
11. Isaia 14, 20; Ps. 108, 12.
21. *1.* Mat. 27, 46; Marcu. 15, 34.
2. Ps. 68, 4. *5.* Ps 24, 3; şi 30, 2.

6. Iar eu sunt vierme, și nu om; ocara oamenilor și defăimarea norodului.

7. Toți cei ce m'au văzut m'au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătitau cu capul:

8. Nădăjduit-a spre Domnul, izbăvească-l pre dânsul, mântuiască-l, că-l voește pre el.

9. Că tu ești cel ce m'ai tras din pântece, nădejdea mea dela țâțele maicei mele, spre tine m'am aruncat din mitras.

10. Din pântecele maicei mele, Dumnezeul meu ești tu, nu te depărtà dela mine;

11. Că necazul este aproape; că nu este cine să-mi ajute mie.

12. Incunjurà-tu-m'au vițel mulți, tauri grași m'au cuprins.

13. Deșchis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce răpește și răcnește.

14. Ca apa m'am vărsat, și s'au risipit toate oasele mele.

15. Făcutu-s'a inima mea ca ceara ce se topește, în mijlocul pântecelui meu.

16. Uscatu-s'a ca un vas de lut vîrtutea mea, și limba mea s'a lipit de grumazul meu, și în țărâna morței m'ai pogorît.

17. Că m'au încunjurat câini mulți; adunarea celor vicleni m'a cuprins.

18. Săpat-au mâinile mele și picioarele mele.

19. Numărat-au toate oasele mele și aceia priviau și se uitau la mine.

20. Impărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

21. Iar tu Doamne, nu depărtà ajutorul tău dela mine; spre sprijineala mea ia aminte.

22. Izbăvește de sabie sufletul meu, și din mâna câinelui, prea cea una născută a mea.

23. Mântuește-mă din gura leului, și din coarnele inorogilor smerirea mea.

24. Spune-voiu numele tău fraților mei; în mijlocul adunărei te voiu lăudà.

25. Cei ce vă temeți de Domnul, lăudați-l pre el; toată sămânța lui Iacov slăviți-l pre dânsul.

26. Temeți-vă de dânsul toată sămânța lui Israil.

27. Că n'au defăimat, nici au lepădat ruga săracului.

28. Nici au întors fața sa dela mine; și când am strigat către dânsul, m'au auzit.

29. Dela tine este lauda mea; întru adunare mare mă voiu mărturisì ție; rugăciunile mele voiu dà înaintea celor ce se tem de dânsul.

30. Mâncà-vor săracii și se vor săturà; și vor lăudà pre Domnul cei ce-l caută pre dânsul, vii vor fi inimile lor în veacul veacului.

31. Aduce'și-vor aminte și se vor întoarce la Domnul toate marginile pământului.

32. Și se vor închinà înaintea lui toate moștenirile neamurilor.

33. Că a Domnului este împărăția și el stăpânește pre neamuri.

34. Mâncat-au și s'au închinat toți grașii pământului; înaintea lui vor cădeà toți cei ce se pogoară în pământ.

35. Și sufletul meu lui viază, și seminția mea va slujì lui.

36. Vestì-se-va Domnului neamul cel ce vine; și vor vestì dreptatea lui norodului ce se va naște, pre care l-au făcut Domnul.

6. Iov 25, 6.
7. Isaia 52, 14; 53, 2; Ps. 108, 24.
8. Mat. 27, 43. *9.* Isaia 46, 3.
10. Isaia 49, 1. *13.* Ps. 68, 21.
16. Ps. 101, 4, 5, 6.
20. Ioan 19, 24.
21. Ps. 108, 25.

22. Ps. 34, 16.
24. Ps. 39, 12; Ps. 68, 34; Evrei 2, 12.
27. Ps. 68, 36. *28.* Ps. 2, 6.
29. Ps. 66, 3.
32. Ps. 51, 8; și Ps. 68, 40.

Psalmul lui David, 22.

Domnul mă paşte, şi nimic nu-mi va lipsì.

2. In locul păşunei, acolo m'au sălăşluit; la apa odihnei m'au hrănit, sufletul meu l-au întors.

3. Povăţuitu-m'au pre cărările dreptăţei, pentru numele lui.

4. Că de voiu şi umblà în mijlocul umbrei morţei, nu mă voiu teme de rele, că tu cu mine eşti.

5. Toiagul tău şi varga ta, acestea m'au mângâiat.

6. Gătit-ai înaintea mea masă, împrotiva celor ce mă necăjesc.

7. Uns-ai cu untdelemn capul meu şi paharul tău este adăpându-mă ca un puternic.

8. Şi mila ta mă va urmà în toate zilele vieţei mele; şi ca să lăcuesc eu în casa Domnului întru îndelungare de zile.

Psalmul lui David, 23 al uneia din Sâmbete.

Al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce lăcuesc într'însa.

2. Acesta pre mări l-au întemeiat pre el, şi pre rîuri l-au gătit pre el.

3. Cine se va suì în muntele Domnului? Sau cine va stà în locul cel sfânt al lui?

4. Cel nevinovat cu mâinile, şi curat cu inima, care nu şi-a luat îndeşert sufletul său, şi nu s'a jurat întru vicleşug vecinului său.

5. Acesta va luà blagoslovenie de la Domnul, şi milostenie dela Dumnezeu Mântuitorul său.

6. Acesta este neamul celor ce caută pre Domnul, a celor ce caută faţa Dumnezeului lui Iacov.

7. Ridicaţi boieri porţile voastre, şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, şi va intrà Impăratul slavei.

8. Cine este acesta Impăratul slavei? Domnul cel tare şi puternic, Domnul cel tare în războiu.

9. Ridicaţi boieri porţile voastre, şi vă ridicaţi porţile cele veşnice, şi va intrà Impăratul slavei.

10. Cine este acesta Impăratul slavei? Domnul puterilor, acesta este Impăratul slavei.

Intru sfârşit, Psalmul lui David, 24.

Către tine Doamne am ridicat sufletul meu; Dumnezeul meu, spre tine am nădăjduit, să nu mă ruşinez în veac.

2. Nici să-şi râză de mine vrăjmaşii mei, pentrucă toţi cei ce te rabdă pre tine, nu se vor ruşinà.

3. Să se ruşineze cei ce fac fărădelege îndeşert.

4. Căile tale Doamne arată-mi, şi cărările tale mă învaţă.

5. Indreptează-mă spre adevărul tău şi mă învaţă, că tu eşti Dumnezeu, Mântuitorul meu, şi pre tine te-am aşteptat toată ziua.

6. Adu-ţi aminte de îndurările tale Doamne, şi de milele tale, că din veac sunt.

7. Păcatele tinereţelor mele şi ale neştiinţei mele nu le pomenì.

8. După mila ta pomeneşte-mă tu, pentru bunătatea ta Doamne.

9. Bun şi drept este Domnul; pentru aceasta lege va pune celor ce greşesc în cale.

10. Indreptà-va pre cei blânzi la judecată, învăţà-va pre cei blânzi căile sale.

11. Toate căile Domnului, mila şi adevărul, celor ce caută aşezământul lui şi mărturiile lui.

---

22. *1.* Isaia 40, 11.
2. Iezechil 34, 11, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25; şi 5, 4.
4. Iov 13, 15; Ps. 3, 6; 43, 21; şi 117, 6.

23. *1.* Ps. 88, 12; Ps. 49, 13; 1 Cor. 10, 28.
2. Ps. 103, 6; 135, 6. *3.* Ps. 14, 1.

24. *1.* Ps. 142, 9.
2. Isaia 28, 16; Rom. 10, 11; Ps. 12, 5.
4. Ps. 5, 8; şi 26, 17; Ps. 85, 10; Ps. 142, 11.
5. Ierem. 33, 11. *6.* Ps. 102, 17.
7. Iov 13, 26.

12. Pentru numele tău Doamne, şi curăţeşte păcatul meu, că mult este.

13. Cine este omul, cel ce se teme de Domnul? Lege va pune lui în calea care a ales.

14. Sufletul lui întru bunătăţi se va sălăşlui, şi sămânţa lui va moşteni pământul.

15. Intărire este Domnul celor ce se tem de dânsul, şi făgăduinţa lui va arătà lor.

16. Ochii mei pururea spre Domnul, că el va scoate din laţ picioarele mele.

17. Caută spre mine şi mă miluieşte, că unul născut şi sărac sunt eu.

18. Necazurile inimei mele s'au înmulţit; din nevoile mele scoate-mă.

19. Vezi smerirea mea şi osteneala mea, şi lasă toate păcatele mele.

20. Vezi pre vrăjmaşii mei că s'au înmulţit şi cu urîciune nedreaptă m'au urît.

21. Păzeşte sufletul meu şi mă izbăveşte, ca să nu mă ruşinez că am nădăjduit spre tine.

22. Cei fără de răutate şi cei drepţi s'au lipit de mine, că te-am aşteptat Doamne.

23. Izbăveşte Dumnezeule pre Israil, din toate necazurile lui.

Intru sfârşit. Psalmul lui David, 25.

Judecă-mă Doamne, că eu întru nerăutatea mea am umblat, şi spre Domnul nădăjduind, nu voiu slăbì.

2. Ispiteşte-mă Doamne şi mă cearcă; aprinde rărunchii mei şi inima mea.

3. Că mila ta înaintea ochilor mei este; şi bine am plăcut întru adevărul tău.

4. Nu am şezut cu adunarea deşertăciunei, şi cu călcătorii de lege nu voiu intrà.

5. Urît-am adunarea celor ce viclenesc, şi cu cei necredincioşi nu voiu şedeà.

6. Spălà-voiu întru cei nevinovaţi mâinile mele, şi voiu încunjurà jertfelnicul tău Doamne.

7. Ca să auz glasul laudei tale şi să povestesc toate minunile tale.

8. Doamne iubit-am bunăcuviinţa casei tale şi locul lăcaşului slavei tale.

9. Să nu pierzi cu cei necredincioşi sufletul meu, şi cu bărbaţii sângiuriior vieaţa mea.

10. Intru ale cărora mâini sunt fărădelegile, dreapta lor s'a umplut de daruri.

11. Iar eu întru nerăutatea mea am umblat; izbăveşte-mă Doamne, şi mă miluieşte.

12. Piciorul meu a stătut întru îndreptare; întru adunări bine te voiu cuvântà Doamne.

Psalmul lui David, 26. Mai nainte de a se unge.

Domnul este luminarea mea şi Mântuitorul meu, de cine mă voiu teme?

2. Domnul este scutitorul vieţii mele, de cine mă voiu înfricoşà?

3. Când se vor apropià asupra mea cei ce-mi fac rău, ca să mănânce cărnurile mele.

4. Cei ce mă necăjesc şi vrăjmaşii mei, aceia au slăbit şi au căzut.

5. De s'ar rândui asupra mea tabără, nu se va înfricoşà inima mea.

6. De s'ar sculà asupra mea războiu, întru aceasta eu nădăjduesc.

7. Una am cerut dela Domnul, a-

---

12. Isaia 43, 25. *15.* Pilde 3, 25.
20. Ioan 15, 25. *23.* Ps. 129, 7.
25. *1.* Ps. 6, 9; 42, 1. *2.* Ps. 138, 22.
4. Ps. 100, 4; 140, 5; Ps. 1, 1; Iov 31, 5.
5. Ps. 100, 7. *6.* Ps. 72, 13. *9.* Ps. 27, 3.
26. *1* Miheia 7, 8; Ioan 1, 4; şi 8, 12.
3. Ps. 3, 6; Iov 19, 22.
6. Ps. 3, 3; şi 31, 8.

ceasta voiu căutà, ca să lăcuesc în casa Domnului, în toate zilele vieţei mele.

8. Ca să văz frumuseţea Domnului şi să cercetez Biserica cea sfântă a lui.

9. Că m'au ascuns în cortul său, în ziua răutăţilor mele; acoperitu-m'au întru ascunsul cortului său.

10. Pre piatră m'au înălţat; şi acum iată au înălţat capul meu preste vrăjmaşii mei.

11. Incunjurat-am şi am jertfit în cortul lui, jertfă de laudă şi de strigare; glăsuì-voiu şi voiu cântà Domnului.

12. Auzi Doamne glasul meu, cu carele am strigat; miluește-mă şi mă ascultă.

13. Ţie a zis inima mea: pre Domnul voiu căutà; căutat-a pre tine faţa mea; faţa ta Doamne, voiu căutà.

14. Să nu întorci faţa ta de către mine, şi să nu te abaţi întru mânie dela robul tău.

15. Ajutorul meu fii, să nu mă lepezi pre mine şi să nu mă laşi Dumnezeule, Mântuitorul meu;

16. Că tatăl meu şi maica mea m'au părăsit pre mine, iară Domnul m'au luat.

17. Lege pune-mi mie Doamne în calea ta, şi mă îndreptează în cărare dreaptă, pentru vrăjmaşii mei.

18. Nu mă dà pre mine în sufletele celor ce mă necăjesc, că s'au sculat asupra mea mărturii nedrepte, şi a minţit strâmbătatea eişi.

19. Cred că voiu vedeà bunătăţile Domnului în pământul celor vii.

20. Aşteaptă pre Domnul, îmbărbătează-te, şi să se întărească inima ta, şi aşteaptă pre Domnul.

9. Ps. 30, 21.
10. Ps. 3, 4; şi 109, 8.
11. Ps. 5, 8.
17. Ps. 24, 4; şi 5, 8.
20. Isaia 25, 9.

Psamul lui David, 27.

Către tine Domne, voiu strigà: Dumnezeul meu, să nu taci de către mine; ca nu cândvà să taci de către mine, şi mă voiu asemănà celor ce se pogoară în groapă.

2. Auzi Doamne glasul rugăciunei mele, când mă rog către tine, când ridic mâinile mele către Biserica cea sfântă a ta.

3. Să nu mă tragi pre mine, cu cei păcătoşi, şi cu cei ce lucrează strâmbătate să nu mă pierzi.

4. Cu cei ce grăesc pace către vecinii săi, iar cele rele în inimile lor.

5. Dă-le lor Doamne, după lucrurile lor şi după vicleşugul izvodirilor lor.

6. După faptele mâinilor lor dă-le lor, răsplăteşte-le lor răsplătirea lor.

7. Că nu au înţeles lucrurile Domnului şi lucrurile mâinilor lui; surpà-vei pre dânşii şi nu-i vei zidì.

8. Bine este cuvântat Domnul, că au auzit glasul rugăciunii mele.

9. Domnul este ajutorul meu şi scutitorul meu; spre dânsul a nădăjduit inima mea şi m'au ajutat.

10. Şi a înflorit trupul meu, şi din voea mea mă voiu mărturisì lui.

11. Domnul este întărirea norodului său, şi scutitor mântuirilor unsului său este.

12. Mântueşte pre norodul tău, şi blagosloveşte moştenirea ta, şi-i paşte pre ei, şi-i ridică pre ei până în veac.

Psalmul lui David, 28. La scoaterea cortului.

Aduceţi Domnului fiii lui Dumnezeu; aduceţi Domnului pre fiii berbecilor.

2. Aduceţi Domnului slavă şi cin-

27. *1.* Ps. 142, 7.
3. Iov 34, 27; Ps. 25, 9; 61, 4.
4. Ps. 11, 2; Ierem. 9, 8.
6. 2 Tim. 4, 14.
28. *1.* Ps. 95, 7.

ste; aduceţi Domnului slavă numelui lui; închinaţi-vă Domnului în curtea cea sfântă a lui.

3. Glasul Domnului preste ape, Dumnezeul slavei au tunat; Domnul preste ape multe.

4. Glasul Domnului întru tărie; glasul Domnului întru mare cuviinţă.

5. Glasul Domnului cel ce sfărâmă chedrii; şi va zdrobì Domnul chedrii Livanului.

6. Şi-i va zdrumicà pre dânşii ca pre viţelul Livanului, şi cel iubit ca fiul inorogilor.

7. Glasul Domnului celui ce taie para focului.

8. Glasul Domnului celui ce clăteşte pustiul; şi va clătì Domnul pustiul Cadisului.

9. Glasul Domnului celui ce săvârşeşte cerbii, şi va descoperì dumbrăvile, şi în Biserica lui tot carele grăeşte mărire.

10. Domnul potopul va lăcuì; şi va şedeà Domnul Impărat în veac.

11. Domnul tărie norodului său va da; Domnul va blagoslovì pre norodul său cu pace.

Intru sfârşit, cântarea înnoirei casei lui David. Psalmul 29.

Inălţà-te-voiu Doamne, că m'ai ridicat pre mine, şi nu ai veselit pre vrăjmaşii mei asupra mea.

2. Doamne Dumnezeul meu, strigat-am către tine şi m'ai vindecat.

3. Doamne scos ai din iad sufletul meu; mântuitu-m'ai de cei ce se pogoară în groapă.

4. Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai lui, şi vă mărturisiţi pomenirei sfinţeniei lui.

5. Că iuţime este întru mânia lui, şi vieaţă în voea lui; seara se va sălăşluì plângere, şi dimineaţa bucurie.

6. Iar eu am zis întru prisosinţa mea: nu mă voiu clătì în veac.

7. Doamne întru voea ta dă frumseţei mele putere; şi ţi-ai întors faţa ta şi m'am turburat.

8. Către tine Doamne voiu strigà, şi către Dumnezeul meu mă voiu rugà.

9. Ce folos este întru sângele meu, când mă pogor eu întru stricăciune? Au doară se va mărturisì ţie ţărâna? Sau va vestì adevărul tău?

10. Auzit-au Domnul şi m'au miluit; Domnul au fost ajutorul meu.

11. Intors-ai plângerea mea spre bucurie mie; rupt-ai sacul meu şi m'ai încins cu veselie.

12. Ca să cânte ţie mărirea mea, şi nu mă voiu mâhnì Doamne Dumnezeul meu, în veac mă voiu mărturisì ţie.

Psalmul lui David, 30. Intru sfârşit, pentru uimire.

Spre tine Doamne am nădăjduit, să nu mă ruşinez în veac; întru dreptatea ta izbăveşte-mă şi mă scoate.

2. Pleacă spre mine urechea ta, grăbeşte de mă scoate; fii mie Dumnezeu scutitor, şi spre casă de scăpare, ca să mă mântueşti.

3. Că puterea mea şi scăparea mea eşti tu, şi pentru numele tău mă vei povăţuì şi mă vei hrănì.

4. Scoate-mă-vei din cursa aceasta, carea au ascuns mie, că tu eşti scutitorul meu Doamne.

5. In mâinile tale voiu pune duhul meu; izbăvì-tu-m'ai Doamne Dumnezeul adevărului.

6. Urît-ai pre cei ce păzesc de-

---

10. Ps. 9, 36.
29. *4.* Ps. 96, 13. *5.* Plâng. 3, 23.

6. Ps 9, 26. *7.* Ps 30, 26.
9. Ps. 6, 5, 29, 9; 87, 11, 113, 25; şi 117, 17.
11. 3 Imp. 20, 21; şi 32.
30. *2.* Ps. 21, 5; şi 70, 2.
3. Ps. 24, 11. *5.* Lucà 23, 46.

șertăciunile în zadar; iar eu spre Domnul am nădăjduit.

7. Bucurà-mă-voiu și mă voiu veseli de mila ta, că ai căutat spre smerenia mea; mântuit-ai din nevoi sufletul meu.

8. Și nu m'ai lăsat în mâinile vrăjmașilor; pus-ai în loc desfătat picioarele mele.

9. Miluește-mă Doamne, că mă necăjesc; turburà-tu-s'a întru mânie ochiul meu, sufletul meu și inima mea.

10. Că s'a stins întru durere vieața mea, și anii mei în suspinuri; slăbit-a întru sărăcie vîrtutea mea, și oasele mele s'au turburat.

11. La toți vrăjmașii mei m'am făcut ocară, și vecinilor mei foarte, și frică cunoscuților mei.

12. Cei ce mă vedeau afară, au fugit dela mine; uitat am fost de la inimă ca un mort; făcutu-m'am ca un vas pierdut.

13. Că am auzit ocara a multora din cei ce lăcuesc împrejur, când se adunau ei împreună asupra mea, ca să ia sufletul meu s'au sfătuit.

14. Iară eu spre tine Doamne am nădăjduit, zis-am: tu ești Dumnezeul meu.

15. In mâinile tale sorții mei; izbăvește-mă din mâna vrăjmașilor mei și de cei ce mă gonesc.

16. Arată fața ta preste robul tău; mântuește-mă cu mila ta; Doamne să nu mă rușinez, că te-am chemat pre tine.

17. Să se rușineze necredincioșii, și să se pogoare în iad.

18. Mute să se facă buzele cele viclene, care grăesc asupra dreptului fărădelege, cu mândrie și cu defăimare.

19. Cât este de mare mulțimea bunătății tale Doamne, care ai ascuns celor ce se tem de tine! Vădit-ai celor ce nădăjduesc spre tine, înaintea fiilor omenești.

20. Ascunde-vei pre dânșii întru ascunsul feței tale, de turburarea oamenilor.

21. Acoperì-vei pre ei în cort de grăirea împrotivă a limbilor.

22. Bine este cuvântat Domnul, că minunată au făcut mila sa în cetatea îngrădirei.

23. Iar eu am zis întru uimirea mea: lepădat sunt de către fața ochilor tăi.

24. Pentru aceasta ai auzit glasul rugăciunii mele, când am strigat către tine.

25. Iubiți pre Domnul toți cuvioșii lui, că adevărurile caută Domnul și răsplătește celor ce de prisosit fac mândrie.

26. Imbărbătați-vă și să se întărească inima voastră, toți cei ce nădăjduiți spre Domnul.

Psalmul lui David, 31. Al înțelegerii.

Fericiți cărora s'au iertat fărădelegile și cărora s'au acoperit păcatele.

2. Ferícit bărbatul căruia nu-i va socotì Domnul păcatul, nici este în gura lui vicleșug.

3. Că am tăcut, învechitu-s'au oasele mele, când strigam eu toată ziua.

4. Că ziua și noaptea s'au îngreuiat preste mine mâna ta; întorsu-m'am spre chinuire când s'a înfipt mie ghimpul.

5. Fărădelegea mea am cunoscut, și păcatul meu nu l-am acoperit.

6. Zis-am: mărturisì-voiu asupra

8. R 2 Lege 31, 17. *9.* Ps. 5, 7.
12. Iov, 6, 21. *13.* Ierem. 20, 10. *16.* Ps. 4, 6. *18.* Ps. 93, 3; Ps. 74, 5; Ps. 75, 6.
19. Isaia 64, 4; 1 Cor. 2, 9.

21. Ps. 26, 9.
23. Isaia 38, 11, 12; Plâng. 3, 53.
25. Ps. 33, 9. *26.* Ps. 29, 7.
31. *1.* Ps. 84, 2; Ierem. 50, 20; Rom. 4 7.
2. Ps. 129, 4. *5.* Iov 31, 33.
6. Isaia 65, 24; Pilde 28, 13; 1 Ioan 1, 10.

mea fărădelegea méa Domnului; și tu ai lăsat păgânătatea inimei mele.

7. Pentru aceasta se va rugà către tine tot cuviosul, în vreme bine primită, însă în potop de ape multe, către dânsul nu se vor apropià.

8. Tu eşti scăparea mea de necazul ce mă cuprinde; bucuria mea, izbăveşte-mă de cei ce m'au încunjurat.

9. Înțelepțì-te-voiu și te voiu îndreptà în calea aceasta în carea vei merge; ațintì-voiu spre tine ochii mei.

10. Nu fiți ca calul și ca muşcoiul, la carii nu este pricepere; cu zăbală şi cu frâu fălcile lor vei strânge, ale celor ce nu se apropie către tine.

11. Multe sunt bătăile păcătosului; iar pre cel ce nădăjdueşte spre Domnul, mila îl va încunjurà.

12. Veseliți-vă întru Domnul și vă bucurați drepților, și vă lăudați toți cei drepți la inimă.

Psalmul lui David, 32.

Bucurați-vă drepților întru Domnul; celor drepți se cuvine lauda.

2. Mărturisiți-vă Domnului în alăută, în psaltire cu zece strune cântați lui.

3. Cântați lui cântare nouă, bine cântați lui întru strigare;

4. Că drept este cuvântul Domnului și toate lucrurile lui întru credință.

5. Iubeşte Domnul milostenia și judecata; de mila Domnului este plin pământul.

6. Cu cuvântul Domnului cerurile s'au întărit, și cu Duhul gurei lui toată puterea lor.

7. Adunând ca un foale apele mărei, puind în vistierii adâncurile.

8. Să se teamă de Domnul tot pământul, și de dânsul să se cutremure toți cei ce lăcuesc în lume;

9. Că el au zis, și s'au făcut; el au poruncit, și s'au zidit.

10. Domnul risipeşte sfaturile neamurilor, și leapădă sfaturile boierilor.

11. Iar sfatul Domnului rămâne în veac; și gândurile inimei lui, în neam și în neam.

12. Ferícit este neamul, căruia este Domnul Dumnezeul lui, norodul pre care l-au ales spre moştenire luiş.

13. Din cer au privit Domnul, văzut-au pre toți fiii oamenilor.

14. Din lăcaşul său cel gata, privit-au spre toți cei ce lăcuesc pământul.

15. Cel ce au zidit deosebi inimile lor, cel ce cunoaşte toate lucrurile lor.

16. Nu se mântueşte împăratul prin multă putere, și uriaşul nu se va mântuì întru mulțimea vîrtutei lui.

17. Mincinos este calul spre mântuire, și întru mulțimea puterei sale nu se va mântuì.

18. Iată ochii Domnului spre cei ce se tem de dânsul, şi spre cei ce nădăjduesc întru mila lui.

19. Ca să izbăvească din moarte sufletele lor și să-i hrănească pre dânșii în foamete.

20. Și sufletul nostru așteaptă pre Domnul, că ajutorul și scutitorul nostru este;

21. Că întru dânsul se va veselì inima noastră, şi întru numele cel sfânt al lui am nădăjduit.

22. Fie Doamne mila ta spre noi, precum am nădăjduit întru tine.

---

7. Isaia 49, 8. *8.* Ps. 26, 5.
11. Pilde 13, 22; Iov 27, 15; şi 20; Ps. 57, 10.
12 Ps. 32, 1; Ps. 96, 13
32. *1.* Ps. 31, 12. *3.* Ps. 39, 4.
5. Ps. 44, 9; Ps. 35, 6; şi 118, 65. Evrei 1, 9. *6.* Fac. 1, 6, 7.
7. Iov 26, 10; şi 38, 8.
8. Iov 37, 24.
9. Fac. 1, 7; Iudit 16, 12; Ps. 148, 5.
10. Isaia 8, 10; şi 19, 3.
11. Isaia 46, 10; Pilde 19, 21.
12. Ps. 143, 18. *13.* Iov 28, 24.
16. Ps. 43, 8.
17. Pilde 21, 31; 1 Imp. 17, 47; Ps. 146, 11.
18. Ps. 10, 7, 33, 16; şi 146, 12; Iov 36, 7.

PSALMUL LUI DAVID, 33.

Când s'a schimbat fața sa înaintea lui Avimeleh, și l-a slobozit pre dânsul, și s'a dus. (1 Imp. 21, 13).

Bine voiu cuvântà pre Domnul în toată vremea, pururea lauda lui în gura mea.

2. Intru Domnul se va lăudà sufletul meu; auză cei blânzi și să se veselească.

3. Slăviți pre Domnul cu mine, și să înălțăm numele lui împreună.

4. Căutat-am pre Domnul și m'au auzit, și din toate necazurile mele m'au izbăvit.

5. Apropiați-vă către dânsul și vă luminați, și fețele voastre nu se vor rușinà.

6. Săracul acesta a strigat, și Domnul l-au auzit pre dânsul, și din toate necazurile lui l-au mântuit.

7. Tăbărî-va îngerul Domnului împrejurul celor ce se tem de dânsul, și-i va izbăvì pre ei.

8. Gustați și vedeți, că bun este Domnul; fericit bărbatul carele nădăjduește spre dânsul.

9. Temeți-vă de Domnul toți sfinții lui, că nu este lipsă celor ce se tem de dânsul.

10. Bogații au sărăcit și au flămânzit; iar cei ce caută pre Domnul, nu se vor lipsì de tot binele.

11. Veniți fiilor ascultați-mă pre mine, frica Domnului voiu învăță pre voi.

12. Cine este omul cel ce voește vieața? Carele iubește să vază zile bune? Oprește-ți limba ta dela rău, și buzele tale ca să nu grăiască vicleșug.

13. Ferește-te de rău și fă bine, caută pacea și o urmează pre ea.

14. Ochii Domnului spre cei drepți, și urechile lui spre rugăciunea lor.

15. Iar fața Domnului, asupra celor ce fac rele, ca să piarză de pre pământ pomenirea lor.

16. Strigat-au drepții, și Domnul i-au auzit pre ei, și din toate necazurile lor i-au izbăvit.

17. Aproape este Domnul de cei umiliți la inimă, și pre cei smeriți cu duhul, îi va mântuì.

18. Multe sunt necazurile drepților, și din toate acelea va izbăvì pre ei Domnul.

19. Păzește Domnul toate oasele lor, nici unul dintr'însele nu se va zdrobì.

20. Moartea păcătosului este cumplită, și cei ce urăsc pre dreptul vor greșì.

21. Mântuì-va Domnul sufletele robilor săi, și nu vor greșì toți cei ce nădăjduesc spre dânsul.

Psalmul lui David, 34.

Judecă Doamne pre cei ce'mi fac mie strâmbătate; dă răsboiu împrotiva celor ce se oștesc asupra mea.

2. Apucă armă și pavăză, și te scoală întru ajutorul meu.

3. Varsă sabie, și mă apără împrotiva celor ce mă gonesc; zì sufletului meu: mântuirea ta sunt eu.

4. Să se rușineze și să se înfrunteze cei ce caută sufletul meu; întoarcă-se înapoi și să se rușineze cei ce-mi gândesc mie rele.

5. Să fie ca praful înaintea feței vântului, și îngerul Domnului necăjindu-i pre ei; facă-se calea lor întunerec și alunecare, și îngerul Domnului gonindu-i pre dânșii.

---

33. *2.* Ps. 106, 42. *3.* Ps. 104, 3.
9. Ps. 30, 25; Pilde 19, 23
10. Pilde 13, 24; Lucà 1, 53.
12. 1 Petru 3, 10; Pilde 4, 24; și 12, 14.
13. Evr. 12, 14; Isaia 1, 14.
14. Ps. 32, 18; 1 Petr. 3, 12; Sirah 15, 19; Evrei 4, 13. *15.* Ps. 5, 10
16. Iov 34, 21; și 36, 7; Ps. 9, 11.
17. Ps. 144, 19; Ps. 71, 12.
18. 2 Tim. 3, 12. *19.* Ps. 146, 3.
20. Pilde 5, 22.
34. *1.* Ps. 42, 1. *4.* Ierem. 17, 18.
5. Ps. 1, 4; Ierem. 23, 12.

6. Că în zadar a ascuns mie stricăciunea lațului său, în deșert a ocărît sufletul meu.
7. Să-i vie lui cursa, pre carea nu o știe, și prinzătoarea pre carea o a ascuns, să-l prinză pre el, și în laț să cază într'însul.
8. Iar sufletul meu se va bucurà de Domnul, veselì-se-va de mântuirea lui.
9. Toate oasele mele vor zice: Doamne, Doamne, cine este asemenea ție? Cel ce izbăvești pre săracul, din mâna celor mai tari decât el, și pre săracul și mișelul dela cei ce-l răpesc pre dânsul.
10. Sculându-se asupra mea mărturii nedrepte, de cele ce nu știam m'au întrebat.
11. Răsplătit-au mie rele pentru bune, și nerodire sufletului meu.
12. Iar eu când mă supărau aceia, m'am îmbrăcat cu sac, și am smerit cu post sufletul meu, și rugăciunea mea în sânul meu se va întoarce.
13. Ca unui vecin, ca unui frate al nostru, așà bine am făcut spre plăcere; ca și cum m'aș jelì și m'aș mâhnì, așà m'am smerit.
14. Și asupra mea s'au veselit și s'au adunat; adunatu-s'au preste mine bătăi și nu am știut.
15. Despărțitu-s'au și nu s'au umilit; ispitifu-m'au, batjocoritu-m'au cu batjocoră, scârșnit-au asupra mea cu dinții lor.
16. Doamne, când vei vedeà? Intoarce sufletul meu dela fapta lor cea rea, dela lei, pre cea una născută a mea.
17. Mărturisì-mă-voiu ție întru adunare multă; întru norod mult te voiu lăudà.
18. Să nu se bucure de mine cei ce-mi vrăjmășesc mie cu nedreptate, cei ce mă urăsc în zadar și fac semn cu ochii;
19. Că mie adică cele de pace îmi grăiau, și spre mânie vicleșuguri gândeau.
20. Lărgit-au asupra mea gura lor, zis-au: bine, bine! Văzut-au ochii noștri.
21. Văzut-ai Doamne; să nu taci! Doamne, nu te depărtà dela mine.
22. Scoală-te Doamne, ia aminte spre judecata mea, Dumnezeul meu și Domnul meu, spre îndreptarea mea.
23. Judecă-mă Doamne după dreptatea ta, Dumnezeul meu, și să nu se bucure de mine.
24. Să nu zică întru inimile lor: bine, bine, este sufletului nostru; nici să zică: înghițitu-l-am pre dânsul.
25. Să se rușineze și să se înfrunteze împreună cei ce se bucură de relele mele; îmbrace-se cu rușine și înfruntare, cei ce grăesc mari asupra mea.
26. Să se bucure și să se veselească cei ce voesc dreptatea mea, și să zică pururea: slăvească-se Domnul, cei ce voesc pacea robului lui.
27. Și limba mea se va învățà dreptatea ta, toată ziua lauda ta.

Psalmul 35. Intru sfârșit lui David, slugei Domnului.

Zis-a călcătorul de lege, greșind întru sine: nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lui.
2. Că a viclenit înaintea lui, ca să afle fărădelegea lui, și să urască.
3. Graiurile gurei lui, fărădelege și vicleșug; nu a vrut să priceapă ca să facă bine.
4. Fărădelege a gândit întru a-

6. Ierem. 18, 20. *11.* Ps. 37, 20; 108, 3. *13.* Ps. 37, 8. *15.* Ps. 37, 16; Iov 30, 14. *16.* Ps. 21, 22. *17.* Ps. 39, 12. *18.* Pilde 6, 13; Ioan 15, 25.

20. Ps. 69, 4. *22.* Ps. 82, 1; Ps. 43, 25. *23.* Ps. 5, 10.
35. *4.* Miheia 2, 1.

sternutul său; în toată calea bună n'au stătut, şi răutatea n'au urît.

5. Doamne în cer este mila ta şi adevărul tău până la nori.

6. Dreptatea ta ca munţii lui Dumnezeu; judecăţile tale adânc mult; oamenii şi dobitoacele vei mântuì, Doamne.

7. Că ai înmulţit mila ta, Dumnezeule, şi fiii oamenilor în umbra aripilor tale vor nădăjduì.

8. Săturà-se-vor din grăsimea casei tale, şi cu izvorul desfătărei tale vei adăpà pre dânşii.

9. Că la tine este izvorul vieţei, întru lumina ta vom vedeà lumină.

10. Tinde mila ta celor ce te cunosc pre tine, şi dreptatea ta celor drepţi la inimă.

11. Să nu-mi vie mie piciorul mândriei, şi mâna păcătosului să nu mă ciătească.

12. Acolo au căzut toţi cei ce lucrează fărădelegea, scosu-s'au afară şi nu vor puteà să steà.

Psalmul lui David, 36.

Nu râvnì celor ce viclenesc, nici urma celor ce fac fărădelege.

2. Căci ca iarba curând se vor uscà, şi ca verdeaţa buruenii degrab vor cădeà.

3. Nădăjdueşte spre Domnul, şi fă bunătate, şi lăcueşte pământul, şi te vei paşte întru bogăţia lui.

4. Desfătează-te în Domnul, şi-ţi va dà ţie cererile inimei tale.

5. Descopere spre Domnul calea ta, şi nădăjdueşte întru dânsul, şi el va face.

6. Şi va scoate ca lumina dreptatea ta, şi judecata ta ca amiazăzi.

7. Supune-te Domnului, şi-l roagă pre dânsul; nu răvnì celui ce sporeşte în calea sa, omului ce face călcare de lege.

8. Părăseşte-te de iuţime şi lasă mânia; nu răvnì ca să vicleneşti;

9. Că cei ce viclenesc, de tot vor pierì; iar cei ce aşteaptă pre Domnul, aceia vor moştenì pământul.

10. Şi încă puţin, şi nu va fi păcătosul; şi vei căutà locul lui, şi nu-l vei aflà.

11. Iar cei blânzi vor moştenì pământul şi se vor desfătà întru mulţimea păcei.

12. Pândì-va păcătosul pre cel drept, şi va scârşnì asupra lui cu dinţii săi.

13. Iar Domnul va batjocorì pre el; că mai nainte vede, că va venì ziua lui.

14. Sabie au smuls păcătoşii, întins-au arcul lor ca să surpe pre săracul şi pre mişelul, ca să junghie pre cei drepţi la inimă.

15. Sabia lor să intre în inimile lor, şi arcele lor să se zdrobească.

16. Mai bun este puţinul celui drept, decât bogăţia multă a păcătoşilor.

17. Că braţele păcătoşilor se vor zdrobì, şi întăreşte pre cei drepţi Domnul.

18. Cunoaşte Domnul căile celor fără prihană, şi moştenirea lor în veac va fi.

19. Nu se vor ruşinà în vremea cea rea, şi în zilele foametei se vor săturà, că păcătoşii vor pierì.

20. Iar vrăjmaşii Domnului, îndată şi ce s'au mărit ei şi s'au înălţat, stingându-se, ca fumul s'au stins.

21. Imprumutează-se păcătosul, şi nu va plătì, iar dreptul se îndură şi dă.

5. Ps. 118, 64; Ps. 56, 13.
6. Ps. 32, 4; şi 44, 9; Rom. 11, 33; ps. 107, 4. *7*. Ps. 16, 8. *10*. Ps. 9, 10.
36. *1*. Ps. 73, 11; Ieremia 12, 1.
2. Iov 22, 16; Ps. 72, 19; Pilde 23, 17; şi 24, 1. *5* Ps. 54, 25; 1 Petr. 5, 7.
6. Iov 11, 17; şi 22, 28; Isaia 59, 8.

10. Iov 7, 21. *11*. Mat. 5, 5.
13. Ps. 2, 3. *14*. Ps. 10, 2.
16. Pilde 15, 16, 17. *18*. Ps. 1, 6.
19. Ps. 32, 18.
21. A 2 Lege 28, 12.

22. Că cei ce-l binecuvintează pre el, vor moştenì pământul; iar cei ce-l blesteamă vor pierì.

23. Dela Domnul paşii omului se îndreptează, şi calea lui o va voì foarte.

24. Când va cădeà nu se va zdruncinà, că Domnul întăreşte mâna lui.

25. Mai tânăr am fost, şi am şi îmbătrânit, şi nu am văzut pre dreptul părăsit, nici sămânța lui cerând pâine.

26. Toată ziua miluește și împrumutează dreptul, și sămânța lui întru blagoslovenie va fi.

27. Fereşte-te de rău şi fă bine, şi lăcueşte în veacul veacului.

28. Că Domnul iubeşte judecata, şi nu va părăsì pre cei cuvioşi ai săi, în veac se vor păzì; iar cei fărădelege se vor gonì, şi sămânța celor necredincioşi, de tot se va pierde.

29. Iar drepții vor moştenì pământul, şi se vor sălăşluì în veacul veacului pre dânsul.

30. Gura dreptului va deprinde înțelepciune, şi limba lui va grăì judecată.

31. Legea Dumnezeului lui în inima lui, şi nu se vor poticnì paşii lui.

32. Pândeşte păcătosul pre cel drept şi caută să-l omoare pre el;

33. Iar Domnul nu-l va lăsà pre el în mâinile lui, nici îl va osândì, când se va judecà el.

34. Aşteaptă pre Domnul şi păzeşte calea lui şi te va înălță, ca să moşteneşti pământul; când vor pierì păcătoşii vei vedeà.

35. Văzut-am pre cel necurat prea înălțându-se, şi ridicându-se ca chedrii Livanului.

36. Şi am trecut, şi iată nu erà; şi l-am căutat pre el, şi nu s'a aflat locul lui.

37. Păzeşte nerăutatea şi vezi dreptatea, că este rămăşiță omului făcător de pace.

38. Iar cei fărădelege vor pierì deodată; rămăşițele celor necurați vor pierì.

39. Iar mântuirea drepților dela Domnul, şi scutitorul lor este în vremea necazului.

40. Şi le va ajutà lor Domnul, şi-i va izbăvì pre dânşii, şi-i va scoate pre ei dela cei păcătoşi, şi-i va mântuì pre ei, că au nădăjduit spre dânsul.

22. Pilde 2, 21; şi 10, 21.
24. Pilde 24, 16; Mih. 7, 8.
25. Pilde 10, 3.
26. Pilde 21, 26; Ps. 111, 8
27. Isaia 1, 17.
29. Pilde 2, 21. 30. Pilde 31, 26.
33. Isaia 51, 7.
34. Iov 22, 16; Ps. 54, 27.
35. Iov 5, 3; Pilde 29, 16.
36. Ps. 1, 4; şi 48, 14; Pilde 12, 7.
37. Ps. 40, 1. 39. Ps. 9, 9.

Psalmul lui David, 37. Intru pomenire pentru Sâmbătă.

Doamne nu cu mânia ta să mă mustri pre mine, nici cu iuțimea ta să mă cerți;

2. Că săgețile tale s'au înfipt în mine, şi ai întărit preste mine mâna ta; nu este vindecare în trupul meu de către fața mâniei tale.

3. Nu este pace întru oasele mele de către fața păcatelor mele.

4. Că fărădelegile mele au covârşit capul meu, ca o sarcină grea s'au îngreuiat preste mine.

5. Impuțitu-s'au şi au putrezit ranele mele de către fața nebuniei mele.

6. Chinuitu-m'am şi m'am gârbovit până în sfârşit, toată ziua mâhnindu-mă umblam.

7. Că şalele mele s'au umplut de ocări, şi nu este vindecare în trupul meu.

8. Necăjitu-m'am şi m'am smerit

37. 1. Ps. 6, 2 2. Iov 6, 4
4. Esdra 9, 6; Ps. 39, 16.
6. Ps. 41, 10. 8. Ps. 34, 13.

foarte, răcnit-am din suspinarea inimei mele.

9. Doamne, înaintea ta este toată dorirea mea; şi suspinul meu dela tine nu s'a ascuns.

10. Inima mea s'a turburat, părăsitu-m'a vîrtutea mea şi lumina ochilor mei, şi aceasta nu este cu mine.

11. Prietenii mei şi vecinii mei, în preajma mea s'au apropiat şi au stătut.

12. Şi cei mai de aproape ai mei, departe au stătut, şi se sileau cei ce căutau sufletul meu.

13. Şi cei ce căutau cele rele mie, grăiau deşertăciuni, şi vicleşuguri toată ziua cugetau; iar eu ca un surd nu auzeam, şi ca un mut ce nu-şi deschide gura sa.

14. Şi m'am făcut ca un om ce nu aude, şi nu are în gura lui mustrări.

15. Că spre tine Doamne am nădăjduit, tu vei auzì Doamne Dumnezeul meu;

16. Că am zis, ca nu cândvà să se bucure de mine vrăjmaşii mei; şi când s'au clătit picioarele mele, asupra mea mari au grăit.

17. Că eu spre bătăi gata sunt, şi durerea mea înaintea mea este pururea.

18. Că fărădelegea mea eu voiu vestì, şi mă voiu grijì pentru păcatul meu.

19. Iar vrăjmaşii mei trăesc, şi s'au mai întărit decât mine, şi s'au înmulţit cei ce mă urăsc fără dreptate.

20. Cei ce-mi răsplătesc mie rele pentru bune, mă cleveteau, căci urmam bunătatea.

21. Nu mă lăsà Doamne Dumnezeul meu, nu te depărtà dela mine.

22. Ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirei mele.

Psalmul lui David, 38. Intru sfârşit, lui Iditum.

Zis-am, păzì-voiu căile mele, ca să nu greşesc eu cu limba mea.

2. Pus-am gurei mele pază, când a stătut păcătosul împrotiva mea.

3. Amuţit-am şi m'am smerit, şi am tăcut de bunătăţi, şi durerea mea s'a înnoit.

4. Infierbântatu-s'a inima mea înlăuntrul meu, şi în cugetul meu se va aprinde foc.

5. Grăit-am cu limba mea: spune-mi Doamne sfârşitul meu.

6. Şi numărul zilelor mele care este? Ca să ştiu de ce mă lipsesc eu.

7. Iată cu palme măsurate ai pus zilele mele, şi statul meu ca o nimica înaintea ta.

8. Insă toate sunt deşertăciune, tot omul ce viază.

9. Deşì ca un chip trece omul, dar în zadar se turbură.

10. Strânge comori, şi nu ştie cui le adună pre ele.

11. Şi acum cine este răbdarea mea? Au nu este Domnul? Şi statul meu dela tine este.

12. De toate fărădelegile mele izbăveşte-mă. Ocară celui fără de minte m'ai dat.

13. Amuţit-am, şi nu am deschis gura mea, că tu ai făcut; depărtează dela mine bătăile tale.

14. Că dela tăria mâinii tale eu m'am lipsit. Intru mustrări pentru fărădelege ai pedepsit pre om.

15. Şi ai supţieat ca un păianjen sufletul lui; însă îndeşert se turbură tot omul.

16. Auzi cererea mea Doamne, şi

10. Ps. 6, 7. *11.* Ps. 30, 11.
12. Iov. 19, 13. *16.* Ps. 34, 15.
20. Ps. 34, 11.
21. Ps. 146, 12; Ps. 32, 18.

38. *1.* Ps. 36, 1. *5.* Ps 89, 10, 11. *6.* Ps. 89, 4. 7. Ps. 48, 9; şi 89, 6; Ps. 143, 5
8. Ecl. 1, 2. *9.* Ps. 72, 20; 1 Cor. 7, 31.
10. Ps. 48, 10; Eccl. 4, 8.
11. Lucà 12, 20. *12.* Ps. 6, 8.

rugăciunea mea ascultă. Lacrămile mele să nu le treci.

17. Că nemernic sunt eu la tine, și strein ca și toți părinții mei.

18. Slăbește-mă ca să mă odihnesc, mai 'nainte de a mă duce, și mai mult nu voiu fi.

Psalmul lui David, 39. Intru sfârșit.

Așteptând am așteptat pre Domnul, și au căutat spre mine.

2. Și au auzit rugăciunea mea și m'au scos din groapa ticăloșiei și din tina noroiului.

3. Și au pus pre piatră picioarele mele, și au îndreptat pașii mei.

4. Și au dat în gura mea cântare nouă, cântare a Dumnezeului nostru.

5. Vedeà-vor mulți și se vor teme, și vor nădăjduì spre Domnul.

6. Fericit bărbatul a căruia nădejde este numele Domnului, și n'a privit la deșertăciuni și la nebunii înșelătoare.

7. Multe ai făcut tu Doamne Dumnezeul meu; minunile tale și la gândurile tale nu este cine să se asemene ție.

8. Vestit-am și am grăit; înmulțitu-s'au preste număr.

9. Jertfa și prinosul nu ai voit; iar trupul mi-ai săvârșit.

10. Arderile de tot și pentru păcat n'ai căutat; atuncea am zis: iată viu.

11. In capul cărței scris este pentru mine, ca să fac voia ta, Dumnezeul meu, am voit, și legea ta în lăuntrul inimei mele.

12. Bine am vestit dreptatea întru adunare mare, iată buzele mele nu le voiu oprì, Doamne tu ai cunoscut.

13. Dreptatea ta nu am ascuns în inima mea, adevărul tău și mântuirea ta am spus.

14. N'am ascuns mila ta și adevărul tău de către adunare multă.

15. Iar tu Doamne să nu depărtezi îndurările tale dela mine; mila ta și adevărul tău pururea să mă sprijinească;

16. Că m'au cuprins rele, cărora nu este număr; apucatu-m'au fărădelegile mele, și nu am putut să văz.

17. Inmulțitu-s'au mai mult decât perii capului meu, și inima mea m'a părăsit.

18. Binevoește Doamne, ca să mă izbăvești; Doamne, ca să-mi ajuți mie ia aminte.

19. Să se rușineze și să se înfrunteze împreună cei ce caută sufletul meu ca să-l ia pre dânsul.

20. Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voesc mie rele.

21. Să-și poarte îndată și rușinea lor cei ce-mi zic mie: bine, bine.

22. Să se bucure și să se veselească de tine toți cei ce te caută Doamne, și să zică pururea: mărească-se Domnul, cei ce iubesc mântuirea ta.

23. Iar eu sărac sunt și mișel; Domnul se grijește de mine.

24. Ajutorul meu și scutitorul meu ești tu Dumnezeul meu, nu zăbovì.

Psalmul lui David 40. Intru sfârșit.

Fericit este cel ce se uită spre săracul și mișelul; în ziua cea rea, va izbăvì pre el Domnul.

2. Domnul să-l păzească pre el, și să-l vieze pre el, și să-l fericească pre pământ, și să nu-l deà în mâinile vrăjmașilor lui.

3. Domnul va ajutà lui pre patul durerii lui; tot așternutul lui l-ai întors când zăceà el.

17. Ps. 118, 19; Evr. 11, 13.
39. *2.* Ps. 68, 1. *4.* Ps. 32, 3. *5.* Ps. 51, 5. *6.* Ps. 138, 16. *7.* Ps. 70, 16; și 138, 13. *9.* Isaia 66, 3; Evrei 10, 5. *11.* Isaia 51, 7; Ps. 142, 5. *12.* Ps. 21, 24; și Ps. 34, 17. *13.* Ps. 69, 1.

16. Ps. 37, 4. *18.* Ps. 68, 33; și 69, 7. *20.* Ps. 69, 3. *21.* Isaia 66, 5. *22.* Ps. 68, 34. *24.* Ps. 7, 6.
40. *1.* Ps. 36, 37.

4. Eu am zis: Doamne milueşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit ţie.
5. Vrăjmaşii mei au zis rele mie: când va murì şi va pierì numele lui?
6. Şi intrà să vază, îndeşert grăià inima lui, adunat-a fărădelege luiş. Ieşià afară şi grăià împreună.
7. Asupra mea şoptiau toţi vrăjmaşii mei, asupra mea gândeau rele mie.
8. Cuvânt fărădelege au pus asupra mea: au doară, cel ce doarme, nu va adaoge a se sculà?
9. Pentrucă omul păcei mele, spre carele am nădăjduit, cel ce mănâncă pâinile mele, a mărit asupra mea vicleşug.
10. Iar tu Doamne milueşte-mă, şi mă scoală, şi voiu răsplătì lor.
11. Intru aceasta am cunoscut că m'ai voit; că nu se va bucurà vrăjmaşul meu de mine.
12. Şi pre mine pentru nerăutate m'ai sprijinit şi m'ai întărit înaintea ta în veac.
13. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, din veac şi până în veac: fie, fie.

Psalm 41. Intru sfârşit. Spre înţelegerea fiilor lui Kore.

In ce chip doreşte cerbul spre izvoarele apelor, aşà doreşte sufletul meu spre tine Dumnezeule.
2. Insetat-a sufletul meu spre Dumnezeul cel tare, cel viu; când voiu venì şi mă voiu arătà feţii lui Dumnezeu.
3. Făcutu-s'au lacrămile mele mie pâine ziua şi noaptea, când mi se zicea mie în toate zilele, unde este Dumnezeul tău?
4. Acestea mi-am adus aminte şi am vărsat spre mine sufletul meu, că voiu trece în locul cortului celui minunat, până la casa lui Dumnezeu.
5. In glasul bucuriei şi al mărturisirei sunetului ce prăznueşte.
6. Pentruce eşti mâhnit sufletul meu? Şi pentruce mă turburi?
7. Nădăjdueşte spre Dumnezeu, că mă voiu mărturisì lui, mântuirea feţei mele, şi Dumnezeul meu.
8. Spre mine însumi sufletul meu s'a turburat; pentru aceasta îmi voiu aduce aminte de tine din pământul Iordanului şi al Ermonului, din munte mic.
9. Adânc pre adânc chiamă, întru glasul jghiaburilor tale.
10. Toate înălţările tale şi valurile tale preste mine au trecut.
11. Ziua va poruncì Domnul mila sa, şi noaptea cântarea lui dela mine.
12. Rugăciunea Dumnezeului vieţii mele, zice-voiu lui Dumnezeu: sprijinitorul meu eşti.
13. Pentruce m'ai uitat? Şi pentruce mâhnindu-mă umblu, când mă necăjeşte vrăjmaşul?
14. Când se sfărâmă oasele mele, mă ocărau vrăjmaşii mei.
15. Când ziceau ei mie în toate zilele: unde este Dumnezeul tău?
16. Pentruce eşti mâhnit sufletul meu? Şi pentruce mă turburi?
17. Nădăjdueşte spre Dumnezeu, că mă voiu mărturisì lui; mântuirea feţei mele şi Dumnezeul meu.

Psalmul lui David 42. Nescris deasupra la Evrei.

Judecă mie Dumnezeule, şi alege judecata mea; de neamul necuvios, de omul nedrept şi viclean izbăveşte-mă.
2. Că tu eşti Dumnezeule întărirea mea, pentruce m'ai lepădat? Şi

---

6. Ps. 5, 10. *9.* Iov. 19, 19; Ps. 54, 14; Ioan 13, 18.
41. *1.* Ps. 83, 1, 2. *2.* Ps. 62, 2. *3.* Ps. 78, 10; Ps. 79, 6.
6. Ps. 42, 6. *7.* Ps. 83, 8. *9.* Ierem. 4, 20. *10* Ps. 37, 6. *12.* Ps. 42, 7. *13.* Ps. 34, 14; 42, 2. *17.* Ps. 42, 5.
42. *1.* Ps. 34, 1; 25, 1. *2.* Ps. 41, 13.

pentruce mâhnindu-mă umblu, când
mă necăjeşte vrăjmaşul meu.
3. Trimite lumina ta şi adevărul
tău; acestea m'au povăţuit şi m'au
adus la muntele cel sfânt al tău şi
la lăcaşurile tale.
4. Şi voiu intrà la jertfelnicul lui
Dumnezeu, la Dumnezeu cel ce ve-
seleşte tinereţele mele.
5. Mărturisi-mă-voiu ţie întru a-
lăută, Dumnezeule Dumnezeul meu.
6. Pentruce eşti mâhnit sufletul
meu, şi pentruce mă turburi?
7. Nădăjdueşte spre Dumnezeu,
că mă voiu mărturisì lui; mântuirea
feţei mele şi Dumnezeul meu.

Psalm 43. Intru sfârşit, fiilor lui Kore, spre înţelegere.

Dumnezeule cu urechile noastre
am auzit; părinţii noştri ne-au
spus nouă.
2. Lucruri care ai lucrat în zilele
lor, în zilele cele de demult.
3. Mâna ta neamuri a pierdut şi
i-ai sădit pre dânşii; chinuit-ai no-
roade şi le-ai gătit pre ele.
4. Că nu cu sabia lor au moşte-
nit pământul, şi braţul lor nu i-a
mântuit pre ei.
5. Ci dreapta ta şi braţul tău şi
luminarea feţei tale, că bine ai voit
întru dânşii.
6. Tu eşti însuţi Impăratul meu
şi Dumnezeul meu, cel ce porun-
ceşti mântuirea lui Iacov.
7. Intru tine pre vrăjmaşii noştri
cu cornul vom împunge, şi întru
numele tău de nimic vom face pre
cei ce se scoală asupra noastră.
8. Pentrucă nu spre arcul meu
voiu nădăjduì, şi sabia mea nu mă
va mântuì;
9. Că ne-ai mântuit pre noi de
cei ce ne necăjesc pre noi, şi pre
cei ce ne urăsc i-ai ruşinat.
10. Intru Dumnezeu ne vom lă-
udà toată ziua, şi întru numele tău
ne vom mărturisì în veac.
11. Iar acum ne-am lepădat, şi ne-ai
ruşinat pre noi, şi nu vei ieşì Dum-
nezeule, întru puterile noastre.
12. Intorsu-ne-ai pre noi înapoi
înaintea vrăjmaşilor noştri, şi cei
ce ne urau pre noi ne-au jefuit loruş.
13. Datu-ne-ai pre noi ca oile de
mâncare, şi în neamuri ne-ai risipit.
14. Vândut-ai pre poporul tău fără
preţ, şi nu erà mulţime întru stri-
gările noastre.
15. Pusu-ne-ai pre noi ocară ve-
cinilor noştri, batjocură şi râs ce-
lor dimprejurul nostru.
16. Pusu-ne-ai pre noi spre pildă
întru neamuri, clătire de cap întru
popoare.
17. Toată ziua înfruntarea mea
înaintea mea este, şi ruşinea obra-
zului meu m'a acoperit.
18. De către glasul celui ce ocă-
răşte şi cleveteşte, de către faţa vrăj-
maşului şi a celui ce goneşte.
19. Acestea toate au venit preste
noi, şi nu te-am uitat pre tine şi
nu am făcut nedreptate întru aşe-
zământul de lege al tău.
20. Şi nu s'au depărtat înapoi i-
nimile noastre, şi ai abătut cărările
noastre dela calea ta.
21. Că ne-ai smerit pre noi în lo-
cul dosădirei, şi ne-a acoperit pre
noi umbra morţii.
22. De am uitat numele Dumne-
zeului nostru, şi de am întins mâi-
nile noastre către dumnezeu strein.
23. Au nu Dumnezeu va căutà a-
cestea? Că el ştie ascunsurile ini-
mei.
24. Că pentru tine ne omorîm

5. Ps. 41, 17. *6.* Ps. 41, 6.
7. Ps. 41, 12.
43. *1.* Ps. 77, 3. *2.* Jud. 6, 13.
4. Is. Navì 11, 6; şi 24, 12.
8. Ps. 32, 16. *9.* Ps. 19, 9.

11. Ps. 59, 1—3; Jud. 6, 13.
13. Ps. 79, 7; Jud. 2, 14; Rom. 8, 36.
14. Isaia 52, 3. *15.* Ierem 24, 9.
21. Ps. 22, 4. *24.* Rom. 8, 36.

toată ziua, socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere.

25. Deşteaptă-te, pentruce dormi Doamne? Scoală-te şi să nu ne lepezi până în sfârşit.

26. Pentruce faţa ta întorci? Uiţi sărăcia noastră şi necazul nostru.

27. Că s'a plecat în ţărână sufletul nostru; lipitu-s'a de pământ pântecele nostru.

28. Scoală-te Doamne, ajută nouă şi ne izbăveşte pre noi, pentru numele tău.

PSALM 44.

Intru sfârşit, pentru cei ce se vor schimbà, fiilor lui Kore spre înţelegere. Cântare pentru cel iubit.

Răspuns-a inima mea cuvânt bun, grăesc eu lucrurile mele împăratului.

2. Limba mea este trestia scriitorului ce scrie degrab.

3. Impodobit cu frumuseţea mai mult decât fiii oamenilor; vărsatu-s'a dar în buzele tale, pentru aceasta te-au binecuvântat pre tine Dumnezeu în veac.

4. Incinge sabia ta preste coapsa ta Puternice,

5. Cu podoaba ta şi cu frumuseţea ta; şi încordează şi bine sporeşte şi împărăţeşte,

6. Pentru adevărul şi blândeţea şi dreptatea; şi te va povăţuì minunat dreapta ta.

7. Săgeţile tale ascuţite sunt Puternice, noroadele supt tine vor cădeà, în inima vrăjmaşilor împăratului.

8. Scaunul tău Dumnezeule în veacul veacului, toiagul dreptăţei, toiagul împărăţiei tale.

9. Iubit-ai dreptatea şi ai urît fărădelegea; pentru aceasta te-au uns pre tine Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untuldelemn al bucuriei mai mult decât pre părtaşii tăi.

10. Smirna şi stacti şi casia din hainele tale, din palaturi de fildeş din care te-au veselit. Fetele împăraţilor întru cinstea ta.

11. Inainte a stătut împărăteasa deadreapta ta, în haină aurită îmbrăcată, împodobită.

12. Ascultă fiică, şi vezi şi pleacă urechia ta, şi uită poporul tău şi casa părintelui tău.

13. Şi va poftì împăratul frumuseţea ta, că acesta este Domnul tău, şi te vei închinà lui.

14. Şi fata Tirului cu daruri; feţei tale se vor rugà bogaţii norodului.

15. Toată mărirea fiicei împăratului dinlăuntru, cu lanţuri de aur înfăşurată, împodobită.

16. Aduce-se-vor împăratului fecioare în urma ei, şi cele de aproape ale ei se vor aduce ţie.

17. Aduce-se-vor întru veselie şi bucurie.

18. Aduce-se-vor în Biserica împăratului.

19. In locul părinţilor tăi s'au născut fiii tăi; pune-vei pre dânşii boieri preste tot pământul.

20. Pomenì-voiu numele tău întru tot neamul şi neamul.

21. Pentru aceasta popoarele se vor mărturisì ţie în veacul veacului.

PSALM 45.

Intru sfârşit fiilor lui Kore, pentru cele de taină.

Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pre noi foarte.

2. Pentru aceasta nu ne vom teme când se va turburà pământul şi se vor mutà munţii în inimile mărilor.

3. Sunat-au şi s'au turburat apele

25. Ps. 34, 22; Ps. 7, 7.
27. Iov 16, 15; Ps. 118, 25.
44. *3*. Cânt. Cântărilor 5, 17.
6. Isaia 32, 1. *8*. Evrei 1, 8.
9. Ps. 32, 4; 5, 5.

13. C. Cântăr. 7, 6. *14*. Ps. 71, 10.
20. Ps. 66, 4, 5, 6.
45. *1*. Ps. 9, 10. *2*. Isaia 54, 10.

lor, turburatu-s'au munții, întru tăria lui.
4. Pornirile rîurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu; sfinții-au lăcașul său cel prea înalt.
5. Dumnezeu în mijlocul ei și nu se va clătì, ajută-va ei Dumnezeu dimineața de dimineață.
6. Turburatu-s'au neamurile, plecatu-s'au împărățiile, dat-au glasul său cel prea înalt, clătitu-s'a pământul.
7. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeul lui Iacov.
8. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, minunile care au pus pre pământ, stricând răsboaie până la marginile pământului.
9. Arcul va sfărâmà și va frânge arma, și pavezele le va arde cu foc.
10. Indeletniciți-vă și cunoașteți, că eu sunt Dumnezeu; înălță-mă-voiu întru neamuri, înălță-mă-voiu pre pământ.
11. Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeul lui Iacov.

Psalm 46. Intru sfârșit, pentru fiii lui Kore.

Toate neamurile plesniți cu mâinile; strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie,
2. Că Domnul este prea înalt, înfricoșat, Impărat mare preste tot pământul.
3. Supus'au noroade nouă, și neamuri supt picioarele noastre.
4. Ales-au nouă moștenirea sa, frumusețea lui Iacov pre carea o au iubit.
5. Suitu-s'au Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță.
6. Cântați Dumnezeului nostru, cântați; cântați Impăratului nostru, cântați,
7. Că este Impărat a tot pământul Dumnezeu; cântați cu înțelegere.
8. Impărățit-au Dumnezeu preste neamuri, Dumnezeu șade pre scaunul cel sfânt al său.
9. Boierii noroadelor s'au adunat cu Dumnezeul lui Avraam, că ai lui Dumnezeu cei puternici ai pământului foarte s'au înălțat.

Psalm 47. Cântarea fiilor lui Kore, la a doua a Sâmbetei.

Mare este Domnul și lăudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al lui.
2. Cu bucurie bine înrădăcinată a tot pământul, munții Sionului, coastele crivățului, cetatea Impăratului celui mare.
3. Dumnezeu, în palaturile ei se cunoaște, când o sprijinește pre ea.
4. Că iată împărații pământului s'au adunat, strânsu-s'au împreună.
5. Aceștia văzând așà, s'au mirat, s'au turburat, s'au clătit, cutremur i-a cuprins pre ei.
6. Acolo sunt dureri ca ale celeea ce naște; cu duh silnic va sfărâmà corăbiile Tarsisului.
7. Precum am auzit, așà am și văzut, în cetatea Domnului puterilor, în cetatea Dumnezeului nostru.
8. Dumnezeu o au întemeiat pre ea în veac; luat-am Dumnezeule mila ta în mijlocul norodului tău.
9. După numele tău, Dumnezeule așà și lauda ta preste marginile pământului; de dreptate plină este dreapta ta.
10. Veselească-se muntele Sionului și să se bucure fetele Iudeii, pentru judecățile tale Doamne.
11. Incunjurați Sionul, și-l cuprindeți pre dânsul, povestiți în turnurile lui.
12. Puneți inimile voastre întru

4. Ps. 86, 2; și 92, 4.
5. Sofon. 3, 15; Isaia 33, 20.
6. Jud. 5, 4, 5. 8. Ps. 65, 4. 9. Ps. 75, 3.
46. 5. 2 Imp. 6, 5.

47. 1. Ps. 144, 3.
2. Mat. 5, 35. 3. Isaia 14, 13.

puterea lui, şi împărţiţi casele lui, ca să povestiţi la alt neam.

13. Că acesta este Dumnezeul nostru în veac şi în veacul veacului, acesta ne va paşte pre noi în veci.

Psalm 48. Intru sfârşit, fiilor lui Kore.

Auziţi acestea toate neamurile, ascultaţi toţi cei ce lăcuiţi în lume:

2. Pământenii şi fiii oamenilor, împreună bogatul şi săracul.

3. Gura mea va grăì înţelepciune, şi cugetul inimei mele pricepere.

4. Plecà-voiu în pildă urechea mea, deşchide-voiu în psaltire gândul meu.

5. Pentruce mă tem în ziua cea rea? Fărădelegea călcâiului meu mă va încunjurà,

6. Cei ce nădăjduesc spre puterea sa, şi întru mulţimea bogăţiei lor se fălesc.

7. Fratele nu izbăveşte; au izbăvìva omul? Nu va dà lui Dumnezeu îmblânzire pentru sine,

8. Şi preţul răscumpărărei sufletului său; şi s'a ostenit în veac şi va fi viu până în sfârşit.

9. Nu va vedeà stricăciune, când va vedeà pre cei înţelepţi murind; împreună cel nebun şi cel nepriceput vor pierì;

10. Şi vor lăsà streinilor bogăţia sa şi mormânturile lor, casele lor în veac.

11. Lăcaşurile lor în neam şi în neam; numitu-ş'au numele lor pre pământuri.

12. Şi omul în cinste fiind n'a priceput, alăturatu-s'a cu dobitoacele cele fără de minte, şi s'a asemănat lor.

13. Această cale a lor sminteală este lor, şi după acestea în gurile lor bine vor voì.

14. Ca nişte oi în iad s'au pus, moartea îi va paşte pre dânşii.

15. Şi vor stăpânì pre ei cei drepţi dimineaţa, şi ajutorul lor se va învechì în iad, din slava lor s'au scos.

16. Insă Dumnezeu va izbăvì sufletul meu din mâna iadului, când mă va apucà.

17. Să nu te temi când se va îmbogăţì omul, sau când se va înmulţì slava casei lui.

18. Căci când va murì el nu va luà toate, nici se va pogorî cu dânsul slava lui.

19. Că sufletul lui în vieaţa lui se va binecuvântà; mărturisì-se-va ţie când vei face bine lui.

20. Intrà-va până la neamul părinţilor săi; până în veac nu va vedeà lumină.

21. Şi omul în cinste fiind n'a priceput, alăturatu-s'a cu dobitoacele cele fără de minte, şi s'a asemănat lor.

Psalm 49. Lui Asaf.

Dumnezeul Dumnezeilor, Domnul au grăit şi au chemat pământul,

2. Dela răsăriturile soarelui până la apusuri. Din Sion este bună cuviinţa frumuseţei lui.

3. Dumnezeu arătat va venì, Dumnezeul nostru, şi nu va tăceà.

4. Foc înaintea lui va arde, şi împrejurul lui vifor foarte.

5. Chemà-va cerul de sus şi pământul, ca să aleagă pre norodul său.

6. Adunaţi-i lui pre cuvioşii lui, pre cei ce aşază aşezământul de lege al lui pentru jertfe.

7. Şi vor vestì cerurile dreptatea lui, că Dumnezeu judecător este.

8. Ascultă norodul meu, şi voiu

48. *2.* Pilde 22, 2.
4. Ps. 77, 2; Mateiu 13, 35.
6. Pilde 18, 11. *9.* Ps. 38, 7; Ecles. 2, 16.
10. Ps. 38, 10. *12.* 2, 21.

14. Ps. 1, 4; Ps. 36, 36; Ps. 88, 47.
16. Ps. 15, 10. *18.* 1 Timot. 6, 7.
20. Eccles. 2, 16. *21.* v. 12; Eccles. 3, 19.
49. *1.* Is. Navì 22, 22.
3. Isaia 35, 4. *7.* Ps. 88, 6.

grăì ție Israile, și voiu mărturisì ție: Dumnezeu, Dumnezeul tău sunt eu.

9. Nu pentru jertfele tale te voiu mustrà; și arderile cele de tot ale tale înaintea mea sunt pururea.

10. Nu voiu primì din casa ta viței, nici din turmele tale țapi,

11. Că ale mele sunt toate hiarele țarinei, dobitoacele în munți și boii.

12. Cunoscut-am toate pasările cerului, și frumusețea țarinei cu mine este.

13. De voiu flămânzì, nu voiu spune ție, că a mea este lumea și plinirea ei.

14. Au doară voiu mâncà carne de tauri, sau sânge de țapi voiu beà?

15. Jertfește lui Dumnezeu jertfă de laudă, și dă celui prea înalt rugile tale.

16. Și mă chiamă pre mine în ziua necazului tău, și te voiu scoate și mă vei proslăvì.

17. Iar păcătosului i-au zis Dumnezeu: pentruce tu povestești dreptățile mele și iei așezământul meu de lege prin gura ta?

18. Iar tu ai urît învățătura, și ai lepădat cuvintele mele înapoi.

19. De vedeai furul, alergai cu el, și cu cel prea curvar partea ta puneai.

20. Gura ta a înmulțit răutate, și limba ta a împletit vicleșuguri.

21. Șezând împrotiva fratelui tău ai clevetit, și împrotiva fiului maicei tale ai pus sminteală, acestea ai făcut și am tăcut.

22. Ai socotit fărădelege, că voiu fi ție asemenea; mustrà-te-voiu și voiu pune înaintea feței tale păcatele tale.

23. Înțelegeți dar acestea, cei ce uitați pre Dumnezeu, ca nu cumvà să răpească, și nu va fi cel ce izbăvește.

24. Jertfa laudei mă va slăvì, și acolo este calea în care voiu arătà lui mântuirea mea.

Intru sfârșit. Psamul lui David, 50.

Când a intrat la dânsul Natan proro-cul dupăce intrase el la Virsavia muierea lui Urie.

Miluește-mă Dumnezeule după mare mila ta,

2. Și după mulțimea îndurărilor tale, șterge fărădelegea mea.

3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea, și de păcatul meu mă curățește,

4. Că fărădelegea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea.

5. Ție unuia am greșit, și rău înaintea ta am făcut, ca să te îndreptezi întru cuvintele tale și să biruești când vei judecà tu.

6. Că iată întru fărădelegi m'am zămislit, și în păcate m'a născut maica mea.

7. Că iată adevărul ai iubit, cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunei tale mi-ai arătat mie.

8. Stropì-mă-vei cu isop, și mă voiu curățì; spălà-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voiu albì.

9. Auzului meu vei dà bucurie și veselie, bucurà-se-vor oasele cele smerite.

10. Intoarce fața ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge.

11. Inimă curată zidește întru mine Dumnezeule, și duh drept înnoește întru cele dinlăuntru ale mele.

---

9. Evrei 13, 15; Ps. 39, 9, 10; 117, 14.
13. Ps. 23, 1.
15. Ps. 117, 14; Evrei 13, 15; Ps. 106, 22.
16. Iov 22, 27; Ps. 85, 6. *18.* Isaia 38, 17.
20. Ecl. 8, 12. *21.* Fac. 42, 21.
22. A 2 Lege 29, 19, 20.

23. Malah. 4, 1, 3. *24.* Ps. 106, 22.
50. *4.* Isaia 59, 12. *5.* Rom. 3, 4.
6. Iov 14, 4; Isaia 48, 8; Ioan 3, 6.
8. Levì 14, 7; Num. 19, 4, 18.
11. Ierem. 32, 39; A 2 Lege 30, 6.

12. Nu mă ledădà dela faţa ta, şi Duhul tău cel Sfânt nu-l luà dela mine.

13. Dă-mi mie bucuria mântuirei tale, şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.

14. Invăţà-voiu pre cei fărădelege căile tale, şi cei necredincioşi la tine se vor întoarce.

15. Izbăveşte-mă de sângiuri Dumnezeule, Dumnezeul mântuirei mele; bucurà-se-va limba mea de dreptatea ta.

16. Doamne buzele mele vei deschide, şi gura mea va vestì lauda ta.

17. Că de ai fi voit jertfă, aş fi dat, arderile de tot nu le vei binevoì.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duh umilit, inimă înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisì.

19. Fă bine Doamne, întru bună voirea ta Sionului, şi să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci bine vei voì jertfa dreptăţei, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pre altarul tău viţei.

PSALM 51.

Intru sfârşit, înţelegerii lui David, când a venit Doic Idumeul, şi a vestit lui Saul, zicând lui: venit-a David în casa lui Avimelek. (1 Impăraţilor 22, 9).

Ce te făleşti întru răutate puternice? Fărădelege toată ziua, nedreptate a gândit limba ta. Ca un briciu ascuţit ai făcut vicleşug.

2. Iubit-ai răutatea mai mult de cât bunătatea; nedreptatea mai vârtos decât a grăì dreptate.

3. Iubit-ai toate cuvintele pierzării, limbă vicleană.

4. Pentru aceasta Dumnezeu te va sfărâmà până în sfârşit; smulge-te-va şi te va mutà dela lăcaşul tău, şi rădăcina ta din pământul celor vii.

5. Vedeà-vor drepţii şi se vor teme, şi de dânsul vor râde şi vor zice: iată omul, carele nu a pus pre Dumnezeu ajutor luiş.

6. Ci a nădăjduit spre mulţimea bogăţiei sale, şi s'a întărit întru deşertăciunea sa.

7. Iar eu ca un maslin roditor în casa lui Dumnezeu. Nădăjduit-am spre mila lui Dumnezeu, în veac şi în veacul veacului.

8. Mărturisì-mă-voiu ţie în veac, că ai făcut; şi voiu aşteptà numele tău, că este bun înaintea cuvioşilor tăi.

Psalmul 52. Intru sfârşit, pentru Maelet, înţelegerii lui David.

Zis-a cel nebun întru inima sa: nu este Dumnezeu.

2. Stricatu-s'au şi urîţi s'au făcut întru fărădelegi, nu este cel ce face bine.

3. Dumnezeu din cer s'au uitat preste fiii oamenilor, ca să vază de este cel ce înţelege sau cel ce caută pre Dumnezeu.

4. Toţi s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

5. Au nu vor cunoaşte toţi cei ce lucrează fărădelegea? Cei ce mănâncă pre norodul meu întru mâncare de pâine?

6. Pre Domnul nu l-au chemat; acolo s'au temut de frică, unde nu erà frică.

7. Că Dumnezeu au risipit oasele celor ce plac oamenilor; ruşinatu-s'au că Dumnezeu i-au urgisit pre dânşii.

8. Cine va dà din Sion mântuire lui Israil? Când va întoarce Dumnezeu robia norodului său, bucurà-se-va Iacov şi se va veselì Israil.

---

14. Ps. 75, 11. *15.* Ps. 90, 14.
16. Ps. 118, 171. *18.* Isaia 57, 15.
51. *2.* Ps. 11, 4, 5. *4.* Ps. 58, 8.

5. Ps. 39, 5. *6.* Ierem. 49, 4.
7. Pilde 11, 28. *8.* Ps. 21, 32.
52. *1.* Ps. 13, 1; Rom. 3, 12. *2.* Rom. 3, 10.
3. Ps. 13, 2. *4.* Iov 14, 4.

PSALM 53.

Intru sfârşit, întru cântările înţelegerii lui David, când au venit Zifeii, şi au zis lui Saul: au nu iată David s'a ascuns la noi? (1 Imp. 23, 19; şi 26, 1).

Dumnezeule întru numele tău mântueşte-mă, şi întru puterea ta mă judecă.

2. Dumnezeule ascultă rugăciunea mea, auzi graiurile gurei mele.

3. Că streinii s'au sculat asupra mea, şi cei tari au căutat sufletul meu şi nu au pus pre Dumnezeu înaintea lor.

4. Că iată Dumnezeu ajută mie, şi Domnul este sprijinitorul sufletului meu.

5. Intoarce-va cele rele vrăjmaşilor mei; întru adevărul tău pierde-i pre dânşii.

6. De bună voie voiu jertfì ţie; mărturisì-mă-voiu numelui tău Doamne, că este bun.

7. Că din tot necazul m'ai izbăvit; şi spre vrăjmaşii mei a privit ochiul meu.

Psalm 54. Intru sfârşit, întru cântării, înţelegerii lui David.

Auzi Dumnezeule rugăciunea mea, şi nu trece cu vederea ruga mea.

2. Ia aminte spre mine şi mă ascultă; mâhnitu-m'am întru îngrijarea mea şi m'am turburat de către glasul vrăjmaşului şi de necazul păcătosului.

3. Că a abătut asupra mea fărădelege, şi întru mânie a vrăjmăşit mie.

4. Inima mea s'a turburat întru mine, şi frica morţei a căzut asupra mea.

5. Temere şi cutremur au venit asupra mea, şi m'a acoperit întunerecul.

6. Şi am zis: cine-mi va dà mie aripi ca de porumb şi voiu zburà, şi mă voiu odihnì?

7. Iată m'am depărtat fugind, şi m'am sălăşluit în pustie.

8. Aşteptat-am pre Dumnezeu, cel ce mă mântueşte de împuţinarea sufletului şi de vifor.

9. Potopeşte Doamne, şi împarte limbile lor, că am văzut fărădelege şi pricire în cetate.

10. Ziua şi noaptea o va încunjurà pre ea preste zidurile ei; şi fărădelegea şi osteneala, în mijlocul ei, şi nedreptatea.

11. Şi n'au lipsit din uliţile ei camăta şi vicleşugul.

12. Că de m'ar fi ocărît vrăjmaşul, aş fi răbdat.

13. Şi cel ce mă urăşte, de ar fi grăit mari asupra mea, m'aşi fi ascuns de dânsul.

14. Iar tu omule, cel întocmai la suflet, dregătorul meu şi cunoscutul meu,

15. Carele împreună cu mine te-ai îndulcit în mâncări, în casa lui Dumnezeu am umblat cu un gând.

16. Să vie dar moartea preste ei, şi să se pogoare la iad de vii,

17. Că vicleşug este în lăcaşurile lor, în mijlocul lor.

18. Eu către Dumnezeu am strigat, şi Domnul m'au auzit pre mine.

19. Seara şi dimineaţa şi la amiază zi spune-voiu şi voiu vestì, şi va auzì glasul meu.

20. Izbăvì-va cu pace sufletul meu de cei ce se apropie de mine, că întru mulţi erà cu mine.

21. Auzì-va Dumnezeu, şi-i va smerì pre dânşii, cel ce este mai nainte de veci,

22. Că nu este lor schimbare, că nu s'au temut de Dumnezeu, tinsau mâna sa spre răsplătire.

---

53. *3.* Ps. 85, 13; Ps. 143, 7. *6.* Ps. 117, 17. *7.* Ps. 58, 11; Ps. 117, 7.
54. *1.* Ps. 4, 1. *9.* Ps. 91, 11. *10.* Ierem. 6, 6. *14.* Ps. 40, 9.

23. Spurcat-au aşezământul lui, împărţitu-s'au de mânia feţei lui, şi s'au apropiat inimile lor.
24. Muiatu-s'au cuvintele lor mai mult decât untuldelemn, şi acelea sunt săgeţi.
25. Aruncă spre Domnul grija ta, şi el te va hrănì; nu va dà în veac clătire dreptului.
26. Iar tu Dumnezeule, pogorî-vei pre dânşii în puţul stricăciunei.
27. Bărbaţii sângiurilor şi ai vicleşugului, nu-şi vor înjumătăţì zilele lor; iară eu Doamne, voiu nădăjduì spre tine.

PSALM 55.

Intru sfârşit, pentru norodul ce se depărtase dela cele sfinte, lui David, spre scrisoarea stâlpului, când l-a prins pre el cei de alt neam în Ghet.

Miluește-mă Dumnezeule, că m'a călcat omul, toată ziua dând răsboiu m'a necăjit.
2. Călcatu-m'au vrăjmaşii mei toată ziua, că mulţi sunt cei ce se luptă cu mine dela înălţime.
3. Ziua nu mă voiu teme, şi eu voiu nădăjduì spre tine.
4. Intru Dumnezeu voiu lăudà cuvintele mele; întru Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teme, ce-mi va face mie trupul?
5. Toată ziua cuvintele mele au urît împrotiva mea toate gândurile lor spre rău.
6. Lăcuì-vor şi se vor ascunde, aceia călcâiul meu vor păzì, în ce chip au aşteptat ei sufletul meu.
7. Pentru nimica vei mântuì pre dânşii; întru mânie noroadele vei sfărâmà.
8. Dumnezeule, vieaţa mea am spus ţie; pus-ai lacrămile mele înaintea ta, ca şi în făgăduinţa ta.
9. Intoarce-se-vor vrăjmaşii mei înapoi; ori în ce zi te voiu chemà, iată am cunoscut că Dumnezeul meu eşti tu.
10. Intru Dumnezeu voiu lăudà graiul, întru Domnul voiu lăudà cuvântul.
11. Spre Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teme, ce-mi va face mie omul?
12. Intru mine sunt Dumnezeule rugăciunile, care voiu răsplătì laudei tale.
13. Că ai izbăvit sufletul meu din moarte, ochii mei de lacrămi, şi picioarele mele din alunecare; bine voiu plăceà înaintea Domnului în lumina celor vii.

PSALM 56.

Intru sfârşit, să nu strici, lui David întru scrisoarea stâlpului, când a fugit el de către faţa lui Saul în peşteră. (1 Imp. 22, 1; şi 24, 4).

Miluește-mă Dumnezeule, miluește-mă, că spre tine a nădăjduit sufletul meu.
2. Şi în umbra aripilor tale voiu nădăjduì, până ce va trece fărădelegea.
3. Strigà-voiu către Dumnezeul cel prea înalt, Dumnezeul cel ce au făcut bine mie.
4. Trimis-au din cer şi m'au mântuit; dat-au spre ocară pre cei ce mă calcă pre mine.
5. Trimis-au Dumnezeu mila sa şi adevărul său, şi au izbăvit sufletul meu din mijlocul puilor de lei, adormit-am turburat.
6. Fiii oamenilor, dinţii lor arme şi săgeţi, şi limba lor sabie ascuţită.
7. Inalţă-te preste ceruri Dumnezeule, şi preste tot pământul slava ta.

24. Ps. 57. 6; 58. 8; şi 61, 4.
25. Ps. 36, 5; 1 Petr. 5, 7; Lucà 12, 22.
27. Ps. 36, 34, 35; Pilde 10, 28.
55. *4.* Ps. 117, 5; Evr. 13, 6.
8. Apoc. 7, 17.

56. *1.* Ps. 60, 3.
2. Ps. 90, 4.
3. Ps. 139, 8; Ps. 137, 9.
4. Ps. 61, 8. *5.* Ps. 60, 7,
6. Pilde 12, 19; Ps. 54, 24.

8. Cursă au gătit picioarelor mele,
şi au împilat sufletul meu.
9. Săpat-au înaintea feţei mele
groapă, şi au căzut într'însa.
10. Gata este inima mea Dumne-
zeule, gata este inima mea; cântà-
voiu şi voiu lăudà întru slava mea.
11. Deşteaptă-te slava mea, de-
şteaptă-te psaltire şi alăută; deştep-
tà-mă-voiu dimineaţa.
12. Mărturisì-mă-voiu ţie întru no-
roade Doamne, cântà-voiu ţie întru
neamuri.
13. Că s'au mărit până la ceruri
mila ta, şi până la nori adevărul tău.
14. Inalţă-te preste ceruri Dum-
nezeule, şi preste tot pământul sla-
va ta.

PSALM 57.

Intru sfârşit, să nu strici, lui David întru scrisoarea stâlpului.

De grăiţi adecă dupre adevăr drep-
tate, cele drepte judecaţi fiii oa-
menilor.
2. Pentrucă în inimă fărădelege
lucraţi pre pământ; nedreptate mâi-
nile voastre împletesc.
3. Instreinatu-s'au păcătoşii din
mitras, rătăcit-au din pântece, gră-
it-au minciuni.
4. Mânia lor este după asemă-
narea şarpelui, ca a unei aspide
surde, şi-şi astupă urechile sale.
5. Care nu va auzì glasul vână-
torilor, vânându-se, se vânează dela
cel înţelept.
6. Dumnezeu va zdrobì dinţii lor
în gura lor; măselele leilor le-au
sfărâmat Domnul.
7. De nimica se vor face ca apa
ce trece; tinde-va arcul său până
unde vor slăbì.
8. Ca ceara ce se topeşte se vor
pierde, căzut-a foc preste dânşii şi
n'au văzut soarele.
9. Mai nainte până ce vor cunoa-
şte spinii voştri ramnul; ca pre nişte
vii, ca întru mânie va înghiţì pre
dânşii.
10. Veselì-se-va dreptul, când va
vedeà izbândă; mâinile sale va spălà
în sângele păcătosului.
11. Şi va zice omul, dacă este a-
dică roadă dreptului, este dar Dum-
nezeu judecându-i pre dânşii pre
pământ.

PSALM 58.

Intru sfârşit, să nu strici, lui David întru scrisoarea stâlpului, când a tri-mis Saul şi a păzit casa lui ca să-l omoare pre el.

Scoate-mă dela vrăjmaşii mei Dum-
nezeule, şi de cei ce se scoală
asupra mea mântueşte-mă.
2. Izbăveşte-mă de cei ce lucrează
fărădelegea, şi de bărbaţii sângiu-
rilor mă mântueşte.
3. Că iată au vânat sufletul meu,
pusu-s'au asupra mea cei tari.
4. Nici fărădelegea mea, nici pă-
catul meu Doamne; fără de nele-
giuire am alergat şi am îndreptat.
5. Scoală-te întru întâmpinarea
mea şi vezi. Şi tu Doamne, Dum-
nezeul puterilor, Dumnezeul lui I-
srail.
6. Ia aminte a cercetà toate nea-
murile, să nu te milostiveşti spre
toţi cei ce lucrează fărădelegea.
7. Intoarce-se-vor către seară, şi
vor flămânzì ca un câine, şi vor
încunjurà cetatea.
8. Iată aceia vor răspunde cu gura
lor, şi sabie în buzele lor; că cine
a auzit?
9. Şi tu Doamne vei râde de dân-
şii, urgisì-vei toate neamurile.

8. Ps. 9, 16. *9.* Ps. 7, 16.
10. Ps. 108, 1. *11* Ps. 5, 3.
12. Ps. 107, 3. *13.* Ps. 35, 5.
57. *1.* Ps. 81, 2. *2.* Isaia 10, 1.
3. Isaia 48, 8. *4.* Ps. 139, 3.
6. Ps. 3, 7. *7.* Iov 24, 18.

10. Ps. 31, 11.
58. *5.* Ps. 6, 4. *8.* Ps. 54, 24; Ps. 51, 4, 5.
9. Ps. 2, 3; şi 36, 13.

10. Puterea mea spre tine voiu păzi; că tu Dumnezeule sprijinitorul meu eşti, Dumnezeul meu, mila ta mă va întâmpină.

11. Dumnezeul meu va arătà mie între vrăjmaşii mei.

12. Să nu-i omori pre dânşii, ca nu cândvà să uite legea ta.

13. Risipeşti-i pre ei întru puterea ta, şi-i pogoară pre dânşii scutitorul meu Doamne.

14. Păcatul gurei lor, cuvântul buzelor lor, şi să se prinză întru mândria lor.

15. Şi din blestem şi minciună se vor vestì întru sfârşit, întru mânia sfârşitului, şi nu vor fi.

16. Şi vor cunoaşte că Dumnezeu stăpâneşte pre Iacov şi marginile pământului.

17. Intoarce-se-vor către seară, şi vor flămânzì ca un câine, şi vor încunjurà cetatea.

18. Aceia se vor risipì să mănânce, iar de nu se vor săturà, vor şi răpştì.

19. Iar eu voiu lăudà puterea ta, şi mă voiu bucurà dimineaţa de mila ta.

20. Că te-ai făcut sprijinitorul meu, şi scăparea mea în ziua necazului meu.

21. Ajutorul meu eşti, ţie voiu cântà; că tu Dumnezeule sprijinitorul meu eşti, Dumnezeul meu mila mea.

PSALM 59.

Intru sfârşit, celor ce se vor schimbà, întru scrisoarea stâlpului lui David, spre învăţătură, când au ars Mesopotamia Siriei, şi Soval-Siria, şi s'a întors Ioav, şi a bătut pre Edom în valea Sărilor douăsprezece mii.

Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pre noi, şi ne-ai surpat; mâniatu-te-ai şi te-ai milostivit spre noi.

2. Cutremurat-ai pământul şi l-ai turburat pre dânsul; vindecă sfărâmările lui, că s'a clătit.

3. Arătat-ai norodului tău cele nesilnice, adăpatu-ne-ai pre noi cu vinul umilinţei.

4. Dat-ai celor ce se tem de tine semn, ca să fugă dela faţa arcului.

5. Pentru ca să se izbăvească cei iubiţi ai tăi, mântueşte-mă cu dreapta ta şi mă auzi.

6. Dumnezeu au grăit întru cel sfânt al său: bucurà-mă-voiu şi voiu împărţì Sichemu, şi valea lăcaşurilor voiu măsurà.

7. Al meu este Galaad şi al meu este Manase, şi Efrem tăria capului meu.

8. Iuda împăratul meu, Moav căldarea nădejdei mele.

9. Spre Idumeia voiu întinde încălţămintea mea, mie cei de alt neam s'au supus.

10. Cine mă va duce la cetatea îngrădirei? Sau cine mă va povăţuì până la Idumeia?

11. Au nu tu Dumnezeule cel ce ne-ai lepădat pre noi? Şi au, nu vei ieşì Dumnezeule întru puterile noastre?

12. Dă-ne nouă ajutor din necaz, şi deşartă este mântuirea omului.

13. Intru Dumnezeu vom face putere, şi el va urgisì pre cei ce ne necăjesc pre noi.

Psalm 60. Intru sfârşit, întru cântări lui David.

Auzi Dumnezeule cererea mea, ia aminte rugăciunea mea.

2. Dela marginile pământului către tine am strigat când s'a mâhnit inima mea, pre piatră m'ai înălţat.

3. Povăţuitu-m'ai că te-ai făcut

11. Ps. 53, 7; Ps. 91, 11.
19. Ps. 5, 3; 91, 2.
59. *1.* 43, 11.

2. Ps. 106, 27. *3.* Ps. 43, 11.
6. Ps. 107, 6.
8. Num. 24, 19; 2 Imp. 8, 14.
12. Ps. 107, 13.
60. *3.* Ps. 56, 1.

10. Puterea mea spre tine voiu păzi; că tu Dumnezeule sprijinitorul meu eşti, Dumnezeul meu, mila ta mă va întâmpină.

11. Dumnezeul meu va arătà mie întru vrăjmaşii mei.

12. Să nu-i omori pre dânşii, ca nu cândvà să uite legea ta.

13. Risipeşti-i pre ei întru puterea ta, şi-i pogoară pre dânşii scutitorul meu Doamne.

14. Păcatul gurei lor, cuvântul buzelor lor, şi să se prinză întru mândria lor.

15. Şi din blestem şi minciună se vor vestì întru sfârşit, întru mânia sfârşitului, şi nu vor fi.

16. Şi vor cunoaşte că Dumnezeu stăpâneşte pre Iacov şi marginile pământului.

17. Intoarce-se-vor către seară, şi vor flămânzì ca un câine, şi vor încunjurà cetatea.

18. Aceia se vor risipì să mănânce, iar de nu se vor săturà, vor şi răpştì.

19. Iar eu voiu lăudà puterea ta, şi mă voiu bucurà dimineaţa de mila ta.

20. Că te-ai făcut sprijinitorul meu, şi scăparea mea în ziua necazului meu.

21. Ajutorul meu eşti, ţie voiu cântà; că tu Dumnezeule sprijinitorul meu eşti, Dumnezeul meu mila mea.

PSALM 59.

Intru sfârşit, celor ce se vor schimbà, întru scrisoarea stâlpului lui David, spre învăţătură, când au ars Mesopotamia Siriei, şi Soval-Siria, şi s'a întors Ioav, şi a bătut pre Edom în valea Sărilor douăsprezece mii.

Dumnezeule, lepădatu-ne-ai pre noi, şi ne-ai surpat; mâniatu-te-ai şi te-ai milostivit spre noi.

2. Cutremurat-ai pământul şi l-ai turburat pre dânsul; vindecă sfărâmările lui, că s'a clătit.

3. Arătat-ai norodului tău cele nesilnice, adăpatu-ne-ai pre noi cu vinul umilinţei.

4. Dat-ai celor ce se tem de tine semn, ca să fugă dela faţa arcului.

5. Pentru ca să se izbăvească cei iubiţi ai tăi, mântueşte-mă cu dreapta ta şi mă auzi.

6. Dumnezeu au grăit întru cel sfânt al său: bucurà-mă-voiu şi voiu împărţì Sichemu, şi valea lăcaşurilor voiu măsurà.

7. Al meu este Galaad şi al meu este Manase, şi Efrem tăria capului meu.

8. Iuda împăratul meu, Moav căldarea nădejdei mele.

9. Spre Idumeia voiu întinde încălţămintea mea, mie cei de alt neam s'au supus.

10. Cine mă va duce la cetatea îngrădirei? Sau cine mă va povăţuì până la Idumeia?

11. Au nu tu Dumnezeule cel ce ne-ai lepădat pre noi? Şi au, nu vei ieşì Dumnezeule întru puterile noastre?

12. Dă-ne nouă ajutor din necaz, şi deşartă este mântuirea omului.

13. Intru Dumnezeu vom face putere, şi el va urgisì pre cei ce ne necăjesc pre noi.

Psalm 60. Intru sfârşit, întru cântări lui David.

Auzi Dumnezeule cererea mea, ia aminte rugăciunea mea.

2. Dela marginile pământului către tine am strigat când s'a mâhnit inima mea, pre piatră m'ai înălţat.

3. Povăţuitu-m'ai că te-ai făcut

11. **Ps. 53, 7; Ps. 91, 11.**
19. **Ps. 5, 3; 91, 2.**
59. *1.* **43, 11.**

2. Ps. 106, 27. *3.* Ps. 43, 11.
6. **Ps. 107, 6.**
8. **Num. 24, 19; 2 Imp. 8, 14.**
12. **Ps. 107, 13.**
60. *3.* Ps. 56, 1.

nădejdea mea, turn de tărie de către fața vrăjmașului.

4. Lăcuì-voiu întru lăcașul tău în veci, acoperì-mă-voiu întru acoperemântul aripilor tale.

5. Că tu Dumnezeule ai auzit rugăciunile mele, dat-ai moștenire celor ce se tem de numele tău.

6. Zile preste zile împăratului vei adauge, anii lui până la ziua neamului și a neamului.

7. Rămâneà-va în veac înaintea lui Dumnezeu; mila și adevărul lui, cine îl va căutà?

8. Așà voiu cântà numelui tău în veci, ca să dau eu rugăciunile mele din zi în zi.

Psalmul lui David, 61. Intru sfârșit, pentru Iditum.

Au nu lui Dumnezeu se va supune sufletul meu? Că dela dânsul este mântuirea mea.

2. Pentrucă el este Dumnezeul meu și Mântuitorul meu, sprijinitorul meu, nu mă voiu clătì mai mult.

3. Până când vă ridicați asupra omului? Ucideți toți voi, ca pre un perete povârnit și gard surpat.

4. Insă prețul meu s'au sfătuit să-l lepede, alergat-au cu sete, cu gura lor binecuvântau, și cu inima lor blestemau.

5. Insă lui Dumnezeu te supune sufletul meu, că dela dânsul este răbdarea mea.

6. Că el este Dumnezeul meu și Mântuitorul meu, sprijinitorul meu, nu mă voiu mutà.

7. Intru Dumnezeu este mântuirea mea și slava mea, Dumnezeu ajutorul meu, și nădejdea mea este spre Dumnezeu.

8. Nădăjduiți spre dânsul toată adunarea noroadelor, vărsați înaintea lui inimile voastre, că Dumnezeu este ajutorul nostru.

9. Insă deșerți sunt fiii oamenilor, mincinoși fiii oamenilor, în cumpene a face strâmbătate ei din deșertăciune, împreună.

10. Nu nădăjduiți spre nedreptate și spre jefuire nu poftiți, bogăția de ar curge, nu vă lipiți inima.

11. Odată au grăit Dumnezeu, două acestea am auzit, că puterea este a lui Dumnezeu, și a ta este Doamne mila, că tu vei răsplătì fiecăruia după faptele lui.

Psalmul lui David, 62.

Când a fost el în pustia Idumeii. (1 Impăraților 22, 5).

Dumnezeule Dumnezeul meu, către tine mânec.

2. Insetat-a de tine sufletul meu, de câte ori trupul meu ție.

3. In pământ pustiu și neumblat și fără de apă; așà întru cel sfânt m'am arătat ție, ca să văz puterea ta și slava ta.

4. Că mai bună este mila ta de cât viețile. Buzele mele te vor lăudà.

5. Așà bine te voiu cuvântà în vieața mea, și în numele tău voiu ridicà mâinile mele.

6. Ca din seu și din grăsime să se umple sufletul meu, și cu buze de bucurie te va lăudà gura mea.

7. De mi-am adus aminte de tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat spre tine, că ai fost ajutorul meu.

8. Și întru acoperemântul aripilor tale mă voiu bucurà, lipitu-s'a su-

---

7. Ps. 56, 5.
61. *1.* Ps. 72, 1.
4. Ps. 54, 24; Ps. 27, 3.
8. Ps. 56, 4, 5, 117, 9.

9. Ecl. 1, 2; 12, 8.
11. Mateiu 16, 27; Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10; Galat. 6, 5; Ierem. 9, 23; Pilde 24, 12.
62. *2.* Ps. 41, 2.
3. Ps. 142, 6.
5. Ps. 145, 1.
7. Ps. 15, 7.

sufletul meu după tine, şi pre mine m'a sprijinit dreapta ta.

9. Iar ei îndeşert au căutat sufletul meu, intrà-vor în cele mai de jos ale pământului, dà-se-vor în mâinile sabiei, părţi vulpilor vor fi.

10. Iar împăratul se va veselì de Dumnezeu, lăudà-se-va tot cel ce se jură întru el, că s'a astupat gura celor ce grăesc nedreptăţi.

Psalmul lui David, 63. Intru sfârşit.

Auzi Dumnezeule glasul meu, când mă rog către tine, dela frica vrăjmaşului scoate sufletul meu.

2. Acopere-mă de adunarea celor ce viclenesc, de mulţimea celor ce lucrează nedreptate.

3. Cari şi-au ascuţit ca o sabie limbile lor, întins-au arcul lor lucru amar, ca să săgete întru ascunsuri pre cel nevinovat.

4. Fără veste îl vor săgetà pre el, şi nu se vor teme, întărit-au loruş cuvânt viclean.

5. Vorbit-au ca să ascunză cursă, zis-au: cine îi va vedeà pre dânşii?

6. Iscodit-au fărădelege, stinsu-s'au născocind iscodiri.

7. Apropià-se-va omul şi inima adâncă, şi se va înălţà Dumnezeu.

8. Săgeata pruncilor s'a făcut ranele lor, şi au slăbit asupra lor limbile lor.

9. Turburatu-s'au toţi cari i-au văzut pre dânşii, şi s'a temut tot omul.

10. Şi au povestit lucrurile lui Dumnezeu, şi faptele lui le-au înţeles.

11. Veselì-se-va cel drept întru Domnul şi va nădăjduì spre dânsul, şi se vor lăudà toţi cei drepţi la inimă.

10. Ps. 63, 11.
63. *3.* Ps. 11, 2.
5. Iov 24, 15; Ps. 70, 11.
7 Ierem. 17, 9.
8. Pilde 6, 15.
11. Ps. 62, 10.

PSALM 64.

Intru sfârşit lui David, cântarea Ieremiei şi a lui Iezechiil şi a nemerniciei norodului când vreà să iasă din robia Vavilonului.

Ţie se cuvine cântare Dumnezeule în Sion, şi ţie se va dà rugăciune în Ierusalim.

2. Auzi rugăciunea mea, către tine tot trupul va venì.

3. Cuvintele celor fărădelege ne-au biruit pre noi şi păgânătăţile noastre tu le vei curăţì.

4. Fericit este pre carele l-ai ales şi l-ai primit, lăcuì-va în curţile tale.

5. Umpleà-ne-vom de bunătăţile casei tale; sfântă este Biserica ta, minunată întru dreptate.

6. Auzi-ne pre noi Dumnezeule mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului şi a celor de pre mare departe.

7. Cela ce găteşti munţii întru tăria ta, încins fiind cu putere; cela ce turburi adâncul mării, sunetele valurilor ei cine le va suferì?

8. Turburà-se-vor neamurile şi se vor spăimântà cei ce lăcuesc pre margini de semnele tale; ieşirile dimineţei şi ale serei le vei veselì.

9. Cercetat-ai pământul şi l-ai îmbătat pre dânsul, înmulţit-ai a'l îmbogăţì pre el.

10. Rîul lui Dumnezeu s'a umplut de ape; gătit-ai hrană lor, că aşà este gătirea.

11. Brazdele lui îmbată-le, înmulţeşte rodurile lui, întru picăturile lui veselì-se-va răsărind.

12. Bine vei cuvântà cununa anului bunătăţei tale, şi câmpii tăi se vor umpleà de grăsime.

13. Ingrăşà-se-vor cele frumoase

64. *7.* Mat. 8, 26.
9. Iov, 38, 27.
11. Ps. 103, 14; Isaia 55, 10.

ale pustiei, şi cu bucurie dealurile se vor încinge.

14. Imbrăcatu-s'au berbecii oilor, şi văile vor înmulţì grâul, strigà-vor pentrucă vor cântà.

Psalm 65. Intru sfârşit, cântarea Psalmului Invierei.

Strigaţi Domnului tot pământul, cântaţi numelui lui, daţi slavă laudei lui.

2. Ziceţi lui Dumnezeu: cât sunt de înfricoşate lucrurile tale! Intru mulţimea puterii tale, minţì-vor ţie vrăjmaşii tăi.

3. Tot pământul să se închine ţie şi să cânte ţie, să cânte adică numelui tău prea înalte.

4. Veniţi şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeu, cât este de înfricoşat în sfaturi, mai mult decât fiii oamenilor.

5. Cel ce întoarce marea în uscat, prin rîu vor trece cu piciorul. Acolo ne vom veselì de dânsul.

6. De cel ce stăpâneşte întru puterea sa veacul, ochii lui spre neamuri privesc; cei ce amărăsc să nu se înalţe întru sine.

7. Binecuvântaţi neamuri pre Dumnezeul nostru, şi auzit faceţi glasul laudei lui!

8. Al celui ce au pus sufletul meu întru vieaţă, şi nu au dat spre clătire picioarele mele.

9. Că ne-ai cercat pre noi Dumnezeule, cu foc ne-ai lămurit pre noi, precum se lămureşte argintul.

10. Băgatu-ne-ai pre noi în cursă, pus-ai necazuri pre umărul nostru, ridicat-ai oameni pre capetele noastre.

11. Trecut-am prin foc şi prin apă şi ne-ai scos pre noi întru repaus.

12. Intrà-voiu în casa ta cu arderi de tot, dà-voiu ţie rugăciunile mele, care le-au osebit buzele mele.

13. Şi a grăit gura mea întru necazul meu.

14. Arderi de tot cu măduhă voiu aduce ţie cu tămâie şi cu berbeci, aduce-voiu ţie boi cu ţapi.

15. Veniţi de auziţi, şi voiu povestì vouă, toţi cei ce vă temeţi de Dumnezeu, câte au făcut sufletului meu.

16. Către dânsul cu gura mea am strigat şi l-am înălţat supt limba mea.

17. Nedreptate de am văzut în inima mea, să nu mă auză Domnul.

18. Pentru aceasta m'au auzit Dumnezeu, luat-au aminte la glasul rugăciunei mele.

19. Bine este cuvântat Dumnezeu carele n'au depărtat rugăciunea mea şi mila sa dela mine.

65. *2.* Ps. 17, 45. *3.* Ps. 144, 22. *4.* Ps. 45, 8. *5.* Eşire 14, 21, seq. *6.* Ps. 13, 2. *11.* Isaia 43, 2.

Psalm 66. Intru sfârşit, întru laude, cântarea lui David.

Dumnezeule milostiveşte-te spre noi şi ne binecuvintează, luminează faţa ta spre noi şi ne miluieşte,

2. Ca să cunoaştem pre pământ calea ta, în toate neamurile mântuirea ta.

3. Mărturisească-se ţie noroadele Dumnezeule, mărturisească-se ţie noroadele toate.

4. Veselească-se şi să se bucure neamurile, că vei judecà noroadele întru dreptate, şi neamurile pre pământ vei povăţuì.

5. Mărturisească-se ţie noroadele Dumnezeule, mărturisească-se ţie noroadele toate; pământul ş'a dat rodul său.

6. Binecuvintează-ne pre noi Dumnezeule, Dumnezeul nostru; binecuvintează-ne pre noi Dumnezeule,

66. *1.* Ps. 4, 6. *3.* Ps. 21, 29. *4.* Ps. 67, 33 *5.* Ps. 44, 21; Ps. 84, 13. *6.* Num. 6, 24.

şi să se teamă de dânsul toate marginile pământului.

Psalm 67. Intru sfârşit, cântării lui David.

Să se scoale Dumnezeu şi să se risipească vrăjmaşii lui, şi să fugă dela faţa lui cei ce-l urăsc pre dânsul.

2. Precum se stinge fumul, să se stingă, cum se topeşte ceara de faţa focului; aşà să piară păcătoşii dela faţa lui Dumnezeu.

3. Şi drepţii să se veselească şi să se bucure înaintea lui Dumnezeu, să se desfăteze întru veselie.

4. Cântaţi lui Dumnezeu, cântaţi numelui lui; cale faceţi celui ce s'au suit preste apusuri; Domnul este numele lui.

5. Şi vă bucuraţi înaintea lui, să se turbure de faţa lui, a Părintelui celor săraci şi a Judecătorului văduvelor.

6. Dumnezeu este în locul cel sfânt al său, Dumnezeu face a lăcuì pre cei ce sunt într'un fel în casă,

7. Scoţând pre cei din obezi cu vitejie, aşijderea pre cei ce amărăsc, pre cei ce lăcuesc în mormânturi.

8. Dumnezeule când ieşai tu înaintea norodului tău, când treceai tu în pustie.

9. Pământul s'a cutremurat, că cerurile au picat de către faţa Dumnezeului Sinai, de către faţa Dumnezeului lui Israil.

10. Ploaie de bună voie vei osebì Dumnezeule moştenirei tale, şi a slăbit, iar tu o ai săvârşit pre dânsa.

11. Dobitoacele tale lăcuesc într'însa, gătit-ai întru bunătatea ta săracului, Dumnezeule.

12. Domnul va dà cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă.

13. Impăratul puterilor al celui iubit, cu înfrumuseţarea casei să împarţă prăzi.

14. De aţi dormì în mijlocul hotarelor, aripile porumbiţei sunt cu argint poleite, între umerile ei cu strălucire de aur,

15. Când osebeşte cel ceresc împăraţi preste dânsa, ca zăpada se vor albì în Selmon.

16. Muntele lui Dumnezeu munte gras, munte închegat, munte gras, pentruce gândiţi de munţii cei închegaţi?

17. Muntele care bine au voit Dumnezeu a lăcuì într'însul, pentrucă Domnul va lăcuì până în sfârşit.

18. Carul lui Dumnezeu cu miile înmulţit, mii de cei ce prisosesc; Domnul întru ei, în Sinai în cel sfânt.

19. Suitu-te-ai la înălţime, robit-ai robime, luat-ai daruri întru oameni, pentrucă pre cei ce nu se plecau a se sălăşluì.

20. Domnul Dumnezeu bine este cuvântat, bine este cuvântat Domnul din zi în zi. Să sporească nouă Dumnezeul mântuirilor noastre.

21. Dumnezeul nostru Dumnezeu a mântuì, şi ale Domnului, ale Domnului sunt ieşirile morţei.

22. Insă Dumnezeu va sfărâmà capetele vrăjmaşilor săi, creştetul părului celor ce umblă întru greşalele lor.

23. Zis-au Domnul: din Vasan mă voiu întoarce, întoarce-mă-voiu întru adâncurile mărei,

24. Pentru ca să se afunde piciorul tău în sânge; limba câinilor tăi din vrăjmaşii de lângă el.

25. Văzutu-s'au umbletele tale Dumnezeule, umbletele Dumnezeului meu, ale Impăratului celui din cel sfânt.

67. *1.* Num. 10, 35; 2 Paral. 6, 4; Ps. 131, 8. *5.* Pilde 22, 11; Ps. 146, 9. *9.* Jud. 54, 5.

15. Jud. 9, 48. *17.* Ps. 86, 1. *18.* Isaia 66, 15. *19.* Efes. 4, 8. *22.* Ps. 109, 6.

26. Mai nainte au apucat boierii ţiindu-se de cei ce cântau, în mijlocul fecioarelor celor ce ziceau în timpene.
27. Intru adunări binecuvântaţi pre Dumnezeu, pre Domnul din izvoarele lui Israil.
28. Acolo Veniamin cel mai tânăr în uimire, boierii Iudei povăţuitorii lor, boierii Zavulonului, boierii Neftalimului.
29. Porunceşte Dumnezeule puterei tale; întăreşte Dumnezeule aceasta care o ai făcut întru noi.
30. Dela Biserica ta în Ierusalim, ţie vor aduce împăraţii daruri.
31. Ceartă hiarele trestiei, adunarea taurilor întru junicile popoarelor, ca să se încue cei ispitiţi cu argint.
32. Risipeşte neamurile cele ce voesc răsboaie, venì-vor soli dela Eghipet; Etiopia mai 'nainte va apucà mâna ei la Dumnezeu.
33. Impărăţiile pământului cântaţi lui Dumnezeu, cântaţi Domnului.
34. Celui ce s'au suit preste cerul cerului, spre răsărituri.
35. Iată va dà glasul său, glas de putere. Daţi slavă lui Dumnezeu, preste Israil mare este cuviinţa lui, şi puterea lui în nori.
36. Minunat este Dumnezeu întru sfiinţii săi, Dumnezeul lui Israil; însuş va dà putere şi întărire norodului său. Bine este cuvântat Dumnezeu.

PSALMUL LUI DAVID 68.

Intru sfârşit, pentru cei ce se vor schimbà. (Ioan Cap. 2, 17; Rom. 10, 11).

Mântueşte-mă Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu.
2. Afundatu-m'am în noroiul adâncului şi nu este stare.
3. Venit-am întru adâncurile mărei şi viforul m'a potopit.
4. Ostenit-am strigând, amorţit-a gâtlejul meu, slăbit-au ochii mei, nădăjduind eu spre Dumnezeul meu.
5. Inmulţitu-s'au mai pre sus de cât perii capului meu cei ce mă urăsc în zadar.
6. Intăritu-s'au vrăjmaşii mei, cei ce mă goneau pre mine cu nedreptate; cele ce nu am jefuit, atuncea am plătit.
7. Dumnezeule tu ai cunoscut nepriceperea mea, şi greşalele mele de la tine nu s'au ascuns, să nu se ruşineze pentru mine cei ce te aşteaptă pre tine Doamne, Doamne al puterilor.
8. Nici să se înfrunteze pentru mine cei ce te caută pre tine Dumnezeul lui Israil.
9. Că pentru tine am suferit ocară, acoperit-a ruşinea obrazul meu.
10. Instreinat am fost fraţilor mei, şi nemernic fiilor maicei mele.
11. Că râvna casei tale m'a mâncat, şi ocările celor ce te ocărăsc pre tine au căzut asupra mea.
12. Şi am acoperit cu post sufletul meu, şi s'au făcut spre ocară mie.
13. Şi am pus îmbrăcămintea mea sac, şi m'am făcut lor spre pildă.
14. Improtiva mea limbuţiau cei ce şedeau în porţi, şi împrotiva mea cântau cei ce beau vin.
15. Iar eu cu rugăciunea mea către tine Doamne, vremea este de bunăvoinţă.
16. Dumnezeule, întru mulţimea milei tale auzi-mă, întru adevărul mântuirei tale.
17. Mântueşte-mă de tină, ca să

26. Eşire 15, 20.
32. Isaia 19, 21; Sofon. 3, 11.
33. Ps. 66, 4. *34.* Evr. 7, 26.
68. *1.* Ps. 39, 2.
4. Ps. 21, 2; Iov 17, 7; Ps. 118, 82.
5. Ps. 34, 18; Ioan 15, 25; Ps. 108, 2.
7. Ps. 9, 17. *9.* Iov 6, 15.
10. Fac. 31, 15.
11. Ps. 118, 139; Ioan 2, 17.
12. Ps. 101, 5, 9.
13. Iov 30, 9; Ps. 108, 24.
14. Isaia 49, 8. *17.* Ps. 143, 8.

nu mă afund; izbăveşte-mă de cei ce mă urăsc şi de adâncurile apelor.

18. Ca să nu mă înnece pre mine viforul apei, nici să mă înghiţă adâncul, nici să 'şi închiză preste mine puţul gura sa.

19. Auzi-mă Doamne, că bună este mila ta; după mulţimea îndurărilor tale caută spre mine.

20. Să nu întorci faţa ta dela sluga ta, că mă necăjesc, degrab mă auzi.

21. Ia aminte spre sufletul meu, şi-l mântueşte pre el; pentru vrăjmaşii mei izbăveşte-mă.

22. Că tu cunoşti ocara mea şi ruşinea mea şi înfruntarea mea.

23. Inaintea ta sunt toţi cei ce mă necăjesc, ocară a aşteptat sufletul meu şi ticăloşie.

24. Şi am aşteptat pre cel ce s'ar mâhnì cu mine, şi nu erà, şi pre cel ce m'ar mângâià, şi n'am aflat.

25. Şi au dat spre mâncarea mea fiere, şi spre setea mea m'au adăpat cu oţet.

26. Facă-se masa lor înaintea lor spre cursă şi spre răsplătire şi spre sminteală.

27. Intunece-se ochii lor ca să nu vază, şi spinarea lor pururea o gârboveşte.

28. Varsă preste dânşii iuţimea ta, şi mânia iuţimei tale să-i cuprinză pre ei.

29. Facă-se curtea lor pustie; şi în lăcaşurile lor să nu fie locuitor.

30. Că pre care tu l-ai bătut, ei l-au gonit, şi spre durerea ranelor mele au adaus.

31. Adauge fărădelege spre fărădelegea lor; şi să nu intre întru dreptatea ta.

32. Şteargă-se din cartea celor vii, şi cu cei drepţi să nu se scrie.

21. Ps. 21, 13. *24.* Isaia 63, 3.
25. Mat. 27, 48; Ioan 19, 29, 30.
26. Rom. 11, 9. *29.* Fapte 1, 20.
30. Ps. 108, 15.

33. Sărac şi cu durere sunt eu; mântuirea ta Dumnezeule să mă sprijinească.

34. Lăudà-voiu numele Dumnezeului meu cu cântare, mărì-l-voiu pre el întru laudă.

35. Şi va plăceà lui Dumnezeu mai mult decât viţelul tânăr, ce-i răsar coarne şi unghii.

36. Vază săracii şi să se veselească; căutaţi pre Dumnezeu şi va fi viu sufletul vostru.

37. Că au auzit pre cei săraci Domnul, şi pre cei în obezi ferecaţi ai săi nu i-au urgisit.

38. Laude-l pre dânsul cerurile şi pământul, marea şi toate câte se târăsc într'însa.

39. Că Dumnezeu va mântuì Sionul şi se vor zidì cetăţile Iudeii.

40. Şi vor lăcuì acolo şi-l vor moştenì pre dânsul, şi seminţia robilor tăi va stăpânì pre el, şi cei ce iubesc numele tău vor lăcuì într'însul.

PSALM 69.

Intru sfârşit, lui David, spre aducerea aminte, ca să mă mântueşti Doamne.

Dumnezeule spre ajutorul meu ia aminte; Doamne ca să-mi ajuţi mie grăbeşte.

2. Să se ruşineze şi să se înfrunteze cei ce caută sufletul meu.

3. Să se întoarcă înapoi şi să se ruşineze cei ce-mi voesc mie rele.

4. Intoarcă-se îndatăşi ruşinându-se, cei ce-mi grăesc mie: bine este, bine este.

5. Să se bucure şi să se veselească de tine, toţi cei ce te caută pre tine Dumnezeule, şi să zică pururea: slăvească-se Domnul, cei ce iubesc mântuirea ta.

33. Ps. 39, 18.
34. Ps. 39, 22; Evr. 2, 12; şi 13, 15; Ps. 21, 24
36. Ps. 21, 27; 69, 5. *38.* Isaia 49, 13.
39. Ps. 101, 14. *40.* Ps. 21, 32.
69. *1* Ps. 39, 13, 18. *3.* Ps. 39, 20.
4. Ps. 34, 20. *5.* 68, 36.

6. Iar eu sărac sunt și mișel, Dumnezeule ajută-mi.

7. Ajutorul meu și izbăvitorul meu ești tu; Doamne nu zăbovì.

PSALM 70. LUI DAVID.

Psalmul fiilor lui Ionadav și al celor ce s'au robit mai întâiu; nescris deasupra la Evrei.

Spre tine Doamne am nădăjduit, să nu mă rușinez în veac, întru dreptatea ta izbăvește-mă și mă scoate.

2. Pleacă cătră mine urechea ta și mă mântuește.

3. Fii mie Dumnezeu scutitor și spre loc tare, ca să mă mântuești.

4. Că întărirea mea și scăparea mea ești tu.

5. Dumnezeul meu izbăvește-mă din mâna păcătosului, din mâna călcătorului de lege și a celui ce face strâmbătate.

6. Că tu ești așteptarea mea Doamne, Doamne nădejdea mea din tinerețele mele.

7. Întru tine m'am întărit din pântece, din mitrasul maicei mele tu ești acoperitorul meu.

8. Întru tine este lauda mea pururea, ca o minune m'am făcut multora, și tu ești ajutorul meu cel tare.

9. Să se umple gura mea de laudă, ca să laud slava ta, toată ziua mare cuviința ta.

10. Să nu mă lepezi în vremea bătrânețelor, când va lipsì vîrtutea mea, să nu mă lași pre mine.

11. Că au zis vrăjmașii mei mie, și cei ce păzesc sufletul meu s'au sfătuit împreună.

12. Zicând: Dumnezeu l-au părăsit pre dânsul, goniți-l și-l prindeți pre el, că nu este cel ce izbăvește.

13. Dumnezeul meu, să nu te depărtezi dela mine, Dumnezeul meu, spre ajutorul meu ia aminte.

14. Să se rușineze și să lipsească cei ce clevetesc sufletul meu; să se îmbrace cu rușine și cu înfruntare cei ce caută cele rele mie.

15. Iar eu pururea voiu nădăjduì spre tine, și voiu adauge spre toată lauda ta.

16. Gura mea va vestì dreptatea ta, toată ziua mântuirea ta.

17. Că n'am cunoscut cele din cărți; intrà-voiu întru puterea Domnului, Doamne aduce-mi-voiu aminte de dreptatea ta numai.

18. Dumnezeul meu, cela ce m'ai învățat din tinerețele mele, și până acum voiu vestì minunile tale.

19. Și până la bătrânețe și căruntețe;

20. Dumnezeul meu să nu mă părăsești.

21. Până voiu vestì brațul tău la tot neamul cel viitor.

22. Puterea ta și dreptatea ta Dumnezeule, până la cele înalte care ai făcut mie măriri Dumnezeule! Cine este asemenea ție?

23. Câte ai arătat mie, necazuri multe și rele, și întorcându-te m'ai înviat, și din adâncurile pământului m'ai scos.

24. Înmulțit-ai spre mine mărirea ta, și întorcându-te m'ai mângâiat, și din adâncurile pământului iarăși m'ai scos.

25. Că eu mă voiu mărturisì ție întru noroade Doamne, întru unelte de cântare adevărul tău Dumnezeule, cântà-voiu ție întru alăută, sfântul lui Israil.

26. Bucurà-se-vor buzele mele când voiu cântà ție, și sufletul meu pre care l-ai mântuit.

27. Și încă limba mea toată ziua va cugetà dreptatea ta, când se vor rușinà și se vor înfruntà cei ce caută cele rele mie.

---

6. Ps. 70, 13. *7.* Ps. 39, 18.
70. *1.* Isaia 49, 23. *2.* Ps. 30, 2.
11. Ps. 63, 5. *13.* Ps. 69, 6.
16. Ps. 39, 7. *20.* Ps. 84, 4.

Psalm 71. Psalmul lui David. Spre Solomon.

Dumnezeule judecata ta dă-o împăratului, și dreptatea ta fiului împăratului.

2. Să judece pre norodul tău întru dreptate, și pre săracii tăi întru judecată.

3. Să ia munții pacea norodului, și dealurile dreptate.

4. Judecà-va pre săracii norodului, și va mântuì pre fiii săracilor, și va smerì pre cel clevetitor.

5. Și va rămâneà cu soarele, și mai 'nainte de luna neamului neamurilor.

6. Pogorî-se-va ca ploaea pre lână, și ca o picătură ce pică pre pământ.

7. Răsărì-va în zilele lui dreptatea, și mulțimea păcei, până ce se va luà luna.

8. Și va domnì dela mare până la mare, și dela rîuri până la marginile lumei.

9. Înaintea lui vor cădeà Etiopenii, și vrăjmașii lui țărână vor linge.

10. Împărații Tarsisului și ostroavele daruri vor aduce, împărații Aravilor și Sava daruri vor aduce.

11. Și se vor închinà lui toate împărățiile pământului, toate neamurile vor slujì lui.

12. Că au izbăvit pre săracul de la cel puternic, și pre mișelul căruia nu erà ajutor.

13. Nu se va îndurà de cel sărac și mișel, sufletele săracilor va mântuì.

14. De camătă și de strâmbătate va izbăvì sufletul lor, și cinstit numele lui înaintea lor.

15. Și va fi viu și se va dà lui din aurul Araviei, și se vor rugà împrejurul lui pururea, toată ziua bine vor cuvântà pre dânsul.

16. Fì-va întărire pre pământ preste vârfurile munților, prea se va înălțà mai pre sus decât Livanul rodul lui. Și vor înflorì din cetate ca iarba pământului.

17. Fì-va numele lui binecuvântat în veci, mai 'nainte de soare rămâne numele lui.

18. Și se vor binecuvântà întru el toate semințiile pământului, toate neamurile îl vor fericì pre el.

19. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, cel ce face minunii însuș.

20. Și blagoslovit este numele mărirei lui în veac și în veacul veacului.

21. Și se va umpleà de slava lui tot pământul; fie, fie.

PSALM 72.

Sfârșitu-s'au cântările lui David fiul lui Iese. Psalmul lui Asaf.

Cât este de bun Dumnezeul lui Israil celor drepți la inimă.

2. Iar mie puțin de nu mi s'au alunecat picioarele, puțin de nu s'au vărsat pașii mei.

3. Că am râvnit asupra celor fărădelege, pacea păcătoșilor văzând.

4. Că nu este privire spre moartea lor, și întărire întru bătaea lor.

5. Întru ostenelele oamenilor nu sunt, și cu oamenii nu vor luà bătăi.

6. Pentru aceasta i-a cuprins pre ei mândria lor până în sfârșit, îmbrăcatu-s'au cu nedreptatea și păgânătatea lor.

7. Eșit-a ca din seu nedreptatea lor; trecut-au întru dragostea inimii.

8. Gândit-au și au grăit întru vicleșug, nedreptate spre înălțime au grăit.

9. Pus-au asupra cerului gura lor, și limba lor a trecut pre pământ.

71. *5.* Ps. 88, 36.
8. Ps. 88, 25. *9.* Ps. 101, 16.
10. Ps. 44, 14; Isaia 60, 6.
11. Ps. 85, 8; 137, 5; Isaia 19, 21.
12. Ps. 33, 17.

16. Ps. 64, 12; Isaia 27, 6. *17.* Ps. 88, 36.
72. *1.* 61, 1. *2.* Ps. 93, 18.
3. Pilde 24, 19; Ierem. 12, 1; Iov 21, 7.

10. Pentru aceasta se va întoarce norodul meu aicea, şi zile pline se vor aflà întru dânşii.
11. Şi au zis: cum au cunoscut Dumnezeu? Şi de este cunoştinţă întru cel înalt?
12. Iată aceştia păcătoşii şi cari se îndestulează în veac, au cuprins avuţie.
13. Şi am zis: au doar îndeşert am îndreptat inima mea? Şi am spălat întru cei nevinovaţi mâinile mele.
14. Şi am fost bătut toată ziua, şi mustrarea mea în dimineţi.
15. De am grăit, voiu spune aşà: iată neamul fiilor tăi am făgăduit.
16. Şi am socotit că va cunoaşte; aceasta osteneală este înaintea mea.
17. Până ce voiu intrà la sfinţitorul lui Dumnezeu, şi voiu înţelege spre cele de apoi ale lor.
18. Insă pentru vicleşugurile lor le-ai pus lor rele, oborîtu-i-ai pre ei când s'au înălţat.
19. Cum s'au făcut întru pustiire, îndatăşi s'au stins, pierit-a fărădelegea lui.
20. Ca visul celui ce se deşteaptă, Doamne în cetatea ta chipul lor de nimic îl vei face.
21. Că s'a aprins inima mea, şi rărunchii mei s'au schimbat.
22. Şi eu defăimat, şi n'am cunoscut. Dobitoc m'am făcut la tine; şi eu pururea cu tine.
23. Ţinutu-m'ai de mâna dreptei mele, şi în sfatul tău m'ai povăţuit, şi cu mărire m'ai primit.
24. Că ce-mi este mie în cer? Şi dela tine ce am voit pre pământ?
25. Stinsu-s'au inima mea şi trupul meu; Dumnezeul inimei mele, şi partea mea Dumnezeule în veac.
26. Că iată cei ce se depărtează pre sineşi dela tine, vor pierì; pierdut-ai dela tine pre tot cel ce curveşte.
27. Iar mie a mă lipì de Dumnezeu bine este, a pune întru Domnul nădejdea mea, ca să vestesc eu toate laudele tale în porţile fetii Sionului.

11. Ps. 9, 31. 13. Ps. 25, 6; Malah. 3, 14. 19. Ps. 36, 2. 20. Ps. 38, 9. 26. Ierem. 17, 13.

Psalm 73. Al înţelegerii lui Asaf.

Pentruce Dumnezeule ne-ai lepădat până în sfârşit? Iuţitu-s'a mânia ta preste oile păşunei tale.
2. Adu-ţi aminte de adunarea ta, care o ai câştigat din început.
3. Mântuit-ai toiagul moştenirei tale; muntele Sionul acesta, întru care ai lăcuit.
4. Ridică mâinile tale preste mândriile lor întru sfârşit; câte a viclenit vrăjmaşul întru cel sfânt al tău.
5. Şi s'au fălit cei ce te urăsc pre tine în mijlocul praznicului tău.
6. Pus-au semnele sale semne, şi n'au cunoscut, ca într'o ieşire mai pre sus.
7. Ca într'o dumbravă de lemne, cu topoare au tăiat uşile lui deodată, cu secure şi cu bardă l-au surpat pre el.
8. Ars-au cu foc sfinţitorul tău; în pământ au spurcat lăcaşul numelui tău.
9. Zis-au întru inima lor, rudeniile lor dimpreună: veniţi şi să stingem toate praznicile lui Dumnezeu de pre pământ.
10. Semnele lor n'am văzut. Nu este încă proroc, şi pre noi nu ne va mai cunoaşte.
11. Până când Dumnezeule va ocărî vrăjmaşul, va întărîtà cel protivnic numele tău până în sfârşit?
12. Pentruce întorci mâna ta, şi dreapta ta din mijlocul sânului tău până în sfârşit?
13. Iar Dumnezeu împăratul no-

73. 8. 4 Imp. 25, 9. 10. Plâng. 2, 9. 11. Ps. 36, 1. 13. Lucă 1, 68.

stru, mai 'nainte de veac au făcut mântuire în mijlocul pământului.
14. Tu ai întărit întru puterea ta marea; tu ai zdrobit capetele balaurilor în apă.
15. Tu ai sfărâmat capul balaurului, datu-l-ai pre el mâncare noroadelor Arapilor.
16. Tu ai rumpt izvoarele și pâraele, tu ai uscat rîurile Itamului.
17. A ta este ziua și a ta este noaptea; tu ai săvârșit zorile și soarele.
18. Tu ai făcut toate cele frumoase ale pământului; vara și primăvara tu le-ai zidit pre ele.
19. Adu-ți aminte de aceasta: vrăjmașul a ocărît pre Domnul, și norodul cel fără de minte a întărîtat numele tău.
20. Să nu dai hiarelor sufletul ce se mărturisește ție; sufletele săracilor tăi să nu le uiți până în sfârșit.
21. Caută spre așezământul tău, că s'au umplut cei întunecați ai pământului de casele fărădelegilor.
22. Să nu se întoarcă smerit și înfruntat; săracul și mișelul vor lăudà numele tău.
23. Scoală-te Dumnezeule, alege judecata ta; adu-ți aminte de ocara ta, cea de către cel nepriceput toată ziua.
24. Nu uità glasul slugilor tale; mândria celor ce te urăsc pre tine, s'a înălțat pururea.

PSALM 74.

Intru sfârșit, să nu strici. Psalmul cântării lui Asaf.

Mărturisì-ne-vom ție Dumnezeule, mărturisì-ne-vom ție și vom chemà numele tău.
2. Povestì-voiu toate minunile tale, când voiu luà vreme, eu dreptate voiu judecà.
3. Topitu-s'a pământul și toți cei ce lăcuesc pre dânsul, eu am întărit stâlpii lui.
4. Zis-am celor fărădelege: nu faceți fărădelege, și celor ce greșesc: nu vă înălțați cornul.
5. Nu vă ridicați asupra înălțimei cornul vostru, și nu grăiți împrotiva lui Dumnezeu nedreptate.
6. Că nici dela răsărituri, nici de la apusuri, nici dela munți pustii, că Dumnezeu judecător este.
7. Pre acesta smerește și pre acesta înalță, că paharul este în mâna Domnului cu vin neamestecat, plin de amestecătură.
8. Și a turnat din cesta în cela, însă drojdiile lui nu s'au deșertat, beà-vor toți păcătoșii pământului.
9. Iar eu mă voiu bucurà în veac, cântà-voiu Dumnezeului lui Iacov.
10. Și toate coarnele păcătoșilor voiu zdrobì, și se va înălțà cornul dreptului.

PSALM 75.

Intru sfârșit, întru cântări, Psalmul lui Asaf, cântare asupra Asirienilor.

Cunoscut este în Iudeea Dumnezeu, în Israil mare este numele lui.
2. Și s'a făcut în pace locul lui, și lăcașul lui în Sion.
3. Acolo au zdrobit tăriile arcelor, arma și sabia și răsboiul.
4. Luminezi tu minunat din munții cei veșnici; turburatu-s'au toți cei nepricepuți la inimă.
5. Adormit-au cu somnul lor, și n'au aflat nimic, toți bărbații bogăției în mâinile lor.
6. De certarea ta Dumnezeul lui Iacov, adormit-au cei ce încălicase pre cai.
7. Tu înfricoșat ești, și cine va

14. Eșire 14, 21. *16.* Eșire 17, 6.
18. Iov 5, 9; 9, 10.

74. *5.* Ps. 30, 18.
7. 1 Imp. 2, 7. *8.* Isaia 51, 17.
10. Ps. 88, 17.
75. *3.* Ps. 45, 9. *6.* Ps. 30, 18.

stà împrotivă ţie? De atuncea este mânia ta.

8. Din cer auzită ai făcut judecată; pământul s'a temut şi a alinat.

9. Când se va sculà la judecată Dumnezeu, ca să mântuiască pre toţi blânzii pământului.

10. Că gândirea omului se va mărturisì ţie, şi rămăşiţa gândului va prăznuì ţie.

11. Rugaţi-vă şi răsplătiţi Domnului Dumnezeului nostru; toţi cei dimprejurul lui vor aduce daruri.

12. Celui înfricoşat şi celui ce ia duhurile boierilor, celui groaznic mai vârtos decât împăraţii pământului.

PSALM 76.

Intru sfârşit, pentru Iditum, Psalmul lui Asaf.

Cu glasul meu către Domnul am strigat, cu glasul meu către Dumnezeu, şi au căutat spre mine.

2. In ziua necazului meu pre Dumnezeu am căutat, cu mâinile mele noaptea înaintea lui, şi nu m'am amăgit.

3. Lepădatu-s'a a se mângâià sufletul meu, adusu-mi-am aminte de Dumnezeu, şi m'am veselit; gânditam şi a slăbit duhul meu.

4. Apucat-au înainte streji ochii mei, turburatu-m'am şi n'am grăit.

5. Gândit-am la zilele cele de demult, şi de anii cei veşnici mi-am adus aminte.

6. Şi cugetam noaptea cu inima mea, gândeam, şi se mâhneà duhul meu.

7. Au doar în veci va lepădà Domnul, şi nu va adaoge bine a voì încă?

8. Au până în sfârşit mila sa o va tăià? Sfârşit-au cuvânt din neam în neam?

9. Au doar va uità a se milostivì Dumnezeu; sau va ţineà întru mânia sa îndurările sale?

10. Şi am zis: acum am început; aceasta este schimbarea dreptei celui prea înalt.

11. Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului; că-mi voiu aduce aminte din început de minunile tale.

12. Şi voiu cugetà întru toate lucrurile tale, şi întru isprăvile tale mă voiu deprinde.

13. Dumnezeule întru cel sfânt este calea ta. Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu carele faci minuni.

14. Cunoscută ai făcut întru popoare puterea ta, mântuit-ai cu braţul tău pre poporul tău, pre fiii lui Iacov şi ai lui Iosif.

15. Văzutu-te-au apele Dumnezeule, văzutu-te-au apele şi s'au spăimântat; turburatu-s'au adâncurile.

16. Mulţimea sunetului apelor, glas au dat norii, că săgeţile tale trec, glasul tunetului tău în roată.

17. Luminat-au fulgerile tale lumea, clătitu-s'a şi s'a cutremurat pământul.

18. In mare căile tale, şi cărările tale în ape multe, şi urmele tale nu se vor cunoaşte.

19. Povăţuit-ai ca pre nişte oi pre norodul tău, cu mâna lui Moisì şi a lui Aaron.

Psalm 77. Al înţelegerii lui Asaf.

Luaţi aminte norodul meu la legea mea, plecaţi urechia voastră spre graiurile gurei mele.

2. Deschide-voiu în pilde gura mea; spune-voiu vorbele cele din început.

3. Câte am auzit şi le-am cuno-

---

11. Ps. 50, 14.
76. *5*. Isaia 43, 18. *8*. Ps 12, 1.

13. Ps. 71, 17; Eşire 15, 11.
16. Ps. 17, 15. *18*. Eşire 14, 21.
19. Eşire 14, 29; Mihea 6, 4.
77. *2*. Ps. 48, 4; Mat. 13, 35.
3. Ps. 144, 4; Isaia 38, 19; Ps. 43, 1.

scut pre ele, și părinții noștri ne-au povestit nouă.
4. Nu s'au ascuns dela fiii lor, întru alt neam.
5. Vestind laudele Domnului și puterile lui și minunile lui, care au făcut.
6. Și au ridicat mărturie întru Iacov, și lege au pus în Israil.
7. Câte au poruncit părinților noștri, ca să le arate pre ele fiilor săi, ca să cunoască alt neam.
8. Fiii cei ce se vor naște și se vor sculà, și le vor spune fiilor săi.
9. Ca să pue întru Dumnezeu nădejdea lor, și să nu uite lucrurile lui Dumnezeu, și poruncile lui să le caute.
10. Ca să nu fie ca părinții lor, neam îndărătnic și amărîtor.
11. Neam care nu și-a îndreptat inima sa, și nu și-a încredințat cu Dumnezeu duhul său.
12. Fiii lui Efraim încordând și săgetând cu arcele, întorsu-s'au în ziua de răsboiu.
13. N'au păzit așezământul lui Dumnezeu, și în legea lui n'au vrut să umble.
14. Și au uitat facerile de bine ale lui și minunile lui, care au arătat lor.
15. Inaintea părinților lor, care au făcut minuni în pământul Eghipetului, în câmpul Taneos.
16. Desfăcut-au marea și i-au trecut pre ei; pus-au apele ca un foale.
17. Și i-au povățuit pre dânșii în nor ziua, și toată noaptea întru lumină de foc.
18. Desfăcut-au piatra în pustie, și i-au adăpat pre ei, ca întru adânc mult.
19. Și au scos apă din piatră, și au pogorît ca niște rîuri ape.

5. Fac. 18, 19; Ps. 147, 8.
6. A 2 Lege 4, 9. *10.* Eșire 32, 7, sequ.
11. A 2 Lege 32, 18; Neemia 9, 17.
14. Neemia 9, 17.
16. Eșire 14, 22; Is. Navì 3, 16; Ps. 113, 3; Evr. 11, 29. *19.* Ps. 104, 40.

20. Și au adaos încă a greșì lui; amărît-au pre cel prea înalt în loc fără de apă.
21. Și au ispitit pre Dumnezeu întru inimile lor, a cere bucate sufletelor lor.
22. Și au grăit împrotiva lui Dumnezeu, și au zis: au doar va puteà Dumnezeu să gătească masă în pustie?
23. Pentrucă au lovit piatra, și a curs apă, și păraele s'au umplut de apă.
24. Au doar și pâine poate să deà? Sau să gătească masă norodului său?
25. Pentru aceasta au auzit Domnul, și au mai răbdat; și foc s'a aprins întru Iacov, și mânie s'a suit preste Israil.
26. Căci n'a crezut întru Dumnezeu, nici a nădăjduit spre mântuirea lui.
27. Și au poruncit norilor deasupra, și ușile cerului au deschis.
28. Și le-au plouat lor mană să mănânce, pâine cerească le-au dat lor.
29. Pâine îngerească a mâncat omul, bucate le-au trimis lor din destul.
30. Ridicat-au austrul din cer, și au adus întru puterea sa vântul Liviei.
31. Și au plouat preste dânșii ca pulberea cărnuri, și ca nisipul mării pasări sburătoare.
32. Și au căzut în mijlocul taberii lor, împrejurul lăcașurilor lor.
33. Și au mâncat și s'au săturat foarte, și pofta lor le-au plinit lor; nu s'au lipsit de pofta lor.
34. Incă mâncarea fiind în gura lor, și mânia lui Dumnezeu s'a suit preste dânșii.

21. Numeri 11, 4.
24. Num. 11, 7; Num. 11, 30.
27. Eșire 16, 4; 14.
29. Eșire 16, 14; Num. 11, 7; Ințelep. 16; 20; Ioan 6, 31. *31.* Ps. 105, 31; Num. 11, 31—34. *34.* Num 11, 33.

35. Şi au ucis pre cei mai mulţi ai lor, şi pre cei aleşi ai lui Israil i-au împiedicat.
36. Intru toate acestea au mai greşit încă, şi n'au crezut întru minunile lui.
37. Şi s'au sfârşit întru deşertăciune zilele lor, şi anii lor cu degrab.
38. Când îi ucideà pre dânşii, atuncea îl căutau pre el, şi se întorceau, şi mânecau la Dumnezeu.
39. Şi ş'au adus aminte, că Dumnezeu ajutorul lor este, şi Dumnezeul cel prea înalt izbăvitorul lor este.
40. Şi l-au iubit pre dânsul în gura lor, şi cu limba lor au minţit lui.
41. Şi inima lor nu erà dreaptă cu dânsul, nici s'au încredinţat întru aşezământul de lege al lui.
42. Iar el este îndurat şi curăţeşte păcatele lor, şi nu va strică.
43. Şi va înmulţì a întoarce mânia sa, şi nu va aprinde toată iuţimea sa.
44. Şi ş'au adus aminte că trup sunt, duh ce trece şi nu se întoarce.
45. De câte ori l-au amărît pre dânsul în pustie, mâniatu-l-au pre dânsul în pământ fără de apă.
46. Şi s'au întors şi au ispitit pre Dumnezeu, şi pre cel sfânt al lui Israil l-au întărîtat.
47. Şi nu ş'au adus aminte de mâna lui în ziua în care i-au izbăvit pre ei din mâna celui ce-i necăjeà.
48. Cum au pus în Eghipet semnele sale, şi minunile sale în câmpul Taneos.
49. Şi au întors în sânge rîurile lor şi fântânile lor ca să nu beà.
50. Trimis-au asupra lor muşte câineşti, şi i-au mâncat pre ei, şi broaşte, şi i-au stricat pre dânşii.
51. Şi au dat păliciunii roduri le lor, şi ostenelele lor lăcustelor.
52. Bătut-au cu grindină viile lor, şi duzii lor cu brumă.
53. Şi au dat la grindină dobitoacele lor, şi averea lor focului.
54. Trimis-au asupra lor iuţimea mâniei sale, mânie şi iuţime şi necaz, trimitere prin îngeri răi.
55. Cale au făcut cărărei mâniei sale, şi nu au cruţat de moarte sufletele lor, şi dobitoacele lor spre moarte le-au dat.
56. Şi au bătut pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, începătura a toată osteneala lor în lăcaşurile lui Ham.
57. Şi au ridicat ca pre nişte oi pre norodul său, şi i-au dus pre ei ca pre o turmă în pustie.
58. Şi i-au povăţuit spre nădejde şi nu s'au înfricoşat, şi pre vrăjmaşii lor i-a acoperit marea.
59. Şi i-au băgat pre dânşii în muntele sfinţeniei sale, în muntele acesta pre care l-au câştigat dreapta lui.
60. Şi au gonit dela faţa lor neamuri şi le-au dat cu sorţi lor pământul, cu funii de împărţire.
61. Şi au aşezat întru lăcaşurile lor seminţiile lui Israil.
62. Şi au ispitit şi au amărît pre Dumnezeul cel prea înalt, şi mărturiile lui nu le-au păzit.
63. Şi s'au întors şi s'au lepădat ca şi părinţii lor, întorsu-s'au întru arc strâmb.
64. Şi l-au mâniat pre dânsul în dealurile lor, şi întru cele cioplite ale lor l-au întărâtat pre dânsul.
65. Auzit-au Dumnezeu, şi au trecut cu vederea, şi au urgisit foarte pre Israil.
66. Şi au lepădat cortul Silomului,

35. 1 Cor. 10, 5.
36. Num. 14, 2, 3; şi 16, 2, 3.
40. Isaia 29, 13; Ierem. 12, 2; Mat. 15, 8; Marc. 7, 6. *49.* Eşire 7, 20.
50. Eşire 8, 6; Ps. 104, 29; Eşire 8, 16, 24.
53. Eşire 9, 25.
56. Eşire 12, 29; Ps. 104, 35; şi 135, 10.
58. Eşire 14, 27. *60.* Isus Nav. 13, 7.
63. Isaia 1, 4. *66.* 1 Imp. 4, 4.

lăcaşul în care au lăcuit întru oameni.
67. Şi au dat în robie tăria lor, şi frumuseţea lor în mâinile vrăjmaşilor.
68. Şi au închis în sabie pre norodul său, şi moştenirea sa o au trecut cu vederea.
69. Pre tinerii lor i-au mâncat focul, şi fecioarele lor nu s'au jelit.
70. Preoţii lor în sabie au căzut, şi văduvele lor nu vor plânge.
71. Şi s'au deşteptat ca cel ce doarme Domnul, ca un tare şi ameţit de vin.
72. Şi au lovit pre vrăjmaşii săi dinapoi, ocară veşnică le-au dat lor.
73. Şi au lepădat lăcaşul lui Iosif, şi seminţia lui Efraim n'au ales.
74. Ci au ales seminţia Iudei, muntele Sionului pre care l-au iubit.
75. Şi au zidit ca a inorogului sfinţenia sa pre pământ, întemeiatu-o-au pre dânsa în veac.
76. Şi au ales pre David sluga sa, şi l-au luat pre el dela turmele oilor, dela cele fătătoare l-au luat pre dânsul.
77. Ca să pască pre Iacov sluga sa, şi pre Israil moştenirea sa.
78. Şi i-au păscut pre dânşii întru nerăutatea inimei sale, şi întru priceperile mâinilor sale i-a povăţuit pre dânşii.

Psalm 78. Psalmul lui Asaf.

Dumnezeule, venit-au neamurile în moştenirea ta, spurcat-au sfântă Biserica ta.
2. Pus-au Ierusalimul ca o păzitoare de poame; pus-au stârvurile robilor tăi mâncări pasărilor cerului; trupurile celor cuvioşi ai tăi hiarelor pământului.
3. Vărsatu-sau sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimului, şi nu erà cine să-i îngroape.
4. Făcutu-ne-am ocară vecinilor noştri, batjocură şi râs celor dimprejurul nostru.
5. Până când Doamne te vei mânià, până în sfârşit se va aprinde ca focul râvna ta?
6. Varsă mânia ta preste neamurile care nu te cunosc, şi preste împărăţiile care numele tău nu l-au chemat.
7. Că au mâncat pre Iacov, şi locul lui l-au pustiit.
8. Să nu pomeneşti fărădelegile noastre cele de demult; degrab să ne întâmpine pre noi îndurările tale Doamne, că am sărăcit foarte.
9. Ajută-ne nouă Dumnezeule Mântuitorul nostru, pentru slava numelui tău; Doamne izbăveşte-ne pre noi, şi curăţeşte păcatele noastre pentru numele tău.
10. Ca nu cândvà să zică neamurile: unde este Dumnezeul lor? Şi să cunoască întru neamuri, înaintea ochilor noştri, izbânda sângelui robilor tăi, celui vărsat.
11. Să intre înaintea ta suspinul celor ferecaţi; după mărirea braţului tău, păzeşte pre fiii celor omorîţi.
12. Răsplăteşte vecinilor noştri de şapte ori în sânul lor ocara lor, cu care te-au ocărît pre tine Doamne.
13. Iar noi norodul tău, şi oile păşunei tale, mărturisì-ne-vom ţie Dumnezeule în veac. In neam şi în neam vom vestì lauda ta.

PSALM 79.

Intru sfârşit pentru cei ce se vor schimbà; mărturia lui Asaf. Psalmul pentru Asirieni.

Cela ce paşti pre Israil, ia aminte; cela ce povăţueşti ca pre o oaie pre Iosif,

---

67. Ierem. 6, 13. *72.* 1 Imp. 5, 1, 6. *74.* Ps. 131, 14. *76.* 1 Paral. 17, 7; 2 Imp. 5, 2.
78. *1.* Ps. 136, 3.

4. Ps. 79, 7. *5.* Ps. 88, 45.
6. Ierem. 10, 24. *8.* Isaia 64, 9; Lev. 26, 40.
10. Ps. 41, 3. *12.* Isaia 65, 6.
13. Ps 94, 7; şi 99, 3.

2. Cela ce șezi pre Heruvimi, a-
rată-te înaintea lui Efraim și Veni-
amin și Manasì.
3. Deșteaptă puterea ta, și vino
să ne mântuești pre noi.
4. Dumnezeule întoarce-ne pre noi,
și arată fața ta, și ne vom mântuì.
5. Doamne Dumnezeul puterilor,
până când te vei mânià spre ruga
robilor tăi?
6. Hrănì-ne-vei pre noi cu pâine
de lacrămi, și ne vei adăpà cu la-
crămi întru măsură.
7. Pusu-ne-ai pre noi întru pri-
gonire vecinilor noștri, și vrăjmașii
noștrii ne-au batjocorit pre noi.
8. Doamne Dumnezeul puterilor,
întoarce-ne pre noi, și arătă fața
ta și ne vom mântuì.
9. Viea din Eghipet o ai mutat,
gonit-ai neamurile și o ai răsădit
pre ea.
10. Cale ai făcut înaintea ei și ai
sădit rădăcinile ei, și a umplut pă-
mântul.
11. Acoperit-au munții umbra ei, și
mlădițele ei chedrii lui Dumnezeu.
12. Intins-a vițile sale până la mare,
și până la rîuri odraslele sale.
13. Pentruce ai surpat gardul ei,
și o culeg pre ea toți cei ce trec
pre cale?
14. O a stricat pre ea vîerul din
pădure, și porcul sălbatic o a pă-
scut pre ea.
15. Dumnezeul puterilor întoar-
ce-te dar, și caută din cer, și vezi
și cercetează viea aceasta.
16. Și o săvârșește pre ea, pre
care o a sădit dreapta ta; și spre
fiul omenesc, pre carele l-ai întă-
rit ție.
17. Arsă fiind cu foc și săpată
afară; de certarea feței tale vor pierì.

79. 2. Eșire 25, 22; 4 Imp. 19, 15; Ps. 95, 11; și 98, 1. 6. Ps. 41, 3.
7. Ps. 78, 4; Ps. 43, 13.
9. Isaia 5, 1, 7; și 27, 2. 13. Isaia 5, 5.
15. Isaia 63, 15; Ps. 101, 20.
17. 4 Imp. 17, 6

18. Să fie mâna ta preste bărba-
tul dreptei tale și preste fiul ome-
nesc, pre carele l-ai întărit ție.
19. Și nu ne vom depărtà dela
tine; vià-ne-vei pre noi, și numele
tău vom chemà.
20. Doamne Dumnezeul puterilor,
întoarce-ne pre noi, și arată fața ta
și ne vom mântuì.

Psalm 80. Intru sfârșit; pentru teascuri, cântarea lui Asaf.

Bucurați-vă lui Dumnezeu, ajuto-
rului nostru; strigați Dumneze-
ului lui Iacov.
2. Luați psalmi și dați timpină,
psaltire înfrumusețată cu alăută.
3. Trâmbițați în lună nouă cu trâm-
biță, în ziua cea binevestită a săr-
bătorei voastre.
4. Că porunca lui Israil este, și ju-
decata Dumnezeului lui Iacov, măr-
turie în Iosif au pus lui, când a ie-
șit el din pământul Eghipetului, lim-
ba care n'a știut, a auzit.
5. Scos-a de supt sarcină spina-
rea lui; mâinile lui în coșniță au
slujit.
6. Intru necaz m'ai chemat și te-am
izbăvit, auzitu-te-am întru ascundere
de vifor, cercatu-te-am la apa pri-
gonirei.
7. Ascultă norodul meu, și voiu
mărturisì ție; Israile! De mă vei a-
scultà pre mine,
8. Nu va fi întru tine Dumnezeu
nou, nici te vei închinà la dumne-
zeu strein.
9. Că eu sunt Domnul Dumne-
zeul tău, cel ce te-am scos din pă-
mântul Eghipetului; lărgește gura
ta și o voiu umpleà pre ea.
10. Și n'a ascultat norodul meu
glasul meu, și Israil nu s'a uitat la
mine.

80. 3. Numerii 10, 10. 4. Eșire 23, 17.
5. Eșire 16, 5. 7. A 2 Lege 32, 29.
8. Eșire 20, 3.

11. Şi i-am slobozit pre dânşii după meşteşugirile inimilor lor, merge-vor întru meşteşugirile lor.

12. De m'ar fi ascultat norodul meu, Israil de ar fi umblat în căile mele,

13. Întru nimic aş fi smerit pre vrăjmaşii lor, şi asupra celor ce-i necăjeà pre dânşii aş fi pus mâna mea.

14. Vrăjmaşii Domnului au minţit lui, şi va fi vremea lor în veac.

15. Şi i-au hrănit pre ei din grăsimea grâului, şi cu miere din piatră i-au săturat pre dânşii.

Psalm 81. Cântarea lui Asaf.

Dumnezeu au stătut întru adunarea dumnezeilor, şi în mijloc pre dumnezei va judecà.

2. Până când judecaţi nedreptate, şi feţile păcătoşilor le luaţi înainte?

3. Judecaţi sirimanului şi săracului; pre cel smerit şi pre cel sărac îndreptaţi.

4. Scoateţi pre cel sărac şi pre cel mişel, din mâna păcătosului izbăviţi-l pre dânsul.

5. N'au cunoscut, nici au priceput, întru întunerec umblă; clătească-se toate temeliile pământului.

6. Eu am zis: dumnezei sunteţi, şi fii ai celui prea înalt toţi.

7. Iar voi ca nişte oameni muriţi, şi ca unul din boieri cădeţi.

8. Scoală-te Dumnezeule, judecă pământul, că tu vei moştenì întru toate neamurile.

Psalm 82. Cântarea lui Asaf.

Dumnezeule, cine se va asemănà ţie? Să nu taci, nici să te îmblânzeşti Dumnezeule!

2. Că iată vrăjmaşii tăi s'au întărîtat; şi cei ce te urăsc pre tine au ridicat capul.

3. Asupra norodului tău au meşteşugit gând, şi s'au sfătuit împrotiva sfinţilor tăi.

4. Zis-au: veniţi şi să-i pierdem pre dânşii din neam, şi să nu se mai pomenească numele lui Israil încă.

5. Că s'au sfătuit în unire dimpreună, împrotiva ta aşezământ au pus lăcaşurile Idumeilor şi Ismailtenii.

6. Moav şi Agarenii, Gheval şi Ammon şi Amalic, cei de alt neam cu cei ce lăcuesc în Tir.

7. Că şi Assur a venit împreună cu dânşii, făcutu-s'au spre ajutor fiilor lui Lot.

8. Fă-le lor ca lui Madiam şi Sisarii, ca lui Iavin la rîul Chison.

9. Pierit-au în Endor; făcutu-s'au ca gunoiul pământului.

10. Pune pre boierii lor ca pre Oriv şi Ziv şi Zevee şi Salmana.

11. Pre toţi boierii lor carii au zis: să moştenim nouă jertfelnicul lui Dumnezeu.

12. Dumnezeul meu, pune-i pre ei ca o roată, ca trestia înaintea feţei vântului.

13. Ca focul care arde pădurea, ca văpaea care arde munţii.

14. Aşà vei gonì pre dânşii întru viforul tău, şi întru mânia ta vei turburà pre ei.

15. Umple feţele lor de ocară, şi vor căutà numele tău Doamne.

16. Să se ruşineze şi să se turbure în veacul veacului, şi să se înfrunteze şi să piară.

17. Şi să cunoască că numele îţi este Domnul; tu însuţi cel prea înalt preste tot pământul.

---

11. Isaia 65, 2; Fapte 14, 15.
12. Varuh 3, 13; Isaia 48, 18 şi 65, 2.
14. Ps. 17, 44.
15. Ps. 147, 3; A 2 Lege 32, 13.
81. *2.* Ps. 57, 2, 3.
3. Eşire 22, 21; Ps. 57, 1. *4.* Pilde 24, 11.
5. Ps. 74, 4; Ioan 10, 34. *8.* Evrei 1, 2.
82. *1.* Ps. 34, 22.

10. Jud. 7, 25.

Psalm 83. Intru sfârşit, pentru teascuri, fiilor lui Kore.

Cât sunt de iubite lăcaşurile tale Doamne al puterilor! Doreşte şi se sfârşeşte sufletul meu spre curţile Domnului.

2. Inima mea şi trupul meu s'au bucurat de Dumnezeul cel viu.

3. Că pasărea ş'a aflat eişi casă, şi turtureaua cuib eişi, unde-şi va pune puii săi.

4. Altarele tale Doamne al puterilor, Impăratul meu şi Dumnezeul meu.

5. Fericiţi carii lăcuesc în casa ta, în vecii vecilor te vor lăudà.

6. Fericit este bărbatul, căruia este ajutorul lui dela tine; suişuri în inima sa a pus în valea plângerii, în locul care a pus.

7. Că binecuvântare va dà cel ce pune lege, merge-vor din putere în putere, arătà-se-va Dumnezeul dumnezeilor în Sion.

8. Doamne Dumnezeul puterilor, auzi rugăciunea mea, ascultă Dumnezeul lui Iacov.

9. Scutitorul nostru vezi Dumnezeule, şi caută la faţa unsului tău.

10. Că mai bună este o zi în curţile tale, decât mii.

11. Ales-am a fi lepădat în casa Dumnezeului meu, mai vârtos decât a lăcuì în lăcaşurile păcătoşilor.

12. Că mila şi adevărul iubeşte Domnul; Dumnezeu dar şi slavă va dà.

13. Domnul nu va face lipsiţi de bunătăţi pre cei ce umblă întru nerăutate. Doamne Dumnezeul puterilor, fericit este omul cel ce nădăjdueşte întru tine.

83. *2.* Ps. 41, 1, 2; 121, 1.
8. Ps. 2, 6; 21, 28; 41, 7.
9. Ps. 88, 18.
13. Ps. 88, 19.

Psalm 84. Intru sfârşit, fiilor lui Kore.

Bine ai voit Doamne pământului tău; întors-ai robimea lui Iacov.

2. Lăsat-ai fărădelegile poporului tău, acoperit-ai toate păcatele lor.

3. Potolit-ai toată mânia ta, întorsu-te-ai de către iuţimea mâniei tale.

4. Intoarce-ne pre noi Dumnezeul mântuirilor noastre; şi-ţi întoarce mânia ta dela noi.

5. Au doar în veci te vei mânià spre noi? Sau vei întinde mânia ta din neam în neam?

6. Dumnezeule! Tu întorcându-te ne vei vieà pre noi, şi norodul tău se va veselì de tine.

7. Arată nouă Doamne mila ta, şi mântuirea ta o dă nouă.

8. Auzì-voiu ce va grăì întru mine Domnul Dumnezeu; că va grăì pace preste norodul său,

9. Şi preste cei cuvioşi ai săi, şi preste cei ce îşi întorc inima spre dânsul.

10. Insă aproape este de cei ce se tem de dânsul mântuirea lui, ca să se sălăşluiască slava în pământul nostru.

11. Mila şi adevărul s'au întâmpinat, dreptatea şi pacea s'au sărutat.

12. Adevărul din pământ a răsărit, şi dreptatea din cer a privit.

13. Că Domnul va dà bunătate, şi pământul nostru îşi va dà rodul său.

14. Dreptatea înaintea lui va merge, şi va pune în cale paşii săi.

Psalm 85. Rugăciunea lui David.

Pleacă Doamne urechia ta, şi mă auzi, că sărac şi lipsit sunt eu.

2. Păzeşte sufletul meu, că cuvios sunt, mântueşte pre robul tău Dum-

84. *2.* Ps. 31, 1.
4. Ps. 70, 20. *11.* Evr. 7, 2.
13. Ps. 66, 5.

Dumnezeul meu, pre cel ce nădăjdueşte spre tine.

3. Milueşte-mă Doamne, căci, către tine voiu strigà toată ziua, veseleşte sufletul robului tău, căci, către tine am ridicat sufletul meu.

4. Că tu Doamne eşti bun, blând şi mult milostiv, tuturor celor ce te chiamă pre tine.

5. Ascultă Doamne rugăciunea mea, şi ia aminte glasul cererii mele.

6. In ziua necazului meu am strigat către tine, că m'ai auzit.

7. Nu este asemenea ție întru dumnezei Doamne, şi nu este după faptele tale.

8. Toate neamurile câte ai făcut vor venì, şi se vor închinà înaintea ta Doamne, şi vor slăvì numele tău.

9. Că mare eşti tu şi cel ce faci minuni, tu eşti Dumnezeu însuți.

10. Povățueşte-mă Doamne în calea ta, şi voiu merge întru adevărul tău, veselească-se inima mea, ca să se teamă de numele tău.

11. Mărturisì-mă-voiu ție Doamne Dumnezeul meu cu toată inima mea, şi voiu slăvì numele tău în veac.

12. Căci mila ta mare este spre mine, şi ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos.

13. Dumnezeule, călcătorii de lege s'au sculat asupra mea, şi adunarea celor tari au căutat sufletul meu, şi nu te-au pus pre tine înaintea lor.

14. Şi tu Doamne Dumnezeul meu eşti îndurat şi milostiv, îndelung răbdător şi mult milostiv şi adevărat.

15. Caută spre mine şi mă miluește, dă tăria ta slugei tale.

16. Şi mântueşte pre fiul slujnicei tale, fă cu mine semn spre bine, şi să vază cei ce mă urăsc şi să se ruşineze; că tu Doamne mi-ai ajutat mie, şi m'ai mângâiat.

Psalm 86. Fiilor lui Kore, Psalmul cântării.

Temeliile lui în munții cei sfinți; iubeşte Domnul porțile Sionului, mai mult decât toate sălaşele lui Iacov.

2. Prea slăvite s'au grăit pentru tine, cetatea lui Dumnnzeu.

3. Aduce-mi-voiu aminte de Raav şi de Vavilon; de cei ce mă gonesc pre mine.

4. Şi iată cei de altă seminție şi Tirul şi norodul Arapilor, aceştia s'au născut acolo.

5. Maică Sionul va zice omul, şi om s'a născut într'însul, şi însuş cel prea Inalt l-au întemeiat pre dânsul.

6. Domnul va povestì în scriptura noroadelor şi a boierilor acelora ce s'au născut într'însul.

7. Precum al tuturor celor ce se veselesc, le este lăcaşul la tine.

PSALM 87.

Cântarea Psalmului fiilor lui Kore, întru sfârşit; pentru Maelet, ca să răspunză cuvântul priceperii lui Etam Israilteanul.

Doamne Dumnezeul mântuirii mele, ziua am strigat, şi noaptea înaintea ta.

2. Să intre înaintea ta rugăciunea mea, pleacă urechea ta spre ruga mea.

3. Că s'au umplut de rele sufletul meu, şi vieața mea de iad s'a apropiat.

4. Socotit am fost cu cei ce se pogoară în groapă; făcutu-m'am ca un om neajutorit, întru cei morți slobod.

5. Ca nişte răniți ce dorm în mor-

85. *4.* Ioil 2, 13. *6.* Ps. 49, 16.
7. A 2 Lege 6, 4. *8.* Ps. 71, 11; 101, 19.
9. Ps. 135, 4; Ps. 94, 3.
10. Ps. 24, 4. *13.* Ps. 53, 3.
14. Ps. 102, 4; Ioil, 2, 13; Ps. 144, 8.
16. Ps. 142, 14.

86. *1.* Ps. 67, 17; şi 124, 2.
2. Ps. 45, 4. *5.* Isaia 14, 32.
87. *3.* Ps. 122, 4.

mânt, de cari nu ţi-ai mai adus aminte; şi ei dela mâna ta s'au lepădat.

6. Pusu-m'au în groapa cea mai de desupt, întru cele întunecate şi în umbra morţii.

7. Asupra mea s'a întărit mânia ta, şi toate valurile tale le-ai adus preste mine.

8. Depărtat-ai pre cunoscuţii mei dela mine, pusu-m'au urîciune loruş.

9. Datu-m'am şi n'am ieşit; ochii mei au slăbit de sărăcie.

10. Strigat-am către tine Doamne toată ziua, tins-am către tine mâinile mele.

11. Au doar morţilor vei face minuni? Sau doftorii vor sculà şi se vor mărturisì ţie?

12. Au doar va spune cinevà în mormânt mila ta, şi adevărul tău întru pierzare?

13. Au cunoaşte-se-vor întru întunerec minunile tale, şi dreptatea ta în pământ uitat?

14. Şi eu către tine Doamne am strigat, şi dimineaţa rugăciunea mea te va întâmpinà.

15. Pentruce Doamne lepezi sufletul meu? Intorci faţa ta dela mine?

16. Sărac sunt eu şi întru ostenele din tinereţele mele; şi înălţându-mă m'am smerit şi m'am mâhnit.

17. Preste mine au venit mâniile tale, înfricoşerile tale m'au turburat.

18. Incunjuratu-m'au ca apa, toată ziua m'au cuprins împreună.

19. Depărtat-ai dela mine pre prietenul şi pre vecinul şi pre cunoscuţii mei din ticăloşie.

Psalm 88. Al înţelegerii lui Etam Israiliteanul.

Milele tale Doamne în veac voiu lăudà.

2. In neam şi în neam voiu vestì adevărul tău în gura mea.

3. Că ai zis: în veac mila se va zidì, în ceruri se va gătì adevărul tău.

4. Pus-am aşezământ de lege celor aleşi ai mei; juratu-m'am lui David slugei mele, până în veac voiu gătì sămânţa ta.

5. Şi voiu zidì în neam şi în neam scaunul tău.

6. Mărturisì-vor cerurile minunile tale Doamne, şi adevărul tău întru adunarea sfinţilor.

7. Că cine în nori se va potrivì cu Domnul, se va asemănà Domnului întru fiii lui Dumnezeu?

8. Dumnezeu cel ce se proslăveşte în sfatul sfinţilor, mare şi înfricoşat este preste toţi cei dimprejurul lui.

9. Doamne Dumnezeul puterilor, cine este asemenea ţie? Tare eşti Doamne, şi adevărul tău împrejurul tău.

10. Tu stăpâneşti puterea mării, şi pornirea valurilor ei tu o potoleşti.

11. Tu ai smerit ca pre un rănit pre cel mândru; întru braţul puterei tale ai risipit pre vrăjmaşii tăi.

12. Ale tale sunt cerurile şi al tău este pământul, lumea şi plinirea ei tu o ai întemeiat; miazănoapte şi marea tu ai zidit.

13. Tavorul şi Ermonul întru numele tău se vor bucurà, braţul tău este cu putere.

14. Să se întărească mâna ta, înalţă-se dreapta ta, dreptatea şi judecata este gătirea scaunului tău.

15. Mila şi adevărul vor merge înaintea feţei tale, fericit este norodul care ştie strigare.

16. Doamne întru lumina feţei tale

6. Ps. 140, 8. *9.* Plâng 2, 11. *10.* Ps 142, 6. *11.* Ps. 6, 5; Ps. 29, 9; Isaia 38, 18. *12.* Ps. 6, 5. *14.* Ps. 5, 3. *15.* Iov 13, 24. *16.* Iov 9, 35.

88. *4.* 2 Imp. 7, 12; 1 Paral. 28, 7. *6.* Ps. 49, 7; Ps. 18, 1. *8.* Daniil 7, 10; Apoc. 4, 11. *9.* A 2 Lege 3, 24. *10.* Iov, 9, 8. *12.* Fac. 1, 1; Iov 9, 9; Ps. 23, 1. *14.* Ps. 96, 2. *16.* Isaia 2, 5.

vor merge, și întru numele tău se vor bucură toată ziua, și întru dreptatea ta se vor înălță.

17. Că lauda puterei lor tu ești, și întru bunăvrerea ta se va înălță cornul nostru.

18. Că a Domnului este sprijineala, și a sfântului lui Israil împăratului nostru.

19. Atuncea ai grăit în vedenii fiilor tăi, și ai zis: pus-am ajutor spre cel tare, înălțat-am pre cel ales din norodul meu.

20. Aflat-am pre David sluga mea, cu untdelemn sfânt al meu l-am uns pre el.

21. Pentrucă mâna mea va ajută lui, și brațul meu va întărì pre dânsul.

22. Nu se va folosì vrăjmașul întru el, și fiul fărădelegei nu va adauge a-i face lui rău.

23. Și voiu tăià dela fața lui pre vrăjmașii lui, și pre cei ce-l urăsc pre el îi voiu înfrânge.

24. Și adevărul meu și mila mea cu dânsul; și întru numele meu se va înălță cornul lui.

25. Și voiu pune în mare mâna lui, și în rîuri dreapta lui.

26. Acela mă va chemà pre mine; Tatăl meu ești tu, Dumnezeul meu și sprijinitorul mântuirei mele.

27. Și eu întâiu născut voiu pune pre dânsul, înalt mai mult decât împărații pământului.

28. In veac voiu păzì lui mila mea, și așezământul de lege al meu credincios lui.

29. Și voiu pune în veacul veacului sămânța lui, și scaunul lui ca zilele cerului.

30. De vor lăsà fiii lui legea mea, și după judecățile mele nu vor umblà.

31. De vor spurcà dreptățile mele, și poruncile mele de nu le vor păzì.

32. Certà-voiu cu toiag fărădelegile lor, și cu bătăi strâmbătățile lor.

33. Iar mila mea nu o voiu depărtà dela dânșii, nici voiu face strâmbătate întru adevărul meu.

34. Nici voiu spurcà așezământul meu; și cele ce ies prin buzele mele, nu le voiu defăimà.

35. Odată m'am jurat întru cel sfânt al meu, au minți-voiu lui David?

36. Sămânța lui în veac va rămâneà, și scaunul lui ca soarele înaintea mea, și ca luna săvârșită în veac, și martor în cer credincios.

37. Iar tu ai lepădat și ai defăimat, zăbovit-ai pre unsul tău.

38. Surpat-ai așezământul robului tău, spurcat-ai în pământ sfințenia lui.

39. Stricat-ai toate gardurile lui, pus-ai tăriile lui frică.

40. Jefuitu-l-au pre el toți cei ce călătoreau în cale, făcutu-s'a ocară vecinilor săi.

41. Inălțat-ai dreapta celor ce-l necăjesc pre dânsul; veselit-ai pre toți vrăjmașii lui.

42. Intors-ai ajutorul sabiei lui, și nu l-ai apărat pre el în răsboiu.

43. Stricatu-l-ai din curățenia lui, scaunul lui în pământ l-ai surpat.

44. Micșorat-ai zilele vremei lui; vărsat-ai preste dânsul rușine.

45. Până când Doamne te întorci, până în sfârșit se va aprinde ca focul mânia ta?

46. Adu-ți aminte ce este statul meu, că au doar îndeșert ai zidit pre toți fiii oamenilor?

47. Cine este omul, carele va fi viu, și să nu vază moarte? Să-și izbăvească sufletul său din mâna iadului?

48. Unde sunt milele tale cele din

17. Ps. 74, 10. *18.* Ps. 83, 9.
20. 1 Imp. 16, 13; Fap. 13, 22.
21. Ps. 61, 8. *25.* Ps. 71, 8.
27. 1 Paral. 17, 13. *28.* 2 Imp 7, 14.
30. 3 Imp. 9, 6.

32. 2 Imp. 7, 14. *35.* Evr. 6, 13, 18.
36. 2 Imp. 7, 16; Ps. 71, 5; și 71, 17.
45. Ps. 78, 5. *47.* Ps. 48, 14; Eccl. 6, 6.
48. 2 Imp. 7, 11.

început Doamne, cu care te-ai jurat lui David întru adevărul tău?

49. Adu-ţi aminte Doamne de ocara robilor tăi, pre care am ţinut în sânul meu, a multe neamuri.

50. Cu care au ocărît vrăjmaşii tăi Doamne, cu care au ocărît schimbarea unsului tău.

51. Bine este cuvântat Domnul în veac, fie, fie.

Psalm 89. Rugăciunea lui Moisì, omul lui Dumnezeu.

Doamne, scăpare te-ai făcut nouă în neam şi neam.

2. Mai 'nainte de ce s'au făcut munţii şi s'au zidit pământul şi lumea; şi din veac şi până în veac tu eşti.

3. Nu întoarce pre om întru smerenie, şi ai zis: întoarceţi-vă fiii oamenilor.

4. Că o mie de ani înaintea ochilor tăi Doamne, ca ziua de ieri care a trecut.

5. Şi streaja în noapte, urgisire anii lor vor fi; dimineaţa ca iarba va trece.

6. Dimineaţa va înflorì şi va trece; decuseară va cădeà, învârtoşà-se-va şi se va uscà.

7. Că ne-am sfârşit întru iuţimea ta, şi întru mânia ta ne-am turburat.

8. Pus-ai fărădelegile noastre înaintea ta, veacul nostru întru luminarea feţei tale.

9. Că toate zilele noastre s'au împuţinat, şi întru mânia ta ne-am stins.

10. Anii noştrii ca un păeanjen s'au socotit, zilele anilor noştri întru dânşii şaptezeci de ani.

11. Iar de vor fi în puteri, optzeci de ani; şi ce este mai mult decât aceştia, osteneală şi durere.

12. Că au venit blândeţe preste noi şi ne vom pedepsì.

13. Cine ştie puterea iuţimei tale? Şi de frica ta mânia ta să o numere?

14. Dreapta ta aşà cunoscută o fă mie, şi pre cei ferecaţi cu inima întru înţelepciune.

15. Intoarce-te Doamne, până când? Şi te umileşte spre robii tăi.

16. Umplutu-ne-am dimineaţa de mila ta Doamne, şi ne-am bucurat şi ne-am veselit în toate zilele noastre.

17. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pre noi, anii întru cari am văzut rele,

18. Şi caută spre robii tăi şi spre lucrurile tale, şi îndreptează pre fiii lor.

19. Şi fie lumina Domnului Dumnezeului nostru preste noi, şi lucrurile mâinilor noastre le îndreptează spre noi, şi lucrul mâinilor noastre îndreptează-l.

Psalm 90. Lauda cântării lui David, nescris deasupra la Evrei.

Cel ce lăcueşte întru ajutorul celui prea Inalt, întru acoperemântul Dumnezeului cerului se va sălăşluì.

2. Zice-va Domnului: sprijinitorul meu eşti, scăparea mea, Dumnezeul meu, şi voiu nădăjduì spre dânsul.

3. Că el te va izbăvì din cursa vânătorilor şi de cuvântul turburător.

4. Cu spatele sale va umbrì ţie, şi supt aripile lui vei nădăjduì.

5. Cu armă te va încunjurà adevărul lui; nu te vei teme de frica de noapte.

6. De săgeata ce zboară ziua, de lucrul ce umblă întru întunerec, de

---

89. *2.* Iov 15, 7; şi 36, 26; Ps. 92, 3; Pilde 8, 25; *3.* Ecles. 12, 7. *4.* Ps. 38, 6. *5.* Isaia 40, 7; Ps. 102, 15; Iov 7, 7. *6.* Ps. 38, 6. *8.* Ps. 18, 13; Isaia 64, 6. *9.* Ps. 102, 15; Iov 14, 1. *10.* Sirah 18, 8.

90. *3.* Ps. 123, 7. *4.* Iov 5, 19; Ps. 56, 2. *5.* Cântări 3, 8; Pilde 3, 25.

întâmplare şi de dracul cel de amiază zi.

7. Cădeà-va despre laturea ta o mie, şi zece mii deadreapta ta, şi spre tine nu se vor apropià.

8. Insă cu ochii tăi vei privì, şi răsplătirea păcătoşilor vei vedeà.

9. Că tu Doamne nădejdea mea, pre cel prea înalt ai pus scăpare ţie.

10. Nu vor venì către tine rele, şi bătae nu se va apropià întru lăcaşul tău.

11. Că îngerilor săi va poruncì pentru tine, ca să te păzească în toate căile tale.

12. Pre mâini te vor ridicà, ca nu cândvà să împiedici de piatră piciorul tău.

13. Preste aspidă şi vasilisc vei încălecà, şi vei călcà preste leu şi preste balaur.

14. Că spre mine a nădăjduit, şi-l voiu izbăvì pre el; acoperì-voiu pre el, că a cunoscut numele meu.

15. Strigà-va către mine, şi-l voiu auzì pre el, cu dânsul sunt în necaz; scoate-l-voiu pre dânsul şi-l voiu mărì.

16. Cu lungime de zile îl voiu umpleà pre el, şi voiu arătà lui mântuirea mea.

Psalm 91. Psalmul cântării la ziua Sâmbetei.

Bine este a se mărturisì Domnului, şi a cântà numelui tău prea înalte.

2. A vestì dimineaţa mila ta, şi adevărul tău în toată noaptea.

3. In psaltire cu zece strune, cu cântare în alăută.

4. Că m'ai veselit Doamne întru făptura ta, şi întru lucrurile mâinilor tale mă voiu bucurà.

5. Cât s'au mărit lucrurile tale Doamne, foarte s'au adâncit gândurile tale.

6. Bărbatul cel nepriceput nu va cunoaşte, şi cel neînţelegător nu va înţelege acestea.

7. Când au răsărit păcătoşii ca iarba, şi s'au ivit toţi cei ce fac fărădelegea.

8. Ca să piară în veacul veacului, iar tu prea înalt eşti în veac Doamne.

9. Că iată vrăjmaşii tăi Doamne, că iată vrăjmaşii tăi vor pierì, şi se vor risipì toţi cei ce lucrează fărădelegea.

10. Şi se va înălţà ca al inorogului cornul meu, şi bătrâneţele mele în untdelemn gras.

11. Şi a privit ochiul meu întru vrăjmaşii mei şi întru cei vicleni ce se scoală asupra mea va auzì urechea mea.

12. Dreptul ca finicul va înflorì, şi ca chedrul cel din Livan se va înmulţì.

13. Răsădiţi fiind în casa Domnului, în curţile Dumnezeului nostru vor înflorì.

14. Incă se vor înmulţi întru bătrâneţe unse, şi bine petrecând vor fi, ca să vestească,

15. Că drept este Domnul Dumnezeul nostru, şi nu este nedreptate întru dânsul.

PSALM 92.

In ziua cea mai înainte de Sâmbătă, când s'a lăcuit pământul, lauda cântării lui David.

Domnul au împărăţit, întru podoabă s'au îmbrăcat, îmbrăcatu-s'au Domnul întru putere şi s'au încins.

---

10. Ps. 120, 6—8.
11. Mat 4, 6; Lucà 4, 10; Pilde 4, 12.
12. Lucà 4, 11. *13.* Iov 5, 22.
14. Ps. 50, 15.
91. *1.* Ps. 146, 1. *2.* Ps. 58, 19.

5. Ps. 8, 2, 9; 103, 25; Ps. 138, 5.
7. Ps. 36, 2. *10.* Ps. 17, 3.
11. Ps. 54, 9; 58, 11.
12. Osea 14, 6.

2. Pentrucă au întărit lumea, care nu se va clăti.
3. Gata este scaunul tău de atuncea, din veac eşti tu.
4. Ridicat-au rîurile Doamne, ridicat-au rîurile glasurile lor.
5. Ridicà-vor rîurile valurile lor, de glasuri de ape multe.
6. Minunate sunt înălţările mării, minunat este întru cele înalte Domnul.
7. Mărturiile tale s'au încredinţat foarte; casii tale se cuvine sfinţenie Doamne, întru lungime de zile.

Psalm 93. Psalmul lui David, întru a patra a Sâmbetii.

Dumnezeul izbândirilor, Domnul Dumnezeul izbândirilor cu îndrăzneală au stătut.
2. Inalţă-te cela ce judeci pământul, răsplăteşte răsplătirea celor mândri.
3. Până când păcătoşii Doamne, până când păcătoşii se vor făli?
4. Vor spune şi vor grăì nedreptate, vor grăì toţi cei ce lucrează fărădelege.
5. Pre norodul tău Doamne l-au împilat, şi moştenirea ta o au dosădit.
6. Pre văduvă şi pre sărac au omorît, şi pre nemernic au ucis.
7. Şi au zis: nu va vedeà Domnul, nici va pricepe Dumnezeul lui Iacov.
8. Inţelegeţi dar cei neînţelepţi întru popor, şi cei nebuni înţelepţiţivă vreodată.
9. Cel ce au sădit urechea, au nu aude? Sau cel ce au zidit ochiul, au nu priveşte?
10. Cel ce pedepseşte neamurile, au nu va certà? Cel ce învaţă pre om minte.
11. Domnul cunoaşte gândurile oamenilor, că sunt deşarte.

12. Fericit este omul pre carele vei certà Doamne, şi din legea ta îl vei învăţà pre el.
13. Ca să-l îmblânzeşti pre el din zilele cele rele, până ce se va săpà păcătosului groapă.
14. Că nu va lepădà Domnul pre norodul său, şi moştenirea sa nu o va părăsì.
15. Până ce dreptatea se va întoarce la judecată, şi cei ce se ţin de dânsa toţi cei drepţi la inimă.
16. Cine se va sculà cu mine asupra celor ce viclenesc? Sau cine va stà împreună cu mine asupra celor ce lucrează fărădelege?
17. De nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puţin nu s'ar fi sălăşluit în iad sufletul meu.
18. De am zis: s'a clătit piciorul meu, mila ta Doamne mi-a ajutat mie.
19. După mulţimea durerilor mele în inima mea, mângâerile tale au veselit sufletul meu.
20. Să nu fie împreună cu tine scaunul fărădelegei, cel ce zideşte osteneală preste poruncă.
21. Vânà-vor asupra sufletului dreptului, şi sânge nevinovat vor osândì.
22. Şi s'au făcut mie Domnul spre scăpare, şi Dumnezeul meu spre ajutorul nădejdei mele.
23. Şi va răsplătì lor Domnul fărădelegea lor; şi după răutatea lor îi va pierde pre dânşii Domnul Dumnezeul nostru.

PSALM 94.

Lauda cântării lui David, nescris deasupra la Evrei.

Veniţi să ne bucurăm Domnului, şi să strigăm lui Dumnezeu mântuitorului nostru.
2. Să întâmpinăm faţa lui întru

92. *3.* Ps. 89, 2; 101, 13. *4.* Ps. 45, 4.
93. *3.* Ps. 30, 18. *6.* Iov 22, 9. *9.* Eşire 4, 11. *11.* Ps. 32, 15; 1 Cor. 3, 20.
12. Evrei 12, 6. *14.* Isaia 57, 16.
18. Ps. 72, 2. *23.* Ps. 7, 15, 16.
94. *1.* Ps. 95, 11; şi 96, 1.

mărturisire, şi în psalmi să-i strigăm lui.

3. Că Dumnezeu mare este Domnul şi împărat mare preste toi pământul.

4. Că în mâna lui sunt marginile pământului, şi înălţările munţilor ale lui sunt.

5. Că a lui este marea, şi el o au făcut pre ea, şi uscatul mâinile lui l-au zidit.

6. Veniţi să ne închinăm şi să cădem lui, şi să plângem înaintea Domnului celui ce ne-au făcut pre noi.

7. Că el este Dumnezeul nostru, şi noi norodul păşunii lui, şi oile mâinii lui.

8. Astăzi de veţi auzi glasul lui, să nu vă învârtoşaţi inimile voastre.

9. Ca întru întărîtare, precum în ziua ispitirii în pustie.

10. Unde m'au ispitit părinţii voştri, ispititu-m'au şi au văzut lucrurile mele.

11. Patruzeci de ani am urît pre neamul acesta, şi am zis: pururea rătăcesc cu inima.

12. Şi ei n'au cunoscut căile mele, că m'am jurat întru mânia mea, de vor intrà întru odihna mea.

PSALM 95.

Lauda cântării lui David, când s'a zidit casa după robie; nescris deasupra la Evrei.

Cântaţi Domnului cântare nouă, cântaţi Domnului tot pământul.

2. Cântaţi Domnului, binecuvântaţi numele lui, bine vestiţi din zi în zi mântuirea lui.

3. Vestiţi întru neamuri slava lui, în toate noroadele minunile lui.

4. Că mare este Domnul şi lăudat foarte, înfricoşat este mai pre sus decât toţi dumnezeii.

5. Că toţi dumnezeii păgânilor sunt draci; iar Domnul cerurile au făcut.

6. Mărturisire şi frumuseţe este înaintea lui, sfinţenie şi mare cuviinţă întru sfinţirea lui.

7. Aduceţi Domnului moştenirile neamurilor; aduceţi Domnului slavă şi cinste, aduceţi Domnului slavă numelui lui.

8. Ridicaţi jertfe şi intraţi în curţile lui, închinaţi-vă Domnului în curtea cea sfântă a lui.

9. Să se clătească de faţa lui tot pământul; spuneţi întru neamuri, că Domnul au împărăţit.

10. Pentrucă au întărit lumea, care nu se va clăti, judecà-va noroade întru dreptate.

11. Să se veselească cerurile şi să se bucure pământul, clătească-se marea şi plinirea ei, bucurà-se-vor câmpii şi toate cele ce sunt întru dânşii.

12. Atuncea se vor bucurà toate lemnele pădurii de faţa Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

13. Judecà-va lumea întru dreptate, şi noroadele întru adevărul său.

PSALM 96.

Psalmul lui David, când pământul lui s'a aşezat, nescris deasupra la Evrei.

Domnul au împărăţit, să se bucure pământul, veselească-se ostroave multe.

2. Nor şi negură împrejurul lui, dreptatea şi judecata este îndreptarea scaunului lui.

3. Foc înaintea lui va merge. şi va arde împrejur pre vrăjmaşii lui.

---

3. Ps. 85, 7; 95, 4. *4.* Iov 26, 7.
6. Ps. 99, 2; Ps. 95, 8; 99, 3.
7. Ps. 78, 14; şi 99, 3.
9. Eşire 17, 7; A 2 Lege 6, 16; Evrei 3, 7.
11. Evrei 3, 17.
12. Num 14, 23; Evrei 4, 3.
95. *1.* 1 Paral. 16, 23; Isaia 42, 10.

7. A 2 Lege 32, 3; Ps. 28, 1 şi 2.
8. Ps. 94, 6. *9.* Ps. 96, 1.
11. Ps. 94, 1; 97, 1, 8; Isaia 49, 13; şi 52, 9.
13. Ps. 9, 8; şi 97, 9, 11.
96. *1.* Ps. 94, 1; 95, 9, 11; Isaia 42, 11.
2. Ps. 88, 14. *3.* Ps. 17, 14.

4. Strălucit-au fulgerile lui lumii, văzut-a și s'a clătit pământul.

5. Munții ca ceara s'au topit de fața Domnului, de fața Domnului a tot pământul.

6. Vestit-au cerurile dreptatea lui, și au văzut toate noroadele slava lui.

7. Să se rușineze toți cei ce se închină celor ciopliți, cei ce se laudă în idolii lor.

8. Inchinați-vă lui toți îngerii lui; auzit-a și s'a veselit Sionul.

9. Și s'au bucurat fetele jidovimei, pentru judecățile tale Doamne.

10. Că tu Domnul cel prea înalt preste tot pământul, foarte te-ai prea înălțat mai pre sus decât toți dumnezeii.

11. Cei ce iubiți pre Domnul, urîți cele rele; păzește Domnul sufletele cuvioșilor săi, din mâna păcătosului îi va izbăvi pre dânșii.

12. Lumină au răsărit dreptului, și celor drepți cu inima veselie.

13. Veseliți-vă drepților întru Domnul, și vă mărturisiți pomenirii sfințeniei lui.

Psalm 97. Lui David.

Cântați Domnului cântare nouă; că minunate au făcut Domnul.

2. Mântuitu-l-au pre el dreapta lui și brațul cel sfânt al lui.

3. Cunoscută au făcut Domnul mântuirea sa, înaintea neamurilor au descoperit dreptatea sa.

4. Pomenit-au mila sa lui Iacov, și adevărul său casei lui Israil.

5. Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

6. Strigați lui Dumnezeu tot pământul, cântați și vă bucurați și cântați.

7. Cântați Domnului cu alăută, cu alăută și glas de psalm, cu trâmbițe ferecate și cu glas de trâmbiță de corn.

8. Strigați înaintea împăratului Domnului, clătească-se marea și plinirea ei, lumea și toți cei ce lăcuesc într'însa.

9. Rîurile vor bate cu mâna deodată, munții se vor bucurà de fața Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

10. Judecà-va lumea întru dreptate și noroadele cu îndreptare.

Psalm 98. Lui David.

Domnul au împărățit, să se mânie noroadele, cela ce șade pre Heruvimi clătească-se pământul.

2. Domnul în Sion este mare, și înalt este preste toate noroadele.

3. Mărturisească-se numelui tău celui mare, că înfricoșat și sfânt este; și cinstea împăratului judecată iubește.

4. Tu ai gătit îndreptările, judecata și dreptatea întru Iacov tu o ai făcut.

5. Inălțați pre Domnul Dumnezeul nostru, și vă închinați așternutului picioarelor lui, că sfânt este.

6. Moisì și Aaron întru preoții lui, și Samuil întru cei ce chiamă numele lui.

7. Chemat-au pre Domnul, și el i-au auzit pre ei, în stâlp de nor au grăit către dânșii.

8. Că păzeau mărturiile lui și poruncile lui, care le-au dat lor.

9. Doamne Dumnezeul nostru, tu i-ai auzit pre ei; Dumnezeule tu mi-

---

4. Apoc. 4, 5. *6.* Ps 88, 6; Ps. 18, 1.
7. 1 Imp. 5, 3; Eșire 20, 4; A 2 Lege 5, 8; Lev. 26; Isaia 2, 20; Isaia 42, 17; și 44, 11.
8. Isaia 45, 16; și Evrei 1, 6.
10. Isaia 2, 19, 21.
11. Evrei 1, 6; Amos, 5, 15.
12. Iov 22, 28. *13.* Ps. 31, 12; Ps. 29, 4.
97. *2.* Isaia 42, 10; și 52, 10.
4. Lucà 1, 72. *5.* Isaia 52, 10.
6. Ps. 95, 11; și 99, 1.
8 Isaia 44, 23. *10.* Ps. 95, 13.
98. *1.* Ps. 95, 11; 79, 2.
5. Ps. 131, 7.

lostiv te-ai făcut lor, şi izbândind spre toate izvodirile lor.

10. Inălţaţi pre Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi în munţele cel sfânt al lui, că sfânt este Domnul Dumnezeul nostru.

Psalm 99. Spre mărturisire.

Strigaţi lui Dumnezeu tot pământul, slujiţi Domnului întru veselie, intraţi înaintea lui întru bucurie.

2. Cunoaşteţi că Domnul acesta este Dumnezeul nostru, el ne-au făcut pre noi, şi nu noi.

3. Iar noi norodul lui şi oile păşunei lui, intraţi în porţile lui întru mărturisire, în curţile lui întru laude, mărturisiţi-vă lui.

4. Lăudaţi numele lui, că este bun Domnul, în veac este mila lui, şi până în neam şi în neam adevărul lui.

Psalm 100. Lui David.

Milă şi judecată voiu cântà ţie Doamne.

2. Cântà-voiu şi voiu înţelege în cale fără prihană, când vei venì către mine.

3. Umblat-am întru neräutatea inimei mele, în mijlocul casei mele.

4. N'am pus înaintea ochilor mei lucru fărădelege; pre cei ce făceau călcări de lege i-am urît.

5. Nu s'a lipit de mine inima îndărătnică; pre cel ce se abate dela mine, pre cel rău nu l-am cunoscut.

6. Pre cel ce clevetea întru ascuns pre vecinul său, pre acela l-am gonit.

7. Cu cel mândru cu ochiul şi cu cel nesăţios la inimă, cu acesta n'am mâncat.

8. Ochii mei preste credincioşii pământului, ca să şază ei împreună cu mine. Cel ce umblă în cale fără prihană, acela îmi slujeà.

9. Nu va lăcuì în mijlocul casii mele cel ce face mândrie; cel ce grăeşte nedreptăţi, nu s'a îndreptat înaintea ochilor mei.

10. In dimineţi am ucis pre toţi păcătoşii pământului, ca să pierzi din cetatea Domnului pre toţi cei ce lucrează fărădelege.

PSALM 101.

Rugăciunea săracului când se mâhneşte, şi înaintea Domnului varsă rugăciunea sa.

Doamne auzi rugăciunea mea, şi strigarea mea la tine să vie.

2. Să nu întorci faţa ta dela mine, ori în ce zi mă necăjesc, pleacă către mine urechia ta.

3. Ori în ce zi te voiu chemà, degrab mă auzi.

4. Că s'au stins ca fumul zilele mele, şi oasele mele ca uscăciunea s'au uscat.

5. Pălit am fost ca iarba, şi s'a uscat inima mea; că mi-am uitat a mâncà pâinea mea.

6. De glasul suspinului meu, s'a lipit osul meu de carnea mea.

7. Asemănatu-m'am cu pelicanul de pustie, făcutu-m'am ca corbul de noapte în loc nelăcuit.

8. Priveghiat-am şi m'am făcut ca o pasăre ce este osebită pre casă.

9. Toată ziua m'au ocărît vrăjmaşii mei, şi cei ce mă lăudau, asupra mea se jurau.

10. Că cenuşă ca pâinea am mâncat, şi băutura mea cu plângere am amestecat.

11. De către faţa iuţimei tale şi a mâniei tale, că înălţându-mă m'ai surpat.

---

99. *1.* Ps. 97, 6. *2.* Ps. 94, 6. *3.* Ps. 78, 14; şi 94, 7; Ps. 94, 6. *4.* Ps. 117, 1.
100. *4.* Ps. 25, 4; şi 118, 113. *5.* Pilde 6, 17, 18. *6.* Ps. 118, 115. *7.* Ps. 25, 5. *8.* Ps. 118, 63.

101. *4.* Ps. 21, 16; 68, 12. *6.* Iov 19, 20. *9.* Ps. 68, 12.

12. Zilele mele ca umbra s'au plecat, şi eu ca iarba m'am uscat.
13. Iar tu Doamne în veac rămâi, şi pomenirea ta în neam şi în neam.
14. Tu sculându-te vei miluì Sionul; că vremea este a te milostivì spre el, că a venit vremea.
15. Că bine au voit robii tăi în pietrile lui, şi de ţărâna lui le va fi milă.
16. Şi se vor teme neamurile de numele Domnului, şi toţi împăraţii pământului de slava ta.
17. Că va zidì Domnul Sionul, şi se va arătà întru slava sa.
18. Căutat-au spre rugăciunea celor smeriţi, şi nu au defăimat cererea lor.
19. Să se scrie aceasta întru alt neam, şi norodul ce se zideşte va lăudà pre Domnul.
20. Că au privit dintru înălţimea cea sfântă a lui, Domnul din cer pre pământ s'au uitat.
21. Ca să auză suspinul celor ferecaţi, şi să deslege pre fiii celor omorîţi.
22. Ca să vestească în Sion numele Domnului, şi lauda lui în Ierusalim.
23. Când se vor adunà noroadele dimpreună şi împăraţii ca să slujească Domnului.
24. Răspuns-au lui în calea tăriei lui; împuţinarea zilelor mele spune-mi.
25. Nu mă duce pre mine întru înjumătăţirea zilelor mele, în neamul neamurilor anii tăi.
26. Intru început tu Doamne pământul l-ai întemeiat, şi lucrurile mâinilor tale sunt cerurile.
27. Acelea vor pieri, iar tu vei rămâneà; şi toţi ca o haină se vor învechì, şi ca un veşmânt vei învelì pre ei, şi se vor schimbà.
28. Iar tu acelaşi eşti şi anii tăi nu vor lipsì.
29. Fiii robilor tăi vor lăcuì, şi sămânţa lor în veac se va îndreptà.

Psalm 102. Lui David.

Binecuvintează suflete al meu pre Domnul, şi toate cele dinlăuntrul meu numele cel sfânt al lui.
2. Binecuvintează suflete al meu pre Domnul, şi nu uità toate răsplătirile lui.
3. Pre cel ce curăţeşte toate fărădelegile tale, pre cel ce vindecă toate boalele tale.
4. Pre cel ce izbăveşte din stricăciune vieaţa ta, pre cel ce te încununează cu milă şi cu îndurări.
5. Pre cel ce umple de bunătăţi pofta ta; înnoì-se-vor ca ale vulturului tinereţele tale.
6. Cel ce face milostenie Domnul, şi judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate.
7. Cunoscute au făcut căile sale lui Moisì, fiilor lui Israil voile sale.
8. Indurat şi milostiv este Domnul, îndelung răbdător şi mult milostiv.
9. Nu până în sfârşit se va iuţì, nici în veac se va mânià.
10. Nu după fărădelegile noastre au făcut nouă, nici după păcatele noastre au răsplătit nouă.
11. Că după înălţimea cerului de la pământ au întărit Domnul mila sa spre cei ce se tem de el.
12. Pre cât sunt departe răsăriturile de apusuri, depărtat-au dela noi fărădelegile noastre.

12. Ps. 108, 22.
13. Ps. 92, 3; Plâng. 5, 19.
14. Ps. 68, 39; Isaia 14, 32.
16. Ps. 71, 9; Isaia 29, 23; şi 49, 7.
19. Ps. 85, 8. *20.* Ps. 79, 15.
21. Isaia 42, 7. *26.* Evrei 1, 10.
27. Isaia 51, 6; Iov 14, 12.
29. Isaia 66, 20.
102. *3.* Ps. 129, 7. *4.* Ps. 85, 14.
5. Isaia 40, 31. *6.* Ps. 147, 8· 145, 7.
8. Eşire 33, 13; Eşire 34, 6; Ps. 144, 8; Ierem. 3, 12.
9. Plâng. 3, 22; Isaia 57; 16.
10. Num. 14, 11.

13. In ce chip milueşte tatăl pre fii, aşà au miluit Domnul pre cei ce se tem de dânsul.
14. Că el au cunoscut zidirea noastră; adusu-ş'au aminte că ţărână suntem.
15. Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului; aşà va înflorì.
16. Că duh a trecut într'însul, şi nu va fi, şi nu-şi va mai cunoaşte încă locul său.
17. Iar mila Domnului din veac şi până în veac, spre cei ce se tem de dânsul.
18. Şi dreptatea lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc aşezământul de lege al lui.
19. Şi-şi aduc aminte de poruncile lui, ca să le facă pre ele.
20. Domnul în cer au gătit scaunul său, şi împărăţia lui pre toţi stăpâneşte.
21. Binecuvântaţi pre Domnul toţi îngerii lui, cei puternici la vîrtute, cari faceţi cuvântul lui, a auzì glasul cuvintelor lui.
22. Binecuvântaţi pre Domnul toate puterile lui, slugile lui, cari faceţi voia lui.
23. Binecuvântaţi pre Domnul toate lucrurile lui, în tot locul stăpânirei lui, binecuvintează suflete al meu pre Domnul.

Psalm 103. Psalmul lui David pentru facerea lumii.

Binecuvintează suflete al meu pre Domnul; Doamne Dumnezeul meu, măritu-te-ai foarte.
2. Intru mărturisire şi în mare podoabă te-ai îmbrăcat, cel ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină.
3. Cel ce întinzi cerul ca o piele, cel ce acoperi cu ape cele mai pre deasupra ale lui.
4. Cel ce pui norii suirea ta, cel ce umbli preste aripile vânturilor.
5. Cel ce faci îngerii tăi duhuri, şi slugile tale pară de foc.
6. Cel ce întemeezi pământul preste întărirea lui, nu se va plecà în veacul veacului.
7. Adâncul ca o haină este îmbrăcămintea lui, preste munţi vor stà ape.
8. De certarea ta vor fugì, de glasul tunetului tău se vor înfricoşà.
9. Se suie munţii şi se pogoară câmpii, în locul în care le-ai întemeiat pre ele.
10. Hotar ai pus, care nu-l vor trece, nici se vor întoarce să acopere pământul.
11. Cel ce trimiţi izvoare în văi; prin mijlocul munţilor vor trece ape.
12. Adăpà-se-vor toate hiarele câmpului, aşteptà-vor colunii întru setea lor.
13. Preste acelea pasările cerului vor lăcuì, din mijlocul pietrilor vor dà glas.
14. Cel ce adăpi munţii din cele mai pre deasupra ale tale, din rodul lucrurilor tale se va săturà pământul.
15. Cel ce răsai iarbă dobitoacelor şi verdeaţă spre slujba oamenilor.
16. Ca să scoaţă pâine din pământ, şi vinul veseleşte inima omului.
17. Ca să veselească faţa cu untuldelemn, şi pâinea inima omului o întăreşte.
18. Săturà-se-vor lemnele câmpului, chedrii Livanului, pre cari i-ai

13. Malah. 3, 17. *15*. Ps. 89, 5, 9.
17. Ps. 24, 6.
21. Ps. 148, 2; Ps. 103, 5.
22 Evr. 1, 13, 14.
103. *2*. 1 Tim. 6, 16; Isaia 44, 24.
3. Isaia 40, 22; Zahar. 12, 1; Iov 26, 8, 9.

4. Ps. 17, 12.
5. Ps. 102, 21; şi 118, 91; Evrei 1, 7.
6. Ps. 23, 2. *7*. Fac. 1, 2.
10. Pilde 8, 29; Fac. 1, 9.
13. Iov 38, 26.
14. Ps. 64, 11; Iov 38, 27.
15. Iov 28, 5. *16*. Pilde 31, 6.
17. Jud. 9, 9.

răsădit, acolo pasările se vor încuibà.

19. Lăcaşul Erodiului povăţueşte pre ele, munţii cei înalţi cerbilor, piatra scăparea epurilor.

20. Făcut-au luna spre vremi, soarele ş'a cunoscut apusul său.

21. Pus-ai întunerec şi s'a făcut noapte, întru aceea vor trece toate hiarele pădurii.

22. Puii leilor răgnind ca să apuce, şi să cear㠁dela Dumnezeu mâncare lor.

23. Răsărit-a soarele, şi s'au adunat; şi în culcuşurile lor vor zăceà.

24. Ieşì-va omul la lucrul său şi la lucrarea sa până seara.

25. Cât s'au mărit lucrurile tale Doamne! Toate întru înţelepciune le-ai făcut; umplutu-s'a pământul de zidirea ta.

26. Marea aceasta este mare şi largă; acolo sunt jigănii cărora nu este număr.

27. Vietăţi mici cu mari; acolo corăbiile umblă.

28. Balaurul acesta, pre care l-ai zidit a-l batjocorì pre el, toate către tine aşteaptă să le dai lor hrană la bună vreme.

29. Dându-le tu lor, vor adunà; deşchizând tu mâna ta, toate se vor umpleà de bunătate.

30. Iar întorcându-ţi tu faţa ta, se vor turburà; luà-vei duhul lor şi se vor sfârşì, şi în ţărâna sa se vor întoarce.

31. Trimite-vei Duhul tău, şi se vor zidì, şi vei înnoì faţa pământului.

32. Fie slava Domnului în veci, veselì-se-va Domnul de lucrurile sale.

33. Cel ce caută spre pământ, şi-l face pre el de se cutremură; cel ce se atinge de munţi şi fumegă.

34. Cântà-voiu Domnului în vieaţa mea, cântà-voiu Dumnezeului meu până ce voiu fi.

35. Indulcească-se lui vorba mea, şi eu mă voiu veselì de Domnul.

36. Lipsească păcătoşii de pre pământ, şi cei fărădelege ca să nu fie ei; binecuvintează suflete al meu pre Domnul.

Psalm 104. Pentru mărturisire, ca în chip de vieaţă.

Mărturisiţi-vă Domnului, şi chemaţi numele lui, vestiţi întru neamuri lucrurile lui.

2. Cântaţi lui şi-l lăudaţi pre el, spuneţi toate minunile lui.

3. Lăudaţi-vă întru numele cel sfânt al lui; veselească-se inima celor ce caută pre Domnul.

4. Căutaţi pre Domnul şi vă întăriţi, căutaţi faţa lui pururea.

5. Aduceţi-vă aminte de minunile lui, care au făcut, de minunile lui şi de judecăţile gurei lui.

6. Sămânţa lui Avraam robii lui; fiii lui Iacov, aleşii lui.

7. Acesta este Domnul Dumnezeul nostru, în tot pământul judecăţile lui.

8. Adusu-ş'au aminte în veac de aşezământul legii lui, de cuvântul care au poruncit întru o mie de neamuri.

9. Care au aşezat lui Avraam, şi jurământul său lui Isaac.

10. Şi l-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, şi lui Israil spre legătură veşnică.

11. Zicând: ţie voiu dà pământul lui Hanaan, funia moştenirei voastre.

12. Când erau ei la număr puţini, împuţinaţi şi nemernici într'însul.

---

22. Isaia 31, 4. *25.* Ps. 91, 5; Isaia 6, 3. *28.* Ps. 144, 16. *32.* Ps. 145, 1.

104. *1.* 1 Paral. 16, 8; Ps. 105, 1; Isaia 12, 4, 5. *3.* Ps. 33, 3; Isaia 12, 4. *8.* 1 Paral. 16, 15. *9.* Fac 17, 2. *10.* 1 Paral. 16, 17. *11.* Fac. 13, 16.

13. Şi au trecut din neam în neam, şi dela o împărăţie la alt popor.
14. Nu au lăsat om să le facă lor strâmbătate, şi au certat pentru dânşii împăraţi.
15. Nu vă atingeţi de unşii mei, şi întru prorocii mei nu vicleniţi.
16. Şi au chemat foamete pre pământ; toată întărirea pâinei o au sfărâmat.
17. Trimis-au înaintea lor om, rob s'a vândut Iosif.
18. Smerit-au în obezi picioarele lui, prin fier a trecut sufletul lui, până ce a venit cuvântul lui.
19. Cuvântul Domnului l-au aprins pre el, trimis-a împăratul şi l-a slobozit pre el, boierul poporului, şi l-a lăsat pre el.
20. Pusu-l-a pre el domn casei lui, şi boier a toată avuţia lui.
21. Ca să înveţe pre boierii lui ca însuş pre sine, şi pre cei bătrâni ai lui să-i înţelepţească.
22. Şi a intrat Israil în Eghipet, şi Iacov a nemernicit în pământul lui Ham.
23. Şi au înmulţit pre norodul său foarte, şi l-au întărit pre el mai mult decât pre vrăjmaşii lui.
24. Intors-au inima lor, ca să urască pre poporul lui, ca să viclenească întru slugile lui.
25. Trimis-au pre Moisi sluga sa, şi pre Aaron pre carele l-au ales luiş.
26. Pus-au întru dânşii cuvintele semnelor sale, şi ale minunilor sale în pământul lui Ham.
27. Trimis-au întunerec şi i-a întunecat; căci au amărît cuvintele lui.
28. Intors-au apele lor în sânge, şi au omorît peştii lor.
29. Scos-a pământul lor broaşte în cămările împăraţilor lor.
30. Zis-au şi au venit muscă câinească şi muşiţă în toate hotarele lor.
31. Pus-au ploile lor grindină, foc arzând în pământul lor.
32. Şi au bătut viile lor şi smochinii lor, şi au sfărâmat tot lemnul hotarului lor.
33. Zis-au şi au venit lăcustă şi omidă, cărora nu erà număr.
34. Şi au mâncat toată iarba în pământul lor, şi au mâncat tot rodul pământului lor.
35. Şi au bătut pre tot născutul întâiu în pământul lor, pârga a toată osteneala lor.
36. Şi i-au scos pre ei cu argint şi cu aur, şi nu erà întru seminţiile lor bolnav.
37. Veselitu-s'a Eghipetul întru ieşirea lor, căci căzuse frica lor preste dânşii.
38. Intins-au nor spre acoperirea lor, şi foc ca să lumineze lor noaptea.
39. Cerut-au şi au venit cârstei; şi cu pâine cerească i-au săturat pre ei.
40. Desfăcut-au piatra şi au curs ape; curs-au întru cele fără de apă rîuri.
41. Că ş'au adus aminte de cuvântul cel sfânt al său, cel către Avraam sluga sa.
42. Şi au scos pre poporul său întru bucurie, şi pre cei aleşi ai săi întru veselie.
43. Şi le-au dat lor ţările păgânilor, şi ostenelile popoarelor au moştenit.
44. Ca să păzească dreptăţile lui, şi legea lui să caute.

Psalm 105. Alliluia.

Mărturisiţi-vă Domnului că este bun; că în veac este mila lui.

15. 1 Paral. 16, 22; Fac. 37, 36; 2 Imp. 1, 14. *16.* Isaia 3, 1. *17.* Fac. 37, 28, 36; Fac. 45, 4. *18.* Fac. 39, 20. *20* Fac. 41, 40. *22.* Fac. 46, 6. *23.* Fapt. Ap. 7, 17. *25.* Eşire 3, 10. *26.* Eşire 7, 9. *29.* Eşire 8, 6.

30. Eşire 8, 16, 24. *33.* Eşire 10, 12. *35.* Eşire 12, 29; Ps. 77, 56. *36.* Eşire 12, 35. *37.* Eşire 12, 33. *38.* Eşire 13, 21; 1 Cor. 10, 1. *39.* Eşire 16, 13. *40.* Num. 20, 11; şi Ps. 77, 15. *41.* Fac. 15, 14. *42.* Eşire 14, 8.
105. *1.* Iudit 13, 21; Ps. 104, 1.

2. Cine va grăì puterile Domnului, auzite va face toate laudele lui.

3. Fericiți cei ce păzesc judecata și fac dreptate în toată vremea.

4. Adu-ți aminte de noi Doamne întru bună vrerea poporului tău, cercetează-ne pre noi întru mântuirea ta.

5. Ca să vedem bunătatea aleșilor tăi, să ne veselim întru veselia neamului tău, și să ne lăudăm cu moștenirea ta.

6. Greșit-am cu părinții noștri, nelegiuit-am, făcut-am strâmbătate.

7. Părinții noștri în Eghipet n'au înțeles minunile tale, nu ș'au adus aminte de mulțimea milei tale.

8. Și te-au amărît suindu-se la marea Roșie.

9. Și i-au mântuit pre dânșii pentru numele său, ca să cunoască puterea lui.

10. Și au certat marea Roșie și a secat, și i-au povățuit pre dânșii întru adânc ca în pustie.

11. Și l-au mântuit pre ei din mâna celui ce îi urà, și i-au izbăvit pre ei din mâna vrăjmașilor.

12. Acoperit-a apa pre cei ce îi necăjeà pre ei, nici unul dintr'înșii n'a rămas.

13. Și au crezut cuvântului lui, și au cântat laudei lui.

14. Sârguit-au, uitat-au lucrurile lui, n'au suferit sfatul lui.

15. Și au poftit poftă în pustie, și au ispitit pre Dumnezeu în loc fără de apă.

16. Și le-au dat lor cererea lor, trimis-au sațiu în sufletele lor.

17. Și au mâniat pre Moisì în tabără, și pre Aaron sfântul Domnului.

18. S'a deschis pământul și a înghițit pre Datan, și a acoperit întru adunare pre Aviron.

19. Și s'a aprins foc întru adunarea lor, văpaie a ars pre păcătoși.

20. Și au făcut vițel în Horiv, și s'au închinat celui cioplit.

21. Și au schimbat slava lui întru asemănare de vițel, ce mănâncă iarbă.

22. Și au uitat pre Dumnezeu cel ce i-au mântuit pre dânșii; pre cel ce au făcut mari în Eghipet.

23. Minunate în pământul lui Ham, înfricoșate în marea Roșie.

24. Și au zis să-i piarză pre dânșii, de n'ar fi stătut Moisì cel ales al lui întru zdrobire înaintea lui.

25. Ca să întoarcă mânia lui, ca să nu-i piarză pre ei.

26. Și au defăimat pământul cel dorit, n'au crezut cuvântul lui; și au cârtit în sălașele sale, n'au ascultat glasul Domnului.

27. Și au ridicat mâna sa asupra lor, ca să-i surpe pre ei în pustie.

28. Ca să surpe sămânța lor întru neamuri, și să-i risipească prin țări.

29. Și au jertfit lui Velfegor, și au mâncat jertfele morților.

30. Și l-au întărîtat pre el întru izvodirile sale, și s'a înmulțit întru dânșii căderea.

31. Și a stătut Finees, și l-au îmblânzit, și a încetat bătaea.

32. Și i s'a socotit lui întru dreptate, în neam și în neam până în veac.

33. Și l-au mâniat pre el la apa prigonirii, și s'a dosădit Moisì pentru dânșii, că au amărît duhul lui.

34. Și au osebit întru buzele sale, n'a pierdut neamurile care au zis Domnul lor.

---

2. Sirah 43, 34. *4.* Isaia 38, 3; Neem. 5, 19.
6. Esdra 9, 7; Ierem. 3, 24.
7. Eșire 14, 11, 12; Isaia 64, 6.
10. Isaia 63, 13; Eșire 14, 21.
12. Eșire 14, 28; și 15, 10.
15. Num. 11, 4; 1 Cor. 10, 6.
16. Num. 11, 31; Ps. 77, 31.
17. Num. 16, 2. *18.* Num. 16, 27, 32.

20. Eșire 32, 4. *21.* Ierem. 2, 11.
23. Eșire 32, 10; A 2 Lege 9, 14.
25. Eșire 32, 10. *27* Num. 14, 28.
28. Iezechil 20, 23. *29.* Num. 25, 3.
31. Num. 25, 7. *33.* Num. 20, 10.

35. Și s'au amestecat între păgâni, și au deprins lucrurile lor, și au slujit celor cioplìți ai lor, și li s'au făcut lor spre sminteală.

36. Și au jertfit pre fiii săi și pre fetele sale dracilor.

37. Și au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor săi și al fetelor, pre cari i-au jertfit celor cioplìți ai lui Hanaan.

38. Și s'a omorît pământul lor întru sângiuri, și s'au spurcat în faptele lor, și au curvit întru izvodirile lor.

39. Și s'au mâniat cu iuțime Domnul asupra norodului său, și au urît moștenirea sa.

40. Și i-au dat pre dânșii în mâinile vrăjmașilor, și i-au stăpânit pre ei cei ce îi urau pre ei.

41. Și i-au necăjit pre ei vrăjmașii lor, și i-au împilat supt mâinile lor, de multe ori i-au izbăvit pre dânșii.

42. Iar ei l-au amărît pre el întru sfatul lor, și s'au împilat întru fărădelegile lor.

43. Și au văzut Domnul când se necăjeau ei, când au auzit ei rugăciunea lor.

44. Și ș'au adus aminte de așezământul de lege al său, și s'au căit după mulțimea milei sale.

45. Și i-au dat pre ei spre milostivire înaintea tuturor celor ce i-au robit pre dânșii.

46. Mântuește-ne pre noi Doamne Dumnezeul nostru, și ne adună din neamuri.

47. Ca să ne mărturisim numelui tău celui sfânt, ca să ne fălim întru lauda ta.

48. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, din veac și până în veac, și va zice tot norodul: fie, fie.

35. Jud. 1, 21. *36.* Ierem. 32, 35.
37. Lev. 17, 7; A 2 Lege 12, 31; 4 Imp. 16, 3; și 21, 6; 2 Paral 28, 3.
39. Ps. 77, 65. *40.* Jud. 2, 14.
44. A 2 Lege 30, 1.
46. A 2 Lege 30, 3; Neemia 1, 9.

Psalm 106. Aliluia.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

2. Să zică cei mântuiți dela Domnul, pre care i-au izbăvit din mâna vrăjmașului, și din țări i-au adunat pre dânșii.

3. Dela răsărituri și dela apusuri și dela miazănoapte și dela mare.

4. Rătăcit-au în pustie fără de apă; calea cetății cei de lăcuit n'au aflat.

5. Flămânzind și însetând, sufletul lor într'înșii se sfârșà.

6. Și au strigat către Domnul, când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au izbăvit pre ei.

7. Și i-au povățuit pre ei la cale dreaptă, ca să meargă în cetatea cea de lăcuit.

8. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

9. Că au săturat suflet deșert, și suflet flămând au umplut de bunătăți.

10. Pre cei ce ședeau întru întunerec și în umbra morții, pre cei ferecați cu sărăcia și cu fier.

11. Că au amărît cuvintele lui Dumnezeu, și sfatul celui prea înalt l-au întărîtat.

12. Și s'au împilat întru ostenele inimile lor, slăbit-au și nu erà cine să le ajute.

13. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au mântuit pre dânșii.

14. Și i-au scos pre ei dintru întunerec și din umbra morței, și legăturile lor le-au rumpt.

15. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.

106. *1.* 1 Paral. 16, 34.
9. Ps. 145, 7.
11. A 2 Lege 31, 20.

16. Că au sfărâmat porți de aramă, și zăvoare de fier au frânt.
17. Sprijinitu-i-au pre ei din calea fărădelegei lor, că pentru fărădelegile lor s'au împilat.
18. Toată mâncarea o a urît sufletul lor; și s'au apropiat până la porțile morții.
19. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au mântuit pre dânșii.
20. Trimis-au cuvântul său, și i-au vindecat pre ei, și i-au scos din stricăciunile lor.
21. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.
22. Și să jertfească lui jertfă de laudă, și să vestească lucrurile lui întru bucurie.
23. Cei ce se pogoară la mare în vase, cei ce fac lucrare în ape multe.
24. Aceia au văzut lucrurile Domnului, și minunile lui întru adânc.
25. Zis-au, și au stătut duhul viforului, și s'au înălțat valurile ei.
26. Se suie până la ceruri și se pogoară până la adâncuri; sufletul lor întru răutăți se topià.
27. Turburatu-s'au, clătitu-s'au ca cel ce se îmbată, și toată înțelepciunea lor s'a înghițit.
28. Și au strigat către Domnul când se necăjeau ei, și din nevoile lor i-au scos pre dânșii.
29. Și au poruncit viforului, și a stătut întru liniște, și au încetat valurile ei.
30. Și s'au veselit căci s'au alinat; și i-au povățuit pre dânșii la limanul voiei lui.
31. Mărturisească-se Domnului milele lui, și minunile lui fiilor oamenilor.
32. Să-l înalțe pre dânsul întru adunarea poporului, și în scaunul bătrânilor să-l laude pre el.
33. Pus-au rîurile întru pustiire, și curgerile apelor întru sete.
34. Pământul cel roditor întru sărătură de răutatea celor ce lăcuesc pre dânsul.
35. Pus-au pustiul întru iezer de apă, și pământul cel fără de apă, întru curgeri de ape.
36. Și au sălășluit acolo pre cei flămânzi; și au așezat cetăți de lăcuit.
37. Și au semănat țarine, și au sădit vie, și au făcut rod de sămânță.
38. Și i-au binecuvântat pre ei, și s'au înmulțit foarte; și dobitoacele lor nu le-au împuținat.
39. Și s'au împuținat, și s'au dosădit de necazul relelor și de durere.
40. Vărsatu-s'au urgisire preste boierii lor, și i-au făcut pre ei să rătăcească în loc neumblat, și nu în cale.
41. Și au ajutat săracului din sărăcie, și i-au pus pre ei ca pre niște oi de moștenire.
42. Vedeà-vor drepții și se vor veselì, și toată fărădelegea își va astupà gura sa.
43. Cine este înțelept, și va păzì acestea, și va pricepe milele Domnului.

Psalm 107. Cântare lui David.

Gata este inima mea Dumnezeule, gata este inima mea, cântà-voiu și voiu lăudà întru mărirea mea.
2. Deșteaptă-te mărirea mea, deșteaptă-te psaltire și alăută; deștepta-mă-voiu dimineața.
3. Mărturisì-mă-voiu ție întru popoare Doamne, cântà-voiu ție întru neamuri.
4. Că mare este deasupra ceruri-

18. Iov 33, 20. *22.* Ps. 49, 15, 24.
27. Ps. 59, 2.

34. Ierem. 17, 6; și 12, 4.
35. Isaia 41, 18. *40.* Iov 12, 21.
41. Ps. 112, 6. *42.* Iov 22, 19.
107. *3.* Ps. 56, 12. *4.* Ps. 35, 6.

lor mila ta, şi până la nori adevă-
rul tău.
5. Inalţă-te preste ceruri Dumne-
zeule, şi preste tot pământul slava
ta, pentru ca să se izbăvească cei
iubiţi ai tăi.
6. Mântueşte cu dreapta ta, şi mă
auzi, Dumnezeu au grăit în cel sfânt
al său.
7. Inălţă-mă-voiu şi voiu împărţi
Sichemu, şi valea lăcaşurilor voiu
măsurà.
8. Al meu este Galaad, şi al meu
este Manasì, şi Efraim sprijinirea
capului meu.
9. Iuda împăratul meu, Moav căl-
darea nădejdei mele.
10. Spre Idumeia voiu pune în-
călţămintea mea, mie cei de alt neam
s'au supus.
11. Cine mă va duce la cetatea
îngrădirei? Sau cine mă va povăţuì
până la Idumeia?
12. Au nu tu Dumnezeule, cel ce
ne-ai lepădat pre noi? Şi au nu vei
ieşì Dumnezeule întru puterile noa-
stre?
13. Dă-ne nouă ajutor din necaz,
şi deşartă este mântuirea omului.
14. Intru Dumnezeu vom face pu-
tere, şi el va urgisì pre vrăjmaşii
noştri.

Psalm 108. Intru sfârşit, lui David.

Dumnezeule lauda mea să nu o
taci, că gura păcătosului şi gura
vicleanului asupra mea s'au deschis.
2. Grăit-au împrotiva mea cu lim-
bă vicleană, şi cu cuvinte de urî-
ciune m'au încunjurat, şi s'au lup-
tat cu mine în zadar.
3. In loc ca să mă iubească, mă
clevetiau, iar eu mă rugam.
4. Şi au pus împrotiva mea rele
în loc de bune, şi urîciune în lo-
cul iubirei mele.
5. Pune preste dânsul pre cel pă-
cătos, şi diavolul să steà deadreap-
ta lui.
6. Când se va judecà el, să iasă
osândit. Şi rugăciunea lui să se facă
întru păcat.
7. Fie zilele lui puţine, şi episco-
pia lui să o ia altul.
8. Să fie feciorii lui săraci şi fe-
meia lui văduvă.
9. Mişcându-se să se mute fiii lui,
şi să ceară; să se scoaţă din curţile
casei lor.
10. Să scurme datornicul toate
câte sunt ale lui, şi să jefuiască stre-
inii ostenelele lui.
11. Să nu-i fie lui sprijinitor, nici
să fie milostivitor spre săracii lui.
12. Să fie feciorii lui întru pier-
zare, într'un neam să se stingă nu-
mele lui.
13. Pomenească-se fărădelegea pă-
rinţilor lui înaintea Domnului, şi pă-
catul maicei lui să nu se şteargă.
14. Să fie înaintea Domnului pu-
rurea, şi să piară după pământ po-
menirea lor, pentrucă nu ş'au adus
aminte a face milă.
15. Şi au gonit pre omul cel să-
rac şi mişel şi umilit la inimă, ca
să-l omoare.
16. Şi a iubit blestemul, şi-i va
venì lui; şi n'a voit binecuvântarea,
şi se va depărtà dela dânsul.
17. Şi s'a îmbrăcat cu bleste-
mul ca cu o haină, şi a intrat ca
apa în maţele lui, şi ca untuldelemn
în oasele lui.
18. Să-i fie lui ca o haină cu care
se îmbracă, şi ca un brâu cu ca-
rele pururea se încinge.
19. Acesta este lucrul al celor ce
mă clevetesc pre mine la Domnul,

6. Ps. 59, 6. *13.* Ps. 59, 12.
108. *1.* Ps. 56, 10.
2. Ps. 68, 5.
4. Ps. 34, 11.

7. Fap. Ap. 1, 20. *8.* Iov 20, 10.
9. Ierem. 18, 21. *12.* Ps. 20, 11.
15. Ps. 68, 30.

şi al celor ce grăesc rele asupra sufletului meu.

20. Şi tu Doamne, Doamne, fă cu mine pentru numele tău, că bună este mila ta.

21. Izbăveşte-mă, că sărac şi mişel sunt eu, şi inima mea s'a turburat înlăuntrul meu.

22. Ca umbra când se abate ea m'am luat în laturi, scuturatu-m'am ca lăcustele.

23. Genunchile mele au slăbit de post, şi carnea mea s'a schimbat pentru untuldelemn.

24. Şi eu m'am făcut ocară lor, văzutu-m'au, clătit-au cu capetele lor.

25. Ajută-mi mie Doamne Dumnezeul meu; şi mă mântueşte după mila ta.

26. Şi să cunoască, că mâna ta este aceasta, şi tu Doamne o ai făcut pre dânsa.

27. Blestemà-vor ei, şi tu vei binecuvântà; cei ce se scoală asupra mea să se ruşineze, iar sluga ta se va veselì.

28. Imbrace-se cei ce mă clevetesc pre mine în ocară, şi să se învelească ca şi cu un veşmânt cu ruşinea sa.

29. Mărturisì-mă-voiu Domnului foarte cu gura mea, şi în mijlocul a multora voiu lăudà pre el.

30. Că au stătut deadreapta săracului, ca să mântuiască de cei ce gonesc sufletul meu.

Psalm 109. Lui David.

Zis-au Domnul Domnului meu: şezi deadreapta mea.

2. Până ce voiu pune pre vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.

3. Toiagul puterei va trimite ţie Domnul din Sion, şi vei biruì în mijlocul vrăjmaşilor tăi.

4. Cu tine este începătura în ziua puterei tale, întru strălucirile sfinţilor tăi; din pântece mai nainte de luceafăr te-am născut.

5. Juratu-s'au Domnul, şi nu-i va păreà rău; tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

6. Domnul este deadreapta ta; sfărâmat-au în ziua mâniei sale împăraţi.

7. Judecà-va întru neamuri, plinì-va căderile, zdrobì-va capete pre pământ ale multora.

8. Din pârîu pre cale va beà, pentru aceasta va înălţà capul.

Psalm 110. Aliluia.

Mărturisì-mă-voiu ţie Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepţi şi în adunare.

2. Mari sunt lucrurile Domnului, dovedite întru toate voile lui.

3. Mărturisire şi mare cuviinţă este lucrul lui; şi dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

4. Pomenire au făcut minunilor sale. Milostivul şi înduratul Domnul, hrană au dat celor ce se tem de dânsul.

5. Aduce'şi-va aminte în veac de aşezământul de lege al său; tăria lucrurilor sale o au vestit poporului său.

6. Ca să le deà lor moştenirea neamurilor; lucrurile mâinilor lui, adevărul şi judecata.

7. Credincioase sunt toate poruncile lui, întărite în veacul veacului, făcute întru adevăr şi întru dreptare.

8. Izbăvire au trimis poporului său; poruncit-au în veac aşezământul de lege al său.

9. Sfânt şi înfricoşat este numele

---

22. Ps. 101, 12. *24.* Ps. 21, 7; şi 68, 13. *25.* Ps. 21. 21. *30.* Ps. 15, 8; şi 109, 6.
109. *2.* Mat. 22, 43. *3.* Fapt. Ap. 1, 8; Isaia 60, 5; 1 Cor. 15, 25.
4. Evrei 1, 13; şi 10, 13. *5.* Evrei 5, 6; 7, 17. *6.* Ps. 2, 11; 15, 8; şi Ps. 67, 22. *8.* Ps. 26, 10.
110. *3.* Ps. 111, 3, 8. *8.* Ecles. 12, 13. *9.* Pilde 1, 7; şi 9; 10; Sirah 1, 17; A 2 Lege 4, 6.

lui; începătura înțelepciunei este frica Domnului.

10. Și înțelegerea bună este tuturor celor ce o fac pre dânsa; lauda lui rămâne în veacul veacului.

PSALM 111.

Lui David, înțelegerea lui Agheu și a Zahariei.

Fericit bărbatul carele se teme de Domnul; întru poruncile lui va voì foarte.

2. Puternică pre pământ va fi sămânța lui, neamul drepților se va binecuvântà.

3. Mărire și bogăție în casa lui; și dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

4. Răsărit-a întru întunerec lumină drepților, cel milostiv, îndurat și drept.

5. Bun este bărbatul carele se îndură și împrumutează; tocmì-va cuvintele sale la judecată; că în veac nu se va clătì.

6. Intru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.

7. Gata este inima lui a nădăjduì întru Domnul; întăritu-s'a inima lui, nu se va teme, până ce va privì asupra vrăjmașilor săi.

8. Risipit-au, dat-au săracilor; dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

9. Cornul lui se va înălță întru mărire, păcătosul va vedeà și se va mânià; cu dinții săi va scrâjnì și se va topì; pofta păcătosului va pierì.

Psalm 112. Alilula.

Lăudați tineri pre Domnul, lăudați numele Domnului.

2. Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac.

3. Dela răsăriturile soarelui până la apusuri, lăudat este numele Domnului.

4. Inalt este preste toate neamurile Domnul, preste ceruri este slava lui.

5. Cine este ca Domnul Dumnezeul nostru? Cel ce lăcuește întru cele înalte, și spre cele smerite privește, în cer și pre pământ.

6. Cel ce scoală dela pământ pre cel sărac, și din gunoiu ridică pre cel mișel.

7. Ca să-l așeze pre el cu boierii, cu boierii poporului său, cel ce face a lăcuì cea stearpă în casă, maica ce se veselește de feciori.

Psalm 113. Alilula.

Intru ieșirea lui Israil din Eghipet, a casei lui Iacov din popor varvar.

2. Făcutu-s'au Iudeia sfințirea lui, Israil stăpânirea lui.

3. Marea a văzut și a fugit; Iordanul s'a întors înapoi.

4. Munții au săltat ca berbecii, și dealurile ca mieii oilor.

5. Ce este ție mare, că ai fugit? Și tu Iordane, că te-ai întors înapoi?

6. Munții, că ați săltat ca berbecii, și dealuri ca mieii oilor?

7. De fața Domnului s'a clătit pământul, de fața Dumnezeului lui Iacov.

8. Acelui ce au întors piatra în iazer de apă, și cea vârtoasă în izvoare de ape.

9. Nu nouă Doamne, nu nouă, ci numelui tău dă slavă.

10. Pentru mila ta și adevărul tău, ca nu cândvà să zică neamurile: unde este Dumnezeul lor.

---

10. Iov 28, 28.

111. *1.* Ps 1, 1, 2. *2.* Pilde 20, 7. *3.* Ps 110. 3. *4.* Pilde 13, 9 *5.* Lucà 6, 35; A 2 Lege 28, 12; Ps. 36, 25, 26. *6.* Pilde 10, 7. *8.* Ps. 36, 26; și 110, 3; 2 Cor. 9, 9. *9.* Pilde 11, 24.

112. *3.* Malah. 1, 11. *5.* Ps. 136, 7. *6.* Ps. 106, 41. *7.* 1 Imp. 2, 5.

113. *1.* Eșire 12, 41; și 13, 3. *2* Ierem. 2, 3. *3.* Eșire 14, 22; Isus Navì 3, 16; Ps. 77, 16; Evr. 11, 29. *6.* Jud. 5, 5. *8.* Num 20, 11; Isaia 48, 21; Eșire 17, 6; 1 Cor. 10, 4.

11. Iar Dumnezeul nostru în cer şi pre pământ; toate câte au vrut au făcut.
12. Idolii păgânilor, argint şi aur; lucruri de mâini omeneşti.
13. Gură au, şi nu vor grăì; ochi au, şi nu vor vedeà; urechi au, şi nu vor auzì; nări au, şi nu vor mirosì,
14. Mâini au, şi nu vor pipăì; picioare au, şi nu vor umblà; nu vor glăsuì cu gâtlejul lor.
15. Asemenea lor să fie cei ce îi fac pre ei, şi toţi cei ce nădăjduesc spre dânşii.
16. Casa lui Israil a nădăjduit spre Domnul; ajutorul şi scutitorul lor este.
17. Casa lui Aaron a nădăjduit spre Domnul; ajutorul şi scutitorul lor este.
18. Cei ce se tem de Domnul, au nădăjduit spre Domnul; ajutorul şi scutitorul lor este.
19. Domnul pomenindu-ne pre noi, ne-au binecuvântat.
20. Binecuvântat-au casa lui Israil, binecuvântat-au casa lui Aaron.
21. Binecuvântat-au pre cei ce se tem de Domnul, pre cei mici cu cei mari.
22. Adauge Domnul spre voi, spre voi şi spre fiii voştri.
23. Binecuvântaţi sunteţi voi Domnului, celui ce au făcut cerul şi pământul.
24. Cerul cerului Domnului; iar pământul l-au dat fiilor oamenilor.
25. Nu cei morţi te vor lăudà Doamne, nici toţi cei ce se pogoară în iad.
26. Ci noi cei vii bine vom cuvântà pre Domnul de acum şi până în veac.

11. Ps. 135, 5—10. *12.* Ps. 134, 30.
13. Ps 134, 31—34; Ierem. 10, 4.
15. Ps 134, 35; Isaia 44, 11.
18. Ps. 117, 4.
23. 3 Im. 8, 27; Isaia 66, 1.
25. Ps. 6, 5; şi 29, 9; 87, 11; 117, 17; Varuh 2, 17.

Psalm 114. Aliluia.

Iubit-am, că va auzì Domnul glasul rugăciunii mele.
2. Că au plecat urechea sa mie, şi în zilele mele îl voiu chemà.
3. Cuprinsu-m'au durerile morţii, primejdiile iadului m'au aflat.
4. Necaz şi durere am aflat, şi numele Domnului am chemat.
5. O Doamne izbăveşte sufletul meu; milostiv este Domnul şi drept şi Dumnezeul nostru milueşte.
6. Cel ce păzeşte pe prunci Domnul, smeritu-m'am şi m'au mântuit.
7. Intoarce-te suflete al meu la odihna ta; că Domnul bine au făcut ţie.
8. Că au scos sufletul meu din moarte, ochii mei din lacrămi şi picioarele mele din alunecare.
9. Bine voiu plăceà înaintea Domnului în laturea celor vii.

Psalm 115. Aliluia.

Crezut-am, pentru aceea am grăit, iar eu m'am smerit foarte.
2. Şi eu am zis întru uimirea mea: tot omul este mincinos.
3. Ce voiu răsplătì Domnului, pentru toate care mi-au dat mie?
4. Paharul mântuirei voiu luà, şi numele Domnului voiu chemà.
5. Rugăciunile mele Domnului voiu dà înaintea a tot poporului lui; scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioşilor lui.
6. O Doamne, eu sluga ta, eu sluga ta şi fiul slujnicii tale.
7. Rupt-ai legăturile mele; ţie voiu jertfì jertfă de laudă, şi întru numele Domnului voiu chemà.
8. Rugăciunile mele Domnului voiu dà, înaintea a tot norodului lui, în curţile casei Domnului, în mijlocul tău Ierusalime.

114. *3.* Ps. 17, 6.
115. *1.* 2 Cor. 4, 13.
2. Rom. 3, 4. *6.* Ps. 118, 125.

Psalm 116. Aliluia.

Lăudaţi pre Domnul toate neamurile, lăudaţi-l pre el toate popoarele.

2. Că s'a întărit mila lui preste noi, şi adevărul Domnului rămâne în veac.

Psalm 117. Aliluia.

Mărturisiţi-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

2. Zică dar casa lui Israil că este bun; că în veac este mila lui.

3. Zică casa lui Aaron, că este bun; că în veac este mila lui.

4. Zică toţi cei ce se tem de Domnul, că este bun; că în veac este mila lui.

5. Din necaz am chemat pre Domnul, şi m'au auzit întru desfătare.

6. Domnul este mie ajutor, şi nu mă voiu teme, ce-mi va face mie omul?

7. Domnul este mie ajutor, şi eu voiu privì asupra vrăjmaşilor mei.

8. Bine este a nădăjduì spre Domnul, decât a nădăjduì spre om.

9. Bine este a nădăjduì spre Domnul, decât a nădăjduì spre boieri.

10. Toate neamurile m'au încunjurat, şi întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.

11. Incunjurând m'au încunjurat, şi întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.

12. Incunjuratu-m'au ca albinele fagurul, şi s'au aprins ca focul în spini, şi întru numele Domnului i-am biruit pre ei.

13. Impins fiind, m'am povîrnit să caz, şi Domnul m'au sprijinit.

14. Tăria mea şi lauda mea este Domnul, şi s'au făcut mie spre mântuire.

15. Glas de bucurie şi de mântuire în corturile drepţilor.

16. Dreapta Domnului a făcut putere, dreapta Domnului m'a înălţat, dreapta Domnului a făcut putere.

17. Nu voiu murì, ci voiu fi viu, şi voiu povestì lucrurile Domnului.

18. Certând m'au certat Domnul, şi morţii nu m'au dat.

19. Deschide-ţi mie porţile dreptăţii, şi intrând într'însele mă voiu mărturisì Domnului; aceasta este poarta Domnului, drepţii vor intrà într'însa.

20. Mărturisì-mă-voiu ţie, că m'ai auzit, şi te-ai făcut mie spre mântuire.

21. Piatra, care nu o au socotit ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului.

22. Dela Domnul s'au făcut aceasta, şi este minunată întru ochii noştrii.

23. Aceasta este ziua care o au făcut Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim într'însa.

24. O Doamne mântueşte! O Doamne sporeşte! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

25. Binecuvântat-am pre voi din casa Domnului, Dumnezeu este Domnul şi s'au arătat nouă.

26. Tocmiţi sărbătoare întru cele frumoase, până la cornurile altarului.

27. Dumnezeul meu eşti tu, şi mă voiu mărturisì ţie; Dumnezeul meu eşti tu şi te voiu înălţà.

28. Mărturisì-mă-voiu ţie că m'ai auzit, şi te-ai făcut mie spre mântuire.

29. Mărturisiţi-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

---

116. *1.* Rom. 15, 11.
117. *1.* 1 Paral. 16, 8; Ps. 99, 4.
4. Ps. 113, 18. *6.* Ps. 55, 4; 119, 1; Ps. 3, 6 şi 22, 4; Evrei 13, 6.
7. Ps. 53, 7. *9.* Ps. 61, 8, 9.
11. Ps. 142, 13. *12.* A 2 lege 1, 44.
14. Eşire 15, 2; Ps. 49, 15; Isaia 12, 2.

17. Ps. 6, 5 şi 87, 11; 53, 6; Ps. 118, 175.
19. Isaia 26, 2.
21 Isaia 28, 16; Mat. 21, 42.
23. Isaia 28, 16; Fapt. 4, 11.
24. Rom. 9, 33.

Psalm 118. Aliluia.

Fericiţi cei fără prihană în cale, carii umblă în legea Domnului.

2. Fericiţi cei ce cearcă mărturiile lui, cu toată inima vor căutà pre dânsul.

3. Că nu cei ce lucrează fără de lege, în căile lui au umblat.

4. Tu ai poruncit poruncile tale, ca să le păzească foarte.

5. O de s'ar îndreptà căile mele, să păzească îndreptările tale!

6. Atuncea nu mă voiu ruşinà, când voiu căutà spre toate poruncile tale.

7. Mărturisì-mă-voiu ţie întru îndreptarea inimii, ca să mă învăţ judecăţile dreptăţii tale.

8. Indreptările tale voiu păzì, nu mă părăsì până în sfârşit.

9. Intru ce'ş va îndreptà tânărul calea sa; când va păzì cuvintele tale.

10. Cu toată inima mea te-am căutat pre tine, să nu mă lepezi dela poruncile tale.

11. Intru inima mea am ascuns cuvintele tale, ca să nu greşesc ţie.

12. Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-mă îndreptările tale.

13. Cu buzele mele am vestit toate judecăţile gurii tale.

14. In calea mărturiilor tale m'am desfătat, ca întru toată bogăţia.

15. Intru poruncile tale mă voiu deprinde, şi voiu cunoaşte căile tale.

16. Intru îndreptările tale voiu cugetà, nu voiu uità cuvintele tale.

17. Răsplăteşte robului tău, viează-mă şi voiu păzì cuvintele tale.

18. Descopere ochii mei şi voiu cunoaşte minunile din legea ta.

19. Nemernic sunt eu pre pământ, să nu ascunzi dela mine poruncile tale.

20. Iubit-a sufletul meu, ca să dorească de judecăţile tale în toată vremea.

21. Certat-ai pre cei mândri: blestemaţi cei ce se abat dela poruncile tale.

22. Ià dela mine ocara şi defăimarea, că mărturiile tale am căutat.

23. Pentrucă au şezut boierii, şi asupra mea cleveteau; iar robul tău se învăţà îndreptările tale.

24. Că mărturiile tale cugetarea mea este; şi sfaturile mele îndreptările tale.

25. Lipitu-s'a de pământ sufletul meu; viază-mă după cuvântul tău.

26. Căile mele le-am mărturisit şi m'ai auzit; învaţă-mă îndreptările tale.

27. Calea îndreptărilor tale fă să o înţeleg; şi mă voiu deprinde întru minunile tale.

28. Dormitat-a sufletul meu de trândăvie; întăreşte-mă întru cuvintele tale.

29. Calea nedreptăţii depărtează-o dela mine, şi cu legea ta mă miluеşte.

30. Calea adevărului am ales, şi judecăţile tale n'am uitat.

31. Lipitu-m'am de mărturiile tale Doamne, nu mă ruşinà.

32. Pre calea poruncilor tale am alergat; când ai desfătat inima mea.

33. Lege pune mie Doamne în calea îndreptărilor tale, şi o voiu căutà pre dânsa totdeauna.

34. Inţelepţeşte-mă şi voiu căutà legea ta; şi o voiu păzì pre ea cu toată inima mea.

35. Povăţueşte-mă în cărarea poruncilor tale, că aceea am voit.

36. Pleacă inima mea la mărturiile tale, şi nu la lăcomie.

37. Intoarce ochii mei să nu vază deşertăciune; în calea ta mă viază.

38. Pune robului tău cuvântul tău întru frica ta.

---

118. *2* Ps. 1, 1, 2. Pilde 8, 32.
6. Isaia 51, 7. *18*. Efes. 1. 18.
19. Ps. 38, 17.
25. Ps. 43, 27. *30*. Ps. 18, 8.

39. Şterge ocara mea de care îmi pare rău, că judecăţile tale sunt bune.
40. Iată am dorit de poruncile tale, întru dreptatea ta mă viază.
41. Şi să vie preste mine mila ta Doamne, mântuirea ta după cuvântul tău.
42. Şi voiu răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit întru cuvintele tale.
43. Şi să nu ei din gura mea cuvântul adevărului până în sfârşit; că întru judecăţile tale am nădăjduit.
44. Şi voiu păzì legea ta pururea în veac, şi în veacul veacului.
45. Şi am umblat întru lărgime; că poruncile tale am căutat.
46. Şi am grăit întru mărturiile tale înaintea împăraţilor, şi nu m'am ruşinat.
47. Şi am cugetat la poruncile tale, care le-am iubit foarte.
48. Şi am ridicat mâinile mele spre poruncile tale, care le-am iubit, şi m'am deprins întru îndreptările tale.
49. Pomeneşte cuvintele tale robului tău, de care mi-ai dat nădejde.
50. Aceasta m'a mângâiat întru smerenia mea, că cuvântul tău m'a viat.
51. Cei mândrì au făcut călcare de lege foarte; iar eu dela legea ta nu m'am abătut.
52. Adusu-mi-am aminte de judecăţile tale cele din veac Doamne, şi m'am mângâiat.
53. Mâhnire m'a cuprins despre cei păcătoşi, cari părăsesc legea ta.
54. Lăudate erau de mine îndreptările tale, în locul nemernicii mele.
55. Adusu-mi-am aminte noaptea de numele tău Doamne, şi am păzit legea ta.
56. Aceasta s'a făcut mie, că îndreptările tale am căutat.

40. Ps. 18 9.

57. Partea mea eşti Doamne, zis-am să păzesc legea ta.
58. Rugatu-m'am feţii tale cu toată inima mea; milueşte-mă după cuvântul tău.
59. Cugetat-am la căile tale, şi am întors picioarele mele la mărturiile tale.
60. Gătitu-m'am şi nu m'am turburat a păzì poruncile tale.
61. Funiile păcătoşilor s'au înfăşurat împrejurul meu, şi legea ta n'am uitat.
62. In miezul nopţii m'am sculat, să mă mărturisesc ţie, spre judecăţile dreptăţii tale.
63. Părtaş sunt eu tuturor celor ce să tem de tine, şi celor ce păzesc poruncile tale.
64. De mila ta Doamne este plin pământul, îndreptările tale mă învaţă.
65. Bunătate ai făcut cu robul tău Doamne, după cuvântul tău.
66. Bunătate şi învăţătură şi cunoştinţă mă învaţă; că poruncile tale am crezut.
67. Mai nainte de ce m'am smerit eu am greşit; pentru aceasta cuvântul tău am păzit.
68. Bun eşti Doamne, şi întru bunătatea ta mă învaţă îndreptările tale.
69. Imulţitu-s'a asupra mea nedreptatea mândrilor; iar eu cu toată inima voiu cercà poruncile tale.
70. Inchegatu-s'a ca laptele inima lor; iar eu la legea ta am cugetat.
71. Bine este mie că m'ai smerit, ca să mă învăţ îndreptările tale.
72. Bună este mie legea gurii tale, mai vârtos decât mii de aur şi de argint.

Mâinile tale m'au făcut şi m'au zidit, înţelepţeşte-mă şi mă voiu învăţà poruncile tale.

59. Plâng. 3, 39. *63.* Ps. 100, 8.
64. Ps. 35, 5.
72. Iov. 22, 22; Pilde 16, 16.
73. Iov. 10, 9.

74. Cei ce se tem de tine mă vor vedeà, şi se vor veselì, că întru cuvintele tale am nădăjduit.

75. Cunoscut-am Doamne că drepte sunt judecăţile tale, şi întru adevăr m'ai smerit.

76. Facă-se dar mila ta ca să mă mângâe, după cuvântul tău robului tău.

77. Să-mi vie mie îndurările tale, şi voiu fi viu; că legea ta cugetarea mea este.

78. Să se ruşineze cei mândri, că cu nedreptate au făcut fărădelege asupra mea; iar eu mă voiu învăţà întru poruncile tale.

79. Să mă întoarcă pre mine cei ce se tem de tine, şi cei ce cunosc mărturiile tale.

80. Fie inima mea fără prihană întru îndreptările tale, ca să nu mă ruşinez.

81. Stinge-se spre mântuirea ta sufletul meu; întru cuvintele tale am nădăjduit.

82. Sfârşitu-s'au ochii mei întru cuvântul tău, zicând: când mă vei mângâià?

83. Că m'am făcut ca un foale în brumă; îndreptările tale nu le-am uitat.

84. Câte sunt zilele robului tău? Când vei face mie judecată de către cei ce mă gonesc?

85. Spusu-mi-au mie călcătorii de lege bârfele; ci nu sunt ca legea ta Doamne.

86. Toate poruncile tale sunt adevărul; fără dreptate m'au gonit, ajută-mi.

87. Puţin de nu m'au sfârşit pre mine pre pământ; iar eu n'am părăsit poruncile tale.

88. După mila ta viează-mă; şi voiu păzì mărturiile gurei tale.

89. In veac Doamne cuvântul tău rămâne în cer.

90. In neam şi în neam adevărul tău; întemeiat-ai pământul şi rămâne.

91. Cu rânduiala ta rămâne ziua; că toate sunt slujitoare ţie.

92. Că de n'ar fi fost legea ta gândirea mea, atuncea aş fi pierit întru smerenia mea.

93. In veac nu voiu uità îndreptările tale, că într'însele m'ai viat.

Al tău sunt eu mântueşte-mă, că îndreptările tale am căutat.

95. Pre mine m'au aşteptat păcătoşii să mă piarză, mărturiile tale am cunoscut.

96. A tot sfârşitul am văzut sfârşit, desfătată este porunca ta foarte.

97. Cât am iubit legea ta Doamne, toată ziua gândirea mea este.

98. Mai mult decât pre vrăjmaşii mei m'ai înţelepţit cu porunca ta, că în veac a mea este.

99. Mai mult decât toţi cei ce mă învaţă am înţeles; că mărturiile tale gândirea mea este.

100. Mai mult decât cei bătrâni am priceput, că poruncile tale am căutat.

101. Despre toată calea rea am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele tale.

102. Dela judecăţile tale nu m'am abătut, că tu ai pus lege mie.

103. Cât sunt de dulci gâtlejului meu cuvintele tale, mai mult decât mierea gurei mele.

104. Din poruncile tale am cunoscut, pentru aceasta am urît toată calea nedreptăţei.

105. Făclie picioarelor mele este legea ta, şi lumină cărărilor mele.

106. Juratu-m'am şi am pus ca să păzesc judecăţile dreptăţei tale.

107. Smeritu-m'am până în sfâr-

75. Ps. 32, 4; 44, 9 şi 35 6.
82. Ps. 68, 4.
83. Plâng. 5, 10.
91. Ps. 103, 5. *105.* 2 Petr. 1, 19.

şit Doamne, viează-mă după cuvântul tău.

108. Cele de bună voie ale gurei mele bine le voeşte Doamne, şi judecăţile tale mă învaţă.

109. Sufletul meu în mâinile tale este pururea, şi legea ta n'am uitat.

110. Pus-au păcătoşii cursă mie, şi dela poruncile tale n'am rătăcit.

111. Moştenit-am mărturiile tale în veac; că bucurie inimei mele sunt.

112. Plecat-am inima mea ca să facă îndreptările tale în veac, pentru răsplătire.

113. Pre călcătorii de lege i-am urît, şi legea ta am iubit.

114. Ajutorul meu şi sprijinitorul meu eşti tu; întru cuvintele tale am nădăjduit.

115. Depărtaţi-vă dela mine cei ce vicleniţi, şi voiu cercà poruncile Dumnezeului meu.

116. Apără-mă după cuvântul tău şi mă viează; şi nu mă ruşinà pre mine dela aşteptarea mea.

117. Ajută-mi şi mă voiu mântuì; şi voiu cugetà întru îndreptările tale pururea.

118. Defăimat-ai pre toţi cei ce se depărtează dela îndreptările tale, că nedrept este gândul lor.

119. Călcători de lege am socotit pre toţi păcătoşii pământului, pentru aceasta am iubit mărturiile tale.

120. Pătrunde cu frica ta cărnurile mele, că de judecăţile tale m'am temut.

121. Făcut-am judecată şi dreptate; nu mă da pre mine celor ce-mi fac strâmbătate.

122. Primeşte pre robul tău întru bunătate, ca să nu mă cleveteascâ cei mândri.

123. Ochii mei s'au stins spre mântuirea ta, şi spre cuvântul dreptăţei tale.

124. Fă cu robul tău dupre mila ta, şi întru îndreptările tale mă învaţă.

125. Robul tău sunt eu, înţelepţeşte-mă şi voiu cunoaşte mărturiile tale.

126. Vremea este a face Domnului; stricat-au legea ta.

127. Pentru aceasta am iubit poruncile tale, mai mult decât aurul şi topazia.

128. Pentru aceasta spre toate poruncile tale m'am îndreptat; toată calea nedreaptă am urît.

129. Minunate sunt mărturiile tale; pentru aceasta le-a cercat pre ele sufletul meu.

130. Arătarea cuvintelor tale luminează, şi înţelepţeşte pre prunci.

131. Gura mea am deschis, şi am tras duh, că de poruncile tale am dorit.

Caută spre mine şi mă milueşte, după judecata celor ce iubesc numele tău.

133. Paşii mei îndreptează-i după cuvântul tău, şi să nu mă stăpânească toată fărădelegea.

134. Izbăveşte-mă de clevetirea oamenilor; şi voiu păzì poruncile tale.

135. Faţa ta arată-o preste robul tău, şi mă învaţă îndreptările tale.

136. Izvoare de apă au izvorît ochii mei, pentrucă n'am păzit legea ta.

137. Drept eşti Doamne, şi drepte sunt judecăţile tale.

138. Poruncit-ai dreptatea a fi mărturiile tale, şi adevărul foarte.

139. Topitu-m'a râvnirea ta, că au uitat cuvintele tale vrăjmaşii mei.

140. Cu foc lămurit este cuvântul tău foarte, şi robul tău l-a iubit pre el.

141. Mai tânăr sunt eu şi defăimat, îndreptările tale nu le-am uitat.

---

113. Ps. 25, 4; şi 100, 4. *115.* Ps. 107, 7.

125. Ps. 115, 6. *127.* Pilde 8, 11.
133. Efes 6, 13. *135.* Ps. 4, 6.
136. Ierem. 9, 1; Plâng. 3, 47.
139. Ps. 68, 11.
140. Ps. 11, 6; Pild. 30, 5.

142. Dreptatea ta este dreptate în veac, şi legea ta adevărul.

143. Necazuri şi nevoi m'au aflat; poruncile tale sunt gândirea mea.

144. Drepte sunt mărturiile tale în veac; înţelepţeşte-mă şi voiu fi viu.

145. Strigat-am cu toată inima mea, auzi-mă Doamne, îndreptările tale voiu căutà.

146. Strigat-am către tine, mântueşte-mă; şi voiu păzì mărturiile tale.

147. Apucat-am înainte fără de vreme, şi am strigat; întru cuvintele tale am nădăjduit.

148. Intâmpinat-au ochii mei către dimineaţă, ca să cuget la cuvintele tale.

149. Glasul meu auzi-l Doamne după mila ta; după judecata ta mă viază.

150. Apropiatu-s'au cei ce mă goniau fărădelege; şi dela legea ta s'au depărtat.

151. Aproape eşti tu Doamne, şi toate căile tale sunt adevărul.

152. Din început am cunoscut dintru mărturiile tale, că în veac le-ai întemeiat pre ele.

153. Vezi smerenia mea, şi mă scoate; că legea ta n'am uitat.

154. Judecă judecata mea, şi mă izbăveşte; pentru cuvântul tău mă viază.

155. Departe este dela păcătoşi mântuirea, că îndreptările tale n'au căutat.

156. Indurările tale multe sunt Doamne, după judecata ta mă viează.

157. Mulţi sunt cei ce mă gonesc, şi mă necăjesc; dela mărturiile tale nu m'am abătut.

158. Văzut-am pre cei neînţelegători, şi mă topiam, că cuvintele tale nu le-au păzit.

159. Vezi că poruncile tale am iubit Doamne, întru mila ta mă viează.

160. Incepătura cuvintelor tale este adevărul; şi în veac toate judecăţile dreptăţii tale.

161. Boierii m'au gonit în zadar, şi de cuvintele tale s'a înfricoşat inima mea.

162. Bucurà-mă-voiu eu de cuvintele tale, ca cel ce află dobânzi multe.

163. Nedreptatea am urît şi m'am scârbit, iar legea ta am iubit.

164. De şapte ori în zi te-am lăudat, pentru judecăţile dreptăţii tale.

165. Pace este multă celor ce iubesc legea ta, şi nu este lor sminteală.

166. Aşteptat-am mântuirea ta Doamne, şi poruncile tale am iubit.

167. Păzit-a sufletul meu mărturiile tale, şi le-a iubit foarte.

168. Păzit-am poruncile tale şi mărturiile tale, că toate căile mele înaintea ta sunt Doamne.

169. Să se apropie rugăciunea mea înaintea ta Doamne, după cuvântul tău mă înţelepţeşte.

170. Să intre cererea mea înaintea ta Doamne, după cuvântul tău mă izbăveşte.

171. Răspunde-vor buzele mele laudă, când mă vei învăţà îndreptările tale.

172. Spune-va limba mea cuvintele tale, că toate poruncile tale sunt dreptatea.

173. Fie mâna ta să mă mântuiască, că poruncile tale am voit.

174. Dorit-am de mântuirea ta Doamne, şi legea ta cugetarea mea este.

175. Viu va fi sufletul meu, şi te va lăudà; şi judecăţile tale vor ajutà mie,

176. Rătăcit-am ca o oae pierdută; caută pre robul tău, că poruncile tale nu le-am uitat.

---

146. Ps. 129, 5. *151* Ps. 144, 19.

162. Isaia 9, 3.
168. Ps. 138, 3.
171. Ps. 50, 16; Ps. 144, 7.
175. Ps. 117, 17.
176. Isaia 53, 6; Ioan 10, 3.

Cântarea treptelor. Psalm 119.

Către Domnul când m'am necăjit am strigat şi m'au auzit.

2. Doamne izbăveşte sufletul meu de buzele nedrepte şi de limba vicleană.

3. Ce se va dà ţie? Şi ce se va adauge ţie spre limba vicleană?

4. Săgeţile celui puternic sunt ascuţite cu cărbuni pustniceşti.

5. Vai mie! Că nemernicia mea s'a îndelungat, sălăşluitu-m'am cu sălaşele lui Chidar, mult a nemernicit sufletul meu.

6. Cu cei ce urau pacea, eram făcător de pace, când grăiam lor, se luptau cu mine în zadar.

Cântarea treptelor. Psalm 120.

Ridicat-am ochii mei la munţi de unde va venì ajutorul meu.

2. Ajutorul meu dela Domnul, cel ce au făcut cerul şi pământul.

3. Să nu dai întru clătire piciorul tău; nici să dormiteze cel ce te păzeşte.

4. Iată nu va dormità, nici v'a adormì cel ce păzeşte pre Israil; Domnul te va păzì pre tine.

5. Domnul este acoperemânt ţie preste mâna ta cea dreaptă.

6. Ziua soarele nu te va arde, nici luna noaptea.

7. Domnul te va păzì pre tine de tot răul, păzì-va sufletul tău Domnul.

8. Domnul va păzì intrarea ta şi ieşirea ta, de acum şi până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 121.

Veselitu-m'am de cei ce mi-au zis mie: în casa Domnului vom merge.

2. Stând erà picioarele noastre în curţile tale Ierusalime, Ierusalimul cel ce se zideşte ca o cetate; a căruia împărtăşirea lui este dimpreună.

3. Că acolo s'au suit seminţiile, seminţiile Domnului, mărturia lui Israil.

4. Ca să se mărturisească numelui Domnului.

5. Că acolo au şezut scaunele la judecată; scaunele asupra casei lui David.

6. Întrebaţi dar cele ce sunt spre pacea Ierusalimului, şi îndestulare celor ce te iubesc pre tine.

7. Fie pace întru puterea ta, şi îndestulare întru zidurile turnului tău.

8. Pentru fraţii mei şi pentru vecinii mei, am grăit adică pace de tine.

9. Pentru casa Domnului Dumnezeului nostru, am căutat cele bune ţie.

Cântarea treptelor. Psalm 122.

Către tine am ridicat ochii mei, cela ce lăcueşti în cer.

2. Iată precum sunt ochii slugilor în mâinile stăpânilor săi.

3. Precum sunt ochii slujnicii în mâinile stăpânei sale; aşà ochii noştrii către Domnul Dumnezeul nostru, până ce se va milostivì spre noi.

4. Miluește-ne pre noi Doamne, miluește-ne pre noi; că prea mult ne-am umplut de hulă.

5. Prea mult s'a umplut sufletul nostru; ocară celor ce sunt întru îndestulare şi hulă celor mândri.

Cântarea treptelor. Psalm 123.

De n'ar fi că Domnul erà întru noi, zică adică Israil.

2. De n'ar fi că Domnul erà întru noi, când s'au ridicat oamenii asupra noastră, iată de vii ne-ar fi

---

119. *1.* Ps. 117, 5.
120. *1.* Ps 122, 1.
2. Ps. 123, 8. *7.* Ps. 90, 10.
121. *1.* Ps. 83, 2.
3. A 2 Lege 16, 16.
122. *1.* Ps. 120, 1.
4. Ps. 87, 3.
123. *2.* 2 Paral. 20, 12.

înghiţit pre noi, când s'a iuţit mâniea lui preste noi.
3. Iată apa ne-ar fi înnecat pre noi.
4. Pârîu a trecut sufletul nostru, iată a trecut sufletul nostru apa cea fără de stare.
5. Bine este cuvântat Domnul, carele nu ne-au dat pre noi spre vânarea dinţilor lor.
6. Sufletul nostru ca o pasăre s'a izbăvit din cursa vânătorilor.
7. Cursa s'a sfărâmat şi noi ne-am izbăvit.
8. Ajutorul nostru este întru numele Domnului, celui ce au făcut cerul şi pământul.

Cântarea treptelor. Psalm 124.

Cei ce se nădăjduesc întru Domnul ca muntele Sionului; nu se va clătì în veac, cel ce lăcueşte în Ierusalim.
2. Munţi împrejurul lui, şi Domnul împrejurul poporului său, de acum şi până în veac.
3. Că nu va lăsà Domnul toiagul păcătoşilor preste soarta drepţilor; ca să nu-şi tinză drepţii întru fărădelegi mâinile lor.
4. Fă bine Doamne celor buni şi celor drepţi cu inima.
5. Iar pre cei ce se abat la îndărătnicii, duce-i-va Domnul cu cei ce lucrează fărădelege, pace preste Israil.

Cântarea treptelor. Psalm 125.

Când au întors Domnul robia Sionului, făcutu-ne-am ca nişte mângâiaţi.
2. Atuncea s'a umplut de bucurie gura noastră, şi limba noastră de veselie.
3. Atuncea vor grăì între neamuri.
4. Mărit-au Domnul a face cu dânşii, mărit-au Domnul a face cu noi; fost-am veselindu-ne.
5. Intoarce Doamne robia noastră, ca pâraele în austru.
6. Cei ce seamănă cu lacrămi, cu bucurie vor secerà.
7. Mergând mergeà şi plângeà, aruncând seminţile sale.
8. Şi venind vor venì cu bucurie, luându-şi mănunchele sale.

Cântarea treptelor. Psalm 126.

De n'ar zidì Domnul casa, în deşert s'ar ostenì cei ce zidesc.
2. De n'ar păzì Domnul cetatea; în deşert ar privegheà cel ce o păzeşte, în deşert este vouă a mânecà.
3. Sculaţi-vă dupăce aţi şezut, cei ce mâncaţi pâinea durerii.
4. Când va da iubiţilor săi somn, iată moştenirea Domnului, fiii, plata rodului pântecelui.
5. Ca nişte săgeţi în mâna celui tare, aşà fiii celor scuturaţi.
6. Fericit este, carele îş va plinì pofta sa dintr'înşii nu se vor ruşinà, când vor grăì vrăjmaşilor săi în porţi.

Cântarea treptelor. Psalm 127.

Fericiţi toţi cei ce se tem de Domnul, carii umblă în căile lui.
2. Ostenelile rodurilor tale vei mâncà; fericit eşti, şi bine va fi ţie.
3. Femeia ta ca o vie rodită în laturile casei tale.
4. Fiii tăi ca nişte tinere odrasle de maslin împrejurul mesii tale.
5. Iată aşà se va binecuvântà omul cel ce se teme de Domnul.
6. Binecuvântà-te-va Domnul din Sion, şi vei vedeà bunătăţile Ierusalimului în toate zilele vieţii tale.
7. Şi vei vedeà pre fiii fiilor tăi, pace preste Israil.

---

7. Ps. 90, 3. *8*. Ps. 120, 2.
124. *2*. Ps. 86, 1.
125. *2*. Iov 8, 21; Ierem. 31, 9.
126. *4*. Ps. 127, 3.
127. *2*. Isaia 3, 9.
3. Ps. 126, 4. *4*. Iov. 5, 25.
6. Ps. 132, 3; 133, 4.

Cântarea treptelor. Psalm 128.

De multe ori s'au luptat cu mine din tinereţile mele, zică adică Israil.
2. De multe ori s'au luptat cu mine din tinereţile mele, şi nu m'au biruit.
3. Preste spatele mele au lucrat păcătoşii, îndelungat-au fărădelegea sa.
4. Domnul cel drept au tăiat grumazii păcătoşilor.
5. Să se ruşineze şi să se întoarcă înapoi toţi, cei ce urăsc Sionul.
6. Facă-se ca iarba pre casă, care mai nainte de zmulgere s'a uscat.
7. De care nu ş-a umplut mâna sa cel ce seceră, şi sânul său cel ce adună mănunchele.
8. Şi n'au zis cei ce treceau, binecuvântarea Domnului preste voi; binecuvântat-am pre voi întru numele Domnului.

Cântarea Treptelor. Psalm 129.

Dintru adâncuri am strigat către tine Doamne, Doamne auzi glasul meu.
2. Fie urechile tale luând aminte spre glasul rugăciunii mele.
3. De te vei uită la fărădelegi Doamne, Doamne cine va suferì?
4. Că la tine este milostivirea, pentru numele tău te-am răbdat Doamne.
5. Aşteptat-a sufletul meu spre cuvântul tău, nădăjduit-a sufletul meu spre Domnul.
6. Din streaja dimineţei până în noapte, din streaja dimineţei să nădăjduiască Israil spre Domnul.
7. Că la Domnul este mila şi multă mântuire la el, şi el va izbăvì pre Israil de toate fărădelegile lui.

128. *3.* Isaia 51, 23.
6. 4 Imp. 19, 26.
129. *3.* Iov. 9, 2. *4.* Ps. 31, 1, 2.
5. Ps. 118, 146; Avacum 2, 3.
6. Ps. 5, 3; 56, 11; 58, 19; 87, 14.
7. Ps. 102, 3; Ps. 24, 13.

Cântarea treptelor. Psalm 130.

Doamne nu s'a înălţat inima mea, nici s'au înălţat ochii mei.
2. Nici am umblat întru cele mari, nici întru cele mai minunate decât mine.
3. De nu m'am smerit cu gândul, ci am înălţat sufletul meu.
4. Precum este cel înţărcat spre maica lui, aşà vei răsplătì spre sufletul meu.
5. Nădăjduiască Israil spre Domnul, de acum şi până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 131.

Adu-ţi aminte Doamne de David şi de toate blândeţele lui;
2. Cum s'a jurat Domnului, s'a făgăduit Dumnezeului lui Iacov.
3. De voiu intrà în lăcaşurile casei mele, de mă voiu suì pre patul aşternutului meu.
4. De voiu da somn ochilor mei, şi genelor mele dormitare.
5. Şi odihnă tâmplelor mele, până ce voiu aflà locul Domnului, lăcaşul Dumnezeului lui Iacov.
6. Iată o am auzit pre ea în Efrata; aflatu-o-am pre ea în câmpii dumbrăvei.
7. Intrà-vom în lăcaşurile lui, închinà-ne-vom la locul unde au stătut picioarele lui.
8. Scoală-te Doamne întru odihna ta, tu şi sicriul sfinţirei tale.
9. Preoţii tăi se vor îmbrăcà cu dreptate, şi cuvioşii tăi se vor bucurà.
10. Pentru David sluga ta, să nu întorci faţa unsului tău.
11. Juratu-s'au Domnul lui David cu adeverinţă, şi nu se va lepădà de dânsa; din rodul pântecelui tău voiu pune pre scaunul tău.

131. *3.* 2 Imp. 7, 2. *7.* Ps. 98, 5.
8. Num. 10, 35; 2 Paral. 6, 41; Ps. 67, 1.
9. Isaia 61, 10.
11. 2 Imp. 7, 12; Lucà 1, 55 şi 69.

12. De vor păzì fiii tăi aşezământul de lege al meu, şi mărturiile mele acestea care voiu învăţà pre ei.
13. Şi fiii lor până în veac vor şedeà pre scaunul tău.
14. Că au ales Domnul Sionul, osebitu-l-au pre el spre lăcaş luiş.
15. Aceasta este odihna mea în veacul veacului; aicea voiu lăcuì, că l-am ales pre el.
16. Vânatul lui binecuvându-l, voiu binecuvântà; pre săracii lui voiu săturà de pâine.
17. Preoţii lui voiu îmbrăcà cu mântuire; şi cuvioşii lui cu bucurie se vor bucurà.
18. Acolo voiu răsărì cornul lui David, gătit-am luminător unsului meu.
19. Pre vrăjmaşii lui voiu îmbrăcà cu ruşine, şi preste dânsul va înflorì sfinţeniea mea.

Cântarea trepte'or. Psalm 132.

Iată acum ce este bun sau ce este frumos, fără numai a lăcuì fraţii împreună.
2. Ca mirul pre cap, cel ce se pogoară pre barbă, pre barba lui Aaron.
3. Carele se pogoară pre marginea îmbrăcămintei lui, ca roua Ermonului, ce se pogoară pre munţii Sionului.
4. Că acolo au poruncit Domnul binecuvântarea şi vieaţa până în veac.

Cântarea treptelor. Psalm 133.

Iată acum binecuvântaţi pre Domnul toate slugile Domnului.
2. Cari staţi în casa Domnului; în curţile casei Dumnezeului nostru.
3. In nopţi ridicaţi mâinile voastre la cele sfinte, şi binecuvântaţi pre Domnul.
4. Binecuvântà-te-va Domnul din Sion, cel ce au făcut cerul şi pământul.

Psalm 134. Aliluia.

Lăudaţi numele Domnului; lăudaţi slugi pre Domnul.
2. Cei ce staţi în casa Domnului, în curţile casei Dumnezeului nostru.
3. Lăudaţi pre Domnul, că este bun Domnul.
4. Cântaţi numelui lui, că este bun.
5. Că pre Iacov au ales luiş Domnul.
6. Pre Israil spre moştenire luiş.
7. Că eu am cunoscut că este mare Domnul.
8. Şi Domnul nostru preste toţi dumnezeii.
9. Toate câte au vrut Domnul au făcut.
10. In cer şi pre pământ.
11. In mări şi întru toate adâncurile.
12. Ridicând nori dela marginea pământului.
13. Fulgerele spre ploaie le-au făcut.
14. Cel ce scoate vânturile din vistieriile sale.
15. Carele au bătut cele întâiu născute ale Eghipetului.
16. Dela om până la dobitoc.
17. Trimis-au semne şi minuni în mijlocul tău Eghipete.
18. Intru Faraon şi întru toate slugile lui.
19. Carele au bătut neamuri multe.
20. Şi au ucis împăraţi tari.
21. Pre Sion împăratul Amoreilor.
22. Şi pre Og împăratul Vasanului.

12. 2 Imp. 7, 12; 3 Imp. 8, 25.
13. 3 Imp. 15, 4.
14. Ps. 77, 74.
17. 2 Paral. 6, 41; Ps. 148, 14.
18. Lueà 1, 69.
132. *2.* Eşire 30, 2—3, 25, 30.
3. Ps. 127, 6
133. *1.* Ps. 134, 1.

4. Ps. 127, 6.
134. *1.* Ps. 133, 1.
12. Iov. 5, 10; Ps. 146, 8; Ierem. 10, 12.
15. Eşire 12, 29. *19.* Isus Navì 12, 7.
21. Num. 21, 24, 25.

23. Și toate împărățiile lui Hanaan.
24. Și au dat pământul lor moștenire.
25. Moștenirea lui Israil poporului său.
26. Doamne numele tău este în veac.
27. Și pomenirea ta în neam și în neam.
28. Că va judecà Domnul pre poporul său.
29. Și spre slugile sale se va umilì.
30. Idolii neamurilor argint și aur; lucruri de mâini omenești.
31. Gură au și nu vor grăì.
32. Ochi au și nu vor vedeà.
33. Urechi au și nu vor auzì.
34. Că nu este duh în gura lor.
35. Asemenea lor să fie cei ce fac acestea.
36. Și toți cei ce se nădăjduesc într'înșii.
37. Casa lui Israil, binecuvântați pre Domnul.
38. Casa lui Aaron, binecuvântați pre Domnul.
39. Casa lui Levì, binecuvântați pre Domnul.
40. Cei ce vă temeți de Domnul, binecuvântați pre Domnul.
41. Bine este cuvântat Domnul din Sion cel ce lăcuește în Ierusalim.

Psalm 135. Aliluia.

Mărturisiți-vă Domnului, că este bun; că în veac este mila lui.
2. Mărturisiți-vă Dumnezeului dumnezeilor; că în veac este mila lui.
3. Mărturisiți-vă Domnului domnilor; că în veac este mila lui.
4. Celui ce face minuni mari unuia; că în veac este mila lui.
5. Celui ce au făcut cerurile cu înțelegere; că în veac este mila lui.
6. Celui ce au întărit pământul preste ape; că în veac este mila lui.
7. Celui ce au făcut luminătorii cei mari; că în veac este mila lui.
8. Soarele spre stăpânirea zilei; că în veac este mila lui.
9. Luna și stelele spre stăpânirea nopții; că în veac este mila lui.
10. Celui ce au bătut Eghipetul cu cei întâiu născuți ai lor; că în veac este mila lui.
11. Și au scos pre Israil din mijlocul lor; că în veac este mila lui.
12. Cu mână tare și cu braț înalt; că în veac este mila lui.
13. Celui ce au împărțit marea Roșie întru despărțituri; că în veac este mila lui.
14. Și au trecut pre Israil prin mijlocul ei; că în veac este mila lui.
15. Și au scuturat pre Faraon și puterea lui în marea Roșie; că în veac este mila lui.
16. Celui ce au trecut norodul său în pustie; că în veac este mila lui.
17. Celui ce au bătut împărați mari; că în veac este mila lui.
18. Și au omorît împărați tari; că în veac este mila lui.
19. Pre Sion împăratul Amoreilor; că în veac este mila lui.
20. Și pre Og împăratul Vasanului; că în veac este mila lui.
21. Și le-au dat pământul lor moștenire; că în veac este mila lui.
22. Moștenirea lui Israil slugei sale; că în veac este mila lui.
23. Că întru smerenia noastră ne-au pomenit pre noi Domnul, că în veac este mila lui.

---

28. A 2 Lege 32, 36.
30. Ps. 113, 12; Ințelep. 15, 15.
31—35. Ps. 113, 13. *35.* Ps. 113, 15.
135. *1.* 2 Paralip. 20, 22.
2. A 2 Lege 10, 17. *4.* Ps. 85, 9.

5. Fac. 1, 1; Ierem. 10, 11; Pilde 3, 19.
6. Ps. 23, 2. *7.* Fac. 1, 14, 16.
10. Eșire 12, 12, 29; Ps. 77, 56.
11. Eșire 14, 21.
13. Eșire 14, 21; Ps. 77, 16.
15. Eșire 14, 28. *18.* Num. 21, 24.
20 Num. 21, 33; A 2 Lege 3, 1.
22. Isus Navì 12, 6; și 13, 7.

24. Şi ne-au izbăvit pre noi de vrăjmaşii noştri; că în veac este mila lui.
25. Cel ce dă hrană la tot trupul; că în veac este mila lui.
26. Mărturisiţi-vă Dumnezeului ceresc; că în veac este mila lui.

Psalm 136. Lui David prin Ieremia.

La rîul Vavilonului, acolo am şezut şi am plâns, când ne-am adus noi aminte de Sion.
2. In sălcii în mijlocul lui am spânzurat organele noastre.
3. Că acolo ne-au întrebat pre noi, cei ce ne-au robit pre noi, cuvinte de cântări.
4. Şi cei ce ne-au dus pre noi, cântare, cântaţi nouă din cântările Sionului.
5. Cum vom cântà cântarea Domnului în pământ strein ?
6. De te voiu uità Ierusalime, uitată să fie dreapta mea.
7. Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voiu aduce aminte de tine.
8. De nu voiu pune înainte Ierusalimul, ca întru începutul veseliei mele.
9. Adu-ţi aminte Doamne de fiii lui Edom, în ziua Ierusalimului.
10. Carii ziceau: stricaţi-l, stricaţi-l până la temeliile lui.
11. Fata Vavilonului ticăloasă; fericit este cel ce va răsplătì ţie răsplătirea ta, care ai răsplătit nouă.
12. Fericit este carele va apucà, şi va lovì pruncii tăi de piatră.

Psalm 137. Lui David prin Agheu şi Zaharia.

Mărturisì-mă-voiu ţie Doamne cu toată inima mea; şi înaintea îngerilor voiu cântà ţie, că ai auzit toate graiurile gurii mele.
2. Inchinà-mă-voiu la biserica ta cea sfântă, şi mă voiu mărturisì numelui tău.
3. Intru mila ta şi adevărul tău; că ai mărit preste tot numele cel sfânt al tău.
4. Ori în ce zi te voiu chemà, degrab mă auzi; înmulţì-mă-vei în sufletul meu cu puterea ta.
5. Mărturisească-se ţie Doamne toţi împăraţii pământului, că au auzit toate graiurile gurii tale,
6. Şi să cânte întru căile Domnului, că mare este slava Domnului.
7. Că înalt este Domnul, şi la cele smerite priveşte, şi cele înalte de departe le cunoaşte.
8. De voiu merge în mijlocul necazului, mă vei vià; preste mânia vrăjmaşilor mei întins-ai mâinile tale, şi m'a mântuit dreapta ta.
9. Domnul va răsplătì pentru mine; Doamne mila ta este în veac, lucrurile mâinilor tale nu le trece cu vederea.

PSALM 138.

Lui David întru sfârşit, al Zahariei întru risipire.

Doamne cercatu-m'ai şi m'ai cunoscut, tu ai cunoscut şederea mea şi scularea mea.
2. Tu ai priceput gândurile mele de departe; cărarea şi funia mea tu ai iscodit.
3. Şi toate căile mele mai nainte le-ai văzut, că nu este vicleşug în limba mea.
4. Iată Doamne, tu ai cunoscut toate cele de pre urmă, şi cele de demult; tu m'ai zidit, şi ai pus preste mine mâna ta.

---

25. Ps. 146, 10.
136. *3.* Ps. 78, 1.
7. Ierem. 50, 15.
9. Amos 1, 11; Ierem. 25, 21.
12. Isaia 13, 16.

137. *5.* Ps. 71, 10, 11.
7. Ps. 112, 5. *9.* Ps. 56, 3.
138. *1.* Ps. 7, 9; Ierem. 12, 3.
2. 3 Imp. 8, 39; Ps. 16, 3.
3. Ps. 118, 168.

5. Minunată s'a făcut ştiinţa ta de către mine, întăritu-s'a, nu voiu puteà spre dânsa.

6. Unde mă voiu duce dela Duhul tău? Şi dela faţa ta unde voiu fugì?

7. De mă voiu suì în cer, tu acolo eşti; de mă voiu pogorî în iad, de faţă eşti.

8. De voiu luà aripile mele de dimineaţă, şi mă voiu sălăşluì la marginile mării,

9. Şi acolo mâna ta mă va povăţuì, şi mă va ţineà dreapta ta.

10. Şi am zis: au doar întunerecul mă va acoperì? Şi noaptea este luminare întru desfătarea mea.

11. Că întunerecul nu se va întunecà dela tine, şi noaptea ca ziua se va luminà; precum este întunerecul ei, aşà şi lumina ei.

12. Că tu ai zidit rărunchii mei, sprijinitu-m'ai din pântecele maicii mele.

13. Mărturisì-mă-voiu ţie, că cu înfricoşare te-ai minunat; minunate sunt lucrurile tale, şi sufletul meu le cunoaşte foarte.

14. Nu s'a ascuns osul meu dela tine, carele l-ai făcut întru ascuns; şi statul meu întru cele mai de jos ale pământului.

15. Cel nelucrat al meu l-au văzut ochii tăi, şi în cartea ta toţi se vor scrì; zile se vor zidì, şi niciuna întru dânşii.

16. Iar mie foarte sunt cinstiţi prietenii tăi Dumnezeule, foarte s'au întărit stăpâniile lor.

17. Numărà-voiu pre dânşii, şi mai mult decât nisipul se vor înmulţì; sculatu-m'am, şi încă sunt cu tine.

18. De vrei să omori pre păcătoşi Dumnezeule ; bărbaţii sângiurilor depărtaţi-vă dela mine.

19. Că pricinuitori sunteţi întru gânduri, luà-vor întru deşertăciuni cetăţile tale.

20. Au nu pre cei ce te urăsc pre tine Doamne am urît ? Şi asupra vrăjmaşilor tăi m'am topit ?

21. Cu urâciune desăvârşit i-am urît pre ei, neprieteni mi s'a făcut mie.

22. Ispiteşte-mă Dumnezeule, şi cunoaşte inima mea, cearcă-mă, şi cunoaşte cărările mele.

23. Şi vezi, de este calea fărădelegii întru mine, şi mă îndreptează în calea cea veşnică.

Psalm 139. Intru sfârşit lui David.

Scoate-mă Doamne dela omul viclean ; dela bărbatul nedrept mă izbăveşte.

2. Carii gândeau nedreptate în inimă, toată ziua rânduiau războaie.

3. Ascuţit-a limba sa ca de şarpe; otravă de aspidă supt buzele lor.

4. Păzeşte-mă Doamne de mâna păcătosului, dela oamenii nedrepţi mă scoate.

5. Carii au gândit să împiedece paşii mei, ascuns-au mândrii cursă mie.

6. Şi cu funii au întins cursă picioarelor mele, pre lângă cărare sminteale mi-au pus mie.

7. Zis-am Domnului : Dumnezeul meu eşti tu, ascultă Doamne glasul rugăciunii mele.

8. Doamne, Doamne, puterea mântuirii mele, umbrit-ai preste capul meu în ziua de răsboiu.

9. Să nu mă dai Doamne dela dorirea mea celui păcătos, gândit-a împrotiva mea, să nu mă părăseşti, ca nu cândvà să se înalţe.

10. Capul înconjurării lor, oste-

5. Ps. 91, 5. *7.* Amos 9, 2, 3.
11. Iov. 26, 6. *13.* Ps. 39, 7.
16. Ps. 39, 6.

22. Ps. 25, 2. *23.* Ps. 25, 2.
139. *1.* Ps. 7, 10.
3. Ps. 57, 4 ; Rom. 3, 13.
5. Ps. 140, 10 ; 141, 4.
6. Ps. 7, 16. *8.* Ps. 56, 3.

neala buzelor lor va acoperì pre dânşii
11. Cădeà-vor preste dânşii cărbuni cu foc, surpà-vei pre ei în ticăloşie, şi nu vor puteà răbdà.
12. Bărbatul limbut nu se va îndreptà pre pământ; pre bărbatul nedrept relele îl vor vânà spre stricăciune.
13. Cunoscut-am, că va face Domnul judecată săracilor, şi izbândă lipsiţilor.
14. Insă drepţii se vor mărturisì numelui tău, şi vor lăcuì drepţii cu faţa ta.

Psalm 140. Lui David.

Doamne strigat-am către tine, auzi-mă; ia aminte glasul rugăciunii mele, când strig către tine.
2. Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâea înaintea ta; ridicarea mâinilor mele, jertfă de seara.
3. Pune Doamne streaje gurei mele, şi uşă de îngrădire împrejujurul buzelor mele.
4. Să nu abaţi inima mea spre cuvinte de vicleşug, ca să tăgăduesc răspunsurile cele din păcate.
5. Cu oamenii cei ce lucrează fărădelege; şi nu mă voiu însoţì cu aleşii lor.
6. Certà-mă-va dreptul cu milă şi mă va mustrà; şi untuldelemn al păcătosului să nu ungă capul meu.
7. Că încă şi rugăciunea mea este întru bune vreriie lor; înghiţitu-s'au lângă piatră judecătorii lor.
8. Auzì-se-vor graiurile mele, că s'au îndulcit, ca o brazdă de pământ s'au rupt pre pământ, risipitu-s'au oasele lor lângă iad.
9. Căci către tine Doamne, Doamne ochii mei, spre tine au nădăjduit, să nu iei sufletul meu.
10. Păzeşte-mă de cursa, care miau pus mie, şi de smintelile celor ce fac fărădelege.
11. Cădeà-vor în mreaja sa păcătoşii, deosebi sunt eu, până ce voiu trece.

PSALM 141.

Inţelegerii lui David, când a fost el în peşteră rugându-se

Cu glasul meu către Domnul am strigat; cu glasul meu către Domnul m'am rugat.
2. Vărsà-voiu înaintea lui rugăciunea mea, necazul meu înaintea lui voiu spune.
3. Când lipseà dintru mine duhul meu, tu ai cunoscut cărările mele.
4. In calea aceasta, în care am umblat, ascuns-au cursă mie.
5. Luat-am seama deadreapta şi am privit, şi nu erà cine să mă cunoască.
6. Pierit-a fuga dela mine, şi nu este cel ce caută sufletul meu.
7. Strigat-am către tine Doamne, zis-am: tu eşti nădejdea mea, partea mea eşti în pământul celor vii.
8. Ià aminte spre rugăciunea mea că m'am smerit foarte.
9. Izbăveşte-mă de cei ce mă gonesc; că s'au întărit mai vârtos de cât mine.
10. Scoate din temniţă sufletul meu ca să se mărturisească numelui tău.
11. Pre mine mă aşteaptă drepţii până ce vei răsplătì mie.

PSALM 142. LUI DAVID.

Când îl gonià pre el Avesalom fiul său.

Doamne auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea. întru adevărul tău, auzi-mă întru dreptatea ta.
2. Şi să nu intri la judecată cu

11. Pilde 25, 21; Rom. 12, 20.
140. *1.* Ps. 5, 2.
2. Apoc. 5, 8. Ps. 39, 2. *5.* Ps. 25, 4.
6. Pilde 27, 6; Eccl 7, 6. *8.* Ps. 87, 6.

10. Ps. 139, 5.
141. *2.* Plâng. 2, 19. *4.* Ps. 139, 5.
7 Ps 16, 16.
142. *2.* Iov. 9, 2.

robul tău, că nu se va îndreptà înnaintea ta tot cel viu.

3. Că a gonit vrăjmaşul sufletul meu, împilat-a la pământ vieaţa mea.

4. Aşezatu-m'a întru întunerec ca pre morţii veacului, şi s'a mâhnit întru mine duhul meu.

5. Intru mine s'a turburat inima mea, adusu-mi-am aminte de zilele cele din început; cugetat-am la toate lucrurile tale, la faptele mâinilor tale am gândit.

6. Tins-am către tine mâinile mele; sufletul meu ca nişte pământ fără de apă ţie.

7. Degrab auzi-mă Doamne, slăbit-a duhul mie.

8. Să nu întorci faţa ta dela mine şi mă voiu asemănà celor ce se pogoară în groapă,

9. Auzită fă mie dimineaţa mila ta, că spre tine am nădăjduit.

10. Arată mie Doamne calea, în care voiu merge; că la tine am ridicat sufletul meu.

11. Scoate-mă dela vrăjmaşii mei, Doamne la tine am scăpat; învaţă-mă să fac voea ta, că tu eşti Dumnezeul meu.

12. Duhul tău cel bun mă va povăţuì la pământul cel drept; pentru numele tău Doamne mă vei vieà întru dreptatea ta.

13. Scoate-vei din necaz sufletul meu, şi întru mila ta vei sfârşì pre vrăjmaşii mei.

14. Şi vei pierde pre toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul tău.

Psalm 143, lui David, împrotiva lui Goliat.

Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul meu, cel ce învaţă mâinile mele spre oştire, şi degetele mele la răsboiu.

2. Mila mea, scăparea mea, sprijinitorul meu şi izbăvitorul meu.

3. Scutitorul meu, şi întru el am nădăjduit; cel ce supune poporul meu supt mine.

4. Doamne! Ce este omul? Că te-ai făcut cunoscut lui, sau fiul omului? Că-l socoteşti pre el.

5. Omul deşertăciunei s'a asemănat; zilele lui ca umbra trec.

6. Doamne pleacă cerurile, şi te pogoară, atinge-te de munţi, şi vor fumegà.

7. Fulgeră fulgere, şi vei risipì pre dânşii, trimite săgeţile tale şi-i vei turburà pre ei.

8. Trimite mâna ta dintru înălţime; scoate-mă şi mă izbăveşte din ape multe, din mâna fiilor celor streini.

9. A cărora gură a grăit deşertăciune, şi dreapta lor este dreapta strâmbătăţii.

10. Dumnezeule, cântare nouă voiu cântà ţie, în psaltire cu zece strune voiu cântà ţie.

11. Celui ce dai mântuire împăraţilor, celui ce izbăveşte pre David robul tău de sabie cumplită.

12. Izbăveşti-mă şi mă scoate din mâna fiilor celor streini; a cărora gură a grăit deşertăciune, şi dreapta lor este dreapta strâmbătăţii.

13. Ai cărora fiii lor ca nişte tinere odrasle înfipte întru tinereţile lor.

14. Fetele lor înfrumuseţate, împodobite ca asemănarea Bisericii.

15. Cămările lor pline, vărsându-se din ceasta în ceea.

16. Oile lor mult fătătoare, înmulţindu-se întru ieşirile lor; boii lor graşi.

---

5. Ps. 39, 11. *6*. Ps. 62, 3; Ps. 87, 10.
7. Ps. 27, 1. *9*. Ps. 24, 1.
11. Ps. 24, 4.
13. Ps. 117, 12.
14. Ps. 85, 16.
143. *1*. Ps. 17. 37.

3. Ps. 17, 47. *4*. Ps. 8, 5.
5. Ps. 38, 6, 7; Ecl. 12, 8.
6. Iov 9, 5, 8. 9, 14, 2. Isaia 64, 1,
7. Ps. 53, 3; Ps 17, 16.
8. Ps. 17, 19; Ps. 68, 17.
16. Iov 21, 10, 11.

17. Nu este cădere de gard, nici trecătoare, nici strigare în ulițele lor.
18. Fericit-au pre poporul, căruia sunt acestea; fericit este poporul, căruia Domnul este Dumnezeul lui.

Psalm 144. Laudei lui David.

Inălță-te-voiu Dumnezeul meu împăratul meu, și bine voiu cuvântà numele tău în veac și în veacul veacului.
2. In toate zilele bine te voiu cuvântà, și voiu lăudà numele tău în veac și în veacul veacului.
3. Mare este Domnul și lăudat foarte, și slavei lui nu este sfârșit.
4. Neamul și neamul vor lăudà lucrurile tale, și puterea ta vor vestì.
5. Mare cuviința slavei sfințirii tale vor grăì, și minunile tale vor povestì.
6. Și puterea celor înfricoșate ale tale vor spune, și slava ta vor povestì.
7. Pomenirea mulțimei bunătății tale vor vestì, și de dreptatea ta se vor bucurà.
8. Indurat și milostiv este Domnul, îndelung răbdător și mult milostiv.
9. Bun este Domnul tuturor, și îndurările lui preste toate lucrurile lui.
10. Mărturisească-se ție Doamne toate lucrurile tale, și cuvioșii tăi bine să te cuvinteze.
11. Slava împărăției tale vor spune, și puterea ta vor grăì.
12. Ca să facă cunoscută fiilor omenești puterea ta, și slava marei cuviinței împărăției tale.
13. Impărăția ta este împărăția tuturor veacurilor, și stăpânia ta întru tot neamul și neamul.
14. Credincios este Domnul întru toate cuvintele sale, și cuvios întru toate lucrurile sale.
15. Sprijinește Domnul pre toți cei ce cad, și îndreptează pre toți cei surpați.
16. Ochii tuturor spre tine nădăjduesc, și tu le dai lor hrană în vreme bună.
17. Deschizi tu mâna ta, și saturi pre tot cel viu de buna voință.
18. Drept este Domnul întru toate căile sale, și cuvios întru toate lucrurile sale.
19. Aproape este Domnul de toți cei ce-l chiamă pre el, de toți cei ce-l chiamă pre el întru adevăr.
20. Voea celor ce se tem de el va face, și rugăciunea lor va auzì și-i va mântuì pre dânșii.
21. Păzește Domnul pre toți cei ce-l iubesc pre el, și pre toți păcătoșii va pierde.
22. Lauda Domnului va grăì gura mea, și bine să cuvinteze tot trupul numele cel sfânt al lui în veac și în veacul veacului.

Psalm 145. Aliluia. Al lui Agheu și al Zahariei.

Laudă suflete al meu pre Domnul, lăudà-voiu pre Domnul în vieața mea, cântà-voiu Dumnezeului meu până ce voiu fi.
2. Nu vă nădăjduiți spre boieri, spre fiii oamenilor, întru cari nu este mântuire.
3. Ieșì-va duhul lui, și se va întoarce în pământul său.
4. In ziua aceea vor pierì toate gândurile lui.
5. Fericit este căruia Dumnezeul lui Iacov este ajutorul lui, nădejdea lui spre Domnul Dumnezeul lui.

---

18. Ps. 32, 12.
144. *3.* Ps. 17, 4; Ps. 47, 1.
4. Ps. 77, 3. *7.* Ps. 118, 171.
8. Ps. 85, 15; Ps. 102, 8.
13. Ps. 145, 10.
15. Ps. 145, 8. *16.* Ps. 103, 28.
17. Ps. 146, 10.
18. A 2 Lege 32, 4; Ecl. 3, 14; Daniil 4, 34.
19. Ps. 118, 151; Ps. 33, 17. *22.* Ps. 65, 3.
145. *1.* Ps. 62, 5; și 103, 33.
2. Ierem. 17, 5. *3.* Eccl. 12, 7.

6. Spre cel ce au făcut cerul şi pământul, marea şi toate cele ce sunt într'însele.
7. Spre cel ce păzeşte adevărul în veac, spre cel ce face judecată celor năpăstuiţi, spre cel ce dă hrană celor flămânzi.
8. Domnul dezleagă pre cei ferecaţi în obezi, Domnul înţelepţeşte orbii, Domnul ridică pre cei surpaţi, Domnul iubeşte pre cei drepţi, Domnul păzeşte pre cei nemernici.
9. Pre săracul şi pre văduva va primì, şi calea păcătoşilor o va pierde.
10. Împărăţì-va Domnul în veac, Dumnezeul tău Sioane în neam şi în neam.

Psalm 146. Aliluia. Al lui Agheu şi al Zahariei.

Lăudaţi pre Domnul, că este bun psalmul; Dumnezeului nostru să se îndulcească lauda.
2. Zidind Ierusalimul Domnul, risipirile lui Israil va adunà.
3. Cel ce vindecă pre cei zdrobiţi la inimă şi leagă sdruncinările lor.
4. Cel ce numără mulţimea stelelor, şi lor tuturor numele le chiamă.
5. Mare este Domnul nostru şi mare este tăria lui, şi priceperii lui nu este număr.
6. Cel ce primeşte pre cei blânzi Domnul, şi smereşte pre cei păcătoşi până la pământ.
7. Incepeţi a cântà Domnului întru mărturisire; cântaţi Dumnezeului nostru întru alăută.
8. Celui ce îmbracă cerul cu nori, celui ce găteşte pământului ploaie.
9. Celui ce răsare în munţi iarbă şi păşune spre slujba oamenilor.
10. Celui ce dă dobitoacelor hrană şi puilor corbilor celor ce-l chiamă pre el.
11. Nu întru puterea calului va voì, nici în pulpele bărbatului bine îi va plăceà.
12. Bine va voì Domnul întru cei ce se tem de dânsul şi întru cei ce nădăjduesc spre mila lui.

Psalm 147. Aliluia. Al lui Agheu şi al Zahariei.

Laudă Ierusalime pre Domnul, laudă pre Dumnezeul tău Sioane.
2. Că au întărit încuetorile porţilor tale, binecuvântat-au pre fiii tăi întru tine.
3. Cel ce pune hotarele tale pace şi cu grăsime de grîu te-au săturat.
4. Cel ce trimite cuvântul său pământului; degrab aleargă cuvântul lui.
5. Al celui ce dă zăpada sa ca lâna, al celui ce presară negura ca cenuşa.
6. Al celui ce pune gheaţa sa ca pâinile, împrotiva feţei gerului lui cine va suferì?
7. Trimite-va cuvântul său, şi le va topì pre ele, suflà-va Duhul lui, şi vor curge ape.
8. Cel ce vesteşte cuvântul său lui Iacov, îndreptările şi judecăţile sale lui Israil.
9. N'au făcut aşà la tot neamul, şi judecăţile sale nu le-au arătat lor.

Psalm 148. Aliluia. Al lui Agheu şi al Zahariei.

Lăudaţi pre Domnul din ceruri, lăudaţi pre el întru cele înalte.
2. Lăudaţi pre el toţi îngerii lui, lăudaţi pre el toate puterile lui.

6. Fapte 14, 14; Apoc. 14, 7.
7. Ps. 102, 6; 106, 9.
8. Ps. 144, 15. *9.* Ps. 67, 5.
10. Ps. 144, 13
146. *1.* Ps. 91, 1. *3.* Ps. 33, 19.
4. Isaia 40, 26. *5.* Isaia 40, 28.
8. Iov 5, 10; Ps. 134, 12; Ierem. 10, 12.
10. Ps. 135, 25; 144, 17.
11. Pilde 21, 31; Ps. 32, 16 şi 43, 8
12. Ps. 32. 18; 33, 16; 10, 7; Ps. 37, 21, 22.
147. *3* Ps. 80, 15.
5. Iov 37, 6. *8.* Ps. 102, 6; Ps. 77, 5.
9. Fapt. Ap. 14, 15.
148. *2.* Ps. 102, 21; Iov 38, 7.

3. Lăudaţi pre el soarele şi luna, lăudaţi pre el toate stelele şi lumina.
4. Lăudaţi pre el cerurile cerurilor, şi apa cea mai pre sus de ceruri să laude numele Domnului.
5. Că el au zis şi s'au făcut; el au poruncit şi s'au zidit.
6. Pusu-le-au pre ele în veac şi în veacul veacului, poruncă au pus şi nu va trece.
7. Lăudaţi pre Domnul de pre pământ, balaurii şi toate adâncurile,
8. Focul, grindina, zăpada, gheaţa, duhul cel de vifor, cele ce fac cuvântul lui.
9. Munţii şi toate dealurile, lemnele cele roditoare şi toţi chedrii.
10. Hiarele şi toate dobitoacele, cele ce se târăsc, şi pasările cele zburătoare.
11. Împăraţii pământului şi toate popoarele, domnii şi toţi judecătorii pământului.
12. Tinerii şi fecioarele, bătrânii cu cei mai tineri să laude numele Domnului, că s'a înălţat numele lui al unuia.
13. Mărturisirea lui pre pământ şi în cer, şi va înălţă cornul norodului său.
14. Cântare tuturor cuvioşilor lui, fiilor lui Israil, norodului ce se apropie de dânsul.

Psalm 149. Aliluia.

Cântaţi Domnului cântare nouă, lauda lui în Biserica cuvioşilor.
2. Veselească-se Israil de cel ce l-au făcut pre el; şi fiii Sionului să se bucure de împăratul lor.
3. Să laude numele lui în horă, în tâmpină şi în psaltire să-i cânte lui.
4. Că binevoieşte Domnul întru norodul său, şi va înălţă pre cei blânzi întru mântuire.
5. Lăudà-se-vor cuvioşii întru slavă, şi se vor bucurà întru aşternuturile lor.
6. Înălţările lui Dumnezeu în gâtlejul lor, şi sabii de amândouă părţile ascuţite în mâinile lor.
7. Ca să facă izbândă întru neamuri şi mustrări întru noroade.
8. Ca să lege pre împăraţii lor cu obezi, şi pre slăviţii lor cu cătuşi de fier.
9. Ca să facă întru dânşii judecată scrisă; mărirea aceasta este tuturor cuvioşilor lui.

Psalm 150. Aliluia.

Lăudaţi pre Dumnezeu întru sfinţii lui, lăudaţi pre el întru tăria puterii lui.
2. Lăudaţi pre el întru puterile lui, lăudaţi pre el după mulţimea slavei lui.
3. Lăudaţi pre el în glas de trâmbiţă, lăudaţi pre el în psaltire şi în alăută.
4. Lăudaţi pre el în tâmpină şi în horă, lăudaţi pre el în strune şi în organe.
5. Lăudaţi pre el în chimvale bine răsunătoare, lăudaţi pre el în chimvale de strigare; toată suflarea să laude pre Domnul.

Acest Psalm, deosebi este scris de David şi afară de numărul celor 150 de Psalmi când singur s'a bătut cu Goliat.

Mic eram între fraţii mei, şi mai tânăr în casa tatălui meu; păscut-am oile tatălui meu.
2. Mâinile mele au făcut organul, şi degetele mele au alcătuit psaltirea.
3. Şi cine va vestì Domnului meu? Însuş Domnul, însuş va auzì.

3. Iov 38, 7.
4. Apoc. 6, 13.
5. Fac. 1, 3, 6; Ps. 32, 6, 9.
13. Pilde 18, 10.
14. Ps. 131, 17.

149. *6.* Evr. 4, 12; Apoc. 1, 16.
9. A 2 Lege 4, 6.
150. *1.* Isaia 6, 3.

4. Insuş au trimis pre îngerul său, şi m'a luat dela oile tatălui meu, şi m'a uns cu untuldelemn al ungerii sale.

5. Fraţii mei buni şi mari, şi n'au binevoit întru dânşii Domnul.

6. Ieşit-am întru întâmpinarea celui de alt neam, şi m'a blestemat întru idolii săi.

7. Iar eu zmulgând sabia dela dânsul, i-am tăiat capul lui, şi am ridicat ocara dintre fiii lui Israil.

PILDELE LUI SOLOMON

CAP. 1.

Cum se dobândeşte şi se pierde înţelepciunea.

Pildele lui Solomon fiul lui David carele a împărăţit în Israil.

2. A cunoaşte înţelepciunea, învăţătura, a înţelege cuvintele măestriei.

3. A pricepe învăluelile vorbelor şi dezlegarea cuvintelor celor întunecoase, şi a socoti dreptatea şi adevărul, şi judecată a face.

4. A dà celor fără de răutate isteţime, şi pruncului tânăr simţire şi înţelegere.

5. Acestea auzindu-le înţeleptul, mai înţelept va fi, şi cel înţelegător cârmuire va dobândi.

6. Şi va cunoaşte pilda şi cuvântul întunecos, şi vorbele înţelepţilor şi întrebările cele ascunse.

7. Incepèrea înţelepciunii este frica Domnului şi cunoştinţă bună este tuturor celor ce o fac pre ea, credinţa întru Dumnezeu este începerea priceperii, iar cei necredincioşi defăimează înţelepciunea şi învăţătura.

8. Ascultă fiule învăţătura tatălui tău, şi nu lepădà legile maicii tale.

9. Că cununa darurilor vei luà pre creştetul tău, şi lanţ de aur împrejurul grumazului tău.

10. Fiule! Să nu te înşele pre tine oamenii cei necredincioşi, nici să voieşti lor.

11. De te vor rugà zicând: vino cu noi însoţeşte-te la sânge, şi cu strâmbătate să ascundem în pământ pre omul cel drept;

12. Să-l înghiţim pre el ca iadul de viu, şi să stingem pomenirea lui de pre pământ;

13. Agoniseala lui cea de mult preţ să o apucăm, şi vom umpleà casele noastre de prăzi;

14. Puneţi soarta ta cu noi, şi o pungă de obşte să avem toţi, şi un sac să fie nouă:

15. Să nu mergi în cale cu dânşii, ci să-ţi abaţi piciorul tău dela cărările lor.

16. Că picioarele lor la răutate aleargă, şi grabnice sunt a vărsà sânge.

17. Că nu fără de dreptate se întind mrejele pasărilor.

18. Că cei ce se însoţesc sângiurilor, îşi agonisesc loruş rele, şi sfărâmarea oamenilor celor fără de lege este rea.

19. Acestea sunt căile tuturor celor ce fac fărădelegi, că, cu necredinţa îşi răpesc sufletul lor.

20. Inţelepciunea în răspântie se laudă, şi prin uliţe îndrăzneală aduce.

---

1. *7.* Ps. 110, 9. *8.* 6, 20.

10. Ps. 1, 1. *15.* Ps. 1, 1.
16. Isaia 59, 7. *17.* Plâng. 3, 51.

21. Pre vârfurile zidurilor se vestește, la porțile celor puternici șade, și la porțile cetății cutezând grăește.
22. Câtă vreme cei nevinovați se vor ținea de dreptate, nu se vor rușina; iar cei nebuni, fiind poftitori de batjocură, necredincioși făcându-se, au urît știința.
23. Și vinovați s'au făcut mustrărilor, iată vă spuiu înainte graiul suflării mele, și voiu învăța pre voi cuvântul meu.
24. Că am strigat și nu m'ați ascultat, și am întins cuvinte, și n'ați luat aminte.
25. Ci ați defăimat sfaturile mele, și n'ați luat aminte certările mele.
26. Pentru aceea și eu voiu râde de peirea voastră, și mă voiu bucura când va veni vouă pierderea.
27. Și când va năvăli asupra voastră fără de veste nevoie, și va veni supărare asemenea viforului, și când va veni vouă necazuri și încunjurarea cetății sau când va veni vouă peirea.
28. Că va fi, când mă veți chema, și eu nu voiu auzi pre voi, căuta-mă-vor cei răi, și nu mă vor afla.
29. Că au urît înțelepciunea, și cuvântul Domnului n'au ales.
30. Nici au voit să ia aminte sfaturile mele, și au batjocorit mustrările mele.
31. Pentru aceea vor mânca roadele căii sale, și se vor sătura de necurățiea sa.
32. Căci, că făcea strâmbătate pruncilor, se vor omorî, și cercetarea pierde pre cei necurați.
33. Iar cel ce mă va asculta pre mine, va lăcui spre nădejde, și se va odihni fără frică de tot răul.

24. Isaia 65, 11; 66 4; Ieremia 7, 12.
26. Ps. 2, 3; 36, 13 și 58, 9.
27. Iezech. 38, 9.
28. Iov. 27, 8; Isaia 1, 15; Ierem. 11, 11.

CAP. 2.

Invățarea înțelepciunii.

Fiule! De vei primi graiurile mele, și de vei ascunde poruncile mele la tine,
2. Va auzi urechea ta înțelepciunea, și vei lipi inima ta de cunoștință, și o vei pune fiului tău spre învățătură.
3. Că de vei chema înțelepciunea, și de vei da glasul tău cunoștinții,
4. Și de o vei căuta pre dânsa ca argintul, și de o vei cerca ca comorile,
5. Atunci vei cunoaște frica Domnului, și cunoștința lui Dumnezeu vei afla.
6. Că Domnul dă înțelepciune, și dela fața lui iese cunoștința și știința.
7. Și adună vistierie celor ce lucrează mântuire, și apără mergerea lor.
8. Ca să păzească căile dreptăților, și calea celor ce se tem de dânsul o va păzi.
9. Atunci vei cunoaște dreptatea și judecata, și vei face toate căile bune.
10. Că de va veni înțelepciunea în cugetul tău, și simțirea sufletului tău bună a fi ți se va părea.
11. Sfatul bun te va păzi, și cugetul drept te va apăra.
12. Ca să te izbăvească de calea rea, și de omul ce nu grăește nimic de crezut.
13. O! Cei ce au lăsat căile cele drepte, și umblă în căile întunerecului.
14. Cei ce se veselesc de rele, și se bucură de răzvrătirea rea.
15. Ale cărora cărări sunt întoarse, și strâmbe umbletele lor.
16. Aceia te vor depărta dela calea dreaptă, și te vor înstreina dela gândul bun.

2. *6.* Daniil 2, 20; Iov 12, 13.

17. Fiule! Să nu te apuce pre tine sfatul rău, carele lasă învăţătura tinereţilor şi uită legea lui Dumnezeu.
18. Că ş-a pus lângă moarte casa sa, şi lângă iad cu pământenii cărările sale.
19. Toţi cei ce umblă pre dânsa nu se vor întoarce, nici vor ajunge la cărări drepte, că nu-i vor apucà pre ei anii vieţii.
20. Că de ar fi umblat pre căi bune, ar fi aflat cărările dreptăţii netede.
21. Că cei buni vor lăcuì pământul, şi cei cuvioşi vor rămâneà pre el.
22. Iar căile celor necredincioşi vor pierì de pre pământ, şi cei fărădelege vor pierì de pre dânsul.

CAP. 3.

Indemnare la fapte bune. Lauda înţelepciunei.

Fiule! Nu uità legile mele, şi cuvintele mele să le păzească inima ta.
2. Că lungimea vieţii şi anii zilelor, şi pace vor adaoge ţie.
3. Milostenia şi credinţa să nu-ţi lipsească, înfăşură-le pre ele împrejurul grumazilor tăi, şi le scrie pre lespezile inimei tale, şi vei aflà har
4. Şi să gândeşti bune înaintea Domnului şi a oamenilor.
5. Fii nădăjduind cu toată inima spre Dumnezeu, iar cu înţelepciunea ta nu te mărì.
6. Intru toate căile tale să o cunoşti pre dânsa, ca să îndrepteze căile tale.
7. Nu fii înţelept întru tine singur, ci te teme de Dumnezeu şi te fereşte de tot răul.
8. Atunci va fi vindecare trupului tău şi odihnă oaselor tale.
9. Cinsteşte pre Domnul din ostenelele tale cele drepte, şi-i dă lui pârgă din toate rodurile tale cele drepte.
10. Ca să se umple jitniţele tale de mulţime de grâu, şi să se verse teascurile tale de vin.
11. Fiule! Nu defăimà învăţăturile Domnului, nici slăbì fiind certat de dânsul.
12. Că pre carele iubeşte Domnul, îl ceartă şi bate pre tot fiul pre carele primeşte.
13. Fericit este omul, carele a aflat înţelepciunea şi muritorul, carele a cunoscut ştiinţa.
14. Că mai bună este neguţătoria aceştia, decât vistieriile aurului şi ale argintului.
15. Că mai scumpă este decât pietrile cele de mult preţ, nu stă ei nimic împrotivă ce este rău, cunoscută este tuturor celor ce se apropie de ea, şi tot ce este scump nu este ei vrednic.
16. Lungimea zilelor şi anii vieţii sunt în dreapta ei, şi în stânga ei bogăţie şi mărire, şi din gura ei iese dreptatea; legea şi mila pre limbă le poartă.
17. Căile ei sunt căi bune, şi toate cărările ei cu pace.
18. pom de vieaţă este tuturor celor ce se lipesc de dânsa, şi celor ce se reazemă de ea ca pre Domnul întemeiaţi.
19. Dumnezeu cu înţelepciunea a întemeiat pământul, şi au gătit cerurile cu priceperea.
20. Intru cunoştinţa lui adâncurile s'au deschis, şi norii au izvorît apă.
21. Fiule! Să nu treci, ci păzeşte sfatul meu şi gândul.
22. Ca să fie viu sufletul tău, şi să fie har împrejurul grumazului tău,

---

17. 1 Tim. 5, 11, 12. *21.* Ps. 36, 22, 29. *22.* Iov 18, 17.
3. *2.* A 2 lege 8, 1. *3.* 6, 21; A 2 Lege 6, 6. *7.* Rom. 12, 16.

9. Tovit. 4, 7. *10.* Malah. 3, 10; A 2 Lege 28, 8. *12.* Evrei 12, 5. *14.* Iov 28, 15; Ps. 19, 11 *19.* Ps. 135, 5.

şi va fi vindecare trupului tău, şi purtare de grije de oasele tale.

23. Ca să umble în pace având nădejde în toate căile tale, şi ca să nu se poticnească piciorul tău.

24. Că de vei şedeà, fără de frică vei fi, şi de vei dormì, dulce vei dormì.

25. Şi nu te vei teme de frica, ce va venì asupră-ţi, nici de năvălirile necredincioşilor cele împresurătoare

26. Că Domnul va fi întru toate căile tale, şi va întărì piciorul tău, ca să nu te clăteşti.

27. Nu te lepădà a face bine celui lipsit, când poate a ajutà mâna ta.

28. Nu zice: du-te şi să te întorci şi mâine îţi voiu dà, putând tu face bine, că nu ştii ce va aduce ziua ce vine.

29. Nu meşteşugì rele asupra prietenului tău, carele vine de aiurea şi nădăjdueşte spre tine.

30. Nu fii iubitor de vrajbă împrotiva omului în zadar, ca să nu-ţi facă ţie cevà rău.

31. Nu-ţi agonisì ocările oamenilor răi, nici urmà căilor lor.

32. Că necurat este înaintea Domnului tot călcătorul de lege, şi cu cei drepţi nu se împreună.

33. Blestemul Domnului în casele celor necredincioşi, iar curţile drepţilor bine se cuvintează.

34. Domnul mândrilor le stă împrotivă, iar celor smeriţi le dă dar.

35. Cei înţelepţi vor moştenì mărire, iar cei necredincioşi au înălţat ocară.

CAP. 4.

Inlăturarea prilejului spre păcat.

Ascultaţi fii învăţătura părintelui, şi luaţi aminte să cunoaşteţi ştiinţa.

2. Că dar bun dăruesc vouă, legea mea să nu o părăsiţi.

3. Că şi eu am fost ascultător tatălui meu, şi iubit înaintea feţei maicei mele.

4. Carii mă învăţau şi ziceau: să se întărească cuvântul nostru în inima ta, păzeşte poruncile, şi nu le uità.

5. Agoniseşte-ţi înţelepciune. câştigă-ţi ştiinţă, nu uità, nici trece cu vederea cuvintele gurii mele, nici te abate dela graiurile gurii mele.

6. Nu o părăsì pre dânsa, şi te va ţineà pre tine, iubeşte-o, şi te va păzì.

7. Inceperea înţelepciunei este a câştigà înţelepciune, şi întru toată agoniseala ta, agoniseşte-ţi ştiinţă.

8. Primeşte-o, şi o cuprinde pre ea, şi te va înălţà, cinsteşte-o ca să te cuprinză.

9. Ca să deà capului tău cunună de daruri, şi să te acopere cununa mângâerei.

10. Auzi fiule şi primeşte cuvintele mele, şi se vor înmulţì anii vieţii tale, ca să fie multe căile vieţii tale.

11. Că te învăţ căile înţelepciunii şi te îndreptez pre cărări drepte,

12. Că de vei umblà, nu se vor împiedecà paşii tăi, şi de vei alergà nu te vei ostenì.

13. Ţine-te de învăţătura mea, şi nu o lăsà, ci păzeşte-o pre ea ţie spre vieaţa ta.

14. In căile necredincioşilor nu merge, nici să râvneşti căile celor fărădelege.

15. Ori în care loc se adună tabăra, să nu mergi acolo, fugi dela dânşii şi te depărtează.

16. Că nu dorm până nu fac rău şi se ià somnul dela dânşii, şi n'adorm.

17. Că aceia se hrănesc cu bu-

24. Iov 11, 19. *25.* Ps. 90, 5; Ps. 24, 15. *31.* Ps. 36. 1. *32.* Ps. 25, 4 *33.* A 2 Lege 28, 15, 16. *34.* Ps. 17, 30.

4. *4.* 1 Paral. 28, 9. *12.* Ps. 90, 11. *14.* Ps. 1, 1.

catele necurăţiei, şi se îmbată cu vinul călcării de lege.

18. Iar căile drepţilor, ca lumina luminează, merg şi luminează până când se plineşte ziua.

19. Iar căile necredincioşilor sunt întunecate, că nu ştiu cum se împiedecă.

20. Fiule! Ia aminte graiurile mele şi de cuvintele mele alătură-ţi urechea ta.

21. Ca să nu scază izvoarele tale, păzeşte-le în inima ta.

22. Că vieaţă sunt tuturor celor ce le află pre ele, şi vindecare a tot trupul.

23. Cu toată paza păzeşte inima ta, că dintr'acestea sunt ieşirile vieţii.

24. Leapădă dela tine gura cea îndărătnică, şi buzele cele nedrepte le depărtează dela tine.

25. Ochii tăi drept să caute, şi genele tale drept să clipească.

26. Drepte umblări fă cu picioarele tale, şi căile tale le îndreptează.

27. Să nu te abaţi în dreapta, nici în stânga, şi-ţi abate piciorul tău dela calea cea rea.

28. Căci căile cele deadreapta le ştie Domnul, iar cele deastânga sunt răsvrătite.

29. Şi el drepte va face umbletele tale, şi călătoriile tale în pace le va povăţuì.

CAP. 5.

Ferirea de desfrânare. Indemnarea spre curăţie.

Fiule! Ia aminte la înţelepciunea mea, şi la cuvintele mele pleacă urechea ta.

2. Ca să păzeşti cugetul bun, şi ştiinţa buzelor mele poruncesc ţie.

3. Nu te uità la muerea rea, că miere pică din buzele muerii curve, care până la o vreme îndulceşte gâtlejul tău.

4. Iar mai pre urmă mai amară decât fierea o vei află şi mai tăioasă decât sabia cea de amândouă părţile ascuţită.

5. Că picioarele nebuniei pogoară pre cei ce se lipesc de dânsa cu moarte la iad.

6. Şi urmele ei nu sunt stătătoare, că pre căile vieţii nu umblă, şi rătăciţi sunt paşii ei, şi nu bine cunoscuţi.

7. Deci fiule ascultă-mă pre mine, şi să nu faci netrebnice cuvintele mele.

8. Depărtează-ţi calea ta dela dânsa, şi nu te apropià de uşile casei ei.

9. Ca să nu dai altora vieaţa ta, şi zilele tale celor nemilostivi.

10. Ca să nu se sature streinii de averea ta, şi să nu intre ostenelele tale în casă streină.

11. Şi-ţi va păreà rău pe urmă, când se va topì carnea trupului tău.

12. Şi vei zice: cum am urît învăţătura, şi dela mustrări s'a depărtat inima mea.

13. N'am ascultat glasul celui ce mă certà, şi la cel ce mă învăţà nu mi-am plecat urechea mea.

14. In puţină vreme m'am făcut întru tot răul, în mijlocul adunării şi al soborului.

15. Fiule! Beà apă din vasele tale, şi din izvorul fântânilor tale.

16. Să se verse ţie apele din izvorul tău, şi prin uliţile tale să treacă apele tale.

17. Să-ţi fie averea numai ţie singur, şi nimenea strein să nu se împărtăşească cu tine.

18. Izvorul apei tale, să fie al tău, şi te veseleşte cu femeia cea din tinereţile tale.

19. Cerbul dragostei şi puiu de

---

18. Ps. 36, 5. *19.* Isaia 59, 10; Ps. 19, 9. *24.* Ps. 33, 12, 13. *27* A 2 Lege 5, 32.
5. *3.* Eccl. 7, 27.

4. 6, 26.

cerb al darurilor tale să vorbească cu tine, şi a ta să-ţi urmeze ţie, şi să fie cu tine în toată vremea.
20. Că petrecând împreună întru dragostea ei te vei înmulţi, nu fii mult cu cea streină, nici să te cuprinzi cu braţele celeea ce nu este a ta.
21. Că înaintea ochilor lui Dumnezeu sunt căile omului, şi toate urmele lui le socoteşte.
22. Fărădelegile vânează pre om, şi se strânge fiecare cu lanţurile păcatelor sale.
23. Acesta se sfârşeşte cu cei neînvăţaţi, şi din mulţimea averii sale s'a lepădat şi a pierit pentru nebunie.

CAP. 6.

Indemnare la muncă şi la vieaţă curată.

Fiule! De vei luà în chezăşie pre prietenul tău, vei da vrăjmaşului mâna ta.
2. Că cursă tare sunt omului buzele lui, şi se prinde cu cuvintele gurii sale.
3. Fă fiule cele ce-ţi poruncesc eu şi te vei mântuì, că vei merge în mâinile celor răi pentru prietenul tău, nu slăbì, ci lasă să se mânie prietenul tău, pre carele l-ai luat în chezăşie.
4. Să nu dai somn ochilor tăi, nici să dormitezi cu genele tale.
5. Ca să te mântueşti ca o căprioară din cursă, şi ca o pasăre din laţ.
6. Mergi la furnică, o leneşule! Şi urmează văzând căile ei, şi fii mai înţelept decât dânsa.
7. Că aceea nefiind lucrătoare de pământ, nici având pre cinevà să o îndemne, nici supt stăpân fiind,
8. Işi găteşte vara hrană, şi multă strânsoare face în vremea secerişului. Sau mergi la albină, şi vei cunoaşte cât este de lucrătoare şi cât de curat lucru face, ale căreea ostenele împăraţii şi proştii le întrebuinţează spre sănătate, şi de toţi este iubită şi mărită, măcar de este şi slabă de putere, ci pentru înţelepciune cinstindu-o, o au adus înainte.
9. Până când o leneşule zaci? Şi când te vei sculà din somn?
10. Puţin să dormi şi puţin să şezi şi puţin să dormitezi şi puţin să-ţi îmbrăţişezi pieptul cu mâinile.
11. Că apoi îţi va venì ţie ca un călător rău sărăcia, şi lipsa ca un bun alergător.
12. Iar de nu vei fì leneş, venì-va ca un izvor secerişul tău, şi sărăcia ca un călător rău va fugì dela tine.
13. Omul cel fără de minte şi fărădelege umblă în căi rele, şi acela face semn cu ochiul, şi bate cu piciorul, şi învaţă ameninţând cu degetul.
14. Şi inima îndărătnică meşteşugeşte rele; în toată vremea unul ca acela turburări face cetăţii.
15. Pentru aceea fără de veste va venì la pierire, la tăiere şi la sfărâmare nevindecată.
16. Că se bucură de toate cele ce urăşte Dumnezeu, şi se va sfărâmà pentru necurăţia sufletului.
17. Ochiul semeţului, limba nedreaptă, mâinile cele ce varsă sânge nevinovat.
18. Şi inima ceea ce meşteşugeşte gânduri rele, şi picioarele cele grabnice a face rău, se vor pierde.
19. Aţâţă minciună mărturia nedreaptă, şi scorneşte judecăţi între fraţi.
20. Fiule! Păzeşte legile tatălui tău, şi nu lepădà învăţăturile maicii tale.

21, 15, 3; 16, 1; Iov 14, 16; 31, 4; 34, 21; Ierem. 32, 19.
22. Ps. 7, 15 şi 33, 20.

6. *10*. Eccles. 4, 5. *13*. Ps. 34, 18.
15. Ps. 63, 8. *17*. Ps. 100, 5, 6.
18. Rom. 3, 15. *20*. 1, 8.

21. Şi le lipeşte de sufletul tău pururea, şi le înfăşură împrejurul grumazului tău.

22. Când umbli te poartă, şi cu tine să fie, ca să te păzească când vei dormì şi când te vei sculà să vorbească cu tine.

23. Că porunca legii este sfeşnic şi lumină şi calea vieţii şi mustrare şi învăţătură.

24. Ca să te păzească de femeia cu bărbat, şi de pâra limbii streine.

25. Fiule! Să nu te biruiască pofta frumuseţii, nici să te vânezi cu ochii tăi, nici să te înşale genele ei.

26. Că preţul curvei este cât şi al unei pâini, şi muerea vânează sufletele bărbaţilor celor de cinste.

27. Au doar va ascunde cinevà foc în sân, şi nu-şi va arde hainele?

28. Au călcà-va cinevà pre cărbuni de foc aprinşi, şi nu-şi va arde picioarele?

29. Aşà cel ce intră la femeie cu bărbat nu va fi fără de vină, nici tot cel ce se atinge de dânsa.

30. Nu este minune de se va prinde cinevà furând, că fură ca să sature suflet flămând.

31. Şi de se va prinde, va plătì de şapte ori, şi toate averile sale dându-le se va răscumpărà pre sine.

32. Iar preacurvarul pentru lipsa minţii pierire sufletului său câştigă.

33. Dureri şi ocară pătimeşte, şi batjocura lui în veac nu se va şterge.

34. Că plină este de râvnă mâniea bărbatului ei, şi nu-i va fi milă de el în ziua judecăţii.

35. Nu va lăsà vrajba pentru nici o plată, nici se va îmblânzì pentru multe daruri.

21. 3, 3.
23. Ps. 18, 8.
27. Iov 31, 12.
31. Eşire 22, 1.

CAP. 7.

Ferirea de preacurvie.

Fiule! Păzeşte cuvintele mele, şi ascunde la tine poruncile mele.

2. Fiule! Cinsteşte pre Domnul, şi te vei întărì, şi afară de dânsul nu te teme de altul.

3. Păzeşte poruncile mele, şi vei trăì, şi cuvintele mele ca lumina ochilor înfăşură-le la degetele tale, şi le scrie pre lăţimea inimii tale.

4. Zì să fie înţelepciunea sora ta, şi minte înţelegătoare îţi câştigă ţie.

5. Ca să te păzească de femeia streină şi vicleană, care te amăgeşte cu cuvinte dulci.

6. Că privind pre fereastră din casa ei la uliţă,

7. Ori pre care tânăr dintre fiii cei neînţelepţi va vedeà lipsit de minte,

8. Trecând pre lângă unghiul casei ei, şi grăind.

9. Seara întru întunerec, când este linişte de noapte şi negură.

10. Iese înaintea lui muierea având chip de curvă, care face să sară inima tinerilor.

11. Şi este răsfăţată şi neastâmpărată, şi în casă nu se aşază picioarele ei.

12. Că în câtăvà vreme afară se dezmiardă, şi câtăvà vreme în uliţă prin tot unghiul pândeşte.

13. După aceea se apucă şi-l sărută pre el, şi cu faţă fără de ruşine zice către el:

14. Jertfă de pace este mie, astăzi dau făgăduinţele mele.

15. Pentru aceea am ieşit înaintea ta, poftind faţa ta, şi te-am aflat.

16. Pânzeturi am întins pre patul meu, cu aşternuturi de cele din Eghipet am aşternut.

17. Am stropit aşternutul meu cu

7. *3.* A 2 Lege 6, 8; Lev. 18, 5; Iezechil 20, 11; Rom. 10, 5; Galat. 3, 12.
8. Iov 31, 9.

șofran, și casa mea cu scorțișoare.
18. Vino să ne desfătăm cu iubire până dimineață, vino, și cu dragoste să ne îmbrățișem.
19. Că nu este bărbatul meu acasă, s'a dus cale departe.
20. Legătură de argint luând în mâinile sale, după multe zile se va întoarce la casa sa.
21. Și l-a abătut pre el cu multă vorbă, și cu lațurile buzelor ei, l-a tras pre el.
22. Și el a mers după ea degrab, și ca un bou la junghiere se aduce, și ca un câine la legătură.
23. Sau ca un cerb rănit cu săgeata la ficat, și sârguește ca pasărea la laț, neștiind că pentru suflet aleargă.
24. Acum dar fiule ascultă-mă! Și ia aminte cuvintele gurii mele.
25. Să nu se abată la căile ei inima ta, și să nu te rătăcești în cărările ei, că pre mulți rănindu-i i-a pierdut, și nenumărați sunt pre cari i-a omorît.
26. Căile iadului este casa ei, care duc la cămările morții.

CAP. 8.

Despre adevărata înțelepciune, Fiul lui Dumnezeu

Pentru aceea tu mărturisește înțelepciunea, ca înțelepciunea să te asculte pre tine.
2. Că pre vârfurile cele înalte este, și stă în mijlocul cărărilor.
3. Și la porțile celor puternici șade, și întru intrări se laudă.
4. Pre voi o oamenilor vă rog, și dau glasul meu fiilor omenești.
5. Înțelegeți cei fără de răutate măestria, și cei neînvățați puneți la inimă.
6. Ascultați-mă pre mine, că lucruri de cinste voiu grăi, și voiu scoate din buze cele drepte.
7. Că adevărul va învăța gâtlejul meu, și urîte sunt înaintea mea buzele mincinoase.
8. Cu dreptate sunt toate graiurile gurii mele, nimic nu este întru dânsele strâmb, nici încâlcit.
9. Toate sunt netede celor ce cunosc, și drepte celor ce află știința.
10 Luați învățătură, și nu argint, și știința mai vârtos decât aurul lămurit, și agonisiți cunoștința mai mult decât aurul curat.
11. Că mai bună este înțelepciunea decât pietrile cele de mult preț, și tot ce este scump nu este vrednic ei.
12. Eu înțelepciunea am sălășluit sfatul și cunoștința, și gândul eu l-am chemat.
13. Frica Domnului urăște nedreptatea și semeția și mândriea și căile viclenilor și gura cea necredincioasă o am urît eu, și căile cele răzvrătite ale celor răi.
14. Al meu este sfatul și îndreptarea, a mea este înțelepciunea și a mea este tăriea.
15. Prin mine împărații împărățesc, și cei puternici scriu dreptatea.
16. Prin mine cei mari se măresc, și stăpânii prin mine stăpânesc pământul.
17. Eu iubesc pre cei ce mă iubesc pre mine, și cei ce mă caută vor afla dar.
18. Bogăția și mărirea a mea este, și agoniseala a multora și dreptatea.
19. Mai bine este a mă înmulți pre mine, decât aurul și piatra scumpă, că roduríle mele mai bune sunt decât argintul cel ales.
20. In căile dreptății umblu, și în mijlocul cărărilor adevărului petrec.
21. Ca să împart avuțiea celor ce mă iubesc, și să umplu visteriile

8. *11.* Iov. 28, 15; Ps. 118, 127.
17. Isaia 55, 6.

lor de bunătăţi; de voiu spune vouă cele ce se fac în toate zilele; voiu pomenì cele din veac să le număr.
22. Domnul m'au zidit pre mine început căilor sale spre lucrurile sale.
23. Mai nainte de veci m'au întemeiat pre mine, întru început mai nainte de a face pământul.
24. Şi mai nainte de a face adâncurile, mai nainte de a ieşì izvoarele apelor.
25. Mai nainte de ce s'au înfipt munţii, mai nainte decât toate dealurile m'au născut pre mine.
26. Domnul au făcut laturile şi pustiile şi marginile lumii supt cer.
27. Când gătea cerul cu dânsul eram, şi când ş'au aşezat scaunul său preste vânturi.
28. Şi când au întărit norii cei de sus, şi ca nişte ţării au pus izvoarele cele de supt cer.
29. Când au pus mării hotar şi apelor, ca să nu treacă ţărmurile sale, şi tari au făcut temeliile pământului.
30. Eram la dânsul tocmind, eu eram de care se bucurà, si în toate zilele mă veseleam înaintea feţei lui în toată vremea.
31. Când se veseleà lumea săvârşind, şi se veseleà întru fiii oamenilor.
32. Acum dar fiule ascultă-mă pre mine! Şi fericiţi sunt, carii păzesc căile mele.
33. Ascultaţi înţelepciunea, şi vă înţelepţiţi, şi nu vă depărtaţi dela dânsa.
34. Fericit este bărbatul cel ce mă ascultă, şi omul, carele va păzì căile mele, şi priveghează la uşile mele pururea, şi păzeşte pragurile uşilor mele.
35. Că ieşirile mele sunt ieşiri de vieaţă, şi se găteşte vrerea dela Domnul.
36. Iar cei ce greşesc asupra mea, fac păgânătate în sufletele lor, şi cei ce mă urăsc pre mine, iubesc moartea.

23. Miheea 5, 2; Ioan 1, 1. 25. Ps. 89, 2.
29. Iov 28, 25; şi 38, 4 şi 10; Ps. 103, 10.
30. Ioan 1, 18. 32. Ps. 118, 1, 2.

CAP. 9.

Chemarea prietenească a înţelepciunei.

Înţelepciunea şi-a zidit eişi casă, şi a întărit şapte stâlpi.
2. Junghiat-a jertfele sale, şi a dres în paharul său vin, şi a gătit ei masă.
3. Trimis-a pre slugile sale să cheme cu înaltă strigare la pahar, grăind:
4. Cel ce este neînţelept să se abată la mine, şi celor lipsiţi de înţelepciune le-a zis:
5. Veniţi de mâncaţi pâinea mea şi beţi vinul, carele l-am dres vouă.
6. Lăsaţi neînţelepciunea şi veţi fi vii, ca în veac să împărăţiţi, şi căutaţi înţelepciunea ca să trăiţi, şi vă îndreptaţi mintea întru cunoştinţă
7. Cel ce învaţă pre cei răi ià luiş ocară, şi cel ce ceartă pre cel necurat se ocărăşte pre sine, că certările la cel necurat sunt rane lui.
8. Nu mustrà pre cei răi, ca să nu te urască, mustră pre cel înţelept, şi te va iubì pre tine.
9. Dă pricină înţeleptului, şi mai înţelept va fì, arată dreptului, şi va adaoge a primì.
10. Inceputul înţelepciunei este frica Domnului, şi sfatul sfinţilor priceperea; iar a cunoaşte legea, este a cugetului bun.
11. Că într'acest chip multă vreme vei trăì, şi se vor adaoge ţie anii vieţii tale.
12. Fiule! De vei fì înţelept, ţie vei fì înţelept, şi vecinilor tăi; iar de vei fì rău, numai tu singur vei luà cele rele. Fiul învăţat înţelept va fì, şi

9. 8. Mat. 7, 6. 9. Ps. 110, 9.
10. Sirah 1, 17.

pre cel neînvăţat slugă îl va aveà. Cel ce se reazemă de minciuni, acela paşte vânturile şi goneşte paséri zburătoare, că şi-a părăsit căile viei sale, şi a rătăcit din cărările agonisirii sale, şi umblă prin pustie fără de apă, şi prin pământ desfătat întru sete, şi adună cu mâinile nerodire.

13. Femeia nebună şi fără de omenie, care nu ştie de ruşine, se va lipsì de pâine.

14. Şade în uşile casei sale pre scaun afară în uliţă.

15. Chemând pre cei ce trec pre cale, şi-şi fac căile lor; cel ce este întru voi fără de minte, abate-se la mine.

16. Şi celor lipsiţi de minte, le porunceşte zicând:

17. Atingeţi-vă cu dulceaţă de pâine ascunsă, şi beţi apă dulce de furtişag.

18. Şi el nu ştie, că pământenii la dânsa pier, şi îi duce în fundul iadului.

19. Ci fugi, nu te zăbovì la locul ei, nici întoarce ochiul tău spre dânsa, că aşà o vei trece ca o apă streină.

20. Şi treci izvorul strein, şi te depărtează de apa altora, şi nu beà din fântâna streină, ca să trăieşti multă vreme, şi să se adaoge ţie anii vieţii.

CAP. 10.

Dreptatea.

Fiul înţelept veseleşte pre tatăl său, iar fiul nebun întristează pre mama sa.

2. Nu vor folosì avuţiile celor fărădelege; iar dreptatea îi va izbăvì din moarte.

3. Nu va omorî Domnul cu foame sufletul dreptului; iar vieaţa necredincioşilor o va surpà.

4. Sărăcia smereşte pre om; iar mâinile celor vrednici se îmbogăţesc.

5. Fiul certat înţelept va fi, şi pre cel neînvăţat slugă-l va aveà.

6. Scapă de zăduf fiul înţelept; iar fiul cel călcător de lege se strică de vânt în vremea secerişului.

7. Binecuvântarea Domnului pre capul dreptului; iar gura necredincioşilor o acopere plângere fără de vreme.

8. Pomenirea drepţilor cu laude; iar numele necredincioşilor se stinge

9. Cel înţelept cu inima primeşte poruncile; iar cel neascultător împiedecându-se cu buzele alunecă.

10. Cel ce umblă drept, umblă cu nădejde; iar cel ce strâmbează căile sale, se va cunoaşte.

11. Cel ce face cu ochiul cu înşelăciune, adună întristare oamenilor; iar cel ce mustră cu îndrăzneală, face pace.

12. Izvor de vieaţă este în mâna dreptului; iar gurile necredincioşilor le va acoperì pierirea.

13. Ura scorneşte sfadă; iar dragostea acopere pre toţi cei ce nu iubesc sfăzile.

14. Cel ce scoate din buze înţelepciune, bate cu toiag pre omul cel fără de inimă.

15. Inţelepţii tăinuesc în sine ştiinţa; iar gura celui fără de socoteală se apropie de sfărâmare.

16. Agoniseala bogaţilor, este cetate tare; iar sfărâmarea necredincioşilor este sărăcia.

17. Faptele drepţilor vieaţă fac; iar roadele necredincioşilor păcate.

18. Căile vieţii le păzeşte învăţătura; iar învăţătura nemustrată rătăceşte.

10. *1.* 17, 26. *3.* Ps. 36, 25.

7. Ps. 111, 6. *11.* Sirah 27, 22.
13. 1 Corint. 13, 4; 1 Petru 4, 8.

19. Buzele cele drepte acopere vrajba; iar cei ce grăesc ocări, prea fără de minte sunt.

20. Din vorba multă nu vei scăpà de păcat; iar cel ce-şi ţine buzele înţelept va fi.

21. Argint lămurit este limba dreptului; iar inima necredinciosului se va stinge.

22. Buzele drepţilor ştiu lucruri înalte; iar cei fără de minte întru lipsă se vor sfârşì.

23. Binecuvântarea Domnului pre capul dreptului, aceasta îl îmbogăţeşte, şi nu se va adaoge lui întristare în inimă.

24. Cu râs nebunul face rele; iar învăţătura la om naşte înţelepciune.

25. Cel necredincios cu pierirea se poartă; iar pofta dreptului este primită.

26. Mergând viforul piere cel necredincios; iar dreptul abătându-se se mântueşte în veac.

27. In ce chip este agurida la dinţi stricătoare şi fumul la ochi, aşà este fărădelegea celor ce o fac pre ea.

28. Frica Domnului adaoge zile; iar anii necredincioşilor se vor împuţinà.

29. Petrece cu drepţii veseliea, iar nădejdea necredincioşilor va pierì.

30. Intărirea cuviosului este frica Domnului; iar celor ce fac rele sfărâmare.

31. Dreptul în veac nu se va clătì; iar necredincioşii nu vor lăcuì pământul.

32. Din gura dreptului pică înţelepciune; iar limba nedreptului va pierì.

33. Din buzele oamenilor drepţi pică daruri; iar gura celor necredincioşi se răzvrăteşte.

20. Eccl. 5, 2, 6. *21.* Eccl. 10, 12.
24. 14, 8.
29. Iov 8, 13; Ps. 54, 27.
31. Ps. 36, 22.
32. Eccl. 10, 12.

CAP. 11.

Folosul şi piedicele dreptăţii.

Cumpenele viclene urîciune sunt înaintea Domnului; iar cumpăna dreaptă primită este lui.

2. Ori unde intră sudalma, acolo şi ocara; iar gura smeriţilor cugetă înţelepciune.

3. Săvârşirea drepţilor va îndreptà pre dânşii; iar împiedecarea călcătorilor de lege, îi va prădà pre ei.

4. Nu vor folosì averile în ziua mâniei, iar dreptatea va izbăvì din moarte; murind dreptul lasă grija, iar pierirea necredincioşilor este urîtă şi de râs.

5. Dreptatea nevinovatului îndreptează căile; iar necredinţa cade întru nedreptate.

6. Dreptatea oamenilor drepţi va izbăvì pre ei; iar cei fărădelege se vânează de păgânătatea lor.

7. Sfârşindu-se omul drept nu-i piere nădejdea; iar lauda necredincioşilor va pierì.

8. Dreptul din cursă va scăpà, şi în locul lui se va dà cel necredincios.

9. In gura celor necredincioşi laţul cetăţenilor; iar chibzuirea drepţilor cu bună sporire.

10. Intru bunătăţile drepţilor se îndreptă cetatea, şi întru pierirea necredincioşilor bucurie.

11. Intru binecuvântarea drepţilor se va înălţà cetatea; iar cu gura necredincioşilor se va săpà.

12. Batjocoreşte pre cetăţeni cel lipsit de minte; iar bărbatul înţelept linişte aduce.

13. Omul cel cu două limbi descopere sfaturi întru adunare; iar cel credincios cu duhul ascunde lucrurile.

14. Cei ce n'au cârmurire cad ca frunzele; iar mântuirea este întru mult sfat.

11. *1.* Lev. 19, 36; Iezech. 45, 10.
4. Iezech. 7. 19.

15. Cel rău, rău face când se împreună cu dreptul, şi urăşte sunetul adeverinţii.

16. Femeia cinstită face bărbatului mărire; iar femeia care urăşte cele drepte este scaun de ocară; cei leneşi sunt nevrednici de avuţii, iar cei harnici se reazimă în bogăţii.

17. Omul milostiv bine face sufletului său; iar cel nemilostiv pierde trupul său.

18. Cel necredincios face lucruri nedrepte; iar sământa drepţilor plata adevărului.

19. Fiul drept se naşte spre vieaţă; iar urmarea celui necredincios spre moarte.

20. Urîciune sunt înaintea Domnului căile strâmbe; iar primiţi sunt lui toţi cei nevinovaţi în cale.

21. Cel ce-şi pune mâinile în mână cu strâmbătate, nu va fi necertat; iar cel ce seamănă dreptate, va luà plata drepţilor.

22. Precum este cercelul de aur în nările porcului, aşà este frumuseţea femeii cei cu nărav rău.

23. Pofta drepţilor toată este bună; iar nădejdea necredincioşilor va pierì.

24. Sunt cari semănând ale sale mai multe fac; sunt şi cari adunând cele streine sărăcesc.

25. Tot sufletul drept este binecuvântat; iar omul mânios nu este cu bună cuviinţă.

26. Cel ce strânge grâul îl ţine neamurilor, şi pre cel ce vinde grâul scump îl blesteamă poporul; iar binecuvântarea este preste capul celui darnic.

27. Cel ce face bine, caută dar bun; iar cel ce caută rele, relele îl vor ajunge pre el.

28. Cel ce nădăjdueşte întru avuţiea sa, acela va cădeà; iar cel ce sprijineşte pre cei drepţi, acela va răsărì.

29. Cel ce nu poartă grije de casa sa, va moştenì vânturi, şi va slujì cel neînţelept celui înţelept.

30. Din rodul dreptăţii, creşte pomul vieţii; iar sufletele călcătorilor de lege se vor luà fără de vreme.

31. Că de vreme ce dreptul abeà se mântueşte, dar necredinciosul şi păcătosul unde se va aflà?

CAP. 12.

Sfaturi folositoare pentru vieaţă.

Cel ce iubeşte învăţătura, iubeşte ştiinţa; iar cel ce urăşte certarea, este fără de minte.

2. Cel bun află milă dela Domnul Dumnezeu; iar omul cel fărădelege, uitat va fi.

3. Nu se va fericì omul din fărădelege; iar rădăcinile drepţilor nu se vor smulge.

4. Femeia harnică cunună este bărbatului său; că precum este viermele în lemn, aşà femeia cea făcătoare de rău îşi pierde bărbatul.

5. Gândurile drepţilor sunt adevăruri; iar necredincioşii isprăvesc înşelăciuni.

6. Cuvintele necredincioşilor sunt cu vicleşug spre sânge; iar gura drepţilor va izbăvì pre dânşii.

7. Ori unde se va întoarce cel necredincios, se va stinge; iar casele drepţilor vor rămâneà.

8. Gura înţeleptului o laudă omul; iar pre cel împietrit la inimă îl batjocoreşte.

9. Mai bun este omul fără de boierie, carele slujeşte luiş, decât cel cu boieria şi lipsit de pâine.

10. Dreptul are milă de vieaţa do-

---

18. Galat. 6, 8. *24.* Ps. 111, 9.
27. Ps. 7, 17.
28 Iezechil 7, 19; Sirah 5, 10; 1 Tim. 6 17; Ps. 51, 7.
31. 1 Petru 4, 18.
12. *7.* Ps. 36, 35, 36.
9. Sirah 10, 30.
10. A 2 Lege 25, 4.

bitoacelor sale; iar rărunchii necredincioşilor sunt nemilostivi.
11. Cel ce lucrează pământul său, se va sătura de pâine; iar cei ce umblă după deşertăciuni sunt lipsiţi de minte.
12. Celui ce-i place a-şi petrece cu vinul, în curţile sale lasă ocară.
13. Poftele necredincioşilor sunt rele; iar rădăcina credincioşilor întru tării.
14. Pentru păcatul buzelor cade în laţ păcătosul, iar dreptul scapă de el; cel ce se uită lin se va mântuì, iar cel ce întâmpină în porţi, necăjeşte sufletele.
15. Din rodurile gurii, sufletul omului se va săturà de bunătăţi, şi plata buzelor lui se va dà lui.
16. Căile nebunilor drepte sunt înaintea lor; iar cel înţelept ascultă sfaturile.
17. Nebunul numai decât îşi arată mâniea sa; iar cel iscusit îşi ascunde ocara sa.
18. Credinţa adevărată o spune dreptul; iar mărturia nedrepţilor este înşelătoare.
19. Sunt cari grăesc şi rănesc ca cu sabia; iar limbile înţelepţilor vindecă.
20. Buzele adevărate îndreptează mărturisirea; iar martorul grabnic are limbă nedreaptă.
21. Vicleşug este în inima celui ce meşteşugeşte rele; iar cei ce voesc pace, se vor veselì.
22. Nu place dreptului nimic ce este strâmb; iar cei necredincioşi se vor umpleà de rele.
23. Urâciune sunt Domnului buzele mincinoase; iar cel ce face credinţă primit este la dânsul.
24. Omul priceput este omul ştiinţei; iar inima nebunilor va întimpina blestemuri,
25. Mâna celor aleşi lesne stăpâneşte; iar cei vicleni vor fi de pradă.
26. Cuvântul cel înfricoşat turbură inima omului drept; iar vestea bună îl veseleşte pre dânsul.
27. Cunoscătorul drept lui însuşi va fi prieten; iar gândurile necredincioşilor fără blândeţe; pre cei ce păcătuesc îi vor ajunge relele, şi calea necredincioşilor îi va înşelà pre dânşii.
28. Nu va dobândì vicleanul vânat; iar omul curat agoniseală scumpă.
29. In căile dreptăţei este vieaţa; iar căile celor ce ţin minte răul, sunt spre moarte.

CAP. 13.

Alte sfaturi.

Fiul înţelept ascultă pre tatăl său; iar cel neascultător întru pierzare.
2. Din rodurile dreptăţii va mâncà cel bun; iar sufletele călcătorilor de lege vor pierì fără de vreme.
3. Cel ce'şi păzeşte gura sa, îşi păzeşte sufletul său; iar cel ce nu'şi opreşte buzile, frică'şi va face luiş.
4. Intru pofte este tot cel leneş; iar mâinile celor harnici sunt întru nevoinţă.
5. Urăşte dreptul cuvântul nedrept; iar necredinciosul se ruşinează, şi nu are îndrăzneală.
6. Dreptatea păzeşte pre cei fără de răutate; iar pre cei necredincioşi îi face răi păcatul.
7. Sunt cari să îmbogăţesc singuri pre sine nimic având; şi sunt cari se smeresc pre sine în multă bogăţie.
8. Răscumpărarea sufletului omului este bogăţia lui; iar săracul nu sufere certarea.
9. Lumină drepţilor este pururea; iar lumina necredincioşilor se va

14. Ps. 33, 12. *17.* Eccl. 7, 10.
19. Ps. 56, 6.

13. *9.* Ps. 111, 4; Iov 18, 5, 6.

stinge. Sufletele viclene rătăcesc întru păcate; iar drepţii se îndură şi miluesc.

10. Cel rău cu sudalmă face rele; iar cei ce se cunosc pre sine sunt înţelepţi.

11. Averea adunată cu fărădelege se va împuţinà; iar a celui ce strânge cu credinţă, se va înmulţì.

12. Dreptul se îndură şi împrumutează; mai bun este cel ce începe a ajutà cu inima, decât cel ce făgădueşte, şi la nădejde aduce; că pomul vieţii este pofta bună.

13. Cel ce nu bagă în seamă lucrul, nebăgà-se-va în seamă de el; iar cel ce se teme de poruncă, acela este sănătos.

14. Fiului viclean nimic nu este bun; iar lucrurile slugii înţelepte vor sporì, şi se va îndreptà calea lui.

15. Legea înţeleptului este izvorul vieţii; iar cel fără de minte în laţ va murì.

16. Inţelegerea bună dă dar; iar a cunoaşte legea este a cugetului bun; şi căile celor nebăgători de seamă întru pierire.

17. Tot cel isteţ lucrează cu cunoştinţă; iar cel fără de minte îşi întinde luiş rele.

18. Impăratul îndrăzneţ va cădeà în rele, iar sluga înţeleaptă va izbăvì pre el.

19. Sărăcia şi ocara o strică învăţătura; iar cel ce păzeşte mustrările se va mărì.

20. poftele credincioşilor îndulcesc sufletul; iar lucrurile necredincioşilor departe sunt de cunoştinţă.

21. Cel ce umblă împreună cu cei înţelepţi, înţelept va fì; iar cel ce umblă cu cei fără de minte, se va cunoaşte.

22. Pre cei ce păcătuesc îi vor ajunge relele; iar pre cei drepţi îi va ajunge binele.

12. 15, 4 *19.* Iov 21, 17.
22. Ps. 31, 11; Iov 27, 17.

23. Omul bun va lăsà moşteni pre fiii fiilor; iar bogăţia necredincioşilor se strânge drepţilor.

24. Drepţii vor petrece mulţi ani întru bogăţie; iar nedrepţii vor pierì degrab.

25. Cel ce cruţă toiagul urăşte pre fiul său; iar cela ce-l iubeşte, îl ceartă cu deadinsul.

26. Dreptul mâncând va săturà sufletul său; iar sufletele necredincioşilor vor fì lipsite.

CAP. 14.

Lauda iscusinţei în vieaţă.

Femeile cele înţelepte au zidit case; iar cea fără de minte le-a surpat cu mâinile sale.

2. Cel ce umblă drept, se teme de Domnul; iar cel ce umblă strâmb pre căile sale, se va defăimà.

3. Din gura nebunilor toiag de ocară; iar buzele înţelepţilor îi păzesc pre ei.

4. Unde nu sunt boi ieslea este deşartă; iar unde sunt holde multe, arătată este tăria boului.

5. Mărturia credincioasă nu minte, iar mărturia strâmbă aţâţă minciuni.

6. Căută-vei înţelepciunea la cei răi, şi nu o vei aflà; iar la cei înţelepţi lesne este simţirea.

7. Toate sunt împrotivă omului fără de minte; iar armele simţirii sunt buzele cele înţelepte.

8. Inţelepciunea celor învăţaţi este a'şi cunoaşte căile sale; iar gândul celor fără de minte este în rătăcire.

9. Caselor celor fărădelege le trebueşte curăţenia; iar casele drepţilor sunt plăcute.

10. Inima simţitoare a omului, mâhneşte sufletul său, iar când se veseleşte, nu se amestecă cu ocara.

11. Casele celor necuraţi se vor

24. Ps. 33, 10.
14. *2.* Iov 12, 4. *5.* Eşire 23, 1.
8. C 10, 24.

stinge; iar lăcaşurile celor drepţi se vor întări.

12. Este cale, care se pare oamenilor dreaptă; iar sfârşitul ei duce în fundul iadului.

13. In veselii nu se amestecă întristarea; iar mai pre urmă bucuria se întoarce în plâns.

14. De căile sale se va sătură cel îndrăzneţ cu inima; iar din cugetele sale este omul bun.

15. Omul cel fără de răutate crede tot cuvântul; iar cel înţelept vine la pocăinţă.

16. Inţeleptul temându-se, se fereşte de rău; iar cel fără de minte nădăjduindu-se în sine, se amestecă cu cel fărădelege.

17. Cel grabnic la mânie lucrează fără de socoteală; iar omul înţelept multe rabdă.

18. Nebunii împart răutatea; iar cei cu minte se ţin de ştiinţă.

19. Lunecà-vor cei răi înaintea celor buni; şi cei necredincioşi vor slujî la uşile celor drepţi.

20. Prietenii vor urî pe prietenii cei săraci; iar prietenii celor bogaţi sunt mulţi.

21. Cel ce nu cinsteşte pre cel mişel, păcătueşte; iar cel ce milueşte pre săraci fericit este.

22. Fiind rătăciţi cei nedrepţi, lucrează rele; iar cei buni fac milă şi adevăr.

23. Nu ştiu mila şi credinţa făcătorii de rele; iar mila şi credinţa, este la cei ce lucrează cele bune.

24. Tot cel ce poartă grije, are de prisosit; iar cel dezmierdat şi nepurtător de grije în lipsă va fì.

25. Cunună înţelepţilor este bogăţia lor; iar vieaţa nebunilor este rea.

26. Mântueşte din rele sufletul mărturia credincioasă; iar cel viclean aţâţă minciună.

13. Lucà 6, 5.

27. Intru frica Domnului este nădejdea celui tare, şi fiilor săi va lăsà reazem de pace.

28. Frica Domnului este izvor de vieaţă, şi pre cel ce o are îl face a se ferì de laţul morţii.

29. Mărirea împăratului este în popor mult; iar în poporul puţin, este pierderea celui puternic.

30. Omul cel mult răbdător este cu mare înţelepciune, iar cel foarte fricos este neînţelept.

31. Omul blând este doftor inimii; iar cariul oaselor este inima simţitoare.

32. Cel ce grăeşte de rău pre săracul, mânie pre cel ce l-au făcut pre el; iar cel ce milueşte pre sărac, cinsteşte pre cel ce l-au făcut pre el.

33. Intru răutatea sa va pierì necredinciosul; iar cel ce nădăjdueşte spre Domnul, drept este întru bunătatea sa.

34. Inima cea bună a bărbatului odihneşte înţelepciunea; iar inima nebunilor nu se cunoaşte.

35. Dreptatea înalţă neamul; iar păcatele împuţinează seminţiile.

36. Primită este împăratului sluga înţeleaptă; şi cu păstrarea sa leapădă dela sine ocara.

CAP. 15.

Roadele iscusinţei. Mijloace împrotiva păcatelor.

Mânia pierde şi pre cei înţelepţi; iar răspunsul cucernic întoarce mânia şi cuvântul aspru aprinde mânia.

2. Limba înţelepţilor ştie cele bune; iar gura celor neînţelepţi spune rele.

3. In tot locul ochii Domnului văd pre cei răi şi pre cei buni.

4. Vindecarea limbii este pom de

32. Iov 31, 15.
15. *2.* Eccles. 10, 12.
3. Iov 34, 21; Ierem. 16, 16.
4. 13, 12.

vieaţă, şi cel ce o păzeşte acesta se va umpleà de duh.

5. Cel fără de minte batjocoreşte învăţătura tatălui său; iar cel ce ţine porunca este mai înţelept. In prisosirea dreptăţei putere multă este; iar cei necredincioşi cu toată rădăcina vor pierì de pre pământ.

6. In casele drepţilor tărie este multă, iar rodurile necredincioşilor vor pierì.

7. Buzele drepţilor se leagă cu pricepere; iar inima celor neînţelepţi nu este întărită.

8. Jertfele necredincioşilor urâciune sunt Domnului; iar rugăciunile celor ce se îndreptează sunt primite de dânsul.

9. Urâciune sunt Domnului căile necredincioşilor; iar pre cei ce umblă după dreptate îi iubeşte.

10. Invăţătura celui fără de răutate se cunoaşte dela cei ce trec; iar cei ce urăsc certarea se sfârşesc grozav.

11. Iadul şi pierzarea de faţă sunt la Domnul, cum dar nu şi inimile oamenilor?

12. Cel neînvăţat nu va iubì pre cei ce-l ceartă pre el; şi cu cei înţelepţi nu va vorbì.

13. Inima veselindu-se înfloreşte faţa; iar fiind întru scârbă se mâhneşte.

14. Inima dreaptă caută ştiinţă; iar gura celor neînvăţaţi caută cele rele.

15. In toată vremea ochii celor răi primesc cele rele, iar cei buni sunt în linişte pururea.

16. Mai bună este o părticică mică cu frica Domnului, decât vistierii mari fără de frică.

17. Mai bun este ospăţul cu legumi spre dragoste şi spre prieteşug, decât viţelul dela iesle cu vrajbă.

18. Omul mânios aţâţă gâlcevi; iar cel ce rabdă mult, potoleşte şi ceea ce va să fie.

19. Omul cel îndelung răbdător împacă vrăjbile; iar cel necredincios mai vârtos le întărîtă.

20. Căile celor leneşi sunt aşternute cu spini; iar ale celor harnici sunt netede.

21. Fiul înţelept veseleşte pre tatăl său; iar fiul neînţelept batjocoreşte pre muma sa.

22. Cărările celui nebun sunt lipsite de înţelepciune; iar omul cel înţelept drept umblă.

23. Schimbă gândurile cei ce nu cinstesc adunarea; iar în inimile celor ce se sfătuesc rămâne sfatul.

24. Că nu-l ascultă pre el cel rău, nici va zice cevà de folos, şi bun adunării de obşte.

25. Căile vieţii sunt cugetele celui înţelegător, ca să se ferească de iad, şi să se mântuiască.

26. Casele defăimătorilor le surpă Domnul, şi întăreşte hotarul văduvei.

27. Urâciune este Domnului gândul nedrept; iar cuvintele celor curaţi sunt cuvioase.

28. Pierde-se pre sine cel ce ià daruri; iar cel ce urăşte luarea de daruri viu va fì.

29. Cu milosteniile şi cu credinţa se curăţesc păcatele, şi cu frica Domnului se fereşte fiecare de rău.

30. Inimile drepţilor se învaţă credinţă; iar gura necredincioşilor răspunde rele.

31. Primite sunt la Domnul căile oamenilor drepţi, că prin acelea şi vrăjmaşii prietini se fac.

32. Departe stă Dumnezeu de cei necredincioşi; iar rugăciunile drepţilor le ascultă.

33. Mai bună este puţină luare cu

5. Macav. 4, 1. *6.* 1 Tim. 6, 18, 19.
8. Isaia 1, 11; Amos 5, 22.
11. Iov 26, 6; Ierem. 17, 10.
13. Eccl. 8. 1.
16. 1 Tim. 6, 8, 9; Ps. 36, 16.
17. Ps. 36, 16.

28. Lev. 25, 36; A 2 Lege 16, 19; Ps. 14, 5.

dreptate; decât roduri multe cu nedreptate.

CAP. 16.

Indemnări pentru smerenie, dreptate și înfrânare.

Inima omului să gândească lucruri drepte; ca să se îndrepteze de Dumnezeu căile lui.

2. Ochiul văzând bune veselește inima; și vestea cea bună îngrașe oasele; cel ce ascultă mustrările vieții, va petrece între cei înțelepți.

3. Cel ce leapădă învățătura, se urăște pre sine; iar cel ce păzește învățăturile își iubește sufletul său.

4. Frica Domnului este învățătură și înțelepciune și începutul măririi răspunde ei; și merge mărirea înaintea celor smeriți. La om este voirea inimei, iar dela Domnul răspunsul limbei.

5. Toate lucrurile celui smerit arătate sunt înaintea lui Dumnezeu; iar cei necurați în ziua cea rea vor pierì. Cât ești de mare atâta te smerește și vei aflà milă înaintea Domnului Dumnezeu.

6. Necurat este înaintea lui Dumnezeu tot cel cu inimă înaltă, și cel ce'și pune mâna în mână cu nedreptate, nu se va îndreptà.

7. Inceputul căii celei bune este a face dreptate, că primită este la Dumnezeu mai mult decât aducerea de jertfe.

8. Cel ce caută pre Domnul va aflà minte cu dreptate, și cei ce-l caută pre el, cu dreptate vor aflà pace.

9. Toate lucrurile Domnului sunt cu dreptate, și se ține cel necredincios la ziua cea rea.

10. Ghicire este în buzele împăratului, și la judecată nu va rătăcì gura lui.

11. Pornirea cumpenii dreptate este la Domnul, și lucrurile lui cumpene drepte.

12. Urît este înpăratului acela ce face rele, că, cu dreptate se gătește scaunul domniei.

13. Primite sunt împăratului buzele drepte, și cuvintele drepte le iubește.

14. Mâniea împăratului este solul morții; iar omul înțelept îl va îmblânzì pre el.

15. Intru lumina vieții fiul împăratului; iar cei primiți lui ca norul târziu.

16. Cuiburile înțelepciunei mai alese sunt decât aurul, și cuiburile înțelegerii mai alese sunt decât argintul.

17. Cărările vieței abat dela rele; iar lungimea vieții sunt căile dreptății.

18. Cel ce primește învățătura, întru bunătăți va fi; și cel ce păzește certările, se va înțelepțì.

19. Cel ce își păzește căile sale, păzește sufletul său; și cel ce'și iubește viața sa, oprește gura sa.

20. Mai înainte de sfărâmare merge ocara; și mai înainte de cădere gândul cel rău.

21. Mai bun este cel blând cu smerenie, decât cel ce împarte prăzi cu cei ce fac strâmbătate.

22. Cel înțelept în lucruri este aflător de bunătăți, și cel ce nădăjduește întru Dumnezeu, fericit este.

23. Pre cei înțelepți și pre cei pricepători îi chiamă răi; iar cei cu cuvinte dulci mai mult se vor auzì.

24. Izvor de vieață este priceperea celor ce o agonisesc; iar învățătura nebunilor este rea.

25. Inima înțeleptului cunoaște cele din gura sa, și în buze poartă pricepere.

---

16. *1.* C. 5, 21; Ierem. 10, 23.
9. Iov 21, 30.

11. 20, 23; A 2 Lege 25, 13.
16. Ps. 118, 72.

26. Fagur de miere sunt cuvintele bune; şi dulceaţa lor tămăduire sufletului.
27. Sunt căi, care se par omului a fi drepte; iar cele mai de pre urmă ale lor caută în fundul iadului.
28. Omul întru ostenele se osteneşte luiş, şi abate dela sine pierirea sa; iar cel îndărătnic în gura sa îşi poartă pierirea.
29. Omul fără de minte îşi sapă luiş rele, şi în buzele sale adună foc.
30. Omul îndărătnic împarte rele; şi celor răi aprinde făclia înşelăciunei, şi desparte pe prieteni.
31. Omul fără de lege amăgeşte pe prieteni, şi îi duce pre ei la căi nu bune.
32. Cel ce'şi întăreşte ochii săi, gândeşte îndărătnicii, şi cel ce'şi muşcă buzele sale alege toate relele, acesta este cuptorul răutăţii.
33. Cunună de laudă sunt bătrâneţele, şi în căile dreptăţii se află.
34. Mai bun este omul cel mult răbdător, decât cel tare, şi omul cel ce are minte, decât lucrătorul cel mare de pământ; şi cel ce'şi stăpâneşte mâniea mai bun este decât cel ce ia cetate tare.
35. In sânul celor nedrepţi intră toate cele nedrepte; iar cele drepte toate sunt dela Domnul.

CAP. 17.

Ceartă şi vrajbă.

Mai bună este o bucată de pâine cu dulceaţă în pace, decât casa plină de multe bunătăţi, şi decât jertfe nedrepte cu vrajbă.
2. Sluga cu minte stăpâneşte pre stăpânii cei neînţelepţi, şi împarte părţi între fraţi.
3. Precum se lămureşte în cuptor aurul şi argintul; aşà inimile cele alese dela Domnul.
4. Cel rău ascultă de limba călcătorilor de lege; iar dreptul nu se uită la buzele mincinoase.
5. Cel ce râde de sărac, mânie pre cel ce l-au făcut pre el; iar cel ce-l milueşte se va miluì; cel ce'i pare bine de cel ce piere, nu va fi fără de vină,
6. Cununa bătrânilor sunt fiii fiilor, şi lauda fiilor sunt părinţii lor. Celui credincios toată lumea îi este câştigare; iar celui necredincios nici un ban.
7. Nu sunt cuvioase celui nebun buzele drepte, nici celui drept buzele mincinoase.
8. Plata darurilor este învăţătura la cei ce se ţin cu dânsa, şi ori încotro se întorc îi îndreptează pre ei.
9. Cel ce acopere strâmbătăţile caută prieteşug; iar cel ce urăşte ale acoperì desparte prietenii şi casnicii.
10. Groaza umileşte inima înţeleptului; iar cel neînţelept bătut fiind nu simte.
11. Pricini scorneşte tot cel rău; iar Domnul înger nemilostiv va trimite lui.
12. Cade purtarea de grije pre omul cel înţelept; iar cei nepricepuţi cugetă rele.
13. Cel ce răsplăteste rele pentru bune, nu se va mutà răul din casa lui.
14. Putere dă cuvintelor începerea dreptăţii; iar împerecherea şi răsboiul merge înaintea scumpetei.
15. Cel ce judecă pre cel drept a fi strâmb, şi pre cel strâmb a fi drept, necurat este şi urît înaintea lui Dumnezeu.
16. Pentruce sunt avuţii celui ne-

26. Eccl. 10, 12 *29.* Iacov 3, 6.
17. *2.* Sirah 10, 28.
13. Rom. 12, 17; 1 Tesal. 5, 15; 1 Petru 3, 9.
15. Isaia 5, 23.

înțelept? Că a dobândi înțelepciune cel rău la inimă, nu va puteà.

17. Cel ce'și face casă înaltă, caută sfărâmare. Și cel ce se lenevește a învăță va cădeà în rele.

18. In toată vremea să aibi tu prieten, frații în nevoi de treabă să fie, că pentru aceea se fac.

19. Omul fără de minte bate în palme și se veselește luiș, ca și chezașul ce ià în chezășie pe prietenul său.

20. Cel iubitor de păcate se bucură de vrăjbi și cei ce'și înalță ușile sale, caută surpare.

21. Cel cu inima vârtoasă nu va aflà bunătăți, și omul cel ce lezne își schimbă limba va cădeà în rele; și inima de nebun durere este celui ce o are.

22. Nu se veselește tatăl de fiul cel neînvățat; iar fiul înțelept veselește pre muma sa.

23. Inima veselă bună vieață face; iar omului trist i se usucă oasele.

24. Căile celui ce ià daruri cu nedreptate în sânuri, nu sporesc, și cel necurat se abate din căile dreptății.

25. Față înțelegătoare este a omului înțelept; iar ochii nebunului la marginile pământului.

26. Mânie tatălui este fiul nebun, și durere celei ce l-a născut pre el.

27. A păgubì pre omul drept nu este bine, nici este cu cuviință a sfătuì rău asupra puternicilor drepți.

28. Cel ce oprește a grăì cuvântul greu, cu minte este; și omul cel ce rabdă mult, este înțelept.

29. Cel ce nu știe, de va întrebà de înțelepciune, înțelepciune i se va socotì; și cel ce se face pre sine mut, înțelept se va socotì a fi.

25. Eccl. 2, 14.
26. 10, 1 și 19, 13.
28. Iacov 1, 19.
29. Iov 13, 5.

CAP. 18.

Prietenie și înfrânarea limbii.

Pricini caută omul cel ce va să se despartă de prieteni, și în toată vremea ocărît va fi.

2. Nu trebuește înțelepciune omului lipsit de minte, că mai vârtos se ține cu nebuniea.

3. Când vine necredinciosul întru adâncul răutăților, nu bagă seamă; și îi vine lui necinste și ocară.

4. Apă adâncă este cuvantul în inima omului· și izvor ce se varsă și fântână de vieață.

5. A te mirà de fața necredinciosului nu este bine; nici este cu cuviință a fugì de dreptate la judecată.

6. Buzele celui fără de minte îl aduc pre el la rele, și gura lui cea îndrăzneață chiamă moartea.

7. Gura nebunului pierirea lui este; iar buzele lui sunt laț sufletului lui.

8. Pre cei leneși îi biruește frica, și sufletele oamenilor mueratici vor flămânz'.

9. Cel ce nu se vindecă pre sine întru faptele sale, frate este celui ce se rănește pre sine.

10. Din mărimea tăriei, numele Domnului; și alergând la el drepții, se înalță.

11. Averea omului bogat este cetate tare, și mărirea ei mult umbrește.

12. Mai înainte de surpare se înalță inima omului, și mai înainte de mărire se smerește.

13. Cel ce răspunde cuvânt mai înainte de ce aude, nebun și de ocară se face pre sine.

14. Mâniea omului o potolește sluga înțeleaptă; iar pre cel nerăbdător cine îl va suferì?

15. Inima celui cu minte, câștigă

18. *5.* Lev. 19, 15. *10* Ps. 148, 13; și 17, 3.
11. Ps. 48, 6.
12. Lucà 14, 11.

ştiinţă; iar urechile înţelepţilor cearcă gândurile.

16. Darul omului îl vesteşte pre el, şi cu cei puternici îl aşază pre el.

17. Dreptul singur este pârâşul său dela întâiul cuvânt, şi dacă îl va asuprì pârâşul, se mustră.

18. Pricinile le potoleşte soarta, şi între domni hotărăşte.

19. Frate de frate ajutat, ca o cetate tare şi înaltă, şi are putere ca o împărăţie întemeiată.

20. Din rodurile gurii umple omul pântecele său, şi din roadele buzelor sale se va sătură.

21. Moartea şi vieaţa sunt în mâna limbii; iar cei ce'şi stăpânesc limba vor mâncà roadele ei.

22. Cel ce a aflat femeie bună, aflat-a daruri, şi a luat dela Dumnezeu desfătare.

23. Cel ce leapădă femeia bună, leapădă bunătăţile, şi cel ce ţine pre cea prea curvă, este nebun şi necredincios.

24. Rugăciuni răspunde săracul; iar cel bogat răspunde aspru.

25. Omul drăgăstos în adunare mai prieten este decât fratele.

CAP. 19.

Săracii cinstiţi şi fiii bine crescuţi.

Mai bun este săracul, carele umblă întru prostia sa, decât cel viclean cu buzele sale, şi este fără de minte.

2. Unde nu este ştiinţa sufletului, acolo nu este binele; şi cel ce grăbeşte cu picioarele, se va împiedicà.

3. Nebunia omului strâmbă căile lui, şi pre Dumnezeu vinueşte cu inima lui.

4. Avuţiea adauge prieteni mulţi, iar cel sărac, şi de prietenul carele îl are se lipseşte.

21 21, 23; Iacov 3, 2.
19. *5*. Iac. 1, 13.

5. Mărturia mincinoasă nu va fi fără de pedeapsă; şi cel ce pârăşte cu strâmbătate, nu va scăpà.

6. Mulţi cinstesc feţele împăraţilor; iar tot cel rău se va face de ocară omului.

7. Tot cel ce urăşte pre fratele sărac, departe va fi şi de prieteşug, gândul bun se va apropià de cei ce îi cunosc prieteşugul, şi omul înţelept îl va aflà pre el, cel ce face multe rele isprăveşte răutatea; iar cel ce se sfădeşte cu cuvinte, nu se va mântuì.

8. Cel ce câştigă înţelepciune, se iubeşte pre sine, şi carele păzeşte înţelegerea, aflà-va cele bune.

9. Mărturia mincinoasă nu va fi necertată, şi cel ce aţâţă răutate, pierì-va de ea.

10. Nici de un folos nu este celui fără de minte desfătarea, şi de va începe sluga cu semeţie a stăpânì.

11. Omul milostiv mult îngădueşte, şi lauda lui va venì asupra celor fără de lege.

12. Înfricoşarea împăratului asemenea este răcnirii leului, şi ca roua pre iarbă aşà este îmblânzirea lui.

13. Ruşinea tatălui este fiul fără de minte, şi nu sunt curate darurile din simbria curvei.

14. Casă şi avere împart părinţii fiilor; iar femeia bărbatului dela Domnul se rândueşte.

15. Frica opreşte pre bărbatul mueratic; iar sufletul celui leneş va flămânzì.

16. Cel ce păzeşte porunca, îşi păzeşte sufletul său; iar cel ce nu-şi păzeşte căile sale va pierì.

17. Cel ce milueşte pe sărac, dă împrumut lui Dumnezeu, şi după darea lui se va răsplătì lui.

18. Ceartă pre fiul tău, că aşà va

5. A 2 Lege 19, 18. *11*. 1 Cor. 6, 7.
13. 17, 26; şi 10, 1.
16. Lucà 11, 28. *17*. Eccl. 11, 1.
18. Efes 6, 4.

fi de bună nădejde; iar la mândrie nu înălţà sufletul tău.

19. Omul cel gânditor de rău mult va păgubì; iar de va fi şi lacom, şi sufletul îşi va adauge a-l pierde.

20. Ascultă fiule învăţătura tatălui tău, ca să fii înţelept întru cele mai de apoi ale tale.

21. Multe gânduri sunt în inima omului; iar sfatul Domnului în veac rămâne.

22. Rod omului este milostenìea, şi mai bun este săracul drept de cât bogatul mincinos.

23. Frica Domnului este spre vieaţă omului; iar cel fără de frică se va zăbovì în locuri unde nu se află ştiinţă.

24. Cel ce ascunde mâinile sale în sân cu nedreptate, nici la gura sa nu le va duce pre ele.

25. Bătând pre făcătorul de rău, cel nepriceput mai înţelept se va face, şi de vei certà pre omul înţelept, va cunoaşte învăţătura.

26. Cel ce nu cinsteşte pre tatăl său, şi se leapădă de muma sa, ruşinà-se-va şi ocărît va fi.

27. Fiul carele părăseşte a păzì învăţătura tatălui său, va deprinde graiuri rele.

28. Cel ce chezăşueşte copilul fără deminte, ruşinà-va dreptatea, şi gura celor necredincioşi înghiţì-và judecata.

29. Se gătesc celor neastâmpăraţi bice şi cazne, asemenea şi celor fără de minte.

CAP. 20.

Impăratul înţelept.

Neastâmpărat lucru este vinul, şi de ocară beţia, şi tot cel stricat de el, nu va fì înţelept.

2. Nu se osebeşte înfricoşarea împăratului de mânìea leului; iar cel ce'l întărâtă pre el greşeşte asupra sufletului său.

3. Mărire este omului a urî neînţelegerile; iar tot cel fără de minte cu unele ca acestea se împleticeşte.

4. Ocărându-se leneşul nu se va ruşinà; aşà este şi cel ce împrumutează grîu la secere.

5 Apă adâncă este sfatul în inima omului; iar omul înţelept îl va scoate.

6. Mare şi cinstit lucru este omul milostiv; iar cu anevoe este a aflà om credincios.

7. Cel ce petrece nevinovat întru dreptate, fericiţi va lăsà pre fiii săi.

8. Când va şedeà împărat drept pre scaun, nu va stà înaintea ochilor lui tot răul.

9. Cine se poate lăudà, că are inimă curată? Sau cine va cutezà a zice, că este curat de păcate?

10. Lumina celui ce grăeşte de rău pre tată sau pre mumă, stinge-se-va, şi luminile ochilor lui vedeà-vor întunerec.

11. Partea ce grăbeşte întru cele dintâiu, întru cele mai de pre urmă nu se va binecuvântà.

12. Să nu zici: Plătì-voiu neprietenului, ci aşteaptă pre Domnul, ca să'ţi ajute.

13. Cântarul mare şi mic, şi măsurile îndoite, necurate sunt înaintea Domnului amândouă, şi cel ce face acestea, întru tocmelele sale se împiedică.

14. Tânărul cu cel cuvios şi drept calea lui.

15. Urechea aude şi ochiul vede, lucrurile Domnului sunt amândouă.

---

21. Ps. 32, 11. *23.* Ps. 33, 9.
24. Eccl. 4, 5.

20. *3.* 1 Cor. 6, 7.
7. Ps. 111, 2.
9. Iov 14, 4, 5; 3 Imp. 8, 46. 2 Paral. 6, 36.
10. A 2 Lege 5; 16; Sirah 3, 9; Eşire 21, 16; Leviţi 20, 9. Mateiu 15, 4; Marc. 7, 10; Efes 6, 1—3.

16. Nu iubì a cleveti, ca să nu piei, ci deschide ochii tăi, şi te satură de pâine.

17. Rău este, rău este, zice cel ce cumpără, şi dacă se va duce atunci se va fălì.

18. Aur şi mulţime de pietre scumpe şi vase cinstite sunt buzele înţelepciunei.

19. Ià haina celui ce s'a pus chezaş pentru cel necunoscut, şi ià dela el zălog pentru cei streini.

20. Dulce este omului pâinea minciunei; iar după aceea se va umpleà gura lui de alice.

21. Gândurile cu sfatul se întemeiază; şi cu cârmuiri se face războiul.

22. Cel ce descopere sfaturi întru adunare umblă cu două limbi, şi cu cel ce lărgeşte buzele sale nu te amestecà.

23. Urâciune este Domnului cântarul îndoit, şi cumpăna vicleană nu este bună înaintea lui.

24. Dela Domnul se îndreptează paşii omului; iar pământeanul, cum ar puteà pricepe căile sale?

25. Laţ este omului curând a afierosì cevà dintru ale sale, şi după ce s'a făgăduit să'i pară rău.

26. Vânturătorul celor necredincioşi este împăratul înţelept, şi'i va învârtì pre ei roată.

27. Lumina Domnului, suflarea oamenilor, care cercetează adâncurile inimei.

28. Milostenia şi adevărul, pază sunt împăratului, şi vor încunjurà cu dreptate scaunul lui.

29. Podoaba tinerilor este înţelepciunea şi mărirea bătrânilor căruntețele, sdruncinături şi sfărâmături întâmpină în rele, iar rane întru cămările pântecelui.

---

23. 16, 11; A 2 Lege 25, 13.

CAP. 21.

Pronia lui Dumnezeu.

Precum pornirea apei aşà inima împăratului este în mâna lui Dumnezeu, ori încotro va vreà să o plece acolo o pleacă.

2. Tot omul se pare luiş că este drept, iar Domnul îndreptează inimile.

3. A face dreptate şi a grăì adevărat, mai mult place lui Dumnezeu decât sângele jertfelor.

4. Omul cel măreţ este cu inimă îndrăzneaţă spre ocară, şi făclia necredincioşilor este păcatul.

5. Gândurile celui bărbat pururea întru prisosinţă, iar cel leneş totdeauna în lipsă este.

6. Cel ce face vistierii cu limbă mincinoasă după deşertăciuni umblă, şi merge în laţurile morţii.

7. Pornì-se-va toată pierirea asupra celor necredincioşi, că nu vor să facă cele drepte.

8. La cei îndărătnici căi îndărătnice trimite Dumnezeu, că curate şi drepte sunt lucrurile lui.

9. Mai bine este a lăcuì într'un ungher descoperit decât în cele văruite şi în casa de obşte cu nedreptate.

10. Sufletul necredinciosului pofteşte rele, şi nu'l va miluì nici un om.

11. Păgubindu-se cămătarnicul, mai înţelept se va face cel fără de răutate şi înţeleptul cel ce pricepe va primì cunoştinţă.

12. Cunoaşte dreptul inimile necredincioşilor, şi defaimă pre cei necredincioşi pentru rele.

13. Cel ce'şi astupă urechile sale ca să nu auză pre cel neputincios, şi acela va strigà şi nu va fi cine să'l auză.

14. Darul pre ascuns întoarce

---

21. *3.* 15, 8; Isaia 1, 11; Osia 6, 6; 1 Imp. 15, 22
13. Iov 22, 7.

mâniile, iar cel ce nu dă dar, ridică mânie mare.

15. Veseliea drepților este a face judecată; iar cel cuvios necurat este la făcătorii de rău.

16. Omul cel ce rătăceşte din calea dreptății, se va odihnì întru adunarea uriaşilor.

17. Omul cui este drag în ospețe, în lipsă va fi; şi cel ce iubeşte vinul şi untuldelemn, nu se va îmbogăți.

18. Curățire dreptului este cel fărădelege; în locul celui drept se va dà cel vinovat.

19. Mai bine este a lăcuì în pustie, decât cu femeia sfadnică şi mânioasă şi limbută.

20. Comoară dorită odihneşte în gura înțeleptului; iar oamenii cei fără de minte o înghit pre ea.

21. Calea dreptății şi a milosteniei află-va vieață şi mărire.

22. Cetăți tari calcă înțeleptul, şi surpă tăriea spre care nădăjduià necredincioşii.

23. Cel ce'şi păzeşte gura şi limba, își păzeşte sufletul său de necazuri.

24. Cel îndrăzneț, cel sumeț şi cel mândru pierzător se chiamă, iar cel ce ține minte răul, fărădelege este.

25. Poftele omoară pre cel leneş, că nu voesc mâinile lui să facă cevà.

26. Necredinciosul în toate zilele pofteşte pofte rele, iar dreptul milueşte şi se îndură fără de scumpete.

27. Jertfele necredincioşilor urâciune sunt Domnului, pentrucă le aduc cu fărădelege.

28. Mărturiea mincinoasă va pieri; iar omul ascultător ià seama ce grăeşte.

29. Omul necredincios stă cu față fără de ruşine; iar cel drept însuş își cunoaşte căile sale.

30. Nu este înțelepciune, nu este bărbăție, nu este sfat la omul cel necredincios.

31. Calul se găteşte la ziua de răsboiu; iar dela Domnul este ajutorul.

CAP. 22.

Deosebite sfaturi.

Mai ales este numele bun decât bogățiea multă; şi darul bun decât argintul şi aurul.

2. Bogatul şi săracul s'au întâmpinat unul cu altul, iar pre amândoi i-au făcut Domnul.

3. Cel iscusit văzând pre cel rău muncindu-se tare, însuş se învață; iar cei nepricepuți trecând nu se folosesc.

4. Neamul înțelepciunii este frica Domnului, şi bogăție şi mărire şi vieață.

5. Ciulini şi lațuri în căile cele strâmbe; iar cel ce'şi păzeşte sufletul său, se va ferì de ele.

6. Invață pruncul pre calea sa, că şi după ce va înbătrânì nu se va depărtà dela aceea.

7. Bogații vor stăpânì pre cei săraci, şi slugile dela stăpânii săi se vor împrumutà.

8. Cel ce seamănă rele, rele va şi secerà, şi rana faptelor sale îl va sfârşì; pre omul blând şi dătător, îl binecuvintează Dumnezeu, şi deşertarea lucrurilor îl va pierde.

9. Cel ce milueşte pre săracul, hrănì-se-va, pentrucă din pâinea sa a dat săracului; biruință şi cinste câştigă cel ce dă daruri, însă ià sufletul celor ce le au.

10. Scoate din adunare pre cel

---

22. Eccl. 9, 15. *23.* 18, 21.
26. Ps 36, 26
27. 15, 8; Amos 5, 22; Isaia 1, 11; Sirah. 34, 21.

31. Ps. 146, 11; şi 32, 17.
22. *1.* Eclis. 7, 2. *2.* Iov 3, 19; Ps. 48, 2.
8. Iov 4, 8; Isaia 59, 7.
9. 2 Cor. 9, 7.

pierzător, și va ieși cu dânsul pricirea, că șezând în adunare, pre toți necinstește.

11. Iubește Domnul inimile cuvioase, și primiți sunt lui toți cei fără prihană în căile lor; cu buzele va cârmuì împăratul.

12. Ochii Domnului păzesc simțirea și defaimă cuvintele cele fărădelege.

13. Pune pricini și zice leneșul: leul este în cale și ucigașul în uliță.

14. Groapă adâncă este gura celui fărădelege, și pre carele l-au urît Domnul, acela va cădeà într'însa; sunt căi rele înaintea omului, și nu iubește a se întoarce dela ele, și trebue a se abate din calea strâmbă și rea.

15. Nepriceperea face să sboare inima tânărului, și toiagul învățăturii departe este dela dânsul.

16. Cel ce năpăstuește pre sărac, înmulțește relele sale, și dă bogatului pre mai puțin.

17. La cuvintele înțelepților apropie urechea ta, și ascultă cuvintele mele, și așază inima ta, ca să cunoști, că bune sunt.

18. Și de le vei pune pre ele la inima ta, veselì-te-vor împreună cu buzele tale.

19. Ca să fie întru Domnul nădejdea ta, și va arătà ție calea ta.

20. Și tu ți le scrie întreit, în sfat și în gând și în cunoștință și pre lățimea inimii tale.

21. Invață-te dar cuvinte adevărate, și minte bună ca să auzi și să răspunzi tu cuvinte adevărate celor ce te întreabă.

22. Nu silì pre mișel, că sărac este și să nu necinstești pre cel slab în porți.

23. Că Domnul va judecà lui judecată, și vei mântuì sufletul tău nevinovat.

24. Nu fii prieten cu omul mânios, și cu prieten mânios nu te amestecà.

25. Ca să nu te abați din căile lui, și vei luà lațuri la sufletul tău.

26. Nu te da chezaș rușinându-te de față.

27. Că de nu vei aveà de unde să plătești, luà-vor așternutul cel de supt coastele tale.

28. Nu trece hotarele vechi, care le-au pus părinții tăi.

29. Omul vederos și iute la lucrurile lui, la împărați trebue a stà; iar să nu steà la oameni leneși.

CAP. 23.

Sfaturi pentru mâncare și băutură

De vei ședeà la masa celui puternic, înțelepțește mănâncă din cele ți se pun înainte.

2. Și pune mâna ta știind că și tu ca acestea trebue să gătești.

3. Iar de ești mai nesățios, nu poftì bucatele lui, că acestea se țin de vieață mincinoasă.

4. Nu te asemănà, find sărac cu cel bogat; ci te strânge pre tine cu gândul tău.

5. De vei căutà cu ochiul tău spre el, nicidecum nu se va vedeà, că s'a făcut lui aripi ca unui vultur, și se întoarce spre casa celui ce stă înaintea lui.

6. Nu cinà cu omul pismătariț, nici poftì din bucatele lui.

7. Că precum înghite cinevà păr, așà mănâncă și beà; nici îl băgà la tine pre el, ca să mănânci pâinea ta cu el.

8. Că o va vărsà pre ea, și va stricà cuvintele tale cele bune.

9. La urechea celui fără de minte

---

22. Zab. 7, 10; Ierem. 5, 28; Eșire 22, 22; Iov. 31, 21.
23. Eșire 22, 23, 24.
27. Eșire 22, 26, 27; A 2 Lege 24, 12, 13.
28. A 2 Lege 19, 14; Ozia 5, 10.
23. *4.* 1 Tim. 6, 9. *9.* Mat. 7, 6.

nimic nu zice, ca nu cumvà să râză de cuvintele tale cele înțelepte.

10. Să nu muți hotarele cele vechi, și în agonisita săracilor să nu intri.

11. Că cel ce'i apără pre ei este Domnul, tare este, și va judecà judecata lor cu tine.

12. Dă la învățătură inima ta, și urechele tale le gătește spre cuvintele înțelegerii.

13. Nu încetà a certà pruncul, pentrucă de'l vei lovì pre el cu nuià, nu va murì. Că tu îl vei bate pre el cu nuia; iar sufletul lui dela moarte îl vei mântuì.

14. Fiule! De va fi înțeleaptă inima ta, vei veselì și inima mea.

15. Și se vor învățà buzele tale din cuvintele buzelor mele, de vor fi drepte.

16. Nu râvnească inima ta la păcătoși; ci fii toată ziua în frica Domnului.

17. Că de vei păzì acestea, vei aveà nepoți, și nădejdea ta nu se va depărtà.

18. Ascultă fiule, și fii înțelept și'ți îndreptează gândurile inimii tale.

19. Nu fii bețiv, nici te întinde la sfaturi și la cumpărături de cărnuri.

20. Că tot curvarul și bețivul va sărăcì, și tot somnorosul se va îmbrăcà în haine rele și rupte.

21. Ascultă fiule pre tatăl tău cel ce te-a născut, și nu nebăgà în seamă pre muma ta, pentrucă a îmbătrânit.

22. Câștigă-ți adevărul și nu lepădà înțelepciunea, învățătura și știința.

23. Bine hrănește tatăl drept, și de fiul cel înțelept se veselește sufletul lui.

24. Veselească-se tatăl tău și muma ta de tine, și să se bucure ceea ce te-a născut.

25. Dă'mi fiule inima ta, și ochii tăi să păzească căile mele.

26. Că vas găurit este casa streină, și strimtă fântâna streină.

27. Că acesta degrab va pierì, și tot călcătorul de lege se va stinge.

28. Cui este vai? Cui sunt gâlcevuri? Cui judecăți? Cui necazuri și sfezi? Cui zdrobirea în zadar? Cui sunt ochii urduroși?

29. Au nu celor ce se zăbovesc la vin, și celor ce păzesc unde se fac ospețe? Nu vă îmbătați cu vin, ci umblați cu oameni drepți, și vorbiți la preumblări.

30. Că de vei dà ochii tăi spre urcioare și spre pahare, la urmă vei umblà mai gol decât pilugu.

31. Și apoi te vei tăvălì ca cel mușcat de șarpe, și precum se varsă dela Cherast veninul lui.

32. Când ochii tăi vor vedeà streină, atunci gura ta va grăì îndărătnicii.

33. Și vei zăceà ca în inima mării, și ca un cârmaciu în multă volbură.

34. Și vei zice: bătutu-m'a și nu m'a durut, ocărîtu-m'a și eu n'am știut când se va face ziuă, ca să viu să întreb cu carii să mă împreun

CAP. 24.

Sfătuire a izbăvì pre cei în primejdie de moarte și ferire de neînțelepție și ușurătate de minte.

Fiule! Nu urmà oamenilor răi, nici poftì a fi cu dânșii.

2. Că minciuni cugetă inima lor, și dureri grăiesc buzele lor.

3. Cu înțelepciune se zidește casa și cu pricepere se isprăvește.

4. Cu știința se umplu cămările de toată bogăția scumpă și bună.

---

11. Ps. 67, 5. *16.* Ps. 36, 1; 24, 14.
22. Mat. 13, 44, 46.

29. Isaia 5, 12. *33.* Osie 4, 11.
24. *1.* 23, 17; Ps. 36, 1.

5. Mai bun este înțeleptul decât cel tare, și omul cel înțelept, decât un lucrător mare de pământ.

6. Cu cârmuirea se face răsboiul, iar ajutorul cu inima cea cu sfat.

7. Înțelepciunea și gândul bun în porțile înțelepților, înțelepții nu se abat dela legea Domnului;

8. Ci gândesc întru adunări; pre cei neînvățați îi întâmpină moartea.

9. Și moare cel fără de minte întru păcate, iar necurăția este la omul pierzător.

10. Pângări-se-va în ziua cea rea, și în ziua necazului până ce se va sfârși.

11. A izbăvì pre cei duși la moarte și a răscumpără pre cei prinși, nu te scumpì.

12. Iar de vei zice: nu'l știu pre acesta, află că Domnul cunoaște inimile tuturor, și cel ce au dat suflare la toți, acela știe toate; el va răsplătì fiecăruia după faptele lui.

13. Mănâncă miere fiule, că este bun fagurul, ca să se îndulcească gâtlejul tău.

14. Că așà vei simțì înțelepciunea în sufletul tău, care de o vei află, bună va fi săvârșirea ta, și nădejdea nu te va părăsì.

15. Să nu apropii de cel necredincios partea drepților, nici să te amăgești cu sațiul pântecelui.

16. Că de șapte ori va cădeà dreptul, și se va sculà; iar cei necredincioși se vor sfârșì în rele.

17. De va cădeà vrăjmașul tău, să nu te bucuri de el, și pentru împiedecarea lui nu te înălțà.

18. Că va vedeà Domnul, și nu-i va plăceà lui, și va întoarce mânia sa dela dânsul,

19. Nu te bucurà de cei ce fac rău; nici râvnì celor păcătoși.

20. Că cei răi nu vor aveà nepoți și lumina celor necredincioși se va stige.

21. Teme-te de Dumnezeu fiule și de împăratul, și de nici unul să nu fii neascultător.

22. Că fără de veste vor răsplătì celor necredincioși, și casnile amândurora, cine le știe?

23. Și iar acestea zic vouă înțelepților: a cunoaște fața la judecată, nu este bine

24. Cel ce zice celui necredincios că este drept, blestemat va fì popoarelor, și urît neamurilor.

25. Iar cei ce mustră, mai buni se vor arătà, și preste ei binecuvântare va venì.

26. Și buzele vor iubì a răspunde cuvinte bune.

27. Gătește spre ieșire lucrurile tale, și te gătește la țarina ta, și vino după mine, și din nou vei zidì casa ta.

28. Nu fii mărturie mincinoasă împrotiva cetățeanului tău, nici te lărgì cu buzele tale.

29. Să nu zici: Cum mi-a făcut el mie, face-voiu și eu lui, și voiu răsplătì lui cu cele ce m'a năpăstuit.

30. Ca o arătură este bărbatul neînțelept și ca viea este omul cel lipsit de minte.

31. De o vei lăsà se va țelinì, și se va îmburuenà toată, și va fì părăsită, și pietrile cu care este îngrădită se vor săpà.

32. Apoi mie mi-a părut rău, și am căutat, ca să aleg învățătura.

33. Puțin să dormitezi, și puțin să dormi, și puțin să îmbrățișezi cu mâinile tale pieptul.

---

5. Eccl. 9, 16.
12. Ps. 61, 11; Mat. 16, 27; Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10; Gal. 6, 5; Apoc. 22, 10.
13. Ps 18, 11.
14. 23, 17.
16. Ps. 36, 24; Mih. 7, 8; Amos 5, 2.
17. Iov 31, 29.

19. Ps. 72, 3; Iov 21, 7.
20 Iov 18, 5, 6; Ps. 36, 9.
23. Eșire 23, 6; Leviț 19, 15; A 2 Lege 1, 17, 16, 19; Sirah 46, 1.
29. Rom. 12, 17; 1 Tesal. 5, 15; 1 Petr. 3, 9.

34. Că de vei face aceasta, venì-va înainte mergând sărăcia ta, și lipsa, ca un bun alergător.

CAP. 25.

Cuviința în adunări și măsura în vorbă și în mâncări.

Acestea sunt pildele lui Solomon, pe care fără alegere le-au scris prietenii lui Ezechia împăratul Iudei.

2. Slava lui Dumnezeu ascunde cuvântul, iar mărirea împăratului cinstește porunca.

3. Înalt este cerul și adânc este pământul; iar inima împăratului este neștiută.

4. Bate argintul nelămurit și se va curățì tot curat.

5. Ucide pre cei necredincioși din naintea împăratului, și va îndreptà întru dreptate scaunul lui.

6. Nu te mândrì înaintea împăratului, și nu stà în locurile celor puternici.

7. Că mai bine este să ți se zică, sui lângă mine; decât să te smerești înaintea celui puternic, cele ce au văzut ochii tăi grăește.

8. Nu începe curând la sfadă, ca să nu te căești mai pre urmă, când te va înfruntà prietenul tău.

9. Te trage înapoi nu grăì de rău, ca să nu te ocărască prietenul.

10. Și sfada ta și vrajba ta nu se va depărtà, ci va fi ție întocmai cu moartea. Harul și prieteșugul mântuește, pe care ține-le tare la tine, ca să nu fii de ocară, ci păzește căile tale în bună prietenie.

11. Măr de aur în fir de sardion, așà este a zice cuvântul la cel ce se cuvine lui.

12. La cercel de aur sardion de mult preț este legat, și cuvântul înțelept la urechea ascultătoare.

13. Precum răcoreala la secere când este zăduf folosește omului, așà solul credincios la cei ce l-au trimis pre el folosește sufletele celor ce trăesc cu el.

14. Cum se arată vânturile și norii și ploile, așà sunt cei ce se fălesc cu dare mincinoasă.

15. Întru delungarea mâniei sporul împăratului; iar limba moale zdrobește oase.

16. Miere aflând mănâncă cu măsură, ca nu cumvà săturându-te să o verși.

17. Rar să mergi la prietinul tău, ca nu cumvà săturându-se de tine să te urască.

18. Măciucă și sabie și săgeată ascuțită, așà este și omul, cel ce mărturisește asupra prietenului său mărturie mincinoasă.

19. Calea celui rău și piciorul celui fărădelege, perì-va în ziua cea rea.

20. Precum oțetul la rană și fumul la ochi nu folosește, așà boala căzând în trup, mâhnește inima.

21. Precum moliea în haină și carii în lemn, așà voea omului cea rea strică inima.

22. De este flămând vrăjmașul tău, dă-i să mănânce, de-i este sete adapă-l.

23. Că făcând aceasta, cărbuni de foc grămădești pre capul lui, iar Domnul va răsplătì ție bune.

24. Vântul dela miazănoapte ridică nori, iar fața fără de rușine întărîtă limba.

25. Mai bine este a lăcuì într'un unghiu în pod, decât cu femeie sfadnică în casă de obște.

26. Precum apa rece sufletului setos este dulce, așà este vestea bună din pământ de departe.

27. Precum de va astupà cinevà izvorul, și curgerea apei o va strică,

25. *2.* A 2 Lege 29, 29; Rom. 11, 33. *7.* Lucà 14, 8.

22. Ps. 139, 11. *23.* Rom. 12, 20; Mat. 5, 44.

așà nu este cu cuviință a cădeà dreptul înaintea necredinciosului.

28. A mâncà miere multă nu este bine, iar cuvintele cele mărite trebue a le cinstì.

29. Precum este cetatea cea cu ziduri surpate și nezidită, așà este bărbatul carele face cevà fără de sfat.

CAP. 26.

Sfaturi împrotiva leneviei și a vicleniei.

Precum în vremea secerișului nu este rouă, și precum vara nu este ploaie, așà și la cel fără de minte nu se află cinste.

2. Precum pasările zboară și vrăbiile, așà blestemul îndeșert nu va venì asupra nimănui.

3. Precum biciul la cal și boldul la asin, așà este toiagul la poporul cel fărădelege.

4. Nu răspunde nebunului după nebunia lui, ca să nu fii asemenea lui.

5. Ci răspunde nebunului la nebunia lui, ca să nu aibă părere în sine că el este înțelept.

6. Din căile sale ocară face, cel ce a trimis cuvânt prin sol nebun.

7. Oprește mergerea vinelor și fărădelegea din rostul celor fără de minte.

8. Cel ce leagă piatra în praștie, asemenea este celui ce dă celui fără de minte mărire.

9. Spini cresc în mâna bețivului; iar robie în mâna celor fără de minte.

10. Mult se bate de valuri tot trupul celor fără de minte, că se zdrobește uimirea lor.

11. Ca câinele care se întoarce la vărsătura sa, și se face urît, așà și cel fără de minte în răutatea sa se întoarce la păcatul său; este rușine care aduce păcat, și este rușine, care aduce mărire și dar.

12. Văzut-am om, căruia i s'a părut întru sine a fi înțelept, însă mai multă nădejde a avut cel nebun de cât acesta.

13. Zice cel leneș când se trimite în cale: leu este în căi, și în uliță ucigaș.

14. Cum se întoarce ușa în țâțână, așà leneșul pre patul său.

15. Leneșul care ascunde mâna în sânul său, nu poate să o ducă la gură.

16. Mai înțelept se pare luiș leneșul, decât cel ce în săturare duce veste.

17. Ca și cel ce ține câinele de coadă, așà și cel ce șade mai întâi în judecata streină.

18. In ce chip cei ce ispitesc pun înainte cuvinte la oameni; iar cel ce va întâmpinà întâiu cuvântul se va împiedecà;

19. Așà toți cei ce pândesc într'ascuns pre prietenii săi; și când se văd, zic: că glumind am făcut.

20. In multe lemne s'aprinde focul; iar unde nu este om iute la mânie, se potolește sfada.

21. Grătar pe cărbuni, și lemne în foc; așà omul gâlcevitor spre ațâțarea sfăzii.

22. Cuvintele măgulitorilor sunt moi, ele pătrund în adâncurile ficaților.

23. Argintul dat cu înșelăciune, ca un hârb să se socotească; buzele blânde ascund inima tristă.

24. Cu buzele toate le primește jeluindu-se vrăjmașul; iar în inimă meșteșugește vicleșuguri.

25. De te-ar rugà vrăjmașul cu glas mare, să nu'l asculți, că șapte vicleșuguri sunt în sufletul lui.

26. Cel ce ascunde vrajba, închiagă vicleșugul, și cel ce'și acopere păcatele sale, bine cunoscut se face întru adunări.

---

26. *11.* 2. Petru 2, 22.

13. 22, 13. *15.* 6, 10; 19, 24; Eccl. 4, 5.
25. Eremia 12, 6.

27. Cel ce sapă groapă aproapelui său, va cădeà însuş într'însa, şi cel ce prăvăleşte piatră, peste el se va prăvălì.

28. Limba mincinoasă urăşte adevărul, şi gura neacoperită face neaşezări.

CAP. 27.

Sfaturi pentru mânie, adevărata prietenie şi îngrijirea turmelor.

Nu te lăudà pentru cele de mâine, că nu ştii ce va naşte cea viitoare.

2. Să te laude aproapele, şi nu gura ta, streinul, şi nu buzele tale.

3. Grea este piatra, şi cu anevoie de purtat nisipul; iar mâniea celui fără de minte mai grea este decât amândouă.

4. Cumplită este mâniea, şi iute urgiea; iar pizma nimic nu rabdă.

5. Mai bune sunt mustrările făţişe, decât prietenia ascunsă.

6. Mai vrednice de credinţă sunt ranele prietenului, decât sărutările cele de bună voie ale vrăjmaşului.

7. Sufletul sătul batjocoreşte fagurii; iar sufletului celui flămând şi cele amari dulci i se par.

8. Precum pasărea când zboară din cuibul său; aşà se face omul slugă, când se înstrăinează dela locurile sale.

9. Cu miruri şi cu vinuri şi cu mirosuri se desfătează inima; iar cu nevoile se mâhneşte sufletul.

10. Pe prietenul tău sau pe prietenul părintesc să nu'l părăseşti, şi în casa fratelui tău să nu intri în ziua necazului tău, mai bun este prietenul cel de aproape, decât fratele care lăcueşte departe.

11. Inţelept fii fiule, ca să veselească inima ta, şi întoarce dela tine cuvintele cele de ocară.

12. Isteţul când îi vin rele se ascunde; iar cei fără de minte umblând se păgubesc.

13. Ià haina lui, că a trecut semeţul, care strică cele streine.

14. Cel ce binecuvintează pe prieten dimineaţa cu glas mare, nimic nu se vede a se osebì de cel ce blesteamă.

15. Picăturile scot pre om în zi de iarnă din casa lui; aşà şi femeia sfadnică din casa sa.

16. Vântul cel de către miazănoapte aspru este; iar pre nume iscusit se chiemă.

17. Fier pre fier ascute; şi omul întărîtă faţa prietenului.

18. Cine sădeşte smochin, va mânca roadele lui, şi cine păzeşte pre Domnul său se va cinstì.

19. Precum nu seamănă faţa cu faţă, aşà nici inimile oamenilor nu sunt tot una.

20. Iadul şi pierirea nu se satură, aşà şi ochii oamenilor sunt nesăţioşi; urâciune este înaintea Domnului, cel ce se uită ponciş cu ochii, şi cei neînvăţaţi cari nu'şi contenesc limba.

21. Cercarea argintului şi a aurului este lămurirea, iar omul se cearcă prin gura celor ce'l laudă pre el. Inima celui fărădelege caută rele; iar inima cea dreaptă caută cunoştinţă.

22. De vei bate pre cel fără de minte în mijlocul adunării necinstindu-l, nu vei luà nebunia lui.

23. Cu cunoştinţă să cunoşti sufletele turmei tale, şi să întăreşti inima cirezilor tale.

24. Că nu este în veac la om puterea şi tăriea, nici se dă din neam în neam.

25. Poartă grije de fâneţele cele din câmp, şi vei tunde buruiana şi adună iarba de munte.

27. Ps. 7, 16; Eccl 10, 8.
27. *3.* Iov 6, 3. *6.* Ps. 140, 6.

20. Sirah 14, 9. *22* Ierem. 6, 29.

26. Ca să aibi oi de îmbrăcăminte; grijeşte-ţi câmpul tău, ca să fie ţie miei.

27. Fiule! Dela mine ai cuvinte tari spre vieaţa ta şi spre vieaţa slugilor tale.

CAP. 28.

Iubirea de lege şi lauda binefacerei.

Fuge necredinciosul negonindu-l nimenea; iar dreptul ca un leu îndrăzneşte.

2. Pentru păcatele necredincioşilor judecăţi se scornesc; iar omul isteţ le va potolì.

3. Cel tare între cei necredincioşi năpăstueşte pre săraci, ca o ploaie mare şi nefolositoare.

4. Aşà cei ce au părăsit legea, laudă necurăţiea; iar cei ce iubesc legea, se îngrădesc cu zid.

5. Oamenii cei răi nu gândesc judecată; iar cei ce caută pre Domnul, la toate iau aminte.

6. Mai bun este săracul care umblă cu adevăr, decât bogatul mincinos.

7. Fiul înţelegător păzeşte legea; iar cel ce paşte necurăţiea, necinsteşte pre tatăl său.

8. Cel ce înmulţeşte avuţiea sa cu camătă şi cu lăcomie, o adună pre ea celui ce milueşte pre săraci.

9. Cel ce'şi întoarce urechea sa, ca să nu auză legea, el însuş îşi defaimă rugăciunea sa.

10. Cel ce face pre cei drepţi să rătăcească pre cale rea, el însuş va cădeà în pierire; iar cei fărădelege vor trece cele bune, şi nu vor intrà la ele.

11. Omul bogat se pare luiş că este înţelept, iar săracul cel înţelept îl va defăimà pre dânsul.

12. Pentru ajutorul drepţilor multă laudă se face; iar în locurile necredincioşilor se prind oamenii.

13. Cel ce acopere necurăţiea sa, nu se va îndreptà; iar cel ce spune mustrările, iubì-se-va.

14. Ferecit este omul care se teme de toate pentru evlavie; iar cel vârtos la inimă cădeà-va în rele.

15. Leu flămând şi lup setos este cel ce te răneşte, sărac fiind de neam sărac.

16. Impăratul cel lipsit de venituri, mare asupritor este; iar cel ce urăşte nedreptatea, multă vreme va trăì.

17. Cel ce ià în chezăşie pre omul cel ce este în vină de moarte, fugar va fì, şi nu în linişte. Ceartă pre fiul tău, şi te va iubì, şi va dà podoabă sufletului tău, şi nu va ascultà de neamul cel fărădelege.

18. Cel ce umblă drept, se va ajutà; iar cel ce umblă în căi strâmbe, se va încurcà.

19. Cel ce lucrează pământul său, se va săturà de pâine; iar cel leneş, se va umpleà de sărăcie.

20. Omul cel vrednic de credinţă, cu multe se va binecuvântà; iar cel rău nu va fi nepedepsit.

21. Cel ce nu se ruşinează de feţele drepţilor, nu este bun, unul ca acesta pentru o bucată de pâine va vinde pre om.

22. Grăbeşte a se îmbogăţì omul cel pizmătareţ, şi nu ştie, că cel milostiv îl va stăpânì pre el.

23. Cel ce mustră căile omului, har va aveà mai mult decât cel ce se îmbunează cu limba.

24. Cine leapădă pre tată sau pre mumă, şi i se pare că nu păcătueşte, acesta este părtaş omului necredincios.

25. Omul nesăţios, va judecà în-

27. 1 Tim. 6, 8.
28. 1. Lev. 26, 17; A 2 Lege 28, 25; Iov 15, 21; Isaia 57, 21.
8. Ecl. 2, 26. 9. Zah. 7, 12.
13. Ps. 31, 6; 1 Ioan 1, 10.
14. Filip. 2, 12, 13.
18. Ecl. 2, 14.
19. Sirah 20, 29.

deşert; iar cel ce nădăjdueşte spre Domnul, cu grije va fi.

26. Cel ce nădăjdueşte cu inimă îndrăzneaţă, unul ca acesta este nebun; iar cel ce umblă cu înţelepciune, mântuì-se-va.

27. Cel ce dă săracilor, nu se va lipsì; iar cel ce întoarce ochiul său, în multă lipsă va fì.

28. In locurile necredincioşilor suspină drepţii; iar întru pierirea acelora se vor înmulţì drepţii.

CAP. 29.

Lauda dreptei judecăţi.

Mai bun este omul cel ce mustră, decât omul cel tare în cerbice, că fără de veste arzându-se el nu este vindecare.

2. Când se laudă drepţii, se veselesc popoarele; iar de boierii cei necredincioşi suspină bărbaţii.

3. De omul cel ce iubeşte învăţătura se veseleşte tatăl lui; iar cel ce paşte curve, pierde-va avuţiea.

4. Impăratul drept ridică ţara; iar bărbatul fărădelege o strică.

5. Cel ce găteşte înaintea feţii prietenului său mreajă, în picioarele sale o pune pre ea.

6. Omului celui ce păcătueşte, mare este laţul; iar dreptul în bucurie şi desfătare va fì.

7. Ştie dreptul a face judecată săracilor; iar cel necredincios nu va pricepe judecata, şi cel sărac n'are pricepere a se cunoaşte pre sine.

8. Oamenii cei fărădelege au aprins cetatea; iar cei înţelepţi au întors mâniea.

9. Bărbatul înţelept judecă pre neamuri; iar omul rău mâniindu-se se face de batjocură, şi nu se îngrozeşte.

10. Bărbaţii cei părtaşi la sângiuri vor urî pre cel cuvios; iar cei drepţi vor căutà sufletul lui.

11. Toată mânia sa şi-o arată cel neînţelept; iar cel înţelept şi-o ţine pe rând.

12. Impăratul care ascultă cuvântul nedrept, toţi cei supuşi lui sunt fărădelege.

13. Inprumutătorul şi datornicul unul cu altul s'au întâlnit; iar Domnul pre amândoi îi va cercetà.

14. Impăratul cel ce cu adevăr judecă pre săraci, scaunul lui întru mărturie se va pune.

15. Bătăile şi mustrările dau înţelepciune; iar pruncul cel ce umblă după voea sa, ruşinează pre părinţii săi.

16. Unde sunt mulţi necredincioşi, multe păcate se fac; iar când cad aceia, drepţii se umplu de frică.

17. Ceartă pre fiul tău, şi te va odihnì, şi va dà podoabă sufletului tău.

18. Să nu fii tâlcuitor neamului celui fărădelege; iar cel ce păzeşte legea, fericit este.

19. Cu cuvintele nu se va învăţà sluga îndărătnică, că de va şi înţelege, tot nu va ascultà.

20. De vei vedeà pre vre un om grabnic la cuvinte, să ştii că mai multă nădejde are cel fără de minte decât el.

21. Cel desfrânat din pruncie slugă va fì şi mai târziu îi va păreà rău de aceasta.

22. Omul mânios ridică pricini; iar bărbatul cel greu la mânie, ocoleşte păcatul.

23. Semeţia pre om smereşte; iar pre cei ce gândesc cu smerenie, îi întăreşte cu mărire Domnul.

24. Cel ce se împărtăşeşte cu furul, urăşte sufletul său, şi de se va pune jurământ, auzind nu vor spune.

27. A 2 Lege 15, 7, 8, 10.
28. Iov 24, 4.
29. *3.* Lucà 15, 13. *7.* Iov 29, 16.

16. Ps. 36, 35. *23.* Iov 22, 29; Isaia 66, 2.
24. Lev. 5, 1.

25. Cel ce se teme şi se ruşinează de oameni, se împiedică; iar cel ce nădăjdueşte spre Domnul, veselì-se-va.

26. Necurăţia la om dă greşală; iar cel ce nădăjdueşte spre Domnul, se va mântuì.

27. Mulţi slujesc feţelor povăţuitorilor; iar dela Domnul se face dreptate omului.

28. Urît este înaintea dreptului omul nedrept, şi urîtă este celui fărădelege calea cea dreaptă.

CAP. 30.

Alte pilde.

Acestea a zis bărbatul celor ce cred în Dumnezeu, şi încetează:

2. Că mai neînţelept sunt decât toţi oamenii, şi înţelepciune de om nu este întru mine.

3. Iar Dumnezeu m'au învăţat înţelepciune, şi am cunoscut ştiinţa sfinţilor.

4. Cine s'a suit în cer şi s'a pogorît? Cine a adunat vânturile în sân? Cine a întors toată apa întru o haină? Cine a ţinut toate marginile pământului? Care este numele lui? Sau care este numele fiilor lui? ca să cunoască.

5. Că toate cuvintele lui Dumnezeu sunt cu foc lămurite, şi ajută el celor ce se cuceresc lui.

6. Nu adaoge la cuvintele lui, ca să nu te mustre, şi să fii mincinos.

7. Două cer dela tine: să nu iei harul meu mai 'nainte de ce voiu murì eu.

8. Cuvântul deşert şi mincinos depărtează-l dela mine, bogăţie şi sărăcie nu'mi dà.

9. Ci'mi rândueşte cele de lipsă şi cele de ajuns.

30. *4.* Isaia 40, 12; Ioan 3, 13.
5. Ps. 11, 6 şi 118, 140.
6. A 2 Lege 4, 2, 12, 32; Apoc. 22, 18, 19.
9. Mat. 6, 11.

10. Ca nu săturându-mă, să mă fac mincinos şi să zic: Cine mă vede? Sau fiind sărac, să fur, şi să jur pre numele lui Dumnezeu.

11. Să nu dai pre slugă în mâinile stăpânului, ca nu cumvà să te blesteme şi să piei.

12. Fiul rău blesteamă pre tatăl său, şi pre muma sa nu o binecuvintează.

13. Fiul rău pre sine se judecă a fi drept, şi ieşirea sa nu o a spălat.

14. Fiul rău trufaşi ochi are şi cu genele lui se înalţă; fiul rău dinţii are sabie şi măselele bardă, ca să mistuiască şi să mănânce de tot pre cei slabi de pre pământ şi pre săracii lor dintre oameni.

15. Lipitoarea trei fete aveà foarte iubite, şi aceste trei n'o săturà, şi a patra nu ajungeà a zice: destul este.

16. Iadul şi dragostea muerii, şi pământul neumplut de apă, şi apa şi focul nu vor zice: destul este.

7. Ochiul cel ce batjocoreşte pre tată, şi nu cinsteşte bătrâneţile maicii, să'l scobească pre el corbii din văi, şi să'l mănânce puii vulturilor.

18. Trei sunt mie cu neputinţă a le pricepe, şi a patra n'o ştiu:

19. Urmele vulturului când zboară, căile şarpelui pe piatră şi calea corăbii când merge pe mare, şi căile omului în tinereţele lui.

20. Tot aşà este calea muerii prea curve, care dacă face, se spală zicând: că nimic n'a făcut fără de cale.

21. Pentru trei lucruri se clăteşte pământul şi al patrulea nu'l poate suferì:

22. De va împărăţì sluga, şi nebunul de se va săturà de bucate,

23. Şi slujnica de va scoate pre stăpâna sa, şi femeia urâcioasă de va nemerì bărbat bun.

10. A 2 Lege 8, 12—14.

24. Şi patru sunt pre pământ mai mici, acestea sunt mai înţelepte decât cele înţelepte:

25. Furnicile, care n'au putere, şi'şi gătesc vara hrană;

26. Şi aricii neam slab, carii îşi fac în pietre casele lor;

27. Lăcusta împărat n'are, şi dintr'o poruncă merge la tabără cu bună rânduială;

28. Şi nevăstuica care se reazemă pre mâini şi lesne se poate prinde, şi lăcueşte în polatiile împăraţilor.

29. Şi trei sunt care fericit umblă, şi a patra care bine merge:

30. Puiul de leu cel ce este mai tare între dobitoace, care nu se întoarce nici se teme de dobitoc;

31. Şi cocoşul care umblă între găini cu sfat bun; şi ţapul care povăţueşte turma; şi împăratul care grăieşte în neamuri.

32. De te vei dà pre tine la veselie şi vei întinde mâna ta cu sfadă, te vei necinstì.

33. Mulge lapte şi va fì unt, şi de vei stoarce nările va ieşì sânge; iar de vei trage afară cuvinte, vor ieşì vrăjbi şi sfăzi.

CAP. 31.

Lauda femeii harnice.

Cuvintele mele sunt grăite dela Dumnezeu, învăţătura împăratului, care l-a învăţat pre el muma lui.

2. Ce vei păzì fiule? Ce? Graiurile lui Dumnezeu; ţie zic fiule cel întâiu născut, ce, fiul pântecelui meu? Ce, fiul rugăciunilor mele?

3. Nu dà muerilor avuţia ta şi mintea ta şi vieaţa, că mai pre urmă îţi vei mutà sfatul.

4. Toate le fă cu socoteală, cu măsură beà vin, cei puternici sunt mânioşi; deci vin să nu beà.

5. Ca nu bând să'şi uite de înţelepciune, şi nu vor puteà judecà drept pre cei slabi.

6. Daţi băutură, care îmbată, celor ce sunt în supărări şi vin să beà celor ce sunt în dureri.

7. Ca să'şi uite de sărăcie, şi de ostenele să nu'şi mai aducă aminte.

8. Fiule! Deschide gura ta cu cuvântul lui Dumnezeu, şi judecă pre toţi cum se cade.

9. Deschide gura ta, şi judecă drept, şi fă dreptate săracului şi mişelului.

10. Femeie vrednică cine va aflà, mai scumpă este una ca aceasta decât pietrile cele de mult preţ.

11. Nădăjdueşte spre dânsa inima bărbatului ei, una ca aceasta nu se va lipsì de bune agonisele.

12. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată vieaţa.

13. Agonisind lână şi in, face cu mâinile sale lucru de treabă.

14. Este ca o corabie, ce face neguţătorie, de departe adună avuţia sa.

15. Şi se scoală de noapte, şi găteşte bucate casei, şi dă de lucru slujnicilor,

16. Văzând moşie o cumpără şi din rodurile mâinilor sale sădeşte vie.

17. Incingându'şi mijlocul său cu tărie, îşi întăreşte braţul său la lucru.

18. A prins gust că bine este a lucrà, şi nu se stinge lumânarea ei toată noaptea.

19. Mâinile sale întinde spre cele de folos, şi coatele sale le întăreşte la fus.

20. Mâinile sale le deschide săracului, şi hrană dă celui lipsit.

21. Nu poartă grije de cele din casă bărbatul ei, când se zăboveşte undevà, că toţi ai ei sunt îmbrăcaţi.

22. Câte două haine a făcut bărbatului său, şi eiş îmbrăcăminte de vison şi de porfiră.

31. 7. Ps. 103, 16. 9. Lev. 19, 15.

23. Cinstit este în porți bărbatul ei, ori când merge întru adunare cu cei bătrâni și cu locuitorii pământului.

24. Pânzeturi a făcut, și le-a vândut Finicienilor și cingători Hananeilor.

25. Întru tărie și întru bună podoabă s'a îmbrăcat, și s'a veselit în zilele de apoi.

26. Gura sa deschide cu socoteală și după lege; și rânduială pune limbei sale.

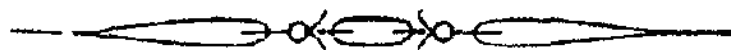
27. Strimte sunt cărările casei sale și bucatele nu le mănâncă cu lene.

28. Crescutu-ș'a fiii săi, și s'au îmbogățit, și bărbatul ei o a lăudat pre ea.

29. Multe fete au agonisit bogăție, multe fete au făcut putere; iar tu le-ai întrecut și le-ai covârșit pre toate.

30. Plăceri mincinoase și frumuseți deșarte femeești nu sunt întru tine, femeia cu minte se va binecuvântà; iar ea să laude frica Domnului.

31. Dați ei din rodurile mâinilor sale, și să se laude în porți bărbatul ei.

ECLISIASTUL

CAP. 1.

Nimicnicia lucrurilor omeneşti

Cuvintele Eclisiastului fiul lui David împăratul lui Israil din Ierusalim.

2. Deşertăciunea deşertăciunilor a zis Eclisiastul, deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune.

3. Ce prisoseşte omului din toată osteneala sa, care se trudeşte supt soare?

4. Neam trece şi neam vine, şi pământul în veac stă.

5. Răsare soarele şi apune, şi la locul său se trage, el acolo răsărind, merge către miazăzi, şi încunjură către miazănoapte.

6. Inconjurând încunjură, merge duhul, şi întru încunjurările sale se întoarce duhul.

7. Toate pâraele intră în mare, şi marea nu se umple, la locul de unde iese rîurile, acolo se întorc, ca iar să iasă.

8. Toate cuvintele sunt cu anevoe, nu le va puteà omul grăì, şi nu se va săturà ochiul a vedeà nici urechea a auzì.

9. Ce este ce a fost? Ceeace va să fie, şi ce este ce s'a făcut? Aceea ce se va face; şi nimic nu este nou supt soare.

10. Nici va grăì şi va zice: iată acesta este nou, că a fost în veacurile care au fost înaintea noastră.

11. Nu este pomenire de cei dintâiu, şi încă nici de cei ce după aceea au fost, nu'şi vor aduce aminte, cei ce vor fi pre urmă.

12. Eu Eclisiastul am fost împărat preste Israil în Ierusalim.

13. Şi am pus în inima mea a cercà şi a socotì cu înţelepciune despre toate câte se fac supt soare, că îndeletnicire anevoiasă au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască cu dânsa.

14. Văzut-am toate lucrurile, care se fac supt soare, şi iată toate sunt deşertăciune şi vânare de vânt.

15. Ce este strâmb nu se va puteà îndreptà, şi ce lipseşte nu se va puteà numărà.

16. Grăit-am eu întru inima mea, zicând: iată m'am mărit, şi am întrecut cu înţelepciunea pre toţi, cari au fost mai înainte de mine în Ierusalim şi inima mea a văzut multă înţelepciune şi ştiinţă.

17. Şi am pus inima mea, să cunoască înţelepciunea şi cunoştinţa, pilde şi ştiinţă. Şi am cunoscut eu, că şi aceasta este vânare de vânt.

18. Căci întru mulţimea înţelepciunei, mulţimea cunoştinţei este; şi cel ce adauge ştiinţa, adauge durere.

---

1. *2.* Ps. 61, 9 şi 38, 8. *5.* Ps. 18, 5-7. *9.* 3, 15.

13. 3 Imp. 4, 30, 34. *15.* 2, 11, 17, 26; 4, 4, 6, 16; *16.* 3. Imp. 3, 12.

CAP. 2.

Zădărnicia lucrurilor lumeşti

Zis-am eu întru inima mea: vino acum să te ispitesc în veselie şi vezi binele, şi iată şi aceasta este deşertăciune.

2. Râsului i-am zis nebunie, şi bucuriei, căci faci aceasta?

3. Şi am socotit: oare inima mea trage-va ca vinul trupul meu, şi inima mea m'a povăţuit întru înţelepciune, ca să stăpânesc preste desfătare până voiu vedeà, care este binele fiilor oamenilor, care să'l facă supt soare în numărul zilelor vieţii lor.

4. Mărit-am lucrurile mele, ziditu-mi-am case, săditu-mi-am vii.

5. Făcutu-mi-am grădini şi livezi, şi am sădit într'însele tot felul de pom roditor.

6. Făcutu-mi-am lacuri de ape ca să ud dintr'însele dumbrava de lemne odrăslitoare.

7. Avut-am slugi şi slujnice, şi robi am avut, şi cirezi şi turme multe am avut, mai mult decât toţi cei ce au fost mai nainte de mine în Ierusalim.

8. Adunatu-mi-am argint şi aur, şi avuţiile împăraţilor şi ale ţărilor. Făcutu-mi-am cântăreţi şi cântăreţe, şi desfătările fiilor omeneşti, amestecători şi amestecătoare de vin.

9. Şi m'am mărit, şi am sporit mai mult decât toţi, cei ce au fost mai nainte de mine în Ierusalim, ci şi înţelepciunea mea a fost cu mine.

10. Şi tot ce a poftit ochii mei n'am depărtat dela dânşii, şi n'am oprit inima mea dela nici o desfătare, că s'a desfătat inima mea cu toată osteneala mea, şi aceasta mi-a fost partea mea din toată osteneala mea.

11. Şi am căutat eu spre toate lucrurile meie, care le-au făcut mâinile mele, şi spre truda, care m'am ostenit a o face, şi iată toate sunt deşertăciune şi vânare de vânt, şi nimic nu este prisosire supt soare.

12. Şi am căutat să văz înţelepciunea şi rătăcirea şi nebuniea, că cine este omul, care va urmà sfătuirea? Ori câte a făcut aceasta.

13. Şi am văzut eu, că covârşeşte înţelepciunea pre nebunie, precum covârşeşte lumina pre întunerec.

14. Ochii înţeleptului în capul lui, iar cel fără de minte întru întunerec umblă, şi am cunoscut eu, că o întâmplare va întâmpinà pre toţi aceştia.

15. Şi am zis eu întru inima mea, că precum se întâmplă celui nebun, şi mie mi se va întâmplà, şi pentru ce mai mult m'am străduit eu? Şi am grăit întru inima mea, că cel nebun din prisosinţă grăeşte, ci şi aceasta este deşertăciune.

16. Că nu este pomenirea celui înţelept cu cel nebun în veac, pentrucă în zilele cele viitoare pre toate le va acoperì uitarea, şi cum va murì cel înţelept cu cel nebun?

17. Şi am urît vieaţa, că vicleană este asupra mea fapta cea făcută supt soare, că toate sunt deşertăciune şi vânare de vânt.

18. Şi am urît eu toată osteneala mea, care am ostenit supt soare, pentrucă o las pre ea omului, care s'a născut după mine.

19. Şi cine ştie, oare înţelept va fi au nebun? Şi oare stăpânì-va toată osteneala mea, care m'am ostenit şi m'am străduit supt soare? Ci şi aceasta este deşertăciune.

20. Şi m'am întors eu, ca să încetez cu inima mea dela toată osteneala, care m'am ostenit supt soare.

---

2. *8.* 3 Imp. 9, 28; şi 10, 10. *11.* 1, 13, 17.

14. Pilde 17, 25 şi 28, 18.
16. Ps. 48, 9 şi 20.

21. Că este om, care se osteneşte cu înţelepciune şi cu ştiinţă şi cu bărbăţie, şi va da partea sa omului, care nu s'a ostenit întru aceea, ci şi aceasta este deşertăciune şi răutate mare.

22. Că ce are omul din toată osteneala sa, şi din alegerea inimei sale, cu care s'a ostenit el supt soare?

23. Că toate zilele lui sunt ale durerilor, şi a mâniei migăiala lui, cât nici noaptea nu doarme inima lui, şi aceasta deşertăciune este.

24. Nu este bine omului, fără numai ce mănâncă şi ce beà, şi arată sufletului său din osteneala sa; ci şi aceasta am văzut eu că din mâna lui Dumnezeu este.

25. Că cine va mâncà şi va beà, afară de dânsul?

26. Că omului celui bun înaintea feţii lui i-au dat înţelepciune şi minte şi veselie; iar celui păcătos i-au dat grije să umble şi să adune, ca să deà celui bun înaintea feţii lui Dumnezeu; ci şi aceasta este deşertăciune şi vânare de vânt.

CAP. 3.

Vremea tuturor lucrurilor. Deosebirea omului de dobitoc.

De toate este vreme, şi tot lucrul supt soare are vreme.

2. Vreme este a naşte, şi vreme este a murì, vreme este a sădì, şi vreme este a smulge ce este sădit.

3. Vreme este a ucide, şi vreme este a vindecà, vreme este a surpà, şi vreme este a zidì.

4. Vreme este a plânge, şi vreme este a râde, vreme este a se tânguì, şi vreme este a jucà.

5. Vreme este a zvârlì pietre, şi vreme este a strânge pietre; vreme este a îmbrăţişà şi vreme este a se depărtà de îmbrăţişare.

6. Vreme este a căutà şi vreme este a pierde, vreme este a ţineà şi vreme este a lepădà.

7. Vreme este a rupe şi vreme este a coase, vreme este a tăceà şi vreme este a vorbì.

8. Vreme este a iubì şi vreme este a urì. Vreme este de răsboiu şi vreme este de pace.

9. Ce are mai mult cel ce lucrează din osteneala sa?

10. Văzut-am toată migăiala, care o au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască într'însa.

11. Toate câte le-au făcut, bune sunt în vremea sa, şi tot veacul l-au dat în inimile lor, ca să nu afle omul făptura, care au făcut Dumnezeu din început până în sfârşit.

12. Cunoscut-am că nu este bine, fără numai a se veselì şi a face bine în vieaţa sa.

13. Şi tot omul, care mănâncă şi beà, şi vede binele întru toată osteneala sa, darul lui Dumnezeu este.

14. Cunoscut-am că toate câte au făcut Dumnezeu, acestea vor fi în veac, la acelea nu se poate adaoge, şi dela ele nu se poate luà, şi Dumnezeu au făcut ca să se teamă de faţa lui.

15. Ce s'a făcut, iată este, şi toate câte vor să fie, iată au fost, şi Dumnezeu va căutà pre cel ce se goneşte.

16. Şi am văzut încă supt soare locul judecăţii şi acolo este cel fărădelege, şi locul dreptului, acolo este cel credincios.

17. Şi am zis eu întru inima mea: pre cel drept împreună şi pre cel fărădelege va judecà Dumnezeu; că de tot lucrul şi de toată fapta va fi acolo vreme.

18. Zis-am eu întru inima mea

---

23. Iov 14, 1; Ps. 89, 9.
26. Iov 27, 17 şi 32, 8; Pilde 28, 8.

3. *14.* A 2 Lege 32, 4.

de vorba fiilor omeneşti: că'i va o-
sebì pre ei Dumnezeu, ca să arate
că dobitoace sunt.
19. Şi cum că întâmplarea fiilor
omeneşti, şi întâmplarea dobitocu-
lui, o întâmplare este; precum este
moartea acestuia, aşà şi moartea
aceluia, şi un duh este în toate, şi
cu ce covârşeşte omul pre dobitoc?
Cu nimic, că toate sunt deşertăciune.
20. Toate merg la un loc, toate
s'au făcut din ţărână, şi toate se
vor întoarce în ţărână.
21. Şi cine ştie; oare duhul fiilor
oamenilor se sue în sus? Şi du-
hul dobitocului oare se pogoară în
jos în pământ?
22. Şi am văzut, că nu este bine,
fără numai a se veselì omul întru
lucrul său, că acesta este partea
lui; că cine'l va duce pre el, ca să
vază ceea ce va fì după el?

CAP. 4.

Zădărnicia avuţiei.

Şi m'am întors eu, şi am văzut
toate năpăştile, cele ce se fac
supt soare, şi iată lacrămile celor
ce se năpăstuesc, şi nu este cine
să'i mângâe pre ei, şi din mâna
celor ce'i necăjesc pre ei, putere,
şi nu este lor mângâitori.
2. Şi am fericit eu pre toţi cei
morţi, cari au murit, mai mult de
cât pre cei vii, cari trăesc până acum.
3. Şi decât amândoi aceştia mai
bun este, cel ce încă nu s'a născut,
care încă n'a văzut lucrul cel rău,
care s'a făcut supt soare.
4. Şi am văzut eu toată osteneala,
şi împreună toată bărbăţia lucrului,
că aceasta este râvna omului dela
prietenul său; şi aceasta încă este
deşertăciune şi vânare de vânt.
5. Cel fără de minte ţine mâinile
în sân, şi'şi mănâncă cărnurile sale.
6. Mai bun este un pumn plin cu
odihnă, decât doi pumni cu oste-
neală şi cu vânare de vânt.
7. Şi m'am întors eu, şi am vă-
zut deşertăciune supt soare.
8. Este unul, şi nu este al doilea,
şi nici fiu, nici frate n'are şi tot nu
încetează dela toată osteneala sa,
şi ochiul lui nu se satură de avuţii;
şi pentru cine mă ostenesc eu, şi'mi
lipsesc sufletul meu de bunătate?
Ci şi aceasta este deşertăciune, şi
migăială rea este.
9. Mai buni sunt doi decât unul,
cari au plată bună pentru osteneala
lor; că de va cădeà unul, celalt va
ridicà pre soţul său.
10. Şi vai celui ce este singur
când va cădeà, că nu este altul ca-
rele să'l ridice.
11. Şi de vor dormì doi, le va fi
şi cald lor; iar unul cum se va în-
călzì?
12. Şi de se va sculà asupra lui
unul, cei doi vor stà asupra ace-
luia, şi funiea cea întreită nu cu-
rând se rupe.
13. Mai bun este pruncul sărac
şi înţelept, decât împăratul bătrân
şi fără de minte, carele mai mult
nu ştie purtà grije.
14. Că din temniţă iese să împă-
răţească, iar întru împărăţiea sa s'a
făcut sărac.
15. Văzut-am pre toţi cei vii, cari
umblă supt soare cu tânărul cel al
doilea, care va fi în locul lui.
16. Nu este sfârşit la tot poporul
lui, la toţi câţi au fost înaintea lor,
şi cei de pre urmă nu se vor ve-
selì de dânsul, ci şi aceasta este
deşertăciune şi vânare de vânt.
17. Păzeşte piciorul tău, când
mergi în casa lui Dumnezeu şi te
apropie, ca să auzi că mai bună

19. Ps. 48, 12; şi 21. *20.* Fac. 3, 19.
22. Iov 14, 10, 14, 15.
4. *5.* Pilde 6, 10, 19, 24; şi 26, 15.
8. Ps. 38, 10; Ierem. 17, 11.
16. Imp. 15, 22. *17.* Ozie 6, 6.

este jertfa ta, decât darul celor fără de minte, că ei nu cunosc răul care'l fac.

CAP. 5.

Folosul avuției.

Nu te grăbì cu gura ta, și inima ta să nu grăbească a grăì cuvânt înaintea lui Dumnezeu, că Dumnezeu este în cer sus, și tu pre pământ jos; pentru aceasta fie cuvintele tale puține.

2. Că vine visul, când ești mult îngrijat și glasul nebunului în cuvinte multe.

3. Când vei făgădui făgăduință lui Dumnezeu, nu zăbovì a o dà pre ea, că nu este voie întru cei nebuni; tu dar ori câte vei făgăduì dă.

4. Mai bine este a nu făgădui, de cât a făgăduì și a nu dà.

5. Nu dà gura ta, ca să faci să păcătuiască trupul tău, și să nu zici înaintea feței lui Dumnezeu, că este neștiință, ca să nu se mânie Dumnazeu pentru cuvântul tău, și să strice lucrul mâinilor tale.

6. Că întru mulțimea visurilor și a deșertăciunilor și a cuvintelor celor multe; tu te teme de Dumnezeu.

7. De vei vedeà în țară năpastea săracului și jefuirea judecății, și a dreptății, nu te mirà de lucrul acesta, că cel înalt preste cel înalt ià aminte, și este mai înalt decât ei.

8. Și prisosința pământului întru toate este împărat țarinei lucrate.

9. Cel ce iubește argintul, nu se va săturà de argint, și cel ce iubește rodurile întru mulțimea lor nu se va desfătà cu ele; și aceasta este deșertăciune.

10. Unde este mulțime de bunătăți, mulți sunt, cari o mănâncă pre ea, și ce este bărbăția celui ce o are pre ea? Fără numai să vază cu ochii săi.

11. Dulce este somnul slugei, ori puțintel, ori mult mănânce, iar pre cel sătul de se va îmbogăți, nu'l lasă să doarmă.

12. Este boală care o am văzut supt soare, a se păzi avuție spre răul celui ce o are.

13. Și piere avuția aceea întru migăială rea, și a născut fiu, și nimic nu este în mâna lui.

14. Precum a ieșit din pântecele mumei sale gol, se va întoarce, ca să meargă precum a venit, și nimic nu va luà din osteneala sa, ca să ducă în mâna sa.

15. Ci și aceasta este boală rea, că precum a venit, așà se va și duce și ce are el mai mult? Pentrucă s'a ostenit în vânt.

16. Și în toate zilele sale întru întunerec și în jale, și în mânie multă și în boală și în necaz.

17. Iată binele, care l-am văzut eu că este bun: a mâncà și a beà, și a vedeà bunătate întru toată osteneala sa, care s'a trudit supt soare în numărul zilelor vieței sale, care le-au dat Dumnezeu lui, că aceasta este partea lui.

18. Ci tot omul, căruia i-au dat Dumnezeu bogăție și avere, și i-a dat lui volnicie, ca să mănânce dintr'însele, și să'și ia partea sa, și să se veselească dintru osteneala sa, acesta darul lui Dumnezeu este.

19. Că nu mult își va aduce aminte de zilele vieței sale, că Dumnezeu îl cuprinde pre el întru veselia inimii lui.

CAP. 6.

Deșertăciunea iubirei de avuție.

Este răutate, care o am văzut supt soare, și multă este la oameni.

---

5. *2.* Pilde 10, 20. *4.* A 2 Lege 23, 22. *6.* Pilde 10, 20.

14. Iov 1, 21; 1 Tim. 6, 7; Ps. 48, 18.

2. Om, căruia îi dă Dumnezeu bogăție și avere și mărire, și nimic nu este ce să lipsească sufletului lui din toate câte poftește, și nu'l va învrednicì Dumnezeu ca să mănânce dintru aceea, că om strein mănâncă aceea; aceasta deșertăciune și boală rea este.

3. De ar naște cinevà o sută de fii și mulți ani ar trăì, și cât de multe ar fi zilele anilor lui, sufletul lui nu se va săturà de bunătate, și încă nici îngropăciune nu va aveà și am zis; mai bine este a fi o stârpitură, decât acela.

4. Că întru deșertăciune a venit, și întru întunerec se duce, și întru întunerec numele lui se va acoperì.

5. Și încă soarele nu l-a văzut, nici l-a cunoscut, odihna acestuia mai multă este decât a aceluia.

6. Și de ar trăì de două ori o mie de ani, și bunătate n'a văzut, au nu toate la un loc vor merge?

7. Toată osteneala omului de ar venì în gura lui și încă sufletul lui nu se va săturà.

8. Că ce are înțeleptul mai mult de cât nebunul? Că săracul știe a umblà în preajma vieții.

9. Mai bună este vederea ochilor, decât ceeace ai în gând; ci și aceasta este deșertăciune și vânare de vânt.

10. Ori și ce fie, iată s'a chemat numele lui, și s'a cunoscut, că el este om, și nu se va puteà judecà cu cel mai tare decât el.

11. Că sunt cuvinte multe, care înmulțesc deșertăciunea.

CAP. 7.

Folosul înțelepciunei. Viclenia femeii.

Ce folosește omului? Că cine știe care este binele omului în vieață, în numărul zilelor vieții deșertăciunei lui, și le-a făcut pre ele ca umbra? Că cine va spune omului ce va fi după el supt soare?

2. Mai bun este numele bun, decât untuldelemn bun, și ziua morții decât ziua nașterii.

3. Mai bine este a merge la casa plângerii, decât la casa ospățului; pentrucă acesta este sfârșitul a tot omul, și cel viu va pune ce este bun întru inima sa.

4. Mai bună este mâhnirea de cât râsul, că prin întristarea feții se îndreptează inima.

5. Inima înțelepților în casa plângerii; iar inima nebunilor în casa veseliei.

6. Mai bine este a auzì certarea înțeleptului, decât omul care aude cântecele nebunilor.

7. Că precum este troznetul spinilor supt căldare, așà este râsul nebunilor; ci și aceasta este deșertăciune.

8. Năpastea împresură pre cel înînțelept, și strică inima celui de bun neam.

9. Mai bun este sfârșitul cuvântului, decât începutul lui; mai bun este cel răbdător, decât cel trufaș cu inima.

10. Să nu grăbești cu duhul tău a te mânieà, că mâniea în sânul nebunilor se odihnește.

11. Să nu zici: ce este că zilele cele mai dinainte, erau mai bune de cât acestea? Că nu înțelepțește ai întrebà aceasta.

12. Bună este înțelepciunea cu avuție, și mai mult folosește celor ce văd soarele.

13. Că în umbra ei înțelepciunea ca umbra argintului, și prisosința cunoștinții înțelepciunii înviază pre cel ce o are pre ea.

6. *3.* R 2 Lege 28, 26; Isaia 14, 19, 20. *6.* Ps. 88, 47; 48, 14; 36, 36; Evr. 9, 27. *10* Iov 9, 32.

7. *2.* Pilde 22, 1. *6.* Ps. 140, 6. *10.* Pilde 12, 17.

14. Vezi lucrurile lui Dumnezeu, că cine va puteà înfrumuseţà, pre care Dumnezeu îl va strică?
15. In ziua bunătăţii trăeşte în bine, şi vezi în ziua răutăţii, vezi încă şi tu cu aceasta tocmirea acestora, care au făcut Dumnezeu pentru graiu, ca să nu afle omul după dânsul nimic.
16. Toate le-am văzut în zilele deşertăciunei mele; este drept, care piere întru dreptatea sa, şi este nedrept, care multă vreme trăieşte într'un rătutatea sa.
17. Nu fii drept prea mult, nici înţelept de prisosit, ca nu cumvà săţi ieşi din fire.
18. Şi nu fii mult fără de lege, şi nu fii aspru, ca să nu mori fără vreme.
19. Bine este a se ţineà pre sine întru aceasta, iar cu aceasta să nuţi pângăreşti mâna ta, că celor ce se tem de Dumnezeu vor ieşì toate.
20. Inţelepciunea va ajutà înţeleptului mai mult decât zece puternici, cari sunt în cetate.
21. Că nu este om drept pre pământ, care să facă bine şi să nu greşească.
22. Şi la toate cuvintele, care vor grăì cei fără de lege, să nu pui inima ta, ca să nu auzi şi tu pre sluga ta blestemându-te.
23. Că de multe ori te va vicleni pre tine, şi în multe chipuri va necăjì inima ta, pentrucă şi tu ai blestemat pre alţii mulţi.
24. Toate acestea le-am ispitit cu înţelepciunea, şi am zis:
25. Inţelepţì-mă-voiu, şi s'a depărtat dela mine mai departe decât erà, că este adâncă adâncime, şi cine o va aflà pre ea?
26. Inconjurat-am eu şi inima mea, ca să ştiu, şi să socotesc, şi să caut înţelepciunea şi pricina, şi să cunosc fără de legea nebunului, şi greşala şi rătăcirea.
27. Şi o aflu eu pre ea mai amară decât moartea, cu muerea care este laţ vânător, şi inima ei mreje, legătură sunt mâinile ei, cel bun înaintea feţii lui Dumnezeu se va izbăvì de ea; iar cel păcătos se va prinde întru ea.
28. Vezi, aceasta am aflat, zis-a Eclisiastul, odată, şi mai de multe ori am cercat, ca să aflu pricina.
29. Care a cercat sufletul meu, şi nu o aflat, un om dintru o mie am aflat, iar muiere din toate acestea n'am aflat.
30. Insă vezi, aceasta am aflat, că au făcut Dumnezeu pre om drept; iar oamenii ei au căutat multe cugetări, cine ştie înţelepciunea? Şi cine ştie dezlegarea cuvântului?

CAP. 8.

Nestatornicia vieţii.

Inţelepciunea omului va luminà faţa lui; iar cel fără de obraz, va fì urît.
2. Gura împăratului păzeşte şi cuvântul jurământului lui Dumnezeu.
3. Nu te grăbì a merge dela faţa lui, şi să nu stai în cuvânt rău, că tot ce va vreà va face.
4. Precum va zice împăratul, putere are, şi cine va zice lui, ce faci?
5. Cel ce păzeşte porunca nu va cunoaşte cuvântul rău, şi vremea judecăţii o cunoaşte inima înţeleptului.
6. Că tot lucrul are vreme şi judecată, că ştiinţa multă a omului este mai pre sus de el.
7. Că nu este cine să ştie ceea ce va fì, că în ce chip va fì, cine va spune lui?

15. Isaia 45, 7. *16*. Ps. 72, 3, 12.
17. Rom. 12, 16.
21. 3. Imp. 8, 46; 2 Paral. 6, 37; 1 Ioan 1, 8.
27. Pilde 5, 3, 4 şi 6, 26.
30. Fac. 1, 27.
8. *1*. Pilde 15, 13. *5*. Rom. 13, 3.

8. Nu este om, care să aibă putere preste duh, ca să oprească duhul; și nu este putere în ziua morții, și nu este răgaz în ziua războiului, și fărădelegea nu va mântuì pre cel ce o are pre ea.

9. Și toate acestea le-am văzut, și am dat inima mea spre tot lucrul, care s'a făcut supt soare, ca să văz toate, câte cu putere a făcut omul împrotiva omului, ca să'l necăjască pre el.

10. Și atunci am văzut pre cei fărădelege îngropați, încă și din locul cel sfânt, și au mers, și au fost lăudați în cetate, pentrucă așà au făcut, ci și aceasta este deșertăciune.

11. Că de vreme ce nu se face curând judecată celor ce fac rău, pentru aceea s'a umplut inima fiilor omenești, ca să facă rău.

12. Cel ce a păcătuit, a făcut rău de atunci, și din tinerețele sale, că știu și eu, că va fi bine celor ce se tem de Dumnezeu, precum se tem de fața lui.

13. Și bine nu va fi celui fărădelege. și nu va petrece multe zile la umbră, cel ce nu se teme de fața lui Dumnezeu.

14. Este deșertăciune, care se face pre pământ; că sunt drepți, preste carii vin rele, ca și cum ar fì făcut faptele nedrepților, și sunt nedrepți, cărora le vin bune, ca și cum ar fì făcut faptele drepților. Zis-am: că și aceasta este deșertăciune.

15. Și am lăudat veseliea, că nu este bine omului supt soare, fără numai a mâncà și a beà și a se veselì, și numai aceasta va aveà din osteneala sa cea din toate zilele vieții sale, care i le-au dat Dumnezeu lui supt soare.

16. Pentru care am dat inima mea, ca să cunosc înțelepciunea, și să văz migăiala, care s'a făcut pre pământ, că este om, care ziua și noaptea nu vede somn în ochii săi.

17. Și am văzut toate lucrurile lui Dumnezeu, că nu va puteà omul aflà lucrul cel făcut supt soare, ori cât se va ostenì omul a căutà, nu va aflà și ori câte va zice înțeleptul, că le cunoaște, tot nu le va puteà aflà.

CAP. 9.

Cei buni și cei răi au aceeași soartă. Înțelepții desprețuiți.

Toate acestea le-am cugetat cu inima mea și inima mea toate acestea le-a văzut, cum sunt drepții și înțelepții, și faptele lor în mâna lui Dumnezeu, și iubirea și ura, nu este om care să le știe, toate sunt înaintea feții lor.

2. Deșertăciune este întru toate. O întâmplare este dreptului, și necredinciosului, celui bun și celui rău, celui curat și celui necurat, celui ce jertfește și celui ce nu jertfește, precum este cel bun, așà este și cel păcătos, precum este cel ce jură, așà este și cel ce se teme de jurământ.

3. Aceasta este rău întru toate cele ce se fac supt soare, că o întâmplare este tuturor, încă și inima fiilor oamenilor s'a umplut de răutate, și rătăcire în inima lor până trăesc, și mai pre urmă la cei morți.

4. Că cine este, care să se împărtășască cu toți cei vii? Este nădejde, că mai bun este câinele cel viu, decât leul cel mort.

5. Că cei vii știu că vor să moară; iar cei morți nu știu nimic, și mai mult plată lor nu este, că s'a stins pomenirea lor.

6. Încă și iubirea lor și ura lor și râvna lor acum au pierit, și nu-

---

11. Avacum 1, 3, 4.
12. Ps. 48, 21, 22; Pilde 1, 33; Rom. 2, 4.
14. Iov 9, 23.

mai au ei parte în veac de toate cele ce se fac supt soare.

7. Vino mănâncă cu veselie pâinea ta, şi beà cu inimă bună vinul tău, că au plăcut lui Dumnezeu faptele tale.

8. In toată vremea să fie hainele tale albe, şi untuldelemn de pre capul tău să nu lipsească.

9. Şi'ţi petrece vieaţa cu femeia, pe care o iubeşti în toate zilele vieţii deşertăciunii tale, care s'a dat ţie supt soare, că aceasta este partea ta, în vieaţa ta şi întru osteneala ta, care te osteneşti tu supt soare.

10. Toate, oricâte îi dă mâna ta a face, cât poţi, fă, pentrucă în iad unde mergi tu, nici lucru, nici gând, nici ştiinţă, nici înţelepciune nu este.

11. Intorsu-m'am, şi am văzut supt soare, că nu este alergătura celor sprinteni, nici răsboiul acelor tari, nici pâinea acelor înţelepţi, nici avuţiile acelor cu minte, nici harul acelor ştiutori, că vremea şi întâmplarea va întâmpinà pre toţi aceştia.

12. Şi n'a cunoscut omul vremea sa, ca peştii ce se vânează în mreajă rea, şi ca pasările, care se prind în laţ; aşa se prind fiii oamenilor în vremea rea, când cade preste ei fără de veste.

13. Ci şi această înţelepciune am văzut supt soare, care mare este înaintea mea.

14. Cetate mică, şi oameni puţini într'nsa, şi vine asupra ei împărat mare, şi o încunjură, şi face împrejurul ei şanţuri mari.

15. Şi se află într'însa un om sărac înţelept, şi acesta mântueşte cetatea cu înţelepciunea sa, şi după aceea nimeni nu'şi mai aduce aminte de omul acela sărac.

16. Şi am zis eu: mai bună este înţelepciunea decât puterea, şi înţelepciunea săracului cea nebăgată în seamă, şi cuvintele lui, care nu se ascultă.

17. Cuvintele înţelepţilor în linişte se aud, mai mult decât strigarea celui ce stăpâneşte preste nebuni.

18. Mai bună este înţelepciunea decât uneltele răsboiului, şi unul, care greşeşte, va pierde bunătate multă.

CAP. 10.

Urmările nedreptăţii omeneşti şi ale trândăviei.

Muştele murind strică dulceaţa cea tocmită a untuluidelemn, mai scumpă este puţină înţelepciune, de cât slava mare a nebuniei.

2. Inima înţeleptului la dreapta lui este; iar inima celui nebun la stânga lui este.

3. Incă şi când umblă nebunul pre cale, inima lui fără de minte este, şi toate câte gândeşte nebunie sunt.

4. De se va suì preste tine duhul celui puternic, să nu laşi locul tău, că tămăduire este ce face să înceteze păcate mari.

5. Este rău, care l-am văzut supt soare, ca şi cum fără de voie ar fi ieşit dela faţa celui puternic.

6. Pre cel nebun pus întru înălţimi mari, şi pre cei bogaţi şezând în smerenie.

7. Văzut-am pre slugi călări, şi pre Domni umblând ca nişte slugi pe jos.

8. Cel ce sapă groapă el va cădeà într'însa, şi cel ce curăţeşte gardul, muşca'l-va pre el şarpele.

9. Cel ce scoate pietre osteni-se-va cu ele, şi cel ce despică lemne, primejdui-se-va cu ele.

10. De se toceşte fierul, şi n'are

9. *11.* Amos 2, 14. *15.* Pilde 21, 22.
16. Iov. 6, 26; Pilde 24, 5.

10. *6.* Pilde 19, 10.
8. Pilde 26, 27; Sirah. 27, 27. Ps. 7, 16.

tăişul ascuţit, trebue îndoită putere; aşà omul să'şi îndoiască osteneala spre înţelepciune.
11. De va muşcà şarpele nu într'ascuns, şi nu este folos celui ce descântă.
12. Cuvintele gurii înţelepte sunt har, şi buzele celui fără de minte îl vor prăpădì pre dânsul.
13. Inceputul cuvintelelor gurii lui este nebunie, şi sfârşitul gurii lui rătăcire rea.
14. Şi cel nebun înmulţeşte cuvinte; nu ştie omul ce este şi ce va fì după el, cine îi va spune lui?
15. Osteneala nebunilor îi necăjeşte pre ei, ca cei ce nu ştiu a merge în cetate.
16. Vai ţie cetate, a căreea împărat este tânăr, şi boerii tăi mănâncă de dimineaţă.
17. Fericit eşti tu pământule, al căreia împărat este fecior de bun neam, şi boierii tăi mănâncă în vremea sa, ca să se întărească, şi nu se vor ruşinà.
18. Intru lene se vor povârnì grinzile, şi întru întârzierea mâinilor, va picurà în casă.
19. Pentru râs fac pâinea, şi vinul veseleşte pre cei vii; şi de argint ascultă toate.
20. In cugetul tău să nu blestemi pre împărat, şi întru ascunsul cămării tale să nu blestemi pre cel bogat, că pasărea cerului va duce glasul tău, şi care are aripi, va spune cuvântul tău.

CAP. 11.

Aducerea aminte de moarte şi de judecată.

Aruncă pâinea ta pre faţa apei, că întru mulţimea zilelor o vei aflà.
2. Fă parte la şapte şi la opt, că nu ştii ce rău va fì pre pământ.

12. Pilde 15, 2 şi 16, 26; Pilde 10, 21, 32. *16.* Isaia 3, 3. *20.* Eşire 22, 28,

3. De se vor umpleà norii de ploaie, pre pământ o vor vărsà; şi de va cădeà lemnul către amiazăzi sau către miazănoapte, în care loc va cădeà lemnul, acolo va fi.
4. Cel ce păzeşte vântul nu va semănà, şi cel ce se uită la nori nu va secerà.
5. Precum nu este, care să ştie, care este calea duhului, nici în ce chip se închiagă oasele în pântecele femeii îngrecată, aşà nu ştii lucrurile lui Dumnezeu, ori câte va face.
6. Dimineaţa seamănă sămânţa ta, şi seara să nu înceteze mâna ta, că nu ştii ce va rodì mai vârtos, aceasta sau aceea, şi de vor rodì amândouă mai bine va fi.
7. Şi dulce este lumina, şi bine ochilor a vedeà soarele.
8. Că de va trăì ani mulţi omul, şi întru toţi aceştia se va veselì; însă să'şi aducă aminte de zilele întunerecului, că foarte multe vor fi, tot ce vine deşertăciune este.
9. Veseleşte-te tânărule în tinereţile tale, şi cu cele bune să se desfăteze inima ta în zilele tinereţelor tale, şi umblă în căile inimii tale fără de prihană, şi nu după vederea ochilor tăi, şi să ştii, că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată.
10. Şi depărtează mânia dela inima ta şi goneşte răul dela trupul tău, că tinereţile şi nebuniea deşertăciune sunt.

CAP. 12.

Vârsta bătrâneţei şi sfârşitul vieţei.

Adu'ţi aminte de făcătorul tău în zilele tinereţelor tale, mai nainte de ce vor venì zilele răutăţii, şi se vor apropieà anii, întru care vei zice: nu este mie întru aceştia voie.
2. Mai nainte de ce se va întu-

11. *5.* Ioan 3, 8.

necà soarele şi lumina şi luna şi
stelele, şi se vor întoarce norii după
ploaie.
3. In ziua în care se vor clătì pă-
zitorii casei, şi se vor cutremurà
bărbaţii puterii, şi vor încetà cele
ce macină, că s'au împuţinat şi se
vor întunecà cele ce văd în gaură.
4. Şi vor închide uşile în uliţă
întru slăbiciunea glasului cei ce ma-
cină, şi se vor sculà la glasul pasării,
şi vor smerì toate fetele cântării.
5. Incă şi din înălţime vor vedeà,
şi va fi spăimântare în cale, şi va
înflorì migdalul, şi se va îngrăşà
lăcusta, şi se va risipì chiparisul,
că va merge omul în casa veacu-
lui său, şi vor încunjurà pre uliţă
cei ce plâng.
6. Mai nainte de ce se va rupe
funiea argintului, şi se va zdrobì floa-
rea aurului şi se va sparge vadra
la izvor şi se va învârtì roata la
groapă.
7. Şi mai nainte de ce se va în-
toarce ţărâna în pământ, precum a
fost, şi duhul se va întoarce la Dum-
nezeu, la cel ce l-au dat pre el.
8. Deşertăciunea deşertăciunilor,
zis-a Eclisiastul, toate sunt deşer-
tăciune.
9. Şi fiindcă de prisosit s'a făcut
Eclisiastul înţelept, şi a învăţat pre
om ştiinţă, şi urechea a cercat mult
frumuseţea pildelor.
10. A cercat Eclisiastul ca să afle
cuvintele voiei, şi să scrie drept cu-
vintele adevărului.
11. Cuvintele înţelepţilor, ca stră-
murările şi ca cuiele înfocate care
din tocmele s'a dat dela un păstor.
12. Şi mai mult decât acestea fiul
meu, ia aminte; că a face cărţi multe
nu este sfârşit, şi cugetarea cea
multă este osteneală trupului.
13. Sfârşitul cuvântului tot, auzi'l;
teme-te de Dumnezeu, şi poruncile
lui le păzeşte, că aceasta este tot
omul.
14. Că toată fapta o va aduce Dum-
nezeu la judecată, cu tot lucrul tre-
cut cu vederea, ori bun, ori rău fie.

---

12. *7.* Fac. 3, 19; Ps. 89, 3; 145, 3.
8. Ps. 61, 9; şi 143, 5. *13.* Ps. 110, 9; Lucà 10, 42. *14.* 2 Cor. 5, 10.

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR LUI SOLOMON

CAP. 1.

Iubirea între mire şi mireasă.

Sărute-mă cu sărutarea gurei sale; mai bune sunt ţâţele tale decât vinul.

2. Şi mirosul mirurilor tale mai mult decât toate mirosurile. Mir vărsat este numele tău, pentru aceea te-au iubit pre tine fecioarele, trasu-te-au dinapoi.

3. La mirosul mirurilor tale vom alergà. Băgatu-m'a împăratul în cămara sa, bucurà-ne-vom, şi ne vom veselì de tine, iubì-vom ţâţele tale mai mult decât vinul, dreptatea te-a iubit pre tine.

4. Neagră sunt şi frumoasă, o fetele Ierusalimului! ca sălaşele lui Chidar, ca corturile lui Solomon.

5. Nu vă uitaţi la mine, că m'am înnegrit, că m'a ars soarele, fiii maicei mele s'au războit asupra mea, pusu-m'au păzitoare în vii, viea mea nu o am păzit.

6. Spune mie o tu, pre carele iubeşte sufletul meu, unde paşti? Unde ţi-ai pus lăcaşul întru amiază zi, ca să nu fiu ca aceea ce rătăceşte după turmele prietenilor tăi?

7. De nu te cunoşti pre tine, cea frumoasă între femei, ieşi tu pre urma turmelor, şi paşte iedele tale lângă sălaşele păstorilor.

8. Cu călărimea în carele lui Faraon te-am asemănat pre tine iubita mea.

9. Cât de frumoase sunt fălcile tale, ca ale turturelei, grumazul tău ca mărgelele scumpe.

10. Asemănări de aur vom face ţie, cu flori de argint.

11. Până este împăratul în culcuşul său, nardul meu dat-a mirosul său.

12. Mănunchiu de stactie, frăţiorul meu mie, între ţâţele mele va petrece.

13. Strugur din chipru este frăţiorul meu mie, din viile Engadi.

14. Iată frumoasă eşti iubita mea, iată frumoasă eşti, ochii tăi porumbi.

15. Iată bun eşti frăţiorul meu, şi frumos.

16. Patul nostru este umbros, şi grinzele noastre de chedru, podurile caselor noastre de chiparos.

CAP. 2.

Mirele laudă frumuseţea miresei.

Eu floarea câmpului, crinul văilor.

2. Ca crinul între spini, aşà este iubita mea între fete.

3. Ca mărul între lemnele pădurei, aşà este frăţiorul meu între feciori, supt umbra lui am dorit şi

1. *3.* Ioan 6, 44; 1 Petr. 1, 8.
5. Isaia 6, 5.

am şezut, şi dulce este rodul lui în gâtlejul meu.
4. Duceţi-mă în casa vinului, grămădiţi preste mine dragoste.
5. Întăriţi-mă cu miruri, răcoriţi-mă cu mere, că sunt aprinsă de dragoste.
6. Stânga lui supt capul meu, şi dreapta lui mă va îmbrăţişà.
7. Juratu-v'am pre voi fetele Ierusalimului pre puteri şi pre tăriile câmpului ţarinei, să nu deşteptaţi, nici să sculaţi pre iubita, până când va vreà ea.
8. Glasul frăţiorului meu, iată el vine sărind preste munţi, săltând preste dealuri.
9. Asemenea este frăţiorul meu căprioarei, sau puiului de cerb pre munţii Vetel; iată el stă după peretele nostru privind pe ferestre, uitându-se prin mreji.
10. Răspunde frăţiorul meu şi zice mie: Scoală-te vino iubita mea, frumoasa mea, porumbiţa mea.
11. Că iată iarna a trecut, ploaea s'a dus, a încetat.
12. Florile s'au ivit pre pământ, vremea plivelii a sosit, glasul turturelii s'a auzit în pământul nostru.
13. Smochinul a scos mugurii săi, viile înfloresc şi dau miros, scoală, vino iubita mea, frumoasa mea, porumbiţa mea şi vino.
14. Tu porumbiţa mea în despicătura pietrii, stând pe zidul dinainte, arată'mi faţa ta, şi mă fă să auz glasul tău, că dulce este glasul tău, şi faţa ta frumoasă.
15. Prindeţi-ne nouă vulpile cele mici, care strică viile, că viile noastre înfloresc.
16. Frăţiorul meu mie şi eu lui, cel ce paşte între crini.
17. Până ce va încetà ziua, şi se vor plecà umbrele, întoarce-te frăţiorul meu şi te aseamănă căprioarului sau puiului de cerb în văile munţilor.

10. V. 13. *13.* V. 10. *15.* Iezec. 13, 4.
16. Gal. 2, 20.

CAP. 3.

Mireasa arată iubirea sa către mire.

In patul meu noaptea am căutat, pre cel ce iubeşte sufletul meu, căutatu-l'am, şi nu l'am aflat, strigatu-l'am şi nu m'a auzit.
2. Sculà-mă-voiu dar şi voiu înconjurà cetatea, în târguri şi pre uliţe voiu căutà, pre cel ce iubeşte sufletul meu, căutatu-l'am pre el, şi nu l'am aflat, strigatu-l'am şi nu m'a auzit.
3. Aflatu-m'au strejile, care încunjură prin cetate; n'aţi văzut cumvà pre cel ce iubeşte sufletul meu?
4. Puţin trecând dela ei, am aflat pre cel ce'l iubeşte sufletul meu. Ţinutu-l'am şi nu l'am lăsat, până nu l'am dus în casa maicei mele, şi în cămara celei ce m'a zămislit.
5. Juratu-v'am pre voi fetele Ierusalimului pre puteri, şi pre tăriile ţarinii, să nu deşteptaţi, nici să sculaţi pre iubita, până când va vreà ea.
6. Cine este acesta, care se sue din pustie, ca stâlpul de fum ce-l face smirna şi tămâea din toate prafurile făcătorului de mir?
7. Iată patul lui Solomon: şasezeci ostaşi împrejurul lui din viteji ai lui Israil.
8. Toţi ţiind sabie, învăţaţi la răsboiu, fiecare cu sabia la coapsa sa pentru frica nopţii.
9. Pat şi-a făcut luiş împăratul Solomon din lemnele Livanului.
10. Stâlpii lui i-a făcut de argint şi căpătâiul lui de aur, suişul lui de porfiră, înlăuntrul lui ţesătură aleasă din dragostea fetelor Ierusalimului.

3. *8.* Ps. 90, 5.

11. Ieşiţi fetele Sionului şi vedeţi pre împăratul Solomon cu cununa, cu care l-a încununat pre el muma lui, în ziua nunţii lui şi în ziua veseliei inimei lui.

CAP. 4.

Frumuseţea Miresei.

Iată frumoasă eşti iubita mea, iată frumoasă eşti; ochii tăi de porumbiţă, supt vălul tău, părul tău ca turmele caprelor ce se urcă pre Galaad.

2. Dinţii tăi ca turmele tunse, ce ies din scăldătoare, toate gemeni au şi stearpă nu este întru ele.

3. Ca tortul cel roşiu buzele tale şi graiul tău frumos, ca coaja rodiii obrazul tău, supt vălul tău.

4. Grumazul tău, ca turnul lui David cel zidit spre întărire; mii de scuturi atârnă pre el, toate arme de viteji.

5. Amândouă ţâţele tale, ca doi pui gemeni de căprioară cari pasc în crini,

6, Până va luminà ziua şi vor trece umbrele, duce-mă-voiu la muntele smirnei, şi la piscul livanului.

7. Toată frumoasă eşti, iubita mea şi întinăciune nu este întru tine.

8. Vino din livan mireasă, vino din livan, venì-vei şi vei trece de pe culmea Amona, de pre capul Sanir şi Ermon, dela peşterile leilor, dela munţii pardoşilor.

9. Mi-ai robit inima, sora mea, mireasa mea, mi-ai robit inima cu o privire a ochilor tăi, şi c'un şirag dela grumazul tău.

10. Cât de frumoase s'au făcut ţâţile tale, sora mea mireasă! Mai frumoase sunt ţâţile tale decât vinul, şi mirosul hainelor tale întrece toate miresmele.

11. Fagur ce pică sunt buzele tale mireasă, miere şi lapte este supt limba ta, şi mirosul hainelor tale, ca mirosul Livanului.

12. Grădină închisă este sora mea mireasă, grădină închisă, izvor pecetluit.

13. Odraslele tale grădină cu rodii, cu rod din măguri, chipri cu narduri.

14. Nard şi şofran, trestie şi scorţişoară cu toate lemnele Livanului, smirnă şi aloi cu toate mirosurile cele de frunte.

15. Izvor de grădină şi fântână de apă vie, ce curge sgomotos din Livan.

16. Scoală-te vântule cel dela miazănoapte, şi vino boare dela amiazăzi, şi suflă prin grădina mea, şi să curgă mirosurile.

CAP. 5.

Frumuseţea mirelui.

Pogoară-se frăţiorul meu în grădina sa, şi să mănânce din rodul poamelor sale.

2. Intrat-am în grădina mea, sora mea mireasă culesam smirna mea cu mirosurile mele, mâncat-am pâinea mea cu mierea mea, băut-am vinul meu cu laptele meu; mâncaţi prieteni şi beţi, şi vă îmbătaţi fraţilor.

3. Eu dorm şi inima mea priveghează, glasul frăţiorului meu bate la uşe. Deschide'mi sora mea, iubita mea, porumbiţa mea, desăvârşita mea, că s'a umplut capul meu de rouă şi părul meu de picături de noaptea.

4. Desbrăcatu-m'am de haina mea, cum mă voiu îmbrăcà cu ea? Spălat-am picioarele mele, cum le voiu întinà?

5. Frăţiorul meu întins-a mâna sa prin fereastră şi cele dinlăuntru ale mele s'au mişcat spre el.

---

4. 2. 6, 5. 7. Efes 5, 27. 8. A 2 Lege 3, 9.

6. Sculatu-m'am eu să deschiz frăţiorului meu, din mâinile mele a picat smirnă, degetele mele pline sunt de smirnă.

7. Pus-am mâinile mele pre încuietoare, şi am deschis frăţiorului meu, iar frăţiorul meu se dusese; sufletul meu s'a topit de cuvântul lui, căutatu-l'am pre el şi nu l-am aflat, strigatu-l'am şi nu m'a auzit.

8. Aflatu-m'au păzitorii cei ce înconjură cetatea, bătutu-m'au şi m'au rănit, luatu-mi-au brobodelnicul meu dela mine păzitorii zidurilor.

9. Juratu-v'am pre voi fetele Ierusalimului, pe puterile şi pe tăriile ţarinii, de veţi aflà pe frăţiorul meu, spuneţi lui, că rănită de dragoste sunt eu.

10. Ce osebire are frăţiorul tău de altul? Cea frumoasă între femei? Ce osebire are frăţiorul tău de altul, că ne-ai jurat aşà?

11. Frăţiorul meu este alb şi rumen, ales din zeci de mii.

12. Capul lui aur lămurit, pletele lui valuri, negru ca corbul.

13. Ochii lui ca porumbiţele pe malul apelor, spală-te cu lapte, şezând la mulţimea apelor.

14. Obrazii lui ca năstrăpile cele de miros, care dau mirosuri, buzele lui crini, din care picǎ smirnă aleasă.

15. Mâinele lui verigi de aur împodobite cu pietre de Tarsis, pântecele lui tablă de fildeş cu piatră de Safir.

16. Pulpele lui stâlpi de marmură în temeiuri de aur.

17. Faţa lui ca livanul, aleasă ca chedrii, grumazii lui dulceaţă, şi cu totul plăcut. Acesta este frăţiorul meu, acesta este iubitul meu, o fetele Ierusalimului.

18. Unde s'a dus frăţiorul tău, cea frumoasă între femei, încotro a căutat frăţiorul tău, şi'l vom căutà pre el împreună cu tine.

CAP. 6.

Iarăşi se laudă frumuseţea miresii.

Frăţiorul meu s'a pogorît în grădina sa la năstrăpile cu miresme, să pască în grădini şi să culeagă crini.

2. Eu frăţiorului meu şi frăţiorul meu mie, cel ce paşte între crini.

3. Frumoasă eşti iubita mea, ca un loc desfătat, mândră ca Ierusalimul, îngrozitoare ca oştile rânduite la răsboiu.

4. Intoarce-ţi ochii tăi dela mine, că ei mi-au dat aripi, părul tău ca turmele caprelor, care se urcă pe Galaad.

5. Dinţii tăi ca turmele celor tunse, ce ies din scăldătoare, şi toate au gemeni, şi stearpă nici una nu este între ele.

6. Ca tortul roşu buzele tale, şi graiul tău frumos, ca coaja rodiei obrazul tău, supt vălul tău.

7. Sunt şasezeci împărătese, optzeci ţiitoare şi fete fără de număr.

8. Una este porumbiţa mea, desăvârşit a mea, este una a maicii sale, aleasă celei ce o a născut pre ea, văzutu-o-au pre ea fetele şi o au fericit; împărătesele şi ţiitoarele o vor lăudà pre ea.

9. Cine este aceasta, care se iveşte ca zorile, frumoasă ca luna, aleasă ca soarele, îngrozitoare ca oştile rânduite la răsboiu.

10. In grădina nucului m'am pogorît să văz izvorul pârîului, să văz de a dat viea, de au înflorit rodiile, acolo voiu dà ţâţele mele ţie.

11. N'a cunoscut sufletul meu, făcutu-m'am asemenea carelor lui Aminadav.

12. Intoarce-te, întoarce-te, Suna-

5. *17.* Ps. 44, 3.

6. *5.* 4, 2.

miteancă, întoarce-te, şi să te vedem.

CAP. 7.

Urmare.

Ce veţi vedeà la Sunamiteanca, care vine ca jocul unor cete ? Cât de frumoşi sunt paşii tăi cu încălţămintele tale fiica lui Nadav ! Rotunzimea coapselor tale este asemenea lanţurilor de aur, lucru de meşter.

2. Buricul tău este ca o cupă rotundă din care nu lipseşte vinul dres, pântecele tău stog de grâu îngrădită cu crini.

3. Amândouă ţâţele tale, ca doi pui gemeni de căprioară.

4. Grumazul tău ca un turn de fildeş, ochii tăi ca lacurile din Esevon, la porţile mulţimei de fete, nasul tău ca turnul Livanului, ce caută spre Damasc.

5. Capul tău sus ca şi carmilul, şi cosiţele capului tău ca purpura împăratului ce cade în toi.

6. Cât de frumoasă eşti, şi cât de dulce, iubită, în desfătările tale.

7. Statul tău se aseamănă cu finicul, şi ţâţele tale cu strugurii.

9. Zis-am : suì-mă-voiu în finic, ţinea-mă-voiu de ramurile lui, şi fivor ţâţele tale ca strugurii viei, şi suflarea nărilor tale ca mirosul merelor.

9. Şi gâtlejul tău ca vinul cel bun, ce curge lin pentru iubitul meu şi îndestulează buzele mele şi dinţii.

10. Eu frăţiorului meu, şi spre mine întoarcerea lui.

11. Vino frăţiorul meu să ieşim la ţarină, să mânem în sate.

12. Să mânecăm la vii, să vedem de a înflorit viea, florile fac rod ? Inflorit-au rodiile ? Acolo voiu dà ţâţele mele ţie.

13. Mandragorile au dat miros şi la uşile noastre tot felul de poame, nouă şi vechi frăţiorul meu, le-am păstrat pentru tine.

CAP. 8.

Dragostea cea desăvârşită.

Cine te va dà mie pre tine frăţiorul meu, cel ce sugi ţâţele maicii mele, ca să te aflu afară, şi să te sărut, şi mai mult nimenea să nu mă defaime ?

2. Apucà-te-voiu şi te voiu băgà în casa maicii mele, şi în cămara celei ce m'a zămislit, acolo mă vei învăţà, şi te voiu adăpà cu vin mirositor dela curgerea rodiilor mele.

3. Stânga lui supt capul meu, şi dreapta lui mă va îmbrăţişà pre mine.

4. Juratu-v'am pre voi fetele Ierusalimului pe puterile şi pe tăriile ţarinii, să nu deşteptaţi şi să nu sculaţi pre iubita mea, până ce va vreà ea.

5. Cine este aceasta care se sue albită, înflorită, rezemându-se pre frăţiorul său ? Supt măr te-am deşteptat pre tine, acolo cu dureri te-a născut maica ta, acolo au cuprins durerile naşterii pre ceiace te-a născut pre tine.

6. Pune-mă ca o pecetie pre inima ta, ca o pecetie pe braţul tău, că tare este ca moartea dragostea, grea ca iadul râvna, aripile ei ca aripile focului, cărbuni înfocaţi flacările ei.

7. Apă multă nu va puteà stinge dragostea, şi rîurile nu o vor înnecà pre ea, de va dà omul toată avuţia casei sale pentru dragoste, cu defăimare se va defăimà.

8. Sora noastră mică este, şi ţâţe n'are, ce vom face surorii noastre în ziua în care se va grăì pentru ea.

---

7. *6.* Ps. 44, 13. *9.* Pilde 23, 31.

13. Fac. 30, 14.
8. *7.* Rom. 8, 38, 39.

9. De este zid, să zidim preste el cămări de argint, şi de este uşă să o astupăm cu scânduri de chedru.

10. Eu sunt zid, şi ţâţele mele ca turnurile, eu eram înaintea ochilor lui aflând pace.

11. Vie a avut Solomon în Veelamon, dat-a viea sa păzitorilor, omul va aduce pentru roada ei o mie de arginţi.

12. Viea mea este înaintea mea, o mie lui Solomon, şi două sute celor ce păzesc rodul ei.

13. Cel ce şezi în grădini, când prietenii ascultă glasul tău, fă ca să'l aud şi eu.

14. Fugi frăţiorul meu, şi te aseamănă cu căprioara sau cu puiul cerbului pre munţii cei mirositori.

ISAIA

CAP. 1.

Prorocia lui Isaia despre adevăratele jertfe.

Vedeniea, care o a văzut Isaia feciorul lui Amos, care o a văzut asupra Iudei și asupra Ierusalimului întru împărățiea lui Oziea, lui Ioatan, a lui Ahaz și a lui Ezechiea, carii au împărățit în Iudeia.
2. Auzi cerule și ascultă pământule, că Domnul au grăit: fii am născut și am crescut; iar aceia s'au lepădat de mine.
3. Cunoscut-a boul pre stăpânul și asinul ieslea domnului său, iar Israil nu m'a cunoscut pre mine și poporul meu nu m'a înțeles.
4. Vai! Neam păcătos, popor plin de păcate, sământă rea, fii fărădelege; părăsit-ați pre Domnul și ați mânieat pre sfântul lui Israil, înstreinatu-v'ați înapoi.
5. Căci vă răniți iarăș, adăogând fărădelege? Tot capul spre durere și toată inima spre întristare.
6. Dela picioare până la cap nu este într'însul întregime, nici bubă, nici vinețeală, nici rană cu puroi, nu este a pune leacuri, nici untdelemn, nici legături.
7. Pământul vostru pustiu, cetățile voastre arse cu foc, țara voastră înaintea voastră streinii o mănâncă, și s'a pustiit, stricată fiind de popoare streine.
8. Părăsì-se-va fata Sionului ca o colibă în vie, ca un pătul în grădină și ca o cetate înconjurată.
9. Și de nu ne-ar fi lăsat nouă Domnul Savaot sământă, am fi fost ca Sodoma și ne-am fi asemănat Gomorei.
10. Ascultați cuvântul Domnului domnii Sodomei, și luați aminte la legea lui Dumnezeu poporul Gomorei.
11. Ce'mi este mie de mulțimea jertfelor voastre? Zice Domnul: sătul sunt de arderile de tot ale berbecilor și seul mieilor, și sângele juncilor și al țapilor nu voesc.
12. Nici să veniți să vă arătați mie, că cine a cerut acestea din mâinile voastre? Nu veți mai adaoge a călcà curtea mea.
13. De veți aduce mie făină de grîu, tămâie în deșert, urâciune este mie.
14. Lunile cele nouă ale voastre, și sâmbetele, și ziua cea mare nu le voiu suferì; postul și sărbătorile și praznicele voastre le-a urît sufletul meu, făcutu-v'ați mie spre sa-

1\. *2.* A 2 Lege 4, 26; 32, 1; Ierem. 2, 12; Ozie 11, 3.
3. Ierem. 8, 7 și 4, 22.
4. A 2 Lege 31, 20; Ps. 77, 63.
5. Mat. 23, 31—33; Ozia 4, 10; Ierem. 11, 11.
7. A 2 Lege 28, 51, 52.
9. Rom. 9, 29; Facere 19, 24, 25; Ierem. 23, 14.
11. Pilde 15, 8 și 21, 3; Ieremia 6, 20; Amos 5, 21.

ţiu, nu voiu mai suferì păcatele voastre.

15. Când veţi tinde mâinile voastre către mine, întoarce-voiu ochii mei de către voi, şi de veţi înmulţì rugăciunea voastră, nu voiu ascultà pre voi, că mâinile voastre sunt pline de sânge.

16. Spălaţi-vă, curăţiţi-vă, ştergeţi răutăţile din sufletele voastre, dinnaintea ochilor mei, părăsiţi-vă de răutăţile voastre.

17. Învăţaţi-vă a face bine; căutaţi judecata, mântuiţi pre cel năpăstuit, judecaţi săracului şi faceţi dreptate văduvei.

18. Şi veniţi să ne întrebăm, zice Domnul: şi de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voiu albì; iar de vor fi ca roşeala, ca lâna le voiu albì.

19. Şi de veţi vreà şi mă veţi ascultà, bunătăţile pământului veţi mâncà.

20. Iar de nu veţi vreà şi de nu mă veţi ascultà, sabiea vă va mâncà pre voi, că gura Domnului a grăit acestea.

21. Cum s'a făcut curvă cetatea cea credincioasă Sionul, cea plină de judecată, întru care a adormit dreptatea, şi acum sunt ucigaşi.

22. Argintul vostru nu este lămurit; cârciumarii tăi amestecă vinul cu apă.

23. Domnii tăi sunt neascultători părtaşi furilor, iubitori de daruri şi umblă după mită, săracilor nu fac judecată. şi judecata văduvelor nu o au socotit.

24. Pentru aceasta aşà zice stăpânul Domnul Savaot, vai! Cel puternici ai lui Israil, că nu va încetà mâniea mea asupra celor protivnici, şi judecată din vrăjmaşii mei voiu face.

25. Şi voiu aduce mâna mea preste tine, şi te voiu lămurì spre curăţenie; iar pre cei neascultători voiu pierde şi voiu lepădà pre toţi cei fără de lege dela tine, şi pre toţi semeţii voiu smerì.

26. Şi voiu pune judecătorii tăi ca mai 'nainte, şi sfetnicii tăi ca din început, şi după acestea te vei chemà cetatea dreptăţii, Mitropolie credincioasă Sion.

27. Că cu judecată şi cu milostenie se va mântuì robia lui.

28. Şi se vor sfărâmà cei fără de lege şi păcătoşii împreună, şi cei ce au părăsit pre Domnul se vor sfârşì.

29. Că se vor ruşinà pentru idolii săi, pe carii iau voit, şi se vor ruşinà pentru grădinile sale, care le-au poftit.

30. Că vor fi ca un Terevint, căruia i-a căzut frunzele, şi ca o grădină fără de apă.

31. Şi va fi tăria lor ca puzderiile câlţilor, şi lucrurile lor ca scânteile focului; şi vor arde cei fărădelege, şi păcătoşii împreună, şi nu va fi cine să'i stingă.

CAP. 2.

Prorocie despre Juda şi Ierusalim.

Cuvântul care s'a făcut către Isaia feciorul lui Amos pentru Iudeia şi pentru Ierusalim.

2. Că va fi în zilele cele de apoi arătat muntele Domnului, şi casa lui Dumnezeu pe vârfurile munţilor, şi se va înălţà mai pre sus de dealuri,

15. Iov 35, 12; Pilde 1, 28; Ierem. 14, 12. *16.* 2 Cor. 7, 1; Ierem. 4, 14; Ps. 33, 15. *17.* Eşire 22, 22; Ps. 36, 27; Ierem. 22, 3. *18.* Mihea 6, 2. *20.* Lev. 26, 14–15; Ierem. 2, 19; Malah. 2, 2. *21.* Ierem. 2, 21. *22.* Iezech 22, 18; Ieremia 6, 30. A 2 Lege 24, 17. *23.* Ieremia 5, 28. *24.* A 2 Lege 28, 63.

25. Malah. 3, 2, 3. *26.* Zahar. 8, 3. *28.* Iov. 31, 3; Ierem. 30, 19. *29.* Iezech. 20, 28; Ozie 4, 13. *31.* Ierem 4, 20.
2. *2.* Mihea 4, 1, 2; Tovie 14. 7.

și vor venì la dânsul toate neamurile.
3. Și vor merge neamuri multe, și vor zice: veniți să ne suim în muntele Domnului, și în casa Dumnezeului lui Iacov, și ne va spune nouă calea sa, și vom merge pre dânsa, că din Sion va ieșì legea și cuvântul Domnului din Ierusalim.
4. Și va judecà între neamuri, și va mustrà popor mult, și'și vor face sabiile sale fiare de plug, și sulițele seceri, și nu va ridicà neam împrotiva altui neam sabie, și nu se vor mai învățà a se bate.
5. Și acum, casa lui Iacov, veniți să umblăm întru lumina Domnului.
6. Că au lepădat pre poporul său, pre casa lui Iacov, pentrucă s'a umplut țara lor de vrăji ca și mai 'nainte, ca și a celor de alt neam, și fii mulți de alt neam s'au făcut lor.
7. Pentrucă s'a umplut țara lor de argint și de aur, și nu erà număr vistieriei lor.
8. Și s'a umplut pământul lor de cai, și n'au număr căruțele lor, și s'a umplut pământul de urâciunile lucrurilor mâinilor lor, și s'au închinat celor făcute de degetele lor.
9. Și s'a plecat omul, și s'a smerit bărbatul, și nu voiu iertà lor.
10. Și acum intrați în pietre și vă ascundeți în pământ de fața fricii Domnului și de mărirea tăriei lui, când se va sculà să piarză pământul.
11. Că ochii Domnului sunt înalți, iar omul este smerit, și se va smerì semeția oamenilor, și se va înălțà Domnul însuș în ziua aceea.
12. Că ziua Domnului Savaot preste tot semețul și trufașul, și preste tot cel înalt și măreț, și se vor smerì.
13. Și preste tot chedrul livanului cel înalt și ridicat, și preste tot stejarul Vasanului.
14. Și preste tot muntele înalt, și preste tot dealul înalt.
15. Și preste tot turnul înalt, și preste tot zidul înalt.
16. Și preste toată corabia mărei, și preste toată vederea frumuseții corăbiilor.
17. Și se va smerì tot omul și va cădeà înălțimea oamenilor, și se va înălțà Domnul singur în ziua aceea.
18. Și vor ascunde toate cele făcute de mână ale sale.
19. Băgându-le în peșteri și în crăpăturile pietrilor, și în găurile pământului de fața înfricoșărei Domnului și de slava tăriei lui, când se va sculà să piarză pământul.
20. Că în ziua aceea va lepădà omul urâciunile sale cele de argint și de aur, care și-a făcut, ca să se închine celor deșarte și liliecilor.
21. Ca să intre în găuri de piatră vârtoasă și în crăpăturile pietrilor de fața fricei Domnului și de slava puterei lui, când se va sculà să piarză pământul.
22. Incetați dar dela om, al căruia duh este în nările lui, pentru că în ce s'a socotit el?

CAP. 3.

Pedeapsa mândriei și a podoabelor deșarte.

Iată stăpânul domnul Savaot va lepădà din Iudeia și din Ierusalim pre cel tare și pre cea tare, și puterea pâinii și puterea apei.
2. Pre uriaș și pre cel puternic și pre omul ostaș și pre judecător și pre proroc și pre vrăjitor și pre bătrân și pre căpetenia preste cincizeci și pre sfetnicul cel minunat și

3. Zaharia 14, 16; Ierem. 31, 6.
4. Mihea 4, 3. *5.* Ps. 88, 16. *6.* Ozie 12, 2.
8 Ierem. 2, 28 și 50, 38.
10. V. 19 și 21. *11.* Ps. 17, 30.
19. Ozie 10, 8; Luca 23, 30; Apoc. 6, 16
20. Mih. 5, 13.
21. V. 10, și 19.
3. *1.* Ps. 104, 16; Iov 19, 21.

pre mai marele meşter de lemn cel
înţelept şi pre ascultătorul cel ştiutor.
3. Şi voiu pune lor domni tineri,
şi cei batjocoritori îi vor stăpânì
pre ei.
4. Şi va năvălì popor, om asupra
omului şi om asupra vecinului său,
şi se va sculà cu sfadă pruncul a-
supra celui bătrân, şi cel necinstit
asupra celui de cinste.
5. Că se va apucà omul de fra-
tele său sau de casnicul tatălui său,
zicând: haină ai, fii căpetenie nouă,
şi bucatele mele să fie supt tine.
6. Şi răspunzând acela în ziua a-
ceea va zice: nu voiu fi ţie căpe-
tenie, că în casa mea nu este pâi-
ne, nici haină, nu voiu fi căpetenie
poporului acestuia.
7. Că s'a pustiit Ierusalimul, şi
Iudeia a căzut, şi limbile lor sunt
cu fărădelege, neascultând de Dom-
nul, pentrucă acum s'a smerit mă-
rirea lor.
8. Şi ruşinea feţii lor a stătut îm-
protivă lor, şi păcatul său ca al So-
domei l-a vestit şi l-a arătat. Vai
sufletului lor! Că au sfătuit sfat rău
ei asupra sa,
9. Zicând: să legăm pre cel drept,
că nu ne este nouă de nici o trea-
bă; drept aceea, rodurile mâinilor
sale vor mâncà.
10. Vai celui fărădelege! Că rele
îi vor venì după lucrul mâinilor lui.
11. Poporul meu! Cârmuitorii vo-
ştri vă jefuesc pre voi, şi cei ce vă
silesc vă stăpânesc pre voi; popo-
rul meu! Cei ce vă fericesc vă în-
şală pre voi, şi cărarea picioarelor
voastre o strică.
12. Ci acum va stà Domnul la ju-
decată, şi va pune la judecată pre
poporul său.
13. Insuş Domnul va venì să se
judece cu bătrânii poporului şi cu
domnii lui; iar voi pentruce aţi ars
viea mea, şi prada săracului în ca-
sele voastre?
14. Pentruce faceţi strâmbătate
poporului meu, şi ruşinaţi faţa să-
racilor? Zice Domnul oştilor.
15. Acestea zice Domnul; pentru
că s'au înălţat fetele Sionului, şi au
umblat cu grumazii ridicaţi, şi cli-
pind cu ochii şi cu păşitul picioa-
relor împreună târăsc hainele şi îm-
preună joacă cu picioarele.
16. Va smerì Dumnezeu pre doam-
nele fetele Sionului, şi Domnul va
desvălì chipul lor în ziua aceea.
17. Şi va luà Domnul mărirea îm-
brăcămintei lor şi podoabele lor şi
gătelele părului lor.
18. Şi podoaba grumazilor lor şi
ţintele lor şi podoaba feţii lor şi
tocmirea podoabei cei de mărire.
19. Şi gherdanele şi brăţările şi
împletiturile părului şi verigele mâ-
nei drepte şi inelele şi cerceii.
20. Şi podoabele de porfiră şi a-
şternuturile cele de casă.
21. Şi oglinzile cele strălucitoare
şi pânzeturile cele subţiri şi turba-
nele cele uşoare.
22. Şi hainele roşii şi visonul cel
cu aur şi cu vânăt ţesut, şi patu-
rile cu aşternuturile lor.
23. Şi în locul mirosului celui fru-
mos va fì praf, şi în loc de brâu te
vei încinge cu funie, şi în locul po-
doabei cei de aur a capului, vei a-
veà pleşuvire pentru faptele tale, şi
în locul hainei cei de porfiră te vei
îmbrăcà cu sac.
24. Şi fiul tău cel prea frumos,
pre care iubeşti, de sabie va că-
deà, şi cei mai puternici ai voştri,
de sabie vor cădeà şi se vor smerì.
25. Şi vor plânge sicriile podoa-
belor voastre, şi vei rămâneà sin-
gură şi te vei lovì de pământ.

3. Ecl. 10, 16. *8.* Fac. 19, 4.
9. Ps. 36, 37–40; Ps. 127, 2.
11. Mat. 23, 13, 16, 24; Plâng. 1, 5.

25. Plâng. 1, 1.

CAP. 4.

Urmare.

Şi se vor apucà şapte femei de un om, în ziua aceea zicând: pâinea noastră vom mâncà şi cu hainele noastre ne vom îmbrăcà, numai numele tău să se cheme preste noi, ià ocara noastră.

2. In ziua aceea va luminà Dumnezeu întru sfat cu mărire pre pământ, ca să înalţe şi să mărească rămăşiţa lui Israil.

3. Şi va fì cel rămas în Sion, şi cel rămas în Ierusalim, sfinţi se vor chemà toţi cei ce s'au scris spre vieaţă în Ierusalim.

4. Că va spălà Domnul spurcăciunea fiilor şi a fetelor Sionului, şi sângele Ierusalimului va curăţì din mijlocul lor cu duhul judecăţii şi cu duhul căldurii.

5. Şi va venì, şi va fì tot locul muntelui Sionului, şi toate cele din prejurul lui le va umbrì nor ziua, şi ca fumul şi ca lumina focului ce arde noaptea.

6. Cu toată mărirea se va acoperì, şi va fi umbră ziua asupra căldurii, şi acoperemânt şi ascundere de vifor şi de ploaie.

CAP. 5.

Viea neroditoare.

Cântà-voiu acum celui iubit cântarea iubitului meu, viei mele; vie s'a făcut iubitului în corn, de loc gras.

2. Şi o am îngrădit şi am făcut împrejur şanţ, şi am sădit viţă aleasă, şi am zidit turn în mijlocul ei, şi teasc am săpat într'însa; şi am aşteptat să facă struguri şi a făcut spini.

3. Şi acum omule cel din Iuda şi cei ce lăcuiţi în Ierusalim, judecaţi între mine şi între viea mea.

4. Ce voiu face încă viei mele, şi nu i-am făcut ei? Că am aşteptat să facă struguri şi a făcut spini.

5. Şi acum voiu spune vouă, ce voiu face viei mele; luà-voiu gardul ei şi va fì de jaf, şi voiu surpà şanţul ei şi va fì spre călcare.

6. Şi voiu părăsì viea mea şi nu se va tăià, nici se va săpà, şi vor creşte într'însa spini ca întru o ţelenă, şi voiu poruncì norilor să nu plouă preste dânsa ploaie.

7. Că viea Domnului Savaot casa lui Israil este, şi omul din Iuda odraslă tânără şi iubită.

8. Aşteptat-am ca să facă judecată şi au făcut fărădelege, şi nu dreptate, ci ţipet.

9. Vai! Celor ce lipesc casă lângă casă şi împreună ţarină lângă ţarină, ca să ià cevà dela vecin; au doar veţi lăcuì voi singuri pre pământ?

10. Că s'au auzit acestea în urechile Domnului Savaot; că de se vor şi face case multe, mari şi frumoase, spre pustiire vor fì şi nu vor fì lăcuitori într'însele.

11. Că unde lucrează zece perechi de boi, vor face un urcior şi cel ce seamănă şase obroace, va face trei măsuri.

12. Vai! Celor ce se scoală dimineaţa şi umblă după băutură beţivă, aşteptând până seara, că vinul îi va arde pre ei.

13. Că cu chitare, cu alăute, cu timpane şi cu fluere beau vinul; iar spre lucrurile Domnului nu caută, şi lucrurile mâinilor lui nu le socotesc.

4, *2.* Zahar. 6, 12.
5. Eşire 13, 21; Sirah 34, 18.
5, *1.* Ieremia 2, 21.
2. Mat. 21, 33; Ozie 10, 1.

5. Ps. 79, 13.
7. Ps. 79, 9; Ierem. 31, 20.
9. Mihea 2, 2.
11. Mih. 6, 14, 15; Agheu 1, 6.
12. Înţelep Sol. 2, 7; Pilde 23, 29, 30.

14. Pentru aceasta s'a luat în robie poporul meu, că n'a cunoscut pre Domnul şi mulţi au murit de foame şi de sete de apă.

15. Şi ş'a lărgit iadul sufletul său, şi ş'a deschis gura sa fără de încetare, şi se vor pogorî în ea cei măriţi şi cei mari şi cei avuţi şi cei ce se bucură, şi se va smerì omul, şi se va defăima bărbatul, şi se vor smerì ochii cei sumeţi.

16. Şi se va înălţà Domnul Savaot întru judecată, şi Dumnezeul cel sfânt se va slăvì întru dreptate.

17. Şi vor paşte cei risipiţi ca taurii, şi pustiile celor robiţi le vor mâncà mieii.

18. Vai de cei ce'şi trag păcatele sale ca şi cu o funie lungă, şi ca şi cu o curea a unui jug de boi fărădelegile lor.

19. Cei ce zic: degrab să se apropie cele ce va face, ca să le vedem şi să vie sfatul sfântului lui Israil, ca să'l cunoaştem.

20. Vai celor ce zic răului că este bun şi bunului că este rău, celor ce pun lumina întunerec şi întunerecul lumină, celor ce pun amarul dulce şi dulcele amar.

21. Vai celor înţelepţi întru sine singuri şi înaintea lor ştiuţi.

22. Vai celor puternici ai voştri, celor ce beau vinul şi celor tari carii amestecă băutura beţivă.

23. Cei ce îndreptează pre cel nedrept pentru daruri, lepădând dreptatea dreptului.

24. Pentru aceasta în ce chip arde trestiea de cărbunii focului, şi se aprinde de flacăre; aşà rădăcina lor ca ţărîna va fì şi floarea lor ca pulberea se va înălţà; că n'au voit să facă legea Domnului Savaot, ci cuvântul sfântului lui Israil l-a întărîtat.

25. Şi s'au mâniat Domnul Savaot cu iuţime asupra poporului său, şi şi-au pus mâna sa preste dânşii, şi i-au bătut şi s'au întărâtat munţii, şi s'au făcut morţii lor ca gunoiul în mijlocul drumului, şi întru toate acestea nu s'a întors mânia lui, ci încă mâna lui este înaltă.

26. Pentru aceasta va ridicà semn întru neamurile cele de departe, şi le va chemà pre ele dela marginea pământului şi iată degrab uşor vor venì.

27. Nu vor flămânzì, nici se vor ostenì, nici vor dormità, nici vor dormì, nici vor dezlegà brânele sale dela mijloacele sale, nici se vor rumpe curelele încălţămintelor lor.

28. Ale cărora săgeţile sunt ascuţite şi arcele lor încordate şi picioarele cailor lor ca o piatră tare s'a socotit, roatele carelor lor ca un vifor.

29. Năvălesc ca leii şi au stătut ca puii leului.

30. Şi va apucà şi va strigà ca o hiară, şi se va aruncà, şi nu va fì cine să'i mântuiască pre ei; şi va strigà pentru ei în ziua aceea, ca glasul mărei ce se învălueşte, şi vor căutà la cer sus şi jos, şi iată întunerec tare întru lipsa lor.

CAP. 6.

Isaia vede slava Domnului.

Şi a fost în anul, în care a murit împăratul Ozia, văzut-am pre Domnul şezând pre scaun înalt şi prea înălţat, şi plină casa de slava lui.

2. Şi Serafimi stau împrejurul lui, şase aripi la unul şi şase aripi la altul şi cu două îşi acoperiau faţa,

14. Ozie. 4, 6. *16.* Ps. 17, 27, 30.
19. Ierem. 17, 13, 15; Amos 5. 18.
21. Pilde 3, 7; Rom 12, 16.
22. Pilde 23, 29, 30. *23.* Pilde 17, 15.

25. Ps. 17, 18; Ierem. 4. 24.
28. Ierem. 47, 3. *29.* Ierem. 2, 15.
30. Amos 8, 8, 9; Ier. 50, 42.
6. *1.* 4 Imp. 22. 19.

și cu două își acoperiau picioarele,
și cu două zburau.
3. Și strigă unul către altul și zi-
ceà: Sfânt, sfânt, sfânt, Domnul Sa-
vaot, plin este tot pământul de slà-
va lui.
4. Și s'a ridicat pragul cel de sus
al ușei de glasul cu care strigà și
casa s'a umplut de fum.
5. Și am zis: O ticălosul de mine!
Că m'am umilit, fiindcă sunt om;
și buze necurate având și lăcuesc
între popor, care are buze necurate,
și pre împăratul Domnul Savaot l-am
văzut cu ochii mei.
6. Și s'a trimis la mine unul din
Serafimi, și în mână aveà un căr-
bune de foc, care îl luase cu cle-
ștele din altar.
7. Și l-a atins de gura mea și a
zis: Iată s'a atins acesta de buzele
tale, și va șterge fărădelegile tale,
și păcatele tale va curăți.
8. Și am auzit glasul Domnului
zicând: Pre cine voiu trimite? Și
cine va merge la poporul acesta?
Și am zis: Iată eu sunt, trimite-mă.
9. Și au zis: Mergi și zì popo-
rului acestuia: Cu auzul veți auzì
și nu veți înțelege, și uitându-vă vă
veți uità și nu veți vedeà.
10. Că s'a îngroșat inima popo-
rului acestuia și cu urechile sale
greu au auzit și ochii săi i-au în-
chis, ca nu cumvà să vază cu ochii
și cu urechile să auză, și cu inima
să înțeleagă și să se întoarcă, și
să'i vindec pre ei.
12. Și am zis: Până când Doam-
ne? Și au zis: Până când se vor
pustiì cetățile, ca să nu fie cine să
lăcuiască într'însele, și casele ca să
nu fie cu oameni, și pământul va
rămâneà pustiu.

3. Ps. 8, 1, 2, 10; 103, 25; Ps. 150, 1, 2; Apoc. 4, 8. 4. 3 Imp. 8, 10. 5. Ierem. 1, 9; Dan 10, 16. 7. Ierem. 1, 9.
9. Ierem. 5, 21; Mat. 13, 14; Marcu 4, 12; Lucà 8, 10; Ioan 12, 40; Fapte 28, 26; Rom. 11, 8.

12. Și după aceasta va îndelungà
Dumnezeu oamenii și se vor în-
mulțì cei ce au rămas pre pământ.
13. Și mai este încă întru el ze-
ciuire și iarăș va fi de pradă, ca
terevintul și ca ghinda când cade
din ghioacea sa, sămânță sfântă sta-
rea ei.

CAP. 7.

Profeția despre nașterea Mântuitorului din Fecioara.

Și a fost în zilele lui Ahaz fecio-
rul lui Ioatam, feciorul lui Ozie
împăratul Iudei, sculatu-s'au Rasin
împăratul Aramului și Fachee fecio-
rul lui Romelie împăratul lui Israil,
asupra Ierusalimului ca să'l bată, și
n'a putut să'l biruiască.
2. Și a vestit în casa lui David
zicând: Sfătuitu-s'a Aram cu Efraim
și s'a spăimântat sufletul lui și su-
fletul poporului lui, cum se clătește
în pădure copaciul de vânt.
3. Și au zis Domnul către Isaia:
Ieși înaintea lui Ahaz, tu și fecio-
rul tău cel rămas Iasuv, la fântâna
drumului celui de sus a țarinii năl-
bitorului.
4. Și să'i zici: Ià aminte să taci
și nu te teme, nici să slăbească su-
fletul tău pentru acești doi tăciuni
de lemne, ce fumegă, căci când va
fi întărâtarea mâniei mele, iar voiu
tămăduì.
5. Și feciorul lui Aram și feciorul
lui Romelie, pentrucă au sfătuit sfat
rău împrotiva ta Efraim și fiul lui
Romelie, zicând:
6. Să ne sculăm asupra Iudeii și
vorbind cu ei, să'i întoarcem pre ei
la noi, și vom pune împărat preste
dânsa pre feciorul lui Taveil.
7. Așà zice Domnul Savaot: Nu
va rămâneà sfatul acesta nici va fi.
8. Ci capul Aramului Damascul

13. Sofon. 3, 12, 13.
7. 1. 4 Imp. 16, 5; 2 Paral. 28, 5.

şi capul Damascului Rasin; şi încă şasezeci şi cinci de ani şi va lipsì împărăţia lui Efraim din popor.

9, Şi capul lui Efraim Somoron, şi capul Somoronului feciorul lui Romeleie şi de nu veţi crede, nici nu veţi înţelege.

10. Şi a adaos Domnul a grăì către Ahaz, zicând: cere ţie semn dela Domnul Dumnezeul tău întru adânc sau întru înălţime.

11, Şi a zis Ahaz: Nu voiu cere, nici voiu ispitì pre Domnul.

12. Şi a zis Isaia: Ascultaţi dar casa lui David, au doar puţin este vouă a dà împrotivire oamenilor? Şi căci Domnului daţi împrotivire?

13. Pentru aceasta însuş Domnul va dà vouă semn: iată fecioara în pântece va luà şi va naşte fiu, şi vei chemà numele lui Emanuil.

14. Unt şi miere va mâncà, mai 'nainte de ce va ştì a osebì cele rele, va alege binele.

15. Că mai 'nainte de ce va cunoaşte pruncul binele sau răul, lepădà-va răul ca să aleagă binele, şi va rămâneà pământul, de care tu te temi, dela faţa celor doi împăraţi.

16. Ci va aduce Dumnezeu preste tine şi preste poporul tău şi preste casa tatălui tău, zile ce fel n'au venit din ziua, în care a luat Efraim dela Iuda pe împăratul Asirienilor.

17. Şi va fì în ziua aceea, şuerà-va Domnul muştelor, care domnesc o parte a rîului Eghipetului, şi albinei, care este în ţara Asirienilor.

18. Şi vor venì toate şi se vor aşezà în văile ţării şi în găurile pietrelor şi în peşteri, şi în toată surpătura şi în tot lemnul.

19. Şi în ziua aceea rade-va Domnul cu briciul cel închiriat de dincolo de rîul împăratului Asirienilor, capul şi perii picioarelor, încă şi barba o va luà.

20. Şi va fì în ziua aceea hrănìva omul o junincă şi două oi.

21. Şi va face mult lapte, şi va mâncà unt şi miere tot cel rămas pre pământ.

21. Şi va fì în ziua aceea tot locul, în care sunt o mie de viţe de o mie de sicli, ţelină va fì şi spini.

23. Cu săgeată şi cu arce vor intrà acolo, că ţelină şi spini va fì tot pământul.

24. Şi tot muntele de arat se va arà, şi nu va venì acolo frică, că va fi din ţelină şi din spini păşune oiei şi călcătură boului.

CAP. 8.

Surparea împărăţiei Siriei şi a lui Israil. Vremea lui Mesia.

Şi au zis Domnul către mine: ià ţie o hârtie nouă mare şi scrie într'însa cu condeiu omenesc: degrab la pradă să faci dobânzi, că a sosit.

2. Şi'mi fă mie mărturii oameni credincioşi, pe Urie preotul şi pe Zaharia fiul lui Varahie.

3. Şi m'am apropiat de prorociţă şi a luat în pântece, şi a născut fiu, şi mi-au zis Domnul mie, chiamă numele lui; degrab pradă, curând jefueşte.

4. Pentrucă mai 'nainte de a ştì pruncul să zică: tată sau mamă, va luà puterea Damascului şi prăzile Samariei, înaintea împăratului Asirienilor.

5. Şi au adaos Domnul a grăì încă mie, zicând:

6. Că nu vreà poporul acesta apa Siloamului care curge lin, ci vreà să

8. Ezdra 4, 2. *13.* Mat. 1, 22.
16. 4 Imp. 18, 13; 2 Paral. 32, 1.
17. 2 Paral. 35, 20,

19. Ezech. 5, 1.
21. Lev 26, 20.
8. *1.* 30, 8; Avac. 2, 2.
4. 4. Imp. 16, 9 şi 15, 24.

aibă pre Rasin şi pre fiul lui Romelie împărat preste voi.
7. Pentru aceea iată Domnul va aduce preste voi apa rîului cea tare şi multă, pre împăratul Asirienilor şi mărirea lui, şi se va suì în toată valea voastră şi va umblà preste tot zidul vostru.
8. Şi va luà din Iudeia pre omul, care va puteà să ridice capul, sau va puteà să săvârşiască cevà, şi va fì tabăra lui, ca să umple ţările tale.
9. Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi. Auziţi până la marginile pământului, cei puternici plecaţi-vă, că de vă veţi întărì iarăş, iarăş veţi fì biruiţi.
10. Şi orice sfat veţi sfătuì, risipi'l-va Domnul, şi cuvântul, care veţi grăì, nu va rămâneà întru voi; că cu noi este Dumnezeu.
11. Aşà zice Domnul: Cu mână tare să nu asculte a merge pe calea poporului acestuia, zicând:
12. Ca nu cândvà să zică: greu, pentrucă tot ce zice poporul acesta, greu este, ci de frica lui să nu vă temeţi, nici să vă turburaţi.
13. Pre Domnul puterilor însuş, pre acela sfinţiţi, şi de acela vă temeţi, şi de vei nădăjduì într'însul, acela va fì ţie spre sfinţenie.
14. Şi nu vă veţi apropià de el, ca de piatra cea de sminteală, nici ca de piatra cea de cădere; iar casa lui Iacov, cei ce şed în Ierusalim în laţ şi în surpătură.
15. Pentru aceasta vor slăbì mulţi dintr'înşii, şi vor cădeà şi se vor sfărâmà şi se vor încurcà. şi se vor prinde oamenii, cei ce sunt întru întărire.
16. Atunci se vor vădì cei ce pecetluesc legea, ca să nu înveţe.
17. Şi va zice: aşteptà-voiu pre Dumnezeu, cel ce ş'au întors faţa sa dela casa lui Iacov, şi voiu nădăjduì întru dânsul.
18. Iată eu şi pruncii, cari mi-au dat Dumnezeu, şi vor fi semne şi minuni în casa lui Israil dela Domnul Savaot, cel ce lăcueşte în muntele Sionului.
19. Şi de vor zice către voi: întrebaţi pre vrăjitori şi pre cei ce strigă din pământ, pre cei ce grăesc deşertăciuni, carii glăsuesc din pântece. Au doar nu întreabă un popor pre Dumnezeul său? Pentru ce să întrebe pre cei morţi despre cei vii?
20. Că legea o au dat spre ajutor, ca să nu zică, precum este cuvântul acesta, că atunci nu vor mai fì daruri pentru el.
21. Şi va venì asupra voastră foamete grea şi va fi dacă veţi flămânzì, vă veţi mâhnì şi veţi blestemà pre boieri şi pre cele părinteşti, şi vor căutà la cer sus şi pre pământ jos vor privì.
22. Şi iată necaz, îmbulzeală, scârbă, nevoe şi întunerec, ca să nu vază şi nu va lipsì cel ce este în necaz până la o vreme.

CAP. 9.

Naşterea, numele şi împărăţia lui Mesia.

Aceasta întâi beà, degrab fă ţara Zavulonuiui, pământul Neftalimului şi ceilalţi, carii lăcuesc pre lângă mare şi de cea parte de Iordan Galileea neamurilor.
2. Poporul cel ce umblà întru întunerec a văzut lumină mare, cei ce lăcuiţi în laturea şi în umbra morţii, lumină va strălucì preste voi.
3. Mulţimea poporului o ai scos

7. Ierem. 51, 42.
10 Neemia 4, 15; Ps. 32, 10.
14 Lucà 2, 34; Rom. 9, 33; *1* Petr. 2, 7.
15. Mat 21, 44.
18. Evr. 2, 13.
19. A 2 Lege 13, 1; Mat. 24, 24; 1 Imp. 28, 7, 15; Lev. 20, 27; A 2 Lege 18, 11; Fapt. Ap. 16, 16.
9. *1*. Mat. 4, 15.
3. Ps. 118, 162 şi 125, 4.

aibă pre Rasin şi pre fiul lui Romelie împărat preste voi.

7. Pentru aceea iată Domnul va aduce preste voi apa rîului cea tare şi multă, pre împăratul Asirienilor şi mărirea lui, şi se va suì în toată valea voastră şi va umblà preste tot zidul vostru.

8. Şi va luà din Iudeia pre omul, care va puteà să ridice capul, sau va puteà să săvârşiască cevà, şi va fi tabăra lui, ca să umple ţările tale.

9. Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi. Auziţi până la marginile pământului, cei puternici plecaţi-vă, că de vă veţi întărì iarăş, iarăş veţi fì biruiţi.

10. Şi orice sfat veţi sfătuì, risipi'l-va Domnul, şi cuvântul, care veţi grăì, nu va rămâneà întru voi; că cu noi este Dumnezeu.

11. Aşà zice Domnul: Cu mână tare să nu asculte a merge pe calea poporului acestuia, zicând:

12. Ca nu cândvà să zică: greu, pentrucă tot ce zice poporul acesta, greu este, ci de frica lui să nu vă temeţi, nici să vă turburaţi.

13. Pre Domnul puterilor însuş, pre acela sfinţiţi, şi de acela vă temeţi, şi de vei nădăjduì într'însul, acela va fì ţie spre sfinţenie.

14. Şi nu vă veţi apropià de el, ca de piatra cea de sminteală, nici ca de piatra cea de cădere; iar casa lui Iacov, cei ce şed în Ierusalim în laţ şi în surpătură.

15. Pentru aceasta vor slăbì mulţi dintr'înşii, şi vor cădeà şi se vor sfărâmà şi se vor încurcà. şi se vor prinde oamenii, cei ce sunt întru întărire.

16. Atunci se vor vădì cei ce pecetluesc legea, ca să nu înveţe.

17. Şi va zice: aşteptà-voiu pre Dumnezeu, cel ce ş'au întors faţa sa dela casa lui Iacov, şi voiu nădăjduì întru dânsul.

18. Iată eu şi pruncii, cari mi-au dat Dumnezeu, şi vor fi semne şi minuni în casa lui Israil dela Domnul Savaot, cel ce lăcueşte în muntele Sionului.

19. Şi de vor zice către voi: întrebaţi pre vrăjitori şi pre cei ce strigă din pământ, pre cei ce grăesc deşertăciuni, carii glăsuesc din pântece. Au doar nu întreabă un popor pre Dumnezeul său? Pentru ce să întrebe pre cei morţi despre cei vii?

20. Că legea o au dat spre ajutor, ca să nu zică, precum este cuvântul acesta, că atunci nu vor mai fì daruri pentru el.

21. Şi va venì asupra voastră foamete grea şi va fi dacă veţi flămânzì, vă veţi mâhnì şi veţi blestemà pre boieri şi pre cele părinteşti, şi vor căutà la cer sus şi pre pământ jos vor privì.

22. Şi iată necaz, îmbulzeală, scârbă, nevoe şi întunerec, ca să nu vază şi nu va lipsì cel ce este în necaz până la o vreme.

CAP. 9.

Naşterea, numele şi împărăţia lui Mesia.

Aceasta întâi beà, degrab fă ţara Zavulonuiui, pământul Neftalimului şi ceilalţi, carii lăcuesc pre lângă mare şi de cea parte de Iordan Galileea neamurilor.

2. Poporul cel ce umblà întru întunerec a văzut lumină mare, cei ce lăcuiţi în laturea şi în umbra morţii, lumină va strălucì preste voi.

3. Mulţimea poporului o ai scos

7. Ierem. 51, 42.
10 Neemia 4, 15; Ps. 32, 10.
14 Lucà 2, 34; Rom. 9, 33; 1 Petr. 2, 7.
15. Mat 21, 44.
18. Evr. 2, 13.
19. A 2 Lege 13, 1; Mat. 24, 24; 1 Imp. 28, 7, 15; Lev. 20, 27; A 2 Lege 18, 11; Fapt. Ap. 16, 16.
9. 1. Mat. 4, 15.
3. Ps. 118, 162 şi 125, 4.

întru veseliea ta, şi se vor veselì înaintea ta, ca cei ce se veselesc la seceriş şi ca cei ce împart dobânzi.

4. Că se va luà jugul cel pus preste dânşii şi toiagul cel pus preste grumazii lor; că toiagul celor silnici l-au sfărâmat Domnul, ca şi în zilele lui Madiam.

5. Că toată haina luată cu vicleşug şi îmbrăcămintea jefuită, o vor dà înapoi, şi ar fi dorit să fi fost arse cu foc.

6. Căci prunc s'a născut nouă, fiul, şi s'a dat nouă, a căruia stăpânire s'a făcut preste umărul lui, şi se chiamă numele lui înger de mare sfat, sfetnic minunat, Dumnezeu tare biruitor, Domn păcii, părinte veacului ce va să fie, că voiu aduce pace preste domni şi sănătate lui.

7. Şi mare va fi stăpânirea lui, şi păcii lui nu va fi hotar, pre scaunul lui David şi întru împărăţiea lui va şedeà, ca să o îndrepteze şi să apere cu judecată şi cu dreptate, de acum şi până în veac, râvna Domnului Savaot va face acestea.

8. Moarte au trimis Domnul preste Iacov, şi va venì preste Israil.

9. Şi va cunoaşte tot poporul lui Efraim şi cei ce lăcuesc în Samariea cu semeţie şi cu inimă înaltă, zicând:

10. Cărămizile au căzut, ci veniţi să cioplim pietre, şi să tăem duzi şi chedri, şi să ne zidim nouă turnuri.

11. Şi va sfărîmà Dumnezeu pre cei ce se scoală asupra muntelui Sionului şi pe vrăjmaşii lui va risipì.

12. Pe Siriea cea despre răsăritul soarelui şi pe Elinii cei despre apusul soarelui, cei ce mănâncă pe Israil cu toată gura, întru toate acestea nu s'a întors mâniea, ci încă mâna este înaltă.

13. Şi poporul nu s'a întors până când s'a rănit şi pre Domnul nu l-a căutat.

14. Şi va luà Domnul dela Israil capul şi coada, şi pre cel mare şi pre cel mic într'o zi.

15. Pre cel bătrân şi pre cei ce se minunează de feţe, acesta este capul, şi pe prorocul, care învaţă fărădelegi, acesta este coada.

16. Şi vor fi cei ce fericesc pre poporul acesta, amăgindu'l îl vor amăgì până'l vor înghiţì pre el.

17. Pentru aceea de tinerii lor nu se va veselì Domnul, şi pe săracii lor şi pre văduvele lor nu va miluì, că toţi sunt fărădelege şi răi, şi toată gura grăeşte nedreptate. Întru toate acestea nu s'a întors mâniea, ci încă mâna este înaltă.

18. Şi va arde ca focul fărădelegea, şi ca nişte burueni uscate se va mistuì de foc, şi va arde întru desişurile pădurii, şi va mâncà toate cele de prin prejurul dealurilor.

19. De iuţimea mâniei Domnului a ars tot pământul, şi va fi poporul ca de foc ars; omului de fratele său nu'i va fi milă.

20. Ci se va plecà spre dreapta, că va flămânzì şi va mâncà din cele deastânga, şi nu se va săturà omul mâncând carnea braţului său.

21. Că va mâncà Manasi a lui Efraim şi Efraim a lui Manasi; că împreună se vor războì asupra lui Iuda. Şi întru toate acestea nu s'a întors mâniea, ci încă mâna este înaltă.

CAP. 10.

Pedeapsa nedreptăţei. Pieirea Asirienilor.

Vai celor ce rostesc porunci nedrepte şi celor ce scriu hotărîri viclene.

4. Judec. 7, 22, 23.
6. Ierem. 23, 5; Luc. 2, 11.
7. 4 Imp. 19, 31; Lucà 1, 32, 33.
19. Ierem. 19, 9.
10. *1.* Ps, 57, 2.

2. Abătând judecata mişeilor şi răpind dreptatea săracilor poporului meu; ca să le fie lor văduva de jaf şi săracul de pradă.
3. Şi ce vor face în ziua cercetării? Că necaz vouă de departe va venì, şi către cine veţi fugì să vă ajute? Şi unde veţi lăsà mărirea voastră, ca să nu cădeţi în robie?
4. Şi supt cei ucişi vor cădeà. Şi întru toate acestea nu s'a întors mâniea lui, ci încă mâna este înaltă.
5. Vai Asirienilor! Toiagul iuţimei mele, şi mânie este în mâinile lor.
6. Urgia mea o voiu trimite asupra neamului celui fărădelege, şi poporului meu voiu poruncì să facă prăzi şi jefuire, şi să calce cetăţile şi să le facă pulbere.
7. Iar el n'a gândit aşà, şi cu sufletul n'a socotit aşà; ci a mutat gândul său, ca să piarză neamuri nu puţine.
8. Şi de vor zice lui: tu singur eşti domn?
9. Va răspunde: n'am luat ţara cea deasupra Vavilonului şi a Halaanului, unde s'a zidit turnul? Şi am luat Araviea şi Damascul şi Samariea.
10. In ce chip am luat acestea, voiu luà şi toate domniile. Văitaţi-vă cele cioplite din Ierusalim şi din Samariea.
11. Că precum am făcut Samariei şi celor făcute de mâinile ei, aşà voiu face şi Ierusalimului şi idolilor lui.
12. Şi va fi dacă va plinì Domnul a face toate în muntele Sionului şi în Ierusalim, va căutà spre mintea cea mare spre împăratul Asirienilor şi spre înălţimea mărirei ochilor lui.
13. Că au zis: cu tăriea voiu face, şi cu înţelepciunea minţii voiu luà hotarele neamurilor, şi puterea lor voiu prădà şi voiu clătì cetăţile în care lăcuesc.
14. Şi toată lumea cu mâna o voiu luà ca un cuib, şi ca nişte ouă părăsite voiu ridicà, şi nu va fì cine să scape de mine sau să'mi grăiască împrotivă şi să'şi deschiză gura şi să grăiască.
15. Au mărì-se-va securea fără de cel ce tae cu ea? Au înălţà-se-va hierăstrăul fără de cel ce'l trage pre el? Aşijderea de ar luà cinevà toiag sau lemn, înălţà-se-va lemnul? Şi nu aşà.
16. Ci va trimite Domnul Savaot spre cinstea ta ocară, şi spre mărirea ta, foc arzător se va aprinde.
17. Şi va fì lumina lui Israil ca focul, şi'l va sfinţì pre el cu foc arzător, şi va mâncà pădurea ca fânul.
18. In ziua aceea se vor stinge munţii şi dealurile şi pădurile, şi va mâncà dela suflet până la trup, şi va fì cel ce va fugì, ca cel ce fuge de pară arzătoare.
19. Şi cei ce vor rămâneà dintr'înşii, în număr puţin vor fì, şi un prunc îi va scrì pre ei.
20. Şi va fì în ziua aceea, nu se va mai adaoge rămăşiţa lui Israil, şi cei mântuiţi ai lui Iacov nu vor mai nădăjduì spre cei ce le făceau strâmbătate; ci vor nădăjduì spre Dumnezeul cel sfânt al lui Israil întru adevăr.
21. Şi va fì rămăşiţa lui Iacov spre Dumnezeul cel puternic.
22. Şi de va fì poporul lui Israil ca nisipul mării, rămăşiţa lui se va mântuì, cuvânt ce sfârşeşte şi scurtează întru dreptate.
23. Că cuvânt scurt va face Domnul în toată lumea.

2. Ierem. 7, 5; Iov 31, 16.
6. Ierem. 25, 9; 4 Imp. 18, 13.
7. Avac 1, 17.
8. Ozia 8, 10.
12. 4 Imp. 10, 15.
22. Rom. 9, 27, 28.

24. Pentru aceea acestea zice Domnul Savaot: nu te teme poporul meu, cel ce lăcueşti în Sion, de Asirieni, pentrucă cu toiagul te va bate, că rană voiu aduce preste tine, ca să vezi calea Eghipetului.

25. Că încă puţin, şi va încetà urgiea, iar mâniea mea preste sfatul lor.

26. Şi va ridicà Domnul Dumnezeul puterilor preste ei ca ranele lui Madiam, în locul necazului, şi mâniea lui în calea cea despre mare, în calea Eghipetului.

27. Şi va fi în ziua aceea, luà-se-va jugul lui după umărul tău şi frica lui dela tine, şi se va stricà jugul dela umerii voştri.

28. Că va venì la cetatea Anghe, şi va trece la Maghedo, şi în Mahmas va pune vasele sale.

29. Şi va trece valea şi va venì la Anghe, frică va apucà pre Rama cetatea lui Saul, va fugì.

30. Inalţă'ţi glasul tău fata lui Gallim, auzi în Laisa, auzì-se-va în Anatot.

31. Şi s'a spăimântat Madevina şi cei ce lăcuesc în Ghevim.

32. Mângâiaţi astăzi în cale, ca să rămâe; cu mâna mângâiaţi muntele, pre fata Sionului şi dealurile cele din Ierusalim.

33. Iată stăpânitorul Domnul Savaot va turburà pre cei măriţi cu tărie, şi cei înalţi cu semeţie sfărâmà-se-vor, şi cei trufaşi se vor smerì.

34. Şi vor cădeà cei înalţi de sabie şi livanul împreună cu cei înnalţi va cădeà.

CAP. 11.

Puterea lui Mesia.

Şi va ieşì toiag din rădăcina lui Iesse şi floare din rădăcina lui se va înălţà.

2. Şi va odihnì preste dânsul Duhul lui Dumnezeu, Duhul înţelepciunei şi al înţelegerei, Duhul sfatului şi al puterei, Duhul cunoştinţei şi al bunei credinţe.

3. Duhul temerii de Dumnezeu îl va umpleà pre dânsul, nu după mărire va judecà. nici după graiu va mustrà.

4. Ci va judecà smeritului judecată şi va mustrà pre smeriţii pământului, şi va bate pământul cu cuvântul gurii sale şi cu Duhul buzelor sale va omorî pre cel necurat.

5. Şi va fi cu dreptate încins mijlocul lui, şi cu adevăr învălite coastele lui.

6. Şi va paşte împreună lupul cu mielul şi pardosul va odihnì împreună cu iedul, şi viţelul şi leul şi taurul împreună vor paşte şi un prunc mic îi va paşte pre ei.

7. Şi boul şi ursul împreună se vor paşte, şi fiii lor împreună vor fi, şi leul ca boul va mâncà paie.

8. Şi un prunc mic preste vizunia aspidelor, şi în culcuşul puilor aspidelor mâna îşi va pune.

9. Şi nu'i vor face rău, nici vor puteà să piarză pre nici unul în muntele cel sfânt al meu, pentrucă s'a umplut tot pământul a cunoaşte pre Domnul, ca apa multă, care acopere mările.

10. Şi va fi în ziua aceea rădăcina lui Iesse, şi cel ce se va sculà să stăpânească neamurile; spre dânsul neamurile vor nădăjduì şi va fi odihna lui, cinstea.

11. Şi va fi în ziua aceea, adaoge-va Domnul a'şi arătà mâna sa, ca să râvnească rămăşiţa poporului său, care va rămâneà dela Asirieni, dela Eghipet, dela Vavilon, de la Etiopia, dela Elamiteni, dela ră-

27. Jud. 7, 25; Eşire 14, 18.
30. Jud. 18, 14, 27, 29.
11. *1.* Fapte 13, 26; Apoc. 5, 5, 6.

2. Mat. 3, 16; Ioan 3, 34.
4. Malach. 3, 16, 17, 18; Iov 4, 9; 2 Tes. 2, 8.
9. Iezech. 34, 26; Ierem. 31. 34.
10. Mihea 4, 2; Rom. 15, 12.

săriturile soarelui şi dela Aravia.
12. Şi va ridicà semn întru neamuri şi va adunà pre cei pierduţi ai lui Israil; şi pre cei risipiţi ai lui Iuda îi va strânge din patru laturi ale pământului.
13. Şi se va şterge pisma dela Efraim şi vrăjmaşii lui Iuda vor pierì. Efraim nu va mai pismuì asupra lui Iuda şi Iuda nu va mai necăjì pre Efraim.
14. Şi vor zburà în corăbiile celor de alt neam. Marea împreună vor prădà şi pre cei dela răsăritul soarelui şi Idumea, şi întâi pre Moav îşi vor pune mâinile, fiii lui Amon întâi se vor supune.
15. Şi va pustiì Domnul marea Eghipetului, şi'şi va pune mâna sa preste rîu cu vânt iute, şi va lovì şapte văi, cât va trece el încălţat.
16. Şi va fì trecere poporului meu celui rămas în Eghipet, şi va fì lui Israil, ca în ziua când a ieşit din pământul Eghipetului.

CAP. 12.

Cântare de mulţămire

Şi vei zice în ziua aceea: bine te voiu cuvântà Doamne; că te-ai mâniat pre mine şi ţi-ai întors mânia ta, şi m'ai miluit pre mine.
2. Iată Dumnezeul meu, mântuitorul meu, nădăjduì-voiu spre dânsul şi mă voiu mântuì şi nu mă voiu teme, pentrucă mărirea mea şi lauda mea este Domnul şi s'au făcut mie spre mântuire.
3. Scoateţi apă cu veselie din izvoarele mântuitorului.
4. Şi vei zice în ziua aceea: lăudaţi pre Domnul; strigaţi numele lui; vestiţi întru neamuri măririle lui, aduceţi-vă aminte, că s'a înălţat numele lui.
5. Lăudaţi numele Domnului, că înalte au făcut, vestiţi acestea în tot pământul.
6. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi cei ce lăcuiţi în Sion, că s'a înălţat sfântul lui Israil în mijlocul lui.

CAP. 13.

Vedenia lui Isaia.

Vedenia, care o a văzut Isaia fiul lui Amos asupra Vavilonului.
2. Ridicaţi semn pe vârful muntelui, înălţaţi glas lor, nu vă temeţi, chemaţi cu mâna, deschideţi boieri.
3. Eu voiu rânduì şi voiu povăţuì pre dânşii, uriaşi vor venì să plinească mânia mea, bucurându-se şi semeţindu-se.
4. Glas de neamuri multe pre munţi asemenea cu neamuri multe, glas de împăraţi şi de neamuri adunate.
5. Domnul Savaot au poruncit neamului întrarmat, ca să vie din pământ de departe, dela marginea temeliei cerului, Domnul şi întrarmaţii lui să strice toată lumea.
6. Plângeţi, că aproape este ziua Domnului şi sfărâmare dela Dumnezeu va venì.
7. Pentru aceea toată mâna va slăbì şi tot sufletul omului se va spăimântà.
8. Turburà-se-vor solii, şi'i vor cuprinde dureri, ca pre femeia ceea ce naşte, şi se vor plânge unul către altul şi se vor spăimântà, şi'şi vor schimbà faţa sa în chipul focului.
9. Că iată ziua Domnului vine nevindecată de mânie şi de iuţime, ca să facă lumea pustie şi să piarză pre păcătoşi dintr'însa.

---

12. Ier. 44, 28.
16. Eşire 14, 29.
12. *1.* 14, 1 şi 54, 7, 8.
2. Eşire 15, 2; Psalm 117, 14.
3. Ioan 7, 37, 38

5. Ps. 104, 1 şi 105, 1; 1 Paral. 16, 8.
13. *2.* Ierem. 50 2.
3. Ierem. 50, 44; Plâng. 1, 15; Iezech. 30, 11.
4. 4 Imp. 7, 6. *5.* 46, 11. *7.* Isus Navi 5, 1.

10. Că stelele cerului și Orionul și toată podoaba cerului nu'și vor dà lumina, și se va întunecà soarele răsărind și luna nu'și va dà lumina sa.

11. Și voiu poruncì la toată lumea răutăți și celor necurați păcatele lor, și voiu pierde semeția celor fărădelege și trufiea mândrilor o voiu smerì.

12. Și vor fì cei rămași mai scumpi decât aurul nelămurit și omul mai scump va fì decât piatra Sapfirului.

13. Că cerul se va turburà și pământul se va clătì din temeliile sale pentru aprinderea mâniei Domnului Savaot, în ziua în care va venì mânia lui.

14. Și vor fì cei rămași ca o căprioară ce fuge și ca o oaie ce rătăcește, și nu este cine să o adune, ca omul la poporul său să se întoarcă și omul în țara sa să fugă.

15. Că cine se va prinde, biruìse-va și cei adunați vor cădeà de sabie.

16. Și pre fiii lor înaintea lor îi vor ucide, și casele lor le vor prădà și pre femeile lor le vor luà.

17. Iată eu voiu ridicà asupra voastră pre Midieni, cari de argint nu bagă seamă, nici de aur n'au lipsă.

18. Arcele tinerilor vor sfărâmà și de fiii voștri nu le va fì milă, nici fiilor tăi vor părtinì ochii lor.

19. Și va fì Vavilonul, care se chiamă mărit pentru împăratul Haldeilor, în ce chip au prăpădit Dumnezeu Sodoma și Gomora.

20. Nu se va lăcuì în veci, nici vor intrà într'însul până ce vor trece multe neamuri, nici vor trece printr'însul Aravii, nici păstorii nu se vor odihnì într'însul.

21. Și vor odihnì acolo hiare, și se vor umpleà casele de sunet, acolo se vor odihnì Sirene și demoni acolo vor jucà.

22. Și Onochentaori acolo vor lăcuì și se vor încuibà arici în casele lor.

CAP. 14.

Prorocia împrotiva Vavilonului.

Curând vine și nu zăbovește și zilele lor nu se vor îndelungà, și va miluì Domnul pre Iacov, și va alege încă pre Israil, și se vor odihnì în pământul său și cel nemernic se va lipì de ei și se va lipì de casa lui Iacov.

2. Și'i vor luà pre ei neamurile, și'i vor băgà la locul lor, și'i vor moștenì, și se vor înmulțì pre pământul lui Dumnezeu cu slugi și cu slujnice, și le vor fì robi cei ce i-au robit pre ei, și se vor stăpânì cei ce i-au stăpânit pre ei.

3. Și va fì în ziua aceea odihnìte-va Dumnezeu de durerea și de mânia ta, și de robia ta cea grea, care ai robit lor.

4. Și vei luà plângerea aceasta asupra împăratului Vavilonului, și vei zice în ziua aceea: cum a încetat cel ce cere, și s'a odihnit cel sârguitor?

5. Sfărâmat-au Domnul jugul păcătoșilor și jugul domnilor, bătând neamul cu mânie, cu rană nevindecată.

6. Bătând neamul cu rana mâniei, n'a părtinit, odihnit-a cel ce a nădăjduit.

7. Tot pământul strigă cu veselie.

8. Și lemnele livanului s'au bucurat de tine, și chedrul livanului,

10. Ezech. 32. 7; Ioil 2, 10; 3. 15; Mateiu 24, 29; Marcu 13, 24; Lucà 21, 25.
11. Ierem. 50, 29, 31.
13. Ioil 3, 16; Ierem. 25, 30.
16. Ps. 136, 12; Facere 19, 24; A 2 Lege 29, 23. *17.* Ierem. 51, 28.
19. Ierem. 51, 41; Ierem. 50, 9.
20. Ezechil 16, 49; Sofon. 2, 9; Ierem. 51, 29, 43, 44.

14. *2.* Zah. 9, 16.

de când tu ai adormit, nu s'a suit cel ce ne taie pre noi.

9. Iadul jos s'a amărît întâmpinându-te pre tine, sculatu-s'au împreună cu tine, toți uriașii cei ce au stăpânit pământul, carii au scos din scaunele sale pre toți împărații neamurilor.

10. Toți vor răspunde și vor zice ție: și tu te-ai robit ca și noi, și te-ai socotit între noi.

11. Pogorîtu-s'a la iad mărirea ta și multă veselia ta; supt tine vor aşterne putrejune şi rămăşița ta vierme.

12. Cum a căzut din cer luceafărul cel ce răsăreà dimineața, zdrobitu-s'a pre pământ, cel ce trimiteà la toate neamurile.

13. Și tu ai zis întru cugetul tău: în cer mă voiu suì, deasupra stelelor cerului voiu pune scaunul meu, şedeà-voiu pre muntele cel înalt, preste munții cei înalți, cari sunt spre miazănoapte.

14. Suì-mă-voiu deasupra norilor, fi-voiu asemenea celui prea înalt.

15. Iar acum în iad te vei pogorì, și în temeliile pământului.

16. Cei ce te vor vedeà, se vor mirà de tine și vor zice: acesta este omul, cel ce turburà pământul și zguduià împărății.

17. Cel ce a pustiit lumea toată, și cetățile ei le-a surpat, și pre cei ce i-a dus în robie nu i-a slobozit.

18. Toți împărații neamurilor au adormit cu cinste, fiecare în casa sa;

19. Iar tu te vei lepădà în munți ca un mort urît cu mulți morți tăeți de sabie cari se pogoară în iad.

20. Precum haina în sânge încruntată nu este curată; așà nici tu nu ești curat, pentrucă pământul meu l-ai pierdut și pre poporul meu l-ai omorît, nu vei rămâneà în vreme veșnică, sămânță rea.

21. Gătește'ți fiii tăi, ca să fie omorîți pentru păcatele tatălui său, ca să nu se scoale, și să moștenească pământul, și să umple pământul de răsboaie.

22. Și mă voiu sculà asupra lor, zice Domnul Savaot și voiu pierde numele lor, și rămășița și sămânța, acestea zice Domnul.

23. Și voiu pustiì Vavilonia, ca să lăcuiască într'însa arici și va fi de nimic, și o voiu face pre ea groapă de tină spre pierzare.

24. Acestea zice Domnul Savaot, precum am zis, așà va fi și în ce chip am sfătuit, așà va rămâneà.

25. Ca să pierz pre Asirieni din pământul meu, și din munții mei, și vor fi spre călcare, și se va luà dela ei jugul lor, și se va luà sarcina lor de pe umerii lor.

26. Acesta este sfatul, care l-au sfătuit Domnul asupra a toată lumea, și aceasta este mâna cea înaltă asupra tuturor neamurilor.

27. Că cele ce au sfătuit Dumnezeu cel sfânt, cine le va stricà? Și mâna lui cea înaltă, cine o va întoarce?

28. In anul, în care a murit împăratul Ahaz, s'a făcut cuvântul acesta.

29. Nu vă veseliți toți cei de alt neam, că s'a sfărâmat jugul celui ce vă băteà pre voi; că din sămânța șarpelui vor ieșì pui de aspidă, și puii lor vor ieșì șerpi zburători.

30. Și se vor paște cei săraci printr'însul, și oamenii cei săraci în pace se vor odihnì, și va omorî cu foamea sămânța ta și rămășița ta o va pierde.

31. Văitați-vă porțile cetăților, să strige cetățile cele turburate, cei de

13. Ps. 47, 2, 3.
19. A 2 Lege 28, 26 sq.
20. Iov 18, 18; Ps. 20, 11.

21. Eșire 20, 5. *23.* Sof. 2, 13. 14.
25. Lev. 25, 23; Ioil 2, 18.
27. Dan. 4, 34. *28.* 4 Imp. 16, 20.
29. Mihea 7, 8.

alt neam toți, că fum vine dela miazănoapte și nu este scăpare.

32. Și ce vor răspunde împărații neamurilor? Pentrucă Domnul au întemeiat Sionul și printr'însul se vor mântuì cei smeriți ai poporului.

CAP. 15.

Prorocia împrotiva lui Moav.

Cuvîntul cel asupra Moavului: noaptea va pierì Moavul, că noaptea va pierì zidul Moavului.

2. Mâhniți-vă întru voi înșivă, că va pierì și Divon, unde este capiștea voastră, acolo vă veți suì să plângeți pentru Navaul Moavului, văitați-vă pentru tot capul pleșuv, toate brațele tăiete.

3. In ulițile ei îmbrăcați-vă cu saci și plângeți preste acoperișurile ei, în răspântiile ei toți vă văitați cu plângere.

4. Că a strigat Esevon și Elealì, până la Iassa s'a auzit glasul lor, pentru aceea șalele Moavului strigă, sufletul ei va cunoaște.

5. Inima Moavului strigă întru sine până la Sigor, ca o junică de trei ani este. La suirea Luitului către tine plângând se vor suì pre calea Aroniimului; strigă zdrobire și cutremur.

6. Apa Nemirim pustiu va fì și iarba va lipsì, pentrucă iarbă verde nu va fì.

7. Au doar și așà se va mântuì? Că voiu aduce pre vale Aravi, și o vor luà pre ea.

8. Că a ajuns strigarea la hotarul Moavului, plângerea ei până la Agaliim și vaetul ei până la fântâna Elim.

9. Și apa Dimonului se va umpleà de sânge, că voiu aduce asupra Dimonului Aravi, și voiu pierde sămânța lui Moav și a lui Ariil, și rămășița Adamei.

32. Ps. 86, 1, 5 și 101, 14.
15. 1. Num. 21, 28; Ierem. 48, 1, 2.
2. Ieremia 7, 29 și 48, 37; Iezechil 7, 18.
4. Is. Navi 13, 17.
5. Ierem. 48, 5, 34.
6. Is. Navi 13, 27.

CAP. 16.

Urmare.

Voiu trimite ca jivinile pre pământ. Au piatră pustie este muntele fetei Sionului?

2. Că vei fì, ca puiul cel luat de pasăre ce zboară, fata lui Moav.

3. Și după aceea Arnonule mai multe sfătuește, și fă lui acoperemânt plânsului pururea, întru întunerec la amiazăzi vor fugì, spăimântatu-s'a; să nu te arăți.

4. Lăcuì-vor lângă tine pribegii lui Moav, fì-vor acoperemînt vouă de către fața celui ce gonește, pentrucă s'a luat ajutorul tău, și a pierit boierul, cel ce călcà pământul.

5. Și se va gătì cu milă scaunul și va ședeà pre el cu adevăr în cortul lui David judecând și căutând judecată, și curând făcând dreptate.

6. Auzit-am semeția lui Moav, semeț este foarte, trufia și semeția lui și pizma lui; nu este așà vraja ta.

7. Văità-se-va Moav, că în Moavita toți se vor văità; iar pre cei ce lăcuesc în Deset vei cercetà, și nu te vei rușinà.

8. Câmpii Esevonului vor plânge, viea din Sevama, cei ce înghițiți neamurile, călcați viile ei, până la Iazir, să nu vă împreunați, rătăciți-vă prin pustie, cei trimiși dela ea s'au părăsit, că au trecut marea.

9. Pentru aceea voiu plânge, ca plângerea Iazirului viea din Sevama. Copacii tăi i-a oborît Esevon și Eleali, pentrucă secerea și culesul tău voiu călcà și toate vor cădeà.

10. Și se va luà bucuria și vese-

16. 5. Dan. 7, 14, 27; Lucà 1, 32.
6. Ierem. 48, 29, 30.
7. Ierem. 48, 20. 10. Amos 5, 17.

lia din vii și în viile tale nu se vor
veselì, și nu vor călcà vinuri în tea-
scuri, că a încetat.
11. Pentru aceea pântecele meu
asupra lui Moav, ca o alăută va sunà
și cele din lăuntrul meu ca un zid
le-ai înnoit.
12. Și va fì ție spre rușinare, pen-
trucă s'a ostenit Moav în capiști,
și va intrà la cele făcute de mâna
sa, ca să se roage, și nu'l vor pu-
teà mântuì pre el.
13. Acesta este cuvântul, care l-au
grăit Domnul asupra lui Moav, când
au grăit.
14. Și acum au grăit Domnul zi-
când: în trei ani ai anilor năimitu-
lui, se va necinstì mărirea lui Moav
cu toată avuția cea multă și va ră-
mâneà foarte mic și necinstit.

CAP. 17.

Prorocia pentru Damasc.

Cuvântul cel asupra Damascului.
Iată Damascul se va luà dintre
cetăți, și va fì spre cădere.
2. Părăsit în veac, spre zăcere și
odihnă turmelor, că nu va fì cine
să le alunge.
3. Și nu va mai fì întărit, ca să
scape acolo Efraim, și mai mult îm-
părăție nu va fì în Damasc, și ră-
mășița Sirienilor, că nu ești tu mai
bun decât fiii lui Israil și decât mă-
rirea lor, acestea zice Domnul Sa-
vaot.
4. Fì-va în ziua aceea scădere mă-
ririi lui Iacov, și cele grase ale mă-
ririi lui se vor cutremurà.
5, Și va fì ca și cum ar adunà
cinevà secerătură stând, și sămânța
spicelor ar secerà, și va fì în ce
chip ar adunà cinevà spic în vale
seacă.
6. Și vor rămâneà într'însa paie,
sau ca două, sau trei boabe de ma-
slin pre vârf înalt, sau patru sau
cinci, care rămân pre stâlpările sale,
acestea zice Domnul Dumnezeul lui
Israil.
7. In ziua aceea va nădăjduì o-
mul spre cel ce l-au făcut pre el, și
ochii lui spre sfântul lui Israil vor
căutà.
8. Și nu vor nădăjduì spre capiști,
nici spre lucrurile mâinilor sale, care
le-au făcut degetele lor, și nu vor că-
utà la copaci, nici la urâciunile sale.
9. In ziua aceea fì-vor cetățile tale
părăsite, precum au părăsit Amo-
reii și Eveii de fața fiilor lui Israil
și vor fì pustii.
10. Pentrucă ai lăsat pre Dumne-
zeu mântuitorul tău, și nu ți-ai a-
dus aminte de Domnul ajutorul tău,
pentru aceea vei sădì răsad necre-
dincios și sămânță necredincioasă.
11. Și în ziua în care vei sădì,
vei îngrădì, și dimineața de vei se-
mănà, înflorì-va spre secere, în care
zi vei moștenì, și ca un tată vei îm-
părțì fiilor tăi moșie.
12. Vai mulțimei neamurilor ce-
lor multe! Ca marea ce se învălue,
așà vă veți turburà, și spatele nea-
murilor celor multe ca apa va ră-
sunà.
13. Ca apa multă neamurile multe,
ca apa multă, care se pornește cu
silă, și'l va scoate pre el, și departe'l
va gonì, ca praful din plevi, când
se vântură asupra vântului, și ca
pulberea roatei. ce se învârtește de
volbură.
14. Seara va fì plângere și până
a nu se face dimineață, nu va fì,
aceasta va fì partea celor ce v'au
jefuit pre voi, și moștenirea celor ce
v'au moștenit pre voi.

---

11. Ierem. 4, 19 și 48, 36. *14* Iov 7. 1, 2.
17. *1.* Ierem. 49, 22; Amos 1, 3, 5; 4 Imp. 16, 9.

8. Lev. 26, 30.
13. Ps. 1, 4; Iov 21, 18.

CAP. 18.

Urmare.

Vai de pământul căruia sunt aripile corăbiilor dincolo de rîurile Etiopiei.

2. Cel ce trimite pe mare zăloage şi cărţi de hârtie deasupra apei, că vor merge soli uşori la neam înalt şi la popor strein şi năsilnic, ce este dincolo de el? Neam desnădăjduit şi călcat acum.

3. Pe care neam toate rîurile pământului l-au pustiit, ca o ţară lăcuită se va lăcuì; ţara lor, ca un semn dela munte se va ridicà, ca glasul trâmbiţei se va auzì.

4. Că aşà mi-au zis mie Domnul: nu va fì frică în cetatea mea, ca lumina soarelui la amiază zi, şi ca norul cel de rouă în ziua secerii va fì.

5. Inainte de secere, când se va sfârşì floarea, şi strugurul cel necopt va înflorì, floarea odrăslind, şi va tăià struguraşii cei mici cu cosoarele, şi ramurile le va luà şi le va tăià.

6. Şi le va lăsà împreună pasărilor cerului şi hiarelor pământului şi se vor adunà la ele pasările cerului şi hiarele pământului vor venì acolo preste dânsa.

7. In vremea aceea se vor aduce daruri Domnului Savaot dela poporul cel necăjit şi smult, şi dela popor mare, de acum şi în veacul vremei neam nădăjduitor şi călcat de tot, care este în partea rîului ţărei lui, în locul unde este numele Domnului Savaot, muntele cel sfânt.

CAP. 19.

Prorocie pentru Eghipet.

Vedenia Eghipetului. Iată Domnul şade pre nor uşor, şi va venì în Eghipet, şi cele făcute de mână ale Eghipetului se vor clătì de faţa lui, şi inima lor se va sfârşì într'înşii.

2. Şi se vor sculà Eghiptenii asupra Eghiptenilor, şi se va război asupra fratelui său, şi fiecare asupra vecinului său, şi se va sculà cetate asupra cetăţei, şi ţinut asupra ţinutului.

3. Şi se va turburà duhul Eghiptenilor într'înşii, şi sfatul lor voiu risipì, şi vor întrebà pre dumnezeii lor şi pre chipurile lor, şi pre cei ce din pământ glăsuesc, şi pre cei ce din pântece grăesc şi pre ghicitori.

4. Şi voiu dà Eghipetul în mâini de oameni, cari vor fì domni sâlnici. Şi împăraţi grei îi vor stăpânì pre ei, acestea zice Domnul Savaot.

5. Şi vor beà Eghiptenii apa cea dela mare, şi rîul va secà şi se va uscà.

6. Şi vor secà rîurile şi izvoarele rîului, şi va secà toată adunarea apei, şi tot lacul cel cu trestie şi cu papură.

7. Şi toată iarba verde împrejurul rîului, şi tot ce se seamănă lângă rîu se va uscà, pălit de vânt.

8. Şi vor suspinà pescarii şi vor suspinà toţi cei ce aruncă undiţa în rîu, şi cei ce umblă a pescuì cu năvoade şi cu mreji, vor jelì.

9. Şi ruşinea va cuprinde pre cei ce lucrează inul periat, şi pre cei ce lucrează visonul.

10. Şi vor fì cei ce lucrează acestea întru durere, şi toţi cei ce fac bere se vor supărà şi li se vor mâhnì sufletele.

11. Şi vor fì nebuni domnii Taneosului, sfetnicii cei înţelepţi ai împăratului, şi sfatul lor va nebunì, cum veţi grăì împăratului, fii înţe-

---

19. *1.* Ps. 17, 11; Ierem. 43, 12, 13 şi 46, 25. *3.* 2 Imp. 15, 31. *4.* Ierem. 46, 13. *11.* 1 Cor. 1, 19.

lepţilor, noi fiii împăraţilor celor din început?
12. Unde sunt acum înţelepţii tăi? şi să spue ţie şi să'ţi zică: ce au sfătuit Domnul Savaot asupra Eghipetului?
13. Sfârşitu-s'au domnii Taneosului, şi s'au înălţat domnii Memfisului, şi vor înşelà Eghipetul şi neamurile.
14. Că Domnul au turnat lor duh de înşelăciune, şi au făcut să rătăcească Eghipetul întru toate lucrurile lui, precum rătăceşte cel beat, care totdeodată varsă.
15. Şi nici un lucru nu va fì la Eghipteni, care să facă cap şi coadă, început şi sfârşit.
16. Şi în ziua aceea fì-vor Eghiptenii ca femeile în frică şi în cutremur de către faţa mâinii Domnului Savaot, care o va pune preste ei.
17. Şi va fì ţara Iudeilor înfricoşare Eghiptenilor, şi când va pomenì cinevà despre ea înaintea lor, se vor înfricoşà pentru sfatul, care l-au sfătuit Domnul Savaot asupra ei.
18. In ziua aceea vor fì cinci cetăţi din Eghipet grăind cu limba Hananiancă, şi jurându-se pre numele Domnului Savaot; cetatea Asedec se va chemà o cetate.
19. In ziua aceea fì-va jertfelnic Domnului în ţara Eghipetului şi stâlp la hotarul ei Domnului.
20. Şi va fì spre semn în veac Domnului în ţara Eghipetului, că vor strigà către Domnul pentru cei ce îi necăjesc pre ei, şi va trimite lor om, care va mântuì pre ei, judecând îi va mântuì pre ei.
21. Şi cunoscut va fì Domnul Eghiptenilor, şi vor cunoaşte Eghiptenii pre Domnul în ziua aceea, şi vor aduce jertfe şi dar, şi vor face făgăduinţe Domnului şi le vor împlinì.
22. Şi va bate Domnul cu rană pre Eghipteni, şi îi va vindecà pre ei, şi se vor întoarce către Domnul, şi'i va ascultà pre ei, şi'i va vindecà pre ei cu vindecare.
23. In ziua aceea fì-va calea Eghipetului către Asirieni şi vor intrà Asirienii în Eghipet, şi Eghiptenii vor merge la Asirieni, şi vor slujì Eghiptenii Asirienilor.
34. In ziua aceea fì-va Israil al treilea între Eghipteni şi între Asirieni, binecuvântat pre pământul, pre care l-au binecuvântat Domnul Savaot, zicând:
25. Bine este cuvântat poporul meu cel din Eghipet, lucrul mâinei mele din Asiria şi moştenirea mea Israil.

CAP. 20.

Robia Eghiptenilor şi Etiopilor.

In anul, în care a intrat Tanatan în Azot, când a fost trimis de Arnà împăratul Asirienilor, şi a bătut Azotul şi l-a luat.
2. Atunci au grăit Domnul către Isaia fiul lui Amos, zicând: mergi şi desbracă sacul dela şalele tale şi scoate încălţămintele tale dela picioarele tale, şi a făcut aşà, umblând gol şi desculţ.
3. Şi au zis Domnul: Precum umblă robul meu Isaia gol şi desculţ, trei ani vor fì semne şi minuni Eghiptenilor şi Etiopilor.
4. Că aşà va duce împăratul Asirienilor robimea Eghipetului şi a Etiopenilor, pre tineri şi pre bătrâni goli şi desculţi, descoperind ruşinea Eghipetului.
5. Şi se vor ruşinà Eghiptenii fiind biruiţi împreună cu Etiopenii, spre care nădăjduiau Ephiptenii, pentrucă le erà lor mărire.

---

13. Ierem. 44, 1.
14. 2 Paral. 18, 22.
18. A 2 Lege 10, 20.
21. Ps. 67, 32 şi 71, 11; Malah. 1, 11.

6. Şi vor zice lăcuitorii ostrovului acestuia în ziua aceea: iată noi am nădăjduit, ca să alergăm la ei spre ajutor, cari n'au putut să se mântuiască de împăratul Asirienilor, şi cum ne vom mântuì noi?

CAP. 21.

Prorocie pentru Vavilon.

Vedenia pustiului. Ca un vârtej prin pustie trece, din pustie vine, din pământ.

2. Vedenie groaznică şi grea s'a vestit mie, cel defăimător defaimă, şi cel fărădelege face fărădelege. Asupra mea Elamitenii şi solii Perşilor asupra mea vin, acum voiu suspinà, şi mă voiu mângâià pre mine însumi.

3. Pentru aceea s'au umplut şalele mele de slăbiciune, şi dureri m'au cuprins pre mine, ca pre ceea ce naşte; nedreptate am făcut, ca să nu auz, sârguit-am, ca să nu văz.

4. Inima mea rătăceşte, şi fărădelegea mea mă afundă, sufletul meu este cuprins de frică.

5. Gătiţi masa, mâncaţi, beţi, sculaţi-vă, boierilor, gătiţi scuturi.

6. Că aşà au zis către mine Domnul: mergând stăi de streajă, şi ce vei vedeà, spune.

7. Şi am văzut doi călăreţi, unul călare pre asin, şi altul călare pre cămilă.

8. Ascultă cu multă luare aminte şi chiamă pre Urie la streaja Domnului şi a zis: stătut-am toată ziua şi în tabără am stătut toată noaptea,

9. Şi iată el vine suit pre doi şi răspunzând a zis: căzut-a, căzut-a Vavilonul şi toţi idolii lui, şi cele făcute de mână ale lui s'au zdrobit pre pământ.

10. Ascultaţi cei rămaşi şi cei necăjiţi, ascultaţi cele ce am auzit de la Domnul Savaot, Dumnezeul lui Israil ne-au spus nouă.

11. Vedenia Idumeii. Către mine strigă din Seir, păziţi întăriturile, păzesc dimineaţa şi noaptea.

12. De vrei să cauţi, caută şi lângă mine şezi.

13. Vedenia Araviei. In dumbravă seara vei dormì, sau în calea Dedan.

14. Intru intâmpinarea celui setos de apă aduceţi cei ce lăcuiţi în ţara Temanului, cu pâine întâmpinaţi pre cei ce fug.

15. Pentru mulţimea celor omorâţi şi pentru mulţimea celor ce rătăcesc, pentru mulţimea sabiilor şi pentru mulţimea arcelor săgetătoare şi pentru mulţimea celor căzuţi în răsboiu.

16. Că aşà mi-au zis mie Domnul; încă un an, ca anul celui năimit, lipsì-va mărirea lui Kidar, şi rămăşiţa săgetătorilor celor tari ai fiilor lui Kidar se va împuţinà, că Domnul Dumnezeul lui Israil au grăit.

CAP. 22.

Prorocie pentru Ierusalim.

Vedenia văii Sionului. Ce'ţi este ţie, că acum v'aţi suit toţi în poduri în deşert?

2. Este plină cetatea de cei ce strigă, răniţii tăi nu sunt răniţi de sabie, nici morţii tăi morţi de răsboiu.

3. Toţi boierii tăi au fugit şi cei prinşi cumplit sunt legaţi şi cei tari din tine departe au fugit.

3. Pentru aceea am zis: lăsaţi-mă, amar voiu plânge, nu mă veţi puteà mângâià de supărarea fetei neamului meu.

5. Că ziua turburărei şi a pierză-

---

21. *3.* Iezech. 21, 12.
4. Iov, 7, 4.
8. Avacum 2, 1.
9. Apoc. 14, 8; Ierem. 51, 8.

16. Ierem. 49, 27.
22. *4.* Ierem. 4, 19 şi 9, 1.

rei şi a călcărei este şi rătăcire de la Domnul Savaot, în valea Sionului rătăcesc dela cel mic până la cel mare prin munţi,

6. Iar Elamitenii au luat tulbe, şi s'au suit oameni pre cai, şi s'au adunat la bătae.

7. Şi vor fi văile tale cele alese se vor umpleà de care, şi călăreţii vor împresurà porţile tale.

8. Şi vor deschide porţile lui Iuda, şi vor privì în ziua aceea la casele cele alese ale cetăţei.

9. Şi vor descoperì ascunsele caselor marginei lui David. Şi au văzut că mai mulţi sunt, şi cum că au abătut apa scăldătoarei cei vechi în cetate.

10. Şi cum că au stricat casele Ierusalimului, ca să întăriască zidurile cetăţei.

11. Şi v'aţi făcut vouă apă între două ziduri mai înlăuntru de scăldătoarea cea veche, şi n'aţi căutat la cel ce dela început o au făcut, şi pre cel ce o au zidit pre ea nu l'aţi văzut.

12. Şi au chemat Domnul Savaot în ziua aceea plângere şi tânguire şi radere şi încingere de saci.

13. Iar ei au făcut veselie şi bucurie junghind viţei şi jertfind oi, ca să mânânce cărnuri şi să beà vin, zicând: să mâncăm şi să bem că mâine vom murì.

14. Şi descoperite sunt acestea în urechile Domnului Savaot, că nu se va iertà vouă păcatul acesta, până ce veţi murì, zice Domnul puterilor.

15. Acestea zice Domnul Savaot: mergi în cămară la Somna cămăraşul, şi zì lui:

16. De ce eşti tu aici şi ce'ţi este ţie aici? Că ţi-ai cioplit aici mormînt, şi ţi-ai făcut în loc înalt mormînt, şi ţi-ai săpat în piatră lăcaş?

17. Iată Domnul Savaot va lepădà şi va sfărâmà pe aşà om, şi va luà îmbrăcămintea ta şi cununa ta cea mărită,

18. Şi te va lepădà în ţară mare şi nemăsurată, şi acolo vei murì şi va pune carul tău cel frumos spre necinste, şi casa boierului tău spre călcare.

19. Şi te vei lepădà din dregătoria casei tale şi din starea ta.

20. Şi va fi în ziua aceea chemàvoiu pre sluga mea Eliachim al lui Helchie.

21. Şi'l voiu îmbrăcà pre el cu îmbrăcămintea ta, şi cununa ta o voiu dà lui, şi puterea şi dregătoria ta o voiu dà în mâinile lui şi va fi ca un părinte celor ce lăcuesc în Ierusalim, şi celor ce lăcuesc în Iuda.

22. Şi voiu dà lui cheia casei lui David preste umărul lui, şi va deschide şi nu va fi cine să închiză, şi va închide şi nu va fi cine să deschiză; şi voiu dà lui mărirea lui David, şi va stăpânì, şi nu va fi cine să'i grăiască împrotivă.

23. Şi'l voiu pune pre el stăpânitor în loc credincios, şi va şedeà pre scaunul mărirei casei tatălui său.

24. Şi va nădăjduì spre el tot cel mărit în casa tatălui său dela cel mic până la cel mare, tot vasul cel mic, dela vasul Aganotilor, şi vor fi supuşi lui în ziua aceea.

25. Acestea zice Domnul Savaot: Mişcà-se-va omul cel întemeiat în loc credincios, şi se va luà, şi va cădeà şi se va pierde mărirea lui, că Domnul au grăit.

CAP. 23.

Prorocie pentru Tir.

Vedenia Tirului. Văitaţi-vă corăbiile Carhidonului, că au pierit, şi mai mult nu vor venì din pământul Chiteilor, dusu-s'au robi.

---

13. Inţel. 2, 6; Amos 6, 4—6; 1 Cor. 15 32,
20. 4 Imp. 18, 18.
22. Iov 12, 14; Apoc. 3, 7.
23. *1.* Ierem. 47, 4.

25. Acum dar cu cine m'aţi asemănat, şi mă voiu înălţà? Zis-au cel sfânt.
26. Căutaţi în sus cu ochii voştri, şi vedeţi cine au făcut acestea toate? Cel ce scoate după număr podoaba sa, şi toate pre nume le chiamă dintru multa mărire, şi cu puterea tăriei sale nimic n'au ascuns de tine.
27. Că au doară zice-vei Iacove, şi ce, grăit-ai Israile? Ascunsu-s'a calea mea dela Dumnezeu, şi Dumnezeul meu au luat judecata mea, şi s'au depărtat?
28. Şi acum au n'ai cunoscut, sau n'ai auzit? Dumnezeu cel veşnic, Dumnezeu cel ce au aşezat marginile pământului, nu va flămânzì. nici se va ostenì, nici este aflare înţelepciunei lui.
29. Cel ce dă flămânzilor întărire, şi celor fără de durere, întristare.
30. Că vor flămânzì pruncii, şi vor ostenì tinerii şi cei aleşi vor slăbì.
31. Iar cei ce aşteaptă pre Dumnezeu vor mutà tăria, şi vor luà aripi ca vulturii, alergà-vor şi nu vor ostenì, umblà-vor şi nu vor flămânzì.

CAP. 41.

Puterea lui Dumnezeu şi deşertăciunea slujirei de idoli.

Innoiţi-vă către mine ostroave, că boierii şi-au întărit vîrtutea, apropie-se, şi să grăiască împreună, atunci judecată vor vestì.
2. Cine au sculat dela răsărituri dreptate, chematu-o-au pre ea la picioarele sale, şi va merge; dà-va înaintea neamurilor, şi pre împăraţi va spăimântà, şi va dà la pământ sabiile lor, şi ca nişte puzderii lepădate arcele lor.
3. Şi va gonì pre ei, trece-va cu pace calea picioarelor lui.
4. Cine au lucrat şi au făcut acestea? Chematu-o-au pre ea cel ce o chiamă pre ea dela începutul neamurilor, eu sunt Dumnezeul cel dintâiu, şi la cele viitoare eu sunt.
5. Văzut-au neamurile şi s'au temut şi marginile pământului s'au spăimântat şi s'au apropiat, şi au venit împreună.
6. Judecând fiecare să ajute vecinului său şi fratelui, şi va zice:
7. Intăritu-s'a omul meşter, şi fierarul ce bate cu ciocanul, împreună lucrând, că atunci va zice; încheetură bună este, întăritu-o-a pre ea cu cuie, pune-vor acestea, şi nu se vor clătì.
8. Iar tu Israile sluga mea, Iacove pre care te-am ales, sămânţa lui Avraam, care am iubit.
9. Pre care l-am luat dela marginile pământului, şi dela locurile depărtate ale lui te-am chemat, şi ţi-am zis ţie: sluga mea eşti tu, alesu-te-am şi nu te-am părăsit.
10. Nu te teme, că, cu tine sunt nu te înşelà, că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce te-am întărit pre tine, şi ţi-am ajutat ţie, şi te-am întemeiat cu dreapta mea cea cu dreptate.
11. Iată se vor ruşinà şi se vor înfruntà toţi vrăjmaşii tăi, că vor fì, ca şi cum n'ar fì, şi vor pierì toţi împrotivnicii tăi.
12. Căutà-vei pre ei şi nu vei aflà oameni, cari să te batjocorească pre tine, că vor fì, ca şi cum n'ar fì, şi nu vor fì cine să se lupte cu tine.
13. Că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce ţiu dreapta ta, carele zic ţie: nu te teme.
14. Nu te teme vierme Iacove, I-

25. Avac. 3, 3.
26. Ps. 146, 4; Fac. 2, 1.
28. Ps. 146, 5; Ps. 89, 2; Rom. 11, 33.
31. Ps. 102, 5.

41. *4.* Apoc. 1, 17 şi 22, 13.
8. A 2 Lege 7. 6; Iacov 2, 23; Eşire 19, 5, 6; 2 Paral. 20, 7; 1 Petr. 2, 9.
10. Ierem. 46, 26. *11.* Ierem. 30, 13.

6. Pentru aceea blestem va mâncà pământul, că au păcătuit cei ce lăcuesc pre dânsul; pentru aceea săraci vor fi cei ce lăcuesc pre pământ, şi vor rămâneà oameni puţini.

7. Plânge-va vinul, plânge-va viea, suspinà-vor toţi cei ce'şi veseleau sufletul.

8. Incetat-a veselia timpinelor, încetat-a îndrăzneala şi avuţia necuraţilor, încetat-a glasul alăutei.

9. Ruşinatu-s'au, n'au băut vin, amară s'a făcut băutura celor ce beau.

10. Pustiitu-s'a toată cetatea, închide-va casa, ca să nu intre.

11. Văitaţi-vă pentru vin pretutindenea, încetat-a veselia, trecut-a toată bucuria pământului.

12. Şi vor rămâneà cetăţi pustii şi case părăsite vor pierì.

13. Acestea toate vor fì pre pământ în mijlocul neamurilor, precum oarecine culege maslinul, aşà îi vor culege pre ei; şi de va încetà culesul.

14. Aceştia cu glas vor strigà, iar cei ce vor fì rămaşi pre pământ se vor veselì împreună cu mărirea Domnului, turburà-se-va apa mărei.

15. Pentru aceasta mărirea Domnului va fì în ostroavele mărei şi numele Domnului va fì mărit.

16. Doamne Dumnezeul lui Israil dela marginile pământului minuni am auzit, nădejdea celui bine credincios.

17. Şi vor grăì: vai neascultătorilor celor ce calcă legea. Frică şi groapă şi laţ preste voi cei ce lăcuiţi pre pământ.

18. Şi va fì cel ce va fugì de frică, va cădeà în groapă, şi cel ce va scăpà de groapă, prinde-se-va de laţ, că ferestrile cerului s'au deschis şi se vor clătì temeliile pământului.

19. Cu turburare se va turburà pământul, şi cu lipsă se va lipsì pământul.

20. Plecatu-s'a şi se va cutremurà ca o colibă pământul, ca cel beat şi ameţit şi va cădeà şi nu va puteà să se scoale, pentrucă l-a biruit pre el fărădelegea.

21. Şi va fì în ziua aceea, va pune Dumnezeu mâna preste podoaba cerului, şi preste împăraţii pământului.

22. Şi adunarea lui vor strânge, şi o vor închide în groapă şi în temniţă; după multe neamuri cercetare va fì lor, şi se va topì cărămida, şi va cădeà zidul.

23. Şi se va înfruntà luna şi se va ruşinà soarele că va împărăţì Domnul în Sion şi în Ierusalim şi înaintea celor bătrâni se va mărì.

CAP. 25.

Cântare de mulţămire.

Doamne Dumnezeul meu, mărì-te-voiu şi voiu lăudà numele tău, că ai făcut lucruri minunate; sfatul cel din început adevărat, fie Doamne.

2. Că ai prefăcut cetăţi în ţărînă, cetăţi tari, ca să nu steà pe temeliile lor; cetatea necredincioşilor în veac nu se va zidì.

3. Pentru aceasta bine te va cuvântà poporul cel sărac şi cetăţile oamenilor celor năpăstuiţi te vor binecuvântà.

4. Că te-ai făcut ajutor la toată cetatea smerită, şi acoperemânt celor slăbiţi de lipsă, izbăvì-vei pre ei de oameni răi, răcoreală celor însetaţi şi duhul oamenilor celor necăjiţi, bine te va cuvântà.

5. Ca nişte oameni puţini la suflet, înseta ţi în Sion, că'i vei mântuì pre ei de oamenii cei fărădelege cărora ne-ai dat pre noi.

---

8. Ierem. 7, 32 şi Ierem. 16, 8; Iezech. 26, 13.
13. Ierem. 6, 9.
18. Ierem. 48, 44; Plâng. 3, 46.
23. Ioil 2, 31.
25. *2.* Apoc, 14, 8,

6. Şi va face Domnul Savaot tuturor neamurilor în muntele acesta ospătà-vor întru veselie, beà-vor vin.

7. Unge-se-vor cu mir în muntele acesta; dă acestea toate neamurilor că sfatul acesta este preste toate neamurile.

8. Inghiţit-a moartea biruind, şi iarăşi au luat Dumnezeu toată lacrăma dela toată faţa, ocara poporului o au luat de preste tot pământul, că gura Domnului a grăit acestea.

9. Şi vor zice în ziua aceea: iată Dumnezeul nostru întru carele am nădăjduit, şi ne va mântuì pre noi, acesta este Domnul, aşteptatu-l-am pre el, şi ne vom bucurà, şi ne vom veselì de mântuirea noastră.

10. Odihnă va dà Dumnezeu în muntele acesta, şi se va călcà Moavul, precum calcă aria cu care.

11. Şi'şi va întinde mâinile sale, în ce chip şi el a smerit spre a pierde şi va smerì semeţia lui, preste cele ce a pus mâna sa.

12, Şi înălţimea zidului celui de scăpare va smerì, şi se va pogorî până la pământ.

CAP. 26.

Cântarea celor răscumpăraţi.

In ziua aceea cântà-voiu cântarea aceasta în pământul Iudei, zicând: iată cetate tare şi mântuire va pune nouă zidul şi împrejurul zidului.

2. Deschideţi porţile să intre poporul, cel ce păzeşte dreptatea şi cel ce păzeşte adevărul.

3. Cel ce apără adevărul şi păzeşte pacea, că spre tine Doamne am nădăjduit până în veac.

4. Dumnezeule cel mare, cel veşnic

5. Cel ce smerind ai pogorît pre cei ce lăcuesc întru cele înalte, cetăţi tari vei strică şi le vei surpà până la faţa pământului.

6. Şi le vor călcà pre ele picioarele celor blânzi şi paşii celor smeriţi.

7. Calea celor bine credincioşi netedă s'a făcut şi gata este calea celor bine credincioşi.

8. Căci calea Domnului este judecata, nădăjduit-am întru numele tău, şi întru pomenirea, de care doreşte sufletul nostru.

9. De noapte mânecă duhul meu către tine Dumnezeule, pentrucă lumină sunt poruncile tale pre pământ, dreptate vă învăţaţi, cei ce lăcuiţi pre pământ.

10. Că a încetat cel necurat, tot cel ce nu va învăţà dreptate pre pământ, adevăr nu va face, ridicese cel necurat, ca să nu vază slava Domnului.

11. Doamne, înalt este braţul tău, şi n'a ştiut, iar cunoscând se vor ruşinà, pismuire va luà pre poporul cel neînvăţat, şi acum focul pre cei protivnici îi va mâncà.

12. Doamne Dumnezeul nostru, pace dă nouă, că toate ne-ai dat nouă.

13. Doamne Dumnezeul nostru, moşteneşte-ne pre noi; Doamne pre altul afară de tine nu ştim, numele tău numim.

14. Iar morţii vieaţă nu vor vedeà, nici doftorii nu vor învieà, pentru aceasta le-ai adus asupră şi ai pierdut, şi ai ridicat toată partea bărbătească a lor.

15. Adaoge lor rele Doamne, adaoge rele celor măriţi ai pământului.

16. Doame, întru necaz ne-am adus aminte de tine, întru necaz mic pedepsirea ta este nouă.

17. Şi precum ceea ce se chinueşte când se apropie să nască, şi

---

8. 1 Corint. 15, 54, 55; Apoc. 7, 17, 21, 4.
9. Ps. 26, 20.
26. *1.* Ps. 45, 5.
2. Ps. 117, 19; Ps. 14, 2.

17. Ioan 16, 21.

strigă întru durerea sa, aşà ne-am făcut celui iubit al tău.

18. Pentru frica ta Doamne, în pântece am luat, şi am chinuit şi am născut duhul mântuirei tale, care am făcut pre pământ, nu vom cădeà; ci vor cădeà cei ce lăcuesc pre pământ.

19. Invieà-vor morţii şi se vor sculà cei din mormânturi şi se vor veselì cei de pre pământ, că roua cea dela tine vindecare lor este, şi pământul necredincioşilor va cădeà.

20. Mergi poporul meu, intră în cămara ta, închide uşa ta, ascunde-te puţin cât de cât, până va trece mânia Domnului.

21. Că iată Domnul din cel sfânt va aduce mânia sa preste cei ce lăcuesc pre pământ, şi va descoperì pământul sângele său, şi nu va mai ascunde pre cei ucişi.

CAP. 27.

Inainte vestire pentru aşezarea poporului lui Dumnezeu.

In ziua aceea aduce-va Dumnezeu sabia cea sfântă şi mare şi tare asupra balaurului, şarpele ce fuge, şi asupra balaurului celui încolăcit şi va ucide pre balaurul cel din mare.

2. In ziua aceea viea cea bună, dorirea lui, ca să o stăpânească pre ea.

3. Eu cetate tare, cetate încunjurată de oştire, în zadar o voiu adăpà pre ea, că se va luà noaptea şi ziua va cădeà zidul ei.

4. Că nu este care să nu se fi apucat de ea; cine mă va pune să păzesc paiele în ţarină? Pentru bătaea aceasta o am lepădat pre ea.

5. Pentru aceasta făcut-au Domnul toate, câte au rânduit, arsu-m'am, strigà-vor toţi, cei ce lăcuesc într'însa, să facem pace cu dânsul, să facem pace.

6. Fiii lui Iacov, cei ce vin, va odrăslì şi va înflorì Israil, şi se va umpleà lumea de rodul lui.

7. Au nu precum el a bătut, şi el însuş aşà se va rănì? Sau precum el a ucis, aşà şi el se va omorî?

8. Certându'i şi ocărându'i va slobozì pre ei. Nu erai tu, cel ce cugetai cu duh aspru să'i ucizi pre ei cu duh de mânie?

9. Pentru aceasta se va luà fărădelegea lui Iacov, şi aceasta este binecuvântarea lui, când voiu luà păcatul lui, când vor zdrobì toate pietrile capiştelor ca praful mărunt, şi nu vor rămâneà copacii lor, şi idolii lor tăieţi ca o dumbravă departe.

10. Turma cea lăcuită se va lăsà ca o turmă părăsită, şi va fi multă vreme la păşune, şi acolo vor odihnì turme.

11. Şi după câtăvà vreme nu va fi într'însa nimic verde, pentrucă se va uscà. Femei cele ce veniţi dela vedere veniţi. Că nu este popor, care are înţelegere, pentru aceea nu se va îndurà spre ei cel ce i-au făcut pre ei, nici cel ce i-au plăsmuit pre ei nu'i va miluì.

12. Şi va fi în ziua aceea, astupà-va Domnul dela ezerul rîului până la Rinocuron, iar voi adunaţi pre fiii lui Israil unul câte unul.

13. Şi va fi în ziua aceea vor trâmbiţà cu trâmbiţa cea mare, şi vor venì cei pieriţi în ţara Asirienilor şi cei pierduţi în Eghipet, şi se vor închinà Domnului în muntele cel sfânt în Ierusalim.

---

19. Ozie 6, 4. *20.* 2 Cor. 4, 17.
21. Mihea 1. 3; Iov 16, 18.
27. *2.* Ps. 79, 9.

6. Ps. 71, 16.
8. Ierem. 10, 24; 18, 17 şi 30, 11.
12. Ierem. 3, 14.
13. 4 Imp. 17, 6; Ierem. 43, 7 şi 44, 28.

CAP. 28.

Prorocie împrotiva lui Efraim. Amenințări și mângâeri.

Vai cununei sumeției, năimiții lui Efraim, floarea, care a căzut din mărire pre vârful muntelui celui gras cei ce se îmbată fără de vin.

2. Iată tare și grea este mânia Domnului, ca grindina ce cade jos, care n'are acoperemînt, silnic cade, ca mulțime de apă multă, care târăște țara pre pământ, va face odihnă cu mâinile.

3. Și cu picioarele se va călcà cununa sumeției, năimiții lui Efraim.

4, Și va fi floarea, care a căzut din nădejdea mărirei pre vârful muntelui celui înalt, ca cel ce aleargă înainte la smochin, care văzându-o, mai 'nainte de a o luà în mână, poftește să o înghiță.

5. In ziua aceea fi-va Domnul Savaot cununa nădejdii, cea împletită cu mărire, a poporului meu celui rămas.

6. Și va rămâneà întru duh de judecată la judecată, și tărie celor ce opresc a omorî.

7. Că aceștia cu vinul au rătăcit, pentru băutură bețivă au rătăcit, preotul și prorocul și-au ieșit din minte pentru beție; înghițitu-s'au pentru vin, cutremuratu-s'au de beție de sicheră, rătăcit-au; aceasta este arătarea.

8. Blestemul va mâncà sfatul acesta, că sfatul acesta este pentru lăcomie.

9. Cui am vestit rele? Și cui am adus veste? Cei înțărcați de lapte, cei smulși dela țâțe.

10. Necaz preste necaz așteaptă, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin.

11. Pentru defăimarea buzelor printr'altă limbă, că vor grăì poporului acestuia zicând:

12. Aceasta este odihna celui flămând, și aceasta este sfărâmarea, și n'a vrut să asculte.

13. Și va fi lor cuvântarea lui Dumnezeu necaz preste necaz, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin ca să meargă și să cază înapoi, și să se primejduiască și să se zdrobească și să se prinză.

14. Pentru aceea ascultați cuvântul Domnului bărbați necăjiți, și boierii poporului celui din Ierusalim.

15. Că ați zis: făcut-am legătură cu iadul, și așezământ cu moartea; vifor iute de va trece, nu va venì preste noi, pus-am minciuna nădejdea noastră, și cu minciună nu vom acoperì.

16. Pentru aceasta așà zice Domnul: Iată eu voiu pune în temeliile Sionului piatră de mult preț, aleasă în capul unghiului, cinstită întru temeliile ei, și cel ce va crede într'însa nu se va rușinà.

17. Și voiu pune judecată întru nădejde; iar mila mea în cumpene, și cei ce nădăjduiți în zadar spre minciună, că nu va trece preste voi vifor.

18. Și nu va strică legătura voastră cea cu moartea, și nădejdea voastră cea cu iadul nu va rămâneà, vifor învăluindu-se de va venì, veți fi lui spre călcare.

19. Când va trece, va ridicà pre voi; dimineața de dimineață va trece ziua, și noaptea va fi nădejde rea; învățați-vă a auzì cei din necaz.

20. Nu putem să ne batem, și înși-ne am slăbit a ne adunà.

21. Ca un munte al necuraților sculà-se-va Domnul, și va fi în va-

---

28. *1.* Ozia 5, 5.

11. 1 Corint. 14, 21.
15. Ierem. 5, 12.
16. Ps. 24, 2; Rom. 9, 32; Rom. 10, 11; Ps. 117, 22; Mat. 21, 42; F. Ap. 4, 11.
21. 2 Imp. 5, 20; 1 Paral. 14, 11; Isus Navì 10, 10.

lea Gavaonului, cu mânie va face
lucrurile sale, lucruri de amărăciune
şi mânia lui strein va lucrà, şi a-
mărăciunea lui streină.
22. Şi voi nu vă veseliţi, nici să
se întărească legăturile voastre, pen-
trucă lucruri săvârşite şi rânduite
am auzit dela Domnul Dumnezeul
Savaot, care va face preste tot pă-
mântul.
23. Băgaţi în urechi şi auziţi gla-
sul meu, luaţi aminte şi ascultaţi
cuvintele mele.
24. Au doar toată ziua va arà cel
ce ară? Sau nu va găti sământa sa
mai 'nainte de ce lucrează pămân-
tul?
25. Au nu când va netezì faţa lui,
atunci va semănà puţin mac au chi-
min? Şi apoi va semănà grâu şi
orz şi meiu şi hrişcă, în hotarele
tale?
26. Şi te vei certà cu judecata
Dumnezeului tău şi te vei veselì.
27. Că nu cu greutate se curăţă
macul, nici cu roată de car se calcă
chiminul, ci cu toiag se scutură ma-
cul, iar chiminul cu pâine se mă-
nâncă.
28. Că nu în veac mă voiu mâ-
nià eu pre voi, nici glasul amără-
ciunei mele va călcà pre voi.
19. Şi minunile acestea dela Dom-
nul Savaot au ieşit, sfătuiţi-vă şi
înălţaţi deşartă mângâere.

CAP. 29.

Prorocie împrotiva Ierusalimului

Vai cetatea Ariil, care o a bătut
David! Adunaţi roduri din an în
an, pentrucă veţi mâncà cu Moav.
2. Că voiu necăjì pre Ariil, şi va
fi tăria şi avuţia lui a mea.
3. Şi te voiu încunjurà ca David
şi te voiu încinge cu şanţ, şi voiu
zidì, şi voiu pune împrejurul tău
turnuri.
4. Şi se vor smerì la pământ cu-
vintele tale, şi în pământ cuvintele
tale se vor afundà, şi glasul tău va
fi ca al celor ce grăesc din pământ
şi la faţa pământului glasul tău va
slăbì.
5. Şi va fi ca pulberea roatei, a-
vuţia celor fărădelege, şi ca ţărâna
ce se spulberă, mulţimea celor ce
te supun pre tine; şi va fi ca o îm-
punsură repede dela Domnul Sa-
vaot.
6. Că va fi cercetare cu tunet şi
cu cutremur şi cu glas mare, vol-
bură învăluindu-se iute, şi pară de
foc mistuind.
7. Şi va fi ca a celui ce visează
în somn avuţia tuturor neamurilor,
cari au dat răsboiu asupra Ariilului
şi toţi câţi s'au răsboit asupra Ie-
rusalimului şi toţi câţi s'au adunat
asupra lui, şi câţi l-au necăjit.
8. Şi vor fi ca şi cei ce beau şi
mănâncă în vis, şi după ce se de-
şteaptă, deşert le este visul; şi în ce
chip visează cel setos că beà, şi
după ce se deşteaptă tot îi este sete
şi sufletul lui îndeşert a nădăjduit,
aşà va fi avuţia tuturor neamurilor,
cari s'au răsboit asupra muntelui
Sionului.
6. Slăbiţi şi vă spăimântaţi, şi vă
îmbătaţi nu de sicheră, nici de vin.
10. Că v'au adăpat pre voi Dom-
nul cu duhul umilinţei, şi va închide
ochii lor şi ai prorocilor lor şi ai
boierilor lor, cari văd cele ascunse.
11. Şi vor fi vouă toate cuvintele
acestea, ca cuvintele cărţei cei pe-
cetluite, care o vor dà omului, ce
ştie carte, zicând: citeşte aceasta,
iar el va zice: nu pot să o citesc
că este pecetluită.
12. Şi se va dà cartea aceasta în

---

24. 45, 9. *29.* Ier. 32, 20.
29. *1.* Iezech. 43, 15, 16. *3.* Ierem. 6, 3.
5. 17, 13; Ps. 1, 4.
10. Rom. 11, 8.

mâna omului, ce nu știe carte, și vor zice lui, citește cartea aceasta și el va zice: nu știu carte.

13. Și au zis Domnul: apropie-se de mine poporul acesta cu gura sa, și cu buzele sale mă cinstește, iar inima lor departe este dela mine; iar în zadar mă cinstește învățând porunci omenești și învățături.

14. Pentru aceasta iată eu voiu adaoge a mută pre poporul acesta și îi voiu mută pre ei, și voiu pierde înțelepciunea înțelepților, și mintea celor pricepuți o voiu ascunde.

15. Vai celor ce fac sfat adânc! Și nu prin Domnul, vai celor ce fac sfat într'ascuns! Și vor fì întru întunerec lucrurile lor, și vor zice: cine ne-a văzut pre noi? Și cine ne va cunoaște pre noi? Sau cele ce le facem noi?

16. Au doar nu vă veți socotì ca lutul olarului? Au doar va zice zidirea celui ce o au zidit pre ea: nu m'ai zidit tu? Sau făptura celui ce o au făcut: nu înțelepțește m'ai făcut?

17. Au nu încă puțin, și se va mutà Livanul ca muntele Hermel și Hermelul ca o dumbravă se va socotì?

18. Și vor auzì în ziua aceea surzii cuvintele cărței, și cei dintru întunerec și cei din negură: ochii orbilor vor vedeà.

19. Și se vor bucurà săracii pentru Domnul cu veselie, și cei fără de nădejde dintru oameni se vor umpleà de bucurie.

20. Lipsit-a cel fărădelege, și s'a sfârșit cel trufaș, și au pierit cei ce fac fărădelege întru răutate.

21. Și cei ce fac de păcătuesc oamenii cu cuvântul, și pre toți cei ce mustră în porți piedecă le vor pune, pentrucă au abătut pre cel drept la cei nedrepți.

22. Pentru aceasta așà zice Domnul asupra casei lui Iacov, care o au ales din Avraam; nu acum se va rușinà Iacov, nici își va schimbà acum fața Israil.

23. Ci când vor vedeà fiii lor, lucrurile mele, pentru mine vor sfințì numele meu, și vor sfințì pre sfântul lui Iacov, și de Dumnezeul lui Israil se vor teme.

24. Și cei ce rătăcesc cu duhul vor cunoaște înțelegerea, și cei ce cârtesc vor învăță a ascultà și limbile cele gângave vor învăță a grăì pace.

CAP. 30.

Amenințări asupra Iudeei.

Vai fii răsvrătiți zice Domnul: făcut-ați sfat nu prin mine, și tocmeală nu prin duhul meu, ca să adaogeți păcate preste păcate.

2. Cei ce merg ca să se pogoare în Eghipet, și pre mine nu m'au întrebat, ca să capete ajutor dela Faraon, și să se acopere dela Eghipténi.

3. Că va fì vouă ocrotirea lui Faraon spre rușine, și celor ce nădăjduesc spre Eghipet, ocară.

4. Că sunt în Tani căpetenii vestitori răi.

5. În deșert vor osenì către popor, care nu le va folosì lor spre ajutor, ci spre rușine și ocară. Vedenia hiarelor celor cu patru picioare din pustie.

6. Întru necaz și întru strâmtoare leul și puiul de leu, de acolo și a-

13. Mateiu 15, 8; Marcu 7, 6.
14. Avdiu 1, 8; 1 Cor. 1, 19.
15. Sirah 23, 25.
16. 45, 9; Rom. 9, 20, 21; Ierem. 18, 6.
18. Mat 11, 5.
21. Amos 5, 10.

23. Ps. 8, 4; Ps. 101, 16.
30. *2.* Ierem. 37, 7 și 2, 18.
3. Iezech. 29, 6.
5. Ierem. 2, 36.
6. 2 Paral. 28, 21—23

spide şi pui de aspidă zburătoare,
cari aduceau pre asini şi pre că-
mile avuţia sa la neam, care nu le
va folosì lor spre ajutor, ci spre ru-
şine şi ocară.
7. Eghiptenii nimic, şi în zadar
vor folosì vouă, vesteşte-le lor, că
deşartă este mângâerea voastră a-
ceasta.
8. Acum dar şezând scrie acestea
pre lespede şi în carte, că vor fì
acestea la zilele vremei şi până în
veac.
9. Că popor neascultător este, fii
mincinoşi, cari nu vreau să asculte
legea lui Dumnezeu.
10. Cei ce zic Prorocilor: nu ve-
stiţi nouă şi celor ce văd vedenii;
nu ne grăiţi nouă, ci ne grăiţi nouă
şi ne vestiţi altă rătăcire.
11. Şi ne întoarceţi pre noi din
calea aceasta, luaţi dela noi căra-
rea aceasta, şi luaţi dela noi cu-
vântătorul lui Israil.
12. Pentru aceea, acestea zice Dom-
nul sfântul lui Israil: pentrucă n'aţi
ascultat de cuvintele acestea, ci aţi
nădăjduit întru minciună, şi pentru
că ai cârtit, şi te-ai încrezut cuvân-
tului acestuia,
13. Pentru aceea fì-va vouă pă-
catul acesta ca un zid, care cade
îndată, a unei cetăţi tari ce s'a lu-
at, a căreea îndată de faţă este că-
derea.
14. Şi căderea ei va fì ca sfărâ-
marea unui vas de lut, din cără-
midă subţire, cât să nu se afle în
tru ele hârb, cu care să aduci foc,
şi cu care să iei puţină apă.
15. Aşà zice Domnul, Domnul sfân-
tul lui Israil, când te vei întoarce,
şi vei suspinà, atunci te vei mân-
tuì, şi vei cunoaşte unde ai fost,
când nădăjduiai întru cele deşarte.
Deşartă s'a făcut tăria voastră, şi
n'aţi vrut să auziţi, ci aţi zis:
16. Pre cai vom fugì, pentru aceea
veţi fugì, şi aţi zis: pre cai iuţi vom
încălicà, pentru aceea iuţi vor fì cei
ce vă vor gonì pre voi.
17. O mie vor fugì de glasul u-
nuia, şi de glasul a cinci vor fugì
mulţi, până ce veţi rămâneà ca un
catart de corabie pre munte, şi ca
un steag, ce se poartă pre deal.
18. Şi iarăş va aşteptà Dumne-
zeu, ca să se îndure spre voi, şi
pentru aceea se va înălţà, ca să vă
miluiască pre voi, că judecător este
Domnul Dumnezeul vostru, unde aţi
lăsat slava voastră? Fericiţi toţi cei
ce rămâneţi într'însul.
19. Pentrucă popor sfânt va lă-
cuì în Sion, şi în Ierusalim cu plân-
gere a plâns, miluеşte-mă, miluì-te-
va, glasul strigărei tale când l-au vă-
zut, te-au ascultat.
20. Şi va dà vouă Domnul pâi-
nea necazului şi apa nevoii, şi mai
mult nu se vor apropià de tine cei
ce te înşală pre tine, că ochii tăi
vor vedeà pre cei ce te înşală.
21. Şi urechile tale vor auzì cu-
vintele celor ce te-au înşelat, cari
zic: aceasta este calea, să mergem
pre ea ori deadreapta sau deastânga.
22. Şi vei pângărì idolii cei fere-
caţi cu argint, şi cei ferecaţi cu aur
şi'i vei zdrobì mărunt, şi'i vei aruncà
ca o cârpă lepădată, şi ca nişte gu-
noiu îi vei lepădà.
23. Atunci va fì ploaie săminţei
câmpului tău, şi pâinea rodului pă-
mântului tău va fì multă şi grasă,
şi se vor paşte vitele tale în ziua
aceea în loc gras şi larg.
24. Taurii voştri şi boii, cei ce lu-
crează pământul, vor mâncà paie
mestecate cu orz vânturat.

---

7. Ierem. 37, 7, 8 şi 2, 36. *8.* 8, 1.
10. Amos 2, 12; Ierem. 11, 21.
14. Ierem, 19, 11.
15. Plâng. 3, 26.
17. Lev. 26, 8, 36.
18. Ps. 2, 11. *22.* 64, 6.
23. Lev. 26, 4; Ierem. 14, 22.

25. Și va fi în tot muntele înalt, și în tot dealul înalt va curge apă în ziua aceea, când vor pierì mulți și când vor cădeà turnuri.

26. Și va fi lumina lunii ca lumina soarelui, și lumina soarelui va fi de șapte ori mai mare în ziua aceea, când va vindecà Domnul zdrobirea poporului său, și durerea ranei tale va vindecà.

27. Iată numele Domnului vine după multă vreme, arzătoare mânie, cu mărire cuvântarea buzelor lui, cuvântare plină de mânie, și iuțimea mâniei lui ca focul va mâncà.

28. Și duhul lui, ca apa în vale curgând, va venì până la grumaz, și se va împărți, ca să turbure neamurile pentru rătăcirea lor cea deșartă, și'i va gonì pre ei rătăcirea, și'i va prinde înaintea feței lor.

29. Au totdeauna se cade să vă veseliți voi, și să intrați întru cele sfinte ale mele totdeauna, ca și când ați prăznuì, și ca și când v'ați veselì, să intrați cu fluer în muntele Domnului, la Dumnezeul lui Israil?

30. Și auzită va face Domnul mărirea glasului său, și mânia brațului său, o va arătà cu mânie și cu urgie, și cu flacăre mistuitoare, tunà-va tare, și ca apa și ca grindina care cu silă se pogoară.

31. Că prin glasul Domnului se vor biruì Asirienii, cu rana, cu care va bate pre ei.

32. Și va fi prin prejurul lui, de unde aveà nădejde de ajutor, întru cari au nădăjduit, aceia cu tâmpine și cu alăute vor dà răsboiu asupra lui din schimbare.

33. Că tu mai 'nainte de zile te vei pedepsì, au doar și ție s'a gătit să împărățești? Vale adâncă, lemne zăcând, foc și lemne multe mâniea Domnului, ca o vale de iarbă pucioasă aprinsă.

CAP. 31.

Blestem întreit asupra legăturei cu Eghipetul și Asiria. Dumnezeu însuș va izbăvì Israilul.

Vai celor ce se pogoară în Eghipet pentru ajutor! Celor ce nădăjduesc în cai și în care, pentru că sunt multe, și de călăreți mulțime multă, și n'au nădăjduit întru sfântul lui Israil, nici au căutat pre Dumnezeu.

2. Iar el înțelepțește [au adus asupra lor rele, și cuvântul lui nu va fi îndeșert, și se va sculà asupra caselor oamenilor răi, și asupra nădejdei lor cei deșarte.

3. Spre Eghiptean om și nu Dumnezeu, spre trupuri de cai, și nu este ajutor, iar Domnul va pune mâna sa preste ei, și vor ostenì cei ce ajută, și toți împreună vor pierì de sabie.

4. Că așà mi-au zis mie Domnul: precum când strigă leul, sau puiul de leu pentru vânatul, care l-a prins, și strigă pentru el până se umplu munții de glasul lui, și se biruesc, și de mulțimea mâniei lui se sperie; așà se va pogorî Domnul Savaot, ca să deà răsboiu pre muntele Sionului, pre munții lui.

5. Ca pasările ce zboară, așà va acoperì Domnul Savaot Ierusalimul, și'l va scutì, și'l va scoate, și'l va ocrotì, și'l va mântuì.

6. Intoarceți-vă cei ce sfătuiți sfat adânc și fărădelege, fii lui Israil.

7. Pentrucă în ziua aceea vor lepădà oamenii cele făcute de mâini, din argint, și cele făcute de mâini, din aur, care le-au făcut mâinile lor.

8. Și va cădeà Asur nu de sabie de bărbat, nici sabie de om îl va mâncà pre el, și va fugì nu de

---

31. *1.* Ps. 19, 8. 2. Plâng. 3, 37.
3. *Iezech. 28· 9.* 4. Ps. 103, 22.
5. A doua Lege 32, 11.
8. 2 Paral. 32, 21.

faţa sabiei, şi tinerii lui vor fi biruiţi.
9. Că cu piatră se vor încunjurà
ca şi cu şanţ, şi se vor biruì, iar
cel ce va fugì se va prinde. Acestea zice Domnul: fericit este cel
ce are în Sion sământă, şi caznici
în Ierusalim.

CAP. 32.

Făgăduinţă despre timpuri fericite.

Că iată împărat drept va împărăţì
şi boierii cu judecată vor stăpânì.
2. Şi va fi omul ascunzând cuvintele sale, şi se va ascunde, ca
apa ce curge, şi se va arătà în Sion
ca un rîu curgător mărit în pământ
setos.
3. Şi mai mult nu vor fi nădăjduind spre oameni, ci vor dà urechile sale spre auzire.
4. Şi inima celor slabi va luà aminte, ca să auză, şi limbile celor
gângavi, curând vor învăţà a grăì
pace.
5. Şi mai mult nu vor zice celui
nebun să stăpânească, şi nu vor
mai zice slugile tale, taci.
6. Că cel nebun, nebune va grăì, şi
inima lui deşarte va gândì ca să săvârşască fărădelege, şi să grăiască
către Domnul înşelăciune, ca să risipească sufletele cele flămânde şi
sufletele cele setoase să le facă deşarte,
7. Că sfatul celor răi fărădelege
va sfătuì, ca să strice pre cei smeriţi cu cuvinte nedrepte, şi să risipească cuvintele celor smeriţi la judecată.
8. Iar cei credincioşi înţelepte au
sfătuit şi sfatul acesta va rămâneà.
9. Femei bogate sculaţi-vă şi auziţi glasul meu, fete întru nădejde
auziţi cuvintele mele.
10. Zilei anului pomenire faceţi
întru durere cu nădejde. Sfârşitu-
s'a culesul, încetat-a semănătura,
mai mult nu va venì.
11. Spăimântaţi-vă şi vă întristaţi
cele ce n'aveţi grije, desbrăcaţi-vă,
fiţi goale, încingeţi-vă cu saci mijloacele voastre.
12. Şi bateţi-vă pieptul, de dorul
ţarinei şi pentru rodul viţei.
13. În pământul poporului meu
spini şi buruiană va răsărì, şi din
toată casa se va luà veselia.
14. Cetate bogată, case părăsite
bogăţia cetăţei vor lăsà, case poftite, şi vor fi satele peşteră până în
veac, veselie colunilor şi păşune
turmelor.
15. Până când va venì preste noi
duh din înălţime. Şi va fi pustiu
Hermelul, şi Hermelul ca o dumbravă
se va socotì.
16. Şi se va odihnì în pustie judecata, şi dreptatea în Carmil va lăcuì.
17. Şi vor fi faptele dreptăţei pace
şi va aveà dreaptă odihnă, şi vor
fi nădăjduind până în veac.
18. Şi va lăcuì poporul lui în cetatea păcei, şi va lăcuì nădăjduind
şi se va odihnì cu avuţie.
19. Şi grindină de va cădeà, nu
va venì preste voi, şi vor fi cei ce
lăcuesc în păduri nădăjduind, ca şi
cei dela câmpie.
20. Fericiţi cei ce seamănă tot pe
lângă apă, unde boul şi asinul calcă.

CAP. 33.

Izbăvirea făgăduită poporului lui Dumnezeu.

Vai celor ce vă chinuesc pre voi!
Că pre voi nimeni nu vă va chinuì, şi cei ce vă defaimă pre voi,
nu pre voi vă defaimă, prinde-se-vor defăimătorii, şi se vor dà, şi
ca molia în haină, aşà se vor biruì.
2. Doamne miluește-ne, că întru

32. *1.* Ps. 44, 6; Zahar. 9, 9.

33. *1.* Jud. 1, 7; 1 Imp. 15, 33.

tine am nădăjduit, făcutu-s'a sămânța celor neascultători spre pierzare; iar mântuirea noastră în vremea necazului.

3. Pentru glasul fricei tale s'au spăimântat popoarele și s'au risipit neamurile de frica ta.

4. Iar acum se vor adunà prăzile voastre dela mic și dela mare, precum adună cinevà lăcuste, așà vă vor batjocorì pre voi,

5. Sfânt este Dumnezeu cel ce lăcuește în ceruri înalte, umplutu-s'a Sionul de judecată și de dreptate.

6. In lege se vor dà, în vistierii mântuirea noastră, acolo este înțelepciune și știință, și cucernicie către Domnul, acestea sunt vistieriile dreptății.

7. Iată de frica voastră se vor teme aceia, de cari voi v'ați temut, ajutor vor aveà dela voi; soli vor trimite, amar plângând și cerând pace.

8. Că se vor pustiì căile lor, încetat-a frica neamurilor, și așezământul cel făcut cu ei s'a stricat, și nu'i veți socotì pre ei oameni.

9. Plâns-a pământul, rușinatu-s'a Livanul, pustiu s'a făcut Saronul, arătată va fì Galileia și Carmilul.

10. Acum mă voiu sculà zice Domnul, acum mă voiu mărì, și mă voiu înălțà.

11. Acum veți vedeà, acum veți simțì, deșartă va fì tăria duhului vostru, foc vă va mâncà pre voi.

12. Și vor fì neamurile arse, ca spinul cel aruncat în țarină și ars.

13. Auzì-vor cei de departe, cele ce am făcut, și cei de aproape vor cunoaște puterea mea.

14. Depărtatu-s'au din Sion cei fărădelege, apucà-va cutremur pre cei necurați, cine va spune vouă, că foc arde? Cine va spune vouă locul cel veșnic?

15. Cel ce umblă întru dreptate, cel ce grăește cale dreaptă, cel ce urăște fărădelegea și nedreptatea, cel ce'și ferește mâinile de daruri, cel ce'și astupă urechile, ca să nu auză judecata sângelui, cel ce'și închide ochii, ca să nu vază nedreptate.

16. Acesta va lăcuì în peșteră înaltă de piatră tare, pâine se va dà lui, și apă lui de băut.

17. Impărat cu mărire veți vedeà și ochii voștri vor vedeà pământ departe.

18. Sufletul vostru va cugetà frica Domnului; unde sunt cărturarii? Unde sunt sfetnicii? Unde este cel ce numără pre cei ce hrănesc popor mic și mare?

19. Cui n'ai dat sfat, nici a știut glas adânc grăitor, ca să nu auză; popor defăimat și cel ce aude nu are pricepere.

20. Iată Sionul cetatea, mântuirea noastră, ochii tăi vor vedeà Ierusalimul, cetatea cea bogată, corturile care nu se vor clătì, nici se vor clătì parii cortului lui în vreme veșnică, nici sforile lui nu se vor rumpe.

21. Că numele Domnului mare este vouă, în locul vostru va fì rîuri și văi late și largi, nu vei umblà pre calea aceasta, nici va umblà corabie vâslind, că Dumnezeul meu mare este, nu mă va trece.

22. Domnul este judecătorul nostru, Domnul este stăpânul nostru, Domnul este împăratul nostru, Domnul însuș ne va mântuì pre noi.

23. Ruptu-s'au funiile tale, că n'au biruit, catargul tău s'a plecat, nu va slobozì vetrelele, nu va ridicà semn, până ce se va dà spre pradă; pentru aceea mulți șchiopi pradă vor face.

24. Și nu va zice: ostenesc poporul cel ce lăcuește într'însele, că s'a iertat lor păcatul.

15. Psalm 14, 2. *20.* Ps. 45, 5.

CAP. 34.

Prorocie împrotiva Idumeii.

Apropieţi-vă neamuri, şi auziţi boieri, auză pământul, şi cei ce lăcuesc pre dânsul, lumea şi poporul cel dintru dânsa.
2. Că mânia Domnului este preste toate neamurile şi urgia lui preste numărul lor, ca să'i prinză pre ei, şi să'i deà pre ei la junghiere.
3. Şi rănitii lor şi morţii se vor lepădà, şi se va suì putoarea lor, şi se vor udà munţii cu sângele lor.
4. Şi se vor cutremurà toate puterile cerului, şi se va învăluì cerul ca o hârtie, şi toate stelele vor cădeà ca frunzele de pre viţă, şi cum cad frunzele din smochin.
5. Imbătatu-s'a sabia mea în cer, iată preste Idumeea se va pogorì, şi preste poporul pierzărei cu judecată.
6. Sabia Domnului s'a umplut de sânge, îngrăşatu-s'a din grăsimea de sânge de ţapi şi de miei, şi de seu de tauri şi de berbeci, că jertfă este lui Dumnezeu în Vosor, şi junghiere mare în Idumeea.
7. Şi vor cădeà cei graşi împreună cu ei, şi berbecii şi taurii, şi se va îmbătà pământul de sânge, şi lutul lui, şi se va umpleà de grăsimea lor.
8. Că ziua judecăţei Domnului este şi anul izbândirei judecăţei Sionului.
9. Şi se vor preface văile ei în smoală, şi pământul ei în pucioasă şi va fì pământul ei arzând ca răşina,
10. Noaptea şi ziua, şi nu se va stinge în vreme veşnică, şi se va suì fumul ei în sus, întru neamuri şi în vreme multă se va pustiì.
11. Şi vor lăcuì într'însa pasări, şi arici şi stârci şi corbi, şi se va aruncà preste ea funia de măsură a pustiei, şi Onochentauri vor lăcuì într'însa.
12. Domnii ei nu vor fì, că împăraţii ei şi cei mai mari ai ei vor pierì.
13. Şi vor răsărì în cetăţile ei lemne spinoase, şi în şanţurile ei, şi vor fì sălaşuri Sirinilor şi cuib struţilor.
14. Şi se vor întâmpinà Dimonii cu Onochentauri, şi vor strigà unul către altul, acolo se vor odihnì Onochentauri, că şi-au aflat lor odihnă.
15. Acolo şi-a făcut cuib ariciul, şi a mântuit pământul pre fiii lui cu temeiu. Acolo s'au întâmpinat cerbii, şi şi-au văzut feţele lor.
16. Cu număr au trecut, şi nici unul dintru ei n'a pierit, unul pre altul nu căutà, că Domnul au poruncit lor, şi duhul lui i-a adunat pre ei.
17. Şi el va aruncà lor sorţi şi mâna lui a împărţit lor ca să se pască, în vreme veşnică veţi moştenì, în neamurile neamurilor se vor odihnì într'însul.

CAP. 35.

Starea de fericire a Bisericei.

Veseleşte-te pustia cea însetată, şi să se bucure pustia şi să înfloreească ca crinul.
2. Şi vor înflorì şi se vor bucurà pustiile Iordanului. Mărirea Livanului s'a dat ei şi cinstea Carmilului, şi poporul meu va vedeà slava Domnului, şi înălţimea lui Dumnezeu.
3. Intăriţi-vă mâini slabe, şi genunchi slăbănoage mângâeţi-vă.
4. Cei slabi de inimă cu cugetul întăriţi-vă şi nu vă temeţi; iată Dumnezeul nostru cu judecată răsplăteşte şi va răsplătì, acela va venì şi ne va mântuì pre noi.

34. *4.* Apoc. 6, 12, 13, 14.
5. Ierem. 46, 10; Ezech. 35, 7.
6. Ierem. 47, 24.
10. Apoc. 14, 11 şi 19, 3.
11. 4. Imp. 21, 13; Apoc. 18, 2.
35. *1.* 55, 12. *3.* Iov 4, 3; Evrei 12, 12.

5. Atunci se vor deschide ochii orbilor, și urechile surzilor vor auzì.
6. Atuncea va sărì șchiopul ca cerbul, și limpede va fì limba gângavilor, că s'a vărsat în pustie apă, și vale în pământ însetat.
7. Și vor fì cele fără de apă bălți, și în pământul cel însetat izvor de apă va fì, acolo va fì veselia pasărilor și lăcașuri de turme, de trestie și bălți.
8. Acolo va fì cale curată, și cale sfântă se va chemà, și nu va trece acolo necurat, nici va fì acolo cale spurcată, cei risipiți vor merge pre dânsa și nu vor rătăcì.
9. Și nu va fì acolo leu, nici hiară cumplită nu se va suì pre dânsa, nici se va aflà acolo; ci vor merge pre dânsa cei mântuiți și aleși de Domnul.
10. Și se vor întoarce și vor venì în Sion cu veselie și cu bucurie și desfătare veșnică preste capul lor, lauda și bucuria și veselia îi va ajunge pre dânșii, și va fugì durerea și întristarea și suspinarea.

CAP. 36.

Năvălirea lui Senaherim în Iudeea. Amenințările lui Rapsachi.

Și a fost în anul al patrusprezecelea al împărăției lui Ezechia, suitu-s'a Senahirim împăratul Asirienilor asupra cetăților celor tari ale Iudeei și le-a luat.
2. Și a trimis împăratul Asirienilor pre Rapsachi din Laxis în Ierusalim la împăratul Ezechia cu putere multă, și a stătut la ducerea apei lacului celui din sus în calea țarinei nălbitorului.
3. Și a ieșit la el Eliachim al lui Helchie dregătorul casei, Somna scriitorul, și Ioah al lui Asaf hronograful.
4. Și le-a zis lor Rapsachi: spuneți lui Ezechia: acestea zice împăratul cel mare, împăratul Asirienilor.
5. În ce nădăjduești? Au doară cu sfatul, sau cu cuvintele buzelor se face răsboiul? Și acum întru cine nădăjduești, de nu asculți de mine?
6. Iată nădăjduești în toiagul de trestie cel frânt, în Eghipet, pre carele de se va rezemà omul, va intrà prin mâna lui și o va găurì; așà este Faraon împăratul Eghipetului, și toți cei ce nădăjduesc într'însul.
7. Iar de ziceți: întru Domnul Dumnezeul nostru nădăjduim, au nu acela este, căruia a luat Ezechia cele înalte ale lui și jertfelnicile lui? Și a zis Iudei și Ierusalimului: înaintea jertfelnicului acestuia să vă închinați.
8. Acum alipiți-vă de Domnul meu împăratul Asirienilor și voiu dà vouă două mii de cai, de veți puteà să dați călăreți pre ei.
9. Și cum veți puteà să vă arătați înaintea feței biruitorilor locurilor? Robi sunt cei ce nădăjduesc în Eghipteni și în cai și în călăreț.
20. Și acum au fără de Domnul ne-am suit asupra țărei aceștia, ca să o batem pre ea? Domnul au zis către mine: sue-te asupra pământului acestuia, și'l strică pre el.
11. Și a zis Eliachim și Somna scriitorul și Ioah către Rapsachi: grăește slugilor tale Sirienește, că înțelegem noi, și nu ne grăì nouă Jidovește, și pentru ce grăiești de aud oamenii cei de pre zid?
12. Iar Rapsachi a zis către ei: au doar la Domnul vostru, sau la voi m'a trimis pre mine Domnul meu, să grăiesc cuvintele acestea? Au nu la oamenii cei ce șed pre

5. Ps. 49, 3; Mat. 11, 5.
6. Mat. 9, 33; Ioil 3, 18. 10. Apoc. 21, 4.
36. 1. 4 Imp. 18, 13; 2 Par. 32, 1; Sirah 48, 21.
6. Iezech. 29, 6, 7. 11. 2 Paral. 32, 18.

zid, ca să mănânce balegă şi să beà pişat împreună cu voi?

13. Şi a stătut Rapsachi, şi a strigat cu glas mare Jidoveşte, şi a zis: auziţi cuvintele împăratului celui mare, ale împăratului Asirienilor.

14. Acestea zice împăratul: să nu vă înşale pre voi Ezechia cu cuvinte, nu va puteà să vă mântuiască pre voi.

15. Şi să nu zică vouă Ezechia, că vă va mântuì pre voi Dumnezeu, şi nu se va dà cetatea aceasta în mâinile împăratului Asirienilor.

16. Să nu ascultaţi de Ezechia, acestea zice împăratul Asirienilor: de vreţi să fiţi fericiţi, ieşiţi la mine şi mâncaţi fiecare viea sa şi smochinii săi, şi beţi apă din fântânile voastre.

17. Până ce voiu venì şi vă voiu mutà pre voi în pământ, care este ca şi pământul vostru, pământ de grîu şi de vin, şi de pâine şi de vii.

18. Să nu vă înşale pre voi Ezechia, zicând: Dumnezeu vă va izbăvì pre voi, au doar a izbăvit vre unul din dumnezeii neamurilor ţara sa din mâna împăratului Asirienilor?

19. Unde este Dumnezeul lui Emat? Şi al lui Arfat? Şi unde este Dumnezeul cetăţei Sepfarimului? Au putut-a mântuì Samaria din mâna mea?

20. Cine din dumnezeii tuturor neamurilor acestora au mântuit pământul său din mâna mea? Cum va mântuì Dumnezeu Ierusalimul din mâna mea?

21. Şi au tăcut, şi nimeni nu i-au răspuns lui cuvânt, că a fost poruncit împăratul, ca nimic să nu'i răspunză.

22. Şi a intrat Eliachim al lui Helchie dregătorul casei, şi Somna scriitorul oştirii, şi Ioah al lui Asaf hronograful la Ezechia, cu hainele rupte şi spuseră lui cuvintele lui Rapsachi.

21. 4 Imp. 18, 36.

CAP. 37.

Rugăciunea lui Ezechia. Izbăvirea Ierusalimului.

Şi a fost dacă a auzit împăratul Ezechia, şi-a rupt hainele şi s'a îmbrăcat cu sac, şi s'a suit în casa Domnului.

2. Şi a trimis pre Eliachim dregătorul casei, şi pre Somna scriitorul, şi pre cei mai bătrâni dintre preoţi îmbrăcaţi cu saci la Isaia prorocul fiul lui Amos şi ziseră lui:

3. Acestea zice Ezechia: ziua necazului şi a ocărei şi a mustrărei şi a mâniei este ziua de astăzi; că a sosit durerea celei ce va să nască şi nu poate naşte.

4. Doar va auzì Domnul Dumnezeul tău cuvintele lui Rapsachi, care le-a trimis împăratul Asirienilor, ca să ocărască pre Dumnezeul cel viu şi să ocărască cuvintele, care le-au auzit Domnul Dumnezeul tău, şi te roagă către Domnul Dumnezeul tău pentru rămaşii aceştia.

5. Şi au venit slugile împăratului Ezechia la Isaia.

6. Şi le-a zis lor Isaia: aşà să ziceţi către domnul vostru: acestea zice Domnul: să nu te temi de cuvintele, care ai auzit, cu care m'au ocărît solii împăratului Asirienilor.

7. Iată eu trimiţ într' însul duh, şi auzind veste, se va întoarce în ţara sa, şi va cădeà de sabie în pământul său.

8. Şi s'a întors Rapsachi, şi a aflat pre împăratul Asirienilor dând războiu asupra Lovnii.

9. Şi a auzit că a purces dela Lahis, şi a ieşit Taraca împăratul

37. 1. 4 Imp. 19, 1. 8. 4 Imp. 19, 8. 9. Ierem. 34, 7.

Etiopilor, ca să'l încunjure pre el, şi auzind aceasta s'a întors şi a trimis soli la Ezechia zicând:
10. Aşà veţi grăì lui Ezechia împăratul Iudeei: să nu te înşale pre tine Dumnezeul tău, întru carele nădăjdueşti zicând: nu se va dà Ierusalimul în mâna împăratului Asirienilor.
11. Au nu ai auzit tu, cele ce au făcut împăraţii Asirienilor, cum tot pământul l-au stricat? Şi tu doară vei scăpà?
12. Au doar mântuitu-i-au pre ei dumnezeii neamurilor, pre cari i-au pierdut părinţii mei, pre Gozan şi pre Haran şi pre Rasem, cari sunt în ţara Teemat.
13. Unde sunt împăraţii Ematului şi ai Arfatului şi ai cetăţei Epfarimului, Annà şi Avà.
14. Şi a luat Ezechia cartea dela soli, şi o a cetit, şi s'a suit în casa Domnului, şi o a deschis înaintea Domnului.
15. Şi s'a rugat Ezechia către Domnul zicând:
16. Doamne Savaot Dumnezeul lui Israil, cel ce şezi pre Heruvim, tu singur eşti Dumnezeu a toată împărăţia lumei, tu ai făcut cerul şi pământul.
17. Pleacă Doamne urechia ta, ascultă Doamne, deschide Doamne ochii tăi, caută Doamne şi vezi, şi auzi toate cuvintele lui Senahirim, care le-a trimis, ca să ocărască pre Dumnezeul cel viu.
18. Că cu adevărat Doamne, au pustiit toată lumea împăraţii Asirienilor şi ţara lor.
19. Şi au aruncat idolii lor în foc, pentrucă nu erau dumnezei, ci lucru de mâini omeneşti, lemne şi pietre, l-au pierdut pre ei.
20. Şi acum Doamne Dumnezeul nostru, mântueşte-ne de mâna lor, ca să cunoască toată împărăţia pământului, că tu singur eşti Dumnezeu.
21. Şi trimis au fost Isaia fiul lui Amos la Ezechia, şi i-a zis lui: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: auzit-am cele ce te-ai rugat către mine pentru Senahirim împăratul Asirienilor.
22. Acesta este cuvântul, care l-au grăit despre el Dumnezeu: defăimatu-te-a şi te-a batjocorit fecioară fata Sionului, asupra ta a clătit capul fiica Ierusalimului.
23. Pre cine ai ocărît şi ai întărâtat? Sau asupra cui ai înălţat glasul tău? Şi n'ai ridicat spre înălţime ochii tăi, către sfântul lui Israil?
24. Că prin soli ai ocărît pre Domnul, că ai zis: cu mulţimea carelor eu m'am suit la înălţimea munţilor, şi la cele de pre urmă ale Livanului, şi am tăiat înălţimea chedrului lui, şi frumuseţea chiparosului şi am intrat în partea cea înaltă a pădurii.
25. Şi am pus pod, şi am pustiit ape şi toată adunarea apei.
26. Au n'ai auzit demult cele ce am făcut eu? Din zilele cele de demult am rânduit, şi acum am arătat, ca să pustiesc neamurile întru tării, şi pre cei ce lăcuesc în cetăţi tari.
27. Slobozit-am mâinile şi s'au uscat, şi s'au făcut ca iarba uscată de pre acoperiş şi ca troscotul.
28. Şi acum odihna ta şi ieşirea ta şi intrarea ta eu o ştiu.
29. Şi mânia ta, cu care te-ai mâniat, şi amărăciunea ta s'au suit la mine, şi voiu pune căpăstru în nasul tău şi zăbale în buzele tale, şi te voiu întoarce înapoi pre calea, pre care ai venit.
30. Şi acesta va fi ţie semn, mă-

13. 4 Imp. 18, 34 şi 19, 13.
19. 2 Paral. 32, 19.
29. 4. Imp. 19, 28.

nâncă în anul acesta cele ce ai semănat, şi în anul al doilea rămăşiţele, iar în anul al treilea semănând, seceraţi, şi sădiţi vii şi mâncaţi roada lor.
31. Şi vor fi cei rămaşi în Iudeea, vor slobozi rădăcini în jos, şi vor face sămânţă în sus.
32. Că din Ierusalim vor fi cei rămaşi, şi cei mântuiţi din muntele Sionului, râvna Domnului Savaot va face acestea.
33. Pentru aceea aşà zice Domnul asupra împăratului Asirienilor: nu va intrà în cetatea aceasta, nici va slobozì asupra ei săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici o va încunjurà cu şanţ.
34. Ci pre calea, pre care a venit, pre aceea se va înapoià, şi în cetatea aceasta nu va intrà.
35. Acestea zice Domnul: apărà-voiu cetatea aceasta, ca să o mântuesc pentru mine şi pentru David sluga mea.
36. Şi a ieşit îngerul Domnului, şi a ucis din oştirea Asirienilor o sută şi optzeci şi cinci de mii, şi sculându-se dimineaţa a aflat toate trupurile moarte.
37. Şi înapoindu-se s'a dus Senahirim împăratul Asirienilor şi a lăcuit în Ninevi.
38. Şi când s'a închinat el în casa lui Asarah dumnezeul lui, domn al părinţilor lui, Adramelech şi Sarasar feciorii lui l-au omorît cu sabiile şi ei au fugit în Armenia, şi a împărăţit Asordan feciorul lui în locul lui.

CAP. 38.

Boala şî vindecarea lui Ezechia. Rugăciunea lui.

Şi a fost în vremea aceea bolnăvitu-s'a Ezechia de moarte, şi a venit la dânsul prorocul Isaia feciorul lui Amos, şi i-a zis lui, aşà zice Domnul: rândueşte'ţi casa ta, că vei murì tu şi nu vei trăì.
2. Şi s'a întors Ezechia cu faţa la perete, şi s'a rugat către Domnul zicând:
3. Adu'ţi aminte Doamne, cum am umblat înaintea ta cu dreptate şi cu inimă curată, şi cele plăcute înaintea ta am făcut; şi a plâns Ezechia cu plângere mare.
4. Şi a fost cuvântul Domnului către Isaia, zicând:
5. Mergi şi zì lui Ezechia: acestea zice Domnul Dumnezeul tatălui tău David: auzit-am rugăciunea ta, şi am văzut lacrămile tale, şi iată adaog vieţei tale cincisprezece ani.
6. Şi din mâna împăratului Asirienilor te voiu izbăvì pre tine şi cetatea aceasta, şi te voiu scutì pentru cetatea aceasta.
7. Şi acesta va fi ţie semn dela Domnul, că va face Dumnezeu cuvântul acesta, precum au grăit.
8. Iată eu voiu întoarce umbra treptelor pre care s'a pogorît soarele cu zece trepte în casa tatălui tău, întoarce-voiu soarele cu zece trepte, pre care s'a pogorît umbra, şi s'a suit soarele cele zece trepte, pre care s'a pogorît umbra.
9. **Rugăciunea lui Ezechia împăratul Iudeei,** când s'a bolnăvit şi s'a sculat din boala sa.
10. Eu am zis întru înălţimea zilelor mele: merge-voiu la porţile iadului, părăsì-voiu anii cei rămaşi.
11. Zis-am: nu voiu mai vedeà mântuirea lui Dumnezeu pre pământul celor vii, mai mult nu voiu vedeà mântuirea lui Israil pre pământ, nu voiu mai vedeà om cu cei ce lăcuesc.

35. 4 Imp. 9, 35 şi 20, 6. *36.* 2 Paral. 32, 21; Tovie 1, 15; Sirah 48, 24, 25. *37.* 1 Macab. 7, 41; *38.* 2 Macab. 8, 19; 4 Imp. 19, 37; 2 Paral. 32, 21.
38. *1.* 4 Imp. 20, 1; 2 Paral. 32, 24.

3. Ps. 105. 4; Sirah 48, 25, 26.
8. Sirah 48, 26. *11.* Ps. 30, 23.

12. Lipsitu-m'am de rudenia mea, părăsit-am rămăşiţa vieţei mele, ieşit-a şi s'a dus dela mine, precum strică cortul cel ce l-a întins, duhul meu s'a făcut la mine ca pânza pânzarului, care este aproape de tăiat.

13. In ziua aceea datu-m'am până dimineaţă, ca un leu aşà a zdrobit toate oasele mele, că de dimineaţă până în noapte m'am dat.

14. Ca o rândunea, aşà voiu glăsuì, şi ca porumbiţa aşà voiu geme.

15. Că s'a sfârşit ochii mei, căutând la înălţimea cerului către Domnul, cel ce m'au mântuit pre mine, şi au luat dela mine durerea sufletului meu.

16. Doamne, despre dânsul s'a spus ţie, şi ai deşteptat duhul meu, şi mângâindu-mă m'ai învieat.

17. Iată în pace este amărăciunea mea, că ai scos sufletul meu ca să nu piară, şi ai lepădat dinapoia mea toate păcatele mele.

17. Că nu cei din iad te vor lăudà pre tine, nici cei morţi te vor binecuvântà, nici vor nădăjduì cei din iad mila ta.

19. Ci cei vii bine te vor cuvântà, precum şi eu, pentrucă din ziua de astăzi, voiu face pe prunci spre a vestì dreptatea ta.

20. Doamne al mântuirei mele, şi nu voiu încetà a te binecuvântà cu cântare în toate zilele vieţei mele înaintea casei lui Dumnezeu.

21. Şi a zis Isaia către Ezechia: ià o legătură de smochine, şi le zdrobeşte, şi fă aluat, şi'l pune deasupra, şi te vei însănătoşà.

22. Şi a zis Ezechia: acesta va fì semn lui Ezechia, că mă voiu suì în casa lui Dumnezeu.

---

12. Plâng. 3, 53.
17. Ps. 49, 18.
18. Ps. 6, 5; 29, 9 şi 87, 11.
19. Ps. 77, 3.
21. 4 Imp. 20, 7.

CAP. 39.

Ezechia arată vistieriile sale solilor din Vavilon. Pedeapsa lui.

In vremea aceea trimis-a Merodah Valadan feciorul lui Valadan împăratul Vavilonieì cărţi şi soli şi daruri la Ezechia.

2. Că auzise: cum că a fost bolnav de moarte, şi cum că s'a însănătoşat, şi s'a bucurat de ei Ezechia bucurie mare, şi le-a arătat lor casa vistieriilor lui, şi a argintului şi a aurului şi a smirnei cei alese, şi a aromatelor şi a mirului şi toate cămările vaselor vistieriei, şi toate câte erau în vistieriile lui, şi nimic n'a fost, care să nu fì arătat lor Ezechia în casa sa, şi în toată stăpânirea sa.

3. Şi a venit Isaia prorocul la împăratul Ezechia şi i-a zis către el: ce zic oamenii aceştia? Şi de unde au venit la tine? Şi au zis Ezechia: din pământ departe au venit la mine din Vavilon.

4. Şi a zis Isaia: ce au văzut în casa ta? Şi a zis Ezechia: toate cele din casa mea au văzut, şi nimic nu este în casa mea, ce să nu fì văzut, încă şi cele din vistieriile mele le-au văzut.

5. Şi a zis Isaia lui: ascultă cuvântul Domnului Savaot.

6. Iată vor venì zile zice Domnul, şi vor luà toate din casa ta, şi câte au strâns părinţii tăi până în ziua aceasta în Vavilon vor venì, şi nimic nu vor lăsà.

7. Şi au zis Dumnezeu, că şi din fiii tăi, cari vei naşte tu, vor luà şi vor face fameni în casa împăratului Vavilonenilor.

8. Şi a zis Ezechia către Isaia: bun este cuvântul Domnului, care l-au grăit, dar să fie pace şi dreptate în zilele mele.

---

39. *1*. 4 Imp. 20, 12. *7*. Daniil 1, 3, 4.

CAP. 40.

Prorocia despre Mergătorul înainte.

Mângâeţi, mângâeţi pre poporul meu, zice Dumnezeul vostru.

2. Preoţi grăiţi la inima Ierusalimului, mângâeţi'l pre dânsul, că s'a plinit smerenia lui, dezlegatu-s'a păcatul lui, că a luat din mâna Domnului îndoite păcatele sale.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Dumnezeului nostru.

4. Toată valea se va umpleà, şi tot muntele şi dealul se va plecà şi vor fi cele strâmbe drepte şi cele colţuroase căi netede.

5. Şi se va arătà slava Domnului şi va vedeà tot trupul mântuirea lui Dumnezeu, că Domnul au grăit.

6. Glasul celui ce zice: strigă, şi am zis: ce voiu strigà?

7. Tot trupul iarbă, şi toată mărirea omului ca floarea erbei.

8. Uscatu-s'a iarba şi floarea a căzut, iar cuvântul Dumnezeului nostru rămâne în veac.

9. In munte înalt te sue, cel ce bine vesteşti Sionului, înalţă întru tărie glasul tău, cel ce bine vesteşti Ierusalimului, înălţaţi-vă nu vă temeţi, zì cetăţilor Iudei:

10. Iată Dumnezeul vostru, iată Domnul, Domnul cu tărie vine, şi braţul lui cu stăpânire, iată plata lui cu el şi lucrul înaintea lui.

11. Ca păstorul va paşte turma sa, şi cu braţul său va adunà mieii, şi va mângâià pre cele ce au în pântece.

12. Cine a măsurat cu mâna apa şi cerul cu palma, şi tot pământul cu pumnul? Cine a pus munţii cu cântarul şi dealurile cu cumpăna.

13. Cine a cunoscut gândul Domnului, şi cine a fost sfetnicul lui care să'l înveţe pre el?

14. Sau cu cine s'a sfătuit şi l-a învăţat pre el? Sau cine i-a arătat lui judecata, sau cine i-a arătat lui calea înţelegerei? Sau cine i-a dat mai 'nainte lui şi se va răsplăti?

15. De vreme ce toate neamurile ca o picătură din cadă, şi ca o plecare de cumpănă s'au socotit şi ca scuipitul se vor socotì.

16. Iar Livanul nu este destul spre ardere, toate vitele nu sunt de ajuns spre ardere de tot.

17. Toate neamurile ca o nimic sunt şi întru nimic s'au socotit.

18. Cu cine aţi asemănat pre Domnul? Şi cu ce asemănare l-aţi asemănat pre el? Au doar teslarul a făcut chipul?

19. Au doar argintarul topind aurul l-a poleit pre el, şi asemănare l-a făcut pre dânsul?

20. Că teslarul alege lemn neputregăios, şi înţelepţeşte chibzueşte cum va tocmì chipul lui ca să nu se clătească.

21. N'aţi ştiut? N'aţi auzit? Nu s'a vestit vouă din început? N'aţi cunoscut temeliile pământului?

22. Cel ce ţine încunjurarea pământului, şi au pus pre cei ce lăcuesc pre dânsul ca nişte lăcuste; cel ce au pus cerul ca o boltă, şi l-a întins ca un cort spre lăcuinţă.

23. Cel ce au dat pre Domnul, ca şi cum nimic n'ar stăpânì, şi pământul l-a făcut ca o nimic.

24. Că nu vor semănà, nici vor sădì, nici se va rădăcinà în pământ rădăcina lor; suflat-au asupra lor şi s'au uscat, şi viforul ca pre nişte pleve îi va ridicà pre dânşii.

---

40. *1.* 66, 13, *2.* Zahar. 9, 12. *3.* Mateiu 3, 3; Marcu 1, 3; Lucà 3, 4; Ioan 1, 23. *7.* Ps. 89, 5; Iov 14, 1, 2; Sirah 14, 18; Iacov 1, 10; 1 Petru 1, 24. *8.* 1 Petr. 1, 25. *11.* Mihe.a 7, 14; Ezech. 34, 23; 37, 24; Ioan 10, 11. *12.* Pilde 30, 4.

13. Ierem. 23, 18; Inţel. 9, 13; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 16. *15.* Daniil 4, 34; Fap. 17, 29. *18.* Fap. Ap. 17, 29. *20.* Ierem. 10, 3. *22.* Ps. 103, 3; Zahar. 12, 1. *24.* Iov 12, 21. *24.* Ps. 1, 4.

25. Acum dar cu cine m'aţi asemănat, şi mă voiu înălţà? Zis-au cel sfânt.

26. Căutaţi în sus cu ochii voştri, şi vedeţi cine au făcut acestea toate? Cel ce scoate după număr podoaba sa, şi toate pre nume le chiamă dintru multa mărire, şi cu puterea tăriei sale nimic n'au ascuns de tine.

27. Că au doară zice-vei Iacove, şi ce, grăit-ai Israile? Ascunsu-s'a calea mea dela Dumnezeu, şi Dumnezeul meu au luat judecata mea, şi s'au depărtat?

28. Şi acum au n'ai cunoscut, sau n'ai auzit? Dumnezeu cel veşnic, Dumnezeu cel ce au aşezat marginile pământului, nu va flămânzì. nici se va ostenì, nici este aflare înţelepciunei lui.

29. Cel ce dă flămânzilor întărire, şi celor fără de durere, întristare.

30. Că vor flămânzì pruncii, şi vor ostenì tinerii şi cei aleşi vor slăbì.

31. Iar cei ce aşteaptă pre Dumnezeu vor mutà tăria, şi vor luà aripi ca vulturii, alergà-vor şi nu vor ostenì, umblà-vor şi nu vor flămânzì.

CAP. 41.

Puterea lui Dumnezeu şi deşertăciunea slujirei de idoli.

Innoiţi-vă către mine ostroave, că boierii şi-au întărit vîrtutea, apropie-se, şi să grăiască împreună, atunci judecată vor vestì.

2. Cine au sculat dela răsărituri dreptate, chematu-o-au pre ea la picioarele sale, şi va merge; dà-va înaintea neamurilor, şi pre împăraţi va spăimântà, şi va dà la pământ sabiile lor, şi ca nişte puzderii lepădate arcele lor.

3. Şi va gonì pre ei, trece-va cu pace calea picioarelor lui.

4. Cine au lucrat şi au făcut acestea? Chematu-o-au pre ea cel ce o chiamă pre ea dela începutul neamurilor, eu sunt Dumnezeul cel dintâiu, şi la cele viitoare eu sunt.

5. Văzut-au neamurile şi s'au temut şi marginile pământului s'au spăimântat şi s'au apropiat, şi au venit împreună.

6. Judecând fiecare să ajute vecinului său şi fratelui, şi va zice:

7. Intăritu-s'a omul meşter, şi fierarul ce bate cu ciocanul, împreună lucrând, că atunci va zice; încheetură bună este, întăritu-o-a pre ea cu cuie, pune-vor acestea, şi nu se vor clătì.

8. Iar tu Israile sluga mea, Iacove pre care te-am ales, sămânţa lui Avraam, care am iubit.

9. Pre care l-am luat dela marginile pământului, şi dela locurile depărtate ale lui te-am chemat, şi ţi-am zis ţie: sluga mea eşti tu, alesu-te-am şi nu te-am părăsit.

10. Nu te teme, că, cu tine sunt nu te înşelà, că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce te-am întărit pre tine, şi ţi-am ajutat ţie, şi te-am întemeiat cu dreapta mea cea cu dreptate.

11. Iată se vor ruşinà şi se vor înfruntà toţi vrăjmaşii tăi, că vor fì, ca şi cum n'ar fì, şi vor pierì toţi împrotivnicii tăi.

12. Căutà-vei pre ei şi nu vei aflà oameni, cari să te batjocorească pre tine, că vor fì, ca şi cum n'ar fì, şi nu vor fì cine să se lupte cu tine.

13. Că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce ţiu dreapta ta, carele zic ţie: nu te teme.

14. Nu te teme vierme Iacove, I-

---

25. Avac. 3, 3.
26. Ps. 146, 4; Fac. 2, 1.
28. Ps. 146, 5; Ps. 89, 2; Rom. 11, 33.
31. Ps. 102, 5.

41. *4.* Apoc. 1, 17 şi 22, 13.
8. A 2 Lege 7. 6; Iacov 2, 23; Eşire 19, 5, 6; 2 Paral. 20, 7; 1 Petr. 2, 9.
10. Ierem. 46, 26. *11.* Ierem. 30, 13.

sfatile cel puţin la suflet, eu ţi-am ajutat, zice Dumnezeul tău, cel ce te izbăvesc pre tine, sfântul lui Israil.
15. Iată te-am făcut pre tine, ca pre nişte roate nouă de car, care treeră, asemenea fierăstrăului, şi vei treerà munţi, şi vei mărunţì dealuri şi le vei face ca ţărâna.
16. Şi'i vei vânturà, şi'i va luà pre ei vântul şi volbura va risipì pre ei; iar tu te vei veselì întru sfinţii lui Israil, şi se vor bucurà săracii şi lipsiţii.
17. Că vor căutà apă şi nu va fì şi limba lor de sete s'a uscat; eu sunt Domnul Dumnezeu, eu îi voiu auzì pre ei Dumnezeul lui Israil, şi nu'i voiu lăsà pre ei.
18. Ci voiu deschide din munţi râuri, şi în mijlocul câmpiilor fântâni, şi voiu face pustia bălţi de ape şi pământul cel însetat izvoare de ape.
19. Pune-voiu în pământul cel fără de apă chedru şi tisă şi mirsină, şi chiparos şi plop.
20. Ca să vază şi să cunoască, şi să gândească şi să ştie împreună că mâna Domnului au făcut toate acestea, şi sfântul lui Israil le-au arătat.
21. Apropie-se judecata voastră, zice Domnul Dumnezeu, apropiatu-s'au sfaturile voastre, zice împăratul lui Iacov.
22. Apropie-se şi să vă spue vouă, cele ce vor să fie, sau cele ce au fost mai 'nainte spuneţi, şi vom luà aminte şi vom cunoaşte cele de pre urmă şi cele ce vor să fie.
23. Spuneţi-ne nouă, vestiţi-ne cele ce vor fi mai pre urmă şi vom cunoaşte că dumnezei sunteţi, faceţi bine şi faceţi rău, şi ne vom mirà şi împreună vom vedeà.
24. De unde sunteţi voi? Şi de unde sunt lucrurile voastre? Din pământ urîciune v'au ales pre voi.
25. Iar eu am ridicat pre cel dela miazănoapte, şi pre cel dela răsăritul soarelui; chemà-se-vor cu numele meu, vie domnii şi ca lutul olarului şi ca olarul, cel ce calcă lutul, aşà vă veţi călcà.
26. Că cine va spune cele ce au fost din început? Ca să cunoaştem şi cele ce vor să fie şi vom zice: Că adevărate sunt? Nimeni nu este, care mai 'nainte să spue, nici care să auză cuvintele voastre.
27. Incepătură Sionului voiu dà, şi Ierusalimul îl voiu mângâià în cale.
28. Că dintru neamuri iată nimeni nu este, şi din idolii lor nu erà cine să spue, şi de voiu întrebà pre ei de unde sunteţi? Nu vor răspunde mie.
29. Că cei ce vă fac pre voi, şi cei ce vă înşală pre voi sunt deşertăciune.

CAP. 42.

Prorocie despre Mesia.

Iacov sluga mea sprijini'l-voiu pre el, Israil alesul meu, primitu-l'a pre el sufletul meu, dat-am duhul meu preste el, judecată neamurilor va face.
2. Nu va strigà, nici va lăsà, nici se va auzì afară glasul lui.
3. Trestia frântă nu o va zdrobì, şi inul ce fumegă nu'l va stinge, ci întru adevăr va face judecată.
4. Strălucì-va şi nu se va frânge, până ce va pune pre pământ judecată şi întru numele lui neamurile vor nădăjduì.
5. Aşà zice Domnul Dumnezeu, cel ce au făcut cerul şi l-au aşezat, cel ce au întărit pământul şi cele de pre el, şi dă suflare poporului, ce

16. Ierem 15, 7 şi 51, 2.
18. Ps. 106, 35; Ioil 3, 18.
29. Rom. 1, 21.
42. *1*. Mat. 12, 18.
5. 1. Paral. 16, 26; Fapt. Ap. 17, 25.

este pre dânsul și duh celor ce umblă pre dânsul.

6. Eu Domnul Dumnezeu chematu-te-am întru dreptate, și te voiu ținea de mâna ta, și te voiu întări, și te-am dat spre legătură neamului meu, spre luminare păgânilor.

7. Ca să deschizi ochii orbilor, să scoți din legături pre cei legați, și din casa temniții pre cei ce șed întru întunerec.

8. Eu sunt Domnul Dumnezeu, acesta îmi este numele; slava mea altuia nu o voiu dà, nici bunătățile mele celor cioplíți.

9. Cele din început iată au venit, și cele nouă, care eu le vestesc și mai 'nainte până a se vestì, s'au arătat vouă.

10. Cântați Domnului cântare nouă; stăpânirea lui, slăviți numele lui dela marginile pământului, cei ce vă pogorîți în mare și umblați cu corăbii printr'însa, ostroavele și cei ce lăcuiți într'însele.

11. Veselește-te pustie și satele ei, sălașurile și cei ce lăcuesc în Chidar, veselì-se-vor cei ce lăcuesc în pietre, din vârful munților vor strigà.

12. Dà-vor lui Dumnezeu slavă, bunătățile lui în ostroave le vor vestì.

13. Domnul Dumnezeul puterilor va ieșì și va sfărîmà răsboiul, deșteptà-va râvnă și va strigà asupra vrăjmașilor săi cu tărie.

14. Tăcut-am din veci, au doar și pururea voiu tăceà și voiu răbdà? Răbdat-am ca ceea ce naște, dezrădăcinà-voiu și voiu uscà împreună.

15. Pustiì-voiu munți și dealuri, și toată iarba lor voiu uscà și voiu pune rîurile ostroave, și bălțile le voiu uscà.

16. Și voiu scoate orbii la calea care n'au știut, și voiu face pre ei să umble pre cărările care nu le-au cunoscut; face-voiu lor întunerecul lumină și cele colțuroase netede, acestea sunt cele ce le voiu face lor și nu-i voiu părăsì pre ei.

17. Și ei s'au întors înapoi. Rușinați-vă cu rușine, cei ce nădăjduiți spre cele cioplite, cei ce ziceți celor turnate: voi sunteți dumnezeii noștri.

18. Cei surzi auziți și cei orbi priviți să vedeți.

19. Și cine este orb, fără numai slugile mele, și surzi, fără numai cei ce stăpânesc pre ei? Cine este orb ca cel depărtat? Și s'au orbit slugile lui Dumnezeu.

20. Văzut-ați de multe ori și n'ați păzit, deschisu-vi-s'au urechile și n'ați auzit.

21. Domnul Dumnezeu au voit ca să fie drept și să mărească laudă.

22. Și am văzut, și poporul a fost prădat și jefuit, că laț în cămări pretutindenea și în case împreună, unde i-au ascuns pre ei, făcutu-s'au pradă, și nu erà cel ce să scoață prada, și nu erà cel ce să zică: întoarce.

23. Cine este între voi, care va băgà în urechi acestea? Ascultați cele viitoare.

24. Cine a dat spre jaf pre Iacov și pre Israil la cei ce'l pradă pre el? Au nu Dumnezeu, căruia a păcătuit și n'a vrut să umble în căile lui, nici să asculte de legea lui?

25. Și au adus preste ei iuțimea mâniei sale, și i-a răzbit pre ei răsboiul, și cei ce îi ardeau pre ei prin prejur, și nici unul dintr'înșii n'a cunoscut, nici a pus în inimă.

6. Luca 2, 32. 7. Ps. 101, 21. 8. Ierem. 32, 2. 10. Ps. 95, 1; Ps. 97, 2. 11. Ps. 96, 1.

17. Ps. 96, 7. 19. Iezechil 12, 2.

CAP. 43.

Mângâierea Bisericii în Hristos și în patimile lui.

Și acum așà zice Domnul Dumnezeu, cel ce te-au făcut pre tine

Iacove, cel ce te-au plăsmuit pre tine Israile; nu te teme, că te-am mântuit pre tine, chematu-te-am pre numele tău, al meu eşti tu.

2. Şi de vei trece prin apă, cu tine sunt, şi rîurile nu te vor acoperì; şi de vei trece prin foc, nu te vei arde, flacăra nu te va arde pre tine.

3. Că eu sunt Domnul Dumnezeul tău, sfântul lui Işrail, cel ce te mântuesc pre tine, făcut-am schimbarea ta Eghipetul şi Etiopia şi Soina în locul tău.

4. De când te-ai făcut cinstit înaintea mea, măritu-te-ai, şi eu te-am iubit şi voiu dà oameni pentru tine, şi boieri pentru capul tău.

5. Nu te teme, că eu cu tine sunt, dela răsărit voiu aduce sămânţa ta şi dela apus te voiu adunà.

6. Zice-voiu Crivăţului: adu, şi Austrului: nu oprì, adu pre fiii mei din pământ departe, şi pre fetele mele dela marginile pământului.

7. Pre toţi, câţi se chiamă cu numele meu, pentrucă cu mărirea mea l-am zidit pre el, şi l-am plăsmuit şi l-am făcut pre el.

8. Şi am scos popor orb, şi ochii lor aşijderea sunt orbi, şi au urechi surde.

9. Toate neamurile s'au adunat împreună, şi se vor adunà boierii dintru ele. Cine va vestì acestea, sau cine va spune vouă cele ce sunt din început? Aducă mărturiile sale şi să se îndrepteze, şi să asculte, şi să zică adevărate.

10. Fiţi mie mărturii, şi eu sunt martor, zice Domnul Dumnezeu, şi pruncul meu, pre care l-am ales, ca să ştiţi şi să credeţi şi să cunoaşteţi că eu sunt, mai 'nainte de mine n'a fost alt Dumnezeu, şi după mine nu va fì.

11. Eu sunt Dumnezeu şi afară de mine nu este mântuitor.

12. Eu am vestit şi am mântuit; defăimat-am, şi n'a fost întru voi strein, voi mie mărturii şi eu Domnul Dumnezeu.

13. Incă din început eu sunt şi nu este cine să scoaţă din mâinile mele, face-voiu, şi cine va întoarce aceasta?

14. Aşà zice Domnul Dumnezeu, răscumpărătorul vostru, sfântul lui Israil: pentru voi voiu trimite în Vavilon, şi voiu sculà pre toţi cei ce au fugit, şi Haldeii în corăbii se vor legà.

15. Eu sunt Domnul Dumnezeu sfântul vostru, cel ce am arătat pre Israil împărat vouă.

16, Aşà zice Domnul cel ce dă cale în mare, şi cărare în apă tare.

17. Cel ce au scos care şi călărime şi mulţime tare, ci au dormit, şi nu se vor sculà, stinsu-s'au ca inul stins.

18. Să nu vă aduceţi aminte de cele dintâiu, şi de cele de demult să nu gândiţi.

19. Iată eu fac nouă, care acum vor răsărì, şi le veţi cunoaşte pre ele, şi voiu face în pustie cale, şi cele fără de apă rîuri.

20. Binecuvântà-mă-vor hiarele ţarinei şi sirenele şi puii struţilor, că am dat în pustie apă, şi în cele fără de apă rîuri, ca să adăp pre neamul meu cel ales.

21. Pre poporul meu, pre care l-am agonisit, ca să povestească bunătăţile mele.

22. Nu acum te-am chemat pre tine Iacove, nici te-am făcut să osteneşti Israile.

23. N'ai adus mie oile tale arderi

---

43. *1.* Ierem. 30, 15; 46, 27. *2.* Ps. 65, 11. *4.* Eşire 19, 5. *5.* 44, 2; Ierem. 30, 10. *10.* 1 Paral. 17, 20; 41, 4.

11. Ozie 13, 4; Ps. 3, 8. *13.* Ioan 1, 1; Mihea 5, 2; Pilde 8, 23—30. *18.* Ps. 76, 5. *19.* 2 Cor. 5, 17; Apoc. 21, 5. *21.* Lucà 1, 74, 75.

de tot, nici cu jertfele tale m'ai slăvit, nici ai slujit cu aducerile tale, nici te-ai ostenit în Livan.

24. Nici mi-ai cumpărat mie cu argint tămâere, nici grăsimea jertfelor tale am poftit; ci în păcatele tale ai stătut înaintea mea, și întru nedreptățile tale.

25. Eu sunt, eu sunt, cel ce șterg fărădelegile tale pentru mine, și păcatele tale, și nu le voiu pomenì.

26. Iar tu adu'ți aminte și să ne judecăm împreună, spune tu fărădelegile tale întâiu, ca să te îndreptezi.

27. Părinții voștri cei dintâiu au păcătuit, și boierii, fărădelege, au făcut asupra mea.

28. Și au pângărit boierii sfintele mele, și am dat să pierz pre Iacov și pre Israil spre ocară.

CAP. 44.

Slava lui Dumnezeu și deșertăciunea idolilor. Făgăduinți de mântuire.

Iar acum ascultă Iacove sluga mea și Israile, pre care te-am ales.

2. Așà zice Domnul Dumnezeu, cel ce te-au făcut pre tine, și te-au urzit din pântece, încă vei aveà ajutor: nu te teme sluga mea Iacove! Și iubite Israile! Pre care am ales.

3. Că eu voiu dà apă, când va fì sete celor ce umblă în loc fără de apă, pune-voiu Duhul meu preste sămânța ta și binecuvântările mele preste fiii tăi.

4. Și vor răsărì ca iarba în mijlocul apei, și ca salcia lângă apă curgătoare.

5. Acesta va zice: al lui Dumnezeu sunt, și acesta va strigà pre numele lui Iacov și altul va scrì cu mâna sa, al lui Dumnezeu sunt și pre numele lui Israil va strigà.

6. Așà zice Dumnezeu Împăratul lui Israil, și cel ce l-au mântuit pre el Dumnezeu Savaot: eu sunt întâiu și eu după acestea, afară de mine nu este Dumnezeu.

7. Cine este cum sunt eu? Să steà și să cheme și să spue și să gătească mie de când am făcut pre om în veac, și cele viitoare mai 'nainte de ce vor fì, să vă spue vouă.

8. Nu vă ascundeți, nici rătăciți, au nu din început ați băgat în urechi și am vestit vouă? Martori voi sunteți, de este Dumnezeu afară de mine.

9. Cei ce fac idoli și cei ce cioplesc, toți deșerți sunt, cei ce fac cele ce le plac lor, care nu vor folosì lor; martorii lor nu vor vedeà și nu vor cunoaște, ci ca să se rușineze.

10. Cine zidește pre cel tare, și varsă pre cel cioplit spre nefolosință.

11. Iată toți cei ce se împreună cu el, se vor rușinà, cei ce'și fac dumnezeu și cioplesc cele nefolositoare, și toți de când s'au făcut, s'au uscat și surzi dela oameni, adună-se toți și să steà împreună, și să se rușineze și să se înfrunteze împreună.

12. Că a ascuțit meșterul securea și cu barda l-a cioplit, și cu sfredelul l-a găurit, și l-a lucrat pre el cu tăria brațului său, și va flămânzì și va slăbì, și nu va beà apă.

13. Dupăce meșterul a ales lemnul, l-a măsurat, l-a însemnat cu condeiul, și l-a făcut pre el în unghiuri, și l-a cleit cu cleiu, și l-a făcut în chip de om, și ca o frumusețe de om, ca să'l puie în casă.

14. Tăiat-a luiș chedrii, și și-a luat ghindă sălbatecă și stejar și și-a

25. Ps. 24, 12; Ezech. 36, 22, 32.
26. Mihea 6, 2. *27.* Ierem. 2, 8.
44. *2.* 43, 5; Ieremia 30, 15; 46, 27.
3. Ioil 2, 28; Fap. Ap. 2, 17; Ioan 7, 38.
4. Ierem. 17, 8.

6. Apoc. 1, 8, 17 și 22, 13.
8. A 2 Lege 6, 4 și 4, 35, 39; Ioan 17, 3, 1; 1 Cor. 8, 4, 6. *9.* Ierem. 10, 3.
11. Ps. 113, 15 și Ps. 96, 7.
12. Ințelep. Sol. 13, 13.

ales lemn din pădure, care l-au sădit Domnul, pin pre care ploaea l-a crescut,
15. Ca să fie oamenilor de ars în foc, și luând dintr'însul s'au încălzit și arzând au copt pâine cu el; iar rămășița o au făcut dumnezei, și s'au închinat lor, făcutu-și-au din el chip cioplit și s'au închinat lui.
16. Din care jumătate au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și cu jumătate au fript carne și au mâncat și s'au săturat, și încălzindu-se, au zis: place'mi, că mă încălzii și văzui foc.
17. Iar ce a rămas l-au făcut dumnezeu cioplit, îngenunche înaintea lui, și se închină lui și se roagă zicând: mântuește-mă, că dumnezeul meu ești tu.
18. N'au cunoscut, ca să înțeleagă, că s'au întunecat, ca să nu vază cu ochii săi, și să nu priceapă cu inima sa.
19. Și n'au socotit cu sufletul său nici au cunoscut cu înțelepciunea, că jumătate dintr'însul a ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și au fript carne de mâncare; iar din rămășița lui au făcut urâciune, și i s'au închinat.
20. Cunoașteți, că cenușă este inima lor, și se înșală și nimenea nu poate să'și mântuiască sufletul său; vedeți să nu ziceți: că minciună este în dreapta mea.
21. Adu'ți aminte de acestea Iacove și Israile, că sluga mea ești tu, făcutu-te-am pre tine sluga mea, și tu Israile nu mă uită.
22. Că iată am șters ca un nor fărădelegile tale, și ca o ceață păcatele tale; întoarce-te la mine și te voiu mântuì pre tine.
23. Veseliți-vă ceruri, că au miluit Dumnezeu pre Israil, trâmbițați temeliile pământului, strigați munți veselie, dealurile și toate lemnele cele dintr'însele, că au izbăvit Dumnezeu pre Iacov, și Israil se va mărì.
24. Așà zice Domnul cel ce te-au izbăvit pre tine, și te-au plăsmuit din pântece: eu Domnul cel ce săvârșesc toate, întins-am cerul singur, și am întărit pământul.
25. Cine altul va risipì semnele celor grăitori din pântece? Și vrăjile dela inimă? Cel ce întoarce pre cei înțelepți la cele dinapoi, și înnebunește sfatul lor?
26. Și întărește cuvântul slugii sale, și adeverează sfatul îngerilor săi. Cel ce zice Ierusalimului: lăcui-te-vei și cetăților Iudei: zidì-vă-veți și pustiile lui vor odrăslì.
27. Cel ce zice adâncului: pustiì-te-vei și rîurile tale le voiu uscà.
28. Cel ce zice lui Kir să înțeleagă și toate voile mele va face, cel ce zice Ierusalimului: zidì-te-vei și casa mea cea sfântă o voiu întemeià.

CAP. 45.

Mai 'nainte vestire despre Kir. Mântuirea cea dela Dumnezeu vestită poporului său.

Așà zice Domnul Dumnezeu unsului meu Kir, pre care l-am ținut deadreapta ca să supun înaintea lui neamuri, și puterea împăraților voiu rumpe, deschide-voiu înaintea lui porți, și cetăți nu se vor închide.
2. Eu înaintea ta voiu merge și munții voiu face șes, ușile cele de aramă voiu zdrobì și zăvoarele cele de fier voiu sfărâmà.
3. Și voiu dà ție vistierii întunecate, ascunse, nevăzute voiu deschide ție, ca să cunoști, că eu sunt

18. Mat. 13, 13. *20.* Ierem. 10, 14.
23. Ps. 97, 9, 10.

24. Neemia 9, 6; Iov 9, 8; Ps. 103, 2, 3.
25 Iov 5, 12.
28. 45, 13; 2 Paral. 36, 23; Esdra 1, 2.
45. *1.* Esdra 1, 2.

Domnul Dumnezeul tău, cel ce chem numele tău, Dumnezeul lui Israil.

4. Pentru sluga mea Iacov și pentru Israil alesul meu, eu te voiu chemà pre numele tău și te voiu primì; iar tu nu m'ai cunoscut.

5. Că eu sunt Domnul Dumnezeu și afară de mine nu este Dumnezeu, întăritu-te-am, și nu m'ai cunoscut pre mine.

6. Ca să cunoască cei dela răsăritul soarelui și cei dela apus, că nu este Dumnezeu afară de mine.

7. Eu sunt Domnul Dumnezeu și nu este încă, eu sunt cel ce am făcut lumina și am zidit întunerecul, cel ce fac pace și zidesc rele, eu sunt Domnul Dumnezeu, cel ce fac toate acestea.

8. Veselească-se cerul deasupra, și norii să roureze dreptate; să răsară pământul și să odrăslească milă, și dreptate să răsară împreună, eu sunt Dumnezeu, cel ce te-am zidit pre tine.

9. Pre care mai bine te-am gătit, decât lutul olarului. Au doar cel ce ară, arà-va pământul toată ziua? Au doar va zice lutul olarului: ce faci de nu lucrezi? Au n'ai mâini? Au răspunde-va zidirea către cel ce o au plăsmuit pre ea?

10. Vai celui ce zice tatălui: ce vei prăsì? Și mumei: ce chinuești?

11. Că așà zice Domnul Dumnezeu sfântul lui Israil, cel ce au făcut cele viitoare, mă întrebați pre mine de fiii mei, și'mi porunciți mie de lucrul mâinilor mele.

12. Eu am făcut pământul și pre om pre dânsul, eu cu mâna mea am întărit cerul, eu tuturor stelelor am poruncit.

13. Eu l-am ridicat pre el cu dreptate împărat, și toate căile lui drepte, acesta va zidì cetatea mea, și va întoarce robia poporului meu; nu cu preț, nici cu daruri, zice Domnul Savaot.

14. Așà zice Domnul Savaot: ostenit-a Eghipetul și negufătoria Etiopilor, și oamenii cei înalți din Savaim la tine vor trece și ție vor fi robi, și după tine vor umblà legați de mâini cu cătuși, și vor venì și se vor închinà ție, și către tine se vor rugà, că întru tine este Dumnezeu, și nu este Dumnezeu afară de tine.

15. Că tu ești Dumnezeu și n'am știut, Dumnezeul lui Israil mântuitorul.

16. Înfruntà-se-vor și se vor rușinà toți împrotivnicii lui, și vor umblà întru rușine. Innoiți-vă către mine ostroave.

17. Israil se mântuește dela Domnul cu mântuire veșnică, nu se vor înfruntà, nici se vor rușinà mai mult până în veac.

18. Așà zice Domnul cel ce au făcut cerul: acesta este Dumnezeu cel ce au arătat pământul, și l-au făcut pre el, și l-au tocmit pre el, nu îndeșert l-au făcut, ci ca să fie lăcuit l-au făcut. Eu sunt Domnul și nu este altul.

19. Nu într'ascuns am grăit, nici în loc întunecos al pământului, n'am zis seminției lui Iacov, deșert cercați, eu sunt Domnul cel ce grăiesc dreptatea și spuiu adevărul.

20. Adunați-vă și veniți, sfătuiți-vă împreună cei ce vă mântuiți din neamuri; n'au cunoscut cei ce ridică lemnul cioplitura sa, și cei ce se roagă către dumnezei, cari nu mântuesc.

21. Cei ce vestesc, să se apropie, ca să știe împreună cine au făcut a-

5. A 2 Lege 4, 35; 32, 39.
7. Iov 2, 10; Amos 3, 6; Eccl. 7, 15.
9. 28. 24; 29, 16; Ieremia 18, 6; Rom. 9, 20 Iov 9, 4. *11.* 4 Imp. 19, 22.
13. 44, 28; Esdra 1, 2.
16. Ps. 96, 7. *18.* A 2 Lege 4, 35.
19. A 2 Lege 30, 11.

cestea auzite din început; atunci s'a
spus vouă: eu sunt Dumnezeu, şi
nu este altul afară de mine, drept
şi mântuitor nu este afară de mine.
22. Intoarceţi-vă către mine şi vă
veţi mântuì, cei dela marginile pământului; eu sunt Dumnezeu şi nu
este altul.
23. Pre mine însu'mi mă jur, de
nu va ieşì din gura mea dreptate,
cuvintele mele nu se vor întoarce,
că mie se va plecà tot genunchiul.
24. Şi va jurà toată limba pre Dumnezeu, zicând: dreptate şi slavă către el vor venì, şi se vor ruşinà toţi
cei ce se despărţesc pre sine, dela
Domnul se vor îndreptà,
25. Şi întru Dumnezeu se va mărì
toată sămânţa fiilor lui Israil.

CAP. 46.

Vavilonul dărâmat şi Israil mântuit de Domnul.

Căzut-a Vil, zdrobitu-s'a Dagon, făcutu-s'au cele cioplite ale lor ca
nişte hiare şi dobitoace.
2. Le purtaţi legate, ca sarcina la
cel ostenit şi flămând şi slab şi
neputincios, cari nu vor puteà să
scape dela răsboiu, iar ei s'au dus
robi.
3. Ascultaţi-mă casa lui Iacov şi
toată rămăşiţa lui Israil, cei ce sunteţi purtaţi din pântece, şi cei ce
sunteţi povăţuiţi din pruncie până
la bătrâneţe.
4. Eu sunt, şi până ce veţi îmbătrânì eu sunt, eu vă sufer pre voi,
eu am făcut, şi eu voiu lăsà pre
voi, şi eu voiu sprijinì şi voiu mântuì pre voi.
5. Cu cine m'aţi asemănat? Vedeţi şi meşteşugiţi-vă cei ce rătăciţi.
6. Şi cei ce scoateţi aurul din săculeţ şi argintul în cumpănă îl măsuraţi, şi năimind meşter de aur au
făcut făptură de mână şi plecându-se, s'au închinat lui.
7. Pre umere îl ridică, şi se duc;
şi de'l pun jos, într'acelaş loc rămâne; nu se mişcă, şi pre cel ce
strigă către el nu'l aude, şi de rele
nu'l va mântuì.
8. Aduceţi-vă aminte de acestea
şi suspinaţi, pocăiţi-vă cei ce aţi
rătăcit, întoarceţi-vă din inimă.
9. Şi vă aduceţi aminte de cele
mai dinainte din veac, că eu sunt
Dumnezeu şi nu este altul afară de
mine.
10. Carele spui cele ce vor fi mai
pre urmă, mai 'nainte de ce se fac
şi de ce se săvârşesc, şi am zis:
tot sfatul meu va stà, şi toate câte
am sfătuit, voiu face.
11. Carele chem dela răsărit pasăre şi din pământ de departe, pentru care am sfătuit şi am grăit şi
am adus, zidit-am şi am făcut, povăţuitu-l-am pre el şi am îndreptat
calea lui.
12. Auziţi-mă cei ce aţi pierdut
inima, cei ce sunteţi departe de dreptate.
13. Apropiat-am dreptatea mea,
şi nu este departe, şi mântuirea celor de lângă mine nu o voiu întârzieà, dat-am în Sion mântuire lui
Israil spre mărire.

CAP. 47.

Prorocie pentru căderea Vavilonului.

Pogoară-te, şezi pre pământ fecioară fata Vavilonului, şezi pre
pământ, nu este scaun fata Haldeilor, că mai mult nu te vei chemà
moale şi gingaşe.
2. Ià moară, macină făină, dezvăleşte acoperemântul tău, descope-

22. A 2 Lege 4, 35.
23. Ierem. 22, 5; Rom. 14, 11; Filip. 2, 10.
46. *1.* Ierem. 50, 2 şi 51, 47.
3. A 2 Lege 32, 11; Ps. 21, 9; A 2 Lege 1, 31.

7. Ierem 10, 5. *10.* Ps. 32, 11; Rom. 6, 17.
11. 13, 5.
47. *2.* Ierem. 13, 22.

re'ți căruntețile, goleşte'ți pulpele, treci rîurile.

3. Descoperì-se-va ruşinea ta, vedeà-se-vor cele de ruşine ale tale, ce este drept voiu luà de pre tine, mai mult nu te voiu dà oamenilor.

4. Zice cel ce te-au mântuit pre tine, Domnul Savaot, numele lui, sfântul lui Israil.

5. Şezi umilită, intră întru întunerec fata Haldeilor, mai mult nu te vei chemà puterea împărăției.

6. Mâniatu-m'am asupra poporului meu, spurcat-am moştenirea mea, eu i-am dat pre ei în mâna ta, iar tu nu le-ai dat lor milă, jugul celui bătrân foarte l-ai îngreuiat.

7. Şi ai zis: în veac voiu fì stăpână, n'ai gândit acestea în inima ta? Nici ți-ai adus aminte de cele după urmă?

8. Acum dar ascultă acestea gingaşe, ceea ce şezi şi nădăjdueşti, şi zici întru inima ta: eu sunt, şi nu este alta, nu voiu şedeà văduvă, nici voiu cunoaşte sărăcia.

9. Iar acum fără de veste vor venì preste tine aceste două într'o zi, şi văduvia şi sărăcia fără de veste vor venì asupra ta, pentru fermecătoria ta şi pentru vrăjitoriile tale cele multe foarte.

10. Pentru nădejdea, care ai avut întru răutatea ta, că tu ai zis: eu sunt, şi nu este alta, să ştii, că înțelepciunea şi curvia acestora va fì ție spre ruşine, şi ai zis întru inima ta: eu sunt, şi nu este alta.

11. Şi va venì asupra ta pieire, şi nu vei ştì; groapă, şi vei cădeà într'însa; şi va venì asupra ta ticăloşie, şi nu te vei puteà curățì; şi fără de veste va venì asupra ta pieire, şi nu vei ştì.

12. Stăi acum cu vrăjile tale şi cu fermecătoriile tale cele multe, care le-ai învățat din tinerețile tale, de'ți vor puteà ție folosì, sau de te vei mai puteà întărì.

13. Ostenit-ai întru sfaturile tale; să steà dar şi să te mântuiască pre tine cuvântătorii de stelele cerului, cari semuesc stelele, spue ție ce va să vie asupra ta?

14. Iată toți ca nişte puzderii se vor arde în foc, şi nu vor mântuì sufletul lor din para focului, pentru că ai cărbuni de foc, şedeà-vei pre ei.

15. Aceştia vor fì ție ajutor, ostenit-ai întru schimbare din tinerețe, omul întru sine a rătăcit şi ție nu va fì mântuire.

CAP. 48.

Darul lui Dumnezeu asupra lui Israil.

Auziți acestea casa lui Iacov, cei ce vă chemați cu numele lui Israil şi din Iuda ați ieşit, cei ce vă jurați cu numele Domnului Dumnezeului lui Israil, cei ce vă aduceți aminte nu cu adevăr, nici cu dreptate.

2. Şi cei ce vă sprijiniți cu numele cetății cei sfinte şi pre Dumnezeul lui Israil sunteți întemeeți, Domnul Savaot este numele lui.

3. Cele mai dinainte iată le-am spus, şi din gura mea au ieşit, şi s'au auzit, degrab am făcut şi au venit.

4. Ştiu că vârtos eşti, şi vână de fier este grumazul tău, şi fruntea ta de aramă.

5. Şi am spus ție de demult, mai 'nainte de ce au venit preste tine, auzite ție le-am făcut, ca să nu zici: că idolii mi-au făcut mie, şi să nu zici: că cele cioplite şi cele vărsate mi-au poruncit mie.

6. Auzit-ați toate şi voi n-ați cunoscut, încă şi acum auzite ție ți-am

3. Naum 3, 5; Plâng. 1, 8; Ierem. 13, 26.
8. Apoc. 18, 7. *10.* Pilde. 16, 1.
12. Ierem. 32, 30.

48. *1.* Ierem. 4, 2 şi 5, 2.
2. 58, 2; Ierem. 7, 3.
4. Esire 32, 9 şi 33, 3.

făcut cele nouă, care de acum înainte vor să fie, și n'ai zis:
7. Acum să fac și nu mai de demult, și nu în zilele cele mai dinainte ai auzit acelea, să nu zici, știu-le pre ele.
8. Nici ai cunoscut, nici ai știut, nici din început am deschis urechile tale, că am cunoscut, că defăimând vei defăimà, și încă din pântece te vei chemà fărădelege.
9. Pentru numele meu voiu arătà ție mâniea mea, și cele mărite ale mele le voiu aduce preste tine, ca să nu te pierz de tot.
10. Iată te-am vândut pre tine, nu pentru argint, și te-am scos din cuptorul sărăciei.
11. Pentru mine face-voiu ție, că numele meu se necinstește și slava mea altuia nu o voiu dà.
12. Ascultă-mă Iacove și Israile, pre carele eu te chem, eu sunt cel dintâiu și eu sunt în veac.
13. Și mâna mea a întemeiat pământul, și dreapta mea a întărit cerul; chemà-voiu pre ei și vor stà împreună,
14. Și se vor adunà toți și vor auzì: cine le-a spus lor acestea? Cel ce te iubesc pre tine am făcut voea ta asupra Vavilonului, ca să pierz sămânța Haldeilor.
15. Eu am grăit, eu am chemat, adusu-l-am pre el și am îndreptat calea lui.
16. Apropieți-vă către mine și ascultați acestea: nu dela început întru ascuns am grăit, când s'a făcut acolo eram, și acum Domnul m'au trimis pre mine și Duhul lui.
17. Așà zice Domnul, cel ce te-au izbăvit pre tine, sfântul lui Israil: eu sunt Domnul Dumnezeul tău, cel ce ți-am arătat ție, ca să afli tu calea, pe care să umbli.
18. Și de ai fi ascultat poruncile mele, s'ar fi făcut ție ca un rîu pacea ta, și dreptatea ta ca valul mării.
19. Și ca nisipul s'ar fi înmulțit sămânța ta, și fiii pântecelui tău ca țărâna pământului; ci nici acum nu te vei stinge, nici va pierì numele tău înaintea mea.
20. Ieși din Vavilon, fugi dela Haldei, glas de veselie să vestiți și să se auză aceasta; vestiți până la marginile pământului, și ziceți: izbăvit-au Domnul pre robul său Iacov.
21. Și de vor înseta, în pustie îi va duce pre ei, apă din piatră le va scoate lor, despicà-va piatra și va curge apă, și va beà poporul meu.
22. Nu este bucurie nedrepților zice Domnul.

CAP. 49.

Slujitorul Domnului lumină neamurilor.

Ascultați-mă ostroave, și luați aminte neamuri, după multă vreme va stà, zice Domnul: din pântecele maicii mele au numit numele meu.
2. Și a pus gura mea ca o sabie ascuțită, și supt acoperemântul mâinei sale m'au acoperit, pusu-m'au ca o săgeată aleasă și în tulba sa m'au ascuns.
3. Și mi-au zis mie: sluga mea ești tu Israile, și întru tine mă voiu mărì.
4. Și eu am zis: îndeșert m'am ostenit, în zadar și întru nimic am dat tăria mea, pentru aceasta judecata mea la Domnul este, și osteneala mea înaintea Dumnezeului meu.
5. Și acum așà zice Domnul: cel ce din pântece m'a plăsmuit slugă luiș, ca să adune pre Iacov la Dom-

8. Iov 14, 4; Ps. 50, 6 și 57, 3.
9. Iezechil 36, 22. *12.* Apoc. 1, 8—17.
18. Ps. 80, 12; A 2 lege 5, 29.
20. Ierem. 21, 6; Ierem. 51, 6; Apoc. 18, 4.
21. Eșire 17, 6; Num. 20, 11; Ps. 113, 8; 1 Cor. 10, 4.
49. *1.* Ps 21, 10.

nul şi pre Israil. Adunà-mă-voiu şi mă voiu mărì înaintea Domnului, şi Dumnezeul meu va fì mie tărie.
6. Şi au zis mie: mare lucru este să te chemi sluga mea, ca să scoli seminţiile lui Iacov şi să întorci pre cei risipiţi ai lui Israil; iată te-am pus pre tine spre împăcare poporului, spre lumină neamurilor, ca să fii tu mântuire până la marginile pământului.
7. Aşà zice Domnul cel ce te-au izbăvit pre tine, Dumnezeul lui Israil: sfinţiţi pre cel ce nu bagă seamă de sufletul său, pre cel ce este urît neamurilor, pre cel ce este rob domnilor; împăraţii îl vor vedeà pre el, şi se vor sculà căpiteniile şi se vor închinà lui pentru Domnul, că credincios este sfântul lui Israil, şi te-am ales pre tine.
8. Aşà zice Domnul: în vreme plăcută te-am ascultat pre tine, şi în ziua mântuirei ţi-am ajutat şi te-am făcut, şi te-am dat spre împăcare neamurilor, ca să aşezi pământul, şi să moşteneşti moştenirea pustiei.
9. Şi să zici celor din legături: ieşiţi, şi celor dintru întunerec: luminaţi-vă, în toate căile se vor paşte, şi în toate cărările păşunea lor.
10. Nu vor flămânzì, nici vor înseta, nici îi va bate pre ei căldura, nici soarele, ci cel ce milueşte pre ei, va mângâià pre ei, ci prin izvoare de ape duce'i-va pre ei.
11. Şi voiu face, ca tot muntele să fie cale, şi toată cărarea păşune lor.
12. Iată aceştia de departe vor venì, aceştia dela miazănoapte şi dela mare, alţii din pământul Perşilor.
13. Veseliţi-vă ceruri şi să se bucure pământul, să strige munţii veselie şi dealurile dreptate, că au miluit Dumnezeu pre poporul său şi pre cei smeriţi ai poporului său i-au mângâiat.
14. Că a zis Sionul: părăsitu-m'au Domnul şi Domnul m'au uitat pre mine,
15. Au doar va uità femeia pre pruncul său? Sau nu'i va fì milă de fiii pântecelui său? Că de va şi uità femeia pre aceştia; dar eu nu te voiu uità pre tine, zice Domnul.
16. Iată pre mâinile mele am zugrăvit zidurile tale, şi înaintea mea eşti pururea.
17. Şi curând te vei zidì dela cei ce te-au surpat, şi cei ce te-au pustiit pre tine, vor ieşì din tine.
18. Ridică împrejur ochii tăi, şi vezi pre toţi; iată s'au adunat şi au venit la tine. Viu sunt eu, zice Domnul, că cu toţi cu aceştia, ca şi cu o podoabă te vei îmbrăcà şi vei pune pre ei împrejurul tău, ca o mireasă podoaba.
19. Că cele pustii ale tale şi cele risipite şi cele căzute, acum se vor strimtà de cei ce lăcuesc, şi se vor depărtà de tine cei ce te mănâncă pre tine.
20. Că vor zice la urechile tale fiii tăi, pre cari i-ai pierdut: strimt este mie locul, fă'mi loc ca să lăcuesc,
21. Şi vei zice întru inima ta: cine a născut pre aceştia mie, că eu fără de fii am fost şi văduvă, nemernică şi închisă, şi pre aceştia cine i-a hrănit mie? Eu am rămas singură; dar aceştia unde au fost?
22. Aşà zice Domnul Domnul: iată ridic spre neamuri mâna mea şi spre ostroave voiu înălţà semnul meu şi vor aduce pre fiii tăi în sîn şi pre fetele tale pre umere le vor purtà.
23. Şi te vor hrănì pre tine îm-

6. Lucà 2, 32. *7*. Ps. 101, 16.
8. Ps. 31, 7; 68, 14; 2 Cor. 6, 2.
9. Lucà 4, 18. *10*. Apoc. 7, 16.
12. Lucà 13, 29.
13. Ps. 68, 38; Ps. 95, 11.
23. Ps. 70, 1.

părați, și împărătesele lor te vor a-
plecà; pre fața pământului se vor
închinà ție, și praful picioarelor tale
vor linge și vei cunoaște, că eu sunt
Domnul Dumnezeu, și nu se vor ru-
șinà cei ce mă așteaptă pre mine.
24. Au luà-va cinevà dela uriaș
prăzi? Și cel ce va robì pre altul
cu nedreptate, mântuì-se-va?
25. Că așà zice Domnul: de va
prinde cinevà pre uriaș, va luà prăzi,
și luând dela cel tare, va scăpà;
iar eu judecata ta voiu judecà, și
eu voiu izbăvì pre fiii mei.
26. Și cei ce te-au necăjit pre tine,
vor mâncà cărnurile sale, și ca vi-
nul cel nou vor beà sângele său și
se vor îmbătà, și va cunoaște tot
trupul, că eu sunt Domnul cel ce
te-am izbăvit pre tine și am ajutat
tăria lui Iacov.

CAP. 50.

Mesia nesocotit și biruitor,

Așà zice Domnul: care este car-
tea cea de slobozenie a maicii
voastre cu care o am lăsat pre ea?
Sau cărui datornic a celor ce mă
vând pre mine v'am vândut pre voi?
Iată pentru păcatele voastre v'ați
vândut și pentru fărădelegile voa-
stre am lăsat pe muma voastră.
2. Ce este? Că am venit și nu
erà om, am strigat și nu erà cine
să auză. Au nu poate mâna mea
să mântuiască? Sau nu poate să
scoată? Iată cu mânia mea voiu
pustiì marea și voiu deșertà rîurile
și se vor uscà peștii lor nefiind apă,
și vor murì de sete.
3. Imbrăcà-voiu cerul cu întune-
rec, și ca un sac voiu pune aco-
peremântul lui.
4. Domnul, Domnul mi-au dat mie
limbă de învățătură, ca să cunosc
când se cade a grăì cuvântul.
5. Pusu-m'au dimineața, dimineața
mi-au pus mie ureche, ca să auz.
6. Și învățătura Domnului Dom-
nului îmi deschide mie urechile; iar
eu nu stau împrotivă, nici mă pri-
cesc.
7. Spatele mele le-am dat spre
bătăi și fălcile mele spre pălmuiri,
și fața mea nu o am întors de că-
tre rușinea scuipărilor,
8. Și Domnul, Domnul ajutor s'au
făcut mie, pentru aceea nu m'am
rușinat, ci am pus fața mea ca o
piatră vârtoasă, și am cunoscut, că
nu mă voiu rușinà.
9. Pentrucă aproape este cel ce
m'au îndreptat pre mine, cine este
cel ce se judecă cu mine? Să steà
cu mine împreună, și cine este cel
ce se judecă cu mine? Să se apro-
pie de mine; iată Domnul, Domnul
va ajutà mie; cine îmi va face mie
rău? Iată voi toți ca o haină vă
veți învechì și ca molia va mâncà
pre voi,
10. Cine este între voi, care se
teme de Domnul? Să auză glasul
slugei lui; cei ce umblă întru întu-
nerec, și nu este lor lumină, nădăj-
duiți întru numele Domnului, și vă
întăriți întru Dumnezeu.
11. Iată voi toți aprindeți foc și
întăriți flacără, umblați întru lumina
focului vostru, și întru flacăra care
ați aprins, și pentru mine s'au fă-
cut acestea vouă, întru durere veți
adormì.

CAP. 51.

Făgăduinți celor credincioși.

Auziți-mă cei ce urmați dreptatea
și cei ce căutați pre Domnul,
căutați la piatra cea tare, care o ați

24. Mat. 12, 29. *26.* Apoc. 16, 6.
50. *2.* 59, 1; Numeri 11, 23.
3. Eșire 10, 21; Ps. 17, 13.

7. Mat. 26, 67, *8.* Ierem. 1, 18.
9. Rom. 8, 33.

cioplit și la gaura gropii, care o ați săpat.

2. Căutați la Avraam tatăl vostru și la Sarra, care v'au născut pre voi; că unul erà și l-am chemat pre el, și l-am binecuvântat pre el, și l-am iubit pre el și l-am înmulțit pre el.

3. Și pre tine acum te voiu mângâià Sioane, și am mângâiat toate pustiile lui și voiu pune pustiile lui ca raiul și cele dela apusurile lui ca raiul Domnului, veselie și bucurie va aflà într'însul, mărturisire și glas de laudă.

4. Ascultați-mă, ascultați-mă poporul meu, și împărați la mine luați aminte, că lege va ieșì dela mine, și judecata mea spre luminarea neamurilor.

5. Apropie-se curând dreptatea mea și va ieșì ca o lumină mântuirea mea, și întru brațul meu neamurile vor nădăjduì, pre mine mă vor așteptà ostroavele și întru brațul meu vor nădăjduì.

6. Ridicați la cer ochii voștri, și priviți la pământ jos, că cerul, ca fumul se va stinge, și pământul ca o haină se va învechì, și cei ce lăcuesc ca aceștia vor murì; iar mântuirea mea în veac va fi, și dreptatea mea nu va lipsì.

7. Ascultați-mă cei ce știți judecata, poporul meu, la care legea mea este în inima voastră, nu vă temeți de mustrarea oamenilor și cu hulirea lor să nu vă biruiți.

8. Că vor fi ca o haină, care cu vreme se strică, și ca lâna, care se mănâncă de molii; iar dreptatea mea în veac va fi și mântuirea mea în neamurile neamurilor.

9. Scoală-te, scoală-te Ierusalime și te îmbracă cu tăria brațului tău, scoală-te, ca întru începutul zilei, ca neamul veacului, au nu ești tu cel ce ai cioplit lățimea? Au nu ești tu cel ce ai rupt pre balaur?

10. Au nu ești tu cel ce ai pustiit marea, apa cea multă a adâncului, cel ce ai pus adâncul mărei cale de trecut celor ce s'au izbăvit și s'au mântuit?

11. Că Domnul va întoarce pre ei, și vor venì în Sion cu veselie și cu bucurie veșnică, că pre capul lor laudă, și veselie va apucà pre ei, fugit-au durerea, întristarea și suspinarea.

12. Eu sunt, eu sunt cel ce te mângâiu pre tine, cunoaște cine ai fost tu, că te-ai temut de omul muritor și de fiul omului, cari ca iarba s'au uscat.

13. Și ai uitat pre Dumnezeu cel ce te-au făcut pre tine, pre cel ce au făcut cerul și au întemeiat pământul, și te-ai temut pururea în toate zilele de fața mâniei celui ce te necăjià pre tine; că în ce chip a gândit ca să te piarză pre tine, și acum unde este mâniea celui ce te necăjià pre tine?

14. Pentrucă mântuindu-te tu, nu va stà, nici va zăbovì, și nu va omorî spre stricare, și nu va lipsì pâinea lui.

15. Că eu sunt Dumnezeul tău, cel ce turbur marea și fac de sună valurile ei. Domnul Savaot numele meu.

16. Pune-voiu cuvintele mele în gura ta, și te voiu acoperì supt umbra mâinii mele, cu care am întărit cerul și am întemeiat pământul, și va zice Sionul: poporul meu ești tu.

17. Deșteaptă-te, deșteaptă-te, scoală-te Ierusalime, cel ce ai băut din mâna Domnului paharul mâniei lui, că paharul căderei și paharul mâniei l-ai băut și l-ai deșertat.

6. Ps. 101, 27.
7. Ps. 36, 31; 39, 11 și 118, 6.
10. Eșire 14, 21. *15.* Iov 26, 12.
17. Ps. 74, 8.

18. Şi nu erà cine să te mângâe
din toţi fiii tăi, cari ai născut, şi nu
erà cine să te ţie de mână dintre
toţi fiii tăi, pe cari ai crescut.
19. Două acestea sunt împrotivă
ţie, cine se va mâhnì împreună cu
tine? Cădere şi zdrobire, foamete
şi sabie, cine te va mângâià?
20. Fiii tăi cei lipsiţi, cari dorm
la marginea a toată ieşirea, ca o
hiară în cursă, plini de mâniea Dom-
nului, slăbiţi prin Domnul Dumnezeu.
21. Pentru aceea ascultă smerită
şi îmbătată, nu de vin.
22. Aşà zice Domnul Dumnezeu,
cel ce judecă pre poporul său: iată
am luat din mâna ta paharul că-
derii, paharul mâniei mele şi nu vei
mai adaoge încă a-l beà.
23. Şi îl voiu dà pre el în mâi-
nile celor ce cu nedreptul te-au a-
suprit şi te-au smerit, cari au zis
sufletului tău: pleacă-te, ca să tre-
cem, şi ai pus asemenea cu pă-
mântul şalele tale, celor ce treceau
afară.

CAP. 52.

*Făgăduinţi de mântuire şi de înteme-
erea Ierusalimului.*

Scoală-te, scoală-te Sioane, îm-
bracă tăria ta Sioane, şi tu Ie-
rusalime cetate sfântă îmbracă mă-
rirea ta, nu va trece mai mult prin
tine cel netăiat împrejur şi cel ne-
curat.
2. Scutură praful şi te scoală, şi
şezi Ierusalime, dezleagă legătura
grumazului tău, ceea ce eşti roabă
fata Sionului.
3. Că acestea zice Domnul: în
zadar v'aţi vândut, şi nu cu argint
vă veţi răscumpără.
4. Aşà zice Domnul Dumnezeu:
în Eghipet s'a pogorît poporul meu
mai 'nainte ca să locuiască acolo,
şi la Asirieni cu sila a fost dus.
5. Şi acum ce va fi aici? Acestea
zice Domnul: că s'a luat poporul
meu în zadar, miraţi-vă şi vă văitaţi,
acestea zice Domnul: pentru voi nu-
mele meu pururea se huleşte întru
neamuri.
6. Pentru aceea va cunoaşte po-
porul meu numele meu în ziua a-
ceea, că eu însu'mi sunt cel ce gră-
iam, de faţă sunt.
7. Ca frumuseţea în munţi, ca pi-
cioarele celui ce bine vesteşte auzi-
rea păcii, ca cel ce bine vesteşte
cele bune, că auzită voiu face mân-
tuirea ta, zicând: Sioane! Împără-
ţi-va Dumnezeul tău.
8. Că glasul celor ce te păzesc
pre tine s'a înălţat, şi cu glasul îm-
preună se vor veselì, că ochi la ochi
vor vedeà, când va miluì Domnul
Sionul.
9. Strige veselie împreună pusti-
ile Ierusalimului, că l-au miluit Dom-
nul pre el şi au mântuit Ierusalimul.
10. Şi va descoperì Domnul bra-
ţul său cel sfânt înaintea tuturor
neamurilor, şi vor vedeà toate mar-
ginile pământului mântuirea cea dela
Dumnezeul nostru.
11. Depărtaţi-vă, depărtaţi-vă, ie-
şiţi de acolo, şi de necurat să nu
vă atingeţi, ieşiţi din mijlocul lui,
osebiţi-vă cei ce purtaţi vasele Dom-
nului.
12. Că nu veţi ieşì cu gâlceavă,
nici cu fugă veţi merge, că va mer-
ge înaintea voastră Domnul, cel ce
vă adună pre voi Domnul Dumne-
zeul lui Israil.
13. Iată va cunoaşte fiul meu şi
se va înălţà, se va mărì şi se va
ridică foarte.

---

19. Ierem. 15, 5; Plâng. 2, 13. *20.* Plâng. 2, 11. *22.* Iov 21, 20. *23.* Ps. 128, 3.
52. *3.* Ps. 43, 14. *4.* Facere 46, 6.

5. Ezechiil 36, 20; Rom. 2, 24.
7. Naum 1, 15; Rom. 10, 15.
9. Ps. 95, 11, 12. *10.* Ps. 97, 2, 5.
11. Apoc. 18, 4. *12.* 2 Cor. 6, 17.
13. Ierem. 23, 5; Evr. 7, 26.

14. In ce chip se vor mirà de tine mulți, așà se va necinstì de oameni chipul tău, și mărirea ta de fiii oamenilor.

15. Așà se vor mirà de dânsul neamuri multe, și împărații vor astupà gura sa, că celor ce nu s'au vestit despre dânsul, aceia vor vedeà, și carii n'au auzit, vor cunoaște.

CAP. 53.

Patimile, moartea și proslăvirea lui Mesia.

Doamne! Cine a crezut auzului nostru, și brațul Domnului, cui s'a descoperit?

2. Vestit-am ca un prunc înaintea lui, și ca o rădăcină în pământ însetat; n'are chip el, nici mărire, și l-am văzut pre el, și n'aveà chip, nici frumusețe.

3. Ci chipul lui necinstit, și mai sfârșit decât al fiilor omenești, om ce erà întru bătae, și știind răbdà durere, că s'a schimbat fața lui, defăimat a fost și nesocotit.

4. Acesta păcatele noastre le poartă, și pentru noi rabdă durere, și noi am gândit, că dela Dumnezeu este el întru durere, în chin și în necaz.

5. Iar el s'a rănit pentru păcatele noastre, și a pătimit pentru fărădelegile noastre, certarea împăcării noastre pre dânsul, și cu rana lui noi toți ne-am vindecat.

6. Toți ca niște oi am rătăcit, fiecare din calea sa s'a abătut, și Domnul l-au dat pre el pentru păcatele noastre.

7. Și el, pentruce s'a chinuit, nu ș'a deschis gura sa; ca o oaie la junghiere s'au adus, și ca un miel fără de glas înaintea celui ce'l tunde, așà nu'și deschide gura sa.

8. Intru smerenie judecata lui s'a ridicat, și neamul lui cine'l va spune? Că s'a luat de pre pământ vieața lui, pentru fărădelegile poporului meu s'au adus la moarte.

9. Și voiu dà pre cei răi în locul îngropării lui, și pre cei bogați în locul morții lui; că fărădelege n'au făcut, nici s'au aflat vicleșug în gura lui.

10. Și Domnul va să'l curețe pre el de rane, de se va dà pentru păcat; sufletul vostru va vedeà sământă îndelungată.

11. Și và Domnul cu mâna sa să scoață din durere sufletul lui, și să'i arate lui lumină, și să'l facă cu știință, și să îndrepteze pre cel drept, care bine slujește multora, și păcatele lor el le va purtà.

12. Pentru aceasta el va moșteni pre mulți, și va împărți dobânzile celor tari, pentrucă s'a dat la moarte sufletul lui, și cu cei fărădelege s'au socotit, și el păcatele multora au purtat, și pentru fărădelegile lor s'au dat.

CAP. 54.

Slava noului Ierusalim.

Veselește-te cea stearpă, care nu naști, dă glas și strigă, ceea ce nu aveai dureri de naștere, că mai mulți sunt fiii celei pustie, decât acelei ce are bărbat.

2. Că au zis Domnul: lărgește locul cortului tău și pieile corturilor tale le întinde, nu te scumpì, lungește funiile tale, și țărușii tăi împuternicește-i.

3. Incă și deadreapta și deastânga

14. Ps. 21, 7. *15.* Rom. 15, 21.
53. *1.* Ioan 12, 38; Rom. 10, 16.
2. Ps. 21, 7. *3.* Marcu 9, 12.
4. Mat. 8, 17.
5. 1 Cor. 15, 3; 1 Petru 2, 24.
6. Ps. 118, 176.
7. Mat. 26, 62; Fap. 8, 32.

9. 1 Ioan 3, 5; 1 Petru 2, 22.
10. Ps. 20, 4; Ierem. 23, 5; Ps. 15, 10.
11. Ioan 17, 3.
12. Marcu 15, 28; Lucà 22, 37; Mat. 27, 38; Lucà 23, 33.
54. *1.* Galat. 4, 27.

lăţeşte, şi sămânţa ta va moşteni neamuri, şi cetăţi pustii vei lăcuì.
4. Nu te teme, pentrucă te-ai ruşinat, nici să'ţi fie ruşine, pentrucă te-ai ocărît, că de ruşinea cea veşnică vei uità, şi de ocara văduviei tale mai mult nu'ţi vei aduce aminte.
5. Că Domnul cel ce te-au făcut pre tine, Domnul Savaot este numele lui, şi cel ce te izbăveşte pre tine, el este Dumnezeul lui Israil, Dumnezeu atot pământul se va chemà.
6. Nu ca pre o femeie părăsită şi slabă la inimă te-au chemat pre tine Domnul, nici ca pre o femeie din tinereţe urîtă, zis-au Dumnezeul tău.
7. Puţină vreme te-am părăsit, şi cu milă mare te voiu miluì.
8. Intru mânie puţină am întors faţa mea de către tine, şi cu milă veşnică te voiu miluì, zis-au cel ce te-au izbăvit pre tine Domnul.
9. Dela apa care a fost pe vremea lui Noe, aceasta este mie, precum m'am jurat lui în vremea aceea, că mai mult nu mă voiu mânieà asupra pământului pentru tine.
10. Nici cu înfricoşarea ta voiu mutà munţii, şi dealurile nu se vor clătì; aşà nici mila mea nu va lipsì dela tine, nici legătura păcii mele nu se va luà, că au zis Domnul cel milostiv ţie:
11. Smerită şi neaşezată ai fost, n'ai avut mângâere, iată eu gătesc ţie piatra ta, rubinul şi temeliile tale sapfir.
12. Şi voiu pune zăbrelele tale iaspis, şi porţile tale pietre de cristal, şi zidul tău pietre alese.
13. Şi pre toţi fiii tăi învăţaţi lui Dumnezeu, şi întru multă pace vor fì fiii tăi.
14. Şi cu dreptate te vei zidì, depărtează-te de nedreptate, şi nu te vei teme, şi cutremur nu se va apropià la tine.
15. Iată nemernici vor venì pentru mine la tine, şi vor lăcuì la tine, şi vor scăpà la tine.
16. Iată eu te-am zidit pre tine, nu ca fierarul suflând cărbuni, şi scoţând unelte la lucru, şi eu te-am zidit, nu ca să te stric cu pierzare.
17. Tot lucrul făcut împrotiva ta, nu va sporì, şi tot glasul se va sculà asupra ta la judecată, pre toţi aceia vei biruì, şi cei supuşi ai tăi vor fì într'însul; este moştenire celor ce slujesc Domnului, şi voi veţi fì mie drepţi, zice Domnul.

CAP. 55.

Sfătuire pentru primirea mântuirii.

Cei însetaţi mergeţi la apă, şi câţi nu aveţi argint mergând cumpăraţi, şi mâncaţi, şi mergeţi şi cumpăraţi fără de argint şi fără de preţ, vin şi grăsime.
2. Pentruce cheltuiţi argintul, nu spre hrană, şi osteneala voastră nu spre saţiu.
3. Ascultaţi-mă pre mine şi veţi mâncà cele bune, şi se va desfătà întru bunătăţi sufletul vostru; luaţi aminte cu urechile voastre şi urmaţi căilor mele. Ascultaţi-mă pre mine şi va fì viu întru bunătăţi sufletul vostru, şi voiu pune vouă lege veşnică, sfintele lui David cele credincioase.
4. Iată mărturie întru neamuri l-am dat pre dânsul Domn şi poruncitor neamurilor.
5. Neamurile, care nu te ştiau pre tine, te vor chemà şi popoarele care nu te cunoşteau, la tine vor alergà pentru Domnul Dumnezeul tău sfântul lui Israil, că te-au mărit pre tine.
6. Căutaţi pre Domnul, şi dacă'l

---

5. Lucà 1, 32; 1 Tim. 2, 5.
9. Fac. 8, 21.
10. Ps. 45, 2; Ozie 2, 20; Ierem. 32, 40.
13. Ioan 6, 45.
17. Ozie 2, 18.
55. *1.* Sirah 51, 32; Apoc. 22, 17.
4. Fapte 13, 34. *6.* Pilde 8, 17.

veţi află, să'l chemaţi pre el, când se va apropià de voi.

7. Să'şi lase cel necredincios căile sale şi omul cel fărădelege sfaturile sale, şi să se întoarcă la Domnul şi'l va milui, şi la Dumnezeul vostru, că mult va iertà păcatele voastre.

8. Că nu sunt sfaturile mele ca sfaturile voastre, nici căile mele, ca căile voastre, zice Domnul.

9. Ci cât este cerul departe de pământ, aşà sunt departe căile mele de căile voastre, şi cugetele mele de cugetele voastre.

10. Că precum se pogoară ploaea sau zăpada din cer şi nu se întoarce până când adapă pământul, şi'l face de răsare şi rodeşte şi dă sământă sămănătorului şi pâine de mâncare,

11. Aşà va fi cuvântul meu, care va ieşì din gura mea, nu se va întoarce către mine deşert, până când va plinì toate câte am voit, şi voiu sporì căile tale şi poruncile mele.

12. Că, cu veselie veţi ieşì şi cu bucurie vă veţi povăţuì, că munţii şi dealurile vor săltà aşteptându-vă pre voi cu bucurie, şi toate lemnele ţarinii vor bate cu ramurile.

13. Şi în locul scaiului se va înălţà chiparos, şi în locul urzicei va creşte mirsina, şi va fi Domnul numit şi întru semn veşnic, şi nu va lipsì.

CAP. 56.

Chemarea neamurilor la mântuire.

Acestea zice Domnul, păziţi judecata şi faceţi dreptate, că s'a apropiat mântuirea mea, ca să vie, şi mila mea ca să se descopere.

2. Fericit bărbatul, care face acestea şi omul, care ţine acestea şi păzeşte sâmbetele, ca să nu le spurce pre ele, şi'şi fereşte mâinile sale, ca să nu facă nedreptate.

3. Să nu zică cel de alt neam, care s'a adaos Domnului zicând: doar cu osebire mă va osebì Domnul de la poporul său, şi să nu zică famenul: că lemn sec sunt eu.

4. Acestea zice Domnul famenilor: ori câţi vor păzì sâmbetele mele şi vor alege cele ce vreau eu, şi vor ţineà legea mea,

5. Dà-voiu lor în casa mea şi în zidul meu loc numit, mai bun decât fii şi decât fete. Nume veşnic voiu dà lor şi nu va lipsì.

6. Şi celor de alt neam, cari s'au adaos la Domnul, ca să slujiască lui şi să iubească numele Domnului, ca să fie lui slugi şi slujnice; şi pre toţi cei ce păzesc sâmbetele mele, să nu le spurce; şi pre cei ce ţin legea mea,

7. Voiu băgà pre ei în muntele cel sfânt al meu, şi îi voiu desfătà pre ei în casa mea de rugăciune, arderile de tot ale lor şi jertfele lor vor fi primite pe jertfelnicul meu, căci casa mea, casă de rugăciune se va chemà la toate neamurile.

8. Zis-au Domnul, cel ce adună pre cei risipiţi ai lui Israil, că voiu adauge la el adunare.

9. Toate hiarele sălbatice veniţi, mâncaţi toate hiarele pădurei.

10. Vedeţi, că au orbit toţi, n'au cunoscut, toţi câini muţi sunt, cari nu pot lătrà, cari visează în culcuş şi iubesc a dormità.

11. Şi ca nişte câini fără de ruşine, cu sufletul, cari nu ştiu saţiul şi sunt răi, neştiind înţelegerea, toţi au urmat căile sale, fiecare după pofta averilor până la cei din urmă.

12. Veniţi să bem vin şi să ne

10. Ps. 64, 11. *12.* 35, 1.
56. *1.* Inţelep. 1, 1.

7. Ierem. 7, 10; Mat. 21, 13, Marcu 11, 17; Luca 19, 46. *9.* Ierem. 12, 9.
11. Ierem. 6, 13; 8, 10.
12. 22, 13; 1 Cor. 15, 32.

îmbătăm, şi să facem aşà mâine încă şi mai mult foarte.

CAP. 57.

Mustrare necredinței lui Israil.

Vedeți cum a pierit dreptul şi nimenea nu ià aminte, şi bărbați drepți pier şi nimenea nu socoteşte că de către fața nedreptății a pierit dreptul.

2. Fì-va în pace îngroparea lui, luatu-s'a din mijloc.

3. Iar voi apropieți-vă aici fii fărădelege, neam de preacurvari şi de curvă.

4. Intru cine v'ați desfătat? Şi asupra cui ați deschis gura voastră, şi asupra cui ați scos limba voastră? Au nu voi sunteți fii pierzători, sământă fărădelege?

5. Cei ce vă rugați la idoli supt copaci deşi, cei ce junghieți pre fiii voştri în văi, în mijlocul pietrilor.

6. Aceasta este partea ta, aceasta este soarta ta şi acelora ai vărsat turnări, şi acestora ai adus jertfe, pentru acestea, au nu mă voiu mâniea?

7. In munte înalt şi sus, acolo este aşternutul tău, şi acolo ai suit jertfele tale.

8. Şi după stâlpii uşei tale pus-ai pomenirea ta, gândeai, că de te vei depărtà dela mine, mai mult cevà vei aveà, iubit-ai pre cei ce dorm cu tine.

9. Şi ai înmulțit curviea ta cu ei, şi pre mulți ai depărtat dela mine; şi ai trimis soli preste hotarele tale şi te-ai întors, şi te-ai smerit până la iad.

10. De căile tale cele multe te-ai ostenit şi n'ai zis: încetà-voiu, întăritu-te-ai, pentrucă ai făcut acestea, pentru aceea nu m'ai rugat pre mine.

11. De care temându-te te-ai înfricoşat şi ai mințit mie şi nu ți-ai adus aminte de mine, şi nu m'ai luat pre mine întru cugetul tău, nici întru inima ta, şi eu văzându-te pre tine te trec cu vederea, şi de mine nu te-ai temut.

12. Şi eu voiu vestì dreptatea ta şi relele tale, care nu vor folosì ție.

13. Când vei strigà, scoață-te din necazul tău, că pre toți aceştia îi va luà vântul, şi'i va duce volbura; iar cei ce se țin de mine, vor agonisì pământul şi vor moştenì muntele cel sfânt al meu.

14. Şi vor zice: curățiți de către fața lui căile, şi luați împiedecările din calea poporului meu.

15. Acestea zice cel Prea înalt, cel ce lăcueşte întru cele de sus în veac, cel sfânt întru sfinți, numele lui Domnul cel Prea înalt, carele întru sfinți odihneşte, şi cel ce dă celor slabi de suflet răbdare şi celor cu inima zdrobită le dă vieață.

16. Nu în veci voiu face izbândă spre voi, nici pururea mă voiu mânieà pre voi, că dela mine iese duh, şi toată suflarea eu o am făcut.

17. Pentru păcat puțin l-am întristat pre el şi l-am bătut, şi am întors fața mea dela el, şi s'a întristat, şi a umblat supărat pre căile sale.

18. Căile lui le-am văzut şi l-am tămăduit pre el, şi l-am mângâiat pre el, şi mângâere adevărată i-am dat lui.

19. Pace preste pace celor departe şi celor de aproape, şi au zis Domnul: vindecà-voiu pre ei.

20. Iar cei nedrepți se vor învăluì şi nu vor puteà odihnì.

21. Nu este bucurie celor necurați, zis-au Domnul Dumnezeu.

---

57. *1*. Ps. 11, 1.
5. 3 Imp. 14, 23; 4 Imp. 17, 10; Ierem. 2, 20 şi Iezech. 6, 13.
7. Ezech. 16, 16; Ierem. 3, 6.

13. Ps. 14, 1. *15*. Ps. 50, 18.
16. Ps. 93. 14; 102, 9; Plâng. 3, 30.
21. Pilde 28, 1.

CAP. 58.

Postul cel adevărat.

Strigă cu tărie și nu înceta, ca o trâmbiță înalță glasul tău și spune poporului meu păcatele lor, și casei lui Iacov fărădelegile lor.

2. Pre mine din zi în zi mă caută și doresc să știe căile mele, ca un popor, care a făcut dreptate și n'a părăsit judecata Dumnezeului său; cer acum dela mine judecată dreaptă și doresc să se apropie de Dumnezeu,

3. Zicând: ce este, că am postit și n'ai văzut; smerit-am sufletele noastre și n'ai știut? Pentrucă în zilele posturilor voastre faceți voile voastre și necăjiți pre toți supușii voștri.

4. Spre judecăți și sfezi postiți și bateți cu pumni pre cel smerit; pentruce postiți mie ca să se auză astăzi cu strigare glasul vostru?

5. Nu acest post am ales eu, și ziua ca să'și smerească omul sufletul său, de ți-ai strâmbà ca un cerc grumazul tău și de ai așterne supt tine sac și cenușă, nici așà nu veți chemà post primit.

6. Nu de acest fel de post am ales eu, zice Domnul: ci dezleagă toată legătura nedreptăței, dezleagă legăturile cele cu silă făcute, lasă pre cei prinși întru slobozenie și rumpe toată scrisoarea cea cu nedreptate.

7. Frânge celui flămând pâinea ta și pre săracii cei fără de casă, adu'i în casa ta; de vezi pre cel gol, îmbracă'l, și nu trece cu vederea pre cei ce sunt din sământa neamului tău.

8. Atunci va ieși de dimineață lumina ta, și sănătatea te curând va răsărì, și va merge înaintea ta dreptatea ta, și slava lui Dumnezeu te va încunjurà.

9. Atunci vei strigà și Dumnezeu te va auzì, și încă grăind tu, va zice: aici sunt; și vei lepădà dela tine legătura și întinderea mâinei și cuvântul cel de cârtire.

10. Și de vei dà flămândului pâine din sufletul tău, și de vei săturà sufletul cel necăjit, atunci va strălucì întru întunerec lumina ta și întunerecul tău ca amiazăzi.

11. Și va fi Dumnezeul tău cu tine pururea, și te vei săturà în ce chip poftește sufletul tău, și oasele tale se vor îngrășà și vor fi ca o grădină adăpată și ca un izvor, căruia nu'i scade apa, și oasele tale ca iarba vor răsărì și se vor îngrășà, și vor moștenì neamurile neamurilor.

12. Și se vor zidì dărâmăturile tale cele vechi, și vor fi temeliile tale veșnice în neamurile neamurilor, și te vei chemà tocmitor de cele stricate, și cărările tale cele de prin mijloc le vei face umblate.

13. De vei întoarce piciorul tău dela sâmbete, ca să nu faci voile tale în ziua cea sfântă, și vei chemà sâmbetele desfătare, sfinte Dumnezeului tău, și nu vei mișcà piciorul tău la lucru, nici vei grăì cuvânt cu mânie din gura ta,

14. Și vei fi nădăjduind spre Domnul, și te va suì la bunătățile pământului, și te va hrănì cu moștenirea lui Iacov tatălui tău. Că gura Domnului au grăit acestea.

CAP. 59.

Nelegiuirile poporului Israil. Făgăduința Mântuitorului.

Au nu poate mâna Domnului mântui? Au îngreuiatu-s'a urechea lui, ca să n'auză?

58. *1.* Mihea 3, 8. *2.* 48, 2.
5. Zah. 7, 5.
7. Ezechiil 18, 7 16: Mateiu, 25, 35.
8. Ps. 36, 6.
9. Iov 33, 26. *12.* 61, 4.
14. A 2 lege 32, 13.
59. *1.* 50, 2; Naum. 11, 23.

2. Ci păcatele voastre fac osebire între voi şi între Dumnezeu, şi pentru păcatele voastre au întors Domnul faţa de către voi, ca să nu vă miluiască.

3. Că mâinile voastre sunt spurcate cu sânge şi degetele voastre cu păcate, şi buzele voastre au grăit fărădelege, şi limba voastră cugetă strâmbătate.

4. Nimenea nu grăeşte drepte, nici este judecată adevărată, nădăjduesc întru cele deşarte şi grăesc deşertăciuni, că zămislesc durere şi nasc fărădelege.

5. Ouă de aspidă au spart şi pânză de păianjin ţes, şi cel ce vreà să mănânce din ouăle lor spărgându-le, află clocitură şi într'însa vasilisc.

6. Pânza lor nu se va face haină, nici se vor îmbrăcà din lucrurile sale, pentrucă lucrurile lor sunt lucrurile fărădelegii.

7. Iar picioarele lor spre răutate aleargă, grabnice sunt a vărsà sânge, şi gândurile lor sunt gânduri de ucideri, sfărâmare şi ticăloşie în căile lor.

8. Şi calea păcii nu o au cunoscut, nu este judecată întru căile lor; căci cărările lor pe care trec, sunt întortochiate şi nu ştiu pacea.

9. Pentru aceea s'a depărtat judecata dela ei, şi nu'i va apucà pre ei dreptatea, când aşteptau ei lumină, s'a făcut lor întunerec, aşteptând zorile, în ceaţă au umblat.

10. Pipăi-vor ca orbii păreţele, şi ca şi cei fără de ochi vor pipăi, şi la amiază vor cădeà ca în miezul nopţii, ca cei ce mor vor suspinà.

11. Ca ursul şi ca porumbiţa împreună vor umblà, aşteptat-am judecată şi nu este, mântuirea s'a depărtat dela noi.

12. Că multă este fărădelegea noastră înaintea ta, şi păcatele noastre s'au împrotivit nouă, că fărădelegile noastre sunt întru noi, şi nedreptăţile noastre le-am cunoscut.

13. Păgâneşte am lucrat şi am minţit, şi ne-am depărtat dela Dumnezeul nostru; grăit-am strâmbătăţi şi am fost neascultători, zămislit-am şi am cugetat din inima noastră cuvinte nedrepte.

14. Şi am întors înapoi judecata, şi dreptatea departe a stătut, că s'a sfârşit întru căile lor adevărul, şi pre cale dreaptă n'au putut să umble.

15. Şi adevărul s'a ridicat şi şi-a mutat cugetul, ca să nu înţeleagă; şi au văzut Domnul şi nu i-au plăcut, că nu erà judecată.

16. Şi au văzut şi nu erà bărbat, şi au socotit, şi nu erà cine să apere, şi i-au apărat pre ei cu braţul său, şi cu mila sa i-au întărit.

17. Şi s'au îmbrăcat cu dreptatea ca şi cu o platoşă, şi coiful mântuirei au pus pre capul său, şi s'au îmbrăcat cu haină de izbândă şi cu veşmântul său.

18. Ca răsplătind să răsplătească ocară protivnicilor.

19. Şi se vor teme cei dela apus de numele Domnului, şi cei dela răsăritul soarelui de numele cel slăvit, că va venì ca un rîu silnic mânìea Domnului, venì-va cu iuţime.

20. Şi va venì pentru Sion izbăvitorul, şi va întoarce păgânătăţile dela Iacov.

21. Şi aceasta este legătură lor dela mine, zice Domnul: Duhul meu, carele este întru tine, şi graiurile mele, care le-am dat în gura ta, nu vor lipsì din gura ta şi din gura

---

2. A 2 Lege 31, 18; Ps. 13, 2.
3. Ieremia 3, 10.
4. Iov 15, 35; Ps. 7, 14.
6. Iov 8, 14.
7. Pilde 22, 8 şi 1, 16; Rom. 3, 15.
10. Pilde 4, 19.
12. Ps. 50, 4; Ierem. 14, 7. *14.* Ierem. 7, 29.
17. Efes. 6, 14—17; 1 Tesal. 5, 8; Iov 29, 14.
19. Ierem. 47, 2. *20.* Rom. 11, 26,

seminției tale, că au zis Domnul de acum și până în veac.

CAP. 60.

Slava poporului lui Dumnezeu.

Luminează-te, luminează-te Ierusalime, că vine lumina ta, și slava Domnului preste tine a răsărit.

2. Că iată întunerec va acoperì pământul, și negură preste neamuri; iar preste tine se va arătà Domnul, și mărirea lui întru tine se va vedeà.

3. Și vor umblà împărații întru lumina ta, și neamurile întru strălucirea ta.

4. Ridică împrejur ochii tăi, și vezi adunați pre toți fiii tăi întru tine; venit-au toți fiii tăi de departe, și fetele tale pre umeri se vor ridicà.

5. Atunci vei vedeà și te vei bucurà, te vei teme și te vei spăimântà cu inima, că se va mutà la tine bogăția mării, a neamurilor și a popoarelor.

6. Și vor venì la tine cirezi de cămile, și te vor acoperì cămilele Madiamului și ale Ghefarului; toți din Sava vor venì aducând aur, tămâie vor aduce și piatră scumpă, și bine vor vestì mântuirea Domnului.

7. Și toate oile Chidarului se vor adunà la tine, și berbecii Navaotului vor venì, și se vor aduce primite pre jertfelnicul meu, și casa rugăciunei mele se va mărì.

8. Cine sunt aceștia? Carii ca norii zboară, și ca porumbii cu puii?

9. Pre mine ostroavele m'au așteptat, și corăbiile dela Tarsis întâiu, ca să aducă pre fiii tăi de departe și argintul și aurul lor cu dânșii, pentru numele Domnului cel sfânt, și pentru ca să se mărească sfântul lui Israil.

10. Și cei de alt neam vor zidì zidurile tale și împărații lor vor stà înaintea ta, că pentru mâniea mea te-am bătut și pentru mila mea te-am iubit.

11. Și se vor deschide porțile tale pururea, ziua și noaptea nu se vor închide, ca să vie întru tine puterea neamurilor și împărații lor să se aducă.

12. Că neamurile și împărații, cari nu vor slujì ție, vor pierì, și neamurile cu pustiire se vor pustiì.

13. Și mărirea Livanului la tine va venì, cu chiparos și cu pevg și cu chedru împreună, ca să se mărească locul cel sfânt al meu și locul picioarelor mele voiu mărì.

14. Și vor merge la tine temându-se fiii celor ce te-au smerit pre tine, și se vor închinà la urmele picioarelor tale toți cei ce te-au întărâtat, și te vei chemà cetatea Domnului, Sionul sfântului lui Israil.

15. Pentrucă ai fost tu părăsită și urîtă și nu erà cine să'ți ajute ție, și te voiu pune pre tine bucurie veșnică, veselie neamului neamurilor.

16. Și vei suge laptele neamurilor, și bogăția împăraților vei mâncà, și vei cunoaște, că eu sunt Domnul cel ce te mântuesc pre tine și cel ce te răscumpăr Dumnezeul lui Israil.

17. Și pentru aramă aduce-voiu aur, și pentru fier aduce-voiu argint și pentru lemne aduce-voiu aramă, și pentru pietre fier; și voiu pune pre domnii tăi în pace, și pre episcopii tăi întru dreptate.

18. Și mai mult nu se va auzi nedreptate în pământul tău, nici zdrobire, nici ticăloșie în hotarele tale; ci se vor chemà mântuire zidurile tale și porțile tale cu săpături.

19. Și mai mult nu va fì ție soa-

---

60. *2* Eșire 10, 23.
3. Apoc. 21, 24; Ps. 101, 16.
5. Ps. 109, 3. *6.* Ps. 71, 10. *7.* Fac. 25, 13.

11. Apoc. 21, 25. *12.* Ierem 12, 17. *14.* Apoc. 3, 9.

rele spre luminarea zilei, nici răsăritul lunei va luminà noaptea ta; ci va fi ție Domnul lumină veșnică și Dumnezeu mărirea ta.

20. Că nu va apune soarele ție, și luna nu va scădeà; că va fi ție Domnul lumină veşnică, și se vor sfârșì zilele plângerei tale.

21. Şi poporul tău tot drept, și în veac va moșteni pământul, păzind sădirea lucrurilor mâinilor sale spre mărire.

22. Cel puțin la număr va fi cu miile și cel mai mic va fi neam mare. Eu Domnul la vreme voiu adunà pre ei.

CAP. 61.

Vestirea mântuirei prin Mesia.

Duhul Domnului preste mine, pentru aceea m'au uns pre mine bine a vestì săracilor, m'au trimis a vindecà pre cei zdrobiți la inimă, a propoveduì robilor iertare și orbilor vedere.

2. A chemà anul Domnului primit și ziua răsplătirei, a mângâià pre toți cei ce plâng.

3. Ca să se deà celor ce plâng Sionul mărire în loc de cenușă, ungere de veselie celor întristați, podoaba mărirei în locul duhului mâhnirei, și se vor chemà neamul dreptăței, sădirea Domnului întru mărire.

4. Şi vor zidì cele pustiite din vechime, cele mai dinainte pustiite se vor ridicà, și vor înnoì cetățile cele pustii, care s'au pustiit din neam în neam.

5. Şi vor venì cei de alte neamuri, cari vor paște oile tale, și cei de altă seminție vor fi plugari și vieri.

6. Iar voi preoți Domnului vă veți chemà, slujitori Dumnezeului vostru se va zice vouă, tăria neamurilor veți mâncà și întru bogăția lor minunați veți fi.

7. Pentru înfruntarea voastră cea îndoită și pentru rușine se va bucurà partea lor, și așà a doua oară vor moșteni pământul și bucurie veșnică va fi preste capul lor.

8. Că eu sânt Domnul cel ce iubesc dreptatea și urăsc jefuirile cele din nedreptate, și voiu dà osteneala lor drepților și legătură veșnică voiu legà cu dânșii.

9. Şi se va cunoaște întru neamuri sămânța lor și a fiilor lor în mijlocul popoarelor, tot cel ce va vedeà pre ei îi va cunoaște, că aceștia sunt sămânță binecuvântată de Dumnezeu.

10. Şi cu veselie se vor veselì întru Domnul. Să se bucure sufletul meu întru Domnul, că m'au îmbrăcat pre mine în haina mântuirei, și cu veșmântul veseliei m'au acoperit, ca unui mire mi-au pus mie cunună și ca pre o mireasă m'au împodobit cu podoabă.

11. Şi ca pământul ce'i crește floarea lui și ca o grădină ce'i răsare sămânța ei, așà va răsărì Domnul dreptatea și bucuria înaintea tuturor neamurilor.

CAP. 62.

Așteptarea mântuirei.

Pentru Sion nu voiu tăceà și pentru Ierusalim nu voiu încetà, până când va ieșì ca o lumină dreptatea mea și mântuirea mea ca o făclie va arde.

2. Şi vor vedeà neamurile dreptatea ta, și toți împărații slava ta, și te va chemà pre tine cu nume nou, pe care'l va dà Domnul.

3. Şi vei fi cununa frumuseței în

---

19. Apoc. 21, 23; 22, 5. *21.* Mat. 15, 13.
61. *1.* Lucà 4, 18. *2.* Mateiu 5, 4. *3.* Mat. 5, 4. *4.* 58, 12.
6. 1 Petru 2, 5. 9; Apoc. 1, 6.

8. Pilde 3, 9; Ierem. 32, 40.
10. Ps. 131, 9.
11. Ierem. 31, 12.

mâna Domnului, și stema împărăției în mâna Dumnezeului tău.

4. Și mai mult nu te vei chemà părăsită; și pământul tău nu se va mai numì pustiu, că te vei chemà bunăvoirea mea și pământul tău lăcuit, că bine au voit Domnul întru tine și pământul tău se va lăcuì.

5. Și în ce chip lăcuește tânărul cu fata, așà vor lăcuì fiii tăi cu tine; și în ce chip se veselește mirele de mireasă, așà se va veselì de tine Domnul.

6. Și preste zidurile tale Ierusalime pus-am păzitori toată ziua și toată noaptea, cari nu vor tăceà până în sfârșit aducându'și aminte de Domnul.

7. Că nu este vouă asemenea, de se va îndreptà, și va face Ierusalimul sumeție pre pământ.

8. Jurat-au Domnul pe dreapta sa și pe tăria brațului său; de voiu dà mai mult grâul tău și bucatele tale vrăjmașilor tăi, și de vor beà mai mult fiii cei streini vinul tău, pentru care te-ai ostenit,

9. Ci numai cei ce le-au adunat, aceia le vor mâncà și vor lăudà pre Domnul, și cei ce le-au cules, aceia le vor beà în curțile mele cele sfinte.

10. Mergeți prin porțile mele și faceți cale poporului meu, și pietrile de pre cale le dați înlaturi, ridicați semn spre neamuri.

11. Că iată Domnul au făcut de s'a auzit până la marginile pământului; ziceți fetei Sionului: iată mântuitorul tău vine având plata sa cu sine, și lucrul său înaintea feței sale.

12. Și'l va numì pre el popor sfânt răscumpărat de Domnul, iar tu te vei numì cetate căutată și nepărăsită.

62. *4.* Ozie 1, 10; 1 Petru 2, 10.
11. Zah. 9, 9; Mat. 21, 5; Ioan 12, 15.

CAP. 63.

Ziua izbândirei.

Cine este acesta carele a venit din Edom? Roșala hainelor lui din Vosor? Acesta este împodobit în haina sa, strigă cu tărie: eu grăesc dreptate și judecată de mântuire.

2. Pentruce sunt hainile tale roșii, și îmbrăcămintele tale ca ale unui ce calcă în teasc? Fiind plin l-am călcat de tot.

3. Și din neamuri nu este bărbat cu mine, și i-am călcat pre ei întru mâniea mea, și i-am zdrobit pre ei ca pământul, și am vărsat sângele lor pre pământ și toate hainele mele le-am stropit.

4. Că ziua răsplătirei a venit lor și anul răscumpărărei este de față.

5. Și am căutat, și nu erà ajutător, și am privit, și nimeni n'ajutà, și i-a mântuit pre ei brațul meu și mâniea mea a sosit.

6. Și i-am călcat pre ei întru mâniea mea, și am vărsat sângele lor pre pământ.

7. De mila Domnului mi-am adus aminte, de bunătățile Domnului întru toate, care ne-au răsplătit nouă. Domnul este judecător bun casei lui Israil, răsplăti-ne-va nouă după mila sa și după mulțimea dreptății sale.

8. Și au zis: acesta este poporul meu, fiii nu se vor lepădà; și le-au fost lor spre mântuire din tot necazul lor.

9. Nu sol, nici înger, ci însuș Domnul i-au mântuit pre ei, pentru că i-au iubit pre ei, și i s'au făcut milă de ei, însuș i-au răscumpărat pre ei, și i-au primit, și i-au înălțat în toate zilele veacului.

10. Iar ei n'au ascultat, și au întărâtat pre Duhul cel sfânt al lui, și

63. *1.* Ierem. 48, 24. *2.* Apoc 19, 13.
3. Ps. 68, 24; Ioan 16, 32.
9. A 2 Lege 7, 7—9.
10. Eșire 16, 2; Num. 14, 4, 11; Efes. 4, 30.

s'au întors Domnul spre vrajbă, însuş au dat răsboiu asupra lor.
11. Şi şi-au adus aminte de zilele cele de demult, unde este cel ce au scos din pământ pre păstorul oilor? Unde este cel ce au pus într'înşii Duhul cel sfânt?
12. Cel ce au scos cu dreapta pre Moisì, braţul slavei sale; care au închegat apa dela faţa lui, ca să'şi facă luiş nume slăvit în veci.
13. Dusu-i-au pre ei prin adânc, ca pre un cal prin pustie, şi nu s'au ostenit.
14. Şi ca pre nişte dobitoace pre câmp, pogorîtu-s'au Duh dela Domnul, şi i-au povăţuit pre ei, aşà ai povăţuit pre poporul tău, ca să'ţi faci ţie nume slăvit.
15. Caută din cer şi vezi din casa cea sfântă a ta şi a slavei tale; unde este râvna ta şi tăria ta? Unde este mulţimea milei tale şi a îndurărilor tale, că ne-ai răbdat pre noi?
16. Pentrucă tu eşti Părintele nostru, că Avraam nu ne-a ştiut pre noi, şi Israil nu ne-a cunoscut; ci tu Doamne Părintele nostru mântueşte-ne pre noi, din început numele tău preste noi este.
17. Pentruce ne-ai făcut pre noi Doamne de am rătăcit dela calea ta? Învârtoşat-ai inimile noastre, ca să nu ne temem de tine? Intoarce-te pentru robii tăi, pentru neamurile moştenirei tale.
18. Ca să moştenim cât de puţin muntele tău cel sfânt, protivnicii noştri călcat-au sfinţitorul tău.
19. Făcutu-ne-am ca din început când nu ne-ai stăpânit pre noi, nici s'a chemat numele tău preste noi.

CAP. 64.

Rugăciunea poporului.

De vei deschide cerul, se vor cutremurà de tine munţii şi se vor topì, cum se topeşte ceara de faţa focului.
2. Şi va arde focul pe protivnici, şi se va arătà numele tău protivnicilor, de faţa ta neamurile se vor turburà.
3. Când vei face cele mărite, se vor cutremurà de tine munţii.
4. Din veac n'am auzit, nici ochii noştrii n'au văzut Dumnezeu afară de tine, şi lucrurile tale care vei face, celor ce aşteaptă milă.
5. Că va întâmpinà mila pre cei ce fac dreptate, şi'şi aduc aminte de căile tale. Iată tu te-ai mâniat, şi noi am păcătuit, pentru aceea am rătăcit.
6. Şi ne-am făcut ca nişte necuraţi toţi, şi ca o cârpă lepădată toată dreptatea noastră, şi am căzut ca frunzele pentru fărădelegile noastre, aşà ne va luà pre noi vântul.
7. Şi nu este cel ce să cheme numele tău, şi cel ce să'şi aducă aminte, ca să se ţie de tine, că ai întors faţa ta de către noi, şi ne-ai dat pre noi pentru fărădelegile noastre.
8. Şi acum Doamne Tatăl nostru tu eşti; iar noi tină, lucrul mâinilor tale toţi.
9. Nu te mâniạ pre noi foarte, şi în vreme să nu pomeneşti păcatele noastre; şi acum caută Doamne, că poporul tău suntem noi toţi.
10. Cetatea ta cea sfântă s'a făcut pustie, Sionul ca o pustie s'a făcut, Ierusalimul spre blestem.
11. Casa noastră cea sfântă, şi slava pre care o au binecuvântat părinţii noştri, s'a ars cu foc, şi toate cele mărite ale noastre au căzut.
12. Şi preste toate acestea, suferit-ai Doamne, şi ai tăcut, şi ne-ai smerit pre noi foarte.

---

11. Eşire 14, 27, 30. *13.* Ps. 105, 10.
15 A 2 Lege 26, 15. Varuh 2, 16; Ps. 79, 15.
18. Ps. 73, 7. *19.* Ierem. 14, 9.
64. *1.* Ps. 143, 6.

4. Ps. 30, 19; 1 Cor. 2, 9.
6. 30, 22; Ps. 89, 8; 105, 6, 7; Daniil 9, 16.
8. Ierem. 18, 6. *9.* Ps. 78, 8.

CAP. 65.

Răsplătirile Domnului.

Arătatu-m'am celor ce nu mă căutau, aflatu-m'am celor ce nu întrebau de mine, zis-am: iată sunt la neamul, care n'a chemat numele meu.

2. Întins-am mâinile mele toată ziua către poporul cel neascultător și împrotivă grăitor, care n'a umblat pre calea cea bună, ci după păcatele sale.

3. Poporul acesta, care mă întărîtă pre mine înaintea mea pururea, aceştia jertfesc în grădini, și pre lespezi tămâiază demonilor celor ce nu sunt.

4. Și în mormânturi și în peşteri dorm pentru visuri, carii mănâncă carne de porc și zeama jertfelor; spurcate sunt toate vasele lor.

5. Carii zic: departe dela mine, nu te apropià de mine, că curat sunt; acesta este fumul mâniei mele, foc arde întru el în toate zilele.

6. Iată scris este înaintea mea, nu voiu tăceà până ce voiu răsplătì, și voiu întoarce în sânul lor păcatele lor și ale părinților lor, zice Domnul. Cei ce au tămâiat în munți și în dealuri m'au ocărît pre mine, întoarce-voiu faptele lor în sânul lor.

7. Așà zice Domnul: în ce chip se va aflà broboana în strugur, și vor zice: să nu o strici pre ea, că binecuvântare este într'însa; așà voiu face pentru cel ce slujește mie, pentru acesta nu voiu pierde pre toți.

8. Și voiu scoate sământă din Iacov și din Iuda, și va moşteni muntele cel sfânt al meu, și vor moștenì aleșii mei și slugile mele, și vor lăcuì acolo.

9. Și în pădure vor fi stâne de oi, și valea Ahorului spre odihna cirezilor poporului meu, care m'a căutat pre mine.

10. Iar voi cei ce m'ați părăsit pre mine, și ați uitat muntele meu cel sfânt, și cei ce gătiți masă diavolului și faceți turnări norocului,

11. Eu vă voiu dà pre voi sabiei, toți junghieți veți cădeà, pentrucă v'am strigat pre voi și n'ați auzit, grăit-am și n'ați ascultat, și ați făcut rău înaintea mea, și ați ales cele ce n'am voit.

12. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată cei ce slujesc mie vor mâncà, iar voi veți flămânzì; iată cei ce slujesc mie vor beà, iar voi veți însetoșà;

13. Iată cei ce slujesc mie se vor veselì, iar voi vă veți rușinà;

14. Iată cei ce slujesc mie cu bucurie se vor bucurà, iar voi veți strigà pentru durerea inimii voastre, și vă veți văità pentru zdrobirea duhului vostru.

15. Că veți lăsà numele vostru spre sațiu aleșilor mei, iar pre voi vă va pierde Domnul; iar celor ce slujesc mie se va pune nume nou.

16. Cari se vor binecuvântà pre pământ, se vor binecuvântà de Dumnezeul cel adevărat, și cei ce jură pre pământ, vor jurà pre Dumnezeul cel adevărat, că vor uità necazul lor cel dintâiu, și nu va intrà în inima lor.

17. Că va fi cerul nou și pământul nou, și nu'și vor aduce aminte de cele dintâiu, nici vor venì în inima lor.

18. Ci veselie și bucurie vor aflà într'însul, că iată eu fac Ierusalimul bucurie, și poporul meu veselie.

65. *1.* Rom. 10, 20.
2. Num. 15, 39; Ps. 80, 12; Ierem. 7, 23.
4. Ezechil 4, 14. *6.* Ps 78, 13.
9. Isus Navi 7, 26.
11. Pilde 1, 24; Ierem. 7, 12 și 19, 4
12. Lucà 13, 28
15. Ierem. 42, 18.
16. A 2 Lege 6, 13; Ps. 62, 10; Ierem. 4, 2.
17. 2 Petru 3, 13; Apoc. 21, 1.

19. Şi mă voiu bucurà de Ierusalim, şi mă voiu veselì de poporul meu, şi mai mult nu se va auzì întru dânsul glas de plângere, nici glas de strigare.

20. Nici va fì acolo tânăr şi bătrân, care să nu'şi plinească vremea sa, că va fì cel tânăr de o sută de ani, iar păcătosul de va fì şi de o sută de ani, când va murì blestemat va fì.

21. Şi vor zidì case, şi ei vor lăcuì într'însele, şi vor sădì vii, şi ei vor mâncà rodurile lor şi vinul lor vor beà.

22. Nu vor zidì ei, şi alţii să lăcuiască, nici vor sădì ei, şi alţi să mănânce; căci ca zilele lemnului vieţei vor fì zilele poporului meu, că lucrurile ostenelelor lor se vor învechì.

23. Iar aleşii mei nu vor ostenì îndeşert, nici vor naşte fii spre blestem; că sămânţă binecuvântată de Dumnezeu este, şi fiii lor cu ei împreună vor fì.

24. Şi va fì mai 'nainte de ce vor strigà ei, eu voiu auzì pre ei, încă grăind ei, voiu zice: ce este?

25. Atunci lupii şi mieii se vor paşte împreună, şi leul ca boul va mâncà paie şi şarpele pământ ca pâinea; nu vor face nedreptate, nici stricăciune în muntele cel sfânt al meu, zice Domnul.

CAP. 66.

Lepădarea jertfelor. Judecata şi împărăţia Domnului.

Aşà zice Domnul: cerul este mie scaun şi pământul razem picioarelor mele, ce casă veţi zidì mie? Şi care este locul odihnei mele?

2. Că toate acestea le-a făcut mâna mea şi ale mele sunt toate acestea, zice Domnul; şi spre cine voiu căutà, fără numai spre cel smerit şi blând, şi care tremură de cuvintele mele.

3. Iar cel fărădelege, care jertfeşte mie viţel, ca cel ce bate om; şi cel ce jertfeşte din turmă, ca cel ce ucide câine; iar cel ce aduce făină de grâu, ca sângele de porc; cel ce face tămâiere spre pomenire, ca cel ce blestemă; şi ei au ales căile lor şi urâciunile lor care sufletul lor le-a voit.

4. Şi eu voiu alege batjocurile lor, şi păcatele lor voiu răsplătì lor, că i-am chemat pre ei, şi nu m'au ascultat, grăit-am şi n'au auzit, şi au făcut ce este rău înaintea mea, şi cele ce n'am voit au ales.

5. Auziţi cuvântul Domnului, cei ce tremuraţi de graiul lui, ziceţi fraţi ai noştri, celor ce vă urăsc pre voi şi se scârbesc de voi, ca numele Domnului să se mărească şi să se arate întru veselia lor, şi ei se vor ruşinà.

6. Glasul strigărei din cetate, glas din Biserică, glasul Domnului cel ce răsplăteşte răsplătire celor împrotivitori.

7. Mai 'nainte de a naşte ceea ce s'a apropiat să nască, mai 'nainte de a venì durerea naşterei a fugit şi a născut fecior.

8. Cine a auzit ca aceasta? Şi cine a văzut asemenea? Au născutau pământul într'o zi? Sau născutus'a un neam deodată? Că s'a chinuit şi a născut Sionul pruncii săi?

9. Iar eu am dat aşteptarea aceasta, şi nu ţi-ai adus aminte de mine zis-au Domnul: au n'am făcut eu şi pre ceea ce naşte şi pre cea stearpă? Zis-au Dumnezeul tău.

10. Veseleşte-te Ierusalime şi prăz-

21. Amos 9, 14; Ieremia 31, 5.
23. 66. 22; Ps 21, 31. 24. Ps. 31, 6.
25. Fac. 3, 14.
66. 1. 2 Paral. 6, 18; Fap. Ap. 7, 48, 49; 3 Imp. 8, 27; Ps. 113, 24.

2. Pilde 29, 23. 3. Ps. 39, 9, 10.
4. Pilde 1, 24. 5. Ierem. 7. 12 Ps. 39, 21.

nuiţi într'însul toţi cei ce'l iubiţi pre
el, şi cei ce lăcuiţi în el bucuraţi-
vă cu bucurie împreună cu dânsul
toţi, câţi plângeţi pentru dânsul.
11. Ca să sugeţi şi să vă săturaţi din ţâţele mângâerei lui, şi după ce veţi suge să vă desfătaţi de intrarea slavei lui.
12. Că acestea zice Domnul: iată eu voiu abate spre dânşii ca un rîu de pace şi ca un pârîu ce se varsă mărirea neamurilor; pruncii lor pre umere se vor ridicà şi pre genunche se vor mângâià.
13. In ce chip mângâe pre cineva muma lui, aşà şi eu vă voiu mângâià pre voi, şi în Ierusalim vă veţi mângâià.
14. Şi veţi vedeà, şi se va veselì inima voastră şi oasele voastre ca iarba vor odrăslì şi se va cunoaşte mâna Domnului, celor ce se tem de el, şi va înfricoşà pre cei neascultători.
15. Că iată Domnul ca focul va venì, şi ca viforul carele lui, să deà răsplătire întru mânie, şi întru despărţirea sa cu văpae de foc.
16. Că, cu focul Domnului se va judecà tot pământul şi cu sabia lui tot trupul, mulţi răniţi vor fì dela Domnul.
17. Cei ce se curăţesc şi se sfinţesc în grădini şi înaintea uşilor, cari mănâncă carne de porc şi urâciuni şi şoareci, împreună vor pierì, zice Domnul.
18. Şi eu faptele lor şi gândurile lor le ştiu, iată viu să adun toate neamurile şi limbile, şi vor venì şi vor vedeà slava mea.
19. Şi voiu lăsà preste dânsele semn şi voiu trimite pre cei mântuiţi dintr'înşii la neamuri în Tarsis şi în Fud şi în Lud şi în Mosoh şi în Tovel şi în Elada, şi în ostroavele cele de departe, care n'au auzit numele meu, şi n'au văzut slava mea.
20. Şi vor spune slava mea întru neamuri, şi vor aduce pe fraţii voştri din toate neamurile dar Domnului, cu cai şi cu căruţe, şi cu paturile cele de purtat ale muşcoilor, cu umbraruri în sfânta cetate a Ierusalimului, zis-au Domnul; ca-şi cum ar aduce fiii lui Israil jertfele sale mie cu veselie şi cu cântări în casa Domnului.
21. Şi dintr'înşii voiu luà preoţi şi leviţi, zice Domnul.
22. Că precum cerul nou şi pământul nou, care eu le fac, rămân înaintea mea, zice Domnul, aşà va stà sământa voastră şi numele voastre.
23. Şi va fì din lună în lună, şi din sâmbătă în sâmbătă, venì-va tot trupul de se va închinà înaintea mea în Ierusalim, zice Domnul.
24. Şi vor ieşì, şi vor vedea stârvurile oamenilor, cari au călcat poruncile mele, că viermele lor nu va murì, şi focul lor nu se va stinge, şi vor fì priveală la tot trupul.

13. 40, 1. *14.* 61, 11 şi 65, 14.
15. Ps. 67, 18; 2 Tes. 1, 8.
19. Ierem. 46, 9. *20.* Ps. 101, 29.
21. 1 Petr. 2, 5, 9; Apoc. 1, 6.
22. 65, 17; Apoc. 21, 1; 2 Petru 3, 13.
24. Marcu 9, 46.

IEREMIA

CAP. 1.

Chemarea Prorocului.

Cuvântul lui Dumnezeu, care s'a
făcut către Ieremia fiul lui Hel-
chia din preoţi, care lăcuià în Ana-
tot în pământul lui Veniamin.
2. Cum s'a făcut cuvântul lui Dum-
nezeu către dânsul în zilele lui Io-
sia fiul lui Amos împăratul Iudei,
în anul al treisprezecelea al împă-
răţiei lui.
3. Şi a fost în zilele lui Ioachim
fiul lui Iosie împăratul Iudei, până
la al unsprezecelea an al lui Sede-
chia fiul lui Iosia împăratul Iudei,
până la robia Ierusalimului în luna
a cincea.
4. Şi a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:
5. Mai 'nainte de a te zămisiì tu
în pântece te ştiu, şi mai 'nainte de
ce ai ieşit tu din mitras te-am sfin-
ţit, Proroc spre neamuri te-am pus.
6. Şi am zis: o Doamne! Cel ce
eşti Stăpân, iată nu ştiu grăì, că
tânăr sunt eu.
7. Şi au zis Domnul către mine:
nu zice, că tânăr sunt eu, căci că-
tre toţi, cari te voiu trimite, vei mer-
ge, şi toate câte voiu poruncì ţie
vei grăì.
8. Să nu te temi de faţa lor, că
eu cu tine sunt, ca să te scoţ pre
tine, zice Domnul.
9. Şi au întins Domnul mâna sa
către mine, şi s'au atins de gura mea
şi au zis Domnul către mine:
10. Iată am dat cuvintele mele în
gura ta, iată te-am pus astăzi pre-
ste neamuri şi preste împărăţii, ca
să smulgi şi să strici şi să risi-
peşti, şi iar să zideşti şi să răsă-
deşti.
11. Şi a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând: ce vezi tu Iere-
mia? Şi am răspuns: toiag de nuc.
12. Şi au zis Domnul către mine:
bine ai văzut, pentrucă am privi-
ghiat eu preste cuvintele mele, ca
să le fac pre ele.
13. Şi a fost cuvântul Domnului
a doua oară către mine, zicând: ce
vezi tu? Şi am răspuns: căldare de
desupt arzând văz eu şi faţa ei de-
spre miazănoapte.
14. Şi au zis Domnul către mine:
despre miazănoapte se vor aţâţà re-
lele preste toţi cei ce lăcuesc pre
pământ.
15. Pentrucă iată eu chem toate
împărăţiile pământului dela miază-
noapte, zice Domnul; şi vor venì, şi
vor pune fiecare scaunul său îna-
intea uşilor porţilor Ierusalimului,
şi preste toate zidurile cele dimpre-
jurul lui, şi preste toate cetăţile Iudei.

---

1. *2.* 4 Imp. 21, 25.
3. 4 Imp. 23, 34; 2 Paral. 36, 4.
5. Gal. 1, 15.
8. A 2 Lege 31, 6, 8.

9. Isaia 6, 5, 6, 7. *10.* 2 Cor. 10, 5.
11 Zahar. 4, 2. *13.* Iezechil 1, 4.

16. Și voiu grăì către ei cu judecată pentru toată răutatea lor, căci m'au părăsit pre mine, și au jertfit dumnezeilor streini și s'au închinat lucrurilor mâinilor sale.

17. Și tu încinge mijlocul tău și te scoală, și grăește către ei toate câte voiu poruncì ție, nu te teme de fața lor, nici te înfricoșà înaintea lor, că cu tine sunt eu, ca să te scoț pre tine, zice Domnul.

18. Iată te-am pus pre tine astăzi ca o cetate tare și ca un zid de aramă, tare la toți împărații Iudei și la boierii lui, și la poporul pământului.

19. Și vor dà răsboiu asupra ta, și nu te vor puteà biruì, pentrucă cu tine sunt eu, ca să te scoț pre tine, zice Domnul.

CAP. 2.

Mustrări poporului Israil.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine zicând: mergi și strigă în urechile Ierusalimului grăind: acestea zice Domnul:

2. Adusu-mi-am aminte de mila tinereților tale și de dragostea săvârșirei tale, pentrucă urmai tu sfântului lui Israil, zice Domnul.

3. Sfânt este Israil Domnului, pârga rodurilor lui, toți cei ce'l mănâncă pre el vor greșì, rele vor venì asupra lor, zice Domnul.

4. Auziți cuvântul Domnului casa lui Iacov, și toată seminția casei lui Israil.

5. Acestea zice Domnul: ce greșală au aflat părinții voștri întru mine, că s'au depărtat dela mine și au umblat după deșertăciuni, și s'au făcut netrebnici?

6. Și n'au zis: unde este Domnul cel ce ne-au scos pre noi din pământul Eghipetului, cel ce ne-au povățuit în pustie prin pământ uscat și neumblat și prin pământ fără de apă și fără de roadă, prin pământ, întru care n'a umblat cândvà bărbat, nici a lăcuit om acolo?

7. Și v'am dus pre voi în Carmil ca să mâncați roadele lui și bunătățile lui, și ați intrat și ați pângărit pământul meu, și moștenirea mea o ați pus întru urâciune.

8. Preoții n'au zis: unde este Domnul? Și cei ce se țineau de lege nu m'au știut; și păstorii au făcut fărădelege împrotiva mea, și prorocii au prorocit în Vaal și au umblat după cele netrebnice.

9. Pentru aceasta încă mă voiu judecà cu voi, zice Domnul; și cu fiii fiilor voștri mă voiu judecà.

10. Treceți în ostroavele Hetimului și vedeți, și în Chidar trimiteți, și socotiți foarte, și vedeți, de s'au făcut unele ca acestea.

11. De și-au schimbat păgânii dumnezeii săi, și aceia nu sunt dumnezei, iar poporul meu, a schimbat mărirea sa întru aceia dela cari nu se vor folosì.

12. Spăimântatu-s'a cerul de aceasta și s'a înfricoșat mult foarte, zice Domnul.

13. Că două și rele a făcut poporul meu: m'a părăsit pre mine izvorul apei vieței, și și-a săpat luiș fântâni surpate, care nu vor puteà țineà apă.

14. Au rob este Israil? Au în casă născut? Pentruce s'a făcut de pradă?

15. Asupra lui au răcnit leii, și au dat glasul lor, cei ce au rânduit pământul lui spre pustiire și cetățile lui le-au săpat, ca să nu să lăcuiască într'însele.

---

18. Isaia 50, 8.
2. *3.* Ps. 113, 1, 2. *5.* Miheea 6, 3.

8. Isaia 43, 27; Rom. 2, 20; Plâng. 2, 14.
10. Num. 24, 24.
11. Ps. 105, 21; Rom. 1, 23.
12. A 2 Lege 32, 1; Isaia 1, 2.
15. Isaia 5, 29.

16. Şi fiii Memfiei şi ai Tafnei te-au cunoscut pre tine, şi te-au batjocorit.

17. Au n'au făcut acestea ţie pentrucă tu m'ai părăsit pre mine? Zice Domnul Dumnezeul tău.

18. Şi acum ce este ţie şi căii Eghipetului, ca să bei apa Ghionului? Şi ce este ţie şi căii Asirienilor, ca să bei apa rîurilor?

19. Certà-te-va viclenica ta şi răutatea ta te va mustrà, şi cunoaşte şi vezi, că amar ţie a mă părăsì tu pre mine, zice Domnul Dumnezeul tău; şi n'am binevoit întru tine, zice Domnul Dumnezeul tău.

20. Că din veac ai zdrobit jugul tău şi ai rupt legăturile tale, şi ai zis: nu voiu slujì ţie, ci voiu merge pe tot dealul înalt şi supt tot copaciul umbros, acolo mă voiu răsfăţà întru curviea mea.

21. Şi eu te-am sădit viţă roditoare toată adevărată, cum te-ai întors întru amărăciune, viţă streină?

22. De te vei spălà cu salitru, şi'ţi vei înmulţì iarba, spurcată eşti cu nedreptăţile tale înaintea mea, zice Domnul.

23. Cum vei grăì: nu m'am spurcat şi pre urma lui Vaal n'am mers? Vezi căile tale întru mulţime de bărbaţi, şi cunoaşte ce ai făcut, către seară glasul ei s'a văitat.

24. Căile sale le-au lăţit spre apa pustiei, întru pofta sufletului său se purtà de vânt, datu-s'a, cine o va întoarce pre ea? Toţi cei ce o caută pre ea nu vor ostenì, întru smerenia ei o vor aflà pre ea.

25. Intoarce piciorul tău dela calea colţuroasă şi gâtlejul tău dela sete, iar ea a zis: îmbărbătà-mă-voiu, că am iubit streini şi după ei am umblat.

26. Cum se ruşinează furul, când se prinde, aşà se vor ruşinà fiii lui Israil, ei şi împăraţii lor şi boierii lor şi preoţii lor şi prorocii lor.

27. Lemnului a zis: că tatăl meu eşti tu, şi pietrei: tu m'ai născut pre mine; şi au întors către mine spatele, şi nu feţele lor; şi în vremea răutăţilor lor vor zice: scoală-te şi ne mântueşte pre noi.

28. Şi unde sunt dumnezeii tăi? Pre cari ţi-ai făcut ţie? Au scula-se-vor şi te vor mântuì în vremea răutăţei tale? Că după numărul cetăţilor tale erau dumnezeii tăi o Iudo, şi după numărul despărţirii căilor Ierusalimului jertfiau lui Vaal.

29. Pentruce grăiţi către mine? Toţi voi aţi lucrat păgâneşte şi toţi voi aţi făcut fărădelege asupra mea, zice Domnul.

30. Indeşert am bătut pre fiii voştri, învăţătura n'aţi primit, sabie a mâncat pre prorocii voştri, ca leul cel pierzător, şi nu v'aţi înfricoşat.

31. Auziţi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: au doar pustietate m'am făcut lui Israil? Au pământ ţelinit? Pentrucă a zis poporul meu: nu ne vei stăpânì, şi mai mult nu vom venì către tine?

32. Au uità-va mireasa podoaba sa şi fecioara legătura pieptului ei? Iar poporul meu m'a uitat în zile nenumărate.

33. Ce bine vei mai isprăvì încă întru căile tale, ca să cerci iubire? Nu aşà, ci şi tu ai viclenit, ca să spurci căile tale.

34. Şi în mâinile tale s'au aflat sângiuri de suflete nevinovate, nu în scorburi i-am aflat pre ei, ci în tot stejarul.

35. Şi ai zis: nevinovat sunt, ci

---

18. Isaia 30, 2. *19.* Isaia 1, 20.
20. 3 Imp. 14, 23; Isaia 57, 5; 4 Imp. 16, 4 şi 17, 10; Iezech. 6, 13,
21. Isaia 1, 21 şi 5, 2.
22. Iov 9, 30; Mateiu 21, 32.
27. 2 Paral. 29, 6
28. Isaia 2. 6, 8; Ozie 10, 1. 2 Lege 32, 37.
31. Mat. 3, 7. *32.* 3, 21.

să se întoarcă mâniea lui dela mine.
36. Iată eu mă judec cu tine, pen-
trucă zici lui: n'am păcătuit, că ai
defăimat foarte a îndoì căile tale,
şi dela Eghipet te vei ruşinà, pre-
cum te-ai ruşinat dela Asur.
37. Că şi de aici vei ieşì, şi mâi-
nile tale preste capul tău, că au de-
părtat Domnul nădejdea ta, şi nu
vei sporì într'însa.

CAP. 3.

Mustrări şi îndemnări la pocăinţă.

De va slobozì bărbatul pre femeia
sa, şi se va duce dela el, şi se
va mărità după alt bărbat, au în-
torcându-se, va mai venì la el? Şi
nu pângărindu-se va fì pângărită
femeia aceea? Şi tu ai curvit cu pă-
stori mulţi, dar întoarce-te către mi-
ne, zice Domnul.
2. Ridică ochii tăi spre înălţime,
şi vezi unde nu te-ai pângărit, în
căi ai şezut la ei, ca o cioară în
pustie, şi ai spurcat pământul cu
curviile tale şi cu răutăţile tale.
3. Şi ai avut păstori mulţi spre
piedică ţie, faţă de curvă s'a făcut
faţa ta, fără de ruşine ai fost că-
tre toţi.
4. Nu ca pre un casnic m'ai che-
mat, tată, şi povăţuitor tinereţei tale?
5. Au rămâneà va în veac? Au
păzì-se-va spre izbândire? Aşà ai
grăit, dar ai făcut relele acestea cât
ai putut.
6. Şi au zis Domnul către mine
în zilele lui Iosie împăratul: văzut-
ai cele ce a făcut mie casa lui I-
srail? S'a dus întru tot muntele în-
nalt, şi supt tot lemnul frunzos, şi
a curvit acolo.
7. Şi am zis dupăce a făcut ea
toate aceste nelegiuiri: întoarce-te
la mine, dar nu s'a întors şi a vă-
zut netocmeala ei Iuda sora sa cea
necredincioasă.
8. Şi am văzut, că deşi am lepă-
dat casa lui Israil cea răsvrătită şi
o am depărtat pre ea din pricina
tuturor nelegiuirilor sale, şi i-am dat
carte de despărţire la mâinile ei,
sora sa Iuda cea necredincioasă nu
s'a temut, şi a mers, să se pângă-
rească şi ea.
9. Şi s'a nimicnicit întru curvia
ei, nelegiuind cu lemn şi piatră.
10. Şi în toate acestea casa cea
răsvrătită a Iudei nu s'a întors din
toată inima sa la mine, ci la min-
ciuni.
11. Şi au zis Domnul către mine:
îndreptat-a sufletul său Israil faţă
de răsvrătirea casei lui Iuda.
12. Mergi şi citeşte cuvintele a-
cestea către miazănoapte, şi vei zice:
întoarce-te către mine lăcaşul lui
Israil, zice Domnul; şi nu voiu că-
utà cu asprime spre voi, că milo-
stiv sunt eu zice Domnul; şi în veci
nu voiu ţineà mânie asupra voastră.
13. Însă cunoaşte strâmbătatea ta,
că asupra Domnului Dumnezeului
tău ai făcut păgânătate, şi ţi-ai în-
dreptat paşii tăi spre streini, supt
tot lemnul frunzos, şi n'ai auzit gla-
sul meu, zice Domnul.
14. Întoarceţi-vă fii depărtaţi, zice
Domnul; că eu voiu stăpânì pre voi
şi voiu luà pre voi, pre unul din o
cetate şi pre doi din o rudenie, şi
voiu aduce pre voi în Sion.
15. Şi voiu dà vouă păstori după
inima mea, şi vă vor păstorì pre
voi povăţuindu-vă cu ştiinţă.
16. Şi va fi de vă veţi înmulţi şi
veţi creşte pre pământ, zice Dom-

36. Isaia 30, 5, 7.
3. *6.* Isaia 57, 7.
10. Isaia 59, 3. *11.* Iezech. 16, 51.
12. Ps. 102, 8, 9. *14.* Isaia 27,12.
15. Iezech. 34, 23; Efes. 4, 11.

nul; în zilele acelea nu vor mai vorbì
despre chivotul legei Domnului, nu
se va mai suì la inimă, nu se va
numì, nici se va socotì, şi nu se
va face altul.
17. In zilele acelea şi în vremea
aceea numì-vor Ierusalimul scaunul
Domnului, şi se vor adunà toate nea-
murile la dânsul, şi mai mult nu vor
merge după poftele cele rele ale ini-
mei lor.
18. In zilele acelea venì-va casa
lui Israil la casa lui Iuda, şi împre-
ună vor venì din pământul de mia-
zănoapte şi din toate ţările la pă-
mântul, care l-am dat moştenire pă-
rinţilor lor.
19. Şi eu am zis: fie Doamne, în-
că rânduì-te-voiu spre fii, şi voiu
dà ţie pământ ales, moştenirea lui
Dumnezeu Atotţiitorul neamurilor şi
am zis: Părinte mă chemaţi pre mi-
ne şi dela mine să nu vă întoarceţi.
20. Insă precum nu este credin-
cioasă femeia iubitului său, aşà nu
m'a băgat pre mine în seamă casa
lui Israil, zice Domnul.
21. Glas mare s'a auzit de plân-
gere şi de rugăciune al fiilor lui I-
srail, căci au făcut strâmbătate în-
tru căile lor, uitat-au pre Dumne-
zeul său cel sfânt.
22. Intoarceţi-vă fii înapoi şi voiu
vindecà zdrobiturile voastre; iată noi
robi vom fì ţie, că tu eşti Domnul
Dumnezeul nostru, cu adevărat o
minciună erau munţii şi puterea mă-
gurilor; însă prin Domnul Dumne-
zeul nostru mântuirea lui Israil.
23. Şi ruşinea a mâncat ostene-
lele părinţilor noştri din tinereţele
lor, oile lor şi viţeii lor, şi pre fiii
lor şi pre fetele lor.
24. Dormit-am întru ruşinea noa-
stră, şi ne-a acoperit pre noi ne-
cinstea noastră, pentrucă înaintea
Dumnezeului nostru am păcătuit noi
şi părinţii noştri din tinereţele noa-
stre până în ziua aceasta, şi n'am
ascultat glasul Domnului Dumne-
zeului nostru.

CAP. 4.

Sfătuiri şi ameninţări.

De se va întoarce Israil către mi-
ne, zice Domnul, să se întoarcă,
şi de va luà dimprejurul său urâciu-
nile lui din gura lui, şi de către faţa
mea se va smerì.
2. Şi va jurà: viu este Domnul cu
adevărat, cu judecată şi cu drep-
tate, şi vor binecuvântà întru el limbi
şi întru el vor lăudà pre Dumnezeu
în Ierusalim.
3. Că acestea zice Domnul băr-
baţilor Iudei şi celor ce lăcuesc Ie-
rusalimul:
4. Araţi pământ nou, şi să nu
semănaţi în spini, tăeţi-vă împrejur
Dumnezeului vostru, şi tăeţi împre-
jur învârtoşarea inimei voastre băr-
baţii Iudei şi cei ce lăcuiţi în Ieru-
salim; să nu iasă ca focul mâniea
mea, şi să se aprindă, şi nu va fì
cel ce să o stingă pentru vicleşugul
tocmelelor voastre.
5. Vestiţi în Iuda, şi să se auză
în Ierusalim, ziceţi: daţi semn cu
trâmbiţa pre pământ şi strigaţi tare,
ziceţi: adunaţi-vă, să intrăm la ce-
tăţile cele întărite, luând semn, fu-
giţi în Sion.
6. Grăbiţi-vă, nu staţi, că rele a-
duc eu dela miazănoapte şi sur-
pare mare.
7. Se suie leul din culcuşul său,
şi cel ce pierde limbile se ridică şi
a ieşit din locul său, ca să pusti-
ească pământul tău, şi cetăţile tale
se vor surpà rămânând pustii.

17. Miheia 4, 1. *21.* 2, 32 şi 7, 28.
22. Ozie 14, 2. *24.* Ps. 25, 7 şi 105, 6; Iov 13, 26; Daniil 9, 16.

4. *2* Isaia 48, 1 şi 65, 16; Fac. 22, 18.
4. Fac. 17, 11; A 2 Lege 10, 16; Ozie 10, 12; Rom. 4, 11. *7.* 2, 15 şi 5, 6.

8. Pentru aceasta încingeți saci
și vă tânguiți și vă văitați, pentru
că nu s'a întors iuțimea mâniei Dom-
nului dela voi.
9. Și va fi în ziua aceea zice Dom-
nul: pierde-se-va inima împăratului
și inima boierilor, și preoții se vor
spăimântà și prorocii se vor mirà.
10. Și am zis: o Stăpâne Doam-
ne! Oare înșelând, ai înșelat pre po-
porul acesta și Ierusalimul, zicând
pace va fi vouă? Și iată sabia a
ajuns până la sufletul lor.
11. In vremea aceea zice-vor po-
porului acestuia și Ierusalimului:
duhul rătăcirei în pustie, calea fe-
tei poporului meu nu spre curățire,
nici spre sfințire.
12. Duh de plinire îmi va venì, și
acum eu voiu grăì judecățile mele
către ei.
13. Iată ca norul se vor suì, și
ca viforul carele lor, mai sprinteni
decât vulturii caii lor, vai nouă, că
pierim.
14. Spală de răutate inima ta Ie-
rusalime, ca să te mântuești; până
când sunt întru tine gândurile ră-
utăței tale?
15. Pentrucă glasul celui ce se
suie dela Dan va venì mie, și se va
auzì durerea din muntele lui Efraim.
16. Pomeniți limbi, iată au venit,
vestiți în Ierusalim, vârtejuri vin din
pământ de departe, și au dat spre
cetățile lui Iuda glasul lor.
17. Ca cei ce păzesc țarină au
încunjurat-o pre ea, pentrucă te-ai
lenevit spre mine, zice Domnul.
18. Căile tale și tocmelele tale au
făcut ție acestea, aceasta este rău-
tatea ta, căci este amară, pentrucă
au ajuns până la inima ta.
19. Pântecele meu mă doare, și
simțirile inimei mele turbură sufle-
tul meu, slăbește inima mea, nu voiu
tăceà, că glas de trâmbiță a auzit
sufletul meu, strigare de răsboiu.
20. Și vestește zdrobire peste zdro-
bire, că tot pământul s'a pustiit, fă-
ră de veste s'a stricat cortul, rup-
tu-s'au pieile mele.
21. Până când voiu vedeà fugind?
Auzind glasul trâmbiților.
22. Pentrucă povățuitorii poporu-
lui meu pre mine nu m'au știut, fii
fără de minte sunt și nepricepuți,
măestri sunt a face rău; iar a face
bine n'au cunoscut.
23. Căutat-am spre pământ, și iată
nimic, și la cer, și nu erau lumi-
nile lui.
24. Văzut-am munții și erau tre-
murând, și toate dealurile clătinân-
du-se.
25. Căutat-am și iată nu erà om
și toate pasările cerului se spăimân-
tase.
26. Văzut-am, și iată Carmilul pu-
stiu și toate cetățile arse cu foc de
fața Domnului, și de fața iuțimei
mâniei lui s'a stins.
27. Acestea zice Domnul: pustiu
va fi tot pământul și contenire nu
voiu face.
28. Și preste acestea plângă pă-
mântul și să se întunece cerul de
sus, pentrucă am grăit și nu mă voiu
căì, pornitu-m'am și nu m'am în-
tors dela el.
29. De glas de călăreți și arc în-
tins s'a ferit toată țara, intrat-a în
peșteri și în desișuri s'a ascuns și
pe pietre s'a suit, toate cetățile s'au
părăsit, nu lăcuește în ele om.
30. Și tu ce vei face de te vei îm-
brăcà cu roșu? Și de te vei împo-
dobì cu podoabă de aur, de vei un-
ge cu răstic ochii tăi, îndeșert este
frumusețarea ta, lepădatu-te-au ibov-
nicii tăi, sufletul tău caută.

9. Iezech. 13, 9. *12.* Iezech. 1, 4.
14. Isaia 1, 16.
19. Isaia 16, 11; 21, 4 și 22, 4.
20. Ps. 41, 8. *22.* Isaia 1, 3.
24. Isaia 5, 25. *25.* Sofon. 1, 3.
27. 5, 10. *28.* 15, 6. *30.* Iezech. 23, 40.

31. Că glas ca al celei ce se chinueşte, am auzit suspinul tău, ca al celei ce dintâiu naşte, glasul fetei Sionului se va slăbì, şi va slobozì mâinile sale, vai mie, că mi se sfârşeşte sufletul pentru cei omorîţi.

CAP. 5.

Plinirea măsurei fărădelegilor Ierusalimului.

Alergaţi prin prejur în căile Ierusalimului, şi vedeţi şi cunoaşteţi şi cercaţi în uliţile lui, de veţi aflà bărbat, care să facă judecată, şi să cerce credinţa, şi blând voiu fi lor, zice Domnul.

2. Viu este Domnul, zic: pentru aceea nu întru minciuni se jură.

3. Doamne ochii tăi spre credinţă bătutu-i-ai pre ei, şi nu i-au durut, istovitu-i-ai pre ei, şi n'au vrut să primească învăţătura, întăritu-şi-au feţele lor mai mult decât piatra, şi n'au vrut să se întoarcă.

4. Şi eu am zis: poate că săraci sunt, pentrucă n'au putut, nici au cunoscut calea Domnului şi judecata lui Dumnezeu.

5. Merge-voiu către cei mai aleşi şi voiu grăì lor, pentrucă ei au cunoscut calea Domnului şi judecata lui Dumnezeu, şi iată cu toţi dimpreună stricat-au jugul, rupt-au legăturile.

6. Pentru aceea i-a lovit pre ei leul din dumbravă, şi lupul, până la case i-a pierdut pre ei, şi pardosul pândeà spre cetăţile lor, toţi cei ce ies dela ei vor fi sfâşiaţi, pentrucă au înmulţit necurăţiile lor, întăritu-s'au urechile lor.

7. Pentru care dintr'acestea voiu fi ţie milostiv? Fiii tăi m'au părăsit pre mine, şi se jurau întru cei ce nu sunt dumnezei, şi i-am săturat pre ei, şi prea curveau, şi în casele curvelor se abăteau.

8. Cai nebuni spre partea femeiască s'au făcut, fiecare spre femeia aproapelui său rânchează.

9. Au pentru acestea nu voiu cercetà? Zice Domnul; au întru limbă ca aceasta nu va izbândì sufletul meu?

10. Suiţi-vă pre întăriturile ei, şi surpaţi de tot, şi contenire să nu faceţi, lăsaţi proptelele ei, că ale Domnului sunt.

11. Că defăimând, au defăimat spre mine zice Domnul, casa lui Israil şi casa lui Iuda.

12. Minţit-au Domnului lor, şi au zis: n'au să fie acestea, nu vor venì preste noi rele, sabie şi foamete nu vom vedeà.

13. Prorocii noştri erau în vânt, şi cuvântul Domnului nu erà în ei, aşà va fi cu ei.

14. Drept aceea acestea zice Domnul Atotţiitorul: pentru care lucru aţi grăit cuvântul acesta? Iată eu am dat cuvintele mele foc în gura ta, şi pre norodul acesta lemne, şi'i va mistuì pre ei.

15. Iată eu aduc un neam de departe preste voi, casa lui Israil, zice Domnul; un neam a căruia limbă nu o vei înţelege.

16. Tolba lui ca un mormînt deschis. Toţi puternici.

17. Şi vor mâncà secerătura voastră şi pâinele voastre, şi vor mâncà de tot pre fiii voştri şi pre fetele voastre, şi vor mâncà de tot oile voastre şi viţeii voştri, şi vor mâncà viile voastre şi smochinii voştri şi maslinii voştri, şi vor treerà cu sabie cetăţile cele tari ale voastre spre care voi aţi nădăjduit în ele.

18. Şi va fi în zilele acelea, zice

---

31. 6, 24.
5. *2.* Isaia 48, 1. *4.* 8, 7. *5.* 2, 20. *6.* Avacum 1, 8. *7.* Is. Navi 23, 7.
8. Iezechil 22, 11 şi 33, 26. *10.* 4, 27. *12.* Isaia 28, 15. *14.* 1, 10.

Domnul Dumnezeul tău: nu voiu face
pre voi spre sfârşire.
19. Şi va fi, când veţi zice: pen-
trucе ne-au făcut Domnul Dumne-
zeul nostru toate acestea? Le vei
răspunde: pentrucă m'aţi părăsit pre
mine, şi aţi slujit la dumnezei stre-
ini în pământul vostru, aşà veţi sluji
la streini în pământul, care nu va
fi al vostru.
20. Vestiţi acestea la casa lui Ia-
cov, şi să se auză în casa lui Iuda.
21. Ascultaţi dar acestea norod
nebun şi fără de inimă, ochi au ei
şi nu văd, urechi şi n'aud.
22. Au de mine nu vă veţi teme,
zice Domnul? Au de faţa mea nu
vă veţi sfii? De cel ce au pus nisi-
pul hotar mărei, poruncă veşnică,
şi nu va trece preste ea, şi se va
turbură, şi nu va puteà, şi vor sunà
valurile ei, şi nu va trece preste el.
23. Şi la norodul acesta s'a fă-
cut inimă neascultătoare şi nebă-
gătoare în seamă, şi s'a abătut şi
s'a dus.
24. Şi n'au zis întru inima lor:
să ne temem dar de Domnul Dum-
nezeul nostru, cel ce ne dă nouă
ploaie timpurie şi târzie după pli-
nirea vremei hotărâte pentru sece-
riş, şi au păzit nouă acestea.
25. Fărădelegile voastre au adus
acestea, şi păcatele voastre au de-
părtat bunătăţile de către voi.
26. Că s'au aflat în poporul meu
necredincioşi, cari laţuri au întins,
ca să strice oameni şi prindeau.
27. Ca laţul întins plin de pasări,
aşà casele lor pline de vicleşug,
pentru aceea s'au mărit şi s'au îm-
bogăţit.
28. S'au îngrăşat şi au călcat ju-
decata, n'au făcut judecata săracu-
lui, şi judecata văduvei au nesoco-
tit-o.
29. Au nu voiu căutà spre ace-
stea, zice Domnul? Au asupra unui
neam ca acesta nu va izbândi su-
fletul meu?
30. Spăimântare şi înfricoşare s'a
făcut pre pământ.
31. Prorocii prorocesc minciuni,
şi preoţii au bătut în palmele lor,
şi poporul meu a iubit aşà, şi ce
veţi face la cele după acestea?

CAP. 6.

Vestirea năvălirii unui neam strein.

Intăriţi-vă fiii lui Veniamin din mi-
jlocul Ierusalimului, şi în Tecue
trâmbiţaţi cu trâmbiţă, şi preste Vi-
taharma ridicaţi semn, că rele s'au
ivit dela miazănoapte şi zdrobire
mare se face.
2. Şi se va luà înălţimea la faţa
Sionului.
3. La ea vor venì păstori şi tur-
mele lor, şi vor face lângă ea co-
libi împrejur, şi vor paşte fiecare
partea lui.
4. Rânduiţi-vă asupra ei, la ră-
sboiu sculaţi-vă, şi să ne suim a-
supra ei în amiazăzi, vai nouă, că
s'a plecat ziua, că se sfârşesc um-
brele zilei.
5. Sculaţi-vă, şi să ne suim asu-
pra ei noaptea şi să stricăm teme-
liile ei.
6. Că acestea zice Domnul pute-
rilor: tăiaţi lemnele ei, faceţi întă-
rire împrotiva Ierusalimului. O ce-
tate mincinoasă! Toată silnicia e-
ste întru dânsa.
7. In ce chip izvorăşte apa în fân-
tână, aşà izbucneşte răutatea ei, ne-
curăţie şi ticăloşie se va auzì întru
ea preste faţa ei pururea, cu durere
şi cu bătae.

---

19. 16, 10. *21.* Isaia 6, 9; Fap. Ap. 28, 26, 27. *22.* Iov 38, 11.
24. A doua Lege 28, 12.
28. Amos 5, 7 şi 6, 12; Isaia 1, 23.

29. Zaharia 7, 10. *31.* Plâng. 4, 13.
6. *1.* Neemia 3, 14. *3.* Isaia 29, 3.
6. Ps. 54, 10.

8. Certà-te-vei Ierusalime, să nu se depărteze sufletul meu dela tine, să nu te facă pământ neumblat, care nu se va lăcuì.

9. Că acestea zice Domnul puterilor: culegeți, culegeți, ca o vie rămășițele lui Israil, întoarceți-vă, ca cel ce culege în coșnița sa.

10. Către cine voiu grăì și mă voiu mărturisì, și va auzì? Iată netăete, împrejur sunt urechile lor, și nu pot să auză; iată cuvântul Domnului s'a făcut lor spre ocară, nu vor voì să'l asculte pre el.

11. Și mâniea mea o am plinit, și o am oprit, și nu i-am pierdut pre ei, o vom vărsà preste prunci de afară și preste adunarea tinerilor împreună, că bărbat și femeie vor fì prinși, bătrân cu cel plin de zile.

12. Și se vor înturnà casele lor la alții, țarinile și femeile lor deodată, pentrucă voiu întinde mâna mea preste cei ce lăcuesc pământul acesta, zice Domnul.

13. Pentrucă dela cel mic al lor până la cel mare, toți au făcut fărădelege, dela preot și până la prorocul cel minciunos, toți au lucrat cele mincinoase.

14. Și vindecà cu nepăsare sfărâmarea poporului meu, și zicând pace, pace; și unde este pace?

15. Rușinà-se-vor căci au săvârșit fărădelege, și nu s'au rușinat ca cei ce se rușinează, și necinstea sa nu o a cunoscut, pentru aceea vor cădeà în căderea lor, și în vremea cercetărei lor vor pierì, zice Domnul.

16. Acestea zice Domnul: stați la drumuri și vedeți, și întrebați cărările Domnului cele veșnice, și vedeți care este calea cea bună, și mergeți pre ea, și veți aflà odihnă sufletelor voastre, și au zis: nu ne vom duce.

17. Pus-am preste voi strejari, ascultați glasul trâmbiței și au zis: nu vom ascultà.

18. Pentru aceea auzit-au neamurile și cei ce pasc turmele lor.

19. Ascultă pământule, iată eu aduc preste poporul acesta rele, roada răzvrătirei lor, pentrucă la cuvintele mele n'au luat aminte, și legea mea o au lepădat.

20. Pentru ce'mi aduceți tămâie de la Sava, și scorțișoară din țară depărtată? Că arderile cele de tot ale voastre nu sunt primite și jertfele voastre nu m'au îndulcit pre mine.

21. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu aduc preste poporul acesta boală, și vor bolì părinții și fiii împreună, vecinul și cel de aproape al lui vor pierì.

22. Acestea zice Domnul: iată vine popor dela miazănoapte, și se vor ridicà neamuri dela marginile pământului.

23. Arc și fuști vor țineà, năsâlnic este, și nu'i va fì milă, glasul lui ca marea, ce aduce valuri, cu cai și cu cară se va rânduì, ca focul spre răsboiu, către tine fata Sionului.

24. Auzit-am auzul lor, slăbit-au mâinile noastre, necaz ne-a cuprins pre noi, chinuri ca ale celei ce naște.

25. Să nu ieșiți afară la țarină și în căi să nu umblați, că sabia vrăjmașilor este prin prejur.

26. Fata poporului meu încinge-te cu sac, și presară cenușă; jelește'ți iubitul, tânguește-te cu milă, că fără de veste va venì chinul preste voi.

27. Socotitor te-am pus pre tine între popoare de cercetat, și vei cu-

---

9. Isaia 24, 13. *12.* A doua Lege 28, 30. *13.* Ps. 77, 67; Isaia 56, 11. *14.* 8, 11; Miheea 2, 8. *15.* Sofon. 3. 5. *16.* Matei 11, 29.

19. A 2 Lege 32, 1; Isaia 1, 2. *20.* Isaia 1, 11—15; Pilde 15, 8 și 21, 3; Miheea 6, 6, 7. *24.* 4, 31. *26.* Amos 8, 10.

noaşte când voiu ispitì eu calea lor, toţi neascultători mergând strâmb, aramă şi fier.

28. Toţi stricaţi sunt.

29. Incetat-au foii dela foc, sfârşitu-s'a plumbul îndeşert, argintarul bate argintul, vicleşugurile lor nu s'au topit.

30. Argint lepădat chemaţi-i pre ei, pentrucă i-au gonit pre ei Domnul.

CAP. 7.

Deşarta încredere a lui Israil. Ameninţările lui Dumnezeu.

Cuvântul care s'a făcut dela Domnul către Ieremia zicând: Stăi la poarta casei Domnului si propovedueşte cuvântul acesta şi zì: Ascultaţi cuvântul Domnului toată Iudeea.

2. Acestea zice Domnul puterilor, Dumnezeul lui Israil: de veţi îndreptà căile voastre şi tocmelele voastre, şi eu vă voiu face pre voi să lăcuiţi în locul acesta.

3. Nu vă nădăjduiţi voi spre cuvinte minciunoase, că mai mult nimic nu vor folosì vouă când ziceţi: Biserica Domnului, Biserica Domnului este.

4. Că dacă îndreptând veţi îndreptà căile voastre şi tocmelele voastre, şi făcând veţi face judecată între om şi între aproapele lui,

5. Şi pre nemernic şi pre văduvă şi pre sirimani de nu'i veţi asuprì şi sânge nevinovat de nu veţi vărsà în locul acesta, şi după dumnezei streini de nu veţi merge spre rău vouă,

6. Voiu face pre voi să lăcuiţi în locul acesta, în pământul care l-am dat părinţilor voştri din veac şi până în veac;

7. Iar de veţi nădăjduì voi întru cuvinte minciunoase, de unde nu vă veţi folosì,

8. Şi ucideţi şi preacurviţi şi furaţi, şi juraţi strâmb, şi tămâeţi lui Vaal, şi mergeţi după dumnezei streini. pre cari nu'i ştiţi. ca să vă fie vouă rău.

9. Şi aţi venit, şi aţi stătut înaintea mea în casa în care se chiamă numele meu întru ea şi aţi zis: feritu-ne-am, ca să nu facem toate urâciunile acestea.

10. Au peşteră tâlharilor este casa mea, unde se numeşte numele meu întru ea acolo înaintea voastră? Şi iată eu am văzut, zice Domnul,

11. Că mergeţi la locul meu cel dela Silom, unde am sălăşluit numele meu întru el acolo înainte, şi vedeţi cele ce am făcut lui de către faţa răutăţei poporului meu Israil.

12. Şi acum pentruce aţi făcut toate aceste lucruri, şi am grăit către voi, şi nu m'aţi ascultat pre mine, şi v'am chemat pre voi şi n'aţi răspuns.

13. Deci, face-voiu şi eu casei aceştia, unde se chiamă numele meu preste ea, spre care voi nădăjduiţi întru ea, şi locului care l-am dat vouă şi părinţilor voştri, în ce chip am făcut Silomului.

14. Şi voiu lepădà pre voi dela faţa mea, precum am lepădat pre fraţii voştri toată sămânţa lui Efraim.

15. Şi tu nu te rugà pentru norodul acesta, şi nu te rugà ca să fie miluiţi ei, şi nu te rugà nici mijlocì către mine pentru ei, că nu te voiu ascultà.

16. Au nu vezi ce fac ei în cetăţile lui Iuda şi în căile Ierusalimului?

17. Fiii lor adună lemne şi părinţii lor ard foc, şi femeile lor fă-

30. Isaia 1, 22.
7. *3.* Isaia 48, 2. *5.* Isaia, 10, 1, 2.

9. Isaia 56, 7; Mateiu 21, 13; Marcu 11, 17, Lucà 19, 46. *11.* Is. Navi 18, 1.
12. Pilde 1, 24; Isaia 65, 11.
14. 3 Imp. 9, 7; 1 Imp. 4, 2, 10.
16. Eşire 32, 10; 1 Imp, 16, 1.

râmă aluat, ca să facă turte oştei
cerului, şi au vărsat turnări la dum-
nezei streini, pentru ca să mă mânie,
18. Au doar pre mine mă scâr-
besc ei? Zice Domnul, nu pre sine
pentru ca să se ruşineze obrazele
lor?
19. Pentru care acestea zice Dom-
nul: iată iuţimea şi mâniea mea se
varsă preste locul acesta, şi preste
oameni şi preste dobitoace, şi pre-
ste tot lemnul ţarinei lor, şi preste
roadele pământului, şi va arde şi
nu se va stinge.
20. Acestea zice Domnul: arde-
rile cele de tot ale voastre adunaţi
cu jertfele voastre şi mâncaţi carne.
21. Că n'am grăit către părinţii
voştri şi n'am poruncit lor, în ziua
în care i-am scos pre ei din pămân-
tul Eghipetului pentru arderi de tot
şi pentru jertfe.
22. Fără numai cuvântul acesta
l-am poruncit lor zicând: ascultaţi
glasul meu şi voiu fi vouă Dumne-
zeu, şi voi veţi fi mie popor, şi um-
blaţi întru toate căile mele, pre care
voiu poruncì vouă ca să umblaţi:
ca să vă fie vouă bine.
23. Şi nu m'au ascultat pre mine
nici au plecat urechia lor, ci au um-
blat întru cugetele inimei lor cei rele,
şi au dat îndărăt şi n'au mers îna-
inte, din ziua în care au ieşit pă-
rinţii lor din pământul Eghipetului
şi până în ziua aceasta.
24. Şi am trimis la ei pre toţi ro-
bii mei prorocii, dimineaţa şi la a-
miază zi, şi am trimis
25. Şi nu m'au ascultat pre mine
şi n'au plecat urechia lor, şi şi-au
învârtoşat cerbicea lor mai mult de
cât părinţii lor.
26. Şi vei grăì lor cuvântul ace-
sta, şi nu te vor ascultà pre tine,
şi îi vei chemà pre ei, şi nu'ţi vor
răspunde.
27. Şi vei grăì către ei limba a-
ceasta, care n'au auzit glasul Dom-
nului Dumnezeului lor, nici au pri-
mit învăţătura, sfârşitu-s'a credinţa
din gura lor.
28. Tunde părul tău şi leapădă,
plângi cu strigare, că au gonit Dom-
nul şi au lepădat pre neamul, care
făceà acestea, pentrucă fiii lui Iuda
au făcut rău înaintea mea, zice Dom-
nul.
29. Pus-au urâciunile lor în casa
în care s'a chemat numele meu în-
tru ea, ca să o spurce pre ea; şi au
zidit capişte lui Tofet, cel ce este
în valea Benenom, ca să arză de
tot pre fiii lor, şi pre fetele lor cu
foc, care n'am poruncit lor, şi n'am
gândit întru inima mea.
30. Pentru aceea iată zile vin, zice
Domnul; şi mai mult nu vor che-
mà capiştea lui Tofet şi valea Be-
nenom, ci valea celor omorâţi, şi'i
vor îngropà în Tofet nefiind loc.
31. Şi morţii poporului acestuia
vor fi mâncare pasărilor cerului şi
hiarelor pământului, şi nu va fi cine
să'i apere.
32. Şi voiu face să înceteze din
cetăţile lui Iuda şi din răspântiile
Ierusalimului glasul celor ce se ve-
selesc şi glasul celor ce se bucură,
glasul mirelui şi glasul miresei, că
spre pustiire va fi tot pământul.

CAP. 8.

Orbirea poporului şi pedeapsa lui.

In vremea aceea zice Domnul: scoa-
te-voiu oasele împăraţilor lui Iuda
şi oasele boierilor lui, şi oasele pre-
oţilor, şi oasele prorocilor lor, şi
oasele celor ce lăcuesc în Ierusa-
lim din mormânturile lor.

---

20. Amos 5, 21. *22.* A doua Lege 6, 3. *23.* Ps. 80, 13; Isaia 65, 2. *24.* 2 Paral. 36, 15. *25.* Neemia 9. 17, 29.

28. 3, 21, *29* Isaia 59, 14 şi 15, 2. *30.* 19, 6; 4 Imp. 23, 10. *31.* A 2 Lege 28, 26. *32.* Isaia 24, 8; Ozie 2, 11; Iezech. 26, 13. 8. *1.* Lev. 26, 30.

2. Şi le vor zbicì la soare, la lună
şi la toate stelele şi la toată oastea
cerului, pe care le au iubit, şi cărora
au slujit, şi după care au mers, şi
de care se ţineau, şi la care s'au în-
chinat ei; nu se vor tăià, nici se
vor îngropà, şi vor fì spre pildă
preste faţa atot pământul.
3. Că au ales mai bine moartea
decât vieaţa, şi la toţi ceilalţi, cari
au rămas dela neamul acela, în tot
locul, ori unde voiu scoate pre ei
acolo.
4. Că acestea zice Domnul: au
doară cel ce cade nu se scoală?
Sau cel ce se abate nu se întoarce?
5. Pentrucă s'a fost abătut popo-
rul meu acesta, abatere fără de ru-
şine, şi s'au biruit de tot întru voea
lor, şi n'au vrut a se întoarce.
6. Băgaţi dar în urechi şi auziţi,
nu aşà vor grăì? Nu este om, care
să se pocăiască de răutatea lui zi-
când: ce am făcut? Rămas-a cel ce
aleargă dela alergătura lui, ca şi
calul ce se frământă întru rânche-
zarea lui.
7. Şi Erodiul a cunoscut pe cer
vremea lui, turtureaua şi rându-
neaua, pasările ţarinei, păzit-au vre-
mile intrării lor; iar norodul meu
acesta n'a cunoscut judecăţile Dom-
nului.
8. Cum veţi grăì, că înţelepţi sun-
tem noi şi legea Domnului cu noi
este? Îndeşert s'a făcut condeiul
mincinos la scriitor.
9. Ruşinatu-s'au înţelepţii, acope-
rit-au capul său, şi s'au spăimân-
tat şi s'au prins, pentrucă au lepă-
dat cuvântul Domnului; ce înţelep-
ciune este la dânşii?
10. Pentru aceea voiu dà femeile
lor şi ţarinile lor moştenire altora,
pentrucă dela cel mic până la cel
mare toţi sunt iubitori de argint, şi
dela proroc până la preot toţi spun
minciuni.
11. Şi vindecă cu nepăsare sfărâ-
marea poporului meu, zicând: pace,
pace şi pace nu erà.
12. Ruşinatu-s'au, căci au făcut
urâciune, şi cu ruşine nu s'au ru-
şinat, şi a se ruşinà nu ştiu, pen-
tru aceea căzând vor cădeà, în vre-
mea cercetărei lor vor cădeà, zice
Domnul:
13. Şi vor adunà roadele lor, zice
Domnul: nu este strugur în vie şi
smochine în smochin, şi frunzele
au căzut de tot.
14. Şi pentruce noi şedem? Adu-
naţi-vă şi să intrăm în cetăţile cele
tari, şi să pierim acolo, că Dumne-
zeu ne-au lepădat pre noi, şi ne-au
adăpat pre noi cu apă de fiere, pen-
trucă am păcătuit înaintea lui.
15. Aşteptat-am pace şi nu erà
nimic bun, vremea vindecărei, şi iată
erà spaimă.
16. Dela Dan vom auzì glasul iu-
ţimei cailor lui, de glasul rânche-
zărei cailor călărimei lui s'a clătit
tot pământul, şi va venì şi va mâncà
de tot pământul şi plinirea lui, ce-
tatea, şi pre cei ce lăcuesc întru
dânsa.
17. Pentrucă iată eu trimiţ la voi
şerpi omorâtori, cărora nu este de-
scântare.
18. Şi vă vor muşcà pre voi fără
de vindecare cu durerea inimei voa-
stre cei slabe.
19. Iată glasul strigărei fetei po-
porului meu din pământ departe, au
nu este Domn în Sion? Sau împă-
rat nu este acolo? Pentrucă m'au
urgisit cu cele cioplite ale lor, şi
întru deşertăciuni streine.
20. Petrecutu-s'a vara, trecut-a se-
cerea şi noi nu ne-am mântuit.
21. De surparea fetei poporului
meu m'am întunecat, şi întru slă-

3. Apoc, 9, 6. *7.* 5, 4; Isaia 1, 3; *8* Rom. 2, 17–19. *10.* Isaia 56, 11.

11. 6, 14. *14.* Plâng. 3, 15; 14, 19.

biciunea minții mă întăriră dureri, ca a celei ce naşte.

22. Şi au nu este răşină în Galaad? Au doftor nu este acolo? Pentruce nu s'a suit vindecarea fetei poporului meu?

CAP. 9.

Plângerea prorocului. Amenințări dela Dumnezeu.

Cine va dà capului meu apă şi ochilor mei izvoare de lacrămi? Ca să plâng pre poporul meu acesta ziua şi noaptea, pre cei răniți ai fetei poporului meu.

2. Cine'mi va dà în pustie sălaş mai de margine şi voiu părăsì pre poporul meu, și mă voiu duce dela ei, că toți preacurvesc, adunare de defăimători.

3. Şi a întins limba sa ca un arc mincinos, şi nu credința a stăpânit pre pământ, că merg din rele în rele, şi pre mine nu m'a cunoscut, zice Domnul.

4. Fiecare să vă păziți de către aproapele său, și spre frații lor nu nădăjduiți, pentrucă tot fratele cu amăgitură va amăgì şi tot prietenul cu vicleșug umblă.

5. Fiecare pre prietenul său va înşelà, adevărul nu vor grăì, învățatu-s'au limba lor a grăì minciuni, năpăstuit-au şi n'au voit a se întoarce.

6. Camătă preste camătă, vicleşug preste vicleșug, n'au vrut să mă ştie pre mine, zice Domnul.

7. Pentru aceea aşà zice Domnul puterilor: iată eu voiu lămurì pre ei, şi voiu ispitì pre ei, că voiu face pentru vicleşugul fetei poporului meu.

8. Săgeată rănitoare este limba lor, viclene sunt graiurile gurii lor, cu aproapele său grăieşte de pace, şi întru sine are vrajbă.

9. Au asupra acestora nu voiu socotì, zice Domnul? Sau la norod ca acesta nu va izbândì sufletul meu?

10. Preste măguri faceți tânguire şi pre căile pustiei plângere, că s'a săvârşit pentrucă nu sunt oameni, n'au auzit glasul stăpânirei, dela pasările cerului şi până la dobitoace, spăimântatu-s'au, dusu-s'au.

11. Şi voiu dà Ierusalimul spre înstreinare, spre lăcuință balaurilor, şi cetățile Iudei spre stingere le voiu pune, nelăcuindu-se; cine este omul cel înțelegător şi să înțeleagă acestea? Şi acela către care este cuvântul gurei Domnului, vestească vouă, pentru care lucru a pierit pământul? Aprinsu-s'a ca pustiul cel neumblat.

12. Şi au zis Domnul către mine: pentruce au părăsit ei legea mea, care o am dat înaintea fetei lor, şi n'au ascultat glasul meu.

13. Ci au mers după cele alese ale inimei lor cei rele, şi după idolii, care i-au învățat pre ei părinții lor.

14. Pentru aceea aşà zice Domnul puterilor Dumnezeul lui Israil: iată eu hrănesc pre ei cu nevoi şi voiu adăpà pre ei cu apă de fiere.

15. Şi voiu risipì pre ei întru neamurile, pre care nu le-au cunoscut ei, nici părinții lor, şi voiu trimite la dânşii sabie până voiu sfârşì pre ei cu dânsa.

16. Acestea zice Domnul puterilor: chemați pre cele ce plâng, şi să vie, şi către cele înțelepte trimiteți.

17. Şi să răspunză şi să plângă pentru voi, şi să sloboază ochii voştri lacrămi şi genele voastre să curgă apă.

9. *1.* Ps. 118, 136; Isaia 22, 4. *2.* Marcu 8, 38. *4.* Miheea 7, 5. *7.* Malah. 3, 3. *8.* Psalm 11, 2 şi 27, 4.

11. Ozie 14, 10. *12.* A 2 Lege 32, 29. *15.* Lev. 26, 33. *16.* Amos 5, 17. *17.* 2 Paral. 35, 25.

18. Că s'a auzit în Sion glasul cel
de jale, cum am chinuit? Ne-am ru-
şinat foarte, căci am părăsit pămân-
tul şi am lepădat sălaşurile noastre.
19. Ascultaţi dar femei cuvântul
lui Dumnezeu, şi să primească u-
rechile voastre cuvintele gurei lui,
şi învăţaţi fetele voastre jale, şi fe-
meia pre cea de aproape a ei plân-
gere.
20. Că s'a suit moartea prin fe-
restrele voastre, intrat-a la pămân-
tul vostru, ca să zdrobească prunci
de pe afară, şi pre tineri de prin
uliţă.
21. Şi vor fi morţii oamenilor spre
pildă preste faţa câmpului pămân-
tului vostru, şi ca iarba dinapoia
celui ce coseşte.
22. Şi nu va fi cel ce să adune
acestea, zice Domnul; să nu se la-
ude cel înţelept întru înţelepciunea
lui, şi să nu se laude cel tare în-
tru tăria lui, şi să nu se laude cel
bogat întru bogăţia lui.
23. Ci într'aceasta să se laude cel
ce se laudă, că înţelege şi cunoa-
şte, că eu sunt Domnul cel ce fac
milă şi judecată şi dreptate pre pă-
mânt, că într'acestea este voea mea,
zice Domnul.
24. Iată zile vin, zice Domnul, şi
voiu izbândi preste toţi cei ce au
tăiat împrejur marginea acoperirei
lor.
25. Preste Eghipet şi preste Idu-
meia şi preste Edom şi preste fiii
lui Ammon şi preste fiii lui Moav,
şi preste tot cel ce tunde împre-
jur cele dela faţa lui, cei ce lă-
cuesc în pustie, că toate neamurile
sunt netăete împrejur la trup, şi toată
casa lui Israil netăieţi împrejur sunt
cu inima.

23. 1 Cor. 1, 31; 2 Cor. 10, 17; Ps. 61, 11.
25. Lev. 26, 41.

CAP. 10.

Deşertăciunea idolilor. Pustiirea Ierusalimului.

Auziţi cuvântul Domnului, care au
grăit către voi, casa lui Israil.
2. Acestea zice Domnul: după că-
ile neamurilor nu învăţaţi, şi de sem-
nele cerului nu vă temeţi, pentrucă
se tem de ele cu feţele sale.
3. Că legiuirile neamurilor deşarte
sunt; lemn este din dumbravă tăiat,
lucru de teslar şi turnat.
4. Cu argint şi cu aur înfrumse-
ţate sunt, cu ciocane şi cu cuie le-a
întărit pre ele, pune-le-vor pre ele,
şi nu se vor mişcà.
5. Argint bătut este, nu vor um-
blà, fiind ridicaţi se vor ridicà, că
nu vor păşì, nu vă temeţi de ace-
lea, că nu vor face rău, şi bine nu
este întru ele.
6. Nu este asemenea cu tine Doam-
ne, mare eşti tu, şi mare este nu-
mele tău întru tărie.
7. Cine nu se va teme de tine Im-
părate al neamurilor, pentrucă ţie
se cuvine, că întru toţi înţelepţii nea-
murilor, şi întru toate împărăţiile
lor nu este asemenea ţie.
8. Cei fără de minte, şi cei ne-
socotitori sunt împreună, dăscălia
deşertăciunilor lor, lemn este.
9. Tabie de argint se aduc dela
Tarsis, iar aurul vine din Ofaz, şi
mâna argintarilor, lucruri de meşteri,
toate cu vânăt şi mohorît le vor
îmbrăcà pre ele.
10. Dar Domnul este Dumnezeu
adevărat. El este Dumnezeul cel viu
şi Impărat veşnic. De mânica lui se
va clătì pământul şi limbile nu pot
suferì urgia lui.

10. *2.* Lev. 18, 3, 20, 23.
3. Isaia 40, 20 şi 44, 9; Inţelep. 3, 13, 14.
5. Isaia 46. 7; Ps. 113, 13 şi 134, 31—34.
6. Ps. 85, 7, 9.
7. Miheea 7. 18; Apoc. 15, 4.
8. Avacum 2, 18; Zahar. 10, 2.
10. Ps. 9, 16.

11. Așà să ziceți lor: dumnezeii cari cerul și pământul n'au făcut, să piară de pre pământ, și de supt cerul acesta.
12. Dumnezeu cel ce au făcut pământul cu puterea sa, cel ce au îndreptat lumea cu înțelepciunea sa, și cu mintea sa au întins cerul.
13. Și mulțime de ape în cer, și au ridicat nori dela marginea pământului, fulgerile spre ploaie au făcut, și au scos vânturile din vistieriile sale.
14. Nebunit-a tot omul de minte, rușinatu-s'a tot argintarul de cele săpate ale lui, că minciunoase a topit, nu este duh întru ele.
15. Deșarte sunt, lucruri batjocorite, în vremea cercetărei lor vor pierì.
16. Nu este parte ca aceasta la Iacov, că cel ce au zidit toate, acela este moștenirea lui, Domnul este numele lui.
17. Adunat-au de afară statul tău, cei ce lăcuește întru cei aleși, că acestea zice Domnul:
18. Iată eu depărtez pre cei ce lăcuesc pământul acesta în strâmtorare, și voiu necăjì pre ei, ca să se afle rana ta.
19. Vai de zdrobirea ta, dureroasă este rana ta, și cu am zis: cu adevărat aceasta este rana ta și te ține pre tine.
20. Cortul tău au stricat, pierit-au și toate pieile tale s'au spintecat, fiii mei și oile mele nu sunt, nu este încă loc cortului meu, loc pieilor mele.
21. Pentrucă păstorii au ieșit din minte, și pre Domnul nu l-au căutat, pentru aceea n'au socotit toată pășunea și s'au risipit.
22. Se aude sgomot, iată vine și cutremur mare din pământul miezului nopții, ca să puie cetățile lui Iuda spre stingere, și spre culcuș pasărilor.
23. Știu Doamne, că nu este a omului calea lui, nici bărbat va merge și va isprăvì călătoria sa.
24. Ceartă-ne pre noi Doamne, însă cu judecată și nu cu mânie, ca să nu ne împuținezi pre noi.
25. Varsă mâniea ta preste neamurile cele ce nu te știu pre tine, și preste împărățiile, care n'au chemat numele tău, că au mâncat pre Iacov, și au mistuit pre Israil, și pășunea lui o au pustiit.

CAP. 11.

Ruperea legăturii cu Dumnezeu. Sfat viclean asupra prorocului.

Cuvântul, care s'a făcut dela Domnul către Ieremia zicând;
2. Auzi cuvintele legăturei aceșteea, și vei grăì către bărbații lui Iuda și către cei ce lăcuesc în Ierusalim și vei zice către ei:
3. Acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: blestemat este omul cel ce nu va ascultà de cuvintele legăturei aceșteea, care am poruncit părinților voștri, în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, din cuptorul cel de fier, zicând:
4. Ascultați glasul meu, și faceți toate, câte voiu poruncì vouă, și veți fì mie popor și eu voiu fì vouă Dumnezeu.
5. Ca să întăresc jurământul meu, care am jurat părinților voștri, ca să le dau lor pământ, din care curge lapte și miere, precum este ziua aceasta și am răspuns și am zis: fie Doamne.
6. Și au zis Domnul către mine:

---

11. Facere 1, 1. *12.* Ps. 135, 5. *15.* Isaia 44, 20. *17.* Ps. 73, 1.

23. Pilde 16, 1. *24.* Psalm 6, 1; Isaia 27, 8. *25.* Ps. 78, 6.
11. *3.* A doua Lege 27, 26. *4.* Lev. 26, 3, 12. *5.* A 2 Lege 7, 12.

citeşte toate cuvintele acestea în cetăţile lui Iuda și afară de Ierusalim zicând:

7. Auziţi cuvintele legăturii acesteea, şi le faceţi pre ele, că mărturisind am mărturisit părinţilor voştri în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, până în ziua aceasta, mânecând am mărturisit, zicând:

8. Ascultaţi glasul meu, şi n'au ascultat, nici au plecat urechea sa, ci au mers fiecarele întru răutatea inimii sale cei rele, şi am adus preste ei toate cuvintele legăturei aceştia, care le-am poruncit să o facă, şi nu o au făcut.

9. Şi au zis Domnul către mine: se află un sfat viclean întru bărbaţii lui Iuda, şi întru cei ce lăcuesc în Ierusalim.

10. Intorsu-s'au la nedreptăţile părinţilor lor celor mai dinainte, carii n'au vrut să asculte cuvintele mele, şi iată ei merg după dumnezei străini, ca să le slujească lor, şi casa lui Israil şi casa lui Iuda au stricat legătura mea, care am pus către părinţii lor.

11. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu aduc preste norodul acesta rele, din care nu vor puteà ieşì, şi vor strigà către mine, şi nu voi ascultà pre ei.

12. Şi vor merge cetăţile lui Iuda, şi cei ce lăcuesc Ierusalimul, şi vor strigà către dumnezeii lor, cărora le tămâiază, dar ei nu'i vor mântuì pre dânşii în vremea necazului lor.

13. Că după numărul cetăţilor tale erau dumnezeii tăi Iudo, şi după numărul ieşirilor Ierusalimului a pus capişti a tămâià lui Vaal.

14. Şi tu nu te rugà pentru norodul acesta, şi nu face pentru ei cerere şi rugăciune că nu-i voiu ascultà pre ei în vremea, în care mă vor chemà pre mine în vremea necazului lor.

15. Pentru ce cea iubită în casa mea a făcut urâciune? Au rugăciunile şi cărnurile sfinte vor luà dela tine răutăţile tale? Au scăpàvei de aceasta?

16. Maslin cu bună umbră, frumos la chip au numit Domnul numele tău, la glasul tăerii lui, s'a aprins foc preste el, mare este necazul preste tine, stricatu-s'au ramurile lui.

17. Şi Domnul puterilor, cel ce te-au sădit pre tine, grăit-au asupra ta rele pentru răutatea casii lui Israil, şi a casei lui Iuda, pentru că ş'au făcut lor ca să mă urgisească pre mine tămâind lui Vaal.

18. Doamne arată-mi mie, şi voiu cunoaşte; atunci am văzut meşteşugirile lor.

19. Iar eu ca un miel fără de răutate ce'l duc spre junghiere, n'am cunoscut, că gândeau asupra mea gând rău, zicând: veniţi să băgăm lemn în pâinea lui, şi să'l pierdem de pre pământul celor vii, şi numele lui să nu se mai pomenească.

20. Doamne al puterilor cel ce judeci cu dreptul, carele ispiteşti inimile şi rărunchii, dă'mi să văz de la tine răsplătire asupra lor; că ţie am descoperit îndreptarea mea.

21. Pentru aceea aşà zice Domnul asupra oamenilor din Anatot, cei ce caută sufletul meu, zicând: nu vei prorocì în numele Domnului; iar de nu, vei murì în mâinile noastre.

22. Pentru aceea aşà zice Domnul puterilor: iată eu voiu cercetà asupra lor, tinerii lor vor murì de sabie, şi feciorii lor şi fetele lor se vor stinge de foame.

---

7. 7, 13. *11.* Pilde 1, 28; Isaia, 1, 5.
13. Iezech. 16, 24, 31.

20. 1 Paral. 28, 9; Psalm 7, 10 şi 18, 9, 10.
21. Isaia, 30, 10.

23. Şi nu vor aveà rămăşiţă, pentrucă voiu aduce rele asupra celor ce lăcuesc în Anatot, în anul cercetării lor.

CAP. 12.

Fericirea amăgitoare a celor răi.

Drept eşti tu Doamne, că voiu răspunde către tine. Insă judecăţi voiu grăi către tine, ce este că calea necredincioşilor sporeşte? Inmulţitu-s'au toţi cei ce leapădă poruncile tale.

2. Săditu-i-ai pre ei, şi au prins rădăcină, odraslă au făcut, şi au făcut roadă; aproape eşti tu Doamne de gura lor, şi departe de rărunchii lor.

3. Şi tu Doamne mă ştii pre mine, ispitit-ai inima mea înaintea ta; adună'i pre dânşii, ca pre nişte oi spre junghiere, şi'i curăţeşte pre ei spre ziua junghierii lor.

4. Până când va plânge pământul, şi toată iarba ţarinei se va uscà de răutăţile celor ce lăcuesc pre dânsul? Perit-au dobitoacele şi pasările, că au zis: nu va vedeà Dumnezeu căile noastre.

5. Picioarele tale aleargă, şi te slăbesc pre tine, cum te vei ţineà de cei pre cai? Şi în pământul păcei tale nădăjdueşti, ce vei face în furia Iordanului?

6. Că şi fraţii tăi şi casa tatălui tău, şi aceştia s'au lepădat de tine, şi aceştia au strigat, dinapoia ta s'au adunat, să nu te încrezi întru ei, când vor grăi către tine bune.

7. Părăsit-am casa mea, lăsat-am moştenirea mea, dat-am sufletul meu cel iubit în mâinile vrăjmaşilor ei.

8. Făcutu-s'a mie moştenirea mea, ca un leu în dumbravă, dat-a asupra mea glasul său, pentru aceea o am urît pre ea, au peştera leoaicei îmi este moştenirea mea?

9. Au peşteră este împrejurul ei? Mergeţi, adunaţi toate hiarele ţarinei, şi să vie, şi să o mănânce pre ea.

10. Păstori mulţi au stricat viea mea, spurcat-au partea mea, făcutau partea mea cea dorită pustie neumblată.

11. Pusu-o-au prea ea întru piericiunea pierzării; pentru mine cu stingere s'a stins tot pământul, că nu este om, care să pue în inimă.

12. Preste toată ieşirea în pustie au venit nevoi, că sabia Domnului va mâncà dela marginea pământului până la marginea pământului, nu este pace la tot trupul.

13. Semănat-aţi grâu, şi spini aţi secerat, sorţii lor nu vor folosì lor, ruşinaţi-vă de fata voastră, de ocară înaintea Domnului.

14. Că aşà zice Domnul pentru toţi vecinii cei răi, cari se ating de moştenirea mea, care o am împărţit poporului meu Israil: iată eu îi voiu smulge pre ei din pământul lor, şi pre Iuda îl voiu scoate din mijlocul lor.

15. Şi va fì, după ce îi voiu scoate pre ei, mă voiu întoarce, şi îi voiu miluì pre ei, şi voiu face pre fiecare să lăcuiască în moşia sa, şi pre fiecare în pământul său.

16. Şi va fì, dacă învăţând vor învăţà calea poporului meu, a jurà întru numele meu, viu este Domnul, în ce chip a învăţat pre poporul meu a jurà pre Vaal, se vor zidì în mijlocul poporului meu.

17. Iar de nu se vor întoarce, voiu ridicà neamul acela cu ridicare şi cu pierzare, zice Domnul.

---

12. *1.* Iov. 21, 7; Avac, 1, 13; Ps. 36, 1 şi 72, 3; *2.* Isaia 29, 13; Ps. 77, 40.
3. Ps. 138, 1; Ps. 17, 2, 3. *4.* Ps. 106, 34.
6. Pilde 26, 25.

9. Isaia 56, 9. *10.* 6, 3. *11.* Is. 57, 1.
13. Lev. 26, 16; Deut. 28, 38.
17. Isaia 60, 12.

CAP. 13.

Mai înainte vestirea robiei jidovilor închipuită prin brâul de in și foalele sparte.

Acestea zice Domnul: mergi și'ți agonisește ție cingătoare de in, și te încinge preste mijlocul tău, și în apă să nu 'l speli.

2. Și mi-am agonisit cingătoare după cuvântul Domnului, și o am pus preste mijlocul meu.

3. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

4. Ià cingătoarea cea de preste mijlocul tău, și te scoală, și mergi la Efrat, și o ascunde pre ea acolo în crăpătura unei pietre.

5. Și am mers, și o am ascuns pre ea la Efrat, precum mi-au poruncit mie Domnul.

6. Și a fost după zile multe, au zis Domnul către mine: scoală-te și mergi la Efrat, și ià de acolo cingătoarea, care am poruncit ție, ca să o ascunzi acolo.

7. Și am mers la apa Efratului, și am săpat, și am luat cingătoarea din locul unde o am îngropat pre ea, și iată erà stricată, cât nu erà bună de nimic.

8. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

9. Acestea zice Domnul: așà voiu strică semeția lui Iuda și semeția Ierusalimului, pe această semeție mare, pe poporul cel rău.

10. Pre cei ce nu vor să asculte de cuvintele mele, și au mers după dumnezei străini, ca să slujească lor și să se închine lor, și vor fi ca cingătoarea aceasta, care la nimic nu este de folos.

11. Că precum se lipește cingătoarea împrejurul mijlocului omului, așà am lipit către mine casa lui Israil și toată casa lui Iuda, ca să fie mie popor numit spre laudă și spre mărire, și n'a ascultat de mine.

12. Și vei zice către poporul acesta: tot foalele se va umpleà de vin, și va fi, de vor zice către tine: au cunoscând, nu vom cunoaște, că tot foalele se va umpleà de vin?

13. Și vei zice către ei: acestea zice Domnul: iată eu voiu umpleà de îmbătare pre toți cei ce lăcuesc pre pământul acesta, și pre împărații lor fii lui David, cei ce șed pre scaunul lui, și pre preoți și pre proroci și pre Iuda, și pre toți cei ce lăcuesc în Ierusalim.

14. Și îi voiu risipì pre ei; pre bărbat și pre fratele lui, și pre părinții lor, și pre fii lor de odată, și nu voiu dorì zice Domnul; și nu'i voiu crutà, și nu'mi va fi milă de strigarea lor.

15. Auziți și băgați în urechi, și nu vă ridicați, că Domnul au grăit.

16. Dați Domnului Dumnezeului vostru mărire mai înainte de a întunecà și mai înainte de ce se vor împiedicà picioarele voastre de munți întunecoși, și veți așteptà lumină, și acolo umbra morții, și se vor pune întru întunerec.

17. Iar de nu veți auzì, plânge-va întru ascuns sufletul vostru de fața semeției, și vor slobozì ochii voștri lacrămi, pentrucă se surpă turma Domnului.

18. Ziceți împăratului și boierilor: smeriți-vă și ședeți, că a căzut de pre capul vostru cununa mărirei voastre.

19. Cetățile cele de către austru s'au închis, și nu este cine să le deschiză, înstrăinatu-s'a Iuda, săvârșit-a înstrăinare de plin.

20. Ridică ochii tăi Ierusalime, și vezi pre cei ce vin dela miazănoapte, unde este turma cea dată ție? Oile mărirei tale.

---

13. *13.* Ps. 59, 3–6. *16.* Ioan 9, 24. *17.* Plâng. 1, 2, 16.

21. Ce vei zice, când te vor cercetà pre tine? Şi tu i-ai învăţat pre ei asupra ta învăţături întru început? Dureri te vor apucà, ca pre femeia care naşte.
22. Şi de vei zice întru inima ta: pentru ce mi-au venit mie acestea? Pentru mulţimea nedreptăţilor tale, descoperitu-s'au cele dinapoi ale tale, ca să se vază călcâele tale.
23. Când va schimbà Arapul pielea sa şi Pardosul împiestriturile sale, şi voi veţi puteà face bine, fiind învăţaţi rău.
24. Şi'i voiu împrăştià pre ei ca uscăturile, care se duc de vânt spre pustie.
25. Aceasta este soarta ta şi partea neascultărei tale, de mine, zice Domnul: cum m'ai uitat pre mine şi ai nădăjduit spre minciuni.
26. Şi eu voiu descoperì cele dinnapoi ale tale asupra feţei tale.
27. Şi se va vedeà necinstea ta, preacurviile tale şi rânchezarea ta, şi înstreinarea curviei tale. Pre dealuri şi în ţarini am văzut urâciunile tale, vai ţie Ierusalime, că nu te-ai curăţit după mine, până când încă?

CAP. 14.

Pedeapsa cu secetă şi foamete. Rugăciunea Prorocului.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ieremia pentru neplouare.
2. Plâns-a Iudeea şi porţile ei s'au deşertat şi s'au întunecat pre pământ, şi strigarea Ierusalimului s'a suit.
3. Şi cei mai mari din ea trimis-au pre cei mai tineri dintre dânşii la apă, venit-au la fântâni, şi n'au aflat apă, şi s'au întors cu vasele goale.
4. Şi lucrurile pământului au încetat, pentrucă nu erà ploaie, plugarii s'au mâhnit, acoperit-au capetele lor.
5. Şi cerbii cei cu pui în ţarină i-au părăsit, pentrucă nu erà iarbă.
6. Colunii de prin codrii au stătut şi au tras vânt, slăbit-au ochii lor pentrucă nu erà verdeaţă.
7. Păcatele noastre ne-au stătut nouă împrotivă, Doamne, dă-ne nouă pentru numele tău, că multe sunt păcatele noastre înaintea ta, căci am păcătuit ţie.
8. Nădejdea lui Israil, Doamne, şi mântuitor în vremea răutăţilor.
9. Pentruce te-ai făcut ca un nemernic pre pământ? Şi ca un pământean care se abate la popaz? Au doar vei fi ca un om ce doarme? Şi ca un bărbat ce nu poate mântuì? Şi tu întru noi eşti Doamne, şi numele tău s'a chemat preste noi, să nu ne uiţi pre noi.
10. Aşà zice Domnul norodului acestuia: iubit-a să alerge cu picioarele sale, şi n'a încetat; iar Dumnezeu n'au binevoit întru ei, acum îşi va aduce aminte de nedreptatea lor.
11. Şi au zis Domnul către mine: nu te rugà pentru norodul acesta spre bine.
12. Că de vor postì, nu voiu auzì rugăciunile lor, şi de vor aduce arderi de tot şi jertfe, nu voiu binevoì întru ei, că, cu sabie şi cu foamete şi cu moarte îi voiu pierde pre ei.
13. Şi am zis: cel ce eşti Doamne, iată prorocii lor vor prorocì, şi zic: nu veţi vedeà sabie, nici foamete nu va fì întru voi, că adevăr şi pace voiu dà pre pământ şi în locul acesta.
14. Şi au zis Domnul către mine:

22. Isaia 47, 2. 24 Ps. 1, 4. 26. Isaia 47, 3. 27. Iezech. 22, 11.
14. 2. Plâng. 4, 8. 3. 3 Imp. 18, 5.
7. Isaia 59, 12; Ps. 50, 4. 8. Ps. 9, 10.
9. Isaia 63, 19. 10. Ozie 8. 13.
11. Eşire 32, 10.
12. Isaia 1, 15; Iezech. 8, 18; Miheea 3. 4.

minciuni prorocesc întru numele meu prorocii, nu i-am trimis pre ei și nu le-am poruncit lor, și n'am grăit către ei, că vedenii minciunoase și vrăji și descântături, și voile inimilor sale prorocesc ei vouă.

15. Pentru aceea, așà zice Domnul de prorocii cei ce prorocesc întru numele meu minciuni: și eu nu i-am trimis pre ei, cei ce zic: sabie și foamete nu va fì pre pământul acesta. Cu boală de moarte vor murì, și cu foamete se vor topì prorocii.

16. Și norodul căruia îi prorocesc ei, va fì lepădat în ulițele Ierusalimului de fața sabiei și a foametei, și nu va fì cine să'i îngroape pre ei și femeile lor și fiii lor și fiicele lor, și voiu vărsà preste ei răutățile lor.

17. Și vei zice către ei cuvântul acesta: vărsați din ochii voștri lacrămi ziua și noaptea, și să nu înceteze, că, cu zdrobire mare s'a zdrobit fata poporului meu, și cu rană dureroasă foarte.

18. De voiu ieșì la câmp, iată răniți de sabie; de voiu intrà în cetate, iată durere de foamete, pentru că și preot și proroc au mers pre pământ pe care nu l-au știut.

19. Au doar lepădând, ai lepădat pre Iuda? Și de Sion s'a depărtat sufletul tău? Pentruce ne-ai bătut pre noi, și nu este nouă vindecare? Așteptat-am pace, și nu erà nimic bun, vreme de vindecare, și iată turburare.

20. Cunoscut-am Doamne păcatele noastre, nedreptățile părinților noștri, că am păcătuit înaintea ta.

21. Pentru numele tău, încetează să nu pierzi scaunul slavei tale; adu'ți aminte, ca să nu strici legătura ta cea cu noi.

22. Au este în idolii neamurilor cel ce dă ploaie? Sau cerul va dà sațiul său? Au nu tu însuți ești? Și întru tine Doamne nădăjduim, că tu ai făcut toate acestea.

CAP. 15.

Răspunsul Domnului. Plângerea Prorocului.

Și au zis Domnul către mine: de va stà Moisì și Samuil înaintea feții mele, nu este sufletul meu către ei, depărtează pre norodul acesta, și să iasă.

2. Și va fì, de vor zice către tine: unde vom ieșì? Vei zice către ei: acestea zice Domnul Dumnezeu: câți la moarte, la moarte, câți la sabie, la sabie, și câți la foamete, la foamete, și câți la robie, la robie.

3. Și voiu isbândì asupra lor în patru chipuri, zice Domnul: sabia spre junghiere și câinii spre rumpere, și hiarele pământului și pasările cerului spre mâncare și spre stricare.

4. Și'i voiu dà pre ei în nevoi, la toate împărățiile pământului, pentru Manasì feciorul lui Ezekiea împăratul Iudei, pentru toate câte a făcut în Ierusalim.

5. Cui îi va fì milă de tine Ierusalime? Sau cine se va întristà pentru tine? Sau cine va întrebà de pacea ta?

6. Tu m'ai urît, zice Domnul: înapoi vei merge, și voiu întinde mâna mea, și te voiu strică pre tine, și nu'mi voiu mai aduce aminte de ei.

7. Și'i voiu împrăștià pre ei cu împrăștiere în porțile poporului meu, făcutu-s'au fără de fii, pierdut-au

---

14. A 2 Lege 18, 20; Iezech. 13, 2, 3.
15. A 2 Lege 13, 5. *17.* Plâng. 1, 16; 2, 18. *18.* Plâng. 1, 20. *19.* 8, 15. *20.* Daniil 9. 8.
22. 5, 24; A 2 Lege 28, 12; Isaia 30. 23.
15. *1.* Iezechil, 14, 14. *2.* Zah. 11, 9.
3. Levit. 26, 16, 17.
4. 4 Imp. 21, 11; A 2 lege 28, 25.
5. Isaia, 51, 19. *6.* 4, 28.
7. Isaia 41, 16; Mat. 3, 12.

pre poporul meu pentru răutățile lor.

8. Inmulțitu-s'au văduvile lor mai mult de cât nisipul mării, adus-a asupra mumei durerea pruncului întru amiază zi, chin a aruncat preste ea fără de veste, cutremur și spaimă.

9. Rămas-a străină ceeace a născut șapte, chinuitu-s'a sufletul ei, apus-a soarele preste ea încă fiind amiază zi, rușinat-a, și a făcut de ocară pe cei rămași ai săi, spre sabie îi voiu dà înaintea vrăjmașilor lor, zice Domnul.

10. Vai mie maică! De ce m'ai născut bărbat, osândit și jelit în tot pământul? Nici am folosit, nici mi-a folosit mie nimeni, tăria mea a lipsit întru cei ce mă blesteamă.

11. Fă stăpâne să se îndrepteze ei, de n'am stătut lângă tine în vremea răutăților lor, și în vremea necazului lor spre cele bune către vrăjmași.

12. De se va cunoaște fierul, învălitură de aramă puterea ta.

13. Și comorile tale spre pradă le voiu dà în schimb pentru toate păcatele tale, și în toate hotarele tale.

14. Rob te voiu face vrăjmașilor tăi, în pământul care nu l-ai știut, că foc s'a ațâțat dintru mânia mea, care preste voi va arde.

15. Doamne, adu'ți aminte de mine, și mă cercetează, și mă apără de cei ce mă gonesc, nu'i răbdà în delung, cunoaște, că am luat pentru tine ocară.

16. De la cei ce defaimă cuvintele tale, pierde'i pre ei, și va fi cuvântul tău mie spre veselie, și bucurie inimii mele, că s'a chemat numele tău preste mine, Doamne atotțiitorule!

17. N'am șezut întru adunarea celor batjocoritori, ci mă temeam de către fața mânei tale, deosebi ședeam, că de amărăciune m'am săturat.

18. Pentru ce se întăresc asupra mea cei ce mă mâhnesc? Rana mea este tare, de unde mă voiu vindecà? Făcându-se, mi s'a făcut ca o apă mincinoasă în care nu este credință.

19. Pentru aceia așà zice Domnul: de te vei întoarce și te vei așezà, și înaintea feții mele vei stà, și vei osebì pe cel ce este cinstit, de cel ce nu este cinstit, ca gura mea vei fì, și ei se vor întoarce către tine, și nu tu te vei întoarce către ei.

20. Și te voiu dà la poporul acesta, ca un zid de aramă tare, și vor dà răsboiu asupra ta, și nu te vor biruì, pentrucă cu tine sunt, ca să te mântuesc.

21. Și te voiu scoate, zice Domnul; și te voiu mântuì pre tine din mâinile celor răi, și te voiu izbăvì din mâna pierzătorilor.

CAP. 16.

Prorocie din nou despre judecățile lui Dumnezeu. Robia și izbăvirea poporului.

Și tu să nu iei femeie, zice Domnul Dumnezeul lui Israil, și să nu se nască ție fecior și fată în locul acesta.

2. Că acestea zice Domnul Dumnezeu, de fiii și de fetele, care s'au născut în locul acesta, și de maicile lor, cele ce i-au născut pre ei, și de părinții lor, cei ce i-au plămădit pre ei în pământul acesta:

3. Cu boală de moarte vor murì, nu vor fì jeliți, nici se vor îngropà; spre pildă vor fì pre fața pământului, cu sabie și cu foamete se vor topì, și stârvurile lor vor fì mâncare hiarelor pământului și pasărilor cerului.

4. Acestea zice Domnul: să nu

---

9. 1 Imp. 2, 5, 20, 14; Amos 8, 9. *10.* Iov, 3, 1—4. *13.* Ps. 43, 13. *14.* A 2 Lege 32, 22. *15.* Neemia 5, 19. *16.* Apoc. 10, 9. *17.* Psalm 1, 1, 15, 4.

18. Iov 6, 15.

intri în adunarea lor, şi să nu mergi să'i tânguești și să'i jelești pre ei; că am depărtat pacea mea dela poporul acesta, zice Domnul, mila şi milostivirile.

5. Şi vor murì cei mari şi cei mici în pământul acesta; nu se vor îngropà, nici vor fì plânşi şi nu va fì tânguire pentru ei, şi nici tăeturi nu vor face, nici se vor rade.

6. Şi nu se va frânge pâine întru plângerea lor spre mângâere pentru cel mort; şi nu va fì adăpat neştine cu pahar spre mângâere pentru tatăl şi pentru muma lui; la casa ospăţului să nu intri tu, ca să şezi împreună cu ei, şi să mănânci şi să bei.

7. Pentrucă acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil:

8. Iată eu voiu luà din locul acesta înaintea ochilor voştri şi în zilele voastre, glasul cel de bucurie şi glasul cel de veselie, şi glasul cel de mire şi glasul cel de mireasă.

9. Şi va fì, când vei vestì norodului acestuia toate cuvintele acestea, şi vor zice către tine: pentru ce au grăit Domnul asupra noastră toate relele acestea? Care este nedreptatea noastră? Şi care este păcatul, ce am săvârşit noi înaintea Domnului Dumnezeului nostru?

10. Vei zice către ei: pentrucă m'au părăsit părinţii voştri, zice Domnul şi au mers după dumnezei streini, şi au slujit lor şi s'au închinat lor, s'au depărtat dela mine şi legea mea n'au păzit.

11. Şi voi mai rău aţi făcut decât părinţii voştri, şi iată voi fiecare umblaţi după plăcerile inimei voastre cei rele, ca să nu mă ascultaţi pre mine.

12. Şi vă voiu depărtà din pământul acesta, la pământul, care nu l-aţi ştiut voi nici părinţii voştri, şi veţi slujì acolo la alţi dumnezei, cari nu vor aveà milă de voi.

13. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul, şi mai mult nu vor zice: viu este Domnul cel ce au scos pre fiii lui Israil din pământul Eghipetului.

14. Ci viu este Domnul cel ce au suit casa lui Israil din pământul cel despre miazănoapte şi din toate ţările unde au fost duşi; şi voiu aşezà pre ei în pământul lor, care l-am dat părinţilor lor.

15. Şi iată eu trimiţ pescari mulţi zice Domnul, şi îi vor pescuì pre ei, şi după aceea voiu trimite mulţi vânători, şi'i vor vânà pre ei de pre tot muntele, şi de pre tot dealul şi din crăpăturile pietrilor.

16. Că ochii mei sunt preste toate căile lor, şi nedreptăţile lor nu s'au ascuns dinaintea ochilor mei.

17. Şi voiu răsplătì îndoit răutăţile lor şi păcatele lor, cu care au spurcat pământul meu întru mortăciunile urîciunilor sale, şi întru fărădelegile sale, cu care au umplut moştenirea mea.

18. Doamne, tu eşti puterea mea şi ajutorul meu şi scăparea mea în zilele răutăţilor, către tine neamurile vor venì dela marginea pământului, şi vor zice: cum idoli mincinoşi au agonisit părinţii noştri, şi nu este întru ei folos?

19. Au face'şi-va omul luiş dumnezei? Că aceia nu sunt dumnezei.

20. Pentru aceea iată eu voiu arătà lor în vremea aceasta mâna mea, şi voiu arătà lor puterea mea, şi vor cunoaşte, că numele meu este Domnul.

---

16. *5.* Lev. 19, 28; Iezech. 24, 16, 17.
8. Isaia 24. 8. *10.* 5, 19.
12. A 2 Lege 28, 36, 64, 65.
14. Iezech. 28, 25, 26,
16. Iov 34, 21, Pilde 15, 3.
17. Iezech. 43, 7.

CAP. 17.

Pedeapsa celor răzvrătiţi. Cinstirea zilei a şaptea.

Păcatul lui Iuda scris este cu condeiu de fier cu vârf de diamant săpat pre lespedea inimii lor, şi pre coarnele capiştelor lor.
2. Când şi-au adus aminte fiii lor de capiştele lor şi de desişurile lor şi de lemnele cele frunzoase pre munţii cei înalţi jertfind în câmp.
3. Tăria ta şi toate vistieriile tale spre pradă le voiu dà, cele înalte ale tale pentru păcate întru toate hotarele tale.
4. Şi vei rămâneà de moştenirea ta, care am dat ţie, şi a slujì te voiu face vrăjmaşilor tăi în pământul care nu'l ştii, că foc aţi aprins întru mâniea mea, până în veac va arde.
5. Acestea zice Domnul: blestemat este omul, care are nădejde spre om, şi va rezemà de dânsul trupul braţului său, şi dela Domnul se va depărtà inima lui.
6. Şi va fì ca mirsinul cel sălbatec care este în pustie, nu va vedeà, când va venì binele şi se va sălăşluì în locuri fără de apă şi în pustie, în pământ sterp, care nu se va lăcuì.
7. Şi binecuvântat este omul cel ce nădăjdueşte spre Domnul, şi va fì Domnul nădejdea lui.
8. Şi va fì ca pomul cel sădit lângă ape, şi pre umezeală pune rădăcinile sale şi nu se va teme când va venì zăduful, şi va fì într'însul odrasle frunzoase, în anul cel fără de ploaie nu se va teme, şi nu va lipsì a face roadă.
9. Adâncă este inima decât toate, şi este om, cine'l va cunoaşte pre el?
10. Eu sunt Domnul cel ce cerc inimile, şi ispitesc rărunchii, ca să dau fiecăruia după căile lui şi după roadurile izvodirilor lui.
11. Precum potârnichea cloceşte fără să scoaţă pui, aşà cel ce adună avuţia sa cu nedreptate, la jumătatea zilelor lui o va pierde şi în cele mai de pre urmă va fì nebun.
12. Scaun înalt de mărire, sfinţirea noastră,
13. Aşteptarea lui Israil, Doamne toţi cei ce te părăsesc pre tine să se ruşineze, cei ce se depărtează să se scrie pre pământ, pentrucă au părăsit pre Domnul izvorul vieţii.
14. Vindecă-mă Doamne şi mă voiu tămăduì, mântueşte-mă şi mă voiu mântuì, că lauda mea tu eşti.
15. Iată ei zic către mine: unde este cuvântul Domnului? Vie.
16. Şi eu nu m'am ostenit venind după tine, şi ziua omului nu o am poftit, tu ştii cele ce ies prin buzele mele, înaintea feţei tale sunt.
17. Să nu fii mie strein cruţându-mă în ziua cea rea.
18. Să se ruşineze cei ce mă gonesc, şi să nu mă ruşinez eu, înfricoşază-se ei, şi să nu mă înfricoşez eu, adu preste ei zi rea, cu îndoită zdrobire sfărâmă'i pre ei.
19. Acestea zice Domnul către mine: mergi şi stai în porţile fiilor poporului tău, prin care intră împăraţii lui Iuda şi prin care ies, şi în toate porţile Ierusalimului, şi vei zice către ei:
20. Auziţi cuvântul Domnului împăraţii lui Iuda şi toată Iudeea şi tot Ierusalimul, cei ce intraţi prin porţile acestea.
21. Aşà zice Domnul: păziţi sufletele voastre şi nu ridicaţi sarcini în ziua sâmbetelor, şi nu le băgaţi prin porţile Ierusalimului.

---

17. *2.* Iezech. 36, 31. *4.* A 2 Lege 28, 68. *5.* 2 Paral. 32, 8; Isaia 30, 2; 31, 1; Ps. 145, 2. *6.* Ps. 106, 34. *7.* Ps. 2, 11. *8.* Ps. 1, 3; Isaia 44, 4. *9.* Ps. 63, 7.

10. Pilde 15, 11; 3 Imp. 8, 39; Ps. 138, 1, 2 şi 7, 10. *11.* Eccl. 4, 8; Ps. 38, 10. *13.* Isaia 5, 19; Ps. 72, 26. *15.* Isaia 5, 19; 2 Petru 3, 3. *18.* Ps. 34, 4. *21.* Neemia 13, 19.

22.. Şi nu scoateţi sarcine din casele voastre în ziua sâmbetelor, şi tot lucrul să nu faceţi, sfinţiţi ziua sâmbetelor, în ce chip am poruncit părinţilor voştri.

23. Şi n'au ascultat, şi n'au plecat rechia sa, şi au învârtoşat cerbicea sa mai mult decât părinţii lor, ca să nu mă asculte pre mine, şi să nu primească învăţătura.

24. Şi va fi, de mă veţi ascultà pre mine, zice Domnul, ca să nu băgaţi sarcini prin porţile cetăţei acesteea în ziua sâmbetelor, şi să sfinţiţi ziua sâmbetelor, ca să nu faceţi întru dânsa tot lucrul.

25. Vor intrà prin porţile cetăţei acesteea împăraţi şi boieri, şezând pre scaunul lui David şi suindu-se pre carele şi pre caii săi, ei şi boierii lor, oamenii lui Iuda şi cei ce lăcuesc în Ierusalim, şi se va lăcuì cetatea aceasta în veac.

26. Şi vor venì din cetăţile lui Iuda şi dimprejurul Ierusalimului, şi din pământul lui Veniamin şi dela câmpie şi dela munte şi dela austru, aducând arderi de tot, şi jertfe şi tămâieri şi mană şi tămâie aducând laudă în casa Domnului.

27. Şi va fi, de nu mă veţi ascultà pre mine, ca să sfinţiţi ziua sâmbetelor, ca să nu ridicaţi sarcini şi să nu băgaţi prin porţile Ierusalimului în ziua sâmbetelor, voiu aprinde foc în porţile ei, şi va arde uliţile Ierusalimului, şi nu se va stinge.

CAP. 18.

Vasul olarului şi cerbicia poporului.

Cuvântul care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, zicând:

2 Scoală-te şi te pogoară la casa olarului, şi acolo vei auzì cuvintele mele.

3. Şi m'am pogorît la casa olarului, şi iată el făceà lucru pre pietre.

4. Şi am văzut vasul, care'l făceà el în mâinile lui, şi iarăş l-a făcut pre acela alt vas, precum a plăcut înaintea lui a face.

5. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

6. Au doară nu v'aş puteà face ca olarul acesta casa lui Israil? Iată ca lutul olarului sunteţi voi în mâinile mele.

7. Indată voiu grăì asupra neamului şi asupra împărăţiei, ca să'i ridic pre ei şi să'i pierz.

8. Şi se va întoarce neamul acela dela toate răutăţile sale, şi mă voiu căì pentru relele care am socotit să le fac lor.

9. Şi iarăş voiu grăì despre neam şi despre împărăţie, ca să se zidească de iznoavă şi să se răsădească.

10. De vor face cele rele înaintea mea, ca să nu auză glasul meu, mă voiu căì pentru bunătăţile, care am grăit să le fac lor.

11. Şi acum zì către oamenii lui Iuda şi către cei ce lăcuesc în Ierusalim: iată eu urzesc asupra voastră rele, şi pun asupra voastră gând; să se întoarcă dar fiecare de la calea lui cea rea, şi mai bune faceţi lucrurile voastre şi căile voastre.

12. Şi au zis: ne împrotivim, că după urâciunile noastre vom merge şi fiecare cele ce plac inimii sale cei rele, vom face.

13. Pentru aceea aşà zice Domnul: întrebaţi întru neamuri, cine a auzit ca acestea înfricoşate foarte ce a făcut fecioara lui Israil?

14. Au lipsì-vor dela piatră colţuri, sau zăpadă din Livan, au abate-se-va apa cu sila în sus ducându-se?

---

22. Eşire 20, 8. *26.* Zaharia 7, 7.

18. *4.* Isaia 64, 8. *6.* Isaia 29, 16. *11.* 4 Imp. 17, 13. *13.* 1 Cor. 5, 1.

15. Dar poporul meu m'a uitat
pre mine, tămâiat-a în deşert şi a
ocolit în căile lor, potecile veşnice,
ca să bată cărările, ce n'au cale de
umblat.
16. Ca să facă pământul lor spre
pustiire şi spre batjocură veşnică,
toţi cei ce merg printr'însul se vor
uimì şi vor clătì cu capul lor.
17. Ca vântul cel arzător îi voiu
risipì pre ei înaintea feţei vrăjma-
şilor lor, arătà-voiu lor ziua pieri-
rei lor.
18. Şi au zis: Veniţi să facem sfat
împrotiva lui Ieremia, că nu va pierì
legea pentru un preot, şi sfatul pen-
tru un înţelegător, şi cuvântul pen-
tru un proroc: veniţi şi să'l batem
pre el cu limbă, şi toate cuvintele
lui să nu le ascultăm.
19. Auzi-mă Doamne şi ascultă
glasul îndreptărei mele.
20. Au să răsplătesc pentru bune,
rele? Că împreună au vorbit gra-
iuri asupra sufletului meu şi certa-
rea lor mi-au ascuns-o; adu'ţi a-
minte Doamne, că am stătut îna-
intea ta, ca să grăiesc bune pen-
tru ei, şi să întorci mâniea ta de
către ei.
21. Pentru aceea dă pre fiii lor
spre foamete, şi'i adună pre ei spre
mâna sabiei, facă-se femeile lor fără
de fii şi văduve, şi bărbaţii lor cu
moarte să fie omorîţi, şi tinerii lor
căzuţi de sabie la răsboiu.
22. Fie strigare în casele lor, adu
asupra lor tâlhari fără de veste, că
au uneltit cuvânt ca să mă prinză,
şi laţuri au ascuns asupra mea.
23. Şi tu Doamne ai cunoscut tot
sfatul lor cel spre moarte asupra
mea, şi să nu ierţi nedreptăţile lor,
şi păcatele lor să nu le ştergi dela
faţa ta; fie slăbiciunea lor înaintea
ta, lucrează împrotiva lor în vre-
mea mâniei tale.

CAP. 19.

Prevestirea dărâmărei Ierusalimului.

Atunci au zis Domnul către mine:
mergi şi ià un vas de lut, şi vei
aduce din cei mai bătrâni ai popo-
rului şi ai preoţilor.
2. Şi vei ieşì la locul de înmor-
mântare al fiilor fiilor lor, care este
înaintea uşilor porţii Harsit, şi ci-
teşte acolo toate cuvintele acestea,
care voiu grăì către tine.
3. Şi vei grăì lor: auziţi cuvân-
tul Domnului împăraţii lui Iuda şi
bărbaţii lui Iuda şi cei ce lăcuiţi în
Ierusalim, şi cei ce intraţi prin por-
ţile acestea, acestea zice Domnul
Dumnezeul lui Israil: iată eu aduc
preste locul acesta rele, cât tot cine
va auzì acestea, îi vor ţiuì urechile
lui.
4. Pentru care lucru m'au pără-
sit şi au înstreinat locul acesta şi
au tămâiat întru el la dumnezei stre-
ini, pe cari ei nu i-au ştiut, nici
părinţii lor, şi împăraţii lui Iuda au
umplut locul acesta de sângiuri ne-
vinovate.
5. Şi au zidit înălţimi lui Vaal, ca
să arză pre fiii săi cu foc, cele ce
n'am poruncit, nici am gândit în
inima mea.
6. Pentru aceea iată vin zile zice
Domnul, şi locul acesta nu se va
mai chemà Tofet, nici loc de înmor-
mîntare Benenom, ci mormîntul pier-
zărei.
7. Şi voiu pierde sfatul lui Iuda
şi al Ierusalimului în locul acesta,
şi'i voiu surpà pre ei cu sabie îna-
intea vrăjmaşilor lor, şi în mâinile
celor ce cearcă sufletele lor, şi voiu
dà pe morţii lor mâncare pasări-
lor cerului şi hiarelor pământului.

---

17. Isaia 27, 8. *18.* Amos 7, 10, 12.
20. Fac. 44, 4; Ps. 34, 6.
21. Ierem. 108, 9.

19. *3.* 1 Imp. 3, 11 şi 4 Imp. 21, 12.
4. Isaia 65, 11. *6.* 7, 30.

8. Şi voiu pune cetatea aceasta spre pustiire şi spre batjocură, tot cel ce va merge aproape de ea se va mâhnì, şi va şuerà pentru toată bătaia aceasta a ei.

9. Şi vor mâncà trupurile fiilor săi şi trupurile fetelor sale, şi fiecare trupurile aproapelui său vor mâncà întru împresurarea şi întru încunjurarea, cu care îi vor încunjurà pre ei vrăjmaşii lor.

10. Şi vei zdrobì vasul cel de lut înaintea ochilor oamenilor celor ce vor ieşì cu tine, şi vei zice către ei:

11. Acestea zice Domnul: aşà voiu zdrobì pe norodul acesta şi cetatea aceasta, cum se zdrobeşte vasul cel de lut, care nu se mai poate drege, şi în Tofet se vor îngropà, pentrucă nu este alt loc de îngropăciune.

12. Aşà voiu face locului acestuia şi celor ce lăcuesc întru el, zice Domnul, ca să se deà cetatea aceasta ca pământul cel surpat.

13. Şi casele Ierusalimului, şi casele împăraţilor lui Iuda vor fi ca locul cel ce se surpă pentru necurăţiile lor prin toate casele, întru care au tămâiat prin podurile lor la toată oastea cerului, şi au vărsat turnări la dumnezeii cei streini.

14. Şi a venit Ieremia din valea Tofet, unde l-au fost trimis pre el Domnul ca să proorocească, şi a stătut în curtea casei Domnului şi a zis către tot poporul.

15. Acestea zice Domnul: iată eu aduc preste cetatea aceasta şi preste toate cetăţile ei şi preste satele ei, toate relele, care am grăit asupra ei, pentrucă a întărit cerbicea sa, ca să nu asculte de poruncile mele.

---

9. Ħ 2 Lege 28, 53; Isaia 9, 19.
11. Isaia 30, 14. *13.* 4 Imp. 23, 12.

CAP. 20.

Ieremia în temniţă. Plângerea lui.

Şi a auzit Pashor fiul lui Emir preotul, cel ce erà pus povăţuitor casei Domnului, pre Ieremia prorocind cuvintele acestea.

2. Şi l-a lovit pre el, şi l-a băgat pre el în locul cel de chin, care erà lângă poarta casei cei de sus rânduite în casa Domnului.

3. Iar a doua zi a scos Pashor pre Ieremia din închisoare, şi a zis Ieremia către el: nu Pashor a chemat Domnul numele tău, ci nemernic.

4. Pentrucă acestea zice Domnul: iată eu te dau pre tine la nemernicie împreună cu toţi prietenii tăi, şi vor cădeà de sabia vrăjmaşilor săi, şi ochii tăi vor vedeà, şi pre tine şi pre tot Iuda voi dà în mâinile împăratului Vavilonului, şi'i va face pre ei nemernici, şi cu sabii îi va tăià pre ei.

5. Şi voiu dà toată puterea cetăţii aceşteia şi toate ostenelele ei şi toate visteriile împăratului Iudei, în mâinile vrăjmaşilor lui, şi'l vor duce pre el în Vavilon.

6. Şi tu Pashor şi toţi cei ce lăcuesc în casa ta, veţi merge în robie, şi în Vavilon vei murì, şi acolo te vei îngropà tu şi toţi prietenii tăi, cărora ai prorocit minciuni.

7. Amăgitu-m'ai Doamne, şi m'am amăgit, biruit-ai şi te-ai întărit, făcutu-m'am spre râs, toată ziua am fost batjocorit.

8. Pentrucă cu cuvântul meu cel amar voiu râde, defăimare şi becisnicie voiu chemà, că s'a făcut cuvântul Domnului spre ocară mie, şi spre batjocură în toată ziua mea.

9. Şi am zis: nu voi numì numele Domnului, şi mai mult nu voiu grăì întru numele lui, şi s'a făcut ca fo-

---

20. *2.* 2 Paral. 18, 23 şi 16, 10.

cul ce arde pârjol în oasele mele, şi m'am părăsit de pretudindenea şi nu poci suferì.

10. Că am auzit hula multora, cari s'au adunat de prin prejur, ridicaţi-vă şi să mergem asupra lui, toţi bărbaţii prietenii lui, luaţi aminte ce este în gândul lui, poate se va înşelà, şi'l vom biruì, şi ne vom luà izbânzi asupra lui.

11. Dar Domnul este cu mine ca un răsboinic puternic: pentru aceea m'au urmărit dar n'au putut înţelege, ruşinatu-s'au foarte, că n'au înţeles ocara lor, care în veac nu se va şterge.

12. Doamne, cel ce ispiteşti cele drepte şi cunoşti rărunchii şi inimile, să văz izbânda ta asupra lor, căci ţie ţi-am încredinţat apărarea mea.

13. Cântaţi Domnului, lăudaţi'l pre el, că au scos sufletul săracului din mâna celor mai răi.

14. Blestemată fie ziua întru care m'am născut, ziua întru care m'a născut maica mea, să nu fie binecuvântată.

15. Blestemat să fie omul cel ce a vestit tatălui meu, zicând: că s'a născut ţie fecior, bucură-te.

16. Fie omul acela, ca cetăţile, care le-au prăpădit Domnul cu mânie, şi nu i-a părut rău, auză strigare dimineaţa, şi glăsuire întru amiazăzi.

17. Căci nu m'a ucis în mitrasul maicii mele, şi să se fi făcut mie maica mea groapă, şi mitrasul ei zămislire veşnică.

18. Pentru ce am ieşit din mitras, ca să văz ostenele şi dureri? Şi să se sfârşească întru ruşine zilele mele.

---

10. Ps. 30, 13. *14.* 15, 10; Iov 3, 2, 3. *16.* Fac. 19, 24, 25,

CAP. 21.

Sedechia cere sfat lui Ieremia care vesteşte robia Ierusalimului.

Cuvântul, care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, când a trimis la el împăratul Sedechia pre Paşhor fiul lui Melhie, şi pre Sofonia fiul lui Vaseu preotul, zicând:

2. Intreabă pentru noi pre Domnul, că împăratul Vavilonului stă asupra noastră, doar va face Domnul după toate minunile sale, şi se va duce dela noi.

3. Şi a zis către ei Ieremia: aşà veţi grăì către Sedechia împăratul lui Iuda,

4. Acestea zice Domnul: iată eu întorc armele cele de răsboiu, cu care voi daţi răsboiu asupra Haldeilor celor ce v'au închis pre voi dinafară de zid, şi'i voiu adunà pre ei la mijlocul cetăţii aceştia.

5. Şi vă voiu bate eu pre voi cu mână tare şi cu braţ înalt, şi cu mânie şi cu urgie mare.

6. Şi voiu lovì pre toţi cei ce lăcuesc în cetatea aceasta pre oameni, şi pre dobitoace cu ucidere mare, şi vor murì.

7. Şi după acestea, aşà zice Domnul: dà-voiu pre Sedechia împăratului lui Iuda şi pre fii lui şi pre poporul, care a rămas în cetatea aceasta, de moarte şi de foamete şi de sabie, în mâna vrăjmaşilor lor, cari caută sufletele lor, şi cu ascuţitul sabiei de tot îi voiu tăià pre ei, nu voiu cruţà pre ei, şi nu mă voiu milostivì spre ei.

8. Şi către poporul acesta vei grăì: acestea zice Domnul; iată eu am dat înaintea feţii voastre calea vieţii şi calea morţii.

9. Cel ce stă în cetatea aceasta va murì de sabie şi de foamete; iar cel ce va ieşì şi va merge la Hal-

---

21. *9.* 38, 2.

deii cei ce v'au împresurat pre voi, trăî-va dar, și va trăî.

10. Pentrucă am întărit fața mea asupra cetăței aceștia spre rele și nu spre bune, zice Domnul, în mâinile împăratului Vavilonului se va dà, și de tot o va arde pre ea cu foc,

11. Casa împăratului lui Iuda auziți cuvântul Domnului casa lui David, acestea zice Domnul:

12. Judecați dimineața judecată, și îndreptați și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce'l năpăstuește pre el, pentru ca să nu se descopere ca focul iuțimea mea, și va arde, și nu va fì cine să o stingă.

13. Iată eu asupra ta cel ce lăcuești valea Sorului cea câmpoasă, cei ce ziceți: cine ne va înfricoșà pre noi? Sau cine va intrà în lăcașul nostru?

14. Și voiu aprinde foc în dumbrava ei, și va mistuì toate cele de prin prejurul ei.

CAP. 22.

Prorocie împrotiva împărăției lui Iuda.

Acestea zice Domnul: du-te și te pogoară la casa împăratului lui Iuda, și vei grăì acolo cuvântul acesta, și vei zice:

2. Ascultă cuvântul Domnului împărate al lui Iuda, cel ce șezi pre scaunul lui David, tu și casa ta, poporul tău, și cei ce intră prin porțile acestea.

3. Acestea zice Domnul: faceți judecată și dreptate și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce'l năpăstuește pre el, și pre cel nemernic și pre cel sărac și pre văduvă, să nu'i asupriți, și nu fiți necredincioși, și sânge nevinovat să nu vărsați în locul acesta.

4. Că dacă în adevăr veți face cuvântul acesta, împărații cei ce șed pre scaunul lui David, vor intrà prin porțile casei aceștia stând în care și pre cai vor fì ei și slujitorii lor.

5. Iar de nu veți face cuvintele acestea, asupra mea m'am jurat, zice Domnul: că spre pustiire va fì casa aceasta.

6. Că acestea zice Domnul asupra casei împăratului lui Iuda: Galaadule, tu îmi ești căpitenie în Livan, de nu te voiu pune pre tine spre pustiire, cetăți nelăcuite.

7. Și voiu aduce asupra ta om pierzător și securea lui, și vor tăià chedrii cei aleși ai tăi, și'i vor aruncà în foc.

8. Și vor trece neamuri multe prin cetatea aceasta, și va zice fiecarele către aproapele său: pentruce au făcut Domnul așà acestei cetăți mari?

9. Și vor răspunde: pentrucă au părăsit așezământul de lege al Domnului Dumnezeului lor, și s'au închinat la dumnezei streini și au slujit lor.

10. Nu plângeți pre cel mort, nici vă tânguiți pentru el, plângeți cu plângere pre cel ce iese, că nu se va mai întoarce, nici va vedeà pământul moșiei sale.

11. Pentrucă acestea zice Domnul asupra lui Selim fiul lui Iosie, cel ce împărățește în locul lui Iosie tatălui său, care a ieșit din locul acesta.

12. Nu se va mai întoarce acolo, ci în locul acela unde l-am mutat pre el, acolo va murì, și pământul acesta nu'l va mai vedeà.

13. O cel ce zidește casa sa nu cu dreptate și foișoarele sale nu cu judecată, la el aproapele lui lucrează în dar, și plată nu'i dă lui.

14. Zidit-ai ție casă cu măsură, foișoare largi și cu ferestre osebite

22. *3.* Isaia 1, 17.

5. Isaia 45, 23. *8.* A 2 Lege 29, 24. *9.* 3 Imp. 9, 8. *10.* Lucà 23, 28. *13.* Avacum 2, 9.

şi căptuşite cu chedru şi văpsite cu roşu.
15. Au împărăţi-vei pentrucă tu te făleşti în chedrii tatălui tău? Nu mâncare, nici băutură, ci mai bine erà să faci tu judecată şi dreptate bună.
16. A nu cunoaşte nici a face judecată smeritului, nici dreptate săracului; au nu este aceasta, că tu nu mă cunoşti pre mine? Zice Domnul.
17. Iată nu sunt ochii tăi drepţi, nici inima ta bună, ci la lăcomia ta şi la sângele cel nevinovat, ca să'l verşi pre el, şi la strâmbătăţi şi la ucideri, ca să le faci pre ele.
18. Pentru aceea acestea zice Domnul asupra lui Ioachim feciorul lui Iosie împăratul lui Iuda, asupra bărbatului acestuia: nu'l vor plânge pre el o frate! Nici se vor tângui pentru el, vai Doamne!
19. Nu i se va face îngroparea, ci putred se va lepădà afară de poarta Ierusalimului.
20. Sue-te în Livan şi strigă şi spre Vasan dă glasul tău, şi strigă dincolo de mare, că toţi cei ce te iubesc, s'au sfărâmat.
21. Grăit-am către tine întru căderea ta şi ai zis; nu voiu ascultà. Aceasta este calea ta din tinereţele tale, n'ai ascultat glasul meu.
22. Pre toţi păstorii tăi îi va paşte vântul, şi amorezii cei ce iubesc în robie vor merge; că atunci te vei ruşinà de toţi cei ce te iubesc pre tine.
23. Ceea ce lăcueşti în Livan, ceea ce faci cuiburi în chedri, foarte vei suspinà, când vor venì ţie dureri, ca ceea ce naşte.
24. Viu sunt eu, zice Domnul; dacă Iehoniea feciorul lui Ioachim împăratul lui Iuda s'ar face chiar o pecetie în mâna mea cea dreaptă, de acolo te voiu zmulge.
25. Şi te voiu dà pre tine în mâna celor ce caută sufletul tău, de cari tu te temi de faţa lor, în mâna Haldeilor.
26. Şi te voiu lepădà pre tine şi pre muma ta, care te-a născut pre tine în pământ, în care tu nu te-ai născut, şi acolo vei murì.
27. Iar în pământul, pe care ei îl doresc în sufletul lor, nu se vor mai întoarce.
23. Necinstitu-s'a Iehoniea ca un vas de nici o treabă, pentrucă s'a lepădat, şi s'a scos la pământul, pe care nu l-a ştiut.
29. Pământule, pământule auzi cuvântul Domnului.
30. Scrie pre bărbatul acesta, om izgonit, pentrucă din seminţia lui, nu va mai şedeà nimeni pre scaunul lui David, domn în Iuda.

CAP. 23.

Pedeapsă asupra păstorilor necredincioşi şi a prorocilor mincinoşi.

O păstori! Cei ce pierdeţi şi risipiţi oile păşunei mele.
2. Pentru aceea aşà zice Domnul asupra celor ce pasc poporul meu: voi aţi risipit oile mele şi le-aţi scos afară, şi nu le-aţi cercetat pre ele, iată eu voiu izbândì asupra voastră după meşteşugirile voastre cele rele.
3. Şi eu voiu primì pre cei rămaşi ai poporului meu de preste tot pământul unde i-am scos pre ei, şi îi voiu aşezà pre ei la păşunea lor, şi vor creşte şi se vor înmulţì.
4. Şi voiu dà lor păstori, cari îi vor paşte pre ei, şi mai mult nu se

---

17. Iezech. 19, 6, 7. *19.* 36, 30.
20. Plâng. 1, 2.
25. 4 Imp. 24, 14; 2 Paral. 36, 10.
26. 4 Imp. 24, 15; Iezech. 19, 8.
28. Ozie 8, 8.
23. *1.* Iezech. 34, 2.
4. Iezech. 34, 11, 12, 23.

vor teme, nici se vor înfricoşà, zice Domnul.

5. Iată vin zile, zice Domnul; şi voiu ridicà lui David odraslă dreaptă şi va împărăţì împărat, şi va înţelege, şi va face judecată şi dreptate pre pământ.

6. In zilele lui se va mântuì Iuda, şi Israil va lăcuì cu nădejde, şi acesta este numele lui, cu care îl va chemà pre el: Domnul, dreptatea noastră.

7. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul, şi nu vor mai zice: viu este Domnul, cel ce au scos casa lui Israil din pământul Eghipetului;

8. Ci viu este Domnul cel ce au scos, şi au adunat toată sămânţa lui Israil dela pământul despre miazănoapte, şi din toate ţările de unde i-au scos pre ei şi i-au aşezat în pământul lor.

9. Pentru proroci zdrobitu-s'a inima mea întru mine, clătitu-s'au toate oasele mele, făcutu-m'am ca un bărbat zdrobit, şi ca un om ameţit de vin, de faţa Domnului şi de faţa bunei cuviinţei slavei lui.

10. Că de către faţa acestora a plâns pământul, uscatu-s'au păşunile pustiei şi s'a făcut dumbrava lor rea, şi tăria lor aşà.

11. Că preotul şi prorocul s'au pângărit, şi în casa mea am văzut răutăţile lor.

12. Pentru aceea facă-se lor calea lor spre lunecare întru negură şi se vor împiedecà, şi vor cădeà întru ea, pentrucă voiu aduce preste ei rele în anul cercetării lor.

13. Şi întru prorocii Samariei am văzut fărădelegi, prorocit-au prin Vaal şi au făcut pre poporul meu Israil să rătăcească.

14. Şi întru prorocii Ierusalimului am văzut lucruri groaznice, precurvind şi mergând întru minciuni şi sprijinind mâini multe, ca să nu se întoarcă fiecare dela calea sa cea rea, făcutu-s'au mie toţi ca Sodoma şi cei ce lăcuesc într'însa ca Gomora.

15. Pentru aceea aşà zice Domnul: iată eu hrănesc pre ei cu durere, şi voiu adăpà pre ei cu apă amară, că dela prorocii Ierusalimului a ieşit spurcăciune în tot pământul.

16. Aşà zice Domnul atotţiitorul: n'ascultaţi cuvintele prorocilor, că îndeşert îşi fac lor vedenii, din inima lor grăiesc şi nu din gura Domnului.

17. Zic celor ce leapădă cuvântul Domnului, pace va fì vouă şi tuturor celor ce umblă întru poftele lor, şi la tot cel ce umblă întru înşelăciunea inimei sale, nu vor venì asupra ta rele.

18. Că cine a stătut înaintea Domnului, şi a văzut cuvântul lui? Cine a pus în urechi şi a auzit?

19. Iată cutremur dela Domnul, şi iuţime iese spre cutremur, învârtindu-se preste cei necredincioşi va venì.

20. Şi mai mult nu se va întoarce mâniea Domnului, până când o va face pre ea, şi până când o va întărì pre ea, dela sfatul inimei lui; la sfârşitul zilelor înţelege-vor pre ea.

21. N'am trimis proroci, şi ei alergau, nici am grăit către ei, şi ei proroceau.

22. Şi de au şezut la sfatul meu, şi de au auzit cuvintele mele şi pre poporul meu ar fì întors dela tocmelele lor cele rele.

23. Dumnezeu de aproape sunt eu, zice Domnul; şi nu Dumnezeu departe.

5. Isaia 9, 6; 52, 13; 53, 10; Ioan 1, 45.
6. Isaia 4, 2; 40, 11; 45, 8. Iezech. 34, 17.
11. 2 Paralip. 26, 14. *12.* Ps. 34, 5.
14. Isaia 1, 9.

15. Plâng. 3, 15. *17.* Iezech. 13, 10.
18. Isaia 40, 13; Iov 15, 8; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 16.

24. Au ascunde-se-va cinevà întru cele ascunse, şi eu nu'l voiu vedeà pre el? Au nu umplu eu cerul şi pământul? Zice Domnul.
25. Auzit-am cele ce grăesc prorocii, cei ce prorocesc întru numele meu minciuni, zicând: vis am visat.
26. Până când va fi în inima prorocilor celor ce prorocesc minciuni? Prorocind ei voile inimilor sale.
27. Celor ce socotesc întru visele sale, pe care le povesteà fiecare aproapelui său, ca să uite legea mea în ce chip au uitat părinţii lor numele meu întru Vaal?
28. Prorocul care a visat, povestească visul său, şi cel către care este cuvântul meu, povestească cuvântul meu întru adevăr. Ce sunt paiele la grâu, aşà sunt cuvintele mele, zice Domnul.
29. Iată, au nu sunt cuvintele mele ca focul, zice Domnul, şi ca ciocanul care taie piatra?
30. Pentru aceea zice Domnul Dumnezeu, iată eu către prorocii cei ce fură cuvintele mele, fiecare dela aproapele său.
31. Iată eu către prorocii cei ce scot vorbe de prorocii şi dormitează în uimirea lor.
32. Pentru aceea iată eu către prorocii cei ce prorocesc vise mincinoase, şi povestindu-le pre ele, înşală pre poporul meu cu minciunile lor şi cu înşelăciunile lor; dar eu nu i-am trimis pre ei, şi nu le-am poruncit lor şi nu vor fi de nici un folos poporului acestuia.
33. Şi dacă te vor întrebà poporul acesta, au preot, au proroc, zicând: ce este sarcina dela Domnul? Vei spune lor: voi sunteţi sarcina, vă voiu risipì pre voi, zice Domnul.
34. Prorocul şi preoţii şi poporul, cari vor zice: sarcina dela Domnul, îmi voiu izbândì pre omul acela, şi pe casa lui.
35. Aşà veţi grăì fiecare către aproapele său, şi fiecare către fratele său, ce au răspuns Domnul, şi ce au zis Domnul?
36. Si să nu mai numiţi sarcină dela Domnul, că cuvântul omului fi-va sarcină dela el, voi aţi întors cuvintele Dumnezeului celui viu, Domnul Puterilor, Dumnezeul nostru.
37. Aşà veţi grăì către Proroc: ce au răspuns ţie Domnul şi ce au zis Domnul?
38. Şi de vei mai zice sarcina Domnului, atunci aşà zice Domnul, Dumnezeul nostru: pentrucă zici cuvântul acesta: sarcina Domnului, deşi am trimis către voi zicând: nu veţi zice: sarcina Domnului,
39. Pentru aceea iată eu vă iau, şi vă risipesc pre voi şi cetatea pe care o am dat vouă şi părinţilor voştri.
40. Şi voiu dà preste voi ocară veşnică şi necinste veşnică, care nu se va uità.

CAP. 24.

Cele două coşuri de smochine şi soarta viitoare a poporului.

Arătatu'mi-au mie Domnul două coşniţe de smochine puse înaintea Bisericii Domnului, dupăce a înstreinat Navuhodonosor împăratul Vavilonului pre Iehoniea feciorul lui Ioachim împăratul lui Iuda, şi pre boieri şi pre meşteri şi pre cei legaţi şi pre cei bogaţi din Ierusalim, şi i-a adus pre ei în Vavilon.
2. In una din coşniţe erau smochine bune foarte, ca smochinele cele timpurii, iar în cealaltă coşniţă, smochine rele foarte, care nu se puteau mâncà pentru răutatea lor.

---

24. Amos 9, 2, 3; Isaia 66, 1; 3 Imp. 8, 27; Fap. Ap. 7, 49. *30.* A 2 Lege 18, 20. *32.* Sof. 3, 4.

24. *1.* 4 Imp. 24, 15.

3. Şi au grăit Domnul către mine: ce vezi Ieremie? Şi am zis, smochine, smochinele cele bune, sunt bune foarte; şi cele rele, sunt rele foarte, care nu se pot mâncà pentru răutatea lor.

4. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

5. Acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: ca smochinele cele bune acestea, aşà voiu cunoaşte spre bine pre cei înstreinaţi ai lui Iuda, pre cari i-am trimis din locul acesta în pământul Haldeilor spre bunătăţi.

6. Şi voiu îndreptà ochii mei spre ei întru bunătăţi, şi'i voiu aşezà pre ei în pământul acesta spre binele lor, şi de iznoavă îi voiu zidì pre ei, şi nu'i voiu surpà pre ei, şi'i voiu sădì pre ei, şi nu'i voiu zmulge.

7. Şi voiu dà lor inimă, ca să mă ştie pre mine, că eu sunt Domnul, şi ei vor fi mie popor şi eu voiu fi lor Dumnezeu, pentrucă se vor întoarce către mine din toată inima lor.

8. Şi precum smochinele cele rele care nu se pot mâncà pentru răutatea lor, zice Domnul; aşà voiu dà pre Sedechia împăratul lui Iuda, şi pre dregătorii lui, şi rămăşiţa Ierusalimului ce a rămas în pământul acesta şi pre cei ce lăcuesc în Eghipet.

9. Şi'i voiu dà pre ei spre risipire la toate împărăţiile pământului, şi vor fi spre ocară şi spre pildă, şi spre ură şi spre blestem în tot locul, unde îi voiu scoate pre ei.

10. Şi voiu trimite la ei foamete şi moarte şi sabie, până ce se vor sfârşì din pământul, care l-am dat lor.

CAP. 25.

Robia Vavilonului şi pedeapsa tuturor neamurilor.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia pentru tot poporul lui Iuda în anul al patrulea al lui Ioachim fiul lui Iosia împăratul lui Iuda, acesta este anul cel dintâiu al lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului,

2. Ce au grăit către tot poporul lui Iuda şi către cei ce lăcuesc în Ierusalim, zicând:

3. In al treisprezecelea an al lui Iosia, fiul lui Amos, împăratul lui Iuda, şi până în ziua aceasta douăzeci şi trei de ani, şi am grăit către voi mânecând şi zicând:

4. Şi am trimes la voi pre robii mei prorocii de noapte trimeţându'i, şi n'aţi ascultat, şi n'aţi luat aminte cu urechile voastre.

5. Intoarceţi-vă fiecare dela calea sa cea rea şi dela cugetele voastre, şi veţi lăcuì în pământul, care l-am dat vouă şi părinţilor voştri din veac şi până în veac.

6. Nu mergeţi după dumnezei străini, ca să slujiţi lor şi ca să vă închinaţi lor, ca să nu mă porniţi pre mine spre mânie cu faptele mâinilor voastre, ca să vă fac vouă rău.

7. Dar nu m'aţi ascultat pre mine.

8. Pentru aceea aşà zice Domnul: de vreme ce n'aţi crezut cuvintelor mele,

9. Iată eu voiu trimite şi voiu luà moştenirea dela miazănoapte, şi'i voiu aduce pre ei preste pământul acesta şi preste cei ce lăcuesc pre el, şi preste toate neamurile cele de prin prejurul lui, şi'i voiu pustiì pre ei, şi'i voiu dà spre stingere şi spre batjocură şi spre ocară veşnică.

7. A 2 Lege 30, 6.
9. A 2 Lege 28, 37; Ps. 43, 15.

25. 5. 4 Imp. 17, 13.
9. Isaia 10, 6; Plâng. 2, 15.

10. Şi voiu pierde dela ei glasul cel de bucurie şi glasul cel de veselie, glasul cel de mire şi glasul cel de mireasă, mirosul cel de mir şi lumina din sfeşnic.

11. Şi va fi tot pământul spre stingere, şi vor sluji întru neamuri şaptezeci de ani.

12. Iar dupăce se vor umpleà acei şaptezeci de ani, voiu izbândì asupra neamului acestuia, şi îi voiu pune pre ei spre stingere veşnică.

13. Şi voiu aduce preste pământul acesta toate cuvintele mele, care le-am grăit asupra lui, toate câte sunt scrise în cartea aceasta, care le-a prorocit Ieremia asupra tuturor neamurilor.

14. Că au slujit lor, când erau neamuri multe şi împărați mari; şi voiu răsplătì lor după faptele lor şi după lucrurile mâinilor lor.

15. Aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil: ià paharul acesta de vin din mâna mea, şi vei adăpà toate neamurile, la care eu te trimiț pre tine.

16. Şi vor beà, şi vor vărsà, şi vor nebunì de fața sabiei, care eu voiu trimite în mijlocul lor.

17. Şi am luat paharul din mâna Domnului, şi am adăpat toate neamurile, la care m'au trimis pre mine Domnul.

18. Ierusalimul şi cetățile lui Iuda şi pre împărații lui Iuda şi pre boierii lui, ca să'i deà pre ei spre pustiire şi spre stingere şi spre batjocură.

19. Şi pre Faraon împăratul Eghipetului şi pre slugile lui şi pre boierii lui, şi pre tot poporul lui.

20. Şi pre toți cei despre apus de el, şi pre toți împărații celor de alt neam, şi Ascalonul şi Gaza, şi Acaronul şi rămăşița Azotului.

21. Şi Idumeia şi Moavul, şi pre fiii lui Amon.

22. Şi pre împărații Tirului, şi pre împărații Sidonului, şi pre împărații cei de dincolo de mare.

23. Şi pre Dedan şi pre Teman şi pre Ros, şi pre tot cel tuns din 'naintea feții lui.

24. Şi pre toți împărații, cei ce poposesc în pustie.

25. Şi pre toți împărații Elamului, şi pre toți împărații Perşilor.

26. Şi pre toți împărații dela miazănoapte, pre cei de departe şi pre cei de aproape, pre fiecare împrotiva fratelui său, şi toate împărățiile cele de pre fața pământului.

27. Şi vei grăì lor: aşà zice Domnul Dumnezeu atotțiitorul, Dumnezeul lui Israil: beți, îmbătați-vă şi vărsați, şi veți cădeà, şi nu vă veți sculà de către fața sabiei, care o voiu trimite în mijlocul vostru.

28. Şi va fi când nu vor vreà să primească paharul din mâna ta, ca să beà, vei grăì către ei: aşà au zis Domnul, să beți.

29. Că iată în cetatea care se numeşte cu numele meu, eu viu a chinuì, şi voi cu curățenie nu vă veți curățì, că sabie eu chem asupra tuturor celor ce lăcuesc pre pământ.

30. Şi tu vei prorocì către ei toate cuvintele acestea, şi vei zice: Domnul din înălțime va strigà, din lăcaşul cel sfânt al său va dà glasul său, cuvânt va răspunde preste locul său împrotiva tuturor locuitorilor pământului, ca strigătul celor ce calcă în lin.

31. Vine peire până la marginea pământului, că judecata Domnului este întru neamuri, judecă-se el cu tot trupul, şi cei necredincioşi s'au dat sabiei, zice Domnul.

32. Aşà grăeşte Domnul: iată rele

11. 2. Paral. 36, 22; Esdra 1, 1; Isaia 24, 8. *12.* Dan. 9, 2. *14.* Plâng. 4, 21.

21. Ps. 136, 9. *22.* Iezech. 26, 3. *30.* Isaia 13, 13; Ioil 3, 16; Amos 1, 2.

vin dela neam asupra neamului, și volbură mare iese dela marginea pământului.

33. Și vor fi răniți de Domnul în ziua Domnului, dela marginea pământului și până la marginea pământului, nu se vor îngropà, în gunoi pre fața pământului vor fi.

34. Strigați păstori și glăsuiți, și vă tânguiți povățuitorii turmelor, că s'au plinit zilele voastre spre junghiere, și veți cădeà ca vasele cele prețioase.

35. Și nu va mai fi scăpare pentru păstori, nici mântuire pentru povățuitorii turmelor.

36. Se aude strigarea păstorilor și strigătul povățuitorilor turmelor, pentrucă au pierdut Domnul pășunile lor.

37. Și se vor strică sălașele pașnice, de către fața iuțimei mâniei mele.

38. Părăsit-a ca un leu culcușul său, pentrucă s'a făcut pustiu pământul lor dela fața sabiei cei mari.

CAP. 26.

Prorocie despre surparea Ierusalimului și a Casei Domnului. Ieremia în primejdie de moarte.

La începutul împărăției lui Ioachim fiul lui Iosiea, s'a făcut cuvântul acesta dela Domnul.

2. Așà au zis Domnul : stăi în curtea casei Domnului, și vei grăì către toți jidovii și către toți cei ce vin să se închine în casa Domnului, toate cuvintele, care ți-am poruncit ție, ca să le grăești lor, să nu taci nici un cuvânt.

3. Ca doar vor auzì, și se vor întoarce fiecare dela calea sa cea rea; atunci voiu încetà dela relele, care eu socotesc, ca să le fac lor, pentru lucrurile lor cele rele.

4. Și vei grăì, așà au zis Domnul: de nu mă veți ascultà, ca să umblați întru legile mele, care le-am dat înaintea feței voastre.

5. Să ascultați cuvintele slugilor mele prorocilor, pre cari eu trimit la voi de noapte mânecând, că i-am trimis, și nu m'ați ascultat.

6. Și voiu dà casa aceasta ca Silomul, și cetatea aceasta o voiu dà spre blestem la toate neamurile din tot pământul.

7. Și au auzit preoții și prorocii cei mincinoși, și tot poporul pre Ieremia grăind cuvintele acestea în casa Domnului.

8. Și a fost dupăce a încetat Ieremia a grăì toate câte i-au poruncit lui Domnul, ca să grăească către tot poporul, l-a prins pre el preoții și prorocii cei mincinoși și tot poporul, zicând: cu moarte vei murì.

9. Pentrucă ai prorocit întru numele Domnului, zicând: ca Silomul va fi casa aceasta, și cetatea aceasta va rămâneà pustie de cei ce o lăcuesc, deci s'a adunat tot poporul asupra lui Ieremia în casa Domnului.

10. Și auzind boierii lui Iuda cuvintele acestea, s'au suit din casa împăratului la casa Domnului, și au stătut înaintea ușilor porții Domnului cei nouă.

11. Și au zis preoții și prorocii cei mincinoși către boieri și către tot poporul: judecată de moarte este omului acestuia, pentrucă a prorocit asupra cetății aceștia, în ce chip ați auzit cu urechile voastre.

12. Și a zis Ieremia către toți boierii și către tot poporul, zicând : Domnul m'au trimis pre mine să prorocesc asupra casei aceștia și asupra cetății aceștia toate cuvintele, care le-ați auzit.

13. Și acum, mai bune faceți căile voastre și faptele voastre, și a-

26. *2.* A 2 Lege 16, 16.

6. 1 Imp. 4, 12. *11.* Amos 7, 10.

scultaţi glasul Domnului Dumnezeu, şi Domnul va oprì relele, care au grăit asupra voastră.

14. Iată eu în mâinile voastre sunt, faceţi cu mine cum credeţi de folos, şi cum vi se pare vouă mai bine.

15. Ci cunoscând, să cunoaşteţi, că de mă veţi omorî pre mine, sânge nevinovat luaţi asupra voastră şi asupra cetăţii aceştia şi asupra celor ce lăcuesc într'însa, că cu adevărat m'au trimis pre mine Domnul la voi să grăesc în urechile voastre toate cuvintele acestea.

16. Şi au zis boierii şi tot poporul către preoţi şi către prorocii cei mincinoşi: să nu fie omului acestuia judecată de moarte, că întru numele Domnului Dumnezeului nostru a grăit către noi.

17. Şi s'au sculat bărbaţi dintre cei mai bătrâni ai pământului, şi au zis la toată adunarea poporului:

18. Miheia Morasitul proroceà în zilele lui Iezechia împăratul lui Iuda, şi a grăit la tot poporul lui Iuda, aşà zice Domnul: Sionul ca o ţarină se va arà, şi Ierusalimul ca o movilă de pietre va fì, şi muntele casei desiş de pădure.

19. Au omorîtu-l'a pre el Ezechia şi tot Iuda? Nu, că s'au temut de Domnul, ci rugându-se feţii Domnului, au încetat Domnul dela relele, care au grăit asupra lor; noi am făcut răutăţi mari asupra sufletelor noastre.

20. Şi erà un om prorocind întru numele Domnului, Urie feciorul lui Samei dela Cariatirim, şi a prorocit pentru pământul acesta după toate cuvintele lui Ieremia.

21. Şi a auzit împăratul Ioachim şi toţi boierii toate cuvintele lui, şi căutà să-l omoare pre el, şi a auzit Urie şi a intrat în Eghipet.

22. Şi a trimis împăratul bărbaţi în Eghipet.

23. Şi l-au scos pre el de acolo, şi l-au adus pre el la împăratul şi l-au lovit pre el cu sabie, şi l-au aruncat pre el în groapa de obştea norodului.

24. Însă mâna lui Ahicam fiul lui Safan erà cu Ieremia, ca să nu'l deà pre el în mâinile poporului, şi să nu'l omoare pre el.

CAP. 27.

Sfatul lui Ieremia de a se supune Împăratului Vavilonului.

Aşà au zis Domnul: fă ţie legături şi lanţuri, şi le pune împrejurul grumazului tău.

2. Şi le vei trimite pre ele la împăratul Idumeii şi la împăratul Moavului şi la împăratul fiilor lui Amon şi la împăratul Tirului şi la împăratul Sidonului, prin mâinile trimişilor celor ce vin spre întâmpinare la Ierusalim, către Sedechia împăratul lui Iuda.

3. Şi le vei poruncì ca să spună domnilor lor: aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil; aşà veţi grăì către domnii voştri.

4. Că eu am făcut pământul cu puterea mea cea mare şi cu braţul meu cel înalt, şi'l voiu dà pre el ori cui va fì plăcut înaintea ochilor mei.

5. Dat-am pământul lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului să slujească lui, şi hiarele ţarinei să lucreze lui.

6. Şi neamul şi împărăţia, câţi nu vor pune grumazii săi supt jugul împăratului Vavilonului, cu sabie şi cu foamete îi voiu cercetà pre ei,

---

18. 1 Mihea 1, 1 şi 3, 12.
19. 2 Paral. 32, 26.
24. 4 Imp. 22, 14.
27. *4.* A 2 lege 32, 8. *5.* Dan. 2, 38.

zis-au Domnul; până ce se vor sfârşì în mâna lui.

7. Şi voi să nu ascultaţi de prorocii cei mincinoşi ai voştri şi de cei ce vă vrăjesc, şi de cei ce visează vouă, şi de descântătorii voştri, şi de fermecătorii voştri, cei ce zic nu veţi slujì împăratului Vavilonului.

8. Că minciuni prorocesc ei vouă, ca să vă depărteze pre voi din pământul vostru.

9. Şi neamul, care va băgà grumazul său supt jugul împăratului Vavilonului, şi va slujì lui, îl voiu lăsà pre el în pământul său şi va lucrà, şi va lăcuì întru el.

10. Şi către Sedechia împăratul lui Iuda am grăit după toate cuvintele acestea, zicând: plecaţi cerbicea voastră,

11. Şi slujiţi împăratului Vavilonului, că minciuni prorocesc ei vouă.

12. Că nu i-am trimis pre ei, zice Domnul să prorocească în numele meu minciuni, ca să vă piarză pre voi, şi veţi pierì voi şi prorocii voştri cei ce prorocesc vouă cu strâmbătate minciuni.

13. Şi preoţilor şi la tot poporul acesta am grăit zicând: aşà zice Domnul:

14. N'ascultaţi cuvintele prorocilor celor ce prorocesc vouă, zicând: iată vasele casei Domnului se vor întoarce din Vavilon, că minciuni prorocesc ei vouă.

15. Nu i-am trimis pre ei, şi apoi prooroci sunt? Şi de este cuvântul Domnului întru ei, întâmpine-se cu mine, că aşà au zis Domnul.

16. Şi celelalte vase, care nu le-a luat împăratul Vavilonului, când a mutat pre Iehonia din Ierusalim, în Vavilon vor intrà, au zis Domnul.

CAP. 28.

Ieremia şi Anania prorocul cel mincinos.

Şi a fost în al patrulea an al împărăţiei lui Sedechia împăratul lui Iuda, în luna a cincea, şi a zis mie Anania fiul lui Azor prorocul cel mincinos dela Gavaon, în casa Domnului, înaintea preoţilor şi a tot poporul, zicând:

2. Aşà grăeşte Domnul: sfărâmatam jugul împăratului Vavilonului.

3. Incă doi ani de zile, şi eu voiu întoarce la locul acesta toate vasele casei Domnului.

4. Şi pre Iehoniea şi pre cei înstreinaţi ai lui Iuda, că voiu sfărâmà jugul împăratului Vavilonului.

5. Şi a zis Ieremiea către Ananiea înaintea preoţilor şi în faţa a tot norodul, care stà în casa Domnului.

6. Şi a zis Ieremiea: adevărat aşà să facă Domnul, să întărească cuvântul tău, care tu proroceşti, ca să se întoarcă vasele casei Domnului, şi toţi cei înstreinaţi din Vavilon la locul acesta.

7. Insă auziţi cuvântul Domnului, care zic eu în urechile voastre şi în auzul a tot poporul.

8. Prorocii cei ce au fost mai 'nainte de mine şi mai 'nainte de voi din veac, şi au prorocit pentru răsboiu la multe ţări şi la împăraţi mari.

9. Prorocul cel ce a prorocit pentru pace, plinindu-se cuvântul, cunoaşte-vor pe prorocul, pe care l-au trimis lor Dumnezeu cu adevărat.

10. Atunci a luat Anania în faţa atot poporul lanţurile din grumazul lui Ieremia şi le-a zdrobit.

11. Şi a zis Anania în faţa atot poporul, grăind: aşà zice Domnul: aşà voiu sfărâmà jugul împăratu-

16. 4 Imp. 25, 13.

28. *9.* A 2 Lege 18, 22.

lui Vavilonului dela grumazii tuturor neamurilor.

12. Şi s'a dus Ieremia în calea sa şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, dupăce a sfărâmat Anania lanţurile dela grumazii lui, zicând;

13. Mergi şi grăieşte către Anania şi'i spune:

14. Aşà au zis Domnul: lanţuri de lemn ai sfărâmat, şi voiu face în locul lor lanţuri de fier, că aşà au zis Domnul: eu jug de fier am pus preste cerbicea tuturor neamurilor să slujească împăratului Vavilonului.

15. Şi a zis Ieremia lui Anania: nu te-au trimis pre tine Domnul, şi tu ai făcut pre poporul acesta a nădăjduì spre minciună.

16. Pentru aceea aşà au zis Domnul: iată eu te pierd pre tine de pre faţa pământului, în anul acesta vei murì.

17. Şi a murit în luna a şaptea.

CAP. 29.

Scrisoarea lui Ieremia către cei din robie.

Şi acestea sunt cuvintele cărţii, care o a trimis Ieremia din Ierusalim către cei bătrâni ai lui, cari erau în înstreinare, şi către preoţi şi către prorocii cei mincinoşi, carte în Vavilon la cei din înstreinare şi la tot poporul.

2. Mai pre urmă ieşind Iehonia împăratul şi împărăteasa şi famenii şi tot volnicul şi meşterul şi legatul din Ierusalim.

3. Cu mâna lui Eliasan fiul lui Safan şi al lui Gamarie fiul lui Helchie, pre care l-a trimis Sedechia împăratul lui Iuda la împăratul Vavilonului în Vavilon, zicând:

4. Aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil preste înstreinarea, care o au înstreinat dela Ierusalim.

5. Zidiţi case şi lăcuiţi, şi sădiţi grădini şi mâncaţi rodurile lor.

6. Şi luaţi femei şi naşteţi feciori şi fete, şi luaţi fiilor voştri femei, şi fetele voastre le măritaţi şi vă înmulţiţi şi nu vă împuţinaţi.

7. Şi căutaţi pacea pământului, la care v'am înstreinat pre voi, şi vă rugaţi pentru ei către Domnul, că întru pacea lor va fi pace vouă.

8. Că aşà au zis Domnul: să nu vă înşele pre voi prorocii cei mincinoşi, cari sunt între voi, şi să nu vă înşele pre voi vrăjitorii voştri, să nu ascultaţi de visele voastre, care voi le visaţi.

9. Că neadevărate proroceşc ei vouă întru numele meu, şi eu nu i-am trimis pre ei.

10. Că aşà au zis Domnul: când se vor umpleà în Vavilon şaptezeci de ani, voiu cercetà pre voi şi voiu pune cuvintele mele preste voi, ca să întoarceţi poporul vostru la locul acesta.

11. Şi voiu gândì spre voi gând de pace şi nu rele, ca să vă dau vouă acestea.

12. Şi vă rugaţi către mine şi vă voiu auzì pre voi.

13. Şi mă căutaţi pre mine, şi mă veţi aflà de mă veţi căutà cu toată inima voastră.

14. Şi mă voiu arătà vouă.

15. Că aţi zis: pus-au nouă Domnul proroci în Vavilon.

16. Aşà au zis Domnul asupra lui Ahav şi asupra lui Sedechia: iată eu dau pre ei în mâinile împăratului Vavilonului şi va lovì pre ei înaintea ochilor voştri.

17. Şi vor luà dela ei blestem întru toată înstreinarea lui Iuda în Vavilon, zicând: să te facă pre tine

15. Iezechil 13, 3, 9.
29. *2.* 4 Imp. 24, 12.
10. 2 Paral. 36, 22; Ezdra 1, 1; Dan. 9, 2.
12. Iezechil 6, 9. *13.* Ozie 5, 15.

Domnul, cum au făcut pre Sedechia şi ca pre Ahav, pre cari i-a ars împăratul Vavilonului cu foc.

18. Pentru fărădelegea, care a făcut în Ierusalim, şi prea curveau femeile cetăţilor lor, şi cuvânt a grăit cu numele meu, care eu n'am poruncit lor, şi eu martor zice Domnul.

19. Şi către Sameia Elamiteanul, vei grăì:

20. Nu te-am trimis cu numele meu, şi către Sofonia preotul fiul lui Manasì a zis :

21. Domnul te-au dat pre tine preot în locul lui Iodae preotul, să te faci cârmuitor în casa Domnului la tot omul ce proroceşte şi la tot omul ce nebuneşte; şi vei dà pre el la închisoare şi la locul muncei.

22. Şi acum pentruce aţi batjocorit pre Ieremia cel din Anatot, pre cel ce a prorocit vouă?

23. Nu pentru aceasta l-am trimis? Că prin luna aceasta a trimis la voi în Vavilon zicând: departe este, zidiţi case şi lăcuiţi şi răsădiţi grădini şi veţi mâncà roada lor.

24. Şi a cetit Sofonie cartea aceasta la urechile lui Ieremia.

25. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremiea zicând: trimite către cei din înstreinare, zicând:

26. Aşà zice Domnul asupra lui Sameia Elamiteanul, de vreme ce a prorocit vouă Sameia, şi eu nu l-am trimis pre el, şi v'a făcut pre voi să nădăjduiţi spre minciună.

27. Pentru aceea aşà au zis Domnul: iată eu voiu cercetà asupra lui Sameia şi asupra neamului lui, şi nu va fì dintru ei om întru voi, care să vază bunătăţile, pe care eu le voiu face vouă.

CAP. 30.

Dumnezeu făgădueşte Iudeilor întoarcerea din robie.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia dela Domnul să zică:

2. Aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil, zicând: scrie toate cuvintele, care am grăit către tine pe carte.

3. Că iată vin zile, zice Domnul, şi voiu întoarce înstreinarea poporului meu Israil şi a lui Iuda, zis-au Domnul atotţiitorul; şi'i voiu întoarce pre ei la pământul care l-am dat părinţilor lor, şi'l vor stăpânì pre el.

4. Şi acestea sunt cuvintele care au grăit Domnul asupra lui Israil şi asupra lui Iuda.

5. Aşà au zis Domnul: glasul înfricoşerii veţi auzì cu frică, şi nu este pace.

6. Intrebaţi şi vedeţi, de s'a născut fiu? Şi pentru frica întru care voiu ţineà mijlocul şi mântuirea? Pentrucă am văzut pre tot omul şi mâinile lui preste mijlocul lui, întorsu-s'au feţele spre gălbinare.

7. Că mare s'a făcut ziua aceea, şi nu este ca aceea, şi vreme strimtă este lui Iacov, şi dintru aceasta se va mântuì.

8. In ziua aceea zis-au Domnul: sfărâmà-voiu jugul dela grumazul lor, şi legăturile lor voiu rupe şi mai mult nu vor lucrà ei la streini.

9. Şi vor lucrà Domnului Dumnezeului lor, şi pre David împăratul lor voiu sculà lor.

10. Aşà au zis Domnul: ridicat-am zdrobire, dureroasă este rana ta.

11. Nu este cine să judece judecata ta, spre durere te-ai vindicat, folos nu este ţie.

12. Toţi prietenii tăi te-au uitat pre tine, pre tine nu te vor întrebà cele

30. 7. Ioil 2, 11; Amos 5, 18; Sofon. 1, 15. *9.* Iezech. 35, 23; Ozie 3, 5. *10.* 46, 27; Isaia 43, 1; 44, 2. *11.* Isaia 27, 8. *12.* Mih. 1, 9.

de pacea ta, că, cu rana vrăjmaşului te-am lovit, certare întărită asupra a toată nedreptatea ta, înmulţitu-s'au păcatele tale.

13. Pentru aceea toţi cei ce te mănâncă pre tine, mâncà-se-vor, şi toţi vrăjmaşii tăi carnea lor toată o vor mâncà, mai mult decât nedreptăţile tale s'au înmulţit păcatele tale; făcut-au acestea ţie, şi vor fi cei ce te înfricoşază pre tine spre înfricoşare, şi pre toţi cei ce te-au prădat pre tine, da'i-voiu la pradă.

14. Că voiu aduce vindecarea ta, de rana ta cea cu dureri vindeca-te-voiu, zice Domnul, că risipit te-ai chemat, vânatul vostru este, că nu este cel ce'l caută pre el.

15. Aşà zice Domnul: iată eu voiu întoarce înstreinarea lui Iacov, şi robimea lui voiu miluì, şi se va zidì cetate deasupra înălţimei ei, şi poporul după judecata sa va dormì.

16 Şi vor ieşì dela ei cântând, glasul celor ce joacă, şi'i voiu înmulţì pre ei, şi nu se vor împuţinà.

17. Şi vor umblà fiii lor ca mai 'nainte, şi mărturiile lor în preajma feţii mele se vor îndreptà, şi voiu cercetà pre toţi cei ce'i necăjesc pre ei.

18. Şi vor fi mai tari ai lui decât ei, şi domn al lui dintr'însul va ieşì, şi'i voiu adunà pre ei, şi se vor întoarce la mine, că cine este acesta, care a dat inima lui ca să se întoarcă către mine, zice Domnul.

19. Că urgiea Domnului a ieşit mânioasă, ieşit-a urgie hrănindu-se, preste cei necredincioşi va venì.

20. Nu se va întoarce urgiea mâniei Domnului, până ce va face şi până ce va aşezà întreprinderea inimii lui, în zilele cele de apoi veţi cunoaşte acestea.

13. Isaia 41, 11. *14.* Plâng. 1, 19.
15. Isaia 43, 1; 44, 2; Lucà 1, 70.
17. Isaia 1, 26.
19. Isaia 1, 28

CAP. 31.

Prorocie privitoare la Mesia.

In vremea aceea zis-au Domnul: fivoiu Dumnezeu neamului lui Israil, şi ei vor fi mie popor.

2. Aşà au zis Domnul: aflà-voiu căldură în pustie cu cei pieriţi de sabie, mergeţi şi să nu pierdeţi pre Israil.

3. Domnul de departe se va arătà lui, cu iubire veşnică te-au iubit pre tine, pentru aceea te-am tras pre tine spre îndurare.

4. Că te voiu zidì, şi te vei zidì fecioara lui Israil, încă vei luà tâmpina ta şi vei ieşì cu adunarea celor ce joacă.

5. Pentrucă ai sădit vii în dealurile Samariei, sădind, sădiţi în dealurile lui Efraim şi lăudaţi.

6. Pentrucă este zi de chemare celor ce răspund în dealurile lui Efraim, sculaţi-vă şi vă suiţi în Sion la Domnul Dumnezeul vostru,

7. Că aşà au zis Domnul lui Iacov: veseliţi-vă, veseliţi-vă şi strigaţi preste capul neamurilor, auzite faceţi şi lăudaţi, ziceţi: mântuit-au Domnul pre poporul său, pre rămăşiţa lui Israil.

8. Iată eu îi aduc pre ei dela miazănoapte şi voiu aduce pre ei dela marginea pământului la serbarea Fasec-paştelui, şi va naşte fii mulţi şi se vor întoarce aici.

9. Cu plângere a ieşit, şi cu mângâiere voiu scoate pre ei abătându-i pre la curgeri de ape la cale dreaptă, şi nu vor rătăcì întru ea, că m'am făcut lui Israil tată şi Efraim cel întâiu născut al meu este.

10. Auziţi cuvintele Domnului neamuri şi vestiţi la ostroavele cele de departe, ziceţi: cel ce au risipit pre Israil îl va şi adunà pre el, şi'l va

31. *5.* Isaia 65, 21.
7. Isaia 2, 3; Miheea 4, 2.
9. Ps. 125, 2; Eşire 4, 22.

păzì pre el, ca cel ce paşte turma sa.
11. Că au mântuit Domnul pre
Iacov, scosu-l-au pre el din mâna ce-
lor mai tari decât el, şi vor venì şi
se vor veselì în muntele Sionului.
12. Şi vor venì la bunătăţile Dom-
nului la pământul grâului şi al vi-
nului şi al roadelor şi al viţelor şi
al oilor, şi va fì sufletul lor ca un
pom rodit şi mai mult nu vor flă-
mânzì.
13. Atunci se vor bucurà fecioa-
rele întru adunare de tineri, şi cei
bătrâni se vor bucurà, şi voiu în-
toarce plângerea lor întru bucurie,
şi'i voiu face pre ei veseli.
14. Voiu mărì şi voiu îmbătà su-
fletul preoţilor fiilor lui Levì, şi po-
porul meu de bunătăţile mele să-
turà-se-va.
15. Aşà zice Domnul: glas în Ra-
mà s'a auzit, plâns şi tânguire şi
jale a Rahilei, care plângeà pre fiii
săi, şi n'a vrut să se mângâe, că
nu sunt.
16. Aşà zice Domnul: să înceteze
glasul tău dela plâns şi ochii tăi
dela lacrămile tale, că este plată
lucrurilor tale, şi se vor întoarce din
pământul vrăjmaşilor.
17. Statornic fiilor tăi.
18. Auzind am auzit pre Efraim
plângând, pedepsitu-m'ai pre mine
şi m'am pedepsit, eu ca un viţel nu
m'am învăţat, întoarce-mă pre mine
şi mă voiu întoarce, că tu eşti Dom-
nul Dumnezeul meu.
19. Că după robia mea m'am po-
căit şi dupăce am cunoscut, am sus-
pinat pentru zilele ruşinărei şi am
arătat ţie, că am luat ocară din ti-
nereţele mele.
20. Fiu iubit Efraim, mie prunc,
pentrucă sunt cuvintele mele întru
el, aducându'mi aminte îmi voiu a-
duce aminte de el, pentru aceea am
sârguit spre el, miluind voiu miluì
pre el, zice Domnul.
21. Intăreşte-te pre tine Sioane,
fă pocăinţă, dă inima ta pre ume-
rii tăi pre calea care ai umblat, în-
toarce-te fecioară Israil, întoarce-te
în cetăţile tale plângând.
22. Până când te vei întoarce fată
fără de cinste? Că au făcut Dom-
nul mântuire spre sădire nouă, în-
tru mântuire vor umblà împrejur
oamenii.
23. Că aşà au zis Domnul: încă
vor grăì cuvântul acesta în pămân-
tul lui Iuda şi în cetăţile lui, când
voiu întoarce robia lui, bine este
cuvântat Domnul preste drept mun-
tele cel sfânt al lui.
24. Şi cei ce lăcuesc în cetăţile
lui Iuda şi în tot pământul lui îm-
preună cu plugarul, şi se va ridicà
întru turmă.
25. Că am îmbătat pre tot sufle-
tul setos, şi pre tot sufletul flămând
l-am săturat.
26. Pentru aceea m'am sculat şi
am văzut şi somnul meu dulce mi
s'a făcut.
27. Pentru aceea iată vin zile, zice
Domnul: şi voiu semănà pre Israil
şi pre Iuda sământă de om şi să-
mânţă de dobitoc.
28. Şi va fì precum am privighiat
asupra lor, ca să'i surp şi ca să'i
chinuesc, aşà voiu privighià preste
ei, ca să'i zidesc şi ca să'i răsădesc
zice Domnul.
29. In zilele acelea nu vor mai
zice: părinţii au mâncat aguridă, şi
dinţii fiilor s'au strepezit;
30. Ci fiecare întru păcatul său
va murì, şi celui ce a mâncat agu-
rida se vor strepezì dinţii lui.
31. Iată vin zile, zice Domnul: şi
voiu pune casei lui Israil şi casei
lui Iuda legătură nouă de pace.

12. Isaia 61, 11; Ps. 125, 2.
15. Mat. 2, 17.
18. Ps. 118, 66—70; Plâng. 5, 21.
19. A 2 Lege 30, 2. *20.* Isaia 5, 7.

29 Iezechil 18, 2, 3.
31. Evrei 8, 8; Iezech. 16, 62.

32. Nu după făgăduinţa care am făcut cu părinţii lor în ziua în care i-am luat pre ei de mână şi i-am scos din pământul Eghipetului; pentrucă aceia n'au rămas întru aşezământul meu şi eu n'am grijit de dânşii, zice Domnul.

32. Că acesta este aşezământul meu de pace, care voiu aşeză cu casa lui Israil după zilele acelea, zice Domnul: dà-voiu legile mele în gândurile lor şi în inimile lor le voiu scrì, şi le voiu fì lor Dumnezeu şi ei vor fì mie popor.

34. Şi nu va mai învăţà nimenea pre vecinul său şi pre fratele său, zicând: cunoaşte pre Domnul, că toţi mă vor cunoaşte dela cel mic până la cel mare al lor, pentrucă milostiv voiu fì nedreptăţilor lor, şi păcatele lor nu le voiu mai pomenì.

35. De se va înălţà cerul mai sus zice Domnul; şi de se va smerì faţa pământului mai jos.

36. Şi eu nu voiu izgonì neamul lui Israil, zice Domnul, pentru toate câte a făcut.

37. Aşà au zis Domnul, cel ce au dat soarele spre lumina zilei, luna şi stelele spre lumina nopţii, şi strigare în mare şi sună valurile ei, Domnul atotţiitor este numele lui.

38. De vor încetà legile acestea dela faţa mea, zice Domnul; şi neamul lui Israil va încetà a fì neam înaintea feţii mele în toate zilele.

39. Iată vin zile, zice Domnul, şi se va zidì cetatea Domnului dela turnurile lui Anameil până la poarta unghiului, şi va ieşì măsura ei în preajma lui până la dealurile lui Gariv, şi se va încunjurà împrejur din pietre alese.

40. Şi toţi Asarimotii până la pârîul Chedrilor, până la unghiul porţii cailor despre răsărit, sfinţire Domnului, şi mai mult nu se va smulge şi nu se va stricà până în veac.

32. Evrei 10, 16.
34. Ioan 6, 45; Fapte 10, 43; Isaia 11, 9 şi 54, 13. 35. Iov 38, 33. 37. Isaia 51, 15.
39. Neemia 3, 1 şi 12 39.

CAP. 32.

Ţarina cumpărată de Ieremia.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ieremia în anul al zecelea al împăratului Sedechia, acesta este anul al optsprezecelea al lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

2. Şi puterea împăratului Vavilonului a făcut şanţ asupra Ierusalimului şi Ieremia se păzeà în curtea temniţei, care este la casa împăratului.

3. Intru care l-a închis pre el împăratul Sedechia, zicând: pentruce tu proroceşti, zicând: aşà au zis Domnul, iată eu dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului şi o va luà pre ea?

4. Şi Sedechia împăratul lui Iuda nu va scăpà din mâna Haldeilor, că dându-se se va dà în mâinile împăratului Vavilonului, şi va grăì gura lui la gura aceluia, şi ochii lui, ochii aceluia vor vedeà.

5. Şi va intrà Sedechia în Vavilon şi acolo va murì.

6. Şi cuvântul Domnului s'a făcut către Ieremia, zicând:

7. Iată Anameil fiul lui Salom fratele tatălui tău vine către tine, zicând: cumpără ţie ţarina mea cea din Anatot, că după rudenie ţie se cuvine să o cumperi.

8. Şi a venit la mine Anameil feciorul lui Salom fratele tatălui meu, după cuvântul Domnului la curtea temniţei şi a zis: cumpără ţie ţarina mea cea din Anatot din pământul lui Veniamin, că ţie se cade a o cumpărà pre ea, că tu eşti bătrân şi am cunoscut că cuvântul Domnului este.

32. 2. 37, 20. 7. Lev. 25, 25; Rut 3, 12.

9. Şi am cumpărat ţarina lui A-
nameil fiul fratelui tatălui meu, şi
i-am dat lui şapte sicli şi zece ar-
ginţi.
10. Şi am scris în carte, şi am
pecetluit şi am pus mărturii şi am
pus argintul în cumpănă.
11. Şi am luat cartea cea de cum-
părare, cea cetită şi pecetluită.
12. Şi o am dat pre ea lui Varuh,
feciorul lui Nirie, fiul lui Maaseu
înaintea ochilor lui Anameil, fiul fra-
telui tatălui meu şi înaintea bărba-
ţilor celor ce stau mărturie, şi scrieà
în cartea cea de cumpărare, şi îna-
intea ochilor Iudeilor celor ce şe-
deau în curtea temniţei.
13. Şi am poruncit lui Varuh îna-
intea lor, zicând:
14. Aşà au zis Domnul atotţiito-
rul Dumnezeul lui Israil: ià cartea
cumpărărei aceştia şi cartea cea ce-
tită şi o vei pune în vas de stra-
chină, ca să rămâe zile multe.
15. Că aşà au zis Domnul: încă
se vor mai cumpărà case şi ţarine
şi vii în pământul acesta.
16. Şi m'am rugat către Domnul,
dupăce am dat cartea cumpărărei
lui Varuh fiul lui Nirie, zicând:
17. Doamne cel ce eşti, tu ai fă-
cut cerul şi pământul cu puterea ta
cea mare, şi cu braţul tău cel în-
nalt şi ridicat, nimic de tine nu se
va ascunde.
18. Cel ce la mii faci milă şi ră-
splăteşti păcatele părinţilor în sâ-
nul fiilor după ei, Dumnezeule cel
mare şi tare.
19. Domnul sfatului celui mare şi
puternic întru lucruri, Dumnezeul
cel mare şi atotţiitor şi Domnul cel
cu nume mare, ochii tăi sunt de-
schişi spre toate căile fiilor oame-
nilor, ca să dai fiecăruia după fap-
tele lui.
20. Cel ce ai făcut semne şi mi-
nuni în pământul Eghipetului şi până
în ziua aceasta şi în Israil şi întru
pământeni, şi ţi-ai făcut ţie nume,
ca în ziua aceasta.
21. Şi ai scos pre poporul tău
Israil din pământul Eghipetului cu
semne şi cu minuni, cu mână tare
şi cu braţ înalt şi cu vederi mari.
22. Şi le-ai dat lor pământul a-
cesta, care ai jurat părinţilor lor,
pământ, din care curge lapte şi miere.
23. Şi au intrat şi l-au moştenit
pre el, şi n'au ascultat glasul tău,
şi întru poruncile tale n'au umblat;
toate câte ai poruncit lor să facă,
n'au făcut, şi ai făcut ca să vie a-
supra lor toate relele acestea.
64. Iată gloata a venit la cetate,
ca să o ià pre dânsa, şi cetatea s'a
dat în mâinile Haldeilor, celor ce
o bat pre ea, de faţa sabiei şi a
foametei, precum ai zis, aşà s'a fă-
cut.
25. Şi tu zici către mine: cumpă-
ră'ţi ţie ţarină cu argint, şi am scris
carte şi o am pecetluit, şi am pus
mărturii, şi cetatea s'a dat în mâi-
nile Haldeilor.
26. Şi a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:
27. Eu Domnul Dumnezeu atot
trupul, au ascunde-se-va cevà de
mine?
28. Pentru aceea aşà au zis Dom-
nul Dumnezeul lui Israil; dându-se,
se va dà cetatea aceasta în mâinile
împăratului Vavilonului, şi el o va
luà pre ea.
29. Şi vor venì Haldeii dând răs-
boiu asupra cetăţei aceştia şi vor
arde cetatea aceasta cu foc, şi vor
arde casele, întru care au tămâiat
pre podurile lor lui Vaal, şi au tur-
nat turnări la dumnezei streini, ca
să mă amărască pre mine.

18. Eşire 34, 7; A 2 Lege 5, 9; Psalm 78, 11–13. *19.* Pilde 5, 21.

20. Isaia 28, 29. *21.* Eşire 6, 6. *27.* Num. 16, 22.

30. Pentrucă erau fii lui Israil şi fii lui Iuda singuri făcând ce este rău înaintea ochilor mei din tinerețele lor.

31. Că spre iuțime şi spre mâniea mea erà cetatea aceasta, din ziua în care o a zidit pre ea şi până în ziua aceasta, ca să o mut pre ea dela fața mea.

32. Pentru toate răutățile fiilor lui Israil şi ai lui Iuda, care le-au făcut ca să mă amărască aceştia pre mine şi împărații lor şi boierii lor şi cei mai mari ai lor şi preoții lor şi prorocii lor, bărbații lui Iuda şi cei ce lăcuiau în Ierusalim.

33. Şi au întors către mine dosul şi nu fața, şi i-am învățat pre ei să mânece de dimineață, şi n'au ascultat mai mult, ca să ià învățătură.

34. Şi au pus spurcăciunile lor în casa în care s'a chemat numele meu preste ea, întru necurățiile lor.

35. Şi au zidit capiştile lui Vaal cele din valea fiului lui Enom, ca să aducă pre fiii săi şi pre fetele sale lui Moloh împăratului, cele ce n'am poruncit lor şi nu s'a suit întru inima mea, ca să facă urâciunea aceasta, ca să greşască Iuda.

36. Şi acum aşà au zis Domnul Dumnezeu lui Israil pentru cetatea de care tu zici, dà-se-va în mâinile împăratului Vavilonului cu sabie şi cu foamete şi cu ducere;

37. Iată eu îi adun pre ei din tot pământul, unde i-am risipit pre ei întru mâniea mea şi întru iuțimea mea şi întru întărâtare mare, şi'i voiu întoarce pre ei la locul lor, şi'i voiu aşezà pre ei cu nădejde.

38. Şi vor fi mie popor şi eu voiu fi lor Dumnezeu.

39. Şi voiu dà lor altă cale şi altă inimă, ca să se teamă de mine în toate zilele spre binele lor şi al fiilor lor după ei.

40. Şi voiu pune lor legătură veşnică, care nu o voiu întoarce după ei şi voiu dà frica mea în inima lor, ca să nu se depărteze ei dela mine.

41. Şi voiu cercetà a le face bine lor şi îi voiu sădì pre ei pre pământul acesta întru credință şi întru toată inima mea şi întru tot sufletul.

42. Că aşà zice Domnul: în ce chip am adus asupra poporului acestuia toate răutățile aceste mari, aşà eu voiu aduce preste ei toate bunătățile, care am zis lor.

43. Şi se vor cumpărà încă țarini în pământul de care tu zici, că va fi necălcat de oameni şi de vite şi s'a dat în mâinile Haldeilor.

44. Şi vor cumpărà țarini cu argint, şi vei scrì în carte şi vei pecetluì, şi vei pune mărturii în pământul lui Veniamin şi împrejurul Ierusalimului şi în cetățile lui Iuda şi în cetățile muntelui şi în cetățile Sefilei şi în cetățile Naghevei, că voiu întoarce înstreinările lor.

CAP. 33.

Prorocia despre luarea Ierusalimului.

Şi a fost cuvântul Domnului către Ieremia a doua oară, şi el erà încă legat în curtea temniței, zicând:

2. Aşà au zis Domnul: cel ce au făcut pământul şi l-au urzit pre el ca să'l îndrepteze pre el, Domnul este numele lui,

3. Şi au strigat către mine şi voiu răspunde ție, şi voiu spune ție lucruri mari şi tari, care nu le-ai ştiut.

4. Că aşà au zis Domnul Dum-

30. Isaia 47, 12. *34.* 4 Imp. 21, 4.
35. Ps. 105, 36. *37.* A 2 Lege 30, 3; Neemia 1, 9; Ps. 105, 45, 46.

39. Ps. 50, 11; A 2 Lege 30, 6.
40. Eşire 34, 10; Isaia 54, 10; A 2 Lege 5, 2.
41. Amos 9, 15.
33. *2.* Isaia 42, 8.

nezeul lui Israil pentru casele cetăței acesteea, și pentru casele împăratului lui Iuda cele ce sunt spre șanț,

5. Și spre întăriri, ca să se bată asupra Haldeilor, și o voiu umpleà pre ea de oameni morți, pre care i-am lovit cu iuțimea mea și cu mâniea mea, și am întors fața mea de către ei, pentru toate răutățile lor.

6. Iată eu aduc ei închegare de rană și leac, și o voiu vindecà pre ea, și o voiu arătà lor ca să asculte, și îi voiu preoțì pre ei și voiu face pace și credință.

7. Și voiu întoarce înstreinarea lui Iuda și înstreinarea lui Israil, și'i voiu zidì pre ei ca și mai 'nainte.

8. Și'i voiu curățì pre ei de toate strâmbătățile lor, care au greșit mie și nu'mi voiu aduce aminte de greșalele lor, care au greșit mie și s'au depărtat dela mine.

9. Și va fì spre veselie și spre laudă și spre mărire la tot poporul pământului, cari vor auzì toate bunătățile, care eu voiu face și se vor teme, și se vor amărî pentru toate bunătățile și pentru toată pacea, care eu voiu face lor.

10. Așà zice Domnul: încă se vor mai auzì în locul acesta, pe care'l numiți voi, pustiu este de oameni și de vite întru cetățile lui Iuda, și din afară a Ierusalimului cele pustiite, nefiind oameni și vite; glas de veselie și glas de bucurie, glas de mire și glas de mireasă, glasul celor ce zic:

11. Mărturisiți-vă Domnului atotțiitorului, că este bun Domnul, că în veac este mila lui, și vor aduce daruri în casa Domnului, că voiu întoarce toată înstreinarea pământului acestuia, ca mai 'nainte, zis-au Domnul.

12. Așà au zis Domnul puterilor: încă vor fì în locul acesta în pustia, întru care nu este om și vită în toate cetățile lui, popasuri de păstori adăpostind oile.

13. In cetățile muntelui și în cetățile Sefilei și în cetățile Naghevei și în pământul lui Veniamin și întru cele de prin prejurul Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, încă vor trece oile pre mâna celui ce numără, zis'au Domnul.

CAP. 34.

Prorocie despre robia Vavilonului.

Cuvântul care s'a făcut către Ieremia dela Domnul, când Navuhodonosor împăratul Vavilonului și toată oștirea lui și tot pământul împărăției lui dà războiu asupra Ierusalimului și asupra tuturor cetăților lui Iuda, zicând:

2. Așà au zis Domnul: mergi la Sedechia împăratul lui Iuda și vei zice lui: dându-se, se va dà cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului, și o va luà pre ea și o va arde pre ea cu foc.

3. Și tu nu vei scăpà din mâna lui și cu prinsoare te va prinde și în mâinile lui te vei dà și ochii tăi vor vedeà ochii lui, și gura lui cu gura ta va grăì și în Vavilon vei intrà.

4. Ci ascultă cuvântul Domnului Sedechie împăratul lui Iuda, așà zice Domnul: nu vei murì de sabie.

5. Cu pace vei murì, și precum au plâns pre părinții tăi și pre cei ce au împărățit mai 'nainte de tine, plânge-te-vor și pre tine, vai! Doamne; și până la iad te vor plânge, pentrucă cuvânt am grăit eu, zis-au Domnul.

---

6. 30, 17. *8.* Iezech. 37, 23.
11. Ps. 24, 6 și 102, 17; Ozie 2, 11.

34. *1.* 4 Imp. 24. 1.
5. 2 Paral. 16, 14 și 21, 19; Is. Navì 10, 10.

6. Şi a grăit Ieremia către împăratul Sedechia toate cuvintele acestea în Ierusalim.
7. Şi puterea împăratului Vavilonului dà războiu asupra Ierusalimului şi asupra cetăţilor lui Iuda, şi asupra Lahisului şi asupra Azichei, pentrucă acestea au fost rămas între cetăţile lui Iuda cetăţi tari.
8. Cuvântul care s'a făcut către Ieremia dela Domnul, dupăce a săvârşit împăratul Sedechia aşezământul către popor, ca să cheme slobozire,
9. Ca să sloboază fiecare pre sluga sa şi fiecare pre slujnica sa, pre Evreu şi pre Evreică, ca să nu robească bărbat din casa lui Israil.
10. Şi s'au întors toţi cei mai mari şi tot poporul, cari au intrat la aşezământ,
11. Ca să slobozească fiecare pre sluga sa şi fiecare pre slujnica sa, şi i-a lăsat pre ei, ca să nu fie slugi şi slujnice.
12. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, zicând:
13. Aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil: eu am pus legătură cu părinţii voştri, în ziua în care i-am scos pre ei din pământul Eghipetului din casa robiei, zicând;
14. Când se vor plinì şase ani, vei slobozì pre fratele tău pre Evreul, care se va vinde ţie şi va lucrà ţie şase ani şi să'l laşi pre el slobod, şi nu m'au ascultat pre mine şi n'au plecat urechia lor.
15. Şi astăzi s'au întors să facă ce este drept înaintea ochilor mei, ca să deà slobozire fiecare aproapelui său; şi a făcut făgăduinţă înaintea feţei mele, în casa, în care s'a chemat numele meu întru ea.
16. Şi v'aţi întors şi aţi necinstit numele meu, ca să întoarcă fiecare pre sluga sa şi fiecare pre slujnica sa, pre cari i-aţi lăsat slobozi cu sufletul lor, ca să vă fie vouă slugi şi slujnice.
17. Pentru aceea au zis Domnul: voi nu m'aţi ascultat pre mine, ca să cheme fiecare slobozenie fratelui său şi fiecare aproapelui său, iată eu chem slobozire vouă spre sabie şi spre moarte şi spre foamete, şi vă voiu dà pre voi risipire la toate împărăţiile pământului.
18. Şi voiu dà pre bărbaţii cei ce au călcat legătura mea, pre cei ce n'au întărit legătura mea, care au făcut înaintea feţei mele, viţelul care l-au făcut înaintea feţei mele, ca să'i slujască lui.
19. Pre boierii lui Iuda şi pre puternici şi pre preoţi şi pre popor.
20. Şi'i voiu dà pre ei vrăjmaşilor lor şi vor fì mortăciunile lor mâncare pasărilor cerului şi hiarelor pământului.
21. Şi pre Sedechia împăratul Iudei şi pre boierii lor da'i-voiu în mâinile vrăjmaşilor lor şi puterilor împăratului Vavilonului, care se duc dela ei.
22. Iată eu poruncesc, zice Domnul, şi îi voiu întoarce pre ei la pământul acesta, şi vor dà războiu asupra lui şi'l vor luà pre el şi'l vor arde cu foc, şi cetăţile lui Iuda şi le voiu dà pre ele pustii de lăcuitori.

CAP. 35.

Cei din casa lui Arhavin nu voesc să beà vin.

Cuvântul, care s'a făcut către Ieremia dela Domnul în zilele lui Ioachim împăratul lui Iuda, zicând:
2. Mergi în casa lui Arhavin, şi'i vei aduce pre ei în casa Domnului întru una din curţi, şi le vei dà vin să beà.

7. Isaia 37, 8, 9.
14. Eşire 21, 2; A 2 Lege 15, 12.
17. A 2 Lege 28, 25. *22.* 4 Imp. 24, 7, 9.

3. Și am scos pre Iehoniea fiul lui Ieremia fiul lui Havasin, și pre frații lui și pre fii lui și toată casa lui Arhavin.

4. Și i-am adus pre ei în casa Domnului, în cămara fiilor lui Ionan fiul lui Ananiea, fiul lui Godolie omul lui Dumnezeu, carele este aproape de casele boierilor deasupra casei lui Maseu fiul lui Selom celui ce păzește calea.

5. Și am dat înaintea feții lor urcior cu vin și pahar, și am zis: beți vin.

6. Și ei au zis: nu vom beà vin, pentrucă Ionadav fiul lui Rihav tatăl nostru ne-a poruncit nouă, zicând: să nu beți vin voi și fiii voștri până în veac.

7. Casă să nu zidiți și sământă să nu semănați, și vie să nu fie vouă, ci în corturi veți lăcuì în toate zilele vieții voastre, pentru ca să trăiți zile multe pre pământul, în care lăcuiți voi.

8. Și am ascultat glasul lui Ionadav tatăl nostru, ca să nu bem vin în toate zilele vieții noastre, noi și femeile noastre și fiii noștrii și fetele noastre.

9. Și casă să nu zidim, ca să lăcuim acolo.

10. Și vie și țarină și sământă n'au fost nouă, și am lăcuit în corturi, și am ascultat, și am făcut după toate câte ne-a poruncit nouă Ionadav tatăl nostru.

11. Și a fost când s'a suit Navuhodonosor asupra pământului, am zis: să ne suim să intrăm în Ierusalim de către fața Haldeilor și de către fața puterei Asirienilor, și am lăcuit acolo.

12. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

13. Așà zice Domnul: mergi, și zì omului lui Iuda și celor ce lăcuesc în Ierusalim: au nu veți luà învățătură, ca să ascultați cuvintele mele?

14. Pus-au cuvinte fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, cum a poruncit fiilor săi, ca să nu beà vin, și n'au băut, și eu am grăit către voi de noapte mânecând, și am zis, și nu m'ați ascultat pre mine.

15. Și am trimis la voi slugile mele pre proroci, zicând: întoarceți-vă fiecare dela calea sa cea rea, și mai bune faceți lucrurile voastre, și nu mergeți după dumnezei străini, ca să slujiți lor, și lăcuiți pre pământul care l-am dat vouă și părinților voștri, și n'ați plecat urechile voastre, și n'ați ascultat.

16. Și au întărit fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, porunca tatălui lor, și poporul acesta nu m'a ascultat pre mine.

17. Pentru aceea așà au zis Domnul: iată eu aduc preste Iuda și preste cei ce lăcuesc în Ierusalim, toate răutățile care am grăit asupra lor.

18. Pentru aceea așà au zis Domnul: de vreme ce au ascultat fiii lui Ionadav fiul lui Rihav porunca tatălui lor, ca să facă câte a poruncit lor tatăl lor.

19. Nu va lipsì bărbat din fiii lui Ionadav fiul lui Rihav, care să steà înaintea feții mele în toate zilele pământului.

CAP. 36.

Cartea lui Ieremia, arsă în foc de Ioachim.

În anul al patrulea al lui Ioachim, fiul lui Iosie, împăratul lui Iuda, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Ià ție hârtie de carte, și scrie pre ea toate cuvintele, care am grăit către tine asupra Ierusalimului și

35. *6.* 4 Imp. 10, 15.

14. 11, 7 și 25, 3. *15.* 4 Imp. 17, 13.
36. *2.* 30, 2.

asupra lui Iuda și asupra tuturor neamurilor din ziua în care am grăit eu către tine, din zilele lui Iosie împăratul lui Iuda și până în ziua aceasta.
3. Ca doar va auzì casa lui Iuda toate relele, care gândesc eu să le fac lor, și se va întoarce fiecare din calea sa cea rea, ca să fiu milostiv strâmbătăților lor și păcatelor lor.
4. Și a chemat Ieremia pre Varuh feciorul lui Nirie, și a scris din gura lui Ieremia, toate cuvintele Domnului, care le-au grăit către el într'o hârtie de carte.
5. Și a poruncit Ieremia lui Varuh, zicând: eu sunt supt pază, și nu poci să intru în casa Domnului.
6. Și vei cetì de pre hârtia aceasta la urechile poporului în casa Domnului, în zi de post, și la urechile a tot Iuda, cei ce vin din cetățile lor.
7. Ca doar va cădeà mila lor înaintea feții Domnului și se vor întoarce dela calea lor cea rea, că mare este mâniea și urgia Domnului, care au grăit asupra poporului acestuia.
8. Și a făcut Varuh după toate câte i-a poruncit Ieremia lui, cetind de pre carte toate cuvintele acestea în casa Domnului.
9. Și a fost în anul al optulea al împăratului Ioachim, în luna a noua, rânduit-au post înaintea feții Domnului, tot poporul în Ierusalim, și casa lui Iuda.
10. Și citeà Varuh de pre carte cuvintele lui Ieremia în casa Domnului, în casa lui Gamarie fiul lui Safan scriitorul, sus înaintea ușilor porții casei Domnului cea nouă la urechile a tot poporul.
11. Și au auzit Mihea fiul lui Gamarie al fiului lui Safan toate cuvintele Domnului din carte.

10. 26, 10

12. Și s'a pogorît la casa împăratului și la casa scriitorului, și iată acolo toți boierii ședeau: Elisamà scriitorul și Daleas feciorul lui Selemia, și Ionatan fiul lui Achovor și Gamarie feciorul lui Safan și Sedechia feciorul lui Ananie, și toții boierii.
13. Și le-a spus lor Mihea toate cuvintele, care le-a auzit cetindu-le Varuh în auzul poporului.
14. Și trimiseră toți boierii la Varuh feciorul lui Nirie pre Iudin feciorul lui Nataniu, fiul lui Selemiu al fiului lui Husi, zicând: hârtie scrisă citești tu la urechile poporului, ià-o în mâna ta, și vino; și a luat Varuh hârtiea, și s'a pogorît la ei.
15. Și ziseră lui: citește iarăși în auzul nostru, și a cetit Varuh.
16. Și a fost, dacă au auzit toate cuvintele, se sfătuiră fiecare cu aproapele său, și ziseră:
17. Să vestim împăratului toate cuvintele acestea, și au întrebat pre Varuh, zicând: de unde ai scris toate cuvintele acestea?
18. Și a zis Varuh: din gura lui mi-a spus mie Ieremia toate cuvintele acestea, și eu le-am scris pe hârtie.
19. Și a zis lui Varuh: mergi, și ascunde-te bine, tu și Ieremia, și om să nu știe unde sunteți voi.
20. Și a intrat la împăratul în curte, și hârtia o au dat să o păzească în casa lui Elisamà, și au spus împăratului toate cuvintele acestea.
21. Și a trimes împăratul pre Iudin să ià hârtia, și o a luat pre ea din casa lui Elisamà, și o au cetit Iudin la urechile împăratului și la urechile tuturor boierilor, cari stau împrejurul lui.
22. Și împăratul ședeà în casă de iarnă, și un grătar cu foc erà înaintea lui.

23. Şi a fost, dupăce a cetit Iudin trei foi sau patru, le-au tăiat cu cuţitaşul scriitorului, şi le-au aruncat în focul, care erà pre grătar, până ce s'a sfârşit toată hârtia.

24. Şi nu s'a turburat, nici şi-a rupt hainele sale împăratul şi slugile lui, cari auzeau toate cuvintele acestea.

25. Şi Ionatan şi Godolia şi Daleas şi Gamarie au sfătuit pre împăratul, ca să nu arză de tot cartea, şi nu i-a ascultat.

26. Şi a poruncit împăratul lui Ieremeil fiul împăratului, şi lui Sarea fiul lui Esriil, să prinză pre Varuh şi pre Ieremia, şi ei foarte s'au ascuns.

27. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, dupăce a ars împăratul hârtia şi toate cuvintele care le-a scris Varuh din gura lui Ieremia, zicând:

28. Ià tu altă hârtie, şi scrie toate cuvintele cele ce erau pre hârtia care o a ars împăratul Ioachim.

29. Şi vei zice: aşà au zis Domnul, tu ai ars hârtia aceasta zicând: pentru căci ai scris pre ea: că intrând, va intrà împăratul Vavilonului, şi va pierde pământul acesta, şi va lipsì de pre el om şi dobitoc.

30. Pentru aceea aşà zice Domnul asupra lui Ioachim împăratul lui Iuda: nu va fì lui, care să şează pre scaunul lui David, şi stârvul lui va fì lepădat în arsura zilei şi în îngheţul nopţei.

31. Şi voiu cercetà asupra lui şi asupra neamului lui şi asupra fiilor lui, şi voiu aduce preste el şi preste cei ce lăcuesc Ierusalimul şi preste pământul lui Iuda, toate răutăţile care am grăit către ei, şi n'au ascultat.

32. Şi a luat Varuh altă hârtie, şi a scris prea ea din gura lui Ieremia toate cuvintele cărţii, care o a ars Ioachim împăratul Iudei, şi a adaos lui mai multe cuvinte de cât acelea.

30. 22, 19.

CAP. 37.

Sedechia închide pe Ieremia în temniţă.

A împărăţit Sedechia fiul lui Iosie în locul lui Ioachim, pre care l-a pus împărat Navuhodonosor împăratul Vavilonului, ca să împărăţească în pământul lui Iuda.

2. Şi n'a ascultat el şi slugile lui şi poporul pământului, cuvintele Domnului, care le-au grăit prin mâna lui Ieremia.

3. Şi a trimis împăratul Sedechia pre Ioahaz fiul lui Selemie, şi pre Sofonia fiul lui Maseu preotul la Ieremia, zicând: roagă-te dar pentru noi către Domnul.

4. Şi Ieremia a venit şi a trecut prin mijlocul cetăţii, şi nu l-a dat pre el la casa temniţei, şi puterea lui Faraon a ieşit dela Eghipet, şi au auzit Haldeii auzul ior, şi s'au suit dela Ierusalim.

5. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia, zicând:

6. Aşà zice Domnul: aşà vei grăì către împăratul lui Iuda cel ce te-a trimis pre tine, ca să mă cauţi pre mine.

7. Iată puterea lui Faraon, care a ieşit vouă spre ajutor, se va întoarce în pământul Eghipetului, şi Haldeii aceştia se vor întoarce şi vor dà răsboiu asupra pământului acestuia, şi'l vor luà şi'l vor arde cu foc.

8. Că aşà au zis Domnul: să nu gândiţi cu sufletele voastre, că ducându-se se vor duce dela voi Haldeii, căci nu se vor duce.

9. Şi de veţi bate toată puterea Haldeilor, cari dau răsboiu asupra

37. *1.* 2 Paral. 36, 10. *2.* 2 Paral. 36, 12. *4.* 34, 21. *7.* 4, 17; Isaia 30, 2 şi 7.

voastră, şi vor rămâneà unii împunşi fiecare în locul său, aceştia se vor sculà şi vor arde cetatea aceasta cu foc.

10. Şi a fost, când s'a suit puterea Haldeilor dela Ierusalim, de fața puterii lui Faraon,

11. A ieşit Ieremia din Ierusalim, ca să meargă în pământul lui Veniamin, ca să grăiască de acolo în mijlocul poporului.

12. Şi a fost el în poarta lui Veniamin, şi acolo erà un om, la care găzduià Saruia feciorul lui Selemie feciorul lui Anania, şi a prins pre Ieremia, zicând: la Haldei fugi tu.

13. Şi a zis: minciună este, că nu la Haldei fug eu, şi nu l-a ascultat pre el, şi a prins Saruia pre Ieremia, şi l-a dus pre el la boieri.

14. Şi s'au scârbit boierii asupra lui Ieremia şi l-au bătut pre el şi l-au trimis la casa lui Ionatan scriitorul, că pre aceasta o au făcut casă de închisoare.

15. Şi a venit Ieremia la casa groapei şi la închisoare, şi a şezut acolo zile multe.

16. Şi a trimis Sedechia împăratul şi l-a chemat pre el, şi l-a întrebat pre el împăratul pre ascuns să'i spue, de este cuvânt dela Domnul? Şi a zis: este, în mâna împăratului Vavilonului te vei dà.

17. Şi a zis Ieremia către împăratul: ce strâmbătate am făcut ţie şi slugilor tale şi poporului acestuia, de mă dai tu la casa închisorii?

18. Şi unde sunt prorocii voştri, carii proroceau vouă, zicând: că nu va venì împăratul Vavilonului la pământul acesta?

19. Şi acum doamne al meu împărate! Cază mila mea înaintea feţii tale, şi nu mă întoarce la casa lui Ionatan scriitorul, ca să nu mor acolo.

20. Şi a poruncit împăratul şi l-a pus pre el la casa cea de închisoare, şi'i dà lui o pâine pre zi, de dinafară unde frământà, până s'au sfârşit pâinele din cetate, şi a şezut Ieremia în curtea temniţii.

CAP. 38.

Ieremia aruncat şi scos din groapă.

Şi a auzit Safania feciorul lui Natan şi Godolia feciorul lui Pashor, şi Ioahal feciorul lui Selemie cuvintele, care le-a grăit Ieremia către popor, zicând.

2. Aşà au zis Domnul: cel ce lăcueşte în cetatea aceasta va murì de sabie şi de foame, şi cel ce va ieşì la Haldei va trăì şi va fì viu sufletul lui spre aflare şi va trăì.

3. Că aşà au zis Domnul: dându-se, se va da cetatea aceasta în mâinile puterii împăratului Vavilonului, şi o va luà pre ea.

4. Şi ziseră împăratului: să se omoare dar omul acela, pentrucă el slăbeşte mâinile oamenilor celor ce se răsboesc, carii au rămas în cetate, şi mâinile atot poporul, grăind către ei cuvintele acestea, că omul acesta nu pacea, care este de folos grăeşte poporului acestuia, ci cele rele.

5. Şi a zis împăratul: iată el în mâinile voastre, pentrucă nu puteà împăratul asupra lor.

6. Şi l-au aruncat pre el în groapa lui Melhiu feciorul împăratului, care erà în curtea temniţii şi l-au slobozit pre el în groapă, şi în groapă nu erà apă ci numai tină, şi şedeà în tină.

7. Şi a auzit Avdemeleh arapul, şi el erà de casa împăratului, cum că au dat pre Ieremia în groapă, şi împăratul erà la poarta lui Veniamin.

---

18. 28, 1, 2, 3.

20. 32, 2.
38. *2.* 21, 9. *7.* 39, 6.

8. Şi a venit la el şi a grăit către împăratul, şi a zis:
9. Rău ai făcut a omorî pre omul acesta cu foamea, că nu mai sunt încă pâini în cetate.
10. Şi a poruncit împăratul lui Avdemeleh, zicând: ià cu tine de aici treizeci de oameni, şi'l scoate pre el din groapă, ca să nu moară.
11. Şi a luat Avdemeleh pre oameni şi au intrat la casa împăratului cea de jos, şi au luat de acolo obiele vechi şi funii vechi, şi le-au aruncat la Ieremia în groapă.
12. Şi a zis către el: acestea pune-le dedesuptul funiilor, şi a făcut Ieremia aşà.
13. Şi l-au tras pre el cu funiile, şi l-au scos din groapă, şi a şezut Ieremia în curtea temniţii.
14. Şi a trimis împăratul şi l-a chemat pre el la casa lui Aselisil cea din casa Domnului, şi a zis către el împăratul: întrebà-te-voiu cuvânt şi să nu ascunzi de către mine cuvânt.
15. Şi a zis Ieremia împăratului: de'ţi voiu spune ţie, nu mă vei omorî pre mine cu moarte? Şi de'ţi voiu dà sfat, nu vei ascultà de mine?
16. Şi s'a jurat împăratul, zicând: viu este Domnul, cel ce ne-au făcut nouă sufletul acesta, de te voiu ucide pre tine şi de te voiu dà în mâinile oamenilor acestora.
17. Şi Ieremia i-a zis lui: aşà au zis Domnul, dacă ieşind vei ieşì la domnii împăratului Vavilonului, viu va fì sufletul tău, şi cetatea aceasta nu se va arde cu foc şi vei trăì tu şi casa ta.
18. Iar de nu vei ieşì, dà-se-va cetatea aceasta în mâna Haldeilor, şi o vor arde cu foc, şi tu nu vei scăpà.
19. Şi a zis împăratul lui Ieremia: eu am cuvântul Evreilor, cari au fugit la Haldei, ca să nu mă deà în mâinile lor, ca să mă batjocorească.
20. Şi a zis Ieremia: nu te vor dà, ascultă cuvântul Domnului, care'l zic eu către tine, şi mai bine va fì ţie şi va fì viu sufletul tău.
21. Şi de nu vrei tu a ieşì, acesta este cuvântul, care l-au arătat mie Domnul.
22. Iată toate femeile, care au rămas în casa împăratului lui Iuda, se scoteau la boierii împăratului Vavilonului, şi ele ziceau: te înşelară, şi vor puteà ţie oamenii de pace ai tăi şi vor strică întru alunecări piciorul tău, înturnatu-s'au dela tine.
23. Şi pre femeile tale şi pre fiii tăi scoate'i-vor la Haldei şi tu nu vei scăpà, că cu mâna împăratului Vavilonului te vei prinde şi cetatea aceasta se va arde de tot.
24. Şi a zis lui împăratul: om să nu ştie de cuvintele acestea, şi tu nu vei murì.
25. Şi boierii de vor auzì că am grăit ţie, şi vor venì la tine şi vor zice ţie: spune tu nouă, ce a grăit ţie împăratul? N'ascunde de către noi şi nu te vom omorî pre tine,
26. Vei zice lor: arunc eu mila mea înaintea ochilor împăratului, ca să nu mă întorc la casa lui Ionatan, să mor acolo.
27. Şi au venit toţi boierii la Ieremia şi l-au întrebat pre el şi a spus lor după toate cuvintele acestea, care a poruncit lui împăratul, şi tăcură, că nu s'a auzit cuvântul Domnului.
28. Şi a şezut Ieremia în curtea temniţei, până la vremea în care s'a luat Ierusalimul.

---

16. Numere 16, 22.

22. 5, 12, 13.

CAP. 39.

Luarea Ierusalimului.

Şi a fost în luna a zecea a anului al nouălea al lui Sedechia împăratul lui Iuda, mers-a Navuhodonosor împăratul Vavilonului şi toată puterea lui asupra Ierusalimului şi'l bătea pre el.

2. Şi în al zecelea an în zilele lui Sedechia, în luna a patra în nouă ale lunei s'a spart cetatea.

3. Şi au intrat toţi domnii împăratului Vavilonului şi au şezut în poarta cea din mijloc: Marganasar, Samagot, Navusahar, Navusaris, Nagargas, Naserravamat şi ceilalţi domni ai împăratului Vavilonului.

4. Şi au trimis şi a luat pre Ieremia din temniţa curţei împărăteşti, şi l-au dat lui Godolia feciorul lui Ahicam fiul lui Safan şi l-a scos pre el şi l-a pus în mijlocul poporului.

5. Şi către Ieremia s'a făcut cuvântul Domnului în curtea temniţei zicând:

6. Mergi şi zi către Avdemeleh arapul, aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil: iată eu aduc cuvintele mele asupra cetăţei aceştia spre rele şi nu spre bune.

7. Şi te voiu mântuì în ziua aceea, şi nu te voiu dà pre tine în mâna oamenilor, de cari te temi tu de faţa lor.

8. Că mântuind, te voiu mântuì pre tine, şi în sabie nu vei cădeà, şi va fi sufletul tău la aflare, că ai nădăjduit spre mine, zice Domnul.

CAP. 40.

Ieremia lăsat slobod.

Cuvântul care s'a făcut dela Domnul către Ieremia, dupăce l-a trimis pre el Navuzardan cel mai mare preste bucătari din Radaman, când l-a luat pre el cu cătuşi în mijlocul înstreinărei lui Iuda a celor ce se duceau în Vavilon.

2. Şi l-a luat pre el cel mai mare preste bucătari şi a zis lui: Domnul Dumnezeul tău au grăit relele acestea preste locul acesta.

3. Şi au făcut Domnul, pentrucă aţi păcătuit lui şi n'aţi auzit glasul lui.

4. Iată te-am dezlegat pre tine din cătuşile cele ce sunt în mâinile tale, de este bine înaintea ta să vii cu mine în Vavilon, vino, şi voiu pune ochii mei preste tine, iar de nu, purcede;

5. Şi te întoarce la Godolia feciorul lui Ahicam feciorul lui Safan, pre care l-a pus împăratul Vavilonului în pământul lui Iuda, şi lăcueşte cu el în mijlocul poporului; toate bunătăţile sunt înaintea ochilor tăi, ca să mergi acolo; şi i-a dat lui cel mai mare preste bucătari daruri, şi l-a slobozit.

6. Şi a venit la Godolia în Masifa şi a şezut în mijlocul poporului celui ce a rămas în ţară.

7. Şi au auzit toţi povăţuitorii puterii cei din ţarină, ei şi puterea lor, că a pus împăratul Vavilonului pre Godolia mai mare ţării, şi încă cum că i-a dat pre seama lui bărbaţi şi femei, pre carii nu i-a înstreinat în Vavilon.

8. Şi a venit la Godolia în Masifa Ismail feciorul lui Natanie, şi Ioanan feciorul lui Carie, şi Sariea feciorul lui Tanamet, şi feciorii lui Iofe al lui Netofat, şi Ezonie feciorul lui Mahat, ei şi oamenii lor.

9. Şi s'au jurat lor Godolia şi oamenilor lor, zicând: nu vă temeţi de faţa slugilor Haldeilor, lăcuiţi pre

39. *1.* 4 Imp. 25, 1; 2 Paral. 36, 17; 52, 4—6. *6.* 38, 7. *8.* 38, 2.

40. *5.* 4 Imp. 25, 22. *9.* 4 Imp. 25, 24.

pământ şi lucraţi împăratului Vavilonului, şi mai bine va fi vouă.
10. Iată eu şez înaintea voastră la Masifa să stau înaintea Haldeilor, când vor venì asupra voastră, şi voi adunaţi vin şi poame, şi untdelemn luaţi în vasele voastre, şi lăcuiţi în cetăţile care le-aţi stăpânit.
11. Şi toţi Evreii cei din pământul Moavului şi cei din fiii lui Amon, şi cei din Idumeia şi cei din tot pământul au auzit, că a dat împăratul Vavilonului rămăşiţă lui Iuda, şi încă a pus preste ei pre Godolia feciorul lui Ahicam.
12. Şi a venit la Godolia în Masifa în pământul lui Iuda, şi a adunat vin şi poame multe foarte, şi untdelemn.
13. Şi Ioanan feciorul lui Carie şi toţi povăţuitorii puterii cei din ţarină au venit la Godolia în Masifa, şi au zis lui: ştiind să ştii, că Velisa împăratul fiilor lui Amon a trimis la tine pre Ismail, ca să lovească sufletul tău.
14. Şi nu i-a crezut pre ei Godolia, şi a zis Ioanan lui Godolia pre ascuns în Masifa:
15. Merge-voiu dar şi voiu lovì pre Ismail, şi nimeni să nu ştie, pentru ca să nu lovească sufletul tău, şi se vor risipì toţi Evreii, cari s'au adunat la tine, şi vor pierì cei rămaşi ai lui Iuda.
16. Şi a zis Godolia către Ioanan: să nu faci tu cuvântul acesta, că minciuni grăeşti tu asupra lui Ismail.

CAP. 41.

Uciderea lui Godolie.

A fost în luna a şaptea, venit-a Ismail feciorul lui Natanie, fiul lui Elisama cel din neamul împărătesc şi zece bărbaţi cu el, la Godolia în Masifa, şi au mâncat acolo pâine împreună.
2. Şi s'a sculat Ismail, feciorul lui Natanie, şi cei zece bărbaţi carii erau cu el, şi loviră cu sabia pre Godolia feciorul lui Ahicam, feciorul lui Safan şi l-a ucis pre el, pre care l-a fost pus împăratul Vavilonului preste pământul acela.
3. Şi pre toţi Evreii cari erau cu el în Masifa, şi pre toţi Haldeii cari s'au aflat acolo, şi pre toţi bărbaţii de răsboiu i-au bătut Ismail.
4. Şi a fost în ziua a doua după ce a lovit el pre Godolia, şi om n'a ştiut.
5. Şi au venit bărbaţi dela Sihem şi dela Salim şi dela Samaria, optzeci de bărbaţi raşi la barbe, şi cu hainele lor rupte plângând, şi daruri şi tămâie în mâinile lor, ca să aducă în casa Domnului.
6. Şi a ieşit întru întâmpinarea lor Ismail, feciorul lui Natanie din Masifa, şi ei mergeau şi plângeau; a fost dupăce s'a apropiat de dânşii le-a zis lor: intraţi la Godolia, feciorul lui Ahicam.
7. Şi a fost dupăce au intrat ei în mijlocul cetăţii, i-a junghiat pre ei Ismail, feciorul lui Natania, la fântână.
8. Şi zece oameni s'au aflat acolo şi au zis lui Ismail: să nu ne omori pre noi, că avem noi jitniţe în ţarină, grâu şi orz şi miere şi untdelemn, şi i-a trecut şi nu i-a omorît pre ei între fraţii lor.
9. Şi fântâna, în care a aruncat Ismail pre toţi pre carii i-a bătut, fântână mare este, aceasta este, care o a făcut împăratul Asa de către faţa lui Vaasa împăratul lui Israil, aceasta o a umplut Ismail de trupuri rănite.
10. Şi a întors Ismail pre tot poporul, care a rămas în Masifa, şi pre fetele împăratului, pre care mai marele preste bucătari le-a adus la

41. *9.* 3 Imp. 15, 22.

Godolia feciorul lui Ahicam, şi s'a
dus dincolo la fiii lui Amon.
11. Şi a auzit Ioanan feciorul lui
Carie şi toţi povăţuitorii puterii cei
împreună cu el, toate relele care
le-a făcut Ismail.
12. Şi a adunat toată tabăra lor
şi au mers să deà războiu asupra
lui, şi l-a aflat pre el la apa cea
multă în Gavaon.
13. Şi a fost dacă a văzut tot po-
porul cel ce erà cu Ismail pre Ioa-
nan, feciorul lui Carie şi pre povă-
ţuitorii puterii lui, cei ce erau cu
dânsul.
14. Şi s'a bucurat şi s'a întors
tot poporul pe care îl robise Ismail
din Masifa, şi întorcându-se au ve-
nit la Ioanan, feciorul lui Carie.
15. Şi Ismail feciorul lui Natania
a scăpat cu opt oameni, şi s'a dus
la fiii lui Amon.
16. Şi a luat Ioanan feciorul lui
Carie şi toţi povăţuitorii puterii, cari
erau cu el, pre toţi cei rămaşi ai po-
porului, pre cari i-a întors dela I-
smail, feciorul lui Natania, bărbaţi
tari la războiu, şi pre femei şi pre
celelalte, şi pre fameni, pre cari i-a
întors dela Gavaon.
17. Şi s'au dus, şi au şezut în
pământul Virotoamului cel despre
Vitleem, ca să meargă la Eghipet de
către faţa Haldeilor.
18. Că s'au speriat de faţa lor,
pentrucă a lovit Ismail pre Godo-
lia, pre care l-a pus împăratul Va-
vilonului mai mare preste pământul
acela.

CAP. 42.

Ieremia întreabă pre Dumnezeu.

Şi au venit toţi domnii puterii şi
Ioanan şi Azaria fiul lui Maseu
şi tot poporul dela mic până la
mare, la Ieremia prorocul.
2. Şi au zis lui: cază dar mila
noastră înaintea feţii tale, şi te roagă
către Domnul Dumnezeul tău pen-
tru cei ce au rămas, că am rămas
din mulţi puţini, precum ochii tăi
văd.
3. Şi să ne spue nouă Domnul
Dumnezeul tău calea, pre care să
mergem, şi cuvântul care să'l facem.
4. Şi le-a zis lor Ieremia: au-
zit-am; iată, eu mă voiu rugà pen-
tru voi către Domnul Dumnezeul
vostru, după cuvintele voastre, şi va
fi cuvântul care'l va răspunde Dom-
nul Dumnezeu, îl voiu spune vouă,
nu voiu ascunde dela voi nimic.
5. Şi ei ziseră către Ieremia:
fie Domnul între noi spre mărturie
dreaptă şi credincioasă, de nu vom
face aşà după tot cuvântul, care'l
va trimite Domnul către noi.
6. Şi ori bine, ori rău, glasul
Domnului Dumnezeului nostru, la
carele noi te trimitem, vom auzì ca
să fie nouă mai bine, că vom auzì
glasul Domnului Dumnezeului no-
stru.
7. Şi a fost după zece zile, s'a
făcut cuvântul Domnului către Ie-
remia.
8. Şi a chemat pre Ioanan şi pre
povăţuitorii puterii şi pre tot popo-
rul, dela mic până la mare.
9. Şi le-a zis lor, aşà au zis Dom-
nul Dumnezeu:
10. De veţi şedeà în pământul
acesta, vă voiu zidì pre voi, şi nu
vă voiu risipì, şi vă voiu sădì pre
voi, şi nu vă voiu smulge, că am
încetat dela relele, care am făcut
vouă.
11. Să nu vă temeţi de faţa îm-
păratului Vavilonului, de care voi
vă spăimântaţi, zice Domnul, că cu
voi sunt eu ca să vă scot pre voi,
şi să vă mântuesc din mâna lui.
12. Şi vă voiu dà vouă milă, şi

12. 2 Imp. 2, 13.

42. *4.* 1 Imp. 3, 18. *10.* 24, 6.

vă voiu milui pre voi, şi vă voiu întoarce pre voi la pământul vostru.

13. Şi de veţi zice: nu vom şedeà în pământul acesta, ca să nu auzim glasul Domnului.

14. Că la pământul Eghipetului vom intrà şi nu vom vedeà răsboiu, şi glas de trâmbiţă nu vom auzì, şi de pâini nu vom flămânzì, şi acolo vom lăcuì.

15. Pentru aceea auziţi cuvântul Domnului, că aşà au zis: de veţi dà voi faţa voastră spre Eghipet, şi veţi intrà să lăcuiţi acolo,

16. Sabia de a căreea faţă voi vă temeţi, vă va aflà pre voi în pământul Eghipetului; şi foametea de care voi grăiţi, vă va apucà pre voi dinapoia voastră în Eghipet, şi acolo veţi murì.

17. Şi vor fì toţi oamenii şi toţi cei străini de neam, cei ce au pus faţa lor spre pământul Eghipetului, ca să lăcuiască acolo, sfârşì-se-vor de sabie şi de foamete, şi nu va fì lor nimenea, care să'i mântuiască de răutăţile, care le aduc eu preste ei.

18. Că aşà au zis Domnul: în ce chip a picat mânia mea preste cei ce lăcuiau Ierusalimul, aşà va picà mânia mea preste voi, de veţi intrà voi în Eghipet, şi veţi fì spre loc neumblat, şi supuşi, şi spre blestem şi spre ocară, şi mai mult nu veţi vedeà locul acesta.

19. Grăit-au Domnul de voi cei rămaşi ai lui Iuda, ca să nu intraţi în Eghipet, şi acum cunoscând veţi cunoaşte.

20. Că aţi făcut rău întru sufletele voastre, trimiţându-mă pre mine, zicând: roagă-te pentru noi către Domnul, şi după toate ori câte va grăì ţie Domnul, vom face.

21. Şi n'aţi auzit cuvântul Domnului, care l-au trimis la voi.

22. Şi acum de sabie şi de foame vă veţi sfârşì în locul, la care voi vă rugaţi să intraţi, ca să lăcuiţi acolo.

CAP. 43.

Evreii împrotiva lui Ieremia.

Şi a fost, dupăce a încetat Ieremia a zice către popor toate cuvintele Domnului, care au trimis Domnul către ei.

2. Au zis Azaria feciorul lui Maseu, şi Ioanan feciorul lui Carie, şi toţi oamenii cei semeţi lui Ieremia, zicând: minţi, nu te-au trimis pre tine Domnul la noi ca să ne zici: să nu intrăm în Eghipet, ca să lăcuim acolo;

3. Ci Varuh feciorul lui Nirie te îndeamnă pre tine asupra noastră, ca să ne dai pre noi în mâinile Haldeilor să ne omoare, şi să ne înstreineze pre noi în Vavilon.

4. Şi n'au ascultat Ioanan şi toţi povăţuitorii puterii cei împreună cu el şi tot poporul glasul Domnului, ca să lăcuiască în pământul lui Iuda.

5. Ci au luat Ioanan şi toţi povăţuitorii puterii pre toţi rămaşii lui Iuda, cari s'au întors a lăcuì în pământ.

6. Pre bărbaţii cei tari şi pre femei şi pre prunci şi pre celelalte, şi pre fetele împăratului şi sufletele care le-a lăsat Navuzardan cu Godolia fiul lui Ahicam şi pre Ieremia prorocul şi pre Varuh feciorul lui Nirie.

7. Şi au intrat în Eghipet, că n'au ascultat glasul Domnului, şi au mers în Tafnas.

8. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către Ieremia în Tafnas, zicând:

9. Ià ţie pietre mari şi le ascunde pre ele înaintea uşei în poarta casei lui Faraon în Tafnas înaintea ochilor bărbaţilor lui Iuda.

---

16. Iezech. 5, 4. *17.* Iezech. 30, 10, 11. *18.* Isaia 65, 15.

10. Şi vei grăì, aşà au zis Dom-
nul: iată eu trimiţ şi voiu aduce pre
Navuhodonosor împăratul Vavilonu-
lui, şi va pune scaunul său deasu-
pra pietrilor acestora, care le-ai a-
scuns şi va ridicà arme preste ele.
11. Şi va intrà şi va lovì pămân-
tul Eghipetului; pre cari la moarte,
la moarte, şi pre cari la robie, la
robie, şi pre cari la sabie, la sabie.
12. Şi va ardè foc în casele dum-
nezeilor lor, şi le va arde pre ele,
şi'i va înstreinà pre ei, şi va stricà
pământul Eghipetului, în ce chip
strică păstorul haina sa, şi va ieşì
cu pace.
13. Şi va zdrobì stâlpii cetăţei
Iliupoliei cei dela Enom şi casele
lor le vor arde de tot cu foc.

CAP. 44.

Ieremia mustră pre Evreii din Eghipet.

Cuvântul, care s'a făcut către Ie-
remia, tuturor Evreilor celor ce
lăcuesc în pământul Eghipetului şi
celor ce şed în Magdol şi în Taf-
nas şi în pământul Paturis, zicând:
1. Aşà zice Domnul puterilor, Dum-
nezeul lui Israil: voi aţi văzut toate
răutăţile, care le-am adus preste
Ierusalim şi preste cetăţile lui Iuda,
şi iată sunt pustii de lăcuitori.
3. De către faţa răutăţilor lor, care
au făcut, ca să mă amărască, mer-
gând a tămâià la dumnezei streini
pre cari nu i-au cunoscut nici ei,
nici părinţii lor.
4. Şi am trimis la voi pre slugile
mele prorocii de noapte mânecând
şi zicând: să nu faceţi lucrul spur-
căciunei aceştia, care o am urît.
5. Şi nu m'au ascultat pre mine
şi n'au plecat urechia lor, ca să se
întoarcă dela răutăţile lor, ca să nu
jertfească la dumnezei streini.
6. Şi a picat mâniea mea şi ur-
giea mea, şi s'a aţâţat în porţile lui
Iuda şi dinafara Ierusalimului şi s'a
făcut spre pustiire şi spre necăl-
care, ca în ziua aceasta.
7. Şi acum aşà au zis Domnul
atotţiitorul Dumnezeul lui Israil: pen-
truce faceţi voi răutăţi mari asupra
sufletelor voastre? A tăià dintru voi
om şi femeie, prunc şi sugar din
mijlocul lui Iuda, ca să nu rămâe
dintru voi nimenea.
8. Să mă amărîţi pre mine întru
faptele mâinilor voastre a tămâià
la dumnezei streini în pământul E-
ghipetului în care aţi intrat, ca să
lăcuiţi acolo, pentru ca să vă tăieţi
şi pentru ca să vă faceţi spre ble-
stem şi spre ocară întru toate nea-
murile pământului.
9. Au aţi uitat voi relele părinţi-
lor voştri şi ale împăraţilor lui Iuda,
şi relele boierilor voştri şi ale feme-
ilor voastre, care au făcut în pă-
mântul lui Iuda şi afară de Ierusa-
lim?
10. Şi n'au încetat până în ziua
aceasta, şi nu se ţineau de poruncile
mele, care le-am dat înaintea pă-
rinţilor lor.
11. Pentru aceea aşà au zis Dom-
nul: iată eu depărtez faţa mea,
12. Ca să pierz pre toţi cei ră-
maşi în Eghipet, şi vor cădeà de
sabie şi de foamete şi se vor sfârşì
dela mic până la mare şi vor fì spre
ocară, spre pierire şi spre blestem.
13. Şi voiu cercetà asupra celor
ce lăcuesc în pământul Eghipetului
în ce chip am cercetat asupra Ie-
rusalimului, cu sabie şi cu foamete
şi cu moarte.
14. Şi nu va scăpà nimenea din
cei rămaşi ai lui Iuda, cari nemer-
nicesc în pământul Eghipetului, ca
să se întoarcă la pământul lui Iuda
întru care ei nădăjduesc cu sufle-
tul lor, că nu se vor întoarce, fără
numai cei scăpaţi.

43. *13.* Isaia 19, 1.
44. *1.* Isaia 19, 13.

15. Şi au răspuns lui Ieremia toţi bărbaţii cei ce ştieau că tămâiază femeile lor la dumnezei streini, toate femeile şi tot poporul cel ce şedeà în pământul Eghipetului în Paturis, zicând:

16. Pentru cuvântul care l-ai grăit către noi cu numele Domnului, nu te vom ascultà pre tine.

17. Că făcând vom face tot cuvântul, care va ieşì din gura noastră, ca să tămâem împărătesii cerului şi să turnăm ei turnări, în ce chip am făcut noi şi părinţii noştri şi împăraţii noştri şi boierii noştri în cetăţile lui Iuda, şi dinafara Ierusalimului, şi ne-am săturat de pâine şi ne-au fost bine, şi rele n'am văzut.

18. Şi dupăce am părăsit a tămâià împărătesii cerului, ne lipsim de pâine toţi, şi de sabie şi de foamete ne sfârşim.

19. Şi pentrucă noi tămâem împărătesii cerului, şi am turnat ei turnări, au fără de bărbaţii noştri am făcut ei turte, şi am turnat turnări?

20. Şi a zis Ieremia către toţi cei tari şi către femei şi către tot poporul, cel ce i-a răspuns lui cuvinte, zicând:

21. Au nu de tămâia care aţi tămâiat în cetăţile lui Iuda, şi dinafara Ierusalimului voi şi părinţii voştri, şi împăraţii voştri şi boierii voştri, şi tot poporul pământului ş'au adus Domnul aminte, şi s'au suit întru inima lui?

22. Şi n'au putut Domnul mai mult suferì de către faţa răutăţii lucrurilor voastre şi de către urîciunile voastre, care aţi făcut şi s'a făcut pământul vostru spre pustiire, spre necălcare şi spre blestem, ca în ziua aceasta.

23. De către faţa celor ce tămâeţi şi acelor ce aţi păcătuit Domnului, şi n'aţi auzit glasul Domnului, şi întru poruncile lui şi în legea lui şi întru mărturiile lui n'aţi umblat, v'au apucat pre voi răutăţile acestea.

24. Şi a zis Ieremia către tot poporul şi către femei: auziţi cuvintele Domnului, tot Iuda din pământul Eghipetului.

25. Aşà au zis Domnul Dumnezeul lui Israil: voi femei cu gura voastră aţi grăit, şi cu mâinile voastre aţi plinit zicând: făcând să facem mărturisirile noastre, care le-am mărturisit a tămâià împărătesii cerului, să'i turnăm ei turnări, stând aţi stătut întru mărturiile voastre şi făcând aţi făcut.

26. Pentru aceea auziţi cuvântul Domnului tot Iuda, cei ce şedeţi în pământul Eghipetului, iată am mărturisit numelui meu celui mare, au zis Domnul; de va fi mai mult numele meu în gura atot Iuda, zicând: viu este Domnul în tot pământul Eghipetului.

27. Că iată eu am priveghiat preste ei, ca să le fac lor rău şi să nu le fac bine, şi se vor sfârşì tot Iuda, cei ce lăcuesc în pământul Eghipetului de sabie şi de foamete, până ce se vor sfârşì.

28. Şi cei mântuiţi de sabie, se vor întoarce în pământul lui Iuda împuţinaţi cu numărul, şi vor cunoaşte cei rămaşi ai lui Iuda, carii s'au aşezat în pământul Eghipetului, ca să lăcuiască acolo, al cui cuvânt va rămâneà, al meu or al lor?

29. Şi acesta este vouă semn zice Domnul, că voiu cercetà eu asupra voastră spre rele, ca să cunoaşteţi că cuvintele mele vor fi negreşit împlinite asupra voastră spre rău.

30. Aşà au zis Domnul: iată eu dau pre Uarfi împăratul Eghipetului în mâinile vrăjmaşului lui şi în mâinile celui ce caută sufletul lui, în

27. Daniil 9, 14.
28. Isaia 11, 12 şi 27, 13.

ce chip am dat pre Sedechia împăratul lui Iuda în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului vrăjmaşului său, şi acelui ce căutà sufletul lui.

CAP. 45.

Ieremia mustră pe Varuh.

Cuvântul care a grăit Ieremia prorocul către Varuh fiul lui Nirie, când a scris cuvintele acestea în carte din gura lui Ieremia, în anul al patrulea al lui Ioachim fiul lui Iosie împăratul lui Iuda.

2. Aşà au zis Domnul spre tine Varuh.

3. Pentrucă ai zis: vai! vai! Pentrucă au adaos Domnul osteneală cu durere mie, adormit-am întru suspinuri, odihnă n'am aflat.

4. Zis-am lui: aşà au zis Domnul, iată pre carele eu l-am zidit, îl voiu risipì, şi pre carele eu l-am sădit, îl voiu smulge.

5. Şi tu vei cere ţie mari? Să nu ceri, că iată eu aduc rele preste tot trupul, zice Domnul, şi voiu dà sufletul tău spre aflare în tot locul, ori unde vei merge.

CAP. 46.

Prorocie pentru pustiirea Eghipetului.

La începutul împărăţiei lui Sedechia împăratul, fost-a cuvântul acesta.

2. Pentru Elam al Eghipetului preste puterea lui Faraon Nehao împăratul Eghipetului, care erà la rîul Eufratului în Harmis, pre care l-a bătut Navuhodonosor împăratul Vavilonului în anul al patrulea al lui Ioachim împăratul lui Iuda.

3. Luaţi arme şi paveze, şi vă apropiaţi la războiu.

4. Şi înşelaţi caii, încălecaţi călăreţii şi vă tocmiţi coifurile voastre, puneţi înainte suliţile şi îmbrăcaţi zalele voastre.

5. Pentru aceea aceştia se tem şi se feresc înapoi, pentrucă cei tari ai lor se vor tăià, cu fuga au fugit şi nu s'au întors, încunjuraţi'i prin prejur, zice Domnul.

6. Să nu fugă cel sprinten şi să nu scape cel tare spre miazănoapte, cele de lângă Eufrat au slăbit şi au căzut.

7. Cine este acesta, care ca un rîu se va suì, şi ca rîurile, care învăluesc apa?

8. Apele Eghipetului ca un rîu se vor suì, şi a zis suimă-voiu, şi voiu acoperì pământul, şi cetatea şi pre cei ce lăcuesc întru ea.

9. Incălicaţi pre cai, gătiţi carele, ieşiţi cei răsboinici ai Etiopilor şi ai Liviei, întrarmaţi-vă cu arme, şi Lidii suiţi-vă, întindeţi arcul.

10. Şi ziua aceea Domnului Dumnezeului nostru este zi de isbândire, ca să izbândească asupra vrăjmaşilor săi, şi'i va mâncà pre ei sabia Domnului, şi se va săturà, şi se va îmbătà de sângele lor, pentrucă jertfă este Domnului dela pământul cel despre miazănoapte la rîul Eufratului.

11. Suie-te Galaad, şi ià răşină fecioarei fetei Eghipetului; în deşert s'au înmulţit vindecările tale, folos nu este ţie.

12. Auzit-au neamurile glasul tău, şi de strigarea ta s'a umplut pământul, pentrucă răsboinic asupra răsboinicului a slăbit, împreună au căzut amândoi.

13. Care au grăit Domnul lui Ieremia, ca să vie împăratul Vavilonului să taie pământul Eghipetului.

14. Vestiţi în Magdolon, şi porunciţi în Memfis, ziceţi: stăi şi te

45. *5.* 21, 9 şi 38, 2.
46. *2.* 4 Imp. 24, 7; 2 Paral. 35, 20.

6. Amos 2, 14, 15.
9. Isaia 66, 19; Iezech. 30, 5. *10.* Isaia 34, 5. *11.* 51, 8. *13.* Isaia 19, 4.

găteşte, că a mâncat sabia cele de
prin prejurul tău.
15. Pentruce a fugit dela tine A-
pis? Viţelul tău cel ales n'a rămas,
pentrucă Domnul l-au deznodat pre
el.
16. Şi mulţimea ta a slăbit şi a
căzut, şi fiecare către aproapele său
grăià, să ne sculăm, şi să ne înapo-
iem la poporul nostru, la moşia
noastră, dela faţa sabiei Elineşti.
17. Chemaţi numele lui Faraon
Nehao împăratul Eghipetului, Saon
Esvie Moid.
18. Viu sunt eu, zice Domnul Dum-
nezeu; căci ca Tavorul între munţi
şi ca Carmilul cel din mare va venì.
19. Vas de înstrăinare fă ţie ceea
ce lăcueşti fata Eghipetului, pentru
că Memfisul spre stingere va fì, şi
se va chemà vai, pentrucă nu va
fì lăcuitor întru el.
20. Juncă împodobită este Eghi-
petul, smulgere dela miazănoapte
va venì preste el.
21. Şi argaţii lui întru el, ca vi-
ţeii cei hrăniţi, cari se hrănesc
spre junghiere, pentrucă şi ei s'au
întors, şi au fugit toţi dimpreună,
n'au stătut, pentrucă ziua pierzării
a venit preste ei şi vremea izbân-
dirii lor.
22. Glasul lor ca al şarpelui ce
şueră, că în nisip vor merge, cu
topoarele vor venì asupra lui, ca
cei ce tae lemne.
23. Tăià-va dumbrava lui, zice
Domnul, căci nu se va puteà so-
cotì, că mai mult de cât lăcusta se
va înmulţi, şi nu este lor număr.
24. Ruşinatu-s'a fata Eghipetului,
datu-s'a în mâinile poporului dela
miazănoapte.
25. Iată eu izbândesc pre Amon
fiul lui asupra Eghipetului, asupra
dumnezeilor lui, asupra împăraţilor
lui, asupra lui Faraon şi asupra ce-
lor ce nădăjduiesc întru el.
26. Şi tu să nu te temi robul meu
Iacov, nici să te sperii Israil, că iată te
mântuesc de departe, şi sămânţa
ta din robia lor, şi se va întoarce
Iacov, şi va odihnì şi va adormì,
şi nu va fì cine să'l sperie pre el.
27. Nu te teme sluga mea Iacove,
zice Domnul, că cu tine sunt eu,
cea neînfricoşată şi gingaşe s'a
dat, că voiu face sfârşire în tot
neamul la care te voiu scoate pre
tine; iar pre tine nu te voiu face să
te sfârşeşti, şi te voiu pedepsì spre
judecată, şi nevinovat nu te voiu
face.

CAP. 47.

Prorocie pentru pieirea celor de alt neam.

Asupra celor de alt neam, ace-
stea zice Domnul:
2. Iată ape se ridică dela miază-
noapte, şi se vor face pârîu, care
înneacă, şi va înnecà pământul şi
plinirea lui, cetatea şi pre cei ce
lăcuesc întru ea, şi vor strigà oa-
menii,
3. Şi vor răcnì toţi cei ce lăcu-
esc pământul de glasul pornirii lui,
de armele picioarelor lui, şi de tre-
murul carelor lui, şi de sunetul roa-
telor lui.
4. Nu s'au întors părinţii spre fiii
săi pentru slăbirea mâinilor sale în
ziua aceea, care vine, ca să piarză
pre toţi cei de alt neam, şi voiu
stinge Tirul şi Sidonul şi pre toţi
cei rămaşi ai ajutorului lor, că va
pierde de tot Domnul pre cei rămaşi
ai ostroavelor.
5. Vine pleşuvia preste Gaza, lea-
pădă-se Ascalonul şi cei rămaşi ai
lui Enachim.

23. Iezech. 21, 3. *25.* Isaia 19, 1.

26. Isaia 41, 10. *27.* Isaia 43, 1, 44, 2.
47. *2.* Isaia 59, 19. *3.* Isaia 5, 28.
4. Amos 9, 7; Isaia 23, 1.
5. Isaia 15, 2; Mih. 1, 16.

5. Până când va tăià sabia Domnului? Până când nu vei înceta? Aşază-te în teaca ta,
7. Şi te odihneşte şi te ridică; cum va înceta? Că Domnul au poruncit ei asupra Ascalonului şi asupra celor de lângă mare şi asupra celor rămase a se ridicà.

CAP. 48.

Prorocie pentru pustiirea Moavului

Asupra lui Moav aşà au zis Domnul: vai de Navav, că a pierit! Iuatu-s'a Cariatim, ruşinatu-s'a Masigat, şi s'a biruit.
2. Nu mai este vindecare lui Moav, semeţie în Esevon, gândit-a asupra lui rele, veniţi să'l tăiem pre el din neamuri, şi încetarea va încetà, dinnapoia ta va umblà sabia.
3. Pentrucă glasul celor ce au strigat din Oranaim pieire şi zdrobire mare.
4. Zdrobitu s'a Moav, vestiţi în Zogora.
5. Că s'a umplut Alot de plângere, sui-se-va plângând în calea Oranamului, strigare de sfărâmare aţi auzit.
6. Fugiţi şi vă mântuiţi sufletele voastre şi veţi fi ca un colun în pustie.
7. De vreme ce ai nădăjduit întru tăria ta şi tu te vei prinde şi va ieşì Hamos întru înstreinare şi preoţii lui şi boierii lui împreună.
8. Şi va venì pieire preste toată cetatea, nu va scăpà şi va pierì zăpodia şi va pierì câmpia, în ce chip au zis Domnul.
9. Daţi semne lui Moav, că, cu aprindere se va aprinde şi toate cetăţile lui neumblate vor fi, de unde lăcuitor lui?
10. Blestemat este cel ce face lucrurile Domnului cu lene, cel ce scoate sabia sa din sânge.
11. Odihnitu-s'a Moav de prunc mic şi nădăjduind erà întru mărirea sa, n'a turnat din vas în vas, şi la înstreinare n'a mers, pentru aceea a stătut gustarea lui întru el şi mirosul lui n'a lipsit.
12. Pentru aceea iată vin zilele lui, zice Domnul şi voiu trimite lui pre cei ce pleacă şi'l vor pleca pre el şi vasele lui le vor deşertà şi oasele lui le vor zdrobì.
13. Şi se va ruşinà Moav de Hamos, în ce chip s'a ruşinat casa lui Israil de Vetil nădejdea lor, cari se nădăjduià întru dânşii.
14. Cum veţi zice, tari suntem, şi om tare spre cele de răsboiu?
15. Pierit-a cetatea lui Moav, şi tinerii cei aleşi lui pogorîtu-s'au spre junghiere.
16. Aproape este ziua lui Moav, ca să vie şi răutatea lui degrab foarte.
17. Porniţi la el toţi de prin prejurul lui, toţi daţi numele lui, ziceţi: cum s'a zdrobit varga cea de bună cinste, toiagul cel de mărire?
18. Pogoară-te dela mărire şi şezi în umezeală ceea ce şezi, Divonul sfărâmà-se-va, că a pierit Moav, suie-se la tine cel ce strică tăria ta.
19. In cale stăi şi priveşte, ceea ce şezi în Aroir, şi întreabă pre cel ce fuge şi pre cel mântuit şi zi: ce s'a făcut?
20. Ruşinatu-s'a Moav, că s'a zdrobit, vaită-te şi strigă, vesteşte în Arnon, că a pierit Moav.
21. Şi judecată vine spre pământul lui, Misor asupra lui Helon, asupra lui Refas şi asupra lui Mofas,
22. Şi asupra lui Divon, asupra lui Navav, asupra casei lui Devlataim.

---

48. *2.* Isaia 15, 1. *5.* Isaia 15, 5. *7.* Isaia 46, 1, 7.

11. Sof. 1, 12. *13.* 3 Imp. 12, 29. *20.* Isaia 16, 7.

23. Şi asupra Cariatimului, asupra casei lui Ghemol şi asupra casei lui Maon.
24. Şi asupra Cariotului, asupra Vosorului şi asupra tuturor cetăţilor lui Moav, celor de departe şi celor de aproape.
25. Frântu-s'a cornul lui Moav, şi braţul lui se va zdrobì.
26. Imbătaţi'l, că asupra Domnului s'a mărit şi va bate pre Moav cu mâna sa şi va fì de rîs şi el.
27. Căci spre rîs a fost ţie Israil şi întru furtişagurile tale se află, că ai bătut răsboiu asupra lui.
28. Lăsat-au cetăţile şi au lăcuit în pietre, cei ce lăcuesc în Moav, făcutu-s'au ca nişte porumbiţe, ce'şi fac cuibul în pietre la intrarea găurei.
29. Şi am auzit semeţiea lui Moav, şi s'a ridicat foarte semeţiea lui şi mândria lui, înălţatu-s'a inima lui.
30. Şi eu am cunoscut faptele lui, au nu îndestularea lui n'a făcut aşà?
31. Pentru aceea, văetaţi-vă de toate părţile pentru Moav, strigaţi pentru bărbaţii cei tunşi ai prafului.
32. Ca plânsul lui Iazir plânge-te-voiu vie Aserima, viţele tale au trecut marea, preste roadele tale pieire a căzut.
33. Să fie arsă bucuria şi veselia dela Moavita, şi vin erà în teascurile tale, dimineaţa n'a călcat, nici îndesear ă n'a făcut.
34. Şi cele de strigare Esevonului până la Eleali, şi până la Iasà, până la Etam cetăţile lor au dat glasul său dela Zogora până la Oronaim şi veste la Salasià, ca şi apa Nemvrim spre pustiire va fì.
35. Şi voiu pierde pre Moav zice Domnul, cel ce se suie la capişte şi tămâie dumnezeilor săi.
36. Pentru aceea inima lui Moav ca nişte fluere va sunà, inima mea preste oamenii cei tunşi ca un fluer va sunà, pentru aceea cele ce a câştigat, pierit-au dela om.
37. Tot capul în tot locul va rade şi toată barba se va rade şi toate mâinile se vor tângui şi preste tot mijlocul va fì sac.
38. Şi preste toate podurile Moavului şi preste uliţele lui va fì tânguire, că am zdrobit pre Moav, zice Domnul, ca pre un vas netrebnic.
39. Cum s'a împăcat? Cum a întors dosul Moav? Ruşinatu-s'a şi s'a făcut Moav spre rîs şi spre pismă la toţi cei de prin prejurul lui.
40. Că aşà au zis Domnul: iată ca un vultur va pornì şi va întinde mâna sa preste Moav.
41. Luatu-s'a Cariotul şi ţăriile lui împreună, şi va fì inima lui Moav în ziua aceea, ca inima femeiei care se chinueşte să nască.
42. Şi va pierì Moav de gloată, pentrucă asupra Domnului s'a mărit.
43. Laţ şi frică şi groapă preste tine, cel ce şezi preste Moav.
44. Cel ce fuge de către faţa înfricoşerei cădeà-va în groapă, şi cel ce va scăpà din groapă, prinde-se-va în laţ, că voiu aduce acestea preste Moav, ca în anul cercetărei lui.

CAP. 49.

Altă prorocie pentru cei de alt neam.

Fiilor lui Amon aşà au zis Domnul: au fii nu sunt în Israil? Au moştenitor nu este la ei? Pentrucе a luat Melhol pre Galaad şi poporul lor în cetăţile lor lăcueşte?
2. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul; şi voiu dà în auzul Ravatei turburare de răsboiu şi vor fì spre necălcare şi spre pieire şi ca-

24. Isaia 34, 6 şi 63, 1. *29.* Isaia 16, 6. *31.* Isaia 16, 7. *34.* Isaia 15, 5.
36. Isaia 16, 11.
37. Isaia 15, 2; Iezechil 7, 18.
38. 7, 29; Isaia 15, 4.
40. Iezech. 17, 12. *44.* Isaia 24, 18.
49. *1.* Amos 1, 3, 13.

piştele ei cu foc se vor arde, şi va
luà Israil biruinţa sa.
3. Vaită-se Esevonul, că a pierit
Gai, strigaţi fete din Ravat, încin-
geţi-vă mijloacele, că Melhol va mer-
ge în străinătate, preoţii lui şi bo-
ierii lui împreună.
4. Ce vă bucuraţi în câmpii lui
Enachim fata Itamiei? Ceea ce nă-
dăjdueşte întru vistierii, ceea ce zice:
cine va intrà asupra mea?
5. Iată eu aduc frică preste tine,
zis-au Domnul, de către tot împre-
jurul tău, şi vă veţi risipì fiecare
dela faţa lui, şi nu este cel ce să
vă adune.
6. Idumeii acestea zice Domnul:
nu este încă înţelepciune în Teman,
pierit-a sfatul dela cei pricepuţi, du-
su-s'a înţelepciunea lor.
7. Amăgitu-s'a locul lor, afunda-
ţi-vă spre şedere cei ce lăcuiţi în
Dedan, că grele a făcut; adus-a pre-
ste el în vremea, în care l-am cer-
cetat pre el.
8. Că legături au venit, aceştia
nu vor lăsà ţie rămăşiţă, ca furii
noaptea vor pune mâinile lor.
9. Că eu am tras pre Isav, desco-
perit-am cele ascunse ale lor, a se
ascunde nu vor puteà, pierit-a prin
mâna fratelui său, vecinului meu şi
nu este.
10. Să lase pre sirmanul tău, ca
să trăiască şi eu voiu trăì şi văduvile spre mine nădăjduesc, că a-
cestea au zis Domnul.
11. Cărora *nu erà lege a beà* pa-
harul, au băut şi tu nevinovată? Nu
vei fi nevinovată, că viind vei beà.
14. Că asupra mea m'am jurat,
zice Domnul, că spre necălcare şi
spre ocară şi spre blestem vei fi în
mijlocul ei şi toate cetăţile ei vor
fi pustii în veac.
13. Am auzit dela Domnul şi ve-
stitori la neamuri au trimis, adunaţi-
vă şi mergeţi la ea şi s'a sculat la
răsboiu.
14. Mic te-am dat pre tine întru
neamuri, defăimat întru oameni.
15. Jucăria ta a dat în mâna ta,
îndărătnicia inimei tale lăcuit-a în
găurile pietrilor, luat-a vîrtutea mă-
gurei cei înalte, că a înalţat ca vul-
turul cuibul său, de acolo te voiu
surpà pre tine.
16. Şi va fi Idumeia spre necăl-
care, tot cel ce va merge la ea se
va întristà şi va fluerà de toată ra-
na ei.
17. In ce chip s'a surpat Sodo-
ma şi Gomora şi vecinele lor, au
zis Domnul atotţiitorul; nu va şe-
deà acolo om şi nu va lăcuì acolo
fiul omului.
18. Iată ca un leu se va suì din
mijlocul Iordanului la locul Ema-
tului, că degrab voiu gonì pre ei
dela dânsa şi pre cei tineri puneţi'i
asupra ei, că cine este ca mine?
Şi cine va stà mie împrotivă? Şi
cine este păstorul acesta, care va
stà înaintea feţei mele?
19. Pentru aceea auziţi sfatul Dom-
nului, care au sfătuit asupra Idumeii
şi gândul lui, care au gândit asupra
celor ce lăcuesc în Teman, de nu
se vor înălţà împreună cele mai
mici ale oilor, de nu va cădeà pre-
ste ei surparea lor.
20. Că de glasul strigărei lor s'a
cutremurat pământul, şi vuetul mă-
rei *nu s'a auzit.*
21. Iată ca vulturul va vedeà şi
va întinde aripile sale preste tăriile
ei şi va fi inima celor tari ai Idu-
meii în ziua aceea, ca inima femeii
care se chinueşte să nască.
22. Cu Damascul s'a ruşinat, Ima-
tul şi Arfatul, că au auzit auz rău

2. Iezech. 21, 32; Sof. 2, 8. *4.* Ps. 51, 6. *8.* Avdie v. 5. *12.* Evrei 6, 13. *13.* Avdie 1, 1.

15. Avdie 1, 4. *17.* Facere 19, 24. *18.* Iov 41, 1. *22.* Isaia 17, 1.

și-au ieșit din fire, mânieatu-s'au
și a se odihnì nu pot.
23. Slăbit-a Damascul, întorsu-s'a
spre fugă, cutremur l-a cuprins pre el.
24. Cum n'a părăsit cetatea mea,
satul a îndrăgit?
25. Pentru aceea vor cădeà tine-
rii în ulițele tale și toți bărbații cei
răsboinici ai tăi vor cădeà, zice
Domnul.
26. Și voiu arde foc în zidul Da-
mascului și va mâncà răspântiile
fiului lui Ader.
27. La Kidar împărăteasa curței,
pre care o a lovit Navuhodonosor
împăratul Vavilonului, așà au zis
Domnul: sculați-vă și vă suiți asu-
pra Kidarului și umpleți pre fiii lui
Chedem.
28. Corturile lor și oile lor vor
luà, hainele și toate vasele lor și
cămilele lor le vor luà loruș și
chemați preste ei pieire de prin pre-
jur.
29. Fugiți, foarte afundați spre șe-
dere, cei ce ședeți în curte, că a
sfătuit asupra voastră împăratul Va-
vilonului sfat și a gândit gând.
30. Scoală-te și te ridică asupra
neamului, care este bine așezat, cel
ce șade spre odihnă, la care nu sunt
uși, nu sunt zăvoare, nu sunt încu-
etori, singuri lăcuesc.
31. Și vor fi cămilele lor spre
pradă și mulțimea dobitoacelor lor
spre pieire, și îi voiu vânturà pre ei
cu tot vântul, tunși înaintea feții lor
dintru tot hotarul lor, aduce-voiu
sfărâmarea lor, zice Domnul.
32. Și va fi curtea lăcaș pasări-
lor și necălcat până în veac, nu va
lăcuì acolo om și nu va ședeà a-
colo fiul omului.

---

24. 4 Imp. 18, 34. *26.* Amos 1, 4, 14.
27. Isaia 21, 16. *30.* Iezech. 38, 11.

CAP. 50.

Prorocie pentru întoarcerea din robia Vavilonului.

Cuvântul Domnului, care au grăit
asupra Vavilonului.
2. Vestiți întru neamuri și auzite
faceți, și să nu ascundeți, ziceți:
luat-a Vavilonul, rușinatu-s'a Vil cel
fără de frică, cel gingaș s'a dat lui
Merodah.
3. Că s'a suit asupra lui neam
dela miazănoapte, acesta va pune
pământul lui spre stingere și nu va
fi cine să lăcuiască într'însul dela
om până la dobitoc.
4. In zilele acelea și în vremea
aceea, venì-vor fiii lui Israil ei și
fiii lui Iuda împreună, mergând și
plângând vor merge, pre Domnul
Dumnezeul lor căutând.
5. Până la Sion întrebà-vor calea
pentrucă aici vor arătà fața lor și
vor venì, și vor scăpà la Domnul
Dumnezeu, pentrucă legătura veșnică
nu se va uità.
6. Oi pierite s'au făcut poporul meu,
păstorii lor i-au scos pre ei, în munți
i-au făcut pre ei să rătăcească, din
munte în munte au mers, uitat-au
așternutul său.
7. Toți cei ce i-au aflat pre ei i-au
mâncat și vrăjmașii lor au zis: n'am
păcătuit, în loc de a zice că au pă-
cătuit Domnului, împărțirea droptă-
ții celui ce au adunat pre părinții
lor.
8. Instreinați-vă din mijlocul Va-
vilonului și dela pământul Haldeilor,
și ieșiți și vă faceți ca berbecii îna-
intea oilor.
9. Că iată eu ridic asupra Vavi-
lonului adunări de neamuri din pă-
mântul cel despre miazănoapte, și
se va rânduì răsboiu asupra lui, de
acolo se vor luà, precum zvârlitura

---

50. *2.* Isaia 13, 2 și 46, 1.
6. Zahar. 10, 2; Mat. 9, 36.
8. Apoc. 18, 4 *9.* Isaia 13, 9.

răsboinicului iscusit nu se va întoarce deşartă.
10. Şi va fi ţara Haldeiască spre pradă, toţi cei ce o pradă pre ea sătură-se-vor, că vă veseliţi şi vă prea făliţi jefuind moştenirea mea.
11. Pentrucă aţi jucat ca boii în pajişte şi împungeaţi ca taurii, ruşinatu-s'a maica voastră foarte.
12. Infruntatu-s'a ceea ce v'a născut pre voi, maică întru bunătăţi, cea de apoi pustie de neamuri.
13. De urgia Domnului nu se va locuì şi va fi spre stingere toată, şi tot cel ce va trece prin Vavilon se va mâhnì şi vor şuerà de toată rana lui.
14. Rânduiţi-vă asupra Vavilonului împrejur toţi încordând arcul, săgetaţi asupra lui, nu cruţaţi săgetăturile voastre cele de mai nainte.
15. Şi'l biruiţi de tot pre el, slăbit-au mâinile lui, căzut-au întăriturile lui şi s'a săpat de tot zidul lui că izbândire dela Dumnezeu este, cel ce izbândeşte asupra lui, în ce chip el au făcut, faceţi lui.
16. Pierzând de tot sămânţa din Vavilon, toţi cei ce îi aflau pre ei îi pierdeà de tot, vrăjmaşii lor au zis: nu îi vom părăsì pre ei, pentrucă au greşit Domnului ţiind secerea în timpul secerăturii, de către faţa sabiei Elineşti, fiecare la poporul său se va întoarce şi fiecare la pământul său va fugì.
17. Oaie rătăcită este în Israil, leii l-au scos pre el, cel dintâi l-a mâncat pre el împăratul Asur şi acesta apoi oasele lui împăratul Vavilonului.
18. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu izbândesc asupra împăratului Vavilonului şi asupra pământului lui în ce chip am izbândit asupra împăratului Asur.
19. Şi voiu aşezà pre Israil la păşunea lui şi se va paşte în Carmil şi în muntele lui Efraim şi în Galaad, şi se va săturà sufletul lui.
20. In zilele acelea şi în vremea aceea, zice Domnul: vor căutà strâmbătatea lui Israil şi nu va fi, şi păcatele lui Iuda, şi nu se vor aflà; că milostiv voiu fi celor rămaşi pre pământ, zice Domnul.
21. Cu amar te sue preste el şi preste cei ce lăcuesc întru el, isbândeşte cu sabie şi pierde, zice Domnul şi fă după toate şi câte poruncesc ţie.
22. Glas de răsboiu şi zdrobire mare în pământul Haldeilor.
23. Cum s'a frânt şi s'a surpat ciocanul cel atot pământul? Cum s'a făcut spre stingere Vavilonul întru neamuri?
24. Ridicà-se-vor asupra ta şi nu vei cunoaşte, în ce chip te vei şi luà Vaviloane, te aflaşi şi te luaşi, pentrucă Domnului ai stătut împrotivă.
25. Deschi-s'au Domnul vistieria sa, şi au scos armele urgiei sale, că lucrul Domnului Dumnezeu este în pământul Haldeilor.
26. Că au venit vremile lui, deschide-ţi jitniţele lui, cercaţi'l pre el ca o peşteră şi'l pierdeţi de tot, să nu'i fie lui rămăşiţă.
27. Secaţi'i lui toate roadele şi să se pogoare la junghiere, vai de ei! Că a venit ziua lor şi vremea izbândirei lor.
28. Glasul celor ce fug şi a celor ce scapă din pământul Vavilonului, ca să vestească în Sion izbândirea dela Domnul Dumnezeul nostru.
29. Porunciţi asupra Vavilonului la mulţi, la tot cel ce încordează arcul, tăbărîţi asupra lui împrejur, ca să nu scape nimeni dela el, răsplătiţii după faptele lui, după toate câte

11. Ioil 3, 2. *15.* Ps. 136, 7. *18.* Isaia 37, 36, 38.
20. Num. 23, 21; Ps. 31, 1, 2; Rom. 4, 6, 7.
27. 2 Paral. 36, 18.
29. Isaia 13, 11; Ioil 3, 4, 7.

a făcut, faceți lui, pentrucă asupra
Domnului Dumnezeu sfântul lui I-
srail s'a împrotivit.
30. Pentru aceea cădeà-vor tine-
rii lui în ulițile lui, și toți bărbații
cei răsboinici ai lui se vor lepădà,
zis-au Domnul.
31. Iată eu asupra ta semețule,
zice Domnul, că ți-a venit ziua ta
și vremea izbândirii tale.
32. Și va slăbì semeția ta, și va
cădeà, și nimeni nu va fì, care să
o ridice pre ea, și voiu aprinde foc
în dumbrava lui, și va mistuì toate
cele de prin prejurul ei.
33. Acestea zice Domnul puteri-
lor: asupritu-s'au de tot fiii lui Is-
rail și fiii lui Iuda, împreună toți
cei ce i-au robit pre ei, și i-au si-
lit pre ei, și n'au vrut să'i sloboază
pre ei.
34. Și cel ce'i mântuește pre ei
tare este Domnul, atotțiitorul nu-
mele lui, judecată va judecà asupra
împrotivnicilor săi, pentru ca să ri-
dice pământul, și a întărîtat pre cei
ce lăcuesc Vavilonul.
35. Sabie asupra Haldeilor, asu-
pra celor ce lăcuesc Vavilonul, a-
supra dregătorilor lui, și asupra în-
țelepților lui.
36. Sabie preste răsboinicii lui,
și vor slăbì.
37. Sabie preste caii lor și pre-
ste carele lor și preste amestecă-
tura cea din mijlocul lui, și vor fì
ca femeile; sabie preste vistieriile
lui, și se vor risipì.
38. Preste apa lui, în care nădăj-
duià, și se vor rușinà, că pămân-
tul celor cioplite este, și în ostroa-
ve se prea făleà.
39. Pentru aceea lăcuesc năluciri
în ostroave, și vor lăcuì întru ele
fetele sirenelor, nu se va mai lăcuì
încă în veac.

31. Isaia 13, 11. *37.* Dan 5, 28.
38. Isaia 2, 8.

40 In ce chip au surpat Domnul
Sodoma și Gomora și celelalte, care
erau în hotarele lor, zis-au Domnul,
nu va lăcuì acolo om, nici va ne-
mernicì acolo fiul omului.
41. Iată, popor vine dela miază-
noapte, și neam mare, și împărați
mulți se vor sculà dela marginea
pământului.
42. Care are arc și sabie, silnic
este, și nu'i va fì milă, glasul lui
ca marea va sunà, pre cai vor în-
călecà gătiți, ca focul spre răsboiu
asupra ta fata Vavilonului.
43. Auzit-a împăratul Vavilonului
auzul lor, și au slăbit mâinile lui,
necazul l-a biruit pre el cu dureri
ca ale celei ce naște.
44. Iată, ca un leu se va suì dela
Iordan la Ghetan, că curând îi voiu
gonì pre ei dela el, și pre tot tâ-
nărul asupra lui îl voiu pune; că
cine este ca mine? Și cine va stà
împrotiva mea? Și cine este păsto-
rul acesta, care va stà înaintea fe-
ții mele?
45. Pentru aceea auziți sfatul Dom-
nului, care l-au sfătuit asupra Vavi-
lonului, și gândurile lui, care le-au
gândit asupra celor ce lăcuiesc Hal-
deia, de nu se vor stricà mieii oi-
lor lor, de nu va pierì pășunea de
la ei.
46. Că de glasul luării Vavilonu-
lui se va cutremurà pământul, și
strigare întru neamuri se va auzì.

CAP. 51.

Prorocie pentru pieirea Vavilonului.

Acestea zice Domnul: iată eu ri-
dic asupra Vavilonului și asu-
pra celor ce lăcuesc Haldeia, vânt
și arsură stricătoare.
2. Și voiu trimite asupra Vavilo-
nului batjocoritor, și'l vor necinstì

40. Facere 19, 24, 25. *42.* Isaia 5, 30.
44. Iov 41, 1; Isaia 13, 3.
51. *2.* Isaia 41, 16; Iezech. 22, 15.

pre el şi va strică pământul lui, vai asupra Vavilonului de prin prejur în ziua chinuirii lui !

3. Asupra lui să întinză cel ce încordează arcul său, şi asupra lui să pue armele sale, şi să nu vă fie milă de tinerii lui, şi stingeţi toată puterea lui.

4. Şi vor cădeà răniţi în pământul Haldeilor, şi împunşi dinafara lui.

5. Pentrucă n'a văduvit Israil, şi Iuda dela Dumnezeu atotţiitorul, că pământul lor s'a umplut de strâmbătate de sfinţii lui Israil.

6. Fugiţi din mijlocul Vavilonului, şi să'şi mântuiască fiecare sufletul său, şi să nu vă lepădaţi întru strâmbătatea lui, că vremea izbândirei lui este dela Domnul, răsplătire răsplăteşte lui.

7. Pahar de aur este Vavilonul în mâna Domnului, care îmbată tot pământul, din vinul lui au băut neamuri, pentru aceea s'au clătit.

8. Şi fără de veste a căzut Vavilonul, şi s'a zdrobit, plângeţi'l pre el, luaţi răşină la stricăciunea lui, că doar se va vindecà.

9. Vindecat-am Vavilonul, şi nu s'a vindecat, părăsit-am pre el, şi să mergem fiecare în pământul său, că s'a apropiat la cer judecata lui, ridicatu-s'a până la stele.

10. Scos-au Domnul judecata lui, veniţi şi să vestim în Sion lucrurile Domnului Dumnezeului nostru.

11. Gătiţi săgeţile, umpleţi tolbele, ridicat-au Domnul duhul împăratului Midenilor, că asupra Vavilonului este urgia lui, ca să'l piarză de tot pre el, că izbânda Domnului este, izbânda poporului lui este.

12. Preste zidurile Vavilonului ridicaţi semn, tocmiţi tolbele, ridicaţi păzi, gătiţi arme, că s'a apucat, şi

6. Isaia 48, 20; Apoc. 18, 4,
8. 46, 11; Isaia 21, 9; Apoc. 14, 8.

va face Domnul cele ce au grăit asupra celor ce lăcuesc Vavilonul.

13. Cel ce lăcueşte preste ape multe şi pre mulţimea vistieriilor sale, venit-a sfârşitul tău cu adevărat la ficatul tău.

14. Că s'au jurat Domnul pe braţul său, că te va umpleà de oameni ca de lăcuste şi vor răspunde asupra ta cei ce se pogoară.

15. Domnul cel ce au făcut pământul cu puterea sa, cel ce găteşte lumea cu înţelepciunea sa, cu priceperea sa au întins cerul.

16. Spre glas au pus sunetul apei în cer şi au ridicat nori dela marginea pământului, fulgerile spre ploaie le-au făcut şi au scos lumină din vistieriile sale.

17. Nebunit-a omul de minte, ruşinatu-s'a tot argintarul de cele cioplite ale lui, că minciuni a topit şi nu este duh întru ele.

18. Indeşert sunt faptele defăimate, în vremea cercetărei lor vor pierì.

19. Nu este ca aceasta partea lui Iacov, că cel ce au zidit toate, acela este moştenirea lui, Domnul este numele lui.

20. Risipeşti tu mie vase de răsboiu şi eu voiu risipì întru tine neamuri şi voiu ridicà dintru tine împăraţi.

21. Şi voiu risipì întru tine calul şi călăreţul lui şi voiu risipì întru tine care şi călăreţii lor.

22. Şi voiu risipì întru tine tânăr şi fecioară şi voiu risipì întru tine bărbat şi femeie.

23. Şi voiu risipì întru tine păstorul şi turma lui, şi voiu risipì întru tine plugarul şi arătura lui, şi voiu risipì întru tine domnii şi povăţuitorii tăi.

24. Şi voiu răsplătì Vavilonului şi tuturor celor ce lăcuesc Haldeia

14. Amos 6, 8. *15.* Facere 1, 1; Iov 9, 8,
24. Plâng. 1, 21.

toate răutăţile lor, care au făcut a-
supra Sionului, înaintea ochilor vo-
ştri, zice Domnul.
25. Iată eu către tine muntele cel
stricat, care strică tot pământul, şi
voiu întinde mâna mea asupra ta,
şi te voiu prăvălì dela pietre şi te
voiu dà pre tine ca un munte pârlit.
26. Şi nu vor luà dela tine pia-
tră la unghiu şi piatră la temelie, că
spre stingere vei fi în veac, zice
Domnul.
27. Ridicaţi semn deasupra pă-
mântului, trâmbiţaţi întru neamuri
cu trâmbiţă, sfinţiţi preste el nea-
muri, vestiţi preste el, împăraţi ri-
dicaţi dela mine, şi Ahanazeilor, pu-
neţi preste el tocmire de săgetături
suiţi asupra lui călărime, ca mulţi-
mea lăcustelor.
28. Suiţi asupra lui neam, pre îm-
păratul Midilor şi atot pământul şi
pre toţi povăţuitorii lui şi pre toţi
domnii lui.
29. Cutremuratu-s'a pământul şi
l-a durut, că s'a ridicat asupra Va-
vilonului gândul Domnului, ca să
pue pământul Vavilonului spre pu-
stiire şi spre nelăcuire.
30. Sfârşitu-s'a răsboinicul Vavi-
lonului, cel ce dă răsboiu, şedeà-
vor acolo întru încunjurare, sfărâ-
matu-s'a tăriea lor, făcutu-o-a ca ni-
şte femei, ars-a lăcaşurile lui, frânt-a
zăvoarele lui.
31. Cel ce goneşte spre întâmpi-
narea celui ce goneşte va gonì şi
cel ce vesteşte spre întâmpinarea
celui ce vesteşte, ca să vestească
împăratului Vavilonului, că s'a luat
cetatea lui.
32. La cea de pre urmă a trecă-
torilor lui s'a luat, şi adunările lui
le-a ars cu foc, şi bărbaţii lui cei
răsboinici ies.
33. Că acestea zice Domnul: casa
împăratului Vavilonului ca spicele
cele coapte se va treerà, încă pu-
ţin şi va venì secerea ei.
34. Mâncatu-m'a pre mine, împăr-
ţitu-m'a Navuhodonosor împăratul
Vavilonului, apucatu-m'a întunerec
supţire, înghiţitu-m'a ca un balaur,
umplutu-ş'a pântecele său, din de-
sfătarea mea m'a scos.
35. Trudele mele şi chinurile mele
asupra Vavilonului, grăì-va ceea ce
lăcueşte Sionul şi sângele meu a-
supra celor ce lăcuesc Haldeia, grăì-
va Ierusalimul.
36. Pentru aceea aceasta zice Dom-
nul: iată eu voiu judecà pre împro-
tivnicul tău şi voiu izbândì izbânda
ta, şi voiu pustiì marea lui şi voiu
uscà izvorul lui.
37. Şi va fi Vavilonul spre pusti-
ire şi nu se va lăcuì.
38. Că împreună ca leii s'au scu-
lat şi ca puii leilor.
39. Intru înfierbântarea lor dà-voiu
adăpare lor şi'i voiu îmbătà pre ei
ca să ameţească şi să doarmă somn
veşnic, şi nu se vor sculà, zice Dom-
nul.
40. Şi pogoară pre ei, ca mieii
la junghiere şi ca berbecii cu iezii.
41. Cum s'a prins şi s'a vânat
fala atot pământul? Cum s'a făcut
Vavilonul spre pustiire întru nea-
muri?
42. Suitu-s'a asupra Vavilonului
marea cu sunetul valurilor ei şi s'a
acoperit.
43. Făcutu-s'au cetăţile lui ca pă-
mântul cel fără de apă şi neumblat,
nu va lăcuì întru el nici un fiu de
om, nici va rămâneà întru el fiul
omului.
44. Şi voiu izbândì asupra Vavi-
lonului şi voiu scoate din gura lui
cele ce a înghiţit, şi nu se vor mai
adunà la el neamurile şi în Vavi-

26. Isaia 13, 19, 20. *27.* Ioil 3, 9.
28. Isaia 13, 17. *29.* Isaia 13, 20.

36. 50, 21, 39. *41.* 25, 26. *42.* Isaia 8, 7
şi 14, 23. *44.* 2 Paral. 36, 7; Ezdra 1, 7;
Dan. 1, 2; Mih. 4, 13.

lon vor cădeà rănitii atot pământul.
45. Cei scăpati din pământ mergeti şi nu stati, cei de departe pomeniti pre Domnul, şi Ierusalimul să se suie asupra inimii voastre.
46. Ruşinatu-ne-am, că am auzit ocara noastră, acoperit-a necinstea obrazului nostru, că au venit cei de alt neam la sfintele noastre, la casa Domnului.
47. Pentru aceea iată vin zile, zice Domnul şi voiu izbândì asupra celor cioplite ale lui şi în tot pământul lui cădeà-vor răniti.
48. Că de se va înăltà Vavilonul ca cerul, şi de se va întărì înnăltimea vârtutei lui, dela mine vor venì cei ce'l vor pierde pre el zice Domnul.
49. Glasul strigării în Vavilon şi zdrobire mare în pământul Haldeilor.
50. Că au pierdut Domnul Vavilonul şi au pierdut dela el glas mare, care răsunà ca apele cele multe, dat-a spre perire glasul lui.
51. Că a venit asupra Vavilonului chinuire, prinsu-s'au războinicii lui, înfricoşatu-s'a arcul lor, că Dumnezeu este cel ce răsplăteşte lor.
52. Şi va îmbătà pre povătuitorii lui şi pre întelepţii lui, şi pre domnii lui, zice împăratul, Domn Atottiitor numele lui.
53. Acestea zice Domnul: zidul împăratului Vavilonului s'a lătit, săpându-se de tot se va săpà şi portile lui cele înalte se vor arde, ostenesc popoarele îndeşert şi neamuri dela început se vor strică.
54. Cuvântul, care au poruncit Domnul lui Ieremia prorocul, ca să'l spue lui Saraia feciorul lui Niriu fiul lui Maaseu, când mergeà dela Sedechia împăratul lui Iuda în Vavilon, în anul al patrulea al împărătiei lui şi Saraia erà boierul darurilor.

47. Isaia 46, 1, 2. *53.* Amos 9, 2.

55. Şi a scris Ieremia toate relele care vor venì preste Vavilon, întru o carte toate cuvintele acestea, care sunt scrise asupra Vavilonului.
56. Şi a zis Ieremia către Saraia: când vei venì în Vavilon şi vei vedeà şi vei citì toate cuvintele acestea,
57. Vei zice: Doamne! Doamne! Tu ai grăit asupra locului acestuia, ca să'l pierzi pre el şi ca să nu fie întru el lăcuitori dela om până la dobitoc, că pustiire în veac va fì.
58. Şi va fì când vei tăceà a citì cartea aceasta, vei legà de ea o piatră şi o vei aruncà în mijlocul Eufratului şi vei zice:
59. Aşà se va surpà Vavilonul şi nu se va sculà de către fata relelor, care eu le aduc asupra lui.

CAP. 52.

Pustiirea Ierusalimului. Evreii duşi robi în Vavilon.

Fiind de douăzeci şi unul de ani Sedechia, când împărăteà el şi unsprezece ani a împărătit în Ierusalim şi numele mamei lui Amitaal fata lui Ierie din Lovena.
2. Şi a fost în anul al nouălea al împărătiei lui în luna a noua, în zece ale lunei, venit-a Navuhodonosor împăratul Vavilonului, şi toată puterea lui asupra Ierusalimului, şi a făcut şant împrejur, şi l-a zidit cu pietre de patru picioare.
3. Şi a venit cetatea la strânsoare până în al unsprezecelea an al împăratului Sedechia.
4. În luna a patra, la nouă ale lunei, s'a întărit foametea în cetate şi n'avea pâine poporul locului.
5. Şi s'a rupt cetatea şi toti oamenii cei de răsboiu au ieşit noaptea despre calea portii între mijlocul zidului şi între celalt dinaintea

52. *1.* 4 Imp. 24, 1 şi 24, 18.
4. 4 Imp. 24, 3; Plâng. 2, 11, 12 şi 4, 4, 5.
5 4 Imp. 24, 4.

zidului, care erà în preajma grădinei împăratului, şi Haldeii împrejurul cetăţii, şi a mers la calea cea despre Aravà.
6. Şi a alergat puterea Haldeilor dinapoia împăratului şi l-a ajuns pre el dincolo de Ierihon şi toate slugile lui s'au risipit dela el.
7. Şi a prins pre împăratul şi l-a adus pre el la împăratul Vavilonului în Devlata şi i-a grăit lui cu judecată.
8. Şi a junghiat împăratul Vavilonului pre fiii lui Sedechia înaintea ochilor lui, şi pre toţi boierii lui Iuda i-a junghiat în Devlata.
9. Şi ochii lui Sedechia i-a scos şi l-a adus pre el împăratul Vavilonului în Vavilon şi l-a dat pre el la casa morii, până în ziua în care a murit.
10. Şi în luna a cincea în zece ale lunii venit-a Navuzardan cel mai mare preste bucătari, care stà înaintea feţii împăratului Vavilonului, în Ierusalim.
11. Şi a ars casa Domnului şi casa împăratului, şi toate casele cetăţii, şi toată casa mare o a ars cu foc.
12. Şi tot zidul Ierusalimului de prin prejur l-a surpat puterea Haldeilor, care erà cu mai marele preste bucătari.
13. Şi pre cei rămaşi ai poporului i-a lăsat mai marele preste bucătari, să fie vieri şi plugari.
14. Şi stâlpii cei de aramă din casa Domnului i-au zdrobit şi marea cea de aramă din casa Domnului o au zdrobit Haldeii, şi au luat arama ei şi o au dus în Vavilon, şi cununa.
15. Şi paharele şi toate vasele cele de aramă, cu care slujeà.
16. Şi amfoturile şi masmaroturile şi turnările cele de desupt şi sfeşnicile şi căţuile şi căuşile cele de aur şi cele de argint, le-a luat mai marele preste bucătari.
17. Şi doi stâlpi şi o mare, şi doisprezece viţei de aramă cei de de desuptul mării, care i-a făcut împăratul Solomon la casa Domnului, cărora nu erà cumpănire arămii lor.
18. Şi stâlpii de treizeci şi cinci de coţi înălţimea unuia, şi funie de doisprezece coţi prin împrejurul lui, şi grosimea ei de patru degete împrejur.
19. Şi căpăţână preste ei de aramă, şi de cinci coţi de înaltă covârşirea unei căpăţâni şi mreja şi rodie preste căpăţână prin împrejur, toate de aramă.
20. Aşijderea al doilea opt rodii la un cot la cei doisprezece coţi, şi erau rodiile nouăzeci şi şase o parte, şi erau toate rodiile o sută preste mreje împrejur.
21. Şi a luat cel mare preste bucătari pe preotul cel dintâiu şi pe preotul al doilea, şi pre cei trei, cari păzesc calea.
22. Şi din cetate a luat pre un famen, care erà cârmuitor oamenilor celor răsboinici, şi şapte oameni numiţi, cari erau în faţa împăratului, cari s'au aflat în cetate; şi pre scriitorul puterilor, şi pre scriitorul poporului a tot pământul, şi şasezeci de oameni din poporul pământului, cari s'au aflat în cetate.
23. Şi i-a luat pre ei Navuzardan cel mai mare preste bucătari, şi i-a adus pre ei la împăratul Vavilonului în Devlata în pământul Ematului.
24. Şi i-a omorît pre ei împăratul Vavilonului în Devlata în pământul Ematului.

6. 39, 1. *8.* Plâng. 4, 20. *9.* 4 Imp. 24, 7. *11.* 4 Imp. 24, 9. *14.* 4 Imp. 24, 13.
17. 3 Imp. 7, 22; 2 Paral. 4, 2.
18. 2 Paral. 3, 14; 3 Imp. 7, 15.
21. 4 Imp. 24, 18.
24 4 Imp. 24, 21.

25. Şi a fost în al treizeci şi şaptelea an, dupăce s'a străinat Ioachim împăratul lui Iuda în luna a douăsprezece, în douăzeci şi patru ale lunei, a luat Ulemadahar împăratul Vavilonului în anul în care s'a făcut împărat, pre Ioachim împăratul lui Iuda, în luna a zecea la douăzeci şi patru ale lunei, şi l-a scos pre el din casa în care se păzià.

26. Şi i-a grăit lui bune, şi a pus scaunul lui deasupra împăraţilor, cari erau împreună cu el în Vavilon.

27. Şi a schimbat îmbrăcămintea temniţii lui, şi mâncà pâine pururea înaintea feţii lui în toate zilele care a trăit, şi rânduială erà lui să se deà pururea dela împăratul Vavilonului, în fiecare zi, până în ziua în care a murit.

PLÂNGERILE PROROCULUI IEREMIA

CAP. 1.

Nevoile şi pricinile lor.

ALEF

Şi a fost dupăce s'a robit Israil şi Ierusalimul s'a pustiit, şezut-a Ieremia plângând şi a plâns plângerea aceasta spre Ierusalim şi a zis: cum a şezut singură cetatea aceasta cea cu multe popoare, făcutu-s'a ca o văduvă cea cu multe neamuri, care domneà preste ţări, ajuns-a birnică.

BET

2. Plângând, a plâns noaptea şi lacrămile ei pre obrazul ei, şi nu erà cine să o mângâe pre ea, din toţi cei ce o iubeau pre ea, toţi cei ce o iubeau pre ea s'au lepădat de ea, făcutu-s'au vrăjmaşii ei.

GHIMEL

3. Instrăinatu-s'a Iudeia de smerenia sa, şi de mulţimea robirii sale a şezut întru neamuri, n'a aflat odihnă toţi cei ce o gonesc pre ea, o au prins pre ea în mijlocul celor ce o necăjesc.

DALET

4. Căile Sionului plâng, pentrucă nu sunt cei ce veneau la serbare, toate porţile lui perite sunt, preoţii lui suspină, fecioarele lui duse sunt, şi el se amărăşte întru sine.

HE

5. Făcutu-s'au cei ce'l necăjesc pre el spre căpetenie, şi vrăjmaşii lui spre cârmuire, că Domnul l-au smerit pre el, pentru mulţimea păgânătăţilor lui, pruncii lui mers-au în robie, înaintea feţei celui ce'i necăjeşte.

VAV

6. Şi s'a ridicat dela faţa Sionului toată podoaba ei, făcutu-s'au boierii ei ca berbecii, cari n'au aflat păşune şi mergeau cu neputinţă spre faţa celui ce'i goneşte.

ZAIN

7. Adusu-ş'a aminte Ierusalimul de zilele smereniei sale şi ale împingerilor sale, de toate poftele sale câte erau din zilele cele din început, când a căzut poporul lui în mâinile celui ce'l necăjeşte, şi nu este cine să'i ajute lui, văzând vrăjmaşii lui au râs de înstrăinarea lui.

HET

8. Păcat a săvârşit Ierusalimul, pentru aceea spre clătire s'a făcut, toţi cei ce'l măreau pre el, smeritul l-a pre el, pentrucă au văzut ruşinarea lui, şi încă suspinând el s'a întors în trudă.

TET

9. Necurăţiea lui înaintea porţi-

---

1. *1.* Isaia 3, 25; Iezech. 5, 5.
2. Ierem. 13, 17 şi 22, 20.

5. Isaia 3, 11.
8. A 2 Lege 32, 28; Isaia 47, 3.
9. Iezech. 24, 6.

lor lui, nu ş'a adus aminte de cele de pre urmă ale sale, pogorît-a cele prea înălţate, nu este cine să'l mângâe pre el, vezi Doamne smerenia mea că s'a mărit vrăjmaşul.

IOD

10. Mâna sa a întins cel ce îl necăjeşte la toate poftele lui, pentrucă a văzut neamuri intrând la sfinţirea lui, de care a poruncit, să nu intre ele la biserice ta.

CAF

11. Tot poporul lui prea suspinând, căutând pâine, dat-a cele poftite ale sale întru mâncare, ca să întărească sufletul, vezi Doamne şi priveşte, că s'a făcut necinstit.

LAMED

12. Toţi cei ce merg la voi pre cale, întoarceţi-vă şi vedeţi de este durere, ca durerea mea, care s'a făcut, răspunzând întru mine smeritu-m'au Domnul în ziua urgiei iuţimei mâniei sale.

MEM

13. Dintru înălţimea sa trimis-au foc, în oasele mele pogorîtu-l-au pre el, întins'au mreje picioarelor mele, întorsu-m'am înapoi, datum'au Domnul spre pierire, toată ziua spre durere.

NUN

14. Privighiatu-s'a spre necurăţiile mele, în mâinile mele s'a încleştat, suitu-s'a preste cerbicea mea, slăbit-a vîrtutea mea, că au dat Domnul în mâna mea dureri, nu voiu puteà să stau.

SAMECH

15. Ridicat-au pre toţi cei tari ai mei Domnul din mijlocul meu, chemat-au preste mine vreme, ca să zdrobiască pre cei aleşi ai mei, călcat-au Domnul teascul fecioarei fetei lui Iuda, pentru acestea eu plâng.

AIN

16. Ochiul meu a izvorît apă, pentrucă s'a depărtat dela mine cel ce mă mângâe, cel ce întoarce sufletul meu, pierit-au fiii mei, pentrucă s'a întărit vrăjmaşul.

PE

17. Intins-a Sionul mâna sa, nu este cine să'l mângâe pre el, poruncit-au Domnul lui Iacov, că împrejurul lui vor fi cei ce'l necăjesc pre el, făcutu-s'a Ierusalimul, ca cel ce este în mijlocul lor.

ȚADE

18. Drept este Domnul, că gura lui am amărît, auziţi dar toate popoarele şi vedeţi durerea mea; fecioarele mele şi tinerii mei au mers în robie.

COF

19. Că am chemat pre iubiţii mei, iar ei m'au amăgit, preoţii mei şi bătrânii mei, în cetate s'au sfârşit, că au cerut mâncare lor, pentru ca să se întoarcă sufletele lor şi n'au aflat.

REŞ

20. Vezi Doamne că mă necăjesc, pântecele meu s'a turburat şi inima mea s'a întors întru mine, că amărându-mă m'am amărît, dinafară m'a făcut fără de fii sabia ca moartea în casă.

ŞIN

21. Auziţi dar că suspin eu, nu este cine să mă mângâe pre mine, toţi vrăjmaşii mei au auzit răutăţile mele şi s'au bucurat, că tu ai făcut, adus-ai zi, numit-ai timp, făcutu-s'a mie vai! vai!

THAV

22. Să intre toată răutatea lor înaintea feţei tale şi'i greşeşte pre ei, în ce chip au făcut ei greşale pentru toate păcatele mele, că multe

11. Ierem. 52, 6.
15. Isaia 13, 3; Ierem. 50, 44.
16. Ierem. 13, 17 şi 14, 17.
18. 1 Imp. 12, 15; Iov 8, 3.
19. Ierem. 30, 14.
20. Isaia 16, 11; Ierem. 14, 18.
21. Ierem. 51, 24.

sunt suspinurile mele şi inima mea se mâhneşte.

CAP. 2.

Stricarea cetăţei şi a Bisericei.

ALEF

Cum au întunecat cu iuţimea sa Domnul pre fata Sionului? Aruncat-au din cer pre pământ mărirea lui Israil, şi nu şi-a adus aminte de cel de supt picioarele sale.

BET

2. In ziua urgiei sale prăpădit-au Domnul, necruţând, toate cele frumoase ale lui Iacov le-au surpat cu mâniea sa, tăriile fetei lui Iuda le-au lipit la pământ, surpat-au împărăţia ei şi pre domnii ei.

GHIMEL

3. Sfărâmat-au cu iuţimea mâniei sale tot cornul lui Israil, întors-au înapoi dreapta sa de către faţa vrăjmaşului şi a aţâţat întru Iacov ca focul văpaea şi a mâncat toate cele dimprejur.

DALET

4. Intins-au arcul său ca un vrăjmaş, întărit-au dreapta sa ca un neprieten şi au omorît toate cele poftite ale ochilor mei în cortul fetei Sionului, vărsat-au ca focul mâniea sa.

HE

5. Făcutu-s'au Domnul ca un vrăjmaş, prăpădit-au pre Israil, prăpădit-au toate întăririle lui, stricat-au tăriile lui şi au înmulţit fetei lui Iuda smerit şi smerită.

VAV

6. Şi au întins ca o vie sălaşul lui, stricat-au sărbătoarea lui, uitat-au Domnul cele ce au făcut în Sion serbarea lui şi a sâmbetei şi au întărâtat cu pornirea mâniei sale pre împărat şi pe preot şi pre boier.

ZAIN

7. Lepădat-au Domnul jertfelnicul lui, scuturat-au sfinţenia lui, sfărâmat-au cu mâna vrăjmaşului zidul întăririlor lui, glas de răsboiu au dat în casa Domnului, ca în ziua sărbătorii.

HET

8. Gândit-au Domnul să strice zidul fetei Sionului, întins-au măsură, n'au întors mâna sa dela călcarea de tot şi a plâns cea dinaintea zidului, şi tot zidul deodată a slăbit.

TET

9. Infiptu-s'au în pământ porţile lui, pierdutu-s'au şi s'au zdrobit zăvoarele lui, pre împăratul lui şi pre boierul lui întru neamuri, nu este lege, şi proroc n'a văzut vedere de la Domnul.

IOD

10. Şezut-au pre pământ, făcut-au bătrânii fetei Sionului, pus-au ţărână pre capul lor, încinsu-s'au cu saci, pogorît-au în pământ pre fecioarele cele de căpetenie ale Ierusalimului.

CAF

11. Sfârşitu-s'au în lacrămi ochii mei, turburatu-s'a inima mea, vărsatu-s'a în pământ mărirea mea pentru zdrobirea fetei poporului meu, când murià pruncul şi sugătorul în uliţele cetăţei.

LAMED

12. Maicilor lor am zis: unde este grâu şi vin? Când leşinau ei ca nişte răniţi în uliţele cetăţei vărsându-se sufletele lor în sânul maicilor lor.

MEM

13. Ce voiu mărturisì ţie, sau ce voiu asemănà ţie fată Ierusalime? Cine te va mântuì, sau cine te va mângâià fecioară fată Sioane? Că s'a mărit paharul zdrobirei tale, cine te va vindecà?

NUN

14. Prorocii tăi au văzut ţie de-

2. *5.* Iov 13, 24; 16, 9 şi 19, 11.

9. Ps. 73, 10. *11.* Isaia 51, 20 Ps. 87, 9. *13.* Isaia 51, 19. *14.* Ierem. 2, 8.

şarte şi nebunie, şi n'au descoperit nedreptatea ta, ca să întoarcă robiea ta, şi au văzut ție luări deşarte, şi scoateri afară.

SAMEH

15. Plesnit-au de tine mâinile toți cei ce merg pre cale, şuerat-au şi au clătit capul lor de fața Ierusalimului. Aceasta este cetatea, grăi-vor, cununa mărirei, veseliea atot pământul?

AIN

16. Deschi-s'au asupra ta gura lor, toți vrăjmaşii tăi, şuerară şi scrîşniră dinții şi ziseră: să o înghițim pre ea, că aceasta este ziua, care o aşteptam pre ea, aflatu-o-am pre ea, văzutu-o-am.

FE

17. Făcut-au Domnul cele ce au gândit, sfârşit-au graiul său, care au poruncit din zilele cele dela început, surpat-au şi nu s'au milostivit, şi au veselit de tine pre vrăjmaşi, şi au înălțat cornul celor ce te necăjesc pre tine.

ȚADE

18. Strigat-a inima lor către Domnul, zidurile Sionului să pogoare lacrămi ca pâraele ziua şi noaptea, nu'ți da trezie ție, nici să tacă lumina ochilor tăi.

COF

19. Scoală-te, bucură-te noaptea, la începăturile strejii tale varsă ca apa inima ta înaintea feții Domnului, ridică către el mâinile tale pentru sufletele pruncilor tăi celor ce leşină de foame la începutul tuturor ieşirilor.

REŞ

20. Vezi Doamne şi priveşte pre cine ai prăpădit aşà? Au mâncà-vor femeile rodul pântecelor lor? Piericiune făcù bucătarul, omorî-se-vor pruncii cei ce sug ţâţă? Au ucide-vei întru sfinţenia Domnului pe Preot şi pe Proroc?

ŞIN

21. Adormit-au la ieşiri pruncul mic şi bătrânul; fecioarele mele şi tinerii mei merseră în robie, cu sabie şi cu foamete i-ai ucis în zioa mâniei tale, fiert-ai şi n'ai cruțat.

THAV

22. Chemat-a ziua sărbătorii nemerniciei mele de prin prejur şi n'a fost în ziua mâniei Domnului mântuit şi rămas, precum am biruit, şi am înmulțit pre toți vrăjmaşii mei.

CAP. 3.

Plângerea şi rugăciunea Prorocului.

ALEF

Eu bărbat văzând sărăciea, cu toiagul mâniei lui asupra mea.

2. Luatu-m'a şi m'a dus la întunerec şi nu la lumină.

3. Însă întru mine a întors mâna sa toată ziua.

4. Învechit-a trupul meu şi pielea mea, oasele mele le-a zdrobit.

BET

5. Zidit-a în preajma mea şi a înconjurat capul meu, şi a ostenit întru cele întunecoase.

6. Aşezatu-m'a ca pre morții cei din veac.

GHIMEL

7. Zidit-a în preajma mea şi nu voiu ieşì, îngreuiat-a arama mea.

8. Şi voiu strigà şi voiu glăsuì, astupat-a gura mea.

DALET

9. Zidit-a din nou căile mele, astupatu-le-a, cărările mele le-a turburat.

10. Urs, care pândeşte este acesta mie ca leul într'ascuns.

11. Gonit-a pre cel depărtat şi m'a încetat, pusu-m'a stins.

15. Ierem. 25, 9.
17. Lev. 26, 41; A 2 Lege 28, 15.
18. Ierem. 14, 17. *19*. Ps. 141, 2.
20. 4, 10; A 2 Lege 28, 53.

3. *10*. Ozie 13, 8.

HE

12. Întins-a arcul său și m'a stâlpit, ca arcul la săgeată.

13. Băgat-a în rărunchii mei tulbele sale.

14. Făcutu-m'am ocară la toi poporul meu, cântare lor toată ziua.

VAV

15. Săturatu-m'a de amărăciune, îmbătatu-m'a de fiere.

16. Și a scos cu număr dinții mei, hrănitu-m'a cu cenușe.

17. Și a depărtat dela pace sufletul meu, uitat-am cele bune.

18. Și am zis: pierit-a puterea mea și nădejdea mea dela Domnul.

ZAIN

19. Adusu-mi-am aminte de sărăciea mea și de goana amărăciunei, și a fierei mele.

20. Cu pomenire voiu pomenì și va cârlì asupra mea sufletul meu.

21. Pre aceasta voiu pune la inima mea și voiu răbdà.

HET

22. Milele Domnului, că nu m'au părăsit pre mine, că nu s'au sfârșit îndurările lui.

23. Lunile spre dimineți miluește Doamne, că nu ne-am sfârșit, că nu s'au sfârșit îndurările lui, deșarte în dimineți, multă este credința ta.

24. Partea mea este Domnul, zis-a sufetul meu; pentru aceea îl voiu așteptà pre el.

TET

25. Bun este Domnul celor ce'l așteaptă pre el, sufletul, care'l va căutà pre el.

26. Bine este și va așteptà și va odihnì întru mântuirea lui Dumnezeu.

27. Bine este bărbatului, când va ridicà jug în tinerețele sale.

28. Ședeà-va singur? Va tăceà, pentrucă a ridicat jug preste sine.

29. Își va dà falca sa celui ce'l lovește pre el, sătura-se-va de ocări.

IOD

30. Că în veac nu se va depărtà Domnul.

31. Că cel ce au smerit, milostivi-se-va după mulțimea milei sale.

CAF

32. N'a răspuns dela inima sa, și a smerit pre fiii bărbatului.

33. Ca să smerească supt picioarele sale pre toți legații pământului.

LAMED

34. Ca să abată judecata bărbatului în preajma feței celui înalt.

35. Ca să osândiască pre om, când se judecă el, Domnul n'au zis.

36. Cine a zis așà și s'a făcut? Domnul n'au poruncit.

37. Din gura celui înalt nu vor ieșì cele rele, ci ce este bun.

MEM

38. Au cârli-va cel ce trăește, bărbatul pentru păcatul său?

NUN

39. Cercetatu-s'a calea noastră și s'a cercat și ne vom întoarce până la Domnul.

40. Să luăm inimile noastre în mâinile noastre în sus către cer.

41. Păcătuit-am, păgânit-am, nu ne-am pocăit.

SAMEH

42. Acoperitu-ne-ai întru mânie și ne-ai gonit pre noi, omorîtu-ne-ai, și nu te-ai milostivit.

43. Acoperitu-te-ai cu nor pre tine pentru rugăciune,

AIN

44. Ca să clipesc eu și ca să ne depărtam ne-ai pus pre noi în mijlocul popoarelor.

45. Deschis-au asupra noastră gura lor, toți vrăjmașii noștri.

---

13. Iov 30, 9. *15.* Ierem. 23, 15 și 8 14.
22. Ps. 102, 9; Esdra 9, 13. *23.* Ps. 29, 5.
24. Ps. 15, 5; Avacum 2, 3.
26. Isaia 30, 15.
30. Isaia 57, 16.
37. Isaia 31, 2; Amos 3, 6.
39. Ps. 118, 59; 2 Cor. 13, 5.
41. Dan 9, 5. *44.* 1 Cor. 4, 13.

46. Frică şi spaimă s'au făcut nouă, ridicare şi sfărâmare.
47. Slobozirile apelor înaintea ochilor mei, pentru sfărâmarea fetei poporului meu.

PE

48. Ochiul meu s'a orbit, nu voiu tăceà, ca să nu fie trezire.
49. Până când se va plecà şi va vedeà Domnul din cer.
50. Ochiul meu va tânjì asupra sufletului meu pentru toate fetele cetăţei.

ŢADE

51. Vânând m'au vânat ca pre o pasăre; toţi vrăjmaşii mei în zadar.
52. Omorît-au în groapă vieaţa mea şi au pus piatră preste mine.
53. Vărsatu-s'a apă preste capul meu, zis-am: lepădat sunt.

COF

54. Chemat-am numele tău Doamne din groapa cea prea adâncă.
55. Glasul meu ai ascultat, să nu ascunzi urechile tale la rugăciunea mea.
56. Spre ajutorul meu te-ai apropiat, în ziua în care te-am chemat pre tine, mi-ai zis mie: nu te teme.

REŞ

57. Judecat-ai Doamne toate judecăţile sufletului meu, mântuit-ai vieaţa mea.
58. Văzut-ai Doamne turburările mele, judecat-ai judecata mea.
59. Văzut-ai toată izbânda lor şi toate gândurile lor întru mine.

ŞIN

60. Auzit-ai ocara lor, toate gândurile lor asupra mea.
61. Buzele celor ce se ridică asupra mea şi cugetele lor asupra mea toată ziua.
62. Şederea lor şi scularea lor, priveşte spre ochii lor.

---

46. Isaia 24, 18. *47.* Ps. 118, 136.
51. Pilde 1, 17.
53. Ps. 30, 23; Isaia 38, 11.

63. Răsplăti-vei lor răsplătire, Doamne, după faptele mâinilor lor.

TAV

64. Da-vei lor scuteală, a inimei mele osteneală.
65. Tu pre ei îi vei goni cu mânie şi'i vei pierde pre ei de supt cer Doamne.

CAP. 4.

Pricina certărei şi nădejdea izbăvirii.

ALEF

Cum se va negrì aurul? Schimbàse-va argintul cel bun? Vărsàtu-s'au pietrile cele sfinte la începuturile tuturor ieşirilor.

BET

2. Fiii Sionului cei cinstiţi, cei ridicaţi cu aur, cum s'au socotit între vase de lut, care sunt lucruri de mâinile olarului?

GHIMEL

3. Şi balaurii dezbrăcară ţâţele, aplecat-au puii lor, fetele poporului meu spre nevindecare, ca pasărea în pustie.

DALET

4. Lipitu-s'a limba sugătorului de gâtlejul său pentru sete, pruncii au cerut pâine, nu este cine să o frângă lor.

HE

5. Cei ce mâncau desfătările s'au stins întru ieşiri, cei ce se apleacă în făşi, îmbrăcatu-s'au cu gunoiu.

VAV

6. Şi s'a mărit fărădelegea fetei poporului meu, mai mult decât fărădelegea Sodomului, celui surpat ca o nevoinţă şi nu i-a durut întru ea mâinile.

ZAIN

7. Curăţitu-s'au cei sfinţiţi ai ei mai mult decât zăpada, luminatu-s'au mai mult decât laptele, închegatu-s'a mai mult decât piatra sapfirului zmulgerea lor.

---

4. *6.* Fac. 9, 24.

HET

8. Întunecatu-s'a mai mult decât spuza chipul lor, nu s'au cunoscut întru ieşiri, închegatu-s'a pielea lor preste oasele lor, uscatu-s'a, făcutu-s'a ca un lemn.

TET

9. Mai buni erau răniţii cei de sabie, decât cei răniţi de foamete, mers-au împinşi dela roadele ţarinelor.

IOD

10. Mâinile femeilor celor neîndurătoare au fiert pe pruncii lor, fost-au lor spre mâncare întru surparea fetei poporului meu.

CAF

11. Sfârşit-au Domnul mâniea sa, vărsat-au iuţimea mâniei sale şi au aprins foc în Sion şi au ars de tot temeliile lui.

LAMED

12. N'au crezut împăraţii pământului, toţi cei ce lăcuesc lumea, că va intrà vrăjmaşul şi necăjitorul prin porţile Ierusalimului.

MEM

13. Pentru păcatele prorocilor lui, pentru strâmbătăţile preoţilor lui, celor ce au vărsat sânge drept în mijlocul lui.

NUN

14. Clătitu-s'au priveghetorii lui întru ieşiri, pângăritu-s'au cu sânge, neputând ei, atins-au îmbrăcămintele lor.

SAMEH

15. Feriţi-vă dela cele necurate, chemaţi pre ei, feriţi-vă! feriţi-vă! Nu vă atingeţi, că s'au aţâţat şi s'au şi turburat, ziceţi întru neamuri: nu vor mai adaoge a nemernici.

AIN

16. Faţa Domnului este partea lor, nu va adaoge a privì la ei, faţa preoţilor n'au luat, pre proroci n'au miluit.

PE

17. Însă fiind noi s'au sfârşit ochii noştri, spre ajutorul nostru îndeşert privind noi am privit la neam, care nu mântueşte.

ŢADE

18. Vânat-am pre cei mai mici ai noştri, ca să nu meargă în uliţele noastre, apropiatu-s'a vremea noastră, plinitu-s'au zilele noastre, sosit-a sfârşitul nostru.

COF

19. Sprinteni s'au făcut cei ce ne goniau pre noi, mai mult decât vulturii cerului, preste munţi s'au aţâţat, în pustiu ne-au pândit pre noi.

REŞ

20. Duhul feţei noastre unsul Domnul s'au prins întru stricăciunile noastre, căruia am zis: întru umbra lui vom trăi întru neamuri.

ŞIN

21. Bucură-te şi te veseleşte fata Idumeii, ceea ce lăcueşti pre pământ; că şi preste tine va trece paharul Domnului, îmbătà-te-vei şi vei vărsà.

TAV

22. Sfârşitu-s'a fărădelegea ta fată Sion, nu va adaoge încă a te înstreinà pre tine, cercetat-a fărădelegile tale fată Edom, descoperit-a necurăţiile tale.

CAP. 5.

Rugăciunea Prorocului

Adu'ţi aminte Doamne, ce s'a făcut nouă, priveşte şi vezi ocara noastră.

2. Moştenirea noastră s'a mutat la alţii, casele noastre la streini.

3. Sărmani ne-am făcut, nu este tată, maicele noastre ca văduvele.

8. 5, 10; Iov 30, 30; Ieremia 14, 2.
10. Lev. 26, 29; 4 Imp. 6, 29.
11. A 2 Lege 28, 53; Varuh 1, 12.
13. Iezem. 5, 31 şi 23, 21.
17. Ierem. 37, 7; Isaia 30, 1, 2, 7; Iezech. 29, 16.
19. A 2 Lege 28, 49, Ierem. 16, 16.
20. Ierem. 52, 8. 9.
21. Ierem. 25, 15, 16.

4. Apa noastră cu argint o am băut, lemnele noastre cu schimb au venit.
5. Preste cerbicea noastră ne-am gonit, ostenit-am, nu ne-am odihnit.
6. Eghipetul a dat mâna, Asur spre săturarea lor.
7. Părinții noștri au păcătuit și nu sunt, noi fărădelegile lor am purtat.
8. Robi ne-au stăpânit pre noi, mântuit nu este din mâinile lor.
9. Cu sufletele noastre vom aduce pâinea noastră de către fața sabiei pustiului.
10. Pielea noastră ca un cuptor s'a afumat, smulsu-s'a de către fața viforului foametei.
11. Pre femei în Sion au smerit, pre fecioare în cetățile lui Iuda.
12. Boierii cu mâinile lor s'au spânzurat, bătrânii nu s'au cinstit.
13. Cei aleși plângere au luat și tinerii cu lemn au slăbit.
14. Și bătrânii dela poartă s'au părăsit, cei aleși dela cântările lor au încetat.
15. Stricatu-s'a bucuria inimei noastre, întorsu-s'a întru plângere jocul nostru.
16. Căzut-a cununa capului nostru și vai nouă, că am păcătuit.
17. Pentru aceasta s'a făcut durere, întristată este inima noastră, pentru aceasta s'au întunecat ochii noștri.
18. Pre muntele Sionului, că s'a stins, vulpi au trecut printr'însul.
19. Tu Doamne în veac vei rămâneà, scaunul tău în neam și în neam.
20. Pentruce până în sfârșit ne vei uità pre noi? Părăsi-ne-vei pre noi întru îndelungare de zile?
21. Întoarce-ne pre noi Doamne către tine și ne vom întoarce, și înnoiește zilele noastre ca și mai nainte.
22. Că lepădând, ne-ai lepădat pre noi, mâniatu-te-ai spre noi foarte.

5. *10.* 4, 8; Ps. 118, 83.
15. Ierem. 31, 13. *19.* Ps. 9, 7 și 101, 13. *21.* Ierem. 31, 18; Ioan 6, 44.

IEZECHIIL

CAP. 1.

Vedeniile Prorocului Iezechiil.

Şi a fost în anul al treizecelea în luna a patra, în ziua a cincea a lunei, eram eu în mijlocul robiei la rîul Hovar şi s'au deschis cerurile şi am văzut vedenica lui Dumnezeu.

2. În ziua a cincea a lunei, acesta erà anul al cincilea al robiei împăratului Ioachim.

3. S'a făcut cuvântul Domnului către Iezechiil feciorul lui Vuzi preotul, în pământul Haldeilor la rîul Hovar, şi a fost preste mine mâna Domnului.

4. Şi am văzut, şi iată un vânt ridicându-se ieşeà despre miazănoapte, şi un nor mare într'însul, şi lumină împrejurul lui şi foc strălucitor, şi în mijlocul lui ca o vedere de chihribar în mijlocul focului, şi lumină într'însul.

5. Şi în mijloc ca o asemănare de patru hiare, şi aceasta este vederea lor, asemănare de om într'însele.

6. Şi patru feţe la una, şi patru aripi la una.

7. Şi fluerile picioarelor lor drepte, şi picioarele lor cu pene, şi scântei ca arama ce luceşte, şi uşoare aripile lor.

8. Şi mână de om supt aripile lor de câte patru părţile lor.

9. Şi feţele lor şi aripile acelor patru, ţinându-se una de alta, şi feţele celor patru nu se întorceau când umblau ele, fiecare împreajma feţii sale umblà.

10. Şi asemănarea feţelor lor, faţă de om, şi faţă de leu din dreapta celor patru, şi faţă de viţel din stânga celor patru, şi faţă de vultur la cele patru.

11. Şi aripile lor întinse deasupra celor patru, la fiecare două aripi erau împreunate una cu alta, şi două acopereau deasupra trupului lor.

12. Şi fiecare mergeà împreajma feţei sale, şi ori încotro mergeà vântul, mergeau şi ele, şi nu se întorceau.

13. Şi în mijlocul hiarelor vedere erà ca de cărbuni de foc arzător, şi ca o vedere de făclii învârtindu-se în mijlocul hiarelor, şi lumină de foc, şi din foc ieşà ca un fulger.

14. Şi hiarele mergeau şi se învârteau ca o vedere de fulger.

15. Şi am văzut, şi iată o roată erà pre pământ, care se ţineà de cele patru hiare.

16. Şi chipul roatelor şi făptura lor în chipul Tarsisului, şi asemănarea a celor patru, şi chipul lor

---

1. *1.* 4 Imp. 24, 12, 16.
4. Ierem. 1, 13 şi 4, 12.

10. Apoc. 4, 7.

şi făptura lor erà ca şi cum ar fi roată
în roată.
17. Spre patru părţi ale sale mer-
geau, şi nu se învârteau când mer-
geau ele.
18. Nici aveau ele spate, şi înăl-
ţime erà la dânsele, şi le-am văzut
pre ele, şi spatele a celor patru
erau pline de ochi împrejur.
19. Şi când mergeau hiarele, mer-
geau şi roatele, care se ţineau de
ele, şi când se ridicau hiarele de
pre pământ, se ridicau şi roatele.
20. Şi ori unde erà norul, acolo
erà şi vântul de mergeà, şi mer-
geau şi hiarele, şi roatele se ridi-
cau cu dânsele, pentrucă duh de
vieaţă erà în roate.
21. Când mergeau hiarele, mer-
geau şi roatele, şi când stau ele,
stau şi roatele; şi când se ridicau
ele de pre pământ, se ridicau cu
ele şi roatele, că duh de vieaţă erà
în roate.
22. Şi asemănare preste capul
hiarelor ca o întărire ca vederea
cristalului, şi întinsă preste aripile
lor deasupra.
23. Şi supt întăritură aripile lor
întinse bătând una spre alta, fiecare
cu două împreunate îşi acopereà
trupurile sale.
24. Şi am auzit glasul aripilor lor,
când sburau, ca un glas de ape multe;
când mergeau ele, glasul cuvântu-
lui erà ca un glas de tabără, şi
când stau ele, încetau aripile lor.
25. Şi iată glas erà deasupra în-
tăriturei ce erà preste capul lor, când
stau ele, se lăsau aripile lor.
26. Şi deasupra întăriturei care erà
preste capul lor, ca vederea pietrei
sapfirului, şi asemănare de scaun
pre dânsul, şi preste asemănarea
scaunului, asemănare ca un chip de
om deasupra.
27. Şi am văzut ca o vedere de
chihribar, şi ca o închipuire de foc
din lăuntrul lui împrejur, dela ve-
derea mijlocului şi în sus, şi dela
vederea mijlocului şi până jos, vă-
zut-am vedere de foc, şi lucirea lui
împrejur.
28. Ca vederea curcubeului când
este pre nori în zi de ploaie; aşà
erà vederea lucirii prin prejur.

CAP. 2.

Vedenia cărţii.

Aceasta este vederea asemănării
slavei Domnului, şi am văzut şi
am căzut pre faţa mea, şi am au-
zit glas grăind.
2. Şi au zis către mine: fiul omu-
lui ! Stăi pre picioarele tale, şi voiu
grăi către tine.
3. Şi a venit la mine Duh, şi m'a
luat pre mine, şi m'a ridicat, şi m'a
pus pre picioarele mele, şi l-am a-
uzit pre el grăind către mine, şi a
zis către mine: fiul omului ! Te voiu
trimite eu pre tine la casa lui Israil,
la cei ce m'au amărît pre mine,
cari m'au amărît pre mine ei şi pă-
rinţii lor până în ziua de astăzi.
4. Şi fii tari de obraz şi vârtoşi
la inimă sunt; eu te voiu trimite pre
tine la dânşii, şi vei zice lor: ace-
stea zice Domnul:
5. Doar, cândvà vor auzi, şi se
vor teme, pentrucă este casă amă-
rîtoare, şi vor cunoaşte că proroc
eşti tu între dânşii.
6. Şi tu fiul omului ! Să nu te
temi de ei, şi să nu te spăimântezi
de faţa lor; pentrucă sălbateci se
vor face, şi se vor adunà asupra ta
împrejur, şi în mijlocul scorpiilor
tu lăcueşti; de cuvintele lor să nu
te temi, şi de faţa lor să nu te spăi-
mântezi, pentrucă este casă amărî-
toare.
7. Şi vei grăì cuvintele mele că-

2. 2. Dan 10, 11.
3. Ieremia 3, 24. *6.* Mih. 7, 4.

tre ei, doar cândvà vor auzì sau
se vor teme, pentrucă este casă a-
mărîtoare.
8. Şi tu fiul omului! Ascultă pre
cel ce grăeşte către tine, şi nu fii
amărîtor ca şi casa cea amărîtoare,
deschide gura ta, şi mănâncă ceea
ce'ţi dau eu ţie.
9. Şi am văzut, şi iată mână în-
tinsă către mine, şi într'însa înce-
putul cărţii.
10. Şi o au desfăcut înaintea mea,
şi erà scris înlăuntrul şi dinafară,
şi erà scris într'însa plângere, cân-
tare şi vai.

CAP. 3.

Vedenia proroculul.

Şi au zis către mine: fiul omului!
Mănâncă cartea aceasta, şi mergi
şi grăeşte fiilor lui Israil.
2. Şi am deschis gura mea, şi
mi-a băgat în gură cartea aceea.
3. Şi au zis către mine: fiul omu-
lui! Gura ta va mâncà, şi pântecele
tău se va săturà de cartea aceasta,
care se dă ţie. Şi o am mâncat, şi
s'a făcut gura mea dulce ca mierea.
4. Şi a zis către mine: fiul omu-
lui! mergi, şi intră la casa lui Israil,
şi grăeşte cuvintele mele către ei.
5. Că nu te trimiţ eu la popor
adânc la cuvânt şi greu la limbă;
ci la casa lui Israil.
6. Nici la popoare multe de altă
vorbă sau de altă limbă, nici la cei
grei la limbă a căror cuvinte să nu
le înţelegi, că de te-aşi fi trimes
la aceia, fără îndoială te-ar fi a-
scultat.
7. Iar casa lui Israil nu va vreà
să te asculte, pentrucă nu vor să
mă asculte pre mine, că toată casa
lui Israil este îndărătnică şi vâr-
toasă la inimă.
8. Şi iată am dat faţa ta mai tare
decât feţele lor, şi biruinţa ta mai
vârtoasă de cât biruinţa lor.
9. Că va fi pururea mai tare de
cât piatra biruinţa ta; să nu te temi
de ei, nici să te sperii de faţa lor,
pentrucă este casă amărîtoare.
10. Şi au zis către mine: fiul o-
mului! Toate cuvintele mele, care
le-am grăit către tine, le ià în inima
ta, şi cu urechile tale să le auzi.
11. Şi mergi, intrà la robie la fiii
poporului tău, şi vei grăì către ei,
şi vei zice: acestea zice Domnul,
doar vor auzì şi se vor muià.
12. Şi m'a luat Duh, şi am auzit
dinapoia mea glas de cutremur
mare, zicând: binecuvântată este
mărirea Domnului din locul său.
13. Şi am văzut glasul aripilor
hiarelor, care zburà una către alta,
şi glasul roatelor ţiindu-se de ele,
şi glasul cutremurului.
14. Şi Duhul Domnului m'a ridi-
cat pre mine, şi m'a luat, şi am
mers pre sus întru pornirea duhu-
lui meu, şi mâna Domnului a fost
cu mine tare.
15. Şi am intrat în robie pre sus,
şi am încunjurat pre cei ce lăcu-
iesc la rîul Hovar, cari erau acolo,
şi am şezut acolo şapte zile ame-
stecându-mă în mijlocul lor.
16. Şi a fost după acele şapte zile,
s'a făcut cuvântul Domnului către
mine, zicând:
17. Fiul omului! Socotitor te-am
dat pre tine casei lui Israil, şi vei
auzì din gura mea cuvânt, şi'i vei
înfricoşà pre ei dela mine.
18. Când voiu zice eu celui fără-
delege: cu moarte vei murì, şi n'ai
osebit, nici ai grăit celui fărădelege,
ca să se întoarcă dela căile sale,
şi să fie viu; cel fărădelege acela
întru nedreptatea sa va murì, şi sân-

8. Apoc. 10, 9.
3. *1.* Apoc. 10, 9.
3. Apoc. 10, 9—10. *4.* Ierem. 1, 17.

8. Ieremia 1, 18.
9. Ierem. 1, 8, 17; 5, 3. *17.* 1 Tim. 3, 1.

gele lui din mâna ta îl voiu cere.
19. Şi de vei osebì şi vei grăì celui fărădelege, şi nu se va întoarce dela fărădelegea sa şi dela calea sa; cel fărădelege acela întru nedreptatea sa va murì, şi tu vei mântuì sufletul tău.
20. Şi de se va abate dreptul de la dreptăţile sale, şi va face fărădelege, şi voiu dà chin înaintea feţii lui, el va murì, pentrucă nu i-ai vestit lui, şi întru păcatele lui va murì, că nu se vor pomenì dreptăţile lui, care a făcut, şi sângele lui din mâna ta îl voiu cere.
21. Iar de vei spune tu dreptului, ca să nu păcătuiască, şi el nu va păcătuì, cel drept cu vieaţă va vieţuì, că ai spus lui, şi tu vei mântuì sufletul tău.
22. Şi au fost preste mine mâna Domnului, şi au zis către mine: scoală-te şi ieşi la câmp, şi acolo se va grăì către tine.
23. Şi m'am sculat şi am ieşit la câmp, şi iată acolo mărirea Domnului stà, în ce chip erà vederea, şi precum erà mărirea Domnului, care o am văzut la rîul Hovar, şi am căzut pre faţa mea.
24. Şi au venit preste mine Duh, şi m'au pus pre picioarele mele, şi au grăit către mine, şi mi-au zis mie: intră şi te închide în mijlocul casei tale.
25. Şi tu fiul omului! Iată s'au dat asupra ta legături, şi te vor legà cu ele, şi nu vei ieşì din mijlocul lor.
26. Şi voiu legà limba ta, şi vei asurzì, şi nu vei fì ca omul cel ce'i mustră pre ei, pentrucă este casă amărîtoare.
27. Şi când voiu grăì către tine voiu deschide gura ta, şi vei zice către ei, acestea zice Domnul: cel ce aude, auză, şi cel ce nu crede, nu crează, pentrucă este casă amărîtoare.

CAP. 4.

Prorocia foametei cetăţii Ierusalimului.

Iar tu fiul omului! Ia ţie cărămidă şi o vei pune înaintea feţei tale, şi vei scrì pe dânsa cetatea Ierusalimului.
2. Şi vei face ei îngrădire şi vei zidì la ea întăritură, şi o vei încunjurà cu şanţ, şi vei pune asupra ei taberi, şi vei aşezà aruncări împrejur.
3. Şi tu ia'ţi ţie o tigae de fier, şi o vei pune pre ea zid de fier între tine şi între cetate, şi vei gătì faţa ta asupra e', şi va fi încuiată, şi o vei închide pre ea. Semn va fì acesta fiilor lui Israil.
4. Şi tu vei dormì pre coasta ta cea stângă, şi vei pune nedreptăţile casii lui Israil preste ea, după numărul zilelor una sută cincizeci, care vei dormì pre ea, şi vei luà nedreptăţile lor.
5. Şi eu am dat ţie nedreptăţile lor spre număr de zile, una sută şi nouăzeci de zile, şi vei luà nedreptăţile casei lui Israil.
6. Şi dupăce vei săvârşì acestea vei dormì pre coasta ta cea dreaptă, şi vei luà nedreptăţile casei lui Iuda, patruzeci de zile, o zi pentru un an am pus ţie.
7. Şi spre închiderea Ierusalimului vei gătì faţa ta, şi braţul tău vei întărì şi vei prorocì asupra lui.
8. Şi eu iată am pus preste tine legături, şi să nu te întorci de pre o coastă a ta pre cealaltă coastă a ta, până ce se vor săvârşì zilele închiderii tale.
9. Şi'ţi ià ţie grâu şi orz şi bob şi linte şi mălaiu şi ovăz, şi le vei face acestea ţie pâini după numă-

27. Ozie 4, 4; Apoc. 22, 11.

4. 6. Num. 14. 34,

rul zilelor, care vei dormì tu pre coasta ta, în una sută și nouăzeci de zile le vei mâncà pre ele.

10. Și mâncarea ta, care vei mâncà să fie cu măsură, de douăzeci de sicli pe zi, din vreme în vreme le vei mâncà pre ele.

11. Și apa cu măsură vei beà și a șasea parte de in, din vreme în vreme vei beà.

12. Și ca o turtă de orz le vei mâncà, în balegă de murdărie omenească le vei ascunde înaintea ochilor lor.

13. Și vei zice: acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil, așà vor mâncà fiii lui Israil necurate întru neamurile, la care îi voiu risipì pre ei.

14. Și am zis: nicidecum Doamne Dumnezeul lui Israil, că nu s'a pângărit sufletul meu cu necurăție și mortăciune, și mâncat de hiară n'am mâncat dela nașterea mea până acum, nici a intrat în gura mea toată carnea spurcată.

15. Și au zis Domnul către mine: iată am dat ție balegă de bou în locul băligilor de om și vei face pâinile tale într'însele.

16. Și au zis Domnul către mine: fiul omului! iată eu voiu zdrobì tăriea pâinii în Ierusalim și vor mâncà pâinea cu cântar și cu grije și apa cu măsură și cu necaz o vor beà.

17. Ca să se lipsească de pâine și de apă, și se va stinge omul și fratele lui, și se vor topì întru nedreptățile lor.

CAP. 5.

Pedeapsa poporului.

Iar tu fiul omului! ià ție sabie mai ascuțită decât briciul bărbierului, agonisește'ți aceasta ție și o vei aduce preste capul tău și preste barba ta, și vei luà cumpănă de dramuri și le vei împărțì pre ele.

2. A patra parte cu foc vei arde în mijlocul cetății după plinirea zilelor închiderei și vei luà a patra parte, și o vei arde în mijlocul ei, și a patra parte o vei tăià cu sabiea împrejurul ei, și a patra parte o vei risipì în vânt și sabia o vei golì dinapoia lor.

3. Și vei luà de acolo puține cu număru și le vei legà în marginea veșmântului tău.

4. Și dintr'acestea iar vei mai luà, și le vei aruncà în mijlocul focului și le vei arde pre ele cu foc, dintr'acestea va ieșì foc la toată casa lui Israil.

5. Acestea zice Domnul, acesta este Ierusalimul, pusu-l-am pre el în mijlocul neamurilor, și în țările cele din prejurul lui.

6. Și vei grăì îndreptările mele celui fărădelege dintru neamuri și legiuirile mele din țările cele de prin prejurul lui; că îndreptările mele le-au lepădat și întru legiuirile mele n'au umblat.

7. Pentru aceea acestea zice Domnul; pentrucă prilejul vostru este din neamurile cele ce sunt împrejurul vostru, și întru legiuirile mele n'ați umblat, și îndreptările mele nu le-ați făcut, ci nici după îndreptările neamurilor celor dimprejurul vostru n'ați făcut.

8. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu viu asupra ta și voiu face în mijlocul tău judecată înaintea neamurilor.

9. Și voiu face întru tine cele ce n'am făcut și care mai mult nu voiu face lor pentru toate spurcăciunile tale.

10. Pentru aceea părinții vor mân-

13. Ozie 9, 3. *14.* Isaia 65, 4; F. Ap. 10, 14. *17.* Lev. 26, 26; Isaia 3, 1.
5. *1.* Isaia 7, 20

5. Plâng. 1, 1. *8.* Amos 3, 6.
10. A 2 Lege 28, 53; 4 Imp. 6. 28; Ierem. 49, 32.

cà pre fii în mijlocul tău, şi fiii vor mâncà pre părinţi, şi voiu face întru tine judecăţi şi voiu risipì pre toţi cei rămaşi ai tăi la tot vântul.

11. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul; pentrucă ai spurcat cele sfinte ale mele cu toate ale tale cele neplăcute şi cu toate urâciunile tale, şi eu te voiu lepădà pre tine şi nu te va cruţà ochiul meu şi nu'mi va fi milă de tine.

12. A patra parte a ta cu moarte va pierì, şi a patra parte a ta de foamete se va sfârşì în mijlocul tău, şi a patra parte a ta la tot vântul o voiu risipì, şi a patra parte a ta de sabie va cădeà împrejurul tău, şi voiu golì sabia dinapoia lor.

13. Şi se va sfârşì mâniea mea şi urgiea mea asupra lor, şi vor cunoaşte, că eu Domnul am grăit întru râvna mea, când voiu sfârşì mâniea mea asupra lor.

14. Şi te voiu pune pre tine spre pustiire, şi pre fetele tale împrejurul tău înaintea a tot călcătorului.

15. Şi vei suspinà şi vei fi fricoasă întru neamurile cele dimprejurul tău, când voiu face întru tine judecăţi cu urgia şi cu iuţimea şi cu izbândirea mâniei mele, eu Domnul am grăit.

16. Şi când voiu trimite săgeţile cele de foamete asupra lor şi vor fi la sfârşire şi voiu zdrobì tăriea pâinei tale.

17. Şi voiu trimite asupra ta foamete şi hiare rele, şi te voiu certà pre tine, şi moarte şi sânge va trece prin tine, şi sabie voiu aduce preste tine de prin prejur, eu Domnul am grăit.

CAP. 6.

Prorocia împrotiva Iudeii.

Şi s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Întăreşte faţa ta asupra munţilor lui Israil şi proroceşte către ei.

3. Şi vei zice: munţii lui Israil, auziţi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul, munţilor şi dealurilor şi văilor şi codrilor: iată aduc asupra voastră sabie, şi vor pierì cele înalte ale voastre.

4. Şi se vor zdrobì jertfelnicile voastre şi capiştile voastre, şi voiu lepădà pre cei ucişi ai voştri înaintea idolilor voştri.

5. Şi voiu dà stârvurile fiilor lui Israil înaintea feţii idolilor lor, şi voiu risipì oasele voastre împrejurul jertfelnicilor voastre.

6. Şi în toată lăcuinţa voastră, cetăţile se vor pustiì, şi cele înalte se vor strică, ca să se piarză de tot jertfelnicile voastre, şi se vor sfărâmà idolii voştri, şi se vor surpà capiştele voastre, şi se vor stricà faptele voastre.

7. Şi vor cădeà ucişi în mijlocul vostru, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul.

8. Şi voiu lăsà întru voi pre cei ce au scăpat de sabie întru neamuri, când voiu risipì pre voi prin ţări.

9. Şi'şi vor aduce aminte de mine cei scăpaţi dintru voi întru neamurile la care s'au dus robi, jurat-am inimii lor, care curveşte dela mine, şi ochilor lor, care curvesc după izvodirile lor, şi vor plânge feţele lor pentru răutăţile care au făcut întru toate urâciunile lor.

10. Şi vor cunoaşte că eu Domnul nu în zadar am grăit, ca să le fac lor toate relele acestea.

11. Acestea zice Domnul: bate cu mâna şi loveşte cu piciorul, şi zì: bine, bine preste toate urâciunile casei lui Israil, că de sabie şi de foamete şi de moarte vor cădeà.

11. A 2 Lege 32, 40—42. *15.* A 2 Lege 28, 37. *17.* Lev. 26, 22.

6. *4.* Lev. 26, 30; A 2 Lege 29, 17; 3 Imp. 15, 12. *9.* Ozie 5, 15.

12. Cel de aproape de sabie va cădeà, iar cel de departe de moarte va murì; şi cel ce a rămas cuprins de foame se va sfârşì, şi voiu sfârşì mâniea mea asupra lor.
13. Şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul, când ucişii voştri vor fi în mijlocul idolilor voştri, împrejurul jertfelnicilor voastre în tot muntele înalt, şi în toate vârfurile măgurilor, şi supt tot copacul umbros, şi supt tot stejarul tufos, unde au dat miros de bună mireasmă idolilor lor.
14. Şi voiu întinde mâna mea asupra lor, şi voiu pune pământul lor spre pustiire, şi spre pierire dela pustia Devlata dintru toată lăcuinţa lor, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul.

CAP. 7.

Urmarea prorociei.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând :
2. Şi tu fiul omului! Zì: acestea zice Domnul pământului lui Israil: sfârşitul vine preste cele patru aripi ale pământului.
3. Vine sfârşitul, acum este sfârşitul preste tine, şi voiu trimite eu la tine, şi voiu izbândì întru toate căile tale, şi voiu pune înaintea ta toate urâciunile tale.
4. Nu va părtinì ţie ochiul meu, nici mă voiu milostivì spre tine, ci căile tale asupra ta le voiu pune, şi urâciunile tale în mijlocul tău vor fì, şi vei cunoaşte că eu sunt Domnul.
5. Pentrucă acestea zice Domnul: răutate una, răutate iată vine.
6. Sfârşitul vine, vine sfârşitul, ridicatu-s'a asupra ta, iată vine.
7. Vine împletitură preste tine celor ce lăcuesc pre pământ, venit-a vremea, apropiatu-s'a ziua, nu cu gâlcevi, nici cu chinuri.
8. Acum de aproape voiu vărsà mâniea mea preste tine, şi voiu sfârşì urgia mea întru tine, şi te voiu judecà pre tine întru căile tale, şi voiu pune preste tine toate urâciunile tale.
9. Nu va părtinì ochiul meu, nici mă voiu milostivì, ci voiu pune asupra ta căile tale, şi urâciunile tale în mijlocul tău vor fì, şi vei cunoaşte că eu sunt Domnul cel ce bat.
10. Iată ziua Domnului, iată sfârşitul vine, eşit-a împletirea şi a înflorit toiagul, sculatu-s'a trufia.
11. Şi va sfărâmà tăria celui fărădelege, şi nu cu gâlceavă, nici cu grabă, şi nu din ei sunt, nici este frumuseţe întru ei.
12. Vine vremea, iată ziua, cel ce cumpără să nu se bucure, şi cel ce vinde să nu plângă, că urgie este preste toată mulţimea ei.
13. Pentrucă cel ce va cumpărà, la cel ce va vinde nu se va mai întoarce, şi nu este încă în vieaţă a trăì lui, că vedere la toată mulţimea ei nu se va întoarce, şi omul întru ochii vieţei sale nu va biruì.
14. Trâmbiţaţi cu trâmbiţă şi judecaţi toate, şi nu va fì cine să meargă la răsboiu, că urgia mea este preste toată mulţimea ei.
15. Răsboiul cu sabie din afară, şi foametea şi moartea din lăuntru, cei din câmp de sabie vor murì; iar pre cei din cetate foametea şi moartea îi va pierde.
16. Şi vor scăpà cei ce vor fugì dintru ei, şi vor fi în munţi, ca nişte porumbiţe cercetătoare, şi pre toţi îi voiu omorî, pre fiecare întru nedreptăţile sale.
17. Toate mâinile se vor slăbănogì, şi toate coapsele se vor spurcà cu umezeală.

13. Isaia 57, 5; 3 Imp. 14, 23; 4 Imp. 16, 4; 17, 10; Ierem. 2, 20.

7. *12.* 1 Cor. 7, 30.
17. Isaia 13, 7; Ierem. 6, 24.

18. Şi se vor încinge cu saci, şi'i va acoperì pre ei spaimă, şi preste toată faţa ruşine preste ei şi preste tot capul pleşuvie; argintul lor lepădà-se-va în uliţe, şi aurul lor se va trece cu vederea.

19. Argintul lor şi aurul lor nu va puteà să'i mântuiască pre ei în ziua mâniei Domnului, sufletele lor nu se vor sătură, şi pântecele lor nu se va umpleà, că chin nedreptăţilor lor s'au făcut.

20. Cele alese ale lumii spre trufie le-au pus, şi icoane urâciunilor sale au făcut dintru aceia, pentru aceasta dat-am lor acestea spre necurăţie.

21. Şi le voiu dà pre ele în mâinile streinilor, ca să le jefuiască şi omorîtorilor pământului pradă, şi le vor spurcà pre ele.

22. Şi voiu întoarce faţa mea de către ei, şi vor spurcà cercetarea mea, şi vor intrà într'însele fără de pază, şi le vor spurcà pre ele.

23. Şi vor face turburare, că pământul este plin de popor, şi cetatea este plină de fărădelege.

24. Şi voiu aduce pre cei foarte răi din neamuri şi vor moştenì casele lor, şi voiu întoarce înfierbântarea tăriei lor, şi se vor spurcà sfintele lor.

25. Şi curăţenia va venì, şi va cercà pacea, şi nu va fì.

26. Vai preste vai va fì, şi veste preste veste va fì şi se va căută vedenie dela proroc, şi legea va pierì dela preot, şi sfatul dela cei bătrâni.

27. Împăratul va plânge şi boierul se va îmbrăcà cu întristare, şi mâinile poporului pământului se vor slăbănogì, după căile lor face-voiu lor, şi întru judecăţile lor îmi voiu izbândì pre ei, şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul.

CAP. 8.

Iezechiil răpit cu Duhul din Haldeea în Ierusalim.

Şi a fost în al şaselea an în luna a cincea, în cinci zile ale lunii, eu şedeam în casa mea, şi bătrânii Iudei şedeau înaintea mea. Şi s'a făcut preste mine mâna Domnului.

2. Şi am văzut, şi iată asemănare ca un chip de bărbat dela mijlocul lui şi până jos foc, şi dela mijlocul lui şi în sus ca vederea aburului, ca chipul chihribarului.

3. Şi a întins asemănare de mână, şi m'a luat de creştetul meu, şi m'a ridicat Duhul între pământ şi între cer, şi m'a adus în Ierusalim întru vedenia lui Dumnezeu la tinda porţii cei mai dinlăuntru, care caută către miazănoapte unde erà stâlpul câştigătorului.

4. Şi iată erà acolo slava Domnului Dumnezeului lui Israil, precum erà vedenia, care o am văzut în câmp.

5. Şi au zis către mine: fiul omului! Caută cu ochii tăi către miazănoapte, şi am căutat cu ochii mei către miazănoapte, şi iată dela miazănoapte către poarta cea dela răsărit a altarului, idolul râvnii întru intrare.

6. Şi au zis către mine: fiul omului! Văzut-ai ce fac aceştia? Fărădelegi mari, care casa lui Israil le face aici, ca să se depărteze de cele sfinte ale mele? Şi încă mai mari fărădelegi vei vedeà.

7. Şi m'a băgat la tinzele curţii, şi am văzut, şi iată o gaură în perete.

8. Şi au zis către mine: fiul omului! Sapă în perete, şi am săpat în perete, şi iată o uşe.

---

18. Isaia 15, 2, 3; Ierem. 48, 37; Amos 8, 10. *19.* Sof. 1, 15; Iezech. 7, 19; Pilde 11, 4; Sirah 5, 10. *26.* Plâng. 2, 9.

8. *3.* Daniil 5, 5.

9. Şi au zis către mine: intră, şi
vezi fărădelegile cele rele, care le
fac aceştia astăzi aici.
10. Şi am intrat, şi am văzut toţi
idolii casii lui Israil zugrăviţi pre
perete împrejur preste tot.
11. Şi şaptezeci de bărbaţi din
bătrânii casii lui Israil şi Iehonia
al lui Safan în mijlocul lor stà înaintea
feţii lor, şi fiecare dintru ei
aveà cădelniţă în mâna sa, şi se
suià fumul tămâiei.
12. Şi a zis către mine: fiul omului!
Văzut-ai cele ce fac aici bătrânii
casii lui Israil? Fiecare dintru
ei în cămara sa cea ascunsă,
că a zis: nu vede Domnul, părăsit-au
Domnul pământul.
13. Şi au zis către mine: încă mai
mari fărădelegi vei vedeà, care fac
aceştia.
14. Şi m'au băgat la tinzele porţii
casii Domnului, care caută către
miazănoapte, şi iată acolo erau femei
şezând,şi plângând preTammuz.
15. Şi au zis către mine: văzut-ai
fiul omului? Incă vei vedeà izvodiri
mai rele decât acestea.
16. Şi m'au băgat în curtea casii
Domnului cea mai dinlăuntru, şi
iată la tinzele Bisericii Domnului
între elamuri şi între jertfelnic, ca
la vr'o douăzeci şi cinci de bărbaţi,
cu spatele către Biserica Domnului,
şi cu feţele către răsărit, şi aceştia
se închinau soarelui.
17. Şi au zis către mine: văzut-ai
fiul omului? Au doar puţine sunt
casei lui Iuda a face fărădelegile,
care le-a făcut aici, că a umplut
pământul de fărădelegi şi s'a întors
să mă mânie, şi iată ei ca şi
cum şi-ar bate joc?
18. Şi eu voiu face lor cu mânie,
nu va cruţà ochiul meu, nici mă
voiu milostivì, şi când vor strigà la
urechile mele cu glas mare, nu'i
voiu asculta pre ei.

CAP. 9.

Pierderea nelegiuiţilor şi cruţarea celor însemnaţi.

Şi a strigat la urechile mele glas
mare, zicând: apropiatu-s'a izbânda
cetăţei şi fiecare aveà unelte de
pierzare în mâna sa.
2. Şi iată şase bărbaţi veneau de
pe calea porţei cei înalte, care caută
către miazănoapte, şi fiecare aveà
secure în mâna sa, şi erà un
om în mijlocul lor îmbrăcat cu haină
până în pământ şi brâu de sapfir
preste mijlocul lui, şi a intrat
şi a stătut lângă jertfelnicul cel de
aramă.
3. Şi slava Dumnezeului lui Israil
s'a suit de pre Heruvim, care
erà preste el la pragul casei şi a
chemat pre bărbatul cel îmbrăcat
cu haină până în pământ, care aveà
pre mijlocul său brâu.
4. Şi a zis către el: treci prin mijlocul
Ierusalimului şi pune semn
preste frunţile oamenilor celor ce
suspină, şi ale celor ce se necăjesc
pentru toate fărădelegile, care se fac
în mijlocul lor.
5. Iar acelora a zis, auzind eu:
mergeţi după el în cetate şi tăieţi
şi nu cruţaţi cu ochii voştri şi nu
vă milostiviţi.
6. Bătrân şi tânăr şi fecioară şi
prunci şi femei omorîţi până ce'i
veţi pierde; iar de tot cel ce are
semn să nu vă atingeţi, şi dela cei
sfinţi ai mei începeţi. Şi au început
dela bărbaţii cei bătrâni, cari erau
înlăuntru în casă.
7. Şi a zis către ei: spurcaţi casa
şi umpleţi căile de morţi; şi au mers
şi au tăiat.

10. Rom. 1, 23. *12.* Iov 22, 12.
16. Ioil 2, 17. *18.* Isaia 1, 15; Ierem. 14, 12 şi 11, 11.

9. *4.* Eşire 12, 7; Apocal. 7, 3.
6. 2 Paralip. 36, 17.

8. Şi a fost când tăiau aceia pre ei, am căzut pre faţa mea şi am strigat şi am zis: vai Doamne! Aü doar vei pierde toate rămăşiţele lui Israil, vărsându'ţi mâniea preste Ierusalim?

9. Şi au zis către mine: nedreptatea casei lui Israil şi a lui Iuda s'a mărit foarte, că s'a umplut pământul de popoare multe şi cetatea s'a umplut de nedreptate şi de necurăţenie, că a zis: părăsit-au Domnul pământul şi nu va vedeà Domnul.

10. Şi ochiul meu nu va cruţà, nici mă voiu milostivì, căile lor în capetele lor le voiu întoarce.

11. Şi iată bărbatul cel îmbrăcat cu haină până în pământ, şi încins cu brâu preste mijlocul său, şi a răspuns, zicând: făcut-am precum mi-ai poruncit mie.

CAP. 10.

Vedenia focului şi a Heruvimilor.

Şi am văzut, şi iată deasupra tăriei cei preste capul Heruvimilor, ca piatra sapfirului, asemănare de scaun preste ei.

2. Şi au zis către bărbatul cel îmbrăcat cu veşmântul: intră în mijlocul roatelor celor de supt Heruvimi, şi umple mâinile tale de cărbuni de foc din mijlocul Heruvimilor, şi risipeşte preste cetate, şi intră înaintea mea.

3. Şi Heruvimii stau deadreapta casii, când intrà bărbatul, şi nor a umplut curtea cea mai dinlăuntru.

4. Şi s'a ridicat slava Domnului de pre Heruvimi la pragul casii, şi a umplut norul casa, şi curtea s'a umplut de lumina slavei Domnului.

5. Şi glasul aripilor Heruvimilor se auzeà până dinaintea curţii cei dinafară, ca glasul Dumnezeului celui atotputernic grăind:

6. Şi au poruncit bărbatului celui îmbrăcat cu veşmântul cel sfânt, zicând: ià foc din mijlocul roatelor celor din mijlocul Heruvimilor, şi a intrat, şi a stătut lângă roate.

7. Şi a întins Heruvimul mâna sa în mijlocul focului celui din mijlocul Heruvimilor, şi a luat, şi a dat în mâinile bărbatului celui îmbrăcat cu veşmântul cel sfânt, care luând a ieşit.

8. Şi am văzut la Heruvimi asemănare de mâini de om de desuptul aripilor lor.

9. Şi am văzut, şi iată patru roate lângă Heruvimi, o roată lângă un Heruvim, şi vederea roatelor, ca vederea hrisolitului.

10. Şi vederea lor asemenea în cele patru, ca şi cum ar fi roată în roată.

11. Şi când umblau ele la patru părţi ale lor mergeau, şi nu se învârteau când mergeau ele, ci la locul la care se abăteau a merge, cea dintâiu mergeà după ea şi celelalte, şi nu se învârteau, când mergeau ele.

12. Şi umerii lor şi mâinile lor şi aripile lor, şi roatele pline de ochi prin prejurul celor patru roate.

13. Şi roatele acestea s'au chemat Ghelghel, auzind eu.

14. Şi patru feţe erau la una: faţa cea dintâiu erà faţă de Heruvim, şi faţa cea de a doua erà faţă de om, şi cea de a treia erà faţă de leu, şi a patra erà faţă de vultur.

15. Şi s'au ridicat Heruvimii; aceasta este hiara, care am văzut-o la rîul Hovar.

16. Şi când mergeau Heruvimii, mergeau şi roatele alăturea cu ei, şi când ridicau Heruvimii aripile lor, ca să se înalţe de pre pământ, nu se întorceau roatele lor, ci şi ele se ţineau de ei.

17. Când stau ei, stau, şi când se

înălţau ei, se înălţau şi ele; că duh de vieaţă erà întru ele.
18. Şi a ieşit slava Domnului din
casă, şi a stătut preste Heruvimi.
19. Şi au ridicat Heruvimii aripile
lor, şi s'au înălţat de pre pământ înaintea mea, şi când au ieşit ei, şi roatele s'au ţinut de ei, şi au stătut la tinda porţii casii Domnului cei din preajmă, şi slava Dumnezeului lui Israil erà preste ei deasupra.
20. Aceasta este hiara, care o am
văzut de desuptul Dumnezeului lui Israil la rîul Hovar, şi am cunoscut, că Heruvim este.
21. Patru feţe la unul, şi opt a-
ripi la unul, şi asemănare de mâini de om supt aripile lor.
22. Şi asemănarea feţelor lor sunt
însăşi feţele, care le-am văzut de desuptul slavei Dumnezeului lui Israil la rîul Hovar, şi pre ei pre fiecare după faţa sa mergând.

CAP. 11.

Vedenia căldării.

Şi m'au luat Duh, şi m'au adus la poarta casii Domnului cei din preajmă, care caută către răsărit, şi iată la tinda porţii, ca la vr-o douăzeci şi cinci de bărbaţi, şi am văzut în mijlocul lor pre Iezonica fiul lui Ezer, şi pre Faltia fiul lui Vaneu povăţuitorii poporului.
2. Şi au zis Domnul către mine:
fiul omului! Aceştia sunt bărbaţii cei ce cugetă cele deşarte, şi sfătuesc sfat rău în cetatea aceasta.
3. Cei ce zic: au de curând s'au
zidit casele? Aceasta este căldarea, iar noi cărnurile.
4. Pentru aceea proroceşte asu-
pra lor, proroceşte fiul omului!
5. Şi au căzut preste mine Duhul
Domnului, şi au zis către mine, grăeşte, acestea zice Domnul: aşà ziceţi casa lui Israil, şi sfaturile duhului vostru eu le ştiu.
6. Inmulţit-aţi morţii voştri în ce-
tatea aceasta, şi aţi umplut căile ei de răniţi.
7. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: morţii voştri, pre cari i-aţi ucis în mijlocul ei, aceştia sunt cărnurile, iar ea este căldarea, şi pre voi vă voiu scoate din mijlocul ei.
8. De sabie vă temeţi, şi sabie
voiu aduce asupra voastră, zice Domnul.
9. Şi vă voiu scoate pre voi din
mijlocul ei, şi vă voiu dà pre voi în mâinile streinilor, şi voi face întru voi judecăţi.
10. De sabie veţi cădeà, şi întru
munţii lui Israil vă voiu judecà pre voi, şi veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul.
11. Aceasta nu va fi vouă căl-
dare, şi voi nu veţi fi în mijlocul ei cărnuri, întru munţii lui Israil vă voiu judecà pre voi.
12. Şi veţi cunoaşte, că eu sunt
Domnul. Că întru poruncile mele n'aţi umblat, şi judecăţile mele nu le-aţi făcut; ci după judecăţile neamurilor celor dimprejurul vostru, aţi lucrat.
13. Şi a fost când proroceam eu,
şi Faltia fiul lui Vaneu a murit, şi am căzut pre faţa mea, şi am strigat cu glas mare, şi am zis: vai! vai! Doamne, sfârşit faci tu rămăşiţelor lui Israil?
14. Şi s'a făcut cuvântul Domnu-
lui către mine, zicând:
15. Fiul omului! Fraţii tăi şi băr-
baţii robiei tale şi toată casa lui Israil s'au sfârşit, cărora au zis lăcuitorii Ierusalimului, departe v'aţi depărtat dela Domnul, nouă s'a dat pământul spre moştenire.
16. Pentru aceea acestea zice
Domnul: că voiu lepădà pre ei întru neamuri, şi îi voiu risipì pre ei preste tot pământul, şi voiu fi lor

11. *8.* Ierem. 42, 16.

spre sfinţenie mică în ţările, în care
vor intrà.
17. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: şi îi voiu luà pre ei dintru nea-
muri, şi îi voiu adunà pre ei de prin
ţările, în care i-am risipit pre ei, şi
voiu dà lor pământul lui Israil.
18. Şi vor intrà acolo, şi vor ri-
dicà toate urîciunile lui, şi toate
fărădelegile lui dintr'însul.
19. Şi voiu dà lor altă inimă, şi
duh nou voiu dà întru dânşii, şi
voiu smulge inima lor cea de pia-
tră din trupul lor, şi voiu dà lor i-
nimă de carne.
20. Ca întru poruncile mele să
umble, şi îndreptările mele să le
păzească şi să le facă pre ele, şi
vor fi mie popor şi eu voiu fi lor
Dumnezeu, zice Domnul.
21. Iar a cărora inimă după urî-
ciunile sale şi după fărădelegile sale
umblă, calea acestora în capetele
lor o voiu pune, zice Domnul.
22. Şi au ridicat Heruvimii aripile
lor, şi roatele ţiindu-se de ei, şi
slava Dumnezeului lui Israil preste
ei deasupra lor.
23. Şi s'a suit slava Domnului
din mijlocul cetăţii, şi a stătut pre
muntele care erà în preajma cetăţii.
24. Şi m'a luat Duhul şi m'a dus
în pământul Haldeilor la robie în-
tru vedenie cu Duhul lui Dumne-
zeu, şi m'am suit dela vedenia care
am văzut.
25. Şi am grăit către robime toate
cuvintele Domnului, care mi-au a-
rătat mie.

CAP. 12.

Robia Ierusalimului.

Şi a fost cuvântul Domnului către
mine, zicând:
2. Fiul omului! In mijlocul ne-
dreptăţilor lor tu lăcueşti, cari au
ochi a vedeà, şi nu văd, şi urechi
au a auzì, şi n'aud, pentrucă este
casă amărîtoare.
3. Şi tu fiul omului! Fă ţie unelte
de robie, şi te robeşte ziua înain-
tea lor, şi te robeşte din locul tău
într'alt loc înaintea lor, ca să vază
că este casă amărîtoare.
4. Şi vei scoate uneltele tale, u-
neltele cele de robie ziua în vede-
rea lor, şi tu vei ieşì seara înaintea
lor, cum iese cel robit.
5. Găureşte-ţi peretele şi ieşi prin el.
6. Inaintea lor pre umeri te vei luà,
şi ascuns vei ieşì, faţa ţta să o a-
coperi, şi să nu vezi pământul; că
semn te-am dat pre tine casii lui
Israil.
7. Şi am făcut aşà toate, câte
mi-au poruncit mie, şi am scos u-
neltele, ca uneltele cele de robie
ziua; şi seara mi-am găurit mie pe-
retele cu mâna, şi pre ascuns am
ieşit, pre umere m'am luat înain-
tea lor.
8. Şi a fost cuvântul Domnului
dimineaţa către mine, zicând:
9. Fiul omului! N'a zis către tine
casa lui Israil, casa cea amărîtoare:
ce faci tu?
10. Zì către ei, acestea zice Dom-
nul Domnul: celui ce stăpâneşte şi
celui ce povăţueşte în Ierusalim, şi
la toată casa lui Israil, cari sunt în
mijlocul lor.
11. Zì: că eu semne fac în mij-
locul lor, în ce chip am făcut, aşà
va fì lor, întru înstreinare şi în ro-
bie vor merge.
12. Şi stăpânitorul lor în mijlocul
lor pre umere se va ridicà, pre a-
scuns va ieşì prin perete, găurì-va
să iasă el printr'însul, faţa sa va
acoperì, ca să nu se vază cu o-
chiul, şi el să nu vază pământul.
13. Şi voiu întinde plasa mea pre-

17. Ierem. 29, 10. *19.* Ierem. 32, 39.
20. Ierem. 24, 7.
12. 2. Isaia 6, 9 şi 42, 19; F. Ap. 28, 26, 27.
12. 4 Imp. 25, 7.

ste el, și se va prinde în mreaja mea, și'l voiu duce pre el în Vavilon în pământul Haldeilor, și pământul nu'l va vedeà, și acolo va murì.

14. Și pre toți cei dimprejurul lui, pre ajutorii lui și pre toți sprijinitorii lui risipi'i-voiu la tot vântul, și sabie voiu scoate dinapoia lor.

15. Și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, când îi voiu risipì pre ei întru neamuri, și îi voiu semănà pre ei prin țări.

16. Și voiu lăsà dintru ei cu număr bărbați din sabie și din foamete și din moarte, ca să spue toate fărădelegile lor la neamurile, la care vor merge, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul.

17. Și s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. Fiul omului! Pâinea ta cu durere o vei mâncà, și apa ta cu chin și cu necaz o vei beà.

19. Și vei grăì către poporul pământului, acestea zice Domnul, celor ce lăcuesc în Ierusalim pre pământul lui Israil: pâinile lor cu lipsă le vor mâncà, și apa lor cu prăpădire o vor beà, ca să se prăpădească pământul și plinirea lui, că întru necredință sunt toți cei ce lăcuesc pre dânsul.

20. Și cetățile lor, cele ce se lăcuesc se vor pustiì, și pământul se va prăpădì, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul.

21. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

22. Fiul omului! Care este vouă pilda aceasta pre pământul lui Israil, zicând: îndelungatu-s'au zilele, pierit-a toată vederea?

23. Pentru aceea zì către ei, acestea zice Domnul: și voiu întoarce pilda aceasta, și mai mult casa lui Israil nu va zice pilda aceasta, că vei zice către ei: apropiatu-s'au zilele și cuvântul a toată vedenia.

24. Că nu va fi mai mult toată vedenia mincinoasă, nici cel ce vrăjește pentru dar în mijlocul fiilor lui Israil.

25. Pentrucă eu Domnul voiu grăì cuvintele mele, grăì-voiu, și voiu face, și mai mult nu voiu îndelungà, că în zilele voastre este casă amărîtoare, voiu grăì cuvântul, și'l voiu face, zice Domnul.

26. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

27. Fiul omului! Iată casa lui Israil cea amărîtoare, zicând, zic: vedeniea, care o vede acesta după zile multe și după vremi delungate, acesta va prorocì.

28. Pentru aceea zì către ei, acestea zice Domnul: mai mult nu se vor îndelungà toate cuvintele mele ori câte voiu grăì, că cuvântul care'l voiu grăì, îl voiu și face, zice Domnul.

CAP. 13.

Proroci mincinoși

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! proroceşte asupra prorocilor lui Israil și vei zice celor ce prorocesc din inima sa, și vei prorocì și vei grăì către ei: auziți cuvântul Domnului.

3. Acestea zice Domnul: vai celor ce prorocesc din inima sa și nimic nu văd.

4. Ca vulpele în pustie prorocii tăi Israile!

5. N'au stătut întru tărie și au adunat turme preste casa lui Israil, nu s'au sculat la răsboiu cei ce zic în ziua Domnului.

6. Cei ce văd minciuni și vrăjesc

22. Isaia 5, 19.

13. 2. Ierem. 14, 14.
3. Ierem. 14, 14; 23, 1 și 28, 15.
4. Cânt. Cântărilor 2, 15.
6 Ierem. 28, 15.

deşarte, cei ce zic: zice Domnul; şi
Domnul nu i-au trimis pre ei, şi au
început a ridicà cuvânt.
7. Au nu vedenie mincinoasă aţi
văzut? Şi vrăji deşarte aţi grăit?
Şi ziceţi: zice Domnul, şi eu n'am
grăit.
8. Pentru aceea zì: acestea zice
Domnul, pentrucă sunt cuvintele voastre mincinoase şi vrăjile voastre deşarte; pentru aceea iată eu preste
voi, zice Domnul.
9. Şi voiu întinde mâna mea preste prorocii cei ce văd minciună şi
cei ce grăiesc deşarte; întru învăţătura poporului meu nu vor fì, nici
în scrisoarea casei lui Israil nu se
vor scrì, şi în pământul lui Israil
nu vor intrà, şi vor cunoaşte că eu
sunt Domnul.
10. Pentrucă au înşelat pre poporul meu, zicând: pace, pace, şi
pace nu este; şi acesta zideşte peretele şi ei îl spoiesc, de va cădeà.
11. Zì către cei ce'l spoiesc: cădeà-va şi va fì ploaie înnecând, şi
voiu dà pietre, zvârlituri de pietre la
încheieturile lor şi vor cădeà, şi
vânt ridicător şi se va sparge.
12. Şi iată a căzut peretele şi nu
vor zice către voi: unde este spoiala voastră, care aţi spoit?
13. Pentru aceea acestea zice Domnul: şi voiu sparge vântul, care se
ridică cu mânie, şi ploaie înnecătoare întru mâniea mea va fì şi pietrile cele zvârlitoare cu mânie le
voiu aduce spre pierdere.
14. Şi voiu săpà pe de desupt
peretele care l-aţi spoit, şi va cădeà, şi'l voiu pune pre el pre pământ, şi se vor descoperì temeliile
lui, şi va cădeà, şi vă veţi sfârşì cu
mustrări, şi veţi cunoaşte că eu
sunt Domnul.
15. Şi voiu sfârşì mâniea mea preste perete şi preste cei ce'l spoiesc
cădeà-va, şi am zis către voi: nu
este peretele, nici cei ce'l spoiesc
pre el.
16. Prorocii lui Israil, cari prorocesc pentru Ierusalim şi cari văd
lui pace, şi pace nu este, zice Domnul.
17. Şi tu fiul omului! Intăreşte'ţi
faţa ta asupra fetelor poporului tău
cele ce prorocesc din inima sa şi
proroceşte asupra lor.
18. Şi vei grăì: acestea zice Domnul: vai celor ce'şi coase perni supt
tot cotul mâinii şi fac acoperituri
preste tot capul a toată vârsta, ca
să răzvrătească suflete, sufletele poporului meu s'au răzvrătit şi suflete ocroteà.
19. Şi spurcându-mă pre mine către poporul meu pentru o mână de
orz şi pentru o bucăţică de pâine,
ca să omoare sufletele care nu se
cădeà să moară, şi ocroteà sufletele
care nu se cădeà să trăiască; când
grăiaţi către poporul care ascultà
cuvinte deşarte.
20. Pentru aceea acestea zice Domnul Domnul: iată eu asupra pernilor voastre, cu care voi răzvrătiţi
sufletele, rumpe-le-voiu pre ele dela
braţele voastre şi voiu slobozì sufletele, care le-aţi răzvrătit, sufletele
lor întru risipire.
21. Şi voiu rumpe acoperiturile voastre şi voiu mântuì pre poporul meu
din mâinile voastre, şi nu vor fì mai
mult în mâinile voastre spre răzvrătire, şi veţi cunoaşte că eu sunt
Domnul.
22. Pentrucă răzvrătiţi inima dreptului spre nedreptate şi eu nu'l răzvrăteam pre ei, şi întăriaţi mâinile
celui fărădelege, ca nicidecum să
nu se abată el dela fărădelegea sa
şi dela calea sa cea rea, şi să fie
viu.

9. Ierem. 4, 9 şi 28, 15.
10. Ierem. 6, 14; 23, 17.
18. Isaia 30, 10. *19.* Miheea 3, 11.

23. Pentru aceea minciuni nu veţi mai şti, şi vrăji nu veţi mai vrăjì, şi voiu mântuì pre poporul meu din mâna voastră şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul.

CAP. 14.

Iarăşi prorocii mincinoşi

Şi au venit la mine bărbaţi din bătrânii poporului lui Israil, şi au şezut înaintea feţii mele.

2. Şi a fost către mine cuvântul Domnului, zicând:

3. Fiul omului! Bărbaţii aceştia au pus cugetele sale întru inimile sale, şi certarea strâmbătăţilor sale, au pus înaintea feţei sale, au răspunzând, răspunde-voiu lor?

4. Pentru aceea grăeşte către ei, şi vei zice către ei, acestea zice Domnul: om din casa lui Israil, care va pune cugetele sale în inima sa, şi chinul strâmbătăţii sale va pune înaintea feţii sale, şi va venì la proroc, eu Domnul voiu răspunde lui, întru cele cu care se ţine cugetul lui.

5. Pentru ca să abată casa lui Israil după inimile sale cele înstrăinate dela mine în cugetele lor.

6. Pentru aceea zì către casa lui Israil, acestea zice Domnul Dumnezeu: întoarceţi-vă şi vă abateţi de la izvodirile voastre, şi dela toate păgânătăţile voastre, şi întoarceţi feţele voastre către mine.

7. Că om, om din casa lui Israil, şi din nemernicii, cari nemernicesc întru Israil, care se va înstrăinà de la mine, şi va pune gândurile întru inima sa, şi chinul nedreptăţii sale va pune înaintea feţii sale; şi va venì la proroc să'l întrebe pre el întru mine, eu Domnul voiu răspunde lui întru aceea, cu care se ţine întru el.

8. Şi voiu întărì faţa mea asupra omului aceluia, şi îl voiu pune pre el întru pustiire şi întru pierdere, şi'l voiu ridicà pre el din mijlocul poporului meu, şi veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul.

9. Şi prorocul de va rătăcì, şi va grăì cuvântul, eu Domnul am făcut pre prorocul acela să rătăcească, şi voiu întinde mâna mea preste el, şi'l voiu pierde pre el din mijlocul poporului meu Israil.

10. Şi vor luà nedreptatea sa după nedreptatea celui ce întreabă, şi aşijderea şi prorocului după nedreptate va fì.

11. Ca să numai rătăcească casa lui Israil dela mine, şi ca să nu se mai spurce cu toate greşalele sale, şi vor fì mie popor, şi eu voiu fì lor Dumnezeu, zice Domnul.

12. Şi a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

13. Fiul omului! Pământul de va păcătuì mie, ca să'mi greşască greşală, voiu întinde mâna mea preste el, şi sfărâmând voiu sfărâmà întărirea pâinii lui, şi voiu trimite foamete preste el, şi voiu pierde de pre el pre om şi pre dobitoace.

14. Şi de vor fì aceşti trei bărbaţi în mijlocul lui, Noe şi Daniil şi Iov, aceştia cu dreptatea lor se vor mântuì, zice Domnul.

15. Iar de voiu aduce şi hiare rele pre pământ, şi'l voiu certà pre el, şi va pierì, şi nu va fì cine să'l calce de faţa hiarelor.

16. Şi de vor fì aceşti trei bărbaţi în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; de se vor mântuì fii sau fete, ci nu mai ei singuri se vor mântuì, iar pământul va pierì.

17. Iar şi sabie de voiu aduce pre pământul acela, şi voiu zice: sabie să treacă preste pământ, şi voiu pierde dintr'însul pre om, şi pre dobitoc.

---

14. *8.* Lev. 17, 10. *13.* Lev. 26, 26. *14.* Ierem. 7, 15.

18. Şi de vor fi aceşti trei bărbaţi în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; că nu vor mântuì pre fii, nici pre fete, ci numai ei singuri se vor mântuì.

19. Iar de voiu trimite şi moarte pre pământul acela, şi voiu vărsà mâniea mea preste el întru sânge, ca să pierz dintru el pre om şi pre dobitoc.

20. Şi Noe şi Daniil şi Iov de vor fi în mijlocul lui, viu sunt eu, zice Domnul; de se vor mântuì fii sau fete, ei întru dreptatea lor vor mântuì sufletele lor.

21. Acestea zice Domnul: iar de voiu trimite şi aceste patru izbândiri, rele ale mele: sabie şi foamete şi hiarele rele şi moarte preste Ierusalim, ca să pierz dintru el pre om şi pre dobitoc.

22. Şi iată vor rămâneà întru el cei mântuiţi ai lui, aceştia vor scoate pre fii şi fete, iată aceştia vor ieşì la voi, şi veţi vedeà căile lor şi izvodirile lor, şi vă veţi căì pentru relele, care am adus preste Ierusalim, pentru toate relele care le-am adus asupra lui.

23. Şi vă vor mângâià pre voi, pentrucă veţi vedeà căile lor şi gândurile lor, şi veţi cunoaşte, că nu îndeşert am făcut toate, câte am făcut întru el, zice Domnul.

CAP. 15.

Ierusalimul arătat prin lemnul viţei.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Şi tu fiul omului! Ce s'ar face lemnul viţei din toate lemnele tufelor celor ce sunt în lemnele pădurei?

3. Au luà-vor dintr'însul lemn, ca să fie de lucru? Au luà-vor dintr'însul cuiu, ca să agaţe într'însul vase?

4. Fără numai, ce s'a dat focului de s'a ars, curăţirea ei cea de preste an o arde focul, şi o face cenuşe, au de treabă va fi la lucru?

5. Încă nici când este ea întreagă, nu va fi de lucru, au dor dupăce o va topì focul până în sfârşit fiva mai mult de lucru?

6. Pentru aceea zì: acestea zice Domnul; în ce chip este lemnul viţii între lemnele pădurii, care le-am dat focului să le arză, aşà am dat pre cei ce lăcuesc Ierusalimul.

7. Şi voiu pune faţa mea asupra lor, din foc vor ieşì şi focul îi va mistuì pre ei, şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul cel ce am întărit faţa mea asupra lor.

8. Şi voiu dà pământul spre pustiire, pentrucă a căzut la greşală, zice Domnul.

CAP. 16.

Darurile lui Dumnezeu asupra Ierusalimului.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Fiul omului! Mărturiseşte Ierusalimului fărădelegile lui.

3. Şi vei grăì, acestea zice Domnul Ierusalimului: rădăcina ta şi naşterea ta este din pământul lui Hanaan, tătăl tău Amoreu şi muma ta Heteancă.

4. Şi la naşterea ta, în care zi te-ai născut, buricul tău nu s'a tăiat şi n'ai legat ţâţele tale, şi cu apă nu te-ai scăldat, nici cu sare te-ai sărat şi cu scutece nu te-ai înfăşat.

5. Nici s'a îndurat ochiul meu spre tine, ca să'ţi facă ţie una dintru toate acestea şi să pătimească cevà pentru tine, şi te-ai aruncat pre faţa câmpului cu îndărătnicirea sufletului tău în ziua în care te-ai născut.

6. Şi am trecut prin tine şi te-am

21. R 2 Lege 32, 24.

15. 7. Lev. 17, 10.

văzut cruntată în sângele tău, şi am
zis ţie: din sângele tău vei trăi.
7. Immulţită ca răsăritul ţarinei
te-am dat pre tine şi te-ai înmulţit
şi te-ai mărit, şi ai intrat în cetăţile
cetăţilor, ţâţele tale s'au ridicat, şi
părul tău a răsărit, iar tu erai goală
şi grozavă.
8. Şi am trecut prin tine şi te-am
văzut pre tine, şi iată vremea ta şi
vremea celor ce se abat, şi am întins aripile mele preste tine şi am
acoperit grozăvia ta, şi m'am jurat
ţie, şi am intrat la legătură cu tine,
zice Domnul: şi te-ai făcut mie.
9. Şi te-am scăldat pre tine cu
apă şi am spălat sângele tău dela
tine şi te-am uns cu untdelemn.
10. Şi te-am îmbrăcat cu împestrite şi te-am încălţat cu vânăt, şi
te-am încins cu vison, şi te-am îmbrăcat cu haină de păr ţesută.
11. Şi te-am împodobit cu podoabă şi am pus brăţări la mâinile
tale şi gherdan la grumazul tău.
12. Şi am pus cercel preste nările tale şi veriguţe în urechile tale
şi cunună de mărire pre capul tău.
13. Şi te-ai împodobit cu aur şi
cu argint, şi hainele tale de vison
şi de păr ţesute şi împestrite, făină
aleasă de grâu şi miere, şi untdelemn ai mâncat, şi te-ai înfrumuseţat foarte.
14. Şi a ieşit numele tău întru
neamuri pentru frumuseţea ta, că
plinire erà întru frumuseţea care am
pus pre tine, zice Domnul.
15. Şi nădăjduindu-te întru frumuseţele tale ai curvit întru numele
tău, şi ai pus curvia ta la tot trecătorul, ca să fii a lui.
16. Şi ai luat din hainele tale şi
ai făcut ţie idoli cusuţi, şi ai curvit
întru ei, şi nu vei intrà, nici va fi.
17. Şi ai luat vasele laudei tale
din aurul meu şi din argintul meu,
care l-am dat ţie, şi ţi-ai făcut ţie
chipuri bărbăteşti şi ai curvit întru
ele.
18. Şi ai luat îmbrăcămintea ta
cea pestriţă, şi le-ai îmbrăcat pre
ele, şi untuldelemn al meu şi tămâia
mea le-ai pus înaintea feţii lor.
19. Şi pâinele mele, care le-am
dat ţie, făina de grâu şi untuldelemn
şi mierea, cu care te-am hrănit pre
tine, le-ai pus înaintea feţii lor spre
miros de bună mireasmă, şi s'a făcut zice Domnul.
20. Şi ai luat pre fiii tăi şi pre fetele tale, care ai născut, şi i-ai junghiat lor spre mâncare, au mică este
curvia ta?
21. Şi ai sugrumat pre fiii tăi şi
i-ai dat când descântai tu pre ei lor.
22. Aceasta este mai mult decât
toată curvia ta şi urâciunile tale, şi
nu ţi ai adus aminte de zilele pruncieì tale, când erai goală şi grozavă,
cruntată în sângele tău ai trăit.
23. Şi s'a făcut după toate răutăţile tale zice Domnul.
24. Şi ai zidit ţie casă de curvie
şi ţi-ai făcut ţie punere de curvie
în toată uliţa.
25. Şi la începutul a toată calea
ai zidit casele tale de curvie şi ai
stricat frumuseţele tale, şi ai desfăcut picioarele tale la tot cel ce
treceà şi ai înmulţit curvia ta.
26. Şi ai curvit cu fiii Eghipetului,
cei în apropiere de hotar cu tine,
carii sunt mari la trup, şi în multe
feluri ai curvit, ca să mă mânii pre
mine.
27. Iar de voiu întinde mâna mea
asupra ta şi voiu luà legiuirile tale,
şi te voiu dà pre tine în sufletele
celor ce te urăsc pre tine al fetelor
celor de alt neam, care te-au abătut pre tine dela calea ta.

16. *8.* Facere 22, 16.
15. Ierem. 2, 20, 23.
18. Ierem. 10, 9. *19.* Isaia 57, 5.
24. Ierem. 11, 13; Isaia 57, 7.

28. Şi ai păgânit şi ai curvit mai mult decât fetele lui Asur, şi nici aşà nu te-ai săturat.

29. Şi ai curvit şi nu te-ai umplut, şi ai înmulţit aşezământurile tale către pământul lui Hanaan şi al Haldeilor, şi nici cu acestea nu te-ai săturat.

30. Ce voiu pune fata ta zice Domnul? Fiindcă ai făcut toate aceste fapte de femeie curvă, şi ai curvit întreit întru fetele tale.

31. Când ai zidit casa ta de curvie la începutul a toată calea şi vatra ta o ai făcut în toată uliţa, te-ai făcut ca o curvă care adună plată.

32. Femeia preacurvă este asemeniea ţie, care ià dela bărbatul său plată,

33. Şi tuturor celor ce curviau cu ea le dà plată, şi tu ai dat plată tuturor iubiţilor tăi, şi'i încărcai pre ei, ca să vie la tine prin prejur întru curviea ta.

34. Şi s'a făcut întru tine îndărătnicire mai multă decât la femei întru curviea ta, şi după tine n'a curvit aşà, pentrucă tu dai plată şi ţie plată nu s'a dat şi s'a făcut întru tine îndărătnicii.

35. Pentru aceea curvă! Auzi cuvântul Domnului.

36. Acestea zice Domnul: pentru că ţi-ai vărsat arama ta şi se va descoperì ruşinea ta întru curviea ta către iubiţii tăi şi spre toate gândurile fărădelegilor tale, şi în sângele fiilor tăi, pre cari i-ai dat lor.

37. Pentru aceea iată eu voiu adunà asupra ta pre toţi iubiţii tăi, cu cari te-ai amestecat, şi pre toţi pre cari i-ai iubit împreună cu toţi pre cari i-ai urît; şi îi voiu adunà pre ei asupra ta de prin prejur, şi voiu descoperì răutăţile tale către ei, şi vor vedeà toată grozăviea ta.

38. Şi voiu izbândì asupra ta izbânda preacurvei şi a celor ce varsă sânge, şi te voiu pune pre tine întru sânge de mânie şi de râvnă.

39. Şi te voiu dà în mâinile lor şi vor surpà casa ta de curvie, şi vor stricà vatra ta şi te vor desbrăcà pre tine de îmbrăcămintea ta, şi vor luà vasele măririi tale şi te vor lăsà goală şi grozavă.

40. Şi vor aduce asupra ta mulţime şi te vor ucide cu pietre, şi te vor tăià cu sabiile lor.

41. Şi vor arde casele tale cu foc şi vor face întru tine izbândă înaintea a multor femei, şi te voiu abate pre tine dela curvie şi plată nu vei mai dà.

42. Şi voiu slobozì mâniea mea asupra ta, şi se va luà râvna mea dela tine şi mă voiu odihnì, şi nu voiu mai aveà grije.

43. Că nu ţi-ai adus aminte de ziua pruncie tale, şi m'ai întristat pre mine cu toate acestea, şi iată eu voiu dà căile tale în capul tău, zice Domnul, că aşà ai făcut necredinţa ta preste toate fărădelegile tale.

44. Acestea sunt toate care a zis asupra ta cu pildă, zicând: cum este muma aşà este şi fata.

45. Fata mumei tale eşti şi tu, care a lepădat pre bărbatul său şi pre fiii lor, şi soră eşti surorilor tale, care au lepădat pre bărbaţii lor şi pre fiii lor; muma voastră este Heteancă şi tatăl vostru Amoreu.

46. Sora voastră cea mai bătrână Samaria este şi fetele ei, care lăcuesc deastânga ta, şi sora ta cea mai tânără decât tine, care lăcueşte deadreapta ta, Sodoma şi fetele ei.

47. Şi nici aşà în căile lor n'ai umblat, nici după fărădelegile lor

28. 4 Imp. 16, 7, 8. *31.* Ierem. 11, 13.
33. Ierem. 3, 1,
37. Isaia 47, 3; Ierem. 13, 26.

38. Lev. 20, 10; A 2 Lege 22, 22.
39. Ozie 2, 3..
46. 4 Imp. 21, 11.

ai făcut, cu puțin și le-ai 'covârșit pre ele întru toate căile tale.
48. Viu sunt eu zice Domnul; de a făcut Sodoma sora ta acestea și fetele ei, precum ai făcut tu și fetele tale.
49. Insă fărădelegea Sodomei surorei tale a fost mândria întru săturare de pâine și întru prisosință cu desfătări se resfăță ea și fetele ei, aceasta aveà ea și fetele ei, și mâna săracului și a celui lipsit nu o sprijineà.
50. Și se măreà și au făcut fără delegi înaintea mea și le-am luat pre ele precum ai văzut.
51. Și Samariea jumătate din păcatele tale n'a păcătuit, și ai înmulțit fărădelegile tale mai mult decât ele, și ai îndreptat pre surorile tale întru toate fărădelegile tale, care ai făcut.
52. Și tu poartă chinul tău, pentrucă ai stricat pre surorile tale întru păcatele tale și întru fărădelegile tale care le-ai făcut mai mult decât ele, și le-ai îndreptat pre ele mai mult decât pre tine, și tu rușinează-te și primește ocara ta; pentrucă ai îndreptat pre surorile tale.
53. Și voiu întoarce întoarcerile lor întoarcerea Sodomei și a fetelor ei, și voiu întoarce întoarcerea Samariei și a fetelor ei, și voiu întoarce întoarcerea ta în mijlocul lor.
54. Ca să porți chinul tău și să aibi ocară din toate, care ai făcut, ca să mă mânii pre mine.
55. Și sora ta Sodoma și fetele ei se vor așezà precum au fost de la început, și Samaria și fetele ei se vor așezà precum au fost dela început, și tu și fetele tale vă veți așezà, precum ați fost dela început.
56. Și de n'ar fi fost Sodoma sora ta, ca să auzi în gura ta în zilele trufiei tale,

49. Isaia 13, 19; Facere 19, 24.
51. Ierem. 3. 11.

57. Mai nainte de ce s'au descoperit răutățile tale, precum acum ești ocară fetelor Siriei și tuturor celor de prin prejurul ei fetelor celor de alt neam, care te-au încunjurat împrejur.
58. Păgânătățile tale și fărădelegile tale tu le poartă, zice Domnul.
59. Acestea zice Domnul: și voiu face cu tine precum ai făcut, precum ai urgisit acestea, ca să calci legătura mea.
60. Și'mi voiu aduce aminte de legătura mea, care am făcut cu tine în zilele tinereților tale, și voiu ridicà ție legătură veșnică.
61. Și'ți vei aduce aminte de calea ta, și te vei urgisì, când vei primi pre surorile tale cele mai bătrâne decât tine, împreună cu cele mai tinere decât tine, și le voiu dà pre ele ție spre ispitire, și nu din legătura ta.
62. Și voiu ridicà eu legătura mea cu tine, și vei cunoaște, că eu sunt Domnul.
63. Ca să'ți aduci aminte, și să te rușinezi, și să nu'ți fie ție mai mult a deschide gura de fața ocării tale, când mă voiu milostivì eu spre tine după toate câte ai făcut, zice Domnul.

CAP. 17.

Pilda vulturului și a chedrului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. Fiul omului! Povestește povestire și grăește pildă către casa lui Israil.
3. Și vei zice, acestea zice Domnul: vulturul cel mare cu aripi mari, cel cu întindere lungă și plin de unghii, care are povățuire ca să intre în Livan, și a luat cele alese ale chedrului.

62. Ierem. 31, 32.

4. Vârfurile odraslelor le-a smuls şi le-a adus în pământul lui Hanaan, în cetate zidită le-a pus pre ele.
5. Şi a luat din sămânţa pământului, şi o a dat pre ea în câmp răsad spre ape multe, şi rădăcinile ei supt ea vor fi, ca să se vază o a pus pre ea.
6. Şi a răsărit şi s'a făcut viţă slabă, şi mică la mărime, ca să se vază ramurile ei preste ea, şi rădăcinile ei supt ea erau, şi s'a făcut vie mare, şi a făcut lăstari, şi a întins coardele sale.
7. Şi s'a făcut alt vultur mare cu aripi mari şi cu multe unghii, şi iată viţa aceasta erà împletită către el, şi rădăcinile ei către el, şi ramurile sale le-a întins către el, ca să'l adape pre el cu roua răsăditurii sale.
8. In câmp bun spre ape multe s'a prins ea, ca să facă odraslă şi să aducă rod, ca să fie viţă mare.
9. Pentru aceea acestea zice Domnul: au îndreptà-se-va? Au nu rădăcinile odraslei ei şi rodul va putrezì, şi se vor uscà toate cele întâi răsărite ale ei? Şi nu cu braţ mare, nici cu popor mult, ca să o smulgă pre ea din rădăcinile ei.
10. Şi iată se prinde, au îndreptà-se-va? Au nu îndată cât o va atinge vântul cel arzător, cu uscăciune se va uscà? Cu muşuroiul răsăririi sale va secà?
11. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
12. Fiul omului! zì către casa lui Israil cea amărîtoare, nu ştiţi ce sunt acestea, care am zis? Când va venì împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului, şi'l va luà pre el şi pre împăratul lui şi pre boierii lui, şi'i va aduce pre ei la sine în Vavilon.

17. *10* Ozie 13, 15.
12. Ierem, 22, 25 şi 48, 40.

13. Şi va luà din sămânţa împărăţiei, şi va pune cu el legătură, şi va băgà pre el la ocară şi pre povăţuitorii pământului va luà.
14. Ca să se facă împărăţie slabă, şi să nu se înalţe, ci să păzească legătura lui, şi să o întărească.
15. Şi s'a depărtat dela el, şi a trimis soli la Eghipet, să'i deà lui cai şi popor mult, au mântuì-se-va cel ce face împrotivă, şi calcă legătura? Au scăpà-va?
16. Viu sunt eu, zice Domnul: că în locul celui ce l-au făcut pre el împărat, care a necinstit jurământul meu, şi a călcat legătura mea cea cu el, în mijlocul Vavilonului va murì.
17. Şi nu cu putere mare, nici cu gloată multă va face Faraon asupra lui răsboiu, punere de şanţ şi cu zidire punerilor de săgeţi, ca să omoare suflete multe.
18. Şi a necinstit jurământul, ca să calce legătura, şi iată a dat mâna sa, şi toate acestea făcând nu va scăpà.
19. Pentru aceea zì, acestea zice Domnul: viu sunt eu, că jurământul meu, care l-a necinstit, şi legătura mea, care o a călcat, le voiu dà în capul lui.
20. Şi voiu întinde preste el mreaja mea, şi se va prinde în îngrădirea ei, şi'l voiu duce pre el în Vavilon, şi mă voiu judecà acolo cu el, pentru strâmbătatea lui, care a făcut asupra mea.
21. Şi toţi fugiţii lui întru toată rânduiala de sabie vor cădeà, şi pre cei rămaşi ai lui la tot vântul îi voiu risipì, şi veţi cunoaşte, că eu Domnul am grăit.
22. Pentru aceea acestea zice Domnul: şi voiu luà eu din cele alese ale chedrului din vârf, şi voiu dà

15. 4 Imp. 18, 24.
16. 2 Paral. 36, 13; Ierem. 32, 5.
17. Ierem. 37, 5—8. *18*. 2 Imp. 21, 1.
20. Ierem. 4, 13.

din capul odraslelor lui, din inima lor voiu luà, şi voiu răsădì pre munte înalt.

23. Şi'l voiu spânzurà pre el în munte înalt al lui Israil, şi'l voiu răsădì, şi va scoate odrasle, şi va face rod, şi va fì chedru mare, şi se va odihnì supt el toată hiara, şi toată pasărea supt umbra lui se va odihnì, şi ramurile lui se vor aşezà.

24. Şi vor cunoaşte toate lemnele câmpului, că eu sunt Domnul cel ce smeresc lemnul cel înalt, şi înalţ lemnul cel smerit, şi usuc lemnul cel verde, şi înverzesc lemnul cel uscat; eu Domnul am grăit, şi voiu face.

CAP. 18.

Indemnare la pocăinţă.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Ce este vouă pilda aceasta întru fiii lui Israil, cari zic: părinţii au mâncat aguridă, şi dinţii fiilor au strepezit?

3. Viu sunt eu, zice Domnul: de se va mai grăì pilda aceasta în Israil!

4. Că toate sufletele ale mele sunt, precum sufletul tatălui, aşà şi sufletul fiului al meu este, şi sufletul, care păcătueşte, acela va murì.

5. Iar omul cel drept, care face judecată şi dreptate.

6. In munţi nu va mâncà, şi ochii săi nu'i va ridicà către idolii casei lui Israil, şi pre femeia aproapelui său nu o va pângărì, şi de femeia în curgerea sângelui nu se va apropià.

7. Şi pre om nu'l va asuprì, zălogul datornicului va dà înapoi, şi jaf nu va jefuì, pâinea sa o va dà celui flămând, şi pre cel gol îl va îmbrăcà cu haină.

8. Şi argintul său nu va dà în camătă, şi adaos nu va luà, şi dela strâmbătate îşi va întoarce mâna sa, judecată dreaptă va face între bărbat şi între aproapele lui.

9. Şi întru poruncile mele va umblà, şi îndreptările mele va păzì, ca să le fac pre ele, acesta este drept cu vieaţă va vieţuì, zice Domnul.

10. Şi de va naşte fiu pierzător, vărsător de sânge, şi făcător de păcate,

11. In calea tatălui său celui drept nu va umblà, ci şi în munţi a mâncat, şi femeia aproapelui său a spurcat.

12. Şi pre sărac şi pre mişel a asuprit, şi jaf a jefuit, şi zălogul nu l-a dat înapoi, şi la idoli a pus ochii săi, fărădelege a făcut.

13. Cu camătă a dat, şi adaos a luat, acesta cu vieaţă nu va vieţuì, pentrucă toate fărădelegile acestea a făcut, cu moarte va murì, sângele lui asupra lui va fì.

14. Iar de va naşte fiu, şi va vedeà toate păcatele tatălui său, care le-a făcut, şi se va teme, şi nu va face după ele,

15. In munţi n'a mâncat, ochii săi nu ş'a pus la poftele casii lui Israil, şi femeia aproapelui n'a spurcat.

16. Şi pre om n'a asuprit, şi zălog n'a zălogit, şi jaf n'a jefuit, pâinea sa celui flămând a dat, şi pre cel gol l-a îmbrăcat cu haină.

17. Şi dela nedreptate a întors mâna sa, camătă şi adaus n'a luat, dreptate a făcut, şi întru poruncile mele a umblat, acesta nu va murì întru nedreptăţile tatălui său, cu vieaţă va fì viu.

18. Iar tatăl lui de va necăjì cu necaz, şi va jefuì jaf, împrotivă a

24. Isaia 13, 11.
18. *2.* Ierem. 31, 29.
4. A 2 Lege 24, 16; 4 Imp. 15, 6.
6 Lev. 18, 19; Isaia 57, 7.
7. Eşire 22, 21; A 2 Lege 24, 12; Isaia 58, 7; Mateiu 25, 35.
8. Lev. 25, 36. *16.* Iov 24, 3.

făcut în mijlocul poporului meu, şi va murì întru nedreptatea sa.

19. Şi veţi zice: pentru ce n'a purtat fiul nedreptatea tatălui său? Pentrucă fiul dreptate şi milă a făcut, toate legiuirile mele a păzit şi le-a făcut, cu vieaţă va trăì.

20. Iar sufletul cel ce păcătueşte, acela va murì, iar fiul nu va purtà nedreptatea tatălui său, şi tatăl nu va purtà nedreptatea fiului său, dreptatea dreptului preste el va fì, şi fărădelegea celui fărădelege preste el va fì.

21. Şi cel fărădelege de se va întoarce dela toate fărădelegile sale, care a făcut, şi va păzì toate poruncile mele, şi va face dreptate, şi milă, cu vieaţă va trăì, şi nu va murì.

22. Toate nedreptăţile lui câte a făcut nu se vor pomenì, ci întru dreptatea sa, care a făcut va fì viu.

23. Au cu vrere voesc moartea celui fărădelege, zice Domnul, şi nu mai vârtos să se abată el dela calea lui cea rea, şi să fie viu?

24. Şi de se va abate dreptul de la dreptatea sa, şi va face nedreptate, după toate fărădelegile, care a făcut cel fărădelege, toate dreptăţile lui, care le-a fost făcut, nu se vor pomenì, întru greşala sa, care a greşit, şi întru păcatele sale, care a păcătuit, întru acelea va murì.

25. Şi aţi zis: nu este dreaptă calea Domnului, ascultaţi dar toată casa lui Israil, au nu este dreaptă calea mea? Au doar calea voastră este dreaptă?

26. Că ori când se va abate dreptul dela dreptatea sa, şi va face fărădelege, şi va murì întru fărădelegea, care a făcut, într'aceea va murì.

27. Şi ori când se va întoarce cel fărădelege dela fărădelegea sa, care a făcut şi va face judecată şi dreptate, acesta sufletul său a păzit.

28. Şi a văzut şi s'a întors dela toate păgânătăţile sale care a făcut, cu vieaţă va fì viu şi nu va murì.

29. Şi zice casa lui Israil: nu este dreaptă calea Domnului, au căile mele nu sunt drepte casa lui Israil? Au doar căile voastre sunt drepte?

30. Pentru aceasta pre fiecare după calea lui vă voiu judecà pre voi casa lui Israil, zice Domnul; întoarceţi-vă şi vă abateţi dela toate păgânătăţile voastre şi nu voiu fì vouă spre certare de nedreptate.

31. Lepădaţi dela voi toate păgânătăţile voastre, care aţi făcut asupra mea, şi vă faceţi vouă inimă nouă şi duh nou, şi faceţi toate poruncile mele, şi pentruce muriţi casa lui Israil? Zice Domnul.

32. Că nu voesc moartea celui ce moare, zice Domnul; ci vă întoarceţi şi veţi fì vii.

CAP. 19.

Pilda leoaicei şi a viei.

Şi tu ià plângere pentru boierul lui Israil.

2. Şi vei zice: ce este muma ta puiu de leu în mijlocul leilor s'a născut? In mijlocul leilor a înmulţit puii săi.

3. Şi a sărit unul din puii ei; leu s'a făcut şi s'a învăţat a răpì răpituri şi oameni a mâncat.

4. Şi au auzit asupra lui neamuri, cu stricarea lor s'au prins el, şi l-au adus pre el cu căpăstru în pământul Eghipetului.

5. Şi a văzut că s'a luat dela ea, şi a pierit statul ei. Şi a luat altul din puii săi, şi l-a pus pre el leu.

6. Şi petreceà între lei, leu s'a făcut şi s'a învăţat a răpì răpiri, oameni a mâncat.

---

19. Я 2 Lege 24, 16; 4 Imp. 14, 6. *20.* 4 Imp. 14, 3; Я 2 Lege 24, 16; 2 Paral. 25, 4. *23.* 1 Paral 3, 9.

28. Mat. 3. 2. *29.* Lucà 3, 3. *31.* Ierem. 32, 39.
19. *4.* 4 Imp. 23, 33. *6.* Ierem. 22, 17.

7. Și păștea întru îndrăznirea sa și cetățile lor a pustiit și a prăpădit pământul și plinirea lui de glasul răcnirii sale.

8. Și a dat asupra lui neamurile din țările de prin prejur și a întins preste el mreaja sa, cu stricarea lor s'a prins el.

9. Și l-a pus pre el în lanț, și în cătușe a venit la împăratul Vavilonului, și l-a băgat pre el în temniță, ca să nu se auză glasul lui în munții lui Israil.

10. Muma ta ca o viță, ca o floare de rodie în apă răsădită roada ei și odrasla ei s'a făcut din apă multă.

11. Și s'a făcut ei toiag de putere preste neamul povățuitorilor și s'a înălțat cu mărimea sa în mijlocul rădăcinilor, și a văzut mărimea sa întru mulțimea stâlpărilor sale.

12. Și s'a frânt cu mânie, la pământ s'a lepădat, și vântul arzător a uscat cele alese ale ei; izbândit-a, și s'a uscat toiagul puterii ei, focul o a mistuit pre ea.

13. Și acum o a sădit pre ea în pustie, în pământ fără de apă.

14. Și a ieșit foc din toiagul celor aleși ai ei și o a mâncat pre ea, și nu erà întru ea toiagul puterii. Neamul spre pildă de plâns este și va fi spre plâns.

8. Ierem. 22, 26. 11. Ozie 13, 15.

CAP. 20.

Mustrări poporului lui Israil.

Și a fost în anul al șaptelea în luna a cincea, în zece zile ale lunii, venit au bărbați din bătrânii casii lui Israil, ca să întrebe pre Domnul și a șezut înaintea feții mele.

2. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

3. Fiul omului! Grăește către bătrânii casii lui Israil și vei zice către dânșii, acestea zice Domnul: au ca să mă întrebați pre mine voi ați venit? Viu sunt eu, de voiu răspunde vouă, zice Domnul.

4. Au izbândi-voiu pre ei cu izbândire, fiul omului? Fărădelegile părinților lor mărturisește-le lor.

5. Și vei grăi către ei, acestea zice Domnul: din ziua în care am ales casa lui Israil și m'am făcut cunoscut seminției casii lui Iacov, și m'am cunoscut lor în pământul Eghipetului și i-am prins pre ei cu mâna mea, zicând: eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

6. In ziua aceea i-am prins pre ei cu mâna mea, ca să'i scot din pământul Eghipetului la pământul care l-am gătit lor, la pământul din care curge lapte și miere, fagur este mai mult decât tot pământul.

7. Și am zis către ei: fiecare să lepede urîciunile ochilor săi și cu izvodirile Eghipetului să nu vă pângăriți; eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

8. Și s'au depărtat dela mine și n'au vrut să mă asculte, urâciunile ochilor lor nu le-au lepădat și izvodirile Eghipetului nu le-au părăsit, și am zis ca să vărs mâniea mea preste ei și să sfârșesc urgia mea întru ei în mijlocul Eghipetului.

9. Și am făcut ca numele meu mai mult să nu se pângărească înaintea neamurilor, între care sunt ei, întru care m'am arătat către ei înaintea lor, ca să'i scot pre ei din pământul Eghipetului.

10. Și i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, și i-am adus pre ei în pustie.

11. Și le-am dat lor poruncile mele, și îndreptările mele le-am arătat lor, care să le facă omul, și să fie viu întru ele.

20. 5. Eșire 6, 7. 7. Eșire 20, 3. 8. 1 Imp. 7, 3; Isus Navi 24, 14. 9. 1 Imp. 12, 22. 10. Eșire 13, 18. 11. Neemia 9, 29; Pilde 7, 3; Lev. 18, 5; A 2 Lege 5, 12; Rom. 10, 5; Gal. 3, 12.

12. Și Sâmbetele mele le-am dat lor, ca să fie semn între mine și între ei, și să cunoască ei, că eu sunt Domnul cel ce'i sfințesc pre ei.

13. Și am zis către casa lui Israil în pustie: umblați întru poruncile mele și păziți îndreptările mele, ca să le faceți pre ele, care făcându-le omul, va fi viu întru ele; și m'a amărît pre mine casa lui Israil în pustie, întru poruncile mele n'a umblat, și îndreptările mele le-a lepădat, care făcându-le omul va trăi întru ele. Și Sâmbetele mele le-a spurcat foarte, și am zis: ca să vărs mâniea mea preste ei în pustie, ca să'i pierz pre ei.

14. Și am făcut, ca numele meu mai mult să nu se spurce înaintea neamurilor, din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

15. Și eu am ridicat mâna mea asupra lor în pustie, ca mai mult să nu'i duc pre ei în pământul, care l-am dat lor, în pământul, din care curge lapte și miere, fagur este mai mult decât tot pământul.

16. Pentrucă îndreptările mele le-au lepădat, și întru poruncile mele n'au umblat, și Sâmbetele mele le-au spurcat, ci după gândurile inimilor lor au mers.

17. Și nu s'a îndurat ochiul meu de ei, ca să'i pierz pre ei, și n'am făcut ca să'i sfârșesc pre ei în pustie.

18. Și am zis către fiii lor în pustie: întru legiuirile părinților voștri să nu umblați, și îndreptările lor să nu le păziți, și cu gândurile lor să nu vă amestecați, și să nu vă pângăriți.

19. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, întru poruncile mele umblați, și îndreptările mele păziți-le și le faceți pre ele.

20. Și Sâmbetele mele sfințiți-le, și să fie semn între mine și între voi, ca să cunoașteți, că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru.

21. Și m'au amărît și fiii lor întru poruncile mele n'au umblat, și îndreptările mele nu le-au păzit, ca să le facă pre ele, care făcându-le omul va fi viu întru ele; și Sâmbetele mele le-au spurcat foarte, și am zis, ca să vărs mâniea mea preste ei, ca să sfârșesc urgia mea asupra lor în pustie.

22. Și am făcut, ca numele meu mai mult să nu se spurce înaintea neamurilor, din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

23. Am ridicat mâna mea asupra lor în pustie, ca să'i risipesc pre ei între neamuri, și să'i împrăștiez pre ei prin țări.

24. Că îndreptările mele nu le-au făcut, și poruncile mele le-au lepădat, și Sâmbetele mele le-au spurcat, ci după gândurile părinților lor au fost ochii lor.

25. Și le-am dat lor porunci nu bune, și îndreptări, întru care nu vor fi vii.

26. Și îi voiu pângărî pre ei întru obiceiurile lor, când vor aduce pre tot cel ce deschide mitrasul, pentru ca să'i sting pre ei, și vor ști, că eu sunt Domnul.

27. Pentru aceea grăește către casa lui Israil fiul omului! Și vei zice către ei: acestea zice Domnul, până la aceasta m'au mânieat pre mine părinții voștri cu păcatele lor, care au păcătuit asupra mea.

28. Și i-am băgat pre ei în pământul, pentru care am ridicat mâna mea, ca să'l dau pre el lor, și au văzut tot dealul înalt și tot lemnul umbros, și au jertfit acolo dumnezeilor lor, și au pus acolo miros de

---

12. Eșire 20, 8, 31, 13; A 2 Lege 5, 12.
14. Eșire 32, 12; Num. 14, 15; A 2 Lege 9, 28.

23. Lev. 26, 33; Ps. 105, 28.
26. Ps. 105, 37. *28.* Isaia 1, 29.

bună mireasmă lor, și au turnat acolo turnările lor.

29. Și am zis către ei: ce este Avama, de intrați voi acolo? Și au chemat numele lui Avama până în ziua de astăzi.

30. Pentru aceea zì către casa lui Israil, acestea zice Domnul: de vreme ce întru fărădelegile părinților voștri vă pângăriți, și după urîciunile voastre voi curviți.

31. Și cu pârga darurilor voastre, cu trecerea fiilor voștri prin foc voi vă pângăriți, cu toate gândurile voastre până în ziua de astăzi, și eu oare voiu răspunde vouă casa lui Israil? Viu sunt eu, zice Domnul, de vă voiu răspunde vouă, și de se va suì preste duhul vostru acesta.

32. Și nu va fì în ce chip ziceți voi, fi-vom ca limbile și ca neamurile pământului, ca să slujim lemnelor și pietrilor.

33. Și pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul, că cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată voiu împărăți preste voi.

34. Și vă voiu scoate pre voi din popoare, și vă voiu adunà pre voi din țările, întru care v'am risipit cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată.

35. Și vă voiu aduce pre voi în pustiea popoarelor, și mă voiu judecà cu voi acolo față către față.

36. In ce chip m'am judecat cu părinții voștri în pustie, când i-am scos pre ei din pământul Eghipetului, așà vă voiu judecà pre voi zice Domnul.

37. Și vă voiu pune pre voi supt toiagul meu, și vă voiu băgà pre voi în număr.

38. Și voiu alege dintre voi pre cei necredincioși și pre cei călcători de lege, pentrucă din nemernicirea lor voiu scoate pre ei, și în pământul lui Israil nu vor intrà, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeu.

39. Și voi casa lui Israil, acestea zice Domnul Dumnezeu: fiecare să'și ia izvodirile sale, și după acestea de mă veți ascultà pre mine, și numele meu cel sfânt nu'l veți spurcà mai mult cu darurile voastre, și cu izvodirile voastre.

40. Că în muntele cel sfânt al meu, în muntele cel înalt al lui Israil, zice Domnul Dumnezeu, acolo vor slujì mie toată casa lui Israil desăvârșit, și acolo voiu primì, și acolo voiu privì pârga voastră, și pârga aducerilor voastre, întru toate sfințirile voastre.

41. Intru miros de bună mireasmă vă voiu primì pre voi, când vă voiu scoate pre voi din popoare, și vă voiu adunà pre voi din țările în care v'ați risipit, și mă voiu sfințì întru voi înaintea ochilor popoarelor.

42. Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, când vă voiu băgà pre voi în pământul lui Israil, în pământul, pentru care am ridicat mâna mea. ca să'l dau părinților voștri.

43. Și vă veți aduce aminte acolo de căile voastre, întru care v'ați pângărit, și veți bate fețele voastre întru toate răutățile voastre.

44. Și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, când vă voiu face vouă așà, ca numele meu să nu se spurce după căile voastre cele rele și după izvodirile voastre cele stricate, casa lui Israil, zice Domnul.

45. Și a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

46. Fiul omului! Intărește'ți fața ta preste Teman, și caută spre Darom, și proorocește asupra dumbrăvii cei povățuitoare a Naghevului.

47. Și vei grăì dumbrăvii Naghe-

32. Ierem. 44, 17.

39. Apoc. 22, 12. *40.* Isaia 2, 2.

vului: auzi cuvântul Domnului, a-
cestea zice Domnul Dumnezeu: iată
eu voiu aprinde întru tine foc, şi
va mâncà întru tine tot lemnul verde
şi tot lemnul uscat, nu se va stin-
ge flacăra cea aprinsă, şi va arde
întru ea toată faţa dela miază zi până
la miazănoapte.
48. Şi va cunoaşte tot trupul, că
eu Domnul l-am aprins pre el, şi
nu se va stinge.
49. Şi am zis: nicidecum Doam-
ne! Doamne! Ei zic către mine: au
nu este pildă, care să zice aceasta?

CAP. 21.

Prorocie pentru luarea Ierusalimului.

Şi s'a făcut cuvântul Domnului că-
tre mine, zicând:
2. Pentru aceea fiul omului! Pro-
roceşte, şi întoarce faţa ta asupra
Ierusalimului, şi priveşte la sfintele
lor, şi proroceşte asupra pământu-
lui lui Israil.
3. Şi vei zice către pământul lui
Israil, acestea zice Domnul Dum-
nezeu: iată eu asupra ta, şi voiu
scoate sabia mea din teaca sa, şi
voiu pierde dintru tine pre cel fără-
delege şi pre cel nedrept.
4. Pentrucă voiu pierde din tine
pre cel nedrept şi pre cel fărăde-
lege, aşà va ieşì sabia mea din teaca
sa preste tot trupul dela miazăzi
până la miazănoapte.
5. Şi va cunoaşte tot trupul, că
eu Domnul am scos sabia mea din
teaca sa, şi mai mult nu se va în-
toarce.
6. Şi tu fiul omului! Suspină în-
tru zdrobirea şalelor tale, şi întru
dureri geme înaintea ochilor lor.
7. Şi va fì de vor zice către tine:
pentruce suspini? Şi vei zice: pen-
tru vestea, că vine, şi se va umpleà
de frică toată inima, şi toate mâi-
nile vor slăbì, şi va înţepenì tot
trupul, şi tot duhul şi toate coap-
sele se vor pângărì de umezeală;
iată vine, şi va fì zice Domnul Dum-
nezeu.
8. Şi a fost cuvântul Domnului
către mine zicând.
9. Fiul omului! Proroceşte, şi
grăeşte, acestea zice Domnul, zi:
sabie, sabie ascute-te şi te mânie.
10. Ca să junghi junghieri, ascu-
te-te să sclipeşti gata spre dezno-
dare, junghie, ocărăşte, leapădă tot
lemnul.
11. Şi o au dat pre ea gata a se
ţineà în mâinile lui. Ascuţitu-s'a sa-
bia, este gata a se dà în mâinile
celui ce tae.
12. Strigă şi te vaită fiul omului!
Pentrucă s'a făcut aceasta întru po-
porul meu, aceasta întru toţi povă-
ţuitorii lui Israil; vor nemernicì, spre
sabie s'a făcut poporul meu, pen-
tru aceea plesneşte cu mâna ta.
13. Că s'a îndreptat, şi încă de se
va lepădà şi neamul? Nu va fì, zice
Domnul Domnul.
14. Şi tu fiul omului! Proroceşte,
şi plesneşte mână preste mână, şi
îndoeşte sabia, a treia sabie de rane
este, sabia ranelor cea mare, şi îi
vei spăimântà pre ei.
15. Pentru ca să se înfrângă ini-
ma, şi se vor înmulţì cei ce slă-
besc în toată poarta lor, se dau
spre junghierea sabiei, bine s'a fă-
cut spre sclipire, bine s'a făcut spre
junghiere.
16. Şi treci, ascute-te deadreapta
şi deastânga, ori unde se va ridicà
faţa ta.
17. Şi eu încă voiu plesnì mâna
mea către mâna mea şi voiu vărsà
mâniea mea, eu Domnul am grăit.
18. Şi s'a făcut cuvântul Domnu-
lui către mine, zicând:

---

21. *3.* Ierem. 46, 23 şi 21, 14.
12. Ierem. 6, 24; Isaia 21, 3.
15. Ierem. 31, 19.

19. Şi tu fiul omului! Rândueşte ţie două căi, prin care să intre sabiea împăratului Vavilonului, dintru o ţară să iasă amândouă, şi mâna vor găti la începătura căii cetăţei, la începutul căii vei rândui.

20. Şi tu găteşte şi rândueşte cale ca să intre sabie în Ravatul fiilor lui Amon şi în Iudeea şi în Ierusalim în mijlocul lui.

21. Că va sta împăratul Vavilonului în calea cea veche la începutul celor două căi, ca să vrăjască vrajă, ca să undeze toiag şi să întrebe cele cioplite şi să socotească deadreapta lui.

22. Şi s'a făcut vraja asupra Ierusalimului, ca să pue şanţ şi să deschiză gura întru strigare, să înalţe glas cu plângere, a pune şanţ la porţile ei şi a pune pământ şi a zidi stări de săgeţi.

23. Şi el lor ca şi cum ar vrăji vrajă înaintea lor şi el pomenind nedreptăţile lui le va pomeni.

24. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentrucă aţi pomenit nedreptăţile voastre, descoperindu-vă necurăţiile voastre, ca să se vază păcatele voastre, întru toate necurăţiile voastre şi întru izvodirile voastre, pentrucă aţi pomenit, întru acelea vă veţi prinde.

25. Şi tu pângărite fărădelege povăţuitorule al lui Israil! A căruia vine ziua, în vremea nedreptăţei, sfârşitul.

26. Acestea zice Domnul: ià chidara şi leapădă cununa, aceea nu va fi ca aceasta, smerit-ai pre cel înalt şi ai înălţat pre cel smerit.

27. Nedreptate, nedreptate, nedreptate pune-o-voiu pre ea, nici ea ca aceasta va fi, până când va veni cui i se cade şi voiu dà lui.

28. Şi tu fiul omului! Proroceşte şi vei zice: acestea grăeşte Domnul către fiii lui Amon şi către ocara lor şi vei zice: sabie, sabie smulge-te spre junghiere şi te smulge spre omorîre, ridică-te, ca să sclipeşti.

29. Când vedeai tu deşarte şi vrăjai minciuni, ca să te dai pre tine preste grumazii răniților celor fărădelege, cărora le-au venit ziua, în vremea nedreptăţei, sfârşitul.

30. Intoarce-te în teaca ta şi să nu poposeşti în locul acesta, în care te-ai născut în pământul tău, judecà-te-voiu pre tine.

31. Şi voiu vărsà preste tine urgiea mea, cu focul urgiei mele voiu suflà preste tine şi te voiu dà în mâinile oamenilor varvari, cari lucrează stricăciune.

32. In foc vei fi mâncare, sângele tău va fi în mijlocul pământului tău, nu va fi ţie pomenire, că eu Domnul am grăit.

26. Iov 5, 11.

28. Sofon. 2, 8. 31. Ierem. 25, 31. 32. Ierem. 49, 2.

CAP. 22.

Prorocie împrotiva Ierusalimului.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând;

2. Şi tu fiul omului! Au judecà-vei cetatea sângiurilor? Şi'i arată ei toate fărădelegile ei şi vei grăi.

3. Acestea zice Domnul Dumnezeu: o cetate, care varsă sângiuri în mijlocul său, ca să vie vremea ei, şi care a făcut asupra sa, ca să se pângărească.

4. Cu sângiurile lor, care ai vărsat, ai căzut şi cu gânduri care făceai te-ai pângărit şi ai apropieat zilele tale, şi ai adus vremea anilor tăi, pentru aceea te-am dat pre tine spre ocară neamurilor şi spre batjocură la toate ţările.

5. Cele aproape de tine şi cele departe de tine, şi te vor batjocorì pre

22. 4. 4 Imp. 21, 16; 3 Imp. 9, 7.

tine necurată, numită şi multă întru fărădelegi.

6. Iată povăţuitorii casei lui Israil fiecare către rudeniile sale s'a adunat întru tine, ca să verse sânge.

7. Pre tată şi pre mumă grăià de rău întru tine şi către nemernic s'au purtat cu nedreptate întru tine; pre sirman şi pre văduvă asupreà întru tine.

8. Şi sfintele mele le defăimà şi Sâmbetele mele le spurcà întru tine.

9. Bărbaţi tâlhari erau întru tine, ca să verse întru tine sânge, şi preste măguri mâncau întru tine, necurate făceau întru tine.

10. Ruşinea tatălui au descoperit întru tine, şi necurăţiea celei ce aveà curgerea sângelui, a smerit întru tine.

11. Fiecare pre femeia aproapelui său a spurcat, şi fiecare pre nora sa o a pângărit întru necurăţie; şi fiecare pre sora sa şi pre fata tatălui său, a smerit întru tine.

12. Daruri au luat întru tine, ca să verse sânge, camătă şi adaos au luat întru tine, şi ai săvârşit săvârşirea răutăţei tale cea cu asupreală, şi pre mine m'ai uitat, zice Domnul.

13. Iar de voiu lovì mâna mea către mâna mea asupra celor ce ai săvârşit şi ai făcut, şi asupra sângiurilor tale, care s'au făcut în mijlocul tău,

14. Au suferì-va inima ta? Au biruì-vor mâinile tale în zilele, care eu le voiu face întru tine? Eu Domnul am grăit, şi voiu face.

15. Şi te voiu risipì întru neamuri, şi te voiu împrăştià în ţări, şi va lipsì necurăţiea ta dintru tine.

16. Şi te voiu moştenì pre tine în faţa neamurilor, şi veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul.

9. Isaia 57, 7. *10.* Lev. 18, 8.
11. Lev. 18, 14; Ieremia 5, 8; 13, 27.
15. Ierem. 15, 7 şi 51, 2.

17. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. Fiul omului! Iată, făcutu-s'a mie casa lui Israil amestecaţi toţi cu aramă şi cu cositor şi cu fier şi cu plumb, în mijlocul cuptorului argintului amestecată este.

19. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă v'aţi făcut toţi într'o amestecătură, pentru aceea iată eu vă voiu adunà pre voi în mijlocul Ierusalimului;

20. Precum se adună argintul şi arama şi fierul şi cositorul şi plumbul în mijlocul cuptorului, ca să suflu întru el focul să se topească; aşà vă voiu primì întru urgia mea, şi întru mânia mea vă voiu adunà, şi vă voiu topì pre voi.

21. Şi voiu suflà preste voi cu focul urgiei mele, şi vă veţi topì în mijlocul lui;

22. Cum se topeşte argintul în mijlocul cuptorului, aşà vă veţi topì în mijlocul lui, şi veţi cunoaşte, că eu Domnul am vărsat mânia mea preste voi.

23. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

24. Fiul omului! Zì lui: tu eşti pământul, care nu s'a udat, nici ploaie s'a pogorît preste tine în ziua urgiei.

25. A căreea povăţuitori în mijlocul ei, ca leii cei ce răcnesc au apucat răpiri, şi au mâncat sufletele cu asupreală, cinste au luat cu strâmbătate, şi văduvele tale înmulţitu-s'au în mijlocul tău.

26. Şi preoţii ei n'au băgat în seamă legea mea, şi au spurcat sfintele mele; între cel sfânt şi între cel spurcat n'au făcut osebire; şi între cel necurat şi între cel curat n'au deosebit; şi de către Sâmbetele mele şi-au întors ochii săi,

18. Isaia 1, 22. *25.* Mat. 23, 14.
26. Sofon. 3, 4; Ierem. 15, 19.

şi Sâmbetele mele le-au spurcat în mijlocul lor.

27. Boierii ei în mijlocul ei ca lupii cei răpitori de pradă, au vărsat sânge, ca, cu lăcomie să lăcomească.

28. Şi prorocii ei ungând pre ei, vor cădeà văzând deşarte, vrăjind minciuni, zicând: acestea zice Domnul, şi Domnul n'au zis.

29. Pre poporul pământului storcându'l cu strâmbătate, şi răpindu'l cu răpiri, pre sărac şi pre mişel asuprindu'l, şi pre cel străin năpăstuià cu judecată.

30. Şi am căutat dintru ei bărbat, care să se poarte drept, şi să steà înaintea feţii mele cu tot deadinsul în vremea mâniei mele, ca nu de tot să o pierz pre ea, şi n'am aflat.

31. Şi am vărsat preste ea mânia mea întru focul urgiei mele, ca să'i pierz pre ei. Căile lor în capetele lor le-am dat, zice Domnul Domnul.

CAP. 23.

Pilda a două femei păcătoase şi pedepsirea lor.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

2. Fiul omului! Două femei erau fiicele unei mume.

3. Şi au curvit în Eghipet, întru tinereţele lor curvit-au, acolo au căzut ţâţele lor, şi acolo şi-au stricat fecioria.

4. Şi numele lor erau Oolà cea mai bătrână şi Oolivà sora ei, şi s'au făcut mie, şi au născut fii şi fete, şi numele lor, Samaria erà Oolà, şi Ierusalimul erà Oolivà.

5. Şi a curvit Oolà asupra mea, şi s'a dus la iubiţii săi la Asirieni, cari se apropiau de ea.

6. Imbrăcaţi cu haine vinete, povăţuitori şi căpetenii, voinici aleşi, toţi călăreţi călărind pre cai.

7. Şi a făcut curvia ei cu toţi cei aleşi fii ai Asirienilor, şi preste toţi la cari s'a dus, cu toată izvodirea lor s'a pângărit.

8. Şi curvia sa cea din Eghipet nu o a părăsit, că dormeà cu ea în tinereţele ei, şi ei i-au stricat fecioria, şi au vărsat curvia sa preste ea.

9. Pentru aceea o am dat pre ea în mâinile iubiţilor ei, în mâinile fiilor Asirienilor, după cari a umblat.

10. Aceştia au descoperit ruşinea ei, feciorii şi fetele ei le-au luat, şi pre ea cu sabie o au omorît, şi s'a făcut de vorbă la femei, şi au făcut izbândiri întru ea la fetele ei.

11. Şi o a văzut pre ea sora sa Oolivà, şi a stricat curăţenia sa mai mult decât ea, şi curvia sa mai mult decât curvia surorei sale.

12. Preste fiii Asirienilor au pus povăţuitori şi căpetenii aproape de dânsa, îmbrăcaţi cu frumoase ţesături, călăreţi călărind pre cai, toţi tineri aleşi.

13. Şi am văzut, că s'a pângărit o cale dintru două.

14. Şi a adaos la curviea sa, şi a văzut bărbaţi zugrăviţi pre perete, chipurile Haldeilor zugrăvite cu condeiul,

15. Incinşi cu împestrituri preste mijloacele lor, şi chivere văpsite preste capetele lor, vedere întreită tuturor, asemănarea fiilor Haldeilor ai pământului moşiei lor.

16. Şi s'a pus asupra lor cu vederea ochilor săi, şi a trimis soli la ei în pământul Haldeilor.

17. Şi au venit la ea fiii Vavilonului la aşternutul popositorilor, şi o pângăreau pre ea întru curviea ei, şi s'a pângărit cu ei, şi s'a depărtat sufletul ei dela dânşii.

18. Şi a descoperit curviea sa, şi

27. Miheea 3, 11. *30.* Ierem. 5, 1.
31. 3 Impăraţi 8, 31.

23. *8.* F. Ap. 7, 43. *11.* Ierem. 3, 8, 11.

a descoperit rusinea sa, şi s'a depărtat sufletul meu dela ea, precum s'a depărtat sufletul meu dela sora ei.

19. Şi ai înmulţit curviea ta, ca să'ţi aduci aminte de zilele tinereţelor tale, întru care ai curvit în Eghipet.

20. Şi te-ai pus preste Haldei, a cărora trupuri erau ca trupurile măgarilor, şi boaşele lor, ca boaşele cailor.

21. Şi ai cercetat fărădelegea tinereţilor tale, care ai făcut în Eghipet la poposirea ta, unde au căzut ţâţele tinereţilor tale.

22. Pentru aceea Oolivò! Acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu voiu sculà pre iubiţii tăi asupra ta, dela cari s'a depărtat sufletul tău, şi îi voiu aduce pre ei asupra ta de prin prejur.

23. Pre fiii Vavilonului şi pre toţi Haldeii Facuc şi Sie şi Cut şi pre toţi fiii Asirienilor cu ei, tineri aleşi, povăţuitori şi căpetenii, pre toţi întreiţi şi numiţi, călărind pre cai toţi.

24. Şi toţi vor venì asupra ta de la miazănoapte, care şi roate cu mulţime de popoare, scuturi şi paveze, şi vor pune pază preste tine împrejur, şi voiu dà înaintea feţii lor judecată, şi vor izbândì asupra ta cu judecăţile sale.

25. Şi voiu dà râvna mea întru tine, şi vor face cu tine întru urgiea mâniei: nasul tău şi urechile tale vor tăià, şi pre cei rămaşi ai tăi cu sabie îi vor ucide; aceştia pre fiii tăi şi pre fetele tale vor luà, şi pre cei rămaşi ai tăi cu foc îi vor topì.

26. Şi te vor desbrăcà de îmbrăcămintea ta, şi vor luà vasele cele de mărirea ta.

27. Şi voiu întoarce păgânătăţile tale dela tine, şi curviea ta din pământul Eghipetului, şi nu vei ridicà ochii tăi spre ei, şi de Eghipet mai mult nu'ţi vei aduce aminte.

28. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu te dau pre tine în mâinile celor ce'i urăşti, dela cari s'a depărtat sufletul tău.

29. Şi vor face întru tine cu ură, şi vor luà toate trudele tale şi ostenelele tale, şi vei fì goală şi de ocară; şi se va descoperì ruşinea curviei tale, şi păgânătatea ta şi curviea ta.

30. Făcut-a ţie acestea, când curveai tu după neamuri, şi te pângăreai întru izvodirile lor.

31. În calea surorii tale ai umblat, şi eu voiu dà paharul ei în mâinile tale, acestea zice Domnul Dumnezeu.

32. Paharul surorii tale cel adânc şi larg vei beà, şi va fì spre râs şi spre batjocură cel ce prisoseşte a se săvârşì.

33. De beţie şi de ameţeală te vei umpleà, şi paharul perirei şi al pustiirii, paharul surorii tale Samariei.

34. Şi'l vei beà pre el, şi'l vei scurge, şi sărbătorile şi lunile nouă ale ei le voiu luà, că eu am grăit, zice Domnul.

35. Pentru aceea acestea zice Domnul: căci m'ai uitat pre mine, şi m'ai lepădat după trupul tău, şi tu ià păgânătatea ta şi curviea ta.

36. Şi au zis Domnul către mine: fiul omului! Au nu vei judecà pre Oolà şi pre Oolivà, şi să le vesteşti lor fărădelegile lor?

37. Că prea curve sunt, şi sânge în mâinile lor, şi cu izvodirile lor au prea curvit şi pre fiii lor, pre cari i-au născut mie, i-au trecut prin foc.

38. Până şi aceasta au făcut mie, sfintele mele le-au pângărit în ziua aceea, şi Sâmbetele mele le-au spurcat.

39. Şi când junghieau pre fiii lor

32. Isaia 51, 17. *35.* Ierem. 2, 32.
39. 4 Imp. 21, 4, 5.

idolilor lor, şi intrau întru sfintele mele în zilele acelea, ca să le spurce pre ele, şi pentrucă aşà făceau în mijlocul casii mele.

40. Şi pentrucă au trimis la bărbaţii cari veneau de departe, la cari soli trimeteau, şi cum veneau ei, îndată te spălai şi ungeai ochii tăi, şi te împodobeai cu podoabă.

41. Şi şedeai pre pat aşternut, şi masă împodobită înaintea feţii ei, şi tămâia mea şi untuldelemn al meu se veseleà cu acestea.

42. Şi glas întocmit răspundeà, şi către bărbaţi din mulţimea oamenilor ce erau veniţi veseli din pustie, şi le puneà brăţări la mâinile lor, şi cunună de mărire pre capetele lor.

43. Şi am zis: au nu într'acestea preacurvesc, şi faptele curviei şi ea a curvit?

44. Şi mergeau către ea, în ce chip merg la femeia curvă, aşà intrau la Oolà şi la Oolivà, ca să facă fărădelege.

45. Şi bărbaţi drepţi, aceia vor izbândì pre ele cu izbânda celor prea curve şi cu izbândirea sângelui, că prea curve sunt şi sânge în mâinile lor.

46. Acestea zice Domnul Dumnezeu: scoate asupra lor gloată şi dă preste ele turburare şi jefuire.

47. Şi să se ucigă cu pietrile popoarelor şi le vor împunge cu săbiile lor, pre fiii lor şi pre fetele lor vor omorî şi casele lor cu foc le vor arde.

48. Şi voiu luà păgânătatea de pre pământ şi se vor pedepsì toate femeile, şi nu vor face după păgânătatea sa.

49. Şi se va dà păgânătatea voastră preste voi şi păcatele izvodirilor voastre veţi luà, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul Dumnezeu.

40. Ierem. 4, 30. *41.* Pilde 7, 17.

CAP. 24.

Pilda cu fierberea căldărei.

Şi s'a făcut cuvântul Domnului către mine în anul al nouălea, în luna a zecea în a zecea a lunii, zicând:

2. Fiul omului! Scrie ţie zi din ziua aceasta, din care s'a întărit împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului din ziua de astăzi.

3. Şi zì către casa cea amărîtoare pildă şi vei grăì către ei.

4. Acestea zice Domnul Dumnezeu: pune căldarea şi toarnă într'însa apă şi bagă într'însa despicăturile, toată despicătura bună, fluerul şi umărul tăete de pre lângă oase.

5. Din dobitoace alese fiind luate; şi arde de desuptul lor oasele şi clocotind s'au fiert oasele ei în mijlocul ei.

6. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: o cetatea sângiurilor! Căldare întru care este rugină într'însa, şi rugina n'a ieşit dintr'însa, pre rând după mădularul ei a scos, n'au căzut preste ea sorţi.

7. Că sângele ei în mijlocul ei este, pre piatră netedă o am pus pre ea, nu o am vărsat pre ea pre pământ, ca să se acopere pământul.

8. Ca să se sue mânie spre izbânda răsplătirei; pus-am sângele ei pre piatră netedă, ca să nu'l acopere.

9. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: vai cetatea sângiurilor! Şi eu voiu mărì tăciunile.

10. Şi voiu înmulţì lemnele şi voiu aprinde focul, ca să se topească cărnurile şi să se împuţineze zeama, şi oasele să se sfărame.

11. Şi să steà pre cărbunii săi, aprinsu-s'a ca să se arză şi să se

24. *2.* 4 Imp. 25, 1. *4.* Ierem. 1, 13. *6.* Ierem. 4, 11. *7.* Plâng. 1, 9.

frigă arama ei, şi să arză în mijlocul ei necurăţia ei, şi să se sfârşească rugina ei.

12. Şi nu va ieşì dintru ea, multă este rugina ei şi se va ruşinà rugina ei.

13. Pentru care te pângăreai tu şi nu te-ai curăţit de necurăţiea ta, şi ce va fì de nu te vei curăţì încă până ce voiu umpleà mâniea mea întru tine?

14. Eu Domnul am grăit şi vor venì, şi voiu face, nu voiu osebì, nici mă voiu îndurà, nici mă voiu milostivì După căile tale şi după izvodirile tale te voiu judecà, zice Domnul Dumnezeu; pentru aceea eu te voiu judecà după sângele tău, şi după gândurile tale te voiu judecà pre tine cea necurată şi vestită, şi prea amărâtoare.

15. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

16. Fiul omului! Iată eu iau dela tine poftele ochilor întru rânduiala răsboiului, nu te vei tăià, nici vei plânge.

17. Suspinul sângelui, plânsul rărunchilor este, nu va fì părul tău împletit preste tine şi încălţămintele tale în picioarele tale, nu te vei mângâià cu buzele lor şi pâinea oamenilor nu vei mâncà.

18. Grăit-am către popor dimineaţa, precum au poruncit mie, şi a murit femeia mea seara, şi am făcut dimineaţa precum mi-au poruncit mie.

19. Şi a zis către mine poporul: pentruce nu ne spui nouă, ce sunt acestea ce faci tu?

20. Şi am zis către ei: cuvântul Domnului a fost către mine, zicând:

21. Grăeşte către casa lui Israil, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu spurc sfintele mele semeţiea tăriei voastre, poftele ochilor voştri, şi cărora părtinesc sufletele voastre, şi fiii voştri şi fetele voastre, pre cari aţi părăsit, de sabie vor cădeà.

22. Şi veţi face în ce chip am făcut, cu gura lor nu vă veţi mângâià şi pâinea bărbaţilor nu veţi mâncà.

23. Şi părul vostru pre capul vostru şi încălţămintele voastre în picioarele voastre, nu vă veţi tânguì, nici veţi plânge şi vă veţi sfârşì întru nedreptăţile voastre şi nu va mângâià fiecare pre fratele său.

24. Şi va fì Iezechiil vouă întru minune, după toate câte a făcut faceţi, şi când vor venì acestea veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul Dumnezeu.

25. Şi tu fiul omului! Au nu în ziua în care voiu luà dela ei tăria, înălţarea mărirei lor şi poftele ochilor lor, şi semeţiea sufletului lor, pre fiii lor şi pre fetele lor.

26. In ziua aceea venì-va la tine cel ce va scăpà, ca să'ţi spue la urechi?

27. In ziua aceea deschide-se-va gura ta către cel ce a scăpat şi vei grăì şi nu vei tăceà mai mutt, şi vei fì lor întru minune şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul.

CAP. 25.

Prorocii asupra celor de alt neam.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând;

2. Fiul omului! Intoarce faţa ta asupra fiilor lui Amon şi proroceşte asupra lor.

3. Şi vei zice fiilor lui Amon, auziţi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: pentrucă v'aţi bucurat de sfintele mele, că s'au spurcat, şi de pământul lui Israil că s'a pustiit şi de casa lui Iuda, că s'a dus în robie.

4. Pentru aceea iată eu voiu dà pre voi fiilor lui Chedem spre mo-

16. Ierem. 16, 5.

25. *2.* Ierem. 49, 1. *3.* Amos 1. 13. *4.* Sofon. 2, 8.

ştenire, şi vor aşeză sălaşele sale întru tine, şi vor pune întru tine corturile sale; ei vor mâncà rodurile tale, şi ei vor beà grăsimea ta.

5. Şi voiu dà cetatea lui Amon spre păşune de cămile şi pre fiii lui Amon spre păşune de oi, şi veţi cunoaşte că eu sunt Domnul.

6. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă ai bătut cu mâna ta, şi ai lovit cu piciorul tău şi te-ai bucurat din sufletul tău de pământul lui Israil,

7. Pentru aceea întinde voiu mâna mea preste tine şi te voiu dà de jaf la neamuri şi te voiu pierde de tot dintru popoare şi cu pierzare te voiu pierde din ţări, şi vei cunoaşte că eu sunt Domnul.

8. Acestea zice Domnul: pentrucă au zis Moav şi Siir: iată ca toate neamurile casa lui Israil şi a lui Iuda?

9. Pentru aceea iată eu deznod umărul lui Moav dela cetăţile hotarelor lui pământul cel ales casa Iasimutului deasupra izvorului cetăţei cei dela mare.

10. Pre fiii lui Chedem asupra fiilor lui Amon dat-am lui moştenire, ca să nu fie pomenirea fiilor lui Amon întru neamuri.

11. Asupra lui Moav voiu face izbândă şi vor cunoaşte, că eu sunt Domnul.

12. Acestea zice Domnul: pentru că a făcut Idumeea, ca să izbândească izbândă de pre casa lui Iuda, şi a ţinut minte răul şi a izbândit dreptate,

13. Pentru aceea acestea zice Domnul: şi voiu întinde mâna mea asupra Idumeii şi voiu pierde dintr'însa omul şi vita, şi o voiu pustiì pre ea, şi cei ce vor fugì dela Teman de sabie vor cădeà.

14. Şi voiu dà izbânda mea asupra Idumeii în mâna poporului meu Israil, şi vor face în Idumeea după mâniea mea şi după iuţimea mea, şi vor cunoaşte izbânda mea, zice Domnul.

15. Pentru aceea acestea zice Domnul: pentrucă a făcut celui de alt neam izbândă şi a ridicat izbândă bucurându-se din suflet, ca să se stingă până în veac.

16. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu întinz mâna mea preste cei de alt neam şi voiu pierde pre Criteni şi voiu pierde pre cei rămaşi cari lăcuesc lângă mare.

17. Şi voiu face întru ei izbândiri mari, şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul, când voiu dà izbânda mea preste ei.

CAP. 26.

Prorocie pentru pustiirea Tirului

Şi a fost în anul al unsprezecelea în ziua dintâiu a lunei, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Pentrucă a zis Tir de Ierusalim, bine este, sfărâmatu-s'au, pierit-au neamurile, întorsu-s'au către mine, cea plină s'a pustiit.

3. Pentru aceea acestea zice Domnul: iată eu asupra ta Tir! Şi voiu face să se sue preste tine neamuri multe, cum se sue marea cu valurile sale.

4. Şi vor surpà zidurile cetăţei Tir şi vor surpà turnurile tale, şi voiu vântură ţărâna ei dela ea, şi o voiu pune pre ea piatră netedă.

5. Zbicire de mreji va fi în mijlocul mărei, că eu am grăit zice Domnul Dumnezeu; şi va fi de pradă neamurilor.

6. Şi fetele ei cele din câmp cu

8. Ierem. 48, 1. *9.* Is. Navi 12, 3. *12* Amos 1, 11. *13.* Ierem. 49, 7, 8.

15. Isaia 14, 29.
26. *2* Amos 1, 9; Zah. 9, 2, 3, 4. *3.* Ierem. 51, 42. *4.* Isaia 23, 15.

sabie se vor omorî şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul.
7. Că acestea zice Domnul: iată eu voiu aduce preste tine Tir, pre Navuhodonosor împăratul Vavilonului dela miazănoapte, împărat împăraţilor este, cu cai şi cu care şi cu călăreţi şi cu adunare de neamuri foarte multă.
8. Acesta pre fetele tale cele din câmp cu sabie le va omorî şi va pune împrejurul tău pază, şi va zidì împrejur şi va face asupră'ţi şanţ şi împresurare de arme.
9. Şi lăncile lui înpreajma ta le va pune asupra zidurilor tale şi turnurile tale le va surpà cu ciocanele sale.
10. De mulţimea cailor lui acoperì-te-va praful lor, de glasul călăreţilor şi al roatelor carelor lui, clătì-se-vor zidurile tale, când va intrà el prin porţile tale, ca şi cum ar intrà în cetate de câmp.
11. Copitele cailor lui călcà-vor toate uliţile tale, pre poporul tău cu sabie îl va omorî, şi statul tăriei tale în pământ îl va duce.
12. Şi va prădà puterea ta şi va jefuì avuţia ta, şi va surpà zidurile tale, şi casele tale cele poftite le va stricà, şi pietrile tale şi lemnele tale şi ţărâna ta în mijlocul mărei le va aruncà.
13. Şi va face să înceteze mulţimea cântăreţilor tăi, şi glasul organelor tale nu se va mai auzì întru tine.
14. Şi te voiu pune să fii piatră netedă, zbicire mrejilor vei fì, mai mult nu te vei mai zidì, că eu am grăit, zice Domnul.
15. Că acestea zice Domnul Dumnezeu către Tir: au nu de glasul căderii tale, când vor geme răniţii tăi, când se va scoate sabia în mijlocul tău, se vor clătì ostroavele?
16. Şi se vor pogorî de pre scaunele sale toţi domnii din neamurile mării, şi vor luà mitrele de pre capetele lor, şi de îmbrăcămintea sa cea pestriţă se vor desbrăcà, cu spăimântare se vor spăimântà, pre pământ vor zăceà, şi se vor teme de pierzarea lor, şi vor suspinà asupra ta.
17. Şi vor începe a plânge pentru tine, şi îţi vor zice: cum ai pierit, şi te-ai surpat din mare? Cetatea cea lăudată, care a fost tare în mare, ea şi lăcuitorii ei, care au pus frica sa preste toţi lăcuitorii săi.
18. Şi se vor teme ostroavele din ziua căderii tale, şi se vor turburà ostroavele în mare de ieşirea ta.
19. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: când te voiu pune pre tine cetate pustiită, ca cetăţile cele ce nu se lăcuesc, şi voiu aduce asupra ta adâncul, şi te va acoperì apă multă.
20. Şi te voiu pogorî la cei ce se pogoară în groapă la poporul veacului, şi te voiu pune să lăcueşti întru adâncul pământului, ca o pustie veşnică, cu cei ce se pogoară în groapă, ca să nu te lăcueşti, nici să te scoli pre pământul vieţii.
21. Pierzare te voiu dà şi nu vei mai fì, şi te vei căutà, şi nu te vei aflà în veac, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 27.

Neguţătoria Tirului şi căderea lui.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. Şi tu fiul omului! Ià plâns asupra lui Tir.
3. Şi vei zice către Tir! Care lăcueşte la intrarea mării neguţătoriei popoarelor, dela multe ostroave, a-

11. Ierem. 47, 3; Isaia 5, 28.
13. Isaia 24, 8; Ieremia 7, 34.
16. Lev. 1c, 6.
17. Isaia 23, 15, 16; Apoc. 18, 9.
20. Isaia 57, 9; Amos 9, 2, 3.

cestea zice Domnul către Tir: tu ai zis, eu mi-am pus mie frumusețea mea.
4. In inima mării lui Veelim fiii tăi ți-au pus ție frumusețea.
5. Chedrul din Senir s'a zidit ție, table supțiri de chiparos din Livan au adus, ca să'ți facă ție catarguri.
6. De brad din Vasan au făcut vânslele tale, și altarele tale le-au făcut de os de Elefant, și case frunzoase din ostroavele Hetimilor.
7. Vison cu țesături împestrite din Eghipet ți-au așternut ție, ca să te îmbrace cu mărire, și să te acopere cu vânăt și cu mohorît, din ostroavele Elise s'au făcut veșmintele tale.
8. Și boierii tăi, cari lăcuesc în Sidon și în Aradii au fost vâslașii tăi, înțelepții tăi, Tir, cari erau întru tine, aceștia au fost cârmuitorii tăi.
9. Bătrânii cărților și înțelepții lor, cari erau întru tine, aceștia întăreau sfatul tău, și toate corăbiile mării și vâslașii lor s'au făcut ție întru apusurile apusurilor.
10. Persii și Lidii și Livii erau întru oastea ta, bărbații cei răsboinici ai tăi, scuturile și coifurile au agățat întru tine, aceștia au dat mărirea ta.
11. Fiii Aradiilor și puterea ta preste zidurile tale, împrejur în turnurile tale erau păzitori, tulbele tale le-au agățat de zăbrelele tale împrejur, aceștia au plinit frumusețea ta.
12. Carhidonii neguțătorii tăi de mulțimea a toată tăria ta, de argint și de aur și de aramă și de fier și de cositor și de plumb au umplut târgul tău.
13. Elada toată și cele de prin prejurul ei, aceștia neguțătoreau ție cu suflete de oameni, și vase de aramă au adus la târgul tău.
14. Din casa Togarmà cai și călăreți, au adus la târgul tău.
15. Fiii Rodienilor, neguțătorii tăi dela ostroave au înmulțit neguțătoria ta, dinți de Elefant, și celor ce se aduceau în lăuntru le dai plățile tale.
16. Oamenii neguțătoriei tale de mulțimea târguirii tale în Afec zmirnă aleasă, și împestrituri dela Tars și Ramot și Horhor au adus ție de cumpărat.
17. Iuda și fiii lui Israil, aceștia sunt neguțătorii tăi, cari vindeau grâu și miruri și casie și miere de frunte, și untdelemn și rășină au adus la târgul tău.
18. Damascul, neguțătorii tăi din mulțimea a toată puterea ta, vin de la Helvon, și lâni sclipicioase dela Melit.
19. Și vin dela Dan și dela Ioian și dela Moezel au adus la târgul tău, dela Asiil fier lucrat, și roată întru amestecarea ta este.
20. Dedanul neguțătorii tăi cu vite alese la care.
21. Aravia și toți boierii Chidarului aceștia sunt neguțătorii mâinii tale, cămile și miei și berbeci au adus la tine.
22. Neguțătorii dela Savà și dela Ramà, aceștia sunt neguțătorii tăi, dulceți de frunte și pietre scumpe, și aur au adus la târgul tău.
23. Harran și Hanaan aceștia sunt neguțătorii tăi, Asur și Harman neguțătorii tăi.
24. Cari aduceau pentru negoț, vânăt și mohorît, și odoare alese în lăzi de chiparos legate cu funii.
25. Corăbii întru ei Carhidonenii neguțătorii tăi întru mulțime, întru amestecătura ta, și te-ai umplut și te-ai îngreuiat foarte în inima mării.
26. In apă multă te aduceau pre tine vânslașii tăi, vântul austrului te-a sfărâmat în inima mării.

---
27. *6.* Isaia 2, 3. *12* Isaia 23, 1.

27. Erau puterile tale, şi plata ta
şi a amestecătorilor tăi şi vânsla-
şii tăi şi cârmacii tăi şi sfetnicii tăi
şi amestecătorii tăi dintru ameste-
cătorii tăi, şi toţi bărbaţii tăi cei
răsboinici întru tine; şi toată adu-
narea ta în mijlocul tău vor cădeà
în inima mării, în ziua căderii tale.
28. De glasul strigării tale cârma-
cii tăi cu frică se vor spăimântà.
29. Şi se vor pogorî din corăbiile
lor toţi vânslaşii tăi, corăbierii şi
pescarii mării pre pământ vor stà.
30. Şi vor răcnì asupra ta cu gla-
sul său, şi vor strigà amar, şi vor
pune pământ pre capetele lor, şi
cenuşe îşi vor aşterne.
31. Şi vor rade asupra ta pleşu-
gire, şi se vor încinge cu saci, şi
te vor plânge pre tine cu amărăciu-
nea sufletului şi cu tânguire amară.
32. Şi vor luà fiii lor preste sine
plângere, şi vor plânge plângere ţie,
care este ca Tirul, care a amuţit în
mijlocul mării?
33. Ce fel de plată ai aflat din
mare? Umplut-ai neamuri de mul-
ţimea ta, şi din neguţătoriea ta ai
îmbogăţit pre toţi împăraţii pămân-
tului.
34. Acum te-ai zdrobit în mare în
adâncul apei, neguţătoriea ta şi toată
adunarea ta în mijlocul tău au că-
zut.
35. Toţi vânslaşii tăi, toţi cei ce
lăcuesc ostroavele s'au mâhnit pen-
tru tine, şi împăraţii lor cu spăi-
mântare s'au spăimântat, şi a lă-
crămat faţa lor de tine.
36. Neguţătorii neamurilor te-au
şuerat, pierzare te-ai făcut, şi nu
vei mai fi în veac, zice Domnul Dum-
nezeu.

---

27. Apoc. 18, 9.
30 Ierem. 6, 26.
36 3 Imp. 9, 8.

CAP. 28.

Prorocie împrotiva Tirului şi a Sidonului.

Şi s'a făcut cuvântul Domnului că-
tre mine, zicând:
2. Şi tu fiul omului! Grăeşte dom-
nului Tirului, acestea zice Domnul:
pentrucă s'a înălţat inima ta, şi ai
zis Dumnezeu sunt eu; lăcuinţa lui
Dumnezeu am lăcuit în inima mă-
rii; iar tu eşti om, şi nu Dumnezeu,
şi ai dat inima ta, ca inima lui Dum-
nezeu.
3. Au mai înţelept eşti tu decât
Daniil? Inţelepţii nu te-au învăţat
pre tine cu învăţătura lor?
4. Au cu ştiinţa ta, au cu înţelep-
ciunea ta ai făcut ţie putere? Şi ai
făcut aur şi argint în vistieriile tale?
5. Au întru multă ştiinţa ta, şi în-
tru neguţătoriea ta ai înmulţit pu-
terea ta? Inălţatu-s'a inima ta întru
puterea ta.
6. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: pentrucă ai dat inima ta, ca
inima lui Dumnezeu,
7. Pentru aceea iată eu voiu a-
duce asupra ta streini pierzători din
neamuri, şi vor scoate sabiile lor
asupra ta şi asupra frumuseţii ştiin-
ţii tale, şi vor pierde frumuseţile
tale.
8. Şi te vor pogorî şi vei murì cu
moartea răniţilor în inima mării.
9. Au grăind vei zice înaintea ce-
lor ce te vor omorî. Dumnezeu sunt
eu! Şi tu eşti om, şi nu Dumnezeu,
întru mulţimea celor ce te rănesc.
10. Cu moartea celor netăieţi îm-
prejur vei murì în mâinile streinilor;
că eu am grăit, zice Domnul.
11. Şi a fost cuvântul Domnului
către mine, zicând:
12. Fiul omului! Ià plângere asu-
pra domnului Tirului, şi zì lui, ace-

---

28 2. Isaia 31, 3. 4. Zahar. 9, 3.
9. Isaia 31, 3.

stea zice Domnul Dumnezeu: tu pecetea asemănării plin de înțelepciune, și cununa frumuseții.

13. In desfătarea raiului lui Dumnezeu te-ai născut, cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, de sardiu și de topazie și de smaragd și de antrac și de safir și de iaspis și de argint și de aur și de lighiriu și de ahat și de ametist și de hrisolit și de viriliu și de onihion, ai umplut vistieriile tale și raclele tale întru tine.

14. Din ziua în care te-ai zidit tu, cu Heruvim te-am dat, și te-am pus pre tine în muntele cel sfânt al lui Dumnezeu; fost ai în mijlocul pietrilor înfocate.

15. Fost-ai fără de prihană în zilele tale, din ziua în care te-ai zidit, până când s'au aflat nedreptăți întru tine.

16. De mulțimea neguțătoriei tale umplut-ai cămările tale de fărădelege, și ai păcătuit, și te-ai rănit de la muntele lui Dumnezeu, și te-a adus pre tine Heruvimul din mijlocul pietrilor celor înfocate.

17. Inălțatu-s'a inima ta pentru frumusețea ta, stricatu-s'a știința ta cu frumusețea ta, pentru mulțimea păcatelor tale pre pământ te-am lepădat, înaintea împăraților te-am dat pre tine, ca să te arăți.

18. Pentru mulțimea păcatelor tale și pentru strâmbătățile neguțătoriei tale ai spurcat sfintele tale, și voiu scoate foc din mijlocul tău, acesta te va mâncà pre tine, și te voiu face cenușe pre pământul tău înaintea tuturor celor ce te vor vedeà.

19. Și toți cei ce te-au știut pre tine, între neamuri se vor întristà pentru tine, pierit-ai, și mai mult nu vei fì în veac.

20. Si a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

21. Fiul omului! Intărește fața ta spre Sidon, și proorocește asupra lui, și zì:

22. Acestea zice Domnul: iată eu asupra ta Sidoane, și mă voiu slăvì întru tine, și vei cunoaște, că eu sunt Domnul, cel ce fac întru tine judecăți, și mă voiu sfințì întru tine.

23. Și voiu trimite asupra ta moarte, și sânge va fì în ulițele tale, cădeà-vor răniți de sabie întru tine împrejurul tău, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul.

24. Și nu vor fì mai mult casii lui Israil piedică de amărăciune, și ghimp de durere de către cei ce de prin prejurul lor, cari i-au ocărît pre ei, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul.

25. Acestea zice Domnul Dumnezeu: și voiu adunà casa lui Israil dintru neamurile la care s'a risipit, și mă voiu sfințì întru ei înaintea popoarelor și a neamurilor, și vor lăcuì pre pământul său, care l-am dat robului meu Iacov.

26. Și vor lăcuì pre dânsul în nădejde, și vor zidì case și vor sădì vii, și vor lăcuì cu nădejde, când voiu face judecată asupra tuturor celor ce i-au ocărît pre ei, asupra celor din prejurul lor; și vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, și Dumnezeul părinților lor.

CAP. 29.

Prorocie asupra Eghipetului

In anul al doisprezecelea, în luna a zecea, în ziua dintâiu a lunei, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Intărește fața ta asupra lui Faraon împăratul Eghipetului, și proorocește asupra lui, și asupra atot Eghipetul grăește, și zi:

3. Acestea zice Domnul: iată eu

---

25. Ieremia 16, 14. 26. Ieremia 31, 5.
29. 2. Ieremia 43, 9.
3. Isaia 27, 1 și 51, 9, 10.

asupra ta Faraoane împăratul Eghi-
petului, balaurule cel mare, care şezi
în mijlocul rîurilor Eghipetului, cel
ce zici: ale mele sunt rîurile, şi eu
le-am făcut pre ele.
4. Şi eu voiu pune laţ în fălcile
tale, şi voiu lipì peştii rîului tău la
aripile tale, şi te voiu scoate pre
tine din mijlocul rîului tău, şi pre
toţi peştii rîului.
5. Şi te voiu surpà pre tine în
pripă, şi pre toţi peştii rîului tău,
preste faţa câmpului vei cădeà, şi
nu te vei adunà, nici te vei ocrotì,
hiarelor pământului şi pasărilor ce-
rului te-am dat de mâncare.
6. Şi vor cunoaşte toţi cei ce lă-
cuesc în Eghipet, că eu sunt Dom-
nul, pentrucă ai fost toiag de tre-
stie casei lui Israil.
7. Când te-a prins pre tine cu
mâna sa, te-ai frânt, şi când ple-
zneà asupra sa toată mâna, şi când
s'a rezemat pre tine, te-ai sfărâmat,
şi ai frânt toate şalele lor.
8. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: iată eu voiu aduce asupra ta
sabie şi voiu pierde dela tine pre
oameni şi vitele.
9. Şi va fì pământul Eghipetului
pierzare şi pustiu, şi vor cunoaşte
că eu sunt Domnul, pentrucă ai zis:
ale mele sunt rîurile şi eu le-am fă-
cut pre ele.
10. Pentru aceea iată eu asupra
ta şi asupra tuturor rîurilor tale,
şi voiu dà pământul Eghipetului spre
pustietate şi spre sabie şi spre pie-
rire dela Magdol şi Siin, şi până
la hotarele Etiopilor.
11. Nu va trece printr'însul picior
de om, nici picior de vită nu va
trece printr'însul, şi nu se va lăcuì
patruzeci de ani.
12. Şi voiu dà pământul Eghipe-
tului spre pierire în mijlocul pămân-
tului celui pustiu, şi cetăţile lui în
mijlocul cetăţilor celor pustiite vor
fì patruzeci de ani şi voiu risipì pre
Eghipteni întru neamuri, şi voiu vân-
turà pre ei prin ţări.
13. Că acestea zice Domnul Dum-
nezeu: după patruzeci de ani voiu
adunà pre Ephipteni din neamurile
întru care s'au risipit.
14. Şi voiu întoarce robia Eghip-
tenilor, şi îi voiu aşezà pre ei în
pământul Faturi, în pământul, din
care s'au luat, şi vor fì acolo înce-
pătură smerită.
15. De cât toate căpeteniile va fì
mai smerită, şi nu se va înălţà mai
mult preste neamuri, şi îi voiu îm-
puţinà pre ei, ca să nu fie ei mai
mulţi între neamuri.
16. Şi mai mult nu vor fì casei
lui Israil spre nădejde, aducându-le
lor aminte fărădelegea, ca să'i ur-
meze pre ei, şi vor cunoaşte că
eu sunt Domnul.
17. Şi a fost în anul al douăzeci
şi şaptelea, în ziua dintâiu a lunei
dintâiu, fost-a cuvântul Domnului
către mine, zicând:
18. Fiul omului! Navuhodonosor
împăratul Vavilonului a făcut pre
oştirea sa să slujească slujbă mare
asupra Tirului, şi tot capul a ple-
şugit, şi tot umărul a smuls, şi plată
nu s'a dat lui, nici oştirei lui pen-
tru Tir şi pentru slujba, care a slu-
jit preste el.
19. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul Dumnezeu: iată eu dau lui Na-
vuhodonosor împăratul Vavilonului
pământul Eghipetului, şi va luà mul-
ţimea lui, şi va prădà prăzile lui,
şi va jefuì jaful lui, şi va fì plată
oştirei lui.
20. Pentru slujba lui, care a slujit
asupra Tirului, dat-am lui pământul
Eghipetului, acestea zice Domnul
Dumnezeu.

4. Isaia 37, 29; Iov 40, 21.
6. 4 Imp. 18, 21; Isaia 30, 3 şi 36, 6.
16. Plâng. 4, 17.

21. In ziua aceea răsări-va corn la toată casa lui Israil și voiu dà ție gură deschisă în mijlocul lor, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

CAP. 30.

Urmare prorociei asupra Eghipetului.

Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! proroceşte şi zì: acestea zice Domnul: o, ce zi!

3. Că aproape este ziua şi aproape ziua Domnului; ziua norului, sfârșitul neamurilor va fì.

4. Și va venì sabie preste Eghipteni și va fì turburare în Etiopiea, și vor cădeà răniți în Eghipet, și vor luà mulțimea lui, și vor cădeà temeliile lui.

5. Perșii și Critenii, Lidii și Livii și toți cei amestecați, și din fiii așezământului meu de lege, de sabie vor cădeà.

6. Și vor cădeà proptelele Eghipetului; și se va pogorî sumeţiea țăriei lui dela Magdol până la Siin de sabie vor cădeà întru el, zice Domnul.

7. Și se va pustiì în mijlocul țărilor pustiite, și cetățile lor în mijlocul cetăților, pustii vor fì.

8. Și vor cunoaște că eu sunt Domnul, când voiu dà foc preste Eghipet, și se vor zdrobi toți cei ce'i ajută lui.

9. In ziua aceea ieşì-vor vestitori dela fața mea, cari vor grăbì a pierde Etiopia, și va fì turburare întru ei în ziua Eghipetului, că iată vine.

10. Acestea zice Domnul Dumnezeu: și voiu pierde mulțimea Eghiptenilor prin mâna lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului.

11. Printr'a lui și printr'a poporului lui cel cu el, pierzători dela neamuri trimiși, ca să piarză pământul, și vor scoate toate sabiile lor asupra Eghipetului, și se va umpleà pământul de răniți.

12. Și voiu dà rîurile lor pustii, și voiu dà pământul în mâna celor răi și voiu pierde pământul și plinirea lui cu mâinile celor de alt neam, eu Domnul am grăit.

13. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: și voiu pierde urâciunile, și voiu pierde pre boierii din Memfis și pre boierii din pământul Eghipetului și mai mult nu vor fì, și voiu dà frică în pământul Eghipetului.

14. Și voiu pierde pământul Paturii și voiu dà foc preste Tanin și voiu face izbândă în Diospoli.

15. Și voiu vărsà mâniea mea preste Sain țăriea Eghipetului, și voiu pierde mulțimea Memfii.

16. Și voiu dà foc preste Eghipet și cu turburare se va turburà Sais, și în Diospoli va fì surpătură și se vor vărsà ape.

17. Tinerii Iliopoliei și a Vuvastiei de sabie vor cădeà și femeile lor în robie vor merge.

18. Și în Tafne se va întunecà ziua, când voiu zdrobì eu acolo schiptrurile Eghipetului, și va pierì acolo semețiea țăriei lui și pre el nor îl va acoperì, și fetele lui se vor duce în robie.

19. Și voiu face judecată în Eghipet și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

20. Și a fost în anul al unsprezecelea, în luna dintâiu, în șapte zile ale lunei, fost-a cuvântul Domnului către mine zicând:

21. Fiul omului! Brațele lui Faraon împăratul Eghipetului le-am zdrobit și iată nu s'a rugat, ca să i se deà leac ca să se pue preste el unsoare, ca să i se deà vârtute, ca să apuce sabia.

---

30. *5.* Ierem. 46, 9. *11.* Isaia 13, 3.

13. Zah. 13, 2; Isaia 19, 1; Ierem. 46, 13.
14. Ierem. 44, 1.

22. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu asupra lui Faraon împăratul Eghipetului, și voiu zdrobì brațele lui cele tari, și voiu surpà sabia lui din mâna lui,
23. Și voiu ris'pì Eghipetul întru neamuri și voiu vânturà pre ei prin țări.
24. Și voiu întărì brațele împăratului Vavilonului, și voiu dà sabia mea în mâna lui și o va aduce pre ea preste Eghipet și va prădà prada lui, și va jefuì jafurile lui.
25. Și voiu întărì brațele împăratului Vavilonului, iar brațele lui Faraon vor cădeà și vor cunoaște că eu sunt Domnul, când voiu dà sabia mea în mâna împăratului Vavilonului, și o va întinde pre ea preste pământul Eghipetului.
26. Și voiu risipì Eghipetul întru neamuri, și voiu vânturà pre ei prin țări, și vor cunoaște toți Eghiptenii că eu sunt Domnul.

CAP. 31.

Prorocie pentru pieirea Eghipetului.

Și a fost în anul al unsprezecelea în luna a treia, în ziua dintâiu a lunei, făcutu-s'a cuvântul Domnului către mine zicând:
2. Fiul omului! Zì către Faraon împăratul Eghipetului și poporului lui: cui te-ai făcut asemenea întru înălțimea ta?
3. Iată Asur ca un chiparos din Livan, frumos cu ramurile și des cu frunzele și înalt cu mărimea și până la mijlocul norilor a ajuns vârful lui.
4. Apa l-a hrănit pre el, adâncul l-a crescut pre el, rîurile lui curgeau împrejurul rădăcinelor lui, și rîurile sale le-a trimis la toate lemnele câmpului.
5. Pentru aceasta s'a înălțat mărirea lui mai mult decât toate lemnele câmpului și s'au înmulțit ramurile lui și s'au înălțat odraslele lui preste apă multă.
6. Și întinzându-se odraslele lui, în ramurile lui au făcut cuiburi toate pasările cerului și supt crăngile lui pășteau toate hiarele câmpului și la umbra lui a lăcuit toată mulțimea neamurilor.
7. Și a fost foarte frumoasă înălțimea lui pentru mulțimea ramurilor lui, că au fost rădăcinele lui lângă apă multă.
8. Chiparoși ca aceștia n'au fost în Raiul lui Dumnezeu și pinii n'au ajuns la vârful lui, și brazii n'au fost asemenea cu ramurile lui; nici un pom în Raiul lui Dumnezeu n'a fost asemenea lui și frumuseții lui.
9. Că frumos l-am făcut pre el pentru mulțimea ramurilor lui și i-au râvnit lui pomii Raiului lui Dumnezeu.
10. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă te-ai mărit cu înălțimea și a ajuns vârful tău în mijlocul norilor și am văzut când s'a înălțat el,
11. Și l-am dat pre el în mâinile căpeteniei neamurilor și'l va pierde pre el;
12. Și l-au pierdut de tot pre el streinii și pierzătorii neamurilor, și l-au surpat pre el preste munți, în toate văile au căzut ramurile lui și s'au sfărîmat odraslele lui în tot câmpul pământului, și s'au dus din umbra lui toate popoarele neamurilor și l-au surpat pre el.
13. Și s'au odihnit toate pasările cerului întru căderea lui și la rădăcina lui au fost toate hiarele țarinii.
14. Ca să nu se înalțe întru mărimea sa toate lemnele din apă, și n'a ajuns cu vârful său la mijlo-

31. 3. Daniil 4, 11.

6 Daniil 4, 12. 8. Fac 2, 9

cul norilor şi nu vor stà întru înnălţimea sa toate cele ce se udă cu ape; că toţi s'au dat la moarte întru adâncul pământului, în mijlocul fiilor oamenilor, la cei ce se pogoară în groapă.

15. Acestea zice Domnul Dumnezeu: în ziua, în care s'a pogorît la iad l-a plâns pre el adâncul, şi am oprit râurile lui şi am contenit mulţimea apei şi s'a întunecat preste el Livanul şi toate lemnele câmpului într'însul s'au slăbit.

16. De glasul căderii lui s'au cutremurat neamurile, când îl pogorà pre el la iad cu cei ce se pogoară în groapă şi l-au mângâiat pre el în pământul cel mai de jos toate lemnele desfătăciunii, şi cele alese şi cele mai frumoase ale Livanului, şi toate cele ce se udă cu apă.

17. Că şi ei s'au pogorît cu el în iad la cei răniţi de sabie şi sămânţa lui, cei ce lăcuiau supt umbra lui în mijlocul vieţii lor au pierit.

18. Cui te-ai asemănat cu mărirea şi cu puterea, şi cu mărimea întru lemnele desfătării? Pogoară-te şi să te pogori cu lemnele desfătării întru adâncul pământului, în mijlocul celor netăeţi împrejur vei dormì cu cei răniţi de sabie, aşà Faraon şi toată mulţimea puterii lui, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 32.

Plângere asupra Eghipetului.

Şi a fost în anul al doisprezecelea, în luna a douăsprezecea, în ziua dintâiu a lunei, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Ià plângere asupra lui Faraon împăratul Eghipetului şi vei zice către el: leului neamurilor te-ai asemănat tu şi balaurului celui din mare, şi împungeai cu cornul în rîurile tale şi turburai apa cu picioarele tale şi călcai rîurile tale.

3. Acestea zice Domnul: întinde-voiu preste tine mreaja mea, întru adunare de neamuri multe şi te voiu scoate pre tine cu undiţa mea.

4. Şi te voiu întinde pre pământ, câmpiile se vor umpleà, şi voiu aşezà preste tine toate pasările cerului, şi voiu săturà dintru tine toate hiarele atot pământul.

5. Şi voiu dà cărnurile tale preste munţi şi voiu săturà de sângele tău tot pământul.

6. Şi se va adăpà pământul de gunoaele tale de mulţimea ta preste munţi, văile voiu umpleà de tine.

7. Şi voiu acoperì cerul, când te voiu stinge şi voiu întunecà stelele lui, soarele cu nor îl voiu acoperì şi luna nu va dà lumina sa.

8. Toate stelele cerului şi tot ce luminează lumină din cer, se vor întunecà preste tine, şi voiu dà întunerec preste pământul tău zice Domnul Dumnezeu.

9. Şi voiu întărîtà inima a multor popoare, când te voiu duce rob la neamuri, în pământul care nu l-ai ştiut.

10. Şi se vor mâhnì pentru tine neamuri multe, şi împăraţii lor cu întristare se vor întristà, când va zburà sabia mea preste feţele lor, aşteptând căderea lor dela ziua căderii tale.

11. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: sabia împăratului Vavilonului va venì ţie.

12. Cu sabiile uriaşilor voiu surpà tăria ta, toţi pierzătorii din toate neamurile şi vor pierde semeţia Eghipetului, şi se va sfărâmà toată tăria lui.

---

16. Isaia 14, 8.

32. 7. Isaia 13, 10; Ioil 2, 31 şi 3, 15; Mat. 24, 29.

13. Şi voiu pierde toate vitele lui dela apa cea multă, şi picior de om mai mult nu o va turburà, şi urmă de vită nu o va călcà.

14. Atunci vor încetà apele lor, şi rîurile lor ca untuldelemn vor curge, zice Domnul.

15. Când voiu dà Eghipetul spre pierdere, şi se va pustiì pământul cu plinirea lui, când voiu risipì pre toţi cei ce lăcuesc într'însul, şi vor cunoaşte, că eu sunt Domnul.

16. Plângere este, şi'l vor plânge pre el; fetele neamurilor îl vor plânge pre el pentru Eghipet şi pentru toată tăriea lui, plânge'l-vor pre el, zice Domnul Domnul.

17. Şi a fost în anul al doisprezecelea în luna dintâiu, în cincisprezece ale lunii, fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând.

18. Fiul omuluil Plânge preste tăriea Eghipetului, şi vor pogorî neamurile pre fetele lui moarte întru adâncul pământului, la cei ce se pogoară în groapă.

19. Din apă limpede pogoară-te, şi dormi cu cei netăieţi împrejur.

20. In mijlocul celor răniţi de sabie vor cădeà cu el, şi va dormì toată tăriea lui.

21. Şi vor zice ţie uriaşii: întru adâncul gropii te pogoară, cu cât eşti mai bun? Pogoară-te şi dormi cu cei netăieţi împrejur în mijlocul celor răniţi de sabie.

22. Acolo este Asur şi toată adunarea lui. Toţi răniţi acolo s'au dat.

23. Şi mormântul lor întru adâncul gropii, şi s'a făcut adunarea lui, împrejurul mormântului lui toţi cei răniţi, cari au căzut de sabie, cari au pus mormânturile lui în coastele gropii, şi s'a făcut adunare împrejurul mormântului lui, toţi aceştia răniţi, şi cari au căzut de sabie, cari au dat frica sa în pământul vieţii.

24. Acolo este Elam şi toată puterea lui împrejurul mormântului lui, toţi cei răniţi şi cari au căzut de sabie şi cei ce se pogoară netăieţi împrejur întru adâncul pământului, cari au dat frica sa în pământul vieţii, şi au luat chinul său cu cei ce se pogoară în groapă în mijlocul celor răniţi.

25. Acolo s'a dat Mosoh şi Tovel şi toată tăriea lui împrejurul mormântului lui, toţi rănitii lui, toţi acei netăieţi împrejur şi cei răniţi de sabie, cari au dat frica lor în pământul celor vii.

26. Şi n'au dormit cu uriaşii cei ce au căzut din veac, cari s'au pogorît în iad cu armele sale cele de răsboiu, şi au pus sabiile lor supt capetele sale, şi s'au făcut fărădelegile lor întru oasele lor; că au înfricoşat pre toţi în vieaţa lor.

27. Şi tu în mijlocul celor netăieţi împrejur te vei zdrobì şi vei dormì cu cei răniţi de sabie.

28. Acolo Edom şi împăraţii lui şi toţi boierii lui Asur, cei ce au dat tăriea lui spre rană de sabie, aceştia cu cei răniţi au dormit cu cei ce s'au pogorît în groapă.

29. Acolo boierii miezului nopţii toţi căpetenii ai lui Asur, cari s'au pogorît răniţi cu frica sa, şi întru tăriea sa au adormit netăieţi împrejur cu cei răniţi de sabie, şi au luat chinul său cu cei ce se pogoară în groapă.

30. Pre aceia va vedeà împăratul Faraon, şi se va mângâià întru toată tăriea lor; răniţi de sabia lui Faraon, şi toată tăriea lui, zice Domnul Dumnezeu.

31. Pentrucă am dat frica lui preste pământul vieţii, şi va dormì în mijlocul celor netăiaţi împrejur cu cei răniţi de sabia lui Faraon şi toată mulţimea lui cu dânsul, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 33.

Dregătoriea prorocilor.

Şi s'a făcut cuvântul Domnului că-
tre mine, zicând:
2. Fiul omului! Grăeşte către fiii
poporului tău, şi vei zice către ei:
pământul preste care voiu aduce sa-
bie, şi va luà poporul pământului
pre un om dintr'ai săi, şi'l va pune
pre el loruş streaje.
3. Şi acela va vedeà sabia viind
pre pământ, şi va trâmbiţà cu trâm-
biţa, şi va dà semn poporului.
4. Şi va auzì cel ce aude glasul
trâmbiţii, şi nu se va păzì, şi va
venì sabia, şi'l va apucà pre el, sân-
gele lui preste capul lui va fì.
5. Pentrucă a auzit glasul trâm-
biţii, şi nu s'a păzit, sângele lui pre-
ste el va fì, iar acesta pentrucă s'a
păzit, sufletul său ş'a mântuit.
6. Şi strejarul de va vedeà sabia
venind, şi nu va trâmbiţà cu trâm-
biţa, şi poporul nu se va păzì, şi
venind sabia va luà dintru ei su-
flet, el pentru fărădelegea sa s'a
prins, şi sângele din mâna streja-
rului îl voiu cere.
7. Şi tu fiul omului! Strejar te-am
pus pre tine casei lui Israil, şi vei
auzì din gura mea cuvânt, şi vei
vestì lor dela mine.
8. De cumvà zicând eu celui pă-
cătos, cu moarte vei murì, şi nu vei
grăì, ca să se păzească cel necre-
dincios dela calea lui şi cel fără-
delege întru fărădelegea sa va murì;
iar sângele lui din mâna ta îl voiu
cere.
9 Iar de vei spune tu celui păcă-
tos calea lui, ca să se întoarcă de
la ea, şi nu se va întoarce dela ca-
lea sa, el întru fărădelegea sa va
murì; iar tu sufletul tău ţi-ai mân-
tuit.

33. 7. Isaia 21, 11.

10. Şi tu fiul omului! Zì casei lui
Israil: aşà aţi grăit zicând: înşelă-
ciunile noastre şi fărădelegile noa-
stre preste noi sunt, şi întru ele noi
ne topim şi cum vom trăì?
11. Zì lor: viu sunt eu zice Dom-
nul; nu voiesc moartea păcătosu-
lui, ci să se întoarcă păcătosul de
la calea sa şi să fie viu. Cu întoar-
cere întoarceţi-vă dela calea voa-
stră cea rea; şi pentruce muriţi casa
lui Israil?
12. Şi tu fiul omului! Zì către fiii
poporului tău: dreptatea dreptului
nu'l va mântuì pre el, ori în ce zi
va rătăcì, şi fărădelegea celui fără-
delege nu'i va strică lui, ori în ce
zi se va întoarce dela fărădelegea
sa, şi dreptul nu se va puteà mân-
tuì în ziua păcatului său.
13. Şi de voiu zice dreptului, cu
vieaţă vei fì viu, şi el nădăjduindu-
se întru dreptatea sa va face fără-
delege, toate dreptăţile lui vor fì ui-
tate, întru strâmbătatea sa, care a
făcut, într'aceea va murì.
14. Şi de voiu zice celui păcătos
cu moarte vei murì, şi se va întoarce
dela păcatul său şi va face jude-
cată şi dreptate,
15. Şi va dà înapoi zălogul, şi va
plătì ce a jefuit, şi va umblà întru
poruncile vieţei, ca să nu facă ne-
dreptate, cu vieaţă va fì viu şi nu
va murì.
16. Toate păcatele lui, care a pă-
cătuit nu se vor pomenì, pentrucă
judecată şi dreptate a făcut, într'a-
celea va fì viu.
17. Şi vor grăì fiii poporului tău:
nu este dreaptă calea Domnului, şi
aceasta calea lor nu este dreaptă.
18. Că de se va abate cel drept
dela dreptatea sa şi va face fără-
delegi, va murì întru ele.
19. Şi de se va abate cel păcă-
tos dela fărădelegea sa, şi va face

10. Levit 26, 39. *11.* 2 Petru 3, 9.

judecată şi dreptate, viu va fi întru ele.
20. Şi aceasta este, care aţi zis: nu este dreaptă calea Domnului. Pre fiecare întru căile sale voiu judecà pre voi, casa lui Israil.
21. Şi a fost în anul al doisprezecelea în luna a zecea, în ziua a cincea a lunei a robiei noastre, venit-a la mine cel ce a scăpat dela Ierusalim, zicând: s'a luat cetatea.
22. Şi mâna Domnului fusese preste mine seara mai 'nainte de ce a venit el şi a deschis gura mea, până ce a venit el dimineaţa la mine, şi dupăce s'a deschis gura mea, nu s'a mai oprit.
23. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:
24. Fiul omului! Cei ce lăcuesc cele pustiite în pământul lui Israil, zic: unul erà Avraam, şi a moştenit pământul; iar noi mai mulţi suntem, nouă s'au dat pământul moştenire.
25. Pentru aceea zì către ei, aşà au zis Domnul: cei ce cu sânge mâncaţi, şi ochii voştri ridicaţi la spurcăciunile voastre, şi vărsaţi sânge, au moştenì-veţi pământul?
26. Stătut-aţi întru sabia voastră, făcut-aţi urîciuni, şi fiecare pre femeia aproapelui său aţi pângărit, şi pământul veţi moştenì aşà?
27. Pentru aceea zì lor, acestea zice Domnul Dumnezeu: viu sunt eu, că cei ce lăcuesc cele pustiite, de sabie vor cădeà, şi cei de pre faţa câmpului, hiarelor ţarinii se vor dà mâncare, şi pre cei din cele zidite şi pre cei din peşteri, cu moarte voiu omorî.
28. Şi voiu dà pământul pustiu, şi va pierì semeţia tăriei lui, şi se vor pustiì munţii lui Israil, nefiind călător.
29. Şi vor cunoaşte, că eu sunt Domnul, când voiu face pământul lor pustiu, şi se va pustiì pentru toate urîciunile lor, care au făcut.
30. Şi tu fiul omului! Fiii poporului tău cei ce grăesc de tine pre lângă ziduri şi în uşele caselor; şi grăeşte om către fratele său, zicând: să ne adunăm şi să auzim cele ce ies dela Domnul.
31. Şi vor venì la tine, cum se adună poporul, şi va şedeà înaintea ta poporul meu, şi vor auzì cuvintele tale, şi nu le vor face, că minciună este în gura lor, şi după spurcăciunile lor umblă inima lor.
32. Şi te vei face lor ca glasul organului cel cu dulce glas, bine întocmit, şi vor auzì cuvintele, şi nu le vor face.
33. Şi când va venì, că iată vine; atunci vor cunoaşte, că proroc erà în mijlocul lor.

CAP. 34.

Păstorii necredincioşi şi făgăduinţa păstorului bun.

Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:
2. Fiul omului! Proroceşte către păstorii lui Israil, proroceşte şi zì păstorilor: acestea zice Domnul Dumnezeu, o păstorii lui Israil! Au pască-se păstorii pre sine? Au nu pre oi le pasc păstorii?
3. Iată laptele îl mâncaţi şi cu lâna vă îmbrăcaţi, şi ce este gras junghieţi, şi oile mele nu le paşteţi:
4. Pre cea slabă nu o aţi întărit şi pre cea bolnavă nu o aţi vindecat şi pre cea zdrobită nu o aţi legat şi pre cea rătăcită nu aţi întors-o şi pre cea pierită nu o aţi căutat şi pre cea tare o aţi asuprit cu osteneală.

22. 4 Imp. 25, 3, 4. *25.* Fac. 9, 4; Lev. 3, 17. *26.* Ierem. 5, 8.

31. Zah. 3, 8.
34. *2.* Ieremia 23, 1.
3. Zah. 11, 17; Ierem. 23, 1.
4. Luc. 15, 4.

5. Şi s'au risipit oile mele nefiind
păstor şi s'au făcut mâncare hiare-
lor ţarinii.
6. Şi s'au risipit oile mele în tot
muntele şi în tot dealul înalt, şi pre-
ste faţa a tot pământul s'au risipit,
şi nu erà cine să le caute şi cine
să le întoarcă.
7. Pentru aceea păstori! Auziţi cu-
vântul Domnului:
8. Viu sunt eu, zice Domnul Dum-
nezeu, pentrucă s'au făcut oile mele
pradă, şi au fost oile mele mâncare
tuturor hiarelor câmpului nefiind pă-
stor, şi n'au căutat păstorii oile mele,
ci s'au păscut păstorii pre sine; iar
oile mele nu le-au păscut.
9. Pentru aceea păstori! Auziţi cu-
vântul Domnului:
10. Acestea zice Domnul Dumne-
zeu: iată eu asupra păstorilor, şi
voiu cere oile mele din mâinile lor,
şi voiu întoarce pre ei, ca să nu
pască oile mele, şi nu le vor mai
paşte păstorii pre ele; scoate-voiu
oile mele din gura lor, şi nu le vor
fì lor mai mult mâncare.
11. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul Dumnezeu: iată eu voiu căutà
oile mele, şi le voiu cercetà pre ele.
12. In ce chip cearcă păstorul tur-
ma sa în ziua rătăcirei, când este
negură şi nor în mijlocul oilor, când
sunt osebite, aşà voiu cercetà oile
mele, şi le voiu mânà din tot locul
unde s'au părăsit în zi de nor şi
de negură.
13. Şi voiu scoate pre ei din nea-
muri, şi voiu adunà pre ei din ţări,
şi'i voiu duce pre ei în pământul
lor, şi'i voiu paşte pre ei în munţii
lui Israil, şi în râpi şi în toată lă-
cuinţa pământului.
14. Intru păşune bună voiu paşte
pre ei, în muntele cel înalt al lui
Israil, şi vor fì stânile lor acolo şi
vor dormì, şi se vor odihnì întru
desfătare bună, şi întru păşune grasă
se vor paşte în munţii lui Israil.
15. Eu voiu paşte oile mele şi le
voiu odihnì pre ele, şi vor cunoa-
şte, că eu sunt Domnul, acestea
zice Domnul Dumnezeu.
16. Pre cea pierdută voiu căutà
şi pre cea rătăcită voiu întoarce şi
pre cea zdrobită voiu legà şi pre
cea slabă voiu întărì şi pre cea tare
voiu păzì, şi le voiu paşte pre ele
cu judecată.
17. Şi voi oile mele, acestea zice
Domnul Dumnezeu: iată eu voiu o-
sebì între oaie şi între oaie, între
berbeci şi între ţapi.
18. Şi nu v'a fost destul vouă,
că păşunea cea bună păşteaţi şi ră-
măşiţele păşunei le călcaţi cu pi-
cioarele voastre? Şi apa cea lim-
pede aţi băut, şi cea rămasă, cu pi-
cioarele voastre o turburaţi?
19. Şi oile mele călcăturile picioa-
relor voastre păşteau, şi apa cea tur-
burată de picioarele voastre au băut.
20. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul Dumnezeu: iată eu voiu osebì
între oaie tare şi între oaie slabă.
21. Cu coastele şi cu umerile voa-
stre împingeaţi, şi cu coarnele voa-
stre împungeaţi pre cea slabă.
22 Şi voiu mântuì oile mele şi
nu vor fì mai mult pradă, şi voiu
judecà între berbec şi berbec.
23. Şi voiu sculà preste ei un pă-
stor, şi'i va paşte pre ei robul meu
David, şi va fì lor păstor.
24. Şi eu Domnul voiu fì lor Dum-
nezeu, şi David căpetenie în mi-
jlocul lor; eu Domnul am grăit.
25. Şi voiu face cu David legă-
tură de pace, şi voiu pierde hiarele
cele rele de pre pământ, şi vor lă-

5. Isaia 53, 6; Ierem. 50, 6; Mat. 9, 36; 1 Petr. 2, 25. *14.* Ioan 10, 16.

15. Mat. 25, 32, 33.
23. Isaia 42, 1 şi 40, 11; Zah. 11, 7; Mihеea 7, 14; Ierem. 3, 15, 23, 4 şi 30, 9.
24. Ozie 3, 5; Ioan 10, 11.
25. Ozie 2, 18; Isaia 11, 9.

cuì în pustie și vor dormì în dumbrăvi.

26. Și voiu dà lor binecuvântare împrejurul muntelui meu, și voiu dà ploaie vouă, ploaie de binecuvântare.

27. Și lemnele câmpului vor dà roada lor, și pământul va dà tăria sa, și vor lăcuì în pământul lor cu nădejde de pace, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul, când voiu zdrobì eu jugul lor, și'i voiu scoate pre ei din mâna celor ce'i urăsc pre ei.

28. Și nu vor mai fì pradă neamurilor, și hiarele pământului nu'i vor mai mâncà pre ei, și vor lăcuì întru nădejde, și nu va fì cine să'i sperie pre ei.

29. Și voiu ridicà lor răsăditură de pace, și nu vor mai fì puțini cu numărul pre pământ, și nu vor mai pierì de foamete pre pământ, și ocara neamurilor nu vor mai suferì.

30. Și vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, și ei poporul meu, casa lui Israil, zice Domnul Dumnezeu.

31. Și voi oile mele, și oile turmei sunteți, și eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 35.

Prorocie împrotiva Idumeii.

Fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Intoarce fața ta asupra muntelui Siir, și proroceşte asupra lui.

3. Și zì lui, acestea zice Domnul Dumnezeu: iată eu sunt asupra ta munte Siir, și voiu întinde mâna mea preste tine, și te voiu dà pustiu, și te voiu pustiì.

4. Și în cetățile tale voiu face pustiire, și tu vei fì pustiu, și vei cunoaște că eu sunt Domnul.

5. Pentrucă ai fost vrăjmaș veșnic, și ai șezut înaintea casei lui Israil cu vicleșug, în mâna vrăjmașilor sabiei, în vremea strâmbătății cei mai de pre urmă.

6. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul Dumnezeu; pentrucă ai păcătuit asupra sângelui, și sângele te va gonì pre tine.

7. Și voiu dà muntele Siir spre pustiire și va fì pustiu, și voiu pierde din el oameni și dobitoace.

8. Și voiu umpleà de răniți dealurile tale și văile tale, și în toate câmpurile tale vor cădeà răniți de sabie.

9. Pustietate veșnică te voiu face, și cetățile tale nu se vor mai lăcuì, și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

10. Pentrucă ai zis: cele două neamuri și cele două țări, ale mele vor fì, și le voiu moștenì pre ele, și Domnul acolo este.

11. Pentru aceea viu sunt eu, zice Domnul, și voiu face ție după vrăjmășia ta, și mă voiu cunoaște ție, când te voiu judecà.

12. Și vei cunoaște, că eu sunt Domnul, auzit-am glasul blestemurilor tale, că ai grăit, munții lui Israil pustii s'au dat nouă spre mâncare.

13. Și mari ai grăit asupra mea cu gura ta, și eu am auzit.

14. Pentru aceea acestea zice Domnul: când se va veselì tot pământul, pustiu te voiu face pre tine.

15. Precum te-ai bucurat de moștenirea casei lui Israil, că s'a risipit, așà te voiu face pre tine. Pustiu vei fì munte Siir, și toată Idumeia va pierì, și vor cunoaște, că eu sunt Domnul Dumnezeul lor.

26. Isaia 11, 9; Ierem. 31, 34. *28.* Ierem. 30, 11. *30.* Ierem. 31, 33. *31.* Ioan 10, 11, 12. 35. *2.* Amos 1, 11.

5. Ps 136, 7. *7.* Isaia 34, 5. *15.* Avdiei, 15.

CAP. 36.

Făgăduința mântuirii lui Israil.

Şi tu fiul omului! Proroceşte de munţii lui Israil, şi zì: munţilor lui Israil! Auziţi cuvântul Domnului.
2. Acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă a zis de voi vrăjmaşul: bine este, pustiiri veşnice spre moşteniri nouă ni s'au făcut,
3. Pentru aceea proroceşte, şi zì: acestea zice Domnul Dumnezeu, pentru căci v'aţi necinstit voi, şi v'aţi urît voi de toate neamurile cele de prin prejurul vostru, ca să fiţi moştenire celorlalte neamuri, şi v'aţi suit, şi v'aţi făcut grai limbii şi ocară neamurilor,
4. Pentru aceea munţii lui Israil! Auziţi cuvântul Domnului, acestea zice Domnul: munţilor şi dealurilor şi văilor şi păraelor şi celor pustiite şi stinse, şi cetăţilor celor părăsite, care au fost pradă şi călcare neamurilor celor de prin prejur.
5. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: pentrucă întru focul mâniei mele am grăit asupra celorlalte neamuri şi asupra a toată Idumeea, pentrucă au dat pământul meu loruş spre moştenire cu bucurie necinstind sufletele, ca să le piarză cu pustiire.
6. Pentru aceea proroceşte de pământul lui Israil, şi zì: munţilor şi dealurilor şi văilor şi codrilor, acestea zice Domnul: iată eu întru râvna mea şi întru mâniea mea am grăit, pentrucă aţi suferit voi ocările neamurilor,
7. Pentru aceea iată eu voiu ridicà mâna mea preste neamurile cele din prejurul vostru, acestea ocara lor vor luà.
8. Iar voi munţii lui Israil, strugurul şi roada voastră va mâncà poporul meu, căci nădăjduesc să vie.
9. Că iată eu voiu căutà spre voi, şi veţi lucrà şi veţi semănà.
10. Şi voiu înmulţì întru voi oamenii şi casa lui Israil toată desăvârşit, şi se vor lăcuì cetăţile voastre, şi cele pustiite se vor zidì.
11. Şi voiu înmulţì întru voi oamenii şi vite, şi voiu face să lăcuiţi ca din începutul vostru, şi bine voiu face vouă, mai mult de cât mai înainte, şi veţi cunoaşte, că eu sunt Domnul.
12. Şi voiu naşte întru voi oameni pre poporul meu Israil, şi vor moştenì pre voi, şi veţi fì lor moşie, şi nu vă veţi adauge mai mult, ca să vă facă pre voi fără de fii dintru ei.
13. Acestea zice Domnul Dumnezeu, pentrucă au zis ţie: pământ, care mănâncă oameni eşti tu, şi fără de fii de neamul tău te-ai făcut.
14. Pentru aceea oameni mai mult nu vei mâncà, şi neamul tău nu'l vei mai face mai mult fără de fii, zice Domnul Domnul.
15. Şi nu se va auzì mai mult întru voi defăimarea neamurilor, şi ocara popoarelor mai mult nu o veţi suferì, zice Domnul Domnul.
16. Şi s'a făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:
17. Fiul omului! Casa lui Israil a lăcuit în pământul său, şi l-a spurcat pre el cu calea sa; şi cu idolii săi, şi cu necurăţiile sale, ca necurăţia femeii, care are curgerea sângelui cea de pre lună, s'a făcut calea lor înaintea feţii mele.
18. Şi am vărsat mâniea mea preste dânşii, pentru sângele care l-au vărsat ei pre pământ şi cu idolii lor l-au spurcat pre el.
19. Şi i-am risipit pre ei întru neamuri, şi i-am vânturat pre ei prin

36. *5.* Ierem. 2, 7.

13. Neem. 13, 33. *17.* Lev. 12, 2.

țări; după calea lor și după păcatul lor i-am judecat pre ei.

20. Și au umblat după neamurile la care au mers și au spurcat numele cel sfânt al meu, că se ziceà de ei: poporul Domnului sunt aceștia și din pământul lui au ieșit.

21. Și nu m'am îndurat de ei pentru numele meu cel sfânt, care l-a spurcat casa lui Israil întru neamurile la care a mers.

22. Pentru aceea zì casei lui Israil, acestea zice Domnul Domnul: nu pentru voi voiu face eu vouă casa lui Israil, ci pentru numele meu cel sfânt care l-ați spurcat întru neamurile, la care ați mers.

23. Și voiu sfinți numele meu cel mare, care s'a spurcat întru neamuri, care l-ați spurcat în mijlocul lor; și vor cunoaște neamurile, că eu sunt Domnul, zice Domnul, când mă voiu sfinți întru voi înaintea ochilor lor.

24. Și voiu luà pre voi dintru neamuri și voiu adunà pre voi din toate țările, și voiu băgà pre voi în pământul vostru.

25. Și voiu stropì preste voi apă curată și vă veți curățì de toate necurățiile voastre, și de toți idolii voștri voiu curățì pre voi.

26. Și voiu dà vouă inimă nouă, și duh nou voiu dà întru voi, și voiu luà inima cea de piatră din trupul vostru și voiu dà vouă inimă de carne.

27. Și duhul meu voiu dà întru voi, și voiu face ca să umblați întru îndreptările mele, și judecățile mele să le păziți și să le faceți.

28. Și veți lăcuì pre pământul care l-am dat părinților voștri și veți fì mie popor și eu voiu fì vouă Dumnezeu.

29. Și vă voiu mântuì pre voi dintru toate necurățiile voastre și voiu chemà grâul, și'l voiu înmulțì pre el, și nu voiu aduce asupra voastră foamete.

30. Și voiu înmulțì roada lemnului și roadele țarinei, ca să nu purtați ocara foametei întru neamuri.

31. Și vă veți aduce aminte de căile voastre cele rele și de izvodirile voastre cele ce nu erau bune, și nu vor plăceà vouă fărădelegile voastre și spurcăciunile voastre.

32. Nu pentru voi voiu face, zice Domnul Domnul; să știți voi, rușinați-vă și vă abateți dela căile voastre casa lui Israil.

33. Acestea zice Domnul Domnul: în ziua în care voiu curățì pre voi de toate fărădelegile voastre și voiu face să se lăcuiască cetățile și cele pustiite se vor zidì.

34. Și pământul cel stricat se va lucrà, care mai nainte erà stricat înaintea ochilor a tot călătorul.

35. Și vor zice: pământul cel stricat s'a făcut ca o grădină desfătată, și cetățile cele pustii și stricate și săpate, tari s'au așezat.

36. Și vor cunoaște neamurile cele rămase împrejurul vostru, că eu sunt Domnul; am zidit cele surpate și am răsădit cele stricate. Eu Domnul am grăit și am făcut.

37. Acestea zice Domnul Dumnezeu: încă întru aceasta mă va căutà casa lui Israil, ca să le fac lor; înmulțì-voiu pre ei de oameni ca oile.

38. Ca oile cele sfinte, ca oile Ierusalimului; întru sărbătorile lui, așà vor fì cetățile cele pustii pline de oameni și vor cunoaște că eu sunt Domnul.

---

20. Isaia 52, 5; Rom. 2, 24.
22. A 2 Lege 9, 5; Isaia 43, 25 și 48, 9.
26. Ierem. 32, 39.
31. Ierem. 17, 2. *32.* Isaia 43, 25.
33. Isaia 33, 20.

CAP. 37.

Vedenia oaselor uscate și invierea morților.

Fost-a preste mine mâna Domnului și m'a scos Duhul Domnului și m'a pus în mijlocul unui câmp, și acela erà plin de oase de oameni,

2. Și m'a purtat pre mine împrejurul lor; și iată erau multe foarte pre fața câmpului, și iată uscate foarte.

3. Și a zis către mine: fiul omului! Oare învià-vor oasele acestea? Și am zis, Doamne! Doamne! Tu știi acestea.

4. Și au zis către mine: fiul omului! Prorocește spre oasele acestea și să le zici lor: oase uscate, ascultați cuvântul Domnului.

5. Acestea zice Domnul Dumnezeu oaselor acestora: iată eu voiu aduce întru voi duh de vieață,

6. Și voiu dà preste voi vine și voiu pune preste voi carne și voiu întinde preste voi piele, și voiu dà întru voi duhul meu și veți învià, și veți cunoaște că eu sunt Domnul.

7. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul, și s'a făcut glas când am prorocit, și iată cutremur s'a făcut și s'au apropiat oasele, fiecare os la încheetura sa.

8. Și am văzut și iată creșteau preste dânsele vine și carne, și se tindeà piele preste dânsele deasupra și duh nu erà într'însele.

9. Și au zis către mine: proroceşte pentru duhul, proroceşte fiul omului! Și zì duhului: acestea zice Domnul Dumnezeu din patru vânturi vino duhule și suflă preste morții aceștia și să învieze.

10. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul, și a intrat într'înșii duhul, și au învieat, și au stătut pre picioarele lor mulțime multă foarte.

11. Și au grăit Domnul către mine, zicând: fiul omului! Oasele acestea toată casa lui Israil este. Aceștia zic: uscatu-s'au oasele noastre, pierit-au nădejdea noastră, și ne-am stins.

12. Pentru aceea proroceşte, și zì: acestea zice Domnul, iată eu voiu deschide mormânturile voastre, și voiu scoate pre voi din mormânturile voastre poporul meu, și vă voiu duce pre voi în pământul lui Israil,

13. Și veți cunoaște că eu sunt Domnul, când voiu deschide eu mormânturile voastre, ca să vă scot pre voi din mormânturile voastre poporul meu.

14. Și voiu dà duhul meu întru voi, și veți învieà, și voiu pune pre voi pre pământul vostru, și veți cunoaște, că eu sunt Domnul, grăit-am, și voiu face, zice Domnul.

15. Și a fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

16. Fiul omului! Iați ție un toiag, și scrie preste el pre Iuda și pre fiii lui Israil, cari s'au adaos la el, și'ți vei luà al doilea toiag, și vei scrì preste el pre Iosif, toiagul lui Efraim și pre toți fiii lui Israil, cari s'au adaos la el.

17. Și le vei împreunà pre ele unul la altul să'ți fie un toiag, ca să le legi pre ele, și vor fi în mâna ta.

18. Și va fi când vor zice către tine fiii poporului tău: au nu vei spune nouă, ce sunt acestea ție?

19. Și vei zice către ei: acestea zice Domnul: iată eu voiu luà neamul lui Iosif cel din mâna lui Efraim, și neamurile lui Israil cele ce s'au adaos la el, și voiu dà pre ei preste neamul lui Iuda, și vor fi un toiag în mâna Iudii.

20. Și vor fi toiegele, pre care tu ai scris în mâna ta înaintea lor.

21. Și vei grăì către ei, acestea

37. *13.* Isaia 26, 19.

zice Domnul Domnul: iată eu voiu luà toată casa lui Israil din mijlocul neamurilor, la care a mers, şi'i voiu adunà pre ei dintru toţi cei dimprejurul lor, şi'i voiu băgà pre ei în pământul lui Israil,

22. Şi'i voiu face pre ei un neam în pământul meu în munţii lui Israil; un Domn va fì lor, şi nu vor fì mai mult două neamuri, nici se vor mai împărţì mai mult în două împărăţii,

23. Ca să nu se spurce mai mult întru idolii lor şi întru urâciunile lor şi întru toate necurăţiile lor; şi'i voiu mântuì pre ei de toate fărădelegile lor, cu care au păcătuit, şi'i voiu curăţì pre ei, şi vor fì mie popor, şi eu voiu fì lor Dumnezeu.

24. Şi robul meu David împărat în mijlocul lor, şi un păstor va fì tuturor, că întru poruncile mele vor umblà, şi judecăţile mele vor păzì şi le vor face pre ele,

25. Şi vor lăcuì în pământul lor, care l-am dat robului meu Iacov, unde au lăcuit părinţii lor; şi vor lăcuì pre dânsul ei şi fiii lor şi fiii fiilor lor până în veac, şi David robul meu împărat va fì lor în veac.

26. Şi voiu pune lor legătură de pace, şi legătură veşnică va fì cu ei, şi voiu pune Sfintele mele în mijlocul lor.

27. Şi va fì lăcaşul meu întru ei, şi voiu fì lor Dumnezeu, şi ei vor fì mie popor.

28. Şi vor cunoaşte neamurile, că eu sunt Domnul, cel ce'i sfinţesc pre ei, când vor fì Sfintele mele în mijlocul lor în veac.

---

22. Ierem. 3, 18; Ioan 10, 16.
23. Ierem. 33, 8; Isaia 1, 18; Isaia 40, 11.
24. Ierem. 23, 4 şi 30, 9.
26. Daniil 9, 24; Ioan 1, 46; Lev. 26, 11.
27. Psalm 88, 4 şi 109, 5; 2 Cor. 6, 16.
28. Ioan 12, 34.

CAP. 38.

Prorocie asupra lui Gog şi Magog.

Fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. Fiul omului! Intăreşte faţa ta spre Gog şi spre pământul lui Magog, spre biruitorul căpeteniei lui Mesoh şi Tovel, şi proroceşte pentru dânsul.

3. Şi zì lui: acestea zice Domnul Domnul: iată eu asupra ta Gog şi asupra pământului lui Magog biruitorul căpeteniei Mesohului şi Tovelului.

4. Şi te voi adunà pre tine şi toată puterea ta, cai şi călăreţi îmbrăcaţi în platoşe toţi, adunare multă, scuturi şi coifuri şi sabii.

5. Perşi şi Etiopi şi Livii şi Lidii, toţi cu coifuri şi cu scuturi.

6. Gamer şi toţi cei dimprejurul lui, casa lui Torgamà dela marginea miezului nopţii, şi toţi cei dimprejurul lui, şi neamuri multe cu tine.

7. Găteşte-te, găteşte-te pre tine însuţi tu, şi toată adunarea ta cea adunată cu tine, şi vei fì mie înainte streaje.

8. Din zile multe se va gătì, în anii cei de pre urmă va venì, şi va venì la pământul cel stricat de sabie, adunaţi din neamuri multe în pământul lui Israil, care s'a pustiit de toate părţile, şi acesta dintru neamuri a ieşit, şi vor lăcuì în pace toţi.

9. Şi te vei suì ca ploaia, şi vei venì ca norul, şi vei acoperì pământul, şi vei fì tu şi toţi cei dimprejurul tău, şi neamuri multe cu tine.

10. Acestea zice Domnul Domnul: şi va fì în ziua aceea, suì-se-va cuvânt în inima ta, şi vei gândì gânduri rele.

---

38. *2.* Apoc. 20, 8.
9. Daniil 11, 40; Pilde 1, 27.

11. Şi vei grăì: suì-mă-voiu pre
pământul cel lepădat, venì-voiu la
cei ce se odihnesc cu linişte şi la
cei ce lăcuesc în pace, la toţi cei
ce lăcuesc pământul, întru care nu
este zid, nici zăvoare, şi uşi nu sunt
la ei.
12. A prădà pradă şi jafuri a je-
fuì, a întoarce mâinile mele spre
cea pustiită, care s'a lăcuit, şi pre-
ste neamurile cele adunate din nea-
muri multe, preste cei ce au făcut
moşii şi lăcuesc în mijlocul pămân-
tului.
13. Savà şi Dedan şi neguţătorii
Carhidoniei şi toate satele lor vor
grăì ţie: spre pradă a prădà vii tu
şi a jefuì jefuiri, şi ai adunat adu-
narea ta, să iei argint şi aur, să iei
moşii, să jefueşti jefuiri mari?
14. Pentru aceea proroceşte fiul
omului! Şi zì lui Gog, acestea zice
Domnul: au nu în ziua aceea, când
va lăcuì poporul meu Israil în pace
te vei ridicà?
15. Şi vei venì dela locul tău, de
la marginea miezului nopţei şi nea-
muri multe cu tine, călăreţi de cai,
toţi adunare mare şi putere multă.
16. Şi te vei suì asupra poporu-
lui meu Israil, ca un nor, să aco-
peri pământul. In zilele cele de pre
urmă va fì, şi te voiu aduce în pă-
mântul meu ca să cunoască toate
neamurile, când mă voiu sfinţì eu
întru tine înaintea lor.
17. Acestea zice Domnul Domnul,
lui Gog: tu eşti, de care am grăit
mai înainte, în zilele cele mai din-
tâiu prin mâna robilor mei proro-
cii lui Israil, în zilele acelea şi în
anii aceia, ca să te aduc pre tine
asupra lor.
18. Şi va fì în ziua aceea, în ziua
în care va venì Gog asupra pămân-
tului lui Israil, zice Domnul Dom-
nul: suì-se-va mâniea mea.

11. Ierem. 49, 30. *16.* Dan. 11, 40.

19. Şi în râvna mea cu focul mâ-
niei mele am grăit, că va fì în ziua
aceea cutremur mare pre pământul
lui Israil,
20. Şi se vor clătì de faţa Dom-
nului peştii mării şi pasările ceru-
lui şi hiarele câmpului, şi toate ji-
vinile cele ce se târăsc pre pământ,
şi toţi oamenii cei de pre faţa pă-
mântului, şi se vor sparge munţii,
şi se vor afundà văile, şi tot zidul
pre pământ se va surpà.
21. Şi voiu chemà asupra lui toată
frica sabiei, zice Domnul Domnul:
sabia omului va fì asupra fratelui
său.
22. Şi'l voiu judecà pre el cu moar-
te şi cu sânge şi cu ploaie înnecă-
toare şi cu pietre de grindine şi foc,
şi piatră pucioasă voiu plouà pre-
ste el şi preste toţi cei ce sunt cu
el, şi preste neamuri multe, care sunt
cu el.
23. Şi mă voiu slăvì şi mă voiu
sfinţì, şi mă voiu cunoaşte înaintea
a multe neamuri şi vor cunoaşte,
că eu sunt Domnul.

CAP. 39.

Urmarea prorociei contra lui Gog şi Magog.

Şi tu fiul omului! Proroceşte asu-
pra lui Gog şi zì: acestea zice
Domnul: iată eu asupra ta Gog că-
petenia lui Mesoh şi Tovel.
2. Şi te voiu adunà pre tine şi te
voiu povăţuì pre tine, şi te voiu suì
pre tine dela marginea miezului nop-
ţei şi te voiu aduce pre munţii lui
Israil.
3. Şi voiu pierde arcul tău din
mâna ta cea stângă, şi săgeţile tale
din mâna ta cea dreaptă.
4. Şi te voiu surpà preste munţii
lui Israil şi vei cădeà tu şi toţi cei

20. Mateiu 24, 29; Lucă 21, 25; Ozie 4, 3.
21. Jndec. 7, 22; 1 Imp. 14, 20.
22. Ps. 10, 6; Apoc. 8, 7 şi 16, 21.

dimprejurul tău, şi neamurile cele
ce sunt cu tine, dà-se-vor la mul-
ţime de pasări şi la toată zbură-
toarea, şi la toate hiarele câmpului
te-am dat pre tine să te mănânce.
5. Pre faţa câmpului vei cădeà,
că eu am grăit, zice Domnul Dom-
nul.
6. Şi voiu trimite foc preste Ma-
gog şi se vor lăcuì ostroavele în
pace, şi vor cunoaşte că eu sunt
Domnul.
7. Şi numele meu cel sfânt se va
cunoaşte în mijlocul poporului meu
Israil, şi nu se va mai spurcà nu-
mele meu cel sfânt, şi vor cunoa-
şte toate neamurile, că eu sunt Dom-
nul cel sfânt întru Israil.
8. Iată vine şi vei cunoaşte că
va fi zice Domnul Domnul: acea-
sta este ziua întru care am grăit.
9. Şi vor ieşì cei ce lăcuesc în
cetăţile lui Israil şi vor arde armele
şi pavezele şi suliţile şi arcele şi
săgeţile şi toiegele de mâini şi lăn-
cile şi vor aţâţà cu ele foc în şapte
ani.
10. Şi nu vor luà lemne din câmp,
nici vor tăià din dumbrăvi, ci ar-
mele le vor arde cu foc şi vor prădà
pre cei ce i-au prădat pre ei, şi vor
jefuì pre cei ce i-au jefuit pre ei, zice
Domnul.
11. Şi va fi în ziua aceea, dà-voiu
lui Gog loc numit mormînt întru
Israil, îngropare celor ce au venit
la mare, şi vor zidì împrejur gura
văiei,
12. Şi vor îngropà acolo pre Gog
şi toată mulţimea lui, şi se va che-
mà atunci îngroparea lui Gog.
13. Şi'i vor îngropà pre ei casa
lui Israil, ca să se curăţiască pă-
mântul în luna a şaptea, şi'i va în-
gropà pre ei tot poporul pământu-
lui, şi va fi lor numită ziua în care
m'am slăvit, zice Domnul.
14. Şi pururea vor trimite oameni,
cari vor umblà prin tot pământul
şi vor căutà ca să îngroape pre cei
rămaşi pre faţa pământului şi să'l
curăţiască pre el, după luna a şap-
tea vor cercà.
15. Şi tot cel ce umblă pre pă-
mânt şi va vedeà os de om, va pune
lângă el semn, până când îl vor în-
gropà îngropătorii în Ghe în cimi-
tirul lui Gog.
16. Că şi numele cetăţei se va
chemà cimitir, şi se va curăţì pă-
mântul.
17. Şi tu fiul omului! Acestea zice
Domnul Domnul: grăeşte către toată
pasărea zburătoare şi către toate
hiarele câmpului: adunaţi-vă şi ve-
niţi, adunaţi-vă din toate laturile de
prin prejur la jertfa mea cea mare,
care am jertfit vouă în munţii lui
Israil, şi veţi mâncà carne şi veţi
beà sânge.
18. Cărnurile uriaşilor veţi mâncà
şi sângele domnilor pământului veţi
beà, berbeci şi ţapi şi viţei, toţi graşi.
19. Şi veţi mâncà grăsime de vă
veţi săturà, şi veţi beà sânge de vă
veţi îmbătà, din jertfa mea care am
junghiat vouă.
20. Şi vă veţi sătura din masa
mea, de cal şi de călăreţ, de uriaş
şi de tot bărbatul răsboinic, zice
Domnul.
21. Şi voiu dà slava mea întru
voi, şi vor vedeà toate neamurile ju-
decata care am făcut, şi mâna mea
care am adus preste ei.
22. Şi va cunoaşte casa lui Israil,
că eu sunt Domnul Dumnezeul lor
din ziua aceasta şi înainte.
23. Şi vor cunoaşte toate neamu-
rile, că pentru păcatele lor s'a ro-
bit casa lui Israil, că s'a lepădat de
mine si am întors faţa mea de că-
tre ei şi i-am dat pre ei în mâinile
vrăjmaşilor lor şi au căzut toţi de
sabie.

39. *17.* Isaia 34, 6; Sofon. 1, 7, 8.
23. A 2 Lege 31, 17, 18.

24. După necurăţiile lor şi după fărădelegile lor am făcut lor şi am întors faţa mea de către ei.

25. Pentru aceea acestea zice Domnul Domnul: acum voiu întoarce robia lui Iacov şi voiu miluì casa lui Israil şi voiu râvnì pentru numele meu cel sfânt.

26. Şi vor luà ocara lor şi strâmbătatea care au făcut, când au lăcuit ei în pământul lor în pace, şi nu va fì cine să'i înfricoşeze.

27. Când îi voiu întoarce eu pre ei din neamuri şi'i voiu adunà din mâinile neamurilor, mă voiu sfinţì întru ei înaintea neamurilor,

28. Şi vor cunoaşte că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, când mă voiu arătà eu întru neamuri şi îi voiu adunà pre ei pre pământul lor, şi nu voiu lăsà mai mult pre nici unul dintru ei.

29. Şi nu voiu mai întoarce faţa mea de către ei, pentrucă am vărsat mâniea mea preste casa lui Israil, zice Domnul Domnul.

CAP. 40.

Vedenia zidirei bisericii.

Şi a fost în anul al douăzeci şi cincilea al robiei noastre în luna dintâiu, în zece zile ale lunei, în anul al patrusprezecelea, dupăce s'a luat cetatea, în ziua aceea fost-a preste mine mâna Domnului, şi m'a adus acolo.

2. Intru vederea lui Dumnezeu m'a adus pre mine în pământul lui Israil şi m'a pus într'un munte foarte înalt şi preste el erà ca o cetate zidită împreajmă.

3. Şi m'a băgat pre mine acolo, şi iată un bărbat şi vederea lui erà ca vederea aramei sclipitoare, şi în mâna lui erà aţă de ziditori şi trestie de măsurat, şi el stă în poartă.

4. Şi a zis către mine bărbatul: văzut-ai fiul omului! Vezi cu ochii tăi şi cu urechile tale auzi, şi pune în inima ta toate câte eu arăt ţie, pentru ca să arăt ţie ai intrat aici, şi vei arătà toate câte tu vezi, casei lui Israil.

5. Şi iată zid afară din casă prin prejur, în mâna bărbatului trestie de măsurat de şase coţi şi o palmă, şi a măsurat zidul, lăţimea şi înălţimea lui erà întocmai cu trestia,

6. Şi a intrat pre poarta, care caută spre răsărit, şapte trepte, şi a măsurat Tee şase de o parte şi şase de altă parte, şi pridvorul porţei întocmai cu trestia.

7. Şi tindă întocmai cu trestia de lungă şi de lată, şi pridvor în mijlocul foişorului de şase coţi.

8. Şi tinda a doua întocmai cu trestia de lată şi de lungă şi pridvorul de cinci coţi.

9. Şi tinda a treia întocmai cu trestia de lungă şi de lată.

10. Şi pridvorul porţei cel aproape de pridvorul uşei de opt coţi şi fruntea de doi coţi, şi pridvorul porţei din lăuntru.

11. Şi tinda porţei împreajmă, trei de o parte şi trei de alta, şi o măsură la câte trele, şi o măsură la pridvor de o parte şi de alta.

12. Şi a măsurat lărgimea uşei porţei de zece coţi, şi lărgimea porţei de treisprezece coţi.

13. Şi un cot se adunà înaintea tinzii, şi hotarul unui cot de o parte şi de alta, şi tinda de şase coţi de o parte şi de şase de alta.

14. Şi a măsurat poarta dela zidul tinzii până la peretele tinzei, lăţimea de douăzeci şi cinci de coţi, aceasta este poartă împreajma porţei.

15. Şi descoperemântul pridvorului porţei de şasezeci de coţi dinafară, şi de douăzeci şi cinci tinda porţei prin prejur.

29. Ioil 2, 28.

16. Şi descoperemântul curţei din afară la descoperemântul pridvorului porţei cei dinlăuntru de cincizeci de coţi.

17. Şi ferestre ascunse la tinzi şi la pridvoare pre dinlăuntrul porţei curţei prin prejur, aşijderea la foişoare ferestre împrejur pre dinlăuntru şi preste pridvor finici de o parte şi de alta.

18. Şi m'a băgat în curtea cea mai din lăuntru, şi iată cămări şi stâlpi împrejurul curţii, treizeci de cămări întru împrejurarea stâlpilor.

19. Şi foişoare în dosul porţilor după lungimea porţilor celor din înaintea stâlpilor de desupt.

20. Şi a măsurat lărgimea dela descoperemântul porţii cei mai din afară pre din lăuntru către descoperemântul porţii care caută spre răsărit.

21. Şi m'a băgat spre miazănoapte, şi iată poarta, care caută spre miazănoapte către curtea cea mai dinafară, şi o a măsurat cât este de lungă şi de lată.

22. Şi tinzi trei de o parte şi trei de alta, şi fruntea şi foişorul şi finicii ei, şi s'a făcut după măsura porţii, care caută către răsărit, de cincizeci de coţi lungimea ei, şi de douăzeci şi cinci lărgimea.

23. Şi ferestrile ei şi foişoarele şi finicii ei, ca şi poarta, care caută către răsărit, şi pre şapte trepte se suia la ea, şi foişor pre din lăuntru.

24. Şi poarta curţii cea mai din lăuntru, care caută spre poarta miezuluinopţii, ca şi poarta, care caută spre răsărit, şi a măsurat curtea dela o poartă până la altă poartă o sută de coţi.

25. Şi m'a dus despre austru, şi iată o poartă căutând spre austru, şi o a măsurat pre ea, şi tinda şi fruntea, şi foişoarele după măsurile acestea.

26. Şi ferestrile ei, şi foişoarele împrejur, ca şi ferestrile pridvorului, de cincizeci de coţi lungimea ei, şi de douăzeci şi cinci lărgimea.

27. Şi şapte trepte erau la ea, şi foişor pre din lăuntru, şi finici la ea, unul dincoace, şi altul dincolo preste frunte.

28. Şi poarta în preajma porţii curţii cei mai din lăuntru despre austru; şi a măsurat curtea dela o poartă până la altă poartă, lărgimea coţi o sută către austru.

29. Şi m'a băgat în curtea cea mai din lăuntru a porţii de către austru, şi a măsurat poarta după măsurile acestea.

30. Şi tinda şi frunţile şi foişoarele şi ferestrile ei şi la foişor împrejur coţi cincizeci lungimea ei, şi lărgimea ei douăzeci şi cinci.

31. Şi foişor împrejur lungimea de douăzeci şi cinci de coţi, şi lăţimea cinci.

32. Şi foişor la uşa cea mai din afară, şi finici pre frunte, şi opt trepte.

33. Şi m'a băgat la poarta, care caută către răsărit, şi o a măsurat pre ea după măsurile acestea.

34. Şi tinda şi frunţile şi foişoarele şi ferestrile la ea, şi foişor împrejur cincizeci de coţi lungimea ei, şi lărgimea ei douăzeci şi cinci.

35. Şi foişor la curtea cea mai dinafară, şi finici preste frunte dincoace şi dincolo, şi opt trepte la ea.

36. Şi m'a băgat la poarta cea de către miazănoapte, şi o a măsurat după măsurile acestea.

37. Şi tinzile ei şi frunţile şi foişoarele şi ferestre la ea împrejur, de cincizeci de coţi lungimea ei, şi lărgimea de douăzeci şi cinci.

38. Şi foişoarele la curtea cea mai

dinafară, şi finici la frunte dincoa-
ce şi dincolo, şi opt trepte la ea.
39. Şi cămările ei şi uşile ei şi
foişoarele ei spre poarta a doua,
curgere de apă, acolo spală arde-
rea de tot.
40. Şi la pridvorul porţii două
mese dincoace, ca să junghie pre
ele arderea de tot cea pentru pă-
cate, şi cea pentru neştiinţă.
41. Şi dinnapoia curgerii arderilor
de tot, care caută spre miazănoapte,
două mese către răsărituri din do-
sul cei a doua, şi la pridvorul por-
ţii despre răsărit opt mese.
42. Patru mese de o parte, şi pa-
tru mese de altă parte din dosul
porţii, preste acelea junghiau jert-
fele, şi arderile de tot împreajma
celor opt mese ale jertfelor.
43. Şi patru mese ale arderilor de
tot de piatră cioplită, lungimea de
un cot şi jumătate, şi un cot de
înalt.
44. Preste ele vor pune uneltele
cu care junghiau acolo arderile de
tot şi jertfele.
45. Şi de o palmă vor aveà strea-
şină cioplită pre din lăuntru îm-
prejur, şi deasupra meselor acope-
remânt, ca să se acopere de ploaie
şi de uscăciune.
46. Şi m'a băgat pre mine la
curtea cea mai din lăuntru, şi iată
două cămări în curtea cea mai din
lăuntru, una din dosul porţii, care
caută către miazănoapte şi aduce
către austru, şi una din dosul por-
ţii cei de către austru, care caută
către miazănoapte.
47. Şi a zis către mine: cămara
aceasta, care caută către austru este
a preoţilor, cari păzesc paza casei.
48. Iar cămara, care caută către
miazănoapte este a preoţilor celor
ce păzesc paza jertfelnicului, aceia
sunt fiii lui Saduc, cari se apropie
din fiii lui Levì la Domnul ca să'i
slujească lui.
49. Şi a măsurat curtea, lungi-
mea de o sută de coţi, şi lărgimea
de o sută la patru părţi ale ei, şi
jertfelnicul înaintea casei.
50. Şi m'a băgat pre mine la prid-
vorul casei, şi a măsurat pridvorul
de cinci coţi lărgimea de o parte,
şi de cinci de altă parte, şi lărgi-
mea uşii de patrusprezece coţi, şi
ţâţânile uşii pridvorului de trei coţi
de o parte, şi de trei coţi de altă
parte, şi lungimea pridvorului de
douăzeci de coţi.
51. Şi lărgimea de douăzeci coţi,
şi pre zece trepte se suià la el, şi,
stâlpi erau la pridvor unul dincoace
şi altul dincolo.

CAP. 41.

Rânduiala zidirii Bisericei.

Şi m'a băgat în Biserică, şi a mă-
surat pridvorul de şase coţi lăr-
gimea dincoace şi de şase dincolo.
2. Şi lărgimea porţii de zece coţi,
ţâţânile porţii de cinci coţi deoparte
şi de cinci de altă parte, şi lungi-
mea lui de patruzeci coţi şi lărgi-
mea de douăzeci.
3. Şi m'a băgat în curtea cea mai
dinlăuntru, şi a măsurat pridvorul
uşii de doi coţi şi uşa de şase coţi,
şi ţâţânile uşii de şapte coţi din-
coace şi de şapte dincolo.
4. Şi a măsurat lungimea uşilor
de patruzeci de coţi şi lărgimea de
douăzeci despre faţa Bisericii, şi a
zis către mine: aceasta este Sfânta
Sfintelor.
5. Şi a măsurat peretele casii de
şase coţi, şi lărgimea coastei de
patru coţi împrejur.
6. Şi coastele, coastă către coa-
stă de două ori câte treizeci şi trei,
şi osebirea în peretele casii în coa-

41. 4. Eşire 26, 33.

ste împrejur, ca să fie celor ce se prind a vedeà, ca, cu nimic să nu se atingă de pereții casii.

7. Și lărgimea coastii cei mai de sus, după adăogirea din perete către cea mai de sus, împrejurul casii, ca să se lărgească deasupra, și din cele de jos se vor suì la cele de sus, și din cele din mijloc spre cele cu trei poduri.

8. Și încunjurul casii înălțimea împrejur și osebirea coastelor întocmai cu trestiea de șase coți.

9. Și lărgimea coastei peretelui dinafară de cinci coți, iar celelalte între coastele casii.

10. Și între cămări lărgimea de douăzeci de coți încunjurul casii prin prejur.

11. Și ușile cămărilor către rămășița unei uși, care este de către miazănoapte, și o ușe către austru, și lărgimea luminii ceilalte de cinci coți împrejur.

12. Și zidul care este de către fața ceilalte, cam spre mare, de șaptezeci de coți de lat, iar peretele care desparte, de cinci coți de lat împrejur, și lungimea lui de nouăzeci.

13. Și a măsurat în preajma casii o sută de coți lungimea, și celelalte și care despart și pereții lor lungimea de o sută de coți.

14. Și lărgimea dinaintea casii și celelalte din preajmă de o sută de coți.

15. Și a măsurat lungimea celui ce desparte, și în preajma feții rămășiții celor dinapoia casii aceea, și celelalte rămășițe dincoace și dincolo de o sută de coți lungimea, și Biserica și unghiurile și pridvorul cele mai dinafară podit.

16. Și ferestrile mrejuite, ca să lumineze, să se poată vedeà prin ele. Și casa și cele de aproape căptușite cu lemne [toate împrejur, și pardoseala și din pardoseală până la ferestre. Și ferestrile se deschideau în trei feluri,

17. Ca să se poată privì prin ele, și până la casa cea mai dinlăuntru, și până la cea mai dinafară, și preste tot peretele împrejur dinlăuntru și dinafară măsură.

18. Și Heruvimi săpați și finici, câte un finic între un Heruvim și între alt Heruvim, două fețe la un Heruvim.

19. Față de om către finic deoparte și de alta, și față de leu către finic deoparte și de alta, săpată toată casa prin prejur.

20. Din pardoseală până la podine erau Heruvimi și finici săpați.

21. Și cel Sfânt și Biserica se deschideà prin patru unghiuri în preajma feții Sfintelor, vederea ca a unui jertfelnic de lemn.

22. De trei coți înălțimea lui, și lungimea de doi coți, și lărgimea de doi, și coarne aveà, și temeiul lui și pereții lui. Și a zis către mine: aceasta este masa cea dinaintea feții Domnului.

23. Și două uși erau la Biserică, și două uși la cel Sfânt.

24. Și între acele două uși erau două ușcioare de amândouă părțile, care se deschideau una către alta, că două ușcioare erau la una, și două la cealaltă.

25. Și săpături erau preste ele, și preste ușile Bisericii Heruvimi și finici, după săpătura Sfintelor, și lemne de treabă despre fața pridvorului pre dinafară.

26. Și ferestre ascunse, și măsură dincoace și dincolo spre acoperemânturile pridvorului, și coastele casii întocmite.

---

22. Eșire 30, 1.

CAP. 42.

Urmarea măsurilor Bisericii.

Şi m'a băgat în curtea cea mai dinafară către răsărit în preajma porţii cei de către miazănoapte.

2. Şi m'a băgat înlăuntru, şi iată cinci cămări lângă partea zidului, şi aproape de zidul cel despărţit către miazănoapte despre faţă de o sută de coţi lungimea către miazănoapte, şi lungimea de cincizeci, scrise ca şi porţile curţii cei mai dinlăuntru, şi ca stâlpii cei de prin prejur ai curţii cei mai dinafară, în rând cămări întreite cu faţa căutând una către alta.

3. Şi înaintea cămărilor loc de preumblat de zece coţi de lat şi de o sută de lung, nici un cot lipsă, şi uşile lor către miazănoapte.

4. Şi preumblările foişoarelor asemenea, că întreceau în sus stâlpii din stâlpii cei de desupt, şi loc asemenea erà.

5. Şi foişoare întreite erau, şi stâlpi n'aveau, ca stâlpii celor mai dinafară.

6. Pentru aceea erau mai înalţi decât cei de desupt şi decât cei din mijloc dela pământ.

7. Şi lumină dinafară, precum erau cămările curţii cei mai dinafară, care căutà spre cămările cele de către miazănoapte, lungi de cincizeci de coţi.

8. Că lungimea cămărilor, care căutau spre curtea cea mai dinafară erà de cincizeci de coţi, şi acestea sunt care căutau cu faţa una către alta, preste tot o sută de coţi.

9. Şi uşile cămărilor acestora ale intrării cei de către răsărit, ca să intre prin ele din curtea cea mai dinafară.

10. După lumina locului celui dintâiu al preumblării şi cea spre austru de către faţa austrului, şi de către faţa celuilalt zid, şi de către faţa celui ce despărţeşte.

11. Şi cămările şi foişoarele în preajma feţii sale după măsurile cămărilor celor de către miazănoapte după lungimea lor şi după lărgimea lor şi după toate ieşirile lor şi după toate intrările lor şi după luminile lor.

12. Şi după uşile lor ale cămărilor celor de către austru, şi după uşile preumblării cei dela început, ca lumina unei despărţituri de o trestie, şi despre răsărit, ca să intre prin ele.

13. Şi a zis către mine: cămările cele de către miazănoapte şi cele de către austru, cele despre faţa zidului ce despărţeşte, acestea sunt cămările Sfântului, întru care vor mâncà preoţii fiii lui Saduc, cei ce se apropie către Domnul, Sfintele Sfintelor, şi acolo vor pune Sfintele Sfintelor, şi jertfa şi cele pentru păcat şi cele pentru neştiinţă, că locul este sfânt.

14. Nu vor intrà acolo afară de preoţi, şi nu vor ieşì din cel sfânt în curtea cea mai dinafară, pentru ca pururea să fie sfinţi cei ce se apropie; şi să nu se atingă de haina lor, cu care slujesc, pentrucă sfinte sunt, şi se vor îmbrăcà cu alte haine când se ating de popor.

15. Şi dupăce s'a sfârşit măsurarea casii dinlăuntru, m'a scos pre mine pre calea porţii care caută spre răsărit, şi a măsurat asemănarea casii prin prejur în rând.

16. Şi a stătut de către dosul porţii, care caută către răsărit, şi a măsurat cinci sute de coţi cu trestiea cea de măsură.

17. Şi s'a întors către miazănoapte, şi a măsurat cea de către faţa miezului nopţii cinci sute de coţi cu trestiia măsurii.

18. Şi s'a întors către mare şi a

42. *13.* Num. 18, 9.

măsurat cea de către faţa mării cinci sute de coţi cu trestiea măsurii.
19. Şi s'a întors către austru, şi a măsurat cea de către faţa austrului cinci sute cu trestiea măsurii.
20. In patru părţi tot cu acea trestie, şi o a rânduit pre ea, şi îngrădirea lor prin prejur de cinci sute de coţi către răsărit, şi cinci sute lărgimea, care despărţeà între cele sfinte şi între zidul cel dinainte din rândul casii.

CAP. 43.

Vedenia slavei lui Dumnezeu.

Şi m'a adus pre mine la poarta, care caută către răsărit, şi m'a scos afară.
2. Şi iată slava Dumnezeului lui Israil veneà pre calea cea de către răsărit, şi glasul taberii ca glasul îndoit al multora, şi pământul străluceà ca fulger de mărire prinprejur.
3. Şi vederea care am văzut, erà ca vederea care am văzut când am intrat să ung cetatea; şi vederea carului care am văzut, erà ca vederea care am văzut la rîul Hovar, şi am căzut preste faţa mea.
4. Şi slava Domnului a intrat în casă pre calea porţii, care caută către răsărit.
5. Şi m'a luat pre mine duh, şi m'a băgat în curtea cea mai dinlăuntru, şi iată erà casa plină de slava Domnului.
6. Şi am stătut, şi iată glas din casă grăind către mine şi bărbatul stà lângă mine.
7. Şi a zis către mine: fiul omului! Văzut-ai locul scaunului meu şi locul urmei picioarelor mele, întru care va lăcuì numele meu în mijlocul casii lui Israil în veac? Mai mult nu va spurcà casa lui Israil numele cel sfânt al meu, ei şi povăţuitorii lor întru curviea lor şi întru uciderile povăţuitorilor în mijlocul său.
8. Când puneà ei tinda mea în tinzile lor şi pragurile mele alăturea cu pragurile lor şi au făcut peretele meu ca şi cum ar fi împreunare între mine şi între ei; şi au spurcat numele cel sfânt al meu cu fărădelegile care le făceau, şi i-am zdrobit pre ei cu mâniea mea şi cu ucidere.
9. Şi acum lepede curvia lor şi uciderile povăţuitorilor lor dela mine, şi voiu lăcuì în mijlocul lor în veac.
10. Şi tu fiul omului! Arată casei lui Israil casa, şi vor încetà dela păcatele lor şi vederea ei şi rânduiala ei.
11. Şi ei vor luà certarea lor pentru toate care au făcut, şi vei scrì casa şi gătirea ei şi ieşirea ei şi starea ei şi toate poruncile ei, şi toate legiuirile ei vei arătà lor, şi le vei scrì înaintea lor, şi vor păzì toate îndreptările mele şi toate poruncile mele, şi le vor face pre ele.
12. Şi scrisoarea casei pre vârful muntelui, toate hotarele ei prin prejur Sfintele Sfintelor sunt: aceasta este legea casei.
13. Şi acestea sunt măsurile jertfelnicului în coţi, de un cot şi o palmă sânul; înălţimea lui prin prejur de un cot, şi de un cot lărgimea, şi streaşina pre buzele ei împrejur de o palmă.
14. Şi aceasta este înălţimea jertfelnicului dela fundul începutului gropilii lui către curăţitorul cel mare de desupt de doi coţi şi lărgimea de un cot, şi cel dela curăţitorul cel mic preste curăţitorul cel mare patru coţi şi lăţimea de un cot.
15. Şi ariilul de patru coţi, şi de la ariil până deasupra coarnelor un cot.

43. *7.* Ierem. 16, 17; 1 Paral. 28, 2.
13. Eşire 27, 1.
15. Isaia 29, 1, 2.

16. Şi ariilul de doisprezece coţi în lung şi de doisprezece coţi lărgimea, în patru muchi de toate părţile lui, şi curăţitorul de patrusprezece coţi de lung şi de patrusprezece coţi de larg, în patru muchi de patru părţi ale lui, şi streaşina lui jur împrejurul lui de o jumătate de cot, şi împrejurarea ei de un cot împrejur şi treptele lui căutând către răsărit.

17. Şi au zis către mine: fiul omului! Acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: acestea sunt poruncile jertfelnicului, în ziua în care se va face, ca să se aducă preste el arderi de tot, şi să se verse preste el sânge.

18. Şi vei dà preoţilor Leviţilor celor din sămânţa lui Saduc, celor ce se apropie către mine ca să'mi slujască mie, zice Domnul Dumnezeu, viţel de vaci pentru păcat.

19. Şi vor luà din sângele lui şi vor pune pre cele patru cornuri ale jertfelnicului şi pre cele patru unghiuri ale curăţitorului, şi pre vatră împrejur vei stropì, şi'l vor curăţì pre el.

20. Şi vor luà viţelul cel pentru păcat, şi se va arde în locul cel osebit al casei dinafară de cele sfinte.

21. Şi în ziua adoua vor luà doi iezi de capre curaţi pentru păcat şi vor curăţì jertfelnicul, în ce chip au curăţit cu viţelul.

22. Şi dupăce se va săvârşì curăţirea vor aduce un viţel de vaci curat şi un berbece de oi curat.

23. Şi le veţi aduce înaintea Domnului şi vor presărà preste ele preoţii sare, şi le vor aduce pre ele arderi de tot Domnului.

24. Şapte zile vei face ied pentru păcat în toată ziua, şi viţel de vaci şi berbece de oi fără prihană vor face în şapte zile.

25. Şi vor curăţì jertfelnicul, şi'l vor lămurì şi vor umpleà mâinile lor şi vor săvârşì zilele.

26. Şi va fì în ziua a opta şi înainte vor face preoţii preste jertfelnic arderile cele de tot ale voastre şi cele de mântuire ale voastre, şi voiu primì pre voi, zice Domnul.

CAP. 44.

Rânduiala şi portul preoţilor.

Şi m'a întors pre mine la calea uşii Sfinteìor cei mai dinafară ce căutà către răsărit, şi aceasta erà încuiată.

2. Şi au zis Domnul către mine: uşa aceasta încuiată va fì, şi nu se va deschide, şi nimenea nu va trece printr'însa.

3. Că Domnul Dumnezeul lui Israil va trece printr'însa, şi va fì încuiată, că povăţuitorul acesta va şedeà într'însa să mănânce pâine înaintea Domnului, pre calea uşii pridvorului va intrà, şi pre calea lui va ieşì.

4. Şi m'a dus pre mine pre calea uşii cei despre miazănoapte în preajma casei, şi am văzut, şi iată erà plină de slavă casa Domnului, şi am căzut pre faţa mea.

5. Şi au zis Domnul către mine: fiul omului! Pune întru inima ta, şi vezi cu ochii tăi, şi auzi cu urechile tale toate câte grăesc eu cu tine de toate poruncile casei Domnului şi de toate legile ei, şi vei pune inima ta la intrarea casei pre la toate ieşirile ei, şi întru toate Sfintele.

6. Şi vei grăì către casa cea amărîtoare, către casa lui Israil: acestea zice Domnul Dumnezeu: destul fie vouă toate fărădelegile voastre casa lui Israil.

7. Pentrucă băgaţi voi fii de alt neam netăieţi împrejur la inimă, şi

19. Eşire 29, 36. *23.* Lev. 2, 13.

44. *7.* Lev. 3, 11, 16.

netăieţi împrejur la trup, ca să fie întru Sfintele mele, să le pângărească pre ele, şi aduceţi voi pâine, grăsime şi sânge, şi călcaţi legătura mea cu toate fărădelegile voastre.
8. Şi n'aţi avut grije, ca să păziţi paze întru Sfintele mele.
9. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu: tot fiul cel de alt neam netăiat împrejur la inimă, şi netăiat împrejur la trup, nu va intrà în Sfintele mele dintru toţi fiii celor de alt neam, cari sunt în mijlocul casei lui Israil.
10. Dar şi Leviţii, cari s'au depărtat dela mine, când rătăceà Israil dela mine după gândurile sale, şi vor luà nedreptatea sa.
11. Şi vor fi întru Sfintele mele slujind, portari la porţile casei, şi slujind în casă; aceştia vor junghià jertfele şi arderile cele de tot ale poporului, şi aceştia vor stà înaintea poporului, ca să le slujească lor.
12. Pentrucă le-au slujit lor înaintea feţii idolilor lor, şi s'a făcut casei lui Israil spre certare de nedreptate, pentru aceasta am ridicat mâna mea asupra lor, zice Domnul Dumnezeu; şi vor luà nedreptatea lor.
13. Şi nu se vor apropià către mine, ca să'mi preoţească mie, nici se vor apropià la Sfintele fiilor lui Israil, nici la Sfintele Sfintelor mele, şi vor purtà ocara lor cu rătăcirea care au rătăcit.
14. Şi'i vor pune pre ei a păzì pazele casei la toate lucrurile ei, şi la toate ori câte vor face.
15. Preoţii Leviţii fiii lui Saduc, cari au păzit pazele Sfintelor mele, când rătăceà casa lui Israil dela mine, aceştia se vor apropià la mine, ca să slujească mie, şi vor stà înaintea feţii mele, ca să'mi aducă jertfă şi grăsime şi sânge, zice Domnul Dumnezeu.
16. Aceştia vor intrà în Sfintele mele, şi aceştia se vor apropià la masa mea, ca să'mi slujească mie, şi să păzească pazele mele.
17. Şi va fi când vor intrà ei pre porţile curţii cei mai dinlăuntru, cu veşminte de in se vor îmbrăcà, şi nu se vor îmbrăcà cu de lână, când vor slujì ei dela poarta curţii cea mai dinlăuntru.
18. Şi chidare de in vor aveà pre capetele lor, şi îmbrăcăminte de in vor aveà preste mijloacele lor, şi nu se vor încinge cu silă.
19. Şi când vor ieşì ei în curtea cea mai dinafară la popor, se vor desbrăcà de veşmintele lor, cu care au slujit, şi le vor pune în cămările Sfintelor, şi se vor îmbrăcà cu alte vestminte, şi nu vor sfinţì poporul în veşmintele lor.
20. Şi capetele lor nu'şi vor rade şi părul lor nu'l vor golì, acoperind vor acoperì capetele lor.
21. Şi vin nu va beà tot preotul, când va intrà în curtea cea mai dinlăuntru.
22. Şi văduvă şi lăsată nu'şi vor luà loruşi femei; ci numai fecioară din sămânţa casei lui Israil; iar de va fi văduva dela preot, o vor luà.
23. Şi pre poporul meu vor învăţà între cel sfânt şi între cel spurcat, şi între cel necurat şi între cel curat vor arătà lor.
24. Şi când va fi judecată despre sânge, aceştia se vor pune judecători, şi îndreptările mele vor îndreptà, şi judecăţile mele vor judecà, şi legiuirile mele şi poruncile mele, întru toate sărbătorile mele vor păzì, şi Sâmbetele mele vor sfinţì.
25. Şi la om mort nu vor intrà, ca să nu se spurce, fără numai la tată şi la mumă şi la fecior şi la

9. Num. 1, 51; 3, 38.

19. Eşire 29, 37. *20*. Lev. 21, 5
21. Lev. 10. 9. *22*. Lev. 21. 13, 14.
24. A 2 Lege 17. 8, 9. *25*. Lev 21, 1.

fată şi la frate şi la sora sa, care
nu s'a măritat, se vor spurcà.
26. Şi dupăce se vor curăţì, şapte
zile să'şi numere lor.
27. Şi în ziua, în care intră în
curtea cea mai dinlăuntru, ca să
slujească întru cel sfânt, vor aduce
curăţenie, zice Domnul Dumnezeu.
28. Şi va fì lor moştenire; eu sunt
moştenirea lor, şi stăpânire lor nu
se va dà întru fiii lui Israil; că eu
sunt stăpânirea lor.
29. Şi jertfa şi cele pentru păcate
şi cele pentru neştiinţă, aceştia le
vor mâncà, şi toată osebirea întru
Israil a lor va fì.
30. Pârga din toate, şi cele întâiu
născute din toate, şi toate aduce-
rile din toată pârga voastră, ale pre-
oţilor vor fì, şi cele întâiu născute
ale voastre veţi dà preotului, ca să
pue binecuvântările voastre preste
casele voastre.
31. Şi toată mortăciunea, şi prins
de hiare din pasări şi din vite, nu
vor mâncà preoţii.

CAP. 45.

Impărţirea ţării şi rânduiala jertfelor.

Iar când veţi măsurà vouă pămân-
tul in moştenire, osebiţi pârgă
Domnului sfântă din pământ, două-
zeci şi cinci de mii lungime şi două-
zeci mii lăţime, sfântă va fì întru
toate hotarele lui împrejur.
2. Şi va fì dintru aceasta sfinţită
cinci sute preste cinci sute în pa-
tru unghiuri prin prejur, şi cincizeci
de coţi osebirea lor prin prejur.
3. Şi din măsura aceasta vei mă-
surà lungimea de douăzeci şi cinci
de mii, şi lăţime de douăzeci mii,
şi într'aceasta va fì Sfânta Sfintelor.

26. Num. 6, 9.
28. Num 18, 20; A 2 Lege 14, 27; Eşire 22, 31; Iezechil 44, 28; Isus Navi 13, 33.
30. Eşire 13, 2, 12; 22, 30; 34, 19; 22, 8; Num. 5, 9; Malah 3, 10.
31. A 2 Lege 14, 21; Lev. 17, 15; 20 8.

4. Dela pământ va fì preoţilor ce-
lor ce slujesc întru cel sfânt, şi va
fì celor ce se apropie să slujească
Domnului, şi va fì lor loc de casă
osebit sfinţeniei lor.
5. De douăzeci şi cinci de mii de
lung, şi de douăzeci de mii de larg,
şi Leviţii cei ce slujesc casei, ei vor
ţineà cetatea ca să lăcuiască în-
tr'însa.
6. Şi stăpânirei cetăţii vei dà lă-
ţimea cinci mii şi lungimea două-
zeci şi cinci de mii, după începă-
tura Sfintelor la toată casa lui Israil
vor fì.
7. Şi căpeteniei dintr'aceasta şi
dela aceasta spre începăturile Sfin-
telor lângă stăpânirea cetăţei în faţa
începăturilor Sfintelor şi în faţa stă-
pânirei cetăţei, cele de către mare
şi cele despre mare către răsărituri,
şi lungimea ca una din părţile de
la hotarele cele de către mare şi
lungimea spre hotarele cele de că-
tre răsăriturile pământului,
8. Şi va fì lui de moştenire în-
tru Israil, şi nu vor asuprì mai mult
povăţuitorii lui Israil pre poporul
meu, şi pământul îl va moştenì casa
lui Israil după neamurile sale.
9. Acestea zice Domnul Dumne-
zeu: destul fie vouă povăţuitorii lui
Israil, nedreptatea şi nevoea lepă-
daţi şi judecată şi dreptate faceţi,
luaţi asuprelele dela poporul meu,
zice Domnul Dumnezeu.
10. Cumpănă dreaptă şi măsură
dreaptă şi hinic drept să fie vouă
când măsuraţi.
11. Şi hinicul aşijderea unul să
fie când luaţi, a zecea parte de go-
mor un hinic, şi a zecea parte de
gomor să fie întocmai.
12. Şi măsura cea de douăzeci de
oboli, cinci sicli; cincisprezece si-
cli şi cincizeci sicli o mnà va fì vouă.

45. *10* Levit. 19, 35, 36; A 2 Lege 25, 13.
12. Eşire 30, 13; Leviţi 27, 25; Numere 3, 47.

13. Și aceasta este pârga, care veți osebì: a șasea parte de măsură din gomorul de grâu și a șasea parte de ifi din coriul de orz.

14. Și porunca untuluidelemn, un pahar dela zece pahare, că zece pahare sunt un gomor.

15. Și o oaie din zece oi luare din toate neamurile lui Israil spre jertfă și spre ardere de tot și spre mântuire, ca să se roage pentru voi, zice Domnul Dumnezeu.

16. Și tot poporul va dà pârga aceasta povățuitorului lui Israil.

17. Și prin povățuitor vor fi arderile cele de tot, și jertfele și turnările în sărbători și în lunile nouă și în sâmbete și în toate sărbătorile casei lui Israil, acestea va face cele pentru păcat, și jertfa și arderile de tot și cele de mântuire, ca să se roage pentru casa lui Israil.

18. Acestea zice Domnul Dumnezeu: în luna cea dintâiu, în ziua cea dintâiu veți luà un vițel de vaci fără prihană, ca să se curățiască cel sfânt.

19. Și va luà preotul din sângele curățeniei, și va pune pre stâlpii ușei casei și întru cele patru unghiuri ale Bisericii și pre jertfelnic și pre stâlpii porței curții cei mai dinlăuntru.

20. Așà vei face și în luna a șaptea în ziua dintâiu a lunei vei aduce pentru fiecare, care nu știe, și pentru prunc și veți curățì casa.

21. Și în luna dintâiu în patrusprezece ale lunei vor fi vouă paștele sărbătoare, șapte zile azime veți mâncà.

22. Și va aduce căpetenia în ziua aceea pentru sine și pentru casă și pentru tot poporul pământului, un vițel de vaci pentru păcat.

23. Și în șapte zile ale serbărei va face arderi de tot Domnului, șapte vițel și șapte berbeci fără de prihană, în toată ziua în cele șapte zile și pentru păcat un ied de capre în toate zilele.

24. Și coptură vițelului și berbecelui vei face, și un in de untdelemn la coptură.

25. Și în luna a șaptea în cincisprezece ale lunei la sărbătoare, vei face ca acestea în șapte zile ca și cele pentru păcat, și ca arderile de tot și ca mana și ca untuldelemn.

CAP. 46.

Jertfa povățuitorului.

Acestea zice Domnul Dumnezeu: poarta cea din curtea cea mai dinlăuntru, care caută către răsărituri, va fi închisă în cele șase zile de lucru, iar în ziua sâmbetelor se va deschide.

2. Și în ziua lunei nouă se va deschide și va intrà povățuitorul pre calea pridvorului porței cei dinafară, și va stà înaintea ușilor porței, și vor face preoții arderile de tot ale lui, și cele de mântuire ale lui.

3. Și se va închinà înaintea ușei porței, și va ieșì, și poarta nu se va închide până seara.

4. Și se va închinà poporul pământului înaintea ușei porței aceea în sâmbete și în lunile cele nouă, înaintea Domnului.

5. Și arderile cele de tot, povățuitorul le va aduce Domnului în ziua sâmbetelor, șase miei fără de prihană, și un berbece fără de prihană.

6. Și darul de pâine manaà și coptura berbecelui și jertfa mieilor, darea mâinei lui, și un in de untdelemn la coptură.

7. Și în ziua dintâiu a lunei nouă, un vițel de cireadă fără de prihană

---

21. Eșire 12, 18; Lev. 23, 5; A 2 Lege 16, 1.

25. Lev. 23, 34; Num. 29, 12; A 2 Lege 16; 13.

şi şase miei şi berbece fără de prihană vor fi.

8. Şi coptură berbecelui şi viţelului va fi darul şi mieilor, cât îi va dà mâna, şi un in de untdelemn la coptură.

9. Şi când va intrà povăţuitorul, pre calea pridvorului porţei va intrà şi pre calea porţei va ieşì,

10. Şi când va intrà poporul pământului înaintea Domnului la sărbători, cel ce va intrà pre calea porţei cei despre miazănoapte să se închine, va ieşì pre calea porţei cei despre miazăzi, şi cel ce va intrà pre calea porţei cei despre miazăzi, va ieşì pre calea porţei cei despre miazănoapte, nu se va înapoià pre calea porţei pre care a intrat, ci în dreptul ei va ieşì.

11. Şi povăţuitorul în mijlocul lor când vor intrà ei, va intrà împreună cu ei, şi când vor ieşì ei, va ieşì şi el.

12. Şi în sărbători şi în bâlciuri va fi darul coptura viţelului şi coptura berbecelui şi mieilor, cum îi va dà mâna, şi un in de untdelemn la coptură

13. Iar când va face povăţuitorul mărturisire ardere de tot de mântuire Domnului şi va deschide lui poarta, care caută către răsărit, şi va face arderea cea de tot a sa şi cele de mântuire ale sale, precum face în ziua sâmbetelor, şi va ieşì, şi se vor închide uşile dupăce va ieşì el.

14. Şi un miel de un an fără de prihană va face ardere de tot în toate zilele Domnului, dimineaţa îl va face pre el.

15. Şi darul va face preste el dimineaţa, a şasea parte de măsură, şi din untdelemn a treia parte de in, ca să amestece făina cea de grâu darul Domnului, poruncă veşnică pururea.

16. Veţi face mielul şi darul şi untuldelemn, veţi face dimineaţa ardere de tot pururea.

17. Acestea zice Domnul Dumnezeu: de va dà povăţuitorul dar unuia dintru fii săi din moştenirea sa, aceasta va fi fiilor lui ţinut de moştenire.

18. Iar de va dà dar dintru moştenirea sa unuia dintru casnicii săi, va fi ai lui până la anul slobozirei, şi se va dà înapoi povăţuitorului, afară din moştenirea fiilor lui, care va fi a lor.

19. Şi nu va luà povăţuitorul din moştenirea poporului ca să'i asuprească pre ei; din ţinutul său şi din moştenirea sa să deà moştenire fiilor săi, ca să nu se risipească poporul meu fiecare dela moştenirea sa.

20. Şi m'a băgat pre mine pre calea cea despre austrul a porţei la cămara Sfintelor preoţilor, care caută către miazănoapte, şi iată acolo loc osebit.

21. Şi a zis către mine: acesta este locul unde vor fierbe preoţii cele pentru fărădelege şi pentru păcat; şi acolo vor fierbe darul mai mult, ca să nu scoaţă la curtea cea mai dinafară, ca să sfinţească poporul.

22. Şi m'a scos la curtea cea mai dinafară, şi m'a purtat împrejur pre la cele patru părţi ale curţii, şi iată curte despre laturile curţii.

23. Curte mică de patruzeci de coţi de lungă şi de treizeci de coţi de largă, o măsură erà întru cele patru.

24. Şi cămări împrejur într'însele împrejurul celor patru şi bucătării făcute dedesuptul cămărilor împrejur.

25. Şi a zis către mine: acestea sunt casele bucătarilor, întru care vor fierbe cei ce slujesc casei, jertfele poporului.

CAP. 47.

Hotarele ţărei.

Şi m'a băgat pre mine în tinda casei, şi iată apă ieşià de supt pragul casei despre răsărit, că faţa casei căutà către răsărituri şi apă curgeà din laturea cea dreaptă despre miazăzi preste jertfelnic.

2. Şi m'a scos pre calea porţei cei despre miazănoapte, şi m'a înnapoiat pre calea porţei cei dinafară către poarta curţei, care caută către răsărituri, şi iată apa curgeà din laturea cea deadreapta.

3. Ca ieşirea unui om din preajmă, şi măsură erà în mâna lui, şi a măsurat o mie cu măsura şi a trecut prin apă, apa iertărei

4. Şi a măsurat o mie cu măsura, şi a intrat în apă până la coapse, şi a măsurat o mie, şi a intrat în apă până la brâu.

5. Şi a măsurat o mie şi n'a putut să treacă apa, că erà repede, ca un pârîu iute, care nu se poate trece.

6. Şi a zis către mine: văzut-ai fiul omului?

7. Şi m'a adus şi m'a întors la marginea rîului.

8. Şi dupăce m'a întors, iată pre marginea rîului copaci mulţi foarte dincoace şi dincolo.

9. Şi a zis către mine: apa aceasta care iese în Galileea cea către răsărit şi pogoară în Aravia, va intrà în mare şi va ieşì şi va însănătoşì apele.

10. Şi va fi tot sufletul celor vii, care se târăsc, ori preste care va curge rîul, vor vieţuì şi va fi acolo peşte mult foarte, că va curge pre acolo apa aceasta, şi va însănătoşì şi va vieţuì tot acela, preste care va curge rîul.

11. Şi vor stà acolo pescarii dela Ingadin, până la Enagalim zbicire de năvoade va fi, osebită va fi, şi peştii ei ca peştii mărei cei mari, mulţime multă foarte.

12. Iar întru ceeace se varsă şi se face bălţi, şi întru ceea ce întrece preste ţărmurile lui, nu se vor însănătoşì, la sare se vor dà.

13. Şi la rîu vor creşte pre ţărmurile lui de amândouă părţile tot pomul roditor de mâncat, nu se va învechì dintr'însul, nici se va sfârşì rodul lui, întru înnoirea lui va dà pârgă, pentrucă apele lor din cele sfinte ies, şi va fi roada lor de mâncat şi suirea lor de sănătate.

14. Acestea zice Domnul Dumnezeu: acestea sunt hotarele, care veţi moştenì ale pământului celor douăsprezece neamuri ale fiilor lui Israil, adăogirea funii.

15. Şi'l veţi moştenì pre el fiecare întocmai ca şi fratele său, spre care am ridicat mâna mea, ca să'l dau părinţilor voştri, şi va cădeà pământul acesta vouă întru moştenire.

16. Şi acestea sunt hotarele pământului către miazănoapte dela marea cea mare, care se pogoară, şi împrejur spintecă intrarea Sedadii.

17. Emat, Virota, Savarim, care sunt între hotarele Damascului şi între hotarele Ematului, curţile lui Savnan, care sunt deasupra hotarelor Avranitidii.

18. Acestea sunt hotarele dela mare dela curtea lui Enan, hotarele Damascului şi cele către miazănoapte.

19. Şi cele către răsărit între Avranitida şi între Damasc şi între Galaaditida; şi între pământul lui Israil, Iordanul, hotărăşte la marea cea despre răsăriturile Finichetului; acestea sunt cele de către răsărituri.

20. Şi cele despre austru către

47. *1.* Ioil 3, 18; Zab. 14, 8.
7. Apoc. 22, 2.

14. Fac. 12, 7; 17, 8 şi 26, 3.
15. Num 34, 8. *16.* 2 Imp. 8, 8.
17. Num, 13, 21; Jud. 3, 3.

miazăzî dela Teman şi dela Finichet până la apa Marimot Cadis, care se lăţeşte către marea cea mare; aceasta este partea austrului către miazăzî.

21. Aceasta este partea mării cei mari, care hotărăşte până împreajma intrării Imatului până la intrarea lui; acestea sunt cele despre marea Imatului. Şi veţi împărţi pământul acesta vouă neamurilor lui Israil.

22. Pune'l-veţi pre el moştenire vouă şi nemernicilor, cari nemernicesc între voi, cari au născut fii între voi, şi vor fi vouă ca cei moşteni întru fiii lui Israil, împreună cu voi vor mâncà întru moştenire între neamurile lui Israil.

23. Şi vor fi întru neamul nemernicilor, întru nemernicii cei ce sunt cu ei acolo veţi dà moştenire lor, zice Domnul Dumnezeu.

CAP. 48.

Impărţirea pământului celui Sfânt la cele douăsprezece neamuri.

Acestea sunt numele neamurilor dela începutul cel de către miazănoapte şi dela partea pogorîrei, care desparte împrejur la intrarea Ematului curtea Elamului, hotarul Damascului către miazănoapte, despre partea Ematului curţii, şi va fi lor cele către răsărituri până la mare: Dan, una.

2. Şi dela hotarele lui Dan cele de către răsărituri, până la mare: Asir, una.

3. Şi dela hotarele lui Asir cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Neftalim, una.

4. Şi dela hotarele lui Neftalim cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Manasì, una.

5. Şi dela hotarele lui Manasì cele despre răsărituri până la cele despre mare: Efraim, una.

6. Şi dela hotarele lui Efraim cele despre răsărituri până la cele despre mare: Ruvim, una.

7. Şi dela hotarele lui Ruvim cele despre răsărituri, până la cele despre mare: Iuda, una.

8. Şi dela hotarele lui Iuda cele despre răsărituri până la cele despre mare va fi pârga, care o veţi osebì douăzeci şi cinci de mii lărgimea, şi lungimea ca una din părţile cele de către răsărituri şi până la cele despre mare, şi va fi cel Sfânt în mijlocul lor.

9. Pârga, care vor osebì Domnului lungimea de douăzeci şi cinci de mii, şi lărgimea de douăzeci şi cinci de mii.

10. Acestora va fi pârga Sfintelor preoţilor, către miazănoapte douăzeci şi cinci de mii, şi către mare lărgimea zece mii, şi către răsărituri lăţimea zece mii, şi către austru lungimea douăzeci şi cinci de mii, şi muntele Sfintelor va fi în mijlocul lui.

11. Preoţilor celor sfinţiţi fiilor lui Saduc, celor ce păzesc pazele casei, cari n'au rătăcit cu rătăcirea fiilor lui Israil, precum au rătăcit Leviţii.

12. Şi se va dà lor pârgă din pârga pământului sfântă a Sfintelor din hotarele Leviţilor.

13. Iar Leviţilor cele ce sunt alăturea cu hotarele preoţilor, lungimea douăzeci şi cinci de mii şi lărgimea zece mii, toată lungimea douăzeci şi cinci de mii şi lărgimea zece mii.

14. Nu se va vinde dintr'însa nici se va măsurà, nici se vor luà cele întâiu născute ale pământului, că sfinte vor fi Domnului.

15. Iar cele cinci mii, care prisosesc în lăţime la cele douăzeci şi cinci de mii, zid înainte va fi cetă-

48. *14.* Lev. 25, 23.

ții de lăcuit și de împărțit lui, și
va fi cetatea în mijlocul lui.
16. Și acestea sunt măsurile lui:
de către miazănoapte trei mii și
cinci sute, și de către austru patru
mii și cinci sute, și de către răsă-
rit patru mii și cinci sute, și de că-
tre mare patru mii și cinci sute.
17. Și va fi de împărțit cetății că-
tre miazănoapte două sute și cinci-
zeci, și către austru două sute și
cincizeci, și către răsărit două sute
și cincizeci, și către mare două sute
și cincizeci.
18. Iar ce prisosește în lungime a-
lăturea cu pârga Sfintelor: zece mii
către răsărit, și zece mii către mare,
și va fi pârga celui sfânt, și vor fi
roadele ei spre pâini celor ce lu-
crează cetății.
19. Iar cei ce lucrează cetății, vor
lucră dintru toate neamurile lui I-
srail.
20. Toată pârga douăzeci și cinci
de mii preste douăzeci și cinci de
mii în patru unghiuri; veți osebì
pârga celui sfânt dela moștenirea
cetății.
21. Iar ce va prisosì povățuitoru-
lui din aceasta și din cea dela pâr-
ga celui Sfânt și dela moștenirea
cetății despre față preste douăzeci
și cinci de mii lungimea, până la
hotarele cele de către răsărit și că-
tre mare despre față douăzeci și
cinci de mii, până la hotarele cele
despre mare alăturea cu părțile po-
vățuitorului, și va fi pârga Sfintelor
și sfințenia casei în mijlocul ei.
22. Și din moștenirea Leviților și
din moștenirea cetății în mijlocul
povățuitorilor, va fi între hotarele lui
Iuda și între hotarele lui Veniamin,
și a povățuitorilor va fi.
23. Și celelalte neamuri dela cele
despre răsărit până la cele despre
mare: Veniamin, una.
24. Și dela hotarele lui Veniamin,
dela cele despre răsărit, până la cele
despre mare: Simeon, una.
25. Și dela hotarele lui Simeon
cele despre răsărit, până la cele de
către mare: Isahar, una.
26. Și dela hotarele lui Isahar cele
despre răsărit, până la cele despre
mare: Zavulon, una.
27. Și dela hotarele lui Zavulon
cele despre răsărit, până la cele
despre mare: Gad, una.
28. Și dela hotarele lui Gad cele
de către răsărit, până la cele de că-
tre amiazăzì; și vor fi hotarele lui
dela Temam, și apa Varemot Kadis
de moștenire până la marea cea
mare.
29. Acesta este pământul, care
veți împărțì cu sorți neamurilor lui
Israil, și acestea sunt împărțirile lor,
zice Domnul Dumnezeu.
30. Și acestea sunt trecătorile ce-
tății cele de către miazănoapte pa-
tru mii cinci sute cu măsura.
31. Și porțile cetății pre numele
neamurilor lui Israil, trei porți că-
tre miazănoapte, poarta lui Ruvim
una, poarta lui Iuda una și poarta
lui Levì una.
32. Și cele de către răsărit patru
mii cinci sute, și trei porți: poarta
lui Iosif una, poarta lui Veniamin
una și poarta lui Dan una.
33. Și cele de către austru patru
mii cinci sute cu măsura, și trei
porți: poarta lui Simeon una, poarta
lui Isahar una și poarta lui Zavu-
lon una.
34. Și cele de către mare, patru
mii cinci sute cu măsura, și trei
porți: poarta lui Gad una, poarta lui
Asir una și poarta lui Neftalim una.
35. Imprejurare de optsprezece
mii; și numele cetății din ziua în
care se va face: Domnul acolo, va
fi numele ei.

PROROCIA LUI DANIIL

CAP. 1.

Tinerii Evrei aleşi de Navuhodonosor păzesc legea.

In anul al treilea al împărăţiei lui Ioachim împăratul Iudei, a venit Navuhodonosor împăratul Vavilonului la Ierusalim, şi l-a încunjurat pre el.

2. Şi au dat Domnul în mâna lui pre Ioachim împăratul Iudei, şi din partea vaselor casei lui Dumnezeu, şi le-au dus pre ele în pământul Senaar a casei Dumnezeului său, şi vasele le-au descărcat în casa vistieriei Dumnezeului său.

3. Şi a zis împăratul lui Asfanez cel ce erà mai mare preste famenii săi, să bage din fiii robiei lui Israil şi din sământa împărăţiei şi din boieri,

4. Tinerii întru cari nu este prihană, şi frumoşi la chip, şi înţelegători întru toată înţelepciunea, şi cunoscători de ştiinţă, şi cugetători de înţelepciune, cari să poată stà în casă înaintea împăratului, şi să'i înveţe pre ei carte şi limba Haldeilor.

5. Şi le-a rânduit lor împăratul zilnic din masa împărătească şi din vinul care beà el, şi să'i hrănească pre ei trei ani, şi după aceea să steà înaintea împăratului.

6. Şi au fost întru ei din fiii lui Iuda: Daniil şi Anania şi Azaria şi Misail.

7. Şi le-a pus lor mai marele famenilor nume, lui Daniil: Valtasar, şi lui Anania: Sidrah, şi lui Misail: Misah, şi lui Azaria: Avdenago.

8. Şi a pus Daniil în inima sa, ca să nu se pângărească cu masa împăratului şi cu vinul băuturii lui, şi a rugat pre mai marele famenilor, ca să nu se pângărească.

9. Şi au dat Dumnezeu pre Daniil spre milă şi spre îndurare înaintea mai marelui famenilor.

10. Şi a zis mai marele famenilor lui Daniil: mă tem de domnul meu împăratul, cel ce v'a rânduit vouă mâncare şi băutură, ca nu cumvà să vază faţa voastră mai scăzută decât a tinerilor celor de o vârstă cu voi, şi veţi pune capul meu în pierire înaintea împăratului.

11. Şi a zis Daniil către Amelsad, pre care pusese mai marele famenilor preste Daniil, Ananiea, Misail şi Azaria:

12. Cearcă rogu-te cu slugile tale zece zile, şi să ne deà nouă din seminţele pământului, şi să mâncăm şi apă să bem.

13. Şi să se arate înaintea ta feţele noastre şi feţele tinerilor celor

---

1. *1* 4 Imp. 24, 2, 3. 10.
2. Ierem. 51, 44, şi 22, 18, 19; 2 Paral. 36, 7.
4, Isaia 39, 7.

ce mănâncă din masa împăratului, şi precum vei vedeà fă cu slugile tale.

14. Şi i-a ascultat pre ei, şi i-a cercat pre ei zece zile.

15. Şi dupăce s'au sfârşit zece zile, s'au arătat feţele lor frumoase, şi trupurile lor mai cu putere decât tinerii cei ce mâncau din masa împăratului.

16. Şi Amelsad luà el mâncarea lor şi vinul băuturii lor, şi lor le dà seminţe.

17. Şi acestor patru tineri le-au dat lor Dumnezeu înţelegere şi pricepere întru toată ştiinţa şi înţelepciunea, şi Daniil înţelegeà toată vedeniea şi visurile.

18. Şi dupăce s'au sfârşit zilele, după care a zis împăratul, să'i aducă pre ei înlăuntru, mai marele famenilor i-a adus înaintea lui Navuhodonosor.

19. Şi a vorbit cu ei împăratul, şi dintru ei toţi nu s'a aflat asemenea lui Daniil şi lui Anania, lui Misail şi lui Azariea, şi au stătut înaintea împăratului.

20. Şi întru tot cuvântul înţelepciunei şi ştiinţei de care i-a întrebat pre ei împăratul, i-a aflat pre ei cu zece părţi mai învăţaţi decât toţi descântătorii şi maghii, cari erau în toată împărăţia lui.

21. Şi a fost Daniil până la anul dintâiu al împăratului Kir.

CAP. 2.

Visul împăratului descoperit de Daniil.

In anul al doilea al împărăţiei lui Navuhodonosor, visat-a Navuhodonosor vis, şi s'a spăimântat duhul lui, şi somnul lui s'a depărtat dela el.

2. Şi a zis împăratul: chemaţi pre descântători şi pre maghi şi pre fermecători şi pre Haldei, ca să spue împăratului visul lui, şi au venit şi au stătut înaintea împăratului.

3. Şi le-a zis lor împăratul: visat-am, şi s'a spăimântat duhul meu a şti visul.

4. Şi au grăit Haldeii împăratului sirieneşte: împărate, în veci să trăeşti, tu spune visul nouă slugilor tale, şi noi vom spune tâlcul lui.

5. Răspuns-a împăratul, şi a zis Haldeilor: cuvântul dela mine s'a depărtat de nu'mi veţi arătà mie visul şi tâlcul lui, voi veţi pierì, şi casele voastre se vor jefuì.

6. Iar de'mi veţi arătà visul şi tâlcul lui, daruri şi cinste multă veţi luà dela mine, numai spuneţi'mi visul şi tâlcul lui.

7. Răspuns-au a doua oară, şi au zis: spue împăratul slugilor sale visul, şi tâlcul lui vom spune.

8. Şi a răspuns împăratul, şi a zis: cu adevărat văz eu că voi răscumpăraţi vremea, că aţi văzut că s'a depărtat dela mine cuvântul.

9. De nu veţi spune mie visul, văd că cuvânt mincinos şi stricat aţi tocmit să ziceţi înaintea mea, până va trece vremea, spuneţi'mi visul, şi voiu şti, că şi tâlcul lui veţi spune mie.

10 Şi răspunseră Haldeii înaintea împăratului, şi ziseră: nu este om pre pământ, care va puteà să ştie cuvântul împăratului, că tot împăratul mare şi domnul, cuvânt ca acesta nu întreabă de maghi şi de Haldei.

11. Că cuvântul, care'l întreabă împăratul este greu, şi altul nu-l poate spune înaintea împăratului, fără numai zeii, a căror lăcaş nu este cu tot trupul.

12. Atunci împăratul cu mânie şi şi cu urgie multă, a zis: să piarză pre toţi înţelepţii Vavilonului.

13. Şi a ieşit porunca, şi omorà

---

17. Eccl. 2, 26.

pre înțelepți, și căută și pre Daniil și pre prietenii lui să'i omoare.
14. Atunci Daniil a răspuns sfat și cuget lui Arioh celui mai mare preste bucătarii împăratului, care ieșise să omoare pre înțelepții Vavilonului.
15. Și l-a întrebat pre el zicând: boierule al împăratului, pentruce a ieșit această judecată fără de rușine dela fața împăratului? Și a spus Arioh cuvântul lui Daniil.
16. Și Daniil a intrat, și a rugat pre împăratul, ca să'i deà lui vreme, și va spune împăratului tâlcul visului.
17. Și intrând Daniil în casa sa, a spus cuvântul lui Anania și lui Misail și lui Azaria prietenilor săi.
18. Și cereà milă dela Dumnezeul cerului pentru taina aceasta, ca să nu piară Daniil și prietenii lui împreună cu ceilalți înțelepți ai Vavilonului.
19. Atunci, lui Daniil în vedenia nopții s'a descoperit taina, și bine a cuvântat Daniil pre Dumnezeul cerului.
20. Și a zis să fie numele lui Dumnezeu binecuvântat din veac și până în veac, că a lui este înțelepciunea și înțelegerea.
21. Și el schimbă vremile și anii, pune împărați și mută, dă înțelepciune celor înțelepți și înțelegere celor ce știu înțelegere.
22. El descopere adâncurile și ascunsele, și cunoaște cele dintru întunerec, și lumina cu el este.
23. Ție Dumnezeul părinților mei mă mărturisesc, și pre tine te laud, că mi-ai dat mie înțelepciune și putere, și mi-ai arătat mie cele ce am cerut dela tine, și visul împăratului l-ai arătat mie.

2. *20*. Pilde 2, 6; Ps. 112, 2; Iacob 1, 5; Iov, 12, 13.
21. Iov. 12, 18; Ps. 74, 8.
22. Iov 12, 22 și 38, 36

24. Și a venit Daniil la Arioh, pre care îl rânduise împăratul să piarză pre înțelepții Vavilonului, și a zis lui: să nu pierzi pre înțelepții Vavilonului, ci mă bagă pre mine înaintea împăratului, și voiu spune împăratului tâlcul.
25. Atunci Arioh îndată a băgat pre Daniil înaintea împăratului, și a zis lui: aflat-am om din fiii robiei evreești, care va spune împăratului tâlcul.
26. Și a răspuns împăratul, și a zis lui Daniil, căruia erà numele Valtazar: au poți să'mi spui visul care l-am văzut, și tâlcul lui?
27. Și a răspuns Daniil înaintea împăratului și a zis: taina, care întreabă împăratul înțelept, Maghii, descântătorii, Gazarinii nu pot să o spue împăratului,
28. Ci este Dumnezeu în cer, care descopere tainele, și au arătat împăratului Navuhodonosor, cele ce vor să fie în zilele cele de pre urmă, visul tău, și vedenia capului tău întru așternutul tău acesta este.
29. Tu împărate gândeai întru așternutul tău, ce va fi după aceasta, și cel ce descopere tainele, au arătat ție, cele ce vor să fie.
30. Și mie nu pentru înțelepciunea, care este întru mine mai multă decât toți cei vii, s'a descoperit taina aceasta, ci ca să spui împăratului tâlcul, ca să cunoști gândurile inimii tale.
31. Tu împărate ai văzut și iată un chip, și chipul acela erà mare, și vederea lui înălțată stând înaintea feții tale, și vederea lui groaznică;
32. Chipul, al căruia erà capul de aur curat, mâinile și pieptul și brațele lui de argint, pântecele și și armurile de aramă;
33. Iar fluerile de fier: o parte a

29 Fac. 41, 16.

picioarelor lui de fier, o parte de lut.

34. Văzut-ai până s'a tăiat o piatră din munte fără de mână, şi a lovit chipul preste picioarele cele de fier şi cele de lut, şi le-a zdrumicat pre dânsele de tot.

35. Atunci s'au sfărâmat deodată lutul, fierul, arama, argintul, aurul, şi s'a făcut ca praful cel din arie vara, şi le-a ridicat pre dânsele mulţime de vânt, şi loc nu s'a aflat lor; iar piatra care a lovit chipul, s'a făcut munte mare, şi a umplut tot pământul.

36. Acesta este visul, şi tâlcul lui vom spune înaintea împăratului.

37. Tu împărate eşti împăratul împăraţilor, căruia Dumnezeul cerului împărăţie tare şi puternică şi cinstită -au dat.

38. In tot locul unde lăcuesc fiii oamenilor, şi hiarele ţarinei şi pasările cerului şi peştii mărei au dat în mâna ta şi te-au pus pre tine domn tuturor, tu eşti capul cel de aur.

39. Şi după tine se va sculà altă împărăţie mai mică decât a ta şi împărăţia a treia, care este arama care va domnì preste tot pământul.

40. Şi împărăţia a patra, care va fi tare ca fierul, precum fierul mărunţează şi supune toate, aşà toate le va mărunţì şi le va supune.

41. Şi pentrucă ai văzut picioarele şi degetele o parte de lut şi o parte de fier; împărăţie împărţită va fi şi din rădăcină de fier va fi întru ea, precum ai văzut fierul amestecat cu lutul.

42. Şi degetele picioarelor o parte de fier şi o parte de lut, o parte din împărăţia aceea va fi tare, şi dintru ea se va sfărâmà cevà.

43. Iar că ai văzut fierul amestecat cu lutul, se vor amestecà întru sământa oamenilor şi nu se vor lipì, precum nu se amestecă fierul cu lutul.

44. Şi în zilele împăraţilor acelora va sculà Dumnezeul cerului împărăţie, care în veci nu se va stricà; şi împărăţia lui altui popor nu se va lăsà, mărunţì-va şi va vânturà toate împărăţiile, iar aceea va stà în veci.

45. In ce chip ai văzut, că din munte s'a tăiat piatra fără de mână şi a sfărâmat lutul, fierul, arama, argintul şi aurul, Dumnezeul cel mare au arătat împăratului cele ce vor să fie după acestea, şi adevărat este visul şi credincioasă tâlcuirea lui.

46. Atunci împăratul Navuhodonosor a căzut pre faţa sa, şi s'a închinat lui Daniil şi darul şi miros bun a zis să'i toarne lui.

47. Şi răspunzând împăratul, a zis lui Daniil: cu adevărat Dumnezeul vostru, acela este Dumnezeul dumnezeilor şi Domnul împăraţilor, cel ce descopere tainele, căci ai putut descoperì taina aceasta.

48. Şi a mărit împăratul pre Daniil, şi daruri mari şi multe i-a dat lui şi l-a pus pre el preste toată ţara Vavilonului şi domn domnilor preste toţi înţelepţii Vavilonului.

49. Şi Daniil a cerut dela împăratul, şi a pus preste lucrurile ţării Vavilonului pre Sidrah, Misah şi Avdenago, iar Daniil erà în curtea împăratului.

CAP. 3.

Chipul cel de aur şi cei trei tineri în cuptorul cu foc.

In anul al optsprezecelea Navuhodonosor împăratul a făcut un chip de aur: înălţimea lui de şasezeci de coţi şi lărgimea lui de şase coţi, şi l-a pus pre el în cîmpul Deira în ţara Vavilonului.

---

38. Ierem. 27, 5, 6, 7.

44. Ps. 2, 7; Miheea 4, 7; Lucà 1, 33.
48. Facere 41, 40, 43.

2. Şi a trimis să strângă pre toţi domnii cei mari şi mai marii oştirilor şi povăţuitorii şi căpeteniile şi cârmuitorii şi pre toţi boierii ţărilor, ca să vie la înnoirea chipului, care îl ridicase Navuhodonosor împărat.

3. Şi s'au adunat domnii de prin ţări şi căpeteniile şi mai marii oştirilor şi povăţuitorii şi biruitorii cei mari şi cârmuitorii şi toţi boierii ţărilor la înnoirea chipului, care îl ridicase Navuhodonosor împărat şi au stătut înaintea chipului.

4. Şi strigătorul strigà cu tărie: vouă se zice limbilor, popoarelor, neamurilor, seminţiilor:

5. În ce ceas veţi auzì glasul trâmbiţei şi al fluerului şi al alăutei şi al surlei şi al canonului şi al organului şi al versurilor şi al tot felul de cântare, să cădeţi să vă închinaţi chipului celui de aur, care l-a ridicat Navuhodonosor împărat.

6. Iar cela ce nu va cădeà să se închine, într'acel ceas se va aruncà în cuptorul ce arde cu foc.

7. Şi a fost dupăce au auzit toate popoarele glasul trâmbiţei şi al fluerului şi al alăutei şi al surlei şi al canonului şi al organului şi al versurilor şi a tot felul de cântare, au căzut toate popoarele, neamurile, seminţiile, de s'au închinat chipului celui de aur, pre care ridicase Navuhodonosor împărat înaintea lor.

8. Atunci s'au apropiat nişte oameni Haldei, de au pârît pre Evrei,

9. La împăratul Navuhodonosor, zicând: împărate, în veci să trăeşti.

10. Tu împărate ai pus poruncă ca tot omul, ori care va auzì glasul trâmbiţei şi al fluerului şi al alăutei şi al surlei şi al canonului şi al organului şi al versurilor şi a tot felul de cântare,

11. De nu va cădeà să se închine chipului celui de aur, care ai ridicat, să se arunce în cuptorul ce arde cu foc.

12. Deci, sunt aici nişte oameni Evrei pre carii i-ai pus preste lucrurile ţării Vavilonului, Sedrah, Misah şi Avdenago, cari nu ascultă porunca ta împărate, şi dumnezeilor tăi nu slujesc şi chipului celui de aur, care ai pus nu i se închină.

13. Atunci Navuhodonosor împăratul, cu turburare şi cu mânie a zis să aducă pre Sedrah, Misah şi Avdenago; şi oamenii aceia s'au adus înaintea împăratului.

14. Şi grăind Navuhodonosor împăratul a zis lor: oare aşà este cu adevărat Sedrah, Misah şi Avdenago, că dumnezeilor mei nu slujiţi, şi chipului celui de aur, care am ridicat, nu vă închinaţi?

15. Acum dar să fiţi gata, dacă veţi auzì glasul trâmbiţei şi al fluerului şi al alăutei şi al surlei şi al canonului şi al versurilor şi a tot felul de cântare, să cădeţi să vă închinaţi chipului celui de aur, care am făcut; iar de nu vă veţi închinà, într'acel ceas vă vor aruncà în cuptorul ce arde cu foc, şi cine este Dumnezeu care vă va scoate pre voi din mâinile mele?

16. Şi răspunzând Sedrah, Misah şi Avdenago, au zis împăratului Navuhodonosor: nu este lucrul nostru să răspundem ţie pentru graiul acesta.

17. Că este Dumnezeul nostru în ceruri, căruia noi slujim, puternic să ne scoaţă pre noi din cuptorul ce arde cu foc, şi să ne izbăvească din mâinile tale împărate.

18. Şi de nu, să ştii o împărate, că dumnezeilor tăi nu vom slujì, şi chipului celui de aur, care ai ridicat, nu ne vom închinà.

19. Atunci Navuhodonosor se um-

3. *18.* Fapt. Ap. 4, 19 şi 5, 29.

plù de mânie, şi ş'a schimbat vederea feţii lui asupra lui Sedrah, Misah şi Avdenago, şi a zis: ardeţi cuptorul de şapte ori mai mult până ce va arde de tot.

20. Şi la oameni tari a poruncit cu mare tărie să lege pre Sedrah, Misah şi Avdenago, şi să'i arunce în cuptorul ce arde cu foc.

21. Atunci pre bărbaţii aceia i-au legat, şi cu nădragii şi cu işlicele lor şi cu încălţămintele şi cu hainele lor, i-au aruncat în mijlocul cuptorului ce ardeà cu foc.

22. Pentrucă cuvântul împăratului se întăreà, şi cuptorul arsese foarte; iar pre oamenii aceia cari pârîse pre Sedrah, Misah şi pre Avdenago, i-a ars văpaia focului împrejur.

23. Şi acei trei bărbaţi Sedrah, Misah şi Avdenago au căzut legaţi în mijlocul cuptorului ce ardeà cu foc şi umblau prin mijlocul văpăii, lăudând pre Dumnezeu.

24. Şi Navuhodonosor i-a auzit pre ei lăudând, şi s'a mirat şi s'a sculat cu grab şi a zis boierilor săi: au nu trei bărbaţi am băgat în mijlocul focului legaţi? Şi a zis împăratului: adevărat împărate.

25. Şi a zis împăratul: acum eu văz patru bărbaţi dezlegaţi, şi umblând în mijlocul focului, şi nimic lor nu le strică, şi chipul celui de al patrulea asemenea fiului lui Dumnezeu.

26. Atunci s'a apropieat Navuhodonosor la uşa cuptorului focului ce ardeà, şi a zis: Sedrah, Misah şi Avdenago, robii Dumnezeului celui prea înalt, ieşiţi şi veniţi; şi au ieşit Sedrah, Misah şi Avdenago, din mijlocul focului.

27. Şi s'au strâns domnii şi mai marii oştirilor şi căpeteniile locurilor şi boierii împăratului, şi au văzut pre bărbaţi, că n'a ars focul trupul lor, şi părul capului lor nu s'a pârlit, şi hainele lor nu s'au vătămat, şi miros de foc nu erà întru ei, şi s'a închinat împăratul Domnului înaintea lor.

28. Şi răspunzând împăratul Navuhodonosor, a zis: binecuvântat este Dumnezeul lui Sedrah, Misah şi Avdenago, cel ce au trimis pre îngerul său, şi au scos pre slugile sale, pentrucă nădăjduià întru el, şi n'au ascultat de cuvântul împăratului, şi ş'au dat trupurile sale focului, ca să nu slujască, nici să se închine la tot dumnezeul, fără numai Dumnezeului lor.

29. Şi eu pui poruncă: tot poporul, neamul, limba, ori cari vor grăì hulă asupra Dumnezeului lui Sedrah, Misah şi Avdenago, vor pierì, şi casele lor se vor jefuì, că nu este alt Dumnezeu, care poate să izbăvească aşà.

30. Atunci împăratul a îndreptat pre Sedrah, Misah şi Avdenago, în ţara Vavilonului, şi i-a crescut pre ei, şi i-a învrednicit pre ei a povăţuì pre toţi Evreii, cei dintru împărăţiea lui.

31. Navuhodonosor împărat: tuturor popoarelor, neamurilor şi limbilor, cari lăcuesc în tot pământul, pace vouă să se înmulţească.

32. Semnele şi minunile, care au făcut cu mine Dumnezeul cel prea înalt, plăcut-au înaintea mea să le vestesc vouă.

33. Cât sunt de mari şi de puternice, împărăţiea lui împărăţie veşnică este, şi stăpânirea lui în neam şi în neam.

CAP. 4.

Visul lui Navuhodonosor şi tâlcuirea lui

Eu Navuhodonosor bine petrecând eram în casa mea, şi bine odrăslind pre scaunul meu.

29. Esdra 6, 11.
33. Ps. 92, 1, 2; Lucà 1, 33.

2. Vis am văzut şi m'a înfricoşat, şi m'am turburat întru aşternutul meu, şi vederile capului meu m'au turburat pre mine.
3. Şi prin mine s'a pus poruncă, ca să aduc înaintea mea pre toţi înţelepţii Vavilonului, ca să'mi arate tâlcul visului.
4. Şi au intrat descântătorii, Maghii, Gazarinii, Haldeii şi le-am spus lor visul, şi tâlcuirea lui nu mi-au arătat mie.
5. Până ce a venit Daniil, căruia este numele Valtasar după numele Dumnezeului meu, care are duh sfânt a lui Dumnezeu întru sine, şi i-am spus lui visul.
6. Valtasar mai marele descântătorilor, pre care te-am cunoscut, că Duh Sfânt al lui Dumnezeu este întru tine, şi toată taina nu este ţie cu neputinţă, auzi vederea visului meu, care l-am văzut, şi tâlcuirea lui spune'mi mie.
7. Şi vederile capului meu întru aşternutul meu; văzut-am şi iată un copac în mijlocul pământului, şi înălţimea lui multă.
8. Şi s'a mărit copacul, şi s'a întărit, şi înălţimea lui a ajuns până la cer, şi tulpina lui la marginile a tot pământul.
9. Frunzele lui frumoase, şi roada lui multă, şi hrană tuturor întru dânsul, şi supt dânsul lăcuiau hiarele cele sălbatice, şi în ramurile lui lăcuiau pasările cerului, şi dintr'însul se hrăneà tot trupul.
10. Văzut-am în vederea nopţii întru aşternutul meu, şi iată Ir, şi cel sfânt din cer s'au pogorît.
11. Şi au strigat cu tărie, şi aşà au zis: tăiaţi copacul şi smulgeţi ramurile lui şi scuturaţi frunzele lui şi risipiţi roadele lui, să fugă hiarele de supt el, şi pasările din ramurile lui.
12. Însă odrasla rădăcinelor lui în pământ o lăsaţi, şi în legătură de fier şi de aramă, în iarba cea de afară, şi în roua cerului va mâneà, şi cu hiarele partea lui în buruiana pământului.
13. Inima lui cea de om se va schimbà, şi inimă de hiară se va dà lui, şi şapte vremi se vor mutà preste el.
14. Prin tâlcuirea lui Ir, este cuvântul, şi graiul sfinţilor este întrebarea, ca să cunoască cei vii, că Domnul este cel prea înalt al împărăţiei oamenilor, şi ori cui va vreà o va dà pre ea, şi pre cel ce este ocară la oameni îl va înălţà preste ea.
15. Acesta este visul, care am văzut eu Navuhodonosor împărat, şi tu Valtasar tâlcuirea lui spune'mi; că toţi înţelepţii împărăţiei mele, nu'mi pot arătà tâlcuirea lui; iar tu Daniile poţi, că Duhul lui Dumnezeu cel Sfânt, este întru tine.
16. Atunci Daniil al căruia nume erà Valtasar, a stătut amuţit ca la un ceas, şi gândurile lui îl turburau pre el, şi răspunse împăratul şi zise: Valtasare! Visul şi tâlcul lui să nu te sârguiască, şi a răspuns Valtasar, şi a zis: doamne! Visul acesta să fie celor ce te urăsc pre tine, şi tâlcul lui vrăjmaşilor tăi.
17. Copacul, care la-i văzut, cel ce s'a mărit şi s'a întărit, a căruia înălţimea a ajuns la cer, şi tulpina lui preste tot pământul,
18. Şi frunzele lui bine înverzite, şi roada lui multă, şi hrană tuturor într'însul, şi supt dânsul lăcuiau hiare sălbatice, şi în ramurile lui lăcuiau pasările cerului.
19. Tu eşti împărate, că te-ai mărit şi te-ai întărit, şi mărimea ta s'a înălţat, şi a ajuns la cer, şi stăpânirea ta la marginile pământului.

4. *4.* Fac. 41, 8. *11.* Iezech. 31, 3. *12.* Iezech. 31, 6.

20. Şi că a văzut împăratul pre Ir, şi pre cel sfânt pogorându-se din cer, şi a zis: smulgeţi copacul şi'l stricaţi pre el; însă odrasla rădăcinilor lui lăsaţi-o în pământ; şi în legătură de fier şi de aramă şi în iarba cea de afară, şi în roua cerului va petrece, şi cu hiarele sălbatice va fi partea lui, până ce se vor mută preste el şapte vremi.

21. Acesta este tâlcul lui împărate, şi judecata celui Prea Inalt aceasta este, care a sosit asupra domnului meu împăratului.

22. Şapte ani te vor scoate dela oameni, şi cu hiarele sălbatice va fi petrecerea ta, şi cu iarbă ca pre un bou te vor hrănì, şi roua cerului preste tine va cădeà, şi şapte vremi se vor mută preste tine, până vei cunoaşte că cel Prea Inalt stăpâneşte preste împărăţiea oamenilor, şi cui va vreà o va dà pre ea.

23. Şi pentru că a zis: lăsaţi odrasla rădăcinelor copacului în pământ, împărăţiea ta ţie va rămâneà, dintru care vei cunoaşte puterea cea cerească.

24. Pentru aceea împărate I Sfatul meu să'ţi placă ţie, şi păcatele tale cu milostenie le răscumpără, şi nedreptăţile tale cu îndurări săracilor, doar va fì Dumnezeu mult.îngăduitor păcatelor tale.

25. Acestea toate au venit asupra lui Navuhodonosor împăratul.

26. După douăsprezece luni la Biserica împărăţiei lui în Vavilon umblând.

27. Răspuns-a împăratul, şi a zis: au nu este acesta Vavilonul cel mare, care l-am zidit eu casă împărăţiei întru tăriea puterii mele, spre cinstea mărirei mele?

28. Incă cuvântul în gura împăratului fiind, glas din cer s'a făcut: ţie se zice Navuhodonosoare împărate; împărăţia ta a trecut dela tine.

29. Şi dintre oameni te vor scoate pre tine, şi cu hiarele câmpului va fì lăcuinţa ta, şi cu iarbă, ca pre un bou te vor hrănì pre tine, şi şapte vremi se vor premenì preste tine, până ce vei cunoaşte, că cel Prea Inalt stăpâneşte preste împărăţiea oamenilor, şi cui va vreà o va dà pre ea.

30. Intr'acelaş ceas s'a plinit cuvântul asupra lui Navuhodonosor, şi s'a scos dintre oameni, şi iarbă ca un bou a mâncat, şi din roua cerului s'a văpsit trupul lui până a crescut perii lui, ca perii leilor, şi unghiile lui ca ale pasărilor.

31. Şi după sfârşitul zilelor, eu Navuhodonosor, ridicat-am ochii mei spre cer, şi mintea mea s'a întors la mine, şi bine am cuvântat pre cel Prea Inalt, şi pre cel viu în veci l-am lăudat şi l-am slăvit, că puterea lui este putere veşnică, şi împărăţia lui în neam şi în neam.

32. Şi toţi lăcuitorii pământului, ca o nimic sunt înaintea lui, şi după voea lui face întru tăria cerului şi întru lăcaşul pământului, şi nu este cine să steà împrotiva mâniei lui, şi să zică lui : ce ai făcut ?

33. Intr'acea vreme mintea mea s'a întors la mine; şi la cinstea împărăţiei mele am venit, şi chipul meu s'a întors la mine; şi sfetnicii mei şi boierii mei m'au căutat pre mine, şi întru împărăţia mea m'am întărit; şi mărire mai multă s'a adaos mie.

34. Acum dar eu Navuhodonosor laud şi prea înalţ şi slăvesc pre Impăratul cerului, că toate lucrurile lui sunt adevărate şi cărările lui ju-

---

24. Sirah 3, 29.

30. Fapt. Ap. 12, 23.
32. Isaia 40, 15—17 şi 45, 9 Iov 9. 12.
34. A 2 Lege 32, 4; Eccl. 3. 14; Ps. 144, 18; Isaia 14. 27 şi 13, 11.

decâţi, şi pre toţi cei ce umblă cu trufie poate să'i smerească.

CAP. 5.

Ospăţul lui Valtazar, scrierea minunată şi tâlcuirea ei.

Valtasar împăratul făcut-a cină mare boierilor săi o mie, şi înaintea celor o mie vin erà.

2. Şi bând Valtasar, a zis când a gustat vinul, ca să aducă vasele cele de aur şi cele de argint, care le-a fost adus Navuhodonosor tatăl lui din Biserica Ierusalimului, ca să beà dintr'însele împăratul şi boierii lui şi ţiitoarele lui şi cele ce se culcau cu el.

3. Şi au adus vasele cele de aur şi de argint, care le-a fost adus din Biserica lui Dumnezeu cea din Ierusalim, şi au băut dintr'însele împăratul şi boierii lui şi ţitoarele lui şi cele ce se culcau cu el.

4. Beau vin şi lăudau pre dumnezeii cel de aur, de argint, de aramă, de fier, de lemn şi de piatră; iar pre Dumnezeul cel veşnic nu l-au binecuvântat, cel ce are putere preste duhul lor.

5. Intr'acelaş ceas au ieşit degete de mână de om şi scriau împreajma luminei preste spoiala peretelui casei împărăteşti; împăratul vedeà închieturile mâinii, care scrià.

6. Atunci faţa împăratului s'a schimbat, şi gândurile lui l-au turburat şi închieturile şoldurilor lui se dezlegau şi genunchii lui tremurau.

7. Şi a strigat împăratul tare, să aducă Maghi, Haldei, Gazzarini, şi a zis înţelepţilor Vavilonului: oricine va cetì scrisoarea aceasta şi tâlcuirea ei îmi va arătà, cu porfiră se va îmbrăcà, şi lanţ de aur împrejur de grumazii lui, şi al treilea întru împărăţia mea va domnì.

8. Şi au intrat toţi filozofii împăratului şi n'au putut să citească scrisoarea, nici să arate împăratului tâlcul.

9. Şi împăratul Valtasar s'a turburat, şi chipul lui s'a mutat într'însul, şi sfetnicii lui s'au spăimântat.

10. Şi a intrat împărăteasa în casa ospăţulu şi a zis: împărate! în veci să trăieşti, să nu te turbure pre tine gândurile tale şi faţa ta să nu se schimbe.

11. Este om întru împărăţia ta, întru care este Duhul lui Dumnezeu. Şi în zilile tatălui tău deşteptăciune şi pricepere s'a aflat într'însul şi împăratul Navuhodonosor tatăl tău l-a pus pre el mai mare preste descântători şi preste Maghi şi preste Haldei şi preste Gazarini.

12. Că duh mult este întru el şi înţelepciune şi înţelegere, şi tâlcueşte visele şi spune cele ascunse şi dezleagă legăturile, Daniil, şi împăratul i-a pus lui nume Valtasar; acum dar chiamă'l pre el, şi'ţi va spune tâlcul lui, ţie.

13. Atunci Daniil a fost adus înaintea împăratului, şi a zis împăratul către Daniil: tu eşti Daniil cel din fiii robimei evreeşti, care o a adus împăratul tatăl meu ?

14. Auzit-am de tine, că Duhul lui Dumnezeu este întru tine, şi deşteptăciune şi pricepere şi înţelepciune multă s'a aflat întru tine.

15. Şi acum au venit înaintea mea înţelepţii, Maghii, Gazarinii, să citească mie scrisoarea aceasta şi tâlcuirea să mi-o spue, şi n'au putut să mi-o spue.

16. Şi eu am auzit de tine, că poţi a tâlcuì tâlcuiri; acum dar de vei puteà cetì scrisoarea aceasta şi să'mi spui tâlcul ei, cu porfiră te vei îmbrăcà şi lanţ de aur va fi împrejur de grumazii tăi, şi al treilea întru împărăţia mea vei domnì.

17. Şi a zis Daniil înaintea împăratului: darurile tale fie pentru tine

şi dăruirea casei tale dă-o altuia; iar eu voiu cetì împăratului Scriptura şi tâlcul ei voiu spune ţie.

18. Împărate! Dumnezeul cel prea înalt au dat împărăţie şi mărime şi cinste şi mărire lui Navuhodonosor tatăl tău.

19. Şi de mărirea care i-au dat lui, toate popoarele, neamurile şi limbile tremurau şi se temeau de faţa lui, pre cari vreà el omorà, şi pre cari vreà el băteà, şi pre cari vreà el înălţà, şi pre cari vreà smereà.

20. Şi când s'a înălţat inima lui şi duhul lui s'a întărit a se trufì, s'a pogorît de pre scaunul împărăţiei sale şi cinstea lui s'a luat dela el.

21. Şi el s'a scos dintre oameni, şi inima lui cu hiarele s'a dat, şi cu asinii cei sălbateci a fost lăcuinţa lui, şi cu iarbă, ca pre un bou l-au hrănit pre el, şi din roua cerului trupul lui s'a văpsit, până când a cunoscut, că Dumnezeu cel prea înalt stăpâneşte preste împărăţiea oamenilor, şi cui vreà el aceluia o dă.

22. Şi tu dar Valtasar fiul lui n'ai smerit inima ta înaintea lui Dumnezeu, şi au n'ai ştiut tu toate acestea?

23. Şi asupra Domnului Dumnezeului cerului te-ai înălţat, şi vasele casei lui le-ai adus înaintea ta, şi tu şi sfetnicii tăi şi ţiitoarele tale, şi cele ce se culcă cu tine aţi băut vin din ele, şi pre dumnezeii cei de aur şi de argint şi de fier şi de lemn şi de piatră, cari nu văd, nici aud, nici cunosc, ai lăudat; şi pre Dumnezeu, într'acăruia mână este suflarea ta şi toate căile tale, pre acela nu l-ai slăvit.

24. Pentru aceea dela faţa lui s'a trimis închietură de mână, şi a scris această scrisoare.

25. Şi aceasta este scrisoarea cea scrisă: Manì, Techel, Fares.

5. *23.* Iov 12, 10; Ieremia 50, 31.

26. Şi aceasta este tâlcuirea cuvântului, Manì: măsurat-au Dumnezeu împărăţiea ta, şi o au plinit pre ea.

27. Techel: pusu-s'a în cumpănă, şi s'a aflat cu scădere.

28. Fares: împărţitu-s'a împărăţiea ta, şi s'a dat Midilor şi Persilor.

29. Şi a zis Valtasar, şi a îmbrăcat pre Daniil cu porfiră, şi lanţ de aur a pus împrejurul grumazului lui, şi l-a vestit pre el că este al treilea biruitor întru împărăţie.

30. Într'această noapte s'a omorît împăratul Valtasar Haldeul.

31. Şi Darie Medul a luat împărăţiea, de şasezeci şi doi de ani fiind.

CAP. 6.

Daniil în groapa leilor şi scăparea lui.

Şi a plăcut înaintea lui Darie, şi a pus preste împărăţie o sută douăzeci de domni, ca să fie întru toată împărăţiea lui.

2. Şi preste aceştia a pus trei rânduitori, dintru cari unul erà Daniil, ca să grăiască cu ei domnii, să nu supere pre împăratul.

3. Şi a fost Daniil preste ei, că duh mult erà întru el, şi împăratul l-a pus pre el preste toată împărăţiea sa.

4. Şi rânduitorii şi domnii căutau să afle vină asupra lui Daniil, şi nici o vină şi greşală şi păcat n'au aflat întru el, că erà credincios.

5. Şi au zis rânduitorii: nu vom aflà asupra lui Daniil vină, fără numai pentru legea Dumnezeului lui.

6. Atunci rânduitorii şi domnii au stătut înaintea împăratului, şi au zis lui: Darie împărate! În veci să trăeşti.

7. Sfat au făcut toţi cei ce sunt preste împărăţiea ta mai marii oştirilor şi domnii, boierii şi cârmuito-

28. Ierem. 50, 37.
30. Isaia 13, 17; Ier. 25, 12.

rii, ca să aşeze cu aşezământ împărătesc, şi să întărească poruncă, ca ori care va cere dela vre un Dumnezeu sau om cerere, până în treizeci de zile, fără numai dela tine împărate, să se arunce în groapa leilor.

8. Acum dar împărate pune poruncă, şi dă scrisoare, ca să nu se schimbe aşezământul Persilor şi al Midilor.

9. Atunci împăratul Darie a poruncit a se scrì porunca.

10. Şi Daniil când a cunoscut, că s'a scris porunca, a intrat în casa sa, şi ferestrile deschise în foişorul lui către Ierusalim, şi de trei ori în zi plecând genunchile sale şi se rugà şi se mărturiseà înaintea Dumnezeului său, precum se obişnuise şi mai nainte a face.

11. Atunci bărbaţii aceia au păzit, şi au aflat pre Daniil rugându-se şi umilindu-se Dumnezeului său.

12. Şi ducându-se au zis împăratului: împărate! Au n'ai pus poruncă, ca tot omul, care va cere de la vre un Dumnezeu, şi dela om cerere până în treizeci de zile, fără numai dela tine împărate, să se arunce în groapa leilor? Şi a zis împăratul, adevărat, cuvântul şi aşezământul Midilor şi al Persilor nu va trece.

13. Atunci au răspuns, şi au zis înaintea împăratului: Daniil, care este dintre fiii robiei Evreeşti, nu s'a supus poruncii tale, şi de trei ori în zi cere dela Dumnezeul său cererile sale.

14. Atunci împăratul auzind cuvântul acela, foarte s'a întristat de aceasta, şi pentru Daniil s'a nevoit, să'l izbăvească pre el, şi până seara s'a silit să'l scoaţă pre el.

15. Atunci bărbaţii aceia au zis împăratului, să ştii împărate, că Midenilor şi Persilor, nu se cade să mute legea şi aşezământul care a aşezat împăratul.

16. Atunci împăratul a poruncit, şi au adus pre Daniil, şi l-au aruncat în groapa leilor, şi a zis împăratul lui Daniil: Dumnezeul tău, căruia tu slujeşti totdeauna, acela te va izbăvì pre tine.

17. Şi au adus o piatră, şi o a pus pre gura gropii, şi o a pecetluit împăratul cu inelul său şi cu inelul sfetnicilor săi, ca să nu se facă cevà vicleşug asupra lui Daniil.

18. Şi s'a dus împăratul la casa sa, şi s'a culcat necinat, şi bucate nu i s'au adus, şi somnul s'a depărtat dela dânsul; şi au încuiat Dumnezeu gurile leilor, şi n'au vătămat pre Daniil.

19. Atunci împăratul sculându-se dimineaţa la ziuă, cu grăbire a venit la groapa leilor.

20. Şi apropiindu-se el de groapă, a strigat pre Daniil cu glas mare: Daniile! Robul Dumnezeului celui viu, Dumnezeul tău, căruia tu slujeşti totdeauna, au doar au putut să te scoaţă din gura leilor?

21. Iar Daniil răspunzând a zis către împăratul: împărate în veci să trăeşti.

22. Dumnezeul meu au trimes pre îngerul său, şi au închis gurile leilor, şi nu m'au sfâşiat pre mine, că s'a aflat dreptate întru mine înaintea lui, şi înaintea ta împărate greşală n'am făcut.

23. Atunci împăratul s'a bucurat foarte de dânsul, şi a poruncit să scoaţă pre Daniil din groapă, şi nici o stricăciune nu s'a aflat întru el, pentrucă a crezut întru Dumnezeul său.

24. Şi a poruncit împăratul, şi au adus pre bărbaţii cei ce au pârît pre Daniil, şi i-au aruncat pre ei în

---

6. *10.* 3 Imp. 8, 44.

22. 1 Macab. 2, 60.

groapa leilor, şi pre fiii lor şi pre femeile lor; şi n'au ajuns la fundul gropii, până ce i-au sfâşiat pre ei leii, şi toate oasele lor le-au mărunţit.

25. Atunci Darie împăratul a scris la toate popoarele, neamurile şi limbile, care lăcuiau în tot pământul: pace vouă să se înmulţească.

26. Dela mine s'a dat poruncă, ca întru toată stăpânirea împărăţiei mele, să se cutremure, şi să se teamă fiecare de faţa Dumnezeului lui Daniil, că acesta este Dumnezeul cel viu, care rămâne în veci, şi împărăţia lui nu se va strică, şi stăpânirea lui va fi până în sfârşit.

27. Cel ce apără şi face semne şi minuni în cer şi pre pământ, care au scos pre Daniil din gura leilor.

28. Şi Daniil a înaintat întru împărăţia lui Darie, şi întru împărăţia lui Kir Persul.

CAP. 7.

Vedenia lui Daniil pentru cele patru hiare.

In anul dintâiu al lui Valtasar împăratul Haldeilor, Daniil a văzut vis, şi vederile capului lui întru aşternutul lui, şi visul lui l-a scris: începutul cuvintelor lui.

2. Eu Daniil văzut-am întru vedenia mea noaptea, şi iată patru vânturi ale cerului au lovit în marea cea mare.

3. Şi patru hiare mari ieşau din mare, osebite între sine.

4. Cea dintâiu eră asemenea leoaicei, şi aripile ei ca aripile vulturului, văzut-am până s'au smuls aripile ei şi s'a ridicat de pre pământ, şi pre picioare de om a stătut, şi inimă de om s'a dat ei.

5. Şi iată adoua hiară asemenea ursoaicei, şi într'o parte a stătut, şi trei coaste în gura ei, şi între dinţii ei şi aşà să zicea ei: scoală-te, mănâncă cărnuri multe.

6. După aceasta am văzut, şi iată a treia hiară, ca un pardos, şi patru aripi de pasăre aveà pre sine, şi patru capete şi putere s'a dat ei.

7. După aceasta am văzut, şi iată a patra hiară spăimântătoare, şi minunată şi tare foarte, şi dinţii ei de fier şi mari, unghiile ei de aramă, mâncând şi sfărâmând, şi ce rămâneà cu picioarele sale călcà: şi aceasta erà cu mult mai într'alt chip decât toate hiarele cele mai dinainte, şi aveà zece coarne.

8. Şi mă uitam la coarnele ei, şi iată alt corn mic a ieşit din mijlocul lor, şi trei coarne ale ei din cele dintâiu s'au smuls dinaintea feţii aceluia; şi iată ochi ca ochii omului erau în cornul acela, şi gură mare grăitoare, şi făceà răsboiu cu sfinţii.

9. Văzut-am până ce s'au pus scaunele, şi au şezut cel vechiu de zile; şi îmbrăcămintea lui erà albă ca zăpada, şi părul capului lui ca lâna curată; scaunul lui pară de foc, roatele lui foc arzător.

10. Rîu de foc curgeà ieşind dinaintea lui, mii de mii slujeau lui, şi întunerece de întunerece stau înaintea lui; judecătorul au şezut, şi cărţile s'au deschis.

11. Văzut-am atunci pentru glasul cuvintelor celor mari, ce le-a grăit cornul acela; şi am văzut până s'a omorît hiara, şi a pierit, iar trupul ei s'a dat să se arză în foc.

12. Şi a celorlalte hiare li s'au luat stăpânirea, şi lungime vieţii s'a dat lor până la vreme şi vreme.

13. Văzut-am întru vedenia nopţii, şi iată cu norii cerului, ca un fiu

---

26. Isaia 9, 7; Luca 1, 33.

7. *9.* 3 Imp. 22, 19.
10. Apoc. 4, 11; Ps. 88, 8; 102, 20 şi 67, 18.

omenesc veneà, şi până la cel vechiu de zile a sosit, şi înaintea lui s'a adus.

14. Şi s'a dat lui stăpânirea, cinstea şi împărăţia, şi toate popoarele şi neamurile şi limbile, lui, vor sluji, şi stăpânirea lui stăpânire veşnică, care nu va trece, şi împărăţia lui nu se va strică.

15. Ingrozitu-s'a duhul meu întru mine, eu Daniil, şi vederile capului meu împreună mă turburau.

16. Şi m'am apropiat la unul din cei ce stà, şi adevărul cercam dela el pentru toate acestea, şi mi-a spus adevărul, şi tâlcuirea cuvintelor mi-a arătat mie.

17. Aceste patru hiare, patru împărăţii se vor sculà pre pământ, care se vor strică.

18. Şi vor luà împărăţia sfinţii celui Prea Inalt şi o vor ţineà până în veacul veacurilor.

19. Şi am cercat cu deadinsul pentru hiara cea de a patra, care erà cu mult mai într'alt chip decât toate hiarele şi groaznică foarte: dinţii ei de fier, unghiile ei de aramă, mâncând şi sfărâmând, şi ce rămâneà, cu picioarele sale călcà.

20. Şi pentru cele zece coarne din capul ei, şi pentru celalt care a ieşit şi a smuls trei din cele mai dintâiu, şi pentru cornul în care erau ochi şi gură grăind mare, şi vederea lui erà mai mare decât a celorlalte.

21. Văzut-am şi cornul acela făceà răsboiu cu sfinţii şi s'a întărit mai mult decât ei.

22. Până ce au venit cel vechiu de zile şi au dat judecată sfinţilor celui Prea Inalt şi vremea a sosit şi împărăţia o au ţinut sfinţii.

23. Şi a zis: hiara a patra, împărăţia a patra va fi pre pământ, care va întrece toate împărăţiile şi va mâncà tot pământul; şi'l va călcà, şi'l va tăià pre el.

24. Şi cele zece coarne ale ei, zece împăraţi se vor sculà şi după ei se va sculà altul, care va întrece cu răutăţile pre toţi cei mai dinainte, şi pre trei împăraţi va smerì.

25. Şi cuvinte va grăì asupra celui Prea Inalt, şi pre sfinţii celui Prea Inalt va amăgì şi va cugetà să schimbe vremile şi legea, şi se va dà în mâinile lui până la vreme şi vremi şi jumătate de vreme.

26. Şi judecata va şedeà şi stăpânirea lui o vor mutà, ca să o strice şi să o piarză până în sfârşit.

27. Şi împărăţia şi puterea şi mărimea împăraţilor celor de supt tot cerul s'au dat sfinţilor celui Prea Inalt, şi împărăţia lui este împărăţie veşnică; şi toate stăpânirile vor slujì lui şi vor ascultà de el.

28. Până aici este sfârşitul cuvântului. Eu Daniil: gândurile mele mult m'au turburat şi faţa mea s'a schimbat şi cuvântul în inima mea l-am păzit.

CAP. 8.

Vedenia berbecelui şi a ţapului.

In anul al treilea al împărăţiei lui Valtasar împăratul, vedenie s'a arătat mie: eu Daniil, dupăce mi s'a arătat mie la început,

2. Şi eram în Susa cetatea cea împărătească, care este în ţara Elamului şi am văzut vedenie şi eu eram la Uval.

3. Şi am ridicat ochii mei şi văzuiu şi iată un berbece stà înaintea lui Uval: şi aveà coarne şi coarnele erau înalte şi unul mai înalt decât altul şi cel mai înalt a crescut alături.

4. Şi am văzut berbecele împun-

14. Zah. 8, 22; Miheia, 4, 7; Luca 1, 32, Isaia 16, 5 şi 66, 18. *21.* Apoc. 13, 7.

27. Isaia 16, 5; Ps. 2, 8, 9.

gând asupra mărei şi asupra miezului nopţei şi a austrului şi toate hiarele nu puteau stà înaintea lui, şi nu erà cine să le scoaţă din mâna lui, şi a făcut după voea sa şi s'a mărit.

5. Şi eu priveam, şi iată un ţap de capre veneà de către amiazăzi preste faţa a tot pământul, şi ţapul aveà un corn, care se vedeà între ochii lui.

6. Şi a venit ţapul până la berbecele care aveà coarne, pre care l-am văzut stând înaintea lui Uval, şi a alergat la el întru pornirea puterei sale.

7. Şi l-am văzut pre el până ce a ajuns la berbece, şi s'a repezit asupra lui şi a lovit pre berbece, şi i-a zdrobit amândouă coarnele lui, şi n'a putut berbecele să steà înaintea lui, şi l-a aruncat pre pământ şi l-a călcat, şi n'a fost cine să scoaţă berbecele din mâna lui.

8. Şi ţapul caprelor s'a mărit foarte şi s'a întărit, şi s'a zdrobit cornul lui cel mare, şi au crescut alte patru coarne de desuptul lui spre patru vânturi ale cerului.

9. Şi dintru unul dintr'însele a ieşit un corn tare, şi s'a mărit foarte către austru şi către răsărit.

10. Şi s'a mărit până la puterea cerului, şi a aruncat jos pre pământ din puterea cerului şi din stele, şi le-a călcat pre ele.

11. Şi până la mai marele puterii s'a mărit, şi pentru el s'a turburat jertfa şi el a sporit şi Biserica s'a pustiit.

12. Şi s'a dat preste jertfă păcat, şi s'a lepădat jos dreptatea, şi a făcut şi a sporit el.

13. Şi am auzit pre un sfânt grăind, şi a zis un sfânt lui Felmon celui ce grăià: până când vederea va stà, şi jertfa ceea ce s'a luat şi păcatul pustiirei cel ce s'a dat, şi Biserica şi puterea se va călcà?

14. Şi i-a zis lui: până seara şi dimineaţa, zile două mii şi patru sute, şi se va curăţì Biserica.

15. Şi a fost dacă am văzut eu Daniil vedenia, şi am cercat înţelegerea, iată a stătut înaintea mea ca o vedere de bărbat.

16. Şi am auzit glas de bărbat între Uval, şi a chemat şi a zis: Gavriile! Fă pre acela să înţeleagă vedeniea.

17. Şi a venit şi a stătut lângă mine, şi când a venit el m'am uimit, şi căzuiu pre faţa mea, şi a zis către mine: înţelege fiul omului! Că încă la sfârşitul vremei va fi vedenia.

18. Şi grăind el cu mine, am căzut cu faţa mea pre pământ, şi s'a atins de mine, şi m'a pus pre picioarele mele.

19. Şi a zis: iată eu arăt ţie cele ce vor să fie în zilele cele de pre urmă ale mâniei, încă la sfârşitul vremii.

20. Berbecele care l-ai văzut, care aveà coarne, este împăratul Midilor şi al Persilor;

21. Iar ţapul caprelor împăratul Elenilor este, şi cornul cel mare, care erà între ochii lui, acesta este împăratul cel dintâiu.

22. Şi cel ce s'a zdrobit, şi au crescut patru coarne de desuptul lui, patru împăraţi din neamul lui se vor sculà, şi nu cu puterea lui.

23. Şi la zilele cele de pre urmă ale împărăţiei lor, când se vor plinì păcatele lor, se va sculà un împărat fără de ruşine la faţă, şi care va înţelege gâciturile,

24. Şi puterea lui se va întărì, măcar că nu cu puterea sa, şi minunat va strică şi va sporì şi va face şi va pierde pre cei tari şi pre poporul cel sfânt.

25. Şi jugul sarcinii lui se va sporì, vicleşug va fi în mâna lui, şi cu inima sa se va mărì, şi cu vicleşug

va strică pre mulţi, şi spre pierderea multora va stà, şi ca pre nişte ouă în mâini îi va zdrobì pre ei.

26. Şi vedeniea cea de seara şi cea de dimineaţa, ce s'a zis, adevărată este, şi tu pecetlueşte vedeniea, că după zile multe va fi.

27. Şi eu Daniil am adormit, şi am fost bolnav vreo câteva zile, şi m'am sculat, şi făceam lucrurile împăratului, şi mă miram de vedenie, şi nu erà cine să o înţeleagă.

CAP. 9.

Rugăciunea lui Daniil şi prorocia celor şaptezeci de săptămâni de ani.

In anul dintâiu al lui Darie, fiul lui Asuir din sămânţa Midenilor, care a împărăţit preste împărăţiea Haldeilor.

2. Eu Daniil am înţeles din cărţi numărul anilor, de care a fost cuvântul Domnului către Ieremiea prorocul, ca să se plinească pustiirea Ierusalimului în şaptezeci de ani.

3. Şi am dat faţa mea către Domnul Dumnezeu, ca să cerc cu cerere, cu rugăciune, cu posturi, cu sac şi cu cenuşă.

4. M'am rugat către Domnul Dumnezeul meu, şi m'am mărturisit, şi am zis: Doamne Dumnezeule cel mare şi minunat, care păzeşti legătura şi mila ta celor ce te iubesc pre tine şi celor ce păzesc poruncile tale.

5. Păcătuit-am, făcut-am nedreptate şi fărădelege, ne-am depărtat şi ne-am abătut dela poruncile şi de la judecăţile tale.

6. Şi n'am ascultat pre robii tăi prorocii, cari grăiau cu numele tău către împăraţii noştri, boierii noştri şi către părinţii noştri şi către tot poporul pământului.

7. Ţie Doamne dreptatea şi nouă ruşinea feţii, precum este în ziua aceasta omului Iudei şi celor ce lăcuesc în Ierusalim, şi tot Israilului şi celor de aproape şi celor de departe în tot pământul unde i-ai risipit pre ei pentru urgisirea, cu care te-au urgisit pre tine.

8. Ţie Doamne dreptatea noastră, şi nouă ruşinea feţii, şi împăraţilor noştri şi boierilor noştri şi părinţilor noştri, care am greşit ţie.

9. Ţie Domnului Dumnezeului nostru îndurările şi milele, că ne-am depărtat dela Dumnezeu.

10. Şi n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, şi n'am umblat în legile lui, care le-au dat nouă prin mâinile robilor săi prorocilor.

11. Şi tot Israilul a călcat legea ta, şi s'a abătut, ca să nu auză glasul tău, şi a venit preste noi osânda şi blestemul, cel scris în legea lui Moisì robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit lui.

12. Şi a întărit cuvintele sale, care a grăit asupra noastră şi asupra judecătorilor noştri, cari ne-au judecat pre noi, ca să aducă preste noi răutăţi mari, care n'au fost supt tot cerul, ca cele ce s'a făcut în Ierusalim.

13. Precum este scris în legea lui Moisì, toate răutăţile acestea au venit preste noi, şi nu ne-am rugat feţii Domnului Dumnezeului nostru, ca să ne întoarcem dela strâmbătăţile noastre, şi să umblăm întru tot adevărul tău.

14. Şi au privit Domnul Dumnezeul

26. Apoc. 10 4.
9. *2.* Ierem. 25, 12 şi 29, 10.
4 Neemia 1, 5.
5. Neemia 9, 30, 33; Plâng. 3, 41.
6. Ierem. 44, 9, 21.
7. Lev. 26, 14, 27, 31.
8. Ierem. 14, 20; Varuh 1, 15.
9. Plâng. 3, 22.
11. A 2 Lege 27, 15 şi 28, 15; 32, 25.
13. Lev. 18, 17; 20, 14; 26, 16; A 2 Lege 28, 15, 28, 16; 32, 25; Plâng. 2, 17; Mihea 6, 13; Malah. 2, 2.
14. Ierem 44, 27.

nostru preste răutatea noastră, şi au adus preste noi pedeapsă, că drept este Domnul Dumnezeul nostru întru toate lucrurile lui, care au făcut, iar noi n'am ascultat cuvântul lui.

15. Şi acum Doamne Dumnezeul nostru, cel ce ai scos pre poporul tău din pământul Eghipetului cu mână tare, şi ai făcut ţie nume, precum este în ziua aceasta, păcătuit-am, nelegiuit-am.

16. Doamne cu toată mila ta, întoarce mâniea ta şi urgiea ta dela cetatea ta Ierusalimul şi dela muntele cel sfânt al tău, că am păcătuit cu strâmbătăţile noastre şi ale părinţilor noştri, Ierusalimul şi poporul tău ocară s'a făcut la toţi cei dimprejurul nostru.

17. Şi acum ascultă Doamne Dumnezeul nostru rugăciunile robului tău şi cererile lui, şi arată faţa ta preste sfinţeniea ta cea pustie pentru tine Doamne.

18. Pleacă Dumnezeul meu urechea ta, şi auzi, deschide ochii tăi, şi vezi perirea noastră şi a cetăţii tale, în care s'a chemat numele tău, că nu pentru dreptăţile noastre cădem înaintea ta rugându-ne, ci pentru îndurările tale cele multe Doamne.

19. Ascultă Doamne, curăţeşte Doamne, ià aminte Doamne, fă şi nu zăbovì pentru tine Doamne Dumnezeul meu, că numele tău s'a chemat preste cetatea ta, şi preste poporul tău.

20. Şi încă grăind eu, şi rugându-mă, şi mărturisind păcatele mele şi păcatele poporului meu Israil, şi vărsând rugăciunea mea înaintea Domnului Dumnezeului meu pentru muntele cel sfânt,

21. Şi grăind încă eu rugăciunea, şi iată bărbatul Gavriil, pre care l-am văzut la începutul vedeniei, zburând, şi s'a atins de mine ca în ceasul jertfei de seara.

22. Şi m'a făcut să înţeleg, şi a grăit cu mine, şi a zis: Daniile! Acum am ieşit, ca să te fac să înţelegi.

23. La începutul rugăciunei tale a ieşit cuvânt, şi eu am venit să'ţi vestesc ţie, că bărbatul doririlor eşti tu, şi ià aminte la cuvânt, şi înţelege vedenia.

24. Şaptezeci de săptămâni s'au tăiat preste poporul tău şi preste cetatea cea sfântă, ca să se sfârşească păcatul, şi să se pecetluiască păcatele, şi să se şteargă fărădelegile, şi să se curăţească nedreptăţile, şi să se aducă dreptate veşnică, şi să se pecetluiască vedenia, şi prorocul, şi să se ungă Sfântul sfinţilor.

25. Să ştii, şi să cunoşti, că de la ieşirea cuvântului, ca iarăşi să se zidească Ierusalimul până la povăţuitorul cel uns, săptămâni şapte şi săptămâni şasezeci şi două şi se va întoarce, şi se va zidì uliţa şi zidul, şi se vor deşertà vremile.

26. Şi după cele şasezeci şi două de săptămâni va pierì ungerea, şi judecată nu va fi întru dânsa; iar cetatea şi Biserica o va strică cu povăţuitorul cel viitor, şi se vor tăià întru potop, şi după sfârşitul răsboiului celui tăiat, rânduit-a pustiire.

27. Şi va întărì legătura la mulţi o săptămână, şi în mijlocul săptămânii va încetà jertfa şi turnarea, şi în Biserică va fi urîciunea pustiirilor, şi până la sfârşitul vremii nu va încetà pustiirea.

15. Eşire 14, 22; Plâng. 2, 11; Varuh 2, 11; Ps. 105, 7.
16. Neemia 1, 6; Ps. 105, 6; Isaia 64, 6; Ierem. 3, 24; Esdra 9, 7. *17.* Num. 6, 25.
21. 3 Imp. 18, 29.

24. Ioan, 1, 46; Iezech. 37, 26.
25. Neemia 2, 1–8.
27. Mateiu 24, 15.

CAP. 10.

Urmarea Vedeniilor

In anul al treilea al lui Kir Împăratul Perşilor, cuvânt s'a descoperit lui Daniil, care s'a numit Valtasar, şi adevărat erà cuvântul, şi putere mare şi înţelegere s'a dat lui întru vedenie.

2. In zilele acelea eu Daniil am plâns trei săptămâni de zile.

3. Pâinea doririlor n'am mâncat, şi carne şi vin n'au intrat în gura mea, şi cu unsoare nu m'am uns, până ce s'au plinit trei săptămâni de zile.

4. In ziua a douăzeci şi patru a lunii dintâiu eram eu lângă rîul cel mare, acesta este Tigris Edechel.

5. Şi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată bărbat îmbrăcat cu vadin, şi mijlocul lui încins cu aur ofaz.

6. Şi trupul lui ca Tarsisul, şi faţa lui ca fulgerul, şi ochii lui ca făcliile de foc, şi braţele lui şi coapsele lui ca arama ce sclipeşte, şi glasul cuvintelor lui, ca glas de mulţime.

7. Şi am văzut eu Daniil singur vedenia, şi bărbaţii cei ce erau cu mine n'au văzut vedenia, ci spăimantare mare căzând preste ei au fugit cu frică.

8. Şi am rămas eu singur, şi am văzut această vedenie mare, şi n'a rămas întru mine tărie, şi mărirea mea s'a schimbat întru stricăciune, şi mi-a pierit tăria.

9. Şi am auzit glasul cuvintelor lui, şi când am auzit eu glasul cuvintelor lui, m'am umilit, şi am căzut cu faţa pre pământ.

10. Şi iată mână s'a atins de mine, şi m'a ridicat pre genunchele mele, şi pre palmele mâinilor mele.

11. Şi a zis către mine: Daniile! Bărbatul doririlor, înţelege cuvintele cele ce le voiu grăì eu către tine, şi stăi întru starea ta, că acum sunt eu trimis la tine, şi dupăce a grăit el cuvântul acesta, m'am sculat tremurând.

12. Şi a zis către mine: nu te teme Daniile! Că din ziua dintâiu în care ai dat inima ta ca să înţelegi şi să te necăjeşti pre tine înnaintea Domnului Dumnezeului tău, s'au auzit cuvintele tale, şi eu am venit întru cuvintele tale.

13. Şi mai marele împărăţiei Persilor a stătut înaintea mea douăzeci şi una de zile, şi iată Mihail unul din cei mai dintâiu dintre cei mai mari a venit să'mi ajute mie, şi pre el l am lăsat acolo cu mai marele împărăţiei Persilor.

14. Şi am venit să spuiu ţie ori câte se vor întâmplà poporului tău în zilele cele de apoi, că încă vedenia după zile multe se va plinì.

15. Şi când grăia el cu mine cuvintele acestea, m'am umilit căzând cu faţa mea pre pământ.

16. Şi iată ca asemănarea fiului omului s'a atins de buzele mele, şi a deschis gura mea şi am grăit, şi am zis către cel ce stà înaintea mea: Doamne! Văzându-te eu pre tine s'au întors cele dinlăuntru ale mele întru mine şi n'am putere.

17. Şi cum va puteà robul tău Doamne a grăì cu Domnul meu acesta? Şi de acum nu va fi întru mine tărie, şi suflare n'a rămas întru mine.

18. Şi a adaos şi m'a atins pre mine ca o vedere de om, şi m'a întărit.

19. Şi a zis mie: nu te teme bărbatul doririlor, pace ţie! Imbărbătează-te şi te întăreşte; şi grăind el cu mine m'am întărit şi am zis: grăiască Domnul meu, că m'ai întărit pre mine.

---

10. *16* Isaia 6, 5; Ierem. 1, 9.
19. Judec. 6, 23.

20. Şi a zis: dar ştii pentruce am venit la tine? Şi acum mă voiu întoarce ca să mă războiesc cu mai marele Persilor. Şi eu ieşiam şi mai marele Elinilor veneà.

21. Insă voiu spune ţie, ce este rânduit în scriptura adevărului, şi nimeni nu este care să mă ajute într'acestea, fără numai Mihail mai marele vostru.

CAP. 11.

Prorocie despre împăraţii Persiei, Eghipetului şi Siriei.

Şi în anul cel dintâiu al lui Kir, eu am stătut în vârtute şi în tărie.

2. Şi acum adevărul vestesc ţie: iată încă trei împăraţi se vor sculà în Persia şi al patrulea se va îmbogăţì cu bogăţie mare mai mult decât toţi, şi dupăce va stăpânì el avuţia sa, se va sculà asupra tuturor împăraţilor Elineşti.

3. Şi se va sculà împărat tare şi va stăpânì multă vreme şi va face după voea sa.

4. Şi dupăce va stà împărăţia lui, se va sfărâmà şi se va împărţì la cele patru vânturi ale cerului, şi nu la cei după el, nici după domnia lui, care a domnit, că se va smulge împărăţia lui şi altora afară dintr'aceştia se va dà.

5. Şi se va întărì împăratul austrului, şi unul din boerii lui se va întărì asupra lui şi va domnì multă vreme.

6. Şi dupăce vor trece anii lui, se vor amestecà şi fata împăratului austrului va intrà la împăratul miezului nopţei, ca să facă tocmele cu el, şi nu va birui puterea braţului şi nu va stà sămânţa lui, şi se va dà ea, şi cei ce o aduc pre ea, şi tânăra şi cel ce o întăreşte pre ea,

7. Şi întru vremi sculà-se-va întru floarea rădăcinei ei asupra gătirii lui şi va venì spre putere şi va intrà către întăririle împăratului miezului nopţei, şi va face întru ei, şi se va întărì.

8. Şi încă pre dumnezeii lor cu topitorii lor, tot vasul poftit al lor de argint şi de aur cu robire va duce la Eghipet, şi el va stà mai mult decât împăratul miezului nopţei.

9. Şi va intrà la împărăţia împăratului austrului, şi se va înapoià la pământul său.

10. Şi fiii lui vor adunà multe puteri, şi va venì înnecând şi va trece şi va şedeà, şi împreună înainte se va încleştà până la vârtutea lui.

11. Şi se va sălbătăcì împăratul austrului, şi va ieşì şi se va bate cu împăratul miezului nopţei, şi va pune mulţime multă, şi se va dà mulţimea în mâna lui.

12. Şi va luà mulţimea şi se va înălţà inima lui, şi va surpà zeci de mii şi nu se vă întărì.

13. Şi se va înapoià împăratul miezului nopţei, şi va aduce mulţime mai multă decât întâiu, şi la sfârşitul vremilor venì-vor intrări cu putere mare şi cu avere multă.

14. Şi în vremile acelea mulţi se vor ridicà asupra împăratului austrului, şi fii omorâtorii poporului tău, ridicà-se-vor a întărì vedere şi vor slăbì.

15. Şi va intrà împăratul miezului nopţei. şi va vărsà turnare de pământ, şi va luà cetăţi tari, şi braţele împăratului austrului nu vor stà, şi se vor sculà aleşii lui, şi nu va fi în putere a stà.

16. Şi va face cel ce intră la el după voea lui, şi nu va fi cine să steà înaintea feţei lui, şi va stà în pământul Savi, şi se va sfârşì în mâna lui.

17. Şi va pune faţa sa, ca să intre cu toată tăriea împărăţiei sale,

11. *14.* Isaia 19, 16.

şi dreptate toate împreună cu el va face, şi pre fata femeilor o va dà lui să o strice pre ea, şi nu va rămâneà şi nu va fi a lui.
18. Şi va întoarce faţa sa la ostroave, şi va luà multe, şi pre boieri mari va face să înceteze dela ocara lor, însă ocara lui se va întoarce la el.
19. Şi va întoarce faţa sa la puterea pământului, şi va slăbì, şi va cădeà, şi nu se va aflà.
20. Şi se va sculà din rădăcina lui odraslă de împărăţie preste gătirea lui îndreptând, făcând mărirea împărăţiei şi în zilele acelea se va surpà, şi nu cu feţe nici cu răsboi.
21. Stà-va pre gătirea lui, ocărâtu-s'a, şi n'a dat spre el mărire de împărăţie, şi va venì cu bună tocmeală, şi va întărì împărăţiile întru alunecări.
22. Şi braţurile celui ce înneacă se vor înnecà de către faţa lui, şi se vor zdrobì şi povăţuitorul aşezământului.
23. Şi dintru amestecătură va face vicleşug tatălui său, şi se va suì, şi se va întărì asupra lui cu puţin neam,
24. Şi cu bună tocmeală; şi va venì în ţările cele de aproape, şi va face, care n'a făcut părinţii lui şi părinţii părinţilor lui, prăzi şi jefuiri, şi averea lor o va risipì, şi asupra Eghipetului va gândì gândurile sale până la o vreme.
25. Şi va ridicà puterea sa cea mare, şi inima sa asupra împăratului austrului, şi împăratul austrului va dà răsboiu cu putere mare şi tare foarte, însă nu va stà, că vor gândì asupra lui gânduri.
26. Şi vor mâncà cele trebuincioase ale lui, şi'l vor sfărâmà pre el, şi puteri va acoperì, şi vor cădeà răniţi mulţi.
27. Şi amândoi împăraţii, inimile lor spre rău, şi la o masă minciuni vor grăì, şi nu se va îndreptà, căci sfârşitul va fi la vreme.
28. Şi se va întoarce în pământul său cu avere multă, şi inima lui spre aşezământul de lege cel sfânt.
29. La vreme se va întoarce, şi va venì la austru, şi nu va fi ca cea dintâiu şi ca cea de apoi.
30. Şi vor intrà întru el Kiţii cei ce ies, şi se va smerì, şi se va întoarce, şi se va mânieà pre aşezământul de lege cel sfânt, şi va face şi se va întoarce, şi va înţelege spre cei ce părăsesc aşezământul cel sfânt.
31. Şi braţuri şi seminţii dintru el se vor sculà, şi vor spurcà sfinţirea puterniciei, şi vor mutà neîncetarea, şi vor dà urîciunea celor stinşi.
32. Şi cei ce fac fărădelegile aşezământul de lege vor aduce întru alunecări, şi popoarele cele ce cunosc pre Dumnezeul lui se vor întărì şi vor face.
33. Şi cei pricepuţi ai poporului pricepe-se-vor la multe, şi vor slăbì întru sabie şi întru pară de foc şi întru robie şi întru jaf de zile.
34. Şi slăbind ei se vor ajutà cu ajutor mic, şi se vor adaoge la ei mulţi întru alunecări.
35. Şi din cei ce înţeleg vor slăbì ai lămurì pre ei, şi ai alege şi ai înălbì până la sfârşitul vremii, că încă va fi vreme.
36. Şi va face după voea lui, şi împăratul se va înălţà şi se va mărì preste tot dumnezeul şi preste dumnezeul dumnezeilor, şi va grăì cu semeţie, şi va îndreptà până unde se va sfârşì mâniea, că spre sfârşire va fi.
37. Şi spre toţi dumnezeii părinţilor săi nu va înţelege, şi pofta femeilor, şi spre tot dumnezeul nu

30. Num. 24, 24.

va înțelege, preste toți se va mărì.
38. Și pre dumnezeul Maozin în
locul său va mărì, și pre dumnezeul
care nu l-au cunoscut părinții lui
îl va mărì, cu aur și cu argint și
cu pietre scumpe și întru pofte.
39. Și va face acestea, ca să în-
tărească țăriile cu dumnezeu strein,
căruia va cunoaște, și va înmulțì
mărirea, și va supune pre mulți, și
pământ va împărțì în daruri.
40. Și la sfârșitul vremii se va
împunge cu împăratul austrului, și
se va adunà la el împăratul miezului
nopții cu care și cu călăreți și cu
corăbii multe, și va intrà în țară și
va sfărâmà și va trece.
41. Și va intrà la pământul Sa-
vain, și mulți vor slăbì, și aceștia
vor scăpà din mâna lui, Edomul și
Moavul și biruința fiilor lui Amon.
42. Și va întinde mâna sa preste
pământ, și pământul Eghipetului nu
va fì spre mântuire.
43. Și va domnì întru cele ascunse
ale aurului și ale argintului, și în-
tru toate poftele Eghipetului și ale
Livilor, ale Etiopilor, întru țăriile lor.
44. Și auzuri și sârguele îl vor
turburà pre el dela răsărituri și de
la miazănoapte, și va venì cu mâ-
nie multă, ca să strice și să piarză
pre mulți.
45. Și va întinde cortul său la E-
fadano între mări spre muntele Sa-
vain cel sfânt, și va venì până la
partea lui, și nu va fì cel ce'l mân-
tuește pre el.

CAP. 12.

Vedenie despre învierea morților și despre Antihrist.

In vremea aceea sculà-se-va Mi-
hail voevodul cel mare, cel ce stă
pentru fiii poporului tău, și va fì
vreme de necaz, care n'a fost ca
aceasta de când a fost neam pre
pământ până în vremea aceasta, și
în vremea aceea se va mântuì po-
porul tău tot, care s'a aflat scris
în carte.
2. Și mulți din cei ce dormiau
în țărâna pământului se vor sculà,
unii la vieață veșnică și unii la o-
cară și la rușine veșnică.
3. Și cei ce au fost înțelegători
vor strălucì ca lumina tăriei, și din-
tru drepții cei mulți ca stelele în
veac, și încă.
4. Și tu Daniile astupă cuvintele,
și pecetluește cartea până la vremea
sfârșirei, până se vor învăță mulți,
și se va înmulțì mintea.
5. Și am văzut eu Daniil, și iată
alți doi stau unul dincoace de ma-
lul rîului și unul dincolo de malul
rîului.
6. Și am zis bărbatului celui îm-
brăcat cu vadin, care erà deasupra
apei rîului, până când va fì sfâr-
șitul minunilor celor ce ai zis?
7. Și am auzit pre bărbatul cel
îmbrăcat cu cele de vadin, care erà
deasupra apei rîului, și a înălțat
dreapta sa și stânga sa la cer, și
s'a jurat pre cel ce în veac este viu,
că în vreme și în vremi și în ju-
mătate de vreme, când se va sfârșì
risipirea mâniei poporului celui sfin-
țit, cunoaște-vor toate acestea.
8. Și eu am auzit, și n'am înțeles,
și am zis: Doamne! Ce sunt cele
de apoi ale acestora?
9. Și au zis: vino Daniile, că a-
stupate și pecetluite sunt cuvintele
până la vremea sfârșirei.
10. Alege-se-vor, și se vor înălbì, și
se vor lămurì, și se vor sfințì mulți,
și vor nelegiuì cei fărădelege, și nu
vor înțelege toți cei fărădelege, ci
cei înțelepți vor înțelege.
11. Și dela vremea, în care va în-

40. Iezech. 38, 9, 16.

12. *2.* Mateiu 25, 46; *3.* Ioan 5, 29.
7. Apoc. 10, 6.
10. Apoc. 22, 12.

cetă jertfa cea fără de curmare, şi se va dà urâciunea pustiirei, zile o mie două sute şi nouăzeci. Fericit este cel ce aşteaptă, şi a ajuns la zile o mie trei sute treizeci şi cinci.

12. Şi tu mergi şi te odihneşte, că încă zile şi ceasuri sunt până la plinirea sfârşirei, şi te vei odihnì, şi te vei sculà întru soarta ta la sfârşitul zilelor.

PROROCIA LUI OSIE

CAP. 1.

Prorocie despre fărădelegea poporului Israil

Cuvântul Domnului, care s'a fă-
cut către Osie fiul lui Veiri în
zilele lui Ozia și ale lui Ioatam și
ale lui Ahaz și ale lui Ezechie îm-
părații Iudei, și în zilele lui Iero-
voam fiul lui Ioas împăratul lui I-
srail.
2. Inceputul cuvântului Domnului
către Osie. Şi au zis Domnul către
Osie: mergi, ià ție muere de curvie,
și naște fii de curvie, că curvind
va curvì pământul, dinapoia Dom-
nului.
3. Şi a mers, și a luat pre Go-
mer fata lui Devilaim, și a purces
grea, și i-a născut lui fiu.
4. Şi au zis Domnul către el: chia-
mă numele lui Iezrael, că încă pu-
țin, și voiu izbândì sângele lui Ie-
zrael asupra casei Iudei, și voiu
face să înceteze împărăția casei lui
Israil.
5. Şi va fì în ziua aceea, voiu
zdrobì arcul lui Israil în valea lui
Iezrael.
6. Şi a mai purces încă grea, și
a născut fată, și i-au zis lui: chiamă
numele ei: Nemiluita, pentrucă nu
voiu mai adaoge a miluì casa lui
Israil, ci împrotivindu-mă mă voiu
împrotivì lor.
7. Iar pre fiii lui Iuda voiu miluì,
și voiu mântuì pre ei întru Dom-
nul Dumnezeul lor, și nu voiu mân-
tuì pre ei cu arc, nici cu sabie, nici
cu războiu, nici cu care, nici cu
cai, nici cu călăreți.
8. Şi a înțărcat pre aceea ce se
chemà: Nemiluita, și a purces încă
grea, și a născut fiu.
9. Şi au zis: chiamă numele lui:
Nu poporul meu, că voi nu sunteți
poporul meu și eu nu sunt Dum-
nezeul vostru.
10. Şi va fì numărul fiilor lui I-
srail ca nisipul mărei, care nu se
va măsurà, nici se va numărà, și
va fì în locul, în care s'au zis lor,
nu sunteți poporul meu voi, chemà-
se-vor și ei fiii lui Dumnezeu celui
viu.
11. Şi se vor adunà fiii lui Iuda
și fiii lui Israil împreună, și vor
pune loruș o domnie, și se vor
suì de pre pământ, că mare este
ziua lui Iezrael.

CAP. 2.

Pedepsirea fărădelegei lui Israil. Dumnezeu făgăduește întoarcerea.

Ziceți fratelui vostru: Poporul meu,
și surorii voastre: Miluita.
2. Judecați-vă cu muma voastră,
judecați-vă, că ea nu'mi este mie
femeie, și eu nu sunt ei bărbat, și

1. *1.* 4 Imp. 14, 23. *6.* 4 Imp. 14, 27.

10. Romani 9, 26; Isaia 62, 4.

voiu ridicà curvia ei dela fața mea,
și preacurviea ei din mijlocul fă-
țelor ei.
3. Ca să o dezbrac pre ea goală,
și să o fac pre ea cum a fost în
ziua naşterei ei, și o voiu pune pre
ea ca pustia, și o voiu aşezà pre
ea ca pământul cel fără de apă, și
o voiu omorî pre ea cu sete.
4. Și pre fiii ei nu'i voiu miluì,
căci fii din curvie sunt, că a curvit
muma lor, și i-a făcut de ruşine,
ceeace i-a născut pre ei.
5. Că a zis: merge-voiu după
ibovnicii mei, cari îmi dau mie pâi-
nile mele și apa mea și hainele
mele și îmbrăcămintele mele cele
de pânză, și untuldelemn al meu,
și toate câte se cuvin mie.
6. Pentru aceea iată eu îngrădesc
calea ei cu cursă, și voiu astupà
căile ei și cărarea sa nu va aflà.
7. Și va alergà după ibovnicii ei,
și nu'i va ajunge pre ei, și îi va
căutà pre ei, și nu'i va aflà, și va
zice: merge-voiu și mă voiu întoarce
la bărbatul meu cel dintâiu, că mai
bine'mi erà atunci decât acum.
8. Și ea n'a cunoscut, că eu i-am
dat ei grâul și vinul și untuldelemn,
și i-am înmulțit ei argintul, iar ea
din argint și din aur a făcut idoli
lui Vaal.
9. Pentru aceea mă voiu întoarce,
și voiu cărà grâul meu în vremea
lui și vinul meu în timpul său, și
voiu luà hainele mele și îmbrăcă-
mintele mele cele de pânză, ca să
nu'i acopere ruşinea ei.
10. Și acum voiu descoperì ne-
curățiea ei înaintea ibovnicilor ei, și
nimeni nu o va scoate pre ea din
mâna mea.
11. Și voiu întoarce toate vese-
liile ei, praznicile ei și lunile nouă
ale ei. și sâmbetele și toate sărbă-
torile ei.
12. Și voiu stricà viea ei și smo-
chinii ei, de câte a zis, că simbriea
mea sunt acestea, care mi-au dat
mie ibovnicii mei, și le voiu pune
pre ele întru mărturie, și le vor mân-
cà pre ele pasările cerului și hia-
rele țarinii și cele ce se târăsc pre
pământ.
13. Și voiu izbândì asupra ei zi-
lele Vaalimilor, întru care jertfeà lor
și'și puneà cerceii săi și mărgelele
sale, și mergeà după ibovnicii săi,
iar pre mine m'a uitat, zice Domnul.
14. Pentru aceea iată eu o fac
pre ea să rătăcească, și o voiu a-
duce pre ea la pustiire și voiu grăì
după inima ei.
15. Și voiu dà ei agoniselele ei
de acolo și valea Ahor, ca să de-
schiză înțelegerea ei, și se va smerì
acolo ca în zilele tinereților sale și
în zilele suirii sale din pământul E-
ghipetului.
16. Și va fì în ziua aceea zice
Domnul, mă va chemà bărbatul meu,
și nu mă va chemà mai mult Va-
alim.
17. Și voiu scoate numele Vaali-
milor din gura ei, și mai mult nu'și
vor aduce aminte de numele lor.
18. Și voiu pune lor în ziua aceea
legătură cu hiarele țarinei și cu pa-
sările cerului și cu cele ce se tâ-
răsc pre pământ, și arcul și sabiea
și răsboiul voiu stricà de pre pă-
mânt, și te voiu face să lăcuești în-
tru nădejde și te voiu logodì pre
tine mie în veac.
19. Și te voiu logodì pre tine mie
întru dreptate și întru judecată și
întru milă și întru îndurări.
20. Și te voiu logodì pre tine mie

---

2. *3.* Iezech. 16, 39. *8.* 3 Imp. 16, 32.
11. Ierem. 7, 32 și 33, 11.

12. Isaia 5, 5, 6.
17. Zahar. 13, 2; Ps. 15, 4.
18 Iov 5, 23; Isaia 54, 17; Iezech. 34, 25
20. Isaia 54, 10; Ps. 45, 2.

întru credinţă, şi vei cunoaşte că
eu sunt Domnul.
21. Şi va fi în ziua aceea, zice
Domnul, voiu ascultà cerul, şi ce-
rul va ascultà pământul.
22. Şi pământul va ascultà grâul
şi vinul şi untuldelemn, şi acestea
vor ascultà pre Iezrael.
23. Şi o voiu semănà pre ea mie
pre pământ, şi voiu miluì pre Ne-
miluita, şi voiu zice: nepoporului
meu, poporul meu eşti tu, şi el va
zice: Domnul Dumnezeul meu eşti
tu.

CAP. 3.

Despre necredinţa poporului şi îndelunga răbdare a lui Dumnezeu.

Şi au zis Domnul către mine: mergi
încă şi iubeşte femeie, care iube-
şte rele şi prea curvă, precum au
iubit Dumnezeu pre fiii lui Israil, şi
ei caută spre dumnezei streini, şi
iubesc frământături cu stafide.
2. Şi o am năimit mie cu cinci-
sprezece arginţi, şi un gomor de orz
şi un nevel de vin.
3. Şi am zis către ea: zile multe
vei şedeà la mine, şi să nu curveşti,
nici să fii cu alt bărbat, şi eu voiu
fi la tine.
4. Că zile multe vor şedeà fiii lui
Israil fără de împărat şi fără de că-
petenie şi fără de jertfă şi fără de
oltar şi fără de preoţie şi fără de
arătători.
5. Şi după aceasta se vor întoarce
fiii lui Israil, şi vor căutà pre Dom-
nul Dumnezeul lor şi pre David îm-
păratul lor, şi se vor minunà în-
tru Domnul şi întru bunătăţile lui
în zilele cele de apoi.

CAP. 4.

Mustrarea lui Dumnezeu pentru necredinţa Israiltenilor.

Ascultaţi cuvântul Domnului fiii
lui Israil, că va să judece Dom-
nul pre cei ce lăcuesc pământul, că
nu este adevăr, nici milă, nici cu-
noştinţa lui Dumnezeu pre pământ.
2. Blestem şi minciună şi ucidere
şi furtişag şi preacurvie s'a revăr-
sat pre pământ, şi sângiuri cu sân-
giuri se amestecă.
3. Pentru aceea va plânge pămân-
tul, şi se va împuţinà cu toţi cei ce
lăcuesc pre dânsul, cu hiarele ţa-
rinii, cu cele ce se târăsc pre pă-
mânt, şi cu pasările cerului, şi pe-
ştii mării se vor împuţinà.
4. Ca nimeni nici să judece, nici
să mustre, iar poporul meu este ca
un preot, căruia se zice împrotivă.
5. Şi va slăbì din zi în zi, şi va
slăbì prorocul cu tine, nopţei am
asemănat pre muma ta.
6. Asemănatu-s'a poporul meu, ca,
cum n'ar aveà pricepere, pentrucă a
ai lepădat ştiinţa, şi eu te voiu le-
pădà pre tine, ca să nu preoţeşti
mie, şi pentrucă ai uitat legea Dum-
nezeului tău, şi eu voiu uità pre
fiii tăi,
7. După mulţimea lor, aşà au pă-
cătuit mie, mărirea lor întru necin-
ste o voiu pune.
8. Păcatele poporului meu vor
mâncà, şi întru nedreptăţile lor vor
luà sufletele lor.
9. Şi va fi precum poporul, aşà şi
preotul; şi voiu izbândì asupra lui
căile lui şi sfaturile lui voiu răsplătì
lui.
10. Şi vor mâncà şi nu se vor
săturà, curvit-au şi nu se vor în-
dreptà, că au părăsit pre Domnul
a-l păzì.
11. Curvie şi vin şi băutură be-
ţivă a primit inima poporului meu.
12. Întru semne întrebà, şi întru
toiegele sale spuneà lui, că cu du-

22. Rom. 9, 25. *23.* 1 Petru 2, 1.
3. *4.* 2 Paral. 15, 3.
5. Iezechil 34, 24; Ierem. 30, 9.

4. *1.* Mih. 6, 2. *3.* Iezech. 38, 20. *4.* Iezech. 3, 27. *5.* Miheea 3, 6. *6.* Isaia 5, 14.
8. Lev. 10, 17. *6.* Isaia 24, 2.
10. Isaia 1, 5; Miheea 6, 14; Lev. 26, 26.
11. Pilde 23, 29—33.

hul curviei a rătăcit, şi au curvit de
la Dumnezeul lor.
13. Preste vârfurile munţilor jert-
feà, şi preste dealuri junghià supt
stejar şi supt plop şi supt copaciul
umbros, că bună este umbra.
14. Pentru aceea curvì-vor fetele
voastre, şi miresele voastre vor prea
curvì.
15. Şi nu voiu cercetà asupra fe-
telor voastre când vor curvì, şi a-
supra mireselor voastre când vor
prea curvì; pentrucă ei cu curve se
amestecau, şi cu cei închinaţi idoli-
lor jerfeau şi poporul cunoscând se
lipeà de curvă.
16. Iar tu Israile nu fii neştiu-
tor şi Iuda, să nu intraţi în Galgala,
şi să nu vă suiţi în casa nedreptăţei,
şi să nu juraţi pre Dumnezeul, cel viu.
17. Căci ca junicea ce strechie a
strechiat Israil, acum va paşte pre
ei Domnul, ca pre miel întru lăr-
gime.
18. Părtaşul idolilor lui Efraim a
pus sieş piedici.
19. Ales-a pre Hananei, curvind
au curvit, şi a iubit ocara din fier-
bântarea ei.
20. Volbura vântului tu eşti în a-
ripile ei, şi se vor ruşinà pentru
jertfelnicele lor.

CAP. 5.

Fărădelegea lui Israil şi a lui Iuda. Prezicerea pedepsei lor.

Auziţi acestea preoţii şi luaţi a-
minte casa lui Israil, şi casa îm-
păratului băgaţi în urechi, căci a-
supra voastră este judecata, pentru
că v'aţi făcut laţ priveliştei şi ca o
mreajă întinsă preste Itavirion, care
o au întins cei ce vânează vânat.
2. Iar eu sunt cel ce cu certare
vă învăţ pre voi.
3. Eu am cunoscut pre Efraim, şi
Israil nu s'a depărtat dela mine, pen-
tru că acum a curvit Efraim, şi s'a
pângărit Israil.
4. N'a pus sfaturile sale, ca să se
întoarcă către Dumnezeul lor, că du-
hul curviei este întru ei, iar pre Dom-
nul nu l-au cunoscut.
5. Şi se va smerì semeţia lui I-
srail înaintea feţei lui, şi Israil şi
Efraim vor slăbì întru nedreptăţile
sale, şi va slăbì şi Iuda cu dânşii.
6. Cu oile şi cu viţeii vor merge
ca să caute pre Domnul, şi nu'l vor
aflà pre el, că s'au depărtat dela ei.
7. Că pre Domnul l-au părăsit şi
fii streini s'au născut lor, acum va
mâncà pre ei păliciunea, şi pre sor-
ţii lor.
8. Trâmbiţaţi cu trâmbiţă preste
munţi, răsunaţi întru cele înalte, pro-
poveduiţi în casa nedreptăţei de
care s'a întristat Veniamin.
9. Efraim spre pustiire s'a făcut
în zilele mustrărei, întru neamurile
lui Israil arătat-am lucruri credin-
cioase.
10. Făcutu-s'au boierii Iudei, ca
cei ce mută hotarele, preste ei voiu
vărsà ca apa pornirea mea.
11. Asuprit-a Efraim pre vrăjma-
şul său şi a călcat judecata, că a
început a merge după deşertăciuni.
12. Şi eu ca o turburare lui E-
fraim, şi ca un bold casei Iudei.
13. Şi a văzut Efraim boala sa,
şi Iuda durerea sa, şi a mers Efraim
la Asirieni, şi a trimis soli la îm-
păratul lui Iarim, şi acesta nu v'a
putut mântuì pre voi, şi nu va face
să înceteze dintru voi durerea.
14. Că eu sunt ca un pantir lui
Efraim, şi ca un leu casei Iudei, şi
eu voiu răpì şi voiu merge, şi voiu
luà, şi nu va fì cine să scoaţă.
15. Duce-mă-voiu şi mă voiu în-
toarce la locul meu până ce vor
pierì, şi vor căutà faţa mea.

---

13. Isaia 1, 29; Iezech. 20, 28.
16. Amos 4, 4.

5, *5.* Isaia 28, 1.
10. A 2 Lege 19, 14; Pilde 22, 28.
15. Ierem. 29, 13; Iezech. 6, 9.

CAP. 6.

Pedeapsa lui Dumnezeu îndeamnă spre pocăință.

Intru necazul lor mânecà-vor către mine, zicând: să mergem, și să ne întoarcem către Domnul Dumnezeul nostru, că acesta ne-au lovit, și ne va vindecà, bate-ne-va, și ne va tămădui.

2. Insănătoșà-ne-va după două zile, în ziua a treia ne vom sculà și vom fi vii înaintea lui.

3. Și vom cunoaște, și vom alergà să cunoaștem pre Domnul, ca niște zori gata îl vom aflà pre el, și va veni nouă ca o ploae timpurie și târzie pământului.

4. Ce voiu face ție Efraime? Ce voiu face ție Iudo? Iar mila voastră ca norul de dimineață și ca roua de zori trece.

5. Pentru aceea am secerat pre prorocii voștri, ucisu-i-am pre ei cu cuvântul gurii mele, și judecata mea ca lumina va ieși.

6. Că milă voesc, și nu jertfă, și cunoștința lui Dumnezeu mai mult decât arderile de tot.

7. Iar ei sunt ca omul cel ce calcă legea.

8. Acolo m'au hulit pre mine Galaadcetatea, care lucrează deșarte, și a turburat apa.

9. Și tăria ta este de om tâlhar de mare. Ascuns-au preoții calea Domnului, ucis-au Sichima, că fără delege au făcut.

10. In casa lui Israil văzut-am lucruri groaznice; acolo, cu curvia lui Efraim; pângăritu-s'a Israil.

11. Iuda, începe a culege ție, când întorc eu robia poporului meu.

---

6. *2.* 1 Cor. 15, 4.
3. A 2 Lege 11, 14; Ioil 2, 23.
4. Isaia 26, 19.
6. 1 Imp. 15, 22; Mateiu 9, 13, 12, 7.

CAP. 7.

Tânguirea asupra lui Israil și vestirea dreptelor pedepse.

Când vindec eu pre Israil, și se va descoperi strâmbătatea lui Efraim, și răutatea Samariei, că a lucrat minciuni, și furul va intrà la el, și'l va dezbrăcà tâlharul în calea lui.

2. Ca să cânte împreună ca cei ce cântă în inima lor, de toate răutățile lor, mi-am adus aminte, acum i-au încunjurat pre ei sfaturile lor, înaintea feții mele s'a făcut.

3. Cu răutățile lor au veselit pre împărați, și cu minciunile lor pre boieri.

4. Toți prea curvind, ca cuptorul arzând spre mistuirea arsurii de para focului, de frământarea aluatului până se va frământà el tot.

5. In zilele împăraților voștri, început-au boierii a se mânià din vin, întins'au mâna sa cu cei pierzători.

6. Că s'a aprins ca un cuptor inima lor, când blestemau ei, toată noaptea de somn s'a săturat Efraim, dimineață s'a făcut, și s'a aprins ca lumina focului.

7. Toți s'au înfierbântat ca un cuptor arzând, și focul a mâncat pre judecătorii lor, toți împărații lor au căzut, nu erà între ei cel ce să strige către mine.

8. Efraim între popoarele sale se amestecà, Efraim s'a făcut ca o azimă neîntoarsă.

9. Mâncat-au străinii tăria lui și el n'a cunoscut și căruntețele i-au înflorit și el n'a cunoscut.

10. Și se va smeri semeția lui Israil înaintea feții lui, și nu s'au întors către Domnul Dumnezeul lor, și nu l-au căutat pre el întru toate acestea.

11. Și erà Efraim ca o porumbiță

---

7. *6.* Mih. 2, 1. *10.* Amos 4, 9.

fără de minte, ce nu are inimă. Pre Eghipet chemà, şi la Asirieni au mers.

12. Când vor merge voiu pune preste ei mreaja mea, ca pre pasările cerului voiu trage pre ei, certàvoiu pre ei cu auzul necazului lor.

13. Vai lor! Că s'au abătut dela mine, ticăloşi sunt! Că au păgânit asupra mea, şi eu i-am răscumpărat pre ei, iar ei au grăit asupra mea minciuni.

14. Şi n'au strigat către mine inimile lor, ci se văitau întru aşternuturile lor. Preste grâu şi preste vin se sfâşiau, pedepsitu-s'au întru mine.

15. Şi eu am întărit braţele lor, şi asupra mea au cugetat rele, întorsu-s'au întru nimic, făcutu-s'au ca un arc întins, cădeà-vor în sabie boierii lor pentru neînfrânarea limbii lor, aceasta este defăimarea lor în pământul Eghipetului.

CAP. 8.

Cei fără de Dumnezeu şi cei necredincioşi se vor stinge.

In sânul lor, ca pământul necăicat, ca vulturul pre casa Domnului.

2. Pentrucă au călcat legătura mea, şi împrotiva legii mele au făcut păgânătate.

3. Pre mine mă vor strigà, Dumnezeule, cunoscutu-te-am pre tine, pentrucă Israil a lepădat cele bune, pre vrăjmaş a gonit.

4. Sieşi a împărăţit, iar nu prin mine a împărăţit; şi n'a arătat mie argintul său, şi aurul său l-a făcut sieşi idoli, ca să piară de tot.

5. Zdrobeşte viţelul tău Samarie! Că s'a aprins mânia mea asupra lui, până când nu vor puteà să se curăţească întru Israil?

6. Şi pre acesta l-a făcut meşterul, şi nu este Dumnezeu, că înşelător erà viţelul tău Samarie!

7. Că stricate de vânt au semănat, şi surparea lor va primì pre ele, znop, care nu poate face făină, iar de va face, streinii o vor mâncà pre ea.

8. Inghiţitu-s'a Israil, acum s'a făcut întru neamuri ca un vas de nici o treabă.

9. Că ei s'au suit la Asirieni, înflorit-a prin sine Efraim, daruri au iubit.

10. Pentru aceea se vor dà întru neamuri, acum voiu primì pre ei, şi vor înceta puţin a unge, împăraţi şi domni.

11. Că a înmulţit Efraim jertfelnice, spre păcate făcutu-s'au lui jertfelnice iubite.

12. Scrie-voiu lui mulţime, şi legiuirile lui, între streine s'au socotit lui jertfelnicile cele iubite.

13. Că de vor jertfì jertfă, şi vor mâncà cărnuri, Domnul nu le va primì pre ele; acum îşi va aduce aminte de strâmbătăţile lor, şi va izbândì păcatele lor; iar ei la Eghipet s'au întors, şi întru Asirieni necurate vor mâncà.

14. Şi a uitat Israil pre cel ce l-au făcut pre el, şi a zidit capişti, şi Iuda a înmulţit cetăţi zidite, şi voiu trimite foc asupra cetăţilor lui, şi va mâncà temeliile lor.

CAP. 9.

Păcatelor grele urmează pedepse grele.

Nu te bucurà Israile! Nici te veselì ca popoarele, că ai curvit dela Dumnezeul tău, iubit-ai dări preste toate ariile grâului.

2. Arie şi teasc n'au cunoscut pre ei, şi vinul i-a înşelat pre ei.

13. Isaia 30, 1.
14. Isaia 29, 13; Mat. 15, 8.
8. *2.* A 2 Lege 28, 49.
8. Ierem. 22, 28 şi 48, 38.
13. Ierem. 14, 10.
9. *2.* Iezechil 4, 13.

3. N'au lăcuit în pământul Domnului, lăcuit-a Efraim Eghipetul, și întru Asirieni necurate vor mâncà.
4. N'au adus Domnului vin, și n'au plăcut lui; jertfele lor ca pâinea plângerii lor, toți cei ce mănâncă acelea, se vor spurcà, că pâinile lor sufletelor lor, nu vor intrà în casa Domnului.
5. Ce veți face în ziua adunării și în ziua sărbătorii Domnului?
6. Pentru aceea iată vor ieșì din ticăloșiea Eghipetului, și'i va primì pre ei Memfis, și'i va îngropà pre ei Mahmas.
7. Că argintul lor îl va moștenì pierderea; spini în lăcașurile lor.
8. Venit-au zilele izbândirei, venit-au zilele răsplătirei tale, și se va chinuì Israil, ca prorocul cel ieșit din fire, ca omul cel purtător de duh.
9. Pentru mulțimea nedreptăților tale, s'a înmulțit nebuniea ta.
10. Scopul lui Efraim cu Dumnezeu, prorocul e laț încâlcit preste toate căile lui, nebunie în casa lui Dumnezeu au înfipt.
11. Stricatu-s'a după zilele dealului, aduce'și-va aminte de nedreptatea lor, izbândì-va păcatele lor.
12. Ca strugurul în pustie am aflat pre Israil, și ca smochina timpurie în smochin, am văzut pre părinții lor; iar ei au intrat la Veelfegor, și s'au înstreinat spre rușine, și s'au făcut urîți, ca cei desfrânați.
13. Efraim ca pasărea a zburat, măririle lor din nașteri și din dureri și din zămisliri.
14. Pentru aceea de vor și hrănì pre fiii săi, fără de fii vor fi dintre oameni, că și vai lor este lipsa carnei mele dintru ei.
15. Efraim, în ce chip am văzut, spre vânat a dat pre fiii săi, ca să scoață spre junghiere pre fiii săi.
16. Dă-le lor Doamne; ce le vei dà lor?
17. Dă-le lor zgău fără de fii și țâțe uscate.
18. Toate răutățile lor în Galgal, că acolo i-am urît pre ei pentru răutățile izvodirilor lor, din casa mea voiu scoate pre ei, nu voiu mai adaoge a-'i iubì pre ei, toți boierii lor sunt neascultători.
19. Părut-a rău lui Efraim, că rădăcinele sale s'au uscat, mai mult rod nu va aduce, că de vor și naște, voiu ucide rodurile pântecelui lor.
20. Lepădà-va pre ei Dumnezeu, că nu l-au ascultat pre el, și vor fi rătăciri între neamuri.

3. Isaia 14, 2. 11. Jud. 19, 25.
12. Num. 25, 3; Ps. 105, 28.
14. Iov 27, 14.
17. Luca 23, 29. 18. 1 Imp. 6, 5.

CAP. 10.

Dojana Israeliților pentru răutățile lor.

Vie cu viță bună Israil, rodul ei mult, după mulțimea rodurilor sale a înmulțit jertfelnicele, după bunătățile pământului său a zidit stâlpi.
2. Inpărțit-au inimile lor, acum se vor stinge, el va surpà jertfelnicele lor, dărâmà-se-vor stâlpii lor.
3. Pentru aceea acum vor zice: nu este împărat nouă, pentrucă nu ne-am temut de Domnul; iar împăratul ce va face nouă?
4. Grăind cuvinte, prilejuri mincinoase, pune-va legătură, răsărì-va ca troscotul judecata pre țelina țarinei.
5. Vițelului casei Nedreptății, nemernicii vor lăcuì Samaria, că a plâns poporul lui de el, și precum l-au amărît pre el, se vor bucurà de mărirea lui, că s'a înstrăinat dela el.
6. Și pre el legat l-au dus la Asirieni, daruri împăratului Iarim, dar pre Efraim va primì, și se va rușinà Israil întru sfatul său.

10. 1. Isaia 5, 2; Ierem. 2, 28.
5. 4 Imp. 23, 5.

7. Lepădat-a Samaria pre împă-
ratul său ca un gătej pre fața apei.
8. Și se vor strică oltarele On,
păcatele lui Israil, spini și ciulini
se vor suì preste jertfelnicile lor, și
vor zice munților : acoperiți-ne pre
noi, și dealurilor: cădeți preste noi.
9. De când munții sunt, a păcă-
tuit Israil, acolo a stătut; nu va a-
pucà pre ei în deal răsboiu, preste
fiii nedreptății venit-au a'i pedepsì
pre ei.
10. Și se vor adunà asupra lor
popoarele, când se vor pedepsì ei
în două nedreptăți ale sale.
11. Efraim junincă învățată a iubì
pricea ; iar eu voiu venì preste fru-
musețea grumazului ei, încălecà-voiu
preste Efraim, și voiu molcomì pre
Iuda, întărì-va luiș pre Iacov.
12. Semănați vouă spre dreptate,
culegeți spre roadă de vieață.
13. Luminați-vă vouă lumina știin-
ții că este încă vreme, căutați pre
Domnul până vor venì vouă rodu-
rile dreptății.
14. Pentruce ați făcut necurăția,
și ați cules nedreptățile ei? Mân-
cat-ați roadă mincinoasă, pentrucă
ai nădăjduit în carele tale, întru
mulțimea tăriei tale.
15. Și se va sculà pierire întru
poporul tău, și toate cele zidite ale
tale vor trece, ca stăpânitorul Sa-
laman din casa lui Ierovoam, în zi-
lele răsboiului pre mumă preste fii
o a trântit.
16. Așà voiu face vouă casa lui
Israil de către fața nedreptății rău-
tăților voastre.

CAP. 11.

Mărirea milei Dumnezeești, ce o au primit nemulțumitorii Israilteni.

Dimineața s'a lepădat, lepădatu-
s'a împăratul lui Israil.
2. Că prunc a fost Israil, și eu
l-am iubit pre el, și din Eghipet am
chemat pre fiii lui.
3. Cum i-am chemat pre ei, așà
s'au dus dela fața mea, jertfiau
Vaalimilor, și au tămâiat idolilor.
4. Și eu am împiedicat pre Efraim,
și l-am sprijinit pre brațul meu, și
n'au cunoscut, ca să'i vindec pre
ei.
5. Întru stricarea oamenilor, tra-
su-i-am pre ei în legăturile iubirei
mele, și voiu fì lor ca omul cel ce
dă palme preste fălcile lui, și voiu
căutà spre el, și'l voiu biruì.
6. Lăcuit-a Efraim în Eghipet, și
Asur împăratul lui, că n'au vrut să
se întoarcă.
7. Și a slăbit sabia în cetățile lui,
și a încetat în mâinile lui, și vor
mâncà din sfaturile lor.
8. Și poporul lui s'a lipsit de lă-
cașul său, și Dumnezeu preste cele
cinstite ale lui se va mânià, și nu'l
va înălțà pre el.
9. Ce'ți voiu face Efraime? Scutì-
te-voiu Israile, ce'ți voiu face? Ca
pre Adamà te voiu pune pre tine,
și ca pre Sevoim; întorsu-s'a inima
mea întru aceasta, împreună s'a tur-
burat părerea mea cea rea.
10. Nu voiu face ție după iuțimea
mâniei mele, și nu voiu lăsà să
piară Efraim, că eu sunt Dumne-
zeu, și nu om, întru tine sfânt, și
nu voiu intrà în cetate.
11. După Domnul voiu umblà, ca
leul va răcnì, că însuș va răcnì, și
se vor spăimântà fiii apelor.
12. Zburà-vor ca pasărea din E-
ghipet și ca porumbul din pămân-
tul Asirienilor, și'i voiu așezà pre
ei în casele lor, zice Domnul.
13 Încujuratu-m'a cu minciuni
Efraim, și cu păgânătăți casa lui
Israil și a lui Iuda. Acum i-au cu-

8. Isaia 2, 19; Lucà 23, 30; Apoc. 6, 16, Jud. 19, 25.
12. Gal. 6, 7, 8 ; Iac. 3, 18; Ieremia 4, 4.
14. Pilde 22, 8. *15.* Jud. 8, 12.

11. *2.* Eșire 4, 22, 23; Mateiu 2, 15.
9. Facere 19, 24. *10.* 1 Imp. 15, 29.

noscut pre ei Dumnezeu, şi popor sfânt se va chemà al lui Dumnezeu.

CAP. 12.

Necredinţa lui Efraim şi judecata lui Dumnezeu împrotiva lui Iuda.

Iar Efraim duh rău, urmat-a căldura, toată ziua deşarte şi netrebnice a înmulţit, şi legătură cu Asirienii a făcut, şi cu untdelemn în Eghipet mergeà.

2. Şi se va judecà Domnul cu Iuda, ca să izbândească pre Iacov, după căile lui, şi după izvodirile lui va răsplătì lui.

3. In pântece a înşelat pre fratele său, şi cu osteneala sa a biruit asupra lui Dumnezeu.

4. Şi s'a luptat cu îngerul, şi a biruit, ei au plâns, şi s'au rugat mie, în Betel m'au aflat, şi acolo s'a grăit către ei.

5. Iar Domnul Dumnezeu atotţiitorul va fì pomenire lui.

6. Şi tu la Dumnezeul tău te vei întoarce, mila şi judecata păzeşte, şi te apropie către Dumnezeul tău pururea.

7. Hanaan în mâna lui este cumpăna nedreptăţii, a asuprì cu sila a iubit.

8. Şi a zis Efraim: însă m'am îmbogăţit, aflatu-mi-am odihnă mie, toate ostenelele lui nu se vor aflà pentru nedreptăţile, cu care a păcătuit.

9. Iar eu Domnul Dumnezeul tău te-am scos pre tine din pământul Eghipetului; încă te voiu face să lăcueşti în corturi, ca în zilele sărbătorii.

10. Şi voiu grăì către proroci, şi eu am înmulţit vedeniile, şi în mâinile prorocilor m'am asemănat.

11. De nu este Galaad, aşà dar mincinoşi erau în Galgala boierii, cari jertfiau, şi jertfelnicile lor ca broaştele ţestoase pre ţelina ţarinii.

12. Şi s'a dus Iacov în câmpul Siriei, şi a slujit Israil pentru muiere, şi întru muiere s'a păzit.

13. Şi prin proroc au scos Domnul pre Israil din pământul Eghipetului, şi prin proroc s'a păzit.

14. Mânieatu-s'a Efraim, şi s'a întărîtat, şi sângele lui preste el se va vărsà, şi ocara lui o va răsplătì lui Domnul.

CAP. 13.

Ameninţarea Domnului împrotiva fiilor lui Israil. Prezicere despre mântuire.

După cuvântul lui Efraim dreptăţile lui le-a luat el întru Israil, şi le-a pus pre ele lui Vaal, şi a murit.

2. Şi acum a adaos a păcătuì, şi ş'au făcut loruş idol vărsat din aurul şi din argintul lor după chipul idoliior, lucruri de meşteri săvârşite lor, aceştia zic lui: jertfiţi oameni, că viţeii s'au sfârşit.

3. Pentru aceea vor fì ca norul de dimineaţă şi ca roua de dimineaţă, care trece, şi ca praful care'l spulberă vântul de pre arie, şi ca aburul din hornul de fum.

4. Iar eu sunt Domnul Dumnezeul tău, cel ce întăresc cerul şi zidesc pământul, a căruia mâini au zidit toată oştirea cerului, şi nu le-am arătat ţie acestea, ca să mergi după ele.

5. Şi eu te-am scos pre tine din pământul Eghipetului, şi Dumnezeu afară de mine să nu cunoşti, şi mântuitor afară de mine nu este, eu te-am hrănit pre tine în pustie, în pământ nelăcuit.

6. După hrana lor, şi s'au sătu-

12. *2.* Isaia 2, 6.
3. Facere 25, 25, 32; 24. *6.* Ps. 67, 5.
9. Isaia 43, 11. *10.* Ioil 2, 28.
12. Fac. 28, 5. *13.* Eşire 14, 21, 22.

13. *4.* Isaiea 43, 11; Eşire 20, 2.
5. A 2 Lege 2, 7. *6.* A 2 Lege 32, 15.

rat cu saţiu şi s'au înălţat inimile
lor, pentru aceea m'au uitat pre mine.
7. Şi voiu fi lor ca panterul şi ca
pardosul, în calea Asirienilor, ieşi-
voiu înaintea lor, ca ursoaica ne-
căjită.
8. Şi voiu rumpe cele dinlăuntru
inimii lor, şi'i vor mâncà pre ei a-
colo puii leilor pădurii, şi hiarele
ţarinii vor sparge pre ei.
9. Stricării tale Israile cine va a-
jutà?
10. Unde este împăratul tău ace-
sta, şi să te mântuiască pre tine în
toate cetăţile tale, judece-te pre tine
acela despre care ai zis: dă'mi îm-
părat şi domn.
11. Şi ţi-am dat ţie împărat întru
urgia mea, şi am suferit întru mâ-
niea mea volbura strâmbătăţei lui
Efraim, ascuns este păcatul lui.
12. Dureri ca celei ce naşte vor
venì lui, acesta este fiul tău cel în-
ţelept, că nu va suferì întru zdro-
birea fiilor.
13. Din mâna iadului îi voiu iz-
băvì pre ei, şi din moarte îi voiu
mântuì pre ei.
14. Unde este biruinţa ta moarte?
Unde este boldul tău iadule? Mân-
gâierea s'a ascuns dela ochii mei.
15. Că acesta va osebì între fraţi,
aduce-va vânt pălitor Domnul din
pustie preste el, şi va uscà vinele
lui, şi va pustiì izvoarele lui, şi va
uscà pământul lui şi toate vasele
cele poftite ale lui.

CAP. 14.

Indemnarea lui Israil la pocăinţă.
Făgăduinţa lui Dumnezeu.

Pierì-va Samaria, că a stătut îm-
protiva Dumnezeului său, de sa-
bie vor cădeà ei, şi cei dela ţâţele
lor se vor trântì de pământ, şi cele
ce au în pântecele lor vor plesnì.
2. Intoarce-te Israile către Dom-
nul Dumnezeul tău, că ai slăbit în-
tru nedreptăţile tale.
3. Luaţi cu voi cuvinte şi vă în-
toarceţi către Domnul Dumnezeul
vostru, ziceţi lui, ca să nu purtaţi
strâmbătate, şi să luaţi bunătăţi, şi
să răsplătim roada buzelor noastre.
4. Asur nu ne va mântuì pre noi,
pre cal nu vom încălicà, nu vom
zice mai mult; dumnezeii noştri, lu-
crurile mâinilor noastre, cel ce este
întru tine va miluì pre sărac.
5. Tămăduì-voiu lăcaşurile lor,
iubì-voiu pre ei aevea, că am în-
tors mâniea mea de către ei.
6. Şi vei fi ca roua lui Israil, în-
florì-va ca crinul, şi va slobozì ră-
dăcinile sale ca Livanul.
7. Intinde-se-vor ramurile lui, şi
va fi ca maslinul roditor, şi miro-
sul lui ca al Livanului.
8. Intoarce-se-vor şi vor şedeà
supt umbra lui, trăì-vor şi se vor
săturà de grâu, şi va înflorì ca viea
pomenirea lui, ca vinul Livanului lui
Efraim.
9. Ce este lui încă şi idolilor? Eu
l-am smerit pre el, şi eu 'l voiu în-
tărì pre el, eu ca un archevt copt,
dintru mine roada ta s'a aflat.
10. Cine este înţelept, şi va înţe-
lege acestea? Sau înţelegător şi va
cunoaşte acestea? Că drepte sunt
căile Domnului, şi drepţii vor um-
blà într'însele, iar cei necredincioşi
vor slăbì într'însele.

---

8. Plâng 3, 10. *10.* 1 Imp. 8, 5. *11.* Iov 14, 7. *12.* 4 Imp. 19, 3. *13.* 1 Cor. 15, 24. *14.* Evrei 2, 14; Isaia 25, 8. *15.* Iezech. 17, 10 şi 19, 13.

14. *2.* Ierem. 3, 22. *3.* Evrei 13, 15. *4.* Mih. 5, 10. *6.* Ps. 91, 12; Isaia 18, 4. *10.* Ierem. 9, 11; Ps. 106, 43.

PROROCIA LUI IOIL

CAP. 1.

Prezicerea pustiirii Iudeei și îndemnarea la pocăință.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Ioil fiul lui Vatuil.

2. Auziți acestea cei bătrâni și băgați în urechi toți cei ce lăcuiți pământul, de s'a făcut ca acestea în zilele voastre sau în zilele părinților voștri.

3. Spuneți acestea fiilor voștri și fiii voștri fiilor săi, și fiii lor la alt neam.

4. Rămășițele omidei le-au mâncat lăcustele și rămășițele lăcustei le-a mâncat gândacul, și rămășițele gândacului le-a mâncat păliciunea.

5. Treziți-vă cei beți de vinul vostru și plângeți, tânguiți-vă toți cei ce beți vin până la beție, că s'a luat din gura voastră veselia și bucuria.

6. Că neam tare și nenumărat se suie pre pământul meu, dinții lui ca dinții leului și măselele lui ca ale puiului de leu.

7. Pus-a viea mea întru pustiire și smochinii mei întru dărâmare, cercând o a cercat pre ea și o a dezrădăcinat, albit-au ramurile ei.

8. Plânge către mine mai mult decât mireasa cea îmbrăcată cu sac entru bărbatul ei cel din fetie.

9. Incetat-au jertfa și turnarea din casa Domnului, plângeți preoți, cari slujiți altarului Domnului.

10. Că s'au pustiit câmpurile, să plângă pământul, că s'a stricat grâul, vinul s'a uscat, untuldelemn s'a împuținat.

11. Uscatu-s'au plugarii, plângeți moșiile pentru grâu și pentru orz, că a pierit culesul din țarină.

12. Viea s'a uscat și smochinii s'au împuținat, rodiile și finicul și mărul și toți copacii țarinii s'au uscat, că au rușinat bucuria fiii oamenilor.

13. Incingeți-vă și plângeți preoților, plângeți cei ce slujiți altarului, intrați, dormiți în saci cei ce slujiți lui Dumnezeu, că au încetat din casa Dumnezeului vostru jertfa și turnarea.

14. Sfințiți post, vestiți slujbă, adunați pre bătrâni, pre toți cei ce lăcuesc pământul în casa Domnului Dumnezeului vostru, și strigați către Domnul întins.

15. Vai mie! Vai mie! Vai mie! In zi, că aproape este ziua Domnului, și ticăloșie din ticăloșie va veni.

16. Că înaintea ochilor voștri au pierit bucatele, din casa Dumnezeului vostru veselia și bucuria.

17. Sărit-au junincele în ieslele

---

1. *15.* Isaia 13, 6.

lor, pierit-au vistieriile, surpatu-s'au
teascurile, că a secat grâul.
18. Ce ne vom adunà nouă? Plâns'au cirezile boilor, că n'aveau păşune şi turmele oilor au pierit.
19. Către tine Doamne voiu strigà, cà focul a ars cele frumoase ale pustiului şi para focului a aprins toate lemnele ţarinei.
20. Şi dobitoacele câmpului au căutat spre tine, că au secat izvoarele apelor şi focul a mâncat cele frumoase ale pustiei.

CAP. 2.

Pedeapsa, îndemnarea la pocăinţă şi făgăduinţa mântuirei.

Trâmbiţaţi cu trâmbiţă în Sion, strigaţi în muntele cel sfânt al meu, şi să se turbure toţi cei ce lăcuesc pământul, că a sosit ziua Domnului.
2. Că aproape este ziua întunericului şi a ceţii, ziua cea de nor şi de negură, ca zorile se va vărsà preste munţi popor mult şi tare, asemenea lui n'a fost din veac, şi după el nu va fì până la ani în neamurile neamurilor.
3. Inaintea lui foc arzător, şi după el flacără aprinsă, ca Raiul desfătării pământul înaintea feţiii lui, şi cele de pre urma lui ca câmpii pustiirei, şi nimenea nu va scăpà de el.
4. Ca vederea cailor vederea lor, şi ca călăreţii aşà vor alergà.
5. Ca glasul carelor preste vârfurile munţilor vor sărì, şi ca glasul flacării focului, care mistueşte trestia, şi ca poporul cel mult şi tare şi gata de răsboiu.
6. De faţa lui se vor sfărâmà popoarele, toată faţa, ca arsura oalei.
7. Ca nişte răsboinici vor alergà, şi ca nişte bărbaţi viteji se vor suì pre ziduri, şi fiecare pre calea sa va umblà, şi nu se vor abate din cărările lor.
8. Şi fiecare dela fratele său nu se va despărţì, îngreuiaţi cu armele lor vor merge, şi întru zvârliturile lor vor cădeà, şi nu se vor sfârşì.
9. De cetate se vor apucà, şi preste ziduri vor alergà, preste case se vor suì, şi prin ferestre vor intrà ca furii.
10. Inaintea feţei lui se va turburà pământul, şi se va clătì cerul, soarele şi luna se vor întunecà, şi stelele vor ascunde lumina lor.
11. Şi Domnul va dà glasul său înaintea feţii puterei sale, că multă este foarte tabăra lui, că tari sunt faptele cuvintelor lui, că mare este ziua Domnului, luminată foarte, şi cine va fì vrednic ei?
12. Şi acum zice Domnul Dumnezeul nostru: întoarceţi-vă la mine din toată inima voastră, cu post, cu plângere şi cu tânguire.
13. Şi vă rumpeţi inimile voastre, iar nu hainele voastre; şi vă întoarceţi la Domnul Dumnezeul vostru, că milostiv şi îndurat este, îndelung răbdător şi mult milostiv, şi îi pare rău de răutăţi.
14. Cine ştie, doar se va întoarce, şi se va căì, şi va lăsà după sine binecuvântare, şi aducere de jertfă şi de dar Domnului Dumnezeului vostru.
15. Trâmbiţaţi cu trâmbiţă în Sion, sfinţiţi post, vestiţi vindecare.
16. Adunaţi poporul, sfinţiţi adunare, alegeţi bătrâni, adunaţi pruncii cari sug ţâţă; să iasă mirele din aşternutul său şi mireasa din cămara sa.
17. Intre tindă şi între altar vor

2. *1.* Ieremia 3, 7; Amos 5, 18; Sofon. 1, 15. *4.* Apoc. 9, 7.

10. Isaia 13, 10, 13 şi 24, 23; Iezechiil 32, 7; Mateiu 24, 29; Marcu 13, 24; Lucà 21, 25. *11.* Ieremia 30, 7. *12.* Ieremia 4, 1; Zah. 1, 3, 4. *13.* Ps. 50, 19 şi 85, 4. *17.* Iezechiil 8, 16; Ps. 42, 11; Mih. 7,

plânge preoţii cari slujesc Domnului, şi vor zice: nu te îndură Doamne de poporul tău, şi nu dà moştenirea ta spre ocară, ca să o stăpânească pre dânsa păgânii; ca să nu zică în popoare, unde este Dumnezeul lor?
18. Şi i s'au făcut milă Domnului de pământul său, şi nu s'au îndurat de poporul său.
19. Şi au răspuns Domnul, şi au zis poporului său: iată eu vă voiu trimite vouă grâu şi vin şi untdelemn, şi vă veţi săturà de dânsele, şi nu vă voiu mai dà pre voi spre ocară între neamuri.
20. Şi pre cel ce este despre miazănoapte îl voiu gonì dela voi, şi'l voiu izgonì în pământ fără de apă, şi voiu pierde faţa lui la marea cea dintâiu, şi dosul lui în marea cea de apoi, şi se va înălţà putrejunea lui, şi se va ridicà putoarea lui, că şi-au mărit Domnul lucrurile sale.
21. Cutează pământule, bucură-te şi te veseleşte, că au mărit Domnul ca să facă.
22. Indrăzniţi dobitoacele câmpului, că au încolţit câmpii pustiei, că pomul şi-a dat rodul său, viea şi smochinul şi-au dat tăria lor.
23. Şi fiii Sionului bucuraţi-vă şi vă veseliţi întru Domnul Dumnezeul vostru, că va dà vouă bucate întru dreptate, şi va trimite vouă ploaie timpurie şi târzie, ca şi mai înainte.
24. Şi se vor umpleà ariile de grâu, şi se vor vărsà teascurile de vin şi de untdelemn.
25. Şi voiu răsplătì vouă pentru anii, cari i-au mâncat lăcustele şi omidele şi gândacii şi pălitura, puterea mea cea mare, care o am trimis asupra voastră.
26. Şi mâncând veţi mâncà, şi vă veţi săturà, şi veţi lăudà numele Domnului Dumnezeului vostru, care au făcut minuni cu voi, şi nu se va ruşinà poporul meu în veac.
27. Şi veţi cunoaşte că în mijlocul lui Israil eu sunt, şi eu Domnul Dumnezeul vostru, şi nu este altul afară de mine, şi nu se va mai ruşinà poporul meu în veac.
28. Şi va fì după acestea voiu turnà din duhul meu preste tot trupul, şi vor prorocì feciorii voştri, şi fetele voastre şi bătrânii voştri visuri vor visà, şi tinerii voştri vedenii vor vedeà.
29. Şi preste slugile mele şi preste slujnicile mele în zilele acelea voiu turnà din duhul meu, şi vor prorocì.
30. Şi voiu dà minuni în cer sus şi semne pre pământ jos, sânge şi foc şi abur de fum.
31. Soarele se va schimbà întru întunerec, şi luna în sânge mai nainte de venirea zilei Domnului cei mari şi luminate.
32. Şi va fì tot, care va chemà numele Domnului, se va mântuì, că în muntele Sionului şi în Ierusalim va fì cel mântuit, precum au zis Domnul; şi cei ce bine vestesc, pre cari i-au chemat Domnul.

CAP. 3.

Judecata împrotiva neamurilor şi făgăduinţa pentru Iudeia.

Iată eu în zilele acelea şi în vremea aceea, când voiu întoarce robiea Iudei şi a Ierusalimului.
2. Şi voiu adunà toate neamurile, şi le voiu pogorî în valea lui Iosafat, şi mă voiu pricì cu ei acolo pentru poporul meu şi pentru moştenirea mea Israil, pre cari i-a ri-

18. Lev. 25, 23; Isaia 14, 25.
23. A 2 Lege 11, 14; Osie 6, 3.
26. Amos 9, 8.
28 Isaia 44, 3: Fapte 2, 17; Iezech. 39, 29; Osie 12, 10, Zah. 12, 10.
31. Isaia 24, 23; Lucà 21, 24; Fapte 2, 20.
32. Isaia 61, 2; Rom. 10, 13.
3. *2.* Ierem. 50, 11.

sipit în neamuri, şi pământul meu
l-au împărţit.
3. Şi pentru poporul meu au a-
runcat sorţi, şi pruncii săi i-au dat
curvelor, şi fetele le vindeau pe vin,
şi beau.
4. Şi ce este mie şi vouă Tirule
şi Sidonule! Şi toată Galileia celor
de alt neam? Au răsplătire răsplă-
tiţi mie? Au ţineţi mânie asupra
mea? Degrab şi curând voiu răsplă-
tì răsplătirea voastră în capetele
voastre.
5. Pentrucă argintul meu şi au-
rul meu aţi luat, şi cele alese ale
mele, şi cele bune le-aţi băgat în
capiştele voastre.
6. Pre fiii Iudei şi pre fiii Ierusa-
limului i-aţi vândut fiilor Elinilor,
ca să'i depărtaţi pre ei dela hota-
rele lor.
7. Şi iată eu îi voiu sculà pre ei
din locul unde i-aţi vândut pre ei
acolo, şi voiu răsplătì răsplătirea
voastră în capetele voastre.
8. Şi voiu dà pre fiii voştri şi pre
fetele voastre în mâinile fiilor Iudei,
şi îi vor vinde pre ei în robie la
neam departe, că Domnul au grăit.
9. Strigaţi acestea întru neamuri,
sfinţiţi războiu, sculaţi războinici,
apropiaţi-vă şi vă suiţi toţi bărbaţii
războinici.
10. Tăiaţi plugurile voastre şi fa-
ceţi sabii, şi coasele voastre şi fa-
ceţi lănci, cel neputincios să zică:
poci eu.
11. Adunaţi-vă şi intraţi toate nea-
murile de prin prejur, şi vă strân-
geţi acolo, cel blând să fie războinic.
12. Să se scoale şi să se sue toate
neamurile la valea lui Iosafat, că a-
colo voiu şedeà să judec toate nea-
murile din prejur.
13. Trimiteţi seceri, că a sosit
secerişul, intraţi şi călcaţi, că este
plin jghiabul, se varsă tocitorile, că
s'au înmulţit răutăţile lor.
14. Glasuri au răsunat în valea
judecăţii, că aproape este ziua Dom-
nului în valea judecăţii.
15. Soarele şi luna se vor întu-
necà, şi stelele îşi vor ascunde lu-
mina lor.
16. Şi Domnul din Sion va strigà,
şi din Ierusalim îşi va dà glasul
său, şi se va clătì cerul şi pământ-
tul, şi Domnul nu se va îndurà de
poporul său, şi va întărì pre fiii lui
Israil.
17. Şi veţi cunoaşte că eu sunt
Domnul Dumnezeul vostru, cel ce
lăcuesc în Sion, în muntele cel sfânt
al meu, şi va fì Ierusalimul sfânt,
şi cei de alt neam nu vor mai trece
printr'însul.
18. Şi va fì în ziua aceea, picà-
va din munţi dulceaţă, şi din dea-
luri va curge lapte, şi din toate iz-
voarele Iudei vor curge ape, şi iz-
vor din casa Domnului va ieşì şi
va adăpà pârîul Shinilor.
19. Eghipetul pierdere va fì, şi I-
dumeia câmp de piericiune pentru
răutăţile fiilor Iudei, pentrucă au
vărsat sânge nevinovat în pămân-
tul său.
20. Şi Iudeia în veci va aveà lă-
cuitori, şi Ierusalimul din neam în
neam.
21. Şi voiu cere înapoi sângele
lor, şi nu'l voiu curăţì, şi Domnul
va lăcuì în Sion.

---

4. Ierem. 50, 15, 29. *7.* Ierem. 50, 29.
9. Ierem. 51, 27.

15. Isaia 13, 10; Iezech. 32, 7; Mat. 24, 29; Marc. 13, 24.
16. Ieremia 25, 30; Amos 1, 2; Isaia 13, 13.
17. Zah. 14, 21.
18. Iezech. 47, 1; Isaia 35, 6 şi 41, 18; Amos 9, 13.
20. Amos 9, 14.

PROROCIA LUI AMOS

CAP. 1.

Preziceri asupra neamurilor pentru păgânătăţile lor.

Cuvintele lui Amos, care s'au făcut în Accarimul din Tecue, care le-au văzut asupra Ierusalimului în zilele lui Oziea împăratul Iudei, şi în zilele lui Ierovoam feciorul lui Ioas împăratul lui Israil, mai nainte de cutremur cu doi ani.

2. Şi au zis: Domnul din Sion au grăit, şi din Ierusalim au dat glasul său, şi au plâns păşunile păstorilor, şi s'a uscat vârful Karmilului.

3. Şi au zis Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale Damascului, şi asupra celor patru: nu'l voiu întoarce pre el, pentrucă a tăiat cu herestrae de fier pre cele din Galaad, care aveau în pântece.

4. Şi voiu trimite foc la casa lui Azail, şi va mâncà temeliile fiului lui Ader.

5. Şi voiu zdrobì zăvoarele Damascului, şi voiu pierde pre cei ce lăcuesc în câmpul On, şi voiu tăià neam din bărbaţii Haranului, şi se va robì poporul Siriei cel ales, zice Domnul.

6. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale Gazei şi asupra celor patru, nu îi voiu întoarce pre ei, pentrucă au robit ei robia lui Solomon, ca să'i încue la Idumeia.

7. Şi voiu trimite foc asupra zidurilor Gazei, şi va mâncà temeliile ei.

8. Şi voiu pierde pre cei ce lăcuesc în Azot, şi voiu luà un neam dela Ascalon, şi voiu pune mâna mea preste Acaron, şi vor pierì cei rămaşi ai celor de alte neamuri, zice Domnul.

9. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale Tirului, şi asupra celor patru: nu'l voiu întoarce pre el, pentrucă a închis robia lui Solomon la Idumeia, şi nu şi-a adus aminte de legătura fraţilor.

10. Şi voiu trimite foc preste zidurile Tirului, şi va mâncà de tot temeliile lui.

11. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale Iudumeii, şi asupra celor patru: nu'i voiu întoarce pre ei, pentrucă a gonit cu sabie pre fratele său, şi a necinstit maică pre pământ, şi a gătit spre mărturie frica sa, şi pornirea sa o a păzit spre pricire.

12. Şi voiu trimite foc asupra The-

1. *2.* Ioil 3, 16.
3. Isaia 17, 1; Ieremia 49, 1.
4. Ierem. 49, 26.
5. 4 Imp. 16, 9; Isaia 17, 1, 2; Ierem. 49, 23.
6. 2 Paral. 21, 16, 17 şi 28, 18.
9. Iezech. 26, 2.
11. Ps 136, 9; Ierem. 25, 21; Iezech. 35, 2 şi 25, 2.

manului, şi va mâncà temeliile zidurilor lui.
13. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale fiilor lui Amon, şi asupra celor patru: nu îi voiu întoarce pre ei, pentrucă spintecau pre Galaditenele cele ce aveau în pântece, ca să'şi lărgească hotarele lor.
14. Şi voiu aprinde foc pre zidurile Ravathii, şi va mâncà temeliile ei cu strigare în ziua răsboiului, şi se va clătì în ziua sârvârşirei ei.
15. Şi vor merge împăraţii ei în robie, preoţii lor şi boerii lor împreună, zice Domnul.

CAP. 2.

Pedeapsa lui Dumnezeu asupra lui Moav, Iuda şi Israil.

Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale lui Moav, şi asupra celor patru: nu voiu întoarce pre ei, pentrucă au ars oasele împăratului Idumeii în cenuşe.
2. Şi voiu trimite foc asupra lui Moav, şi va mâncà temeliile cetăţilor lui, şi va murì întru neputinţă Moav cu glas şi cu strigare de trâmbiţă.
3. Şi voiu pierde pre judecător dintr'însul, şi pre toţi boierii lui voiu omorî împreună cu el, zice Domnul.
4. Acestea zice Domnul asupra celor trei păgânătăţi ale fiilor lui Iuda, şi asupra celor patru: nu voiu întoarce pre ei, pentrucă au lepădat legea Domnului, şi poruncile lui nu le-au păzit, şi i-au înşelat pre ei deşertăciunile lor, care le-au făcut, cărora au urmat părinţii lor după ei.
5. Şi voiu trimite foc asupra Iudei, şi va mâncà temeliile Ierusalimului.
6. Acestea zice Domnul pentru cele trei păgânătăţi ale lui Israil, şi pentru cele patru: nu voiu întoarce pre ei, pentrucă au vândut cu argint pre cel drept şi pre cel sărac pentru încălţăminte.
7. Pre cel ce călcà pre ţărâna pământului, şi băteà cu pumni capetele săracilor, şi calea celor smeriţi o a abătut, şi fiul şi tatăl au intrat la aceeaşi slujnică ca să necinstească numele Dumnezeului său.
8. Şi hainele sale legându-le cu funii, acoperiri făceau împrejurul jertfelnicului; şi beau vin din năpăşti în casa Dumnezeului său.
9. Şi eu am gonit pre Amoreu dela faţa lor, a căruia înălţime erà ca înălţimea chedrului, şi tare erà ca stejarul, şi am uscat roada lui deasupra, şi rădăcinile lui de desupt.
10. Şi eu v'am scos pre voi din pământul Eghipetului, şi v'am povăţuit pre voi prin pustie patruzeci de ani, ca să moşteniţi pământul Amoreilor.
11. Şi am luat din fiii voştri, cari să fie proroci, şi din tinerii voştri spre sfinţenie, au nu sunt acestea, fiii lui Israil? Zice Domnul.
12. Şi voi adăpaţi pre cei sfinţiţi ai mei cu vin, şi prorocilor porunciţi, zicând: să nu prorociţi.
13. Pentru aceea, iată eu răstorn de desuptul vostru, precum se răstoarnă carul cel încărcat de trestie.
14. Şi va pierì fuga dela cel ce aleargă, şi cel tare nu'şi va ţineà tăria sa, şi cel răsboinic nu'şi va mântuì sufletul său.
15. Şi săgetătorul nu va stà, şi cel iute cu picioarele sale nu va scăpà şi cel călăreţ nu'şi va mântuì sufletul său.
16. Şi cel puternic nu va aflà ini-

13. Sof. 2, 9. *14.* Ierem. 49, 26.

2. *9.* Num. 21, 24; Psalm 134, 11. *12.* Isaia 30, 10. *14.* Ecles. 9, 11. *15.* Ierem. 46, 6.

ma sa întru puternici; cel gol va fugì în ziua aceea, zice Domnul.

CAP. 3.

Fărădelegea Israiliţilor şi prezicerea pedepsei lor.

Ascultaţi cuvântul acesta, care au grăit Domnul asupra voastră, casa lui Israil şi asupra a tot neamul, pre care l-a scos din pământul Eghipetului, zicând:

2. Numai pre voi v'am cunoscut din toate neamurile pământului, pentru aceasta voiu izbândì asupra voastră toate păcatele voastre.

3. Au călătorì-vor doi împreună, de nu se vor cunoaşte unul cu altul?

4. Au răcnì-va leul din dumbrava sa neavând vânat? Au dà-va puiul de leu glasul său din culcuşul său de nu va răpì cevà?

5. Au cădeà-va pasăre pre pământ, fără de vânător? Au punese-va laţul pre pământ, fără numai pentru ca să prinză cevà?

6. Au sunà-va trâmbiţă în cetate şi poporul nu se va spăimântà? Au fi-va răutate în cetate, care nu o au îngăduit Domnul?

7. Că nu va face Domnul Dumnezeu lucru, de nu va descoperì învăţătura lui către slugile sale către proroci.

8. Leul va răcnì şi cine nu se va spăimântà? Domnul Dumnezeu au grăit şi cine nu va prorocì?

9. Vestiţi prin ţări întru Asirieni şi în ţări în pământul Eghipetului, şi ziceţi: adunaţi-vă în muntele Samariei şi vedeţi lucruri minunate multe în mijlocul ei, şi asupreala cea dintr'însa.

10. Şi n'au cunoscut cele ce vor fì împrotiva ei, zice Domnul; cei ce adună comori de nedreptăţi şi ticăloşie în ţările lor.

11. Pentru aceea acestea zice Domnul Dumnezeu, Tir! Imprejur pământul tău se va pustiì şi se va trage dela tine tăria ta, şi se vor jefuì ţările tale.

12. Acestea zice Domnul: precum va scoate păstorul din gura leului două armuri, sau marginea urechei, aşà se vor scoate fiii lui Israil cei ce lăcuesc în Samaria înaintea neamului şi în Damasc.

13. Preoţi auziţi şi mărturisiţi casei lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu atotţiitorul.

14. Pentrucă în ziua, când voiu izbândì păgânătăţile lui Israil asupra lui şi voiu izbândì asupra jertfelnicilor lui Vetil, şi se vor surpà coarnele jertfelnicului şi vor cădeà pre pământ,

15. Amestecà-voiu şi voiu bate casa cea înaltă preste casa cea de vară, şi vor pierì casele cele de elefant şi se vor adaoge alte case multe, zice Domnul.

CAP. 4.

Mustrarea şi ameninţarea celor răi din poporul lui Israil.

Auziţi cuvântul acesta junincele Vasanului cele din muntele Samariei, cele ce asupriţi pre săraci şi călcaţi pre mişei, cele ce zic stăpânilor săi: daţi-ne nouă ca să bem.

2. Jură-se Domnul pre cele sfinte ale sale, că iată vor venì zile preste voi, şi vă vor luà pre voi cu arme, şi pre cei ce sunt cu voi în căldări arzând de desupt îi vor băgà neguţători ucigaşi.

3. Şi vă veţi scoate goale una împrotiva alteia, şi vă veţi lepădà în muntele Armanà, zice Domnul.

4. Venit-aţi în Vetil şi păgâneşte

3. *2.* Eşire 19, 5, 6; Lucà 12, 47.
6. Iezech. 5, 8; Mihea 1, 12.
7. Fac. 18, 17.

4. *2.* Avacum, 1, 14, 15.
4. Osie 4, 16.

aţi lucrat şi în Galgala şi aţi înmulţit a lucrà păgâneşte, şi aţi adus dimineaţa jertfele voastre, a treia zi zeciuelile voastre.
5. Şi a cetit afară legea, şi au chemat mărturisiri, spuneţi, că acestea au iubit fiii lui Israil, zice Domnul Dumnezeu.
6. Şi eu voiu dà vouă strepezire dinţilor în toate cetăţile voastre, şi lipsă de pâine în toate locurile voastre, şi nu v'aţi întors la mine, zice Domnul.
7. Şi am oprit dela voi ploaea cu trei luni mai 'nainte de seceriş, şi voiu plouà preste o cetate, iar preste o cetate nu voiu plouà, o parte se va udà, şi partea preste care nu voiu plouà, se va uscà.
8. Şi se vor adunà două şi trei cetăţi la o cetate, ca să beà apă, şi nu se vor săturà şi nu v'aţi întors către mine, zice Domnul.
9. Bătutu-v'am pre voi cu pârjol şi cu gălbinare, înmulţit-aţi grădinile voastre, şi viile voastre şi smochinetul vostru, şi maslinetul vostru le-au mâncat omida, şi nici aşà nu v'aţi întors la mine, zice Domnul.
10. Trimis-am asupra voastră moarte în calea Eghipetului, şi am omorît cu sabie pre tinerii voştri, cu robimea cailor voştri, şi am adus în foc taberile voastre întru mâniea mea, şi nici aşà nu v'aţi întors la mine, zice Domnul.
11. Prăpăditu-v'am pre voi, precum au prăpădit Dumnezeu Sodoma şi Gomora, v'aţi făcut ca tăciunile cel scos din foc; şi nici aşà nu v'aţi întors la mine, zice Domnul.
12. Pentru aceea aşà voiu face ţie Israile! Însă pentrucă voiu face ţie aşà, găteşte-te, ca să chemi pre Dumnezeul tău Israile.
13. Pentru aceea iată eu cel ce întăresc tunetul şi fac vântul, şi cel ce vestesc la oameni pre unsul lui, cel ce fac zorile şi negura, şi cel ce mă suiu preste înălţimile pământului, Domnul Dumnezeu atotţiitorul numele lui.

CAP 5.

Tânguirea proorocului; chemarea la pocăinţă şi căderea lui Israil.

Auziţi cuvântul Domnului, care îl iau eu asupra voastră ca plângere, casa lui Israil.
2. A căzut, şi mai mult nu va adaoge a se sculà, fata lui Israil lepădatu-s'a pre pământul său, nu este cine să o scoale pre ea.
3. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: cetatea din care ieşià o mie, se vor lăsà o sută, şi din care ieşià o sută, se vor lăsà zece la casa lui Israil.
4. Că acestea zice Domnul către casa lui Israil: căutaţi-mă şi veţi fi vii.
5. Şi nu căutaţi Vetilul, şi în Galgala nu intraţi, şi pe la fântâna jurământului nu treceţi, că Galgala robindu-se se va robì, şi Vetilul va fi ca şi cum n'ar fi.
6. Căutaţi pre Domnul, şi fiţi vii, ca să nu strălucească ca focul casa lui Iosif, şi o va mâncà pre ea, şi nu va fi cine să stingă casa lui Israil.
7. Cel ce face întru înălţime judecată, şi pre pământ au pus dreptate.
8. Cel ce face toate şi le tocmeşte, şi întoarce umbra în dimineaţă, şi ziua în noapte o întunecă, cel ce chiamă apa mării, şi o varsă pre faţa pământului, Domuul Dumnezeu atotţiitorul numele lui.
9. Cel ce împarte sfărâmare pre-

7. A 2 Lege 11, 17.
9. A 2 Lege 28, 22, 39; Osie 7, 10.
10. Iezech. 14, 19. *11.* Fscere 14, 15.

5. *2.* Pilde 24, 16.
6. Isaia 1, 31; Ierem. 4, 4.
9. Isaia 29, 21.

ste tărie, şi ticăloşie preste tărie a-
duce.
10. Urît-a în porţi pre cel ce mu-
stră, şi de cuvântul cel cuvios s'a
scârbit.
11. Pentrucă aţi dat pălmi săra-
cilor, şi daruri alese aţi luat dela
ei, case netede aţi zidit, şi nu veţi
lăcuì într'însele, vii poftite aţi sădit,
şi nu veţi beà vinul lor.
12. Că am cunoscut păgânătăţile
voastre cele multe, şi păcatele voa-
stre cele tari, căci călcaţi pre cel
drept, şi luaţi schimbări, şi în porţi
vă feriţi de cei săraci.
13. Pentru aceea cel ce înţelege,
în vremea aceea va tăceà, că vre-
me rea este.
14. Căutaţi binele, şi nu răul, ca
să fiţi vii, şi aşà va fì cu voi Dom-
nul Dumnezeu atotţiitorul, precum
aţi zis:
15. Urît-am noi cele rele, şi am
iubit cele bune, şi aşezaţi în porţi
judecata, ca să miluiască Domnul
Dumnezeu atotţiitorul pre cei ră-
maşi ai lui Iosif.
16. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul Dumnezeu atotţiitorul:
17. In toate uliţile plângere, şi în
toate căile se va zice vai! vai! Che-
mà-se-va plugarul la plângere şi la
tânguire, şi la cei ce ştiu plângere,
şi în toate căile plângere, că voiu tre-
ce prin mijlocul tău, zis-au Domnul.
18. Vai celor ce doriţi de ziua Dom-
nului, că este vouă ziua aceea a
Domnului, şi aceasta este întune-
rec, şi nu lumină.
19. Precum când fuge omul dina-
intea leului, şi'i iese înainte ursul,
şi sare în casă, şi'şi reazemă mâi-
nile sale pre perete şi'l muşcă şar-
pele.
20. Au nu este întunerec ziua Dom-
nului, şi nu lumină şi ceaţă, care
n'are strălucire?
21. Urît-am, lepădat-am sărbăto-
rile voastre, şi nu voiu mirosì în-
tru adunările voastre.
22. Că de veţi aduce mie arderi
de tot, şi jertfele voastre nu le voiu
primì, şi la cele de mântuire ale
arătării nu voiu căutà.
23. Strămută dela mine glasul cân-
tărilor tale, şi cântarea organelor
tale nu voiu auzì.
24. Şi se va rostogolì ca apa ju-
decata, şi dreptatea ca pârîul cel
necălcat.
25. Au junghieri şi jertfe mi-aţi
adus mie casa lui Israil în patru-
zeci de ani în pustie?
26. Şi aţi purtat cortul lui Moloh
şi steaua dumnezeului vostru Rem-
fan, chipurile acelora, cari v'aţi fă-
cut vouă.
27. Şi vă voiu mutà pre voi din-
colo de Damasc, zice Domnul Dum-
nezeu atotţiitor numele lui.

CAP. 6.

Ameninţarea celor mândri şi desmier-
daţi cu pierire şi robie.

Vai celor ce urăsc Sionul şi ce-
lor ce nădăjduesc în muntele
Samariei, cules-au stăpânirile nea-
murilor, şi au intrat ei.
2. Casa lui Israil, treceţi toţi, şi
vedeţi la Calani, şi treceţi de acolo
la Ematrava, şi vă pogorîţi de a-
colo la Ghetul celor de alt neam,
cele mai tari dintre toate împără-
ţiile acestea, de sunt mai multe ho-
tarele lor decât hotarele voastre.
3. Cei ce vin la ziua cea rea, şi
celor ce se apropie, şi se ating de
sâmbetele cele mincinoase.
4. Celor ce dorm în paturi de e-
lefant, şi se răsfaţă întru aşternu-

11. Sofon. 1, 13. *13.* Miheia 2, 3.
14. Ps. 33, 15. *15.* Ps. 96, 11.
17. Ierem. 9, 16; Isaia 16, 10.
18. Ierem. 30, 7; Sofon. 1, 15; Isaia 5, 19; Ioil 2, 2.
21. Isaia 1, 11; Ierem. 6, 20; 7, 20.
22. Pilde 21, 27. *26.* Fapte 7, 42.
6. *1.* Ierem. 2, 3. *4.* Isaia 22, 13.

turile lor, şi celor ce mănâncă iezi din turme şi viţei sugători din mijlocul cirezilor.

5. Celor ce bat în palme la glasul organelor, ca şi cum ar stà au socotit, şi nu ca cum ar fugì.

6. Celor ce beau vinul strecurat, şi cu mirurile cele mai de frunte se ung, şi nu pătimiau nimic pentru sfărîmarea lui Iosif.

7. Pentru aceea acum robi vor fì dela începutul celor puternici, şi se va luà rânchezatul cailor din Efraim.

8. Că s'au jurat Domnul pre sine, zice Domnul Dumnezeul puterilor, că am urît eu toată trufiea lui Iacov, şi ţările lui le-am urît, şi voiu pierde cetatea cu toţi cei ce lăcuesc într'însa.

9. Şi va fì de vor rămâneà zece bărbaţi într'o casă, şi vor murì.

10. Şi vor rămâneà ceilalţi, şi se vor prinde casnicii lor, şi'i va silì să scoaţă oasele lor din casă, şi va zice cârmuitorilor casei: mai sunt încă la tine? Şi va zice: ba numai sunt. Şi va zice; taci, ca să nu numeşti numele Domnului.

11. Că iată Domnul va poruncì, şi va bate casa cea mare cu sfărâmări şi casa cea mică cu surpături.

12. Au doar vor alergà în pietre caii? Au tăceà-vor între iepe? Că aţi întors întru mânie judecata, şi roada dreptăţii întru amărăciune.

13. Cei ce se veselesc prin nici un cuvânt bun, cei ce zic: au nu cu tăriea noastră avem putere?

14. Pentru aceea iată eu voiu ridicà asuprà voastră casa lui Israil, neam, zice Domnul puterilor, şi vă va necăjì pre voi, ca să nu intraţi în Emad, şi până la pârîul apusului.

6. Isaia 5, 12. *8.* Ierem. 51, 14.
12. Ierem. 5, 28.

CAP. 7.

Vedeniile prorocului Amos despre pedepsele următoare.

Aşà mi-au arătat mie Domnul Dumnezeu, şi iată prăsilă de lăcuste venind de dimineaţă, şi iată un gândac erà Gog împăratul.

2. Şi va fì dupăce va sfârşì a mâncà iarba pământului, am zis: Doamne! Doamne! Fie'ţi milă. Cine va sculà pre Iacov? Că s'a împuţinat.

3. Pară'ţi rău Doamne de aceasta, şi nu va fì aceasta, zice Domnul.

4. Aşà mi-au arătat mie Domnul Dumnezeu, şi iată au chemat judecata cu foc Domnul Domnul, şi a mistuit adâncul cel mult, şi a mâncat partea Domnului.

5. Şi am zis, Doamne Dumnezeule, încetează. Cine va sculà pre Iacov, că s'a împuţinat?

6. Pară'ţi rău Doamne de aceasta, şi aceasta nu va fì, zice Domnul.

7. Aşà mi-au arătat mie Domnul, şi iată un bărbat stând pre zid de diamant, şi în mâna lui diamant.

8. Şi au zis Domnul către mine: ce vezi tu Amos? Şi am zis: diamant; şi au zis Domnul către mine: iată eu pun diamant în mijlocul poporului meu Israil, mai mult nu voiu adaoge a'l trece pre el.

9. Şi se vor stricà capiştele cele de râs, şi sărbătorile lui Israil se vor pustiì, şi mă voiu sculà asupra casei lui Ierovoam cu sabie.

10. Şi a trimis Amasia preotul în Vetil la Ierovoam împăratul lui Israil, zicând: turburări face asupra ta Amos în mijlocul casei lui Israil, nu va puteà suferì pământul toate cuvintele lui.

11. Că acestea zice Amos: de sabie va murì Ierovoam, iar Israil rob se va duce din pământul său.

7. *3.* Isaia 26, 2?; Ionà 3, 10.
8. Ierem. 1, 11; Zahar. 4, 2.
9. 4 Imp. 15, 10.
10. 3 Imp. 18, 17; Ierem. 26, 11.

12. Şi a zis Amasia către Amos:
cel ce vezi, mergi şi te dù în pă-
mântul Iudei, şi acolo să petreci
şi acolo vei prorocì.
13. Iar în Vetil nu vei mai ada-
oge a prorocì, că sfinţitorul împă-
ratului este, şi casa împărăţiei este.
14. Şi a răspuns Amos, şi a zis
către Amasia: nu eram eu proroc,
nici fecior de proroc, ci păstor e-
ram scuturând dude.
15. Şi m'au luat Domnul dela oi,
şi au zis Domnul către mine: mergi
şi proroceşte asupra poporului meu
Israil.
16. Şi acum auzi cuvântul Dom-
nului, tu zici: nu prorocì asupra lui
Israil, şi să nu faci turburare asu-
pra casei lui Iacov.
17. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: femeia ta în cetate va curvì, şi
fiii tăi şi fetele tale de sabie vor că-
deà, şi pământul tău cu funia se
va măsurà, şi tu vei murì în pă-
mânt necurat, iar Israil se va duce
rob din pământul său; aşà mi-au
arătat mie Domnul.

CAP. 8.

Vedenie despre pierirea casei lui Israil şi foamete duhovnicească.

Aşà au arătat mie Domnul Dom-
nul, şi iată un vas de păsărar.
2. Şi au zis Domnul: ce vezi tu
Amos? Şi am zis: un vas de pă-
sărar, şi au zis Domnul către mine:
venit-a sfârşitul asupra poporului
meu Israil, şi mai mult nu voiu a-
daoge a trece printr'însul.
3. Şi se vor văità podurile Bise-
ricii în ziua aceea, zice Domnul, mult
este cel căzut în tot locul, voiu a-
duce tăcerea.
4. Auziţi acestea cei ce zdrobiţi
în dimineaţă pre cel sărac şi asu-
priţi pre cei mişei de pre pământ.
5. Zicând: când va trece luna si
vom vinde? Şi sâmbetele, şi vom
deschide vistieria? Ca să facem mă-
sură mică, şi să mărim cumpăna,
şi să facem cumpănă nedreaptă.
6. Ca să agonisim cu argint pre
cei săraci şi pre cel lipsit pentru
încălţăminte şi din toată vânzarea
ne vom neguţătorì?
7. Jură-se Domnul asupra seme-
ţiei lui Iacov, de se vor uità întru
biruinţă toate lucrurile voastre.
8. Şi pentru acestea, au nu se va
turburà pământul? Şi va plânge tot
cel ce lăcueşte într'însul? Şi se va
suì ca un rîu pierirea, şi se va po-
gorî ca rîul Eghipetului?
9. Şi va fi în ziua aceea zice Dom-
nul Dumnezeu: soarele va apune în
amiazăzi, şi lumina se va întunecà
ziua pre pământ.
10. Şi voiu întoarce sărbătorile
voastre întru plângere, şi toate cân-
tările întru tânguire şi voiu pune
preste tot mijlocul sac, şi preste tot
capul pleşuvire. Şi'l voiu pune pre
el ca plânsul celui iubit, şi pre cei
cu el ca ziua durerei.
11. Iată vin zile, zice Domnul: şi
voiu trimite foamete pre pământ, nu
foamete de pâine, nici sete de apă,
ci foamete de a auzì cuvântul Dom-
nului.
12. Şi se vor clătì apele dela mare
până la mare, şi dela miazănoapte
până la răsărit vor alergà împrejur
cercând cuvântul Domnului, şi nu'l
vor aflà.
13. In ziua aceea vor pierì fecioa-
rele cele frumoase şi tinerii de sete.
14. Cei ce se jură pre curăţirea
Samariei şi cei ce zic: viu este Dum-
nezeul tău Dan, şi viu este Dumne-
zeul tău Versavee, vor cădeà, şi nu
se vor sculà mai mult.

12 Ierem. 18, 18; 1 Imp. 9, 9.
16. Iezech. 21, 2.

8. *5*. Pilde 11, 1.
9. Isaia 5, 30; Ieremia 15, 9; Miheea 3, 6.
10. Ierem. 6, 26: Isaia 15, 2; Tovit 2, 6; 1 Macabei 1, 41.

CAP. 9.

Amenințarea cu pedeapsa necredincioșilor și întoarcerea poporului din robie.

Văzut-am pre Domnul stând pre
jertfelnic, și au zis: lovește pre-
ste curățitor, și se vor clăti cele
dinaintea porței, și taie spre cape-
tele tuturor, și pre cei rămași ai lor
cu sabie îi voiu omorî, și nu va
scăpă dintre dânșii fugând, și nu
va scăpă dintre ei cel ce scapă.
2. De se vor îngropă în iad, de
acolo îi va scoate pre ei mâna mea,
și de se vor suì în cer, de acolo îi
voiu pogorî pre ei.
3. De se vor ascunde în vârful
Karmilului, de acolo îi voiu cercà,
și îi voiu luà pre ei; și de se vor
afundà dinaintea ochilor mei întru
adâncurile mărei, acolo voiu po-
runcì balaurului, și'i va mușcà pre ei.
4. Și de se vor duce în robie îna-
intea feței vrăjmașilor săi, acolo voiu
poruncì sabiei, și'i va omorî pre ei,
și voiu pune ochii mei asupra lor
spre rele, și nu spre bune.
5. Și Domnul Dumnezeu atotții-
torul, cel ce se atinge de pământ,
și'l clătește, și vor plânge toți cei
ce lăcuesc pre el, și se va suì ca
un rîu pierirea lui, și se va pogorî
ca rîul Eghipetului.
6. Cel ce zidește spre cer suirea
sa, și făgăduința sa pre pământ o
întemeiază, cel ce chiamă apa mă-
rii, și o varsă preste fața pămân-
tului, Domnul atotțiitorul numele lui.
7. Au nu ca fiii Etiopilor sânteți
voi mie fiii lui Israil? Zice Domnul,
au nu pre Israil am scos din pă-
mântul Eghipetului, și pre cei de
alt neam din Kapadochia, și pre Si-
rieni din groapă?
8. Iată ochii Domnului Dumnezeu
preste împărăția păcătoșilor, și o
voiu pierde pre ea de pre fața pă-
mântului, însă nu până în sfârșit
voiu pierde casa lui Iacov, zice
Domnul.
9. Că iată eu poruncesc, și voiu
vânturà întru toate neamurile casa
lui Israil, precum se vânturà la vân-
turare, și nu va cădeà zdrobitură
pre pământ.
10. De sabie vor murì toți păcă-
toșii poporului meu, cei ce zic: nu
se vor apropieà, nici vor venì pre-
ste noi rele.
11. In ziua aceea ridicà-voiu cor-
tul lui David cel căzut, și din nou
voiu zidì cele căzute ale lui, și cele
răsturnate ale lui le voiu ridicà, și
iarăși îl voiu zidì, ca în zilele veà-
cului.
12. Ca să mă caute pre mine ră-
mășițele oamenilor și toate neamu-
rile, preste cari se chiamă numele
meu, zice Domnul, cel ce face toate
acestea.
13. Iată vin zile zice Domnul: și
va apucà treerișul pre cules, și se
va coace strugurul întru sămânță,
și vor picà munții dulceață, și toate
dealurile împreună odrăslite vor fi.
14. Și voiu întoarce robiea popo-
rului meu Israil, și vor zidì cetățile
cele surpate, și vor lăcuì și vor sădì
vii, și vor beà vinul lor, și vor face
grădini, și vor mâncà roadele lor.
15. Și îi voiu sădì pre ei în pă-
mântul lor, și mai mult nu se vor
scoate din pământul lor, care l-am
dat lor, zice Domnul Dumnezeu a-
totțiitorul.

---

9. *2.* Ps. 138, 7; Iezech. 26, 20; Ierem. 51, 53. *3.* Iov 34, 22; Ierem. 23, 24. *4.* Ierem. 44, 11. *5.* Miheea 1, 4. *6.* Ps. 103, 3, 13. *7.* Ierem. 47, 4. *8.* Ioil 2, 26.

11. Fapte 15, 16.
13. Lev. 26, 5; Ioil 3, 18.
14 Isaia 65, 21; Ioil 3, 20.
15. Ierem 32, 41.

PROROCIA LUI AVDIE

CAP. 1.

Vedenie despre pedeapsa Idumiților și mântuirea Israiliților.

Vedenia lui Avdie. Acestea zice
Domnul Dumnezeu Idumeii: au-
zit-am dela Domnul, și întărire la
neamuri au trimes, sculați-vă, și să
ne sculăm asupra ei cu răsboiu.
2. Iată mic te-am dat pre tine în-
tru neamuri, necinstit ești tu foarte.
3. Trufia inimei tale te-a ridicat
pre tine cel ce lăcuești în găurile
pietrelor, cel ce înalți lăcașul tău,
cel ce zici întru inima ta: cine mă
va aruncă la pământ?
4. De te vei înălță ca vulturul, și
de vei pune între stele cuibul tău,
de acolo te voiu surpă, zice Dom-
nul.
5. De ar fi intrat la tine furi, sau
tâlhari noaptea, unde te-ai fi a-
scuns? Au n'ar fi furat destule lo-
ruș? Și de ar fi venit culegători la
tine, au n'ar fi lăsat struguri?
6. Cum s'a cercetat Isav, și s'a
aflat ascunsele lui?
7. Până la hotare te-a trimis pre
tine, toți oamenii legăturii tale au
stătut împrotivă ție, slăbit-au de
către tine oamenii tăi cei de pace,
pus-au pândiri supt tine, nu este
înțelegere într'înșii.
8. In ziua aceea, zice Domnul:
pierde-voiu înțelepții din Idumeia,
și înțelegerea din muntele lui Isav.
9. Și se vor speriă răsboinicii tăi
din Teman, ca să se piarză omul
din muntele lui Isav.
10. Pentru junghierea și pentru
păgânătatea cea împrotiva fratelui
tău Iacov, acoperi-te-va rușinea, și
vei pieri în veac.
11. Din ziua în care ai stătut îm-
protivă, în ziua în care robeà cei
de alt neam puterea lui, și străinii
au intrat în porțile lui, și au arun-
cat sorți pentru Ierusalim, și tu e-
rai ca unul dintr'înșii.
12. Să bagi în seamă ziua fra-
telui tău în ziua străinilor, și să nu
te veselești de fiii lui Iuda în ziua
pierzării lor, și să nu grăiești mari
în ziua necazului.
13. Nici să intri în porțile po-
poarelor în ziua durerilor lor, și
să nu bagi în seamă și tu aduna-
rea lor în ziua pierirei lor, și să nu
te pui și tu cu puterea lor în ziua
pierirei lor.
14. Nici să stai la eșirile lor, ca
să pierzi pre cei ce scapă dintru ei,
nici să oprești pre cei ce fug dela
ei în ziua necazului.
15. Că aproape este ziua Dom-
nului preste toate neamurile, pre-
cum ai făcut, așà va fi ție, răsplă-

1. *1.* **Ieremia 49, 13, 14.**
4. **Ieremia 49, 8 și 16.** *8.* **Isaia 29, 14.**
10. **Facere 27, 41.** *12.* **Miheea 7, 8.**
15. **Iezech. 35, 15.**

tirea ta se va răsplăti în capul tău.
16. Că precum ai băut în muntele cel sfânt al meu, beà-vor toate neamurile vin, beà-vor şi vor înghiţi, şi vor fi, ca şi cum n'ar fi fost.
17. Iar în muntele Sionului va fi mântuire, şi va fi sfânt, şi va moşteni casa lui Iacov pre cei ce o au moştenit pre dânsa.
18. Şi va fi casa lui Iacov foc, şi casa lui Iosif, flacără; iar casa lui Isav trestie, şi se vor aprinde asupra lor, şi'i vor mâncà pre ei, şi nu va fi purtător de foc la casa lui Isav, că Domnul au grăit.
19. Şi vor moşteni cei din Naghev muntele lui Isav şi cei din Sefila pre cei de alt neam, şi vor moşteni muntele lui Efraim, şi câmpul Samariei, şi pre Veniamin, şi pre Galaadita.
20. Şi al mutării începutul aceasta fiilor lui Israil, pământul Hananeilor până la Sarepta, şi mutarea Ierusalimului până la Efrata, şi vor moşteni cetăţile Naghevului.
21. Şi se vor suì mântuiţi din muntele Sionului, ca să izbândească asupra muntelui lui Isav, şi va fi a Domnului împărăţia.

PROROCIA LUI IONA

CAP. 1.

Chemarea, neascultarea şi pedeapsa lui Ionà.

Şi a fost cuvântul Domnului către Ionà feciorul lui Amatì, zicând:
2. Scoală şi mergi la Ninevi cetatea cea mare, şi propovedueşte într'însa, că s'a suit strigarea răutăţii ei la mine.
3. Şi s'a sculat Ionà să fugă de la faţa Domnului în Tarsìs, şi s'a pogorît la Ioppia, şi a aflat o corabie, care mergeà în Tarsis, şi s'a dat chiriea sa, şi a intrat într'însa, să se ducă cu dânşii în Tarsis de la faţa Domnului.
4. Şi au ridicat Domnul mare vânt pre mare, şi s'a făcut mare furtună pre mare şi corabiea se cumpăneà de valuri, vrând să se sfărame.
5. Şi s'au spăimântat corăbierii, şi au strigat fiecare la Dumnezeul său; şi lepădau vasele din corabie în marea ca să o uşureze; şi Ionà se pogorîse în fundul corăbiei, şi dormeà şi hrăpeà.
6. Şi a venit cârmaciul la el, şi i-a zis lui: ce hrăpeşti tu? Scoală şi roagă pre Dumnezeul tău, că doar ne va mântuì Dumnezeu, şi nu vom pierì.
7. Şi a zis fiecare către vecinul său: veniţi să aruncăm sorţi, şi să cunoaştem pentru cine este răutatea aceasta asupra noastră, şi au aruncat sorţi, şi a căzut soarta pre Ionà.
8. Şi a zis lui: spune nouă, pentru cine este răutatea aceasta asupra noastră? Ce este lucrul tău? Şi de unde vii şi încotro mergi? Şi din ce ţară şi din care popor eşti tu?
9. Şi a zis către ei: robul Domnului sunt eu, şi pre Domnul Dumnezeul cerului cinstesc eu, care au făcut marea şi uscatul.
10. Şi s'au înfricoşat oamenii cu frică mare, şi i-au zis lui: căci ai

16. Ieremia 25, 15, 27.
1. *2.* Fac. 10, 11, 12 şi 18, 20, 21.
3. Mateiu 16, 4; Lucà 11, 30.
5. F. Ap. 27, 18, 19.

făcut aceasta? Pentrucă cunoscuse oamenii, că fugeà dela fața Domnului, că le spusese lor.

11. Și i-au zis lui: ce'ți vom face ție, și să se alineze marea deasupra noastră? Pentrucă marea se înălță și ridică mai mari valuri.

12. Și a zis către ei Ionà: luați-mă și mă aruncați în mare, și se va alinà marea deasupra voastră; că am cunoscut eu că pentru mine s'a făcut această furtună mare asupra voastră.

13. Și se sileau oamenii să se întoarcă la uscat, și nu puteau că marea se înălță, și se ridicà mai vîrtos asupra lor.

14. Și au strigat către Domnul și au zis: nicicum Doamne să nu pierim pentru sufletul omului acestuia, și să nu dai asupra noastră sânge drept, pentrucă tu Doamne, precum ai vrut ai făcut.

15. Și au luat pre Ionà, și l-au aruncat în mare, și a încetat marea de valurile sale.

16. Și s'au temut oamenii cu mare temere de Domnul, și au adus jertfă lui Dumnezeu, și s'au rugat cu rugăciuni.

CAP. 2.

Rugăciunea lui Ionà pentru mântuire.

Și au poruncit Domnul unui chit mare să înghiță pre Ionà; și a fost Ionà în pântecele chitului trei zile și trei nopți.

2. Și s'a rugat Ionà către Domnul Dumnezeul său din pântecele chitului, și a zis:

3. Strigat-am întru necazul meu către Domnul Dumnezeul meu, și m'au auzit; din pântecele iadului strigarea mea, și au auzit glasul meu.

4. Aruncatu-m'ai întru adâncul inimii mărei, și ape m'au încunjurat.

5. Toate înălțările tale, și valurile tale preste mine au trecut.

6. Și eu am zis: lepădatu-m'am dela ochii tăi; au doară voiu adauge ca să mai privesc eu la Biserica cea sfântă a ta?

7. Turnatu-s'au ape până la sufletul meu; adâncul cel din fund m'a încunjurat, afundatu-s'a capul meu; întru crăpăturile munților m'am pogorît, în pământul ale căruia încuetorile sunt zăvoare veșnice, și să iasă din stricăciune vieața mea către tine Doamne Dumnezeul meu.

8. Când se sfârșeà din mine sufletul meu, de Domnul mi-am adus aminte: și să vie către tine rugăciunea mea, la sfântă Biserica ta.

9. Cei ce păzesc cele deșarte și mincinoase, și-au părăsit mila lor.

10. Iar eu cu glas de laudă și de mărturisire, voiu jertfì ție; câte am făgăduit voiu dà ție Domnului pentru mântuirea mea.

11. Și au poruncit Domnul chitului, și a lepădat pre Ionà la uscat.

CAP. 3.

Mustrarea cea roditoare a lui Ionà. Pocăința Ninevitenilor.

Și s'a făcut cuvântul Domnului către Ionà adoua oară, zicând:

2. Scoală, și mergi în Ninevi, cetatea cea mare, și propoveduește într'însa după cuvântul cel dintâiu, care am zis ție.

3. Și s'a sculat Ionà, și a mers în Ninevi, precum i-au zis Domnul; și Ninevi erà cetate mare lui Dumnezeu, cale ca de trei zile.

4. Și a început Ionà a intrà în cetate cale ca de o zi, și a propoveduit, și a zis:

5. Incă trei zile, și Ninevi se va prăpădì, și au crezut oamenii din

2. 3. Ps. 119, 1.
7. Psalm 68, 1.
3. 5. Matei 12, 41.

Ninevi lui Dumnezeu, şi au propo-
veduit post, şi s'au îmbrăcat cu saci
dela mare până la cel mic al lor.
6. Şi a venit cuvântul la împăra-
tul Ninevii, şi s'a sculat de pre scau-
nul său, şi s'a dezbrăcat de hai-
nele sale, şi s'a îmbrăcat cu sac
şi a şezut în cenuşe.
7. Şi s'a spus, şi s'a poruncit în
Ninevi dela împăratul şi dela bo-
ierii lui, zicând: oamenii şi dobi-
toacele şi boii şi oile să nu guste
nimic, nici să pască, şi apă să nu
beà.
8. Şi s'au îmbrăcat cu saci oame-
nii, şi vitele n'au păscut, şi au stri-
gat către Dumnezeu cu deadinsul,
şi s'au întors fieştecarele din ca-
lea sa cea rea, şi dela strâmbăta-
tea ce erà în mâinile lor, zicând:
9. Cine ştie, doar de va păreà
rău lui Dumnezeu, şi se va milo-
stivì şi se va întoarce dela întărî-
tarea mâniei sale, şi nu vom pierì.
10. Şi au văzut Dumnezeu lucru-
rile lor, că s'au întors dela căile
lor cele rele, şi au părut rău lui
Dumnezeu pentru răul, care au zis
să le facă lor şi n'au făcut.

CAP. 4.

Intristarea lui Ionà şi mustrarea lui Dumnezeu.

Şi s'a întristat Ionà cu întristare
mare, şi s'a turburat.
2. Şi s'a rugat Domnului, şi a zis:
o Doamne! Au nu sunt acestea cu-
vintele mele, care am grăit încă
fiind eu în pământul meu?
3. Pentru aceasta apucasem mai
înainte să fug la Tarsis, că am
ştiut că tu milostiv eşti şi îndurat,
îndelung răbdător şi mult milostiv,
şi'ţi pare rău de răutăţi.
4. Şi acum stăpâne Doamne! Ià
sufletul meu dela mine, că mai bine
este mie a murì decât a fì viu.
5. Şi au zis Domnul către Ionà:
foarte te-ai supărat tu?
6. Şi a ieşit Ionà din cetate, şi a
şezut în preajma cetăţii, şi şi-a fă-
cut luiş acolo umbrar, şi a şezut
supt dânsul la umbră, până când
va vedeà ce va fì cetăţii.
7. Şi au poruncit Domnul Dum-
nezeu unei cucurbete, şi a crescut
preste capul lui Ionà, ca să fie um-
bră deasupra capului lui, şi să'l
umbrească de necazurile lui, şi s'a
bucurat Ionà pentru cucurbetă, bu-
curie mare.
8. Şi au poruncit Dumnezeu unui
vierme a doua zì de dimineaţă, şi
a ros pre dedesupt cucurbeta, şi
s'a uscat.
9. Şi a fost dupăce a răsărit soa-
relele, au poruncit Dumnezeu u-
nui vânt cald cu zăduf, şi a lovit
soarele preste capul lui Ionà, şi
slăbeà, şi numai trăgeà nădejde de
sufletul său, şi a zis: mai bine este
mie a murì, decât a trăì.
10. Şi au zis Domnul Dumnezeu
către Ionà: foarte te-ai mâhnit tu
pentru cucurbetă? Şi a zis: foarte
m'am mâhnit până la moarte.
11. Şi au zis Domnul: tu nu te-
ai îndurat de o cucurbetă, pentru
care nu te-ai ostenit, nici o ai cre-
scut pre ea, care într'o noapte a
crescut, şi într'o noapte a pierit.
12. Dar eu, cum să mă îndur de
Ninevi cetatea cea mare, întru care
lăcuesc mai mult decât o sută şi
douăzeci de mii de oameni, cari
nu'şi cunoşteau dreapta lor, nici stân-
ga lor, şi dobitoacele lor multe?

---

9. Ierem. 18, 11.
10. Ioil 2, 14; 1 Paral 21, 15; Amos 7, 3; Isaia 26, 20; Ierem. 18, 8.
4. *2.* Psalm 85, 4; Ioil 2, 13.
3. Eşire 34, 6.

PROROCIA LUI MIHEEA

CAP. 1.

Prorocie despre pustiirea Iudeei şi Samariei pentru depărtarea dela Dumnezeu.

Şi a fost cuvântul Domnului către Miheia Morastitul în zilele lui Ioatam şi ale lui Ahaz şi ale lui Ezechia împăraţilor Iudei, pentru cele ce a văzut de Samaria şi de Ierusalim.

2. Auziţi popoare cuvintele şi să ià aminte pământul, şi toţi cei de pre dânsul, şi va fi Domnul Dumnezeu întru voi spre mărturie, Domnul din casa cea sfântă a sa.

3. Că iată Domnul va ieşì din locul său, şi se va pogorî şi se va suì preste înălţimile pământului.

4. Şi se vor cutremurà munţii supt dânsul şi văile se vor topì ca ceara de faţa focului, şi ca apa ce curge în jos.

5. Pentru păgânătatea lui Iacov toate acestea şi pentru păcatul casei lui Israil, care este păgânătatea lui Iacov? Au nu este Samaria? Şi care este păcatul casei lui Iuda? Au nu este Ierusalimul?

6. Şi voiu pune Samaria spre pază poamelor ţarinei şi spre sădire viei şi voiu surpà în prăpastie pietrile ei, şi voiu descoperì temeliile ei.

7. Şi toate cele cioplite ale ei le vor sfărâmà, şi toate agonisitele ei le vor arde cu foc, şi pre toţi idolii ei îi voiu pune întru pierdere, că din plăţile curviei le-a adunat, şi din plăţile curviei le-a întors.

8. Pentru aceasta va plânge şi se va tânguì, umblà-va desculţă şi goală, face-va tânguire ca a balaurilor şi plângere ca a fetelor sirinilor.

9. Că s'a lăţit rana ei, pentrucă a venit până la Iuda, şi a atins până la poarta poporului meu, până la Ierusalim.

10. Cei din Ghet să nu vă măriţi şi cei din Enachim nu plănuiţi din casă rîs, cu pământ presăraţi rîsul vostru.

11. Ceea ce lăcueşte bine cetăţile ei, n'a ieşit ceea ce lăcueşte în Senaar să plângă casa, care este lipită de ea, luà-va dela voi rana durerei.

12. Cine a început întru bune celeea ce lăcueşte dureri? Că s'a pogorît rele dela Domnul preste porţile Ierusalimului.

13. Ropotul carelor şi al călăreţilor, celeea ce lăcueşte în Lahis, începătoare este păcatului fetei Sionului, că întru tine s'au aflat păgânătăţile lui Israil.

---

1. *1.* Ierem. 26, 18.
2. A 2 Lege 32, 1; Isaia 1, 2.
3. Isaia 26, 21
4. Amos 9, 5; Ps. 96, 5, Naum 1, 5.

8. Iov 30, 29.
9. Ierem. 30, 12 şi 15, 18.
10. 2 Imp. 1, 21; Ierem. 6, 26.
11. Isaia 47, 3, Is. Nav. 19, 33.
12. Amos 3, 6.

14. Pentru aceea va dà pre cei ce se trimit până la moştenirea Ghetului, case deşarte îndeşert s'au făcut împăraţilor lui Israil.
15. Până ce moşteni vor aduce ţie ceea ce lăcueşti în Lahis; moştenire până la Odolam va venì mărirea fetei lui Israil.
16. Rade-te şi te tunde pentru fiii cei iubiţi ai tăi, lăţeşte'ţi pleşuvirea ta, ca vulturul, că robi s'au dus din tine.

CAP. 2.

Fărădelegile fiilor lui Israil şi prezicerea robiei lor.

Făcutu-s'au gândind ostenele, şi lucrând rele întru aşternuturile lor şi odată cu ziua le săvârşiau acelea, că n'au ridicat către Dumnezeu mâinile lor.
2. Şi poftea ţarini, şi jefuià pre săraci, şi case asupreà, şi prădà pre bărbat şi casa lui, pre bărbat şi moştenirea lui.
3. Pentru aceea acestea zice Domnul; iată eu gândesc asupra neamului acestuia rele, din care nu veţi ridicà grumazii voştri şi nu veţi umblà drepţi, că vremea rea este.
4. In ziua aceea luà-se-va asupra voastră pildă, şi se va plânge plângere cu viers zicând: cu necaz ne-am necăjit, partea poporului meu se măsură cu funiea, şi nu erà cine să'l oprească, ca să'l abată pre el, ţarinile voastre s'au împărţit.
5. Pentru aceea nu va fi ţie cel ce aruncă funie întru moştenire, întru adunarea Domnului.
6. Nu plângeţi cu lacrămi, nici să se tânguiască pentru acestea, pentrucă nu va lepădà ocările.
7. Cel ce zice: casa lui Iacov a mâniat pre Duhul Domnului, au nu sunt acestea izvodirile lui? Au nu sunt cuvintele lui bune cu el? Şi drepte a umblat?
8. Şi mai înţâiu poporul meu a stătut întru vrajbă asupra păcii lui, pielea lui o au jupuit, ca să ia nădejdea zdrobiturilor răsboiului.
9. Pentru aceea povăţuitorii poporului meu se vor lepădà din casele desfătărilor sale, pentru izvodirile cele rele ale lor s'au lepădat. Apropiaţi-vă de munţii cei veşnici.
10. Scoală-te şi umblă, că nu este ţie aceasta odihnă; pentru necurăţie v'aţi stricat cu stricare.
11. Fugit-aţi negonindu-vă nimeni, duhul minciuna a oprit, picat-a ţie în vin şi în beţie, şi va fi din picătura poporului acestuia.
12. Adunându-se se va adunà Iacov cu toţi, aşteptând voiu aşteptà pre cei rămaşi ai lui Israil, într'un loc voiu pune urîrea lor, ca oile întru strimtoare, ca turma în mijlocul zăcerii sale, scoate-se-vor din oameni.
13. Sue-te prin ruptură înaintea feţii lor, tăiat-au, şi au trecut poarta, şi au ieşit prin ea, şi a ieşit şi împăratul lor înaintea feţii lor, şi Domnul îi va povăţuì pre ei.

CAP. 3.

Fărădelegile căpeteniilor lumeşti şi preoţeşti.

Şi va zice: auziţi acestea căpeteniile casei lui Iacov, şi cei rămaşi ai casei lui Israil, au nu este vouă a cunoaşte judecata?
2. Cei ce urîţi cele bune, şi căutaţi cele rele, şi jefuiţi pieile lor dela ei, şi cărnurile lor de pre oasele lor.
3. Precum au mâncat cărnurile poporului meu, şi pieile lor le-au ju-

16. Isaia 15, 2, 3
2. *1.* Ps. 35, 4; Osie 7, 6.
2. Isaia 5, 9. *3.* Amos 5, 13.
5. A 2 Lege 32. 8.

8. Ieremia 6, 14. *10.* Lev. 18, 24, 25.
11. Isaia 30, 10.

puit de pre dânşii, şi oasele lor le-au
frânt şi le-au împărţit ca trupurile
în căldări, şi ca carnea în oală.
4. Aşà vor strigà către Domnul,
şi nu'i va auzì pre ei, şi va întoarce
faţa sa de către ei în vremea aceea,
pentrucă au făcut vicleşug întru iz-
vodirile sale asupra lor.
5. Acestea zice Domnul asupra
prorocilor celor ce amăgesc pre po-
porul meu: cei ce muşcă cu dinţii
săi, şi mărturisesc pace preste ei,
şi nu s'au dat în gura lor, ridicat-au
asupra lui răsboiu.
6. Pentru aceea noapte va fi vouă
din vedere, şi întunerec va fi vouă
din vrăji, şi va apune soarele pre-
ste proroci, şi va întunecà preste
ei ziua.
7. Şi se vor ruşinà cei ce văd
vise, şi se vor batjocorì vrăjitorii,
şi vor grăì asupra lor toţi, că nu
este cine să'i asculte pre ei.
8. De nu voiu umpleà eu tăriea
cu Duhul Domnului şi cu judecată
şi cu putere, ca să vestesc lui Ia-
cov păgânătăţile sale şi lui Israil
păcatele sale.
9. Auziţi acestea povăţuitorii ca-
sei lui Iacov şi ceilalţi ai casei lui
Israil, cei ce urîţi judecata şi toate
cele drepte le răsvrătiţi.
10. Cei ce zidiţi Sionul cu sân-
giuri, şi Ierusalimul cu strâmbătăţi.
11. Povăţuitorii lui pentru daruri
judecau, şi preoţii lui pentru plată
răspundeau, şi prorocii lui pentru ar-
gint vrăjeau, şi pre Domnul se o-
dihneau, zicând: au nu este Domnul
întru noi? Nu vor venì asupra noa-
stră rele.
12. Pentru aceea pentru voi, Si-
onul ca o ţarină se va arà, şi Ie-
rusalimul ca o păzitoare de poame
va fi, şi muntele casei întru desiş
de dumbravă.

CAP. 4.

Profeţie despre chemarea neamurilor şi isbăvirea din robie.

Şi va fi în zilele cele de apoi ară-
tat muntele Domnului, gata pre
vârfurile munţilor, şi se va înălţà
mai pre sus de dealuri, şi vor a-
lergà la dânsul popoarele.
2. Şi vor merge popoare multe,
şi vor zice: veniţi să ne suim în
muntele Domnului şi în casa Dum-
nezeului lui Iacov, şi vor arătà nouă
calea lui, şi vom umblà pre cără-
rile lui, că din Sion va ieşì legea,
şi cuvântul Domnului din Ierusalim.
3. Şi va judecà între popoare
multe, şi va mustrà neamuri tari,
până departe, şi vor tăià sabiile lor
să facă pluguri, şi suliţele să facă
seceri, şi mai mult neam preste
neam nu va luà sabie, şi nicidecum
nu vor învăţà a se răsboì.
4. Şi se va odihnì fiecare supt
viţa sa şi fiecare supt smochinul
său, şi nu va fi cine să înfricoşeze,
că gura Domnului atotţiitorului a
grăit acestea.
5. Că toate popoarele vor umblà
fiecare în calea sa, iar noi vom um-
blà întru numele Domnului Dumne-
zeului nostru în veac, şi mai de-
parte.
6. În ziua aceea, zice Domnul:
adunà-voiu pre cea sfărâmată, şi pre
cea lepădată voiu luà şi pre cari
i-am lepădat.
7. Şi voiu pune pre cea sfărâmată
întru rămăşiţă, şi pre cea lepădată
întru neam tare, şi va împărăţì Dom-
nul preste ei în muntele Sionului
de acum şi până în veac.

---

3. *4.* Isaia 1, 15; Ierem. 14, 13; Iezech. 8, 18. *6.* Isaia 5, 30; Osie 4, 5. *8.* Isaia 58, 1. *10.* Iezech. 22, 27. *11.* Sofon. 3, 3. *12.* Ierem. 26, 18.

4. *1.* Ierem. 3, 17. *2.* Isaia 2, 2, 3; 11, 10; Rom. 15, 12; Ieremia 31, 6. *3.* Isaia 2, 4. *4.* Zahar. 3, 10. *5.* Zah. 10, 12. *6.* Sofon. 3, 19; Ps. 2, 5. *7.* Isaia 16, 5; Dan. 7, 14, 27 şi 2, 44.

8. Şi tu turnul turmei cel prăfuit, fata Sionului, la tine va venì şi va intrà stăpânieà cea dintâiu, împărăţiea din Vavilon la fata Ierusalimului.

9. Şi acum pentruce ai cunoscut rele? Au nu erà împărat ţie? Sau sfatul tău a pierit, că te-au cuprins pre tine dureri, ca ale ceea ce naşte?

10. Chinueşte-te şi te îmbărbătează şi te apropie fata Sionului, ca ceea ce naşte, că acum vei ieşì din cetate, şi vei lăcuì în câmp, şi vei venì până la Vavilon, de acolo te va izbăvì şi de acolo te va răscumpărà Domnul Dumnezeul tău din mâna vrăjmaşilor tăi.

11. Şi acum s'au adunat asupra ta neamuri multe, zicând: bucurà-ne-vom şi vor vedeà în Sion ochii noştri.

12. Iar ei n'au cunoscut gândul Domnului, şi n'au înţeles sfatul lui, că i-au adunat pre ei ca znopii în arie.

13. Scoală-te şi'i treeră pre ei fata Sionului, că voiu pune coarnele tale de fier, şi unghiile tale le voiu pune de aramă, şi vei sfărâmà cu ele popoare multe, şi vei sfinţì Domnului mulţimea lor şi tăria lor Domnului atot pământul.

CAP. 5.

Profeţie despre naşterea lui Mesia şi întoarcerea neamurilor.

Acum se va îngrădì cu gard fata lui Efraim, strâmtoare a pus asupra noastră, cu toiag vor lovì preste obraz pre neamurile lui Israil.

2. Şi tu Vitleime casa Eufratului, mic eşti a fì întru miile Iudei, că dintru tine va ieşì mie, ca să fie povăţuitor lui Israil, şi ieşirile lui din început, din zilele veacului.

3. Pentru aceasta da'i-va pre ei până la vremea când născătoarea va naşte, şi rămăşiţele fraţilor lor se vor întoarce la fiii lui Israil.

4. Şi va stà şi va vedeà, şi va paşte turma sa cu tărie Domnul, şi întru slava numelui Domnului Dumnezeului său vor fì, pentrucă acum se vor mărì până la marginile pământului.

5. Şi va fì aceastà pace, când va venì Asur pre pământul vostru, şi când va intrà în ţara voastră, şi se vor sculà asupra lui şapte păstori şi opt căpetenii de oameni.

6. Şi vor paşte pre Asur cu sabie, şi pământul lui Nemvrod cu şanţul lui; şi va mântuì de Asur, când va venì pre pământul vostru şi când va intrà în hotarele voastre.

7. Şi va fì rămăşiţa lui Iacov întru neamuri în mijloc de popoare multe, ca roua ce cade dela Domnul şi ca mieii pre troscot, ca să nu se adune nici unul, nici să steà întru fiii oamenilor.

8. Şi va fì rămăşiţa lui Iacov întru popoare în mijloc de popoare multe, ca leul între vite în codru, şi ca puiul de leu întru turme de oi, ca şi cum ar trece, şi împărţind va răpì şi nu va fì cine să scoaţă.

9. Înălţà-se-va mâna ta preste cei ce te necăjesc pre tine, şi toţi vrăjmaşii tăi vor pierì.

10. Şi va fì în ziua aceea, zice Domnul: voiu ucide caii tăi din mijlocul tău şi voiu pierde carele tale.

11. Şi voiu surpà cetăţile pământului tău, şi voiu strică toate întăririle tale.

12. Şi voiu pierde fermecătoriile tale din mâinile tale şi nu vor fì întru tine cine să vorbească.

13. Şi voiu pierde cele cioplite ale tale, şi stâlpii tăi din mijlocul tău,

8. Lucà 1, 32. *9*. Ierem. 8, 18, 19. *13*. Ierem. 51, 44; Sofon. 3, 19, 20.
5. *2*. Isaia 2, 2—4; Pilde 8, 23; Ioan 1, 1; Mateiu 2, 6; Ioan 7, 42.
5. Efes 2, 14; Zah. 9, 10. *6*. Isaia 13, 2, 3. 7. A 2 Lege 32, 2. *10*. Osie 14, 4.

şi nu te vei închinà mai mult lucrurilor mâinilor tale.

14. Şi voiu tăià desişurile din mijlocul tău, şi voiu stricà cetăţile tale.

15. Şi voiu face cu mânie şi cu iuţime izbândă întru neamuri, pentrucă n'au ascultat.

CAP. 6.

Jertfele plăcute Domnului şi ameninţarea cu pedepse pentru fărădelegi.

Auziţi dar, cele ce au zis Domnul: scoală-te şi te judecă asupra munţilor, şi să auză dealurile glasul tău.

2. Auziţi munţi judecata Domnului, şi văile temeliile pământului, că judecată este Domnului asupra poporului său, şi cu Israil se va întrebà.

3. Poporul meu, ce am făcut ţie, sau cu ce te-am întristat, sau cu ce te-am îngreuiat? Răspunde mie.

4. Pentrucă te-am scos din pământul Eghipetului şi din casa robiei te-am mântuit, şi am trimis înaintea feţei tale pre Moisì şi pre Aron şi pre Mariam.

5. Poporul meu adu'ţi aminte ce a sfătuit asupra ta Valac împăratul Moavului? Şi ce i-a răspuns Valaam feciorul lui Veor dela Shini până la Galgal, ca să se cunoască dreptatea Domnului.

6. Cu ce voiu întîmpinà pre Domnul? Primì-voiu pre Dumnezeul meu cel înalt? Au îndupleca'l-voiu pre el cu arderi de tot, cu viţei de un an?

7. Au va binevoì Domnul întru mii de berbeci, au întru zeci de mii de ţapi graşi? Au dà-voiu cele întâiu născute ale mele pentru păgânătate, rodul pântecelui meu pentru păcatul sufletului meu?

8. Au spusu-ţi-au ţie omule ce este bun? Sau ce cere Domnul dela tine fără numai să faci judecată şi să iubeşti mila, şi să fii gata a merge cu Domnul Dumnezeul tău?

9. Glasul Domnului preste cetate se va strigà, şi va mântuì pre cei ce se tem de numele lui, ascultă neamule, şi cine va împodobì cetatea?

10. Au focul şi casa celui fărădelege, care strânge avuţii nedrepte, şi cu semeţie nedreaptă?

11. Au îndreptà-se-va în cumpănă cel fărădelege? Şi în sac măsurile înşelăciunii?

12. Dintru care şi-a umplut de păgânătate avuţiile sale, şi cei ce lăcuesc într'însa au grăit minciuni, şi limba lor s'a înălţat în gura lor.

13. Şi eu voiu începe a te bate pre tine, pierde-te-voiu pentru păcatele tale.

14. Tu vei mâncà şi nu te vei săturà şi te voiu lepădà pre tine întru tine, şi vei apucà şi nu vei scăpà, şi ori câţi vor scăpà, la sabie se vor dà.

15. Tu vei semănà, şi nu vei secerà, tu vei stoarce maslina, şi nu te vei unge cu untdelemn, şi strugurul, şi nu vei beà vin, şi vor pierì legiuirile poporului meu.

16. Şi ai păzit îndreptările lui Zamvri, şi toate lucrurile casei lui Ahaav, şi aţi umblat în căile lor, ca să te dau pre tine în pierire, şi pre cei ce lăcuesc într'însa spre şuerare, şi ocările popoarelor veţi luà.

---

13. Isaia 2, 20
6. *2.* Isaia 1, 18 şi 43, 26; Osie 4, 1.
3. 1 Imp. 12, 3; Ierem. 2, 5.
4. Ps. 76, 19.
5. Numer. 24, 5, 6, 7.
7. Ierem. 6, 20.
8. A 2 Lege 10, 12.
10. Lev. 19, 36; Pilde 11, 1.
13. Lev. 26, 16; A 2 Lege 28, 15, 32, 25; Malah. 2, 2.
14. Osie 4, 10; Lev. 26, 26.
15. A 2 Lege 28, 38; Agheu 1, 6.
16. 3 Imp. 16, 25.

CAP. 7.

Mustrarea Iudeilor și făgăduința Domnului pentru izbăvirea de robie.

Vai mie! Că m'am făcut ca cel ce adună paie la secere, și ca cel ce poghircește la cules, când nu este strugur de mâncat, cele dintâiu rodite sunt, care a poftit sufletul meu.
2. Vai mie suflete! Că a pierit cel credincios de pre pământ, și cel ce face dreptate întru oameni nu este, toți spre sângiuri judecă, fiecare pre aproapele său necăjește cu necaz.
3. Spre rău mâinile sale le gătesc, cel mai mare cere, și judecătorul cuvinte de pace a grăit, pofta sufletului său este.
4. Și voiu luà bunătățile lor, ca moliea ce mănâncă, și umblă spre îndreptare în ziua cercetării, vai! vai! Răsplătirile tale au venit, acum vor fi plângerile lor.
5. Nu vă încredeți în prieteni, nici nădăjduiți în povățuitori, și celeea ce se culcă într'un pat cu tine, păzește-te să nu'i încredințezi cevà.
6. Că feciorul ocărăște pre tată, fata se va sculà asupra mumei sale, nora asupra soacrei sale, vrăjmașii omului toți cei ce sunt în casa lui.
7. Iar eu spre Domnul voiu căutà, așteptà-voiu întru Dumnezeu mântuitorul meu, auzi-mă-va Dumnezeul meu.
8. Nu te bucurà asupra mea vrăjmașa mea, că am căzut și mă voiu sculà, că de voiu ședeà întru întunerec, Domnul mă va luminà.
9. Mâniea Domnului o voiu suferì, că am păcătuit lui, până va îndreptà el dreptatea mea, și va face judecata mea, și mă va scoate la lumină, și voiu vedeà dreptatea lui.
10. Și va vedeà vrăjmașa mea, și se va îmbrăcà cu rușine, ceeace ziceà către mine: unde este Domnul Dumnezeul tău? ochii mei o vor vedeà pre ea, acum va fi spre călcare, ca tina în căi.
11. Ziua ungerii cărămizii, pierirea ta ziua aceea, și va lepădà leguirile tale ziua aceea.
12. Și cetățile tale vor venì spre risipire și spre împărțeală Asirienilor, și cetățile tale cele tari la împărțeală dela Tir până la rîu, și de la mare până la mare, și dela munte până la munte.
13. Și va fi pământul spre pustiire împreună cu cei ce lăcuesc pre el pentru rodurile izvodirilor lor.
14. Paște poporul tău cu toiagul tău, oile moștenirii tale, cele ce lăcuesc de sineș la dumbravă în mijlocul Karmilului, paște-vor Vasanitida, și Galaaditida ca zilele veacului.
15. Și ca în zilele ieșirei tale din Eghipet, veți vedeà lucruri minunate.
16. Vedeà-vor neamurile, și se vor rușinà, și din toată vîrtutea lor pune-vor mâinile preste gura sa, urechile lor vor asurzì.
17. Linge-vor țărâna ca șerpii ce se târăsc pre pământ, turburà-se-vor întru închiderea sa, de Domnul Dumnezeul nostru se vor spăimântà și se vor teme de tine.
18. Cine este Dumnezeu precum ești tu? Cel ce ștergi fărădelegile, și covârșești păgânătățile celor rămași ai moștenirii lui, n'au ținut întru mărturie mânia sa, că voitor de milă este.

---

7. *5.* Mateiu 10, 36, Ps. 11, 2 și 27, 4; Ier. 9, 4 *6.* Mat. 10, 36.
8. Isaia 14, 29; Ps. 26, 1; Pilde 24, 16; Avdie 1, 12.

10 Ioil 2, 17; Ps. 78, 10.
11. Amos 9, 11.
13. Ierem. 21, 14.
14. Isaia 40, 11; Zahar. 11, 4.
17. Isaia 65, 25.
18. Ierem. 10, 6; Fapte 10, 43; Eșire 34, 6.

19. Intoarce-se-va, și ne va milui pre noi, afundà-va nedreptățile noastre și se vor lepădà în fundurile mării toate păcatele noastre.

20. Dà-va spre adevăr lui Iacov, milă lui Avraam, precum s'au jurat părinților noștri în zilele cele mai dinainte.

PROROCIA LUI NAUM

CAP. 1.

Mărirea și puterea lui Dumnezeu împrotiva vrăjmașilor săi.

Luarea Ninevi, cartea vedeniei lui Naum al lui Elcheseu.

2. Dumnezeu este râvnitor, și Domnul izbânditor, Domnul cel ce izbândește cu mânie, Domnul izbândește asupra vrăjmașilor săi, și pierde pre protivnicii săi.

3. Domnul este îndelung răbdător, și mare este tăriea lui, și pre cel nevinovat nu'l va face vinovat Domnul, întru sfârșit și întru cutremur este calea lui, și norii sunt praful picioarelor lui.

4. Cel ce înfricoșază marea, și o usucă pre ea, și toate rîurile le deșartă, împuținatu-s'a Vasanitida și Carmilul, și cele înflorite ale Livanului s'au sfârșit.

5. Munții s'au cutremurat de el, și dealurile s'au clătit, și s'a îngrozit pământul de fața lui, toată lumea și toți cei ce lăcuesc într'însa.

6. De fața mâniei lui cine va puteà suferì? Și cine va stà înaintea iuțimei mâniei lui? Mâniea lui topește stăpâniri, și pietrile s'au sfărîmat dinaintea lui.

7. Bun este Domnul celor ce'l așteaptă pre el în ziua necazului, și cunoaște pre cei ce se tem de el.

8. Și întru potopul ce trece, sfârșit va face pre cei ce se scoală asupră, și pre vrăjmașii lui goni'i-va întunerecul.

9. Ce socotiți asupra Domnului? Sfârșit el va face, nu va izbândì de două ori întru aceeaș întru necaz.

10. Că până la temeiul lui se va înțelenì, și ca o fasole învăluindu-se se va mâncà, și ca trestiea cea plină de uscăciune.

11. Dintru tine va ieșì gând de rele asupra Domnului, sfătuindu-se împrotivitoare.

12. Acestea zice Domnul, cel ce stăpânește preste ape multe, și așà se vor împărțì, și auzul tău nu se va auzì mai mult.

13. Și acum voiu zdrobì toiagul lui dela tine, și legăturile tale voiu rumpe.

14. Și va poruncì pentru tine Domnul, nu se va semănà mai mult din numele tău, din casa Dumnezeului tău pierde-voiu cele cioplite și cele vărsate, pune-le-voiu mormântul tău, că grabnice sunt.

15. Iată preste munți picioarele celui ce binevestește, și ale celui ce vestește pace. Serbează Iudo sărbătorile tale, plinește făgăduințele tale, că nu vor adaoge mai mult a trece prin tine spre vechime. sfârșitu-s'au, pierit-au.

1. *2.* A 2 Lege 32, 43.
3. Eșire 34, 6, 7; Ps. 18, 8.
4. Isaia 50, 2; Ps. 103, 29. *5.* Miheia 1, 4.

15. Isaia 52, 7; Romani 10, 15.

CAP. 2.

Prorocie despre dărâmarea cetăţei Ninevi.

Suitu-s'au suflând în faţa ta cel ce scoate din necaz, strejueşte calea, întăreşte'ţi mijlocul, îmbărbătează-te cu vîrtute foarte.
2. Că au întors Domnul ocara lui Iacov, ca ocara lui Israil, că scuturând i-a scuturat pre ei şi viţele lor.
3. Stricat-au armele puterniciei lor din oameni, bărbaţi tari batjocorind în foc, frâncle carelor lor în ziua gătirii lui, şi călăreţii se vor gâlcevì în căi.
4. Şi se vor amestecà carele, şi se vor lovì în uliţi. Vederea lor ca făcliile focului şi ca fulgerile ce aleargă.
5. Şi'şi vor aduce aminte boierii lor, şi vor fugì ziua, şi vor slăbì întru călătoriea sa, şi se vor grăbì la ziduri, şi vor gătì apărările lor.
6. Porţile cetăţilor s'au deschis, şi casele cele împărăteşti au căzut, şi temelia s'a descoperit, şi oamenii nu se suià.
7. Şi slujnicile ei se aduceau ca porumbiţele, grăind întru inimele lor.
8. Şi Ninevi, ca o scăldătoare de apă apele ei, şi ei fugind n'au stătut, şi nu erà cine să privească.
9. Jefuià argintul, jefuià aurul, şi nu erà sfârşit podoabei ei; îngreuiatu-s'a mai mult decât toate vasele cele poftite ale ei.
10. Scuturare şi smâncitură şi undezare şi frângerea inimii şi slăbirea genunchelor şi dureri preste tot şoldul, şi faţa tuturor ca arsura oalei.
11. Unde este lăcaşul leilor şi păşunea puilor leilor? Unde a mers leul ca să intre acolo puiul leului, şi nu este cine să sperie?

2. *2.* Isaia 10, 12.

12. Leul a răpit de ajuns puilor săi, şi a sugrumat leilor săi, şi a umplut de vânat cuibul său şi lăcaşul său de jaf.
13. Iată eu asupra ta, zice Domnul atotţiitorul; şi voiu arde cu foc mulţimea ta, şi pre leii tăi îi va mâncà sabiea, şi voiu pierde de pre pământ vânatul tău, şi nu se vor auzì mai mult faptele tale.

CAP. 3.

Fărădelegile Ninevei şi pustiirea ei.

O cetatea sângiurilor! Toată mincinoasă plină de strâmbătate, nu se va pipăì vânatul.
2. Glasul biciurilor şi glasul cutremurului roatelor şi al calului ce fuge şi al carului ce hurdueşte.
3. Şi al călăreţului ce încalică, şi al sabiei ce luceşte, şi al armelor ce fulgeră, şi al mulţimei celor răniţi, şi al grelei căderi, şi nu erà sfârşit neamurilor ei; şi vor slăbì în trupurile sale de mulţimea curviei.
4. Curvă frumoasă şi veselă povăţuitoarea farmecelor, care vinde neamuri cu curvia sa şi popoare cu fermecătorille sale.
5. Iată eu asupra ta, zice Domnul atotţiitorul; şi voiu descoperì cele dinapoia ta înaintea feţei tale, şi voiu arătà neamurilor ruşinea ta şi împărăţiilor ocara ta.
6. Şi voiu lepădà preste tine urâciune după necurăţiile tale, şi te voiu pune spre pildă.
7. Şi va fì tot cel ce te va vedeà, se va pogorì dela tine şi va zice: ticăloasa Ninevi, cine o va plânge pre ea? De unde voiu cercà mângâere ei?
8. Găteşte parte, întocmeşte coardă, găteşte partea lui Amon, ceea ce lăcueşte în rîuri, apă este împre-

3. *1.* Iezech. 24, 9; Avac. 2, 12.
5. Isaia 47, 3; Ierem. 13, 26.

jurul ei, a căreea început este marea şi apa zidurile ei,
9. Şi Etiopia tăriea ei, şi Eghipetul, şi nu este sfârşit fugirei tale şi Livienii s'au făcut ajutor ei.
10. Şi ea în streinătate se va duce roabă, şi pre pruncii ei îi vor trântì la începutul tuturor căilor ei, şi pentru toate cele scumpe ale ei, vor aruncà sorţi, şi toţi boierii ei se vor legà cu cătuşi.
11. Şi tu te vei îmbătà şi vei fì trecută cu vederea, şi tu vei cercà ţie stare dela vrăjmaşi.
12. Toate tăriile tale ca smochinul, care are priveghetor, de se vor clătì vor cădeà în gura celui ce mănâncă.
13. Iată poporul tău ca muerile întru tine, vrăjmaşilor tăi deschizându-se, se vor deschide porţile pământului tău, şi va mâncà focul zăvoarele tale.
14. Apă de încunjurare trage'ţi ţie, şi ţine întăririle tale, intră în tină şi calcă cu paie, şi fă mai tare decât cărămida.
15. Acolo te va mâncà focul, pierde-te-va sabia, mâncà-te-va ca lăcusta, şi te vei îngreuià ca gândacul.
16. Inmulţit-ai neguţătoriile tale mai mult decât stelele cerului. Gândacul s'a pornit şi a zburat.
17. Sărit-a ca greerul, amestecătura ta ca lăcusta, care se suie pre gard în ziua frigului, soarele a răsărit şi ea a zburat, şi n'a cunoscut locul ei. Vai lor!
18. Dormitat-au păstorii tăi, împăratul Asirienilor a adormit pre cei tari ai tăi, mers-a poporul tău în munţi, şi nu erà cine să'i sprijinească.
19. Nu este vindecare zdrobirei tale, umflatu-s'a rana ta. Toţi cei ce au auzit vestea ta, vor bate în palme asupra ta, că asupra cui n'a venit răutatea ta pururea?

19. Ierem. 46, 11.

PROROCIA LUI AVACUM

CAP. 1.

Plângerea Prorocului pentru fărădelegile Iudei. Pedeapsa lui Dumnezeu prin Haldeii năvălitori.

Vedenia care a văzut Avacum prorocul.

2. Până când Doamne voiu strigà și nu vei auzì? Strigà-voiu către tine asuprindu-mă și nu vei mântuì?

3. Pentruce mi-ai arătat mie ostenele și dureri? Ca să văz necaz și păgânătate? Inaintea mea s'a făcut judecată și judecătorul ià daruri.

4. Pentru aceea s'a călcat legea, și nu iese la sfârșit judecata, pentrucă cel necredincios biruește asupra celui drept, pentru aceea va ieșì judecată îndărătnică.

5. Vedeți defăimătorilor, și priviți și vă minunați de cele minunate, și pieriți, că lucrul lucrez eu în zilele voastre, care nu'l veți crede, de'l va povestì neștine.

6. Că iată eu ridic pre Haldei neamul cel amar și iute, cel ce umblă preste lățimile pământului, ca să moștenească lăcașurile nu ale sale.

7. Infricoșat și luminat este, dintru dânsul judecata lui va fì, și luarea lui dintru dânsul va ieșì,

8. Și vor sărì mai tare decât pardoșii caii lui, și mai iuți decât lupii Araviei, și vor încălicà călăreții lui și se vor pornì de departe, și vor zburà ca vulturul cel gata a mâncà.

9. Pierire asupra celor necredincioși va venì, stând împrotivă cu fețele lor din preajmă, și va adunà ca nesipul robimea.

10. Și el întru împărați se va desfătà, și tiranii de batjocură vor fì lui și el de toată tăria va râde, și va pune șanț, și o va supune luiș.

11. Atunci va schimbà duhul, și va trece și se va milostivì, aceasta este tăria Dumnezeului meu.

12. Au nu tu din început Doamne Dumnezeul cel sfânt al meu? Și nu vom murì; Doamne! Intru judecată l-ai pus pre el, și m'a făcut ca să arăt învățătura lui.

13. Curat este ochiul, ca să nu vază rele, și să nu privească preste ostenelele durerii, pentru ce privești preste cei hulitori? Au tăceàvei când va înghițì cel necredincios pre cel drept?

14. Și vei face pre oameni ca peștii mării, și ca jivinile care n'au povățuitor.

15. Pierirea cu undința a smuls, și l-a tras pre el cu mreaja, și l-a

---

1. *4.* Ierem. 6, 26, 28.
5. F. Ap. 13, 41.

8. Ierem. 5, 6; Sofon. 3, 3.
13. Ierem. 12, 1.
15. Amos 4, 2.

adunat pre el cu năvoadele sale, pentru aceasta veseli-se-va, şi se va bucurà inima lui.

16. Pentru aceasta jertfi-va năvodului său, şi va tămâià mrejii sale, că, cu ele a îngrăşat partea sa, şi mâncările lui alese.

17. Pentru aceea aruncà-va mreaja sa, şi pururea a ucide neamuri nu se va milostivì.

CAP. 2.

Vedenia prorocului despre relele viitoare şi pedeapsa Haldeilor pentru păgânătatea lor.

La streaja mea voiu stà, şi mă voiu suì pre piatră, şi voiu socotì, ca să văz ce va grăì întru mine, şi ce voiu răspunde asupra mustrării mele.

2. Şi au răspuns către mine Domnul, şi au zis: scrie vedenia şi aevea pre tablă, ca să urmeze cei ce va cetì acestea.

3. Că încă după multă vreme va fi vedenia, şi se va arătà la sfârşit, şi nu în deşert, de va zăbovì, aşteaptă'l pre el, că venind va venì, şi nu va întârzià.

4. De se va ferì, nu va binevoì sufletul meu întru el, iar cel drept al meu din credinţă va fi viu.

5. Iar cel ce este măreţ şi hulitor, omul trufaş nimic nu va săvârşì, cel ce a lărgit ca iadul sufletul său, şi acesta ca moartea nu se satură, şi va adunà la sine toate neamurile, şi va primì la sine toate popoarele.

6. Au nu toate acestea pildă vor luà asupra lui, şi întrebare spre povestirea lui? Şi vor zice: vai celui ce'şi înmulţeşte luiş cele ce nu sunt ale lui! Până când? Şi îngreuiază asupra sa laţul său.

7. Că fără de veste se vor sculà cei ce'l muşcă pre el, şi vor priveghià pânditorii tăi, şi vei fi de jaf lor.

8. Pentrucă tu ai prădat neamuri multe, prădà-te-vor pre tine toţi cei rămaşi ai poporului, pentru sângiurile oamenilor şi păgânătatea pământului şi a cetăţei şi a tuturor celor ce lăcuesc într'însa.

9. Vai celui ce înmulţeşte lăcomie rea casei sale! Ca să'şi pue întru înălţime cuibul său, ca să scape din mâinile răutăţilor.

10. Sfătuit-ai ruşine casei tale, omorît-ai popoare multe, şi a păcătuit sufletul tău.

11. Pentru care piatra din perete va strigà, şi gândacul din lemn va grăì acestea:

12. Vai celui ce zideşte cetate cu sânge! Şi'şi găteşte cetate cu nedreptate.

13. Nu sunt acestea dela Domnul atotţiitorul, şi s'au sfârşit popoare multe de foc, şi neamuri multe s'au împuţinat.

14. Că se va umpleà pământul a cunoaşte slava Domnului, ca apa multă va acoperì pre ei.

15. Vai celui ce adapă pre aproapele său cu băutură vicleană! Şi'l îmbată ca să vază cele ascunse ale sale.

16. Săturare de ocară din mărire beà şi tu, şi te mişcă şi te clăteşte, încunjuratu-te-a pre tine paharul dreptei Domnului, şi s'a adunat ocară asupra mărirei tale.

17. Că păgânătatea Livanului te va acoperì pre tine şi ticăloşia hiarelor te va spăimânta pre tine pentru sângiurile oamenilor şi păgânătăţile pământului, şi ale cetăţei şi ale tuturor celor ce lăcuesc într'însa.

18. Ce foloseşte idolul, că l-a cio-

---

17. Isaia 10, 7.
2· *1.* Isaia 21, 8.
2. Isaia 8, 1 şi 30, 8.
3. Ps. 129, 5; Plâng. 3, 24; Evrei 10, 37.
4. Ioan 3, 36; Romani 1, 17; Galat 3, 11.

8. Isaia 33, 1. *9.* Ierem. 22, 13.
12. Iezech 24, 9; Naum 3, 1.
15. Isaia 5, 22. *16.* Ierem. 25, 16, 26, 27.
18. Ierem. 10, 8, 14.

plit pre el, l-a făcut vărsat; nălucire mincinoasă, că cel ce l-a făcut nădăjdueşte în făptura sa, ca să facă idoli muţi.
19. Vai de cel ce zice lemnului: deşteaptă-te, scoală-te; şi pietrei: ridică-te; şi aceasta este nălucire, şi aceasta este lucru de aur şi de argint, şi nici o suflare nu este întru el.
20. Iar Domnul este în Biserica cea sfântă a sa, să se teamă de faţa lui tot pământul.

CAP. 3.

Rugăciunea şi cântarea prorocului Avacum pentru mântuirea poporului.

Rugăciunea lui Avacum prorocul cu cântare.
2. Doamne! Auzit-am auzul tău, şi m'am temut, înţeles-am lucrurile tale, şi m'am spăimântat. In mijlocul a doi vieţuitori te vei cunoaşte, când se vor apropià anii, te vei cunoaşte, când va venì vremea, te vei arătà, când se va turburà sufletul meu, întru mânie de milă îţi vei aduce aminte.
3. Dumnezeu dela amiazăzi va venì, şi cel sfânt din munte umbros cu desime. Acoperit-au cerurile bunătatea lui, şi de lauda lui este plin pământul.
4. Şi strălucirea lui ca lumina va fì, coarne în mâinile lui, şi a pus iubirea cea tare a vîrtutei lui.
5. Inaintea feţii lui va merge cuvânt, şi va ieşì la câmp dinapoia lui.
6. Stătut-au, şi s'a clătit pământul. Privit-au,şi s'au topit neamurile;zdrumicatu-s'au munţii cu silă, topitus'au dealuri veşnice, călătorii veşnice ale lui.
7. In loc de ostenele a văzut corturile Etiopilor, se vor spăimântà şi corturile pământului lui Madiam.
8. Au doar întru rîuri te vei mâniea Doamne? Sau întru rîuri este iuţimea ta? Ori în mare este pornirea ta? Că vei încălecà pre caii tăi, şi încălecarea ta este mântuire.
9. Incordând vei încordà arcul tău asupra schiptrurilor, grăeşte Domnul, de rîuri va crăpà pământul.
10. Vedeà-vor, şi în durere vor fì popoarele, risipind apele mergerile, dat-a adâncul glasul său, înălţimea nălucirile sale.
11. Ridicatu-s'a soarele, şi luna a stătut întru rânduiala sa, întru lumină săgeţile tale vor merge, întru strălucirea fulgerului armelor tale.
12. Cu înfricoşare vei împuţinà pământul, şi întru mânie vei surpà neamurile.
13. Ieşit-ai spre mântuirea poporului tău, ca să mântueşti unsul tău, pus-ai pre capetele celor fărădelege moarte, ridicat-ai legături până la grumaz.
14. Tăiat-ai întru uimire capetele celor puternici, cutremurà-se-vor într'însele, deschide-vor frânele sale, ca săracul cel ce mănâncă întru ascuns.
15. Şi ai suit la mare caii tăi turburând ape multe.
16. Păzit-am şi s'a spăimântat inima mea de glasul rugăciunei buzelor mele, şi a intrat cutremur în oasele mele, şi întru mine s'a turburat vîrtutea mea; odihnì-voiu în ziua necazului meu, ca să mă suiu eu la poporul nemerniciei mele.
17. Pentrucă smochinul nu va rodì, şi nu vor fì roduri în vii; minţì-va lucrul maslinului, şi câmpii nu vor face mâncare; lipsit-au dela mâncare oile, şi nu vor fì boi lângă iesle.
18. Iar eu întru Domnul mă voiu bucurà, veselì-mă-voiu de Dumnezeu mântuitorul meu.

---

20. Psalm 10, 4; Sofon. 1, 7.
3. *3.* Isaia 40, 25; A 2 Lege 33, 2.
6. Psalm 113, 4.
9. Ps. 77, 15, 16 şi 104, 40.

19. Domnul Dumnezeu puterea mea, şi va rândui picioarele mele spre săvârşire, preste cele înalte mă sue pre mine, ca să biruesc întru cântarea lui.

PROROCIA LUI SOFONIE

CAP. 1.

Prorocie împrotiva Iudei şi Ierusalimului. Ziua mâniei Domnului.

Cuvântul Domnului, care s'a făcut către Sofonie al lui Husi, al fiului lui Godolie, al fiului lui Amorie, al fiului lui Ezechie, în zilele lui Iosiea fiul lui Amon împăratul Iudei.

2. Cu sfârşire să se sfârşască de pre faţa pământului, zice Domnul.

3. Sfârşască-se omul şi dobitoacele, sfârşască-se pasările cerului şi peştii mării, şi vor slăbì necredincioşii, şi voiu pierde pre cei fărădelege de pre faţa pământului, zice Domnul:

4. Şi voiu întinde mâna mea preste Iuda şi preste toţi cei ce lăcuesc în Ierusalim, şi voiu luà din locul acesta numele vaalimilor şi numele popilor.

5. Şi pre cei ce se închină în podurile caselor oştirei cerului, şi pre cei ce se închină şi pre cei ce se jură pre Domnul şi pre cei ce se jură pre împăratul lor.

6. Şi pre cei ce se abat dela Domnul şi pre cei ce nu caută pre Domnul şi pre cei ce nu se ţin de Domnul.

7. Temeţi-vă de faţa Domnului Dumnezeu, că aproape este ziua Domnului, că au gătit Domnul jertfa sa, şi au sfinţit pre cei chemaţi ai săi.

8. Şi va fì în ziua jertfei Domnului, şi voiu izbândì asupra domnilor şi asupra casei împăratului şi asupra tuturor, cari s'au îmbrăcat cu îmbrăcăminte streină.

9. Şi voiu izbândì aevea asupra tuturor celor din porţi în ziua aceea, cari umplu casa Domnului Dumnezeului său de păgânătate şi de viclenie.

10. Şi va fì în ziua aceea, zice Domnul: glas de strigare dela poarta împungătorilor, şi vaet dela a doua, şi zdrobire mare dela munţi.

11. Plângeţi cei ce lăcuiţi lumea, că s'a asemănat tot poporul cu Hanaan, şi au pierit toţi cei ce s'au înălţat cu argint.

12. Şi va fì în ziua aceea, cercàvoiu Ierusalimul cu lumină, şi voiu izbândì asupra oamenilor hulitori, asupra străjilor lor, cei ce zic întru inimile lor : nu va face bine Domnul, nici va face rău.

13. Şi va fì puterea lor de jaf, şi casele lor de stricare, şi vor zidì case, şi nu vor lăcuì într'însele, şi vor sădì vii, şi nu vor beà vinul lor.

14. Că aproape este ziua Domnului cea mare, aproape şi grabnică foarte. Glasul zilei Domnului amar şi cumplit s'a rânduit tare.

---

19. A 2 Lege 32, 13.
1. *3.* Ierem. 4, 25.
5. 4 Imp. 17, 33 şi 23, 12; Ierem. 19, 13.
6. Isaia 1, 4; şi 59, 13.
7. Avacum 2, 20; Zah. 2, 13; Iezech. 39, 17.
10. Ierem. 39, 2, 3.
12. Ierem. 48, 11; Iov 22, 12.
13. A 2 Lege 28, 30.
14. Amos 4, 2 şi 5, 11.

15. Ziua mâniei este ziua aceea, ziua necazului şi a nevoii, ziua chinului şi a peririi, ziua ceței şi a întunerecului, ziua norului şi a negurii.
16. Ziua trâmbiţii şi a strigării preste cetăţile cele tari şi preste unghiurile cele înalte.
17. Şi voiu necăjì pre oameni, şi vor umblà ca orbii, că au păcătuit Domnului, şi va vărsà sângele lor ca ţărâna, şi trupurile lor ca băligile de bou.
18. Şi argintul lor şi aurul lor nu'i va puteà mântuì pre ei în ziua mâniei Domnului, şi de focul râvnei lui se va topì tot pământul, că sfârşit şi grăbire va face preste toţi cei ce lăcuesc pre pământ.

CAP. 2.

Indemnare spre pocăinţă. Mustrarea neamurilor.

Adunaţi-vă şi vă legaţi neamul cel nepedepsit.
2. Mai nainte de ce veţi fì voi, ca o floare, care trece împreună cu ziua, mai 'nainte de ce va venì preste voi mâniea Domnului, mai nainte de ce va venì preste voi ziua mâniei Domnului.
3. Căutaţi pre Domnul toţi smeriţii pământului, faceţi judecată, şi căutaţi dreptatea şi le alegeţi pre ele, ca să vă acoperiţi în ziua mâniei Domnului.
4. Că Gaza se va jefuì, şi Ascalonul se va pustiì, şi Azotul la amiazăzi se va lepădà, şi Acaronul se va desrădăcinà.
5. Vai celor ce lăcuiţi funiea mării! Nemernicii Critenilor, cuvântul Domnului preste voi, Hanaan, pământul celor de alt neam, şi vă voiu pierde pre voi din lăcaş.
6. Şi va fì Critul păşune turmelor şi stână oilor.
7. Şi va fì funiea mării celor rămaşi ai casei Iudei, preste ei se vor paşte în casele Ascalonului, în deseară vor poposì de către faţa fiilor lui Iuda, că i-au cercetat pre ei Domnul Dumnezeul lor, şi au întors robiea lor.
8. Auzit-am ocările lui Moav şi bătăile fiilor lui Amon, cu care au ocărît pre poporul meu, şi s'au mărit preste hotarele mele.
9. Pentru acea, viu sunt eu, zice Domnul puterilor, Dumnezeul lui Israil; că Moav ca Sodoma va fì, şi fiii lui Amon ca Gomora şi Damascul părăsit, ca stogul din arie şi pierit în veac; şi cei rămaşi ai poporului meu îi vor jefuì pre ei, şi cei rămaşi ai neamului meu îi vor moştenì pre ei.
10. Aceasta este lor pentru semeţia lor, pentrucă au ocărît şi s'au mărit asupra Domnului atotţiitorul.
11. Arătà-se-va Domnul preste ei şi va pierde pre toţi dumnezeii neamurilor pământului, şi se vor închinà lui fiecare din locul său, toate ostroavele neamurilor.
12. Şi voi Etiopenilor răpiţi veţi fì de sabia mea.
13. Şi voiu întinde mâna mea preste miazănoapte şi voiu pierde pre Asirieni, şi voiu pune pre Nineviteni întru pustiire fără de apă ca o pustie.
14. Şi vor paşte în mijlocul ei turme, şi toate hiarele pământului, şi hamelii şi aricii în podurile ei vor zăceà, şi hiarele vor strigà în găurile ei, şi corbii în porţile ei, că chedrul este ridicarea ei.

---

15. Ierem. 30, 7; Ioil 2, 11; Amos 5, 18;
18. Pilde 11, 4; Iezec. 7, 19.
2. *4.* Zah. 9, 5.
8. Ierem. 49, 2.
9. Isaia 13, 19; Iezechil 16, 49; Amos 1, 13.
10. Isaia 16, 6.
11. Malahie 1, 11; Ioan 4, 21.
13. Naum 1, 8.
14. Isaia 14, 23; Isaia 34, 11.

15. Aceasta este cetatea cea defăimătoare, care lăcueşte întru nădejde, care zice întru inima sa: eu sunt, şi după mine nu este mai mult alta, cum s'a pustiit şi s'a făcut păşune hiarelor? Tot cel ce va trece prin ea, va şuerà şi va mişcà mâinile sale.

CAP 3.

Mustrarea Iudeilor pentru fărădelegi. Făgăduinţa mântuirei.

O cetatea cea luminată! Şi răscumpărată, porumbiţa
2. N'a ascultat glasul, n'a primit învăţătura, spre Domnul n'a nădăjduit, şi către Dumnezeul ei nu s'a apropiat.
3. Boierii ei întru ea ca leii răcnind, judecătorii ei ca lupii Araviei nu lăsau până dimineaţa.
4. Prorocii ei purtători de duh, oamenii hulitori, preoţii ei spurcă sfintele şi fac păgânătate împrotiva legei.
5. Iar Domnul drept este în mijlocul ei, şi nu va face strâmbătate, dimineaţa de dimineaţă va da judecata sa la lumină, şi nu s'a ascuns, şi nu ştie nedreptate în cerere, şi nu spre priciri strâmbătate.
6. Intru stricăciune am tras pre cei trufaşi, pierit-au întăriturile lor, pustiì-voiu căile lor de tot, ca să nu călătorească, sfârşitu-s'au cetăţile lor, pentrucă nimenea nu erà, care să steà, şi nici să lăcuiască.
7. Zis-am: însă temeţi-vă de mine şi primiţi certarea, şi nu veţi pierì din ochii ei, toate câte am izbândit asupra ei, găteşte-te, mânecă, pierit-a tot poghircul lor.
8. Pentru aceea, aşteaptă-mă pre mine, zice Domnul: în ziua învierei mele spre mărturie.
9. Că judecata mea este spre adunarea neamurilor, ca să primesc pre împăraţi, ca să vărs preste ei toată iuţimea mâniei mele, că de focul râvnei mele se va topì tot pământul.
10. Că atunci voiu întoarce la popoare limbă în neamul ei, ca să cheme toţi numele Domnului, şi să'i slujască lui supt un jug.
11. Dela marginile rîurilor Etiopiei voiu luà dintru cei risipiţi ai mei, şi vor aduce mie jertfe.
12. In ziua aceea nu te vei ruşinà de toate izvodirile tale, cu care ai făcut păgânătate asupra mea, că atunci voiu lepădà dela tine ocările mândriei tale, şi mai mult nu vei adaoge a te mărì în muntele cel sfânt al meu.
13. Şi voiu lăsà întru tine popor blând şi smerit, şi se vor teme de numele Domnului rămăşiţele lui Israil.
14. Şi nu vor face strâmbătate şi nu vor grăì deşarte, şi nu se va afià în gura lor limbă înşelătoare, pentrucă aceia se vor paşte şi vor dormì şi nu va fì cine să'i sperie.
15. Bucură-te foarte fata Sionului, vesteşte fata Ierusalimului, veseleşte-te şi te mângâe din toată inima ta fata Ierusalimului.
16. Şters-au Domnul nedreptăţile tale, şi te-au izbăvit din mâna vrăjmaşilor tăi. Impăratul lui Israil Domnul în mijlocul tău, şi nu vei mai vedeà rele.
17. In vremea aceea zice-va Domnul Ierusalimului: îndrăzneşte Sioane, să nu slăbească mâinile tale.
18. Domnul Dumnezeul tău întru tine puternic este să te mântuiască, aduce-va preste tine veselie, şi te va înnoì întru dragostea sa, şi se

3. *2.* Ierem 5, 6.
3. Iezech. 22, 27; Avacum 1, 8; Ierem. 5, 6.
4. Ierem. 23, 11, 32; Miheea 3, 11.
5. Ierem. 6, 15.

10. Isaia 19, 21. *11.* Ps. 67, 32.
12. Isaia 6, 13. *13.* Isaia 6, 13.
15. Isaia 12, 6; 35, 1, 2 şi 54, 1; Psalm 45, 5.
17. Zah. 2, 7.

va veselì de tine întru mângâere, ca
în zi de serbare.
19. Și voiu adunà pre cei zdrobiți ai tăi, vai de cel ce va ridicà
asupra ta ocară.
20. Iată eu fac întru tine pentru
tine în vremea aceea zice Domnul;
și voiu mântuì pre cea struncinată
și pre cea lepădată voiu primì, și'i
voiu pune pre ei întru mărire, și
numiți în tot pământul.

21. Și nu se vor rușinà în vremea aceea, când bine voiu face vouă,
și în vremea când vă voiu primì
pre voi; că vă voiu dà pre voi să aveți
nume vestit și de laudă la toate popoarele pământului, când voiu întoarce eu robia voastră înaintea
voastră, zice Domnul.

PROROCIA LUI AGHEU

CAP. 1.

Mustrarea Iudeilor pentru trândăvie. Indemnare la rezidirea templului.

In al doilea an pre vremea lui Darie împăratul, în luna a șasea, în
ziua dintâi a lunei, fost-a cuvântul
Domnului în mâna lui Agheu prorocul, zicând: grăește către Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui
Iuda și către Isus fiul lui Iosedec
preotul cel mare, zicând:
2. Acestea grăiește Domnul atotțiitorul, zicând: poporul acesta zice,
n'a venit vremea a zidì casa Domnului.
3. Și a fost cuvântul Domnului în
mâna lui Agheu prorocul, zicând:
4. De este vouă vreme, ca să lăcuiți în casele voastre cele înfundate, iar casa mea aceasta este pustie.
5. Și acum acestea zice Domnul
atotțiitorul; puneți inimile voastre
întru căile voastre.
6. Ați semănat mult și ați cules
puțin, mâncat-ați și nu v'ați săturat, băut-ați și nu v'ați îmbătat, îmbrăcatu-v'ați și nu v'ați încălzit într'însele, și cel ce adună neamurile
le-au adunat într'o legătură spartă.
7. Acestea zice Domnul atotțiitorul: puneți inimile voastre întru căile voastre.
8. Suiți-vă în munte, și tăiați lemne, și zidiți casa, și bine voiu voì
întru dânsa, și mă voiu proslăvì,
zice Domnul.
9. Căutat-ați la multe și s'au făcut puține, s'au adus în casă și
le-am suflat pre ele, pentru aceea
acestea zice Domnul atotțiitorul;
pentrucă casa mea este pustie, și
voi vă duceți fiecare în casa sa.
10. Pentru aceea va încetà cerul
a dà rouă, și pământul își va trage
odraslele sale.
11. Și voiu aduce sabie preste pământ și preste munți și preste grâu
și preste vin și preste untuldelemn
și preste toate câte scoate pământul, și preste oameni și preste dobitoace și preste toate lucrurile mâinilor lor.
12. Și a auzit Zorovavel fiul lui
Salatiil din neamul lui Iuda, și Isus
fiul lui Iosedec preotul cel mare, și

20. Mibeea 4, 13.
1\. *1.* Esdra 3, 2 și 5, 1.
4. 2 Imp. 7, 2.
6. A 2 Lege 28, 38; Mibeea 6, 15; Isaia 5, 11.
10. Lev. 26, 19. *11.* Amos 4, 7.

toţi ceilalţi ai poporului glasul Domnului Dumnezeului său, şi cuvintele lui Agheu prorocul, precum l-au trimis pre el Domnul Dumnezeul lor la ei, şi s'a temut poporul de faţa Domnului.
13. Şi a zis Agheu vestitorul Domnului din vestitorii Domnului către popor: eu sunt cu voi, zice Domnul.
14. Şi au deşteptat Domnul duhul lui Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, şi duhul lui Isus fiul lui Iosedec preotul cel mare, şi duhul celorlalţi ai tot poporului, şi au intrat, şi făceau lucrurile în casa Domnului atotţiitorul Dumnezeul său.

CAP. 2.

Prorocie despre rezidirea templului al doilea şi strălucirea lui.

In ziua a douăzeci şi patru a lunei a şasea, în anul al doilea al împărăţiei lui Darie împărat.
2. In luna a şaptea în douăzeci şi una de zile ale lunei grăit-au Domnul prin mâna lui Agheu prorocul zicând:
3. Grăieşte către Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, şi către Isus feciorul lui Iosedec preotul cel mare, şi către toţi ceilalţi ai poporului zicând:
4. Cine dintru voi a văzut casa aceasta întru mărirea sa cea dintâiu? Şi cum voi o vedeţi pre ea acum, ca şi cum n'ar fi înaintea voastră?
5. Şi acum întăreşte-te Zorovavele, zice Domnul; şi te întăreşte Isuse fiul lui Iosedec preotul cel mare, şi să se întărească tot poporul pământului, zice Domnul, şi faceţi, pentrucă eu cu voi sunt, zice Domnul atotţiitorul.
6. Cuvântul care am spus vouă, când aţi ieşit din pământul Eghipetului, şi duhul meu a stătut în mijlocul vostru, îndrăsniţi.
7. Că acestea zice Domnul atotţiitorul, încă odată eu voiu clăti cerul şi pământul şi marea şi uscatul.
8. Şi voiu clăti toate neamurile, şi vor veni cele alese ale tuturor neamurilor, şi voiu umpleà casa aceasta de mărire, zice Domnul atotţiitorul.
9. Al meu este argintul şi al meu este aurul, zice Domnul atotţiitorul.
10. Că mărirea cea de pre urmă a casei aceştia mai mare va fi de cât cea dintâiu, zice Domnul atotţiitorul, şi în locul acesta voiu dà pace zice Domnul atotţiitorul, şi pacea sufletului spre ocrotire la tot cel ce zideşte, ca să ridice Biserica aceasta.
11. In douăzeci şi patru ale lunei a noua, în anul al doilea în zilele lui Darie, fost-a cuvântul Domnului către Agheu prorocul, zicând:
12. Acestea zice Domnul atotţiitorul: întreabă pre preoţi legea, zicând:
13. De va luà om carne sfântă cu marginea hainei lui, şi se va atinge marginea hainei lui de pâine, au de fiertură, au de vin, au de untdelemn, au de ori ce mâncare, au sfinţi-se-va? Şi au răspuns preoţii, şi au zis: nu.
14. Şi a zis Agheu: de se va atinge cel pângărit cu sufletul de acestea, oare pângări-se-vor? Şi au răspuns preoţii, şi au zis: pângări-se-vor.
15. Şi a răspuns Agheu, şi a zis: aşà este poporul acesta, şi aşà este neamul acesta înaintea mea, zice Domnul, şi aşà toate lucrurile mâinilor lor, şi tot care se va apropià acolo, se va pângări; pentru luările lor cele de dimineaţa, vor aveà durere de către faţa ostenelelor sale,

13. 2 Cor. 5, 19.

2. *7.* Evrei 12, 26.

şi urați pre cel ce mustră în porți.
16. Şi acum puneți în inimile voastre din ziua aceasta, și înainte, mai înainte de a se pune piatră pre piatră în Biserica Domnului.
17. Cari ați fost, când ați băgat în groapă douăzeci de măsuri de orz, și s'au făcut zece măsuri de orz, și ați intrat în teasc, ca să scoateți cincizeci de vedre, și s'au făcut douăzeci.
18. Bătutu-v'am pre voi cu nerodire, și cu stricăciunea aerului și cu grindine toate lucrurile mâinilor voastre, și nu v'ați întors la mine, zice Domnul.
19. Deci acum puneți inimile voastre din ziua aceasta, și înainte din douăzeci și patru de zile ale lunei a noua, din ziua în care s'a întemeiat Biserica Domnului, puneți în inimile voastre.
20. De se va cunoaște mai mult în arie, și mai mult viea și smochinul și rodiul, și lemnele maslinului, care nu aduc roadă, din ziua aceasta le voiu binecuvântà.
21. Şi a fost cuvântul Domnului adoua oară către Agheu prorocul în douăzeci și patru ale lunei, zicând:
22. Grăiește către Zorovavel fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, zicând: eu cutremur cerul și pământul și marea și uscatul.
23. Şi voiu pierde scaunele, și puterea împăraților neamurilor, și voiu sfărâmà carele și călăreții, și se vor pogorî caii și călăreții lor, fiecare cu sabie asupra fratelui său.
24. In ziua aceea zice Domnul atotțiitorul: luà-te-voiu pre tine, Zorovavel feciorul lui Salatiil sluga mea, zice Domnul și te voiu pune ca pre o pecetie, că pre tine te-am ales zice Domnul atotțiitorul.

PROROCIA LUI ZAHARIA

CAP. 1.

Indemnare spre pocăință și frica lui Dumnezeu, întărită prin două vedenii.

In luna a opta în anul al doilea pre vremea lui Darie, fost-a cuvântul Domnului către Zaharia prorocul, fiul lui Varahia, care a fost fecior lui Addò, zicând:
2. Mâniatu-s'au Domnul pre părinții voștri cu mânie mare.
3. Şi vei zice către ei: acestea zice Domnul atotțiitorul: întoarceți-vă la mine, zice Domnul puterilor, și mă voiu întoarce către voi, zice Domnul puterilor.
4. Şi nu fiți ca părinții voștri, pre cari i-au mustrat prorocii cei mai dinainte zicând: acestea zice Domnul atotțiitorul: întoarceți-vă dela căile și dela izvodirile voastre cele rele, și n'au ascultat, și n'au luat aminte ca să mă asculte, zice Domnul atotțiitorul.
5. Părinții voștri unde sunt, și prorocii? Au în veac vor trăì?
6. Insă cuvintele mele și legiuirile mele primiți-le, câte poruncesc eu cu duhul meu robilor mei prorocilor, cari au apucat pre părinții voștri, și au răspuns și au zis: precum au rânduit Domnul atotțiitorul, ca să facă nouă după căile noastre

17. Amos 4, 9.
1. *3.* Ioil 2, 12; Isaia 21, 12 și 45, 22.
4. Osie 14, 2; Ioil 2, 12; Malah. 3, 7; Ierem. 18, 11.

şi după izvodirile noastre, aşà au
făcut nouă.
7. In douăzeci şi patru a lunei a
unsprezecea, aceasta este luna lui
Savat, în anul al doilea supt Darie,
fost-a cuvântul Domnului către pro-
rocul Zaharia, fiul lui Varahia, fe-
ciorul lui Adò, zicând:
8. Văzut-am noaptea, şi iată un
bărbat încălecând pre cal roşu, şi
acesta stà între doi munţi umbroşi,
şi dinapoia lui cai roşii şi suri şi
pestriţi şi albi.
9. Şi am zis: ce sunt aceştia
Doamne? Şi a zis către mine în-
gerul, care grăià întru mine:
10. Eu voiu arătà ţie ce sunt a-
cestea. Şi a răspuns bărbatul cel
ce stà între munţi şi a zis către
mine: aceştia sunt pre cari i-au tri-
mes Domnul să încunjure pămân-
tul.
11. Şi au răspuns ei îngerului
Domnului, care stà între munţi, şi
au zis: încunjurat-am tot pământul,
şi iată tot pământul se lăcueşte şi
se odihneşte.
12. Şi a răspuns îngerul Domnu-
lui şi a zis: Doamne atotţiitorule,
până când nu te vei milostivì spre
Ierusalim, şi spre cetăţile Iudei, pe
care le-ai trecut cu vederea? Ace-
sta este anul al şaptezecelea.
13. Şi au răspuns Domnul a tot-
ţiitorul îngerului celui ce grăià în-
tru mine, cuvinte bune şi graiuri
de mângâiere.
14. Şi au zis către mine îngerul,
cel ce grăià întru mine, strigă, zi-
când: acestea zice Domnul atotţii-
torul: râvnit-am Ierusalimul şi Sio-
nul cu râvnă mare.
15. Şi cu mânie mare mă mâniu
eu asupra neamurilor, care s'au pus
acolo, pentrucă eu m'am mâniat
puţin, iar ei s'au pus împreună spre
rele.

8. Apoc. 6, 4.

16. Pentru aceea acestea zice Dom-
nul: întoarce-mă-voiu spre Ierusa-
lim cu milă, şi casa mea iarăş se
va zidì într'însul, zice Domnul atot-
ţiitorul, şi măsură se va întinde
preste Ierusalim încă.
17. Şi a zis către mine îngerul
cel ce grăià întru mine, mai strigă
zicând, acestea zice Domnul atot-
ţiitorul: încă se vor desfătà cetăţile
întru bunătăţi, şi va miluì încă Dom-
nul Sionul, şi va alege încă Ieru-
salimul.
18. Şi am ridicat ochii mei, şi
am văzut, şi iată patru coarne.
19. Şi am zis către îngerul cel ce
grăià întru mine: ce sunt acestea
Doamne? Şi au zis către mine: a-
cestea sunt coarnele care au risipit
pre Iuda şi pre Israil şi Ierusalimul.
20. Şi mi-au arătat mie Domnul
patru meşteri.
21. Şi am zis: ce vin aceştia să
facă? Şi au zis: coarnele acestea,
care au risipit pre Iuda şi pre Israil
l-au zdrobit, şi nici unul dintru ei
n'au ridicat capul, şi au ieşit aceştia
să le ascuţă pre ele cu mâinile lor.
Cele patru coarne sunt neamurile,
care ridică corn asupra pământu-
lui Domnului, ca să'l risipească
pre el.

CAP. 2.

Vedenia despre rezidirea Ierusalimului şi chemarea neamurilor.

Şi am ridicat ochii mei şi am vă-
zut, şi iată un bărbat, şi în mâna
lui funie măsurătoare de pământ.
2. Şi am zis către el: unde mergi
tu? Şi el a zis către mine: să mă-
sor Ierusalimul, şi să văz cât este
lărgimea lui, şi cât este lungimea.
3. Şi iată îngerul cel ce grăià în-
tru mine, stà, şi alt înger ieşià în-
tru întâmpinarea lui.
4. Şi a grăit către el zicând: a-
leargă şi grăieşte către tânărul a-

cela, zicând: plin de rod se va lă-
cuì Ierusalimul de mulțime de oa-
meni și de vite, care vor fi în mi-
jlocul lui.
5. Și eu voiu fi lui zice Domnul,
zid de foc împrejur, și cu mărire
în mijlocul lui.
6. O! O! fugiți din pământul mie-
zului nopței, zice Domnul, că dela
patru vânturi ale cerului vă voiu a-
dunà pre voi, zice Domnul.
7. In Sion scăpați cei ce lăcuiți
fata Vavilonului.
8. Că acestea zice Domnul atot-
țiitorul: pre urma mărirei m'a tri-
mis pre mine la neamurile cele ce
v'au prădat pre voi, că cel ce se
atinge de voi, ca cel ce se atinge
de lumina ochiului lui.
9. Că iată eu aduc mâna mea pre-
ste ei, și vor fi pradă celor ce le-au
slujit lor, și veți cunoaște că Dom-
nul atotțiitorul m'au trimis pre mine.
10. Mângâe-te și te veselește fata
Sionului, că iată eu viu și voiu lă-
cuì în mijlocul tău, zice Domnul.
11. Și vor alergà neamuri multe
la Domnul în ziua aceea și vor fi
lui popor și vor lăcuì în mijlocul
tău, și vei cunoaște, că Domnul a-
totțiitorul m'au trimis la tine.
12. Și va moștenì Domnul pre
Iuda, partea sa în pământul cel sfânt
și iarăș va alege Ierusalimul.
13. Să se teamă tot trupul de fața
Domnului, că s'au sculat din norii
cei sfinți ai săi.

CAP. 3.

Vedenie: Marele preot Isus. Schimbarea vestmintelor rele în bune și făgăduința răscumpărărei.

Și mi-au arătat Domnul pre Isus
preotul cel mare stând înaintea
fețel îngerului Domnului, și diavo-
lul stà deadreapta lui, ca să se îm-
protivească lui.
2. Și au zis Domnul către diavol:
ceartă-te Domnul pre tine diavole,
și să te certe pre tine Domnul cel
ce au ales Ierusalimul, au nu iată
acesta este ca un tăciune scos din
foc?
3. Și Isus erà îmbrăcat în haine
proaste și stà înaintea feții îngeru-
lui Domnului.
4. Și a răspuns, și a zis către cei
ce stau înaintea feții sale, zicând:
luați hainele cele proaste dela el,
și a zis către el: iată am șters fără-
delegile tale, și păcatele tale le voiu
curăți, și'l îmbrăcați pre el cu hai-
nă lungă.
5. Și puneți mitră curată pre ca-
pul lui, și au pus mitră curată pre
capul lui, și l-au îmbrăcat cu haine.
6. Și îngerul Domnului stà.
7. Și a mărturisit îngerul Dom-
nului către Isus zicând : acestea zice
Domnul atotțiitorul: de vei umblà
pre căile mele, și vei păzì poruncile
mele, și de vei judecà casa mea
și de vei păzì curtea mea, voiu dà
ție pre cei ce petrec în mijlocul a-
cestora ce stau.
8. Auzi dar Isuse preotule cel
mare, tu și cei mai aproape de tine,
și cei ce șed înaintea feții tale, că
bărbați privitori de minuni sunt, că
iată eu aduc pre robul meu răsă-
ritul.
9. Că piatra care o am dat îna-
intea feții lui Isus, pre o piatră șapte
ochi sunt, iată eu sap groapă, zice
Domnul atotțiitorul; și voiu șterge
toată strâmbătatea pământului ace-
luia într'o zì.
10. In ziua aceea zice Domnul a-
totțiitorul: chemați fiecare pre aproa-
pele său supt viță și supt smochin.

2, *6*. Isaia 48, 20 și 52, 11.
7. Sof. 3, 17. *10*. Isaia 12, 6,
13. Avacum 2, 20; Sof. 1, 7.

3, *2*. Amos 4, 11.
8. Lucà 1, 78; Isaia 4, 2.
10. Miheea 4, 4.

CAP. 4.

Vedenia sfeşnicului celui de aur, ramurile de maslin şi rezidirea templului.

Şi s'a întors îngerul cel ce grăià mie, şi m'a deşteptat pre mine, ca şi cum se deşteaptă omul din somnul său.

2. Şi a zis către mine: ce vezi tu? Şi am zis: văzut-am, şi iată un sfeşnic tot de aur, şi candelă deasupra lui, şi şapte făclii pre el, şi şapte cleşte la făcliile cele de pre el.

3. Şi doi maslini deasupra lui, unul deadreapta candelei lui şi altul deastânga.

4. Şi am întrebat, şi am zis către îngerul cel ce grăià cu mine, zicând: ce sunt acestea Doamne?

5. Şi a răspuns îngerul cel ce grăià cu mine, şi a zis către mine, zicând: nu cunoşti ce sunt acestea? Şi am zis: nu Doamne.

6. Şi a răspuns şi a zis către mine, zicând: acesta este cuvântul Domnului către Zorovavel, zicând: nu întru putere mare, nici întru tărie, ci întru Duhul meu, zice Domnul atotţiitorul.

7. Cine eşti tu muntele cel mare înaintea lui Zorovavel ca să îndreptezi? Şi voiu scoate piatra moştenirei, tocmirea harului, harul ei.

8. Şi a fost cuvântul Domnului către mine zicând:

9. Mâinile lui Zorovavel au întemeiat casa aceasta, şi mâinile lui o vor săvârşi, şi vei cunoaşte că Domnul atotţiitorul m'au trimis la tine.

10. Că cine a trecut cu vederea zilele cele mici? Şi se vor bucurà, şi vor vedeà piatra cea de cositor în mâna lui Zorovavel, aceşti şapte sunt ochii Domnului, cari privesc preste tot pământul.

11. Şi am răspuns şi am zis către el: ce sunt aceşti doi maslini dedreapta şi deastânga candelei?

12. Şi am întrebat a doua oară, şi am zis către el: ce sunt acele două stâlpări de maslini din mâinile celor două mucări de aur, cele ce varsă şi aduc iarăş cleştele cele de aur?

13. Şi a zis către mine: nu ştii ce sunt acestea? Şi am zis: nu Doamne.

14. Şi au zis: aceştia sunt doi fii ai ungerii, ce stau înaintea Domnului a tot pământul.

CAP. 5.

Vedenia despre secera sburătoare, talantul de plumb, două muieri cu aripi, pregătiri pentru casa Vavilonului.

Şi m'am întors şi am ridicat ochii mei şi am văzut şi iată o secere zburând.

2. Şi a zis către mine, ce vezi tu? Şi eu am zis: văz o secere zburând de douăzeci de coţi de lungă, şi de zece coţi de lată.

3. Şi a zis către mine: aceasta secere este blestemul, care iese preste faţa a tot pământul, că tot furul de acum înainte până la moarte se va pedepsì, şi tot cel ce jură strâmb de acum înainte până la moarte se va pedepsì.

4. Şi o voiu scoate pre ea, zice Domnul atotţiitorul, şi va intrà în casa furului, şi în casa celui ce jură strâmb pre numele meu cu minciună, şi va lăcuì în mijlocul casei lui, şi o va pierde pre ea, şi lemnele ei şi pietrele ei.

5. Şi a ieşit îngerul cel ce grăià cu mine, şi a zis către mine: caută cu ochii tăi şi vezi ce este aceasta care iese?

6. Şi am zis: ce este? Şi a zis: aceasta este măsura care iese, şi

---

4. 2. Ierem. 1, 11; Amos 7, 8.
10. Ierem. 51, 26; Iov 38, 6.

această este strâmbătatea lor în tot pământul.

7. Şi iată un talant de plumb ridicat, şi iată o muiere şedeà în mijlocul măsurii.

8. Şi a zis: aceasta este fărădelegea, şi o a aruncat pre ea în mijlocul măsurii, şi a aruncat piatra cea de plumb în gura ei.

9. Şi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată două muieri ieşind, şi duh erà în aripile lor, şi acestea aveau aripi ca de pupăză, şi a ridicat măsura între pământ şi între cer.

10. Şi am zis către îngerul cel ce grăià cu mine: unde duc acestea măsura? şi a zis către mine: să zidească ei casă în pământul Vavilonului şi să'i gătească, şi o vor pune pre ea acolo pre temelia sa.

CAP. 6.

Vedenia despre cele patru care ieşind din munţi; încununarea marelui preot.

Şi m'am întors, şi am ridicat ochii mei, şi am văzut, şi iată patru care ieşind dintre doi munţi, şi munţii erau de aramă.

2. La carul cel dintâiu erau cai roşii şi la carul al doilea cai negri.

3. Şi la carul al treilea cai albi, şi la carul al patrulea cai pegi şi suri.

4. Şi am răspuns, şi am zis către îngerul cel ce grăià cu mine: ce sunt acestea Doamne?

5. Şi a răspuns îngerul cel ce grăià cu mine, şi a zis: acestea sunt cele patru vânturi ale cerului, care merg ca să stea înaintea Domnului a tot pământul.

6. La cel care erau cai negri, mergeau în pământul miezunopţei, şi cei albi mergeau după ei, şi cei pegi mergeau la pământul austrului.

7. Şi cei suri ieşau şi căutau, ca să meargă să încunjure pământul, şi a zis: mergeţi şi încunjuraţi pământul, şi au încunjurat pământul.

8. Şi a strigat şi a grăit către mine, zicând: iată cei ce merg la pământul miezului nopţii, şi a făcut să odihnească mâniea mea pre pământul miezului nopţei.

9. Şi a fost cuvântul Domnului către mine, zicând: ià cele din robie dela boieri şi dela cei folositori a ei şi dela cei ce o au cunoscut pre ea.

10. Şi vei intrà tu în ziua aceea în casa lui Iosie fiul lui Sofonie, care a venit din Vavilon.

11. Şi vei luà argint şi aur, şi vei face cununi, şi le vei pune pre capul lui Isus preotul cel mare fiul lui Iosedec.

12. Şi vei zice către el: acestea zice Domnul atotţiitorul: iată bărbat căruia este numele răsăritul, şi supt el va răsărì şi va zidì casa Domnului.

13. Şi acesta va luà putere, şi va şedeà şi va împărăţì pre scaunul său, şi va fì preot deadreapta lui, şi sfat de pace va fì între amândoi.

14. Iar cununa va fì celor ce aşteaptă, şi celor folositori ei şi celor ce o au cunoscut pre ea, şi spre har fiul lui Sofonie, şi spre cântare în casa Domnului.

15. Şi cei ce sunt departe dela ei vor venì, şi vor zidì în casa Domnului, şi veţi cunoaşte, că Domnul atotţiitorul m'au trimis pre mine la voi, şi va fì, auzind veţi auzì glasul Domnului Dumnezeului vostru.

CAP. 7.

Dumnezeu leapădă posturile Evreilor şi sfătueşte faptele îndreptării.

Şi a fost în anul al patrulea supt Darie împăratul, fost-a cuvântul

6. *2.* Apoc. 6, 4, 5.
3. Apoc. 6, 2.

12. Isaia 4, 2; Lucà 1, 78.

Domnului către Zahariea în ziua a
patra a lunei a noua, care este ha-
selev.
2. Şi a trimis în Vetil, Sarasar şi
Arveseer împăratul şi oamenii lui,
ca să se roage Domnului.
3. Zicând către preoţii cei ce erau
în casa Domnului atotţiitorul, şi că-
tre proroci zicând: intrat-a aici în
luna a cincea sfinţirea, precum a
făcut acum în mai mulţi ani.
4. Şi a fost cuvântul Domnului
puterilor către mine zicând:
5. Grăieşte către tot poporul pă-
mântului şi către preoţi, zicând: de
veţi postì, sau veţi plânge în a cin-
cea sau a şaptea, şi iată şaptezeci
de ani, au post aţi postit mie?
6. Şi de veţi mâncà sau veţi beà,
au nu voi mâncaţi şi voi beţi?
7. Au nu sunt acestea cuvintele,
care le-au grăit Domnul în mâna
prorocilor celor mai dinainte? Când
erà Ierusalimul lăcuit şi îndestulat,
şi cetăţile lui împrejur şi muntele
şi câmpul erà lăcuit?
8. Şi a fost cuvântul Domnului
către Zaharia, zicând:
9. Acestea zice Domnul atotţiito-
rul: judecaţi judecată dreaptă, şi fa-
ceţi milă şi îndurare fiecare către
fratele său.
10. Şi pre văduvă şi pre sirman
şi pre nemernic şi pre sărac nu a-
supriţi, şi de răutatea fratelui său
fiecare să nu vă aduceţi aminte în-
tru inimile voastre.
11. Şi n'au ascultat ca să ià a-
minte, şi au întors dosul cu îndărăt-
nicie, şi urechile lor le-au îngre-
uiat, ca să nu auză.
12. Şi inima lor şi-au rânduit-o
neascultătoare, ca să nu auză legea
mea, şi cuvintele, care le-au trimis
Domnul atotţiitorul întru duhul său
în mâna prorocilor celor mai dinainte,
şi s'a făcut mânie mare dela Dom-
nul atotţiitorul.
13. Şi va fì precum au zis, şi n'au
ascultat de el, aşà vor strigà, şi
nu'i voiu auzì, zice Domnul atotţi-
itorul.
14. Şi'i voiu lepădà pre ei la toate
neamurile, care nu le-au cunoscut, şi
pământul se va pustiì pre urma lor,
pentrucă nu va fì cel ce să treacă,
şi să se întoarcă, şi au pus pămân-
tul cel ales întru pustiire.

CAP. 8.

Binecuvântarea Ierusalimului şi întoarcerea popoarelor către Domnul.

Şi a fost cuvântul Domnului atot-
ţiitorul, zicând:
2. Acestea zice Domnul atotţiito-
rul: răvnit-am Ierusalimul şi Sionul
cu râvnă mare, şi cu mânie mare
l-am râvnit.
3. Aşà zice Domnul: întoarce-mă-
voiu spre Sion, şi voiu lăcuì în mij-
locul Ierusalimului, şi se va chemà
Ierusalimul cetate adevărată, şi mun-
tele Domnului atotţiitorul, munte
sfânt.
4. Acestea zice Domnul atotţiitorul:
încă vor şedeà bătrânii şi bătrânele
în uliţele Ierusalimului, fiecare având
toiagul său în mâna sa pentru mul-
ţimea zilelor.
5. Şi uliţele cetăţii se vor umpleà
de prunci şi de fete, jucându-se în
uliţele ei.
6. Acestea zice Domnul atotţiito-
rul: de va fì cu neputinţă înaintea
rămăşiţelor poporului acestuia în
zilele acelea, au doară şi înaintea
mea cu neputinţă va fì? Zice Dom-
nul atotţiitorul.
7. Acestea zice Domnul atotţiito-
rul: iată, eu voiu mântuì pre popo-

7. *2.* Esdra 2, 28; Neemia 7, 32 şi 11, 31.
5. Isaia 58, 5; Eremia 41, 1.
7. Ierem. 17, 26.
10. Eşire 22, 22; Isaia 1, 23; Ieremia 5, 28;
Pilde 22, 22, 23.
12. Pilde 1, 28 şi 28, 9; Isaia 1, 15.

8. *3.* Isaia 1, 26.

rul meu din pământul răsăritului,
şi din pământul apusului.
8. Şi'l voiu aduce pre dânsul, şi'l voiu aşeză în mijlocul Ierusalimului, şi'mi va fi mie popor, şi eu voiu fi lui Dumnezeu întru adevăr şi întru dreptate.
9. Acestea zice Domnul atotţiitorul: să se întărească mâinile voastre, cari auziţi în zilele acestea cuvintele acestea din gura prorocilor, din ziua întru care s'a întemeiat casa Domnului atotţiitorul, şi de când s'a zidit Biserica.
10. Pentrucă mai înainte de zilele acestea plata oamenilor nu va fi spre dobândă, şi preţ nu vor aveà vitele, şi nici cel ce va intrà, nici cel ce va ieşì nu va aveà pace de necaz, şi voiu trimite pre toţi oamenii, pre fiecare asupra vecinului său.
11. Iar acum nu după zilele cele dintâiu voiu face eu în zilele acestea rămăşiţelor poporului acestuia, zice Domnul atotţiitorul.
12. Ci voiu face pace. Viea va dà rodul său, şi pământul va dà odraslele sale, şi cerul va dà roua sa, şi voiu face să moştenească rămăşiţele poporului meu toate acestea.
13. Şi va fi, în ce chip aţi fost blestem întru neamuri, casa lui Iuda şi casa lui Israil, aşà vă voiu mântuì pre voi, şi veţi fi întru binecuvântare, îndrăzniţi, şi să se întărească mâinile voastre.
14. Pentrucă aşà zice Domnul atotţiitorul: în ce chip am gândit să vă necăjesc pre voi, când m'au mâniat pre mine părinţii voştri, zice Domnul atotţiitorul, şi nu mi-au părut rău.
15. Aşà sunt gata, şi am gândit în zilele acestea să fac bine Ierusalimului şi casei lui Iuda: îndrăzniţi.
16. Acestea sunt cuvintele care să le faceţi: grăiţi adevărul fieştecare către vecinul său, adevăr şi judecată de pace, şi drept judecaţi în porţile voastre.
17. Şi nimenea din voi rău vecinului său să nu gândească în inima sa, şi jurământul cel mincinos să nu'l iubiţi, pentrucă toate acestea le-am urît, zice Domnul atotţiitorul.
18. Şi a fost cuvântul Domnului atotţiitorul către mine, zicând:
19. Acestea grăeşte Domnul atotţiitorul: postul al patrulea şi postul al cincilea şi postul al şaptelea şi postul al zecelea vor fi casei Iudei spre bucurie şi spre veselie şi spre sărbători bune, şi vă veseliţi, şi adevărul şi pacea să o iubiţi.
20. Acestea zice Domnul atotţiitorul: încă vor venì popoare multe şi cei ce lăcuesc în cetăţi multe.
21. Şi se vor adunà cei ce lăcuesc în cinci cetăţi, într'o cetate, zicând: mergând să mergem să ne rugăm feţei Domnului, şi să căutăm faţa Dumnezeului atotţiitorul, merge-voiu şi eu.
22. Şi vor venì popoare multe şi neamuri multe, şi vor căutà faţa Domnului atotţiitorul în Ierusalim, ca să facă milostivă faţa Domnului.
23. Acestea zice Domnul atotţiitorul, în zilele acelea apucà-se-vor zece oameni din toate limbile neamurilor, şi se vor apucà de poala hainei bărbatului Jidov, zicând: merge-vom cu tine, că am auzit că Dumnezeu cu voi este.

---

9. Evrei 12, 12.
10. Isaia 3, 5; Judec. 7, 21.
16. Efeseni 4, 25. *19*. Efes. 4, 25.
22. Isaia 2, 3, 4 şi 16, 5; 66, 18; Mih. 4, 2, 3; Ps 101, 16.
23. Daniil 7, 14; Apoc. 5, 9.

CAP. 9.

Făgăduinţa binefacerilor dumnezeeşti; prorocie despre chemarea păgânilor.

Luarea cuvântului Domnului în pământul lui Adrah şi a Damascului jertfa lui, că Domnul caută spre oameni şi spre toate neamurile lui Israil.

2. Şi în Imat în hotarele lui, Tirul şi Sidonul, că au fost prea înţelepţi.

3. Şi Tirul ş'a zidit luiş tărie, agonisitu-ş'a argint ca ţărâna, adunatu-ş'a aur ca tina drumurilor.

4. Pentru aceea Domnul îl va moşteni pre el, şi va bate pre mare tăriea lui, şi el de foc se va topi.

5. Vedeà-va Ascalonul, şi se va spăimântà, şi Gaza, şi se va întristà foarte, şi Acaronul, că s'a ruşinat de greşala sa, şi va peri împăratul dela Gaza, şi Ascalonul nu se va lăcuì.

6. Şi vor lăcuì cei de alt neam în Azot, şi voiu stricà semeţiea celor de alt neam.

7. Şi voiu luà sângele lor din gura lor, şi urîciunile lor dintre dinţii lor, şi vor rămâneà şi aceştia Dumnezeului nostru, şi vor fì ca un căpitan de o mie întru Iuda, şi Acaronul ca Ievuzeul.

8. Şi voiu pune supt casa mea ridicare, ca să nu treacă, nici să se întoarcă, şi nu va mai venì preste ei prigonitor, că acum am văzut cu ochii mei.

9. Bucură-te foarte fata Sionului, strigă fata Ierusalimului, iată împăratul tău vine la tine drept şi însuş mântuitor blând şi călare pre asin şi pre mânz tânăr.

10. Şi va pierde căruţele din Efraim şi caii din Ierusalim, şi va perì arcul de răsboiu şi mulţimea şi pacea din neamuri, şi va stăpânì preste ape dela mare până la mare şi dela râuri până la marginile pământului.

11. Şi tu întru sângele aşezământului tău ai slobozit pre cei legaţi ai tăi din groapa ce n'are apă.

12. Şedeà-veţi întru întărire legaţii adunării; şi pentru o zi a nemerniciei tale, îndoite voiu răsplătì ţie.

13. Pentrucă te-am încordat mie pre tine Iudo, ca pre un arc, umplut-am pre Efraim; şi voiu ridicà pre fiii tăi Sioane asupra fiilor Elinilor, şi te voiu pipăì ca sabia răsboinicului.

14. Şi Domnul va fì preste ei şi va ieşì ca fulgerul săgeata lui, şi Domnul Dumnezeu atotţiitorul cu trâmbiţa va trâmbiţà şi va merge cu cutremurul îngrozirei sale.

15. Domnul atotţiitorul va apărà pre dânşii, şi'i vor potopì pre ei, şi'i vor doborî pre ei cu pietre din praştie, şi vor beà sângele lor ca vinul şi vor umpleà ca blidele jertfelnicului.

16. Şi va mântuì pre ei Domnul Dumnezeul lor în ziua aceea, ca pre oi pre poporul său, pentrucă pietre sfinte se tăvălesc pre pământul lui.

17. Că orice este bun al lui este, şi orice este ales dela el este, grîu tinerilor, şi vin cu bun miros la fecioare.

CAP. 10.

Făgăduinţa întoarcerei Evreilor din robie şi sfărâmarea idolilor.

Cereţi dela Domnul ploaie la vreme timpurie şi târzie, Domnul au

9. *3.* Iezech. 28, 4. *4.* Iezech. 26, 3, 4.
5. Sof. 2, 4.
9. Isaia 32, 1; 62, 11; Mat. 21, 5.
10. Isaia 49, 6; Mih. 5, 5; Ps. 2, 8; şi 71, 8.
11. Mat. 26, 28; 1 Cor. 11, 25.
12. Isaia 40' 2; Ps. 60, 4.
14. Ps. 18, 5. *16.* Isaia 14, 2.
10. *1.* A 2 Lege 11, 14; Ioil 2, 23; Iov 36, 24; 37, 6.

făcut nori, şi ploaie de iarnă va dà lor, fiecăruia iarbă în ţarină.

2. Pentrucă grăind a grăit ostenele, şi vrăjitorii vedenii mincinoase şi vise mincinoase grăiau, îndeşert se mângâiau, pentru aceea s'au dus ca oile şi s'au chinuit, că nu erà vindecare.

3. Asupra păstorilor s'a întărâtat mânia mea, şi asupra mieilor voiu cercetà, şi va cercetà Domnul Dumnezeu atotţiitorul turma sa casa lui Iuda, şi'i va pune pre ei ca pre un cal al său bine gătit la răsboiu.

4. Şi de pre dânsul a privit, şi de pre el a aşezat arcul cu duh de mânie, şi dela el va ieşì tot cercetătorul întru aceasta.

5. Şi vor fì ca răsboinicii, cari calcă tina în drumuri la răsboiu şi se vor rânduì la răsboiu, că Domnul va fì cu ei, şi se vor ruşinà de tot călăreţii cailor.

6. Şi voiu întărì casa lui Iuda, şi casa lui Iosif voiu mântuì, şi voiu face pre ei să lăcuiască, că i-am iubit pre ei, şi vor fì cum erau când nu i-am fost lepădat pre ei, că eu sunt Domnul Dumnezeul lor, şi'i voiu auzì pre ei.

7. Şi vor fì ca nişte răsboinici ai lui Efraim, şi se va bucurà inima lor ca de vin, şi fiii lor vor vedeà şi se vor veselì, şi se va bucurà inima lor întru Domnul.

8. Semn le voiu dà lor, şi'i voiu primì pre ei, că'i voiu răscumpărà pre ei, şi se vor înmulţì, precum erau mulţi.

9. Şi voiu semănà pre ei întru popoare, şi cei de departe îşi vor aduce aminte de mine, şi vor hrănì pre fiii săi, şi se vor întoarce.

10. Şi'i voiu întoarce pre ei din pământul Eghipetului, şi dela Asirieni voiu primi pre ei, şi'i voiu băgà pre ei în pământul Galaadului şi în Livan, şi nu va rămâneà din ei nici unul.

11. Şi vor trece prin mare îngustă, şi vor lovì în mare valurile şi se vor uscà toate adâncurile râurilor, şi se va luà toată semeţia Asirienilor, şi schiptrul Eghipetului se va luà.

12. Şi'i voiu întărì pre ei întru Domnul Dumnezeul lor, şi întru numele lui se vor lăudà, zice Domnul.

CAP. 11.

Pustiirea ţărei evreeşti; cei treizeci de arginţi. Păstorii cei răi şi pedepsirea lor.

Deschide Livane porţile tale, şi să mănânce focul chedrii tăi.

2. Vaite-se pinul, că a căzut chedrul, că foarte dosădiţi s'au făcut cei măriţi. Văitaţi-vă stejarii Vasanitidei, că s'a smuls dumbrava cea împreună sădită.

3. Glasul păstorilor celor ce plâng, pentrucă ticăloasă s'a făcut mărirea lor, glasul leilor celor ce răcnesc, că s'a dosădit măreţia Iordanului.

4. Acestea zice Domnul atotţiitorul: paşteţi oile junghierei.

5. Care cei ce le-au câştigat le junghieau, şi nu le păreau rău, şi cei ce le vindeau ziceau: bine este cuvântat Domnul, că ne-am îmbogăţit, şi păstorii lor nu pătimeau nimic pentru ele.

6. Pentru aceea mai mult nu voiu cruţà pre cei ce lăcuesc pământul zice Domnul; şi iată eu dau pre oameni, pre fieştecare în mâinile aproapelui său, şi în mâinile împăratului lui, şi vor tăià pământul, şi nu voiu scoate din mâna lor.

7. Şi voiu paşte oile junghierii în Hananitida, şi voiu luà mie două toiege, pre unul l-am numit frumu-

---

2. Ierem. 10, 8; 50, 6 şi 23, 21, 30.

12. Miheea 4, 5.

11. *7.* Iezech. 34, 23.

seţe şi pre celalt l-am chemat fu-
nie, şi voiu paşte oile.
8. Şi voiu luà pre cei trei păstori
întru o lună, şi se va îngreuià su-
fletul meu asupra lor, că şi sufle-
tele lor răgneau asupra mea.
9. Şi am zis: nu voiu paşte pre
voi, ce moare moară, şi ce lipse-
şte lipsească, şi ceilalţi mănânce
fieştecare cărnurile de aproapelui
său.
10. Şi voiu luà toiagul meu cel
frumos, şi'l voiu aruncà, ca să stric
legătura mea de pace, care am le-
gat cu toate popoarele pământului.
11. Şi se va strică în ziua aceea,
şi vor cunoaşte toţi Hananeii pre
oile cele păzite mie; că cuvântul
Domnului este.
12. Şi voiu zice către ei: de este
bine înaintea voastră, daţi preţul
meu, sau vă lepădaţi? Şi au pus
preţul meu treizeci de arginţi.
13. Şi au zis Domnul către mine:
aruncă'i pre ei în topitoare, şi vezi
de este lucru lămurit, în ce chip
m'au ispitit ei, şi am luat cei trei-
zeci de arginţi, şi i-am aruncat în
topitoare în casa Domnului.
14. Şi am aruncat al doilea toiag
al meu, care erà funie, ca să stric
legătura de pace între Iuda şi între
Israil.
15. Şi au zis Domnul către mine:
ia'ţi încă ţie vase păstoreşti, de pă-
stor nechibzuit.
16. Că iată eu voiu ridică păstor
pre pământ, pre ceea ce lipseşte
nu o va cercetà, şi pre cea rănită
nu o va căutà, şi pre cea strunci-
nată nu o va vindecà, şi pre cea
întreagă nu o va îndreptà, şi căr-
nurile celor alese le va mâncà, şi
închieturile lor le va sfărâmà.
17. O cei ce paşteţi cele deşarte!
Cei ce aţi lăsat oile, sabie preste
braţul lui şi preste ochiul cel drept
al lui, braţul lui uscându-se se va
uscà, şi ochiul cel drept al lui or-
bindu-se se va orbì.

CAP. 12.

Făgăduinţe pentru cei din Ierusalim. Duhul Domnului peste casa lui David şi pedepsirea neamurilor vrăjmaşe.

Luarea cuvântului Domnului asu-
pra lui Israil, zice Domnul cel
ce au întins cerul şi au întemeiat
pământul şi au făcut duhul omului
întru el.
2. Iată eu puiu Ierusalimul ca ni-
şte tinzi, care se clătesc la toate
popoarele împrejur, şi în Iudeea va
fi încungiurare asupra Ierusalimului.
3. Şi va fi în ziua aceea voiu pune
Ierusalimul piatră călcată de toate
neamurile, tot cel ce o va călcà bat-
jocorind va batjocorì, şi se vor a-
dunà asupra lui toate neamurile
pământului.
4. In ziua aceea, zice Domnul a-
totţiitorul: voiu bate tot calul cu
spaimă, şi pre călăreţul lui cu ne-
bunie; iar preste casa lui Iuda voiu
deschide ochii mei, şi pre toţi caii
popoarelor îi voiu bate cu orbire.
5. Şi vor grăì cei mai mari preste
miile Iudei toţi întru inimile lor, a-
flà-ne-vom nouă lăcuitori în Ierusa-
lim, întru Domnul atotţiitorul, Dum-
nezeul lor.
6. In ziua aceea pune-voiu pre
cei mai mari preste miile Iudei ca
tăciunele focului în lemne, şi ca fă-
clia focului în trestie; şi vor mâncà
deadreapta şi deastânga pre toate
popoarele împrejur, şi va mai lăcuì
încă Ierusalimul întru sine.
7. Şi va mântuì Domnul lăcaşu-
rile Iudei, ca din început, ca să nu
se mărească lauda casii lui David,

9. Ierem. 15, 2.
12. Mat. 26, 15 şi 27, 9.
16. Isaia 42, 3.
17. Ier. 23, 1; Iezech. 34, 2; Ioan 10, 12.

12. *1.* 9, 1; Ps. 103, 3; Isaia 40, 22; Ecles. 12, 9.

şi înălţările celor ce lăcuesc Ierusalimul asupra Iudei.

8. Şi va fi în ziua aceea acoperi-va Domnul pre cei ce lăcuesc Ierusalimul, şi va fi cel slab între ei în ziua aceea ca David; iar casa lui David ca casa lui Dumnezeu, ca îngerul Domnului înaintea lor.

9. Şi va fi în ziua aceea, cercà-voiu să scot toate neamurile, care vin asupra Ierusalimului.

10. Şi voiu turnà preste casa lui David şi preste cei ce lăcuesc Ierusalimul duhul darului şi al milii, şi vor căutà la mine, pre care au împuns, şi vor plânge de dânsul plângere, ca de cel iubit, şi se vor văità cu durere ca de cel întâiu născut.

11. In ziua aceea mare plâns va fi în Ierusalim, ca plânsul rodiei tăiate în câmp.

12. Şi se va tângui pământul prin neamuri şi neamuri, neamurile casei lui David deosebi şi muerile lor deosebi; neamurile casei lui Natan deosebi şi muerile lor deosebi; neamul casei lui Levi deosebi şi muerile lor deosebi.

13. Neamul casei lui Simeon deosebi şi muerile lor deosebi.

14. Toate neamurile cele rămase, fiecare neam deosebi şi muerile lor deosebi.

CAP. 13.

Izvorul curăţirei; pedeapsa prorocilor mincinoşi; prorocie Mesianică.

In ziua aceea va fi tot locul ca un izvor deschis în casa lui David, şi celor ce lăcuesc Ierusalimul, spre schimbare şi spre curăţire.

2. Şi va fi în ziua aceea, zice Domnul Savaot: pierde-voiu numele idolilor depre pământ, şi mai mult nu va fi pomenirea lor, şi pre prorocii cei mincinoşi, şi duhul cel necurat voiu luà depre pământ.

3. Şi va fi de va prorocì om mai mult, şi va zice către el tatăl său şi muma sa, care l-au născut pre el: nu vei trăì, că minciună ai grăit întru numele Domnului, şi'l vor împiedecà pre el tatăl lui şi muma lui, cari l-au născut pre el, când va prorocì el.

4. Şi va fi în ziua aceea, ruşinà-se-vor prorocii, fieştecare dintru vedenia sa prorocind însuş, şi se vor îmbrăcà cu haină de păr, pentrucă au minţit.

5. Şi va zice nu sunt proroc eu, că om lucrător de pământ sunt eu, că om m'au născut pre mine din tinereţele mele.

6. Şi voiu zice către el: ce sunt ranele acestea în mijlocul mâinilor tale? Şi va zice: cu care m'am rănit în casa iubitului meu.

7. Sabie, scoală-te asupra păstorilor mei, şi asupra omului cetăţean al lui, zice Domnul atotstăpânitorul; bate păstorul şi se vor risipì oile, şi voiu întoarce mâna mea asupra păstorilor.

8. Şi va fi în ziua aceea în tot pământul, zice Domnul: două părţi ale lui vor pierì şi vor lipsì, iar a treia va rămâneà într'însul.

9. Şi voiu trece a treia parte prin foc, şi'i voiu lămurì pre ei cum se lămureşte argintul, şi'i voiu cercà pre ei, cum se cearcă aurul, acela va chemà numele meu, şi eu îl voiu ascultà pre el, şi voiu zice: poporul meu este acesta; şi el va zice: Domnul Dumnezeul meu.

---

10. Ioan 19, 37; Ioil 2, 28.
11. 2 Paral. 35, 26.
12. Miheia 4, 5.
13. *1.* Iezech. 47, 1 seq. Ioil 3, 18.
2. Iezech. 30, 13; Osie 2, 17.
3. A 2 Lege 13, 5; Ierem. 14, 15.
7. Mateiu 26, 31; Marcu 14, 27.
9. 1 Petru 1, 6, 7.

CAP. 14.

Prorocii asupra Ierusalimului: apele vii, pedepsirea vrăjmaşilor şi întoarcerea neamurilor către Domnul.

Iată vin zilele Domnului, şi se vor împărţi prăzile tale întru tine.

2. Şi voiu adună toate neamurile la răsboiu asupra Ierusalimului, şi se va luà cetatea, şi se vor risipì casele, şi muerile se vor pângărì; şi va merge jumătate din cetate în robie, iar ceilalţi ai poporului meu nu vor pierì din cetate.

3. Şi va ieşì Domnul, şi se va dà răsboiu întru neamurile acelea ca în ziua rânduelei lui în ziua răsboiului.

4. Şi vor stà picioarele lui în ziua aceea pre muntele Maslinilor cel din preajma Ierusalimului despre răsărit, şi se va desface muntele Maslinilor: jumătatea lui către răsărit, şi jumătate către mare, prăpastie mare foarte; şi se va plecà jumătate din munte către miazănoapte şi jumătate către austru.

5. Şi se va astupà valea munţilor mei, şi se va lipì râpa munţilor până la Asail, şi se va astupà în ce chip s'au astupat de faţa cutremurului în zilele lui Osie împăratului Iudei şi va venì Domnul Dumnezeul meu şi toţi sfinţii cu el,

6. Şi va fì în ziua aceea nu va fì lumină, ci frig şi ger.

7. Va fì o zi, şi ziua aceea cunoscută va fì Domnului, şi nu ziuă nici noapte, şi de către seară va fì lumină.

8. Şi în ziua aceea va ieşì apă vie din Ierusalim: jumătate de dânsa în marea cea dintâi, şi jumătate de ea în marea cea de apoi, şi primăvara va fì aşà.

9. Şi va fì Domnul împărat preste tot pământul, în ziua aceea va fì un Domn şi numele lui unul.

10. Care va încunjurà tot pământul şi pustia dela Gavà până la Remmon spre austrul Ierusalimului. Iar Rama în loc va rămâneà dela poarta lui Veniamin, până la locul porţei cei dintâiu, până la poarta unghiurilor şi până la turnul lui Anameil, până la teascurile împăratului.

11. Vor lăcuì întru el, şi anatema mai mult nu va fì, şi va lăcuì Ierusalimul fără de frică.

12. Şi aceasta va fì căderea cu care va bate Domnul toate popoarele câte s'au oştit asupra Ierusalimului, uscà-se-vor trupurile lor stând pre picioarele lor, şi ochii lor se vor scurge din găurile lor şi limba lor se va uscà în gura lor.

13. Şi va fì în ziua aceea groaza Domnului mare preste ei, şi se va apucà fieştecare de mâna aproapelui său, şi se va încleştà mâna lui cu mâna aproapelui său.

14. Şi Iuda se va răsboì în Ierusalim, şi va adunà puterea tuturor popoarelor de prin prejur, aur şi argint şi haine multe foarte.

15. Şi aceasta va fì căderea cailor şi a muşcoilor şi a cămilelor şi a asinilor şi a tuturor vitelor celor ce sunt în taberile acestea după căderea aceasta.

16. Şi va fì ori câţi vor rămâneà din toate neamurile, care au venit asupra Ierusalimului şi se vor suì în tot anul, ca să se închine împăratului Domnului atotstăpânitorului şi ca să prăznuiască sărbătoarea facerei corturilor.

17. Şi va fì, ori câţi nu se vor suì din toate neamurile pământului în Ierusalim, ca să se închine împăratului Domnului atotstăpânitorului, şi aceştia la aceia se vor adaoge, nu va fì preste ei ploaie.

18. Iar de nu se va suì neamul

14. *4*. Isaia 42, 13.
7. Apoc. 21, 23—25. *8*. Iezech. 47, 1.

16. Isaia 2, 3.

Eghipetului, nici va venì, şi preste
dânşii va fi căderea, cu care va bate
Domnul pre toate neamurile care nu
se vor suì să prăznuiască sărbătoarea facerii corturilor.
19. Acesta va fi păcatul Eghipetului şi păcatul tuturor neamurilor,
care nu se vor suì să prăznuiască
sărbătoarea facerii corturilor.
20. In ziua aceea va fi cea de pre
frâul calului, lucru sfânt Domnului
atotstăpânitorului, şi vor fi căldările în casa Domnului ca năstrapele
înaintea feţii jertfelnicului.
21. Şi va fi toată căldarea în Ierusalim, şi în Iuda sfântă Domnului atotstăpânitorului, şi vor venì
toţi cei ce jertfesc, şi vor luà dintr'însele, şi vor fierbe într'însele; şi
nu va mai fi Hananeu în casa Domnului atotţiitorului în ziua aceea.

21. Isaia 35, 8; Ioil 3, 17; Apoc. 21, 27.

PROROCIA LUI MALAHIA

CAP. 1.

Mustrarea lui Israil. Jertfele curate, şi cinstirea numelui Domnului întru neamuri.

Luarea cuvântului Domnului asupra lui Israil în mâna îngerului,
puneţi în inimile voastre.
2. Iubitu-v'am pre voi, zice Domnul, şi aţi zis: întru ce ne-ai iubit
pre noi? Au nu erà Isav fratele lui
Iacov? zice Domnul; şi am iubit pre
Iacov;
3. Iar pre Isav am urît, şi am hotarele lui spre pustiire, şi moştenirea lui spre casele pustiei.
4. Cà va zice: Idumeia s'a stricat, şi să ne întoarcem, şi iarăş
să zidim cele pustiite. Acestea zice
Domnul atotţiitorul: ei vor zidì, şi
eu voiu stricà; şi se vor chemà lor
hotarele fărădelegei, şi poporul preste care s'au întins Domnul până în
veac.
5. Şi ochii voştri vor vedeà, şi voi
veţi zice: măritu-s'au Domnul mai
pre-sus decât hotarele lui Israil.
6. Fiul cinsteşte pre tată, şi sluga se teme de stăpânul său; şi de
sunt eu tată, unde este cinstea mea?
Şi de sunt eu stăpân, unde este
frica mea? Zice Domnul atotţiitorul,
voi preoţii, cei ce defăimaţi numele
meu şi aţi zis: întru ce am defăimat numele tău?
7. Cari aduceţi la jertfelnicul meu
pâini spurcate, şi ziceţi: cu ce le-am
spurcat? Cu aceea, că ziceţi voi:
masa Domnului este spurcată, şi
mâncările care se pun pre ea sunt
defăimate.
8. Că de aduceţi orb spre jertfă,
au nu este rău? Şi de aduceţi şchiop
sau bolnav, au nu este rău? Adu
pre ea povăţuitorului tău, de te va
primì, au de va luà faţa ta, zice
Domnul atotţiitorul.
9. Şi acum îmblânziţi faţa Dumnezeului vostru, şi vă rugaţi lui. In
mâinile voastre s'au făcut acestea;
au primì-voiu faţa voastră? Zice
Domnul atotţiitorul.
10. Că şi vouă se vor închide uşile, şi nu veţi aprinde jertfelnicul
meu în zadar, nu este voia mea întru voi, zice Domnul atotţiitorul, şi
nu voiu primì din mâinile voastre
jertfe.

1. *2.* Rom. 9, 13.

8. Lev. 22, 22. *10.* Isaia 1, 11.

11. Că dela răsăritul soarelui până
la apus numele meu s'a mărit întru
neamuri, şi în tot locul tămâie se
aduce numelui meu şi jertfă curată;
că mare este numele meu întru nea-
muri, zice Domnul atotstăpânitorul.
12. Iar voi îl necinstiţi cu aceea,
că ziceţi: masa Domnului spurcată
este, şi mâncările care se pun pre
ea defăimate sunt lui.
13. Şi aţi zis: acestea din necaz
sunt, şi eu le-am suflat pre ele, zice
Domnul atotţiitorul. Şi aduceţi ja-
furi şi cele şchioape şi cele bol-
nave. Şi de le veţi aduce jertfă, au
primì-le-voiu acestea din mâinile
voastre? Zice Domnul atotţiitorul.
14. Blestemat este cel puternic,
care are în turma sa parte bărbă-
tească, şi este legat cu făgăduinţă,
şi jertfeşte Domnului ce este stri-
cat, că Împărat mare sunt eu, zice
Domnul atotţiitorul, şi numele meu
înfricoşat este întru neamuri.

CAP. 2.

Mustrarea păcatelor Leviţilor şi ale Poporului.

Şi acum porunca aceasta este că-
tre voi o preoţilor!
2. De nu veţi ascultà, şi de nu
veţi pune întru inima voastră ca să
daţi slavă numelui meu, zice Dom-
nul atotţiitorul; şi voiu trimite pre-
ste voi blestem şi voiu blestemà
binecuvântarea voastră, şi o voiu
blestemà pre ea, şi voiu risipì bi-
necuvântarea voastră, şi nu va fì
întru voi, că voi nu puneţi întru
inima voastră.
3. Iată eu voiu osebì vouă umă-
rul şi voiu risipì vintrecelul preste
feţile voastre, vintrecelul sărbători-
lor voastre, şi vă voiu luà pre voi
împreună.
4. Şi veţi cunoaşte, că eu am tri-
mis la voi porunca aceasta, ca să
fie legătura mea cu Levì, zice Dom-
nul atotţiitorul.
5. Legătura mea a fost cu el de
vieaţă şi de pace; şi i-am dat lui,
ca, cu frică să se teamă de mine,
şi de către faţa numelui meu să se
cutremure.
6. Legea adevărului a fost în gura
lui şi strâmbătate nu s'a aflat în
buzele lui; în pace drept a umblat
cu mine şi pre mulţi a întors dela
strâmbătate.
7. Că buzele preotului vor păzì
ştiinţa şi legea vor cercà din rostul
lui, că îngerul Domnului atotţiito-
rului este.
8. Şi voi v'aţi abătut din cale şi
aţi slăbit pre mulţi în lege, stricat-aţi
legătura lui Levì, zice Domnul atot-
ţiitorul.
9. Şi eu v'am dat pre voi să fiţi
defăimaţi şi lepădaţi la toate neamu-
rile, pentrucă n'aţi păzit căile mele,
ci aţi luat feţele în lege.
10. Au nu un tată este vouă tu-
turor? Au nu un Dumnezeu v'au fă-
cut pre voi? Pentruce aţi lăsat fie-
ştecare pre fratele său, ca să spur-
caţi legătura părinţilor voştri?
11. Părăsitu-s'a Iuda, şi urâciu-
ne s'a făcut în Israil şi în Ierusa-
lim, pentrucă a spurcat Iuda sfin-
tele Domnului, care a iubit, şi a că-
utat spre dumnezei streini.
12. Pierde-va Domnul pre omul
cel ce face acestea, până ce se va
smerì din lăcaşurile lui Iacov, şi din
cei ce aduc jertfă Domnului atotţii-
torului.
13. Şi acestea, care le-am urît aţi
făcut, acopereaţi cu lacrămi jertfel-
nicul Domnului şi cu plâns şi cu
suspin din ostenele; au este încă

11. Psalm 112, 3 şi 71, 11; Isaia 19, 19, 21 şi 41, 25; Sof. 2, 11.
2. *2.* Isaia 1, 20; Leviţi 26, 14; A 2 Lege 28, 15; Ierem. 2, 17. *3.* A 2 Lege 18, 3.

6. A 2 Lege 33, 10.
9. 2 Paral. 19, 7.
10. Mateiu 23, 9; Efeseni 4, 2.

vrednic a căută spre jertfă, sau a
luă primire din mâinile voastre?
14. Şi aţi zis: pentruce Domnul
au mărturisit între tine, şi între mu-
ierea tinereţelor tale, pre care o ai
lăsat? Şi aceasta este părtaşe cu
tine, şi muiere legăturii tale.
15. Şi n'a făcut bine şi rămăşiţa
duhului lui? Şi aţi zis: ce alt fără
numai sămânţă caută Dumnezeu?
Şi păziţi cu duhul vostru, şi feme-
ea tinereţelor tale să nu o părăseşti.
16. Ci dacă urându-o o ai gonit,
zice Domnul Dumnezeul lui Israil,
va acoperì păgânătatea cugetele tale,
zice Domnul atotţiitorul, şi păziţi cu
duhul vostru şi să nu o părăsiţi.
17. Cei ce aţi întărâtat pre Dom-
nul cu cuvintele voastre şi aţi zis:
cu ce l-am întărâtat pre el? Cu a-
ceea că ziceţi: tot cel ce face rău,
bine este înaintea Domnului, şi în-
tru ei el bine au voit, şi unde este
Dumnezeul dreptăţei?

CAP. 3.

Prorocie despre Mesia. Indemnarea poporului la pocăinţă. Mustrări pentru neaducerea pârgelor.

Iată eu trimit îngerul meu, şi va
gătì cale înaintea feţei mele şi în-
dată va venì la Biserica sa Dom-
nul, pre care voi căutaţi, şi îngerul
legăturei, pre care voi îl voiţi, iată
vine, zice Domnul atotţiitorul.
2. Şi cine va puteà suferì ziua
intrărei lui? Sau cine va puteà stà
întru vederea lui? Pentrucă el va in-
trà ca focul topitorului şi ca iarba
nălbitorilor.
3. Şi va şedeà topind şi curăţind
ca argintul şi ca aurul, şi va curăţì
pre fiii lui Levì, şi va vărsà preste
ei, ca aurul şi ca argintul, şi vor
aduce Domnului jertfă întru drep-
tate.
4. Şi va plăceà Domnului jertfa
lui Iuda şi a Ierusalimului, ca zi-
lele veacului şi ca anii cei dina-
inte.
5. Şi voiu venì la voi cu judecată
şi voiu fì mărturie grabnică asupra
fermecătorilor şi asupra preacurve-
lor, şi asupra celor ce jură strâmb
cu numele meu pentru minciună, şi
asupra celor ce trag simbria slugi-
lor şi asupresc pre văduve, şi bat
cu pălmi pre sirimani, şi asupra
celor ce abat judecata nemernicului,
şi asupra celor ce nu se tem de
mine, zice Domnul atotţiitorul.
6. Că eu sunt Domnul Dumnezeul
vostru, şi nu mă schimb, şi voi fiii
lui Iacov n'aţi oprit dela nedrep-
tăţile părinţilor voştri.
7. V'aţi abătut dela legea mea, şi
nu o aţi păzit, întoarceţi-vă către
mine, şi mă voiu întoarce către voi,
zice Domnul atotţiitorul.
8. Şi aţi zis: întru ce ne vom în-
toarce? Au înşelà-va omul pre Dum-
nezeu? Pentrucă voi mă amăgiţi pre
mine şi ziceţi: întru ce te-am amă-
git? Că zeciuirile şi pârga cu noi
sunt.
9. Şi căutând voi căutaţi, şi pre
mine voi mă amăgiţi.
10. Anul s'a împlinit, şi aţi băgat
toate rodurile în vistierii, şi va fì
jaful lui în casa lui; întoarceţi-vă
dar întru aceasta, zice Domnul a-
totţiitorul, şi voiu deschide vouă
jghiaburile cerului, şi voiu vărsà
binecuvântarea mea vouă până va
fì destul.
11. Şi voiu împărţì vouă de mân-
care, şi nu voiu stricà vouă roada
pământului vostru, şi nu va slăbì
viea voastră cea din ţarină, zice
Domnul atotţiitorul.

---

3. *1.* Mateiu 11, 10; Marcu 1, 2; Lucà 1, 17; 7, 27. *3.* Isaia 1, 25, Ierem. 9, 7.
5. Eşire 20, 7.
6. Ps 32, 11.
7. Zaharia 1, 3.
10. Pilde 3, 10; Iezechiil 44, 30.

12. Şi vă vor ferici pre voi toate
neamurile, pentrucă veţi fi voi mie
pământ dorit, zice Domnul atotţii-
torul.
13. Ingreuiat-aţi asupra mea cu-
vintele voastre, zice Domnul, şi aţi
zis: întru ce am grăit rău asupra ta?
14. Zis-aţi: deşert este cel ce slu-
jeşte lui Dumnezeu, şi ce este mai
mult, că am păzit poruncile lui, şi
am umblat cu cucerie înaintea fe-
ţei Domnului atotţiitorului?
15. Şi acum fericim pre cei stre-
ini, şi se zidesc de isnoavă toţi cei
ce fac fărădelege, şi s'au împroti-
vit lui Dumnezeu şi s'au mântuit.
16. Acestea au grăit împrotivă cei
ce se tem de Domnul, fieştecare că-
tre aproapele său, şi au ascultat Dom-
nul şi au auzit, şi au scris carte de
pomenire înaintea sa celor ce se tem
de el şi se sfiesc de numele lui.
17. Şi vor fi mie, zice Domnul
atotţiitorul, în ziua care eu o fac
spre moştenire şi îi voiu alege pre
ei precum alege omul pre fiul său,
care'i slujeşte lui.
18. Şi vă veţi întoarce şi veţi ve-
deà ce este între cel drept şi între
cel fărădelege, între cel ce slujeşte
lui Dumnezeu, şi între cel ce nu slu-
jeşte lui.

12. Ⱥ 2 Lege 28, 10 şi 33, 29.
13. Iov 24. 9; Ps. 72, 13.
14. Ierem. 44, 17, 18. *17.* Ps. 102, 13.
18. Isaia 11, 4; 2 Tesal. 2, 8.

CAP. 4.

Ziua de judecată a Domnului. Răsărirea Soarelui dreptăţei. Prorocii Mesianice şi vremuri mai bune.

Iată vine ziua arzând ca un cup-
tor, şi'i va arde pre ei, şi toţi cei
de alt neam, şi toţi cei ce fac fără-
delege vor fi trestie, şi'i va aprinde
pre ei ziua aceea care vine, zice
Domnul atotţiitorul, şi nu va rămâ-
neà dintru ei rădăcină, nici odraslă.
2. Şi va răsări vouă celor ce vă
temeţi de numele meu, soarele drep-
tăţei şi vindecare în aripile lui, şi
veţi ieşi şi veţi jucà ca viţeii cei
sloboziţi din legături.
3. Şi veţi călcà pre cei fărădelege,
că vor fi cenuşă supt picioarele voa-
stre, în ziua care eu o fac, zice Dom-
nul atotţiitorul.
4. Aduceţi-vă aminte de legea lui
Moisì robul meu, precum v'am a-
şezat vouă în Horiv porunci şi în-
dreptări la tot poporul lui Israil.
5. Iată eu voiu trimite vouă pre
Ilie Tesviteanul mai 'nainte până ce
va veni ziua Domnului cea mare şi
luminată.
6. Care va întoarce inima tatălui
spre fiu, şi inima omului spre ve-
cinul său, ca să nu viu şi să bat pă-
mântul de tot.

4. 1. Ps. 49, 23.
2. Ps. 20, 10: Lucà 1. 78.
3. Ps. 49, 23. *4.* Ⱥ 2 Lege 6, 3.
6. Lucà 1, 17.

CARTEA LUI TOVIT

CAP. 1.

Neamul lui Tovit. Frica de Dumnezeu și năpastea bătrânului Tovit.

Cartea cuvintelor lui Tovit al lui Toviil, al lui Ananiil, al lui Aduil al lui Gavail, dintru sământa lui Asiil, din neamul lui Neftalim.

2. Care s'a robit în zilele lui Enemessar împăratul Asirienilor din Tizvis, care este deadreapta Chidiosului din Neftalim în Galileea deasupra lui Asir.

3. Eu Tovit pre calea adevărului și a dreptăței am umblat în toate zilele vieței mele, și milostenie multă am făcut fraților mei, și neamului meu, celor ce erau duși cu mine în țara Asirienilor la Ninevi.

4. Și când eram în țara mea, în pământul lui Israil, tânăr fiind eu, tot neamul lui Neftalim tatăl meu s'a depărtat dela casa Ierusalimului, care s'a ales din toate neamurile lui Israil, ca toate neamurile să jertfească.

5. După ce s'a sfințit Biserica lăcașul celui prea înalt, și s'a zidit pentru toate neamurile veacului, și toate neamurile, care împreună s'au depărtat, și casa lui Neftalim tatăl meu jertfeà lui Vaal, junincei.

6. Iar eu singur mergeam de multe ori în Ierusalim la praznice, precum este scris tot poporului lui Israil poruncă veșnică: pârga și zeciuiala rodurilor și cele întâiu născute ale turmei mele, și le dam preoților fiilor lui Aaron la jertfelnicul tuturor rodurilor.

7. Zeciuiala cea dintâiu o dam fiilor lui Levì celor ce slujiau în Ierusalim; iar adoua zeciuială o vindeam și mergeam și o cheltuiam în Ierusalim în tot anul;

8. Iar a treia o dam celor ce se cuvineà, precum a fost poruncit Devora muma tatălui meu, pentrucă sărac am rămas de tatăl meu.

9. Și după ce m'am făcut bărbat am luat femeie pre Ana din seminția neamului meu, și am născut din tr'însa pre Tovie.

10. Ș când am fost dus în robie la Ninevi, toți frații mei și cei din neamul meu, mâncau din pâinile păgânilor;

11. Iar eu mi-am păzit sufletul meu să nu mănânce, că'mi aduceam aminte de Dumnezeu din tot sufletul meu.

12. Și au dat cel prea înalt har și milă înaintea lui Enemessar, și i-am fost lui cumpărător.

13. Și mergând în Midia am pus la Gavail fratele lui Gavria din Raghis al Midiei zece talanți de argint.

14. Și după moartea lui Enemes-

---

1. *2.* 4 Imp. 17, 3 și 18, 11.
5. 3 Imp. 12, 28.

sar a împărăţit Senahirim feciorul lui în locul lui şi nefiind căile lui aşezate, mai mult nu m'am putut duce în Midiea.

15. Şi în zilele lui Enemessar milostenii multe făceam fraţilor mei: pâinile mele le dam celor flămânzi şi hainele mele celor goli; şi ori pre care din neamul meu îl vedeam mort şi lepădat după zidul Ninevii, îl îngropam.

16. Şi ori pre care omorà împăratul Senahirim, când a venit fugind din Iudeea, pre ascuns luându'i îi îngropam, că pre mulţi a omorît întru mânia sa şi a căutat împăratul trupurile lor, şi nu le-a aflat.

17. Şi mergând un Ninevitean a spus împăratului, că eu i-am îngropat pre ei. şi m'am ascuns, şi înţelegând că mă caută să mă omoare, temându-mă m'am dat în laturi.

18. Atunci mi-a luat tot ce am avut, şi nimic nu mi-a rămas mie afară de Ana muerea mea şi Tovie fiul meu.

19. Ci n'au trecut cincizeci şi cinci de zile, până când l-au omorît pre el doi feciori ai lui, cari au fugit în munţii Ararat; şi a împărăţit Saherdon fiul lui în locul lui.

20. Şi a pus pre Ahiahar feciorul lui Anail fratelui meu mai mare preste toată dregătoria tatălui său, şi preste toată purtarea de grijă; deci rugându-se Ahiahar pentru mine, m'am întors la Ninevi.

21. Şi erà Ahiahar şi paharnic şi preste inel, şi dregător şi purtător de grije.

22. Şi l-a pus pre el Saherdon al doilea după sine, iar el îmi erà nepot de frate.

---

16. 4 Imp. 19, 35.
17. Sirah 48, 24.
18. 4 Imp. 19, 37.
19. Isaia 37, 38.

CAP. 2.

Orbirea lui Iovit; mustrarea de casnici şi răbdarea lui.

Şi după ce m'am întors eu la casa mea, mi s'a dat mie Ana muerea mea şi Tovie fiul meu; iar la sărbătoarea celor Cincizecimei, care este sfântă a şaptea săptămână, făcutus'a prânz bun mie, şi am şezut să mănânc.

2. Şi văzând că sunt bucate multe, am zis fiului meu: mergi şi adu pre care vei aflà din fraţii noştri lipsit, care îşi aduce aminte de Domnul; şi iată eu te aştept.

3. Iar el viind a zis: tată! Unul din neamul nostru sugrumat zace lepădat în târg.

4. Atunci eu mai 'nainte de a gustà, sărind l-am luat pre el şi l-am dus la o casă până când a apus soarele,

5. Şi întorcându-mă m'am spălat şi am mâncat pâinea mea supărat.

6. Şi mi-am adus aminte de prorocia lui Amos, cum a zis: întoarce-se-vor sărbătorile voastre întru plângere şi toate veseliile voastre întru tânguire, şi am plâns; şi, după ce a apus soarele m'am dus, şi săpând l-am îngropat.

7. Iar vecinii râdeau zicând: nu se teme mai mult acesta, că se va omorî pentru lucrul acesta, măcar că odată cu fuga abià a scăpat; şi acum iar îngroapă pre cei morţi?

8. Şi într'acea noapte fiind ostenit de îngropăciune, m'am culcat pângărit lângă peretele curţei, cu faţa descoperită.

9. Şi nu ştiam că sunt pasări în părete, şi fiindu'mi ochii mei deschişi, s'au găinat pasările fierbinte în ochii mei, şi s'au făcut albeţe în ochii mei, şi am mers la doftori şi nu mi-a folosit.

---

2. *6.* Amos 8, 10; 1 Macav. 1, 41.

10. Şi m'a hrănit Ahiahar până am mers în Elemaida.
11. Iar muerea mea Ana făceà lucruri muereşti, şi le trimeteà stăpânilor.
12. Şi aceia i-au plătit ei, şi i-au dat şi un ied.
13. Şi când a venit la mine a început a strigà, şi i-am zis ei: de unde este iedul? Au de furat este? Dă'l stăpânilor, că nu este slobod a mâncà de furat.
14. Iar ea a zis: dar mi s'a dat mie afară de plată. Ci nu o am crezut, şi am zis să'l deà înapoi stăpânilor şi m'am mâniat pre ea.
15. Iar ea răspunzând mi-a zis mie: unde sunt milosteniile tale şi dreptăţile tale? Iată cunoscute sunt toate cu tine.

CAP. 3.

Rugăciunea bătrânului Tovit şi a Sarei fata lui Raguil; ascultarea rugăciunii lor şi trimiterea îngerului ajutător.

Şi mâhnindu-mă am plâns şi m'am rugat cu durere zicând:
2. Drept eşti Doamne, şi toate lucrurile tale şi toate căile tale sunt milă şi adevăr şi judecată adevărată, şi drept judeci în veac.
3. Adu'ţi aminte de mine, şi caută spre mine, să nu mă pedepseşti pre mine pentru păcatele mele şi pentru neştiinţele mele şi ale părinţilor mei, cari au păcătuit înaintea ta.
4. Că n'am ascultat poruncile tale, şi ne-ai dat în jefuire şi în robie şi în moarte şi în pildă de ocară la toate neamurile la cari suntem risipiţi.
5. Şi acum multe sunt judecăţile tale şi adevărate, nu face după păcatele mele şi ale părinţilor mei, pentrucă n'am făcut poruncile tale, şi n'am umblat cu adevăr înaintea ta.
6. Şi acum, precum este plăcut înaintea ta, fă cu mine: porunceşte să ià duhul meu, ca să mă slobozesc şi să mă fac pământ, că mai de folos este mie a murì decât a trăì, că ocări mincinoase am auzit şi mâhnire multă este întru mine.
7. Porunceşte dar să mă slobozesc din nevoea aceasta, în locul cel veşnic, nu întoarce faţa ta dela mine.
8. Intru aceeaşi zi s'a întâmplat Sarei fetei lui Raguil în Ecvatana Midiei, de o au ocărît slujnicile tatălui ei, că a fost măritată după şapte bărbaţi; iar Asmodeu dracul cel rău, i-a omorît pre ei mai 'nainte de a se împreunà ei cu ea, cum este la mueri.
9. Că ziceà ei: au nu pricepi că'ţi sugrumi bărbaţii tăi? Iată şapte ai avut, şi nici a unuia dintr. ei nu te-ai numit?
10. Ce ne baţi pre noi pentru ei? Dacă a murit, du-te cu ei; să nu vedem din tine fiu sau fată în veac.
11. Acestea auzindu-le ea, s'a mâhnit foarte, cât erà să se sugrume, şi a zis: pre mine singură mă are tatăl meu, de voiu face aceasta, ocară va fi lui, şi bătrâneţele lui le voiu pogorî cu durere în iad.
12. Şi s'a rugat spre fereastră şi a zis: bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul meu şi bine este cuvântat numele slavei tale cel sfânt şi cinstit în veci, bine să te cuvinteze toate făpturile tale în veac.
13. Şi acum Doamne, ochii mei şi faţa mea către tine am întors, zicând: să mă slobozeşti pre mine de pre pământ, ca să nu mai auz eu ocară.
14. Tu cunoşti Doamne, că curată sunt de tot păcatul bărbătesc, şi n'am pângărit numele tău, nici numele tatălui meu în pământul robiei mele.

3. 4. A 2 Lege 28, 15.

15. Una născută sunt tatălui meu
şi n'are el alt prunc, care să moştenească după el, nici frate aproape, nici are acela fiu ca să mă păzesc pre mine lui muere.
16. Iată mi-a pierit şapte, pentru ce este mie a mai trăi? Şi de nu se pare ţie a mă omorî pre mine, porunceşte a căutà spre mine, şi a mă miluì ca să nu mai auz ocară.
17. Şi s'a auzit rugăciunea amândurora înaintea slavei marelui Dumnezeu, şi s'au trimis Rafail să'i vindece pre amândoi: lui Tovit să-i curețe albețele şi pre Sara fata lui Raguil să o deà femeie lui Tovie fiului lui Tovit şi să lege pre Asmodeu dracul cel rău, că lui Tovie s'a dat ca să o aibă pre ea femeie.
18. Intr'acea vreme întorcându-se Tovie a intrat în casa sa, şi Sara fata lui Raguil s'a pogorît din foişorul său.

CAP. 4.

Tovit povățueşte pre fiul său a păzi poruncile lui Dumnezeu şi'i destăinueşte cei zece talanți depuşi la Raguil.

In ziua aceea şi-a adus aminte Tovit de argintul, care l-a pus la Gavail în Raghisul Midii.
2. Şi a zis întru sine: eu mi-am cerut moarte, pentruce nu chem pre Tovie fiul meu, ca să spui lui mai 'nainte de ce voiu murì?
3. Şi chemându'l pre el a zis: fiule! De voiu murì, îngroapă-mă, şi să aibi grije de muma ta, cinsteşte-o pre ea în toate zilele vieţei tale, şi fă ce va plăceà ei, şi să nu o mâhneşti pre ea.
4. Adu'ți aminte fiule, că multă nevoie a avut cu tine în pântece; când va murì, îngroapă-o lângă mine într'o groapă.
5. In toate zilele fiule adu'ți aminte de Domnul Dumnezeul nostru, şi cu voea nu păcătuì, şi nu călcà poruncile lui; şi în toate zilele vieței tale fă dreptate, şi nu umblà pre căile nedreptăţei.
6. Că de vei face tu adevărul, cu spor vor fi ţie căile tale întru faptele tale, şi tuturor celor ce fac dreptate.
7. Din cele ce ai tu fă milostenie şi să nu pismuiască ochiul tău, când faci milostenie.
8. Să nu'ți întorci fața ta de către nici un sărac, şi de către tine nu'şi va întoarce Dumnezeu fața sa.
9. După cât de multă avere ai, fă milostenie; de ai mult, mult dă.
10. De ai puțin, după cât ai de puțin nu te sfiì a face milostenie.
11. Că comoară bună agoniseşti ţie la ziua cea de lipsă, că milostenia din moarte izbăveşte, şi nu'l lasă să intre întru întunerec.
12. Că bun dar este milostenia tuturor celor ce o fac pre ea, înaintea celui prea înalt.
13. Păzeşte-te pre tine fiule de toată curvia, şi mai 'nainte ià ţie femeie din sămânța părinților tăi; şi nu luà femeie streină, care nu este din neamul tatălui tău.
14. Că fii prorocilor suntem: Noe, Avraam, Isaac, Iacov, aceştia sunt părinţii noştri din veac.
15. Adu'ți aminte fiule! Că toți aceştia au luat femei din frații săi, şi s'au binecuvântat întru fiii săi, şi sămânța lor va moştenì pământul.
16. Şi acum fiule iubeşte pre frații tăi, şi nu te trufì cu inima ta de frații tăi, şi de fiii şi de fetele poporului tău; ia'ți ţie dintr'înşii femeie.
17. Că în trufie este pierdere şi neaşezare multă, şi întru fală scădere şi lipsă mare, şi necuviința este muma foametei.

---

4. *1.* 1, 14. *3.* Eşire 20, 12; Sirah 7, 28.

7. Pilde 3, 9; Sirah 4, 10; Lucà 14, 13; Sirah 35, 11; 29, 15. *13.* 1 Tesal. 4, 3.

18. Plata fiecărui om care ţi-a lucrat ţie, să nu rămâe preste noapte la tine, ci o dă îndată, şi de vei sluji lui Dumnezeu, ţi se va răsplăti.

19. Ià aminte fiule întru toate lucrurile tale, şi fii înţelept întru toată petrecerea ta; şi ce urăşti tu, nimărui să nu faci.

20. Vin, cât să te îmbeţi, să nu bei, şi să nu meargă cu tine în calea ta beţia.

21. Din pâinea ta dă celui flămând şi din hainele tale celor goli.

22. Tot ce prisoseşte ţie fă milostenie, şi să nu pismuiască ochiul tău, când faci milostenie.

23. Pune pâinile tale preste mormântul drepţilor, şi nu dà celor păcătoşi.

24. Sfat dela tot înţeleptul cere, şi niciodată să nu lepezi sfatul cel de folos.

25. Şi în toată vremea binecuvintează pre Domnul Dumnezeul tău, şi cere dela el, ca să se îndrepteze căile tale şi toate cărările tale, şi sfaturile tale vor sporì.

26. Că toate neamurile n'au sfat; ci însuş Domnul dă toate bunătăţile, şi ori pre care vreà, smereşte precum vreà.

27. Şi acum fiule ţine minte poruncile mele, şi să nu se şteargă din inima ta.

28. Iar acum arăt ţie, că sunt zece talanţi de argint, cari i-am pus la Gavail fiul lui Gavria în Raghisul Midiei.

29. Şi nu te teme fiule pentrucă am sărăcit.

30. Ai tu multe, de te vei teme de Dumnezeu, şi te vei depărtà de tot păcatul şi vei face ce este plăcut înaintea lui.

---

18. Lev. 19, 12; Iacov *5*, 4.
19. A 2 Lege 24, 14.

CAP. 5.

Trimiterea lui Tovie şi însoţirea lui de către înger în Raghisul Midiei.

Şi răspunzându-i Tovie a zis; tatăl Face-voiu toate câte ai poruncit mie.

2. Ci, cum voiu puteà luà argintul dela el, de vreme ce nu'l cunosc pre el?

3. Şi i-a dat lui scrisoarea mâinei şi i-a zis lui: caută'ţi om, care să meargă cu tine, şi să'i plătesc lui simbrie până sunt viu, şi ducându-te ià argintul.

4. Şi s'a dus să caute om, şi a aflat pre Rafail, care erà înger şi nu ştieà, şi i-a zis lui: poţi merge cu mine în Raghisul Midiei, şi ştii locurile?

5. Şi a zis îngerul: eu voiu merge cu tine, şi la Gavail fratele nostru am mas.

6. Şi a zis Tovie către el: aşteaptă-mă să spuiu tatălui meu. Şi i-a zis lui: mergi, şi să nu zăboveşti.

7. Şi mergând a spus tatălui său: iată am aflat om care va merge cu mine, iar el a zis: chiamă'l pre el la mine, ca să cunosc din ce neam este, şi de este om credincios, ca să meargă cu tine.

8. Şi l-a chemat pre el, şi a intrat şi s'a închinat unul altuia.

9. Şi a zis Tovit lui: frate, din ce neam şi din ce sămânţă eşti tu? Spune'mi.

10. Şi i-a zis lui: neam şi seminţie cerci tu? Au năimit, care să meargă cu fiul tău?

11. Şi i-a zis Tovit lui: voiu frate să cunosc neamul tău şi numele.

12. Iar el a zis: eu sunt Azaria al lui Ananie celui mare din fraţii tăi.

13. Şi i-a zis Tovit lui: sănătos să vii frate şi să nu te superi pre mine, pentrucă am întrebat să ştiu neamul tău şi sămânţa ta.

14. Şi tu eşti fratele meu din neam frumos şi bun, că am cunoscut pre Anania şi pre Ionatan fiii lui Sameu celui mare.

15. Că mergeam împreună la Ierusalim a ne închinà, aducând cele întâiu născute şi zeciuelele roadelor, şi n'au rătăcit cu rătăcirea fraţilor noştri.

16. Din rădăcină bună eşti frate; ci spune'mi, ce simbrie să'ţi dau? O drahmă pre zi, şi cele de lipsă ţie, ca şi fiului meu.

17. Şi încă voiu mai adaoge ţie pre deasupra simbriei, de vă veţi întoarce sănătoşi.

18. Şi s'a tocmit aşà şi a zis către Tovie: găteşte-te de cale, şi să călătoriţi bine.

19. Şi a gătit fiul lui cele de cale.

20. Şi i-a zis lui tatăl lui: mergi cu omul acesta, iar Dumnezeu cel ce lăcueşte în cer, să îndrepteze calea voastră, şi îngerul lui Dumnezeu să meargă împreună cu voi.

21. Şi au ieşit amândoi să meargă, şi câinele pruncului a mers cu ei.

22. Şi a plâns Ana muma lui, şi a zis către Tovit: pentruce ai mânat pre fiul nostru?

23. Au nu erà el toiagul mâinii noastre? Intrând şi ieşind înaintea noastră.

24. Argint la argint să nu sosească, ci el urâciune fiului nostru să se facă.

25. Că precum ni s'a dat nouă a trăì dela Domnul, aceasta destul este nouă.

26. Şi i-a zis ei Tovit: nu aveà grije soro! Sănătos va venì, şi ochii tăi îl vor vedeà pre el.

27. Că înger bun va merge împreună cu el. şi se va îndreptà calea lui, şi se va întoarce sănătos. Şi a încetat a mai plânge.

CAP. 6.

Călătoria lui Tovie; prinderea peştelui periculos, luarea măruntaelor lui pentru lecuiri şi sfatul îngerului pentru căsătorie.

Iar ei mergând pre cale, au sosit seara la rîul Tigris şi au mas acolo.

2. Şi pruncul s'a pogorît să se spele, iar un peşte din rîu a sărit şi a vrut să înghiţă pre prunc.

3. Iar îngerul i-a zis lui: prinde peştele acesta, şi a prins pruncul peştele, şi l-a tras la pământ.

4. Şi i-a zis îngerul: spintecă peştele şi ià inima, ficatul şi fierea şi le pune bine.

5. Şi a făcut pruncul precum i-a zis îngerul, iar peştele frigându-l l-a mâncat.

6. Şi s'au dus amândoi, până ce s'au apropiat de Ecvatana.

7. Şi a zis pruncul către înger: Azarie frate: de ce sunt bune inima, ficatul şi fierea peştelui?

8. Şi i-a zis lui îngerul: inima şi ficatul de va bântuì pre cinevà drac sau duh rău, dintr'acestea trebue a face fum înaintea omului sau a femeii, şi mai mult nu se va bântuì.

9. Iar fierea a unge pre omul, care are albeaţă în ochi, şi se va vindecà.

10. Şi apropiindu-se de Raghi a zis îngerul către prunc: frate, astăzi vom măneà la Raguil, care îţi este rudă ţie, şi are el o fată una născută, anume Sara.

11. Voiu grăì despre ea, ca să o deà ţie femeie.

12. Că ţie se cuvine moştenirea ei, că tu singur eşti din ruda ei, iar fetişoara este frumoasă şi înţeleaptă.

13. Deci acum ascultă-mă, şi voiu grăì către tatăl ei, şi când ne vom întoarce dela Ragon, vom face nunta.

14. Că ştiu că Raguil nu o va dà

---

6. *12.* Num. 27, 8; 37, 3.

altui bărbat după legea lui Moisì; sau va fì vinovat morții, că moștenirea ție se cuvine să o iei, decât orice alt om.

15. Atunci a zis pruncul către înger: Azarie frate! Am auzit eu că fetișoara aceasta a fost dată la șapte bărbați, și toți în cămară au pierit.

16. Și acum eu unul sunt al tatălui meu și mă tem, ca nu intrând să mor, ca și cei mai dinainte, că un drac o iubește pre ea, care nimănui nu strică, fără numai celor ce intră la ea.

17. Și acum eu mă tem să nu mor, și să pogor vieața tatălui meu și a mumei mele de supărarea cea pentru mine în groapă, și alt fiu n'au ei, care să'i îngroape.

18. Și i-a zis lui îngerul: nu'ți aduci aminte de cuvintele, care ți-a poruncit ție tatăl tău, ca să'ți iei femeie din neamul tău?

19. Și acum ascultă-mă frate, că'ți va fì ție femeie și de dracul ei nici o seamă să nu bagi, că în noaptea aceasta se va dà ea ție femeie.

20. Și când vei intrà în cămară, să iei spuză de tămâeturi, și pune din inima peștelui și din ficat, și fă fum, și va mirosì dracul, și va fugì, și nu se va mai întoarce în veacul veacului.

21. Și când vei intrà la ea, sculați-vă amândoi, și strigați către milostivul Dumnezeu, și se va milostivì spre voi, și vă va mântuì.

22. Nu te teme, că din veac s'a gătit ea ție, și tu o vei mântuì pre ea, si va merge cu tine, și socotesc, că vei aveà dintr'însa fii.

23. Și după ce a auzit Tovie acestea, o a îndrăgit pre ea, și sufletul lui foarte s'a lipit de ea, și a sosit în Ecvatana.

CAP. 7.

Raguil din îndemnul îngerului dă pre Sara fata sa soție lui Tovie și se face nunta.

Și au venit la casa lui Raguil, și i-a întâmpinat pre ei Sara, și s'a închinat lor, și aceștia ei, și i-a băgat pre dânșii în casă.

2. Și a zis Raguil către Edna muerea sa: cum seamănă tinerelul acesta cu Tovit nepotul meu.

3. Și i-a întrebat pre ei Raguil: de unde sunteți fraților?

4. Și ei au zis lui: din fiii lui Neftalim cei robiți la Ninevi.

5. Și a zis el către ei: cunoașteți pre Tovit fratele nostru? Și ei ziseră: îl cunoaștem.

6. Și a zis lor: sănătos este? Iar ei i-au zis lui: trăește și este sănătos și a zis Tovie: tată'mi este.

7. Și a sărit Raguil și l-a sărutat pre el și a plâns, și l-a binecuvântat pre el, și i-a zis lui: fiu de om bun și de omenie ești.

8. Și auzind că Tovit a pierdut ochii săi, s'a întristat și a plâns, și Edna femeia lui și Sara fata lui au plâns.

9. Și i-a primit pre ei cu osârdie și a tăiat un berbece din oi, și a pus înainte bucate multe.

10. Și a zis Tovie către Rafail: Azarie frate! Grăiește de cele ce ziceai tu pre cale, și să se săvârșiască lucrul, și a spus cuvântul lui Raguil.

11. Și a zis Raguil către Tovie: mănâncă și beà și fii vesel, că ție se cuvine să iei pre fata mea.

12. Însă voiu spune ție adevărul: dat-am pre fata mea la șapte bărbați, și în noaptea în care au intrat ei la ea, au murit. Ci ține'ți firea și fii vesel.

13. Și a zis Tovie: nu voiu gu-

---

7. *10.* 5, 4.

stà nimic aici, până când nu o veţi aduce şi o veţi pune înaintea mea.

14. Şi a zis Raguil: ià-o pre ea de acum după lege, că tu eşti ei frate şi ea îţi este ţie soră. Iar milostivul Dumnezeu să vă deà vouă cele mai bune.

15. Şi a chemat pre Sara fata sa şi luându-o de mână, o a dat pre ea muere lui Tovie şi a zis: iată după legea lui Moisì ià-o pre ea, şi o dù la tatăl tău, şi i-a binecuvântat pre ei.

16. Şi a chemat pre Edna muerea sa, şi luând carte a scris legătura şi o a pecetluit. Şi au început a mâncà.

17. Şi a chemat Raguil pre Edna muerea sa, şi a zis ei: Soro! Găteşte cealaltă cămară şi o bagă pre ea acolo.

18. Şi a făcut precum i-a zis, şi băgând-o pre ea acolo a plâns, aşijderea şi fata împreună a plâns.

19. Şi a zis către ea: cutează fiică, Domnul cerului şi al pământului te va bucurà pre tine pentru întristarea ta aceasta, cutează fiică.

CAP. 8.

Căsătoria lui Tovie cu Sara; rugăciunea lor, ospăţul nunţei şi înzestrarea.

Iar după ce a săvârşit cina, a băgat pre Tovie la ea.

2. Şi intrând el şi-a adus aminte de cuvintele lui Rafail şi a luat spuză de tămâeturi şi a pus deasupra inima peştelui şi ficatul, şi a făcut fum, şi mirosind dracul mirosul a fugit la cele mai din sus ale Eghipetului, şi l-a legat pre el îngerul.

3. Iar după ce s'au închis amândoi, s'a sculat Tovie din pat, şi a zis: scoală soro şi să ne rugăm, ca să se milostivească spre noi Domnul.

4. Şi a început Tovie a zice: bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri şi bine este cuvântat numele tău cel sfânt şi slăvit în veci.

5. Bine să te cuvinteze cerurile şi toate lucrurile tale.

6. Tu ai făcut pre Adam şi i-ai dat lui ajutor pre Eva întărire pre femeia lui; dintr'aceştiea s'a făcut sămânţă oamenilor.

7. Tu ai zis: nu este bine să fie omul singur, să'i facem lui ajutor asemenea lui.

8. Şi acum Doamne! Nu pentru curvie iau eu pre sora mea aceasta, ci întru adevăr.

9. Porunceşte milostivindu-te spre mine, ca să îmbătrânesc împreună cu ea.

10. Şi ea a zis cu el: amin. Şi au dormit amândoi în noaptea aceea.

11. Şi sculându-se Raguil s'a dus de a săpat groapă, zicând: au nu şi acesta va murì?

12. Şi viind Raguil la casa sa, a zis Ednii femeii sale: trimite o slujnică să vază oare trăeşte; iar de nu, să'l îngrop pre el şi nimenea să nu ştie.

13. Şi a intrat slujnica, şi deschizând uşa i-a aflat pre amândoi dormind.

14. Şi ieşind a spus lor că trăeşte, şi bine a cuvântat Raguil pre Dumnezeu zicând:

15. Bine eşti cuvântat Dumnezeule cu toată binecuvântarea curată şi sfântă.

16. Şi bine să te cuvinteze pre tine sfinţii tăi, şi toate fãpturile tale şi toţi îngerii tăi, şi cei aleşi ai tăi, bine să te cuvinteze pre tine întru toţi vecii.

17. Bine eşti cuvântat, pentrucă m'ai veselit pre mine şi nu s'a făcut mie precum gândeam, ci după

7. 14. Num. 36, 6.

8. 6. Fac. 2, 7.

mila ta cea multă ai făcut cu noi.
18. Bine eşti cuvântat, că ai miluit pre amândoi unii născuţi.
19. Fă cu ei Doamne milă, săvârşeşte vieaţa lor cu sănătate, cu veselie şi cu milă.
20. Şi a poruncit slugilor să astupe groapa, şi le-a făcut lor nuntă în patrusprezece zile.
21. Şi a zis Raguil lui, mai 'nainte de a se săvârşi zilele nunţei cu jurământ, ca să nu iasă el, până ce se vor plinì patrusprezece zile de nuntă.
22. Şi atunci luând jumătate dintru averea lui să meargă sănătos la tatăl său; şi celelalte când voiu murì eu şi femeia mea.

CAP. 9.

Tovie trimite pre Azaria la Gavail şi aduce banii şi pre Gavail la nuntă.

Şi a chemat Tovie pre Rafail, şi i-a zis lui: Azarie frate! Ià cu tine o slugă şi două cămile şi mergi în Raghisul Midiei, la Gavail şi'mi adu mie argintul, şi pre el îl adu la nuntă, că m'a jurat Raguil să nu ies eu.
2. Şi tatăl meu numără zilele, şi de voiu zăbovì mai mult, va dorì foarte.
3. Şi a mers Rafail, şi a mas la Gavail, şi i-a dat lui scrisoarea; iar Gavail a scos pungile pecetluite, şi le-a dat lui.
4. Şi au mânecat împreună, şi au venit la nuntă, şi bine a cuvântat pre Tovie şi pre femeia lui.

CAP. 10.

Intoarcerea lui Tovie la părinţii săi cei întristaţi, luându-şi muierea sa Sara cu zestrea ei.

Iar Tovit tatăl lui numără toate zilele.
2. Şi după ce s'au plinit zilele călătoriei, şi n'au venit, a zis Tovit: să nu cumvà să se fi ruşinat? Au nu cumvà să fi murit Gavail, şi nimenea nu este, care să'i deà lui argintul? Şi s'a întristat foarte.
3. Şi i-a zis lui muierea: a pierit pruncul, de vreme ce zăboveşte; şi a început a'l plânge pre el, şi a zis: vai! Rău îmi pare fiule, că te-am lăsat, lumina ochilor mei.
4. Iar Tovit i-a zis ei: taci nu te supărà, că sănătos este; şi ea a zis lui: taci nu mă înşelà, a pierit pruncul meu.
5. Şi mergeà în toate zilele afară la drumul, pre care s'a fost dus, şi ziua pâine nu mâncà, şi nopţile toate nu încetà a plânge pre Tovie fiul său, până ce s'au sfârşit cele patrusprezece zile de nuntă, care s'a jurat Raguil să le petreacă el acolo.
6. Şi a zis Tovie lui Raguil: slobozeşti-mă, că tatăl meu şi muma mea mai mult nu nădăjduesc că mă vor mai vedeà.
7. Şi i-a zis lui socrul său: rămâi la mine, şi eu voiu trimite la tatăl tău şi voiu arătà lui cele despre tine.
8. Iar Tovie a zis: nu, ci mă sloboade la tatăl meu.
9. Şi sculându-se Raguil a dat lui pre Sara muierea lui, şi jumătate din avuţii, oameni, vite şi argint, şi binecuvântându'i pre ei i-a slobozit, zicând:
10. Dumnezeul cerului să vă fericească pre voi fiilor mai 'nainte de ce voiu murì eu.
11. Iar fetei i-a zis: cinsteşte pre socrii tăi, că ei sunt acum părinţii tăi, să auz de tine veste bună, şi o a sărutat pre ea.
12. Şi Edna a zis către Tovie: frate iubite! Domnul cerului să te aşeze, şi să'mi deà mie să văz pre fiii tăi din Sara fata mea, ca să mă veselesc înaintea Domnului.
13. Şi iată puiu la tine ca pre un odor pre fiica mea, şi să nu o mâhneşti pre ea.

14. După aceasta s'a dus şi Tovie binecuvântând pre Domnul, că au îndreptat calea sa, şi bine au cuvântat pre Raguil şi pre Edna femeia lui.

15. Şi au mers până ce s'au apropiat ei de Ninevi.

CAP. 11.

Bucuria părinţilor pentru sosirea fiului lor Tovie. Tămăduirea minunată a ochilor lui Tovit.

Şi a zis Rafail către Tovie: ştii frate cum ai lăsat pre tatăl tău.

2. Să mergem noi mai 'nainte de cât muerea ta, şi să gătim casa; ia dar în mână fierea peştelui.

3. Şi purceseră, şi veni împreună şi câinile după ei; iar Ana şedeà în drum căutând să vază viind pruncul pre cale.

4. Şi l-a zărit pre el viind, şi zise tatălui lui: iată fiul tău vine, şi omul cel ce a mers împreună cu el.

5. Şi a zis Rafail: ştiu eu Tovie că va deschide tatăl tău ochii săi, tu dar unge cu fierea ochii lui, şi usturându'l se va frecà, şi va lepădà albeţele, şi te va vedeà pre tine.

6. Iar Ana alergând a căzut preste grumazul fiului său, şi i-a zis lui: văzutu-te-am fiule, de acum voiu murì, şi au plâns amândoi.

7. Iar Tovit ieşà la uşă, şi se împiedecà; iar fiul lui a alergat la el, şi a apucat pre tatăl său, şi a uns cu fierea ochii tatălui său, zicând: cutează tată.

8. Şi dacă l-a usturat a frecat ochii săi, şi a ras de pre luminele ochilor lui albeţele, şi văzând pre fiul său a căzut pre grumazul lui şi a plâns.

9. Şi a zis: bine eşti cuvântat Dumnezeule, şi bine este cuvântat numele tău în veci, şi binecuvântaţi sunt toţi sfinţii tăi îngeri, că m'ai bătut şi m'ai miluit, că iată văz pre fiul meu Tovie.

10. Şi a intrat fiul lui bucurându-se, şi a spus tatălui său lucrurile cele mari, care s'au făcut în Midiea.

11. Şi a ieşit Tovit întru întâmpinarea nurorii sale, bucurându-se şi binecuvântând pre Dumnezeu la poarta Ninevii, şi se mirau toţi cei ce'l vedeau pre el mergând, că au văzut, iar Tovit mărturiseà înaintea lor, că l-a miluit pre el Dumnezeu.

12. Şi dacă s'a apropieat Tovit de Sara noru-sa o a binecuvântat pre ea, zicând: bine ai venit fiică, bine este cuvântat Dumnezeu, cel ce te-au adus la noi, şi tatăl tău şi muma ta.

13. Şi s'a făcut bucurie tuturor fraţilor lui celor din Ninevi.

14. Că a venit Ahiahar şi Nasvas vărul lui. Şi a ţinut nunta lui Tovie cu veselie şapte zile.

CAP. 12.

Ingerul Rafail nu vreà să primească răsplata propusă şi povăţuindu-i spre bine se face nevăzut.

Şi a chemat Tovit pre Tovie fiul său, şi i-a zis lui: vezi fiule de plăteşte simbria omului celui ce a mers cu tine şi a'i mai adaoge lui trebue.

2. Şi Tovie a zis: tatăl Nu'mi pare rău de voiu dà lui jumătate din cele ce am adus, că pre mine m'a adus ţie sănătos, şi pre femeia mea o a tămăduit şi argintul meu l-a adus şi pre tine aşijderea te-a vindecat.

3. Şi a zis bătrânul: cu dreptul se cade lui; şi a chemat pre înger, şi i-a zis lui: ià jumătate din toate câte aţi adus, şi mergi sănătos.

4. Atunci îngerul chemând pre amândoi într'ascuns, le-a zis lor: binecuvântaţi pre Dumnezeu şi vă mărturisiţi lui, şi daţi slavă lui, şi vă mărturisiţi lui înaintea tuturor ce-

lor vii, pentru cele ce au făcut cu voi.

5. Bine este a binecuvântà pre Dumnezeu, şi a prea înălţà numele lui, cuvintele lucrurilor lui Dumnezeu cu cinste arătându-le, şi nu vă leneviţi a vă mărturisì lui.

6. Taina împăratului bine este a o ascunde, iar lucrurile lui Dumnezeu ale descoperì, slavă este.

7. Faceţi bine şi răul nu vă va aflà pre voi.

8. Bună este rugăciunea cu post şi cu milostenie şi cu dreptate; mai bine este puţin cu dreptate, decât mult cu strâmbătate.

9. Mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur, că milostenia din moarte izbăveşte, şi aceasta curăţă tot păcatul.

10. Cei ce fac milostenie şi dreptate, umpleà-se-vor de vieaţă; iar cei ce păcătuesc, vrăjmaşi sunt vieţei lor.

11. Nu voiu ascunde de către voi nici un cuvânt.

12. Că am zis: că taina împăratului bine este a o ascunde; iar lucrurile lui Dumnezeu ale descoperì slavă este.

13. Deci când te rugai tu şi nora ta Sara, eu am adus pomenirea rugăciunii voastre înaintea celui sfânt, şi când îngropai pre cei morţi aşijderea eram de faţă cu tine.

14. Şi când nu te-ai lenevit a te sculà şi a lăsà prânzul tău, ca să mergi să îngropi pre cel mort nu erà necunoscută mie fapta ta cea bună, ci împreună cu tine eram.

15. Şi acum m'au trimis pre mine Dumnezeu să te vindec pre tine, şi pre nora ta Sara.

16. Eu sunt Rafail unul din cei şapte îngeri sfinţi, cari aduc rugăciunile sfinţilor, şi ies înaintea slavei celui sfânt.

17. Şi s'au turburat amândoi, şi au căzut pre feţele lor, că se înfricoşase.

18. Şi le-au zis lor: nu vă temeţi că pace va fì vouă; iar pre Dumnezeu binecuvântaţi în veac, că nu cu darul meu, ci cu voea Dumnezeului nostru am venit, pentru aceea bine să'l cuvântaţi pre el în veci.

19. In toate zilele mă arătam vouă, şi n'am mâncat nici am băut, ci numai vedere vedeaţi voi, iar acum mărturisiţi-vă lui Dumnezeu, că mă suiu la cel ce m'au fost trimis, şi scrieţi în carte toate câte s'au săvârşit.

20. Şi s'a sculat, şi mai mult nu l-au văzut, şi mărturiseau lucrurile cele mari şi minunate ale lui Dumnezeu cum s'a arătat lor îngerul Domnului.

CAP. 13.

Cântarea de laudă a lui Tovit şi prevestirea fericirei Ierusalimului.

Şi Tovit a scris rugăciune de bucurie, şi a zis.

2. Bine este cuvântat Dumnezeu cel viu în veci şi împărăţia lui, că el bate şi miluеşte, pogoară în iad şi ridică, şi nu este cine să scape din mâna lui.

3. Mărturisiţi-vă lui fiii lui Israil înaintea neamurilor, că el ne-au risipit pre noi întru ele, acolo arătaţi slava lui şi'l înălţaţi pre el înaintea a tot cel viu.

4. Că acesta este Domnul nostru şi Dumnezeu, el este Tatăl nostru întru toţi vecii; ne va bate pre noi pentru nedreptăţile noastre, şi iarăş ne va miluì şi ne va adunà dintru toate neamurile, întru care veţi fì risipiţi.

5. De vă veţi întoarce către el cu toată inima voastră şi cu tot sufletul vostru, ca să faceţi înaintea lui adevărul, atunci se va întoarce

13. 2. A 2 Lege 32, 39. 1 Imp. 2. 6. Inţelepciune 16, 13.

către voi, şi nu'şi va ascunde faţa sa de către voi; ci veţi vedeà cele ce va face cu voi.

6. Drept aceea mărturisiţi-vă lui cu toată inima voastră, şi binecuvântaţi pre Domnul dreptăţei şi înălţaţi pre împăratul vecilor.

7. Eu în pământul robiei mele mă mărturisesc lui, şi arăt puterea şi mărirea lui la neamul cel păcătos.

8. Intoarceţi-vă păcătoşilor şi faceţi dreptate înaintea lui, cine ştie, doar de vă va primì, şi vă va miluì pre voi?

9. Pre Dumnezeul meu înalţ, şi sufletul meu pre împăratul cerului şi se va bucurà de mărirea lui, zică toţi, şi să se mărturisească lui cu dreptate.

10. Ierusalime cetate sfântă! Bate-te-va pre tine pentru faptele fiilor tăi, şi iarăşi va miluì pre fiii celor drepţi.

11. Mărturiseşte-te Domnului, că este bun, şi binecuvintează pre Impăratul vecilor, ca cortul lui iarăşi să se zidească întru tine cu veselie, şi să veselească întru tine pre robii tăi, şi să iubească pre cei dosădiţi întru tine întru toate neamurile veacului.

12. Neamuri multe de departe vor venì la numele Domnului Dumnezeu, având în mâini daruri, şi aducând daruri Impăratului cerului; neamurile neamurilor te vor lăudà pre tine, şi vor dà ţie bucurie.

13. Blestemaţi vor fì toţi cei ce te urăsc pre tine, şi binecuvântaţi vor fì toţi cei ce te iubesc pre tine în veac.

14. Bucură-te şi te veseleşte, pentrucă fiii drepţilor se vor adunà, şi vor binecuvântà pre Domnul drepţilor.

15. O! Fericiţi cei ce te iubesc pre tine, bucurà-se-vor de pacea ta, şi fericiţi câţi s'au întristat pentru toate bătăile tale, că de tine se vor bucurà văzând toată slava ta, şi se vor veselì în veac.

16. Sufletul meu bine să cuvinteze pre Dumnezeu împăratul cel mare, că se va zidì Ierusalimul cu safir şi cu smaragd şi cu piatră scumpă.

17. Zidurile tale şi turnurile şi băştile cu aur curat, şi uliţele Ierusalimului cu viril şi cu antracs şi cu piatră dela Sufir măruntă se vor aşterne.

18. Şi vor zice toate uliţele lui aliluia, şi vor lăudà zicând: bine este cuvântat Dumnezeu cel ce au înălţat toţi vecii.

CAP. 14.

Sfârşitul povestirei bătrânului Tovit şi a tânărului Tovie.

Şi a încetat Tovit a se mărturisì; şi erà de cincizeci şi opt de ani când a orbit, iar după opt ani a văzut.

2. Şi făceà milostenie, şi a adaos a se teme de Domnul Dumnezeu, şi a se mărturisì lui.

3. Şi îmbătrânind foarte a chemat pre fiul său şi pre cei şase fii ai fiului său.

4. Şi i-a zis lui: fiule! Ià pre fiii tăi, iată eu am îmbătrânit, şi aproape este ieşirea mea dintr'această vieaţă, şi mergi în Midiea fiule, că crez eu, că toate câte a grăit Ionà prorocul de Ninevi sunt adevărate, că'i va venì ei surpare; iar în Midiea mai multă pace va fi până la o vreme.

5. Şi fraţii noştri cei ce sunt în pământ se vor risipì dintr'acel prea bun pământ, şi Ierusalimul se va pustiì, şi casa lui Dumnezeu într'însul se va arde de tot, şi pustie va fi până la o vreme.

---

16. Apoc. 21, 19.
14. *5.* Esdra 3, 8.

6. Şi iarăşi va miluì pre ei Dumnezeu, şi'i va întoarce pre ei la pământul acela şi vor zidì casa, nu ca cea dintâiu, până ce se vor plinì vremile veacului.

7. Şi după aceasta se vor întoarce din robii, şi vor zidì Ierusalimul cu cinste, şi casa lui Dumnezeu se va zidì într'însul, întru toate neamurile veacului cu zidire mărită, precum au grăit despre aceasta prorocii.

8. Şi toate neamurile se vor întoarce cu adevărat, ca să se teamă de Domnul Dumnezeu, şi vor îngropà idolii săi, şi vor binecuvântà toate neamurile pre Domnul.

9. Şi poporul lui se va mărturisì lui Dumnezeu, şi va înălţà Domnul pre poporul său.

10. Şi se vor bucurà toţi cei ce iubesc pre Domnul Dumnezeu, cari cu adevărat şi cu dreptate, fac milă fraţilor noştri.

11. Şi acum fiule du-te dela Ninevi, că cu adevărat vor fi cele ce a grăit prorocul Ionà; iar tu ţine legea şi poruncile, şi fii iubitor de milă şi drept, ca să fie bine ţie, şi mă îngroapă pre mine cu cinste, şi pre muma ta cu mine, şi mai mult nu rămâneţi în Ninevi.

12. Fiule! Vezi ce a făcut Aman lui Ahiahar, celui ce l-a hrănit pre el, în ce chip din lumină l-a dus pre el la întunerec, şi câte i-a răsplătit lui, şi Ahiahar s'a mântuit, iar aceluia răsplătirea s'a dat, şi el s'a pogorît întru întunerec.

13. Manasì a făcut milostenie, şi s'a mântuit din laţul morţii, care l-a fost întins lui; iar Aman a căzut în laţ şi a pierit.

14. Şi acum fiule vezi, ce face milostenia, şi cum mântueşte dreptatea.

15. Şi acestea zicând el s'a sfârşit sufletul lui pre pat; şi erà de o sută cincizeci şi opt de ani.

16. Şi l-a îngropat pre el cu cinste, şi după ce a murit şi Ana muma sa, o a îngropat pre ea lângă tatăl său.

17. Iar Tovie cu muierea sa şi cu fiii săi s'a dus în Ecvatana la Raguil socrul său, şi a îmbătrânit cu cinste.

18. Şi a îngropat pre socrii săi cu cinste, şi a moştenit averea lor şi a lui Tovit tatălui său. Şi a murit când erà de o sută douăzeci şi şapte de ani în Ecvatana Midiei.

19. Şi mai nainte de a murì el, a auzit pierderea Ninevii, pre care o a robit Navuhodonosor şi Asir, şi s'a bucurat mai nainte de moarte de Ninevi.

7. Isaia 2, 2.

CARTEA IUDITEI

CAP. 1.

Intărirea cetăţei Ecvatana şi biruinţa lui Navuhodonosor asúpra lui Arfacsad.

In anul al doisprezecelea al împărăţiei lui Navuhodonosor, care a împărăţit la Ninevi cetatea cea mare a Asirienilor, în zilele lui Arfacsad, care a împărăţit preste Midieni la Ecvatana.

2. Şi a zidit la Ecvatana împrejur ziduri din pietre cioplite, de trei coţi de late şi de şase coţi de lungi; şi a făcut înălţimea zidului de şaptezeci de coţi, şi lărgimea de cincizeci de coţi.

3. Şi turnurile lui le-a pus preste porţile ei de o sută de coţi, iar lăţimea temeliilor de şasezeci de coţi.

4. Şi a făcut porţile ei, porţi ridicându-se spre înălţime de şaptezeci de coţi, şi lăţimea lor de pătruzeci de coţi, ca să poată ieşî oştirile cele tari ale lui, şi taberile pedestrimei lui.

5. Şi a făcut răsboiu în zilele acelea împăratul Navuhodonosor asupra împăratului Arfacsad în câmpul cel mare, care câmp este în hotarele Ragavului.

6. Şi au venit la el toţi cei ce lăcuiau muntele, şi toţi cari lăcuesc Eufratul şi Tigrul şi Idaspinul şi câmpul Eriohului al împăratului Elimeilor, şi s'au adunat neamuri multe foarte la tabăra fiilor lui Helod.

7. Şi a trimis Navuhodonosor împăratul Asirienilor la toţi cei ce lăcuiau în Persida, şi la toţi cei ce lăcuiau la apus şi în Kilichia, şi în Damasc şi în Livan şi în preajma Livanului, şi la toţi cei ce lăcuiau despre faţa marginei mărei.

8. Şi la neamurile Carmilului şi ale Galaadului şi ale Galileei cei de sus, şi la lăcuitorii câmpului celui mare Esdrilomului, şi la toţi cei din Samaria şi din cetăţile ei, şi dincolo de Iordan până la Ierusalim şi Vetani şi Heius şi Cadis şi rîul Eghipetului.

9. Şi Tafnas şi Ramesi, şi tot pământul Ghesemului până unde vine deasupra Taneosului şi a Memfeosului, şi la toţi cei ce lăcuesc Eghipetul până unde se vine la hotarele Etiopiei.

10. Ci toţi lăcuitorii pământului n'au băgat seamă de cuvântul lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, şi n'au mers împreună cu el la răsboiu, că nu s'au temut de el; că li se păreà lor, că nu este mai mare decât ori ce alt om, şi au trimis înapoi pre solii lui deşerţi, cu necinste dela faţa sa.

11. Şi s'a mâniat Navuhodonosor foarte asupra tuturor ţărilor acestora şi s'a jurat pre scaunul său şi pre împărăţiea sa, că cu adevărat va să facă izbândă despre toate hotarele

Chilichiei şi ale Damascului şi ale Siriei.
12. Să omoare cu sabia sa pre toţi cei ce lăcuesc în pământul lui Moav, şi pre fiii lui Amon şi toată Iudeia, şi pre toţi Eghiptenii până unde se vine la hotarele amândurora mărilor.
13. Şi s'a sculat cu puterea sa asupra împăratului Arfacsad în anul al şaptesprezecelea şi s'a întărit în răsboiul lui.
14. Şi a bătut toată puterea lui Arfacsad şi toată călărimea lui, şi toate carele lui, şi a stăpânit cetăţile lui.
15. Şi a ajuns până la Ecvatana, şi a biruit turnurile şi a prădat uliţele ei, şi podoaba ei o a pus spre ocară ei, şi a prins pre Arfacsad în munţii Ragavului, şi l-a împuns pre el cu suliţele sale, şi l-a pierdut pre el de tot în ziua aceea.
16. Şi s'a întors cu ei la Ninevi el şi toată oştirea lui, şi mulţimea cea foarte mare de oameni răsboinici, şi au fost acolo desfătându-se şi ospătându-se el şi oştirea lui într'o sută şi douăzeci de zile.

CAP. 2.

Navuhodonosor trimite pre Olofern să jefuiască toate împărăţiile şi popoarele.

Iar în anul al optsprezecelea în douăzeci şi două ale lunii dintâiu făcutu-s'a cuvânt în casa lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, ca să'şi isbândească preste tot pământul, precum a fost zis.
2. Şi chemând pre toate slugile sale şi pre toţi boierii săi le-a spus lor taina sfatului său, rostindu-le cu gura sa tot răul pământului acestuia.
3. Iar ei au judecat să piarză tot trupul, care n'a ascultat de cuvântul gurii lui.
4. Şi a fost după ce a sfârşit sfatul său, a chemat Navuhodonosor împăratul Asirienilor pre Olofern mai marele puterii sale, care erà al doilea după el, şi a zis către el:
5. Acestea zice împăratul cel mare, domnul atotpământul: iată tu după ce vei ieşi dela faţa mea, ià împreună cu tine bărbaţ., cari nădăjduesc în vîrtutea lor, pedestri o sută şi douăzeci de mii, şi mulţime de cai cu călăreţi douăsprezece mii, şi mergi împrotiva atotpământul spre apus, că n'au ascultat de cuvântul gurii mele.
6. Şi le vesteşte lor: să'mi gătească mie pământ şi apă, că voiu ieşi cu mâniea mea asupra lor, şi voiu acoperì toată faţa pământului cu picioarele puterii mele, şi'i voiu dà pre ei spre pradă lor.
7. Şi văile lor se vor umpleà de cei răniţi ai lor, şi pâraele şi rîurile pline fiind de morţii lor se vor vărsà, şi'i voiu duce pre ei robi la marginile atotpământul.
8. Deci tu ieşind, coprinde'mi mie tot hotarul lor, şi de se vor dà pre sine ei ţie, păzeşte'i pre ei mie până la ziua mustrărei lor.
9. Iar de cei ce nu vor ascultà, să nu fie milă ochiului tău ai dà spre ucidere şi jaf în tot pământul tău, că viu sunt eu, şi puterea împărăţiei mele, câte am grăit, voiu şi face acestea cu mâna mea.
10. Iar tu să nu calci nici unul din cuvintele domnului tău, ci deplin să le faci precum ţi-am poruncit ţie, şi nu întârzià a face acestea.
11. Şi ieşind Olofern dela faţa domnului său, a chemat toate căpeteniile şi povăţuitorii şi mai marii oştirilor Asiriei.
12. Şi a numărat bărbaţi aleşi la tabără, precum i-a poruncit lui domnul său, la o sută şi douăzeci de mii, şi călăreţi arcaşi douăsprezece

mii, şi i-a rânduit pre ei, în ce chip se rândueşte mulţimea războiului.

13. Şi a luat cămile şi asini, care să poarte povara lor, mulţime multă foarte, şi oi şi boi şi capre, fără de număr, ca să fie mai gata, şi hrană multă pentru tot bărbatul, şi aur şi argint din casa împăratului mult foarte.

14. Şi a ieşit el şi toată puterea lui în cale, ca să meargă înaintea împăratului Navuhodonosor, şi s'a acoperit toată faţa pământului către apus de carele şi de călăreţii şi de pedestrii cei aleşi ai lor, şi multă amestecătură a ieşit împreună cu ei ca lăcustele şi ca nisipul pământului, pentrucă nu erà număr mulţimei lor.

15. Şi ieşiră dela Ninevi cale de trei zile preste faţa câmpului Vectilet, şi a tăbărît dela Vectilet aproape de muntele cel deastânga Kilichiei cei de sus.

16. Şi luând toată puterea sa, pre pedestri şi pre călăreţi şi carele sale, şi s'a dus de acolo la munte.

17. Şi a tăiat pre Fud şi pre Lud şi a prădat pre toţi fiii lui Rasìs, şi pre fiii lui Ismail, cei de către faţa pustiului către amiază zi despre Helon.

18. Şi a trecut Eufratul şi a venit în Mesopotamia şi a surpat toate cetăţile cele înalte dela pârîul Arvonai până unde se vine la mare, şi a cuprins hotarele Kilichiei şi a tăiat pre toţi cei ce au stătut împrotiva lui.

19. Şi a venit până la hotarele lui Iafet cele despre austru şi despre faţa Araviei şi a încunjurat pre toţi fiii lui Madiam, şi a ars sălaşurile lor şi a prădat stânile lor.

20. Şi s'a pogorît în câmpul Damascului pre vremea secerei de grâu şi a ars toate ţarinile lor, şi turmele şi cirezile le-a omorît.

21. Şi cetăţile lor le-a prădat, şi câmpurile lor le-a vânturat, şi a bătut pre toţi tinerii lor cu ascuţitul sabiei.

CAP. 3.

Olofern supune toate popoarele, silindu-le a se închinà lui Navuhodonosor ca lui Dumnezeu.

Şi a căzut groaza şi frica lui preste toţi cei ce lăcuiau pre lângă mare cari erau în Sidon şi în Tir, şi preste cei ce lăcuiau în Sur şi în Ochina, şi preste toţi cei ce lăcuiau în Iemnaan.

2. Şi cei ce lăcuiau în Azot şi în Ascalon s'au temut de el foarte şi au trimis la el soli cu cuvinte de pace zicând:

3. Iată noi slugile lui Navuhodonosor împăratului celui mare suntem înaintea ta, fă cu noi, cum este plăcut feţei tale.

4. Iată odăile noastre, şi tot locul nostru, şi tot câmpul grânelor, şi turmele şi cirezile şi toate stânele sălaşurilor noastre aproape sunt, înaintea feţei tale sunt, fă ce'ţi place ţie.

5. Iată şi cetăţile noastre, şi cei ce lăcuesc întru ele, robii tăi sunt, viind fă cu ele precum se pare bine înaintea ochilor tăi.

6. Şi s'au dus bărbaţii la Olofern şi i-au spus lui după cuvintele acestea.

7. Şi s'a pogorît spre marginea mării el şi puterea lui, şi a pus pază în cetăţile cele înalte.

8. Şi a luat dintru dânşii bărbaţi aleşi de ajutor, şi l-a primit pre el ei şi toţi cei dimprejurul ţării lor cu cununi şi cu hore şi cu tâmpine.

9. Şi a stricat toate hotarele lor, şi desişurile lor le-a tăiat.

10. Şi avea el poruncă să piarză de tot pre toţi dumnezeii pământului, ca numai lui Navuhodonosor

singur să se închine şi toate neamurile şi toate limbile lor să'l cheme pre el Dumnezeu.

11. Şi viind în faţa Ezdrilenilor aproape de Doteia, care loc este împreajma herăstrăului celui mare al Iudeii, şi a tăbărît între Ghevà şi între cetatea Schivtilor, şi a fost acolo o lună de zile, ca să adune acolo toată plinirea puterii sale.

CAP. 4.

Israeliţii înfricoşaţi de Olofern; Marele preot Ioachim îi încurajează şi smerindu-se toţi cer ajutorul lui Dumnezeu

Şi au auzit fiii lui Israil, cari lăcuiau în Iudeia, toate câte a făcut neamurilor Olofern mai marele oştirilor lui Navuhodonosor împăratul Asirienilor, şi cum a prădat toate jertfelnicele lor, şi le-a dat spre peire.

2. Şi s'au înfricoşat foarte de faţa lui, şi pentru Ierusalim şi pentru Biserica Domnului Dumnezeului lor s'au turburat.

3. Că nu de mult erà întors din robie, ci decurând tot poporul Iudei se adunase, şi vasele şi jertfelnicul şi casa se sfinţise de spurcăciune.

4. Şi a trimis în tot hotarul Samariei, şi în Conas şi în Vetor şi în Velmen şi în Ierihon şi Hovà şi Esorà şi în valea Salimului, şi a cuprins toate vârfurile munţilor celor înalţi, şi au încunjurat cu zid satele cele dintr'însele, şi a pus acolo hrană pentru gătirea răsboiului, că decurând erau câmpurile lor secerate.

5. Şi Ioachim preotul cel mare, care erà în zilele acelea în Ierusalim, a scrìs celor ce lăcuiau în Vetulia şi din Vetumetam, care este împreajma Ezdrilenilor despre faţa câmpului celui aproape de Dotaim zicând: să apuce suişurile munţilor, căci prin ele erà intrarea la Iudeia şi lesne erà a'i oprì pre ei suindu-se, doi inşi să steà asupra tuturor bărbaţilor, fiind strimtă trecătoarea.

6. Şi au făcut fiii lui Israil precum le-a poruncit lor Ioachim preotul cel mare, şi bătrânimea atot poporul lui Israil, care şedeà în Ierusalim.

7. Şi a strigat tot bărbatul lui Israil către Dumnezeu cu osârdie mare, şi şi-au smerit sufletele lor cu nevoinţă mare, ei şi femeile lor.

8. Şi pruncii lor şi dobitoacele lor, şi tot nemernicul şi năimitul şi cel cumpărat cu argint al lor au pus saci preste mijloacele lor şi tot bărbatul şi toată muerea şi pruncii.

9. Şi cei ce lăcuiau în Ierusalim au căzut înaintea feţei Bisericii, şi au presărat cu cenuşă capetele lor şi au întins sacii săi înaintea feţei Domnului şi jertfelnicul cu saci l-au învălit.

10. Şi au strigat către Dumnezeul lui Israil toţi împreună cu strigare mare, ca să nu deà spre jaf pre fiii lor, şi pre femeile lor spre pradă, şi cetăţile moştenirei lor spre pierire, şi sfintele spre spurcăciune şi spre ocară şi spre bucurie neamurilor.

11. Şi au ascultat Dumnezeu rugăciunea lor, şi au văzut necazul lor, şi a postit poporul zile multe în toată Iudeia şi în Ierusalim înaintea sfintelor Domnului atotţiitorului.

13. Şi Ioachim preotul cel mare, şi toţi cei ce stau înaintea Domnului, preoţii şi cei ce slujeau Domnului, cu saci încinşi la mijloacele lor, aduceau arderea de tot a neîncetării, şi rugăciunile şi darurile cele de bună voe ale poporului, şi aveau cenuşe preste chiverele lor, şi stri-

gau către Domnul din toată puterea, ca să caute cu milă spre toată casa lui Israil.

CAP. 5.

Olofern întrebând află dela Ahior, care este starea trecută și cea de față a Israiltenilor.

Și s'a dat de știre lui Olofern mai marele oștirilor lui Asur, cum că fiii lui Israil s'au gătit de răsboiu, și au închis trecătorile munților, și au zidit tot vârful muntelui înalt, și au pus la câmp piedeci.

2. Și s'a mânieat cu mânie foarte, și a chemat pre toți boierii lui Moav și pre povățuitorii lui Amon și pre toți domnii margenii mării, și le-a zis lor:

3. Spuneți'mi mie fiii lui Hanaan, cine este poporul acesta, care șade în munte? Și ce cetăți sunt în care lăcuesc? Și ce mulțime de oștire au? Și în ce stă tăria și puterea lor? Și cine este la ei împărat, sau mai mare povățuitor al oștirii lor? Și pentru ce nu bagă în seamă, ca să vie înaintea mea împotrivindu-se mai mult decât toți cei ce lăcuesc la apus?

4. Și a zis către el Ahior povățuitorul tuturor fiilor lui Amon:

5. Ascultă domnul meu cuvânt din gura slugii tale, și voiu spune ție adevărul despre poporul acesta, care lăcuește muntele acesta, care este aproape de tine, și nu va ieși minciună din gura slugii tale.

6. Poporul acesta este din neamul Haldeilor.

7. Și a nemernicit mai nainte în Mesopotamiea, că n'a vrut să urmeze dumnezeilor părinților săi, cari au fost în pământul Haldeilor.

8. Și au ieșit din calea părinților săi, și s'au închinat Dumnezeului cerului, pre care l-au cunoscut Dumnezeu; pentru aceea i-au scos pre ei dela fața dumnezeilor lor, și au fugit în Mesopotamiea, și au lăcuit acolo zile multe.

9. Și au zis Dumnezeul lor să iasă din lăcașul lor, și să meargă în pământul lui Hanaan, și a lăcuit acolo, și s'a înmulțit cu aur și cu argint și cu dobitoace multe foarte.

10. Și după aceea s'a pogorît în Eghipet, că acoperise foametea fața pământului lui Hanaan, și au lăcuit acolo, până ce s'au întors, și s'au înmulțit acolo foarte, și nu eră număr neamului lor.

11. Și s'a sculat asupra lor împăratul Eghipetului, și cu vicleșug i-a împilat pre ei, și cu osteneala cărămidăriei i-a asuprit pre ei, și i-a făcut pre ei robi; iar ei au strigat către Dumnezeul lor, și au bătut tot pământul Eghipetului cu rane nevindecate.

12. Și i-au scos pre ei Eghiptenii dela fața lor, și au secat Dumnezeu marea Roșie înaintea lor, și i-au adus pre ei către muntele Sinai și Kadis-Varni.

13. Și au scos pre toți cei ce lăcuiau în pustie, și au lăcuit în pământul Amoreilor, și pre toți Esevonenii i-au pierdut cu puterea lor.

14. Și trecând Iordanul au moștenit tot muntele.

15. Și au scos dela fața sa pre Hananeu, pre Ferezeu, pre Ievuseu, pre Sihem și pre toți Gherghesenii, și au lăcuit într'însul zile multe.

16. Și până n'au păcătuit înaintea Dumnezeului lor, erau toate bunătățile împreună cu ei, că Dumnezeu cel ce urăște nedreptatea este cu ei.

17. Iar când s'au abătut dela calea, care le-au pus lor, foarte mult au pierit în multe răsboaie, și s'au dus robi în pământ strein, și bise-

5. 7. Fac. 11, 31. 9. Fac. 12, 1. 10. Fac. 46, 6.

rica Dumnezeului lor s'a stricat până în pământ, şi cetăţile lor le-au coprins vrăjmaşii.

18. Şi acum întorcându-se la Dumnezeul lor, s'au suit din locurile risipirii, unde erau risipiţi, şi au luat Ierusalimul unde este sfinţeniea lor, şi s'au făcut lăcuitori muntelui acestuia, că erà pustiu.

19. Şi acum stăpâne doamne! De este necunoştinţă întru poporul acesta, şi de păcătuesc împrotiva Dumnezeului lor, să socotim, că aceasta va fi lor împiedicare, şi să ne suim, şi să'i batem pre ei.

20. Iar de nu este fărădelege în neamul lor, să treacă domnul meu, ca nu cumvà să'i scutească pre ei Domnul lor şi Dumnezeul lor pentru ei, şi vom fi de ocară înaintea atotpământul.

21. Şi a fost după ce a încetat Ahior a grăì cuvintele acestea, a cârtit tot poporul, care stà împrejurul cortului.

22. Şi ziceau boierii lui Olofern şi toţi lăcuitorii pământului de pre lângă marginea mării, şi a lui Moav, să'l tae pre el; că nu ne vom teme noi de faţa fiilor lui Israil, că este popor, care n'are putere, nici tărie să se poată răsboì.

23. Drept aceea să ne suim asupra lor, şi vor fi de mâncare la toată oştirea ta doamne Oloferne.

CAP. 6.

Olofern se mânie pe Ahior şi spre pedeapsă îl trimite la Vetulia; iar Israiltenii luându-l îl mângâe şi se roagă, lui Dumnezeu pentru ajutor.

Iar după ce a încetat gâlceava bărbaţilor, celor ce şedeau împrejur la sfat, a zis Olofern mai marele puterii lui Asur către Ahior înaintea atot poporul celor streini de neam şi către toţi fiii lui Moav:

1. Şi cine eşti tu Ahior şi năimiţii lui Efraim, de ai prorocit nouă astăzi, să nu ne răsboim asupra neamului lui Israil zicând tu: că Dumnezeul lor îi apără pre ei?

3. Şi cine este Dumnezeu, fără numai Navuhodonosor? Acesta va trimite puterea sa, şi îi va pierde de tot pre ei de pre faţa pământului, şi nu'i va mântuì pre ei Dumnezeul lor.

4. Ci noi robii lui îi vom pierde de tot pre ei, ca pre un om, şi nu vor puteà stà împrotiva puterei cailor noştri, că'i vom călcà pre ei cu dânşii, şi munţii lor se vor îmbătà cu sângele lor, şi câmpii lor se vor umpleà de morţii lor.

5. Şi nu va stà împrotivă urma picioarelor lor înaintea feţei noastre, ci cu pierire vor pierì, zice împăratul Navuhodonosor domnul atot pământul, că a zis: nu vor rămâneà îndeşert graiurile cuvintelor mele.

6. Iar tu Ahior năimitul lui Amon, cel ce ai grăit cuvintele acestea în ziua nedreptăţei tale, nu vei vedeà mai mult faţa mea din ziua aceasta, până ce voiu izbândì asupra neamului celor din Eghipet.

7. Şi atunci va trece fierul oştirii mele, şi poporul slugilor mele prin coastele tale, şi vei cădeà cu cei răniţi ai lor, când mă voiu întoarce, şi te vor pune slugile mele la munte într'una din cetăţile suişurilor, şi nu vei pierì, până ce te vei prăpădì împreună cu ei.

8. Şi dacă nădăjduești întru inima ta, că nu se vor prinde, să nu ţi se schimbe faţa ta; grăit-am şi nimic nu va cădeà din cuvintele mele.

9. Şi a poruncit Olofern slugilor sale, cari stau la cortul lui, să prinză pre Ahior, şi să'l puie pre el la Vetulia, şi să'l deà în mâna fiilor lui Israil.

10. Şi'l prinseră pre el slugile lui,

şi'l duseră afară de tabără la câmp şi din câmp s'au dus la munte, şi au sosit la izvoarele cele de supt Vetulia.

11. Şi dacă i-au văzut pre ei bărbaţii cetăţii, cari erau în vârful muntelui, au luat armele lor şi au ieşit din cetate pre vârful muntelui, şi tot bărbatul prăştiaş, a oprit suirea lor, aruncând cu pietre asupra lor.

12. Iar ei supt munte au legat pre Ahior şi l-au lăsat lepădat supt rădăcina muntelui şi s'au întors la domnul lor.

13. Şi pogorându-se fiii lui Israil din cetatea lor, au mers la el, şi dezlegându'l l-au dus în Vetulia.

14. Şi l-au adus pre el la boierii cetăţii lor, cari erau în zilele acelea Oziea al lui Miha din neamul lui Simeon, şi Abris al lui Gotoniil şi Harmis al lui Melhiil.

15. Şi au chemat pre toţi bătrânii cetăţii şi au alergat tot tânărul şi toate femeile lor la adunare, şi au pus pre Ahior în mijlocul atot poporului lor.

16. Şi l-a întrebat pre el Oziea, ce s'a întâmplat cu el? Iar el răspunzând a spus lor toate graiurile sfatului lui Olofern şi toate cuvintele, care le-a grăit el în mijlocul boierilor fiilor lui Asur, şi câte s'a lăudat Olofern asupra casei lui Israil.

17. Şi căzând poporul s'a închinat lui Dumnezeu, şi a strigat către Dumnezeu zicând: Doamne Dumnezeul cerului! Caută la trufia lor, şi miluieşte smerenia neamului nostru, şi vezi faţa celor sfinţiţi ţie în ziua aceasta.

18. Şi au mângâiat pre Ahior, şi l-a lăudat pre el foarte.

19. Şi l-a luat pre el Oziea din adunare, şi l-a dus la casa sa, şi a făcut ospăţ celor mai bătrâni şi a chemat pre Dumnezeul lui Israil spre ajutor în toată noaptea aceea.

CAP. 7.

Incunjurarea cetăţii Vetulia; oprirea izvoarelor, turburarea Israeliţilor şi încurajarea lui Oziea.

Iar a doua zi a poruncit Olofern la toată oştirea sa şi la tot poporul său, care a venit într'ajutor lui, să purceadă asupra cetăţii Vetulia, şi să apuce suişurile muntelui, şi să deà răsboiu asupra fiilor lui Israil.

2. Şi a purces în ziua aceea tot bărbatul cel tare al lor, şi oştirea lor cea de o sută şi şaptezeci de mii de bărbaţi răsboinici pedestri, şi călăreţi douăsprezece mii, afară de împiedecări şi de alţi bărbaţi pedestri, cari mergeau împreună cu ei mulţime multă foarte.

3. Şi a tăbărît în vale aproape de Vetulia la izvor, şi s'a întins lăţimea dela Dotaim până la Veltem, şi în lungime dela Vetulia până la Chiamon împreajma Ezdrilomului.

4. Iar fiii lui Israil, dacă au văzut mulţimea lor, s'au turburat foarte, şi a zis fiecare către aproapele său: acum vor acoperì aceştia toată faţa pământului acestuia, şi nici munţii cei înalţi, nici văile, nici dealurile nu vor suferì greutatea lor.

5. Şi a luat fiecare armele sale cele de răsboiu, şi au aţâţat foc în turnurile sale, şi au străjuit toată noaptea aceea.

6. Iar în ziua a doua a scos Olofern toată călărimea lui în faţa fiilor lui Israil, cari erau în Vetulia, şi a socotit suişurile cetăţii lor, şi izvoarele apelor lor le-a cercat şi le-a luat pre ele, şi a pus la ele cete de oameni răsboinici, iar el s'a întors la poporul său.

7. Şi viind la el toţi boierii fiilor lui Isav şi toţi povăţuitorii popo-

rului lui Moav şi domnii cei de pre
lângă mare, au zis: să auză acum
stăpânul nostru cuvânt, ca să nu
se facă stricare în oştirea ta.
8. Că poporul acesta al fiilor lui
Israil nu nădăjdueşte în sulițele sale,
ci întru înălțimea munților săi, întru
cari lăcuesc ei, că nu este lesne
a te suì pre vârful munților lor.
9. Şi acum Doamne! Nu face răsboiu
asupra lor, cum se face răsboiul
de oştire, şi nu va cădeà din
poporul tău nici un bărbat.
10. Rămâi în tabăra ta păzind pre
fiecare din oştirea ta, şi să oprească
slugile tale izvorul cel de apă,
care iese din rădăcina muntelui, că
de acolo se adapă toți cei ce lăcuesc
în Vetulia, şi'i va omorî pre
ei setea, şi vor dà cetatea lor.
11. Iar noi şi poporul nostru ne
vom suì pre vârfurile cele de aproape
ale munților, şi vom tăbărî preste
ele, să păzim, ca să nu iasă
din cetate nici un om.
12. Şi se vor topì de foamete ei,
femeile lor şi fiii lor, şi mai 'nainte
de a venì sabia preste ei, vor pierì
în ulițele lăcuinței lor.
13. Şi vei răsplătì lor cu răsplătire
rea, pentrucă n'au ascultat de
tine, şi n'au ieşit înaintea feții tale
cu pace.
14. Şi au plăcut cuvintele lor înaintea
lui Olofern şi înaintea tuturor
slujitorilor lui, şi a rânduit să
facă precum au grăit ei.
15. Şi s'a ridicat tabăra fiilor lui
Amon, şi împreună cu ei cinci mii
din fiii lui Asur, şi au tăbărît în
vale, şi au cuprins apele şi izvoarele
apelor fiilor lui Israil, şi s'au
suit fiii lui Isav şi fiii lui Amon, şi
au tăbărît în munte în preajma Dotaimului.
16. Şi au trimis dintru ei la austru
şi la răsărit la Ecrevil, care
este în preajma Husiei, deasupra
pârîului Mohmur, şi cealaltă oştire
a Asirienilor a tăbărît la câmp şi
a acoperit toată fața pământului şi
corturile şi poverile lor a tăbărît
mulțime multă foarte.
17. Şi fiii lui Israil au strigat către
Domnul Dumnezeul lor, că s'a
împuținat duhul lor, pentrucă i-au
încunjurat toți vrăjmaşii lor, şi nu
erà a scăpà din mijlocul lor.
18. Şi a rămas împrejurul lor toată
tabăra lui Asur, pedestraşii şi carele
şi călăreții lor treizeci şi patru
de zile.
19. Şi celor ce lăcuiau în Vetulia
s'au sfârşit toate vasele cele de apă,
şi lacurile s'au deşertat, şi n'aveau
să beà să se sature într'o zi,
că, cu măsură le dà lor de băut.
20. Şi au slăbit pruncii lor şi femeile
lor, şi tinerii piereau de sete,
şi cădeau în ulițele cetății, şi în trecătorile
porților, şi nu erà putere
mai mult întru ei.
21. Şi s'a adunat tot poporul la
Ozica şi la boierii cetății, tinerii şi
femeile şi pruncii, şi au strigat cu
glas mare, şi au zis înaintea tuturor
bătrânilor:
22. Judece Dumnezeu între noi şi
între voi, că ați făcut nouă strâmbătate
mare, negrăind de pace cu
fiii lui Asur, şi acum nu este nouă
ajutor; ci ne-au dat pre noi Dumnezeu
în mâinile lor, ca să cădem înaintea
lor de sete, şi cu pierire mare.
23. Şi acum chemați'i pre ei, şi
dați cetatea toată de pradă poporului
lui Olofern şi la toată oştirea
lui, că mai bine este nouă să fim
de jaf lor, decât să murim de sete.
24. Că vom fì robi, şi va fì viu
sufletul nostru, şi nu vom vedeà
moartea pruncilor noştri cu ochii
noştri, şi pre femeile şi pre fiii noştri
sfârşindu-şi sufletele lor.
25. Mărturisim asupra voastră ce-

22. Eşire 5, 21. 25. Psalm 105, 6.

rul şi pământul, şi pre Dumnezeul nostru şi pre Domnul părinţilor noştri cel ce ne pedepseşte pre noi pentru păcatele noastre şi pentru păcatele părinţilor noştri, ca să nu facă după cuvintele acestea în ziua de astăzi.

26. Şi s'a făcut plângere mare în mijlocul adunării tuturor dimpreună, şi au strigat către Domnul Dumnezeu cu glas mare.

27. Şi a zis către ei Oziea: nădăjduiţi fraţilor, încă cinci zile să aşteptăm, în care va întoarce Domnul Dumnezeul nostru mila sa spre noi, că nu ne va părăsì pre noi până în sfârşit.

28. Iar după ce vor trece acestea, şi nu ne va venì ajutor, voiu face după cuvântul vostru.

29. Şi a risipit pre popor la tabăra lui, şi la ziduri şi la turnurile cetăţii lor s'au dus, iar pre femei şi pre prunci la casele lor i-a trimis, şi au fost foarte cu mare smerenie în cetate.

CAP. 8,

Iscusitul îndemn şi bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului Israil.

Şi a auzit în zilele acelea Iudita fata lui Merari fiul lui Ocs, fiul lui Iosif, fiul lui Oziil, fiul lui Elchiea, fiul lui Anania, fiul lui Ghedeon, fiul lui Rafain, fiul lui Achiton, fiul lui Iliu, fiul lui Eliav, fiul lui Natanail, fiul lui Samail, fiul lui Sarasadai, fiul lui Israil.

2. Şi bărbatul ei Manasi care erà din neamul şi din familia ei a fost murit în zilele secerei orzului.

3. Că stând, după cei ce legau znopi în câmp, a venit fierbinţeala preste capul lui, şi s'a culcat pre patul său, şi a murit în Vetulia cetatea sa, şi l-a îngropat pre el cu părinţii lui în ţarina cea din mijlocul Dotaimului şi Valamo.

4. Şi a fost Iudita văduvă în casa sa trei ani şi patru luni.

5. Şi şi-a făcut cort în podul casei sale, şi s'a încins cu sac, şi s'a îmbrăcat cu haine de văduvie.

6. Şi posteà în toate zilele văduviei sale, afară de ziua cea mai 'nainte de sâmbete şi de ziua sâmbetei, şi de ziua cea mai 'nainte de lună nouă, şi de ziua în care erà lună nouă, şi de sărbători şi de praznicile cele de veselie ale casei lui Israil.

7. Şi erà frumoasă la chip, şi mândră la faţă foarte, şi a lăsat ei Manasì bărbatul ei aur şi argint şi slugi şi slujnice, şi dobitoace şi ţarine, care le ţine ea.

8. Şi nu puteà nimeni să grăiască de ea nici un cuvânt rău, că se temeà de Dumnezeu foarte.

9. Şi a auzit cuvintele cele rele ale poporului, care le-a grăit celor mai mari, că a slăbit pentru lipsa apelor, şi a auzit Iudita toate cuvintele, care le-a grăit către ei Oziea, cum s'a jurat lor, că va dà cetatea după cinci zile Asirienilor.

10. Şi trimiţând pre roaba, care erà cârmuitoare preste toate averile ei, a chemat pre Oziea şi pre Havrin şi pre Harmin bătrânii cetăţei, şi ei au venit la ea, iar ea a zis lor:

11. Ascultaţi-mă acum căpeteniile celor ce lăcuesc în Vetulia, că nu este drept cuvântul vostru, care l-aţi grăit înaintea poporului în ziua aceasta, cu jurământ întărind cele ce aţi grăit între Dumnezeu şi între voi, şi aţi zis: să daţi cetatea vrăjmaşilor noştri, de nu se va întoarce Domnul întru aceste zile să ne ajute nouă.

12. Şi acum cine sunteţi voi, cari ispitiţi pre Dumnezeu în ziua de astăzi, ca şi cum aţi fi dumnezei între fiii oamenilor?

13. Şi acum pre Domnul atotţiitorul ispitiţi, şi nimic nu veţi cunoaşte în veac, că adâncurile inimei omului nu le aflaţi şi cuvintele cugetului lui nu le pricepeţi, şi cum veţi ispitì pre Dumnezeu cel ce au făcut toate acestea, şi gândul lui cum îl veţi cunoaşte, şi cugetul lui cum îl veţi pricepe?

14. Nu întărâtaţi fraţilor pre Domnul Dumnezeul nostru, că de nu va vreà să ne ajute nouă într'aceste cinci zile, el are putere când va vreà să ne acopere, sau să ne piarză înaintea feţei vrăjmaşilor noştri.

15. Iar voi nu zălogiţi sfaturile Domnului Dumnezeului nostru, că nu este ca omul, Dumnezeu, să se înfricoşeze, nici ca fiul omului să se judece, şi să i se pue lui hotar.

16. Pentru aceea să aşteptăm mântuirea lui, şi să'l chemăm pre el spre ajutorul nostru, şi de va fì lui plăcut va ascultà glasul nostru.

17. Că nu întru seminţiile noastre, nici în ziua de astăzi este neam sau familie, sau popor sau cetate dintre noi, care să se închine la dumnezei făcuţi de mâini, precum au fost în zilele cele mai dinainte, pentru care lucru s'a dat sabiei şi jafului părinţii noştri, şi au căzut cădere mare înaintea vrăjmaşilor noştri.

18. Iar noi pre alt Dumnezeu n'am cunoscut afară de el, pentru aceea nădăjduim că nu ne va trece cu vederea.

19. Că de ne vom dà noi, se va dà şi toată Iudeia, şi se vor prădà sfintele noastre, şi va cere Domnul pângăriciunea lor din gura noastră şi frica fraţilor noştri, şi robiea pământului, şi pustiirea moştenirei noastre o va întoarce în capul nostru la neamurile unde vom fì robi şi vom fì de scandelă şi de batjocură înaintea celor ce ne vor stăpânì pre noi.

20. Că nu va fì plăcută robiea noastră, ci o va întoarce întru ocară Domnul Dumnezeul nostru.

21. Şi acum fraţilor! Să arătăm fraţilor noştri, că de noi se reazămă sufletul lor, şi sfintele şi Biserica şi oltarul se proptesc preste noi.

22. Afară de toate acestea să mulţămim Domnului Dumnezeului nostru cel ce ne ispiteşte pre noi, ca şi pre părinţii noştri.

23. Aduceţi-vă aminte, câte au făcut cu Avraam, şi cu câte au ispitit pre Isaac, şi câte s'a întâmplat lui Iacov în Mesopotamia Siriei, când păşteà oile lui Lavan fratelui mumei lui, că precum pre aceia i-au ispitit spre lămurirea inimei lor; aşà şi pre noi, nu pentru ca să facă izbândă asupra noastră, ci pentru ca să ne înveţe, bate Domnul pre toţi cei ce se apropie de el.

24. Şi a zis către ea Oziea: toate câte ai zis, cu bună inimă ai grăit, şi nu este cine să se împrotivească cuvintelor tale.

25. Că nu astăzi s'a arătat înţelepciunea ta, ci dela începutul zilelor tale a cunoscut tot poporul înţelepciunea ta, că bună este zidirea inimii tale.

26. Ci poporul acesta a înseta foarte, şi ne-a silit pre noi să facem precum am grăit lor, şi ne-au făcut să ne legăm cu jurământ, care nu'l putem călcà.

27. Şi acum roagă-te tu pentru noi că eşti femeie cu frica lui Dumnezeu, şi va trimite Domnul ploaie, şi se vor umpleà lacurile noastre, ca să nu pierim mai mult.

28. Şi a zis către ei Iudita: ascultaţi-mă pre mine, şi voiu face lucru, care se va pomenì din neam în neam la fiii poporului nostru.

29. Voi stați la poartă în noaptea aceasta, și voiu ieși eu cu slujnica mea, și în zilele după care ați zis, să dați cetatea vrăjmașilor noștri, va cercetà Domnul pre Israil prin mâna mea.

30. Iar voi nu cercați să știți ce voiu să fac eu, că nu voiu spune vouă până ce se vor săvârși cele ce voiu să fac.

31. Și a zis Oziea și boierii către ea: mergi în pace, și Domnul Dumnezeu să meargă înaintea ta, și să ne deà nouă izbândă asupra vrăjmașilor noștri. Și întorcându-se dela cortul ei, s'au dus la rândurile sale.

CAP. 9.

Rugăciunea Iuditei către Dumnezeu, cerându-i ajutorul pentru sdrobirea vrăjmașilor.

Iar Iudita a căzut pre fața sa, și a pus cenușe pre capul său, și s'a desbrăcat de sacul, cu care erà îmbrăcată; și erà atuncea aducându-se în Ierusalim în casa Domnului tămâerea serii aceleea.

2. Și a strigat cu glas mare Iudita către Domnul, și a zis: Doamne Dumnezeul părintelui meu Simeon, căruia i-ai dat în mână sabie spre izbândirea celor de alt neam, cari au deschis zgăul fecioarei spre pângăriciune, și au golit coapsa spre rușine, și au spurcat zgăul spre batjocură.

3. Că ai zis: că nu va fi așà, și au făcut ei lucruri, pentru care ai dat pre boierii lor la pierire, care așternutul lor, cel cu înșelăciune amestecat l-au stropit cu sânge.

4. Și ai bătut pre slugi cu cei puternici, și pre cei puternici pre scaunele lor, și ai dat femeile lor spre pradă, și fetele lor în robie, și toate dobânzile lor spre jaf fiilor celor iubiți de tine.

5. Cari au și râvnit râvna ta, și s'au scârbit de pângăriciunea sângelui său, și te-au chemat pre tine spre ajutor.

6. Dumnezeule Dumnezeul meu, ascultă-mă pre mine văduva.

7. Că tu ai făcut cele mai 'nainte de acelea și cele după acelea și cele de acum și cele viitoare le știi, și s'au făcut cele ce ai sfătuit, și au zis: iată suntem de față.

8. Că toate căile tale sunt gata, și judecățile tale mai 'nainte cunoscute.

9. Că iată Asirienii s'au înmulțit întru puterea lor, și s'au fălit în cai și în călăreți, și s'au semețit întru brațul celor pedestri, nădăjduit-au în pavăză și în suliță și în arc și în praștie, și n'au cunoscut, că tu ești Domnul cel ce sfărâmă răsboaele, Domnul este numele tău.

10. Tu zdrobește puterea lor cu puterea ta, și calcă tăria lor cu mânia ta, că s'au sfătuit să spurce sfintele tale, să pângărească lăcașul odihnii numelui slavei tale, și să surpe cu fier cornul jertfelnicului tău.

11. Caută spre trufiea lor, și trimite mâniea ta asupra capetelor lor. Dă în mâna mea văduvei tăriea care o am cugetat, bate pre rob cu domn prin buzele înșelăciunii mele, și pre domn cu robul lui, frânge cu mână de femeie cerbicea lor cea ridicată.

12. Că nu întru mulțime este tăriea ta, nici puterea ta în cei tari, ci al celor smeriți ești tu Domn, și al celor mai mici ești ajutor, al celor neputincioși sprijinitor și al celor nebăgați în seamă acoperitor și al celor fără de nădejde mântuitor.

13. Așà! Așà! Dumnezeul părintelui meu și Dumnezeul moștenirei

9. *2.* Fac. 34, 25.

11. Eșire 14, 9; Jud. 4, 21; 5, 26.

lui Israil, Doamne al cerului şi al pământului, făcătorul apelor, Împărate a toată zidirea ta, tu ascultă rugăciunea mea, şi dă cuvânt mie spre înşelăciune şi spre rană şi spre strunciniătură celor ce împrotiva aşezământului tău de lege, şi a casei tale cei sfinte şi a muntelui Sionului şi a casei moştenirii fiilor tăi, au sfătuit rele.

14. Şi fă ca tot neamul şi toată seminţiea să cunoască şi să ştie, că tu eşti Dumnezeu atoată puterea şi tăriea, şi nu este altul, care acopere pre neamul lui Israil, fără numai tu.

CAP. 10.

Iudita frumos împodobită ieşind din Vetulia cu roaba sa, şi aflându-o cei ce străjuiau o duc la Olofern.

Şi a fost după ce a încetat a strigă către Dumnezeul lui Israil, şi a sfârşit toate cuvintele acestea, s'a sculat dela căderea sa, şi a chemat pre roaba sa.

2. Şi s'a pogorît în casa în care petreceà în zilele sâmbetelor şi în sărbătorile sale, şi desvelindu-se de sacul cu care erà îmbrăcată, s'a desbrăcat şi de hainele văduviei sale.

3. Şi ş'a scăldat trupul cu apă, şi s'a uns cu mir gros, şi ş'a tocmit părul capului său, şi ş'a pus cunună pre cap, şi s'a îmbrăcat cu hainele sale cele de veselie, cu care se împodobeà în zilele vieţei bărbatului ei Manasi.

4. Şi a luat încălţăminte în picioarele sale, şi a pus împrejurul său gherdanurile şi brăţările şi inelele şi cerceii şi toată podoaba sa, şi s'a înfrumuseţat foarte, ca să înşele ochii bărbaţilor, cari o vor vedeà

5. Şi a dat roabei sale un foale de vin şi un urcior de untdelemn, şi a umplut o traistă de făină şi de păpuşi de smochine şi de pâine curată, şi a astupat toate vasele sale, şi le-a pus pre ea.

6. Şi a ieşit la poarta cetăţii Vetuliei, şi a găsit pre Oziea şezând la poartă, şi pre bătrânii cetăţii pre Havrin şi pre Harmin.

7. Şi dacă o au văzut pre ea la faţă şi la haine schimbată, s'au mirat foarte mult de frumuseţile ei.

8. Şi au zis către ea: Dumnezeu, Dumnezeul părinţilor noştri să'ţi deà ţie dar, şi să săvârşească tocmelele tale spre mărirea fiilor lui Israil şi spre înălţarea Ierusalimului, şi s'au închinat lui Dumnezeu.

9. Şi a zis ea către ei: porunciţi să'mi deschiză poarta cetăţei, şi voiu ieşì să plinesc cuvintele cele ce aţi grăit cu mine, şi au poruncit tinerilor să'i deschiză precum a zis.

10. Şi au făcut aşà, şi a ieşit Iudita, ea şi slujnica ei cu ea.

11. Şi s'au uitat la ea bărbaţii cetăţii, până ce s'a pogorît din munte şi până ce a trecut valea, şi mai mult nu o au văzut pre ea.

12. Iar ea mergeà pre vale drept, şi o a întimpinat pre ea streaja cea mai dinainte a Asirienilor, şi o a prins şi o a întrebat: cine eşti? Şi de unde vii? Şi unde mergi?

13. Şi a răspuns ea: fată de jidovi sunt, şi fug dela faţa lor, că vor să se deà vouă spre mâncare.

14. Iar eu merg la faţa lui Olofern mai marele puterii voastre, ca să'i spuiu cuvinte adevărate, şi'i voiu arătà lui calea, pre care să meargă şi să stăpânească tot muntele, şi nu va pierì dintre bărbaţii lui nici un trup, nici duh de vieaţă.

15. Iar dacă au auzit bărbaţii cuvintele ei, şi au văzut faţa ei, le păreà lor foarte minunată de frumoasă.

14. Jud. 4, 21, 5, 26.

16. Şi au zis către ea: mântuit-ai sufletul tău grăbind a te pogorî la fața domnului nostru, deci acum mergi la cortul lui şi dintre noi te vor petrece, până ce te vor dà în mâinile lui.

17. Iar când vei stà înaintea lui, să nu te temi cu inima ta, ci spune după cuvintele tale, şi bine va face ție.

18. Şi a ales dintre sineşi o sută de bărbați, şi i-a însoțit cu ea şi cu slujnica ei, şi o au dus pre ea la cortul lui Olofern

19. Şi s'au strâns din toată oştirea, că s'a auzit la corturi venirea ei, şi viind o încunjurà pre ea, încât a stătut afară de cortul lui Olofern, până a spus lui despre ea.

20. Şi se mirau de frumusețea ei, şi lăudau pre fiii lui Israil pentru ea.

21. Şi a zis fiecare către aproapele său: cine va hulì pre poporul acesta, care are la sine muieri ca acestea? Şi nu este bine a lăsà să rămâe vre un bărbat dintre ei, cari de s'ar lăsà să rămâe, ar puteà înşelà tot pământul.

22. Şi au ieşit cei ce strejuiau în cortul lui Olofern şi toți slujitorii lui, şi o au băgat pre ea în cort.

23. Iar Olofern odihneà pre patul său cel cu acoperemânt de porfiră şi de aur şi de smaragd, şi cu pietre scumpe țesut, şi i-a spus lui de ea.

24. Şi a ieşit în tinda cortului, şi lampade de argint mergeau înaintea feței lui, şi viind Iudita înaintea lui şi a slujitorilor lui, s'au mirat toți de frumusețele feței ei.

25. Iar ea a căzut preste fața sa şi s'a închinat lui, şi o au ridicat pre ea slujitorii lui.

CAP. 11.

Intâlnirea Iuditei cu Olofern şi sfătuirea ei amăgitoare pentru biruința lui.

Şi a zis către ea Olofern: cutează muere, nu te teme întru inima ta, că eu n'am făcut rău la nici un om, care a ales a slujì lui Navuhodonosor împăratului atot pământul.

2. Şi acum poporul tău, cel ce lăcueşte muntele, de nu m'ar fi defăimat pre mine, n'aşi fi ridicat sulița mea asupra lor, ci ei şi-au făcut loruş acestea.

3. Iar acum spune'mi, pentruce ai fugit dela ei, şi ai venit la noi? Pentrucă ai venit la mântuire, aibi nădejde.

4. In noaptea aceasta tu vei trăì, şi de acì înainte, că nu este cine să'ți facă ție rău, ci bine îți va face ție, ca robilor domnului meu împăratului Navuhodonosor.

5. Şi a zis către el Iudita: primeşte graiurile roabei tale, şi să grăiască roaba ta înaintea feței tale, că nu voiu spune minciună domnului meu în noaptea aceasta.

6. Şi de vei ascultà de cuvintele roabei tale, desăvârşit va face Dumnezeu cu tine lucrul, şi nu va cădeà domnul meu dela sfaturile sale.

7. Că viu este Navuhodonosor împăratul atot pământul, şi vie este puterea lui, cel ce te-a trimis pre tine spre îndreptarea atot sufletul, că nu numai oamenii prin tine vor slujì lui, ci şi hiarele câmpului şi dobitoacele şi pasările cerului, prin puterea ta vor trăì supt Navuhodonosor şi supt toată casa lui.

8. Că am auzit de înțelepciunea ta şi de meşteşugurile sufletului tău, şi în tot pământul s'a vestit, cum că tu unul eşti mai bun în toată împărățiea, şi tare întru ştiință, şi mai minunat întru puterea răsboiului.

9. Şi acum cuvântul, care l-a grăit Ahior la sfatul tău, am auzit graiurile lui, că l-au luat pre el oamenii din Vetulia, şi le-a spus lor toate câte a grăit el înaintea ta.

10. Pentru aceea stăpâne doamne! Să nu treci cuvântul lui, ci'l pune în inima ta, că adevărat este.

11. Că nu se ià izbândă de pre neamul nostru, că nu poate sabie asupra lor, de nu vor păcătuì Dumnezeului lor.

12. Şi acum să nu se desnădăjduiască domnul meu, şi să se întoarcă cu lucrul nesăvârşit, şi va cădeà moartea preste faţa lor, că i-a cuprins pre ei păcat, cu care mânie pre Dumnezeul lor, ori când vor face fărădecale.

13. Că s'au sfârşit lor bucatele, şi s'a împuţinat toată apa, şi s'au sfătuit să'şi pue mâinile pre dobitoacele lor, şi toate câte au oprit Dumnezeu în legile lui să nu mănânce, ei au socotit să le mănânce.

14. Şi pârga grâului şi zeciuelele vinului şi ţale untuluidelemn, care le-au ţinut sfinţite preoţilor celor ce stau în Ierusalim înaintea feţii Dumnezeului nostru, au socotit să le mănânce, de care nici cu mâinile nu se cădeà să se atingă nimeni din cei din popor.

15. Şi a trimis în Ierusalim să le aducă dela cei bătrâni slobozenie, că şi cei ce lăcuesc acolo au făcut acestea; şi va fì când le va venì lor slobozenie de acolo, vor face şi se vor dà ţie spre pierzare în ziua aceea.

16. Pentru aceea eu roaba ta cunoscând toate acestea, am fugit de la faţa lor şi m'au trimis Dumnezeu să fac cu tine lucruri, de care se vor minunà în tot pământul ori câţi vor auzì acestea, că roaba ta este credincioasă lui Dumnezeu, şi slujeşte ziua şi noaptea Dumnezeului cerului.

17. Şi acum doamne voiu rămâneà la tine, şi voiu ieşì eu roaba ta noaptea în vale, şi mă voiu rugà lui Dumnezeu, şi'mi va spune mie, când vor face ei păcatele lor, şi viind voiu spune ţie.

18. Şi vei ieşì cu toată puterea ta, şi nimeni dintru ei nu va fì care să steà ţie împrotivă, şi te voiu duce pre tine prin mijlocul Iudeii, până vei ajunge în preajma Ierusalimului.

19. Şi voiu pune scaunul tău în mijlocul lui, şi'i vei mânà pre ei ca pre oile care n'au păstor, şi nu va lătrà câine cu limba sa înaintea ta.

20. Că acestea mi s'a zis mie, după cea mai nainte cunoştinţă a mea, şi s'a vestit mie, şi sunt trimisă ca să'ţi vestesc ţie.

21. Şi plăcură cuvintele ei înaintea lui Olofern şi înaintea tuturor slujitorilor lui, şi se mirară de înţelepciunea ei, şi ziseră, că nu este muiere ca aceasta dela o margine până la cealaltă margine a pământului, frumoasă la faţă şi înţeleaptă la cuvinte.

22. Şi a zis către ea Olofern: bine au făcut Dumnezeu, că te-au trimis pre tine înaintea poporului acestuia, ca să fie în mâinile noastre tărie; iar întru cei ce au defăimat pre domnul meu perire.

23. Tu acum eşti frumoasă la chip şi bună la cuvintele tale, de vei face şi precum ai zis, Dumnezeul tău va fì mie Dumnezeu, şi tu în casa împăratului Navuhodonosor vei şedeà, şi vei fì numită în tot pământul.

CAP. 12.

Chemarea Iuditei la Olofern. Ingăduirea ei a ieşì noaptea la rugăciune. Ospăţul lui Olofern.

Şi a poruncit să o bage pre ea, unde erau odoarele lui cele de argint, şi a poruncit să i se deà ei de mâncare din bucatele lui, şi din vinul lui să'i deà de băut.

2. Şi a zis Iudita: nu voiu mâncà dintr'acelea, ca să nu se facă vreo sminteală, ci din cele ce am adus cu mine voiu mâncà.

3. Şi a zis către ea Oloiern: dar dacă se vor sfârşì cele ce ai adus cu tine, de unde vom aveà noi ca să'ţi dăm ţie asemenea acelora? Că nimeni nu este cu noi din neamul tău.

4. Şi a zis Iudita către el: viu este sufletul tău domnul meu, că nu va sfârşì roaba ta cele ce sunt cu mine, până ce va face Domnul prin mâna mea, cele ce au sfătuit.

5. Şi o au dus pre ea slugile lui Olofern la cort, şi a dormit până la miezul nopţii.

6. Iar la streaja cea de către dimineaţă s'a sculat şi a trimis la Olofern, zicând: să poruncească domnul meu, să lase pre roaba sa să iasă la rugăciune, şi a poruncit Olofern păzitorilor trupului său să nu o oprească pre ea.

7. Şi a rămas în tabără trei zile, şi ieşeà ea noaptea în valea cetăţii Vetuliei, şi se spălà la izvorul apei în tabără.

8. Şi după ce se suià, se rugà Domnului Dumnezeului lui Israil, ca să îndrepteze calea ei spre ridicarea fiilor poporului ei, şi intrând petreceà curată în cort, până când îi aduceà slujnica de mâncare către seară.

9. Iar în ziua a patra a făcut Olofern ospăţ numai slugilor sale, şi n'a chemat la acel ospăţ nici pre unul din cei ce erau cârmuitori preste trebi.

10. Şi a zis lui Vagoa famenul, care erà cârmuitor preste toate ale lui: mergi şi îndeamnă şi pre muierea cea de jidov, care este la tine, ca să vie la noi, şi să mănânce şi să beà cu noi.

11. Că ruşine este feţii noastre, de vom lăsà o muiere ca aceasta să nu ne împreunăm cu ea, că de nu o vom atrage pre ea către noi, va râde de noi.

12. Şi a ieşit Vagoa dela faţa lui Olofern, şi a intrat la ea, şi a zis: să nu se lenevească această cocoană frumoasă a venì la domnul meu, ca să se mărească înaintea feţii lui, şi să beà vin veselindu-se cu noi, şi să se facă în ziua aceasta ca o fată a fiilor lui Asur, care stau în casa lui Navuhodonosor.

13. Şi a zis Iudita către el: şi cine sunt eu? Ca să grăesc împrotiva domnului meu, că tot ce va fi plăcut înaintea ochilor lui, sârguindu-mă voiu face, şi aceasta'mi va fi bucurie până la ziua morţii mele.

14. Şi sculându-se Iudita s'a împodobit cu îmbrăcămintea şi cu toată podoaba sa cea muierească, şi a venit şi roaba ei, şi i-a aşternut în preajma lui Olofern jos pieile, care le-a luat dela Vagoa pentru treaba cea din toate zilele, ca să mănânce şezând pre ele.

15. Şi viind Iudita a şezut, şi se minunà inima lui Olofern de ea şi s'a turburat sufletul lui poftind foarte ca să se împreune cu dânsa, şi căutà vreme, ca să o înşale pre ea, din ziua în care o văzuse pre ea.

16. Şi a zis Olofern către ea: beà şi fii veselă cu noi.

17. Şi a zis Iudita: beà-voiu doamne, că s'a mărit vieaţa mea întru mine astăzi mai mult decât în toate zilele de când m'am născut, şi luând a mâncat şi a băut înaintea lui din cele ce i-a gătit roaba ei.

18. Şi s'a bucurat Olofern pentru ea, şi a băut vin mult foarte, încât niciodată într'o zi n'a băut atâta de când s'a născut.

CAP. 13.

Tăierea capului lui Olofern; aducerea lui în Vetulia. Mulţămirea şi binecuvântarea poporului ei.

Iar dacă a înserat, degrab s'au risipit slugile lui.

2. Şi Vagoa a închis cortul pre dinafară, şi a slobozit pre streji de la faţa domnului său, şi s'au dus la aşternuturile lor că erau toţi ostenişi de multa băutură.

3. Şi a rămas Iudita singură în cort şi Olofern, care mai nainte se culcase pre patul său, că erà foarte beat.

4. Şi a zis Iudita către roaba sa, să steà afară de aşternutul ei, şi să păzească când va ieşì ea, ca şi în celelalte zile, că a zis: că va ieşì să se roage, şi lui Vagoa a spus aceasta.

5. Şi s'au dus toţi dela faţa ei, şi nimeni n'a rămas la aşternut dela mic până la mare.

6. Şi stând Iudita lângă patul lui, a zis întru inima sa: Doamne Dumnezeule atoată puterea, caută în ceasul acesta spre faptele mâinilor mele, ca să se înalţe Ierusalimul.

7. Acum este vremea a ajutà moştenirei tale, şi a plinì cele ce am aşezat eu să fac spre surparea vrăjmaşilor, cari s'au sculat asupra noastră.

8. Şi apropiindu-se la stâlpul patului, care erà la capul lui Olofern, a luat sabiea lui de pre el, şi apropiindu-se de pat, l-a apucat de părul capului său.

9. Şi a zis: întăreşte-mă Dumnezeul lui Israil în ziua aceasta, şi l-a lovit preste grumazi de două ori, cât a putut, şi i-a luat capul lui de la el.

10. Iar trupul i l-a răsturnat de pre aşternut, şi a luat acoperemântul din stâlpi, şi după puţin a ieşit.

11. Şi a dat roabei sale capul lui Olofern, şi l-a băgat în traista bucatelor sale, şi au ieşit amândouă după obiceiul său la rugăciune.

12. Şi trecând tabăra au încunjurat valea aceea, şi s'au suit în măgura cetăţei Vetuliei, şi au venit la porţile ei.

13. Şi a zis Iudita de departe celor ce păzeau la porţi: deschideţi, deschideţi poarta, cu noi este Dumnezeu, Dumnezeul nostru, ca să facă încă putere în Ierusalim şi tărie asupra vrăjmaşilor, precum au făcut şi astăzi.

14. Şi a fost dacă au auzit oamenii cetăţei glasul ei, grăbiră a se pogorî la poarta cetăţei lor, şi au chemat pre bătrânii cetăţei, şi au alergat toţi dela cel mic până la cel mare, că se minunau ei, că a venit ea.

15. Şi au deschis poarta, şi le-au primit pre ele, şi aprinzând foc ca să lumineze, le-au încunjurat pre ele.

16. Şi a zis Iudita către ei cu glas mare: lăudaţi pre Dumnezeul Lăudaţi, lăudaţi pre Dumnezeul Că n'au depărtat mila sa dela casa lui Israil; ci a sfărâmat pre vrăjmaşii noştri prin mâinile mele în noaptea aceasta.

17. Şi scoţând capul din traistă l-a arătat, şi a zis lor: iată capul lui Olofern mai marele puterii lui Asur, şi iată acoperemântul, pre care zăceà beat, unde l-au bătut pre el Domnul cu mână de femeie.

18. Şi viu este Domnul, care m'au păzit pre mine în calea mea pre care am umblat, că l-a înşelat pre el faţa mea spre perirea lui, şi n'a făcut cu mine păcat spurcat şi de ruşine.

19. Şi s'a minunat tot poporul foarte, şi plecându-se s'a închinat lui Dumnezeu, şi au zis toţi cu o

13. *19.* Psalm 105, 2, 106, 1.

inimă: binecuvântat eşti Dumnezeul nostru, cel ce ai făcut de batjocură în ziua aceasta pre vrăjmaşii poporului tău.

20. Şi a zis Oziea către ea: binecuvântată eşti tu fiica Dumnezeului celui prea înalt mai mult decât toate muierile cele de pre pământ, şi bine este cuvântat Domnul Dumnezeu cel ce au făcut cerul şi pământul, care te-au povăţuit pre tine spre pierderea capului mai marelui vrăjmaşilor noştri.

21. Că nu se va depărtă nădejdea ta dela inima oamenilor celor ce'şi aduc aminte de puterea lui Dumnezeu până în veac, şi să facă ţie aceasta Dumnezeu spre înălţime veşnică, ca să te cerceteze pre tine cu bunătăţi.

22. Că n'ai părtinit sufletului tău pentru smerirea neamului nostru, ci mai 'nainte ai întâmpinat căderea noastră, drept umblând înaintea Dumnezeului nostru.

23. Şi a zis tot poporul: fie, fie.

CAP. 14.

Sfatul Iuditei despre năvala celor din Vetulia, întoarcerea lui Ahior şi spaima Asirienilor.

Şi a zis către ei Iudita: ascultaţi-mă fraţilor, şi luând capul acesta spânzuraţi'l pre baştea zidului vostru.

2. Şi va fi după ce se va luminà de ziuă, şi va ieşì soarele pre pământ, veţi luà fiecare armele cele de răsboiu ale voastre, şi va ieşì afară din cetate tot bărbatul, şi veţi pune povăţuitor preste ei ca şi cum v'aţi pogorî la câmp asupra strejii cei mai dinainte a fiilor lui Asur, şi nu vă veţi pogorî.

3. Şi luând aceia armele sale toate, se vor duce în tabăra sa, şi vor pornì pre povăţuitorii oştirei lui Asur, şi vor alergà la cortul lui Olofern, şi nu'l vor aflà pre el, şi va cădeà preste ei frică, şi vor fugì de către faţa voastră.

4. Şi urmând voi, şi toţi cei ce lăcuesc în hotarul lui Israil, aşterneţi'i pre ei în căile lor.

5. Iar mai 'nainte de a face acestea, chemaţi pre Ahior Amaniteanul, ca să vază, şi să cunoască pre cel ce a defăimat casa lui Israil şi pre cel ce l-a trimis pre el la noi, ca la moarte, şi a chemat pre Ahior din casa lui Oziea.

6. Şi dacă a venit, şi a văzut capul lui Olofern în mâna unui om din adunarea poporului, a căzut pre faţa sa, şi a leşinat duhul lui.

7. Şi după ce l-a ridicat pre el, a căzut la picioarele Iuditei, şi s'a închinat feţei ei, şi a zis: binecuvântată eşti tu în tot sălaşul lui Iuda, şi întru tot neamul, cari auzind de numele tău se vor turburà.

8. Şi acum spune mie, cele ce ai făcut în zilele acestea, şi i-a povestit Iudita lui în mijlocul poporului toate, câte a făcut din ziua, în care a ieşit, până când a grăit cu ei.

9. Şi după ce a încetat a grăì, au strigat oamenii cu glas mare, şi au dat glas de veselie în cetatea lor.

10. Şi văzând Ahior toate câte au făcut Dumnezeul lui Israil, a crezut în Dumnezeu foarte, şi şi-a tăiat împrejur trupul său, şi s'a adaos la casa lui Israil până în ziua aceasta.

11. Şi dacă s'a luminat de ziuă au spânzurat capul lui Olofern de zid, şi a luat tot bărbatul armele sale, şi a ieşit în rând la suişurile muntelui.

12. Iar dacă i-au văzut pre ei fiii lui Asur, au trimis la povăţuitorii săi, şi au venit la povăţuitori, şi la cei mai mari preste mii, şi la toate căpeteniile lor.

13. Şi a mers la cortul lui Olo-

fern, şi a zis către ispravnicul lui: scoală acum pre domnul nostru, că au îndrăznit robii a se pogorî asupra noastră la răsboiu, ca să piară desăvârşit.

14. Şi a intrat Vagoa şi a lovit tinda cortului, că gândeà că el doarme cu Iudita.

15. Şi dacă nimeni nu l-a auzit, deschizând a intrat la aşternut, şi l-a aflat pre el lepădat preste aşternut mort, şi capul lui luat dela el.

16. Şi a strigat cu glas mare, cu plângere şi cu suspin, şi cu strigare tare, şi şi-a rupt hainile sale, şi a intrat în cortul în care dormeà Iudita, şi nu o a aflat pre ea acolo.

17. Deci alergând la popor a strigat: vicleşug au făcut robii, făcut-au ruşine o muiere evreică în casa împăratului Navuhodonosor, că iată Olofern zace jos, şi capul lui nu este la el.

18. Iar dacă au auzit aceste cuvinte boierii puterii lui Asur, şi-au rupt hainile lor şi s'a turburat sufletul lor foarte, şi strigarea şi chiotul lor s'au făcut foarte mare în tabără.

CAP. 15.

Pierderea şi fuga Asirienilor. Binecuvântarea Iuditei şi darurile făcute ei.

Iar dacă au auzit cei din corturi, s'au îngrozit de lucrul ce s'a făcut, şi au căzut preste ei frică şi cutremur.

2. Şi nu erà om aşteptând de către faţa aproapelui său încă, ci împrăştiindu-se toţi împreună au fugit pre toate căile câmpului şi ale muntelui, şi cei ce tăbărâse la munte împrejurul Vetuliei, s'au întors în fugă.

3. Atunci tot bărbatul răsboinic din fiii lui Israil a alergat asupra lor, şi a trimis Oziea la Vetomastem şi Vite şi Hove şi Hola, şi la tot hotarul lui Israil să vestească cele ce s'au făcut, şi pentru ca toţi să se scoale asupra vrăjmaşilor să'i piarză.

4. Iar dacă au auzit fiii lui Israil, toţi odată au alergat asupra lor, şi i-au tăiat pre ei până la Hovà.

5. Aşijderea şi cei din Ierusalim au sosit, şi din tot muntele, că au vestit lor cele ce s'au făcut în tabăra vrăjmaşilor lor.

6. Şi cei din Galaad şi din Galileia i-au bătut pre ei cu rană mare până ce au trecut Damascul şi hotarul lui.

7. Iar ceilalţi lăcuitori ai Vetuliei au năvălit asupra taberii lui Asur, şi i-au prădat pre ei, şi s'au îmbogăţit foarte, şi fiii lui Israil întorcându-se dela tăiere, au prădat cele rămase.

8. Şi satele şi cetăţile cele din munte, şi cei din câmpii au cules multe prăzi, că erà mulţime multă foarte.

9. Şi Ioachim preotul cel mare, şi bătrânimea fiilor lui Israil, carii lăcuiau în Ierusalim, au venit să privească bunătăţile, care au făcut Dumnezeu lui Israil, şi să vază pre Iudita, şi să grăiască cu ea pace.

10. Şi dacă au intrat la ea, bine o au cuvântat pre ea toţi împreună, şi au zis către ea:

11. Tu eşti înălţarea Ierusalimului, tu eşti laudă mare lui Israil, tu eşti mărire mare neamului nostru, că ai făcut acestea toate cu mâna ta, făcut-ai cele bune lui Israil, şi bine au voit preste ei Dumnezeu.

12. Binecuvântată să fii de Domnul cel atotputernic în veci, şi a zis tot poporul: fie.

13. Şi a prădat tot poporul tabăra până în treizeci de zile, şi a dat Iuditei cortul lui Olofern, şi toată argintăria şi paturile şi paharele, şi toate lucrurile lui.

14. Şi luându-le ea le-a pus pre muşchoaia sa, şi a înhămat carele sale, şi le-a grămădit acelea preste ele.

15. Şi s'a strâns tot mueretul lui Israil, ca să o vază pre ea, şi o au binecuvântat pre ea, şi i-au făcut ei horă dintre ele; şi au luat stâlpări în mâinile lor, şi au dat şi muerilor, celor ce erau cu ea, şi s'au încununat cu maslin, ea, şi cele ce erau cu ea.

16. Şi a mers înaintea a tot poporului cu horă povăţuind pre toate muerile, şi urmau toţi bărbaţii lui Israil întrarmaţi, cu cununi şi cu cântări în gura lor.

17. Şi a început Iudita mărturisirea aceasta înaintea a tot Israilul, şi răspundeà tot poporul lauda aceasta.

CAP. 16.

Cântarea de biruinţă a Iuditei. Poporul aduce jertfe de mulţumire în Ierusalim. Moartea Iuditei.

Şi a zis Iudita: Incepeţi Dumnezeului meu cu timpine, cântaţi Domnului meu cu chimvale, împreunaţi lui cântare şi laudă înălţaţi, şi chemaţi numele lui.

2. Că Dumnezeu este cel ce sfărâmă răsboaele, că în taberile lui în mijlocul poporului m'au scos din mâna celor ce mă gonesc.

3. Venit-a Asur din munţi dela miazănoapte, venit-au cu zeci de mii de mii ale puterii sale, a cărora mulţime a astupat văile, şi mulţimea cailor lor a acoperit dealurile.

4. Zis-au: să arză hotarele mele, şi pre tinerii mei să'i omoare cu sabie, şi pre cei sugători să'i trântească de pământ, şi pre pruncii mei să'i prade, şi pre fecioarele mele să le jefuiască. Iar Domnul atotţiitorul i-au sfărâmat pre ei cu mână de femeie.

5. Că n'a căzut cel tare de voinici, nici fiii puterii l-au bătut pre el, nici înalţi uriaşi s'au ridicat asupra lui, ci Iudita fata lui Merari cu frumuseţele feţii sale l-a slăbit pre el.

6. Că s'a desbrăcat de îmbrăcămintea văduviei sale, ca să înalţe pre Israiltenii cei necăjiţi, uns-a faţa sa cu mir, şi ş'a legat părul său cu cunună, şi ş'a luat veşmânt de in, ca să'l amăgească pre el.

7. Călţunii ei răpiră ochii lui, şi frumuseţele ei robiră sufletul lui, trecut-a sabia prin grumazul lui.

8. Ingrozitu-s'au Perşii de cutezarea ei, şi Midii de îndrăznirea ei s'au turburat.

9. Atunci au strigat cei smeriţi ai mei, şi s'au temut cei neputincioşi ai mei, şi s'au spăimântat ei, înălţat-au glasul lor, şi au fugit.

10. Fiii fetelor i-au tăiat pre ei, şi ca pre nişte prunci ce fug i-au rănit pre ei, pierit-au de tabăra Domnului Dumnezeul meu: cânta-voiu Domnului cântare nouă.

11. Doamne, mare eşti, şi mărit şi minunat în vîrtute, şi neajuns, ţie să slujească toată făptura ta.

12. Că ai zis, şi s'a făcut, trimisai duhul tău, şi a zidit, şi nu este cine să poată stà împrotiva cuvântului tău.

13. Că munţii din temelii cu apele se vor clăti, şi pietrile de faţa ta ca ceara se vor topì; iar spre cei ce se tem de tine te vei milostivì.

14. Că puţină este toată jertfa, ca să'ţi facă ţie miros de bună mireasmă, şi puţină este toată grăsimea spre arderea cea de tot a ta; iar cel ce se teme de Domnul, mare este totdeauna.

15. Vai neamurilor! Care se scoală asupra neamului meu, Domnul atotţiitorul va izbândì asupra lor, în

---

16. *12.* Facere 1; Psalm 32, 6.

ziua judecăţii va dà foc, şi viermi
trupurilor lor, şi vor plânge cu simţire până în veac.

16. Iar dacă au intrat în Ierusalim s'au închinat Domnului, şi după ce s'a curăţit poporul, a adus arderile cele de tot ale sale, şi cele de voe ale sale şi darurile sale.

17. Şi a adus Iudita toate uneltele lui Olofern, care le-a dat ei poporul, şi acoperemântul, care l-a luat ea dela aşternutul lui, dar Domnului le-a sfinţit.

18. Şi s'a veselit poporul în Ierusalim înaintea celor sfinte în trei luni, şi Iudita a rămas cu ei.

19. Şi după zilele acestea s'a dus fiecare la moşiea sa, şi Iudita s'a dus la Vetulia şi a rămas întru averea sa.

20. Şi a fost în vremea sa mărită în tot pământul, şi mulţi o a poftit pre ea, însă bărbat pre ea nu o a cunoscut în toate zilele vieţii sale, din ce ceas a murit Manasì bărbatul ei, până când s'a adaos la poporul său.

21. Şi trăind mult foarte a îmbătrânit în casa bărbatului său până la o sută şi cinci ani, şi a dat slobozenie roabei sale, şi a murit la Vetulia.

22. Şi o a îngropat pre ea în peştera lui Manasì bărbatului ei, şi o a plâns pre ea casa lui Israil şapte zile.

23. Şi a împărţit averile sale mai 'nainte de ce a murit ea la toate rudeniile lui Manasì bărbatului său, şi la rudeniile sale.

24. Şi n'a fost mai mult cine să sperie pre fiii lui Israil în zilele Iuditei, şi după ce a murit ea, zile multe.

PROROCIA LUI VARUH

CAP. 1.

Prorocul vesteşte şi citeşte poporului din Ierusalim cartea primită dela Evreii din Vavilon, cari făcând mărturisiri, cer rugăciuni şi jertfe pentru păcate.

Acestea sunt cuvintele cărţii, care o a scris Varuh fiul lui Nirie, al fiului lui Maasie, al fiului lui Sedechie, al fiului lui Asadie, al fiului lui Helchie în Vavilon.

2. In anul al cincilea, în ziua a şaptea a lunii, în vremea întru care au luat Haldeii Ierusalimul, şi l-au ars cu foc.

3. Şi a cetit Varuh cuvintele cărţii aceştia la urechile lui Iehoniea fiul lui Ioachim împăratul lui Iuda, şi la urechile atot poporul, care venise să auză cartea.

4. Şi la urechile celor puternici, şi ale fiilor împăraţilor, şi la urechile celor bătrâni şi la urechile a tot poporul, dela cel mic până la cel mare ale tuturor celor ce lăcuiau în Vavilon la rîul Sud.

5. Cari plângeau şi posteau şi se rugau înaintea Domnului.

6. Şi a adunat argint după cât a putut mâna fieştecăruia.

7. Şi a trimis în Ierusalim la Ioachim fiul lui Helchie, fiul lui Salom preotul, şi la preoţi şi la tot poporul, cari s'au aflat cu el în Ierusalim.

8. Când a luat el vasele casii Domnului, care s'au scos din Biserică, să se întoarcă în pământul lui Iuda în ziua a zecea a lunii lui Siual, vase de argint, care le-a făcut Se-

dechie fiul lui Iosie împăratul lui Iuda.

9. După ce a înstrăinat Navuhodonosor împăratul Vavilonului pre Iehoniea şi pre boieri şi pre cei legaţi şi pre cei puternici şi pre poporul pământului dela Ierusalim, şi i-a dus în Vavilon.

10. Şi a zis: iată am trimis la voi argint, cu care să cumpăraţi arderi de tot şi pentru păcat şi tămâe, şi faceţi miresme, şi aduceţi pre jertfelnicul Domnului Dumnezeului nostru.

11. Şi vă rugaţi pentru vieaţa lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului, şi pentru vieaţa lui Valtasar fiul lui, ca să fie zilele lor, ca zilele cerului pre pământ.

12. Şi va dà Domnul vîrtute nouă, şi va luminà ochii noştri, şi vom trăì supt umbra lui Navuhodonosor. împăratul Vavilonului, şi supt umbra lui Valtasar fiul lui, şi vom slujì lor zile multe, şi vom aflà har înaintea lor.

13. Şi vă rugaţi pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru, că am păcătuit Domnului Dumnezeului nostru, şi nu s'a întors mâniea Domnului şi urgiea lui dela noi până în ziua aceasta.

14. Şi veţi cetì cartea aceasta, care o am trimis la voi, ca să o cetiţi în casa Domnului la zilele prăznuirii şi la zilele vremii

15. Şi veţi grăi Domnului Dumnezeului nostru dreptatea, şi nouă ruşinea feţelor, ca în ziua aceasta omului Judeu şi celor ce lăcuesc Ierusalimul.

16. Şi împăraţilor noştri, şi boierilor noştri, şi preoţilor noştri, şi prorocilor noştri, şi părinţilor noştri.

17. Că am păcătuit înaintea Domnului, şi n'am ascultat de dânsul.

18. Şi n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să umblăm întru poruncile lui, care le-au dat înaintea feţii noastre.

19. Din ziua, în care au scos Domnul pre părinţii noştrii din pământul Eghipetului, şi până în ziua aceasta am fost neascultători de Domnul Dumnezeul nostru, şi ne-am lenevit, ca să nu auzim glasul lui.

20. Şi s'au lipit de noi răutăţile şi blestemul, care au rânduit Domnul lui Moisì slugii sale în ziua, în care au scos pre părinţii noştrii din pământul Eghipetului, ca să ne deà nouă pământ, din care curge lapte şi miere, precum este în ziua aceasta.

21. Şi n'am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru după toate cuvintele Prorocilor, pre cari i-au trimis la noi.

22. Şi am mers fieştecare întru cugetul inimii sale cei rele a lucrà dumnezeilor streini, a face rele înaintea ochilor Domnului Dumnezeului nostru.

CAP. 2.

Evreii în robie mărturisesc că pentru păcatele lor li s'au întâmplat relele, şi cer milă dela Dumnezeu.

Şi au întărit Domnul cuvântul său, care au grăit asupra noastră şi asupra judecătorilor noştri, carii au judecat pre Israil, şi asupra împăraţilor noştri şi asupra boierilor noştri şi asupra tot omul din Israil şi din Iuda.

2. Ca să aducă asupra noastră răutăţi mari, care nu s'au făcut supt tot cerul, în ce chip au făcut în Ierusalim, după cele ce sunt scrise în legea lui Moisì.

3. Ca să mănânce omul cărnurile fiului său şi cărnurile fetei sale.

17. Daniil 9, 5.

20. A 2 lege 28, 15.

2. *2.* 2 lege 28, 53.

4. Şi i-au dat pre ei supuşi tuturor împăraţilor celor dimprejurul nostru spre ocară şi spre pustiire întru toate popoarele cele dimprejurul nostru, la care i-au risipit pre ei Domnul.

5. Şi s'au făcut ei dedesupt, şi nu deasupra, pentrucă am păcătuit Domnului Dumnezeului nostru neascultând glasul lui.

6. Domnului Dumnezeului nostru dreptatea; iar nouă şi părinţilor noştri ruşinea obrazelor, cum este în ziua aceasta.

7. Toate relele, care au grăit Domnul asupra noastră, acestea au venit preste noi.

8. Şi nu ne-am rugat feţii Domnului, ca să se întoarcă fieştecare dela cugetele inimii sale cei rele.

9. Şi au priveghiat Domnul asupra celor răi, şi le-au adus Domnul preste noi, că drept este Domnul întru toate lucrurile sale, care le-au poruncit nouă.

10. Şi n'am auzit glasul lui, ca să umblăm întru poruncile Domnului, care le au dat înaintea feţii noastre.

11. Şi acum Doamne Dumnezeul lui Israil, cel ce ai scos pre poporul tău din pământul Eghipetului cu mână tare şi cu braţ înalt, cu semne şi cu minuni, şi cu putere mare, şi ţi-ai făcut ţie nume, cum este în ziua aceasta.

12. Păcătuit-am, păgânit-am, făcut-am strâmbătate, Doamne Dumnezeul nostru, întru toate dreptăţile tale.

13. Intoarcă-se mâniea ta dela noi, că am rămas puţini întru neamuri, unde ne-ai risipit pre noi.

14. Ascultă Doamne rugăciunea noastră şi cererea noastră, şi ne scoate pre noi pentru tine, şi ne dă nouă har înaintea feţii celor ce ne-au înstrăinat pre noi.

15. Ca să cunoască tot pământul, că tu eşti Domnul Dumnezeul nostru, că numele tău s'a chemat preste Israil şi preste neamul lui.

16. Doamne, caută din casa ta cea sfântă, şi ià aminte spre noi; pleacă Doamne urechea ta şi auzi.

17. Şi deschide ochii tăi Doamne, şi vezi, că nu cei morţi, carii sunt în iad, dela carii s'a luat duhul dintru cele din lăuntru ale lor, vor dà mărire şi dreptate Domnului.

18. Ci sufletul cel mâhnit pentru mărimea, care merge plecându-se, şi slăbind, şi ochii cei ce se sfârşesc, şi sufletul cel flămând vor dà slavă ţie şi dreptate, Doamne.

19. Că nu pentru dreptăţile părinţilor noştri şi ale împăraţilor noştri, cerem mila pentru noi înaintea feţii tale Doamne Dumnezeul nostru;

20. Ci pentru că ai slobozit mâniea ta şi iuţimea ta preste noi, precum ai grăit prin mâna slugilor tale Prorocilor, zicând:

21. Aşà zice Domnul: plecaţi umărul vostru, şi lucraţi împăratului Vavilonului, şi şedeţi în pământul, care l-am dat părinţilor voştri.

22. Şi de nu veţi ascultà glasul Domnului, ca să lucraţi împăratului Vavilonului,

23. Sfârşire voiu face din cetăţile lui Iuda şi dinafara Ierusalimului; glas de veselie şi glas de bucurie, glas de mire şi glas de mireasă, şi va fi tot pământul neumblat de lăcuitori.

24. Şi noi n'am ascultat glasul tău, ca să lucrăm împăratului Vavilonului, şi ai întărit cuvintele tale, care ai grăit în mâinele slugilor tale Prorocilor, ca să scoaţă oa-

5. A 2 lege 28, 43;
9. Ierem 31, 28; 44, 27. Daniil 9, 14.
11. Daniil 9, 15.

16. A 2 lege 26, 15; Isaiea 63, 15.
17. Psalm 113, 25; Ps. 6, 5; 29, 9; 87, 11; 117, 17;

sele împăraţilor noştri şi oasele
părinţilor noştri din locul lor.
25. Şi iată sunt lepădate la ar-
sura zilei şi la îngheţul nopţei, şi
au murit în dureri rele, în foamete
şi în sabie şi în robie.
26. Şi ai pus casa, în care s'a
chemat numele tău, cum este în zi-
ua aceasta, pentru răutatea casei
lui Israil şi a casei lui Iuda.
27. Şi ai făcut cu noi Doamne
Dumnezeul nostru după toată bu-
nătatea ta, şi după toată îndurarea
ta cea mare.
28. Cum ai grăit prin mâna slu-
gei tale lui Moisì în ziua, în care
ai poruncit lui să scrie legea ta în-
naintea fiilor lui Israil zicând:
29. De nu veţi ascultà glasul meu
cu adevărat, sunetul cel mare şi
mult, acesta se va întoarce în mic
la neamurile, la care îi voiu risipì
pre ei.
30. Că am cunoscut, că nu mă
vor ascultà, că popor tare la cer-
bice este, şi se vor întoarce întru
inima lor în pământul înstrăinărei
lor.
31. Şi vor cunoaşte, că eu sunt
Domnul Dumnezeul lor, şi voiu dà
lor inimă şi urechi de auzit.
32. Şi mă vor lăudà pre mine în
pământul înstrăinărei lor, şi vor po-
menì numele meu.
33. Şi se vor întoarce dela cer-
biciea lor cea tare, şi dela lucrurile
lor cele rele, că'şi vor aduce aminte
de calea părinţilor săi, cari au pă-
cătuit înaintea Domnului.
34. Şi îi voiu întoarce pre ei în
pământul, care m'am jurat părinţi-
lor lor, lui Avraam şi lui Isaac şi
lui Iacov, şi'l vor stăpânì pre el, şi
îi voiu înmulţì pre ei, şi nu se vor
împuţinà.
35. Şi voiu întărì lor legătură ve-
şnică, ca să fiu lor Dumnezeu, şi
ei vor fi mie popor, şi mai mult nu
voiu mişcà pre poporul meu Israil
dela pământul, care l-am dat lor.

CAP. 3.

Urmarea mărturisirei păcatelor. Israil robit pentru părăsirea înţelepciunei lui Dumnezeu. Prorocie despre Mesia.

Doamne atotţiitorule, Dumnezeul
lui Israil, sufletul cel ce este în
strimtoare, şi duhul cel necăjit stri-
gă către tine.
2. Ascultă Doamne, şi ne milue-
şte, că am păcătuit înaintea ta.
3. Că tu şezi în veac, şi noi pie-
rim în veac.
4. Doamne atotţiitorule Dumne-
zeul lui Israil, auzi rugăciunea ce-
lor ce au murit ai lui Israil, şi ai
fiilor celor ce au păcătuit înaintea ta,
cari n'au ascultat glasul tău Dumne-
zeului lor, şi s'au lipit de noi relele.
5. Nu'ţi aduce aminte de nedrep-
tăţile părinţilor noştri, ci'ţi adu a-
minte de mâna ta şi de numele tău
în vremea aceasta.
6. Că tu eşti Domnul Dumnezeul
nostru, şi te vom lăudà pre tine
Doamne.
7. Că pentru aceea ai dat frica ta
în inimile noastre, ca să chemăm
numele tău, şi să te lăudăm pre
tine întru înstreinarea noastră, că
am abătut dela inima noastră toată
nedreptatea părinţilor noştri, cari au
păcătuit înaintea ta.
8. Iată noi astăzi întru înstreina-
rea noastră, unde ne-ai risipit pre
noi spre ocară şi spre blestem, şi
spre datorie după toate nedreptăţile
părinţilor noştri, cari s'au depărtat
dela Domnul Dumnezeul lor.
9. Auzi Israile poruncile vieţei,
bagă'ţi în urechi a cunoaşte înţe-
lepciunea.
10. Ce este Israile, că în pămân-

29. Leviţi 26, 14: A 2 Lege 28, 15.
31. Iezech. 36, 25.

tul vrăjmaşilor eşti? Invechitu-te-ai în pământ strein.
11. Te-ai spurcat împreună cu cei morţi, socotitu-te-ai cu cei ce se pogoară în iad.
12. Părăsit-ai izvorul înţelepciunei.
13. In calea lui Dumnezeu de ai fi umblat, ai fi lăcuit cu pace în veci.
14. Invaţă-te unde este mintea, unde este tăriea, unde este înţelesul a cunoaşte împreună, unde este îndelungarea vieţei şi vieaţa, unde este lumina ochilor şi pacea?
15. Cine a aflat locul ei, şi cine a intrat în vistieriile ei?
16. Unde sunt boierii neamurilor şi cei ce stăpânesc hiarele cele de pre pământ?
17. Cei ce cu pasările cerului se joacă şi argint strâng şi aur, întru care nădăjduesc oamenii, şi nu este sfârşit agoniselei lor?
18. Cei ce meşteşugesc argintul, şi grijesc lucrul lor, şi nu este aflare.
19. Stinsu-s'au, şi în iad s'au pogorît, şi alţii s'au sculat în locul lor.
20. Cei mai tineri au văzut lumină, şi au lăcuit pre pământ, şi calea ştiinţei n'au cunoscut.
21. Nici au înţeles cărările ei, nici s'au ţinut de ea, fiii lor departe s'au făcut dela calea lor.
22. Nici s'au auzit în Hanaan, nici s'au văzut în Teman.
23. Nici fiii Agarei cei ce caută înţelepciune cei de pre pământ, neguţătorii Meranului şi ai Temanului, şi spuitorii de poveşti, şi cei ce caută pricepere, şi calea înţelepciunei n'au cunoscut, nici şi-au adus aminte de cărările ei.
24. O Israile! Cât este de mare casa lui Dumnezeu, şi cât de lung locul agoniselii lui.
25. Mare este şi n'are sfârşit, înalt şi nemăsurat.
26. Acolo au fost uriaşii cei numiţi înalţi la mărime, şi ştiutori la răsboiu.
27. Nu pre aceştia i-au ales Dumnezeu, nici calea ştiinţei le-au dat lor, şi au pierit.
28. Pentrucă n'au avut înţelepciune, pierit-au pentru nesfătuirea lor.
29. Cine s'a suit în cer şi o a luat pre ea, şi o a pogorît pre ea din nori?
30. Cine a trecut marea, şi o a aflat pre ea, şi o va aduce pre ea mai mult decât aurul cel ales?
31. Nu este cel ce să ştie calea ei, nici cel ce să cuprinză cărarea ei;
32. Ci cel ce ştie toate, o ştie pre ea, şi o află pre ea cu înţelepciunea lui, cel ce au gătit pământul în vreme veşnică, şi l-au umplut pre el de vite cu patru picioare.
33. Cel ce trimite lumina, şi merge şi o chiamă pre ea, şi'l ascultă cu cutremur.
34. Şi stele au luminat întru strejile sale, şi s'au bucurat.
35. Chematu-le-au pre ele, şi ele au zis: de faţă suntem, luminat-au cu veselie celui ce le-au făcut pre ele.
36. Acesta este Dumnezeul nostru, şi nu se va adaoge altul spre dânsul.
37. Aflat-au toată calea ştiinţei, şi o au dat lui Iacov slugii sale şi lui Israil celui iubit de dânsul.
38. După aceasta pre pământ s'au arătat, şi cu oamenii împreună au lăcuit.

CAP. 4.

Ierusalimul jeleşte pustiirea sa. Indemn spre răbdare. Prorocie despre mântuire.

Aceasta este cartea poruncilor lui Dumnezeu, şi legea, care este în veac; toţi cei ce o ţin pre ea, vor

3. *13.* Psalm 80, 12.

fi spre vieaţă, iar cei ce o au părăsit, vor muri.

2. Intoarce-te Iacove, şi te ţine de dânsa, umblă prin strălucire în preajma luminei ei.

3. Nu dà altuia mărirea ta, şi cele de folos ţie limbei streine.

4. Fericiţi suntem Israile, că cele ce plac lui Dumnezeu s'au arătat nouă.

5. Indrăzniţi poporul meu, pomenirea lui Israil.

6. Vândutu-v'aţi neamurilor nu spre pierire, ci pentrucă aţi mânieat voi pre Dumnezeu, v'aţi dat vrăjmaşilor.

7. Pentrucă aţi întărîtat pre cel ce v'au făcut pre voi jertfind dracilor, şi nu lui Dumnezeu.

8. Şi aţi uitat pre cel ce v'au zidit pre voi, pre Dumnezeul cel veşnic, şi aţi întristat pre cel ce v'au hrănit pre voi, pre Ierusalim.

9. Văzut-au mâniea, care a venit vouă dela Dumnezeu, şi au zis: auziţi nemernicile Sionului, adus-au mie Dumnezeu plângere mare.

10. Că am văzut robirea fiilor mei şi a fetelor, care le-au adus lor cel veşnic.

11. Că i-am hrănit pre ei cu bucurie, şi i-am slobozit cu plângere şi cu jale.

12. Nimeni să se bucure de mine ceea ce sunt văduvă şi părăsită de mulţi; pustiitu-m'am pentru păcatele fiilor mei, că s'au abătut dela legea lui Dumnezeu.

13. Şi dreptăţile lui nu le-au cunoscut, nici au umblat în căile poruncilor lui Dumnezeu, nici pre cărările învăţăturii întru dreptatea lui n'au mers.

14. Să vie nemernicele Sionului, şi vă aduceţi aminte de robiea fiilor mei şi a fetelor, care o au adus lor cel veşnic.

15. Că au adus preste ei neam de departe, neam fără de ruşine şi de altă limbă.

16. Că nu s'au ruşinat de cel bătrân, nici le-au fost milă de prunc, şi au luat pre cei iubiţi ai văduvei şi pre cea fără de fete singură o au pustiit.

17. Şi eu ce pot să vă ajut vouă?

18. Că cel ce v'au adus vouă relele, vă va scoate pre voi din mâna vrăjmaşilor voştri.

19. Umblaţi fiilor, umblaţi, că eu am rămas pustie.

20. Desbrăcatu-m'am de veşmântul păcii, şi m'am îmbrăcat cu sacul rugăciunei mele, strigà-voiu către cel veşnic în zilele mele.

21. Indrăzniţi fiilor, strigaţi către Dumnezeu, şi vă va scoate pre voi din silnicie din mâna vrăjmaşilor.

22. Că eu spre cel veşnic am nădăjduit mântuirea voastră, şi mi a venit mie bucurie dela cel sfânt pentru milosteniea, care va venì vouă degrab dela cel veşnic Mântuitorul nostru.

23. Că v'am trimis pre voi cu plângere şi cu jale, şi vă va întoarce mie Dumnezeu pre voi cu bucurie şi cu veselie în veac.

24. Că în ce chip acum au văzut nemernicile Sionului robirea voastră, aşà vor vedeà curând mântuirea cea dela Dumnezeul vostru, care va venì vouă cu mărire mare şi cu luminarea celui veşnic.

25. Fiilor! Indelung răbdaţi mâniea, care v'a venit vouă dela Dumnezeu, că te-a gonit pre tine vrăjmaşul tău, ci degrab vei vedeà pierirea lui, şi preste grumazii lor vei călcà.

26. Cei gingaşi ai mei au mers pre căi vârtoase, ridicatu-s'au ca o turmă risipită de vrăjmaşi.

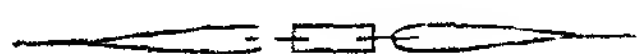
27. Indrăzniţi fiilor şi strigaţi către Dumnezeu, că cel ce v'au adus pre voi la acestea, îşi va aduce aminte de voi.

28. Că precum a fost cugetul vostru, ca să vă abateţi dela Dumnezeu, cu zece părţi adăogeţi a vă întoarce, ca să'l căutaţi pre el.
29. Că cel ce v'au adus vouă rele, aduce-va vouă veşnică veselie împreună cu mântuirea voastră.
30. Indrăzneşte Ierusalime, mângâià-te-va cel ce te-au numit.
31. Mişei sunt cei ce te-au necăjit pre tine, şi s'au bucurat de căderea ta.
32. Ticăloase sunt cetăţile, cărora au slujit fiii tăi, ticăloasă este ceea ce a primit pre fiii tăi.
33. Că precum s'a bucurat de căderea ta, şi s'a veselit de surparea ta, aşà se va mâhnì pentru pustiirea sa.
34. Şi voiu luà dela ea bucuria cea de multă gloată, şi semeţia ei va fì spre plângere.
35. Că foc va venì preste ea dela cel veşnic întru zile îndelungate, şi se va lăcuì de draci în multă vreme.
36. Caută împrejur către răsărit, Ierusalime, şi vezi veselia, care'ţi vine ţie dela Dumnezeu.
37. Iată vin fiii tăi, pre cari i-au trimis, vin adunaţi dela răsărituri până la apusuri cu graiul celui sfânt, bucurându-se de slava lui Dumnezeu.

CAP. 5.

Chemarea Ierusalimului spre bucurie pentru întoarcerea fiilor săi cu mărire.

Desbracă-te Ierusalime de haina întristărei şi a necazului tău, şi te îmbracă cu bună cuviinţa mărirei, care este dela Dumnezeu în veac.
2. Imbracă veşmântul dreptăţei cei dela Dumnezeu, pune cununa mărirei celui veşnic pre capul tău.
3. Pentrucă Dumnezeu va arătà la tot cel de supt cer strălucirea ta.
4. Că se va chemà numele tău dela Dumnezeu în veac, pacea dreptăţei şi slava cinstei dumnezeeşti.
5. Scoală-te Ierusalime şi stăi, şi preste cele înalte caută împrejur către răsărituri, şi vezi pre fiii tăi adunaţi dela apusurile soarelui, până la răsărituri, cu graiul celui sfânt, bucurându-se de aducerea aminte a lui Dumnezeu.
6. Că au ieşit dela tine pedestri duşi de vrăjmaşi iar Dumnezeu îi va aduce pre ei la tine înălţaţi întru mărire ca pre fiii împărăţiei.
7. Că au rânduit Dumnezeu să smerească tot muntele înalt şi stâncile cele veşnice şi văile să se umple, să fie pământul neted, ca să umble Israil fără de frică întru slava lui Dumnezeu.
8. Şi vor face umbră lui Israil şi pădurile, şi tot lemnul bun mirositor, cu porunca lui Dumnezeu.
9. Pentrucă va povăţuì Dumnezeu pre Israil cu veselie întru lumina slavei sale, cu mila şi cu dreptatea cea dela el.

CARTEA LUI IEREMIA PROROCUL

Mai 'nainte spunerea robiei şi îndemnare ca să părăsească închinarea idolilor.

Isvodul cărţei, care a trimis Ieremiea către cei ce erau să se ducă robiţi în Vavilon de împăratul Vavilonenilor, să le spue lor după cum s'au poruncit lui dela Dumnezeu.

2. Pentru păcatele, care aţi păcătuit înaintea lui Dumnezeu, vă veţi duce în Vavilon robiţi de Navuhodonosor împăratul Vavilonenilor.

3. Şi după ce veţi intrà în Vavilon, veţi fi acolo ani mulţi şi vremi multe, până în şapte neamuri; iar după aceea vă voiu scoate pre voi cu pace de acolo.

4. Şi acum veţi vedeà în Vavilon dumnezei de argint şi de aur şi de lemn purtându-se pre umeri, arătând frică neamurilor.

5. Păziţi-vă dar, ca nu şi voi asemănându-vă celor de alt neam, să vă asemănaţi, şi să vă cuprinză frică pentru ei.

6. Deci când veţi vedeà gloate dinaintea şi dinapoia lor închinându-se lor, ziceţi cu cugetul: ţie trebue a ne închinà Stăpâne.

7. Că îngerul meu cu voi este, el cearcă sufletele voastre.

8. Că limba lor este rasă de teslar, şi ei sunt de aur împrejur şi de argint împrejur, şi sunt mincinoşi şi nu pot să grăiască.

9. Ca la o fecioară iubitoare de podoabă iau aur.

10. Şi fac cununi, care le pun pre capetele dumnezeilor săi, şi une ori se întâmplă de iau preoţii dela dumnezeii lor aur şi argint, şi'l cheltuesc pentru sine.

11. Şi dau dintr'însele şi curvelor, şi'i împodobesc pre ei ca pre nişte oameni cu îmbrăcăminte, dumnezei de argint şi dumnezei de aur şi de lemn.

12. Şi aceştia nu sunt apăraţi de rugină şi de cari.

13. Imbrăcaţi fiind ei cu îmbrăcăminte mohorîtă, ştergând obrazul lor de praful cel din casă, care este mai mult preste dânşii.

14. Şi are schiptru ca un judecător de ţară, care pre cel ce păcătueşte nu'l va omorî.

15. Şi are sabie în dreapta şi săcure; iar pre sine din răsboiu, şi dela tâlhari nu se va scoate, dintru care să ştiţi, că nu sunt dumnezei.

16. Drept aceea să nu vă temeţi de ei, că precum vasul cel spart al omului, de nici o treabă nu este, aşà sunt dumnezeii lor.

17. Fiind ei puşi în case, ochii

2. Ierem. 25, 9.
4. Isaia 44, 10.

lor sunt plini de praf, dela picioarele celor ce intră.
18. Şi ca la oarecare, care a făcut strâmbătate împăratului, sunt închise curţile, şi ca celui ce se aduce la moarte, casele lor le întăresc preoţii cu uşi şi cu lacăte şi cu zăvoare, pentru ca să nu se fure de tâlhari.
19. Lumini le aprind, şi mai multe decât la ei, din carii nici unii nu pot să vază, de vreme ce sunt ca o grindă din casă.
20. Şi inimile lor zic că se rod de cele târâtoare, care sunt din pământ, şi cându îi mănâncă pre ei şi îmbrăcămintele lor, ei nu simt.
21. Innegrite sunt feţele lor de fumul, care se face în casă.
22. Pre trupul lor şi pre capul lor zboară liliecii, rândunelele şi pasările, aşijderea şi dihori, de unde veţi cunoaşte, că nu sunt dumnezei.
23. Nu vă temeţi dar de ei, pentru că cu aurul, cu care pentru frumuseţe sunt îmbrăcaţi, de nu va şterge cinevà rugina, nu vor sclipì. Căci nici când se turnau, simţeau.
24. Din tot preţul cumpăraţi sunt, întru cari nu este duh.
25. Fără de picioare preste umăr se poartă, arătându'şi batjocura sa oamenilor, şi se ruşinează şi cei ce slujesc lor, ca nu cumvà să cază pre pământ şi prin ei să se ridice.
26. Nici de'l va pune cinevà pre el drept pre sine se va mişcà, nici de se va plecà, nu se va îndreptà.
27. Ci ca la nişte morţi pun darurile la ei înainte, şi jertfele lor vânzându-le preoţii lor le cheltuesc.
28. Aşijderea şi muerile dintr'însele lucrează, nici unui sărac, nici unui neputincios dau din jertfele lor, când sunt în curgerea sângelui, şi lehuze fiind le ating.
29. Deci cunoscând dintr'acestea, că nu sunt dumnezei, nu vă temeţi de ei, de unde dar se vor chemà dumnezei? Pentru că muerile pun dinainte la dumnezeii cei de argint şi de aur şi de lemn?
30. In casele lor şed popii lor având hainele lor rupte, şi capetele şi bărbile rase, ale cărora capete descoperite sunt.
31. Şi sbiară strigând înaintea dumnezeilor lor ca unii la cina mortului, îmbrăcămintea lor luând-o popii îşi îmbracă muerile lor şi pruncii. Şi nici de li se va face de la cinevà rău sau bine, vor puteà să răsplătească, nici să puie împărat pot, nici să scoaţă.
32. Aşijderea nici avuţie, nici aramă nu vor puteà să deà. De va făgăduì lor cinevà făgăduinţă, şi nu o va dà, niciodată nu o vor cere.
33. Dela moarte pre om nu'l vor izbăvì, nici pre cel mai slab dela cel mai tare nu'l vor scoate. Omului orb vedere nu'i vor dà, nici pre om din nevoie nu'l vor scoate. Pre văduvă nu o vor miluì, nici săracului nu'i vor face bine.
34. Asemenea pietrilor celor dela munte sunt aceste de lemn, şi cele ferecate cu aur şi cu argint, iar cei ce slujesc acestora, se vor ruşinà.
35. Cum dar trebue a'i socotì, au a'i chemà dumnezei? De vreme ce şi însuşi Haldeii îi necinstesc pre ei.
36. Carii când văd pre un mut neputând grăì aducând pre Vil, să roagă să grăiască, ca şi când ar puteà să simţă, şi acestea văzându-le ei tot nu pot să'i lase, pentru că n'au simţire.
37. Iar muerile încinse cu funii şed în căi tămâind tărâţe; iar când vreuna dintr'însele de vre unul din cei ce trec trasă la curvie ocărăşte pre cea de aproape, că nu s'a în-

25. Isaiea 46, 7.

vrednicii ca şi ea, nici funiea ei nu s'a rupt.

38. Toate câte se fac întru ei, minciuni sunt, cum dar trebue să se socotească, au să se zică că ei sunt dumnezei?

39. De teslari şi de argintari sunt făcuţi, şi nu pot să fie alta, fără numai ce vreau meşterii să facă cu ei.

40. Şi cei ce îi fac pre ei, nu pot să aibă vieaţă de mulţi ani, cum dar cele ce se fac de ei pot să fie dumnezei?

41. Pentru că au lăsat lucruri minciună şi batjocură celor ce li se vor naşte în urmă, căci când vor venì asupra lor răsboiu şi răutăţi, se sfătuesc între sine popii, unde se vor ascunde împreună cu dânşii?

42. Cum dar nu este a cunoaşte, că nu sunt dumnezei, cei ce nu se pot pre sine mântuì nici de răsboiu nici de răutăţi?

43. Pentru că sunt de lemn şi ferecaţi cu aur şi cu argint, mai pre urmă tuturor neamurilor vor fi cunoscuţi, că sunt mincinoşi, şi împăraţilor aevea va fi că nu sunt dumnezei, ci lucruri de mâini omeneşti, şi nici un lucru al lui Dumnezeu întru dânşii nu este.

44. Cine dar nu cunoaşte, că nu sunt dumnezei? Că împărat ţării nu vor ridicà, nici ploaie oamenilor nu vor dà.

45. Şi judecată nu vor judecà lor, nici vor mântuì de strâmbătate, fiind ei neputincioşi că sunt ca nişte cioare între cer şi între pământ.

46. Căci şi când va cădeà foc în casa dumnezeilor celor de lemn, cari sunt ferecaţi cu aur, au cu argint, popii lor vor fugì şi vor scăpà, iar ei ca nişte grinzi în mijloc vor arde de tot.

47. Şi împăratului sau vrăjmaşilor nu vor stà împrotivă, cum dar trebue să se socotească, au să se numească că sunt dumnezei?

48. Nici de furi, nici de tâlhari nu vor scăpà dumnezeii cei de lemn şi ferecaţi cu argint şi cu aur, dela cari cei ce pot luând aurul şi argintul şi îmbrăcămintea cea de preste ei, se vor duce avându-le, nici loruş nu vor ajutà.

49. Cât mai bun este împăratul care îşi arată vitejiea sa, sau vasul cel de treabă în casă, cu care se va folosì cel ce'l are, decât dumnezeii cei mincinoşi.

50. Şi uşa casii, care păzeşte cele ce sunt într'însa, decât dumnezeii cei mincinoşi, şi stâlpul cel de lemn la împărăţii decât dumnezeii cei mincinoşi.

51. Că soarele şi luna şi stelele fiind luminoase, şi trimise la trebi bine ascultătoare sunt, aşijderea şi fulgerul, când se va ivì bun este la vedere, încă şi un vânt în toată ţara bate.

52. Şi norii când li se porunceşte dela Dumnezeu să meargă preste toată lumea, plinesc porunca, şi focul când se trimite de sus să topească munţii, şi codrii fac porunca.

53. Iar aceştia nici cu chipurile, nici cu puterile lor sunt asemănaţi, pentru aceea nu trebue nici să se socotească, nici să se numească dumnezei, de vreme ce nici judecată nu pot judecà, nici a face bine oamenilor.

54. Cunoscând dar că nu sunt dumnezei, nu vă temeţi de ei.

55. Că nici pre împăraţi vor blestemà, nici vor binecuvântà, şi semne întru neamuri şi în cer nu vor arătà.

56. Nici ca soarele nu vor străluci, nici vor luminà ca luna.

57. Hiarele decât ei sunt mai bune,

care pot fugì supt acoperemânt să'şi folosească lor.

58. Deci fiindcă nici într'un chip nu este nouă dovedit, că sunt dumnezei, pentru aceea să nu vă temeţi de ei.

59. Că precum la o grădină cu semănături este un semn de om, care nimic nu păzeşte, aşà sunt dumnezeii lor cei de lemn şi ferecaţi cu aur şi cu argint.

60. Şi ca şi spinul cel din grădină, pre care toată pasărea şade deasupra, aşijderea şi cu mortul cel aruncat întru întunerec, sunt asemenea dumnezeii lor cei de lemn, şi ferecaţi cu aur şi cu argint.

61. Dela porfira şi dela strălucirea care putrezeşte preste ei, îi veţi cunoaşte pre ei, că nu sunt dumnezei, şi mai pre urmă şi ei se vor mâncà, şi vor fì batjocură în ţară.

62. Deci mai bun este omul drept, care n'are idoli, că va fì departe de batjocură.

CÂNTAREA CELOR TREI TINERI

IN CUPTORUL VAVILONULUI

Şi stând Azariea în mijlocul focului, şi deschizând gura sa, aşà s'a rugat zicând:

2. Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat şi proslăvit este numele tău în veci.

3. Că drept eşti întru toate câte ai făcut nouă, şi toate lucrurile tale sunt adevărate, şi drepte căile tale şi toate judecăţile tale adevărate.

4. Şi judecăţile adevărului ai făcut după toate cele ce ai adus asupra noastră şi asupra cetăţii cei sfinte a părinţilor noştri Ierusalimul; că întru adevăr şi judecată ai adus acestea toate asupra noastră pentru păcatele noastre.

5. Că am păcătuit şi am făcut fărădelege, depărtându-ne dela tine.

6. Şi am greşit întru toate, şi poruncile tale n'am ascultat, nici le-am păzit, nici le-am făcut, după cum ne-ai poruncit nouă, ca să fie bine nouă.

7. Şi toate câte ai adus asupra noastră, şi toate câte ai făcut nouă, întru adevărată judecată le-ai făcut.

8. Şi ne-ai dat pre noi în mâinile vrăjmaşilor celor fărădelege şi protivnicilor celor pismătareţi, şi împăratului celui nedrept şi mai rău decât tot pământul.

9. Şi acum nu este nouă a deschide gura; ruşine şi ocară ne-am făcut robilor tăi şi celor ce te cinstesc pre tine.

10. Nu ne dà pre noi până în sfârşit pentru numele tău, şi nu strică legătura ta.

11. Şi nu depărtà mila ta dela noi, pentru Avraam cel iubit de tine şi pentru Isaac robul tău şi pentru Israil sfântul tău.

12. Cărora ai grăit să le înmulţeşti sămânţa lor, ca stelele cerului şi ca nisipul cel de pre marginea mării.

13. Că Stăpâne ne-am împuţinat mai mult decât toate neamurile, şi suntem smeriţi în tot pământul astăzi, pentru păcatele noastre.

14. Şi nu este în vremea aceasta domn şi proroc şi căpetenie, nici ardere de tot, nici jertfă, nici prinos,

nici tămâe, nici loc a aduce înaintea ta, şi a aflà milă.

15. Ci cu suflet umilit şi cu duh plecat să fim primiţi.

16. Ca întru ardere de tot de berbeci şi de junci, şi ca întru zeci de mii de miei graşi, aşà să fie jertfa noastră înaintea ta astăzi, şi să se sfârşască după tine, că nu este ruşine celor ce nădăjduesc întru tine.

17. Şi acum urmăm ţie cu toată inima, şi ne temem de tine, şi căutăm faţa ta.

18. Să nu ne ruşinezi pre noi, ci fă cu noi după blândeţile tale, şi după mulţimea milei tale.

19. Şi ne scoate pre noi după minunile tale, şi dă mărire numelui tău, Doamne; şi să se ruşineze toţi cei ce arată robilor tăi rele.

20. Şi să se ruşineze de toată puterea ta, şi tăriea lor să se sfărame.

21. Şi să cunoască că tu eşti Domn, Dumnezeu singur, şi mărit preste toată lumea.

22. Şi n'au încetat cei ce i-au băgat pre dânşii, slugile împăratului, arzând cuptorul cu catran şi cu smoală şi cu câlţi şi cu viţă.

23. Şi s'a vărsat para focului deasupra cuptorului de coţi patruzeci şi nouă.

24. Şi s'a vărsat, şi a ars pre carii i-a aflat împrejurul cuptorului Haldeilor.

25. Iar îngerul Domnului s'a pogorît împreună cu cei dimprejurul lui Azaria în cuptor, şi a scuturat para focului din cuptor.

26. Şi a făcut mijlocul cuptorului ca un duh de rouă suflând, şi nu s'a atins de dânşii nicidecum focul, şi nu i-a întristat, nici i-a mâhnit pre ei.

27. Atunci acei trei, ca dintr'o gură au lăudat, şi au mărit, şi bine au cuvântat pre Dumnezeu în cuptor, zicând:

28. Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri şi lăudat, şi prea înălţat în veci.

29. Bine este cuvântat numele slavei tale cel sfânt, şi prea lăudat, şi prea înălţat întru toţi vecii.

30. Bine eşti cuvântat în Biserica sfinţei slavei tale, şi prea cântat şi prea mărit în veci.

31. Bine eşti cuvântat cel ce vezi adâncurile, şi şezi pre Heruvimi, şi lăudat şi prea înălţat în veci.

32. Bine eşti cuvântat pre scaunul slavei împărăţiei tale şi prea lăudat, şi prea înălţat în veci.

33. Bine eşti cuvântat întru tăriea cerului şi prea lăudat, şi prea mărit în veci.

34. Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pre Domnul, lăudaţi'l, şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

35. Binecuvântaţi ceruri pre Domnul, lăudaţi'l şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

36. Binecuvântaţi îngerii Domnului pre Domnul, lăudaţi'l şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

37. Binecuvântaţi apele, şi toate cele mai presus de cer pre Domnul, lăudaţi'l şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

38. Bine să cuvinteze toate puterile Domnului pre Domnul, lăudaţi'l şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

39. Binecuvântaţi soare şi luna pre Domnul, lăudaţi'l şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

40. Binecuvântaţi stelele cerului pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

41. Binecuvântaţi toată ploaia şi roua pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre el în veci.

42. Binecuvântaţi toate duhuriel

pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul întru toţi vecii.

43. Binecuvântaţi focul şi zăduful pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înnălţaţi pre dânsul în veci.

44. Binecuvânţaţi frigul şi căldura pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

45. Binecuvântaţi roua şi zăpada pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

46. Binecuvântaţi nopţi şi zile pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

47. Binecuvântaţi lumina şi întunerecul pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

48. Binecuvântaţi ghiaţa şi gerul pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

49. Binecuvântaţi brume şi zăpezi pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

50. Binecuvântaţi fulgere şi nori pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

51. Binecuvintează pământule pre Domnul, laudă şi'l prea înalţă pre dânsul în veci.

52. Binecuvântaţi munţi şi dealuri pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

53. Binecuvântaţi toate cele ce răsar pre pământ pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

54. Binecuvântaţi izvoarele pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

55. Binecuvântaţi mări şi rîuri pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înnălţaţi pre dânsul în veci.

56. Binecuvântaţi chiţi şi toate cele ce se mişcă în ape pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

57. Binecuvântaţi toate pasările cerului pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

58. Binecuvântaţi toate hiarele şi toate dobitoacele pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

59. Binecuvântaţi fiii oamenilor pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

60. Binecuvântaţi Israil pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

61. Binecuvântaţi preoţi pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

62. Binecuvântaţi slugi pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

63. Binecuvântaţi duhurile şi sufletele drepţilor pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

64. Binecuvântaţi cei cuvioşi şi smeriţi cu inima pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci.

65. Binecuvântaţi Ananie, Azarie şi Misail pre Domnul, lăudaţi şi'l prea înălţaţi pre dânsul în veci; că ne-au scos pre noi din iad, şi din mâna morţei ne-au mântuit pre noi, şi ne-au izbăvit pre noi din mijlocul cuptorului, care ardeà cu pară de foc, şi din mijlocul văpăei ne-au izbăvit pre noi.

66. Mărturisiţi-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

67. Binecuvântaţi toţi credincioşii pre Domnul, Dumnezeul dumnezeilor, lăudaţi şi mărturisiţi, că în veac este mila lui.

CARTEA A TREIA A LUI ESDRA

CAP. 1.

Despre paştile care le-a adus Iosie, şi despre împăraţii următori lui până la robia Vavilonului.

Şi a adus Iosiea paştile în Ierusalim Domnului său şi a jertfit pasha în patrusprezece zile ale lunei dintâi, tocmind preoţii după rândul lor, împodobiţi în Biserica Domnului.

2. Şi a zis leviţilor slugilor celor sfinte ale lui Israil: să se sfinţească pre sine Domnului, ca să pue sicriul cel sfânt al Domnului în casa care o a zidit Solomon fiul lui David împăratul.

3. Nu va fi vouă să'l ridicaţi pre umeri pre el, şi acum slujiţi Domnului Dumnezeului vostru şi slujiţi neamului lui Israil.

4. Şi gătiţi după neamurile şi după felurile voastre, după scrisoarea lui David împăratul lui Israil şi după mărimea lui Solomon fiul lui.

5. Şi stând în Biserică după începătura cea părintească a părţei voastre a leviţilor celor dinaintea fraţilor voştri fiilor lui Israil.

6. Cu rânduială jertfiţi paştile, şi gătiţi jertfele fraţilor voştri, şi faceţi paştile după porunca Domnului, care s'au dat lui Moisì.

7. Şi a dăruit Iosiea poporului celui ce s'a aflat, din miei şi din iezi treizeci de mii, viţei trei mii, acestea din cele împărăteşti s'a dat după făgăduinţa sa, poporului şi preoţilor şi leviţilor.

8. Şi au dat Helchia şi Zaharia şi Siilos, ispravnicii Bisericii preoţilor pentru paşti, oi două mii şase sute, viţei trei sute.

9. Şi Iehonia şi Samea şi Natanail fratele său, şi Savias şi Ohiil şi Ioram cei peste mii, au dat leviţilor pentru paşti, oi cinci mii, viţei şapte sute.

10. Şi după ce s'au făcut acestea cu bună cuviinţă, stătut-au preoţii şi leviţii, având azimele după feluri şi după împărţelele începăturii părinţilor înaintea poporului, ca să aducă Domnului după cele scrise în cartea lui Moisì, şi aşà de dimineaţă.

11. Şi au fript pasha la foc, cum se cade, şi jertfele le-au fiert în căldări şi în tingiri, cu bun miros, şi au adus la toţi cei din popor.

12. Şi după acestea au gătit lor şi preoţilor fraţilor lor, fiilor lui Aaron, pentrucă preoţii aduceau grăsimile până la miazănoapte, şi leviţii au gătit loruşi şi preoţilor, fraţilor fiilor lui Aaron.

13. Şi cântăreţii Bisericei, fiii lui Asaf erau în rândul lor, după cum a rânduit David.

14. Şi Asaf şi Azaria şi Eddinus cel dela împăratul.

15. Şi portarii la fiecare poartă, ca să nu treacă fieştecare rânduiala sa, pentrucă fraţii lor leviţii au gătit lor.

16. Şi s'a săvârşit cele de jertfă Domnului, ca întru acea zi să se aducă paştile, şi să se aducă jertfele pre jertfelnicul lui Dumnezeu după porunca împăratului Iosie.

17. Şi au adus fiii lui Israil, cei ce s'au aflat în vremea aceasta, paştile şi praznicul azimelor şapte zile.

18. Şi nu s'a adus paşti ca acestea întru Israil din zilele lui Samuil prorocul.

19. Şi toţi împăraţii lui Israil n'au adus paşti ca acestea, în ce chip au adus Iosie şi preoţii şi leviţii şi jidovii, şi tot Israilul, cel ce s'a aflat în lăcuinţa lor în Ierusalim.

20. In anul al optsprezecelea al împărăţiei lui Iosie, s'au adus paştile acestea.

21. Şi s'au îndreptat faptele lui Iosie înaintea Domnului, cu inimă plină de bună credinţă.

22. Şi lucrurile lui s'au scris întru vremile cele mai dinainte, pentru cei ce au păcătuit, şi au făcut păgânătate înaintea Domnului, mai mult decât tot neamul şi împărăţia, şi cele ce l-au asuprit pre el ca să simţă, şi cuvintele Domnului s'a sculat întru Israil.

23. Şi după toate lucrurile acestea ale lui Iosie, s'a întâmplat Faraon împăratul Eghipetului venind a ridică răsboiu în Carhamis la Efrat.

24. Şi a ieşit întru întâmpinarea lui Iosie, şi a trimis la el împăratul Eghipetului, zicând: ce este mie şi ţie împărate al lui Iuda? Nu asupra ta sunt eu trimis dela Domnul Dumnezeu.

25. Că asupra lui Efraim răsboiul meu este, şi acum Domnul cu mine este, şi Domnul cu mine sârguind este.

26. Depărtează-te dela mine, şi nu stă împrotiva Domnului.

27. Şi n'a întors dela el Iosie carul său, ci s'a apucat să deă răsboiu, neluând aminte graiurile lui Ieremiea prorocul cele din gura Domnului, cel ce au pus asupra lui răsboiu în câmpul lui Maghedaus.

28. Şi s'au pogorît boierii la împăratul Iosie, şi a zis împăratul slugilor sale: depărtaţi-mă dela răsboiu, că am slăbit foarte.

29. Şi îndată l-au depărtat pre el slugile lui dela rând, şi s'a suit în al doilea car al lui, şi ajungând la Ierusalim ş'a schimbat vieaţa sa şi s'a îngropat în mormântul cel părintesc.

30. Şi toată Iudeia a jelit pre Iosie, şi a plâns Ieremia prorocul pentru Iosie, şi cei ce şed mai sus l-au plâns pre el cu muierile până în ziua aceasta.

31. Şi s'a dat aceasta, ca să se facă pururea la tot neamul lui Israil.

32. Şi acestea sunt scrise în cartea celor arătate pentru împăraţii lui Iuda, şi toate lucrurile care s'au făcut de Iosie şi de mărirea lui şi de înţelegerea lui în legea Domnului.

33. Iar cele ce s'au făcut de el mai 'nainte, şi cele de acum s'au scris în cartea împăraţilor lui Israil şi ai lui Iuda.

34. Şi luând cei mai aleşi din popor pre Ioahaz fiul lui Iosie, l-au pus împărat în locul lui Iosie tatăl lui, fiind de douăzeci şi trei de ani.

35. Şi a împărăţit în Iuda şi în Ierusalim trei luni.

36. Şi l-a mutat pre el împăratul Eghipetului, ca să nu împărăţească în Ierusalim.

37. Şi a păgubit pre popor cu o sută de talanţi de argint şi cu un talant de aur.

38. Şi a pus împăratul Eghipetului împărat pre Ioachim fratele lui, împărat lui Iuda şi Ierusalimului.
39. Şi a legat Ioachim pre boierii cei mari, şi pre Zarachi fratele lui prinzându'l l-a scos din Eghipet.
40. Şi erà Ioachim de douăzeci şi cinci de ani, când s'a făcut împărat în Iudeia şi în Ierusalim, şi a făcut rău înaintea Domnului.
41. Şi asupra acestuia s'a suit Navuhodonosor împăratul Vavilonului, şi legându'l cu legături de aramă, l-a dus în Vavilon.
42. Şi din sfintele vase ale Domnului luând Navuhodonosor, şi ducându-le le-a spânzurat în capiştea lui în Vavilon.
43. Şi cele ce s'au scris de el şi de necurăţiea lui, şi hula lui s'au scris în cartea vremilor împăraţilor.
44. Şi în locul lui Ioachim a împărăţit fiul lui, care când s'a pus împărat erà de optsprezece ani.
45. Şi a împărăţit trei luni şi zece zile în Ierusalim, şi a făcut rău înaintea Domnului.
46. Şi după un an trimiţând Navuhodonosor, l-a mutat pre el în Vavilon împreună cu vasele cele sfinte ale Domnului.
47. Şi a pus pre Sedechia împărat lui Iuda şi Ierusalimului, de douăzeci şi unul de ani fiind.
48. Şi a împărăţit unsprezece ani, şi a făcut rău înaintea Domnului, şi nu s'a ruşinat de graiurile, care s'a grăit prin Ieremia prorocul din gura Domnului.
49. Şi fiind jurat de împăratul Navuhodonosor pre numele Domnului, călcând jurământul s'a depărtat.
50. Şi învîrtoşindu'şi cerbicea sa şi inima sa, a călcat cele legiuite ale Domnului Dumnezeului lui Israil.
51. Şi povăţuitorii poporului şi ai preoţilor multe nelegiuiri au făcut, mai multe decât toate necurăţiile tuturor neamurilor, şi au spurcat Biserica Domnului cea sfinţită în Ierusalim.
52. Şi au trimis Dumnezeul părinţilor lor pre îngerul său să'i cheme pre ei, că nu se îndură de ei şi de lăcaşul său.
53. Iar ei îşi băteau joc de vestitorii lui, şi în ziua în care au grăit Domnul, ei batjocoreau pre prorocii lui, până ce mâniindu-se el pre poporul său pentru păgânătăţi, au poruncit împăraţilor Haldeilor să se suie asupra lor.
54. Aceştia au omorît pre tinerii lor cu sabie împrejurul sfintei lor Biserici, şi nu le-au fost milă de cel tânăr şi de fecioară şi de bătrân, şi de cel mai tânăr al lor.
55. Ci pre toţi i-au dat în mâinile lor, şi toate vasele Domnului cele sfinte, cele mari şi cele mici şi vasele sicriului lui Dumnezeu.
56. Şi lăzile cele împărăteşti luându-le le-au dus în Vavilon, şi au ars casa Domnului.
57. Şi au surpat zidurile Ierusalimului şi turnurile lui le-au ars cu foc, şi au sfârşit toate cele mărite ale lui a le face de nimic, şi pre cei rămaşi de sabie i-au dus în Vavilon.
58. Şi au fost slugi lui şi fiilor lui, până ce au împărăţit Perşii, ca să se plinească cuvântul Domnului, care a fost în gura lui Ieremia, până va binevoì pământul sâmbetele sale, în toată vremea pustiirei sale a serbat întru plinirea anilor şaptezeci.

CAP. 2.

Kir, împăratul Perşilor, dă voie Iudeilor robiţi a'şi rezidì Templu şi Ierusalimul; iar Artaxerx îi opreşte.

Impărăţind Kir preste Perşi în anul dintâiu, ca să se plinească cuvântul Domnului, care a fost în gura lui Ieremiea,

2. Ridicat-au Domnul duhul lui Kir împăratul Perşilor, şi a strigat în toată împărăţia sa, şi împreună prin scrisori zicând:

3. Aceasta zice împăratul Perşilor, Kir: pre mine Domnul lui Israil, Domnul cel prea înalt m'au arătat împărat lumii.

4. Şi mi-au arătat mie să zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudeia.

5. Cine este dar dintre voi din neamul lui, Domnul lui cu dânsul, şi suindu-se la Ierusalimul cel din Iudeia, să zidească casa Domnului lui Israil, acesta este Domnul cel ce au sălăşluit în Ierusalim.

6. Drept aceea, câţi lăcuesc pre alocurea, să ajute lui, cei din locul lui.

7. Cu aur şi cu argint, cu dări, cu cai şi cu vite împreună cu ceilalţi, carii la rugăciune sunt puşi în Biserica Domnului cea din Ierusalim.

8. Şi aşezându-se mai marii neamurilor familiilor lui Iuda, şi neamul lui Veniamin, şi preoţii şi leviţii, şi a tuturor a cărora au ridicat Domnul duhul, ca să se suie să zidească casa Domnului din Ierusalim, şi cei de prin prejurul lor.

9. Au ajutat întru toate cu argint şi cu aur, cu cai, cu dobitoace şi cu multe făgăduinţe ale multora, a cărora minte s'a ridicat.

10. Şi împăratul Kir a scos vasele Domnului cele sfinte, care le-a fost adus Navuhodonosor din Ierusalim, şi le-a fost spânzurat în capiştea lui.

11. Şi scoţându-le Kir împăratul Perşilor, le-a dat lui Mitridat păzitorului cămării sale.

12. Şi prin acesta s'au dat lui Avasar cârmuitorului Iudeii.

13. Şi numărul acestora erà: pahare de aur o mie, şi pahare de argint o mie, căţui de argint douăzeci şi nouă, năstrăpi de aur treizeci, de argint două mii şi patru sute zece, şi alte vase o mie.

14. Şi toate vasele, care s'au adus de aur şi de argint, cinci mii patru sute şasezeci şi nouă.

15. Şi s'au adunat dela Sanavasar împreună cu cei din robie din Vavilon la Ierusalim.

16. Iar în anii cei după vremea lui Artaxerx împăratul Perşilor, a scris la el împrotivă asupra celor ce lăcuesc în Ierusalim şi în Iudeia, Vilemos şi Mitridat şi Tavelios şi Ratimos şi Veeltemos şi Samelios scriitorul, şi ceilalţi, carii cu aceştia împreună se sfătuesc, şi cei ce lăcuesc în Samariea şi în celelalte locuri, această iscălită carte·

17. Împăratului Artaxerx domnului: slugile tale Ratim cel preste cele ce se întâmplă, şi Samelie scriitorul, şi ceilalţi ai sfatului lor, şi judecătorii cei din Kilo-Siriea şi din Finichia.

18. Şi acum în ştire să fie domnului nostru împăratului, că Evreii suindu-se dela voi la noi, viind la Ierusalim cetatea cea vicleană şi rea, zidesc uliţele şi zidurile ei le tocmesc, şi Biserica asemenea o încep.

19. Deci de se va zidì cetatea aceasta, şi se vor sfârşì zidurile, bir nu vor suferì a dà, ci şi împăraţilor vor stà împrotivă.

20. Şi de vreme ce se fac ale Bisericii, bine a fì am socotit, să nu trecem aceasta cu vederea.

21. Ci să înştiinţăm pre domnul nostru împăratul, ca în ce chip se va păreà fie, să se cerceteze cărţile cele dela părinţii tăi.

22. Şi vei aflà întru cele de pomenire scrise despre acestea, şi vei cunoaşte, că cetatea aceea erà vicleană şi împăraţi şi cetăţi turburând.

23. Şi Evreii vicleni şi răsboaie bătând întru ea încă din veac, pentru care pricină şi cetatea aceasta s'a pustiit.

24. Acum dar arătăm ţie doamne împărate, că de se va zidì din nou cetatea aceasta şi se vor ridicà zidurile ei, mai mult ţie pogorîre nu va fi la Siriea cea gropiloasă, şi la Finichia.

25. Atunci a răspuns împăratul lui Ratim celui ce scrieà cele ce se întâmplă şi lui Veeltem şi lui Samelie scriitorului şi celorlalţi, carii împreună cu ei se sfătuesc şi lăcuesc în Samariea şi în Siriea şi în Finichia, cele mai jos scrise:

26. Cetit-am cartea, care o aţi trimis la mine, drept aceea am poruncit să se caute şi s'a aflat, cum că cetatea aceea este din veac împrotivitoare împăraţilor.

27. Şi oamenii, vicleşuguri şi răsboaie întru ea făcând, şi împăraţi tari şi puternici erau în Ierusalim stăpânind, şi bir luând dela Siriea cea gropiloasă şi dela Finichia.

28. Acum dar am poruncit să oprească pre oamenii aceia a zidì cetatea, şi mai înainte a se socotì ca afară de acestea nimic să nu se facă.

29. Şi să nu meargă înainte mai mult răutatea, ca împăraţii să se turbure.

30. Atunci cetindu-se cele scrise de împăratul Artaxerx, Ratimos şi Samelios scriitorul şi cei ce cu aceştia împreună se sfătuiau, purcezând la Ierusalim cu sârguinţă, cu cai şi cu rânduială de gloată, au început a oprì pre cei ce zideau.

31. Şi s'a oprit zidirea Bisericei din Ierusalim până la al doilea an al împărăţiei lui Darie împăratul Perşilor.

CAP. 3.

Dormind Darie după ospăţul cel mare, care a făcut, la deşteptare află supt pernă scrise trei întrebări: au vinul, împăratul, femeia sau adevărul este mai tare? Şi cere explicarea lor.

Şi împărăţind Darie, a făcut ospăţ mare tuturor celor de supt ascultarea lui, şi tuturor celor din casă născuţi ai lui.

2. Şi tuturor boierilor celor mari ai Midiei şi ai Persiei şi tuturor domnilor şi povăţuitorilor şi stăpânitorilor locurilor celor dela India până la Etiopia, cari erau întru cele o sută douăzeci şi şapte de domnii.

3. Şi după ce au mâncat şi au băut, şi după ce s'au săturat, s'au risipit; atunci Darie împăratul s'a dus la aşternutul său şi a adormit şi s'a deşteptat.

4. Atunci cei trei tineri păzitorii trupului său, cari păzeau trupul împăratului a zis unul câtre altul:

5. Să zicem fiecare dintre noi un cuvânt, care va fì mai tare, şi ori al căruia cuvânt se va arătà mai înţelept decât celalt, îi va dà lui Darie împăratul, daruri mari şi biruinţe mari.

6. Şi cu porfiră a se îmbrăcà, şi din vase de aur a beà, şi pre aur a dormì, şi care cu frâne de aur, şi chivără de vison şi lănţuşe împrejurul grumazilor lui.

7. Şi al doilea va şedeà după Darie pentru înţelepciunea lui, şi rudă lui Darie se va numì.

8. Atunci scriind fiecare cuvântul său, l-a pecetluit, şi l-a pus supt perna lui Darie împăratul şi au zis:

9. Când se va sculà împăratul, vor dà lui cartea, şi pre care va judecà împăratul şi cei trei mari dregători ai Persiei, că cuvântul lui este mai înţelept, lui se va dà biruinţa în ce chip s'a scris.

10. Unul a scris: mai tare este vinul.
11. Celalt a scris: mare tare este împăratul.
12. Şi al treilea a scris: mai tari sunt muierile, iar mai mult decât toate birueşte adevărul.
13. Şi când s'a sculat împăratul din somn, luând scrisorile le-au dat lui, şi le-a cetit.
14. Şi trimiţând, a chemat pre toţi boierii cei mari ai Persiei şi ai Midiei, şi pre domnii şi povăţuitorii şi căpeteniile locurilor şi dregătorii.
15. Şi a şezut în divan, şi a cetit scrisorile înaintea lor.
16. Şi a zis: chemaţi pre tinerii aceia, şi ei să'şi arate cuvintele lor.
17. Şi s'au chemat, şi au intrat înlăuntru şi le-a zis lor: spuneţi nouă cele ce aţi scris.
18. Şi a început cel dintâiu, cel ce a zis că vinul este mai tare, şi zise aşà: o bărbaţilor, cum nu este mai tare vinul? Că pre toţi oamenii cari îl beau îi înşală.
19. Cugetul şi al împăratului şi al orfanului şi al robului, şi al celui slobod şi al săracului şi al bogatului îl face unul.
20. Şi tot cugetul îl schimbă spre bună plăcere şi spre veselie, şi nu'şi aduce aminte de tot necazul şi de toată datoria.
21. Şi toate inimile le face bogate, şi nu'şi aduc aminte de împărat sau de domn, şi toate prin talanţi le face a grăì.
22. Şi nu'şi aduc aminte când beau, a iubì pre prieteni şi pre fraţi, ci îndată după puţin timp scot sabiile.
23. Şi când se trezesc de vin, nu'şi aduc aminte de cele ce au făcut.
24. O bărbaţilor! Au nu este mai tare vinul, care sileşte a face aşà? Şi după ce a zis acestea, a tăcut.

CAP. 4.

Biruinţa adevărului. Darie înapoiază vasele cele sfinte, dând Iudeilor voie şi de cheltuială pentru zidirea Ierusalimului şi a Bisericei.

Şi a început al doilea a grăì, cel ce a zis, că este mai tare împăratul.
2. O bărbaţi! Au nu sunt mai tari oamenii, cei ce stăpânesc pământul şi marea, şi toate câte sunt într'însele?
3. Iar împăratul mai tare este, şi domneşte preste toţi şi'i stăpâneşte, şi tot orice va zice lor fac, de va zice lor să facă răsboiu unul asupra altuia, fac.
4. Şi de'i va trimite pre ei asupra vrăjmaşilor, merg şi surpă munţi şi ziduri şi turnuri.
5. Ucid şi se ucid, şi cuvântul împăratului nu'l calcă, şi de vor biruì, împăratului îi aduc toate.
6. Şi câte vor prădà, şi celelalte toate, şi câţi nu se oştesc şi nu dau răsboiu, ci lucrează pământul, iarăşi după ce seamănă, secerând aduc împăratului.
7. Şi unul pre altul silind aduc dajdie împăratului, şi el unul singur este.
8. De va zice: să omoare, omoară, de va zice: să lase, lasă, de va zice: să bată, bate.
9. A zis: să pustiască, pustiesc, a zis: să zidească, zidesc, a zis: să taie, taie, a zis: să răsădească, răsădesc.
10. Şi tot poporul lui şi puterile lui de el unul ascultă, şi la toate acestea el şade, mănâncă, beà şi doarme.
11. Şi aceştia îl păzesc pre el împrejur, şi nu poate fieştecare a merge şi a face lucrurile sale, nici pot să nu'l asculte pre el.
12. O bărbaţilor! Cum nu este mai

tare împăratul, că aşà ascultat este? Şi a tăcut.

13. Iar al treilea cel ce a zis de muieri şi de adevăr, acesta este Zorovavel, a început a grăì:

14. O bărbaţilor! Au doară nu este mare împăratul, şi mulţi sunt oamenii? Şi vinul nu este tare?

15. Dar cine este cel ce îi stăpâneşte pre ei, sau cine este cel ce'i domneşte pre ei? Au nu sunt muierile? Muierile au născut pre împăratul şi pre tot poporul, care stăpâneşte marea şi pământul.

16. Şi din ele s'au făcut, şi acestea au crescut pre aceia cei ce sădesc viile, din care se face vinul.

17. Şi acestea fac îmbrăcămintele oamenilor, şi acestea fac mărire oamenilor, şi fără de muieri nu pot fi oamenii.

18. Şi de vor adunà aur şi argint şi tot lucrul frumos, au nu iubesc pre o muiere frumoasă la chip şi la frumuseţe?

19. Şi toate acestea lăsându-le, la dânsa caută, şi cu gura căscată se uită la ea, şi toţi pre ea o aleg mai mult decât aurul şi decât argintul şi decât tot lucrul frumos.

20. Lasă omul pre tatăl său, care l-a hrănit pre el, şi ţara sa, şi se lipeşte de femeia sa.

21. Şi cu muierea îşi lasă sufletul, şi nici de tatăl său nu'şi aduce aminte, nici de muma sa, nici de ţară.

22. Şi dintru acestea se cade să ştiţi voi, că muierile vă stăpânesc pre voi.

23. Au nu trudiţi şi osteniţi, şi toate le aduceţi şi le daţi muierilor, şi ià omul sabiea sa, şi iese la căi să tâlhărească şi să fure, şi pre mare umblă şi prin rîuri,

24. Şi pre leu vede, şi întru întunerec merge, şi după ce fură şi răpeşte şi desbracă de haine, la cea iubită aduce.

25. Şi mai mult iubeşte omul pre muierea sa, decât pre tatăl său şi pre muma sa.

26. Şi mulţi s'au fluturat la chipuri pentru muieri, şi robi s'au făcut pentru ele.

27. Şi mulţi au pierit şi au greşit şi au păcătuit pentru muieri.

28. Şi acum nu'mi credeţi mie? Au nu este împăratul mare cu oblăduirea lui? Au nu toate ţările se tem a se atinge de el?

29. Văzutu'l-am pre el şi pre Apamina fata lui Vartac celui minunat, ţiitoarea împăratului şezând deadreapta împăratului.

30. Şi luând stema de pe capul împăratului, şi puind-o pre capul său, dă palme împăratului cu stânga.

31. Şi la acestea împăratul căscând gura se uità la ea, şi de'i va râde lui, râde; iar de se va mâhnì asupra lui, se cucereşte ei, ca să se împace cu el.

32. O bărbaţilor! Cum nu sunt tari muierile, de vreme ce fac aşà?

33. Atunci împăratul şi dregătorii căutau unul la altul.

34. Şi a început a grăì pentru adevăr. O bărbaţilor! Au nu sunt tari muierile? Mare este pământul şi înalt este cerul şi iute la alergat soarele, că într'o zi se întoarce şi înconjură cerul, şi iarăşi aleargă la locul său.

35. Au nu este mare cel ce face acestea? Ci adevărul este mare şi mai tare decât toate.

36. Tot pământul chiamă adevărul, şi cerul pre el bine îl cuvintează, şi toate lucrurile se clătesc şi se cutremură, şi nimic la el nu este strâmb.

37. Nedrept este vinul, nedrept este împăratul, nedrepte sunt muierile, nedrepţi sunt toţi fiii oamenilor şi

nedrepte sunt toate lucrurile lor, cele ce sunt ca acestea, şi nu este întru ele adevăr, şi cu nedreptatea lor pier.
38. Iar adevărul rămâne şi este tare în veac, şi trăeşte şi birueşte în veacul veacului.
39. Şi nu este la el privire de feţe, nici osebiri, ci cele drepte face de toate nedreptăţile, şi relele se fereşte, şi la toţi sunt plăcute lucrurile lui.
40. Şi la judecata lui nimic nu este nedrept, şi aceasta este puterea şi împărăţiea şi oblăduirea şi mărimea tuturor veacurilor; bine este cuvântat Dumnezeul adevărului.
41. Şi a încetat a grăì, şi tot poporul atunci a răspuns.
42. Şi atunci a zis: mare este adevărul, şi mai tare este. Atunci împăratul a zis lui: cere ori ce vei vreà, mai mult decât cele scrise, şi voiu dà ţie, pentrucă te-ai aflat mai înţelept, şi alăturea cu mine vei şedeà, şi rudeniea mea te vei chemà.
43. Atunci a zis împăratului: adu'ţi aminte de făgăduinţa, care ai făgăduit să zideşti Ierusalimul.
44. In ziua, în care împărăţia ta ai luat toate vasele cele luate din Ierusalim să le trimiţi, care le-a osebit Kir, când a făgăduit să taie Vavilonul, şi s'a făgăduit că le va trimite acolo.
45. Şi tu ai făgăduit să zideşti Biserica, care o au ars Idumeii, când s'a pustiit Iudeia de Haldei.
46. Şi acum aceasta este, ce te rog doamne împărate, şi ce cer dela tine, şi aceasta este mărimea dela tine, rogu-mă dar pentru ca să faci făgăduinţa care ai făgăduit prin gura ta a face Impăratului cerului.
47. Atunci sculându-se împăratul Darie l-a sărutat pre el, şi a scris pentru el cărţi către toţi dregătorii şi biruitorii locurilor, şi povăţuitorii şi domnii, ca să'l petreacă pre el şi pre toţi cei cu el, carii să suie să zidească Iersusalimul.
48. Şi la toţi biruitorii locurilor din Siriea cea gropiloasă şi din Finichia, şi la cei din Livan a scris cărţi, să ducă lemne de chedru din Livan la Ierusalim, şi împreună cu el să zidească cetatea.
49. Şi a scris la toţi Iudeii, carii sunt a se suì dela împărăţie la Iudeia, despre slobozenie, tot cel tare, şi biruitorul de loc şi domnul şi dregătorii de case, să nu meargă la uşile lor.
50. Şi toată ţara, care o ţin ei, să fie lor fără de dajdie, şi să lase Idumeii satele, care le oprise Judeilor.
51. Şi la zidirea Bisericii să deà pre an talanţi douăzeci, până ce se va zidì.
52. Şi la jertfelnic arderi de tot să se ià în toate zilele, precum au poruncă; alţi şaptesprezece talanţi să aducă, şi preste an zece.
53. Şi toţi cei ce merg din Vavilon să zidească cetatea, să fie volnici ei, şi fiii lor şi toţi preoţii, cari merg.
54. Şi a scris şi darea şi podoaba preoţească, cu care slujesc întru ea.
55. Şi leviţilor a scris să le deà dare până în ziua când se va săvârşì casa, şi Ierusalimul a se zidì.
56. Şi la toţi cei ce păzesc cetatea a scris să le deà lor sorţi şi cheltueli.
57. Şi a trimis toate vasele, care le-a osebit Kir dela Vavilon, şi toate câte a zis Kir să facă şi el a poruncit să facă, şi să trimiţă la Ierusalim.
58. Şi când a ieşit tinerelul Zorovavel, ridicând faţa sa la cer înain-

tea Ierusalimului, a binecuvântat pre împăratul cerului, zicând:

59. Dela tine este biruinţa, şi de la tine este înţelepciunea, şi a ta este mărirea, şi eu robul tău sunt.

60. Bine eşti cuvântat cel ce mi-ai dat mie înţelepciune, şi ţie îţi mărturisesc Stăpâne al părinţilor.

61. Şi a luat cărţile, şi a ieşit, şi a venit în Vavilon, şi a vestit tuturor fraţilor săi.

62. Şi binecuvântară pre Dumnezeul părinţilor săi, căci le-au dat lor slobozire şi răsuflară,

63. A se suì şi a zidì Ierusalimul şi Biserica, întru care s'a numit numele Domnului, şi s'au desfătat cu muzici şi cu bucurie şapte zile.

CAP. 5.

Insemnarea celor întorşi din robia Vavilonului. Inceperea înnoirei cetăţii şi a Bisericii.

Şi după aceasta s'a ales a se suì căpeteniile caselor neamurilor după felurile lor, şi muierile lor şi fiii şi fetele lor, şi slugile şi slujnicile lor, şi dobitoacele lor.

2. Şi Darie a trimis împreună cu ei o mie de călăreţi până îi vor aşezà pre ei în Ierusalim cu pace, şi cu muzici şi cu timpene şi cu fluere.

3. Şi toţi fraţii lor jucând, şi i-au făcut pre ei să se sue împreună cu aceia.

4. Şi acestea sunt numele bărbaţilor celor ce se suiau după neamurile lor la feluri, la împărţeala începăturii lor.

5. Preoţii fiii lui Finees, fiii lui Aaron Isus al lui Iosedec, al lui Sareu, şi Ioachim a lui Zorovavel al lui Salatiil din casa lui David, din sămânţa lui Fares, şi din neamul lui Iuda.

6. Care a grăit la Darie Impăratul Perşilor cuvinte înţelepte la al doilea an al împărăţiei lui în luna lui Nisan, luna dintâiu.

7. Şi aceştia sunt din Iudeia, carii s'au suit din robia înstrăinării, pre carii i-au înstreinat Navuhodonosor împăratul Vavilonului la Vavilon, şi s'au înapoiat la Ierusalim.

8. Şi cealaltă evreime fiecare la a sa cetate, carii au venit cu Zorovavel şi cu Isus, Neemiea, Zaharia, Gheiseu, Eniu, Mardoheu, Velsar, Asfaros, Reeliu, Roim, Vaana, a celor dintâiu povăţuitori ai lor.

9. Numărul celor dela neam, şi povăţuitorii lor.

10. Fiii lui Foros două mii o sută şaptezeci şi doi.

11. Fiii lui Safat patru sute şaptezeci şi doi.

12. Fiii lui Ares şaptesute cincizeci şi şase.

13. Fiii lui Faat Moav două mii opt sute doisprezece.

14. Fiii lui Ilam o mie două sute cincizeci şi patru.

15. Fiii lui Zatii nouă sute patruzeci şi cinci.

16. Fiii lui Horve şapte sute cinci.

17. Fiii lui Vani şase sute patruzeci şi opt.

18. Fiii lui Vive şase sute treizeci şi trei.

19. Fiii lui Sadac trei mii două sute douăzeci şi doi.

20. Fiii lui Adonican şase sute şasezeci şi şapte.

21. Fiii lui Vagoi două mii şasezeci şi şase.

22. Fiii lui Adinu patru sute cincizeci şi patru.

23. Fiii lui Atiriziu nouăzeci şi doi.

24. Fiii lui Kilan şi Azitas şasezeci şi şapte.

25. Fiii lui Azuran patru sute treizeci şi doi.

26. Fiii lui Ananiea o sută unul.

27. Fiii lui Arom treizeci şi doi.

28. Fiii lui Vasà trei sute douăzeci și trei.
29. Fiii lui Arsifurit o sută doi.
30. Fiii lui Metirus trei mii cinci.
31. Fiii lui Vetlomon o sută douăzeci și trei.
32. Cei din Netofas cincizeci și cinci.
33. Cei din Anatot o sută cincizeci și opt.
34. Cei din Vetsamos patruzeci și doi.
35. Cei din Caritiarios douăzeci și cinci.
36. Cei din Cafiras și din Virot șapte sute patruzeci și trei.
37. Cei din Piras șapte sute.
38. Cei din Hadias și Amidii patru sute douăzeci și doi.
39. Cei din Kirama și Gavdis șase sute douăzeci și unul.
40. Cei din Macalon o sută douăzeci și doi.
41. Cei din Vitolio cincizeci și doi.
42. Fiii lui Nefis o sută cincizeci și șase.
43. Fiii lui Calamolal și Onus șapte sute douăzeci și cinci.
44. Fiii lui Ierehu două sute patruzeci și cinci.
45. Fiii lui Anaas trei mii trei sute treizeci.
46. Preoții fiii lui Ieddu fiul lui Isus, la fiii lui Sanasiv nouă sute șaptezeci și doi.
47. Fiii din Esemirot o mie cincizeci și doi.
48. Fiii lui Fassaron o mie patruzeci și șapte.
49. Fiii din Carmi două sute șaptesprezece.
50. Iar leviții fiii lui Iesue, și Cadmiil și Van și Suia șaptezeci și patru.
51. Cântăreții Bisericii fiii lui Asaf o sută douăzeci și opt.
52. Portarii fiii lui Salum, fiii lui Iatal, fiii lui Tolman, fiii lui Dacovi, fiii lui Tita, fiii lui Savi de toți o sută treizeci și nouă.
53. Robii Bisericii fiii lui Isaf, fiii lui Asifà, fiii lui Tavaot, fiii lui Kiras, fiii lui Sud, fiii lui Faleu, fiii lui Lavanà, fiii lui Agravà, fiii lui Acuà, fiii lui Utà, fiii lui Kitav, fiii lui Agavà, fiii lui Sevè.
54. Fiii lui Anan, fiii lui Catuà, fiii lui Ghedur, fiii lui Eru, fiii lui Desan, fiii lui Noivà, fiii lui Hasevà, fiii lui Gazerà, fiii lui Aziu, fiii lui Finees, fiii lui Asarà, fiii lui Vastè, fiii lui Asanà, fiii lui Meanì, fiii lui Nafisì, fiii lui Acuv, fiii lui Ancfà, fiii lui Asur, fiii lui Farachim, fiii lui Vasalot.
55. Fiii lui Meedà, fiii lui Cutà, fiii lui Harsà, fiii lui Harcus, fiii lui Asirer, fiii lui Tomì, fiii lui Nasit, fiii lui Atifà.
56. Fiii slugilor lui Solomon, fiii lui Asapfion, fiii lui Farirà, fiii lui Ieli, fiii lui Lozon, fiii lui Iedail, fiii lui Safet.
57. Fiii lui Aghiei, fiii lui Faharet, fiii lui Savià, fiii lui Sarotieà, fiii lui Masià, fiii lui Gar, fiii lui Adus, fiii lui Suvà, fiii lui Aferà, fiii lui Varodis, fiii lui Savat, fiii lui Alom.
58. Toți robii Bisericii și fiii slugilor lui Solomon trei sute șaptezeci și doi.
59. Aceștia sunt cari s'au suit de la Termelet și Telersas povățuitorul lor Harlatalar și Alar, și nu puteau să *vestească neamurile* lor și semințiile, că sunt din Israil fiii lui Ladan, fiul lui Van, fiul lui Nicodan șase sute cincizeci și doi.
60. Si din preoții cei ce se țin de preoție, și nu s'au aflat fiii lui Ovdiei, fiii lui Acos, fiii lui Addù, celui ce a luat pre Avghiea muiere din fetele lui Verzeleu, și s'au numit pre numele lui.
61. Și cercându-se la socoteală

scrisoarea cea de rudă a acestora, și neaflându-se s'au înlăturat a preoți.

62. Și le-au zis lor Neemiea și Attaria, să nu aibă ei parte din cele sfinte, până ce se va sculà Arhiereu, îmbrăcat cu arătarea și cu adevărul.

63. Și aceștia toți erau dela Israil, de doisprezece ani și mai sus, afară de slugi, și slujnice patruzeci și două de mii trei sute șasezeci.

64. Slugile lor și slujnicile șapte mii trei sute patruzeci și șapte.

65. Cântăreții și cântătorii două sute patruzeci și cinci.

66. Cămile patru sute treizeci și cinci.

67. Și cai șapte sute treizeci și șase.

68. Mușcoi două sute patruzeci și cinci.

69. Asini cinci mii cinci sute douăzeci și cinci.

70. Și din povățuitori după neamuri, când veneau ei la Biserica lui Dumnezeu cea din Ierusalim s'au făgăduit să ridice casa în locul ei după puterea lor, și să se deà la sfânta cămară pentru lucruri taleri de aur o mie, și de argint taleri șase mii, și veșminte preoțești o sută.

71. Și s'au sălășluit preoții și leviții și cei din popor în Ierusalim și în țară, și cântăreții Bisericii și portarii și tot Israilul la satele lor.

72. Și sosind luna a șaptea, și fiind fiii lui Israil fieștecare întru ale sale, s'au adunat cu toții dimpreună la lărgimea porții cei dintâiu, care este către răsărit.

73. Și stând Isus al lui Iosedec, și frații lui preoții și Zorovavel al lui Salatiil și frații lui, au gătit jertfelnicul Dumnezeului lui Israil, ca să aducă pre el arderi de tot, după urmarea celor mărturisite în cartea lui Moisì omul lui Dumnezeu.

74. Și s'au adunat la ei din celelalte neamuri ale pământului, și au așezat jertfelnicul la locul său, că în vrajbă erau ei, și i-au întărit pre ei toate neamurile de pre pământ, și aduceau jertfe după vremi și arderi de tot Domnului dimineața și seara.

75. Și au săvârșit praznicul înfigerei corturilor, în ce chip s'a rânduit în lege și jertfe în toate zilele cum se cuveneà, și după acestea aducerile cele neîncetate și jertfa sâmbetelor și a lunilor nouă, și a tuturor praznicilor celor sfințite.

76. Și ori câți au făgăduit făgăduință lui Dumnezeu din luna a noua a lunei a șaptea, au început a aduce jertfe lui Dumnezeu, că Biserica lui Dumnezeu încă nu se zidise.

77. Și au dat bani pietrarilor și meșterilor de lemn și mâncări și băuturi de bucurie.

78. Și care Sidonenilor și Tirienilor, ca să aducă ei dela Livan lemne de chedru, ca să le ducă plute la vadul Iopiei după porunca care s'a scris lor dela Kir împăratul Perșilor.

79. Și în al doilea an mergând la Biserica lui Dumnezeu în Ierusalim în luna adoua, a început Zorovavel al lui Salatiil și Isus al lui Iosedec și frații lor și preoții și leviții și toți cei ce au venit din robie în Ierusalim, și au întemeiat casa lui Dumnezeu la lună nouă a lunei adoua, în al doilea an, după ce au venit ei în Iudeia și în Ierusalim.

80. Și au pus pre leviți de douăzeci de ani preste lucrurile Domnului, și a stătut Isus și fiul lui și frații, și Cadmiil fratele și fiii lui Madiavun, și fiii lui Iuda al lui Iliadun, împreună cu fiii și frații, toți leviții cei dimpreună cârmuitori pre-

ste lucruri, făcând la lucruri în casa lui Dumnezeu, şi au zidit zidarii Biserica lui Dumnezeu.

81. Şi au stătut preoţii toţi împodobiţi cu muzici şi cu trâmbiţe, şi leviţii fiii lui Asaf având chimvalele lăudând pre Domnul, şi binecuvântând după rânduiala lui David împăratul lui Israil.

82. Şi au glăsuit prin laude mărturisind Domnului, că bunătatea lui şi mărirea lui este în veci întru tot Israilul.

83. Şi tot poporul a trâmbiţat, şi a strigat cu glas mare dând laudă Domnului pentru ridicarea casei Domnului.

84. Şi au venit din preoţi, din leviţi şi din cei ce şed înainte după neamurile lor cei bătrâni, cari au văzut casa cea mai dinaintea aceştia, la zidirea aceştia cu plângere şi cu strigare mare, şi mulţi pentru trâmbiţe şi pentru bucuria cea cu glas mare, în cât poporul n'auzeà trâmbiţele pentru plângerea poporului.

85. Pentrucă erà gloată, care trâmbiţà foarte tare, ca de departe să se auză.

86. Şi auzind vrăjmaşii neamului lui Iuda şi ai lui Veniamin, au venit ca să cunoască, pentruce este glasul trâmbiţilor.

87. Şi au cunoscut, că cei din robie zidesc Biserica Domnului Dumnezeului lui Israil.

88. Şi viind la Zorovavel şi la Isus şi la povăţuitorii neamurilor, au zis lor: să zidim împreună cu voi, că asemenea cu voi ascultăm de Domnul vostru, şi lui jertfim din zilele lui Asvasaret împăratul Asirienilor, care ne-a mutat pre noi aici.

89. Şi au zis Zorovavel şi Isus şi povăţuitorii neamurilor lui Israil: nu este nouă şi vouă a zidì casa Domnului Dumnezeului nostru, că noi singuri vom zidì Domnului lui Israil cu urmare precum a rânduit vouă Kir împăratul Perşilor.

90. Şi neamurile pământului împrotivindu-se asupra celor din Iudeea şi bătând cetatea, opreà zidirea, şi vicleşuguri şi aduceri de popoare, şi răzvrătiri făcând, au oprit a se săvârşì zidirea în toată vremea vieţei împăratului Kir, şi s'a oprit dela zidire în doi ani, până la împărăţia lui Darie.

CAP. 6.

Evreii zidesc Biserica lui Dumnezeu, cu slobozenia lui Darie.

Iar în anul al doilea al împărăţiei lui Darie, au prorocit Agheu şi Zaharia al lui Addo prorocii asupra Evreilor din Iudeea şi din Ierusalim, întru numele Domnului Dumnezeului lui Israil.

2. Şi atunci stând Zorovavel al lui Salatiil şi Isus al lui Iosedec, au început a zidì casa Domnului cea din Ierusalim fiind împreună cu prorocii Domnului, cari le ajutau lor.

3. Intr'această vreme erà la ei de faţă Sisinis biruitorul Siriei şi al Finichiei şi Satravuzan şi cei împreună tovarăşi ai lui, şi ziseră lor:

4. Cine v'a rânduit vouă, de zidiţi casa aceasta şi acoperemântul acesta, şi celelalte toate săvârşiţi? Şi cari sunt ziditorii, cei ce săvârşesc acestea?

5. Şi au avut har bătrânii Iudeilor, socotinţă făcându-se în robie dela Domnul.

6. Şi nu s'a oprit dela zidire până se va face ştire lui Darie pentru ei, şi până se va răspunde.

7. Izvodul cărţii, care au scris lui Darie, şi au trimis Sisinis biruitorul Siriei şi al Finichiei şi Satravuzan, şi cei împreună tovarăşi, şi cei din Siriea şi din Finichia domni, împăratului Darie bucurie.

8. Toate ştiute să fie domnului nostru împăratului, că mergând la ţara Iudeii, şi viind în Ierusalim cetatea, am prins pre Evreii cei bătrâni ai robiei în cetatea Ierusalimului zidind casă nouă mare, Domnului.

9. De pietre cioplite de mult preţ, lemne puindu-se în ziduri.

10. Şi lucrurile acelea în grab se fac, şi bine sporindu-se lucrul în mâinile lor, şi cu toată mărirea şi nevoinţa săvârşindu-se.

11. Atunci am întrebat pe bătrânii aceia, zicând: cine poruncindu-vă vouă zidiţi casa aceasta, şi întemeiaţi lucrurile acestea?

12. Deci i-am întrebat pre ei pentru ca să arătăm ţie, şi să scrim ţie pre oamenii cei ce povăţuesc, şi scrisoarea numelor cerem dela cei ce erau înainte povăţuitori.

13. Şi ei au răspuns nouă, zicând: noi suntem slugile Domnului celui ce au făcut cerul şi pământul.

14. Şi erà casa aceasta zidită mai înainte cu mulţi ani prin împăratul lui Israil cel mare şi tare, şi s'a sfârşit.

15. Şi de vreme ce părinţii noştri amărând au păcătuit asupra Domnului celui ceresc al lui Israil, i-au dat pre ei în mâinile lui Navuhodonosor împăratul Vavilonului şi a Haldeilor.

16. Şi casa stricând'o a ars'o, şi pre popor l-a dus în robie la Vavilon.

17. Iar în anul dintâiu când împărăţeà Kir preste ţara Vavilonului, a scris împăratul Kir să se zidească casa aceasta.

18. Şi sfintele vase cele de aur şi de argint, care le-a scos Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim, şi le-a spânzurat în capiştea lui, împăratul Kir iarăşi le-a scos din capiştea cea din Vavilon, şi s'au dat lui Zorovavel şi lui Sanavasar biruitorului.

19. Şi s'a poruncit lui, ca să ducă aceste vase, şi să le pue în Biserica cea din Ierusalim şi Biserica Domnului aceasta să se zidească în locul ei.

20. Atunci Sanavasar acela mergând, a pus temeliele casei Domnului cei din Ierusalim, şi de atunci până acum zidindu-se, nu a luat săvârşire.

21. Acum dar de socoteşte împăratul să se caute în cămările împărăteşti cărţile lui Kir;

22. Şi de se va află, cum că cu ştirea împăratului Kir se face zidirea casei Domnului cei din Ierusalim, şi de se pare domnului Împăratului nostru, răspunză pentru acestea.

23. Atunci împăratul Darie a poruncit să caute în cămările cele împărăteşti cărţile cele ce se aflau în Vavilon, şi s'a aflat la Ecvatana în turnul cel din ţara Midiei loc, întru care erau pomenite acestea.

24. In anul dintâiu al împărăţiei lui Kir a poruncit acesta să zidească casa Domnului cea din Ierusalim, întru care jertfesc cu foc fără de încetare.

25. A căreea înălţimea de şasezeci de coţi, lăţimea de coţi şasezeci şi trei, case de pietre cioplite, şi o casă de lemn nouă de ţară, şi cheltuială să se deà din casa împăratului Kir.

26. Şi vasele cele sfinte ale casei Domnului, cele de aur şi cele de argint, care le-a scos Navuhodonosor din casa cea din Ierusalim, şi le-a adus în Vavilon, să le aşeze în casa cea din Ierusalim unde erau stând, ca să se pună acolo.

27. Şi a poruncit lui Sisinis biruitorul Siriei şi al Finichiei, şi lui Satravuzan şi celor împreună to-

varăşi, să se nevoiască, şi celor rânduiţi în Siriea şi în Finichia povăţuitori, să se ferească de loc, şi să lase pre Zorovavel sluga Domnului şi biruitorul Iudeii şi pre bătrânii Iudeilor, a zidì în loc casa aceea a Domnului.

28. Şi eu am rânduit cu tot deadinsul, să zidească şi să ià aminte, pentru ca să lucreze împreună cu cei din robia Iudeilor, până se va săvârşì casa Domnului.

29. Şi din birul Kilo-Siriei şi a Finichiei, cu nevoinţă rânduială să se deà oamenilor acestora, ce s'a rânduit spre jertfa Domnului, lui Zorovavel biruitorului, din tauri şi din berbeci şi din miei.

30. Aşijderea şi grâu şi sare şi vin şi untdelemn neîncetat preste an, în ce chip preoţii cei din Ierusalim vor zice să se cheltuiască în toată zlua fără de cârtire.

31. Ca să aducă turnări lui Dumnezeu celui Inalt pentru împăratul şi pentru slugile lui, şi să se roage pentru vieaţa lor.

32. Şi a poruncit, ca ori câţi va trece cevà din cele mai înainte scrise, sau nu vor piinì, să se ià lemn dintru ale lui, şi întru acela să se spânzure şi averile lui să fie împărăteşti.

33. Pentru aceea şi Domnul, al căruia nume se chiamă acolo, să stingă pre tot împăratul şi pre tot neamul, care va întinde mâna sa să oprească, au să facă rău casei Domnului cei din Ierusalim.

34. Şi eu împăratul Darie am poruncit ca, cu nevoinţă să se facă acestea.

CAP. 7.

Săvârşirea Bisericii; sfinţirea ei şi serbarea Paştilor.

Atunci Sisinis biruitorul Kilo-Siriei şi al Finichiei şi Satravuzan şi cei împreună tovarăşi, urmând celor poruncite dela împăratul Darie,

2. Cârmuiau preste lucrurile cele sfinte mai cu nevoinţă ajutorind bătrânilor, Iudeilor, preoţilor şi stătătorilor Bisericii.

3. Şi cu spor se făceau lucrurile cele sfinte, prorocind Agheu şi Zaharia prorocii.

4. Şi s'au săvârşit acestea prin porunca Domnului Dumnezeului lui Israil, şi cu voea lui Kir şi a lui Darie şi a lui Artaxerx împăratului Perşilor.

5. Şi s'a săvârşit casa cea sfântă până în douăzeci şi trei de zile ale lunii lui Adar, întru al şaselea an al lui Darie împăratul Perşilor.

6. Şi au făcut fiii lui Israil şi preoţii şi leviţii şi ceilalţi din robime, carii s'au adaos, după cele ce sunt scrise în cartea lui Moisì.

7. Şi au adus la sfinţirea casei Domnului tauri o sută, berbeci două sute, miei patru sute;

8. Ţapi pentru păcatul a tot Israilul doisprezece după numărul începătorilor de neamurile lui Israil.

9. Şi au stătut preoţii şi leviţii după neamuri împodobiţi la lucrurile Domnului Dumnezeului lui Israil, după cartea lui Moisì, şi portarii la fiecare poartă.

10. Şi au adus fiii lui Israil împreună cu cei din robie paştile în patrusprezece zile, a lunei dintâiu, când s'au curăţit preoţii şi leviţii,

11. Impreună şi toţi fiii robiei, carii s'au curăţit.

12. Că leviţii toţi odată s'au curăţit, şi au junghiat paştile la toţi fiii robiei şi la fraţii lor preoţii, şi loruşi.

13. Şi au mâncat fiii lui Israil cei din robie, toţi câţi s'au osebit de urîciunile neamurilor pământului, căutând pre Domnul.

14. Şi au adus sărbătoarea azimelor şapte zile veselindu-se înaintea Domnului.

15. Pentrucă au întors sfatul împăratului Asirienilor spre ei, ca să întărească mâinile lor la lucrurile Domnului Dumnezeului lui Israil.

CAP. 8.

Esdra se suie în Ierusalim. Scrisoarea lui Artaxerx. Darurile făcute Bisericei Domnului, şi numărarea poporului acolo.

Şi după acestea, când a împărăţit Artaxerx împăratul Perşilor,

2. Mers-a Esdra al lui Sareu, al lui Ezeriu, al lui Helchiu, al lui Salum, al lui Saduc, al lui Ahitov, al lui Amariu, al lui Eziu, al lui Memerot, al lui Zareu, al lui Saulie, al lui Voca, al lui Avisum, al lui Finees, al lui Eliazar, al lui Aaron preotul celui dintâiu.

3. Acest Esdra s'a suit din Vavilon, ca un cărturar iscusit fiind în legea lui Moisi, cea de Dumnezeu dată lui Israil.

4. Şi i-a dat lui împăratul mărire, aflând har înaintea lui la toate poftele lui.

5. Şi s'au suit împreună din fiii lui Israil şi din preoţi şi din leviţi şi cântăreţi de Biserică şi portari şi robi ai bisericii, în Ierusalim.

6. In anul al şaptelea al împărăţiei lui Artaxerx în luna a cincea, acesta este anul al şaptelea al împăratului, că ieşind dela Vavilon la lună nouă a lunei dintâiu,

7. Au sosit la Ierusalim după călătoria cea bună, care s'a dat lor dela Domnul.

8. Pentrucă Esdra multă ştiinţă cuprindeà, ca nimic să nu lase din cele din legea Domnului, şi din porunci a învăţà pre tot Israilul toate îndreptările şi judecăţile.

9. Şi viind porunca, care s'a scris de Artaxerx împăratul la Esdra preotul, şi cetitorul de legea Domnului, a căruia isvod este scrisoarea cea mai jos scrisă:

10. Impăratul Artaxerx lui Esdra preotului şi cetitorului legii Domnului bucurie.

11. Şi cele iubitoare de oameni eu alegând, am poruncit celor ce vor vreà din neamul Evreilor alegând ei şi din preoţi şi din leviţi, şi fiind ei întru împărăţiea noastră, să meargă împreună cu tine la Ierusalim;

12. Deci câţi vor poftì meargă împreună, cum s'a părut şi mie şi celor şapte prieteni sfetnici.

13. Pentruca să cerceteze cele ce sunt în Iudeia şi în Ierusalim.

14. Cu urmare în ce chip se află în legea Domnului.

15. Şi să aducă daruri Domnului lui Israil care le-am făgăduit, şi eu şi prietenii în Ierusalim, şi tot aurul şi argintul care s'ar aflà în ţara Vavilonului, Domnului în Ierusalim.

16. Impreună cu cel dăruit de popor la Biserica Domnului Dumnezeului lor cea din Ierusalim, să se adune şi argint şi aur pentru junci şi pentru berbeci şi pentru miei şi pentru cele ce urmează acestora.

17. Cât să aducă jertfe Domnului la jertfelnicul Domnului Dumnezeului lor cel din Ierusalim.

18. Şi toate ori câte vei vreà împreună cu fraţii tăi să faci cu aurul şi cu argintul, fă după voea Dumnezeului tău.

19. Şi vasele cele sfinte ale Domnului, ce se dau ţie la treaba Bisericei cei din Ierusalim a Dumnezeului tău, le vei pune înaintea Dumnezeului tău în Ierusalim.

20. Şi celelalte ori câte vor trebuì ţie la treaba Bisericei Dumne-

zeului tău, vei dà din vistieria cea împărătească.

21. Şi eu împăratul Artaxerx am poruncit păzitorilor, vistieriilor Siriei şi ai Finichiei, ca, câte va trimite Esdra preotul şi cetitorul legii lui Dumnezeu celui de sus, cu grăbire să i se deà.

22. Până la o sută de talanţi de argint, aşijderea şi până la o sută de cori de grâu, şi vin vedre o sută şi altele cât de multe.

23. Toate după a lui Dumnezeu lege să se săvârşească cu nevoinţă Dumnezeului celui înalt, pentru ca să nu fie urgie întru împărăţiea împăratului şi a fiilor lui.

24. Şi vouă vi se zice, ca tuturor preoţilor şi leviţilor şi cântăreţilor Bisericii şi portarilor şi robilor Bisericii, şi tocmitorilor Bisericii aceştia.

25. Nici un bir, nici alt rău să se facă, şi nimeni să nu aibă volnicie a pune cevà asupra acestora.

26. Şi tu Esdro după înţelepciunea lui Dumnezeu pune judecători şi legiuitori, ca să judece în toată Siriea şi Finichiea pre toţi cei ce ştiu legea Dumnezeului tău, şi pre cei ce nu ştiu îi vei învăţà.

27. Şi toţi câţi vor călcà legea Dumnezeului tău, şi cea împărătească cu deadinsul se vor certà, ori cu moarte, ori cu muncă, sau cu pagubă de argint, sau cu izgonire.

28. Şi a zis Esdra scriitorul: binecuvântat este singur Domnul Dumnezeul părinţilor mei, cel ce au dat acestea în inima împăratului, ca să cinstească casa lui cea din Ierusalim.

29. Şi pre mine m'au cinstit înaintea împăratului şi înaintea sfetnicilor şi înaintea tuturor prietenilor şi a boierilor lui.

30. Şi eu cu bună îndrăznire m'am făcut după ajutorul Domnului Dumnezeului meu şi am adunat bărbaţi din Israil, ca să se suie cu mine.

31. Şi aceştia sunt cei mai mari povăţuitori după neamurile lor şi după împărţirile începăturilor, cei ce se suie cu mine din Vavilon împărăţind Artaxerx împăratul.

32. Din fiii lui Finees, Ghirson, din fiii lui Itamar, Gamail.

33. Din fiii lui David, Letus al lui Seheniu.

34. Din fiii lui Fares, Zaharie şi cu el s'au scris oameni o sută cincizeci.

35. Din fiii lui Salomon, Aveli, Acnias al lui Zaharia, şi cu el oameni două sute.

36. Din fiii lui Zatom, Sehenias al lui Iezel şi împreună cu el oameni trei sute.

37. Din fiii lui Adin, Ovir al lui Ionan şi cu el împreună oameni două sute cincizeci.

38. Din fiii lui Elam, Iesias al lui Gotoliu şi împreună cu el bărbaţi şaptezeci.

39. Din fiii lui Safatia, Zaharia al lui Mihail şi împreună cu el bărbaţi şaptezeci.

40. Din fiii lui Ioav, Avadias al lui Iezil, şi cu el bărbaţi două sute doisprezece.

41. Din fiii lui Vanid, Asalimot al lui Iosafia, şi cu el bărbaţi o sută şasezeci.

42. Din fiii lui Vavi, Zaharia al lui Vivai şi cu el bărbaţi douăzeci şi opt.

43. Din fiii lui Astat, Ioanis Acatan şi cu el bărbaţi o sută zece.

44. Din fiii lui Adonicam cei mai de pre urmă şi acestea sunt numele lor: Elifalatos, Ieuil şi Samea şi cu ei bărbaţi şaptezeci.

45. Din fiii lui Vaguti al lui Istalcuri şi cu el bărbaţi şaptezeci.

46. Şi i-am adunat pre ei la râul

ce se zice Teran, şi am tăbărît trei zile acolo şi i-am oblicit pre ei.

47. Şi din fiii preoţilor şi din leviţi, neaflând acolo am trimis la Eleazar şi iată a venit şi Iduil şi Maia şi Masman şi Alnatan şi Samean şi Iorivon, Natan, Eniatan Zaharia şi Mosolamon, povăţuitorii şi ştiutorii.

48. Şi am zis lor să meargă la Dadeu povăţuitorul, cel din locul pazei vestieriei, poruncindu-le lor să grăiască cu Dadeu şi cu fraţii lui şi cu cei din locul păzitorilor de vistierie, să ne trimiţă nouă pre cei ce vor sluji în casa Domnului nostru.

49. Şi am adus nouă după mâna cea tare a Domnului nostru, bărbaţii ştiutori din fiii lui Mooli al lui Levì al lui Israil, pre Asevivsa şi pre fiii lui şi pre fraţii carii erau optsprezece.

50. Şi Asevian şi Anuon şi Osean frate din fiii Hananeului şi fiii lor bărbaţi, douăzeci.

51. Şi din robii Bisericii, carii a dat David şi povăţuitorii la lucrul leviţilor robi ai Bisericii, două sute douăzeci, a tuturor s'au arătat scrisoarea numelor.

52. Şi am făgăduit acolo post tinerilor înaintea Domnului Dumnezeului nostru, să cerem dela el bună călătorie şi nouă şi celor ce erau împreună cu noi fiilor noştri şi dobitoacelor.

53. Pentrucă m'am ruşinat a cere dela împăratul şi pedestri şi călăreţi şi petrecere pentru apărarea de cei ce ne stau împrotivă.

54. Că am zis împăratului, cum că puterea Domnului nostru va fi cu cei ce'l caută pre el întru toată îndreptarea.

55. Şi iarăş ne-am rugat Domnului nostru pentru toate acestea, şi l-am aflat pre el bun şi blând.

56. Osebit-am din căpeteniile neamurilor şi ale preoţilor bărbaţi doisprezece, pre Esesvria şi pre Asamian şi împreună cu ei dintre fraţii lor bărbaţi zece.

57. Şi le-am pus lor argintul şi aurul şi sfintele unelte ale casei Domnului nostru, care le-au dăruit împăratul şi sfetnicii lui, şi dregătorii şi tot Israilul.

58. Şi când am pus le-am dat lor talanţi de argint şase sute cincizeci, şi vase de argint de o sută de talanţi, şi de aur de o sută de talanţi, şi ferecături de aur douăzeci.

59. Şi vase de aramă, de aramă bună, care sclipeşte ca aurul, vase douăsprezece.

60. Şi le-am zis lor; şi voi sfinţi sunteţi Domnului, şi vasele cele sfinte şi aurul şi argintul este făgăduinţă Domnului părinţilor noştri.

61. Privegliaţi şi păziţi până le veţi dà căpeteniilor neamului preoţilor şi leviţilor şi povăţuitorilor neamurilor lui Israil în Ierusalim în cămările casei Dumnezeului nostru.

62. Şi preoţii şi leviţii cei ce au luat argintul şi aurul şi vasele cele din Ierusalim, le-au băgat în Biserica Domnului.

63. Şi mergând dela rîul lui Tera în douăsprezece ale lunei dintâiu, am intrat în Ierusalim după mâna cea tare a Domnului nostru ceea ce erà deasupra noastră, şi ne-au mântuit pre noi dela intrare de tot vrăjmaşul, şi am venit în Ierusalim.

64. Şi făcându-se acolo ziua a treia, în ziua a patra stând, argintul şi aurul s'au dat în casa Domnului nostru, şi Marimot fiul lui Iuri preotului.

65. Şi cu el erà Eleazar al lui Finees, şi erà cu ei Iosavados al lui Isus şi Moit al lui Savanu leviţii la număr şi la toată cumpănitura.

66. Şi au scris tot trasul lor întru acel ceas.
67. Şi cei ce au venit din robie, au adus jertfe Dumnezeului lui Israil, Domnului, junince douăsprezece, şi pentru tot Israilul berbeci nouăzeci şi şase.
68 Miei şaptezeci şi doi, ţapi pentru mântuire doisprezece, toate jertfă Domnului.
69. Şi au dat poruncile împăratului la dregătorii cei împărăteşti ai casei, şi la biruitorul Kilo-Siriei şi al Finichiei, şi au slăvit pre popor şi pre Biserica Domnului.
70. Şi după ce s'au săvârşit acestea, au venit la mine povăţuitorii zicând:
71. N'au osebit neamul lui Israil şi boierii şi preoţii şi leviţii neamurile cele de alt neam ale pământului, şi necurăţiile dela neamurile Hananeilor şi ale Heteilor şi ale Ferezeilor şi ale Ievuseilor şi ale Moavitenilor şi ale Eghiptenilor şi ale Idumeilor.
72. Pentrucă au lăcuit împreună cu fetele lor, şi ei şi fiii lor, şi s'a amestecat sământa cea sfântă cu neamurile cele de alt neam ale pământului, şi aveau parte cei mai mari povăţuitori, şi dregătorii din nelegiuirea aceasta dela începutul lucrului.
73. Şi a fost îndată când am auzit eu acestea, mi-am rupt hainele şi veşmântul cel sfinţit, şi mi-am smuls părul din cap şi din barbă şi am şezut în gânduri şi mâhnit.
74. Şi s'au pornit asupra mea, câţi atunci erau râvnitori spre cuvântul Domnului Dumnezeului lui Israil, plângând eu pentru nelegiuire, şi şedeam trist până la jertfa cea de seara.
75. Şi sculându-mă dela post rupte având hainele şi veşmântul cel sfânt, plecând genunchele şi întinzând mâinile către Domnul ziceam:
76. Doamne, ruşinatu-m'am şi m'am înfruntat înaintea feţei tale.
77. Pentrucă păcatele noastre s'au înmulţit preste capetele noastre, şi necunoştinţele noastre au ajuns până la cer.
78. Incă din vremea părinţilor noştri, şi suntem întru mare păcat până în ziua aceasta.
79. Şi pentru păcatele noastre şi ale părinţilor noştri ne-am dat împreună cu fraţii noştri, şi împreună cu împăraţii noştri şi împreună cu preoţii noştri, cei ce au împărăţit pământul spre sabie şi spre robie şi spre pradă cu ruşine până în ziua aceasta.
80. Şi acum întru cât s'au făcut nouă milă dela tine Doamne, ca să rămâe nouă rădăcină şi nume în locul sfinţirei tale.
81. Şi a se descoperì nouă luminător în casa Domnului Dumnezeului nostru, să ne deà nouă hrană în vremea lucrului nostru.
82. Şi lucrând noi n'am fost părăsiţi de către Dumnezeul nostru, cel ce ne-au făcut pre noi, cu har înaintea împăraţilor Perşilor, să ne deà nouă hrană.
83. Şi a proslăvì Biserica Domnului nostru, şi a ridicà Sionul cel pustiu, şi a ne dà nouă întărire în Iudeea şi în Ierusalim.
84. Şi acum ce vom zice Doamne având acestea? Pentrucă am călcat poruncile tale, care le-ai dat în mâna slugilor tale prorocilor, zicând:
85. Că pământul întru care intraţi să'l moşteniţi, este pământ pângărit cu pângăriciunea celor de alt neam ai pământului, şi de necurăţia lor l-au umplut pre el.
86. Şi acum fetele lor să nu le împreunaţi la lăcaş cu fiii voştri, şi fetele voastre să nu le daţi la fiii lor.
87. Şi nu căutaţi a vă unì cu ei

în toată vremea, ca să vă întăriţi şi să mâncaţi cele bune ale pământului, şi veţi face moştenire fiilor voştri până în veac.

88. Şi cele ce se întâmplă toate se fac nouă pentru lucrurile noastre cele rele, şi pentru păcatele noastre cele mari, pentrucă tu Doamne ne-ai uşurat de păcatele noastre.

89. Şi ne-ai dat nouă rădăcină ca aceasta, iarăşi ne-am întors a călcà legea ta, ca să ne amestecăm întru necurăţiea neamurilor pământului.

90. Au nu te-ai mânieat spre noi? Ca să ne pierzi pre noi? In cât să nu rămână rădăcină şi sămânţă şi numele nostru?

91. Doamne al lui Israil adevărat eşti, pentrucă am rămas rădăcină de astăzi înainte.

92. Iată acum suntem înaintea ta întru fărădelegile noastre, pentrucă numai este a stà înaintea ta pentru acestea.

93. Şi când se rugà Esdra, se mărturiseà plângând căzut la pământ înaintea Bisericii, s'a adunat la el din Ierusalim mulţime multă foarte, bărbaţi şi muieri şi tineri, pentrucă mare plângere erà întru mulţime.

94. Şi strigând Iehoniea al lui Ieil din fiii lui Israil a zis: Esdro! Noi am păcătuit Domnului Dumnezeu, căci am lăcuit împreună cu muieri de alt neam din neamurile pământului.

95. Şi acum este deasupra a tot Israilul, întru aceasta facă-se nouă jurământ către Domnul, să scoatem toate muierile noastre cele de alt neam împreună cu fiii lor.

96. Precum socoteşti tu, şi câţi se supun legii Domnului, scoală-te, săvârşeşte.

97. Pentrucă la tine este lucrul, şi noi cu tine suntem pururea a face.

98. Şi sculându-se Esdra a jurat pre căpeteniile neamului preoţilor şi ai leviţilor a tot Israilul, ca să facă acestea, şi au jurat.

CAP. 9.

Porunca de a lepădà muierile şi copiii de neam strein. Numirea leviţilor şi a preoţilor vinovaţi întru aceasta. Esdra cetind legea Domnului, porunceşte ca toţi să se întoarcă pe acasă veseli.

Şi sculându-se Esdra dela curtea Bisericii, a mers la cămara lui Ionan al lui Eliasiv.

2. Şi mâind acolo, pâine n'a gustat, nici a băut apă, plângând fărădelegile cele mari ale mulţimei.

3. Şi s'a făcut strigare în toată Iudeia şi în Ierusalim la toţi cei din robie, ca să se adune în Ierusalim.

4. Şi câţi nu s'ar întâmplà în două sau trei zile după judecata bătrânilor, cari mai sus şed, se vor omorî dobitoacele lor, şi el se va înstreinà dela mulţimea robiei.

5. Şi s'au adunat toţi cei din neamul lui Iuda şi a lui Veniamin în trei zile în Ierusalim, aceasta este luna a noua în douăzeci ale lunei.

6. Şi a şezut împreună toată mulţimea în curtea bisericii tremurând pentru iarna care erà.

7. Şi sculându-se Esdra a zis lor: voi aţi făcut fărădelege, şi aţi lăcuit împreună cu muieri de alt neam, ca să adaogeţi păcatele lui Israil.

8. Şi acum daţi mărturisire şi slavă Domnului Dumnezeului nostru.

9. Şi faceţi voea lui, şi vă osebiţi de neamurile pământului şi de muierile cele de alt neam.

10. Şi a strigat tot poporul, şi a zis cu glas mare: aşà după cum ai zis vom face.

11. Ci mulţimea este multă, şi vreme de iarnă, şi nu putem să stăm descoperiţi, şi lucrul nostru nu este

de o zi sau de două, pentrucă mult am păcătuit întru acestea.

12. Şi să steà povăţuitorii cei dinnainte ai mulţimei, şi toţi cei din lăcaşurile noastre, câţi au muieri de alt neam.

13. Să vie să'şi ià vreme din tot locul bătrânii şi judecătorii, până vor deslegà mâniea Domnului dela noi cea pentru porunca aceasta.

14. Ionatas al lui Azail şi Ezechia al lui Teocan au arătat după acestea, şi Mosolamos şi Levì şi Savateu, au îndemnat împreună cu ei,

15. Şi a făcut după toate acestea cei dintru robime.

16. Şi au ales lui Esdra preotul bărbaţi povăţuitori ai părinţilor lor, pre toţi pre nume, şi au şezut împreună la luna cea nouă a lunei a zecea a cercà lucrul.

17. Şi s'a adus la săvârşit cele pentru bărbaţii cei ce ţin la sine muieri de alt neam până la luna a noua a lunei cei dintâiu.

18. Şi s'au aflat din preoţii cei ce s'au adunat, cari aveau muieri de alt neam.

19. Din fiii lui Isus al lui Iosedec şi ai fraţilor lui Matilas şi Eleazar şi Iorivos şi Ioadanos,

20. Şi au pus mâinile să scoaţă pre muierile lor, şi spre curăţire berbeci pentru necurăţiea lor.

21. Şi din fiii lui Emir, Ananiea, Zavdeu, Ianis, Sameos, Ereil şi Azariea.

22. Şi din fiii lui Fesur, Elliona, Masias, Ismailos, Natanail, Ochodil şi Saluas.

23. Şi din leviţi, Iozavados şi Semie şi Kolios, acesta este Calitas, Pateu şi Iuda şi Ionas.

24. Din cântăreţii Bisericii, Eliasavos şi Vakhur.

25. Din portari, Salum şi Tulvanos.

26. Dintr'ai lui Israil, din fiii lui Foros, Iermas, Edias, Melhias, Mailos, Eliazar, Asevias şi Vaaneas.

27. Din fiii lui Ila, Mattanias, Zahariea, Ezreil, Ioavdiu, Ieremot şi Andias.

28. Şi din fiii lui Zamot, Eliadas, Elisimus, Otonia, Iarimot, Savat, şi Zeralias.

29. Din fiii lui Vivai, Ioan, Ananiea, Iosavad şi Amatis.

30. Din fiii lui Mani, Olamos, Mamuhos, Iedeos, Iasuv, Iasailos şi Ieremot.

31. Şi din fiii lui Addi, Naatos, Moosias, Lacconos, Naidos, Matanias, Sestil, Valnuos şi Manasia.

32. Şi din fiii lui Anan, Elionas, Aseas, Melhia, Savveos şi Simon al lui Hosameu.

33. Şi din fiii lui Asum, Altaneu, Matatias, Vanias, Elifalat, Manasì şi Semei.

34. Şi din fiii lui Vaani, Ieremiea, Modis, Omairos, Ioil, Mavdan, Pedias, Anos, Caravasion, Enasiv, Mamnitanaim, Eliasì, Vanus, Eliali, Samis, Selemia şi Natania.

35. Şi din fiii lui Ozora, Sesis, Esril, Azail, Samatos, Zamvri şi Iosifus.

36. Şi din fiii lui Etma, Mazighiea, Zavadeia, Ides, Iuil şi Vaneas. Toţi aceştia au lăcuit împreună cu muieri de alt neam şi le-au slobozit pre ele împreună cu fiii.

37. Şi au lăcuit preoţii şi leviţii şi cei ce erau din Israil în Ierusalim şi în ţară la lună nouă a lunei a şaptea, şi fiii lui Israil întru lăcaşurile lor.

38. Şi s'au adunat toată mulţimea împreună de o dată la lărgimea cea de către răsăritul porţii Bisericii.

39. Şi a zis lui Esdra preotului şi cetitorului, să aducă legea lui Moisì, care s'au dat de Domnul Dumnezeul lui Israil.

40. Şi a adus Esdra Arhiereul legea la toată mulţimea dela om până la muiere şi la toţi preoţii să auză legea în lună nouă a lunei a şaptea.

41. Şi a cetit la lărgimea porţii cei dintâiu a Bisericii din zori până la amiază zi, înaintea bărbaţilor şi a muierilor şi adaoseră toată mulţimea la lege.

42. Şi a stătut Esdra preotul şi cetitorul legii pre scaunul judecăţii cel de lemn, care s'au tocmit.

43. Şi a stătut lângă el Matatias, Samus, Ananiea, Azariea, Uriea, Ezekiea şi Valasam deadreapta.

44. Şi deastânga Faldeu, Misail, Melhiea, Lotasuf şi Navariea.

45. Şi luând Esdra cartea legii înaintea mulţimei, pentrucă şedeà întâiu cu mărire înaintea tuturor,

46. Şi deslegând legea, toţi în picioare au stătut şi a binecuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeul cel înalt, pre Dumnezeul Savaot atotţiitorul.

47. Şi a strigat toată mulţimea: Amin.

48. Şi ridicând în sus mâinile şi căzând la pământ s'au închinat Domnului.

49. Isus, Anus, Saraviea, Adinos, Iacov, Savatea, Aitea, Meanas, Caletas, Azaria, Ioazavd, Ananiea şi Viatas, leviţii învăţau legea Domnului tâlcuind cetirea.

50. Şi a zis Ataratis lui Esdra Arhiereului şi cetitorului şi leviţilor celor ce citeau mulţimei, către toţi zicând:

51. Ziua aceasta este sfântă Domnului şi toţi plângeau când auzeau legea.

52. Drept aceea mergând, mâncaţi grăsimi şi beţi dulceţuri şi trimiteţi trimiteri la cei ce n'au.

53. Pentrucă sfântă este ziua Domnului şi nu vă mâhniţi, că Domnul vă va mărì pre voi.

54. Şi leviţii porunceau toate acestea poporului zicând: ziua aceasta sfântă este Domnului, nu vă mâhniţi.

55. Şi s'au dus toţi să mănânce şi să beà şi să se veselească, şi să deà trimiteri celor ce n'au, şi să se veselească foarte pentrucă s'au tâlcuit cuvintele, care le-au învăţat şi s'au adunat.

CARTEA INȚELEPCIUNEI LUI SOLOMON

CAP. 1.

Ințelepciunea adevărată, Indemnare spre dreptate, fără de care nu este înțelepciune.

Iubiți dreptatea cei ce judecați pământul, cunoașteți pre Domnul întru bunătate și întru smerenia inimii căutați'l pre el.

2. Că se află celor ce nu'l ispitesc pre el, și se arată celor ce nu au credință întru dânsul.

3. Că cugetele cele răzvrătite despart dela Dumnezeu, iar puterea ce s'a ispitit mustră pre cei fără de minte.

4. Că în sufletul cel viclean nu va intră înțelepciunea, nici va lăcuì în trupul cel supus păcatului.

5. Că Duhul cel sfânt al învățăturii va fugì de vicleșug, și se va depărtà dela cugetele cele fără de înțelegere, și va mustră viind nedreptatea.

6. Că duh iubitor de oameni este înțelepciunea, nu va mântuì pre cel hulitor cu buzele sale, rărunchilor lui martor este Dumnezeu, și al inimei lui socotitor adevărat și al limbei auzitor.

7. Că Duhul Domnului a umplut lumea, și cel ce ține toate are cunoștința graiului.

8. Pentru aceasta cel ce grăiește cele nedrepte nu se poate ascunde nici îl va trece pre el dreptatea cea doveditoare.

9. Că în sfaturile celui necredincios cercare va fi, iar auzirea cuvintelor lui la Domnul va venì, ca să dovedească fărădelegile lui.

10. Că urechea râvnirei aude toate și gâlceava răpștitorilor nu se va ascunde.

11. Păziți-vă dar de răpștire care nimic nu folosește, și de clevetiri vă opriți limba, că cuvântul cel întru ascuns îndeșert nu va trece, și gura cea mincinoasă omoară sufletul.

12. Nu poftiți moartea întru necazurile vieței voastre, nici vă trageți vouă pierire cu lucrul mâinilor voastre.

13. Că Dumnezeu moarte n'a făcut, nici se bucură de pierirea celor vii.

14. Că toate le-au făcut, ca să fie, și de mântuire sunt fápturile lumei, și nu este întru ele lecuire de pierire, nici iadului împărăție pre pământ.

15. Că dreptatea este nemuritoare, iar nedreptatea slujește morței.

16. Și cei necredincioși cu mâinile și cu cuvintele o au chemat pre ea, prietină socotind'o s'au to-

---

1. *1.* 3 Imp. 3, 9 și 2 Paral. 1, 10.
2. Isaia 56, 1. *3.* 2 Paral. 15, 2.
5. Galat. 5, 22. *6.* Ierem. 17. 10.
7. Isaia 6, 3.

13. Iezech. 18, 32; 33, 12.

pit şi legătură au făcut cu ea că vrednici sunt să'i fie parte ei.

CAP. 2.

Petrecerea necredincioşilor ce nu au nădejde în vieaţa veşnică. Prigonirea celui drept şi urmările răului.

Că au zis întru sine cugetând nedrepţi: puţină este şi cu necaz vieaţa noastră, şi nu este lecuire împrotiva morţei omului, şi nu s'a cunoscut cel ce s'au întors dela iad.

2. Că din nimic ne-am făcut, şi după aceasta vom fi, ca şi cum n'am fi fost, că fum este răsuflarea în nările noastre, şi cuvântul scânteee care mişcă inima noastră.

3. Care stingându-se, cenuşă se va face trupul şi duhul se va vărsà ca aerul cel moale.

4. Şi numele nostru se va uità cu vreme, şi nimeni nu'şi va aduce aminte de lucrurile noastre, şi va trece vieaţa noastră ca urma norului, şi se va risipì ca negura, când se goneşte de razele soarelui, şi se îngreuiază de fierbinţeala lui.

5. Că umbră trecătoare este vieaţa noastră, şi nu este întoarcere sfârşitului nostru, că s'au pecetluit şi nimeni nu se va întoarce.

6. Veniţi dar, şi să ne desfătăm cu bunătăţile cele de acum, şi să ne slujim cu făptura, ca şi cu tinereţile degrab.

7. De vin de mult preţ şi de miruri bine mirositoare să ne umplem şi să nu ne treacă floarea vremei.

8. Să ne încununăm cu flori de trandafir până nu se veştejesc.

9. Nimeni dintru noi să nu fie neîmpărtăşit desmerdărei noastre, pretutindenea să lăsăm semne de veselie, ca aceasta este partea noastră, şi soarta aceasta.

10. Să asuprim pre săracul cel drept, şi să nu ne fie milă de văduvă, nici de căruntețele bătrânului cele de mulţi ani să nu ne ruşinăm.

11. Şi tăriea noastră să ne fie nouă lege dreaptă, că ce este slab de nici o treabă nu este.

12. Deci cu vicleşug să vânăm pre cel drept, că de nici un bine nu ne este nouă, şi se împrotiveşte lucrurilor noastre, şi ne impută nouă păcatele legii, şi dovedeşte păcatele învăţăturii noastre.

13. Se zice pre sine, că are cunoştinţa lui Dumnezeu, şi fiul lui Dumnezeu pre sine se numeşte.

14. Făcutu-s'a nouă spre dovedirea cugetelor noastre.

15. Greu ne este nouă şi a'l vedeà, că vieaţa lui nu este ca a celorlalţi, şi schimbate sunt cărările lui.

16. Necuraţi suntem socotiţi înaintea lui, şi se fereşte de căile noastre ca de nişte necurăţii, fericeşte cele mai de pre urmă ale drepţilor şi se laudă, că are tată pre Dumnezeu.

17. Deci să vedem, de sunt cuvintele lui adevărate, şi să ispitim cele ce se vor întâmplà lui.

18. Că de este dreptul fiul lui Dumnezeu, îl va apără pre el, şi'l va scoate din mâna celor ce'i stau împrotivă.

19. Cu ocară şi cu muncă să'l cercăm pre el, ca să cunoaştem blândeţele lui, şi să ispitim răbdarea răului lui.

20. Cu moarte urîtă să'l judecăm, pentrucă va fi socoteala lui din cuvintele lui.

21. Acestea au gândit şi au rătăcit, că i-au orbit pre ei răutatea lor.

22. Şi n'au cunoscut tainele lui

2. *1* Iov 7, 1; 14, *1*.
6. Isaia 22, 13; 56, 12.
7. 1 Cor. *15*, 32; Isaia 5, 12; Ps. 102, 15; Isaia 40, 6.

13. Mateiu 27, 4. *14*. Ioan 7, 7.
18. Ps. 21, 8. *19*. Ierem. 11, 19.

Dumnezeu, nici au nădăjduit plata dreptăţii, nici au ales cinstea sufletelor celor curate.

23. Că Dumnezeu au zidit pre om spre nestricăciune, şi după chipul fiinţei sale l-au făcut pre el.

24. Iar prin pizma diavolului moartea a intrat în lume, şi'l ispitesc pre el cei ce sunt din partea lui.

CAP. 3.

Fericirea drepţilor şi pedepsirea păcătoşilor.

Iar sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, şi nu se va atinge de dânsele muncă.

2. Părutu-s'au întru ochii celor nepricepuţi a murì, şi s'a socotit pedepsire ieşirea lor.

3. Şi mergerea dela noi sfărâmare, iar ei sunt în pace.

4. Că înaintea feţii oamenilor de vor şi luà munci, nădejdea lor este plină de nemurire.

5. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dăruì, că Dumnezeu i-au ispitit pre dânşii, şi i-au aflat luiş vrednici.

6. Ca aurul în topitoare i-au lămurit pre ei, şi ca o jertfă de ardere întreagă i-au primit.

7. Şi în vremea cercetării lor vor străluci, şi ca scânteile pre paie vor fugì.

8. Judecà-vor limbi, şi vor stăpânì popoare, şi va împărăţi într'înşii Domnul în veci.

9. Cei ce nădăjduesc spre dânsul vor înţelege adevărul, şi credincioşii în dragoste vor petrece cu dânsul, că dar şi milă este întru cuvioşii lui, şi cercetare întru aleşii lui.

10. Iar cei necredincioşi precum au socotit, se vor pedepsì; cei ce au părăsit pre cel drept, şi dela Domnul s'au depărtat.

11. Că cel ce defaimă înţelepciunea şi învăţătura, ticălos este, şi deşartă este nădejdea lor şi ostenelele lor fără de folos şi netrebnice lucrurile lor.

12. Muierile lor fără de minte, şi fiii lor răi.

13. Blestemată este naşterea lor, că fericită este cea stearpă, care nu s'a pângărit, care n'a cunoscut pat cu păcat, aveà-va roadă la cercetarea sufletelor.

14. Şi famenului care n'a făcut cu mâinile sale fărădelege, nici a gândit împrotiva Domnului rele, că se va dà lui darul credinţei cel ales, şi soartă poftită în Biserica Domnului,

15. Că roada ostenelelor bune cu bună cinste este, şi necăzută este rădăcina înţelepciunei.

16. Şi fiii prea curvarilor nu vor fì desăvârşiţi, şi din patul cel fărădelege sămânţa se va stinge.

17. Că de vor şi aveà vieaţă lungă, întru nimic se vor socotì, şi necinstite vor fì bătrâneţele lor cele mai de pre urmă.

18. Şi de vor murì curând n'au nădejde, nici în ziua judecăţii mângâere.

19. Că al neamului nedrept rău este sfârşitul.

CAP. 4.

Ce trebue crezut despre moartea cea timpurie a drepţilor şi despre soarta păcătoşilor.

Mai bine este a nu aveà prunci şi a aveà bunătate, că nemurire este întru pomenirea ei, că şi la Dumnezeu se cunoaşte bunătatea, şi la oameni.

2. Şi când este de faţă o urmează, şi dacă se duce o doresc, şi în veac cununată petrece, biruind nevoinţa celor nepângărite biruinţe.

---

23. Fac. 1, 27; 5, 1. *24.* Fac. 3, 4.
3. *1.* 5, 5 şi A 2 Lege 33, 3.
7. Mat. 13, 43. *8.* 1 Cor. 6, 2.

14. Isaia 56, 3.

3. Iar mulţimea pruncilor celor necredincioşi nu se va folosì, şi din odraslele pruncilor nu se va înrădăcinà adânc, nici va fì temeiu întărit.

4. Că de va şi odrăslì câtăvà vreme în stâlpări, cu sminteală fiind se vor clătì de vânt şi de puterea vânturilor se vor desrădăcinà.

5. Imprejur se vor frânge ramurile lor nefiind desăvârşite, şi rodul lor nefiind copt, şi nu bun la mâncare şi de nici un folos.

6. Că fiii cei ce se nasc din paturile cele fărădelege, mărturii sunt răutăţei asupra părinţilor întru cercetarea lor.

7. Iar dreptul de se va sfârşì, mai înainte întru odihnă va fì.

8. Că bătrâneţele sunt cinstite, nu cele de mulţi ani, nici cele ce se numără cu numărul anilor;

9. Şi căruntefele sunt înţelepciunea oamenilor, şi vârsta bătrâneţelor vieaţă nespurcată.

10. Plăcut lui Dumnezeu fiind l-au iubit, şi vieţuind între păcătoşi s'a mutat.

11. Răpitu-s'a, ca să nu schimbe răutatea mintea lui, sau înşelăciunea să înşale sufletul lui.

12. Că râvna răutăţei întunecă cele bune, şi neînfrânarea poftei schimbă gândul cel fără de răutate.

13. Sfârşindu-se curând au plinit ani îndelungaţi.

14. Că plăcut erà Domnului sufletul lui, pentru aceasta s'au grăbit a'l scoate din mijlocul răutăţei.

15. Iar popoarele văzând, n'au cunoscut, nici au pus în gând una ca aceasta, că dar şi milă este întru cuvioşii lui şi cercetare întru aleşii lui.

16. Iar dreptul murind va osândì pre necredincioşii cei vii, şi tinereţele cele curând săvârşite pre bătrâneţele nedreptului cele de mulţi ani.

17. Că vor vedeà sfârşitul înţeleptului, şi nu vor cunoaşte ce au sfătuit pentru dânsul, şi spre ce l-a întemeiat pre el Domnul.

18. Vedeà-vor şi vor defăimà, iar Domnul îi va batjocorì pre ei, şi după aceasta vor cădeà cu necinste şi cu ocară între cei morţi în veac.

19. Că îi va rupe în două pre ei fără de glas, şi'i va aruncà cu faţa în jos, şi îi va clătì pre dânşii din temelie, şi până la cei de pre urmă se vor pustiì întru durere şi pomenirea lor va pierì.

20. Că vor venì întru cugetul greşalelor sale spăimântaţi, şi'i vor mustrà pre dânşii de faţă, fărădelegile lor.

CAP. 5.

Căinţa cea prea târzie a păcătoşilor; fericirea drepţilor şi pedepsirea necredincioşilor.

Atunci va stà cu multă îndrăzneală dreptul înaintea feţei celor ce l-au necăjit pre dânsul, şi a celor ce n'au băgat în seamă ostenelele lui.

2. Şi văzându'l pre el, se vor turburà cu cumplită frică, şi se vor mirà de minunata lui mântuire.

3. Şi vor zice întru sine căindu-se, şi pentru împuţinarea duhului vor suspinà zicând: acesta este, pre care noi l-am avut oarecând de rîs şi pildă de batjocură.

4. Noi cei fără de minte vieaţa lui o am socotit nebunie şi sfârşitul lui fără de cinste.

5. Şi cum s'a socotit între fiii lui Dumnezeu, şi între sfinţi soarta lui este?

6. Rătăcit-am dar dela calea adevărului, şi lumina dreptăţei nu ne-a

---

4. *4.* Ieremia 17, 6. *5.* Mateiu 7, 27. *11.* Evrei 11, 5.

5. *4.* 3, 1 şi A 2 Lege 33, 3.

strălucit nouă, și soarele nu ne-a răsărit nouă.

7. Umplutu-ne-am de cărările fărădelegei și ale pierzărei, și am umblat pre cărări neumblate, iar calea Domnului nu o am cunoscut.

8. Ce ne-a folosit nouă trufiea? Și avuțiea cu fală, ce ne-a adus nouă?

9. Toate acestea ca umbra au trecut, și ca o veste ce aleargă pre aproape.

10. Ca corabia care trece prin valurile apei, ale căreia treceri nu se află urma, nici calea umblărei ei în valuri.

11. Sau ca pasărea ce sboară în aer, a căreia nici semn de călătorie nu se află.

12. Ci cu aripile bătând vânt ușor, și despicându'l cu sila pornirei, mișcând aripile se preumblă, și după aceasta nu se află semnul umblărei într'însul.

13. Sau ca săgeata, săgetând la locul însemnat, aerul împărțindu-se îndată iar se împreună, în cât nu se știe pre unde a trecut.

14. Așà și noi după ce ne naștem ne sfârșim, și nici un semn de faptă bună nu avem a arătà, ci întru răutatea noastră ne sfârșim.

15. Că nădejdea celui necredincios este ca praful ce'l spulberă vântul, și ca bruma care se gonește de vifor subțire, și ca fumul care se împrăștie de vânt, și ca pomenirea unui oaspet, ce trece într'o zi.

16. Iar drepții în veac vor fi vii, și întru Domnul plata lor, și purtarea de grijă pentru dânșii dela cel prea înalt.

17. Pentru aceasta vor luà împărăția podoabei și stema frumuseței din mâna Domnului, că cu dreapta sa îi va acoperì pre ei, și cu brațul său îi va scutì pre ei.

18. Luà-va toată arma râvna lui, și va întrarmà făptura spre izbânda vrăjmașilor.

19. Îmbrăcà-se-va în zaoa dreptăței, și'și va pune luiș coif judecata cea nefățarnică.

20. Luà-va pavăză nebiruită, sfințeniea și va ascuțì cumplită mânie ca o sabie și va da războl împreună cu el lumea asupra celor fără de minte.

21. Merge-vor drept nemeritoare săgețile fulgerilor și ca dintr'un arc bine încordat al norilor la țintă vor lovì.

22. Și din mâniea cea svârlitoare de pietre pline se vor arunca grindinile.

23. Întărâtà-se-va asupra lor apa mării și râurile îi vor înnecà de năprasnă.

24. Stà-va împrotiva lor duhul puterii, și ca un vifor îi va vânturà pre ei, și va pustiì tot pământul fărădelegea, și răutatea va răsturnà scaunele puternicilor.

CAP. 6.

Îndemnul stăpânitorilor lumii să caute și să urmeze înțelepciunea și dreptatea.

Auziți dar împărați și înțelegeți, învățați-vă judecătorii margenilor pământului.

2. Băgați în urechi cei ce stăpâniți mulțimi și cei ce vă trufiți întru popoarele neamurilor.

3. Că dela Domnul s'au dat vouă stăpânirea și puterea dela cel prea-înalt, care va cercetà faptele voastre și sfaturile va cercà.

4. Că ispravnici fiind împărăției lui, n'ați judecat drept, nici ați păzit legea și nici ați umblat după sfatul lui Dumnezeu.

5. Cu frică și cu grab va stà a-

15. Ps. 1, 4; Pilde 10, 18; 11, 7.

18. Psalm 17, 41; 19. Efes. 6, 13.
6. 4. Înțel. Sol. 13, 1; Roma: 13, 1.
5. Colos. 3, 25; 1 Petr. 1, 17; Gal. 2, 6; A 2 Lege: 10, 17.

supra voastră, că judecată cumplită va fi celor mai mari.

6. Că celui mai mic se îngăduieşte milă, iar cei ţari cumplit se vor certà.

7. Că Stăpânul tuturor nu se va ruşinà de faţă, nici se va sfii de mărire, că şi pre cel mic şi pre cel mare el l-au făcut şi de toţi asemenea lui este pronie.

8. Iar celor mai mari grea cercare le stă asupră.

9. Deci către voi împăraţi sunt cuvintele mele, ca să învăţaţi înţelepciune şi să nu cădeţi.

10. Pentrucă cei ce au păzit cu cuviinţă cele cuvioase, cuvioşi vor fi şi cei ce vor învăţà acestea, vor aflà răspuns.

11. Poftiţi dar cuvintele mele şi le doriţi şi vă veţi învăţà.

12. Luminată şi neveştejită este înţelepciunea şi lesne se vede de cei ce o iubesc şi se află de cei ce o caută.

13. Mai 'nainte aleargă la cei ce o doresc, ca mai 'nainte să se cunoască.

14. Cel ce mânecă la ea nu se va ostenì, că o va aflà şezând la porţile lui.

15. Că a cugetà de dânsa săvârşirea gândului este, şi cel ce va priveghià pentru ea, curând va fi fără de grije.

16. Că ea umblă împrejur căutând pre cei vrednici de ea şi în căi se arată lor cu bun har şi întru tot cugetul îi întâmpină pre ei.

17. Că începutul ei este pofta cea adevărată a învăţăturii.

18. Iar pofta învăţăturii este dragostea şi dragostea este păzirea legilor ei.

19. Iar păzirea legilor este temeiul nevinovăţiei şi nevinovăţia face a fi aproape de Dumnezeu.

20. Drept aceea pofta înţelepciunei duce la împărăţia cea veşnică.

21. Deci dar de vă bucuraţi de scaune şi de schiptruri împăraţii popoarelor, cinstiţi înţelepciunea, ca în veac să împărăţiţi.

22. Iar ce este înţelepciunea şi cum s'a făcut, spune-voiu vouă.

23. Şi nu voiu ascunde de către voi tainele, ci dela începutul facerii voiu cercetà.

24. Şi voiu pune la arătare cunoştinţa ei şi nu voiu trece adevărul.

25. Şi nu voiu umblà cu pizma cea topitoare, că aceasta nu se va împreunà cu înţelepciunea.

26. Iar mulţimea înţelepţilor mântuire este lumii şi împăratul înţelept este bună întemeere poporului.

27. Drept aceea învăţaţi-vă cu cuvintele mele şi vă veţi folosì.

CAP. 7.

Inţelepciunea şi foloasele ei. Minunata înălţare a omului prin ea.

Sunt şi eu om muritor asemenea tuturor din neamul celui dintâiu zidit din pământ.

2. Şi în pântecele maicii mele m'am închipuit, în vreme de zece luni închiegatu-m'am în sânge din sămânţă bărbătească şi cu somn de dulceaţă împreunându-se.

3. Şi după ce m'am născut, am tras aerul cel de obşte, şi asemenea pătimaş am căzut pre acest pământ.

4. Glasul cel dintâiu, ca şi al tuturor celorlalţi mi-a fost plânsul, în scutece am fost hrănit şi cu griji.

5. Că nici un împărat n'a avut alt început al naşterii.

6. Ci una este intrarea tuturor în vieaţă şi ieşirea asemenea.

---

7. 2 Paral. 19, 7; Sirah 35, 15; Fapte 10, 44. *10*. Rom. 2, 14.

7. *2*. Iov 10, 10. *6*. 1 Tim 6, 7.

7. Pentru aceea m'am rugat și minte mi s'a dat mie, chiemat-am și a venit întru mine duhul înțelepciunii.

8. Mai mult o am ales pre ea, decât schipturile și scaunele.

9. Și bogăția întru nimic o am socotit asemănând'o cu ea.

10. Nici piatra scumpă nu o am asemănat cu ea, că tot aurul asemănat cu ea ca puțin nisip este, și argintul înaintea ei ca tina se va socotì.

11. Mai mult decât sănătatea și frumusețea o am iubit pre ea, și o am ales pre ea să o am în loc de lumină, că nestinsă este lumina ei.

12. Și mi-au venit mie toate bunătățile împreună cu ea, și nenumărată bogăție prin mâinile ei, și m'am veselit de toate, că înțelepciunea le povățuește pre ele, și nu știeam că ea este născătoarea acestora.

13. Și fără de vicleșug o am învățat, și fără de pizmă dau și avuțiea ei nu o ascunz.

14. Că este comoară nesfârșită oamenilor, cu care cei ce se folosesc, se fac prietenii lui Dumnezeu, pentru darurile învățăturii.

15. Mie mi-au dat Dumnezeu să grăesc după gândul meu, și să cuget cum se cade de cele ce se dau, că el este povățuitorul înțelepciunei și îndreptătorul înțelepților.

16. Că în mâna lui suntem și noi și cuvintele noastre, și toată înțelepciunea și știința lucrurilor.

17. Că el mi-au dat mie cunoștință adevărată de cele ce sunt, ca să știu tocmirea lumii și lucrarea stihiilor,

18. Începutul și sfârșitul și mijlocul vremilor, schimbările timpurilor și mutările vremilor, cursurile anilor, și rânduiala stelelor,

19. Firile dobitoacelor și mâniile hiarelor, puterea vânturilor și gândurile oamenilor, osebirile odraslelor și tăria rădăcinilor;

20. Și toate cele ascunse și cele arătate le-am cunoscut, că m'a învățat înțelepciunea, meștera tuturor.

21. Că este într'însa duh de înțelegere, sfânt, curat, de multe feluri, supțire, mișcător, strălucit, nespurcat, luminat, fără de patimă, iubitor de bine, ascuțit, neoprit, de bine făcător.

22. Iubitor de oameni, adevărat, statornic, fără de frică, atot puternic, a toate văzător, și care răzbate pre toate duhurile cele înțelegătoare, curate și foarte supțiri.

23. Că decât toată mișcarea, mai mișcătoare este înțelepciunea, și pătrunde și încape prin toate pentru curățiea sa.

24. Că este aburul puterii lui Dumnezeu, și curgere limpede a mărirei celui Atotputernic, pentru aceea nimic nu o întină pre ea.

25. Pentrucă este strălucirea luminii cei veșnice, și oglindă curată a lucrării lui Dumnezeu, și chipul bunătății lui.

26. Și fiindcă este una, toate le poate, și întru sine rămâind, toate le înnoește, și prin neamuri în sufletele cele curate se mută, prieteni lui Dumnezeu și proroci întocmește.

27. Că nimic nu iubește Dumnezeu, fără numai pre cel ce petrece cu înțelepciune.

28. Că mai frumoasă este ea decât soarele și decât toată orânduirea stelelor, asemănată cu lumina, mai de frunte se află ea.

29. Că după lumină urmează noaptea, iar pre înțelepciune nu o biruește răutatea.

---

9. Iov 28, 15.
12. 3 Imp. 3, 13; Mateiu 6, 33.
24. Evrei 1, 14.

CAP. 8.

Trebuinţa înţelepciunei şi cererea ei dela Dumnezeu.

Şi ajunge dela margini până la margini cu tărie şi întocmeşte toate cu folos.

2. Aceasta o am iubit şi o am căutat din tinereţile mele, şi am cercat să mi-o aduc mie mireasă, şi m'am făcut iubitor frumuseţelor ei.

3. Neamul său cel bun îl măreşte petrecerea care o are împreună cu Dumnezeu, şi stăpânul tuturor o au iubit pre ea.

4. Pentrucă ea învaţă ştiinţa lui Dumnezeu, şi alege lucrurile lui.

5. Şi de este bogăţiea câştigare poftită în vieaţă, ce este mai bogat decât înţelepciunea, care toate le lucrează?

6. Iar dacă lucrează înţelepciunea, cine este mai bun meşter decât ea, din cele ce sunt?

7. Şi de iubeşte cinevà dreptatea, ostenelele ei sunt faptele bune, că învaţă trezvirea şi înţelepciunea, dreptatea şi bărbăţiea, decât care nimic nu este mai de folos în vieaţa oamenilor.

8. Şi de pofteşte cinevà a şti multe, ştie cele trecute, şi cele viitoare le semueşte, ştie întorsurile cuvintelor şi dezlegările întrebărilor celor întunecate, semne şi minuni mai 'nainte cunoaşte, şi întâmplările vremilor şi ale anilor.

9. Judecat-am drept aceea să o aduc pre aceasta să veţuiască cu mine, că ştiu că mă va sfătuì cele bune, şi'mi va fi mângâere în grijì şi în necazuri.

10. Şi voiu aveà pentru dânsa mărire întru mulţime, şi cinste la cei bătrâni tânăr fiind eu.

11. Ascuţit mă voiu aflà la judecată, şi înaintea celor puternici minunat voiu fi.

12. Când voiu tăceà vor aşteptà, şi când voiu grăì vor luà aminte şi de voiu grăì eu mai mult, îşi vor pune mâna la gură.

13. Aveà-voiu pentru dânsa nemurire şi pomenire veşnică voiu lăsà la cei după mine.

14. Voiu cârmuì popoare şi neamuri se vor supune mie.

15. Teme-se-vor de mine auzind tiranii cei groaznici, la mulţime mă voiu vedeà bun şi la războiu viteaz, intrând în casa mea, mă voiu odihnì cu ea.

16. Că n'are amărăciune petrecerea cu ea, nici durere vieţuirea cu ea, ci veselie şi bucurie.

17. Aceasta socotind întru mine şi grijind în inima mea, că este nemurire întru cunoaşterea înţelepciunii.

18. Şi întru prieteşugul ei desfătare bună şi întru ostenelele mâinilor ei avuţie nesfârşită şi întru petrecerea vorbii cu ea înţelepciune, şi cinste împreunarea cuvintelor ei, încunjurat-am căutând, ca să o iau pre ea la mine.

19. Şi am fost prunc isteţ şi suflet am avut bun.

20. Şi mai vârtos precum eram bun, am venit în trup nespurcat.

21. Şi am cunoscut eu, că nu voiu fi într'alt chip răbdător, de nu'mi va dà Dumnezeu, şi aceasta erà a înţelepciunei, a şti al cui este darul, şi m'am rugat Domnului şi m'am umilit înaintea lui şi am zis din toată inima mea:

CAP. 9.

Rugăciunea lui Solomon către Dumnezeu pentru dobândirea înţelepciuuei, care este de folos tuturor oamenilor.

Dumnezeul părinţilor şi Doamne al milii! Cel ce ai făcut toate cu cuvântul tău.

2. Şi cu înţelepciunea ta ai orân-

duit pre om, ca să stăpânească
preste zidirile cele făcute de tine.
3. Şi să cârmuească lumea cu
cuviinţă şi cu dreptate, şi cu suflet
drept să facă judecată.
4. Dă'mi mie înţelepciunea, care
stă aproape de scaunul tău şi nu
mă lepădà din slugile tale.
5. Că sluga ta sunt eu şi fiul
slujnicei tale, om slab şi cu vieaţă
scurtă, şi mai puţin a înţelege ju-
decata şi legile.
6. Că de va şi fi cinevà desă-
vârşit între fiii oamenilor, de'i va
lipsì înţelepciunea cea dela tine,
întru nimic se va socotì.
7. Tu mai 'nainte m'ai ales pre
mine împărat poporului tău şi ju-
decător fiilor şi fetelor tale.
8. Zis-ai să zidesc Biserică în
muntele cel sfânt al tău şi în ce-
tatea lăcuinţii tale jertfelnic în a-
semănarea cortului celui sfânt, care
mai nainte l-ai gătit dintru început.
9. Şi cu tine este înţelepciunea,
care ştie faptele tale şi care erà
de faţă când ai făcut lumea şi care
ştie, ce este plăcut înaintea ochi-
lor tăi şi ce este drept întru po-
runcile tale, trimite-o pre ea din
sfintele ceruri şi dela scaunul sla-
vei tale.
10. Trimite-o pre ea, ca să fie cu
mine întru ostenele, şi să cunosc
ce este bine plăcut înaintea ta.
11. Că aceea toate le ştie şi le
înţelege şi mă va povăţuì întru lu-
crurile mele înţelepţeşte şi mă va
păzì întru mărirea sa.
12. Şi vor fi primite lucrurile
mele, şi voiu judecà pre poporul
tău cu dreptate, şi voiu fi vrednic
de scaunul tatălui meu.
13. Că ce om va cunoaşte sfatul
lui Dumnezeu? Sau cine va pri-
cepe ce voieşte Dumnezeu?
14. Că gândurile muritorilor sunt
cu frică, şi cu greşală cugetele lor.
15. Că trupul cel putrezitor în-
greuiază sufletul şi lăcuinţa cea
pământească apasă pre mintea cea
cu multă grijă.
16. Şi abià chibzuim cele de pre
pământ, şi cele ce ne sunt în mâini
cu osteneală le aflăm; iar cele din
ceruri, cine le-a cercat?
17. Şi sfatul tău cine'l va cunoa-
şte, de nu vei dà tu înţelepciune?
Şi de nu vei trimite pre Duhul tău
cel sfânt dintru cele înalte?
18. Că aşà să se îndrepteze că-
rările celor de pre pământ,
19. Şi să se înveţe oamenii cele
plăcute ţie, şi cu înţelepciunea să
se mântuiască.

9. *5.* Psalm 115, 16.
7. 1 Paral. 28, 5; 2 Paral. 1, 8.
8. Pilde 8, 22.
13. Isaia 40, 13; Rom. 11, 34; 1 Cor. 2, 16.

CAP. 10.

Minunata susţinere a celor ce au iubit înţelepciunea cea dela Dumnezeu.

Aceasta pre părintele lumii, cel
întâiu plăsmuit, care singur au
fost făcut, l-a păzit.
2. Şi i-au scos pre el din căderea
sa, şi i-au dat lui putere să stăpâ-
nească preste toate.
3. Şi depărtându-se dela ea cel
nedrept cu urgiea sa, şi cu mânia
cea ucigătoare de frate, a pierit.
4. Pentru care, când a înnecat apa
pământul, iarăş a mântuit înţelep-
ciunea, prin lemn prost pre cel
drept cârmuind.
5. Aceasta şi întru unirea răutăţii
neamurilor celor împreunate a cu-
noscut pre cel drept şi l-a păzit
pre el fără de prihană lui Dumne-
zeu, şi cu mila cea mare a Fiului
celui tare l-a păzit.
6. Aceasta pre cel drept, care a
fugit când au pierit cei necredin-
cioşi, l-a mântuit din focul care s'a
pogorît preste cele cinci cetăţi.

10. *1.* Fac. 1, 27; Fac. 2, 7.
3. Fac. 4, 8. *4.* Fac. 7, 12. *5.* Fac. 11, 2.
6. Fac. 19, 17.

7. A cărei răutăți mărturie este încă pământul cel pustiu, care fumă, și pomii lui roduri fără de folos odrăslesc, și stâlpul cel de sare, care este mormântul sufletului celui necredincios.

8. Că nebăgând seamă de înțelepciune, nu numai s'a păgubit a cunoaște cele bune, ci și pomenirea nebuniei sale a lăsat în vieața aceasta, ca nici cu lucrurile, care a păcătuit, să nu se poată ascunde;

9. Iar înțelepciunea a scos din nevoi pre cei ce i-au slujit ei.

10. Aceasta pre dreptul cel ce fugeà de mâniea fratelui său l-a povățuit pre căi drepte și i-a arătat împărăția lui Dumnezeu, și i-a dat cunoștința celor sfinte și l-a sporit pre el întru necazuri, și a înmulțit ostenelele lui.

11. Intru lăcomiea, celor ce'l stăpâneau pre ei, a stătut de față și l-a îmbogățit pre el.

12. Păzitu'l-a pre el de vrăjmași, și de cei ce'l pândeau l-a apărat și biruință tare i-a dat lui, ca să cunoască, că decât toate este mai tare bunacredință.

13. Aceasta pre dreptul cel vândut nu l-a părăsit, ci de păcat l-a mântuit.

14. Pogorîtu-s'a cu el în groapă, și în legături nu l-a lăsat pre el, până i-a dat schiptrul împărăției și putere preste cei ce'l tiraniseau pre el, și mincinoși a arătat pre cei ce au grăit rău de el și i-a dat lui mărire veșnică.

15. Aceasta pre poporul cel cuvios și sămânța cea nevinovată, l-a izbăvit dela neamul celor ce'i necăjeà.

16. Intrat-a în sufletul robului Domnului și a stătut împrotiva împăraților celor groaznici, cu minuni și cu semne.

17. Dat-a celor cuvioși plata ostenelelor lor, povățuitu-i-a pre ei în cale minunată și le-a fost lor ziua acoperemânt și noaptea lumină de stele.

18. Trecutu-i-a pre ei marea Roșie și i-a trecut prin apă multă;

19. Iar pre vrăjmașii lor i-a înecat, și din adâncul cel fără de fund i-a scos pre ei.

20. Pentru aceea drepții au jefuit pre cei necredincioși, și au lăudat Doamne numele tău cel sfânt și mâna ta cea apărătoare, toți împreună cu o inimă o au lăudat.

21. Că înțelepciunea a deschis gura muților și limbile pruncilor le-a făcut vorbitoare.

CAP. 11.

Ințelepciunea povățuitoare poporului ales. Dumnezeu pedepsește pe vrăjmașii lui și așteaptă îndreptarea păcătoșilor.

Făcut-au să sporească lucrurile lor prin mâna sfântului Proroc.

2. Trecut-au prin pustia cea nelăcuită, și în locuri neumblate au întins corturi.

3. Stătut-au împrotiva vrăjmașilor, și asupra împrotivnicilor, și au izbândit.

4. Insetoșat-au și te-au chemat pre tine, și s'au dat lor apă din piatră colțurată și astâmpărare setei din piatră vârtoasă.

5. Că prin care s'au pedepsit vrăjmașii lor, prin acelea ei în lipsă au luat faceri de bine.

6. Că în locul izvorului celui deapururea al rîului celui curgător, care s'a fost turburat cu sânge,

7. Spre dovedirea poruncii cei omorâtoare de prunci, le-ai dat lor apă de ajuns nenădăjduind ei.

---

7. Fac. 19, 20, 21. *13*. Fac. 39, 12.
14. Fac. 41, 40.
19. Eșire 14, 31; Psalm 77, 16.

8. Arătând prin setea cea de atunci, cum ai muncit pre vrăjmaşi.

9. Căci când s'au ispitit, măcar că cu milă se certau, au cunoscut, că cu mâniea au fost judecaţi cei necredincioşi, şi s'au pedepsit.

10. Că pre aceştia ca un părinte dojenindu'i i-ai cercat; iar pre aceia ca un împărat năsâlnic osândindu'i i-ai ispitit.

11. Şi cei ce erau de faţă şi cei departe într'un chip se chinuiau.

12. Că îndoită durere i-au cuprins pre ei şi suspin şi aducerea aminte de lucrurile cele trecute.

13. Că auzind, că cu pedepsele sale s'au făcut acelora bine, ş'au adus aminte de Domnul.

14. Că pre care mai nainte lepădat şi de batjocură l-au avut, mai pre urmă s'au minunat de ei, nu asemenea cu cei drepţi, însetoşind ei.

15. Şi pentru gândurile cele neînţelegătoare ale strâmbătăţii lor, întru care rătăcind cinsteau jivinele cele necuvântătoare şi jigănii de nimic, trimis-ai asupra lor mulţime de hiare necuvântătoare, ca să facă izbândă.

16. Ca să ştie, că prin care lucruri păcătueşte cineva, prin acelea se şi pedepseşte.

17. Nu erà cu anevoie mâinii tale cei atotputernică, care a zidit lumea din nimica, a trimite asupra lor mulţime de urşi şi lei îndrăzneţi,

18. Sau hiare de curând născute, necunoscute, pline de mânie, sau care slobod foc când suflă, sau care ca vântul suflă fum, sau care fulgeră din ochi scântei groaznice.

19. A cărora nu numai vătămarea ar puteà să'i sfărame, ci şi vederea spăimântându'i, să'i piarză.

20. Şi fără de acestea, cu o suflare puteà să cază gonindu-se ei de dreptate, şi vânturându-se de vântul puterii tale; ci toate cu măsură şi cu număr şi cu cumpănă le-ai rânduit.

21. Că tu pururea ai putere mare, şi tăriei braţului tău cine va stà împrotivă?

22. Că, ca plecarea cumpenei este toată lumea înaintea ta, şi ca picătura de rouă cea de dimineaţa ce se pogoară pre pământ.

23. Şi milueşti pre toţi, că toate le poţi, şi treci cu vederea greşalele oamenilor, ca să se pocăiască.

24. Pentrucă iubeşti toate cele ce sunt, şi de nimic din cele ce ai făcut nu te scârbeşti, că nimic n'ai făcut, care să urăşti.

25. Şi cum ar fi rămas cevà de n'ai fi vrut tu? Sau cum s'ar ţineà, cei ce nu s'au chemat dela tine?

26. Ci ierţi tuturor, că toate ale tale sunt Stăpâne iubitorule de suflete.

CAP. 12.

Mărimea îndelungei răbdări a lui Dumnezeu şi a dreptăţei Dumnezeeşti.

Că duhul tău cel nestricat este întru toate.

2. Pentru aceea pre cei ce cad, câte puţin îi mustri, şi aducându-le aminte cu ce păcătuesc, îi înveţi ca să se înfreineze dela răutate, şi să crează întru tine Doamne.

3. Că pre lăcuitorii cei de demult ai sfântului tău pământ i-ai urît.

4. Pentrucă făceau lucruri vrăjmăşeşti de fermecături şi jertfe necurate.

5. Şi pre omorîtorii de prunci cei nemilostivi, şi pre cei ce mănâncă cele dinlăuntru ale trupurilor omeneşti, şi sânge.

6. Şi pre părinţii ucigătorii sufletelor celor fără de ajutor ai vrut a'i

---

11. *18.* Ierem. 8, 17.

pierde prin mâinele părinţilor noştri din mijlocul Dumnezeeştei tale taine.
7. Ca acest pământ, care decât toate este mai cinstit înaintea ta, lăcuitori vrednici să primească pre fiii lui Dumnezeu.
8. Ci şi acestora, ca unor oameni ai iertat, şi ai trimis înainte alergători taberii tale viespi, ca pre ei pre încet să'i piarză.
9. Nu pentrucă doar cu răsboiu n'ai fi putut supune pre cei necredincioşi drepţilor, sau cu hiare groaznice, sau cu cuvânt cumplit odată să'i pierzi;
10. Ci judecând pre încet le dai loc de pocăinţă, nu neştiind că viclean este neamul lor şi firească răutatea lor, şi înlăuntru răsădită, şi cum că nu se va schimbà gândul lor în veac.
11. Pentrucă din început a fost sămânţă blestemată, nici pentrucă te temi de cinevà le dai iertare păcatelor lor.
12. Că cine va zice ţie: ce ai făcut? Sau cine va stà împrotiva judecăţii tale? Sau cine va face vină ţie de neamurile cele pierite care le-ai făcut tu? Sau cine va venì izbânditor asupra ta pentru oamenii cei nedrepţi?
13. Că nu este Dumnezeu afară de tine, care să aibă grijă de toate, ca să arăţi că nu cu nedreptul ai judecat.
14. Nici împărat, nici tiran va puteà să caute cu ochii asupra ta pentru cei ce i-ai pierdut.
15. Ci drept fiind tu, cu dreptate toate le cârmueşti, că strein lucru socoteşti puterii tale să osândeşti pre cel ce nu trebue a se pedepsì.
16. Că puterea ta este începutul dreptăţii, şi pentrucă eşti Stăpân a toate, acestea faci ca să ierţi tuturor.
17. Că putere arăţi tu, cel ce nu te încrezi, că după săvârşirea puterii îţi arăţi tăriea, şi întru cei ce cunosc, îndrăznirea aceasta o mustri;
18. Iar tu cel ce stăpâneşti preste putere, cu blândeţe judeci, şi cu multă îngăduinţă ne cârmueşti pre noi, că la tine este puterea când vrei.
19. Şi ai învăţat pre poporul tău prin lucruri ca acestea, că se cade să fie drept şi iubitor de oameni, şi bună nădejde ai făcut fiilor tăi, că le dai să se pocăiască de păcate.
20. Că de vreme ce pre vrăjmaşii fiilor tăi, cei ce erau vinovaţi de moarte, cu atâta rugăciune şi umilinţă i-ai certat, dându-le vreme şi loc, prin care să se mântuiască de răutate.
21. Cu câtă luare aminte ai judecat pre fiii tăi, cu a cărora părinţi jurăminturi şi legături ai făcut pentru făgăduinţi bune.
22. Deci când ne cerţi pre noi, pre vrăjmaşii noştri de zece mii de ori îi baţi ca să avem grijă de bunătatea ta judecând; iar noi când ne judecăm, aşteptăm milă.
23. Pentru aceea şi pre cei ce au trăit întru nebuniea vieţii cu strâmbătate, printr'ale lor urâciuni i-ai chinuit.
24. Că pre căile rătăcirii departe au rătăcit, dumnezei socotind a fi cele ce şi între dobitoacele vrăjmaşilor sunt necinstite, înşelându-se ca pruncii cei fără de înţelepciune.
25. Pentru aceea ca pruncilor neînţelepţi, le-ai trimis judecată de batjocură;
26. Iar cei ce prin necazuri şi prin certări nu s'au îndreptat, dreapta judecată a lui Dumnezeu vor simţì.

12. *10.* Eşire 23, 30; A 2 Lege 7, 23.
13. 1 Petru 6, 7.

27. Că de cele ce ei, când pățeau rele se scârbeau de cele ce le socoteau a fi dumnezei, când au văzut că cu acelea se ceartă, au cunoscut pre Dumnezeul cel adevărat, pre care odinioară au fost tăgăduit că l-au cunoscut; pentru aceea osânda cea mai de pre urmă a venit asupra lor.

CAP. 13.

Mustrarea celor fără de Dumnezeu și nebunia închinărei la idoli.

Că deșerți sunt toți oamenii din fire, cari nu cunosc pre Dumnezeu, de vreme ce din bunătățile cele ce se văd n'au putut să cunoască pre cel ce este, nici luând aminte la lucruri n'au cunoscut pre meșter.

2. Ci sau focul, sau vântul, sau aerul cel iute, sau cursul stelelor, sau apa cea puternică, sau luminătorii cerului au socotit că sunt dumnezei cârmuitori lumei.

3. Care lucruri pentrucă se desfătau cu frumusețea lor, le socoteau că sunt dumnezei, cunoască, cu cât decât acestea este mai bun Stăpânul; că el cel ce însuș este începătorul frumuseței le-au făcut pre acelea;

4. Iar de se minunează de putere și de lucrare, să înțeleagă dintr'acestea, cu cât este mai puternic cel ce le-au făcut pre ele.

5. Că din mărimea frumuseței făpturilor, după socoteală se cunoaște făcătorul lor.

6. Insă și frumusețea făpturilor în lucrurile acestea are puțin ponos, că doar ei rătăcesc căutând pre Dumnezeu, și vrând să'l afle.

7. Că întru lucrurile lui petrecând cearcă, și se încredințează cu vederea, că lucrurile cele ce se văd sunt bune.

8. Ci nici aceștia nu sunt vrednici de iertare.

9. Că de au putut atâta cunoaște, ca să poată socoti veacul, cum n'au aflat mai curând pre Domnul acestora.

10. Iar ticăloși sunt, și între cei morți nădejdea acelora, cari numesc dumnezei lucrurile mâinilor omenești, aurul și argintul cu meșteșug lucrat, și închipuiri de dobitoace, sau piatră de nici o treabă, lucru de mână veche.

11. Și de a tăiat vre un meșter de lemn din pădure vre un lemn bun, și i-a ras cu meșteșug scoarța, și cu meșteșugul său cum se cuvine a făcut vas de treabă spre slujba vieței.

12. Și lepădăturile lucrului spre trebuința hranei cheltuindu-le, s'a săturat.

13. Și ce a rămas dintr'acestea, nefiind de nici o treabă, pentrucă este lemn strâmb și nodoros, luându'l pre încet l-a cioplit, și cu știința meșteșugului l-a închipuit, și l-a făcut asemenea cu chipul de om.

14. Sau l-a făcut asemenea vre unui dobitoc prost, și ungându'l cu roșală, și cu văpseală rumenindu'l fața lui, și toată întinăciunea lui văpsindu-o preste tot.

15. Și făcându'i așezământ bun în perete l-a pus acolo întărindu'l cu cuie de fier;

16. Insă ca să nu cază, mai 'nainte a socotit pentru el, fiindcă nu'și poate ajută, pentrucă este chip și'i trebuește ajutor;

17. Iar pentru agoniselele și nunțile sale, și pentru fiii săi se roagă și nu se rușinează a grăi către lucrul cel neînsuflețit.

18. Și pentru sănătate chiamă pre cel neputincios, și pentru vieață roa-

---

13. *1.* Rom. 1, 21. *2.* A 2 Lege 4, 19.

11. Ierem. 10. 3.
13. Isaia 44, 12.

gă pre cel mort, şi pentru ajutor pre cel ce nu poate ajutà.

19. Şi pentru călătorie, pre cel ce nici a stà nu poate, şi pentru câştig şi pentru lucrul mâinilor şi pentru întâmplare, ajutor cere dela cel neputincios cu mâinile.

CAP. 14.

Care a fost începutul idolilor şi a închinărei lor, şi ce răutăţi urmează din închinare la idoli?

Iar altul vrând să meargă pre apă şi să călătoriască prin valuri cumplite, se roagă la lemn mai putred decât luntrea care'l poartă pre el.

2. Că pre acela pofta câştigului l-a socotit, şi meşterul cu înţelepciune l-a cioplit.

3. A ta, Părinte, purtare de grijă ocârmueşte aceasta, că ai dat în mare cale, şi în valuri cărare nerătăcită.

4. Arătând că din tot lucrul poţi mântuì, măcar şi fără de meşteşug de va intrà cinevà.

5. Ci ca să nu fie deşarte lucrurile înţelepciunei tale, pentru aceea şi la un lemn mic îşi încredinţează oamenii sufletele lor, şi trecând furtuna cu plută s'a mântuit.

6. Că şi la început, când au pierit uriaşii cei trufaşi, nădejdea lumei pre plută scăpând au lăsat veacului sămânţa neamului, cu a ta mână fiind ocârmuită.

7. Că binecuvântat este lemnul, prin care se face dreptate;

8. Iar cel făcut de mână blestemat este el, şi cel ce l-a făcut pre el, că acesta l-a lucrat; iar cel putred s'a numit dumnezeu.

9. Că întocmai sunt urîte lui Dumnezeu, şi cel ce păgâneşte, şi păgânătatea lui.

10. Că ceeace s'a făcut, cu cel ce o a făcut se vor pedepsì.

11. Pentru aceea şi întru idolii neamurilor va fì cercetare, că întru făptura lui Dumnezeu lucru de urâciune s'a făcut, şi împiedecare sufletelor oamenilor, şi cursă picioarelor celor fără de minte.

12. Că începutul curviei este gândirea la idoli; şi aflarea lor este stricăciunea vieţei.

13. Că nici din început n'au fost, nici în veac nu vor fì.

14. Că prin deşarta mărire a oamenilor a intrat în lume, şi pentru aceea scurt s'a socotit sfârşitul lor.

15. Că cu amară jale întristându-se tatăl pentru fiul său cel degrab răpit, i-a făcut chipul lui, pre care atunci ca pre un om mort, iar acum ca pre un dumnezeu l-a cinstit şi a rânduit celor supuşi taine şi jertfe.

16. După aceea cu vreme întărindu-se acest păgânesc obiceiu, ca o lege s'a păzit, şi din poruncile tiranilor se dà cinste celor cioplite.

17. Şi pre cei ce de faţă nu puteau să'i cinstească oamenii, pentrucă lăcuiau departe, chipul cel de departe tipărindu'l, a făcut arătat chipul împăratului, pre care îl cinsteà, ca, cu sârguinţa sa pre cel ce nu erà de faţă, să'l cinstească, ca şi cum ar fì de faţă.

18. Şi spre cinstea acestora, şi pre cei ce nu ştiau, i-a atras iscusinţa meşterului.

19. Pentrucă vrând a plăceà stăpânitorului, s'a silit cu meşteşugul său ca să facă asemănarea mai frumoasă.

20. Iar mulţimea înşelându-se pentru frumuseţea lucrului, pre cel ce mai 'nainte îl cinsteà ca pre un om, acum dumnezeu l-au socotit.

21. Şi acestea au fost înşelăciune vieţei omeneşti, că fiind oamenii sau în primejdie, sau slujind tiraniei, numele acela, care altor lucruri nu se

14. 3. Eşire 13, 14. 6. Fac. 7, 7.
8. Psalm 113, 15.

putea împărtăşì, l-au pus pietrelor şi lemnelor.
22. Apoi, n'a fost destul a rătăcì întru cunoştinţa lui Dumnezeu, ci şi în mare luptă a neştinţei vieţuind, pe atâtea rele pace le numeau.
23. Că, sau pre fiii săi omorând îi jertfeau, sau taine ascunse, sau nebuneşti beţii din obiceiuri streine făceau.
24. Şi nici vieaţa, nici nunţile nu le mai păzeau curate; ci unul pre altul viclenind omoară, sau amăgind fac întristare.
25. Toate amestecate sunt: sângele şi uciderea, furtişagul şi vicleşugul, stricăciunea şi necredinţa, gâlceava şi jurământul strâmb, şi turburarea celor bune;
26. Ne aducerea aminte de facerea de bine, spurcăciunea sufletelor, schimbarea neamului, amestecarea nunţilor, prea curviea şi necurăţiea.
27. Că închinăciunea idolilor, cari nici a se numì nu ar trebuì, este începutul a tot răul şi pricina şi sfârşitul;
28. Căci, când se veselesc, sau nebunesc, sau prorocesc minciuni, sau trăiesc cu nedreptate, sau curând jură strâmb.
29. Că cei ce nădăjduiesc în idolii cei fără de suflet, când jură strâmb nu se tem că li se va dovedì nedreptatea.
30. Şi pentru amândouă, după dreptate se vor pedepsì, şi pentrucă rău au înţeles despre Dumnezeu, închinându-se idolilor, şi pentrucă cu nedreptate au jurat cu vicleşug nebăgând seamă de cuviinţă.
31. Pentrucă nu puterea a celor pe cari se jură, ci pedeapsa celor ce greşesc, prigoneşte pururea călcarea nedrepţilor.

---

23. A 2 Lege 18, 10. *24.* Ierem. 5, 8.

CAP. 15

Bunătatea şi puterea adevăratului Dumnezeu. Inşelăciunea idololatriei.

Iar tu Dumnezeul nostru eşti bun şi drept, îndelung răbdător, şi cu milă cârmueşti toate.
2. Că de am şi păcătuit, ai tăi suntem noi cei ce cunoaştem puterea ta, şi nu vom păcătuì, ştiind că ai tăi suntem socotiţi.
3. Că a te cunoaşte pre tine, dreptate desăvârşit este, şi a ştì puterea ta, rădăcina nemurirei este.
4. Că nu ne-a înşelat pre noi socoteala meşteşugului celui rău al oamenilor, nici umbra zugrăviturilor, osteneala cea fără de roadă, chipul cel întinat cu multe feluri de văpsele.
5. A cărora vedere la cei fără de minte spre batjocură vine, şi pofteşte chipul mortului, vedere fără suflare.
6. Iubitorii celor rele vrednici sunt să aibă nădejdea într'acelea, şi cei ce le fac şi cei ce le poftesc şi cei ce se închină lor.
7. Că olarul pământ moale călcând cu osteneală face spre slujba noastră orice, şi din acelaş pământ a făcut şi vase curate de slujbă, şi împrotivă toate asemenea, care vase de ce treabă să fie, judecă olarul.
8. Şi cel zădarnic ostenitor face zeu deşert dintr'acelaş lut, cel ce cu puţin mai înainte din pământ au fost făcut, şi după puţin se va întoarce iarăş de unde s'au luat, când se va cere să deà sufletul, cu care este dator.
9. Ci are el grije, nu pentrucă se osteneşte, sau că are vieaţă scurtă, ci se întrece cu meşterii cei de aur şi de argint şi urmează pre faurii cei de aramă şi îşi ţine cinste că face lucruri deşarte.
10. Cenuşă este inima lui şi de-

cât pământul mai slabă nădejdea lui și decât lutul mai necinstită este vieața lui.

11. Că n'a cunoscut pre cel ce l-au făcut pre el și pre cel ce i-au însuflat lui suflet lucrător și pre cel ce i-au suflat duh de vieață;

12. Ci a socotit, că vieața noastră este jucărie și traiul nostru târg de câștig, că se cade, zic, ori de unde și din rău a câștigà.

13. Că acesta se știe pre sine, că mai mult decât toți păcătuește, cel ce din lucru de pământ face vase săpate, care lesne se sparg;

14. Ci toți aceștia sunt mai nebuni și mai ticăloși decât sufletul pruncului, vrăjmașii poporului tău, carii îl asupresc pre el.

15. De vreme ce pre toți idolii neamurilor i-au socotit dumnezei, carii nici cu ochii nu văd, nici cu nasul nu trag aer, nici cu urechile n'aud, nici cu degetele mâinilor nu pipăe, nici cu picioarele nu umblă,

16. Pentrucă om i-a făcut pre ei; și cel ce s'a împrumutat de duh i-a zidit pre ei, că nici un om nu poate să facă pre Dumnezeu asemenea sieși.

17. Ci muritor fiind, mort face cu mâini fărădelege, că mai bun este el decât idolii săi, că el este viu, iar aceia nicidecum.

18. Și dobitoacelor celor mai urîte se închină, că alăturându-se cu nebuniea, decât celelalte sunt mai rele.

19. Nici așà frumoase sunt la vedere între dobitoace, cât să le poftim; iar ei au fugit și de lauda lui Dumnezeu și de binecuvântarea lui.

---

15. Psalm: 113, 12, 134, 30.

CAP. 16.

Pedepsele Eghiptenilor pentru închinarea la idoli și facerile de bine ale lui Dumnezeu asupra Evreilor.

Drept aceea pentru unele ca acestea după vrednicie s'au pedepsit, și prin mulțime de jigănii s'au chinuit.

2. Și în locul pedepsei aceea bine ai făcut poporului tău, căruia când a poftit gustare nouă, hrană le-ai gătit prepelițe.

3. Că aceia, poftind hrană, pentru cele ce li s'au arătat și li s'au trimis, și dela pofta cea de lipsă să se întoarcă; iar aceștia puțin lipsindu-se, hrană nouă au gustat.

4. Că se cădeà celor ce făceau tirănie să le vie lipsă de care să nu poată scăpà; iar acestora numai să li se arate, cum se chinuiau vrăjmașii lor.

5. Căci și când a venit preste ei înfricoșată mânie a hiarelor, și prin mușcarea șerpilor celor cumpliți se prăpădeau.

6. Ci nu până în sfârșit a rămas mânica ta; dar numai ca să se învețe, în puțină vreme s'au turburat, având semnul mântuirii, ca să'și aducă aminte de porunca legii tale.

7. Că cei ce se întorceau, nu prin ceea ce vedeau se mântuiau, ci prin tine Mântuitorul tuturor.

8. Și prin aceasta ai arătat vrăjmașilor noștri, că tu ești cel ce mântuești de tot răul.

9. Că pre aceia i-au omorît mușcările lăcustelor și ale muștelor și nu s'a aflat leac sufletului lor, că vrednici erau cu unele ca acestea a se pedepsì;

10. Iar pre fii tăi nici dinții balaurilor celor veninați nu i-au biruit,

---

16. *2.* Numere 11, 31. *3.* Eșire 8, 21; *5.* Numere 21, 6. *6.* 1 Cor. 10, 9. *9.* Eșire 8, 24; 10, 4. *10.* Apoca: 9, 7.

căci mila ta viind i-a vindecat pre ei.

11. Că spre aducerea aminte de cuvintele tale se împungeau şi degrab se mântuiau, ca nu căzând întru adâncă uitare să fie înstreinaţi de facerea ta de bine.

12. Că nici iarbă, nici unsoare nu i-a vindecat pre ei, ci cuvântul tău Doamne, cel ce toate le vindecă.

13. Că tu stăpâneşti preste vieaţă şi preste moarte şi pogori la porţile iadului şi iar ridici.

14. Şi omul ucide cu răutatea sa, şi ieşind duhul nu se va întoarce, nici va aduce îndărăt sufletul cel luat.

15. Iar de mâna ta nu este cu putinţă a scăpà.

16. Că păgânii cari s'au lepădat a te şti pre tine, cu puterea braţului tău au fost bătuţi cu ploi streine şi cu grindine şi de ploi gonindu-se neîncetat, şi de foc mistuindu-se.

17. Că ce este mai minunat, mai mult ardeà focul în apă, care toate le stinge, pentrucă lumea este apărătoare celor drepţi.

18. Că uneori se îmblânzeà para focului, ca să nu arză pre hiarele cele trimise asupra celor necredincioşi, şi ei văzând să cunoască că cu judecata lui Dumnezeu se gonesc.

19. Iar alte ori şi în apă mai mult decât este puterea focului ardeà, ca să strice roadele pământului celui nedrept.

20. Că cu hrană îngerească ai hrănit pre poporul tău şi pâine gata ai trimis lor din cer fără de osteneală, care aveà toată dulceaţa după toată plăcerea gustului.

21. Că statul tău a arătat către fii dulceaţa ta şi precum pofteà cel ce o mâncà, aşà se făceà, precum fiecine voià.

22. Iar zăpada şi ghiaţa răbdà focul şi nu se topeà, ca să cunoască că focul cel arzător care străluceà în zăpadă şi în ploi, a mistuit rodurile vrăjmaşilor.

23. Şi iarăş acelaş foc, ca să se hrănească drepţii şi-a uitat puterea sa.

24. Pentrucă făptura slujind ţie celui ce o ai făcut, se întinde spre pedeapsă asupra celor nedrepţi, şi se slobozeşte spre facerea de bine pentru cei ce nădăjduesc spre tine.

25. Pentru aceea şi atunci spre toate mutându-se, darului tău celui a toate hrănitor slujeà, spre vrerea celor ce se rugau.

26. Ca să înveţe pre fiii tăi, cari i-ai iubit Doamne, că nu naşterile roadelor hrănesc pre om, ci cuvântul tău ţine pre cei ce cred ţie.

27. Că ceea ce nu se strică de foc, de puţină rază a soarelui încălzindu-se se topeà.

28. Ca, cunoscut să fie, că mai înainte de soare trebue a mânecà spre mulţămita ta, şi la răsăritul luminei a se rugà ţie.

29. Că nădejdea celui nemulţămitor, ca ghiaţa de iarnă se va topi, şi va curge ca apa cea de nici o treabă.

CAP. 17.

Eghiptenii suferind întunerec de trei zile cu frică, şi cu mare groază, cealaltă parte a lumei străluceà cu lumină.

Că mari sunt judecăţile tale Doamne şi nespuse, pentru aceea sufletele cele necertate au rătăcit.

2. Că socotind să asuprească pre neamul cel sfânt cei fărădelege, legaţii întunerecului şi legaţii nopţei

13. A 2 Lege 32, 39; Tovit 13, 2.
15. Iov 10, 7. *17.* Eşire 9, 22—25.
20. Eşire 16, 15; Numere 11, 7.
24. Eşire 9, 14.
26. A 2 Lege 8, 3; Mateiu 4, 4.

cei lungi, închizându-se cu acoperemânturi, pribegi dela purtarea de grije cea veșnică au căzut.

3. Căci, când gândeau că se vor pitulà prin păcatele cele ascunse, acoperiți cu întunecatul nor al uitărei, s'au risipit spăimântați cu înfricoșare și cu năluciri turburați.

4. Că nici peștera, ceea ce îi ținea pre ei, i-a păzit fără de frică, ci sunete turburându'i pre ei răsunau prin prejur, și năluciri posomorîte se arătau fețelor celor supărate.

5. Și nici o putere de foc nu puteà să lumineze, nici flacărele cele strălucite ale stelelor suferea a luminà acea întunecată noapte.

6. Ci se vedeà la ei numai foc grabnic plin de frică, și speriindu-se de acea vedere ce nu se vedeà, cele ce se vedeau le socoteà a fi mai rele.

7. Și batjocorile meșteșugului vrăjitoresc zăceà, și sumeția cea de mare înțelepciune, le erà lor mustrarea cu batjocură.

8. Că cei ce făgăduiau că vor gonì frica și turburările dela sufletul înspăimântat, aceștia erau cuprinși de frică plină de rîs.

9. Căci și când nici un lucru turburător nu'i înfricoșà pre ei, de trecerea hiarelor și de șuerarea șerpilor îngrozindu-se, piereau tremurând și se lepădau a vedeà aerul, de care nicăiri nu puteau scăpà.

10. Că înfricoșat lucru este, când însuș răutatea mărturisește și vinovățește; și pururea a luat cele rele ținându-se cunoștința.

11. Că nimic nu este frica, fără numai lipsirea ajutorinților celor de la minte.

12. Și când înlăuntru este mai mică așteptarea, mai mare socotește neștiința pricinei, ceea ce dă munca.

17. *7.* Eșire 8, 7.

13. Iar aceia cari în noaptea cea cu adevărat neputincioasă, care și din fundurile neputinciosului iad au venit, tot acelaș somn dormind.

14. De o parte cu groaza nălucirilor se goniau, și de altă parte cu lipsirea sufletului slăbeau, că fără de veste și când nu așteptau le-a venit lor frică.

15. Și după aceasta, ori care cădeà acolo, se păzeà închis în temnița cea fără de fier.

16. Că ori plugar de erà cinevà, ori păstor, ori lucrătorul dela pustie fiind apucat, răbdà această nevoie de care nu se puteà ferì.

17. Pentrucă cu un lanț al întunerecului toți erau legați.

18. Ori vânt șuerând, sau glasul pasărilor cel cu bun viers de pre ramurile cele dese, sau repeziș de apă mergând cu silă, sau lovitură cumplită de pietre surpate, alergare cea nevăzută a vitelor celor ce saltă, au glasul cumplitelor hiare celor ce răcnesc i-au făcut de au leșinat, au răsunarea munților, care se frânge întru sine, îi făceà să se sfârșiască de frică.

19. Că toată lumea cu lumină limpede se luminà, și cu neîmpiedecate lucruri se țineà.

20. Și numai la aceia s'a întins noapte grea, cari erau chipul întunerecului, celui ce va să'i primească pre ei, și ei loruși își erau mai grei decât întunerecul.

CAP. 18.

Urmarea pedepselor Eghiptenilor și ieșirea Evreilor din Eghipet.

Și la cuvioșii tăi mare lumină erà, al cărora glasul îl auzià, iar chipul nu'l vedeà.

2. Și pentrucă nu pătimiau și ei acelea, îi fericeà pre ei, și mulți-

18. *1.* Ieșire 10, 23.

mea pentrucă nu'şi izbândesc pentru asuprelele cele mai dinainte şi se rugau să'i ierte de relele ce le-au fost făcut.

3. Pentru care le-ai dat lor stâlp de foc arzător, care să'i povăţuiască întru acea călătorie neştiută, şi soare fără de stricăciune ai dat acestei călătorii iubitoare de cinste.

4. Că vrednici erau aceia a se lipsì de lumină şi a se păzì întru întunerec, cei ce au păzit pre fiii tăi închişi, prin cari trebuià să se deà veacului nestricata lumină a legii.

5. Şi când s'au sfătuit ei să omoare pruncii celor cuvioşi, un fiu s'a pus afară, şi s'a mântuit, spre mustrarea lor le-ai luat lor mulţimea fiilor, şi pre toţi odată i-ai pierdut în apă mare.

6. Noaptea aceea mai 'nainte a fost cunoscută părinţilor noştri, ca, cu adevărat să ştie la ce jurăminturi au crezut, şi nădăjduind întru acelea, să se veselească.

7. Iar poporul tău a văzut şi mântuirea celor drepţi şi pierirea vrăjmaşilor.

8. Că precum ai pedepsit pre împrotivnici cu aceia, aşà pre noi chemându-ne ne-ai mărit.

9. Că întru ascuns jertfeau cuvioşii fiii celor buni, şi legea Dumnezeirii într'un gând o au pus, asemenea acestora şi bunătăţilor şi primejdiilor să fie părtaşi sfinţii, cântând laudele părinţilor.

10. Iar strigarea cea neîntocmită a vrăjmaşilor răsunà, şi cu jale se purtau pruncii plângând.

11. Cu aceeaşi pedeapsă pedepsindu-se robul şi stăpânul, prostul şi împăratul aceleaşi pătimind.

12. Toţi împreună chemând moartea, aveau morţi nenumăraţi, că nu ajungeau cei vii a'i îngropà, de vreme ce într'o clipeală cea mai mare parte a neamului lor a pierit.

13. Că cei ce toate nu le-au crezut pentru fermecături, când le-au pierit cei întâiu născuţi au mărturisit, că poporul este fiul lui Dumnezeu.

14. Că lina tăcere cuprinzând toate, şi noaptea cu repedea ei curgere mijlocind.

15. Cuvântul tău cel atotputernic din cer, din scaunele împărăteşti cumplit războinic în mijlocul pământului celui de pierit a sărit.

16. Sabie ascuţită purtând porunca ta cea nefăţarnică, şi stând a umplut toate de moarte, şi până la cer ajungeà, şi stà pre pământ.

17. Atunci îndată nălucirile visurilor groaznic i-au turburat pre ei, şi înfricoşeri fără de veste au stătut asupra lor.

18. Şi altul aiurea zăcând jumătate mort, arătà pentru ce pricină moare.

19. Că visele care i-au turburat pre ei, mai 'nainte au arătat aceasta, ca să nu piară neştiind pentru ce pătimesc rău.

20. Şi s'a atins şi de drepţi ispita morţii, şi au pierit mulţi în pustie, ci nu îndelung a ţinut mâniea.

21. Că grăbind bărbatul cel nevinovat, i-a apărat arma slujbei sale rugăciunea, şi îmblânzirea tămâerii aducând a stătut împrotiva mâniei, şi sfârşit a pus primejdiei morţii, arătându-se pre sine a fi robul tău.

22. Şi a biruit mulţimea nu cu tăria trupului, nici cu lucrarea armelor, ci cu cuvântul a supus pre ucigătorul, pomenind jurămînturile părinţilor şi legăturile.

23. Că fiind grămadă de morţi zăcând unii preste alţii, stând la

3. Eşire 14, 24; Ps. 77, 17.
5. Eşire 2, 3; 14, 27.
21. Num. 16, 46.

mijloc, a potolit mânica și a despărțit calea cea de către cei vii.

24. Că în veșmânt lung până la călcâe erà toată podoaba și mărirea părinților în săpătură de piatră cu patru rânduri, și mărirea ta preste stema capului lui.

25. La acestea a încetat ucigătorul, și s'a temut de acestea, că numai singură ispita mâniei erà destulă.

CAP. 19.

Pierirea celor fărădelege și mântuirea drepților.

Iar celor necredincioși, până la sfârșit le-a stătut mânie nemilostivă.

2. Că știeau mai 'nainte ale lor și cele viitoare, că lăsându'i ei să se ducă, și cu sârguială petrecându'i, părându-le rău, au alergat după ei.

3. Că încă în mâini având plânsurile, și plângând la mormânturile morților, alt gând nebunesc au luat, și pre cari rugându'i, i-au scos pre aceștia ca pre niște fugători îi goneà.

4. Că'i trăgeà pre ei la aceasta pedeapsa de care erau vrednici, și de cele ce mai 'nainte s'au întâmplat, și-au uitat ca să se plinească pedeapsa ce lipseà din nevoile lor.

5. Și poporul tău minunat să treacă, iar aceia neauzită moarte să afle.

6. Că toată făptura după felul său deplin de sus se cârmuià, ca să slujească poruncilor tale, ca fiii tăi să se păzească nevătămați.

7. Norul umbreà tabăra, și din apa, care mai 'nainte erà acolo s'a văzut pământ uscat, din marea Roșie cale fără de piedică, și câmp cu pajiște din valuri silnice.

8. Prin care tot neamul a trecut, pre cari i-a acoperit mâna ta, văzând minunate minuni.

9. Căci ca niște cai au păscut, și ca mieii au săltat, lăudându-te pre tine Doamne, cel ce i-ai mântuit pre ei.

10. Că încă își aduceau aminte de cele ce s'au fost întâmplat în pământul nemerniciei lor, cum pământul în loc de a naște vite, a scos mușițe, și în loc de pești, a vărsat rîul mulțime de broaște.

11. Și mai pre urmă au văzut și naștere nouă de pasări, când fiind purtați de poftă au cerut mâncări desfătate.

12. Că spre mângâierea lor s'au suit dela mare prepelițe, și aceste pedepse au venit preste cei păcătoși nu fără de semne, cari mai 'nainte au fost cu puterea trăsnetelor, că cu dreptul pătimeau pentru răutățile lor.

13. Că foarte grea ură a meșteșugit asupra nemernicilor, că alții pre oameni necunoscuți ce veneau nu'i primeau, iar aceștia pre nemernicii cei dela ei, cari le făceau bine i-au supus robiei.

14. Și nu numai aceasta, ori ce socoteală fie despre aceasta, că aceia cu pizmă primiau pre cei streini,

15. Iar aceștia după ce cu bucurie au primit pre oamenii, cari împreună cu ei erau părtași acelorași drepțăți, cu cumplite necazuri i-au asuprit.

16. Și au fost bătuți și cu orbire, precum aceia la ușile dreptului aceluia când cu foarte mare întuneric fiind cuprinși, fiecare ieșirea ușilor sale o căutà.

17. Că stihiile prin sine împreunându-se, ca coardele la o alăută schimbă numele cântecului, măcar că glasul pururea rămâne, care lu-

---

19. *3.* Eșire 14, 5.

11. Eșire 16, 13.

cru din vederea cea adevărată a celor făcute se poate vedeà.
18. Că cele de uscat în cele de apă se mutau, şi cele ce înnotau, treceau pre pământ.
19. Focul ardeà în apă preste puterea sa, şi apa cea stingătoare nu'şi aduceà aminte de puterea sa.
20. Flacăra cărnurile dobitoacelor celor stricăcioase, cari umblau împreună nu le topeà, nici felul de hrană nemuritoare, care se topeà ca şi ghiaţa.
21. Că întru toate Doamne ai mărit pre poporul tău şi l-ai înălţat, şi nu l-ai trecut cu vederea, ci în toată vremea şi în tot locul stai lângă el.

CARTEA INŢELEPCIUNEI LUI ISUS FIUL LUI SIRAH

CAP. 1.

Lauda înţelepciunei şi a temerei de Dumnezeu.

Toată înţelepciunea este dela Domnul, şi cu el este în veac.
2. Nisipul mărilor şi picăturile ploii şi zilele veacului, cine le và numărà?
3. Inălţimea cerului şi lăţimea pământului, şi adâncul şi înţelepciunea, cine le va cercà?
4. Mai 'nainte de toate s'a zidit înţelepciunea, şi înţelegerea minţei din veac.
5. Izvorul înţelepciunei este cuvântul lui Dumnezeu întru cele înnalte, şi căile ei porunci veşnice.
6. Rădăcina înţelepciunei, cui s'a descoperit? Şi meşteşugurile ei, cine le-a cunoscut?
7. Unul este înţelept înfricoşat foarte, cel ce şade pre scaunul său.
8. Domnul, el o au zidit pre ea, şi o au văzut, şi o au numărat pre ea, şi o au revărsat preste toate lucrurile sale.
9. Şi preste tot trupul după dăruirea sa, şi o au dat pre ea celor ce'l iubesc pre el.
10. Frica Domnului, mărire şi laudă şi veselie şi cunună de bucurie.
11. Frica Domnului va desfătà inima, şi va dà veselie şi bucurie şi lungime de zile.
12. Celui ce se teme de Domnul, bine îi va fi întru cele mai de pre urmă, şi în ziua sfârşitului său va aflà har.
13. Inceputul înţelepciunei este a se teme de Dumnezeu, şi cu cei credincioşi în mitras s'a zidit împreună cu ei.
14. Şi cu oamenii temelia veacului au încuibat, şi cu sămânţa lor se încrede.
15. Saţiul înţelepciunei este a se teme de Domnul, şi îi îmbată pre ei din rodurile sale.
16. Toată casa lui o va umpleà de cele ce pofteşte, şi cămările lui de rodurile ei.
17. Cununa înţelepciunei frica Domnului care odrăsleşte pacea, şi vindecare de însănătoşare; şi au văzut şi o au numărat pre ea.
18. Ştinţă şi cunoştinţă de înţelegere ca ploaia a vărsat, şi a înnălţat mărirea celor ce se ţin de dânsa.
19. Rădăcina înţelepciunei este a se teme de Domnul, şi ramurile ei lungime de zile.

1. *17.* Ps. 110, 9; Pilde 1, 7; 9, 10.

20. Frica Domnului goneşte păcatele, şi la cine petrece, întoarce dela acela mâniea.
21. Mâniea nedreaptă nu se va puteà îndreptà, că pripa mâniei lui cădere este lui.
22. Până la o vreme va suferì cel îndelung răbdător, după aceea va răsărì lui veselie.
23. Până la o vreme îşi va ascunde cuvintele sale, şi buzele celor credincioşi vor grăì sfatul lui.
24. Intru vistieriile înțelepciunei sunt pildele ştiinței; iar urâciune este celui păcătos evlavia lui Dumnezeu.
25. Pofteşti înțelepciune? Ţine poruncile, şi Domnul o va dà pre ea ție.
26. Că înțelepciunea şi învățătura este frica Domnului, şi plăcute sunt lui credința şi blândețele.
27. Nu fii necrezător fricei Domnului, şi să nu te apropii la el cu inimă îndoită.
28. Nu te fățărnicì în gurile oamenilor, şi buzelor tale ià aminte.
29. Nu te înălță pre tine, ca să nu cazi, şi să aduci necinste sufletului tău.
30. Şi să descopere Domnul cele ascunse ale tale, şi în mijlocul adunărei să te surpe pre tine.
31. Pentrucă nu te-ai apropiat la frica Domnului, şi inima ta este plină de vicleşug.

CAP. 2.

Indemnuri la răbdare; roadele temerii de Dumnezeu şi pedeapsa necredincioşilor.

Fiule! Când vrei să te apropii să slujeşti Domnului Dumnezeu, găteşte'ți sufletul tău spre ispită.
2. Indreptează'ți inima ta, şi rabdă şi să nu te grăbeşti în vremea venirei.
3. Lipeşte-te de dânsul şi nu te depărtà, ca să creşti întru cele de apoi ale tale.
4. Tot ce se va întâmplà ție, primeşte, şi întru schimbările smereniei tale depărtează dela tine mâniea.
5. Că în foc se lămureşte aurul, iar oamenii cei primiți, în cuptorul smereniei.
6. Crede lui, şi'ți va ajutà ție, îndreptează căile tale şi nădăjduește spre dânsul.
7. Cei ce vă temeți de Domnul, aşteptați mila lui, şi nu vă abateți ca să nu cădeți.
8. Cei ce vă temeți de Domnul, credeți lui şi nu va cădeà plata voastră.
9. Cei ce vă temeți de Domnul, nădăjduiți cele bune şi veseliea veacului şi a milei.
10. Uitați-vă la neamurile cele din început şi vedeți, cine a nădăjduit spre Domnul şi s'a ruşinat?
11. Sau cine a petrecut în frica lui şi a fost părăsit? Sau cine l-a chemat pre el şi a fost trecut cu vederea?
12. Pentrucă îndurător şi milostiv este Domnul şi iartă păcatele şi mântueşte în vremea necazului.
13. Vai inimilor celor fricoase! Şi mâinilor celor slabe şi păcătosului, care umblă pre două cărări.
14. Vai inimii cei slabe! Că nu crede, pentru aceea nu se va acoperì.
15. Vai vouă celor ce ați pierdut răbdarea! Şi ce veți face, când va cercà Domnul?
16. Cei ce se tem de Domnul, nu vor fi necrezători cuvintelor lui, şi cei ce'l iubesc pre el, vor păzì căile lui.
17. Cei ce se tem de Domnul, vor căutà bunăvoința lui, şi cei ce'l iubesc pre el, vor plinì legea.
18. Cei ce se tem de Domnul,

vor gătì inimile lor, şi înaintea lui vor smerì sufletele lor.

19. Să cădem în mâinile Domnului şi nu în mâinile oamenilor.

20. Că precum este slava lui, aşà este şi mila lui.

CAP. 3.

Datoriile fiilor către părinţi şi binecuvântarea acestora. Inima împietrită se huleşte; iar cea înţeleaptă şi milostivă se laudă.

Pre mine tatăl ascultaţi-mă fiilor şi aşà faceţi, ca să vă mântuiţi.

2. Că Domnul au mărit pre tată întru feciori şi judecata mumei o au întărit întru fii.

3. Cel ce cinsteşte pre tată, se va curăţì de păcat.

4. Şi ca cel ce strânge comori aşà este cel ce cinsteşte pre muma sa.

5. Cel ce cinsteşte pre tată veselì-se-va de fii, şi în ziua rugăciunei sale se va auzì.

6. Cel ce măreşte pre tată se va îndelungà în zile, şi cel ce ascultă de Domnul va odihnì pre muma sa.

7. Cel ce se teme de Domnul cinsti-và pre tatăl său şi ca stăpânilor va slujì celor ce l-au născut pre el.

8. Cu fapta şi cu cuvântul cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta, ca să vie ţie binecuvântare dela dânşii.

9. Că binecuvântarea tatălui întăreşte casele fiilor, iar blestemul mumei desrădăcinează temeliile.

10. Nu te mărì întru necinstea tatălui tău, că necinstea tatălui tău nu'ţi este ţie mărire.

11. Că mărirea omului este din cinstea tatălui său şi ocară fiilor este muma necinstită.

12. Fiule! Sprijineşte pre tatăl tău la bătrâneţe şi nu'l mâhnì pre el în vieaţa lui.

13. Şi de'şi va pierde mintea îngădueşte'l şi nu'l necinstì pre dânsul, cu toată tăria ta.

14. Pentrucă milostenia tatălui nu va fi uitată, şi în locul păcatelor se va zidì casa ta.

15. In ziua necazului tău aduce'şi-va aminte de tine, ca ghiaţa când este senin, aşà se vor topì păcatele tale.

16. Ca un hulitor este cel ce părăseşte pre tată, şi blestemat de Domnul este cel ce mânie pre muma sa.

17. Fiule! Cu blândeţe săvârşeşte lucrurile tale şi de omul cel primit te vei iubì.

18. Cu cât eşti mai mare, cu atâta mai mult te smereşte, şi înaintea Domnului vei aflà har.

19. Că mare este puterea Domnului şi de către cei smeriţi se măreşte.

20. Cele mai pre sus de tine nu le căutà şi cele mai tari decât tine nu le cercà nebuneşte.

21. Cele ce s'au poruncit ţie acelea cu cuviinţă le cugetă, că nu'ţi sunt de treabă ţie cele ascunse.

22. In lucrurile cele deşarte nu ispitì mult, că mai mult decât este priceperea omului s'a arătat ţie.

23. Că pre mulţi i-au înşelat părerea lor şi socoteala rea a făcut să alunece cugetele lor.

24. Inima vârtoasă rău va păţì mai pre urmă.

25. Şi cel ce iubeşte primejdiea, va cădeà într'însa.

26. Inima vârtoasă îngreuià-se-va de ostenele, şi cel păcătos va adaoge păcate preste păcate.

27. In aducerea trufaşului nu este vindecare, că răsadul păcatului s'a rădăcinat într'însul.

28. Inima celui înţelept va cugetà

---

3. *9.* Eşire 20, 1; A 2 Lege 5, 16; Mateiu 15, 4. *12.* Efes. 6, 3.

pilda, şi urechia celui ascultător, pofta celui înţelept.

29. Focul arzător îl va stinge apa, şi milostenia va curăţi păcatele.

30. Cel ce răsplăteşte daruri îşi aduce aminte după aceasta, şi în vremea căderei va aflà întărire.

CAP. 4.

Indemnare spre milostenie şi spre înţelepciune, arătând folosinţele lor.

Fiule! Vieaţa săracului să nu o lipseşti, şi ochii celor lipsiţi nu'i face să aştepte.

2. Sufletul flămând să nu'l întristezi, şi să nu urgiseşti pre om când are lipsă.

3. Inima necăjită nu o turburà, şi nu întârzià a dà celui lipsit.

4. Rugăciunea celui necăjit nu o lepădà, şi nu'ţi întoarce faţa ta de către cel lipsit.

5. De către cel sărac nu'ţi întoarce ochiul, şi nu dà loc omului să te blesteme.

6. Că rugăciunea celui ce te blesteamă pre tine întru amărâciunea sufletului său, o va auzì cel ce l-au făcut pre el.

7. Iubit te fă adunărei, şi celui mai mare smereşte capul tău.

8. Pleacă săracului urechea ta, şi cu blândeţe răspunde lui cele de pace.

9. Scoate pre cel năpăstuit din mâna celui ce'l năpăstueşte, şi să nu slăbeşti de inimă când judeci.

10. Fii celor săraci ca un tată, şi în loc de bărbat mumei lor.

11. Şi vei fi ca fiul celui prea înnalt, şi te va iubì mai mult muma ta.

12. Inţelepciunea înalţă pre fiii săi, şi primeşte pre cei ce o caută pre ea.

13. Cel ce o iubeşte pre ea, iubeşte vieaţa, şi cei ce mânecă la ea, se vor umpleà de veselie.

4. *1.* Tovit 4. 7. *10.* Tovit 4, 7.

14. Cel ce o ţine pre ea, va moştenì mărire şi ori unde va merge, îl va binecuvântà pre el Domnul.

15. Cei ce slujesc ei, slujì-vor celui sfânt, şi pre cei ce o iubesc pre ea, îi iubeşte Domnul.

16. Cel ce ascultă de ea, judecàva neamuri, şi cel ce se apropie de ea, va lăcuì cu nădejde.

17. De vei crede ei, o vei moştenì pre ea, şi vei ţineà rodurile ei.

18. Că curmeziş umblă cu dânsul întâiu, temere şi frică va aduce preste el.

19. Şi'l va chinuì pre el cu învăţătura sa, până ce va crede sufletului lui, şi'l va ispitì pre el întru îndreptările sale.

20. Şi iarăşi se va întoarce drept la el, şi'l va veselì pre el şi îi va descoperì lui ascunsele sale.

21. Iar de va rătăcì, îl va părăsì pre el, şi'l va dà în mâinile căderii lui.

22. Păzeşte vremea şi te fereşte de rău şi pentru sufletul tău nu te ruşinà.

23. Că este ruşine, care aduce păcat şi este ruşine, care aduce mărire şi har.

24. Nu luà faţa asupra sufletului tău şi nu te ruşinà de căderea ta.

25. Nu oprì cuvântul în vreme de mântuire.

26. Că din cuvânt se cunoaşte înţelepciunea şi din graiurile limbii învăţătura.

27. Nu grăì împrotiva adevărului, ci te ruşinează pentru neînvăţătura ta.

28. Nu'ţi fie ruşine a mărturisì păcatele tale şi nu te sili împrotiva curgerii rîului.

29. Şi nu te supune omului nebun şi nu luà faţa celui puternic.

30. Până la moarte te luptă pentru adevăr şi Domnul Dumnezeu se va luptà pentru tine.

31. Nu fii aspru cu limba ta şi leneş întru lucrurile tale.

32. Nu fii ca un leu în casa ta şi nu necăjì cu mânie pre casnicii tăi.

33. Să nu fie mâna ta întinsă a luà şi strânsă a dà.

CAP. 5.

Nu trebue a rămâneà în păcat nădăjduind în averi şi în vârtute; nu fii rătăcind, ci statornic în calea Domnului şi înţelept în cuvinte; nu fii clevetitor sau cu două limbi.

Nu nădăjduì întru avuţiile tale şi să nu zici: am destule.

2. Nu urmà sufletului tău şi tăriei tale, ca să umbli în poftele inimei tale.

3. Şi să nu zici: cine mă va smerì, sau cine mă va supune? Că Domnul izbândind va izbândì asupra ta.

4. Să nu zici: am păcătuit şi ce mi s'a făcut mie? Că Domnul este îndelung răbdător.

5. Pentru curăţenie să nu fii fără de frică, ca să nu adaogi păcate preste păcate.

6. Şi să nu zici: mila lui este mare, va curăţì mulţimea păcatelor mele.

7. Că mila şi mânia dela el este, şi preste cei păcătoşi va odihnì mânia lui.

8. Nu întârzieà a te întoarce la Domnul şi nu lăsà din zi în zi.

9. Că fără de veste va ieşì mâniea Domnului şi în vremea izbândirei te va pierde.

10. Nu nădăjduì în avuţiile nedrepte, că nimic nu'ţi vor folosì în ziua judecăţii.

11. Nu vânturà în tot vântul şi nu merge pre toată calea: aşà este păcătosul cel cu două limbi.

12. Fii statornic întru cugetul tău şi unul să fie cuvântul tău.

13. Fii grabnic a auzì şi întru îndelungarea mâniei grăeşte răspunsul.

14. De ştii, răspunde aproapelui tău, iar de nu, puneţi mâna ta preste gura ta.

15. Mărirea şi batjocura este în vorbă şi limba omului este căderea lui.

16. Să nu te chemi şoptitor, şi cu limba ta nu viclenì.

17. Că preste fur este ruşine şi însemnare foarte rea preste cel cu două limbi.

18. Între mare şi între mic nu fii necunoscător.

CAP. 6.

Despre ocară, însuşirile prieteniei celei adevărate şi răsplata celor ce iubesc înţelepciunea.

Şi în loc de prieten, nu te face vrăjmaş, că numele rău ruşine şi ocară va moştenì, aşà este păcătosul cel cu două limbi.

2. Nu te mărì întru sfatul sufletului tău, ca să nu se răpească ca un taur sufletul tău.

3. Frunzele tale vei mâncà şi rodurile tale vei pierde şi vei rămâneà ca un lemn uscat.

4. Sufletul rău pierde-va pre cel ce'l are pre el, şi'l va face bucurie vrăjmaşilor.

5. Gâtlejul dulce va înmulţì pre prietenii săi şi limba cea bine grăitoare va înmulţì închinăciunile cele bune.

6. Mulţi să fie, cari au pace cu tine, iar sfetnicii tăi să fie dintru o mie unul.

7. De ai prieten, în nevoe să'l aibi pre el şi nu te încrede curând lui.

8. Pentru că este prietin până la o vreme şi nu va rămâneà în ziua necazului tău.

9. Şi este prietin, care se întoarce

5. *10.* Iezech. 7, 19; Pilde 11, 4, 28.

6. *2.* Rom. 12, 18.

la vrajbă și certarea ocării tale va descoperì.

10. Și este prietin soț de masă și nu va rămâneà lângă tine în ziua necazului tău.

11. Și în cele bune ale tale va fi ca și tine și cu slugile tale va îndrăznì.

12. De te vei smerì, va fi împrotiva ta și dela fața ta se va ascunde.

13. De neprietinii tăi te desparte și de prietinii tăi ià'ți aminte.

14. Prietinul credincios este acoperemânt tare: și cel ce l-a aflat pre el, aflat-a comoară.

15. Cu prietinul credincios nimic nu se poate asemănà și nu este măsură bunătății lui.

16. Prietinul credincios este leacul vieții și cei ce se tem de Domnul îl vor aflà pre el.

17. Cel ce se teme de Domnul bine va ținea prieteșugul său, că precum el așà și aproapele lui.

18. Fiule! Din tinerețile tale alege învățătura și până la cărunțețele tale vei aflà înțelepciune.

19. Ca și cel ce ară și seamănă, apropie-te la ea și așteaptă rodurile ei cele bune.

20. Că cu lucrarea ei puțin te vei ostenì și curând vei mâncà din rodurile ei.

21. Cât de grea este celor neînvățați, și cel fără de inimă nu va rămâneà întru ea.

22. Că piatra ispitirei tale va fi într'nsul și nu va zăbovì a o lepădà pre ea.

23. Că înțelepciunea după numele ei este și nu la mulți este arătată.

24. Ascultă fiule! Și primește învățătura mea și nu lepădà sfatul meu.

25. Și bagă picioarele tale în obezile ei și în lanțul ei grumazul tău.

26. Supune umărul tău și o poartă pre ea și să nu'ți fie greu de legăturile ei.

27. Cu tot sufletul tău te apropie la ea și cu toată puterea ta păzește căile ei.

28. Cearcă-o și o caută, și se va arătà ție, și dacă o vei aflà, să nu o lași pre ea.

29. Că mai pre urmă vei aflà odihna ei, și se va întoarce ție întru bucurie.

30. Și vor fi ție obezile ei acoperemânt de tărie, și lanțurile ei podoabă de mărire.

31. Că podoabă de aur este într'însa, și legăturile ei fire de iachint.

32. Ca și cu haină de mărire te vei îmbrăcà cu ea, și cununa bucuriei vei pune ție.

33. De vei vreà fiule, vei învățà, și de vei pune sufletul tău, iscusit vei fi.

34. De vei iubì a auzì, vei primì învățătura, și de vei plecà urechia ta, înțelept vei fi.

35. Intru mulțimea bătrânilor stăi, și cu cel înțelept te unește.

36. Tot graiul dumnezeesc poftește a'l auzì, și pildele înțelegerii să nu treacă dela tine.

37. De vei vedeà înțelept, mânecă la el, și pragurile ușilor lui să le roază piciorul tău.

38. Cugetă întru poruncile Domnului, și întru legea lui pururea să gândești.

39. El va întărì inima ta, și pofta înțelepciunei tale se va dà ție.

---

38. Psalm 1, 2.

CAP. 7.

Povăţuiri despre ferirea faptelor rele şi făţărnicie. Respectul bătrânilor, datoriile părinţilor către fii şi a fiilor către părinţi. Indemnarea la milostenie.

Nu face rele, şi nu te va prinde pre tine răul.
2. Depărtează-te dela nedrept, şi se va abate dela tine.
3. Fiule! Nu semănă pre brazdele nedreptăţii, căci nu le vei seceră pre ele cu şapte părţi mai multe.
4. Nu cercà dela Domnul stăpânire, nici dela împăratul scaun de mărire.
5. Nu te face drept înaintea Domnului, şi înaintea împăratului nu te arătà că eşti înţelept.
6. Nu cercà să fii judecător, ca nu cumvà să nu poţi ridicà nedreptăţile.
7. Ca nu cumvà să te sfieşti de faţa celui puternic, şi să pui sminteală întru dreptatea ta.
8. Nu păcătuì asupra mulţimei cetăţii, nici te amestecà în gloată.
9. Nu te legà de două ori cu păcatul, că şi odată nu vei fì nevinovat.
10. Să nu zici: la mulţimea darurilor mele va căutà, şi când le voiu aduce acelea prea înaltului Dumnezeu, le va primì.
11. Nu slăbì în rugăciunea ta, şi nu trece cu vederea a face milostenie.
12. Nu râde de omul cel ce este întru amărăciunea sufletului său, că este cel ce smereşte şi cel ce înalţă.
13. Nu semănă minciuni asupra fratelui tău, nici împrotiva prietenului tău să nu faci aşà.
14. Nu voì a minţì nici o minciună, că minciuna deasă nu este bună.
15. Nu fii vorbitor în mulţimea bătrânilor, şi nu poftorì cuvântul în rugăciunea ta.
16. Să nu urăşti lucrarea cea cu osteneală, şi lucrarea pământului cea făcută de cel prea Inalt.
17. Nu te socotì împreună cu mulţimea păcătoşilor, adu'ţi aminte, că mâniea nu va zăbovì.
18. Smereşte sufletul tău foarte, că izbânda celui necredincios foc şi vierme este.
19. Să nu schimbi prietenul pentru bani nicidecum, nici pre fratele cel bun pentru aurul Sufir.
20. Nu te abate dela femeia bună şi înţeleaptă, că harul ei este mai bun decât aurul.
21. Nu necăjì pre sluga, care lucrează cu adevăr, nici pre năimitul, care îşi dă sufletul său.
22. Pre sluga înţeleaptă să o iubească sufletul tău; să nu'l lipseşti pre el de slobozenie.
23. Ai tu dobitoace? Socoteşte-le pre ele, şi de sunt ţie de folos, rămâe la tine.
24. Feciori ai? Invaţă'i pre ei, şi îndupleca din pruncie grumazul lor.
25. Fete ai? Păzeşte trupul lor, şi să nu'ţi arăţi veselă faţa către ele.
26. Mărită'ţi fata, şi mare lucru vei face, şi după bărbat înţelept o mărită.
27. Muiere ai după suflet? Nu o lepădà pre ea.
28. Cu toată inima cinsteşte pre tatăl tău, şi de durerile maicii tale să nu'ţi uiţi.
29. Adu'ţi aminte, că prin ei te-ai născut, şi ce vei răsplătì lor precum ei ţie?
30. Cu tot sufletul tău te teme de Domnul, şi pre preoţii lui cinsteşte'i.
31. Cu toată puterea iubeşte pre cel ce te-a făcut pre tine, şi pre slugile lui să nu le părăseşti.

7. 5. Iov 9, 2.

21. Levit. 19, 13. 28. Tovit. 4, 3.

32. Teme-te de Domnul, şi cinsteşte pre preot, şi'i dă parte lui precum s'au poruncit ţie.

33. Pârgă, şi pentru păcat, şi darul braţelor, şi jertfele sfinţeniei, şi pârga celor sfinte.

34. Şi celui sărac întinde mâna ta, ca să se săvârşască bine cuvântarea ta,

35. Harul dării înaintea a tot cel viu, şi dela cel mort, să nu opreşti darul.

36. Nu te întoarce de către cei ce se jelesc, şi cu cei ce plâng, plângi.

37. Nu te lenevì a cercetà pre cel bolnav, că dintr'acestea vei fì iubit.

38. Intru toate cuvintele tale adu'ţi aminte de cele mai depre urmă ale tale, şi în veac nu vei păcătuì.

CAP. 8.

Nu te certà cu nimeni, nu despreţuì pre cel ce se pocăeşte, ascultarea bătrânilor, certarea păcătoşilor, împrumut şi chezăşie.

Nu te pricì cu cel puternic, ca nu cumvà să cazi în mâinile lui.

2. Nu te prici cu omul bogat, ca nu cândvà să pue asupra ta cumpăna.

3. Că pre mulţi i-a pierdut aurul, şi inimile împăraţilor le-a plecat.

4. Nu te sfădì cu omul limbut, şi nu grămădì lemne preste focul lui,

5. Nu glumì cu omul neînvăţat, ca să nu se necinstească strămoşii tăi.

6. Nu înfruntà pre omul, care se întoarce dela păcat, adu'ţi aminte că toţi vinovaţi suntem.

7. Să nu necinsteşti pre om la bătrâneţele lui, că şi dintre noi îmbătrânesc.

8. Nu te bucurà de moartea vrăjmaşului tău, adu'ţi aminte că toţi murim.

9. Nu trece cu vederea vorbele înţelepţilor, ci în pildele lor te amestecă,

10. Că dela ei vei luà învăţătură, şi a slujì celor mai mari.

11. Nu trece vorba celor bătrâni, că şi ei au învăţat dela părinţii lor.

12. Că dela ei vei învăţà înţelegere, şi în vreme de lipsă a dà răspuns.

13. Nu aţâţà cărbunii păcătosului, ca să nu arzi în văpaia focului lui.

14. Să nu stai împrotivă de către faţa batjocoritorului, ca să nu şază ca un pânditor la gura ta.

15. Nu dà împrumut omului celui mai tare decât tine, şi de'l vei împrumutà, socoteşte ca şi cum ai fì pierdut.

16. Nu chezăşuì preste puterea ta; iar de te chezăşueşti, aibi grije ca şi cum ai plăti.

17. Nu te judecà cu judecătorul, că după mărimea lui vor judecà lui.

18. Cu cel îndrăzneţ să nu mergi în cale, ca să nu se îngreueze asupra ta.

19. Că el după voea sa va face, şi vei pierì împreună cu nebunia lui.

20. Cu cel mânios nu te sfădì, şi nu merge cu el prin pustie, căci ca o nimic este sângele înaintea ochilor lui, şi unde nu vei aveà ajutor, te va ucide.

21. Cu cel nebun nu te sfătuì, că nu va puteà tăinuì cuvântul.

22. Inaintea celui strein nu face lucru de taină, că nu ştii ce va fì.

23. Nu la tot omul îţi arătà inima ta, şi să nu'ţi aducă ţie har.

CAP. 9.

Povăţuiri cum să se poarte omul cu muierile, prietenii şi neprietenii.

Nu râvnì muierea care este la sânul tău, ca să nu o înveţi asupra ta învăţătură rea.

2. Să nu dai muierii sufletul tău, ca să se suie ea preste puterea ta.

32. Ñ 2 Lege 12, 19. *33.* Levit. 2, 3. *3. 5.* Numere 18, 15.

3. Nu te întâmpină cu muierea desfrânată, ca să nu cazi în lațurile ei.
4. Cu muierea cântăreață să nu fii adesea, ca nu cumvà să te prinzi cu meșteșugurile ei.
5. La fecioară nu te uità, ca să nu te sminteşti întru podoaba ei.
6. Să nu dai curvelor sufletul tău, ca să nu'ți pierzi moștenirea ta.
7. Nu te uità împrejur pre ulițele cetății, nici rătăcì în pustiile ei.
8. Intoarce'ți ochiul tău dela muierea frumoasă și nu te uità la frumusețea streină.
9. Cu frumusețea muierii mulți s'au înșelat, că dela ea iubirea, ca și focul se aprinde.
10. Cu muierea măritată nicidecum să nu șezi în casă, și în pilde să nu vorbeşti cu ea bând vin,
11. Ca nu cumvà să se plece sufletul tău spre ea, și cu duhul tău să aluneci în pierire.
12. Nu părăsì pre prietenul cel vechiu, că cel nou nu este asemenea lui.
13. Vin nou este prietenul nou, de se va învechì, cu veselie îl vei beà.
14. Nu râvnì mărirea păcătosului, că nu știi ce va fi sfârșitul lui.
15. Să nu voiești cele ce voiesc cei necredincioși; adu'ți aminte, că până la iad nu se vor îndreptà.
16. Departe te ferește de omul care are putere să te omoare, și nu te vei teme de frica morței.
17. Și dacă te vei apropià de el, să nu greșești, ca să nu'ți ià vieața ta.
18. Să știi că prin mijlocul lațurilor treci, și pre aripile cetăței umbli.
19. După putința ta cearcă pre cei de aproape, și cu cei înțelepți te sfătuește.
20. Cu cei înțelepți să fie cugetul tău, și toată vorba ta în legea celui prea înalt.
21. Bărbați drepți să fie oaspeții tăi, și în frica Domnului să fie laudă ta.
22. In mâna meșterilor se va lăudà lucrul, și povățuitorul poporului înțelept întru cuvântul său.
23. Groaznic este în cetatea sa omul limbut, și cel dârz în cuvântul său, urî-se-va.

CAP. 10.

Lauda stăpânirei înțelepte. Despre ferirea de sumeție. Să nu se necinstească săracul cel drept, nici să se laude bogatul cel păcătos.

Judecătorul înțelept va învățà pre poporul său, și povățuirea celui înțelept cu rânduială va fi.
2. După cum este judecătorul poporului, așà sunt și slugile lui, și cum este mai marele cetăței, așà sunt toți cei ce lăcuesc într'însa.
3. Impăratul neînvățat va pierde pre poporul său, și cetatea se va lăcuì prin înțelepciunea celor puternici.
4. In mâna Domnului este stăpânirea pământului, și în vremea sa va ridicà pre cel folositor preste dânsul.
5. In mâna Domnului este sporul omului, și pre fața cărturarului va pune mărirea sa.
6. Pentru toată nedreptatea să nu te mânii pre aproapele, și nimic nu face cu fapte semețe.
7. Urîtă este înaintea Domnului și înaintea oamenilor trufia, și dela amândoi se leapădă păcatul nedreptăței.
8. Impărăția dela un neam la alt neam se mută pentru strâmbătăți și pentru semeții și pentru avuții.
9. Pentruce se trufește pământul

9. *6.* Pilde 5, 3. *9.* 3 Imp. 11, 4.

10. *6.* Levit. 19, 13.

şi cenuşa, că în vieaţă am lepădat cele dinlăuntru ale lui?

10. Boala îndelungată o tae doftorul, şi împăratul astăzi este şi mâine va murì.

11. Că murind omul, va moştenì şerpi şi hiare şi viermi.

12. Inceputul trufiei omului este a părăsì pre Dumnezeu, şi a'şi întoarce inima sa dela cel ce l-au făcut pre el.

13. Că începutul păcatului este trufiea, şi cel ce o ţine pre ea va plouà urâciune.

14. Pentru aceea minunate certări au adus Domnul, şi i-au surpat pre ei până în sfârşit.

15. Scaunele celor mai mari le-au surpat Domnul, şi au pus pre cei blânzi în locul lor.

16. Rădăcinile neamurilor le-au smuls Domnul, şi au răsădit pre cei smeriţi în locul lor.

17. Ţările neamurilor le-au surpat Domnul, şi le-au stricat pre ele până la temeliile pământului.

18. Uscat-au dintru ei, şi i-au pierdut pre ei, şi au făcut să înceteze de pre pământ pomenirea lor.

19. Nu s'au zidit oamenilor trufia, nici urgia mâniei la naşterile muierilor.

20. Sămânţă cinstită, care este? Sămânţa omului.

21. Sămânţă cinstită, care este? Cei ce se tem de Domnul.

22. Sămânţă necinstită, care este? Sămânţa omului.

23. Sămânţă necinstită, care este? Cei ce nu ţin poruncile.

24. Intre fraţi povăţuitorul lor cinstit este, şi cei ce se tem de Domnul înaintea ochilor lui.

25. Lauda celui bogat şi a celui cinstit şi a celui sărac, este frica Domnului.

26. Nu este drept a batjocorì pre săracul cel înţelept, şi nu se cade a mărì pre omul cel păcătos.

27. Cel mare şi judecătorul şi cel puternic se va mărì, şi nici unul dintru ei nu este mai mare decât cel ce se teme de Domnul.

28. Robului celui înţelept îi va slujì cei slobozi, şi bărbatul înţelept nu va cârtì când se dojeneşte.

29. Nu te face înţelept când faci lucrul tău, nu te mărì în vremea necazului tău.

30. Mai bun este cel ce lucrează întru toate decât cel ce umblă, sau se măreşte şi este lipsit de pâine.

31. Fiule, întru blândeţe măreşte sufletul tău şi îi dă lui cinste după vrednicia lui.

32. Pre cel ce păcătueşte asupra sufletului său, cine'l va îndreptà? Şi cine va cinstì pre cel ce'şi face de ocară vieaţa sa?

33. Săracul se cinsteşte pentru ştiinţa sa şi cel bogat se cinsteşte pentru avuţiile sale.

34. Iar cel ce se laudă întru sărăcie, dar în avuţie cu cât? Şi cel nelăudat întru avuţie, dar în sărăcie cu cât?

CAP. 11.

Urmările înţelepciunii

Inţelepciunea înalţă capul celui smerit şi'l face pre el să şază între cei mari.

2. Să nu lauzi pre om pentru frumuseţea lui şi să nu te scârbeşti de om pentru chipul lui.

3. Mică este între cele zburătoare albina şi începutul dulceţilor este rodul ei.

4. Cu îmbrăcămintea hainelor să nu te lauzi, nici în ziua mărirei să nu te trufeşti, că minunate sunt lucrurile Domnului şi ascunse faptele lui între oameni.

---

28. Pilde 17, 2. *30.* Pilde 12, 9.

5. Mulți tirani au stătut pre pământ, iar cel de care nu se gândeà a purtat stema.

6. Mulți puternici s'au necinstit foarte și cei măreți s'au dat în mâinele altora.

7. Mai'nainte de ce vei cercà, nu huli, cunoaște întâiu și atunci dojenește.

8. Mai'nainte de ce nu vei auzì, nu răspunde; și în mijlocul cuvintelor să nu adaogi a vorbì.

9. Pentru lucrul, care nu'ți este de treabă, nu te pricì, și în judecata păcătoșilor nu ședeà împreună.

10. Fiule! Nu te cuprinde cu multe lucruri,

11. Că de te vei cuprinde cu multe lucruri, nu vei fì fără de vină.

12. Și de vei alergà, nu vei prinde, și de vei fugì, nu vei scăpà.

13. Este om, care se ostenește și muncește și se sârguește și cu atâta mai mult se lipsește.

14. Este om slab, fără de ajutor, lipsit de putere și împovărat de sărăcie.

15. Și ochii Domnului au căutat spre el cu bine și l-au ridicat pre el din smerenia lui și au înălțat capul lui și s'au mirat de el mulți.

16. Cele bune și cele rele, vieața și moartea, sărăcia și avuțiea dela Domnu sunt.

17. Darul Domnului rămâne la cei bine credincioși, și bunăvoința lui în veac bine va sporì.

18. Este om, care se îmbogățește din grija și păstrarea lui și aceasta este partea ostenelelor lui.

19. Zicând: aflat-am odihnă și acum voiu mâncà din bunătățile mele.

20. Și nu știe, că vremea trece și va murì și le va lăsà pre ele altora.

21. Stăi în ce te-ai făgăduit tu și întru aceea îndeletnicește-te, petreci, și întru lucrul tău sporește.

22. Nu te mirà de lucrările păcătosului, nădăjduește în Domnul și rămâi întru osteneala ta.

23. Că lesne este înaintea Domnului degrab și fără de veste a îmbogățì pre cel sărac.

24. Binecuvântarea Domnului este plata celui credincios, și într'un ceas degrab răsare binecuvântarea lui.

25. Să nu zici: ce lipsă am eu? Și care de acum vor fi bunătățile mele?

26. Să nu zici: destule am, pentru ce să mă mai necăjesc de acum?

27. In ziua bunătăților este uitare răutăților și în ziua răutăților nu este pomenirea bunătăților.

28. Că lesne este înaintea Domnului, în ziua sfârșitului să deà omului după căile lui.

29. Răutatea ceasului face uitare desfătărilor și la sfârșitul omului se vor descoperì lucrurile lui.

30. Mai'nainte de sfârșit pre nimeni să nu'l zici fericit, că în fiii săi se va cunoaște omul.

31. Nu băgà pre tot omul în casa ta, că multe sunt meșteșugirile celui viclean.

32. Potârniche vânătoare în coșniță, așà este inima trufașului, și ca iscoada privește căderea.

33. Că cele bune le întoarce în rele și viclenește, și pentru cele bune te va hulì.

34. Dintr'o scântee de foc se înmulțește jarul, și omul păcătos pândește sângele.

35. Păzește-te de cel rău făcător, că rele meșteșugește, ca nu cumvà să te facă să fii pururea de batjocură.

36. Lasă pre cel strein să lăcuiască la tine, și'ți va face turburări,

şi te va înstreinà pre tine dela ale tale.

CAP. 12.

Binefacerile înţelepciunii. Recunoaşterea prietenului şi a neprietenului.

De faci bine să ştii cui faci, şi vei aveà mulţămită pentru facerea ta de bine.

2. Fă bine celui bine credincios, şi vei aflà răsplătire, de nu dela el, dela cel prea înalt.

3. Nu este bine celui ce pururea petrece întru răutăţi, şi nu dă milostenie.

4. Dă celui bine credincios, şi să nu ajutoreşti celui păcătos.

5. Fă bine celui smerit, şi nu dà celui necredincios.

6. Opreşte pâinile lui şi nu'i dà, ca nu cu acelea să se întărească asupra ta.

7. Că îndoite răutăţi vei aflà întru toate bunătăţile, care vei face lui.

8. Căci şi cel prea înalt au urît pre cei păcătoşi, şi celor necredincioşi va răsplătì cu izbândă.

9. Dă celui bun, şi nu ajută pre cel păcătos.

10. Nu se arată în fericire, care este prieten, nici în cele rele nu se ascunde vrăjmaşul.

11. Când este în bine omul, vrăjmaşii lui se întristează, iar când este în rău, şi prietenul se desparte.

12. Nu crede vrăjmaşului tău în veci; că în ce chip arama se rugineşte, aşà şi răutatea lui.

13. Şi de se va smerì să umble plecat, întăreşte'ţi sufletul tău, şi te păzeşte de el.

14. Şi vei fi lui, ca cel ce şterge oglinda, şi vei cunoaşte că n'a lepădat toată rugina.

15. Nu'l pune să steà lângă tine, ca să nu te împingă pre tine, şi să steà el în locul tău.

16. Să nu'l pui să şază deadreapta ta, ca nu cumvà să caute scaunu tău, şi mai pre urmă vei cunoaşte cuvintele mele, şi de graiurile mele te vei umilì.

17. Cui va fi milă de descântătorul cel muşcat de şarpe şi de toţi cei ce se apropie de hiară.

18. Aşà şi de cel ce merge la omul păcătos, şi se învălueşte cu păcatele lui.

19. Un ceas va rămâneà cu tine, iar de vei fi fără de noroc, nu va rămâneà cu tine.

20. Şi cu buzele sale te va îndulcì vrăjmaşul, şi multe'ţi va şoptì, şi'ţi va grăì bune.

21. Iar în inimă va sfătuì să te surpe în groapă, cu ochii va lăcrămà vrăjmaşul.

22. Şi de va aflà vreme, nu se va săturà de sânge.

23. De se vor întâmplà ţie rele aflà'l-vei pre el acolo înaintea ta, cu ochii săi va lăcrămà vrăjmaşul, şi, ca şi cum ţi-ar ajutà, va săpà supt picioarele tale.

24. Clătì-va capul său, şi va bate în palmile sale, şi multe va şoptì, şi va schimbà faţa sa.

CAP. 13.

Primejdioasă este unirea cu cel mândru şi bogat şi puternic. Iubirea de Dumnezeu şi aproapele, purtarea bogatului cu cel sărac.

Cel ce se atinge de smoală, mânjì-se-va, şi cel ce se însoţeşte cu cel trufaş, asemenea lui va fi.

2. Povară mai grea decât poţi, să nu ridici; aşà şi cu cel mai tare decât tine, şi mai bogat nu te însoţì.

3, Ce se împreună oala cu căldarea? Ea se va izbì şi ea se va sparge.

4. Bogatul a făcut strâmbătate, şi el s'a mâniat.

12. *5*. Galat. 6, 10.

5. Celui sărac s'a făcut strâmbătate, şi el se roagă de iertăciune.
6. Până îi vei fi de folos, va lucrà cu tine; iar de te vei lipsì, te va părăsì.
7. De ai, va trăì cu tine, şi te va deşertà, şi nu'i va fi milă.
8. De eşti lui de lipsă, te va înşelà, şi zâmbindu'ţi a râde, îţi va dà nădejde.
9. Grăì-va ţie bune, şi va zice: ce'ţi trebuie? Şi te va ruşinà pre tine cu bucatele sale de două sau de trei ori, până ce te va deşertà, şi mai pre urmă va râde de tine.
10. După aceea te va vedeà pre tine, şi te va părăsì, şi va clătì cu capul său asupra ta.
11. Ià aminte să nu te înşeli şi să nu te smereşti întru veselia ta.
12. Când te chiamă cel puternic, fă-te ca şi cum te-ai ferì, şi cu atâta mai mult te va chemà.
13. Nu te vârî, ca să nu te scoţi afară, nici stà departe, ca să nu fii uitat.
14. Nu lungì vorba cu el, nici crede cuvintelor celor multe ale lui.
15. Că, cu vorba cea multă te va ispitì, şi ca şi cum ar râde, te va întrebà.
16. Nemilostiv este cel ce nu'şi ţine cuvintele, şi nu va scăpà de rău şi de legături.
17. Păzeşte-te şi foarte bine îţi ià seama, că, cu căderea ta umbli.
18. Tot dobitocul iubeşte pre cel asemenea sieş, şi tot omul pre aproapele său.
19. Tot trupul se însoţeşte cu cel de felul său, şi omul cu cel asemenea luiş se va însoţì.
20. Au însoţi-se-va lupul cu mielul? Aşà cel păcătos cu cel cuvios.
21. Ce pace este leoaicii cu câinele? Şi ce pace celui bogat cu cel sărac?
22. Vânatul leilor sunt colunii în pustie; aşà păşunea celor bogaţi, sunt săracii.
23. Urît este trufaşului smerenia; aşà urît este bogatului săracul.
24. Pre bogat când se clăteşte, îl reazimă prietenii; iar pre cel sărac când cade, îl scot afară prietenii.
25. Bogatul când alunecă, mulţi sunt cari îl sprijinesc, grăit-a ce nu se cădeà, şi l-a îndreptat pre el.
26. Cel smerit a greşit, şi încă'l şi ceartă pre el, grăit-a înţelepţeşte, şi nu i s'a dat loc.
27. Bogatul a vorbit, şi toţi au tăcut, şi cuvântul lui până la nori l-a înălţat.
28. Săracul a grăit, şi zic: cine este acesta? Şi de se împiedică îl răstoarnă pre el.
29. Bună este avuţiea la cel ce este fără de păcat, şi rea este săraciea în gura celui necredincios.
30. Inima omului schimbă faţa lui ori spre bune, ori spre rele.
31. Faţa veselă este semn, că inima întru cele bune petrece; iar aflarea pildelor este cugetare cu osteneală.

CAP. 14.

Intrebuinţarea bunurilor vremelnice. Stăpânirea limbei şi deprinderea înţelepciunei.

Fericit bărbatul, care n'a alunecat cu gura sa, şi nu se răneşte cu mâhniciunea păcatului.
2. Fericit este, pre care nu'l vinovăţeşte sufletul lui, şi care n'a căzut dela nădejdea sa.
3. Bărbatului ticăit nu sunt bune avuţiile, şi omului pizmătareţ pentru ce sunt avuţii?
4. Cel ce adună din sufletul său, altora adună, şi cu bunătăţile lui alţii se vor desfătà.
5. Cel ce este luiş rău, cui va fi

bun? Şi nu se va veselì cu averile sale.
6. Nimic nu este mai rău, decât cel ce'şi pismueşte luiş; şi aceasta este răsplătirea răutăţii lui.
7. Şi de face bine, din uitare face; iar mai pre urmă arată răutatea sa.
8. Rău este cel ce pismueşte cu ochiul, şi cel ce'şi întoarce faţa, şi cel ce trece cu vederea sufletele.
9. Ochiul lacomului nu se satură cu o parte, şi nedreptatea celui rău usucă sufletul.
10. Ochiul rău îşi pismueşte pentru pâine, şi la masa sa va fì lipsit.
11. Fiule! Cât vei puteà fă'ţi bine ţie şi adu Domnului aduceri vrednice.
12. Adu'ţi aminte, că moartea nu zăboveşte, şi diata iadului nu s'a arătat ţie.
13. Mai 'nainte de ce vei murì, fă bine prietenului, şi după cât poţi întinde şi dă lui.
14. Să nu întârziezi în ziua cea bună, şi partea poftei cei bune să nu te treacă.
15. Au nu altuia vei lăsà trudele tale, şi ostenelele tale să le împarţă cu sorţi?
16. Dă şi ià, şi'ţi sfinţeşte sufletul tău; că în iad nu este a căutà desfătăciuni.
17. Tot trupul ca o haină se învecheşte, că legătură din veac este cu moarte a murì.
18. Ca frunzele cele ce înverzesc în copac des, unele cad, altele răsar.
19. Aşà este rodul trupului şi al sângelui, unul moare şi altul se naşte.
20. Tot lucrul ce se strică, se sfârşeşte, şi cel ce'l face pre el se va duce cu el.
21. Fericit bărbatul, care întru înţelepciune se va sfârşì, şi care cu pricepere va vorbì.
22. Cel ce socoteşte căile ei în inima sa, şi cele ascunse ale ei le gândeşte.
23. Cel ce aleargă după ea ca un iscoditor, şi la căile ei privighează.
24. Cel ce se uită pre ferestrile ei, şi la uşile ei ascultă.
25. Cel ce sălăşlueşte aproape de casa ei, va împlântà ţăruşi în pereţii ei, întinde-va cortul său după mâinile ei, şi se va sălăşluì întru odihna bunătăţilor.
26. Pune-va pre fiii săi supt acoperemântul ei, şi supt ramurile ei va petrece.
27. Scăpà-va supt dânsa de fierbinţeală, şi întru mărirea ei se va odihnì.

14. *9.* Pilde 27, 20. *13.* Tovit. 4. 7. *18.* Isaia 40, 7; Iov 14, 1, 2; Iacov 1, 10. *20.* Psalm 1, 1.

CAP. 15.

Folosul temerei de Dumnezeu şi al înţelepciunei. Voinţa omului.

Cel ce se teme de Domnul, va face cele bune, şi cel ce ţine legea, o va cuprinde pre ea.
2. Şi'l va întimpinà pre el ca o mumă, şi ca muierea tinereţelor îl va primì pre el,
3. Hrăni'l-va pre el cu pâinea înţelegerei, şi cu apa înţelepciunei îl va adăpà pre el.
4. Rezemà-se-va întru ea, şi nu se va clătì, ţineà-se-va de ea şi nu se va ruşinà.
5. Şi'l va înălţà pre el mai mult decât pre cei de aproape ai lui, şi în mijlocul adunărei va deschide gura lui.
6. Desfătare şi cunună de bucurie, şi nume veşnic va moştenì.
7. Oamenii cei nebuni nu o vor cuprinde pre ea, şi bărbaţii cei păcătoşi nu o vor vedeà pre ea.
8. Departe este de trufie, şi oa-

15. *3.* Ioan 4, 10.

menii cei mincinoşi nu'şi vor aduce aminte de ea.

9. Nu este frumoasă lauda în gura păcătosului, că nu este dela Domnul trimisă lui.

10. Că întru înţelepciune se va grăì lauda, şi Domnul o va îndreptà pre ea.

11. Să nu zici: că pentru Domnul m'am depărtat, că cele ce el le-au urît nu le voiu face.

12. Să nu zici: că el m'au înşelat, că n'are el lipsă de omul păcătos.

13. Toată urâciunea o au urît Domnul, şi nu este iubită celor ce se tem de dânsul.

14. El din început au făcut pre om şi l-au lăsat pre el în mâna sfatului său.

15. De vei vreà, vei ţineà poruncile şi credinţa, şi vei face cele bine plăcute.

16. Pus-au înaintea ta foc şi apă, şi ori la care vei vreà, vei tinde mâna ta.

17. Inaintea oamenilor este vieaţa şi moartea şi ori care'i va plăceà se va dà lui,

18. Că multă este înţelepciunea Domnului; tare este el întru putere şi vede toate.

19. Şi ochii lui sunt preste cei ce se tem de el, şi el va cunoaşte tot lucrul omului.

20. Şi nimănui n'au poruncit să lucreze păgâneşte, şi nimănui n'au dat slobozenie să păcătuiască.

CAP. 16.

Creşterea rea a copiilor. Mila Domnului spre cei buni. Pedeapsa necredincioşilor.

Nu poftì mulţime de fii fără de folos, nici te bucurà de fiii necredincioşi.

2. De se vor înmulţi, nu te bucurà de ei, de nu este frica lui Dumnezeu cu ei.

3. Nu crede vieţei lor, şi nu nădăjduì întru mulţimea lor.

4. Că mai bun este unul, decât o mie, şi a murì fără de fii, decât a aveà fii fără de frica lui Dumnezeu.

5. Că un înţelept va umpleà cetatea de lăcuitori; iar neamul celor necredincioşi se va pustiì.

6. Multe ca acestea am văzut cu ochii mei, şi mai tari decât acestea a auzit urechea mea.

7. Intru adunarea păcătoşilor aţâţà-se-va foc; şi în neamul neascultător s'a aprins mânie.

8. Nu s'a milostivit spre uriaşii cei de demult, cari s'au depărtat întru tăria lor.

9. N'a iertat pentru nemernicia lui Lot pre cei ce i-au urît pentru trufia lor.

10. Nu s'au făcut lui milă de neamul pierzărei, care se înălţase întru păcatele sale.

11. Tot aşà cu cei şase sute de mii de pedestri adunaţi întru învârtoşarea inimei lor.

12. De va fi unul vârtos la cerbice, minune va fi de se va îndreptà.

13. Că mila şi mânia la el este, el poate să se milostivească şi să se mânie.

14. Precum este multă mila lui, aşà este multă şi certarea lui, pre om după faptele lui îl judecă.

15. Nu va scăpà păcătosul cu răpirea, nici va întârzià răbdarea celui bine credincios.

16. La toată milostenia va face loc; fiecine după faptele sale va aflà.

17. Să nu zici: de Domnul mă voiu ascunde, au dintru înălţime aduce'ş-va cinevà aminte de mine?

18. Intru popor mare nu mă voiu pomenì, că ce este sufletul meu întru atâta mulţime de făpturi?

---

16. Ierem. 21, 8.
19. Ps. 33, 14 şi 32, 18.

16. *15*. Rom. 2, 6.

19. Iată cerul şi cerul cerului lui Dumnezeu, adâncul şi pământul se vor clătì întru cercetarea lui.

20. Aşijderea munţii şi temeliile pământului, când va căutà spre ele de frică se vor cutremurà.

21. Şi de acestea nu va gândì inima şi de căile lui cine'ş va aduce aminte?

22. Şi vifor, care nu'l va vedeà om, iar cele mai multe lucruri ale lui sunt ascunse.

23. Lucrurile dreptăţii cine le va vestì? Sau cine le va răbdà? Că departe este făgăduinţa.

24. Cel ce se micşorează cu inima, cugetă acestea; iar bărbatul cel fără de minte şi rătăcit, cugetă cele nebune.

25. Ascultă fiul meu! Şi învaţă ştiinţă, şi ià aminte cu inima ta la cuvintele mele.

26. Arătà-voiu în cumpănă învăţătura, şi cu amăruntul voiu vestì ştiinţa.

27. Intru judecata Domnului lucrurile lui din început şi de când le-au făcut au deosebit părţile lor.

28. Impodobit-au în veac lucrurile sale şi începuturile lor în neamurile lor, nici au flămânzit, nici s'au ostenit şi n'au încetat dela lucrurile sale.

29. Nici unul pre aproapele său nu l-a necăjit şi până în veac nu se va împrotivì cuvântului lui.

30. Şi după aceasta au căutat Domnul pre pământ şi l-au umplut de bunătăţile sale.

31. Cu tot felul de dobitoace vii au acoperit faţa lui şi într'însul va fì întoarcerea lor.

CAP. 17.

Numărarea binefacerilor lui Dumnezeu şi îndemnarea spre pocăinţă.

Domnul au făcut din pământ pre om şi iarăşi l-au întors în pământ.

2. Zile cu număr şi vreme i-au dat lui şi i-au dat lui stăpânire preste cele ce sunt pre pământ.

3. După cuviinţa lor i-au îmbrăcat pre ei cu vîrtute şi după chipul său i-au făcut pre ei.

4. Şi au pus frica lui preste tot trupul şi l-au făcut domn hiarelor şi pasărilor.

5. Sfat şi limbă, ochi, urechi şi inimă le-au dat lor ca să socotească.

6. Cu ştiinţa înţelegerii i-au umplut pre ei, şi bune şi rele le-au arătat lor.

7. Pus-au ochiul său preste inimile lor, ca să le arate lor mărimea lucrurilor sale.

8. Şi numele sfinţeniei vor lăudà, ca să grăiască mărimea lucrurilor lui.

9. Pusu-le-au lor ştiinţă şi legea vieţii le-au dat lor moştenire.

10. Legătură veşnică au făcut cu ei şi judecăţile sale le-au arătat lor.

11. Mărimea slavei sale au văzut ochii lor şi mărirea glasului său a auzit urechea lor.

12. Şi le-au zis lor: feriţi-vă de toată nedreptatea, şi au poruncit lor unuia fiecăruia pentru de aproapele său.

13. Căile lor înaintea lui sunt pururea, nu se vor ascunde dela ochii lui.

14. Fiecărui neam au pus povăţuitor şi partea Domnului Israil este.

15. Toate lucrurile lor, ca soarele sunt înaintea lui; şi ochii lui neîncetaţi preste căile lor.

---

17. *1.* Fac 1, 27; 5, 1. *6.* Fac 2. 18. *14.* Romani 13, 1.

16. Nu sunt ascunse nedreptăţile lor înaintea lui, şi toate păcatele lor sunt înaintea Domnului.
17. Milostenia bărbatului este ca o pecete cu el, şi mulţămita omului ca lumina ochiului o va păzì.
18. După aceea se va sculà şi va răsplătì lor, şi răsplătirea lor în capul lor o va întoarce.
19. Insă celor ce se pocăesc le-au dat întoarcere, şi pre cei ce slăbesc îi îndeamnă la răbdare.
20. Intoarce-te la Domnul şi părăseşte păcatele, roagă-te înaintea feţii lui şi împuţinează sminteala ta.
21. Sârgueşte către cel prea înalt şi te întoarce dela nedreptate şi foarte te scârbeşte de lucrul urît.
22. Pre cel prea înalt, cine'l va lăudà în iad? In locul celor vii şi acelor ce dau mărturisire?
23. Dela cel mort, ca dela cel ce nu este a pierit mărturisirea. Cel viu şi sănătos va lăudà pre Domnul.
24. Cât este de mare milostivirea Domnului, şi mila spre cei ce se întorc la el.
25. Că nu pot toate să fie întru oameni; că nu este nemuritor fiul omului.
26. Ce este mai luminos decât soarele? Şi acesta scade; şi ce este rău, va gândì trupul şi sângele.
27. El priveşte puterea înălţimei cerului, şi toţi oamenii sunt pământ şi cenuşe.

CAP. 18.

Milostivirea şi îndelungă răbdarea lui Dumnezeu; cumpătarea în vorbe şi ferirea de poftele rele.

Cel ce trăeşte în veac, au zidit toate deobşte.
2. Domnul singur este drept.
3. Nimănui n'au făcut putere, ca să vestească lucrurile lui, şi cine va cercà slava lui?
4. Puterea slavei lui, cine o va număra? Şi cine va adaoge a grăi milele lui?
5. Nu pot împuţinà, nici a adaoge, nici a cercà minunile Domnului.
6. Când va sfârşì omul, atunci va începe, şi când va încetà, atunci nu va fì.
7. Ce este omul, şi ce este folosul lui? Ce este binele lui, şi ce este răul lui?
8. Numărul zilelor omului mult o sută de ani.
9. Ca o picătură de apă din mare şi ca un grăunţ de nisip, aşà sunt de puţini anii în ziua veacului.
10. Pentru aceea lor îndelung răbdător este Domnul, şi au vărsat preste ei mila sa.
11. Văzut-au, şi au cunoscut pieirea lor, că rea este; pentru aceea au înmulţit milostivirea sa.
12. Mila omului către aproapele său, iar mila Domnului preste tot trupul.
13. Mustrând şi certând şi învăţând, şi întorcând ca un păstor turma sa.
14. Pre cei ce primesc învăţătura îi milueşte, şi pre cei ce se sârguesc spre judecăţile lui.
15. Fiule! In cele bune nu dà plângere, şi în toată darea nu dà întristarea cuvintelor.
16. Au nu roua răcoreşte căldura? Aşà mai bun este cuvântul de cât darea.
17. Au nu este mai bun cuvântul decât darea cea bună? Şi amândouă sunt la omul cel plin de dar.
18. Nebunul cu nemulţămire impută, şi darul celui pismaş slăbeşte ochii lui.
19. Mai 'nainte de ce vorbeşti, în-

19. Mateiu 25, 35. *20.* Psalm 6, 6.
21. Isaia 38, 19.

18. *8.* Ps. 89, 10.
9. Iov 15, 10.

vață, și mai 'nainte de boală te grijește.
20. Mai 'nainte de judecată ispitește-te pre tine, și în ceasul cercetării vei află milă.
21. Mai 'nainte de boală smerește-te, și în vremea păcatelor arată întoarcere.
22. Nu te împiedecă a plinì făgăduința în vreme bună, și nu aștepta până la moarte să te îndreptezi.
23. Mai 'nainte de ce făgăduești, te gătește pre tine, și nu fii ca omul cel ce ispitește pre Domnul.
24. Adu'ți aminte de mâniea cea din ziua sfârșitului, și de vremea izbândei, când va întoarce Dumnezeu fața.
25. Adu'ți aminte de foamete în vremea săturării, și de sărăcie și lipsă în zilele avuției.
26. De dimineața până seara se schimbă vremea, și toate sunt grabnice înaintea Domnului.
27. Omul înțelept, întru toate se va teme, și în zilele păcatelor se va ferì de greșală.
28. Tot cel înțelegător cunoaște înțelepciunea, și celui ce o a aflat pre ea va dà mărturisire.
29. Cei înțelepți la cuvinte și ei s'au înțelepțit, și au plouat pilde alese.

CONTENIREA SUFLETULUI.

30. După poftele tale nu merge, și de către poftele tale te întoarce.
31. De vei dà sufletului tău plăcerea poftei, te va face pre tine bucurie vrăjmașilor tăi.
32. Nu te veselì cu multă desfătăciune, nici te legà cu îngreunarea ei.
33. Nu te face sărac făcând ospețe din împrumutare, când n'ai nimic în pungă.

20. 1 Corint. 11, 28.
22. Luca 18, 1; 1 Tesal. 5, 17.
30. Rom. 6, 12; 13, 13 și 14.

CAP. 19.

Despre înfrânare, trezvie, limbuție; de cel ce se bucură de nedreptate; de cel ce nu primește dojana; despre dojană, smerenia vicleană; din față se cunoaște cel înțelept.

Lucrătorul bețiv nu se va înbogățì; cel ce nu bagă seamă de cele mici, prea încet va cădeà.
2. Vinul și muierile înșeală pre cei înțelepți.
3. Și cel ce se lipește de curve, mai îndrăzneț va fì.
4. Moliile și viermii îl vor moștenì pre el, și sufletul îndrăzneț va pierì și se va uscà.
5. Cel ce crede curând, ușor de inimă este, și cel ce păcătuiește, asupra sufletului său greșește.
6. Cel desfătat cu inima huli-se-va, și cel ce urăște vorba, mai puțin rău va aveà.
7. Niciodată nu poftori cuvântul, și nimic ție nu se va împuținà.
8. Către prieten și către vrăjmași nu povestì, și de nu este ție păcat, nu'l descoperì.
9. Că te-a ascultat pre tine, și te-a cinstit pre tine, și cu vreme te va urî.
10. Auzit-ai cuvânt? Să moară la tine, cutează că nu te va sparge.
11. De către fața cuvântului, cel nebun se va chinuì, ca ceea ce naște prunc.
12. Săgeată înfiptă în coapsele trupului, așà este cuvântul în inima nebunului.
13. Mustră pre prieten, ca nu cumvà să fi făcut aceea, și de a făcut, mai mult să nu facă.
14. Mustră pre prieten, ca nu cumvà să fi zis, și de a zis, mai mult să nu zică.
15. Mustră pre prieten, că de

19. *2.* Facere 19, 33. *4.* 1 Imp. 11, 1.
5 Isus Navì 9, 15 și 22, 11.
13. Levit. 19, 17; Mateiu 18, 15; Luca 17, 3.

multe ori este năpaste, şi nu crede tot cuvântul.

16. Este care alunecă, ci nu din suflet, şi cine n'a greşit cu limba sa?

17. Dojeneşte pre prietenul tău, mai 'nainte de ce'l înfricoşezi, şi dă loc legii celui prea înalt.

18. Toată înţelepciunea este frica Domnului, şi toată înţelepciunea este împlinirea legii.

19. Şi nu este înţelepciunea ştiinţa răutăţii; şi unde este sfatul păcătoşilor, nu este înţelepciune.

20. Este răutate, şi aceasta este urâciune, şi este nebun care puţin înţelege.

21. Mai bun este cel ce puţin înţelege cu frică, decât cel ce prisoseşte cu mintea, şi calcă legea.

22. Este isteţie vădită, şi aceasta este nedreaptă; şi este care întoarce harul, ca să arate judecata.

23. Este care face rău, şi umblă smerit, şi cele din lăuntru ale lui sunt pline de vicleşug.

24 Care'şi pleacă faţa sa, şi se face surd unde nu'l ştiu, el mai întâiu va apucà să'ţi strice.

25. Şi măcar că pentru slăbiciunea puterii nu poate păcătuì, de va aflà vreme va face rău.

26. Din vedere se cunoaşte omul, şi din chipul feţii se cunoaşte cel înţelept.

27. Imbrăcămintea bărbatului, râsul dinţilor, şi călcarea omului vestesc de ale lui.

28. Este mustrare, care nu este cuvioasă, şi este care tace, şi acesta este înţelept.

CAP. 20.

Despre dreapta întrebuinţare a limbii. Darurile şi minciuna.

Mai bine este a mustrà, decât a se mânià pe ascuns.

17. Iacov 3, 8.

2. Şi cel ce se mărturiseşte, dela scădere se va oprì.

3. Precum este pofta famenului a strică fecioria fetei, aşă este cel ce cu sila face judecată.

4. Este, care tace şi se află înţelept, şi este, care se face urît pentru vorba cea multă,

5. Şi este, care tace pentrucă n'are ce să răspunză, şi este care tace pentru că ştie vremea.

6. Omul înţelept va tăceà până la vreme, iar cel îngâmfat şi nebun va trece preste vreme.

7. Cel ce înmulţeşte cuvintele, urî-se-va, şi cel ce'şi ià luiş putere, se va urî.

8. Este spor omului întru cele rele, şi este aflare spre scădere.

9. Este dare care nu'ţi va folosì, şi este dare, a căreea îndoită este răsplătirea.

10. Este micşorare pentru mărire, şi este care din smerenie şi-a ridicat capul.

11. Este care cumpără multe cu puţin, şi este care plăteşte cu şapte părţi mai mult.

12. Cel înţelept în cuvinte, iubit se va face pre sine, iar darurile celor nebuni se vor lepădà.

13. Darul celui fără de minte nu'ţi va folosì ţie; că ochii lui în loc de unul, sunt mulţi.

14. Puţine va dà şi multe va impută, şi va deschide gura sa ca un pristav.

15. Astăzi va dà împrumut, şi mâine va cere înapoi. Urît om este unul ca acesta.

16. Nebunul va zice: nu este mie prietin, şi nu este har întru bunătăţile mele.

17. Cei ce mănâncă pâinea mea, sunt răi cu limba.

18. De câte ori şi câţi îl vor batjocorì pre el?

19. Mai bună este căderea pre

pământ, decât căderea limbei; așà căderea celor răi degrab va veni.

20. Omul nemulțămitor este poveste fără de vreme, pururea va fi în gura celor neînvățați.

21. Din gura nebunului se va goni pilda, că nu o va zice în vremea ei.

22. Este care de nevoie se oprește a păcătui, și întru odihna sa nu se va umili.

23. Este care'și pierde sufletul său pentru rușine, și de către fața cea fără de minte îl va pierde pre el.

24. Este care pentru rușine făgăduește har prietenului, și'l câștigă pre el vrăjmaș în zadar.

25. Batjocură rea este la om minciuna, în gura celor neînvățați pururea va fi.

26. Mai bun este furul, decât cel ce pururea minte; iar amândoi pierzarea vor moșteni.

27. Năravul omului mincinos este ocară, și rușinea lui este cu el pururea.

CUVINTELE PILDELOR

28. Cel înțelept la cuvânt se va înălță pre sine, și omul înțelept va plăceà celor mari.

29. Cel ce lucrează pământul, înălță-va stogul său, și cel ce place celor mari, curăți-se-va de nedreptate.

30. Ospețele și darurile orbesc ochii înțelepților, și ca zăbala în gură abat mustrările.

31. Înțelepciunea ascunsă și comoara neștiută, ce folos este de amândouă?

32. Mai bun este omul, care își ascunde nebunia sa, decât omul, care își ascunde înțelepciunea sa.

---

20. *29.* Pilde 28, 19; 12, 11.
31. Eșire 23, 8; A 2 Lege 16, 19.

CAP. 21.

Îndemnare a se feri de păcate. Deosebirea între înțelepți și nebuni după însușirile lor.

Fiule, păcătuit-ai? Să nu mai adaogi încă; și pentru cele mai dinainte ale tale te roagă.

2. Ca de fața șarpelui fugi de păcat; că de te vei apropia de el, te va mușcà.

3. Dinții de leu sunt dinții lui, cari omoară sufletele oamenilor.

4. Ca sabia cea de amândouă părțile ascuțită, este toată fărădelegea; rana ei n'are vindecare.

5. Batjocura și semeția vor pustii avuția; așà și casa celui trufaș se va pustii.

6. Rugăciunea săracului din gură până la urechile lui, și judecata lui degrab va veni.

7. Cel ce urăște mustrarea, urmează pre păcătos, și cel ce se teme de Domnul, se va întoarce din inimă.

8. De departe este cunoscut cel cu limba tare, și cel înțelept știe când alunecă el.

9. Cel ce își zidește casă cu bani streini, asemenea este celui ce își adună pietre de mormînt.

10. Câlți adunați este adunarea celor fărădelege, și pierirea lor pară de foc.

11. Calea păcătoșilor este netezită cu pietre, și la sfârșitul ei este groapa iadului.

12. Cel ce păzește legea, își stăpânește cugetul său; și sfârșitul temerii de Domnul este înțelepciunea.

13. Nu se va învăță cel ce nu este isteț; este istețime, care înmulțește amărăciunea.

14. Știința celui înțelept se va înmulți ca un potop, și sfatul lui ca un izvor de vieață.

15. Inima nebunului ca un vas

spart, şi nici o ştiinţă nu va ţineà.
16. Cuvânt înţelept de va auzì cel ştiutor, lăudà'l-va pre el şi preste el va adauge.
17. Auzit-a cel răsfăţat şi nu i-a plăcut, şi l-a lepădat înapoia sa.
18. Vorba nebunului ca sarcina în cale; iar prin buzele celui înţelept, se va aflà har.
19. Gura înţeleptului se va căutà întru adunare, şi cuvintele lui le va cugetà în inimă.
20. Ca o casă stricată, aşà este celui *nebun* înţelepciunea, şi ştiinţa celui neînţelegător, cuvinte neispitite.
21. Obezi în picioarele celor nebuni este învăţătura şi ca cătuşile în mâna cea dreaptă.
22. Nebunul când râde, îşi înalţă glasul său; iar omul cuminte abeà încet va zâmbì.
23. Ca podoaba cea de aur este învăţătura la cel înţelept şi ca brăţarea în braţul drept.
24. Piciorul nebunului grabnic este în casă; iar omul cel ce are multă ştiinţă, se va ruşinà de faţă.
25. Nebunul pre uşe se uită în casă; iar omul cel învăţat stă afară.
26. Semn de om prost este a ascultà la uşe; iar cel înţelept se va îngreuià de astfel de necinste.
27. Buzele limbuţilor într'acestea se vor îngreuià; iar cuvintele celor înţelepţi se vor cumpănì.
28. In gura nebunilor este inima lor; iar în inima înţelepţilor este gura lor.
29. Când blestemă cel necredincios pre satana, însuş îşi blesteamă sufletul său.
30. Pângăreşte sufletul său cel ce şopteşte, şi ori unde va lăcuì se va urî.

CAP. 22.

Cel leneş la toţi este necinstit. Despre fiii cei neînvăţaţi şi rău crescuţi; şi de greşalele care strică prieteşugul.

Pietrei celei întinate s'a asemănat leneşul; şi toţi vor şuerà de batjocura lui.
2. Asemenea băligii cei din gunoiu este leneşul; tot cel ce o va ridicà, îşi va scuturà mâna.
3. Ruşine tatălui este fiul neînvăţat; iar fata spre scădere s'a născut.
4. Fata înţeleaptă moştenì-va pre bărbatul său; iar cea fără de ruşine este de întristare celui ce o a născut.
5. Pre tată şi pre bărbat ruşinează cea îndrăzneaţă, şi dela amândoi va fi necinstită.
6. Muzica în jale este poveste fără de vreme; bătăile şi certarea în toată vremea sunt înţelepciune.
7. Cel ce învaţă pre cel nebun, este ca şi cel ce lipeşte hârbul şi deşteaptă din somn greu pre cel ce doarme.
8. Ca şi cum ar povestì celui ce dormitează, aşà este cel ce poveşteşte celui nebun, şi la sfârşit va zice, ce este?
9. Pentru mort plânge, că i-a lipsit lumina, şi pentru cel nebun plânge, că i-a lipsit înţelegerea.
10. Mai cu dulceaţă plânge pre mort, pentru că s'a odihnit; iar vieaţa nebunului mai rea este decât moartea.
11. Plânsul pentru mort să fie şapte zile; iar pentru cel nebun şi necredincios, în toate zilele vieţii lui.
12. Cu cel nebun nu înmulţì vorba, şi la cel neînţelegător nu merge.
13. Fereşte-te de el, ca să nu

---

22. *11.* Facere 50, 10.

aibi necaz și să nu te spurci întru scuturarea lui.

14. Ferește-te de el și vei aflà odihnă, și nu te lenevì întru nebunia lui.

15. Ce este mai greu decât plumbul, și ce alt este numele lui fără numai, nebun?

16. Mai lesne este a purtà nisip, sare și fier, decât a lăcuì cu omul neînțelegător.

17. Inchietura de lemn legată în zidul casii, nu se va risipì de cutremur; așà inima cea întărită cu cugetul sfatului în vreme, nu se va teme.

18. Inima cea așezată pre cugetul înțelegerii, este ca podoaba nisipoasă a păretelui neted.

19. Parii sus puși nu pot stà împrotiva vântului; așà inima fricoasă în cugetul nebunului, înaintea a ori ce frică nu va stà.

20. Cel ce împunge ochiul, va scoate lacrămi, și cel ce împunge inima, face simțire.

21. Cel ce aruncă piatră asupra celor zburătoare, le gonește pre ele, și cel ce ocărăște pre prietin, strică prietenia.

22. Asupra prietinului de vei scoate și sabiea, să nu te desnădăjduești, că este întoarcere.

23. Asupra prietinului de vei deschide gura, să nu te sfiești, pentrucă este împăcăciune.

24. Afară de batjocură și de trufie și de descoperirea tainei, și de rana vicleană, pentru acestea va fugì tot prietinul.

25. Să aibi credință către aproapele tău întru sărăcia lui, ca împreună cu el să te saturi de bunătățile lui.

26. In vremea nevoii lui rămâi la el, ca întru moștenirea lui, împreună să moștenești.

16. Pilde 27, 3.

27. Inaintea focului abur de cuptor și fum; așà sunt înaintea sângiurilor sudălmi.

28. Pre prietin a-l acoperì nu mă voiu rușinà, și de către fața lui nu mă voiu ascunde.

29. Măcar și rele de mi s'ar întâmplà pentru el, ori cine va auzì, se va ferì de el.

30. Cine va dà pază gurii mele, și preste buzele mele pecetie de înțelepciune, să nu caz pentru ea, și să nu mă piarză limba mea.

CAP 23.

Rugăciune către Dumnezeu pentru dobândirea înțelepciunii cei adevărate, pentru înfrânarea limbii și a poftelor.

Doamne Părinte și Stăpânul vieții mele! Să nu mă părăsești în sfatul lor, și să nu mă lași să caz întru ei.

2. Cine va pune preste cugetul meu bătăi? Și preste inima mea învățătura înțelepciunei? Că preste necunoștințele mele nu vor cruțà, și să nu se arate de față păcatele lor.

3. Ca să nu crească neștiința mea, și păcatele mele să se înmulțească, și să caz înaintea vrăjmașilor, și să se bucure de mine vrăjmașul meu.

4. Doamne Părinte și Dumnezeul vieții mele! Inălțarea ochilor nu'mi dà mie, și pofta o întoarce dela mine.

5. Pofta pântecelui și a împreunării trupului să nu mă cuprinză pre mine, și sufletului celui fără de rușine să nu mă dai pre mine.

INVĂȚĂTURA GURII.

6. Invățătura gurii auziți fiilor, care cine o va păzì, nu se va prinde cu buzele sale.

7. Cu nebuniea sa se va prinde

30. Ps. 140, 3.

păcătosul; suduitorul şi trufaşul se vor sminti întru acelea.

8. A jură nu'ţi învăţă gura ta, şi a numì pre cel sfânt, nu te obişnuì.

9. Că precum sluga, care adesea ori se cercetează, multe bătăi ià; aşà şi cel ce jură şi pururea numeşte pre cel sfânt, de păcat nu se va curăţì.

10. Bărbatul, care mult jură, se va umpleà de fărădelege, şi nu se va depărtà dela casa lui biciul.

11. De va greşì, păcatul lui asupra lui va fì, şi măcar de va trece cu vederea, îndoit greşeşte.

12. Şi de a jurat îndeşert, nu se va îndreptà, că se va umpleà de rele casa lui.

13. Este graiu tocmai îmbrăcat cu moartea; să nu se afle acesta întru moştenirea lui Iacov.

14. Că dela cei binecredincioşi toate acestea se vor depărtà, şi în păcate nu se vor tăvălì.

15. Cu vorba cea fără de cumpătare nu'ţi obişnuì gura ta, că este întru aceea cuvântul păcatului.

16. Adu'ţi aminte de tatăl tău şi de muma ta, când şezi în mijlocul celor mari.

17. Ca nu cumvà să'şi uite de tine Dumnezeu înaintea lor, şi cu năravul tău te vei nebunì.

18. Şi ai vreà să nu te fi născut, şi'ţi vei blestemà ziua naşterii tale.

19. Omul, care se obişnueşte cu cuvinte de sudalmă, în toate zilele sale nu se va înţelepţì.

20. Două feluri înmulţesc păcatele, şi al treilea aduce urgie.

21. Sufletul fierbinte este ca focul arzător, care nu se stinge până ce se potoleşte.

22. Omul curvar în trupul cărnei sale, nu va încetà până nu va aţâţà foc.

23. Omului curvar toată pâinea este dulce, nu va încetà până la sfârşit.

24. Omul care păşeşte din patul său, zicând întru sufletul său: cine mă va vedeà?

25. Intuneric este împrejurul meu, păreţii mă acopere şi nimeni nu mă vede, pentruce mă sfiesc?

26. Păcatele mele nu le va pomenì cel prea Inalt, dar ochii oamenilor frica lui;

27. Şi nu ştie, că ochii Domnului de zece mii de ori sunt mai luminoşi decât soarele, şi privesc la toate căile oamenilor, şi văd toate părţile cele ascunse.

28. Mai 'nainte de ce s'a făcut, toate sunt cunoscute lui; aşà şi dupăce s'a săvârşit.

29. Acesta în uliţile cetăţii se va izbândì, şi unde n'a gândit se va prinde.

30. Aşà şi muierea care'şi lasă bărbatul, şi face moştenitor din streini.

31. Că întâiu legea Domnului a călcat, a doua bărbatului său a greşit, a treia cu curvie a preacurvit, dela bărbat strein a făcut copii.

32. Aceasta la adunare se va aduce, şi pentru fiii ei cercetare va fì.

33. Nu se vor lăţì cu rădăcina fiii ei, şi ramurile ei nu vor dà rod.

34. Rămâneà-va întru blestem pomenirea ei, şi ocara ei nu se va şterge.

35. Şi vor cunoaşte cei rămaşi, că nimic nu este mai bun decât frica Domnului, şi nimic nu este mai dulce decât a ţineà poruncile Domnului.

36. Mărire mare este a urmà pre Dumnezeu, că lungimea zilelor vei luà dela el.

---

23. *9.* Eşire 20, 7; Mateiu 5, 33.
19. 2 Imp. 16, 7.

25. Isaia 29, 15.
30. Lev. 20, 10; A 2 Lege 22, 22.

CAP. 24.

Numără laudele înțelepciunei. Folosul și începerea ei.

Înțelepciunea va lăudà sufletul său, și în mijlocul poporului se va mărì.

2. Întru adunarea celui prea Înalt va deschide gura sa, și înaintea puterii lui se va lăudà.

3. Eu din gura celui prea Înalt am ieșit, și ca negura am acoperit pământul.

4. Eu întru cele înalte m'am sălășluit, și scaunul meu este în stâlp de nor.

5. Încunjurarea cerului am încunjurat singură, și în fundul adâncurilor am umblat.

6. În valurile mării și în tot pământul, și în tot poporul și neamul am câștigat.

7. După toate acestea am cercat odihnă, într'a cui moștenire aș sălășluì.

8. Atunci mi-au poruncit mie Făcătorul tuturor, și cel ce m'au făcut pre mine, au așezat lăcașul meu,

9. Și au zis: întru Iacov lăcuește, și întru Israil moștenește.

10. Mai 'nainte de veac dintru început m'au zidit pre mine, și până în veac nu mă voiu sfârșì.

11. În lăcașul cel sfânt înaintea lui am slujit, și așà în Sion m'am întărit.

12. În cetatea cea iubită așijderea m'au odihnit, și în Ierusalim puterea mea.

13. Și m'am înrădăcinat în popor mărit în partea Domnului a moștenirei lui.

14. Ca un chedru în Livan m'am înălțat, și ca un chiparos în munții Ermonului,

15. Ca un finic în țărmuri m'am înălțat, și ca săditurile trandafirului în Ierihon.

16. Ca un maslin frumos în câmp, și m'am înălțat ca un paltin.

17. Ca scorțișoara și aspalatul mirosurilor am dat miros, și ca smirna cea aleasă am slobozit bun miros.

18. Ca halvanul și ca onixul, și ca stactiea și ca aburul Livanului în cort.

19. Eu ca un terevint am întins ramurile mele, și ramurile mele sunt ramurile mărirei și ale darului.

20. Eu ca o viță am odrăslit dar, și florile mele sunt rodul mărirei și al avuției.

21. Apropiați-vă către mine cei ce mă poftiți pre mine, și vă săturați din rodurile mele.

22. Că pomenirea mea este mai dulce decât mierea, și moștenirea mea decât fagurul mierii.

23. Cei ce mă mănâncă pre mine, iar vor flămânzì; și cei ce mă beau pre mine, iar vor însetoșà.

24. Cel ce mă ascultă pre mine, nu se va rușinà, și cei ce lucrează întru mine, nu vor păcătuì.

25. Toate acestea sunt cartea legăturii Dumnezeului celui prea Înnalt, legea, care o a poruncit Moisì moștenire adunărilor lui Iacov.

26. Cel ce umple ca Fisonul înțelepciunea, și ca Tigrul în zilele tinerilor.

27. Cel ce umple ca Eufratul înțelegerea, și ca Iordanul în zilele secerii.

28. Cel ce arată ca lumina învățătura, ca Ghionul în zilele culesului.

29. Cel dintâiu nu o a cunoscut desăvârșit; așijderea și cel de pre urmă nu o va străbate pre ea.

30. Decât marea s'a înmulțit cugetul ei, și sfatul ei decât adâncul cel mare.

31. Și eu ca o albie de rîu și ca un șipot de apă am ieșit în Raiu.

24. *10.* Pilde 8, 22.

23. Ioan 6, 35. *26.* Fac. 2, 11.
27. Isus Navì 3, 15.

32. Zis-am: adăpà-voiu grădina mea și voiu îmbătà sădirea mea.
33. Iată s'a făcut mie din albie rîu, și din rîul meu s'a făcut mare.
34. Că învățătura ca zorile o luminez, și o arăt pre ea până departe.
35. Și ca prorocia voiu turnà învățătura, și o voiu lăsà pre ea în neamurile veacurilor.
36. Vedeți că nu pentru mine numai m'am ostenit, ci pentru toți cei ce o caută pre ea.

CAP. 25.

Trei lucruri sunt plăcute lui Dumnezeu, și trei urâte. Nouă cugetări fericește inima. Despre muierea limbută și rea.

In trei m'am împodobit, și m'am sculat frumoasă înaintea Domnului și înaintea oamenilor.
2. Unirea fraților și prieteșugul vecinilor, și bărbatul cu muierea care se înțeleg bine unul cu altul.
3. Iar trei lucruri a urît sufletul meu, și foarte m'am scârbit de vieața lor:
4. Săracul trufaș, bogatul mincinos și bătrânul prea curvar și lipsit de înțelepciune.
5. In tinerețele tale n'ai adunat, și cum vei aflà la bătrânețele tale?
6. Cât de frumos lucru este cărunteților judecata, și celor bătrâni a cunoaște sfatul.
7. Cât este de frumoasă la cei bătrâni înțelepciunea și la cei măriți înțelegerea și sfatul.
8. Cununa bătrâneților este ispitirea de multe, și mărirea lor frica Domnului.
9. Nouă cugetări am fericit în inima mea și a zecea o voiu grăì cu limba:
10. Omul care are bucurie de fii și care trăește și vede căderea vrăjmașilor.
11. Fericit este cel ce lăcuește cu femeie înțelegătoare și care cu limba n'a alunecat și care n'a slujit celui mai nevrednic decât sine.
12. Fericit este cel ce a aflat înțelepciunea și cel ce o grăește la urechile celor ce o ascultă.
13. Cât de mare este cel ce a aflat înțelepciunea? Ci nu este mai mare decât cel ce se teme de Domnul.
14. Frica Domnului toate le covârșește, și cel ce o ține pre ea, cui se va asemănà?
15. Toată rana nu este ca rana inimii, și toată răutatea nu este ca răutatea muierii.
16. Toată asuprirea, nu este ca asuprirea celor ce te urăsc și toată isbânda, nu este ca isbânda vrăjmașilor.
17. Nu este cap mai veninat decât capul șarpelui, și nu este mânie, decât mânica vrăjmașului.
18. Mai bine voesc a lăcuì cu leu și cu balaur, decât a lăcuì cu muierea cea rea.
19. Răutatea muierei schimbă obrazul ei și întunecă fața ei ca un sac.
20. In mijlocul vecinilor săi va cădeà bărbatul ei, și auzind va suspinà amar.
21. Toată răutatea este mică pre lângă răutatea muierii; soarta păcătosului să cază preste ea.
22. Cum este suișul nisipos supt picioarele bătrânului; așà este muierea limbută bărbatului liniștit.
23. Nu căutà la frumusețea muierii și nu poftì muiere pentru frumusețe.
24. Mânie și obrăznicie și rușine mare este, când muierea agonisește bărbatului său.
25. Inimă smerită și față tristă și rana inimii este muierea rea.

25. *11.* Iacov 3, 2. *18.* Pilde 21, 19.

26. Mâini leneșe și genunchi slăbănoage este muierea rea, care nu'și fericește bărbatul său.
27. Dela muiere este începutul păcatului și prin ea toți murim.
28. Nu dà apei loc să iasă, nici muierii rele volnicie.
29. De nu umblă după mâna ta, dela trupul tău o depărtează pre ea.

CAP. 26.

Lauda femeilor celor bune, mustrarea celor rele și paza fetelor.

Fericit este bărbatul muierii cei bune, și numărul anilor lui îndoit este.
2. Muierea vrednică veselește pre bărbatul său, și anii lui îi va umpleà de pace.
3. Muierea bună, parte bună în partea celor ce se tem de Domnul se va dà.
4. Și a bogatului și a săracului inima este bună și în toată vremea fața veselă.
5. De trei s'a temut inima mea, și de fața lucrului al patrulea mă înfricoșez:
6. De pâra cetății, de adunarea poporului și de asuprirea mincinoasă; acestea toate sunt mai rele decât moartea.
7. Durere inimii și jale este muierea râvnitoare asupra altei muieri, și biciul limbii, ceeace în toate se amestecă.
8. Ca jugul de boi, care se clătește, este muierea rea; cel ce o ține pre ea, ca și cel ce prinde scorpie.
9. Urgie mare este muierea bețivă și rușinea sa nu o va acoperì.
10. Curviea muierii întru ridicarea ochilor și în genele ei se cunoaște.
11. Preste fata cea fără de rușine întărește paza, ca nu aflând prilej, să'și plinească pofta sa.

27. Facere 3, 6.
26. 2. Pilde 31, 10.

12. De ochiul nerușinos ferește-te și nu te mirà de'ți va greșì ție.
13. Precum călătorul însetoșat își deschide gura sa și din toată apa cea de aproape beà.
14. În preajma a tot parul va ședeà și împrotiva săgeții va deschide tolba.
15. Harul muierii va veselì pre bărbatul ei și oasele lui le va îngrășà știința ei.
16. Darul Domnului este muierea tăcută, și nu este schimbare sufletului învățat.
17. Dar preste dar este muierea rușinoasă și nici o cumpănire nu este vrednică sufletului celui înfrânat.
18. Soarele când răsare întru cele înalte ale Domnului, și frumusețea muierii cei bune, podoabă este casii sale.
19. Lumina care luminează în sfeșnicul cel sfânt, și frumusețea feții când este în vârstă statornică.
20. Stâlpi de aur pre temeiuri de argint și picioarele frumoase preste pieptul celui bine întărit.
21. Fiule! Păzește'ți întreagă floarea vârstei tale, și nu dà altora tăria ta.
22. Pentru două lucruri se întristează inima mea, și pentru al treilea îmi vine mie mânie:
23. Omul răsboinic că pierde pentru neavere, și oamenii cei înțelegători că nu sunt băgați în seamă.
24. Când se abate cinevà dela dreptate la păcat, Domnul pre acela'l va gătì spre sabie.
25. Anevoie va scăpà neguțătorul de greșală, și cârciumarul nu va fi fără de păcat.

CAP. 27.

Despre lipsă şi scumpete. Despre cumpărare şi vânzare. Infrânarea limbei; cinstirea prietinilor.

Pentru dobândă mulţi au păcătuit, şi cel ce cearcă să se îmbogăţească, întoarce'şi-va ochiul său.

2. Intre încheieturile pietrilor se înfige ţăruşul, şi între vânzare şi cumpărare se va strânge păcatul.

3. De nu se va ţineà cinevà pre sine cu deadinsul în frica Domnului, curând se va strică casa lui.

4. Când se clăteşte ciurul, rămân gunoaele; aşà şi plevele omului în gândul lui.

5. Vasele olarului le lămureşte cuptorul; iar ispita omului cugetul lui.

6. Cum a fost lucrat pomul, arată rodul lui; aşà şi cuvântul arată gândul cel din inima omului.

7. Inainte de ce gândeşti, să nu lauzi pre bărbat, că aceasta este ispita oamenilor.

8. De vei alergà după dreptate, o vei prinde şi te vei îmbrăcà cu ea ca şi cu o haină lungă de mărire.

9. Pasările la cele ce sunt asemenea lor poposesc, şi adevărul la cei ce'l fac pre el, se abate.

10. Leul vânatul pândeşte; aşà şi păcatele pre cei ce fac nedreptăţi.

11. Vorba celui cuvios totdeauna cu înţelepciune; iar cel nebun se schimbă ca luna.

12. Intre cei neînţelegători păzeşte vremea; iar între cei înţelepţi adeseori să fii.

13. Vorba nebunilor urîcioasă este, şi rîsul lor în desfătarea păcatului.

14. Vorba celui ce mult se jură, ridică părul şi vrajba lor astupă urechile.

15. Vărsare de sânge vrajba trufaşilor, şi sudalma lor grea la auz este.

16. Cel ce descopere tainele, a pierdut crediuţa, şi nu va aflà prietin după inima sa.

17. Iubeşte pre prietin şi fii credincios cu el; iar de vei descoperì tainele lui, nu vei mai fì cu el.

18. Că precum pierde omul pre vrăjmaşul său; aşà şi tu ai pierdut prieteşugul aproapelui tău.

19. Şi ca şi cum ai fì slobozit o pasăre din mâna ta; aşà ai lăsat pre aproapele tău, şi nu'l vei mai vânà pre el.

20. Nu alergà după el, că departe s'a depărtat şi a fugit ca o căprioară din laţ.

21. Că rana se poate legà, şi pentru vrajbă este pace; iar cel ce a descoperit tainele, a pierdut încrederea.

22. Cel ce face cu ochiul, meşteşugeşte rele, şi nimeni nu'l va depărtà pre el dela aceea.

23. Inaintea ochilor tăi îndulcì-va gura ta, şi de cuvintele tale se va mirà.

24. Iar după aceea îşi va întoarce gura sa, şi la cuvintele tale va adaoge poticneală.

25. Multe am urît, şi pre acesta n'am cu ce să'l aseamăn; şi Domnul îl va urî pre el.

26. Cel ce aruncă piatră în sus, preste capul său o aruncă, şi lovitura vicleană despicà-va ranele.

27. Cel ce sapă groapa altuia, cădeà-va el într'însa, şi cel ce întinde cursă, prinde-se-va într'însa.

28. Cel ce face rele, preste el vor cădeà, şi nu va cunoaşte de unde'i vin lui.

29. Batjocura, sudalma celor trufaşi, şi izbânda ca leul va pândì asupra lor.

30. In laţ se vor prinde cei ce se bucură de căderea celor drepţi, şi durerea îi va mistuì pre ei mai 'nainte de ce vor murì.

27, 22. Pilde 10, 11.
27. Pilde 26, 27; Eccles, 10, 8.

31. Mâniea şi urgiea sunt lucruri urîte; şi bărbatul păcătos le ţine minte.

CAP. 28.

A nu pofti izbândă, ci a iertà strâmbătatea. Răutăţile limbei şi primejdiile ei, şi pre aceasta a o înfrână.

Cel ce'şi izbândeşte dela Domnul, va află izbândă, şi păcatele lui ţinând, le va ţineà.
2. Iartă nedreptatea aproapelui tău, şi atunci când te vei rugà tu, se vor iertà ţie păcatele.
3. Omul asupra omului ţine mânie şi dela Dumnezeu cere vindecare.
4. De omul cel asemenea lui nu'i este milă, şi pentru păcatele sale se roagă.
5. El fiind trup ţine mânie şi cine va curăţi păcatele lui?
6. Adu'ţi aminte de cele mai de pre urmă: de stricăciune şi de moarte şi te păzeşte de vrajbă şi rămâi întru porunci.
7. Adu'ţi aminte de porunci şi de aşezământul de lege al celui prea Înalt şi nu te mânieà pre aproapele, iertându'i lui neştiinţa.
8. Depărtează-te de vrajbă şi vei împuţinà păcatele, că omul mânios va aţâţà vrajbă.
9. Şi omul păcătos va turburà pre prieten şi între oamenii cei ce au pace, va aruncà vrajbă.
10. Precum este materiea focului, aşà se va aprinde şi după putere vrajba va creşte.
11. După puterea omului va fi mâniea lui; şi după cum este avuţiea lui, va înălţà mâniea sa.
12. Sfada grabnică aprinde foc, şi vrajba grabnică varsă sânge.
13. De vei suflà în scântee, se va aprinde şi de vei scuipà preste ea se va stinge; amândouă ies din gura ta.
14. Pre şoptitor şi pre cel cu două limbi, blestemaţi'l, că pre mulţi cari aveau pace i-a pierdut.
15. Limba a treia pre mulţi i-a clătit, şi i-a risipit dintr'un neam într'alt neam, şi cetăţi tari a surpat şi casele celor mari a stricat.
16. Limba a treia pre muieri vrednice a gonit şi le-a lipsit pre ele de ostenelele lor.
17. Cel ce ascultă de ea, nu va află odihnă, nici va lăcuì cu linişte.
18. Lovitura biciului face vânătae, iar lovitura limbii frânge oasele.
19. Mulţi au pierit de ascuţitul sabiei, ci nu ca cei ce au căzut de limbă.
20. Fericit este cel ce a scăpat de ea şi care n'a trecut în mâniea ei.
21. Care n'a tras jugul ei şi cu legăturile ei nu s'a legat.
22. Că jugul ei jug de fier este şi legăturile ei sunt legături de aramă.
23. Moarte rea este moartea ei, şi mai de folos este iadul decât ea.
24. Nu va biruì pre cei bine credincioşi, şi în văpaia ei nu se vor arde.
25. Cei ce părăsesc pre Domnul, vor cădeà într'însa şi se va aţâţà întru ei, şi nu se va stinge.
26. Trimite-se-va asupra lor, ca leul şi ca pardosul, îi va pierde pre ei.
27. Vezi, îngrădeşte moşiea ta cu spini, şi argintul tău şi aurul tău leagă'l bine.
28. Şi cuvintelor tale fă jug şi cumpănă, şi gurii tale fă'i uşe şi încuetoare.
29. Ià aminte ca nu cumvà să aluneci cu ea, şi să nu cazi înaintea celui ce te pândeşte cu vicleşug.

---

28. 1. A 2 Lege 32, 35; Mateiu 6, 14; Marcu 11, 25; Rom. 12, 19.
7. Marcu 11, 25; Romani 12, 19.

CAP. 29.

Despre împrumutare și chezășuire. Milostenie, oaspeții cei nemulțămitori și despre nemernici.

Cel ce face milostenie, împrumută pre aproapele său; și cel ce biruește cu mâna sa, ține poruncile.

2. Imprumută pre aproapele tău în vremea lipsii lui; și iarăș înnapoiază aproapelui la vremea sa.

3. Intărește cuvântul și te încrede lui, și în toată vremea vei află ce'ți este ție de lipsă.

4. Mulți ca o aflare au socotit împrumutarea, și au făcut necaz celor ce i-au ajutat pre ei.

5. Până va luă sărută mâna celui ce'i dă, și pentru banii aproapelui își smerește glasul.

6. Iar când este vremea să întoarcă, îndelungează vremea și se apără cu cuvinte de lene și vinuește vremea.

7. De va puteà, abia va întoarce jumătate și aceea o va socotì ca o aflare.

8. Iar de nu, pentru că l-a lipsit pre el de banii săi, se face lui vrăjmaș în dar.

9. Blestemuri și sudalme îi va răsplătì lui, și în loc de cinste, îi va răsplătì lui necinste.

10. Mulți pentru această răutate se întorc de către om și nu împrumută, temându-se să nu se păgubească în zadar.

11. Insă cu cel smerit fii îngăduitor și nu întârzieà a face milă cu el.

12. Pentru poruncă ajută pre sărac și în lipsa lui să nu'l întorci deșărt.

13. Pierde banii pentru frate și pentru prietin, ca să nu rugineascâ supt piatră spre pierzare.

14. Pune'ți comoara ta întru poruncile celui prea Înalt, și mai mult va folosì ție decât aurul.

15. Inchide milosteniea ta în cămările tale, și aceasta te va scoate din tot răul.

16. Mai mult decât pavăza puterii și decât sulița tăriei împrotiva vrăjmașului, se va răsboì pentru tine.

17. Bărbatul bun se pune chezaș pentru aproapele său; iar cel ce a pierdut rușinea, părăsi'l-va pre el.

18. Binele, care ți l-a făcut chezașul să nu-l uiți, că și-a dat sufletul său pentru tine.

19. Binele chezașului îl strică păcătosul, și cel nemulțămitor în cuget, părăsește pre cel ce l-a izbăvit pre el.

20. Chezășiea pre mulți drepți i-a pierdut, și i-a clătit pre ei ca valurile mării.

21. Pre bărbați puternici i-a scos din case, și i-a făcut să rătăcească pe la neamuri streine.

22. Păcătosul căzând în chezășie și gonind prilejuri, va cădeà în judecată.

23. Ajută pre aproapele tău după puterea ta, și'ți ià aminte ție să nu cazi.

24. Temeiul vieții omului este apa, pâinea, haina și casa, care'l acopere.

25. Mai bună este vieața săracului supt acoperemânt de scânduri, decât ospețe luminate în streini.

26. Spre mic și spre mare, fii voitor de bine.

27. Rea vieață este din casă în casă, și unde te vei sălășluì, nu vei deschide gura ta.

28. Ospătà-vei și vei adăpà nemulțămitori, și pre lângă acestea amărăciuni vei auzì:

29. Mergi nemernice, împodobește masa, și cu ce va fi în mâna ta hrănește-mă.

---

29. *1.* Pilde 31, 20.
2. A 2 Lege 15, 7, 11; Tovit 4, 12.

30. Ieşi nemernice dinaintea cinstei, că mi-a venit oaspet fratele meu şi'mi trebueşte casa.
31. Grele sunt acestea omului, care are minte: certarea casei şi imputarea datornicului.

CAP. 30.

Despre certarea şi învăţătura pruncilor. Ingrijirea sănătăţii. Veselia şi înfrânarea.

Cel ce iubeşte pre fiul său, îl bate, ca mai pre urmă să se bucure de el.
2. Cel ce ceartă pre fiul său, folos va aveà de el, şi între cei cunoscuţi se va lăudà pentru el.
3. Cel ce învaţă pre fiul său, întărîtă pre vrăjmaşi, şi înaintea prietinilor se va bucurà pentru el.
4. Murit a tatăl lui, şi ca şi cum n'ar fi murit, pentrucă asemenea luiş a lăsat după sine.
5. In viaţa sa a văzut şi s'a bucurat, şi la moartea sa nu s'a întristat.
6. Asupra vrăjmaşilor a lăsat izbânditor, şi prietinilor răsplătitor de har.
7. Cel ce este moale cu fiul său, va legà ranele lui, şi de toată strigarea se vor turburà cele din lăuntru ale lui.
8. Calul neînvăţat se face nesilnic, şi fiul slobod se face obraznic.
9. Hrăneşte pre fiul tău şi te va înfricoşà, joacă-te cu el şi te va întristà.
10. Nu râde cu el, ca nu împreună cu el să te doară, şi mai pre urmă să ţi se strepezească dinţii.
11. Nu'i dà lui volnicie la tinereţe, şi nu trece cu vederea greşalele lui.
12. Pleacă grumazul lui la tinereţe, şi frânge coastele lui până este prunc, ca nu cumvà învârtoşindu-se să nu te asculte.

30. *1.* Pilde 13, 25; 23, 13.

13. Ceartă pre fiul tău, şi'l fă să lucreze, ca să nu se poticnească întru ruşine.

DESPRE SĂNĂTATE

14. Mai bun este săracul sănătos şi tare cu puterea, decât bogatul care are trupul său rănit.
15. Sănătatea şi buna tărie, mai bună este decât tot aurul, şi trupul cel sănătos şi cu putere, decât avuţiea nenumărată.
16. Nu este mai bună avuţiea decât sănătatea trupului, şi nu este bucurie mai mare decât bucuriea inimii.
17. Mai bună este moartea, decât vieaţa amară sau decât boala statornică.
18. Bunătăţi multe vărsate împrejurul gurei cei închise, ca bucatele cele puse la mormânt,
19. Ce foloseşte idolului jertfa? Că nici nu mănâncă, nici nu miroase; aşà este pre care îl goneşte Domnul.
20. Cel ce vede cu ochii şi suspină, este ca şi scopitul, care îmbrăţişează pre fecioară şi suspină.
21. Nu dà spre întristare sufletul tău, şi nu te necăjì pre tine cu sfatul tău.
22. Veselia inimii este vieaţa omului, şi bucuriea omului este îndelungarea zilelor lui.
23. Iubeşte'ţi sufletul tău şi'ţi mângâie inima ta, şi departe dela tine goneşte întristarea.
24. Că pre mulţi i-a omorît întristarea, şi nu este folos întru ea.
25. Pisma şi mânia împuţinează zilele, şi grija aduce bătrâneţele mai înainte de vreme.

CAP. 31.

Despre bogăție și sărăcie. Reguli pentru ospețe. Ingrijirea de sănătate și cumpătarea vinului.

Privegherea avuției topește trupul, și grija ei strică somnul.

2. Grija priveghertii va cere adormire, și boala grea deșteaptă somnul.

3. Ostenitu-s'a bogatul strângând bani, și întru odihna sa se satură de desfătările sale.

4. Se ostenește săracul întru împuținarea vieței, și în odihnă lipsit se face.

5. Cel ce iubește aurul, nu se va îndreptà, și cel ce aleargă după stricăciune, sătură-se-va de ea.

6. Mulți au căzut pentru aur, și înaintea lor le-a fost pierirea lor.

7. Lemn de împiedecare este celor ce'i jertfesc lui; și tot cel fără de minte se va prinde într'însul.

8. Fericit este bogatul, care s'a aflat fără de prihană, și după aur n'a umblat.

9. Cine este acesta? Și'l vom fericì pre el, că a făcut minunate întru poporul său.

10. Cine s'a lămurit cu el, și s'a făcut desăvârșit, și i-a fost lui spre laudă?

11. Cine este care a putut călcà porunca și n'a călcat? Și a putut face rău și n'a făcut?

12. Intărì-se-vor bunătățile lui, și milosteniile lui le va povestì adunarea.

13. Când șezi la masă mare, să nu deschizi spre ea gâtlejul tău,

14. Și să nu zici: multe sunt puse pre masă; adu'ți aminte, că rău lucru este ochiul viclean.

15. Mai rău decât ochiul, ce s'a făcut? Pentru aceea înaintea a toată fața lăcrămează,

16. Să nu'ți întinzi mâna unde el se va uità, și să nu'ți bagi mâna cu el în blid.

17. Din tine însuți cunoaște ale aproapelui și de tot lucrul gândește.

18. Mănâncă ca un om cele ce sunt puse înaintea ta, și nu clefăì, ca să nu te faci urît.

19. Incetează mai întâiu pentru învățătură, și nu fii nesățios ca să nu sminteşti.

20. Și când șezi între mai mulți, să nu întinzi mâna ta mai 'nainte de ei.

21. Omului învățat, destul este puțin și întru așternutul său nu va răsuflà anevoie.

22. Cu somn sănătos se odihnesc mațele celui cumpătat; se scoală dimineața, și sufletul lui cu el.

23. Truda privegherei și a greții și căpierea cu omul cel nesățios.

24. Și de te-ai silit în mâncări, scoală-te la mijlocul mâncării și te vei odihnì.

25. Ascultă-mă fiule! Și bagă-mă de seamă, și mai pre urmă vei aflà cuvintele mele.

26. Intru toate lucrurile tale fii sârguitor și toată neputința nu te va întâmpinà.

27. Pre cel strălucit în pâini, bine'l vor cuvântà buzele și mărturia bunătăței lui este credincioasă.

28. Asupra pâinei cei rele va cârtì cetatea, și mărturia răutăței ei este adevărată.

29. La vin nu te face viteaz, că pre mulți i-a pierdut vinul.

30. Cuptorul ispitește călitura în stâmpărare; așà vinul inimile trufașilor în vrajbă.

31. Intocmai cu viața este omului vinul, de'l vei beà pre el cu măsura sa.

32. Ce viează este celui lipsit de vin? Că acesta s'a făcut, ca să veselească pre oameni.

33. Bucuria inimei și veselia sufletului este vinul, când se beà la vreme cu măsură.

---

31. *33.* Psalm 103, 16.

34. Amărăciune sufletului este vinul, când se beà mult, sfezi şi căderi face.

35. Beţia înmulţeşte mânia celui fără de minte spre împiedecare, şi împuţinează vîrtutea şi agoniseşte rane.

36. La ospăţul vinului să nu mustri pre aproapele tău, şi să nu'l defaimi pre el la veselia lui.

37. Cuvânt de batjocură să nu'i zici lui, şi să nu'l necăjeşti pre el cerându'i.

CAP. 32.

Urmarea învăţăturei. Cum se păstrează sănătatea. Respectul bătrânilor. Credinţa în sine şi în Dumnezeu.

Povăţuitor te-a pus pre tine, nu te ţineà mare, fii între ei ca şi unul dintre ei.

2. Grijeşte de ei şi apoi şezi, şi după ce vei face toate cele ce trebue, culcă-te.

3. Ca să te veseleşti de ei, şi pentru podoabă să iei cunună.

4. Grăieşte cela ce eşti mai bătrân, că se cade ţie, cu bună ştiinţă, şi să nu împiedeci muzica.

5. Unde nu este ascultare, nu vărsà graiuri, şi când nu este vreme, nu te arătà înţelept.

6. Pecete de antracs pre podoabă de aur este întocmirea cântăreţilor la ospăţul vinului.

7. Pecete de smaragd cu meşteşug de aur este glasul cântăreţilor la vinul cel dulce.

8. Grăieşte tânărule când ai lipsă; abia de două ori de te vei întrebà.

9. Strânge'ţi cuvântul, cu puţine multe, fii ca şi cum ai şti şi ca şi cum ai tăceà.

10. Intre cei mai mari nu te face ca şi cum ai fi asemenea lor, şi altul grăind, nu vorbì multe.

11. Inaintea trăsnetului grăbeşte fulgerul; şi înaintea celui ruşinos va merge harul.

12. La vreme te scoală, şi nu fii cel mai de pre urmă; aleargă acasă, şi nu fii leneş.

13. Acolo te joacă şi'ţi fă cugetele tale, şi să nu greşeşti cu cuvânt trufaş.

14. Şi pentru acestea binecuvintează pre cel ce te-au făcut pre tine, şi te veseleşte din bunătăţile lui.

15. Cel ce se teme de Domnul, va primì învăţătura, şi cei ce mânecă, aflà-vor bunăvoinţă.

16. Cel ce caută legea, sătură-se-va dela ea, şi cel ce se făţărniceşte, se va împiedicà într'însa.

17. Cei ce se tem de Domnul, aflà-vor judecată, şi îndreptări ca lumina vor aprinde.

18. Omul păcătos se fereşte de mustrare, şi după voea lui îşi va aflà potrivire.

19. Bărbatul cel de sfat nu va părăsì cugetarea; iar cel strein şi trufaş nu se va teme de frică, de va şi face cevà fără de sfat.

20. Fără de sfat nimic să nu faci; şi după ce faci, să nu'ţi pară rău.

21. Pre cale surpată nu merge, ca să nu te împiedici de pietriş.

22. Nu te încrede căii cei neispitite, şi de fiii tăi te păzeşte.

23. In tot lucrul crede sufletului tău, că aceasta este paza poruncilor.

24. Cel ce crede legii, ascultă de porunci; şi cel ce nădăjdueşte spre Domnul, nu se va lipsì.

CAP. 33.

Dumnezeiasca înţelepciune pre unii îi înalţă, iar pre alţii îi smereşte. După dreaptă judecată, bărbatul înţelept nu se supune neînţelepţeşte fiului său, nici femeii, nici altcuiva.

Pre cel ce se teme de Domnul, nu'l va întâmpinà răul, fără nu-

35. Pilde 31, 5.

mai ispită, şi iarăşi îl va izbăvì pre el.

2. Bărbatul înţelept nu va urî legeà; iar cel ce se făţărniceşte într'însa, este ca corabiea în furtună.

3. Omul înţelegător va crede legii, şi legea va fi lui credincioasă.

4. Ca întrebarea drepţilor găteşte cuvântul, şi aşà te vei ascultà, leagă împreună învăţătura şi răspunde.

5. Ca roata carului este inima nebunului, şi ca osiea pre care se întoarce, este gândul lui.

6. Ca calul armăsar este prietenul hulitor, supt tot cel ce şade pre el rânchiază.

7. Pentruce zi pre zi întrece, şi toată lumina zilei anului dela soare este?

8. Cu ştiinţa Domnului s'au osebit, şi au schimbat vremi şi prăznuiri.

9. Dintru ele unele le-au înălţat şi le-au sfinţit; altele le-au pus în numărul zilelor.

10. Şi toţi oamenii sunt din ţărână, şi din pământ s'au zidit Adam.

11. Cu mulţimea ştiinţei Domnul i-au osebit pre ei, şi au schimbat căile lor.

12. Dintru ei au binecuvântat şi au înălţat, şi dintru ei au sfinţit şi i-au apropiat la sine.

13. Dintru ei au blestemat şi au smerit, şi i-au scos pre ei din lăcaşurile lor.

14. Ca lutul olarului în mâna lui; toate căile lui după bună plăcerea lui.

15. Aşà sunt oamenii în mâna celui ce i-au făcut pre ei, ca să le deà lor după judecata sa.

16. Improtiva răului este binele, şi împrotiva morţii vieaţa.

17. Aşà şi împrotiva cuviosului, cel păcătos.

18. Aşijderea priveşte la toate lucrurile celui prea Inalt, două, două, şi unul împrotiva altuia.

19. Şi eu mai pre urmă am privegheat, şi am moştenit de tot ca dela început.

20. Ca cel ce adună în vie pre urma culegătorilor, cu binecuvântarea Domnului am ajuns, şi ca cel ce culege am umplut teascul.

21. Socotiţi, că nu numai pentru mine singur m'am ostenit; ci şi pentru toţi cei ce caută învăţătura.

22. Ascultaţi-mă pre mine mai marii poporului, şi povăţuitorii adunării băgaţi în urechi.

23. Fiului şi muierii, fratelui şi prietinului, în vieaţa ta să nu dai putere asupra ta.

24. Şi banii tăi să nu'i dai altuia, ca nu cumvà să'ţi pară rău şi să te rogi pentru ei.

25. Până trăeşti şi este suflet întru tine, nici unui trup nu te supune.

26. Că mai bine este, ca fiii tăi să se roage de tine, decât tu să cauţi la mâinile lor.

27. Intru toate lucrurile tale fii săvârşitor, nu dà hulă întru mărirea ta.

28. In ziua sfârşitului zilelor vieţii tale şi la vremea morţii tale, să împarţi moştenirea ta.

DESPRE SLUGI.

29. Mâncare, toiag şi povară la măgar; iar la slugă pâine, certare şi lucru.

30. Lucrează cu sluga şi vei aflà odihnă; slobozi mâinile lui şi va cercà slobozenie.

31. Jugul şi hamul pleacă grumajii şi pre sluga cea rea legăturile şi caznele.

32. Pune'l pre el la lucru, ca să nu şează fără de lucru, că multă răutate a învăţat lenevirea.

33. La lucru pune'l pre el, pre-

33. *10.* Fac. 2, 7. *14.* Rom. 9, 21.

cum se cade lui, şi de nu te va ascultà, îngreuiază obezile lui.

34. Şi să nu prisoseşti preste tot trupul, afară de cale şi fără de judecată nimica să nu faci.

35. De ai slugă, să fie ca tine, că cu sânge l-ai câştigat pre el.

36. De ai slugă, grijeşte'l pre el ca şi pre tine însuţi, că, ca de sufletul tău vei aveà de el lipsă.

37. De'l vei necăjì pre el şi sculându-se va fugì, în care parte de loc îl vei căutà pre el?

CAP. 34.

Deşertăciunea visurilor şi a vrăjilor; nădejdea în Dumnezeu; ajutorinţa săracului şi simbriea slugii.

Deşarte nădejdi şi mincinoase sunt omului celui neînţelegător, şi visurile fac pre cei neînţelepţi să sboare.

2. Ca şi cel ce se prinde de umbră şi aleargă după vânt; aşa este şi cel ce crede visurilor.

3. Aceasta asemenea acestuia, vederea visurilor asemănarea feţii înaintea feţii.

4. Dela cel necurat, ce se va curăţì? Şi dela minciună, ce se va adeverì?

5. Vrăjile şi descântăturile şi visurile, deşarte sunt, precum şi aceea ce este gata a naşte i se năluceşte inima.

6. De nu vor fi trimise dela cel prea înalt, ca să te cerceteze, să nu dai inima ta spre ele.

7. Că pre mulţi i-au înşelat visurile şi au căzut cei ce au nădăjduit într'însele.

8. Fără de minciună se va săvârşì legea, şi înţelepciunea este săvârşire gurii cei credincioase.

9. Omul învăţat multe a cunoscut şi cel ce multe ştie, înţelepţeşte va grăì.

10. Cel ce nu s'a ispitit, puţine ştie, iar cel ce a nemernicit, a înmulţit înţelepciunea.

11. Multe am văzut întru nemerniciea mea şi mai mult decât cuvintele mele este înţelegerea mea.

12. De multe ori până la moarte am avut primejdie şi m'am mântuit prin acestea.

13. Duhul celor ce se tem de Domnul, va fi viu, pentru că nădejdea lor este spre cel ce'i mântueşte pre ei.

14. Cel ce se teme de Domnul, nu se va înfricoşà şi nu se va sperìea, că el este nădejdea lui.

15. Fericit este sufletul celui ce se teme de Domnul.

16. Şi în cine razimă şi cine este întărirea lui?

17. Ochii Domnului preste cei ce'l iubesc pre el, scuteală puternică şi întărire vârtoasă.

18. Acoperemânt de căldură şi acoperemânt de către amiază zi, pază de către împiedecare şi ajutor de către cădere.

19. Cel ce înalţă sufletul şi luminează ochii, dând vindecare, viaţă şi binecuvântare.

20. Cel ce jertfeşte din nedrept, prinos hulit este lui şi nu sunt spre bună vrere huliturile celor fără de lege.

21. Nu bine voeşte cel prea Înalt în darurile necredincioşilor; nici înmulţirea jertfelor curăţeşte păcatele.

22. Cel ce aduce jertfă din averea săracilor, junghie pre fiu înaintea tatălui său.

23. Pâinea celor lipsiţi este viaţa săracilor, şi cel ce o ià pre aceasta, omul sângiurilor este.

24. Cel ce ià hrana cea de lipsă, este ca cel ce omoară pre aproa-

---

34. *18.* Isaia 4, 5.
21. Pilde 15, 8; 21, 27; Amos 5, 22;
24. A 2 Lege 24, 14.

pele său, şi cel ce opreşte simbria slugii, ca cel ce varsă sânge.

25. Când unul zideşte şi altul strică, ce folos fac, fără numai se ostenesc.

26. Când unul se roagă şi altul blesteamă, al cui glas va auzì Stăpânitorul?

27. Cel ce se spală dela mort şi iarăşi se atinge de el, ce i-a folosit lui spălarea sa?

28. Aşà omul cel ce posteşte întru păcatele sale şi iarăşi merge şi face aceleaşi.

29. Rugăciunea lui, cine o va ascultà? Şi ce a folosit smerindu-se pre sine?

CAP. 35.

Despre jertfele plăcute şi neplăcute lui Dumnezeu. Mângâerea văduvelor, săracilor şi orfanilor.

Cel ce păzeşte legea, înmulţeşte jertfele.

2. Jertfeşte jertfă de mântuire cel ce ià aminte la porunci.

3. Şi cel ce mulţămeşte, ca cel ce aduce făină curată de grâu; şi cel ce face milostenie, ca cel ce jertfeşte jertfă de laudă.

4. Plăcut este Domnului când te depărtezi de răutate, şi jertfă de curăţenie este când te desparţi de strâmbătate.

5. Să nu te iveşti în faţa Domnului deşert, că toate acestea sunt pentru poruncă.

6. Aducerea dreptului, unge jertfelnicul, şi mirosul ei, bun este înaintea celui prea Inalt.

7. Jertfa bărbatului drept este primită, şi pomenirea ei nu se va uità.

8. Cu ochiu bun slăveşte pre Domnul, şi să nu împuţinezi pârga mâinilor tale.

9. Totdeauna când dai, fii cu faţă voioasă şi cu bucurie sfinţeşte zeciuiala.

10. Dă celui prea Inalt, precum ţi-au dat el, şi cu ochiu bun, câştigul mâinii.

11. Că Domnul răsplătitor este, şi cu şapte părţi va răsplătì ţie.

12. Nu ostenì cu daruri, că nu le va primì.

13. Nu nădăjduì în jertfa nedreaptă, că Domnul judecător este, şi nu este la el mărirea feţii.

14. Nu va primì Domnul faţa, care este asupra săracului, iar rugăciunea celui asuprit o va asculta.

15. Nu va trece cu vederea rugăciunea sărmanului, nici pre văduvă când va vărsà graiu.

16. Au nu curg lacrămile văduvei pre obraz? Şi strigarea ei asupra celui ce le-au scos pre ele?

17. Cel ce slujeşte lui Dumnezeu, cu bunăvoinţă primì-se-va, şi rugăciunea lui până la nori va ajunge.

18. Rugăciunea celui smerit, norii va pătrunde şi nu se va mângâià până nu se va apropieà.

19. Şi nu se va depărtà până ce va socotì cel prea Inalt, şi va face judecată cu dreptate şi va face judecată.

20. Şi Domnul nu va zăbovì, nici va îndelungà mâniea preste ei, până ce va zdrobì mijlocul celor nemilostivi.

21. Şi neamurilor va răsplătì izbândă, până ce va strică mulţimea batjocoritorilor, şi schiptrurile nedrepţilor le va zdrobì.

22. Până ce va răsplătì omului după lucrurile lui, şi lucrurilor oamenilor după gândurile lor.

23. Până ce va judecà judecata poporului său, şi'i va veselì pre ei cu mila sa.

---

27. Numere 19, 11—16.
35. *2.* 1 Imp. 15, 22.
4. Ierem. 7, 2; 26, 13. *6.* A 2 Lege 16, 17.

11. Iov 34, 19; Inţelep. 6, 8; Fapte 10, 24; Rom. 2, 11; Galat. 2, 6.
20. 1 Petru 1, 17.

24. Frumoasă este mila în vremea necazului lui, ca norii cei de ploaie în vremea secetii.

CAP. 36.

Rugăciunea pentru Israilteni și pentru sfânta cetate cea asuprită de neamurile streine. Laudele femeii cei bune și înțelepte.

Miluește-ne pre noi stăpâne Dumnezeul tuturor, și caută,

2. Și trimite frica ta preste toate neamurile.

3. Ridică mâna ta preste neamurile cele streine, ca să vază puterea ta.

4. Precum înaintea lor te-ai sfințit întru noi, așà și înaintea noastră te mărește întru ei.

5. Ca să te cunoască pre tine, precum și noi te-am cunoscut; că nu este Dumnezeu afară de tine Doamne.

6. Innoește semnele și schimbă minunile.

7. Mărește mâna ta și brațul cel drept.

8. Deșteaptă mâniea și varsă iuțimea.

9. Pierde pre vrăjmaș și strică pre împrotivnic.

10. Grăbește vremea și'ți adu aminte de jurământ, ca să se povestească măririle tale.

11. De iuțimea focului să se mistuiască cei ce a scăpat, și cei ce fac rău poporului tău, să afle pierzare.

12. Zdrobește capetele boierilor vrăjmașilor, cari zic: nu este afară de noi.

13. Adună toate neamurile lui Iacov, inima luminată și bună se nevoește spre mâncările sale.

14. Miluește Doamne poporul, care se chiamă cu numele tău, și pre Israil, pre care cu nașterea cea dintâiu l-ai asemănat.

15. Milostivește-te spre Ierusalim cetatea sfințirei tale, cetatea odihnei tale.

16. Umple Sionul, ca să înalțe graiurile tale, și de mărire pre poporul tău.

17. Dă mărturie lucrurilor tale celor din început, și deșteaptă prorociile cele ce sunt întru numele tău.

18. Dă plată celor ce te așteaptă pre tine, și prorocii tăi credincioși să se afle.

19. Ascultă Doamne rugăciunea celor ce se roagă ție pentru poporul tău, după binecuvântarea lui Aaron, ca să cunoască toți cei de pre pământ, că tu Doamne ești Dumnezeul veacurilor.

20. Toată mâncarea primește pântecele, însă este o bucată mai bună decât altă bucată.

21. Gâtlejul cu gustul alege bucatele vânatului; așà inima cea înțeleaptă, cuvintele cele mincinoase.

22. Inima îndărătnică aduce mâhnire, însă omul cel învățat va răsplăti ei.

23. Pre tot bărbatul va primì muierea și este fată mai bună decât altă fată.

24. Frumusețea muierii veselește fața și covârșește toată pofta omului.

25. De este pre limba ei milă și blândețe, nu este bărbatul ei ca fiii oamenilor.

26. Cel ce'și câștigă muiere, începe la agonisită ajutor după sine și stâlp de odihnă.

27. Unde nu este gard, se va jefuì agoniseala; și unde nu este muiere, suspină cel rătăcit.

28. Că cine va crede tâlharului celui sprinten, care umblă din cetate în cetate? Așà și omului care n'are cuib și sălășluește ori unde înserează.

---

36. *18.* Num. 6, 24.

CAP. 37.

Să se deosebească prietinii cei adevăraţi de cei mincinoşi, şi sfetnicii cei drepţi de cei făţarnici; despre înfrânarea în mâncări.

Tot prietinul zice: eu am ţinut prieteşugul cu el; dar este prietin numai cu numele prietin.

2. Au nu rămâne până la moarte întristare, când soţul şi prietin se întoarce la vrajbă?

3. O rău gând! De unde te răsturnaşi să acoperi uscatul cu vicleşug?

4. Soţul cu prietinul trăesc bine în veselie; iar în vremea necazului se face împrotivnic.

5. Soţul cu prietinul împreună se ostenesc pentru pântece şi înaintea răsboiului va luà pavăză.

6. Să nu uiţi pre prietin în sufletul tău şi să nu'l uiţi pre el întru averile tale.

7. Tot sfetnicul îşi laudă sfatul; ci este care dă sfat pentru sine.

8. Păzeşte'ţi sufletul tău de sfetnic şi cunoaşte întâiu, care este lipsa lui, că el pentru sine va sfătuì.

9. Ca nu cumvà să arunce sorţi asupra ta şi să zică ţie: bună este calea ta şi va stà împreajmă ca să vază ce se va întâmplà ţie.

10. Nu te sfătuì cu cel ce te trece cu vederea, şi de cel ce'ţi pismueşte soarta, ascunde'ţi sfatul tău.

11. Cu muierea despre împrotivă râvnitoarea sa, nici cu cel fricos despre răsboiu.

12. Nici cu neguţătorul despre schimb, nici cu cel ce cumpără despre vânzare.

13. Nici cu cel pismaş despre mulţămită, nici cu cel nemilostiv despre îndurare.

14. Nici cu cel leneş despre tot lucru, nici cu sluga cea de casă despre săvârşire, nici cu sluga cea leneşe despre multa lucrare.

15. Despre nimic nu te sfătuì cu aceştia; ci cu bărbatul cel cuvios fii adeseori, pe care îl vei cunoaşte, că ţine poruncile Domnului.

16. Al căruia suflet este ca şi sufletul tău, şi de vei cădeà, îl va dureà împreună cu tine.

17. Sfatul inimii ţi'l întăreşte, că nu'ţi este ţie mai credincios altul decât acela.

18. Că sufletul omului se obişnueşte uneori a vestì mai mult decât şapte privitori, cari şăd în loc înnalt la privelişte.

19. Şi întru toate acestea te roagă celui prea Inalt, ca să îndrepteze întru adevăr calea ta.

20. Inceputul a tot lucrul este cuvântul, şi înainte de toată fapta este sfatul.

21. Urma mutării inimii este faţa, în patru părţi răsare: binele şi răul, vieaţa şi moartea şi limba pururea stăpâneşte pre acestea.

22. Este om înţelept, care pre mulţi învaţă şi sufletului său este fără de folos.

23. Cel ce arată înţelepciune în cuvinte urâcioase, acesta se va lipsì de toată hrana.

24. Că nu s'a dat lui dar dela Domnul; că de toată înţelepciunea este lipsit.

25. Că este înţelept sufletului său, şi rodurile înţelegerii lui în gură sunt crezute.

26. Bărbatul înţelept învaţă pre poporul său, şi rodurile înţelegerii lui sunt credincioase.

27. Bărbatul înţelept umpleà-se-va de binecuvântare şi'l vor fericì pre el toţi cei ce'l vor vedeà.

28. Vieaţa omului în numărul zilelor, şi zilele lui Israil nenumărate.

29. Cel înţelept întru poporul său va moştenì credinţa şi numele lui în veac va fì viu.

---

37. *21.* Pilde 18, 21.

30. Fiule! In vieața ta ispitește'ți sufletul tău, și vezi ce este lui rău și nu'i dà lui.
31. Că nu toate tuturor folosesc, și nu tot sufletul întru tot bine voește.
32. Nu fii nesățios întru toată desfătăciunea și nu te aplecà la mâncări multe.
33. Că în mâncările cele multe va fi durere, și nesațiul va venì până la îngrețoșare.
34. Pentru nesațiu mulți au pierit; iar cel înfrânat își va înmulțì vieața.

CAP. 38.

Despre doftori și leacuri în boală; cum trebue a plânge pentru morți, ce să gândești la îngropăciuni; despre meșteșuguri și lucrarea pământului.

Cinstește pre doftor cu cinstea lui pentru trebuințe, că și pre el l-au făcut Domnul.
2. Că dela cel prea Inalt este leacul, și dela împărat va luà dar.
3. Știința doftorului înălțà-va capul lui, și înaintea celor mari va fi minunat.
4. Domnul au zidit din pământ leacurile, și omul înțelept nu se va scârbì de ele.
5. Au nu din lemn s'a îndulcit apa, ca să se cunoască puterea lui?
6. Și el au dat oamenilor știință, ca să se mărească întru minunile lui.
7. Cu acestea tămăduește și ridică durerea lui.
8. Făcătorul de unsori cu acestea va face amestecare, și nu este sfârșit lucrurilor lui, și pace dela el este preste fața pământului.
9. Fiule! In boala ta nu fii nebăgător de seamă; ci te roagă Domnului, și el te va tămăduì pre tine.
10. Depărtează păcatul și îndreptează mâinile, și de tot păcatul curățește inima ta.
11. Dă miros cu bună mireazmă și pomenire de făină de grâu, și unge jertfa ta ca și cum n'ar fi nimic.
12. Și doftorului dă'i loc, că și pre el l-au făcut Domnul, și să nu se depărteze dela tine, că și de el ai trebuință.
13. Că este vreme când și în mâinile lor este miros de bună mireazmă.
14. Că și ei se vor rugà Domnului, ca să le deà lor odihnă și sănătate spre vieață.
15. Cel ce păcătuește împrotiva Făcătorului său, cădeà-va în mâinile doftorului.
16. Fiule! Pentru cel mort slobozi lacrămi, și ca și cum ai fi pătimit grele, începe plângere.
17. Și după obiceiul lui acopere trupul lui, și nu trece cu vederea îngropăciunea lui.
18. Amară plângere fă și fierbinte tânguire.
19. Și te jelește după vrednicia lui, o zi sau două pentru clevetirea, și te mângâe de întristare.
20. Că din întristare vine moarte, și întristarea inimii slăbește vîrtutea.
21. Intru necaz rămâne împreună și întristarea; iar vieața săracului este după inimă.
22. Nu dà întristăciunei inima ta, ci o depărtează pre ea, aducându'ți aminte de cele de pre urmă.
23. Și nu uità, că nu este întoarcere, și acestuia nu vei folosì, și ție însuți vei face rău.
24. Adu'ți aminte de judecata lui, că așà va fi și a ta; mie ieri, și ție astăzi.
25. Cu odihna mortului fă să înceteze pomenirea lui, și te mângâe despre el pentru ieșirea duhului lui.

38. 5. Eșire 15, 25.

20. Pilde 15, 31; 17, 23.

26. Ințelepciunea cărturarului pre încet se câștigă, și care puțin ià aminte la lucrul său se va înțelepți.
27. De ce înțelepciune se va umpleà cel ce ține plugul, și se fălește cu strămurarea boldului?
28. Cel ce mână boii și se învăluește în lucrurile lor și vorba lui este de fiii taurilor.
29. Inima lui va dà să întoarcă brazda, și priveghierea lui va fi despre hrana boilor.
30. Așà este fiecare meșter de lemn, și mai marele meșterilor, care noaptea ca și ziua o petrece.
31. Cel ce sapă săpături de peceți, gândul lui este cum să schimbe chipurile.
32. Inima sa o va silì, ca să asemene zugrăveala și priveghierea lui, ca să săvârșască lucrul.
33. Așà meșterul de fier șezând lângă năcovalnă se deprinde cu greutatea fierului.
34. Aburul focului va învârtoșà carnea lui, și cu înfierbântarea căminului se va luptà.
35. Sunetul ciocanului va înnoì urechia lui, și ochii lui la asemănarea uneltei.
36. Inima sa o va pune spre săvârșirea lucrurilor, și priveghierea lui este ca să împodobească după ce'l săvârșește.
37. Așà olarul sezând la lucrul său, și învârtind cu picioarele sale roata,
38. Pururea are grije de lucrul său, ca lucrarea lui să fie multă.
39. Cu mâinile sale va închipuì lutul, și înaintea picioarelor va înduplecà vîrtutea sa.
40. Inima sa o va dà ca să săvârșască netezirea și priveghierea lui, ca să curețe căminul.
41. Toți aceștia întru mâinile lor nădăjduesc, și fiecare întru meșteșugul său este înțelegător.
42. Fără de aceștia nu se zidește cetatea, nici vor lăcuì, nici vor umblà.
43. Și la adunare nu vor trece mai sus; și așezământul judecății nu'l vor socotì, nici vor arătà dreptateà și judecata.
44. Și în pilde nu se vor aflà.
45. Ci zidirea veacului vor întărì, și pofta lor este lucrarea meșteșugului.
46. Afară de cel ce'și dă sufletul său, și cugetă în legea celui prea Inalt.

CAP. 39.

Cel înțelept cearcă cuvintele și faptele celor de demult; se pomenesc datoriile înțcleptului. Dumnezeu întru toate să se laude, lucrurile lui desăvârșit.

Ințelepciunea tuturor celor de demult o va cercà cel înțelept și în prorocii se va îndeletnicì.
2. Graiurile bărbaților celor vestiți le va păzì, și va străbate cuvintele cele încurcate.
3. Ascunsele pildelor le va cercà, și în tainele gâciturilor va petrece.
4. In mijlocul celor mari va slujì, și înaintea povățuitorilor se va arătà.
5. In pământul neamurilor streine va umblà, că cele bune și cele rele întru oameni ispitește.
6. Inima sa o va adaoge a mânecà către Domnul cel ce l-au făcut pre el, și înaintea celui prea Inalt se va rugà.
7. Va deschide gura sa întru rugăciune, și pentru păcatele sale se va rugà.
8. De va vreà Domnul cel mare, de duhul înțelegerii se va umpleà.
9. Acesta ca ploaia va vărsà cuvintele înțelepciunei sale, și întru rugăciune se va mărturisì Domnului.
10. Acesta va îndreptà sfatul lui și știința, și întru cele ascunse ale lui va cugetà.

11. Acesta va arătà învăţătura dăscăliei sale, şi în legea legăturei Domnului se va lăudà.
12. Lăudà-vor înţelepciunea lui mulţi; până în veac nu se va stinge.
13. Nu va pierì pomenirea lui, şi numele lui va fì viu în neamurile neamurilor.
14. Inţelepciunea lui o vor spune neamurile, şi lauda lui o va vestì adunarea.
15. De va rămâneà, nume'şi va lăsà mai mult decât o mie; şi de va odihnì, îşi agoniseşte luiş.
16. Incă cele ce le-am gândit le voiu grăì, şi ca luna plină m'am umplut.
17. Ascultaţi-mă pre mine fiii cei cuvioşi, şi odrăsliţi ca şi trandafirul ce creşte spre curgerea apei.
18. Şi ca tămâea bine mirosiţi miros, şi înfloriţi floare ca crinul.
19. Daţi miros, şi lăudaţi cu cântare, binecuvântaţi pre Domnul întru toate lucrurile.
20. Daţi mărire numelui lui, şi vă mărturisiţi întru lauda lui cu cântările buzelor şi cu alăute, şi aşà să ziceţi întru mărturisire:
21. Lucrurile Domnului toate sunt foarte bune, şi toată porunca în vremea sa va fì.
22. Şi nu este pentruce să zici: ce este aceasta? Că toate în vremea sa se vor cercà.
23. De cuvântul lui a stătut apa ca stogul, şi de graiul gurei lui adunările apelor.
24. Intru porunca lui toată bunavoinţă este, şi nu este cine să împuţineze mântuirea lui.
25. Lucrurile a tot trupul înaintea lui sunt, şi nimic nu se poate ascunde de către ochii lui. Din veac în veac au privit, şi nimic nu este minunat înaintea lui.

39. *21.* Fac. 1, 31; Marcu 7, 37; Fac. 8, 3.

26. Nu poţi zice: ce este aceasta? Pentruce este aceasta? Că toate pentru folosul lor sunt făcute.
27. Binecuvântarea lui a acoperit pământul ca un rîu, şi ca un potop uscatul l-a îmbătat.
28. Aşà mâniea lui o vor moştenì neamurile, precum au prefăcut apele întru sărătură.
29. Căile lui, celor cuvioşi sunt drepte, iar celor fărădelege împiedicări,
30. Cele bune, celor buni s'au zidit din început, iar celor păcătoşi; cele rele.
31. Inceputul a toată trebuinţa vieţii omului este: apa, focul şi fierul şi sarea şi făina de grâu şi mierea şi laptele, sângele strugurului şi untuldelemn şi haina.
32. Acestea toate celor cuvioşi întru bunătăţi vor fì; iar celor păcătoşi întru cele rele se vor întoarce.
33. Sunt duhuri făcute pentru ca să facă izbândă, şi întru mânia lor au întărit bătăile lor.
34. Şi în vremea săvârşirei vor vărsà tăria, şi mânia celui ce i-au făcut pre ei o vor încetà.
35. Focul şi grindina şi foametea şi moartea, toate acestea spre izbândire sunt făcute.
36. Dinţii hiarelor şi scorpiile şi şerpii şi sabie izbânditoare ca să piearză pre cei necredincioşi.
37. Intru porunca lui se vor veselì, şi pre pământ la trebi se vor găţì, şi în vremile sale nu vor trece cuvânt.
38. Pentru aceea din început m'am întărit şi am cugetat, şi în scrisoare am lăsat.
39. Toate lucrurile Domnului bune şi tot folosul în vremea sa îl vor dà.
40. Şi nu se poate zice: aceasta este mai rea decât aceea, că toate în vremea sa se vor adeverì.
41. Şi acum cu toată inima şi gura

lăudaţi şi binecuvântaţi numele Domnului.

CAP. 40.

Indemnare spre lauda lui Dumnezeu. Tânguire despre ticăloşia oamenilor răi.

Necaz mare s'a făcut la tot omul şi jug greu preste fiii lui Adam.

2. Din ziua ieşirei din pântecele mumei lor până în ziua întoarcerei la muma tuturor.

3. Gândurile lor: frica inimei, cugetarea aşteptărei, ziua săvârşirei.

4. Dela cel ce şade pre scaun cu mărire şi până la cel smerit, în pământ şi cenuşe.

5. Dela cel ce poartă iachint şi cunună şi până la cel ce se îmbracă cu pânză groasă.

6. Mânia şi râvna şi turburarea, învăluiala şi frica morţei şi pisma şi pricirea, şi în vremea odihnei întru aşternut somnul nopţei gândul lui îl schimbă.

7. Puţin ca o nimic la odihnă şi de aici în somn ca în zilele streşuirei.

8. Mâhnit de vederea inimei sale, ca şi cum ar fi scăpat dela faţa războiului,

9. In vremea mântuirei sale se scoală, şi se minunează nevăzând nici o frică.

10. Preste tot trupul dela om până la dobitoc; iar preste păcătoşi cu şapte părţi.

11. La acestea moartea şi sângele, pricirea şi sabia, asupriri şi foame, zdrobire şi bătae.

12. Asupra celor fărădelege s'au zidit acestea toate; şi pentru ei s'au făcut potopul.

13. Toate câte sunt din pământ, în pământ se întorc, şi cele ce sunt din ape, în mare se întorc.

14. Tot darul şi strâmbătatea se va şterge; iar credinţa în veac va stà.

15 Banii nedrepţilor, ca rîul vor secà şi ca trăsnetul cel mare în ploaie va răsunà.

16. Când va deschide el mâinile sale, se va veselì, aşà cei ce calcă legea până în sfârşit vor pierì.

17. Seminţiile celor necredincioşi nu vor înmulţì ramurile; ci ca rădăcinile cele necurate pre piatră vârtoasă vor fì.

18. Preste toată apa şi ţărmurile rîului, mai 'nainte de toată buruiana se smulg.

19. Harul ca Raiul întru binecuvântări; şi milostenia în veac rămâne.

20. Vieaţa celui destul lucrător se va îndulcì; şi mai mult decât amândouă cel ce află comoară.

21. Fiii şi zidirea cetăţei întăresc numele; iar mai mult decât amândouă acestea se socoteşte muierea fără de prihană.

22. Vinul şi muzica veselesc inima, şi mai mult decât amândouă iubirea înţelepciunei.

23. Fluerul şi harfa îndulcesc cântarea, şi decât amândouă acestea mai mult limba cea dulce.

24. Dar şi frumuseţe poftească ochiul tău; iar mai mult decât amândouă, mai plăcută este pajiştea verde.

25. Prietinul şi soţul la vreme se întâmpină, şi mai mult decât amândoi muierea cu bărbatul.

26. Fraţii şi ajutorul la vremea necazului; iar mai mult decât amândoi, va izbăvì milostenia.

27. Aurul şi argintul întăresc piciorul; şi mai mult decât amândouă, sfatul este plăcut.

28. Banii şi tăria înalţă inima; şi mai mult decât amândouă, frica Domnului.

29. Temerii de Domnul nimic nu'i lipseşte, şi nu este pentruce căută cu ea ajutor.

40. *12.* Facere 7, 10. *13.* Ecles. 1, 7.

30. Frica Domnului ca Raiul binecuvântărei, şi mai mult decât toată mărirea l-a acoperit pre el.

31. Fiule! Vieaţă cerşetoare să nu trăieşti, mai bine să mori decât să ceri.

32. Omul care caută la masa streină, vieaţa lui nu se socoteşte vieaţă.

33. Pângări-va sufletul său cu mâncări streine; iar omul ştiutor şi învăţat, se va ferì.

34. In gura celui fără de ruşine, dulce va fì cerşirea; iar în pântecele lui ca focul va arde.

CAP. 41.

Căror oameni este plăcută sau amară moartea; trebue a griji de numele bun şi de care lucruri anume să te ruşinezi?

O moarte! Cât de amară este pomenirea ta omului celui ce are pace întru avuţiile sale.

2. Omului celui ce este fără de grije, şi se sporeşte întru toate, şi poate încă mâncà.

3. O moarte! Bună este judecata ta omului celui lipsit şi scăzut de putere.

4. Celui cu adânci bătrâneţe şi celui ce de toate se învălueşte şi este neîncrezător şi a pierdut răbdarea.

5. Nu te teme de judecata morţii, adu'ţi aminte de cele dintâi ale tale, şi de cele de apoi.

6. Această judecată dela Domnul este la tot trupul.

7. Şi pentru ce nu vrei ce place celui prea înalt? Ori zece, ori o sută, ori o mie de ani, nu este în iad mustrare pentru vieaţă.

8. Fii urîţi se fac fiii păcătoşilor şi cei ce petrec în lăcaşurile necredincioşilor.

9. Moştenirea fiilor păcătoşilor va pierì, şi cu sămânţa lor pururea va fì ocară.

10. Pre tatăl necredincios îl vor hulì fiii, că pentru el sunt de batjocură.

11. Vai vouă bărbaţi necredincioşi! Cari aţi părăsit legea Dumnezeului celui prea Înalt

12. Că de vă veţi naşte, spre blestem vă veţi naşte, şi de veţi murì, spre osândă vă veţi osebì.

13. Toate câte sunt din pământ, în pământ se vor întoarce: aşà şi cei necredincioşi, din blestem în pierire.

14. Plânsul oamenilor în trupurile lor; iar numele cel nu bun al păcătoşilor se va stinge.

15. Aibi grijă de nume, că acesta'ţi va rămâneà mai mult decât o mie de comori mari de aur.

16. A vieţii cei bune este numărul zilelor; iar numele cel bun în veci rămâne.

17. Invăţătura cu pace o păziţi fiilor! Că înţelepciunea ascunsă şi comoara neştiută, ce folos este de amândouă?

18. Mai bun este omul, care ascunde nebunia sa, decât omul, care ascunde înţelepciunea sa.

19. Drept aceea, ruşinaţi-vă de cuvântul meu, că nu este bine a te ferì de toată ruşinea; şi nu toate tuturor plac cu bună credinţă.

20. Ruşinaţi-vă de tată şi de mumă pentru curvie, şi de povăţuitor şi puternic pentru minciună.

21. De judecător şi de Domn pentru păcat; de adunare şi de popor pentru fărădelege.

22. De soţ şi de prieten pentru strâmbătate; şi de locul în care lăcueşti pentru furtişag.

23. Şi de adevărul lui Dumnezeu şi făgăduinţa, şi de punerea cotului preste pâini.

24. De ponosul luării şi al dării, şi de tăcere către cei ce ţi se închină.

25. De căutarea la muierea curvă, şi de întoarcerea feţii de către rudenii.
26. De luarea părţii şi a darului, şi de căutarea la muierea cu bărbat.
27. De căutarea la slujnica lui, şi de şederea pre aşternutul ei.
28. De prietini pentru cuvintele cele de imputare, şi de a imputà după ce vei dà.

CAP. 42.

A nu descoperì taina; a grijì de lucrurile casii; fetele fecioare să se păzească; ferirea de tovărăşia cu femei.

De spunerea vorbelor celor din auzit şi de descoperirea cuvintelor celor ascunse.
2. Şi aşà vei fi ruşinos adevărat şi vei aflà har înaintea a tot omul.
3. Iar de acestea să nu te ruşinezi şi nu căutà în faţă, ca să greşeşti.
4. De legea celui prea Inalt şi de aşezământul lui şi de judecată, ca să îndreptezi pre cel necredincios.
5. De cuvântul soţului şi a călătorilor şi de împărţirea moşiei între prietini.
6. De cumpenile şi de măsurile cele adevărate, şi de câştigul celor multe şi acelor puţine.
7. De osebirea vânzării şi a neguţătorilor, şi de multă certarea fiilor, şi de sângerarea coastei robului rău.
8. La muierea rea, bună este pecetea, şi unde sunt mâini multe, în cuie.
9. Orice vei dà, cu număr şi cu măsură dă, şi ce dai, şi ce iei, toate le scrie.
10. De învăţătura celui fără de minte şi a celui nebun şi a celui foarte bătrân, care se priceşte cu cei tineri; şi vei fi cu adevărat învăţat şi lăudat înaintea tuturor celor vii.
11. Fata ascunsă, priveghere este tatălui, şi grija ei depărtează somnul dela el; până este tânără, ca nu cumvà să'i treacă vârsta şi după ce se mărită să nu se urască.
12. Până este fecioară, ca nu cumvà să se pângărească şi în casa părintească să se îngroaşe.
13. Cu bărbatul fiind, să nu cumvà să se smintească.
14. Şi împreună lăcuind, să nu cumvà să stârpească.
15. Spre fata cea neruşinoasă întăreşte paza, ca nu cumvà să te faci bucurie vrăjmaşilor.
16. Poveste în cetate şi defăimare poporului şi înaintea multora să te ruşinezi.
17. Nu căutà la tot omul pentru frumuseţe, şi în mijlocul muierilor nu şedeà.
18. Că din haină iese molia, şi dela muiere răutatea muierii.
19. Mai bună este răutatea bărbatului, decât muierea cea făcătoare de bine, şi decât muierea care face ruşine spre batjocură.
20. Aduce'mi-voiu dar aminte de lucrurile Domnului, şi cele ce am văzut voiu spune cu cuvintele Domnului lucrurile lui.
21. Soarele luminând, preste toate priveşte, şi de mărirea lui plin este lucrul lui.
22. Au n'au dat Domnul sfinţilor ca să spue toate minunile lui, care le-au întărit Domnul atotţiitorul, ca să se întărească întru slava lui toate?
23. Adâncul şi inima cearcă, şi vicleşugurile lor le cugetă.
24. Că au cunoscut Domnul toată ştiinţa, şi au căutat la semnul veacului.
25. Vestind cele ce au trecut şi cele ce vor venì, şi descoperind urmele celor ascunse.

41. *25.* Matei 5, 28.
42. *3.* Leviţi 19, 15; Iacob 2, 1.

26. Nici un gând nu este neştiut de el, şi nici un cuvânt nu s'a ascuns de el.
27. Impodobit-au mărimele înţelepciunei sale, cel ce este mai 'nainte de veac şi în veac.
28. Nici s'au adaus, nici s'au împuţinat, şi sfatul nimănui nu i-a trebuit lui.
29. Cât sunt de dorite lucrurile, şi până la o scântee vrednice de a se privì.
30. Toate acestea trăesc şi petrec în veac, întru toate trebuinţele toate ascultă.
31. Toate sunt pereche, unul împrotiva altuia, şi n'a făcut nimic cu scădere.
32. Una dintru una au întărit cele bune, şi cine se va săturà văzând slava lui?

CAP. 43.

Dumnezeu se laudă pentru zidirea tuturor făpturilor; dar decât toată lauda, el este mai mare.

Mărimea înălţimei, tăriea curăţeniei, forma cerului întru vederea mărirei.
2. Soarele în ivire vestind în ieşire, vas minunat făptura celui prea Inalt.
3. Când este la amiazăzi usucă pământul, şi înaintea arşiţei lui, cine va stà?
4. Căminul suflând în lucrurile arsurii, de trei ori mai tare este soarele arzând munţii.
5. Suflând abur de foc şi strălucind rază, întunecă ochii.
6. Mare este Domnul cel ce l-au făcut pre el, şi cu porunca lui grăbeşte mergerea.
7. Şi luna o au făcut, ca în vremea sa să fie arătare vremilor şi semn veacului.
8. Din lună este semnul sărbătorii, lumină, care scade până la sfârşit.
9. Luna după numele ei este, minunate schimbări face crescând.
10. Vas taberilor întru înălţime, întru tăriea cerului strălucind.
11. Frumuseţea cerului este mărirea stelelor, podoabă luminând întru cele înalte Domnul.
12. In cuvintele celui sfânt vor stà la judecată, nici vor scădeà în stările sale.
13. Vezi curcubeul, şi binecuvintează pre cel ce l-au făcut pre el; că foarte frumos este în strălucirea sa.
14. Incunjurat-au cerul împrejur cu mărire, mâinile celui prea Inalt l-au întins pre el.
15. Cu porunca lui a grăbit zăpada, şi grăbeşte fulgerile după judecata sa.
16. Pentru aceea se deschid vistieriile, şi norii zboară ca pasările.
17. Cu slava sa întăreşte norii şi sfăramă pietrile grindenei.
18. Şi de căutarea lui se vor cutremurà munţii.
19. Cu voea lui suflă austrul; glasul tunetului lui a făcut ca să mugească pământul.
20. Şi viforul miezului nopţii şi volbura vântului,
21. Presară zăpada ca pasările ce zboară, şi ca şi cum poposeşte lăcusta este pogorîrea ei.
22. De frumuseţea albimei ei se va mirà ochiul, şi de ploaea ei se va spăimântà inima.
23. Şi bruma ca sarea o varsă pre pământ, care dacă înghiaţă, se face ca vârfurile de ţepuşi.
24. Vânt rece va suflà dela miazănoapte, şi va îngheţà apa toată, adunarea apei va acoperì, şi se va îmbrăcà ca şi cu o platoşă apa.
25. Mâncà-va munţii, şi va arde pustiul, şi va stinge verdeaţa ca focul.

30. Ps. 148, 6.

43. *13.* Fac. 9, 13.

26. Lecuire repede a tuturor acestora va fi negura, roua întâmpinând va stâmpără de zăduf.
27. Că cuvântul său a făcut să înceteze adâncul, şi a sădit într'însul ostroave.
28. Cei ce umblă pre mare, povestesc primejdiile ei, şi cu auzirile urechilor noastre ne mirăm.
29. Şi acolo sunt lucruri prea mărite şi minunate, felurimea a tot dobitocul, făptura chiţilor.
30. Printr'însul este sporul săvârşitului lui, şi în cuvântul lui s'au aşezat toate.
31. Multe vom grăi, şi nu vom ajunge, şi sfârşitul cuvintelor el este întru toate.
32. Mărind, ce vom puteà? Că el este cel mare decât toate lucrurile sale.
33. Groaznic este Domnul, şi mare foarte, şi minunată este puterea lui.
34. Slăvind pre Domnul, înălţaţi'l cât veţi puteà, pentrucă va prisosì încă.
35. Şi înălţându'l pre el, întăriţi-vă şi nu vă osteniţi, pentrucă nu veţi ajunge.
36. Cine l-a văzut pre el, şi va povestì? Şi cine'l măreşte pre el, precum este?
37. Multe ascunse sunt mai mari decât acestea; că puţine am văzut din lucrurile lui.
38. Că toate le-au făcut Domnul, şi celor cuvioşi le-au dat înţelepciune.

CAP. 44

LAUDA PATRIARHILOR VECHI.

Lauda bărbaţilor celor luminaţi: Enoh, Noe, Avraam, şi făgăduinţele lui Isaac şi ale lui Iacov.

Să lăudăm pre bărbaţii cei măriţi şi pre părinţii noştri în neamul lor.

33. Ps. 144, 3. 34. Ps. 105, 2.

2. Multă mărire au făcut Domnul, slava lui din veci.
3. Stăpânind întru împărăţiile lor, şi bărbaţi vestiţi în putere,
4. Sfătui-vor întru înţelegerea lor, vestiţi fiind întru prorocii.
5. Povăţuitorii poporului în sfaturi şi în înţelegerea ştiinţei norodului.
6. Inţelepte cuvinte întru învăţătura lor cercând versurile cântăreţilor, şi cântări scrise grăind.
7. Bărbaţi bogaţi dăruiţi cu putere având pace în lăcaşurile lor.
8. Toţi aceştia în neamurile sale s'au mărit, şi în zilele lor au fost de laudă.
9. Sunt dintre ei, cari au lăsat nume, ca să vestească laudele lor.
10. Şi sunt, de cari nu este pomenire, şi au pierit ca şi cum n'ar fi fost, şi s'au născut ca şi cum nu s'ar fi născut ei, şi fiii lor după ei.
11. Ci numai aceştia sunt bărbaţii milei, ale cărora dreptăţi nu s'au uitat.
12. Cu sămânţa lor va rămâneà bună moştenire nepoţilor, întru aşezământuri de lege a stătut sămânţa lor, şi fiii lor în locul lor.
13. Până în veac va rămâneà sămânţa lor, şi mărirea lor nu va pierì.
14. Trupul lor cu pace s'a îngropat, şi numele lor trăieşte întru neamuri.
15. Inţelepciunea lor o povestesc popoarele, şi lauda lor o veşteşte adunarea.
16. Enoh bine plăcut Domnului fiind s'a mutat, pildă de pocăinţă neamurilor.
17. Noe s'a aflat desăvârşit, drept; în vremea mâniei s'a făcut împăcarea.
18. Pentru aceea a fost lui rămăşiţă pre pământ, când s'a făcut potopul.

44. 16. Fac. 5, 24; Evrei 11, 5.
17. Fac. 9, 9. 18. Fac. 6, 9 şi 7, 1.

19. Legătură veşnică cu el s'a aşezat, ca să nu se mai piarză de potop tot trupul.
20. Avraam a fost mare părinte a multe neamuri, şi nu s'a aflat altul asemenea lui întru mărire.
21. Care a păzit legea celui prea Inalt, şi au făcut legătură cu el.
22. Şi în trupul său a pus legătură, şi în ispită s'a aflat credincios.
23. Pentru aceea cu jurământ au aşezat lui; cum că întru sămânţa lui va binecuvântà neamurile, şi o va înmulţì ca ţărâna pământului, şi ca stelele va înălţà sămânţa lui.
24. Şi să le deà lor moştenire dela mare până la mare, şi dela rîu până la marginea pământului.
25. Aşijderea şi întru Isaac au întărit pentru Avraam tatăl lui.
26. Binecuvântarea tuturor oamenilor, şi aşezământul de lege au odihnit pre capul lui Iacov.
27. Cunoscutu-l-au pre el întru binecuvântările sale, şi i-au dat lui moştenire.
28. Şi au osebit părţile lui, în douăsprezece neamuri le-au împărţit.

CAP. 45.

Lauda lui Moisì şi a lui Aaron; rîvna lui Finees.

Şi au scos dintru el bărbat de milă, care a aflat har înaintea ochilor a tot trupul, pre Moisì cel iubit de Dumnezeu şi de oameni, a căruia pomenire este întru binecuvântări.
2. Asemănatu-l-au pre el cu mărirea sfinţilor, şi l-au mărit pre el cu frică asupra vrăjmaşilor, şi cu cuvintele lui au făcut să înceteze semnele.
3. Măritu-l-au pre el înaintea feţei împăraţilor.
4. Dat au prin el porunci poporului său, şi i-au arătat lui slava sa.
5. Pentru credinţa şi pentru blândeţele lui l-au sfinţit; alesu-l-au pre el din tot trupul, făcutu-l-au pre el să auză glasul său, şi l-au băgat pre el în negură.
6. Şi i-au dat lui înaintea feţii porunci, legea vieţii şi a ştiinţei, ca să înveţe pre Iacov aşezământul de lege al său şi pre Israil judecăţile sale.
7. Inălţat-au pre Aaron sfânt asemenea lui, pre fratele lui din neamul lui Levì.
8. Intărit-au cu el legătură veşnică şi i-au dat preoţiea poporului.
9. Fericitu-l-au pre el cu bună podoabă şi l-au încins pre el cu haină de mărire.
10. Imbrăcatu-l-au cu săvârşire de laudă şi l-au întărit pre el cu armele vîrtutei.
11. Nădragi şi haină lungă până în pământ şi umărar; şi l-au încunjurat pre el cu rodioare de aur şi cu clopoţei mulţi împrejur.
12. Ca să răsune glas în umblarea lui, auzit să facă sunetul în Biserică întru pomenirea fiilor poporului său.
13. In veşmânt sfânt cu aur şi cu vânăt şi cu mohorît, lucru de împestritor, cu Engolpiul judecăţii şi cu arătările adevărului.
14. Cu fir răsucit lucru de meşter, cu pietre scumpe săpate ca pecetea, legate cu aur, lucru de tăetor de piatră întru pomenire, cu scrisoare săpată după numărul neamurilor lui Israil
15. Cunună de aur deasupra mitrei, închipuirea peceţii sfinţeniei, mărirea cinstei, lucrul vîrtutei, poftele ochilor împodobite înfrumuseţat.

---

19. Fac. 8, 30. *20.* Galat. 3, 6.
23. Fac. 12, 2; 15, 6; 17, 4.
45. *1.* Eşire 11, 3. *3.* Eşire 6, 5 şi 8.

5. Eşire 20, 21. *7.* Eşire 16, 10.
9. Evrei 3, 2 şi 5. *11.* Eşire 28, 30.

16. Mai 'nainte de el n'a fost ca
acelea până în veac, nu s'a îmbră-
cat dintr'alt neam, fără numai sin-
guri fiii lui şi nepoţii lui totdeauna.
17. Jertfa lui vor aduce de tot în
toată ziua de două ori neîncetat.
18. Umplut-a Moisì mâinele, şi
l-a uns pre el cu untdelemn sfânt.
19. A fost lui spre legătură ve-
şnică, şi seminţiei lui în toate zilele
cerului ca să slujească lui împre-
ună, şi să preoţească şi să bine-
cuvinteze pre poporul lui întru nu-
mele lui.
20. Alesu-l-au pre el din toţi cei
vii, ca să aducă jertfă Domnului;
tămâie şi miros de bună mireasmă
întru pomenire, ca să se roage pen-
tru poporul său.
21. Datu-i-au lui poruncile sale, şi
putere preste aşezământurile jude-
căţilor, ca să înveţe pre Iacov măr-
turiile, şi în legea lui să lumineze
pre Israil.
22. Stătut-au împotriva lui cei stre-
ini, şi au pismuit asupra lui în pustie.
23. Oamenii cei ce erau cu Da-
tan şi cu Aviron, şi adunarea lui
Corè cu mânie şi cu urgie.
24. Văzut-au Domnul, şi nu i-au
plăcut lui, şi ei s'au mistuit de iu-
ţimea mâniei.
25. Făcut-au cu ei minuni, mi-
stuindu'i pre ei cu focul văpăii sale.
26. Şi au adaos lui Aaron mărire,
şi i-au dat lui moştenire.
27. Pârga roadelor dintâiu au în-
părţit lor. Pâine mai întâiu le-au gă-
tit lor să se sature.
28. Că jertfele Domnului vor mâncà,
care le-au dat lui şi seminţiei lui.
29. Iar în pământul poporului mo-
ştenire nu va aveà, şi parte nu este
lui întru popor.
30. Că el este partea moştenirei lui.
31. Şi Finees, fiul lui Eleazar, al
treilea este întru mărire râvnind el
întru frica Domnului.
32. Că a stătut când s'a întors
poporul cu bunătatea şi sârguinţa
sufletului său, şi s'a rugat pentru
Israil.
33. Pentru aceea i-au pus lui le-
gătură de pace, înainte stătător ce-
lor sfinte, şi poporului său, ca să
fie lui şi seminţiei lui mărirea pre-
oţiei în veci.
34. Şi legătură cu David, fiu din
seminţia lui Iuda, ca să moştenească
împărăţia fiii lui, unul după altul
singur; aşà moştenire au dat lui
Aaron şi seminţiei lui.
35. Să deà vouă înţelepciune în-
tru inima voastră, ca să judecaţi
pre poporul lui cu dreptate, ca să
nu se stingă bunătăţile lor şi mă-
rirea lor în seminţiile lor.

CAP. 46.

Laudă pre Isus Navì, pre Halev şi pre judecătorii cei drepţi.

Tare în războaie Isus Navì, şi ur-
mător lui Moisì în prorocii.
2. Care a fost după numele său
mare spre mântuirea aleşilor lui, bi-
ruind pre vrăşmaşii cari se sculau
asupră-le, ca să moştenească pre
Israil.
3. Cât de mărit s'a făcut ridicând
mâinile sale, şi întinzând sabie a-
supra cetăţilor!
4. Cine mai'nainte de el a fost
aşà? Că răsboaele Domnului el le-a
povăţuit.
5. Au nu prin mâna lui s'a întur-
nat soarele, şi o zi s'a făcut ca două?
6. Chemat-a pre cel prea Inalt
puternic, necăjindu'l pre el vrăjmaşii
cei de prin prejur.
7. Şi l-au auzit pre el Domnul cel
mare cu pietre de grindină ale pu-
terei cei tari.

18. Leviţi 8, 12.
25. Numere 16, 1—3; Cor. 10, 10; Iuda 11.
31. Numere 25, 12; Numere 25, 7.

46. *5.* Isus Navì 10, 13.

8. Rupt-a răsboiu asupra neamului, și când s'a pogorît a pierdut pre cei protivnici.

9. Ca să cunoască neamurile urmarea lor, că înaintea Domnului este răsboiul lui, că a urmat după cel Puternic.

10. Și în zilele lui Moisì a făcut milă el, și Halev fiul lui Iefoni a stà împrotiva vrăjmașului, a oprì pre popor dela păcat și a potolì răpștirea răutății.

11. Și ei doi fiind s'au mântuit din șase sute de mii de pedestrași, ca să'i bage întru moștenire în pământul din care curge lapte și miere.

12. Și au dat Domnul lui Halev tărie, și până la bătrânețe a rămas la el, să se suie el în locul cel înalt al pământului; și sămânța lui a ținut moștenire.

13. Ca să vază toți fiii lui Israil, că bine este a ascultà de Domnul.

14. Și judecătorii toți pre numele său, a cărora inimă n'a curvit, și cari nu s'au întors dela Domnul, fie pomenirea lor întru binecuvântare.

15. Oasele lor să odrăslească din locul său, și numele lor să se înnoiască întru fiii lor cei măriți.

16. Iubit de Domnul său a fost Samuil prorocul Domnului, așezat-a întru împărăție și a uns domn preste neamul său.

17. Cu legea Domnului a judecat adunarea, și au cercetat Domnul pre Iacov.

18. Intru credința sa s'a adeverit proroc, și s'a cunoscut întru credința sa credincios vedeniei.

19. Și a chemat pre Domnul cel puternic, când a bătut pre vrăjmașii săi de primprejur prin aducerea de miel sugar.

20. Și au tunat din cer Domnul, și cu sunet mare auzit au făcut glasul său.

21. Și au înfrânt pre povățuitorii Tirienilor și pre toți boierii Filistimului.

22. Și mai 'nainte de vremea adormirei veacului, a mărturisit înaintea Domnului și a unsului lui: bani, și până la încălțăminte dela tot trupul n'a luat, și nu l-a învinovățit pre el nici un om.

23. Și după ce a adormit, a prorocit, și a arătat împăratului sfârșitul lui, a înălțat glasul său din pământ întru prorocie, ca să piarză fărădelegea poporului.

CAP. 47.

Laudă pre Natan prorocul, pre David și vârsta cea mai dintâiu a lui Solomon și îi hulește bătrânețile; nebunia lui Rovoam; defăimează închinarea de idoli a lui Ierovoam.

Și după acesta s'a sculat Natan a prorocì în zilele lui David.

2. Ca seul cel osebit dela jertfa mântuirei, așà David dintre fiii lui Israil.

3. Cu leii s'a jucat ca și cu iezii și cu urșii ca și cu mieii oilor.

4. In tinerețile sale, au n'a omorît pre uriaș? Și a șters ocara din neam, când a ridicat mâna sa cu piatra praștiei, și a doborît sumeția lui Goliat?

5. Că a chemat pre Domnul cel prea înalt, cel ce au dat putere în dreapta lui să omoare pre omul cel tare în răsboiu, ca să înalțe cornul neamului său.

6. Așà întru zeci de mii l-a mărit pre el, și l-a lăudat pre el, întru binecuvântările Domnulni, aducând lui stemă de mărire.

---

9. Numere 14, 6.
19. 1 Imp. 7, 9 și 10.

21. 1 Imp. 7, 11. *22.* 1 Imp 12, 3.
23. 1 Imp. 28, 15.
47. *1.* 2 Imp. 12, 1. *2.* 35, 2; Lev. 19, 5.
3. 1 Imp. 17, 34. *4.* 1 Imp. 17, 49.
6. 1 Imp. 18, 7.

7. Că a înfrânt pre vrăjmaşi prin-
prejur, şi a defăimat pre Filistimii
cei împrotivnici, până în ziua de a-
stăzi a sfărâmat cornul lor.
8. Intru tot lucrul său, dà măr-
turisire sfântului celui prea înalt,
prin cuvinte de mărire.
9. Cu toată inima sa a lăudat, şi
a iubit pre cel ce l-au făcut pre el.
10. Şi a pus cântăreţi înaintea al-
tarului, şi din glasul lor se îndul-
ceau versurile.
11. Dat-a în sărbători bună cuvi-
inţă, şi a împodobit vremile până
la sfârşit, lăudând ei numele cel sfânt
al lui, şi de dimineaţa răsunând sfin-
ţirea.
12. Domnul au şters păcatele lui,
şi au înălţat în veci cornul lui, şi i-au
dat lui făgăduinţa împăraţilor şi
scaunul mărirei întru Israil.
13. După acesta s'a sculat fiul
cel înţelept şi pentru dânsul a o-
dihnit întru lărgime.
14. Solomon a împărăţit în zilele
păcei, căruia Dumnezeu i-au dat o-
dihnă primprejur, ca să zidească
casă întru numele lui şi să gătea-
scă sfinţire în veci.
15. Cât de înţelept ai fost în ti-
nereţele tale, şi te-ai umplut ca un
rîu de înţelegere.
16. Acoperit-a sufletul tău pămân-
tul, şi l-ai umplut cu pildele gâci-
turilor.
17. La ostroave departe a ajuns
numele tău, şi iubit ai fost întru
pacea ta.
18. Pentru cântece, pentru pilde,
pentru parimii şi pentru tâlmăciri
s'au mirat de tine ţările.
19. Intru numele Domnului Dum-
nezeului, cel ce s'au numit: Dumne-
zeul lui Israil,
20. Adunat-ai ca cositorul aurul,
şi ca plumbul ai înmulţit argintul.

12. 2 Imp. 12, 13.
14. 3 Imp. 4, 21 şi 5, 1.
16. 3 Imp. 4, 31.

21. Plecat-ai sânurile tale muie-
rilor, şi te-ai volnicit întru trupul
tău.
22. Dat-ai ocara întru mărirea ta,
şi ai spurcat sămânţa ta, ca să a-
duci mânie preste fiii tăi, şi m'am
umilit pentru nebunia ta, ca să se
împărţească împărăţia în două părţi,
şi dela Efraim să înceapă împără-
ţie neascultătoare.
23. Iar Domnul nu va părăsì mila
sa, şi nu se va depărtà dela lucru-
rile sale.
24. Nici va pierde pre nepoţii ce-
lui ales, şi sămânţa celui ce l-a iu-
bit pre el nu o va stinge.
25. Şi a dat rămăşiţă lui Iacov
şi lui David dintr'însul rădăcină.
26. Şi s'a odihnit Solomon cu pă-
rinţii săi.
27. Şi a lăsat după sine din să-
mânţa sa nebunie poporului, şi pre
Rovoam cel cu puţină înţelepciune,
care cu sfatul său a abătut poporul.
28. Şi pre Ierovoam feciorul lui
Navat, care a făcut pre Israil ca să
păcătuiască, şi a dat lui Efraim ca-
lea păcatului.
29. Şi s'au înmulţit păcatele lor
foarte, în cât i-a mutat pre ei din
pământul lor.
30. Şi a cercetat toată răutatea,
până ce a venit izbânda preste ei.

CAP. 48.

Ilie, Eliseiu, Ezechia, Isaia proroc mare, care povăţuind s'au mântuit Evreii de Asirieni.

Şi s'a sculat prorocul Ilie ca fo-
cul, şi cuvântul lui ca făclia ardeà.
2. Care a adus preste ei foametea,
şi cu râvna sa i-a împuţinat pre ei.
3. Cu cuvântul Domnului a oprit
cerul, şi de trei ori a pogorît foc.
4. Cât te-ai mărit Ilie întru minu-

21. 3 Imp. 11, 1. *22.* 3. Imp. 12, 16.
28. 3 Imp. 12, 28.
48. *1.* 3 Imp. 16, 1. *3.* 3 Imp. 17, 1.
4. 4 Imp. 1, 10 şi 12.

nile tale? Şi cine este asemenea ţie, ca să se laude?

5. Cel ce ai învieat pre morţi din morţi, şi din iad cu cuvântul celui prea Inalt.

6. Cel ce ai pogorît pre împăraţi la pierzare, şi pre cei măreţi de pre scaunul lor.

7. Cel ce ai auzit în Sina mustrare, şi în Horiv judecăţile izbândirei.

8. Cel ce ai uns împăraţi spre răsplătire, şi proroci următori după tine.

9 Cel ce te-ai înălţat prin vifor de foc, şi cu car de cai de foc.

10. Cel ce eşti scris în mustrări la vremi, ca să potoleşti mâniea mai 'nainte de mânie, să întorci inima tatălui către fiu, şi să aşezi seminţiile lui Iacov.

11. Fericiţi cei ce te-au văzut pre tine, şi cei ce întru dragoste au adormit, că şi noi cu vieaţă vom trăi.

12. Ilie, care cu viforul s'a acoperit, şi Eliseiu s'a umplut de duhul lui.

13. In zilele sale nu s'a clătit de biruitori; şi nimeni nu l-a supus pre el.

14. Tot cuvântul n'a fost ascuns înaintea lui, şi întru adormire a prorocit trupul lui.

15. Şi în vieaţa sa a făcut semne, şi la moarte minunate au fost lucrurile lui.

16. Cu toate acestea nu s'a pocăit poporul, şi n'a încetat dela păcate, până ce s'a prădat din pământul său, şi s'a risipit în tot pământul.

17. Şi a rămas popor puţin, şi domn în casa lui David.

18. Unii dintre ei au făcut ce este plăcut; iar unii au înmulţit păcatele.

19. Ezechia a întărit cetatea sa, şi a adus în mijlocul ei apă.

20. Săpat-a cu fier piatra cea colţurată, şi a zidit izvoare de ape.

21. In zilele lui suitu-s'a Senahirim, şi a trimis pre Rapsachi, şi a ridicat mâna sa asupra Sionului, şi s'a semeţit cu trufiea sa.

22. Atunci s'au clătit inimile şi mâinile lor, şi s'au chinuit, ca cele ce nasc, şi au chemat pre Domnul cel milostiv, întinzând ei mâinile lor către el.

23. Şi cel sfânt din cer degrab i-au auzit pre ei, şi i-au mântuit pre ei prin mâna lui Isaiea.

24. Lovit-a tabăra Asirienilor, şi i-a omorît pre ei îngerul lui.

25. Pentrucă a făcut Ezechia ce a plăcut Domnului, şi s'a întărit în căile lui David tatălui său, care le-a poruncit Isaia prorocul cel mare şi credincios întru vedeniea sa.

26. In zilele lui s'a întumat soarele, şi a înmulţit împăratului vieaţa.

27. Cu duh mare a văzut cele de pre urmă, şi a mângâiat pre cei ce plângeau în Sion.

28. Până în veci s'au arătat cele ce vor să fie, şi cele ascunse mai 'nainte de ce au venit ele.

CAP. 49.

Despre Iosiea şi împăraţii Iudii. Despre prorocii mari şi mici şi despre alţi bărbaţi şi patriarhi vestiţi.

Pomenirea lui Iosie întru tocmirea tămâiei meşteşugită cu lucrul făcătorului de mir.

2. In toată gura, ca mierea se va îndulcì şi ca muzica la ospăţul vinului.

3. Acesta s'a îndreptat, când s'a

5. 3 Imp. 17, 22. *9.* 4 Imp. 2, 11.
14. 4 Imp. 2, 11; 4 Imp. 13, 19, 20, 21.

21. 4 Imp. 18, 13; Isaia 36, 1.
24. 4 Imp. 19, 35; Tovie 1, 16.
25. Isaia 37, 36. *26.* Isaia 38, 8.
49. *3.* 4 Imp. 23, 4.

întors poporul, şi a stricat urîciunile fărădelegii.

4. Indreptat-a către Domnul inima sa în zilele celor fărădelege, întărit-a buna credinţă.

5. Afară de David şi de Ezechia şi de Iosiea, toţi au păcătuit.

6. Pentrucă au părăsit legea celui prea Inalt; împăraţii lui Iuda au încetat, pentrucă au dat cornul său altora, şi mărirea sa neamului strein.

7. Ars-au cetatea cea aleasă a sfinţirei, şi au pustiit căile ei prin mâna lui Ieremia.

8. Că l-a chinuit pre el şi în mitras s-a sfinţit proroc, ca să desrădăcineze şi să necăjească şi să piarză, asemenea să zidească şi să sădească.

9. Iezechiil cel ce a văzut vedeniea mărirei, care i-au arătat lui pre carul Heruvimilor.

10. Că şi-au adus aminte de vrăjmaşi cu ploaie, şi bine au făcut celor ce şi-au îndreptat căile.

11. Şi oasele celor doisprezece Prooroci, să odrăslească din locul lor.

12. Şi au mângâiat pre Iacov, şi i-au mântuit pre ei cu credinţa nădejdei.

13. Cum vom mărì pre Zorovavel? Că şi el este ca o pecete în mâna dreaptă.

14. Aşà Isus fiul lui Iosedec, carii în zilele lor au zidit casă şi au înălţat Biserică sfântă Domnului, gătită spre mărire veşnică.

15. Şi pomenirea lui Neemiea este întru multă vreme, cel ce ne-a ridicat nouă zidurile cele căzute şi a întărit porţi şi zăvoare şi a ridicat casele noastre.

16. Nici unul nu s'a făcut ca Enoh pre pământ, pentru că şi el s'a luat de pre pământ.

17. Nici ca Iosif s'a făcut bărbat povăţuitor fraţilor, întărire poporului şi oasele lui s'au cercetat.

18. Sit şi Sim între oameni s'au mărit, şi mai mult decât tot viețuitorul întru zidirea lui Adam.

CAP. 50.

Pre Simon fiul lui Onie îl laudă, şi huleşte pre cei de alt neam, pre Sikimeni şi pre Samarineni.

Simon fiul lui Onie, preotul cel mare, care în vieaţa sa a sprijinit casa şi în zilele sale a întărit Biserica.

2. Şi de el s'a întemeiat înălţimea a doua, tăriea cea înaltă a sfintei împrejur.

3. In zilele lui s'a micşorat sprijinitorul apelor cel de aramă ca marea împrejur.

4 Cel ce a păzit pre poporul său de cădere şi a întărit cetatea spre încunjurare.

5. Cât s'a mărit întru întoarcerea poporului, întru ieşirea acoperemântului casei.

6. Ca luceafărul de dimineaţă în mijlocul norului; ca luna plină în zilele ei.

7. Ca soarele strălucind preste Biserica celui prea Inalt şi ca curcubeul luminând în norii mărirei.

8. Ca floarea trandafirului în zilele primăverii, ca crinii la curgerea apelor.

9. Ca odrasla Livanului în zilele verii, ca focul şi ca tămâea pre căţue.

10. Ca vasul cel de aur bătut şi împodobit cu tot felul de piatră scumpă.

11. Ca maslinul ce odrăsleşte roade, şi ca chiparosul ce se înalţă în nori.

12. Când a luat el haina mărirei şi s'a îmbrăcat cu săvârşirea laudei.

7. 4 Imp. 25, 9. *9.* Ezechiil 1, 4; *14.* Agheu 1, 1 şi 12. *15.* Zah. 3, 1; Neem. 7, 1;

17. Fac. 41, 40. *18.* Fac. 4, 25.
50. *1.* 1. Macav. 12, 7.

13. Când se suià el la altarul cel sfânt, slăveà îmbrăcămintea sfinţeniei; iar când primeà părţile din mâinile preoţilor şi el stând lângă grătarul cuptorului.

14. Împrejurul lui cununa fraţilor, ca odrasla chiedrului în Livan, şi l-a încunjurat pre el ca stâlpările de finic.

15. Şi toţi fiii lui Aaron întru mărirea sa şi aducerea Domnului în mâinile lor înaintea a toată adunarea lui Israil.

16. Şi slujind la altar să împodobească aducerea celui prea Inalt atotţiitorului.

17. A întins la vas mâna sa, şi a băut din sângele strugurului.

18. Vărsat-a la temeliile jertfelnicului miros de bună mireasmă celui Inalt Impăratului tuturor; atunci au strigat fiii lui Aaron, cu trâmbiţe bătute au răsunat.

19. Auzit au făcut glas mare întru pomenire înaintea celui prea Inalt.

20. Atunci tot poporul împreună s'a grăbit şi a căzut cu faţa pre pământ, ca să se închine Domnului său atotţiitorului, Dumnezeului celui prea înalt.

21. Şi au lăudat cântăreţii cu glasurile lor în casa cea mare, îndulcitu-s'a viersul şi s'a rugat poporul Domnului celui prea Inalt cu rugăciune înaintea celui milostiv, până ce s'a săvârşit podoaba Domnului şi slujba lui a sfârşit.

22. Atunci pogorîndu-se, ridicat-a mâinile sale preste toată adunarea fiilor lui Israil ca să deà binecuvântare Domnului cu buzele sale şi întru numele lui să se laude.

23. Şi a îndoit închinăciunea, ca să arate binecuvântare dela cel prea Inalt.

24. Şi acum binecuvântaţi pre Dumnezeu, toţi, pre cel ce face mari pretutindenea.

25. Cel ce înalţă zilele noastre din mitras şi face cu noi după mila sa.

26. Să ne deà nouă veseliea inimii, şi să fie pace în zilele noastre întru Israil până ce vor fi zilele veacului, ca să întărească la noi credinţa milii sale şi în zilele lui să ne izbăvească pre noi.

27. Două neamuri a urît sufletul meu şi al treilea nu este neam:

28. Cei ce şed în muntele Samariei Filistenii şi poporul cel nebun, care lăcueşte în Sichima.

29. Invăţătura înţelegerei şi a ştiinţei am scris în cartea aceasta eu Isus fiul lui Sirah Ierusalimneanul, care a vărsat ploaie de înţelepciune din inima sa.

30. Fericit este cel ce va petrece întru acestea; şi cel ce va pune acestea în inima sa, înţelept va fi.

31. Că de va face acestea, la toate va puteà, că lumina Domnului este urma lui, şi dă celor credincioşi înţelepciune. Bine este cuvântat Domnul în veac, fie! fie!

CAP. 51.

Mulţămita lui Sirah pentru binefacerile lui Dumnezeu, şi îndemn prin pilda sa a cercà înţelepciunea cu bărbăţie.

Mărturisì-mă-voiu ţie Doamne Impărate, şi te voiu lăudà pre tine Dumnezeule mântuitorul meu.

2. Mărturisescu-mă numelui tău, că acoperitor şi ajutor te-ai făcut mie, şi ai mântuit trupul meu dela pierire.

3. Şi din laţul limbei ocărâtoare, şi de buzele celor ce grăiesc minciună, şi înaintea celor ce stau înainte te-ai făcut mie ajutor.

4. Şi m'ai izbăvit pre mine după mulţimea milei şi a numelui tău, dela cei ce răcneau gata să mă mănânce.

18. Num. 10, 2.

5. Din mâna celor ce căutau sufletul meu, din multe necazuri, care le-am avut.

6. Din năduşirea văpăiei de prin prejur, şi din mijlocul focului unde nu m'am ars.

7. Din adâncul pântecelui iadului şi de limba necurată, şi de cuvântul mincinos, şi de limba cea nedreaptă cu pâră la împăratul,

8. Apropiatu-s'a până la moarte sufletul meu, şi vieaţa mea erà aproape de iadul cel mai de jos.

9. Incunjuratu-m'au de toate părţile, şi nu erà cine să'mi ajute, căutat-am ajutorul oamenilor, şi nu erà.

10. Şi mi-am adus aminte de mila ta Doamne, şi de lucrarea ta cea din veac.

11. Că mântueşti pre cei ce te aşteaptă pre tine, şi'i izbăveşti pre ei din mâna vrăjmaşilor.

12. Şi am înălţat pre pământ rugăciunea mea, şi m'am rugat pentru mântuirea mea din moarte.

13. Chemat-am pre Domnul, Tatăl Domnului meu, ca să nu mă părăsească în zilele necazului, şi în vremea trufaşilor fără de ajutor.

14. Lăudà-voiu numele tău neîncetat, şi'l voiu cântà întru mărturisire, şi s'a auzit rugăciunea mea.

15. Că m'ai mântuit pre mine din pierire, şi m'ai scos din vreme rea.

16. Pentru aceea mă voiu mărturisì şi te voiu lăudà, şi bine voiu cuvântà numele Domnului.

17. Când încă eram mai tânăr, mai 'nainte până a nu rătăcì am căutat înţelepciunea a o aveà întru rugăciunea mea.

18. Inaintea Bisericii m'am rugat pentru ea, şi până la cele de pre urmă o voiu căutà pre ea.

19. Ca de floarea strugurului copt, aşà s'a veselit inima mea de ea.

20. Incălecat-a piciorul meu cu dreptate, din tinereţile mele o am cercat pre ea.

21. Plecat-am puţin urechea mea, şi am primit, şi multă învăţătură mi-am aflat.

22. Procopsit-am într'însa; celui ce mi-au dat mie înţelepciune voiu dà mărire.

23. Că am cugetat ca să o fac pre ea, şi am râvnit binele, şi nu mă voiu ruşinà.

24. Foarte s'a nevoit sufletul meu pentru ea, şi întru toată fapta mea sârguitor am fost.

25. Mâinile mele le-am întins spre înălţime, şi de neştiinţele ei m'am tânguit.

26. Sufletul meu l-am îndreptat la dânsa, şi întru curăţenie o am aflat pre ea; inima mea mi-am lipit de ea din început.

27. Pentru aceea nu mă voiu părăsì de ea.

28. Şi pântecele meu s'a turburat căutând-o pre ea, pentru aceea bună comoară mi-am agonisit.

29. Dat-au Domnul limbă mie plata mea, şi cu aceea îl voiu lăudà pre el.

30. Apropiaţi-vă către mine cei neînvăţaţi, şi rămâneţi în casa învăţăturei.

31. Pentru ce întârziaţi la acestea şi sufletele voastre înseloşază foarte?

32. Deschis-am gura mea şi am grăit: agonisiţi-vă fără de argint.

33. Supuneţi cerbicea voastră supt jug, şi să primească sufletul vostru învăţătură; aproape este a o aflà pre ea.

34. Vedeţi cu ochii voştri, că puţin m'am ostenit, şi multă odihnă mi-am aflat.

35. Luaţi învăţătură, că mult număr de argint, şi mult aur veţi câştigà cu ea.

36. Veselească-se sufletul vostru de mila lui şi să nu vă ruşinaţi de lauda lui.

37. Lucraţi lucrul vostru mai 'nainte de vreme, şi vă va dà plata voastră în vremea sa.

32. Isaia 55, 1.

ISTORIA SUSANEI

Doi bătrâni umblă să curvească cu Susana; judecata morței asupra Susanei; mântuirea ei prin Daniil.

Erà un om lăcuind în Vavilon și numele lui Ioachim.

2. Și a luat muiere al căreea numele îi erà Susana, fata lui Helchia, frumoasă foarte și cu frica lui Dumnezeu,

3. Și părinții ei drepți fiind, au învățat pre fata lor după legea lui Moisì.

4. Și erà Ioachim bogat foarte, și aveà el grădină aproape de casa sa

5. Și se adunau la el Iudeii, pentrucă erà el mai mărit decât toți.

6. Și au fost rânduiți doi mai bătrâni din popor judecători în anul acela, de carii zisese Domnul, că a ieșit fărădelegea din Vavilon, din bătrânii judecători, cari se păreà că ocârmuesc poporul.

7. Aceștia rămâneau la casa lui Ioachim, și veniau la ei toți cei ce voiau să aibă judecată.

8. Și când se duceà poporul la amiazăzi, intrà Susana și umblà în grădina bărbatului său.

9. Și o au văzut pre ea cei doi bătrâni în toate zilele intrând și umblând, și s'au aprins cu poftă asupra ei.

10. Și și-au răzvrătit gândul lor, și și-au abătut ochii lor ca să nu caute spre cer, nici și-au adus aminte de judecățile cele drepte.

11. Și erau amândoi înfierbântați pentru ea, și n'a spus unul altuia durerea sa, că le erà rușine a'și spune pofta sa, că vreà să se împreune cu ea.

12. Și păzeau cu nevoință în toate zilele a o vedeà pre ea, și a zis unul către altul: să mergem acasă, că este vremea prânzului.

13. Și ieșind s'a despărțit unul de altul, și întorcându-se au venit la acelaș loc, și întrebându-se unul pre altul pricina, mărturisiră pofta lor.

14. Atunci amândoi împreună au hotărît vremea, când o vor puteà aflà pre ea singură.

15. Și a fost păzind ei în zi bine întocmită, ea a intrat ca și ieri și alaltăieri cu două fete, și a poftit să se scalde în grădină, că erà cald foarte.

16. Și nimeni nu erà acolo, afară de cei doi bătrâni ascunși, cari o păzeau pre ea.

17. Și a zis fetelor: aduceți'mi mie untdelemn și săpun, și închideți porțile grădinii, ca să mă scald.

18. Și făcură cum le-a zis, și închiseră ușile grădinii, și ieșiră pre ușile cele de laturi, ca să aducă cele ce le-a poruncit lor, și n'au

văzut pre bătrânii aceia, că erau ascunşi.

19. Şi a fost după ce au ieşit fetele, s'au sculat cei doi bătrâni şi au alergat asupra ei, şi au zis: iată uşile grădinei sunt închise şi nimeni nu ne vede pre noi, şi suntem aprinşi cu poftă asupra ta.

20. Pentru aceea voieşte împreună cu noi, şi te culcă cu noi; iar de nu, vom mărturisì asupra ta, că a fost cu tine un tânăr, şi pentru aceea ai trimis fetele dela tine.

21. Şi a suspinat Susana, şi a zis: strimt îmi este de toate părţile.

22. Că de voiu face aceasta, moarte este mie; iar de nu voiu face, nu voiu scăpà din mâinile voastre.

23. Mai bine este mie să nu fac şi să caz în mâinile voastre, decât să păcătuesc înaintea Domnului.

24. Şi a strigat Susana cu glas mare, şi au strigat şi cei doi bătrâni asupra ei, şi alergând unul a deschis uşile grădinei.

25. Şi dacă auziră cei din casă strigarea în grădină, săriră înlăuntru pre uşa cea din coastă, să vază ce s'a întâmplat ei.

26. Şi după ce au grăit bătrânii cuvintele lor, s'au ruşinat slugile foarte, că niciodată nu s'a grăit cuvânt ca acesta de Susana.

27. Şi a fost a doua zi, după ce s'a adunat poporul la Ioachim bărbatul ei, au venit şi cei doi bătrâni plini de cugetul cel fărădelege asupra Susanei, ca să o omoare pre ea.

28. Şi au zis înaintea poporului: trimiteţi la Susana fata lui Helchia muierea lui Ioachim, şi ei au trimis.

29. Şi a venit ea şi părinţii ei şi fiii ei şi toate rudeniile ei.

30. Iar Susana erà gingaşă foarte şi frumoasă la chip

31. Iar aceşti fărădelege au poruncit să se descopere ea, că erà acoperită, ca să se sature de frumuseţile ei.

32. Şi plângeau cei ce erau lângă ea, şi toţi cei ce o ştiau pre ea.

33. Şi sculându-se cei doi bătrâni în mijlocul poporului, puseră mâinile pre capul ei.

34. Iar ea plângând, căutà la cer, că inima ei erà nădăjduind spre Domnul.

35. Şi au zis bătrânii: umblând noi în grădină singuri, a intrat ea cu două slujnice, şi a închis uşà grădinii şi a slobozit slujnicele.

36. Şi a venit la ea un tânăr, care fusese ascuns şi s'a culcat cu ea.

37. Şi noi fiind în unghiul grădinii, văzând fărădelegea aceasta, am alergat asupră-le.

38. Şi văzându'i pre ei împreunându-se, pre acela nu l-am putut oprì că erà mai tare decât noi, şi deschizând uşile a sărit afară.

39. Şi prinzând pre aceasta o am întrebat, cine erà tânărul acela, şi n'a vrut să ne spuie.

40. Aceasta mărturisim.

41. Şi i-a crezut pre ei adunarea, ca pre nişte bătrâni ai poporului şi judecători, şi o au judecat pre ea spre moarte.

42. Şi strigând cu glas mare Susana, a zis: Dumnezeule cel veşnic, cunoscătorul celor ascunse, cela ce ştii toate mai'nainte de ce se fac, tu ştii că minciuni au mărturisit aceştia asupra mea.

43. Şi iată mor, nefăcând nimic din cele ce au viclenit aceştia asupra mea.

44. Şi au auzit Dumnezeu glasul ei, şi când o duceà pre ea să o piarză, au deşteptat Dumnezeu pre duhul cel sfânt într'un prunc tânăr, căruia îi erà numele Daniil.

45. Şi a strigat pruncul cu glas mare: curat sunt eu de sângele aceştia.

46. Şi s'a întors tot poporul către el, şi a zis: ce este cuvântul acesta, care tu ai grăit?
47. Iar el stând în mijlocul lor, a zis: au aşà de nebuni sunt toţi fiii lui Israil?
48. Căci necercetând, nici adevărul cunoscând, aţi osândit pre fata lui Israil.
49. Intoarceţi-vă la judecată, pentru că minciuni au mărturisit aceştia asupra ei.
50. Şi s'a întors tot poporul cu grab şi i-au zis lui bătrânii: vino de şezi în mijlocul nostru, şi ne spune nouă, că ţi-au dat Dumnezeu cinstea bătrâneţelor.
51. Şi a zis către ei Daniil: despărţiţi pre ei unul de către altul, şi'l voiu întrebà pre ei.
52. Şi după ce s'au despărţit unul de altul, a chemat pre unul din ei, şi a zis către el: învechitule în zile rele! Acum au venit păcatele tale, care le făceai mai'nainte, judecând judecăţi strâmbe, şi pre cei nevinovaţi vinuind, şi pre cei vinovaţi slobozind, de vreme ce Domnul zice: pre cel nevinovat şi pre cel drept să nu'l omori.
53. Acum dar de ai văzut pre aceastǎ muiere cu acel tânăr, spune supt ce copac i-ai văzut pre ei împreunându-se între sine? Iar el a zis: supt Shin (mesteacăn).
54. Zis-a Daniil: drept ai minţit asupra capului tău.
55. Că acum îngerul lui Dumnezeu luând răspuns dela Dumnezeu, te va spintecà în două.

52. Eşire 23, 7.

56. Şi puindu'l pre acela de osebi a poruncit să aducă pre celalt, şi i-a zis lui: sămânţa lui Hanaan şi nu a lui Iuda, frumuseţele te-au înşelat pre tine şi pofta a răzvrătit inima ta.
57. Aşà făceaţi fetelor lui Israil, care temându-se, se împreunau cu voi; ci n'a suferit fata lui Iuda fărădelegea voastră.
58. Acum dar spune'mi, supt ce copac i-aţi prins pre ei împreunându-se între sine? Iar el a zis: supt Prin (salcâm).
59. Şi i-a zis Daniil lui: drept ai minţit şi tu asupra capului tău.
60. Că aşteaptă îngerul lui Dumnezeu, având sabie, să te taie în două, ca să vă piarză de tot pre voi.
61. Şi a strigat toată adunarea cu glas mare şi bine a cuvântat pre Dumnezeu, cel ce mântueşte pre cei ce nădăjduesc întru el.
62. Şi s'a sculat asupra celor doi bătrâni, că i-a arătat pre ei Daniil din gura lor, că au mărturisit minciuni, şi le-a făcut lor după legea lui Moisì, precum cu vicleşug au fost gândit să facă aproapelui său, şi i-a omorît pre ei şi a scăpat sângele cel nevinovat în ziua aceea.
63. Iar Helchia şi femeea lui au lăudat pre Dumnezeu pentru Susana fata lor, împreună cu Ioachim bărbatul ei şi cu toate rudeniile ei, pentrucă nu s'a aflat întru ea lucru urît.
64. Şi Daniil s'a făcut mare înaintea poporului din ziua aceea şi înainte.

62. 2 Lege 19, 18, 19.

Istoria omorîrei balaurului şi a sfărâmărei lui Vil, despărţită dela sfârşitul cărţei lui Daniil.

Slujba idolilor. Moartea balaurului şi mântuirea lui Daniil din groapa leilor.

Şi împăratul Astiag s'a adaos la părinţii săi, şi a luat Kir Persul împărăţia lui.
2. Şi a vieţuit Daniil împreună cu împăratul acesta şi a întrecut cu mărirea pre toţi prietenii lui.
3. Şi erà un idol la Vaviloneni, căruia îi erà numele Vil, şi se chel-

tuià la el în toată ziua făină de grâu artave douăsprezece, oi patruzeci, şi vedre de vin şase.

4. Şi împăratul îl cinsteà pre el, şi mergeà în toate zilele de se închinà lui; iar Daniil se închinà Dumnezeului său.

5. Şi a zis împăratul: pentruce nu te închini lui Vil?

6. Iar el a zis: pentrucă nu crez în idolii făcuţi de mâini, ci în Dumnezeul cel viu, carele au făcut cerul şi pământul, şi are stăpânire preste tot trupul.

7. Şi i-a zis împăratul: dar nu ţi se pare ţie Vil a fi dumnezeu viu? Nu vezi câte mănâncă şi beà în toate zilele?

8. Şi a zis Daniil râzând: nu te înşelà împărate, acesta este din lăuntru lui, şi dinafară aramă, şi nu mănâncă, nici beà vre odată.

9. Şi mâniindu-se împăratul, a chemat pre preoţii lui, şi a zis lor: de nu'mi veţi spune, cine este cel ce mănâncă cheltuiala aceasta, veţi murì;

10. Iar de'mi veţi arătà, că Vil mănâncă acestea, Daniil va murì, pentrucă a hulit pre Vil.

11. Şi a zis Daniil împăratului: aşà să fie după cuvântul tău.

12. Şi erau preoţii lui Vil şaptezeci, afară de femei şi de prunci.

13. Şi a venit împăratul cu Daniil în casa lui Vil.

14. Şi au zis preoţii lui Vil: iată noi ieşim afară, iar tu împărate pune bucatele şi vinul, şi închide uşa, şi o pecetluieşte cu inelul tău.

15. Şi dimineaţa când vei venì, de nu vei aflà toate mâncate de Vil, să murim noi, sau împrotivă Daniil cel ce a minţit asupra noastră.

16. Iar ei nu băgau seamă, pentrucă făcuse pre supt masă intrare ascunsă, şi printr'aceea intrau totdeauna, şi mâncau acelea.

17. Şi a fost după ce au ieşit ei, şi împăratul a pus bucatele lui Vil, a poruncit Daniil slugilor sale, şi aduseră cenuşe, şi au presărat toată capiştea înaintea împăratului singur.

18. Şi ieşind a închis uşa, şi o au pecetluit cu inelul împăratului, şi s'au dus;

19. Iar preoţii au venit noaptea după obiceiul lor, şi muierile lor şi pruncii lor, şi mâncară toate, şi băură.

20. Şi a mânecat dimineaţa împăratul şi Daniil împreună cu el.

21. Şi a zis împăratul: întregi sunt peceţile Daniile? Iar el a zis: întregi împărate.

22. Şi a fost când a deschis uşa, uitându-se pre masă împăratul, a strigat cu glas mare: mare eşti Vil! Şi nu este la tine nici un vicleşug.

23. Şi a râs Daniil, şi a oprit pre împăratul ca să nu intre inlăuntru, şi a zis: vezi faţa pământului, şi cunoaşte, ale cui sunt urmele acestea.

24. Şi a zis împăratul: văz că sunt urme de bărbaţi şi de muieri şi de prunci.

25. Şi mâniindu-se împăratul, atunci a prins pre preoţi şi pre muieri şi pre fiii lor; şi i-a arătat lui uşile cele ascunse, prin care intrau, şi mâncau cele de pre masă.

26. Şi i-a omorît pre ei împăratul, şi pre Vil l-a dat lui Daniil, şi l-a stricat pre el şi capiştea lui.

27. Şi erà un balaur mare într'un loc, şi'l cinsteau pre el Vavilonenii.

28. Şi a zis împăratul către Daniil: au doară vei zice, că şi acesta este de aramă?

29. Acesta este viu şi mănâncă şi beà, nu vei mai puteà zice, că şi acesta nu este dumnezeu viu; deci închină-te lui.

30. Şi a zis Daniil: Domnului Dumnezeului meu mă voi închinà,

că acela este Dumnezeu viu; iar tu împărate dă'mi slobozenie, și voiu omorî balaurul fără de sabie și fără de toiag.

31. Și a zis împăratul: ți'l dau ție; și a luat Daniil rășină și seu și peri, și le-a fiert într'un loc, și a făcut cocoloș, și le-a aruncat în gura balaurului, și mâncând a plesnit balaurul.

32. Și a zis Daniil: iată închinăciunile voastre.

33. Și a fost dacă au auzit Vavilonenii s'au mâhnit foarte, și s'au pornit asupra împăratului.

34. Și au zis: Iudeu s'a făcut împăratul; pre Vil l-a stricat, și pre balaur a omorît, și pre preoți i-a tăiat.

35. Și viind la împăratul, au zis: dă-ne nouă pre Daniil;

36. Iar de nu, te vom ucide pre tine și casa ta.

37. Și văzând împăratul că se pornise asupra lui foarte, și silit fiind, a dat lor pre Daniil.

38. Iar ei l-au aruncat în groapa leilor, și a fost acolo șase zile.

39. Și erau în groapă șapte lei, și le dă lor pre zi două trupuri și două oi; iar atunci nu le-au dat lor, ca să mănânce pre Daniil.

40. Și eră atunci Avacum proroc în țara jidovească, și acela fiersese fiertură, și a dumicat pâine în scafă, și mergeà la câmp să ducă secerătorilor.

41. Și a zis îngerul Domnului către Avacum: du prânzul care'l ai în Vavilon lui Daniil în groapa leilor.

42. Și a zis Avacum: Doamne! Vavilonul nu l-am văzut, și groapa n'o știu unde este?

43. Și l-a luat îngerul Domnului pre el de creștetul lui, și ținându'l de părul capului său, l'a pus pre el în Vavilon deasupra groapei întru repeziciunea duhului său.

44. Și a strigat Avacum zicând: Daniile! Daniile! Ià prânzul, care ți l-au trimis ție Dumnezeu.

45. Și a zis Daniil: că ți-ai adus aminte de mine Dumnezeule, și n'ai părăsit pre cei ce te caută și te iubesc pre tine.

46. Și s'a sculat Daniil, și a mâncat; iar îngerul Domnului îndată a pus pre Avacum la locul său.

47. Iar împăratul a venit a șaptea zi să plângă pre Daniil, și a venit la groapă, și s'a uitat înlăuntru, și iată Daniil ședeà.

48. Și a strigat împăratul cu glas mare, zicând: mare ești Doamne Dumnezeul lui Daniil! Și nu este altul afară de tine.

49. Și l-a scos pre el din groapă;

50. Iar pre cei ce erau pricina pierderii lui, i-a aruncat în groapă, și i-au mâncat leii înaintea lui.

---

43. Iezec. 8, 3.

CARTEA INTĂI A MACAVEILOR

CAP. 1.

Antioh Epifan după ce a bătut Eghipetul, venind asupra Ierusalimului, jefuieşte Biserica, tirăneşte poporul, şi'l sileşte să părăsească legile părinteşti.

Şi a fost după ce a bătut Alexandru Machidoneanul feciorul lui Filip, care a ieşit din pământul Hetiimului, şi a bătut pre Darie împăratul Perşilor şi al Midilor, şi a împărăţit în locul lui, întâiu preste grecime.

2. Şi a făcut răsboaie multe, şi a biruit cetăţi multe, şi a tăiat pre împăraţii pământului.

3. Şi a trecut până la marginile pământului, şi a luat prăzi dela neamuri multe, şi s'a alinat pământul înaintea lui.

4. Şi s'a înălţat, şi s'a ridicat inima lui, şi a adunat putere şi oştire tare foarte.

5. Şi a stăpânit ţări şi neamuri, şi tirani, şi i-au fost lui supt bir.

6. Şi după aceasta a căzut pre pat, şi a cunoscut că va să moară.

7. Şi a chemat pre slugile sale cele cinstite, care cu sine erau crescuţi din tinereţe, şi le-a împărţit lor împărăţiea sa, încă fiind viu.

8. Şi a împărăţit Alexandru ani doisprezece, şi a murit.

9. Şi au stăpânit slugile lui fieştecare la locul său.

10. Şi au pus toţi steme după ce a murit el, şi fiii lor după dânşii ani mulţi, şi s'au înmulţit răutăţile pre pământ.

11. Şi a ieşit dintr'înşii o rădăcină păcătoasă Antioh Epifan, feciorul lui Antioh împăratul, care fusese la Roma zălog, şi a împărăţit în anul o sută treizeci şi şapte al împărăţiei Grecilor.

12. In zilele acelea ieşit-au din Israil nişte fii fărădelege, şi au îndemnat pre mulţi zicând:

13. Să mergem şi să facem legătură cu neamurile cele dimprejurul nostru, că de când ne-am despărţit de ei, ne-au aflat pre noi multe răutăţi.

14. Şi s'a părut bun cuvântul înaintea ochilor lor.

15. Şi s'au îndemnat oare cari din popor şi s'au dus la împăratul şi le-a dat lor putere a face dreptăţile neamurilor.

16. Şi a zidit şcoală în Ierusalim după legile neamurilor.

17. Şi nu s'au tăiat împrejur, şi s'au depărtat de legea cea sfântă, şi s'au împreunat cu neamurile, şi s'au vândut a face rău.

18. Şi s'a gătit împărăţia înaintea lui Antioh şi a gândit a împărăţi Eghipetul, ca să împărăţească preste amândouă împărăţiile.

19. Şi a intrat în Eghipet cu gloată

grea, cu care şi cu Elefanţi şi cu călăreţi şi cu corăbii multe.

20. Şi a rânduit răsboiu asupra lui Ptolomeu împăratul Eghipetului, şi s'a înfrânt Ptolomeu de faţa lui şi a fugit, şi au căzut mulţi răniţi.

21. Şi a cuprins cetăţile cele tari în pământul Eghipetului şi a luat prăzile pământului Eghipetului.

22. Şi s'a întors Antioh după ce a bătut Eghipetul în anul o sută patruzeci şi trei.

23. Şi s'a suit asupra lui Israil şi a Ierusalimului, cu popor mult şi a intrat în Biserică cu mândrie şi a luat jertvelnicul cel de aur şi sfeşnicul luminei şi toate vasele ei şi masa punerii înainte şi căuşile şi năstrăpile şi cădelniţele cele de aur şi catapeteasma şi cununile şi podoaba cea de aur, care erau în faţa Bisericii, şi le-a sfărâmat toate.

24. Şi a luat argintul şi aurul şi vasele cele poftite şi a luat vistieriile cele ascunse, care le-a aflat; şi luându-le toate, s'a dus în pământul său.

25. Şi a făcut ucidere de oameni şi a grăit cu trufie mare.

26. Şi a fost plângere mare întru Israil în tot locul.

27. Şi au suspinat boierii şi bătrânii, fecioarele şi tinerii au slăbit, şi frumuseţea muierilor s'a schimbat.

28. Tot mirele a luat plângere şi mireasa ceea ce şedeà în cămară a fost în jale.

29. Şi s'a clătit pământul pentru cei ce lăcuiau pre dânsul şi toată casa lui Iacov s'a îmbrăcat cu ruşine.

30. Şi după doi ani de zile trimis-a împăratul pre cel mai mare preste biruri în cetăţile Iudei şi a venit în Ierusalim cu mulţime mare.

31. Şi a grăit către dânşii cuvinte de pace cu vicleşug, şi i-au crezut lui.

32. Şi a căzut asupra cetăţii fără de veste şi o a lovit pre ea cu rană mare şi a pierdut popor mult dintru Israil.

33. Şi au prădat cetatea şi o au ars cu foc, şi au surpat casele şi zidurile ei primprejur.

34. Şi au robit muieri şi prunci, şi vite au stăpânit.

35. Şi au zidit cetatea lui David cu zid mare şi tare şi cu turnuri tari şi le-au fost lor apărare.

36. Şi au pus acolo neam păcătos, bărbaţi fărădelege, şi s'au întărit întru ea.

37. Şi au pus arme şi hrană, şi adunând prăzile Ierusalimului le-au pus acolo.

38. Şi au fost ca un laţ mare, şi vicleşug sfinţeniei şi diavol rău lui Israil pururea.

39. Şi au vărsat sânge nevinovat împrejurul sfinţeniei şi au spurcat sfinţenia.

40. Şi au fugit cei ce lăcuiau în cetatea Ierusalimului pentru ei, şi s'a făcut lăcaş streinilor, şi s'a făcut streină fiilor săi, şi pruncii ei o au părăsit pre ea.

41. Sfinţeniea ei s'a pustiit ca pustiea, praznicele ei s'au întors în jale, sâmbetele ei întru batjocură, cinstea ei întru defăimare.

42. După mărirea ei s'a înmulţit necinstea ei, şi înălţimea ei s'a întors în plângere.

43. Şi a scris împăratul Antioh la toată împărăţiea sa, să fie toţi un popor, şi să părăsească fiecare legea sa.

44. Şi au primit toate neamurile cuvântul împăratului.

45. Şi mulţi din Israil au cuprins slujba lui şi au jertfit idolilor şi au spurcat sâmbăta.

46. Şi a trimis împăratul cărţi prin mâinele solilor în Ierusalim şi

41. Amos 8, 10; Tovit 2, 6.

în cetăţile Iudeii, poruncind să umble după legile cele streine ale pământului.

47. Şi să oprească arderile de tot şi jertfa şi turnarea din sfinţenie.

48. Şi să spurce sâmbetele şi sărbătorile.

49. Şi să spurce sfinţeniea şi pre cei sfinţi.

50. Să zidească jertfelnice şi capişti şi casă de idoli, şi să jertfească cărnuri de porc şi de vite necurate.

51. Şi să'şi lase pre fiii săi netăeţi împrejur, şi să spurce sufletele lor cu toată necurăţiea şi pângăriciunea, ca să uite legea şi să schimbe toate îndreptările.

52. Iar care nu va face după cuvântul împăratului, să moară.

53. După toate cuvintele acestea a scris la toată împărăţia sa, şi a pus luători de seamă preste tot poporul.

54. Şi a poruncit cetăţenilor Iudeii să jertfească din cetate în cetate.

55. Şi s'au adunat la ei mulţi din popor, toţi cari au părăsit legea Domnului, şi au făcut rele pre pământ.

56. Şi au pus pre Israil întru ascunsuri, în toată scăparea lor.

57. Iar în ziua a cincisprezecea a lunii lui Haselev, în anul o sută patruzeci şi cinci, a zidit spurcăciunea pustiirii pre altar lui Dumnezeu, şi în cetăţile Iudei împrejur au zidit capişti.

58. Şi înaintea uşilor caselor şi în uliţi tămâiau.

59. Şi cărţile legii, care le-au aflat, le-au ars cu foc stricându-le de tot.

60. Şi ori unde se află la cinevă cartea legii, şi ori cine ţineă legea, acela din porunca împăratului se omoră.

61. Cu puterea sa făceă aşă Israiltenilor, cari se aflau în toată luna şi luna în cetăţi.

62. Şi în douăzeci şi cinci ale lunei, au jertfit pre jertfelnicul, care eră deasupra altarului.

63. Şi pre muierile care'şi tăiase împrejur pre fiii lor, le-au omorît după poruncă.

64. Şi pre prunci i-au spânzurat de grumazii lor, şi casele lor le-au prădat, şi pre cei ce i-au tăiat împrejur i-au omorît.

65. Iar mulţi din Israil s'au întărit, şi au pus întru sine, ca să nu mănânce necurat.

66. Şi mai bine au voit a murì, decât a se pângărì cu mâncări spurcate, şi a spurcà legea cea sfântă, şi au murit.

67. Şi s'a făcut mânie mare asupra lui Israil foarte.

CAP. 2.

Matatia preotul cu fiii săi împrotivindu-se tirăniei lui Antioh, şi ducându-se în muntele Modin adună oştire; care murind, îndeamnă pre fiii săi spre râvnirea legilor părinteşti.

In zilele acelea sculatu-s'a Matatia fiul lui Ioan al lui Simeon preotul din fiii lui Ioariv dela Ierusalim, şi a şezut în Modin.

2. Şi aveà el cinci feciori: pre Ionan care se porecleà Gadis,

3. Pre Simon, care se numeà Tasì,

4. Pre Iuda, care se numeà Macaveiu,

5. Pre Eleazar, care se numeà Avaran,

6. Pre Ioanatan, care se numeà Apfus.

7. Şi văzând blasfemiile, care se făceau în Iuda şi în Ierusalim,

8. A zis: vai mie! Pentruce m'am născut a vedeà zdrobirea poporului meu şi zdrobirea cetăţii cei sfinte, şi a şedeà acolo, când s'a dat în mâinile vrăjmaşilor,

9. Şi cele sfinte în mâinile streinilor, făcutu-s'a Biserica ei ca un bărbat fără de cinste.

10. Vasele mărirei ei s'au dus în robie, omorîtu-s'au pruncii ei în uliţă, tinerii ei cu sabiea vrăjmaşului.

11. Care neam n'a moştenit împărăţia ei, şi n'a stăpânit prăzile ei?

12. Toată podoaba ei s'a luat, în loc de slobodă, s'a făcut roabă.

13. Şi iată sfintele noastre, şi frumuseţea noastră şi mărirea noastră s'au pustiit, şi le-au spurcat pre ele neamurile.

14. Pentruce să trăim mai mult? Şi ş'au rupt Matatia şi fiii lui hainele lor, şi s'au îmbrăcat cu saci, şi au plâns foarte.

15. Şi au venit cei trimişi dela împăratul, cari sileau pre cei din cetatea Modin să părăsească pre Dumnezeu, şi să jertfească.

16. Şi mulţi din Israil au mers la ei; iar Matatia şi fiii lui s'au adus.

17. Şi răspunzând cei dela împăratul, au zis lui Matatia: boier mare eşti şi mărit în cetatea aceasta, şi întărit cu fii şi cu fraţi.

18. Acum dar vino întâiu, şi fă porunca împăratului, precum au făcut toate neamurile, şi bărbaţii lui Iuda, cei ce au rămas în Ierusalim, şi vei fi tu şi casa ta dintre prietinii împăratului, şi tu şi fiii tăi vă veţi mărì cu argint şi cu aur şi cu daruri multe.

19. Şi răspunzând Matatia, a zis cu glas mare: măcar de şi toate neamurile împărăţiei, şi cele din casa împăratului vor ascultà de el şi de poruncile lui, şi se vor depărtà fiecare dela închinăciunea părinţilor lor,

20. Iar eu şi feciorii mei şi fraţii mei, vom umblà întru aşezământul legii părinţilor noştri.

21. Milostiv fie nouă Dumnezeu, ca să nu lăsăm legea şi îndreptările lui.

22. De cuvintele împăratului nu vom ascultà, ca să trecem slujba noastră la dreapta sau la stânga.

23. Şi dupăce a încetat a grăì cuvintele acestea, a venit un bărbat evreu înaintea tuturor să jertfească în capiştea cea din Modin, după porunca împăratului.

24. Şi a văzut Matatia, şi s'a aprins de râvnă, şi s'au cutremurat rărunchii lui, şi s'a aprins de mânie după judecată, şi alergând, l-a junghiat pre el pre jertfelnic.

25. Şi pre omul împăratului, care sileà să jertfească, l-a omorît întru aceiaşi vreme, şi jertfelnicul l-a stricat.

26. Şi s'a aprins de râvna legei, precum a făcut Finees lui Zamvrì feciorul lui Salom.

27. Şi a strigat Matatia în cetate cu glas mare, zicând: tot cel ce are râvna legei, şi se ţine de legătură, să vie după mine.

28. Şi au fugit el şi fiii lui la munţi, şi au lăsat toate câte au avut în cetate.

29. Atunci s'au pogorît mulţi, căutând dreptate şi judecată în pustie.

30. Să şează acolo ei şi fiii lor şi muierile lor şi vitele lor, pentrucă s'au înmulţit preste ei răutăţile.

31. Şi s'a spus oamenilor împăratului şi ostaşilor, cari erau în Ierusalim cetatea lui David, că s'au dus oamenii, cari nu ţin porunca împăratului, în locuri ascunse în pustie.

32. Şi au alergat după ei mulţi, şi ajungându'i, au tăbărît asupra lor şi au făcut asupra lor răsboiu în ziua sâmbetelor.

33. Şi au zis către ei: ajungă-vă până acum! Ieşiţi şi faceţi după cuvântul împăratului, şi veţi trăì!

---

2. *26.* Num. 25, 7.
27. Numere 25, 13; Ps. 110, 1.

34. Iar ei au zis: nu vom ieşì, nici vom face cuvântul împăratului, ca să spurcăm ziua sâmbetei.

35. Şi au sârguit asupra lor cu răsboiu.

36. Ci nu le-au răspuns lor, nici piatră n'au aruncat asupra lor, nici au astupat ascunsurile, zicând:

37. Să murim toţi întru nevinovăţia noastră, şi va mărturisì pentru noi cerul şi pământul, că fără de judecată ne pierdeţi pre noi.

38. Şi s'au sculat cu răsboiu asupra lor sâmbăta, şi au murit ei şi muierile lor şi fiii lor şi vitele lor, ca la o mie de suflete de oameni.

39. Şi a înţeles Matatia şi prietinii lui, şi au plâns pentru ei foarte.

40. Şi a zis fiecare către aproapele său: de vom face toţi cum au făcut fraţii noştri, şi nu vom dà răsboiu asupra neamurilor acestora pentru sufletele şi dreptăţile noastre, acum cât mai curând ne vor pierde de pre pământ.

41. Şi s'au sfătuit în ziua aceea, zicând: tot omul care va venì asupra noastră cu răsboiu sâmbăta, să dăm răsboiu asupra lui, şi să nu murim toţi, precum au murit fraţii noştri în ascunsuri.

42. Atunci s'a strâns la ei adunarea Asideilor tari la putere din Israil, tot cel ce voià legea.

43. Şi toţi cei ce fugeau de rele, s'au adaos la ei, şi s'au făcut lor spre întărire.

44. Şi au adunat oştire, şi au bătut pre cei păcătoşi cu mâniea sa, şi pre bărbaţii cei fărădelege cu urgia sa, şi cei rămaşi au fugit la neamuri ca să scape.

45. Şi au încunjurat Matatia şi prietinii lui şi au stricat jertfelnicile lor.

46. Şi au tăiat împrejur pre pruncii cei netăieţi împrejur, câţi au aflat în hotarele lui Israil cu tărie.

47. Şi au gonit pre fiii trufiei, şi s'a sporit lucrul în mâinile lor.

48. Şi au scos legea din mâinile neamurilor şi din mâinile împăraţilor, şi n'au dat corn păcătosului.

49. Şi s'au apropiat zilele lui Matatia să moară şi a zis fiilor săi; acum s'au întărit trufiea şi certarea şi vremea sfârşitului şi urgia mâniei.

50. Acum dar fiilor, râvnitori fiţi legei, şi daţi sufletele voastre pentru legătura părinţilor noştri.

51. Aduceţi-vă aminte de lucrurile părinţilor noştri, care le-au făcut întru neamurile sale, şi veţi luà mărire mare şi nume veşnic.

52. Avraam, au nu întru ispită s'a aflat credincios, şi s'a socotit lui spre dreptate?

53. Iosif în vremea necazului său a păzit porunca şi s'a făcut domn Eghipetului.

54. Finees tatăl nostru a râvnit râvnirea şi a luat legătura preoţiei cei veşnice.

55. Isus plinind cuvântul, s'a făcut judecător în Israil.

56. Halev, pentrucă a mărturisit întru adunare, a luat moştenirea pământului.

57. David cu mila lui a moştenit scaunul împărăţiei în veacul veacului.

58. Ilie râvnind râvna legei, s'a luat în sus până în cer.

59. Anania, Azaria şi Misail crezând, s'au mântuit din para focului.

60. Daniil întru nevinovăţia sa s'a mântuit din gurile leilor.

61. Şi aşà socotiţi întru fiecare neam şi neam, că toţi cei ce nădăjduesc într'însul nu vor slăbì.

62. Şi de cuvintele omului păcă-

52. Fac. 22, 2. *53.* Fac. 41, 40,
54. Numere 25, 13.
56. Isus Navì 14, 14; 3 Imp. 2, 4.
58. 4 Imp. 2, 12. *60.* Daniil 6, 22.

tos să nu vă temeți, că mărirea lui este gunoiu și viermi.

63. Astăzi se înalță și mâine nu se va află, că s'a întors în țărâna sa, și gândirea lui a pierit.

64. Drept aceea voi fiilor, întăriți-vă și vă îmbărbătați în lege, că în tr'însa vă veți mări.

65. Și iată Simeon fratele vostru, știu că om de sfat este, de el să ascultați în toate zilele, acesta vă va fi vouă în loc de tată.

66. Si Iuda Macaveul, care este cu putere tare din tinerețile sale, acesta va fi căpetenie oștirei, ca să faceți răsboiu asupra popoarelor.

67. Și voi aduceți la voi pre toți făcătorii legei, și izbândiți izbânda poporului vostru.

68. Răsplătiți răsplătire neamurilor, și luați aminte la poruncile legei.

69. Și bine i-a cuvântat pre ei, și s'a adaos la părinții săi, și a murit în anul o sută patruzeci și șase.

70. Și l-au îngropat pre el fiii lui în mormânturile părinților săi în Modin, și l-a plâns pre el tot Israilul cu plângere mare.

CAP. 3.

Răsboaiele lui Iuda Macaveiul cu Apolonie și cu Siron povățuitorii oștilor lui Antioh.

Și s'a sculat Iuda, care s'a chemat Macaveiu, fiul lui în locul lui.

2. Și ajutându'i toți frații lui și toți câți se lipise de tatăl lui, au bătut răsboiul lui Israil cu veselie.

3. Și a făcut mărire poporului său, și s'a îmbrăcat cu zaua ca un uriaș, și s'a încins cu armele sale cele de răsboiu, și a întărit răsboaie apărând tabăra cu sabie.

4. Și s'a asemănat leului întru lucrurile sale, și ca un pui de leu răcnind la vânat.

5. Și a gonit pre cei fărădelege certându'i, și pre cei ce turburau pre poporul său, i-a ars cu foc.

6. Și s'au tras toți cei fărădelege de frica lor, și toți lucrătorii fărădelegei împreună s'au turburat, și s'a sporit mântuirea în mâna lui.

7. Și a amărît împărați mulți, și a veselit pre Iacov cu faptele sale, și până în veac pomenirea lui întru binecuvântare.

8. Și trecând prin cetățile Iudei, a pierdut pre cei necredincioși dintr'însele, și a întors mâniea de către Israil.

9. Și s'a vestit până la marginile pământului, și a adunat pre cei ce piereau.

10. Și a adunat Apolonie neamuri, și dela Samariea putere mare, ca să deà răsboiu asupra lui Israil.

11. Și a înțeles Iuda, și a ieșit înaintea lui, și l-a bătut pre el, și l-a omorît, și mulți au căzut răniți, iar ceilalți au fugit.

12. Și a luat prăzile lor, și sabiea lui Apolonie o a luat Iuda, și cu aceea a făcut răsboiu în toate zilele.

13. Și auzind Siron mai marele puterii Siriei, că a strâns Iuda adunare și ceata credincioșilor cu sine și acelor ce ies la răsboiu, a zis:

14. Face-voiu mie nume, și mă voiu mări întru împărăție, și voiu bate pre Iuda și pre cei ce sunt cu el, și pre cei ce n'ascultă de cuvântul împăratului.

15. Și a adaos a se suì, și s'a suit cu el tabăra necuraților cea tare, ca să'i ajute lui, și să facă izbândă asupra fiilor lui Israil.

16. Și când s'a apropiat la suirea Vetoronului, a ieșit Iuda înaintea lui cu puțini.

17. Și văzând că vine tabăra întru întâmpinarea lor, au zis către Iuda; cum noi puțini vom puteà să

dăm răsboiu la atâta mulţime tare? Şi noi am slăbit ajunând astăzi.

18. Şi a zis Iuda: lesne este a se închide mulţi în mâinile celor puţini, şi nu este osebire înaintea Dumnezeului cerului a mântuì cu mulţi, au cu puţini.

19. Că nu întru mulţimea oştirei este biruinţa răsboiului, ci din cer este puterea.

20. Aceia vin asupra noastră cu semeţie multă şi cu fărădelege, ca să ne piarză pre noi şi pre muierile noastre şi pre fiii noştri, ca să ne prade pre noi;

21. Iar noi ne răsboim pentru sufletele noastre şi pentru legile noastre.

22. Şi însăşi Domnul îi va zdrobì pre ei de către faţa voastră, şi voi nu vă veţi teme de ei.

23. Şi după ce a încetat a grăì, au sărit asupra lor fără de veste, şi s'a surpat Siron şi tabăra lui înaintea lui.

24. Şi i-au gonit pre ei la pogorâşul Vetoronului până la câmp, şi au căzut dintru ei ca vr'o opt sute de bărbaţi, iar ceilalţi au fugit la pământul Filistimului.

25. Şi a început frica lui Iuda şi a fraţilor lui şi spaima a cădeà preste neamurile cele din prejurul lor.

26. Şi a ajuns până la împăratul numele lui, şi de răsboaele lui Iuda vorbeau toate neamurile.

27. Iar după ce a auzit Antioh împăratul cuvintele acestea, s'a mânieat cu iuţime, şi trimiţând a adunat toate oştirile împărăţiei sale, tabără mare foarte.

28. Şi deschizând cămara sa, a dat lefi ostaşilor lui pre un an, şi le-a poruncit lor întru un an să fie gata la toată treaba.

29. Iar dacă a văzut că s'a sfârşit argintul din vistierii, şi birurile ţării sunt puţine pentru împerecherea şi rana ce a făcut pre pământ, stricând legile care au fost din zilele cele dintâiu,

30. S'a temut, ca nu cumvà să nu aibă ca o dată, şi a douaoară cheltuieli şi daruri, care dăduse mai'nainte cu mână largă, cât a întrecut cu dăruirea pre toţi împăraţii cei ce au fost mai'nainte de el.

31. Şi se îndoià cu sufletul său foarte, şi s'a sfătuit să meargă la Persida, şi să ià dăjdiile ţărilor, şi să adune argint mult.

32. Şi a lăsat pre Lisie, om mărit şi de neam împărătesc, mai mare preste lucrurile împăratului dela rîul Eufratului până la hotarile Eghipetului.

33 Şi să crească pre Antioh fiul lui până ce se va întoarce el.

34. Şi i-a dat lui jumătate din oştire şi elefanţii, şi i-a poruncit lui despre toate lucrurile, care a voit, şi de lăcuitorii Iudeii şi ai Ierusalimului.

35. Ca să trimiţă asupra lor oştire să zdrobească şi să nimicească tăriea lui Israil şi rămăşiţa Ierusalimului, şi să piarză pomenirea lor din loc.

36. Şi să aşeze oameni de alt neam în toate hotarele lor, şi să le deà cu sorţi pământul lor.

37. Iar împăratul a luat cealaltă jumătate de oştire, care rămăsese, şi s'a sculat dela Antiohia din cetatea împărăţiei sale în anul o sută patruzeci şi şapte.

38. Şi a trecut apa Eufratului, şi mergeà prin ţările cele de sus, şi a ales Lisie pre Ptolomeu fiul lui Dorimen şi pre Nicanor şi pre Gorghie bărbaţi tari din prietinii împăratului.

39. Şi a trimis cu ei patruzeci de mii de bărbaţi şi şapte mii de călăreţi, ca să vie în pământul Iudei,

şi să'l strice de tot, după cuvântul
împăratului.
40. Şi s'au sculat cu toată pu-
terea lor şi au venit şi au tăbărît a-
proape de Emaum în pământul câm-
piei.
41. Şi au auzit neguţătorii ţării
numele lor, şi au luat argint şi aur
mult foarte şi slugi, şi au venit la
tabără, ca să ià pre fiii lui Israil
robi.
42. Şi s'a adaos la el puterea Si-
riei şi a pământului celor de alt
neam.
43. Şi a văzut Iuda şi fraţii lui
că s'au înmulţit răutăţile şi oştirile
tăbărăsc în hotarele lor, şi au în-
ţeles de cuvintele împăratului, care
a poruncit să facă poporului spre
pierdere şi spre pierire.
44. Şi a zis fiecare către aproa-
pele său: să ridicăm surparea po-
porului nostru şi să dăm răsboiu
pentru poporul nostru şi pentru cele
sfinte.
45. Şi s'a strâns adunarea, ca să
fie gata la răsboiu şi ca să se roage
şi să ceară milă şi îndurări.
46. Şi Ierusalimul erà nelăcuit ca
o pustie, nu erà cine să intre şi
cine să iasă din cei născuţi ai lui,
şi sfinţeniea călcată şi fiii celor de
neam strein la marginea cetăţei, şi
acolo erà sălaşul neamurilor, şi s'a
luat bucuriea dela Iacob şi s'au
sfârşit fluerul şi alăuta.
47. Şi s'au adunat, şi au venit la
Masifà împreajma Ierusalimului, că
locul rugăciunei lui Israil mai'nainte
erà la Masifà.
48. Şi au postit în ziua aceea, şi
s'au îmbrăcat cu saci, şi cenuşe au
pus pre capetele lor, şi şi-au rupt
hainele lor.
49. Şi au întins cărţile legii, de
care cercà neamurile, ca să se scrie
într'însele chipurile idolilor săi.
50. Şi au adus hainele preoţeşti
şi cele întâiu născute şi zeciuelele,
şi au pus înainte pre Nazareii cei ce
plinise zilele lor.
51. Şi au strigat cu glas mare la
cer, zicând: ce vom face acestora,
şi unde îi vom duce pre ei?
52. Şi sfintele tale s'au călcat şi
s'au spurcat şi preoţii tăi în plân-
gere şi în smerire.
53. Şi iată neamurile s'au adunat
asupra noastră, ca să ne piarză
pre noi; tu ştii cele ce gândesc ei
asupra noastră.
54. Cum vom puteà stà împro-
tiva feţii lor, de nu ne vei ajutà tu
nouă? Şi au trâmbiţat cu trâmbi-
ţele şi au strigat cu glas mare.
55. Şi după aceasta a pus Iuda
povăţuitori poporului preste mii şi
preste sute, şi preste cincizeci şi
preste zece.
56. Şi a zis celor ce zideau case
şi celor ce'şi logodise muieri şi să-
dise vii şi celor fricoşi, să se în-
toarcă fiecare la casa sa după lege.
57. Şi a purces tabăra, şi a tăbă-
rît la amiază zi a Emaumului.
58. Şi a zis Iuda: încingeţi-vă şi
vă faceţi fii tari şi fiţi gata pre di-
mineaţă, ca să daţi răsboiu asupra
neamurilor acestora, care s'au a-
dunat împrotiva noastră, ca să ne
piarză pre noi şi sfintele noastre.
59. Că mai bine este să murim
noi în răsboiu, decât să vedem rău-
tăţile neamului nostru şi ale sfin-
ţelor.
60. Iar precum va fi voea în cer,
aşà să fie.

CAP. 4.

*Alte două răsboaie ale lui Iuda Maca-
veiu împrotiva lui Gorghie şi Lisie şi
biruinţele lui. Curăţirea Bisericii.*

Şi a luat Gorghie cinci mii de băr-
baţi şi o mie de călăreţi aleşi,
şi a purces tabăra noaptea,

3. *56.* 2 Lege 20, 5 şi 8. *57.* Judec. 7, 3.

2. Ca să năvălească asupra taberii Evreilor şi să'i lovească pre ei fără de veste, şi fiii marginei erau lui povăţuitori..
3. Şi auzind Iuda, s'a sculat el şi cei puternici, ca să lovească oştirea împăratului cea din Emaum.
4. Că încă erà risipită oştirea din tabără.
5. Şi a venit Gorghie la tabăra Iudei noaptea, şi pre nimeni n'a aflat, şi i-a căutat pre ei în munţi, că zicea: fug aceştia de noi.
6. Şi odată cu ziua s'a ivit Iuda în câmp cu trei mii de bărbaţi, însă platoşe şi săbii n'aveau, precum le erà voea.
7. Şi văzând tabăra neamurilor tare şi înarmată şi călărime împrejurul ei şi aceştia învăţaţi la răsboiu.
8. Şi a zis Iuda bărbaţilor celor ce erau cu el: nu vă temeţi de mulţimea lor, şi de năvălirea lor nu vă înfricoşaţi.
9. Aduceţi-vă aminte, cum s'au mântuit părinţii noştri la marea Roşie, când i-a gonit pre ei Faraon cu putere multă.
10. Şi acum să strigăm la cer, că doar se va milostivì spre noi, şi'şi va aduce aminte de legătura părinţilor noştri, şi va zdrobì tabăra aceasta astăzi înaintea feţii noastre.
11. Şi vor cunoaşte toate neamurile, că este cel ce mântueşte şi cel ce izbăveşte pre Israil.
12. Şi au ridicat cei de alt neam ochii lor, şi i-au văzut pre ei viind înainte, şi au ieşit din tabără la răsboiu.
13. Şi au trâmbiţat cei ce erau cu Iuda, şi s'au lovit, şi s'au surpat neamurile, şi au fugit la câmp; iar cei din dărăpt toţi au căzut în sabie.
14. Şi i-au gonit pre ei până la Gamron şi până la câmpii Idumeii şi ai Azotului şi ai Iamniei.
15. Şi căzură dintr'înşii ca la trei mii de bărbaţi.
16. Şi s'a întors Iuda şi oştirea lui dela gonirea lor.
17. Şi a zis către popor: să nu poftiţi prăzile, că răsboiul este în preajma noastră, şi Gorghie şi oştirea lui în munte aproape de noi;
18. Ci staţi acum asupra vrăjmaşilor noştri, şi daţi răsboiu lor, şi după aceea veţi luà prăzile lor cu îndrăzneală.
19. Şi încă grăind Iuda acestea, s'a ivit o parte oarecare privind din munte.
20. Şi a văzut că s'a înfrânt, şi cei ce sunt cu Iuda au aprins tabăra, că fumul, care se vedeà, arătà ce s'a făcut.
21. Şi ei văzând acestea, s'au înfricoşat foarte, şi văzând şi tabăra lui Iuda la câmp gata de răsboiu,
22. Au fugit toţi la pământul celor de alt neam.
23. Şi s'a întors Iuda să prade tabăra; şi a luat aur mult şi argint şi iachint şi mohorît dela marea, şi avuţie mare.
24. Şi întorcându-se, a lăudat şi bine a cuvântat pre Dumnezeul cerului, că este bun, că în veac este mila lui.
25. Şi s'a făcut mântuire mare lui Israil în ziua aceea.
26. Iar câţi au scăpat din cei de alt neam, mergând au spus lui Lisie toate câte s'au întâmplat.
27. Iar el auzind s'a turburat şi s'a mâhnit, că nu s'a făcut lui Israil cele ce a voit el, şi nu s'a întâmplat cele ce i-a poruncit lui împăratul.
28. Iar în anul viitor a gătit Lisie bărbaţi aleşi şasezeci de mii şi cinci mii de călăreţi, ca să bată Ierusalimul.

---

4. 9. Eşire 14, 9.

29. Şi au venit la Idumeia, şi au
tabărît la Vetsura, şi a ieşit înaintea lor Iuda cu zece mii de bărbaţi.
30. Şi văzând tabăra lor tare, s'au rugat zicând: bine eşti cuvântat Mântuitorul lui Israil, cel ce ai zdrobit pornirea celui puternic prin mâna robului tău David, şi ai dat tabăra celor de alt neam în mâinile lui Ionatan fiului lui Saul şi a purtătorului lui de arme.
31. Inchide tabăra aceasta în mâna poporului tău Israil, şi să se ruşineze cu puterea şi cu călărimea lor.
32. Dă-le lor spaimă, şi topeşte îndrăsnirea puterii lor, şi să se clătească cu zdrobirea lor.
33. Oboară'i pre ei cu sabiea celor ce te iubesc, şi să te laude pre tine cu cântări toţi cei ce ştiu numele tău.
34. Şi s'au lovit unii cu alţii, şi au căzut din tabăra lui Lisie ca la vr'o cinci mii de oameni, şi au căzut înaintea lor.
35. Şi văzând Lisie înfrângerea ce s'a făcut taberii sale şi îndrăsnirea lui Iuda, şi cum că sunt gata sau a trăi sau a muri vitejeşte, s'a dus la Antiohia, şi a adunat streini, şi înmulţind oştirea cea făcută, socoteà iarăşi să vie în Iudeia.
36. Şi a zis Iuda şi fraţii lui: iată s'au zdrobit vrăjmaşii noştri, să ne suim să curăţim sfintele şi să le înnoim.
37. Şi s'a adunat toată tabăra, şi s'a suit în muntele Sionului.
38. Şi a văzut sfinţenia pustiită şi jertfelnicul spurcat şi porţile arse şi în curţi tufe răsărite, ca într'o pădure sau ca într'un munte, şi cămările surpate.
39. Şi şi-au rupt hainele lor, şi s'au tânguit cu tânguire mare, şi au pus cenuşe pre capetele lor.
40. Şi au căzut cu faţa la pământ, şi au trâmbiţat cu trâmbiţile semnelor, şi au strigat la cer.
41. Atunci a rânduit Iuda bărbaţi, ca să bată pre cei ce erau în băşti până ce va curăţì sfintele.
42. Şi a ales preoţi fără de prihană voitori legii lui Dumnezeu.
43. Şi au curăţit sfintele, şi au dus pietrile spurcăciunei la loc necurat.
44. Şi s'au sfătuit pentru jertfelnicul arderii de tot cel spurcat, ce vor face cu el.
45. Şi le-a venit lor sfat bun, ca să'l strice, ca nu cumvà să le fie lor spre ocară, că l-au fost spurcat neamurile; şi au stricat jertfelnicul.
46. Şi au pus pietrile în muntele casei în loc bun, până va venì prorocul, ca să răspunză pentru ele.
47. Şi au luat pietre întregi după lege, şi au zidit jertfelnic nou, ca şi cel mai dinainte.
48. Şi au zidit sfintele şi cele din lăuntru casei şi curţile.
49. Şi au făcut vase sfinte nouă, şi au băgat sfeşnicul şi jertfelnicul arderilor de tot şi al tămâierilor şi masa, în Biserică.
50. Şi au tămâiat preste jertfelnic, şi au aprins lumânările cele de pre sfeşnic şi luminau în Biserică.
51. Şi au pus pre masă pâini, şi au întins păretarile şi au săvârşit toate lucrurile, care le-au făcut.
52. Şi au mânecat dimineaţa în douăzeci şi cinci de zile ale lunei a noua; aceasta este luna Haselev a anului o sută patruzeci şi opt.
53. Şi au adus jertfă după lege preste jertfelnicul arderilor de tot cel nou, care îl făcuse.
54. Pre vremea şi în ziua în care l-au spurcat pre el neamurile, întru aceea s'a înnoit cu cântări şi cu alăute şi cu cobze şi cu chimvale.
55. Şi a căzut tot poporul pre faţa

30. 1 Imp. 14, 12.

sa şi s'a închinat, şi bine a cuvântat pre Dumnezeul cerului, cel ce bine au sporit lor.

56. Şi au făcut înnoirea jertfelnicului în opt zile, şi au adus arderi de tot cu veselie, şi au jertfit jertfă de mântuire şi de laudă.

57. Şi au împodobit faţa Bisericii cea dinainte cu cununi de aur şi cu păvezoare şi au înnoit porţile şi cămările, şi le-au pus lor uşi.

58. Şi s'a făcut veselie mare întru popor foarte, şi s'a întors ocara neamurilor.

59. Şi au rânduit Iuda şi fraţii lui şi toată adunarea lui Israil, ca să se ţie zilele înnoirei jertfelnicului în vremile sale din an în an în opt zile, dela douăzeci şi cinci ale lunei Haselev cu veselie şi cu bucurie.

60. Şi au zidit în vremea aceea muntele Sionului împrejur cu zid înalt şi cu turnuri tari, ca nu cumvà viind neamurile să le calce, cum făcuse mai 'nainte.

61. Şi au rânduit acolo oştire să'l păzească, şi au întărit pre ei să păzească pre Vetsura, ca să aibă poporul întărire de către faţa Idumeii.

CAP. 5.

Alte zece biruinţe ale lui Iuda Macaveul asupra vrăjmaşilor.

Şi a fost dacă au auzit neamurile de primprejur că s'a zidit jertfelnicul, şi s'a înnoit sfinţenia ca şi mai 'nainte, s'au mâniat foarte.

2. Şi s'au sfătuit ca să piarză pre neamul lui Iacov, pre cei ce erau între ei, şi au început a omorî din popor şi a pierde.

3. Şi a dat răsboiu Iuda asupra fiilor lui Isav în Idumeia cea din Acravaptin, că încunjurà pre Israil, şi i-au bătut pre ei cu rană mare, şi i-au strîmtorat pre ei, şi au luat prăzile lor.

4. Şi şi-a adus aminte de răutatea fiilor lui Veon, cari erau poporului spre laţ şi spre piedecă, păzind cu vicleşug drumurile.

5. Şi s'a închis de el în turnuri, şi a tăbărît asupra lor, şi i-a blestemat pre ei, şi a ars turnurile cu foc împreună cu toţi cei ce erau înlăuntru.

6. Şi a trecut la fiii lui Amon, şi a aflat mână tare şi popor mult şi pre Timoteiu povăţuitorul lor.

7. Şi a făcut asupra lor răsboaie multe, şi s'a zdrobit înaintea feţei lui, şi i-a bătut pre ei.

8. Şi a luat Iazirul şi fetele ei, şi s'a întors la Iudeia.

9. Şi s'au adunat neamurile cele din Galaad asupra Israiltenilor, cei ce erau în hotarele lor, ca să'i piarză pre ei, iar ei au fugit în cetatea Datema.

10. Şi au trimis cărţi la Iuda şi la fraţii lui zicând:

11. Adunatu-s'au asupra noastră neamurile cele de primprejurul nostru, ca să ne piarză pre noi, şi se gătesc să vie, şi mai 'nainte să prinză cetatea în care am fugit, şi Timoteiu povăţueşte tabăra lor.

12. Acum dar viind, scoate-ne din mâna lor, că mulţi au căzut dintre noi.

13. Şi toţi fraţii noştri, cari erau în părţile Tuvinului s'au omorît, şi au robit pre muierile lor şi pre fiii lor şi agoniselele lor, şi au pierdut acolo ca la o mie de bărbaţi.

14. Încă cetindu-se cărţile, iată alţi soli au venit din Galileea cu hainele rupte spuind după cuvintele acestea.

15. Şi zicând: că s'au adunat asupra lor dela Ptolemaida şi dela Tir şi dela Sidon, şi toată Galileea celor de alt neam, ca să ne piarză pre noi.

16. Şi dacă a auzit Iuda şi poporul cuvintele acestea, s'a adunat

mulțime mare, să se sfătuiască ce vor face fraților săi celor din nevoie, pe cari îi băteau aceia.

17. Și a zis Iuda lui Simon fratele său: alege'ți ție oameni și mergi și mântuește pre frații tăi cei din Galileea, iar eu și Ionatan fratele meu, vom merge la Galaadita.

18. Și a lăsat pre Iosifon fiul lui Zaharia și pre Azaria povățuitori poporului cu cealaltă oștire în Iudeea spre pază.

19. Și le-a poruncit lor zicând: fiți mai mari preste poporul acesta, și să nu dați răsboiu asupra neamurilor, până ne vom întoarce.

20. Și s'au împărțit lui Simon bărbați trei mii, ca să meargă la Galileia; iar lui Iuda bărbați opt mii, ca să meargă la Galaadita.

21. Și mergând Simon în Galileia, a făcut răsboaie multe asupra neamurilor, și zdrobindu-se neamurile din'naintea feței lui, le-a gonit pre ele până la poarta Ptolemaidei.

22. Și au căzut din neamuri ca la vre'o trei mii de oameni, și au luat prăzile lor.

23. Și i-au luat pre ei din Galileia și din Arvați cu muierile și cu pruncii lor, și toate câte aveau ei, și i-au adus în Iudeia cu veselie mare.

24. Și Iuda Macaveul și Ionatan fratele lui au trecut Iordanul, și au mers cale de trei zile în pustie.

25. Și s'au întâmpinat cu Navateii, cari viind înaintea lor cu pace, au povestit lor toate câte s'au întâmplat fraților lor în Galaadita.

26. Și cum că mulți dintre ei sunt prinși la Vosora și în Vosor, în Alemis, Hasfor, Mached și Carnaim, toate acestea sunt cetăți tari și mari.

27. Și în celelalte cetăți ale Galaaditei sunt prinși, și pre mâine se rânduiesc să tăbărască asupra cetăților, și să le ià, și pre toți să'i piarză într'o zi.

28. Și a întors Iuda și tabăra lui calea spre pustie la Vosora fără de veste, și a luat cetatea, și a omorît toată partea bărbătească cu ascuțitul sabiei, și a luat toate prăzile lor, și o a ars pre ea cu foc.

29. Și s'au sculat de acolo noaptea, și au mers cam asupra cetății.

30. Și dacă s'a făcut ziuă, ridicând ochii săi, iată popor mult nenumărat ridicà scări și unelte, ca să ià cetatea, și dà răsboiu asupra lor.

31. Și văzând Iuda că s'a început răsboiul, și strigarea cetății s'a suit până la cer cu trâmbițe și cu glas mare, a zis bărbaților puterii:

32. Dați răsboiu astăzi pentru frații voștrii.

33. Și au ieșit cu trei rânduri pre dinapoia lor, și trâmbițară cu trâmbițile, și strigară cu rugăciuni.

34. Și a cunoscut tabăra lui Timoteiu, că Macaveiu este, și a fugit dela fața lui, și i-a bătut pre ei cu rană mare, și au căzut dintre ei în ziua aceea ca la vr'o opt mii de bărbați.

35. Și abătându-se Iuda la Masfa, a dat răsboiu asupre ei, și o a luat și a omorît toată partea bărbătească într'însa, și a luat prăzile ei, și o a ars cu foc.

36. De acolo purcezând a luat Hasfonul, Machedul Vosorul și celelalte cetăți ale Galaaditei.

37. Și după graiurile acestea, a adunat Timoteiu altă tabără, și a tăbărît despre fața Rafonului dincolo de pârîu.

38. Și a trimis Iuda să iscodească tabăra, aceștia i-au spus lui, zicând: adunatu-s'au la ei toate neamurile cele de primprejurul nostru, putere multă foarte.

39. Și pre Arabi i-a năimit spre

ajutorul său, şi sunt tăbărâţi dincolo de pârîu, gata a venì asupra ta cu răsboiu, şi a mers Iuda întru întâmpinarea lor.

40. Şi a zis Timoteiu căpeteniilor oştirilor sale: când se va apropià Iuda şi tabăra lui la pârîul cel cu apă, de va trece la noi el mai'nainte, nu vom puteà stà înaintea lui, că va fi mai tare de cât noi.

41. Iar de se va spăimântà, şi va tăbărâ dincolo de pârîu, să trecem la el, şi vom fi mai tari de cât el.

42. Iar dacă s'a apropiat Iuda la pârîul cel cu apă, a pus pre cărturarii poporului la pârîu, şi le-a poruncit lor zicând: să nu lăsaţi tot omul să tăbărască, ci să vie toţi la răsboiu.

43. Şi a trecut asupra lor mai'nainte, şi tot poporul lui după el, şi s'au înfrânt înaintea feţii lui toate neamurile, şi lepădând armele sale, au fugit la capiştea cea din Carnaim.

44. Şi a luat cetatea, şi capiştea o a ars cu foc împreună cu toţi cei ce erau într'însa, şi s'a înfrânt Carnaimul, şi n'a mai putut să mai steà înaintea feţii lui Iuda.

45. Şi a adunat Iuda pre tot Israilul, pre cei ce erau la Galaadita, dela cel mic până la cel mare, şi pre muierile lor şi pre fiii lor şi averea lor, tabără mare foarte, ca să vie în pământul Iudei.

46. Şi a venit până la Efron, şi aceasta este cetate mare şi la intrarea ei foarte tare; nu se puteà abate dela ea deadreapta sau deastânga, ci trebuià a merge prin mijlocul ei.

47. Şi i-au închis pre ei afară cei din cetate.

48. Şi au astupat porţile cu pietre.

49. Şi a trimis la ei Iuda cuvinte de pace, zicând:

50. ...ca să ne ducem în pământul nostru, şi nimeni nu vă va face rău vouă, numai cu picioarele vom trece, şi n'au vrut să'i deschiză lui.

51. Şi a poruncit Iuda să strige în tabără, ca să tăbărască fiecare în care loc este, şi au tăbărît bărbaţii puterei, şi au dat răsboiu cetăţei toată ziua aceea şi toată noaptea, şi s'a dat cetatea în mâinele lui.

52. Şi a pierdut toată partea bărbătească cu ascuţitul sabiei, şi de tot o a stricat, şi a luat prăzile ei, şi a trecut prin cetate pre deasupra celor omorîţi, şi a trecut Iordanul la câmpul cel mare despre faţa Vetsanului.

53. Şi erà Iuda adunând pre cei mai de pre urmă, şi mângâind poporul toată calea, până ce a venit în pământul Iudei.

54. Şi s'a suit în muntele Sionului cu veselie şi cu bucurie, şi au adus arderi de tot, căci n'a căzut dintre ei nimeni până ce s'a întors cu pace.

55. Iar în zilele în care erau Iuda şi Ionatan la Galaad, şi Simon fratele lui la Galileia spre faţa Ptolemaidei,

56. Au auzit Iosif fiul lui Zaharia şi Azaria mai marii oştirilor de vitejiile şi de răsboiul care a făcut, şi au zis:

57. Să ne facem şi noi nouă nume, şi să mergem să dăm răsboiu asupra neamurilor celor dimprejurul nostru.

58. Şi au poruncit celor din oştire, cari erau cu ei, şi au mers asupra Iamniei.

59. Şi au ieşit Gorghie din cetate şi bărbaţii lui înaintea lor la răsboiu.

60. Şi s'au înfrânt Iosif şi Azaria şi s'au gonit până la hotarele Iudei, şi au căzut în ziua aceea din no-

bărbaţi, şi s'a făcut înfrângere mare în poporul lui Israil.

61. Pentrucă n'au ascultat de Iuda şi de fraţii lui, gândind să facă vitejie.

62. Iar aceştia nu erau din sămânţa bărbaţilor acelora, prin ale cărora mâini s'a dat mântuire lui Israil.

63. Iar bărbatul Iuda şi fraţii lui s'au mărit foarte înaintea a tot Israilul şi a tuturor neamurilor, unde se auzià numele lor,

64. Cât se adunau la ei lăudându'i.

65. Şi au ieşit Iuda şi fraţii lui, ca să bată pre fiii lui Isav în pământul de către amiază zi, şi au bătut pre Hevron şi fetele lui şi au stricat tăria lui, şi turnurile lui le-au ars împrejur.

66. Şi s'au sculat să meargă în pământul celor de alt neam, şi au trecut pre la Samaria.

67. In ziua aceea au căzut preoţii cetăţilor vrând ei să facă bărbăţie, ieşind ei la răsboiu fără de sfat.

68. Şi s'a abătut Iuda la Azot pământul celor de alt neam, şi a surpat capiştile lor, şi idolii cei cioplîţi i-a ars cu foc, şi a luat prăzile cetăţilor, şi s'a întors la pământul Iudei.

CAP. 6.

Antioh Eupator căzând în grea boală, moare fiind tare chinuit.

Iar împăratul Antioh umblând prin ţările cele de sus, a auzit, că este în Elimaida la Persia cetate mărită cu avuţie, cu argint şi cu aur.

2. Şi Biserica cea dintr'însa bogată foarte, şi cum că sunt acolo acoperemânturi de aur şi zale şi arme, care le-a fost lăsat acolo Alexandru fiul lui Filip împăratul Machedonenilor, care a împărăţit întâiu între Elini.

3. Şi a venit cercând să ià cetatea şi să o prade, şi n'a putut, că au fost înţeles cetăţenii de cuvântul acesta.

4. Şi s'au sculat asupra lui cu răsboiu, şi a fugit şi s'a dus de acolo cu întristare mare întorcându-se la Vavilon.

5. Şi a venit oarecare în Persida care i-a spus, că s'au înfrânt taberile, care s'au fost dus în pământul Iudei.

6. Şi a mers Lisie cu putere tare întâiu, şi se înfrânse de către faţa lor, şi ei s'au întărit cu arme şi cu putere şi cu prăzi multe, care au luat din taberile pe care le-au tăiat.

7. Şi a stricat urâciunea care a fost zidit deasupra jertfelnicului în Ierusalim, şi sfinţenia ca şi întâiu o a încunjurat cu ziduri înalte, şi Vetsura cetatea sa.

8. Şi a fost după ce a auzit împăratul cuvintele acestea, s'a spăimântat şi s'a turburat tare, şi a căzut pre pat, şi a căzut în boală, de întristare, căci nu s'a făcut lui precum gândeà.

9. Şi a fost acolo zile multe, pentrucă s'a înnoit într'însul mâhnire mare şi a gândit că va muri.

10. Şi a chemat pre toţi prietinii săi şi a zis către ei: luatu-s'a somnul dela ochii mei, şi mi-a scăzut inima de grije.

11. Şi am zis întru inima mea: până la ce necaz am venit şi furtună mare, întru care acum sunt? Cel ce eram bun şi iubit întru stăpânirea mea;

12. Iar acum îmi aduc aminte de răutăţile care am făcut la Ierusalim, luând toate vasele cele de aur şi cele de argint, care erau într'însul, şi am trimis ca să piarză fără de pricină pre cei ce lăcuesc în Iudeia.

13. Cunosc eu că pentru acelea m'au aflat pe mine răutăţile acestea,

și iată că pier de mare inimă rea în pământ strein.

14. Și a chemat pre Filip, care erà unul din prietenii săi, și l-a pus pre el preste toată împărăția sa.

15. Și i-a dat lui stema și veșmântul său și inelul, ca să aducă pre Antioh fiul său, și să'l crească pe el, ca să împărățească.

16. Și a murit acolo Antioh împăratul în anul o sută patruzeci și nouă.

17. Și a cunoscut Lisie că a murit împăratul, și a pus pre Antioh feciorul lui împărat în locul lui, pre care de tinerel l-a crescut, și i-a numit numele lui Eupator.

18. Iar cei din întăriri, închideau pre Israil împrejurul sfintelor, și căutau răutăți în toată vremea și tărie neamurilor.

19. Și a gândit Iuda să'i piarză pre ei, și a adunat tot poporul ca să'i încunjure pre ei.

20. Și s'au adunat împreună, și i-au încunjurat pre ei în anul o sută și cincizeci, și au făcut asupra lor întăritură săgetătorilor și meșteșuguri.

21. Și ieșind unii dintr'înșii din închisoare, s'au lipit lângă aceștia o seamă din cei necredincioși din Israil, și au mers la împăratul și au zis:

22. Până când nu vei face judecată, și vei izbândì pre frații noștri?

23. Nouă ne-au plăcut a slujì tatălui tău și a umblà întru poruncile lui, și a ascultà de așezământurile lui, măcar de se și înstreinau dela noi pentru aceasta cei ce sunt din poporul acesta.

24. Și ori unde aflà pre cinevà dintre noi, îl omorà, și moștenirile noastre le jefuià.

25. Și nu numai preste noi a întins mâna, ci și preste toate hotarele lor.

26. Și iată au tăbărît astăzi asupra întăriturii în Ierusalim, ca să'l ià pre el și sfințenia; iar Vetsura o au întărit.

27. Și de nu vei apucà mai'nainte de grab, mai mari decât acestea vor face, și nu'i vei puteà biruì pre ei.

28. Și s'a mânieat împăratul dacă a auzit, și a adunat pre toți prietenii săi căpeteniile puterii sale, și pre cei ce erau preste călărime.

29. Și dela alți împărați, și dela ostroavele mărilor au venit la el oștiri năimite.

30. Și a fost numărul puterii lui o sută de mii de pedeștri, și douăzeci de mii de călăreți, și treizeci și doi de elefanți învățați la răsboiu.

31. Și au venit prin Idumeia, și au tăbărît asupra Vetsurii, și au dat răsboiu în multe zile, și au făcut meșteșuguri și ieșire, și le arseră pre ele cu foc, și au dat răsboiu bărbătește.

32. Și s'a sculat Iuda dela întăritură, și a tăbărît la Vetzaharia împreajma taberii împăratului.

33. Și sculându-se împăratul de dimineață, a ridicat tabăra, și a pornit spre calea Vetzahariei, și s'au împărțit oștirile la răsboiu, și au trâmbițat cu trâmbițele.

34. Și elefanților le-au arătat sânge de strugur și de mure, ca să'i întărîte la răsboiu.

35. Și au împărțit hiarele în rânduri, și au pus lângă fiecare elefant o mie de bărbați înzoați cu lanțuri și coifuri de aramă preste capetele lor, și cinci sute de călăreți aleși erau rânduiți la fiecare hiară.

36. Aceștia mai'nainte de vreme ori unde erà hiara, erau și ei, și ori unde mergeà, mergeau cu ea, și nu se despărțeau de ea.

37. Și turnuri de lemne tari erau preste ele, și acopereà pre fieștecare hiară încinsă preste ea cu unelte,

şi preste fiecare treizeci şi doi de bărbaţi, cari dau răsboiu de preste ei şi. Indianul ei.

38. Şi cealaltă călărime dincoace şi dincolo o au aşezat de amândouă părţile taberei, clătindu-se şi adăpostindu-se în văi.

39. Şi când străluceà soarele preste scuturile cele de aur, sclipeau munţii de ele, şi străluceau ca făcliile aprinse.

40. Şi s'a întins o parte din tabăra împăratului preste munţii cei înalţi, iar alta preste locurile cele de jos, şi mergeau cu pază şi cu rânduială.

41. Şi se cutremurau toţi cei ce auzeau glasul mulţimei lor şi pâşirea mulţimei şi lovirea armelor, că erà tabăra mare foarte şi tare.

42. Şi s'a apropieat Iuda şi tabăra lui la răsboiu, şi au căzut din tabăra împăratului şase sute de bărbaţi.

43. Şi a văzut Eleazar Avaronul una din hiară înzăoată cu zaoa împărătească, şi erà mai înaltă decât toate hiarele, şi i s'a părut că preste aceea este împăratul.

44. Şi s'a dat pre sine ca să mântuiască [pre poporul său, şi să'şi câştige luiş nume veşnic.

45. Şi alergând la ea cu îndrăzneală în mijlocul rândului, şi omorà deadreapta şi deastânga, şi cădeà dela el încoace şi încolo.

46. Şi s'a vârît supt elefant, şi s'a pus supt el, şi l-a omorît pre el, şi a căzut pre pământ deasupra lui, şi a murit acolo.

47. Şi văzând puterea împăratului şi năvălirea oştirilor, s'a abătut dela ei.

48. Iar cei din tabăra împăratului, s'au suit asupra lor la Ierusalim, şi a tăbărît împăratul la Iudeia şi la muntele Sionului.

49. Şi a făcut pace cu cei din Vetsura, şi au eşit din cetate, că nu le erà lor acolo hrană, ca să se închiză într'însa, că sâmbătă erà pământului aceluia.

50. Şi a luat împăratul Vetsura, şi a pus acolo pază, ca să o păzească pre ea.

51. Şi a tăbărît asupra sfinţeniei zile multe, şi a făcut acolo stări săgetătorilor, şi mahini şi aruncătoare de foc şi zvârlitoare de pietre şi scorpidii, ca să arunce săgeţi şi praştii.

52. Şi au făcut şi ei mahini împrotiva mahinilor lor, şi au dat războiu zile multe.

53. Şi bucate nu erau în vase, pentrucă erà anul al şaptelea, şi cei ce au scăpat în Iudea dela neamuri, au mâncat rămăşiţa punerii.

54. Şi au rămas întru cele sfinte bărbaţi puţini, că i-a biruit pre ei foamea, şi s'a risipit fieştecare la locul său.

55. Şi a auzit Lisie, cum că Filip pre care l-a fost pus împăratul Antioh încă fiind el viu, să crească pre Antioh fiul lui, ca să'l facă împărat.

56. S'a întors dela Persida şi dela Midia, şi oştirile împăratului cele ce s'au fost dus cu el, şi cum că cearcă să ià lucrurile.

57. S'a grăbit, şi s'a învitat ca să se ducă din cetate şi să zică către împăratul şi către povăţuitorii puterii şi către bărbaţi: ne împuţinăm în toate zilele, şi hrană avem puţină, iar locul unde suntem tăbărâţi este tare, şi sunt preste noi grijele împărăţiei.

58. Acum dar să dăm dreapta oamenilor acestora, şi să facem pace cu ei şi cu tot neamul lor.

59. Şi să le aşezăm lor, ca să umble după legile lor ca şi mai'nainte, că pentru legiuirile lor, care le-am risipit, s'au mânieat şi au făcut toate acestea.

60. Şi a plăcut cuvântul înaintea

împăratului şi a boierilor, şi a trimis la ei să facă pace, şi ei au primit.

61. Şi s'au jurat lor împăratul şi boierii pentru acestea, şi au eşit din cetate.

62. Şi a intrat împăratul în muntele Sionului, şi a văzut tăria locului, şi a călcat jurământul, care a jurat, şi a poruncit, şi a surpat zidul împrejur.

63. Şi s'a sculat degrab, şi s'a întors la Antiohia, şi a aflat pe Filip stăpânind cetatea, şi a dat războiu asupra lui, şi a luat cetatea cu sila.

CAP. 7.

Continuarea luptelor Macaveilor; biruinţa lui Iuda asupra lui Nicanor.

In anul o sută cincizeci şi unul, ieşit-a Dimitrie feciorul lui Seleuc din Roma, şi s'a suit cu oameni puţini la o cetate de lângă mare, şi a împărăţit acolo.

2. Şi a fost după ce a venit în casa împărăţiei părinţilor săi, a prins oştirea pre Antioh şi pre Lisie, ca să'i ducă pre ei la el.

3. Şi arătându-se lui lucrul, a zis: nu'mi arătaţi feţele lor.

4. Şi i-au omorît pre ei oştirile, şi a şezut Dimitrie în scaunul împărăţiei lui.

5. Şi au venit la el toţi bărbaţii cei fărădelege, şi necredincioşii din Israil şi Alchim povăţuitorul lor, care voià să fie preot.

6. Şi au pârît pre popor către împăratul, zicând: pierdut-au Iuda şi fraţii lui pre toţi prietenii tăi, şi pre noi ne-au risipit dela pământul nostru.

7. Acum dar trimite un om credincios, ca mergând să vază toată peirea aceasta, care au făcut nouă şi ţării împăratului, şi să pedepsească pre ei şi pre toţi cei ce le ajută lor.

8. Şi a ales împăratul pe Vachid prietenul său, care stăpâneà dincolo de rîu, şi erà mare întru împărăţie, şi credincios împăratului.

9. Şi l-a trimis pe el şi pe Alchim necredinciosul, pre care l-a pus preot, şi i-a poruncit lui să facă izbândă asupra fiilor lui Israil.

10. Şi au purces şi au venit cu putere multă în pământul Iudei, şi au trimis soli la Iuda şi la fraţii lui cu cuvinte de pace, cu vicleşug.

11. Ci n'au crezut cuvintelor lor, pentrucă au văzut că venise cu putere multă.

12. Şi s'au adunat la Alchim şi la Vachid adunare de cărturari, să cerce cele drepte.

13. Şi Asideii erau întâiu întru fiii lui Israil, şi cereau dela ei pace.

14. Că ziceau: om preot din sământa lui Aaron a venit cu oştirile şi nu ne va face strâmbătate nouă.

15. Şi el a grăit către ei cuvinte de pace, şi s'a jurat lor zicând: nu vom face rău vouă şi prietinilor voştri.

16, Şi au crezut lui, şi au prins dintre ei şasezeci de bărbaţi, şi i-au omorît într'o zi, după cuvintele cele scrise.

17. Trupurile cuvioşilor tăi şi sângiurile lor, le-au vărsat împrejurul Ierusalimului, şi nu erà cine să'i îngroape.

18. Şi a căzut frica lor şi cutremurul preste tot poporul, că ziceau: că nu este la ei adevăr şi judecată, că au călcat legătura şi jurământul, care au jurat.

19. Şi a plecat Vachid dela Ierusalim, şi a tăbărît la Vizat, şi a trimis şi a prins pre mulţi din oamenii, cari erau cu el, carii de bună voie au venit, şi pre o seamă din

---

7. 17. Psalm 78, 1—3.

popor, şi i-a omorît pre ei şi i-a
aruncat într'o fântână mare.
20. Şi a încredinţat ţara lui Alchim
şi a lăsat cu el oştire multă să'i
ajute, şi s'a dus Vachid la împăratul.
21. Şi s'a nevoit Alchim pentru
Arhierie.
22. Şi s'au adunat la el toţi cei ce
turburau poporul său, şi au biruit pă-
mântul Iudei, şi au făcut rană mare
în Israil.
23. Şi a văzut Iuda toată răuta-
tea, care o au făcut Alchim şi cei ce
erau cu el întru fiii lui Israil mai
mult decât neamurile.
24. Şi au ieşit la toate hotarele Iu-
deii împrejur, şi au făcut izbândă
asupra bărbaţilor celor ce au fost
mers de bună voie, şi s'au oprit a
merge în ţară.
25. Iar dacă a văzut Alchim că
s'a întărit Iuda şi cei ce erau cu el,
a cunoscut că nu le va puteà stà
împrotivă, şi întorcându-se la împă-
ratul, i-a pârît pre ei de rău:
26. Şi a trimis împăratul pe Ni-
canor unul din boierii lui cei măriţi,
care aveà ură şi vrăjmăşie asupra
lui Israil, şi i-a poruncit lui să piarză
poporul.
27. Şi a venit Nicanor în Ierusalim
cu oştire multă, şi a trimis la Iuda
şi la fraţii lui cu vicleşug cuvinte
de pace, zicând:
28. Să nu fie vrajbă între noi şi
între voi, voiu venì cu oameni pu-
ţini să văz feţele voastre cu pace.
29. Şi a venit la Iuda şi s'au să-
rutat unii cu alţii cu pace, iar vrăj-
maşii erau gata să răpiască pre Iuda.
30. Şi a cunoscut Iuda cuvântul
că cu vicleşug a venit asupra lui,
şi s'a temut de el, şi n'a vrut a ve-
deà mai mult faţa lui.
31. Şi a cunoscut Nicanor că s'a
descoperit sfatul lui, şi a ieşit întru

27. 1 Mac. 15, 1.

întâmpinarea lui Iuda despre Hafar-
salama la răsboiu.
32. Şi au căzut din cei ce erau
cu Nicanor, ca la vr'o cinci sute de
bărbaţi, şi au fugit în cetatea lui Da-
vid.
33. Şi după cuvintele acestea s'a
suit Nicanor în muntele Sionului,
şi au eşit unii din preoţi din cele
sfinte şi din bătrânii poporului să
se închine lui cu pace şi să'i a-
rate lui arderea de tot, care se a-
duce pentru împăratul.
34. Iar el i-a batjocorit pre ei şi
i-a ocărît pre ei grăind cu trufie.
35. Şi s'a jurat cu mânie zicând:
de nu se va dà Iuda şi tabăra lui
în mâinile mele acum, va fì dacă
mă voiu întoarce cu pace, voiu arde
casa aceasta, şi a ieşit cu mânie
mare.
36. Şi au intrat preoţii şi au stă-
tut despre faţa altarului şi a Bisericii,
şi au plâns zicând:
37. Tu Doamne ai ales Casa a-
ceasta să se numească numele tău
într'însa, să fie Casă de rugăciune
şi de cerere poporului tău.
38. Fă isbândă asupra omului a-
cestuia şi asupra taberii lui, şi să
cază în sabie, adu'ţi aminte de hulele
lor şi nu'i suferì pre ei.
39. Şi a ieşit Nicanor din Ierusa-
lim şi a tăbărît la Vetoron, şi l-a
întâmpinat pre el puterea Siriei.
40. Iar Iuda a tăbărît în Adasa
cu trei mii de bărbaţi şi s'a rugat
Iuda, zicând:
41. Când au hulit solii cei trimişi
dela împăratul Asirienilor, ieşit-a în-
gerul tău Doamne şi a bătut dintre
ei o sută optzeci şi cinci de mii.
42. Aşà zdrobeşte tabăra aceasta
înaintea noastră astăzi, ca să cu-
noască cei rămaşi, că aceia au grăit
rău asupra sfintelor tale şi îl judecă
pre el după răutatea lui.

40. 4 Imp. 19, 35. *41.* Tovit 1, 15.
42. Sirah 48, 24.

43. Şi s'au lovit taberile la războiu în treisprezece ale lunii lui Adar, şi s'a înfrânt tabăra lui Nicanor şi el întâiu a căzut în războiu.

44. Şi dacă a văzut tabăra lui că a căzut Nicanor, lepădând armele sale, a fugit.

45. Şi i-au gonit pre ei cale de o zi dela Adasa până unde vine la Gazira, şi au trâmbiţat după ei cu trâmbiţile însemnărilor.

46. Şi au eşit din toate satele Iudeii de primprejur şi 'i băteau pre ei, şi întorcându-se aceştia la aceia, au căzut toţi de sabie şi n'a rămas dintr'înşii nici unul.

47. Şi au luat jafurile şi prăzile, şi capul lui Nicanor l-au luat şi dreapta lui care o a întins cu trufie, o au adus şi o au spânzurat la Ierusalim.

48. Şi s'a bucurat poporul foarte, şi a petrecut în ziua aceea cu veselie mare.

49. Şi au rânduit ca în tot anul să se ţie ziua aceasta a treisprezecea a lui Adar.

50. Şi a odihnit pământul Iudei puţine zile.

CAP. 8.

Despre legătura lui Iuda cu Romanii.

Şi a auzit Iuda de numele Romanilor că sunt puternici cu tăriea, şi sunt voitori de bine tuturor celor ce se lipesc de ei şi cu toţi, carii vin la ei fac prietenie, şi cum că sunt tari la vîrtute.

2. Şi a spus lui războaiele lor şi vitejiile, care au făcut asupra Galilor şi cum i-au biruit pre ei şi i-au adus supt dajdie,

3. Şi câte au făcut în ţara Ispaniei şi au biruit băile cele de argint şi cele de aur de acolo.

4. Şi au biruit tot locul acela cu sfatul său şi cu răbdarea mâniei, şi locul erà departe dela ei foarte şi pre împăraţii carii au venit asupra lor dela marginea pământului, până i-au zdrobit pre ei şi i-au bătut pre ei cu rană mare; şi ceilalţi dau lor bir preste an.

5. Şi pre Filip şi pre Persea împăratul Kitenilor şi pre cei ce s'au fost sculat asupra lor, i-au zdrobit pre ei cu războiul şi i-au biruit.

6. Şi pre Antiohul cel mare împăratul Asiei, care a mers asupra lor cu războiu având o sută şi douăzeci de Elefanţi şi călărime şi care şi putere multă foarte, şi s'a biruit de ei.

7. Şi pre el l-au prins viu şi au făcut legătură cu ei, ca şi el şi cei ce vor împărăţi după el, să le deà lor bir mare şi chezaşi şi aşezământ.

8. Şi ţara Indicească şi Midiea şi Lidiea şi altele din cele mai bune ţări ale lor luându-le dela el, le-a dat lui Evmen împăratului.

9. Şi cum că cei din Elada s'au sfătuit să meargă şi să'i piarză pre ei, şi ei au înţeles cuvântul acesta.

10. Şi au trimis asupra lor pre un voevod, şi a dat războiu asupra lor, şi au căzut dintre ei răniţi mulţi şi pre mulţi au robit, pre muierile lor şi pre fiii lor, şi i-au prădat pre ei, şi au stăpânit pământul lor, şi au stricat tăriile lor, şi i-au jefuit pre ei, şi i-au robit până în ziua aceasta.

11. Şi celelalte împărăţii şi ostroave, care s'au împrotivit lor, le-au stricat şi le-au robit.

12. Iar cu prietinii lor şi cu cei ce se unesc cu ei, au păzit prieteşugul, şi au biruit împărăţiile cele de aproape şi cele de departe, şi câţi au auzit de numele lor s'au temut de ei.

13. Iar la câţi vor să ajute, şi pre câţi vreau să aibă împărăţie, împărăţesc, şi pre cari vor, îi lipsesc, şi s'au înălţat foarte.

43. Isaia 37, 36.

14. Şi întru toate acestea nimeni dintre ei n'a pus stemă, şi nu s'a îmbrăcat cu porfiră ca să se mărească întru ea.

15. Şi şi-a făcut sieş, sfat, şi în toate zilele se sfătuiesc trei sute şi douăzeci, carii se sfătuiesc pururea pentru mulţime, ca bine să'i împodobească pre ei.

16. Şi'şi încred stăpânirea lor unui om într'un an, care stăpâneşte tot pământul lor, şi toţi ascultă de unul, şi nu este vrăjmăşie, nici răvnire întru ei.

17. Şi a ales Iuda pre Evpolemon feciorul lui Ioan al lui Acos, şi pre Iason feciorul lui Eleazar, şi i-a trimis pre ei la Roma ca să aşeze cu ei prieteşug şi însoţire

18. Şi ca să ià dela ei jugul, că a văzut că împărăţia Grecilor asupreşte pre Israil cu robie

19. Şi au mers la Roma, iar calea erà multă foarte, şi au intrat la sfat, şi au grăit, zicând:

20. Iuda Macaveul şi fraţii lui şi mulţimea Iudeilor ne-au trimis pre noi la voi, ca să aşezăm cu voi însoţire şi pace, şi să ne scrii pre noi între soţi şi prieteni vouă.

21. Şi a plăcut cuvântul înaintea lor.

22. Şi acesta este izvodul cărţii, care o au scris pre table de aramă, şi o au trimis la Ierusalim, să fie acolo la ei pomenire de pace şi de însoţire:

23. Bine să fie Romanilor şi neamului Iudeilor, pre mare şi pre uscat în veac, şi sabiea şi vrăjmaşul departe să fie dela dânşii.

24. Iar de se va întâmplà răsboiu asupra Romii mai întâiu, sau asupra oricăruia din soţii lor întru toată stăpânirea lor,

25. Să ajute neamul Iudeilor, cu inimă plină precum îi va povăţuì vremea

26. Şi pre cei ce se vor bate cu ei, nu'i vor ajutà, nici cu bucate, nici cu arme, nici cu argint, nici cu corăbii, precum se va păreà Romanilor, şi vor păsì pazele lor, nimic luând

27. Şi asemenea de se va întâmplà mai'nainte Iudeilor răsboiu, vor ajutà Romanii din suflet, precum lor vremea le va scrie.

28. Şi ajutătorilor nu se vor dà grâne, arme, argint, corăbii, precum s'a părut Romanilor, şi vor păzì pazele acestea cu bună credinţă.

29. După cuvintele acestea au aşezat Romanii cu poporul Iudeilor.

30. Iar după cuvintele acestea de vor vreà aceştia sau aceia a adaoge sau a scădeà cevà, vor face după cum se vor înţelege, şi ce vor adaoge sau vor scădeà, întărit va fì.

31. Şi pentru răutăţile, care le face lor împăratul Dimitrie, am scris lui, zicând: pentruce ai îngreuiat jugul tău preste prietenii noştri şi soţii Iudei?

32. Deci, de se vor mai jeluì înaintea noastră de tine, vom face lor judecată, şi vom dà răsboiu asupra ta, şi pre mare şi pre uscat.

CAP. 9.

Răsboaiele lui Iuda şi moartea lui. Ionatan urmează în locul lui şi face răsboiu.

Şi a auzit Dimitrie că a căzut Nicanor şi oştirea lui în răsboiu, şi a adaos a mai trimite pre Vachid şi pre Alchim a doua oară în pământul Iudei, şi cornul cel drept cu ei.

2. Şi au mers pre calea cea despre Galgala, şi au tăbărît la Mesalot în Arvila, şi o au luat pre ea, şi au pierdut suflete de oameni multe.

3. Şi în luna dintâiu în anul o sută cincizeci şi doi, au tăbărît asupra Ierusalimului.

4. Şi s'au sculat, şi au mers la Ve-

rea cu douăzeci de mii de bărbați și două mii de călăreți.

5. Și Iuda eră tăbărît în Eleasa, și trei mii de bărbați aleși cu el.

6. Și a văzut mulțimea oștirilor că multe sunt, și s'a temut foarte, și mulți au fugit din tabără, și n'au rămas dintr'înșii fără numai opt sute de bărbați.

7. Și a văzut Iuda că s'a risipit tabăra lui, și'l grăbeà răsboiul pre el, și se sfărîmà cu inima, căci nu aveà vreme să'i strângă pre ei, și a slăbit.

8. Și a zis celor rămași: să ne sculăm și să ne suim asupra împrotivnicilor noștri, doar de'i vom puteà bate pre ei.

9. Și l-au întors pre el, zicând: nu vom puteà, ci numai să ne mântuim sufletele noastre acum, întoarce-te că frații noștri s'au risipit, și noi să ne batem cu aceștia? Așà puțini fiind noi.

10. Și a zis Iuda: să nu'mi fie mie să fac lucrul acesta și să fug de ei, că de s'a apropiat vremea noastră să murim vitejește pentru frații noștri, să nu lăsăm hulă mărirei noastre.

11. Și au mers oștirile de unde tăbărâse, și au stătut întru întâmpinarea lor, și s'a împărțit călărimea în două părți, și prăștiașii și arcașii mergeau înaintea oștirei, cari erau mai de frunte răsboinici toți tari.

12. Și Vachid erà în cornul cel drept, și s'au apropiat oștirile dintre amândouă părțile și strigau cu trâmbițile.

13. Și au trâmbițat și cei dela Iuda cu trâmbițile, și s'a cutremurat pământul de glasul taberilor, și s'a făcut răsboiu de dimineța până seara.

14. Și a văzut Iuda că Vachid și tăria taberii este deadreapta, și au venit la el toți cei tari de inimă.

15. Și s'a zdrobit cornul cel drept dela dânșii, și i-au gonit dinapoi pre ei până la măgura Azotului.

16. Iar cei din cornul stâng au văzut că s'au zdrobit cornul drept și s'au întors după Iuda și după cei ce erau cu el pre din dos.

17. Și s'a îngreuiat răsboiul, și au căzut mulți răniți și din aceștia și din aceia.

18. Și Iuda a căzut, și ceilalți au fugit.

19. Și au ridicat Ionatan și Simon pre Iuda fratele lor, și l-au îngropat pre el în mormântul părinților lui în Modim.

20. Și l-au plâns pre el, și l-a tânguit tot Israilul cu plângere mare, și l-a jelit în multe zile și a zis:

21. Cum a căzut cel tare, care a mântuit pre Israil?

22. Iar celelalte cuvinte ale lui Iuda și răsboaiele și vitejiile care a făcut și mărimea lui, nu s'a scris, pentrucă erau multe foarte.

23. Și a fost după moartea lui Iuda, s'au arătat cei fărădelege în toate hotarele lui Israil, și au răsărit toți cei ce lucrează nedreptate.

24. In zilele acelea fost-a foamete mare foarte, și de bună voie s'a dat țara împreună cu ei.

25. Și a ales Vachid pre oamenii cei necredincioși, și i-a pus pre ei domni țării.

26. Carii cercau și căutau pre prietinii lui Iuda și'i aduceau pre ei la Vachid, și'și izbândeau pre dânșii și'i batjocoreau pre ei.

27. Și s'a făcut necaz mare în Israil, care nu s'a făcut din ziua din care nu s'a arătat proroc între ei.

28. Și s'au adunat toți prietinii lui Iuda, și au zis lui Ionatan:

29. De când a murit fratele tău Iuda, nu este om asemenea lui, să iasă asupra vrăjmașilor și asupra

lui Vachid, şi asupra celor ce pismuesc neamului nostru.
30. Acum dar pre tine te-am ales astăzi, ca să fii nouă căpetenie în locul lui şi povăţuitor, ca să baţi răsboiul nostru.
31. Şi a primit Ionatan în vremea aceea povăţuirea, şi s'a sculat în locul lui Iuda fratelui său.
32. Şi a înţeles Vachid, şi'l căută pre el să'l omoare.
33. Ci înţelegând Ionatan şi Simon fratele lui, şi toţi cei ce erau cu el, au fugit la pustiul lui Tecuè şi au tăbărît la apa lacului Asfarului.
34. Şi înţelegând Vachid, în ziua sâmbetelor a venit el şi toată oştirea lui dincolo de Iordan.
35. Şi Ionatan a trimis pre fratele său, care erà povăţuitor poporului, să roage pre Navatei prietinii săi, ca să pue la ei uneltele sale cele multe.
36. Şi au ieşit fiii lui Iamvri dela Midava, şi au prins pre Ioan şi toate câte aveà, şi s'au dus cu ele.
37. Şi după cuvintele acestea s'au spus lui Ionatan şi lui Simon fratelui lui, că fiii lui Iamvri fac nuntă mare, şi aduc mireasă dela Nadavat, fata unui boier din cei mari ai Hananeilor, cu pompă mare.
38. Şi şi-a adus aminte de Ioan fratele său, şi s'a suit şi s'a ascuns supt acoperemântul muntelui.
39. Şi ridicându'şi ochii săi a văzut, şi iată gâlceavă şi gloată şi povară multă, şi mirele şi prietinii lui şi fraţii lui ieşind întru întâmpinarea lor cu timpene şi cu muzici şi cu arme multe.
40. Şi s'au sculat asupra lor de unde erau ascunşi ai lui Ionatan, şi i-au ucis pre ei, şi au căzut răniţi mulţi, iar cari au rămas, au fugit la munte, şi au luat toate prăzile lor.
41. Şi s'a întors nunta în plângere şi glasul muzicilor în jale.
42. Şi a izbândit izbândirea sângelui fratelui lor, şi s'au întors la râpa Iordanului.
43. Şi a auzit Vachid, şi a venit în ziua sâmbetelor până la râpele Iordanului cu putere multă.
44. Şi a zis Ionatan celor ce erau cu el: să ne sculăm acum şi să dăm răsboiu pentru sufletele noastre, că nu este astăzi ca ieri şi ca alaltăieri.
45. Că iată răsboiul este înaintea noastră şi dinapoia noastră, şi apa Iordanului dincoace şi dincolo, mocirlă şi dumbravă, şi nu este loc de a ne abate.
46. Acum dar strigaţi la cer, ca să scăpaţi din mâna vrăjmaşilor noştri, şi a început bătaea.
47. şi a întins Ionatan mâna sa să lovească pre Vachid, ci el s'a dat înapoi.
48. Şi a sărit Ionatan şi cei ce erau cu el în Iordan, şi au înnotat până de cealaltă parte, iar aceia n'au trecut Iordanul după ei.
49. Şi au căzut din oştirea lui Vachid în ziua aceea ca o mie de bărbaţi.
50. Şi s'au întors în Ierusalim, şi au zidit cetăţi tari în Iudeia, şi cetatea cea din Ierihon şi Emaumul şi Veteronul şi Vetilul şi Tamnata, Faratom şi Tefonul cu ziduri înalte, şi porţi şi zăvoare.
51. Şi au pus pază într'însele, ca să fie cu vrăjmăşie asupra lui Israil.
52. Şi au întărit cetatea cea din Vetsura şi Gazara şi marginea, şi au pus într'însele oştire şi hrană de mâncare.
53. Şi au luat pre fiii povăţuitorilor ţării zăloage, şi i-au pus pre ei în cetate în Ierusalim în pază.
54. Şi în anul o sută cincizeci şi trei, în luna a doua, a poruncit Alchim să surpe zidul curţei cei ma

din lăuntru a sfintelor, şi să strice lucrurile prorocilor, şi au început a le strică.

55. In vremea aceea s'a rănit Alchim, şi s'au împiedicat lucrurile lui şi s'a închis gura lui, şi a slăbit, şi n'a mai putut grăì cuvânt şi a poruncì despre casa sa.

56. Şi a murit Alchim în vremea aceea cu chin mare.

57. Şi văzând Vachid că a murit Alchim, s'a întors la împăratul, şi a odihnit pământul Iudei doi ani.

58. Şi s'au sfătuit toţi cei fărădelege, zicând: iată Ionatan şi cei ce sunt cu el, cu linişte lăcuesc fără de frică, acum dar să aducem pe Vachid, şi'i va prinde pre toţi pre ei într'o noapte.

59. Şi mergând, s'au sfătuit cu el.

60. Şi sculându-se să vie cu putere multă, a trimes cărţi pre ascuns la toţi soţii săi cei din Iudeia, ca să prinză pre Ionatan şi pre cei ce sunt cu el; ci n'au putut, că s'au descoperit acelora sfatul lor.

61. Ci aceia au prins din bărbaţii ţării căpeteniile răutăţii ca la vr'o cincizeci de bărbaţi, şi i-au omorît pre ei.

62. După aceea Ionatan şi Simon şi cei ce erau cu el, s'au dus la Vetvasi, care erà în pustie, şi au zidit surpăturile ei, şi o au întărit.

63. Şi a înţeles Vachid, şi a adunat toată mulţimea sa, şi celor din Iudeia le-a poruncit.

64. Şi viind a tăbărît împrotiva Vetvasiei, şi a dat răsboiu asupra ei zile multe, şi a făcut meşteşuguri.

65. Şi a lăsat Ionatan pre Simon fratele său în cetate, şi a ieşit în ţară şi a venit cu un număr mare de oştire.

66. Şi a lovit pre Odomir şi pre fraţii lui şi pre fiii lui Faseron în sălaşurile lor, şi începù a bate şi a se suì cu putere.

67. Şi a ieşit din cetate şi Simon şi cei ce erau cu el, şi au ars meşteşugurile lor

68. Şi au dat răsboiu asupra lui Vachid, şi l-au zdrobit pre el, şi l-au necăjit foarte, pentrucă sfatul lui şi venirea lui a fost deşartă.

69. Şi s'a aprins de mânie asupra bărbaţilor celor fărădelege, carii i-au dat lui sfat ca să vie în ţară, şi a omorît pre mulţi dintre ei, şi a făcut sfat ca să se ducă la pământul său.

70. Şi a înţeles Ionatan, şi a trimis la el soli, ca să facă pace cu el, şi să întoarcă lor pre cei robiţi.

71. Şi a primit şi a făcut după cuvintele lui, şi s'a jurat lui că nu'i va mai face rău în toate zilele vieţii sale.

72. Şi a întors pre cei robiţi, carii i-a robit mai'nainte din pământul Iudei, şi întorcându-se s'a dus în pământul său, şi n'a mai adaos încă a venì la hotarele lor.

73. Şi a încetat sabiea din Israil, şi a lăcuit Ionatan în Mahmas, şi a început Ionatan a judecà pre popor, şi a pierdut pre cei necredincioşi din Israil.

CAP. 10.

Prieteniea lui Ionatan cu împăratul Alexandru.

In anul o sută şasezeci s'a suit Alexandru feciorul lui Antioh Epifan, şi a luat Ptolemaida, şi l-a primit pre el, şi a împărăţit acolo.

2. Şi a auzit Dimitrie împăratul, şi a adunat oştire multă foarte, şi a ieşit întru întâmpinarea lui la răsboiu.

3. Şi a trimis Dimitrie la Ionatan cărţi cu cuvinte de pace, ca să'l mărească pre el.

4. Că ziceà: să apucăm a pune pace cu el, mai'nainte decât va pune

el cu Alexandru împrotiva noastră.
5. Că'şi va aduce aminte de toate răutăţile, care le-am făcut asupra lui şi asupra fraţilor lui şi asupra neamului lui.
6. Şi i-a dat lui putere a strânge oştire şi a face arme, ca să fie el soţul lui, şi pre cei ce erau zălog, carii erau în cetate, a zis să'i deà lui.
7. Şi a venit Ionatan în Ierusalim, şi a cetit cărţile la auzirea a tot norodului, şi acelor ce erau în cetate.
8. Şi s'a temut cu frică mare, auzind că i-a dat lui împăratul putere să strângă oştire.
9. Şi cei ce erau în cetate, au dat lui Ionatan pre cei ce erau zălog, şi i-a dat pre ei părinţilor lor.
10. Şi a lăcuit Ionatan în Ierusalim, şi a început a zidì şi a înnoì cetatea.
11. Şi a zis către cei ce făceau lucrurile, să zidească zidurile şi muntele Sionului primprejur din pietre cu patru muchi spre întărire, şi au făcut aşà.
12. Şi au fugit cei de alt neam, carii erau în cetăţile care le-au fost zidit Vachid.
13. Şi a lăsat fiecare locul său şi s'a dus în pământul lui.
14. Numai în Vetsura au rămas oarecari din cei ce au lăsat legea şi poruncile lui Dumnezeu, pentru că le erà lor aceasta de scăpare.
15. Şi a auzit Alexandru împăratul făgăduinţele, câte a trimis Dimitrie lui Ionatan şi i-a povestit lui răsboaiele şi vitejiile care le-au făcut el şi fraţii lui şi ostenelele care au avut.
16. Şi au zis: au aflà-vom noi un om ca acesta? Şi acum să'l facem pre el prietin şi soţ nouă.
17. Şi a scris cărţi şi a trimis lui cu aceste cuvinte zicând:
18. Împăratul Alexandru fratelui Ionatan, bucurie.
19. Auzit-am de tine că eşti bărbat tare cu putere şi vrednic a fì nouă prietin;
20. Şi acum te-am pus astăzi pre tine să fii Arhiereu neamului tău şi prietin împăratului să te chemi, şi i-a trimis lui porfiră şi cunună de aur, ca să te uneşti cu noi, şi să ţii prieteşug cu noi.
21. Şi s'a îmbrăcat Ionatan cu haina cea sfântă în luna a şaptea în anul o sută şasezeci, în sărbătoarea înfigerii corturilor, şi a strâns oştire, şi a făcut arme multe.
22. Şi a auzit Dimitrie cuvintele acestea, şi s'a întristat şi a zis:
23. Ce am făcut aceasta, de a apucat mai 'nainte de noi Alexandru a pune prieteşug cu Evreii spre întărire?
24. Scrì-voiu şi eu lor cuvinte de mângâiere şi de înălţime şi de daruri, ca să'mi fie mie întru ajutor.
25. Şi a trimis lor după cuvintele acestea: Împăratul Dimitrie, neamului Iudeilor, bucurie.
26. De vreme ce aţi ţinut legătura, care aţi făcut cu noi, şi aţi rămas în prietenia noastră, şi nu v'aţi lipit de vrăjmaşii noştri, am auzit şi ne-am bucurat.
27. Şi acum rămâneţi încă a ţineà credinţa către noi, şi vă vom răsplătì vouă bune pentru cele ce faceţi cu noi.
28. Şi vă vom lăsà vouă, care trebue a se lăsà multe, şi vom dà vouă daruri.
29. Şi acum vă sloboz pre voi, şi iert pre toţi jidovii de dajdiii şi de preţul sării şi de cununi.
30. Şi a treia parte din sământă şi jumătate din rodurile pomilor, ce mi se cuveneà mie a luà, iert de astăzi înainte să nu se mai ià din pământul Iudei şi din cele trei ţinuturi, ce s'au adaus lui din Sama-

ria şi din Galileea, din ziua de astăzi şi până în veac.

31. Şi Ierusalimul să fie sfânt şi slobod, şi hotarele lui, zeciuelile şi vămile.

32. Las şi stăpânirea cetăţei cei din Ierusalim, şi o dau Arhiereului, ca să puie într'însa bărbaţi pre cari va voì el, să o păzească.

33. Şi pre tot sufletul Jidovilor, care din pământul Iudei s'au adus robi în toată împărăţia mea, îl las slobod în dar; şi toţi să fie slobozi de dajdiile lor şi ale vitelor lor.

34. Şi toate sărbătorile şi sâmbetele şi lunile nouă, şi zilele cele rânduite, şi trei zile mai 'nainte de sărbătoare şi trei zile după sărbătoare, toate zilele acestea să fie scutite şi slobode tuturor Iudeilor, celor ce sunt întru împărăţia mea.

35. Şi nimeni nu va aveà putere a face cevà, sau a smintì pre cinevà dintre ei pentru tot lucru.

36, Şi să se scrie din Evrei în oştirea împăratului la treizeci de mii de bărbaţi, şi se vor dà lor lefi, cum se cuvine la toate oştirile împăratului.

37. Şi se vor pune dintre ei în cetăţile cele întărite şi mari ale împăratului; iar alţii se vor pune preste trebile împărăţiei, cari sunt de credinţă, şi căpiteniile, care vor fì preste ei, să fie dintre ei, şi să umble după legile lor, precum a şi poruncit împăratul în pământul Iudei.

38. Şi cele trei ţinuturi, care s'au adaos la Iudeea dela ţara Samariei, să se adauge la Iudeea, ca să se socotească şi să fie supt unul, şi să nu asculte de alt stăpân, fără numai de Arhiereu.

39. Ptolemaida şi ţinutul ei, o am dat dar celor sfinţi din Ierusalim, pentru cheltuiala care se cuvine la cele sfinte.

40. Şi eu dau pre an cincisprezece mii de sicli de argint din veniturile împăratului, dela locurile ce se cuvin lui.

41. Şi tot ce a rămas, ce n'au dat cei ce erau preste venituri în anii trecuţi, de acum vor dà la lucrurile casei.

42. Şi afară de acestea cinci mii de sicli de argint, cari luà din veniturile Bisericii în toţi anii, şi aceştia se lasă, că se cade aceştia preoţilor celor ce slujesc.

43. Şi oricine va scăpà în Biserica cea din Ierusalim şi în toate hotarele ei, fiind datori împărăteşti sau pentru orice lucru, să se sloboază, şi toate cele ce sunt ale lor întru împărăţia mea.

44. Şi la zidirea şi la înnoirea lucrurilor sfintelor, cheltueli se vor dà din veniturile împăratului.

45. Şi la zidirea zidurilor Ierusalimului şi la întărirea împrejur, cheltuială se va dà din venitul împăratului, şi la zidirea zidurilor celor din Iudeea.

46. Şi dacă a auzit Ionatan şi poporul cuvintele acestea, nu le-a crezut, nici le-a primit, pentru că'şi aduceà aminte de răutatea cea mare, care făcuse în Israil, şi'i necăjise foarte.

47. Şi le-a plăcut mai mult Alexandru, pentrucă el a început a grăì cu ei cuvinte de pace, şi le-a fost lor într'ajutor în toate zilele.

48. Şi a adunat împăratul Alexandru oştire mare, şi a tăbărît împrotiva lui Dimitrie.

49. Şi au dat răsboiu aceşti doi împăraţi, şi a fugit tabăra lui Dimitrie, şi l-a gonit pe el Alexandru şi l-a biruit.

50. Şi s'a întărit răsboiul foarte, până a apus soarele, şi a căzut Dimitrie în ziua aceea.

51. Şi a trimis Alexandru la Pto-

lomeu împăratul Eghipetului soli după cuvintele acestea, zicând:

52. Fiindcă m'am înturnat la pământul împărăției mele, și am șezut pe scaunul părinților mei, și am dobândit împărăția, și am biruit pre Dimitrie și am stăpânit țara noastră,

53. Și am făcut răsboiu cu el, și s'a înfrânt el și tabăra lui de noi, și am șezut pre scaunul împărăției lui,

54. Și acum să așezăm între noi prieteșug; și'mi dă pe fata ta să o iau mie muiere, și voiu fi ginere ție, și voiu dà ție și ei daruri vrednice de tine.

55. Și a răspuns Ptolomeu împăratul, zicând: bună a fost ziua în care te-ai întors la pământul părinților tăi, și ai șezut pre scaunul împărăției lor.

56. Și acum voiu face ție cele ce ai scris; ci vino să ne întâlnim la Ptolemaida, ca să ne vedem unul cu altul, și te voiu face ginere precum ai zis.

57. Și a ieșit Ptolomeu din Eghipet el și Cleopatra fata lui, și a venit în Ptolemaida în anul o sută șasezeci și doi.

58 Și s'a întâlnit cu Alexandru împăratul, și i-a dat lui pe Cleopatra fata sa, și a făcut nunta ei la Ptolemaida, cum fac împărații cu cinste mare.

59. Și a scris împăratul Alexandru lui Ionatan să vie întru întâmpinarea lui.

60. Și a mers cu mărire la Ptolemaida, și s'a întâlnit cu acei doi împărați, și le-a dat lor argint și aur, și prietenilor lor daruri multe, și a aflat har înaintea lor.

61. Și s'au strâns asupra lui bărbați ucigași din Israil, oameni fărădelege să'l pârască pre el, ci nu i-a ascultat împăratul.

62. Și a poruncit împăratul și a desbrăcat pre Ionatan de hainele lui, și l-a îmbrăcat pre el cu porfiră.

63. Și l-a pus împăratul de a șezut cu sine, și a zis boierilor săi: ieșiți cu el în mijlocul cetății și strigați, ca nimeni să nu'l pârască pre el de nici un lucru, și nimeni să nu'l supere pentru tot cuvântul.

64. Și a fost dacă au văzut cei ce'l pârau pre el, mărirea lui, precum s'a strigat, și îmbrăcat cu porfiră, au fugit toți.

65. Și l-a mărit pre el împăratul și l-a scris pre el între prietenii cei mai de frunte, și l-a pus povățuitor și părtaș domnilor.

66. Și s'a întors Ionatan la Ierusalim, cu pace și cu bucurie.

67. Iar în anul o sută șasezeci și cinci, a venit Dimitrie feciorul lui Dimitrie din Krit în pământul părinților săi.

68. Și a auzit Alexandru împăratul, și s'a mâhnit foarte, și s'a întors la Antiohiea.

69. Și a pus Dimitrie povățuitor pre Apolonie, care erà preste Chili-Siria, și a adunat putere mare și a tăbărît la Iamnia, și a trimis la Ionatan Arhiereul, zicând:

70. Tu singur te ridici asupra noastră și eu m'am făcut de rîs și de batjocură pentru tine, și pentru ce faci tu putere asupra noastră în munți?

71. Acum dar de nădăjduești în puterile tala, pogoară-te la noi la câmp, și să ne batem amândoi acolo, că, cu mine este puterea cetăților.

72. Intreabă și înțelege, cine sunt eu și ceilalți cari ne ajută nouă? Și zic că nu pot să steà picioarele voastre de către fața noastră, că de două ori s'au înfrânt părinții tăi în pământul lor.

73. Și acum nu vei puteà stà înaintea călărimei și a unei puteri ca aceasta la câmp, unde nu este piatră, nici pietricică, nici loc de fugă.

74. Și dacă a auzit Ionatan cu-

vintele lui Apolonie s'a pornit cu cugetul, şi a ales zece mii de bărbaţi şi a ieşit din Ierusalim, şi l-a întâmpinat Simon fratele lui, spre ajutor lui.

75. Şi a tăbărî la Iopi, şi l-a închis pe ei afară de cetate, că paza lui Apolonie erà la Iopi, şi au dat răsboiu asupra ei.

76. Şi temându-se cei din cetate, i-au deschis lui, şi a stăpânit Ionatan Iopi.

77. Şi a auzit Apolonie, şi a tăbărît aproape cu trei mii de călăreţi şi cu putere multă, şi a mers la Azot, ca şi cum ar călătorì, şi împreună a ieşit la câmp, că aveà el mulţime de călăreţi şi nădăjduià într'înşii.

78. Şi a alergat Ionatan dinapoia lui la Azot şi s'au lovit taberile dinapoia lui la răsboiu.

79. Şi a lăsat Apolonie o mie de călăreţi ascunşi dinapoia lor.

80. Şi a cunoscut Ionatan că sunt curse dinapoia sa, şi a încunjurat tabăra lui, şi au aruncat săgeţi asupra poporului de dimineaţa până seara.

81. Iar poporul stà, precum i-a fost poruncit Ionatan, şi s'au ostenit călăreţii lor.

82. Şi a tras Simon puterea sa, şi s'a lovit cu mulţimea, pentrucă călărimea se ostenise, şi i-au zdrobit pre ei, şi au fugit.

83. Şi călărimea s'a risipit prin câmp, şi a fugit la Azot, şi a intrat în Vitdagon capiştea lor, ca să scape.

84. Şi a aprins Ionatan Azotul şi cetăţile cele dimprejurul lui, şi a luat prăzile lor şi capiştea lui Dagon, şi pre toţi cei ce au fugit într'însa i-a ars cu foc.

85. Şi au fost cei ce au căzut de sabie împreună cu cei ce s'au ars, ca la opt mii de bărbaţi.

86. Şi s'a sculat Ionatan de acolo, şi a tăbărît la Ascalon, şi au ieşit cei din cetate înaintea lui cu cinste mare.

87. Şi s'a întors Ionatan la Ierusalim cu cei ce erau cu el, având prăzi multe.

88. Şi a fost dacă a auzit împăratul Alexandru cuvintele acestea, a adaos a mărì pre Ionatan.

89. Şi i-a trimis copca de aur, precum este obiceiu a se dà rudelor împăraţilor, şi i-a dat lui Acaronul şi toate hotarele lui să'i fie moşie.

CAP. 11.

Alexandru învins şi omorît în Arabia. Impărăţia lui Dimitrie. Cinstea lui Ionatan înaintea Impăraţilor.

Iar împăratul Eghipetului a adunat puteri multe, ca nisipul de pre ţărmurile mării, şi corăbii multe, şi a cercat să ià împărăţia lui Alexandru cu vicleşug, şi să o adauge la împărăţia sa.

2. Şi a ieşit în Siria cu cuvinte de pace, şi cei din cetăţi îi deschideau lui porţile, şi'i ieşiau înainte, că erà porunca împăratului Alexandru, să iasă înaintea lui, pentrucă acela erà lui socru.

3. Iar Ptolomeu dacă intrà în cetăţi, puneà pază de ostaşi în fiecare cetate.

4. Şi când s'a apropiat la Azot, i-a arătat lui capiştea lui Dagon arsă, şi Azotul şi cele de primprejurul lui stricate, şi trupurile lepădate, şi pre cei arşi, pre cari i-a ars în răsboiu, că erau făcute grămezi de ei în calea lui.

5. Şi spuseră împăratului, cele ce a făcut Ionatan, ca să'i învinovăţească pre el, şi a tăcut împăratul.

6. Şi a întâmpinat Ionatan pre împăratul în Iopi cu mărire, s'a închinat unul altuia şi a dormit acolo.

7. Şi a mers Ionatan cu împăratul până la rîul ce se chiamă Elevter, şi s'a întors în Ierusalim.
8. Iar împăratul Ptolomeu supuind luiş cetăţile cele de pre lângă mare până la Selevchiea cea de lângă mare, cugetà asupra lui Alexandru sfaturi rele.
9. Şi a trimis soli la Dimitrie împăratul, zicând: vino să punem între noi legătură şi voiu dà ţie pre fata mea, care o ţine Alexandru, şi vei împărăţi în locul tatălui tău.
10. Că'mi pare rău că i-am dat lui fata mea, că m'a căutat să mă omoare.
11. Şi a grăit rău asupra lui, pentru că poftea el împărăţiea lui.
12. Şi luându-şi fata, o a dat lui Dimitrie şi s'a înstreinat de către Alexandru, şi s'a vădit vrăjmăşiea lor.
13. Şi a intrat Ptolomeu în Antiohiea şi a pus două steme pre capul său, a Asiei şi a Eghipetului.
14. Iar împăratul Alexandru erà în Kilichia în vremile acelea, că nu vreà să rămâe supt ascultarea lui cei din locurile acelea.
15. Si a auzit Alexandru, şi a venit asupra lui cu răsboiu, şi a ieşit Ptolomeiu şi l-a întâmpinat pre el cu mână tare şi l-a înfrânt pre el.
16. Şi a fugit Alexandru la Arabiea, ca să scape acolo, iar împăratul Ptolomeu s'a înălţat.
17. Şi a luat Zavdiil Arapul capul lui Alexandru şi l-a trimis lui Ptolomeu.
18. Şi împăratul Ptolomeu a murit atreia zi, şi cei ce erau în cetăţi au pierit de cei ce erau într'însele.
19. Şi a împărăţit Dimitrie în anul o sută şasezeci şi şapte.
20. In zilele acelea adunat-a Ionatan pre cei din Iudeia, ca să bată cetatea cea din Ierusalim şi a făcut asupra ei mahini multe.
21. Şi au mers oarecari bărbaţi fără de lege, carii pizmuiau pre neamul său la împăratul, şi i-au spus lui, că Ionatan şade cu oştire împrejurul cetăţii;
22. Iar el auzind s'a mânieat şi îndată purcezând a venit la Ptolemaida, şi a scris lui Ionatan să nu şează cu oştirea împrejurul cetăţii, ci degrab să vie la el în Ptolemaida, să se întâlnească.
23. Şi dacă a auzit Ionatan, a poruncit să şează cu oştire împrejurul cetăţii, şi a ales din cei mai bătrâni ai lui Israil şi din preoţi, şi s'a dat pre sine la primejdie.
24. Şi luând argint şi aur şi haine şi alte daruri multe, a mers la împăratul în Ptolemaida şi a aflat har înaintea lui.
25. Şi măcar că'l pârau pre el oarecarii fărădelege din Jidovi,
26. Insă împăratul i-a făcut lui precum au făcut şi cei mai înainte de el, şi l-a înălţat pre el înaintea tuturor prietinilor săi.
27. Şi i-a întărit lui Arhieria şi altele, câte a avut mai înainte spre cinste, şi l-a făcut pre el povăţuitor prietinilor celor mai de frunte.
28. Şi s'a rugat Ionatan împăratului să scutească Iudeia de bir, şi cele trei ţinuturi şi Samaria, şi i-a făgăduit lui trei sute de talanţi.
29. Şi a plăcut împăratului, şi a scris lui Ionatan cărţi despre toate acestea, care erau aşà:
30. Impăratul Dimitrie, lui Ionatan fratelui bucurie, şi neamului jidovesc.
31. Izvodul cărţii, care o am scris lui Lasten rudeniei noastre pentru voi, o am scris şi vouă ca să o ştiţi.
32. Impăratul Dimitrie lui Lasten tatălui său bucurie.

33. Neamului Iudeilor prietinilor noştri, şi celor ce păzesc dreptăţile noastre, am judecat să le facem bine pentru bunăvoinţa lor către noi.

34. Le-am întărit lor şi hotarele Iudeii şi cele trei ţinuturi Aferema, şi Lida şi Ramatemul, care s'au adaos la Iudeia dela Samariea, şi toate câte se hotărăsc cu ele, tuturor celor ce fac jertfă în Ierusalim în locul celor ce luà dela ei mai înainte împăratul pre an din rodurile pământului şi din rodurile pomilor.

35. Şi celelalte, care ni se cad nouă, zeciuelile şi vămile, cele ce se cad nouă, şi lacurile cele de sare şi cununile, care se cad nouă, toate de ajutor le îngăduim lor.

36. Şi nici una dintr'acestea nu se va călcà de acum înainte în toată vremea.

37. Acum dar aveţi grije ca să faceţi izvod de acestea, care să se deà lui Ionatan, şi să se pună în muntele cel sfânt, în locul cel însemnat.

38. Iar văzând Dimitrie împăratul că s'a liniştit pământul înaintea lui, şi nimic nu se împrotiveşte lui, a slobozit pre toţi oştaşii săi pre fiecare la locul său, afară de ostaşii cei streini, pre cari i-a adunat dela ostroavele neamurilor, şi s'au făcut lui vrăjmaşe toate oştirile părinţilor lui.

39. Iar Trifon erà din cei dela Alexandru mai înainte, văzând că toate oştirile cârtesc asupra lui Dimitrie, a mers la Salmakue Arapul, care hrăneà pre Antioh copilaşul lui Alexandru.

40. Şi îl rugà pre el, că să'l deà pre el lui să'l pună împărat în locul tatălui său, şi i-a spus lui câte a făcut Dimitrie, şi vrajba care au oştirile lui cu el, şi a rămas acolo zile multe.

41. Şi a trimis Ionatan la împăratul Dimitrie ca să scoaţă pre cei din cetatea Ierusalimului, şi pre cei din cetăţile cele întărite, că dà răsboiu asupra lui Israil.

42. Şi a trimis Dimitrie la Ionatan, zicând: nu numai acestea voiu face ţie şi neamului tău, ci cu mărire te voiu mărì pre tine şi pre neamul tău, de voiu aveà vreme bună.

43. Acum dar pe dreptate vei face, de'mi vei trimite bărbaţi, cari să mă ajute, că s'au viclenit asupra mea toate oştirile mele.

44. Şi l-a trimis Ionatan lui trei mii de voinici aleşi la Antiohiea, şi au venit la împăratul, şi s'a veselit împăratul de venirea lor.

45. Că s'au fost adunat cei din cetate, în mijlocul cetăţii, ca la vr'o sută şi douăzeci de mii de bărbaţi, şi vreau ca să omoare pre împăratul.

46. Şi a fugit împăratul în curte, şi au cuprins cei din cetate căile cetăţii, şi au început a dà răsboiu.

47. Şi a chemat împăratul pre Evrei într'ajutor, şi s'au adunat toţi împreună la el, şi îndată s'au risipit în cetate.

48. Şi au omorît în cetate în ziua aceea ca vr'o sută de mii, şi au ars cetatea, şi au luat prăzi multe în ziua aceea, şi au mântuit pre împăratul.

49. Şi văzând cei din cetate că au biruit Evreii cetatea precum au vrut, au slăbit cu cugetele lor, şi au strigat către împăratul cu rugăciune, zicând:

50. Dă-ne nouă dreapta, şi să înceteze Evreii a ne bate pre noi şi cetatea.

51. Şi au lepădat armele, şi au făcut pace, şi s'au mărit Evreii înaintea împăratului şi înaintea tuturor celor din împărăţia lui, şi s'au întors la Ierusalim având prăzi multe.

52. Şi a şezut Dimitrie împăratul

pre scaunul împărăţiei sale, şi s'a linişiit pământul înaintea lui.

53. Şi a minţit toate câte a zis, şi s'a înstreinat de către Ionatan, şi nu i-a răsplătit după facerile de bine, care i-a făcut lui, şi'l necăjeà pre el foarte.

54. Iar după acestea s'a întors Trifon şi Antioh cu el copilaş tinerel, şi a împărăţit, şi şi-a pus stemă.

55. Şi s'au adunat la el toate oştirile care le-a risipit Dimitrie, şi au dat răsboiu asupra lui, şi el a fugit şi s'a biruit.

56. Şi a luat Trifon elefanţii şi a stăpânit Antiohia.

57. Şi a scris Antioh cel mai tânăr lui Ionatan, zicând: întărescu'ţi ţie Arhieriea, şi te pun mai mare preste cele patru ţinuturi, şi vreau ca să fii tu din prietenii împăratului.

58. Şi i-a trimis lui vase de aur spre slujbă, şi i-a dat lui putere a beà din aur şi a se îmbrăcà cu porfiră, şi a aveà copcă de aur.

59. Şi pre Simon fratele lui l-a pus povăţuitor dela hotarul Tirului până la marginile Eghipetului.

60. Şi a ieşit Ionatan, şi a mers dincolo de rîu şi în cetăţi, şi s'au adunat la el toate oştirile Siriei într'ajutor, şi a venit la Ascalon şi au ieşit cei din cetate înaintea lui cu mărire.

61. Şi de acolo s'a dus la Gaza, şi o a încunjurat cu oştire, şi a ars cele dimprejurul cetăţii, şi le-a prădat pre ele.

62. După aceea cei din Gaza rugând pre Ionatan, le-a dat lor dreapta, şi luând pre fiii boierilor zăloage, i-a trimis în Ierusalim, iar el a mers prin ţară până la Damasc.

63. Şi a auzit Ionatan că au venit boierii lui Dimitrie la Cadisul din Galileia cu putere multă, vrând ca să'l scoaţă pre el din ţara aceea.

64. Şi a ieşit înaintea lor, iar pre fratele său Simon, l-a lăsat în ţară.

65. Şi Simon a tăbărît asupra Vetsurei şi au dat răsboiu împrotiva ei zile multe, şi o a închis.

66. Şi l-au rugat pre el ca să le deà lor dreapta, şi le-a dat lor, şi i-a scos pre ei de acolo, şi a luat cetatea şi a pus într'însa pază.

67. Iar Ionatan şi tabăra lui, a tăbărît la apa Ghenisaretului, şi sculându-se de dimineaţă a mers în câmpul Nasorului.

68. Şi iată tabăra celor de alt neam l-a întâmpinat pre el în câmp, şi a ascuns oştire în munţi să pândească asupra lui, iar ei i-au ieşit lui înainte.

69. Iar oştirea cea ascunsă s'a sculat din locurile sale, şi a dat răsboiu.

70. Şi au fugit cei ce erau cu Ionatan toţi, nici unul n'a rămas dintre ei, afară de Matatia fiul lui Avisalom şi Iuda fiul lui Halfi, căpeteniile oştirii puterilor.

71. Şi şi-a rupt Ionatan hainele sale, şi a pus pământ pre capul său şi s'a rugat.

72. Şi s'a întors asupra lor cu răsboiu, şi i-a biruit pre ei şi fugiră.

73. Şi văzând cei ce fugise dela el, s'au întors la el şi i-au gonit cu el până la Cadis, unde erà tabăra lor, şi au tăbărît acolo.

74. Şi au căzut din cei de alt neam în ziua aceea ca la vr'o trei mii de bărbaţi, şi s'a întors Ionatan în Ierusalim.

CAP. 12.

Legătura cea înnoită a lui Ionatan cu Romanii şi Spartanii. Trifon omoară cu vicleşug pre Ionatan.

Şi văzând Ionatan că'i ajută vremea a ales bărbaţi şi i-a trimis pe el la Roma, să întărească şi să înnoiască cu ei prieteşugul.

2. Şi la Spartani şi la alte locuri a trimis cărţi ca acestea.

3. Şi au mers la Roma, şi au intrat la sfat, şi au zis: Ionatan Arhiereul şi neamul Evreilor ne-au trimis pre noi, ca să înnoiţi cu ei prieteşugul şi societatea, ca şi mai'nainte.

4. Şi le-a dat lor cărţi pre la fiecare loc, ca să'i petreacă pre ei la pământul Iudei cu pace.

5. Iar izvodul cărţilor care le-a scris Ionatan Spartanilor, acesta este:

6. Ionatan Arhiereul şi bătrânimea neamului şi preoţii şi celalt popor al Evreilor, Spartanilor fraţilor bucurie.

7. Incă de demult s'a trimis cărţi la Onia Arhiereul dela Darie care împărăţeà la voi, care adevereà că sunteţi fraţii noştri, precum este scris izvodul.

8. Şi cu cinste a priimit Onia pre bărbatul cel trimis, şi a luat cărţile întru care se arătà societatea şi prieteşugul.

9. Drept aceea noi neavând lipsă de acestea, şi având mângâere cărţile cele sfinte, care sunt în mâinile noastre,

10. Am ispitit a trimite la voi cari să înnoiască cu voi frăţiea şi prieteşugul, ca să nu ne înstreinăm de către voi, că multe vremi au trecut de când aţi trimis la noi.

11. Noi dar neîncetat în toată vremea, şi la sărbători şi la celelalte cuvioase zile vă pomenim pre voi întru jertfele şi rugăciunile care le facem, precum se cade, şi se cuvine a ne aduce aminte de fraţi.

12. Şi ne bucurăm de mărirea voastră;

13. Iar pre noi ne-au încunjurat multe necazuri şi răsboae multe, că s'au sculat cu bătae asupra noastră împăraţii cei de primprejurul nostru.

14. Ci n'am vrut să vă supărăm pre voi şi pre ceilalţi soţi şi prietini ai noştri cu aceste răsboaie.

15. Pentrucă avem ajutor din cer, care ne ajută nouă, şi ne-am mântuit de vrăjmaşii noştri, şi s'au smerit vrăjmaşii noştri.

16. Drept aceea am ales pre Numenie fiul lui Antioh şi pre Antipatru fiul lui Iason, şi i-am trimis la Romani, ca să înnoiască prieteniea şi societatea cu noi cea mai dinainte.

17. Şi le-am poruncit lor ca să meargă şi la voi, şi să se închine vouă, şi să vă deà cărţile cele dela noi pentru înnoirea frăţiei noastre.

18. Şi acum bine veţi face de ne veţi răspunde nouă la acestea.

19. Şi acesta este izvodul cărţilor celor trimise:

20. Oniaris împăratul Spartanilor, lui Onia preotului celui mare, bucurie.

21. Aflatu-s'a în scrisoare pentru Spartani şi pentru Evrei, că sunt fraţi, şi că sunt din neamul lui Avraam.

22. Şi acum de când am cunoscut acestea, bine veţi face scriind nouă pentru pacea voastră.

23. Şi noi răspundem cu scrisoare vouă, dobitoacele voastre şi averea voastră ale noastre sunt, şi cele ce sunt ale noastre, ale voastre sunt; poruncim drept aceea, ca să vă vestească vouă acestea.

24. Şi a auzit Ionatan că s'au întors boierii lui Dimitrie cu putere mai multă decât mai întâiu, ca să deà răsboiu asupra lui,

25. Şi plecând din Ierusalim, s'a întâmpinat cu ei în ţara Amatitei, că nu i-a lăsat pre ei să calce în ţara lui.

26. Şi a trimis iscoade la tabăra lor, şi s'au întors şi i-au spus lui, că aşà au aşezat, ca să vie preste ei noaptea.

27. Şi după ce a apus soarele, a

poruncit Ionatan celor ce erau cu
el să privigheze, și să fie întrar-
mați și gata de bătaie toată noap-
tea, și a pus streji împrejurul taberii.
28. Și au auzit vrăjmașii că Io-
natan și cei ce erau cu el s'au gă-
tit de bătaie, și s'au temut și s'au spe-
riat cu inima sa, și au aprins focuri
în tabăra sa.
29. Și Ionatan și cei ce erau cu
el, n'au știut până dimineața că ve-
deau focurile arzând.
30. Și a gonit Ionatan dinapoia
lor, și nu i-a prins pre ei, pentrucă
au fost trecut râul Elevterului.
31. Și s'a abătut Ionatan la A-
rapii, cari se chiamă Zavedii, și i-a
bătut pre ei și a luat prăzile lor.
32. Și purcezând a venit la Da-
masc, și a umblat în toată țara.
33. Iar Simon ieșind, a umblat
până la Ascalon și la cetățile cele
de aproape, și s'a abătut la Iopi și
o a luat mai 'nainte pre ea.
34. Că a fost auzit că ei vreau să
deà cetatea la ai lui Dimitrie, și a
pus acolo pază, ca să o păzească.
35. Și s'a întors Ionatan și a a-
dunat pre bătrânii poporului, și s'a
sfătuit cu ei, ca să zidească cetăți
întărite în Iudeea.
36. Și să înalțe zidurile Ierusali-
mului, și să înalțe zid mare între
întărituri și între cetate, ca să o de-
sparță pre ea de către cetate, ca să
fie despărțită, ca nici să cumpere,
nici să vânză.
37. Și s'au adunat ca să zidească
cetatea, și a căzut zidul pârâului ce-
lui de către Apiliot, și au dres cele
ce se chiamă Hafenatà.
38. Și Simon a zidit Adida în Se-
fila, și i-a pus porți și încuietori.
39. Și a cercat Trifon să împără-
țească el preste Asia și să'și pună
stemă, și să'și pună mâna preste îm-
păratul Antioh.
40. Ci se temeà, ca nu cumvà să
nu'l lase Ionatan, și ca nu cumvà
să deà răsboiu asupra lui, și căutà
ca să prinză pre Ionatan și să'l
piarză pre el, și sculându-se a ve-
nit în Vetsan.
41. Și a ieșit Ionatan înaintea
lui la Vetsan cu patruzeci de mii
de bărbați aleși de răsboiu.
42. Și văzând Trifon că a venit
Ionatan cu putere multă, s'a temut
a'și tinde mâinile asupra lui.
43. Și l-a primit pre el cu mărire,
și l-a împrietenit pre el cu toți pri-
etinii săi, și i-a dat lui daruri, și a
poruncit puterilor sale să asculte
de el, ca și de sine.
44. Și a zis lui Ionatan: pentruce
ai ostenit tot poporul acesta, nefi-
ind între noi răsboiu?
45. Și acum trimite'i pre ei la ca-
sele lor, și'ți alege ție puțini bărbați,
cari să fie cu tine, și vino cu mine
în Ptolemaida, și o voiu dà pre ea
ție și celelalte cetăți și oștiri, și
pre toți cei ce sunt preste trebi, și
întorcându-mă mă voiu duce îna-
poi, că pentru aceasta am venit.
46. Iar Ionatan crezând lui, a fă-
cut cum i-a zis, că a trimis oștirile
să meargă în pământul Iudei.
47. Și a lăsat cu sine trei mii de
bărbați, dintre cari două mii i-a lă-
sat în Galileea, iar o mie a mers
cu el.
48. Și după ce a intrat Ionatan
în Ptolemaida, au închis Ptolemai-
denii porțile, și l-au prins pre el, și
pre toți cei ce venise cu el i-au o-
morît cu sabia.
49. Și a trimis Trifon oștiri și că-
lărime la Galileea și la câmpul cel
mare, ca să piarză pre toți cei dela
Ionatan.
50. Și au înțeles că Ionatan este
prins, și cum că au pierit cei ce
erau cu el, și se îndemnară pre sine
și mergeau înapoindu-se gata de ră-
sboiu.

51. Și văzând cei ce îi goniau pre ei, că ei pentru sufletul lor se vor bate, s'au întors.
52. Și au venit toți cu pace în pământul Iudei, și au plâns pre Ionatan și pre cei ce erau cu el, și s'au temut foarte, și a jelit tot Israilul jale mare.
53. Și au cercat toate neamurile cele de primprejurul lor, ca să'i piarză pre ei.
54. Că ziceau: n'au căpetenie și ajutor, acum dar să'i batem pre ei, și să pierdem din oameni pomenirea lor.

CAP. 13.

Murind Ionatan a rămas în locul său Simon, și acesta războindu-se împrotiva lui Trifon, a biruit și a curățit cetatea Ierusalimului.

Și a auzit Simon că a adunat Trifon putere multă, ca să vie în pământul Iudei să'l piarză.
2. Și văzând pre popor că este spăimântat și plin de frică, s'a suit în Ierusalim și a adunat poporul.
3. Și i-a mângâiat pre ei și le-a zis lor: voi știți câte am făcuut eu și frații mei și casa tatălui meu pentru legi și pentru cele sfinte, și răsboaiele și nevoile, care noi le-am văzut.
4. Pentru aceasta au pierit frații mei toți pentru Israil și am rămas eu singur.
5. Și acum să nu deà Dumnezeu, ca să'mi cruț eu sufetul meu în toată vremea necazului; că nu sunt mai bun decât frații mei.
6. Ci voi izbândi pentu legea mea și pentru cele sfinte și pentru muieri și pentru fiii noștri, că s'au adunat toate limbele, ca să ne piarză pre noi vrăjmășește.
7. Și s'a aprins duhul poporului, îndată cât a auzit cuvintele acestea, și a răspuns cu glas mare zicând:
8. Tu ești nouă povățuitor în locul lui Iuda și al lui Ionatan fratelui tău.
9. Poartă răsboiul nostru, și toate ori câte vei zice nouă, vom face.
10. Și a adunat pre toți bărbații cei de răsboiu, și a grăbit a săvârșì zidurile Ierusalimului, și'l întărì pre el primprejur.
11. Și a trimis pre Ionatan al lui Avesalom, și cu dânsul putere destulă la Iopi, și scoțând pre cei ce erau acolo, a rămas acolo într'însa.
12. Și a pornit Trifon dela Ptolemaida cu putere multă, ca să intre în pământul Iudei, și aveà cu sine pre Ionatan în pază.
13. Iar Simon a tăbărît la Adidus în preajma feții câmpului.
14. Și înțelegând Trifon, că s'a sculat Simon în locul lui Ionatan fratelui său, și cum că va să deà asupra lui răsboiu, a trimis la el soli, zicând:
15. Pentru argintul ce erà dator Ionatan fratele tău la treaba împărătească, pentru trebile, care a avut, îl ținem pre el.
16. Și acum trimite o sută de talanți de argint, și pre doi fii ai lui zăloage, ca nu cumvà slobozindu-se, să se vicleneească către noi; și'l vom slobozì pre el.
17. Și a cunoscut Simon că, cu înșelăciune grăește către dânsul, însă tot a trimis argintul și pre prunci, ca nu cumvà să ridice vrăjmășie mare asupra poporului, zicând:
18. Pentrucă nu i-a trimis lui argintul și prunciĭ, a pierit.
19. Și a trimis pruncii și cei o sută de talanți; iar el a mințit și n'a slobozit pre Ionatan.
20. Și după aceea a venit Trifon, ca să intre în țară și să o supue pre ea, și a încunjurat pre calea cea despre Adora; iar Simon și tabăra lui mergeau împreajma lui în tot locul ori unde mergeà.

21. Iar cei din cetățue au trimis la Trifon soli, grăbindu'l pre el, ca să vie la ei prin pustie și să le trimiță lor hrană.

22. Și a gătit Trifon toată călărimea sa, ca să vie în noaptea aceea, ci a fost zăpadă multă foarte, și n'a putut venì pentru zăpadă, și purcezând a venit în Galaadita.

23. Și când s'a apropiat la Vascamà, a omorît pre Ionatan și l-a îngropat acolo.

24. Și s'a înapoiat Trifon și s'a dus în pământul său.

25. Și a trimis Simon și a luat oasele lui Ionatan fratelui său și l-a îngropat pre el în Modin în cetatea părinților lui.

26. Și l-a plâns pre el tot Israilul plângere mare și l-a jelit pre el zile multe.

27. Și a zidit Simon preste mormântul tatălui său și al fraților lui, și l-a înălțat cu chip frumos la vedere din piatră cioplită pre dinainte și pre dinapoi.

28. Și a pus deasupra șapte turnuri, unul împreajma altuia: tatălui și maicii și celor patru frați.

29. Și le-a făcut împrejur șanț, și a pus stâlpi mari și a făcut pre stâlpi toată armarea spre nume veșnic și lângă arme corăbii cioplite, ca să vază toți cei ce umblă pre mare.

30. Acesta este mormântul, care l-au făcut în Modin, până în ziua aceasta.

31. Iar Trifon umblând cu vicleșug către împăratul Antioh cel tânăr, la omorît pre el.

32. Și a împărățit în locul lui, și și-a pus luiș stema Asiei și a făcut rană mare pre pământ.

33. Și a zidit Simon cetățile Iudeii și le-a întărit primprejur cu turnuri înalte și cu ziduri mari și pirguri cu porți și cu zăvoare, și a pus bucate în cetăți.

34. Și alegând Simon bărbați, i-a trimis cu daruri la împăratul Dimitrie, ca să ierte țara, pentrucă toate faptele lui Trifon erau jafuri.

35. Și a trimis la el împăratul Dimitrie după cuvintele acestea, și i-a răspuns lui, și i-a scris lui carte ca aceasta:

36. Impăratul Dimitrie lui Simon Arhiereului și prietenului împăraților și bătrânilor și neamului evreesc: bucurie.

37. Coroana cea de aur și lanțul care l-ați trimis l-am luat și gata suntem să vă dăm vouă pace mare, și am scris celor mai mari preste trebi să vă lase vouă cele ce vă iertăm.

38. Și câte am așezat cu voi stau și cetățile, care ați zidit, fie ale voastre.

39. Ertăm neștiințele și greșalele până în ziua de astăzi și cununa, care erați datori și ori ce alt ce se vămuià în Ierusalim, să nu se mai vămuiască.

40. Și cari vor fi vrednici dintre voi, ca să se scrie între ai noștri, să se scrie si să fie între noi pace.

41. In anul o sută șaptezeci s'a ridicat jugul neamurilor dela Israil.

42. Și a început poporul lui Israil a scrì în scrisori și în adunări în anul dintâiu pre vremea lui Simon Arhiereului celui mare, și mai marele și povățuitorul Iudeilor.

43. In zilele acelea tăbărît-a Simon asupra Gazei, și o a încunjurat pre ea cu oștiri, și a făcut unelte de luarea cetății, și s'a apropiat la cetate, și a lovit un turn și l-a luat.

44. Și cei ce erau intr'acele unelte, au sărit în cetate, și s'a făcut turburare mare în cetate.

45. Și s'au suit cei din cetate cu muierile și cu fiii lor pre zid rupându'și hainele lor, și au strigat

cu glas mare rugând pre Simon să le deà lor dreapta, și au zis:

46. Să nu ne faci nouă după răutățile noastre; și după mila ta,

47. Și i s'a făcut milă lui Simon de ei, și nu i-a bătut pre ei, ci scoțându'i din cetate a curățit casele, în care erau idolii, și așà au intrat într'însa lăudând și binecuvântând pre Domnul.

48. Și a scos dintr'însa toată necurăția, și a așezat acolo oameni, cari fac legea, și o a întărit, și și'a zidit luiș într'însa lăcaș.

49. Iar cei din cetățuia din Ierusalim erau opriți a ieșì și a merge în țară, și a cumpărà și a vinde, și au flămânzit foarte, și mulți dintre ei au pierit de foame.

50. Și au strigat către Simon: să le deà lor dreapta, și le-a dat, și a scos pre cei ce erau acolo, și a curățit cetățuia de pângăriciuni,

51. Și a intrat în ea în douăzeci și trei ale lunei a doua, în anul o sută șaptezeci și unul, cu laude și cu stâlpări și cu harfe și cu chimvale și cu alăute și cu cântări și cu cântece, că s'au zdrobit vrăjmași mari din Israil.

52. Și a așezat ca în tot anul să serbeze această zi cu veselie

53. Și a întărit muntele Bisericii cel de lângă cetățuie, și au lăcuit acolo el și cei ce erau cu el.

54. Și a văzut Simon pre Ioan feciorul său, că este om deplin, și l-a pus pre el povățuitor preste toate oștirile, și a lăcuit în Gazaris.

CAP. 14.

Arsachis împăratul Persilor biruind pre Dimitrie, aduce liniște țărilor. Simon cucerește Iopi, Gaza și Ierusalimul, mărind hotarele neamului său.

Și în anul o sută șaptezeci și doi, adunat-a împăratul Dimitrie puterile sale, și s'a dus în Midiea să'și adune ajutor, ca să bată pre Trifon.

2. Iar auzind Arsachis împăratul Persiei și al Midiei, că a venit Dimitrie în hotarele sale, a trimis pre unul din boierii săi, ca să'l prinză pre el viu.

3. Care mergând, a bătut tabăra lui Dimitrie, și l-a prins pre el, și l-a dus la Arsachis, și l-a pus pre el în pază.

4. Și a odihnit pământul în toate zilele lui Simon, și a căutat cele bune neamului său, și le-au plăcut lor stăpânirea lui și mărirea lui în toate zilele.

5. Și cu toată mărirea sa a luat Iopi ca să fie vad, și a făcut intrare la ostroavele mării.

6. Și a lățit hotarele neamului său, și a stăpânit țara.

7. Și a adunat robime multă, și a domnit Gazaronul și Vetsuronul și cetățuia, și a scos necurățiile dintr'însul, că nu erà cine să steà împrotiva lui.

8. Și lucrau ei pământul lor cu pace, și pământul dà rodurile sale, și pomii câmpurilor rodul lor.

9. Bătrânii în ulițe ședeau, toți de lucrurile cele bune vorbiau, și tinerii s'au îmbrăcat cu haine de mărire și cu îmbrăcăminte de răsboiu.

10. Cetăților a dat bucate, și le-a așezat cu unelte de întărire, atâta, în cât s'a vestit numele mărirei lui până la marginea pământului.

11. Făcut-a pace pre pământ, și s'a veselit Israil cu veselie mare.

12. Și a șezut fiecare supt vița sa și supt smochinul său, că nu erà cine să'i sperie pre ei.

13. Că se sfârșise de pre pământ cei ce dau răsboiu asupra lor, și împărații se surpară în zilele acelea.

14. Și a întărit pre toți smeriții poporului său, legea o a căutat, și

a pierdut pre tot cel fărădelege și viclean.

15. Sfintele le-a mărit, și a înmulțit vasele sfintelor.

16. Și s'a auzit la Roma, că a murit Ionatan, și până la Sparta s'a auzit, și s'au mâhnit foarte.

17. Și auziră, că Simon fratele lui s'a făcut în locul lui Arhiereu, și stăpânește țara și cetățile cele dintr'însa.

18. Și i-a scris lui pre table de aramă, ca să înnoiască cu el prietețugul și tovărășia, care o făcuse cu Iuda și cu Ionatan frații lui.

19. Și s'a cetit înaintea adunării în Ierusalim.

20. Iar izvodul cărților, care l-au trimis Spartanii, acesta este: boierii Spartanilor și cetatea lui Simon preotului celui mare, și bătrânilor și preoților, și celuilalt popor al Evreilor fraților: bucurie.

21. Solii cei trimiși la poporul nostru ne-au spus nouă de mărirea și cinstea voastră, și ne-am bucurat de venirea lor.

22. Și am scris cele zise de ei în sfaturile poporului: așà Numenie al lui Antioh și Antipatru fiul lui Iason solii Evreilor au venit la noi ca să înnoiască prietețugul lor cu noi.

23. Și a plăcut poporului a primì pre oamenii aceștia cu mărire și a pune izvodul cuvintelor lor în cărțile cele însemnate poporului, ca să aibă pomenire poporul Spartanilor, și izvodul acesta l-a scris lui Simon Arhiereului.

24. După acestea a trimis Simon pre Numenie la Roma având o pavăză mare de aur, care trăgeà la cumpănă o mie de mnas, ca să întărească cu ei tovărășia.

25. Și dacă a auzit poporul cuvintele acestea, a zis: cu ce daruri vom răsplăti pre Simon și pre fiii lui?

26. Că a întărit el însuș și frații lui și casa tatălui său, și a bătut pre vrăjmașii lui Israil dela ei; și i-a întărit lui stăpânire, și au scris în table de aramă, care le-au pus pre stâlpi în munții Sionului.

27. Și acesta este izvodul cărței, în ziua a optsprezecea a lunei lui Elul, în anul o sută șaptezeci și doi, care este al treilea an pre vremea lui Simon Arhiereului.

28. In Saramel, când erà adunare mare de preoți și de popor, și de boierii neamului și ai bătrânilor țărei, cunoscute s'au făcut vouă acestea, fiindcă de multe ori s'au făcut răsboaie în țară.

29. Și Simon feciorul lui Matatia feciorul feciorilor lui Iariv și frații lui, cari s'au pus pre sine în primejdie stând împrotiva vrăjmașilor neamului său, ca să steà sfintele lor și legea, și cu mărire mare a mărit pre neamul său.

30. Și a adunat Ionatan neamul său, și s'a făcut lui Arhiereu, și s'a adaos la poporul său.

31. Și au vrut vrăjmașii lor să calce în țara lor, ca să le strice țara lor și să'și tinză mâinile sale la cele sfinte ale lor.

32. Atunci s'a sculat Simon, și a dat răsboiu pentru neamul său, și a cheltuit bani mulți dintr'ai săi, și a dat arme bărbaților puterii neamului său, și le-au dat lor lefi.

33. Și a întărit cetățile Iudei și Vetsura cea dela hotarele Iudei, unde erau armele vrăjmașilor mai 'nainte, și a pus acolo pază bărbați Evrei.

34. Și a întărit Iopi cea dela marea și Gazara cea dela hotarele Azotului, în care mai 'nainte lăcuiau vrăjmașii, și au lăcuit acolo Evrei, și câte erau de lipsă la isprăvirea acestora au pus într'însele.

35. Și văzând poporul credința lui Simon și mărirea care a făcut nea-

mului său, l-a pus pre el povățuitor luiș și Arhiereu, pentrucă el a făcut toate acestea, și dreptatea și credința, care a ținut neamului său și a cercat în tot chipul a înălță pre poporul său.

36. Și în zilele acelea bine a mers lucrul prin mâinile lui, că s'au ridicat neamurile din țara lor și cei din cetatea lui David din Ierusalim, cari și-au fost făcut loruși castel, din care ieșiau și pângăreau împrejurul sfintelor și făceau rană mare cu necurățenie.

37. Și a pus într'însul bărbați Evrei să lăcuiască, și l-a întărit spre apărarea țărei și a cetăței, și a înălțat zidurile Ierusalimului.

38. Și împăratul Dimitrie i-a întărit lui Arhieria după acestea.

39. Și l-a făcut pre el dintre prietinii săi, și l-a mărit pre el cu cinste mare.

40. Pentrucă a auzit, cum că Romanii îi chiamă pre Evrei prietini și soți; și cum că ei au ieșit înaintea solilor lui Simon cu cinste.

41. Și cum că au voit Evreii și preoții, să le fie Simon povățuitor și Arhiereu în veac, până se va sculà proroc credincios.

42. Și să fie preste ei povățuitor și să aibă grijă de cele sfinte, să rânduiască însuș mai mari preste lucrurile lor și preste țară și preste arme și preste cetăți.

43. Și să poarte grijă de cele sfinte și toți să asculte de el, și cu numele lui să se scrie toate scrisorile în țară, și să se îmbrace cu porfiră și să poarte aur.

44. Și nimărui din popor și din preoți nu va fi slobod să calce cevà dintr'acestea, și să se pună împrotiva celor ce le va zice el, sau să facă adunare în țară fără de el, sau să se îmbrace cu porfiră și să se încingă cu armă de aur.

45. Iar cine va face afară de acestea sau va călcà cevà dintr'acestea, vinovat va fi.

46. Și a plăcut la tot poporul să așeze pre Simon, și să facă după cuvintele acestea.

47. Și a primit Simon și a voit a fi Arhiereu și povățuitor și stăpânitor neamului evreesc și preoților și a purtà grijă de toți.

48. Și a zis, ca scrisoarea aceasta să se pună în table de aramă.

49. Și să le pună pre ele în curtea sfintelor în loc ales, și izvoadele lor să le pună în vistierie, ca să le aibă Simon și fiii lui.

CAP. 15.

Imprietinindu-se Simon cu Antioh feciorul lui Dimitrie și cu Romanii, curând se strică prietinia lor.

Și a trimis Antioh feciorul împăratului Dimitrie cărți dela ostroavele mării la Simon preotul și stăpânitorul Evreilor și la tot neamul.

2. Și erau scrise într'acest chip: Împăratul Antioh lui Simon preotului celui mare și stăpânitorului neamului, și neamului evreesc: bucurie.

3. De vreme ce oameni pierzători au biruit împărăția părinților noștri.

4. Și voiu să mă apuc de împărăție să o așez, precum erà mai 'nainte, și am adunat oștire multă, și am făcut corăbii de răsboiu, și'mi este voia să ies în țară, ca să pedepsesc pre cei ce au stricat țara noastră, și pre cei ce au pustiit cetăți multe întru împărăția mea.

5. Acum dar întăresc ție toate scutirile care ți le-au dat ție împărații cei mai 'nainte de mine, și orice alte daruri ți-au îngăduit ție.

6. Și'ți îngăduesc să faci bani supt numele tău în țara ta.

7. Și Ierusalimul și sfintele să fie

slobode, şi toate armele câte ai făcut şi cetăţile care le-ai zidit şi le stăpâneşti, să rămâe ţie.

8. Şi toată datoria împărătească şi ori câte erau să fie împărăteşti, de acum şi în tot veacul se lasă ţie.

9. Şi după ce vom aşezà împărăţia noastră, te vom mărì pre tine şi neamul tău şi Biserica cu slavă mare, în cât să fie arătată mărirea voastră în tot pământul.

10. In anul o sută şaptezeci şi patru a ieşit Antioh la pământul părinţilor săi şi s'au adunat la el toate oştirile, în cât puţini au rămas cu Trifon.

11. Şi l-a gonit pre el Antioh împăratul, iar el a venit fugind în Dora cea de lângă mare.

12. Că a văzut că s'au adunat preste el răutăţile, şi l-au lăsat pre el oştirile.

13. Şi a tăbărît Antioh asupra Dorei, şi cu el o sută şi douăzeci de mii de bărbaţi răsboinici, şi opt mii de călăreţi..

14. Şi a încunjurat cetatea, şi corăbiile loveau şi dà strânsoare cetăţei şi despre uscat şi despre mare şi pre nimeni n'a lăsat nici să iasă nici să intre.

15. Şi a venit Numenie şi cei ce erau cu el dela Roma având cărţi la împăraţi şi la ţări, întru care acestea erau scrise:

16. Luchie Ipatul Romanilor lui Ptolomeu împăratului, bucurie.

17. Solii Evreilor au venit la noi prietinii şi soţii noştri, ca să înnoiască prieteşugul şi societatea cea din început, trimişi de Simon Arhiereul şi de poporul Evreilor.

18. Şi a adus pavăză de aur de o mie de mnas.

19. Plăcutu-ne-au drept aceea să scrim împăraţilor şi ţărilor, ca să nu le facă lor rău, şi să nu'i bată pre ei şi cetăţile lor şi ţara lor, şi ca să nu deà ajutor celor ce se răsboiesc asupra lor.

20. Şi ni s'a părut nouă a luà pavăza dela ei.

21. Deci de vor fi fugit niscarevà oameni făcători de rele din ţara lor la voi, să'i daţi pre ei lui Simon Arhiereului, ca să'i pedepsească pre ei după legea lor.

22. Şi ca acestea a scris lui Dimitrie împăratul şi lui Attal şi lui Arat;

23. Şi lui Arsac şi la toate ţările şi lui Sampsac şi la Spartani, şi la Dilo şi la Midon şi la Sichiona şi la Caria şi la Samo şi la Pamfilia şi la Lichia şi la Alicarnason şi la Rodos şi la Vasilida şi la Coo şi la Sidi şi la Gortina şi la Cnidon şi la Chipru şi la Chirini.

24. Şi izvodul lor l-a scris lui Simon Arhiereului.

25. Iar Antioh împăratul a tăbărît asupra Dorei a doua zi, apropiind pururea mâinile la ea şi făcând mahine, a închis Antioh pre Trifon, în cât nici a intrà, nici a ieşì nu puteà.

26. Şi i-a trimis Simon lui două mii de bărbaţi aleşi să'i ajute şi argint şi aur şi vase preţioase.

27. Şi n'a vrut să le primească, ci a stricat toate câte a tocmit cu el mai 'nainte şi s'a înstreinat de către el.

28. Şi a trimis la el pre Atinovie unul din prietinii săi, ca să grăiască cu el, zicând: voi ţineţi Iopa şi Gazara şi castelul cel din Ierusalim, cetăţile împărăţiei mele.

29. Hotarele lor le-aţi pustiit şi aţi făcut rană mare pre pământ, stăpânind locuri multe întru împărăţia mea.

30. Acum dar daţi cetăţile care le-aţi luat, şi birurile locurilor care le-aţi stăpânit din hotarele cele afară din hotarele Iudeei.

31. Iar de nu, daţi pentru ele cinci sute de talanţi de argint, şi pentru stricăciunea care aţi făcut şi pentru birurile cetăţilor, alţi cinci sute de talanţi; iar de nu, vom venì şi vom dà răsboiu asupra voastră.

32. Şi a venit Atinovie prietinul împăratului la Ierusalim şi a văzut mărirea lui Simon, şi păhărnicie de aur cu vase de aur şi de argint şi gătire multă, în cât se minunà, şi i-a spus lui cuvintele împăratului.

33. Şi răspunzând Simon, i-a zis lui: nici pământ strein n'am luat, nici ţinem cevà strein, ci moştenirea părinţilor noştri, care vrăjmaşii noştri fără judecată cu orice prilej o au apucat.

34. Iar noi având prilej, ne ţinem de moştenirea părinţilor noştri.

35. Iar de Iopi şi de Gazara, care le ceri, acestea făceau în popor rană mare, şi în ţara noastră, pentru acestea vom dà o sută de talanţi; şi Atinovie nu i-a răspuns lui nici un cuvânt.

36. Şi întorcându-se cu mânie la împăratul, i-a spus lui cuvintele acestea şi mărirea lui Simon, şi toate câte a văzut, şi s'a mâniat împăratul cu iuţime mare.

37. Iar Trifon intrând în corabie, a fugit la Orftosiada.

38. Şi a pus împăratul pre Chendeveu povăţuitor la marginea mării, şi i-a dat lui oştire pedestraşi şi călăreţi.

39. Şi i-a poruncit lui să tăbărască în preajma feţii Iudeii, şi să zidească Chedronul, şi să întărească porţile, şi să deà răsboiu asupra poporului. Iar împăratul goneà pre Trifon.

40. Şi a venit Chendeveu la Iamnia, şi a început a asuprì pre popor, şi a intrà în Iudeia, şi a robì pre popor, şi a ucide, şi a zidit Chedronul.

41. Şi a rânduit acolo călăreţi şi puteri, ca apucând mai înainte să închiză căile Iudeii, în ce chip i-a poruncit lui împăratul.

CAP. 16.

Simon şi doi feciori ai lui sunt omorîţi cu vicleşug, şi îi urmează Ioan fiul lui, care s'a numit Hircan, care multe răsboaie şi vitejii a făcut.

Şi s'a suit Ioan dela Gazara, şi a spus lui Simon tatălui său cele ce a făcut Chendeveu.

2. Şi a chemat Simon pre cei doi feciori mai mari ai săi, pre Iuda şi pre Ioan, şi le-a zis lor: eu şi fraţii mei şi casa tătălui meu, am bătut pre vrăjmaşii lui Israil din tinereţe până în ziua de astăzi, şi s'au sporit prin mâinile noastre de multe ori a mântuì pre Israil.

3. Şi acum am îmbătrânit, iar voi la această slujbă din mila lui Dumnezeu aveţi ani destui, fiţi în locul meu şi în locul fratelui meu, şi ieşind bateţi răsboiu pentru neamul nostru, şi ajuiorul cel din cer să fie cu voi.

4. Şi a ales din ţară douăzeci de mii de bărbaţi răsboinici şi călăreţi, şi a mers asupra lui Chendeveu, şi au dormit la Modin.

5. Şi sculându-se dimineaţa a mers la câmp, şi iată oştire multă pedestraşi şi călăreţi le-au ieşit înainte, şi erà un rîu între ei.

6. Şi a tăbărît el şi poporul lui de către faţa lor, şi au văzut pre popor temându-se a trece rîul, şi a trecut întâiu el, şi l-au văzut pre el bărbaţii lui, şi au trecut şi ei după el.

7. Şi a împărţit poporul, şi pre călăreţi în mijlocul pedestraşilor i-a pus, căci călărimea vrăjmaşilor erà multă foarte.

8. Şi au trâmbiţat cu trâmbiţile sfinţite, şi s'a înfrânt Chendeveu şi tabăra lui, şi au căzut dintre ei ră-

niţi mulţi, şi cari au mai rămas au fugit în cetate.

9. Atunci s'a rănit Iuda fratele lui Ioan, iar Ioan i-a gonit pre ei până a venit la Chedron, care o a fost zidit.

10. Şi au fugit până la turnurile cele din ţarina Azotului, şi le-au ars cu foc, şi au căzut dintre ei ca la vr'o două mii de bărbaţi, şi s'au înapoiat în pământul Iudei cu pace.

11. Iar Ptolomeiu al lui Avuv erà pus povăţuitor în câmpul Ierihonului, şi aveà argint şi aur mult.

12. Că erà el ginere Arhiereului.

13. Şi s'a înălţat inima lui şi a vrut să stăpânească ţara, şi s'a sfătuit cu vicleşug asupra lui Simon şi a fiilor lui, ca să'i omoare pre ei.

14. Iar Simon umblà prin cetăţile cele din ţară, şi grijà cele de lipsă într'însele, şi s'a pogorît la Ierihon el şi Matatia şi Iuda fiii lui în anul o sută şaptezeci şi şapte, în luna a unsprezecea: aceasta este luna lui Savat.

15. Şi i-a primit pre ei cu vicleşug feciorul lui Avuv într'un castel mic, ce se chemà Doc, care'l zidise, şi le-a făcut lor ospăţ mare, şi a ascuns acolo bărbaţi.

16. Şi când s'a îmbătat Simon şi fiii lui, s'a sculat Ptolomeu şi cei ce erau cu el, şi au luat armele lor şi au intrat asupra lui Simon la ospăţ, şi l-au omorît pre el şi pre acei doi feciori ai lui, şi o seamă din slugile lui.

17. Şi a făcut răutate mare, şi a răsplătit rele pentru bune.

18. Şi scriind acestea Ptolomeu, a trimis la împăratul ca să'i trimiţă lui oştire într'ajutor, şi'i va dà lui ţara lor şi cetăţile.

19. Şi a trimis pre alţii la Gazara să omoare pre Ioan, şi celor mai mari preste mii a trimis cărţi să vie la el, ca să le deà lor argint şi aur şi daruri.

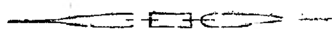
20. Iar pre alţii a trimis să cuprinză Ierusalimul şi muntele Bisericii.

21. Ci înainte alergând oarecine, a spus lui Ioan la Gazara, că au pierit tatăl lui şi fraţii lui şi cum că a trimis să te omoare şi pre tine.

22. Şi auzind, s'a spăimântat foarte şi prinzând pre bărbaţii, cari venise să'l piarză pre el, i-a omorît, că a cunoscut că cercà să'l omoare pre el.

23. Iar celelalte cuvinte ale lui Ioan şi răsboaiele lui şi vitejiile lui, care bărbăteşte le-a făcut, şi zidirea zidurilor, care a zidit, şi lucrurile lui;

24. Iată acestea s'au scris în cartea zilelor Arhieriei lui, după ce s'a făcut Arhiereu în locul tatălui său.

CARTEA A DOUA A MACAVEILOR

CAP. 1.

Evreii din Ierusalim scriu celor din Eghipet. Moartea lui Antioh în Persida. Mulțămirea către Dumnezeu. Praznicul înfigerei corturilor și aflarea focului sfânt.

Fraților Evreilor, cari sunt prin Eghipet, bucurie, frații Evrei cei din Ierusalim și cei din țara Iudeii, pace bună.

2. Să vă facă vouă bine Dumnezeu, și să'și aducă aminte de legătura sa, care au făcut cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov robii săi cei credincioși.

3. Să vă deà inimă tuturor vouă ca să vă închinați lui, și să faceți voia lui cu inimă mare și cu suflet voitor.

4. Să deschiză inima voastră în legea sa și întru poruncile sale, și pace să facă.

5. Și să asculte rugăciunile voastre și să se împace cu voi, și să nu vă părăsească pre voi în vreme rea.

6. Așà ne rugăm acum aici pentru voi.

7. Împărățind Dimitrie în anul o sută șasezeci și nouă, noi Evreii scris-am vouă din necazul și din pornirea, ce a venit preste noi în anii aceștia, de când s'a depărtat Iason și cei ce au fost cu el dela pământul cel sfânt și dela împărăție.

8. Și au ars tinda, și au vărsat sânge nevinovat, și ne-am rugat Domnului, și ne-au ascultat, și am adus jertfă și făină de grîu, și am aprins lumini, și am pus pâini înainte.

9. Și acum ca să țineți zilele înfigerii corturilor a lunii lui Haselev.

10. In anul o sută optzeci și opt, cei din Ierusalim și din Iudeia și bătrânimea și Iuda, lui Aristovul dascălului lui Ptolomeu împăratul, care este din neamul preoților celor unși și Evreilor celor din Eghipet: bucurie și sănătate.

11. Din mari primejdii mântuindu-ne Dumnezeu, foarte mulțămim lui, ca cei ce ne-am răsboit asupra împăratului.

12. Că el au scos pre cei ce s'au răsboit asupra sfintei cetăți.

13. Că fiind în Persida povățuitorul și oștirile cele cu el, cărora se păreà că nimeni nu le poate stà înainte, s'au tăiat în capiștea Naneii, înșelându'i cu cuvinte viclene preoții Naneii.

14. Căci ca și cum ar vreà să lăcuiască cu ea, au venit la locul acela și Antioh și prietinii, cari erau cu el, ca să ià banii în loc de zestre.

15. Și punând acestea înainte preoții Naneii, și el apropiindu-se cu puțini la curtea capiștei, închizând capiștea;

16. Dacă a intrat Antioh a deschis ușa cea ascunsă a podului, și arun-

când cu pietre, a omorît pre povățuitor și pre cei ce erau cu el, și desfăcându'i părți și tăindu-le capetele, le-au lepădat celor dinafară.
17. Intru toate binecuvântat este Dumnezeul nostru, cel ce au dat pre cei ce au făcut păgânătate.

18. Vrând drept aceea să facem în douăzeci și cinci de zile ale lunei lui Haselev curățenia Bisericii, cu cuviință am socotit a vă înștiință pre voi, ca și voi asemenea să prăznuiți ziua înfigerei corturilor și a focului, când Neemia cel ce a zidit Biserica și jertelnicul a adus jertfă.

19. Că și când duceà la Persida pre părinții noștri, bunii credincioși preoți, cari erau atunci, luând din focul jertfelnicului în taină l-au ascuns într'o groapă ca de fântână fără de apă, în care l-au astupat, în cât la toți erà neștiut locul.

20. Și după ce au trecut câțivà ani, când au plăcut lui Dumnezeu, trimis fiind Neemia de împăratul Persidei, pre nepoții preoților celor ce au ascuns, i-a trimis la foc, și precum ne-au spus nouă, n'au aflat foc, ci apă iute.

21. Și le-a poruncit lor să scoață de acolo apă și să aducă, și după ce s'au adus cele de jertfit, a poruncit Neemia preoților să stropiască cu apa aceea lemnele și cele ce erau deasupra puse,

22. Care după ce s'a făcut și a venit vremea, în care a strălucit soarele, care mai 'nainte erà în nori, s'a aprins foc mare, în cât toți s'au minunat.

23. Și rugăciune făceau toți preoții, când se mistuià jertfa, și preoții și toți începând ca Ionatan; iar ceilalți răspunzând ca Neemia.

24. Iar rugăciunea erà într'acest chip: Doamne! Doamne Dumnezeule! Făcătorul tuturor, cel înfricoșat și tare și drept și milostiv,

25. Cel ce unul ești Impărat și bun și unul dătător de bunătăți, și singur drept și atotțiitor și veșnic, cel ce mântuești pre Israil din tot răul, cel ce ai ales pre părinți și i-ai sfințit pre ei.

26. Primește jerfa aceasta pentru tot poporul tău Israil, și păzește partea ta și o sfințește.

27. Adună risipirea noastră, izbăvește pre cei ce slujesc întru neamuri, spre cei ocărâți și urâți caută, ca să cunoască neamurile că tu ești Dumnezeul nostru.

28. Necăjește pre cei ce asupresc și hulesc cu mândrie.

29. Răsădește pre poporul tău la locul cel sfânt al tău, precum a zis Moisì.

30. Și preoții cântau laude.

31. Iar după ce s'au mistuit cele ce erau ale jertfei, a poruncit Neemia să ude cu cealaltă apă, care a rămas, pietrile cele mai mari.

32. Care cum s'a făcut, s'a aprins dintr'însele flacără, și din lumina, care a strălucit la jertfelnic s'au mistuit.

33. Și după ce s'a făcut aevea lucrul acesta, s'a spus împăratului Persilor, că în locul în care ascunsese focul, preoții cei ce s'au mutat, s'a arătat apă, din care Neemia și cei ce erau cu el au curățit jertfele.

34. Iar împăratul cercând lucrul, a îngrădit locul, și a făcut jertfelnic.

35. Și multe daruri și lucruri luând împăratul, le-a dăruit preoților.

36. Și a numit Neemia locul acela Neftar, care se tâlmăcește curățenie și se chiamă la cei mulți Neftar.

---

29. Ά 2 Lege 30, 5.

CAP. 2.

Partea a doua a cărţii care se pomeneşte în capul dintâiu.

Şi se află în scrisori, cum că Ieremia prorocul a poruncit celor ce erau să se mute să ià foc, precum s'a arătat.

2. Şi cum că a poruncit prorocul celor ce erau să se mute, când le-a dat lor lege, ca să nu uite poruncile Domnului, şi ca să nu rătăcească cu cugetele văzând chipuri de aur şi de argint, şi podoaba cea de primprejurul lor.

3. Şi altele ca acestea zicând, îi îndemnà să nu depărteze legea de la inima lor.

4. Şi erà într'acea scrisoare, cum că prorocul luând răspuns, a poruncit, ca cortul şi sicriul să'l ducă cu sine.

5. Şi ieşind la muntele în care s'a suit Moisì, şi a văzut moştenirea lui Dumnezeu, şi cum că acolo viind Ieremia, a aflat loc în peşteră, şi cortul şi sicriul şi jertfelnicul tămâierii le-a băgat acolo, şi uşa o a astupat.

6. Şi viind unii din cei ce mergeau după el, ca să însemneze calea, şi n'au putut-o găsì.

7. Care lucru cunoscându'l Ieremiea, i-a înfruntat pre ei, şi a zis: că necunoscut va fì locul acela, până când va adunà Dumnezeu adunarea poporului, şi se va milostivì.

8. Şi atunci Domnul va arătà acestea, şi se va arătà slava Domnului şi norul precum şi lui Moisì s'a arătat, şi precum când s'a rugat Solomon să se sfinţească locul, cu slavă s'au arătat.

9. Şi ca un înţelept a adus jertfă de sfinţirea şi de săvârşirea Bisericii.

10. Precum şi când s'a rugat Moisì către Domnul, şi s'a pogorît foc din cer şi a mistuit ale jertfei; aşà şi Solomon s'a rugat, şi pogorându-se foc, a ars arderile de tot.

11. Şi a zis Moisì: pentrucă nu s'a mâncat ce erà pentru păcat, s'a mistuit.

12. Aşijderea şi Solomon opt zile a prăznuit.

13. Şi se spuneà şi în scrisorile acelea şi în pomenirile lui Neemia ca şi acestea, şi cum întocmind raclă de cărţi, a adunat cele despre împăraţi şi despre proroci, şi ale lui David, şi cărţile cele trimise ale împăraţilor pentru dări.

14. Aşijderea şi ale lui Iuda, şi câte s'au întâmplat pentru răsboiul ce s'a făcut nouă, toate le-a adunat, şi sunt la noi.

15. Dintru care de vă vor trebuì să trimiteţi, cari să vi le aducă vouă.

16. Vrând dar a face curăţenia, v'am scris vouă; drept aceea bine veţi face de veţi ţineà zilele acestea.

17. Şi Dumnezeu cel ce au mântuit pre tot poporul său, au întors moşiea tuturor, şi împărăţiea şi preoţiea şi sfinţenia.

18. In ce chip au făgăduit prin lege, să nădăjduim întru Dumnezeu, că curând ne va miluì pre noi, şi ne va adunà de supt cer la locul cel sfânt.

19. Că din mari răutăţi ne-au scos pre noi, şi locul l-au curăţit

20. Iar de Iuda Macaveul şi de fraţii lui şi de curăţirea marei Biserici şi de înnoirea altarului,

21. Şi de răsboaiele, ce au făcut asupra lui Antioh Epifan şi asupra lui Eupator feciorului lui,

22. Şi arătările cele din cer ce s'au făcut celor ce vitejeşte s'au nevoit pentru evreime, în cât puţini fiind ei, toată ţara o au izbândit, şi mulţime de varvari au gonit.

23. Şi Biserica cea în toată lu-

2. 8. 2 Paral. 6, 14; şi 7, 1.

mea vestită o au zidit, şi cetatea o au făcut slobodă, şi legile cele părăsite le-au întors Domnul cu toată liniştea, milostiv fiindu-le lor

24. Cele dela Iason Kirineanul arătate în cinci cărţi, vom cercà într'o carte a le scrì.

25. Pentrucă socotind curgerea numerilor şi greutatea, care este celor ce vreau a începe poveştile istoriilor, pentru mulţimea materiei,

26. Am avut grije, ca celor ce vor vreà să citească, să le fie mângâere sufletească; iar celor ce se vor nevoì a le ţineà minte, uşurare şi tuturor celor ce vor cetì folos;

27. Iar nouă cari ne-am apucat a scurtà acest lucru, nu de mică osteneală, ci de lucru plin de priveghiere ne-am apucat.

28. Ca şi celui ce găteşte ospăţ, şi caută folosul altora, nu este uşor, însă pentru mulţămita celor mulţi, bucuroşi vom suferì pătimirea aceasta.

29. A alege cu amăruntul adevărul fiecăruia lucru, lăsăm celui ce a scris; iar întru aceasta mai mult ne ostenim, ca să stăm întru îndreptarul scurtărei.

30. Că precum meşterului casei cei nouă se cade a purtà grijă de toată aşezarea, iar cel ce se apucă a săpà şi a zugrăvì, trebue să caute cele ce sunt spre podoabă, aşà trebue a socotì şi de noi.

31. Că a căutà şi a culege multe cu amăruntul, şi despre toate a face cuvânt, celui ce scrie istoria se cuvine.

32. Iar a urmà scurtarea zicerei şi a lăsà cercetarea lucrării, este în voea celui ce face tâlmăcirea.

33. De aici dar vom începe cuvântarea, la cele ce mai sus am zis atâta adăogând, că prostesc lucru ar fì înainte de istorie a înmulţì cuvintele şi istoria a o scurtà.

CAP. 3.

Minunata apărare a vistieriei Bisericii din Ierusalim împrotiva lui Iliodor răpitorul.

Când sfânta cetate cu toată pacea se lăcuià, şi legile foarte bine se păzeà pentru bună credinţa lui Onie Arhiereului şi urîrea răutăţei.

2. S'a întâmplat de şi înşişi împăraţii au cinstit locul acesta şi Biserica cu daruri foarte bune trimise o au cinstit.

3. Atâta în cât şi însuşi Seleuc împăratul Asiei a dat din veniturile sale toate cheltuelile la slujbele cele de obşte ale jertfelor.

4. Şi Simon oarecare din neamul lui Veniamin, ispravnic Bisericii fiind pus, s'a pricit cu Arhiereul pentru nelegiuirea cea din cetate.

5. Şi neputând biruì pre Onia, a mers la Apolonie feciorul lui Traseu, care pe vremea aceea erà povăţuitor Kilo-Siriei şi al Finichiei.

6. Şi i-a spus lui, cum că vistieria cea din Ierusalim este plină de nenumăraţi bani, cât mulţimea celor ce se adună din biruri, este nenumărată, şi nu se cuvin aceştia la jerte, şi poate să fie ca toate acestea să vie supt puterea împăratului.

7. Şi întâlnindu-se Apolonie cu împăratul, l-a înştiinţat pre el de banii, cari s'au spus lui, iar el chemând pre Iliodor, care erà mai mare preste bani, l-a trimis, şi i-a poruncit lui să aducă banii cei mai sus zişi.

8. Şi Iliodor îndată a pornit la călătorie, însă cu veste ca aceea că merge în cetăţile Kilo-Siriei şi ale Finichiei, iar cu fapta porunca împăratului plinind.

9. Şi după ce a sosit la Ierusalim, cu cinste s'a primit dela Arhiereul cetăţei, şi a spus de înştiinţarea aceea, şi i-a arătat pentruce

pricină a venit, şi a întrebat de sunt adevărate acestea.

10. Iar Arhiereul a arătat că sunt puse pentru văduve şi pentru săraci.

11. Iar o seamă sunt şi ai lui Ircan feciorul lui Tovie, care este om foarte de cinste; iar nu precum l-a fost pârît necredinciosul acela Simon, şi toţi banii sunt patru sute de talanţi de argint şi două sute de aur.

12. Şi cum că strâmbătate se face celor ce lucrurile sale le-a încredinţat sfinţeniei locului aceluia şi Bisericii, care în toată lumea se cinsteşte pentru mărirea şi sfinţenia ei, aceea nicidecum nu poate să fie.

13 Iar Iliodor pentru poruncile împărăteşti ce aveà, a zis: că acestea în vistieria împărătească trebue să se ducă.

14. Şi rânduind zi în care să intre, ca luând seama să rânduiască despre aceea, pentru aceea foarte mare grijă s'a făcut în toată cetatea.

15. Şi preoţii îmbrăcaţi cu veşmintele cele sfinţite înaintea altarului căzând, chemau din cer pre cel ce au dat legea pentru punerile acestea, ca celor ce au pus banii aceia, întregi să'i păzească.

16. Şi oricine vedeà faţa Arhiereului, nu puteà să nu se umilească cu mintea, că vederea lui şi schimbarea feţei, arătà necazul cel dinlăuntru al sufletului lui.

17. Că erà vărsat preste omul acela oarecare temere şi groază a trupului, dintru care cei ce vedeau, cunoşteau durerea cea din inimă.

18. Iar alţii din case cu grămada alergau spre rugăciunea obştească, pentrucă erà să vină locul spre defăimare.

19. Şi muierile încinse pre supt ţiţe cu saci, umpleau căile, şi fecioarele cele închise unele alergau la porţi şi unele la ziduri şi altele pre ferestre se plecau.

20. Şi toate cu mâinile ridicate spre cer se rugau.

21. Şi erà jalnică privire, cum cădeà mulţimea amestecată, şi în cât de mare necaz fiind Arhiereul, aşteptà.

22. Aceştia dar se rugau atotputernicului Dumnezeu, ca cele încredinţate întregi, şi cu toată întărirea să se păzească celor ce le-au încredinţat.

23. Iar Iliodor vrând să facă porunca, fiind de faţă cu ostaşi la vistierie.

24. Domnul părinţilor şi Stăpânul a toată puterea arătare mare au făcut atâta, în cât toţi cei ce îndrăznise a venì, spăimântându-se de puterea lui Dumnezeu, au leşinat şi s'au înfricoşat.

25. Că s'a arătat lor un cal care groaznic călăreţ aveà pre sine, şi cu foarte frumos acoperemânt împodobit, şi pornindu-se iute a lovit pre Iliodor cu copitele cele dinainte; iar cel ce şedeà pre cal, se vedeà având arme de aur.

26. Incă şi alţi doi tineri s'au arătat înaintea lui cu tărie prea cuvioşi, cu mărire foarte străluciţi şi cu îmbrăcăminte luminoşi, cari stând de amândouă părţile, neîncetat îl băteau pre el, multe lovituri punând pre el.

27. Şi fără de veste căzând Iliodor pre pământ, şi cu mult întunerec împresurându-se, l-au apucat şi l-au pus într'o leptică.

28. Pre cel ce mai înainte cu puţin cu mulţi alergători şi ostaşi, a intrat în mai sus zisa visterie, l-au dus neputând nici un ajutor aveà dela arme.

29. Aevea cunoscând puterea lui Dumnezeu, şi Dumnezeu lucrând aşà, acela zăceà mut şi lipsit de toată nădejdea de mântuire.

30. Iar aceia binecuvântau pre Domnul, cel ce au mărit locul său şi Biserica aceea, care cu puţin mai înainte fusese plină de frică şi de turburare, şi cât s'au arătat Domnul atotţiitorul s'a umplut de veselie şi de bucurie.

31. Iar unii dintr'ai lui Iliodor, curând s'au rugat lui Onia ca să cheme pre cel prea înalt, şi să dăruiască vieaţă celui ce zăceà desăvârşit de moarte.

32. Atunci temându-se Arhiereul, ca nu cumvà să socotească împăratul, cum că Evreii au făcut cevà vicleşug asupra lui Iliodor, a adus jertfă pentru mântuirea omului.

33. Şi după ce Arhiereul s'a rugat lui Dumnezeu, tinerii aceia iarăş s'au arătat lui Iliodor cu aceleaşi haine îmbrăcaţi, şi stând au zis: multă mulţămită să faci lui Onia Arhiereul, că pentru el ţi-au dăruit Domnul ţie vieaţă.

34. Iar tu din cer fiind bătut, spune la toţi puterea cea prea mare a lui Dumnezeu, şi după ce au zis acestea s'au făcut nevăzuţi.

35. Iar Iliodor aducând jertfă Domnului, şi făgăduinţe foarte mari făgăduid celui ce i-au dăruit vieaţa, şi lui Onie mulţămind, s'a întors la împăratul.

36. Mărturisind tuturor lucrurile prea marelui Dumnezeu, care le-a văzut.

37. Şi împăratul întrebând pre Iliodor, cine ar fi vrednic, care să se mai trimiţă odată în Ierusalim? El a răspuns:

38. De ai pre cinevà vrăjmaş sau pânditor împărăţiei tale, trimite'l pre el acolo, şi bătut îl vei primì, chiar de va scăpà; pentrucă în locul acela este cu adevărat oarecare putere a lui Dumnezeu.

39. Că cel ce lăcueşte în cer, este privitor şi ajutător locului aceluia, cel ce pre cei ce vin ca să facă rău, îi bate şi îi pierde.

40. Şi aşà s'a întâmplat cu Iliodor şi cu paza vistieriei.

CAP. 4.

Simon pârând la Seleuc pre Onia preotul cel mare, îl omoară Andronic din porunca lui Menelau.

Iar Simon de care mai 'nainte am zis, care a fost văditorul banilor şi al patriei, rău grăià de Onia, ca şi cum el ar fi silit pre Iliodor, şi ar fi fost meşterul răutăţilor.

2. Şi pre făcătorul de bine al cetăţii, şi pre cârmuitorul celor de un neam cu sine, şi pre râvnitorul legilor, vrăjmaş lucrurilor îndrăzneà a'l zice.

3. Şi atâta a crescut vrajba, în cât şi prin oarecari de ai lui Simon, ucideri s'au făcut.

4. Socotind Onia primejdiea vrajbii, şi cum că se va mânieà Apolonie povăţuitorul Kilo-Siriei şi al Finichiei, adăogând răutatea lui Simon, s'a dus la împăratul,

5. Nu ca să pârască pre cetăţeni; ci socotind folosul cel de obştie şi deosebi la tot neamul.

6. Că vedeà, cum că nu este cu putinţă fără de rânduială împărătească a se împăcà lucrurile, şi cum că Simon nu va încetà dela nebuniea aceasta.

7. Ci murind Seleuc, şi luând împărăţia Antioh, cel ce s'a poreclit Epifan, a poftit Arhieriea Iason fratele lui Onia.

8. Şi mergând la împăratul, s'a rugat făgăduind trei sute şi şasezeci de talanţi de argint, şi încă alt venit de optzeci de talanţi.

9. Fără de acestea făgăduià încă şi alţi o sută şi cincizeci, de i s'ar îngăduì lui putere a înfiinţà şcoală pentru tineri, şi pre cetăţenii Ieru-

salimului împreună cu Antiohenii a'i scrie.

10. Şi îngăduind împăratul, a dobândit stăpânirea, şi îndată a început a mută la obiceiul elinesc pre cei din neamul său.

11. Şi lepădând milostivele îngăduinţe împărăteşti, care s'a îngăduit Evreilor prin Ioan tatăl lui Evpolem, care fusese sol la Romani pentru împrietenire şi însoţire, şi stricând rânduelele cele legiuite, rânduele fărădelege înnoià.

12. Că, cu veselie tocmai supt cetate a întemeiat şcoală, şi pre cei mai tari dintre tineri supuindu'i, supt curvăsărie i-a dus.

13. Şi într'acest chip se întăreà eliniea, şi sporeau obiceiurile celor de alt neam, pentru prea marea aceea necurăţie a acestui păgân şi nu Arhiereu, Iason,

14. Atât în cât nu se sârguiau mai mult preoţii spre slujbele altarului; ci nebăgând seamă de Biserică, şi părăsind jertfele, se grăbiau să se împărtăşească cu privirea cea fărădelege a luptei după chemarea înainte la disc.

15. Şi cinstea cea părintească nebăgând-o în seamă, măririle cele elineşti mai bune le socoteau.

16. Pentru care grea nevoe i-a cuprins pre ei, că a cărora povăţuire o pofteà, şi cărora voià a se asemănà, pre aceia vrăjmaşi şi izbânditori i-au avut.

17 Că a face păgâneşte împrotiva dumnezeeştilor legi, nu este prea lesne; însă acestea vremea următoare le va arătà.

18. Iar când s'a prăznuit lupta cea de al cincilea an al lui Tir, la care erà de faţă împăratul,

19. A trimis spurcatul acesta Iason din Ierusalim privitori, pre cei ce erau Antioheni, carii au dus trei sute de drahme de argint spre jertfa lui Iracleu, pentru care şi cei ce au dus argintul s'au rugat, ca să nu se deà la jertfe, că nu se cuvine, ci la alte cheltuele să se deà.

20. Ci acestea despre o parte pentru cel ce le-a trimis spre jertfa lui Iracleu, despre alta pentru voea celor ce le-au adus, le-au trimis pentru dresul corăbiilor celor de oştire.

21. Şi trimiţându-se în Eghipet Apolonie al lui Menesteu, pentru ca să fie mai întâiu şezător al lui Ptolomeiu al lui Filomitor împăratul, înţelegând după aceea Antioh, cum că el s'a înstreinat de către lucrurile sale, de întemeere a grijit, pentru aceea a venit în Iopi, şi de acolo s'a dus în Ierusalim.

22. Şi cu mare cuviinţă de către Iason şi de către cetate a fost primit, cu făclii aprinse şi cu strigări a fost băgat, şi de aici spre Finichiea a purces cu tabăra.

23. Şi după trei ani a trimis Iason pre Menelau fratele lui Simon mai sus numitului, ca să ducă bani împăratului, şi ca să'i aducă aminte de lucrurile cele de lipsă.

24. Iar el plăcând împăratului pentrucă l-a mărit cu faţa puterii lui, a tras la sine Arhieria, dând cu trei sute de talanţi de argint mai mult decât Iason.

25. Şi luând porunci împărăteşti a venit, nimic vrednic de Arhierie aducând, numai mânie de tiran crud, şi urgie de hiară sălbatecă având.

26. Şi aşà Iason, care a înstreinat pre fratele său, înstreinatu'l-a şi pre el altul, şi l-a izgonit în ţara Amanitii.

27. Iar Menelau a ţinut stăpânirea, ci de banii, cari îi făgăduise împăratului nici o grijă n'a avut, iar Sostrat mai marele cetăţuei îi cereà.

28. Că acesta erà pus preste adu-

4. *12.* Macab. 1, 10.

narea birurilor, pentru aceea pre amândoi l-a chemát împăratul.

29. Şi Menelau a lăsat în Arhierie ispravnic pre Lisimah fratele său; iar Sostrat pre Cratit mai marele Chiprului.

30. Şi acestea aşà fiind, s'a întâmplat de s'au învrăjbit Tarsenii şi Malotenii, pentrucă au fost daţi dar Antiohidei ţiitoarei împăratului.

31. Degrab dar a venit împăratul ca să aşeze lucrurile acelea, lăsând în locul său pre Andronic cel ce erà dintre cei de cinste.

32. Iar Menelau socotind că a aflat vreme bună, furând nişte vase de aur de ale Bisericii, le-a dăruit lui Andronic, şi altele le-a fost vândut în Tir şi în cetăţile cele de prin prejur.

33. Care lucru înţelegându'l Onia l-a mustrat, fiind el în loc fără de frică, în Dafni cea de către Antiohiea.

34. Pentru aceea Menelau luând deosebi pre Andronic, l-a rugat ca să omoare pre Onia, deci viind el la Onia, şi cu înşelăciune dând dreapta, cu jurământ a întărit, măcar că Onia aveà prepus asupra lui Andronic, că va să'l înşele, l-a făcut de a ieşit din locul cel fără de temere, pre care îndată l-a omorît neruşinându-se de dreptate.

35. Pentru care pricină nu numai Evreii, ci mulţi şi dintr'alte neamuri s'au scârbit, şi s'au mâhnit pentru nedreapta ucidere a bărbatului acestuia.

36. Iar după ce s'a întors împăratul din părţile Chilichiei, Evreii cei din cetate, împreună şi Elinii urînd vicleşugul, s'au plâns, cum că fără de dreptate Onia a fost omorît.

37. Iar Antioh din suflet mâhnindu-se, i s'a făcut milă, şi a lăcrămat pentru înţelepciunea şi multa bună rânduială a răposatului.

38. Şi aprinzându-se de mânie, îndată a luat dela Andronic porfira, şi i-a rumpt hainele, şi l-a purtat împrejur prin toată cetatea, şi într'acelaş loc, în care asupra lui Onia a făcut păgânătate, acolo pre spurcatul ucigător l-a omorît, Domnul răsplătindu'i certare de care a fost vrednic.

39. Şi Lisimah cu ştirea lui Menelau furând multe vase sfinte, a ieşit vestea în cetate, şi s'a adunat mulţimea asupra lui Lisimah, după ce multe vase de aur s'au fost cheltuit.

40. Şi după ce s'au sculat asupră'i gloatele mânioase, Lisimah împrotivă a întrarmat ca la vr'o trei mii de bărbaţi, şi a început fără de dreptate a omorî, povăţuitor fiind un tiran şi cu vârsta şi cu nebuniea bătrân.

41. Iar gloatele dacă au văzut că se scoală Lisimah asupra lor, apucând unii pietre, alţii măciuci, alţii ţărână, aruncau spre cei ce erau împrejurul lui Lisimah, şi spre cei ce se sculase asupră-le.

42. Pentru care pricină pre mulţi dintr'înşii i-au rănit, şi pre unii i-au oborît, şi pre toţi în fugă i-au întors, şi pre furătorul de cele sfinte lângă vistierie l-au omorît.

43. Şi pentru acestea a stătut judecată asupra lui Menelau.

44. Şi când a venit împăratul în Tir, asupra lui Menelau au făcut pâră trei bărbaţi trimişi dela bătrânime.

45. Iar Menelau aflându-se vinovat, a făgăduit bani mulţi lui Ptolomeu feciorului lui Dorimen, ca să îmblânzească pre împăratul.

46. Deci apucând Ptolomeu pre împăratul într'un foişor, unde se dusese să se răcorească, l-a schimbat din părerea sa.

47. Şi pre Menelau capul a toată răutatea l-a slobozit de pârîturi; iar pre ticăloşii aceia, cari măcar şi la

Schiti de şi-ar fi spus pricina, s'ar fi slobozit nevinovaţi, pre aceştia i-a judecat spre moarte.

48. Drept aceea degrab nedreaptă moarte au suferit cei ce pentru cetate şi pentru popor, şi pentru sfintele vase înainte au grăit.

49. Pentru care lucru şi tiranii scârbindu-se de această răutate, lucrurile cele de îngropăciunea lor cu mare cuviinţă au dat.

50. Iar Menelau pentru lăcomia celor puternici, erà în cinste, şi crescând întru răutate, mare vrăjmaş a fost cetăţenilor.

CAP. 5.

Minunata arătare a ostaşilor care s'au văzut răsboindu-se în văzduh preste Ierusalim timp de patruzeci de zile; păgânătatea lui Iason şi tiranica lui Antioh.

Iar pre vremea aceasta Antioh a doua oară a călătorit în Eghipet.

2. Şi s'a întâmplat, de în patruzeci de zile s'a văzut preste toată cetatea prin văzduh alergând călăreţi cu haine aurite îmbrăcaţi, şi cu suliţe ca şi ostaşii cei întrarmaţi.

3. Şi cete de călăreţi rânduite, şi bătându-se unii cu alţii, şi năvăliri de amândouă părţile, şi clătiri de paveze şi mulţime de suliţi şi sabii scoase şi aruncări de săgeţi şi strălucire de podoabă de aur, şi de tot felul de platoşe.

4. Pentru aceea toţi se rugau ca să fie spre bine arătarea aceasta.

5. Şi făcându-se vorbă mincinoasă, cum că a murit Antioh, luând Iason nu mai puţini de o mie de bărbaţi, fără de veste a lovit asupra cetăţii, şi cei de pre zid împingându-se, mai pre urmă a luat cetatea, iar Menelau a fugit în castel.

6. Iar Iason omorà pre cetăţenii săi fără de milă, nesocotind că norocirea asupra rudeniilor sale este cea mai mare nenorocire.

7. Şi părându'i că ale vrăjmaşilor, şi nu acelor de un neam cu sine biruinţe surpă, stăpânirea n'a dobândit; iar mai pre urmă pentru viclenie ruşine a luat, şi pribeag s'a dus iarăş în Amanitida.

8. Şi aşà a luat sfârşitul relei amestecături, închizându'l Areta tiranul Aravilor, dintr'o cetate într'alta fugind. gonindu-se de toţi, şi urîndu-se ca un călcător de lege, şi în scârbă fiind la toţi ca un gâde al moşiei şi al cetăţenilor în Eghipet, s'a lepădat.

9. Şi ca o ţărână dela moşie înstreinându-se în streinătate a pierit; către Lachidemoneni s'a dus, ca pentru rudenie să afle acolo acoperemânt.

10. Şi cel ce mulţime de morţi neîngropaţi a lepădat, nejelit a fost, şi de nici un fel de îngropăciune, necum de îngropăciunea în mormântul părintesc n'a avut parte.

11. Iar după ce a înţeles împăratul acestea ce s'au făcut, a socotit că Iudeii s'au viclenit, pentru aceea pornind din Eghipet, cu suflet sălbatec a luat cetatea în pradă.

12. Şi a poruncit ostaşilor să taie fără de milă pre cei ce le sunt înainte, şi pre cei ce se sue în case să'i omoare.

13. Deci omorîtu-s'au tinerii şi bătrânii şi bărbaţii şi muierile şi feciorii au pierit, şi fecioarele şi pruncii s'au junghiat.

14. Atâta în cât în trei zile optzeci de mii au pierit, adică patruzeci de mii au fost tăieţi, iar alţii numai puţin decât aceşti tăieţi, s'au vândut.

15. Şi neîndestulându-se cu acestea, au îndrăsnit a intrà şi în cea decât tot pământul mai sfântă Biserică, având povăţuitor pre Menelau, cel ce şi legilor şi patriei vânzător s'a făcut.

16. Şi cu mâinile cele spurcate a luat sfintele vase, şi cele ce de alţi împăraţi spre creşterea şi mărirea locului, şi cinstea le-au fost pus, cu spurcate mâini trăgându-le le dà.

17. Şi s'a semeţit cu cugetul Antioh, nu socotind că pentru păcatele celor ce lăcuiau cetatea s'au mânieat puţin Domnul, pentru aceea a fost urgisit locul acela.

18. Iar de nu s'ar fi întâmplat să fi fost mai dinainte cuprinşi cu multe păcate precum Iliodor, pre care l-a fost trimis Seleuc împăratul, ca să vază vistieriea, acesta când a năvălit să intre degrab fiind bătut, s'a întors dela îndrăznirea sa.

19. Că nu pentru loc pre neam, ci pentru neam au ales Domnul locul.

20. Pentru aceea şi locul acesta s'a făcut părtaş răutăţilor, ce s'au întâmplat în neam, după aceea s'a făcut părtaş bunătăţilor celor dela Domnul, şi cel ce a fost cuprins cu mâniea Atotţiitorului, iarăş îmblânzindu-se cu marele Stăpân, cu toată mărirea s'a îndreptat.

21. Deci Antioh luând o mie şi opt sute de talanţi din Biserică, degrab s'a întors în Antiohiea, gândind de trufie să facă pământul să înnoate pre el, şi marea să umble cu picioarele pre ea, pentru semeţiea inimii.

22. Şi a lăsat şi ispravnici, ca să necăjască neamul în Ierusalim, pre Filip de neam Frighiean, cu obiceiurile mai varvar decât cel ce l-a pus.

23. Iar în Garizin pre Andronic, şi fără de aceştia pre Menelau care mai rău decât ceilalţi se ridică asupra cetăţenilor.

24. Şi vrăjmaş gând având asupra cetăţenilor Evrei, a trimis pre începătorul urîciunilor pre Apolonie cu oştire douăzeci şi două de mii, poruncind ca pre cei de vârstă pre toţi să'i omoare, iar pre muieri şi pre cei mai tineri să'i vânză.

25. Iar acesta viind în Ierusalim s'a făţărnicit a fi de pace, şi a aşteptat până în ziua cea sfântă a sâmbetei, şi apucând pre Evrei fără de lucru, a poruncit ostaşilor celor de supt ascultarea sa să se întrarmeze.

26. Şi pre toţi cei ce au ieşit la priveală i-au omorît, şi prin cetate cu armele alergând, multă mulţime au omorît.

27. Iar Iuda Macaveul cu alţi nouă inşi, cari s'au însoţit cu el osebindu-se în pustie, ca hiarele în munţi trăiau împreună cu cei ce erau cu el, şi cu buruieni se hrăneau ca să nu se spurce.

CAP. 6.

Despre spurcarea Bisericii de către păgâni; idololatria şi moartea lui Eleazar.

Şi nu după multă vreme a trimis împăratul pre un bătrân atinean, ca să silească pre jidovi să se strămute dela legile cele părinteşti, şi să nu se ocârmuiască cu legile lui Dumnezeu

2. Şi să spurce şi Biserica cea din Ierusalim, şi să o numească a lui Dia Olimpiul, şi cea din Garizin precum erau lăcuitorii locului a lui Dia iubitorului de oaspeţi.

3. Ci cu anevoie şi grea erà poporului tocmeala răutăţii acesteea.

4. Că Biserica de curvie şi de beţii o au umplut păgânii, desfătându-se cu sodomii, şi în sfintele curţi cu muieri împreunându-se, şi înlăuntru băgând cele ce nu se cuveneà.

5. Şi altarul s'a umplut de lucruri nelegiuite, care le opreà legea.

6. Şi nu erà slobod nici a ţineà sâmbetele, nici a păzì sărbătorile cele părinteşti, nici măcar Evreu a se mărturisì pre sine a fi.

7. Şi se duceà cu amară nevoe la ziua naşterii împăratului spre junghiere în toată luna; şi când erà sărbătoarea Dionisilor se sileau Evreii având edere să facă pompă lui Dionisie.

8. Şi din îndemnul lui Ptolomeu a ieşit poruncă în cetăţile elineşti cele de prin vecini, ca şi pre Evrei aşijderea să'i facă să jertfească

9. Iar pre cei ce nu vor vreà să se strămute la obiceiurile elineşti, să'i omoare; drept aceea nimic alt nu erà a vedeà, fără numai nevoe, care îi asupreà pre ei.

10. Că s'au adus două muieri, care au fost pârîte, că ş'au tăiat împrejur pruncii lor, pentru aceea au spânzurat pruncii de ţîţele lor, şi prin cetate, pre uliţe purtându-le, le-au aruncat jos de pre zid de au murit.

11. Iar alţii alergând la peşterile cele de pre aproape, ca ascunzându-se să serbeze ziua sâmbetei, de care lucru dându-se ştire lui Filip, i-au ars, că se sfiau a'şi ajutà unul altuia, pentru mărirea acelei prea cinstite zile

12. Rog dar pre cei ce vor cetì această carte, să nu se îngrozească pentru nevoile acestea; ci să socotească că muncile acestea, nu spre pierire, ci spre învăţătură au fost neamului nostru

13. Că a nu se lăsà în multă vreme cei ce lucrează fărădelege, ci degrab a cădeà în munci, semn de mare facere de bine este.

14. Că nu ca şi într'alte neamuri cu îndelungă răbdare aşteaptă Domnul, până ce vor ajunge la plinirea păcatelor, şi apoi să'i muncească: ci asupra noastră aşà au socotit a fì, ca nu la sfârşitul păcatelor ajungând noi, apoi să facă izbândă asupra noastră.

15. Pentru aceea niciodată nu depărtează mila dela noi, ci certându-ne cu nevoi, nu părăseşte pre poporul său

16. Însă acestea pentru ca să ne aducem aminte, acestea să fie zise.

17. Iar preste puţin, se cade să venim la poveste.

18. Unui om anume Eleazar, care erà din cei de frunte cărturari, şi trecut cu vârsta, şi la faţă foarte frumos, căscându'i gura îl sileà să mănânce carne de porc.

19. Iar el mai vârtos primind moartea cea de cinste decât viaţa cea de urâciune, de bună voie s'a adus la muncă.

20. Şi scuipând înainte, în ce chip se cădeà a se apropià cei ce îndrăzneasc a se apărà de cele ce nu se cuvine să le mănânce pentru dragostea vieţii.

21. Iar cei ce erau rânduiţi la acea fărădelege jertfă, pentru cunoştinţa cea de mulţi ani a omului aceluia luându'l de osebi, îl rugà, să aducă cărnuri de el făcute, care erau lui slobod a mâncà, şi să se făţărnicească ca şi cum ar mâncà de cele ce a poruncit împăratul din cărnurile jertfei.

22. Ca făcând aceasta, să scape de moarte, şi pentru prieteşugul cel vechiu cu ei, va aflà milă.

23. Iar el gând bun luând, şi vrednic fiind de vârstă şi de adâncele bătrâneţe, şi de cinstitele cărunteţe, care şi le agonisise, şi de creşterea cea foarte bună din pruncie, şi mai vârtos de cea sfântă, şi de Dumnezeu pusă rânduiala legii, îndată a răspuns, zicând: ca, curând să'l trimiţă la Iad.

24 Că nu se cuvine vârstei noastre a făţărnicì, ca mulţi din cei tineri să socotească, cum că Eleazar cel de nouăzeci de ani, a trecut la obiceiurile celor de alt neam.

25. Și ei pentru a mea fățărnicie, și pentru această puțină și scurtă vieață, se vor amăgì prin mine, și urâciune și ocară bătrâneților să'mi agonisesc.

26. Că măcar de într'această vreme de acum voiu scăpà de munca cea dela oameni; iar din mâinile Atotțiitorului, nici viu nici mort nu voiu scăpà.

27. Pentru aceea bărbătește acum mutând vieața, mă voiu arătà vrednic de bătrânețe.

28. Și celor tineri pildă vitejească le voiu lăsà, ca, cu grăbnicie și cu bărbăție să moară pentru cinstitele și sfintele legi, și acestea zicând, îndată a venit la chinuri.

29. Iar cei ce'l aduceau, inima lor cea bună, care cu puțin mai 'nainte o arătase către dânsul, în inimă rău voitoare o au mutat, pentru cuvintele, care mai 'nainte le-au fost grăit, care precum socotiau ei, erau nebunie.

30. Și când erà să moară de rane suspinând, a zis: Domnului celui ce are sfânta știință, arătat este, că putând eu să scap de moarte, grele dureri rabd cu trupul bătându-mă; iar cu sufletul bucuros pentru frica lui pătimesc acestea.

31. Și într'acest chip a murit acesta, și nu numai tinerilor, ci și la mai mulți ai neamului, moartea sa lăsând-o pildă de vitejie și pomenire de faptă bună.

CAP. 7.

Despre statornicia în credință și chinurile celor șapte frați Macavei și a mumei lor.

Intâmplatu-s'a și cu șapte frați, pre cari împreună cu maica lor prinzându'i, i-a silit împăratul să mănânce cărnuri de porc, care nu le erau lor slobod a mâncà, cu biciuri și cu vine bătându'i.

2. Iar unul dintre ei, care mai 'nainte a grăit, așà a zis: ce vrei să întrebi și să știi dela noi? Pentrucă mai bucuroși suntem a murì decât a călcà legile părintești.

3. Iar împăratul umplându-se de mânie, a poruncit să înfierbânte tigăi și căldări.

4. Și după ce s'au înfierbântat acelea, îndată a poruncit să tae limba celui ce mai întâiu a grăit, și jupuindu'l primprejur să'i taie marginile trupului, văzându'l ceilalți frați și mama lor.

5. Și după ce l-a ciungit așà, a poruncit să'l aducă la foc și să'l frigă de viu, și ieșind foarte mare sfârâială din tigae, unii pre alții împreună cu muma lor se îndemnau a murì vitejește, zicând așà:

6. Domnul Dumnezeu vede, și cu adevărat mângâere are dintre noi, precum chiar a arătat prin cântarea cu care ne-a mărturisit nouă Moisì zicând: și întru robii săi se va mângâià.

7. Și după ce s'a săvârșit cel dintâiu într'acest chip, a adus pre al doilea să'l batjocorească, și jupuindu'i pielea capului cu părul, îl întrebà: au mâncà-vei mai 'nainte de ce ți se va chinuì trupul cu toate mădulările?

8. Iar el răspunzând cu glas părintesc, a zis: nu.

9. Pentru aceea și acesta, ca și cel dintâiu pre rând toate chinurile le-a suferit, și când erà să moară, a zis: tu dar ticăloase ne scoți pre noi dintr'această vieață, iar împăratul lumei pre noi cei ce murim pentru legile lui, iarăș ne va învià cu înviere de vieață veșnică.

10. Și după acesta al treilea s'a batjocorit, și cerându-i-se limba, îndată o a scos și mâinile cu îndrăzneală le-a întins și vitejește a zis:

7. *6.* A 2 Lege 32, 43.

11. Din cer le-am dobândit acestea şi pentru legile lui nu bag seamă de ele, pentrucă nădăjduesc că dela el iarăş le vom dobândì.

12. Aşà în cât şi însuş împăratul şi cei ce erau cu el, cu spaimă se minunà de sufletul tânărului, că, ca de o nimic nu băgà seamă de dureri.

13. Şi după ce s'a sfârşit şi acesta, a adus pre al patrulea aşijderea muncindu'l şi chinuindu'l.

14. Şi când erà să moară, aşà a zis: bine este a mutà nădejdile cele dela oameni şi a aşteptà cele dela Dumnezeu, că noi iar vom învià prin el, iar ţie nu'ţi va fì înviere spre vieaţă.

15. Şi îndată aducând pre al cincilea îl muncea, iar el căutând către împăratul, a zis:

16. Putere între oameni având, muritor fiind, faci ce vrei; însă să nu socoteşti că Dumnezeu au părăsit pre neamul nostru;

17. Ci tu aşteaptă şi vei vedeà puterea lui cea mare, cum pre tine şi sămânţa ta o va chinuì.

18. Şi după acesta a adus pre al şaselea, şi când erà să moară, a zis: nu te înşelà în zadar, că noi pentru noi înşine pătimim acestea, de vreme ce am păcătuit împrotiva Dumnezeului nostru, şi pentru aceasta s'au făcut aceste vrednice de mirare.

19. Iar tu să nu socoteşti că vei fì necertat, pentrucă dai răsboiu asupra lui Dumnezeu.

20. Iar muma lor foarte minunată şi vrednică de bună pomenire fiind, care într'o zi văzând pierindu'i şapte fii, cu bun suflet a răbdat pentru nădejdile, care le aveà întru Domnul.

21. Şi pre fieştecare din ei îl mângâià cu părintesc glas, plină fiind pe vitejesc cuget, şi gândirea cea muierească cu inimă bărbătească deşteptând-o, ziceà către ei:

22. Nu ştiu cum v'aţi zămislit în pântecele meu, nici eu v'am dat vouă duh şi vieaţă, nici închipuirea fieştecăruia eu o am întocmit.

23. Ci Ziditorul lumei cel ce au zidit ursitoarea omului şi au aflat naşterea, şi duh şi vieaţă tuturor vouă ca un milostiv iarăş va dà, de vreme ce acum nu vă e milă de voi pentru legile lui.

24. Iar Antioh gândind că pre el îl defaimă şi socotind că pre el îl ocărăşte cu acele cuvinte, fiind încă cel mai tânăr viu, nu numai cu cuvintele îndemnà, ci şi cu jurăminturi îl încredinţà cum că şi bogat şi fericit îl va face, de se va mutà dela obiceiurile părinteşti şi prietin îl va aveà, şi trebi îi va încredinţà.

25. Iar tânărul nicidecum ascultând, a chemat împăratul pre muma sa, şi o învăţà, ca să sfătuiască pre tinerelul cele ce sunt spre mântuire.

26. Şi cu multe îndemnând-o, ea a primit că va sfătuì pre fiu.

27. Şi plecându-se la el înşelând pre crudul tiran, aşà a zis cu părintesc glas: fiule! Fie'ţi milă de mine, care în pântece te-am purtat nouă luni şi ţi-am dat ţîţă trei ani, şi te-am hrănit şi te-am adus la vârsta aceasta, şi te-am crescut, purtându-te în braţe.

28. Rogu-te fiule, ca căutând la cer şi la pământ, şi văzând toate cele ce sunt într'însele, să cunoşti că din ce n'au fost le-au făcut pre ele Dumnezeu, şi pre neamul omenesc aşijderea l-au făcut.

29. Nu te teme de ucigătorul acesta, ci te fă vrednic de fraţii tăi, primeşte moartea, ca întru aceeaş milă împreună cu fraţii tăi să te primesc.

30. Şi grăind încă ea, tinerelul a

zis: pre cine aşteptaţi? N'ascult de porunca împăratului, ci ascult de porunca legii, care s'a dat părinţilor noştri prin Moisì.

31. Iar tu cel ce tot răul ai aflat asupra Evreilor, nu vei scăpà din mâinile lui Dumnezeu.

32. Că noi pentru păcatele noastre pătimim.

33. Iar dacă pentru certarea şi învăţătura noastră Dumnezeu cel viu puţin s'a mânieat asupra noastră, iarăş se va împăcà cu robii săi.

34. Ci tu o necredinciosule, şi de cât toţi oamenii mai spurcatule, nu te mărì turburându-te îndeşert, şi semeţindu-te cu nişte nădejdi neştiute asupra slugilor cereşti ridicându'ţi mâinile.

35. Că încă n'ai scăpat de judecata atotputernicului Dumnezeu, cel ce de sus vede toate.

36. Că acum fraţii mei, cari puţină durere au suferit, au ajuns la făgăduinţa vieţii cei veşnice a lui Dumnezeu; iar tu cu judecata lui Dumnezeu vei suferì dreaptă pedeapsă dela dânsul pentru trufiea ta aceasta.

37. Iar eu precum şi fraţii mei, şi trupul şi sufletul mi'l dau pentru legile părinteşti, rugându mă lui Dumnezeu, ca să nu întârzie a se milostivì spre neamul acesta, şi pre tine prin certări şi prin bătăi să te facă să mărturiseşti, cum că el singur este Dumnezeu.

38. Iar în mine şi în fraţii mei să se oprească mâniea Atotputernicului, care pre dreptate s'a adus preste tot neamul nostru.

39. Deci mâniindu-se împăratul pre acesta mai mult decât pre ceilalţi, l-a chinuit, amărându-se pentrucă l-a batjocorit.

40. Deci şi acesta curat şi-a schimbat vieaţa întru tot, nădăjduind spre Domnul.

41. Şi mai pre urmă după fii s'a săvârşit şi muma.

42. Iar acestea despre junghieri, şi despre chinurile cele preste măsură până acum să fie zise.

CAP. 8.

Răsboaiele şi biruinţele lui Iuda Macaveiu împrotiva lui Nicanor şi a lui Timoteiu.

Iar Iuda Macaveul şi cei ce erau cu el, pre ascuns mergând prin sate, chemà pre rudenii şi pre cei ce rămăsese în legea Evreiască, şi luându'i cu sine a strâns ca la vreo şase mii de bărbaţi.

2. Şi s'au rugat Domnului ca să caute spre poporul cel decât toţi mai necăjit, şi să se milostivească, şi să nu se îndure de Biserica cea spurcată de oamenii păgâni.

3. Şi să'i fie milă de cetatea cea de tot stricată, şi care întocmai cu pământul va să se facă, şi să auză sângele celor omorîţi; care pururea strigă către el.

4. Şi să'şi aducă aminte de pierderea cea fărădelege a pruncilor celor fără de păcate, şi de hulele cele grăite asupra numelui lui, şi să urască răutatea.

5. Iar Macaveiu având oştire adunată, nu'i puteau suferì neamurile, şi mâniea Domnului s'a întors în milă.

6. Şi fără de veste viind, cetăţi şi sate ardeau, şi locurile cele de îndemână prinzându-le, pre mulţi din vrăjmaşi biruindu'i, îi întorceà în fugă.

7. Şi mai vârtos noaptea făceà de acest fel de năvăliri, atât în cât pretutindinea s'a auzit vestea vitejiei lui.

8. Deci văzând Filip că în puţină vreme acel om atâta a sporit, şi mai adese ori cu bun noroc merge, a scris lui Ptolomeu mai marelui

Kilo-Siriei şi al Finichiei, ca să ajute la lucrurile împăratului.

9. Iar el îndată a ales pre Nicanor feciorul lui Patroclu, unul din cei mai de frunte prietin, şi l-a trimis supuindu'i din tot felul de neamuri nu mai puţin de douăzeci de mii, ca să piarză tot neamul Evreilor, şi a însoţit lui şi pre Gorghia bărbat învăţat la oştire, şi în lucrurile răsboiului ispitit.

10. Şi a socotit Nicanor dajdia cu care erà împăratul dator Romanilor, a căreia sumă erà două mii de talanţi, ca din robimea Evreilor să'l plinească.

11. Şi îndată a trimis la cetăţile cele de pre lângă mare, chemând ca să vie să cumpere robi Evrei, făgăduind că nouăzeci de robi va dà pentru un talant, neaşteptând izbânda cea viitoare asupra lui dela cel Atotputernic.

12 Iar Iuda a înţeles de venirea lui Nicanor.

13. Şi spuind celor ce erau cu el de venirea taberii, cei fricoşi dintre ei, şi cari nu aveau nădejde întru dreptatea lui Dumnezeu, au fugit şi au ieşit din locurile lor.

14. Iar ceilalţi toate ce le rămăsese le vindeau, şi rugau pre Domnul ca să mântuiască pre cei vânduţi de necredinciosul Nicanor mai 'nainte de a se lovì la răsboiu.

15. Iar de nu pentru ei, apoi pentru aşezământul care l-a făcut cu părinţii lor, şi pentrucă chiamă preste sine prea cinstit şi de mare cuviinţă numele lui.

16. Deci aducând Macaveiu pre cei ce erau cu el, cari erau cu numărul şase mii, îi îndemnà să nu se îngrozească de vrăjmaşi, nici să se teamă de mulţimea cea multă a neamurilor, cari cu nedreptate vine asupra lor, ci vitejeşte să se răsboiască, puindu'şi înaintea ochilor ocara cea fărădelege făcută de ei în locul cel sfânt.

17. Şi bătaia batjocoritei cetăţi, şi surparea politiei strămoşeşti.

18. Că aceia întru arme şi întru îndrăsnire nădăjduesc; iar noi întru Dumnezeu cel atotputernic nădăjduim, carele şi pre cei ce vin asupra noastră şi pre toată lumea, într'o clipeală poate să'i piarză.

19. Şi afară de acestea le-a arătat lor şi apărările cele făcute strămoşilor lor, şi izbânda cea de pre vremea lui Sinahirim, cum au pierit o sută optzeci şi cinci de mii.

20. Şi bătaia din Vavilon cea asupra Galatenilor făcută, în ce chip toţi au venit la bătae opt mii, cu patru mii de Machidoneni; iar Machidonenii trăgându-se înapoi, cei opt mii pre o sută şi douăzeci de mii i-au pierdut pentru ajutorul ce li s'a făcut lor din cer, şi mult folos au luat.

21. Cu acestea i-au făcut pre ei să fie cu bună îndrăzneală, şi pentru lege şi pentru patrie gata a murì.

22. Deci în patru părţi împărţind oştirea rânduind şi pre fraţii săi povăţuitori la fiecare rând, pre Simon şi pre Iosif şi pre Ionatan, fiecăruia dintre ei supuind o mie şi cinci sute.

23. Şi încă şi pre Eleazar să citească sfânta carte, şi dându-le semn: **cu ajutorul lui Dumnezeu**. Povăţuind el însuş rândul cei dintâiu, s'a lovit cu Nicanor.

24. Şi ajutându-le lor Atotputernicul au omorît din vrăjmaşi mai mult decât nouă mii, şi au rănit şi au ciuntit de mădulări cea mai mare parte din tabăra lui Nicanor, şi pre toţi i-au silit ca să fugă.

25. Iar banii celor ce venise să'i cumpere pre ei, i-au luat, şi gonin-

8. *19*. 4 Imp. 19, 35; Tovit 1, 15; Sirah 48, 24; Isaia 37, 32; 1 Mac. 7, 41.

du'i pre ei câtvà, au încetat oprindu'i vremea.
26. Pentrucă erà înainte de sâmbătă, pentru aceea au încetat a'i gonì pre ei mai mult.
27. Ci luând dela ei armele, şi prădându'i au şezut sâmbătă pre loc, binecuvântând şi mărturisindu-se Domnului, celui ce i-au mântuit pre ei în ziua aceasta, începătură de milă rânduind lor.
28. Iar după sâmbătă, celor neputincioşi şi văduvilor şi săracilor o parte din prăzi le-au dat; iar celelalte ei între sine, şi pruncii lor le-au împărţit.
29. Şi după ce au făcut acestea, şi au făcut rugăciune de obşte, au rugat pre milostivul Dumnezeu, ca până în sfârşit să fie în pace cu robii săi.
30. După aceea lovind pre cei ce erau cu Timoteiu şi cu Vachid, mai mult decât douăzeci de mii dintr'înşii au omorît, şi întăririle cele înalte le-au biruit, şi prăzi multe au împărţit, întocmai cu sine făcând părtaşi şi pre cei neputincioşi şi pre săraci şi pre văduve, încă şi pre cei bătrâni.
31. Şi culegând armele dela ei, toate cu socoteală le-au pus în locuri bune, iar celelalte prăzi le-au adus la Ierusalim.
32. Şi au omorît şi pre Filarhin, care erà cu Timoteiu, că erà om foarte spurcat, şi multe necazuri făcuse Evreilor.
33. Şi când a serbat biruinţă în patrie, pre Kalisten cel ce a fost ars sfintele porţi, l-au aprins într'o căşcioară în care fugise, şi aşà a luat vrednică plată de credinţa sa cea rea.
34. Iar prea ticălosul Nicanor, cel ce adusese o mie de neguţători să le vânză Evrei,
35. Cu ajutorul lui Dumnezeu smerit fiind de cei ce după părere erau ca o nimic, lepădându'şi haina cea de mărire, prin mare fugind singur a venit în Antiohia foarte la mare nevoe ajungând pentru pierderea oştirii.
36. Iar cel ce a făgăduit că va plătì bir Romanilor din robimea Ierusalimnenilor, a mărturisit cum că Evreii au pre Dumnezeu apărător, şi pentru aceea sunt Evreii nerăniţi, căci ţineau legile cele puse de el mai 'nainte.

CAP. 9.

Despre ruşinoasa moarte a lui Antioh şi scrisoarea lui pentru urmaşi.

Intr'aceeaş vreme s'a întâmplat de şi Antioh s'a întors fără de cinste din locurile cele despre Persida.
2. Că intrând în ceea ce se chiamă Persopol, s'a apucat a jefuì Biserica, şi a asuprì cetatea, ci alergând mulţimea la arme, i-au biruit, şi aşà s'a întâmplat de Antioh cu fuga scăpând, cu ruşine s'a întors.
3. Iar când erà el la Ectavana, a înţeles cele ce s'a întâmplat lui Nicanor şi celor ce au fost cu Timoteiu.
4. Şi aprinzându-se de mânie, socoteà că şi răutatea celor ce l-au gonit pre el să şi-o izbândească despre Evrei; pentru aceea a poruncit cărăuşului să mâe neîncetat, ca mai curând să săvârşiască călătoria, silindu'l judecata cea cerească, căci aşà de cu trufie a zis: mormînt Evreilor voiu face Ierusalimul îndată când voiu sosì acolo.
5. Iar atotputernicul Domnul Dumnezeul lui Israil l-a lovit pre el cu rană nevindecată şi nevăzută, căci cât a sfârşit cuvântul l-a apucat pre el nesuferită durere la ficaţi şi amari chinuri a celor dinlăuntru lui.
6. Şi foarte cu dreptate, căci el cu multe şi neauzite munci a chi-

nuit cele dinlăuntru ale altora, iar el nicidecum n'a încetat dela semeţia sa.

7. Ci încă şi de trufie erà plin, de mânie foc suflând asupra Evreilor, şi poruncind să grăbiască cu mergerea, s'a întâmplat de a căzut el din car mergând tare, şi cu grea cădere căzând, toate mădulările trupului s'au strămutat.

8. Şi celui ce i se părea că şi preste valurile mărei împărăţeşte, pentru trufia ce aveà preste firea omenească, şi socoteà că va pune în cumpănă munţii cei înalţi, acum smerit fiind până la pământ, într'o năsălie se purtà, arătând către toţi puterea lui Dumnezeu întru sine.

9. Cât şi din trupul acestui păgân izvorau viermi vii, şi trăind el în chinuri şi în dureri cădeà de pre el carnea lui, şi de putoarea lui toată tabăra se îngreuià neputând suferì putoarea.

10. Şi pre cel ce cu puţin mai 'nainte i se păreà că se atinge de stelele cerului, nimeni nu'l puteà purtà pentru greutatea cea nesuferită a putorei.

11. Aici a început fiind rănit a încetà dela mulţimea trufiei şi a venì întru cunoştinţa sa, pentru bătaea lui Dumnezeu adoăgându-i-se durerile.

12. Şi nici el singur neputând mai mult a'şi suferì putoarea sa, aceasta a zis: drept este a se supune lui Dumnezeu, şi cel ce este pământean să nu se asemene lui.

13. Şi se rugà spurcatul acesta către stăpânul cel ce nu voià al miluì pre el mai mult, aşà zicând:

14. Cum că şi cetatea cea sfântă la care se grăbeà a venì ca să o asemene cu pământul, şi să o facă mormânt, o va zidì şi o va face slobodă.

15. Şi pre Evrei pre cari nici de îngropare nu'i socoteà vrednici, ci împreună cu pruncii lor să'i lepede să fie mâncare pasărilor şi hiarelor, pre toţi aceştia întocmai cu Atinenii să'i facă.

16. Şi Biserica cea sfântă, care mai 'nainte o prădase, cu frumoase daruri să o împodobească, şi sfintele vase toate cu mult mai multe să le întoarcă, şi cheltuelile care sunt de lipsă la jertfe, din veniturile lui să se deà.

17. Afară de acestea, cum că şi el se va face Evreu şi va merge în tot locul cel lăcuit de oameni, mărturisind puterea lui Dumnezeu.

18. Iar durerile nicidecum nu încetau, pentrucă venise asupra lui judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu, şi desnădăjduindu-se despre sine, a scris Evreilor carte cu rugăciune, într'acest chip:

19. Bunilor Evrei cetăţenilor bucurie multă şi sănătate şi fericire, împăratul şi povăţuitorul oştirilor Antioh.

20. De sunteţi sănătoşi împreună cu pruncii voştri şi ale voastre după voea voastră sunt, foarte bine ne pare mulţămind prea marelui Dumnezeu celui din cer, întru care nădădjuesc.

21. Şi eu bolnav zăcând, de cinstea şi de bună inima voastră, cu dragoste îmi aduc aminte, întorcându-mă dela locurile cele dela Persida şi căzând în boală grea, de lipsă am socotit a fì, ca să grijesc de folosul cel deobşte al tuturor.

22. Nu desnădăjduindu-mă de mine, ci mare nădejde având, că voiu scăpà de boală.

23. Şi aducându'mi aminte că şi tatăl meu, pre vremile în care s'a răsboit în locurile cele de sus, a arătat pre cel ce va fì după el.

24. Că de se va întâmplà ceva fără de nădejde, sau de se va vestì

cevà cu greu, să ştie cei din ţări cui s'a lăsat împărăţia şi să nu se turbure.

25. Afară de acestea, pre puternicii cei de aproape şi pre vecinii împărăţiei, cari păzesc vremile aşteptând să vază ce se va întâmplà, am pus împărat pre fiul meu Antioh, pre care de multe ori când umblà prin ţările cele de sus la cei mai mulţi dintre voi, îl adeveream şi'l întăream, şi am scris şi lui cele ce mai jos sunt scrise.

26. Deci vă îndemn şi vă rog pre voi, ca aducându-vă aminte de facerile de bine cele deobşte şi de osebi, fiecare să păzească credinţa către mine şi către fiul meu.

27. Că bună nădejde am, cum că el cu blândeţe şi cu iubire de oameni, urmând voea mea, va petrece cu voi.

28. Aşà ucigătorul acela de oameni şi hulitorul foarte rele chinuri pătimind, şi precum el altora a făcut în streinătate în munţi, cu prea ticăloasă moarte şi-a sfârşit vieaţa.

29. Şi i-a adus trupul Filip tovarăşul lui, care temându-se de Antioh fiul lui, s'a dus în Eghipet la Ptolomeu Filomitor.

CAP. 10.

Curăţirea Bisericii şi marea biruinţă improtiva Edomitenilor şi asupra lui Timotciu.

Iar Macaveiu şi cei ce erau cu el povăţuindu'i Domnul, au luat Biserica şi cetatea.

2. Iar jertfelnicile dè prin târg, care le făcuse cei de alt neam şi capiştele, le-au stricat.

3. Şi curăţind Biserica, alt jertfelnic au făcut şi înfierbântând pietre, şi foc din ele luând, după ce au fost trecut doi ani şi şase luni, au adus jertfă şi tămâie şi lumini şi au făcut punerea înainte a pâinilor.

4. Şi după ce au făcut acestea, plecându-se cu faţa la pământ, s'au rugat Domnului ca să nu mai cază întru răutăţi ca acestea, ci de vor şi păcătuì cândvà, el să'i certe cu milă, şi să nu'i deà neamurilor celor hulitoare şi varvare.

5. Iar în ziua în care cei de alt neam au fost spurcat Biserica, s'a întâmplat de tocmai într'acea zi s'a făcut curăţirea, în douăzeci şi cinci ale aceeaş luni, care este Haselev.

6. Şi cu veselie au ţinut opt zile în chipul praznicului corturilor, aducându'şi aminte, cum cu puţină vreme mai 'nainte sărbătoarea corturilor o au făcut în munţi şi în peşteri ca hiarele păscând.

7. Pentru aceea stâlpări şi ramuri frumoase, încă şi finici având, laude dau celui ce bine au sporit a se curăţì locul lui.

8. Şi a poruncit cu poruncă de obşte, şi cu rânduială la tot neamul evreesc, ca din an în an să ţie zilele acestea.

9. Iar sfârşitul lui Antioh, care s'a numit Epifan, aşà a fost.

10. Şi acum cele ce s'a întâmplat pre vremea lui Evpator Antioh, fiul spurcatului Antioh, vom arătà pre scurt spuind relele, care s'au întâmplat din răsboaie.

11. Că acesta, după ce s'a făcut împărat, a pus mai mare preste lucrurile împărăţiei pre oarecare Lisie, care fusese povăţuitor mai mare preste Kilo-Siriea şi Finichiea.

12. Că Ptolomeu, care se chemà Macron, a voit să ţie dreptate către Evrei, pentru nedreptatea ce li s'a fost făcut lor, şi se nevoià să trăiască în pace cu ei.

13. Ci pentru aceasta a fost pârît de prietini către Evpator, şi de multe ori auzind numindu-se vânzător, pentrucă a părăsit Chiprul, care Filomitor l-a fost încredinţat

lui, şi a trecut la Antioh Epifan, nici stăpânie de bun neam având, de voie rea otrăvindu-se pre sine, a murit.

14. Iar Gorghie după ce s'a făcut mai mare preste locurile acestea, adunând oştire streină, adeseori dà răsboiu asupra Evreilor.

15. Şi împreunându-se cu aceştia şi Idumei, cari ţineau cetăţi tari, necăjau pre Evrei, şi pre cei fugiţi de la Ierusalim primindu'i, cercà să se apuce de războiu.

16. Iar cei ce erau cu Macaveiu făcând rugăciune, şi rugându-se lui Dumnezeu, ca să le fie într'ajutor, au năvălit asupra cetăţilor Idumeilor.

17. Care viteje;te iovindu-le, au luat locurile, şi au făcut izbândă asupra tuturor celor ce de pre zid dau răsboiu, şi pre cei ce le veniau înainte i-au junghiat, şi au omorît numai puţin decât douăzeci de mii.

18. Şi fugind unii numai puţin de cât nouă mii, în două turnuri foarte tari, care aveau toate cele de lipsă.

19. Iar Macaveiu lăsând pre Simon şi pre Iosif, încă şi pre Zakheu şi pre câţivà, cari erau cu el, ca să'i încunjure pre ei, şi să deà răsboiu asupra lor, el s'a dus la locurile cele mai de lipsă.

20. Iar cei ce erau cu Simon iubind argintul, de oarecari din cei din turnuri s'au amăgit cu bani, şi şaptezeci de mii drahme de argint luând, au lăsat pre oarecari de au scăpat.

21. Şi înştiinţându-se Macaveiu de lucrul ce s'a făcut, adunând pre povăţuitorii poporului, i-a certat pre ei, pentrucă cu argint au vândut pre fraţi, lăsând pre vrăjmaşi asupra lor.

22. Deci pre aceşti vânzători i-au omorît, şi îndată au luat cele două turnuri.

23. Şi cu armele toate în mâini sporindu-se, au pierdut într'acele două turnuri mai mult decât douăzeci de mii.

24. Iar Timoteiu cel ce mai 'nainte a fost biruit de Evrei, adunând oştiri streine multe foarte, şi nu puţină călărime din Asia, a venit să robească Iudeia.

25. Iar Macaveiu şi cei ce erau cu el, apropiindu-se el, se rugà Domnului, presărându'şi capul cu ţărână, şi încingându'şi mijloacele cu saci.

26. Şi căzând la pământ înaintea altarului, s'au rugat să le fie lor blând; şi vrăjmaşilor lor să fie vrăjmaş, şi celor împrotivnici să se împrotivească, precum zice legea.

27. Şi după rugăciune luând armele, au ieşit din cetate departe, şi apropiindu-se de vrăjmaşi, au stătut.

28. Şi când a răsărit soarele, s'au lovit amândouă părţile, aceştia având chezaş de bună norocire şi de biruinţă, fapta bună şi scăparea cea spre Domnul; iar aceia povăţuitor răsboiului puindu'şi mânia.

29. Şi când tare se băteau, s'au arătat vrăjmaşilor din cer cinci bărbaţi străluciţi, călări pre cai cu frâne de aur, cari povăţuiau pre Evrei.

30. Dintru cari doi luând pre Macaveiu în mijloc şi acoperindu'l cu armele lor, îl păzeau nevătămat; iar asupra vrăjmaşilor aruncau săgeţi şi trăsnete, deci învăluindu-se pentrucă nu vedeau şi turburându-se se tăiau.

31. Şi s'au omorît douăzeci de mii şi cinci sute de pedestraşi, şi şase sute de călăreţi.

32. Iar Timoteiu a fugit la Gazara cetate tare, preste care erà mai mare Hereu.

33. Iar cei ce erau cu Macaveiu, veseli au şezut împrejurul cetăţei aceea patru zile.

34. Iar cei dinlăuntru nădăjduind

10. *24.* 1 Macab. 16, 5.

întru tăria cetăței, foarte mult blestemau și cuvinte necuvioase aruncau.
35. Și când s'a luminat ziua a cincea, douăzeci de voinici din cei ce erau cu Macaveiu mâniindu-se pentru blesteme, bărbătește au năvălit la zid, și cu mânie sălbatecă suindu-se, pre tot care erà înainte îl tăià.
36. Așijderea și alții suindu-se asupra celor dinlăuntru, au dat foc turnurilor, și aprinzând focuri, de vii au ars pre blestemătorii aceia.
37. Iar alții au tăiat porțile, și primind înlăuntru cealaltă tabără, au luat cetatea; și pre Timoteiu, care se ascunsese într'o groapă, l-au omorît, și pre Hereu fratele acestuia și pre Apolofanì.
38. Și după ce au făcut acestea, cu laude și cu mărturisiri au binecuvântat pre Domnul, cel ce mult bine au făcut lui Israil, și i-au dat lui biruință.

CAP. 11.

Iuda omoară oștirea lui Lisie; Lisie face pace între Iuda și între împăratul.

Iar după puțină vreme Lisie, care erà epitrop împăratului și rudenie și ispravnic preste trebi, foarte greu supărându-se pentru lucrul acesta ce s'a făcut,
2. A adunat aproape de optzeci de mii și toată călărimea, și a venit asupra Iudeilor, gândind să facă cetatea lăcaș Elinilor.
3. Și Biserica cu bani să o vânză ca și celelalte capiști ale păgânilor, și Arhieria în tot anul să o vânză.
4. Și nicidecum gândind de puterea lui Dumnezeu, ci semețindu-se cu zecile de mii de pedestrași, și cu miile de călăreți și cu optzeci de elefanți.
5. Deci intrând în Iudeia și apropiindu-se la Vetsura, care erà în loc tare și departe de Ierusalim ca la cinci stadii, o băteà.
6. Iar dacă au înțeles cei ce erau cu Macaveiu că bate el cetățile, cu plângere și cu lacrămi se rugau Domnului împreună cu tot poporul, ca să trimiță înger bun spre mântuirea lui Israil.
7. Și Macaveiu întâiu luând armele, a îndemnat pre ceilalți să steà împreună cu el la primejdii și să ajute pre frații săi.
8. Și împreună cu osârdie pornind, și la Ierusalim fiind ei, s'a arătat un călăreț cu haină albă mergând înaintea lor și cu arme de aur sclipind.
9. Și toți împreună au binecuvântat pre milostivul Dumnezeu, și s'au întărit cu inimile, nu numai asupra oamenilor, ci și asupra hiarelor sălbatece și zidurilor de fier, gata fiind a năvălì.
10. Deci apropiindu-se cu bună rânduială, având ajutor pre Domnul cel din cer, carele se milostiveà spre ei.
11. Și ca niște lei năvălind asupra vrăjmașilor, au așternut din ei unsprezece mii și o mie și șase sute de călăreți.
12. Și pre toți i-au întors în fugă și mai mulți dintre ei răniți goli au scăpat, și însuș Lisie cu rușine fugind, a scăpat.
13. Și pentrucă nu erà fără de minte, socotind întru sine scăderea ce i s'a făcut lui, și socotind cum că Evreii sunt nebiruiți, pentrucă atotputernicul Dumnezeu le ajută lor,
14. Trimițând la ei, a făgăduit cum că toate cele drepte le va primi, și cum că și pre împăratul îl va plecà ca să le fie lor prietin.
15. Și a ascultat Macaveiu de rugăciunile lui Lisie, întru toate pur-

ţând grije de cele de folos; căci câte a dat Macaveiu lui Lisie prin scrisori despre Evrei, împăratul le-a îngăduit.

16. Iar cărţile cele scrise dela Lisie Evreilor, într'acest chip erau: Lisie mulţimei Evreilor, bucurie.

17. Ioan şi Avesalom, pre cari voi i-aţi trimis, dând scrisorile cele de la voi, au cerut ca cele scrise într'însele să le plinesc.

18. Deci câte se cădeau a se arătà împăratului, am arătat, şi cele ce s'au întâmplat le-a iertat.

19. Deci de veţi păzì bunăvoinţa întru lucruri, şi de aici înainte mă voiu nevoì a mă face pricină vouă de bunătăţi.

20. Şi pentru acestea am poruncit şi acestora şi celor dela mine trimişi, pre amăruntul să vorbiască cu voi.

21. Fiţi sănătoşi. Anul o sută patruzeci şi opt, a lunii lui Dioscorintie, ziua a douăzeci şi patru.

22. Iar cartea împăratului cuprindeà într'acest chip: împăratul Antioh fratelui Lisie, bucurie.

23. După ce tatăl nostru s'a mutat între dumnezei, vrând noi ca cei dintru împărăţia noastră să fie neturburaţi întru a lor purtare de grije,

24. Auzind cum că Iudeii n'au voit a ascultà de tatăl meu, ca să treacă la obiceiurile elineşti, ci mai bine voiesc să'şi ţie legea lor, pentru aceea se roagă de noi, ca să'i îngăduim să'şi ţie legea lor.

25. Deci voind noi, ca şi neamul acesta să fie fără de turburare, am judecat ca şi Biserica să li se întoarcă lor, şi să petreacă după obiceiurile strămoşilor lor.

26. Drept aceea bine vei face de vei trimite la ei, şi le vei dà dreapta, ca ştiind voea noastră să fie cu inimă bună, şi veseli să'şi isprăvească lucrurile lor.

27. Iar cartea împăratului, care a scris către neamul Iudeilor, într'acest chip erà: împăratul Antioh, bătrânimii Iudeilor şi celorlalţi Iudei, bucurie.

28. De sunteţi sănătoşi, sunteţi precum voim, şi noi suntem sănătoşi.

29. Arătatu-ne-a nouă Menelau, cum că voi voiţi a merge şi a fi la ale voastre.

30. Drept aceea celor ce vor merge până în treizeci de zile ale lunei lui Csantic, le dăm bună volnicie.

31. Ca Iudeii să'şi ţie bucatele şi legile lor ca şi mai 'nainte, şi nimeni dintre ei nici o nevoie să nu aibă pentru cele ce prin neştiinţă s'au făcut.

32. Şi am trimis şi pre Menelau să vă mângâie pre voi.

33. Fiţi sănătoşi. Anul o sută patruzeci şi opt, în cincisprezece zile ale lunei lui Csantic.

34. Trimis-au şi Romanii la ei carte aşà scrisă; CVINT Memie, şi Tit Manilie bătrânii Romanilor, poporului Iudeilor, bucurie.

35. Cele ce Lisie ruda împăratului v'a îngăduit vouă, şi noi le îngăduim.

36. Iar pentru cele ce a judecat să se aducă la împăratul, trimiteţi pre cinevà îndată, care să vază despre acestea, ca să aşezăm precum se cuvine vouă, că noi venim la Antiohia.

37. Drept aceea grăbiţi, şi trimiteţi pre carevà, ca şi noi să ştim ce voiţi.

38. Fiţi sănătoşi. Anul o sută patruzeci şi opt, zile cincisprezece, ale lunei lui Csantic.

CAP. 12.

Biruințele lui Iuda Macaveul. Iuda bătând multe cetăți și învingând pre neamuri primprejur; mare învingere face asupra lui Gorghie și a lui Timoteiu; iar căzând și unii dintre Evrei, cari aduseseră daruri la idoli, Iuda rânduiește să se aducă jertfe pentru dânșii.

După ce s'au făcut legăturile acestea, Lisie s'a dus la împăratul; iar Evreii petreceau întru lucrarea pământului.

2. Însă povățuitorii oștirilor cei ce erau pre locurile acelea: Timoteiu și Apolonie al lui Gheneu, încă și Ieronim și Dimofon, și afară de aceștia Nicanor mai marele Kiprului, nu'i lăsau pre ei să petreacă în pace și în liniște.

3. Și Iopienii răutate ca aceasta au făcut, că au îndemnat pre Evreii, carii lăcuiau cu ei, ca împreună cu muierile și cu pruncii să intre în corăbiile cele gătite de ei, ca și cum nici o vrăjmășie n'ar fi între ei.

4. Deci după răspunsul cel de obște al cetății, au ascultat și ei, vrând ca să fie în pace, și neavând nici o bănuială, și mergând cu corăbiile i-au înnecat, fiind ei nu mai puțin ca la două sute.

5. Iar înțelegând Iuda răutatea ce s'a făcut celor din neamul său, poruncind bărbaților celor ce erau cu sine,

6. Și chemând pre judecătorul cel drept Dumnezeu, a mers asupra ucigătorilor fraților săi, și a aprins noaptea limanul, și corăbiile le-a ars și pre cei ce fugise acolo, i-a omorît.

7. Și orașul fiind închis, s'a întors ca să vie a doua oară, și toată politiea Iopienilor de tot să o desrădăcineze.

8. Și înțelegând cum că și cei din Iamnia vreau să facă asemenea Iudeilor celor ce lăcuiau la ei,

9. Și năvălind asupra Iamnitenilor noaptea, a aprins vadul cu corăbiile, cât se vedeà strălucirea flacării în Ierusalim, departe de două sute și patruzeci de stadii fiind.

10. Și de acolo mergând nouă stadii, și făcând călătorie asupra lui Timoteiu, au năvălit Aravii asupra lui, nu mai puțin de cinci mii și cinci sute călăreți.

11. Și făcându-se răsboiu tare, și cu ajutorul lui Dumnezeu biruind cei ce erau cu Iuda, și împuținându-se Aravii Nomadii s'au rugat de Iuda să le deà lor dreapta, făgăduind că'i vor dà dobitoace, și întru celelalte îi vor folosì.

12. Iar Iuda socotind cu adevărat că întru multe îi vor fi de folos, le-a dat pace, și primind dreptele s'au dus la corturile lor.

13. Și au năvălit și asupra unei cetăți cu pod tare și cu ziduri încunjurată, în care multe feluri de neamuri locuiau, căreea numele îi erà Caspin.

14. Iar cei din lăuntru nădăjduind în tăriea zidurilor și în mulțimea bucatelor ce'și strânsese, mai moale se purtau suduind pre cei ce erau cu Iuda, și blestemându'i și grăind cele ce nu se cuvin.

15. Iar cei ce erau cu Iuda chemând pre Puternicul lumii cel mare, care fără de berbeci și fără unelte au surpat zidurile Ierihonului, pre vremile lui Isus, au năvălit ca niște hiare asupra zidului.

16. Și cu voea lui Dumnezeu luând cetatea, nepovestită junghiere au făcut, cât lacul cel de lângă cetate, care de două stadii erà de lat, plin de curgerea sângelui se vedeà.

17. Și de acolo mergând șapte sute și cincizeci de stadii, au sosit în Haraca la cei ce se zic Iudei Tuvieni.

---

12. *15.* Is. Navì 6, 20.

18. Ci pre Timoteiu nu l-a apucat în locurile acelea, care fără de nici o ispravă s'a fost întors dela locurile acelea, lăsând pază de oştire întru oarecare loc foarte tare.

19. Iar Dositeiu şi Sosipatru din povăţuitorii cei ce erau cu Macaveiu, mergând au omorît pre păzitorii cei lăsaţi de Timoteiu mai mulţi decât zece mii de bărbaţi.

20. Iar Macaveiu puindu'şi în rând oştirea sa, i-a pus pre ei preste cete, şi a plecat asupra lui Timoteiu, care aveà cu sine o sută şi douăzeci de mii de pedestraşi şi o mie şi cinci sute de călăreţi.

21. Deci înţelegând Timoteiu de venirea lui Iuda, a trimis muierile şi pruncii şi cealaltă avere la locul ce se chemà Carnion, pentrucă foarte anevoe se puteà încunjurà, şi nu lesne puteà a se apropià el pentru strâmtoarea tuturor locurilor.

22. Deci mai întâiu ivindu-se ceata lui Iuda, s'au îngrozit vrăjmaşii, şi s'au înfricoşat de faţa celui ce toate le vede, şi s'au pornit a fugì, care cum puteà, încât de multe ori ei dintre ei s'au fost vătămând, şi cu ascuţiturile săbiilor s'au fost tăind.

23. Iar Iuda gonindu'i foarte tare, tăind pre spurcaţii aceia, a omorît ca la vr'o treizeci de mii de bărbaţi.

24. Iar Timoteiu a căzut despre partea lui Dositeiu şi a lui Sosipatru, şi se rugà cu multe rugăciuni să'l sloboază viu, pentrucă pre ai multora din Iudei părinţi şi fraţi îi aveà, cari vor fi uitaţi de va pierì el.

25. Şi cu multe legându-se el înaintea lor, cum că pre toţi aceia nevătămaţi îi va întoarce, l-a slobozit pre el, pentru mântuirea fraţilor.

26. Iar Iuda mergând asupra Carnului, şi asupra Atargationului, a omorît douăzeci şi cinci de mii de oameni.

27. Şi după fuga şi pierderea acestora, a tăbărît Iuda asupra Efronului, care erà cetate tare, întru care lăcuià Lisie şi mulţime de tot felul de neamuri; iar înaintea zidurilor stau voinici bărbaţi, carii viteješte se băteau, acolo arme multe şi săgeţi erau puse.

28. Ci chemând pre cel Puternic, care cu tărie zdrobeşte puterea vrăjmaşilor, a luat cetatea supt mâinile sale, şi din cei ce erau în lăuntru, a omorît ca vr'o douăzeci şi cinci de mii.

29. Şi mergând de acolo, a năvălit asupra cetăţii Schitilor, care erà departe de Ierusalim şase sute de stadii.

30. Iar Evreii cei ce lăcuiau acolo, mărturisind dragostea, care aveau către ei Schitipolitenii, şi cum că şi în vremile cele nenorocite, blânzi le-au fost lor,

31. Mulţămindu-le lor, i-au îndemnat, ca şi de aici înainte să fie buni cu neamul, şi au venit la Ierusalim, când se apropià sărbătoarea săptămânilor.

32. Iar după praznicul cincizecimei, au pornit asupra lui Gorghie mai marele Idumeii.

33. Şi au ieşit cu trei mii de pedestri şi cu patru sute de călăreţi.

34. Şi bătându-se, s'a întâmplat de au căzut puţini din Iudei.

35. Iar oarecare Dositeiu dintre ai lui Vachinor, călăreţ şi bărbat tare, a prins pe Gorghie, şi ţiindu'l de veşmânt îl aduceà pre el viteješte, vrând viu pre blestematul acela să'l aducă rob; iar unul din călăreţii Trachilor viind asupră'i şi lovindu'l preste umăr, Gorghie a scăpat în Marisa.

36. Iar cei ce erau cu Esdrin mai mult bătându-se şi ostenindu-se, Iuda a chemat pre Domnul să'i fie ajutor şi povăţuitor răsboiului.

37. Incepând cu glas părintesc și cu cântări strigând, și glas înălțând, fără de veste a năvălit asupra oștirilor lui Gorghie, și i-a înfrânt.

38. Iar Iuda luând oștirea s'a dus în cetatea Odolam, și sosind zioa a șaptea, s'a curățit după obiceiu, și a petrecut acolo ziua sâmbetei.

39. Iar a doua zi au venit cei ce erau cu Iuda, precum s'a fost rânduit, ca să ridice trupurile celor omorîți, și să le așeze cu rudeniile în părinteștile mormânturi.

40. Și a aflat supt hainele fiecăruia din cei morți lucruri sfințite idolilor Iamniei, de care opreà legea pre Iudei, și tuturor vădit lucru a fost, cum că pentru această pricină au căzut aceștia.

41. Și toți binecuvântând pre Judecătorul cel drept, pre Domnul, cel ce arată cele ascunse.

42. Și întorcându-se la rugăciuni, s'au rugat pentru păcatul ce s'a făcut, ca de tot să se șteargă. Iar viteazul Iuda a îndemnat mulțimea ca să se păzească pre sine fără de păcat, văzând cu ochii cele ce s'au făcut pentru păcatul celor ce mai nainte au căzut.

43. Și făcând gătire după numărul bărbaților, două mii de drahme de argint a trimis în Ierusalim, să aducă jertfă pentru păcat, foarte bine și cuvios socotind de învierea morților.

44. Că de n'ar fi avut nădejde cum că vor învieà cei ce mai înainte au fost căzut, deșert și de râs lucru ar fi a se rugà pentru cei morți.

45. Și a văzut cum că celor ce cu bună cucernicie au adormit, foarte bun dar le este pus.

46. Drept aceea, sfânt și cucernic gând a fost, că a făcut curățenie pentru cei morți, ca să se slobozească de păcat.

40. A 2 Lege 7, 25.

CAP. 13.

Despre moartea lui Menelau și despre pacea lui Antioh cu Iuda.

In anul o sută patruzeci și nouă au înțeles cei ce erau cu Iuda, cum că vine Antioh Evpator cu mulțime asupra Iudeii.

2. Și împreună cu el Lisie epitropul, care erà mai mare peste trebi, fiecare având oștire elinească pedestrași o sută și zece mii, și călăreți cinci mii și trei sute, și elefanți douăzeci și doi, și care purtătoare de seceri trei sute.

3. Și s'a amestecat cu ei și Menelau, și cu multă înșelăciune îndemnà pre Antioh, nu de mântuirea patriei gândind, ci nădăjduind că'l va pune căpetenie.

4. Ci Impăratul împăraților a întărîtat mâniea lui Antioh asupra celui păcătos, și arătând Lisie cum că acesta este pricina tuturor răutăților, a poruncit precum este obiceiul într'acel loc, să'l piarză ducându'l în Veria.

5. Și erà în locul acela un turn de cincizeci de coți de înalt plin de cenușe, și acesta aveà o unealtă cu meșteșug făcută de se plecà în toate părțile și alunecà în cenușe.

6. Aicea se aruncau toți cei ce erau furi de cele sfinte, sau și cu alte răutăți mari vinovați.

7. Cu această moarte s'a întâmplat a murì cel fărădelege Menelau, nici îngropăciune aflând.

8. Foarte cu dreptate, fiindcă multe păcate făcuse asupra jertfelnicului, a căruia focul și cenușa erau curate, în cenușe a luat moarte.

9. Iar împăratul cu gândurile prea varvar veneà, ca mai rele să facă Iudeilor, decât în zilele tatălui său s'au făcut.

10. Și înțelegând Iuda acestea, a poruncit poporului, ziua și noaptea

să se roage Domnului, ca precum de alte ori, așà și acum să ajute.
11. Celor ce de lege și de patrie și de sfânta Biserică vor să se lipsească, și pre poporul, care atunci puțin a răsuflat, să nu'i lase să fie supus neamurilor celor hulitoare.
12. Și toți împreună făcând aceasta, și rugând pre milostivul Dumnezeu cu plângere și cu ajunuri și cu cădere pre fața sa în trei zile neîncetat, i-a mângâiat pre ei Iuda, și le-a poruncit să se gătească.
13. Iar Iuda împreună cu cei mai bătrâni s'a sfătuit, ca mai 'nainte de ce va intrà oștirea împăratului în Iudeia, și vor biruì cetatea, să le iasă înainte, și cu ajutorul Domnului să aleagă lucrul.
14. Deci dându-se purtării de grije celui ce au făcut lumea, și îndemnând pre cei ce erau cu el ca bărbătește să se nevoiască până la moarte pentru legi, pentru Biserică, pentru cetate, pentru patrie și pentru politie, și a pus tabăra împrejurul Modinului.
15. Și dând la ai săi semnalul: **biruința lui Dumnezeu**, cu voinici prea buni aleși a lovit noaptea tabăra asupra curții împărătești, și a omorît ca la vreo patru mii de bărbați, și pre cel ce erà mai mare preste elefanți cu toți ai săi.
16. Mai pre urmă după ce a umplut tabăra de frică și de turburare, s'a întors cu bine.
17. Iar aceasta s'a făcut când se luminà de ziuă, ajutându'i lui acoperirea Domnului.
18. Iar împăratul îndată cum a gustat îndrăznirea Iudeilor, cu meșteșug a ispitit locurile.
19. Și apropiindu-se asupra Vetsuriei, care erà pază tare a Iudeilor, se biruià, se băteà și scădeà.
20. Iar Iuda celor dinlăuntru le trimiteà cele de lipsă.
21. Iar oarecare Rodocos din tabăra Iudeilor a spus vrăjmașilor tainele, și cercându-se s'a prins și s'a închis.
22. Iar împăratul a doua oară a avut cuvânt cu cei ce erau în Vetsura, și dreapta dându-le s'a dus, și s'a lovit cu cei ce erau cu Iuda, și a fost biruit.
23. Deci înțelegând cum că s'ar fi sculat asupră'i la Antiohia, Filip, pre care îl lăsase mai mare preste lucruri, s'a turburat, și rugându-se de Iudei s'a supus lor, și a jurat pre toate cele drepte, și împăcându-se a adus jertfă, și a cinstit Biserica, și locul l-a miluit.
24. Și pre Macaveiu l-a îmbrățișat, și l-a lăsat mai mare dela Ptolomaida până la domnia Gherinenilor.
25. Și de acolo a venit la Ptolomaida, iar Ptolomaidenilor greu le păreà pentru tocmelele împăciuirii aceea, mâniindu-se, ca nu cumvà să strice Iudeii legătura.
26. Atunci a intrat în divan Lisie, și a spus tot lucrul, și i-a așezat și i-a potolit și i-a făcut cu voie bună, după aceea s'a întors la Antiohia; așà a fost purcederea și întoarcerea împăratului.

CAP. 14.

Necredința lui Nicanor; ascunderea lui Iuda și moartea vitejască a lui Razia.

Iar după trecere de trei ani a înțeles Iuda și cei ce erau cu el, cum că Dimitrie al lui Seleuc trecând prin vadul Tripoliei, a venit cu mulțime tare și cu corăbii.
2. Și a cuprins țări, omorînd pre Antioh și pre Lisie epitropul lui.
3. Iar oarecare Alchim, care fusese Arhiereu, și de bună voie se spurcase în vremile amestecăturii, socotind că nici într'un chip nu este

lui mântuire, nici mai mult intrare la sfântul jertfelnic.

4. A venit la împăratul Dimitrie în anul o sută cincizeci și unul, aducându'i lui coroană de aur și finic, și afară de acestea și flori, care se păreau a fi ale Bisericii, și în ziua aceea a avut liniște.

5. Și aflând vreme bună nebuniei sale, chemându'l Dimitrie la sfat, și întrebându'l, cu ce voie și sfat se află Evreii?

6. El la acestea a răspuns: Evreilor, carii se chiamă Asidei, pre carii îi povățuește Iuda Macaveiu, le place a aveà răsboiu, și se înperechiază, și nu lasă să aibă împărăția pace.

7. Pentru aceea și eu lipsit de mărirea cea părintească, adică de Arhierie, am venit acum aici.

8. Intâiu: foarte bine gândind de cele ce se cuvin împăratului, iar a doua pentru binele cetățenilor mei socotind, căci cu răutatea celor ce mai'nainte i-am zis, tot neamul nostru mult se asuprește.

9. Deci fiecare dintr'acestea cunoscându-le tu o împărate, fie'ți milă de țară și de neamul nostru cel ce primprejur stă, și'l ajută pentru iubirea de oameni, care ai către toți.

10. Că până va fi Iuda, nu este cu putință să fie lucrurile în pace.

11. Și după ce a zis el unele ca acestea, îndată ceilalți prietini având vrăjmășie asupra lui Iuda, mai mult au ațâțat pe Dimitrie.

12. Deci Dimitrie îndată chemând pre Nicanor, care erà mai mare preste elefanți, și făcându'l povățuitor preste Iudeia, l-a trimis acolo.

13. Dându'i porunci, ca și pre Iuda să'l omoare, și pre cei ce sunt cu el să'i risipească, și să puie pre Alchim Arhiereu Bisericii cei prea mari.

14. Iar neamurile, care din Iudeia fugise de Iuda, ca turmele se amestecau cu Nicanor, nenorocirile și primejdiile Iudeilor ale sale norociri părându-le a fi.

15. Iar auzind de venirea lui Nicanor și de adunarea neamurilor, presărându-se cu pământ, s'a rugat celui ce până în veac au întemeiat pre poporul său, și cel ce pururea arătat au apărat partea sa.

16. Și poruncind povățuitorul, îndată a purces de acolo, și s'au lovit cu ei la satul Dessau.

17. Iar Simon fratele lui Iuda s'a fost lovit cu Nicanor, dar s'a speriat de venirea cea fără de veste a vrăjmașilor.

18. Insă Nicanor auzind vitejia celor ce erau cu Iuda, și bărbăția, care aveà în bătăile cele pentru patrie, s'a temut să se ispitească prin vărsare de sânge.

19. Pentru aceea a trimis pre Posidonie și pre Teodot și pre Matatia ca să deà și să primească dreptele.

20. Și mult sfat făcându-se pentru acestea, și povățuitorul poporului vorbind cu mulțimea, toți împreună au voit ca să facă pace.

21. Și au rânduit zi, întru care deosebi să vie la un loc, și viind dela fiecare trimiși, multe scaune li s'au pus.

22. Iar Iuda rânduise oameni armați gata în locuri de treabă, ca nu cumvà vrăjmașii fără de veste să facă vre un lucru rău, și vorba cea de obște ce s'a căzut, a făcut.

23. Iar Nicanor rămâind la Ierusalim, nici un lucru fără de cale n'a făcut, și gloatele cele ce se adunase ca turmele, le-a slobozit.

24. Și aveà pre Iuda pururea înaintea ochilor, din inimă iubindu'l.

25. Și l-a rugat să se însoare și să nască fii, și s'a însurat și a trăit în liniște viează de obște.

26. Iar Alchim văzând dragostea

lor, care aveà unul către altul, și pacea, a venit la Dimitrie și a zis: cum că Nicanor lucruri împrotivnice împăratului gândește, că pre Iuda vrăjmașul împărăției l-a ales să fie în locul lui după dânsul.

27. Iar împăratul umplându-se de mânie și întărâtându-se de pâri, vrăjmășește a scris lui Nicanor, zicând: cum că greu este lui a suferi legătura, și îi poruncește ca pre Macaveiu curând să'l trimiță legat la Antiohia.

28. Și sosind acestea la Nicanor, s'a mâhnit, și cu greu îi erà a strică legătura cea făcută, nefăcându'i nici o strâmbătate bărbatul acesta.

29. Ci fiindcă împrotiva împăratului nu se puteà pune, cercà prilej, cu meșteșug aceasta să se săvârșască.

30. Iar Macaveiu văzând pre Nicanor mai aspru răspunzându'i lui, și petrecerea cea obișnuită mai sălbatică având-o, a socotit, cum că nu este spre bine asprirea aceasta, și strângând nu puțini dintr'ai săi, s'a ascuns de Nicanor.

31. Deci cunoscând el, că bărbatul ca un viteaz a cunoscut vicleșugul, s'a dus la marea și sfânta Biserică, când aduceau preoții jertfele cele cuvioase, și a poruncit să'i deà pre bărbatul acesta.

32. Iar ei s'au jurat, zicând: că pre cel ce'l caută, nu știu unde este; întinzând dreapta spre Biserică.

33. Iar el acestea au jurat: de nu'mi veți dà mie legat pre Iuda, aceastǎ casă a lui Dumnezeu câmp o voiu face, și jertfelnicul îl voiu săpà, și aici voiu face lui Dionisie Biserică vestită.

34. Și după ce a zis acestea, s'a dus, iar preoții întinzând mâinile către cer, chemau pre apărătorul cel deapururea al *neamului nostru*, zicând acestea:

35. Tu Doamne cel ce de nimic n'ai lipsă, bine ai voit să se facă Biserică lăcașului tău întru noi.

36. Și acum sfinte a toată sfințeniea Doamne, păzește până în veac nespurcată Casa aceasta, care de curând s'a curățit, și astupă toată gura nedreaptă.

37. Iar oarecare anume Razis din bătrânii Ierusalimnenilor, care erà bărbat iubitor de cetate și cu nume bun, cât pentru bunavoință ce aveà, părinte Evreilor se chemà.

38. Pentrucă în vremile cele mai dinainte ale neamestecării erà purtând judecata Evreilor, și trupul și sufletul pentru *evreime* și'l pusese cu toată nevoința.

39. Deci vrând Nicanor să arate ura sa, care aveà către Evrei, a trimis mai mulți decât cinci sute, să'l prinză.

40. Că socoteà cum că de va prinde pre acela, foarte mare nevoe va face Evreilor.

41. Și mulțimea vrând ca să ià turnul, băteà în ușì și poruncea să aducă foc să aprinză ușile, și când erà mai prins, el singur pre sine s'a junghiat cu sabiea.

42. Vrând mai bine să moară cu cinste, decât păgânilor să se supue, și împrotiva cinstei sale să pață ocări nevrednice.

43. Ci pentru grabă nu s'a nemerit bine a se junghià, și mulțimea năvălind pre use înlăuntru, iar el alergând pre zid, vitejește s'a aruncat pre sine la mulțime bărbătește.

44. Iar mulțimea de jos curând dându-se înapoi, ca să facă loc căderii lui, a căzut tocmai pre foale.

45. Și fiind încă viu și înfierbântat, s'a sculat cu mâinile, iar sângele din el curgeà ca șipotele, și greu rănindu-se, a alergat trecând *printre mulțime*.

46. Și stând pre o piatră despi-

cată după ce i-a curs tot sângele, şi-a scos maţele, şi prinzându-le cu amândouă mâinile, le-a aruncat spre mulţime, şi rugându-se celui ce stăpâneşte preste vieaţă şi preste duh, ca acestea iarăş să i le deà, într'acest chip s'a mutat.

CAP. 15.

Iuda pierde pre Nicanor şi mulţime din oştirea lui, şi porunceşte să taie capul şi mâinile lui Nicanor celui mort, şi să le spânzure în Ierusalim spre pomenirea puterii cei Dumnezeeşti.

Iar Nicanor înţelegând, cum că cei ce erau cu Iuda sunt în locurile cele dimprejurul Samariei, a făcut sfat, ca în ziua cea de odihnă, fără de nici o frică să deà răsboiu asupra lor.

2. Iar Evreii, cari de nevoie mergeau cu el, ziceau: nicidecum aşà sălbăticeşte şi varvariceşte să'i pierzi, ci cinsteşte ziua aceea, pre care mai 'nainte o au sfinţit şi o au cinstit cel ce vede toate.

3. Iar de trei ori spurcatul acela păgân, a întrebat: au este în cer puternic, carele să fi poruncit a se ţineà ziua sâmbetelor?

4. Şi ei răspunzând, au zis: Domnul cel viu acela este puternicul cel din cer, carele au poruncit să nu lucrezi în ziua a şaptea.

5. Iar celalt a zis: şi eu sunt puternic pre pământ, care poruncesc a luà arme şi a plinì lucrurile împăratului, însă n'a dobândit ca să'şi poată plinì răul său sfat.

6. Deci Nicanor cu toată sumeţia înălţându-se, socoteà să facă biruinţă de obşte asupra lui Iuda.

7. Iar Macaveiu neîncetat cu toată nădejdea credeà că va aveà ajutor dela Domnul.

8. Şi îndemnà pre cei ce erau cu sine să nu se sperie de venirea neamurilor, ci aducându'şi aminte de cele mai dinainte ajutoare, care s'a făcut lor din cer, şi acum să aştepte dela cel Atotputernic biruinţă şi ajutor.

9. Şi'i mângâià pre ei din lege şi din proroci, aducându-le aminte de răsboaiele, care mai 'nainte le-a fost făcut, mai cu osârdie pre ei i-a îmbărbătat.

10. Şi aşà întărâtându'i pre ei cu mânie, împreună le-a arătat, cum că neamurile n'au ţinut legătura, şi au călcat jurământul.

11. Şi pre fiecare dintr'înşii nu atâta cu scuturi şi cu arme îi întăreà, cât cu cuvinte foarte bune îi îndemnà, spuindu-le vis vrednic de credinţă, prin care pre toţi i-a veselit.

12. Iar vederea visului într'acest chip erà: cum că Onia, cel ce fusese Arhiereu, om bun, cuvios, cucernic la faţă şi cu obiceiuri bune, şi la vorbă cuvios, care din pruncie s'a fost nevoit întru toate lucrurile faptei bune, acesta cu mâinile întinse se rugà pentru toată adunarea Evreilor.

13. După aceasta s'a arătat un bărbat cu cărunteţe şi cu mărire minunat, şi prea cuvioasă mărire erà împrejurul lui.

14. Şi cum că a răspuns Onia şi a zis: acesta este iubitorul de fraţi prorocul lui Dumnezeu Ieremia, care mult se roagă pentru popor şi pentru sfânta cetate.

15. Şi cum că Ieremia a întins dreapta şi a dat lui Iuda sabie de aur, şi dând i-a zis acestea:

16. Ià această sfântă sabie, care este dar dela Dumnezeu, prin care vei surpà pre vrăjmaşi.

17. Deci mângâindu-se cu aceste cuvinte foarte bune ale lui Iuda, care inimile voinicilor şi spre virtute le puteà aprinde şi a le îmbărbătà, ţa socotit să nu tăbărască, ci viteţeşte

să năvălească şi bărbăteşte să se apuce şi să se bată, ca să se aleagă lucrul; pentrucă şi cetatea şi sfintele şi Biserica stă în primejdie.

18. Iar de muieri şi de prunci şi de fraţi şi de rudenii mai puţină grije aveà; iar frica cea mai mare şi cea mai dintâiu erà lor, pentru sfinţita Biserică.

19. Însă cei ce erau în cetate, foarte îngrijiţi erau şi turburaţi pentru cei ce erau să deà răsboiu.

20. Şi toţi acum aşteptau judecata ce va să fie, şi după ce s'au apropiat vrăjmaşii şi oştirea s'a rânduit, şi elefanţii în loc bun s'au aşezat şi călărimea în cornuri s'a pus.

21. Iar Macaveiu văzând venirea mulţimei şi gătirea armelor cea de multe feluri şi sălbăticirea hiarelor, a întins mâinile spre cer şi s'a rugat Domnului şi păzitorului celui ce face minuni, cunoscând că nu în arme este biruinţa, ci precum el însuş judecă, dă celor vrednici biruinţă.

22. Şi rugându-se, aşà a zis: tu Doamne ai trimis pre îngerul tău în zilele lui Ezechia împăratului Iudeii, şi a ucis din tabăra lui Senahirim la o sută şi optzeci şi cinci de mii.

23. Şi acum Stăpânitorule al cerurilor, trimite înger bun înaintea noastră, care să fie spre frică şi spre cutremur.

24. Ca de mărirea braţului tău să se înfricoşeze cei ce cu hulă vin asupra sfântului tău popor, şi acestea zicând, a încetat.

25. Iar Nicanor şi cei ce erau cu el, cu trâmbiţe şi cu cântece veneau.

26. Iar Iuda şi cei ce erau cu el, cu chemare şi cu rugăciuni au dat răsboiu cu vrăjmaşii.

27. Şi cu mâinile oştindu-se, iar cu inimile rugându-se către Dumnezeu, au aşternut nu mai puţin de cât treizeci şi cinci de mii, foarte veselindu-se de această măreaţă arătare a lui Dumnezeu.

28. Iar încetând dela răsboiu şi cu bucurie întorcându-se, au cunoscut cum că Nicanor cu toate armele sale a căzut.

29. Şi făcându-se strigare şi turburare, bine au cuvântat pre cel puternic cu glas părintesc.

30. Şi a poruncit Iuda cel ce în tot chipul erà gata şi cu trupul şi cu sufletul a murì pentru cetăţeni, şi cu vârsta sa a păzit bunăvoinţa către cei de o lege, ca să taie capul lui Nicanor, şi mâna cu umărul să le aducă în Ierusalim.

31. Şi după ce a sosit acolo şi chemând pre cei de o lege cu sine, şi pre preoţi înaintea jertfelnicului puindu'i, a chemat pre cei ce erau în cetăţue.

32. Şi le-a arătat capul spurcatului Nicanor şi mâna celui rău hulitor, care cu semeţie o a fost întins asupra Casei cei sfinte a Atotputernicului.

33. Şi limba răului credincios Nicanor a poruncit să o taie şi să o facă bucăţi mărunte, şi să o deà pasărilor; iar cele de răsplătirea nebuniei în preajma Bisericei, să le spânzure.

34. Şi toţi căutând la cer, au bine cuvântat pre Domnul Dumnezeu, zicând: bine este cuvântat cel ce au păzit locul său nespurcat.

35. Şi capul lui Nicanor l-a spânzurat la cetăţue, ca să'l vază toţi, şi să cunoască cum că este adevărat semn al ajutorului lui Dumnezeu.

36. Şi au aşezat toţi cu poruncă deobşte, ca nicidecum să nu lase neînsemnată ziua aceasta;

37. Ci serbarea ei să fie în ziua a treisprezecea a lunei a douăspre-

zece, care sirieneşte se zice Adar, cu o zi mai 'nainte de ziua lui Mardoheu.

38. Deci cele ce au fost pentru Nicanor, aşà s'au întâmplat, şi din vremile acelea au stăpânit Evreii cetatea, iar eu aici voiu face sfârşit cuvântului.

39. Şi de este bine întocmit şi cum se cuvine, aceasta şi eu am vrut; iar de este prosteşte şi de mijloc, aceasta de ajuns îmi este mie.

40. Că precum tot vin singur a beà, sau tot apă, împrotivnic lucru este; ci în ce chip vinul amestecat cu apă este dulce şi desfătează, aşà şi aşezarea cuvântului cu întocmirea sa veseleşte urechile celor ce citesc, iar aici să fie sfârşitul.

CARTEA A TREIA A MACAVEILOR

CAP. 1.

Ptolomeu Filopator vreà să năvălească în Sfânta Sfintelor, şi mare turburare se face în Ierusalim.

Iar Filopator înţelegând dela cei ce s'au întors, cum că Antioh a luat locurile cele desupt stăpânirea sa, a poruncit tuturor puterilor sale, pedestraşilor şi călăreţilor să se strângă.

2. Şi luând cu sine pre sora sa Arsinoi, a mers până la locurile cele despre Rafian, unde erau tăbărîţi cei ce erau cu Antioh.

3. Iar oarecare Teodot gândind să facă viclenie, a luat din armele lui Ptolomeu, care mai 'nainte fusese încredinţate lui, cele mai tari, şi s'a dus noaptea în cortul lui Ptolomeu, ca el singur să'l omoare pre el, şi într'acest chip să se risipească răsboiul.

4. Ci pre acesta l-a scos Dositeu cel ce se ziceà al lui Drimil, care de neam erà Iudeu, iar după aceea şi-a schimbat legea şi s'a înstreinat de către dogmele cele părinteşti, acesta a făcut să se culce în cortul lui un necunoscut, căruia i s'a întâmplat de a păţit el patima aceluia.

5. Iar după aceea făcându-se răsboiu tare, şi lucrurile mai tari fiind la Antioh, Arsinoi umblà şi rugà pre ostaşi cu jale şi cu lacrămi, cu părul despletit, ca şi pre sine şi pre pruncii săi şi pre muierile sale, bărbăteşte să le ajute, făgăduind că celor ce vor birui, fiecăruia va dà două mnale de aur.

6. Şi aşà s'a întâmplat de mulţi vrăjmaşi au pierit în bătaie, şi mulţi s'au şi robit.

7. Iar după ce a biruit vicleşugul acela, a socotit să meargă în cetăţile cele mai de aproape, ca să le mângâe, şi după ce a făcut aceasta, şi a împărţit daruri capiştilor, a făcut pre cei supuşi ai săi să fie cu inimă bună.

8. Iar Iudeii trimiţând la el din bătrânime şi dela cei mai de frunte, ca să i se închine, şi să'i ducă daruri, şi să i se bucure de cele ce i s'a întâmplat; şi se întâmplară că şi el a fost gata ca în cât mai curând să meargă la ei.

9. Şi după ce s'a dus la Ierusalim, a jertfit prea marelui Dumnezeu, şi a dat daruri, şi din ce erà prilej, oare ce locului făcând.

10. Şi viind la loc, şi cu sârgu-

inţă şi cu bună cuviinţă minunându-se şi mirându-se de rânduiala cea bună a Bisericii, a gândit să se sfătuiască, să intre în Biserică.

11. Iar ei zicând: cum că nu se cade a se face aceasta, că nu numai celor din neamuri nu este slobod, ci nici tuturor preoţilor, fără numai Arhiereului, care pre toţi povăţuieşte, ci şi acestuia odată într'un an, iar el nicidecum n'a vrut să asculte.

12. Ci măcar de s'a şi cetit înaintea lui legea, tot n'a încetat a nu intrà, zicând: că trebuie să intre, şi măcar de ei sunt lipsiţi de această cinste, eu nu trebuie să fiu lipsit, şi i-a întrebat: pentruce intrând el prin toată Biserica, nimeni din cei ce erau acolo nu l-a oprit?

13. Şi oarecare negândind mai'nainte, zice: rău s'a făcut aceasta; iar el a zis: când se face aceasta pentru vre-o pricină, au tot nu voiu intrà eu? Ori vreau ori nu vreau ei.

14. Iar preoţii cu toate veşmintele îmbrăcaţi căzându'i înainte, se rugau prea marelui Dumnezeu să le ajute la această nevoie ce li s'a întâmplat, şi să întoarcă pornirea rauiui năvălitor, şi de strigare cu plâns umplând Biserica, iar cei ce erau în cetate turburându-se, au sărit neştiind ce se face.

15. Şi fecioarele cele închise în cămări cu cele ce le-au născut s'au pornit, şi cu cenuşe şi cu praf presărându'şi capetele, de suspinuri şi de plânsuri au umplut uliţele.

16. Şi cele de curând adunate, din cămările cele spre întâmpinare rânduite, lăsând ruşinea ce li se cuveneà, degrab au alergat în cetate.

17. Iar mumele şi doicele lăsând pruncii cei de curând născuţi, încoace şi încolo, unele prin case, altele prin uliţe fără de opreală se adunau la Biserica cea prea mare.

18. Şi de multe feluri erà rugăciunea celor ce se adunase despre cele ce fără de cuviinţă cercà el să facă.

19. Şi împreună cu aceştia, cetăţenii luând îndrăzneală nu'l suferau să plinească sfatul lui, care gândeà; ci au strigat să se pornească la arme, şi bărbăteşte pentru legea părintească să moară, şi mare gâlceavă au făcut în locul acela.

20. Şi abia preoţii şi bătrânii i-au întors, şi la aceeaş stare a rugăciunii erau.

21. Şi mulţimea ca mai'nainte într'aceasta se aflà rugându-se; iar bătrânii, carii erau cu împăratul, în multe chipuri ispiteau, ca să mute gândul lui cel semeţ dela sfatul ce'l gândise.

22. Iar el mai îndrăzneţ făcându-se, lăsând toate, se găteà să intre, ca să săvârşească cele ce mai'nainte a zis.

23. Acestea văzând şi cei ce erau cu împăratul, s'au întors să se roage cu ai noştri celui ce are toată puterea, ca celor ce erau acolo să le ajute, şi să nu treacă cu vederea această faptă fărădelege şi semeaţă.

24. Şi de strigarea cea îndesită şi plină de durere a mulţimei, ce se adunase, strigare neînchipuită erà.

25. Că se păreà că nu numai oamenii, ci şi pereţii şi pământul tot răsună, precum toţi moarte atunci pofteau, de cât să se spurce locul.

CAP. 2.

Rugăciunea lui Simon Arhiereul şi a celorlalţi Iudei; pedeapsa lui Ptolomeu şi însănătoşirea.

Iar Simon Arhiereul înaintea Bisericii îngenunchind, şi cu cuviinţă întinzându'şi mâinile, aşà s'a rugat:

1. *11.* A 2 Lege 23, 3; Neem. 13, 3; Eşire 30, 10.

23. 2 Paralip. 16, 9; 2 Macab. 9, 5.

2. Doamne ! Doamne împăratul cerurilor ! Şi Stăpânul a toată făptura, cel sfânt întru sfinţi, singur stăpânitor, atotţiitor, caută spre noi, cei ce ne asuprim de cel necredincios şi spurcat, care este înfierbântat de îndrăzneală şi de putere.

3. Că tu eşti cel ce ai făcut toate, şi toate le stăpâneşti, Domn drept eşti, cel ce judeci pre cei ce cu sumeţie şi cu trufie fac.

4. Tu pre cei ce mai'nainte au făcut strâmbătate, între cari şi uriaşi erau, carii întru viteţie şi întru îndrăzneală nădăjduiau, i-ai pierdut aducând preste ei apă nemăsurată.

5. Tu pre Sodomenii cei sumeţi şi cuprinşi cu vădită şi cu nespusă răutate, cu foc şi cu iarbă pucioasă i-ai ars, pildă puindu'i celor de pre urmă.

6. Tu pre îndrăzneţul acela Faraon, care pre poporul tău cel sfânt pre Israil l-a robit, cu multe şi osebite munci ispitindu'l ai arătat puterea ta.

7. Şi după aceasta ai arătat puterea ta cea mare, când cu care şi cu mulţime de gloate gonind el pre popor, l-ai înnecat în fundul mării; iar pre cei ce au crezut întru tine, cel ce stăpâneşti preste toată făptura, întregi i-ai trecut, cari cunoscând lucrul mâinilor tale, te-au lăudat pre tine cel Atotţiitor.

8. Tu Împărate cel ce ai zidit acest pământ nemărginit şi nemăsurat, ales-ai cetatea aceasta, şi ai sfinţit locul acesta spre numele tău, cel ce de nimic lipsă nu ai, şi l ai mărit cu arătare luminată, întărindu'l pre el spre slava marelui şi prea cinstitului tău nume.

9. Şi iubind casa lui Israil ai făgăduit, cum că ori când abătându-ne noi dela tine, ne va cuprinde strâmtoare, şi viind în locul acesta să ne rugăm, vei asculta rugăciunea noastră.

10. Şi cu adevărat credincios şi adevărat eşti, că de multe ori, când erau în nevoe părinţii noştri, întru smerenia lor le-ai ajutat lor, şi i-ai izbăvit pre ei de foarte mari nevoi.

11. Iată dar acum Împărate sfinte, pentru păcatele noastre cele multe şi mari ne asuprim, şi suntem supuşi vrăjmaşilor noştri, şi părăsiţi întru neputinţe.

12. Şi într'această cădere a noastră, îndrăzneţul şi spurcatul acesta se nevoeşte ca să ocărască locul cel sfânt, care pre pământul acesta l-ai ales numelui tău celui mărit.

13. Că lăcaşul tău este cerul cerului, la care oamenii nu se pot apropià; iar de vreme ce bine ai voit ca să aşezi mărirea ta întru poporul tău Israil, ai sfinţit locul acesta.

14. Nu face izbândă asupra noastră prin necuraţii aceştia, nici prin cei spurcaţi ne pedepsì pre noi, ca să nu se laude cei fărădelege întru mânia lor, nici să se veselească întru trufia limbii lor, zicând: noi am călcat Casa sfinţeniei, cum se calcă casele urăciunilor.

15. Şterge păcatele noastre, şi risipeşte greşalele noastre, şi arată mila ta în ceasul acesta, degrab să ne întâmpine pre noi îndurările tale, şi pune laudă în gura celor ce au căzut şi s'au zdrobit cu sufletele, fă-ne nouă pace.

16. Iar atotvăzătorul Dumnezeu, cel decât toate mai sfânt, întru sfânt lăcaşul său auzind legiuită rugăciune, pre semeţul şi îndrăzneţul acela trufaş, foarte l-au bătut.

17. Încoace şi încolo clătindu'l pre el cum se clăteşte trestia de vânt, încât zăceà pre pământ neputând face nimic, şi erà cu mădulă-

2. 4. Facere 6, 4. 5. Facere 19, 24.
7. Eşire 14, 28.
8. A 2 Lege 12, 11. 3 Împă. 8, 29. 3 Împ. 8, 47.

rile slăbănogite, încât nici a grăì nu puteà, cu dreaptă judecată fiind certat.

18. Deci prietenii şi păzitorii trupului lui văzând acea iute bătae, care l-a apucat pre el, temându-se ca să nu se lipsească şi de vieaţă, degrab l-ţau scos afară pre el spăimântaţi de nespusă frică.

19. Iar după câtăvà vreme trezindu-se, nicidecum nu s'a pocăit după acea bătae, ci cuvinte amare şi îngrozitoare grăind, s'a dus.

20. Şi sosind la Eghipet, şi adăogând răutăţile cu ajutorul tovarăşilor celor osebiţi de toată dreptatea, pre cari mai'nainte i-am arătat,

21. Nu numai cu acele nenumărate spurcăciuni s'au îndestulat, ci şi la atâta îndrăznire a venit, cât în toate locurile puneà blestemuri asupra poporului, şi mulţi din prietini căutând la punerea înainte a împăratului, şi ei urmau voea lui.

22. Că pusese întru sine împăratul, ca asupra neamului să deà hulă, şi ridicând la turnul cel de lângă curte stâlp, a săpat pre dânsul scrisoare.

23. Ca nici unul din cei ce nu jertfesc să nu intre în capiştele lor, ci toţi Iudeii să fie scrişi la popor şi să fie de slujbă; iar cei ce ar răspunde împrotivă, cu sila luându'i să'i omoare.

24. Iar pre cei ce se scriu, să'i însemneze şi cu foc, cu semnul lui Dionisie tipărindu-le pre trup frunză de ederă, pre carii i-a şi osebit în cea mai dinainte mărginită slobozenie.

25. Însă ca să nu se vază cum că tuturor vrăjmăşueşte, a scris de desupt: că de vor vreà unii dintre ei să petreacă între cei ce sunt aleşi spre slujbele jertfelor, aceştia întocmai cu Alexandrenii să fie cetăţeni.

26. Deci unii din cetate urînd rânduelele bunei credinţe ale cetăţii, lesne s'au dat pre sine, ca şi cum mare cinste ar dobândì petrecerea ce vor aveà cu împăratul.

27. Iar cei mai mulţi cu vitejesc suflet întărindu-se, nu s'au despărţit de buna credinţă, ci cu bani răscumpărându'şi vieaţa, fără de frică se nevoiau a scăpà dela înscriere, bună nădejde având, că le va venì apărare.

28. Şi de cei ce se depărtau dela ei, se scârbeau, şi ca pre nişte vrăjmaşi neamului său îi judecà, şi îi lipseà de petrecerea cea de obşte şi de ajutor.

CAP. 3.

Porunca împăratului Ptolomeu Filopator pre toţi Iudeii cu muierile şi cu pruncii să'i ducă la el legaţi să'i piarză, şi toate ale lor să se jefuiască.

Acestea înţelegându-le păgânul, atât s'a mânieat, încât nu numai pre cei ce lăcuiau în Alexandria s'a înfuriat, ci şi celor din ţară mai cu greu se împrotiveà, şi a poruncit ca degrab să'i strângă pre toţi într'un loc, şi cu foarte rea moarte să'i omoare.

2. Şi acestea gătindu-se, veste rea asupra neamului s'a vestit la oamenii cei poftitori de rău, cărora li se dà prilej a'şi împlinì voea, ca şi cum i-ar oprì pre ei dela legile sale.

3. Iar Iudeii fără de nici o îndărătnicire păzeau buna voinţă şi credinţa către împăraţi, ci pentrucă cinsteau pre Dumnezeu, şi cu legea lui se cârmuiau, osebiri făceau asupra lor, şi surpări, pentru care pricină unora urâţi se păreau, şi cu faptele cele bune ale lucrurilor celor drepte împodobindu'şi petrecerea lor, tuturor oamenilor plăcuţi erau.

4. Deci, vieaţa cea bună a neamului, care la toţi erà vestită, acei streini de neam nici într'un chip nu

o au socotit; iar osebirea închinăciunii şi a mâncărilor o vesteau, zicând: cum că nici de împăratul, nici de puteri ascultă oamenii aceştia, ci sunt răi la inimă, şi foarte împrotivitori lucrurilor, şi mare defăimare au aţâţat.

5. Iar Elinii cei din cetate cu nimica nedreptăţiţi, văzând acea gâlceavă neaşteptată şi năvălire fără de veste asupra oamenilor acestora, şi alergături împreună neostenite făcându-se a le ajutà nu puteau, că erà porunca tiranească.

6. Ci se rugau şi cu greu sufereau gândind, că se vor schimbà acestea, pentrucă nu va fi aşà necercată o adunare ca aceasta, nimic greşind.

7. Iar unii vecini şi prietini şi cari aveau neguţătorie cu ei, pre ascuns grăiau cu unii, făgăduindu-le că le vor fi credincioşi, şi cu toţi dimpreună îi vor apărà şi bucuros vor venì să le ajute.

8. Iar el pentru norocirea cea de acum sumeţindu-se, şi necăutând la puterea prea marelui Dumnezeu, ci gândind că pururea într'acelaş sfat va rămâneà, scris-a asupra lor cartea aceasta:

9. Împăratul Ptolomeu Filopator, povăţuitorului de oştire, şi ostaşilor celor ce sunt în Eghipet şi ori în ce loc, bucurie şi sănătate şi eu încă sunt sănătos, şi lucrurile noastre.

10. După ce oştirea noastră cea trimisă în Asia, de care ştiţi şi voi, cu ajutorul dumnezeilor, şi cu vitejia noastră după cuvinte foarte bun sfârşit a avut; drept aceea am socotit, ca nu cu sila armelor, ci cu blândeţe şi cu multă iubire de oameni să aplecăm neamurile cele ce lăcuesc în Kilo-Siria şi în Finichia, şi bine să le fac cu bucurie.

11. Şi capiştilor celor de prin cetăţi împărţindu-le venituri multe, mers-am şi la Ierusalim, suindu-ne să cinstim Biserica celor necredincioşi, carii niciodată nu încetează dela nebunie.

12. Iar ei cu cuvântul primind a noastră venire, însă cu lucrul vicleneşte, vrând noi să intrăm în Biserica lor, şi cu cuvioase şi frumoase daruri să o cinstim, ei sumeţindu-se ca şi mai de demult, ne-au oprit a intrà rămâind de cinstea noastră.

13. Şi n'au simţit puterea noastră pentru iubirea de oameni, care avem către toţi oamenii, ci gândul lor cel rău, care îl au asupra noastră aevea l-au arătat, ca cei ce numai ei singuri dintre neamuri se împrotivesc împăraţilor şi făcătorilor săi de bine, şi nimic ce este adevărat nu vor să sufere.

14. Şi noi lăsând după nebunia lor, şi cu biruinţă întorcându-ne la Eghipet, către toate neamurile am arătat iubire de oameni, precum se cădeà am făcut.

15. Şi pentru acestea spre cei ce sunt de un neam cu ei nimănui vrăjmăşie n'am ţinut, şi pentru ajutorul şi pentru cele ce le-am fost încrezut lor cu adevăr, cele dela început, mii de lucruri îndrăznind a le schimbà, am vrut, şi politiei Alecsandrenilor pre ei să'i învrednicim, şi părtaşi preoţilor celor dea pururea să'i facem.

16. Iar ei împrotivirea luând, şi cu răutatea cea dimpreună cu ei născută, lepădând binele şi pururea la rău abătându-se, nu numai s'au întors de către cea nepreţuită politie, ci încă şi de cei puţini, cari dintre dânşii se află spre noi cu bună voinţă, se scârbesc şi cu cuvântul şi cu tăcere, pururea având prepus pre noi pentru vieaţa sa cea de necinste, cum că noi curând vom stricà tocmelele.

17. Pentru aceea şi cu semne bine adeverindu-ne, cum că aceştia în

tot chipul au gând rău spre noi, și mai'nainte socotind, ca nu cumvà mai pre urmă turburare fără de veste făcându-se, pre aceşti necredincioşi tainici vânzători şi varvari, să'i avem vrăjmaşi;

18. Am poruncit, ca îndată cât va sosì la voi cartea aceasta, pre cei însemnaţi în cartea aceasta împreună cu muierile şi cu pruncii ocărîţi şi prădaţi, într'aceeaş zi să'i trimiteţi la noi de pretutindenea cu legături de fier legaţi, ca precum se cade celor răi, cu moarte nevindecată şi de ocară să piară.

19. Că după ce se vor certà toţi aceştia, am socotit că de aici înainte lucrurile noastre desăvârşit întru bună stare şi mai bună rânduială se vor aşezà.

20. Iar ori cine va ascunde pre vre un Iudeu, ori bătrân, ori tânăr, ori prunc la ţîţe, foarte cu groaznice chinuri se va chinuì cu toată casa.

21. Şi cine va spune pre cel ce va ascunde, acela va luà averea celui ce va cădeà supt vină, şi din argintul împărătesc, două mii de drahme, şi cu slobozenie se va încununà.

22. Iar tot locul unde se va aflà ascuns Iudeu, neumblat şi ars de foc să se facă, ca la toată muritoarea fire întru tot fără de treabă să se socotească întru toată vremea. Aşà a fost scrisă cartea.

CAP. 4.

Nici o cetate nu erà fără de plâns pentru isgonirea Iudeilor, pre cari nu'i pot înscrì trimişii în patruzeci de zile, care împiedecare erà din rânduială Dumnezeească.

Iar ori unde soseà porunca aceea, păgânii făceau ospăţ poporului cu strigări şi cu bucurie, şi cu îndrăzneală îşi arătau pizma cea rea, care de demult o aveau în inima lor.

2. Iar Iudeilor neîncetată plângere erà, şi tânguire cu foarte mare strigare, cu lacrămi şi cu suspinuri fierbinţi a inimii lor pretutindenea plângând pierirea lor cea nevăzută mai 'nainte, care fără de veste s'a judecat asupra lor.

3. Ce stăpânire sau cetate, sau ce loc lăcuit ori unde, sau ce căi nu erau pline de văităturì şi de plânsurile lor?

4. Că aşà de groaznic şi fără de milă de mai marii cetăţilor; toţi dimpreună se trimeteau, cât şi unii din vrăjmaşii lor cu mintea privind cumplitele chinuri, li se făceau milă, şi socotind neştiuta schimbare a vieţii, lăcrămau de cea de trei ori ticăloasă trimitere a lor.

5. Că se aduceà mulţime de bătrâni albi de cărunteţe, a cărora picioarele, care de bătrâneţe se încovoiase, şi încet păşau, fără de nici o ruşine le sileau ca să păşască iute.

6. Şi cele tinerele, care de curând erau măritate, în loc de a se veselì, se văitau, şi cosiţele cele unse cu mir, cu praf presărându-le, desvelite se aduceau; şi în loc de cântări de nuntă, toate împreună începeau a plânge, ca şi cum ar fi smulse cu prăzi de alte neamuri, şi legate cu sila le trăgeà poporul să le bage în corabie.

7. Şi bărbaţii acestora cu lanţuri în loc de cununi erau împleticiţi la grumazi în vârsta cea ca o floare a tinereţelor; în loc de desfătare şi de veselie tinerească, zilele cele rămase ale nunţei, în plângeri le petreceau, lângă picioare văzându'şi groapa zăcând.

8. Şi'i duceau ca pre nişte hiare legaţi cu fier, unii de cumpenele corăbiilor aveau grumazii prinşi cu cuie, alţii aveau picioarele ţeapăn legate cu obezi, şi deasupra cu podine astupaţi, ca să nu vază lumina, şi

de toate părţile să le fie întru întuneric ochii, ca pre nişte împrotivitori pre apă să'i ducă.

9. Pre aceştia după ce i-au băgat în corabie, şi au săvârşit mergerea precum poruncise împăratul, a poruncit să'i tăbărască înaintea cetăţii în locul cel de alergătura cailor, care erà foarte larg împrejur şi bun de a'i puteà vedeà să'i batjocorească toţi cei ce intrau în cetate şi cei ce ieşau de călătoreau în ţară, ca nici cu oştirele lui să nu se împreune, nici în cetate să nu se primească.

10. Iar după ce s'a făcut aceasta, auzind împăratul cum că Iudeii cei din cetate adese ies pre ascuns, şi plâng ticăloşiea cea de ocară a fraţilor lor, mâniindu-se a poruncit, ca şi acestora întocmai aşà să le facă ca şi acelora, şi nici într'un chip să nu scape de munciile lor, şi să se scrie tot neamul anume.

11. Pentrucă nu va plinì mai 'nainte lucrul cel cu osteneală al robiei, care cu puţin mai 'nainte s'a zis, ci chinuiţi cu muncile poruncite într'o zi îi va pierde.

12. Făcutu-s'a dar scrisoarea acestora cu amară sârguială şi cu semeţească nevoinţă, dela răsăritul soarelui până la apus, care desăvârşit nu s'a sfârşit până după patruzeci de zile.

13. Iar împăratul tare şi neîncetat s'a umplut de bucurie, şi a făcut ospeţe la toţi idolii, şi cu minte rătăcită departe dela adevăr şi cu spurcată gură lăudà chipurile cele surde, care nu pot să le grăiască lor sau să le ajute; iar asupra prea marelui Dumnezeu, lucruri necuvioase grăià.

14. Iar după ce a trecut vremea cea mai 'nainte zisă, au adus scriitorii răspuns la împăratul, cum că mai mult nu pot face înscrierea Iudeilor pentru nenumărata lor mulţime; că încă cei mai mulţi erau prin ţară, iar alţii încă prin case erau adunaţi, alţii într'alte locuri, în cât cu neputinţă erà la toţi domnii cari erau preste Eghipet.

15. Deci înfricoşindu'i pre ei împăratul, ca şi cum ei ar fi luat daruri, şi ar fi făcut meşteşug ca să scape; şi a crezut el că este adevărat aceasta, iar ei ziceau şi arătau, cum că şi hârtiea şi condeele cele de scris s'au sfârşit.

16. Iar aceasta a fost lucrarea purtării de grije a lui Dumnezeu, cei nebiruite acelui ce din cer ajutà Iudeilor.

CAP. 5.

Impăratul poruncind lui Ermon să întrarmeze elefanţi spre ziua viitoare, să omoare pre Evrei, au trimis Dumnezeu somn împăratului, şi a trecut ceasul, şi prin rugăciune îi mântueşte Dumnezeu de moarte.

Atunci împăratul chemând pre Ermon, care purtà grije de elefanţi, şi umplându-se de grea iuţime şi de mânie, nicidecum nu s'a mutat.

2. A poruncit, ca spre ziua cea viitoare cu mănunchi de tămâie de ajuns şi cu vin mult neamestecat, pre toţi elefanţii să'i adape, cari erau de toţi cinci sute, şi după ce se vor sălbătăcì de acea băutură multă, să'i sloboadă asupra Iudeilor ca să'i omoare.

3. Iar el după ce a poruncit acestea, s'a întors la ospăţ, adunând pre cei mai mari din prieteni şi din oştire, cari erau mânioşi asupra Iudeilor.

4. Iar Ermon cel mai mare preste elefanţi, ce i s'a poruncit, cum se cade a plinit.

5. Şi slujitorii cei rânduiţi la aceasta, decuseară ieşind, legau mâi-

nele ticăloşilor, şi alte meşteşuguri împrejurul lor făceau toată noaptea, socotind că de tot va pierì deodată neamul acela.

6. Iar Iudeii carii între păgâni se vedeau lipsiţi de tot acoperemântul, pentru nevoea legăturilor, care de toate părţile îi cuprinsese pre ei,

7. Către Domnul cel atotţiitor, cel ce stăpâneşte pre toată puterea, către Dumnezeu şi Părintele cel milostiv al lor, toţi cu lacrămi neîncetat au strigat, rugându-se:

8. Ca să mute sfatul cel necuvios deasupra lor, şi cu mărire arătată să'i izbăvească pre ei de moartea, care erà gata la picioarele lor.

9. Şi rugăciunea acestora neîncetat se suià la cer.

10. Iar Ermon după ce pre nemilostivii elefanţi adăpându'i i-a umplut de vin mult şi i-a săturat de tămâie, a venit de dimineaţă a doua zi la curte, ca să spuie acestea împăratului.

11. Insă parte de somn, care lucru din veacul vremii a fost făcut bun pentru noapte şi pentru zi, pus dela cel ce dăruieşte tuturor cărora el vreà, a trimis împăratului.

12. Deci fiind cuprins cu prea dulce şi adânc somn, aşà lucrând Domnul, mult s'a împiedicat dela gândul ce'şi pusese, şi s'a înşelat de sfatul său cel nemutat.

13. Iar Iudeii scăpând de ceasul, care mai'nainte erà însemnat, pre Dumnezeu cel sfânt al lor l-au lăudat, şi iarăş s'au rugat celui ce s'a împăcat cu dânşii, ca să arate tăria mâinei sale cei puternice asupra neamurilor trufaşe.

14. Şi fiind mai jumătate de al zecelea ceas, chemătorul văzând că cei chemaţi s'au strâns, s'a dus la împăratul, şi l-a boldit.

15. Şi abià deşteptându'l, i-a spus că trece vremea ospăţului, vorbindu'i despre acestea.

16. Şi acestea gândindu-le împăratul, s'a întors la ospăţ, şi a poruncit celor ce venise la ospăţ să şază împreajma lui.

17. Şi dupăce s'a făcut aceasta, i-a îndemnat să fie voioşi şi să se desfăteze, că aceasta este partea cea mai de cinste a ospăţului.

18. Iar înmulţind vorba, împăratul a chemat pre Ermon, şi cu amară înfricoşare l-a întrebat, pentruce pricină s'au lăsat Evreii să fie vii astăzi?

19. Iar el a spus, cum că în noaptea trecută le-a plinit ce i s'a poruncit, şi au mărturisit şi prietenii lui.

20. Iar el având cruzime mai grea decât Falaris, a zis: pentru somnul de astăzi, să aibă har; iar tu fără de sminteală pre mâine asemenea să pregăteşti elefanţii spre pierirea necuvioşilor Iudei.

21. Acestea zicându-le împăratul, toţi cei ce erau acì au lăudat, şi veseli s'au dus fiecare în casa sa.

22. Unde într'acea noapte nu atâta au dormit, cât s'au meşteşugit să facă toate felurile de batjocură asupra celor ce se păreau ticăloşi.

23. Şi când cântà cocoşul de dimineaţă şi Ermon întrarmând elefanţii, i-a adus la curtea cea mare unde se făceau jertfe.

24. Iar mulţimea din cetate s'a adunat să vază acea privelişte ticăloasă, aşteptând cu deadinsul dimineaţa.

25. Iar Iudeii neîncetat trăgându'şi sufletul cu rugăciune, cu multe lacrămi şi cu cântări jalnice, cu mâinele întinse la cer se rugau prea marelui Dumnezeu, ca iarăş degrab să le ajute lor.

26. Şi încă razele soarelui nu se revărsase, şi împăratul primind prietinii, a venit Ermon, şi l-a chemat să iasă, spuindu'i că ce a poftit împăratul este gata.

27. Iar el auzindu'l, şi îngrozindu-se de acea fărădelege ieşire, tocma nimic ştiind, a întrebat pentruce cu sârguinţă a făcut el aceasta.

28. Iar aceasta erà lucrarea lui Dumnezeu a tot stăpânitorului, care a făcut ca mintea lui să'şi uite de cele ce mai'nainte a gândit să facă.

29. Ermon i-a spus şi prietenii toţi, că elefanţii şi puterile o împărate sunt gata din porunca ta.

30. Iar el umplându-se de grea mânie pentru aceste cuvinte, pentrucă cu purtarea de grije a lui Dumnezeu s'a risipit tot gândul lui cel despre acestea, şi căutând groaznic către el, a zis:

31. De ar fi părinţii tăi aici sau fiii fiilor, aceştia ar fi gata mâncare hiarelor sălbatice de s'ar sătură în locul nevinovaţilor Iudei, cari mie şi părinţilor mei, întreagă şi nemutată credinţă au arătat.

32. Şi de nu mi-ar fi pentru dragostea, care am crescut împreună, şi pentru slujba ta, de vieaţă pentru acestea te-ai fi lipsit.

33. Aşà Ermon de năprasnă s'a umplut de primejdioasă frică, şi cu vederea şi cu faţa s'a speriat.

34. Iar prietenii fiecare s'au furişat trist, şi pre cei adunaţi i-a slobozit pre fiecare la lucru său.

35. Iar Iudeii auzind cele dela împăratul, au lăudat pre luminatul Dumnezeu Domnul şi Impăratul împăraţilor, ca cei ce au dobândit dela el acest ajutor.

36. După aceea iarăş făcând împăratul ospăţ, şi îndemnând pre oaspeţi să fie cu voea bună,

37. A chemat pre Ermon, şi cu înfricoşare i-a zis: de câte ori trebue să'ţi poruncesc ţie un lucru, netrebnicule?

38. Şi acum întrarmează elefanţii pre mâine să piarză pre Iudei.

39. Iar rudeniile care şedeau împreună cu el, mirându-se de acest nestătător gând, au zis acestea:

40. Impărate! Până când ca pre nişte dobitoace necuvântătoare ne vei ispitì, acum a treia oară poruncind să'i piarză pre ei, şi apoi când va să se facă, mutându'ţi gândul, iarăş strici cele ce ai poruncit?

41. Pentru care cetatea aceasta se turbură aşteptând, că de multe ori s'au adunat, şi acum este primejdie să nu se jefuiască.

42. Pentru aceea împăratul tocmai ca Falaris s'a umplut de nesocoteală şi de mutările sufletului, care s'a făcut întru el pentru cercetarea Iudeilor, nebăgând nici o seamă, cu jurământ spurcat s'a jurat, cum că el, pre aceştia fără de nici o zăbavă la genunchii şi la picioarele hiarelor aruncaţi, să'i trimiţă la iad.

43. După aceea făcând oştire asupra Iudeei, ca să o puie întocmai cu pământul, cu foc şi cu sabie de grab să o bată, şi acolo Biserica lor cea necălcată de noi, cu foc să o arză curând, şi celor ce fac acolo jertfe, pustietate în toată vremea să le pue.

44. Atunci bucuros ducându-se prietinii şi rudeniile, cu credinţă rânduià puterile spre locurile cetăţei cele mai cu bun prilej spre pază.

45. Iar cel mai mare preste elefanţi, hiarele la patimă nebună i-au adus ca să zic aşà, cu băutură foarte mirositoare şi cu vin tămâiat, groaznic le-a pregătit.

46. Drept aceea către luminarea de ziuă, când la alergătura cailor erà cetatea plină de nenumărată mulţime intrând în curte, a îndemnat pre împăratul la cele ce erau puse înainte.

47. Şi el umplându'şi mintea sa cea păgână de mânie grea, cu toată greutatea împreună cu hiarele s'a pornit, vrând ca, cu inimă tare şi

cu ochii să vază duioasa şi ticăloasa pierire a celor mai 'nainte însemnaţi.

48. Iar când au văzut Iudeii pre la poartă praful elefanţilor cari ieşiau şi al oştirei cei întrarmate, care pre urmă venià, şi al picioarelor mulţimei, şi au auzit gâlceava cea cu groaznic sunet,

49. Socotind că aceea este clipa cea mai de pre urmă a vieţei şi sfârşitul ticăloasei aşteptări, spre jale şi plângere întorcându-se, se sărutà unul pre altul, şi îmbrăţişîndu-se cădeà pre grumazii rudelor, părinţii preste fii şi maicele preste fiice, şi unele având la ţîţe pruncii de curând născuţi, îi aplecau să sugă laptele cel de pre urmă.

50. Şi aducându'şi aminte şi de ajutorinţile cele de mai 'nainte, care din cer s'au făcut lor, toţi odată căzând cu faţa la pământ, şi pre prunci osebindu'i dela ţîţe,

51. Foarte cu mare glas au strigat rugându-se celui Atotputernic, ca cu arătarea sa să se milostivească spre ei, cei ce sunt acum la porţile iadului.

CAP. 6.

Rugăciunea preotului Eliazar. Arătarea îngerilor apărători. Intoarcerea hiarelor asupra ostaşilor. Schimbarea inimei împăratului spre bine şi mântuirea Iudeilor.

Iar Eliazar oarecare om de treabă unul din preoţii ţărei în vârsta bătrâneţilor fiind şi cu toată fapta vieţii cei bune împodobit, potolind pre bătrânii cei dimprejurul său, chemând pre Dumnezeu cel sfânt, acestea s'a rugat:

2. Impărate mare ţiitorule prea înalte atotputernice Dumnezeule! Cel ce toată zidirea o cârmueşti, caută întru îndurări,

3. Caută spre sămânţa lui Avraam, spre fiii lui Iacov celui sfinţit, poporul moştenirei tale cei sfinte, cel ce este nemernic în pământ strein, şi care fără de dreptate piere, Părinte.

4. Tu pre Faraon domnul Eghipetului acestuia cel cu care multe, cel ce s'a fost înălţat cu sumeţie fărădelege, şi cu limbă mare grăitoare împreună cu oştirea lui cea trufaşe în mare înnecaţi, i-ai pierdut, cu lumina milii luminând pre neamul lui Israil.

5. Tu pre Senahirim cel ce cu nenumărate puteri s'a semeţit împăratul cel greu al Asirienilor, cel ce cu sabia supuneà tot pământul, şi se ridicà asupra sfintei tale cetăţi, cu mândrie şi cu îndrăzneală grele grăind, Doamne! l-ai înfrânt, luminat arătând neamurilor tăria ta cea multă.

6. Tu pre cei trei coconi în Vavilon, cari de bună voie şi-au dat focului sufletul lor, ca să nu se închine celor deşarte, răcorind cuptorul cel aprins, i-ai mântuit, păzindu-le şi părul nevătămat, trimeţînd para focului asupra tuturor vrăjmaşilor.

7. Tu pre Daniil cel de pârârile cele pline de pizmă lepădat în pământ spre mâncare leilor, nevătămat l-ai scos la lumină.

8. Şi pre Ionà cel hrănit întru adâncime, care fără de cruţare chinuit în pântecele chitului, nevătămat la toţi ai lui l-ai arătat, o Părinte!

9. Şi acum nu zăbovì mult milostive scăparea tuturor, degrab te arată celor din neamul lui Israil, care se ocărăşte de neamurile cele urîte şi fărădelege.

10. Iar de s'a spurcat vieaţa noastră înstreinându-se, scoţându-ne pre noi din mâna vrăjmaşilor, ori-

---

6. 4. Eşire 14, 28. 5. 2 Macab. 8. 19.
7. Daniil 6, 22.
8. Ionà 2, 1, 11.

cum vei vreà Stăpâne, pierde-ne pre noi.

11. Ca nu cei ce cugetă cele deşarte, cu cele deşarte să se laude pentru pierirea celor iubiţi ai tăi, zicând: nici Dumnezeul lor nu i-au mântuit pre ei.

12. Iar tu cel ce toată tăriea şi toată puterea ai, cel veşnic, caută acum, şi ne milueşte pre noi cei ce cu silnicie nedreaptă acelor fărădelege, ca nişte tâlhari ne omorîm.

13. Infricoşază neamurile cu puterea ta cea nebiruită astăzi, cel ce poţi mântui pre neamul lui Iacov.

14. Ţie se roagă toată mulţimea pruncilor şi părinţii acestora cu lacrămi.

15. Arătat să fie tuturor neamurilor, că cu noi eşti Doamne, şi nu ţi-ai întors faţa ta de către noi, ci precum ai zis: că nici în pământul vrăjmaşilor pre ai tăi i-ai trecut cu vederea, aşà săvârşeşte Doamne.

16. Iar Eleazar sfârşind rugăciunea, împăratul cu hiarele şi cu tot sunetul puterii, a venit la locul cel de alergarea cailor.

17. Şi văzând Iudeii, tare au strigat la cer, cât şi văile cele de aproape împreună răsunând, mare plângere au făcut în toată tabăra.

18. Atunci marele, slăvitul, atotţiitorul şi adevăratul Dumnezeu arătând sfânta sa faţă, au deschis porţile cele cereşti, dintru care doi slăviţi îngeri înfricoşaţi la chip s'au pogorît arătaţi la toţi, afară de Iudei.

19. Şi au stătut împrotivă, şi puterea vrăjmaşilor o au umplut de gâlceavă şi de frică, şi cu obezi o au legat, din care nu s'a putut mişcà.

20. Şi supt frică a fost şi trupul împăratului, şi îndrăznirea lui cea cu grea mânie, uitare a luat.

21. Şi s'au întors hiarele asupra puterii cei întrarmate, care dinapoi veneà, şi'l călcau pre ei şi'l pierdeaù.

22. Şi s'a întors mâniea împăratului spre jale şi spre lacrămi, pentru cele ce mai 'nainte a fost meşteşugit.

23. Că auzind strigarea, şi văzându'i pre toţi cu faţa la pământ spre pierire lăcrămând el, cu mânie pre prietini îi mustrà, zicând:

24. Alăturea cu mine împărăţiţi, şi pre tirani i-aţi covârşit cu tirăniea, şi pre mine însu'mi, cel ce sunt al vostru de bine făcător vă ispitiţi să mă lipsiţi de domnie şi de suflet, întru ascuns meşteşugind cele ce nu folosesc împărăţiei.

25. Cine a strâns aici pre cei ce cu credinţă au ţinut nouă tăriile ţării, dela casele lor depărtându'i pre fiecare fără de socoteală,

26. Cine aşà fără de cuviinţă a cuprins cu munci pre cei ce sunt din început cu bun cuget către noi neamurile, care cu totul suntem osebiţi, şi de multe ori foarte rele primejdii au primit mai mult decât toţi oamenii?

27. Dezlegaţi! Dezlegaţi aceste nedrepte legături, şi cu pace îi sloboziţi la casele lor, rugându-vă să se ierte cele mai 'nainte făcute.

28. Sloboziţi pre fiii atotţiitorului cerescului Dumnezeu cel viu, care dela strămoşii noştri până acum ne împiedecată şi cu mărire, bună stare dă lucrurilor noastre.

29. Deci el acestea a zis: iar ei îndată cât s'au deslegat, pre sfântul Dumnezeu Mântuitorul lor au binecuvântat, atunci după ce dela moarte au scăpat.

30. După aceea împăratul în cetate mergând, chemând pre cel ce erà preste venituri, a poruncit vinuri şi alte, care sunt de lipsă la ospăţ, Iudeilor să le deà pre şapte zile, judecând, ca în locul în care li s'au părut că vor pierì, într'acela

să prăznuiască cu toată veselia zile de mântuire.

31. Atunci cei mai 'nainte ocărîţi, şi aproape de iad, şi mai vârtos întru ei intraţi pentru moartea cea amară, şi cu rea jale, desfătare de mântuire făcând în locul cel gătit de pierire şi de îngropăciunea lor, cu şedere l-au împărţit plini de bucurie.

32. Şi părăsind glasul plângerii cel cu totul lăcrămos, au luat cântare părintească, lăudând pre Mântuitorul şi făcătorul de minuni Dumnezeu, şi toată plângerea şi vaetul lepădând, danţuri de veselie au împreunat semn de pace.

33. Aşijderea şi împăratul pentru acestea mare ospăţ făcând, neîncetat mărturisire înălţă la cer cu mare cuviinţă pentru mântuirea cea minunată, ce s'a făcut.

34. Iar cei ce mai 'nainte, la pierire şi mâncare pasărilor îi puneà să fie şi'i rânduià cu bucurie, au suspinat, cu ruşine îmbrăcându-se, şi îndrăsnirea cea înfocată fără de cinste stinsă fiind.

35. Iar Iudeii precum mai 'nainte am zis, întru veselie şi întru desfătare cu mărturisiri bune şi cu cântări petreceau.

36. Şi obiceiu de obşte pentru acestea rânduind preste toată nemernicìea lor întru neamuri, au pus a ţineà aceste zile de veselie, care mai 'nainte s'au zis, nu pentru băutură şi pentru lăcomie, ci pentru mântuirea cea prin Dumnezeu făcută lor.

37. Şi s'au rugat împăratului cerându'şi slobozenie acasă.

38. Iar scrisoarea lor s'a făcut din douăzeci şi cinci ale lui Pahon până în patru ale lui Epif, în patruzeci de zile, şi din cinci ale lui Epif până la şapte, în trei zile s'au pus ca să'i piarză pre ei.

39. Intru care şi cu mare mărire arătând mila sa Stăpânul tuturor, negreşiţi i-au mântuit pre ei totodată.

40. Şi se ospătau toate dela împăratul, dându-li-se până la a patrusprezecea zi, întru care şi rugăciunea au făcut pentru slobozeniea lor.

41. Şi împreună lăudându'i pre ei împăratul mai marilor cetăţilor, aceastǎ carte ce urmează mai jos, care cuprinde mare nevoinţa sufletului, a scris.

CAP. 7.

Cartea împăratului Ptolomeu către supuşii săi, pentru întoarcerea Iudeilor întru ale sale.

Impăratul Ptolomeu Filopator celor mai mari din Eghipet şi tuturor celor rânduiţi preste lucruri, bucurie şi sănătate.

2. Sănătoşi suntem şi noi şi fiii noştri, îndreptându-ne nouă marele Dumnezeu lucrurile după cum voim.

3. Oarecare din prietini cu rău nărav mai adese ori îndemnându-ne, ne-au făcut ca să adunăm pre toţi Iudeii de supt împărăţia noastră la un loc, să'i muncim ca pre nişte vicleni cu mari chinuri.

4. Zicând că niciodată lucrurile noastre nu vor fi bine aşezate pentru ura, care au aceştia către toate neamurile până ce se va săvârşi aceasta.

5. Cari şi legaţi aducându'i pre ei cu batjocuri, ca pre nişte robi, şi mai vârtos ca pre nişte vicleni fără de nici o cercetare şi iscodire, s'au apucat a'i ucide, mai cu sălbatică cruzime fiind coprinşi decât legea Schiţilor.

6. Şi noi pentru aceasta mai greu certând pe aceştia, după blândeţile, care avem către toţi oamenii, abia vieaţa lor hărăzindu-le, şi cunoscând că Dumnezeu cel ceresc apără şi scuteşte pre Iudei, ca un tată,

care pururea îşi ajutoreşte pre ţii.

7. Şi socotind noi şi prieteşugul, prin care au către noi şi către părinţii noştri, adeverită bună cugetare după dreptate i-am slobozit, ori ce vină fie.

8. Şi am poruncit fiecăruia, toţi la casele lor să se întoarcă în tot locul, şi nimeni pre ei întru nimic să nu'i vatăme, nici să'i ocărască pentru cele ce fără de socoteală s'au făcut.

9. Că să ştiţi, că asupra acestora de vom meşteşugi cu vre un rău vicleşug, sau îi vom mâhnì pre ei cu totul, nu pre om, ci pre Dumnezeu cel prea înalt, care stăpâneşte toată puterea, împrotivitor nouă spre izbândirea lucrurilor, totdeauna neapărat întru toate îl vom avea, fiţi sănătoşi.

10. Şi luând Iudeii dela împăratul cartea aceasta, nu s'au nevoit îndată a plecà, ci au rugat pre împăratul pentru cei din neamul Iudeilor, carii de bună voie au făcut rău înaintea lui Dumnezeu celui sfânt, şi legea lui Dumnezeu au călcat, să li se facă prin ei certarea, care li se cuvine.

11. Zicând: că cei ce pentru pântece au călcat poruncile cele Dumnezeeşti, niciodată nu vor cugetà bine, nici poruncilor împăratului nu vor fi credincioşi.

12. Şi zicând ei adevărul, a primit, şi luându'i le-a dat lor voie slobodă la toate, ca pre cei ce au călcat legea lui Dumnezeu, să'i piarză în tot locul cel de supt împărăţiea sa cu îndrăzneală fără de nici o putere sau cercetare împărătească.

13. Atunci foarte lăudându'l pre el, cum se cădeà, preoţii şi toată mulţimea lor glăsuind aliluiea, cu bucurie s'au despărţit.

14. Şi aşà pre cel căzut din cei pângăriţi fiind de un neam cu ei, pre drum îi certà şi cu arătări îi omorà.

15. Şi într'aceiaş zi au omorît mai mult decât trei sute de bărbaţi şi s'au bucurat şi s'au veselit omorînd pre cei fărădelege.

16. Iar cei ce s'au lipit de Dumnezeu până la moarte, desăvârşit dobândirea mântuirei luând, au mers din cetate încununaţi cu de toate felurile de flori cu bun miros, cu veselie şi cu strigare de laude, şi cu cântări de toate viersurile, mulţumind Dumnezeului celui sfânt al părinţilor, Mântuitorului lui Israil.

17. Şi sosind la Ptolemaida, care pentru firea locului se numeşte Rodoforon, (adică aducătoare de trandafir); unde'i aşteptà pre ei tabăra după sfatul lor cel de obşte.

18. Şapte zile au făcut acolo ospăţ de mântuire, dându-le lor împăratul cu bună inimă toate cele de lipsă la călătorie fieştecăruia până la casa lui.

19. Şi sosind în pace cu cuvioase mărturisiri, aşijderea şi acolo au rânduit a ţineà aceste zile de veselie.

20. Care şi sfinţindu-le cu stâlp la locul ospăţului rugăciune aşezând, s'au dus nevătămaţi, slobozi şi foarte veseli pre pământ şi pre mare şi pre rîu mântuiţi fiecare cu porunca împăratului la casa sa.

21. Şi mai multă putere decât mai nainte având întru vrăjmaşi, cu mărire şi cu frică şi de nimeni întru nimic clătindu-se din averile sale.

22. Şi toate ale sale toţi după scrisoare le-au luat, cât cei ce aveau câte cevà de ale lor, cu mare frică le dà lor, măriri desăvârşit făcând lui Dumnezeu cel prea mare pentru mântuirea lor.

23. Bine este cuvântat Dumnezeu izbăvitorul lui Israil în vremi veşnice, Amin.

Rugăciunea lui Manasì împăratului Iudei când erà rob în Vavilon

Doamne atotputernice, Dumnezeul părinților noștri al lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov și al seminției lor cei drepte; care ai făcut cerul și pământul cu toată podoaba lor; cel ce ai legat marea cu cuvântul poruncii tale; cel ce ai încuiat adâncul și l-ai pecetluit pre el cu înfricoșat și slăvit Numele tău; de carele toate se tem și se cutremură de fața puterii tale, că nesuferită este mare cuviința măririi tale și nerăbdată mâniea îngrozirii tale cei asupra păcătoșilor; și nemăsurată și neurmată este mila făgăduinții tale. Că tu ești Domnul cel înalt, milosârd, îndelung răbdător și mult milostiv, și'ți pare rău de răutățile oamenilor. Tu Doamne, după mulțimea bunătăței tale, ai făgăduit pocăință și iertare celor ce greșesc ție, și cu mulțimea îndurărilor tale ai hotărît pocăință păcătoșilor spre mântuire. Tu dar Doamne Dumnezeul puterilor! N'ai pus pocăință drepților, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, celor ce n'au greșit ție; ci ai pus pocăință asupra mea păcătosului, pentrucă am greșit mai mult decât numărul nisipului mării. Inmulțitu-s'au fărădelegile mele Doamne, înmulțitu-s'au fărădelegile mele și nu sunt vrednic să privesc și să văz înălțimea cerului, pentru mulțimea nedreptăților mele. Impilat sunt de multă legătură de fier, în cât nu'mi pociu ridicà capul meu, și nu este slăbire. Pentrucă am întărâtat mâniea ta, și rău înaintea ta am făcut, nefăcând voea ta și nepăzind poruncile tale. Și acum plec genunchele inimii, trebuindu'mi bunătate dela tine; greșit-am Doamne, greșit-am, și fărădelegile mele eu le știu; ci mă cuceresc rugându-mă. Slăbește'mi Doamne, slăbește'mi și nu mă pierde pre mine cu fărădelegile mele, nici în veac ținând mânie să nu te uiți la răutățile mele, nici să mă osândești, întru cele mai de jos ale pământului. Pentrucă tu ești Dumnezeule, Dumnezeul celor ce se pocăiesc; și întru mine să arăți toată bunătatea ta. Că nevrednic fiind, să mă mântuești după multă mila ta; și te voiu lăudà totdeauna în zilele vieței mele. Că pre tine te laudă toată puterea îngerilor; și a ta este slava în vecii vecilor, Amin.

Sfârșitul Dumnezeeștii Scripturi a Vechiului Testament.

NOUL TESTAMENT

ADICĂ

DUMNEZEEASCA SCRIPTURA A LEGII CELEI NOUĂ

A

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU

IISUS HRISTOS

DUMNEZEEASCA SCRIPTURA
A
LEGII CELEI NOUĂ

SFÂNTA EVANGHELIE
DELA
MATEI

CAP. 1.

Neamul și Nașterea lui Iisus Hristos.

Cartea neamului lui Iisus
Hristos, fiul lui Davìd, fi-
ul lui Avraàm.
2. Avraàm a născut pre
Isaàc, iar Isaàc a născut
pre Iacòv, iar Iacòv a născut pre
Iùda și pre frații lui.
3. Iar Iùda a născut pre Farès și
pre Zarà din Tamàr, iar Farès a
născut pre Esròm, iar Esròm a nă-
scut pre Aràm.
4. Iar Aràm a născut pre Amina-
dàv, iar Aminadàv a născut pre Na-
asòn, iar Naasòn a născut pre Sal-
mòn.
5. Iar Salmòn a născut pre Voòz
din Rahàv, iar Voòz a născut pre
Ovìd din Rut, iar Ovìd a născut
pre Iesè.
6. Iar Iesè a născut pre Davìd îm-
păratul, iar Davìd împăratul, a nă-
scut pre Solomòn din femeia lui
Urie.
7. Iar Solomòn a născut pre Ro-
voàm, iar Rovoàm a născut pre A-
vìà, iar Avià a născut pre Asà.

1. *1.* **Lucà 3, 23—38.** *2.* **Fac. 21, 3; 25, 26; 29, 35.** *3.* **Fac. 38, 29; 1 Paral. 2, 5, 9; Rut. 4, 19.** *4.* **1 Paral. 2, 10; Num. 1. 7.** *5.* **Is. Navì 2, 1; Rut. 4, 13. 1 Paral. 2, 11, 12;** *6.* **2 Imp. 12 24.** *7—11.* **3 Imp. 11, 43; I Paral. 3, 10, s.**

8. Iar Asà a născut pre Iosafàt,
iar Iosafàt a născut pre Ioràm, iar
Ioràm a născut pre Ozìa.
9. Iar Ozìa a născut pre Ioàtam,
iar Ioàtam a născut pre Ahàz, iar
Ahàz a născut pre Ezechìa.
10. Iar Ezechìa a născut pre Ma-
nasì, iar Manasì a născut pre A-
mòn, iar Amòn a născut pre Iosìa.
11. Iar Iosìa a născut pre Iehonìa
și pre frații lui, la mutarea în Va-
vilon.
12. Iar după mutarea în Vavilon,
Iehonìa a născut pre Salatiìl, iar Sa-
latiìl a născut pre Zorovàvel.
13. Iar Zorovàvel a născut pre A-
viùd, iar Aviùd a născut pre Eliachìm,
iar Eliachìm a născut pre Azòr.
14. Iar Azòr a născut pre Sadòc,
iar Sadòc a născut pre Ahìm, iar
Ahìm a născut pre Eliùd.
15. Iar Eliùd a născut pre Eleà-
zar, iar Eleàzar a născut pre Matàn,
iar Matàn a născut pre Iacov.
16. Iar Iacov a născut pre Iosif
bărbatul Mariei, din care s'a născut
Iisus, ce se zice Hristos.
17. Deci, toate neamurile dela A-
vraàm până la Davìd, neamuri pa-
trusprezece; și dela Davìd până la
mutarea în Vavilon, neamuri patru-
sprezece; și dela mutarea în Vavi-

9. **4 Imp. 15, 7 și 38; 16, 20.** *10.* **4 Imp. 20, 21;** *11.* **1 Paral. 3, 15, 16;** *12.* **Ezdra 3, 2.** *16;* **1 Paral. 3, 17. Mat. 27, 17, 22.**

lon până la Hristos, neamuri patru-
sprezece.
18. Iar Naşterea lui Iisus Hristos
aşà a fost: Că logodită fiind muma
lui, Maria, cu Iosif, mai înainte de
a se adunà ei, s'a aflat având în
pântece din Duhul Sfânt.
19. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fi-
ind şi nevrând s'o vădească pre ea,
a vrut pre ascuns s'o lase pre dânsa.
20. Şi acestea gândind el, iată în-
gerul Domnului în vis s'a arătat lui,
grăind: Iosife, fiul lui David, nu te
teme a luà pre Maria femeia ta, că
ce s'a zămislit într'însa, din Duhul
Sfânt este.
21. Şi va naşte fiu şi vei chemà
numele lui: IISUS, că acesta va mân-
tuì pre norodul său de păcatele lor.
22. Iar acestea toate s'au făcut
ca să se plinească ceea ce s'a zis
dela Domnul prin prorocul ce zice:
„Iată fecioara în pântece va aveà
şi va naşte fiu şi vor chemà nu-
mele lui: Emanuil, ce se tâlcueşte:
cu noi Dumnezeu".
23. Şi sculându-se Iosif din somn,
a făcut precum i-a poruncit lui în-
gerul Domnului, şi a luat pre fe-
meia sa.
24. Şi nu o a cunoscut pre ea
până ce a născut pre fiul său cel
întâiu născut, şi a chemat numele
lui: IISUS.

CAP. 2.

*Maghii dela răsărit. Omorirea prun-
cilor. Intoarcerea lui Iosif cu Maria şi
cu Iisus pruncul din Eghipet în
Nazaret.*

Iar dacă s'au născut Iisus în Vi-
tleemul Iudeei, în zilele lui Irod
împăratul, iată Maghii dela răsărit
au venit în Ierusalim,
2. Zicând: Unde este împăratul
Iudeilor, cel ce s'au născut? Că
am văzut steaua lui la răsărit şi am
venit să ne închinăm lui.
3. Şi auzind Irod împăratul s'a
turburat şi tot Ierusalimul cu dân-
sul.
4. Şi adunând pre toţi arhiereii
şi cărturarii norodului, i-a întrebat:
unde este să se nască Hristos?
5. Iar ei au zis lui: In Vitleemul
Iudeei, că aşà s'a scris prin pro-
rocul:
6. Şi tu Vitleeme, pământul Iudei
nicidecum nu eşti mai mic între dom-
nii Iudei, că dintru tine va ieşì Povă-
ţuitor, carele va paşte pre norodul
meu Israil.
7. Atunci Irod întru ascuns che-
mând pre Maghi, a cercat cu dea-
mănuntul dela dânşii de vremea în-
tru care s'a arătat steaua.
7. Şi trimiţându'i pre ei în Vitle-
em, le-a zis: mergând cercetaţi cu
amăruntul pentru prunc, şi dacă îl
veţi aflà, să îmi vestiţi şi mie, ca
şi eu venind să mă închin lui.
9. Iar ei ascultând pre împăratul
s'au dus. Şi iată steaua, pre care
o văzuseră la răsărit, mergeà îna-
intea lor, până a venit şi a stătut
deasupra unde erà pruncul.
10. Iar ei văzând steaua s'au bu-
curat cu bucurie mare foarte.
11. Şi intrând în casă, au văzut
pruncul cu Maria, muma lui, şi că-
zând s'au închinat lui, şi deşchi-
zându'şi vistieriile lor, au adus lui
daruri; aur şi tămâie şi smirnă.
12. Şi luând înştiinţare prin vis,
să nu se întoarcă la Irod, pre altă
cale s'au dus la ţara lor.
13. Iar după ce s'au dus ei, iată
îngerul Domnului în vis se arată
lui Iosif, zicând: sculându-te, ià prun-
cul şi pre muma lui şi fugi în E-
ghipet, şi fii acolo până voiu zice
ţie, că va Irod să caute pruncul să'l
piarză pre el.
14. Iar el sculându-se, a luat prun-
cul şi pre muma lui noaptea, şi s'au
dus în Eghipet.
15. Şi a fost acolo până la moar-
tea lui Irod, ca să se plinească ceea
ce s'au zis de Domnul prin proro-
cul, ce zice: din Ephipet am che-
mat pre fiul meu.
16. Atunci Irod văzând că s'a bat-
jocorit de Maghi, s'a mâniat foarte;
şi trimiţând a omorît pre toţi prun-
cii, cari erau în Vitleem şi întru toate
hotarele lui, de doi ani şi mai mici,
după vremea care cercase dela
Maghi.

18, Lucà 1, 27, 35 şi 2, 5. *19*. Numere 5, 15; A doua Lege 24, 1.
20. Lucà 1, 35. *21*. Lucà 2, 21; Fapt. 4, 12 şi 5, 31 22. Is. 7, 13.
23. Is. 7, 13; Lucà 1, 31. *24*. Lucà 2, 7, 21.
2. *1*. Lucà 2, 6, 7; Fac 35, 19.
2. Numere 24, 17.

6. Mih. 5, 2; Ioan 7 42.
11. Lucà 2, 16; Ps. 71, 10; Is. 60, 6.
15. Ozie 11, 2.

17. Atunci s'a plinit ceea ce s'a
zis de Ieremia prorocul, ce zice:
18. Glas în Ramà s'a auzit, plân-
gere și tânguire și ţipet mult; Rahil
plângând pre fiii săi, şi nu vreà să
se mângâie, pentrucă nu sunt.
19. Iar după ce a murit Irod, iată
îngerul Domnului în vis se arată lui
Iosif în Eghipet,
20. Zicând: sculându-te, ià prun-
cul şi pre muma lui, şi mergi în pă-
mântul lui Israil, că au murit cei ce
căutau sufletul pruncului.
21. Iar el sculându-se a luat prun-
cul şi pre muma lui şi a venit în
pământul lui Israil.
22. Iar auzind că Arhelau împă-
răţeşte în Iudeea, în locul lui Irod,
tatăl său, s'a temut să meargă a-
colo; iar luând poruncă în vis, s'a
dus în părţile Galileei.
23. Şi venind a locuit în cetatea
ce se numeşte Nazaret, ca să se pli-
nească ceea ce s'a zis prin proroci
că Nazarinean se va chemà.

CAP. 3.

Ioan Botezătorul în pustie. Botezul lui Iisus.

Iar în zilele acelea a venit Ioan
Botezătorul, propoveduind în pu-
stia Iudeei,
2. Şi zicând: pocăiţi-vă, că s'a a-
propiat împărăţia cerurilor;
3. Că acesta este cela ce s'a zis
de Isaia prorocul, ce zice: glasul
celui ce strigă în pustie: gătiţi ca-
lea Domnului, drepte faceţi cărările
lui.
4. Şi acest Ioan aveà îmbrăcă-
mintea lui din peri de cămilă, şi
brâu de curea împrejurul mijlocu-
lui lui, iar hrana lui erà acride şi
miere sălbatică.
5. Atunci ieşià la dânsul Ierusa-
limul şi toată Iudeea şi toată latu-
rea dimprejurul Iordanului,
6. Şi se botezau în Iordan dela
dânsul, mărturisindu'şi păcatele lor.
7. Şi văzând pre mulţi din Fari-
sei şi din Saduchei venind către bo-
tezul lui, a zis lor: pui de năpârci,
cine v'a arătat vouă ca să fugiţi de
mânia ceea ce va să fie?
8. Faceţi dar roduri vrednice de
pocăinţă.
9. Şi să nu vi se pară a grăì în-
tru sinevă: părinte avem pre Avra-
am; că zic vouă, că poate Dumne-
zeu şi din pietrile acestea să ridice
fii lui Avraam.
10. Că iată şi securea la rădăcina
pomilor zace; deci, tot pomul, care
nu face roadă bună, se taie şi în
foc se aruncă.
11. Eu vă botez pre voi cu apă,
spre pocăinţă; iar cela ce vine după
mine, mai tare decât mine este, că-
ruia nu sunt vrednic a'i ţineà încăl-
ţămintele; acesta vă va botezà pre
voi cu Duh Sfânt şi cu foc.
12. A cărui lopată este în mâna
lui, şi va curăţì aria sa, şi va adunà
grâul în jitniţa sa, iar plevele le va
arde cu focul nestins.
13. Atunci au venit Iisus din Ga-
lileea la Iordan către Ioan, ca să se
boteze dela dânsul.
14. Iar Ioan îi oprià pre el, zi-
când: eu am trebuinţă a mă bote-
zà de tine, şi tu vii către mine?
15. Şi răspunzând Iisus, au zis că-
tre el: lasă acum, că aşà este cu
cuviinţă nouă ca să plinim toată
dreptatea. Atunci l-a lăsat pre el.
16. Şi botezându-se Iisus, înda-
tăş au ieşit din apă; şi iată i s'au
deşchis lui cerurile şi a văzut pre
Duhul lui Dumnezeu pogorându-se
ca un porumb şi venind preste dân-
sul;
17. Şi iată glas din ceruri zicând:
acesta este Fiul meu cel iubit, în-
tru carele am binevoit.

CAP. 4.

Postul şi ispita lui Hristos. Inceperea propoveduirei. Chemarea Apostolilor.

Atunci dus a fost Iisus în pustie
de Duhul, ca să se ispitească
de diavolul.
2 Şi postind patruzeci de zile şi
patruzeci de nopţi, după aceea au
flămânzit.

---

18. Ier. 31, 15. *20*. Eşire 4, 19.
22. Is. 11, 1 şi 53, 2; Zah. 6, 12.
3. *1*. Marcu 1, 4; Lucà 3, 3. *2*. Mat 4, 17;
3. Is. 4o, 3. *4*. 4 Imp. 1, 8; Marcu 1, 6.
6. Marcu 1, 5. Fap. Ap. 19, 18: 7; Lucà
3, 7.

9. Lucà 3, 8; Ioan 8, 39. *10*. Mat. 7. 19;
Lucà 3, 9; Ioan 15, 2, 6.
11. Marcu 1, 8; Lucà 3, 16; Ioan 1, 26;
Fapt. 1, 5 şi 2, 3, 4. *13*. Marcu 1, 9—11;
Lucà 3. 21, sq. *16*. Lucà 3, 22; Ioan 1, 32.
17. Ps. 2, 5; Is. 42, 1; Mat. 17, 5; Marcu 1,
11 şi 9, 7; 2 Petru 1, 17.
4. *1*. Marcu 1, 12; Lucà 4, 1, sq.
2. Eşire 34, 28; 3 Imp. 19, 8.

3. Şi venind la dânsul ispititorul
a zis: de eşti Fiul lui Dumnezeu,
zi ca pietrile acestea să se facă pâini.
4. Iar el răspunzând au zis: scris
este: nu numai cu pâine va trăi o-
mul, ci cu tot graiul ce iese din gura
lui Dumnezeu.
5. Atunci l-a dus pre el diavolul
în sfânta cetate şi l-a pus pre el
pe aripa bisericei.
6. Şi a zis lui: de eşti Fiul lui
Dumnezeu, aruncă-te pre sineţi jos,
că scris este: Îngerilor săi va po-
runci pentru tine, şi pre mâini te
vor ridicà, ca nu cumvà să împie-
dici de piatră piciorul tău.
7. Şi au zis Iisus lui: iarăşi scris
este: să nu ispiteşti pre Domnul
Dumnezeul tău.
8. Apoi l-a dus pre dânsul dia-
volul într'un munte înalt foarte, şi
i-a arătat lui toate împărăţiile lu-
mei şi slava lor;
9. Şi i-a zis lui: acestea toate le
voiu dà ţie, dacă căzând te vei în-
chinà mie.
10. Atunci au zis Iisus lui: mergi
înapoia mea, satano, că scris este:
Domnului Dumnezeului tău să te în-
chini şi lui unuia să'i slujeşti.
11. Atunci l-a lăsat pre el diavo-
lul, şi iată Îngerii au venit la dân-
sul şi slujiau lui.
12. Iar auzind Iisus că Ioan a
fost prins, s'au dus în Galileea;
13. Şi lăsând Nazaretul, au venit
şi au locuit în Capernaum, lângă
mare, în hotarele Zavulonului şi ale
Neftalimului,
14. Ca să se plinească ceea ce
s'a zis prin Isaia prorocul, care zice:
15. Pământul Zavulonului şi pă-
mântul Neftalimului, spre mare din-
colo de Iordan, Galileea neamurilor;
16. Norodul cel ce şedeà întru în-
tunerec a văzut lumină mare, şi ce-
lor ce şedeau în laturea şi în um-
bra morţei, lumină a răsărit lor.
18. De atunci au început Iisus a
propovedui şi a zice: pocăiţi-vă, că
s'a apropiat împărăţia cerurilor.
18. Şi umblând Iisus pre lângă
marea Galileei, au văzut pre doi fraţi:
pre Simon ce se numeşte Petru şi
pre Andrei fratele lui, aruncându'şi
mreaja în mare, că erau pescari,
19. Şi au zis lor: veniţi după
mine, şi vă voiu face pre voi vâ-
nători de oameni.
20. Iar ei îndată lăsându'şi mre-
jele au mers după dânsul.
21. Şi de acolo mai înainte mer-
gând, au văzut pre alţi doi fraţi:
pre Iacov al lui Zevedei şi pre Ioan
fratele lui, în corabie cu Zevedei
tatăl lor, cârpindu'şi mrejele lor; şi
i-au chemat pre dânşii.
22. Iar ei îndată lăsând corabia
şi pre Zevedei tatăl lor, au mers
după dânsul.
23. Şi au străbătut Iisus toată Ga-
lileea, învăţând în adunările lor şi
propoveduind Evanghelia împărăţiei
şi tămăduind toată boala şi toată
neputinţa întru norod.
24. Şi a ieşit vestea lui în toată Si-
ria, şi aduceau către dânsul pre toţi
cei ce pătimeau rău cu feluri de boale,
şi pre cei ce se ţineau de chinuri, şi
pre cei îndrăciţi şi lunatici, şi pre
cei slăbănogi, şi îi vindecă pre ei.
25. Şi au mers după dânsul no-
roade multe din Galileea şi din De-
capole şi din Ierusalim şi din Iu-
deea şi din ceea parte de Iordan.

CAP. 5.

Fericirile. Apostolii şi Invăţătorii sunt sare şi lumină. Plinirea legei şi a poruncilor. Iubirea vrăjmaşilor.

Iar văzând pre noroade, s'au suit
în munte; şi şezând el, au venit
către dânsul ucenicii lui,
2. Şi deschizându'şi gura sa, îi
învăţă pre ei, zicând:
3. Fericiţi cei săraci cu duhul, că
acelora este împărăţia cerurilor.
4. Fericiţi cei ce plâng, că aceia
se vor mângâià.
5. Fericiţi cei blânzi, că aceia vor
moşteni pământul.
6. Fericiţi cei ce flămânzesc şi
însetoşează de dreptate, că aceia se
vor sătură.
7. Fericiţi cei milostivi; că aceia
se vor milui.

3. I Tes. 3, 5; Matei 3, 17.
4. A doua Lege 8, 3; Luc. 4, 4; *6.* Ps. 90, 11, 12; Luc. 4, 10, 11; 7. A doua Lege 6, 16. *10.* A doua Lege 6, 13; Mat. 16, 23. *11.* Evr. 1, 14 *12.* Marcu 1, 14; Lucà 4, 14.
13. Marcu 1, 21; Lucà 4, 14, 31.
14. Is. 9, 1.
16. Lucà 1, 79. Is. 9, 2; *17.* Mat. 3, 2; Marcu 1, 15; Lucà 4, 15. *18.* Marcu 1, 16; Lucà 5, 2; Ioan 1, 35. *20.* Mat. 19, 27.

23. Marcu 1, 39; Lucà 4, 15, 44.
24. Marcu 6, 55. *25.* Marcu 3, 7; Luc. 6, 17
5. *2.* Lucà 6, 20. *3.* Is. 57, 15. *4.* Is. 61, 2; Luc. 6, 21. *5.* Ps. 36, 11. *6.* Lucà 6, 21. *7.* Pilde 21, 21; Iac. 2, 13.

8. Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedeà pre Dumnezeu.
9. Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chemà.
10. Fericiţi cei izgoniţi pentru dreptate, că acelora este împărăţia cerurilor.
11. Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî pre voi şi vă vor gonì şi vor zice tot cuvântul rău împrotiva voastră, minţind pentru mine.
12. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri; că aşà au gonit pre prorocii cei mai înainte de voi.
13. Voi sunteţi sarea pământului; iar dacă sarea se va strică, cu ce se va sărà? Intru nimic nu mai este de treabă, fără numai a se aruncà afară şi a se călcà de oameni.
14. Voi sunteţi lumina lumei. Nu poate cetatea a se ascunde deasupra muntelui stând;
15. Nici aprind făclie şi o pun supt obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor celor ce sunt în casă.
16. Aşà să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să vază lucrurile voastre cele bune şi să slăvească pre Tatăl vostru cel din ceruri.
17. Să nu socotiţi că am venit să stric legea sau prorocii; nu am venit să stric, ci să plinesc.
18. Că amin zic vouă: până ce va trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce vor fi toate.
19. Deci, cela ce va strică una dintr'aceste porunci mai mici, şi va învăţà aşà pre oameni, mai mic se va chemà întru împărăţia cerurilor; Iar cela ce va face şi va învăţà, acela mare se va chemà întru împărăţia cerurilor.
20. Că zic vouă: că de nu va prisosì dreptatea voastră mai mult decât a Cărturarilor şi a Fariseilor, nu veţi intrà întru împărăţia cerurilor.
21. Auzit-aţi că s'a zis celor de demult: să nu ucizi, că cine va ucide, vinovat va fi judecăţei;
22. Iar eu zic vouă: că tot cel ce se mânie asupra fratelui său în deşert, vinovat va fi judecăţei; şi cine va zice fratelui său: Racà, vinovat va fi soborului; iar cine va zice: nebune, vinovat va fi gheenei focului.
23. Deci, de îţi vei aduce darul tău la altar, şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are cevà asupra ta,
24. Lasă acolo darul tău înaintea altarului şi mergi mai întâiu de te împacă cu fratele tău, şi atunci venind adu darul tău.
25. Impacă-te cu pârâşul tău degrab, până eşti pre cale cu dânsul, ca nu cumvà pârâşul să te deà judecătorului, şi judecătorul te va dà slugei şi în temniţă vei fi aruncat.
26. Amin zic ţie: nu vei ieşì de acolo, până nu vei dà codrantul cel mai de pre urmă.
27. Auzit-aţi că s'a zis celor de demult: să nu preacurveşti.
28. Iar eu zic vouă: că tot cela ce caută la femeie spre a o poftì pre ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.
29. Iar dacă ochiul tău cel drept te sminteşte pre tine, scoate'l pre el şi îl leapădă dela tine, că'ţi foloseşte ţie ca să piară unul din mădulările tale, şi nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.
30. Şi dacă mâna ta cea dreaptă te sminteşte pre tine, taie-o pre ea şi o leapădă dela tine, că îţi foloseşte ţie ca să piară unul din mădulările tale, şi nu tot trupul tău să se arunce în gheenă.
31. Iarăş s'a zis: că cela ce'şi va lăsà femeia sa, să'i deà ei carte de despărţenie.
32. Iar eu zic vouă: că tot cela ce'şi va lăsà femeia sa, afară de cuvânt de curvie, o face pre ea să preacurvească, şi cela ce va luà pre cea lăsată, preacurveşte.
33. Iar aţi auzit, că s'a zis celor de demult: să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.
34. Iar eu zic vouă: să nu te juri

8. Ps. 23, 4; 5o, 11; I Ioan 3, 2—3.
10. I Petru 2, 2o; 3, 14. *12.* Iac. 5, 1o.
13. Marcu 9, 5o; Lucà 14, 34.
15. Marcu 4, 21; Lucà 11, 33; 8, 16.
16. I Petru 2, 12. *17.* Mat. 3, 15; Rom. 3, 31.
18. Lucà 16, 17 şi 21, 33.
19. Iac. 2, 1o. *21.* Eş. 2o, 13.
22. I Ioan 3, 15; A doua Lege 5, 17.
23. Marcu 11, 25.
25. Lucà 12, 58.
27. Eşire 2o, 14.
28. Iov 31, 1.
29. Mat. 18, 9; Marcu 9, 47.
31. A doua Lege 24, 1.
32. Mat. 19, 9; Marcu 1o, 11; Lucà 16, 18; I Cor. 7, 1o.
33. Eşire 2o, 16. *34.* Mat. 23, 22; Is. 66, 1.

nicidecum, nici pre cer, că este scaun
al lui Dumnezeu,
35. Nici pre pământ, că este a-
şternut al picioarelor lui, nici pre
Ierusalim, că este cetate a marelui
Împărat,
36. Nici pre capul tău să te juri,
că nu poţi un păr alb sau negru
să faci;
37. Ci fie cuvântul vostru: aşà,
aşà; nu, nu; iar ce este mai mult
decât acestea, dela cel rău este.
38. Auzit-aţi că s'a zis: ochiu pen-
tru ochiu şi dinte pentru dinte.
39. Iar eu zic vouă: să nu staţi
împrotivă celui rău; ci, de te va lovì
cinevà preste faţa obrazului cea
dreaptă, întoarce'i lui şi pre cealaltă;
40. Şi celui ce voieşte să se ju-
dece cu tine şi să îţi ià haina ta,
lasă'i lui şi cămaşa.
41. Şi cel ce te va silì pre tine
o milă de loc, mergi cu dânsul două.
42. Celui ce cere dela tine, dă'i;
şi de cel ce voieşte să se împru-
mute dela tine, nu te depărtà.
43. Auzit-aţi că s'a zis: să iubeşti
pre aproapele tău şi să urăşti pre
vrăjmaşul tău.
44. Iar eu zic vouă: Iubiţi pre vrăj-
maşii voştri, binecuvântaţi pre cei
ce vă blesteamă pre voi, bine faceţi
celor ce vă urăsc pre voi, şi vă ru-
gaţi pentru cei ce vă supără şi vă
gonesc pre voi;
45. Ca să fiţi fii ai Tatălui vostru
celui din ceruri, că pre soarele său
îl răsare preste cei răi şi preste cei
buni, şi plouă preste cei drepţi şi
preste cei nedrepţi.
46. Că de iubiţi pre cei ce vă iu-
besc pre voi, ce plată veţi aveà?
Au nu şi vameşii aceeaş fac?
47. Şi de veţi îmbrăţişà cu dra-
goste numai pe prietenii voştri, ce
mai mult faceţi? Au nu şi vameşii
fac aşà?
48. Fiţi dar voi desăvârşiţi, pre-
cum şi Tatăl vostru cel din ceruri
desăvârşit este.

---

37. 2 Cor. 1, 17; Iac. 5, 12.
38. Eşire 21, 23—24.
40. Lucà 6, 29; I Cor. 6, 7.
42. Lucà 6, 30. 34.
43. Lev. 19, 18.
44. Lucà 6, 27; 23, 34; Fapt. 7, 59.
45. Lucà 6, 32.
48. A doua Lege 18, 13.

CAP. 6.

Milostenia. Postul. Rugăciunea. Defăimarea celor lumeşti.

Luaţi aminte, milostenia voastră
să nu o faceţi înaintea oameni-
lor, spre a fi văzuţi de dânşii; iar
de nu, plată nu veţi aveà dela Ta-
tăl vostru, carele este în ceruri.
2. Deci, când faci milostenie, să
nu trâmbiţezi înaintea ta, precum
fac făţarnicii în adunări şi în uliţe,
ca să se slăvească de oameni. A-
min zic vouă, că îşi iau plata lor.
3. Iar tu făcând milostenie, să nu
ştie stânga ta ce face dreapta ta.
4. Ca să fie milostenia ta întru
ascuns, şi Tatăl tău cel ce vede
întru ascuns, acesta va răsplătì ţie
întru arătare.
5. Şi când te rogi, nu fii ca fă-
ţarnicii, că iubesc în adunări şi în
unghiurile uliţelor stând să se roage
ca să se arate oamenilor. Amin zic
vouă, că îşi iau plata lor.
6. Iar tu când te rogi, intră în că-
mara ta, şi încuind uşa ta, roagă-
te Tatălui tău celui întru ascuns şi
Tatăl tău cel ce vede întru ascuns,
va răsplătì ţie la arătare.
7. Şi rugându-vă să nu grăiţi multe
ca păgânii; că li se pare că, întru
multă vorba lor vor fi auziţi.
8. Deci, nu vă asemănaţi lor, că
ştie Tatăl vostru de ce aveţi trebu-
inţă, mai înainte de a cere voi dela
dânsul.
9. Deci aşà să vă rugaţi voi: Ta-
tăl nostru, carele eşti în ceruri, sfin-
ţească-se numele tău;
10. Vie împărăţia ta, fie voea ta,
precum în cer şi pre pământ;
11. Pâinea noastră cea spre fiinţă
dăne-o nouă astăzi;
12. Şi ne iartă nouă greşalele noa-
stre, precum şi noi iertăm greşiţilor
noştri;
13. Şi nu ne duce pre noi în i-
spită, ci ne izbăveşte de cel viclean.
Că a ta este împărăţia şi puterea
şi slava în veci, Amin.
14. Că de veţi iertà oamenilor
greşalele lor, iertà-va şi vouă Tatăl
vostru cel ceresc;

---

6. *2.* Rom. 12, 8. *4.* Lucà 14, 14.
5. 4 Imp. 4, 33. *7.* Is. 1, 15.
9. Lucà 11, 2; Eşire 20, 7.
10. Lucà 22, 42. *12.* Psalm 31, 5.
13. Mat. 26, 41.
14. Marcu 11, 26.

15. Iar de nu veţi iertà oamenilor
greşalele lor, nici Tatăl vostru nu
va iertà vouă greşalele voastre.
16. Şi când postiţi, nu fiţi ca fă-
ţarnicii trişti, că îşi smolesc feţele
lor, ca să se arăte oamenilor, po-
stindu-se. Adevăr grăesc vouă, că
îşi iau plata lor.
17. Iar tu postindu-te, unge'ţi ca-
pul tău şi faţa ta o spală,
18. Ca să nu te arăţi oamenilor
că posteşti, ci Tatălui tău celui ce
este întru ascuns. Şi Tatăl tău, cel
ce vede întru ascuns, va răsplăti ţie
la arătare.
19. Nu vă adunaţi vouă comori
pre pământ, unde moliile şi rugina
le strică, şi unde furii le sapă şi le
fură,
20. Ci vă adunaţi vouă comori în
cer, unde nici moliile, nici rugina
nu le strică, şi de unde furii nu le
sapă, nici le fură;
21. Că unde este comoara voa-
stră, acolo va fi şi inima voastră.
22. Luminătorul trupului este o-
chiul. Deci, de va fi ochiul tău cu-
rat, tot trupul tău va fi luminat;
23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot
trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă
lumina care este întru tine, este în-
tunerec, dar întunerecul cu cât mai
mult?
24. Nimenea nu poate a slujì la
doi domni, că sau pre unul va urî
şi pre altul va iubì, sau de unul se
va ţineà şi de altul nu va grijì; nu
puteţi lui Dumnezeu a slujì şi lui
mamonà.
25. Pentru aceasta grăiesc vouă:
nu vă grijiţi cu sufletul vostru ce
veţi mâncà şi ce veţi beà, nici cu
trupul vostru, cu ce vă veţi îmbrăcà.
Au nu sufletul mai mare este decât
hrana şi trupul decât haina?
26. Căutaţi la pasările cerului, că
nici seamănă, nici seceră, nici a-
dună în ţitniţe, şi Tatăl vostru cel
ceresc le hrăneşte pre dânsele. Au
nu aveţi voi mai multă deosebire
de acestea?
27. Şi cine din voi grijindu-se,
poate să'şi adauge statului său un
cot?
28. Şi de haină ce vă grijiţi? So-
cotiţi crinii câmpului cum cresc; nu
se ostenesc, nici torc.
29. Iar grăiesc vouă, că nici So-
lomon, întru toată mărirea sa, nu
s'a îmbrăcat ca unul dintr'aceştia.
30. Deci, dacă pre iarba câmpu-
lui, care astăzi este şi mâine se a-
runcă în cuptor, Dumnezeu aşà o
îmbracă, nu cu mult mai vârtos pre
voi, puţin credincioşilor?
31. Deci, nu vă grijiţi zicând: ce
vom mâncà? sau: ce vom beà? sau
cu ce ne vom îmbrăcà?
32. Că acestea toate neamurile le
caută; că ştie Tatăl vostru cel ce-
resc, că trebuinţă aveţi de acestea
toate;
33. Ci căutaţi mai întâiu împără-
ţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui,
şi acestea toate se vor adauge vouă.
34. Drept aceea, nu vă grijiţi de
ziua de mâine, că ziua de mâine
va grijì de ale sale. Ajunge'i zilei
răutatea ei.

CAP. 7.

A nu judecà pre alţii. Cinstirea celor sfinte. Stăruinţa în rugăciune. Calea mântuirei şi a pierzărei. Păzirea de proroci mincinoşi.

Nu judecaţi, ca să nu fiţi jude-
caţi.
2. Că, cu ce judecată veţi judecà,
veţi fi judecaţi, şi cu ce măsură veţi
măsurà, se va măsurà vouă.
3. Şi ce vezi stercul cel ce este
în ochiul fratelui tău, iar bârna care
este în ochiul tău nu o simţi?
4. Sau cum zici fratelui tău: lasă
să scot stercul din ochiul tău, şi
iată bârna este în ochiul tău?
5. Făţarnice, scoate întâiu bârna
din ochiul tău, şi atunci vei vedeà
să scoţi stercul din ochiul fratelui
tău.
6. Nu daţi cele sfinte câinilor, nici
lepădaţi mărgăritarele voastre îna-
intea porcilor, ca nu cumvà să le
calce cu picioarele lor, şi întorcân-
du-se să vă rupă pre voi.
7. Cereţi şi se va dà vouă, cău-

15. Mat. 18. 35. *16.* Is. 58, 5.
20. Lucà 12, 33 sq; I Tim. 6, 19.
22. Lucà 11, 34—36.
24. 3 Imp. 18, 21; Lucà 16, 13; 2 Cor. 6, 16.
25. Lucà 12, 22; Filip. 4, 6; 1 Tim. 6, 7.
26. Mat. 10, 31; Lucà 12, 24.

29. 3 Imp. 4, 21.
30. Mat. 8, 26; 16, 8.
33. 3 Imp. 3. 13; Ps. 36, 4.
34. Eş. 16, 19.
7. *1.* Lucà 6, 37; Rom. 2, 1; I Cor. 4, 5.
2. Marcu 4, 24.
5. Lucà 6, 42.
7. Marcu 11, 24.

tați și veți aflà, bateți și se va deschide vouă;
8. Că tot cel ce cere, ià, și cel ce caută, află, și celui ce bate, i se va deschide.
9. Sau care este omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul lui pâine, au doară piatră îi va dà lui?
10. Sau de va cere pește, au doară șarpe îi va dà lui?
11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri, va dà cele bune celor ce cer dela dânsul.
12. Deci, toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este legea și prorocii.
13. Intrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa și lată calea, ceea ce duce în pierzare, și mulți sunt cei ce intră printr'însa;
14. Că strâmtă este ușa și îngustă calea, care duce în vieață, și puțini sunt cei ce o află pre ea.
15. Păziți-vă de prorocii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar înlăuntru sunt lupi răpitori.
16. Din roadele lor îi veți cunoaște pre ei. Au doară vor culege din spini, struguri? sau din ciulini, smochine?
17. Așà toi pomul bun, roade bune face, iar pomul rău, roade rele face.
18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău se facă roade bune.
19. Deci, tot pomul care nu face roadă bună, se taie și în foc se aruncă.
20. Pentru aceea, din roada lor îi veți cunoaște pre dânșii.
21. Nu tot cel ce îmi zice mie: Doamne! Doamne! va intrà întru împărăția cerurilor, ci, cela ce face voea Tatălui meu, carele este în ceruri.
22. Mulți vor zice mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele tău am prorocit? Și cu numele tău draci am scos? Și cu numele tău multe minuni am făcut?
23. Și atunci voiu mărturisì lor, că niciodată nu v'am știut pre voi; depărtați-vă dela mine, cei ce lucrați fărădelegea!
24. Deci, tot cela ce aude cuvintele mele acestea și le face pre ele, asemăna'l-voiu pre el bărbatului înțelept, care și-a zidit casa sa pre piatră.
25. Și a căzut ploaie, și au venit râurile, și au suflat vânturile, și s'au pornit spre casa aceea și n'a căzut, că erà întemeiată pre piatră.
26. Și tot cela ce aude cuvintele mele acestea și nu le face pre ele, asemănà-se-va bărbatului nebun, care și-a zidit casa sa pre nisip.
27. Și a căzut ploaie și au venit râurile, și au suflat vânturile, și au lovit în casa aceea, și a căzut, și erà căderea ei mare.
28. Și a fost după ce au sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățătura lui;
29. Că îi învățà pre ei ca cela ce are putere, iar nu ca cărturarii.

CAP. 8.

Vindecări a felurite boale. Indepărtarea unui cărturar și chemarea celui ce aveà să îngroape pre tatăl său. Domolirea mărei și izbăvirea a doi îndrăciți.

Și pogorându-se el din munte, au mers după dânsul noroade multe.
2. Și iată un lepros venind se închinà lui, zicând: Doamne, de vei vreà, poți să mă curățești.
3. Și tinzând Iisus mâna, s'au atins de dânsul, zicând: voiesc, curățește-te! Și îndată s'a curățit lepra lui.
4. Și au zis Iisus lui: vezi, nimănui să nu spui, ci mergi de te arată pe sineți preotului, și dù darul care a poruncit Moisì, întru mărturie lor.
5. Și intrând Iisus în Capernaum, s'a apropiat de dânsul un sutaș, rugându'l pre el,
6. Și zicând: Doamne, sluga mea

8. Pilde 8, 17. *9.* Ioan 14, 13.
11. Lucà 11, 13; Iac. 1, 17.
12. Luc. 6, 31; Rom. 13, 8, 10.
14. Fapt. 14, 21.
15. Ier. 14, 14; Fapt. 20, 29.
16. Luc. 6, 43, sq.; Iac. 3, 12.
18. Mat. 12, 33.
19. Mat. 3, 10; Luc. 3, 9; Ioan 15, 2, 6.
21. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22, 25.
22. Luc 13, 25, sq.; Fapt. 19, 15.
23. Mat. 25, 41; Ps. 6, 8.
24. Luc. 6, 47, sq.
25. Mat. 16, 18.
27. Ezech. 13; 11.
28. Marcu 1; 22; Luc; 4. 32.
8, *1.* Mat. 5, 1. *2.* Marcu 1, 40; Luc. 5, 12.
4. Luc. 17, 14; Lev. 14, 2.
5. Luc; 7, 11.

zace în casă bolnav, cumplit chi-
nuindu-se.
7. Şi au zis Iisus lui: Eu venind
îl voiu tămădui pre dânsul.
8. Iar sutaşul răspunzând a zis:
Doamne, nu sunt vrednic ca să in-
tri supt acoperemântul meu, ci nu-
mai zi cu cuvântul, şi se va tămă-
dui sluga mea;
9. Că şi eu sunt om supt stăpâ-
nire, având supt sinemi slujitori, şi
zic acestuia: mergi, şi merge; şi
altuia: vino, şi vine; şi slugei mele:
fă aceasta, şi face.
10. Iar Iisus auzind *aceasta* s'au
minunat şi au zis celor ce veneau
după dânsul: amin grăiesc vouă:
nici întru Israil n'am aflat atâta
credinţă.
11. Şi grăiesc vouă, că mulţi dela
răsărit şi dela apus vor veni şi se
vor odihni cu Avraam şi cu Isaac
şi cu Iacob, întru împărăţia ceru-
rilor.
12. Iar fiii împărăţiei vor fi goniţi
întru întunerecul cel mai dinafară;
acolo va fi plâns şi scârşnirea din-
ţilor.
13. Şi au zis Iisus sutaşului: mergi,
şi cum ai crezut, fie ţie! Şi s'a tă-
măduit sluga lui întru acel ceas.
14. Şi venind Iisus în casa lui
Petru, au văzut pe soacra lui zăcând
şi aprinsă de friguri.
15. Şi s'au atins de mâna ei şi o
au lăsat pre dânsa frigurile, şi s'a
sculat şi slujià lui.
16. Iar făcându-se seară, au adus
lui pre mulţi îndrăciţi şi au scos du-
hurile numai cu cuvântul, şi pre
toţi bolnavii i-au tămăduit,
17. Ca să se plinească ceeace s'a
zis prin prorocul Isaia, care grăieşte:
acesta neputinţele noastre au luat şi
boalele *noastre* au purtat.
18. Şi văzând Iisus noroade multe
împrejurul său, au poruncit uceni-
cilor să meargă de cea parte.
19. Şi apropiindu-se un cărturar,
i-a zis lui: Invăţătorule, voiu să
merg după tine, ori unde vei merge.
20. Şi au grăit Iisus lui: vulpile
au vizuini şi pasările cerului cui-
buri, iar Fiul Omului n'are unde
să'şi plece capul
21. Iar altul din ucenicii lui i-a
zis lui: Doamne, dă'mi voe întâi să
merg să îngrop pe tatăl meu.
22. Iar Iisus i-au zis lui: vino
după mine, şi lasă morţii să'şi în-
groape pre morţii lor.
23. Şi intrând el în corabie, au
mers după dânsul ucenicii lui.
24. Şi iată, vifor mare s'a făcut
în mare, cât se acoperià corabia
de valuri; iar el dormià.
25. Şi venind ucenicii lui, l-au
deşteptat pre el, zicând: Doamne,
mântueşte-ne, că pierim.
26. Şi le-au grăit lor; ce sunteţi
înfricoşaţi, puţin credincioşilor? A-
tunci sculându-se, au certat vântu-
rile şi marea, şi s'a făcut linişte
mare.
27. Iar oamenii se mirau, grăind:
cine este acesta, că şi vânturile
şi marea ascultă pre el?
28. Şi trecând el de ceea parte,
în laturea Gherghesenilor, l-au în-
tâmpinat pre dânsul doi îndrăciţi,
ieşind din mormânturi, foarte cum-
pliţi, cât nu puteà nimenea să treacă
pre calea aceea.
29. Şi iată, au strigat grăind: ce
este nouă şi ţie, Iisuse, Fiiul lui
Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte
de vreme să ne munceşti pre noi?
30. Şi erà departe de dânşii o
turmă mare de porci, păscând.
31. Iar dracii îl rugau pre el, zi-
când: de ne goneşti pre noi, dă-ne
voe să ne ducem în turma cea de
porci.
32. Şi au zis lor: mergeţi! Iar ei
ieşind, au mers în turma cea de porci,
şi îndatăşi a sărit toată turma de
porci de pre ţărmuri în mare, şi s'a
înnecat în apă.
33. Iar păstorii au fugit, şi in-
trând în cetate, au spus de toate,
şi cele de cei îndrăciţi.
34. Şi iată toată cetatea a ieşit
întru întâmpinarea lui Iisus, şi vă-
zându'l pre dânsul, l-au rugat ca să
treacă din hotarele lor.

8. Ps. 106, 20,
11. Is. 49, 12; Luc. 13, 29, sq. Malah. 1, 11.
12. Mat. 22, 13 şi 25, 30; Luc. 13, 26—30.
14. Marc. 1, 29; Luc. 4, 38.
15. Mat. 9, 25
16. Marc. 1, 32; Luc. 4, 40.
17. Is. 53, 4; I Petr. 2, 24.
18. Marc. 4, 35; Luc. 8, 22.
19. Luc. 9, 57 sq. *20.* 2 Cor. 8, 9.
24. Luc. 8, 23.
28. Marcu 5, 1; Lucà 8, 26.
34. Marcu 5, 17; Luc. 8, 37.

CAP. 9.

Insănătoşirea unui slăbănog. Chemarea lui Matei. Invierea fiicei mai marelui sinagogei. Femeia ce'i curgeà sânge. Vindecarea a doi orbi şi a unui mut.

Şi intrând în corabie, au trecut şi au venit în cetatea sa.
2. Şi iată, au adus lui pre un slăbănog, care zăceà în pat.
3. Si văzând Iisus credinţa lor, au zis slăbănogului: îndrăzneşte fiule; iartă-ţi-se ţie păcatele tale.
4. Şi, iată oarecari din cărturari au zis întru sine: acesta huleşte.
5. Şi văzând Iisus gândurile lor, au zis: pentruce voi cugetaţi cele viclene întru inimile voastre?
6. Că ce este mai lesne? A zice: iartă-ţi-se păcatele tale, sau a zice: scoală-te şi umblă?
7. Dar ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pre pământ a iertà păcatele. atunci au zis slăbănogului: scoală-te, ia'ţi patul tău şi te dù în casa ta.
8. Şi sculându-se, şi-a luat patul lui şi s'a dus la casa sa. Iar noroadele văzând *aceasta*, se mirau şi slăviau pre Dumnezeu, carele a dat putere ca aceasta oamenilor.
9. Şi trecând Iisus de acolo, au văzut pre un om şezând la vamă, ce se numià Matei, şi i-au zis lui: vino după mine! Şi sculându-se, a mers după dânsul.
10. Şi a fost când şedeà el în casă, iată, mulţi vameşi şi păcătoşi venind, şedeau cu Iisus şi cu ucenicii lui.
11. Şi văzând Fariseii, au zis ucenicilor lui: pentruce cu vameşii şi cu păcătoşii mănâncă şi beà Dascălul vostru?
12. Iar Iisus auzind au zis lor: n'au trebuinţă cei sănătoşi de doftor, ci cei bolnavi.
13. Deci mergând, învăţaţi-vă ce este: milă voesc, iar nu jertfă; că n'am venit să chem pre cei drepţi, ci pre cei păcătoşi la pocăinţă.
14. Atunci au venit la dânsul ucenicii lui Ioan, zicând: pentruce noi şi Fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?
15. Şi le-au zis lor Iisus: au doară pot fiii nunţei să se jeliască, în câtă vreme este cu dânşii mirele? Ci vor venì zile, când se va luà dela dânşii mirele, şi atunci vor postì.
16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, că îşi ià plinirea sa dela haină, şi mai rea spărtură se face.
17. Nici pun vin nou în foi vechi; iar de pun, se sparg foii, şi vinul se varsă, şi foii pier; ci pun vinul nou în foi noui, şi amândouă se ţin.
18. Acestea grăind el către dânşii, iată, un boier oarecare venind, s'a închinat lui, zicând: fiica mea acum a murit, ci venind, pune mâna ta preste dânsa, şi va învià.
19. Şi sculându-se Iisus, au mers după dânsul, şi ucenicii lui.
20. Şi iată o femeie, întru curgerea sângelui fiind de doisprezece ani, venind dinapoi, s'a atins de poala hainei lui;
21. Că ziceà întru sine, că numai de mă voiu atinge de haina lui mă voiu mântuì.
22. Iar Iisus întorcându-se şi văzând-o pre ea, i-au zis: îndrăsneşte, fiică; credinţa ta te-a mântuit. Şi s'a tămăduit femeia din ceasul acela.
23. Si viind Iisus în casa boierului, şi văzând fluerătorii şi mulţimea gâlcevind, au zis lor: Fugiţi, că n'a murit fecioara, ci doarme.
24. Si îşi râdeau de dânsul.
25. Iar dacă s'a scos afară norodul, intrând, o au luat de mână, şi s'a sculat fecioara.
26. Şi a ieşit vestea aceasta preste tot pământul acela.
27. Si trecând Iisus de acolo, au mers după dânsul doi orbi, strigând şi grăind: miluеşte-ne pre noi, Fiul lui David!
28. Iar după ce au mers în casă, au venit la dânsul orbii şi le-au grăit lor Iisus: credeţi că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: aşà, Doamne!
29. Atunci s'au atins de ochii lor,

9. *2.* Marc. 2. 3; Luc. 5, 18.
6. Marc 2, 10 sq.
9. Luc. 5, 27; Marc. 2, 14.
12 Luc. 5, 31.
13. I. Imp. 15, 22; Osie 6, 6.
14. Marc 2, 18; Luc. 5, 33.
15. Ioan 3, 29.
18. Marc. 5, 22; Luc. 8, 41.
20 Marc. 5, 25: Luc. 8, 43 sq. Lev. 15 25.
21. Mat 14, 36.
26 Luc. 7, 17.
27. Mat. 15, 22 şi 20, 30.
29. Mat. 8, 13.

grăind: dupre credința voastră, fie
vouă! Și s'au deschis ochii lor.
30. Și le-au poruncit lor Iisus,
grăind: vedeți, nimenea să nu știe.
31. Iar ei ieșind, l-au vestit pre
dânsul în tot pământul acela.
32. Iar ieșind ei, iată, au adus la
dânsul pre un om mut, îndrăcit.
33. Și scoțându-se dracul, a grăit
mutul, și s'au mirat noroadele, grăind,
că niciodată nu s'a arătat așă
întru Israil.
34. Iar Fariseii grăiau: cu domnul
dracilor scoate pre draci.
35. Și străbăteà Iisus prin toate
cetățile și orașele, învățând în soboarele
lor, și propoveduind Evanghelia
Impărăției, și vindecând toată
boala și toată neputința întru norod.
36. Iar văzând el noroadele, i s'au
făcut milă de dânșii, că erau necăjiți
și rătăciți, ca oile ce n'au păstor.
37. Atunci au zis ucenicilor săi:
iată secerișul este mult iar lucrătorii
puțini.
38. Deci, rugați pre domnul secerișului,
ca să scoață lucrători la
secerișul său.

CAP. 10.

Chemarea Apostolilor și trimiterea lor la propoveduire.

Și chemând pre cei doisprezece
ucenici ai săi, le-au dat lor putere
asupra duhurilor celor necurate, ca
să le scoață pre ele și să tămăduiască
toată boala și toată neputința.
2. Iar numele celor doisprezece
apostoli sunt acestea: cel dintâiu
Simon, ce se numește Petru, și Andrei
fratele lui, Iacov al lui Zevedei,
și Ioan fratele lui.
3. Filip și Vartolomei, Toma și
Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu,
și Levi, ce s'au numit Tadeu.
4. Simon Cananitul și Iuda Iscarioteanul,
care l-a și vândut pre
dânsul.
5. Pre acești doisprezece i-au trimis
Iisus, poruncindu-le lor și grăind:
în calea păgânilor să nu mergeți,
și în cetatea Samarinenilor să
nu intrați.
6. Ci mai vârtos mergeți către oile
cele pierdute ale casei lui Israil.
7. Și umblând, propoveduiți, zicând:
s'a apropiat Impărăția cerurilor,
8. Pre cei bolnavi vindecați, pre
cei leproși curățiți, pre cei morți înviați,
dracii scoateți; în dar ați luat,
în dar dați.
9. Să nu aveți aur, nici argint,
nici bani la brâele voastre.
10. Nici traistă în cale, nici două
haine, nici încălțăminte, nici toiag,
că vrednic este lucrătorul de hrana
sa.
11. Și ori în care cetate sau oraș
veți intrà, cercetați cine este întru
dânsul vrednic, și acolo să rămâneți
până când veți ieși.
12. Și intrând în casă, să'i urați,
grăind: pace casei acesteea.
13. Și de va fi casa aceea vrednică,
va venì pacea voastră preste
dânsa; iar de nu va fi vrednică,
pacea voastră se va întoarce la voi.
14. Și oricine nu va primì pre
voi, nici va ascultà cuvintele voastre,
ieșind din casa sau din cetatea aceea,
scuturați praful de pe picioarele
voastre.
15. Amin grăesc vouă, că mai
ușor va fi pământului Sodomului
și Gomorului în ziua judecății, decât
cetății aceea.
16. Iată, eu vă trimit pre voi ca
oile în mijlocul lupilor. Deci fiți înțelepți
ca șerpii și blânzi ca porumbeii.
17. Și vă feriți de oameni, că vă
vor dà pre voi în soboare, și întru
adunările lor vă vor bate pre voi.
18. Incă și înaintea domnilor și
a împăraților veți fi duși pentru mine,
întru mărturie lor și limbilor.
19. Iar când vă vor dà pre voi,

30. Marc. 1, 43 și 7, 36.
32. Mat. 12, 22 sq.; Luc. 11, 14 sq.
33. Isaia 35, 6.
34. Mat. 12, 24; Luc. 11, 15.
35. Mat. 4, 23; Marc. 6, 6.
36. Marc. 6, 34. I Petr. 2, 25; Numer. 27, 17. Is. 53, 6; Ier. 50. 6.
37. Luc. 10. 2
38. Marc. 3, 13.
10. *1.* Marc. 3, 14 sq; 6, 7; Luc. 9, 1 și 10, 17.
2. Fapt. 1, 13.
6. Mat. 15, 24; Fapt. 13, 46
7. Mat. 3, 2, și 4, 17; Luc. 9, 2 și 10, 9.
8. Mat. 11, 5; Marc. 6, 7, 13.
9. Marc. 6, 8; Luc. 9. 3.
10. 1 Tim. 5, 18.
12. Luc. 10, 5, 6.
14. Marc 6, 11; Luc. 9, 5. Fapt. 13, 51.
15. Mat. 11, 24.
16. Luc. 10, 3; Rom. 16, 19.
17. Mat. 24, 9; Marc. 13, 9; Luc. 12. 11 și 21, 12. *18.* Marc. 13, 9 sq.
19. Luc. 12, 11 și 21, 14 sq. Marc. 13, 11.

nu vă grijiţi cum, sau ce veţi grăì,
că se va dà vouă într'acel ceas ce
veţi grăì;
20. Că nu voi sunteţi cei ce grăiţi,
ci Duhul Tatălui vostru este carele
grăeşte întru voi.
21. Şi va dà frate pre frate spre
moarte şi tată pre fecior, şi se vor
sculà feciorii asupra părinţilor şi
îi vor omorî pre dânşii. Şi veţi fi
urâţi de toţi pentru numele meu.
22. Iar cela ce va răbdà până în
sfârşit, acela se va mântuì.
23. Iar când vă vor gonì pre voi
într'această cetate, fugiţi în cealaltă.
Amin grăesc vouă: nu veţi sfârşì
cetăţile lui Israil până când va venì
Fiul Omului.
24. Nu este ucenic mai pre sus
de dascălul său, nici slugă mai pre
sus de domnul său.
25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul
său, şi sluga ca domnul său.
Dacă pre stăpânul casei l-au numit
veelzevul, cu cât mai vârtos
pre casnicii lui?
26. Deci, nu vă temeţi de dânşii,
că nimic nu este acoperit, care să
nu se descopere, şi ascuns, care să
nu se cunoască.
27. Ceeace grăesc vouă la întunerec,
să spuneţi la lumină; şi ce
auziţi la ureche, să propoveduiţi
deasupra caselor.
28. Şi să nu vă temeţi de cei ce
ucid trupul, iar sufletul nu pot să'l
ucidă, ci să vă temeţi mai vârtos
de cela ce poate să piarză şi trupul
şi sufletul, în gheena.
29. Au doară nu se vând două
pasări pentru un ban? Şi nici una
dintr'însele nu cade pre pământ fără
de Tatăl vostru.
30. Iar ai voştri şi perii capului
vă sunt toţi număraţi.
31. Pentru aceea nu vă temeţi,
că voi sunteţi cu mult mai buni
decât paserile.
32. Deci, tot cela ce va mărturisì
pre mine înaintea oamenilor, voiu
mărturisì şi eu pre dânsul înaintea
Tatălui meu, carele este în ceruri.
33. Iar cela ce se va lepădà de
mine înaintea oamenilor, mă voiu
lepădà şi eu de dânsul înaintea
Tatălui meu carele este în ceruri.
34. Să nu socotiţi că am venit să
pun pace pre pământ; n'am venit
să pun pace, ci sabie.
35. Că am venit să despărţesc
pre om de tatăl său şi pre fiică de
muma sa, şi pre noră de soacra sa.
36. Şi vrăjmaşii omului, casnicii
lui.
37. Cela ce iubeşte pre tată sau
pre mumă mai mult decât pre mine,
nu este mie vrednic. Şi cela ce iubeşte
pre fiu sau pre fiică mai mult
decât pre mine, nu este mie vrednic.
38. Şi cela ce nu va luà crucea sa
şi să vie după mine, nu este mie
vrednic.
39. Cela ce şi-a aflat sufletul său,
îl va pierde pre el, şi cela ce şi-a
pierdut sufletul său pentru mine, îl
va aflà pre el.
40. Cela ce vă primeşte pre voi,
pre mine mă primeşte, şi cela ce
mă primeste pre mine, primeşte pre
cela ce m'au trimis pre mine.
41. Cela ce primeşte proroc în nume
de proroc, plata prorocului va luà;
şi cela ce primeşte pe drept în nume
de drept, plata dreptului va luà.
42. Şi cela ce va adăpà pre unul
dintr'aceşti mici, numai cu un pahar
de apă rece, în nume de ucenic,
amin grăesc vouă: nu îşi va pierde
plata sa.

CAP. 11.

Trimişii lui Ioan la Iisus. Asemănarea Fariseilor şi Legiuitorilor cu copiii ce se jucau în târg. Mustrarea unor cetăţi. Iisus laudă pre Tatăl şi chiamă la sine pre cei osteniţi.

Şi a fost când au săvârşit Iisus poruncind
celor doisprezece ucenici
ai săi, s'a mutat de acolo ca să
înveţe şi să propoveduiască în cetăţile
lor.
2. Iar Ioan auzind din închisoare,

---

21. Luc. 21, 16; Mih. 7, 6.
22. Marc. 13, 13.
24. Luc. 6, 40; Ioan 13, 16 şi 15, 20.
25. Mat. 12, 24; Luc. 11, 15.
26. Marc. 4, 22; Luc. 8, 17.
27. Luc. 12, 3.
28. Luc. 12, 4; 1 Petr. 3, 14.
29. Luc. 12, 6; 32. Marc. 8, 38; 2 Tim. 2, 21:33, Luc. 9, 26.
34. Luc. 12, 51.
35. Mih. 7, 6.
37. A doua leg. 33, 9; Luc 14, 26.
38. Mat. 16, 24. Luc. 9, 25
39. Marc. 8, 35. Luc 17, 33.
40. Mat. 18, 5; Luc. 10, 16; Ioan 13, 20.
41. 3 Imp. 17, 10 şi 18, 4.
42. Mat. 25, 40; Marc. 9, 41.
11. 1, Is. 61, 1, 2.
2. Luc. 7, 18, sq.

de lucrurile lui Iisus, trimițând pre
doi din ucenicii săi, i-au zis lui:
3. Tu ești cela ce vine, sau pre
altul să așteptăm?
4. Și răspunzând Iisus, au zis lor:
Mergând spuneți lui Ioan cele ce
auziți și vedeți:
5. Orbii văd și șchiopii umblă,
leproșii se curățesc și surzii aud,
morții se scoală și săracilor bine
se vestește.
6. Și fericit este cela ce nu se va
sminti întru mine.
7. Și ducându-se ei, au început
Iisus a grăi noroadelor pentru Ioan:
ce ați ieșit în pustie să vedeți? Au
trestie clătită de vânt?
8. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au
om îmbrăcat în haine moi? Iată,
cei ce poartă cele moi, sunt în casele
împăraților.
9. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au
proroc? Adevărat grăiesc vouă: și
mai pre sus de proroc.
10. Că acesta este de care este
scris: iată, eu trimit pre îngerul meu
înaintea feței tale, care va găti calea
ta înaintea ta.
11. Amin grăiesc vouă: nu s'a
sculat între cei născuți din femei
mai mare decât Ioan Botezătorul;
iar cel mai mic întru împărăția cerurilor,
mai mare decât el este.
12. Din zilele lui Ioan Botezătorul
până acum, împărăția cerurilor se
silește, și silitorii o răpesc pre ea.
13. Că toți prorocii și legea până
la Ioan au prorocit;
14. Și de voiți să primiți, acesta
este Ilie, cela ce va să vie.
15. Cela ce are urechi de auzit,
să auză.
16. Cu cine voiu asemănă pre
neamul acesta? Asemenea este copiilor
celor ce șed în târg și strigă
către soții lor.
17. Și grăiesc: fluerat-am vouă,
și n'ați jucat; de jale am cântat vouă
și nu ați plâns.
18. Că a venit Ioan, nici mâncând,
nici bând, și ei zic: drac are.
19. A venit Fiul omului, mâncând
și bând, și zic: iată om mâncător
și băutor de vin, prieten vameșilor
și păcătoșilor. Și s'a îndreptat înțelepciunea
dela fiii săi.
20. Atunci au început Iisus a mustră
orașele întru care se făcuseră
puterile sale cele mai multe, pentru
că nu s'au pocăit.
21. Vai ție, Horazine! Vai ție Vitsaido!
Că de s'ar fi făcut în Tir și
în Sidon puterile care s'au făcut întru
voi, de mult în sac și în cenușe
s'ar fi pocăit.
22. Insă zic vouă: Tirului și Sidonului
mai ușor va fi în ziua judecății,
decât vouă.
23. Și tu Capernaume, care până
la cer te-ai înălțat, până la iad te
vei pogorî; că de s'ar fi făcut în
Sodom puterile care s'au făcut întru
tine, ar fi rămas până în ziua de
astăzi.
24. Insă grăiesc vouă, că pământului
Sodomului mai ușor îi va fi
în ziua judecății, decât ție.
25. Intr'acea vreme grăind Iisus,
au zis: mărturisescu-mă ție Părinte
Doamne al cerului și al pământului,
că ai ascuns acestea de cei înțelepți
și pricepuți, și le-ai descoperit
pre ele pruncilor.
26. Adevărat, Părinte, că așă a
fost bunavoință înaintea ta.
27. Toate îmi sunt date mie dela
Tatăl meu, și nimenea nu cunoaște
pre Fiul, fără numai Tatăl, nici pre
Tatăl nu'l cunoaște nimenea, fără
numai Fiul, și căruia va voi Fiul
să'i descopere.
28. Veniți către mine toți cei ostenți
și însărcinați, și eu vă voiu
odihnì pre voi.
29. Luați jugul meu preste voi și
vă învățați dela mine, că sunt blând
și smerit cu inima, și veți aflà odihnă
sufletelor voastre;
30. Că jugul meu este bun și sarcina
mea ușoară.

---

3. A doua Lege 15, 18.
5. Mat. 15, 30; Is. 29. 18 și 35, 5; Luc. 7, 22; Is. 61, 1.
6. Mat. 13, 57. *7.* Luc 7, 24, sq.
9. Luc. 1, 76 și 7, 26—28. *10* Malah 3, 1, sq. Marcu 1, 2.
12. Luc. 16, 16. *14.* Mat. 17, 12; Malah. 4, 5.
15. Marc. 7, 16.
17. Luc. 7, 32.
18. Matei 3, 4; Luc. 7, 33; Ioan 19, 20.
19 Matei 9, 10.
21; Luc. 10, 13, sq *23.* Is. 14, 12.
25. Luc. 10, 21; I Cor. 1, 19 și 27.
27. Mat. 28, 18; Ps. 8, 7; Luc. 10, 22; Ioan 1, 18: 3. 35 și 17, 2; I Cor. 15, 27; Efes. 1, 22; Filip. 2. 9; Evr; 2, 8.
28. Is. 55, 1—4; Ier. 31, 25.
29. Ier. 6, 16. *30.* I Ioan 5. 3.

CAP. 12.

Ucenicii rupând spice sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna uscată, a celui orb și surd. Păcatul împrotiva Duhului Sfânt. Semnul lui Ionă. Muma lui Iisus și frații săi.

In vremea aceea mergeà Iisus sâmbăta prin semănături; iar ucenicii lui au flămânzit și au început a smulge spice și a mâncà.
2. Iar Fariseii văzând, au zis lui: iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face sâmbăta.
3. Iar el le-au zis lor: au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?
4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și pâinile punerei înainte a mâncat, care nu se cuveniâ lui să mănânce, nici celor ce erau cu dânsul, fără numai preoților?
5. Sau n'ați cetit în lege, că sâmbăta preoții în biserică spurcă sâmbăta și nevinovați sunt?
6. Dar grăiesc vouă, că mai mare decât biserica este aici.
7. Și de ați ști ce este: mila voiesc, iar nu jertfă, n'ați fi osândit pre cei nevinovați.
8. Că Domn este și al sâmbetei, Fiul Omului.
9. Și trecând de acolo, au venit în sinagoga lor.
10. Și iată, un om erà acolo având mâna uscată. Și l-au întrebat pre dânsul, zicând, de se cuvine sâmbăta a vindecà? Ca să'l vinuiască pre el.
11. Iar el le-au zis lor: ce om este dintre voi, care va aveà o oaie, și de va cădeà aceea sâmbăta în groapă, au nu o va apucà pre ea și o va scoate?
12. Dar omul cu cât se deosebește de oaie? Pentru aceea se cuvine sâmbăta a face bine.
13. Atunci au zis omului: întinde mâna ta. Și o a întins, și a venit la starea cea dintâi, sănătoasă ca și cealaltă.
14. Iar Fariseii ieșind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să'l piardă pre el.
15. Dar Iisus cunoscând, s'au dus de acolo; și au mers după dânsul noroade multe, și i-au tămăduit pre dânșii pre toți.
16. Și le-au poruncit lor ca să nu'l facă pre el arătat,
17. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin Isaia prorocul, ce zice:
18. Iată pruncul meu pre carele am ales, iubitul meu întru care bine a voit sufletul meu; pune-voiu Duhul meu preste dânsul și judecată neamurilor va vestì.
19. Nu se va pricì, nici va strigà, nici va auzì cinevà în uliță glasul lui.
20. Trestie zdrobită nu va frânge și in aprins nu va stinge, până ce va scoate judecata spre biruință.
21. Și întru numele lui neamurile vor nădăjduì.
22. Atunci au adus la dânsul pre un îndrăcit, orb și mut; și l-au tămăduit pre el, în cât orbul și mutul grăià și vedeà.
23. Și se mirau noroadele și ziceau: nu cumvà acesta este Fiul lui David?
24. Iar Fariseii auzind, ziceau: acesta nu scoate dracii fără numai prin veelzevul, domnul dracilor.
25. Iar Iisus știind gândurile lor, le-au zis lor: toată împărăția ce se împerechiază între sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa ce se împerechiază între sine, nu va stà.
26. Și dacă satana pre satana scoate, întru sine s'a împerechiat; deci, cum va stà împărăția lui?
27. Și dacă eu cu veelzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine îi scot? Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.
28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.
29. Sau cum poate cinevà să intre în casa celui tare și vasele lui să le jefuiască, de nu întâiu va legà pre cel tare? Și atunci va jefuì casa lui.

---

12. *1.* Marcu 2, 23; Luc. 6, 1.
2. Eșire 20, 10. *3.* I Imp. 21, 6.
4 Eșire 29, 33; Luc. 24, 6, 9.
5. Numere 28, 9
7. Matei 9, 13; I Imp. 15, 22; Osie 6, 6.
11. Luc 14, 5.
14. Ps. 2, 2; Marc. 3, 6; Luc. 6, 11.
16. Matei 9, 30.
18. Matei, 3, 17 și 17, 5; Is. 11, 2 și 42, 1.
20. Is. 61, 1; Iezech. 34, 16.
22. Matei 9, 32 sq. *24.* Matei 9, 34; Marc. 3, 22; Luc. 11, 15. *25.* Luc. 11, 17.
28. I Ioan 3, 8. *29.* Is. 49, 24.

30. Cela ce nu este cu mine, împrotiva mea este, şi cela ce nu adună cu mine, risipeşte.
31. Pentru aceasta grăiesc vouă: tot păcatul şi hula se va iertà oamenilor, iar hula care este împrotiva Duhului, nu se va iertà oamenilor.
32. Şi oricine va zice cuvânt împrotiva Fiului Omului, se va iertà lui; iar oricine va zice împrotiva Duhului Sfânt, nu se va iertà lui, nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.
33. Sau, faceţi pomul bun şi roada lui bună, sau faceţi pomul putred şi roada lui putredă, că din roadă se cunoaşte pomul.
34. Pui de năpârci, cum puteţi grăì cele bune, răi fiind? Că din prisosinţa inimei grăieşte gura.
35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimei scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.
36. Deci grăiesc vouă: că pentru tot cuvântul deşert care vor grăì oamenii, vor să deà seamă de dânsul în ziua judecăţei.
37. Că din cuvintele tale te vei îndreptà, şi din cuvintele tale te vei osândì.
38. Atunci au răspuns oarecarii din Cărturari şi din Farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem dela tine semn.
39. Iar el răspunzând, au zis lor: neamul viclean şi preacurvar semn caută şi semn nu se va dà lui, fără numai semnul lui Ionà prorocul.
40. Că precum a fost Ionà în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşà va fì Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi.
41. Bărbaţii Niniviteni se vor sculà la judecată cu neamul acesta şi'l vor osândì pre el; căci ei s'au pocăit pentru propoveduirea lui Ionà; şi iată, mai mult decât Ionà aici.
42. Împărăteasa dela miazăzi se va sculà la judecată cu neamul acesta, şi 'l va osândì pre el, că a venit dela marginile pământului să auză înţelepciunea lui Solomon, şi iată mai mult decât Solomon aici.
43. Iar când duhul cel necurat va ieşì din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, şi nu află.
44. Atunci zice: mă voiu întoarce în casa mea, de unde am ieşit; şi venind o află deşertată, măturată şi împodobită.
45. Atunci se duce şi ià cu sine alte şapte duhuri mai rele decât sine, şi intrând locuesc acolo, şi se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşà va fì şi acestui neam viclean.
46. Şi încă grăind el către noroade, iată, muma lui şi fraţii lui stăteau afară, căutând să grăiască cu dânsul.
47. Şi a zis lui oare cine: iată, muma ta şi fraţii tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.
48. Iar el răspunzând, au zis celui ce'i spusese: cine este muma mea şi care sunt fraţii mei?
49. Şi tinzându-şi mâna sa spre ucenicii săi, au zis: iată muma mea şi fraţii mei.
50. Că ori cine va face voea Tatălui meu celui din ceruri, acela este fratele meu şi sora şi muma mea.

CAP. 13.

Pilda semănătorului şi alte pilde pentru împărăţia cerurilor.

Şi în ziua aceea ieşind Iisus din casă, şedeà lângă mare.
2. Şi s'au adunat la dânsul noroade multe, încât i-au fost lui a intrà în corabie să şeadă; şi tot norodul stà pre ţărmurile mărei.
3. Şi le-au grăit lor multe, în pilde, zicând: iată, a ieşit semănătorul să seamene sămânţa sa.
4. Şi semănând el, unele au căzut lângă cale, şi au venit pasările şi le-au mâncat pre ele.
5. Iar altele au căzut pre pietriş, unde n'aveau pământ mult, şi îndată au răsărit, pentru căci n'aveau pământ adânc;
6. Şi răsărind soarele, s'au pălit,

30. Luc. 11, 23. *31.* Marcu 3, 28.
32. Luc. 12, 10.
33. Matei 3, 7 şi 7, 17; Lucà 6, 43.
34. Luc. 6, 45.
36. Efes. 4, 29. *37.* Iov 15, 6.
38. Matei 16, 1; Marcu 8, 11
39. Matei 16, 4; Luc. 11, 29 sq.
40. Ionà 2, 1 sq. I Cor. 15, 4.
41. Ionà 3, 5.
42. 3 Imp. 10, 1; Luc. 11, 31
43. Luc. 11, 24.
45. 2 Petru 2, 20.
46. Marcu 3, 31; Luc. 8, 19.
50. Matei 7, 21; Ioan 6, 40.
13. *1.* Marcu 4, 1 sq. *3.* Luc. 8, 4 sq.

şi pentru că n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au căzut în spini, şi au crescut spinii şi le-au înnecat pre ele.

8. Iar altele au căzut pre pământ bun şi au dat roadă: una adecă o sută, iar alta şasezeci, iar alta treizeci.

9. Cela ce are urechi de auzit, auză.

10. Şi apropiindu-se ucenicii au zis lui: pentruce în pilde grăieşti lor?

11. Iar el răspunzând au zis lor: pentrucă vouă s'a dat a şti tainele împărăţiei cerurilor, iar acelora nu s'a dat.

12. Că cela ce are, i se va dà lui şi îi va prisosì; iar cela ce n'are, şi ceeace are se va luà dela dânsul.

13. Pentru aceasta în pilde grăiesc lor, că văzând nu văd, şi auzind nu aud, nici înţeleg.

14. Şi se împlineşte întru dânşii prorocia lui Isaia, ce zice: cu auzul veţi auzì şi nu veţi înţelege, şi privind veţi privì şi nu veţi vedeà.

15. Că s'a îngroşat inima norodului acestuia, şi cu urechile greu au auzit, şi ochii lor şi-au închis, ca nu cumvà să vadă cu ochii şi cu urechile să audă şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă şi să'i vindec pre ei.

16. Iar ochii voştri fericiţi *sunt* că văd, şi urechile voastre că aud.

17. Că amin grăesc vouă: că mulţi proroci şi drepţi au dorit să vadă cele ce vedeţi voi şi n'au văzut, şi să audă cele ce auziţi şi n'au auzit.

18. Deci, voi ascultaţi pilda semănătorului:

19. Dela tot cela ce aude cuvântul împărăţiei şi nu'l înţelege, vine vicleanul şi răpeşte ceea ce este semănat în inima lui. Aceasta este cea semănată lângă cale.

20. Iar cea semănată pre pietriş, acesta este care aude cuvântul şi îndată cu bucurie îl primeşte,

21. Însă n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme, iar făcându-se necaz, sau goană pentru cuvânt, îndatăşi se sminteşte.

22. Iar cea semănată în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia şi înşelăciunea bogăţiei înneacă cuvântul şi neroditor se face.

23. Iar cea semănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul şi'l înţelege, care aduce roadă şi face: unul o sută, iar altul şasezeci, iar altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: asemănatu-sa împărăţia cerurilor, omului care a semănat sământă bună în ţarina sa.

25. Dar dormind oamenii, a venit vrăjmaşul lui şi a semănat zizanii între grâu şi s'a dus.

26. Iar dacă a crescut iarba şi a făcut roadă, atunci s'au arătat şi zizaniile.

27. Şi venind slugile stăpânului casei, i-au zis lui: Doamne, au n'ai semănat sământă bună în ţarina ta? Dar de unde are zizanii?

28. Iar el le-a zis lor: un om vrăjmaş a făcut aceasta. Iar slugile au zis lui: vreà-vei dar să mergem să le plivim.

29. Iar el au zis lor: ba, ca nu cumva plivind zizaniile să rupeţi şi grâul împreună cu dânsele.

30. Lăsaţi să crească amândouă împreună până la seceriş, şi atunci, la vremea secerişului voiu zice secerătorilor: pliviţi întâiu zizaniile şi le legaţi snopi, ca să le ardem pre dânsele, iar grâul îl adunaţi în jitniţa mea.

31. Altă pildă le-au pus lor înainte, zicând: asemenea este împărăţia cerurilor, grăunţului de muştar, pre care luându'l omul, l-a semănat în ţarina sa,

32. Care este mai mic decât toate seminţele, iar dacă creşte este mai mare decât toate buruenile, şi se face copac, în cât vin pasările cerului şi se sălăşluesc în ramurile lui.

33. Altă pildă au grăit lor: asemenea este împărăţia cerurilor, aluatului, pre care luându'l muierea l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate au grăit Iisus noroadelor, în pilde, şi fără de pilde nu grăià lor.

---

12. Matei 25, 29; Luc. 8, 18.
13. Luc 8, 10.
14. Is. 6, 9 sq. Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
16. Luc. 10, 23 sq.
18. Marcu 4, *14*; Luc. 8, 11 sq.
20. Is. 58. 2.

31. Marcu 4, 31; Luc. 13, 19.
33. Luc. 13, 21. *34.* Marcu 4, 33.

35. Ca să se plinească ceea ce s'a grăit prin prorocul ce zice: deschide-voiu în pilde gura mea, spunevoiu cele ascunse din începutul lumei.
36. Atunci lăsând Iisus noroadele au venit în casă.
37. Şi s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, zicând: spune nouă pilda zizaniilor din ţarină.
38. Iar el răspunzând, au zis lor: cela ce a semănat sământa cea bună, este Fiul Omului;
39. Iar ţarina este lumea; iar sământa cea bună, aceştia sunt fii împărăţiei; iar zizaniile sunt fii celui viclean;
40. Iar vrăjmaşul cel ce le-a semănat pre dânsele, este diavolul, iar secerişul este sfârşitul veacului; iar secerătorii sunt îngerii. Deci, cum se adună zizaniile şi se ard cu foc, aşà va fi la sfârşitul veacului acestuia.
41. Va trimite Fiul Omului pre îngerii săi şi vor adunà dintru împărăţia lui pre toate smintelele şi pre cei ce fac fărădelegea.
42. Şi'i vor aruncà pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plânsul şi scârşnirea dinţilor.
43. Atunci drepţii vor străluci ca soarele întru împărăţia Tatălui lor. Cela ce are urechi de auzit, audă.
44. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, cu comoara ascunsă în ţarină, pe care aflând-o omul, o a ascuns, şi de bucuria ei merge şi toate câte are le vinde şi cumpără ţarina aceea.
45. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, omului neguţător, ce caută mărgăritare bune.
46. Care aflând un mărgăritar de mult preţ, mergând a vândut toate câte aveà şi l-a cumpărat pre el.
47. Iarăşi, asemenea este împărăţia cerurilor, năvodului, care s'a aruncat în mare şi a adunat tot felul de peşti;
48. Pre care după ce s'a umplut, scoţându'l la margine şi şezând, au ales pre cei buni în vase, iar pre cei răi i-au lepădat afară.

35. Psalm 77, 2.
38. I Cor. 3, 9. *40.* Apoc. 14, 15.
41. Matei 25, 32.
42. Matei 8, 12 şi 22, 13. *43.* Dan. 12, 3.
44. Matei 16, 24; Filip. 3, 7.
46. Pild. 8, 10 sq.

49. Aşà va fi la sfârşitul veacului. Vor ieşì îngerii şi vor despărţì pre cei răi din mijlocul celor drepţi.
50. Şi'i vor aruncà pre ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor.
51. Grăit-au lor Iisus: înţeles-aţi acestea toate? Zis-au lui: aşa, Doamne.
52. Iar el le-au zis lor: pentru aceasta, tot cărturarul care se învaţă întru împărăţia cerurilor, asemenea este omului stăpân al casei, care scoate din vistieria sa noui şi vechi.
53. Şi au fost, dupăce au sfârşit Iisus pildele acestea, au trecut de acolo,
54. Şi venind la patria sa, îi învăţă pre dânşii în sinagoga lor, în cât se mirau ei şi ziceau: De unde îi este lui înţelepciunea aceasta şi puterile?
55. Au nu este acesta feciorul teslarului? Au nu se numeşte muma lui, Maria, şi fraţii lui: Iacov şi Iosì şi Simon şi Iuda?
56. Şi surorile lui, au nu sunt toate la noi? Deci, de unde sunt lui acestea toate?
57. Şi se sminteau întru dânsul. Iar Iisus au zis lor: nu este proroc necinstit, fără numai în patria sa şi în casa sa.
58. Şi n'au făcut acolo puteri multe, pentru necredinţa lor.

CAP. 14.

Tăierea Capului sf. Ioan de Irod. Minunea înmulţirei pâinilor. Iisus umblând pe mare.

Intr'acea vreme a auzit Irod, cel a patra parte stăpânitor, vestea despre Iisus.
2. Şi a zis slugilor sale: acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morţi şi pentru aceasta se fac puteri întru el.
3. Că Irod prinzând pre Ioan l-a legat pre el şi l-a pus în temniţă, pentru Irodiada, muierea lui Filip, fratelui său

49. Matei 25, 34; Marc. 13, 27.
53. Luc. 4. 16.
55. Marcu 6, 1; Ioan 6, 42; Luc. 4, 22.
57. Luc. 4, 24: Ioan 4, 44.
14. *1.* Marcu 6, 14; Luc. 9, 7.
3. Marcu 6, 17; Luc. 3. 19.

4. Că zicea Ioan lui: nu ţi se
cuvine ţie s'o aibi prea ea.
5. Şi vrând să'l omoare pre dân-
sul, se temea de norod, pentrucă,
ca pre un proroc îl avea pre el.
6. Iar prăznuindu-se ziua naşterei
lui Irod, a jucat fata Irodiadei în
mijloc şi a plăcut lui Irod.
7. Pentru aceea cu jurământ a
mărturisit ei să'i dea orice va cere.
8. Iar ea, îndemnată fiind de muma
sa, a zis: dă-mi aici în tipsie Ca-
pul lui Ioan Botezătorul.
9. Şi s'a întristat împăratul; dar
pentru jurământ şi pentru cei ce
şedeau împreună cu dânsul, a po-
runcit să i se dea.
10. Şi trimiţând a tăiat pre Ioan
în temniţă.
11. Şi s'a adus Capul lui în tip-
sie şi s'a dat fetei, şi l-a dus l-a
muma sa.
12. Şi venind ucenicii lui, au luat
trupul şi l-au îngropat pre el, şi
venind au vestit lui Iisus.
13. Şi auzind Iisus, s'au dus de
acolo cu corabia în loc pustiu,
deosebi; şi auzind noroadele, s'au
dus după dânsul pedeştri de prin
oraşe.
14. Şi ieşind Iisus, a văzut norod
mult, şi i s'au făcut milă de ei şi
au tămăduit pre bolnavii lor.
15. Iar făcându-se seară, au venit
la dânsul ucenicii lui, zicând: lo-
cul este pustiu şi vremea iată a
trecut; slobozeşte norodul ca să se
ducă prin sate să'şi cumpere bu-
cate loruşi.
16. Iar Iisus le-au zis lor: nu tre-
bue să meargă; daţi le voi să mă-
nânce.
17. Iar ei au zis lui: n'avem aici
fără numai cinci pâini şi doi peşti.
18. Şi el au zis: aduceţi-le pre ele
aici la mine.
19. Şi au poruncit norodului să
şează pre iarbă, şi luând cele cinci
pâini şi cei doi peşti, şi căutând la
cer, au binecuvântat, şi frângând au
dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii
noroadelor.
20. Şi au mâncat toţi şi s'au să-
turat, şi au luat rămăşiţele de sfă-
râmituri douăsprezece coşuri pline.
21. Iar cei ce mâncaseră erau băr-
baţi ca cinci mii, afară de muieri
şi de copii.
22. Şi îndată au silit Iisus pre u-
cenicii săi să intre în corabie şi să
meargă înaintea lui de ceea parte,
până ce va slobozi noroadele.
23. Şi slobozind noroadele, s'au
suit la munte să se roage deosebi.
Şi făcându-se seară, era acolo sin-
gur.
24. Iar corabia era în mijlocul
mărei, învăluindu-se de valuri, că
era vântul împrotivă.
26. Iar întru a patra streajă a nop-
ţei au mers la dânşii Iisus, umblând
pre mare.
26. Şi văzându-l pre el ucenicii
umblând pre mare, s'au spăimân-
tat, zicând că nălucă este şi de frică
au strigat.
27. Dar Iisus îndată au grăit lor
zicând: îndrăzniţi, eu sunt, nu vă
temeţi.
28. Iar Petru răspunzând, a zis:
Doamne, de eşti tu, porunceşte-mi
să vin la tine pre apă. Iar el i-au
zis: vino.
29. Şi pogorându-se Petru din co-
rabie, umbla pre apă ca să meargă
la Iisus.
30. Iar văzând vântul tare, s'a în-
fricoşat, şi începând a se afunda,
a strigat grăind: Doamne mântu-
eşte-mă.
31. Şi îndată Iisus tinzând mâna,
l-a apucat pre dânsul şi i-au zis lui:
puţin credinciosule, pentruce te-ai
îndoit?
32. Şi intrând ei în corabie, a stat
vântul.
33. Iar cei ce erau în corabie ve-
nind s'au închinat lui, zicând: cu
adevărat Fiul lui Dumnezeu eşti.
34. Şi trecând au venit în pămân-
tul Ghenisaretului.
35. Şi cunoscându-l pre el oame-
nii locului aceluia, au trimis în toată
laturea aceea şi au adus la dânsul
pre toţi bolnavii,
36. Şi-l rugau pre el ca numai să
se atingă de poalele veşmintelor lui;
şi câţi se atingeau se mântuiau.

---

4. Lev. 18, 16.
5. Matei 21, 25, 26.
6. Luc. 6, 20
12. Marcu 6, 29.
13. Marcu 6. 32 sq. Luc. 9, 10,
14. Marcu 6, 34 sq. Luc. 9, 12 sq. Ioan 6 1.
22. Marcu 6. 45; Ioan 6, 17.
26. Luc. 24, 37.
31. Matei 6, 30 şi 8, 26; Iac. 1, 6.
34. Marcu 6, 53 sq.
36. Matei 9, 21; Luc. 6, 19.

CAP. 15.

Obiceiuri omeneşti împrotiva poruncilor lui Dumnezeu. Vindecarea fiicei Hananiencei şi a altor bolnavi. Săturarea norodului în pustie.

Atunci au venit la Iisus Cărturarii şi Fariseii, cei din Ierusalim, zicând:

2. Pentruce ucenicii tăi calcă aşezământul bătrânilor? Că nu'şi spală mâinile lor când mănâncă pâine.

3. Iar el răspunzând le-au zis lor: pentruce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru aşezământul vostru?

4. Că Dumnezeu au poruncit zicând: cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta; şi: cela ce va grăi de rău pre tatăl său, sau pre muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceţi: cela ce ar zice tatălui-său sau mumei-sale: Daru este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine.

6. Şi să nu cinstească pre tatăl său, sau pre mumă-sa. Şi aţi stricat porunca lui Dumnezeu, pentru aşezământul vostru.

7. Făţarnicilor, bine a prorocit pentru voi Isaia zicând:

8. Se apropie de mine norodul acesta cu gura lui şi cu buzele mă cinsteşte, iar inima lor departe stă dela mine.

9. Şi în zadar mă cinsteşte învăţând învăţături, porunci omeneşti.

10. Şi chemând la sine pre noroade, le-au zis lor: auziţi şi înţelegeţi;

11. Nu ce intră în gură spurcă pre om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pre om.

12. Atunci apropiindu-se către dânsul ucenicii lui, i-au zis: cunoscut-ai că Fariseii auzind cuvântul, s'au scandalisit?

13. Iar el răspunzând au zis: tot sadul, pre care nu l-au sădit Tatăl meu cel ceresc, se va desrădăcinà.

14. Lăsaţi'i pre dânşii; povăţuitori orbi sunt ai orbilor; şi orb pre orb de va povăţuì, amăndoi în groapă vor cădeà.

15. Şi răspunzând Petru, a zis lui: spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus au zis lor: încă şi voi nepricepuţi sunteţi?

17. Dar nu înţelegeţi, că tot ce intră în gură merge în pântece şi iese pre afedron?

18. Iar cele ce ies din gură, din inimă ies, şi acelea spurcă pre om.

19. Că din inimă ies gânduri rele, ucideri, preacurvii, curvii, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sunt care spurcă pre om, iar cu mâini nespălate a mâncà, nu spurcă pre om.

21. Şi ieşind Iisus de acolo, s'au dus în părţile Tirului şi ale Sidonului.

22. Şi iată o muiere Hananiancă ieşind din hotarele acelea, strigà către dânsul, zicând: milueşte-mă Doamne, Fiul lui David; fiica mea rău se îndrăceşte.

23. Iar el nu i-au răspuns ei cuvânt. Şi apropiindu-se ucenicii lui, îl rugau pre el zicând: slobozeşte-o pre ea, că strigă în urma noastră.

24. Iar el răspunzând au zis: nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

25. Şi ea venind s'a închinat lui zicând: Doamne, ajută'mi!

26. Iar el răspunzând au zis: nu este bine a luà pâinea fiilor şi a o aruncà câinilor.

27. Iar ea a zis: adevărat, Doamne, că şi câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad din masa domnilor săi.

28. Atunci răspunzând Iisus, au zis ei: o! muiere, mare este credinţa ta; fie ţie precum voieşti. Şi s'a tămăduit fiica ei dintru acel ceas.

29. Şi trecând de acolo Iisus, au venit lângă marea Galileai şi suindu-se în munte, au şezut acolo.

30. Şi au venit la dânsul noroade multe, având cu sine şchiopi, orbi, muţi, ciungi şi alţii mulţi, şi i-au aruncat pre dânşii la picioarele lui Iisus, şi i-au tămăduit pre ei,

31. In cât se mirau noroadele vă-

---

15. 4. Eşire 20, 12 şi 21, 17; A doua Lege 5, 16; Marcu 7, 10; Efes. 6, 2.
7. Is. 29, 13; Marc. 7, 6
8. Ps. 77, 40; Is. 29, 13; Ierem. 12, 2.
9. Col. 2, 22. 10. Marc. 7. 14.
14. Luc. 6, 39; Rom. 2, 19.

19. Fac. 6, 5.
21. Marc. 7, 24.
23. Ps. 33, 6.
24. Mat. 10, 6; F. Ap. 13, 46.
26. Marc. 7, 27.
28. Mat. 8, 10, 13.
29. Marc. 7, 31.
30. Mat. 11, 5; Is. 35, 5; Luc. 7, 22.

zând pre muţi grăind, pre ciungi
sănătoşi, pre şchiopi umblând şi
pre orbi văzând; şi slăviau pre Dum-
nezeul lui Israil.
32. Iar Iisus chemând la sine pre
ucenicii săi, au zis: milă'mi este de
norodul acesta, că iată trei zile sunt
de când aşteaptă lângă mine, şi n'au
ce mâncà; şi a'i slobozi pre dânşii
flămânzi nu voiesc, ca nu cumvà
să slăbiască pre cale.
33. Şi au grăit lui ucenicii lui:
de unde nouă în pustie atâtea pâini,
în cât să se sature atâta norod?
34. Şi au zis lor Iisus: câte pâini
aveţi? Iar ei au zis: şapte şi puţini
peştişori.
35. Şi au poruncit norodului să
şează pre pământ.
36. Şi luând pre cele şapte pâini
şi peştii, mulţămind au frânt şi au
dat ucenicilor lui, iar ucenicii no-
rodului.
37. Şi au mâncat toţi şi s'au să-
turat, şi au luat rămăşiţele de sfă-
râmituri şapte coşniţe pline.
38. Iar cei ce mâncaseră erau ca
patru mii de bărbaţi, afară de muieri
şi de copii.
39. Şi slobozind noroadele, au in-
trat în corabie şi au trecut în ho-
tarele Magdalului.

CAP. 16.

Iudeii cer semn. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Lepădarea de sine şi luarea Crucii. Mustrarea lui Petru.

Şi apropiindu-se Fariseii şi Sadu-
cheii, ispitindu-l îl rugau pre dân-
sul ca să le arăte lor semn din cer.
2. Iar el răspunzând, au zis lor:
când se face seară ziceţi: senin va
fi, că se roşeşte cerul;
3. Şi dimineaţa ziceţi: astăzi va fi
furtună, că se roşeşte cerul posomo-
rît. Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi să
o socotiţi, iar semnele vremilor nu
puteţi?
4. Neamul viclean şi preacurvar
semn caută, şi semn nu se va dà
lui, fără numai semnul lui Ionà pro-
rocul. Şi lăsându-i pre dânşii, s'au
dus.
5. Şi mergând ucenicii lui de ceea
parte, uitaseră să ià pâine.
6. Iar Iisus le-au zis lor: căutaţi
şi vă păziţi de aluatul Fariseilor şi
al Saducheilor.
7. Iar ei cugetau întru sine, zi-
când: pâine n'am luat.
8. Iar Iisus cunoscând aceasta le-
au zis lor: ce cugetaţi întru voi, pu-
ţin credincioşilor, că n'aţi luat pâine?
9. Dar nu înţelegeţi, nici vă adu-
ceţi aminte de cele cinci pâini la
cele cinci mii, şi câte coşuri aţi
luat?
10. Nici de cele şapte pâini la
cele patru mii, şi câte coşniţe aţi
luat?
11. Cum nu înţelegeţi, că nu pen-
tru pâine am zis vouă să vă păziţi
de aluatul Fariseilor şi al Saduche-
ilor?
12. Atunci au înţeles că nu de a-
luatul pâinei au zis lor să se pă-
ziască, ci de învăţătura Fariseilor
şi a Saducheilor.
13. Iar venind Iisus în părţile Che-
sariei lui Filip, au întrebat pre u-
cenicii săi zicând: cine'mi zic oa-
menii că sunt eu, Fiul Omului?
14. Iar ei au zis: unii, Ioan Bo-
tezătorul; alţii Ilie; iar alţii Ieremia,
sau unul din proroci.
15. Zis-au lor Iisus: dar voi cine'mi
ziceţi că sunt?
16. Şi răspunzând Simon Petru,
a zis: tu eşti Hristosul, Fiul lui Dum-
nezeu celui viu.
17. Şi răspunzând Iisus, au zis lui:
fericit eşti Simone var-Ionà, că trup
şi sânge nu ţi-a descoperit ţie, ci
Tatăl meu cel din ceruri.
18. Şi eu zic ţie, că tu eşti Petru,
şi pre această piatră voiu zidì Bi-
serica mea, şi porţile iadului nu o
vor biruì pre dânsa.
19. Şi 'ţi voiu dà ţie cheile îm-
părăţiei cerurilor, şi ori ce vei legà
pre pământ, va fi legat în ceruri, şi
ori ce vei dezlegà pre pământ, va
fi dezlegat în ceruri.

---

32. Marc. 8, 1 sq.
36. Marcu 8, 6.
16. *1.* Marcu 8, 11; Ioan 6, 30.
2. Luc. 12, 54 sq.
4. Matei 12, 39; Luc. 11. 29; Ionà 2, 1.
6. Marcu 8, 15; Luc. 12, 1; I Cor. 5, 6; Galat. 5, 9.
8. Matei 6, 30.
9. Matei 14, 17; Ioan 6, 9.
10. Mat. 15, 34, 37.
12. Galat. 5, 9.
13. Marcu 8, 27; Luc. 9, 19 sq.
16. Marcu 8, 29; Ioan 1, 49 şi 6, 69.
17. I Cor. 2, 10; Galat. 1, 16.
18. Ioan 1, 42.
19. Mat. 18, 18; Is. 22, 22; Ioan 20, 23.

20. Atunci au poruncit ucenicilor săi ca să nu spue nimănui că el este Hristos.
21. De atunci au început Iisus a spune ucenicilor săi, că se cuvine lui a merge în Ierusalim, și multe a pătimì dela bătrâni și dela arhierei și dela cărturari, și a fi omorît, și a treia zi a învià.
22. Și luându'l pre el Petru, a început a'i stà lui împrotivă, zicând: milostiv fii ție Doamne; să nu fie ție aceasta.
23. Iar el întorcându-se, au zis lui Petru: mergi după mine, Satano! Sminteală îmi ești; că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.
24. Atunci Iisus au zis ucenicilor săi: ori cine voește să vie după mine, să se lepede de sine, și să'și ià crucea sa, și să'mi urmeze mie.
25. Că cine va vreà să'și mântuiască sufletul său, pierde'l-va pre el; iar cine își va pierde sufletul său pentru mine, aflà'l-va pre el.
26. Că ce folos este omului de ar dobândì lumea toată, iar sufletul său își va pierde? Sau ce va dà omul schimb pentru sufletul său?
27. Că va să vie Fiul Omului întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplătì fiecăruia după faptele lui.
28. Amin grăiesc vouă: sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gustà moarte până ce vor vedeà pre Fiul Omului venind întru împărăția sa.

CAP. 17.

Schimbarea la Față. Vindecarea lunatecului. Plata dajdiei.

Și după șase zile, au luat Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioan fratele lui și i-au suit pre dânșii într'un munte înalt deosebi.
2. Și s'au schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

21. Mat. 17, 22; Luca 9, 22.
24. Marcu 8, 34, sq. Luca 9, 23, sq.
25. Mat. 10, 39; Luca 17. 33; Ioan 12, 25.
26. Marc. 8, 36, Luc. 9, 25; Ps. 48, 8.
27. Fapt. 17, 31; Rom. 2, 6.
28. Mat. 24, 30; Marc. 9, 1 sq. Luc. 9, 27.
17. *1.* Marc. 9, 2 sq. Luc. 9, 28.
2. 2 Petru 1, 16, sq.

3. Și iată, s'au arătat lor Moisì și Ilie, împreună cu dânsul vorbind.
4. Și răspunzând Petru a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă a fi aici; de voești, să facem aici trei colibi: ție una și lui Moisì una și una lui Ilie.
5. Și încă grăind el, iată, nor luminos i-a umbrit pre ei, și iată glas din nor, zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pre acesta să ascultați.
6. Și auzind ucenicii, au căzut pre fețele sale și s'au spăimântat foarte.
7. Și apropiindu-se Iisus, s'au atins de dânșii și au zis: sculați-vă și nu vă temeți.
8. Și ridicându'și ochii lor, pre nimeni n'au văzut, fără numai pre Iisus singur.
9. Și pogorându-se ei din munte, le-au poruncit lor Iisus, zicând: nimănui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul Omului se va sculà din morți.
10. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: dar ce zic Cărturarii, că Ilie trebue să vie mai 'nainte?
11. Iar Iisus răspunzând, au zis lor: Ilie adecă va venì mai înainte și va așezà toate.
12. Iar grăiesc vouă, că Ilie a și venit, și nu l-au cunoscut pre dânsul, ci au făcut lui câte au voit; așà și Fiul Omului va să pătimească dela dânșii.
13. Atunci au înțeles ucenicii că pentru Ioan Botezătorul le-au zis lor.
14. Și venind ei la norod, s'a apropiat către dânsul un om, îngenunchind înaintea lui și zicând:
15. Doamne, miluește pre fiul meu, că este lunatec și rău pătimește; că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.
16. Și l-am adus pre dânsul la ucenicii tăi, și n'au putut să'l vindece pre el.
17. Iar Iisus răspunzând, au zis: o neam necredincios și îndărătnic! Până când voiu fi cu voi? Până când voiu suferì pre voi? Aduceți'l pre el aici la mine.
18. Și l-au certat pre el Iisus, și a ieșit dracul dintr'însul, și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

3. Luc. 9, 31. *5.* Matei 3, 17.
7. Dan 8, 18. *9.* Mat. 16, 20.
10. Matei 11, 14; Mal. 4, 5.
14. Marc. 9, 17; Luc. 9, 38.

19. Atunci apropiindu-se ucenicii către Iisus deosebi, au zis: pentru ce noi n'am putut să'l scoatem pre el?
20. Iar Iisus au zis lor: pentru necredința voastră; că amin grăiesc vouă; de veți aveà credință cât grăunțul de muștar, veți zice muntelui acestuia, mută-te de aici acolo, și se va mutà. și nimic nu va fi vouă cu nepuțință.
21. Că acest neam nu iese, fără numai cu rugăciune și cu post.
22. Și întorcându-se ei în Galileea, le-au zis lor Iisus: va să se deà Fiul Omului în mâinile oamenilor,
23. Și'l vor omorî pre el, și a treia zi va învià. Și s'au întristat ei foarte.
24. Și venind ei în Capernaum, s'au apropiat cei ce luau dajdie de Petru, și au zis: Invățătorul vostru nu dă dajdie? Zis-a: adevărat.
25. Și când a intrat în casă, au apucat Iisus mai înainte de el, zicând: ce ți se pare, Simone? împărații pământului dela cine iau dăjdii sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?
26. Grăit-a Petru lui: dela cei streini. Zis-au Iisus lui: iată dar că fiii sunt scutiți.
27. Dar ca să nu'i sminttim pre dânșii, mergând la mare, aruncă undița, și peștele care vei prinde întâiu, ia'l și deschizând gura lui, vei aflà un statir; acela luându'l, dă'l lor pentru mine și pentru tine.

CAP. 18.

Intrebări despre întâietate. Pentru scandal. Puterea de a legà și a dezlegà. Certarea greșalei fratelui. Iertarea greșalelor.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii către Iisus, grăind: oare cine este mai mare întru împărăția cerurilor?
2. Și chemând Iisus un prunc, l-au pus pre el în mijlocul lor,
3. Și au zis: amin grăesc vouă: de nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intrà întru împărăția cerurilor?
4. Că cine se va smerì pre sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.
5. Și cine va primì pre un prunc ca acesta întru numele meu, pre mine mă primește.
6. Iar cine va sminti pre unul dintr'aceşti mici, cari cred întru mine, mai de folos i-ar fi lui ca să'și spânzure o piatră de moară la grumazul lui și să se înnece întru adâncul mărei.
7. Vai lumei de sminteale! Că nevoe este să vie sminteleie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!
8. Iar de te smintește pre tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pre ele și le leapădă dela tine; mai bine îți este ție să intri în vieață șchiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare având, să fii aruncat în focul cel veșnic.
9. Și ochiul tău de te smintește pre tine, scoate'l pre el și'l aruncă dela tine; mai bine este ție cu un ochiu să intri în vieață, decât amândoi ochii având, să fii aruncat în gheena focului.
10. Căutați să nu defăimați pre vre unul dintr'aceşti mai mici; că zic vouă: că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu, care este în ceruri.
11. Că au venit Fiul Omului să mântuiască pre cel pierdut.
12. Ce vi se pare vouă? De va aveà un om o sută de oi și se va rătăcì una dintr'însele, au nu lasă pre cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând caută pre cea rătăcită?
13. Și de i se va întâmplà s'o găsească pre ea, amin grăesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci și nouă, ce nu s'au rătăcit.
14. Așà nu este voea înaintea Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul dintr'aceşti mici.
15. Și de'ți va greșì ție fratele tău, mergi și'l mustră pre dânsul între tine și între el singur; deci,

20. Matei 21, 21; Marcu 11, 23; Luc. 17, 6. *22.* Matei 20, 18; Marc. 9, 31; Luc. 9, 22, 44 și 18, 31. *24.* Eșire 30, 13. *27.* Lucà 23, 2.
18. *1.* Marcu 9, 34; Lucà 9, 46, sq. *3.* Mat. 19, 14; Marcu 10, 15; 1 Cor. 14, 20.

4. 1 Petr. 5, 6. *5.* Mat. 10, 40. *6.* Marc. 9, 42; Lucà 17, 2; Rom. 14, 13. *8.* Mat. 5, 30; Marc 9, 43. *11.* Mat. 9, 13; Lucà 19, 10; 1 Tim. 1, 15. *12.* Lucà 15, 4; Ier. 50, 6; Iez. 34, 11, sq. *15.* Lev. 19, 17; Lucà 17, 3.

de te va ascultà, ai dobândit pre
fratele tău.
16. Iar de nu te va asculta, mai
ià împreună cu tine încă pre unul
sau doi, ca prin gura a două sau
a trei mărturii să steà tot graiul.
17. Iar de nu'i va asculta pre ei,
spune-l soborului; şi de nu va a-
sculta nici de sobor, să'ţi fie ţie ca
un păgân şi vameş.
18. Amin grăesc vouă: ori câte
veţi legà pre pământ, vor fi legate
în cer; şi ori câte veţi dezlegà pre
pământ, vor fi dezlegate în cer.
19. Iarăşi amin grăesc vouă, că
dacă doi din voi se vor unì pre pă-
mânt pentru tot lucrul ce vor cere,
va fi lor dela Tatăl meu, carele este
în ceruri.
20. Că unde sunt doi sau trei a-
dunaţi întru numele meu, acolo sunt
şi eu în mijlocul lor.
21. Atunci apropiindu-se către
dânsul Petru, a zis: Doamne, de
câte ori va greşì mie fratele meu
şi voiu iertà lui? Au doară până de
şapte ori?
22. Grăit-au Iisus lui: nu'ţi zic ţie:
până de şapte ori, ci: până de şap-
tezeci de ori câte şapte.
23 Pentru aceasta asemănatu-s'a
împărăţia cerurilor, omului împărat,
care a vrut să ià seama slugilor
sale.
24. Şi începând el a luà seamă,
au adus la dânsul pre un datornic
cu zece mii de talanţi.
25. Dar neavând el să'i plătească,
a poruncit domnul lui să'l vânză
pre el şi pre muierea lui şi pre
copii şi toate câte aveà, şi să plă-
tească.
26. Deci căzând sluga aceea, se
închinà lui, zicând: doamne, mai
îngădueşte-mă pre mine, şi'ţi voiu
plăti ţie tot.
27. Şi milostivindu-se domnul
slugei aceleia, l-a slobozit pre dân-
sul, şi i-a iertat lui şi datoria.
28. Iar ieşind sluga aceea, a aflat
pre unul din soţiile sale, care erà
dator lui o sută de dinari, şi apu-
cându'l pre el îl sugrumà, zicând:
plăteşte'mi ce'mi eşti dator.
29. Deci, căzând soţia aceea la
picioarele lui, îl rugà pre dânsul,
zicând: mai îngădueşte-mă pre mine
şi'ţi voiu plăti.
30. Iar el n'a vrut, ci ducându'l
l-a băgat în temniţă până când va
plăti datoria.
31. Iar soţiile lui văzând cele ce
s'au făcut, s'au întristat foarte, şi
venind au spus domnului lor toate
cele ce s'au făcut.
32. Atunci chemându'l pre el dom-
nul lui i-a zis lui: slugă vicleană,
toată datoria aceea ţi-am iertat ţie,
pentrucă m'ai rugat;
33. Dar ţie nu ţi se cădeà să'ţi
fie milă de soţia ta, precum şi mie
mi-a fost milă de tine?
34. Şi mâniindu-se domnul lui,
l-a dat pre el muncitorilor, până ce
va plăti toată datoria lui.
35. Aşà şi Tatăl meu cel ceresc
va face vouă, de nu veţi iertà fie-
care fratelui său, din inimile voastre,
greşalele lor.

CAP. 19.

Despărţirea căsătoriei. Binecuvântarea pruncilor. Primejdiile avuţiei. Vieaţa de veci ca răsplătire următorilor lui Hristos.

Şi a fost când au sfârşit Iisus cu-
vintele acestea, au trecut din Ga-
lileea şi au venit în hotarele Iudeei,
de ceea parte de Iordan.
2. Şi au mers după dânsul no-
roade multe şi i-au vindecat pre ei
acolo.
3 Şi au venit la dânsul Fariseii,
ispitindu'l pre el şi zicând lui: oare
se cade omului să'şi lase muierea
sa pentru fiece pricină?
4. Iar el răspunzând au zis lor:
dar n'aţi cetit, că cela ce au făcut
dintâiu, bărbat şi muiere i-au făcut
pre ei?
5. Şi au zis: pentru aceasta va
lăsà omul pre tatăl său şi pre muma
sa şi se va lipì de muierea sa şi
vor fi amândoi un trup;
6. Pentru aceea nu mai sunt doi,
ci un trup. Deci, ce au împreunat
Dumnezeu, omul să nu despartă.
7. Zis-au lui: dar cum Moisì a

---

16. A doua Lege 19, 15; Iac. 5, 19; Evr. 10, 28; Ioan 8, 17; 2 Cor. 13, 1.
17. Rom. 16, 17.
18. Mat. 16, 19; Ioan 20, 23.
21. Luc. 17, 3 sq.

33. Iac. 2, 13. *34.* Mat. 5, 26.
19. *1.* Marc. 10, 1 sq. *4.* Fac. 1, 27.
5. Fac. 2, 24; I Cor. 6, 16; Efes. 5, 31.
6. I Cor. 7, 10.
7. Mat. 5, 31; A doua Leg. 24, 1.

poruncit să i se deà carte de despărţire şi s'o lase pre ea?
8. Zis-au lor: Moisì după învârtoşarea inimei voastre a dat voie să vă lăsaţi muierile voastre; dar din început n'a fost aşà.
9. Iar eu grăesc vouă: oricine îşi va lăsà muierea sa, afară de cuvânt de curvie, şi va luà alta, preacurveşte; şi cela ce va luà pre cea lăsată, preacurveşte.
10. Zis-au lui ucenicii lui: dacă aşà este pricina omului cu muierea, nu este de folos a se însurà.
11. Iar el au zis lor: nu toţi cuprind cuvântul acesta, ci celor ce s'a dat.
12. Că sunt fameni, carii din pântecele maicei lor s'au născut aşà; şi sunt fameni, carii s'au scopit de oameni; şi sunt fameni, carii singuri s'au scopit pre sine pentru împărăţia cerurilor. Cela ce poate cuprinde, să cuprindă.
13. Atunci s'au adus la dânsul prunci, ca să pue mâinile preste ei, şi să se roage; iar ucenicii i-au certat pre ei.
14. Dar Iisus au zis lor: Lăsaţi pruncii şi nu'i opriţi pre ei a venì la mine, că a unora ca acestora este împărăţia cerurilor.
15. Şi punându'şi preste ei mâinile, s'au dus de acolo.
16. Şi iată, un tânăr venind la el, a zis lui: Învăţătorule bune, ce bine voiu face ca să am vieaţa de veci?
17. Iar el au zis lui: ce'mi zici bun? Nimenea nu *este* bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voeşti să intri în vieaţă, păzeşte poruncile.
18. Zis-a lui: care? Iar Iisus au zis: să nu ucizi, să nu preacurveşti, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă;
19. Cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta, şi să iubeşti pre vecinul tău ca însuţi pre tine.
20. Zis-a lui tânărul: toate acestea le-am păzit din tinereţele mele; ce încă îmi lipseşte?
21. Zis-au Iisus lui: de voeşti să fii desăvârşit, mergi, vindeţi averile tale şi le dă săracilor, şi vei aveà comoară în cer, şi vino, urmează mie.
22. Iar tânărul auzind cuvântul, s'a dus întristat, că aveà avuţii multe.
23. Şi Iisus au ziz ucenicilor săi: amin grăesc vouă, că, cu anevoe va intrà bogatul întru împărăţia cerurilor.
24. Şi iarăşi grăesc vouă: mai lesne este a trece cămila prin urechea acului, decât bogatul a intrà întru împărăţia lui Dumnezeu.
25. Iar ucenicii lui auzind, s'au îngrozit foarte, zicând: dar cine poate să se mântuiască?
26. Iar Iisus căutând, au zis lor: la oameni aceasta este cu neputinţă, iar la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.
27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: iată, noi am lăsat toate şi am urmat ţie; oare ce va fi nouă?
28. Iar Iisus au zis lor: amin grăesc vouă, că voi cei ce aţi urmat mie, întru a doua naştere, când va şedeà Fiul Omului pre scaunul slavei sale, veţi şedeà şi voi pre douăsprezece scaune, judecând pre cele douăsprezece seminţii ale lui Israil.
29. Şi tot cel ce a lăsat case, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau muiere, sau feciori, sau holde pentru numele meu, însutit va luà, şi vieaţă veşnică va moşteni.
30. Şi mulţi dintâiu vor fi pre urmă, şi de pre urmă întâiu.

CAP. 20.

Pilda despre lucrătorii viei. Iisus vesteşte patimile sale. Fiii lui Zevedei iubitori de slavă. Vindecarea a doi orbi.

Că asemenea este împărăţia cerului, omului stăpân al casei, care a ieşit dis de dimineaţă să tocmească lucrători la via sa.
2. Şi tocmindu-se cu lucrătorii câte un dinar pe zi, i-a trimis pre ei în via sa.
3. Şi ieşind la al treilea ceas, a

9. Mat. 5, 32. Marc. 10, 11.
11. I Cor. 7, 7, 17. *13.* Marc. 10, 13.
14. Mat. 18, 2, sq.
16. Marcu 10, 17; Lucà 18, 18.
17. Lucà 10, 25, sq. *19.* Mat. 15, 4.
21. Mat. 6, 20; Lucà 16, 9.
22. Psalm 61, 10. *23.* Marcu 10, 23; Lucà 18, 24, sq. Lucà 1, 37.
27. Marcu 10, 28; Lucà 18, 28.
28. Lucà 22, 30.
30. Mat. 20, 16 şi 22, 14; Marcu 10, 31; Lucà 13, 30.
20. *1.* Mat. 21, 33.

văzut pre alţii stând în târg fără de
lucru,
4. Şi a zis şi acelora: mergeţi şi
voi în vie, şi ce va fi cu dreptul,
voiu dà vouă; iar ei au mers.
5. Iarăşi ieşind întru al şaselea
şi întru al nouălea ceas, a făcut a-
semenea.
6. Iar întru al unsprezecelea ceas
ieşind, aflat-a pre alţii stând fără
de lucru, şi a zis lor: ce aţi stat
aici toată ziua fără de lucru?
7. Zis-au lui, că nimenea pre noi
nu ne-a tocmit. Zis-a lor: mergeţi
şi voi în via mea, şi ce va fi cu
dreptul veţi luà.
8 Iar dacă s'a făcut seară, a zis
domnul viei către ispravnicul său:
chiamă pre lucrători şi le dă lor
plata, începând dela cei de pre urmă
până la cei dintâiu.
9. Deci venind cei dela al unspre-
zecelea ceas, au luat câte un dinar.
10. Iar venind cei dintâiu, soco-
teau că vor luà mai mult, şi au
luat şi ei câte un dinar.
11. Iar după ce au luat, răpştiau
împrotiva stăpânului casei, zicând:
12. Aceşti de pre urmă un ceas
au lucrat, şi i-ai făcut pre dânşii
întocmai cu noi, cari am purtat gre-
utatea zilei şi zăduful.
13. Iar el răspunzând, a zis unuia
dintr'înşii: prietene, nu'ţi fac ţie
strâmbătate; au nu un dinar te-ai
tocmit cu mine.
14. Ia'ţi al tău şi mergi; voesc
şi acestuia de pre urmă să'i dau
ca şi ţie.
15. Au doară nu mi se cade să
fac eu ce voiu vreà cu ale mele?
Au este ochiul tău viclean, pentrucă
eu sunt bun?
16. Aşà vor fi cei de pre urmă
întâiu, şi cei dintâiu pre urmă, că
mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.
17. Şi suindu-se Iisus în Ierusa-
lim, au luat pre cei doisprezece uce-
nici, deosebi, pre cale, şi le-au zis lor.
18. Iată, ne suim în Ierusalim şi
Fiul Omului se va dà arhiereilor şi
Cărturarilor, şi'l vor judecà pre el
spre moarte.
19. Şi'l vor dà pre el neamurilor
ca să'l batjocorească, şi să'l bată,
şi să'l răstigniască, şi a treia zi
va învià.

15. Rom 9, 21.
16. Mat. 19, 30; Marc. 10, 31; Luc. 13, 30.
18. Mat. 17, 22. *19*. Luc. 18, 32.

20. Atunci s'a apropiat către dân-
sul muma fiilor lui Zevedei, îm-
preună cu fiii săi, închinându-se şi
cerând oarece dela dânsul.
21. Iar el au zis ei: ce voeşti?
Zis-a lui: zi ca să şează aceşti doi
fii ai mei, unul deadreapta ta şi
altul deastânga ta, întru împărăţia ta.
22. Iar Iisus răspunzând, au zis:
nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi pa-
harul, care voiu să'l beau eu, şi cu
botezul cu care eu mă botez să vă
botezaţi? Zis-au lui: putem.
23. Şi au grăit lor: paharul meu
cu adevărat veţi beà, şi cu botezul
cu care eu mă botez, vă veţi bo-
tezà; dar a şedeà deadreapta mea
şi deastânga mea, nu este al meu
a dà, ci celor ce s'au gătit dela Ta-
tăl meu.
24, Şi auzind cei zece, s'au mâ-
niat pentru cei doi fraţi.
25. Iar Iisus chemându'i pre dân-
şii, au zis: ştiţi că domnii păgânilor
îi domnesc pre ei şi cei mari îi stă-
pânesc pre dânşii.
26. Iar între voi nu va fi aşà; ci,
care dintre voi va vreà să fie mai
mare, să fie vouă slugă.
27. Şi care dintre voi va vreà să
fie întâiu, să fie vouă slugă;
28. Precum şi Fiul Omului n'au
venit să'i slujiască lui, ci să slu-
jiască şi să'şi deà sufletul său răs-
cumpărare pentru mulţi.
29. Şi ieşind ei din Ierihon, a
mers după dânsul norod mult.
30. Şi iată, doi orbi şezând lângă
cale, auzind că Iisus trece, au stri-
gat, grăind: milueşte-ne pre noi,
Doamne, Fiul lui David.
31. Iar norodul i-au certat pre
dânşii ca să tacă, dar ei mai tare
strigau, grăind: milueşte-ne pre noi,
Doamne, Fiul lui David.
32. Şi stând Iisus, i-au strigat pre
dânşii şi le-au zis: ce voiţi să vă
fac vouă?
33, Zis-au lui: Doamne, să se
deschiză ochii noştri.
34. Şi făcându'i-se milă lui Iisus,
s'au atins de ochii lor, şi îndată au
văzut cu ochii lor, şi au mers după
dânsul.

20. Marc. 10, 35. *22*. Ioan 18. 11.
24. Marc. 10, 41.
28. Ioan 13, 4; Filip. 2, 7.
30. Mat. 2, 7; Marc. 10, 46; Luc. 18, 35.
33. Ecles. 11, 7.

CAP. 21.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungarea vânzătorilor din biserică. Smochinul cel uscat. Botezul lui Ioan. Pilda despre cei doi fii trimişi în vie. Lucrătorii cei răi.

Şi când s'au apropiat de Ierusalim,
1 şi au venit în Vithfaghi, la muntele Maslinilor, atunci Iisus au trimis doi ucenici,
2. Zicându-le lor: mergeţi în satul care este înaintea voastră, şi numai decât veţi găsì o asină legată, şi mânz cu dânsa; deslegându-o, aduceţi-o la mine.
3. Şi de va zice vouă cinevà cevà, veţi zice, că acestea Domnului trebuesc, şi numai decât le va trimite pre ele.
4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceeace s'a zis prin prorocul ce zice:
5. Ziceţi fetei Sionului: iată, Împăratul tău vine la tine blând şi şezând pre asină şi pre mânz, fiul celei de supt jug.
6. Şi mergând ucenicii, au făcut precum le-au poruncit lor Iisus.
7. Au adus asina şi mânzul, şi au pus deasupra lor veşmintele sale, şi au şezut pre dânsele.
8. Iar cei mai mulţi din norod aşterneau veşmintele lor pre cale, şi alţii tăiau stâlpări din copaci şi le aşterneau pre cale.
9. Iar noroadele cele ce mergeau înainte şi cele ce veneau pre urmă, strigau, zicând: osanà Fiului lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osanà întru cei de sus!
10. Şi intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: cine este acesta?
11. Iar noroadele ziceau: acesta este Iisus, prorocul cel din Nazaretul Galileei.
12. Şi au intrat Iisus în biserica lui Dumnezeu şi au scos pre toţi cei ce vindeau şi cumpărau în biserică, şi mesele schimbătorilor de bani le-au răsturnat, şi scaunele celor ce vindeau porumbei,
13. Şi au zis lor: scris este: casa mea, casă de rugăciune se va chemà; iar voi o aţi făcut pre dânsa peşteră, tâlharilor.
14. Şi au venit la dânsul în biserică, orbi şi şchiopi, şi i-au vindecat pre ei.
15. Iar văzând Arhiereii şi Cărturarii minunile care au făcut, şi pruncii strigând în biserică şi zicând: Osanà Fiului lui David! S'au mâniat.
16 Şi i-au zis lui: auzi ce zic aceştia? Iar Iisus au zis lor: adevărat; au niciodată n'aţi cetit, că din gura pruncilor şi a celor ce sug ai săvârşit laudă?
17. Şi lăsându'i pre ei, au ieşit afară din cetate, la Vitania, şi s'au sălăşluit acolo.
18. Iar a doua zi întorcându-se în cetate, au flămânzit.
19. Şi văzând un smochin lângă cale, au venit la dânsul, şi n'au aflat nimic într'însul, fără numai frunze, şi au zis lui: de acum să nu se mai facă din tine rod în veci. Şi îndată s'a uscat smochinul.
20. Şi văzând ucenicii s'au minunat, zicând: cum îndatăş s'a uscat smochinul!
21. Şi răspunzând Iisus, au zis lor: amin zic vouă: de veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoì, nu numai cea a smochinului veţi face, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: ridică-te şi te aruncă în mare, va fi;
22. Şi toate, ori câte veţi cere întru rugăciune, crezând, veţi luà.
23. Şi venind el în biserică, au mers la dânsul când învăţà, arhiereii şi bătrânii norodului, zicând: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat ţie puterea aceasta?
24. Şi răspunzând Iisus, au zis lor: întrebà-voiu şi eu pre voi un cuvânt, pre care, de mi'l veţi spune mie, şi eu voiu spune vouă cu ce putere fac acestea.
25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: de vom zice: din cer, va zice nouă: dar pentru ce n'aţi crezut lui?
26. Iar de vom zice: dela oameni,

---

21. *1.* Marc. 11, 1; Luc. 19, 29; Ioan 12, 12 sq. *5.* Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psal. 23, 8. *7.* 4 Imp. 9, 13. *9.* Ps. 117, 24, 25. *11.* Ioan 1, 45. *13.* Marcu 11, 15; Lucà 19, 45, sq. Ioan 2, 13, 17; Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

14. Is. 35, 6. *16.* Ps. 8, 3. *18.* Marcu 11, 12. *19.* Lucà 13, 6, 7. *22.* Marcu 11, 24; Ioan 14, 13. *23.* Marcu 11, 27; Lucà 20, 1, sq. *26.* Mat. 14, 5.

ne temem de norod, că toți au pre
Ioan ca pre un proroc.
27. Și răspunzând lui Iisus, au
zis: nu știm. Zis-au lor și el: nici
eu nu voiu spune vouă cu ce pu-
tere fac acestea.
28. Dar ce vi se pare vouă? Un
om aveà doi feciori, și mergând la
cel dintâiu, i-a zis: fiule, mergi a-
stăzi de lucrează în via mea.
29. Iar el răspunzând, a zis: nu
voiu; iar mai pre urmă căindu-se,
a mers.
30. Și mergând la celalt, a zis
așijderea. Iar el răspunzând, a zis.
Eu doamne, voiu merge, și n'a mers.
31. Care dintr'acești doi a făcut
voea tatălui său? Zis-au lui: cel
dintâiu. Zis-au lor Iisus: amin zic
vouă, că vameșii și curvele merg
mai înainte de voi întru împărăția
lui Dumnezeu.
32. Că a venit la voi Ioan, în ca-
lea dreptăței, și n'ați crezut lui; iar
vameșii și curvele au crezut lui, dar
voi văzând nu v'ați căit după aceea,
ca să credeți lui.
33. Ascultați altă pildă: un om
erà stăpân al casei, care a sădit vie
și o a îngrădit împrejur cu gard,
și a săpat într'însa teasc, și a zi-
dit turn, și o a dat lucrătorilor, și
s'a dus departe,
34. Iar când s'a apropiat vremea
roadelor, a trimis pre slugile sale
la lucrători, ca să ià rodurile ei.
35. Dar lucrătorii prinzând pre
slugile lui, pre unul l-au bătut, iar
pre altul l-au omorît, iar pre altul
cu pietre l-au ucis.
36. Iarăș a trimis și pre alte slugi
mai multe decât cele dintâiu și le-a
făcut și acelora așijderea.
37. Iar mai pre urmă a trimis la
ei pre fiul său, zicând: se vor ru-
șinà de fiul meu.
38. Insă lucrătorii văzând pre fi-
ul, au zis întru sine: acesta este
moștenitorul; veniți să'l omorîm pre
el și să stăpânim moștenirea lui.
39. Și prinzându'l pre el, l-au scos
afară din vie și l-au omorît.
40. Deci, când va venì domnul
viei, ce va face lucrătorilor acelora?
41. Zis-au lui: pre cei răi, cu rău
îi va pierde și via o va dà altor lu-
crători, carii vor dà lui rodurile la
vremea lor.
42. Zis-au lor Iisus; au nici odi-
nioară n'ați cetit în Scripturi: pia-
tra pre care nu o au băgat în sea-
mă ziditorii, aceasta s'a făcut în
capul unghiului, dela Domnul s'a
făcut aceasta, și este minunată în-
tru ochii noștri?
43. Pentru aceea zic vouă, că se
va luà dela voi împărăția lui Dum-
nezeu, și se va dà neamului care
va face rodurile ei.
44. Și cel ce va cădeà preste pia-
tra aceasta, se va sfărâmà; iar pre-
ste care va cădeà ea, îl va spul-
berà.
45. Și auzind Arhiereii și Fariseii
pildele lui, au cunoscut că pentru
dânșii grăiește;
46. Și căutând să'l prinză pre el,
s'au temut de norod, de vreme ce
ca pre un proroc îl aveà pre el.

CAP. 22.

Chemarea la nuntă. Intrebarea despre dajdie. Saducheii și învierea morților. Intrebarea legiuitorului pentru porunca cea mai mare din lege. Iisus întreabă pre cărturari: al cui fiu este Hristos.

Și răspunzând Iisus, iarăși au grăit
lor în pilde, zicând:
2. Asemănatu-s'a împărăția ceru-
lui, omului împărat, care a făcut
nuntă fiului său.
3. Și a trimis pre slugile sale să
cheme pre cei chemați la nuntă, dar
nu vreau să vie.
4. Iarăși a mai trimis pre alte
slugi, zicând: ziceți celor chemați:
iată că am gătit prânzul meu; juncii
mei și cele hrănite *ale mele s'au* jun-
ghiat și toate *sunt* gata; veniți la
nuntă.
5. Dar ei nebăgând în seamă, s'au
dus: unul la holda sa, altul la ne-
guțătoria sa;
6. Iar ceilalți prinzând pre slugile
lui, i-au pedepsit și i-au omorît pre ei.
7. Și auzind împăratul acela, s'a
mâniat; și trimițând oștile sale, a
pierdut pre ucigașii aceia și ceta-
tea lor o a ars.
8. Atunci a zis slugilor sale: iată

30. Iezech. 33, 31. *31.* Lucà 3, 12, 13.
32. Marcu 12, 1, sq; Lucà 20, 9; Is. 5, 1.
35. Fapt. 7, 52. *38.* Mat. 26, 3, 4.

42. Psalm 117, 21 sq. Is. 8, 14 și 28, 16;
Fapt. 4, 11; Rom. 9, 33; 1, Petr. 2, 6.
46. Lucà 7, 16.
22. *2* Lucà 14, 16 sq.

nunta este gata, dar cei chemaţi
n'au fost vrednici.
9. Deci mergeţi la răspântiile că-
ilor, şi pre câţi veţi aflà, chemaţi'i
la nuntă.
10. Şi ieşind slugile acelea la ră-
spântii, au adunat pre toţi câţi au
aflat şi buni şi răi; şi s'a umplut
nunta de cei ce şedeau.
11. Iar împăratul intrând să vază
pre cei ce şedeau, văzut-a acolo
pre un om, care nu erà îmbrăcat în
haină de nuntă.
12. Şi i-a zis lui: prietene, cum
ai intrat aici neavând haină de nun-
tă? Iar el tăceà.
13. Atunci împăratul a zis slugi-
lor: legându'i lui mâinile şi picioa-
rele, luaţi'l pre dânsul, şi'l aruncaţi
întru întunerecul cel mai dinafară;
acolo va fi plângerea şi scârşnirea
dinţilor;
14. Că mulţi sunt chemaţi, dar
puţini aleşi.
15 Atunci mergând Fariseii, sfat
au făcut ca să'l prinză pre el în
cuvânt.
16. Şi au trimis pre ucenicii lor
împreună cu Irodianii, zicând: În-
văţătorule, ştim că adevărat eşti, şi
calea lui Dumnezeu întru adevăr
înveţi, şi nu'ţi este ţie grije de ni-
menea, că nu cauţi în faţa oame-
nilor.
17. Deci spune nouă: ce ţi se pare
ţie? Se cade a dà dajdie Chesaru-
lui, sau nu?
18. Iar Iisus cunoscând vicleşu-
gul lor, au zis: ce mă ispitiţi, fă-
ţarnicilor? Arătaţi'mi mie banul da-
jdiei.
19. Iar ei au adus lui un dinar.
20. Şi au zis lor: al cui este chi-
pul acesta şi scriptura cea de pre
el?
21. Zis-au lui: ale Chesarului. A-
tunci au zis lor: daţi dar înapoi pre
cele ce sunt ale Chesarului, Chesa-
rului, şi pre cele ce sunt ale lui
Dumnezeu, lui Dumnezeu.
22. Şi auzind s'au mirat, şi lă-
sându'l pre el s'au dus.
23. Intr'aceea zi au venit la dân-
sul Saducheii, cari zic, că nu este
înviere, şi l-au întrebat pre el, zi-
când:

13. Lucà 20, 20.
14. Matei 19, 30; 20, 16; Marcu 10, 31.
15. Marcu 12, 13. *18.* Psalm 40, 7.
23. Marcu 12, 18; Lucà 20, 27.

24. Învăţătorule, Moisì a zis: de
va murì cinevà neavând feciori, să
ià fratele lui pre muierea lui şi să
ridice sămânţa fratelui său.
25. Deci erau la noi şapte fraţi,
şi cel dintâiu însurându-se a mu-
rit, şi neavând sămânţă, a lăsat pre
muierea sa fratelui său.
26. Aşijderea şi al doilea şi al
treilea, până la al şaptelea.
27. Iar mai pre urmă de toţi a
murit şi muierea.
28. Deci la înviere, a căruia din-
tr'acei şapte va fi muiere? Că toţi
o au avut pre ea.
29. Iar Iisus răspunzând, au zis
lor: vă rătăciţi, neştiind Scripturile,
nici puterea lui Dumnezeu;
30. Că la înviere nici se însoară
nici se mărită, ci ca îngerii lui Dum-
nezeu în cer sunt.
31. Iar pentru învierea morţilor,
au n'aţi cetit ceea ce s'a zis vouă
dela Dumnezeu, grăind:
32. Eu sunt Dumnezeul lui Avra-
am şi Dumnezeul lui Isaac şi Dum-
nezeul lui Iacov? Nu este Dumne-
zeu, Dumnezeu al morţilor, ci al vi-
ilor.
33. Şi auzind noroadele, se mirau
de învăţătura lui.
34. Iar Fariseii auzind că au astu-
pat gurile Saducheilor, s'au adunat
împreună.
35. Şi l-a întrebat pre el unul
din ei, învăţător de lege, ispitindu'l
pre el şi zicând:
36. Învăţătorule, care poruncă *este*
mai mare în lege?
37. Iar Iisus au zis lui: să iubeşti
pre Domnul Dumnezeul tău cu toată
inima ta şi cu tot sufletul tău şi cu
tot cugetul tău. Aceasta este întâi
şi mai mare poruncă.
38. Iar a doua asemenea aces-
teea: să iubeşti pre aproapele tău
ca însuţi pre tine.
39. Intr'aceste două porunci, toată
legea şi prorocii atârnă.
40. Şi fiind adunaţi Fariseii, i-au
întrebat pre ei Iisus, zicând:
41. Ce vi se pare vouă de Hri-
stos? Al cui fiu este? Zis-au lui:
al lui David.
42. Zis au lor: dar cum David cu

24. A doua Lege 25, 5. *32.* Eşire 3,6.
34. Marcu 12, 28; Luc. 10, 25.
37. A doua Lege 6, 5; 10, 12.
38. Lev. 19, 18.
40. Marcu 12, 35; Lucà 20, 41.

Duhul îl numeşte pre el Domn? zicând:
43. Zis-au Domnul Domnului meu: şezi deadreapta mea, până ce voiu pune pre vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
44. Deci dacă David îl numeşte pre el Domn, cum fiu al lui este?
45. Şi nimenea nu puteà să răspunză lui cuvânt, nici a mai îndrăznit cinevà dintr'acea zi să'l mai întrebe pre el.

CAP. 23.

Mustrări Cărturarilor şi Fariseilor.

Atunci Iisus au grăit noroadelor şi ucenicilor săi zicând:
2. Pre scaunul lui Moisì au şezut Cărturarii şi Fariseii.
3. Deci toate câte vor zice vouă să păziţi, păziţi şi faceţi, iar după lucrurile lor nu faceţi, că ei zic şi nu fac.
4. Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat, şi le pun pre umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le mişte pre ele.
5. Şi toate lucrurile lor le fac ca să se vază de oameni, că'şi lăţesc filacteriile lor, şi'şi măresc ceprazele hainelor lor,
6. Şi iubesc şederile cele mai întâi la ospăţuri, şi scaunele cele mai de sus în sinagoguri,
7. Şi închinăciunile prin târguri, şi a se chemà de oameni: ravì, ravì;
8. Iar voi să nu vă numiţi; ravì, că unul este Dascălul vostru, Hristos, iar voi toţi fraţi sunteţi.
9. Şi tată să nu chemaţi vouă pre pământ, că unul este Tatăl vostru cel din ceruri.
10. Nici să vă numiţi: învăţători, că unul este Invăţătorul vostru, Hristos.
11. Iar cel ce este mai mare între voi, să fie vouă slugă;
12. Că cel ce se va înălţà pre sine, se va smerì, şi cel ce se va smerì pre sine, se va înălţà.
13. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnicil Că mâncaţi casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi, întru făţărie, pentru aceasta mai multă osândă veţi luà.
14. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, nici pre cei ce vor să intre nu'i lăsaţi.
15. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că încungiuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un nemernic, şi dacă se face, îl faceţi pre el fiu gheenei îndoit decât pre voi.
16. Vai vouă, povăţuitori orbi, care ziceţi: că cel ce se va jurà pre biserică, nimic nu este; iar cel ce se va jurà pre aurul bisericei, vinovat este.
17. Nebuni şi orbi! Că ce este mai mare? Aurul, sau biserica care sfinţeşte pre aur?
18. Şi: cel ce se va jurà pre altar nimic nu este; iar cel ce se va jurà pre darul ce este deasupra lui, vinovat este.
19. Nebuni şi orbi! Că ce este mai mare? Darul, sau altarul care sfinţeşte pre dar?
20. Deci, cela ce se jură pre altar, se jură pre el şi pre toate cele ce sunt deasupra lui.
21. Şi cela ce se jură pre biserică, se jură pre ea şi pre cela ce locueşte într'însa.
22. Şi cela ce se jură pre cer, se jură pre scaunul lui Dumnezeu şi pre cela ce şeade pre el.
23. Vai vouă, cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că zeciuiţi izma şi mărarul şi chimenul, şi aţi lăsat cele mai grele ale legei: judecata şi mila şi credinţa; acestea se cădeà să le faceţi, şi acelea să nu le lăsaţi.
24. Povăţuitori orbi, cari strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila.
25. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că curăţiţi partea cea din afară a paharului şi a blidului, iar dinlăuntru sunt pline de răpire şi de nedreptate.

43. Ps. 109, 1 sq. Fapt. 2, 34; I Cor. 15, 25; Evr. 1, 13; 10, 13.
23. *3.* Malah. 2, 7. *4.* Luc. 11, 46; Fapt. 15, 10; Is. 10, 1, 2.
5. Mat. 6, 1; Num 15, 38; A doua Lege 6, 8 şi 22, 12.
8. Marc. 12, 39; Luc. 11, 43.
9. Mal. 1, 6; 2, 10; Iac. 3, 1.
11. Mat. 20, 26 sq.
12. Pild. 29, 23; Iov 22, 29; Iez. 17, 24; Luc. 14, 11 şi 18, 14; I Petr. 5, 5.
13. Marc. 12, 40; Luc. 20, 47.
14. Luc. 11, 52.
19. 2 Petr. 1, 9.
22. Mat. 5, 34.
23. Luc. 11, 42. *25.* Luc. 11, 39.

26. Farisee oarbe, curăţeşte întâi partea cea dinlăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie şi cea dinafară curată.
27. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că vă asemănaţi mormânturilor celor văruite, care din afară se arată frumoase, iar dinlăuntru sunt pline de oasele morţilor şi de toată necurăţia.
28. Aşà şi voi: dinafară vă arătaţi drepţi oamenilor, iar dinlăuntru sunteţi plini de făţărie şi fărădelege.
29. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormânturile prorocilor şi împodobiţi gropile drepţilor.
30. Şi ziceţi: de am fi fost în zilele părinţilor noştri, n'am fi fost părtaşi lor întru sângele prorocilor.
31. Drept aceea, înşivă mărturisiţi de voi, că sunteţi fii ai celor ce au omorît pre proroci.
32. Şi voi umpleţi măsura părinţilor voştri.
33. Şerpi, pui de năpârci, cum veţi scăpà de judecata gheenei?
34. Pentru aceasta, iată, eu trimit la voi proroci şi înţelepţi şi cărturari, şi dintre dânşii veţi ucide şi veţi răstignì, şi dintre dânşii veţi bate în soboarele voastre, şi'i veţi gonì din oraş în oraş.
35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept, care s'a vărsat pre pământ, dela sângele lui Avel celui drept, până la sângele Zahariei fiul Varahiei, pre care l-aţi omorît între biserică şi între altar.
36. Amin grăesc vouă: vor venì acestea toate preste neamul acesta.
37. Ierusalime, Ierusalime, cela ce ai omorît pre proroci şi ai ucis cu pietre pre cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi supt aripi, şi n'aţi vrut!
38. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie.
39. Că zic vouă: de acum nu mă veţi mai vedeà, până când veţi zice: bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

26. Tit 1, 15.
33. Mat. 3, 7.
34. Luc. 11, 49; Fapt. 5, 40.
35. Fac. 4, 8; 2 Paral. 24, 21, sq; Lucà 11, 51; Evr. 11, 4.
37. Lucà 13, 34.
38. 3 Imp. 9, 7; Ps. 68, 29.
39. Ioan 12, 13.

CAP. 24.

Dărâmarea Ierusalimului. Sfârşitul lumei.

Şi ieşind Iisus din biserică mergeà, şi s'au apropiat către dânsul ucenicii lui ca să'i arăte lui zidirile bisericei.
2. Iar Iisus au zis lor: vedeţi acestea toate? Amin grăesc vouă: nu va rămâne aici piatră pre piatră, care să nu se risipească.
3. Şi şezând el pre muntele Maslinilor, s'au apropiat către dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: spune nouă, când vor fi acestea? Şi care este semnul venirei tale şi al sfârşitului veacului?
4. Şi răspunzând Iisus au zis lor: căutaţi să nu vă amăgiască cinevà pre voi;
5. Că mulţi vor venì întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, şi pre mulţi vor înşelà.
6. Şi aveţi să auziţi răsboaie şi veşti de răsboaie. Căutaţi să nu vă spăimântaţi,
7. Că se cuvine toate acestea să fie; ci încă nu va fi atunci sfârşitul.
8. Că se va sculà neam preste neam, şi împărăţie preste împărăţie, şi vor fi foamete şi ciumă şi cutremure pre alocurea. Ci acestea toate vor fi începătură a durerilor.
9. Atunci vă vor dà pre voi în necazuri, şi vă vor omorî pre voi, şi veţi fi urîţi de toate neamurile pentru numele meu.
10. Şi atunci se vor smintì mulţi, şi se vor vinde unul pre altul, şi se vor urî unul pre altul.
11. Şi mulţi proroci mincinoşi se vor sculà şi vor înşelà pre mulţi.
12. Şi pentru înmulţirea fărădelegei, va răcì dragostea multora;
13. Dar cela ce va răbdà până în sfârşit, acela se va mântuì.
14. Şi se va propoveduì această evanghelie a împărăţiei întru toată lumea, întru mărturie la toate neamurile; şi atunci va venì sfârşitul.
15. Deci când veţi vedeà urîciu-

24. *1.* Marcu 13, 1; Lucà 21, 5.
4. Efes. 5, 6; Colos. 3, 6.
5. Mat. 7, 22; Ioan 5, 43.
9. Marcu 13, 8, sq.; Lucà 21, 11, sq.; Ioan 16, 2. *10.* Mat. 11, 6. *11.* Mat. 7, 15.
12. 2 Tim. 3, 1.
13. Mat. 10, 22; Marcu 13, 13; Apoc. 2. 10, 26. *15.* Dan. 9, 26 sq.

nea pustiirei, care s'a zis prin Da-
niil prorocul, stând în locul cel sfânt
(cela ce citeşte să înţeleagă).
16. Atunci cei din Iudeea să fugă
la munţi;
17. Şi cel ce va fi pre casă, să nu
se pogoare să ià cevà din casa sa;
18. Şi cel ce va fi în câmp, să
nu se întoarcă înapoi să'şi ià hai-
na sa
19. Iar vai! celora ce vor aveà în
pântece şi celora ce vor aplecà în
zilele acelea!
20. Ci rugaţi-vă ca să nu fie fuga
voastră iarna, nici sâmbăta.
21. Că va fi atunci necaz mare,
care n'a fost din începutul lumei
până acum, nici va fi.
22. Şi de nu s'ar fi scurtat zilele
acelea, nu s'ar fi mântuit tot trupul,
dar pentru cei aleşi se vor scurtà
zilele acelea.
23. Atunci de va zice vouă ci-
nevà: iată aici este Hristos, sau a-
colo, să nu credeţi.
24. Că se vor sculà hristoşi min-
cinoşi şi proroci mincinoşi, şi vor
dà semne mari şi minuni, cât să
amăgiască de *va fi* cu putinţă, şi
pre cei aleşi.
25. Iată mai înainte am spus vouă.
26. Deci de vor zice vouă: iată
în pustie este, să nu ieşiţi; iată în
cămări, să nu credeţi.
27. Că precum iese fulgerul dela
răsărit şi se arată până la apus,
aşà va fi şi venirea Fiului Omului;
28. Că unde va fi trupul cel mort,
acolo se vor adunà vulturii.
29. Însă îndată după necazul a-
celor zile, soarele se va întunecà,
şi luna nu'şi va dà lumina sa, şi
stelele vor cădeà din cer, şi pute-
rile cerurilor se vor clătì.
30. Şi atunci se va arătà semnul
Fiului Omului pre cer, şi atunci vor
plânge toate seminţiile pământului;
şi vor vedeà pre Fiul Omului venind
pre norii cerului, cu putere şi cu
slavă multă.
31. Şi va trimite pre îngerii săi
cu glas mare de trâmbiţă, şi vor a-
dunà pre cei aleşi ai lui din cele
patru vânturi, dela marginile ceru-
rilor până la marginile lor.
32. Iar dela smochin vă învăţaţi
pildă: când mlădiţa lui este moale
şi înfrunzeşte, ştiţi că aproape este
vara.
33. Aşà şi voi, când veţi vedeà
acestea toate, să ştiţi că aproape
este lângă uşi.
34. Amin grăiesc vouă: nu va trece
neamul acesta, până când toate a-
cestea vor fi.
35. Cerul şi pământul vor trece,
iar cuvintele mele nu vor trece.
36. Iar de ziua aceea şi ceasul,
nimeni nu ştie, nici îngerii din ce-
ruri, fără numai Tatăl meu singur.
37. Că precum a fost în zilele lui
Noe, aşà va fi şi venirea Fiului O-
mului.
38. Şi precum erà în zilele cele
mai înainte de potop: mâncau şi
beau, se însurau şi se măritau, până
în ziua întru care a intrat Noe în
corabie.
39. Şi n'au ştiut până când a ve-
nit potopul şi a luat pre toţi; aşà
va fi şi venirea Fiului Omului.
40. Atunci, doi de vor fi în câmp,
unul se va luà şi unul se va lăsà.
41. Două măcinând la moară, una
se va luà şi una se va lăsà.
42. Deci privegheaţi, că nu ştiţi
în care ceas Domnul vostru va venì.
43. Iar aceasta să ştiţi, că de ar
şti stăpânul casei în care ceas va
venì furul, ar fi priveghiat şi n'ar
fi lăsat să'i sape casa lui.
44. Pentru aceasta şi voi fiţi gata,
că în ceasul care nu gândiţi, Fiul
Omului va venì.
45. Oare, cine este sluga cea cre-
dincioasă şi înţeleaptă, pre care i-a
pus domnul său peste slugile sale
ca să le deà lor hrană la vreme?
46. Fericită *este* sluga aceea pre
care venind domnul său îl va aflà
făcând aşà.
47. Amin grăiesc vouă, că preste
toate averile sale îl va pune pre el.
48. Iar de va zice acea slugă rea
întru inima sa: zăboveşte domnul
meu a venì,

17. Lucà 17, 31. *20.* Eşire 16, 29.
21. Fapt. 1, 12.
23. Marc. 13, 21; Lucà 17, 23 şi 21, 8.
26. A doua Lege 13, 1.
28. Iov 39, 30; Avac 1, 8.
29. Is. 13, 10; Iez. 32, 7.
30. Ioil 2, 10; 3, 15; Apoc. 1, 7.
31. I Cor. 15, 52; I Tes. 4, 16.
32. Marcu 13, 28; Luc. 21, 29.
33. Iac. 5, 9. *36.* Marcu 13, 32.
37. Fac. 7, 7; Luc. 17, 26 sq I Petr. 3, 20.
40. Luc. 17, 35 sq.
42. Matei 25, 13; Marcu 13, 33, 35.
43. Luc. 12, 39; I Tes. 5, 2.
45. Matei 25, 21; Luc. 12, 42; Evr. 3, 5.
46. Apoc. 16, 15.

49. Şi va începe a bate pre soţiile *sale* şi a mâncà şi a beà cu beţivii,
50. Veni-va domnul slugei aceea în ziua întru care nu'l aşteaptă, şi în ceasul întru care nu ştie,
51. Şi'l va tăià pre el în două, şi partea lui cu făţarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor.

CAP. 25.

Pilda despre cele zece fecioare şi despre talanţi. Judecata de apoi.

Atunci se va asemănà împărăţia cerurilor cu zece fecioare, care luându'şi candelele sale, au ieşit întru întîmpinarea mirelui.
2. Şi cinci dintre ele erau înţelepte, iar cinci nebune.
3. Cele nebune luându'şi candelele sale, n'au luat cu sine untdelemn;
4. Iar cele înţelepte au luat untdelemn în vasele sale, cu candelele sale.
5. Şi zăbovindu-se mirele, au dormitat toate şi au adormit.
6. Iar la miezul nopţei s'a făcut strigare: iată mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui.
7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea şi şi-au împodobit candelele sale.
8. Iar cele nebune au zis celor înţelepte: daţi-ne nouă din untuidelemn al vostru, că se sting candelele noastre.
9. Şi au răspuns cele înţelepte, zicând: nu cumvà nu ne va ajunge nouă şi vouă, ci mai bine mergeţi la cei ce vând şi vă cumpăraţi vouă.
10 Iar mergând ele să cumpere, venit-a mirele, şi cele ce erau gata, au intrat cu el la nuntă, şi s'a închis uşa.
11. Iar mai pre urmă au venit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deşchide nouă.
12. Iar el răspunzând a zis: Amin zic vouă: nu vă ştiu pre voi.
13. Drept aceea priveghiaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul întru care Fiul Omului va venì.
14. Că în ce chip un om ducându-se departe, a chemat slugile sale şi le-a dat lor avuţia sa;
15. Şi unuia i-a dat cinci talanţi, iar altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia dupre puterea lui, şi s'a dus îndată.
16. Şi plecând cel ce luase cinci talanţi, a neguţătorit cu dânşii şi a făcut alţi cinci talanţi.
17. Aşijderea şi cel cu doi, a dobândit şi acesta alţi doi.
18. Iar cel ce luase unul, ducându-se a săpat în pământ şi a ascuns argintul domnului său.
19. Iar după multă vreme a venit domnul slugilor acelora şi a făcut socoteală cu dânşii.
20. Şi venind cel ce a luat cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: doamne, cinci talanţi mi-ai dat mie: iată, alţi cinci talanţi am dobândit cu ei.
21. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună şi credincioasă; preste puţine ai fost credincios, preste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.
22 Şi venind şi cel ce a luat doi talanţi, a zis: doamne, doi talanţi mi-ai dat mie; iată, alţi doi talanţi am dobândit cu ei.
23. Zis-a lui domnul său: bine, slugă bună şi credincioasă; preste puţine ai fost credincios, preste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.
24. Şi venind şi cel ce a luat un talant, a zis: doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, seceri unde n'ai semănat şi aduni de unde n'ai risipit.
25. Şi temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai al tău.
26. Şi răspunzând domnul său, i-a zis lui: slugă vicleană şi leneşe, ai ştiut că secer unde n'am semănat, şi adun de unde n'am risipit?
27. Pentru aceasta dar se cuveneà să fi dat argintul meu schimbătorilor, şi venind eu aş fi luat al meu cu dobândă.
28. Luaţi, dar, dela el talantul, şi'l daţi celui ce are zece talanţi;
29. Că tot celui ce are, i se va dà şi'i va prisosì, iar dela cel ce

51. Matei 8, 12 şi 13, 42.
25. *7.* Luc. 12, 36.
10. Apoc. 19, 7. *11.* Luc. 13, 25, sq.
13. Mat. 24, 42; Marc. 13, 33; Luc. 21, 26.
14. Luc. 19, 12. *26.* Mat. 18, 32
29. Mat. 13, 12; Marc 4, 25; Luc. 8, 18 şi 19, 26.

n'are, şi ceeace i se pare că are, i se va luà dela dânsul;
30. Şi pre sluga cea netrebnică aruncaţi'l întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor.
31. Iar când va venì Fiul Omului întru slava sa, şi toţi sfinţii îngeri cu dânsul, atunci va şedeà pre scaunul slavei sale.
32. Şi se vor adunà înaintea lui toate limbile, şi'i va despărţì pre dânşii unul de altul, precum desparte păstorul oile din iezi.
33. Şi va pune oile deadreapta sa, iar iezii deastânga.
34. Atunci va zice împăratul celor deadreapta lui: veniţi binecuvântaţii Părintelui meu, moşteniţi împărăţia care este gătită vouă dela întemeierea lumei.
35. Că am flămânzit şi mi-aţi dat de am mâncat, am însetat şi mi-aţi dat de am băut, strein am fost şi m'aţi primit,
36. Gol şi m'aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m'aţi cercetat, în temniţă am fost şi aţi venit la mine.
37. Atunci vor răspunde lui drepţii, zicând: Doamne când te-am văzut flămând şi te-am hrănit? Sau însetat şi ţi-am dat de ai băut?
38. Sau când te-am văzut strein şi te-am primit? Sau gol şi te-am îmbrăcat?
39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniţă şi am venit la tine?
40. Şi răspunzând împăratul, va zice lor: amin zic vouă: întru cât aţi făcut unuia dintr'aceşti fraţi ai mei prea mici, mie aţi făcut.
41. Atunci va zice şi celor deastânga lui: duceţi-vă dela mine, blestemaţilor în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui,
42. Că am flămânzit şi nu mi-aţi dat să mănânc, am însetat şi nu mi-aţi dat să beau,
43. Strein am fost şi nu m'aţi primit, gol şi nu m'aţi îmbrăcat, bolnav şi în temniţă şi nu m'aţi cercetat pre mine.
44. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne când te-am văzut flămând, sau însetat, sau strein, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi n'am slujit ţie?
45. Atunci va răspunde lor, zicând: amin grăesc vouă: întru cât n'aţi făcut unuia dintr'aceşti prea mici, nici mie n'aţi făcut.
46. Şi vor merge aceştia în muncă veşnică, iar drepţii în vieaţa veşnică.

CAP. 26.

Sfat împrotiva lui Iisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vânzarea lui. Rugăciunea în grădină. Prinderea şi ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

Şi a fost când au săvârşit Iisus toate cuvintele acestea, au zis ucenicilor săi:
2. Ştiţi că după două zile paştile vor fi, şi Fiul Omului se va dà să se răstignească.
3. Atunci s'au adunat Arhiereii şi Cărturarii şi bătrânii norodului în curtea arhiereului, ce se numeà Caiafa.
4. Şi sfat au făcut să prinză pre Iisus cu vicleşug şi să'l omoare.
5. Şi ziceau: nu în ziua praznicului, ca să nu se facă turburare întru norod.
6. Iar fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,
7. Venit-a la dânsul o muiere având un alavastru cu mir de mult preţ, şi l-a turnat pre capul lui, şezând el.
8. Iar ucenicii lui văzând, le-au părut rău, zicând: pentruce se făcù această pagubă?
9. Că se puteà vinde acest mir drept mult şi să se deà săracilor.
10. Iar Iisus ştiind, au zis lor: pentruce faceţi supărare muierei? Că bun lucru a făcut cu mine;
11. Că pre săraci pururea îi aveţi cu voi, iar pre mine nu mă aveţi pururea;
12. Că vărsând aceasta mirul acesta pre trupul meu, spre îngroparea mea a făcut.

---

30. Mat. 8, 12.
31. Mat. 16, 27; I Tesal. 4, 16.
32. Rom. 14, 10. *33.* Ezech. 34, 17.
35. Is. 58, 7; Ezech. 18, 7.
40. Pilde 19, 17; Evr. 6, 10.
41. Mat. 7, 23; Ps. 6, 8; Luc. 13, 27; Apoc. 20, 10, 15.
45. Marcu 14, 41.
46. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29.
26. *2.* Marcu 14, 1; Luc. 22, 1.
3. Ioan 11, 47. *5.* Mat. 27, 15.
7. Ioan 12, 3.
11. A doua Lege 15, 11; Marcu 14, 7; Ioan 12, 8.

13. Amin grăesc vouă: ori unde se va propovedui evanghelia aceasta, în toată lumea, zice-se-va şi ce a făcut aceasta, întru pomenirea ei.
14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numeà Iuda Iscarioteanul, mergând la arhierei, a zis lor: ce'mi veţi dà mie, şi eu îl voiu dà pre el vouă?
15. Iar ei i-au pus lui treizeci de arginţi.
16. Şi de atunci căutà vreme cu prilej ca să'l deà pre el.
17. Iar în ziua cea dintâiu a azimilor au venit ucenicii la Iisus, zicând lui: unde voeşti să gătim ţie să mănânci paştile?
18. Iar el au zis lor: mergeţi în oraş la oare cine, şi ziceţi lui: Învăţătorul zice: vremea mea aproape este; la tine voiu face paştile cu ucenicii mei.
19. Şi au făcut ucenicii precum le-au poruncit lor Iisus, şi au gătit paştile.
20. Iar făcându-se seară, au şezut cu cei doisprezece ucenici ai săi.
21. Şi mâncând ei, au zis: amin grăiesc vouă, că unul din voi va să mă vânză.
22. Iar ei întristându-se foarte, au început a zice lui, fiecare dintr'înşii; nu cumvà eu sunt Doamne?
23. Iar el răspunzând, au zis: cela ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vânză.
24. Ci Fiul Omului va merge, precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s'ar fi născut omul acela.
25. Şi răspunzând Iuda, cel ce l-a vândut pre el, a zis: nu cumvà sunt eu, Învăţătorule? Zis-au lui: tu ziseşi.
26. Deci mâncând ei, luând Iisus pâinea şi binecuvântând, au frânt şi au dat ucenicilor şi au zis: luaţi, mâncaţi; acesta este trupul meu.
27. Şi luând paharul şi mulţumind au dat lor, zicând:
28. Beţi dintru acesta toţi, că acesta este sângele meu al legei celei noui, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor.
29. Şi zic vouă, că nu voiu mai beà de acum dintr'această roadă a viţii, până în ziua aceea când o voiu beà pre aceasta cu voi nouă întru împărăţia Tatălui meu.
30. Şi dând laudă, au ieşit în muntele Maslinilor.
31. Atunci au zis lor Iisus: toţi voi vă veţi sminti întru mine în noaptea aceasta, că scris este: bate-voiu păstorul şi se vor risipì oile turmei.
32. Dar după ce voiu învià, voiu merge mai 'nainte de voi în Galileea.
33. Şi răspunzând Petru, a zis lui: deşi toţi se vor smintì întru tine, *iar* eu niciodată nu mă voiu smintì.
34. Zis-au Iisus lui: amin zic ţie, că într'această noapte, mai înainte de a cântà cocoşul, de trei ori te vei lepădà de mine.
35. Zis-a Petru lui: de mi s'ar întâmplà şi a murì împreună cu tine, nu mă voiu lepădà de tine. Aşijderea încă şi toţi ucenicii au zis.
36. Atunci au venit Iisus împreună cu dânşii în satul ce se numeşte Ghetsimanì, şi au zis ucenicilor: şedeţi aici până voiu merge să mă rog acolo.
37. Şi luând pre Petru şi pre cei doi fii ai lui Zevedei, au început a se întristà şi a se mâhnì.
38 Atunci au zis lor Iisus: întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneţi aici şi privegheaţi împreună cu mine.
39. Şi mergând puţin mai înainte, au căzut pre faţa sa, rugându-se şi zicând: Părintele meu, de este cu putinţă, treacă dela mine paharul acesta; însă nu precum voiesc eu, ci precum tu.
40. Şi au venit către ucenici şi i-au aflat pre dânşii dormind, şi au zis lui Petru: aşà, n'aţi putut un ceas a privegheà împreună cu mine.
41. Privegheaţi şi vă rugaţi ca să nu intraţi în ispită; că duhul *este* osârduitor, iar trupul neputincios.
42. Iarăş a doua oară mergând

14. Marcu 14, 10; Luc. 22, 3, sq.
15. Zah. 11, 12.
17. Marcu 14, 12; Lucà 22, 7, sq.
20. Marcu 14, 17 sq. Lucà 22, 14.
21. Ioan 13, 21.
23. Marcu 14, 20.
24. Psalm 40, 9, sq.
26. I Cor. 11, 23.
30. Marcu 14, 26 sq. Lucà 22, 39,
31. Zah. 13, 7.
34. Marcu 14, 30; Lucà 22, 34 sq.
36. Ioan 18, 1.
39. Lucà 22, 41; Evr. 5, 7.
41. Marcu 14, 38.

s'au rugat, zicând: Părintele meu, de
nu poate trece acest pahar dela mine,
ca să nu'l beau pre el, fie voea ta.
43. Şi venind i-au aflat pre dânşii
iarăş dormind, că erau ochii lor
îngreuiaţi.
44. Şi lăsându'i pre ei, mergând,
iarăş s'au rugat a treia oară, acelaş
cuvânt zicând.
45. Atunci au venit la ucenicii săi
şi le-au zis lor: dormiţi de acum
şi vă odihniţi; iată, s'a apropiat ceasul
şi Fiul Omului se va dà în mâinile
păcătoşilor.
46. Sculaţi-vă să mergem; iată
s'a apropiat cela ce m'a vândut.
47. Şi încă el grăind, iată Iuda
unul din cei doisprezece a venit, şi
împreună cu el norod mult, cu săbii
şi cu fuşti, trimişi de Arhierei
şi de bătrânii norodului.
48. Iar cela ce'l vânduse pre el,
le-a dat lor semn, zicând: pre care
voiu săruta, acela este, prindeţi'l
pre el.
49. Şi îndatăş apropiindu-se de
Iisus, a zis: bucură-te Invăţătorule!
Şi l-a sărutat pre el.
50. Iar Iisus au zis lui: prietene,
pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se
ei, au pus mâinile pre Iisus
şi l-au prins pre el.
51. Şi iată unul din cei ce erà
cu Iisus, întinzându'şi mâna şi-a
scos sabia sa, şi lovind pre sluga
Arhiereului, i-a tăiat urechea lui.
52. Atunci au zis Iisus lui: întoarce
sabia ta în locul ei, că toţi
cei ce scot sabie, de sabie vor murì.
53. Au ţi se pare că nu pot a
rugà acum pre Tatăl meu, şi să'mi
pue mie înainte mai mult decât douăsprezece
legheoane de îngeri?
54. Dar cum se vor umpleà scripturile,
care zic, că aşà se cade să fie?
55. Intr'acelaş ceas au zis Iisus
noroadelor: ca la un tâlhar aţi ieşit
cu săbii şi cu fuşti să mă prindeţi
pre mine? In toate zilele la voi şedeam,
învăţând în biserică, şi nu
m'aţi prins pre mine.
56. Iar acestea toate s'au făcut,
ca să se plinească scripturile prorocilor.
Atunci ucenicii toţi lăsându'l
pre el, au fugit.
57. Iar ei prinzând pre Iisus l-au
dus la Caiafa Arhiereul, unde Cărturarii
şi bătrânii erau adunaţi.
58. Iar Petru mergeà după el de
departe, până la curtea Arhiereului;
şi intrând înlăuntru, şedeà cu slugile,
să vază sfârşitul.
59. Iar arhiereii şi bătrânii şi tot
sfatul căutau mărturie mincinoasă asupra
lui Iisus, ca să'l omoare pre el;
60. Şi n'au aflat; şi multe mărturii
mincinoase viind de faţă, n'au
aflat; iar mai pre urmă venind două
mărturii mincinoase, au zis:
61. Acesta au zis: pot să stric biserica
lui Dumnezeu, şi în trei zile
s'o zidesc pre dânsa.
62. Şi sculându-se Arhiereul, a
zis lui: nimica nu răspunzi? Ce aceştia
mărturisesc asupra ta?
63. Iar Iisus tăceà. Şi răspunzând
Arhiereul, a zis lui: juru-te pre Dumnezeul
cel viu, ca să spui nouă de
eşti tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.
64. Zis-au Iisus lui: tu ai zis; însă
zic vouă: de acum veţi vedeà pre
Fiul Omului şezând deadreapta puterei
şi venind pre norii cerului.
65. Atunci Arhiereul şi-a rupt hainele
sale, zicând: a hulit; ce ne mai
trebuesc alte mărturii? Iată acum
aţi auzit hula lui.
66. Ce vi se pare vouă? Iar ei
răspunzând, au zis: vinovat este
morţei.
67. Atunci au scuipat în obrazul
lui şi cu pumnii l-au bătut, iar alţii
îi dau palme, zicând:
68. Proroceşte nouă Hristoase, cine
este cel ce te-a lovit?
69. Iar Petru şedeà afară în curte;
şi a venit la el o slujnică, zicând:
şi tu erai cu Iisus Galileeanul.
70. Dar el s'a lepădat înaintea tuturor,
zicând: nu ştiu ce zici.
71. Şi ieşind el la poartă, l-a văzut
pre el alta, şi a zis celor de acolo:
şi acesta erà cu Iisus Nazarineanul.
72. Şi iarăşi s'a lepădat cu jurământ:
că nu ştiu pre omul acesta.
73. Iar preste puţin apropiindu-se
cei ce stau, au zis lui Petru: adevărat,
şi tu dintr'înşii eşti, că şi
graiul tău arătat te face pre tine.

45. Marcu 14, 41.
47. Marcu 14, 43 sq. Lucà 22, 47 sq. Ioan 18, 2. *49.* 2 Imp. 20, 9.
51. Ioan 18, 10.
54. Ps. 21, 7, sq.; Is. 53, 10.

57. Marcu 14, 53; Lucà 22, 54; Ioan 18, 24.
61. Mat. 27, 40; Ioan 2, 19.
63. 3 Imp. 22, 16.
64. Mat. 16, 27; Marcu 14, 62; Ps. 109, 1
66. Ier. 26, 11. *67.* Is. 50, 7.
69. Marcu 14, 66; Lucà 22, 55; Ioan 18, 16.

74. Atunci a început a se blestemà şi a se jurà, că nu ştiu pre omul acesta. Şi îndată şi cocoşul a cântat.
75. Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce'i zisese lui, că mai înainte de a cântà cocoşul, de trei ori te vei lepădà de mine; şi ieşind afară, a plâns cu amar.

CAP. 27.

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se căeşte. Patimile Domnului. Răstignirea, moartea şi îngroparea lui. Paza mormântului.

Iar dacă s'a făcut ziuă, sfat au făcut toţi Arhiereii şi bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să'l omoare pre el.
2. Şi legându'l pre dânsul, l-au dus şi l-au dat domnului Pilat din Pont.
3. Atunci văzând Iuda cel ce l-a vândut pre el, că s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei treizeci de arginţi arhiereilor şi bătrânilor, zicând:
4. Greşit-am de am vândut sânge nevinovat. Iar ei au zis: ce este nouă? Tu vei vedeà.
5. Şi aruncând arginţii în biserică, s'a dus de acolo; şi mergând, s'a spânzurat.
6. Iar Arhiereii luând arginţii, au zis: nu se cuvine a'i pune pre aceştia în corvană, de vreme ce preţ de sânge este.
7. Şi sfat făcând, au cumpărat cu ei ţarina olarului, pentru îngroparea streinilor.
8. Pentru aceea s'a numit ţarina aceea, ţarina sângelui, până în ziua de astăzi.
9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a zis prin prorocul Ieremia, ce zice: şi au luat treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, care s'a preţuit de fiii lui Israil.
10. Şi i-au dat pre ei pre ţarina olarului, precum mi-au spus mie Domnul.
11. Iar Iisus stà înaintea dregătorului; şi l-a întrebat pre el dregătorul, zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar Iisus au zis lui: tu zici.
12. Şi când grăiau asupra lui Arhiereii şi bătrânii, nimic nu răspundeà.
13. Atunci a zis Pilat lui: nu auzi câte mărturisesc asupra ta?
14. Şi nu i-au răspuns lui la nici un cuvânt, cât se mirà dregătorul foarte.
15. Iar la praznic aveà obiceiu dregătorul să slobozească norodului un vinovat, pre care vreau ei.
16. Şi aveau atunci un vinovat vestit, ce se numià Varavà.
17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: pre care voiţi să vă slobozesc vouă? Pre Varavà sau pre Iisus ce se zice Hristos?
18. Că ştià, că pentru pizmă l-au dat pre el.
19. Şi şezând el pre scaun la judecată, a trimis la dânsul muierea lui, zicând: nimic ţie şi dreptului acestuia, că multe am pătimit astăzi în vis pentru dânsul.
20. Iar Arhiereii şi bătrânii au plecat pre noroade ca să ceară pre Varavà, iar pre Iisus să'l piarză.
21. Şi răspunzând dregătorul, a zis lor: pre care voiţi dintr'amândoi să vă slobozesc vouă? Iar ei au zis: pre Varavà.
22. Zis-a lor Pilat: dar ce voiu face lui Iisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toţi: să se răstignească!
23. Iar dregătorul a zis: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau, zicând: să se răstignească!
24. Deci văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai multă gâlceavă se face, luând apă şi-a spălat mâinile înaintea norodului, zicând: nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia; voi veţi vedeà.
25. Şi răspunzând tot norodul, a zis: sângele lui asupra noastră şi asupra feciorilor noştri.
26. Atunci le-a slobozit lor pre Varavà, iar pre Iisus bătându'l, l-a dat să se răstignească.
27. Atunci ostaşii dregătorului ducând pre Iisus în divan, adunat-au la dânsul toată mulţimea ostaşilor.
28. Şi desbrăcându'l pre el, l-au îmbrăcat cu hlamidă roşie.
29. Şi împletind cunună de spini,

---

27. *1.* Marcu 15, 1; Lucà 22, 66; Ioan 18, 28
2. Lucà 23, 1. *5.* Fapt. 1, 18.
7. Fapt. 1, 19, *9.* Zah. 11, 13.
11. Ioan 18, 33.

15. Marcu 15, 6; Lucà 23, 17; Ioan 18, 39
23. Marcu 15, 14.
24. A doua Lege 21, 6. *27.* Marcu 15, 16.

au pus în capul lui, şi trestie în
dreapta lui; şi îngenunchind înain-
tea lui, îşi băteau joc de el, zicând:
bucură-te împăratul Iudeilor!
30. Şi scuipând asupra lui, au
luat trestia, şi'l băteau pre el pre-
ste cap.
31. Şi dacă l-au batjocorit pre
dânsul, au desbrăcat de pre el hla-
mida şi l-au îmbrăcat în hainele
sale, şi l-au dus pre dânsul să'l
răstignească.
32. Iar ieşind afară, au aflat pre
un om chirinean, anume Simon;
pre acesta l-au silit să ducă crucea
lui.
33. Şi venind la locul ce se nu-
meşte Golgota, care se zice: locul
căpăţânei,
34. I-au dat lui să beà oţet ame-
stecat cu fiere, şi gustând, nu vreà
să beà.
35. Iar după ce l-au răstignit pre
el, au împărţit hainele lui, puind
sorţi, ca să se plinească ceea ce
s'a zis de prorocul: împărţit-au hai-
nele mele loruşi, şi pentru cămaşa
mea au aruncat sorţi.
36. Şi şezând, îl păziau pre el acolo.
37. Şi au pus deasupra capului
lui, vina lui scrisă: **acesta este Iisus
Impăratul Iudeilor.**
38. Atunci au răstignit împreună
cu dânsul doi tâlhari, unul dea-
dreapta şi altul deastânga.
39. Iar cei ce treceau îl huliau
pre dânsul, clătind cu capetele sale
şi zicând:
40. Cela ce strici Biserica şi în
trei zile o zideşti, mântueşte-te pre
tine însuţi; de eşti Fiul lui Dum-
nezeu, pogoară-te de pre cruce.
41. Aşijderea încă şi Arhiereii bat-
jocorindu'l, împreună cu Cărturarii
şi cu bătrânii şi cu Fariseii, ziceau:
42. Pre alţii au mântuit, iar pre sine
nu poate să se mântuiască? De este
împărat al lui Israil, pogoare-se a-
cum de pre cruce, şi să credem în-
tr'însul.
43. Nădăjduià spre Dumnezeu;
izbăvească'l acum pre dânsul, de
îl voeşte pre el; că au zis, că Fiul
lui Dumnezeu sunt.
44. Aşijderea şi tâlharii, cei ce e-
rau împreună cu el răstigniţi, îl o-
cărau pre el.
45. Iar dela al şaselea ceas, întu-
nerec s'a făcut preste tot pământul
până la al nouălea ceas
46. Iar în ceasul al nouălea au stri-
gat Iisus cu glas mare, zicând, *„Ilì,
Ilì, limà savahtani?"* Adecă: Dum-
nezeul meu, Dumnezeul meu, căci
m'ai lăsat?
47. Iar oarecari din cei ce stau acolo
auzind, ziceau: pre Ilie strigă acesta.
48. Şi îndată alergând unul din-
tr'înşii, şi luând un burete l-a um-
plut de oţet, şi puindu'l într'o tre-
stie l-a adăpat pre el.
49. Iar ceialalţi ziceau: lasă să ve-
dem, au venì-va Ilie să'l mântuiască
pre el?
50. Iar Iisus iarăş strigând cu
glas mare, şi-au dat Duhul.
51. Şi iată catapeteasma Biseri-
cei s'a rupt în două, de sus până
jos, şi pământul s'a cutremurat şi
pietrile s'au despicat,
52. Şi mormânturile s'au deschis,
şi multe trupuri ale sfinţilor ce a-
dormiseră s'au sculat.
53. Şi ieşind din mormânturi, după
învierea lui, au venit în sfânta ce-
tate şi s'au arătat multora.
54. Iar sutaşul şi cei ce erau îm-
preună cu el păzind pre Iisus, vă-
zând cutremurul şi cele ce s'au fă-
cut, s'au înfricoşat foarte, zicând:
adevărat Fiu al lui Dumnezeu a fost
acesta.
55. Şi erau acolo şi muieri multe,
de departe privind, care merseseră
după Iisus din Galileea, slujind lui;
56. Intre care erà Maria Magda-
lina şi Maria *muma lui* Iacov şi *a*
lui Iosì, şi muma fiilor lui Zevedei.
57. Iar făcându-se seară, a venit
un om bogat din Arimateea, nu-
mele lui Iosif, care şi el fusese u-
cenic al lui Iisus.
58. Acesta venind la Pilat, a ce-
rut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a
poruncit să se deà trupul.
59. Şi luând Iosif trupul, l-a înfă-
şurat în giulgiu curat,
60. Şi l-a pus pre el într'un mor-

30. Is. 50, 7. *31.* Marc. 15, 20.
34. Ps. 68, 25.
35. Ps. 21 20; Ioan 19, 24.
38. Lucà 23. *40.* Ioan 2, 19.
43. Ps. 21, 7. *44.* Lucà 23, 39.

46. Ps. 21, 2.
48. Lucà 23, 36; Ioan 19, 29.
50. Marcu 15, 37. *51.* Eş. 26, 31.
54. Marcu 15, 39; Lucà 23, 47, sq.
55. Marcu 15, 40, sq.; Lucà 8, 2, 3; 23, 49; Ioan 19, 25.
57. Marcu 15, 42, sq.; Luc. 23, 50, sq.; Ioan 19, 38, sq. *60.* Is. 53, 9.

mânt nou al său, pre care îl săpase în piatră; şi prăvălind o piatră mare pre uşă mormântului, s'a dus.
61. Şi erau acolo Maria Magdalina şi cealaltă Marie, şezând în preajma mormântului.
62. Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat Arhiereii şi Fariseii la Pilat.
63. Zicând: Doamne, adusu-ne-am aminte că înşelătorul acela au zis, încă fiind viu: după trei zile mă voiu sculà.
64. Deci, porunceşte să se întăriască mormântul până a treia zi; nu cumvà venind ucenicii lui noaptea săʼl fure pre el şi să zică norodului că s'a sculat din morţi; şi va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâiu
65. Zis-a lor Pilat; aveţi custodie; mergeţi de întăriţi cum ştiţi.
66. Iar ei mergând au întărit mormântul, pecetluind piatra, împreună cu custodia.

CAP. 28.

Invierea lui Hristos. Ingerul şi femeile la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor şi porunca dată lor.

Iar sâmbătă târziu, întru ceeace luminà spre una a sâmbetelor, au venit Maria Magdalina şi cealaltă Marie să vază mormântul.
2. Şi iată, cutremur mare s'a făcut; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer şi venind, a prăvălit piatra de pre uşe, şi şedeà deasupra ei.
3. Şi erà vederea lui ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.
4. Şi de frica lui s'au cutremurat cei ce păziau, şi s'au făcut ca nişte morţi.
5. Iar îngerul răspunzând, a zis femeilor: nu vă temeţi voi, căci ştiu, că pre Iisus cel răstignit căutaţi.
6. Nu este aici, că s'a sculat precum au zis. Veniţi de vedeţi locul unde au zăcut Domnul.
7. Şi degrab mergând, spuneţi ucenicilor lui, că s'au sculat din morţi; şi iată, va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo veţi vedeà pre dânsul. Iată, am spus vouă.
8. Şi ieşind degrab dela mormânt, cu frică şi cu bucurie mare, au alergat să vestiască ucenicilor lui.
9. Şi, când mergeau ele să spună ucenicilorlui, iată, Iisus le-au întâmpinat pre dânsele, zicând: bucuraţi-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui, şi s'au închinat lui.
10. Atunci au zis lor Iisus: nu vă temeţi! Mergeţi şi vestiţi fraţilor mei, ca să meargă în Galileea, şi acolo mă vor vedeà.
11. Iar mergând ele, iată unii din strejari venind în cetate, au vestit Arhiereilor toate cele ce s'au făcut.
12. Şi adunându-se împreună cu bătrânii, şi sfat făcând, arginţi mulţi au dat ostaşilor, zicând:
13. Spuneţi că ucenicii lui noaptea venind, l-au furat pre el, dormind noi.
14. Şi de se va auzì aceasta la dregătorul, noi îl vom potolì pre el, şi pre voi fără de grije vă vom face.
15. Iar ei luând arginţii au făcut cum i-au învăţat; şi s'a vestit cuvântul acesta întru Iudei până astăzi.
16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-au poruncit lor Iisus.
17. Şi văzânduʼl pre el, s'au închinat lui, iar unii s'au îndoit.
18. Şi apropiindu-se Iisus le-au grăit lor, zicând· datu-mi-s'au toată puterea în cer şi pre pământ.
19. Drept aceea mergând învăţaţi toate neamurile, botezânduʼi pre ei în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.
20. Invăţânduʼi pre dânşii să păziască toate câte am poruucit vouă; şi iată eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului; amin.

---

66. Dan. 6, 17.
28. *1.* Marc. 16, 1; Luc 24, 1; Ioan 20, 1.
3. Marc. 16, 5.
5. Marc. 16, 6; Luc. 24, 5.
6. Matei 12, 40. *7.* Mat. 26, 32.
8. Marc. 16, 8.
9. Marc. 16, 9; Ioan 20, 14.
10. Ioan 20, 17.
16. Luc. 24, 52.
18 Mat. 11, 27; Filip. 2, 9, 10.
19. Marc. 16, 15.
20. Mat. 18, 20.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

CAP. 1.

Iisus botezat de Ioan. Ispitirea. Chemarea Apostolilor. Vindecări de felurite boale.

Începerea Evangheliei lui Iisus
Hristos, Fiul lui Dumnezeu.
2. Precum s'a scris în proroci: iată, eu trimit pre îngerul meu înaintea feţei tale, care va gătì calea ta înaintea ta.
3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.
4. Erà Ioan botezând în pustie şi propoveduind botezul pocăinţei, întru iertarea păcatelor.
5. Şi mergeau la dânsul toată laturea Iudeei şi Ierusalimlenii, şi se botezau toţi în rîul Iordanului dela dânsul, mărturisindu'şi păcatele sale.
6. Şi erà Ioan îmbrăcat cu peri de cămilă, şi cu brâu de curea împrejurul mijlocului lui, şi mâncà acride şi miere sălbatică.
7. Şi propoveduià, zicând: vine după mine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să'i dezleg cureaua încălţămintelor lui.
8. Eu adecă v'am botezat pre voi cu apă, iar acela vă va boteză pre voi cu Duh Sfânt.
9. Şi a fost în zilele acelea, au venit Iisus din Nazaretul Galileei şi s'au botezat dela Ioan în Iordan.
10. Şi îndată ieşind din apă, au văzut cerurile deşchise şi Duhul ca un porumb pogorându-se preste dânsul;
11. Şi glas a fost din ceruri: tu eşti Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.
12. Şi îndată l-a scos pre dânsul duhul în pustie.
13. Şi erà acolo în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de satana, şi erà cu hiarele, şi îngerii slujiau lui.
14. Şi după ce s'a prins Ioan, au venit Iisus în Galileea, propoveduind Evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu,
15. Şi zicând, că s'a plinit vremea şi s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu; pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie.
16. Şi umblând pre lângă marea Galileei, au văzut pre Simon şi pre Andrei fratele lui, aruncând mreaja în mare, (că erau pescari).
17. Şi le-au zis lor Iisus: veniţi după mine, şi vă voiu face pre voi a fi vânători de oameni.
18. Şi îndatăş lăsându'şi mrejele, au mers după dânsul.
19. Şi de acolo mergând mai 'nainte puţin, au văzut pre Iacov al lui Zevedei şi pre Ioan fratele lui, dregându'şi şi ei mrejele în corabie.

---

1. *1.* Malah. 3, 1; Mat. 11, 10; Luc. 7, 27. *3.* Is. 40, 3; Mat. 3, 3; Luc. 3, 4; Ioan 1, 23. *4.* Mat. 3, 1; Luc. 3, 2; Ioan 1, 6, sq. *6.* Lev. 11, 22. *7.* Mat 3, 11; Luc. 3, 16; Ioan 1, 27. *8.* Mat. 3, 11; Luc. 3, 21; Ioan 1, 32.

11. Mat. 3, 17; Luc. 3, 22; 2 Petru 1, 17. *12.* Mat. 4, 1; Luc. 4, 1 *14.* Mat. 4, 17; Luc. 4. 15. *15.* Gal. 4, 1. *16.* Mat. 4, 18; Luc. 5, 2. *19.* Mat. 4, 21

20. Și îndatăș i-au chemat pre
dânșii; și lăsând pre tatăl lor Ze-
vedei în corabie, împreună cu năi-
miții, s'au dus după dânsul.
21. Și au intrat în Capernaum;
și îndată sâmbăta intrând în sina-
gogă, învăță.
22. Și se spăimântau toți de în-
vățătura lui; că erà învățându'i pre
ei ca cela ce are putere, iar nu ca
cărturarii.
23. Și erà în sinagoga lor un om
cu duh necurat, și a strigat grăind:
24. Lasă, ce este nouă și ție I-
isuse Nazarineanule? Ai venit să
ne pierzi pre noi? Te știu pre tine
cine ești: Sfântul lui Dumnezeu.
25. Iar Iisus l-au certat pre el, gră-
ind: taci și ieși dintr'însul.
26. Și l-a scuturat pre el duhul
cel necurat, și strigând cu glas mare,
a ieșit dintr'însul.
27. Și s'au spăimântat toți, cât se
întrebau între sine, grăind: ce este
aceasta? Ce este această învățătură
nouă? Că, cu stăpânire poruncește
și duhurilor celor necurate, și'l as-
cultă pre dânsul.
28. Și a ieșit îndată vestea lui în
toată laturea Galileei.
29. Și îndată ieșind din sinagogă,
au venit în casa lui Simon și a lui
Andrei, cu Iacov și cu Ioan.
30. Iar soacra lui Simon zăceà
aprinsă de friguri; și îndată au spus
lui pentru dânsa.
31. Și venind o au ridicat pre ea,
apucându-o de mână, și o au lăsat
pre dânsa frigurile îndată, și slujà
lor.
32. Iar făcându-se seară, când a-
puneà soarele, aduceau la dânsul
pre toți bolnavii și îndrăciții.
33. Și toată cetatea erà adunată
la ușe.
34. Și au vindecat pre mulți, carii
pătimiau rău de multe feluri de boale,
și mulți draci au gonit; și nu lăsà
să grăiască dracii, că știau pre el
că este Hristos.
35. Și a doua zi foarte de noapte
sculându-se, au ieșit și s'au dus în
loc pustiu, și acolo se rugà.
36. Și au mers după el Simon și
cei ce erau cu el.

22. Mat. 7, 28; Luc. 4, 32.
23. Luc. 4, 33. *24.* Marcu 5, 7.
25. Marcu 9, 25.
29. Mat. 8, 14; Luc. 4, 38.
32. Mat. 8, 16; Luc. 4, 40.
34. Fapt. 16, 17 sq. *35.* Luc. 4, 42.

37. Și găsindu'l pre dânsul, i-au
zis lui: toți te caută.
38. Și au grăit lor: să mergem în
orașele și în satele ce sunt mai a-
proape, ca să propoveduesc și acolo;
că spre aceasta am venit.
39. Și propoveduià în adunările
lor, în toată Galileea, și dracii scoteà.
40. Și a venit la dânsul un lepros,
rugându'l pre el și îngenunchind
înaintea lui, și zicând lui, că de vei
vreà, poți să mă curățești pre mine.
41. Iar lui Iisus făcându-i-se milă,
au tins mâna sa, și s'au atins de el,
și i-au zis lui: voesc, curățește-te.
42. Și zicând el, îndată s'a de-
părtat dela dânsul lepra, și s'a cu-
rățit.
43. Și răstindu-se către dânsul,
numai decât l-a slobozit pre el.
44. Și i-au zis lui: vezi, nimănui
nimic să nu spui, ci mergi de te
arată preotului, și dù pentru cură-
țirea ta, cele ce a poruncit Moisì,
întru mărturie lor.
45. Iar el ieșind au început a pro-
povedul multe și a vestì cuvântul,
cât numai puteà el aievea să intre
în cetate, ci erà afară, în locuri
pustii, și veniau la el de pretutin-
denea.

CAP. 2.

Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei și ospățul cu vameșii. Despre post. Ucenicii smulg spice sâmbăta.

Și au intrat iarăș în Capernaum
după câtevà zile, și s'a auzit că
este în casă.
2. Și îndată s'au adunat mulți,
cât numai puteau încăpeà nici pre
lângă ușe, și grăià lor cuvântul.
3. Și au venit la el, aducând un
slăbănog, care se purtà de patru.
4. Și neputând ei a se apropià de
el, pentru norod, au descoperit casa
unde erà, și spărgând, au pogorît
patul în care zăceà slăbănogul.
5. Iar Iisus văzând credința lor,
au zis slăbănogului: fiule, iartă-ți-se
ție păcatele tale.
6. Și erau acolo unii din cărtu-
rari șezând și cugetând întru ini-
mile lor.

38. Luc. 4, 43.
40. Mat. 8, 1; Luc. 5, 12.
44. Marc. 3, 12; Lev. 14, 2.
45. Luc. 5, 15.
2. *3.* Mat. 9, 1, sq; Luc. 5, 17, sq.

7. Ce acesta aşà grăeşte hule? Cine poate iertà păcatele, fără numai unul Dumnezeu?
8. Şi îndată cunoscând Iisus, cu duhul său, că aşà cugetau aceia întru sine, le-au zis lor: ce cugetaţi acestea întru inimile voastre?
9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului, iartă-ţi-se ţie păcatele, sau a zice: scoală şi'ţi ridică patul tău şi umblă?
10. Ci ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pre pământ a iertà păcatele (au zis slăbănogului):
11. Ţie zic: scoală şi îţi ridică patul tău şi mergi la casa ta.
12. Şi s'a sculat îndată şi ridicându'şi patul, a ieşit înaintea tuturor, cât se spăimântau toţi şi lăudau pre Dumnezeu zicând, că nici odată n'am văzut aşà.
13. Şi au ieşit iarăş la mare, şi toată mulţimea venià la el şi îi învăţà pre dânşii.
14. Şi trecând, au văzut pre Levì al lui Alfeu, şezând la vamă şi i-au zis lui: vino după mine. Şi sculându-se, a mers după dânsul.
15. Şi a fost când au şezut în casa lui, mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau împreună cu Iisus şi cu ucenicii lui, că erau mulţi şi mergeau după el.
16. Iar Cărturarii şi Fariseii văzându'l pre el că mănâncă cu vameşii şi cu păcătoşii, au zis ucenicilor lui: ce este că, cu vameşii şi cu păcătoşii mănâncă şi beà?
17. Şi auzind Iisus, au zis lor: n'au trebuinţă cei sănătoşi de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem pre cei drepţi, ci pre cei păcătoşi la pocăinţă.
18. Şi erau ucenicii lui Ioan şi ai Fariseilor postindu-se; şi au venit şi i-au zis lui: pentruce ucenicii lui Ioan şi ai Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?
19. Şi au zis lor Iisus: au doară pot fiii nunţei să postiască până când este mirele cu dânşii? Câtă vreme au pre mirele cu ei, nu pot să postiască.
20. Dar vor venì zile când se va luà dela dânşii mirele, şi atunci vor postì într'acele zile.
21. Şi nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, îşi ia plinirea lui cel nou dela cea veche, şi mai rea spărtură se face.
22. Şi nimenea nu pune vin nou în foi vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge foii, şi vinul se varsă şi foii pier; ci vinul nou în foi noui se cuvine să se puie.
23. Şi a fost când mergeà el sâmbăta prin semănături, şi au început ucenicii lui a face cale smulgând spice;
24. Iar Fariseii au zis lui: vezi, ce fac sâmbata ce nu se cuvine?
25. Iar el au zis lor: au niciodată n'aţi cetit ce a făcut David, când a avut lipsă şi a flămânzit el şi cei ce erau cu dânsul?
26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în vremea lui Aviatar Arhiereului, şi pâinile punerei înainte le-a mâncat, care nu i se cădeà să le mănânce, fără numai preoţilor, şi a dat şi celor ce erau împreună cu el?
27. Şi au zis lor: sâmbăta pentru om s'a făcut, iar nu omul pentru sâmbătă.
28. Drept aceea, Domn este Fiul Omului şi al sâmbetei.

CAP. 3.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Hula împrotiva Duhului Sfânt. Muma şi fraţii lui Iisus.

Şi au intrat iarăş în sinagogă, şi erà acolo un om având mâna uscată.
2. Şi îl pândiau pre dânsul de îl va vindecà pre el sâmbăta, ca să'l învinuiască pre el.
3. Şi au zis omului celui ce aveà mâna uscată: ridică-te în mijloc.
4. Şi au zis lor: se cuvine sâmbăta bine a face, sau rău a face? Suflet a mântuì sau a pierde? Iar ei tăceau.
5. Şi căutând spre ei cu mânie, întristându-se pentru împietrirea inimei lor, au zis omului: întinde'ţi

8. Ioan 2, 24.
14. Mat 9, 9, sq.; Luc. 5, 27.
18. Mat. 9, 14, sq.
21. Mat. 9, 16; Luc. 5, 36.

23. Mat. 12, 8; Luc. 6, 1; A doua Leg. 23, 24, sq
24. Eş. 20, 10.
26. 1 Imp. 21, 6; Eş. 29, 32, sq.; Lev. 24, 9. *27*. A doua Leg. 5, 14. *28*. Luc. 6, 5.
3. *1*. Mat. 12, 9, sq.; Luc. 6, 6
5. 3, Imp. 13, 6. *6*. Mat. 12, 14.

mâna ta. Şi o a întins; şi a venit
mâna lui la starea cea dintâiu, sănătoasă ca şi cealaltă.
6. Şi ieşind Fariseii, îndată au
făcut sfat cu Irodianii împrotiva lui,
ca să'l piarză pre dânsul.
7. Iar Iisus s'au dus cu ucenicii
săi către mare, şi după dânsul a
mers mulţime multă din Galileea şi
din Iudeea,
8. Şi din Ierusalim şi din Idumea,
şi din ceea parte de Iordan, şi cei
dimprejurul Tirului şi al Sidonului,
mulţime multă, auzind câte făceà,
a venit către dânsul.
9. Şi au zis ucenicilor săi, ca să
steà o corăbioară aproape de el,
pentru norod, ca să nu'l împresoare
pre el;
10. Că pre mulţi au vindecat, cât
năvăliau spre el ca să se atingă de
dânsul câţi aveau bătăi.
11. Şi duhurile cele necurate când
îl vedeau pre el, cădeau înaintea
lui şi strigau, grăind: tu eşti Fiul lui
Dumnezeu.
12. Şi mult îi certà pre dânşii ca
să nu'l facă arătat pre el.
13. Şi s'au suit la munte şi au chemat pre care au vrut el însuş, şi au
venit la dânsul.
14. Şi au făcut doisprezece ca să
fie cu el şi să'i trimită pre dânşii
să propoveduiască,
15. Şi să aibă putere a vindecà
boalele şi a gonì dracii.
16. Şi au pus lui Simon numele:
Petru.
17. Şi pre Iacov al lui Zevedei
şi pre Ioan fratele lui Iacov, şi le-au
pus lor numele: voanerghes, adică:
fiii tunetului.
18. Şi pre Andrei şi pre Filip şi
pre Vartolomei şi pre Matei şi pre
Toma şi pre Iacov al lui Alfeu şi
pre Tadei şi pre Simon Cananitul,
19. Şi pre Iuda Iscarioteanul, care
l-a şi vândut pre el.
20. Şi au venit în casă, şi iarăş
s'a adunat norodul, cât nu puteau
ei nici pâine să mănânce.
21. Şi auzind cei ce erau despre
dânsul, au ieşit să'l prinză pre el,
zicând că nu'şi este în fire.

7. Luc. 6, 17; Ioan 6, 1.
11. Luc. 4, 41. *12.* Mat. 12, 16.
14. Mat. 10, 1; Luc 6, 13.
16. Mat. 10, 2. Ioan 1, 42.
17. Ps. 28, 3 şi 68, 36.
20. Marcu 6, 31. *22.* Mat. 9, 34 şi 12, 24;
Luc.11, 15.

22. Şi cărturarii cei ce se pogorîseră din Ierusalim ziceau cum că
veelzevul are, şi cum că, cu domnul dracilor scoate dracii.
23. Şi chemându'i pre dânşii, în
pilde grăià lor: cum poate satana
să scoată pre satana?
24. Şi dacă împărăţia se va împerechià între sine, nu poate să
steà împărăţia aceea.
25. Şi dacă casa se va împerechià între sine, nu poate să steà
casa aceea.
26. Şi dacă satana s'a sculat însuş asupra sa şi s'a împerechiat,
nu poate să steà, ci are sfârşit.
27. Nimeni nu poate să jefuiască
vasele celui tare, intrând în casa
lui, de nu va legà întâiu pre cel
tare, şi atunci va jefuì casa lui.
28. Amin grăesc vouă: toate păcatele se vor iertà fiilor oamenilor,
şi hulele ori câte vor hulì,
29. Iar cine va hulì împrotiva
Sfântului Duh, n'are iertare în veac,
ci este vinovat judecăţei de veci,
30. Pentrucă ziceau: duh necurat are.
31. Atunci au venit fraţii şi muma
lui, şi stând ei afară, au trimis la
el, chemându'l pre dânsul.
32. Şi şedeà norodul împrejurul
lui, şi a zis lui: iată muma ta şi
fraţii tăi şi surorile tale afară, te
caută pre tine.
33. Şi au răspuns lor, grăind: cine
este muma mea şi fraţii mei?
34. Şi căutând la cei ce şedeau
împrejurul lui, au zis: iată muma
mea şi fraţii mei;
35. Că oricine va face voea lui
Dumnezeu, acela fratele meu şi sora
mea şi muma mea este.

CAP. 4.

Pilda seminţei. Certarea vântului şi a mărei.

Şi iarăş au început a învăţà lângă
mare, şi s'a adunat la dânsul norod mult, cât au intrat el în corabie
şi au şezut pre mare, şi tot norodul
stà pre uscat lângă mare.
2. Şi'i învăţà pre dânşii în pilde mult, şi grăià lor întru învăţătura sa:

24. Luc. 11, 17. *32.* Luc. 8, 20.
4. *1.* Mat. 13,; Luc. 8, 4.

3. Ascultaţi! Iată a ieşit sămănătorul să semene.
4. Şi a fost când semănà, una adică a căzut lângă cale, şi au venit pasările şi o au mâncat pre dânsa;
5. Iar alta a căzut pre pietriş, unde n'aveà pământ mult, şi îndatăş a răsărit, căci n'aveà pământ adânc,
6. Şi răsărind soarele, s'a pălit, şi pentrucă n'aveà rădăcină s'a uscat.
7. Iar alta a căzut în spini, şi s'au înălţat spinii şi o au înnecat şi n'a dat rod;
8. Iar alta a căzut în pământ bun, şi a dat roadă înălţându-se şi crescând, şi a adus: una treizeci, iar alta şasezeci, iar alta o sută.
9. Şi ziceà lor: cela ce are urechi de auzit, auză.
10. Iar când au fost deosebi, l-au întrebat pe el de pildă, cei ce erau lângă el împreună cu cei doisprezece.
11. Şi le-a zis lor: vouă s'a dat a şti taina împărăţiei lui Dumnezeu, iar celor de afară toate în pilde sunt lor;
12. Ca privind să priviască, şi să nu vază, şi auzind să auză, şi să nu înţeleagă, ca nu cumvà să se întoarcă şi să se ierte lor păcatele.
13. Şi le-au zis lor: au nu ştiţi pilda aceasta? Şi cum veţi înţelege toate pildele?
14. Cela ce seamănă, cuvântul seamănă.
15. Şi aceştia sunt cei de lângă cale, unde se seamănă cuvântul, şi când îl aud, îndată vine satana şi ià cuvântul care este semănat întru inimile lor.
16. Şi aceştia sunt aşijderea cei ce se seamănă pre pietriş, carii, când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pre el.
17. Dar n'au rădăcină întru sineşi, ci sunt până la o vreme, după aceea făcându-se necaz sau goană pentru cuvânt, îndată se smintesc.
18. Şi aceştia sunt cei ce se seamănă în spini, carí aud cuvântul.
19. Dar grijele veacului acestuia, şi înşelăciunea bogăţiei, şi pofta celorlalte intrând, înneacă cuvântul şi se face neroditor.
20. Şi aceştia sunt cei semănaţi în pământ bun, cari aud cuvântul şi'l primesc şi aduc roadă: unul treizeci, iar altul şasezeci, iar altul o sută.
21. Şi ziceà lor: au doară făclia se aduce ca să se pue supt obroc, sau supt pat? Au nu ca să se pue în sfeşnic?
22. Că nu este cevà tăinuit, care să nu se vădiască; nici a fost ascuns, ci ca să vie întru arătare.
23. De are cinevà urechi de auzit, auză.
24. Şi ziceà lor: vedeţi de auziţi; cu ce măsură măsuraţi, se va măsurà vouă, şi se va adăogà vouă celor ce auziţi;
25. Că celui ce are, i se va dà lui, iar cel ce n'are, şi ce are i se va luà dela dânsul.
26. Şi ziceà: aşà este împărăţia lui Dumnezeu, în ce chip este dacă aruncă omul sămânţa în pământ.
27. Şi doarme, şi se scoală noaptea şi ziua, şi sămânţa răsare şi creşte cum nu ştie el.
28. Că pământul din sine rodeşte, întâiu iarbă, apoi spic, după aceea deplin grâu în spic.
29. Iar când se coace rodul, îndată trimite secerea, că a sosit secerişul.
30. Şi ziceà: cui vom asemănà împărăţia lui Dumnezeu, sau cu ce pildă o vom potrivì pre ea?
31. Asemenea este grăunţului de muştar, care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate seminţele pământului;
32. Iar după ce se seamănă, creşte şi se face mai mare decât toate buruienile, şi face ramuri mari, cât supt umbra lui pot să locuiască pasările cerului.
33. Şi cu pilde multe ca acestea grăià lor cuvântul, precum puteau auzì.
34. Şi fără de pilde nu grăià lor; iar deosebi ucenicilor săi le dezlegà toate.
35. Şi au zis lor, în ziua aceea, făcându-se seară: să trecem de ceea parte.
36. Şi lăsând el norodul, l-au luat pre dânsul aşà precum erà, în corabie. Şi erau şi alte corăbii cu dânsul.

11. Mat. 11, 25.

22. Mat. 10, 26; Luc. 8, 17.
23. Mat. 11, 15; Apoc. 2, 7.
24. Mat. 7, 2; Luc. 6, 38.
25. Mat. 13, 12; Luc. 8, 18.
31. Mat. 13, 31; Luc. 13, 19.
36. Mat 8, 23. *39.* Mat. 8, 26.

37. Și s'a făcut vifor mare de vânt, și valurile intrau în corabie, cât mai se umpleà ea.

38. Și el erà la cârmă, dormind pre căpătâiu; și l-au deșteptat pre el, și i-au zis lui: Invățătorule, au nu'ți este grije că pierim.

39. Și sculându-se a certat vântul și a zis mărei: taci, încetează! Și a stătut vântul, și s'a făcut liniște mare.

40. Și au zis lor: ce sunteți așà fricoși? Cum, n'aveți credință?

41. Și s'au înfricoșat cu frică mare și grăià unul către altul: oare, cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pre el?

CAP. 5.

Vindecarea unui om având duh necurat. Femeia ce'i curgeà sânge. Invierea fiicei lui Iair.

Și au venit de ceea parte de mare, în laturea Gadarenilor.

2. Și ieșind el din corabie, îndată l-a întâmpinat pre el un om din morminturi, cu duh necurat,

3. Care aveà locuința în mormânturi, și nici cu lanțuri de fier nimeni nu puteà să'l lege pre el.

4. Pentrucă de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri de fier, rupeà lanțurile, și obezile le sfărâmà, și nimeni nu puteà să'l domoliască pre dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, erà prin munți și prin mormânturi, strigând și tăindu-se de pietre.

6. Iar văzând pre Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui.

7. Și strigând cu glas mare, a zis: ce este mie și ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Jurute pre tine cu Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine;

8. Că grăià lui: ieși, duh necurat, din om.

9. Și l-au întrebat pre el: cum îți este numele? Și a răspuns, grăind: legheon îmi este numele, că mulți suntem.

10. Și îl rugau pre el mult ca să nu'i trimită pre dânșii afară din laturea aceea.

11. Și erà acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se.

12. Și l-au rugat pre dânsul toți dracii, zicând: trimite-ne pre noi în porci, ca să intrăm într'înșii.

13. Și i-au slobozit pre ei Iisus îndatăș. Și ieșind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Și s'a pornit turma de pre țărmuri în mare (și erau ca la două mii), și s'au înnecat în mare.

14. Iar cei ce păşteau porcii, au fugit și au vestit în cetate și în sate. Și au ieșit să vază ce este ceeace s'a făcut.

15. Și au venit către Iisus, și au văzut pre cel ce fusese îndrăcit, șezând și îmbrăcat și întreg la minte, pre cel ce avusese legheonul, și s'au spăimântat.

16. Și povestiau lor cei ce văzuseră, ce s'a făcut celui îndrăcit, și pentru porci.

17. Și au început a'l rugà pre dânsul ca să iasă din hotarele lor.

18. Și intrând el în corabie, îl rugà pre el cela ce fusese îndrăcit, ca să fie cu dânsul.

19. Iar Iisus nu l-au lăsat pre el; ci i-au zis lui: mergi în casa ta către ai tăi, și vestește lor câte ți-au făcut ție Domnul și te-au miluit.

20. Și s'a dus și a început a propoveduì în Decapoli câte au făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus în corabie iarăș de ceea parte, s'a adunat norod mult la el; și erà lângă mare,

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogei, cu numele Iair, și văzându'l pre dânsul, a căzut la picioarele lui.

23. Și'l rugà pre dânsul mult, zicând: fiica mea spre sfârșit este; vino de îți pune mâinile pre dânsa, ca să se mântuiască și să trăiască.

24. Și au mers Iisus cu dânsul; și după dânsul a mers norod mult și'l împresurà pre el.

25. Și o muiere oarecare, fiind întru curgerea sângelui de doisprezece ani,

26. Și multe pătimind dela mulți doftori, și cheltuindu'și toate cele ce avusese, și nimic folosindu-se, ci mai vârtos mergând spre mai rău,

27. Auzind pentru Iisus, venind între norod dinapoi, s'a atins de haina lui:

40. Luc. 24, 38. *41.* Ps. 106. 25.
5. *1.* Mat. 8, 28; Luc. 8. 26

17. Mat. 8, 34. *22.* Mat 9, 18; Luc. 8, 41.
25. Lev. 15, 25; Mat. 9, 20; Luc. 8, 43, sq.
27. Luc. 6, 19.

28. Că ziceà: măcar de hainele
lui de mă voiu atinge, mă voiu
mântuì.
29. Şi îndată a secat izvorul sân-
gelui ei şi a simţit cu trupul că s'a
vindecat de boală.
30. Şi îndatăş Iisus cunoscând
întru sineş puterea ce a ieşit din-
tru el, întorcându-se către norod,
au zis: cine s'a atins de hainele
mele?
31. Şi au zis lui ucenicii lui: vezi
norodul îmbulzindu-te, şi zici: cine
s'a atins de mine?
32. Şi căută împrejur să vază pre
ceea ce a făcut aceasta.
33. Iar muierea înfricoşindu-se
şi tremurând, ştiind ce s'a făcut ei,
a venit şi a căzut înaintea lui şi i-a
spus lui tot adevărul.
34. Iar el au zis ei: fiică, credinţa
ta te-a mântuit; mergi în pace, şi
fii sănătoasă de boala ta.
35. Incă grăind el, au venit dela
mai marele sinagogei, zicând: fiica
ta a murit; ce mai superi pre In-
văţătorul?
36. Iar Iisus îndată ce au auzit cu-
vântul ce s'a grăit, au zis mai ma-
relui sinagogei: nu te teme, crede
numai.
37. Şi n'au lăsat pre nici unul să
meargă după dânsul, fără numai
pre Petru şi pre Iacov şi pre Ioan,
fratele lui Iacov.
38. Şi au venit în casa mai mare-
lui sinagogei, şi au văzut turburare,
plângând aceia şi tânguindu-se mult.
39. Şi intrând, au zis lor: ce vă
turburaţi şi plângeţi? Fecioara n'a
murit, ci doarme. Şi'şi râdeau de
dânsul.
40. Iar el scoţând afară pre toţi,
au luat pre tatăl fecioarei şi pre muma
ei şi pre cei ce erau cu el, şi au in-
trat unde erà fecioara zăcând.
41. Şi apucând pre fecioară de
mână, i-au zis ei, **talita cumi**, ce se
tâlcueşte: fecioară, ţie zic: scoală-te.
42. Şi îndatăş s'a sculat fecioara
şi umblà, că erà de doisprezece ani.
Şi s'au spăimântat cu spaimă mare.
43. Şi le-au poruncit lor mult, ca
nimeni să nu ştie aceasta; şi au
zis să'i deà ei să mănânce.

---

36. Luc. 8, 50. *38*. Fac. 50, 10.
39. Ioan 11, 11. *41*. Luc. 7, 14.

CAP. 6.

Trimiterea Apostolilor la propoveduire. Ioan Botezătorul şi Irod. Minunea înmulţirei pâinilor. Iisus umblând pre mare.

Şi au ieşit de acolo şi au venit la
patria sa, şi după dânsul au mers
ucenicii lui.
2. Şi fiind sâmbătă au început
a învăţà în sinagogă; şi mulţi au-
zindu'l se mirau zicând: de unde
îi sunt lui acestea? Şi ce este în-
ţelepciunea ce i s'a dat lui, că şi
puteri ca acestea prin mâinile lui
se fac?
3 Au nu este acesta teslarul, fe-
ciorul Mariei şi fratele lui Iacov şi
al lui Iosì şi al lui Iuda şi al lui
Simon? Şi au nu sunt surorile lui
aici la noi? Şi se smintiau întru el.
4. Şi ziceà lor Iisus: nu este pro-
roc necinstit, fără numai în patria
sa, între rudenii şi în casa sa.
5. Şi nu puteà acolo nici o pu-
tere să facă, fără numai preste pu-
ţini bolnavi punându'şi mâinile i-au
vindecat pre ei.
6. Şi se mirà pentru necredinţa
lor, şi umblà în satele cele de prin
prejur, învăţând.
7. Şi au chemat pre cei doispre-
zece şi au început a'i trimite pre
dânşii câte doi, câte doi, şi le-au dat
lor putere asupra duhurilor celor
necurate.
8. Şi le-au poruncit lor să nu ià
nimic pre cale, fără numai toiag;
nici traistă, nici pâine, nici bani la
brâu,
9. Ci numai să fie încălţaţi cu
sandale, şi să nu se îmbrace cu
două haine.
10. Şi grăià lor: ori unde veţi in-
trà în casă, acolo rămâneţi până
ce veţi ieşì de acolo.
11. Şi ori câţi nu vă vor primì
pre voi, nici vor ascultà pre voi,
ieşind de acolo, scuturaţi praful de
supt picioarele voastre întru măr-
turie lor. Amin grăiesc vouă: mai
uşor va fi Sodomului şi Gomorului
în ziua judecăţei, decât cetăţei a-
celeea.
12. Şi ieşind ei propoveduiau, ca
să se pocăiască;

---

6. *3*. Mat. 13, 55. Luc. 4, 22.
4. Ioan 4, 44.
7. Mat. 10, 1; Luc. 9, 1. *11*. Mat. 10, 14.

13. Şi draci mulţi scoteau, şi un-
geau cu untdelemn pre mulţi bol-
navi şi'i tămăduiau.
14. Şi a auzit împăratul Irod (căci
arătat se făcuse numele lui), şi zi-
ceà, că Ioan Botezătorul s'a sculat
din morţi, şi pentru aceasta lucrează
puterile întru el.
15. Alţii ziceau, că Ilie este, iar
alţii ziceau, că proroc este, sau ca
unul din proroci.
16. Şi auzind Irod, a zis: acesta
este Ioan pre care eu l-am tăiat;
el s'a sculat din morţi.
17. Că Irod acesta trimiţând, a
prins pre Ioan, şi l-a legat pre el
în temniţă, pentru Irodiada muie-
rea lui Filip fratele său, căci o luase
pre dânsa muiere.
18. Că ziceà Ioan lui Irod: nu ţi
se cuvine să aibi pre muierea fra-
telui tău.
19. Iar Irodiada pizmuià lui, şi
vreà să'l omoare, şi nu puteà;
20. Că Irod se temeà de Ioan, şti-
indu'l pre dânsul om drept şi sfânt
şi îl socoteà pre el; şi ascultându'l
pre dânsul, multe făceà şi cu dra-
goste îl ascultà pre el.
21: Şi întâmplându-se o zi cu bun
prilej, când Irod făceà ospăţul na-
şterei sale, boierilor săi, căpitani-
lor şi celor mai mari ai Galileei,
22. Şi intrând fata Irodiadei şi ju-
când şi plăcând lui Irod şi celor ce
şedeau cu dânsul, a zis împăratul,
fetei: cere dela mine orice vei vreà
şi voiu dà ţie.
23. Şi s'a jurat ei, că orice vei
cere dela mine voiu dà ţie, până
la jumătate din împărăţia mea.
24. Iar ea ieşind, a zis maicei sale:
ce voiu cere? Iar aceea a zis: ca-
pul lui Ioan Botezătorul.
25. Şi intrând îndată cu sârgu-
inţă la împăratul, a cerut, zicând:
voiu ca să'mi dai mie acum în tip-
sie capul lui Ioan Botezătorul.
26. Şi împăratul foarte s'a întri-
stat, dar pentru jurământ şi pentru
cei ce şedeau împreună cu dân-
sul, n'a vrut să'i lepede cererea.
27. Şi îndată trimiţând împăratul
un speculator, a poruncit să adu-
că capul lui. Iar acela mergând,
i-a tăiat capul în temniţă,
28. Şi l-a adus în tipsie, şi l-a dat
pre el fetei, şi fata l-a dat maicei sale.
29. Şi auzind ucenicii lui au ve-
nit şi au ridicat trupul lui cel că-
zut şi l-au pus pre el în mormînt.
30. Şi s'au adunat Apostolii la
Iisus, şi i-au vestit lui toate câte
au făcut şi câte au învăţat.
31. Şi le-au zis lor: veniţi voi în-
şivă deosebi, în loc pustiu, şi vă
odihniţi puţin; că erau mulţi cari
veniau şi se duceau, şi n'aveau vre-
me nici să mănânce.
32. Şi s'au dus în loc pustiu sin-
guri cu corabia.
33. Şi i-au văzut pre dânşii no-
roadele mergând, şi l-au cunoscut
pre el mulţi, şi pedestri din toate
cetăţile alergau acolo, şi mai îna-
inte decât ei au venit şi s'au adu-
nat la dânsul.
34. Şi ieşind Iisus, au văzut no-
rod mult şi i s'au făcut milă de ei,
pentrucă erau ca oile ce n'au pă-
stor; şi au început a'i învăţà pre
dânşii mult.
35. Şi iată vreme multă fiind, s'au
apropiat de dânsul ucenicii lui şi
au zis: locul este pustiu şi iată
vreme *a trecut* multă.
36. Slobozeşte'i pre dânşii, ca
mergând în oraşele cele dimprejur
şi în sate, să'şi cumpere loruşi pâini,
că n'au ce să mănânce.
37. Iar el răspunzând, au zis lor:
daţi-le voi lor să mănânce. Şi au
zis ei lui: mergând se poate să cum-
părăm pâini de două sute de di-
nari şi să le dăm lor să mănânce?
38. Iar el au zis lor: câte pâini
aveţi? Mergeţi şi vedeţi! Iar ei şti-
ind au zis: cinci şi doi peşti.
39. Şi au poruncit lor să'i pue pre
toţi mese, mese pre iarbă verde.
40. Şi au şezut cete, cete, câte o
sută şi câte cincizeci.
41. Şi luând cele cinci pâini şi
cei doi peşti, căutând la cer au bine
cuvântat şi au frânt pâinile şi le-au
dat ucenicilor săi ca să le pue îna-
intea lor, şi pre cei doi peşti i-au
împărţit la toţi.
42. Şi au mâncat toţi şi s'au să-
turat;
43. Şi au luat douăsprezece co-
şuri pline de sfărâmituri, şi din peşti.
44. Şi erau cei ce mâncaseră pâi-
nile, ca la cinci mii de bărbaţi.

13. Iac. 5, 14. *14.* Mat. 14, 1; Luc. 9. 7.
17. Lucà 3, 19 sq. *18.* Lev. 18, 16.
30. Mat. 14, 13; Luc. 9, 10, sq.; Ioan 6, 1.
34. Mat 9, 36.
35. Mat. 14, 15; Marcu 8, 1.

45. Şi îndată au silit pre ucenicii săi să intre în corabie şi să meargă mai înainte, de ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobozì el norodul.
46. Şi după ce i-au slobozit pre ei, s'au dus în munte să se roage.
47. Şi făcându-se seară, erà corabia în mijlocul mărei, şi el singur pre uscat.
48. Şi i-au văzut pre dânşii că se chinuesc vâslind, că erà vântul împrotiva lor; iar întru a patra streaje a nopţei au venit la dânşii, umblând pre mare, şi vreà să treacă pre lângă ei.
49. Iar ei văzându'l pre dânsul umblând pre mare, li s'a părut că este nălucă, şi au strigat;
50. Că toţi l-au văzut pre el şi s'au turburat. Şi el îndatăş au grăit cu dânşii şi le-au zis lor: îndrăzniţi; eu sunt, nu vă temeţi.
51. Şi s'au suit la dânşii în corabie şi a încetat vântul; şi ei foarte preste măsură se spăimântau întru sine şi se minunau;
52. Că n'au priceput din pâini, de vreme ce erà inima lor împietrită.
53. Şi trecând au venit în pământul Ghenisaretului, şi au stătut la liman.
54. Şi ieşind ei din corabie, îndată l-au cunoscut pre el aceia.
55. Şi încunjurând toată laturea aceea, au început pre paturi a aduce bolnavii acolo unde auziau că este el.
56. Şi ori unde intrà, în sate sau în cetăţi sau în oraşe, puneau la uliţe pre cei bolnavi şi'l rugau pre el ca măcar de poalele veşmintelor lui să se atingă; şi câţi se atingeau de el, se mântuiau.

CAP. 7.

Făţărnicia Fariseilor. Fiica Hananiencei. Vindecarea unui surdo-mut.

Şi s'au adunat la dânsul Fariseii şi unii din Cărturari, cari veniseră din Ierusalim.
2. Şi văzând pre oarecari din ucenicii lui cu mâinile necurate, adică nespălate, mâncând pâine, i-au prihănit.
3. Că Fariseii şi toţi Iudeii, de nu'şi vor spălà mâinile până în cot, nu mănâncă, ţinând aşezământul bătrânilor.
4. Şi din târg venind, de nu se vor spălà, nu mănâncă; şi altele multe sunt, care au luat a le ţineà: spălarea paharelor şi a urcioarelor şi a căldărilor şi a paturilor.
5. După aceea l-au întrebat pre el Fariseii şi Cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă dupre aşezământul bătrânilor, ci cu mâinile nespălate mănâncă pâine?
6. Iar el răspunzând, au zis lor: bine a prorocit Isaia pentru voi, făţarnicilor, precum este scris: norodul acesta cu buzele mă cinsteşte, iar inima lor departe stă dela mine;
7. Şi înzadar mă cinstesc, învăţând învăţături, porunci omeneşti.
8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi aşezământul bătrânilor, spălarea urcioarelor şi a paharelor, şi alte asemenea ca acestea multe faceţi.
9. Şi ziceà lor: bine, lepădaţi porunca lui Dumnezeu, ca să păziţi aşezământul vostru?
10. Că Moisì a zis: cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta; şi: cela ce va grăì de rău pre tatăl său sau pre muma sa, cu moarte să moară.
11. Iar voi ziceţi: de va zice omul, tatălui său sau mumei sale; corban, adică: dar este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,
12. Şi nu'l mai lăsaţi pre dânsul să mai facă cevà tatălui său sau mumei sale.
13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru aşezământul vostru, care l-aţi dat; şi asemenea ca acestea multe faceţi.
14. Şi chemând la sine pre tot norodul, au zis lor; ascultaţi-mă pre mine toţi şi înţelegeţi.
15. Nimic nu este dinafară de om, ce intră într'însul, care poate să'l spurce pre el; ci cele ce ies dintr'însul, acelea sunt care spurcă pre om.
16. De are cinevà urechi de auzit, auză.
17. Şi după ce au intrat în casă,

45. Mat. 14, 22; Ioan 6, 17.
51. Marcu 4 39.
56. Marcu 5, 27, 28; Mat. 9, 21.
7, *1.* Mat. 15, 1, sq.
2. Luc. 11. 38.

6. Is. 29, 13. *10.* Eş 20, 12.
14. Mat. 15, 10.

dela norod, l-au întrebat pre el u-
cenicii lui pentru pildă.
18. Şi le-au zis lor: şi voi aşà
de neînţelegători sunteţi? Au nu vă
pricepeţi, că tot ce intră în om di-
nafară, nu poate să'l spurce?
19. Că nu intră în inima lui, ci
în pântece, şi iese pre afedron, cu-
răţind toate bucatele.
20. Şi ziceà, că ceea ce iese din
om, aceea spurcă pre om.
21. Că dinlăuntru, din inima oa-
menilor, ies gândurile cele rele,
preacurviile, curviile, uciderile,
22. Furtişagurile, asupririle, vicle-
şugurile, înşelăciunile, înverşunările,
ochiul viclean, hula, trufia, nebunia.
23. Toate relele acestea ies din-
lăuntru şi spurcă pre om.
24. Şi sculându-se de acolo, s'au
dus în hotarele Tirului şi ale Sido-
nului, şi intrând în casă, vreà să
nu ştie nimeni de el, dar n'au putut
să se tăinuiască.
25. Că auzind o muiere pentru
dânsul, a cărei fiică aveà duh ne-
curat, venind a căzut la picioarele
lui.
26. Şi erà muierea elină, de neam
din Finichia Siriei Şi'l rugà pre el
ca să goniască dracul din fiica ei.
27. Iar Iisus au zis ei: lasă să se
sature întâiu fiii; că nu este bine a
luà pâineà fiilor şi a o aruncà câi-
nilor.
28. Iar ea răspunzând a zis lui:
adevărat Doamne, că şi câinii supt
masă mănâncă din sfărâmiturile fi-
ilor.
29. Şi au zis ei: pentru acest cu-
vânt, mergi, a ieşit dracul din fiica ta.
30. Şi mergând la casa sa, a a-
flat pre dracul ieşit, şi pre fiică ză-
când în pat.
31. Şi iarăş ieşind din hotarele
Tirului şi ale Sidonului, au venit la
marea Galileei, în mijlocul hotare-
lor Decapolei.
32. Şi au adus la dânsul un surd,
grăind anevoe, şi l-au rugat pre
dânsul ca să'şi pună mâna preste el.
33. Şi luându'l pre el din mulţi-
me deosebi, au pus degetele sale în
urechile lui, şi scuipind, s'a atins
de limba lui.
34. Şi căutând la cer, au suspinat
şi au zis lui: effatta, ce este: deş-
chide-te.
35. Şi îndatăş s'au deschis au-
zurile lui şi s'a deslegat legătura
limbei lui şi grăià drept.
36. Şi au poruncit lor ca să nu
spună nimănui; însă pre cât el le
porunciá lor, ei mai mult vestiau;
37. Şi preste măsură se mirau,
zicând: toate le-au făcut bine; şi pre
surzi i-au făcut de aud, şi pre muţi
de grăesc.

CAP. 8.

Minunea cu cele şapte pâini. Iudeii cerând semn din cer. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru şi certarea lui.

In zilele acelea fiind norod mult
foarte şi neavând ce mâncà, che-
mând Iisus pre ucenicii săi, le-au
zis lor:
2. Milă'mi este de norod, că iată
trei zile sunt de când aşteaptă lângă
mine şi n'au ce mâncà.
3. Şi de'i voiu slobozì pre dânşii
flămânzi la casele lor, vor slăbì pre
cale, că unii dintr'înşii au venit de
departe.
4. Şi au răspuns lui ucenicii lui:
de unde pre aceştia va puteà cinevà
să'i sature de pâine, aici în pustie?
5. Şi i-au întrebat pre ei: câte pâini
aveţi? Iar ei au zis: şapte.
6. Şi au poruncit norodului să
şază pre pământ; şi luând pre cele
şapte pâini, mulţumind au frânt şi au
dat ucenicilor săi ca să le pună îna-
inte; şi le-au pus înaintea norodului.
7. Şi aveau şi puţini peştişori, şi
binecuvântând, au zis să'i pună şi
pre aceia înaintea lor.
8. Şi au mâncat şi s'au săturat;
şi au luat rămăşiţe de sfărâmituri
şapte coşniţe.
9. Şi erau cei ce mâncaseră, ca
patru mii. Şi i-au slobozit pre ei.
10. Şi îndată intrând în corabie
cu ucenicii săi, au venit în părţile
Dalmanutei.
11. Şi au ieşit Fariseii şi au în-
ceput a se întrebà cu dânsul, ce-
rând dela dânsul semn din cer, is-
pitindu'l pre el.

---

24. Mat. 15, 21. *27.* Mat. 15, 26.
31. Mat. 15, 29.
32. Mat. 9, 32; Luc. 11, 14.
33. Marcu 8, 23.
34. Ioan 11, 41. *37.* Fac. 1, 31.
8. *1.* Mat. 15, 32. *8.* 4 Imp, 4, 44.
11. Mat. 12, 38 şi 16, 1.

12. Şi suspinând cu duhul său au zis: pentru ce neamul acesta semn cere? Amin zic vouă: nu se va dà semn neamului acestuia.
13. Şi lăsându'i pre dânşii, au intrat iarăş în corabie şi au trecut de ceea parte.
14. Şi ucenicii lui uitaseră să ià pâine, şi mai mult decât o pâine n'aveau cu dânşii în corabie.
15. Şi le-au poruncit lor, zicând: căutaţi de vă păziţi de aluatul Fariseilor şi de aluatul lui Irod.
16. Şi cugetau întru sine, unul către altul zicând, că pâine n'avem;
17. Iar Iisus cunoscând, au zis lor: drept ce cugetaţi că pâine n'aveţi? Încă nu înţelegeţi, nici pricepeţi? Încă împietrită aveţi inima voastră?
18. Ochi având, nu vedeţi? Şi urechi având, n'auziţi? Şi nu vă aduceţi aminte,
19. Când am frânt pre cele cinci pâini la cele cinci mii, câte coşuri pline de sfărâmituri aţi luat? Zis-au ei lui: douăsprezece.
20. Şi când pre cele şapte la cele patru mii, câte coşniţe pline de sfărâmituri aţi luat? Iar ei au zis, şapte.
21. Şi le-au zis lor: dar cum încă nu înţelegeţi?
22. Şi au venit în Vitsaida, şi i-au adus lui un orb, şi l-au rugat pre el ca să se atingă de dânsul.
23. Şi apucând pre orbul de mână l-au scos pre el afară din sat; şi scuipind pre ochii lui, şi punându'şi mâinile pre el, l-au întrebat de vede cevà.
24. Şi ridicându'şi ochii a zis: văd oamenii ca copacii umblând.
25. După aceasta iarăş şi-au pus mâinile pre ochii lui, şi l-au făcut de a văzut, şi s'a îndreptat şi a văzut luminat pre toţi.
26. Şi l-au trimis pre el la casa sa, zicând: nici în sat să intri, nici să spui cuivà în sat.
27. Şi au ieşit Iisus şi ucenicii lui în satele Chesariei lui Filip; şi pre cale au întrebat pre ucenicii săi, zicând lor: cine zic oamenii că sunt eu?
28. Iar ei au răspuns: Ioan Botezătorul; şi alţii, Ilie; iar alţii, unul din proroci.
29. Şi el le-au zis lor: dar voi cine ziceţi că sunt eu? Şi răspunzând Petru a zis lui: tu eşti Hristosul.
30. Şi i-au oprit pre ei ca să nu spună nimănui pentru dânsul.
31. Şi au început a'i învăţà pre ei, că se cuvine Fiul Omului multe a pătimì, şi a se defăimà de bătrâni şi de Arhierei şi de Cărturari, şi a se omorî, şi după trei zile a învià.
32. Şi de faţă cuvântul acesta grăià. Şi apucându'l pre el Petru, a început a'i stà lui împrotivă.
33. Iar el întorcându-se şi căutând spre ucenicii săi, au certat pre Petru, zicând; mergi înapoia mea satano, că nu cugeţi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.
34. Şi chemând la sine pre norod împreună cu ucenicii săi, au zis lor: cela ce voieşte să vină după mine, să se lepede de sine, şi să'şi ià crucea sa, şi să'mi urmeze mie.
35. Că cine va vreà să'şi mântuiască sufletul său, pierde'l-va pre el; iar cine'şi va pierde sufletul său pentru mine şi pentru evanghelie, acela îl va mântuì pre el.
36. Că ce va folosì omului de ar dobândì lumea toată, şi'şi va pierde sufletul său?
37. Sau ce va dà omul schimb pentru sufletul său?
38. Că cine se va ruşinà de mine şi de cuvintele mele, întru acest neam preacurvar şi păcătos, şi Fiul Omului se va ruşinà de el, când va venì întru slava Tatălui său cu sfinţii Îngeri.

CAP. 9.

Schimbarea la Faţă a lui Hristos. Vindecarea lunaticului. Cearta ucenicilor pentru întâietate. Ferirea de scandal.

Şi le ziceà lor: amin grăiesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici,

14. Mat. 16, 5, 6. *15.* Luc. 12, 1.
17. Marcu 6, 52; Luc. 24, 25.
19. Mat. 14, 19; Luc. 9, 13; Ioan 6, 9, 13.
20. Mat. 15, 34. *22.* Marcu 6, 56.
23. Marcu 7, 32, sq.; Ioan 9, 6.
26. Marcu 7, 36. *27.* Mat. 16, 13.
29. Ioan 1, 49 şi 6, 69. *31.* Mat. 16, 21.
33. 2. Imp. 19, 22.
35. Mat. 10, 39; Luc. 17, 33.
36. Mat. 16, 26.
38. Ier. 9, 2. Mat. 10; 33; Luc. 12, 9; 2. Tim. 2, 12.
9. *1.* Mat. 16, 28, sq.; Luc. 9, 27.

cari nu vor gustà moarte până când
vor vedeà împărăţia lui Dumnezeu
venind întru putere.
2. Şi după şase zile au luat Iisus
pre Petru şi pre Iacov şi pre Ioan,
şi i-au suit pre dânşii în munte înnalt,
deosebi, singuri. Şi s'au schimbat
la faţă înaintea lor,
3. Şi hainele lui erau strălucind,
albe foarte, ca zăpada, în ce chip
nălbitorul pre pământ nu poate să
nălbiască.
4. Şi s'a arătat lor Ilie împreună
cu Moisì şi grăiau cu Iisus.
5. Şi răspunzând Petru a zis lui
Iisus: Învăţătorule, bine este nouă
a fi aici şi să facem trei colibi: fie
una, şi lui Moisì una, şi lui Ilie una;
6. Că nu ştià ce grăià, că erau
înfricoşaţi.
7. Şi s'au făcut nor umbrindu'i
pre ei, şi a venit glas din nor, grăind:
acesta este Fiul meu cel iubit, pre
acesta ascultaţi.
8. Şi de năprasnă căutând ei împrejur,
pre nimeni n'au mai văzut,
ci numai pre Iisus împreună cu
dânşii.
9. Iar pogorându-se ei din munte,
le-au poruncit lor ca nimănui să nu
spue cele ce au văzut, fără numai
când Fiul Omului va învià din morţi.
10. Şi ei au ţinut cuvântul între
sine, întrebându-se: ce este aceea,
a învià din morţi?
11. Şi l-au întrebat pre el, zicând:
pentru ce zic Cărturarii, că Ilie se
cuvine să vie mai înainte?
12. Iar el răspunzând, au zis lor:
Ilie venind mai înainte, va aşezà
toate. Şi cum este scris de Fiul
Omului? Că el va să pătimească
multe şi să fie defăimat.
13. Însă zic vouă, că Ilie a şi venit,
şi au făcut lui câte au vrut, cum
este scris de el.
14. Şi venind la ucenici, au văzut
norod mult împrejurul lor, şi Cărturarii
întrebându-se cu dânşii.
15. Şi îndată tot norodul văzându'l
pre el, s'a spăimântat, şi alergând
s'a închinat lui.
16. Şi au întrebat pe Cărturari: ce
vă întrebaţi între voi?
17. Şi răspunzând unul din norod,
a zis: Învăţătorule, am adus pre
fiul meu la tine, având duh mut.
18. Şi ori unde îl apucă pre el, îl
zdrobeşte, şi face spume, şi scârşneşte
cu dinţii, şi se usucă. Şi am
zis ucenicilor tăi să'l scoată, şi n'au
putut.
19. Iar el răspunzând au zis lui: o
neam necredincios! Până când voiu
fi cu voi? Până când voiu suferì pre
voi? Aduceţi'l pre el la mine!
20. Şi l-au adus pre el la dânsul.
Şi văzându'l pre dânsul, îndată duhul
l-a scuturat pre el, şi căzând la
pământ, se tăvălià aspumând.
21. Şi au întrebat pre tatăl lui: câtă
vreme este de când i s'a făcut lui
aceasta? Iar el a zis: din copilărie;
22. Şi de multe ori pre el şi în
foc l-a aruncat şi în apă, ca să'l
piarză; ci, de poţi cevà, ajută-ne
nouă, fiindu'ţi milă de noi!
23. Iar Iisus i-au zis lui: de poţi
crede, toate sunt cu putinţă credinciosului.
24. Şi îndată strigând cu lacrămi
tatăl copilului, a grăit: crez, Doamne,
ajută necredinţei mele!
25. Iar văzând Iisus că năvăleşte
norodul, au poruncit duhului celui
necurat, zicând lui: duh mut şi surd,
eu ţie îţi poruncesc: ieşi dintr'însul,
şi de acum să nu mai intri în el.
26. Şi strigând, şi mult scuturându'l
pre el, a ieşit. Şi s'a făcut ca
un mort, încât mulţi ziceau că a
murit.
27. Iar Iisus apucându'l pre el de
mână, l-au ridicat, şi s'a sculat.
28. Şi intrând el în casă, ucenicii
lui l-au întrebat pre dânsul deosebi:
pentru ce noi nu am putut să'l
scoatem pre el?
29. Iar el au zis lor: acest neam
cu nimic nu poate ieşì, fără numai
cu rugăciune şi cu post.
30. Şi de acolo ieşind, mergeà
prin Galileea, şi nu vreà ca să'l ştie
cinevà.
31. Că învăţà pre ucenicii săi şi
ziceà lor: Fiul Omului se va dà în
mâinile oamenilor, şi'l vor omorî
pre el, şi după ce'l vor omorî, a
treia zi va învià.
32. Iar ei nu înţelegeau cuvântul
acela, şi se temeau să'l întrebe pre el.
33. Şi au venit în Capernaum, şi

3. Mat. 28, 3.
7. Mat. 3, 17; 2. Petr. 1, 17.
11. Mal. 4, 5. *12.* Is. 53, 3 sq.
13. Mat. 11, 14.
17. Mat. 17, 14; Luc. 9, 38.
23. Luc. 17, 6. *28.* Mat. 17, 19.
31. Mat. 17, 22.

fiind în casă l-au întrebat pre dânşii:
de ce vă prigoniaţi pre cale?
34. Iar ei au tăcut; că se pricise
pre cale unul cu altul, cine ar fi
mai mare.
35. Şi şezând au chemat pre cei
doisprezece şi le-au zis lor: cela ce
va să fie întâiu, *acesta* să fie mai
pre urmă de toţi şi tuturor slugă.
36. Şi luând un prunc l-au pus pre
el în mijlocul lor, şi luându'l în
braţe, au zis lor:
37. Ori cine va primì pre unul
dintr'aceşti prunci întru numele meu,
pre mine primeşte; şi ori cine pri-
meşte pre mine, nu primeşte pre
mine, ci pre cel ce m'au trimis pre
mine.
38. Şi a răspuns Ioan lui, zicând:
Învăţătorule am văzut pre oarecine
întru numele tău scoţând draci, care
nu vine după noi, şi l-am oprit pre
el, pentrucă nu vine după noi.
39. Iar Iisus au zis: nu'l opriţi
pre el, că nimeni nu este care va
face putere întru numele meu, şi să
poată degrab a mă grăì de rău.
40. Că cel ce nu este împrotiva
noastră, pentru noi este;
41. Că oricine va adăpà pre voi
cu un pahar de apă întru numele
meu, căci ai lui Hristos sunteţi, a-
min grăesc vouă: nu'şi va pierde
plata sa.
42. Şi ori cine va smintì pre u-
nul dintr'aceşti mici, cari cred în-
tru mine, mai bine ar fi lui de s'ar
legà o piatră de moară împrejurul
grumazului lui şi să se arunce în
mare
43. Şi de te sminteşte pre tine
mâna ta, taie-o pre ea; că mai bine
îţi este ţie ciung să intri în vieaţă,
decât două mâini având, să intri în
gheena, în focul nestins,
44. Unde viermele lor nu moare,
şi focul nu se stinge.
45. Şi de te sminteşte pre tine pi-
ciorul tău, taie'l pre el; că mai bine
îţi este ţie să intri în vieaţă şchiop,
decât două picioare având, să fii
aruncat în gheena, în focul nestins,
46. Unde viermele lor nu moare,
şi focul nu se stinge.
47. Şi de te sminteşte pre tine o-
chiul tău, scoate'l pre el; că mai
bine îţi este ţie cu un ochiu să in-
tri întru împărăţia lui Dumnezeu,
decât doi ochi având, să fii aruncat
în focul gheenei,
48. Unde viermele lor nu moare,
şi focul nu se stinge.
49. Că fieştecine cu foc se va
sărà, şi toată jertfa cu sare se va
sărà.
50. Bună este sarea; iar de va fi
sarea nesărată, cu ce o veţi îndulcì
pre aceasta? Aveţi întru voi sare,
şi pace aveţi între voi!

CAP. 10.

Întrebare despre despărţenie. Iisus binecuvintează pruncii. Bogatul doritor de vieaţa veşnică. Iisus vesteşte patimile sale. Fiii lui Zevedei. Vartimei orbul.

Şi de acolo sculându-se, au venit în
hotarele Iudeei, de ceea parte de
Iordan; şi iarăş s'au adunat no-
roadele la dânsul; şi precum îi erà
obiceiul, iarăş îi învăţà pre ei.
2. Şi apropiindu-se Fariseii, l-au
întrebat pre el, ispitindu'l: oare se
cade bărbatului să'şi lase femeia?
3. Iar el răspunzând au zis lor:
ce a poruncit vouă Moisì?
4. Iar ei au zis: Moisì a dat voie
să'i scrie carte de despărţire şi s'o
lase.
5. Şi răspunzând Iisus, au zis lor:
după învârtoşarea inimei voastre
a scris vouă porunca aceasta.
6 Iar din începutul zidirei, băr-
bat şi muiere i-au făcut pre ei Dum-
nezeu.
7. Pentru aceasta va lăsà omul
pre tatăl său şi pre muma sa şi se
va lipì de muierea sa,
8. Şi vor fi amândoi un trup; pen-
tru aceea nu mai sunt doi, ci un trup.
9. Deci, ce au împreunat Dumne-
zeu, omul să nu despartă.
10. Şi în casă iarăş l-au între-
bat pre el ucenicii lui de aceasta.
11. Şi le-au zis lor: oricine îşi va

34. Mat. 18, 1; Luc. 9, 46.
35. Marc. 10, 43
37. Mat. 10, 40; Ioan 13, 20.
38. Numer. 11, 27, sq.; Luc. 9, 49. sq.
39. 1. Cor 12 3. *40*. Mat. 12, 30.
41 Mat. 10, 42. *42* Mat. 18, 6; Luc. 17, 2.
43. Mat. 5. 30. *44*. Is. 66, 24. *45*. Mat. 18, 8.

47. Mat. 5, 29. *49*. Lev. 2, 13.
50. Mat. 5, 13; Luc. 14, 34.
10. *1*. Mat 19, 1, sq.
4. A doua Leg. 24, 1; Mat. 5, 31.
6. Fac 1, 27; 2, 24.
8. 1. Cor. 6, 16 *9*. Mat. 19, 6.
11. Mat. 5, 32; Luc. 16, 18.

lăsà muierea sa şi va luà alta, preacurveşte cu dânsa;
12. Şi muierea de'şi va lăsà bărbatul şi se va mărità după altul, preacurveşte.
13. Şi aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de ei; iar ucenicii certau pre cei ce îi aduceau.
14. Iar văzând Iisus, nu i-au părut bine, şi au zis lor: lăsaţi pruncii să vină la mine, şi nu'i opriţi pre ei, că a unora ca acestora este împărăţia lui Dumnezeu.
15. Amin zic vouă: oricine nu va primì împărăţia lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intrà întru ea.
16. Şi luându'i în braţe, şi-au pus mâinile preste ei şi i-au binecuvântat pre dânşii.
17. Şi ieşind el în cale, a alergat oarecine, şi îngenunchind înaintea lui, îl întrebà pre el zicând: Învăţătorule bune, ce voiu face ca să moştenesc vieaţa veşnică?
18. Iar Iisus au zis lui: ce'mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.
19. Poruncile ştii? Să nu curveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti mărturie mincinoasă, să nu răpeşti, cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta.
20. Iar el răspunzând a zis lui: Învăţătorule, toate acestea le-am păzit din tinereţele mele.
21. Iar Iisus căutând spre el, l-au iubit pre dânsul, şi au zis lui: încă una îţi lipseşte: mergi, vinde'ţi câte ai şi le dă săracilor, şi vei aveà comoară în cer, şi luând crucea, vino, urmează mie.
22. Iar el întristându-se de cuvântul acesta, s'a dus mâhnit, pentrucă aveà avuţii multe.
23. Şi căutând Iisus, au zis ucenicilor săi: cât de anevoie vor intrà întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!
24. Iar ucenicii se spăimântau de cuvintele lui. Dar Iisus iarăş răspunzând, le-au zis lor: fiilor, cât de anevoie este să intre întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce se nădăjduesc întru avuţii!

13. Mat. 19, 13, sq.; Luc. 18, 15, sq.
15. Mat. 18, 30. *16.* Marcu 9, 36.
17. Mat. 19, 16; Luc. 18, 18.
19. Eş. 20, 12; A doua Lege 5, 16 sq.
21. Mat. 6, 20; Luc. 12, 33.
23. Marcu 4, 18 sq. Mat. 19, 23; Luc. 18, 24.
24. Ps. 61, 10; 1 Tim. 6, 17.

25. Mai lesne este a trece càmila prin urechea acului, decât bogatul a intrà întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Iar ei mai mult se îngroziau, zicând unul către altul: şi cine poate să se mântuiască?
27. Şi căutând Iisus la dânşii, au zis: la oameni este cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.
28. Şi a început Petru a zice lui: iată, noi am lăsat toate şi am urmat ţie.
29. Şi răspunzând Iisus au zis: amin grăiesc vouă: nimeni nu este care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mumă, sau muiere, sau copii, sau holde, pentru mine şi pentru evanghelie.
30. Şi să nu ià însutite acum în vremea aceasta, case şi fraţi şi surori şi tată şi mumă şi copii şi holde cu prigoniri, şi în veacul cel viitor vieaţă veşnică.
31. Şi mulţi dintâiu vor fi pre urmă, şi de pre urmă întâiu.
32. Şi erau pre cale suindu-se în Ierusalim, şi mergeà Iisus înaintea lor; iar ei se spăimântau, şi mergând după dânsul le erà frică.
33. Şi luând iarăş pre cei doisprezece, au început a le spune lor cele ce erau să i se întâmple lui: iată ne suim în Ierusalim şi Fiul Omului se va dà Arhiereilor şi Cărturarilor, şi'l vor judecà pre el spre moarte, şi'l vor dà pre el neamurilor,
34. Şi'l vor batjocorì pre el, şi'l vor bate pre el, şi'l vor scuipì, şi'l vor omorì pre el, şi a treia zi va învià.
35. Şi au venit la el Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedei, zicând: Învăţătorule, voim ca ceea ce vom cere, să ne faci nouă.
36 Iar el au zis lor: ce voiţi să vă fac vouă?
37. Iar ei au zis lui: dă-ne nouă ca să şedem unul deadreapta ta şi altul deastânga ta, întru slava ta.
38. Iar Iisus le-au zis lor: nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul care eu beau? Şi cu botezul cu care eu mă botez să vă botezaţi?

27. Luc. 1, 37.
28. Mat. 19, 27; Luc. 18, 28.
31. Mat. 19, 30; Luc. 13, 30.
32. Mat. 20, *17*; Luc. 18, 31.
33. Mat 16, 21. *35.* Mat. 20, 20.
38. Luc. 12, 50.

39. Iar ei au zis lui: putem. Iar
Iisus au zis lor: paharul pre care
eu voiu beà, cu adevărat îl veţi beà,
şi cu botezul cu care eu mă botez,
vă veţi botezà;
40. Iar a şedeà deadreapta mea
şi deastânga mea, nu este al meu
a dà, ci celor pentru cari s'au gătit.
41. Şi auzind cei zece, au înce-
put a se mânià pre Iacov şi pre
Ioan.
42. Iar Iisus chemându'i pre dân-
şii la sine, le-au zis lor: ştiţi că ce-
lor ce li se pare că sunt începători
ai neamurilor, le stăpânesc pre ele,
şi cei mai mari ai lor le domnesc
pre dânsele.
43. Iar între voi nu va fi aşà, ci
care va vreà să fie mai mare între
voi, să fie vouă slugă,
44. Şi care va vreà să fie între
voi întâiu, să fie tuturor slugă:
45. Pentrucă şi Fiul Omului n'au
venit ca să'i slujiască lui, ci ca să
slujiască el şi să'şi deà sufletul său
răscumpărare pentru mulţi.
46. Şi au venit în Ierihon; şi ie-
şind *el* din Ierihon şi ucenicii lui
şi norod mult, Vartimei orbul, fiul
lui Timei, şedeà lângă cale cerşind.
47. Şi auzind că Iisus Nazarinea-
nul este, a început a strigà şi a
zice: Iisuse, Fiul lui David, milue-
şte-mă!
48. Şi'l certau pre dânsul mulţi,
ca să tacă. Dar el cu mult mai văr-
tos strigà: Fiul lui David, milue-
şte-mă!
49. Şi stând Iisus, au zis să'l
cheme pre el. Şi au chemat pre or-
bul, zicându'i lui: îndrăzneşte; scoa-
lă-te că te chiamă.
50. Iar el lepădându'şi haina sa,
s'a sculat şi a venit la Iisus.
51. Şi răspunzând Iisus, i-au zis
lui: ce voieşti să'ţi fac ţie? Iar or-
bul i-a zis lui: Invăţătorule, să văz.
52. Iar Iisus i-au zis lui: mergi,
credinţa ta te-a mântuit; şi îndată
a văzut, şi a mers după Iisus în cale.

---

39. Fapt. 12, 2.
40. Mat. 25, 34.
42. Mat. 20, 25 sq; Lucà 22, 25 sq.
43. Marcu 9, 35.
44. 1 Petru 5, 3.
46. Mat. 20, 29; Lucà 18, 35.

CAP. 11.

Intrarea în Ierusalim. Blestemarea smochinului. Izgonirea zarafilor din Biserică.

Şi când s'au apropiat de Ierusa-
lim, în Vitfaghi şi Vitania, către
Muntele Maslinilor, au trimis doi din
ucenicii săi.
2. Şi au zis lor: mergeţi în satul
care este înaintea voastră; şi în-
dată intrând într'însul, veţi aflà un
mânz legat, pre care nimeni din oa-
meni n'a şezut; dezlegându'l pre el
să'l aduceţi.
3. Şi de va zice vouă cinevà: căci
faceţi aceasta? Să ziceţi, că Dom-
nului trebueşte, şi numai decât îl
va trimite pre el aici.
4. Şi au mers şi au aflat mânzul
legat lângă uşe afară la răspântie,
şi l-au dezlegat pre el.
5. Iar oarecari din cei ce stau a-
colo, au zis lor: ce faceţi de dezle-
gaţi mânzul?
6. Iar ei au zis lor precum le po-
runcise Iisus; şi i-au lăsat pre ei.
7. Şi au adus mânzul la Iisus, şi
şi-au pus pre el hainele lor, şi au
şezut pre dânsul.
8. Şi mulţi aşterneau veşmintele
lor pre cale; iar alţii tăiau stâlpări
din copaci şi *le* aşterneau pre cale.
9. Şi cei ce mergeau înainte şi
cei ce veniau pre urmă, strigau zi-
când: Osanà! bine este cuvântat cel
ce vine întru numele Domnului.
10. Bine este cuvântată împără-
ţia, care vine întru numele Domnu-
lui, a părintelui nostru David. O-
sanà întru cei de sus!
11. Şi au intrat Iisus în Ierusa-
lim şi în biserică; şi după ce au vă-
zut toate, fiind vremea îndeseară,
au ieşit la Vitania cu cei doispre-
zece.
12. Iar a doua zi ieşind ei din Vi-
tania, au flămânzit.
13. Şi văzând un smochin de de-
parte, având frunze, au venit, ca
doară va aflà cevà într'însul; şi ve-
nind la el, nimic n'au aflat, fără nu-
mai frunze; că *încă* nu erà vremea
smochinelor.
14. Şi răspunzând Iisus, au zis
lui: de acum înainte nimeni să nu

---

11. *1.* Mat. 21, 1 sq; Luc. 19, 29, sq; Ioan 12, 12, sq. *7.* Ioan 12, 14. *9.* Ps. 117, 24.
12. Mat. 21, 18, sq.

mai mănânce rod din tine în veac.
Şi auziau ucenicii lui.
15. Şi au venit în Ierusalim, şi
intrând Iisus în biserică, au început
a scoate pre cei ce vindeau şi cumpărau
în biserică, şi mesele schimbătorilor
de bani şi scaunele celor
ce vindeau porumbei le-au răsturnat,
16. Şi nu lăsà să poarte cinevà
vas prin biserică.
17. Şi învăţà zicând lor: au nu
este scris: casa mea, casă de rugăciune
se va chemà, întru toate
neamurile? Iar voi o aţi făcut peşteră
tâlharilor.
18. Şi au auzit Cărturarii şi Arhiereii
şi căutau în ce chip l-ar fi
pierdut pre el, că se temeau de dânsul,
căci tot norodul se mirà de învăţătura
lui.
19. Şi dacă s'a făcut seară, au
ieşit afară din cetate.
20. Şi a doua zi trecând, au văzut
smochinul uscat din rădăcină;
21. Şi aducându'şi aminte Petru,
i-a zis lui: Invăţătorule, vezi smochinul
pre care l-ai blestemat, s'a
uscat.
22. Şi răspunzând Iisus, au zis
lor: aveţi credinţă în Dumnezeu;
23. Că amin zic vouă, că cela ce
ar zice muntelui acestuia: ridică-te
şi te aruncă în mare, şi nu se va
îndoì întru inima sa, ci va crede
că ce va zice va fi, fì-va lui orice
va zice.
24. Pentru aceasta zic vouă: toate
câte cereţi, rugându-vă, să credeţi
că veţi luà, şi va fi vouă.
25. Şi când staţi de vă rugaţi,
iertaţi orice aveţi asupra cuivà, ca
şi Tatăl vostru cel din ceruri să
ierte vouă greşalele voastre.
26. Iar dacă voi nu veţi iertà, nici
Tatăl vostru cel din ceruri nu va
iertà vouă greşalele voastre.
27. Şi au venit iarăş în Ierusalim;
şi umblând el prin biserică, au
venit la dânsul Arhiereii şi Cărturarii
şi Bătrânii,
28. Şi au zis lui: cu ce putere
faci acestea? Şi cine ţi-a dat ţie puterea
aceasta ca să faci acestea?

15. Mat. 21, 12; Luc. 19, 45; Ioan 2, 14.
17. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
18. Luc. 19, 47 sq. *20.* Mat. 21, 20.
21. Evrei 6, 8. *23.* Mat 17, 20.
24. Mat. 7, 7 şi 21, 22; Lucà 11, 9.
25. Efes. 4, 32. *26.* Mat, 6, 15.
27. Mat. 21, 23; Lucà 20, 1 sq.
28. Eşire 2, 14.

29. Iar Iisus răspunzând, au zis
lor: întrebà-voiu şi eu pre voi un
cuvânt şi să'mi răspundeţi mie, şi
voiu spune şi eu vouă cu ce putere
fac acestea.
30. Botezul lui Ioan, din cer a
fost, sau dela oameni? Răspundeţi'mi
mie.
31. Şi ei cugetau întru sine, zicând:
de vom zice: din cer, va zice:
pentruce dar n'aţi crezut lui?
32. Iar de vom zice: dela oameni,
se temeau de norod, că toţi aveau
pre Ioan, că, cu adevărat proroc a
fost.
33. Şi răspunzând, au zis lui Iisus:
nu ştim. Şi Iisus răspunzând, au zis
lor: nici eu nu voiu spune vouă cu
ce putere fac acestea.

CAP. 12.

Pilda viei. Plata dajdiei. Saducheii tăgăduind învierea. Legiuitorul. Al cui Fiu este Hristos. Făţărnicia Cărturarilor. Cei doi bani ai văduvei.

Şi au început în pilde a grăì lor:
un om a sădit vie, şi o a îngrădit
împrejur cu gard, şi a săpat într'însa
teasc, şi a zidit turn, şi o a
dat pre ea lucrătorilor, şi s'a dus
departe.
2. Şi la vreme a trimis o slugă
la lucrători, ca să ià dela lucrători
din rodul viei.
3. Iar ei apucându'l pre dânsul,
l-au bătut şi l-au trimis deşert.
4. Şi iarăş a trimis către dânşii
pre altă slugă; şi pre acela bătându'l
cu pietre, i-au sfărâmat capul
şi l-au trimis cu necinste.
5. Şi iarăş a trimis pre altul; şi
pre acela l-au omorît şi pre alţii mulţi
pre unii bătându'i, pre alţii omorându'i.
6. Deci având încă un fiu iubit
al său, l-a trimis şi pre acela mai
pre urmă la ei, zicând: se vor ruşinà
de fiul meu.
7 Iar lucrătorii aceia au zis între
sine: acesta este moştenitorul,
veniţi să'l ucidem pre el, şi va fi
moşia a noastră.
8. Şi apucându'l pre el, l-au omorît
şi l-au scos afară din vie.

31. Lucà 7, 30. *32.* Mat. 14, 5.
12. *1.* Mat. 21, 33 sq; Lucà 20, 9 sq. Ps. 79, 9; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
7. Ps. 2, 2, 8; Mat 26, 3.
8. Evr. 13, 12.

9. Ce, dar, va face stăpânul viei?
Venì-va și va pierde pre lucrătorii
aceia și viea o va dà altora.
10. Au nici scriptura aceasta n'ați
cetit? Piatra care nu o au băgat în
seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în
capul unghiului;
11. Dela Domnul s'a făcut aceasta,
și este minunată întru ochii
noștri.
12. Și căutau să'l prinză pre el,
dar se temeau de norod; căci au
cunoscut că împrotiva lor au zis
pilda; și lăsându'l pre el, s'au dus.
13. Și au trimis către dânsul pre
unii din Farisei și din Irodiani, ca
să'l prinză pre el în cuvânt.
14. Iar ei venind, i-au zis lui: Învățătorule,
știm că adevărat ești, și
nu'ți este ție grije de nimeni, că nu
cauți în fața oamenilor, ci întru adevăr
calea lui Dumnezeu înveți. Se
cade a dà dajdie Chesarului, sau
nu? Să dăm, sau să nu dăm?
15. Dar el știind fățărnicia lor, au
zis lor: ce mă ispitiți? Aduceți'mi
un dinar să'l văz.
16. Iar ei i-au adus. Și au zis lor:
al cui este chipul acesta și scriptura
cea de pre el? Și ei i-au zis
lui: ale Chesarului.
17. Și răspunzând Iisus, au zis
lor: dați înapoi pre cele ce sunt ale
Chesarului, Chesarului, și pre cele
ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.
Și s'au mirat de dânsul.
18. Și au venit la dânsul Saducheii,
cari zic că nu este înviere,
și l-au întrebat pre el, zicând:
19. Invățătorule, Moisì a scris nouă,
că de va murì fratele cuivà, și'i
va rămâneà muierea, și feciori nu
va lăsà, să ià fratele lui pre muierea
lui și să ridice sămânța fratelui
său.
20. Deci șapte frați au fost, și cel
dintâiu a luat muiere, și murind n'a
lăsat sămânță;
21. Și al doilea o a luat pre dânsa,
dar a murit, și nici acela n'a lăsat
sămânță, și al treilea așijderea.
22. Și o au luat pre dânsa toți
șapte și n'au lăsat sămânță, iar mai
pre urmă de toți, a murit și muierea.
23. Deci la înviere, când vor învià,
a căruia dintr'înșii va fi muiere,
că toți șapte o au avut pre ea
muiere?
24. Și răspunzând Iisus, au zis
lor: au nu pentru aceasta vă rătăciți,
neștiind scripturile nici puterea
lui Dumnezeu?
25. Căci după ce vor învià din
morți, nici se vor însurà, nici se vor
mărità, ci vor fi ca îngerii în ceruri.
26. Iar pentru morți, că se vor
sculà, au n'ați cetit în cartea lui
Moisì, la rug, cum i-au grăit Dumnezeu
lui, zicând: eu sunt Dumnezeul
lui Avraam și Dumnezeul lui
Isaac și Dumnezeul lui Iacov.
27. Nu este Dumnezeu al morților,
ci Dumnezeu al viilor, deci voi
mult vă rătăciți.
28. Și apropiindu-se unul din Cărturari,
care auzise pre ei prigonindu-se
cu dânsul, și văzând că bine
le-au răspuns lor, l-a întrebat pre
el: care poruncă este mai întâiu de
toate?
29. Iar Iisus i-au răspuns lui, că
mai întâiu de toate poruncile este:
auzi Israile: Domnul Dumnezeul nostru,
Domnul unul este;
30. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul
tău din toată inima ta și din
tot sufletul tău și din tot cugetul
tău și din toată tăria ta; aceasta
este porunca cea dintâiu.
31. Iar a doua, asemenea acesteia:
să iubești pre aproapele tău, ca însuți
pre tine. Mai mare decât acestea
altă poruncă nu este.
32. Și a zis lui cărturarul: bine,
Invățătorule, adevărat ai zis, că unul
este Dumnezeu, și nu este altul
afară de dânsul;
33. Și a'l iubì pre el din toată
inima și din tot cugetul și din tot
sufletul și din toată tăria; și a iubì
pre aproapele ca însuș pre sine,
mai mult este decât toate prinoasele
și jertfele.
34. Iar Iisus văzând că, cu înțelepciune
a răspuns, i-au zis lui: nu
ești departe de împărăția lui Dum-

10. Ps. 117, 21, 22; Mat. 21, 42.
12. Mat. 14, 5
13. Mat. 22, 15; Lucà 20, 20.
17. Rom, 13, 7.
18. Mat. 22, 23 sq; Lucà 20, 27 sq.
19. A doua Lege 25, 5.
26. Eș. 3, 6.
28. Mat. 22, 35; Lucà 10, 27.
29. A doua Lege 6, 4, 5.
31. Lev, 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 9; Gal. 5, 6, 14 și 6, 2; Efes. 5, 2, 1; 1 Tes. 4, 9; 1 Petr. 1, 22.
32. A doua Lege 4, 35; Is. 45, 6.
34. Mat. 22, 45; Lucà 20, 40.

nezeu. Și nimeni mai mult nu îndrăznià să'l întrebe pre el.

35. Și începând Iisus, au zis, învățând în biserică: cum zic Cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Că însuș David a zis cu Duhul Sfânt: zis-au Domnul, Domnului meu: șezi deadreapta mea, până ce voiu pune pre vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuș David îl numește pre el Domn, și de unde dar este fiu al lui? Și norodul cel mult asculțà pre el cu dulceață.

38. Și grăià lor întru învățătura sa; păziți-vă de Cărturari, cari voiesc a umblà în podoabe și iubesc închinăciunile prin târguri,

39. Și scaunele cele mai de sus în sinagoguri, și șederile cele mai întâiu la ospețe;

40. Cari mănâncă casele văduvelor și cu pricină îndelung se roagă; aceștia vor luà mai grea osândă.

41. Și șezând Iisus în preajma gazofilachiei, privià cum aruncă norodul bani în gazofilachie; și mulți bogați aruncau multe.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi filiari, ce este un codrant.

43. Și chemând pre ucenicii săi, le-au zis lor: amin zic vouă, că această văduvă săracă, a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat în gazofilachie;

44. Că toți din prisosința lor au aruncat, iar aceasta din lipsa sa, toate câte a avut a aruncat, toată avuția sa.

CAP. 13.

Sfârșitul lumei. Semnele vestitoare. Nimeni nu știe ziua și ceasul în care va să fie.

Și ieșind el din biserică, a zis lui unul din ucenicii lui: Învățătorule, vezi ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

2. Și răspunzând Iisus, au zis lui: vezi aceste zidiri mari? Nu va rămâneà aici piatră pre piatră, care să nu se risipească.

3. Și șezând el pre Muntele Maslinilor, în preajma bisericei, l-au întrebat pre dânsul deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul, când acestea toate se vor săvârși?

5. Iar Iisus răspunzând lor, au început a zice; căutați ca să nu vă înșele pre voi cinevà;

6. Că mulți vor venì întru numele meu, zicând: eu sunt Hristos, și pre mulți vor înșelà.

7. Iar când veți auzì de răsboaie și de vești de răsboaie, să nu vă spăimântați, că se cuvine să fie acestea; ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va sculà neam preste neam și împărăție preste împărăție; și vor fi cutremure pre alocurea, și va fi foamete și turburări; începături ale durerilor vor fi acestea.

9. Deci păziți-vă pre voi înșivă; că vă vor dà pre voi în soboare, și în adunări veți fi bătuți, și înaintea domnilor și a împăraților veți stà pentru mine, spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile se cuvine mai întâiu să se propoveduiască Evanghelia.

11. Iar când vă vor duce pre voi dându-vă, să nu vă grijiți mai 'nainte ce veți grăì, nici să cugetați; ci, ceea ce se va dà vouă într'acel ceas, aceea să grăiți; că nu veți fi voi cei ce veți grăì, ci Duhul Sfânt.

12. Și va dà frate pre frate spre moarte, și tată pre fiu; și se vor sculà fiii asupra părinților și'i vor omorî pre ei.

13. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbdà până în sfârșit, acela se va mântuì.

14. Iar când veți vedeà urâciunea pustiirei, care s'a zis de Daniil prorocul, stând unde nu se cuvine (cela ce citește să înțeleagă), atunci cei ce vor fi în Iudeea, să fugă la munți.

15. Iar cela ce va fi pre casă, să nu se pogoare în casă, nici să intre să ià cevà din casa sa.

16. Și cela ce va fi în câmp, să nu se întoarcă înapoi să'și ià haina sa.

17. Iar vai celora ce vor aveà în

35. Mat. 22, 41 sq. Lucà 20, 41 sq.
36. Psalm 109, 1.
38. Mat. 23, 6 sq; Lucà 11, 43 și 20, 46.
41. 4 Imp. 12, 9; Lucà 21, 1.
13. *1.* Mat. 24, 1.
2. Mat 24, 1; Lucà 21, 5 sq.

4. F. Ap. 1, 6. *6.* Ier. 14, 14.
8. Mat. 24, 8. *9.* Mat. 24, 9.
11. Mat. 10, 19; Lucà 12, 11.
13. Mat 24. 13. *14.* Dan. 9, 27.
15. Lucà 17, 31.

pântece, şi celora ce vor aplecà în zilele aceleal
18. Ci rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna;
19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela, care n'a fost până acum din începutul zidirei, care au zidit Dumnezeu şi nici va mai fi.
20. Şi de nu ar scurtà Dumnezeu zilele acelea, nu s'ar mântuì tot trupul; ci pentru cei aleşi, pre cari i-au ales, va scurtà zilele acelea.
21. Atunci de va zice vouă cinevà, iată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeţi;
22. Că se vor sculà hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi, şi vor dà semne şi minuni ca să înşele, de va fi cu putinţă şi pre cei aleşi.
23. Iar voi vă păziţi, că iată mai înainte am spus vouă toate.
24. Şi în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întunecà şi luna nu'şi va dà lumina sa.
25. Şi stelele cerului vor cădeà, şi puterile cele din ceruri se vor clătì.
26. Şi atunci vor vedeà pre Fiul Omului venind pre nori, cu putere şi cu slavă multă.
27. Şi atunci va trimite pre îngerii săi şi va adunà pre cei aleşi ai săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.
28. Iar dela smochin vă învăţaţi pildă; când mlădiţa lui este moale şi înfrunzeşte, ştiţi că aproape este vara;
29. Aşà şi voi, când veţi vedeà acestea făcându-se, să ştiţi că aproape este lângă uşi.
30. Amin grăiesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până când toate acestea vor fi.
31. Cerul şi pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.
32. Iar de ziua aceea şi de ceasul acela, nimeni nu ştie, nici îngerii cari sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.
33. Păziţi-vă, priveghiaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi când va venì vremea aceea;—
34. Ca un om ce se duce departe lăsându'şi casa sa şi dând slugilor sale putere, şi fiecăruia lucrul lui, şi portarului poruncind ca să privegheze.
35. Priveghiaţi dar, că nu ştiţi când va venì domnul casei; seara, sau la miezul nopţei, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa;
36. Ca nu cumvà venind fără de veste, să vă afle pre voi dormind.
37. Iar cele ce vouă zic, tuturor zic: priveghiaţi!

CAP. 14.

Hristos uns cu mir. Iuda cârteşte. Cina cea de taină. Vânzarea. Rugăciunea lui Hristos. Prinderea şi ducerea lui la Arhiereu. Mărturii mincinoase. Lepădarea lui Petru.

Şi erau paştile şi azimile, după două zile; şi căutau Arhiereii şi Cărturarii, cum pre el cu vicleşug prinzându'l să'l omoare.
2. Şi ziceau: nu în praznic, ca să nu fie turburare întru norod.
3. Şi fiind el în Vitania, în casa lui Simon leprosul, şi şezând el, a venit o muiere având un alavastru cu mir de nard curat de mult preţ şi sfărâmând alavastrul, l-a turnat pre capul lui.
4. Şi erau unii de le păreau rău întru sine şi ziceau: pentruce se făcù această pagubă cu mirul?
5. Că se puteà vinde acesta mai mult de trei sute de dinari şi să se deà săracilor. Şi se răstiau asupra ei.
6. Iar Iisus au zis: lăsaţi-o pre dânsa; pentruce îi faceţi supărare? Că bun lucru a făcut cu mine.
7. Că pre săraci pururea îi aveţi cu voi, şi când veţi vreà, puteţi a le face lor bine, dar pre mine nu mă aveţi pururea.
8. Aceasta, ce a avut a făcut; mai 'nainte a apucat de a uns trupul meu spre îngropare.
9. Amin grăiesc vouă: ori unde se va propoveduì evanghelia aceasta, în toată lumea, şi ce a făcut ea se va povestì, spre pomenirea ei.

---

19. Dan. 12, 1; Ioil 2, 2.
21. Mat. 24, 23 sq; Lucà 17, 23.
22. A doua Lege 13, 1.
24. Is. 13, 10. *26.* Dan. 7, 13
27. Iez. 32, 7; Ioil 2. 31 şi 3, 15; Mat 13, 41.
28 Mat. 24, 32 sq; Lucà 21, 29. *31.* Mat. 24, 35. *32* Mat. 24, 36.
33. Mat. 25, 13; Lucà 12, 40.

34. Lucà 19, 12; Mat. 25, 14.
14. *1.* Mat. 26, 2 sq; Lucà 22, 1; Ioan 11, 47.
3. Mat. 26, 6 sq; Lucà 7, 38; Ioan 12, 1 sq.
7. A doua Lege 15, 11.

10. Şi Iuda Iscarioteanul, unul din
cei doisprezece, a mers la Arhierei
ca să'l vânză pre el lor.
11. Iar ei auzind, s'au bucurat şi
l-au făgăduit lui să'i deà bani. Şi
el căutà, cum în vreme cu prilej,
l-ar dà pre el lor.
12. Iar în ziua cea dintâiu a azimilor, când jertfiau paştile, au zis
către dânsul ucenicii lui: unde voieşti să mergem să gătim ca să mănânci paştile?
13. Şi au trimis doi din ucenicii
săi şi le-au zis lor: mergeţi în cetate, şi va întimpinà pre voi un om
ducând un vas de lut cu apă; mergeţi după dânsul.
14. Şi ori unde va intrà, ziceţi stăpânului casei, că Invăţătorul zice:
unde este sălaşul întru care să mănânc paştile cu ucenicii mei?
15. Şi el va arătà vouă un foişor
mare, aşternut gata; acolo gătiţi
nouă.
16. Şi au ieşit ucenicii lui, şi au
venit în cetate, şi au aflat precum
le zisese lor, şi au gătit paştile.
17. Şi făcându-se seară, au venit
cu cei doisprezece.
18. Şi şezând ei şi mâncând, au
zis Iisus: amin zic vouă, că unul
din voi va să mă vânză, cel ce mănâncă cu mine.
19. Iar ei au început a se întristà şi a zice lui unul câte unul: nu
cumvà sunt eu? Şi altul: nu cumvà
sunt eu?
20. Iar el răspunzând, au zis lor:
unul din doisprezece, care întinge
cu mine în blid.
21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dânsul; dar
vai omului aceluia, prin care Fiul
Omului se vinde! Mai bine ar fi
fost lui de nu s'ar fi născut omul
acela.
22. Şi mâncând ei, au luat Iisus
pâine, şi binecuvântând au frânt şi
au dat lor şi au zis: luaţi, mâncaţi,
acesta este trupul meu.
23. Şi luând paharul, mulţumind
au dat lor şi au băut dintr'însul toţi;
24. Şi au zis lor: acesta este sângele meu, al legei cei nouă, care
pentru mulţi se varsă.
25. Amin zic vouă, că de acum
nu voiu mai beà din roada viţei până
în ziua aceea, când o voiu beà pre
ea nouă, întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Şi dând laudă, au ieşit în Muntele Maslinilor.
27. Şi au zis lor Iisus: toţi vă veţi
sminti întru mine în noaptea aceasta; că scris este: bate-voiu păstorul şi se vor risipì oile.
28. Dar după ce voiu învià, voiu
merge mai 'nainte de voi în Galileea.
29. Iar Petru a zis lui: deşì toţi
se vor smintì, iar eu nu.
30. Şi au zis Iisus lui: amin zic
ţie, că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai 'nainte de a cântà cocoşul
de două ori, te vei lepădà de mine
de trei ori.
31. Iar el cu mult mai vârtos zicea: de mi s'ar întâmplà a murì cu
tine, nu mă voiu lepădà de tine. Asemenea încă şi toţi ziceau.
32. Şi au venit în satul al cărui
nume este Ghetsimanì, şi au zis ucenicilor săi: şedeţi aici până mă
voiu rugà.
33. Şi au luat pre Petru şi pre
Iacov şi pre Ioan cu sine, şi au început a se spăimântà şi a se mâhnì.
34. Şi au zis lor: întristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneţi aici şi priveghiaţi.
35. Şi mergând puţin mai înainte,
au căzut pre pământ şi se rugà, că
de este cu putinţă, să treacă dela
dânsul acel ceas,
36. Şi zicea: Ava, Părinte, toate
sunt cu putinţă ţie, treci dela mine
paharul acesta, însă nu ceea ce voiesc eu, ci ceea ce voieşti tu.
37. Şi au venit şi i-au găsit pre
ei dormind, şi au zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuşi un ceas
să priveghezi?
38. Priveghiaţi şi vă rugaţi, ca să
nu intraţi în ispită; că duhul este
osârduitor, iar trupul neputincios.
39. Şi iarăş mergând s'au rugat,
acelaş cuvânt zicând.
40. Şi întorcându-se, i-au aflat pre
dânşii iarăş dormind (că erau o-

10. Mat, 26, 14; Lucà 22, 3.
12. Mat. 26, 17; Lucà 22, 7 sq; Eşire 12, 17
17. Mat. 26, 20; Lucà 22, 14 sq.
18. Ps. 40, 9.
22. Mat 26, 26; Lucà 22, 19; 1 Cor. 11, 23.
26. Mat. 26, 30; Lucà 22, 39; Ioan 18, 1.
27. Zah. 13, 7; Ioan 16, 32.
28. Marcu 16, 7; Mat. 26, 32 şi 28, 10, 16
29. Lucà 22, 31; Ioan 13, 38.
30. Marcu 14, 72.
32. Mat 26, 34 sq. Lucà 22, 34; Ioan 18, 27.
35. Lucà 22, 41. *38.* Mat. 26, 41.

chii lor îngreuiaţi), şi nu ştiau ce
să'i răspunză.
41. Şi au venit a treia oară şi au
zis lor: dormiţi de acum şi vă o-
dihniţi. destul este; a venit ceasul;
iată, se dă Fiul Omului în mâinile
păcătoşilor.
42. Sculaţi-vă să mergem; iată,
cel ce m'a vândut, s'a apropiat.
43. Şi numai decât, încă grăind
el, a venit Iuda unul din cei doi-
sprezece, şi cu el norod mult, cu
săbii şi cu fuşti, dela Arhierei şi
Cărturari şi Bătrâni.
44. Iar cel ce îl vânduse pre el,
le dedese semn, zicând: pre care
voiu săruta, acela este; prindeţi'l
pre el şi'l duceţi cu pază.
45. Şi venind, îndată s'a apropiat
de el şi i-a zis lui: Invăţătorule, In-
văţătorule! Şi l-a sărutat pre el.
46. Iar ei şi-au pus mâinile pre
el şi l-au prins.
47. Iar unul oarecare din cei ce
stă lângă el, scoţând sabia, a lo-
vit pre sluga Arhiereului şi i-a tă-
iat urechia lui.
48. Şi răspunzând Iisus, au zis
lor: ca la un tâlhar aţi ieşit cu să-
bii şi cu fuşti să mă prindeţi?
49. In toate zilele am fost la voi
în biserică învăţând şi nu m'aţi prins;
ci ca să se pliniască scripturile.
50. Şi lăsându'l pre el, toţi au fugit.
51. Iar un tânăr oarecare mergeà
după el, îmbrăcat cu giulgiu pre
trupul gol, şi l-au prins pre el tinerii.
52. Iar el lăsând giulgiul, gol a
fugit dela ei,
53. Şi au dus pre Iisus la Arhi-
ereu, şi s'au adunat la dânsul toţi
Arhiereii şi bătrânii şi Cărturarii.
54. Iar Petru de departe mergeà
după el, până înlăuntru în curtea
Arhiereului, şi şedeà împreună cu
slugile şi se încălzià la foc.
55. Iar Arhiereii şi tot sfatul că-
utau împrotiva lui Iisus mărturie,
ca să'l omoare, şi nu aflau;
56. Că mulţi mărturisiau minciuni
asupra lui, şi nu erau asemenea
mărturiile lor.
57. Şi unii sculându-se, au măr-
turisit minciună asupra lui, grăind:
58. Că noi l-am auzit pre el zi-
când: eu voiu strică această bise-
rică făcută de mâini, şi în trei zile
alta nefăcută de mâini voiu zidì.
59. Şi nici aşà nu erà asemenea
mărturia lor.
60. Şi sculându-se Arhiereul în
mijloc, a întrebat pre Iisus, zicând:
nimic nu răspunzi? Ce aceştia măr-
turisesc asupra ta?
61. Iar el tăceà şi nimic nu ră-
spundeà. Iarăş l-a întrebat pre el
Arhiereul şi i-a zis lui: au tu eşti
Hristosul, Fiul celui Binecuvântat?
62. Iar Iisus au zis: eu sunt; şi
veţi vedeà pre Fiul Omului şezând
deadreapta puterei şi venind cu no-
rii cerului,
63. Iar Arhiereul rupându'şi hai-
nele sale, a zis: ce ne mai trebuesc
nouă alte mărturii?
64. Aţi auzit hula, ce vi se pare
vouă? Iar ei toţi l-au judecat pre
el că este vinovat morţei.
65. Şi au început unii a'l scuipà
pre el şi a'i acoperì faţa lui şi a'l
bate cu pumnul şi a zice lui: pro-
roceşte! Şi slugile îl băteau pre el
cu palmele preste obraz.
66. Şi fiind Petru jos în curte, a
venit una din slujnicile Arhiereului,
67. Şi văzând pre Petru încălzin-
du-se, căutând la el, a zis: şi tu e-
rai cu Iisus Nazarineanul.
68. Iar el s'a lepădat, zicând: nu
ştiu, nici pricep ce grăieşti tu. Şi a
ieşit afară înaintea curţei, şi a cân-
tat cocoşul.
69. Iar slujnica văzându'l pre el
iarăş, a început a spune celor ce
stau acolo, că şi acesta dintr'înşii
este. Dar el iarăş s'a lepădat.
70. Şi preste puţin, cei ce stau
acolo au zis lui Petru: adevărat din-
tr'înşii eşti, că galileean eşti, şi gra-
iul tău seamănă.
71. Iar el a început a se bleste-
mà şi a se jurà, că nu ştiu pre o-
mul acesta de care ziceţi.
72. Şi a doua oară a cântat co-
coşul. Şi şi-a adus aminte Petru de
cuvântul care i-au zis Iisus lui, că
mai înainte de ce va cântà cocoşul
de două ori, te vei lepădà de mine
de trei ori. Şi a început a plânge.

---

43. Mat. 26, 47; Lucà 22, 47.
45. 2 Imp. 20, 9. *49.* Ps. 68, 9 sq.
50. Iov 19, 13; Mat. 26, 56.
53. Mat. 26, 57; Lucà 22, 54; Ioan 18, 13.
55. Mat. 26, 59. *58.* Ioan 2, 19.
61. Is. 53, 7; Lucà 22, 67.
62. Mat. 24, 30. *66.* Mat. 26, 69.
71. Mat. 26, 74.

CAP. 15.

Patimile lui Hristos. Pogorârea de pre cruce și îngroparea

Și îndată dimineața, sfat făcând Arhiereii cu Bătrânii și cu Cărturarii și toată adunarea, și legând pre Iisus, l-au dus și l-au dat lui Pilat.
2. Și l-a întrebat pre el Pilat: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, i-au zis lui: tu zici.
3. Și multe grăiau asupra lui Arhiereii.
4. Iar Pilat iarăș l-a întrebat pre el, zicând: nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra ta.
5. Iar Iisus mai mult nimic n'a răspuns, cât se mirà Pilat.
6. Iar la praznic le slobozià lor câte un vinovat, pre care cereau ei.
7. Și erà unul ce'l numià Varavà, prins împreună cu soții lui, care în zarvă făcuseră ucidere.
8. Și strigând norodul, a început a cere să le facă precum pururea le făceà lor.
9. Iar Pilat le-a răspuns lor, zicând: voiți să slobozesc vouă pre împăratul Iudeilor?
10. Că știà că din pizmă l-au dat pre el Arhiereii.
11. Dar Arhiereii au îndemnat pre norod, ca mai vârtos pre Varavà să'l slobozească lor.
12. Iar Pilat răspunzând, iarăș le-a zis lor: dar ce voiți să fac acestuia pre care îl ziceți Împăratul Iudeilor?
13. Atunci ei iarăș au strigat: răstignește'l pre el!
14. Iar Pilat le-a zis lor: dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau: răstignește'l pre el!
15. Și Pilat vrând să facă pre voea norodului, le-a slobozit lor pre Varavà, iar pre Iisus bătându'l, l-a dat să se răstignească.
16. Iar ostașii l-au adus pre el înlăuntrul curții, ce este divan, și au adunat toată oastea;
17. Și l-au îmbrăcat pre el în porfiră, și împletind cunună de spini, i-au pus lui.
18. Și au început a se închinà lui, zicând: bucură-te împăratul Iudeilor!
19. Și'l băteau preste cap cu trestia, și'l scuipau pre el, și punându-se în genunchi se închinau lui.
20. Și după ce l-au batjocorit pre el, au desbrăcat de pre el porfira, și l-au îmbrăcat în hainele sale și l-au dus pre el să'l răstignească.
21. Și au silit pre oarecare Simon Chirinean, ce treceà venind din țarină, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea lui.
22. Și l-au dus pre el la locul Golgota, care se tâlmăcește: locul căpățânei.
23. Și i-au dat lui să beà vin amestecat cu smirnă, dar el n'au luat.
24. Și răstignindu'l pre el, au împărțit hainele lui, aruncând sorți pre dânsele, cine ce va luà.
25. Și erà ceasul al treilea, și l-au răstignit pre el
26. Și erà scrisoarea pricinei lui scrisă: **Împăratul Iudeilor.**
27. Și împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul deadreapta și altul deastânga lui.
28. Și s'a plinit scriptura care zice: și cu cei fărădelege s'a socotit.
29. Și cei ce treceau îl huliau pre el, clătinând capetele lor și zicând: Ua! Cel ce strici Biserica și în trei zile o zidești,
30. Mântuește-te pre sineți și te pogoară de pre cruce.
31. Asemenea încă și Arhiereii bătându'și joc, ziceà unul către altul împreună cu Cărturarii: pre alții au mântuit, iar pre sine nu poate să se mântuiască?
32. Hristos împăratul lui Israil, pogoare-se acum de pre cruce, ca să vedem și să credem într'însul. Și cei ce erau împreună cu el răstigniți, îl ocărau pre el.
33. Iar când a fost ceasul al șaselea, întunerec s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea ceas.
34. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare zicând: *Eloì Eloì, Limà Savahtani?* ce este tâlcuindu-se: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu pentru ce m'ai lăsat?
35. Iar unii din cei ce stau acolo auzind, ziceau: iată, pre Ilie strigă.
36. Și alergând unul și umplând

---

15. *1.* sq. Mat. 27, 1; Lucà 23, 1; Ioan 18, 28 sq. *6.* Ioan 18, 39. *14.* Mat. 27, 23. *16.* Mat, 27, 27; Ioan 19, 2.

20. Mat. 27, 31.
22. Ioan 19, 17, 24; Ps. 21, 20.
28. Is. 53, 12. *30.* Lucà 23, 35.
34. Ps. 21, 2; Mat. 27, 46.
36. Ps. 68, 22; Ioan 19, 29 sq.

un burete de oţet şi punându'l în-
tr'o trestie, îl adăpă pre el, zicând:
lăsaţi să vedem, au venì-va Ilie să'l
pogoare pre el?
37. Iar Iisus strigând cu glas mare,
şi-au dat Duhul.
38. Şi catapeteasma bisericei s'a
rupt în două, de sus până jos.
39. Şi văzând sutaşul, cel ce stà
în preajma lui, că aşà strigând şi-au
dat Duhul, a zis: cu adevărat, omul
acesta Fiu al lui Dumnezeu a fost.
40 Şi erau şi muieri de departe
privind, între care erà Maria Mag-
dalina şi Maria muma lui Iacov ce-
lui mic şi a lui Iosì şi Salomi.
41. Care şi când erau în Galileea,
mergeau după el şi slujiau lui şi
altele multe, care se suiseră cu el
în Ierusalim.
42. Şi iată seară făcându-se, de
vreme ce erà vineri, care este mai
înainte de sâmbătă,
43. A venit Iosif din Arimateea,
sfetnic cu bun chip, care şi acela
erà aşteptând împărăţia lui Dum-
nezeu, şi îndrăznind, a intrat la Pi-
lat şi a cerut trupul lui Iisus.
44. Iar Pilat s'a mirat de au mu-
rit aşà curând; şi chemând pre su-
taşul, l-a întrebat pre dânsul de au
murit demult.
45. Şi înţelegând dela sutaşul, a
dăruit lui Iosif trupul.
46. Şi cumpărând giulgiu şi po-
gorîndu'l pre el, l-a înfăşurat cu
giulgiul şi l-a pus în mormânt, care
erà săpat în piatră, şi a prăvălit o
piatră pre uşa mormântului.
47. Iar Maria Magdalina şi Maria
lui Iosì priviau unde îl pun.

CAP. 16.

*Invierea lui Hristos. El se arată Uce-
nicilor. Inălţarea lui la cer.*

Şi dacă a trecut sâmbăta, Maria
Magdalina şi Maria lui Iacov şi
Salomì au cumpărat mirezme ca să
meargă să'l ungă pre el.
2. Şi foarte de dimineaţă, întru
una a sâmbetelor, au venit la mor-
mânt, răsărind soarele.
3. Şi ziceà una către alta: cine
va prăvălì nouă piatra de pre uşa
mormântului?
4. Şi căutând au văzut piatra pră-
vălită, că erà mare foarte.
5. Şi intrând în mormânt, au vă-
zut pre un tânăr şezând deadreapta
îmbrăcat în veşmânt alb, şi s'au spăi-
mântat.
6. Iar el au zis lor: nu vă spăi-
mântaţi; pre Iisus căutaţi, Nazari-
neanul cel răstignit; s'au sculat, nu
este aici, iată locul unde l-au pus
pre el.
7. Deci mergeţi de spuneţi uce-
nicilor lui şi lui Petru, că va merge
mai 'nainte de voi în Galileea, acolo
îl veţi vedeà pre el, precum au zis
vouă.
8. Şi ieşind, au fugit dela mor-
mânt, că erau cuprinse de cutre-
mur şi de spaimă, şi nimănui nimic
n'au spus, că se temeau.
9. Iar după ce au înviat Iisus, di-
mineaţa, în ziua cea dintâiu a săptă-
mânei, s'au arătat întâiu Mariei Mag-
dalinei, dintru care scosese şapte
draci.
10. Aceea mergând a vestit celor
ce fuseseră cu el, care plângeau şi
se tânguiau.
11. Şi aceia auzind că este viu
şi a fost văzut de dânsa, n'au crezut.
12. După aceea s'au arătat într'alt
chip la doi dintre dânşii, cari mer-
geau la o ţarină.
13. Şi aceia mergând, au spus
celorlalţi, dar nici pre aceia nu i-au
crezut.
14. Iar după aceea şezând ei, cei
unsprezece, li s'au arătat, şi au im-
putat necredinţei lor şi împietrirei
inimei, căci celor ce l-au văzut pre
el că au înviat, n'au crezut.
15. Şi au zis lor: mergeţi în toată
lumea şi propoveduiţi evanghelia la
toată zidirea.
16. Cel ce va crede şi se va bo-
tezà, se va mântuì; iar cel ce nu
va crede, se va osândì.
17. Şi celor ce vor crede, aceste
semne vor urmà: întru numele meu
draci vor scoate, în limbi nouă vor
grăì,
18. Şerpi vor luà, şi de vor beà
cevà de moarte, nu'i va vătămà pre

40. Mat 27, 55; Luc. 23; 49.
42. Mat. 27, 57 sq. Luc 23, 50 sq; Ioan 19, 38 sq. *47.* Luc 23, 55.
16. *1.* Mat. 28, 1 sq; Luc. 24, 1 sq.
5. Ioan 20, 11, 12.
7. Mat. 26, 32.
12. Luc, 24, 13 sq.
14. Luc. 24, 36; Ioan 20, 19; 1 Cor. 15, 5 sq.
17. Fapt; 16, 18; 2, 4, 11; 10, 46.
18. Luc. 10, 19, Fapt. 28, 5 sq.

ei; pre bolnavi mâinile îşi vor pune, şi bine le va fi.

19. Deci Domnul, după ce au grăit cu dânşii, s'au înălţat la cer şi au şezut deadreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei ieşind, au propoveduit pretutindenea, Domnul împreună lucrând şi cuvântul adeverindu'l prin semnele ce urmau. Amin.

---

19. Luc. 24, 51; Fapt. 1, 9; 1 Tim. 3, 16.

20. Fapt. 3, 16; 14, 3; Evr. 2, 4.

SFÂNTA EVANGHELIE
DELA
LUCA

CAP. 1.

Naşterea lui Ioan Botezătorul. Buna-Vestire. Inchinăciunea Mariei la Elisavet şi cântarea ei. Dezlegarea limbei lui Zakaria şi prorocia lui.

e vreme ce mulţi s'au apucat a alcătui povestire pentru lucrurile cele ce au fost adeverite întru noi,

2. Precum au dat nouă cei ce dintru început au fost singuri văzători şi slujitori cuvântului.

3. Părutu-mi-s'a şi mie, urmând toate dintâiu cu deamăruntul, pre rând a scrie ţie, puternice Teofile.

4. Ca să cunoşti întărirea cuvintelor de care te-ai învăţat.

5. Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare anume Zaharia, din rândul preoţiei lui Avia, şi femeia lui din fetele lui Aaron, şi numele ei Elisavet.

6. Şi erau drepţi amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând întru toate poruncile şi îndreptările Domnului, fără prihană.

7. Şi n'aveau ei feciori, pentrucă Elisavet erà stearpă, şi amândoi erau bătrâni în zilele lor.

8. Şi a fost când a slujit el, în rândul săptămânei sale, înaintea lui Dumnezeu.

9. După obiceiul preoţiei, i s'a întâmplat a tămâià, intrând în biserica Domnului.

10. Şi toată mulţimea norodului erà rugându-se afară, în vremea tămâierei.

11. Şi i s'a arătat lui îngerul Domnului, stând deadreapta altarului tămâierei.

12. Şi s'a spăimântat Zaharia văzându'l, şi frică a căzut preste dânsul.

13. Iar îngerul a zis către dânsul: nu te teme, Zaharia, că s'a auzit rugăciunea ta, şi femeia ta Elisavet va naşte ţie fiu şi vei chemà numele lui: Ioan.

14. Şi va fi ţie bucurie şi veselie, şi mulţi de naşterea lui se vor bucurà.

15. Că va fi mare înaintea Domnului, şi vin şi sichera nu va beà, şi se va umpleà de Duh Sfânt, încă din pântecele maicei sale.

16. Şi pre mulţi din fiii lui Israil va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.

17. Şi el va merge înaintea lui cu duhul şi cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinţilor spre fii şi pre cei neascultători întru înţelepciunea drepţilor; să gătească Domnului norod mai înainte gătit.

18. Şi a zis Zaharia către înger: din ce voiu cunoaşte aceasta? Că eu sunt bătrân şi femeia mea trecută în zilele sale.

19. Şi răspunzând îngerul, a zis lui: eu sunt Gavriil, cela ce stau

---

1. *2.* Evr. 2, 3; 1 Ioan 1, 1.
3. Fapt. 1, 1.
5. Mat. 2, 1; 1 Paral. 24, 10.
6. Iov 1, 1, 8. *9.* Eş. 30, 7.

10. Lev. 16, 17; III Imp. 7, 12.
12. Jud. 13, 6, 20; Dan. 10, 7.
13. Fapt 10, 31.
17. Mal. 4, 5. *18.* Fac. 17, 17.
19. Dan. 8, 16 şi 9, 21; III Imp. 17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.

înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis a grăì către tine și a vestì ție acestea.
20. Și iată, vei fi tăcând, și neputând a grăì până în ziua când vor fi acestea, pentrucă n'ai crezut cuvintelor mele, care se vor împlinì la vremea lor.
21. Și aștepta norodul pre Zaharia și se mirà că zăbovià el în biserică.
22. Și ieșind, nu puteà să grăiască lor, și au cunoscut ei că vedere a văzut în biserică, că le făceà semn cu mâna, și a rămas mut.
23. Și a fost dacă s'au umplut zilele slujbei lui, s'a dus la casa sa.
24. Iar după zilele acelea, a îngrecat Elisavet muierea lui, și s'a tăinuit pre sine în cinci luni, zicând:
25. Că așà au făcut mie Domnul în zilele în care au socotit să ià ocara mea dintre oameni.
26. Iar în luna a șasea, trimis au fost îngerul Gavriil dela Dumnezeu în cetatea Galileei, cărei numele erà Nazaret,
27. La fecioară logodită cu bărbat, cărui numele Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei: Mariam.
28. Și intrând îngerul la dânsa, a zis: bucură-te *ceeace ești* plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei.
29. Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugetà în ce chip va fi închinarea aceasta.
30. Și a zis ei îngerul: nu te teme Mariam, că ai aflat Dar la Dumnezeu.
31. Și iată vei zămislì în pântece, și vei naște fiu, și vei chemà numele lui **Iisus**.
32. Acesta va fi mare, și Fiul celui de sus se va chemà; și'i va dà lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David tatăl lui,
33. Și va împărățì preste casa lui Iacov în veci, și împărăției lui nu va fi sfârșit.
34. Și a zis Mariam către înger: cum va fi aceasta, de vreme ce de bărbat nu știu?
35. Și răspunzând îngerul, a zis ei: Duhul Sfânt se va pogorî preste tine, și puterea celui de sus te va umbrì; pentru aceasta și Sfântul ce se va naște din tine, se va chemà Fiul lui Dumnezeu.
36. Și iată Elisavet rudenia ta, și aceia a zămislit fiu la bătrânețele ei, și a șasea lună este ei aceasta, celei ce se chemà stearpă.
37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu este cu neputință.
38. Și a zis Mariam: iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău. Și s'a dus dela dânsa îngerul.
39. Și sculându se Mariam în zilele acelea, mers-a la munte cu degrabă, în cetatea Iudei.
40. Și a intrat în casa Zahariei și s'a închinat Elisavetei.
41. Și a fost când a auzit Elisavet închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pântecele ei; și s'a umplut de Duh Sfânt Elisavet,
42. Și a strigat cu glas mare și a zis: binecuvântată *ești* tu între femei, și binecuvântat *este* rodul pântecelui tău.
43. Și de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine?
44. Că iată, cum fù glasul închinărei tale întru urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecele meu.
45. Și fericită *este* ceea ce a crezut că va fi săvârșire celor zise ei dela Domnul.
46. Și a zis Mariam:
47. Mărește sufletul meu pre Domnul, și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu;
48. Că au căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor fericì toate neamurile;
49. Că mi-au făcut mie mărire cel puternic, și sfânt numele lui,
50. Și mila lui în neam și în neam spre cei ce se tem de el.
51. Făcut-au tărie cu brațul său, risipit-au pre cei mândri cu cugetul inimei lor.
52. Pogorî-au pre cei puternici de pre scaune, și au înălțat pre cei smeriți.
53. Pre cei flămânzi i-au umplut de bunătăți, și pre cei bogați i-au scos afară deșerți.
54. Luat-au pre Israil sluga sa, ca să pomeniască mila;

---

27. Lucà 2, 5; Mat. 1, 18 sq.
31. Is. 7, 14; Mat 1, 21.
32. Is. 9, 7; 2 Imp. 7, 12.
33. Dan. 4, 31 și 7. 14; Mih. 4, 7.
35. Mat. 1, 18, 20; Dan. 9, 24.
36. Is. 54, 6. *37.* Lucà 18, 27; Fac. 18, 14; Iov. 42, 2; Ier. 32, 17, 27; Zah. 8, 6; Rom. 4 21. *39.* Isus Nav. 21, 11.
51. Is. 31, 9. *52.* Ps. 32, 5.
53. I Imp. 2, 5; Ps. 33, 11.

55. Precum au grăit către părinţii noştri, lui Avraam şi seminţiei lui până în veac.
56. Şi a rămas Mariam împreună cu dânsa ca la trei luni, şi s'a întors la casa sa.
57. Iar Elisavetei i s'a împlinit vremea să nască, şi a născut fiu;
58. Şi au auzit cei ce locuiau împrejur şi rudeniile ei, că au mărit Domnul mila sa cu dânsa, şi se bucurau împreună cu dânsa.
59. Şi a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul; şi'l chemau pre numele tatălui lui: Zaharia.
60. Şi răspunzând muma lui, a zis: nu, ci se va chemà Ioan.
61. Şi au zis către dânsa, că nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.
62. Şi au făcut semn tatălui lui, cum ar vreà să'l cheme pre dânsul.
63. Şi cerând el panahidă a scris, zicând: Ioan va fi numele lui. Şi s'au mirat toţi.
64. Şi 'i s'a deschis gura lui îndată, şi limba lui, şi grăià, lăudând pre Dumnezeu.
65. Şi s'a făcut frică preste toţi cei ce locuiau împrejurul lor; şi întru toată laturea de prin munţii Iudei s'au vestit toate cuvintele acestea.
66. Şi au pus toţi cei ce auziau în inima lor, zicând: oare ce va să fie pruncul acesta? Şi mâna Domnului erà cu dânsul.
67. Şi Zaharia tatăl lui s'a umplut de Duh Sfânt şi a prorocit, zicând:
68. Bine *este* cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, că au cercetat şi au făcut răscumpărare norodului său,
69. Şi au ridicat corn de mântuire nouă, în casa lui David slugei sale;
70. Precum au grăit prin gura sfinţilor celor din veac proroci ai lui.
71. Mântuire de vrăjmaşii noştri, şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi;
72. Să facă milă cu părinţii noştri şi să'şi aducă aminte de legătura lui cea sfântă,
73. De jurământul care s'au jurat către Avraam părintele nostru;
74. Să ne deà nouă, fără de frică, din mâinile vrăjmaşilor noştri izbăvindu-ne.
75. Să'i slujim lui întru sfinţenie şi întru dreptate, înaintea lui în toate zilele vieţei noastre.
76. Şi tu, pruncule, proroc celui prea înalt te vei chemà, că vei merge înaintea feţei Domnului să găteşti căile lui;
77. Ca să dai cunoştinţa mântuirei norodului lui întru iertarea păcatelor lor,
78. Pentru milostivirea milei Dumnezeului nostru, în care ne-au cercetat pre noi răsăritul din înălţime.
79. Ca să lumineze celor ce şedeau întru întunerec şi în umbra morţei, să îndrepteze picioarele noastre în calea păcei.
80. Iar pruncul creşteà şi se întăria cu duhul, şi a fost în pustie până în ziua arătărei lui către Israil.

CAP. 2.

Naşterea lui Hristos. Ingerii vestesc păstorilor Naşterea lui. Aducerea lui Iisus în Biserică. Simeon şi Ana. Iisus în Biserică întrebându-se cu dascălii legei.

Şi a fost în zilele acelea, ieşit-a poruncă dela Chesarul Avgust, să se scrie toată lumea.
2. Această scrisoare întâiu s'a făcut, domnind în Siria, Chirineu.
3. Şi mergeau toţi să se scrie, fiecare în cetatea sa.
4. Şi s'a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret la Iudeea, în cetatea lui David, care se chiamă Vitleem, pentrucă erà el din casa şi din seminţia lui David,
5. Să se scrie cu Mariam, cea logodită lui femeie, fiind greà.
6. Şi a fost când erau ei acolo, s'au umplut zilele ca să nască ea.
7. Şi a născut pre fiul său cel întâiu născut şi l-a înfăşat pre dânsul şi l-a culcat în iesle, pentrucă nu aveau ei loc la gazdă.
8. Şi păstori erau într'aceeaş lature petrecând şi păzind streji de noapte împrejurul turmei lor.

55. Fac. 17, 7, 19.
58. Is. 41, 8. *59.* Fac. 17, 12; Lev. 12, 3.
66. Is. 1, 3 şi 3, 22.
68. Ps. 103, 13 şi 73, 13. *69.* Ps, 103, 17.
70. Ier. 23, 6; Fapt. 3, 21.
73. Fac. 22, 16.
74. Ier. 31, 33. *75.* Colas. 1, 22,
76. Mal, 3, 1; Mat. 3, 3 şi 11, 9.
77. Ier 31. 34.
78. Mal. 4, 2; Zah. 3, 9; 6, 12.
79. Is. 9, 2.
2. *4.* Mih. 5, 2 sq; Mat 2, 6.
7. Mat. 1, 24.

9. Şi iată îngerul Domnului a stătut înaintea lor, şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi s'au înfricoşat cu frică mare.
10. Şi le-a zis lor îngerul: nu vă temeţi, că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot norodul.
11. Că s'au născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.
12. Şi acesta va fi vouă semn: afla-veţi un prunc înfăşat, culcat în iesle.
13. Şi îndatăş s'a făcut împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pre Dumnezeu şi zicând:
14. Slavă lui Dumnezeu întru cei de sus şi pre pământ pace, între oameni bunăvoire.
15. Şi a fost dacă s'au dus dela dânşii îngerii la cer şi păstorii au zis unii către alţii: să mergem dar până la Vitleem şi să vedem cuvântul acesta ce s'a făcut, care Domnul au arătat nouă.
16. Şi au venit degrabă şi au aflat pre Mariam şi pre Iosif şi pruncul culcat în iesle.
17. Şi văzând au spus pentru cuvântul ce se grăise lor de pruncul acesta.
18. Şi toţi cei ce au auzit s'au mirat de cele ce s'au zis de păstori către dânşii.
19. Iar Mariam păzià toate cuvintele acelea, punându-le întru inima sa,
20. Şi s'au întors păstorii, slăvind şi lăudând pre Dumnezeu de toate cele ce au auzit şi au văzut, precum s'au zis către dânşii.
21. Şi când s'au umplut opt zile, ca să'l taie pre el împrejur, s'a chemat numele lui: **Iisus**, care s'a numit de înger mai 'nainte de a se zămislì el în pântece.
22. Şi când s'au umplut zilele curăţirei ei, după legea lui Moisì, l-au suit pre el în Ierusalim, ca să'l pună înaintea Domnului,
23. Precum este scris în legea Domnului: toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt Domnului se va chemà;
24. Şi ca să deà jertfă, după ceea ce s'a zis în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.
25. Şi iată, erà un om în Ierusalim anume Simeon, şi omul acela erà drept şi temător de Dumnezeu, aşteptând mângâierea lui Israil şi Duh Sfânt erà preste dânsul.
26. Şi erà lui făgăduit dela Duhul Sfânt să nu vază moartea până ce va vedeà pre Hristosul Domnului.
27. Şi a venit cu Duhul în biserică, când au adus înlăuntru părinţii pre Iisus pruncul, ca să facă ei după obiceiul legei pentru el.
28. Şi acela l-a luat pre dânsul în braţele sale şi bine a cuvântat pre Dumnezeu şi a zis:
29. Acum slobozeşti pre robul tău Stăpâne, după cuvântul tău în pace;
30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,
31. Care o ai gătit înaintea feţei tuturor noroadelor;
32. Lumină spre descoperirea neamurilor şi slava norodului tău Israil.
33. Şi erà Iosif şi muma lui mirându-se de cele ce se grăiau pentru dânsul.
34. Şi i-a binecuvântat pre dânşii Simeon, şi a zis către Mariam muma lui: iată, acesta este pus spre căderea şi scularea a multora întru Israil, şi spre semnul căruia i se va zice împrotivă.
35. Şi prin însuş sufletul tău va trece sabie, ca să descopere dela multe inimi cugetele.
36. Şi erà Ana proorociţa, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir. Aceasta îmbătrânise în zile multe, care trăise cu bărbatul său şapte ani din fecioria sa.
37. Şi aceasta a fost văduvă ca la optzeci şi patru de ani, care nu se depărtà dela biserică, cu posturi şi cu rugăciuni slujind *lui Dumnezeu* ziua şi noaptea;
38. Şi aceea într'acel ceas venind se mărturisià Domnului şi grăià pentru dânsul tuturor celor ce aşteptau mântuire în Ierusalim.
39. Şi după ce au săvârşit ei toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.
40. Iar pruncul creşteà şi se întărià cu Duhul, umplându-se de în-

13. Ps. 102, 20, 21.
14. Is. 57, 19; Efes. 2, 14.
21. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Luc. 1, 31,
22. Lev. 12, 4. *23.* Eş. 13, 2.
24. Lev. 12, 8.
32. Isaia 42, 6.
34. Is. 8, 14; Rom. 9, 33; 1 Petr. 2, 7.
37. 1 Imp. 1, 22; 1 Tim. 5, 5.

ţelepciune; şi Darul lui Dumnezeu erà preste dânsul.
41. Şi se duceau părinţii lui în fiecare an în Ierusalim, la praznicul paştilor.
42. Şi când au fost de doisprezece ani, suindu-se ei în Ierusalim după obiceiul praznicului,
43. Şi sfârşind zilele, când s'au întors ei, au rămas Iisus pruncul în Ierusalim, şi n'au ştiut Iosif şi muma lui.
44. Şi socotind că este el cu alte soţii, au venit cale de o zi, şi l-au căutat pre el prin rudenii şi prin cunoscuţi,
45. Şi neaflându'l, s'au întors în Ierusalim, căutându'l pre el.
46. Şi a fost după trei zile l-au aflat în biserică, şezând în mijlocul dascălilor, ascultându'i şi întrebându'i pre ei.
47. Şi se minunau toţi, cei ce'l auziau pre dânsul, de priceperea şi de răspunsurile lui.
48. Şi văzându'i pre el, s'au spăimântat şi a zis către el muma lui: fiule, căci ai făcut nouă aşà? Iată, tatăl tău şi eu dorindu-te te căutam.
49. Şi au zis către dânşii: ce este că mă căutaţi? Au n'aţi ştiut că întru cele ce sunt ale Tatălui meu se cade mie să fiu?
50. Şi ei n'au înţeles graiul care au grăit lor.
51. Şi s'au pogorît împreună cu dânşii şi au venit în Nazaret şi erà supunându-se lor. Iar muma lui păzià toate graiurile acestea în inima sa.
52. Şi Iisus sporià cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu Darul la Dumnezeu şi la oameni.

CAP. 3.

Propoveduirea lui Ioan şi mărturia lui despre Hristos. Botezul lui Hristos şi povestirea neamului său.

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăţiei lui Tiberie Chesarului domnind Pilat din Pont în Iudeea şi Irod stăpânind a patra parte pre Galileea, iar Filip fratele lui, stăpânind a patra parte pre Ituria şi pre laturea Trahoniei, şi Lisanie a patra parte stăpânind pre Avilinia;

41. Eş. 34, 23; A doua Lege 16, 16.
47. Mat. 7, 21; Marc. 1, 22; Ioan 7, 46.
52. 1 Imp. 2, 27.

2. In zilele Arhiereilor Ana şi Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan fiul Zahariei în pustie.
3. Şi a venit în toată laturea Iordanului, propoveduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor;
4. Precum este scris în cartea cuvintelor Isaiei proorocului, care zice: glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui.
5. Toată valea se va umpleà, şi tot munţele şi măgura se va smerì; şi vor fi cele strâmbe drepte, şi cele colţuroase căi netede;
6. Şi va vedeà tot trupul mântuirea lui Dumnezeu.
7. Deci ziceà noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela el: pui de năpârci, cine v'a arătat vouă ca să fugiţi de mânia ceea ce va să fie?
8. Faceţi dar roduri vrednice de pocăinţă, şi nu începeţi a zice întru voi: iată avem pre Avraam; că zic vouă, că poate Dumnezeu şi din pietrile acestea să ridice fii lui Avraam.
9. Că iată şi securea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie şi în foc se aruncă.
10. Şi'l întrebau pre el noroadele, zicând: dar ce vom face?
11. Răspunzând, ziceà lor: cel ce are două haine, să deà celui ce n'are; şi cel ce are bucate, asemenea să facă.
12. Şi au venit şi vameşii să se boteze dela dânsul, şi au zis către el: Invăţătorule, ce vom face?
13. Iar el a zis către dânşii: nimic mai mult decât este rânduit vouă, să nu faceţi.
14. Şi'l întrebau şi ostaşii, zicând: şi noi ce vom face? Şi a zis către dânşii: pre nimeni să nu asupriţi, nici să clevetiţi, şi să vă îndestulaţi cu lefile voastre.
15. Iar aşteptând norodul şi cugetând toţi întru inimele sale de Ioan, ca nu cumvà el să fie Hristos,
16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: eu cu apă vă botez pre voi; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic a'i dezlegà cureaua încălţămintelor lui. Acesta va botezà pre voi cu Duhul Sfânt şi cu foc;

3. *3.* Mat. 3, 1; Marc. 1, 4; Ioan 1, 6.
4. Is. 40, 3. *6.* Is. 52, 10. *7* Mat. 3, 7 sq.

17. A cărui lopata *este* în mâna
lui, şi va curăţi aria sa, şi va adunà
grâul în jiiniţa sa, iar plevele le va
arde cu focul nestins.
18. Multe încă şi altele binevestià
norodului, mângâindu'l.
19. Iar Irod, cel a patra parte stăpânitor, mustrat fiind de ei, pentru
Irodiada muierea frăţine-său, şi pentru toate relele care a făcut Irod,
20. A adaus şi aceasta preste toate,
şi a închis pre Ioan în temniţă.
21. Şi a fost dacă s'a botezat tot
norodul, şi Iisus botezându-se şi
rugându-se, s'a deschis cerul,
22. Şi s'au pogorît Duhul Sfânt cu
chip trupesc, ca un porumb, preste
dânsul; şi glas din cer s'a făcut,
zicând: tu eşti Fiul meu cel iubit,
întru tine bine am voit.
23. Şi acest Iisus erà ca de treizeci de ani începând, fiind (precum
se socotià) fiul lui Iosif, al lui Ilí,
24. Al lui Matát, al lui Leví, al lui
Melhí, al lui Ianà, al lui Iosíf,
25. Al lui Mataţía, al lui Amòs, al
lui Naúm, al lui Eslí, al lui Nanghè,
26. Al lui Maát, al lui Mataţía, al
lui Semeí, al lui Iosif, al lui Iuda,
27. Al lui Ioaná, al lui Risá, al
lui Zorovável, al lui Salatiíl, al lui
Nirí,
28. Al lui Melhí, al lui Adí, al lui
Cosám, al lui Elmodám, al lui Ir,
29. Al lui Iosí, al lui Elièzer, al
lui Iorím, al lui Matát, al lui Leví,
30. Al lui Simeòn, al lui Iúda, al
lui Iosíf, al lui Ionán, al lui Eliachím,
31. Al lui Meleá, al lui Mainan,
al lui Matatá, al lui Natán, al lui
Davíd,
32. Al lui Iesè, al lui Ovìd, al lui
Vooz, al lui Salmon, al lui Naasòn,
33. Al lui Aminadáv, al lui Arám,
al lui Esròm, al lui Farès, al lui Iúda,
34. Al lui Iacòv, al lui Isaàc, al
lui Avraám, al lui Tára, al lui Nahòr,
35. Al lui Sarúh, al lui Ragáv, al
lui Falèc, al lui Ever, al lui Salà.
36. Al lui Cainán, al lui Arfaxád,
al lui Sim, al lui Nòe, al lui Lámeh.
37. Al lui Matusalá, al lui Enòh,
al lui Iáred, al lui Maleleíl, al lui
Cainán.
38. Al lui Enòs, al lui Sit, al lui
Adam, al lui Dumnezeu.

20. Mat. 11, 2. *21.* Mat. 3, 16; Marc. 1, 10; Ioan 1, 32. *22.* Luca 9, 35. *31.* 2 Imp. 5, 14. *32.* Rut. 4, 22. *33.* Fac. 29, 35.

CAP. 4.

Postul şi ispitirea lui Iisus. El învaţă în sinagogă. Este ameninţat de Iudei. Vindecă feluritе boale.

Iar Iisus plin de Duhul Sfânt s'au
întors dela Iordan, şi s'au dus de
Duhul în pustie.
2. Patruzeci de zile ispitindu-se
de diavolul. Şi n'au mâncat nimic în
zilele acelea. Şi sfârşindu-se ele, mai
pre urmă au flămânzit.
3. Şi-a zis lui diavolul: de eşti
Fiul lui Dumnezeu, zi pietrei acesteea să se facă pâine.
4. Şi au răspuns Iisus către el, zicând: scris este, că nu numai cu
pâine va trăì omul, ci cu tot graiul
lui Dumnezeu.
5. Şi suindu'l pre el diavolul într'un munte înalt, i-a arătat lui toate
împărăţiile lumei, într'o clipeală de
vreme.
6. Şi i-a zis lui diavolul: ţie voiu
dà stăpânirea aceasta toată şi slava
lor, că mie este dată, şi ori căruia
voesc o dau pre ea.
7. Deci, tu de te vei închinà înaintea mea, va fi a ta toată.
8. Şi răspunzând Iisus, au zis lui:
mergi înapoia mea, satano, că scris
este: Domnului Dumnezeului tău să
te închini, şi lui unuia să'i slujeşti.
9. Şi l-a dus pre el în Ierusalim
şi l-a pus pre dânsul pre aripa bisericei, şi i-a zis lui: de eşti Fiul
lui Dumnezeu, aruncă-te pre sineţi
de aici jos.
10. Că scris este, că îngerilor săi
va poruncì pentru tine, ca să te păziască;
11. Şi pre mâini te vor ridicà, ca
să nu'ţi împiedeci de piatră piciorul tău.
12. Şi răspunzând Iisus, au zis
lui, că s'a zis: să nu ispiteşti pre
Domnul Dumnezeul tău.
13. Şi sfârşind diavolul toată ispita, a fugit dela dânsul până la o
vreme.
14. Şi s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, şi vestea
a ieşit despre el în toată laturea
aceea.

4. *1.* Mat. 4, 1 sq; Marc. 1, 12 sq.
4. A doua Lege 8, 3. *5.* Mat. 4, 8.
8. A doua Lege 6, 13.
10. Ps. 90, 11.
12. A doua Leg. 6, 16.
14. Mat. 4, 12; Marc. 1, 14.

15. Şi el învăţă în sinagogurile
lor, slăvindu-se de toţi.
16. Şi au venit în Nazaret, unde
eră crescut, şi au intrat după obi-
ceiul său în ziua sâmbetei în sina-
gogă, şi s'au sculat să citească.
17. Şi i s'a dat lui cartea Isaiei
prorocului. Şi deschizând cartea, a
aflat locul unde eră scris:
18. Duhul Domnului preste mine,
pentru care m'au uns bine a vestì
săracilor; m'au trimis a tămăduì pre
cei zdrobiţi la inimă, a propoveduì
robilor iertare şi orbilor vedere, a
slobozì pre cei sfărâmaţi, întru uşu-
rare,
19. A propoveduì anul Domnului
primit.
20. Şi închizând cartea, o au dat
slugei, şi au şezut; şi ochii tuturor
din sinagogă erau privind spre el.
21. Şi au început a zice către dân-
şii, că astăzi s'a plinit scriptura a-
ceasta întru urechile voastre.
22. Şi toţi îi mărturiseau pre el,
şi se mirau de cuvintele darului care
ieşiau din gura lui. Şi ziceau: au
nu este acesta feciorul lui Iosif?
23. Şi au zis către ei: cu adevă-
rat veţi zice mie pilda aceasta: dof-
torule, vindică-te pre sineţi; câte am
auzit că s'au făcut în Capernaum,
fă şi aici în patria ta.
24. Şi au zis: amin grăesc vouă,
că nici un proroc nu este primit
în patria sa;
25. Şi într'adevăr grăesc vouă:
multe văduve erau în zilele lui Ilie
în Israil, când s'a încuiat cerul trei
ani şi şase luni, cât s'a făcut foa-
mete mare preste tot pământul.
26. Şi către nici una dintr'acelea
n'a fost trimis Ilie, fără numai la
Sarepta Sidonului, la o muiere vă-
duvă.
27. Şi mulţi leproşi erau în zilele
lui Elisei prorocului în Israil, şi nici
unul dintr'înşii nu s'a curăţit, fără
numai Neeman Sirianul.
28. Şi s'au umplut toţi de mânie
în sinagogă, auzind acestea.
29. Şi sculându-se l-au scos pre
el afară din cetate, şi l-au dus pre
el până în sprinceana muntelui pre
care eră zidită cetatea lor, ca să'l
arunce jos;

16. Mat. 13, 53 sq; Marc. 6, 1; Neem. 8, 4 sq.
18. Is. 61, 1.
23. Mat. 4, 13. *24.* Ioan 4, 44.
25. 3 Imp. 17, 1, 9 şi 18 1; Iac. 5, 17.
27. 4 Imp. 5, 14.

30. Iar el trecând prin mijlocul
lor, s'au dus.
31. Şi s'au pogorît în Capernaum,
cetate a Galileei, şi eră învăţându'i
pre ei sâmbăta.
32. Şi se spăimântau de învăţă-
tura lui, căci cu stăpânire eră cu-
vântul lui.
33. Şi în sinagogă eră un om,
care aveà duh de drac necurat, şi
a strigat cu glas mare,
34. Grăind: lasă, ce este nouă şi
ţie Iisuse Nazarineanule? Ai venit
să ne pierzi pre noi? Te ştiu pre
tine cine eşti: Sfântul lui Dumne-
zeu.
35. Şi l-au certat pre el Iisus, grăind:
taci; şi ieşi dintr'însul. Şi aruncân-
du'l pre el dracul în mijloc, a ieşit
dintr'însul, nimic vătămându'l pre el.
36. Şi s'a făcut spaimă peste toţi,
şi se întrebau între sine, zicând:
ce este cuvântul acesta? Căci, cu
stăpânire şi cu putere porunceşte
duhurilor celor necurate şi ies.
37. Şi se duceà vestea de el în
tot locul cel de primprejur.
38. Şi sculându-se din sinagogă,
au intrat în casa lui Simon. Iar soa-
cra lui Simon eră cuprinsă de fri-
guri mari, şi l-au rugat pre el pen-
tru dânsa.
39. Şi stând lângă ea, au certat
frigurile şi o au lăsat pre dânsa, şi
îndată sculându-se, slujià lor.
40. Şi apunând soarele, toţi câţi
aveau bolnavi cu multe feluri de
boale, i-au adus pre ei către dânsul;
iar el pre fiecare din ei punându'şi
mâinile, i-au tămăduit pre ei.
41. Şi ieşiau şi draci din mulţi,
strigând şi grăind, că tu eşti Hri-
stosul, Fiul lui Dumnezeu. Şi cer-
tându'i, nu'i lăsà pre dânşii să gră-
iască, căci îl ştiau că el este Hristos.
42. Iar făcându-se ziuă, ieşind s'au
dus în loc pustiu, şi noroadele că-
utau pre dânsul, şi au venit până
la dânsul, şi'l ţineau pre el ca să
nu se ducă dela dânşii.
43. Şi el au zis către ei: se cade
mie să vestesc şi altor cetăţi îm-
părăţia lui Dumnezeu, că spre a-
ceasta sunt trimis.
44. Şi eră propoveduind în sina-
gogurile Galileei.

30. Ioan 8, 59.
31. Mat. 4, 13; Marc. 1, 21; Ioan 2, 12.
32. Mat. 7, 38 şi 22, 23; Ioan 7, 46.
34. Luca 1, 35; Marc. 1, 22.
38. Mat. 8, 14 sq. *40.* Marc. 1, 32 sq.

CAP. 5.

Minunata pescuire. Leprosul. Slăbănogul. Levì vameşul. Ospăţul lui Iisus cu vameşii. Despre post.

Şi a fost când îl îmbulzià pre el norodul, ca să auză cuvântul lui Dumnezeu, şi el stà lângă iezerul Ghenisaretului,
2. Şi au văzut două corăbii stând lângă iezer; iar pescarii ieşind dintr'însele, spălau mrejele.
3. Şi intrând într'o corabie, care erà a lui Simon, l-au rugat pre el s'o depărteze puţin dela pământ; şi şezând învăţà pre noroade din corabie.
4. Iar dacă au încetat a grăì, au zis către Simon: depărtează-o la adânc şi aruncaţi mrejele voastre spre vânare.
5. Şi răspunzând Simon, a zis lui: Invăţătorule, toată noaptea ostenindu-ne, nimic n'am prins, dar după cuvântul tău voiu aruncà mreaja.
6. Şi aceasta făcând, au prins mulţime multă de peşti, şi se rupeà mreaja lor.
7. Şi au făcut semn soţiilor sale, cari erau într'altă corabie, ca să vină şi să le ajute lor. Şi au venit şi au umplut amândouă corăbiile, cât se afundau ele.
8. Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Iisus, grăind: ieşi dela mine, că om păcătos sunt Doamne.
9. Că'l cuprinsese pre el spaimă, şi pre toţi cei ce erau cu dânsul, pentru vânarea peştilor pre cari prinseseră.
10. Aşijderea şi pre Iacov şi pre Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soţii lui Simon. Şi au zis Iisus către Simon: nu te teme, de acum vei vânà oameni.
11. Şi scoţând amândouă corăbiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul.
12. Şi a fost când erà el într'una din cetăţi, iată un om erà plin de lepră, şi văzând pre Iisus, a căzut pre faţa sa, şi s'a rugat lui, grăind: Doamne, de vei vreà, poţi să mă curăţeşti.
13. Şi tinzând mâna, s'au atins de dânsul, zicând: voesc; curăţeşte-te.
Şi îndată lepra s'a dus dela dânsul.
14. Şi el au poruncit lui, nimănui să nu spue; ci mergi de te arată pre sineţi preotului, şi dù pentru curăţenia ta, precum a poruncit Moisì, întru mărturie lor.
15. Iar cuvântul mai mult străbătea pentru dânsul, şi se adunau noroade multe ca să auză şi să se tămăduiască dela dânsul de boalele sale.
16. Iar el se duceà în pustie şi se rugà.
17. Şi a fost într'una din zile, şi el erà învăţând; şi şedeau Fariseii şi învăţătorii legei, cari veniseră din toate satele Galileei şi ale Iudeei şi ale Ierusalimului; şi puterea Domnului erà spre a'i tămădui pre ei.
18. Şi iată, nişte bărbaţi purtând în pat pre un om, care erà slăbănog, şi căutau să'l ducă pre el înlăuntru şi să'l pună înaintea lui.
19. Şi neaflând pre unde să'l ducă, pentru norod, suindu-se deasupra acoperemântului, printre cărămizi l-au slobozit pre dânsul cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.
20. Şi văzând credinţa lor, au zis lui: omule, iartă-ţi-se ţie păcatele tale.
21. Şi au început a cugetà Cărturarii şi Fariseii, grăind: cine este acesta ce grăeşte hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?
22. Iar cunoscând Iisus gândurile lor, răspunzând au zis către dânşii: ce gândiţi întru inimele voastre?
23. Ce este mai lesne a zice: iartă-ţi-se ţie păcatele tale, sau a zice: scoală şi umblă?
24. Ci ca să ştiţi, că putere are Fiul Omului pre pământ a iertà păcatele (au zis slăbănogului): ţie grăesc: scoală, şi luând patul tău, mergi la casa ta.
25. Şi îndatăş sculându-se înaintea lor, a luat patul pre care zăceà şi s'a dus la casa sa, slăvind pre Dumnezeu.
26. Şi spaimă a cuprins pre toţi, şi slăviau pre Dumnezeu, şi s'au umplut de frică, grăind: am văzut lucruri minunate astăzi.
27. Şi după acestea a ieşit şi au văzut pre un vameş, anume Levì,

---

5. *1.* Marcu 1, 16.
12. Mat. 8, 2; Marcu 1, 40 sq.
14. Lev. 14, 2. *16.* Marcu 1, 35 sq.
18. Mat. 9, 2; Marcu 2, 3. *21.* Is. 43, 25.
27. Mat. 9, 9; Marcu 2, 14.

şezând la vamă, şi i-au zis lui: vino
după mine.
28. Şi lăsând toate, s'a sculat şi
a mers după dânsul.
29. Şi i-a făcut Levî lui ospăţ
mare în casa sa. Şi erà norod mult
de vameşi şi de alţii, cari şedeau
cu ei.
30. Şi cârtiau Cărturarii lor şi Fariseii
către ucenicii lui, grăind: pentruce
cu vameşii şi cu păcătoşii mâncaţi
şi beţi?
31. Şi răspunzând Iisus au zis către
ei: n'au trebuinţă de doftor cei
sănătoşi, ci cei bolnavi.
32. Nu am venit să chem pre cei
drepţi, ci pre cei păcătoşi la pocăinţă.
33. Iar ei au zis către el: pentru
ce ucenicii lui Ioan postesc adese
ori şi rugăciuni fac, aşijderea şi ai
Fariseilor, iar ai tăi mănâncă şi
beau?
34. Iar el au zis către dânşii: au
doară puteţi pre fiii nunţei să'i faceţi
să postiască până când este
mirele cu dânşii?
35. Dar vor venì zile, când se va
luà mirele dela dânşii, şi atunci vor
postì într'acele zile.
36. Şi grăià şi pildă către dânşii:
nimeni nu pune petec de haină nouă
la *haină* veche; iar de nu, şi pre cea
nouă o rupe, şi la cea veche nu se
potriveşte petecul cel ce este dela
cea nouă.
37. Şi nimeni nu pune vin nou în
foi vechi; iar de nu, va sparge vinul
cel nou pre foi, şi el se va vărsà,
şi foile vor pierì;
38. Ci vinul nou se cade să'l pună
în foi noui; şi amândouă se vor
ţineà.
39 Şi nimenea care beà de cel
vechiu, îndată voeşte de cel nou; că
zice: cel vechiu mai bun este.

CAP. 6.

Ucenicii rup spice sâmbăta. Omul cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor. Fericirile. Iubirea de vrăjmaşi. A nu judecà pe aproapele. Zidirea pe temelie bună.

Şi a fost într'o sâmbătă, a doua
după cea dintâiu, treceà el prin
semănături şi smulgeau ucenicii lui
spice şi mâncau, frecându-le cu mâinile.
2. Iar oarecari din Farisei le-au
zis lor: ce faceţi care nu se cade
a face sâmbăta?
3. Şi răspunzând Iisus, au zis către
dânşii: nici aceasta n'aţi cetit
ce a făcut David când a flămânzit
el şi cei ce erau cu dânsul?
4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu
şi a luat pâinile punerei înainte
şi a mâncat, şi a dat şi celor
ce erau cu el, care nu se cădeà să
le mănânce, fără numai preoţii?
5. Şi ziceà lor: că Domn este Fiul
Omului şi al sâmbetei.
6. Şi a fost şi în altă sâmbătă au
intrat el în sinagogă şi învăţà. Şi
erà acolo un om a cărui mâna cea
dreaptă erà uscată.
7. Şi îl pândiau pre el Cărturarii
şi Fariseii, de'l va vindecà sâmbăta
ca să afle vină asupra lui.
8. Dar el ştià gândurile lor, şi au
zis omului care aveà mâna uscată:
scoală-te şi stăi în mijloc. Iar el
sculându-se, a stătut.
9. Atunci au zis Iisus către dânşii:
întrebà-voiu pre voi: ce se cade
sâmbăta, bine a face sau rău a face?
suflet a mântuì sau a pierde?
10. Şi căutând spre toţi aceştia,
au zis lui: întinde'ţi mâna ta. Iar el
a făcut aşà. Şi a venit mâna lui la
starea cea dintâiu, sănătoasă ca şi
cealaltă.
11. Iar ei s'au umplut de nebunie
şi vorbiau unul cu altul, ce ar
fi făcut lui Iisus.
12. Şi a fost în zilele acestea, au
ieşit la munte să se roage, şi toată
noaptea au petrecut întru rugăciunea
lui Dumnezeu.
13. Şi când s'a făcut ziuă, au chemat
pre ucenicii săi, şi alegând dintre
dânşii doisprezece, pre cari şi
apostoli i-au numit.
14. Pre Simon, pre care l-au şi
numit Petru, şi pre Andrei fratele
lui, pre Iacov şi pre Ioan, pre Filip
şi pre Vartolomei,
15. Pre Matei şi pre Toma, pre
Iacov al lui Alfei şi pre Simon ce
se chiamă Zilotis,
16. Pre Iuda al lui Iacov şi pre
Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut şi
vânzător.
17. Şi pogorându-se cu dânşii, au
stătut în loc şes, şi mulţimea ucenicilor

33. Mat. 9, 14; Marcu 2, 18.
6. *1.* Mat. 12, 1; Marc. 2, 23.

4. 1 Imp. 21, 6.
13. Luc. 9, 1; Marc. 3, 13, sq.

nicilor lui, şi mulţime multă de norod din toată Iudeea şi din Ierusalim şi de pre lângă marea Tirului şi a Sidonului, cari veniseră să'l asculte pre el şi să se tămăduiască de neputinţele lor.
18. Şi cei ce se chinuiau de duhuri necurate şi se vindecau.
19. Şi tot norodul căută să se atingă de el, că putere ieşià din el, şi vindecà pre toţi.
20. Şi el ridicându'şi ochii săi spre ucenicii lui, ziceà: fericiţi sunteţi săracilor, că a voastră este împărăţia lui Dumnezeu.
21. Fericiţi sunteţi cari flămânziţi acum, că vă veţi sătură. Fericiţi sunteţi cari plângeţi acum, că veţi râde.
22. Fericiţi veţi fi când vă vor urî pre voi oamenii, şi când vă vor despărţi pre voi şi vă vor ocărî, şi vor scoate numele vostru ca un rău pentru Fiul Omului.
23. Bucuraţi-vă într'acea zi şi săltaţi, că iată, plata voastră multă este în ceruri; că într'acest chip făceau prorocilor părinţii lor.
24. Însă vai vouă bogaţilor, că vă luaţi mângâierea voastră.
25. Vai vouă celor ce sunteţi sătui acum, că veţi flămânzì. Vai vouă celor ce râdeţi acum, că veţi plânge şi vă veţi tânguì.
26. Vai vouă, când vă vor zice bine toţi oamenii, că într'acest chip făceau prorocilor celor mincinoşi părinţii lor.
27. Ci vouă grăiesc, celor ce auziţi: iubiţi pre vrăjmaşii voştri, bine faceţi celor ce vă urăsc pre voi.
28. Binecuvântaţi pre cei ce vă blestemă pre voi, şi vă rugaţi pentru cei ce vă fac vouă necaz.
29. Celui ce te bate pre tine preste *o* faţă a obrazului, întoarce'i lui şi cealaltă; şi celui ce îţi ià haina, nu'i oprì lui şi cămaşa.
30. Şi tot celuia ce cere dela tine, dă'i; şi dela cela ce îţi ià ale tale, nu cere înapoi.
31. Şi precum voiţi ca să vă facă vouă oamenii, şi voi faceţi lor aşijderea.
32. Şi de iubiţi pre cei ce vă iubesc pre voi, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii iubesc pre cei ce îi iubesc pre dânşii.
33. Şi de faceţi bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii aceeaş fac.
34. Şi de daţi împrumut *celor* dela cari nădăjduiţi a luà, ce dar este vouă? Că şi păcătoşii dau păcătoşilor împrumut, ca să ià întocmai.
35. Ci iubiţi pre vrăjmaşii voştri, şi faceţi bine, şi daţi împrumut, nimic nădăjduind, şi va fi plata voastră multă, şi veţi fi fii celui prea Inalt; că el este bun spre cei nemulţumitori şi spre cei răi.
36. Deci, fiţi milostivi precum şi Tatăl vostru este milostiv.
37. Nu judecaţi, şi nu vă veţi judecà; nu osândiţi, şi nu vă veţi osândì; iertaţi, şi vi se va iertà;
38. Daţi, şi vi se va dà vouă; măsură bună, îndesată şi clătită şi pre deasupra vărsându-se vor dà în sânul vostru; căci, cu aceeaş măsură cu care veţi măsurà, se va măsurà vouă.
39. Şi le-au zis lor şi pildă: au doară poate orb pre orb să povăţuiască? Au nu amândoi vor cădeà în groapă?
40. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său; dar tot cel desăvârşit, va fi ca dascălul său.
41. Şi ce vezi ştercul cel ce este în ochiul fratelui tău, iar bârna care este în ochiul tău n'o simţi?
42. Sau cum poţi zice fratelui tău: frate, lasă să scot ştercul care este în ochiul tău, însuţi nevăzând bârna care este în ochiul tău? Făţarnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău, şi atunci vei vedeà să scoţi ştercul care este în ochiul fratelui tău.
43. Că nu este pom bun, care face roadă rea, nici pom rău, care face roadă bună.
44. Că tot pomul din roada sa se cunoaşte; că nu adună smochine din mărăcini, nici din rug culeg struguri.
45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimei sale scoate cele bune; şi omul cel rău din vistieria cea

---

17. Marc. 3, 7 sq; Mat. 4, 24 sq.
24. Amos 6, 1; Iac. 5, 1.
25. Is. 65, 13, 14.
30. A doua Leg. 15, 7.
31. Mat. 7, 12. *32.* Mat. 5, 46.
34. Mat. 5, 43; Lev. 25, 35.
35. Ps. 36, 26
36. Eş 34, 6; Ps. 102, 8, 13.
37. Rom. 2, 1. *38.* Marc. 4, 24.
40. Ioan 15, 30. *41.* Mat. 7, 3.
45. Mat. 12, 35.

rea a inimei sale scoate cele rele; că din prisosința inimei grăește gura lui.
46. Și ce mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic?
47. Tot cela ce vine către mine și aude cuvintele mele și le face pre ele, voiu arătà vouă cui este asemenea.
48. Asemenea este omului ce'și zidește casă, care a săpat și a adâncit și a pus temelia pre piatră; și vărsare de ape făcându-se, a lovit rîul în casa aceea, și nu o a putut clătì pre ea, căci erà întemeiată pre piatră.
49. Iar cela ce a auzit și n'a făcut, asemenea este omului care și-a zidit casa sa pre pământ fără de temelie, în care a lovit rîul și îndată a căzut, și s'a făcut sfărâmarea casei aceea mare.

CAP. 7.

Vindecarea slugei Sutașului. Invierea fiului văduvei din Nain. Trimișii lui Ioan. Muierea cea păcătoasă. Pilda cu cei doi datornici.

Și după ce au sfârșit toate cuvintele sale întru auzul norodului, au intrat în Capernaum.
2. Iar sluga unui sutaș fiind bolnavă, vreà să moară, care erà la dânsul de cinste.
3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul bătrâni ai Iudeilor, rugându'l pre el ca să vină să mântuiască sluga lui.
4. Iar ei venind către Iisus, îl rugau pre el cu deadinsul, zicând: că este vrednic acela căruia vei dà aceasta;
5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el o a zidit nouă.
6. Iar Iisus mergeà cu dânșii. Și nefiind el departe de casă, a trimis la dânsul sutașul prieteni, grăind lui: Doamne, nu te ostenì; că nu sunt vrednic ca să intri supt acoperemântul meu;
7. Pentru aceea nici pre mine nu m'am socotit a fi vrednic a venì către tine, ci zì cu cuvântul, și se va tămăduì sluga mea.
8. Că și eu sunt om rânduit supt dregătorie, având supt sinemi slujitori, și zic acestuia: mergi, și merge; și altuia: vino și vine; și slugei mele: fă aceasta și face.
9. Iar Iisus auzind acestea, s'au minunat de el, și întorcându-se au zis norodului, care mergeà după dânsul: grăesc vouă, că nici întru Israil n'am aflat atâta credință.
10. Și întorcându-se trimișii acasă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.
11. Și a fost după acestea mergeà într'o cetate ce se chemà Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult.
12. Iar dacă s'au apropiat către poarta cetății, iată, scoteau pre un mort, fiu unul născut al maicei sale, și aceea erà văduvă; și norod mult din cetate erà cu dânsa.
13. Și văzând-o pre dânsa Domnul, i s'au făcut milă de ea, și au zis ei: nu plânge.
14. Și apropiindu-se, s'au atins de pat; iar cei ce îl duceau, au stătut, și el au zis: tânăruie, ție grăesc: scoală-te!
15. Și a șezut drept mortul și a început a grăì. Și l-au dat pre el maicei lui.
16. Și a luat frică pre toți, și slăviau pre Dumnezeu, grăind, că proroc mare s'a sculat întru noi, și că au cercetat Dumnezeu pre norodul său.
17. Și a ieșit cuvântul acesta de el, întru toată Iudeea și întru toată laturea.
18. Și au vestit lui Ioan, ucenicii lui, de toate acestea.
19. Și chemând Ioan pre doi din ucenicii săi, i-a trimis către Iisus, zicând: tu ești cela ce vine, sau pre altul să așteptăm?
20. Și venind către el bărbații aceia, au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis pre noi către tine, zicând: tu ești cela ce vine, sau pre altul să așteptăm?
21. Și într'acel ceas au tămăduit pre mulți de boale și de răni și de duhuri rele, și au dat vedere multor orbi.
22. Și răspunzând Iisus, au zis lor: mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și ați auzit; că orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc,

47. Rom 2, 13; Iac. 1, 22.
7. 2. Mat. 8, 5 sq.
13. Mat. 9, 36; Ier. 31, 16.
17. Mat. 9, 26. *22.* Is 35, 5.

surzii aud, morţii se scoală, săracilor bine se vesteşte.
23. Şi fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.
24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, au început a grăi către noroade de Ioan: ce aţi ieşit în pustie să vedeţi? Au trestie clătită de vânt?
25. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în haine scumpe şi petrec întru desfătare, în casele împărăteşti sunt.
26. Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: şi mai mult decât proroc.
27. Acesta este de care este scris: iată eu trimit îngerul meu înaintea feţei tale, care va gătì calea ta înaintea ta:
28. Că zic vouă: mai mare proroc între cei născuţi din muieri de cât Ioan Botezătorul, nimeni nu este, iar cel mai mic întru împărăţia lui Dumnezeu, mai mare decât el este.
29. Şi tot norodul auzind, drept a mărturisit pre Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.
30. Iar Fariseii şi legiuitorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dânsul.
31. Deci cu cine voiu asemănà pre oamenii neamului acestuia? Şi cu cine sunt asemenea?
32. Asemenea sunt cu copiii ce şed în târg şi strigă unii către alţii şi zic: fluerat-am vouă şi n'aţi jucat; cântat-am de jale vouă şi n'aţi plâns.
33. Că a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mâncând, nici vin bând, şi ziceţi: drac are.
34. Au venit Fiul Omului mâncând şi bând, şi ziceţi: iată om mâncător şi băutor de vin, prieten vameşilor şi păcătoşilor.
35. Şi s'a îndreptat înţelepciunea dela toţi fiii săi.
36. Şi'l rugà pre el unul din Farisei, ca să mănânce cu el. Şi intrând în casa Fariseului, a şezut.
37. Şi iată, o muiere din cetate, care erà păcătoasă, înţelegând că şade în casa Fariseului, aducând un alavastru cu mir,
38. Şi stând lângă picioarele lui dinapoi, plângând a început a udà picioarele lui cu lacrămi, şi cu perii capului ei *le* ştergeà, şi săruta picioarele lui, şi *le* ungeà cu mir.
39. Iar văzând Fariseul care chemase pre el, a zis întru sine, grăind: acesta de ar fi proroc, ar şti cine şi ce fel de muiere *este ceea* ce se atinge de el, că este păcătoasă.
40. Şi răspunzând Iisus, au zis către el: Simone, am oare ce să'ţi zic. Iar el a zis: Invăţătorule, zi.
41. Doi datornici erau oarecăruia cămătarnic; unui erà dator cu cinci sute de dinari, iar celalt cu cincizeci;
42. Şi neavând ei cu ce plăti, amândurora le-au dăruit. Deci care dintr'înşii, spune'mi, mai mult va iubì pre el?
43. Iar Simon răspunzând, a zis: socotesc că *acela* căruia i-a dăruit mai mult. Iar el au zis lui: drept ai judecat.
44. Şi întorcându-se către muiere, au zis lui Simon: vezi pre această muiere? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrămi mi-a udat picioarele mele şi *le*-a şters cu părul capului ei.
45. Sărutare mie nu mi-ai dat, iar aceasta de când am intrat, n'a încetat sărutându'mi picioarele mele.
46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir mi-a uns picioarele mele.
47. Pentru aceea grăesc ţie: iartă-se păcatele ei cele multe, că a iubit mult. Iar cui se iartă puţin, iubeşte mai puţin.
48. Şi au zis ei: iartă-ţi-se ţie păcatele tale.
49. Şi au început cei ce şedeau cu dânsul a grăi întru sine: cine este acesta care iartă şi păcatele?
50. Şi au zis către muiere: credinţa ta te-a mântuit, mergi în pace.

CAP. 8.

Pilda Semănătorului. Muma şi fraţii lui Iisus. Certarea apelor. Legheon. Fata mai marelui Sinagogei. Femeia ce'i curgeà sânge.

Şi a fost după aceasta şi el umblà prin cetăţi şi prin sate, propoveduind şi binevestind împărăţia

---

24. Mat. 11, 7. *30*. Fapt. 13, 16.
31. Mat. 11, 16 sq.
48. Mat. 9, 2.

lui Dumnezeu, și cei doisprezece cu
dânsul,
2. Și niște femei care erau tămăduite de duhuri rele și de boale: Maria ce se chemà Magdalina, dintru care ieșiseră șapte draci,
3. Și Ioana femeia lui Husa, ispravnicul lui Irod, și Susana și altele multe, care slujiau lui din avuțiile lor.
4. Și adunându-se norod mult, și cei de prin cetăți venind către dânsul, au zis prin pildă:
5. Ieșit-a semănătorul să semene sământa sa. Și semănând el, una a căzut lângă cale și s'au călcat și pasările cerului o au mâncat.
6. Și alta a căzut pre piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă n'aveà umezeală.
7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii o au înnecat pre ea.
8. Și alta a căzut pre pământ bun, și crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind, au strigat: cel ce are urechi de auzit, să auză.
9. Și l-au întrebat pre el ucenicii lui, zicând: ce este pilda aceasta?
10. Iar el au zis: vouă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca văzând să nu vază, și auzind să nu înțeleagă.
11. Iar pilda este aceasta: sământa este cuvântul lui Dumnezeu.
12. Iar cea de lângă cale sunt cei ce aud; apoi vine diavolul și ià cuvântul din inima lor, ca nu cumvà crezând să se mântuiască.
13. Iar cea de pre piatră, sunt cei cari când aud, cu bucurie primesc cuvântul: dar aceștia rădăcină n'au, cari până la o vreme cred și în vreme de ispită se leapădă.
14. Iar ceea ce a căzut în spini, aceștia sunt cari au auzit, dar cu grijile și cu bogățiile și cu dulcețurile vieței acesteea umblând, se înneacă și nu săvârșesc roadă.
15. Iar cea de pre pământ bun, aceștia sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl țin și fac roadă întru răbdare.
16. Și nimeni aprinzând lumina o acopere pre dânsa cu vas, sau o pune supt pat, ci o pune în sfeșnic, ca cei ce intră să vază lumină.
17. Că nu este lucru de taină, care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și întru arătare să vie.
18. Deci vedeți cum auziți; că cel ce are, se va dà lui, și cel ce n'are, și ce i se pare că are, se va luà dela dânsul.
19. Și au venit către dânsul muma lui și frații lui, și nu puteau să vorbească cu dânsul pentru norod.
20. Și i-a spus lui zicând: muma ta și frații tăi stau afară, vrând să te vază pre tine.
21. Iar el răspunzând, au zis către dânșii: muma mea și frații mei sunt aceștia, cari aud cuvântul lui Dumnezeu și'l fac pre dânsul.
22. Și a fost într'una din zile, și el au intrat în corabie și ucenicii lui, și au zis către ei: să trecem de ceea parte de iezer; și s'au slobozit.
23. Iar mergând ei cu corabia, au adormit el. Și s'a pogorît vifor de vânt în iezer, și se umpleau și se primejduiau.
24. Și apropiindu se l-au deșteptat pre dânsul, grăind: Învățătorule, Învățătorule, pierim. Iar el sculându-se, au certat vântul și valul apei; și au încetat, și s'a făcut liniște.
25. Și au zis către ei: unde este credința voastră? Iar ei spăimântându-se, s'au mirat, grăind unul către altul: cine este acesta, că și vânturilor și apei poruncește, și'l ascultă pre dânsul?
26. Și au venit cu corabia în laturea Gadarenilor, care este de ceea parte de Galileea.
27. Și ieșind el la uscat, l-a întîmpinat pre el un om oarecare din cetate, care aveà draci de mulți ani, și în haină nu se îmbrăcà și în casă nu petreceà, ci în mormânturi.
28. Iar văzând pre Iisus și strigând, a căzut înaintea lui, și cu glas mare a zis: ce este mie și ție Iisuse Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Rogu-te, nu mă muncì pre mine.
29. Că poruncià duhului celui ne-

8. *2.* Marc. 15, 40 și 16, 9.
4. Mat. 13, 3; Marc. 4, 2.
10. Is. 6, 9. 10; Mat 13, 14; Marc. 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
15. Fapt. 16, 14; Evr. 10, 36.
16. Mat. 5, 15; Marc. 4, 21.
17. Mat. 10, 26. *18.* Mat. 13, 12.
19. Mat. 12, 46; Marc. 3, 31.
22. Mat. 8, 23; Marc. 4, 35.
26. Mat. 8, 28, sq; Marc. 5, 1.

curat să iasă din omul acela, pen-
trucă de mulţi ani îl răpise pre dân-
sul, şi'l legau pre el cu lanţuri de
fier şi cu obezi, păzindu-se, dar sfă-
râmând legăturile, se gonià de dra-
cul prin pustie.
30. Şi l-au întrebat pre el Iisus,
grăind: cum îţi este numele? Iar el
a zis: legheon; că draci mulţi in-
traseră într'însul.
31. Şi'l rugau pre el ca să nu po-
runciască lor să meargă întru a-
dânc.
32. Şi erà acolo o turmă de porci
mulţi, ce se păşteau în munte, şi'l
rugau pre el să le deà voie lor să
intre într'înşii; şi le-au dat lor voie.
33. Şi ieşind dracii din om, au
intrat în porci, şi s'a pornit turma
de pre ţărmuri în iezer şi s'a în-
necat.
34. Iar păstorii văzând ceea ce
se făcuse, au fugit şi au spus în
cetate şi prin sate.
35. Şi au ieşit să vază ce s'a fă-
cut, şi au venit la Iisus, şi au aflat
pre omul dintru care ieşiseră dra-
cii, îmbrăcat şi întreg la minte, şe-
zând lângă picioarele lui Iisus, şi
s'au temut.
36. Şi le-au spus lor şi cei ce vă-
zuseră, cum s'a mântuit cel îndrăcit.
37. Şi l-a rugat pre dânsul tot
norodul ţinutului Gadarenilor, să se
ducă dela dânşii, că erau cuprinsi
de mare frică. Iar el intrând în co-
rabie, s'au întors.
38. Iar bărbatul dintru care ieşi-
seră dracii, rugà pre el ca să fie cu
dânsul; dar Iisus l-au slobozit pre
el, grăind:
39. Intoarce-te în casa ta şi po-
vesteşte câte ţi-au făcut ţie Dumne-
zeu. Şi s'a dus propoveduind prin
toată cetatea câte i-au făcut Iisus lui.
40. Şi a fost când s'au întors Iisus,
l-a primit pre el norodul, că toţi îl
aşteptau pre el.
41. Şi iată, a venit un om căruia
îi erà numele Iair, şi acesta erà mai
marele sinagogei, şi căzând la pi-
cioarele lui Iisus, îl rugà pre el ca
să intre în casa lui,
42. Că aveà o fiică una născută,
ca de doisprezece ani, şi aceea mu-
reà. Iar când mergeà el, îl împre-
surau noroadele.
43. Şi o muiere fiind în curgerea
sângelui de doisprezece ani, care
cheltuise la doftori toată avuţia sa,
şi nici dela unul n'a putut să se
vindece,
44. Apropiindu-se dinapoi, s'a a-
tins de poala hainei lui, şi îndată
a stătut curgerea sângelui ei.
45. Şi au zis Iisus: cine este cel
ce s'a atins de mine? Iar lepădân-
du-se toţi, a zis Petru şi cei ce
erau cu el: Invăţătorule, noroadele
te îmbulzesc şi te strâmtorează, şi
zici: cine este cel ce s'a atins de
mine?
46. Iar Iisus au zis: s'a atins de
mine oarecine, că eu am cunoscut
puterea care a ieşit din mine.
47. Iar văzând muierea că nu s'a
ascuns, a venit tremurând, şi că-
zând înaintea lui, i-a spus lui, înain-
tea a tot norodul, pentru care pri-
cină s'a atins de el şi cum că s'a
tămăduit îndată.
48. Iar el i-au zis ei: Indrăzneşte
fiică; credinţa ta te-a mântuit, mergi
în pace.
49. Incă grăind el, vine oarecare
dela mai marele sinagogei, grăind
lui, că a murit fiica ta; nu supără
pre Invăţătorul.
50. Iar Iisus auzind, au răspuns
lui, grăind: nu te teme; crede numai
şi se va mântui.
51. Iar intrând în casă, n'au lăsat
nici pre unul să intre, fără numai
pre Petru şi pre Iacov şi pre Ioan
şi pre tatăl fecioarei şi pre muma ei.
52. Şi plângeau toţi şi se tângu-
iau de dânsa; iar el au zis: nu plân-
geţi; n'a murit, ci doarme.
53. Şi'şi râdeau de dânsul, ştiind
că a murit.
54. Iar el scoţând pre toţi afară,
şi apucând-o de mână, a strigat,
grăind: fecioară, scoală-te!
55. Şi s'a întors duhul ei, şi a
înviat îndată; şi au poruncit să'i deà
ei să mănânce.
56. Şi s'au spăimântat părinţii ei;
iar el au poruncit lor, să nu spună
nimănui ceeace se făcuse.

---

41. Mat. 9, 18. *43.* Marc. 5, 25.

49. Mat. 9, 23 sq; Marc. 5, 35, sq.
52. Lucă 7, 13.

CAP. 9.

Trimiterea Apostolilor la propoveduire. Cinci pâini. Lepădarea de sine și luarea Crucei. Schimbarea la față. Lunatecul. Cearta pentru întâetate.

Și chemând pre cei doisprezece ucenici ai săi, le-au dat lor putere și stăpânire preste toți dracii și a vindecà boalele.
2. Și i-au trimes pre dânșii să propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pre cei bolnavi.
3. Și au zis către dânșii: nimic să nu luați pre cale: nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici câte două haine să aveți.
4. Și ori în care casă veți intrà, acolo să petreceți, și de acolo să ieșiți.
5. Și ori câți nu vă vor primì pre voi, ieșind din cetatea aceea, și praful de pre picioarele voastre scuturați, întru mărturie asupra lor.
6. Și ieșind, umblau prin sate, binevestind și tămăduind pretutindenea.
7. Și a auzit Irod tetrarhul, toate cele ce se făceau de el, și nu se pricepeà, pentrucă unii ziceau, că Ioan s'a sculat din morți,
8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții, că un proroc din cei de demult a înviat.
9. Și a zis Irod: pre Ioan eu l-am tăiat; dar acesta cine este, de care eu aud unele ca acestea? Și căutà să'l vază pre el.
10. Și întorcându-se Apostolii, au spus lui toate câte au făcut. Și luându'i pre dânșii, s'au dus deosebi în loc pustiu al cetăței ce se chiamă Vitsaida.
11. Iar noroadele înțelegând, au mers după dânsul, și primindu'i pre dânșii, le grăià lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce aveau trebuință de tămăduire, îi vindecà,
12. Iar ziua a început a se plecà și venind cei doisprezece, au zis lui: slobozește noroadele, ca mergând în satele și în orașele cele de prin prejur, să găzduiască și să'și afle hrană, că aici suntem în loc pustiu.
13. Iar el au zis către dânșii; dați-le lor voi să mănânce. Iar ei au zis: nu este la noi mai mult decât cinci pâini și doi pești, fără decât să ne ducem noi și să cumpărăm la tot norodul acesta bucate.
14. Că erau ca cinci mii de bărbați. Și au zis către ucenicii săi: puneți'i pre dânșii cete, câte cinci-zeci.
15. Și au făcut așà și i-au așezat pre toți.
16. Deci luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer, le-au binecuvântat și le-au frânt și le-au dat ucenicilor să le pună înaintea norodului.
17. Și au mâncat și s'au săturat toți, și au luat din sfărâmiturile care rămăseseră lor, douăsprezece coșuri.
18. Și a fost când se rugà el deosebi, erau cu dânsul ucenicii lui, și i-au întrebat pre dânșii zicând: cine'mi zic noroadele că sunt?
19. Iar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alții, Ilie; iar alții, că proroc oarecare din cei de demult a înviat.
20. Și le-au zis lor: dar voi cine'mi ziceți că sunt? Iar Petru răspunzând a zis: Hristosul lui Dumnezeu.
21. Iar el certându'i pre dânșii, le-au poruncit, nimănui, să nu spună aceasta,
22. Zicând: că se cade Fiului Omului multe a pătimì, și a se defăimà de Bătrâni și de Arhierei și de Cărturari, și a se omorì și a treia zi a învià.
23. Și grăià către toți: oricine va voi să vie după mine, să se lepede de sine și să'și ià crucea sa în toate zilele și să'mi urmeze mie.
24. Că cine va voì să'și mântuiască sufletul său, pierde'l-va pre el; iar cine'și va pierde sufletul său pentru mine, acesta îl va mântuì pre dânsul
25. Că ce folos este omului de va dobândì lumea toată, iar pre sine se va pierde sau se va păgubì?
26. Că oricine se va rușinà de mine și de cuvintele mele, de acesta Fiul Omului se va rușinà, când

9. *1.* Mat. 10, 1; Marc. 6, 7.
4. Lucà 10, 5 sq. *5* Lucà 10, 11.
7. Mat. 14, 1; Marc. 6, 14.
10. Ioan 6, 1 sq. *12.* Ioan 6, 5.
20. Mat. 16, 16 sq. Marc. 8, 29; Ioan 6, 69.
22. Mat. 17, 22 și 20. 18 sq.
23. Mat. 16, 24; Marc. 8, 34.
24 Luc. 17, 33.
26. Mat. 10, 33; Marc. 8, 38; Luc. 12, 9; II Tim 2, 12.

va venì întru slava sa şi a Tatălui
şi a sfinţilor Îngeri.
27. Şi vă grăiesc vouă cu adevărat: sunt unii din cei ce stau aici,
cari nu vor gustà moarte, până când
vor vedeà Împărăţia lui Dumnezeu.
28. Şi a fost după cuvintele acestea ca la opt zile, şi luând pre Petru şi pre Ioan şi pre Iacov, s'au
suit în munte să se roage..
29. Şi s'a făcut, când se rugà el,
chipul feţei lui altul şi îmbrăcămintea lui albă, strălucind.
30. Şi iată doi bărbaţi vorbiau
cu dânsul, cari erau Moisì şi Ilie.
31. Cari arătându-se în slavă; grăiau de ieşirea lui, care vreà să o
plinească în Ierusalim:
32. Iar Petru şi cei ce erau cu
dânsul erau îngreuiaţi de somn, şi
deşteptându-se, au văzut slava lui,
şi pre cei doi bărbaţi stând împreună cu dânsul.
33. Şi a fost când s'au despărţit
ei dela dânsul, a zis Petru către Iisus: Învăţătorule, bine este nouă
a fi aici şi să facem trei colibi: una
ţie şi una lui Moisì şi una lui Ilie,
neştiind ce grăià.
34. Şi acestea grăind el, s'a făcut nor, şi i-a umbrit pre dânsii şi
s'au spăimântat când au intrat ei
în nor.
35. Şi glas a fost din nor, zicând:
acesta este Fiul meu cel iubit, pre
acesta să ascultaţi
36. Şi după ce a fost glasul, s'au
aflat Iisus singur. Şi ei au tăcut şi
nimănui n'au spus în zilele acelea
nimic din cele ce văzuseră.
37. Şi a fost, a doua zi, pogorându-se ei din munte, l-a întâmpinat pre el norod mult.
38. Şi iată, un bărbat din norod
a strigat, grăind: Învăţătorule, rogu-te caută spre fiul meu, că unul
născut îmi este mie.
39. Şi iată, duh îl apucă pre el,
şi de năpraznă strigă; şi'l zdrobeşte
pre el cu spumă, şi abia se duce
dela el, sfărâmându'l pre el.
40. Şi m'am rugat de ucenicii tăi
să'l scoată, şi n'au putut.
41. Iar Iisus răspunzând, au zis:
o neam necredincios şi îndărătnic,
până când voiu fi cu voi şi voiu
suferì pre voi? Adu'mi pre fiul tău
aici.
42. Şi încă apropiindu-se el, l-a
trântit pre el dracul şi l-a scuturat.
Iar Iisus au certat pre duhul cel necurat, şi au tămăduit copilul, şi l-au
dat tatălui său.
43. Şi se spăimântau toţi de mărimea lui Dumnezeu. Şi mirându-se
toţi de toate care au făcut Iisus, au
zis către ucenicii săi:
44. Puneţi voi în urechile voastre
cuvintele acestea, că Fiul Omului se
va dà în mâinile oamenilor.
45. Iar ei nu înţelegeau cuvântul
acesta, şi erà acoperit de către dânşii, ca să nu'l priceapă; şi se temeau să'l întrebe pre el de cuvântul acesta.
46. Şi a intrat gând întru dânşii:
cine ar fi dintru ei mai mare?
47. Iar Iisus ştiind gândul inimei
lor, luând un prunc, l-au pus pre el
lângă sine.
48. Şi au zis lor: oricine va primì
pruncul acesta întru numele meu,
pre mine mă primeşte; şi oricine
mă va primì pre mine, primeşte pre
cela ce m'au trimis pre mine; că cela
ce este mai mic întru voi toţi, acesta va fi mare.
49. Iar Ioan răspunzând, a zis:
Învăţătorule, am văzut pre oarecare
în numele tău scoţând draci, şi l-am
oprit pre el, că nu umblă pre urma
ta cu noi.
50. Şi au zis către el Iisus: nu'l
opriţi, că cel ce nu este împrotiva
noastră, pentru noi este.
51. Şi a fost când s'au împlinit
zilele înălţării lui, el şi-au îndreptat
faţa ca să meargă în Ierusalim.
52. Şi au trimis vestitori înaintea
feţei sale; şi mergând au intrat într'un oraş al Samarinenilor, ca să'i
gătească lui.
53. Şi nu l-au primit pre dânsul,
că faţa lui erà mergând spre Ierusalim.
54. Şi văzând ucenicii lui, Iacov
şi Ioan, au zis: Doamne, voeşti să
zicem ca să se pogoare foc din cer
şi să'i mistuiască pre ei, precum şi
Ilie a făcut?
55. Iar Iisus întorcându-se i-au cer-

28. Mat. 17, 1. Marc. 9, 2.
35. II Petr. 1, 17; Mat. 3, 17.
37. Mat. 17, 14; Marc. 9, 14.

44. Mat. 17, 22. *45.* Lucà 18, 34.
46. Marc. 9, 34.
48. Mat. 10; 40; Ioan 13, 20.
52. Ioan 4, 4.
54. 4 Imp. 1, 10 sq.

tat pre dânşii şi au zis: nu ştiţi ai cărui duh sunteţi voi;

56. Că Fiul Omului n'au venit să piarză sufletele oamenilor, ci să mântuiască. Şi au mers într'alt sat.

57. Şi a fost când mergeau ei pre cale, a zis oarecine către el: Doamne, voiu să merg după tine, ori unde vei merge.

58. Şi au zis Iisus lui: vulpile au vizuini şi pasările cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să'şi plece capul.

59. Şi au zis către altul: vino după mine. Iar el a zis: Doamne, dă'mi voie întâi să merg să îngrop pre tatăl meu.

60. Iar Iisus au zis lui: lasă morţii să'şi îngroape pre morţii lor, iar tu mergi de vesteşte împărăţia lui Dumnezeu,

61. Şi a zis şi altul; voiu să merg după tine, Doamne, dar întâiu dă'mi voie să rânduesc cele ce sunt în casa mea.

62. Iar Iisus au zis către el: nimeni punându'şi mâna sa pre plug, şi căutând înapoi, este îndreptat întru împărăţia lui Dumnezeu.

CAP. 10.

Cei şaptezeci de Apostoli. Legiuitorul doritor de vieaţa de veci. Pilda celui căzut în tâlhari. Marta şi Maria.

Iar după acestea au arătat Domnul şi pre alţi şaptezeci şi au trimis pre dânşii câte doi înaintea feţei sale, întru tot oraşul şi locul unde vreà el să meargă.

2. Şi ziceà către dânşii: secerişul este mult, iar lucrătorii puţini; deci rugaţi pre Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul său.

3. Mergeţi, iată eu vă trimit pre voi ca mieii în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtaţi pungă, nici traistă nici încălţăminte; şi pre nimenea să nu întrebaţi de sănătate în cale.

5. Şi ori în care casă veţi intrà întâiu ziceţi: pace casei aceştia,

6. Şi de va fi acolo fiul păcei, se va odihnì preste dânsul pacea voastră; iar de nu, la voi se va întoarce.

7. Şi întru aceeaş casă petreceţi, mâncând şi bând cele dela dânşii; că vrednic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutaţi din casă în casă.

8. Şi ori în care cetate veţi intrà şi vă vor primì pre voi, mâncaţi cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Şi tămăduiţi bolnavii cari vor fi într'însa şi grăiţi lor: s'a apropiat spre voi împărăţia lui Dumnezeu.

10. Iar ori în care cetate veţi intrà, şi nu vă vor primì pre voi, ieşind la uliţile ei cele late, ziceţi:

11. Şi praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, îl scuturăm vouă. Insă aceasta să ştiţi, că s'a apropiat spre voi împărăţia lui Dumnezeu.

12. Grăiesc vouă: că mai uşor va fi Sodomului în ziua aceea, decât cetăţei aceea.

13. Vai ţie, Horazine! Vai ţie Vitsaido! Că de s'ar fi făcut în Tir şi în Sidon puterile care s'au făcut întru voi, de mult în sac şi în cenuşă şezând s'ar fi pocăit,

14. Insă Tirului şi Sidonului mai uşor va fi la judecată decât vouă.

15. Şi tu Capernaume, care până la cer te-ai înălţat, până la iad te vei pogorî,

16 Cela ce ascultă pre voi, pre mine mă ascultă, şi cela ce se leapădă de voi, de mine să leapădă. Iar cela ce se leapădă de mine, se leapădă de cela ce m'au trimis pre mine,

17. Şi s'au întors cei şaptezeci cu bucurie, zicând: Doamne şi dracii se pleacă nouă întru numele tău.

18. Şi au zis lor: văzut-am pre satana ca un fulger din cer căzând.

19. Iată dau vouă stăpânire să călcaţi preste şerpi şi preste scorpii şi preste toată puterea vrăjmaşului şi nimic pre voi nu vă va vătămà.

20. Insă pentru aceasta nu vă bucuraţi, căci duhurile se pleacă vouă; ci vă bucuraţi mai vârtos, că numele voastre s'au scris în ceruri.

21. Intru acest ceas s'au bucurat cu duhul Iisus şi au zis: mărturisescu-mă ţie, Părinte, Doamne al

---

56. Ioan 3, 17 şi 12, 47.
57. Mat. 8, 19.
10. *2.* Ioan 4, 35; Mat. 9, 37 sq.
3. Mat. 10, 16. *4.* Mat. 10, 9.

7. A doua Lege 24, 14; Mat. 10, 10; 1 Cor. 9, 14. *13.* Mat. 11, 21, *16.* Ioan 13, 20.
18. Apoc. 12, 8 sq. *19.* Ps 90, 13.
20 Filip 4, 3. *21.* Mat. 11, 25 sq.

cerului şi al pământului, că ai ascuns
acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi
şi le-ai descoperit pre ele pruncilor,
adevărat Părinte, că aşà a fost buna
voinţă înaintea ta.
22. Şi întorcându-se către ucenicii săi au zis: toate îmi sunt date
mie dela Tatăl meu, şi nimenea nu
ştie cine este Fiul, fără numai Tatăl, şi cine este Tatăl, fără numai
Fiul, şi căruia va voi Fiul să'i descopere.
23. Şi întorcându-se către ucenici
deosebi au zis: fericiţi ochii cari
văd cele ce voi vedeţi.
24. Că grăiesc vouă, că mulţi proroci şi împăraţi au voit să vază cele
ce vedeţi voi şi nu au văzut şi să
auză cele ce auziţi şi nu au auzit.
25. Şi iată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu'l pre el şi zicând: Învăţătorule, ce voiu face să moştenesc vieaţa cea veşnică?
26: Iar el au zis: în lege ce este
scris? cum citeşti?
27. Iar el răspunzând a zis: să
iubeşti pre Domnul Dumnezeul tău
din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată vârtutea ta, şi
din tot cugetul tău şi pre aproapele
tău ca însuţi pre tine.
28. Şi i-au zis lui; drept ai răspuns:
aceasta fă şi vei fi viu.
29. Iară el vrând să se îndrepteze
pre sine, a zis către Iisus: şi cine
este aproapele meu?
30. Iar Iisus răspunzând, au zis:
un om oarecare se pogorà din Ierusalim în Ierihon şi a căzut în tâlhari, cari desbrăcându'l pre el şi
rănindu'i, s'au dus, lăsându'l abia
viu.
31. Şi după întâmplare un preot
se pogorà pre calea aceea şi văzându'l pre dânsul, a trecut pre alăturea.
32. Aşijderea şi un Levit, fiind la
acel loc, viind şi văzându'l pre el,
a trecut pre alăturea.
33. Iar un Samarinean mergând
pre cale, a venit la el şi văzându'l
i s'a făcut milă.
34. Şi apropiindu-se, a legat ranele lui, turnând untdelemn şi vin;
şi puindu'l pre dobitocul lui, l-a dus
la o casă de oaspeţi şi a purtat
grijă de el.
35. Şi a doua zi ieşind şi scoţând
doi dinari, a dat gazdei şi i-au zis
lui: poartă grijă de dânsul şi orice
vei mai cheltui, eu când mă voiu
întoarce, voiu dà ţie.
36. Deci care dintru acei trei, ţi
se pare a fi de aproape celui ce căzuse în tâlhari?
37. Iară el a zis: cela ce a făcut
milă cu dânsul. Iar Iisus au zis
lui: mergi de fă şi tu asemenea.
38. Şi a fost când se duceau ei,
şi el au intrat într'un sat; iar o muiere numele ei Marta l-a primit pre
el în casa sa.
39. Şi aceea aveà o soră ce se
chemà Maria, carea şi şezând lângă
picioarele lui Iisus, ascultà cuvintele lui.
40. Iar Marta se silià spre multă
slujbă şi stând a zis: Doamne, au
nu socoteşti că soru-mea singură
m'a lăsat să slujesc? Ci zì ei ca
să'mi ajute.
41. Şi răspunzând Iisus, au zis
ei, Marto, Marto, te grijeşti şi spre
multe te sileşti;
42. Ci un lucru trebueşte, iar Maria partea cea bună şi-a ales, carea
nu se va luà dela dânsa.

CAP. 11.

Rugăciunea Domnească. Vindecarea unui mut. O femeie fericeşte pre Iisus. Iudeii cer semn din cer. Iisus învăţând la un ospăţ şi mustrând pre legiuitori.

Şi a fost când erà el la un loc rugându-se, după ce au încetat, a
zis unul din ucenicii lui către dânsul: Doamne, învaţă-ne pre noi să
ne rugăm, precum şi Ioan a învăţat pre ucenicii săi.
2. Şi le-au zis lor: când vă rugaţi ziceţi: Tatăl nostru carele eşti
în ceruri, sfinţească-se numele tău.
Vie împărăţia ta. Fie voea ta, precum în cer şi pre pământ.
3. Pâinea noastră cea spre fiinţă
dă-ne-o nouă în toate zilele.
4. Şi ne iartă nouă păcatele noastre, că şi noi iertăm tuturor celor
ce ne sunt datori nouă. Şi nu ne

22. Ioan 1, 18 şi 6, 46.
23. 3 Imp. 10, 8; Mat. 13, 16.
24. 1 Petru 1, 10.
25. Mat. 22, 35 sq; Mar. 12, 28 sq.
27. Lev. 19, 18.
28. Lev. 18, 5; Ioan 11, 1.
29. Eş. 2, 13.

38. Ioan 11, 1 şi 12. 2.
11. *2.* Mat. 6, 9.

duce pre noi întru ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean.
5. Şi au zis către ei: cine dintru voi are prieten şi va merge către dânsul la miezul nopţei şi va zice lui: prietene, dă'mi împrumut trei pâini;
6. Că a venit din cale un prieten la mine, şi n'am ce pune înaintea lui?
7. Şi acela răspunzând dinlăuntru, va zice: nu'mi face osteneală, acum uşa s'a încuiat şi copiii mei sunt în aşternut cu mine, nu pot să mă scol să'ţi dau ţie.
8. Grăiesc vouă: măcar de nu i-ar dà lui sculându se, pentrucă este lui prieten, dar pentru obrăznicia lui sculându-se, va dà lui câte îi trebue.
9. Şi eu zic vouă: cereţi şi se va dà vouă; căutaţi şi veţi aflà; bateţi şi se va deschide vouă.
10. Că tot cela ce cere, va luà, şi cela ce caută, va aflà, şi celui ce bate, i se va deschide.
11. Şi la care tată dintru voi, de va cere fiul pâine, au doară piatră îi va dà lui? Sau peşte, au doară în loc de peşte, şarpe îi va dà lui?
12. Sau de va cere ou, au îi va dà lui scorpie?
13. Deci dacă voi fiind răi, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai vârtos Tatăl cel din cer va dà Duh Sfânt celor ce cer dela dânsul?
14. Şi erà scoţând un drac şi acela erà mut. Şi a fost după ce a ieşit dracul, a grăit mutul şi s'au mirat noroadele.
15. Iar oarecari dintr'înşii ziceau: cu veelzevul domnul dracilor scoate dracii.
16. Iar alţii ispitindu'l, cereau dela dânsul semn din cer.
17. Iar el ştiind gândurile lor, au zis lor: toată împărăţia ce s'a împărechiat între sine se pustieşte şi casă preste casă cade.
18. Deci şi satana dacă s'a împărechiat între sine, cum va stà împărăţia lui? Că ziceţi că, cu veelzevul scot eu dracii,
19. Iar dacă eu cu veelzevul scot dracii, feciorii voştri cu cine scot? Pentru aceasta ei vor fi vouă judecători.
20. Iar dacă eu cu degetul lui Dumnezeu scot dracii, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu.
21. Când cel tare întrarmat fiind păzeşte curtea sa, în pace sunt averile lui.
22. Iar când va venì cel mai tare decât dânsul, şi'l va biruì pre el, ià toate armele lui, întru care se nădăjduià şi împărţeşte prăzile lui.
23. Cela ce nu este cu mine, împotiva mea este, şi cela ce nu adună cu mine risipeşte.
24. Când duhul cel necurat va ieşì din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându'şi odihnă, şi neaflând zice: mă voiu întoarce în casa mea de unde am ieşit.
25. Şi viind o află măturată şi împodobită.
26. Atuncea merge şi ià alte şapte duhuri mai rele decât sine, şi intrând locuesc acolo; şi se fac cele de pre urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâiu.
27. Şi a fost când ziceà el acestea, ridicând o muiere glas din norod a zis lui: fericit este pântecele care te-a purtat şi ţiţele care ai supt.
28. Iar el au zis: adevărat, fericiţi cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi'l păzesc pre el.
29. Iar adunându-se noroadele au început a zice: neamul acesta viclean este; semn cere şi semn nu se va dà lui, fără numai semnul lui Ionà proorocului.
30. Că precum a fost Ionà semn Ninevitenilor, aşà va fi şi Fiul Omului la neamul acesta;
31. Împărăteasa dela austru se va sculà la judecată cu bărbaţii neamului acestuia, şi'i va osândì pre ei; că a venit dela marginele pământului să auză înţelepciunea lui Solomon, şi iată mai mult decât Solomon aicea.
32. Bărbaţii dela Ninevia se vor sculà la judecată cu neamul acesta şi'l vor osândì pre el; căci ei s'au pocăit pentru propoveduirea lui Ionà, şi iată mai mult decât Ionà aici.
33. Nimenea aprinzând lumina o

8. Luc. 18, 5
9. Mat 7, 7; Marc. 11, 24; Ioan 16, 23 sq.
14. Mat. 12, 22 sq; Marc. 3, 22,
16. Mat. 16, 1o sq,
20. Eş 8, 19. *22.* Col. 2, 15
23. Marc. 9, 40, *26.* Ioan 5, 14.
28. Mat 7, 21.
31. 3 Imp 10, 1; 2 Paral. 9, 1; Mat. 12, 42.
32. Ionà 2, 1; 3, 5; Mat. 12, 41.
33. Marc. 4, 21.

pune întru ascuns, nici supt obroc, ci în sfeşnic, ca cei ce intră să vază lumina.
34. Lumina trupului este ochiul; deci când va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, şi trupul tău întunecat va fi.
35. Drept aceea, socoteşte ca lumina care este întru tine să nu fie întunerec.
36. Deci dacă trupul tău va fi tot luminat; neavând vreo parte întunecată, va fi luminat tot, ca şi când lumina cu strălucirea te luminează.
37. Iar când grăià, îl rugă pre dânsul un Fariseu ca să prânziască la el, şi intrând, au şezut.
38. Iar Fariseul văzând, s'a mirat că nu s'au spălat întâiu mai 'nainte de prânz.
39. Iar Domnul au zis către dânsul: acum voi Fariseii, partea cea dinafară a paharului şi a blidului curăţiţi; iară cea dinlăuntrul vostru este plină de răpire şi de vicleşug.
40. Nebunilor, au nu cela ce au făcut cea dinafară, au făcut şi cea dinlăuntru?
41. Însă cele ce sunt la voi, daţi-le milostenie, şi iată, toate vor fi vouă curate.
42. Şi vai vouă Fariseilor! Că zeciuiţi izma şi ruta şi toate verdeţurile, şi treceţi judecata şi dragostea lui Dumnezeu; acestea se cădeà a le face, şi acelea a nu le lăsà.
43. Vai vouă Fariseilor! Că iubiţi scaunele cele mai de sus în sinagoguri şi închinăciunile prin târguri.
44. Vai vouă Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că sunteţi ca mormânturile cele ce nu se văd şi oamenii ce umblă deasupra lor nu le ştiu.
45. Şi răspunzând unul din legiuitori, a zis lui: Învăţătorule, acestea zicând şi pre noi ne ocărăşti.
46. Iar el au zis: şi vouă legiuitorilor, vai! Că însărcinaţi pre oameni cu sarcini, care nu se pot lesne purtà; iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeţi de sarcini.
47. Vai vouă! Că zidiţi mormânturile prorocilor şi părinţii voştri i-au ucis pre ei.
48. Deci mărturisiţi şi împreună voiţi lucrurile părinţilor voştri; că aceia i-au ucis pre ei, iar voi zidiţi mormânturile lor.
49. Pentru aceasta şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: trimite-voiu către ei proroci şi apostoli şi dintr'înşii vor ucide şi vor gonì:
50. Ca să se ceară sângele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat din începutul lumei dela neamul acesta.
51. Dela sângele lui Avel până la sângele Zahariei, care a pierit între oltar şi între biserică; adevărat zic vouă: se va cere dela neamul acesta.
52. Vai vouă legiuitorilor! Că aţi luat cheea cunoştinţei, voi nu aţi intrat şi pre cei ce vreau să intre i-aţi oprit.
53. Şi zicând el acestea către ei, au început Cărturarii şi Fariseii tare a se mâniă spre dânsul şi a stà lui împrotivă de multe.
54. Pândindu'l pre el şi căutând ca să vâneze cevà din gura lui, ca să'l vinuiască pre el.

CAP. 12.

Aluatul Fariseilor. De cine trebue a se teme. Hula împrotiva Duhului Sfânt. Curajul în isgoniri. Sfaturi împrotiva lăcomiei. Defăimarea celor lumeşti. Ferirea de iubirea de argint. A nu se pricì cu aproapele.

Şi adunându-se mulţimi de noroade cât se călcau unii pre alţii, au început a zice ucenicilor săi: mai întâiu păziţi vă de aluatul Fariseilor, care este făţăria.
2. Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperì, şi ascuns, care nu se va cunoaşte.
3. Pentru aceea câte aţi zis la întunerec, la lumină se vor auzì, şi ce aţi grăit la ureche în cămări, se va propovedùì deasupra caselor.
4. Deci grăiesc vouă prietenilor mei: nu vă temeţi de cei ce ucid trupul şi după aceea nu pot nimic mai mult să facă.
5. Ci voiu arătà vouă de cine să vă temeţi. Să vă temeţi de cela ce are putere după ce l-a ucis, să'l arunce în Gheena. Adevăr grăiesc vouă: de aceia să vă temeţi.
6. Au nu se vând cinci păsări cu doi filiari? Şi nici una dintr'însele

38. Mat. 15, 2. *39.* Mat. 23, 25.
46. Is. 10, 1; Mat. 23, 4; Fapt 15, 10.
47. Mat. 23, 29 sq.

51. Fac. 4, 8; 2 Paral. 24, 21.
12. *1.* Mat. 16, 6 sq. *3.* Mat. 10, 27.
4. Is. 8, 13 şi 51, 12.

nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.
7. Ci și perii capului vostru toți sunt numărați. Deci nu vă temeți; că voi sunteți cu mult mai buni de cât păsările.
8. Și zic vouă: tot cel ce va mărturisì întru mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisì întru dânsul înaintea Ingerilor lui Dumnezeu.
9. Iar cela ce se va lepădà de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea Ingerilor lui Dumnezeu.
10. Și tot cela ce va zice cuvânt împrotiva Fiului Omului, se vă iertà lui; iar celui ce va hulì împrotiva Duhului Sfânt, nu se va iertà.
11. Iar când vă vor duce pre voi la soboare și la dregători și la stăpâni, nu vă grijiți cum și ce veți răspunde sau ce veți zice;
12. Că Duhul Sfânt vă va învățà pre voi întru acel ceas, cele ce se cade a zice.
13. Și a zis lui oarecare din norod: Invățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.
14. Iar el au zis lui: Omule, cine m'a pus pre mine judecător sau împărțitor preste voi?
15. Și au zis către ei: vedeți și vă feriți de lăcomie; că nu întru a prisosì cuivà din avuțiele sale este vieața lui.
16. Și au zis pildă către dânșii, grăind: unui om bogat i-a rodit țarina.
17. Și cugetà întru sine, zicând: ce voiu face, că nu am unde adunà rodurile mele?
18. Și a zis: aceasta voiu face: stricà-voiu jitnițele mele, și mai mari le voiu zidì și voiu strânge acolo toate rodurile mele și bunătățile mele.
19. Și voiu zice sufletului meu: suflete, ai multe bunătăți strânse spre mulți ani, odihnește-te, mănâncă, beà, veselește-te.
20. Iar Dumnezeu i-au zis lui: nebune, întru această noapte sufletul tău vor să'l ceară dela tine; dar cele ce ai gătit, cui vor fi?
21. Așà este cela ce strânge luiș comoară, iar nu în Dumnezeu se îmbogățește.
22. Și au zis către ucenicii săi; pentru aceasta zic vouă, nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce veți mâncà; nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăcà.
23. Sufletul mai mare este decât hrana și trupul decât haina.
24. Căutați la corbi, că nu samână nici seceră; cari nu au cămări nici jitnițe și Dumnezeu îi hrănește pre ei; cu cât mai mult voi sunteți mai buni decât păsările?
25. Și cine din voi grijindu-se poate să adauge statului său un cot?
26. Deci dacă nu puteți nici ce este mai mic a face, ce vă mai grijiți de celelalte?
27. Socotiți crinii cum cresc; nu se ostenesc, nici torc; și grăiesc vouă, că nici Solomon întru toată slava sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintru aceștia.
28. Și de vreme ce iarba, care este astăzi în câmp și mâine în cuptor se aruncă, Dumnezeu așà o îmbracă; cu cât mai vârtos pre voi, puțin credincioșilor?
29. Și voi să nu căutați ce veți mâncà, sau ce veți beà și nu vă înălțați.
30. Că toate acestea păgânii lumei acestia le caută; iar Părintele vostru știe că vă trebuesc acestea.
31. Insă căutați împărăția lui Dumnezeu, și acestea toate se vor adauge vouă.
32. Nu te teme turmă mică; că bine au voit Tatăl vostru să vă deà vouă împărăția.
33. Vindeți avuțiile voastre și dați milostenie; faceți-vă vouă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia o strică.
34, Că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.
35. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile aprinse;
36 Și voi asemenea cu oamenii cari așteaptă pre domnul lor, când se va întoarce dela nunți; ca viind și bătând, îndată să'i deschiză lui.
37. Fericite slugile acelea, pre cari viind domnul, îi va aflà priveghind. Amin zic vouă, că se va încinge și îi va pune pre dânșii să șază, și viind va slujì lor.
38. Și de va venì la adoua strajă și la a treia strajă de va venì, și'i

7. Luc. 21, 18 *8.* Mat. 10, 32.
10. Mat. 12, 31; Marc. 3, 29.
11. Mat. 10, 19; Marc. 13, 11.
15. 1 Tim. 6, 9 sq. Mat. 4, 4.
22. Mat. 6, 25 sq. *33.* Mat. 6, 19 sq.
35. Ier. 1, 17; 1 Petr. 1, 13; Mat. 25, 1 sq.

va află aşă, fericite sunt slugile a-
celea.
39. Iar aceasta să ştiţi, că de ar
şti stăpânul casei în care ceas va
venì furul, ar priveghià şi nu ar lăsà
să-i sape casa lui..
40. Deci şi voi fiţi gata; că în cea-
sul care nu gândiţi, Fiul Omului va
venì.
41. Şi a zis Petru lui: Doamne,
către noi zici pilda aceasta, sau şi
către toţi?
42. Şi au zis Domnul: oare cine
este iconomul cel credincios şi în-
ţelept, pre care îl va pune domnul
preste slugile sale, ca să le deà la
vreme măsura de grâu.
43. Fericită este sluga aceea, pre
care viind domnul lui îl va află fă-
când aşà.
44. Adevărat grăiesc vouă, că'l va
pune pre dânsul preste toate avu-
ţiile sale.
45. Iar de va zice sluga aceea
întru inima sa: zăboveşte domnul
meu a venì, şi va începe a bate pre
slugi şi pre slujnice, şi a mâncà şi
a beà şi a se îmbătà;
46. Venì-va domnul slugei aceea
în ziua întru care nu gândeşte şi
în ceasul întru care nu ştie, şi'l va
tăià pre el în două, şi partea lui cu
necredincioşii o va pune.
47. Iar sluga ceea ce a ştiut voea
domnului său, şi nu a gătit nici a
făcut după voea lui, se va bate mult.
48. Iar cela ce nu a ştiut şi a
făcut cele vrednice de bătăi, se va
bate puţin. Şi tot căruia s'a dat mult,
mult se va cere dela el; şi căruia
i s'a încredinţat mult, mai mult vor
cere dela el.
49. Foc am venit să arunc pre
pământ, şi ce voiesc, dacă acum
s'a aprins?
50. Şi cu botez am a mă boteză
şi cum mă strâmtorez până ce se
va sfârşì!
51. Au vi se pare că am venit să
dau pace pre pământ? Nu, zic vo-
uă, ci împărţire.
52. Că vor fi de acum înainte cinci
întru o casă împărţiţi, trei împro-
tiva a doi, şi doi împrotiva a trei.
53. Se va împărţì tatăl împrotiva
feciorului şi feciorul împrotiva ta-
tălui; muma împrotiva fetei şi fata
împrotiva mumei; soacra împrotiva
noră-sei şi nora împrotiva soacră-sei.
54. Şi ziceà şi noroadelor: când
vedeţi norul ridicându-se dela apus
numai decât ziceţi, că ploaie mare
vine, şi este aşà.
55. Şi când austrul suflând, zi-
ceţi, că zăduf va să fie, şi este.
56. Făţarnicilor, faţa cerului şi a
pământului ştiţi a cercà; dar vre-
mea aceasta cum n'o cercaţi?
57. Căci nu judecaţi şi întru voi
ce este drept?
58. Şi când mergi cu pârâşul tău
la domn, pre cale, dă lucrare să te
izbăveşti de el; ca nu cumvà să te
tragă la judecător şi judecătorul te
va dà temnicerului, şi temnicerul te
va aruncà în temniţă.
59. Zic ţie, nu vei ieşì de acolo,
până nu vei plătì şi filiarul cel mai
de apoi.

CAP. 13.

Iisus îndeamnă la pocăinţă cu pilda Galileenilor, cu cei ucişi în Siloam şi cu pilda smochinului neroditor. Femeea cu duhul neputinţei. Grăunţul de muştar. Uşa cea strâmtă. Iisus ameninţat cu moarte din partea lui Irod. Ierusalimul ucigător de proroci.

Şi au venit oarecare întru acea vre-
me spuindu'i lui de Galileenii,
al căror sânge Pilat i-a amestecat
cu jertfele lor.
2. Şi răspunzând Iisus, au zis lor:
au vi se pare că Galileenii aceştia
mai păcătoşi decât toţi Galileenii
au fost, căci au pătimit acestea?
3. Nu, ci zic vouă: că de nu vă
veţi pocăì, toţi aşà veţi pierì.
4. Sau acei optsprezece, preste
cari a căzut turnul în Siloam şi i-a
omorît, vi se pare că aceştia mai
păcătoşi au fost decât toţi oamenii
cari locuiau în Ierusalim?
5. Nu, ci zic vouă: că de nu vă
veţi pocăì, toţi aşà veţi pierì.
6. Şi ziceà pilda aceasta: oarecine
aveà un smochin în viea lui sădit
şi a venit căutând roadă întru el şi
nu a aflat.
7. Şi a zis către vierul: iată, trei
ani sunt de când viu căutând roadă
în smochinul acesta, şi nu aflu, ta-

39. Mat. 24, 43; 1 Tes. 5, 2.
42. Mat. 24, 45. *47.* Iac. 4, 17.
51. Mat. 10, 34. *53.* Mih. 7, 6.
54. Mat. 16, 2. *56.* Ioan 4, 35.
58. Pild. 25, 8; Mat. 5, 25 sq.
13. *3.* Ps. 7, 13. *6.* Mat. 21, 19.

te'l pre el; pentruce şi pământul împresoară în zadar?

8. Iar el răspunzând zice lui: doamne, lasă'l pre el şi într'acest an, până'l voiu săpă împrejur şi voiu pune gunoi;

9. Şi de va face roadă, iar de nu îl vei tăià în anul cel viitor.

10. Şi erà învăţând întru una din sinagoguri sâmbăta.

11. Şi iată o muiere erà care aveà duhul neputinţei de optsprezece ani, şi erà gârbovă şi nu puteà să se ridice în sus nicidecum.

12. Iar Iisus văzându-o pre dânsa, o au chemat şi au zis ei: muiere, te-ai slobozit de boala ta.

13. Şi şi-au pus pre dânsa mâinile şi îndată s'a îndreptat şi slăvià pre Dumnezeu.

14. Iar mai marele sinagogii mâniindu-se căci o vindecase Iisus sâmbăta, răspunzând ziceà norodului: şase zile sunt întru care se cade a lucrà; deci întru acestea viind vă vindecaţi, iară nu în ziua sâmbetei.

15. Iar Domnul au răspuns lui şi au zis: făţarnice, fiecare din voi sâmbăta au nu'şi dezleagă boul său sau asinul dela iesle, şi'l duce de'l adapă?

16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pre care o a legat satana, iată de optsprezece ani, au nu se cădeà a se dezlegà din legătura aceasta în ziua sâmbetei?

17. Şi acestea zicând el, se ruşinau toţi cei ce stau împrotiva lui; şi tot norodul se bucurà de toate cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Şi ziceà: cui este asemenea împărăţia lui Dumnezeu? Şi cu ce o voiu asemănà pre dânsa?

19. Asemenea este grăunţului de muştar, pre care luându'l omul, l-a aruncat în grădina sa, şi a crescut şi s'a făcut copac mare, şi păsările cerului s'au sălăşluit în ramurile lui.

20. Iarăş au zis: cu ce voiu asemănà împărăţia lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pre care luându'l muierea, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până s'a dospit toată.

22. Şi umblà prin oraşe şi prin sate învăţând şi cale făcând în Ierusalim,

23. Şi i-a zis oarecine lui: Doamne, au puţini sunt cei ce se mântuesc? Iar el au zis lor:

24. Nevoiţi-vă a intrà prin uşa cea strâmtă, că mulţi, zic vouă, vor căutà să intre şi nu vor puteà.

25. Deci după ce se va sculà stăpânul casei, şi va încuià uşa şi veţi începe a stà afară şi a bate în uşă zicând: Doamne, Doamne, deschide nouă; şi răspunzând va zice vouă: nu vă ştiu pre voi de unde sunteţi;

26. Atunci veţi începe a zice: am mâncat înaintea ta şi am băut şi în uliţele noastre ai învăţat.

27. Şi va zice: zic vouă, nu vă ştiu pre voi de unde sunteţi, depărtaţi-vă dela mine toţi lucrătorii nedreptăţei.

28. Acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor, când veţi vedeà pre Avraam şi pre Isaac şi pre Iacov, şi pre toţi prorocii întru împărăţia lui Dumnezeu, iar pre voi scoşi afară.

29. Şi vor venì dela răsărit şi de la apus şi dela amiază-noapte şi dela amiazăzi şi vor şedeà întru împărăţia lui Dumnezeu.

30. Şi iată, sunt pre urmă cari vor fi întâiu, şi sunt întâiu cari vor fi pre urmă.

31. In ziua aceea s'au apropiat oarecari din Farisei, zicând lui: ieşi şi te du de aici, că Irod va să te omoare.

32. Şi au zis lor: mergând, spuneţi vulpei aceştia: iată, scot draci şi fac vindecări astăzi şi mâine şi a treia zi mă voiu sfârşì.

33. Insă mi se cade astăzi şi mâine şi în cealaltă zi a merge; că nu este cu putinţă să piară proroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii şi ucizi cu pietre pre cei trimişi la tine, de câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, cum adună găina puii săi supt aripi şi nu aţi voit!

35. Iată, se lasă vouă casa voastră pustie, şi amin grăiesc vouă: că nu mă veţi vedeà de acum până va venì, când veţi zice: bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

---

15. Mat. 12, 11; Luc. 14, 5.
19. Mat. 13, 31 sq. Marc. 4, 31,
24. Mat. 7, 13; Filip. 3, 12.
27. Ps. 6, 9; Mat. 7, 23 şi 25, 41.
30. Mat. 19, 30; Marc. 10. 31.

CAP. 14.

Iisus vindecă pre bolnavul de idropică. Invaţă a nu căutà locurile dintâi la mese şi a chemà pre săraci. Pilda despre cei chemaţi la cină. Adevăratul ucenic al lui Hristos.

Şi a fost când au intrat el în casa oarecăruia din boierii Fariseilor sâmbăta, ca să mănânce pâine şi aceia îl pândiau pre el.
2. Şi iată un om bolnav de idropică erà înaintea lui.
3. Şi răspunzând Iisus, au zis către Farisei şi către legiuitori grăind: oare este slobod sâmbăta a vindecà?
4. Iar ei au tăcut. Şi apucându'l l-au vindecat pre el şi l-au slobozit.
5. Şi răspunzând către ei, au zis: căruia dintru voi fiul sau boul de va cădeà în puţ, au nu îndată îl va scoate pre el în ziua sâmbetei?
6. Şi n'au putut răspunde lui la acestea.
7. Şi ziceà către cei chemaţi pildă, luând aminte cum îşi alegeau şederile mai sus, zicând către dânşii:
8. Când te vei chemà de cinevà la nuntă, nu şedeà în locul cel mai de sus, ca nu cumvà să fie chemat de dânsul altul mai cinstit decât tine;
9. Şi venind cela ce şi pre tine şi pre acela a chemat, va zice ţie: dă locul acestuia, şi atunci vei începe cu ruşine locul cel mai de jos a'l ţineà.
10. Ci când te vei chemà, mergând şezi la locul cel mai de jos; ca, când va venì cel ce te-a chemat, să'ţi zică ţie: prietene, sue-te mai sus, atunci îţi va fi ţie cinste înaintea celor ce vor şedeà împreună cu tine.
11. Că tot cel ce se înalţă, se va smerì, şi cel ce se smereşte, se va înălţà.
12. Şi ziceà şi celui ce îl chemase pre el: când faci prânz sau cină, nu chemà prietenii tăi, nici fraţii tăi, nici rudele tale, nici vecini bogaţi; ca nu cândvà să te cheme şi ei pre tine, şi să ţi se facă răsplătire.
13. Ci când faci ospăţ, chiamă săracii, neputincioşii, şchiopii şi orbii;
14. Şi fericit vei fi, căci nu pot să'ţi întoarcă, că ţi se va întoarce ţie întru învierea drepţilor.
15. Şi auzind acestea unul din cei ce şedeau cu el, a zis: fericit este cel ce va prânzì întru împărăţia lui Dumnezeu.
16. Iar el au zis lui: un om oare care a făcut cină mare şi a chemat pre mulţi;
17. Şi a trimes pre sluga sa în ceasul cinei să zică celor chemaţi: veniţi, că iată gata sunt toate.
18. Şi au început toţi dimpreună a se lepădà. Cel dintâiu a zis lui: ţarină am cumpărat, şi am nevoe să ies şi să o văd, rogu-te să mă ierţi.
19. Şi altul a zis: perechi de boi am cumpărat cinci, şi merg să'i ispitesc; rogu-te să mă ierţi.
20. Şi altul a zis: muiere mi-am luat şi pentru aceasta nu pot venì.
21. Şi întorcându-se sluga aceea, a spus domnului său acestea. Atunci mâniindu se stăpânul casei, a zis slugei sale: ieşi curând la răspântiile şi uliţele cetăţei, şi săracii şi betegii şi şchiopii şi orbii adu'i aici.
22. Şi a zis sluga: doamne, s'a făcut cum ai poruncit şi încă mai este loc.
23. Şi a zis domnul către slugă: ieşi la drumuri şi la garduri şi'i sileşte să intre, ca să se umple casa mea.
24. Că zic vouă: că nici unul din bărbaţii aceia ce erau chemaţi, nu va gustà cina mea.
25. Şi mergeau cu dânsul noroade multe, şi întorcându-se, le-au zis lor;
26. Oricine vine către mine şi nu urăşte pre tatăl său şi pre mumă şi pre muiere şi pre feciori şi pre fraţi şi pre surori, încă şi pre sufletul său, nu poate fi ucenic al meu.
27. Şi cel ce nu'şi poartă crucea sa şi vine după mine, nu poate fi ucenic al meu.
28. Că cine dintru voi vrând să zidiască turn, au nu întâiu şezând, îşi socoteşte cheltuiala, de are cele spre săvârşire?
29. Ca nu cândvà puind el temelia şi neputând săvârşì, toţi cei ce'l vor vedeà să înceapă a'l batjocorì, zicând:

---

14. *3.* Mat. 12, 10 sq.
5. Lucà 13, 15. *11.* Mat. 23. 12.
16. Mat. 22, 1 sq.
26. Mat. 10, 37 sq. *27.* Marc. 8, 34.

30. Că acest om a început a zidì
şi n'a putut săvârşì.
31. Sau care împărat, mergând
să se loviască cu alt împărat la răsboi, au nu şezând întâiu, se sfătueşte de va puteà cu zece mii să
se întîmpine cu cela ce vine asupra lui cu douăzeci de mii?
32. Iar de nu, încă fiind el departe, trimiţând solie, se roagă de
pace.
33. Deci aşà fiecare dintre voi,
care nu se leapădă de toate avuţiile sale nu poate fi ucenic al meu.
34. Bună este sarea, iar dacă sarea se va împuţì, cu ce se va îndulcì?
35. Nici în pământ, nici în gunoi
nu este de treabă, afară o leapădă pre ea. Cela ce are urechi de auzit, auză.

CAP. 15.

Pilda despre oaia şi drahma cea pierdută. Fiul cel risipitor.

Şi erà apropiindu-se de dânsul toţi vameşii şi păcătoşii ca să'l asculte pre el.
2. Şi cârtiau Fariseii şi Cărturarii zicând: acesta pre păcătoşi primeşte şi mănâncă cu dânşii.
3. Şi au zis către ei pilda aceasta, grăind:
4. Care om dintre voi, având o
sută de oi şi pierzând una dintru ele, au nu lasă pre cele nouăzeci şi nouă în pustie şi merge după cea pierdută, până când o află pre ea?
5. Şi aflându-o o pune pre umerile sale bucurându-se.
6. Şi venind la casa sa, chiamă
prietenii şi vecinii, zicând lor: bucuraţi-vă cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.
7. Zic vouă: că aşà va fi bucurie în cer de un păcătos ce se pocăeşte, decât de nouăzeci şi nouă de drepţi, cărora nu le trebueşte pocăinţă.
8. Sau care muiere având zece
drahme, de pierde o drahmă, au nu aprinde făclia şi mătură casa şi caută cu deadinsul până o află?
9. Şi aflându-o, chiamă prietenele
şi vecinele, zicând: bucuraţi-vă cu mine, că am găsit drahma care o am pierdut.
10. Aşà zic vouă, bucurie se face
înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos ce se pocăeşte.
11. Şi au zis: un om aveà doi
feciori;
12. Şi a zis cel mai tânăr din ei
tatălui său: tată, dă'mi partea ce mi se cade de avuţie. Şi le-a împărţit lor avuţia.
13. Şi nu după multe zile, adunând toate, feciorul cel mai tânăr s'a dus într'o ţară departe şi acolo a risipit toată avuţia sa, vieţuind întru desmierdări.
14. Şi cheltuind el toate, s'a făcut foamete mare într'acea ţară, şi el a început a se lipsì.
15. Şi mergând s'a lipit de unul
din locuitorii ţărei aceleea şi l-a trimis pre el la ţarinele sale să pască porcii.
16. Şi dorià să'şi sature pântecele
său de roşcovele ce mâncau porcii, şi nimeni nu'i dà lui.
17. Iar viindu'şi întru sine, a zis:
câţi argaţi ai tatălui meu sunt îndestulaţi de pâine, iar eu pier de foame!
18. Sculà-mă-voiu şi mă voiu duce
la tatăl meu şi voiu zice lui: tată, greşit-am la cer şi înaintea ta.
19. Şi nu mai sunt vrednic a mă
chemà fiul tău, fă-mă ca pre unul din argaţii tăi.
20. Şi sculându-se, a venit la tatăl său. Iar el încă departe fiind, l-a văzut pre dânsul tatăl lui şi i s'a făcut milă, şi alergând, a căzut pre grumazii lui şi l-a sărutat pre el.
21. Şi a zis lui feciorul: tată, greşit-am la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic a mă chemà fiul tău.
22. Şi a zis tatăl către slugile sale:
aduceţi haina cea dintâiu şi'l îmbrăcaţi pre el, şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui;
23. Şi aducând viţelul cel hrănit,
îl junghiaţi, şi mâncând să ne veselim;
24. Că fiul meu acesta mort erà
şi a înviat şi pierdut erà şi s'a aflat. Şi au început a se veselì.
25. Iar feciorul lui cel mai mare

34. Mat. 5, 13; Marc. 9, 50.
35. Lucà 8, 8.
15. *1.* Mat. 9, 10. *2.* Lucà 7. 39.
4. Ezech. 34, 11, 16; Mat. 18, 12; Luc. 19, 10.
7. Lucà 5, 32.

13. Pild. 29, 3. *17.* Pild. 23, 21.
18. Ier. 3, 12; Ps. 50, 4.
24. Efes. 2, 1, 5; şi 5, 14.

eră la ţarină, şi dacă a venit şi s'a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri.
26. Şi chemând pre unul din slugi, l-a întrebat, ce sunt acestea?
27. Iar el a zis, că fratele tău a venit, şi a junghiat tatăl tău viţelul cel hrănit, pentrucă sănătos pre el l-a primit.
28. Şi s'a mâniat şi nu vreà să intre, iar tatăl lui ieşind, îl rugà pre el.
29. Iar el răspunzând, a zis tatălui său: iată, atâţia ani slujesc ţie, şi niciodată porunca ta n'am călcat, şi mie niciodată nu mi-ai dat măcar un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei,
30. Iar când venì fiul tău acesta, care a mâncat avuţia ta cu curvele, junghiaşi lui viţelul cel hrănit.
31. Iar el a zis lui: fiule, tu în toată vremea eşti cu mine şi toate ale mele, ale tale sunt.
32. Ci se cădeà a ne veselì şi a ne bucurà, căci fratele tău acesta mort eră şi a înviat, şi pierdut eră şi s'a aflat.

CAP. 16.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate slujì la doi domni. A nu'şi lăsà omul femeia. Bogatul şi Lazăr.

Şiziceà şi către ucenicii săi: eră un om bogat, care aveà un iconom, şi acesta a fost pârît la el că risipeşte avuţiile lui.
2. Şi chemând pre el, i-a zis lui: ce aud aceasta de tine? Dă seama de iconomia ta; că nu vei puteà mai mult a fi iconom.
3. Iar iconomul a zis întru sine: ce voiu face? Că domnul meu ià iconomia dela mine; a săpà nu pot, a cere îmi este ruşine.
4. Ştiu ce voiu face, că dacă mă voiu schimbà din iconomie, să mă primiască în casele lor.
5. Şi chemând câte unul pre fiecare din datornicii domnului său, a zis celui dintâiu: cu cât eşti dator domnului meu?
6. Iar el a zis: cu o sută de măsuri de untdelemn. Şi a zis lui: ia'ţi zapisul tău şi şezi curând de scrie cincizeci.
7. Iar după aceea a zise altuia: dar tu cu cât eşti dator? Iar el a zis: cu o sută de măsuri de grâu. Şi a zis lui: ia'ţi zapisul tău şi scrie optzeci.
8. Şi a lăudat domnul pre iconomul nedreptăţei, că înţelepţeşte a făcut; că fiii veacului acestuia mai înţelepţi sunt decât fiii luminei întru neamul lor.
9. Şi eu zic vouă: faceţi-vă vouă prieteni din mamona nedreptăţei; că dacă veţi fi lipsiţi, să vă primiască pre voi în corturile cele veşnice.
10. Cel ce este credincios întru puţin, şi întru mult credincios este, şi cel ce este nedrept întru puţin, şi întru mult nedrept este.
11. Deci dacă întru cel nedrept mamona n'aţi fost credincioşi, pre cel adevărat cine'l va încredinţà vouă?
12. Şi dacă întru cel strein n'aţi fost credincioşi, pre cel ce este al vostru cine îl va dà vouă?
13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujiască; pentrucă sau pre unul va urî şi pre altul va iubì, sau de unul se va ţineà şi de altul nu va grijì. Nu puteţi slujì lui Dumnezeu şi lui mamona.
14. Şi auziau acestea toate şi Fariseii, cari erau iubitori de argint, şi'l batjocoriau pre el.
15. Şi le-au zis lor: voi sunteţi cei ce vă faceţi pre voi drepţi înaintea oamenilor; iar Dumnezeu ştie inimile voastre, că ce este întru oameni înălţat, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.
16. Legea şi prorocii până la Ioan; de atunci împărăţia lui Dumnezeu bine se vesteşte şi fiecare spre aceea se sileşte.
17. Iar mai lesne este cerul şi pământul să treacă, decât din lege o cirtă să cază.
18. Tot cela ce'şi lasă muierea sa şi ià alta, preacurveşte, şi tot cela ce ià lăsată de bărbat, preacurveşte.
19. Eră un om oarecare bogat, şi se îmbrăcà în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele luminat.
20. Şi eră un sărac oarecare anume Lazăr, care zăceà înaintea uşei lui plin de bube.
21. Şi poftià să se sature din sfă-

16. *8*. Efes. 5, 9; 1 Tes. 5, 5.
9. Mat. 6, 20; 19, 21; 1 Tim. 6, 19.
10. Lucà 19, 17. *13*. Mat. 6, 24.
14. Mat. 23, 14.
15. Lucà 18, 9; Ps. 7. 10; *16*. Mat. 11, 13.
17. Lucà 21, 33; Mat. 5, 18.
18. Mat. 5. 31.

râmiturile care cădeau din masa
bogatului; ci şi câinii venind lin-
geau bubele lui.
22. Şi a fost că a murit săracul
şi s'a dus de îngeri în sânul lui
Avraam, şi a murit şi bogatul şi s'a
îngropat;
23. Şi în iad ridicându'şi ochii
săi, fiind în munci, vede pre Avra-
am de departe şi pre Lazăr în sâ-
nurile lui.
24. Şi el strigând, a zis: părinte
Avraame, milueşte-mă şi trimite pre
Lazăr, să'şi întingă vârful degetu-
lui lui în apă şi să'mi răcoriască
limba mea, că mă chinuesc în vă-
paea aceasta.
25. Iar Avraam a zis: fiule, adu'ţi
aminte că ai luat cele bune ale tale
în vieaţa ta şi Lazăr aşijderea cele
rele; iar acum acesta se mângâe
iar tu te chinueşti.
26. Şi preste toate acestea, între
noi şi între voi prăpastie mare s'a
întărit; ca cei ce vor vreà să treacă
de aici către voi, să nu poată, nici
cei de acolo la noi să treacă.
27. Şi a zis: rogu-te dar, părinte,
ca să'l trimiţi pre dânsul în casa
tatălui meu:
28. Că am cinci fraţi; să le măr-
turisiască lor, ca să nu vie şi ei la
acest loc de muncă.
29. Şi i-a zis Avraam lui: au pre
Moisì şi pre proroci, să'i asculte
pre dânşii.
30. Iar el a zis: nu, părinte Avra-
ame; ci de va merge cinevà din
morţi la dânşii, se vor pocăì.
31. Şi i-a zis lui: dacă nu ascultă
pre Moisì şi pre proroci, măcar de
ar şi învià cinevà din morţi, nu vor
crede.

CAP. 17.

Despre scandal. Iertarea greşalelor a-proapelui. Credinţa în Dumnezeu. Cei zece leproşi. Intrebarea despre a doua venire.

Şi au zis către ucenicii săi: cu ne-
putinţă este să nu vie smintelele,
dar vai aceluia prin care vin!
2. Mai de folos i-ar fi lui, de s'ar
legà o piatră de moară de gruma-
zii lui şi să se arunce în mare, de
cât să smintiască pre unul dintr'a-
ceşti mai mici.
3. Luaţi aminte de sine-vă: de va
greşì ţie fratele tău, ciartă'l pre el,
şi de se va pocăì, iartă'i lui.
4. Şi măcar de şapte ori în zi de
va greşì ţie, şi de şapte ori se va
întoarce la tine, zicând: căescu-mă,
iartă'i lui.
5. Şi au zis apostolii Domnului:
adauge-ne nouă credinţă.
6. Iar Domnul au zis: de aţi aveà
credinţă ca un grăunţ de muştar,
aţi zice dudului acestuia: desrădă-
cinează-te şi te sădeşte în mare, şi
v'ar ascultà pre voi.
7. Şi cine dintru voi având slugă
arând sau păstorind, care viind a-
cela din câmp, va zice îndatăş: treci
de şezi?
8. Ci au nu'i va zice lui: găte-
şte'mi ce voiu cinà, şi încingându-
te, slujeşte'mi, până voiu mâncà şi
voiu beà, şi după aceea vei mâncà
şi vei beà tu.
9. Au doară va aveà har slugei
aceleea căci a făcut cele ce i s'a
poruncit lui? Nu mi se pare.
10. Aşà şi voi, când veţi face toate
cele ce vi s'a poruncit vouă, ziceţi,
că slugi netrebnice suntem; că ce
am fost datori a face, am făcut.
11. Şi a fost când mergeà el în
Ierusalim şi el treceà prin mijlocul
Samariei şi al Galileei.
12. Şi intrând el într'un sat, i-au
întîmpinat pre el zece bărbaţi le-
proşi, cari au stătut de departe.
13. Şi aceia au ridicat glas, zi-
când: Iisuse, Invăţătorule, milueşte-
ne pre noi.
14. Şi văzându'i, le-au zis lor:
mergeţi şi vă arătaţi preoţilor. Şi
a fost când mergeau ei, s'au curăţit.
15. Iar unul dintru dânşii văzând
că s'a vindecat, s'a întors, cu glas
mare slăvind pre Dumnezeu.
16. Şi a căzut cu faţa la picioa-
rele lui, mulţumind lui, şi acela erà
Samarinean.
17. Iar Iisus răspunzând, au zis:
au nu zece s'au curăţit? Dar cei
nouă unde sunt?
18. Nu s'au aflat să se întoarcă
să deà slavă lui Dumnezeu, fără
numai acesta, ce este de alt neam?
19. Şi i-au zis lui: scoală-te şi mergi,
credinţa ta te-a mântuit.
20. Şi întrebat fiind de Farisei,

22. Ps. 90, 11. *24.* Is. 66. 24.
29. Is. 8, 20.
17. *2.* Mat, 18, 6; Marc. 9, 42.
3. Mat. 18, 15. *5.* Marcu 9, 24,
6. Mat. 17, 20. *10.* 1 Cor. 9, 16.
11. Ioan 4, 4. *14.* Lev. 14, 2.

când va venì împărăţia lui Dumnezeu, au răspuns lor şi au zis: nu va venì împărăţia lui Dumnezeu cu pândire.
21. Nici vor zice, iată aici sau iată acolo; că iată împărăţia lui Dumnezeu înlăuntru vostru este.
22. Şi au zis către ucenici: vor venì zile când veţi poftì una din zilele Fiului Omului să vedeţi şi nu veţi vedeà.
23. Şi vor zice vouă: iată aici sau iată acolo, să nu mergeţi, nici să urmaţi.
24. Că precum fulgerul care fulgeră din partea cea de supt cer, preste partea cea de supt cer luminează; aşà va fi şi Fiul Omului în ziua sa.
25. Iar întâiu i se cade lui multe a pătimì şi a fi lepădat de neamul acesta.
26. Şi precum a fost în zilele lui Noe, aşà va fi şi în zilele Fiului Omului.
27. Mâncau, beau, se însurau, se măritau, până la ziua în care a intrat Noe în corabie, şi a venit potopul şi a pierdut pre toţi.
28. Aşijderea şi precum a fost în zilele lui Lot, mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădiau, zidiau;
29. Iar în care zi a ieşit Lot din Sodoma, a plouat foc şi piatră pucioasă din cer, şi a pierdut pre toţi.
30. Intr'acest chip va fi în ziua în care Fiul Omului se va arătà.
31. Intr'acea zi cela ce va fi deasupra casei şi vasele lui în casă, să nu se pogoare să le ià pre ele, şi cel ce va fi în câmp, asemenea să nu se întoarcă înapoi
32. Aduceţi-vă aminte de muierea lui Lot.
33. Oricine va căutà sufletul său să'l mântuiască, pierde'l-va pre el, şi cine îl va pierde, îl va învià pre el.
34. Zic vouă: într'această noapte vor fi doi într'un pat; unul se va luà şi altul se va lăsà.
35. Două vor măcinà împreună; una se va luà şi alta se va lăsà.
36. Doi vor fi în câmp, unul se va luà şi altul se va lăsà.

---

21. Mat. 24, 23; Marcu 13, 21.
24. Mat. 24, 27 sq.
25. Lucà 9, 22; Mat. 16, 21.
27. Fac. 7, 7. *28.* Fac. 18, 20.
31. Mat. 24, 17. *32.* Fac. 19, 26.
33. Lucà 9, 24; Mat 10, 39; Marcu 8, 35. Ioan 12, 25. *34.* Mat. 24, 40 sq.

37. Şi răspunzând au zis lui: unde Doamne? Iar el au zis lor: unde va fi trupul, acolo se vor adunà şi vulturii.

CAP. 18.

Despre rugăciune. Fariseul şi Vameşul. Lăsaţi pruncii să vie la mine. Intrebarea bogatului ce va face să moştenească vieaţa de veci. Iisus vesteşte patimile sale. Orbul din Ierihon.

Şi ziceà şi pildă lor, că se cade în toată vremea a se rugà, şi a nu se lenevì, zicând:
2. Un judecător oarecare erà într'o cetate, care de Dumnezeu nu se temeà şi de om nu se ruşinà.
3. Erà şi o văduvă în cetatea aceea şi venià la dânsul, zicând: izbăveşte-mă de pârâşul meu.
4. Şi nu vreà în multă vreme; iar după aceea a zis întru sine: deşi de Dumnezeu nu mă tem, şi de om nu mă ruşinez;
5. Dar pentru că îmi face supărare văduva aceasta, o voiu izbăvì pre ea, ca nu până în sfârşit venind să mă supere.
6. Şi au zis Domnul: auziţi ce grăieşte judecătorul nedreptăţei?
7. Dar Dumnezeu au nu va face izbăvire aleşilor săi, cari strigă către dânsul ziua şi noaptea, de şi îndelung îi rabdă pre dânşii?
8. Zic vouă, că va face izbăvirea lor curând. Insă când va venì Fiul Omului, oare va aflà credinţa pre pământ?
9. Şi au zis şi către oarecari ce se nădăjduiau întru sine cum că sunt drepţi şi defăimau pre ceilalţi, pilda aceasta:
10. Doi oameni s'au suit în Biserică să se roage, unul Fariseu şi altul Vameş.
11. Fariseul stând, aşà se rugà întru sine: Dumnezeule, mulţumescu'ţi, că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi, preacurvari, sau ca şi acest Vameş.
12. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig.
13. Iar Vameşul de departe stând nu vreà nici ochii săi la cer să'i

---

37. Mat. 24, 28.
18. *1.* 1 Tesal. 5, 17; Rom. 12, 12.
3. Lucà 11, 7, 8.
11. Mat. 5, 20; Is. 58, 2.

ridice, ci îşi băteà pieptul său zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului.
14. Zic vouă, s'a pogorît acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela, că tot cel ce se înalţă pre sine, se va smerì; iar cel ce se smereşte pre sine, se va înălţà.
15. Şi aduceau la el şi pruncii, ca să se atingă de ei; iar ucenicii văzând, i-au certat pre dânşii.
16. Iar Iisus chemându'i la sine pre ei, au zis: lăsaţi pruncii să vie la mine şi nu'i opriţi pre ei, că a unora ca acestora este împărăţia lui Dumnezeu.
17. Amin zic vouă: oricine nu va primì împărăţia lui Dumnezeu ca pruncul, nu va intrà într'însa.
18. Şi l-a întrebat pre el un boier zicând: Invăţătorule bune, ce voiu face să moştenesc vieaţa veşnică?
19. Iar Iisus i-au zis lui: căci îmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.
20. Poruncile ştii: să nu curveşti. Să nu ucizi. Să nu furi Să nu fii mărturie mincinoasă. Cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta.
21. Iar el a zis: acestea toate le-am păzit din tinereţele mele.
22. Iar Iisus auzind acestea, i-au zis lui: încă una îţi lipseşte: toate câte ai vinde-le şi le împarţi săracilor şi vei aveà comoară în cer, şi vino, urmează mie.
23. Iar el auzind acestea, s'a întristat, că erà bogat foarte.
24. Şi văzându'l Iisus că s'a întristat, au zis: cât de anevoe vor intrà întru împărăţia lui Dumnezeu cei ce au avuţii!
25. Că mai lesne este a trece càmila prin urechile acului, decât bogatul a intrà întru împărăţia lui Dumnezeu.
26. Iar cei ce au auzit acestea, au zis: şi cine poate să se mântuiască?
27. Iar el au zis: cele ce nu sunt cu putinţă la oameni, sunt cu putinţă la Dumnezeu.
28. Şi a zis Petru: iată, noi am lăsat toate şi am urmat ţie.
29. Iar el au zis lor: amin grăiesc vouă, că nimeni nu este care şi-a lăsat casă, sau părinţi sau fraţi sau femeie, sau feciori pentru împărăţia lui Dumnezeu,
30. Care să nu ià cu mult mai mult în vremea aceasta şi în veacul cel viitor vieaţă veşnică.
31. Şi luând cu sine pre cei doisprezece, au zis către ei: iată ne suim în Ierusalim şi se vor împlinì toate cele scrise prin proroci pentru Fiul Omului.
32. Că se va dà neamurilor şi se va batjocorì şi se va ocărî şi se va scuipì.
33. Şi bătându'l, îl vor omorì pre el şi a treia zi va învià.
34. Iar ei nimic dintr'acestea n'au înţeles, şi erà cuvântul acesta ascuns dela ei, şi nu cunoşteau cele ce se grăiau.
35. Şi a fost când s'au apropiat el de Ierihon, un orb şedeà lângă cale cerşind.
36. Şi auzind norodul trecând, a întrebat ce este aceasta.
37. Şi i-a zis lui, că Iisus Nazarineanul trece.
38. Şi a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, milueşte-mă.
39. Iar cei ce mergeau înainte certau pre el să tacă, iar el cu mult mai vârtos strigà: Fiul lui David, milueşte-mă.
40. Şi stând Iisus, au poruncit să'l aducă pre el la sine; iar apropiindu-se el de dânsul, l-au întrebat zicând:
41. Ce voieşti să'ţi fac? Iar el a zis, Doamne, să văz.
42. Şi Iisus i-au zis lui: vezi, credinţa ta te-a mântuit.
43. Şi îndată a văzut, şi a mers după el, slăvind pre Dumnezeu, şi tot norodul văzând, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAP. 19.

Zacheu. Pilda despre arginţii încredinţaţi slugilor. Intrarea în Ierusalim. Iisus plânge pentru Ierusalim. Izgonirea vânzătorilor din Biserică.

Şi intrând, treceà prin Ierihon.
2. Şi iată un om anume Zacheu,

14. Is. 66, 2; Mat 23, 12; 1 Petru 5, 5.
15. Is. 49, 22; Mat. 19, 13; Marcu 10, 13.
18. Mat. 19, 16; Marcu 10, 17
20 Eş. 20, 12. *22.* Mat. 6, 20.
27. Iov 42, 2.
28. Mat. 19, 27; Marcu 10, 28.

31. Mat. 20, 17; Marcu 10, 32.
32. Mat. 27, 2. *34.* Lucà 9, 45.
35. Mat. 20, 29; Marcu 10, 46.
42. Mat. 9, 22. *43.* Ps. 145, 8.

și acesta erà mai mare vameșilor
și erà bogat.
3. Și căutà să vază pre Iisus cine
este, și nu puteà de norod, că erà
mic de stat.
4. Și alergând înainte, s'a suit
într'un dud ca să'l vază pre el, că
pre acolo vreà să treacă.
5. Și dacă au venit la locul acela,
căutând Iisus, l-au văzut pre dân-
sul, și au zis către dânsul: Zachee,
grăbește de te pogoară că astăzi în
casa ta mi se cade să fiu.
6. Și grăbindu-se s'a pogorît, și
l-a primit pre dânsul bucurându-se.
7. Și văzând toți cârtiau zicând:
că la un om păcătos au intrat să
găzduiască.
8. Iar Zacheu stând, a zis către
Domnul: iată jumătate de avuția
mea, Doamne, o dau săracilor, și
de am năpăstuit pre cinevà cu cevà,
întorc împătrit.
9. Și au zis către el Iisus: astăzi
s'a făcut mântuire casei acesteea,
pentrucă și acesta fiu al lui Avra-
am este.
10. Că au venit Fiul Omului să ca-
ute și să mântuiască pre cel pierdut.
11. Și ascultând ei acestea, adă-
ogând au zis o pildă, pentrucă erà
el aproape de Ierusalim, și li se pă-
reà lor cum că îndată va să se a-
rate împărăția lui Dumnezeu.
12. Deci au zis: un om oarecare
de bun neam, s'a dus într'o țară de-
parte să'și ià lui împărăție și să se
întoarcă.
13. Și chemând zece slugi ale sale,
le-a dat lor zece mnas, și a zis că-
tre ei: neguțătoriți până voiu venì.
14. Iar cetățenii lui îl urau pre
el, și au trimis solie după el zicând:
nu voim pre acesta să împărăția-
scă preste noi.
15. Și a fost când s'a întors el
luând împărăția, a zis să se cheme
la dânsul slugile acelea, cărora de-
dese argintul, ca să știe cine ce a
neguțătorit.
16. Și a venit cel dintâiu zicând:
doamne, mnaoa ta a agonisit zece
mnas.
17. Și a zis lui: bine, slugă bună,
că întru puțin ai fost credincios, să
aibi putere preste zece cetăți.
18. Și a venit cel al doilea zicând:
doamne, mnaoa ta a făcut cinci
mnas.
19. Și a zis și acestuia: și tu fii
preste cinci cetăți.
20. Și altul a venit zicând: doam-
ne, iată mnaoa ta, care o am ținut
legată în măhramă;
21. Că m'am temut de tine, pen-
trucă om aspru ești; iei ce n'ai pus
și seceri ce n'ai semănat.
22. Și i-a zis: din gura ta te voiu
judecà, slugă vicleană. Ai știut că
eu om aspru sunt, luând ce n'am
pus și secerând ce n'am semănat.
23. Dar pentruce n'ai dat argin-
tul meu schimbătorilor și venind
eu l-aș fi cerut cu dobândă?
24. Și celor ce stau înainte le-a
zis: luați dela el mnaoa și o dați
celui ce are zece mnas.
25. Și au zis lui: doamne, acela
are zece mnas.
26. Că zic vouă, că tot celui ce
are i se va dà, iar dela cela ce n'are
și ce are se va luà dela el.
27. Insă pre vrăjmașii mei aceia
cari n'au voit să împărățesc pre-
ste dânșii, aduceți'i încoace și'i tă-
iați înaintea mea.
28. Și zicând acestea, mergeà îna-
inte, suindu-se în Ierusalim.
29. Și a fost când s'a apropiat
de Vithfaghi și Vitania, către mun-
tele ce se chiamă al Maslinilor, a
trimis doi din ucenicii săi, zicând:
30. Mergeți în satul care este îna-
intea voastră; întru care intrând
veți găsì un mânz legat, pre care
nimeni din oameni niciodată n'a șe-
zut, dezlegați'l pre el și'l aduceți.
31. Și de va întrebà cinevà pre
voi: pentruce îl dezlegați? Așà să
ziceți lui: că Domnului trebuește.
32. Și mergând trimișii, au aflat
cum zisese lor.
33. Și dezlegând ei mânzul, au
zis stăpânii lui către ei: ce dezle-
gați mânzul?
34. Iar ei au zis: Domnului tre-
buește.
35. Și l-au adus pre el la Iisus,
și aruncându'și veșmintele sale pre
mânz, au pus pre Iisus deasupra.
36. Și mergând el, așterneau veș-
mintele lor pre cale.
37. Și apropiindu-se el la pogo-

19. *10.* 1 Tim. 1, 15; Mat. 18, 11.
12. Mat. 25, 14 sq; Marcu 13, 34.
22. Mat. 12, 37.
26. Lucà 8, 18; Mat. 13, 12; Marcu 4, 25.
28. Marcu 10, 32.
29. Mat. 21, 1; Marcu 11, 1 sq; Ioan 12, 12 sq.

râşul muntelui Maslinilor, a început
toată mulţimea ucenicilor bucurân-
du se a lăudà pre Dumnezeu cu glas
mare pentru toate puterile care vă-
zuse,
38 Zicând: bine este cuvântat Îm-
păratul cel ce vine întru numele
Domnului; pace în cer, şi slavă în-
tru cei de sus.
39. Şi oarecarii Farisei din norod
au zis către el: Învăţătorule, ceart-
tă'ţi ucenicii tăi.
40. Şi răspunzând, au zis lor: zic
vouă, că de vor tăceà aceştia, pie-
trile vor strigà.
41. Şi dacă s'au apropiat, văzând
cetatea, au plâns de dânsa,
42. Zicând: de ai fi cunoscut şi
tu, măcar în ziua aceasta a ta, cele
ce sunt către pacea ta! Iar acum
s'au ascuns de către ochii tăi.
43. Că vor venì zile asupra ta, şi
vor pune vrăjmaşii tăi şanţ împre-
jurul tău şi te vor încunjurà, şi te
vor îmbulzì de toate părţile.
44. Şi te vor face întocma cu pă-
mântul, pre tine şi pre feciorii tăi
întru tine; şi nu vor lăsà întru tine
piatră pre piatră; pentrucă n'ai cu-
noscut vremea cercetărei tale.
45. Şi intrând în biserică, au în-
ceput a scoate pre cei ce vindeau
într'însa şi cumpărau, zicând lor:
46. Scris este: casa mea casă de
rugăciune este: iar voi o aţi făcut
peşteră tâlharilor.
47. Şi erà învăţând în toate zilele
în biserică. Iar Arhiereii şi Cărturarii
şi Bătrânii norodului căutau pre el
să'l piarză.
48. Şi nu aflau ce'i vor face; că
tot norodul se ţineà de el, ascul-
tându'l pre dânsul.

CAP. 20.

Iudeii întreabă pre Iisus despre puterea sa. Pilda viei. Intrebarea despre dajdie şi despre învierea morţilor. Al cui fiu este Hristos. Ingâmfarea Cărturarilor. Lăcomia.

Şi au fost într'una din zilele acelea,
învăţând el norodul în biserică,
şi bine vestind, au venit Preoţii şi
Cărturarii cu Bătrânii.
2. Şi au grăit către el, zicând:
spune nouă, cu ce putere faci ace-
stea? Sau cine este care ţi-a dat ţie
puterea aceasta?
3. Iar el răspunzând, au zis către
ei: întrebà-voiu şi eu pre voi un cu-
vânt, şi să'mi spuneţi:
4. Botezul lui Ioan din cer a fost,
sau dela oameni?
5. Iar ei cugetau întru sine, zicând:
de vom zice, din cer, va zice: pen-
truce dar n'aţi crezut lui?
6. Iar de vom zice: dela oameni,
tot norodul cu pietre ne va ucide;
căci este încredinţat că Ioan proroc
a fost.
7. Şi au răspuns, că nu ştiu de
unde.
8. Şi Iisus le-au zis lor: nici eu nu
vă spun vouă cu ce putere fac a-
cestea.
9. Şi au început a zice către no-
rod pilda aceasta: un om a sădit
vie, şi o a dat lucrătorilor, şi s'a
dus departe multă vreme.
10. Şi la vreme a trimis către lu-
crători o slugă, ca să'i deà lui din
rodul viei; iar lucrătorii, bătându'l
pre el, l-au trimis deşert.
11. Şi a adaos a trimite altă slugă;
iar ei şi pre acela bătându'l şi bat-
jocorindu'l, l-au trimis deşert.
12. Şi a adaos a trimite şi al treilea,
iar ei şi pre acela rănindu'l, l-au scos
afară.
13. Şi a zis domnul viei: ce voiu
face? Trimite-voiu pre fiul meu cel
iubit; doară văzându'l pre dânsul,
se vor ruşinà.
14. Iar lucrătorii văzându'l pre el,
cugetau întru sine, zicând: acesta
este moştenitorul; veniţi să'l ucidem
pre el, ca să fie a noastră moşte-
nirea.
15. Şi scoţându'l afară din vie,
l-au omorît. Ce va face dar lor dom-
nul viei?
16. Venì-va şi va pierde pre lu-
crătorii aceştia, şi viea o va dà al-
tora. Iar ei auzind. au zis: să nu fie.
17. Iar el căutând spre ei, au zis:
ce este dar aceasta ce este scris:
piatra pre care nu o au băgat în

38. Luc. 2, 14.
40. Avac. 2, 11; Is. Navì 24, 27.
41. 3 Imp. 9, 7; Is. 29, 3; Mih. 3, 12; Mat. 24, 2; Marc 13, 2.
45. Mat 21, 12; Marc. 11, 15.
46 Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
20. *1.* Mat. 21, 23 sq; Marc. 11, 27.

2. Fapt. 4, 7. *6.* Mat. 14, 5.
9. Ps. 79, 9 sq; Is. 5, 1; Mat. 21, 33; Marcu 12, 1. *14* Ps. 2, 1.
17. Ps. 117, 21; Mat. 21, 42.

seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în
capul unghiului.
18. Tot cela ce va cădeà pre acea
piatră, se va sfărâmà; iar preste
care va cădeà, îl va spulberà.
19. Şi căutau Arhiereii şi Cărturarii ca să'şi puie mâinile pre el într'acel ceas; şi s'au temut de norod;
căci înţeleseseră că către dânşii au
zis pilda aceasta.
20. Şi pândindu'l, au trimis iscoade,
carii se prefăceau pre sine a fi drepţi,
să'l prinză pre el în cuvânt, ca să'l
deà pre el stăpânirei şi puterei dregătorului.
21. Şi l-au întrebat pre el, zicând:
Invăţătorule, ştim că drept grăeşti
şi înveţi, şi nu alegi faţă, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveţi:
22. Cade-se nouă a dà dajdie Chesarului, sau nu?
23. Iar el pricepând vicleşugul lor,
au zis către ei: ce mă ispitiţi?
24. Arătaţi'mi un dinar. Al cui
chip şi scriptură pre el are? Iar ei
răspunzând, au zis: ale Chesarului.
25. Iar el le-au zis lor: daţi înapoi
dar cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.
26. Şi nu l-au putut prinde pre
dânsul în cuvânt înaintea norodului; şi minunându-se de răspunsul
lui, au tăcut.
27. Iar apropiindu-se unii din Saduchei, carii grăesc împrotivă că
nu este înviere, l-au întrebat pre el
zicând:
28. Invăţătorule, Moisì a scris nouă:
de va murì fratele cuivà, având muiere, şi acesta va murì fără feciori,
ca să ià fratele lui pre muierea aceea, şi să ridice sămânţă fratelui său.
29. Deci şapte fraţi au fost, şi
cel dintâi luând muiere, a murit
fără de feciori.
30. Şi a luat al doilea pre muierea aceea, şi acela a murit fără de
feciori.
31. Şi al treilea o a luat pre ea;
şi aşijderea câte şapte, şi n'au lăsat feciori, şi au murit.
32. Iar mai apoi de toţi, a murit
şi muierea.
33. Deci la înviere, al căruia dintr'înşii va fi muiere? Căci câte şapte
o au avut pre ea muiere.
34. Şi răspunzând Iisus, au zis
lor: fiii veacului acestuia se însoară
şi se mărită,
35. Iar cei ce se învrednicesc a
dobândì acel veac şi învierea din
morţi, nici se însoară, nici se mărită;
36. Că nici să moară nu mai pot;
ci asemenea cu îngerii sunt, şi fii
lui Dumnezeu sunt, fiind fii ai învierei.
37. Iar cum că se vor sculà morţii,
şi Moisì a arătat la Rug, precum
zice: Domnul Dumnezeul lui Avraam,
şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov.
38. Iar Dumnezeu nu este al morţilor, ci al viilor; că toţi lui viiază.
39. Şi răspunzând oarecarii din
Cărturari, au zis: învăţătorule, bine
ai zis.
40. Şi nu mai îndrăsniau deacia
să'l mai întrebe pre el nimic.
41. Şi au zis către dânşii: cum zic
că Hristos este fiul lui David?
42. Şi însuş David zice în cartea
Psalmilor: zis-au Domnul Domnului
meu: şezi deadreapta mea,
43. Până ce voiu pune pre vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
44. Deci David, Domn îl chiamă
pre el, şi cum fiu al lui este?
45 Şi ascultând tot norodul, au zis
ucenicilor săi:
46. Păziţi-vă de cărturari, carii voesc
a umblà în podoabe, şi iubesc închinăciunile prin târguri, şi scaunele
cele mai de sus în sinagoguri, şi
şederile cele mai întâi la ospeţe;
47. Carii mănâncă casele văduvelor, şi cu pricină îndelung se roagă;
aceştia vor luà mai multă osândă.

CAP. 21.

Banii văduvei. Intrebare despre sfârşitul lumei. Robirea Ierusalimului şi pustiirea lui. Semnele venirei a doua a lui Hristos.

Şi căutând, au văzut pre cei bogaţi
aruncând darurile lor în gazofilachie.
2. Şi au văzut şi pre o văduvă
săracă aruncând acolo doi filiari.
3. Şi au zis: adevărat zic vouă,

19. Lucà 19, 48.
20. Mat. 22, 15; Marcu 12, 13.
21. Mat. 22, 16.
27. Mat. 22, 23 sq; Marc. 12, 18.
28. A doua Lege 25, 5.
36. Mat. 22, 30; 1 Ioan 3, 2.
37. Eş. 3, 6.
41. Mat 22, 42; Marcu 12, 36.
42. Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34.
46. Lucà 11, 43.
21. *1.* Marcu 12, 41.

că această văduvă săracă, mai mult
decât toți a aruncat.
4. Că toți aceștia din prisosința
lor au aruncat la darurile lui Dumnezeu; iar aceasta din lipsa sa, toată
avuția sa care a avut, o a aruncat.
5. Și oarecari grăind pentru biserică, că este împodobită cu pietre frumoase și cu podoabe, au zis:
6. Acestea care vedeți, vor venì
zile întru care nu va rămâneà piatră pre piatră, care să nu se risipiască.
7. Și l-au întrebat pre el, zicând:
Învățătorule, dar când vor fi acestea? Și ce semn este când vor să
fie acestea?
8. Iar el au zis: căutați să nu vă
amăgiți, că mulți vor venì întru numele meu, zicând: că eu sunt, și vremea s'a apropiat; ci să nu mergeți
după ei.
9. Și când veți auzì războaie și
răsmirițe, să nu vă spăimântați, că
se cade să fie acestea întâiu, ci nu
va fi îndată sfârșitul..
10 Atunci ziceà lor: se va sculà
neam preste neam și împărăție preste împărăție.
11. Și vor fi cutremuri mari pre
alocurea și foameți și ciume și spaime și semne mari din cer vor fi.
12. Iar mai înainte de acestea toate
vor pune preste voi mâinile sale și
vă vor gonì, dându-vă la adunări
și în temnițe, ducându-vă la împărați și la domni pentru numele meu.
13. Și se va întâmplà vouă întru
mărturisire.
14. Puneți dar întru inimile voastre, să nu gândiți mai înainte ce
veți răspunde.
15. Că eu vă voiu dà vouă gură
și înțelepciune, căreea nu'i vor puteà grăì nici stà împrotivă, toți cari
se vor pune împrotivă vouă.
16. Și vă veți dà și de părinți și
de frați și de rudenii și de prieteni,
și vor omorì din voi.
17. Și veți fi urâți de toți pentru
numele meu.
18. Și păr din capul vostru nu
va pierì.
19. Întru răbdarea voastră veți dobândì sufletele voastre.
20. Iar când veți vedeà Ierusalimul încunjurându-se de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui,
21. Atunci cei ce vor fi în Iudeea
să fugă la munți, și cei ce vor fi
în mijlocul lui să se deà în lături,
și cei ce vor fi prin sate, să nu intre într'însul.
22. Că zilele izbândirei sunt acestea, ca să se împliniască toate cele
scrise.
23. Iar vai celor ce vor aveà în
pântece, și celor ce vor aplecà într'acele zile! Că va fi nevoe mare
pre pământ și mânie asupra norodului acestuia.
24. Și vor cădeà întru ascuțitul
sabiei și se vor duce robi în toate
neamurile, și Ierusalimul va fi călcat de neamuri, până se vor împlinì vremile neamurilor.
25. Și vor fi semne în soare și în
lună și în stele, și pre pământ mâhnire limbilor, cu nedomerire, sunet
făcând marea și valurile;
26. Mai murind oamenii de frică
și de așteptarea celor ce vor să vie
în lume, că puterile cerurilor se vor
clătì.
27. Și atunci vor vedeà pre Fiul
Omului venind pre nori cu putere
și cu slavă multă.
28. Deci începând acestea a se
face, căutați în sus și ridicați capetele voastre; că se apropie răscumpărarea voastră.
29. Și le-au zis lor pildă: vedeți
smochinul și toți copacii.
30. Când înfrunzesc, văzând din
voi înșivă, știți că de acum aproape
este vara.
31. Așà și voi, când veți vedeà
acestea făcându-se, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.
32. Amin zic vouă, că nu va trece
neamul acesta, până când toate acestea vor fi.
33. Cerul și pământul vor trece,
iar cuvintele mele nu vor trece.
34. Ci luați aminte de sine-vă, ca

5. Mat. 24, 1 sq; Marcu 13, 1 sq.
8. Marcu 13, 22.
12. Mat. 10, 17; 24, 9; Marcu 13, 9 sq.
14. Lucà 12, 11; Mat. 10, 19.
15. Fapt. 6, 10. *16.* Fapt. 7, 58.
18. Lucà 12, 7; Mat. 10, 30.

19. 2 Paral. 15, 7. Evr 10, 30.
20. Mat. 24, 15 sq
25. Is. 13, 10; Ez. 13, 7.
26. Is. 64, 7; Ez. 24, 28; Ioil 3, 15.
27. Dan. 7, 13. *28.* Rom. 8, 23.
29. Mat. 24, 32 sq.
33. Lucà 16, 17; Ps. 101, 27; Is. 51, 6; Mat. 5, 18. *34.* Rom. 13, 13; Gal. 5, 21; Efes. 5, 18.

să nu se îngreueze inimile voastre
cu saţiul mâncărei şi cu beţia şi cu
grijile lumei, şi fără de veste să vie
asupra voastră ziua aceea.
35. Căci ca o cursă va venì pre-
ste toţi cei ce şed pre faţa a tot
pământul.
36. Priveghiaţi dar, în toată vre-
mea rugându-vă, ca să vă învred-
niciţi a scăpà de toate cele ce vor
să fie şi 'a stà înaintea Fiului O-
mului.
37. Şi erà ziua învăţând în bise-
rică, iar noaptea ieşind petreceà în
muntele ce se chiamă al Maslinilor.
38. Şi tot norodul mâneca la dân-
sul în biserică, ca să'l asculte pre el.

CAP. 22.

Vinderea lui Iisus. Serbarea paştelor şi aşezarea Tainei Euharistiei. Apostolii dispută între sine pentru întâetate. Rugăciunea lui Iisus şi prinderea şi ducerea lui la Arhiereu. Lepădarea lui Petru.

Şi se apropià praznicul azimelor,
care se chiamă Paştele.
2. Şi căutau Arhiereii şi Cărtu-
rarii cum l-ar omorî pre el; că se
temeau de norod.
3. Iar satana a intrat în Iuda ce
se chemà Iscarioteanul, care erà
din numărul celor doisprezece.
4. Şi mergând, a grăit cu Arhi-
ereii şi cu Voivozii, cum l-ar vinde
pre el lor.
5. Şi s'au bucurat, şi s'au tocmit
cu dânsul să'i deà bani.
6. Şi el s'a făgăduit lor şi căutà
vreme cu prilej ca să'l vânză pre
el lor fără de norod.
7. Şi a venit ziua azimelor întru
care se cădeà să se jertfească pa-
ştele.
8. Şi au trimis pre Petru şi pre
Ioan, zicând: mergeţi de gătiţi no-
uă paştele, să mâncăm.
9. Iar ei au zis lui: unde voieşti
să gătim?
10. Iar el au zis lor: iată, intrând
voi în cetate, va întâmpinà pre voi
un om ducând un vas de lut cu
apă; mergeţi după dânsul în casa
unde va intrà.
11. Şi ziceţi stăpânului casei: În-
văţătorul zice ţie: unde este sălaşul
întru care să mănânc paştele cu u-
cenicii mei?
12. Şi el vă va arătà vouă un fo-
işor mare aşternut, acolo gătiţi.
13. Şi mergând ei, au aflat pre-
cum le zisese lor, şi au gătit pa-
ştele.
14. Şi când a venit ceasul, au şe-
zut şi cei doisprezece apostoli cu el.
15. Şi au zis lor: cu poftă am
poftit aceste paşti să le mănânc cu
voi mai 'nainte de patima mea.
16. Că zic vouă, că de acum nu
voiu mai mâncà dintr'acestea, până
când se vor plinì întru împărăţia
lui Dumnezeu.
17. Şi luând paharul, mulţămind
au zis: luaţi acesta şi'l împărţiţi
vouă;
18. Că zic vouă: nu voiu mai beà
din rodul viţei, până când va venì
împărăţia lui Dumnezeu.
19. Şi luând pâinea mulţămind,
au frânt şi au dat lor, zicând: acesta
este trupul meu, carele se dă pen-
tru voi, aceasta faceţi întru pome-
nirea mea.
20. Aşijderea şi paharul după ce
au cinat, zicând: acest pahar este
legea cea nouă întru sângele meu,
carele pentru voi se varsă.
21. Însă, iată mâna vânzătorului
meu cu mine este la masă.
22. Şi Fiul Omului merge, după
cum este rânduit; dar vai omului
aceluia prin care se vinde!
23. Şi ei au început a se întrebà
între sine, care ar fi dintre ei cela
ce va să facă aceasta?
24. Şi s'a făcut şi prigonire între
dânşii, care dintru ei s'ar părcà a
fi mai mare.
25. Iar el le-au zis lor: împăraţii
păgânilor îi domnesc pre ei; şi cei
ce stăpânesc pre ei, făcători de bine
se chiamă.
26. Iar voi nu aşà: ci cel ce este
mai mare între voi, să fie ca cel
mai mic; şi cel ce este începător,
ca cel ce slujeşte.
27. Că cine este mai mare, cel ce
şade, sau cel ce slujeşte? Au nu

35. 1 Tes. 5, 3. *37.* Ioan 8, 1, 2.
22. *1.* Marcu 14, 1 sq; Ioan 13, 2.
3 Mat. 26, 14,
7. Mat. 26, 17; Marcu 14, 12.

13. Lucà 19, 32. *14.* Mat. 26, 20
18. Mat. 26, 29. *19.* 1 Cor. 11, 23.
21. Marcu 14, 18; Ioan 13, 21 sq.
24. Lucà 9, 46, sq.
25. Mat. 20, 25, sq; Marcu 10, 42.
26. I Petr. 5, 3 şi 5, 6.

este cel ce șade? Iar eu sunt în
mijlocul vostru ca cel ce slujește.
28. Iar voi sunteți carii ați petre-
cut cu mine întru ispitele mele.
29. Și eu vă rânduesc vouă îm-
părăție, precum mi-au rânduit mie
Tatăl meu;
30. Ca să mâncați și să beți la
masa mea întru împărăția mea, și
să ședeți pre scaune, judecând cele
douăsprezece seminții ale lui Israil.
31. Și au zis Domnul: Simone, Si-
mone, iată satana v'a cerut pre voi,
ca să vă cearnă ca grâul.
32. Iar eu m'am rugat pentru tine,
ca să nu piară credința ta; și tu
oarecând întorcându-te, întărește
pre frații tăi.
33. Iar el i-a zis lui: Doamne, cu
tine gata sunt și în temniță și la
moarte a merge.
34. Iar el i-au zis: zic ție Petre, nu
va cântà astăzi cocoșul, mai înainte
până ce de trei ori te vei lepădà că
nu mă știi pre mine.
35. Și au zis lor: când v'am trimes
pre voi fără de pungă și fără de
traistă și fără de încălțăminte, au
avut-ați lipsă de cevà? Iar ei au zis:
de nimic.
36. Zis-au drept aceea lor: acum
dar cel ce are pungă, să o ià, așij-
derea și traistă: iar cel ce n'are sa-
bie, să'și vânză haina sa și să'și
cumpere.
37. Că zic vouă, că încă aceasta
ce este scrisă se cade să se pli-
niască întru mine, care zice: și cu
cei fărădelege s'au socotit; pentrucă
cele pentru mine, sfârșit au.
38. Iar ei au zis: Doamne, iată
aici două săbii. Și el au zis lor: de-
stul este.
39. Și ieșind, au mers după obi-
ceiu în muntele Maslinilor; și s'au
dus după el și ucenicii lui.
40. Și sosind la loc, au zis lor:
rugați-vă ca să nu intrați în ispită.
41. Și el s'au depărtat dela dânșii
ca de o aruncătură de piatră, și în-
genunchind se rugà,
42. Zicând: Părinte, de voești, să
treacă paharul acesta dela mine;
însă nu voea mea, ci a ta să fie.
43. Și i s'a arătat lui înger din
cer, întărindu'l pre el.

28. Lucà 18, 28. *30.* Mat. 19, 28.
33. Mat 26, 33 sq; Marcu 14, 29; Ioan 13, 37.
35. Ps. 22, 1; 32, 18; Mat. 10, 9.
37. Is. 53, 12.
39. Mat. 26, 30; Marcu 14, 26; Ioan 18, 1.

44. Și fiind întru nevoință, mai cu
deadinsul se rugà; și se făcuse su-
doarea lui ca picăturile de sânge
ce picà pre pământ.
45. Și sculându-se dela rugăciune,
venind către ucenici i-au aflat pre ei
dormind de întristare.
46. Și le-au zis lor: ce dormiți?
Sculați-vă și vă rugați, ca să nu in-
trați în ispită.
47. Iar încă grăind el, iată venià
mulțime, și cel ce se chemà Iuda,
unul din cei doisprezece, mergeà
înaintea lor, și s'a apropiat de Iisus
ca să'l sărute pre el. (Pentrucă a-
cest semn dedese lor: pre carele
voiu sărutà eu, acela este).
48. Iar Iisus au zis lui: Iudo, cu
sărutare pre Fiul Omului vinzi?
49. Și văzând cei ce erau pre
lângă el, ceeace vreà să fie, i-au zis
lui: Doamne, lovi'l-vom cu sabia?
50. Iar unul dintr'înșii a lovit pre
sluga arhiereului, și i-a tăiat lui u-
rechia cea dreaptă.
51. Iar Iisus răspunzând, au zis:
lăsați până aici. Și atingându-se de
urechia lui, l-au vindecat pre el.
52. Și au zis Iisus celor ce veni-
seră la dânsul, Arhiereilor și Voivo-
zilor bisericei și Bătrânilor: ca la
un tâlhar ați ieșit, cu săbii și cu
fuști?
53. In toate zilele fiind eu cu voi
în biserică, n'ați întins mâinile a-
supra mea; ci acesta este ceasul
vostru și stăpânirea întunerecului.
54. Și prinzându'l pre el, l-au adus
și l-au băgat în casa arhiereului. Iar
Petru mergeà departe după dânsul.
55. Și făcând ei foc în mijlocul
curții, și șezând împreună, a șezut
și Petru în mijlocul lor.
56. Și văzându'l pre el o slujnică
șezând la foc, și căutând spre el,
a zis: și acesta a fost cu el.
57. Iar el s'a lepădat de dânsul,
zicând: muiere, nu'l știu pre el.
58. Și după puțin, altul văzându'l
pre el, a zis: și tu dintru ei ești.
Iar Petru a zis: omule, nu sunt.
59. Și trecând ca un ceas, altul
întărià, zicând: adevărat, și acesta
cu el a fost; că Galilean este.
60. Iar Petru a zis: omule, nu știu
ce zici. Și îndatăș încă grăind el,
a cântat cocoșul.

47. Mat. 26, 47 sq.
54. Mat. 26, 57; Marcu 14, 53; Ioan 18, 13.

61. Şi întorcându-se Domnul, au căutat spre Petru. Şi şi-a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese lui, că mai înainte de ce va cântà cocoşul, de trei ori te vei lepădà de mine.
62. Şi ieşind afară Petru, a plâns cu amar.
63. Iar oamenii cei ce ţineau pre Iisus, batjocoriau pre el, bătându'l.
64. Şi acoperindu'l pre el, îl loviau preste obraz, şi'l întrebau pre el, zicând: proroceşte, cine este cel ce te-a lovit?
65. Şi altele multe, hulind împrotiva lui, ziceau.
66. Şi după ce s'a făcut ziuă, s'au adunat Bătrânii norodului şi Arhiereii şi Cărturarii, şi l-au dus pre el la soborul lor, zicând:
67. De eşti tu Hristosul? Spune nouă. Şi le-au zis lor: de voiu spune vouă, nu veţi crede;
68. Şi de vă voiu întrebà, nu'mi veţi răspunde, nici mă veţi slobozì.
69. De acum va fi Fiul Omului şezând deadreapta puterii lui Dumnezeu.
70. Şi au zis toţi: dar tu eşti Fiul lui Dumnezeu? Iar el au zis către ei: voi ziceţi, că eu sunt.
71. Iar ei au zis: ce ne mai trebue încă mărturie? Că noi singuri am auzit din gura lui.

CAP. 23.

Iisus înaintea lui Pilat şi a lui Irod. Răstignirea şi tâlharul pocăit. Ingroparea lui Iisus.

Şi sculându-se toată mulţimea lor, l-au dus pre el la Pilat.
2. Şi au început a'l pârî pre el, zicând: pre acesta l-am aflat răzvrătind neamul şi oprind a dà dajdie Chesarului, zicând că este el Hristos Impărat.
3. Iar Pilat l-a întrebat pre el, zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, au zis lui: tu zici.
4. Iar Pilat a zis către Arhierei şi către norod: nici o vină nu aflu în omul acesta.
5. Iar ei se întăriau, zicând că întărâtă norodul, învăţând preste toată Iudeea, începând din Galileea până aici.
6. Iar Pilat auzind de Galileea, a întrebat, au Galileean este omul?
7. Şi înţelegând că din ţinutul lui Irod este, l-a trimis pre el la Irod, fiind şi el în Ierusalim într'acele zile.
8. Iar Irod văzând pre Iisus, s'a bucurat foarte; că doria de multă vreme să'l vază pre el, pentrucă auzia multe de el; şi nădăjduia să vază vreun semn făcându-se de el.
9. Şi l-a întrebat pre el cu cuvinte multe; iar el nimic nu i-au răspuns lui.
10. Şi stau Arhiereii şi Cărturarii cu deadinsul pârându'l pre el.
11. Iar Irod împreună cu ostaşii săi batjocorindu'l şi râzându'şi de el, l-a îmbrăcat într'un veşmânt luminat, şi l-a trimis iarăş la Pilat.
12. Şi s'au făcut prieteni Pilat şi Irod într'aceiaşi zi unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiţi între dânşii.
13. Iar Pilat chemând pre Arhierei şi pre boieri şi pre norod,
14. A zis către ei: mi-aţi adus pre omul acesta, ca pre cela ce răzvrăteşte norodul; şi iată, eu înaintea voastră întrebându'l, nici o vină n'am aflat în omul acesta de care pârâţi pre el;
15. Ci nici Irod, că v'am trimis pre voi la el; şi iată, nici un lucru vrednic de moarte este făcut de dânsul.
16. Deci certându'l, îl voiu slobozì.
17. Şi nevoie aveà să le sloboziască lor la praznic un vinovat.
18. Şi a strigat toată mulţimea, zicând: ia'l pre acesta şi ne slobozeşte nouă pre Varavà;
19. Care, pentru o zarvă oarecare şi ucidere ce se făcuse în cetate, erà aruncat în temniţă.
20. Şi iarăş Pilat a grăit către ei, vrând să sloboziască pre Iisus.
21. Iar ei strigau zicând: răstigneşte'l, răstigneşte'l pre el.
22. Iar el a treia oară a zis către ei: dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am aflat întru el; deci certându'l pre el, îl voiu slobozì.
23. Iar ei stau cu glasuri mari, cerându'l pre el să se răstignească.

63. Mat. 26, 67; Marcu 14, 65.
66. Mat. 27, 1; Marcu 15, 1; Ioan 18, 24.
67. Mat. 26, 63; Marcu 14, 61.
69. Mat. 24, 30; 26, 64; Marcu 15, 1.
23. *1.* Mat. 27, 2; Marcu 15, 1; Ioan 18, 28.
2. Lucà 20, 25.
7. Lucà 3, 1. *8.* Lucà 9, 9. Mat. 14, 1.
14. Mat. 27, 33; Ioan 18, 38.
17. Mat. 27, 15. sq. *23.* Ioan 19, 12.

Şi se întăriau glasurile lor şi ale Arhiereilor.
24. Deci Pilat a judecat să se facă cererea lor.
25. Şi a slobozit lor pre cel aruncat în temniţă pentru zarva şi uciderea, pre care îl cereau ei; iar pre Iisus l-a dat după voea lor.
26. Şi când îl duceau pre el, prinzând pre un Simon, Chirinean, ce venià din ţarină, au pus pre el crucea, ca să o ducă după Iisus.
27. Şi mergeà după el mulţime multă de norod şi de muieri, carii plângeau şi se tânguiau pentru dânsul.
28. Şi întorcându-se către ele Iisus, au zis: fiicele Ierusalimului, nu mă plângeţi pre mine, ci pre voi vă plângeţi şi pre fiii voştri.
29. Că iată vin zile, în care vor zice, fericite sunt cele sterpe, şi pântecele care n'au născut, şi ţâţele care n'au aplecat.
30. Atunci vor începe a zice munţilor: cădeţi preste noi; şi dealurilor: acoperiţi-ne pre noi.
31. Că de fac acestea în lemnul cel verde, dar în cel uscat ce va fi?
32. Şi duceau împreună cu el, şi alţi doi făcători de rele, să'i piarză.
33. Şi dacă au venit la locul ce se chiamă al Căpăţânei, acolo l-au răstignit pre el, şi pre făcătorii de rele, unul deadreapta şi altul deastânga.
34. Iar Iisus ziceà: Părinte, iartă-le lor; că nu ştiu ce fac. Şi împărţind hainele lui, au aruncat sorţi.
35. Şi stà norodul de privià. Şi îşi băteau joc de dânsul şi boierii împreună cu dânşii, zicând: pre alţii au mântuit; mântuiască-se şi pre sine, de este acesta, Hristosul, alesul lui Dumnezeu.
36. Şi îşi făceau râs de dânsul şi ostaşii, apropiindu-se, şi oţet aducându'i lui,
37. Şi zicând: de eşti tu împăratul Iudeilor, mântueşte-te pre tine însuţi.
38. Şi erà şi scrisoare scrisă deasupra lui cu slove Elineşti şi Râmlineşti şi Evreeşti, **acesta este împăratul Iudeilor.**
39. Iar unul din tâlharii cei răstigniţi îl hulià pre dânsul, zicând: de eşti tu Hristosul, mântueşte-te pre tine şi pre noi.
40. Iar răspunzând celalt îl certà pre el, zicând: nu te temi tu de Dumnezeu, că într'aceeaşi osândă eşti?
41. Şi noi după dreptate; că cele vrednice după faptele noastre luăm; iar acesta nici un rău n'a făcut.
42. Şi ziceà lui Iisus: pomeneşte-mă, Doamne, când vei venì întru împărăţia ta.
43. Şi au zis Iisus lui, amin zic ţie: astăzi împreună cu mine vei fi în raiu.
44. Şi erà ca la al şaselea ceas, şi întuneric s'a făcut preste tot pământul până la al nouălea ceas.
45. Şi s'a întunecat soarele, şi s'a rupt catapeteasma bisericei prin mijloc.
46. Şi strigând cu glas mare Iisus, au zis: Părinte, în mâinile tale încredinţez duhul meu; şi acestea zicând, şi-au dat duhul.
47. Iar văzând sutaşul ceeace se făcuse, a slăvit pre Dumnezeu, zicând: cu adevărat, omul acesta drept a fost.
48. Şi tot norodul ce venise împreună la priveala aceea, văzând cele ce se făcuseră, bătându'şi pieptурile lor, se întorceau.
49. Şi stau toţi cunoscuţii lui de departe, şi femeile care veniseră după el din Galileea, privind acestea.
50. Şi iată, un bărbat anume Iosif din Arimatea, oraş al Iudeilor, sfetnic fiind; bărbat bun şi drept.
51. (Acesta nu se însoţise la sfatul şi fapta lor); care şi el aşteptà împărăţia lui Dumnezeu.
52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.
53. Şi pogorându'l pre el, l-a înfăşurat în giulgiu, şi l-a pus în mormânt ce erà săpat în piatră, întru care nu fusese pus niciodată nimeni.
54. Şi ziua erà vineri, şi se luminà spre sâmbătă.

26. Mat. 27, 32; Marcu 15, 21; Ioan 19, 17.
30. Is. 2, 19; Osie 10, 8; Apoc. 6, 16 şi 9, 6.
31. Ier. 53, 12; I Petr. 4, 17.
32. Is. 53, 12; Ioan 19, 18.
33. Mat. 27, 33; Marcu 15, 22; Ioan 19, 17.
34. Mat. 5, 44; Ps. 21, 20 sq.
35. Mat. 27, 39 sq. *38.* Mat. 27, 37.
42. Mat. 16, 28.
44. Mat. 27, 46. Marcu 15, 33.
46. Mat. 27, 54; Ps. 30, 5; Fapt. 7, 60.
50. Mat. 27, 57; Marc. 15, 42. Ioan 19, 38.
54. Mat. 27, 62.

55. Şi mergând după el şi femeile
care veniseră cu dânsul din Gali-
leea, au văzut mormântul, şi cum
s'a pus trupul lui.
56. Şi întorcându-se, au gătit mi-
rezme şi miruri; şi sâmbătă sau
odihnit după poruncă.

CAP. 24.

Femeile la Mormânt. Invierea lui Hristos. Arătarea lui la doi ucenici pre cale spre Emaus. Arătarea lui la toţi apostolii mâncând împreună cu ei. Inălţarea.

Iar întru una din sâmbete, la mâ-
necare adâncă, au venit la mor-
mânt, aducând mirezmele cele ce
gătise şi altele împreună cu ele.
2. Şi au aflat piatra răsturnată
de pre mormânt.
3. Şi intrând, n'au aflat trupul
Domnului Iisus.
4. Şi a fost, când se mirau ele
de aceasta, şi iată, doi bărbaţi au
stătut înaintea lor în veşminte stră-
lucitoare.
5. Şi înfricoşindu-se ele, şi ple-
cându'şi feţele la pământ, au zis
către dânsele: ce căutaţi pre cel
viu cu cei morţi?
6. Nu este aici, ci s'au sculat; a-
duceţi-vă aminte cum au zis vouă
încă fiind în Galileea,
7. Zicând, că trebue să se deà
Fiul Omului în mâinile oamenilor
păcătoşi, şi să se răstignească, şi
a treia zi să învieze.
8. Şi şi-au adus aminte de cu-
vintele lui.
9. Şi întorcându-se dela mormânt,
au spus acestea toate celor unspre-
zece, şi tuturor celorlalţi.
10. Şi erà Maria Magdalina şi
Ioana şi Maria lui Iacov, şi cele-
lalte împreună cu dânsele, care zi-
ceau către apostoli acestea.
11. Şi s'au părut înaintea lor ca
o minciună cuvintele lor, şi nu le
credeau pre dânsele.
12. Iar Petru sculându-se, a aler-
gat la mormânt; şi plecându-se, a
văzut giulgiurile singure zăcând, şi
s'a dus de acolo, mirându-se întru
sine de cele ce se făcuseră.
13. Şi iată doi dintre ei mergeau
într'aceeaşi zi la un sat, care erà
departe de Ierusalim ca la şase-
zeci de stadii, al cărui nume Em-
maus.
14. Şi aceia vorbiau între sine de
toate cele ce se întâmplase.
15. Şi a fost când vorbiau ei şi
se întrebau, şi însuş Iisus apropiin-
du-se, mergeà împreună cu dânşii.
16. Iar ochii lor se ţineau, ca să
nu'l cunoască pre el.
17. Şi au zis către ei: ce sunt cu-
vintele acestea de care vă întrebaţi
între voi mergând, şi sunteţi trişti?
18. Şi răspunzând unul, al cărui
nume erà Cleopa, a zis către el: tu
singur eşti nemernic în Ierusalim,
şi nu ştii cele ce s'au făcut întru
el în zilele acestea?
19. Şi el au zis lor, care? Iar ei
au zis lui: cele pentru Iisus Naza-
rineanul, care erà bărbat proroc,
puternic în lucru şi în cuvânt îna-
intea lui Dumnezeu şi a tot norodul.
20. Cum l-au dat pre el Arhiereii
şi Boierii noştri spre judecată de
moarte şi l-au răstignit pre dânsul.
21. Iar noi nădăjduiam că acela
este cel ce va să izbăvească pre
Israil, ci cu toate acestea, a treia
zi este astăzi de când s'au făcut
acestea.
22. Ci şi nişte femei dintr'ale noa-
stre ne-au spăimântat pre noi, care
au fost la mânecate la mormînt;
23. Şi neaflând trupul lui, au ve-
nit zicând, că şi vedere de îngeri
să fi văzut, cari zic că este el viu.
24. Şi s'au dus unii dintru noi la
mormînt şi au aflat aşà precum şi
femeile au zis; iar pre el nu l-au
văzut.
25. Şi el au zis către ei: o nepri-
cepuţilor şi zăbavnici cu inima a
crede toate câte au grăit prorocii;
26. Au nu trebuià a pătimì ace-
stea Hristos, şi a intrà întru slava sa?
27. Şi începând dela Moisì şi dela
toţi prorocii, tâlcuià lor din toate
scripturile cele ce erau pentru el.
28. Şi s'au apropiat de satul la
care mergeau, şi el se făceà a merge
mai departe.
29. Şi l-au îndemnat pre el zi-
când: rămâi cu noi, căci către seară

56. Eşire 20, 10.
24. 1. Mat. 28, 1; Marc. 16, 1; Ioan 20, 1.
4. Ioan 20, 12; Fapt. 1, 10.
7. Mat. 17, 22. 10. Lucà 8, 2, 3.
13. Marcu 16, 12.
19. Mat. 21, 11. 21. Fapt. 1, 6.
22. Mat. 28, 8; Marcu 16, 10; Ioan 20, 1; 18.
25. Gal 3, 1. 26. Is. 50, 6.
27. Fac. 3, 15; Iov 19, 25; Ps. 15, 10; Is. 53, 1; Osie 6, 1.

este şi s'a plecat ziua. Şi au intrat
să rămâie cu dânşii.
30. Şi a fost când au şezut ei cu
ei, luând pâinea, au binecuvântat şi
frângând au dat lor.
31. Şi li s'au deschis lor ochii şi
l-au cunoscut pre dânsul; şi el s'au
făcut nevăzut de dânşii.
32. Şi a zis unul către altul: au
nu erà inima noastră arzând întru
noi, când grăià nouă pre cale şi
când ne tâlcuià scripturile?
33. Şi sculându se într'acel ceas,
s'au întors în Ierusalim, şi au aflat
adunaţi pre cei unsprezece şi pre
cei ce erau cu dânşii,
34. Cari ziceau: s'au sculat Domnul
cu adevărat şi s'au arătat lui
Simon.
35. Şi ei povestiau cele ce se făcuse
pre cale, şi cum s'a cunoscut
de dânşii întru frângerea pâinei.
36. Şi acestea grăind ei, şi însuş
Iisus au stătut în mijlocul lor, şi au
zis lor: pace vouă.
37. Iar ei spăimântându-se şi înfricoşându-se,
li se păreà că văd
duh.
38. Şi au zis lor: ce sunteţi turburaţi?
Şi pentruce se suie gânduri
în inimile voastre?
39. Vedeţi mâinile şi picioarele
mele, că însumi eu sunt, pipăiţi-mă
şi vedeţi; că duhul carne şi oase
nu are, precum mă vedeţi pre mine
având.
40. Şi acestea zicând, le au arătat
lor mâinile şi picioarele.

34. 1 Cor. 15, 4, 5.
36. Marcu 16, 14; Ioan 20, 19.
39. Ioan 20, 20.

41. Şi încă necrezând ei de bucurie
şi mirându-se, le-au zis lor:
aveţi cevà de mâncare aici?
42. Iar ei au dat lui o parte de
peşte fript şi dintr'un fagur de miere.
43. Şi luând înaintea lor au mâncat.
44. Şi au zis lor: acestea sunt cuvintele
care am grăit către voi, încă
fiind cu voi, că trebue a se plinì toate
cele scrise în legea lui Moisì şi în
proroci şi în psalmi pentru mine.
45. Atunci le-au deschis mintea lor
ca să înţeleagă scripturile.
46. Şi au zis lor: aşà este scris
şi aşà trebuià să pătimească Hristos,
şi a treia zi să învieze din
morţi;
47. Şi să se propoveduiască întru
numele lui pocăinţa şi iertarea
păcatelor în toate neamurile, începând
dela Ierusalim.
48. Iar voi sunteţi mărturii acestora.
49. Şi iată, eu trimit făgăduinţa
Tatălui meu întru voi, iar voi şedeţi
în cetatea Ierusalimului, până ce vă
veţi îmbrăcà cu putere de sus.
50. Şi i-au scos pre ei afară până
în Vitania, şi ridicându'şi mâinile
sale, i-au binecuvântat pre dânşii.
51. Şi a fost când i-au binecuvântat
pre ei, s'au depărtat dela dânşii
şi se înălţà la cer.
52. Iar ei închinându-se lui, s'au
întors în Ierusalim cu bucurie mare;
53. Şi erau în toată vremea în biserică,
lăudând şi binecuvântând pre
Dumnezeu. Amin.

42. Ioan 21, 10. *46.* Ps. 21, 7. 16.
49. Ioan 15, 26; 16, 8; Fapt. 1, 4.
50. Fapt. 1, 12. *51.* Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE
DELA
IOAN

CAP. 1.

Dumnezeu Cuvântul. Mărturisirea lui Ioan. Chemarea lui Andrei, Petru, Filip și Natanail.

a început erà Cuvântul și Cuvântul erà la Dumnezeu și Dumnezeu erà Cuvântul.

2. Acesta erà întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Intru dânsul vieață erà, și vieața erà lumina oamenilor.

5. Și lumina întru întuneric luminează, și întunerecul pre dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisiască de Lumină, ca toți să crează prin el.

8. Nu erà acela Lumina, ci ca să mărturisiască de Lumină.

9. Erà Lumina cea adevărată, care luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. In lume erà, și lumea printr'însul s'a făcut, și lumea pre dânsul nu l-a cunoscut.

11. Intru ale sale au venit, și ai săi pre dânsul nu l-au primit.

12. Iar câți l-au primit pre dânsul, le-au dat lor stăpânire ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui.

13. Cari nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.

14. Și Cuvântul trup s'au făcut și s'au sălășluit întru noi, (și am văzut slava lui, slavă ca a unui născut din Tatăl), plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisià pentru dânsul și strigà grăind: acesta erà pentru care am zis: cel ce după mine vine, mai înainte de mine s'au făcut, că mai întâiu de mine au fost.

16. Și din plinirea lui noi toți am luat și dar pentru dar.

17. Că legea prin Moisì s'a dat, iar darul și adevărul prin Iisus Hristos s'au făcut.

18. Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut niciodinioară; cel unul născut Fiul, carele este în sânul Tatălui, acela au spus.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimes Iudeii din Ierusalim preoți și leviți ca să'l întrebe pre dânsul: tu cine ești?

20. Și a mărturisit și n'a tăgăduit, și a mărturisit: nu sunt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat pre dânsul: ce dar? Ilie ești tu? Și a zis: nu sunt. Prorocul ești tu? Și a răspuns: nu.

---

1. *3.* Ps. 32, 6; Col. 1, 16; Evr. 1, 2.
4. Ioan 5, 26 și 12, 46.
5. Ioan 8, 12 și 9, 5.
6. Mat. 3, 1 și 11, 10; Marcu 1,4; Luc. 3, 2

13. Ioan 3, 5; 1 Ioan 5, 4; Iac. 1, 18.
14. Is. 7, 14; Mat. 1, 16; Lucà 1, 31 și 2, 7; Is. 40, 5; Mat. 17, 2.
15. Mat. 3, 1; Marcu 1, 7. *17.* Eș. 20, 1.
18. Eș. 33, 20; 1 Ioan 4, 12; 1 Tim. 6, 16; Lucà 10, 22. *19* Ioan 5, 33.
21. A doua Lege 18, 15; Mat. 16, 11.

22. Deci au zis lui: cine eşti? Ca
să dăm răspuns celor ce ne-au tri-
mis pre noi. Ce zici însuţi pentru
sineţi?
23. El a zis: eu sunt glasul celui
ce strigă în pustie. Îndreptaţi calea
Domnului, precum a zis Isaia pro-
rocul.
24. Şi trimişii erau din Farisei.
25. Şi l-au întrebat pre dânsul şi
i-au zis lui: pentruce dar botezi, dacă
nu eşti tu Hristosul, nici Ilie, nici
prorocul?
26. Răspuns-a lor Ioan, grăind:
eu botez cu apă; iar în mijlocul vo-
stru stă, pre care voi nu'l ştiţi;
27. Acela este cel ce vine după
mine, carele mai înainte de mine
s'au făcut, căruia nu sunt vrednic
să'i dezleg cureaua încălţămintei lui.
28. Acestea s'au făcut în Vitavara
de ceea parte de Iordan, unde erà
Ioan botezând.
29. A doua zi vede Ioan pre Iisus
venind către dânsul şi zice: iată
Mielul lui Dumnezeu, care ridică
păcatul lumei.
30. Acesta este pentru care eu am
zis: după mine vine bărbat, care
înainte de mine s'au făcut; că mai
întâiu de mine au fost.
31. Şi eu nu l-am ştiut pre el, ci
ca să se arate lui Israil, pentru a-
ceasta am venit eu cu apă bote-
zând.
32. Şi a mărturisit Ioan, zicând:
că am văzut Duhul ca un porumb
pogorându-se din cer şi au rămas
preste dânsul.
33. Şi eu nu l-am ştiut pre el, ci
cela ce m'au trimis pre mine să bo-
tez cu apă, acela mi-au zis mie:
preste care vei vedeà Duhul pogo-
rându-se şi rămâind preste dânsul,
acela este care botează cu Duh Sfânt.
34. Şi eu am văzut şi am mărtu-
risit că acesta este Fiul lui Dum-
nezeu.
35. A doua zi iarăş stà Ioan şi
din ucenicii lui doi;
36. Şi căutând la Iisus care um-
blà, zice: iată Mielul lui Dumnezeu!
37. Şi l-au auzit pre el cei doi
ucenici grăind, şi au mers după
Iisus.
38. Iar întorcându-se Iisus şi vă-
zându'i pre ei mergând după el, au
zis lor: ce căutaţi? Iar ei au zis
lui: Ravvì, ce se zice tâlcuindu-se,
Învăţătorule, unde locueşti?
39. Au zis lor: veniţi şi vedeţi.
Au venit şi au văzut unde locueşte,
şi la el au rămas în ziua aceea, şi
erà ca la al zecelea ceas.
40. Şi erà Andrei, fratele lui Si-
mon Petru, unul din cei doi cari
auzise dela Ioan şi mersese după
dânsul.
41. A aflat acesta întâiu pre Si-
mon fratele său şi i-a zis lui: am
aflat pre Mesia, ce se tâlcueşte Hri-
stos.
42. Şi l-a adus pre dânsul către
Iisus. Şi căutând la el Iisus, au zis:
tu eşti Simon feciorul lui Ionà; tu
te vei chemà Chifa, ce se tâlcueşte,
Petru.
43. Iar a doua zi au vrut Iisus să
meargă în Galileea, şi au aflat pre
Filip, şi i-au zis lui: vino după mine.
44. Şi erà Filip din Vitsaida, din
oraşul lui Andrei şi al lui Petru.
45. A aflat Filip pre Natanail, şi
zice lui: pentru care a scris Moisì
în lege şi prorocii, am aflat pre
Iisus fiul lui Iosif, care este din Na-
zaret.
46. Şi a zis Natanail lui: din Na-
zaret poate fi cevà bun? Zice Filip
lui: vino şi vezi.
47. Au văzut Iisus pre Natanail ve-
nind către dânsul, şi au zis pentru
dânsul: iată cu adevărat Israiltean,
întru care vicleşug nu este.
48. Zis-a Natanail lui: de unde
mă cunoşti? Răspuns-au Iisus şi
i-au zis lui: mai înainte până a nu
te chemà pre tine Filip, fiind tu
supt smochin, te-am văzut.
49. Răspuns-a Natanail şi i-a zis
lui: Ravvì, tu eşti Fiul lui Dumne-
zeu; tu eşti Împăratul lui Israil.
50. Răspuns-au Iisus şi i-au zis
lui: pentrucă am zis ţie, că te-am
văzut supt smochin, crezi? Mai
mari decât acestea vei vedeà.
51. Şi i-au zis lui: amin, amin,
grăesc vouă: de acum veţi vedeà
cerul deschizându-se, şi pre îngerii
lui Dumnezeu suindu-se şi pogo-
rându-se preste Fiul Omului.

---

23. Is. 40, 3, Mat. 3, 3; Marc. 1, 3; Luc. 3, 4.
26. Mat. 3, 11. *28.* Ioan 10, 40.
32. Mat. 3, 16.
40. Mat. 4, 18. *42.* Mat. 16, 18.
45. Fac. 49, 10; A doua Leg. 18, 18; Is. 40, 10; Ier. 23, 5; Iezech. 34, 23; Dan. 9, 24; Mat. 2, 23.
47. Ps. 31, 2.
49. Ioan 6. 69; Mat. 14, 33 şi 16, 16; Marc. 8, 20. *51.* Fac. 28, 12.

CAP. 2.

Nunta din Cana. Izgonirea vânzătorilor din biserică.

Şi a treia zi nuntă s'a făcut în
Cana Galileei; şi erà muma lui
Iisus acolo.
2. Şi a fost chemat şi Iisus, şi
ucenicii lui la nuntă.
3. Şi sfârşindu-se vinul, zice mu-
ma lui Iisus către dânsul: vin nu au.
4. Zice ei Iisus: ce este mie şi
ţie femeie? Incă n'a venit ceasul meu.
5. Zice muma lui slugilor: orice
va zice vouă, faceţi.
6. Şi erau acolo şase vase de
piatră, puse după curăţenia Iudeilor,
care luau câte două sau trei vedre.
7. Zice lor Iisus: umpleţi vasele
de apă. Şi le-au umplut până sus.
8. Şi zice lor: scoateţi acum, şi
aduceţi nunului. Şi i-au adus.
9. Şi după ce a gustat nunul apa
ce se făcuse vin, şi nu ştià de unde
este; (iar slugile cari scoseseră apa,
ştiau); strigă pre mire nunul,
10. Şi zice lui: tot omul întâiu
vinul cel bun pune, şi dacă se îm-
bată, atunci cel mai prost; tu ai
ţinut vinul cel bun până acum.
11. Aceasta au făcut începătură
minunilor Iisus în Cana Galileei, şi
şi-au arătat slava sa; şi au crezut
întru el ucenicii lui.
12. După aceasta s'au pogorît în
Capernaum el şi muma lui şi fraţii
lui şi ucenicii lui; şi acolo au şe-
zut nu multe zile.
13. Şi erau aproape paştele Iu-
deilor, şi s'au suit Iisus în Ierusalim,
14. Şi au aflat în biserică pre cei
ce vindeau boi şi oi şi porumbi, şi
pre schimbătorii de bani şezând.
15. Şi făcând biciu de ştreanguri,
pre toţi i-au scos din biserică, oile
şi boii; şi schimbătorilor au vărsat
banii, şi mesele le-au răsturnat.
16. Şi celor ce vindeau porumbi,
le-au zis: luaţi acestea de aici; şi
nu faceţi casa Tatălui meu casă de
neguţătorie.
17. Şi şi-au adus aminte ucenicii
lui că este scris: râvna casei tale
m'a mâncat pre mine.
18. Răspuns-au Iudeii şi i-au zis
lui: ce semn arăţi nouă, că faci
acestea?
19. Răspuns-au Iisus şi au zis lor:
stricaţi biserica aceasta, şi în trei
zile o voiu ridicà.
20. Şi au zis Iudeii: în patruzeci
şi şase de ani, s'a zidit biserica
aceasta, şi tu în trei zile o vei ridicà?
21. Iar el zicea pentru biserica
trupului său.
22. Pentru aceasta când s'au sculat
din morţi, şi-au adus aminte uce-
nicii lui că aceasta zicea lor; şi au
crezut scripturei şi cuvântului, care
zisese Iisus.
23. Şi când erà în Ierusalim la
praznicul paştelor, mulţi au crezut
întru numele lui, văzând semnele
lui cele ce făceà.
24. Iar însuş Iisus nu se încre-
dinţà pre sine lor, pentrucă el ştià
pre toţi,
25. Şi n'aveà trebuinţă ca cinevà
să mărturisiască pentru om; că el
ştià ce erà în om.

2. *6.* Marcu 7, 3.
14. Mat. 21, 12; Marcu 11, 13; Lucà 19, 45.
17. Ps. 68, 11.
19. Mat. 26, 61.
22. Lucà 24, 8; Ps. 15, 10.
25. Ps. 7, 10; Apoc. 2, 23.

CAP. 3.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim, despre calea către vieaţa de veci. Ioan şi ucenicii săi.

Şi erà un om din Farisei, Nicodim
numele lui, boier al Iudeilor.
2. Acesta a venit către Iisus noap-
tea, şi i-a zis lui: Ravvì, ştim că
dela Dumnezeu ai venit învăţător,
că nimeni nu poate aceste semne
să facă, care tu faci, de nu va fi
Dumnezeu cu dânsul.
3. Răspuns-au Iisus şi i-au zis lui:
amin, amin, grăesc ţie: de nu se
va naşte cinevà de sus, nu va pu-
teà vedeà împărăţia lui Dumnezeu.
4. Zice către el Nicodim: cum
poate omul să se nască fiind bă-
trân? Au doară poate a doua oară
să intre în pântecele maicei sale,
şi să se nască?
5. Răspuns-au Iisus: amin, amin,
grăesc ţie: de nu se va naşte cine-
và din apă şi din Duh, nu va pu-
teà să intre întru împărăţia lui
Dumnezeu.
6. Ce este născut din trup, trup
este; şi ce este născut din Duh,
duh este.

3. *1.* Ioan 7, 50 şi 19, 39. *3.* Tit. 3, 5.
5. Iezech. 36, 25, 27; Efes. 5. 26.

7. Nu te mirà căci am zis ție:
se cade vouă a vă naște de sus.
8. Duhul unde voește suflă, și
glasul lui auzi, dar nu știi de unde
vine, și unde merge; așà este tot
care este născut din Duhul.
9. Răspuns-a Nicodim și i-a zis
lui: cum pot să fie acestea:
10. Răspuns-au Iisus și i-au zis
lui: tu ești învățătorul lui Israil, și
acestea nu le știi?
11. Amin, amin, grăesc ție: noi
ce știm grăim, și ce am văzut mărturisim,
și mărturia noastră nu o
primiți.
12. Dacă cele pământești am spus
vouă, și nu credeți, cum de voiu
spune vouă cele cerești, veți crede?
13. Și nimeni nu s'a suit în cer,
fără numai cel ce s'au pogorît din
cer, Fiul Omului care este în cer.
14. Și precum Moisì a înălțat
șarpele în pustie, așà se cade a
se înălțà Fiul Omului.
15. Ca tot cel ce crede întru el,
să nu piară, ci să aibă vieață veșnică.
16. Că așà au iubit Dumnezeu lumea,
cât și pre Fiul său cel unul
născut l-au dat, ca tot cel ce crede
întru el să nu piară, ci să aibă
vieață veșnică.
17. Că n'au trimis Dumnezeu pre
Fiul său în lume ca să judece lumea;
ci ca să se mântuiască lumea
prin el.
18. Cela ce crede întru el, nu se
judecă; iar cela ce nu crede, iată
este judecat, că n'a crezut întru
numele celui unuia născut Fiului
lui Dumnezeu.
19. Iar aceasta este judecata, că
lumina au venit în lume, și au iubit
oamenii mai mult întunerecul decât
lumina, că erau faptele lor rele.
20. Că tot cela ce face rele, urăște
lumina, și nu vine la lumină, ca să
nu se vădiască lucrurile lui.
21. Iar cela ce face adevărul, vine
la lumină, ca să se arate lucrurile
lui, că întru Dumnezeu sunt lucrate.
22. După acestea au venit Iisus și
ucenicii lui în pământul Iudeei; și
acolo petreceà cu ei, și boteză.
23. Și erà și Ioan botezând în
Enon aproape de Salim, că erau acolo
ape multe; și veniau și se
botezau.
24. Că încă nu erà Ioan închis
în temniță.
25. Și a fost întrebare de ucenicii
lui Ioan cu Iudeii pentru curățenie.
26. Și au venit către Ioan, și i-au
zis lui: Ravvì, cel ce erà cu tine de
ceea parte de Iordan, pentru care
tu ai mărturisit; iată el botează, și
toți merg către dânsul.
27. Răspuns-a Ioan și a zis: nu
poate omul luà nimic, de nu va fi
dat lui din cer.
28. Voi înșivă mărturisiți pentru
mine, că am zis: nu sunt eu Hristosul,
ci cum că sunt trimis înaintea
aceluia.
29. Cela ce are mireasă, mire este;
iar prietenul mirelui care stă și'l ascultă
pre el, cu bucurie se bucură
de glasul mirelui; deci această bucurie
a mea s'a umplut.
30. Aceluia se cade a crește, iar
mie a mă micșorà.
31. Cel ce vine de sus, deasupra
tuturor este; cel ce este de pre pământ,
pământesc este, și de pre pământ
grăește; cel ce vine din cer,
deasupra tuturor este.
32. Și ce a văzut și a auzit,
aceea mărturisește; și mărturia lui
nimeni nu o primește.
33. Cela ce primește mărturia lui,
a pecetluit, că Dumnezeu adevărat
este.
34. Că pre care au trimis Dumnezeu,
cuvintele lui Dumnezeu grăește;
că nu cu măsură dă Dumnezeu
Duhul,
35. Tatăl iubește pre Fiul, și toate
le-au dat în mâna lui.
36. Cela ce crede întru Fiul, are
vieață veșnică; iar cela ce nu ascultă
pre Fiul, nu va vedeà vieață; ci mânia
lui Dumnezeu va rămâneà preste
el.

CAP. 4.

Vorbirea lui Iisus cu Samarineanca. Omul împărătesc.

Deci dacă au înțeles Domnul că
au auzit Fariseii că Iisus mai

8. Iov 38, 24. *14.* Numer. 21, 8.
15. Marc. 16, 16; Lucà 19, 10.
16. Ioan 15, 13; Rom. 5, 8 și 8, 32; I Ioan 3, 16 și 4, 9. *17.* Ioan 12, 47.
18. Ioan 5, 24. *20.* Efes. 5, 8, sq.
24. Mat. 14, 3; Lucà 3, 19, sq.
28. Ioan 1, 20, 30
30. 2 Imp. 3, 1, sq. *31.* Ioan 8, 23.
35. Mat. 11, 27. *36.* I Ioan 5, 12.
4. *1.* Ioan 3, 22, 26.

mulţi ucenici face şi botează decât
Ioan,
2. (Măcar că însuş Iisus nu bo-
teză, ci ucenicii lui),
3. Au lăsat Iudeea, şi s'au dus ia-
răş în Galileea.
4. Şi trebuià să treacă el prin
Samaria.
5. Deci au venit în cetatea Sama-
riei, care se chiamă Sihar, aproape
de locul care a dat Iacov lui Iosif
fiiului său.
6. Şi erà acolo puţul lui Iacov,
Iar Iisus, ostenit fiind de călătorie,
şedeà aşà la puţ; şi erà ca la al
şaselea ceas.
7. A venit o muiere din Samaria
să ià apă; zis-au ei Iisus: dă'mi să
beau.
8. Că ucenicii lui se duseseră în
cetate să cumpere hrană.
9. Deci a zis lui muierea Sama-
rineancă: cum tu, Iudeu fiind, ceri
dela mine să bei, muiere Samari-
neancă fiind eu? Că nu se amestecă
Iudeii cu Samarinenii.
10. Răspuns-au Iisus şi i-au zis
ei: de ai fi ştiut darul lui Dumne-
zeu, şi cine este cel ce zice ţie:
dă'mi să beau; tu ai fi cerut dela
dânsul, şi ţi-ar fi dat ţie apă vie.
11. Zis-a lui muierea: Doamne,
nici ciutură ai, şi puţul este adânc;
de unde dar ai apa cea vie?
12. Au doară tu mai mare eşti
decât Iacov părintele nostru, care
ne-a dat nouă puţul acesta, şi el
însuş dintr'însul a băut, şi fiii lui
şi dobitoacele lui?
13. Răspuns-au Iisus şi i-au zis
ei: tot cel ce va beà din apa aceasta,
va înseta iarăş;
14. Iar cel ce va beà din apa, care
eu voiu dà lui, nu va înseta în veac;
ci apa, care eu voiu dà lui, se va
face întru dânsul isvor de apă săl-
tătoare întru vieaţă veşnică.
15. Zis-a către dânsul muierea;
Doamne, dă'mi această apă, ca să
nu mai însetez, nici să mai viu aici
să scot.
16. Zis-au ei Iisus: mergi şi chiamă
pre bărbatul tău, şi vino aici.
17. Răspuns-a muierea şi i-a zis
lui: n'am bărbat. Zis-au ei Iisus:
bine ai zis că n'ai bărbat;
18. Că cinci bărbaţi ai avut, şi
acum pre care ai, nu'ţi este ţie băr-
bat; aceasta adevărat ai grăit.
19. Zis-a lui muierea: Doamne,
văd că proroc eşti tu.
20. Părinţii noştri în muntele a-
cesta s'au închinat; şi voi ziceţi, că
în Ierusalim este locul unde se cade
a se închinà.
21. Zis-au ei Iisus: muiere, crede
mie, va venì vremea, când nici în
muntele acesta, nici în Ierusalim
vă veţi închinà Tatălui.
22. Voi vă închinaţi căruia nu ştiţi;
noi ne închinăm căruia ştim; că
mântuirea din Iudei este.
23. Ci va veni vremea, şi acum
este, când închinătorii cei adevăraţi
se vor închinà Tatălui cu duhul şi
cu adevărul; că Tatăl acest fel caută
să fie cei ce se închină lui.
24. Duh este Dumnezeu; şi cei ce
se închină lui, cu duhul şi cu ade-
vărul se cade să se închine.
25. Zis-a lui muierea: ştim că va
venì Mesia, care se chiamă Hristos;
când va venì acela, va spune nouă
toate.
26. Zis-au ei Iisus: eu sunt, cela
ce grăesc cu tine.
27. Şi atunci au venit ucenicii lui,
şi se mirau că cu muierea grăià;
însă nimeni nu i-a zis: ce cauţi?
Sau: ce grăeşti cu dânsa?
28. Iar muierea a lăsat ciutura sa,
şi a mers în cetate, şi a zis oame-
nilor:
29. Veniţi de vedeţi om, care mi-a
spus mie toate câte am făcut; nu
cumvà acesta este Hristos?
30. Deci au eşit din cetate, şi ve-
niau către dânsul.
31. Iar între acestea îl rugau pre
dânsul ucenicii, grăind: Ravvì, mă-
nâncă.
32. Iar el au zis lor: eu mâncare
am a mâncà, care voi nu ştiţi.
33. Iar ucenicii grăiau între dânşii:
nu cumvà i-a adus lui cinevà să
mănânce?
34. Zis-au lor Iisus: mâncarea mea
este să fac voea celui ce m'au trimis

5. Fac. 48. 22. Isus Navì 24, 32.
9. Lucà 9, 52. Fapt. 10, 28.
10. Ioan 7, 38. *13.* Ioan 6, 58.
14. Isaia 48, 21; Ioan 7, 38.
19. Ioan 6, 14; 9, 17.
20. A doua Lege 12, 5; 3 Imp. 8, 29 şi 9, 3.
22. 4 Imp. 17, 29; Iez. 2, 3; Lucà 24, 47.
24. 2 Cor. 3, 17.
26. Ioan 8, 25; 9, 37.
34. Ioan 5, 30; 17, 4.

pre mine, și să săvârșesc lucrul lui.
35. Au nu voi ziceți: că încă pa-
tru luni sunt, și secerișul va veni?
Iată zic vouă: ridicați ochii voștri,
și vedeți holdele, că sunt albe spre
seceriș acum.
36. Și cela ce seceră, plată ià, și
adună roadă în vieață veșnică; ca
să se bucure împreună și cel ce
seamănă, și cel ce seceră.
37. Că întru aceasta este cuvân-
tul adevărat, că altul este cel ce
seamănă și altul cel ce seceră.
38. Eu v'am trimis pre voi să se-
cerați, unde voi nu v'ați ostenit;
alții s'au ostenit, și voi ați intrat
întru osteneala lor.
39. Iar din cetatea aceea mulți
din Samarineni au crezut într'însul
pentru cuvântul muierei, care măr-
turisià: că mi-au spus mie toate câte
am făcut.
40. Deci după ce au venit la dân-
sul Samarinenii, îl rugau pre el ca
să rămâe la dânșii; și au rămas a-
colo două zile.
41. Și mult mai mulți au crezut
pentru cuvântul lui;
42. Și muierei ziceau: că nu mai
credem pentru vorba ta; că înși-ne
am auzit, și știm, că acesta este cu
adevărat Hristos, mântuitorul lumei.
43. Iar după cele două zile, au eșit
de acolo, și au mers în Galileea.
44. Că însuș Iisus au mărturisit,
că proroc în patria sa cinste nu are.
45. Și când au venit în Galileea,
l-au primit pre dânsul Galileenii,
fiindcă au fost văzut toate câte au
făcut în Ierusalim la praznic; că și
ei au fost venit la praznic.
46. Și au venit Iisus iarăș în Cana
Galileei, unde au făcut apa vin. Și
erà un om împărătesc, al cărui fiu
erà bolnav în Capernaum.
47. Acesta auzind că Iisus au ve-
nit din Iudeea în Galileea, a mers
la el, și'l rugà pre dânsul, ca să se
pogoare și să tămăduiască pre fiul
lui, că vreà să moară.
48. Iar Iisus au zis către el: de
nu veți vedeà semne și minuni, nu
veți crede.
49. Zis-a către el omul cel îm-
părătesc: Doamne, pogoară-te mai
înainte până a nu murì fiul meu.
50. Zis-au Iisus lui: mergi, fiul
tău viu este. Și a crezut omul cu-
vântului care au zis Iisus lui, și
s'a dus.
51. Și iată pogorându-se el, slu-
gile lui l-au întâmpinat pre el, și
i-au spus, zicând: fiul tău este viu.
52. Deci îl întrebà pre ei de ceasul
întru care i-a fost mai bine. Și i-au
zis lui, că ieri în ceasul al șaptelea
l-au lăsat frigurile.
53. Deci a cunoscut tatăl că în
ceasul acela a fost, în care au zis
Iisus lui: fiul tău viu este; și a cre-
zut el și casa lui toată.
54. Acesta iarăș al doilea semn
au făcut Iisus, venind din Iudeea în
Galileea.

CAP. 5.

Slăbănogul dela Vitezda și cuvântarea Domnului către Iudei despre puterea sa cea dumnezeească.

După acestea erà praznicul Iudei-
lor, și s'au suit Iisus în Ierusalim.
2. Și este în Ierusalim scăldătoa-
rea oilor, care se chiamă evreește
Vitezda, cinci pridvoare având.
3. Într'acelea zăceà mulțime multă
de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, a-
șteptând mișcarea apei.
4. Că înger la vreme se pogorà
în scăldătoare și turburà apa, și
care intrà întâiu după turburarea
apei, se făceà sănătos ori de ce
boală erà ținut.
5. Deci erà acolo un om, treizeci
și opt de ani având în boală.
6. Pre acesta văzându'l Iisus ză-
când și cunoscând că iată multă
vreme aveà, i-au zis lui: voești să
fii sănătos?
7. Răspuns-a lui bolnavul: Doam-
ne, om n'am, ca dacă se va turburà
apa, să mă bage în scăldătoare;
deci până când merg eu, altul îna-
intea mea se pogoară.
8. Zis'au Iisus lui: scoală-te, ia'ți
patul tău și umblă.
9. Și îndată s'a făcut sănătos o-
mul și și-a luat patul său și um-
blà; și erà într'acea zi sâmbătă.
10. Deci ziceau Iudeii celui vin-
decat, sâmbătă este, nu se cade
ție a'ți luà patul.
11. Răspuns-a lor: cela ce m'au

35. Mat. 9, 37. *42.* Ioan 17, 13.
44. Mat. 13, 57; Marcu 6. 4; Lucà 4, 24.
46. Ioan 2, 1 *48.* I Cor. 1, 22.

5. *1.* Eșire 23, 17; Lev. 23, 5.
2. Neem. 3, 1 *9.* Ioan 9, 14.
10. Eș. 20, 10.

făcut sănătos, aceia mi-au zis: ia'ţi
patul tău şi umblă.
12. Deci l-au întrebat pre el: cine
este omul acela ce ţi-a zis: ia'ţi
patul tău şi umblă?
13. Iar cel vindecat nu ştià cine
este; că Iisus se dedese în laturi,
norod fiind într'acel loc.
14. După aceea l-au aflat pre el
Iisus în biserică şi i-au zis lui: iată
că te-ai făcut sănătos, de acum să
nu mai greşeşti, ca să nu'ţi fie ţie
cevà mai rău.
15. A mers omul acela, şi a ve-
stit Iudeilor, că Iisus este cel ce l-au
făcut pre dânsul sănătos
16. Şi pentru aceea goniau Iudeii
pre Iisus, şi'l căutau pre el să'l o-
moare, că acestea făceà sâmbăta.
17. Iar Iisus au răspuns lor: Ta-
tăl meu până acum lucrează, şi eu
lucrez.
18. Deci pentru aceasta mai vâr-
tos căutau Iudeii pre el să'l omoare,
că nu numai dezlegà sâmbăta, ci
şi pre Dumnezeu ziceà că'i este Tată,
întocma pre sine făcându-se cu
Dumnezeu.
19. Deci au răspuns Iisus şi au
zis lor: amin, amin, grăiesc vouă:
nu poate Fiul să facă dela sine ni-
mic, de nu va vedea pre Tatăl fă-
când, că cele ce face el, acelea şi
Fiul asemenea face.
20. Că Tatăl iubeşte pre Fiul, şi
toate arată lui care le face el; şi
mai mari lucruri decât acestea va
arătà lui, ca voi să vă miraţi
21. Că precum Tatăl scoală pre
morţi, şi'i înviează, aşà şi Fiul pre
cari voieşte îi înviează.
22. Că Tatăl nu judecă pre ni-
meni, ci toată judecata o au dat Fi-
ului.
23. Ca toţi să cinstiască pre Fiul,
precum cinstesc pre Tatăl. Cel ce
nu cinsteşte pre Fiul, nu cinsteşte
pre Tatăl care l-au trimis.
24. Amin, amin, grăiesc vouă: cela
ce ascultă cuvintele mele şi crede
celui ce m'au trimis pre mine, are
vieaţă veşnică şi la judecată nu va
venì, ci s'a mutat din moarte în
vieaţă.
25. Amin, amin, grăiesc vouă, că
vine ceasul şi acum este, când morţii
vor auzì glasul Fiului lui Dumnezeu
şi cari vor auzì vor învià.
26. Că precum Tatăl are vieaţă
întru sine, aşà au dat şi Fiului vi-
eaţă să aibă întru sine.
27. Şi stăpânire i-au dat lui, şi ju-
decată să facă.
28. Căci Fiu al Omului este, nu
vă miraţi de aceasta, că vine cea-
sul, întru care toţi cei din mormân-
turi vor auzì glasul lui.
29. Şi vor ieşì cei ce au făcut
cele bune, întru învierea vieţei; iar
cei ce au făcut cele rele, întru în-
vierea osândirei.
30. Nu pot să fac eu dela sine'mi
nimic; precum auz, judec, şi ju-
decata mea dreaptă este; că nu
caut voea mea, ci voea Tatălui ce-
lui ce m'au trimis.
31. De mărturisesc eu pentru mine,
mărturia mea nu este adevărată.
32. Altul este cel ce mărturiseşte
pentru mine; şi ştiu că adevărată
este mărturia, care mărturiseşte pen-
tru mine.
33. Voi aţi trimis către Ioan, şi
a mărturisit adevărul.
34. Iar eu nu dela om iau măr-
turia; ci acestea grăesc, ca voi să
vă mântuiţi.
35. Acela erà făclie, care ardeà
şi luminà; iar voi aţi voit să vă
veseliţi la un ceas întru lumina lui.
36. Iar eu am mărturie mai mare
decât Ioan; că lucrurile, care mi-au
dat mie Tatăl ca să le săvârşesc
pre ele, aceste lucruri care eu fac,
mărturisesc pentru mine, că Tatăl
m'au trimis.
37. Şi Tatăl cela ce m'au trimes,
acela au mărturisit pentru mine. Nici
glasul lui aţi auzit vre o dată, nici
chipul lui aţi văzut.
38. Şi cuvântul lui nu'l aveţi ră-
mâind întru voi; că pre care au tri-
mis el, acestuia voi nu credeţi.
39. Cercaţi scripturile, că vouă
vi se pare întru dânsele a aveà
vieaţă veşnică; şi acelea sunt cele
ce mărturisesc pentru mine.
40. Şi nu voiţi să veniţi către
mine, ca vieaţă să aveţi.

14. A doua Lege 18, 15. *15*. Ioan 9, 11.
16. Mat. 14, 22; Marcu 6, 45.
22. Mat. 11, 27; Fapt. 17, 31.
23. 1 Ioan 2, 23.
24. Ioan 6, 40, 47 şi 8, 51.
25. Ioan 11, 43.
29. Ioan 6, 40; Mat. 25, 46.
32. Mat. 3, 17. *33*. Ioan 1, 19.
34 Ioan 7, 31 şi 10, 25.
37. Lev. 23. 36.
39. Is 34, 16, 1 Tim. 4, 13.

41. Slavă dela oameni nu iau.
42. Ci v'am cunoscut pre voi, că
dragostea lui Dumnezeu n'aveţi în-
tru voi.
43. Eu am venit întru numele Ta-
tălui meu, şi nu mă primiţi pre
mine; de va veni altul întru numele
său, pre acela veţi primì.
44. Cum puteţi voi să credeţi,
slavă unul dela altul luând, şi pre
slava cea dela singur Dumnezeu
nu o căutaţi?
45. Să nu vi se pară că eu voiu
pârî pre voi la Tatăl; este cela ce
vă păreşte pre voi, Moisì, spre care
voi aţi nădăjduit.
46. Că de aţi fi crezut lui Moisì,
aţi fi crezut şi mie; că pentru mine
acela a scris.
47. Iar dacă scripturilor aceluia
nu credeţi, cum cuvintelor mele
veţi crede?

CAP. 6.

*Minunea cu cinci pâni. Iisus se de-
părtează în munte. Umblarea pre mare.
Norodul cere semn. Pâinea care se po-
goară din cer. Mărturisirea lui Petru.*

După acestea s'au dus Iisus de
ceea parte de marea Galileei,
care este a Tiveriadei,
2. Şi a mers după dânsul norod
mult, căci vedeau semnele lui, care
făceà la cei bolnavi.
3. Şi s'au suit în munte Iisus,
şi acolo au şezut cu ucenicii săi.
4. Şi erau aproape paştele, praz-
nicul Iudeilor.
5. Deci ridicându'şi Iisus ochii,
şi văzând că mult norod vine la
dânsul, zice către Filip: de unde
vom cumpără pâini, ca să mănânce
aceştia?
6. (Iar aceasta ziceà ispitind pre
el; că însuş ştià ce vreà să facă).
7. Răspuns-a Filip lui: de două
sute de dinari pâini nu le va a-
junge lor, ca fiecare dintr'înşii câte
puţin să ià.
8. Grăit-a lui unul din ucenicii
lui, Andrei, fratele lui Simon Petru,
9. Este un copil aici, care are
cinci pâini de orz şi doi peşti; ci
acestea ce sunt la atâţia?
10. Şi au zis Iisus: faceţi pre
oameni să şază. Şi erà iarbă multă
într'acel loc. Deci au şezut bărbaţii,
cu numărul ca la cinci mii.
11. Şi au luat pâinile Iisus, şi mul-
ţămind, au împărţit ucenicilor, iar u-
cenicii celor ce şedeau; aşijderea
şi din peşti cât au vrut ei.
12. Iar dacă s'au săturat, au zis
ucenicilor săi: adunaţi sfărâmitu-
rile ce au prisosit, ca să nu se
piarză cevà.
13. Deci au adunat, şi au umplut
douăsprezece coşuri de sfărâmituri
din cinci pâini de orz, care au pri-
sosit celor ce au mâncat.
14. Iar oamenii aceia văzând sem-
nul, care au făcut Iisus, ziceau: a-
cesta este adevărat prorocul cel ce
va să vie în lume.
15. Deci Iisus cunoscând că vor
să vie şi să'l apuce pre el ca să'l
facă împărat, s'au dus iarăş în munte
el singur.
16. Şi dacă s'a făcut seară, s'au
pogorît ucenicii lui la mare,
17. Şi intrând în corabie, mer-
geau de ceea parte de mare la Ca-
pernaum. Şi iată întuneric s'a făcut,
şi nu venise către ei Iisus.
18. Şi marea s'a ridicat, vânt mare
suflând.
19. Deci viind ei ca la douăzeci
şi cinci sau treizeci de stadii, văd
pre Iisus umblând pre mare, şi a-
propiindu-se de corabie; şi s'au în-
fricoşat..
20. Iar el au zis lor: eu sunt; nu
vă temeţi.
21. Deci voiau să'l ià pre el în
corabie; şi îndatăş corabiea a sosit
la pământul la care ei mergeau.
22. A doua zi, norodul care stà
de ceea parte de mare, văzând că
altă corabie nu erà acolo, fără nu-
mai una întru care intraseră uce-
nicii lui, şi cum că Iisus n'au intrat
în corabie împreună cu ucenicii săi,
ci singuri ucenicii lui, s'au dus.
23. (Şi alte corăbii au venit dela
Tiveriada aproape de locul unde au
mâncat pâinea, mulţămind Dom-
nului).
24. Deci dacă a văzut norodul,
că Iisus nu este acolo, nici uceni-

44. Ioan 12, 43.
45. A doua Leg. 18, 15.
46. Fac. 3, 15 şi 22, 18 şi 49, 10; Ps. 39, 9.
6. *4*, Lev. 23, 5.
5. Mat. 14, 15; Marcu. 6, 34; Luc. 9, 10.
10. Marcu 6, 39.
14. A 2 Lege 18, 15, 18.
17. Mat. 14, 22; Marcu 6, 45.

cii lui, au intrat şi ei în corăbii, şi au mers în Capernaum, căutând pre Iisus.
25. Şi aflându'l pre el de ceea parte de mare, i-au zis lui: Ravvì: când ai venit aici?
26. Răspuns-au Iisus lor şi au zis: amin, amin, grăesc vouă: mă căutaţi pre mine, nu pentru că aţi văzut semne, ci pentru că aţi mâncat din pâini, şi v'aţi săturat.
27. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea aceea care rămâne spre vieaţă veşnică, care Fiul Omului va dà vouă; că pre acesta l-au pecetluit Dumnezeu Tatăl.
28. Deci au zis către dânsul: ce vom face, ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?
29. Răspuns-au Iisus şi au zis lor: acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeţi întru care au trimis acela.
30. Zis-au drept aceea lui: dar ce semn faci tu, ca să vedem şi să credem ţie? Ce lucrezi?
31. Părinţii noştri mannă au mâncat în pustie, precum este scris: pâine din cer le-au dat lor de au mâncat.
32. Deci le-au zis lor Iisus: amin, amin, zic vouă: nu Moisì a dat vouă pâinea din cer; ci Tatăl meu dă vouă din cer pâinea cea adevărată.
33. Pentrucă pâinea lui Dumnezeu este ceea ce se pogoară din cer, şi vieaţă dă lumei.
34. Deci au zis către dânsul: Doamne, pururea dă-ne nouă pâinea aceasta.
35. Şi au zis lor Iisus: eu sunt pâinea vieţii; cela ce vine către mine, nu va flămânzì; şi cela ce crede întru mine, nu va înseta nici-odată.
36. Ci am zis vouă: că m'aţi şi văzut pre mine, şi nu credeţi.
37. Tot ce îmi dă mie Tatăl, către mine va venì; şi pre cela ce vine către mine, nu'l voiu scoate afară.
38. Că m'am pogorît din cer, nu ca să fac voea mea, ci voea celui ce m'au trimis pre mine.
39. Şi aceasta este voea Tatălui celui ce m'au trimis pre mine, ca tot ce mi-au dat mie, să nu pierd dintr'însul ci să'l înviez pre el în ziua cea de apoi.
40. Şi aceasta este voea celui ce m'au trimis pre mine, ca tot cine vede pre Fiul, şi crede întru el, să aibă vieaţă veşnică; şi eu îl voi învià pre el în ziua cea de apoi.
41. Deci cârtiau Iudeii pentru el, că au zis: eu sunt pâinea ce s'a pogorît din cer.
42. Şi ziceau: au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, căruia ştim noi pre tatăl său şi pre muma sa? Dar cum zice el, că din cer m'am pogorît?
43. Deci răspuns-au Iisus şi au zis lor: nu cârtiţi între voi.
44. Nimeni nu poate să vie către mine, de nu'l va trage pre el Tatăl cel ce m'au trimis pre mine; şi eu îl voiu învià pre el în ziua cea de apoi.
45. Este scris în proroci: şi vor fi toţi învăţaţi de Dumnezeu. Deci tot cela ce aude dela Tatăl, şi se învaţă, vine către mine.
46. Nu doară că pre Tatăl l-a văzut cinevà, fără numai cela ce este dela Dumnezeu, acela au văzut pre Tatăl.
47. Amin, amin grăesc vouă: cela ce crede întru mine, are vieaţă veşnică.
48. Eu sunt pâinea vieţei.
49. Părinţii voştri au mâncat mannă în pustie, şi au murit.
50. Aceasta este pâinea, care se pogoară din cer, ca să mănânce cinevà dintr'însa, şi să nu moară.
51. Eu sunt pâinea cea vie, care s'a pogorît din cer; de va mâncà cinevà din pâinea aceasta, va fi viu în veci; şi pâinea care eu voiu dà, trupul meu este, pre care îl voiu dà pentru vieaţa lumei.
52. Deci se priceau între sine Iudeii, zicând: cum poate acesta să'şi deà nouă trupul să'l mâncăm?
53. Şi au zis lor Iisus: amin, amin, grăesc vouă. De nu veţi mâncà trupul Fiului Omului, şi nu veţi beà sângele lui, nu veţi aveà vieaţă întru voi.
54. Cela ce mănâncă trupul meu şi beà sângele meu, are vieaţă veş-

27. Ioan 3, 16 şi 4, *14*. Mat. 6, 33.
31. Eş. 16, 4 şi 15; Ps. 77, 24.
37. Ioan 17, 6, 9.
38. Ioan 4, 34 Marcu, 14, 36.

42. Lucà 4, 22.
45. Is. 54, 13; Ier. 31, 34.
46. Mat. 11, 27. *49*. 31.
53. Mat. 26, 26, 28.

nică, și eu îl voiu învià pre el în
ziua cea de apoi.
55. Că Trupul meu adevărat este
mâncare, și Sângele meu adevărat
este băutură.
56. Cela ce mănâncă Trupul meu
și beà Sângele meu, întru mine pe-
trece, și eu întru el.
57. Precum m'au trimis pre mine
Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl;
și cela ce mă mănâncă pre mine, și
acela va fi viu prin mine.
58. Aceasta este pâinea care din
cer s'a pogorît, nu precum au mân-
cat manna părinții voștri, și au mu-
rit; cela ce va mâncà pâinea aceasta,
va fi viu în veac.
59. Acestea au zis în sinagogă,
învățând în Capernaum.
60. Deci mulți din ucenicii lui,
auzind acestea, au zis: greu este
cuvântul acesta; cine poate să'l auză
pre el?
61. Iar Iisus știind întru sine că
cârtesc pentru aceasta ucenicii lui,
au zis lor: aceasta vă smintește
pre voi?
62. Dar de veți vedeà pre Fiul Omu-
lui suindu-se unde erà mai înainte?
63. Duhul este care face viu; tru-
pul nu folosește nimic; graiurile care
eu grăesc vouă, duh sunt, și vieață
sunt.
64. Ci sunt unii din voi cari nu
cred. Că știà dintru început Iisus,
cari sunt cei ce nu cred, și care
este cela ce vreà să'l vânză pre el.
65. Și ziceà: pentru aceasta am zis
vouă, că nimeni nu poate să vie la
mine, de nu va fi dat lui dela Ta-
tăl meu.
66. Dintr'aceasta mulți din uce-
nicii lui s'au întors înapoi, și nu-
mai umblau cu dânsul.
67. Deci au zis Iisus celor doi-
sprezece: au doară și voi voiți să
vă duceți?
68. Răspuns-a Simon Petru lui:
Doamne, la cine ne vom duce? Cu-
vinte ale vieței veșnice ai.
69. Și noi am crezut și am cu-
noscut, că tu ești Hristosul, Fiul lui
Dumnezeu celui viu.
70. Răspuns-au lor Iisus: au nu
eu pre voi cei doisprezece v'am a-
les, și unul din voi diavol este?
71. Și ziceà de Iuda al lui Simon
Iscarioteanul; că acela vreà să'l
vânză pre el, unul fiind din cei doi-
sprezece.

CAP. 7.

Iisus învață în biserică la sărbătoarea Corturilor.

Și umblà Iisus după acestea în
Galileea, că nu voià în Iudeea să
umble, că'l căutau pre el Iudeii să'l
omoare.
2. Și erà aproape praznicul Iu-
deilor, Înfigerea Corturilor.
3. Deci au zis către dânsul frații
lui: treci de aici și mergi în Iudeea,
ca și ucenicii tăi să vază lucrurile
care faci.
4. Că nimeni întru ascuns face
cevà și caută să fie el la arătare.
Dacă faci acestea, arată-te pre tine
lumei.
5. Pentrucă nici frații lui nu cre-
deau într'însul.
6. Deci au zis lor Iisus: vremea
mea încă n'a sosit; iar vremea voa-
stră totdeauna este gata.
7. Nu poate lumea să vă urască
pre voi, iar pre mine mă urăște,
pentrucă eu mărturisesc de dânsa,
că lucrurile ei sunt rele.
8. Voi suiți-vă la praznicul ace-
sta, eu încă nu mă suiu la prazni-
cul acesta, căci vremea mea încă
nu s'a împlinit.
9. Și acestea zicând lor, au ră-
mas în Galileea.
10. Și dacă s'au suit frații lui, a-
tunci și el s'au suit la praznic, nu
de față, ci cam pre ascuns.
11. Iar Iudeii îi căutau pre el la
praznic și ziceau: unde este acela?
12. Și cârtire multă erà pentru
dânsul între noroade, că unii zi-
ceau: bun este, iar alții ziceau: nu,
ci amăgește norodul.
13. Însă nimeni de față nu grăià
de dânsul, pentru frica Iudeilor.
14. Iar înjumătățindu-se prazni-
cul, s'au suit Iisus în biserică și
învăță.
15. Și se mirau Iudeii, zicând:
cum știe acesta carte, nefiind în-
vățat?

---

56. Ioan 15, 4; I Ioan 3, 24; I Cor. 11, 20.
62. Ioan 3, 13; Marcu 16, 19; Efes. 4, 8.
63. 2 Cor. 3. 6.
69. Ioan 11, 27; Mat. 16, 16.
70. Ioan 15, 16; Lucà 6, 13.

7. *1.* Ioan 5, 18 și 6, 1.
2. Lev. 23, 34, *3.* Mat. 12, 40.
15. Mat. 13, 54; Marc. 6, 3.

16. Deci au răspuns lor Iisus şi au zis: a mea învăţătură nu este a mea, ci a celui ce m'au trimes pre mine.
17. De va voì cinevà să facă voea lui, va cunoaşte pentru învăţătura aceasta, oare dela Dumnezeu este? Sau eu dela mine grăiesc.
18. Cela ce grăieşte dela sine, slava sa caută; iar cela ce caută slava celui ce l-au trimis pre el, acesta adevărat este, şi nedreptate nu este întru dânsul.
19. Au nu Moisì v'a dat vouă legea? Şi nimeni din voi nu face legea. Ce mă căutaţi să mă omorîţi?
20. Răspuns-a norodul şi a zis: drac ai, cine te caută să te omoare?
21. Răspuns-au Iisus şi au zis lor: un lucru am făcut, şi toţi vă miraţi pentru acesta.
22. Moisì v'a dat vouă tăierea împrejur, (nu că dela Moisì este, ci dela părinţi); şi sâmbăta tăieţi împrejur pre om.
23. Dacă omul primeşte tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moisì, pre mine vă mâniaţi căci om întreg sănătos am făcut sâmbăta?
24. Nu judecaţi după faţă; ci dreaptă judecată judecaţi.
25. Deci ziceau unii din Ierusalimneni: au nu este acesta, pre care îl caută să'l omoare?
26. Şi iată de faţă grăieşte şi nimic lui nu'i zic. Nu cumvà au cunoscut cu adevărat boierii că adevărat acesta este Hristos?
27. Ci pre acesta îl ştim de unde este; iar Hristos când va venì, nimeni nu ştie de unde este.
28. Deci strigà Iisus în biserică învăţând şi zicând: şi pre mine mă ştiţi, şi ştiţi de unde sunt, şi dela mine n'am venit, ci este adevărat cela ce m'au trimes, pre care voi nu'l ştiţi.
29. Iar eu îl ştiu pre el, că dela dânsul sunt şi acela m'au trimes.
30. Deci îl căutau pre el să'l prinză, şi nimeni nu şi-a pus pre dânsul mâinile, că încă nu venise ceasul lui.
31. Şi mulţi din norod au crezut într'însul şi ziceau: Hristos când va venì, au doară mai multe semne va face decât acestea, care au făcut acesta?
32. Au auzit Fariseii pre norod cârtind pentru dânsul acestea şi au trimes slugi Fariseii şi Arhiereii ca să'l prinză pre dânsul.
33. Deci au zis lor Iisus: încă puţină vreme cu voi sunt, şi merg la cela ce m'au trimes pre mine.
34. Căutà-mă-veţi şi nu mă veţi aflà, şi unde sunt eu, voi nu puteţi să veniţi.
35. Deci au zis Iudeii între sine: *unde va să meargă acesta, că noi* nu'l vom aflà pre el? Nu cumvà întru risipirea Elinilor va să meargă şi să înveţe pre Elini?
36. Ce este cuvântul acesta, care au zis: căutà-mă-veţi şi nu mă veţi aflà, şi unde sunt eu, voi nu puteţi să veniţi?
37. Iar în ziua cea de pre urmă, cea mare a praznicului, au stătut Iisus şi au strigat, zicând: de însetează cinevà, să vie la mine şi să beà.
38. Cela ce crede întru mine, precum a zis scriptura, rîuri de apă vie vor curge din pântecele lui,
39. (Iar aceasta au zis pentru Duhul, pre care erau să'l primească cei ce cred întru dânsul; că încă nu erà Duh Sfânt, că Iisus încă nu se proslăvise).
40. Deci mulţi din norod auzind cuvântul, ziceau: acesta este cu adevărat prorocul.
41. Alţii ziceau: acesta este Hristosul. Iar alţii ziceau: au doară din Galileea va să vie Hristos?
42. Au n'a zis scriptura: că din sămânţa lui David şi din oraşul Vitleem, unde a fost David, va să vie Hristos?
43. Şi împerechere între norod s'a făcut pentru dânsul.
44. Iar unii dintr'înşii voiau să'l prinză pre el, dar nimeni nu şi-a pus pre dânsul mâinile.
45. Deci au venit slugile către Arhierei şi către Farisei, şi au zis lor aceia: pentruce nu l-aţi adus pre el?

16. Ioan 14, 24.
19. Eş. 24, 3; Fapt. 7, 53.
20. Ioan 8, 48, 52. *22*. Lev. 12, 3.
24. A doua Lege 1, 18. *25*. Ioan 5, 18.
28. Ioan 8, 14.
30. Ioan 8, 20, Lucà 22, 54.
33. Ioan 13, 33 *37*. Lev. 23, 36.
38. Is. 44, 3; Zah. 14, 8; Ioil 2, 28.
42. Ps. 131, 11; Mih. 5, 1; Mat. 2, 5.

46. Răspuns'au slugile: niciodată
nu a grăit om, ca acest om.
47. Şi au răspuns lor Fariseii: au
doară şi voi v'aţi amăgit?
48. Au doară cinevà din boieri a
crezut într'însul, sau din Farisei?
49. Ci norodul acesta, care nu ştie
legea, blestemat este.
50. Zis'a Nicodim către ei, care
venise noaptea la dânsul, unul fi-
ind dintru ei.
51. Au doară legea noastră ju-
decă pre om, de nu va auzi dela
el mai 'nainte, şi va cunoaşte ce
face?
52. Răspuns'au şi i-au zis lui: au
doară şi tu din Galileea eşti? Cearcă
şi vezi; că proroc din Galileea nu
s'a sculat.
53. Şi a mers fiecare la casa sa.

CAP. 8.

Iisus întrebat despre Tatăl său. Iisus făgădueşte următorilor săi slobozenia. Iisus ameninţat cu pietre.

Iar Iisus s'au dus în muntele Ma-
slinilor.
2. Iar la mânecare, iarăş au venit
în biserică, şi tot norodul a venit
la dânsul, şi şezând, învăţà pre ei.
3. Şi au adus la dânsul Cărturarii
şi Fariseii pre o muiere prinsă
în preacurvie, şi puindu-o pre dânsa
în mijloc,
4. Au zis lui: Invăţătorule, pre a-
ceastă muiere o am prins aşà de
faţă preacurvind.
5. Iar în lege Moisi ne-a porun-
cit nouă: unele ca acestea să se
ucidă cu pietre, dar tu ce zici?
6. Şi aceasta ziceau, ispitindu'l
pre el, ca să aibă ce cleveti împro-
tiva lui. Iar Iisus jos plecându-se,
scrià cu degetul pre pământ.
7. Şi neîncetând a'l întrebà pre
el, s'au ridicat şi au zis lor: cela
ce este fără de păcat între voi, a-
cela întâiu să arunce piatra asu-
pra ei.
8. Şi iarăş plecându-se jos, au
scris pre pământ.
9. Iar ei auzind şi de ştiinţă mu-
strându-se, ieşiau unul după altul,
începând dela cei mai bătrâni, până
la cei mai de jos; şi au rămas Iisus
singur şi muierea în mijloc stând.
10. Şi ridicându-se Iisus şi nevă-
zând pre nimeni, fără numai pre
muiere, i-au zis ei: muiere, unde îţi
sunt pârâşii tăi? Au nimeni pre tine
nu te-a judecat a fi vinovată?
11. Iar ea a zis: nimeni, Doamne.
Şi au zis ei Iisus: nici eu nu te ju-
dec; du-te şi de acum să nu mai
păcătueşti.
12. Deci iarăş au grăit lor Iisus,
zicând: eu sunt lumina lumei; cela
ce urmează mie, nu va umblà întru
întunerec, ci va aveà lumina vieţei.
13. Deci au zis lui Fariseii: tu
însuţi mărturiseşti pentru tine; măr-
turia ta nu este adevărată.
14. Răspuns-au Iisus şi au zis lor:
deşi eu însumi mărturisesc pentru
mine, adevărată este mărturia mea;
că ştiu de unde am venit şi unde
merg; iar voi nu ştiţi de unde vin
şi unde merg.
15. Voi după trup judecaţi; eu nu
judec pre nimeni.
16. Şi de aş şi judecà eu, jude-
cata mea adevărată este; că singur
nu sunt, ci eu şi Tatăl cela ce m'au
trimes pre mine.
17. Şi în legea voastră scris este,
că mărturia a doi oameni adevă-
rată este.
18. Eu sunt cel ce mărturisesc
pentru mine însumi, şi mărturiseşte
pentru mine Tatăl cel ce m'au trimes.
19. Deci ziceau lui: unde este Ta-
tăl tău? Răspuns-au Iisus: nici pre
mine mă ştiţi, nici pre Tatăl meu;
de m'aţi şti pre mine, şi pre Tatăl
meu aţi şti.
20. Aceste graiuri le-au grăit Iisus
în gazofilachie, învăţând în biserică,
şi nimeni nu l-a prins pre el; că
încă nu venise ceasul lui.
21. Şi iarăş au zis lor Iisus: eu
merg, şi mă veţi căutà pre mine, şi
nu mă veţi aflà, şi în păcatul vostru
veţi murì; unde merg eu, voi nu
puteţi să veniţi.
22. Deci ziceau Iudeii: au doară
va să se omoare însuş pre sine?
Că zice: unde merg eu, voi nu pu-
teţi să veniţi.
23. Şi au zis lor: voi din cele de

46. Mat. 7, 28.
51. A doua Lege 1, 17 şi 19, 15.
8. *5.* Lev. 20, 10; A doua Lege 20, 20—24.
7. Rom. 2, 1. *9.* Rom. 2, 22.
12. Ioan 1, 5, 9; Is. 49, 6.
16. Ioan 16, 32.
17. A doua Lege 17, 6; Mat. 18, 16.
20. Ioan 7, 30; Lucà 22, 53.
21. Ioan 13, 33.
23. Ioan 3, 31; I Ioan 4, 5.

jos sunteţi; eu din cele de sus sunt;
voi din lumea aceasta sunteţi; eu
nu sunt din lumea aceasta.
24. Deci am zis vouă, că veţi murì
în păcatele voastre: că de nu veţi
crede că eu sunt, veţi murì în pă-
catele voastre.
25. Deci ziceau ei lui: tu cine eşti?
Şi au zis lor Iisus: începutul, care
şi grăesc cu voi.
26. Multe am pentru voi a grăì şi
a judecà; ci cela ce m'au trimes pre
mine, adevărat este; şi eu cele ce
am auzit dela dânsul, acestea grăesc
în lume.
27. Şi n'au cunoscut că de Tatăl
grăià lor.
28. Deci au zis lor Iisus: când veţi
înălţà pre Fiul Omului, atunci veţi
cunoaşte că eu sunt, şi dela mine
însumi nu fac nimic; ci precum m'au
învăţat pre mine Tatăl meu, acestea
grăesc.
29. Şi cela ce m'au trimes pre mine,
cu mine este; nu m'au lăsat pre mine
singur Tatăl; că eu cele plăcute lui
fac pururea.
30. Acestea grăind el, mulţi au
crezut întru dânsul.
31. Deci zicea Iisus către Iudeii
cei ce crezuseră lui: de veţi petrece
voi întru cuvântul meu, cu adevărat
ucenici ai mei sunteţi;
32. Şi veţi cunoaşte adevărul, şi
adevărul vă va slobozì pre voi.
33. Răspuns-au ei lui: sământă a
lui Avraam suntem, şi nimănui n'am
fost robi niciodată; dar tu cum zici:
slobozi veţi fi?
34. Răspuns-au Iisus lor: amin,
amin, grăesc vouă: tot cela ce face
păcatul, rob este păcatului.
35. Robul nu rămâne în casă în
veac; iar Fiul rămâne în veac.
36. Deci dacă vă va slobozì pre
voi Fiul, cu adevărat slobozi veţi fi.
37. Ştiu că sământă a lui Avraam
sunteţi; dar mă căutaţi să mă o-
morîţi, că cuvântul meu nu încape
întru voi.
38. Eu ceeace am văzut la Tatăl
meu grăesc; şi voi ceeace aţi văzut
la tatăl vostru faceţi.
39. Răspuns-au şi au zis lui: Ta-
tăl nostru, Avraam este. Zis-au lor
Iisus: de aţi fi fost fii ai lui Avraam,
lucrurile lui Avraam aţi fi făcut.
40. Iar acum mă căutaţi să mă
omorîţi pre mine, om care adevă-
rul am grăit vouă, care am auzit
dela Dumnezeu; aceasta Avraam
n'a făcut.
41. Voi faceţi lucrurile tatălui vo-
stru. Zis-au drept aceea lui: noi din
curvie nu suntem născuţi; un Tată
avem, pre Dumnezeu.
42. Zis-au lor Iisus: de ar fi fost
Dumnezeu Tatăl vostru, m'aţi fi iu-
bit pre mine; că eu dela Dumnezeu
am ieşit şi am venit; că n'am ve-
nit dela mine însumi, ci acela m'au
trimes.
43. Pentruce glasul meu nu'l cu-
noaşteţi? Căci nu puteţi să auziţi
cuvântul meu.
44. Voi din tatăl diavolul sunteţi,
şi poftele tatălui vostru voiţi să fa-
ceţi. Acela ucigător de oameni a
fost din început, şi întru adevăr n'a
stătut, că nu este adevăr întru dân-
sul. Când grăeşte minciună, dintru
ale sale grăeşte; că mincinos este,
şi tatăl ei.
45. Iar eu căci adevărul grăesc,
nu credeţi mie.
46. Cine dintru voi mă vădeşte
pre mine pentru păcat? Iar dacă
adevărul grăesc, pentruce voi nu
credeţi mie?
47. Cela ce este dela Dumnezeu,
graiurile lui Dumnezeu ascultă; pen-
tru aceasta voi nu ascultaţi, că nu
dela Dumnezeu sunteţi.
48. Răspuns-au Iudeii, şi i-au zis
lui: oare nu zicem noi bine că Sa-
marinean eşti tu, şi drac ai?
49. Răspuns-au Iisus: eu drac
n'am; ci cinstesc pre Tatăl meu, şi
voi mă necinstiţi pre mine.
50. Iar eu nu caut slava mea;
este cela ce caută şi judecă.
51. Amin, amin, grăesc vouă, de
va păzì cinevà cuvântul meu, nu
va vedeà moartea în veac.
52. Deci au zis lui Iudeii: acum
am cunoscut că ai drac. Avraam a
murit, şi prorocii; şi tu zici: de va
păzì cinevà cuvântul meu, nu va
gustà moartea în veac.
53. Au doară tu mai mare eşti

24. Marcu 16, 16, 25.
28. Ioan 3, 14. *31.* Ioan 15, 10, 14.
34. Rom. 6, 16; 2 Petr. 2, 19; I Ioan 3, 8.
35. Fac 21, 10.
36. I Cor 7, 22; Gal. 5, 1.
39. Mat. 3, 9.

44. Ioan 3, 8.
46. Is. 53, 9; 2 Cor. 5, 21; I Ioan 3, 5.
47. I Ioan 4, 6. *48.* Mat. 10, 25.
51. Ioan 5, 24; 11, 25.

decât părintele nostru Avraam, care
a murit? Şi prorocii au murit; cine
te faci tu pre tine?
54. Răspuns-au Iisus: de mă slă-
vesc eu pre mine singur, slava mea
nimic nu este; este Tatăl meu, care
mă slăveşte pre mine; pre care voi
ziceţi că Dumnezeul vostru este,
55. Şi nu l-aţi cunoscut pre el;
iar eu îl ştiu pre el; şi de voiu zice
că nu'l ştiu pre el, voiu fi aseme-
nea vouă mincinos; ci îl ştiu pre
el, şi cuvântul lui păzesc.
56. Avraam părintele vostru a fost
bucuros ca să vază ziua mea; şi
a văzut, şi s'a bucurat.
57. Deci au zis Iudeii către dân-
sul: cincizeci de ani încă nu ai, şi
pre Avraam l-ai văzut,
58. Şi au zis lor Iisus: amin, a-
min, zic vouă: mai înainte de a se
face Avraam, eu sunt.
59. Deci au luat pietre ca să arun-
ce într'însul; iar Iisus s'au ascuns,
şi au ieşit din biserică, mergând prin
mijlocul lor, şi au trecut aşà.

CAP. 9.

Vindecarea orbului celui din naştere.

Şi trecând Iisus, au văzut pre un
om orb din naştere.
2. Şi l-au întrebat pre el ucenicii
lui, zicând: Ravvì, cine a păcătuit,
acesta sau părinţii lui, de s'a nă-
scut orb?
3. Răspuns-au Iisus: nici acesta
n'a păcătuit, nici părinţii lui; ci ca
să se arate lucrurile lui Dumnezeu
întru el.
4. Mie mi se cade să lucrez lu-
crurile celui ce m'au trimes pre mine,
până este ziuă; vine noaptea când
nimeni nu poate să lucreze.
5. Când sunt în lume, lumină
sunt lumei.
6. Acestea zicând, au scuipat jos,
şi au făcut tină din scuipat, şi au
uns cu tina preste ochii orbului.
7. Şi i-au zis lui: mergi de te
spală în scăldătoarea Siloamului,
(ce se tâlcueşte, Trimes). Deci s'a
dus, şi s'a spălat, şi a venit văzând.
8. Iar vecinii, şi cei ce îl văzu-
seră pre el mai înainte că erà orb,
ziceau: au nu este acesta cel ce
şedeà şi cereà?
9. Unii ziceau: acesta este; iar
alţii ziceau: seamănă cu el; iar el
ziceà: eu sunt.
10. Deci îi ziceau lui: cum ţi s'au
deschis ochii?
11. Răspuns-a el şi a zis. Un om
ce se numeşte Iisus, tină au făcut,
şi au uns ochii mei, şi mi-au zis mie:
mergi la scăldătoarea Siloamului,
şi te spală; şi mergând şi spălân-
du-mă, am văzut.
12. Şi i-au zis lui: unde este
acela? Zis-a: nu ştiu.
13. Dus-au la Farisei pre cela ce
oarecând a fost orb.
14. Şi erà sâmbăta când au făcut
Iisus tina, şi i-au deschis ochii lui.
15. Deci iarăş l-au întrebat pre
el şi Fariseii cum a văzut. Iar el a
zis lor: tină au pus pre ochii mei,
şi m'am spălat, şi văz.
16. Deci ziceau unii din Farisei:
acest om nu este dela Dumnezeu,
că nu păzeşte sâmbăta. Alţii ziceau:
cum poate om păcătos să facă
semne ca acestea? Şi împerechere
erà între ei.
17. Zis-au orbului iarăş: tu ce
zici pentru dânsul, că au deschis
ochii tăi? Iar el a zis: Proroc este.
18. Deci n'au crezut Iudeii pentru
dânsul că orb a fost, şi a văzut,
până ce au chemat pre părinţii a-
cestuia ce a văzut.
19. Şi i-au întrebat pre ei, zi-
când: acesta este fiul vostru, care
voi aţi zis că s'a născut orb? Cum
dar acum vede?
20. Răspuns-au lor părinţii lui şi
au zis: ştim că acesta este fiul
nostru, şi cum că orb s'a născut;
21. Iar cum acum vede, nu ştim,
sau cine i-a deschis lui ochii, noi
nu ştim; însuş vârstă are; pre
dânsul îl întrebaţi; el singur pen-
tru sineş va spune.
22. Acestea au zis părinţii lui,
că se temeau de Iudei; pentrucă
acum se sfătuiseră Iudeii, că de îl
va mărturisì pre el cinevà a fi Hri-
stos, să se lepede din sinagogă.
23. Pentru aceea părinţii lui au
zis, că vârstă are; pre dânsul îl în-
trebaţi.
24. Deci au chemat a doua oară
pre omul care fusese orb, şi au

56. Fac. 18, 17.
59 Ioan 10, 31; Lucà 4, 30.
9. *1.* Lucà 13, 2. *4.* Miheia 3. 6.
5. Ioan 8, 12. *7.* Neem. 3, 15,
22. Ioan 7, 13; 12, 42.

zis lui: dă slavă lui Dumnezeu; noi ştim că omul acesta păcătos este.
25. Iar acela a răspuns şi a zis: de este păcătos, nu ştiu; una ştiu, că orb fiind eu, acum văz.
26. Şi i-au zis lui iarăş: ce au făcut ţie? Cum ţi-au deschis ţie ochii.
27. Răspuns-a lor: am zis vouă acum, şi n'aţi auzit; ce iarăş voiţi să auziţi? Au doară şi voi voiţi să vă faceţi ucenici ai lui?
28. Deci l-au ocărît pre el, şi au zis lui: tu eşti ucenic al aceluia; iar noi ai lui Moisì suntem ucenici.
29. Noi ştim că cu Moisì au grăit Dumnezeu; iar pre acesta nu'l ştim de unde este.
30. Răspuns-a omul şi a zis lor: întru aceasta este minune, că voi nu ştiţi de unde este, şi au deschis ochii mei.
31. Şi ştim că pre păcătoşi Dumnezeu nu'i ascultă; ci de este cinevà cinstitor de Dumnezeu, şi face voea lui, pre acesta îl ascultă.
32. Din veac nu s'a auzit cum că să fi deschis cinevà ochii ai vreunui orb din naştere.
33. De n'ar fi acesta dela Dumnezeu, n'ar puteà face nimic.
34. Răspuns-au şi au zis lui: întru păcate tu te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pre noi? Şi l-au gonit pre el afară.
35. Auzit-au Iisus că l-au gonit pre el afară; şi aflându'l pre dânsul, i-au zis lui: tu crezi în Fiul lui Dumnezeu?
36. Răspuns-a el, şi a zis: cine este, Doamne, ca să crez într'însul?
37. Şi i-au zis Iisus lui: şi l-ai văzut pre el, şi cel ce grăeşte cu tine, acela este.
38. Iar el a zis: crez, Doamne, şi s'a închinat lui.
39. Şi au zis Iisus: spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văz, să vază; şi cei ce văd, să fie orbi.
40. Şi au auzit acestea unii din Farisei, cari erau cu dânsul, şi au zis lui: au doară şi noi suntem orbi?
41. Zis-au lor Iisus: de aţi fi orbi, n'aţi aveà păcat; iar acum ziceţi: că vedem; pentru aceasta păcatul vostru rămâne.

CAP. 10.

Păstorul cel bun. Iisus întrebat de este el Mesia.

Amin, amin, grăesc vouă: cela ce nu intră prin uşe în staulul oilor, ci sare pre aiurea, acela fur este şi tâlhar.
2. Iar cela ce intră prin uşe, păstor este oilor.
3. Aceluia portarul îi deschide; şi oile ascultă glasul lui; şi oile sale le chiamă pre nume, şi le scoate pre ele.
4. Şi când scoate oile sale, merge înaintea lor, şi oile merg după dânsul; căci cunosc glasul lui.
5. Iar după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul; că nu cunosc glasul străinilor.
6. Această pildă au zis lor Iisus; iar ei n'au înţeles ce erau acelea ce grăià lor.
7. Deci iarăş le-au zis lor Iisus: amin, amin, grăesc vouă; eu sunt uşa oilor.
8. Toţi câţi au venit mai înainte de mine, furi sunt şi tâlhari; ci nu i-au ascultat pre ei oile.
9. Eu sunt uşa; prin mine de va intrà cinevà, se va mântui, şi va intrà şi va ieşì, şi păşune va aflà.
10. Furul nu vine, fără numai să fure, şi să junghie, şi să piarză; eu am venit ca vieaţă să aibă, şi mai mult să aibă.
11. Eu sunt Păstorul cel bun; păstorul cel bun sufletul său îşi pune pentru oi.
12. Iar năimitul şi care nu este păstor, căruia nu sunt oile ale lui, vede lupul venind, şi lasă oile, şi fuge; şi lupul le răpeşte pre ele, şi risipeşte oile,
13. Năimitul fuge, că năimit este, şi nu îi este lui grije pentru oi.
14. Eu sunt Păstorul cel bun, şi cunosc pre ale mele, şi mă cunosc de ale mele.
15. Precum mă cunoaşte pre mine Tatăl, şi eu cunosc pre Tatăl; şi sufletul meu îmi pun pentru oi.

29. **Eş. 3, 4.**
31. **Iov. 27, 9; Ps. 65, 18; Is. 1, 15; Pild. 15, 29, 32.** *37.* **Ioan 4, 26.**
39. **Mat. 13, 13. Is. 42, 19.**

10. *8.* **Ier. 23, 2**
11. **Ps. 22, 1, sq.; Is. 40, 11; Iez. 34, 23; I Petr. 2, 25.**
14. **2 Tim. 2, 19.**

16. Şi alte oi am, care nu sunt
din staulul acesta; şi pre acelea mi
se cade a le aduce, şi glasul meu
vor auzì; şi va fi o turmă şi un
păstor.
17. Pentru aceasta Tatăl mă iu-
beşte pre mine, că eu îmi pun su-
fletul meu, ca iarăş să'l iau pre el.
18. Nimeni nu'l ià pre el dela
mine, ci eu îl pun pre el de sinemi.
Stăpânire am să'l pun, şi stăpânire
am iarăş să'l iau pre el. Această
poruncă am luat dela Tatăl meu.
19. Deci iarăş s'a făcut pricire
între Iudei pentru cuvintele acestea.
20. Şi ziceau mulţi dintr'înşii:
drac are, şi este nebun; pentruce
îl ascultaţi pre el?
21. Alţii ziceau: aceste cuvinte
nu sunt de îndrăcit. Au doară poate
drac să deschiză ochi ai orbilor?
22. Şi se făceà atunci înoirile în
Ierusalim, şi erà iarnă.
23. Şi umblà Iisus în biserică în
pridvorul lui Solomon.
24. Deci l-au împresurat pre el
Iudeii, şi i-au grăit lui: până când
vei luà sufletele noastre? De eşti
tu Hristos, spune nouă fără de sfială.
25. Răspuns-au lor Iisus: am zis
vouă, şi nu credeţi; lucrurile care
eu fac întru numele Tatălui meu,
acelea mărturisesc pentru mine.
26. Ci voi nu credeţi, că nu sun-
teţi din oile mele precum am zis
vouă.
27. Oile mele glasul meu ascultă,
şi eu le cunosc pre dânsele, şi vin
după mine:
28. Şi eu le dau lor vieaţă ve-
şnică; şi nu vor pierì în veac, şi
nimeni nu le va răpì pre ele din
mâna mea.
29. Tatăl meu, care le-au dat mie,
mai mare decât toţi este; şi nimeni
nu poate să le răpească pre ele din
mâna Tatălui meu.
30. Eu şi Tatăl una suntem.
31. Deci Iudeii iarăş au luat pie-
tre ca să arunce asupra lui.
32. Răspuns-au lor Iisus: multe
lucruri bune am arătat vouă dela
Tatăl meu; pentru care dintr'acestea
lucruri cu pietre aruncaţi asupra
mea?
33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând:
pentru lucru bun noi nu aruncăm cu
pietre asupra ta; ci pentru hulă; că
tu om fiind, te faci pre tine Dumne-
zeu.
34. Răspuns-au lor Iisus: au nu
este scris în legea voastră: eu am
zis: dumnezei sunteţi?
35. Dacă pre aceia i-a numit dum-
nezei, către cari a fost cuvântul lui
Dumnezeu, şi nu poate să se strice
scriptura;
36. Pre care Tatăl l-au sfinţit, şi l-au
trimes în lume, voi ziceţi că hulă
grăeşti; pentru căci am zis: Fiul lui
Dumnezeu sunt?
37. De nu fac lucrurile Tatălui
meu, să nu'mi credeţi mie.
38. Iar de fac, deşi nu'mi credeţi
mie, credeţi lucrurilor; ca să cu-
noaşteţi şi să credeţi, că Tatăl este
întru mine, şi eu întru el.
39. Deci căutau iarăş să'l prinză
pre el; şi au ieşit din mâna lor.
40. Şi au mers iarăş de ceea parte
de Iordan în locul unde a fost Ioan
întâiu botezând; şi au rămas acolo.
41. Şi mulţi veniau la dânsul, şi
ziceau: Ioan nici un semn n'a făcut;
iar toate câte a zis Ioan pentru a-
cesta, adevărate erau.
42. Şi mulţi au crezut acolo în-
tr'însul.

CAP. 11.

*Invierea lui Lazăr. Arhiereii şi Fari-
seii uneltesc moartea lui Iisus. Sfatul
lui Caiafa.*

Şi erà bolnav oarecare Lazăr din
Vitania, din satul Mariei şi al
Martei surorei ei.
2. Şi erà Maria ceeace a uns pre
Domnul cu mir, şi a şters picioa-
rele lui cu părul capului ei, al că-
rei frate Lazăr erà bolnav.
3. Deci au trimes surorile către
el, zicând: Doamne, iată acela pre
care iubeşti, este bolnav.
4. Iar Iisus auzind, a zis: acea-
stă boală nu este spre moarte, ci
pentru slava lui Dumnezeu, ca să
se slăvească Fiul lui Dumnezeu prin-
tr'însa.
5. Şi iubià Iisus pre Marta şi
pre sora ei şi pre Lazăr.
6. Deci după ce au auzit că este

16. Mich. 2, 12; Fapt. 2, 39.
18. Ioan 14, 31. *25.* Ioan 5, *36.*
26. Ioan 8, 46. *29.* Ioan 14, 28.
31. Ioan 8, 59.

34. Ps. 81, 6. *36.* Ioan 6, 27.
38, Ioan 14, 10, 11 şi 17. 21.
11. *1.* Luc. 10, 38
2. Ioan 12, 3; Mat. 26, 7.

bolnav, atunci s'au zăbovit în locul
în care erà, două zile.
7. Apoi după aceea au zis ucenicilor: să mergem iarăş în Iudeea.
8. Zis-au lui ucenicii: Învăţătorule, acum te căutau pre tine Iudeii să te ucidă cu pietre, şi iarăş
mergi acolo?
9. Răspuns-au Iisus: au nu douăsprezece ceasuri sunt în zi? De va
umblà cinevà ziua, nu se va împiedicà, că vede lumina lumei acesteia.
10. Iar de va umblà cinevà noaptea, se va împiedicà, că lumina nu
este întru el.
11. Acestea au zis; şi după aceea
au grăit lor: Lazăr prietenul nostru
a adormit; ci merg ca să'l deştept
pre el.
12. Deci i-au zis ucenicii lui: Doamne, de a adormit, se va mântui.
13. Aceasta zicea Iisus pentru moartea lui; iar lor le păreà că pentru adormirea somnului zice.
14. Deci atunci au zis Iisus lor arătat: Lazăr a murit.
15. Şi mă bucur pentru voi că n'am fost acolo, ca să credeţi; ci
să mergem la el.
16. Deci a zis Toma, care se numeşte Geamăn, celorlalţi împreună ucenici: să mergem şi noi, ca să
murim cu el.
17. Deci viind Iisus, l-au aflat pre el patru zile având acum în mormânt.
18. Şi erà Vitania aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii;
19. Şi mulţi din Iudei veniseră la Marta şi Maria, ca să le mângâie pre ele pentru fratele lor.
20. Deci Marta, după ce a auzit că vine Iisus, a ieşit întru întâmpinarea lui; iar Maria şedeà în casă.
21. Şi a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele
meu n'ar fi murit.
22. Ci şi acum ştiu, că ori câte vei cere dela Dumnezeu, îţi va dà
ţie Dumnezeu.
23. Zis-au ei Iisus: învià-va fratele tău.
24. Zis-a lui Marta: ştiu că va învià la înviere în ziua cea de apoi.
25. Zis-au ei Iisus: eu sunt Invierea şi Vieaţa; cel ce crede întru mine, de va şi murì, viu va fì:
26. Şi tot cela ce este viu şi crede întru mine, nu va murì în veac.
Crezi aceasta?
27. Zis-a lui: aşà este, Doamne; eu am crezut că tu eşti Hristosul,
Fiul lui Dumnezeu, cel ce ai venit
în lume.
28. Şi acestea zicând, s'a dus şi a chemat pre Maria sora sa în
taină, zicând: Invăţătorul au venit,
şi te chiamă.
29. Aceea dacă a auzit, s'a sculat degrab, şi a mers la dânsul.
30. Şi încă nu venise Iisus în sat, ci erà în locul unde l-a întâmpinat pre el Marta.
31. Iar Iudeii cari erau cu dânsa în casă, şi o mângâiau pre ea, văzând pre Maria, că degrab s'a sculat şi a ieşit, au mers după dânsa, zicând: merge la mormânt ca să plângă acolo.
32. Deci Maria viind unde erà Iisus, şi văzându'l pre el, a căzut la picioarele lui, zicând lui: Doamne, de ai fi fost aici, n'ar fi murit
fratele meu.
33. Iar Iisus dacă o au văzut pre dânsa plângând, şi pre Iudeii cari veniseră împreună cu dânsa plângând, au suspinat cu duhul, şi s'au turburat întru sine;
34. Şi au zis: unde l-aţi pus pre el? Zis-au lui, Doamne, vino şi
vezi.
35. Şi au lăcrămat Iisus.
36. Deci ziceau Iudeii: iată cum îl iubià pre el!
37. Iar unii dintr'înşii au zis: au nu puteà acesta care au deschis ochii orbului, să facă ca şi acesta
să nu moară?
38. Deci Iisus iarăş suspinând întru sine, au mers la mormânt. Şi erà peşteră, şi piatră erà pre dânsa.
39. Zis-au Iisus: ridicaţi piatra. Zis-a lui, sora mortului, Marta, Doamne, pute, că este de patru zile.
40. Zis-au ei Iisus: au nu ţi-am spus ţie, că de vei crede, vei vedeà
slava lui Dumnezeu?
41. Şi au ridicat piatra de unde erà mortul zăcând. Iar Iisus şi-au ridicat ochii săi în sus, şi au zis: Părinte, mulţumescu'ţi ţie că m'ai
ascultat.

22. Ioan 9. 31, 33.
24. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29 şi 6, 40; Luc. 14, 14. *25.* Ioan 8, 51.
27. Ioan 6, 69.

42. Și eu știam că pururea mă ascultți; ci pentru norodul care stă împrejur am zis, ca să crează că tu m'ai trimes.
43. Și acestea zicând, au strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară.
44. Și a ieșit cel mort, legate fiindu'l mâinile și picioarele cu fașe; și fața lui cu măhramă erà legată. Zis-au lor Iisus: dezlegați'l pre el și'l lăsați să meargă.
45. Deci mulți din Iudeii cari veniseră la Maria, și au văzut cele ce au făcut Iisus, au crezut într'însul.
46. Iar oarecari din ei au mers la Farisei, și le au spus cele ce au făcut Iisus.
47. Deci au adunat Arhiereii și Fariseii sobor, și grăiau: ce vom face? Că omul acesta multe semne face.
48. De îl vom lăsà pre el așà, toți vor crede într'însul; și vor venì Romanii și vor luà și locul și neamul nostru.
49. Iar unul dintr'înșii, Caiafa, arhiereu fiind al anului aceluia, a zis lor: voi nu știți nimic,
50. Nici gândiți că de folos este nouă să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară.
51. Iar aceasta nu dela sine o a zis; ci arhiereu fiind al anului aceluia, a prorocit că vreà Iisus să moară pentru norod;
52. Și nu numai pentru norod, ci și ca pre fiii lui Dumnezeu cei risipiți să'i adune într'una.
53. Deci dintr'acea zi s'au sfătuit ca să'l omoare pre el.
54. Deci Iisus nu mai umblà de față între Iudei; ci s'au dus de acolo într'o lature aproape de pustie, într'o cetate ce se chiamă Efrem; și acolo petreceà cu ucenicii săi.
55. Și erau aproape paștele Iudeilor; și s'au suit mulți în Ierusalim din laturea aceea mai înainte de paști, ca să se curățească.
56. Deci căutau pre Iisus, și grăiau între ei în biserică stând: ce vi se pare vouă, oare nu va venì la praznic?
57. Și dăduse Arhiereii și Fariseii poruncă, că de va ștì cinevà unde este, să vestească, ca să'l prinză pre el.

50. Ioan 18, 14.
52. Ioan 10, 16; Efes. 2, 16.

CAP. 12.

Femeia ce a uns pre Domnul cu mir. Intrarea în Ierusalim. Elinii doresc a vedeà pre Iisus. Glasul din cer.

Deci Iisus, mai înainte de paști cu șase zile, au venit în Vitania, unde erà Lazăr cel ce fusese mort, pre care l-au înviat din morți.
2. Și l-au făcut lui acolo cină; și Marta slujià; iar Lazăr erà unul din cei ce ședeau împreună cu dânsul.
3. Deci Maria luând o litră cu mir de nard de credință, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele lui, iar casa s'a umplut de mirosul mirului.
4. Deci a zis unul din ucenicii lui, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care vreà să'l vânză pre el.
5. Pentruce acest mir nu s'a vândut în trei sute de dinari, și să se fi dat săracilor?
6. Iar aceasta o a zis, nu că pentru săraci îi erà lui grijă; ci pentru că fur erà, și pungă aveà, și ce se puneà într'însa, purtà.
7. Și au zis Iisus: lasă-o pre dânsa; spre ziua îngropărei mele l-a păzit pre acesta.
8. Că pre săraci pururea îi aveți cu voi; iar pre mine nu mă aveți pururea.
9. Și a înțeles norod mult din Iudei că acolo este; și au venit nu pentru Iisus numai, ci ca să vază și pre Lazăr, pre care l-au înviat din morți.
10. Și s'au sfătuit Arhiereii ca și pre Lazăr să'l omoare;
11. Căci pentru el mulți din Iudei mergeau, și credeau în Iisus.
12. Iar a doua zi norod mult care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,
13. Au luat stâlpări de finici, și au ieșit întru întâmpinarea lui, și strigau: Osannà! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israil.
14. Și aflând Iisus un asin, a șezut pre el; precum este scris:
15. Nu te teme fiica Sionului; iată,

12. *1.* Mat. 26, 6; Marcu 14, 3.
2. Ioan 11, 14, 43, Luc. 10, 38.
8. A doua Leg. 15, 11; Mat. 26, 11.
10. Ioan 11, 53.
12. Mat. 21, 9; Marc. 11, 8; Luc. 19, 29.
13. Ps. 117. 24, 25; Mat. 23, 39.
15. Zach. 9, 9.

Împăratul tău vine la tine, şezând
pre mânzul asinei.
16. Iar pre acestea nu le-au cu-
noscut ucenicii lui mai înainte; ci
după ce s'au proslăvit Iisus, atunci
şi-au adus aminte că acestea erau
pentru el scrise, şi acestea i-au
făcut lui.
17. Deci mărturisià norodul, care
erà cu el, când pre Lazăr l-au stri-
gat din mormânt, şi l-au sculat pre
el din morţi.
18. Pentru aceea i-a şi întâmpinat
pre el norodul, căci a auzit că el
au făcut această minune.
19. Deci au zis Fariseii între dân-
şii: vedeţi că nimic nu folosiţi! Iată
lumea merge după dânsul.
20. Şi erau oarecari Elini din cei
ce se suiseră să se închine la praz-
nic.
21. Deci aceştia s'au apropiat de
Filip, care erà din Vitsaida Galileei
şi l-au rugat pre dânsul, grăind:
Doamne, voim să vedem pre Iisus.
22. Venit-a Filip şi a spus lui An-
drei, şi iarăş Andrei şi Filip au spus
lui Iisus.
23. Iar Iisus au răspuns lor zi-
când: a venit ceasul, ca să se pro-
slăvească Fiul Omului.
24. Amin, amin grăiesc vouă: gră-
unţul de grâu căzând pre pământ
de nu va murì, el singur rămâne,
iar de va murì, multă roadă aduce.
25. Cel ce îşi iubeşte sufletul său,
pierde'l-va pre el, şi cela ce îşi u-
răşte sufletul său în lumea aceasta,
în vieaţa cea veşnică îl va păzì pre el.
26. De slujeşte cinevà mie, mie
să'mi urmeze, şi unde voiu fi eu,
acolo şi sluga mea va fi; şi de va
slujì cinevà mie, îl va cinstì pre el
Tatăl meu.
27. Acum sufletul meu s'a tur-
burat, şi ce voiu zice? Părinte, mân-
tueşte-mă pre mine de ceasul ace-
sta, ci pentru aceasta am venit la
ceasul acesta.
28. Părinte, proslăveşte numele tău.
Deci a venit glas din cer; „şi l-am
proslăvit şi iarăş îl voiu proslăvì".
29. Iar norodul care stà şi auzià,
ziceà: tunet se făcù; alţii ziceau:
înger grăì lui.

17. Ioan 11, 43
24. 1 Cor. 15, 36, 37.
25. Mat. 10, 39; Luc. 17, 33.
26. Ioan 14, 3.
27. Mat. 26, 38; Mrrcu 14, 34.
28. Ioan 17, 4.

30. Răspuns-au lor Iisus şi au
zis: nu pentru mine s'a făcut gla-
sul acesta, ci pentru voi.
31. Acum este judecata lumei a-
cesteia; acum stăpânitorul lumei a-
cesteia se va gonì afară.
32. Şi eu, de mă voiu înălţà de
pre pământ, pe toţi voi trage la mine.
33. Iar aceasta ziceà, însemnând
cu ce moarte vreà să moară.
34. Răspuns-a lui norodul: noi
am auzit din lege, că Hristos petrece
în veac şi cum tu zici: se cade să
se înalţe Fiul Omului? Cine este
acesta Fiul Omului?
35. Deci au zis lor Iisus: încă
puţină vreme lumina cu voi este.
Umblaţi până când aveţi lumina,
ca să nu vă cuprinză pre voi în-
tunerecul; că cel ce umblă întru
întunerec, nu ştie unde merge.
36. Până când aveţi lumina, cre-
deţi în lumină, ca fii ai luminei să
fiţi. Acestea au grăit Iisus, şi mer-
gând s'au ascuns de dânşii.
37. Şi atâtea semne făcând el
înaintea lor, tot nu credeau într'însul;
38. Ca să se împlinească cuvân-
tul lui Isaia prorocul, pre care l-a
zis: Doamne, cine a crezut auzu-
lui nostru? Şi braţul Domnului cui
s'a descoperit?
39. Pentru aceasta nu puteau să
crează, că iarăş a zis Isaia:
40. Au orbit ochii lor, şi a îm-
pietrit inima lor; ca să nu vază cu
ochii, nici să înţeleagă cu inima,
şi să se întoarcă, şi să'i vindec
pre ei.
41. Acestea a zis Isaia, când a
văzut slava lui, şi a grăit pentru
dânsul.
42. Insă şi din boieri mulţi au
crezut într'însul; dar pentru Farisei
nu'l mărturisiau, ca să nu fie go-
niţi din sinagogă:
43. Că au iubit slava oamenilor
mai mult decât slava lui Dumnezeu.
44. Iar Iisus au strigat şi au zis:
cela ce crede întru mine, nu crede
întru mine, ci întru acela ce m'au
trimes pre mine.
45. Şi cela ce mă vede pre mine,
vede pre cela ce m'au trimes pre
mine.

30. Ioan 11, 42. *31.* Ioan 16, 11.
32. Ioan 3, 14. *34.* Ps. 109, 4, 5.
38. Is. 53, 1; Rom. 10, 16.
40 Is. 6, 9; Lucà 8, 10.
41. Is. 6, 1. *43.* Ioan 5, 44.
44. I Petr. 1, 21. *45.* Ioan 8 19.

46. Eu lumină în lume am venit, ca tot cela ce crede întru mine, întru întunerec să nu rămâe.
47. Şi de va auzì cinevà graiurile mele, şi nu va crede, eu nu'l judec pre el; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuesc lumea.
48 Cela ce se leapădă de mine, şi nu primeşte graiurile mele, are pre cela ce îl judecă pre el: cuvântul care am grăit, acela îl va judecà pre el în ziua cea de apoi.
49. Că eu dela mine nu am grăit; ci Tatăl cela ce m'au trimes pre mine, acela poruncă mi-au dat, ce voiu zice şi ce voiu grăì.
50. Şi ştiu că porunca lui vieaţă veşnică este; deci cele ce grăesc eu, precum mi-au zis mie Tatăl, aşà grăesc.

CAP. 13.

Spălarea. Iisus descopere ucenicilor pre vânzătorul. Porunca dragostei. Iisus vesteşte căderea lui Petru.

Iar mai înainte de praznicul paştelor, ştiind Iisus că i-a venit lui ceasul ca să se mute din lumea aceasta către Tatăl, iubind pre ai săi, cari erau în lume, până în sfârşit i-au iubit pre ei.
2. Şi cină făcându-se, când diavolul acum pusese în inima Iudei al lui Simon Iscarioteanul, ca să'l vânză pre el;
3. Ştiind Iisus că toate i-au dat lui Tatăl în mâini, şi cum că dela Dumnezeu au ieşit, şi la Dumnezeu merge.
4. S'au sculat dela cină, şi şi-au pus veşmintele; şi luând foiă, s'au încins.
5. După aceea au turnat apă în spălătoare, şi au început a spălà picioarele ucenicilor, şi a le şterge cu foia cu care erà încins
6. Deci a venit la Simon Petru; şi acela i-a zis lui: Doamne, au tu vei să'mi speli picioarele?
7. Răspuns-au Iisus şi i-au zis lui: ceeace fac eu, tu nu ştii acum; iar vei cunoaşte după acestea.
8. Zis-a Petru lui: nu vei spălà picioarele mele în veac. Răspuns-au Iisus lui: de nu te voiu spălà pre tine, n'ai parte cu mine.
9. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci şi mâinile şi capul.
10. Zis-au Iisus lui: cel spălat n'are trebuinţă fără numai picioarele a le spălà, ci este curat tot; şi voi curaţi sunteţi, dar nu toţi.
11. Că ştià pre cela ce vreà să'l vânză pre el; pentru aceea au zis: nu toţi sunteţi curaţi
12. Deci după ce au spălat picioarele lor, şi şi-au luat veşmintele sale, şezând iarăş, au zis lor: cunoaşteţi ce am făcut vouă?
13. Voi pre mine mă chemaţi Invăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi; că sunt.
14. Deci dacă eu, Domnul şi Invăţătorul, am spălat picioarele voastre, şi voi datori sunteţi unul altuia a spălà picioarele.
15. Că pildă am dat vouă, ca precum eu am făcut vouă, şi voi să faceţi.
16. Amin, amin zic vouă: nu este sluga mai mare decât domnul său; nici solul mai mare decât cel ce l-a trimes pre el.
17. De ştiţi acestea, fericiţi sunteţi de le veţi face.
18. Nu pentru toţi voi, grăesc; eu ştiu pre cari i am ales; ci ca să se împlinească scriptura: cela ce mănâncă împreună cu mine pâine, a ridicat asupra mea călcâiul său.
19. De acum zic vouă mai înainte de a se face, ca, când se va face, să credeţi că eu sunt.
20. Amin, amin grăesc vouă: cela ce primeşte pre care voiu trimete, pre mine mă primeşte; iar cela ce mă primeşte pre mine, primeşte pre cela ce m'au trimes pre mine.
21. Acestea zicând Iisus, s'au turburat cu duhul, şi au mărturisit, şi au zis: amin, amin grăesc vouă, că unul din voi mă va vinde.
22. Deci căutà unul la altul ucenicii, nepricepându-se pentru cine grăeşte.
23. Şi erà unul din ucenicii lui culcat pre sânul lui Iisus; pre care îl iubià Iisus.
24. Deci a făcut semn acestuia

---

46. Ioan 1, 9. *49.* Ioan 14, 10
13. *1* Mat. 26, 2; Marcu 14, 1; Lucà 22, 1. *3.* Mat. 11, 27 şi 28, 18.

10. Ioan 15, 3. *11.* Ioan 6, 64.
14. Lucà 22, 27.
15. I Petr. 2, 21; I Ioan 2, 6.
16. Ioan 15, 20; Mat. 10, 24.
18. Ps. 40, 9.
20. Mat. 10, 40; I Tes. 4, 8.
21. Mat. 26, 20 sq. *23.* Ioan 21, 20.

Simon Petru, să întrebe cine ar fi de care grăeşte.
25. Şi căzând acela pre pieptul lui Iisus, a zis lui: Doamne, cine este?
26. Răspuns-au Iisus: acela este, căruia eu întingând pâinea o voi dà. Şi întingând pâinea o au dat lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.
27. Şi după pâine atunci a intrat într'însul satana. Deci au zis Iisus lui: ce vrei să faci, fă mai îngrab.
28. Şi aceasta nimeni din cei ce şedeau la masă n'au cunoscut pentru ce i-au zis lui.
29. Că unii socoteau, de vreme ce pungă aveà Iuda, că îi zice Iisus lui: cumpără cele ce ne trebuesc la praznic; sau, săracilor să deà cevà.
30. Deci după ce a luat el pâinea, îndată a ieşit; şi erà noapte când a ieşit.
31. Zis-au Iisus: acum s'au proslăvit Fiul Omului, şi Dumnezeu s'au proslăvit întru el.
32. Dacă s'au proslăvit Dumnezeu întru el, şi Dumnezeu va proslăvì pre el întru sine, şi îndatăş îl va proslăvì pre el.
33. Fiilor, încă puţin cu voi sunt. Căutà-mă-veţi; şi precum am zis Iudeilor, că unde eu merg, voi nu puteţi venì; şi vouă zic acum:
34. Poruncă nouă dau vouă, ca să vă iubiţi unul pre altul; precum eu v'am iubit pre voi, ca şi voi să vă iubiţi unul pre altul.
35. Întru aceasta vor cunoaşte toţi că ai mei ucenici sunteţi, de veţi aveà dragoste întru voi.
36. Zis-a Simon Petru lui: Doamne, unde mergi? Răspuns-au Iisus lui: unde merg eu, nu poţi venì acum după mine; iar mai pre urmă vei venì după mine.
37. Zis-a Petru lui: Doamne, pentruce nu pot venì după tine acum? Sufletul meu pentru tine voiu pune.
38. Răspuns-au Iisus lui: sufletul tău pentru mine îl vei pune? Amin, amin grăesc ţie: nu va cântà cocoşul, până ce te vei lepădà de mine de trei ori.

26. Mat 26, 23. *29.* Ioan 12, 6.
32. Ioan 12, 23; 17, 1. *33.* Ioan 7, 34.
34. Lev. 19, 18; Marcu 12, 31.
36. Ioan 7, 34.

CAP. 14.

Cuvântarea lui Hristos către Apostoli înainte de patima sa. Intrebarea lui Filip. Despre Mângâitorul. Pacea cea adevărată.

Să nu se turbure inima voastră; credeţi întru Dumnezeu, şi întru mine credeţi.
2. In casa Tatălui meu multe lăcaşuri sunt; iar de nu, aş fi zis vouă: voiu să merg să gătesc vouă loc.
3. Şi de voiu merge să gătesc vouă loc, iarăş voiu venì, şi vă voiu luà pre voi la mine; ca unde sunt eu, şi voi să fiţi.
4. Şi unde eu merg ştiţi, şi calea ştiţi.
5 Zis-a Toma lui: Doamne, nu ştim unde mergi; şi cum putem să ştim calea?
6. Zis-au Iisus lui: eu sunt calea, adevărul şi vieaţa; nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.
7. De m'aţi fi cunoscut pre mine, şi pre Tatăl meu aţi fi cunoscut; şi de acum îl cunoaşteţi pre el, şi l-aţi văzut.
8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată nouă pre Tatăl, şi ne va ajunge nouă.
9. Zis-au Iisus lui: atâta vreme cu voi sunt, şi nu m'ai cunoscut pre mine Filipe? Cel ce m'a văzut pre mine, a văzut pre Tatăl; şi cum tu zici: arată nouă pre Tatăl?
10. Nu crezi că eu întru Tatăl, şi Tatăl întru mine este? Graiurile care eu grăesc vouă, dela mine nu le grăesc; iar Tatăl cela ce petrece întru mine, acela face lucrurile.
11. Credeţi mie că eu întru Tatăl, şi Tatăl întru mine este: iar de nu, pentru lucrurile acestea credeţi mie.
12. Amin, amin grăesc vouă, cela ce crede întru mine, lucrurile care eu fac şi acela va face; şi mai mari decât acestea va face; că eu la Tatăl meu merg.
13. Şi orice veţi cere întru numele meu, aceea voiu face, ca să se proslăvească Tatăl întru Fiul.
14. Orice veţi cere întru numele meu, eu voiu face.
15, De mă iubiţi pre mine, poruncile mele păziţi.

14. *3.* Ioan 12, 26.
6. Evr. 9, 8; I Petr. 1, 21.
10. Ioan 10, 38. *12.* Mat. 21, 21.
13. Marcu 11, 24.
15. Ioan 15, 10; I Ioan 5, 3.

16. Şi eu voiu rugà pre Tatăl şi
alt Mângâitor va dà vouă, ca să
rămâe cu voi în veac;
17. Duhul adevărului, pre care
lumea nu'l poate primì, că nu'l vede
pre el, nici îl cunoaşte pre el; iar
voi îl cunoaşteţi pre el; că cu voi
petrece şi întru voi va fì.
18. Nu vă voiu lăsà pre voi sărmani;
voiu venì la voi.
19. Incă puţin, şi lumea pre mine
nu mă va mai vedeà; iar voi mă
veţi vedeà pre mine, că eu viu sunt,
şi voi veţi fi vii.
20. Intru acea zi veţi cunoaşte
voi, că eu sunt întru Tatăl meu, şi
voi întru mine, şi eu întru voi.
21. Cela ce are poruncile mele,
şi le păzeşte pre ele, acela este
care mă iubeşte pre mine; şi cela
ce mă iubeşte pre mine, iubì-se-va
de Tatăl meu, şi eu îl voiu iubì pre
el, şi mă voiu arătà lui.
22. Zis-a lui Iuda; nu Iscarioteanul,
Doamne, ce poate fi că nouă
vrei să te arăţi, şi nu lumii?
23. Răspuns-au Iisus şi au zis lui: de
mă iubeşte cinevà pre mine, cuvântul
meu va păzì; şi Tatăl meu îl va
iubì pre el, şi la el vom venì, şi
lăcaş la dânsul vom face.
24. Cel ce nu mă iubeşte pre mine,
cuvintele mele nu le păzeşte; şi cuvântul
care auziţi nu este al meu,
ci al Tatălui celui ce m'au trimes
pre mine.
25. Acestea am zis vouă, la voi
petrecând.
26. Iar Mângâitorul Duhul cel Sfânt,
pre care'l va trimete Tatăl întru numele
meu, acela pre voi vă va învăţà
toate, şi va aduce aminte vouă
toate cele ce am grăit vouă.
27. Pace las vouă, pacea mea dau
vouă; nu precum lumea dă, eu dau
vouă. Să nu se turbure inima voastră,
nici să se spăimânteze.
28. Auzit-aţi că eu am zis vouă:
merg, şi voiu venì la voi. De m'aţi
iubi pre mine, v'aţi fì bucurat, căci
am zis vouă: merg la Tatăl; că Tatăl
meu mai mare decât mine este.
29. Şi acum am zis vouă mai 'nainte
până a nu fi, ca, când va fi,
să credeţi.
30. Nu voiu mai grăì multe cu
voi, că vine stăpânitorul lumei acesteea
şi întru mine n'are nimic.
31. Ci ca să cunoască lumea că
iubesc pre Tatăl, şi precum mi-au
poruncit mie Tatăl, aşà fac. Sculaţi-vă
să mergem de aici.

CAP. 15.

Viea cea adevărată. Lucrătorul şi viţa.

Eu sunt buciumul viţei cei adevărat,
şi Tatăl meu lucrătorul este.
2. Toată viţa care nu aduce roadă
întru mine, o scoate pre ea, şi toată
care aduce roadă, o curăţeşte pre
ea, ca mai multă roadă să aducă.
3. Acum voi curaţi sunteţi pentru
cuvântul care am grăit vouă.
4. Rămâneţi întru mine şi eu întru
voi. Precum viţa nu poate să
aducă roadă din sine singură, de
nu va rămâneà în bucium, aşà nici
voi, de nu veţi rămâneà întru mine.
5. Eu sunt buciumul viţei, voi viţele,
cela ce rămâne întru mine şi
eu întru el, acesta aduce roadă multă,
că fără de mine nu puteţi face
nimic.
6. De nu rămâne cinevà întru mine.
se scoate afară ca viţa şi se usucă,
şi o adună pre ea şi în foc o aruncă
şi arde.
7. De veţi rămâneà întru mine,
şi cuvintele mele de vor rămâneà
întru voi, orice veţi vreà veţi cere,
şi se va face vouă.
8. Intru aceasta s'au proslăvit Tatăl
meu, ca roadă multă să aduceţi,
şi să vă faceţi ai mei ucenici.
9. Precum m'au iubit pre mine
Tatăl, şi eu v'am iubit pre voi, rămâneţi
întru dragostea mea.
10. De veţi păzì poruncile mele,
veţi rămâneà întru dragostea mea,
precum eu poruncile Tatălui meu
am păzit, şi rămân întru dragostea
lui.
11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria
mea întru voi să rămâe, şi
bucuria voastră să se plinească.
12. Aceasta este porunca mea, ca
să vă iubiţi unul pre altul, precum
eu v'am iubit pre voi.
13. Mai mare dragoste decât aceasta
nimeni nu are, ca cinevà su-

17. Ioan 7, 39. *18.* Ier. 51, 8.
20. Ioan 17, 21 sq.
23. Ioan 13, 34. *24.* Ioan 7, 28.
26 Ioan 15, 26 *27.* Filip 4, 7.
28. Ioan 10, 29. *30.* Ioan 12, 31.

31. Ioan 10, 18.
15. Ioan 14, 13; Marcu 11, 24.
7. 1 Ioan 3, 22. *12.* Marc. 12, 31.

fletul său să'şi pue pentru prietenii săi.
14. Voi prietenii mei sunteţi, de veţi face câte eu poruncesc vouă.
15. De acum nu vă mai zic vouă slugi, că sluga nu ştie ce face domnul său, ci pre voi v'am zis prieteni, că toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat vouă.
16. Nu voi m'aţi ales pre mine, ci eu v'am ales pre voi şi v'am pus ca voi să mergeţi şi roadă să aduceţi şi roada voastră va rămâneà; ca orice veţi cere dela Tatăl întru numele meu, să deà vouă.
17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiţi unul pre altul,
18. De vă urăşte pre voi lumea, ştiţi că pre mine mai înainte decât pre voi m'a urît.
19. De aţi fi din lume, lumea ar iubì pre al său, iar căci din lume nu sunteţi, ci eu v'am ales pre voi din lume, pentru aceasta urăşte pre voi lumea.
20. Aduceţi-vă aminte de cuvântul care am grăit vouă; nu este sluga mai mare decât domnul său. De m'au gonit pre mine şi pre voi vă vor gonì; de au păzit cuvântul meu, şi al vostru vor păzì.
21. Ci acestea toate vor face vouă pentru numele meu, căci nu ştiu pre cela ce m'au trimes pre mine.
22. De n'aş fi venit şi aş fi grăit lor, păcat n'ar aveà, iar acum răspuns n'au pentru păcatul lor.
23. Cela ce mă urăşte pre mine, şi pre Tatăl meu urăşte.
24. De n'aş fi făcut lucruri întru ei, care nimeni altul n'a făcut, păcat n'ar aveà; iar acum au şi văzut şi m'au urît şi pre mine şi pre Tatăl meu.
25. Ci ca să se împlinească cuvântul cel scris în legea lor: m'au urît în zadar.
26. Iar când va venì Mângâitorul pre care eu voiu trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, carele dela Tatăl purcede, acela va mărturisì pentru mine.
27. Încă şi voi mărturisiţi, că din început cu mine sunteţi.

13. Ioan 3, 16; 1 Ioan 3, 16.
16. Mat. 28, 19.
20. Ioan 13, 16; Mat. 10, 24.
21. Ioan 16, 3. *22.* Ioan 9, 41.
24. Ioan 10, 37. *25.* Ps. 34, 19.
26. Ioan 14, 26; Fapt. 1, 4.
27. Fapt. 5, 32.

CAP. 16.

Sfârşitul cuvântărei lui Iisus.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă sminţiţi.
2. Scoate-vă-vor pre voi din sinagoguri; şi va venì vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.
3. Şi acestea vor face vouă, că n'au cunoscut pre Tatăl, nici pre mine.
4. Ci acestea am grăit vouă, ca dacă va venì vremea, să vă aduceţi aminte de ele că eu am spus vouă. Şi acestea vouă din început n'am spus, căci cu voi eram.
5. Iar acum merg la cela ce m'au trimes pre mine, şi nimeni din voi nu mă întreabă: unde mergi?
6. Ci căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră.
7. Ci eu adevărul zic vouă: de folos este vouă ca să mă duc eu; că de nu mă voiu duce eu, Mângâitorul nu va venì la voi, iar de mă voiu duce, îl voiu trimete pre el la voi.
8. Şi viind acela, va vădì lumea de păcat şi de dreptate şi de judecată:
9. De păcat, căci nu cred întru mine;
10. Iar de dreptate, căci la Tatăl meu merg, şi nu mă veţi mai vedeà pre mine;
11. Iar de judecată, căci Stăpânitorul lumei acesteea s'a judecat.
12. Încă multe am a zice vouă, ci nu puteţi a le purtà acum.
13. Iar când va venì acela, Duhul adevărului, va povăţuì pre voi la tot adevărul, că nu va grăì dela sine; ci câte va auzì, va grăì, şi cele viitoare va vestì vouă.
14. Acela pre mine mă va slăvì; că dintr'al meu va luà şi va vestì vouă.
15. Toate câte are Tatăl, ale mele sunt; pentru aceasta am zis, că dintr'al meu va luà şi va vestì vouă.
16. Puţin şi nu mă veţi vedeà, şi iarăş puţin şi mă veţi vedeà, că eu merg la Tatăl.
17. Deci au zis unii din ucenicii lui între sine: ce este aceasta ce

16. *2.* Mat. 10, 17. *3.* Ioan 15, 21.
5. Ioan 7, 33. *7.* Ioan 14, 16, 26.
12. 1 Cor. 3, 1. *13.* 1 Ioan 2, 27.
15. Ioan 17, 10. *16.* Ioan 7, 33.

zice nouă: puțin și nu mă veți ve-
deà, și iarăș puțin și mă veți vedeà,
și, cum că eu merg la Tatăl meu?
18. Deci ziceau: ce este aceasta
ce zice: puțin? Nu știm ce grăiește.
19. Deci au cunoscut Iisus că vreau
să'l întrebe pre el și au zis lor: de
aceasta vă întrebați între voi căci
am zis: puțin și nu mă veți vedeà;
și iarăș puțin și mă veți vedeà?
20. Amin, amin grăiesc vouă, că
voi veți plânge și vă veți tânguì,
iar lumea se va bucurà, și voi vă
veți întristà, ci întristarea voastră
întru bucurie se va întoarce.
21. Femeia când naște, întristare
are, căci a sosit ceasul ei; iar dacă
naște copilul, nu'și mai aduce a-
minte de scârbă, pentru bucuria,
căci s'a născut om în lume.
22. Deci și voi, întristare acum
aveți, ci iarăș vă voiu vedeà pre
voi, și se va bucurà inima voastră,
și bucuria voastră nimeni nu o va
luà dela voi.
23. Și într'acea zi pre mine nu
mă veți întrebà nimic. Amin, amin
grăiesc vouă: orice veți cere dela
Tatăl întru numele meu, va dà vouă.
24. Până acum n'ați cerut nimic
întru numele meu; cereți și veți luà,
ca bucuria voastră să fie deplin.
25. Acestea în pilde am grăit vo-
uă, ci va venì ceasul când nu voiu
mai grăì în pilde vouă, ci arătat
pentru Tatăl voiu vestì vouă.
26. Într'acea zi în numele meu
veți cere, și nu zic vouă, că eu voiu
rugà pre Tatăl pentru voi;
27. Că însuș Tatăl iubește pre
voi, căci voi pre mine m'ați iubit,
și ați crezut că eu dela Dumnezeu
am ieșit.
28. Ieșit-am dela Tatăl și am ve-
nit în lume; iarăș las lumea și merg
la Tatăl.
29. Zis-au lui ucenicii: iată acum
arătat grăiești și nici o pildă nu zici.
30. Acum știm că știi toate si nu'ți
trebue ca să te întrebe cinevà; prin
aceasta credem că dela Dumnezeu
ai ieșit.
31. Răspuns-au lor Iisus: acum
credeți?
32. Iată vine ceasul și acum a
sosit, ca să vă risipiți fiecare la ale
sale și pre mine singur mă veți lăsà;
dar nu sunt singur, că Tatăl meu
cu mine este.
33. Acestea am grăit vouă, ca în-
tru mine pace să aveți. In lume ne-
caz veți aveà; ci îndrăzniți, eu am
biruit lumea.

CAP. 17.

Rugăciunea către Tatăl pentru ucenici.

Acestea au grăit Iisus, și și-au
ridicat ochii săi la cer și au zis:
Părinte a venit ceasul: proslăvește
pre Fiul tău, ca și Fiul tău să te
proslăvească pre tine;
2. Precum ai dat lui stăpânire a
tot trupul, ca tot ce ai dat lui, să
le deà lor vieață veșnică.
3. Și aceasta este vieața cea veș-
nică, ca să te cunoască pre tine
unul adevăratul Dumnezeu și pre
care ai trimes, pre Iisus Hristos.
4. Eu te-am proslăvit pre tine pre
pământ; lucrul am săvârșit, care ai
dat mie ca să'l fac.
5. Și acum mă proslăvește tu Pă-
rinte, la tine însuți, cu slava care
am avut la tine mai înainte până
a nu fi lumea.
6 Arătat-am numele tău oameni-
lor pre cari ai dat mie din lume;
ai tăi erau și mie i-ai dat pre ei;
și cuvântul tău au păzit.
7. Acum au cunoscut că toate
câte ai dat mie, dela tine sunt.
8. Pentrucă cuvintele care ai dat
mie, le-am dat lor, și ei le-au pri-
mit, și au cunoscut cu adevărat că
dela tine am ieșit, și au crezut că
tu m'ai trimes.
9. Eu pentru aceștia mă rog; nu
pentru lume mă rog, ci pentru ace-
știa cari ai dat mie; că ai tăi sunt.
10. Și ale mele toate ale tale sunt
și ale tale ale mele; și m'am pro-
slăvit întru dânșii,
11. Și nu mai sunt în lume, iar
aceștia în lume sunt și eu la tine
vin. Părinte sfinte, păzește'i pre dân-
șii întru numele tău pre cari ai dat
mie, ca să fie una, precum și noi.

20. Ps. 29, 11.
23. Ioan 14, 20; Marcu 11, 24.
24. Ioan 15, 11. *27* Ioan 17, 8, 25.
28. Ioan 13, 3. *30.* Ioan 21. 17.
32. Zah, 13, 7; Mat. 26, 31.

33. Ioan 14, 27; Rom. 5, 1; Efes 2, 14; Col. 1, 20; Is. 35, 1.
17. *1.* Ioan 11, 41.
2. Ioan 6, 37; Mat. 11, 27.
3. 1 Ioan 5, 20. *4.* Ioan 4, 34.
5. Ioan 8, 58. *8.* Ioan 16, 27, 30.
9. Ioan 6, 37. *10.* 16, 15. *11.* Ioan 10, 30.

12. Când eram cu ei în lume, eu îi păziam pre ei întru numele tău; pre cari i-ai dat mie i-am păzit, şi nimeni dintru dânşii n'a pierit, fără numai fiul pierzărei; ca să se împlinească scriptura.
13. Iar acum la tine vin, şi acestea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria mea deplin întru ei.
14. Eu am dat lor cuvântul tău, şi lumea i-a urît pre ei, căci nu sunt ei din lume, precum eu nu sunt din lume.
15. Nu mă rog ca să'i iei pre ei din lume, ci ca să'i păzeşti pre ei de cel viclean.
16. Ei din lume nu sunt, precum şi eu din lume nu sunt.
17. Sfinţeşte'i pre ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr este.
18. Precum pre mine m'ai trimes în lume, şi eu i-am trimes pre ei în lume.
19. Şi pentru dânşii eu mă sfinţesc pre mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr.
20. Şi nu numai pentru aceştia mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine;
21. Ca toţi una să fie; precum tu, Părinte, întru mine, şi eu întru tine, ca şi aceştia întru noi una să fie; ca să crează lumea că tu m'ai trimes.
22. Şi eu slava care mi-ai dat mie, o am dat lor; ca să fie una, precum noi una suntem;
23. Eu întru ei şi tu întru mine, ca să fie ei desăvârşit întru una, şi ca să cunoască lumea că tu m'ai trimes şi i-ai iubit pre ei, precum pre mine m'ai iubit.
24. Părinte, pre cari i-ai dat mie voesc ca unde sunt eu şi aceia să fie împreună cu mine; ca să vază slava mea, care ai dat mie, pentru că m'ai iubit pre mine mai 'nainte de întemeierea lumei.
25. Părinte drepte şi lumea pre tine nu te-a cunoscut, iar eu te-am cunoscut, şi aceştia au cunoscut, că tu m'ai trimes pre mine.
26. Şi am arătat lor numele tău, şi'l voiu arătà, ca dragostea cu care m'ai iubit pre mine, întru dânşii să fie şi eu întru ei.

12. Ioan 6, 69; Ps. 108, 12.
13. Ioan 15, 11. *15.* 2 Tes. 3, 3.
17. Ioan 8, 40. *19.* Evr. 2, 11.
20. Ioan 20, 31. *21.* Gal. 3, 28.
22. Fapt. 4, 32. *23.* 1 Cor. 6, 17.
24. Ioan 12, 26. *25.* Ioan 15, 21.
26. Ioan 15, 9.

CAP. 18.

Prinderea lui Iisus şi ducerea lui la Ana şi Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Varava.

Acestea grăind Iisus, au ieşit împreună cu ucenicii săi de ceea parte de pârîul Chedrilor unde erà o grădină, întru care au intrat el şi ucenicii lui.
2. Şi ştià şi Iuda, cel ce l-a vândut pre el, locul; căci de multe ori se adunà Iisus acolo cu ucenicii săi.
3. Deci Iudà luând oaste şi dela Arhierei şi dela Farisei slugi, au venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme.
4. Iar Iisus ştiind toate cele ce erau să vie asupra lui, ieşind, au zis lor: pre cine căutaţi?
5. Răspuns-au lui: pre Iisus Nazarineanul. Zis-au lor Iisus: eu sunt. Şi stà şi Iuda cel ce îl vânduse pre el, împreună cu dânşii.
6. Deci după ce au zis lor: eu sunt, s'au întors ei înapoi şi au căzut jos.
7. Şi iarăş i-au întrebat pre ei: pre cine căutaţi? Iar ei au zis: pre Iisus Nazarineanul.
8. Răspuns-au Iisus, şi au zis: am spus vouă că eu sunt; deci de mă căutaţi pre mine, lăsaţi pre aceştia să se ducă.
9. Ca să se împlinească cuvântul care a zis: pre cari i-ai dat mie n'am pierdut dintru dânşii nici pre unul.
10. Iar Simon Petru având sabie, o a scos pre ea şi a lovit pre sluga arhiereului şi i-a tăiat urechia lui cea dreaptă. Şi erà numele slugei Malh.
11. Şi au zis Iisus lui Petru: bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi-au dat mie Tatăl, au nu'l voiu beà pre el?
12. Deci oastea şi căpitenia cea preste o mie, şi slugile Iudeilor au prins pre Iisus, şi l-au legat pre el.
13. Şi l-au dus pre el la Ana întâiu, că erà socrul lui Caiafa, care erà arhiereu al anului aceluia.

18. *1.* Mat. 26, 36. *2.* Lucà 21, 37.
3. Mat. 26, 47. *9.* Ioan 17, 12.
10. Mat. 26, 51. *11.* Mat. 20, 22.
12. Marcu 14, 53. *13.* Luc. 22, 54.

14. Şi erà Caiafa cel ce a sfătuit
pre Iudei, că de folos este să moară
un om pentru norod.
15. Şi mergeà după Iisus Simon
Petru şi celalt ucenic, iar ucenicul
acela erà cunoscut arhiereului, şi
a intrat împreună cu Iisus în cur-
tea arhiereului.
16. Iar Petru a stătut la uşă afară.
Deci a ieşit celalt ucenic, care erà
cunoscut arhiereului şi a zis portă-
riţei şi a băgat înlăuntru pre Petru.
17. Şi a zis lui Petru slujnica por-
tăriţa: au nu cumvà şi tu eşti din
ucenicii omului acestuia? Zis-a el:
nu sunt.
18. Şi stau slugile şi slujitorii cari
făcuseră foc, că erà frig şi se în-
călziau, şi erà cu ei Petru stând şi
încălzindu-se.
19. Deci arhiereul a întrebat pre
Iisus de ucenicii lui şi de învăţă-
tura lui.
20. Răspuns-au Iisus lui: eu de
faţă am grăit lumei; eu totdeauna
am învăţat în sinagogă şi în bise-
rică, unde toţi Iudeii se adună şi
întru ascuns n'am grăit nimic.
21. Ce mă întrebi? Intreabă pre
cei ce au auzit ce am grăit lor: iată
aceştia ştiu cele ce am grăit eu.
22. Şi acestea zicând el, unul
din slugile ce stau înainte, a dat
palmă lui Iisus, zicând: aşà răspunzi
arhiereului?
23. Răspuns-au Iisus lui: de am
grăit rău, mărturiseşte de rău; iar
de am grăit bine, ce mă baţi?
24. Deci l-a trimis pre el Ana
legat la Caiafa arhiereul.
25. Şi erà Simon Petru stând şi
încălzindu-se. Deci ziseră lui: au
doară şi tu din ucenicii lui eşti?
Iar el s'a lepădat, şi a zis: nu sunt.
26. Zis-a lui unul din slugile ar-
hiereului, rudenie fiind al celui ce
i-a tăiat Petru urechea: au nu te-am
văzut eu în grădină cu dânsul?
27. Şi iarăş s'a lepădat Petru; şi
îndatăş a cântat cocoşul.
28. Deci au adus pre Iisus dela
Caiafa în divan: şi erà dimineaţă;
şi ei n'au intrat în divan, ca să nu
se spurce; ci ca să mănânce pa-
ştele.
29. Ieşit-au drept aceea Pilat la
ei, şi a zis: ce pâră aduceţi asu-
pra omului acestuia?
30. Răspuns-au şi i-au zis: de
n'ar fi fost acesta făcător de rele,
nu l-am fi dat pre el ţie
31. Deci a zis lor Pilat: luaţi'l
pre el voi, şi după legea voastră
judecaţi'l pre el. Şi au zis lui Iu-
deii: nouă nu este cu putinţă să
omorîm pre nimeni.
32. Ca cuvântul lui Iisus să se
împlinească, care au zis: însemnând
cu ce moarte vreà să moară.
33 Şi a intrat iarăş în divan Pi-
lat, şi a chiemat pre Iisus, şi i-a
zis lui: tu eşti Impăratul Iudeilor?
34. Răspuns-au Iisus lui: dela tine
tu zici aceasta, sau alţii au grăit ţie
pentru mine?
35. Răspuns-a Pilat: au doară eu
Iudeu sunt? Neamul tău şi Arhiereii
te-au dat pre tine mie: ce ai făcut?
36. Răspuns-au Iisus: Impărăţia
mea nu este din lumea aceasta; de
ar fi fost din lumea aceasta Împă-
răţiea mea, slugile mele s'ar fi ne-
voit, ca să nu fiu dat Iudeilor; iar
acum Împărăţiea mea nu este de
aici.
37. Deci a zis Pilat lui: au Îm-
părat eşti tu? Răspuns-au Iisus: tu
zici că împărat sunt eu. Eu spre
aceasta m'am născut, şi spre acea-
sta am venit în lume, ca să măr-
turisesc adevărul. Tot cel ce este
din adevăr ascultă glasul meu.
38. Zis-a Pilat lui: ce este ade-
vărul? Şi aceasta zicând, iarăş a
ieşit la Iudei, şi a zis lor: eu nici
o vină nu aflu întru el.
39. Ci este vouă obiceiu, ca să
vă slobozesc pre unul la paşti; deci
voiţi să vă slobozesc vouă pre Îm-
păratul Iudeilor?
40. Strigat-au drept aceea iarăş
toţi, zicând: nu pre acesta, ci pre
Varava. Iar Varava erà tâlhar.

CAP. 19.

Patimile Domnului. Muma lui lângă Cruce. Iosif cere dela Pilat trupul. Ingroparea.

Deci atunci a luat Pilat pre Iisus,
şi l-a bătut.

14. Ioan 15, 18. *16.* Mat. 26, 69.
20. Ioan 7, 14, 26; Luc. 2, 46 şi 4, 15.
28. Mat. 27, 2; Marc. 15, 1.
32. Mat. 20, 13.
33. Mat. 27, 11; Marc. 15, 2.
37. Ioan 8, 40; I Tim. 6, 13.
39. Mat. 27, 15.
19. *1.* Mat. 27, 26, sq.; Marcu 10, 34 şi 15, 15; Luc. 23, 16.

2. Şi ostaşii împletind cunună de
spini, au pus-o în capul lui, şi cu
haină mohorâtă l-au îmbrăcat pre el.
3. Şi ziceau: bucură-te, Împăratul
Iudeilor! Şi îi dau lui palme.
4. Deci a ieşit iarăş afară Pilat,
şi a zis lor: iată, aduc vouă pre el
afară, ca să cunoaşteţi că întru dân-
sul nici o vină nu aflu.
5. Deci au ieşit Iisus afară, purtând
cununa cea de spini şi haina cea
mohorâtă. Şi Pilat le-a zis lor: iată
omul!
6. Iar dacă l-au văzut pre el Ar-
hiereii şi slugile, au strigat, zicând:
răstigneşte'l, răstigneşte'l, pre el.
Zis-a lor Pilat: luaţi'l pre el voi,
şi'l răstigniţi; căci eu nu aflu în-
tru el vină.
7. Răspuns-au lui Iudeii: noi lege
avem, şi după legea noastră dator
este să moară, căci pre sine Fiu
al lui Dumnezeu s'au făcut.
8. Iar dacă a auzit Pilat acest
cuvânt, mai mult s'a temut.
9. Şi a intrat în divan iarăş, şi
a zis lui Iisus: de unde eşti tu? Iar
Iisus răspuns nu i-au dat lui.
10. Deci a zis Pilat lui: mie nu'mi
grăeşti? Au nu ştii că putere am
să te răstignesc, şi putere am să te
slobozesc?
11. Răspuns-au Iisus: n'ai aveà
nici o putere asupra mea, de n'ar
fi fost dat ţie de sus; pentru acea-
sta cel ce m'a dat ţie, mai mare
păcat are.
12. Dintr'aceasta căutà Pilat să'l
slobozească pre el; iar Iudeii stri-
gau, zicând: de vei slobozì pre a-
cesta, nu eşti prieten Chesarului;
tot cel ce se face pre sine împărat,
stă împrotiva Chesarului.
13. Deci Pilat auzind cuvântul a-
cesta, a scos afară pre Iisus, şi a
şezut pre scaun la judecată în lo-
cul ce se chiamă, pardosit cu pie-
tre, iar evreeşte, Gavvata.
14. Şi erà vinerea paştelor, şi
ceasul ca la al şeaselea; şi a zis
Iudeilor: iată Împăratul vostru!
15. Iar ei au strigat: ia'l, ia'l, răs-
tigneşte'l pre el. Zis-a lor Pilat: pre
Împăratul vostru să'l răstignesc?
Răspuns-au Arhiereii: n'avem îm-
părat fără numai pre Chesarul.
16. Deci atunci l-a dat pre el lor
ca să se răstignească.

3. Is. 50, 7; Mat. 26, 67.
7. Lev. 24, 16, sq; A doua Lege 18, 20.

Şi au luat pre Iisus, şi l-au dus
ca să'l răstignească.
17. Şi ducându'şi Crucea sa, au
ieşit la locul ce se chiamă al Căpă-
ţânei, care se zice evreeşte Gol-
gota:
18. Unde l-au răstignit pre el, şi
împreună cu el alţi doi, de o parte
şi de alta, şi în mijloc pre Iisus.
19. Şi a scris şi titlu Pilat, şi l-a
pus pre Cruce. Şi erà scris: **Iisus
Nazarineanul Împăratul Iudeilor.**
20. Şi pre acest titlu mulţi din
Iudei l-au cetit, căci aproape erà
de cetate locul unde s'au răstignit
Iisus; şi erà scris: Evreeşte, Eli-
neşte şi Râmleneşte.
21. Deci au zis lui Pilat Arhiereii
Iudeilor: nu scrie, Împăratul Iudei-
lor; ci cum că el au zis: Împărat
sunt al Iudeilor.
22. Răspuns-a Pilat: ceea ce am
scris, am scris.
23. Iar ostaşii, dacă au răstignit
pre Iisus, au luat hainele lui, şi
le-au făcut patru părţi, fiecărui o-
staş o parte; şi cămaşa; şi erà că-
maşa necusută, de sus ţesută pre-
ste tot.
24. Şi au zis întru dânşii: să nu
o sfăşiem, ci să aruncăm sorţi pen-
tru dânsa, a căruia va fi; ca să se
împlinească scriptura ce zice: îm-
părţit-au hainele mele loruşi, şi pen-
tru cămaşa mea au aruncat sorţi.
Deci ostaşii acestea au făcut.
25. Şi stà lângă Crucea lui Iisus
muma lui, şi sora mumei lui, Maria
a lui Cleopa, şi Maria Magdalina.
26. Deci Iisus văzând pre Maica
sa şi pre ucenicul pre care iubià,
stând, au zis Maicei sale: Femeie,
iată Fiul tău!
27. După aceea au zis ucenicului:
iată muma ta! Şi dintr'acel ceas o
a luat pre dânsa ucenicul întru ale
sale.
28. După aceea ştiind Iisus că
toate s'au săvârşit, ca să se îm-
plinească scriptura, au zis: mi-e sete.
29. Şi erà acolo un vas plin de
oţet; iar ei umplând un burete de
oţet, şi în isop puindu'l, l-au dus
la gura lui.
30. Deci dacă au luat oţetul Iisus,
au zis: săvârşitu-s'a; şi plecându'şi
capul, şi-au dat duhul.

17. Mat. 27, 33; Marcu 15, 22.
18. Lucà 22, 33. *24.* Ps. 21, 19.
28. Ps. 68, 25. *30.* Mat. 27, 50.

31. Iar Iudeii, ca să nu rămâie
pre Cruce trupurile sâmbăta, de
vreme ce vineri eră, (că eră mare
ziua sâmbetei aceea), au rugat pre
Pilat ca să le zdrobească lor fluerile,
și să'i ridice.
32. Deci au venit ostașii, și celui
dintâiu i-au zdrobit fluerile, și
celuilalt ce s'a răstignit împreună
cu el.
33. Iar la Iisus venind, dacă l-au
văzut pre el că atunci murise, nu
i-au zdrobit lui fluerile;
34. Ci unul din ostași cu sulița
coasta lui a împuns, și îndată au
ieșit sânge și apă.
35. Și cel ce a văzut, a mărturisit,
și adevărată este mărturisirea
lui; și acela știe că adevărate zice,
ca și voi să credeți.
36. Că s'au făcut acestea, ca să
se împlinească scriptura: os nu se
va zdrobì dintr'însul.
37. Și iarăș altă scriptură zice:
vedeà-vor pre care l-au împuns
38. Iar după acestea a rugat pre
Pilat Iosif cel din Arimateea fiind
și el ucenic al lui Iisus, dar într'ascuns
pentru frica Iudeilor, ca să
ià trupul lui Iisus; și a dat voie
Pilat. Deci a venit, și a luat trupul
lui Iisus.
39. Și a venit și Nicodim, cel ce
venise la Iisus noaptea mai înainte,
aducând amestecătură de
smirnă și de aloi, ca la o sută de
litre.
40. Și au luat trupul lui Iisus, și
l-au înfășurat pre el în giulgiuri cu
mirezme, precum este obiceiul Iudeilor
a îngropà.
41. Și erà grădină în locul unde
s'au răstignit; și în grădină mormânt
nou, întru care nimeni nicicodată
nu se pusese.
42. Deci acolo pentru vinerea Iudeilor,
căci aproape erà mormântul,
au pus pre Iisus.

CAP. 20.

Invierea lui Hristos. Maria Magdalina la mormânt. Arătarea lui Hristos Apostolilor. Toma se încredințează.

1 Iar întru una din sâmbete a venit
la mormânt, Maria Magdalina de
dimineață, încă întunerec fiind, și
a văzut piatra luată de pre mormânt.
2. Deci a alergat aceea, și a venit
la Simon Petru, și la celalt
ucenic, pre care iubià Iisus, și a
zis lor: au luat pre Domnul din
mormânt, și nu știm unde l-au pus
pre el.
3. Deci a ieșit Petru și celalt
ucenic, și veniau la mormânt.
4. Și alergau amândoi împreună;
și celalt ucenic a alergat înainte mai
curând de cât Petru, și a venit mai
întâiu la mormânt.
5. Și plecându-se, a văzut giulgiurile
zăcând, dar n'a intrat.
6. A venit și Simon Petru urmându'i
lui, și a intrat în mormânt,
și a văzut giulgiurile singure zăcând.
7. Și măhrama care a fost pre
capul lui, nu cu giulgiurile zăcând,
ci deosebi învăluită într'un loc.
8. Deci atunci a intrat și celalt
ucenic, care venise întâiu la mormânt,
și a văzut, și a crezut.
9. Că încă nu știau scriptura, că
trebuià să învieze el din morți.
10. Și s'au întors ucenicii iarăș
la ai săi.
11. Iar Maria stà la mormânt plângând
afară; și plângând s'a plecat
în mormânt.
12. Și a văzut doi îngeri în veșminte
albe șezând, unul de către
cap și altul de către picioare, unde
zăcuse trupul lui Iisus.
13. Și au zis ei aceia, femeie, ce
plângi? Zis-a lor: că au luat pre
Domnul meu, și nu știu unde l-au
pus pre dânsul.
14. Și acestea zicând, s'a întors
înapoi, și a văzut pre Iisus stând,
și nu știà că Iisus este.
15. Zis-au ei Iisus: femeie, ce
plângi? Pre cine cauți? Iar ei părându-i-se
că este grădinarul, a
zis lui: Doamne, de l-ai luat tu pre
el, spune'mi mie unde l-ai pus pre
dânsul, și eu voiu luà pre el.
16. Zis-au ei Iisus: Marie! Intorcându-se
aceea, a zis lui: Ravvuni;
ce se zice, Invățătorule.
17. Zis-au ei Iisus: nu te atinge
de mine, că încă nu m'am suit la
Tatăl meu; ci mergi la frații mei,
și le spune lor: mă suiu la Tatăl

31. A doua Lege 21, 23; Marcu 15, 42.
36. Eș 12, 46.
37. Zach 12. 10; Apoc. 1, 7.
38. Mat. 27, 57; Marcu 15, 42.
20. *1.* Mat. 28, 1; Marcu 16, 1; Lucà 24, 1, sq.

9. Ps. 15, 8, sq. *12.* Mat. 28, 5, sq.
14. Mat. 28, 9.

meu şi Tatăl vostru, şi Dumnezeul
meu şi Dumnezeul vostru.
18. A venit Maria Magdalina vestind ucenicilor, că a văzut pre Domnul, şi acestea au zis ei.
19. Deci fiind seară în ziua aceea întru una din sâmbete, şi uşile fiind încuete, unde erau ucenicii adunaţi pentru frica Iudeilor, venit-au Iisus şi au stătut în mijloc şi au zis lor: pace vouă.
20. Şi acestea zicând, au arătat lor mâinile şi coasta sa. Şi s'au bucurat ucenicii, văzând pre Domnul.
21. Deci au zis lor Iisus iarăş: pace vouă; precum m'au trimis pre mine Tatăl, şi eu trimet pre voi.
22. Şi acestea zicând, au suflat şi au zis lor: luaţi Duh Sfânt;
23. Cărora veţi ierta păcatele, se vor ierta lor, şi cărora le veţi ţineà, vor fi ţinute.
24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, care se zice Geamăn, nu erà cu dânşii când au venit Iisus.
25. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: am văzut pre Domnul. Iar el le-a zis lor: de nu voiu vedeà în mâinile lui semnul cuielor, şi de nu voiu pune degetul meu în semnul cuielor, şi de nu voiu pune mâna mea în coasta lui, nu voiu crede.
26. Şi după opt zile iarăş erau înlăuntru ucenicii lui şi Toma cu dânşii, venit-au Iisus, fiind uşile încuiate, şi au stătut în mijloc şi au zis: pace vouă.
27. Apoi au zis lui Toma: adu'ţi degetul tău încoace şi vezi mâinile mele, şi adu mâna ta şi o pune în coasta mea, şi nu fii necredincios, ci credincios.
28. Şi a răspuns Toma şi a zis lui: Domnul meu şi Dumnezeul meu.
29. Zis-au Iisus lui: căci m'ai văzut pre mine, Tomo, ai crezut; fericiţi cei ce n'au văzut şi au crezut.
30. Multe încă şi alte semne au făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta;
31. Iar acestea s'au scris ca să credeţi că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, vieaţă să aveţi întru numele lui.

19. Lucà 24, 36. *20.* I Ioan 1, 1.
21. Ioan 17, 18; Is. 61, 1.
22. Mat. 16, 19 şi 18, 18.
25. Ioan 19, 34. *29.* 1 Petr. 1, 8.
31. 1 Ioan 5, 13.

CAP. 21.

Arătarea lui Hristos Apostolilor în Galileea. Ii zice lui Petru: „paşte oile mele".

După acestea iarăş s'au arătat pre sine Iisus ucenicilor săi, la marea Tiveriadei, şi s'au arătat aşà:
2. Erau împreună Simon Petru şi Toma care se zice Geamăn şi Natanail, cel din Cana-Galileei şi fiii lui Zevedei şi alţi doi din ucenicii lui.
3. Zis-a lor Simon Petru: mă duc să vânez peşte. Zis-au ei lui: mergem şi noi împreună cu tine. Şi au ieşit şi s'au suit în corabie îndată; şi într'acea noapte n'au prins nimic.
4. Iar dacă s'a făcut dimineaţă, au stătut Iisus la ţărmuri, dar nu ştiau ucenicii că Iisus este.
5. Deci au zis lor Iisus: fiilor, nu cumvà aveţi cevà de mâncare? Răspuns-au lui: nu.
6. Iar el au zis lor: aruncaţi mreaja deadreapta parte a corăbiei şi veţi aflà. Şi au aruncat şi nu mai puteau să o tragă pre ea de mulţimea peştilor.
7. Zis a drept aceea ucenicul acela, pre care'l iubià Iisus, lui Petru: Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu ependitul s'a încins (că erà gol), şi s'a aruncat în mare.
8. Iar ceilalţi ucenici cu corăbioara au venit, (căci nu erau departe de pământ, ci ca la două sute de coţi) trăgând mreaja cu peştii.
9. Deci dacă au ieşit la pământ, au văzut jeratec stând şi peşte pus deasupra şi pâine.
10. Zis-au lor Iisus: aduceţi din peştii cari aţi prins acum.
11. S'a suit Simon Petru şi a tras mreaja la uscat plină de peşti mari o sută cincizeci şi trei, şi atâţia fiind nu s'a rupt mreaja.
12. Zis-au lor Iisus: veniţi de prânziţi. Şi nimeni nu cuteză din ucenici să'l întrebe pre el: tu cine eşti? Ştiind că Domnul este.
13. Şi au venit Iisus şi au luat pâinea şi le-au dat lor, şi peştele aşijderea.
14. Cu aceasta acum a treia oară s'au arătat Iisus ucenicilor săi, după ce s'au sculat din morţi.

21. *3.* Luc. 5, 5. *4.* Luc. 24, 16.

15. Deci dacă au prânzit, au zis
Iisus lui Simon Petru: Simone al
lui Ionà, mă iubeşti mai mult decât
aceştia? Zis-a lui: aşà Doamne, tu
ştii că te iubesc. Zis-au lui: paşte
mieluşeii mei.
16. Zis-au lui iarăş a doua oară:
Simone al lui Ionà, mă iubeşti? Răspuns-a lui: aşà Doamne, tu ştii că
te iubesc. Zis-au lui: păstoreşte oile mele.
17. Zis-au lui a treia oară: Simone al lui Ionà, mă iubeşti? S'a
mâhnit Petru căci au zis lui a treia
oară: mă iubeşti? Şi a zis lui: Doamne, tu toate ştii; tu ştii că te iubesc.
Zis-au Iisus lui: paşte oile mele.
18. Amin, amin zic ţie: când erai
mai tânăr, te încingeai pre tine însuţi şi umblai unde vreai; iar după
ce vei îmbătrânì, vei întinde mâinile tale, şi altul te va încinge şi te
va duce unde tu nu voieşti.
19. Şi aceasta au zis, însemnând
cu ce moarte va slăvì pre Dumnezeu. Şi aceasta grăind, au zis lui:
urmează mie.
20. Iar întorcându-se Petru, a văzut pre ucenicul pre care iubià Iisus
mergând după el, care se şi culcase
la cină pre peptul lui şi zisese: Doamne, cine este cela ce va să te vânză?
21. Pre acela văzându'l Petru, a
zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce?
22. Zis-au Iisus lui: de voiu vreà
să rămâe acesta până voiu venì,
ce'ţi este ţie? Tu urmează mie.
23. Deci a ieşit cuvântul acesta
între fraţi, că ucenicul acesta nu va
murì, şi n'au zis Iisus lui: nu va
murì, ci, de voiu vreà să rămâe acesta până voiu venì, ce'ţi este ţie?
24. Acesta este ucenicul care mărturiseşte pentru acestea şi a scris
acestea, şi ştim că adevărată este
mărturisirea lui.
25. Sunt încă şi altele multe câte
au făcut Iisus, care de s'ar fi scris
câte una, nici în lumea aceasta mi
se pare că n'ar încăpeà cărţile ce
s'ar fi scris. Amin.

17. Ioan 16, 30. *18.* 2 Petr. 1. 14.
20. Ioan 13, 23.
24. Ioan 15, 27; 3 Ioan 12.

FAPTELE

SFINȚILOR APOSTOLI

CAP. 1.

Arătarea lui Hristos Apostolilor după Inviere și învățăturile date lor. Inălțarea lui Hristos la cer. Alegerea lui Matia în locul vânzătorului Iuda.

Cuvântul cel dintâiu am făcut, o Teofile, pentru toate cele ce au început Iisus a face și învăță.

2. Până în ziua întru care s'au înălțat, poruncind prin Duhul Sfânt Apostolilor, pre cari i-au ales,

3. Cărora s'au și înfățișat pre sine viu după patima sa în multe semne adevărate, prin patruzeci de zile arătându-se lor și grăind cele pentru împărăția lui Dumnezeu.

4. Și cu dânșii petrecând, le-au poruncit lor dela Ierusalim să nu se despartă, ci să aștepte făgăduința Tatălui, care ați auzit dela mine.

5. Căci Ioan a botezat cu apă, iar voi vă veți boteză cu Duhul Sfânt nu după multe zilele acestea.

6. Iar ei adunându-se, l-au întrebat pre dânsul, zicând: Doamne, au întru acest an vei să așezi împărăția lui Israil?

7. Iar el au zis către dânșii: nu este al vostru a ști anii sau vremile, care Tatăl le-au pus întru a sa stăpânire.

8. Ci veți luà putere, venind Duhul Sfânt preste voi, și veți fi mie marturii în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului.

9. Și acestea zicând, privind ei, s'au înălțat; și nor l-a luat pre el dela ochii lor.

10. Și căutând ei la cer când mergeà el, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte albe,

11. Cari au și zis: bărbați Galileeani, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus care s'au înălțat dela voi la cer, așà va venì precum l-ați văzut pre el mergând la cer.

12. Atunci s'au întors Apostolii în Ierusalim dela muntele ce se chiamă Eleon, care este aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.

13. Și dacă au intrat, s'au suit în casa de sus, unde locuiau Petru, Iacov, Ioan și Andrei, Filip, Toma, Vartolomeiu și Matei, Iacov a lui Alfeu, Simon Zilotis și Iuda al lui Iacov.

14. Aceștia toți erau așteptând cu un cuget în rugăciune și în cerere, cu femeile, și cu Maria muma lui Iisus, și cu frații lui.

15. Și în zilele acelea sculându-se Petru în mijlocul ucenicilor, a zis: (și erà mulțime de nume împreună ca la o sută și douăzeci).

16. Bărbați, frați, se cădeà a se împlinì scriptura aceasta, care au zis mai înainte Duhul Sfânt prin gura lui David pentru Iuda, care s'a

---

1. *3.* **Luc. 17, 20 sq; Rom. 14, 17.**
4. **Iezech. 36, 26; Ioan 15, 26; Luc. 24, 49.**
5. **Luc. 3, 16; Fapt. 19, 33.**
6. **Luc. 24, 41 sq.**

11. **Lucà 21, 27; I Tesal. 4, 16.**
12. **Lucà 24, 50, sq.**
13. **Mat. 10, 2.** *14.* **Fapt. 2, 1, 42.**
16. **Ps. 40, 9.**

făcut povățuitor celor ce au prins pre Iisus.
17. Căci numărat erà împreună cu noi, și luase soarta slujbei acesteea.
18. Deci acesta a câștigat loc din plata nedreptăței; și căzând, a plesnit preste mijloc, și s'au vărsat toate măruntaiele lui.
19. Și s'au făcut aceasta cunoscută la toți cei ce locuiau în Ierusalim; așà cât s'a chemat locul acela în limba lor, Acheldamà, adecă, loc al sângelui.
20. Pentrucă scris este în cartea Psalmilor: facă-se curtea lui pustie, și să nu fie cine să locuiască întru ea; și episcopia lui să o ià altul.
21. Deci se cuvine, dintr'acești bărbați cari se adunau cu noi în toată vremea întru care intrà și eșià între noi Domnul Iisus,
22. Incepând dela botezul lui Ioan până în ziua întru care s'au înnălțat dela noi, să fie cu noi mărturie Invierei lui, unul dintr'aceștia.
23. Și au pus pre doi, pre Iosif ce se chiamă Varsavà, care s'a numit Iust, și pre Matia.
24. Și rugându-se au zis: tu, Doamne, care știi inimele tuturor, arată dintr'acești doi pre unul care ai ales.
25. Să ià soarta slujbei și apostoliei acesteia, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.
26. Și au dat sorții lor; și a căzut soarta pre Matia: și s'a numărat cu cei unsprezece Apostoli.

CAP. 2.

Pogorârea Duhului Sfânt. Cuvântarea lui Petru către mulțime.

Și dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toți Apostolii împreună adunați la un loc.
2. Și s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau.
3. Și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc, și a șezut pre fiecare din ei.
4. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt, și au început a grăì într'alte limbi, precum le dà lor Duhul a grăì.
5. Și erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbați cucernici, dintru tot neamul ce este supt cer.
6. Și făcându-se glasul acela, s'a adunat mulțimea, și s'a turburat, căci auzià fiecare pre ei grăind în limba sa.
7. Și se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: au nu sunt aceștia ce grăesc toți Galileeani?
8. Și cum noi auzim fiecare limba noastră, întru care ne-am născut?
9. Partenii și Midenii și Elamitenii, și cei ce locuesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadochia, în Pont și în Asia.
10. In Frighia și în Pamfilia; în Eghipet, și în părțile Liviei cele de lângă Chirini, și nemernicii Romani, Iudeii și veneticii,
11. Critenii și Arapii, auzim pre ei grăind în limbile noastre mările lui Dumnezeu.
12. Și se spăimântau toți, și se mirau, zicând unul către altul: ce va să fie aceasta?
13. Iar alții batjocorind, ziceau: că de must sunt plini.
14. Și stând Petru cu cei unsprezece și-a ridicat glasul său, și a zis lor: bărbați Iudei, și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta vouă să vă fie știută, și ascultați cuvintele mele.
15. Pentrucă nu precum se pare vouă, aceștia sunt beți, că este al treilea ceas din zi.
16. Ci aceasta este ceeace s'a zis prin prorocul Ioil:
17. Și va fi în zilele cele de apoi, zice Domnul, turnà-voiu din Duhul meu preste tot trupul; și vor prorocì feciorii voștri și fetele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedeà, și bătrânii voștri visuri vor visà.
18. Incă și preste slugele mele și preste slujnicile mele în zilele acelea voiu turnà din Duhul meu; și vor prorocì.
19. Și voiu dà minuni în cer sus, și semne pre pământ jos, sânge, și foc, și fumegare de fum.
20. Soarele se va întoarce întru

18. Mat. 27, 5.
20. Ps. 68, 29 și Ps. 108, 7.
24. Ps. 7, 10.
2. *3.* Mat. 3, 11.
4. Fapt. 1, 5; 11, 15. *5.* Fapt. 13, 26.
16. Ioil 2, 28. *17.* Fapt. 21, 9.

întunerec, şi luna în sânge, mai înainte până ce va venì ziua Domnului cea mare şi luminată.
21. Şi va fi, că tot cela ce va chemà numele Domnului, se va mântuì.
22. Bărbaţi Israilteni, ascultaţi cuvintele acestea: pre Iisus Nazarineanul, bărbat dela Dumnezeu arătat la voi, cu puteri şi cu minuni şi cu semne, care au făcut printr'însul Dumnezeu în mijlocul vostru, precum şi voi ştiţi;
23. Pre acesta, după sfatul cel rânduit şi după mai înainte ştiinţa lui Dumnezeu, fiind dat, luându'l, şi prin mâinile celor fărădelege răstignindu'l, l-aţi omorît.
24. Pre care Dumnezeu l-au înviat, stricând durerile morţei; pentrucă nu erà cu putinţă a fi el de dânsa ţinut.
25. Că David grăeşte pentru dânsul: văzut-am pre Domnul înaintea mea pururea, că deadreapta mea este, ca să nu mă clătesc;
26. Pentru aceasta s'a veselit inima mea, şi s'a bucurat limba mea; încă şi trupul meu se va sălăşluì spre nădejde;
27. Că nu vei lăsà sufletul meu în iad, nici vei dà pre cel Cuvios al tău să vază stricăciune.
28. Cunoscute ai făcut mie căile vieţei; umpleà-mă-vei de veselie cu faţa ta.
29. Bărbaţi fraţi, cade-se a grăì cu îndrăznire către voi pentru patriarhul David, că a şi murit şi s'a şi îngropat, şi mormântul lui este între noi până în ziua aceasta.
30. Deci proroc fiind, şi ştiind că cu jurământ s'au jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, după trup, va ridicà pre Hristos, să şază pre scaunul lui;
31. Mai înainte văzând, a grăit de Invierea lui Hristos, că nu s'a lăsat sufletul lui în iad, nici trupul lui a văzut stricăciune.
32. Pre acest Iisus l-au înviat Dumnezeu, căruia noi toţi suntem mărturii.
33. Drept aceea cu dreapta lui Dumnezeu înălţându-se şi făgăduinţa Duhului Sfânt luând dela Tatăl, au turnat aceasta care acum voi vedeţi şi auziţi.
34. Pentrucă nu David s'a suit în ceruri, ci zice însuş: zis-au Domnul Domnului meu, şezi deadreapta mea,
35. Până ce voiu pune pre vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor tale.
36. Deci cu adeverire să ştie toată casa lui Israil, că Domn şi Hristos au făcut Dumnezeu pre Iisus acesta, pre care voi l-aţi răstignit.
37. Iar ei auzind aceasta, s'au umilit cu inima şi au zis către Petru şi către ceilalţi apostoli: ce vom face bărbaţi fraţi?
38. Iar Petru a zis către ei: pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintru voi întru numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, şi veţi luà darul Sfântului Duh.
39. Pentrucă vouă este făgăduinţa şi feciorilor voştri şi tuturor celor de departe, ori pre câţi va chemà Domnul Dumnezeul nostru.
40. Şi cu alte cuvinte mai multe mărturisià şi îndemnà pre dânşii zicând: mântuiţi-vă de acest neam îndărătnic.
41. Deci ei cu dragoste primind cuvântul lui, s'au botezat, şi s'au adăogat în ziua aceea suflete ca la trei mii.
42. Şi erau aşteptând întru învăţătura apostolilor şi întru împărtăşirea şi întru frângerea pâinei şi întru rugăciuni.
43. Şi s'a făcut preste tot sufletul frică; că multe minuni şi semne prin apostoli se făceau.
44. Şi toţi cei ce au crezut, erau la aceeaş şi aveau toate de obşte.
45. Şi moşiile şi averile le vindeau şi le împărţiau pre ele tuturor, după cum fiecare aveà lipsă.
46. Şi în toate zilele aşteptând cu un cuget în biserică, şi frângând prin case pâine, primiau hrană cu bucurie şi cu bunătatea inimei.
47. Lăudând pre Dumnezeu şi având har către tot norodul. Iar Domnul adăogà pre cei ce se mântuiau în toate zilele la biserică.

21. Rom. 10, 13. *22.* Fapt. Ap. 10, 38.
23. Fapt. Ap. 4, 28; Luca 22, 22.
24. Fapt Ap. 3, 15. *25.* Ps. 15, 8—11.
29. Fapt. Ap. 13, 36; 3 Imp. 2, 10.
30. Ps. 88, 4, sq.;
31. Fapt. Ap. 13, 35; Ps. 16, 10.

34. Mat. 22, 24.
37. Fapt. Ap. 9, 6; 16, 30.
38. Mat. 3, 2; Fapt. 19, 6.
42 Fapt. 1, 14 şi 2, 1.
44. Fapt. 4, 32. *46.* Fapt. 20, 7.

CAP. 3.

Vindecarea ologului. Petru cuvintează mulțimei despre Hristos și pocăință.

Și împreună Petru și Ioan s'au suit în biserică la rugăciune în ceasul al nouălea.
2. Și un bărbat oarecare șchiop din pântecele maicei sale fiind, se purtà, pre care îl puneau în toate zilele înaintea ușei bisericei ce se chemà Frumoasă, ca să ceară milostenie dela cei ce intrau în biserică.
3. Care văzând pre Petru și pre Ioan, vrând să intre în biserică, cereà milostenie.
4. Iar Petru cu Ioan căutând la dânsul, au zis: caută la noi.
5. Iar el cu osârdie căutà la dânșii, așteptând să ià cevà dela ei.
6. Iar Petru a zis: argint și aur nu este la mine, iar ce am, aceea îți dau: întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală și umblă.
7. Și apucându'l pre dânsul de mâna cea dreaptă, l-a ridicat și îndată i s'au întărit lui talpele și fluerile.
8. Și sărind a stătut și umblà și a intrat cu dânșii în biserică, umblând și sărind și lăudând pre Dumnezeu.
9. Și l-a văzut pre el tot norodul umblând și lăudând pre Dumnezeu.
10. Și îl cunoșteau pre el că acesta erà cela ce ședeà pentru milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericei, și s'au umplut de spaimă și de mirare pentru ceea ce i s'a întâmplat lui.
11. Și ținându-se șchiopul cel vindecat de Petru și de Ioan, a alergat la dânșii tot norodul în pridvorul ce se chiamă al lui Solomon înspăimântați.
12. Iar Petru văzând aceasta, a răspuns către norod: bărbați Israilteni, ce vă minunați de aceasta? Sau ce căutați la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucernicie am fi făcut pre acesta să umble?
13. Dumnezeul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeul părinților noștri, au proslăvit pre pruncul său Iisus; pre care voi l-ați dat și v'ați lepădat de dânsul înaintea feței lui Pilat, judecând el să'l sloboziască.
14. Iar voi de cel Sfânt și Drept v'ați lepădat și ați cerut bărbat ucigaș să vi se dăruiască vouă;
15. Iar pre Începătorul vieței l-ați omorît, pre care Dumnezeu l-au înviat din morți, căruia noi martori suntem.
16. Și întru credința numelui lui, pre acesta pre care îl vedeți și îl știți, l-a întărit numele lui, și credința cea printr'însul i-a dat lui toată întregimea aceasta înaintea voastră tuturor.
17. Și acum fraților, știu că prin neștiință ați făcut aceasta ca și boierii voștri.
18. Ci Dumnezeu cele ce mai 'nainte au vestit prin gura tuturor prorocilor lui, că va pătimì Hristos, au împlinit așà.
19. Deci pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre.
20. Ca să vie vremi de răsuflare dela fața Domnului.
21. Și să vă trimiță pre cel mai înainte propoveduit vouă, pre Iisus Hristos;
22. Pre care trebue cerul să'l primească până la anii așezărei tuturor, care au grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților săi proroci din veac.
23. Pentrucă Moisì către părinți a zis: proroc va ridicà vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre frații voștri, ca pre mine, pre el să'l ascultați întru toate ori câte va grăì către voi.
24. Și va fi, tot sufletul care nu va ascultà pre prorocul acela, se va pierde dintre norod.
25. Și toți prorocii dela Samuil și ceilalți, câți au grăit mai înainte, au vestit zilele acestea.
26. Voi sunteți fiii prorocilor și ai legăturei, care au pus Dumnezeu către părinții voștri, grăind către Avraam; și întru sămânța ta se vor binecuvântà toate neamurile pământului.
27. Vouă întâiu Dumnezeu învi-

3. *2.* Fapt. 8, 7 și 14, 8.
6. Fapt. 14, 9 sq. *7.* Mat. 8. 15.
8. Is. 35, 6. *11.* Fapt. 5, 12.

13. Fapt. 5, 30; Eșire 3, 6,
14. Mat. 27, 20.
15. Fapt. 2. 24; Rom. 4, 24; 1 Cor. 6, 14.
20. Is. 35, 10; Dan. 7, 22; Rom. 8, 21; Apoc. 20, 6. *23.* A doua Lege 18, 15,
25. Fac. 12, 3. *26.* Fapt. 13, 46.

ind pre pruncul său, pre Iisus, l-au trimes pre el binecuvântându-vă pre voi, când vă întoarceţi fiecare dela vicleşugurile voastre.

CAP. 4.

Prigonirea Apostolilor de Iudei. Mărturisirea lui Petru despre puterea şi darul lui Hristos. Mulţămirea bisericei pentru îndrăzneala şi credinţa Apostolilor. Unirea şi dragostea în Biserică.

Şi grăind ei către norod, venit-au asupra lor preoţii şi Voevodul bisericei şi Saducheii.

2. Părându-le rău pentrucă învăţau ei pre norod, şi vestiau întru Iisus învierea cea din morţi.

3. Şi şi-au pus pre dânşii mâinile, şi i-au pus pre ei la pază până adoua zi, că eră seară.

4. Iar mulţi din cei ce auzise cuvântul, au crezut, şi s'a făcut numărul bărbaţilor ca la cinci mii.

5. Şi a fost a doua zi de s'au adunat boierii şi bătrânii şi Cărturarii în Ierusalim.

6. Şi Ana Arhiereul şi Caiafa şi Ioan, Alexandru şi câţi erau din neamul arhieresc.

7. Şi puindu'i pre ei în mijloc, i-au întrebat: cu ce putere sau într'alcui nume, aţi făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dânşii: boierii norodului şi bătrânii lui Israil,

9. De vreme ce noi astăzi suntem întrebaţi pentru facerea de bine a unui om bolnav, întru cine acesta s'a mântuit;

10. Cunoscut să fie vouă tuturor şi la tot poporul lui Israil, că întru numele lui Iisus Hristos Nazarineanul pre care voi l-aţi răstignit, pre care Dumnezeu l-au învieat din morţi, întru acela acesta stă înaintea voastră sănătos.

11. Aceasta este piatra care nu s'a băgat în seamă de către voi ziditorii, care s'a făcut în capul unghiului.

12. Şi nu este întru alt întru nimic mântuire, pentrucă nici nume este altul supt cer dat întru oameni, întru care trebue să ne mântuim noi.

13. Şi văzând îndrăznirea lui Petru şi a lui Ioan, şi ştiind că oameni necărturari sunt şi proşti, se mirau, şi îi cunoşteau pre dânşii că, cu Iisus fuseseră.

14. Iar văzând pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimic n'aveau a zice împrotivă.

15. Ci poruncindu-le lor să iasă afară din sobor, vorbiau întru sine zicând:

16. Ce vom face oamenilor acestora? Căci cum că s'a făcut semn cunoscut prin ei, este arătat tuturor celor ce locuesc în Ierusalim şi nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lăţească în norod, cu înfricoşare să'i înfricoşăm pre ei, ca mai mult să nu grăiască în numele acesta nici unui din oameni.

18. Şi chemându'i pre ei, le-au poruncit lor ca nicidecum să nu mai grăiască nici să înveţe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru şi Ioan răspunzând, au zis către dânşii: de este drept înaintea lui Dumnezeu a ascultà pre voi mai vârtos decât pre Dumnezeu, judecaţi.

20. Pentrucă nu putem noi cele ce am văzut şi am auzit să nu le grăim.

21. Iar ei înfricoşindu'i pre dânşii, i-au slobozit, nimic aflând cum i-ar pedepsi pre ei, pentru norod; că toţi proslăviau pre Dumnezeu pentru ceeace s'a făcut.

22. Pentrucă mai mult decât de patruzeci de ani eră omul acela, întru care se făcuse semnul acela al tămăduirei.

23. Iar după ce i-au slobozit, au venit la ai săi, şi le-au spus câte au zis către dânşii Arhiereii şi bătrânii.

24. Iar ei auzind, toţi dimpreună au ridicat glas către Dumnezeu, şi au zis: Stăpâne, tu Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul şi pământul, şi marea, şi toate cele ce sunt într'însele;

25. Carele ai zis prin gura lui David, robului tău: pentruce s'au întărâtat neamurile, şi noroadele au cugetat cele deşarte?

4, 1. Luca 22, 4, 52. 4. Fapt. 2, 47.
6. Fapt. 5, 17; Luc. 3, 2.
7. Mat. 21, 23 sq. 11. Ps. 117, 21 sq.
12. Mat. 1, 21.

17. Fapt. 5, 28, sq. 19. Fapt, 5, 29;
20. 1 Ioan 1, 1, 2.
24. Ps. 104, 6; Isaia. 37, 16.
25. Ps. 2, 1, sq.

26. Stătut-au de faţă împăraţii pământului, şi boierii s'au adunat împreună asupra Domnului, şi asupra unsului lui.
27. Că s'au adunat cu adevărat, în cetatea aceasta, asupra sfântului tău Fiu Iisus, pre care l-ai uns, Irod şi Pilat din Pont, cu neamurile şi cu noroadele lui Israil.
28. Să facă câte mâna ta şi sfatul tău mai înainte a rânduit să fie.
29. Şi acum, Doamne, caută împrotiva îngrozirilor lor, şi dă robilor tăi cu toată îndrăzneala să grăiască cuvântul tău,
30. Când vei întinde mâna ta spre tămăduire, şi semne şi minuni să se facă prin numele sfântului tău Fiu Iisus.
31. Şi rugându-se ei, s'a clătit locul unde erau adunaţi; şi s'au umplut toţi de Duhul Sfânt, şi grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire.
32. Iar inima şi sufletul mulţimei celor ce au crezut, erà unul; şi nici unul nu ziceà că dintru averile lui este cevà al său; ci erau lor toate de obşte.
33. Şi cu mare putere mărturisiau apostolii de învierea Domnului Iisus; şi mare dar erà preste ei toţi,
34. Şi nimeni nu erà lipsit între ei; că toţi carii aveau ţarini sau case vânzându-le, aduceau preţurile celor vândute.
35. Şi le puneau la picioarele apostolilor, şi se dà la fiecare după cum cinevà aveà trebuinţă.
36. Iar Iosi cel ce s'a numit Varnava de apostoli, (care se tâlcueşte, Fiul mângâierei) Levit, Critean de neam,
37. Având el ţarină, vânzând a adus preţul şi l-a pus la picioarele apostolilor.

CAP. 5.

Anania şi Sapfira. Apostolii aruncaţi în temniţă şi mântuiţi prin minune. Cu toate ameninţările Arhiereilor ei nu încetează a propovedui. Gamaliel.

Iar un om oarecare, anume Anania, împreună cu Sapfira muierea sa, şi-a vândut ţarina,

29. Fapt. 13, 46. *31.* Fapt. 16, 26.
32. Fapt. 1, 14, *33.* Fapt. 2, 24.

2. Şi a ascuns din preţ, ştiind şi muierea lui, şi aducând o parte oarecare, o a pus la picioarele apostolilor.
3. Iar Petru a zis: Anania, pentruce a umplut satana inima ta, să minţi tu Duhului Sfânt, şi să ascunzi din preţul ţarinei?
4. Au nu rămâind, ţie rămâneà? Şi vânzându-se, întru a ta stăpânire erà? Căci ai pus întru inima ta lucru acesta? N'ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu.
5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, căzând, a murit; şi s'a făcut frică mare preste toţi cei ce auziau acestea.
6. Şi sculându-se cei mai tineri, l-au luat pre el, şi scoţându'l l-au îngropat.
7. Şi a fost după ce a trecut ca trei ceasuri, şi muierea lui neştiind ceeace se făcuse, a intrat.
8. Iar Petru a zis ei: spune'mi mie de aţi vândut întru atâta ţarina? Iar ea a zis: cu adevărat, întru atâta.
9. Iar Petru a zis către dânsa: căci v'aţi vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului? Iată, picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău lângă uşe, şi te vor scoate şi pre tine.
10. Şi a căzut îndatăş la picioarele lui, şi a murit: şi intrând tinerii, o au aflat moartă, şi scoţându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.
11. Şi s'a făcut frică mare preste toată biserica, şi preste toţi cei ce auzeau acestea.
12. Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne şi minuni multe întru norod; şi erau toţi cu un gând în pridvorul lui Solomon.
13. Iar din ceilalţi nimeni nu cutezà să se lipească de ei; ci îi măreà pre ei norodul.
14. Şi mai vârtos se adăogau cei ce credeau în Domnul, mulţime de bărbaţi şi de femei.
15. Cât şi pre uliţe scoteau pre cei bolnavi, şi îi puneau pre paturi şi pre năsălii, ca venind Petru măcar umbra lui să umbreze pre vre unul dintru ei.
16. Şi se adunà şi mulţimea din cetăţile cele de primprejur în Ieru-

5. *14.* Fapt. 2, 47. *15.* Fapt. 19, 11, 12.

salim, aducând pre cei bolnavi, şi pre cei chinuiţi de duhurile cele necurate; cari se tămăduiau toţi.
17. Şi sculându-se arhiereul şi toţi cei ce erau cu dânsul, (fiind ei eres al Saducheilor), s'au umplut de pismă,
18. Şi şi-au pus mâinile lor preste apostoli, şi i-au pus pre ei în paza de obşte.
19. Iar îngerul Domnului noaptea a deschis uşile temniţei, şi scoţându'i pre dânşii, a zis:
20. Mergeţi şi stând grăiţi în biserică norodului toate cuvintele vieţei acesteia.
21. Şi auzind aceasta, au intrat de dimineaţă în biserică, şi învăţau. Iar venind arhiereul şi cei ce erau cu el, au adunat soborul, şi pre toţi bătrânii fiilor lui Israil, şi au trimes la temniţă să'i aducă pre dânşii.
22. Iar slugile mergând, nu i-au aflat pre ei în temniţă, şi întorcându-se, au spus,
23. Zicând: temniţa o am găsit încuiată cu toată întărirea, şi pre strejari stând înaintea uşilor; iar deschizând, în lăuntru pre nimeni n'am aflat.
24. Şi dacă auziră cuvintele acestea preotul şi Voevodul bisericei şi arhiereul, se mirau de dânşii ce va să fie aceasta.
25. Iar viind oarecare le-a spus lor, zicând: iată bărbaţii pre care i-aţi pus în temniţă, sunt în biserică stând, şi învăţând pre norod.
26. Atunci mergând Voevodul bisericei cu slugile, i-au adus pre ei nu cu silă; că se temeau de norod, să nu'i ucidă cu pietre.
27. Şi aducându'i pre ei, i-au pus în sobor, şi i-a întrebat arhiereul,
28. Zicând: au nu cu poruncă v'am poruncit vouă să nu învăţaţi în numele acesta? Şi iată, aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră, şi veţi să aduceţi asupra noastră sângele omului acestuia.
29. Iar răspunzând Petru şi ceilalţi apostoli, au zis: trebuie a ascultà pre Dumnezeu mai mult decât pre oameni.
30, Dumnezeul părinţilor noştri au sculat pre Iisus, pre care voi l-aţi omorît, şi spânzurându'l pre lemn.

19. Fapt. 12, 7. *28.* Fapt. 4, 18
29. Fapt. 4, 19; Dan. 6, 10. *30.* 3, 15.

31. Pre acesta, Dumnezeu, Incepător şi Mântuitor l-au înălţat cu dreapta sa, ca să deà pocăinţă lui Israil, şi iertare păcatelor.
32. Şi noi suntem lui marturi cuvintelor acestora; precum şi Duhul Sfânt, pre care l-au dat Dumnezeu celor ce'l ascultă pre el.
33. Iar ei auzind, foarte se mâniau, şi se sfătuiau să'i omoare pre dânşii.
34. Şi sculându-se oarecare Fariseu în sobor, anume Gamaliil, învăţător de lege, cinstit la tot norodul, a poruncit ca să fie apostolii puţin cevà afară.
35. Şi a zis către dânşii: bărbaţi Israilteni, luaţi-vă aminte vouă de oamenii aceştia, ce veţi să faceţi.
36. Pentrucă mai 'nainte de zilele acestea s'a sculat Tevda, zicând cum că el este oarecare mare; lângă care s'a lipit un număr de bărbaţi, ca la patru sute, care s'au omorît, şi toţi câţi ascultau pre el s'au risipit şi s'au făcut întru nimic.
37. După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele scrisorei, şi a despărţit norod mult, după dânsul, şi acela a pierit, şi toţi câţi ascultau pre el s'au risipit.
38. Şi acum zic vouă: feriţi-vă de oamenii aceştia, şi îi lăsaţi pre ei; căci de va fi dela oameni sfatul acesta sau lucrul acesta, se va risipì.
39. Iar de este dela Dumnezeu, nu veţi puteà să'l risipiţi, ca nu cumvà şi luptători de Dumnezeu să vă faceţi.
40. Şi au ascultat pre el, şi chemând pre apostoli, bătându'i, le-au poruncit să nu grăiască în numele lui Iisus şi i-au slobozit pre ei.
41. Deci ei se duceau, bucurându-se dela faţa soborului, căci pentru numele lui s'au învrednicit a se necinstì.
42. Şi toată ziua în biserică şi prin case, nu încetau a învăţà şi a binevestì pre Iisus Hristos.

CAP. 6.

Alegerea şi hirotonia celor şapte diaconi. Arhidiaconul Stefan.

Şi în zilele acelea, înmulţindu-se ucenicii, au făcut cârtire Elinii îm-

32. Ioan 15, 26, sq. *34.* Fapt. 22, 3.
38. Mat. 15, 13.
41. Mat. 5. 10, 12; 1 Petr. 4, 13.

protiva Evreilor, căci văduvele lor
se treceau cu vederea întru slujba
cea de toate zilele.
2. Şi chemând cei doisprezece pre
mulţimea ucenicilor, au zis: nu este
cu plăcere nouă ca lăsând cuvân-
tul lui Dumnezeu, să slujim meselor.
3. Socotiţi, drept aceea fraţilor,
dintre voi şapte bărbaţi mărturisiţi,
plini de Duhul Sfânt şi de înţelep-
ciune, pre cari să'i rânduim la treaba
aceasta.
4. Iar noi întru rugăciune şi întru
slujba cuvântului ne vom zăbovi.
5. Şi a plăcut cuvântul acesta în-
naintea a toată mulţimea şi au ales
pre Stefan, bărbat plin de credinţă
şi de Duh Sfânt şi pre Filip şi pre
Prohor şi pre Nicanor şi pre Timon
şi pre Parmena şi pre Nicolae ne-
mernicul Antiohian;
6. Pre cari i-au pus înaintea a-
postolilor, şi rugându-se şi-au pus
preste dânşii mâinile.
7. Şi cuvântul lui Dumnezeu cre-
ştea, şi se înmulţia numărul uceni-
cilor în Ierusalim foarte, şi multă
mulţime de preoţi se supunea la
credinţă.
8. Şi Stefan fiind plin de credinţă
şi de putere, făcea minuni şi semne
mari întru norod.
9. Şi s'au sculat unii din sina-
goga, ce se zicea a Libertinilor şi
a Chirinenilor şi a Alexandrenilor
şi a celor dela Chilichia şi Asia,
de se priciau cu Stefan.
10. Şi nu puteau să stea împro-
tiva înţelepciunei şi duhului cu care
grăia.
11. Atunci au scos pre nişte băr-
baţi ce ziceau: l-am auzit pre el
grăind cuvinte de hulă împrotiva
lui Moisì şi a lui Dumnezeu.
12. Şi au întărâtat pre norod şi
pre bătrâni şi pre cărturari, şi nă-
vălind l-au răpit pre dânsul şi l-au
adus la sobor,
13. Şi au pus marturi mincinoşi,
cari ziceau: omul acesta nu înce-
tează a grăì cuvinte de hulă îm-
protiva acestui loc sfânt şi a legei;
14. Pentrucă l-am auzit pre el zi-
când, că Iisus Nazarineanul acesta
va strica locul acesta şi va schim-
ba obiceiurile care ne-a dat nouă
Moisì.
15. Şi căutând spre el toţi cei ce
şedeau în sobor, au văzut faţa lui
ca o faţă de înger.

6. *3.* 1 Tim. 3, 7 sq.
13. 3 Imp. 21, 13; Ierem. 26, 11.

CAP. 7.

*Cuvântarea lui Stefan înaintea Sine-
driului: Moisì şi legea. Solomon şi
biserica lui. Mărturiseşte slava lui
Hristos. Uciderea lui cu pietre.*

Şi a zis arhiereul: oare acestea aşà
sunt?
2. Iar el a zis: bărbaţi fraţi şi pă-
rinţi, ascultaţi: Dumnezeul slavei s'au
arătat părintelui nostru Avraam, când
erà în Mesopotamia, mai înainte pâ-
nă a locuì el în Harran.
3. Şi au zis către dânsul: ieşi din
pământul tău şi din rudenia ta şi
vino în pământul care voiu arătà ţie.
4. Atunci ieşind din pământul Hal-
deilor, a locuit în Harran şi de a-
colo, după ce a murit tatăl lui, l-au
mutat pre el în pământul acesta,
întru care voi acum locuiţi.
5. Şi nu i-au dat lui moştenire în-
tr'însul, nici un pas de picior, şi au
făgăduit că i'l va dà lui spre stă-
pânire pre el şi seminţiei lui după
dânsul, neavând el fiu.
6. Şi au grăit aşà Dumnezeu: că
va fi sămânţa lui nemernică în pă-
mânt strein şi o vor robì pre ea,
şi o vor chinuì ani patru sute.
7. Şi neamul la care vor slujì, îl
voiu judecà eu, au zis Dumnezeu.
Şi după acestea vor ieşì şi vor slujì
mie în locul acesta.
8. Şi i-au dat lui aşezământul tă-
ierei împrejur, şi aşà a născut pre
Isaac şi l-a tăiat împrejur pre el în
ziua a opta, şi Isaac a născut pre
Iacov şi Iacov pre cei doisprezece
patriarhi.
9. Şi patriarhii pismuind pre Io-
sif, l-au vândut la Eghipet, şi erà
Dumnezeu cu dânsul.
10. Şi l-au scos pre el din toate
necazurile lui, şi i-au dat lui har şi
înţelepciune înaintea lui Faraon îm-
păratul Eghipetului, şi l-a pus pre
el povăţuitor preste Eghipet şi pre-
ste toată casa lui.
11. Şi a venit foamete preste tot
pământul Eghipetului şi al lui Ha-
naan, şi necaz mare, şi nu aflau de
mâncat părinţii noştri.

7. *3.* Fac. 12, 1 sq. *6.* Fac. 15, 13; Eşire
12, 40.
8. Fac. 17. 10; Fac. 25, 26.
9. Fac. 37, 28. *10* Fac. 41, 40.

12. Şi auzind Iacov că sunt bucate în Eghipet, a trimis pre părinţii noştri întâiu.
13. Şi într'al doilea rând s'a arătat Iosif fraţilor lui, şi s'a făcut lui Faraon arătat neamul lui Iosif.
14. Şi trimiţând Iosif, a chemat pre tatăl său Iacov, şi toată rudenia lui, cu suflete şaptezeci şi cinci.
15. Şi s'a pogorît Iacov în Eghipet şi a murit, el şi părinţii noştri.
16. Şi s'au mutat în Sihem, şi s'au pus în mormântul care a cumpărat Avraam cu preţ de argint dela fiii lui Emor ai lui Sihem.
17. Iar cum se apropià vremea făgăduinţei, care s'au jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut norodul şi s'a înmulţit în Eghipet.
18. Până ce s'a sculat alt împărat, care nu ştià pre Iosif.
19. Acesta nedreptăţind neamul nostru, a silit pre părinţii noştri, ca să lepede pruncii lor, să nu vieze.
20. Intru care vreme s'a născut Moisì şi erà plăcut lui Dumnezeu, care s'a hrănit luni trei în casa tatălui său;
21. Şi lepădându-se el, l-a luat fata lui Faraon şi l-a crescut pre el ei'şi fecior.
22. Şi s'a învăţat Moisì toată înţelepciunea Eghiptenilor şi erà puternic în cuvinte şi în fapte.
23. Iar când se împliniau lui patruzeci de ani, s'a suit în inima lui ca să cerceteze pre fraţii săi fiii lui Israil.
24. Şi văzând pre oarecare pătimind strâmbătate, l-a apărat şi a făcut izbândă celui asuprit, ucizând pre eghiptean.
25. Şi gândià cum că pricep fraţii lui că Dumnezeu prin mâna lui dă lor mântuire, iar ei n'au înţeles.
26. Şi a doua zi s'a arătat lor, sfădindu-se ei, şi i-a îndemnat spre pace zicând: bărbaţi, fraţi sunteţi voi, pentruce faceţi strâmbătate unul altuia?
27. Iar cel ce făceà strâmbătate aproapelui, l-a împins pre el, zicând: cine te-a pus pre tine domn şi judecător preste noi?
28. Au voieşti tu să mă omori, precum ai omorît ieri pre eghipteanul?
29. Şi a fugit Moisì pentru cuvântul acesta şi s'a făcut nemernic în pământul lui Madiam, unde a născut doi fii.
30. Şi după ce s'au împlinit patruzeci de ani, s'a arătat lui în pustia muntelui Sina îngerul Domnului în para focului rugului.
31. Iar Moisì văzând, s'a minunat de vedenie şi apropiindu-se el să ià aminte, s'a făcut glasul Domnului către el:
32. Eu sunt Dumnezeul părinţilor tăi, Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov. Şi cutremurându-se Moisì nu cutezà să caute.
33. Şi au zis lui Domnul: dezleagă încălţămintea picioarelor tale, pentrucă locul întru care stai, pământ sfânt este.
34. Văzând am văzut chinuirea norodului meu celui din Eghipet şi suspinul lor am auzit şi m'am pogorît să'i scot pre ei. Şi acum vino să te trimit în Eghipet.
35. Pre acest Moisì de care s'a lepădat, zicând: cine te-a pus pre tine domn şi judecător? Pre acesta Dumnezeu, domn şi izbăvitor l-au trimis prin mâna îngerului celui ce s'a arătat lui în rug.
36. Acesta i-a scos pre ei, făcând minuni şi semne în pământul Eghipetului şi la marea Roşie şi în pustie ani patruzeci.
37. Acesta este Moisì cel ce a zis fiilor lui Israil: proroc va ridicà vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre fraţii voştri, ca mine, pre el să ascultaţi.
38. Acesta este cela ce a fost întru adunare în pustie cu îngerul care grăià lui în muntele Sina, şi cu părinţii noştri, care a primit cuvinte vii să ne deà nouă.
39 De care n'au vrut să fie ascultători părinţii noştri, ci l-au lepădat şi s'au întors cu inimile lor în Eghipet,
40. Zicând lui Aaron: fă nouă dumnezei, cari vor merge înaintea noastră, pentrucă Moisì acesta, care ne-a scos pre noi din pământul E-

12. Fac. 42, 2, 3. *13.* Fac. 45, 4 sq.
15. Fac. 49, 33.
16. Fac. 23, 16 sq; Is. Navì 24, 32.
20. Eş. 2, 2 sq; Evr. 11, 23.
23. Eş. 2, 11 sq.
30. Eş. 3, 2 sq.
36. Eş. 7 10 şi 14, 21.
37. A doua Lege 18, 15. *38.* Eş 19, 3.
40. Eş. 32, 1.

ghipetului, nu ştim ce i s'a întâmplat lui.
41. Şi au făcut viţel în zilele acelea, şi au adus jertfă idolului şi se veseliau întru lucrurile mâinilor sale.
42. Şi s'au întors Dumnezeu şi i-au dat pre ei să slujiască oştei cerului, precum este scris în cartea prorocilor: au junghieri şi jertfe aţi adus mie ani patruzeci în pustie, casa lui Israil?
43. Şi aţi luat cortul lui Moloh şi steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile care le-aţi făcut să vă închinaţi lor, şi voiu mutà pre voi dincolo de Vavilon.
44. Cortul mărturiei erà între părinţii noştri în pustie, precum au rânduit cel ce grăià lui Moisì, să'l facă pre el după asemănarea care a văzut.
45. Pre care l-au şi adus primindu'l părinţii noştri cu Isus întru stăpânirea neamurilor, pre care le-au gonit Dumnezeu dela faţa părinţilor noştri, până în zilele lui David;
46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu şi a cerut să afle locaş Dumnezeului lui Iacov.
47. Iar Solomon i-a zidit lui casă.
48. Iar cel prea Inalt nu în locaşuri făcute de mâini locueşte, precum prorocul zice:
49. Cerul este mie scaun şi pământul razim picioarelor mele; ce casă îmi veţi zidì mie? Zice Domnul; sau care este locul odihnei mele?
50. Au nu mâna mea a făcut acestea toate?
51. Voi cei tari în cerbice şi netăieţi împrejur la inimă şi la urechi pururea împrotiva Duhului Sfânt staţi; precum părinţii voştri, aşà şi voi.
52. Pre care din proroci n'au gonit părinţii voştri? Şi au omorît pre cei ce mai 'nainte vestiau de venirea celui drept, căruia acum voi vânzători şi ucizători v'aţi făcut.
53. Cari aţi luat legea întru rânduieli ale îngerilor şi nu o aţi păzit.
54. Şi ei auzind acestea, crăpau în inimile lor, şi scârşniau cu dinţii împrotiva lui.

55. Iar Ştefan fiind plin de Duh Sfânt, căutând la cer, a văzut slava lui Dumnezeu, şi pre Iisus stând deadreapta lui Dumnezeu.
56. Şi a zis: iată, văd cerurile deschise, şi pre Fiul Omului stând deadreapta lui Dumnezeu.
57. Iar ei strigând cu glas mare, şi-au astupat urechile lor, şi au năvălit toţi cu un cuget asupra lui.
58. Şi scoţându'l afară din cetate, îl ucideau cu pietre; şi marturii şi-au pus hainele sale lângă picioarele unui tânăr ce se chemà Savlu.
59. Şi ucideau cu pietre pre Stefan, care se rugà şi zicea: Doamne Iisuse, primeşte duhul meu.
60. Şi îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socotì lor păcatul acesta. Şi aceasta zicând, a adormit.

CAP. 8.

Savlu prigoneşte biserica. Filip în Samaria. Simon Vrăjitorul. Petru şi Ioan în Samaria. Inceputul Simoniei. Famenul Candachiei ca pildă despre sporirea celor credincioşi întru mântuire.

Şi Savlu erà binevoind spre uciderea lui. Şi s'a făcut în ziua aceea goană mare asupra bisericei cei din Ierusalim; şi toţi s'au risipit prin ţinuturile Iudeei şi ale Samariei, afară de apostoli.
2. Şi au îngropat pre Stefan bărbaţi cucernici, şi au făcut plângere mare preste dânsul.
3. Şi Savlu strică biserica, mergând prin case, şi târînd bărbaţi şi muieri îi dà la temniţă.
4. Deci ei risipindu-se, treceau binevestind cuvântul.
5. Iar Filip pogorându-se în cetatea Samariei, propoveduià lor pre Hristos.
6. Iar norodul luà aminte cu un cuget la cele ce se grăià de Filip, auzind şi văzând semnele care le făceà.
7. Pentrucă din mulţi, cari aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieşau; şi mulţi slăbănogi şi şchiopi s'au vindecat.

42. Ier. 19, 15; Amos 5, 25.
44. Eş. 25, 40. *45.* Is. Nav. 3, 14.
46. Ps. 131, 5; 2 Imp 7, 2.
47. 3 Imp. 6, 1 *48.* Is. 66, 1.
51. Eş. 33, 3. *52.* Mat. 23, 29, 30.
53. Gal. 3, 19; Evr. 2, 2.

55. 2 Tim. 4, 7, sq. *56.* Mat. 26, 64.
58. Fapt. 22, 20; A 2 Lege 17, 5, 7.
60. Lucă 23, 34.
8. *4.* Fapt. 11, 19. *5.* Fapt. 6, 5. *7.* Mat. 16, 17.

8. Şi s'a făcut bucurie mare în
cetatea aceea.
9. Iar un bărbat oarecare anume
Simon, erà mai înainte în cetate
vrăjind şi amăgind neamul Sama-
riei, zicând cum că ar fi-el oarecare
mare.
10. La care luau aminte toţi, de
la mic până la mare, zicând: ace-
sta este puterea lui Dumnezeu cea
mare.
11. Şi luau aminte la el, pentrucă
de multă vreme cu vrăjile i-a fost
amăgit pre ei.
12. Iar dacă au crezut lui Filip,
care propoveduià de împărăţia lui
Dumnezeu şi de numele lui Iisus
Hristos, s'au botezat bărbaţi şi mu-
ieri.
13. Atunci şi Simon acela a cre-
zut şi botezându-se petreceà cu Fi-
lip, şi văzând puterile cele mari şi
semnele ce se făceau, spăimântân-
du-se, se mirà.
14. Iar auzind apostolii cei din
Ierusalim, cum că a primit Sama-
ria cuvântul lui Dumnezeu, au tri-
mes către dânşii pre Petru şi pre
Ioan.
15. Cari pogorându-se, s'au rugat
pentru ei, ca să ià Duh Sfânt.
16. Pentrucă încă nici preste u-
nul dintru ei nu se pogorîse, ci nu-
mai botezaţi erau întru numele Dom-
nului Iisus.
17. Atunci puneau mâinile preste
ei, şi luau Duh Sfânt.
18. Şi văzând Simon că prin pu-
nerea mâinilor apostolilor se dă
Duhul Sfânt, a adus lor bani,
19. Zicând: daţi şi mie această
putere, ca ori pre care voiu pune
mâinile să ià Duh Sfânt.
20. Iar Petru a zis către el: ar-
gintul tău să fie cu tine întru pier-
zare, căci ai socotit că darul lui
Dumnezeu cu bani se agoniseşte.
21. Nu este ţie parte nici soartă
întru cuvântul acesta; pentrucă i-
nima ta nu este dreaptă înaintea
lui Dumnezeu.
22. Pocăeşte-te drept aceea, de
răutatea ta aceasta, şi te roagă lui
Dumnezeu, ca doară s'ar iertà ţie
cugetul inimei tale.
23. Pentrucă întru amărăciune a
fierei şi întru legătură a nedreptă-
ţei te văd că eşti.

8. Ioan 4, 10. *16*. Fapt. 6, 6.
20. Mat. 10, 8. *23*. A 2 Lege 29, 18.

24. Şi răspunzând Simon, a zis:
rugaţi-vă voi pentru mine către Dom-
nul, ca nimic dintr'acestea care aţi
zis să nu vie asupra mea.
25. Deci ei mărturisind şi grăind
cuvântul Domnului, s'au întors în
Ierusalim, şi în multe sate de ale
Samarinenilor au binevestit.
26. Şi îngerul Domnului a grăit
către Filip, zicând: scoală-te şi mergi
spre amiazăzi la calea ce se po-
goară din Ierusalim în Gaza, acea-
sta este pustie.
27. Şi sculându-se a mers; şi iată
un bărbat Arap, famen, puternic al
Candachiei, împărătesei Arapilor,
care erà preste toate vistieriile ei,
care a fost venit să se închine în
Ierusalim.
28. Şi erà întorcându-se, şi şe-
zând în căruţa sa, citeà pre proro-
cul Isaia.
29. Iar duhul a zis lui Filip: a-
propie-te şi te lipeşte de căruţa a-
ceasta.
30. Şi alergând Filip, l-a auzit
cetind el pre prorocul Isaia, şi a
zis: oare înţelegi cele ce citeşti?
31. Iar el a zis: cum voiu puteà,
de nu mă va povăţuì cinevà? Şi a
rugat pre Filip de s'a suit şi a şe-
zut cu el.
32. Iar cuvântul scripturei care ci-
teà erà acesta: ca o oaie spre jun-
ghiere s'au adus; şi ca un miel îna-
intea celui ce'l tunde pre el fără de
glas, aşà nu'şi deschide gura sa.
33. Intru smerenia lui judecata
lui s'a ridicat; şi neamul lui cine îl
va spune? Că se ridică dela pă-
mânt vieaţa lui.
34. Şi răspunzând famenul lui Fi-
lip, a zis: rogu-te, pentru cine zice
prorocul acestea? Pentru sine, sau
pentru alticinevà?
35. Şi deschizând Filip gura sa,
şi începând din scriptura aceasta,
a binevestit lui pre Iisus.
36. Şi mergând ei pre cale, au
venit la oarecare apă, şi a zis fa-
menul: iată apă; ce mă opreşte a
mă boteză?
37. Iar Filip a zis lui: de crezi
din toată inima ta, cu putinţă este.
Şi el răspunzând, a zis: crez că Fiul
lui Dumnezeu este Iisus Hristos.
38. Şi a poruncit să steà căruţa;
şi s'au pogorît amândoi în apă, şi

27. Sof. 3, 17 *32*. Is. 53, 7.
36. Fapt. 10, 47.

Filip şi famenul; şi l-a botezat pre el.
39. Iar dacă au ieşit din apă, Duhul Domnului au răpit pre Filip, şi nu l-a mai văzut pre el famenul; şi mergeà în calea sa bucurându-se.
40. Iar Filip s'a aflat în Azot; şi trecând, binevesteà în toate cetăţile, până a venit el la Chesariea.

CAP. 9.

Chemarea lui Pavel şi botezul său. Minunile lui Petru în Lida şi Iopi.

Iar Savlu, încă suflând cu îngroziri şi cu ucideri împrotiva ucenicilor Domnului, a mers la arhiereu,
2. Şi a cerut dela el cărţi în Damasc la Sinagoguri, ca, de ar aflà pre vre unii cari să fie din calea aceasta, şi bărbaţi şi muieri, legaţi să'i aducă în Ierusalim.
3. Şi mergând, a fost când s'a apropiat el de Damasc, fără de veste a strălucit preste el lumină din cer.
4. Şi căzând pre pământ, a auzit glas zicând lui: Savle, Savle, ce mă goneşti?
5. Şi el a zis: cine eşti, Doamne? Iar Domnul au zis lui: eu sunt Iisus pre care tu goneşti; cu greu îţi este ţie a lovì cu piciorul împrotiva boldurilor.
6. Şi tremurând şi spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voeşti să fac? Şi Domnul au zis către el: scoală-te şi intră în cetate, şi se va spune ţie ce trebue tu să faci.
7. Iar bărbaţii, cari mergeau pre cale cu el, stau încremeniţi, auzind glasul, şi pre nimeni văzând.
8. Şi s'a sculat Savlu dela pământ; şi deschizându'şi ochii săi, pre nimeni nu vedeà; şi ducându'l de mâini, l-au băgat în Damasc.
9. Şi a fost trei zile nevăzând, şi nici a mâncat, nici a băut.
10. Şi erà un ucenic în Damasc, anume Anania; şi au zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar el a zis: Iată eu, Doamne.
11. Iar Domnul au zis către el: Sculându-te, mergi pre uliţa ce se chiamă Dreaptă, şi caută în casa lui Iuda pre Savlu anume, Tarsenean; că iată, se roagă,
12. Şi a văzut în vedenie pre un bărbat anume Anania intrând, şi puindu'şi pre el mâna, ca iarăş să vază.
13. Şi a răspuns Anania: Doamne, auzit-am dela mulţi pentru bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinţilor tăi în Ierusalim;
14. Încă şi aici are putere dela Arhierei să lege pre toţi cari chiamă numele tău.
15. Şi au zis către el Domnul: mergi; că vas ales îmi este mie acesta, ca să poarte numele meu înaintea neamurilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israil;
16. Că eu voiu arătà lui câte i se cade să pătimească el pentru numele meu.
17. Şi a mers Anania, şi a intrat în casă; şi puindu'şi pre el mâinile a zis: Savle frate, Domnul Iisus, care s'au arătat ţie pre calea care veniai, m'au trimes ca să vezi şi să te umpli de Duh Sfânt.
18. Şi îndată a căzut de pre ochii lui ca nişte solzi; şi a văzut îndată, şi sculându-se, s'a botezat.
19. Şi luând mâncare, s'a întărit. Şi a fost Savlu cu ucenicii cari erau în Damasc câtevà zile.
20. Şi îndată în sinagoguri a propoveduit pre Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.
21. Şi se mirau toţi cei ce'l auziau, şi ziceau: au, nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pre cei ce chemau numele acesta, şi aici pentru aceea a venit, ca legaţi pre ei să'i ducă la Arhierei?
22. Iar Savlu mai vârtos se întăriă, şi turburà pre Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.
23. Şi dacă s'au împlinit zile multe, s'au sfătuit Iudeii să'l omoare pre dânsul;
24. Şi s'a făcut lui Savlu cunoscut vicleşugul lor. Şi păziau porţile ziua şi noaptea ca să'l omoare pre el.
25. Şi luându'l pre dânsul ucenicii noaptea, l-au slobozit preste zid lăsându'l într'o coşniţă.
26. Şi mergând Savlu în Ierusalim, se ispitiă să se lipească de ucenici; şi toţi se temeau de el, necrezând că este ucenic.
27. Iar Varnava luându'l pre el,

9. *1.* Fapt. 26, 9, sq. *3.* 1 Cor. 15, 8. *5.* Fapt. 5, 39. *6.* Fapt. 10, 6.
16. 2 Cor. 11, 23. *21.* Fapt. 8, 1; 26. 10.

l-a adus la apostoli, și le-a spus lor în ce chip pre cale a văzut pre Domnul, și cum că i-au grăit lui, și în ce chip în Damasc cu îndrăzneală a grăit întru numele lui Iisus.
28. Și erà cu ei intrând și ieșind în Ierusalim;
29. Și cu îndrăzneală vorbind întru numele Domnului Iisus; și grăià și se întrebà cu Elinii; iar ei căutau să'l omoare pre el.
30. Și dacă au înțeles aceasta frații, l-au dus pre el în Chesariea, și l-au trimes în Tars.
31. Iar bisericile prin toată Iudeea și Galileea și Samaria, aveau pace, zidindu-se și umblând întru frica Domnului, și întru mângâierea Duhului Sfânt se înmulțiau.
32. Și a fost, Petru trecând pre la toți, a venit și la sfinții ce locuiau în Lida.
33. Și a aflat acolo pre un om oarecare anume Enea, de opt ani zăcând în pat, care erà slăbănog.
34. Și a zis Petru lui: Enea, vindecă-te Iisus Hristos; scoală-te, și'ți așterne ție. Și îndată s'a sculat.
35. Și l-au văzut pre el toți cei ce locuiau în Lida și în Asarona cari s'au și întors la Domnul.
36. Iar în Iopi erà o ucenită anume Taviia, care tâlcuindu-se se zice Căprioară; aceasta erà plină de fapte bune și de milostenii ce făceà.
37. Și a fost în zilele acelea bolnăvindu-se ea, a murit; și scăldându-o, o au pus în foișor.
38. Și aproape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru este într'însa, au trimes pre doi bărbați la dânsul, rugându'l să nu pregete a venì până la ei.
39. Și sculându-se Petru, a mers cu dânșii. Pre care dacă a venit l-au dus în foișor; și au stătut înaintea lui toate văduvele plângând, și arătând hainele și îmbrăcămintele câte făceà, fiind cu dânsele Căprioara.
40. Și scoțând Petru pre toți afară, îngenunchind, s'a rugat; și întorcându-se către trup a zis: Tavita, scoală. Iar ea și a deschis ochii săi; și văzând pre Petru, a șezut.
41. Și dându'i mâna, o a ridicat pre ea, și chemând pre sfinți și pre văduve, o a dat pre ea vie.
42. Și s'a auzit aceasta prin toată Iopi; și mulți au crezut în Domnul.
43. Și a fost de a rămas el zile destule în Iopi la un Simon oarecare curelar.

CAP. 10.

Botezul lui Cornilie. Vedenia lui Petru pentru chemarea neamurilor la credință.

Iar un bărbat oarecare erà în Chesariea, anume Cornilie, sutaș din ceata ce se chemà Italienească.
2. Cucernic și temător de Dumnezeu cu toată casa lui, și făcând milostenii multe norodului, și rugându-se lui Dumnezeu deapururea.
3. A văzut întru vedenie aevea ca la al nouălea ceas din zi pre îngerul lui Dumnezeu intrând către el, și zicând lui: Cornilie!
4. Iar el căutând spre dânsul, și înfricoșindu-se, a zis: ce este, Doamne? Și i-au zis lui: rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.
5. Și acum trimete în Iopi bărbați, și chiamă pre oarecare Simon, ce se numește Petru.
6. Acesta găzduește la oarecare Simon curelar, căruia este casa lângă mare; acesta va spune ție ce trebuie tu să faci.
7. Și dacă s'a dus îngerul, care grăià cu Cornilie, chemând pre doi din slugile sale, și pre un ostaș cucernic din cei ce îi slujiau lui;
8. Și povestindu-le lor toate, i-a trimes în Iopi.
9. Iar a doua zi, mergând ei pre cale, și de cetate apropiindu-se, s'a suit Petru în casa de sus să se roage în ceasul al șaselea;
10. Și foarte flămânzind, vreà să guste; și gătind aceia, căzut-a preste dânsul uimire.
11. Și a văzut cerul deschis, și pogorându-se preste el un vas oarecare, ca o masă mare de pânză în patru colțuri legat, și slobozindu-se pre pământ;
12. Întru care erau toate cele câte cu patru picioare ale pământului, și hiarele, și cele ce se târăsc, și pasările cerului.

---

30. Fapt. 11. 25.

43. Fapt. 10. 6.
10. *2.* Dan. 4. 24.

13. Şi s'a făcut glas către el: sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă.
14. Iar Petru a zis: nicidecum, Doamne; că niciodată n'am mâncat tot ce este spurcat sau necurat.
15. Şi glasul iarăş a doua oară grăià către el: cele ce Dumnezeu au curăţit, tu nu le spurcà.
16. Şi aceasta s'a făcut de trei ori; şi iarăş s'a ridicat vasul la cer.
17. Şi dacă a venit întru sine, se mirà Petru, ce ar puteà să fie vedenia care a văzut, şi iată bărbaţii cei trimeşi dela Cornilie întrebând de casa lui Simon, au stătut înaintea porţei.
18. Şi strigând, întrebau de găzdueşte aicea Simon, cel ce se numeşte Petru.
19. Iar Petru gândind pentru vedenie, i-a zis lui Duhul: iată, trei bărbaţi te caută pre tine.
20. Ci sculându-te, te pogoară şi mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te; pentru că eu i-am trimes pre ei.
21. Şi pogorându-se Petru către bărbaţii cei trimeşi dela Cornilie către el. a zis: iată, eu sunt pre care căutaţi; ce este pricina pentru care aţi venit?
22. Iar ei au zis: Cornilie sutaşul, bărbat drept şi temător de Dumnezeu şi mărturisit de tot neamul Iudeilor, răspuns a luat dela înger sfânt să te cheme pre tine la casa lui, şi să auză graiuri dela tine.
23. Deci el chemând înlăuntru pre ei, i-a ospătat. Iar a doua zi Petru a ieşit cu ei, şi unii din fraţii cei din Iopi au mers cu dânsul.
24. Şi în cealaltă zi au intrat în Chesariea. Iar Cornilie erà aşteptându'i pre ei, chemându'şi împreună rudeniile sale şi prietenii cei iubiţi.
25. Şi a fost când erà să intre Petru, l-a întâmpinat Cornilie, şi căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.
26. Iar Petru l-a ridicat pre el, zicând: scoală şi eu însumi om sunt.
27. Şi vorbind cu el, a intrat şi a aflat pre mulţi cari se adunaseră.
28. Şi a zis către ei: voi ştiţi că nu se cuvine bărbatului Iudeu să se lipească sau să se apropie către cel de alt neam; şi mie Dumnezeu mi-au arătat ca pre nici un om să nu zic spurcat sau necurat.
29. Drept aceea, şi fără îndoire am venit, fiind chemat; deci vă întreb, pentruce pricină m-aţi chemat?
30. Şi Cornilie a zis: din ziua a patra până în ceasul acesta, eram postindu-mă; şi întru al nouălea ceas rugându-mă în casa mea, şi iată un bărbat a stătut înaintea mea în haină luminată.
31. Şi a zis Cornilie: auzitu-ţi-s'a rugăciunea ta, şi milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.
32. Trimete dar în Iopi, şi chiamă pre Simon, ce se numeşte Petru; acesta găzdueşte în casa lui Simon curelarul lângă mare, care dacă va venì, va spune ţie.
33. Deci numai decât am trimes la tine; şi tu bine ai făcut căci ai venit. Acum dar noi toţi înaintea lui Dumnezeu stăm, să ascultăm toate câte sunt poruncite ţie dela Dumnezeu.
34. Şi deschizând Petru gura, a zis: cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este făţarnic;
35. Ci în tot neamul, cela ce se teme de el şi face dreptate, primit este la dânsul.
36. Cuvântul care l-au trimes Dumnezeu fiilor lui Israil, binevestind pace prin Iisus Hristos; (acesta este al tuturor Domn).
37. Voi ştiţi cuvântul ce s'a făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul care l-a propoveduit Ioan.
38. Pre Iisus cel din Nazaret cum l-au uns pre el Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere; care a umblat bine făcând şi vindecând pre toţi cei împresuraţi de diavolul; că Dumnezeu erà cu dânsul.
39. Şi noi suntem marturi tuturor care le-au făcut şi în ţinutul Iudeilor şi în Ierusalim; pre care l-au omorît spânzurându'l pre lemn.
40. Pre acesta Dumnezeu l-au înviat a treia zi, şi l-au dat să se facă arătat.
41. Nu la tot norodul, ci nouă

14. Lev. 11, 4 sq. Iezech 4, 14.

28. Ioan 4, 9.
34. A 2 Lege 10, 17; Iov 34, 19; Rom. 2, 11; I Petr. 1, 17.
36. Mat. 28, 18; Rom. 5, 1.
37. Mat. 4, 12. *38.* Is. 61, 1.
40. Fapt. 3, 15, 26.
41. Ioan 14, 22; 20, 19, 26.

marturilor celor mai înainte rându-
iți dela Dumnezeu, cari am mâncat
și am băut împreună cu el, după
ce au înviat din morți.
42. Și au poruncit nouă să propo-
veduim norodului, și să mărturisim
că el este cel rânduit dela Dumne-
zeu Judecătorul viilor și al morților.
43. De acesta toți prorocii măr-
turisesc, că iertare păcatelor va luà
prin numele lui tot cel ce va crede
întru dânsul.
44. Încă grăind Petru cuvintele
acestea, au căzut Duhul Sfânt preste
toți cei ce auzeau cuvântul.
45. Și s'au spăimântat credincio-
șii cei din tăierea împrejur, câți ve-
niseră cu Petru, căci și preste nea-
muri darul Duhului Sfânt s'a vărsat.
46. Pentrucă îi auzeau pre ei gră-
ind în limbi și slăvind pre Dumne-
zeu. Atunci a răspuns Petru:
47. Au doară poate cinevà a opri
apa, ca să nu se boteze aceștia,
cari au luat Duhul Sfânt ca și noi?
48. Și le-a poruncit lor să se bo-
teze întru numele Domnului. Atunci
l-au rugat pre el să petreacă la dân-
șii câtevà zile.

CAP. 11.

Petru dă seamă înaintea Apostolilor despre botezul lui Cornilie. Varnava trimis în Antiohia. Prorocia lui Agav despre foamete. Trimitere de ajutoare la Ierusalim.

Și au auzit apostolii și frații cari
erau în Iudeea, că și neamurile
au primit cuvântul lui Dumnezeu.
2. Și când s'a suit Petru în Ieru-
salim, se priceau cu el cei din tă-
ierea împrejur.
3. Zicând: căci către bărbați ne-
tăieți împrejur ai intrat și ai mân-
cat cu ei.
4. Și începând Petru le-a spus
lor pre rând zicând:
5. Eu eram în cetatea Iopi ru-
gându-mă, și am văzut întru uimi-
rea minței vedenie: pogorându-se
un vas ca o masă mare de pânză,
de patru colțuri slobozindu-se din
cer, și a venit până la mine;
6. În care căutând, luam seamă,
și am văzut cele câte cu patru pi-
cioare ale pământului, și hiarele și
cele ce se târăsc, și pasările cerului.
7. Și am auzit glas zicând mie:
sculându-te Petre, junghie și mă-
nâncă.
8. Și am zis: nicidecum Doamne;
că tot ce este spurcat sau necurat
niciodată n'a intrat în gura mea.
9. Și mi-a răspuns mie glasul al
doilea rând din cer, zicând: cele ce
Dumnezeu au curățit tu nu le spurcà.
10. Și aceasta s'a făcut de trei
ori, și iarăș s'au ridicat toate la cer.
11. Și iată îndată trei oameni ve-
niră la casa în care eram, trimeși
dela Chesariea la mine.
12. Și mi-au zis mie Duhul să merg
împreună cu ei, nimic îndoindu-mă.
Și au venit împreună cu mine și a-
ceștí șase frați, și am intrat în casa
bărbatului;
13. Și a vestit nouă cum a văzut
pre înger în casa lui stând și zi-
când lui: trimete la Iopi bărbați
și chiamă pre Simon, cel ce se nu-
mește Petru;
14. Care va grăì către tine gra-
iuri, întru care te vei mântuì, tu și
toată casa ta.
15. Și când am început eu a grăì,
au căzut Duhul Sfânt preste ei, ca
și preste noi întru început.
16. Și mi am adus aminte de cu-
vântul Domnului, cum au zis: Ioan
a botezat cu apă, iar voi vă veți
botezà cu Duhul Sfânt.
17. Deci dacă au dat lor Dumne-
zeu întocma darul ca și nouă, cre-
zând întru Domnul Iisus Hristos;
dar eu ce puternic eram, să opresc
pre Dumnezeu.
18. Și auzind acestea au încetat,
și slăveau pre Dumnezeu, zicând:
și neamurilor dar au dat Dumne-
zeu pocăință spre viează.
19. Deci cei ce s'au risipit pen-
tru turburarea ce s'a făcut pentru
Ștefan, au trecut până la Finichia,
și la Chipru și la Antiohia, nimenui
grăind cuvântul fără numai Iudeilor.
20. Și erau unii dintru ei bărbați
Chipriani și Chirineni, cari intrând
în Antiohia grăiau către Elini, bi-
nevestind pre Domnul Iisus.
21. Și erà mâna Domnului cu ei;

42. 2 Tim 4, 1.
43. Is. 53, 5, 6; Ier. 31, 34; Ez. 34, 16; Dan. 9, 24; Os. 1, 7; Mih. 7, 18.
45. Is. 60, 5. *48.* Ioan 4, 40.
11. *1.* Efes. 3, 1. *5.* Fapt. 10, 10.
8. Levit. 11, 4. *11.* Fapt. 10, 17.
15. Fapt. 2, 4 și 10, 44
16 Fapt. 1, 5; Mat. 3. 11.
19. Fapt. 8, 1. *21.* Fapt. 2, 41.

și mult număr crezând, s'au întors la Domnul.
22. Și s'a auzit cuvântul pentru dânșii în urechile bisericei celei din Ierusalim; și au trimes pre Varnava, să meargă până la Antiohia.
23. Care mergând și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemnă pre toți ca întru voința inimei să petreacă întru Domnul.
24. Căci erà bărbat bun și plin de Duhul Sfânt și de credință; și s'a adaos norod mult la Domnul.
25. Și a mers Varnava în Tars să caute pre Savlu;
26. Și aflându'l l-a dus în Antiohia. Și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică, și au învățat norod mult. Și s'au numit întâiu în Antiohia ucenicii creștini.
27. Iar în zilele acelea s'au pogorît din Ierusalim proroci în Antiohia.
28. Și sculându-se unul dintru dânșii anume Agav, însemnă prin duhul că foamete mare va să fie în toată lumea; care a și fost în zilele lui Claudie Chesarul.
29. Iar ucenicii, după cum cine aveà, au așezat fiecare din ei a trimete spre slujbă fraților celor ce locuiau în Iudeea;
30. Care au și făcut, trimețând la cei bătrâni prin mâna lui Varnava și a lui Savlu.

CAP. 12.

Irod ucide pre Iacov și prinde pre Petru. Scăparea lui prin minune din închisoare. Pedeapsa strejarilor. Moartea îngrozitoare a lui Irod.

Și în vremea aceea pus-a Irod împăratul mâinile ca să facă rău unora din cei din biserică.
2. Și a ucis pre Iacov fratele lui Ioan, cu sabia.
3. Și văzând că plăcut este Iudeilor, a adaos a prinde și pre Petru. (Și erau zilele azimelor).
4. Pre care și prinzându'l l-a băgat în temniță, dându'l la patru căpitenii câte cu patru ostași ca să'l păzească pre el; vrând după Paști să'l scoață la norod.
5. Deci Petru se păzià în temniță; iar rugăciune se făceà neîncetat dela biserică către Dumnezeu pentru dânsul.
6. Și când vreà să'l scoață pre el Irod, în noaptea aceea erà Petru dormind între doi ostași, legat cu două lanțuri, și păzitorii înaintea ușei păziau temnița.
7. Și, iată îngerul Domnului a venit, și lumină a strălucit în casă; și lovind în coaste pre Petru, l-a deșteptat pre el, zicând: scoală-te curând. Și au căzut lanțurile din mâinile lui.
8. Și a zis îngerul către el: încinge-te și te încalță cu încălțămintele tale. Și a făcut așà. Și a zis lui: îmbracă-te în haina ta și vino după mine.
9. Și ieșind mergeà după el, și nu știà că este adevărat ceeace se făceà prin înger, ci i se păreà că vedenie vede.
10. Și trecând streaja cea dintâiu și cea a doua, au venit la poarta cea de fier ce duceà în cetate, care singură s'a deschis lor; și ieșind, au trecut o uliță, și îndată s'a dus îngerul dela el.
11. Și Petru venindu'și întru sine a zis: acum știu cu adevărat, că a trimes Domnul pre îngerul său și m'a scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea norodului Iudeilor.
12. Și luând aminte, a venit la casa Mariei maicei lui Ioan, ce se chiemă Marco, unde erau mulți adunați și făcând rugăciune.
13. Și bătând Petru în ușa porței, a mers o slujnică să asculte, anume Rodi.
14. Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă înaintea porței.
15. Iar ei au zis către dânsa: au a'i nebunit? Iar ea întăriă că este așà. Iar ei ziceau: îngerul lui este.
16. Iar Petru nu încetà bătând; și deschizându'i, l-au văzut pre el, și s'au spăimântat.
17. Și făcându-le cu mâna să tacă, le-a povestit lor în ce chip Domnul l-au scos pre el din temniță. Și a zis: spuneți lui Iacov și fraților acestea. Și ieșind, s'a dus într'alt loc.

---

23. Fapt. 13, 43. *26*. Gal. 2, 11.
27. Fapt. 15, 32. *28*. Fapt. 21, 10.
29. Rom. 15, 26. *30*. Fapt. 12, 25.
12. *1*. Fapt. 4, 3.
4. Fapt. 16, 24 sq.

7. 3 Imp. 19, 7. 12. Fapt. 15, 37.

18. Şi făcându-se ziuă, nu puţină turburare erà între slujitori, oare ce să se fi făcut Petru.
19. Iar Irod cerându'l pre el, şi neaflându'l, cercetând pre străjari, a poruncit să'i omoare. Şi pogorând dela Iudeea la Chesariea, petreceà acolo.
20. Şi erà Irod mânios pre cei din Tir şi pre Sidoneni; şi toţi dimpreună venise la el, şi plecând pre Vlast care erà preste cămara împăratului, cereau pace; pentrucă se hrănià ţara lor din pământul împărătesc.
21. Iar într'o zi rânduită, Irod îmbrăcându-se în haină împărătească, şi şezând la divan, grăià către dânşii.
22. Iar norodul strigâ: glas dumnezeesc şi nu omenesc.
23. Şi îndată l-a lovit pre el îngerul Domnului, pentru căci n'a dat lui Dumnezeu slava; şi făcându-se mâncat de viermi, a murit.
24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creşteà şi se înmulţià.
25. Iar Varnava şi Savlu s'au întors din Ierusalim la Antiohia după ce au împlinit slujba, luând împreună cu sine şi pre Ioan, cel ce se chemà Marco.

CAP. 13.

Trimiterea lui Varnava şi Pavel la propoveduire. La Chipru ceartă pe Elima Vrăjitorul. Cuvântările lui Pavel despre Hristos şi vestirea Evangheliei la Neamuri.

Şi erau oarecari la biserica cea din Antiohia, proroci şi învăţători; Varnava şi Simon ce se chemà Nigher, şi Luchie Chirineanul, şi Manain, care erà crescut împreună cu tetrarhul Irod, şi Savlu.
2. Şi slujind ei Domnului, şi postindu-se, au zis Duhul Sfânt: osebiţi mie pre Varnava şi pre Savlu la lucrul la care i-am chemat pre ei.
3. Atunci postind şi rugându-se, şi puindu'şi pre ei mâinile, i-au slobozit.
4. Deci aceştia trimeşi fiind de Duhul Sfânt, s'au pogorît în Selevchia, şi de acolo au mers cu corabiea la Chipru.
5. Şi venind în Salamin, vestiau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile Iudeilor, şi aveau şi pre Ioan slugă.
6. Şi străbătând ostrovul până la Paf, au aflat pre oarecare vrăjitor, proroc mincinos Iudeu, căruia erà numele Variisus.
7. Care erà împreună cu dregătorul Serghie Pavel, bărbat înţelept; acesta chemând pre Varnava şi pre Savlu, poftià să auză cuvântul lui Dumnezeu.
8. Iar Elima vrăjitorul (că aşà se tâlcueşte numele lui) stà împrotivă, căutând să întoarcă pre dregătorul dela credinţă.
9. Iar Savlu (cel ce se zice şi Pavel), umplându-se de Duh Sfânt, şi căutând la el,
10. A zis: o plinule de toată viclenia şi de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmaş a toată dreptatea, nu vei înceta răsvrătind căile Domnului cele drepte?
11. Şi acum iată, mâna Domnului preste tine, şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme. Şi îndată a căzut preste el ceaţă şi întunerec; şi umblând împrejur căutà povăţuitori.
12. Atunci văzând dregătorul ceeace s'a făcut, a crezut, mirându-se de învăţătura Domnului.
13. Şi purcezând dela Paf Pavel şi cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei; iar Ioan despărţindu-se de dânşii s'a întors în Ierusalim.
14. Iar ei trecând din Perghia, au venit în Antiohia Pisidiei, şi intrând în sinagogă în ziua sâmbetei, au şezut.
15. Şi după cetirea legei şi a prorocilor, au trimes mai marii sinagogei la ei, zicându-le: bărbaţi fraţi, de este întru voi cuvânt de mângâiere către norod, grăiţi.
16. Şi sculându-se Pavel, şi făcându-le cu mâna, a zis: bărbaţi Israilteni, şi cari vă temeţi de Dumnezeu, ascultaţi:
17. Dumnezeul norodului acestuia al lui Israil au ales pre părinţii noştri, şi pre norod l-au înălţat când erà nemernic în pământul

20. 3. Imp. 5, 9, 11. 23. Dan. 5, 20.
24. Fapt. 6, 7; Is. 55, 11.
25. Fapt. 11, 29.
13. 3. Fapt. 14, 23.

5. Fapt. 12, 12, 25
8. Eşir. 7, 11; 2. Tim. 3, 8.
10. A doua Leg. 13, 13; Mat. 13, 35.
15. Fapt. 15, 21. 16. Fapt. 19, 33

Eghipetului, şi cu braţ înalt i-au scos
pre ei dintr'însul.
18. Şi ca la o vreme de patruzeci de ani au răbdat năravurile lor
în pustie.
19. Şi pierzând neamuri şapte
în pământul lui Hanaan, le-au dat
lor întru moştenire pământul lor.
20. Şi după acestea, ca la patrusute şi cincizeci de ani le-au dat lor
judecători, până la Samuil prorocul.
21. Şi după aceea au cerut împărat; şi le-au dat Dumnezeu lor pre
Saul feciorul lui Chis, bărbat din
seminţiea lui Veniamin, ani patruzeci.
22. Şi schimbându'l pre el, le-au
ridicat lor pre David să le fie împărat; pentru care au şi zis, mărturisindu'l: aflat-am pre David al
lui Iesse, bărbat după inima mea,
care va face toate voile mele.
23. Din sămânţa acestuia Dumnezeu după făgăduinţă au ridicat
lui Israil Mântuitor, pre Iisus.
24. Mai 'nainte propoveduind Ioan
înaintea feţei venirei lui botezul pocăinţei la tot norodul lui Israil.
25. Iar dacă şi-a împlinit Ioan călătoria ziceà: cine mă socotiţi a fi?
Nu sunt eu. Ci iată vine după mine,
căruia nu sunt vrednic încălţămintele picioarelor a dezlegà,
26. Bărbaţi fraţi, fiii neamului lui
Avraam şi cari întru voi se tem de
Dumnezeu, vouă cuvântul mântuirei
acesteia s'au trimis.
27. Pentrucă cei ce locuesc în Ierusalim şi boierii lor, pre acesta necunoscându'l, şi glasurile prorocilor cele ce în toate sâmbetele se citesc, judecând au plinit.
28. Şi nici o vină de moarte aflând, au cerut dela Pilat să'l omoare pre el.
29. Şi dacă au săvârşit toate cele
ce erau pentru el scrise, pogorându'l de pre lemn, l-au pus în mormînt.
30. Iar Dumnezeu l-au sculat pre
el din morţi.
31. Carele s'au arătat în zile multe
celor ce s'au suit împreună cu dânsul din Galileea în Ierusalim, cari
sunt lui mărturii către norod,
32. Şi noi binevestim vouă făgăduinţa cea făcută către părinţi.
33. Că pre aceea Dumnezeu o au
plinit nouă fiilor acelora, înviind pre
Iisus; precum şi în psalmul al doilea scris este: Fiul meu eşti tu, eu
astăzi te-am născut pre tine,
34. Iar cum că l-au înviat pre el
din morţi, ca mai mult să nu se întoarcă spre stricăciune, aşà au zis:
voiu dà vouă cele cuvioase ale lui
David, cele credincioase.
35. Drept aceea şi într'alt loc zice:
nu vei dà pre cel Cuvios al tău să
vază stricăciune.
36. Pentrucă David în neamul său
slujind sfatului lui Dumnezeu, a adormit şi s'a adaos lângă părinţii
săi şi a văzut stricăciune.
37. Iar pre care Dumnezeu l-au
învieat, n'au văzut stricăciune.
38. Deci cunoscut să fie vouă,
bărbaţi fraţi, că prin acesta, iertarea păcatelor vouă se veseşte.
39. Şi despre toate cele ce n'aţi
putut în legea lui Moisì să vă îndreptaţi, întru acesta tot cela ce crede,
se îndreptează.
40. Socotiţi dar, ca să nu vie asupra voastră ce s'a zis prin proroci:
41. Vedeţi, cei nebăgători de seamă şi vă miraţi şi vă stingeţi; că
lucru lucrez eu în zilele voastre, lucru căruia nu veţi crede, de va povestì cinevà vouă.
42. Şi ieşind ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat neamurile ca în
sâmbăta cea viitoare să li se grăiască lor graiurile acestea.
43. Şi împrăştiindu-se sinagoga,
mulţi din Iudei şi din nemernicii
cei cucernici au mers după Pavel
şi după Varnava; cari grăind lor, îi
îndemnau pre ei să rămâe întru
darul lui Dumnezeu.
44. Iar în cealaltă sâmbătă, mai
toată cetatea s'a adunat să auză
cuvântul lui Dumnezeu.
45. Şi văzând Iudeii noroadele,

21. 1. Imp. 10, 21, sq.
22. I Imp. 16. 12, sq.
23. Is. 11, 1; Ps. 88, 20.
24. Mat. 3, 1. *25.* Ioan 1, 20.
26. Rom. 1, 16
27. Fapt. 3, 17; Ioan 16; 3.
28. Mat. 27, 22 sq; Marc. 15, 12 sq; Luc. 23, 23; Ioan 19, 6.
29. Mat 27, 59, 60.
30. Fapt. 3, 15; Marc. 16, 6.
31. Ioan 20, 19, 26.
32. Fac 3, 15 şi 12, 3.
33. Evr. 1, 5. *34.* Is. 55, 3.
35. Ps. 15, 8—11; Fapt. 2, 27. *36.* Fapt. 2. 29. *38.* Luc. 24, 47. *39.* Rom. 8, 3; 10, 4.
40. Avac. 1, 5.
43. Fapt. 11, 23 iş 14, 22.

s'au umplut de pismă, şi stau împrotiva celor ce se grăiau de Pavel, împrotivindu-se şi hulind.
46. Iar Pavel şi Varnava îndrăsnind, au zis: vouă întâiu erà cu cuviinţă a se grăi cuvântul lui Dumnezeu; iar de vreme ce îl lepădaţi pre el şi nevrednici pre voi vă judecaţi de vieaţa cea veşnică, iată ne întoarcem la neamuri.
47. Că aşà ne-au poruncit nouă Domnul: pusu-te-am pre tine spre lumină neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.
48. Şi auzind neamurile se bucurau şi slăviau cuvântul Domnului, şi au crezut câţi erau rânduiţi spre vieaţă veşnică.
49. Şi se purtà cuvântul Domnului prin toată ţara.
50. Iar Iudeii au învitat pre femeile cele cucernice şi de cinste, şi pre cei de frunte ai cetăţei şi au ridicat goană asupra lui Pavel şi a lui Varnava, şi i-au scos pre ei din hotarele lor.
51. Iar ei scuturând praful picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconia.
52. Iar ucenicii se umpleau de bucurie şi de Duhul Sfânt.

CAP. 14.

Pavel în Iconia şi Licaonia. Vindecarea unui şchiop în Listra. Insufleţirea mulţimei pentru Pavel şi Varnava. Furia Iudeilor. Intoarcerea în Antiohia

Şi a fost în Iconia, de au intrat ei dimpreună în sinagoga Iudeilor, şi aşà au grăit, cât au crezut din Iudei şi din Elini mulţime multă.
2. Iar Iudeii cei ce nu credeau, au ridicat şi au răsvrătit sufletele neamurilor asupra fraţilor.
3. Deci multă vreme au zăbovit cu îndrăsneală grăind întru Domnul, cela ce mărturisià cuvântul darului său, dând semne şi minuni a se face prin mâinile lor.
4. Şi s'a împărţit mulţimea cetăţei. Şi unii erau cu Iudeii, iar unii cu apostolii.
5. Şi dacă s'a făcut pornirea neamurilor şi a Iudeilor împreună cu boierii lor, ca să'i ocărască şi să'i ucidă cu pietre pre ei,
6. Inţelegând au fugit la cetăţile Licaoniei, la Listra şi la Dervi şi în ţinutul de primprejur.
7. Şi acolo erau binevestind.
8. Şi un bărbat oarecare în Listra, neputincios la picioare, şedeà, şchiop din pântecele maicei sale fiind, care niciodată n'a fost umblat.
9. Acesta asultà pre Pavel când grăià; care căutând la el, şi văzând că are credinţă a se mântui,
10. A zis cu mare glas: scoală pre picioarele tale drept. Şi a sărit şi umblà.
11. Iar noroadele văzând ceea ce a făcut Pavel, au ridicat glasul lor, licaoneşte zicând: dumnezeii, asemănându-se oamenilor, s'au pogorît către noi.
12. Şi numiau pre Varnava, Dia; iar pre Pavel, Ermi, de vreme ce el erà povăţuitorul cuvântului.
13. Iar preotul lui Dia, celui ce erà înaintea cetăţei lor, tauri şi cununi înaintea porţilor aducând, împreună cu noroadele vreà să le facă jertfă.
14. Şi auzind apostolii, Varnava şi Pavel, rupându'şi hainele lor au sărit în norod, strigând,
15. Şi zicând: bărbaţi, căci faceţi acestea? Şi noi oameni suntem asemenea pătimaşi ca voi, cari binevestim vouă, ca să vă întoarceţi dela aceste deşerte spre Dumnezeul cel viu, carele au făcut cerul şi pământul şi marea şi toate cele ce sunt într'însele;
16. Carele întru neamurile cele trecute au lăsat toate limbile să umble în căile lor.
17. Insă nu s'au lăsat pre sine nemărturisit, că bine făcând, din cer au dat nouă ploi şi timpuri roditoare, umplând de hrană şi de veselie inimile noastre.
18. Şi acestea zicând, abia au potolit pre noroade, ca să nu le jertfească lor.
19. Şi au venit dela Antiohia şi Iconia Iudei, şi îndemnând pre no-

46. Mat. 10, 6.
47. Is. 42, 6; Luc. 2, 32.
48. Rom. 8, 29.
51. Fapt. 18, 6; Mat. 10, 14.
14. *3.* Fapt. 19, 11. *5.* 2 Tim. 3, 14.
6. Fapt. 8, 1. *7.* Fapt. 11, 20.
8. Fapt. 3, 2.
15. Fapt. 10, 26; Ps. 145, 5; Apoc. 14, 7.
16. Fapt. 17, 30; Ps. 80, 13.
17. Ps. 146, 8; Ier. 5, 24.
19. 2 Cor. 11, 25; 2 Tim. 3, 11.

roade, şi cu pietre lovind pre Pa-
vel, l-au tras afară din cetate gân-
dind că a murit.
20. Iar încunjurându'l pre el uce-
nicii, sculându-se a intrat în cetate,
şi a doua zi a ieşit împreună cu
Varnava în Dervi.
21. Şi binevestind cetăţei aceleea,
şi învăţând pre mulţi, s'au întors
în Listra şi în Iconia şi în Antiohia.
22. Intărind sufletele ucenicilor,
şi rugându'i să rămâe în credinţă,
şi cum că prin multe necazuri se
cade nouă a intrà întru împărăţiea
lui Dumnezeu.
23. Şi hirotonindu-le lor preoţi
pre la biserici, rugându-se cu po-
sturi, i-au încredinţat pre ei Dom-
nului întru care au crezut.
24. Şi trecând Pisidia, au venit
în Pamfilia.
25. Şi grăind în Perghia cuvân-
tul, s'au pogorît în Atalia;
26. Şi de acolo au mers cu co-
rabia în Antiohia, de unde erau daţi
darului lui Dumnezeu, spre lucrul
care l-au împlinit.
27. Şi viind, şi adunând biserica,
au vestit câte au făcut Dumnezeu
cu ei, şi cum că au deschis *neamu-
rilor* uşa credinţei.
28. Şi au petrecut acolo vreme nu
puţină împreună cu ucenicii.

CAP. 15.

*Apostolii hotărăsc a nu se tăià impre-
jur creştinii dintre neamuri şi ce a-
nume să păzească. Călătoresc din nou
Pavel şi Varnava la neamuri. Neînţe-
legerea pentru Ioan Marcu.*

Şi oarecari pogorându-se din Iu-
deea învăţau pre fraţi, că: de nu
vă veţi tăià împrejur după obiceiul
lui Moisì, nu veţi puteà să vă mân-
tuiţi.
2. Deci făcându-se pricire şi în-
trebare nu puţină de către Pavel şi
Varnava împrotiva acelora, au rân-
duit să se suie Pavel şi Varnava şi
alţii oarecari dintru ei, la apostoli
şi la bătrâni în Ierusalim pentru în-
trebarea aceasta.
3. Deci ei trimişi fiind de biseri-
că, au trecut prin Finichia şi Sa-
maria, povestind de întoarcerea nea-
murilor, şi făceau bucurie mare tu-
turor fraţilor.
4. Şi dacă au venit în Ierusalim,
au fost primiţi de biserică şi de a-
postoli şi de bătrâni, şi au vestit
câte au făcut Dumnezeu cu dânşii.
5. Iar s'au sculat oarecari din
cei din eresul Fariseilor cari cre-
zuse, zicând: că trebue a'i tăià îm-
prejur pre ei, şi a le poruncì să pă-
zească legea lui Moisì.
6. Şi s'au adunat apostolii şi bă-
trânii să vază de cuvântul acesta.
7. Şi multă întrebare făcându-se,
sculându-se Petru a zis către ei:
bărbaţi fraţi, voi ştiţi că din zilele
cele mai dinainte Dumnezeu întru
noi au ales, ca prin gura mea să
auză neamurile cuvântul evanghe-
liei şi să crează.
8. Şi cunoscătorul de inimi Dum-
nezeu le-au mărturisit lor, dând lor
Duhul Sfânt, ca şi nouă;
9. Şi nimic n'au osebit între noi
şi între ei, cu credinţa curăţind i-
nimile lor.
10. Acum dar ce ispitiţi pre Dum-
nezeu, a pune jug preste cerbicea
ucenicilor, care nici părinţii noştri,
nici noi n'am putut să'l purtăm?
11. Ci prin darul Domnului no-
stru Iisus Hristos credem că ne vom
mântui, ca şi aceia.
12. Şi a tăcut toată mulţimea, şi
ascultà pre Varnava şi pre Pavel,
cari povesteau câte au făcut Dum-
nezeu semne şi minuni întru nea-
muri printr'înşii.
13. Iar dacă au tăcut ei, a răs-
puns Iacov, zicând: bărbaţi fraţi,
ascultaţi-mă pre mine;
14. Simeon a spus cum întâiu
Dumnezeu au socotit să ià din nea-
muri norod întru numele lui.
15. Şi cu aceasta se întocmesc
cuvintele prorocilor, după cum este
scris;
16. După acestea mă voiu întoarce,
şi voiu zidì cortul lui David cel că-
zut; şi cele săpate ale lui le voiu
zidì, şi voiu îndreptà pre el;
17. Ca să caute ceilalţi din oa-
meni pre Domnul, şi toate neamu-
rile preste care s'a chemat numele
meu preste ei, zice Domnul, cela
ce face acestea toate.

---

22. Mat. 10, 38. *23*. Tit. 1, 5.
27. Fapt. 15, 4; 1 Cor. 16, 9.
15. *1*. Gal. 5, 2. *2*. Fapt. 11, 30.
4. Fapt. 14, 27. *7* Fapt. 11, 18.
9. Fapt. 10, 34. *10*. Mat. 23, 4.
11. Efes. 2, 4, 8. *12*. Fapt. 11, 18.
14. Fapt. 10, 44. *16*. Amos 9, 11.

18. Cunoscute din veac sunt la Dumnezeu toate lucrurile lui.
19. Pentru aceea eu judec, a nu supără pre cei ce din neamuri se întorc la Dumnezeu;
20. Ci a le trimite lor, ca să se ferească de pângăriciunile idolilor și de curvie și de sugrumat și de sânge.
21. Pentrucă Moisì din neamurile cele de demult, are în toate cetățile pre cei ce îl propoveduesc pre el, cetindu-se în sinagoguri în toată sâmbăta.
22. Atunci s'a părut apostolilor și bătrânilor împreună cu toată adunarea, ca, alegând bărbați dintru ei, să'i trimează la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava; pre Iuda cel ce se chiamă Varsava, și pre Sila, bărbați povățuitori întru frați;
23. Scriind prin mâinile lor acestea: apostolii și bătrânii și frații, celor dela Antiohia și Siria și Chilichia frați, celor ce sunt din neamuri, să se bucure.
24. De vreme ce am auzit că oarecari dintre noi ieșind v'au turburat pre voi cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând: să vă tăeți împrejur, și să păziți legea, cărora noi n'am poruncit.
25. Părutu-s'a nouă cari ne-am adunat cu un suflet, ca, alegând bărbați, să'i trimetem către voi împreună cu cei iubiți ai noștri Varnava și Pavel.
26. Oameni, cari și-au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.
27. Drept aceea am trimes pre Iuda și pre Sila, cari și ei cu cuvântul vor vestì acesteași.
28. Pentrucă s'au părut Sfântului Duh și nouă, că mai mult nici o greutate să se puie preste voi, afară de cele de nevoie, acestea:
29. A vă ferì de cele jertfite idolilor, și de sânge, și de sugrumat, și de curvie; de care de vă veți păzì pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși.
30. Deci aceștia slobozindu-se, au venit la Antiohia, și adunând mulțimea, au dat cartea;
31. Și cetindu-o, s'au bucurat pentru mângâiere.

20. Lev. 3, 17. 21. Fapt. 13, 15.
24. Fapt. 20, 30; Gal. 1, 7.
31. Fapt. 13, 48.

32. Și Iuda și Sila, și ei proroci fiind, prin cuvânt mult au mângâieat pre frați și i-au întărit.
33. Și făcând acolo câtăvà vreme, s'au slobozit cu pace dela frați către apostoli.
34. Iar lui Sila i s'a părut să rămâie acolo.
35. Iar Pavel și Varnava se zăboviau în Antiohia, învățând și binevestind împreună și cu alți mulți cuvântul Domnului.
36. Iar după câtevà zile a zis Pavel către Varnava: întorcându-ne, să cercetăm pre frații noștri prin toate cetățile, întru care am vestit cuvântul Domnului, cum petrec.
37. Și Varnava voià să ià împreună pre Ioan, ce se chemà Marcu.
38. Iar Pavel ziceà că pre cela ce s'a despărțit de ei din Pamfilia, și n'a mers cu dânșii la lucru, să nu'l ià împreună.
39. Drept aceea s'a făcut împerechiere între dânșii cât s'au despărțit ei unul de altul; și Varnava luând pre Marcu, a mers cu corabiea în Chipru;
40. Iar Pavel alegând pre Sila s'a dus, dându-se darului lui Dumnezeu de către frați.
41. Și treceà prin Siria și Chilichia, întărind bisericile.

CAP. 16.

Pavel în Macedonia Propoveduirea, minunile și suferințele lui.

Și a sosit în Dervi și în Listra; și iată, un ucenic oarecare erà acolo, anume Timotei, fiul unei muieri Iudee credincioase; iar tatăl lui, Elin,
2. Care se mărturisià de frații cei ce erau în Listra și Iconia.
3. Pre acesta a voit Pavel să meargă împreună cu el; și luându'l l-a tăiat împrejur pre el pentru Iudeii cei ce erau în locurile acelea; pentrucă știau toți pre tatăl lui că erà Elin.
4. Și cum treceau prin cetăți, le dà învățătură să păzească dogmele cele rânduite de apostoli și de bătrânii cei din Ierusalim.

32. Fapt. 11, 27 și 13, 1.
38 Fapt. 13, 13.
16. 1. Fapt. 19, 22.
2. Fapt. 6, 3 și 10, 22.

5. Deci bisericile se întăriau cu credința, și prisosiau cu numărul în toate zilele.
6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, fiind opriți de Sfântul Duh a grăì cuvântul în Asia.
7. Venind spre Misia, se ispitiau a merge spre Vitinia; și nu i-a lăsat pre ei Duhul.
8. Și trecând Misia, s'au pogorît în Troada.
9. Și vedenie noaptea, s'a arătat lui Pavel: un bărbat Machedonean erà stând, rugându'l pre el, și zicând: trecând în Machedonia, ajută-ne nouă.
10. Iar dacă a văzut vedenia, îndată am cercat să ieșim în Machedonia, socotind că ne chiamă pre noi Domnul să le binevestim lor.
11. Drept aceea pornind dela Troada, am mers drept la Samotrachi, și a doua zi la Neapoli;
12. Și de acolo la Filippi, care este cetatea cea dintâi a părței acesteia a Machedoniei, colonie; și eram într'această cetate petrecând câtevà zile.
13. Și în ziua sâmbetelor am ieșit afară din cetate lângă rîu, unde se obișnuià a fi rugăciune; și șezând, grăiam femeilor celor ce se adunaseră.
14. Și o femeie anume Lidia, care vindeà pânze mohorâte, din cetatea Tiatirilor, cinstind pre Dumnezeu, ascultà; căreia Domnul au deschis inima ca să ià aminte la cele ce se grăiau de Pavel.
15. Și dacă s'a botezat ea și casa ei, s'a rugat zicând: de m'ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneți. Și ne-a silit pre noi.
16. Și a fost când mergeam noi la rugăciune, oarecare slujnică având duh pitonicesc ne-a întimpinat pre noi, care dobândă multă dà stăpânilor ei, vrăjind:
17. Aceasta urmând lui Pavel și nouă, strigà, zicând: acești oameni robii lui Dumnezeu celui de sus sunt, cari vestesc vouă calea mântuirei.
18. Și aceasta făceà în multe zile. Iar supărându-se Pavel și întorcându-se a zis duhului: poruncescu'ți ție întru numele lui Iisus Hristos, să ieși dintr'însa. Și a ieșit într'acel ceas.
19. Și văzând stăpânii ei, că s'a dus nădejdea câștigului lor, prinzând pre Pavel și pre Sila, i-au dus în târg la cei mai mari.
20. Și ducându'i pre ei la voivozi, au zis: acești oameni turbură cetatea noastră, Iudei fiind,
21. Și vestesc obiceiuri care nu este slobod nouă a le primì, nici a le face, Romani fiind noi.
22. Și s'a ridicat norodul asupra lor; și voivozii rupându-le lor hainele, au poruncit să'i bată cu toiege.
23. Și multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniță, poruncind temnicerului prea bine să'i păzească pre ei;
24. Care poruncă ca aceea luând, i-a pus pre ei în temnița cea mai din lăuntru, și picioarele lor le-a băgat în gros.
25. Iar în miezul nopții Pavel și Sila rugându-se, lăudau pre Dumnezeu; și îi auziau pre dânșii cei legați.
26. Și fără de veste s'a făcut cutremur mare, cât s'au clătit temeliile temniței; și numai decât s'au deschis toate ușile, și legăturile tuturor s'au dezlegat.
27. Și deșteptându-se temnicerul, și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabiea, vreà să se omoare, socotind că au scăpat cei legați.
28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: nimic rău să nu îți faci ție; că toți suntem aici.
29. Și cerând lumânare, a sărit în lăuntru, și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila,
30. Și scoțându'i pre ei afară, a zis: domnilor! ce mi se cade să fac ca să mă mântuesc?
31. Iar ei au zis: crede întru Domnul Iisus Hristos, și te vei mântuì, tu și casa ta.
32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului, și tuturor celor din casa lui.
33. Și luându'i pre ei într'acel ceas al nopții, i-a spălat de rane;

6. Fapt. 18, 23.
8. Fapt. 20, 6; 2 Cor. 2, 12; 2 Tim. 4, 13.
16. 1. Imp. 28, 7;
17. Marcu 1, 24, 34.
18. Marcu 16, 17.
20. Fapt. 17, 6.
22. 2 Cor. 11, 25; Filip. 1, 30; 1 Tess. 2, 2.
25. Fapt. 4, 31; 5, 41.
31. Ioan 3, 16.

şi s'a botezat el şi ai lui toţi îndată.
34. Şi ducându'i pre ei în casa sa, le-a pus masă, şi s'a bucurat cu toată casa sa crezând întru Dumnezeu.
35. Şi făcându-se ziuă, au trimes voevozii pre purtătorii de toiege, zicând: slobozi pre oamenii aceia,
36. Şi a spus temnicerul cuvintele acestea către Pavel, că au trimes voevozii ca să vă sloboziţi; acum dar ieşiţi şi mergeţi cu pace.
37. Iar Pavel a zis către ei: după ce ne-au bătut pre noi înaintea norodului fără de judecată, oameni Romani fiind, ne-au pus în temniţă, şi acum pre ascuns ne scot pre noi? Că nu este aşà, ci să vie ei să ne scoaţă.
38. Şi au vestit voivozilor purtătorii de toiege graiurile acestea, şi s'au temut auzind că Romani sunt.
39. Şi venind s'au rugat lor, şi scoţându'i îi poftiau să iasă din cetate.
40, Şi ieşind din temniţă, au intrat în casa Lidiei, şi văzând pre fraţi, i-au mângâiat pre ei şi au ieşit.

CAP. 17.

Turburarea din Tesalonic din pricina propoveduirei lui Pavel. El trece în Veria şi apoi în Atena. Cuvântarea lui Pavel înaintea Areopagului.

Şi trecând prin Amfipoli şi Apolonia, au venit în Tesalonic, unde erà sinagoga Iudeilor;
2. Şi după obiceiul său Pavel a intrat la ei, şi în trei sâmbete s'a întrebat cu ei din scripturi.
3. Dovedind şi arătându-le că se cădeà lui Hristos să pătimească şi să învieze din morţi, şi cum că acesta este Hristos Iisus, pre care eu vestesc vouă.
4. Şi unii dintr'înşii au crezut şi s'au însoţit cu Pavel şi cu Sila, şi mulţime multă din Elinii cei cucernici şi din femeile cele de frunte nu puţine.
5. Iar Iudeii cei necredincioşi, umplându-se de pismă şi luând lângă ei pre nişte oameni răi din cei proşti şi făcând gloată, au întărâtat cetatea, şi năvălind asupra casei lui Iason, căutau să'i scoată pre ei la norod.
6. Şi neaflându'i pre ei, trăgeau pre Iason şi pre unii din fraţi la mai marii cetăţei, strigând: că cei ce au turburat toată lumea, aceştia şi aicea au venit;
7. Pre cari i-a primit Iason şi aceştia toţi împrotiva rânduelelor Chesarului fac, zicând că este alt împărat Iisus.
8. Şi au turburat pre norod şi pre mai marii cetăţei, cari auziau acestea.
9. Şi luând multe dela Iason şi dela ceilalţi, i-au slobozit pre ei.
10. Şi fraţii îndată noaptea au trimes pre Pavel şi pre Sila la Veria; cari mergând, au intrat în sinagoga Iudeilor,
11. Şi aceştia erau mai de bun neam decât cei din Tesalonic, cari au primit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele cercând scripturile de sunt acestea aşà.
12. Mulţi dar dintru dânşii au crezut şi din femeile Elinilor cele de cinste, şi din bărbaţi nu puţini.
13. Şi dacă au înţeles Iudeii cei din Tesalonic că şi în Veria s'a vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit şi acolo, turburând noroadele.
14. Şi îndată atunci fraţii au trimes pre Pavel să meargă spre mare şi au rămas Sila şi Timotei acolo.
15. Iar cei ce grijiau să scape pre Pavel, l-au dus pre el până la Atena, şi luând poruncă către Sila şi Timotei, ca, cum mai curând să vie la el; s'au dus.
16. Iar în Atena aşteptându'i pre ei Pavel, se întărâtà întru dânsul duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.
17. Drept aceea se întrebà în sinagogă cu Iudeii, şi cu cei credincioşi, şi în târg în toate zilele cu cei ce se întâmplau.
18. Iar unii din filozofii Epicuri şi Stoici se priciau cu el. Şi unii ziceau: oare ce voieşte acest sămănător de cuvinte să grăiască? Iar alţii, se pare că de streini dumne-

34. Luc. 5, 29. *39.* Mat. 8, 34.
17. *1.* 1 Tes. 2, 2.
3. Luc 24, 27, 45.
5. Rom. 16, 21.

6. Fac. 16, 20. *7.* Luc. 23, 2.
11. Iez. 34, 12; Luc. 16, 29; Ioan 5, 39.
14. Fac. 16, 1. *16.* 1 Tes. 3, 1.
18. 1 Cor. 4, 12.

zei este vestitor; căci pre Iisus şi
învierea lui binevesteà lor.
19. Şi prinzându'l pre dânsul, l-au
dus la Ariopag, zicând: oare putem
a înţelege ce este această învăţă-
tură nouă, care de tine se grăieşte?
20. Pentrucă streine oarecare bagi
în auzurile noastre; drept aceea vo-
im să ştim ce vor să fie acestea.
21. (Că Atinenii toţi şi cei streini
cari mergeau acolo, la nimic alt nu
se zăboviau, fără numai a zice sau
a auzì cevà nou).
22. Şi stând Pavel în mijlocul A-
riopagului, a zis: bărbaţi Atineni,
întru toate vă văz pre voi ca şi cum
aţi fi mai cucernici.
23. Pentrucă, trecând şi privind
închinăciunile voastre, am aflat şi
un jertfelnic, întru care erà scris:
Necunoscutului Dumnezeu. Pre care
dar necunoscându'l voi îl cinstiţi,
pre acesta eu îl vestesc vouă.
24. Dumnezeu care au făcut lumea
şi toate cele ce sunt într'însa, ace-
sta fiind Domnul cerului şi al pă-
mântului, nu în biserici făcute de
mâini locueşte;
25. Nici de mâini omeneşti se slu-
jeşte, având trebuinţă de cevà, de
vreme ce el dă tuturor vieaţă şi su-
flare şi toate;
26. Şi au făcut dintr'un sânge tot
neamul omenesc, să locuiască pre-
ste toată faţa pământului, aşezând
vremile cele mai 'nainte rânduite şi
hotarele locuinţei lor;
27. Ca să caute pre Domnul, ca
doară l-ar simţì pre el şi l-ar aflà,
măcar că nu este departe de fiecare
din noi;
28. Căci întru dânsul viem şi ne
mişcăm şi suntem; precum şi oare
cari din poeticii voştri au zis: că
al lui şi neam suntem.
29. Deci de vreme ce neamul lui
Dumnezeu suntem, nu suntem da-
tori a socotì cum că Dumnezeu este
asemenea aurului, sau argintului,
sau pietrei care este cioplitură a
meşteşugului şi a gândului omului.
30. Deci anii neştiinţei acesteea
trecându'i cu vederea Dumnezeu,
acum porunceşte tuturor oamenilor
pretutindenea să se pocăiască;
31. Pentrucă au pus ziuă, întru
care va să judece lumea întru drep-
tate prin bărbatul pre care mai 'na-
inte l-au rânduit; dând credinţă tu-
turor, înviindu'l pre dânsul din morţi.
32. Iar auzind de învierea morţi-
lor, unii îşi băteau joc, iar alţii au
zis: te vom auzì iarăş pre tine pen-
tru aceasta.
33. Şi aşà Pavel a ieşit din mi-
jlocul lor.
34. Iar oarecari bărbaţi lipindu-se
de el, au crezut; între cari erà şi
Dionisie Areopaghitul şi o femeie
anume Damaris şi alţii împreună
cu dânşii.

CAP. 18.

Pavel în Corint. Achila şi Prischila. Cuvântarea lui Pavel. Crisp mai marele sinagogei vine la credinţă cu toată casa lui. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Galion. Apolos, bărbat cuvântăreţ şi credincios.

Iar după acestea ieşind Pavel din
Atena, a venit la Corint;
2. Şi aflând pre oarecare Iudeu
anume Achila, de neam din Pont,
care de curând venise dela Italia
şi pre Prischila femeia lui; (pentru
că a fost poruncit Claudie să iasă
toţi Iudeii din Roma); a venit la ei.
3. Şi pentrucă erà de un fel de
meşteşug cu ei, a rămas lângă dân-
şii şi lucrà; pentrucă erau făcători
de corturi cu meşteşugul.
4. Şi se pricià în sinagogă în toate
sâmbetele şi încredinţà şi pre Iudei
şi pre Elini.
5. Iar dacă s'au pogorît dela Ma-
chedonia Sila şi Timotei, se cuprin-
sese de duhul Pavel, mărturisind Iu-
deilor că Iisus este Hristos.
6. Şi stând ei împrotivă şi hu-
lind, scuturându'şi hainele a zis că-
tre dânşii: sângele vostru asupra
capului vostru; curat sunt eu; de
acum la neamuri mă voiu duce.
7. Şi mutându-se de acolo a ve-
nit la casa oarecăruia, anume Iust
care cinstià pre Dumnezeu, a cărui
casă erà alăturea cu sinagoga.
8. Iar Crisp mai marele sinago-
gei, a crezut în Domnul împreună
cu toată casa lui; şi mulţi din Co-
rinteni auzind credeau şi se botezau.

24. Fapt. 7, 48. *27.* Is. 55, 6,
29. Is. 46, 5.
30. Fapt. 14, 16; Luc. 24; 47.
31. Rom. 14. 10; Fapt. 3, 15.

32. 1 Cor. 1, 23.
18. *2.* Rom. 16, 3. *3.* 1 Cor. 4, 12.
5. Fapte 17, 14, 15.
6, Fapte 13, 51; Mat. 10, 14.

9. Şi au zis Domnul în vedenie noaptea lui Pavel: nu te teme, ci grăieşte şi nu tăceà:
10. Că eu sunt cu tine şi nimeni nu se va ispitì asupra ta ca să'ţi facă rău; pentrucă norod mult este mie în cetatea aceasta.
11. Şi a şezut acolo un an şi şase luni, învăţând întru ei cuvântul lui Dumnezeu,
12. Şi Galion fiind dregător în Ahaia, s'au ridicat toţi Iudeii cu un suflet asupra lui Pavel şi l-au dus pre el la divan,
13. Zicând: că afară de lege acesta îndeamnă pre oameni să cinstească pre Dumnezeu.
14. Şi vrând Pavel să deschiză gura, a zis Galion către Iudei: de ar fi vre o nedreptate sau vre-o faptă rea, o Iudeilor, după cuviinţă v'aş fi suferit pre voi;
15. Iar de vreme ce este întrebare pentru cuvânt şi pentru nume şi pentru legea voastră, veţi căutà voi; pentrucă judecător acestora eu nu voiu să fiu.
16. Şi l-a gonit pre el dela divan.
17. Şi apucând toţi Elinii pre Sosten mai marele sinagogei, îl băteau înaintea divanului. Şi lui Galion nici o grije nu erà de acestea.
18. Iar Pavel, încă mai îngăduind zile multe, despărţindu-se dela fraţi, a mers pre apă la Siria, şi împreună cu el Prischila şi Achila; care şi-a tuns capul în Cheghrees, pentrucă aveà făgăduinţă.
19. Şi a sosit în Efes şi pre aceia i-a lăsat acolo; iar el intrând în sinagogă, se întrebà cu Iudeii.
20. Şi rugându'l ei ca să rămâe la dânşii mai multă vreme, n'a voit;
21. Ci s'a despărţit dela ei, zicând: mi se cade cu adevărat ca praznicul cel ce vine să'l fac în Ierusalim, şi iarăş mă voiu întoarce la voi, de va voì Dumnezeu. Şi a purces dela Efes.
22. Şi pogorându-se în Chesaria, suindu-se şi închinându-se adunărei, s'a pogorît la Antiohia.
23. Şi făcând acolo câtăvà vreme, s'a dus, trecând de rând prin ţinutul Galatiei şi prin Frighia, întărind pre toţi ucenicii.
24. Iar un Iudeu oarecare anume Apolos, Alexandrean de neam, bărbat meşter la cuvânt, a venit în Efes, puternic fiind întru scripturi
25. Acesta erà învăţat în calea Domnului, şi fierbând cu duhul, grăià şi învăţà cu deadinsul cele ce sunt pentru Domnul, ştiind numai botezul lui Ioan.
26. Acesta a început a grăì cu îndrăznială în sinagogă; şi auzindu'l pre el Achila şi Prischila, l-au luat şi mai cu amăruntul, îi au spus lui calea lui Dumnezeu.
27. Şi vrând el să treacă în Ahaia, îndemnându-se fraţii au scris ucenicilor să'l primiască pre el, care mergând acolo, mult a ajutat cu darul celor ce crezuseră.
28. Pentrucă tare înfruntà pre Iudei înaintea norodului, arătându-le din scripturi că Iisus este Hristos.

CAP. 19.

Pavel propovedueşte în Efes, botează şi săvârşeşte multe vindecări minunate. Dimitrie Argintarul ridică poporul asupra lui Pavel.

Şi a fost când erà Apolos în Corint, Pavel trecând prin părţile cele de sus a venit în Efes, şi aflând pre oarecari ucenici,
2. A zis către ei: luat-aţi Duh Sfânt după ce aţi crezut? Iar ei au zis către dânsul: încă nici de este Duh Sfânt am auzit.
3. Şi a zis către ei: dar în ce v'aţi botezat? Iar ei au zis: în botezul lui Ioan.
4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat botezul pocăinţei, zicând norodului, să crează întru cela ce vine după dânsul, adecă întru Hristos Iisus.
5. Şi auzind, s'au botezat întru numele Domnului Iisus.
6. Şi punându-şi Pavel mâinile preste ei, au venit Duhul Sfânt preste dânşii; şi grăiau în limbi, şi prorociau.
7. Şi erau de toţi bărbaţi, ca la doisprezece.

---

9. 1 Cor. 2, 4.
10. Is. 41, 10; Ioan 10, 16.
15. Mat. 27, 24; Ioan 18, 31.
17. 1 Cor. 1, 1.
18. Fapt. 21, 24; Num. 6, 9, 18.
21. 1 Cor. 4. 19; Evr. 6, 3; Iac. 4, 15.
24. 1 Cor. 1, 12. *28.* Fapt. 9, 22.
19. *1.* Fapt. 18, 19. 24.
2. Fapt. 10, 44; Ioan 7, 39.
4. Mat. 3, 11. *6.* Fapt. 6, 6. şi 2, 4.

8. Şi el intrând în sinagogă, cu îndrăzneală grăià în trei luni, întrebându-se şi adeverind cele de împărăţia lui Dumnezeu.
9. Iar de vreme ce unii se împietreau şi nu ascultau, grăind de rău calea înaintea norodului, Pavel depărtându-se dela ei, a osebit pre ucenici, în toate zilele pricindu-se în şcoala unui Tiran.
10. Şi aceasta s'a făcut în doi ani; cât toţi cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul Domnului Iisus, şi Iudeii şi Elinii.
11. Şi puteri nu mici făceà Dumnezeu prin mâinile lui Pavel;
12. Cât şi preste cei ce erau bolnavi se aduceau de pre trupul lui măhrămi sau ştergătoare, şi se depărtau dela ei boalele, şi duhurile cele rele ieşau dintr'înşii.
13. Şi s'au ispitit oarecari din Iudeii cei ce încunjurau jurători, a chemà preste cei ce aveau duhurile cele rele, numele Domnului Iisus, zicând: jurămu-vă pre voi cu Iisus pre care Pavel propovedueşte.
14. Şi erau şapte feciori ai lui Scheva, Iudeului, arhiereului, cari făceau aceasta.
15. Şi răspunzând duhul cel rău a zis: pre Iisus cunosc, şi pre Pavel ştiu; dar voi cine sunteţi?
16. Şi sărind asupra lor omul întru care erà duhul cel rău, şi biruindu'i pre ei, s'a întărit asupra lor, încât goli şi răniţi au fugit din casa aceea.
17. Şi aceasta s'a făcut ştiută la toţi Iudeii şi Elinii cei ce locuiau în Efes; şi a căzut frică preste toţi aceia, şi se mărea numele Domnului Iisus.
18. Şi mulţi din cei ce crezuseră veneau de se mărturiseau, şi vesteau faptele lor.
19. Şi mulţi din cei ce făcuse vrăjile aducând cărţile, le ardeau înaintea tuturor; şi au socotit preţurile lor, şi au aflat cincizeci de mii de arginţi.
20. Aşà cu tărie cuvântul Domnului creşteà şi se întăreà.
21. Şi dacă s'au săvârşit acestea, a pus Pavel cu duhul, ca trecând prin Machedonia şi Ahaia, să meargă în Ierusalim, zicând că după ce voiu fi acolo, trebue şi Roma să o văz.
22. Şi trimiţând la Machedonia doi din cei ce slujeau lui, pre Timotei şi pre Erast; el a rămas câtăvà vreme în Asia.
23. Şi s'a făcut în vremea aceea turburare nu puţină pentru calea Domnului.
24. Pentrucă un argintar oarecare anume Dimitrie, făcând biserici de argint Artemidei, dà meşterilor lucru nu puţin;
25. Pre cari adunându'i şi pre cei ce erau lucrători de unele ca acestea, a zis: bărbaţilor, ştiţi că dintr'acest lucru este câştigul nostru.
26. Şi vedeţi şi auziţi, că nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, Pavel acesta mult norod învăţând a mutat, zicând, că nu sunt dumnezei cei ce de mâini se fac;
27. Şi nu numai această parte a noastră se primejdueşte a venì spre defăimare; ci şi biserica dumnezeoaei celei mari Artemidei, întru nimic a se socotì, ba încă să se surpe şi mărimea ei, pre care toată Asia şi lumea o cinsteşte.
28. Şi auzind şi umplându-se de mânie strigau, zicând: mare este Artemida Efesenilor!
29. Şi s'a umplut toată cetatea de turburare; şi s'au pornit toţi într'un suflet la privelişte, răpind împreună şi pre Gaie şi pre Aristarh, Machedonenii, soţiile lui Pavel.
30. Iar Pavel vrând să intre în norod, nu l-au lăsat pre el ucenicii.
31. Încă şi unii din mai marii Asiei, fiind lui prieteni, trimeţând la dânsul, îl rugau să nu se deà pre sine în privelişte.
32. Deci alţii strigau altcevà; pentrucă erà adunarea turburată, şi cei mai mulţi nu ştiau pentru ce s'au adunat.
33. Iar din norod au scos înainte pre Alexandru, puindu'l pre el înainte Iudeii. Iar Alexandru făcând cu mâna, vreà să răspunză norodului.
34. Iar cunoscând că este Iudeu, un glas s'a făcut de către toţi, care ca vre-o două ceasuri strigà: mare este Artemida Efesenilor!
35. Iar logofătul potolind norodul, a zis: bărbaţi Efeseni, cine este o-

8. Fapt. 14, 3. *17.* Fapt. 5, 5, 11.
20. Fapt. 6, 7; 12, 24.
21. Fapt. 18, 21 şi 20, 22.
22. Rom. 16, 23. *23.* 2 Cor. 1, 8.
24. Fapt. 16, 16. *29.* 2 Cor. 1, 8.

mul acela care nu ştie că cetatea
Efesenilor este purtătoare de grija
bisericei Artemidei, dumnezeoaei cei
mari şi a chipului ei?
36. Deci fără de îndoială fiind a-
cestea, se cuvine voi să vă astâm-
păraţi, şi nimic cu obrăznicie să nu
faceţi.
37. Că aţi adus pre bărbaţii ace-
ştia, nici furi de cele sfinte fiind,
nici hulind pre dumnezeoaea voa-
stră.
38. Iar de are Dimitrie şi cei îm-
preună cu el meşteri, către cinevà
cuvânt, judecători sunt şi dregă-
tori; pârască-se unul pre altul.
39. Iar dacă pentru altcevà cer-
caţi, în adunarea cea legiuită se va
deslegà.
40. Pentrucă ne primejduim să ne
vinuim de zarvă pe ziua de astăzi,
fiindcă nici o pricină nu este pen-
tru care am puteà să dăm seamă
de turburarea aceasta.
41. Şi aceasta zicând, a slobozit
adunarea.

CAP. 20.

Călătoria lui Pavel prin Machedonia şi Grecia în Asia. El învie pre Eutih în Troada. Dă sfaturi păstoreşti la Milet preoţilor din Efes.

Iar după ce a încetat gâlceava, che-
mând Pavel pre ucenici, şi închi-
nându-se lor, a ieşit să meargă în
Machedonia.
2. Şi trecând prin părţile acelea,
şi mângâindu'i pre ei cu cuvinte
multe, a venit în Elada.
3. Şi făcând acolo trei luni, fiindcă
s'a făcut vicleşug asupra lui despre
Iudei, vrând el să se suie în Siria,
s'a făcut socoteală să se întoarcă
prin Machedonia.
4. Şi mergeà împreună cu el până
la Asia Sosipatru Verianul; şi din
Tesalonicheni, Aristarh şi Secund;
şi Gaie Dervianul şi Timotei; iar
din Asia, Tihic şi Trofim.
5. Aceştia mergând înainte ne-au
aşteptat pre noi în Troada.
6. Iar noi, după zilele azimelor,
am mers pre apă dela Filipi, şi în
cinci zile am venit la ei în Troada;
unde am zăbovit şapte zile.
7. Iar întru una din sâmbete, a-
dunaţi fiind ucenicii să frângă pâi-
ne, Pavel vorbeà cu dânşii, vrând
să purceadă a doua zi; şi a lungit
cuvântul până la miezul nopţei.
8. Şi erau făclii multe în foişor
sus, unde erau adunaţi.
9. Şi şezând un tinerei anume
Eutih într'o fereastră, cuprins fiind
de somn greu; vorbind Pavel de
multe, plecându-se de somn, a că-
zut jos din casa de sus cea din
rândul al treilea şi l-au luat mort.
10. Iar Pavel pogorându-se, a că-
zut preste el, şi îmbrăţişându'l a zis:
nu vă turburaţi, că sufletul lui în-
tr'însul este.
11. Şi suindu-se şi frângând pâi-
ne, şi mâncând şi mult vorbind cu
ei până la ziuă, aşà a ieşit.
12. Iar pre copil l-a adus viu,
şi s'au mângâiat nu puţin.
13. Iar noi venind la corabie, am
mers la Ason, de acolo vrând ca
să luăm pre Pavel, pentrucă aşà
erà rânduit, vrând el să meargă pre
uscat, pedestru.
14. Şi dacă s'a întâlnit cu noi la
Ason, luându'l pre el, am venit la
Mitilini.
15. Şi de acolo înnotând cu co-
rabia, a doua zi am sosit în preaj-
ma Hiului; şi în cealaltă zi am a-
juns în Samos, şi rămâind în Tron-
ghilion, a doua zi am venit la Milet.
16. Pentrucă a socotit Pavel să
treacă Efesul, ca să nu i se facă
lui să zăbovească în Asia; că se
grăbià de ar puteà în ziua prazni-
cului a cincizeci de zile să fie în
Ierusalim.
17. Şi din Milet trimiţând în Efes,
a chemat pre presviterii bisericei.
18. Şi dacă au venit la ei, a zis
lor: voi ştiţi din ziua cea dintâiu
întru care am intrat în Asia, cum
am fost cu voi în toată vremea.
19. Slujind Domnului cu toată
smerenia şi cu multe lacrămi şi
ispite, care mi s'au întâmplat mie
întru vicleşugurile Iudeilor.
20. Cum nimic n'am tăcut din
cele de folos, să nu vă vestesc
vouă şi să vă învăţ pre voi înain-
tea norodului, şi prin case.
21. Mărturisind şi Iudeilor şi Elini-
lor pocăinţa cea către Dumnezeu,

36. Fapt. 21, 5.
20. *1.* 1 Tim. 1, 3.
4. Fapt. 17, 10; Rom 16, 21, 23; Efes. 6, 21; 2 Tim. 4, 20. *6.* Eşire 12, 15.
7. Fapt 2, 42, 46. *16.* Fapt. 19, 21.
21. Luc. 24, 47.

şi credinţa cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.
22. Şi acum iată, eu legat fiind
cu Duhul, merg în Ierusalim, neştiind cele ce mi se vor întâmplà
mie întru el;
23. Fără numai că Duhul cel Sfânt
prin cetăţi mărturiseşte, zicând că
legături şi necazuri pre mine mă
aşteaptă.
24. Ci nici de una nu bag seamă,
nici am sufletul meu cinstit mie,
fără numai ca să săvârşesc alergarea mea cu bucurie, şi slujba
care am luat dela Domnul Iisus, a
mărturisì evangheliea Darului lui
Dumnezeu.
25. Şi acum, iată, eu ştiu că nu
veţi mai vedeà faţa mea voi toţi,
pre la carii am trecut propoveduind
împărăţiea lui Dumnezeu.
26. Pentru aceea mărturisesc vouă
în ziua de astăzi, că curat sunt eu
de sângele tuturor.
27. Pentrucă nu m'am ferit ca să
nu vă vestesc vouă tot sfatul lui
Dumnezeu.
28. Drept aceea, luaţi aminte de
voi şi de toată turma, întru care Duhul Sfânt v'au pus pe voi episcopi,
ca să păstoriţi biserica lui Dumnezeu, care o au câştigat cu sângele său.
29. Că eu ştiu aceasta, că după
ducerea mea vor intrà lupi grei întru voi, cari nu vor cruţà turma.
30. Şi dintru voi înşi-vă se vor
sculà bărbaţi, grăind îndărătnicii,
ca să tragă pre ucenici după dânşii.
31. Pentru aceea priveghiaţi aducându-vă aminte, că trei ani noaptea şi ziua n'am încetat cu lacrămi
învăţând pre unul fiecare din voi.
32. Şi acum vă încredinţez pre
voi, fraţilor, lui Dumnezeu şi cuvântului Darului lui, care poate să
vă zidiască, şi să vă deà vouă moştenire între toţi cei sfinţiţi.
33. Argintul sau aurul sau haina,
nici a unuia n'am poftit.
34. Singuri voi ştiţi, că trebuinţelor mele şi celora ce sunt cu mine,
au slujit mâinile acestea.
35. Toate am arătat vouă, că aşà
ostenindu-vă se cade să ajutaţi celor slabi, aducându-vă aminte de
cuvântul Domnului Iisus, că el au
zis: mai fericit este a dà decât a
luà.
36. Şi acestea zicând, plecându'şi
genunchele sale, împreună cu toţi
cu ei s'au rugat.
37. Şi multă plângere a fost tuturor, şi căzând pre grumazii lui
Pavel, îl sărutau pre el.
38. Cuprinzându'i jale mai vârtos
pentru cuvântul care a fost zis, că
nu vor mai vedeà faţa lui. Şi îl petreceau pre el la corabie.

CAP. 21.

Călătoria lui Pavel la Chesaria Palestinei. Agav îi preveşteşte ce are să sufere în Ierusalim. Sfatul dat lui Pavel de Iacov. Iudeii se ridică asupra lui în Ierusalim; el e scăpat de căpitanul oştii.

Şi a fost, după ce am purces noi,
despărţindu-ne de ei, mergând
drept am venit la Con, şi a doua
zi la Rodos, şi de acolo la Patara;
2. Şi aflând corabie trecând la
Finichia, suindu-ne într'însa, am
purces.
3. Şi ivindu-ne la Chipru, şi lăsându'l pre el în stânga, mergeam
la Siria, şi ne-am pogorît în Tir;
pentrucă acolo erà corabia a descărcà povara.
4. Şi aflând ucenici, am rămas
acolo şapte zile, cari ziceau lui
Pavel prin Duhul, să nu se suie la
Ierusalim.
5. Şi când a fost nouă de am
împlinit zilele ieşind mergeam; petrecându-ne pre noi toţi împreună
cu femei şi cu copii, până afară
din cetate; şi plecând genunchele
pre ţărmure, am făcut rugăciune.
6. Şi închinându-ne unii altora,
am intrat în corabie; iar aceia s'au
întors la ale sale.
7. Iar noi calea pre apă săvârşind dela Tir, am venit la Ptolemaida, şi închinându-ne fraţilor, am
rămas o zi la ei.
8. Iar a doua zi ieşind noi, cei
ce eram cu Pavel, am venit în Chesaria; şi intrând în casa lui Filip
evanghelistul, care erà din cei şapte, am rămas la el.

23. Fapt. 21, 4. *24*. Fapt. 21, 13.
26. Fapt. 18, 6. *28*. 1 Petr. 5, 2.
31. Evr. 13, 17. *32*. Fapt. 14, 3.
34. Fapt. 18, 3.

36. Fapt. 21, 5, 38.
21. *4*. Fapt. 20, 23. *5*. Fapt. 20, 36.
8. Fapt. 6, 8. 9. Ioil 2, 25.

9. Şi acesta aveà patru fete fecioare, prorocițe.
10. Şi zăbovindu-ne noi acolo multe zile, s'a pogorît din Iudeea oarecare proroc, anume Agav.
11. Şi viind către noi, şi luând brâul lui Pavel şi legându'şi mâinile şi picioarele, a zis: acestea zice Duhul Sfânt: pre bărbatul al căruia este brâul acesta, aşà îl vor legà în Ierusalim Iudeii, şi îl vor dà în mâinile neamurilor.
12. Şi dacă am auzit acestea, îl rugam noi şi cei de loc de acolo, ca să nu se suie el în Ierusalim,
13. Şi a răspuns Pavel: ce faceți de plângeți şi îmi întristați inima? Că eu nu numai a fi legat, ci şi a murì în Ierusalim gata sunt pentru numele Domnului Iisus.
14. Şi neputând noi plecà pre el, am încetat, zicând: voea Domnului să fie
15. Iar după zilele acestea, gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.
16. Şi au venit împreună cu noi şi din ucenicii dela Chesariea, aducând cu sine pre oarecare Mnason, Chiprian, vechiu ucenic, la care să ne sălăşluim.
17. Şi sosind noi în Ierusalim, cu bucurie ne-au primit pre noi frații.
18. Iar a doua zi a intrat Pavel împreună cu noi către Iacov; şi toți bătrânii au venit.
19. Şi închinându-se lor, spuneà câte una pe rând cele ce au făcut Dumnezeu întru neamuri prin slujba lui.
20. Şi ei auzind, slăviau pre Domnul, şi au zis lui: vezi frate, câte mii de Iudei sunt carii au crezut; şi toți sunt râvnitori legei;
21. Şi au înțeles pentru tine, că înveți despărțire dela Moisì pre toți Iudei cei dintre neamuri, zicând să nu'şi taie împrejur pre fiii lor, nici după obiceiuri să umble.
22. Ce dar este? Cu adevărat trebuie mulțime să se adune; că vor auzì că ai venit.
23. Deci aceasta fă, care îți zicem ție: sunt la noi patru bărbați, cari au făgăduință întru sine;
24. Pre aceştia luându'i, curățeşte-te împreună cu ei, şi cheltueşte pentru ei, ca să'şi rază capul; şi vor cunoaşte toți, că din cele ce au înțeles pentru tine, nimic nu este; ci umbli şi tu păzind legea.
25. Iar pentru neamurile care au crezut, noi am trimis, judecând nimic de acest fel să păzească ei, fără numai să se ferească ei de ce este jertfit idolilor, şi de sânge şi de sugrumat şi de curvie.
26. Atunci Pavel luând pre bărbații aceia, a doua zi curățindu-se cu ei, a intrat în biserică, vestind plinirea zilelor curățeniei, până ce s'a adus pentru unul fiecare din ei jertfă.
27. Şi când erà să se împlinească şapte zile, Iudeii cei din Asia, văzând pre el în biserică, au întărâtat tot norodul şi şi-au pus mâinile pre el,
28. Strigând: bărbați israiliteni, ajutați; acesta este omul care împrotiva norodului şi a legei şi a locului acestuia, pre toți pretutindenea învață; încă şi Elini a băgat în biserică, şi a spurcat acest sfânt loc.
29. Că văzuseră pre Trofim Efeseanul în cetate împreună cu el, pre care socoteau că l-a băgat Pavel în biserică;
30. Şi s'a pornit toată cetatea, şi a alergat norodul; şi prinzând pre Pavel, îl trăgeau afară din biserică; şi îndată s'au închis uşile.
31. Şi căutând ei să'l omoare pre el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că s'a turburat tot Ierusalimul.
32. Care îndată luând ostaşi şi sutaşi, a alergat asupra lor; iar ei văzând pre căpitanul şi pre ostaşi, au încetat a bate pre Pavel.
33. Şi apropiindu-se căpitanul, l-a apucat pre el, şi a poruncit să'l lege cu două lanțuri; şi întrebà cine este şi ce a făcut.
34. Şi alții altcevà strigau întru norod; şi neputând să înțeleagă adevărul pentru gâlceava, a poruncit să'l ducă pre el la tabără.
35. Şi când a ajuns la trepte, s'a întâmplat de se purtà el de ostaşi, pentru sila norodului.
36. Pentrucă mergeà după el mul-

10. Fapt. 11. 28. *13.* Rom 8, 36.
14. Luc. 22, 42. *19.* Fapt. 20, 24.

24. Fapt. 18, 18. Numer. 6, 21.
25. Fapt. 15, 20, 29.
26. Numer. 6. 13 sq. *27.* Fapt. 24, 18.
28. Fapt. 19, 26 şi 24, 5.
29. Fapt. 20, 4; 2 Tim. 4, 20.
30. Fapt. 26, 21.
33. Fapt. 20, 23 şi 21, 11.

ţimea norodului, strigând: ia'l pre el.
37. Şi vrând să'l bage în tabără, Pavel a zis căpitanului: de este slobod mie a zice cevà către tine? Iar el a zis: elineşte ştii?
38. Oare nu eşti tu Eghipteanul, cela ce mai înainte de zilele acestea te-ai ridicat asupra, şi ai scos în pustie pre cele patru mii de bărbaţi sicari?
39. Şi a zis Pavel: eu sunt om Iudeu din Tarsul Chilichiei, cetăţean al unei cetăţi, care nu este neînsemnată; şi te rog pre tine, dă'mi voie să grăesc către norod.
40. Şi dându'i voie el, Pavel stând pre trepte, a făcut cu mâna norodului. Şi multă tăcere făcându-se, a grăit în limba evreească, zicând:

CAP. 22.

Apărarea lui Pavel. Chemarea sa şi trimiterea sa la propoveduire. Ca cetăţean roman cere a nu fi bătut.

Bărbaţi fraţi şi părinţi, auziţi acum răspunsul meu cel către voi.
2. Şi auzind ei că în limba evreească grăeşte lor, mai multă tăcere au dat, şi a zis:
3. Eu sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Chilichiei şi crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil, învăţat pre amăruntul legea părintească, râvnitor fiind lui Dumnezeu, precum voi sunteţi astăzi.
4. Care această cale o am gonit până la moarte, legând şi dând la temniţe bărbaţi şi muieri.
5. Precum şi arhiereul mărturiseşte de mine, şi toată bătrânimea; dela cari şi cărţi luând către fraţi, la Damasc mergeam, ca şi pre cei ce erau acolo să'i aduc legaţi în Ierusalim, ca să se pedepsească.
6. Şi a fost când mergeam eu şi mă apropiam de Damasc, întru amiazăzi, fără de veste din cer a strălucit împrejurul meu lumină multă.
7. Şi am căzut la pământ, şi am auzit glas zicându'mi: Savle, Savle, ce mă goneşti?
8. Iar eu am răspuns: cine eşti Doamne? Şi au zis către mine: eu sunt Iisus Nazarineanul, pre care tu goneşti.
9. Iar cei ce erau împreună cu mine lumina o au văzut, şi s'au înfricoşat; iar glasul celui ce grăià mie nu l-au auzit.
10. Şi am zis: ce voiu face Doamne? Iar Domnul au zis către mine: sculându-te mergi în Damasc, şi acolo se va grăì ţie pentru toate cele ce s'au rânduit ţie să le faci.
11. Şi fiindcă nu vedeam de slava luminei aceleea, ducându-mă de mână de cei ce erau împreună cu mine, am venit în Damasc.
12. Iar oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege, mărturisit de toţi Iudeii cari locuesc în Damasc,
13. Venind la mine, şi stând înainte, a zis mie: Savle frate, vezi iarăş. Şi eu în ceasul acela am căutat la el.
14. Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-au ales pre tine, ca să cunoşti voea lui, şi să vezi pre cel Drept, şi să auzi glas din gura lui.
15. Căci vei fi lui mărturie către toţi oamenii de cele ce ai văzut şi ai auzit.
16. Şi acum ce zăboveşti? Sculându-te botează-te, şi îţi spală păcatele tale, chemând numele Domnului.
17. Şi a fost mie, când m'am întors în Ierusalim şi mă rugam în biserică, m'am făcut întru uimire;
18. Şi l-am văzut pre el zicând mie: grăbeşte şi ieşi curând din Ierusalim, că nu vor primì mărturiea ta cea pentru mine.
19. Şi am zis: Doamne, ei ştiu că eu puneam în temniţe şi băteam la sinagoguri pre cei ce credeau întru tine;
20. Şi când se vărsà sângele lui Stefan mucenicului tău, şi eu eram de faţă, şi mă învoiam la moartea lui, păzind hainele celor ce îl omorau pre el.
21. Şi au zis către mine: mergi, că eu la neamuri departe te voiu trimite.
22. Şi l-au ascultat pre el până la cuvântul acesta, şi au ridicat gla-

39. Fapt 9, 11.
40. Fapt 12, 17 şi 13, 16 şi 19, 33.
22. *3*. Fapt. 5, 34. *4* Fapt. 9, 2, sq.
7. Fapt. Ap. 26, 14, 15.
9. Fap. Ap. 9, 7. *14*. Gal. 1, 15.
15. Fapt. 26, 16. *17*. Fapt. 9, 26.
21. Fapt. 9, 15 şi 13, 2.
22. Fapt. 21, 36.

sul lor, zicând: ia'l de pre pământ pre unul ca acesta, că nu se cade el să trăiască.

23. Și strigând ei, și aruncând hainele, și praf aruncând în văzduh,

24. A poruncit căpitanul să'l ducă pre el în tabără, zicând cu bătaie să se certe el, ca să cunoască pentru care pricină strigau așà asupra lui.

25. Iar fiindcă prea îl strângeau pre el cu curelele, a zis Pavel către sutașul cel ce stà de față: oare este slobod vouă a bate om Roman și nejudecat?

26. Și auzind sutașul, mergând a spus căpitanului, zicând: caută ce vei să faci, că omul acesta este Roman.

27. Și venind căpitanul, a zis lui: spune mie, de ești tu Roman? Iar el a zis: așà.

28. Și a răspuns căpitanul: eu cu multă cheltuială am câștigat cetățeniea aceasta. Iar Pavel a zis: iar eu sunt și născut.

29. Deci îndată s'au depărtat de la el cei ce voiau să'l bată; și căpitanul s'a înfricoșat după ce a înțeles că este Roman, și căci îl legase pre el.

30. Și a doua zi vrând să cunoască adevărul pentru ce se pârăște de Iudei, l-a slobozit pre el din legături, și a poruncit să vie Arhiereii și toată adunarea lor, și aducând pre Pavel, l-a pus în mijlocul lor.

CAP. 23.

Pavel vorbind adunărei este pălmuit. Răspunsul său către arhiereu. Provoacă împerechere în adunare. Vicleșugul Iudeilor împrotiva lui Pavel dat pre față. Trimiterea lui în Chesaria.

Și căutând Pavel spre adunare, a zis: bărbați frați, eu cu toată știința bună am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta.

2. Iar arhiereul Anania a poruncit celor ce'i stau lui înainte să'l bată preste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: bate-te-ar Dumnezeu, perete văruit; și tu șezi judecându-mă după lege, și împrotiva legei poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stau înainte, au zis: dar pre arhiereul lui Dumnezeu blestemi?

5. Iar Pavel a zis: n'am știut fraților, că este arhiereu; că scris este: pre mai marele norodului tău, să nu'l grăești de rău.

6. Deci cunoscând Pavel că o parte este Saduchei, iar alta Farisei, a strigat întru adunare: bărbați frați, eu sunt Fariseu, fecior de Fariseu; pentru nădejdea și învierea morților eu mă judec.

7. Și aceasta ei grăind, s'a făcut neunire între Farisei și între Saduchei: și s'a împerechiat mulțimea.

8. Pentrucă Saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc amândouă.

9. Și s'a făcut strigare mare; și sculându-se Cărturarii din partea Fariseilor, se priciau, zicând: nici un rău nu aflăm în omul acesta; iar de a grăit lui duh sau înger, să nu ne împrotivim lui Dumnezeu.

10. Și multă gâlceavă făcându-se, temându-se căpitanul ca să nu sfâșie ei pre Pavel, a poruncit ostașilor să se pogoare și să'l răpească pre el din mijlocul lor, și să'l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea ce venise stându'i Domnul înainte, au zis: îndrăsnește Pavel, că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așà ție se cade și în Roma să mărturisești.

12. Iar după ce s'a făcut ziuă, adunându-se oarecari Iudei, s'au anatematisit pre ei, zicând: nici să mănânce, nici să beà până nu vor omorî pre Pavel.

13. Și erau mai mulți de patruzeci cei ce făcuseră jurământul acesta.

14. Cari mergând la Arhierei și la bătrâni au zis: cu anatema ne-am anatematisit pre noi înși-ne, nimic să nu gustăm până nu vom omorî pre Pavel.

15. Acum dar voi arătați căpitanului împreună cu adunarea că mâine să'l pogoare pre el la voi, ca și cum ați vreà să cercați mai pre a-

---

25. Fapt. 16, 37.
23. *1.* Fapt. 24, 16.

5. Eșire 22, 28; 2 Petr. 2, 10; Iud. v. 8.
6. Fapt. 26, 5. *8.* Mat. 22, 23.
9. Fapt. 25, 25 și 5, 39.
11. Fapt. 19, 21.

măruntul cele ce sunt pentru el; iar
noi, mai 'nainte de ce se va apro-
pià el, gata suntem să'l omorîm
pre el.
16. Şi auzind feciorul surorei lui
Pavel vicleşugul, mergând şi intrând
în tabără, a spus lui Pavel.
17. Şi chemând Pavel pre unul
din sutaşi, a zis: pre tinerelul ace-
sta du'l la căpitanul, pentrucă are
oarece să spue lui.
18. Deci acela luându'l pre el, l-a
dus la căpitanul, şi a zis: Pavel cel
legat chemându mă pre mine s'a ru-
gat pentru acest tinerel să'l aduc
la tine, că are oarece să'ţi spue ţie.
19. Iar căpitanul luându'l de mână
şi ducându-se în laturi, l-a întrebat:
ce este care ai să'mi spui mie?
20. Şi a zis: că Iudeii s'au vor-
bit să se roage ţie ca mâine să po-
gorî pre Pavel la adunare, ca şi cum
ar vreà cevà mai pre amăruntul să
întrebe pentru el.
21. Deci tu să nu'i asculţi pre ei,
pentrucă îi pândesc pre el bărbaţi
mai mulţi de patruzeci, cari s'au a-
natematisit pre ei'şi, nici să mă-
nânce nici să beà până nu vor o-
morî pre el; şi acum gata sunt, a-
şteptând cea dela tine făgăduinţă.
22. Deci căpitanul a slobozit pre
tinerelul, poruncind ca nimărui să
nu spue că acestea ai arătat către
mine.
23. Şi chemând pre doi sutaşi a
zis: gătiţi dela al treilea ceas din
noapte două sute de ostaşi, ca să
meargă până la Chesaria şi călă-
reţi şaptezeci şi lustaşi două sute.
24. Şi dobitoace să aduceţi ca
puind pre Pavel să'l scape către Fi-
lix, domnul.
25. Scriind carte care cuprinde
într'acest chip:
26. Claudie Lisie, lui Filix prea
puternicului domn. să se bucure.
27. Pre acest bărbat, fiind prins
de Iudei, şi vrând să se omoare de
dânşii. mergând eu cu oaste, l-am
scos, înţelegând că este Roman.
28. Şi vrând să înţeleg pricina
pentru care îl pârăsc pre el, l-am
pogorît la adunarea lor.
29. Pre care l-am aflat pârându-
se pentru întrebările legei lor; iar
nici o vină vrednică de moarte sau
de legături având.
30. Şi vestindu-mi-se mie cum că
va să fie vicleşug asupra bărbatu-
lui acestuia despre Iudei, dintr'acel
ceas l-am trimis la tine, poruncind
şi pârâşilor să spue cele ce au a-
supra lui înaintea ta. Fii sănătos.
31. Deci ostaşii, după cum li se
poruncise lor, luând pre Pavel, l-au
adus noaptea la Antipatrida.
32. Iar a doua zi lăsând pre că-
lăreţi să meargă cu el, s'au întors
în tabără;
33. Cari intrând în Chesaria şi
dând domnului cartea, au pus şi pre
Pavel înaintea lui.
34. Şi cetind domnul şi întrebân-
du'l din ce ţinut este, şi înţelegând
că este dela Chilichia,
35. A zis: te voiu auzì pre tine
când şi pârâşii tăi vor venì. Şi a
poruncit ca să se păzească el în
divanul lui Irod.

CAP. 24.

Pavel înaintea lui Filix şi răspunsul său la învinuirile Iudeilor.

Iar după cinci zile s'a pogorît ar-
hiereul Anania. cu bătrânii şi cu
oarecare ritor, Tertil, cari au arătat
domnului asupra lui Pavel.
2. Şi chemându-se el, a început
a'l pârî pre el Tertil, zicând: multă
pace dobândind prin tine şi isprăvi,
care se fac la neamul acesta prin
a ta purtare de grije,
3. In toată vremea şi în tot locul
mărturisim, puternice Filixe, cu toată
mulţămita.
4. Iar ca nu mai mult să te o-
stenesc; te rog să ne auzi pre noi
în scurt cu a ta blândeţe.
5. Că am aflat pre omul acesta
pierzător, şi pornind zarvă la toţi
Iudeii ce sunt în toată lumea şi mai
mare eresului Nazarinenilor.
6. Care şi biserica s'a ispitit să
o spurce, pre care l-am şi prins,
şi după legea noastră am vrut să'l
judecăm.
7. Dar venind Lisie căpitanul, cu
multă silă din mâinile noastre l-a
luat.
8. Poruncind pârâşilor lui să vie
la tine; dela care vei puteà singur
cercetând, de toate acestea să cu-
noşti, de care noi pârîm pre el.
9. Şi împreună adeveriau şi Iu-

27. Fapt. 21, 13; 22, 25.
28. Fapt. 22, 30.

24. 3. Fapt. 23, 26. 5. 3 Imp. 18, 17.

deii, zicând cum că acestea așà sunt.
10. Iar Pavel a răspuns, făcându'i
lui semn domnul să grăiască: știindu-te pre tine că de mulți ani ești
judecător neamului acestuia, mai cu
bună voie cele pentru mine răspund;
11. Că poți tu cunoaște, că nu
sunt mai mult decât douăsprezece
zile decând m'am suit să mă închin în Ierusalim.
12. Și nici în biserică m'au aflat
pre mine cu cinevà pricindu-mă, sau
turburare făcând norodului, nici în
sinagoguri, nici în cetate.
13. Nici pot adeverì pentru care
acum mă pârăsc.
14. Și mărturisesc aceasta ție, că
după calea pre care ei o zic eres,
așà slujesc Dumnezeului părintesc,
crezând toate cele scrise în lege și
în proroci.
15. Nădejde având întru Dumnezeu, care și însuș aceștia așteaptă,
cum că va să fie învierea morților
și a drepților și a nedrepților.
16. Și întru aceasta și eu mă nevoiesc, ca fără de poticnire știință
să am către Dumnezeu și către oameni pururea.
17. Și după mulți ani am venit
ca să fac milostenii la neamul meu
și prinoase.
18. Întru care m'au aflat curățit
în biserică, nu cu gloată, nici cu
gâlceavă, niște Iudei din Asia.
19. Cari trebuiau înaintea ta să
vie de față și să pârască de au cevà
asupra mea.
20. Sau aceștia singuri să spuie
stând eu înaintea soborului, de au
aflat cevà întru mine strâmbătate.
21. Fără numai pentru un glas
acesta care am strigat, stând între
ei, că pentru învierea morților eu
mă judec astăzi de voi.
22. Și auzind acestea Filix, i-a lăsat pre ei, fiindcă mai cu amăruntul știà cele pentru calea aceasta,
și a zis: când Lisie căpitanul se va
pogorì, voiu înțelege cele pentru voi.
23. Și a poruncit sutașului să se
păzească Pavel, și să aibă odihnă,
și pre nimeni să nu oprească dintr'ai lui de a'i sluji sau a venì la el.
24. Iar după câtevà zile venind
Filix cu Drusila femeia lui, care erà
Iudeică, a chemat pre Pavel și l-a
auzit pre el pentru credința cea întru Hristos.
25. Și grăind el pentru dreptate
și pentru înfrânare și pentru judecata ce va să fie, înfricoșindu-se
Filix, a răspuns: acum mergi; și
aflând vreme, te voiu mai chemà.
26. Încă și nădăjduind că bani
se vor dà lui dela Pavel, ca să'l
slobozească; pentru aceea și mai
dese ori chemându'l, vorbià cu el.
27. Iar după ce s'au împlinit doi
ani, s'a pus în locul lui Filix, Porchie Fist; și vrând Filix să facă pre
plac Iudeilor, a lăsat pre Pavel legat.

CAP. 25.

Pavel se apără înaintea lui Fist și cere să fie trimis la divanul Chesarului. Fist îl aduce la Agripa și Vernichi, cari doriau să'l asculte.

Deci Fist intrând în dregătorie,
după trei zile s'a suit în Ierusalim dela Chesareia.
2. Și au arătat lui arhiereul și cei
mai de frunte ai Iudeilor asupra lui
Pavel, și îl rugau pre el,
3. Cerând har asupra lui, ca să'l
trimeață pre el la Ierusalim, făcând
vicleșug ca să'i ucidă pre el pre
drum.
4. Deci Fist a răspuns, că Pavel
să se păzească în Chesaria, și el
va degrab să meargă acolo.
5. Deci cei tari întru voi, zice:
pogorându-se împreună, de este
cevà rău întru bărbatul acesta, pârască'l pre el.
6. Și zăbovind la ei nu mai mult
decât zece zile, s'a pogorît în Chesaria; și a doua zi șezând la divan
a poruncit să se aducă Pavel.
7. Și viind el, au stătut împrejurul lui Iudeii, cari veniseră din Ierusalim, multe și grele vinuiri aducând asupra lui Pavel, pre care nu
le puteau să le dovedească.
8. Răspunzând el: nici împrotiva
legei Iudeilor, nici împrotiva bisericei, nici împrotiva Chesarului am
greșit cevà.
9. Iar Fist vrând să facă plăcere
Iudeilor, răspunzând, a zis lui Pa-

15. Dan. 12, 2; Ioan 5, 28, 29.
16. Fapt. 23, 1; Iov 27, 6; 1 Petru 3, 16.
17. Fapt. 11, 29; Gal. 2, 10.
18. Fapt. 21, 27.
21. Fapt. 23, 6; 26, 6 și 28, 20.
23. Fapt. 27, 3.
27. Fapt. 25, 14 și 25, 9.
25. *1.* 24, 1, sq.
3. Fapt. 23, 15.
7. Fap. Ap. 24, 1, 5, 13.

vel: voeşti să te sui în Ierusalim,
şi acolo pentru acestea să te ju-
deci înaintea mea?
10. Iar Pavel a zis: la divanul
Chesarului stau, unde trebue să mă
judec; Iudeilor nici o nedreptate
n'am făcut, precum şi tu mai bine
ştii.
11. Pentrucă de am făcut nedrep-
tate, şi cevà vrednic de moarte am
lucrat, nu mă feresc de moarte; iar
dacă nimic nu este din cele ce a-
ceştia mă pârăsc, nimeni nu poate
pre mine lor să mă dăruiască. Pre
Chesarul chem.
12. Atunci Fist, grăind împreună
cu *sfatul*, a răspuns: pre Chesarul
ai chemat? La Chesarul vei merge.
13. Şi dacă au trecut câtevà zile,
Agripa împăratul şi Vernichi s'au
pogorît în Chesaria ca să se închine
lui Fist.
14. Şi zăbovindu-se zile multe a-
colo, Fist a spus împăratului pen-
tru Pavel, zicând: un bărbat oare
care este lăsat de Filix legat;
15. Pentru care, fiind eu în Ieru-
salim, au arătat înaintea mea Ar-
hiereii şi bătrânii Iudeilor, cerând
împrotiva lui judecată.
16. Către carii am răspuns, că nu
este obiceiu la Romani să deà pre
vre un om la pierzare, mai înainte
până ce n'are de faţă cel pârît pre
pârîşii lui, şi loc de răspuns să'şi
ià pentru vina sa.
17. Şi adunându-se ei aici, nici
o zăbavă făcând, a doua zi şezând
la judecată, am poruncit să se a-
ducă bărbatul.
18. Pentru cari stând pârîşii lui
împrejur, nici o vină aduceau din-
tr'acelea care prepuneam eu;
19. Ci numai nişte întrebări pen-
tru a lor credinţă aveau asupra lui,
şi pentru un Iisus, oarecare mort,
pre care ziceà Pavel că este viu.
20. Şi nedumerindu-mă eu de în-
trebarea aceasta, am zis de voeşte
să meargă în Ierusalim, şi acolo
să se judece pentru acestea.
21. Iar Pavel chemând să se pă-
zească el la judecata lui Sevastu,
am poruncit să se păzească până
îl voiu trimete pre el la Chesarul.
22. Iar Agripa către Fist a zis:
aş fi voit şi eu să auz pre acel om.

16. A 2 Lege 17, 4.
19. Lucà 24, 23.

Iar el a zis: mâine vei auzi pre dân-
sul.
23. Deci a doua zi viind Agripa
şi Vernichi cu mare paradă, şi in-
trând în divanul palatului, împreună
cu căpitanii şi cu bărbaţii cei mai
de frunte ai cetăţei, şi poruncind
Fist, s'a adus Pavel.
24. Şi a zis Fist: Agripo împă-
rate, şi toţi bărbaţii cei ce sunteţi
împreună cu noi, vedeţi pre acesta,
pentru care toată mulţimea Iudeilor
mi s'a rugat şi în Ierusalim şi aici,
strigând că nu trebue să mai tră-
iască el.
25. Iar eu cunoscând că nimic
vrednic *de moarte* el *n'a făcut*, şi
el singur chemând pre Chesarul,
am socotit să'l trimet pre el.
26. Pentru care a scrie cevà ade-
vărat domnului n'am. Pentru aceea
l-am adus pre el la voi, şi mai vâr-
tos înaintea ta, împărate Agripo, ca
cercetare făcându-se să am ce să
scriu.
27. Pentrucă fără cuviinţă mi se
pare a fi, să'l trimet legat, şi prici-
nele cele asupra lui să nu le în-
semnez.

CAP. 26.

Cuvântarea lui Pavel despre credinţa sa cea dupre lege şi chemarea la Evanghelie. Agripa socoteşte că n'are nici o vină.

Iar Agripa către Pavel a zis: po-
runceşte-ţi-se ţie să grăeşti sin-
gur pentru tine. Atunci Pavel întin-
zând mâna, a răspuns;
2. Pentru toate care mă pârăsc
Iudeii, o împărate Agripo, mă so-
cotesc pre mine fericit a fi, vrând
să răspund înaintea ta astăzi.
3. Mai vârtos, ştiutor fiind tu de
toate cele ale Iudeilor obiceiuri şi
întrebări; pentru aceea mă rog ca,
cu îngăduinţă să mă asculţi pre
mine.
4. Pre vieaţa mea cea din tinereţe
care din început s'a făcut în nea-
mul meu în Ierusalim, o ştiu toţi
Iudeii;
5. Ştiindu-mă pre mine mai dina-
inte, de vor vreà să mărturisească,
că dupre eresul cel prea cu cercare
al legei noastre am trăit Fariseu.

26. 5. Fapt. 23, 6; Filip. 3, 5.

6. Şi acum stau judecându-mă
pentru nădejdea făgăduinţei cei ce
s'au făcut către părinţii noştri dela
Dumnezeu.
7. La care nădăjduesc să ajungă
cele douăsprezece seminţii ale noastre, neîncetat ziua şi noaptea slujind. Pentru această nădejde sunt pârît, împărate Agripo, de Iudei.
8. Ce lucru necredincios se judecă la voi, dacă Dumnezeu pre morţi înviează?
9. Deci mie mi s'a părut, că asupra numelui lui Iisus Nazarineanul trebuià multe împrotivă să fac.
10. Care am şi făcut în Ierusalim; şi pre mulţi din sfinţi, eu în temniţă i-am închis, luând putere dela Arhierei, şi când se omorau ei dam hotărâre.
11. Şi la toate sinagogurile de multe ori muncindu'i pre ei, îi îndemnam să hulească; şi mult turburându-mă asupra lor, îi goniam până şi la cetăţile cele din afară.
12. Intru care mergând şi la Damasc cu putere şi cu poruncă dela Arhierei,
13. Intru amiazăzi am văzut pre cale, împărate, din cer mai mult de cât strălucirea soarelui, lumină strălucind împrejurul meu şi a celor ce mergeau cu mine.
14. Şi toţi noi căzând la pământ, am auzit eu glas zicând către mine şi grăind în limba Evreiască: Savle, Savle, ce mă goneşti? Cu greu îţi este ţie a loví cu piciorul împrotiva boldurilor.
15. Iar eu am zis: cine eşti, Doamne! Iar el au zis: eu sunt Iisus pre care tu goneşti.
16. Ci te scoală şi stăi pre picioarele tale, că spre aceasta m'am arătat ţie, ca să te aleg slugă şi martur, şi a celor ce ai văzut, şi a celor întru care mă voiu arătà ţie;
17. Scoţându-te pre tine dela norod şi dela neamurile, la care acum te trimet.
18. Să deschizi ochii lor, ca să se întoarcă dela întunerec la lumină şi dela puterea satanei la Dumnezeu, ca să ià ei iertare păcatelor şi soartă între sfinţi prin credinţa cea întru mine.
19. Pentru aceea, împărate Agripo, nu m'am făcut neascultător vedeniei cereşti.
20. Ci celor din Damasc întâiu şi din Ierusalim şi din toată ţara Iudeei şi neamurilor am mărturisit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă.
21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, se ispiteau să mă omoare.
22. Iar dobândind ajutorul cel de la Dumnezeu, până în ziua aceasta stau, mărturisind la mic şi la mare, nimic grăind afară de cele ce şi prorocii au prorocit că vor să fie şi Moisì.
23. Că va pătimì Hristos, că el întâiu din învierea morţilor, lumină va vestì norodului şi neamurilor.
24. Şi acestea el răspunzând, Fist cu mare glas a zis: eşti nebun Pavle, cartea cea multă te duce la nebunie.
25. Iar el a zis: nu sunt nebun, puternice Fiste; ci ale adevărului şi ale înţelepciunei cuvinte grăiesc.
26. Că ştie pentru acestea, împăratul, către care şi îndrăznind grăiesc: că nu socotesc a fi cevà dintr'acestea neştiut lui; că nu s'a făcut în unghiu aceasta.
27. Crezi împărate Agripo, pre proroci? Ştiu că crezi.
28. Iar Agripa către Pavel a zis: cu puţin de nu mă pleci să fiu creştin.
29. Iar Pavel a zis: aş poftì dela Dumnezeu şi cu puţin şi cu mult, nu numai tu, ci şi toţi cei ce mă aud pre mine astăzi, să se facă într'acest fel precum şi eu sunt, afară de legăturile acestea.
30. Şi acestea zicând el, s'a sculat împăratul şi domnul şi Vernichi şi cei ce şedeau împreună cu ei;
31. Şi depărtându-se, grăià unul către altul zicând: nimic vrednic de moarte sau de legături face omul acesta.
32. Iar Agripa a zis lui Fist: se puteà slobozì omul acesta, de n'ar fi chemat pre Chesarul.

6. Fapt. 18, 32; 28, 20; Fac. 3, 15; A doua Lege 18, 15. *7.* Fapt. 24, 15.
9. Fapt. 8, 3; 9, 1 sq; 22, 4.
14. Fapt. 9, 4. *16.* Fapt. 22, 15.
18. Is. 35, 5; Efes. 1, 18; Fapt. 20, 32; Colas. 1, 12.

19. Gal. 1, 16. *20.* Fapt. 9, 20
21. Fapt. 21, 30. *22.* Lucà 24, 27.
23. 1 Cor. 15, 20; Col. 1, 18, Apoc. 1, 5.
26. Ioan 18, 20. *32.* Fapt. 25, 26.

CAP. 27.

Pavel călătoreşte cu multe primejdii la Roma. Indemnări pentru nădejdea mântuirei. Stricarea corăbiei.

Iar după ce s'a judecat ca să mergem noi în Italia, dat-au pre Pavel şi pre alţii oarecari legaţi unui sutaş anume Iulie, din ceata Sevastienească.
2. Şi intrând într'o corabie dela Adramit, vrând să mergem pre lângă locurile Asiei, am purces; fiind cu noi Aristarh, Machedoneanul din Tesalonic.
3. Şi a doua zi am venit în Sidon. Şi cu iubire de oameni arătându-se Iulie către Pavel, i-a dat voie să meargă pre la prieteni să dobândească purtare de grije.
4. Şi de acolo purcezând, am venit supt Chipru, pentrucă vânturile erau împrotivă.
5. Şi trecând marea Chilichiei şi a Pamfiliei, am venit în Mira Lichiei.
6. Şi acolo aflând sutaşul o corabie din Alexandria mergând în Italia, ne-a băgat pre noi într'însa.
7. Şi în multe zile văslind cu zăbavă şi abia sosind lângă Cnid, nelăsându-ne pre noi vântul, am trecut pre supt Crit, alăturea cu Salmona;
8. Şi de abia trecând, am venit la un loc ce se chemà Limanuri bune, de care erà aproape cetatea Lasia,
9. Şi multă vreme trecând, şi fiind mergerea corăbiei cu primejdie, pentrucă şi postul trecuse, îi sfătuià pre ei Pavel,
10. Zicându-le lor: bărbaţilor, văz că cu necaz şi cu multă pagubă, nu numai a povărei şi a corăbiei, ci şi a sufletelor noastre, va să fie mergerea corabiei.
11. Iar sutaşul pre cârmaciu şi pre căpitanul corabiei ascultà mai mult, decât cele ce grăià Pavel.
12. Şi nefiind limanul bun de iernat, cei mai mulţi făceau sfat să se ducă de acolo, ca de ar puteà să ajungă să ierneze în Finica, limanul Critului, care caută spre Liva şi spre Hor.
13. Şi suflând austrul, părându-le lor că vor dobândì voea sa, plecând au văslit pre marginile Critului.
14. Iar nu după multă vreme s'a întărâtat asupra lui un vânt viforător, ce se chiamă Evroclidon.
15. Şi răpindu-se corabia şi neputând merge împrotiva vântului, slobozindu-ne după valuri ne purtam.
16. Şi trecând un ostrov oarecare, ce se chemà Clavdi, abia am putut prinde luntrea.
17. Care trăgându-o în corabie, ajutorinţe întrebuinţau încingând corabia; şi temându-se să nu cază în Sirt, slobozind vetrelele, aşà se purtau.
18. Şi fiind noi foarte împresuraţi de viscol, a doua zi au făcut lepădare din corabie;
19. Şi a treia zi noi cu mâinile noastre am lepădat uneltele corabiei.
20. Şi nici soarele nici stelele arătându-se în multe zile, şi vifor nu puţin fiindu-ne asupră, se luase de acia, toată nădejdea de a ne mântuì noi,
21. Şi multă flămânzie fiind, atunci stând Pavel în mijlocul lor, a zis: se cădeà, o bărbaţilor, ascultându-mă pre mine, să nu fi purces din Crit, şi să fi câştigat necazul acesta şi paguba.
22. Şi acum vă îndemn pre voi să aveţi voie bună; că pierire nici unui suflet nu va fi dintru voi, fără numai corabiei.
23. Că mi-a stătut înainte într'aceastǎ noapte îngerul lui Dumnezeu, al căruia sunt eu şi căruia slujesc,
24. Zicând: nu te teme Pavle; înaintea Chesarului ţi se cade să stai; şi iată ţi-au dăruit ţie Dumnezeu pre toţi cei ce sunt în corabie cu tine.
25. Drept aceea, fiţi cu bună nădejde bărbaţilor, că cred lui Dumnezeu, că aşà va fi precum mi s'a zis mie.
26. Şi într'un ostrov oarecare este să cădem noi.
27. Şi dacă s'a împlinit a patrusprezecea noapte, purtându-ne noi cu corabia în marea Adriei, pre la miezul nopţei le păreà corăbierilor că se apropie la vre o margine;
28. Şi slobozind măsura, au aflat stânjini douăzeci, şi puţin de acolea trecând şi iarăş măsurând, au aflat stânjini cincisprezece.
29. Şi temându-se ca nu cumvà în locuri prundoase să cază, arun-

27. *2.* Fapt. 19, 29 şi 20, 4.
9. 2 Cor. 11, 25, 26.
18. Ionà 1, 5.

când patru anghire despre cârma corabiei, se rugau să se facă ziuă.
30. Iar corăbierii căutând să fugă din corabie, şi slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca şi cum ar vreà despre pisc să sloboziască anghirele,
31. Zis-a Pavel sutaşului şi ostaşilor: de nu vor rămâneà aceştia în corabie, voi nu vă veţi puteà mântuì.
32. Atunci au tăiat ostaşii funiile luntrei şi o au lăsat să cază.
33. Iar până când vreà să se facă ziuă, Pavel rugà pre toţi să mănânce bucate, zicând: patrusprezece zile sunt astăzi de când n'aţi mâncat, aşteptând şi nimic gustând.
34. Pentru aceea vă rog pre voi să mâncaţi, că aceasta este spre mântuirea voastră; că nici unuia din voi păr din cap nu va cădeà.
35. Şi zicând acestea şi luând pâine, a mulţămit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi frângând, a început a mâncà.
36. Şi voie bună toţi făcând, au luat şi ei de au mâncat.
37. Şi eram în corabie de toţi, suflete două sute şi şaptezeci şi şase.
38. Şi săturându-se de bucate, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare.
39. Şi dacă s'a făcut ziuă, pământul nu'l cunoşteau; iar vedeau de departe un sân ce aveà ţărmuri, la care se sfătuiau, de ar fi cu putinţă să scoaţă corabia.
40. Şi trăgând afară anghirele, o au slobozit pre mare, şi împreună slăbind funiile cârmelor şi ridicând vetrila cea mică după vântişorul care suflà, trăgeau spre ţărmuri.
41. Şi căzând într'un loc dintre două mări s'a înfipt corabia şi piscul dinainte s'a împlântat şi stà neclătit, iar partea dinapoi se rupeà de sila valurilor.
42. Iar ostaşii au făcut sfat să omoare pre cei legaţi, ca să nu înnoate cinevà şi să scape.
43. Iar sutaşul, vrând să ferească pre Pavel, a oprit sfatul lor, şi a poruncit ca cei ce vor puteà să înnoate, sărind mai întâiu, să iasă la pământ;
44. Iar ceilalţi, unii pre scânduri, alţii pre altcevà din corabie. Şi aşà s'a făcut de au scăpat toţi la uscat.

CAP. 28.

Pavel iese în ostrovul Melit, unde face minuni. Ajunge la Roma, unde cuvintează Iudeilor.

Şi dacă au scăpat, atunci au cunoscut că se chiamă ostrovul Melit.
2. Iar varvarii au făcut nu puţină milă cu noi; că făcând foc, ne-au primit pre noi pre toţi, pentru ploaia şi frigul ce erà.
3. Şi strângând Pavel găteje multe şi puindu-le în foc, ieşind o viperă din căldură, s'a apucat de mâna lui.
4. Şi dacă au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, ziceà unul către altul: cu adevărat ucigaş este omul acesta, care mântuindu-se din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lăsat să trăiască.
5. Deci el scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pătimit.
6. Iar ei aşteptau să se umfle el, sau să cază de pripă mort; şi aşteptând ei mult, şi văzând că nu se făcuse nici un rău întru el, întorcându-se, îi ziceau că este Dumnezeu.
7. Şi împrejurul locului aceluia erau satele mai marelui ostrovului, anume Poplie; care primindu-ne pre noi, trei zile cu omenie ne-au ospătat.
8. Şi s'a întâmplat de zăceà tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri şi de urdinare cu sânge, către care intrând Pavel, şi rugându-se, puindu'şi mâinile pre el, l-a vindecat.
9. Şi aceasta făcându-se, şi alţii cari aveau boale în ostrovul acela veneau şi se vindecau;
10. Cari şi cu multă cinste ne-au cinstit pre noi; şi când am purces noi, ne-au pus cele ce erau de trebuinţă.
11. Şi după trei luni ne-am pornit cu o corabie Alexandrinească, ce iernase în ostrov, care erà cu semnul Dioscurilor.
12. Şi sosind în Siracusa, ne-am zăbovit acolo trei zile.
13. Şi de acolo încunjurând, am venit în Righia; şi preste o zi su-

---

34. Mat. 10, 30; Luc. 21, 18.
35. Ioan 6, 11. *41.* 2 Cor. 11, 25.

28. *1.* Fapt. 27, 26 *2.* 2 Cor. 11, 27.
5. Marcu 16, 18. *8.* Mat. 8, 14.

flând austrul, a doua zi am venit în Potioli;

14. Unde aflând fraţi, ne-au rugat de ne-am zăbovit la ei şapte zile, şi aşà am venit în Roma.

15. Şi de acolo fraţii auzind cele pentru noi, au ieşit întru întâmpinarea noastră până la forul lui Apie şi la Tritaverne; pre cari văzându'i Pavel, şi mulţumind lui Dumnezeu, a luat îndrăsneală.

16. Iar dacă am venit în Roma, sutaşul a dat pre cei legaţi voivodului oastei; iar lui Pavel i s'a dat voie să petreacă deosebi cu ostaşul cel ce îl păzeà pre el.

17. Şi a fost, după trei zile, a chemat Pavel pre cei mai mari ai Iudeilor, şi adunându-se ei, a zis către dânşii: bărbaţi fraţi, eu nimic împrotiva norodului făcând, sau obiceiurilor părinteşti, legat fiind în Ierusalim m'am dat în mâinile Romanilor.

18. Cari judecându-mă, voiau să mă slobozească, pentrucă nici o vină de moarte erà întru mine.

19. Iar grăindu'mi Iudeii împrotivă, am fost silit a chemà pre Chesarul; nu că aş aveà întru cevà a pârî pre neamul meu.

20. Deci pentru această pricină v'am chemat pre voi, să vă văz şi să vorbesc cu voi, că pentru nădejdea lui Israil cu acest lanţ sunt legat.

21. Iar ei către dânsul au zis: noi nici cărţi pentru tine am luat din Iudeea, nici viind cinevà din fraţi ne-au spus, sau au grăit cevà rău pentru tine.

22. Ci ne rugăm să auzim dela tine socotelile ce ai; că de eresul acesta ştim noi că pretutindenea împrotivă i se zice.

23. Şi rânduindu'i lui zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulţi; cărora mărturisind le spuneà de împărăţia lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele pentru Iisus, din legea lui Moisî şi din proroci, de dimineaţa până seara.

24. Şi unii credeau cele ce se ziceau, iar alţii nu credeau.

25. Şi neunindu-se ei unul cu altul, s'au dus, zicând Pavel un cuvânt: bine au grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinţii noştri,

26. Zicând: mergi la norodul acesta, şi zì: cu auzul veţi auzì, şi nu veţi înţelege, şi privind veţi privì, şi nu veţi vedeà;

27. Că s'a îngroşat inima norodului acestuia, şi cu urechile greu au auzit, şi ochii lor şi-au închis; ca nu cumvà să vază cu ochii, şi cu urechile să auză şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă, şi să'i vindec pre ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor s'a trimis mântuirea lui Dumnezeu, şi ei vor auzì.

29. Şi acestea zicând el, au ieşit Iudeii, multă prigonire având între dânşii.

30. Şi a petrecut Pavel doi ani deplin cu a sa cheltuială, şi primeà pre toţi cari veneau către el.

31. Propoveduind împărăţiea lui Dumnezeu, şi învăţând cele ce sunt pentru Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

19. Fapte 25, 11.

23. Fapt. 26, 22. *24.* Fapt. 17, 4.
26. Is. 6, 9, 10; Lucà 8, 10.
28. Fapt. 13, 39, 46; Ps. 17, 48.

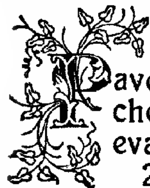
EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CEA CĂTRE ROMANI

CAP. 1.

Invățătura Evangheliei despre cei ce viețuesc afară de darul lui Dumnezeu și în dar. Nădejdea și vieața cea duhovnicească. Judecata neamurilor că nu păzesc legea firei.

Pavel sluga lui Iisus Hristos, chemat apostol, rânduit spre evanghelia lui Dumnezeu.
2. Care mai înainte au făgăduit-o prin prorocii săi întru sfinte scripturi,
3. Pentru Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru, cel ce s'au născut din sământa lui David după trup;
4. Carele s'au hotărît Fiul lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, dintru învierea din morți a lui Iisus Hristos, Domnul nostru.
5. Prin care am luat darul și apostoliea, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele lui;
6. Intru cari sunteți și voi chemați ai lui Iisus Hristos;
7. Tuturor celor din Roma, iubiților lui Dumnezeu, celor chemați sfinți; dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.
8. Intâiu dar, mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, căci credința voastră se vestește în toată lumea.
9. Că martur îmi este mie Dumnezeu, căruia slujesc cu duhul meu întru evanghelia Fiului lui, că neîncetat fac pomenire de voi;
10. Totdeauna întru rugăciunile mele rugându-mă, ca doară cândvà bine mi s'ar întâmplà cu voea lui Dumnezeu ca să vin la voi.
11. Că doresc să vă văz pre voi ca să vă dau vouă cevà dar duhovnicesc spre întărirea voastră;
12. Și aceasta este, ca să mă mângâi împreună cu voi prin credința cea dimpreună a voastră și a mea.
13. Și nu voiu să nu știți voi fraților, că de multe ori am gândit ca să vin la voi, și am fost oprit până acum, ca să am cevà roadă și întru voi, precum și întru celelalte neamuri.
14. Că Elinilor și Varvarilor, înțelepților și neînțelepților dator sunt.
15. Așijderea cât este după a mea osârdie și vouă celor din Roma să vă binevestesc.
16. Că nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos; că puterea lui Dumnezeu este spre mântuire tot celui ce crede; Iudeului mai întâiu, și Elinului.
17. Că dreptatea lui Dumnezeu

---

1. *1.* Fapt. 9, 15; Gal. 1, 15.
3. 2 Timot. 2, 8.
4. Ioan 10, 36; Evr. 1, 5.
7. 1 Cor. 1, 2.
8. 1 Cor. 1, 4; Tes. 1, 2.

9. Filip. 1, 8. *10.* Efes. 1, 16.
11. Rom. 15, 23, 32; Fapt. 28, 31.
12. 2 Petr. 1, 1. *13.* 1 Tes. 2, 18.
16. Ps. 39, 12; Ps. 118, 46; 1 Cor. 1, 18, 24; Evr. 4, 12. *17.* Rom. 3, 21. sq.; Avac. 2, 4; Ioan 3, 36; Gal. 3, 11; Evr. 10, 38.

întru dânsa se descopere din credinţă în credinţă, precum este scris: iară dreptul din credinţă va fi viu.
18. Pentrucă se descopere mâniea lui Dumnezeu din cer preste toată păgânătatea şi nedreptatea oamenilor, cari ţin adevărul întru nedreptate,
19. Pentrucă ce este cunoscut a lui Dumnezeu, arătat este întru dânşii; că Dumnezeu le-au arătat lor.
20. Pentrucă cele nevăzute ale lui dela zidirea lumei, din făpturi socotindu-se, se văd, şi veşnică puterea lui şi Dumnezeirea, ca să fie ei fără de răspuns.
21. De vreme ce cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu l-au slăvit, sau i-au mulţumit; ci s'au făcut înzadarnici întru cugetele sale, şi s'a întunecat inima lor cea neînţelegătoare.
22. Zicându-se pre sine a fi înţelepţi, au nebunit.
23. Şi au mutat slava lui Dumnezeu celui nestricăcios, întru asemănarea chipului omului celui stricăcios, şi al păsărilor, şi al celor cu patru picioare şi al celor ce se târăsc.
24. Pentru aceea i-au şi dat Dumnezeu pre ei întru poftele inimilor lor în necurăţie, ca să se spurce trupurile lor întru sineşi.
25. Carii au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună, şi au cinstit şi au slujit făpturei în locul Făcătorului, care este binecuvântat în veci, Amin.
26. Pentru aceea i-au dat pre ei Dumnezeu întru patimi de ocară; că şi muierile lor şi-au schimbat rânduiala cea firească întru ceeace este împrotiva firei;
27. Aşijderea şi bărbaţii, lăsând cea după fire rânduială a părţei femeeşti, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul; bărbaţi cu bărbaţi ruşinea lucrându-o, şi răsplătirea ce li se cădeà a rătăcirei lor, întru sineşi luându-o.
28. Şi precum n'au cercat ei a aveà pre Dumnezeu întru cunoştinţă, aşà i-au dat pre ei Dumnezeu întru minte neiscusită, a face cele ce nu se cade;
29. Plini fiind de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pismă, de ucidere, de sfadă, de înşelăciune, de năravuri rele;
30. Şoptitori, grăitori de rău, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, semeţi, trufaşi, aflători de rele, neascultători de părinţi,
31. Neînţelegători, nestatornici întru aşezăminturi, fără dragoste, neîmpăcaţi, nemilostivi;
32. Carii dreptatea lui Dumnezeu ştiind, cum că cei ce fac unele ca acestea vrednici de moarte sunt, *nu* numai fac acestea, ci încă şi binevoesc cu cei ce le fac.

CAP. 2.

Judecata ce se aduce asupra lui Israil că nu păzeşte legea.

Pentru aceea fără de răspuns eşti, o omule, tot cel ce judeci; căci, întru ce judeci pre altul, pre tine însuţi te osândeşti; că aceleaşi faci, cel ce judeci.
2. Şi ştim că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.
3. Şi oare socoteşti aceasta, o omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, şi tu însuţi aceleaşi faci, că vei scăpà de judecata lui Dumnezeu?
4. Sau au nu bagi seamă de bogăţiile bunătăţei lui, şi de îngăduinţa, şi de îndelungă răbdarea lui; necunoscând că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăinţă?
5. Ci după împietrirea ta şi nepocăita inimă, îţi aduni ţie mânie în ziua mâniei şi a descoperirei dreptei judecăţi a lui Dumnezeu;
6. Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui.
7. Celor ce prin răbdarea lucrului bun, caută slavă şi cinste şi nestricăciune, vieaţa veşnică.
8. Iar celor prigonitori, cari se pun împrotiva adevărului, şi se supun nedreptăţei, mânie şi urgie,

---

19. Fapt. 14, 15. *21.* Efes. 4, 18.
22. 1. Cor. 1, 20; Ier, 10, 14.
23. A doua Leg. 4, 15.
24. Ps. 80, 11; Fapt. 14, 16; Ps. 105, 20.
26. Lev. 18, 23; 1 Cor. 6, 9.
29. Gal. 5, 19; 1 Cor. 6, 9; 2 Cor. 12, 20; Efes. 5, 3; 2 Tim. 3, 2
2. *1.* Mat. 7, 2; Ioan 8, 7, 5, Iacov 5, 3.
6. Ps. 61, 11; Is. 40, 10; Ier 17, 10; Mat 16, 27; 1 Cor 3, 8; 2 Cor. 5, 10.
8. Filip. 1, 16.

9. Necaz şi strâmtorare preste tot
sufletul omului celui făcător de rău,
al Iudeului mai întâiu, şi al Elinului;
10. Iar slavă şi cinste şi pace,
tot celui ce face binele, Iudeului
mai întâiu, şi Elinului;
11. Că nu este făţărnicie la Dumnezeu.
12. Căci câţi fărădelege au greşit,
fărădelege vor şi pierì; şi câţi în
lege au greşit, prin lege se vor judecà;
13. Că nu auzitorii legei sunt drepţi
la Dumnezeu, ci făcătorii legei se
vor îndreptà.
14. Căci când neamurile, cele ce
n'au lege, din fire fac ale legei, aceia
lege neavând, ei singuri îşi
sunt lege;
15. Carii arată fapta legei scrisă
întru inimile sale, împreună mărturisindu-le
lor cunoştinţa lor, şi
cugetele lor întru sine pârându-se
sau şi dându'şi răspuns de îndreptare;
16. In ziua când va judecà Dumnezeu
cele ascunse ale oamenilor
după evanghelia mea prin Iisus
Hristos.
17. Iată, tu te numeşti Iudeu, şi
te odihneşti în lege, şi te lauzi întru
Dumnezeu.
18. Şi cunoşti voea lui, şi alegi
cele de folos, fiind învăţat din lege;
19. Şi te nădăjdueşti a fi povăţuitor
orbilor, lumină celor dintru
întunerec,
20. Indreptător celor fără de minte,
învăţător pruncilor, având închipuirea
ştiinţei şi a adevărului în lege.
21. Deci cel ce înveţi pre altul,
pre tine nu te înveţi? Cela ce propoveduești
să nu fure, furi?
22. Cela ce zici să nu preacurvească,
preacurveşti? Cela ce urăşti
idolii; furi cele sfinte?
23. Cela ce te lauzi în lege prin
călcarea legei, necinsteşti pre Dumnezeu?
24. Că numele lui Dumnezeu pentru
voi se huleşte întru neamuri,
precum este scris.
25. Că tăierea împrejur foloseşte,
dacă faci legea; iar dacă eşti călcător
de lege, tăierea ta împrejur,
netăiere împrejur s'a făcut.
26. Drept aceea de va păzì netăierea
împrejur îndreptările legei,
au nu se va socotì netăierea lui
împrejur în loc de tăiere împrejur?
27. Şi va judecà netăierea împrejur
cea din fire, plinind legea, pre
tine care prin slovă şi prin tăierea
împrejur, eşti călcător de lege.
28. Că nu cel din afară arătat
este Iudeu; nici cea din afară arătată
în trup este tăiere împrejur;
29. Ci cel întru ascuns, acela este
Iudeu; şi tăierea împrejur este cea
a inimei, întru duhul, iar nu prin
slovă; a cărui laudă nu este dela
oameni, ci dela Dumnezeu.

CAP. 3.

Apostolul ameninţă cu judecata lui Dumnezeu. Iudeii se laudă în deşert cu legea şi tăierea împrejur, căci mântuirea este prin har.

Ce este dar mai mult Iudeului?
Sau care este folosul tăierei împrejur?
2. Mult în tot chipul; întâiu, că
lor s'au încredinţat cuvintele lui
Dumnezeu.
3. Că ce este dacă n'au crezut
unii? Au doară necredinţa lor va
face netrebnică pre credinţa lui Dumnezeu?
4. Să nu fie; ci fie Dumnezeu adevărat,
şi tot omul mincinos, precum
este scris. Ca să te îndreptezi
întru cuvintele tale, şi să birueşti
când vei judecà tu.
5. Şi de vreme ce nedreptatea
noastră adeverează pre dreptatea
lui Dumnezeu, ce vom zice? Au
doară nedrept este Dumnezeu care
aduce mânia? (Ca un om grăesc).
6. Să nu fie, că atuncea în ce
chip va judecà Dumnezeu lumea?
7. Că de vreme ce adevărul lui
Dumnezeu întru a mea minciună a
prisosit spre slava lui; drept ce încă
şi eu ca un păcătos mă judec?
8. Şi nu, (precum suntem huliţi,
şi precum zic unii că grăim noi);
să facem cele rele, ca să vie cele
bune? A cărora osândă, dreaptă
este.

11. Fapt 10. 34; Efes. 6, 9. sq.
13. Iac. 1, 22.
15. Evr. 8, 10; Rom. 9. 1.
16. Mat. 25, 31. *18.* Filip. 1, 10.
21. Mat. 23, 2. 3.
24. Is. 52, 5; 1 Tim. 6, 1.
25. 1 Cor. 7, 19.
29. A 2 Lege 10, 16.
3. *2.* Fapt. 9 38. *4.* Ps. 50, 6.
8. Rom. 6, 1, 2.

9. Ce dar? Intrecem pre ei? Nici
decum, pentrucă mai înainte am vi-
nuit şi pre Iudei şi pre Elini, că
toţi supt păcat sunt;
10. Precum este scris: nu este
drept nici unul;
11. Nu este cel ce înţelege, nu
este cel ce caută pre Dumnezeu.
12. Toţi s'au abătut, împreună ne-
trebnici s'au făcut; nu este cel ce
face bunătate, nu este până la unul.
13. Groapă deschisă gâtlejul lor;
cu limbile lor vicleneau; venin de
aspidă supt buzele lor;
14. A căror gură de blestem şi
de amărăciune este plină.
15. Grabnice sunt picioarele lor
a vărsà sânge;
16. Sfărâmare şi nevoie întru că-
ile lor.
17. Şi calea păcei n'au cunoscut.
18. Nu este frica lui Dumnezeu
înaintea ochilor lor.
19. Iar ştim, că: câte zice legea,
celor ce sunt în lege zice; ca toată
gura să se astupe, şi vinovată să
fie toată lumea lui Dumnezeu.
20. Pentrucă din faptele legei nu
se va îndreptà nici un trup înain-
tea lui; că prin lege este cunoştinţa
păcatului.
21. Iar acum afară de lege drep-
tatea lui Dumnezeu s'a arătat, fiind
mărturisită de lege şi de proroci;
22. Dreptatea lui Dumnezeu prin
credinţa lui Iisus Hristos la toţi şi
preste toţi cei ce cred; că nu este
osebire.
23. Pentrucă toţi au păcătuit, şi
se lipsesc de slava lui Dumnezeu;
24. Cari se îndreptează în dar cu
harul lui prin răscumpărarea cea
întru Hristos Iisus;
25. Pre care l-au rânduit Dumne-
zeu curăţire prin credinţă întru sân-
gele lui, spre arătarea dreptăţei lui
pentru iertarea păcatelor celor mai
înainte făcute.
26. Intru multă răbdarea lui Dum-
nezeu, spre arătarea dreptăţei lui
în vremea de acum; ca să fie el
drept, şi îndreptând pre cel ce este
din credinţa lui Iisus.
27. Deci unde este lauda? S'a în-
cuiat. Prin care lege? A faptelor?
Nu, ci prin legea credinţei.
28. Socotim dar că cu credinţa
se va îndreptà omul fără faptele le-
gei.
29. Au doară Dumnezeu este al
Iudeilor numai? Iar nu şi al nea-
murilor? Adevărat, şi al neamurilor;
30. Căci unul este Dumnezeu, care
va îndreptà tăierea împrejur din
credinţă, şi netăierea împrejur prin
credinţă.
31. Deci au doară stricăm legea
prin credinţă? Să nu fie, ci întă-
rim legea.

CAP. 4.

*Avraam chip şi pildă despre îndrep-
tarea prin credinţă.*

Deci ce vom zice că Avraam pă-
rintele nostru să fie aflat după
trup?
2. Că de s'a îndreptat Avraam
din fapte, are laudă; ci nu la Dum-
nezeu.
3. Că ce zice scriptura? Şi a cre-
zut Avraam lui Dumnezeu şi s'au
socotit lui întru dreptate.
4. Iar celui ce lucrează, plata nu
i se socoteşte după dar, ci după
datorie.
5. Iar celui ce nu lucrează, ci
crede întru cela ce îndreptează pre
cel necredincios, i se socoteşte cre-
dinţa lui întru dreptate.
6. Precum şi David vorbeşte de-
spre fericirea omului, căruia Dum-
nezeu îi socoteşte dreptatea fără
de fapte:
7. Fericiţi cărora s'au iertat fără-
delegile, şi cărora s'au acoperit pă-
catele.
8. Ferícit bărbatul, căruia nu'i
va socotì Domnul păcatul.
9. Deci fericirea aceasta întru tă-
ierea împrejur este numai, sau şi
întru netăierea împrejur? Că zicem
că s'au socotit lui Avraam credinţa
întru dreptate.
10. Dar cum s'au socotit lui? In-
tru tăierea împrejur fiind, sau în-

9. Gal. 3, 22. *10.* Ps. 13, 3.
13. Ps. 5, 9. *14.* Ps. 9, 28.
15. Is. 59, 7. *18.* Ps. 35, 1.
19. Ps. 106, 42; Gal. 3, 22.
20. Ps. 142, 2: Gal. 2. 16.
21. Ioan 5, 46. *22.* Rom. 10, 12.
24. Efes. 2, 8.
25. Evr. 4, 16; 1 Ioan 2, 2.

27. Rom. 2, 17, 23. *28.* Gal. 2, 16.
29. Rom. 10, 12: Efes 4, 6.
31. Mat. 5, 17; Gal. 3, 24.
4. *3.* Fac. 15, 6; Gal. 3, 6. Iac. 2, 23.
7. Ps. 31, 1, sq.

tru netăierea împrejur? Nu întru
tăierea împrejur, ci întru netăierea
împrejur.
11. Şi semnul tăierei împrejur a
luat, pecete a dreptăţei credinţei,
care aveà întru netăierea împrejur;
ca să fie el tată tuturor celor ce
cred prin netăierea împrejur; ca să
se socotiască şi lor spre dreptate;
12. Şi tată tăierei împrejur nu
numai celor ce sunt din tăierea împrejur,
ci şi celor ce umblă în urmele
credinţei cei dintru netăierea
împrejur a părintelui nostru Avraam.
13. Că nu prin lege este lui Avraam
făgăduinţa, sau seminţiei lui
ca să fie el moştenitor lumei, ci
prin dreptatea credinţei.
14. Că de sunt cei din lege moştenitori,
zadarnică s'a făcut credinţa,
şi s'a stricat făgăduinţa;
15. Că legea mânie lucrează, că
unde nu este lege, acolo nici călcare
de lege nu este.
16. Pentru aceasta din credinţă
este, ca după dar; ca să fie stătătoare
făgăduinţa la toată seminţia;
nu numai la ceea ce este din lege,
ci şi la ceea ce este din credinţa
lui Avraam, care este tată nouă tuturor,
17. (Precum este scris; că tată al
multor neamuri te-am pus), înaintea
lui Dumnezeu căruia a crezut,
celui ce învieză morţii şi chiamă
cele ce nu sunt ca şi cum ar fi.
18. Care mai pre sus de nădejde
întru nădejde a crezut, că va fi el
tată al multor neamuri; după cum
i s'au zis: aşà va fi sămânţa ta.
19. Şi neslăbind în credinţă, nu
s'a uitat la trupul său cel omorît,
fiind mai de o sută de ani, nici la
omorârea pântecelui Sarei;
20. Şi întru făgăduinţa lui Dumnezeu
nu s'a îndoit cu necredinţa,
ci s'a întărit cu credinţa, dând slavă
lui Dumnezeu;
21. Şi adeverit fiindcă ce i-au făgăduit,
puternic este a şi face.
22. Pentru aceea i s'au şi socotit
lui spre dreptate.
23. Şi nu s'a scris pentru el numai,
că i s'au socotit lui spre dreptate,
24. Ci şi pentru noi, cărora va
să ni se socotească, celor ce credem
întru cela ce au sculat pre Iisus
Hristos Domnul nostru din
morţi;
25. Care s'au vândut pentru greşalele
noastre, şi s'au sculat pentru
îndreptarea noastră.

CAP. 5.

Roadele îndreptărei prin credinţă.
Adam şi Hristos.

Drept aceea îndreptaţi fiind din
credinţă, pace avem către Dumnezeu
prin Domnul nostru Iisus
Hristos;
2. Prin care şi apropiere am aflat
prin credinţă la darul acesta
întru care stăm, şi ne lăudăm întru
nădejdea slavei lui Dumnezeu.
3. Şi nu numai, ci ne şi lăudăm
întru necazuri; ştiind că necazul
răbdare lucrează;
4. Iar răbdarea curăţire; iar curăţirea
nădejde;
5. Iar nădejdea nu ruşinează; că
dragostea lui Dumnezeu s'a vărsat
întru inimile noastre prin Duhul
Sfânt cel ce s'au dat nouă.
6. Pentrucă Hristos, încă fiind noi
neputincioşi, în vremea cea cuviincioasă
pentru cei necredincioşi au
murit.
7. Că abia va murì cinevà pentru
cel drept; că pentru cel bun
poate şi îndrăzneşte cinevà a murì.
8. Şi întăreşte Dumnezeu dragostea
sa spre noi, că încă păcătoşi
fiind noi, Hristos pentru noi au murit.
9. Cu mult mai vârtos dar acum,
îndreptaţi fiind cu sângele lui, ne
vom mântuì printr'însul de mânie.
10. Că de vreme ce fiind noi vrăjmaşi,
ne-am împăcat cu Dumnezeu
prin moartea Fiului lui, cu mult
mai vârtos fiind împăcaţi, ne vom
mântuì întru vieaţa lui.
11. Şi nu numai, ci ne şi lăudăm
întru Dumnezeu prin Domnul nostru
Iisus Hristos, prin care acum
împăcarea am luat.
12. Pentru aceea, precum printr'un
om a intrat păcatul în lume

11. Fac. 17, 11. *12.* Mat. 3, 9.
13. Fac. 22, 17. *14.* Gal. 3, 18.
15. Rom. 3, 20. *17.* Fac. 17, 5, sq.
18. Fac. 15, 5. *20.* Ioan 9, 24.
24. Fapt. 2, 24.

25. Is. 53, 12.
5. *1.* Ioan 16, 33. *2.* Efes. 2, 18.
3. Iac. 1, 2, sq.
5. Evr. 6, 18, 19; 1 Petr. 3, 18.
7. Ioan 15, 13. *8.* Ioan 3, 16.
9. 1 Petr. 1, 19
12. 1 Cor. 15, 21, sq.

şi prin păcat moartea; şi aşà la
toţi oamenii moartea a trecut, întru
acela, prin care toţi au păcătuit.
13. Că până la lege păcatul erà
în lume; dar păcat nu se socoteà,
nefiind legea.
14. Ci a împărăţit moartea dela
Adam până la Moisì, şi preste cei
ce n'au păcătuit după asemănarea
greşelei lui Adam, care erà chip al
celui viitor.
15. Ci nu precum greşala, aşà şi
darul. Că de au murit prin greşala
unuia cei mulţi, cu mult mai vârtos
harul lui Dumnezeu şi darul
prin harul unui om, Iisus Hristos,
întru mulţi s'a înmulţit.
16. Şi nu precum prin unul ce a
păcătuit, este darul, că păcatul dintr'unul
este spre osândire, iar darul
din multe greşale spre îndreptare.
17. Că de vreme ce pentru greşala
unuia moartea a împărăţit prin
unul; cu mult mai vârtos cei ce au
luat prisosinţa harului şi a darului
dreptăţei, vor împărăţì întru vieaţă
prin cel unul, Iisus Hristos.
18. Pentru aceea dar, precum prin
greşala unuia întru toţi oamenii a
intrat osândirea; aşà şi prin îndreptarea
unuia întru toţi oamenii a intrat
îndreptarea vieţei.
19. Că precum pentru neascultarea
unui om, păcătoşi s'au făcut
cei mulţi, aşà şi prin ascultarea unuia,
drepţi se vor face cei mulţi.
20. Însă legea a intrat, ca să se
înmulţească greşala. Şi unde s'a înmulţit
păcatul, acolo a prisosit harul;
21. Că precum a împărăţit păcatul
spre moarte, aşà şi harul să împărăţească
prin dreptate spre vieaţă
veşnică, prin Iisus Hristos Domnul
nostru.

CAP. 6.

Lucrarea faptelor bune ce se cuvine să urmeze credinţei. Indemnare la vieaţa duhovnicească.

Ce vom zice dar? Rămâneà-vom
în păcat, ca să se înmulţească
darul?
2. Să nu fie. Căci cari am murit
păcatului, în ce chip încă vom fi
vii întru dânsul?
3. Au nu ştiţi, că ori câţi întru
Iisus Hristos ne-am botezat, întru
moartea lui ne-am botezat?
4. Impreună cu el ne-am îngropat
prin botez întru moarte; ca în
ce chip s'au sculat Hristos din morţi
prin slava Tatălui, aşà şi noi întru
înnoirea vieţei să umblăm.
5. Că de vreme ce împreună odrăsliţi
ne-am făcut cu asemănarea
morţei lui, deci şi învierei lui vom
fi părtaşi.
6. Aceasta ştiind, că omul nostru
cel vechiu cu dânsul împreună s'a
răstignit, ca să se strice trupul păcatului,
ca să nu mai slujim noi
păcatului.
7. Pentrucă cel ce a murit, s'a îndreptat
de păcat.
8. Că de am murit împreună cu
Hristos, credem că vom şi vieà împreună
cu dânsul;
9. Ştiind că Hristos cel ce au înviat
din morţi, nu mai moare; că
moartea pre dânsul nu'l mai stăpâneşte.
10. Că ce au murit, păcatului odată
au murit; iar ce viează, viează
lui Dumnezeu.
11. Aşà şi voi socotiţi-vă pre voi
morţi a fi păcatului, şi vii lui Dumnezeu
întru Iisus Hristos, Domnul
nostru.
12. Să nu împărăţească dar păcatul
în trupul vostru cel muritor,
ca să'l ascultaţi pre el întru poftele
lui.
13. Nici să vă faceţi mădulările
voastre arme de nedreptate păcatului;
ci să vă puneţi pre voi înaintea
lui Dumnezeu, ca din morţi vii,
şi mădulările voastre arme de dreptate
înaintea lui Dumnezeu.
14. Că păcatul pre voi nu vă stăpâneşte;
că nu sunteţi supt lege, ci
supt dar.
15. Ce dar? Păcătui-vom căci nu
suntem supt lege, ci supt dar? Să
nu fie.
16. Au nu ştiţi, că celui ce vă daţi
pre voi robi spre ascultare, robi
sunteţi aceluia pre care ascultaţi;

13. Rom. 4, 15. *14.* 1 Cor. 15, 45.
20. Rom. 4, 15; Gal. 3, 19.
21. Rom. 6, 23.
6. *1.* Gal. 2, 17. *2.* Gal. 6, 14.

3. Gal 3, 27 *4.* Col. 2, 8, sq.; Efes. 4, 23; Evr. 12, 1; 1 Petr. 2. 1 şi 4, 12.
5 Fil. 3, 10 *6.* Gal. 5, 24.
8. 2 Tim. 2, 11.
12. Fac. 4, 7; Ps. 118, 133.
14. Gal. 5, 18. *15.* Ioan 8, 16.
16. Ioan 8, 34.

sau păcatului spre moarte, sau ascultărei spre dreptate?
17. Ci mulţumim lui Dumnezeu, căci aţi fost robi păcatului, dar aţi ascultat din inimă după chipul învăţăturei la care v'aţi dat.
18. Şi slobozindu-vă de păcat, v'aţi făcut robi dreptăţei.
19 Omeneşte grăesc pentru slăbiciunea trupului vostru; că precum v'aţi făcut mădulările voastre roabe necurăţiei şi fărădelegei spre fărădelege; aşà acum să vă faceţi mădulările voastre roabe dreptăţei spre sfinţenie.
20. Căci când eraţi robi păcatului, eraţi slobozi de dreptate.
21. Care roadă dar aţi avut atunci întru acelea de care acum vă ruşinaţi? Că sfârşitul acelora este moartea.
22. Iar acum slobozindu-vă din păcat, şi făcându-vă robi lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţenie, iar sfârşitul, vieaţa veşnică.
23. Pentrucă plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu este vieaţa veşnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP. 7.

Osânda păcatului supt lege. Slăbiciunea firei omului, împiedicându'l a plinì legea, aduce moarte.

Au nu ştiţi fraţilor, că celor ce ştiu legea grăiesc, că legea stăpâneşte pre om în câtă vreme trăieşte?
2. Că femeia cu bărbat, legată este de lege cu bărbatul cât trăieşte el; iar de i-a murit bărbatul ei, s'a dezlegat de legea bărbatului.
3. Drept aceea, trăindu'i bărbatul ei, preacurvă se chiamă, de va fi cu alt bărbat; iar de îi va murì bărbatul ei, slobodă este de lege, a nu fi ea preacurvă, fiind cu alt bărbat.
4. Pentru aceea fraţii mei, şi voi v'aţi omorît legei prin trupul lui Hristos; ca să fiţi voi ai altuia, ai celui ce au înviat din morţi ca să aducem roadă lui Dumnezeu.
5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele prin lege lucrau întru mădulările noastre, ca să aducă roada morţei.
6. Iar acum ne-am slobozit de lege, murind noi aceia întru care eram ţinuţi, ca să slujim întru înnoirea duhului, iar nu întru vechitura slovei.
7. Ce dar vom zice? Au doară legea păcat este? Să nu fie. Ci păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege: că şi pre poftă nu o aş fi ştiut, de n'ar fi zis legea: să nu pofteşti.
8. Ci pricină luând păcatul prin poruncă, a lucrat întru mine toată pofta. Că fărădelege, păcatul erà mort.
9. Şi eu trăiam fărădelege oarecând, iar viind porunca, păcatul a învieat.
10. Iar eu am murit şi mi s'a aflat mie porunca, care erà spre vieaţă, aceasta a fi spre moarte.
11. Că păcatul luând pricină prin poruncă, m'a amăgit şi prin aceea m'a omorît.
12. Drept aceea, legea sfântă este şi porunca sfântă şi dreaptă şi bună.
13. Deci oare ce erà bun, mie mi s'a făcut moarte? Să nu fie. Ci păcatul ca să se arate păcat, prin ce erà bun lucrându'mi mie moarte; ca să se facă preste măsură păcătos păcatul prin poruncă.
14. Căci ştim că legea duhovnicească este, iar eu sunt trupesc, vândut supt păcat.
15. Că ceea ce lucrez, nu ştiu, că nu care voesc eu, aceasta fac; ci care urăsc, aceea lucrez.
16. Iar de fac aceasta, care nu voesc, laud legea că este bună.
17. Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care lăcueşte întru mine.
18. Pentrucă ştiu că nu lăcueşte întru mine, adecă în trupul meu ce este bun, că a voì se află la mine, iar a face binele nu aflu.
19. Că nu fac binele care voiesc, ci răul care nu'l voiesc, acela fac.
20. Iar de fac aceasta care nu voiesc eu, iată nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcueşte întru mine.
21. Aflu drept aceea, legea mie celui ce voiesc să fac binele, că ce este rău, la mine se află.

18. 1 Cor. 7, 22.
21. Rom. 8, 6; Filip. 3, 19.
22. 1 Petr. 1, 9.
23. Rom 5, 21; Iacov 1, 15.
7. *1.* Rom. 6, 14. *2.* 1 Cor. 7, 39.
3. Mat. 5, 32. *5.* Rom. 6, 21.

6. 2 Cor. 3, 6. *7.* Eş. 20, 17.
8. Rom. 4. 15; Ioan 15, 22.
10. Lev. 18, 5; Iezech. 20, 11, 13
12. 1 Tim. 1, 8. *14.* Rom. 8, 3.
18. Fac. 6, 6, 5.
21. Ps. 50, 7.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu după omul cel dinlăuntru.

23. Dar văd altă lege întru mădulările mele, oştindu-se împrotiva legei minţei mele şi dându-mă pre mine rob legei păcatului, care este întru mădulările mele.

24. Ticălos om sunt eu! Cine mă va izbăvì de trupul morţei acesteia?

25. Mulţămesc lui Dumnezeu prin Iisus Hristos Domnul nostru. Deci dar eu însumi cu mintea mea slujesc legei lui Dumnezeu; iar cu trupul legei păcatului.

CAP. 8.

Schimbarea patimilor prin vieţuirea cea după Duh. Mângâerea celor ce sufer cu arătarea slavei sfinţilor. Dragostea către Hristos.

Drept aceea, nici o pedeapsă nu este acum celor ce sunt întru Hristos Iisus, cari nu umblă după trup, ci după Duh.

2. Că legea Duhului vieţei întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului şi a morţei.

3. Pentrucă ceea ce erà cu neputinţă legei, căci erà slabă prin trup, au săvârşit Dumnezeu trimiţând pre Fiul său întru asemănarea trupului păcatului şi pentru păcat, au osândit păcatul în trup:

4. Ca îndreptarea legei să se plinească întru noi, cari nu umblăm după trup, ci după Duh.

5. Că cei ce sunt după trup, cele ale trupului cugetă; iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului.

6. Pentrucă cugetul trupului este moarte; iar cugetul Duhului vieaţă şi pace.

7. Pentrucă cugetul trupului vrăjmaş este la Dumnezeu, că legei lui Dumnezeu nu se supune, că nici poate.

8. Şi cei ce sunt în trup, lui Dumnezeu a plăceà nu pot.

9. Iar voi nu sunteţi în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcueşte întru voi. Iar de n'are cinevà Duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos întru voi, trupul dar este mort pentru păcat; iar Duhul viează pentru dreptate.

11. Iar de lăcueşte întru voi Duhul celui ce au sculat pre Iisus din morţi, cel ce au sculat pre Hristos din morţi, va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui cel ce lăcueşte întru voi.

12. Drept aceea fraţilor, datori suntem nu trupului, ca să vieţuim după trup.

13. Că de vieţuiţi după trup, veţi să muriţi; iar de veţi omorî cu Duhul faptele trupului, veţi fi vii.

14. Că ori câţi cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentrucă n'aţi luat iarăş duhul robiei spre temere, ci aţi luat Duhul punerei de fii, întru care strigăm: Avvà, Părinte.

16. Insuş Duhul acesta mărturiseşte dimpreună cu duhul nostru, că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Iar de suntem fii, suntem dar şi moştenitori; moştenitori adecă ai lui Dumnezeu şi împreună moştenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca să ne şi proslăvim împreună cu dânsul.

18. Că socotesc că nu sunt vrednice pătimirile vremei de acum de a se asemănà cu slava cea viitoare, care va să se descopere întru noi.

19. Pentrucă nădejdea zidirei, descoperirea fiilor lui Dumnezeu aşteaptă.

20. Că deşertăciunei s'a supus zidirea, nu de voie, ci pentru cel ce o au supus.

21. Spre nădejde, că şi singură zidirea aceasta se va slobozì din robia stricăciunei întru slobozenia slavei fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci ştim că toată zidirea împreună suspină şi împreună are durere până acum.

23. Şi nu numai aceia, ci şi noi cari avem pârga Duhului, şi noi singuri întru noi suspinăm, aşteptând

22. Ps. 1, 2. *23.* Gal. 5, 17.
25. 1 Cor. 15, 57.
8. *1.* Rom. 3, 27.
3. Fapt. 15, 10; Filip. 2, 7.
6. Rom. 6, 21. 7. Iac. 4, 4.
9. 1 Cor. 3, 16.
11. 1 Cor. 6, 14. *13.* Gal. 5, 19.
14. Gal. 5, 18.
15. Gal. 3, 26 şi 4, 6; 2 Tim. 1, 7.
16. 2 Cor. 1, 22.
17. Gal. 4, 7; Fapt 14, 22.
18. 2 Cor. 4, 17. *19.* Col. 3, 4.
23. 2 Cor. 5, 2 sq; Luc. 21, 28; Gal. 4, 5.

punerea de fii, pre izbăvirea trupului nostru.
24. Că prin nădejde ne-am mântuit; însă nădejdea care se vede nu este nădejde, că ceea ce vede cinevà, pentruce o şi nădăjdueşte?
25. Iar dacă ceea ce nu vedem nădăjduim, prin răbdare aşteptăm.
26. Aşijderea şi Duhul împreună ajutorează nouă întru slăbiciunile noastre, pentrucă de ce ne vom rugà, precum se cade nu ştim; ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.
27. Iar cela ce cearcă inimile, ştie ce este cugetul Duhului, că după Dumnezeu se roagă pentru sfinţi.
28. Şi ştim că celor ce iubesc pre Dumnezeu, toate li se lucrează spre bine, acelora adecă cari după voinţă sunt chemaţi.
29. Că pre cari mai înainte i-au cunoscut, mai înainte i-au şi hotărît să fie asemenea chipului Fiului său, ca să fie el întâiu născut între mulţi fraţi.
30. Iar pre cari mai înainte i-au hotărît, pre aceştia i-au şi chemat; şi pre cari i-au chemat, pre aceştia i-au şi îndreptat; iar pre cari i-au îndreptat, pre aceştia i-au şi proslăvit.
31. Ce vom zice dar către acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împrotiva noastră?
32. Că cel ce nu au cruţat pre Fiul său, ci pentru noi toţi l-au dat pre dânsul, cum nu împreună cu el şi toate ne va dărui nouă?
33. Cine va pârî împrotiva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează.
34. Cine este cel ce judecă spre pierzare? Hristos este cel ce au murit, şi mai ales care au şi învieat, care şi este deadreapta lui Dumnezeu, care şi se roagă pentru noi.
35. Cine ne va despărţì pre noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau goana, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia?
36. Precum este scris: că pentru tine suntem omorîţi toată ziua; socotitu-ne-am ca nişte oi de junghiere.

29. Col. 1, 18; Evr. 1, 6.
32. Ioan 3, 16. *34.* 1 Petr. 3, 22.
35. Ioan 10, 28.
36. Ps. 43, 23; 1 Cor. 4, 9; 2 Cor. 4, 11.

37. Ci întru acestea toate prea biruim pentru cela ce ne-au iubit pre noi.
38. Pentrucă încredinţat sunt, că nici moartea, nici vieaţa, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare,
39. Nici înălţimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate pre noi să ne despărţească de dragostea lui Dumnezeu, care este întru Hristos Iisus Domnul nostru.

CAP. 9.

Israil cel căzut s'a lepădat. Chemarea neamurilor, Israilul cel adevărat.

Adevărul zic întru Hristos, nu mint, împreună mărturisindu'mi mie cunoştinţa gândului meu întru Duhul Sfânt.
2. Că întristare mare îmi este mie, şi neîncetată durere inimei mele.
3. Că aş fi poftit eu însumi a fi anatema dela Hristos pentru fraţii mei, rudele mele după trup;
4. Cari sunt Israilteni; a cărora este punerea de fii şi slava, şi aşezământurile şi punerea de lege, şi slujba, şi făgăduinţele;
5. Ai cărora sunt părinţii, şi dintru cari este Hristos după trup, care este preste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.
6. Nu se poate să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toţi cari sunt din Israil, aceştia sunt Israil;
7. Nici, căci sunt sămânţa lui Avraam, toţi sunt fii; ci, întru Isaac au zis, se va numì ţie sămânţă.
8. Adecă: nu cari sunt fii ai trupului, aceştia sunt fii ai lui Dumnezeu; ci cari sunt fii ai făgăduinţei se socotesc întru sămânţă.
9. Că al făgăduinţei este cuvântul acesta: întru această vreme voiu venì, şi va fi Sarei fiu.
10. Şi nu numai, ci şi Reveca dintru unul având aşternut, dela Isaac părintele nostru;
11. Că încă nici fiind fiii născuţi, nici făcând cevà bine sau rău, ca cea după alegere rânduială a lui

37. 1 Cor. 15, 57.
38. Fil. 1, 6; 2 Tim. 1. 12.
9. *1.* Rom. 1. 9. *3* Eş. 32, 32.
6. Numer. 23, 19; Ioan 8, 39.
7. Fac 21, 12; Evr. 11, 18; Gal. 4, 28.
9. Fac. 18, 10. *10.* Fac. 25, 21.

Dumnezeu să rămâie, nu din fapte,
ci dela cel ce chiamă;
12. I s'a zis ei, că cel mai mare
va slujì celui mai mic.
13. Precum este scris: pre Iacov
am iubit, iar pre Isav am urît.
14. Ce dar vom zice? Au doară
este nedreptate la Dumnezeu? Să
nu fie.
15. Că lui Moisì zice: voiu miluì
pre care miluesc, şi mă voiu îndurà de care mă îndur.
16. Deci dar nu este nici a celui
ce voeşte, nici a celui ce aleargă;
ci a lui Dumnezeu celui ce milueşte.
17. Că zice scriptura lui Faraon:
că spre însăş aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea
mea, şi ca să se vestească numele
meu în tot pământul.
18. Deci dar pre care voeşte milueşte, şi pre care voeşte împietreşte.
19. Îmi vei zice dar mie: ce mai
prihăneşte? Că voiei lui cine poate
stà împrotivă?
20. Ci, o omule, tu cine eşti care
răspunzi împrotiva lui Dumnezeu?
Au doară va zice făptura celui ce
o au făcut pre ea: căci m'ai făcut
aşà?
21. Au n'are putere olarul preste
lut, ca dintr'aceeaş frământătură să
facă un vas de cinste, iar altul de
necinste?
22. Iar dacă vrând Dumnezeu să'şi
arate mânia şi să'şi descopere puterea sa, au suferit întru multă răbdare vase ale mâniei, gătite spre
pierire.
23. Şi ca să'şi arate bogăţia slavei sale spre vase ale milei, care
au gătit mai înainte spre slavă.
24. Pre noi, pre cari ne-au şi chemat, nu numai din Iudei, ci şi din
neamuri.
25. Precum şi la Osie zice: chemà-voiu pre cel ce nu este norodul meu, norodul meu; şi pre cea
ne iubită, iubită.
26. Şi va fi în locul unde s'au zis
lor: nu norodul meu sunteţi voi;
acolo se vor chemà fii ai lui Dumnezeu celui viu.
27. Iar Isaia strigă pentru Israil:
de va fi numărul fiilor lui Israil ca
nisipul mărei, rămăşiţa se va mântuì;
28. Pentrucă cuvânt săvârşind, şi
scurtând întru dreptate, că cuvânt
scurt va face Domnul pre pământ.
29. Şi precum au zis mai înainte
Isaia: de nu ne-ar fi lăsat nouă
Domnul Savaot sămânţă, ca Sodoma ne-am fi făcut, şi cu Gomora
ne-am fi asemănat.
30. Ce dar vom zice? Că neamurile care nu umblau după dreptate, au ajuns dreptatea; însă dreptatea care este din credinţă.
31. Iar Israil umblând după legea dreptăţei, la legea dreptăţei n'a
ajuns.
32. Pentruce? Pentrucă nu din
credinţă, ci ca din faptele legei. Că
s'au poticnit de piatra poticnirei;
33. Precum este scris: iată, pun
în Sion piatră de poticnire şi piatră de sminteală; şi tot cel ce va
crede întru el, nu se va ruşinà.

CAP. 10.

Iudeii caută dreptatea din faptele legei, iar nu din sfârşitul legei, care este Hristos. Deosebirea între dreptatea cea din lege şi cea din credinţă, care este deobşte şi iudeului şi neamurilor,

Fraţilor, bunăvoinţa inimei mele
şi rugăciunea cea către Dumnezeu pentru Israil este spre mântuire.
2. Că mărturisesc lor că dragostea lui Dumnezeu au, ci nu după
cunoştinţă.
3. Că neştiind dreptatea lui Dumnezeu, şi căutând să'şi puie dreptatea lor, dreptăţei lui Dumnezeu
nu s'au supus.
4. Că sfârşitul legei este Hristos
spre îndreptare tot celui ce crede.
5. Că Moisì scrie de dreptatea
care este din lege, că omul care
face acelea, viu va fi într'însele.
6. Iar dreptatea cea din credinţă
aşà zice: să nu zici întru inima ta:
cine se va suì în cer? Adecă, să
pogoare pre Hristos.

12. Fac. 25, 23. *13.* Mal. 1, 2.
15. Eş. 33, 19. *17.* Eş. 9, 16.
20. Is. 45, 9; 29, 16; Ierem. 18, 6;
23. Efes. 1, 4, 7; Col. 1, 27.
25. Osie 2, 23. *26.* Os. 1, 10.
27. Is. 10, 22, sq. *29.* Is. 1. 9.
33. Is. 8, 14; 28, 16; Rom. 10, 11.
10. *3.* Rom. 9, 31, 32; Filip. 3, 9.
4. Mat. 5, 17; Ioan 3. 18.
5. Lev. 18, 5; Luc. 10, 28; Gal. 3, 12.
6. A doua Leg. 30, 12, sq.

7. Sau, cine se va pogorî întru adânc? Adecă, să ridice pre Hristos din morţi.
8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta şi întru inima ta; adecă, cuvântul credinţei care propoveduim.
9. Că de vei mărturisì cu gura ta pre Domnul Iisus, şi vei crede întru inima ta, că Dumnezeu l-au ridicat pre el din morţi, te vei mântuì,
10. Că cu inima se crede spre dreptate; iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire.
11. Că zice scriptura: tot cel ce crede întru el nu se va ruşinà.
12. Că nu este osebire iudeului şi elinului, pentrucă acelaş este Domnul tuturor care îmbogăţeşte pre toţi cei ce'l chiamă pre el.
13. Că tot oricare va chemà numele Domnului, se va mântuì.
14. Cum dar vor chemà întru care n'au crezut? Şi cum vor crede, de care n'au auzit? Şi cum vor auzì fără de propoveduitor?
15. Şi cum vor propoveduì, de nu se vor trimete? Precum este scris: cât sunt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc cele bune!
16. Ci nu toţi au ascultat evanghelia. Că Isaia zice: Doamne, cine a crezut auzului nostru?
17. Deci credinţa este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.
18. Ci zic: au doară n'au auzit? Că în tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumei cuvintele lor.
19. Ci zic: au n'a cunoscut Israil? Intâiu Moisì zice: eu voiu întărâtà pre voi spre cel ce nu este neam, spre neam neînţelegător voiu mânià pre voi.
20. Iar Isaia îndrăzneşte, şi zice: aflatu-m'am celor ce nu mă caută pre mine, arătatu-m'am celor ce nu întreabă de mine.
21. Iar către Israil zice: toată ziua am întins mâinile mele către norodul cel neascultător şi împrotivă grăitor.

8. A doua Leg. 30, 14; 1 Tim. 4, 6.
11. Is. 28, 16.
13. Ioil 2, 32; Fapt. 2, 21.
15. Is. 52, 7, 15.
16. Is. 53, 1; Ioan 12, 38.
18. Ps. 18, 4. *19.* A 2 Lege 32, 21.
20. Rom. 9, 30; Is. 65, 1, sq.

CAP. 11.

Alegerea unei părţi din Iudei, spre mântuire prin credinţa în Hristos; lăsarea altei părţi în orbirea ei, luând pre neamuri. Indemnarea acestora a nu se sumeţi, căci la urmă şi Iudeii se vor mântuì.

Zic drept aceea: au doară au lepădat Dumnezeu pre norodul său? Să nu fie. Că şi eu Israiltean sunt din sămânţa lui Avraam, din neamul lui Veniamin.
2. Nu au lepădat Dumnezeu pre norodul său, pre care mai înainte au cunoscut. Au nu ştiţi de Ilie ce zice scriptura? Cum se roagă lui Dumnezeu împrotiva lui Israil, zicând:
3. Doamne, pre prorocii tăi a omorît, şi altarele tale a surpat; şi eu am rămas singur, şi caută sufletul meu.
4. Dar ce îi zice lui dumnezeescul răspuns? Lăsatu-mi-am mie şapte *mii* de bărbaţi, cari nu şi-au plecat genunchiul înaintea lui Vaal.
5. Aşà dar şi în vremea aceasta, rămăşiţă după alegerea darului s'a făcut.
6. Şi de este după dar, de aceea nu este din fapte; că apoi darul n'ar fi dar. Iar de este din fapte, de aceea nu este darul; că apoi fapta nu ar fi faptă.
7. Ce dar? Ce caută Israil, aceea n'a nemerit; iar alegerea a nemerit, iar ceilalţi s'au împietrit.
8. Precum este scris: datu-le-au lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vază şi urechi ca să nu auză, până în ziua de astăzi.
9. Şi David zice: facă-se masa lor spre cursă şi spre laţ şi spre sminteală şi spre răsplătire lor;
10. Intunece-se ochii lor ca să nu vază, şi spinarea lor de tot o gârboveşte.
11. Zic drept aceea: au doară s'au poticnit ca să cază? Să nu fie; ci prin poticnirea lor mântuire s'a făcut neamurilor, ca să râvnească pre ele.
12. Şi de vreme ce poticnirea lor este bogăţie lumei, şi împuţinarea

11. *1.* Ps. 93, 14. *3.* 3 Imp. 19. 10.
4. 3 Imp. 19, 18.
8. Lucà 8, 10; Is. 29, 11; A 2 Lege 29, 4.
9. Ps. 68, 26.
11. Rom. 10, 19; Fapt. 13, 46, sq.

lor bogăție neamurilor; cu cât mai
mult plinirea lor?
13. Că vouă zic neamurilor? Intru cât sunt eu neamurilor apostol,
slujba mea o slăvesc;
14. Ca doară aş face trupul meu
să râvnească, şi să mântuesc pre
vreunii dintr'înşii.
15. Că de este lepădarea lor împăcare lumei, ce alt este luarea lor,
fără numai vieață din morți?
16. Că de este pârga sfântă, este
şi frământătura; şi de este rădăcina
sfântă, sunt şi ramurile.
17. Şi de s'au frânt unele din ramuri, iar tu, maslin sălbatec fiind,
te-ai altoit întru ele, şi părtaş rădăcinei şi grăsimei maslinului te-ai
făcut;
18. Nu te lăudă asupra ramurilor. Iar de te lauzi, nu porți tu pre
rădăcină, ci rădăcina pre tine.
19. Dar vei zice: frântu-s'au ramurile, ca să mă altoesc eu.
20. Bine; pentru necredință s'au
frânt, iar tu pentru credință stai.
Nu te înălță cu mintea, ci te teme;
21. Că de n'au părtinit Dumnezeu
ramurilor celor fireşti, nu cumvà şi
ție să nu'ți părtinească.
22. Vezi dar bunătatea şi nepărtinirea lui Dumnezeu, spre cei ce
au căzut nepărtinire; iar spre tine,
bunătate, de vei rămâneà în bunătate; iar de nu, şi tu te vei tăià.
23. Şi aceia iarăş de nu vor rămâneà în necredință, se vor altoì;
că puternic este Dumnezeu iarăş
să'i altoiască pre ei.
24. Că dacă tu din maslinul cel
din fire sălbatec te-ai tăiat, şi afară
de fire te-ai altoit în maslin bun;
cu cât mai vârtos aceştia cari sunt
după fire, se vor altoì întru al lor
maslin?
25. Pentrucă nu voesc ca să nu
ştiți voi fraților, taina aceasta, ca
să nu fiți întru voi singuri înțelepți;
că orbire din parte lui Israil s'a făcut, până ce va intrà plinirea neamurilor.
26. Şi aşà tot Israilul se va mântuì, precum este scris: venì-va din
Sion Izbăvitorul, şi va întoarce necurățiile dela Iacov;
27. Şi aceasta este lor cea dela
mine făgăduință, când voiu luà păcatele lor.
28. După evanghelie cu adevărat
vrăjmaşi sunt pentru voi; iar după
alegere, iubiți pentru părinți.
29. Că fără căință sunt darurile
şi chemarea lui Dumnezeu.
30. Că precum şi voi oarecând
n'ați crezut lui Dumnezeu, iar acum
v'ați miluit prin necredința acestora;
31. Aşà şi aceştia acum n'au crezut întru mila voastră ca şi ei să
se miluiască.
32. Că au încuiat Dumnezeu pre
toți întru necredință, ca pre toți să'i
miluească.
33. O adâncul bogăției şi al înțelepciunei şi al ştiinței lui Dumnezeu! Cât sunt de necercate judecățile lui, şi neurmate căile lui!
34. Că cine a cunoscut gândul
Domnului? Sau cine s'a făcut lui
sfetnic?
35. Sau cine i-a dat mai înainte
lui, şi i se va răsplătì lui?
36. Că dintr'însul şi printr'însul
şi întru dânsul, sunt toate; aceluia
slava în veci. Amin.

CAP. 12.

Sfătuire pentru fapta bună cea către Dumnezeu şi către oameni.

Rogu-vă dar pre voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să
vă puneți înainte trupurile voastre jertfă vie, sfântă, bine plăcută
lui Dumnezeu, slujba voastră cea
cuvântătoare.
2. Şi să nu vă asemănați chipului veacului acestuia; ci vă schimbați la față întru înnoirea minței
voastre, ca să cunoaşteți voi care
este voia lui Dumnezeu cea bună
şi plăcută şi deplin.
3. Că zic, prin darul ce mi s'a
dat mie, tuturor celor ce sunt întru
voi, a nu cugetà înalt afară decât
li se cade a cugetà; ci a cugetà spre
a fi cu mintea întreagă, precum fiecăruia au împărțit Dumnezeu măsura credinței.

14. 1 Tim 4, 16. *17.* Ier. 11, 16.
19 Fapt. 13, 46. *20.* 1 Cor. 10, 12.
22. Ioan 15, 24.
23. Rom. 14, 4; 2 Cor. 3, 16.
26. Is. 59, 20 şi 27, 9.

27. Ier. 31, 33. *32.* Gal. 3, 22.
34. Is. 40, 13; 1 Cor. 2, 16.
36. 1 Cor. 8, 6; Col. 1, 16; Rom. 16, 27.
12. *1.* Rom. 6, 13; 1 Tesal. 4, 3.
2. Efes. 4, 23. *3.* 1 Cor. 7, 17.

4. Că precum într'un trup multe
mădulări avem, şi mădulările n'au
toate o lucrare;
5. Intr'acestaş chip noi, cei mulţi,
un trup suntem întru Hristos, şi fie-
care unul altuia mădulare.
6. Şi având daruri de multe fe-
luri după harul care este dat nouă,
ori prorocie, după măsura credinţei;
7. Ori slujbă întru slujbă, ori cela
ce învaţă, întru învăţătură;
8. Ori cel ce mângâie, întru mân-
gâiere; cel ce dărueşte întru nevi-
cleşug; cel ce este ispravnic, întru
osârdie; cel ce milueşte, întru buna
voinţă.
9. Dragostea nefăţarnică. Urînd
răul şi lipindu-vă de lucru bun.
10. Cu dragoste frăţească unul
pre altul iubind; cu cinstea unul pre
altul mai mare făcând;
11. Cu osârdia nelenevoşi, cu du-
hul arzând, Domnului slujind.
12. Intru nădejde bucurându-vă,
întru necaz răbdând, întru rugăciu-
ne îngăduind;
13. In trebuinţele sfinţilor părtaşi
fiind; iubirea de streini urmând.
14. Binecuvântaţi pre cei ce vă
gonesc pre voi; binecuvântaţi şi nu
osândiţi.
15. Bucuraţi-vă cu cei ce se bu-
cură, şi plângeţi cu cei ce plâng.
16. Aceeaş unul către altul cuge-
tând, nu cele înalte cugetând, ci cu
cei smeriţi împreună purtându-vă.
Nu fiţi înţelepţi întru voi înşi-vă.
17. Nimănui rău pentru rău răsplă-
tind; făcând purtare de grije de cele
bune înaintea tuturor oamenilor.
18. De este cu putinţă, în cât este
despre voi, cu toţi oamenii având
pace.
19. Nu vă izbândiţi singuri vouă
iubiţilor, ci daţi loc mâniei; că scris
este: a mea este izbânda; eu voiu
răsplăti, zice Domnul.
20. Drept aceea de flămânzeşte
vrăjmaşul tău, dă'i lui pâine; de în-
setează, adapă'l pre el; că aceasta
făcând cărbuni de foc grămădeşti
pre capul lui.
21. Nu te birui de rău, ci birueşte
cu binele pre rău.

CAP. 13.

Sfătuire la supunere, dragoste şi alte fapte bune

Tot sufletul să se supue stăpâni-
rilor celor mai înalte. Că nu este
stăpânire fără numai dela Dumne-
zeu, şi stăpâniile care sunt, dela
Dumnezeu sunt rânduite.
2. Pentru aceea cel ce se împro-
tiveşte stăpânirei, rânduielei lui Dum-
nezeu se împrotiveşte; şi cari se îm-
protivesc, judecată îşi vor luà loruşi.
3. Că dregătorii nu sunt frică fap-
telor celor bune, ci celor rele. Iar
voieşti să nu'ţi fie frică de stăpâ-
nire? Fă bine şi vei aveà laudă dela
dânsa;
4. Că slujitor al lui Dumnezeu este
ţie spre bine. Iar de faci rău, teme-te;
că nu în zadar poartă sabia; că slu-
jitor al lui Dumnezeu este, izbân-
ditor spre mânie celui ce face răul.
5. Pentru aceea trebue să vă su-
puneţi, nu numai pentru mânia, ci
şi pentru ştiinţa.
6. Că pentru aceasta şi dăjdii daţi;
că slujitori ai lui Dumnezeu sunt,
spre însăş aceasta îndeletnicindu-se
7. Daţi dar tuturor cele ce sunt
cu datorie: celui cu dajdia, dajdie;
celui cu dijma, dijmă; celui cu frica
frică; celui cu cinstea, cinste.
8. Nimănui cu nimic nu fiţi da-
tori, fără numai cu a iubi unul pre
altul; că cel ce iubeşte pre altul, le-
gea a împlinit.
9. Pentrucă aceea: să nu curveşti,
să nu ucizi, să nu furi, să nu fii
mărturie mincinoasă, să nu pofteşti;
şi oricare altă poruncă, într'acest
cuvânt se cuprinde adecă: să iu-
beşti pre vecinul tău ca însuţi pre
tine.
10. Dragostea nu lucrează rău ve-
cinului; drept aceea plinirea legei
este dragostea.
11. Şi aceasta, ştiind vremea, că
acum vreme este noi din somn să
ne sculăm; că mai aproape este no-

---

4. 1 Cor. 12, 12, sq. *6.* Efes. 4, 11.
8. Mat. 6, 2. *9.* 1 Tim. 1, 5, Ps. 96, 11.
11. Rom. 14, 18 şi 16, 18. *12.* Col. 4, 2.
14. Mat. 5, 44; 1 Cor. 4, 12.
16. Rom. 15, 5.
17. Pild. 3, 4; 2 Cor. 8, 21.
19. A doua Lege 32, 35; Evr. 10, 30.
20. Pild. 25, 22.

13. *1.* Petru 2, 13 sq; Tit 3, 1.
3. Luca 22, 25; 1 Petru 2, 14.
7. Mat. 22, 21.
8. Gal. 5, 14; Col. 3, 14; 1 Tim. 1, 5,
9. Marcu 12, 31. *10.* 1 Cor. 13, 4.
11. 2 Cor. 6, 2; Efes. 5, 14; 1 Tes. 5, 6 sq

uă mântuirea acum decât când am
crezut.
12. Că noaptea a trecut, iar ziua
s'a apropiat; să lepădăm dar lucru-
rile întunerecului, şi să ne îmbră-
căm în arma luminei.
13. Ca ziua, cu bun chip să um-
blăm, nu în ospeţe şi în beţii, nu
întru curvii şi întru fapte de ruşine,
nu întru pricire şi pismă.
14. Ci vă îmbrăcaţi întru Dom-
nul nostru Iisus Hristos, şi pur-
tarea de grije a trupului să nu o
faceţi spre pofte.

CAP. 14.

Despre cei slabi în credinţă. Să nu judecăm unul pre altul. Despre pace. Să nu smintim pre fratele.

Şi pre cel slab întru credinţă, pri-
miţi'l, nu întru îndoirea găndури-
lor.
2. Că unul crede că va mâncà
toate, iar cel slab legumi mănâncă.
3. Cel ce mănâncă pre cei ce nu
mănâncă să nu'l defăimeze, şi cel
ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă
să nu'l osândiască; că Dumnezeu
l-au primit pre dânsul.
4. Tu cine eşti care judeci pre
sluga streină? Domnului său stă
sau cade. Şi va stà, că puternic este
Dumnezeu a'i pune pre dânsul să
steà.
5. Unul judecă zi preste zi, iar
altul judecă în toate zilele. Fiecare
întru a sa minte să se adevereze.
6. Cel ce socoteşte ziua, Domnu-
lui o socoteşte; şi cel ce nu soco-
teşte ziua, Domnului nu o socote-
şte. Şi cel ce mănâncă, Domnului
mănâncă, că mulţămeşte lui Dum-
nezeu; şi cel ce nu mănâncă, Dom-
nului nu mănâncă, şi mulţămeşte
lui Dumnezeu.
7. Că nimeni din noi luiş viează,
şi nimeni luiş moare.
8. Că de viem, Domnului viem, şi
de murim, Domnului murim, deci
sau de viem sau de murim, ai Dom-
nului suntem.
9. Că spre aceasta Hristos şi au
murit şi au învieat şi au vieţuit, ca
să stăpânească şi pre cei morţi şi
pre cei vii.
10. Dar tu, ce judeci pre fratele
tău? Sau şi tu, ce defăimezi pre fra-
tele tău? Că toţi vom stà înaintea
judecăţei lui Hristos.
11. Pentrucă scris este: viu sunt
eu, zice Domnul, că mie se va plecà
tot genunchiul, şi toată limba se va
mărturisì lui Dumnezeu.
12. Deci dar fiecare din noi de
sine îşi va dà seama înaintea lui
Dumnezeu.
13. Deci mai mult să nu judecăm
unul pre altul; ci aceasta mai vâr-
tos să judecaţi, ca să nu puneţi îm-
piedicare fratelui sau sminteală.
14. Ştiu, şi bine adeverit sunt în
Hristos Iisus, că nimic nu este spur-
cat prin sine, fără numai celui ce
i se pare a fi cevà spurcat, aceluia
este spurcat.
15. Iar de se mâhneşte fratele tău
pentru bucate, iată nu umbli după
dragoste. Nu pierde cu bucatele tale
pre acela, pentru care Hristos au
murit.
16. Să nu se huliască dar lucrul
vostru cel bun.
17. Că nu este împărăţia lui Dum-
nezeu mâncare şi băutură; ci drep-
tate şi pace şi bucurie întru Duhul
Sfânt.
18. Că cel ce întru acestea slu-
jeşte lui Hristos, bine plăcut este
lui Dumnezeu şi ales la oameni.
19. Deci cele ce sunt ale păcei
să le urmăm, şi cele ce sunt spre
zidirea unuia către altul.
20. Pentru mâncare nu stricà lu-
crul lui Dumnezeu. Că toate sunt
curate; ci rău este omului celui ce
prin sminteală mănâncă.
21. Bine este a nu mâncà carne,
nici a beà vin, nici de care fratele
tău se poticneşte, sau se sminteşte
sau se slăbeşte.
22. Tu credinţă ai? Intru tine în-
suţi să o aibi înaintea lui Dumne-
zeu. Fericit este cel ce nu se judecă
pre sine întru ceea ce alege.

12. 1 Ioan 5, 5; Efes. 5, 11.
13. Luc. 21, 34; Efes. 5, 18; Iac. 3, 14.
14. Gal. 3, 27; Col. 3, 10.
14. *1.* Rom. 15, 1 sq; Fapt. 20, 35; 1 Cor. 8, 9; Gal. 5, 10. *3.* Col. 2, 16.
4. Rom 2, 1; Mat. 7, 1; Iac. 4, 12.
5. Gal. 4, 10.
6. A doua Lege 8, 10; 1 Cor. 10, 31.
9. Fapt. 10, 42; 2 Cor. 5, 15.
10. 2 Cor. 5, 10.
11. Is. 45, 23; Tit. 2, 10.
12. Mat. 12, 36; Gal 6, 5.
13. Mat. 18, 7. *14.* Mat. 15, 11.
15. 1 Cor. 8, 11, 13.
17. Luc. 17, 20; 1 Cor. 8, 8.
21. 1 Cor. 8, 13. *22.* 1 Ioan 3, 21.

23. Iar cel ce se îndoieşte cu gândul, dacă mănâncă se osândeşte, pentrucă nu este din credinţă; şi tot ce nu este din credinţă, păcat este.

CAP. 15.

Urmarea blândeţei lui Hristos. Pavel arată slujba Evangheliei plinită de el. Indeamnă a dà ajutoare la săraci.

Şi datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioşi şi nu nouă să plăcem.
2. Ci fiecare din noi să facă spre plăcere vecinului întru bine spre zidire.
3. Că şi Hristos nu luiş singur au făcut spre plăcere; ci precum este scris: ocărele celor ce te ocărăsc pre tine au căzut preste mine.
4. Căci câte s'au scris mai înainte, spre învăţătura noastră s'au scris, ca prin răbdare şi mângâierea scripturilor nădejde să avem.
5. Iar Dumnezeul răbdărei şi al mângâierei să deà vouă aceeaş să gândiţi între voi întru Hristos Iisus:
6. Ca toţi într'un suflet cu o gură să slăviţi pre Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.
7. Deci dar primiţi unii pre alţii, precum şi Hristos au primit pre voi întru slava lui Dumnezeu.
8. Şi zic eu, că Iisus Hristos au fost slujitor tăierei împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduinţele părinţilor.
9. Iar neamurilor pentru milă, să proslăvească pre Dumnezeu, precum este scris: pentru aceasta mă voiu mărturisì ţie întru neamuri, Doamne, şi numelui tău voiu cântà.
10. Şi iarăş zice: veseliţi-vă neamuri cu norodul lui.
11. Şi iarăş: lăudaţi pre Domnul, toate neamurile, lăudaţi'l pre el toate noroadele.
12. Şi iarăş Isaia zice: fi-va rădăcina lui Iesè şi cel ce se va sculà să stăpânească pre neamuri, întru acela neamurile vor nădăjduì.

13. Iar Dumnezeul nădejdei să vă umple pre voi de toată bucuria şi pacea crezând, spre a prisosì voi întru nădejde, cu puterea Duhului Sfânt.
14. Şi adeverit sunt şi eu însu'mi fraţii mei, pentru voi, că şi voi plini sunteţi de bunătate, plini de toată ştiinţa, putând şi unii pre alţii a vă învăţà.
15. Şi mai cu îndrăzneală am scris vouă, fraţilor, din parte, ca şi cum v'aş mai aduce aminte vouă, pentru darul ce mi s'au dat mie dela Dumnezeu.
16. Ca să fiu eu slujitor lui Iisus Hristos întru neamuri, cu slujbă sfântă lucrând Evanghelia lui Dumnezeu, ca să fie jertfa neamurilor bine primită, sfinţită întru Duhul Sfânt.
17. Drept aceea, am laudă întru Hristos Iisus întru cele ce sunt către Dumnezeu.
18. Că nu voiu cutezà a zice cevà din cele ce n'au lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, cu cuvântul şi cu fapta.
19. Intru puterea semnelor şi a minunilor, întru puterea Duhului lui Dumnezeu, aşà cât din Ierusalim şi împrejur până la Iliric, am plinit Evanghelia lui Hristos.
20. Şi aşà m'am nevoit a bine vestì, nu unde s'au numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie streină.
21. Ci precum este scris: cărora nu s'a vestit pentru dânsul, îl vor vedeà, şi cari n'au auzit, vor înţelege.
22. Pentru aceea mă şi opriam de multe ori a venì la voi.
23. Iar acum ne mai având loc într'aceste laturi, şi dorinţă având a venì către voi de mulţi ani;
24. Când voiu merge în Ispania, voiu venì la voi, că am nădejde trecând pre acolea să vă văz pre voi, şi de voi să mă petrec acolo, după ce mai întâiu despre o parte mă voiu săturà de voi.
25. Iar acum merg în Ierusalim slujind sfinţilor.
26. Că bine au voit Machedonia şi Ahaia a face o împărtăşire oare

---

23. Tit 1, 15; Evr. 11, 6.
15. *1.* Rom. 14, 1; Gal. 6, 1.
2. 1 Cor. 9, 19, 22. *3.* Ps. 68, 9.
4. 1 Cor. 10, 11. *5.* Fil. 3, 16.
8. Mat. 15, 24; Fapt. 3, 25.
9. Rom. 11, 30; 2 Imp. 22, 50; Ps. 17, 53.
10. A doua Lege 32, 43; Ps. 66, 5.
11. Ps. 116, 1.
12. Is. 11, 10; Mat. 12, 21.

13. Rom. 14, 17.
14. 2 Petru 1, 12; 1 Ioan 2, 21.
20. 2 Cor. 10, 15, 16. *21.* Is. 52, 15.
22. Rom. 1, 13; 1 Tes. 2, 18.
23. Fapt. 19, 21.
25. Fapt. 18, 21; 19, 21; 20, 22.
26. 1 Cor. 16, 1.

care la săracii sfinţilor cari, sunt în Ierusalim.

27. Că bine au voit, şi datori le sunt lor. Că de vreme ce întru cele duhovniceşti ale lor s'au împărtăşit neamurile, datori sunt şi întru cele trupeşti ale sluji lor.

28. Aceasta dar săvârşind, şi pecetluind lor roada aceasta, voiu merge pre la voi în Ispania.

29. Şi ştiu că venind către voi, întru plinirea binecuvântărei evangheliei lui Hristos voi veni.

30. Iar vă rog pre voi fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos şi pentru dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiţi întru rugăciuni pentru mine către Dumnezeu;

31. Ca să mă izbăvesc de cei neascultători în Iudeea, şi ca să fie slujba mea în Ierusalim bine primită sfinţilor;

32. Ca, cu bucurie să viu la voi prin voea lui Dumnezeu, şi să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeul păcei cu voi cu toţi, Amin.

CAP. 16.

Incredinţare a Fivei slujitoare bisericei din Cheghrees. Inchinăciune a lui Pavel către toţi.

Şi încredinţez vouă pre Fivi sora noastră, care este slujitoare bisericei din Cheghrees;

2. Ca să o primiţi pre ea întru Domnul după vrednicia sfinţilor, şi să'i fiţi ajutători ei întru tot lucrul orice ar pofti dela voi; că şi aceasta ajutătoare a fost multora, şi mie însu'mi.

3. Spuneţi închinăciune Prischilei şi lui Achila celor împreună cu mine lucrători întru Hristos Iisus;

4. Cari pentru sufletul meu grumazii lor şi-au supus; cărora nu numai eu singur mulţămesc, ci şi toate bisericile neamurilor.

5. Şi bisericei celei din casa lor. Spuneţi închinăciune lui Epenet iubitului meu, care este pârga Ahaiei întru Hristos.

6. Spuneţi închinăciune Mariamei, care mult s'a ostenit pentru noi.

7. Spuneţi închinăciune lui Andronic şi Iuniei, rudelor mele şi soţiilor mele în robie, cari sunt vestiţi între Apostoli, cari şi mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneţi închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneţi închinăciune lui Urban, celui împreună cu noi lucrător întru Hristos, şi lui Stahie iubitului meu.

10. Spuneţi închinăciune lui Apeli celui ales întru Hristos. Spuneţi închinăciune celor ce sunt din ai lui Aristovul.

11. Spuneţi închinăciune lui Irodion rudei mele. Spuneţi închinăciune celor ce sunt din ai lui Narchis, cari sunt întru Domnul.

12. Spuneţi închinăciune Trifenei şi Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneţi închinăciune Persidei iubitei, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneţi închinăciune lui Ruf celui ales întru Domnul, şi mumei lui şi a mele.

14. Spuneţi închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Erman, lui Patrova, lui Ermin şi fraţilor celor ce sunt împreună cu ei.

15. Spuneţi închinăciune lui Filolog şi Iuliei, lui Nireu şi surorei lui şi lui Olimpan şi tuturor sfinţilor celor împreună cu ei.

16. Inchinaţi-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Inchină-se vouă bisericile lui Hristos.

17. Şi vă rog pre voi fraţilor, să vă păziţi de cei ce fac împerechieri şi smintele împrotiva învăţăturei, care voi v'aţi învăţat; şi vă feriţi de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui lor; şi prin cuvinte bune şi prin cuvântare de bine, înşală inimile celor proşti.

19. Că ascultarea voastră la toţi a ajuns. Şi mă bucur drept aceea de voi; şi voesc să fiţi înţelepţi spre bine, şi proşti spre rău.

20. Iar Dumnezeul păcei să zdrobească pre satana supt picioarele voastre curând. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

---

27. 1 Cor. 9, 11.
30. 2 Tes, 3, 1; Colos. 4, 12.
16. *3.* Fapt. 18, 2. *5.* 1 Cor. 16, 19.
13. Marc. 15, 21.
16. 1 Cor. 16, 20; 2 Cor. 13, 12; 1 Tes. 5, 26; 1 Petr. 5, 14.
17. Mat. 7, 15; Tit. 3, 10.
18. Filip. 3, 19; 2 Cor. 2, 17; Col, 2, 4.

21. Inchină-se vouă Timotei cel
împreună cu mine lucrător, şi Lu-
chie şi Iason şi Sosipatru, rudele
mele.
22. Inchinu-mă vouă şi eu Tertie,
cel ce am scris cartea, întru Domnul.
23. Inchină-se vouă Gaie, gazda
mea şi a toată adunarea. Inchină-se
vouă Erast dregătorul cetăţei, şi
Cuart fratele.
24. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi, cu toţi. Amin.
25. Iar celui ce poate să vă în-
tărească pre voi după evanghelia
mea, şi propoveduirea lui Iisus Hri-
stos, după descoperirea tainei care
din anii vecilor erà tăcută,
26. Iar acum s'a arătat şi prin
scripturile prorocilor, după porun-
ca veşnicului Dumnezeu, spre as-
cultarea credinţei întru toate nea-
murile s'a cunoscut;
27. Unuia prea înţeleptului Dum-
nezeu prin Iisus Hristos, căruia sla-
va în veci, Amin.

Către Romani s'a scris dela Corint, prin Fivi diaconiţa bisericei din Chegbrees.

21. Fapt. 16, 1, 2; Filip. 2, 19.
23. Fapt. 19, 22; 1 Cor. 1, 14; 2 Tim. 4, 20.
25. Ef. 1, 9; 3, 20; Iud. 24.
26. 2 Tim 1, 10. *27.* 1 Tim. 1, 17.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

ÎNTÂIA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1.

Mulțămiri lui Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Mustră împerechierile dintre ei din iubirea de slavă pentru înțelepciunea lumească, punând înainte Crucea Domnului ca adevărata înțelepciune.

Pavel chemat apostol al lui
Iisus Hristos prin voea lui
Dumnezeu, și Sosten fratele.
2. Bisericei lui Dumnezeu,
care este în Corint, celor sfințiți
întru Hristos Iisus, celor chemați
sfinți, împreună cu toți cei ce chiamă
numele Domnului nostru Iisus
Hristos în tot locul, și al lor și al
nostru;
3. Dar vouă, și pace dela Dumnezeu
Tatăl nostru și dela Domnul
Iisus Hristos.
4. Mulțămesc Dumnezeului meu
pururea pentru voi, pentru darul lui
Dumnezeu ce s'au dat vouă întru
Iisus Hristos;
5. Că întru toate v'ați îmbogățit
întru dânsul, în tot cuvântul și în
toată știința;
6. Precum mărturisirea lui Hristos
s'a adeverit întru voi;
7. Cât a nu fi lipsiți voi nici într'un
dar, așteptând descoperirea
Domnului nostru Iisus Hristos;
8. Care va și întări pre voi până
la sfârșit, nevinovați în ziua Domnului
nostru Iisus Hristos;
9. Credincios este Dumnezeu, prin
care v'ați chemat spre împărtășirea
Fiului său Iisus Hristos Domnului
nostru.
10. Și vă rog pre voi fraților, pentru
numele Domnului nostru Iisus
Hristos, ca toți să grăiți aceeaș, și
să nu fie între voi împerechieri; ci
să fiți întemeiați într'un gând și într'o
înțelegere.
11. Pentrucă mi s'a arătat mie
pentru voi frații mei, dela cei ce
sunt ai Hloii, că priciri sunt între
voi.
12. Și zic aceasta, că fiecare din
voi zice: eu sunt al lui Pavel; iar
eu al lui Apolo; iar eu al lui Chifa;
iar eu al lui Hristos.
13. Au doară s'au împărțit Hristos?
Au Pavel s'a răstignit pentru voi?
Sau întru numele lui Pavel v'ați botezat?
14. Mulțămesc lui Dumnezeu că
nici pre unul din voi n'am botezat,
fără numai pre Crisp și pre Gaie;
15. Ca să nu zică cinevà că întru
numele meu am botezat.
16. Botezat-am și casa lui Stefana;
iar mai mult nu știu să fi botezat
pre altcinevà.
17. Că nu m'au trimis pre mine
Hristos să botez, ci să binevestesc,

---

1. *1.* 1 Fapt. 18, 17. *2.* 1 Cor. 6, 11. *3.* Rom. 1, 7; 2 Cor. 1, 2; Efes. 1, 2. *4.* Efes. 1, 15, sq. *5.* 2 Cor. 8, 7. *6.* Rom. 1, 16. *7.* Ps 33, 11; Filip. 3, 20.

8. 1 Tes. 5, 23. *10.* Filip. 2, 20 și 3, 16. *12.* 1 Cor. 3, 4; Fapt 18, 24. *14.* Fapt. 18, 8. *16.* 1 Cor. 16, 15, sq.

nu întru înțelepciunea cuvântului,
ca să nu se facă înzadarnică Crucea
lui Hristos.
18. Pentrucă cuvântul Crucii celor
peritori, nebunie este; iar nouă
celor ce ne mântuim, puterea lui
Dumnezeu este.
19. Că scris este: pierde-voiu înțelepciunea
înțelepților, și știința celor
știutori o voiu lepădă.
20. Unde este înțeleptul? Unde
este cărturarul? Unde este întrebătorul
veacului acestuia? Au n'a făcut
nebună Dumnezeu înțelepciunea
lumei acesteea?
21. Că de vreme ce întru înțelepciunea
lui Dumnezeu, n'a cunoscut
lumea prin înțelepciune pre Dumnezeu,
bine au voit Dumnezeu prin
nebunia propoveduirei a mântuì
pre cei ce cred.
22. Pentrucă și Iudeii semn cer,
și Elinii înțelepciune caută;
23. Iar noi propoveduim pre Hristos
cel răstignit, Iudeilor sminteală,
iar Elinilor nebunie;
24. Iar celor chemați, Iudeilor și
Elinilor, pre Hristos puterea lui Dumnezeu
și înțelepciunea lui Dumnezeu.
25. Că ce este nebun al lui Dumnezeu,
mai înțelept decât oamenii
este; și ce este slab al lui Dumnezeu,
mai tare decât oamenii este.
26. Că vedeți chemarea voastră
fraților, că nu sunt mulți înțelepți
după trup, nu sunt mulți puternici,
nu sunt mulți de bun neam;
27. Ci cele nebune ale lumei au
ales Dumnezeu ca pre cei înțelepți
să'i rușineze; și cele slabe ale lumei
au ales Dumnezeu ca să rușineze
pre cele tari;
28. Și cele de neam prost, și nebăgate
în seamă ale lumei au ales
Dumnezeu, și cele ce nu sunt, ca
pre cele ce sunt să strice;
29. Ca să nu se laude nici un
trup înaintea lui.
30. Și dintru dânsul voi sunteți
întru Hristos Iisus, carele s'au făcut
nouă înțelepciune dela Dumnezeu,
și dreptate și sfințire și izbăvire;
31. Ca precum este scris: cel ce
se laudă, întru Domnul să se laude.

CAP. 2.

Propoveduirea Evangheliei nu stă în măestria cuvintelor, nici în înțelepciune lumească, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

Și eu venind la voi fraților, venit-am
nu întru înălțarea cuvântului
și a înțelepciunei, vestind vouă
mărturisirea lui Dumnezeu.
2. Că n'am judecat a ști cevà întru
voi, fără numai pre Iisus Hristos,
și pre acesta răstignit.
3. Și eu întru slăbiciune și întru
frică, și întru cutremur mare am
fost la voi.
4. Și cuvântul meu și propoveduirea
mea nu erà întru cuvinte
îndemnătoare ale înțelepciunei omenești,
ci întru arătarea Duhului
și a puterei;
5. Ca credința voastră să nu fie
întru înțelepciunea oamenilor, ci întru
puterea lui Dumnezeu.
6. Și înțelepciunea o grăim întru
cei desăvârșit; însă înțelepciunea
nu a veacului acestuia, nici a domnilor
veacului acestuia, cari sunt
pieritori;
7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu
întru taină, cea ascunsă, care
o au rânduit Dumnezeu mai înainte
de veci spre slava noastră;
8. Care nimeni din domnii veacului
acestuia nu o a cunoscut; că
de o ar fi cunoscut, n'ar fi răstignit
pre Domnul slavei.
9. Ci precum este scris: cele ce
ochiul n'a văzut, nici urechea n'a
auzit, nici la inima omului nu s'au
suit, acestea au gătit Dumnezeu celor
ce îl iubesc pre dânsul.
10. Iar nouă ne-au descoperit Dumnezeu
prin Duhul său; că Duhul
toate le cearcă, și adâncurile lui
Dumnezeu.
11. Că cine știe din oameni ale
omului, fără numai duhul omului

---

18. 1 Cor. 2, 2, 4; Rom. 1, 16.
19. Is. 29, 14. *20.* Iov. 12, 17; Is. 33, 18.
21. Mat. 11, 25; Lucà 10, 21.
22. Ioan 4, 48.
23. Rom. 9, 32; 1 Cor. 2, 14.
24. Col. 2, 8.
26. Mat. 11, 25; Iac. 2, 5.
29. Efes. 2, 9.
30. Ier. 23, 5, sq.; Rom. 4, 25; 2 Cor. 5, 21; Ioan 17, 9.

31. Ier. 9, 23, sq.; 2 Cor. 10, 17.
2. *1.* Gal. 6, 14. *3.* Fapt. 18, 1.
4. 2 Petr. 1, 16.
5. Efes. 1, 17; 1 Tes. 1, 5.
7. Ps. 50, 7; Rom. 16, 25.
8. Fapt. 3, 15. *9.* Is. 64, 4.
10. Mat. 16, 17. *11.* Mat. 11, 27.

care este într'însul? Aşà şi ale lui
Dumnezeu nimeni nu le ştie, fără
numai Duhul lui Dumnezeu.
12. Iar noi n'am luat duhul lu-
mei, ci duhul cel din Dumnezeu;
ca să ştim cele ce sunt dela Dum-
nezeu dăruite nouă.
13. Care şi grăim, nu întru cu-
vinte învăţate ale înţelepciunei o-
meneşti, ci întru cele învăţate ale
Duhului Sfânt; cele duhovniceşti
cu cele duhovniceşti asemănându-le.
14. Iar omul cel sufletesc nu pri-
meşte cele ce sunt ale Duhului lui
Dumnezeu; că nebunie sunt lui, şi
nu le poate înţelege; căci duhov-
niceşte se judecă.
15. Iar cel duhovnicesc le judecă
toate, iar el de nimeni nu se judecă.
16. Că cine a cunoscut gândul
Domnului, ca să'l înveţe pre el? Iar
noi avem mintea lui Hristos.

CAP. 3.

Apostolul a propoveduit Corintenilor potrivit înţelegerei lor. Hristos este temelia credinţei. Cei ce zidesc pe această temelie bine sau rău, se vor vădì în ziua judecăţei. Creştinii sunt Biserica lui Dumnezeu.

Şi eu, fraţilor, n'am putut grăì vouă
ca celor duhovniceşti, ci ca ce-
lor trupeşti, ca unor prunci întru
Hristos.
2. Cu lapte pre voi v'am hrănit,
iar nu cu bucate; că încă nu pu-
teţi; ci încă nici acum nu puteţi.
3. Că încă trupeşti sunteţi; căci
când este întru voi râvnă şi pri-
gonire şi împerecheri, au nu sun-
teţi trupeşti, şi au nu după om um-
blaţi?
4. Căci când zice cinevà: eu sunt
al lui Pavel; şi altul: eu sunt al lui
Apolo; au nu sunteţi trupeşti?
5. Cine dar este Pavel, şi cine
este Apolo, fără numai slujitori
prin cari aţi crezut, fiecăruia pre-
cum Domnul i-au dat?
6. Eu am sădit, Apolo a udat;
iar Dumnezeu au făcut creşterea.
7. Pentru aceea nici cel ce să-
deşte este cevà, nici cel ce udă; ci
Dumnezeu cel ce dă creşterea.
8. Iar cel ce sădeşte şi cel ce udă
una sunt; şi fiecare va luà plata
sa după osteneala sa.
9. Pentrucă ai lui Dumnezeu îm-
preună lucrători suntem; a lui Dum-
nezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire
sunteţi.
10. După harul lui Dumnezeu care
este dat mie, ca un înţelept meşter,
mai mare temelie am pus, iar altul
zideşte. Însă fiecare să socotească
cum zideşte.
11. Că altă temelie nimeni nu poate
să pue afară de ceeace este pusă,
care este Iisus Hristos.
12. Iar de zideşte cinevà pre a-
ceastă temelie aur, argint, pietre
scumpe, lemne, fân, trestie;
13. Al fiecărui lucru arătat va fi;
că ziua îl va arătà, pentrucă cu foc
se va descoperì; şi al fiecărui lucru
în ce chip va fi, focul îl va lămurì.
14. Şi al cărui lucru va rămâneà
care a zidit, plată va luà.
15. Iar al cărui lucru va arde, se
va păgubì; iar el însuş se va mân-
tuì, însă aşà ca prin foc.
16. Au nu ştiţi că sunteţi casa
lui Dumnezeu, şi Duhul lui Dum-
nezeu lăcueşte întru voi?
17. De va stricà cinevà casa lui
Dumnezeu, strica'l-va pre aceia
Dumnezeu; căci casa lui Dum-
nezeu sfântă este, care sunteţi voi.
18. Nimeni pre sine să nu se în-
şele. De i se pare cuivà între voi
că este înţelept în veacul acesta,
nebun să se facă, ca să fie înţe-
lept.
19. Pentrucă înţelepciunea lumei
acesteea nebunie este la Dumne-
zeu. Că scris este: El prinde pre
cei înţelepţi întru priceperea lor.
20. Şi iarăş: Domnul cunoaşte
gândurile înţelepţilor, că sunt de-
şerte.
21. Drept aceea, nimeni să nu se
laude între oameni. Că toate ale
voastre sunt;
22. Ori Pavel, ori Apolo, ori
Chifa, ori lumea, ori vieaţa, ori moar-
tea, ori acestea de acum, ori cele
viitoare; toate ale voastre sunt;

13. 1 Cor. 1, 17; 2 Petr. 1, 16.
14. Ioan 14, 17; Rom. 8, 7.
15. Pild. 28, 5.
16. Rom. 11, 34; Isaia 40, 13.
3. *1.* Ioan 16, 12; Evr. 5, 12.
2. 1 Petr. 2, 2. *3.* 1 Cor. 1, 11; Gal. 5, 20.
5. Rom. 12, 3. *6.* Iac. 1, 21.

8. Ps. 61, 11; Rom. 2, 6. *9.* 2 Cor. 6, 1.
11. Efes. 2, 20. *13.* Is. 48, 10.
15. Iud. 23. *16.* 1 Cor. 6, 19; 2 Cor. 6, 16; Efes. 2, 21 Rom. 8, 9.
18. Pild. 3, 5, 7; Is. 5, 21; Iac. 1, 22.
19. Iov. 5, 12, sq. *20.* Ps. 93, 11.

23. Iar voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAP. 4.

Vrednicia Apostolească. Necuviinţa împerecherilor. Smerenia şi răbdarea Apostolilor. Lauda lui Timotei.

Aşà să ne socotească pre noi omul, ca pre nişte slugi ale lui Hristos, şi ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar ceeace se caută mai mult la ispravnici, este ca credincios să se afle cinevà.

3. Iar mie prea puţin îmi este ca să mă judec de către voi, sau de ziua omenească; ci nici însu-mi pre mine nu mă judec.

4. Pentrucă nimic pre mine nu mă ştiu vinovat; ci nu întru aceasta m'am îndreptat; iar cela ce mă judecă pre mine, Domnul este.

5. Drept aceea mai înainte de vreme nimic să nu judecaţi, până ce va venì Domnul, care va şi luminà cele ascunse ale întunerecului şi va arătà sfaturile inimilor; şi atunci lauda va fi fiecăruia dela Dumnezeu.

6. Şi acestea fraţilor, le-am închipuit întru mine şi întru Apolo pentru voi; ca întru noi să vă învăţaţi ca nu mai mult decât ce este scris să gândiţi, ca să nu vă mândriţi unul pentru altul împrotiva celuilalt.

7. Că cine te alege pre tine? Şi ce ai care n'ai luat; iar dacă şi ai luat, ce te lauzi, ca şi cum n'ai fi luat?

8. Iată sătuli sunteţi, iată v'aţi îmbogăţit, fără de noi aţi împărăţit; şi o! de aţi împărăţi, ca şi noi împreună cu voi să împărăţim.

9. Că mi se pare că Dumnezeu pre noi apostolii cei mai de apoi ne-au arătat, ca pre nişte rânduiţi spre moarte; pentrucă privială ne-am făcut lumei şi îngerilor şi oamenilor.

10. Noi nebuni suntem pentru Hristos, iar voi înţelepţi întru Hristos; noi slabi, iar voi tari; voi slăviţi, iar noi necinstiţi.

11. Până în ceasul de acum şi flămânzim şi însetoşăm, şi suntem goli, şi pătimim, şi nu suntem aşezaţi;

12. Şi ostenim, lucrând cu mâinile noastre; ocărâţi fiind, grăim de bine; izgoniţi fiind, răbdăm;

13. Huliţi fiind, mângâiem; ca nişte gunoiu ne am făcut lumei, tuturor lepădătură suntem până acum.

14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu acestea, ci ca pre nişte fii ai mei iubiţi învăţându-vă.

15. Că de aţi aveà zece mii de dascăli întru Hristos, dar nu mulţi părinţi, că întru Hristos Iisus prin evanghelie eu v'am născut pre voi.

16. Rogu-vă dar pre voi, să fiţi mie următori.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pre Timotei, care este fiu al meu iubit şi credincios întru Domnul, care va aduce vouă aminte căile mele cele ce sunt întru Hristos, precum pretutindenea întru toată biserica învăţ.

18, Că nevenind eu la voi, s'au semeţit unii.

19. Ci voiu venì curând la voi, de va vreà Domnul, şi voiu cunoaşte , nu cuvântul celor ce s'au semeţit, ci puterea.

20. Că nu este în cuvânt împărăţia lui Dumnezeu, ci întru putere.

21. Ce voiţi? Cu toiag să vin la voi, sau cu dragoste şi cu duhul blândeţei?

CAP. 5.

Mustrări împrotiva celor desfrânaţi.

Cu adevărat se aude între voi curvie, şi curvie ca aceea care nici între păgâni nu se numeşte, ca să aibă cinevà pre muierea tatălui său.

2. Şi voi v'aţi semeţit, şi nu mai bine aţi plâns, ca să se ridice din mijlocul vostru cel ce a făcut fapta aceasta.

3. Eu dar nefiind la voi cu trupul, iar cu duhul fiind de faţă acolo, iată am judecat ca şi cum aş fi de faţă, pre cel ce a făcut aceasta aşà:

---

23. 1 Cor. 11, 3.
4. *1.* Mat. 16, 19; 1 Petr. 4, 10.
2. Luc. 12, 42. *4.* Ps. 34, 23.
5. Rom. 2, 29. *6.* Rom. 12, 3.
7. Ioan 3, 27. *8.* Apoc. 3, 17.
9. Rom. 8, 36.

11. 2 Cor. 11, 27. *12.* Fapt. 18, 3; 1 Tes. 2, 9, sq; Rom. 12, 14. *16.* 1 Cor. 11, 1.
17 1 Cor. 16, 10.
19. Fapt. 18, 21; Evr. 6, 3; Iac. 4, 15.
20. 1 Cor. 2, 4; Luc. 17, 20.
5. *1.* Lev. 18, 7.
3. 2 Cor. 10, 1; Col. 2, 5.

4. Intru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,
5. Să daţi pre unul ca acela satanei spre pierirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus.
6. Nu este bună lauda voastră. Au nu ştiţi că puţin aluat toată frământătura dospeşte?
7. Curăţiţi dar aluatul cel vechiu, ca să fiţi frământătură nouă, precum sunteţi fără de aluat. Că paştele noastre Hristos pentru noi s'au jertfit;
8. Pentru aceea să prăznuim, nu întru aluatul cel vechiu, nici întru aluatul răutăţei şi al vicleşugului; ci întru azimele curăţiei şi ale adevărului.
9. Scris-am vouă în epistolie să nu vă amestecaţi cu curvarii;
10. Şi cu adevărat nu cu curvarii lumei acesteea, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor; că altmintrele ar fi trebuit să ieşiţi din lumea aceasta.
11. Iar acum am scris vouă să nu vă amestecaţi, dacă vre unul numindu-se frate va fi curvar, sau lacom, sau slujitor idolilor, sau ocărâtor, sau beţiv, sau răpitor; cu unul ca acesta nici să mâncaţi.
12. Că ce îmi este mie a judecà pre cei din afară? Au nu pre cei din lăuntru voi îi judecaţi?
13. Iar pre cei din afară Dumnezeu îi va judecà. Deci scoateţi afară pre cel rău dintre voi înşi-vă.

CAP. 6.

A nu se judecà înaintea celor necredincioşi. Sfaturi împrotiva desfrânărei.

Au doară îndrăzneşte cinevà din voi, având vre-o pâră împrotiva altuia a se judecà la cei nedrepţi şi nu la cei sfinţi?
2. Au nu ştiţi că sfinţii vor să judece lumea? Şi de se va judecà lumea prin voi, nevrednici sunteţi de judecăţi mai mici?
3. Au nu ştiţi că pre îngeri vom să judecăm? Cu cât mai vârtos cele lumeşti?
4. Deci de aveţi judecăţi lumeşti, pre cei nebăgaţi în seamă întru adunare să'i puneţi să judece.
5. Şi aceasta ca să vă ruşinaţi zic vouă. Aşà, nu este între voi înţelept nici unul, care să poată judecà între fratele său?
6. Ci frate cu frate se judecă şi aceasta la necredincioşi.
7. Deci dar cu adevărat păcat este vouă, căci judecăţi aveţi între voi. Pentruce mai bine nu suferiţi strâmbătatea? Pentruce mai bine nu răbdaţi paguba?
8. Ci voi înşivă faceţi strâmbătate, şi aduceţi pagubă, şi mai vârtos fraţilor.
9. Au nu ştiţi că nedrepţii împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni? Nu vă înşelaţi; nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici preacurvarii, nici malachii, nici sodomnenii,
10. Nici furii, nici lacomii, nici beţivii, nici ocărâtorii, nici răpitorii, împărăţia lui Dumnezeu nu o vor moşteni.
11. Şi acestea unii aţi fost; ci v'aţi spălat, ci v'aţi sfinţit, ci v'aţi îndreptat întru numele Domnului Iisus şi întru Duhul Dumnezeului nostru.
12. Toate îmi sunt slobode, dar nu toate îmi sunt de folos; toate îmi sunt slobode, ci eu nu voiu să fiu biruit de cevà.
13. Bucatele pântecelui şi pântecele bucatelor; iar Dumnezeu şi pre acela şi pre acelea va stricà. Iar trupul nu curviei, ci Domnului; şi Domnul trupului.
14. Iar Dumnezeu şi pre Domnul l-au sculat, şi pre noi ne va sculà cu puterea sa.
15. Dar nu ştiţi că trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos? Deci dar pre mădulările lui Hristos le voiu face mădulări ale curviei? Să nu fie.
16. Au nu ştiţi că cel ce se lipeşte de curvă un trup este? Că vor fi, zice, amândoi un trup.

---

4. Mat. 18, 18. *5.* 1 Cor. 1, 8; 1 Tim. 1, 20. *6* Gal. 5, 9. *8.* Eş. 12, 3, 15, 19,
11, Mat. 18, 17; 2 Tes. 3, 6,
12, Marc. 4, 11.
13. A doua Lege 13, 5 şi 22, 21 sq.
6, *2.* Apoc. 2, 26.

5. 1 Cor. 15, 34.
7. Mat. 5, 39; Rom. 12, 19; 1 Petr. 3, 9.
9. Gal 5, 19, sq.; Rom. 1, 29, sq.
12. 1 Cor. 10, 23.
13. Mat 15, 17; 1 Tes. 4, 3.
14. Fapt 3, 15; Rom. 8, 11; 2 Cor. 4, 14.
15. Efes. 4, 12.
16. Fac. 2, 24; Mat. 19, 5; Efes. 5, 31.

17. Iar cel ce se lipeşte de Domnul, un duh este.
18. Fugiţi de curvie. Că tot păcatul care va face omul, afară de trup este; iar cel ce curveşte, într'al său trup păcătueşte.
19. Au nu ştiţi că trupul vostru este locaş Duhului Sfânt ce locueşte întru voi, pre carele aveţi dela Dumnezeu, şi nu sunteţi ai voştri?
20. Că sunteţi cumpăraţi cu preţ; proslăviţi dar pre Dumnezeu în trupul vostru şi întru duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu.

CAP. 7.

Despre căsătorie, neînsurare şi văduvie.

Iar pentru care mi-aţi scris; bine este omului de muiere să nu se atingă.
2. Iar pentru curvie, fiecare să'şi aibă femeia sa, şi fiecare femeie să'şi aibă bărbatul său.
3. Bărbatul datornica dragoste să'i deà femeii; aşijderea şi femeia bărbatului.
4. Femeia trupul său nu îşi stăpâneşte, ci bărbatul; aşijderea şi bărbatul trupul său nu îşi stăpâneşte, ci femeia.
5. Să nu opriţi datoria unul altuia, fără numai din buna voinţă, la o vreme, ca să vă îndeletniciţi în post şi în rugăciune; şi iarăş să vă împreunaţi, ca să nu vă ispitească pre voi satana pentru neînfrânarea voastră.
6. Şi aceasta o zic după sfat, iar nu după poruncă.
7. Că voesc ca toţi oamenii să fie precum şi eu. Ci fiecare are darul său dela Dumnezeu, unul aşà, iar altul într'alt chip.
8. Iar zic celor necăsătoriţi şi văduvelor: bine este lor de vor rămâneà precum şi eu.
9. Iar de nu se vor puteà ţineà, să se căsătorească; că mai bine este să se căsătorească decât să arză.
10. Iar celor căsătoriţi poruncesc, nu eu, ci Domnul: femeia de bărbat să nu se desparţă.
11. Iar de se va despărţi, să nu se mărite, sau să se împace cu bărbatul său; şi bărbatul pre femeie să nu o lase.
12. Iar celorlalţi eu zic, nu Domnul; de are vre un frate femeia necredincioasă, şi ea va voi să vieţuiască cu el, să nu o lase pre ea.
13. Şi femeia de are bărbat necredincios, şi acela va voi să vieţuiască cu dânsa, să nu'l lase pre el.
14. Pentrucă se sfinţeşte bărbatul necredincios prin femeia credincioasă, şi se sfinţeşte femeia necredincioasă prin bărbatul credincios; că într'alt chip feciorii voştri necuraţi ar fi; iar acum sfinţi sunt.
15. Iar de se desparte cel necredincios, desparţă-se. Că nu este robit fratele sau sora într'unele ca acestea; că spre pace ne-au chemat pre noi Dumnezeu.
16. Că ce ştii, femeie, de'ţi vei mântui bărbatul? Sau ce ştii, bărbate, de'ţi vei mântui femeia?
17. Însă fiecăruia precum i-au împărţit Dumnezeu, şi fiecare precum l-au chemat Domnul, aşà să umble. Şi aşà întru toate bisericile rânduesc.
18. De este cinevà chemat fiind tăiat împrejur, să nu poftească netăiere împrejur. Întru netăiere împrejur cinevà s'a chemat? Să nu se taie împrejur.
19. Tăierea împrejur nimic este, şi netăierea împrejur nimic este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.
20. Fiecare întru chemarea care s'a chemat, întru aceea să rămâe.
21. Rob eşti chemat? Nu te griji; ci de şi poţi să fii slobod, mai mult te supune.
22. Că cel ce este chemat întru Domnul rob, slobod Domnului este; aşijderea şi cel ce este chemat slobod, rob este lui Hristos.
23. Cu preţ sunteţi cumpăraţi; nu vă faceţi robi oamenilor.
24. Fiecare întru ce este chemat, fraţilor, întru aceea să rămâe înaintea lui Dumnezeu.
25. Iar pentru fecioare porunca Domnului nu am; iar sfat dau, ca un miluit dela Domnul, a fi credincios.

17. Ioan 17, 21, sq.; Efes. 5, 30.
19. 1 Cor. 3, 16; 2 Cor. 6, 16.
20. 1 Cor. 7, 23; 1 Petr. 1, 18.
7. *5.* Eşire 19, 15; Ioil 2, 16.
7. Mat. 19, 12. *9.* 1 Tim. 5, 14.
10. Mat. 5, 32; Malah. 2, 14.
14. Rom. 11, 16. *15.* Efes. 2, 14, 17.
16. 1 Petr. 3, 1.
17. 1 Cor. 3, 5; Rom. 12, 3; Efes. 4, 1.
19. Gal. 5, 6 şi 6, 15. *20.* Efes. 4, 1.
21. Ioan 8, 36; Rom. 6, 18.
23. 1 Cor. 6, 20.

26. Socotesc dar, că acest lucru este bun pentru această de acum nevoe, că bine este omului aşà a fi.
27. Legatu-te-ai cu femeie? Nu căutà dezlegare. Dezlegatu-te-ai de femeie? Nu căutà muiere.
28. Iar de te-ai şi însurat, n'ai greşit, şi de s'a măritat fecioara, n'a greşit. Dar necaz în trup vor aveà unii ca aceştia; iar eu vă cruţ pre voi.
29. Iar aceasta zic fraţilor, că vremea de acum scurtă este; că şi cei ce au femei să fie ca şi cum n'ar aveà;
30. Şi cei ce plâng, ca şi cum n'ar plânge; şi cei ce se bucură, ca şi cum nu s'ar bucurà; şi cei ce cumpără, ca şi cum n'ar stăpânì.
31. Şi cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca şi cum nu s'ar folosì; că trece chipul lumei acesteea.
32. Şi voesc ca voi fără de grije să fiţi. Cel neînsurat grijeşte de ale Domnului, cum va plăceà Domnului;
33. Iar cel ce s'a însurat grijeşte de ale lumei, cum va plăceà femeii.
34. Se deosebeşte muierea şi fecioara. Cea nemăritată se grijeşte de ale Domnului, cum va plăceà Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu sufletul; iar cea măritată se grijeşte de ale lumei, cum va plăceà bărbatului.
35. Şi aceasta spre al vostru folos zic; nu ca să vă pun vouă cursă, ci spre bună cuviinţă, şi apropiere de Domnul fără sminteală.
36. Iar de i se pare cuivà că i se va face vreo necinste pentru fecioara sa, dacă îi trec tinereţele, şi aşà trebue a se face, ce voeşte facă, nu greşeşte; mărite-se.
37. Iar care stă întemeiat în inimă, neavând nevoe, şi are stăpânire preste a sa voie, şi aceasta a judecat întru inima sa, a păzì pre fecioara sa, bine face.
38. Deci dar, şi cel ce îşi mărită pre fecioara sa, bine face; iar cel ce nu o mărită mai bine face.
39. Femeia legată este de lege în câtă vreme trăeşte bărbatul ei; iar dacă va adormì bărbatul ei, slobodă este după care va vreà să se mărite; numai întru Domnul.

---

26. Ier. 16, 2. *29.* Rom. 13, 11.
31. 1 Ioan 2, 17. *32.* 1 Tim. 5, 5.
33. Efes. 5, 29. *39.* Rom. 7, 2.

40. Iar mai fericită este de va rămâneà aşà, după sfatul meu; că mi se pare, că şi eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAP. 8.

Poveţe pentru mâncarea jertfelor idoleşti.

Iar pentru cele ce se jertfesc idolilor, ştim că toţi avem cunoştinţă. Însă cunoştinţa face semeţ, iar dragostea zideşte.
2. Iar de i se pare cuivà că ştie cevà, încă nimic n'a cunoscut precum se cade a cunoaşte.
3. Iar de iubeşte cinevà pre Dumnezeu, acela cunoscut este de dânsul.
4. Iar pentru mâncarea jertfelor idoleşti, ştim că idolul nimic nu este în lume, şi cum că nu este alt Dumnezeu fără numai unul.
5. Pentrucă deşi sunt cari să zic dumnezei, ori în cer ori pre pământ, (precum sunt dumnezei mulţi, şi domni mulţi),
6. Ci nouă un Dumnezeu este, Tatăl, dintru care sunt toate, şi noi întru dânsul; şi unul Domn Iisus Hristos, prin care sunt toate şi noi printr'însul.
7. Ci nu este întru toţi cunoştinţa; iar oarecarii cu ştiinţa idolului de până acum ca o jertfă idolească mănâncă, şi ştiinţa lor fiind slabă se spurcă.
8. Iar mâncarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu; că nici de vom mâncà, nu ne prisoseşte; nici de nu vom mâncà ne lipseşte.
9. Ci vedeţi ca nu cumvà slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioşi.
10. Că de te va vedeà cinevà pre tine cel ce ai cunoştinţă şezând în capiştea idolilor, au nu ştiinţa lui slabă fiind, se va întărì ca să mănânce jertfele idoleşti.
11. Şi va pierì fratele tău cel neputincios pentru cunoştinţa ta, pentru care Hristos au murit.
12. Şi aşà, greşind împrotiva fra-

---

8. *1* Fapt. 15, 20.
2. Gal. 6, 3; 1 Tim. 6, 4. *3.* Gal. 4, 19.
5. Ioan 10, 34.
6. Malach. 2, 10; Rom. 11, 36; Ioan 13, 13.
7. 1 Cor. 10, 7.
8. Rom. 14, 17; Gal. 5, 13.

ţilor şi bătând ştiinţa lor cea ne-
putincioasă, împrotiva lui Hristos
greşiţi.
13. Pentru aceea, dacă face mân-
carea sminteală fratelui meu, nu
voiu mâncà carne în veac, ca să
nu fac sminteală fratelui meu.

CAP. 9.

Slobozenia dată Apostolilor dela Dumnezeu şi înfrânarea lor cea de voie. Vieaţa noastră se aseamănă cu întrecerea la alergări.

Au nu sunt apostol? Au nu sunt
slobod? Au nu pre Iisus Hristos
Domnul nostru l-am văzut? Au nu
lucrul meu voi sunteţi întru Dom-
nul?
2. De nu sunt apostol altora, dar
vouă sunt; că pecetea apostoliei
mele voi sunteţi întru Domnul.
3. Răspunsul meu la cei ce mă
cercetează pre mine acesta este:
4. Au n'avem putere a mâncà şi
a beà?
5. Au n'avem putere pre o soră,
femeie, a purtà ca şi ceilalţi apo-
stoli, şi fraţii Domnului, şi Chifa?
6. Au numai eu singur şi Var-
nava n'avem putere a nu lucrà?
7. Cine slujeşte în oaste vre o
dată cu leafa sa? Sau cine sădeşte
vie, şi din roada ei nu mănâncă?
Sau cine paşte turmă, şi din lap-
tele ei nu mănâncă?
8. Au doară după om acestea
grăesc? Au nu şi legea acestea zice?
9. Că în legea lui Moisì scris
este: să nu legi gura boului ce
treeră. Au doară de boi se îngri-
jeşte Dumnezeu?
10. Au doară pentru noi cu ade-
vărat zice? Că pentru noi s'a scris:
că întru nădejde, cel ce ară, dator
este să are; şi cel ce treeră întru
nădejde, de nădejdea sa trebue să
aibă parte.
11. Dacă am semănat noi vouă
cele duhovniceşti, au mare lucru
este de vom secerà noi ale voastre
cele trupeşti?
12. Dacă au parte alţii de pute-
rea voastră, au nu mai vârtos noi?
Ci nu am făcut după puterea a-
ceasta; ci toate le răbdăm, ca să
nu dăm vre o zăticnire evanghe-
liei lui Hristos.
13. Au nu ştiţi că cei ce lucrează
cele sfinte, din biserică mănâncă?
Şi cari slujesc altarului, cu altarul
se împărtăşesc?
14. Aşà şi Domnul au rânduit ce-
lor ce propoveduesc evanghelia,
din evanghelie să trăiască.
15. Iar eu nici una de acestea
n'am făcut; şi n'am scris acestea,
ca aşà să se facă către mine; că
mai bine îmi este a murì, decât
lauda mea s'o facă cinevà în za-
darnică.
16. Că de binevestesc, nu îmi
este mie laudă; că nevoie îmi zace
asupra; iar amar mie este de nu
voiu binevestì!
17. Că de fac aceasta de voie,
plată am; iar dacă de silă, dregă-
torie îmi este mie încredinţată.
18. Care dar este plata mea? Ca
binevestind, fără de plată să pun
evangheliea lui Hristos, ca să nu
fac eu după puterea mea cum nu
se cade întru bunavestire.
19. Că slobod fiind de toate, tu-
turor m'am făcut rob, ca pre cei
mai mulţi să dobândesc.
20. Şi m'am făcut Iudeilor ca un
Iudeu, ca pre Iudei să dobândesc;
celor de supt lege, ca un supus le-
gei, (nefiind supt lege), ca pre cei
de supt lege să dobândesc;
21. Celor fărădelege, ca un fără-
delege, (nefiind fărădelege lui Dum-
nezeu, ci întru lege lui Hristos), ca
să dobândesc pre cei fărădelege.
22. M'am făcut celor neputincioşi
ca un neputincios; ca pre cei ne-
putincioşi să dobândesc; tuturor
toate m'am făcut, ca ori cum pre
vre unii să mântuesc.
23. Şi aceasta fac pentru evan-
ghelie, ca împreună părtaş ei să
mă fac.
24. Au nu ştiţi că cei ce aleargă
în locul de priveală, toţi adecă a-
leargă, dar unul ià darul? Aşà să
alergaţi, ca să apucaţi.
25. Iar tot cel ce se nevoieşte, de
toate se înfrânează. Şi aceia adecă

13. Rom. 14, 21; 2 Cor. 11, 29.
9. *1.* 1 Cor. 15, 8. Fapt. 26, 16.
2. 2 Cor. 3, 2. *4.* Luc. 10, 8.
9. A doua Leg. 25, 4; 1 Tim. 5, 18.
11. Rom. 15, 27.
12. Fapt. 20, 33; 2 Cor. 11, 9.
13. Num. 18, 31; A doua Lege 18, 1.
14. Luca 10, 7. *15.* Fapt. 18, 3.
17. 1 Cor. 4, 1. *18.* 1 Cor. 8, 9.
20. Fapt. 16, 3; 1 Cor. 21, 26.
21. Fapt. 11, 3; Gal. 2, 3.
22. Rom. 11, 14; 2 Cor. 11, 20.
25. Efes. 6, 12; 2 Tim. 4, 8; Iac. 1, 12.

ca să ià cunună stricăcioasă; iar
noi nestricăcioasă.
26. Eu drept aceea așà alerg, nu
ca și cum n'aș ști; așà dau răsboiu,
nu ca și cum aș fi bătând văzduhul;
27. Ci îmi chinuesc trupul meu,
și îl supun robiei; ca nu cumvà
altora propoveduind, însumi să mă
fac netrebnic.

CAP. 10.

Sfaturi pentru ferirea de îmbuibări și desfrânări; dete ca pildă pe Iudeii ieșiți din Eghipet.

Și nu voesc ca să nu știți voi,
fraților, că părinții noștri toți supt
nor au fost, și toți prin mare au
trecut;
2. Și toți prin Moisì s'au botezat
în nor și în mare;
3. Și toți aceeași mâncare duhov-
nicească au mâncat;
4. Și toți aceeași băutură duhov-
nicească au băut; că beau din Pia-
tra cea duhovnicească care urmà;
iar Piatra erà Hristos.
5. Ci întru cei mai mulți dintru
ei nu au binevoit Dumnezeu; că au
căzut în pustie.
6. Și aceste pilde s'au făcut nouă,
ca să nu fim noi poftitori de rele,
precum și aceia au poftit.
7. Nici slujitori idolilor să vă fa-
ceți, precum unii dintre dânșii; pre-
cum este scris: șezut-a norodul de
a mâncat și a băut, și s'a sculat
de a jucat.
8. Nici să curvim, precum unii
dintru dânșii au curvit, și au căzut
într'o zi douăzeci și trei de mii.
9. Nici să ispitim pre Hristos,
precum și unii dintru dânșii au is-
pitit, și de șerpi au pierit.
10. Nici să cârtiți, precum și unii
dintru dânșii au cârtit, și s'au pier-
dut de pierzătorul.
11. Și aceste toate pilde, s'au în-
tâmplat lor; iar s'au scris spre a
noastră învățătură, la carii sfârși-
turile veacurilor au ajuns.
12. Pentru aceea celui ce i se pare
că stă, să ià aminte ca să nu cază.
13. Ispită pre voi nu v'a ajuns,
fără numai omenească, iar credin-
cios este Dumnezeu, care nu va lăsà
pre voi să vă ispitiți mai mult decât
puteți; ci împreună cu ispita va face
și sfârșitul, ca s'o puteți suferì.
14. Pentru aceea, iubiții mei, fu-
giți de slujirea idolilor.
15. Ca celor înțelepți grăiesc, ju-
decați voi ceea ce eu grăiesc.
16. Paharul binecuvântărei care
binecuvântăm, au nu este împărtă-
șirea sângelui lui Hristos? Pâinea
care frângem, au nu este împărtă-
șirea trupului lui Hristos?
17. Căci o pâine, un trup, cei mulți
suntem; că toți dintr'o pâine ne îm-
părtășim.
18. Vedeți pre Israil după trup;
au nu cei ce mănâncă jertfele păr-
tași altarului sunt?
19. Deci ce zic eu? Că doară ido-
lul este cevà, sau ce se jertfește ido-
lului este cevà?
20. Ci eu zic că cele ce jertfesc
neamurile, dracilor jertfesc și nu lui
Dumnezeu; nu voiesc dar ca să vă
faceți voi părtași dracilor.
21. Nu puteți beà paharul Dom-
nului, și paharul dracilor; nu pu-
teți fi mesei Domnului părtași și
mesei dracilor.
22. Au întărâtà-vom pre Domnul
spre mânie? Au mai tari decât el
suntem?
23. Toate îmi sunt slobode, ci nu
toate îmi folosesc; toate îmi sunt
slobode, ci nu toate zidesc.
24. Nimeni al său să nu caute, ci
fiecare al altuia.
25. Tot ce se vinde în măcelărie
să mâncați, nimic cercetând pentru
știință;
26. Că al Domnului este pământ-
tul și plinirea lui.
27. Și de vă chiamă pre voi ci-
nevà din cei necredincioși și voiți
să mergeți, tot ce se pune înaintea

---

27. Rom. 8, 13 și 13, 14.
10. *1*. Eșir. 13, 21, și 14, 22.
2. Num. 9, 15. *3*. Eș. 16, 15.
4. Eș. 17, 6. *5*. Num. 14, 30; 26, 65.
6. Num. 11, 4. *7*. Eș. 20, 3; 32, 6.
8. Num. 25 1, 9. *9*. Num. 21, 5.
10. Num. 14, 2, 37.
11. Rom. 15, 4; Evr. 9, 26.
12. Rom. 11, 20.

13. 1 Cor. 1, 9. *14*. 1 Ioan 5, 21.
15. 1 Cor. 2, 15.
16. Mat. 26, 27; Fapt. 2, 42; 1 Cor. 11, 24.
17. 1 Cor. 12, 27; Rom. 12, 5.
18 Lev. 7, 6, 14. *19*. 1 Cor. 8, 4.
20. Lev. 17, 7; A doua Lege 32, 17; Ps. 105, 36; Apoc. 9. 20. *21*. 2 Cor. 6, 15.
22. A doua Lege 32, 21; Iov 9, 19.
23. 1 Cor. 6, 12.
24. Filip. 2, 4; Rom 15, 2.
25. 1 Tim. 4, 4. *26*. Ps. 23, 1.
27. Luc. 10, 7.

voastră să mâncaţi, nimic cercetând
pentru ştiinţă.
28. Iar de va zice vouă cinevà:
aceasta este jertfită idolilor, să nu
mâncaţi pentru acela ce v'a spus şi
pentru ştiinţă; că al Domnului este
pământul şi plinirea lui;
29. Iar ştiinţa, zic, nu a ta, ci a
celuilalt, că pentruce slobozenia mea
se judecă de altă ştiinţă;
30. Dacă mă împărtăşesc eu prin
har, pentruce mă hulesc, de care
eu mulţămesc?
31. Deci ori de mâncaţi, ori de
beţi, ori altcevà de faceţi, toate spre
slava lui Dumnezeu să le faceţi.
32. Fără sminteală fiţi, şi Iudeilor
şi Elinilor şi bisericei lui Dumnezeu;
33. Precum şi eu întru toate tu-
turor plac, necăutând folosul meu,
ci al celor mulţi, ca să se mântu-
iască.

CAP. 11.

Cum trebue a se rugà şi a prorocì bărbaţii şi femeile şi rânduiala ce au a păzi la mesele de obşte. Sf. Euharistie.

Următori fiţi mie, precum şi eu
lui Hristos.
2. Iar vă laud pre voi, fraţilor, că
de toate ale mele vă aduceţi aminte
şi precum v'am dat vouă, predani-
ile ţineţi.
3. Şi voiesc să ştiţi voi, că a tot
bărbatul capul este Hristos, iar ca-
pul femeii este bărbatul; iar capul
lui Hristos, Dumnezeu.
4. Tot bărbatul rugându-se sau
prorocind cu capul acoperit, îşi ru-
şinează capul lui,
5. Iar toată femeia rugându-se sau
prorocind cu capul desvelit îşi ru-
şinează capul ei, că tot una este
ca şi cum ar fi rasă.
6. Că de nu se înveleşte femeia,
să se şi tunză; iar de este lucru de
ruşine femeii a se tunde, sau a se
rade, învelească-se.
7. Că bărbatul nu este dator să'şi
acopere capul, chipul şi slava lui
Dumnezeu fiind, iar muierea slava
bărbatului este.

28. 1 Cor. 8, 7. *30.* 1 Tim. 4, 4.
31. Col. 3, 17. *32.* Rom. 14 13.
11. *2.* 2 Tes. 2, 15. *3.* 1 Cor. 3, 23; Efes.
5, 23. *4.* 1 Cor. 12, 10; 14, 1.
7. Fac. 1, 26.

8. Că nu este bărbatul din femeie;
ci femeia din bărbat.
9. Că nu s'a zidit bărbatul pen-
tru femeie; ci femeia pentru bărbat.
10. Pentru aceea datoare este fe-
meia să aibă învelitoare în cap, pen-
tru îngeri.
11. Însă nici bărbatul fără femeie,
nici femeia fără bărbat, întru Domnul.
12. Că precum este femeia din
bărbat, aşà şi bărbatul prin femeie;
şi toate dela Dumnezeu.
13. Întru voi înşivă judecaţi; oare
cu cuviinţă este, femeia desvelită
să se roage lui Dumnezeu?
14. Au nu şi singură firea vă în-
vaţă pre voi, că bărbatul de îşi lasă
părul, necinste lui este?
15. Iar femeia de îşi lasă părul,
slavă ei este; de vreme ce părul
este dat ei în loc de învelitoare.
16. Iar de se vede că este cinevà
prigonitor, noi obicei ca acesta n'a-
vem, nici bisericile lui Dumnezeu.
17. Şi aceasta poruncindu-vă nu
vă laud, că nu spre mai bine, ci
spre mai rău vă adunaţi.
18. Pentrucă întâiu, când vă a-
dunaţi voi în biserică, auz că se
fac între voi împerechieri; şi despre
o parte crez.
19. Că trebue să fie şi eresuri în-
tre voi, ca cei lămuriţi să se facă
arătaţi între voi.
20. Drept aceea, când vă adunaţi
voi împreună, nu este a mâncà cina
Domnului.
21. Că fiecare îşi pune cina sa
mai înainte spre mâncare; şi unul
este flămând, iar altul este beat.
22. Au doară n'aveţi case ca să
mâncaţi şi să beţi? Sau pre bise-
rica lui Dumnezeu defăimaţi, şi ru-
şinaţi pre cei lipsiţi? Ce voiu zice
vouă? Lăudà-voiu pre voi? Întru
aceasta nu vă laud.
23. Că eu am luat dela Domnul,
care am şi dat vouă. Că Domnul
Iisus în noaptea întru care s'a vân-
dut au luat pâine;
24. Şi mulţămind au frânt, şi au
zis: luaţi, mâncaţi; acesta este tru-
pul meu care se frânge pentru voi;
aceasta să faceţi întru pomenirea
mea.

9. Fac. 2, 18, 23. *11.* Gal. 3, 28.
16. 1 Tim. 6, 4.
18. 1 Cor. 1, 10, sq. şi 1 Cor. 3, 3.
19. Mat. 18, 7; sq.; 1 Ioan 2, 19,
22. Iac. 2, 6.
23. 1 Cor. 15, 3; Lucà 22, 19.

25. Aşijderea şi paharul, după ci-
nă, zicând: acest pahar legea cea
nouă este întru sângele meu; acea-
sta să faceţi de câte ori veţi beà,
întru pomenirea mea.
26. Că de câte ori veţi mâncà pâi-
nea aceasta, şi veţi beà paharul ace-
sta, moartea Domnului vestiţi până
când va venì.
27. Drept aceea, oricare va mân-
cà pâinea aceasta, sau va beà pa-
harul Domnului cu nevrednicie, vi-
novat va fi trupului şi sângelui Dom-
nului.
28. Ci să se ispitească omul pre
sine, şi aşà din pâine să mănânce,
şi din pahar să beà.
29. Că cel ce mănâncă şi beà cu
nevrednicie, judecată luiş mănâncă
şi beà, nesocotind trupul Domnului.
30. Pentru aceasta între voi mulţi
sunt neputincioşi şi bolnavi, şi dorm
mulţi.
31. Că de ne-am fi judecat pre
noi singuri, nu ne-am fi osândit.
32. Iar judecându-ne, dela Dom-
nul ne certăm, ca nu cu lumea să
ne osândim.
33. Deci dar, fraţii mei, când vă
adunaţi să mâncaţi, unul pre altul
să aşteptaţi.
34. Iar de flămânzeşte cinevà, a-
casă să mănânce; ca să nu vă a-
dunaţi spre osândă. Iar celelalte
când voiu venì le voiu rânduì.

CAP. 12.

Darurile duhovniceşti şi iconomia lor.

Iar pentru cele duhovniceşti, fra-
ţilor, nu voiu să nu ştiţi voi.
2. Că ştiţi când eraţi neamuri,
cum vă duceaţi către idolii cei fără
de glas, ca şi cum aţi fi fost traşi.
3. Pentru aceea vă arăt vouă, că
nimeni cu Duhul lui Dumnezeu gră-
ind nu zice anatema pre Iisus; şi
nimeni nu poate numì pre Domnul
Iisus, fără numai întru Duhul Sfânt.
4. Şi sunt osebiri darurilor, iar
acelaş Duh.
5. Şi osebiri slujbelor sunt, iar
acelaş Domn.
6. Şi osebiri lucrărilor sunt, iar
acelaş Dumnezeu este care lucrea-
ză toate întru toţi.
7. Iar fiecăruia se dă arătarea
Duhului spre folos.
8. Că unuia prin Duhul se dă cu-
vântul înţelepciunei; iar altuia cu-
vântul cunoştinţei întru acelaş Duh;
9. Şi unuia credinţa întru acelaş
Duh; iar altuia darurile tămăduiri-
lor întru acelaş Duh;
10. Unuia lucrarea puterilor, iar
altuia prorocie; unuia alegerea du-
hurilor, iar altuia feluri de limbi; şi
altuia tâlmăcirea limbelor;
11. Şi toate acestea le lucrează
unul şi acelaş Duh, împărţind de-
osebi fiecăruia precum voeşte.
12. Că precum trupul unul este,
şi mădulări are multe şi toate mă-
dulările ale unui trup, multe fiind,
un trup sunt; aşà şi Hristos.
13. Pentrucă printr'un Duh noi
toţi într'un trup ne-am botezat, ori
Iudeii, ori Elinii, ori robii, ori cei
slobozi; şi toţi într'un Duh ne-am
adăpat.
14. Că şi trupul nu este un mă-
dular, ci multe.
15. Că de-ar zice piciorul, pentru
că nu sunt mână, nu sunt din trup;
au doară pentru aceea nu este din
trup?
16. Şi de-ar zice urechia, pentru
că nu sunt ochiu, nu sunt din trup;
au doară pentru aceea nu este din
trup?
17. Că de-ar fi tot trupul ochiu,
unde ar fi auzul? Şi de-ar fi tot auz,
unde ar fi mirosul?
18. Iar acum au pus Dumnezeu
mădulările pre unul fiecare dintr'în-
sele în trup, precum au voit.
19. Că de-ar fi toate un mădular,
unde ar fi trupul?
20. Iar acum multe mădulări cu
adevărat sunt, dar un trup.
21. Şi nu poate ochiul să zică
mâinei: n'am trebuinţă de tine; sau
iarăş capul picioarelor: n'am tre-
buinţă de voi.
22. Ci cu mult mai vârtos mădu-
lările trupului, care se socotesc a
fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;
23. Şi care ni se pare că sunt
mai necinstite la trup, acestora cin-

26. Is. 59, 20.
27. Ier. 31, 33; 1 Cor. 10, 21; Evr. 6, 6.
31. Ps. 31, 5.
32. Gal. 3, 22; Evr. 12, 5, 6.
12. *1.* 1 Cor. 10, 1.
2. 1 Cor. 6, 11; Efes. 2, 11.
3. Marcu 9, 39. *4.* Rom. 12, 6.
5. Efes. 4, 11.
6. Efes. 1, 23. *7.* 1 Cor. 14, 26.
8. 1 Cor. 2, 6 şi 1, 5. *10.* Fapt. 2, 4.
11. 1 Cor. 7, 7; Rom. 12, 3, 6; Efes. 4, 7.
12. 1 Cor. 10, 17. *18.* Col. 2, 19.

ste mai multă le dăm; şi cele ne-
socotite ale noastre mai multă sla-
vă au.
24. Iar cele de cinste ale noastre
n'au trebuinţă; ci Dumnezeu au toc-
mit trupul, celui mai de jos mai
multă cinste dând,
25. Ca să nu fie desbinare în
trup; ci să se grijească mădulările
între sine asemenea unul de altul.
26. Şi ori de pătimeşte un mădu-
lar, pătimesc toate mădulările dim-
preună; ori de se slăveşte un mă-
dular, împreună se bucură toate mă-
dulările;
27. Iar voi sunteţi trupul lui Hri-
stos, şi mădulări din parte.
28. Şi pre unii au pus Dumnezeu
în biserică, întâiu pre apostolii, al
doilea pre proroci, al treilea pre da-
scăli, după aceea pre puteri, apoi
darurile tămăduirilor, ajutorinţele, i-
sprăvniciile, felurile limbilor.
29. Au doară toţi sunt apostoli?
Au doară toţi proroci? Au doară
toţi dascăli? Au doară toţi puteri?
30. Au doară toţi au darurile tă-
măduirilor? Au doară toţi în limbi
grăesc? Au doară toţi tâlmăcesc?
31. Ci să râvniţi darurile cele mai
bune; şi încă mai înaltă cale vă a-
răt vouă.

CAP. 13.

Dragostea şi bunătăţile ei.

De aş grăì în limbile omeneşti şi
îngereşti, iar dragoste nu am, fă-
cuiu-m'am aramă sunătoare şi chim-
val răsunător.
2. Şi de aş aveà prorocie, şi de
aş şti toate tainele şi toată ştiinţa;
şi de aş avea toată credinţa, cât să
mut şi munţii, iar dragoste nu am,
nimic nu sunt.
3. Şi de aş împărţì toată avuţia
mea, şi de aş dà trupul meu să'l
arză, şi dragoste nu am, nici un fo-
los nu'mi este.
4. Dragostea îndelung rabdă, se
milostiveşte; dragostea nu pismu-
eşte, dragostea nu se semeţeşte, nu
se trufeşte.
5. Nu se poartă cu necuviinţă, nu
caută ale sale, nu se întărâtă, nu
gândeşte răul;
6. Nu se bucură de nedreptate,
ci se bucură de adevăr;
7. Toate le sufere, toate le crede,
toate le nădăjdueşte, toate le rabdă.
8. Dragostea niciodată nu cade;
şi ori prorociile de vor lipsì; ori
limbile de vor încetà; ori cunoştinţa
de se va stricà.
9. Pentrucă din parte cunoaştem,
şi din parte prorocim.
10. Iar când va venì cea desă-
vârşit, atunci cea din parte se va
stricà.
11. Când eram prunc, ca un prunc
grăiam, ca un prunc cugetam, ca
un prunc gândiam; iar dacă m'am
făcut bărbat, am lepădat cele prun-
ceşti.
12. Că vedem acum ca prin o-
glindă în ghicitură; iar atunci faţă
către faţă; acum cunosc din parte;
iar atunci voiu cunoaşte precum şi
cunoscut sunt.
13. Şi acum rămâne credinţa, nă-
dejdea, dragostea, aceste trei; iar
mai mare decât acestea este dra-
gostea.

CAP. 14.

Intrebuinţarea darului limbilor şi a prorociei. Femeea să tacă în biserică.

Urmaţi dragostea, şi râvniţi cele
duhovniceşti; iar mai vârtos ca
să prorociţi.
2. Că cel ce grăeşte în limbă, nu
grăeşte oamenilor, ci lui Dumnezeu;
că nimeni nu'l aude; iar cu duhul
grăeşte taine.
3. Iar cel ce proroceşte oameni-
lor, grăeşte spre zidire şi îndem-
nare şi mângâere.
4. Cel ce grăeşte în limbă pre
sine singur se zideşte; iar cel ce
proroceşte, biserica zideşte.
5. Şi voesc ca voi toţi să grăiţi
în limbi, iar mai vârtos să proro-
ciţi; că mai mare este cel ce pro-
roceşte, decât cel ce grăeşte în limbi,
fără numai de va tâlmăcì, ca bi-
serica zidire să ià.
6. Iar acum, fraţilor, de voiu venì
la voi grăind în limbi, ce voiu fo-
losì vouă, de nu voiu grăì vouă

---

27. Rom. 12, 5; Efes. 4, 12 şi 5, 30; Col. 1, 24. *28*. Efes. 4, 11. *31*. 1 Cor. 14, 1.
13. *2*. Mat. 7, 22 şi 17, 20.
3. Mat. 6, 1; Ioan 15, 13: Rom. 12, 8, 20; I Ioan 3, 17. *5*. Fil. 2, 4, 21.

7. 1 Cor. 9, 12; Pild. 10, 12; Rom. 15, 1. *10*. Efes. 4, 13.
14. *1*. 1 Cor. 12, 10, 31.
5. Num. 11, 29. *6*. 1 Cor. 12, 8.

sau întru descoperire, sau întru
cunoştinţă, sau întru prorocie, sau
întru învăţătură?
7. Că precum cele neînsufleţite
ce dau glas, ori fluer, ori alăuta,
de nu vor dà osebire în viersuri,
cum se va cunoaşte glasul flueru-
lui sau zicerea alăutei?
8. Că trâmbiţa de va dà glas fără
de semn, cine se va găti la răs-
boiu?
9. Aşà şi voi, prin limbă de nu
veţi dà cuvânt cu bună înţelegere,
cum se va cunoaşte ceeace se va
grăì? Că veţi fi grăind în văzduh.
10. Atâtea de multe precum se
întâmplă, sunt în lume, felurile gla-
surilor, şi nici unul dintr'însele este
fără de glas.
11. Deci de nu voiu şti puterea
glasului, voiu fi celui ce grăeşte
varvar, şi cel ce grăeşte va fi mie
varvar.
12. Aşà şi voi, de vreme ce sun-
teţi râvnitori duhurilor, spre zidi-
rea bisericei să căutaţi ca să pri-
sosiţi.
13. Pentru aceea cel ce grăeşte
în limbi să se roage, ca să şi tâl-
măcească.
14. Pentrucă de mă voiu rugà cu
limba, duhul meu se roagă; iar min-
tea mea fără de roadă este.
15. Ce dar este? Rugà-mă-voiu cu
duhul, rugà-mă-voiu şi cu mintea;
cântà-voiu cu duhul, cântà-voiu şi
cu mintea.
16. Pentrucă de vei binecuvântà
cu duhul, cel ce împlineşte locul
celui prost, cum va zice, amin, după
mulţămita ta, de vreme ce nu ştie
ce zici?
17. Că tu bine mulţămeşti, dar
celălalt nu se zideşte.
18. Mulţămesc Dumnezeului meu,
că mai mult decât voi toţi grăesc
în limbi;
19. Ci în biserică voiesc cinci cu-
vinte a grăì cu mintea mea ca şi
pre alţii să'i învăţ, decât zece mii
de cuvinte în limbă.
20. Fraţilor, nu fiţi prunci cu min-
tea; ci cu răutatea fiţi prunci, iar cu
mintea fiţi desăvârşit.
21. In lege scris este: că într'alte
limbi şi cu alte buze voiu grăì no-
rodului acestuia, şi nici aşà nu mă
vor ascultà pre mine, zice Domnul.
22. Drept aceea, limbile spre semn
sunt, nu credincioşilor, ci celor ne-
credincioşi, iar prorocia slujeşte nu
necredincioşilor, ci celor ce cred.
23. Deci dar de s'ar adunà toată
biserica împreună şi toţi ar grăì în
limbi şi ar intrà şi de cei neînvăţaţi
sau necredincioşi, au n'ar zice că
sunteţi nebuni?
24. Iar de ar prorocì toţi şi ar
intrà vre un necredincios sau neîn-
văţat, se vădeşte de toţi, se judecă
de toţi:
25. Şi aşà cele ascunse ale ini-
mei lui arătate se fac, şi aşà că-
zând pre faţă se va închinà lui Dum-
nezeu, zicând că, cu adevărat Dum-
nezeu întru voi este.
26. Ce este dar, fraţilor? Când vă
adunaţi, fiecare dintru voi psalm are,
învăţătură are, limbă are, descope-
rire are, tâlmăcire are. Toate spre
zidire să se facă,
27. De grăieşte cinevà în limbă,
câte doi, sau mai mulţi câte trei
şi pre rând, şi unul să tâlmăcească;
28. Iar de nu va fi tălmăcitor, să tacă
în biserică; şi numai lui să'şi gră-
iască, şi lui Dumnezeu.
29. Iar prorocii doi sau trei să
grăiască, şi ceilalţi să judece;
30. Iar de se va descoperì cevà
altuia ce şade, cel dintâiu să tacă.
31. Că puteţi câte unul toţi a pro-
rocì, ca toţi să se înveţe şi toţi să
se mângâie.
32. Şi duhurile prorocilor, proro-
cilor se supun.
33. Că Dumnezeu nu este al tur-
burărei, ci al păcei, precum întru
toate bisericile sfinţilor,
34. Muierile voastre în biserică
să tacă; că nu li s'a dat voie lor
să grăiască, ci să fie plecate, pre-
cum şi legea zice.
35. Iar de voiesc să se înveţe cevà,
acasă să'şi întrebe pre bărbaţii lor;
că ruşine este muierilor să grăia-
scă în biserică.
36. Au dela voi cuvântul lui Dum-
nezeu a ieşit? Sau numai la voi
a ajuns?

---

8. Num. 10, 9. *13*. 1 Cor. 12, 10.
15. Efes. 5, 12.
20. Efes. 4, 11; Mat. 18, 3.
21. A doua Lege 28, 49; Is. 28. 11.
22. Rom. 5, 21.
25. 1 Cor. 11, 18, 20; Efes. 4, 12.
32. 1 Cor. 12, 9, sq. *33*. Rom. 15, 33.
34. Fac. 3, 16; 1 Tim. 2. 11; Efes. 5, 22;
Col. 3, 18; Tit 2, 5.

37. De i se pare cuivà că este proroc, sau duhovnicesc, să înțeleagă cele ce scriu vouă, că ale Domnului sunt porunci.
38. Iar de nu înțelege cinevà, să nu înțeleagă.
39. Deci fraților, râvniți a prorocì și a grăì în limbi să nu opriți.
40. Toate cu cuviință și după rânduială să se facă.

CAP. 15.

Moartea și Invierea lui Hristos. Invierea cea deobște.

Și arăt vouă, fraților, evanghelia care am binevestit vouă, care ați și primit întru care și stați.
2. Prin care vă și mântuiți, de o țineți cum o am binevestit vouă, fără numai de nu în zadar ați crezut.
3. Că am dat vouă întâiu care am și luat, cum că Hristos au murit pentru păcatele noastre după scripturi;
4. Și cum că s'au îngropat și cum că au înviat a treia zi după scripturi;
5. Și cum că s'au arătat lui Chifa apoi celor unsprezece;
6. După aceea s'au arătat la mai mulți decât cinci sute de frați de o dată; din cari cei mai mulți sunt până acum, iar unii au și adormit.
7. După aceea s'au arătat lui Iacov apoi apostolilor tuturor.
8. Iar mai pre urmă decât toți, ca unui născut fără de vreme, s'au arătat și mie.
9. Că eu sunt mai micul apostolilor, care nu sunt vrednic a mă chemà apostol, pentrucă am gonit biserica lui Dumnezeu.
10. Iar cu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt; și darul lui care este întru mine n'a fost în zadarnic; ci mai mult decât toți aceia m'am ostenit, însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.
11, Deci ori eu ori aceia, așà propoveduim, și așà ați crezut.
12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'au sculat din morți, cum zic unii între voi că înviere morților nu este?
13. Și de nu este înviere morților, nici Hristos dar n'au înviat.
14. Iar dacă n'au înviat Hristos, înzadarnică dar este propoveduirea noastră, înzadarnică dar este și credința voastră.
15. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu; că am fi mărturisit împrotiva lui Dumnezeu că au înviat pre Hristos, pre care nu l-au înviat, dacă morții nu se vor sculà.
16. Că de nu se vor sculà morții nici Hristos nu s'au sculat;
17. Iar dacă Hristos nu s'au sculat, înzadarnică este credința voastră, încă sunteți în păcatele voastre.
18. Incă și cei ce au adormit întru Hristos, au pierit.
19. Și de nădăjduim întru Hristos numai în vieața aceasta, mai ticăloși decât toți oamenii suntem.
20. Iar acum Hristos s'au sculat din morți; începătură celor adormiți s'au făcut.
21. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților.
22. Că precum întru Adam toți mor, așà întru Hristos toți vor învià.
23. Și fiecare întru a sa rânduială; începătura Hristos; după aceea cei ce sunt ai lui Hristos întru venirea lui.
24. Apoi sfârșitul când va dà împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, când va strică toată domnia și toată stăpânirea și puterea.
25. Pentrucă se cade lui a împărăți, până ce va pune pre toți vrăjmașii supt picioarele sale.
26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă ce se surpă, moartea este.
27. Pentrucă toate le-au supus supt picioarele lui. Iar când zice că toate sunt supuse lui, arătat este, că afară de cela ce i-au supus lui toate.
28. Iar dacă se vor supune lui toate, atunci și însuș Fiul se va supune celui ce au supus lui toate, ca să fie Dumnezeu toate întru toate.
29. Că ce vor face cei ce se botează pentru cei morți, dacă nu se vor sculà morții nicidecum? Drept ce se și botează pentru cei morți?

---

37. 1 Ioan 4, 7. *40.* Col. 2, 5.
15. *1.* Gal. 1, 11. *2.* 1 Cor. 1, 21.
3. Is. 53, 8 sq. *4.* Ps. 15, 10.
5. Luc. 24, 34; Marcu 16, 14.
8. Fapt. 9, 4. *9.* Efes. 3, 8.
18. Daniil 12. 2. *20.* Col. 1, 8.
21. Rom. 5, 12.
25. Ps. 109, 2; Mat. 22, 44; Evr. 10, 13.
27. Ps. 8, 7; Efes. 1, 22; Evr, 2, 8.
30. Rom. 8, 36.

30. Pentruce dar şi noi ne primejduim în tot ceasul?
31. In toate zilele mor, pentru lauda voastră care am întru Hristos Iisus Domnul nostru.
32. De m'am şi luptat ca un om cu hiarele în Efes, ce folos îmi este dacă morţii nu se vor sculà? Să mâncăm şi să bem, că mâine vom murì.
33. Nu vă înşelaţi: strică pre obiceiurile cele bune vorbele cele rele.
34. Treziţi-vă cu dreptate şi nu greşiţi; că unii au necunoştinţa lui Dumnezeu, spre ruşinare vouă grăiesc.
35. Ci va zice cinevà: cum se vor sculà morţii? Şi cu ce trup vor venì?
36. Nebune, tu ce sameni nu înviază, de nu va murì;
37. Şi ce sameni, nu trupul care va să se facă sameni, ci numai grăunţul gol, de se întâmplă de grâu, sau de altcevà din celelalte;
38. Iar Dumnezeu îi dă lui trup precum voieşte şi fiecărei sământe trupul ei.
39. Nu tot trupul este acelaş trup, ci altul este trupul oamenilor şi altul trupul dobitoacelor şi altul al peştilor şi altul al pasărilor.
40. Şi sunt trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; ci alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti.
41. Alta este slava soarelui şi alta slava lunei şi alta a stelelor, că stea de stea se osebeşte în slavă.
42. Aşà şi învierea morţilor. Seamănă-se întru stricăciune; sculà-se-va întru nestricăciune.
43. Seamănă-se întru necinste; sculà-se-va întru slavă; seamănă-se întru slăbiciune; sculà-se-va întru putere;
44. Seamănă-se trup sufletesc; sculà-se-va trup duhovnicesc. Este trup sufletesc, este şi trup duhovnicesc.
45. Că aşà şi scris este: făcutus'a omul cel dintâiu Adam în suflet viu; iar Adam cel de pre urmă în duh de vieaţă făcător.
46. Ci nu este întâiu cel duhovnicesc, ci cel sufletesc; apoi cel duhovnicesc.
47. Omul cel dintâiu este din pământ, pământesc; omul cel de al doilea, Domnul din cer.
48. In ce chip este cel pământesc, aşà şi cei pământeşti; şi în ce chip este cel ceresc, aşà şi cei cereşti.
49. Şi precum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm şi chipul celui ceresc.
50. Iar aceasta zic, fraţilor, că carne şi sânge împărăţia lui Dumnezeu să moştenească nu pot; nici stricăciunea pre nestricăciune va moştenì.
51. Iată, taină vouă zic: că nu toţi vom adormì, iar toţi ne vom schimbà,
52. Intr'o cirtă, întru clipeala ochiului, întru trâmbiţa cea de apoi; pentrucă va trâmbiţà, şi morţii se vor sculà nestricaţi, şi noi ne vom schimbà.
53. Că se cade stricăciosul acesta să se îmbrace întru nestricăciune, şi muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire.
54. Iar când se va îmbrăcà stricăciosul acesta întru nestricăciune, şi muritorul acesta se va îmbrăcà întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel ce este scris: înghiţitu-s'a moartea întru biruinţă.
55. Unde îţi este moarte, boldul tău? Unde îţi este iadule, biruinţa ta?
56. Iar boldul morţei, păcatul este; iar puterea păcatului, este legea.
57. Iar lui Dumnezeu mulţămită, care ne-au dat nouă biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos.
58. Drept aceea, iubiţii mei fraţi, fiţi tari, neclătiţi, sporind întru lucrul Domnului pururea, ştiind că şi osteneala voastră nu este deşartă întru Domnul.

CAP. 16.

Adunarea de milostenii pentru săracii din Ierusalim. Laudă lui Timotei şi închinăciuni.

Iar pentru milostenia care este pentru sfinţi, precum am rânduit bi-

31. 1 Tes. 2, 11; 2 Cor. 4, 10 sq.
32. Is. 22, 13 şi 56, 12. *33.* Efes. 5, 6.
34. 1 Cor. 6, 5; Rom. 13, 11.
35. Ezech. 37, 3. *36.* Ioan 12, 24.
38. Fac. 1, 11. *43.* Fil. 3, 20, sq.
45. Fac. 2, 7.
50. Mat. 16, 17; Ioan 1, 13.
51. 1 Tes. 4, 15.
52. Mat. 24, 31; 1 Tes. 4, 16.
53. 2 Cor. 5, 4. *55.* Is. 25, 8.
56. Rom. 7, 13; Osie 13, 14.
57. 1 Ioan 5, 4.
58. Col. 1, 23; 2 Paral. 15, 7.
16. *1.* Fapt. 11, 29; Rom. 12, 13.

sericilor Galatiei așà și voi să faceți.
2. Intr'una din Sâmbete fiecare din voi să pue la sine, strângând ce se va îndurà, ca nu dacă voiu venì, atunci să se facă strânsoarea.
3. Iar după ce voiu venì, pre cari veți socotì, pre aceia cu cărți îi voiu trimite să ducă darul vostru în Ierusalim.
4. Și de va fi cu cuviință să merg și eu, cu mine vor merge.
5. Și voiu venì la voi când voiu trece prin Machedonia; că prin Machedonia voiu să trec.
6. Și la voi, de se va întâmplà, mă voiu zăbovì, sau voiu și iernà, ca voi să mă petreceți ori încotro voiu merge.
7. Că nu voesc să vă văz pre voi acum în treacăt; ci am nădejde câtăvà vreme să mă zăbovesc la voi, de va îngăduì Domnul.
8. Și voiu rămâneà în Efes până la praznicul a cincizeci de zile.
9. Că mi s'a deschis mie ușă mare și spre folos, și protivnici sunt mulți.
10. Iar de va venì Timotei, socotiți să fie fără frică la voi; că lucrul Domnului lucrează ca și mine.
11. Deci nimeni pre el să nu'l defaime; ci să'l petreceți cu pace, ca să vie la mine; că'l aștept pre el cu frații.
12. Iar pentru fratele Apolo, mult l-am rugat ca să vie la voi cu frații; și cu adevărat nu i-a fost voea să vie acum; iar va venì când vreme bună va aflà.

3. 2 Cor. 8, 16. *5.* Fapt. 19, 21.
7. Fapt. 18, 21. *8.* 1 Cor. 15, 32.
10. Fil 2, 20.

13. Privegheați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.
14. Toate ale voastre cu dragoste să fie.
15. Și vă rog pre voi, fraților, știți casa lui Stefana, că este pârga Ahaiei, și spre slujba sfinților s'a rânduit pre sine.
16. Ca și voi să vă plecați la unii ca aceștia, și la toți cei ce împreună lucrează și se ostenește.
17. Iar mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Furtunat și a lui Ahaic; căci lipsa voastră, aceștia o au împlinit.
18. Că au odihnit duhul meu și al vostru; să cunoașteți dar pre unii ca aceștia.
19. Inchină-se vouă bisericile Asiei. Inchină-se vouă întru Domnul mult Achila și Prischila, împreună cu biserica cea din casa lor.
20. Inchină-se vouă frații toți. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.
21. Inchinăciunea cu mâna mea a lui Pavel.
22. Cela ce nu iubește pre Domnul nostru Iisus Hristos, să fie Anatema: Maran-ata.
23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.
24. Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Iisus, Amin.

Cea întâiu către Corinteni s'a scris dela Filipi prin Stefana și Furtunat și Ahaic și Timotei.

13. 1 Cor. 15, 34; Mat. 24, 42 și 25, 13.
15. 1 Cor. 1, 16; Rom. 16, 5.
16. Filip. 2, 30. *17.* 2 Cor. 11, 9.
18. 1 Tes. 5, 12.
19. Fapt. 18, 2, 26; Rom. 16, 5.
20. Rom. 16, 16. *21.* Col. 4, 18; 2 Tes. 3, 17. *23.* Rom. 16, 24.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE CORINTENI

CAP. 1.

Mulțămire pentru ajutorul lui Dumnezeu.

Pavel apostolul lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, și Timotei fratele, bisericei lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții cari sunt în toată Ahaia.

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeul a toată mângâerea;

4. Cel ce ne mângâe pre noi întru tot necazul nostru, ca să putem și noi mângâià pre cei ce sunt întru tot necazul, prin mângâierea cu care ne mângâem noi dela Dumnezeu.

5 Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așà prin Hristos prisosește și mângâerea noastră.

6. Și ori de pătimim necaz, este pentru a voastră mângâere și mântuire, ceea ce se lucrează întru răbdarea acestorași patimi, care și noi pătimim; ori de ne mângâem este pentru a voastră mângâere și mântuire.

7. Și nădejdea noastră este adeverită pentru voi, știind, că precum sunteți părtași patimilor noastre, așà și mângâerei.

8. Că nu voim să nu știți voi, fraților, pentru necazul nostru ce s'a făcut nouă în Asia, că preste măsură am fost îngreuiați, și preste putință, cât n'aveam noi nădejde nici de vieață;

9. Ci singuri întru noi judecata morței am avut, ca să nu fim nădăjduindu-ne spre noi, ci întru Dumnezeu cel ce înviează morții;

10. Care dintr'o moarte ca aceasta ne-au izbăvit pre noi, și ne izbăvește; întru care nădăjduim că încă ne va mai și izbăvì;

11. Ajutorând și voi pentru noi cu rugăciunea, ca despre multe fețe darul cel către noi, prin mulți să se mulțămiască pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta este: mărturisirea științei noastre, că întru dreptate și întru curăție dumnezeească, iar nu întru înțelepciune trupească, ci întru harul lui Dumnezeu, am petrecut în lume, și mai mult la voi.

13. Că nu scrim vouă altele, fără numai cele ce cetiți sau și știți; și am nădejde că și până în sfârșit veți cunoaște;

14. Precum ne-ați și cunoscut pre

---

1. *1.* 1 Cor. 1, 1.
2. Rom. 1, 7; 1 Cor. 1, 3.
3. Efes. 1, 3; Rom. 15, 5; 1 Petr. 1, 3.
5. Ps. 33, 20; Ps. 93, 19. *6.* 2 Cor. 4, 15.
7. 2 Tes. 1, 4, 7; Filip. 3, 10.
8. Fapt. 19, 23. *10.* 2 Tim. 4, 18.
11. Rom 15, 30.
12. 1 Cor. 2, 4; Evr. 13, 18; Mat. 10, 16.
14. 2 Cor. 5, 12; 1 Cor. 1, 8.

noi din parte, că lauda voastră
suntem, precum şi voi a noastră
în ziua Domnului Iisus.
15. Şi cu această nădejde, voiam
mai înainte să viu la voi, ca să a-
veţi al doilea dar;
16. Şi pre la voi să trec în Ma-
chedonia, şi iarăş din Machedonia
să viu la voi, şi voi să mă petre-
ceţi în Iudeea.
17. Deci aceasta vrând, au doară
uşurarea minţei am întrebuinţat?
Sau cele ce sfătuesc, trupeşte le
sfătuesc, ca să fie la mine ce este
aşà, aşà, şi ce nu, nu?
18. Iar credincios este Dumnezeu,
că cuvântul nostru care a fost către
voi n'a fost aşà şi nu.
19. Că Fiul lui Dumnezeu, Iisus
Hristos, cel propoveduit întru voi
prin noi, prin mine şi prin Siluan,
şi prin Timotei, n'a fost aşà şi nu,
ci aşà întru el a fost.
20. Căci câte sunt făgăduinţele
lui Dumnezeu întru el sunt aşà, şi
întru el amin, spre slava lui Dum-
nezeu prin noi.
21. Iar cela ce ne adevereză pre
noi împreună cu voi întru Hristos,
şi ne-au uns pre noi, Dumnezeu este.
22. Care ne-au şi pecetluit pre noi,
şi au dat arvuna Duhului întru ini-
mele noastre.
23. Şi eu martur pre Dumnezeu
chem asupra sufletului meu, că cru-
ţându-vă pre voi, n'am venit până
acum în Corint.
24. Nu că doară avem stăpânire
preste credinţa voastră, ci căci sun-
tem împreună lucrători bucuriei voa-
stre; că cu credinţa staţi.

CAP. 2.

Dragostea lui Pavel către Corinteni. Iertarea celui păcătos. Ostenelile şi roadele propoveduirei sale.

Şi am judecat aceasta întru mine,
ca să nu mai vin iarăş cu în-
tristare la voi.
2. Măcar că de vă şi întristez eu
pre voi, dar care este cel ce mă
veseleşte pre mine, fără numai cel
ce se întristează dela mine?
3. Şi am scris vouă aceasta, ca
nu dacă voiu venì, să am întristare
de cei pentru carii mi se cădeà să
mă bucur; având nădejde spre voi
toţi, că bucuriea mea a voastră a
tuturor este.
4. Că din multă scârbă şi necaz
al inimei am scris vouă cu multe
lacrămi; nu ca să vă întristaţi, ci
ca să cunoaşteţi dragostea care am
mai mult spre voi.
5. Iar de m'a întristat cinevà, nu
pre mine a întristat, ci din parte;
ca să nu vă îngreuez pre voi pre
toţi.
6. Că destul este unuia ca ace-
stuia certarea aceasta, care este
de către mulţi.
7. Aşà în cât dimprotivă mai mult
să'i dăruiţi, şi să'l mângâiaţi, ca
nu cumvà pentru mai multă mâh-
nire să se înghiţă unul ca acela.
8. Pentru aceea vă rog pre voi,
să întăriţi spre acela dragostea.
9. Că pentru aceasta am şi scris,
ca să cunosc cugetul vostru, de
sunteţi întru toate ascultători.
10. Iar căruia dăruiţi cevà, dă-
ruesc şi eu: că şi eu de am dăruit
cevà, căruia am dăruit, pentru voi,
în faţa lui Hristos.
11. Ca să nu fim cuprinşi de sa-
tana; că nu este să nu ştim amă-
giturele lui.
12. Şi venind eu în Troada pen-
tru evanghelia lui Hristos, şi uşă
mare deschisă fiind mie prin Dom-
nul,
13. N'am avut odihnă cu duhul
meu, neaflând pre Tit fratele meu;
ci lăsându'i pre dânşii am mers în
Machedonia.
14. Iar mulţămită lui Dumnezeu,
celui ce ne face pre noi pururea
biruitori întru Hristos, şi arată mi-
reazma cunoştinţei sale prin noi în
tot locul.
15. Că a lui Hristos bună mi-
reazmă suntem lui Dumnezeu, întru
cei ce se mântuesc, şi întru cei ce
pier;
16. Unora adecă mireazmă a mor-
ţei spre moarte; iar altora mireaz-
mă a vieţei spre vieaţă. Şi spre a-
cestea cine este vrednic?

---

16. 1 Cor. 16, 5 *17.* Mat. 5, 37; Iac. 5, 12.
18. 1 Cor. 1, 9.
21. 1 Cor. 1, 8; 1 Petr. 5, 10.
22. Rom. 8, 16; Efes. 1, 14.
23. Rom. 1, 9 *24.* 1 Petr. 5, 3,
2. *3.* 2 Cor. 12, 21; Filip. 2, 27.

6. 1 Cor. 5, 3. *7.* Gal. 6, 1.
8. 1 Cor 16, 14. *9.* 2 Cor. 7, 15.
11. Luc. 22, 31.
12. Fapt. 16, 8, 1 Cor. 16, 9.
14. Col. 2, 15. *15.* 1 Cor. 1, 18.
16. 1 Cor. 3, 5, 6.

17. Pentrucă nu suntem ca cei mulţi, carii amestecă cuvântul lui Dumnezeu; ci ca din curăţie, ci ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim.

CAP. 3.

Pavel n'are trebuinţă de lauda oamenilor, îndestulându-se cu rodul propoveduirei. Slujitorii Testamentului nou şi ai Duhului sunt mai presus de ai Testamentului vechiu şi ai slavei. Jidovii în cetirea legei aveau încă umbrire, ce se şterge prin credinţa în Hristos.

Au doară începem iarăş pre noi a ne lăudà? Au doară ne trebuesc precum oarecărora cărţi de laudă către voi, sau de laudă dela voi?
2. Cartea noastră voi sunteţi, scrisă în inimile noastre, care se ştie şi se citeşte de toţi oamenii;
3. Arătându-vă că sunteţi carte a lui Hristos cea slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu; nu în table de piatră, ci în tablele inimei celei trupeşti.
4. Şi nădejde ca aceasta avem prin Hristos către Dumnezeu;
5. Nu că vrednici suntem noi a cugetà cevà dela noi, ca dintru noi; ci vredniciea noastră este dela Dumnezeu;
6. Care ne-au şi învrednicit pre noi a fi slujitori legei nouă; nu slovei, ci duhului; că slova omoară, iar duhul face viu.
7. Iar dacă slujba morţei, cea închipuită cu slove în pietre s'a făcut cu slavă, cât nu puteau fiii lui Israil să caute la faţa lui Moisì pentru slava feţei lui cea trecătoare;
8. Cum nu mai mult slujba duhului va fi cu slavă?
9. Că de a fost slujba osândirei slavă, cu mult mai vârtos prisoseşte slujba dreptăţei întru slavă.
10. Că nici s'a slăvit ceea ce erà slăvită întru aceastǎ parte, pentru slava cea covârşitoare.
11. Că de a fost cea trecătoare prin slavă, cu mult mai vârtos cea netrecătoare va fi întru slavă.
12. Drept aceea având nădejde ca aceasta, multă îndrăznire întrebuinţăm.
13. Şi nu precum Moisì, care puneà acoperemânt preste faţa sa, ca să nu caute fiii lui Israil la sfârşitul celei ce erà trecătoare;
14. Ci s'au orbit înţelegerile lor, că până astăzi acelaş acoperemânt întru cetirea legei vechi rămâne nedescoperit; că întru Hristos se strică.
15. Ci până astăzi, când se citeşte Moisì, acoperământ pre inima lor zace.
16. Iar când se vor întoarce către Domnul, se va luà acoperemântul.
17. Iar Domn este Duhul; şi unde este Duhul Domnului, acolo este slobozeniea.
18. Iar noi toţi cu faţă descoperită slava Domnului ca prin oglindă privind, spre acelaş chip ne prefacem din slavă în slavă, ca dela Domnul Duhul.

CAP. 4.

Sfinţii cunosc slava lui Dumnezeu şi nădejdea întru ea îi întăreşte a biruì toate suferinţele.

Pentru aceea având slujba aceasta, după cum suntem miluiţi, nu slăbim;
2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale ruşinei, nu întru vicleşug umblând, nici amestecând cuvântul lui Dumnezeu; ci cu arătarea adevărului adeverindu-ne pre noi spre toată ştiinţa oamenilor înaintea lui Dumnezeu.
3. Iar de este şi acoperită evanghelia noastră, întru cei pieritori este acoperită;
4. Întru cari Dumnezeu au orbit minţile necredincioşilor veacului acestuia, ca să nu le lumineze lor lumina evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.
5. Că nu pre noi ne propoveduim,

---

3. *1.* 2 Cor. 5, 12. *2.* 1 Cor. 9, 2. *3.* Eş. 31, 18; Ier. 31, 33. *4.* Ioan 14, 6. *5.* 2 Cor. 2, 16. *6.* Ioan 6, 63. *7.* Eş. 34, 29, sq. *8.* Gal. 3, 14. *9.* Rom. 1, 17 şi 3, 21. *12.* Efes. 6, 19. *13.* Eş. 34. 33. *14.* Is. 6, 10. *16.* Rom. 11, 23. *17.* Ioan 4, 24.

4. *1.* 2 Cor. 3, 6. *2.* 1 Tes. 2, 5. *3.* 1 Cor. 1, 18. *4.* Col. 1, 15. *5.* 2 Cor. 1, 24.

ci pre Hristos Iisus Domnul; iar pre noi slujitori vouă prin Iisus.
6. Că Dumnezeu, care au zis să lumineze dintru întunerec lumina, acela au strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoştinţei slavei lui Dumnezeu în faţa lui Iisus Hristos.
7. Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca mulţimea puterei să fie a lui Dumnezeu, iar nu din noi.
8. Intru toate necaz pătimind, dar nu strâmtorându-ne; lipsiţi fiind, dar nu de tot desnădăjduindu-ne;
9. Goniţi fiind, dar nu părăsiţi; surpaţi fiind, dar nu prăpădiţi;
10. In toată vremea omorîrea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca şi vieaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru.
11. Că pururea noi cei vii la moarte ne dăm pentru Iisus, ca şi vieaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.
12. Pentru aceea dar moartea întru noi se lucrează, iar vieaţa întru voi.
13. Iar având acelaş duh al credinţei, precum este scris: crezut-am, pentru aceea am şi grăit; şi noi credem, pentru aceea şi grăim;
14. Ştiind că cel ce au ridicat pre Domnul Iisus, şi pre noi prin Iisus ne va ridicà şi ne va pune împreună cu voi.
15. Că toate sunt pentru voi, ca darul înmulţindu-se, prin cei mai mulţi să prisosească mulţămirea spre slava lui Dumnezeu.
16. Pentru aceea nu slăbim; ci de s'ar şi stricà omul nostru cel din afară, dar cel dinlăuntru se înnoeşte din zi în zi.
17. Pentrucă necazul nostru de acum curând trecător şi uşor, veşnică şi preste măsură mare slavă lucrează întru noi;
18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt veşnice.

6. Fac. 1, 3; 2 Petr. 1, 19.
7. 2 Cor. 5, 1; 1 Cor. 2, 5.
8. 2 Cor. 1, 8; 7, 5. *9.* Ps. 36, 24.
10. Rom. 8, 17. *11.* Ps. 43, 24; Rom. 8, 36.
12. 1 Cor. 4, 9. *13.* Ps. 115, 1.
14. Fapt. 3, 15; 1 Cor. 6, 14.
15. Rom. 5, 15. *16.* 1 Petr. 4, 1; Efes, 3, 16. *17.* Rom. 8, 18. *18.* Rom. 8, 24, sq.

CAP. 5.

Mângâierea credincioşilor în tot felul de necazuri. Puterea Evangheliei.

Că ştim că de se va stricà casa noastră cea pământească a cortului acestuia, zidire dela Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, veşnică în ceruri.
2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm întru locaşul nostru cel din cer;
3. Numai de ne vom şi îmbrăcà, nu ne vom aflà goli.
4. Că cei ce suntem în cortul acesta suspinăm, îngreuindu-ne; pentrucă nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ce este muritor să se înghiţă de vieaţă.
5. Iar cel ce ne-au făcut pre noi spre însăş aceasta, Dumnezeu este, care au şi dat nouă arvuna Duhului.
6. Indrăznim drept aceea, pururea ştiind că petrecând în trup, suntem depărtaţi dela Domnul;
7. Că prin credinţă umblăm, iar nu prin vedere;
8. Nădăjduim şi binevoim mai bine să fim depărtaţi de trup, şi să petrecem cu Domnul.
9. Pentru aceea ne şi nevoim, ca ori petrecând, ori depărtaţi fiind, să fim bine plăcuţi lui.
10. Pentrucă noi toţi trebue să ne arătăm înaintea divanului lui Hristos; ca să ià fiecare după cum a făcut, cele ce s'au lucrat prin trup, ori bine, ori rău.
11. Ştiind dar frica Domnului, pre oameni aducem la adevăr; iar lui Dumnezeu arătaţi suntem, şi nădăjduim că şi întru ştiinţele voastre suntem arătaţi.
12. Că nu ne lăudăm iarăş pre noi înaintea voastră, ci pricină dăm vouă de laudă pentru noi, ca să aveţi spre cei ce se laudă în faţă, iar nu în inimă.
13. Că ori de ne răpim cu mintea, este pentru Dumnezeu; ori de suntem aşezaţi cu mintea, pentru voi suntem.
14. Că dragostea lui Hristos ne

5. *1.* Iov 4, 19; 2 Petr. 1, 13; Ioan 14, 2.
2. Rom. 8, 2, sq. *4.* 1 Cor. 15, 53.
5. 2 Cor. 1, 22; Rom. 8, 16, 23; Efes. 1, 13, sq *8.* Filip. 1, 23.
10. Ioan 5, 20; Efes. 6, 8; Rom. 2, 6; 14, 10.
11. Iov 31, 23. *12.* 2 Cor. 3, 1.
14. Evr. 2, 9.

ține pre noi; socotind noi aceasta,
că de a murit unul pentru toți, iată
dar toți au murit;
15. Și pentru toți au murit, ca cei
ce viază să nu mai vieze loruși, ci
celui ce au murit pentru ei, și au
învieat.
16. Pentru aceea noi de acum pre
nimeni nu știm după trup; iar de
am și știut pre Hristos după trup,
dar de acum nu'l mai știm.
17. Deci dar oricare este întru
Hristos, făptură nouă este; cele vechi
au trecut; iată toate s'au făcut nouă.
18. Și toate dela Dumnezeu sunt,
care ne-au împăcat pre noi luiș prin
Iisus Hristos, și ne-au dat nouă
slujba împăcărei;
19. Pentrucă Dumnezeu erà întru
Hristos, împăcând lumea luiș, ne-
socotind lor păcatele lor; și puind
întru noi cuvântul împăcării.
20. Drept aceea în locul lui Hri-
stos vă rugăm, ca și cum Dumnezeu
s'ar rugà prin noi; rugămu-vă în
locul lui Hristos, împăcați-vă cu
Dumnezeu.
21. Pentrucă pre cel ce n'au cu-
noscut păcat, pentru noi păcat l-au
făcut; ca noi să ne facem drepta-
tea lui Dumnezeu întru dânsul.

CAP. 6.

Indemnare la buna întrebuințare a darului dumnezeesc. Ferire de amestecul cu necredincioșii.

Iar noi împreună lucrând cu el,
vă și rugăm, ca nu îndeșert da-
rul lui Dumnezeu să primiți voi.
2. Că zice: în vreme primită te-am
ascultat, și în ziua mântuirei ți-am
ajutat ție; iată acum este vreme bine
primită, iată acum este ziua mân-
tuirei.
3. Nici o sminteală întru nimic
dând, ca slujba noastră să fie fără
prihană.
4. Ci întru toate puindu-ne pre
noi înainte ca slujitori ai lui Dum-
nezeu, întru multă răbdare, în ne-
cazuri, în nevoi, în strâmtorări.
5. Intru bătăi, în temnițe, în ne-
așezări, în ostenele, în privegheri,
în posturi.
6. Intru curăție, întru cunoștință,
întru îndelungă răbdare, în bună-
tate, întru Duhul Sfânt, în drago-
ste nefățarnică.
7. Intru cuvântul adevărului, în
puterea lui Dumnezeu, prin armele
dreptăței cele deadreapta și cele
deastânga.
8. Prin slavă și necinste, prin gră-
ire de rău și laudă; ca niște înșe-
lători și adevărați;
9. Ca niște necunoscuți și cuno-
scuți, ca cei ce murim, și iată sun-
tem vii; ca niște pedepsiți, și nu o-
morîți;
10. Ca niște întristați, iar puru-
rea bucurându-ne; ca niște săraci,
iar pre mulți îmbogățind; ca nimic
având, și toate avându-le.
11. Gura noastră s'a deschis că-
tre voi, Corinteni, inima noastră s'a
lărgit.
12. Nu vă strâmtorați întru noi,
ci vă strâmtorați în pântecele voa-
stre.
13. Pentru aceeaș răsplătire, (ca
unor fii grăesc), lărgiți-vă și voi.
14. Nu vă înjugați întru alt jug
cu cei necredincioși; că ce împăr-
tășire are dreptatea cu fărădelegea?
Sau ce împreunare are lumina cu
întunerecul?
15. Sau ce unire are Hristos cu
veliar? Sau ce parte este credin-
ciosului cu cel necredincios?
16. Sau ce însoțire este bisericei
lui Dumnezeu cu idolii? Că voi
sunteți biserica lui Dumnezeu celui
viu, precum au zis Dumnezeu: voiu
locuì întru ei, și voiu umblà între
ei, și voiu fi lor Dumnezeu și ei
îmi vor fi mie norod.
17. Pentru aceea ieșiți din mijlo-
cul lor, și vă osebiți, zice Domnul,
și de necurăție să nu vă atingeți;
și eu voiu primì pre voi.
18. Și voiu fi vouă Tată, și voi
veți fi mie fii și fete, zice Domnul
atotțiitorul.

---

15. 1 Tim. 2, 6; Rom. 14, 7.
17. Gal. 6, 15; Rom. 8, 1, 10; Apoc. 21, 5; Is. 43, 19. *18.* Rom. 5, 10.
19. Rom. 3, 24. sq.
20. Is. 52, 7; Efes. 6, 20.
21. 1 Petr. 2, 22; Gal. 3, 13; Col. 1, 14; Efes. 1, 6, sq.; Filip. 3, 9.
6. *1.* 1 Cor. 3, 9.
2. Is. 49, 8; Lucà 4, 19, 21.
3. 1 Cor. 10, 32. *4.* 2 Cor. 4, 2.
5. 2 Cor. 11, 23, 27.
6. Rom. 12, 9; 1 Tim. 4, 12.
9. 2 Cor. 4, 10, 11; 1 Cor. 15, 31.
13. 1 Cor. 4, 14. *14.* A doua Lege 7, 2; Efes. 5, 8. *15.* 1 Cor. 10, 21.
16. 1 Cor. 3, 16; Evr. 8, 10; Lev. 26, 12.
17. Is. 52, 11; Apoc. 18, 4.
18. Ier. 31, 9.

CAP. 7.

Pavel laudă ascultarea Corintenilor și se veselește de dragostea lor.

Deci aceste făgăduinţe având, iubiţilor, să ne curăţim pre noi de toată spurcăciunea trupului şi a duhului, făcând sfinţenie întru frica lui Dumnezeu.
2. Cuprindeţi-ne pre noi; pre nimeni n'am nedreptăţit, nimănui stricăciune n'am făcut, dela nimeni n'am luat mai mult.
3. Nu spre osândire zic aceasta; că am zis mai înainte, că în inimile noastre sunteţi, ca împreună să murim şi împreună să viem.
4. Multă îmi este îndrăzneala către voi, multă îmi este lauda pentru voi; umplutu-m'am de mângâiere, de prisosit am bucurie întru tot necazul nostru.
5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci întru toate am fost necăjiţi; din afară războaie, dinlăuntru temeri.
6. Ci Dumnezeu cel ce mângâie pre cei smeriţi, ne-au mângâiat pre noi cu venirea lui Tit;
7. Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mângâierea cu care s'a mângâiat de voi, spuindu-ne nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine; cât eu mai mult m'am bucurat.
8. Pentru aceea de v'am şi întristat pre voi prin epistolie, nu mă căiesc, măcar de mă şi căiam; că văd că epistolia aceea măcar de v'a şi întristat, până la o vreme.
9. Acum mă bucur, nu căci v'aţi fost întristat; ci că v'aţi întristat spre pocăinţă; că v'aţi fost întristat după Dumnezeu, ca întru nimic să nu vă păgubiţi de către noi.
10. Că întristarea care este după Dumnezeu, pocăinţă spre mântuire fără de căinţă lucrează; iar întristarea lumei moarte lucrează.
11. Că iată aceasta singură, căci după Dumnezeu v'aţi întristat voi, câtă sârguinţă au lucrat întru voi, dar încă răspuns şi mânie şi frică şi dorinţă şi râvnă şi izbândă! Întru toate v'aţi arătat pre voi curaţi a fi întru acest lucru.
12. Deci de am şi scris vouă, nu pentru cel ce a nedreptăţit, nici pentru cel ce s'a nedreptăţit; ci ca să se arate către voi sârguinţa noastră cea pentru voi înaintea lui Dumnezeu.
13. Pentru aceasta ne-am mângâiat de mângâierea voastră; iar mult mai vârtos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, că s'a odihnit duhul lui de către voi toţi.
14. Că ori de ce m'am lăudat înaintea lui pentru voi, nu m'am ruşinat; ci precum toate întru adevăr le-am grăit vouă, aşà şi lauda noastră ce a fost către Tit, adevărată s'a făcut.
15. Şi inima lui mai mult este spre voi, aducându'şi aminte de ascultarea voastră a tuturor, în ce chip cu frică şi cu cutremur l-aţi primit pre el. Mă bucur că de toate am nădejde spre voi.

CAP. 8.

Îndemnare spre a dà milostenie creștinilor din Ierusalim și lauda celor care le adună.

Şi arătăm, fraţilor, darul lui Dumnezeu cel dat întru bisericile Machedoniei;
2. Că întru multă ispită de necaz, prisosinţa bucuriei lor şi sărăcia lor cea adâncă a sporit spre bogăţia bunătăţei lor.
3. Căci după puterea lor (mărturisesc însumi), şi preste putere voioşi au fost;
4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi ca să luăm darul, şi împărtăşirea slujbei celei către sfinţi.
5. Şi nu precum aveam nădejde, ci singuri pre sine s'au dat întâiu Domnului, şi nouă prin voea lui Dumnezeu.
6. Cât am rugat noi pre Tit, ca precum mai înainte a început, aşà să şi săvârşiască întru voi şi darul acesta.
7. Şi precum întru toate prisosiţi, cu credinţa şi cu cuvântul şi cu cunoştinţa şi cu toată sârguinţa şi

7. *2.* 2 Cor. 12, 17; Fapt. 20, 33. *3.* 2 Cor. 6, 11; 12, 13; Filim. 8. *5.* 2 Cor. 2, 12. *6.* 2 Cor. 1, 3, sq. *8.* 2. Cor. 2, 4. *10.* 1 Petr. 2, 19.

14. 2 Cor. 9, 2. *15.* 2 Cor. 2, 9.
8. *1.* Rom. 15, 26. *4.* 2 Cor. 9, 1; Fapt. 11, 29. *5.* Rom. 15, 32. *7.* 2 Cor. 1, 5.

cu dragostea voastră către noi, aşà
şi întru darul acesta să prisosiţi.
8. Nu ca şi cum aş poruncì grăiesc,
ci prin sârguinţa altora, şi adeverinţa dragostei voastre dovedind.
9. Că ştiţi Darul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi au
sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăcia lui să vă îmbogăţiţi.
10. Şi sfat întru aceasta vă dau:
că aceasta este de folos vouă, cari nu numai a face, ci încă şi a vreà aţi început mai înainte din anul trecut.
11. Iar acum şi a face să pliniţi;
ca precum v'a fost osârdia a vreà, aşà să fie şi a plinì dintru cele ce aveţi.
12. Că de este pusă înainte osârdia, după cât are cinevà, este bine primită, iar nu după cât nu are.
13. Că nu ca să fie altora odihnă,
iar vouă necaz;
14. Ci dintru întocmire în vremea de acum, ca prisosinţa voastră să împlinească lipsa acelora, ca şi prisosinţa acelora să împlinească lipsa voastră; ca să fie întocmire;
15. Precum este scris: celui cu
mult nu i-a prisosit; şi celui cu puţin nu i-a lipsit.
16. Mulţămită fie lui Dumnezeu,
celui ce au dat aceastaş osârdie pentru voi în inima lui Tit.
17. Căci îndemnarea aceea o a
primit; şi fiind mai osârduitor, de bună voie a venit la voi.
18. Şi am trimes împreună cu el
şi pre fratele, a cărui laudă întru evanghelie este prin toate bisericile;
19. Şi nu numai atât, ci şi hirotonisit este de biserici să fie soţie călătoriei noastre cu darul acesta ce se slujeşte de noi spre slava Domnului, şi spre a lăudà osârdia voastră;
20. Ferindu-ne de aceasta, ca să
nu ne prihănească pre noi cinevà întru această îndestulată şi mare strânsoare ce se slujeşte de noi;
21. Că facem purtare de grije de
cele bune, nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor.
22. Şi am trimes împreună cu ei
şi pre fratele nostru, pre care l-am ispitit întru multe de multe ori, că este osârduitor, iar acum cu mult mai osârduitor pentru nădăjduirea cea multă spre voi.
23. Şi ori pentru Tit, părtaş mie
este şi întru voi împreună lucrător; ori pentru fraţii noştri, apostolii bisericilor sunt, şi slava lui Hristos.
24. Drept aceea dovada dragostei voastre, şi a laudei noastre pentru voi, spre dânşii să o arătaţi în faţa bisericilor.

CAP. 9.

Indemnare a dà milostenia mai curând şi cu cuviinţă.

Că pentru slujba cea către sfinţi,
de prisosit este a scrie vouă;
2. Că ştiu bunăvoinţa voastră, cu
care pentru voi mă laud către Machedoneni, că Ahaia s'a gătit din anul trecut; şi râvna cea din voi pre cei mai mulţi a îndemnat.
3. Şi am trimis pre fraţi, ca nu
îndeşert să fie lauda noastră cea pentru voi în partea aceasta; ca precum am zis, să fiţi gata;
4. Ca nu cumvà de vor venì împreună cu mine Machedoneni, şi vă vor aflà pre voi negătiţi, să ne ruşinăm noi (ca să nu zicem voi) întru starea aceasta a laudei.
5. Drept aceea de nevoe a fi am
socotit a îndemnà pre fraţi, ca să vie mai înainte la voi, şi să gătească binecuvântarea voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceea gata, aşà ca o binecuvântare, iar nu ca o lăcomie.
6. Iar aceasta zic: cel ce seamănă
cu scumpete, cu scumpete va şi secerà; iar cel ce seamănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va şi secerà.
7. Fiecare să deà precum se îndură cu inima; nu dintru mâhnire, sau de silă; că pre dătătorul de bună voie iubeşte Dumnezeu.
8. Şi puternic este Dumnezeu să
prisosiască tot darul spre voi; ca întru toate pururea toată îndestularea având, să prisosiţi spre tot lucrul bun;

8. 1 Cor. 7, 6. *9.* Zah. 9, 9; Mat. 8, 20, Luc. 9, 58. *11.* Filip. 2, 13. *12.* Pild. 3, 28; Marc. 12, 43. *15.* Eş 16, 18.
16. 2 Cor. 9, 15; 1 Cor. 15, 57.
19. Gal. 2, 10. *20.* 2 Cor. 6, 3.
21. Rom. 12, 17.

23. 2 Cor. 7, 3; 12, 18; Rom. 16, 7.
24. 2 Cor. 7, 14.
9. *1.* 2 Cor. 8, 4, 20. *2.* 2 Cor. 8, 10.
4. 2 Cor. 11, 17. *6.* Gal. 6, 7. *7.* Pilde 22, 8.

9. (Precum este scris: împărţit-au, dat-a săracilor, dreptatea lui rămâne în veac.
10. Iar cel ce dă sământă semănătorului, să vă deà şi pâine spre mâncare, şi să înmulţească sământa voastră, şi să crească roadele dreptăţei voastre);
11. Ca întru toate să vă îmbogăţiţi spre toată darea cea cu îndestulare, care lucrează prin noi mulţămită lui Dumnezeu.
12. Căci slujba lucrărei acesteea nu numai împlineşte lipsele sfinţilor, ci prisoseşte prin multe mulţămite lui Dumnezeu;
13. Prin adeverirea slujbei acesteea slăvind ei pre Dumnezeu pentru ascultarea mărturisirei voastre la evanghelia lui Hristos, şi pentru bunătatea împărtăşirei către dânşii şi către toţi;
14. Şi cu rugăciunea lor pentru voi, cari vă doresc pre voi pentru darul lui Dumnezeu cel de prisosit întru voi.
15. Iar mulţămită lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus.

CAP. 10.

Pavel atrage luarea aminte a se ferì de apostolii mincinoşi, cari îl cleveteau.

Şi însumi eu Pavel vă rog pre voi prin blândeţele şi liniştea lui Hristos, care de faţă sunt smerit între voi, iar depărtat fiind îndrăsnesc spre voi.
2. Şi vă rog pre voi, ca şi de faţă fiind să nu îndrăsnesc cu îndrăznirea, cu care socotesc să îndrăznesc împrotiva unora, cari ne socotesc pre noi, că umblăm după trup.
3. Că în trup umblând, nu ne oştim trupeşte.
4. (Că armele oştirei noastre nu sunt trupeşti, ci puternice lui Dumnezeu spre surparea tărieilor);
5. Surpând izvodirile minţei, şi toată înălţarea ce se ridică împrotiva ştiinţei lui Dumnezeu, şi robind toată înţelegerea spre ascultarea lui Hristos;
6. Şi gata fiind a pedepsì toată neascultarea, când se va împlinì ascultarea voastră.
7. La cele din faţă vă uitaţi? De nădăjdueşte cinevà că este al lui Hristos, aceasta să gândească iarăş dela sine, că precum el este al lui Hristos, aşà şi noi ai lui Hristos suntem.
8. Că de mă voiu şi lăudà cevà mai mult pentru puterea noastră, care ne-au dat Domnul nouă spre zidire, iar nu spre risipirea voastră, nu mă voiu ruşinà.
9. Ci ca să nu mă arăt ca şi cum v'aş sperià pre voi prin scrisori.
10. Că epistoliile lui, zic ei, grele sunt şi tari; iar venirea trupului este slabă, şi cuvântul lui defăimat.
11. Aceasta să socotească unul ca acela, că în ce chip suntem cu cuvântul prin epistolii nefiind de faţă, într'acest chip suntem şi de faţă cu lucrul.
12. Că nu îndrăznim să ne numărăm, sau să ne amestecăm cu unii ce se laudă pre sineşi singuri; ci aceia între sine pre sineşi măsurându-se şi asemănându-se pre sineşi loruşi, nu pricep.
13. Iar noi nu întru cele ce sunt preste măsură ne vom lăudà, ci după măsura dreptarului cu care ne-au măsurat nouă Dumnezeu, măsură să ajungă şi până la voi.
14. Că nu ca şi cum n'am fi ajuns la voi, mai mult ne întindem pre noi; că şi până la voi am ajuns cu evanghelia lui Hristos;
15. Nu întru cele ce sunt preste măsură lăudându-ne adică în ostenelì streine; ci având nădejde, că crescând credinţa voastră, ne vom mărì întru voi după dreptarul nostru de prisosit,
16. Ca şi în părţile cele mai departe de voi să propoveduim evanghelia, nu întru dreptar strein, în cele gata, să ne lăudăm.
17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.
18. Că nu cel ce se laudă pre sine este ales, ci pre care Domnul îl laudă.

---

9. Ps. 111, 8; Pilde 11, 24.
10. Is. 55, 10; Osie 10, 12.
11. 2 Cor. 1, 11 şi 4, 15.
12. 2 Cor. 8, 14; Fil. 2, 30.
10. *1*. Rom. 12, 1. *3*. 1 Tim. 1, 18.
4. Efes. 6, 13.
6. Fapt. 8, 20; 1 Cor. 5, 3; 4, 5.
8. 2 Cor. 12, 6 şi 13, 10.
12. 2 Cor 3, 1 şi 5, 12.
13. Rom. 1, 2, 3. *15*. Rom. 15, 20.
17. Ier. 9, 23, 24; 1 Cor. 1, 31,

CAP. 11.

Impotriva apostolilor mincinoşi. Povestirea ostenelilor sale.

O de m'aţi fi suferit puţin pentru
neînţelepţia, dar şi mă suferiţi.
2. Că vă râvnesc pre voi cu râv-
nă a lui Dumnezeu; că v'am logo-
dit unui bărbat, fecioară curată să
vă pun înaintea lui Hristos.
3. Ci mă tem, ca nu cumvà pre-
cum şarpele a amăgit pre Eva cu
vicleşugul său, aşà să se strice şi
înţelegerile voastre dela adeverinţa
cea întru Hristos.
4. Că de ar propoveduì cel ce vine
pre alt Iisus, pre care n'am propo-
veduit, sau de aţi luat alt duh, care
n'aţi luat, sau altă evanghelie, care
n'aţi primit, bine l-aţi suferì.
5. Că socotesc cum că cu nimic
nu sunt mai jos decât apostolii cei
mai mari.
6. Iar de sunt şi prost cu cu-
vântul, dar nu cu ştiinţa; ci pretu-
tindenea am fost arătaţi întru toate
la voi.
7. Au doară păcat am făcut pre
mine smerindu-mă ca voi să vă înăl-
ţaţi, că în dar evanghelia lui Dum-
nezeu am binevestit vouă?
8. Alte biserici am jefuit luând de
cheltuială spre a sluji vouă. Şi ve-
nind de faţă la voi şi fiind lipsit,
nimănui n'am făcut supărare.
9. Că lipsa mea o au împlinit fra-
ţii cari veniseră dela Machedonia;
şi întru toate m'am păzit pre mine
vouă fără de supărare, şi mă voiu
păzì.
10. Este adevărul lui Hristos în-
tru mine, că lauda aceasta nu se
va îngrădì mie în laturile Ahaiei.
11. Pentruce? Pentrucă doară nu
vă iubesc pre voi? Dumnezeu ştie.
12. Iar ceea ce fac, voiu mai face,
că să tai pricina celor ce poftesc
pricină; ca întru ceea ce se laudă,
să se afle ca şi noi.
13. Că unii ca aceia sunt apostoli
mincinoşi, lucrători vicleni, închi-
puindu-se întru apostolii lui Hristos.
14. Şi nu este de minunat; că în-
suş satana se preface în înger de
lumină.
15. Nu este dar lucru mare de se
prefac şi slujitorii lui ca slujitorii
dreptăţei; cărora va fi sfârşitul după
faptele lor.
16. Iarăş zic: să nu mă soco-
tească cinevà că sunt fără de min-
te; iar de nu, măcar ca pre un fără
de minte primiţi-mă, ca puţin cevà
să mă laud şi eu.
17. Iar ce grăesc, nu grăesc după
Domnul, ci ca întru neînţelepţie, în
starea aceasta a laudei.
18. De vreme ce mulţi se laudă
după trup, şi eu mă voiu lăudà.
19. Că bucuroşi suferiţi pre cei
neînţelepţi, fiind voi înţelepţi.
20. Că suferiţi, de vă robeşte ci-
nevà pre voi, de vă mănâncă ci-
nevà, de vă ià cinevà al vostru, de se
semeţeşte cinevà, de vă bate cinevà
preste obraz.
21. Spre necinste zic, ca şi cum
noi am fi neputincioşi. Iar întru ce
îndrăzneşte cinevà, (întru neînţelep-
ţie zic), îndrăznesc şi eu.
22. Iudei sunt? Şi eu. Israiliteni
sunt? Şi eu. Sământă a lui Avraam
sunt? Şi eu.
23. Slugi ale lui Hristos sunt? (Ca
un neînţelept grăiesc) mai vârtos
eu, întru ostenele mai mult, întru
bătăi preste măsură, în temniţă mai
ades, în morţi de multe ori.
24. Dela Iudei de cinci ori câte
patruzeci fără una am luat.
25. De trei ori cu toiege am fost
bătut, odată cu pietre am fost îm-
proşcat, de trei ori s'a sfărâmat co-
rabia cu mine, o noapte şi o zi în-
tru adânc am petrecut;
26. In călătorii de multe ori, în
primejdii în râuri, în primejdii de că-
tre tâlhari, în primejdii de către ru-
denii, în primejdii de către păgâni,
în primejdii în cetăţi, în primejdii
în pustie, în primejdii în mare, în
primejdii între fraţii cei mincinoşi.
27. Intru osteneală şi în supărare,
în privegheri de multe ori, în foa-
me şi în sete, în posturi adeseori,
în frig şi în golătate.
28. Fără de cele din afară năvă-
liri asupra mea în toate zilele, grija
tuturor bisericilor.

11. *2.* Efes. 5, 26. *3.* Fac. 3, 4, sq.
4. Gal. 1, 6, 8. *5.* 2 Cor. 12, 11.
6. 1 Cor. 2, 1; 2, 13; Efes. 3, 4.
7. 1 Cor. 9, 12, 18. *8.* 2 Cor. 12, 13.
9. Fapt. 18, 5. *11.* 2 Cor. 6, 11; 12, 13.
13. Fil. 3, 2.

15. Fil. 3, 19. *18.* 2 Cor. 10, 13 şi 12, 9.
19 1 Cor. 4, 10. *23.* 1 Cor. 15, 10.
24. A doua Lege 25, 3.
25. Fapt. 16, 22; 14, 19; 27, 41; 2 Tim. 3, 11.
27. 2 Cor. 6, 5. *28.* Fapt. 20, 18.

29. Cine este neputincios şi eu să
nu fiu neputincios? Cine se smin-
teşte şi eu să nu mă aprind?
30. De se cuvine a mă lăudà, de
neputinţele mele mă voiu lăudà.
31. Dumnezeu şi Tatăl Domnului
nostru Iisus Hristos, cel ce este bi-
necuvântat în veci, ştie că nu mint.
32. In Damasc mai marele noro-
dului al lui Areta împăratul păzià
cetatea Damascului, vrând să mă
prinză;
33. Şi pre o fereastră întru o coş-
niţă m'am slobozit preste zid şi am
scăpat din mâinile lui.

CAP. 12.

Urmarea povestirei ostenelilor lui Pavel.

Insă a mă lăudà nu'mi este de fo-
los. Voiu venì întru vedeniile şi
descoperirile Domnului.
2. Ştiu pre un om întru Hristos
mai înainte cu patrusprezece ani,
(sau în trup, nu ştiu; sau afară de
trup, nu ştiu; Dumnezeu ştie); că
s'a răpit unul ca acesta până la al
treilea cer.
3. Şi ştiu pre acest om (sau în
trup, nu ştiu, sau afară de trup, nu
ştiu; Dumnezeu ştie);
4. Că s'a răpit în raiu şi a auzit
cuvinte nespuse, care nu este slo-
bod omului a le grăì
5. Pentru unul ca acesta mă voiu
lăudà; iar pentru mine nu vă voiu
lăudà, fără numai întru neputinţele
mele.
6. Că de voiu şi vreà să mă laud,
nu voiu fi fără de minte; că ade-
vărul voiu grăì: iar las, ca să nu
cugete cinevà de mine mai mult de
cât vede, sau aude cevà dela mine.
7. Şi pentru mulţimea descoperi-
rilor, ca să nu mă înalţ, datu-mi-s'a
mie îmbolditor trupului. îngerul sa-
tanei ca să mă bată preste obraz,
ca să nu mă înalţ.
8. Pentru aceasta de trei ori pre
Domnul am rugat, ca să'l depăr-
teze dela mine.
9. Şi mi-au zis mie: destul este ţie
darul meu; că puterea mea întru ne-
putinţă se săvârşeşte, deci cu dul-
ceaţă mă voiu lăudà mai mult în-
tru neputinţele mele, ca să locuia-
scă întru mine puterea lui Hristos.
10. Pentru aceea binevoiesc întru
neputinţe, întru defăimări, în nevoi,
în goane, întru strâmtorări pentru
Hristos, căci când slăbesc, atunci
sunt tare.
11. Făcutu-m'am fără de minte
lăudându-mă, voi m'aţi silit; că mie
mi se cădeà să fiu lăudat de către
voi; că cu nimic nu sunt mai de
jos de cât apostolii cei mai mari,
măcar că nimic sunt.
12. Că semnele apostolului s'au
lucrat întru voi întru toată răbda-
rea, prin semne şi minuni şi pu-
teri.
13. Că ce este de care să fiţi mai
lipsiţi decât celelalte biserici, fără
numai că eu nu v'am făcut supă-
rare? Dăruiţi'mi mie nedreptatea
aceasta.
14. Iată a treia oară cu aceasta
gata sunt a venì la voi, şi nu voiu
supărà pre voi; că nu caut ale voa-
stre, ci pre voi; că nu sunt datori
fiii să agonisească părinţilor, ci
părinţii fiilor.
15. Iar eu prea cu dulceaţă voiu
cheltuì şi mă voiu cheltuì şi pre
mine pentru sufletele voastre; mă-
car că mai mult iubindu-vă pre voi,
mai puţin sunt iubit de voi.
16. Ci fie, eu nu v'am îngreuiat
pre voi; ci fiind isteţ, cu meşteşug
v'am prins pre voi.
17. Au doară prin cinevà din cei
ce am trimes la voi v'am jefuit pre
voi?
18. Am rugat pre Tit, şi împre-
ună cu el am trimes pre fratele.
Au doară v'a jefuit cevà Tit? Au
nu cu acelaş duh am umblat? Au
nu pre aceleaşi urme?
19. Au iar vă pare că ne îndrep-
tăm înaintea voastră? Inaintea lui
Dumnezeu întru Hristos grăim; şi
acestea toate iubiţii mei, pentru a
voastră zidire.
20. Că mă tem, nu cumvà dacă
voiu venì, să vă aflu pre voi pre-
cum nu voesc, şi eu să mă aflu
vouă precum nu voiţi; nu cumvà

30. 2 Cor. 12, 5. *31.* Rom. 1, 25; 9, 5; Gal 1, 20 *32* Fapt. 9, 24.
33. Is. Navi 2, 15. Fapt. 9, 25.
12. *3.* 2 Cor. 11, 11. *5.* 2 Cor. 11, 30.
6. 2 Cor. 10, 8; 11, 16. 7. Iov 2, 6.

11. 2 Cor. 11, 5. *12.* 1 Cor. 1, 2.
13. 1 Cor. 9, 12. *14.* 2 Cor. 13, 1.
15. 2 Cor. 1, 6. *16.* 2 Cor. 11, 9; 2 Tes. 3, 8. *18.* 2 Cor. 8, 6;
20. 2 Cor. 10, 2; 1 Cor. 3, 3; 4, 6.

să fie prigoniri, pisme, mânii, sfezi,
clevetiri, şoptiri, semeţii, netocmiri:
21. Nu cumvà iarăş dacă voiu
venì să mă smerească Dumnezeul
meu la voi, şi voiu plânge pre mulţi
cari au păcătuit mai înainte, şi nu
s'au pocăit de necurăţiea şi curviea
şi spurcăciunea, care au făcut.

CAP. 13.

Pavel îndeamnă pe Corinteni la pocăinţă vestindu-le că vine a treia oară la ei.

Iată a treia oară cu aceasta viu
la voi. In gura a doua şi a trei
mărturii va stà tot graiul.
2. Am zis mai înainte, şi iarăş
zic mai înainte, precum când am
fost de faţă la voi a doua oară; şi
acum, nefiind de faţă scriu celor
ce mai înainte au păcătuit, şi celor-
lalţi tuturor, că de voiu venì iarăş,
nu voiu cruţà.
3. De vreme ce căutaţi ispitire a
lui Hristos celui ce grăeşte întru
mine, care la voi nu este neputin-
cios, ci puternic întru voi.
4. Că de s'au şi răstignit dintru
neputinţă, dar este viu din puterea
lui Dumnezeu. Pentrucă şi noi sun-
tem neputincioşi întru el, ci vom
fi vii împreună cu dânsul din pu-
terea lui Dumnezeu spre voi.
5. Pre voi înşi-vă vă ispitiţi, de
sunteţi întru credinţă; pre voi în-
şi-vă vă cercaţi. Au nu vă cunoa-
şteţi pre voi, că Iisus Hristos este
întru voi? Fără numai de sunteţi ne-
trebnici.
6. Ci nădăjduesc că veţi cunoa-
şte că noi nu suntem netrebnici.
7. Iar mă rog lui Dumnezeu, să
nu faceţi nici un rău; nu ca să ne
arătăm noi lămuriţi, ci ca să faceţi
voi binele, iar noi ca nişte netreb-
nici să fim.
8. Că nu putem cevà împrotiva
adevărului, ci pentru adevărul.
9. Că ne bucurăm când noi sun-
tem slabi, iar voi sunteţi tari; de
aceasta ne şi rugăm, pentru a voa-
stră întemeiere.
10. Pentru aceasta scriu acestea,
nefiind de faţă la voi, ca fiind de
faţă, să nu fac cu asprime, după
puterea care mi-au dat mie Domnul
spre zidire, iar nu spre surpare.
11. Deci, fraţilor, bucuraţi-vă. Fiţi
desăvârşit, mângâiaţi-vă, aceeaş cu-
getaţi, pace să aveţi; şi Dumnezeul
dragostei şi al păcei va fi cu voi.
12. Inchinaţi-vă unul altuia cu să-
rutare sfântă.
13. Inchină-se vouă toţi sfinţii.
14. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos, şi dragostea lui Dumnezeu,
şi împărtăşirea Sfântului Duh, cu
voi cu toţi, Amin.

Cea a doua către Corinteni s'a scris dela Filippi a Machedoniei, prin Tit şi Lucà.

21. 2. Cor. 13, 2.
13. *1.* Cor. 12, 14; Ioan 8, 17: A doua Leg. 19, 15. *4.* Filip. 2, 7, 8. *5.* 1 Cor. 11, 28; Rom. 8, 9, 10; Gal. 2, 10; Col. 1, 27.
10. 2 Cor. 2, 3; 10, 8.
11. Fil. 4, 4, Rom. 12, 15.
13. 1 Cor. 16, 20.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE GALATENI

CAP. 1.

Nestatornicia Galatenilor în credință și vredniciea de Apostol a lui Pavel.

Pavel apostolul, nu dela oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl, carele l-au înviat pre el din morți;
2. Și toți frații cari sunt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:
3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl, și dela Domnul nostru Iisus Hristos.
4. Carele s'au dat pre sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoață pre noi dintr'acest veac de acum rău, după voea lui Dumnezeu și Tatălui nostru.
5. Căruia este slava în vecii vecilor, Amin.
6. Mă mir că așà de curând vă mutați dela cel ce v'a chemat pre voi prin darul lui Hristos la altă evanghelie;
7. Care nu este altă, fără numai sunt oarecari ce vă turbură pre voi, și voesc să strămute evangheliea lui Hristos.
8. Ci măcar și noi, sau înger din cer de vă va binevestì vouă afară de ceeace am binevestit vouă, anatema să fie.
9. Precum am zis mai 'nainte și acum iarăș zic: oricine de vă va binevestì afară de ceea ce ați luat, anatema să fie.
10. Că acum pre oameni aduc la adevăr, sau pre Dumnezeu? Sau caut oamenilor să plac? Că de aș plăceà încă oamenilor, n'aș fi slugă lui Hristos.
11. Și arăt vouă fraților, că evanghelia ceea ce bine s'a vestit de mine nu este după om.
12. Că nici eu dela om o am luat pre aceasta, nici m'am învățat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.
13. Că ați auzit de petrecerea mea oarecând întru credința Iudaicească, că preste măsură goniam biserica lui Dumnezeu, și o stricam pre ea.
14. Și sporiam în credința Iudaicească mai mult decât mulți din cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.
15. Iar când bine au voit Dumnezeu, cel ce m'au ales din pântecele maicei mele, și m'au chemat prin darul său.
16. Ca să descopere pre Fiul său întru mine, ca să'l binevestesc pre el întru neamuri, îndată nu m'am lipit de trup și de sânge;
17. Nici m'am suit în Ierusalim către apostolii cei mai înainte de

1. *1.* Fapt, 3, 15. *2.* Fapt, 16, 6.
3. Rom. 1, 7; 1. Cor, 1, 3; Efes 1, 2; 1 Petr. 1, 2; 2 Ioan 3.
4. Gal, 2, 20; 1 Tim, 2, 6; Tit. 2, 14; 1 Ioan 5, 19. *5.* 2 Tim. 4, 18; Rom. 16, 27.
6. Gal. 5, 8, sq. *7.* Fapt. 15, 1. 24.

10. 1 Tes. 2, 4. *11.* 1 Cor. 15, 2.
12. 1 Cor. 11, 23. *13.* Fapt. 26, 9.
16. Mat. 16, 17.

mine, ci m'am dus în Arabia, şi iarăş m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei ani m'am suit în Ierusalim să văz pre Petru, şi m'am zăbovit la el cincisprezece zile;

19, Iar pre altul din apostoli n'am văzut, fără numai pre Iacov fratele Domnului.

20. Iar cele ce scriu vouă, iată înaintea lui Dumnezeu, că nu minţ.

21. După aceea am venit în laturile Siriei şi ale Chilichiei;

22. Şi eram necunoscut la faţă de bisericile Iudeei cele întru Hristos;

23. Ci numai auziau, că cel ce ne gonià pre noi oarecând, acum binevesteşte credinţa, care oarecând o pierdeà.

24. Şi slăviau întru mine pre Dumnezeu.

CAP. 2.

Pavel aduce pre Apostoli ca mărturie pentru credinţa lui. Prigonirea improtiva lui Petru. Mântuirea este din credinţă, nu din lege.

Apoi după patrusprezece ani iarăş m'am suit în Ierusalim cu Varnava, împreună luând şi pre Tit cu noi.

2. Şi m'am suit după descoperire şi le-am spus lor evanghelia care propoveduesc întru neamuri; iar deosebi celor mai aleşi, ca nu cumvà să alerg în deşert, sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, care erà cu mine Elin fiind, n'a fost silit să se taie împrejur,

4. Şi pentru fraţii cei mincinoşi ce venise, cari intrase pre ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pre noi să ne supue robiei.

5. Cărora nici cât este un ceas nu ne-am plecat a ne supune, ca adevărul evangheliei să rămâe întru voi.

6. Iar de către cei ce se socotiau a fi cevà, ori cari cândvà erau, nu am grije, Dumnezeu faţa omului nu primeşte; că cei ce se socotiau a fi cevà, nimic nu mi-au adaos mai mult,

7. Ci încă împrotivă, văzând că mi s'a încredinţat mie evanghelia netăierei împrejur, precum lui Petru a tăierei împrejur;

8. (Că cel ce au lucrat lui Petru spre apostolia tăierei împrejur, au lucrat şi mie întru neamuri);

9. Şi cunoscând darul cel dat mie, Iacov şi Chifa şi Ioan, cari se socotiau a fi stâlpi, au dat mie şi lui Varnava dreapta împărtăşirei; ca noi la neamuri, iar ei la tăierea împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiţi, care m'am şi nevoit aceasta a face,

11. Iar când a venit Petru în Antiohia, de faţă i-am stătut împrotivă, că erà vrednic de înfruntare.

12. Că mai înainte de a venì oarecari dela Iacov, cu neamurile mâncà, iar dacă au venit, se ferià şi se osebià pre sine, temându-se de cei ce erau din tăierea împrejur.

13. Şi împreună s'au făţărnicit cu el şi ceilalţi Iudei; cât şi Varnava s'a tras cu făţărnicia lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept după adevărul evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: dacă tu fiind Iudeu, ca neamurile vieţueşti, iar nu ca Iudeii, pentruce sileşti pre neamuri să ţie ca Iudeii?

15. Noi, din fire Iudei, iar nu din neamuri păcătoşi;

16. Ştiind că nu se îndreptează omul din faptele legei, ci numai prin credinţa lui Iisus Hristos, şi noi întru Iisus Hristos am crezut, ca să ne îndreptăm din credinţa lui Hristos, iar nu din faptele legei; că nu se va îndreptà din faptele legei tot trupul.

17. Iar dacă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne-am aflat şi singuri păcătoşi, au doară Hristos este slujitor păcatului? Să nu fie.

18. Că dacă cele ce am stricat aceleaşi iarăş le zidesc, călcător de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu prin lege, legei am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m'am

18. Fapt. 9, 26. *19.* Mat. 13, 55.
21. Fapt. 9, 30; 15, 41.
2. *2.* Fapt. 15, 2; 11, 30; Filip. 2, 16.
3. Fapt. 16, 3. *4.* Fapt. 5, 24.
5. Gal. 3, 1. *6.* Rom. 2, 11; Fapt. 10, 34.
7. Fapt. 13, 46. *9.* Fapt. 15, 12.
10. Fapt. 11, 30. *11.* Fapt. 15, 35.
12. Fapt. 11, 3. *16.* Gal. 3, 11; Rom. 3. 20; Efes. 2, 8; Ps. 142, 2. *19.* Rom. 14, 7.

răstignit; iar viez, nu de acum eu,
ci viează întru mine Hristos; iar de
viez acum în trup, prin credința Fi-
ului lui Dumnezeu viez, carele m'au
iubit și s'au dat pre sine pentru mine.
21. Nu leapăd darul lui Dumnezeu;
că de este prin lege dreptatea, Hri-
stos dar în zadar au murit.

CAP. 3.

Urmare. Avraam pildă de îndreptare prin credință. Legea nu îndreptează ci pune blestem. Hristos ridică blestemul ei. Cele bune nu sunt din lege ci din credință.

O fără de minte Galateni, cine pre
voi v'a zavistuit să nu vă ple-
cați adevărului, cărora mai înainte
vă erà scris Iisus Hristos înaintea
ochilor întru voi răstignit?
2. Aceasta voiesc numai să știu
dela voi; din faptele legei ați luat
Duhul, sau din auzul credinței?
3. Așà de fără de minte sunteți?
Incepând cu Duhul, acum în trup
vă săvârșiți?
4. Atâtea ați pătimit în zadar? Dacă
și în zadar.
5. Deci cel ce vă dă vouă Duhul
și lucrează puteri întru voi, oare din
faptele legei, sau din auzul credinței?
6. Precum și Avraam a crezut lui
Dumnezeu, și i s'a socotit lui întru
dreptate.
7. Să știți dar că cei ce sunt din
credință, aceia sunt fii lui Avraam.
8. Și văzând mai 'nainte scrip-
tura, că din credință îndreptează
Dumnezeu pre neamuri, mai 'nainte
au binevestit lui Avraam, că se vor
binecuvântà întru tine toate nea-
murile.
9. Pentru aceea cei ce sunt din
credință se blagoslovesc împreună
cu credinciosul Avraam.
10. Căci câți sunt din faptele le-
gei sunt supt blestem, că scris este:
blestemat este tot cel ce nu va ră-
mâneà întru toate cele scrise în car-
tea legei, ca să le facă pre ele.
11. Iar cum că nu se îndreptează
nimeni înaintea lui Dumnezeu prin
lege, arătat este: că dreptul din cre-
dință va fi viu.
12. Iar legea nu este din credință,
ci omul care va face acestea va fi
viu întru ele.
13. Hristos ne-au răscumpărat pre
noi din blestemul legei, făcându-se
pentru noi blestem, pentrucă scris
este: blestemat este tot cel spânzu-
rat pre lemn.
14. Ca întru neamuri binecuvân-
tarea lui Avraam să se facă prin
Hristos Iisus; ca făgăduința Duhu-
lui să o luăm prin credință.
15. Fraților, ca un om grăiesc, că
și așezământul omului cel întărit,
nimeni nu'l strică sau îl mai adaogă.
16. Iar lui Avraam s'au grăit fă-
găduințele și seminței lui. Nu zice:
Și semințelor, ca de mulți; ci ca
de unul; și seminței tale, carele este
Hristos.
17. Și aceasta zic, pre așezămân-
tul cel întărit mai înainte dela Dum-
nezeu întru Hristos, legea, care după
patru sute și treizeci de ani s'a fă-
cut, nu'l leapădă, ca să strice fă-
găduința.
18. Că de este din lege moșteni-
rea, nu mai este din făgăduință;
iar lui Avraam prin făgăduință i-au
dăruit Dumnezeu.
19. Ce este dar? Pentru călcările
de porunci s'a adaos legea, până
când erà să vie sămânța, căreia
s'a dat făgăduința, rânduită fiind
prin îngeri, cu mâna mijlocitorului.
20. Iar mijlocitorul al unuia nu
este, iar Dumnezeu unul este.
21. Au doară legea este împro-
tiva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să
nu fie; că de s'ar fi dat lege care
să poată învià, adevărat din lege
ar fi dreptatea.
22. Ci a închis scriptura toate supt
păcat, ca făgăduința din credința
lui Iisus Hristos să se deà celor
ce cred.
23. Iar mai înainte de venirea
credinței, supt lege eram păziți, în-

20. 2 Cor. 13, 5; Efes. 5, 2.
21. Gal. 3, 18.
3. 1. Luc. 24, 25. 2. Rom. 10, 17.
5. Rom, 10, 8.
6. Fac. 15, 6; Rom. 4, 3; Iac. 2, 23.
8. Fac 12, 3; Fapt. 3, 25.
10. A doua Lege 27, 26.
11. Avac. 2, 4; Evr. 10, 38; Rom. 1, 17.
12. Lev. 18, 5; Rom. 10, 5.
13. A doua Lege 21, 23; Rom. 8, 3.
14. Fac. 12, 3. 15. Evr. 9, 17.
16. Fac. 22, 18.
17. Eș. 12 41; Fapt. 7, 6.
18. Rom. 4, 14.
19. Rom. 5, 20; Evr. 2, 2; Fapt. 7, 53; Eș. 19. 3. 20. 1 Tim. 2, 5; A doua Leg 4, 39.
21. Rom. 8, 2, sq. 22. Rom. 11, 32.
23. 1 Petr. 1, 5.

chişi fiind spre credinţa care erà
să se descopere.
24. Pentru aceea legea învăţătoare
ne-a fost nouă spre Hristos, ca din
credinţă să ne îndreptăm.
25. Iar dacă a venit credinţa, nu
mai suntem supt învăţător.
26. Că toţi fii ai lui Dumnezeu
sunteţi prin credinţă întru Hristos
Iisus.
27. Că ori câţi în Hristos v'aţi
botezat, în Hristos v'aţi îmbrăcat.
28. Nu este Iudeu nici Elin, nu
este rob nici slobod, nu este parte
bărbătească nici femeească; că voi
toţi unul sunteţi întru Hristos Iisus.
29. Iar dacă sunteţi voi ai lui Hristos,
iată a lui Avraam sămânţă
sunteţi, şi după făgăduinţă moştenitori.

CAP. 4.

Pavel dovedeşte că îndreptarea omului este din credinţă,

Iar zic: că în câtă vreme moştenitorul
prunc este, nimic nu se
osebeşte de slugă, măcar de este
stăpân tuturor.
2. Ci supt epitropi şi iconomi
este până la vremea cea rânduită
de tatăl său.
3. Aşà şi noi, când eram prunci,
supt stihiile lumei eram robiţi;
4. Iar când a venit plinirea vremei,
au trimes Dumnezeu pre Fiul
său, cel născut din femeie, carele s'au
făcut supt lege.
5. Ca pre cei de supt lege să'i
răscumpere, ca să luăm moştenirea
fiească.
6. Iar căci sunteţi fii, au trimes
Dumnezeu pre Duhul Fiului său în
inimele voastre, care strigă: Avvà,
Părinte.
7. Pentru aceea nu mai eşti rob,
ci fiu; iar de eşti fiu, şi moştenitor
eşti lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.
8. Ci atunci necunoscând pre Dumnezeu,
slujiaţi celor ce din fire nu
sunt dumnezei;

24. Rom. 10, 4.
26, Is. 56, 5; Ioan 1, 12; Rom. 8, 17.
27. Rom 6, 3; 13, 14.
28. 1 Cor. 12, 13; Rom. 10, 12.
29. Rom. 9, 7.
4. *3.* Gal 3, 23; Col. 2 20.
4. Efes 1, 10; Rom. 1, 3; Fac. 49, 10.
5. Gal. 3. 13 *6.* Rom. 8. 15.
7, Gal. 3, 29; Rom. 8, 17.

9. Iar acum, după ce aţi cunoscut
pre Dumnezeu, iar mai vârtos
după ce v'aţi cunoscut de Dumnezeu,
cum vă întoarceţi iarăş la
cele slabe şi sărace stihii, cărora
iarăş de iznoavă voiţi a le slujì?
10. Zilele păziţi, şi lunile, şi vremile
şi anii.
11. Mă tem de voi, ca nu cumvà
în zadar să mă fi ostenit la voi.
12. Fraţilor, rogu-vă pre voi, fiţi
precum sunt eu, că şi eu am fost
precum sunteţi voi; cu nimic nu
m'aţi nedreptăţit,
13. Iar ştiţi că prin slăbiciunea
trupului am binevestit vouă întâiu.
14. Şi ispita mea care erà în trupul
meu nu o aţi defăimat, nici o aţi
lepădat; ci ca pre un înger al lui
Dumnezeu m'aţi primit, ca pre Hristos
Iisus.
15. Deci unde este fericirea voastră?
Că mărturisesc vouă, că de
erà cu putinţă, ochii voştri scoţându'i,
i-aţi fi dat mie.
16. Deci dar au vrăjmaş m'am
făcut vouă, grăindu-vă vouă adevărul?
17. Vă râvnesc ei pre voi, dar
nu bine; ci vor să vă osebească
pre voi, ca să le urmaţi lor.
18. Iar bine este a urmà pururea
în lucru bun, şi nu numai când
sunt de faţă la voi.
19. Feţii mei, pre cari iarăş cu
durere vă nasc, până ce se va închipuì
Hristos întru voi;
20. Şi aş vreà să fiu acum la voi,
şi să'mi schimb glasul meu; că nu
mă pricep de voi.
21. Spuneţi'mi, cei ce voiţi să
fiţi supt lege, legea n'o auziţi?
22. Pentrucă scris este, că Avraam
doi feciori a avut, unul din
slujnică, iar altul din cea slobodă.
23. Ci cel din slujnică după trup
s'a născut, iar cel din cea slobodă
prin făgăduinţă.
24. Care au altă înţelegere; că acestea
sunt cele două legi: una din
muntele Sinai, ce naşte spre robie,
care este Agar;
25. Că Agar, muntele Sinai este,

10. Rom. 14, 5 Col. 2, 16.
11. 2 Ioan 8. *12.* 2 Cor. 2, 5.
13. 1 Cor. 2. 3. *14.* Mat. 2, 7.
16. Amos. 5, 10. *17.* Fapt. 20, 3.
19. 1 Cor. 4, 15. *21.* Gal. 3, 25.
22. Fac. 21, 2. *23.* Rom. 9, 9.
24. Rom. 8, 15.
26. Evr. 12, 22; Apoc. 3, 12; 27, Is. 54, 1.

în Arabia, şi se alătură cu Ierusalimul acest de acum, şi slujeşte cu feciorii săi;
26. Iar Ierusalimul cel de sus slobod este, care este maică nouă tuturor.
27. Că scris este: veseleşte-te cea stearpă care nu naşti; glăsueşte şi strigă ceeace n'ai durere; că mai mulţi sunt fiii celei pustie, decât ai celeia ce are bărbat.
28. Iar noi, fraţilor, după Isaac, fii ai făgăduinţei suntem.
29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup goniă pre cel ce se născuse după Duh, aşà şi acum.
30. Dar ce zice scriptura? Goneşte pre slujnică şi pre feciorul ei; că nu va moştenì fiul slujnicei cu fiul celei slobode.
31. Drept aceea, fraţilor, nu suntem fii ai slujnicei, ci ai celei slobode.

CAP. 5.

Cei chemaţi la credinţă sunt slobozi de faptele legei prin patimele lui Hristos. Slobozenia cea după Duh.

Întru slobozenia dar cu care Hristos pre noi ne-au slobozit staţi, şi nu cu jugul robiei iarăş vă cuprindeţi.
2. Iată, eu Pavel zic vouă: că de vă veţi tăià împrejur, Hristos nimic vouă nu va folosì.
3. Şi mărturisesc iarăş la tot omul ce se taie împrejur, că dator este să împlinească toată legea.
4. Înzadarnici v'aţi făcut de către Hristos, cei ce voiţi să vă îndreptaţi prin lege; din dar aţi căzut.
5. Că noi cu Duhul din credinţă nădejdeà dreptăţei aşteptăm.
6. Că întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur foloseşte, nici netăierea împrejur; ci credinţa care lucrează prin dragoste.
7. Alergaţi bine, cine v'a oprit să nu vă plecaţi adevărului?
8. Sfatul acesta nu este dela cel ce v'a chiemat pre voi.

28. Rom. 9, 7. *30.* Fac. 21, 10, 12.
31. Gal. 3, 29.
5. *1.* Ioan 8. 32. *3.* Iac. 2, 10.
4. 2, 21; Rom. 7, 25. *5.* 2 Tim. 4, 8.
6. 1 Cor. 7, 19.
7. Gal. 3, 1; 1 Cor. 9, 24.

9. Puţin aluat toată frământătura dospeşte.
10. Eu am nădejde de voi întru Domnul, că alt nimic nu veţi gândì; iar cel ce vă turbură pre voi, va purtà judecata, oricare va fi.
11. Iar eu, fraţilor, de propoveduesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sunt gonit? Iată s'a surpat sminteala crucei.
12. O de s'ar lepădà afară cei ce vă răsvrătesc pre voi.
13. Că voi la slobozenie v'aţi chemat, fraţilor; numai să nu daţi slobozeniea voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste să slujiţi unul altuia.
14. Că toată legea într'un cuvânt se plineşte, adecă: să iubeşti pre aproapele tău ca însuţi pre tine.
15. Iar de vă muşcaţi unul pre altul, şi vă mâncaţi, căutaţi să nu vă mistuiţi unul de către altul.
16. Iar vă zic: cu duhul să umblaţi, şi pofta trupului nu o veţi săvârşì.
17. Că trupul pofteşte împrotiva Duhului, iar Duhul împrotiva trupului; şi aceştia se împrotivesc unul altuia; ca nu cele ce aţi voì acestea să faceţi.
18. Iar de vă purtaţi cu Duhul, nu sunteţi supt lege.
19. Iar faptele trupului arătate sunt, care sunt acestea: preacurvia, curviea, necurăţiea, înverşunarea,
20. Slujba idolilor, fermecătoriile, vrajbele, sfezile, zavistiile, mâniile, gâlcevele, împerecherile, eresurile,
21. Pismele, uciderile, beţiile, ospeţele cele cu cântece şi cele asemenea acestora, care mai înainte le spun vouă, precum am şi mai spus, că cei ce fac unele ca acestea, împărăţiea lui Dumnezeu nu vor moştenì.
22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuriea, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţele, înfrânarea poftelor.

9. 1 Cor. 5, 6. *10.* 2 Cor. 2, 3.
11. 1 Cor. 1, 23. *12.* Ps. 12, 4.
13. 1 Cor. 8, 9.
14. Marc. 12, 31; Rom. 13, 8.
15. 2 Cor. 12, 20. *17.* Rom. 7, 15, 23.
18. Rom. 8, 14.
19. Rom. 1, 29; 1 Cor. 6, 9.
21. Lucă 21, 34; Efes. 5, 5.
22. Efes. 5, 9.

23. Improtiva acestora nu este
lege.
24. Iar cari sunt ai lui Hristos, tru-
pul şi-au răstignit împreună cu pa-
timile şi cu poftele.
25. De trăim cu Duhul, cu Duhul
să şi umblăm.
26. Să nu fim măreţi îndeşert, u-
nul pre altul întărâtând, unul altuia
pismuind.

CAP. 6.

A îndreptà cu blândeţe pe aproapele. Sfătuire de a se ferì de iudaizanţi, şi a duce vieaţa nouă cea după Duh.

Fraţilor, de va şi cădeà vre un om
în vre o greşală, voi cei duhov-
niceşti, îndreptaţi pre unul ca acela
cu duhul blândeţelor; păzindu-te pre
tine, ca să nu cazi şi tu în ispită.
2. Purtaţi sarcinele unul altuia, şi
aşà împliniţi legea lui Hristos.
3. Că de se socoteşte cinevà că
este cevà, nimic fiind, pre sine se
înşală.
4. Iar fapta sa fiecare să'şi ispi-
tească, şi atunci întru sine însuş
va aveà laudă, iar nu întru altul.
5. Că fiecare sarcina sa îşi va
purtà.
6. Şi să împărtăşească cel ce se
învaţă cuvântul, pre cel ce învaţă
întru toate bunătăţile.
7. Nu vă amăgiţi, Dumnezeu nu
se batjocoreşte; că ce va semănà
omul, aceea va şi seceră.
8. Că cel ce seamănă în trupul
său, din trup va secerà stricăciune;
iar cel ce seamănă întru Duhul, din
Duhul va secerà vieaţă veşnică.
9. Şi făcând binele să nu slăbim;
că la vremea sa vom secerà, ne-
ostenind.
10. Deci dar până când avem vre-
me, să facem bine către toţi, şi mai
vârtos către cei ai noştri de o cre-
dinţă.
11. Vedeţi cu ce fel de slove am
scris vouă cu mâna mea.
12. Câţi vor să se fălească în
trup, aceia vă silesc pre voi să vă
tăieţi împrejur; numai ca să nu pă-
timească gonire pentru Crucea lui
Hristos.
13. Că nici singuri cei ce se taie
împrejur păzesc legea; ci voesc să
vă tăieţi voi împrejur, ca în trupul
vostru să se laude.
14. Iar mie să nu'mi fie a mă lă-
udà fără numai în Crucea Domnu-
lui nostru Iisus Hristos, prin care
mie lumea s'a răstignit, şi eu lumei.
15. Că întru Hristos Iisus nici tă-
ierea împrejur poate cevà, nici netă-
ierea împrejur, ci făptura cea nouă.
16. Şi câţi vor umblà cu drepta-
rul acesta, pace preste ei şi milă,
şi preste Israilul lui Dumnezeu.
17. Iar mai mult mie nimeni să
nu'mi facă supărare, că eu ranele
Domnului Iisus pre trupul meu le
port.
18. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu duhul vostru, fraţilor,
Amin.

Către Galateni s'a scris dela Roma.

---

23. 1 Tim. 1, 9.
24. 1 Cor. 15, 23; Rom. 6, 6.
25. Rom 8, 5. *26.* Fil. 2, 3.
6, *1.* Mat. 18, 15; Rom. 15, 1; Iac. 5, 19.
4. 1 Cor. 11, 28.
5. 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10.
7. Iac. 1, 16; 2 Cor. 9, 6.
8. Pilde 22, 8; Rom. 8, 13.
9. 2 Tes. 3, 13; Apoc. 2, 3; 2 Cor. 4, 16.
12. Filip. 3, 18.
13. Fapt. 15, 10.
14. Ier. 9, 24; 1 Cor. 1, 31; Pilde 29, 27.
15. Mat. 12, 50; Ioan 15, 14; 1 Cor. 7, 19.
16. Ps. 124, 5; Fil. 13, 16.
18. Fil. 4, 23; 2 Tim. 4. 22; Fil. 2, 25.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE EFESENI

CAP. 1.

Alegerea, aducerea și săvârșirea creștinului întru Domnul. Rugăciune pentru cunoașterea binefacerilor aduse prin Hristos.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, sfinților celor ce sunt în Efes, și credincioșilor întru Hristos Iisus;
2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.
3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele ne-au blagoslovit pre noi cu toată blagoslovenia duhovnicească întru cele cerești întru Hristos.
4. Precum ne-au ales pre noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumei, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui întru dragoste;
5. Mai înainte rânduindu-ne pre noi spre moștenirea fiească prin Iisus Hristos către sine, după bunavoință a voiei sale,
6. Spre lauda slavei darului său, cu care ne-au dăruit pre noi întru cel iubit.
7. Intru care avem răscumpărarea prin sângele lui, și iertarea păcatelor după bogăția darului lui;
8. Pre care l-au prisosit întru noi întru toată înțelepciunea și priceperea;
9. Arătându-ne nouă taina voiei sale, după bunavoința sa, care mai înainte o au rânduit întru dânsul.
10. Spre iconomiea plinirei vremilor, ca toate să le unească supt un cap întru Hristos, și cele din ceruri și cele de pre pământ, întru dânsul;
11. Intru carele și moștenire am primit, mai înainte fiind hotărîți după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voiei sale.
12. Ca să fim noi spre lauda slavei sale, cari am nădăjduit mai înainte întru Hristos.
13. Prin care și voi auzind cuvântul adevărului, evangheliea mântuirei voastre, întru carea și crezând, v'ați pecetluit cu Duhul făgăduinței cel Sfânt,
14. Care este arvuna moștenirei noastre spre răscumpărarea câștigului, spre lauda slavei lui.
15. Drept aceea, și eu auzind credința voastră întru Domnul Iisus, și dragostea cea către toți sfinții,
16. Nu încetez a mulțămi pentru

---

1. *1.* 2 Cor. 1, 1; Rom. 1, 7; 1 Cor. 1, 2.
2. Gal. 1, 3; 2 Petr. 1, 2.
3. 2 Cor. 1, 3; 1 Petr. 1, 3.
4. Ioan 15, 16; 2 Tim. 1, 9.
5. Ioan 1, 12. *6* Mat. 3, 17.
7. Col. 1, 14; Rom. 3, 24.
9. Efes. 3, 3; Col. 1, 26.
10. Gal. 4, 4; Col. 1, 16.
11. Fapt. 26, 18. *12* Gal. 3, 23.
13. Efes. 4, 30; 2 Cor. 1, 22.
15. Col. 1, 9.
16. 1 Tes. 1, 2; Rom. 1, 9.

voi, pomenire de voi făcând la ru-
găciunile mele;
17. Ca Dumnezeul Domnului no-
stru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să
vă deà vouă duhul înțelepciunei și
al descoperirei, spre cunoștința lui,
18. Luminând ochii minței voa-
stre, ca să știți voi care este nă-
dejdea chemării lui, și care este bo-
găția slavei moștenirei lui întru
sfinți,
19. Și care este mărimea cea prea
înaltă a puterei lui întru noi cari
credem, după lucrarea puterei tăriei
lui,
20. Care o au lucrat întru Hristos,
sculându'l pre el din morți, și l-au
pus a ședeà deadreapta sa întru
cele cerești,
21. Mai pre sus decât toată în-
cepătoriea și stăpânirea și puterea
și domniea, și decât tot numele ce
se numește, nu numai în veacul ace-
sta, ci și în cel viitor;
22. Și toate le-au supus supt pi-
cioarele lui, și pre el l-au dat cap
bisericei mai pre sus de toate.
23. Carele este trupul lui, împlini-
rea celui ce împlinește toate întru
toți.

CAP. 2.

Impăcarea neamurilor și a Iudeilor cu Dumnezeu prin Hristos.

Și pre voi cari erați morți cu gre-
șalele și cu păcatele;
2. Intru care oarecând ați umblat
după veacul lumei acesteea, după
domnul stăpânirei văzduhului, a du-
hului celui ce acum lucrează întru
fiii neascultărei;
3. Intre cari și noi toți am pe-
trecut oarecând întru poftele trupu-
lui nostru, făcând voile trupului și
ale cugetelor; și eram fii din fire
ai mâniei, ca și ceilalți.
4. Iar Dumnezeu, bogat fiind în-
tru milă, pentru cea multă a sa dra-
goste cu care ne-au iubit pre noi,
5. Și fiind noi morți cu păcatele,
împreună ne-au înviat cu Hristos
(în dar sunteți mântuiți);
6. Și împreună cu dânsul ne-au
sculat și ne-au pus a ședeà întru
cele cerești întru Hristos Iisus;
7. Ca să arate în veacurile cele
viitoare bogățiea cea mare a daru-
lui său întru bunătate spre noi în-
tru Hristos Iisus.
8. Că cu darul sunteți mântuiți
prin credință; și aceasta nu dela
voi; al lui Dumnezeu este darul.
9. Nu din fapte, ca să nu se la-
ude cinevà.
10. Că a lui făptură suntem zi-
diți întru Hristos Iisus spre fapte
bune, care mai înainte le-au gătit
Dumnezeu ca să umblăm întru ele.
11. Pentru aceea, aduceți-vă a-
minte, că voi oarecând neamurile
în trup, care vă chemați netăiere
împrejur de către ceea ce se chie-
mà tăiere împrejur în trup făcută
de mână;
12. Că erați întru acea vreme fără
de Hristos, înstreinați de petrece-
rea lui Israil și streini de așezămân-
turile făgăduinței, nădejde neavând,
și fără de Dumnezeu în lume;
13. Iar acum întru Hristos Iisus
voi cari oarecând erați departe, v'ați
făcut aproape prin sângele lui Hri-
stos.
14. Pentrucă el este pacea noa-
stră, care au făcut amândouă una,
și peretele cel din mijloc al zidului
au sfărâmat;
15. Vrajba în trupul său, legea
poruncilor cu dogmele stricând, ca
pre amândoi să'i zidească întru sine
într'un om nou, făcând pace;
16. Și pre amândoi să'i împace
într'un trup cu Dumnezeu prin Cruce,
omorînd vrajba întru dânsa.
17. Și venind au vestit pace vouă
celor de departe și celor de aproape.
18. Că printr'însul avem amân-
doi apropierea într'un Duh către
Tatăl.
19. Pentru aceea dar de acum nu
mai sunteți streini și nemernici, ci

17. Rom. 6, 4. *18.* 2 Cor. 4, 4.
20. Fatp. 3, 15; Ps. 109, 1.
21. Col. 2, 10. *22.* 1 Cor. 15, 27; Evr. 2, 8; Ps. 8, 7; Mat. 28, 18.
23. Rom. 12, 5; 1 Cor. 12, 27.
2. *1.* Rom. 5, 6; Col 2, 13.
2. Tit. 3, 3; Efes. 6, 12; Ioan 12, 31.
3 Col. 3, 7. *4.* Rom. 2, 4; 10, 12.
5. Rom. 5, 6; Col. 2, 13.
6. 2 Cor. 4, 14; Fil. 3, 20.
8. Gal 2, 16. *9.* 1 Cor. 1, 29.
10. Col 1, 10; Tit. 2, 14; Evr. 13, 21.
11. Efes. 5, 8; 1 Cor. 12, 2; Rom. 2, 26.
12. Neem 2, 20; Rom. 9, 4; Evr. 11, 13.
14. Is 9, 6. *15.* Col. 2, 14; 2 Cor. 5, 17.
16. Col. 1, 20. *17.* Is. 57, 19; Zah. 9, 10.
18. Efes. 3, 12; Rom. 5, 2.
19. Filip. 3, 20; Evr. 12, 22.

împreună cetăţeni cu sfinţii, şi deaproape ai lui Dumnezeu.
20. Zidiţi fiind pre temelia apostolilor şi a prorocilor, fiind piatra cea din capul unghiului însuş Iisus Hristos;
21. Intru care toată zidirea alcătuindu-se, creşte întru locaş sfânt întru Domnul;
22. Intru care şi voi împreună vă zidiţi spre locaş al lui Dumnezeu întru Duhul.

CAP. 3.

Inţelepciunea dumnezeească dată lui Pavel spre luminarea neamurilor. Rugăciune pentru Biserică.

Pentru aceasta eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi neamurile.
2. De veţi fi auzit iconomia Darului lui Dumnezeu celui ce s'au dat mie spre voi;
3. Căci după descoperire mi-au arătat mie taina; precum am scris mai înainte pre scurt,
4. Din care cetind, puteţi cunoaşte ştiinţa mea întru taina lui Hristos,
5. Care întru alte neamuri nu s'au arătat fiilor oamenilor, precum s'au descoperit acum sfinţilor lui apostoli şi prorocilor prin Duhul;
6. Ca să fie neamurile împreună moştenitori şi împreună un trup şi împreună părtaşi făgăduinţei lui întru Hristos prin Evanghelie;
7. Căreea m'am făcut slujitor după dăruirea Darului lui Dumnezeu, care s'au dat mie după lucrarea puterei lui.
8. Mie celui mai mic decât toţi sfinţii, mi s'au dat darul acesta a vestì întru neamuri bogăţia lui Hristos cea neurmată;
9. Şi a luminà pre toţi cari este iconomia tainei celei ascunse din veci întru Dumnezeu, care au zidit toate prin Iisus Hristos;
10. Ca să se cunoască acum începătoriilor şi domniilor întru cele cereşti prin biserică, înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri.
11. După hotărârea cea mai 'nainte de veci, care o au făcut întru Hristos Iisus Domnul nostru;
12. Intru care avem îndrăznire şi apropiere întru nădejde prin credinţa lui.
13. Pentru aceea vă rog pre voi, să nu slăbiţi întru necazurile mele cele pentru voi, care este slava voastră.
14. Pentru aceasta plec genunchele mele către Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,
15. Dintru care toată părinţia în cer şi pre pământ se numeşte.
16. Ca să deà vouă, după bogăţia slavei sale, cu putere să vă întăriţi prin Duhul lui întru omul cel dinlăuntru;
17. Ca să locuiască Hristos prin credinţă întru inimile voastre.
18. Ca întru dragoste fiind înrădăcinaţi şi întemeiaţi, să puteţi cunoaşte împreună cu toţi sfinţii, ce este lăţimea şi lungimea şi adâncul şi înălţimea;
19. Şi să ştiţi dragostea lui Hristos cea mai pre sus de cunoştinţă, ca să vă faceţi deplin întru toată împlinirea lui Dumnezeu.
20. Iar celui ce poate face toate mai de prisosit decât cele ce cerem sau gândim, după puterea ce se lucrează întru noi,
21. Aceluia fie slavă în biserica cea întru Hristos Iisus întru toate neamurile, veacului veacurilor, Amin

CAP. 4.

Sfătuire la unire în dragoste, deşi darurile sunt împărţite spre folosul obştesc. Intreaga înţelepciune şi dreptate ce ne face plăcuţi lui Dumnezeu.

Drept aceea vă rog pre voi eu legatul întru Domnul, cu vrednicie să umblaţi după chemarea cu care sunteţi chemaţi.

---

20. Is. 28, 16.
21. Efes. 4, 16; 1 Cor. 3, 16.
22. 1 Petr. 2, 5.
3. *1.* Fapt. 21, 33; Gal. 5, 11; Filip. 1, 7; 2 Tim. 1, 8 *2.* Fapt. 9. 15.
3. Efes. 1, 9; Gal. 1, 12.
4. Col. 4, 3. *5.* Efes 2, 20; Col. 1, 26.
6. Efes. 1, 13; Gal. 3, 28.
7. Col. 1, 25; Rom. 1, 5.
8. 1 Cor. 15, 9; Fapt. 9, 15; Col. 1, 21.
9. Fapt. 26, 18.
10. 1 Petr. 1, 12; Rom. 11, 33.
11. Efes. 1, 11.
12. Ioan 14, 6; Evr. 4, 16.
14. Efes. 1, 3.
16. Efes. 1, 7; 2 7; 6, 10; Col. 1, 11.
17. Ioan 14, 23. *18.* Iov 11, 8 sq.
20. Rom. 16, 25,
21. Rom. 11, 36; 1 Tim. 1, 17.
4. Efes. 3, 1; Col. 1, 10.

2. Cu toată smerenia şi blândeţele, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste;
3. Nevoindu-vă a păzî unirea Duhului întru legătura păcei.
4. Un trup şi un Duh, precum şi chemaţi sunteţi într'o nădejde a chemărei voastre;
5. Un Domn, o credinţă, un botez.
6. Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor, care este preste toate şi prin toate şi întru noi toţi.
7. Iar fiecăruia din noi s'au dat harul după măsura Darului lui Hristos.
8. Pentru aceea zice: suindu-se la înălţime, robit-au robime, şi au dat daruri oamenilor.
9. Iar aceea ce zice că s'au suit, ce este fără numai că s'au şi pogorît întâiu la cele mai de jos laturi ale pământului?
10. Cela ce s'au pogorît, acela este care s'au şi suit mai pre sus de toate cerurile, ca să umple toate.
11. Şi acela au dat pre unii apostoli iar pre alţii proroci, iar pre alţii, evanghelişti; iar pre alţii, păstori şi dascăli;
12. Spre săvârşirea sfinţilor spre lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos;
13. Până ce vom ajunge toţi la unirea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, întru bărbat desăvârşit, la măsura vârstei plinirei lui Hristos.
14. Ca să nu mai fim prunci, învăluindu-ne şi purtându-ne de tot vântul învăţăturei, întru amăgitura oamenilor, întru vicleşug spre meşteşugirea înşelăciunei;
15. Ci adevăraţi fiind întru dragoste, să creştem toate întru el, care este capul, Hristos;
16. Din care tot trupul potrivit alcătuindu-se şi încheindu-se prin toată pipăirea dărei, după lucrare întru măsura fiecărui mădular, face creşterea trupului spre zidirea sa singur întru dragoste.

2. Fapt. 20, 19; Col. 3, 12.
3. 1 Cor, 12, 5 *4.* Rom. 12, 5.
5. 1 Cor. 8, 4, 6.
6. Mal. 2, 10; 1 Cor, 12, 6
7. Rom. 12, 3; 1 Cor. 12. 1.
8. Ps. 67, 19. *9.* Ioan 3, 13.
10. Fapt. 2, 33. *11.* 1 Cor. 12, 28.
12. Rom. 12, 5; 1 Petru 2, 5, 9; Efes. 5, 23; Col. 1, 18. *15.* Efes. 5, 23; Col. 1, 18.
16. Rom. 12, 5; Col. 2, 19.

17. Drept aceea, aceasta zic şi mărturisesc întru Domnul, ca să nu mai umblaţi voi precum şi celelalte neamuri umblă, întru deşertăciunea minţei lor.
18. Intunecaţi fiind la minte, înstreinaţi de vieaţa lui Dumnezeu pentru necunoştinţa, care este întru ei, pentru împietrirea inimei lor;
19. Carj întru nesimţire petrecând, s'au dat pre sine înverşunărei, spre lucrarea a toată necurăţia, întru lăcomie.
20. Iar voi nu aşà aţi cunoscut pre Hristos;
21. De vreme ce pre el l-aţi auzit şi întru dânsul v'aţi învăţat, precum este adevărul întru Iisus.
22. Ca să lepădaţi voi după cea mai 'nainte vieţuire pre omul cel vechiu, care se strică după poftele înşelăciunei;
23. Şi să vă înnoiţi iarăş cu duhul minţei voastre;
24. Şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, care după Dumnezeu s'au zidit întru dreptate şi întru sfinţeniea adevărului.
25. Drept aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele lui, căci suntem unul altuia mădulări.
26. Mâniaţi-vă, şi nu greşiţi; soarele să nu apuie întru mâniea voastră;
27. Nu daţi loc diavolului.
28. Cel ce fură, să nu mai fure; ci mai vârtos să se ostenească, lucrând binele cu mâinele sale, ca să aibă să deà celui lipsit.
29. Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să deà dar celor ce aud.
30. Şi să nu întristaţi pre Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru care v'aţi pecetluit spre ziua răscumpărărei.
31. Toată amărăciunea şi mâniea şi iuţimea şi strigarea şi hula, să se lepede dela voi, împreună cu toată răutatea.

17. Rom. 1, 21. *18.* Efes. 2, 12.
21. Efes. 1, 13.
22. Rom. 6, 6; Col. 3, 9; Gal. 6, 8.
23. Rom. 12, 2.
24 Fac 1, 26; Col. 3, 10.
25. Zah. 8, 16; *26.* Ps. 4, 5; Iac. 1, 19.
27. 1 Petr. 5, 9; Iac. 4, 7.
28. 1 Tes. 4, 11; 2 Tes. 3, 8.
29. Efes. 5. 4; Mat. 12, 36.
30. Is. 63, 10. *31* Col. 3, 8.

32. Şi fiţi unul către altul buni,
milostivi, iertând unul altuia, pre-
cum şi Dumnezeu v'au iertat vouă
întru Hristos.

CAP. 5.

Indemnări la vieaţa cea vrednică de sfinţenia creştinului; a mustrà răul cu pilda, nu cu vorba; a se umpleà de Duh Sf. iar nu de vin şi de necurăţie; sfaturi pentru cei căsătoriţi.

Fiţi dar următori lui Dumnezeu,
ca nişte fii iubiţi.
2. Şi umblaţi întru dragoste, pre-
cum şi Hristos ne-au iubit pre noi,
şi s'au dat pre sine pentru noi adu-
cere şi jertfă lui Dumnezeu întru
miros cu bună mireazmă.
3. Iar curviea şi toată necură-
ţiea sau lăcomiea, nici să se nu-
mească întru voi, precum se cu-
vine sfinţilor;
4. Şi măscăriciunea, şi vorba ne-
bunească, şi glumile, cari nu se
cuvin; ci mai vârtos mulţămita.
5. Că aceasta să ştiţi, că tot curva-
rul sau necuratul sau lacomul, care
este slujitor idolilor, n'are moşte-
nire întru Împărăţiea lui Hristos şi
Dumnezeu.
6. Nimeni să nu vă înşele pre voi
cu cuvinte deşerte; că pentru a-
cestea vine mâniea lui Dumnezeu
preste fiii neascultărei.
7. Deci să nu vă faceţi împreună
părtaşi acestora.
8. Că eraţi oarecând întunerec,
iar acum sunteţi lumină întru Dom-
nul.
9. Ca fiii luminei să umblaţi; că
roada Duhului este întru toată bună-
tatea şi dreptatea şi adevărul;
10. Cercând ce este bine plăcut
Domnului,
11. Şi să nu vă amestecaţi cu
faptele cele fără de roadă ale în-
tunerecului, ci mai vârtos să le de-
făimaţi.
12. Că cele ce se fac întru ascuns
de către dânşii, ruşine este a le şi
grăi.
13. Iar toate vădindu-se, de lu-
mină se arată; că tot ce se arată,
lumină este.
14. Pentru aceea zice: deştead-
tă te cel ce dormi, şi te scoală din
morţi, şi te va luminà Hristos.
15. Socotiţi, drept aceea, cum să
umblaţi cu pază, nu ca nişte ne-
înţelepţi, ci ca cei înţelepţi.
16. Răscumpărând vremea, că zi-
lele rele sunt.
17. Drept aceea, nu fiţi neprice-
puţi, ci cunoscând ce este voea
Domnului.
18. Şi nu vă îmbătaţi de vin, în-
tru care este curviea; ci vă umpleţi
de Duhul;
19. Vorbind întru voi în psalmi
şi laude şi cântări duhovniceşti,
lăudând şi cântând întru inimele
voastre Domnului;
20. Mulţămind pururea pentru
toate întru numele Domnului no-
stru Iisus Hristos, lui Dumnezeu şi
Tatălui;
21. Plecaţi-vă unul altuia întru
frica lui Dumnezeu.
22. Femeilor, plecaţi-vă bărbaţi-
lor voştri, ca Domnului.
23. Căci bărbatul este cap femeei,
precum şi Hristos este cap biseri-
cei; şi acesta este mântuitorul tru-
pului.
24. Ci precum biserica se supune
lui Hristos, aşà şi femeile bărbaţi-
lor lor întru toate.
25. Bărbaţilor, iubiţi-vă femeile
voastre, precum şi Hristos au iubit
biserica, şi pre sine s'au dat pentru
dânsa;
26. Ca pre ea să o sfinţească,
curăţindu-o cu baea apei prin cu-
vânt,
27. Ca să o puie înainte pre ea
luiş slăvită biserică, neavând în-
tinăciune, nici prihană, sau altcevà
de acest fel; ci ca să fie sfântă şi
fără de prihană.
28. Aşà sunt datori bărbaţii să'şi
iubească femeile lor ca şi trupurile
lor. Cel ce îşi iubeşte pre femeia
sa, pre sine se iubeşte.

32. Col. 3, 12.
5. *2.* Marc. 12, 31; Gal. 1. 4.
3. Col. 3, 5. *4.* Efes 4, 29; Mat. 12, 36.
5. 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 21.
6 2 Tes. 2. 3; Col. 3, 6; Rom. 1, 18; Mat. 24. 4
8. Efes. 2, 11; 1 Tes. 5, 5; 1 Petr. 2, 9.
9 Gal. 5, 22. *10.* Rom. 12, 2.
11. Rom. 1, 24.
13. Ioan 3. 20 *14.* Is. 60, 1.
15. Mat. 10, 16; Iac. 3, 13;
17. Rom 12, 2; 1 Tes. 4, 3.
19. Col. 3, 16; Ps. 33, 1.
20. Is. 63, 7; Col. 3, 7
22. Fac. 3, 16; Col. 3, 18; 1 Petr. 3, 1.
23. Efes. 1, 22; 1 Cor. 11, 3. 2.
25. Col. 3, 19. *26.* Ioan 17, 17; 3, 5.
27. 2 Cor. 11, 2; Col. 1, 22.

29. Că nimeni niciodată nu şi-a urît trupul său; ci îl hrăneşte şi'l încălzeşte pre el, precum şi Hristos biserica:
30. Că mădulări suntem ale trupului lui, din carnea lui şi din oasele lui.
31. Pentru aceea va lăsà omul pre tatăl său şi pre muma sa, şi se va lipì de femeia sa, şi vor fi amândoi un trup.
32. Taina aceasta mare este; iar eu zic de Hristos şi de biserică.
33. Deci dar şi voi unul fieştecare aşà să'şi iubească pre femeia sa, ca pre sine; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6.

Sfaturi către fii, părinţi, slugi, stăpâni. Armele creştinului în lupta cu vrăjmaşii duhovniceşti.

Feciori, ascultaţi pre părinţii voştri întru Domnul; că aceasta este cu dreptate.
2. Cinsteşte pre tatăl tău şi pre muma ta; (care este porunca cea dintâiu întru făgăduinţă);
3. Ca să'ţi fie ţie bine, şi să fii cu zile multe pre pământ.
4. Şi părinţii, nu urgisiţi pre fiii voştri întru mânie; ci îi creşteţi pre ei întru învăţătura şi certarea Domnului.
5. Slugi, ascultaţi pre stăpânii voştri cei după trup, cu frică şi cu cutremur, întru dreptatea inimei voastre, ca şi pre Hristos;
6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, ca cei ce vor să placă oamenilor; ci ca slugile lui Hristos, făcând voea lui Dumnezeu din suflet;
7. Cu bunăvoinţă slujindu-le, ca Domnului, iar nu ca oamenilor;
8. Ştiind că orice bine va face fiecare, aceea va luà dela Domnul, ori robul, ori cel slobod.
9. Şi stăpânii, iarăş acestea să faceţi către dânşii, slăbind îngrozirea; ştiind că şi al vostru Domn este în ceruri; şi alegere de faţă nu este la dânsul.
10 Deci, fraţii mei, întăriţi-vă întru Domnul, şi întru puterea tăriei lui.
11. Îmbrăcaţi-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi stà împrotiva meşteşugirilor diavolului.
12 Căci nu ne este nouă lupta împrotiva trupului şi a sângelui; ci împrotiva începătoriilor şi a domniilor, şi a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împrotiva duhurilor răutăţei întru cele cereşti.
13. Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi stà împrotivă în ziua cea rea, şi toate isprăvindu-le să staţi.
14. Staţi drept aceea, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul, şi îmbrăcându-vă cu zaua dreptăţei;
15. Şi încălţându-vă picioarele întru gătirea evangheliei păcei;
16. Preste toate luând pavăza credinţei, cu care veţi puteà stinge toate săgeţile vicleanului cele aprinse.
17. Şi coiful mântuirei luaţi, şi sabiea Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.
18. Prin toată rugăciunea şi cererea rugându-vă în toată vremea întru Duhul, şi la însăş aceasta priveghind cu toată răbdarea şi rugăciunea pentru toţi sfinţii;
19. Şi pentru mine, ca să mi se deà mie cuvânt, întru deschiderea gurei mele cu îndrăzneală a arătà taina evangheliei,
20. Pentru care fac solie în legături; ca întru dânsa cu îndrăzneală să grăesc, precum mi se cuvine a grăì.
21. Iar ca să ştiţi şi voi cele pentru mine, ce fac, toate vouă le va arătà Tihic iubitul frate şi credincioasa slugă întru Domnul;
22. Pre care pentru însăş aceasta l-am trimes la voi, ca să ştiţi cele pentru noi, şi să mângâie inimele voastre.
23. Pace fraţilor, şi dragoste cu

30. Rom. 12, 5; 1 Cor. 6, 15.
31. Fac 2, 24; Mat. 19, 5; 1 Cor. 6, 15.
6. *1*. Col. 3 20. *2* Eş. 20, 12.
4. Col. 3, 21; A doua Lege 6, 7, 20; Ps. 77, 3; Pild. 19, 18 şi 29, 17.
5. Tit. 2, 9; Fil 2, 12; 1 Petr. 2, 18.
6. Col. 3, 23.
8. Rom. 2, 6; 1 Cor. 3, 8; 2 Cor. 5, 10.
9. Col. 4, 1; Fapt. 10, 34.
10. 1 Cor. 16, 13;
12. Mat, 16, 17; Ioan 14, 30, Lucà 22, 53;
14. Lucà 12, 35; 1 Petr. 1, 13.
16, 1 Petr. 5, 9; 1 Ioan 5. 4,
17. Is, 59, 17; 1 Tes. 5, 8. *19*, Col. 4, 3,
20. 2 Cor. 5, 20; Fapt, 4, 29,
21. Fapt. 20, 4; Col. 4, 7;

credinţă, dela Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos.
24. Darul cu toţi cari iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos întru nestricăciune, Amin.

24. 2 Cor. 13. 14.

Către Efeseni s'a scris dela Roma prin Tihic.

EPISTOLIA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
CĂTRE FILIPPISENI

CAP. 1.

Mulţămire pentru fapta bună a Filippisenilor şi rugăciune ca să fie desăvârşiţi. Povestirea luptelor şi a osârdiei sale.

Pavel şi Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinţilor întru Hristos Iisus celor ce sunt în Filippi, împreună cu episcopii şi diaconii:
2. Dar vouă, şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru, şi Domnul Iisus Hristos.
3. Mulţămesc Dumnezeului meu întru toată pomenirea voastră,
4. Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toţi cu bucurie rugăciune făcând.
5. Pentru împărtăşirea voastră întru evanghelie din ziua dintâiu până acum;
6. Nădăjduindu-mă la însăş aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun îl va săvârşi până în ziua lui Iisus Hristos;
7. Precum îmi este mie cu dreptate aceasta a cugetă pentru voi toţi, pentrucă vă am eu pre voi în inimă; şi în legăturile mele, şi în răspunsul şi adeverirea evangheliei, cu mine împreună părtaşi darului voi toţi fiind.
8. Că martur mie îmi este Dumnezeu, că vă iubesc pre voi toţi în dragostea lui Iisus Hristos.
9. Şi de aceasta mă rog, ca dragostea voastră încă mai mult, şi mai mult să prisosească întru cunoştinţă şi întru toată priceperea;
10. Ca să ispitiţi voi cele de folos; ca să fiţi curaţi şi fără de sminteală în ziua lui Hristos;
11. Plini de roadele dreptăţei, care sunt prin Iisus Hristos, spre slava şi lauda lui Dumnezeu.
12. Şi voesc să ştiţi voi, fraţilor, că cele pentru mine mai vârtos spre sporul evangheliei au venit;
13. In cât legăturile mele s'au făcut arătate întru Hristos în tot divanul, şi la ceilalţi la toţi;
14. Şi cei mai mulţi din fraţi întru Domnul, nădăjduindu-se pentru legăturile mele, mai mult cutează fără de frică a grăi cuvântul.
15. Unii pentru pisma şi pricirea, iar alţii pentru bunavoinţă propoveduesc pre Hristos.
16. Unii din prigonire pre Hristos vestesc, nu curat, socotind că vor aduce necaz legăturilor mele;
17. Iar alţii din dragoste, ştiind că spre răspunsul evangheliei sunt pus.
18. Ce este dar? Iată în tot chipul, ori prin pricină, ori prin adevăr, Hristos se propovedueşte; şi întru aceasta mă bucur, şi încă mă voiu bucură.
19. Că ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile

1. 1, 2 Cor. 1, 1; 1 Cor. 1, 2.
2, Rom. 1. 7. 3, Rom. 1, 8.
6. Ioan 6, 29. 7. Efes. 3, 1 şi 4, 1.
8. Rom. 1, 9.

9. Efes 1, 8.
10. Fapt. 24, 16; Rom. 2, 18.
11. Efes. 5, 9. 13. Filip. 4, 22.
14. Efes. 3. 13; 1 Tes. 3. 3.
15. 2 Cor. 2, 17. 18. Filip. 2, 17.
19. 2 Cor. 1, 11.

voastre, şi prin darea Duhului lui
Iisus Hristos.
20. După aşteptarea şi nădejdea
mea, că întru nimic nu mă voiu ru-
şinà; ci întru toată îndrăsneala, pre-
cum pururea, aşà şi acum se va
mărì Hristos în trupul meu, ori prin
vieaţă, ori prin moarte.
21. Că mie a vieţuì este Hristos,
şi a murì, dobândă.
22. Iar dacă a vieţuì în trup, a-
ceasta îmi este roada lucrului; şi
ce voiu alege nu ştiu.
23. Că sunt cuprins de amân-
două, dorinţă având a mă slobozì
şi împreună cu Hristos a fi; mai
bine cu mult mai vârtos.
24. Iar a rămâneà în trup, mai de
folos este pentru voi.
25. Şi aceasta nădăjduind, ştiu
că voiu rămâneà şi împreună voiu
petrece cu voi cu toţi spre spori-
rea voastră şi bucuriea credinţei;
26. Ca lauda voastră să sporea-
scă întru Hristos Iisus întru mine,
prin venirea mea iarăş către voi.
27. Numai cu vrednicie după e-
vangheliea lui Hristos să petreceţi;
ca ori viind şi văzându-vă pre voi,
ori nefiind de faţă la voi, să aud
cele pentru voi, că staţi într'un duh,
cu un suflet împreună nevoindu-vă
pentru credinţa evangheliei;
28. Şi nesfiindu-vă întru nimic de
cei împrotivnici; care acelora este
arătare a pierzărei; iar vouă a mân-
tuirei, şi aceasta dela Dumnezeu.
29. Că vouă vi s'a dăruit pentru
Hristos, nu numai întru el a crede,
ci şi pentru dânsul a pătimì;
30. Aceeaş luptă având, care aţi
văzut întru mine, şi acum auziţi
pentru mine.

CAP. 2.

Sfătuire la vieaţă în unire şi umilinţă, având pildă smerenia şi slava lui Hristos. Laudă pe Timotei şi Epafrodit.

Deci de este vre o mângâiere în-
tru Hristos, de este vre o voire
bună a dragostei, de este vre o îm-
părtăşire a Duhului, de este vre o
milostivire şi îndurare,
2. Pliniţi bucuriea mea, ca ace-
eaş să cugetaţi, aceeaş dragoste
având, un suflet fiind, una cuge-
tând.
3. Nimic făcând cu prigonire sau
cu mărire deşartă; ci cu smerenie
unul pre altul socotind a fì mai de
cinste decât pre sine.
4. Nu ale sale fiecare, ci şi ale
altora fiecine să căutaţi.
5. Că aceasta să se înţeleagă în-
tru voi, care şi întru Hristos Iisus;
6. Carele în chipul lui Dumnezeu
fiind, nu răpire au socotit a fi el în-
tocma cu Dumnezeu;
7. Ci s'au deşertat pre sine, chip
de rob luând, întru asemănarea oa-
menilor făcându-se.
8. Şi cu închipuirea aflându-se ca
omul, s'au smerit pre sine, ascultă-
tor făcându-se până la moarte, iar
moarte de Cruce.
9. Pentru aceasta şi Dumnezeu
pre dânsul l-au prea înălţat, şi i-au
dăruit lui nume, care este preste
tot numele;
10. Ca întru numele lui Iisus tot
genunchiul să se plece, al celor ce-
reşti şi al celor pământeşti şi al
celor de desupt;
11. Şi toată limba să mărturisea-
scă că Domn este Iisus Hristos,
întru slava lui Dumnezeu Tatăl.
12. Deci iubiţii mei, precum pu-
rurea aţi ascultat, nu numai pre-
cum când eram de faţă; ci cu mult
mai vârtos când sunt departe, cu
frică şi cu cutremur mântuirea voa-
stră o lucraţi.
13. Că Dumnezeu este carele lu-
crează întru voi şi ca să voiţi şi
ca să lucraţi, după bunavoinţă.
14. Toate le faceţi fără de cârtiri
şi fără de îndoiri;
15. Ca să fiţi fără de prihană şi
întregi, fii lui Dumnezeu curaţi în
mijlocul neamului celui- îndărătnic
şi răsvrătit, între cari să străluciţi
ca nişte luminători în lume;
16. Cuvânt al vieţei cuprinzând,
spre laudă mie în ziua lui Hristos,

23. 3 Imp. 19, 4; 2 Cor. 5, 8; 2 Tim. 4. 6.
27. 1 Cor. 7, 20; Efes. 4, 1; Col. 1, 10.
28. Rom. 8, 17.
30. Fapt. 16, 22; Col. 1, 29.
2. *1.* Rom. 12. 10; Col. 3, 12.
4. 1 Cor. 10, 24.
6. Ioan 1, 2; 5, 18; 10, 29.
7. Is. 42, 1; Rom. 8, 3.
8. Evr. 12, 2.
10. Is. 45, 23; Rom. 14, 11.
12. Ps. 2, 9; Efes. 6, 5; 1 Petr. 1, 17.
13. 2 Cor. 3, 5. *14.* 1 Petr. 4, 9.
15. Mat. 5, 14; Efes. 5, 8.
16. Is. 49, 4; Gal. 2, 2; 2 Tim. 1, 13; 4, 6;
1 Cor. 9, 26; 2 Cor. 7, 4.

că nu îndeşert am alergat, nici în-
deşert m'am ostenit.
17. Ci de mă şi jertfesc pentru
jertfa şi slujba credinţei voastre, mă
bucur, şi împreună mă bucur cu
voi cu toţi
18. Aşijderea şi voi vă bucuraţi,
şi împreună vă bucuraţi cu mine.
19. Şi nădăjduesc întru Domnul
Iisus, că pre Timotei fără de zăba-
vă îl voi trimete la voi, ca şi eu
să'mi fac inima bună, înţelegând
cele pentru voi.
20. Că pre nimeni n'am de un
suflet cu mine, care cu tot deadin-
sul să se grijească de voi.
21. Că toţi ale sale caută, iar nu
ale lui Iisus Hristos.
22. Iar sârguinţa lui o ştiţi, că
precum fiul unui tată, împreună cu
mine a slujit întru evanghelie.
23. Pre acesta dar nădăjduesc
să'l trimet îndatăş, după ce voiu
vedeà cele pentru mine.
24. Iar am nădejde întru Domnul,
că şi eu fără de zăbavă voiu venì
la voi.
25. Iar de nevoe lucru am soco-
tit a trimete la voi pre Epafrodit,
fratele şi împreună lucrătorul şi o-
staşul cel dimpreună cu mine; iar
al vostru apostol şi slujitor al tre-
bei mele.
26. De vreme ce doreà să vă vază
pre voi pre toţi, şi erà mâhnit, că
aţi auzit că a fost bolnav.
27. Şi a fost bolnav aproape de
moarte; ci Dumnezeu l-au miluit pre
el; şi nu numai pre el, ci şi pre mine,
ca nu întristare preste întristare
să am.
28. Deci cum mai degrab l-am
trimes pre el, ca văzându-l pre el
iarăş, să vă bucuraţi, şi eu mai
fără de mâhnire să fiu.
29. Primiţi'l drept aceea, pre el
întru Domnul cu toată bucuriea; şi
pre unii ca aceştia întru cinste îi
aveţi;
30. Căci că pentru lucrul lui Hri-
stos până la moarte s'au apropiat,
nebăgând seamă de vieaţă, ca să
împlinească lipsa voastră a slujbei
celei către mine.

18. Filip. 3, 1; 4, 4.
19. Fapt. 16, 1; 1 Tes. 3, 2.
20. 1 Cor. 16, 10. *21*. 1 Cor. 10, 24.
22. 1 Tim. 1, 1. *25*. 2 Cor. 8, 23.
27. Is. 38, 1. *29*. Rom. 16, 2.
30. 1 Cor. 16, 17.

CAP. 3.

Despre credinţa cea dreaptă împrotiva apostolilor mincinoşi. Vieaţa duhovnicească nu este în trup, ci în urmarea vieţei de jertfire a lui Hristos.

De aceea fraţii mei, bucuraţi-vă
întru Domnul. Acesteaşi a scrie
vouă, mie nu'mi este cu lene, iar
vouă de folos.
2. Păziţi-vă de câini, păziţi-vă de
lucrătorii cei răi, păziţi-vă de tăiere.
3. Că noi suntem tăierea împre-
jur, cari cu duhul slujim lui Dum-
nezeu, şi ne lăudăm întru Hristos
Iisus, şi nu ne nădăjduim în trup.
4. Măcar că eu am nădejde şi în
trup. De se pare cuivà altuia a se
nădăjduì în trup, eu mai mult.
5. Tăiat fiind împrejur a opta zi,
din neamul lui Israil, din seminţiea
lui Veniamin, evreu din evrei, după
lege fariseu;
6. După râvnă gonind biserica;
după dreptatea cea din lege, făcân-
du-mă fără de prihană.
7. Ci cele ce îmi erau mie do-
bânzi, acestea le-am socotit pentru
Hristos pagubă.
8. Iar mai vârtos le şi socotesc
toate pagubă a fi pentru covârşirea
cunoştinţei lui Hristos Iisus Dom-
nului meu, pentru carele de toate
m'am păgubit, şi le socotesc gu-
noaie a fi, ca pre Hristos să do-
bândesc,
9. Şi să mă aflu întru el, neavând
dreptatea mea cea din lege, ci ceea
ce este prin credinţa lui Hristos,
ceea ce este dela Dumnezeu drep-
tate întru credinţă;
10. Ca să'l cunosc pre el şi pu-
terea Învierei lui şi împărtăşirea pa-
timilor lui, închipuindu-mă cu moar-
tea lui;
11. Ca doară cumvà aş ajunge
la învierea morţilor.
12. Nu, că acum am luat, sau a-
cum sunt desăvârşit; ci gonesc, ca
doară voiu şi ajunge întru care sunt
şi ajuns de Hristos Iisus.
13. Fraţilor, eu încă nu mă soco-
tesc să fiu ajuns; ci numai una fac,

3. *1*. Filip. 2, 18; 4, 4; Rom 12, 12.
2. Is. 56, 11, 12. *3*. A doua Lege 30, 6.
4. 2 Cor. 11. 18. *5*. Rom. 11, 1.
6. Gal. 1, 13, sq. *7*. Mat. 13, 44.
8. Is. 53, 11. *9*. Rom. 3, 21 şi 9, 30.
10. Rom. 6, 3, sq.; 8, 17. Gal. 6, 17.
12. 1 Tim. 6, 12; Is. 8, 11.

cele dinapoi uitându-le, şi la cele
dinainte întinzându-mă,
14. La semn alerg, la răsplătirea
chemărei cei de sus a lui Dumne-
zeu întru Hristos Iisus.
15. Deci câţi desăvârşit suntem,
aceasta să gândim; şi dacă cevà
într'alt chip gândiţi, şi aceasta Dum-
nezeu va descoperì vouă.
16. Insă la ceea ce am ajuns, cu
acelaş dreptar să vieţuim, aceeaş
să gândim.
17. Fiţi împreună următori mie
fraţilor, şi vă uitaţi la cei ce aşà
umblă precum aveţi pildă pre noi.
18. Pentrucă mulţi umblă, de cari
de multe ori am zis vouă, iar acum
şi plângând zic, că sunt vrăjmaşii
Crucei lui Hristos;
19. Al cărora sfârşitul le este pierza-
rea, al cărora Dumnezeu este pân-
tecele, şi a căror slavă este întru
ruşinea lor, cari cele pământeşti
cugetă.
20. Că petrecerea noastră în ce-
ruri este; de unde şi pre Mântuito-
rul aşteptăm, pre Domnul nostru I-
isus Hristos;
21. Care va schimbà chipul tru-
pului smereniei noastre, ca să se
facă în chipul trupului slavei lui,
după lucrarea puterei ce are el de
a'şi supune luiş toate.

CAP. 4.

Indemnări la statornicie şi veselie duhovnicească. Pavel mulţumeşte pentru ajutorul trimis.

Deci fraţii mei cei iubiţi şi doriţi,
bucuriea şi cununa mea, aşà
staţi întru Domnul, iubiţilor.
2. Pre Evodia rog şi pre Sintihi
rog, aceeaş să gândească întru
Domnul.
3. Incă te rog şi pre tine, soţule
iubite, ajută-le lor, cari împreună
cu mine s'au nevoit întru evanghe-
lie, şi cu Climent şi cu ceilalţi îm-
preună lucrători ai mei, ale căror
nume sunt scrise în cartea vieţei.
4. Bucuraţi-vă pururea întru Dom-
nul, şi iarăş zic: bucuraţi-vă.
5. Blândeţele voastre să se facă
ştiute tuturor oamenilor, Domnul a-
proape este.
6. Nimic să nu vă grijiţi; ci întru
toate prin rugă şi rugăciune cu mul-
ţumită cererile voastre să se arăte
lui Dumnezeu.
7. Şi pacea lui Dumnezeu, care
covârşeşte toată mintea, va păzì i-
nimele voastre şi cugetele voastre
întru Hristos Iisus.
8 De aceea fraţii mei, câte sunt
adevărate, câte sunt cinstite, câte
sunt drepte, câte sunt curate, câte
sunt iubite, câte sunt de bună la-
udă; ori ce faptă bună şi ori ce la-
udă, acestea să gândiţi.
9. Cele ce aţi învăţat şi aţi luat
şi aţi auzit şi aţi văzut întru mine,
acestea să le faceţi; şi Dumnezeul
păcei va fi cu voi.
10. Şi m'am bucurat întru Dom-
nul foarte, căci iată oarecând aţi
înflorit a purtà grija de mine; pre-
cum şi purtaţi, dar n'aţi avut vre-
me cu prilej.
11. Nu doară că pentru lipsă zic;
că eu m'am deprins întru care sunt,
îndestulat a fi.
12. Ştiu şi a mă smerì, ştiu şi a
aveà de prisosit; întru tot şi întru
toate m'am învăţat, şi a mă săturà
şi a flămânzì şi a aveà de prisosit
şi a fi lipsit.
13. Toate le pot întru Hristos, cel
ce mă întăreşte.
14. Insă bine aţi făcut, de v'aţi
făcut împreună părtaşi necazului
meu
15. Şi ştiţi şi voi Filippisenilor, că
la începutul evangheliei, când am
ieşit din Machedonia, nici o bise-
rică n'a făcut împărtăşire cu mine
în cuvânt de dare şi de luare, fără
numai voi singuri.
16. Că şi în Tesalonic şi odată
şi de două ori cele spre trebuinţa
mea aţi trimes.
17. Nu că doară caut darea; ci
caut rodul cel prisositor spre folo-
sul vostru.
18. Am luat toate, şi am de pri-

15. 1 Cor. 2, 6.
16. Rom. 12, 16; 1 Cor. 1 10, 1 Petr. 3, 8.
19. 2 Cor. 11, 15; Ps. 16, 14; Rom. 16, 18.
20. Efes. 2, 6; Evr. 13, 14. *21.* 1 Cor. 15, 43.
4. *1.* 2 Cor. 1, 14; 1 Tes. 2, 19, 20.
3. Eşire 32, 32; Ps. 68, 32; Dan 12, 1; Lucà 10, 20; Apoc 3, 5; 13, 8
4. Filip. 3, 1; 2 Cor. 13, 11; 1 Tes. 5, 16.
5. Tit. 3, 2; 1 Cor. 10, 11.
6. Mat. 6, 25, 31; Ps. 144, 20.
7. Ioan 14, 27.
8. Filip. 3, 1; Rom. 12, 17.
9. 1 Tes. 5, 23; Rom 15, 33.
11. Pilde 15. 16; 1 Tim. 6, 6.
12. 1 Cor. 4, 11; 2 Cor. 6. 10; 11, 27.
13. Is. 33, 24. *15.* 2 Cor. 11, 9.
17. Lucà 13, 7; 2 Cor. 9, 6, 12.
18. Filip. 2, 25.

sosit; umplutu-m'am luând dela E-
pafrodit cele trimese dela voi, mi-
ros cu bună mireazmă, jertă pri-
mită, bine plăcută lui Dumnezeu.
19. Iar Dumnezeul meu să împli-
nească toată trebuinţa voastră du-
pă bogăţia sa întru slavă prin Hri-
stos Iisus.
20. Iar lui Dumnezeu şi Tatălui
nostru slava în vecii vecilor, Amin.
21. Spuneţi închinăciune la toţ
sfântul întru Hristos Iisus. Inchină-
se vouă fraţii cari sunt împreună
cu mine.
22. Inchină-se vouă toţi sfinţii, mai
ales cei din casa Chesarului.
23. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi cu toţi, Amin.

Către Filippiseni s'a scris dela Roma prin Epafrodit.

19. 2 Cor. 9. 8. *20.* 2 Tim. 4, 18.
21. 1 Cor. 16, 20.
22. 2 Cor. 13, 12.
23. Gal. 6, 18.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE COLASENI

CAP. 1.

Laudă credința Colasenilor și se roagă pentru întărirea lor întru dânsa. Pavel se bucură de rodul ostenelilor sale.

Pavel apostol al lui Iisus
Hristos prin voia lui Dumnezeu și Timotei fratele,
2. Celor ce sunt în Colase sfinților și credincioșilor frați întru Hristos: dar
vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl
nostru și dela Domnul Iisus Hristos.
3. Mulțămim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos,
pururea pentru voi rugându-ne.
4. Auzind credința voastră cea întru Hristos Iisus, și dragostea care
aveți către toți sfinții.
5, Pentru nădejdea cea gătită vouă
în ceruri, care ați auzit mai 'nainte întru cuvântul adevărului evangheliei;
6. Care este de față la voi, precum și în toată lumea; și este făcând roadă și crescând, precum și
întru voi, din ziua în care ați auzit
și ați cunoscut darul lui Dumnezeu
întru adevăr.
7. Precum v'ați și învățat dela Epafra iubitul, cel dimpreună slugă
cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos;
8. Care ne-a și arătat nouă dragostea voastră întru Duhul.
9. Drept aceea și noi, din care
zi am auzit acestea, nu încetăm pentru voi rugându-ne și cerând ca să
vă umpleți de cunoștința voiei lui,
întru toată înțelegerea și înțelepciunea duhovnicească;
10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea,
întru tot lucrul bun făcând roadă,
și crescând spre cunoștința lui Dumnezeu;
11. Cu toată puterea întărindu-vă
după tăria slavei lui, întru toată
îngăduirea și îndelunga răbdare cu
bucurie;
12. Mulțămind Tatălui, celui ce
ne-au învrednicit pre noi în partea
soartei sfinților întru lumină.
13. Carele ne-au izbăvit pre noi din
stăpânirea întunerecului, și ne-au
mutat la împărăția Fiului dragostei lui;
14. Intru carele avem răscumpărarea prin sângele lui, iertarea păcatelor;
15. Carele este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, întâiu născut de
cât toată zidirea;
16. Căci întru dânsul s'au zidit
toate, cele din ceruri și cele de pre
pământ, cele văzute și cele nevăzute, ori scaunele, ori domniile, ori

1. *1.* 2 Cor. 1, 1; Efes. 1, 1.
2. Rom. 1, 7. *3.* Fil, 1, 3. *4.* Efes. 1, 15.
5. 1 Petr. 1, 3, 4.
7. Col. 4, 12; Filim. 23.
10. Efes. 4, 1; 1 Tes. 2, 12; Fil. 1, 27.
11. 1 Cor. 1, 5.
12. 2 Cor. 3, 6; Fapt. 26, 18.
13. Col. 2, 15. *14.* Efes. 1. 7.
15. Evr. 1, 3; 2 Cor. 4, 4.
16. Ioan 1, 3, 10; Efes. 1, 10.

începătoriile, ori stăpânirile; toate
printr'însul şi pentru dânsul s'au
zidit;
17. Şi el este mai 'nainte de toate
şi toate întru dânsul sunt aşezate;
18. Şi el este capul trupului Bi-
sericei; carele este începătură, întâiu
născut din morţi; ca să fie întru
toate el cel întâiu.
19. Că întru el bine a voit să lo-
cuiască toată plinirea;
20. Şi printr'însul să împace toate
spre sine; făcând pace prin sângele
Crucei lui; printr'însul, ori celor de
pre pământ, ori celor din ceruri.
21. Şi pre voi cari eraţi oarecând
înstreinaţi şi vrăjmaşi cu mintea în-
tru lucruri rele, iată acum v'au îm-
păcat,
22. In carnea trupului lui prin
moarte, să vă puie pre voi sfinţi şi
fără de prihană şi nevinovaţi îna-
intea sa;
23. De veţi rămâneà întru credinţă
întemeiaţi şi întăriţi şi nemişcaţi
din nădejdea evangheliei, care aţi
auzit, ceea ce s'a propoveduit la
toată zidirea cea de supt cer; că-
reea m'am făcut eu Pavel slujitor.
24. Acum mă bucur întru pati-
mile mele pentru voi, şi plinesc lip-
sele necazurilor lui Hristos în tru-
pul meu pentru trupul lui, carele este
Biserica;
25. Căreea m'am făcut eu sluji-
tor, după iconomia lui Dumnezeu
care mi s'a dat mie spre voi, să pli-
nesc cuvântul lui Dumnezeu;
26. Taina cea ascunsă din veci
şi din neamuri, iar acum s'a ară-
tat sfinţilor lui.
27. Cărora au voit Dumnezeu a le
arătà care este bogăţia slavei tainei
acesteea întru neamuri, carele este
Hristos întru voi, nădejdea slavei;
28. Pre carele noi propoveduim,
sfătuind pre tot omul, şi învăţând pre
tot omul întru toată înţelepciunea,
ca să punem de faţă pre tot omul
desăvârşit întru Hristos Iisus.
29. Intru carele mă şi ostenesc,
nevoindu-mă după lucrarea lui, care
se lucrează întru mine, întru putere.

CAP. 2.

Creştinii să nu se plece înţelepciunei omeneşti cei amăgitoare. Vieaţa cea în unire cu Dumnezeu îmbrăţişează duhovniceşte şi legea în petrecerea cea dupre Hristos.

Pentrucă voiesc să ştiţi voi câtă
nevoinţă am pentru voi şi pen-
tru cei din Laodichia şi câţi n'au
văzut faţa mea în trup;
2. Ca să se mângâie inimile lor,
tocmiţi fiind ei întru dragoste şi spre
toată bogăţiea încredinţărei înţele-
gerei, spre cunoştinţa tainei lui Dum-
nezeu şi Tatăl, şi a lui Hristos;
3. Intru care sunt toate vistieriile
înţelepciunei şi ale cunoştinţei a-
scunse.
4. Şi aceasta zic: ca nu cinevà
să vă amăgiască pre voi cu cuvinte
plecătoare.
5. Că de şi sunt cu trupul depăr-
tat, dar cu duhul împreună cu voi
sunt, bucurându-mă şi văzând rân-
duiala voastră şi tăria credinţei voa-
stre întru Hristos.
6. Deci precum aţi luat pre Hri-
stos Iisus Domnul, întru dânsul să
umblaţi;
7. Inrădăcinaţi şi zidiţi fiind în-
tr'însul şi întărindu-vă întru credinţă
precum v'aţi învăţat, prisosind în-
tru ea cu mulţămită.
8. Socotiţi ca să nu vă fure pre
voi cinevà cu filosofia şi cu înşe-
lăciunea deşartă, după predania oa-
menilor, după stihiile lumei şi nu
după Hristos.
9. Căci întru dânsul locueşte toată
plinirea Dumnezeirei trupeşte.
10. Şi sunteţi întru dânsul plini,
carele este capul a toată începătoria
şi stăpânirea;
11. Intru carele sunteţi şi tăieţi îm-
prejur cu tăiere împrejur nefăcută
de mână, întru dezbrăcarea trupu-
lui păcatelor cărnei întru tăierea îm-
prejur a lui Hristos;
12. Ingropaţi fiind împreună cu el
prin botez, întru carele v'aţi şi scu-

17. Pild. 8, 25 sq. *18.* Fapt. 26, 23; Rom. 14, 9; 1 Cor. 15,20; Efes. 1, 23.
19. Col. 2, 9; Ioan 1, 16.
20. Rom. 5, 10; 1 Ioan 2, 2.
21. Efes. 4, 18. *22.* Efes 5, 27.
23. Efes. 3, 7; 1 Cor. 15, 58; Marc. 16, 15.
24. 2 Cor. 7, 4; Efes. 3, 13.
25. Efes. 3, 2. *27.* 1 Tim. 1, 1.
28. Ioan 1, 7; Efes. 5, 27; 2 Cor. 11, 2.
29. 1 Tim. 4, 10; 2 Tim, 4, 7.

2. *1.* Fil. 1, 30. *2.* Ioan 17, 3.
3. Is. 11, 2; 1 Cor. 1, 24,
4. Rom. 16, 18. *5.* 1 Cor. 5, 3; 14, 40.
7. Efes. 2, 22; 1 Tes. 5, 18.
10. Ioan 1. 16; Efes. 1. 21.
11. A doua Lege 10, 16; Rom. 2, 29.

tat împreună prin credinţa lucrărei
lui Dumnezeu, celui ce l-au sculat
pre el din morţi.
13. Şi pre voi cari eraţi morţi în-
tru păcate şi întru netăierea împre-
jur a trupului vostru, v'au înviat îm-
preună cu dânsul, iertându-vă vouă
toate greşalele;
14. Ştergând cu dogmele zapisul
ce erà asupra noastră, care erà pro-
tivnic nouă şi pre acela l-au luat din
mijloc, pironindu'l pre Cruce;
15. Dezbrăcând începătoriile şi
domniile, i-au vădit de faţă, arătân-
du'i biruiţi pre dânşii întru dânsa.
16. Deci nimeni pre voi să nu vă
judece pentru mâncare, sau băutură,
sau pentru parte a serbătorei, sau
a lunei nouă, sau a sâmbetelor;
17. Care sunt umbră celor vii-
toare; iar trupul al lui Hristos.
18. Nimeni pre voi să nu vă a-
măgească voind prin smerenie şi
slujba îngerilor, la cele ce nu le-a
văzut cu mândrie umblând, înde-
şert umflându-se din mintea trupu-
lui său,
19. Şi neţiind capul, dintru care
tot trupul prin încheieturi şi legă-
turi primind darea şi întocmindu-se,
creşte creşterea lui Dumnezeu.
20. Deci de aţi murit împreună
cu Hristos despre stihiile lumei,
pentruce ca şi cum aţi fi vieţuind
în lume primiţi obiceiuri,
21. Nu te atinge, nici gustà, nici
pipăl;
22. Care sunt toate spre strică-
ciune prin obisnuinţă; după po-
runcile şi învăţăturile oamenilor.
23. Care sunt având cuvânt nu-
mai al înţelepciunei întru slujba
cea din voea sa, şi întru smerenie,
şi întru nepărtinirea trupului, nu în
vre o cinste spre saţiul trupului.

CAP. 3.

Sfătuiri către vieaţă creştinească, mai ales în căsătorie.

Deci dar de v'aţi sculat împreună
cu Hristos, cele de sus căutaţi,
unde este Hristos şezând deadreapta
lui Dumnezeu.

13. Efes. 2, 1, 5; Luc. 7, 42.
14. Efes. 2, 15. *15* Col. 1, 13.
16. Rom. 14, 2. *17*. Evr. 8, 5.
18 Mat. 24, 4 *19*. Efes 4, 15.
22. Is. 29. 13; Mat. 15, 9.
23. I Tim. 4, 8.
3. *1*. Colas. 2, 12; Rom. 6, 5.

2. Cele de sus gândiţi, iar nu cele
pământeşti.
3. Că aţi murit, şi vieaţa voastră
este ascunsă cu Hristos întru Dum-
nezeu.
4. Când se va arătà Hristos, vieaţa
voastră, atunci şi voi cu dânsul îm-
preună vă veţi arătà întru slavă.
5. Drept aceea, omorîţi mădulă-
rile voastre cele de pre pământ:
curviea, necurăţiea, patima, pofta
cea rea, şi lăcomiea, care este slu-
jire idolilor;
6. Pentru care vine mâniea lui
Dumnezeu preste fiii neascultărei;
7. Intre care şi voi oarecând aţi
umblat, când vieţuiaţi întru acelea.
8. Iar acum lepădaţi-le şi voi a-
celea toate: mâniea, iuţimea, răuta-
tea, hula, cuvântul de ruşine din
gura voastră.
9. Nu grăiţi minciună unul către
altul, desbrăcându-vă de omul cel
vechiu dimpreună cu faptele lui;
10. Şi îmbrăcându-vă întru cel
nou, care se înnoeşte spre cuno-
ştinţă după chipul celui ce l-au zi-
dit pre el;
11. Unde nu este Ellin şi Iudeu,
tăiere împrejur şi netăiere împrejur,
Varvar, Schit, rob şi slobod; ci toate
şi întru toţi Hristos.
12. Deci îmbrăcaţi-vă ca nişte a-
leşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi iu-
biţi, întru milostivirile îndurărilor,
întru bunătate, întru smerenie, în-
tru blândeţe, întru îndelunga răb-
dare;
13. Suferind unul pre altul, şi ier-
tând unul altuia, de are cinevà îm-
protiva cuivà pâră; precum şi Hri-
stos a iertat vouă, aşà şi voi.
14. Iar preste toate acestea îm-
brăcaţi-vă întru dragoste, care este
legătura săvârşirei.
15. Şi pacea lui Dumnezeu să se
dăruiască întru inimele voastre, la
care şi chemaţi sunteţi într'un trup;
şi mulţămitori vă faceţi.
16. Cuvântul lui Hristos să lo-

2. Mat. 6, 33. *3*. Rom. 6, 2.
4. Fil. 3, 21; 1 Cor. 15, 43.
5. Rom. 8, 13; Efes 5, 3.
6. Efes. 5, 6. 7. Rom. 6, 19.
8. Rom. 8, 13; Efes 4, 22; Evr. 12, 1; Ps. 36, 8. *9* Zah. 8, 16; Efes. 4, 25.
10 Fac. 1, 27.
11. Rom. 10, 12; 1 Cor. 7, 21.
12. Efes. 4, 24 şi 32.
13. Mat. 6, 14; Efes. 4, 2
14. Ioan 13, 34 *15*. Fil. 4, 7.
16. 1 Cor. 1, 5; Efes. 5, 19.

cuiască întru voi bogat întru toată
înțelepciunea; învățându-vă și înțe-
lepțindu-vă pre voi înșivă cu psalmi
și cu laude și cu cântări duhovni-
cești, întru dar cântând întru inimile
voastre Domnului.
17. Și tot orice faceți, cu cuvân-
tul, sau cu lucrul, toate să faceți
întru numele Domnului Iisus, mul-
țămind lui Dumnezeu și Tatălui
prin el.
18. Femei, plecați-vă bărbaților
voștri, precum se cuvine întru Dom-
nul.
19. Bărbați, iubiți-vă femeile voa-
stre, și nu vă amărâți asupra lor.
20. Feciori, ascultați pre părinții
voștri întru toate; că aceasta este
bine plăcută întru Domnul.
21. Părinți, nu vă urgisiți pre fiii
voștri întru mânie, ca să nu se
mâhnească.
22. Slugi, ascultați pre stăpânii
voștri cei după trup întru toate, nu
numai înaintea ochilor slujindu-le,
ca cei ce vor să placă oamenilor;
ci întru dreptatea inimei, temân-
du-vă de Dumnezeu.
23. Și tot orice faceți, din suflet
să faceți ca Domnului, iar nu ca
oamenilor:
24. Știind că dela Dumnezeu veți
luà răsplătirea moștenirei; că Dom-
nului Hristos slujiți.
25. Iar cel ce face nedreptate, va
luà aceea ce a făcut cu nedreptate;
și alegere de față nu este.

CAP. 4.

Sfătuire la unirea cu aproapele, drep-tate și rugăciune.

Stăpâni, ce este cu dreptul și ce
este tocmeala slugilor să dați;
știind că și voi aveți Domn în ce-
ruri.
2. La rugăciune așteptați, prive-
ghiați întru dânsa cu mulțămită;
3. Rugându-vă împreună și pen-
tru noi, ca Dumnezeu să deschiză
nouă ușa cuvântului, să grăim taina
lui Hristos, pentru care sunt și legat;
4. Ca să o arăt pre ea, precum
se cade mie a grăì.

17. 1 Cor. 10, 31. *18.* Efes. 5, 22.
19. Efes. 5, 25; 1 Petr. 3, 7.
20. Efes. 6, 1. *21.* Efes. 6, 4.
22. Efes. 6, 5 *23.* Efes. 6, 7.
24. 1 Cor. 7, 22. *25.* Fapt. 10, 34.
4, *1.* Lev. 25, 43; Efes. 6, 9.
2. 1 Tes. 5, 17.
3. Rom. 15, 30; Efes. 6, 19; 2 Tes 3, 1.

5. Cu înțelepciune să umblați că-
tre cei de afară, vremea răscum-
părând.
6. Cuvântul vostru totdeauna să
fie cu har, dres cu sare, ca să știți
cum se cade vouă a răspunde fie-
căruia.
7. Cele despre mine toate le va
spune vouă Tihic iubitul frate, și
credinciosul slujitor și dimpreună
slugă întru Domnul;
8. Pre care l-am trimes la voi
pentru însăș aceasta, ca să știe
cele pentru voi, și să mângâie ini-
mile voastre;
9. Impreună cu Onisim, credin-
ciosul și iubitul frate, care este
dintre voi. Toate vor spune vouă
cele de aici.
10. Inchină-se vouă Aristarh cel
împreună cu mine robit, și Marcu
nepotul lui Varnava, de care ați luat
porunci; de va venì la voi să'l pri-
miți pre dânsul;
11. Și Isus ce se chiamă Iust,
cari sunt din tăerea împrejur. Ace-
știa singuri sunt împreună cu mine
lucrători spre Impărăția lui Dum-
nezeu, cari mi-au fost mie mângâiere.
12. Inchină-se vouă Epafra, care
este dintre voi, sluga lui Hristos,
care se nevoește pururea pentru
voi întru rugăciuni, ca să stați de-
săvârșit și plinița întru toată voea
lui Dumnezeu.
13. Că mărturisesc de dânsul, că
are râvnă multă pentru voi, și pen-
tru cei din Laodichia și din Ierapoli.
14. Inchină-se vouă Luca doito-
rul cel iubit, și Dimas.
15. Spuneți închinăciune fraților
celor din Laodichia, și lui Nimfan,
și bisericei celei din casa lui.
16. Și dacă se va cetì epistoliea
aceasta de către voi, faceți ca să
se citească și în biserica Laodi-
chienilor; și cea din Laodichia și
voi să o cetiți.
17. Și ziceți lui Arhip: socotește
slujba care ai luat întru Domnul,
ca să o plinești.
18. Inchinăciunea cu mâna mea
a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de
legăturele mele. Darul cu voi, Amin.

Către Colaseni s'a scris dela Roma prin Tihic și Onisim.

5 Efes. 5, 15. *6.* Marc. 9, 50. *8.* Efes. 6, 22. *10.* Fapt. 19, 29. *11* Fapt. 11, 2. *12.* Col. 1, 7. *15.* Rom. 16, 5. *16.* 1 Tes. 5, 27. *18.* 1 Cor. 16, 21.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

INTÂIA CĂTRE TESALONICHENI

CAP. 1.

Laudă nevoinţele apostoleşti ale Tesalonichenilor.

Pavel şi Siluan şi Timotei, bisericei Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl şi Domnul Iisus Hristos; har vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos.
2. Mulţămim lui Dumnezeu pururea pentru voi toţi, pomenire de voi făcând în rugăciunile noastre;
3. Neîncetat pomenind pre voi de lucrul credinţei voastre şi de osteneala dragostei şi de răbdarea nădăjduirei întru Domnul nostru Iisus Hristos, înaintea lui Dumnezeu şi Tatălui nostru;
4. Ştiind iubiţilor fraţi, dela Dumnezeu alegerea voastră.
5. Căci evanghelia noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci şi întru putere şi întru Duh Sfânt şi întru adeverire multă; precum ştiţi în ce chip am fost între voi pentru voi.
6. Şi voi următori nouă v'aţi făcut şi Domnului, primind cuvântul întru necaz mult, cu bucuriea Duhului Sfânt;
7. Atâta cât v'aţi făcut voi pildă tuturor celor ce cred în Machedonia şi Ahaia.
8. Că dela voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Machedonia şi Ahaia, ci şi în tot locul credinţa voastră cea întru Dumnezeu a ieşit; cât nu trebue să mai grăim noi cevà.
9. Că aceia de noi spun ce fel de intrare am avut la voi, şi cum v'aţi întors la Dumnezeu dela idoli, a sluji Dumnezeului celui viu şi adevărat;
10. Şi a aşteptà pre Fiul lui din ceruri, pre carele l-au învieat din morţi, pre Iisus, carele ne izbăveşte pre noi de mâniea cea viitoare.

CAP. 2.

Pavel doreşte pre Tesalonicheni, se bucură de ei şi îngrijeşte ca să fie desăvârşiţi.

Că voi ştiţi fraţilor, intrarea noastră la voi, că n'a fost deşartă;
2. Ci întâiu pătimind, şi ocărîţi fiind precum ştiţi în Filipi, am îndrăsnit întru Dumnezeul nostru a grăì către voi evanghelia lui Dumnezeu cu multă nevoinţă.
3. Că îndemnarea noastră nu este dintru înşelăciune, nici din necurăţie, nici cu vicleşug;
4. Ci precum ne-am adeverit de la Dumnezeu a fi credincioşi a primì evanghelia, aşà grăim; nu ca şi cum am plăceà oamenilor, ci lui

---

1. *1.* 2 Tes. 1, 1.
3. Ioan 6, 29; 1 Cor. 13, 13.
4. Col 3, 12. *5.* 1 Cor. 2, 5. *6.* 1 Cor. 4, 16.
7. 1 Tes. 4, 10.
8. Rom 1, 8. *9.* 1 Cor 12, 2.
10 Fapt. 1, 11; Fil. 3, 20.
2. *1.* 1 Tes. 1, 5. *2.* Fapt. 16, 22; 17, 5.
4. Gal. 1, 10.

Dumnezeu, celui ce cearcă inimile
noastre.
5. Că niciodată întru cuvânt de
măgulire am fost la voi, precum
ştiţi nici prin prilej de lăcomie;
Dumnezeu este martor;
6. Nici căutând dela oameni sla-
vă, nici dela voi, nici dela alţii, mă-
car că puteam să vă fim vouă cu
greutate ca apostolii lui Hristos.
7. Ci am fost cu linişte în mij-
locul vostru, precum doica îşi în-
călzeşte pre fiii săi;
8. Aşà iubindu-vă pre voi, bine-
voim a dà vouă nu numai evan-
ghelia lui Dumnezeu, ci încă şi su-
fletele noastre, pentru căci aţi fost
nouă iubiţi.
9. Că vă aduceţi aminte fraţilor,
de ostenelele noastre şi de nevo-
inţe; că ziua şi noaptea lucrând, ca
să nu îngreuiem pre cinevà din voi,
am propoveduit vouă evangheliea
lui Dumnezeu.
10. Voi sunteţi martori, şi Dum-
nezeu, cum cu cuvioşie şi cu drep-
tate şi fără de prihană am fost vouă
celor ce aţi crezut;
11. Precum ştiţi că pre unul fie-
care din voi, ca un părinte pre fiii
săi v'am rugat şi v'am mângâiat,
12. Şi am mărturisit ca să um-
blaţi voi cu vrednicie lui Dumne-
zeu, carele v'au chemat pre voi în-
tru a sa împărăţie şi slavă.
13. Drept aceea şi noi mulţămim
lui Dumnezeu neîncetat, căci luând
voi cuvântul auzirei de Dumnezeu
dela noi, aţi primit nu cuvânt al oa-
menilor, ci precum este adevărat,
cuvântul lui Dumnezeu, care se şi
lucrează întru voi cei ce credeţi.
14. Că voi fraţilor, următori v'aţi
făcut bisericilor lui Dumnezeu ce-
lor ce sunt în Iudeea întru Hristos
Iisus; căci aceleaşi aţi pătimit şi voi
dela cei de un neam cu voi, pre-
cum şi aceia dela Iudei,
15. Cari şi pre Domnul Iisus au
omorît şi pre prorocii lor, şi pre
noi ne-au gonit; şi lui Dumnezeu
nu sunt plăcuţi, şi tuturor oameni-
lor stau împrotivă;
16. Cari ne opresc pre noi să nu
grăim neamurilor ca să se mântu-
iască, ca să'şi împlinească păcatele
lor pururea; ci a sosit asupra lor
mâniea până în sfârşit.
17. Iar noi fraţilor, rămâind siri-
mani de către voi la vreme de un
ceas cu faţa, nu cu inima, mai mult
ne-am sârguit a vedeà faţa voastră
cu mare dorinţă.
18. Pentru aceea am vrut să ve-
nim la voi, eu adecă Pavel, şi odată
şi de două ori, ci ne-a împiedicat
satana.
19. Căci care este nădejdea noa-
stră, sau bucuriea, sau cununa la-
udei? Au nu şi voi veţi fi înaintea
Domnului nostru Iisus Hristos în-
tru a lui venire?
20. Că voi sunteţi slava noastră
şi bucuriea.

CAP. 3.

Rugăciune pentru sporirea şi întărirea în credinţă a Tesalonichenilor.

Drept aceea mai mult neputând
răbdà, bine am voit a rămâneà
în Atena singuri;
2. Şi am trimes pre Timotei, fra-
tele nostru şi slujitorul lui Dumne-
zeu, şi ajutătorul nostru întru evan-
gheliea lui Hristos, ca să vă întă-
rească pre voi, şi să vă mângâie
întru credinţa voastră;
3. Ca nici unul să nu se clătea-
scă întru scârbele acestea; că sin-
guri ştiţi că spre acestea suntem
puşi.
4. Căci când am fost la voi, am
zis vouă mai înainte că vom să a-
vem scârbe; precum au şi fost, şi
ştiţi.
5. Drept aceea şi eu nerăbdând
mai mult, am trimes ca să cunosc
credinţa voastră, ca nu cumvà să
vă fi ispitit pre voi cel ce ispiteşte,
şi să fie în zadar osteneala noastră.
6. Iar acum venind Timotei la noi
dela voi, şi binevestind nouă cre-
dinţa şi dragostea voastră, şi cum
că aveţi pomenire bună de noi pu-
rurea, dorind a ne vedeà pre noi,
precum şi noi pre voi;
7. Pentru aceasta ne-am mângâ-
iat fraţilor de voi, întru tot necazul

5. 1 Cor. 4, 20. *6*. Ioan 5, 41; 2 Tes. 3, 7. sq. *7*. Fapt. 20, 33. *9*. 1 Cor. 4, 12; Fapt. 14; 15. *10*. 1 Tim. 3, 2.
12. Efes. 4, 1; Fil. 1, 27.
13. 1 Tes. 1, 5; Mat. 10, 40.
15. Fapt. 2, 23. *16*. Mat. 23, 32,
17. Rom. 1, 11. *19*. Fil. 4, 1.
3. *3*. Efes. 3, 13. *5*. Fil. 2, 16.
6. Fapt. 18, 5. *7*. 1 Tes. 2, 2,

şi nevoea noastră pentru credinţa voastră;
8. Că acum noi vii suntem, dacă staţi voi întru Domnul.
9. Că ce mulţămită vom puteà dà lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuriea, cu care ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru;
10. Noaptea şi ziua preste măsură rugându-ne ca să vedem faţa voastră şi să împlinim lipsele credinţei voastre.
11. Iar însuş Dumnezeu şi Tatăl nostru şi Domnul nostru Iisus Hristos, să îndrepteze calea noastră către voi.
12. Şi pre voi Domnul să vă înmulţească şi să vă prisosească cu dragostea unuia spre altul şi spre toţi, precum şi noi spre voi.
13. Ca să întărească inimile voastre fără prihană întru sfinţenie înaintea lui Dumnezeu şi Tatălui nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos cu toţi sfinţii lui.

CAP. 4.

Sfătuiri spre înfrânare dreptate, milostenie, spre muncă. Mângâie pre cei întristaţi pentru cei adormiţi cu credinţa în învierea morţilor.

De aceea fraţilor, vă poftim pre voi şi vă rugăm întru Domnul Iisus, precum aţi luat dela noi în ce chip se cuvine vouă a umblà şi a plăceà lui Dumnezeu, ca să prisosiţi mai mult.
2. Că ştiţi ce porunci am dat vouă prin Domnul Iisus.
3. Căci aceasta este voiea lui Dumnezeu, sfinţirea voastră, a vă ferì voi de toată curviea,
4. A ştì fiecare din voi a'şi stăpânì vasul său întru sfinţenie şi cinste.
5. Nu întru patimă de poftă ca şi păgânii, cari nu cunosc pre Dumnezeu.
6. A nu trece şi a se lăcomì în lucru asupra fratelui său; de vreme ce răsplătitor este Domnul pentru toate acestea, precum şi mai înainte am zis vouă şi am mărturisit.

13. 2 Tes. 2, 17; Fil. 1, 10.
4. *1.* 2 Tes. 3, 12; Efes. 4, 1.
3. Rom. 12, 2. *4.* 1 Cor. 6, 13 şi 18.
5. Col. 3, 5; Gal. 4, 8.

7. Că nu ne-au chemat pre noi Dumnezeu spre necurăţie, ci spre sfinţenie.
8. Drept aceea, cel ce defăimează, nu om defăimează, ci pre Dumnezeu, carele au dat Duhul său cel sfânt întru noi.
9. Iar pentru iubirea de fraţi, nu trebueşte a scrie vouă; că singuri voi sunteţi învăţaţi dela Dumnezeu ca să iubiţi unul pre altul.
10. Pentrucă şi faceţi aceea spre toţi fraţii cari sunt în toată Machedonia; şi vă rugăm pre voi fraţilor, să adăogaţi mai mult;
11. Şi cu dragoste să vă nevoiţi ca să fiţi cu linişte, şi să faceţi ale voastre şi să lucraţi cu mâinile voastre, precum am poruncit vouă;
12. Ca să umblaţi cu bun chip către cei de afară, şi de nimic să nu aveţi trebuinţă.
13. Iar nu voiu să nu ştiţi voi fraţilor, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristaţi, ca şi ceilalţi cari n'au nădejde.
14. Pentrucă de credem că Iisus au murit şi au învieat, aşà şi Dumnezeu pre cei adormiţi întru Iisus, aduce'i-va împreună cu el.
15. Că aceasta grăim vouă cu cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămaşi întru venirea Domnului, nu vom întrece pre cei adormiţi.
16. Că însuş Domnul întru poruncă cu glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învieà întâiu;
17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămaşi, împreună cu dânşii ne vom răpì în nori, întru întâmpinarea Domnului în văzduh; şi aşà pururea cu Domnul vom fi.
18. Drept aceea mângâiaţi-vă unii pre alţii cu cuvintele acestea.

CAP. 5.

A doua venire a lui Hristos. Cuviincioasă pregătire pentru ea.

Iar de ani şi de vremi fraţilor, nu aveţi trebuinţă să scriem vouă.

7. 2 Tim. 1, 9. *8*, Lucà 10, 16.
9 Marcu 12, 31.
10. 1 Tes. 1, 7; 4, 1 *11.* 2 Tes. 3, 8.
12. Rom. 13, 13, *13.* 1 Cor. 10, 1.
14 Rom 14, 9; 1 Cor. 15, 13.
15. 1 Cor. 15, 23.
17. Apoc. 11, 12; Ioan 12, 26.
5. *1.* Mat. 24, 36.

2. Că înşi-vă adevărat ştiţi că ziua
Domnului ca un fur noaptea aşà va
venì.
3. Căci când vor zice: pace şi li-
nişte, atunci fără de veste va venì
preste dânşii pieirea, ca şi durerea
aceleia ce are în pântece; şi nu vor
scăpà.
4. Iar voi fraţilor, nu sunteţi în-
tru întunerec, ca să vă apuce ziua
aceea ca un fur.
5. Că voi toţi fii ai luminei sun-
teţi şi fii ai zilei; nu suntem ai nop-
ţei, nici ai întunerecului.
6. Drept aceea să nu dormim, ca
şi ceilalţi; ci să priveghiem şi să
fim treji.
7. Că cei ce dorm, noaptea dorm;
şi cei ce se îmbată, noaptea se îm-
bată.
8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji,
îmbrăcându-ne în zaua credinţei şi
a dragostei şi în coiful nădejdei de
mântuire.
9. Că nu ne-au pus pre noi Dum-
nezeu spre mânie, ci spre dobân-
direa mântuirei prin Domnul nostru
Iisus Hristos,
10. Carele au murit pentru noi, ca
ori de vom priveghià, ori de vom
dormì, împreună cu el să vieţuim.
11. Pentru aceea mângâiaţi unul
pre altul, şi zidiţi unul pre altul, pre-
cum şi faceţi.
12. Şi vă rugăm pre voi fraţilor,
să cunoaşteţi pre cei ce se oste-
nesc între voi, şi pre mai marii vo-
ştri întru Domnul, şi pre cei ce vă
învaţă pre voi;
13. Şi să'i aveţi pre dânşii de pri-
sosit întru dragoste pentru lucrul
lor. Pace să aveţi între voi.
14. Şi vă rugăm pre voi fraţilor:
sfătuiţi pre cei fără de rânduială,
mângâiaţi pre cei puţini la suflet,
sprijiniţi pre cei neputincioşi, fiţi
îndelung răbdători spre toţi.
15. Socotiţi să nu răsplătească
cinevà cuivà rău pentru rău; ci pu-
rurea cele bune să urmaţi, şi spre
voi unul spre altul, şi spre toţi.
16. Pururea vă bucuraţi.
17. Neîncetat vă rugaţi.
18. Intru toate mulţămiţi; căci a-
ceasta este voea lui Dumnezeu în-
tru Hristos Iisus spre voi.
19. Duhul să nu'l stingeţi.
20. Prorociile să nu le defăimaţi.
21. Toate să le ispitiţi; ce este
bun să ţineţi.
22. De tot felul de lucru rău să
vă feriţi.
23. Iar însuş Dumnezeul păcei
să vă sfinţească pre voi întru toate
desăvârşit; şi întru tot întreg du-
hul vostru şi sufletul şi trupul fără
de prihană întru venirea Domnului
nostru Iisus Hristos să se păzească.
24. Credincios este cel ce v'a che-
mat pre voi, care va şi face.
25. Fraţilor, rugaţi-vă pentru noi.
26. Spuneţi închinăciune fraţilor
tuturor cu sărutare sfântă.
27. Juru-vă pre voi întru Domnul
ca să se citească epistoliea acea-
sta tuturor sfinţilor fraţi.
28. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi, Amin.

Cea întâia către Tesalonicheni s'a scris de la Atena.

---

2. Lucà 12, 39; 2 Petr. 3, 10; Apoc. 3, 3.
3. Ier. 6, 14. *4.* Efes. 5, 8.
5. Lucà 16, 8; Rom. 13, 12.
8. Rom. 13, 12; Is. 59, 17. *9* Rom. 9, 23.
10. Rom. 14, 8, 9; 2 Cor. 5, 15.
11. 1 Tes 4, 18; Evr. 10, 24.
12. 1 Cor. 16, 18.
14. 2 Tes. 3, 15. *15.* Pilde 17, 13; Rom. 12, 17; 1 Petr. 3, 9. *16.* Lucà 10, 20.
17. Lucà 18, 1; Rom. 12, 12; Col. 4, 2.
18. Efes. 5, 20; Col. 2, 7.
20. 1 Cor. 14, 1 *21.* Rom. 2, 18.
23. Rom. 15, 33
24. 1 Cor. 1, 9; 2 Tes. 3, 3; 2 Tim. 3, 13; 1 Ioan 1, 9. *25* Col. 4, 3.
26. Rom. 16, 16.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

A DOUA CĂTRE TESALONICHENI

CAP. 1.

Mulțămire pentru credința Tesalonichenilor și rugăciune pentru desăvârșirea lor.

Pavel și Siluan și Timotei, bisericei Tessalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:
2. Dar vouă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.
3. A mulțămì datori suntem lui Dumnezeu pururea pentru voi, fraților, precum se cuvine, căci mult crește credința voastră, și se înmulțește dragostea a unuia fiecăruia dintre voi spre altul;
4. Atâta cât și noi singuri întru voi ne lăudăm în bisericile lui Dumnezeu pentru răbdarea voastră și credința întru toate gonirile voastre și necazurile care suferiți:
5. Spre arătarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți.
6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu a răsplătì necaz celor ce vă necăjesc pre voi.
7. Și vouă celor necăjiți odihnă cu noi, întru arătarea Domnului Iisus din cer cu îngerii puterei sale.
8. Cu văpaie de foc dând isbândă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, și celor ce nu ascultă evangheliea Domnului nostru Iisus Hristos;
9. Cari vor luà muncă pierirea cea veșnică dela fața Domnului, și dela slava puterei lui;
10. Când va venì să se proslăvească întru sfinții săi, și să se facă minunat întru toți credincioșii (că s'a crezut mărturia noastră întru voi) în ziua aceea.
11. Pentru care ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeul nostru chemărei, și să plinească toată bunăvoința bunătății, și lucrul credinței întru putere.
12. Ca să se proslăvească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAP. 2.

Despre Antihrist. Sfârșitul lumei. Mulțămire pentru chemarea la credință a Tesalonichenilor.

Și vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, și a noastră adunare la dânsul,
2. Ca nu degrab să vă clătiți voi din minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin epistolie ca și cum ar fi trimisă

1. *2.* 1 Cor. 1, 3; Col. 1, 2.
3. 1 Tes. 1, 2 *4.* 2 Cor. 7, 14.
5. Fil. 1, 28; Luc. 21. 36.
7. 1 Tes. 4, 16; 1 Petr. 4, 13; Mat. 25, 31,
8. Is. 66, 15, 16; Rom. 2, 8.

9. Is. 2. 10. *10.* Col. 3, 4.
11. 1 Tes. 1, 2.
2. *2.* 1 Tes. 5, 2.

dela noi, cum că ar fi sosit ziua
lui Hristos.
3. Să nu vă amăgească cinevà
pre voi nici într'un chip că va venì,
de nu va venì mai întâi depărta-
rea, şi de nu se va arătà omul pă-
catului, fiul pierirei;
4. Protivnicul şi care se va înălţà
mai pre sus de tot cel ce se zice
Dumnezeu, sau închinăciune; aşà
cât să şază el în Biserica lui Dum-
nezeu, ca un Dumnezeu, arătându-
se pre sine cum că ar fi el Dum-
nezeu.
5. Au nu vă aduceţi aminte că
încă fiind eu la voi acestea am zis
vouă?
6. Şi acum, ce îl opreşte, ştiţi, ca
să se arăte el la vremea sa.
7. Că iată taina fărădelegei se lu-
crează; numai cel ce opreşte acum
până se va luà din mijloc.
8. Şi atunci se va arătà acel fără-
delege, pre care Domnul îl va o-
morî cu duhul gurei sale, şi îl va
pierde cu arătarea venirei sale;
9. A cărui venire este după lu-
crarea satanei întru toată puterea
şi semne şi minuni ale minciunei,
10. Şi întru toată amăgirea ne-
dreptăţei întru cei pieritori; pentrucă
dragostea adevărului n'au primit ei
ca să se mântuească.
11. Şi pentru aceea va trimete lor
Dumnezeu lucrarea înşelăciunei, ca
să crează ei minciunei;
12. Ca să se judece toţi cari n'au
crezut adevărului, ci au binevoit
întru nedreptate.
13. Iar noi datori suntem pururea
a mulţămì lui Dumnezeu pentru voi,
fraţilor iubiţi de Domnul, căci v'au
ales pre voi Dumnezeu din început
spre mântuire întru sfinţirea Duhu-
lui şi întru credinţa adevărului;
14. La care v'au chemat pre voi
prin evanghelia noastră, spre câş-
tigarea slavei Domnului nostru I-
isus Hristos.
15. Drept aceea, fraţilor, staţi, şi
ţineţi predaniile care v'aţi învăţat,
ori prin cuvânt, ori prin epistoliea
noastră.
16. Iar însuş Domnul nostru I-
isus Hristos, şi Dumnezeu şi Tatăl
nostru, carele ne-au iubit pre noi, şi
ne-au dat mângâiere veşnică şi nă-
dejde bună prin har.
17. Să mângâie inimile voastre,
şi să vă întărească pre voi întru
tot cuvântul şi lucrul bun.

CAP. 3.

Indemnare spre rugăciune, spre muncă şi ferire de leneşi şi iscoditori.

De aceea, rugaţi-vă fraţilor, pentru
noi, ca cuvântul Domnului să
curgă şi să se slăvească, ca şi în-
tru voi;
2. Şi ca să ne izbăvim de oa-
menii cei răi şi vicleni; că nu este
a tuturor credinţa.
3. Iar credincios este Domnul,
carele va întărì pre voi, şi vă va
păzì de cel viclean.
4. Iar avem nădejde întru Dom-
nul de voi, că cele ce poruncim
vouă, şi faceţi, şi le veţi face.
5. Iar Domnul să îndrepteze ini-
mile voastre spre dragostea lui Dum-
nezeu, şi răbdarea lui Hristos.
6. Şi poruncim vouă, fraţilor, în-
tru numele Domnului nostru Iisus
Hristos, să vă feriţi voi de tot fra-
tele ce umblă fără de rânduează, şi
nu după predania care a luat dela
noi.
7. Căci înşivă ştiţi cum se cade
vouă să urmaţi nouă; că noi n'am
umblat fără de rânduează întru voi;
8. Nici în dar pâine am mâncat
dela cinevà; ci întru osteneală şi
nevoinţă noaptea şi ziua lucrând,
ca să nu îngreuiem pre cinevà din
voi;
9. Nu că doară n'avem putere,
ci ca pre noi chip să ne dăm vouă,
ca să ne urmaţi nouă.
10. Că şi când eram la voi, a-
ceasta porunciam vouă, că dacă
nu voeşte cinevà să lucreze, nici
să mănânce.
11. Că auzim că oarecarii umblă
la voi fără de rânduează, nimic lu-
crând, ci iscodind.
12. Şi unora ca acestora porun-

3. Efes. 5, 6 *4*. Dan. 11, 36.
7. Fapt 20, 29 *8*. Is. 11, 4; Ap. 19, 15.
9. Mat. 24, 24. *10*. 2 Cor. 2, 15.
11. Rom. 1, 24. *12*. Rom. 1, 32.
13. Efes. 1, 4. *15*. 2 Tes. 3, 6.

17. 1 Tes. 3, 13.
3. *1*. Col. 4, 3 *3*. 1 Cor. 1, 9.
4. 2 Cor. 7. 16; Gal. 5, 10.
6. Mat. 18, 17; Rom. 16, 17.
7. 1 Cor 4, 16; 1 Tes 1, 6.
8. 1 Cor. 4, 12.
9. Mat. 10, 10; 1 Cor 4, 16.
10. Fac. 3, 19. *12*. 1 Tes. 4. 11

cim şi îi rugăm întru Domnul no-
stru Iisus Hristos, ca, cu linişte lu-
crând, să'şi mănânce pâinea lor.
13. Iar voi, fraţilor, nu slăbiţi a
face bine.
14. Iar de nu ascultă cinevà de
cuvântul nostru, pre acela prin e-
pistolie, să'l însemnaţi, şi să nu
vă însoţiţi cu el, ca să se ruşineze.
15. Şi să nu'l socotiţi ca pre un
vrăjmaş, ci să'l învăţaţi ca pre un
frate.
16. Şi însuş Domnul păcei să
vă deà vouă pace pururea în tot
chipul. Domnul fie cu voi cu toţi.
17. Inchinăciunea cu mâna mea
a lui Pavel, care este semn în toată
epistolia: aşà scriu.
18. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi cu toţi, Amin.

Cea a doua către Tesalonicheni s'a scris dela Atena.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

INTÂIA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1.

Inv.ițătura legei vechi și a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos după porunca lui Dumnezeu Mântuitorului nostru și a Domnului Iisus Hristos, nădejdei noastre;
2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.
3. Precum te-am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machedonia, ca să poruncești unora să nu învețe într'alt chip.
4. Nici să ià aminte la basne și la numere de neamuri fără de sfârșit, cari fac întrebări mai vârtos decât iconomia lui Dumnezeu cea întru credință.
5. Iar sfârșitul poruncei este dragostea din inimă curată și din știință bună și din credință nefățarnică.
6. Dela care unii rătăcind s'au întors la cuvinte deșarte,
7. Vrând a fi învățători de lege; neînțelegând nici cele ce grăiesc, nici pentru cele ce întăresc.
8. Ci știm că legea este bună, de o ține cinevà după lege;
9. Știind aceasta, că dreptului lege nu este pusă, ci celor fărădelege și nesupuși, necredincioșilor și păcătoșilor, nedrepților și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mumă, ucigătorilor de oameni.
10. Curvarilor, sodomenilor, tâlharilor, mincinoșilor, celor ce se jură strâmb și orice alt se împotivește învățăturei cei sănătoase.
11. După evanghelia slavei a fericitului Dumnezeu, care mi s'a încredințat mie.
12. Și mulțămesc celui ce m'au întărit pre mine lui Hristos Iisus Domnului nostru, căci credincios m'au socotit, puindu-mă întru slujbă;
13. Pre mine cel ce eram mai 'nainte hulitor și gonitor și ocărâtor; ci am fost miluit, că neștiind am făcut întru necredință.
14. Și prea s'a înmulțit harul Domnului nostru cu credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.
15. Credincios este cuvântul și de toată primirea vrednic, că Hristos Iisus au venit în lume să mântuiască pre cei păcătoși, dintru cari cel dintâiu sunt eu.
16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare, spre pildă celor ce vor să crează întru dânsul spre vieața cea veșnică.
17. Iar Impăratului veacurilor, celui nestricăcios, celui nevăzut, unuia prea înțeleptului Dumnezeu, cinste și slavă în vecii vecilor, Amin.

---

1. *1.* Fapt. 9, 15; Rom. 1, 1; Col. 1, 27. *2.* Tit 1, 4. *4.* Tim. 4. 7. *5.* Ecl. 12, 13. *6.* Tim. 6, 4, 20. *7.* Ioan 3, 10. *8.* Rom. 7, 12.

10. Eș. 21. 16. *11* Tim. 6, 15. *12.* Fapt. 9, 15. *15.* Mat. 18,11.

18. Această poruncă îţi încredinţez ţie, fiule Timotei, după prorociile care s'au făcut mai 'nainte spre tine, ca să te oşteşti într'însele bună oştire.
19. Având credinţă şi bună ştiinţă, care unii lepădându-o, din credinţă au căzut.
20. Dintru cari este Imeneu şi Alexandru, pre cari i-am dat satanei, ca să se înveţe a nu huli.

CAP. 2.

Despre rugăciune. Să se facă pentru toţi pretutindenea cu inimă curată. Despre învăţători. Să fie bărbaţi iar nu femei, din pricina firei şi a slăbiciunei.

Deci rogu-te mai 'nainte de toate să faceţi rugăciuni, cereri, făgăduinţe, mulţămite pentru toţi oamenii
2. Pentru împăraţi şi pentru toţi cari sunt întru dregătorii, ca să petrecem vieaţă lină şi cu odihnă întru toată buna credinţă şi curăţia.
3. Că aceasta este lucru bun şi primit înaintea lui Dumnezeu Mântuitorului nostru;
4. Carele voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vie.
5. Că unul este Dumnezeu, unul şi mijlocitor între Dumnezeu şi între oameni, omul Iisus Hristos;
6. Carele pre sine însuş s'au dat preţ de răscumpărare pentru toţi, mărturisirea în vremile sale.
7. Intru care sunt pus eu propoveduitor şi apostol, (adevărul zic întru Hristos, nu minţ); învăţător neamurilor întru credinţă şi întru adevăr.
8, Voiesc dar ca să se roage bărbaţii în tot locul, ridicându'şi mâinile curate, fără de mânie şi fără de îndoire.
9. Aşijderea şi femeile cu podoabă de cinste, cu sfială şi cu întreagă înţelepciune să se împodobească pre sine; nu cu împletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritaruri, sau cu haine scumpe,

---

18. Tim. 6, 12; Iud. 3. *19.* Tim. 3, 9.
20. 2 Tim. 2, 17; 1 Cor. 5, 5.
2. *1.* Filip. 4, 6. *3.* Tim. 4. 10.
4. Ez. 18, 23; 2 Petru 3, 9.
5. Is. 45, 21 sq; Ioan 17, 3: Evr. 12, 24.
6. Gal. 1, 4; Tit 2, 14.
7. Fapt. 9, 15; 2 Tim. 1, 11.
9. 1 Petru 3. 3.

10. Ci (precum se cuvine femeilor celor ce se făgăduesc temerei de Dumnezeu) cu fapte bune.
11. Femeia întru tăcere să se înveţe cu toată ascultarea.
12. Iar femeei să înveţe nu dau voie, nici a'şi stăpânì bărbatul, ci să fie întru linişte.
13. Că Adam întâiu s'a zidit, apoi Eva.
14. Şi Adam nu s'a amăgit, iar muierea amăgindu-se a fost întru călcarea poruncei.
15. Dar se va mântuì prin naşterea de fii, de vor petrece întru credinţă şi întru dragoste şi întru sfinţire cu întreagă înţelepciune.

CAP. 3.

Insuşirile slujitorilor bisericeşti. Taina dumnezeeştei întrupări.

Credincios este cuvântul; de pofteşte cinevà episcopie, bun lucru pofteşte.
2. Insă se cade episcopului să fie fără de prihană, al unei muieri bărbat, treaz, întreg la minte, cucernic, iubitor de streini, învăţător;
3. Nebeţiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urîtă; ci blând, nesfadnic, neiubitor de argint;
4. Casa sa bine chivernisindu-şi, feciori având ascultători cu toată cucernicia;
5. Că de nu ştie cinevà a'şi chivernisì casa sa, cum de Biserica lui Dumnezeu va purtà grijă?
6. Nu de curând botezat fiind, ca nu umflându-se, în osânda diavolului să cază.
7. Şi se cade lui şi mărturie bună să aibă dela cei din afară; ca nu în ocară să cază şi în cursa diavolului,
8. Diaconii aşijderea cucernici să fie, nu îndoiţi la cuvânt, nebăutori de vin mult, neagonisitori de dobândă urîtă;
9. Ci având taina credinţei întru ştiinţă curată.
10. Şi aceştia să se ispitească întâiu; după aceea să se diaconească fără de prihană fiind.

---

10. Tim. 5, 10. *11.* Efes. 5, 22.
12. 1 Cor. 14, 34; Fac. 3, 16.
13. Fac 1, 27. *14.* Fac. 3, 6.
3. *1.* Fapt. 20, 28.
2. Lev. 21, 17; Tit. 1, 6.
3. Lev. 10, 9; Tit. 1, 7. *4.* 1 Imp. 2, 12.
7. 1 Tim. 5, 10; 1 Cor. 5, 12.

11. Femeile aşijderea să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.
12. Diaconii să fie ai unei femei bărbaţi, feciorii bine chivernisindu'şi, şi casele lor.
13. Că cei ce slujesc bine, treaptă bună loruş îşi dobândesc, şi multă îndrăznire întru credinţa cea întru Hristos Iisus.
14. Acestea scriu ţie, având nădejde că voiu venì la tine fără zăbavă;
15. Iar de voi zăbovì, ca să ştii cum trebueşte în casa lui Dumnezeu a petrece, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi întărire a adevărului.
16. Şi cu adevărat mare este taina creştinătăţei; Dumnezeu s'au arătat în trup, s'au îndreptat în Duhul, s'au văzut de îngeri, s'au propoveduit întru neamuri, s'au crezut în lume, s'au înălţat întru slavă.

CAP. 4.

Povestire despre învăţături mincinoase în privinţa căsătoriei şi a mâncărilor. Indemnare la evlavie, ce întrece nevoinţa trupească şi a se face pildă credincioşilor.

Iar Duhul arătat grăeşte, că în vremile cele de apoi se vor depărtà unii dela credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile cele drăceşti;
2. Ale celor ce întru făţărie grăesc minciuni; fiind arşi la a lor ştiinţă;
3. Oprind a se însurà, învăţând a se ferì de bucatele, care Dumnezeu le-au făcut spre împărtăşire cu mulţumită celor credincioşi şi cari cunosc adevărul.
4. De vreme ce toată făptura lui Dumnezeu este bună, şi nimic nu este de lepădat, care se ià cu mulţămire;
5. Că se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune.
6. Acestea toate de le vei spune fraţilor, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănindu-te cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături, căreea ai urmat.
7. Iar de basnele cele spurcate şi băbeşti te fereşte şi te nevoeşte pre tine spre buna credinţă.
8. Că nevoinţa cea trupească spre puţin este folositoare, iar buna credinţă spre toate este folositoare, având făgăduinţă a vieţei acestei de acum şi a acelei viitoare.
9. Credincios este cuvântul şi de toată primirea vrednic.
10. Că spre aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărîţi, căci am nădăjduit întru Dumnezeul cel viu, carele este Mântuitor tuturor oamenilor, şi mai vârtos celor credincioşi.
11. Porunceşte acestea şi învaţă.
12. Nimeni tinereţele tale să nu le defaime; ci te fă pildă credincioşilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţiea.
13. Până ce voiu venì, ià aminte la cetire, la mângâiere, la învăţătură.
14. Nu fii nebăgător de seamă de darul ce este întru tine, care ţi s'a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor preoţiei.
15. De acestea să gândeşti, întru acestea fii; ca procopseala ta să fie arătată întru toţi.
16. Păzeşte-te pre tine însuţi şi învăţătura, şi rămâi întru acestea; că acestea făcând şi pre tine te vei mântuì, şi pre cei ce te vor ascultà.

CAP. 5.

Cum să se poarte cuviincios cu fiecare; văduvele, vârsta şi povăţuirea lor; cinstirea preoţilor. Despre hirotonie. Păcatele se vădesc.

Pre cel bătrân să nu'l înfruntezi, ci îl îndeamnă ca pre un părinte; pre cei mai tineri ca pre nişte fraţi;
2. Pre cele bătrâne ca pre nişte maice, pre cele tinere ca pre nişte surori, întru toată curăţiea.

---

11. Tit. 2, 3.
13. Mat. 25, 21; 1 Ioan 3, 21.
16. Ioan 1, 14; Marcu 16, 19.
4. *1.* Dan. 7, 25; 2 Tim. 3, 1; 2 Petr. 3, 3; 1 Ioan 2, 18 şi Iud 18.
3. Fac. 9, 3; 1 Cor. 10, 30.
4. Fac. 1, 31; Fapt. 10, 15.
6. 2 Tim. 1, 5.
7. 1 Tim. 6, 20; 2 Tim. 2, 16; Tit. 1, 14; 3, 9.
8. 1 Tim. 6, 6. *9.* 1 Tim. 1, 15.
10. Tit. 2, 10; Efes. 5, 23.
12. Tit. 2, 15. *13.* Ioan 5, 38.
14. 1 Tim. 5, 22; Fapt. 6, 6; 8, 17.
16. Rom. 11, 14.
5. *1.* Lev. 19, 32. *2.* Ioan 19, 27.

3. Pre văduve cinsteşte-le, pre cele ce sunt cu adevărat văduve.
4. Iar dacă vre o văduvă are feciori sau nepoţi, să se înveţe întâiu a'şi chivernisì casa sa întru buna credinţă, şi să deà răsplătiri părinţilor; că aceasta este bună şi primită înaintea lui Dumnezeu.
5. Iar cea cu adevărat văduvă şi singură, nădăjdueşte întru Dumnezeu, şi se zăboveşte întru rugăciuni şi cereri noaptea şi ziua.
6. Iar ceea ce petrece întru desfătare, de vie este moartă.
7. Şi acestea porunceşte, ca fără de prihană să fie.
8. Iar dacă cinevà nu poartă grije de ai săi, şi mai vârtos de ai casei sale, de credinţă s'a lepădat, şi mai rău este decât cel necredincios.
9. Văduva să se aleagă nu mai puţin de şasezeci de ani, care a fost unui bărbat femeie,
10. Intru fapte bune fiind mărturisită: de a crescut feciori, de a primit streini, de a spălat picioarele sfinţilor, de a ajutat celor necăjiţi, de a urmat la tot lucrul bun.
11. Iar de văduvile cele tinere te fereşte; căci când se înfierbântează împrotiva lui Hristos, vor să se mărite;
12. Având osândă, căci credinţa cea dintâiu au lepădat.
13. Impreună încă şi fără de lucru a fi se învaţă, umblând din casă în casă; şi nu numai fără de lucru, ci şi limbute şi iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.
14. Drept aceea, voiu ca cele tinere să se mărite, fii să nască, case să chivernisească, ca să nu deà nici o pricină protivnicului spre ocară.
15. Că iată unele s'au întors în urma satanei.
16. Iar de are vre un credincios sau credincioasă văduve, să le aajute lor, şi să nu se îngreuieze biserica; ca celor ce sunt cu adevărat văduve să le ajute.
17. Preoţii cei ce îşi ţin bine dregătoriea, de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc în cuvânt şi întru învăţătură.

5. Lucà 2, 37; 18, 1. *6*. Rom 8, 13.
7. 1 Tim. 4, 11.
8. Gal 6, 10; 2 Tim. 3. 5.
10. Evr. 13, 2. *13*. Pilde 7, 11.
14. 1 Cor. 7, 9.
15. 1 Tim. 1, 6. *17*. Rom. 12, 8.

18. Că zice scriptura: boului ce treieră să nu'i legi gura. Şi: vrednic este lucrătorul de plata sa.
19. Improtiva preotului pâră nu primì, fără numai prin doi sau trei martori.
20. Pre cei ce păcătuesc, înaintea tuturor mustră'i, ca şi ceilalţi frică să aibă.
21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos şi a îngerilor lui celor aleşi, ca să păzeşti acestea fără de căutare în faţă, nimic făcând după plecare.
22. Mâinile degrab să nu'ţi pui pre nimeni, nici te face părtaş în păcate streine; pre tine curat te păzeşte.
23. De acum nu mai beà apă, ci puţin vin primeşte pentru stomacul tău, şi pentru cele dese slăbiciunile tale.
24. Ale unor oameni păcatele sunt arătate, mergând mai 'nainte la judecată, iar ale unora şi în urmă vin.
25. Aşijderea şi faptele cele bune arătate sunt, şi cele ce sunt într'alt chip a se ascunde nu pot.

CAP. 6.

Despre slugi. Ferire de lăcomie. Invăţături spre păzirea credinţei până în sfârşit şi povăţuirea bogaţilor la smerenie şi milostenie.

Câţi sunt supt jug robi, pre stăpânii lor de toată cinstea vrednici să'i socotiască, ca să nu se hulească numele lui Dumnezeu şi învăţătura.
2. Şi cari au stăpâni credincioşi, să nu'i defaime, căci fraţi sunt; ci mai vârtos să le slujească, căci credincioşi sunt şi iubiţi, cei ce facerea de bine primesc. Acestea învaţă şi îndeamnă.
3. Iar de învaţă cinevà într'alt chip şi nu se apropie de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos şi de învăţătura cea după bunacredinţă,
4. Acela s'a trufit, neştiind nimic, ci bolnăvindu-se întru întrebări şi în cuvinte de prigonire, dintru care

18. A doua Lege 25, 4; 1 Cor. 9, 9; Lucà 10, 7. *19*. Ioan 8, 17. *22*. Fapt. 6, 6.
23. Ps. 103, 16. *25*. Gal. 5, 22.
6. *1*.Efes. 6, 5. *2*. 1 Tim. 4, 11; Tit 3, 8.
3. Gal. 1, 6 sq; 2 Tim. 1, 13.

se face pisma, pricirea, hulele, pre-
pusurile cele viclene,
5. Cuvintele cele deşarte ale oame-
nilor celor stricaţi de minte şi lip-
siţi de adevăr, cari socotesc a fi
câştig creştinătatea; depărtează-te
dela unii ca aceia.
6. Insă câştig mare este bunacre-
dinţă cu îndestulare.
7. Că nimic n'am adus în lume,
arătat este că nici a scoate cevà
nu putem.
8. Ci având hrană şi îmbrăcăminte,
cu acestea îndestulaţi să fim.
9. Iar cei ce vor să se îmbogă-
ţească, cad în ispite şi în curse şi
în pofte multe fără de socoteală şi
vătămătoare, care cufundă pre oa-
meni în pieire şi în pierzare.
10. Că rădăcina tuturor răutăţilor
este iubirea de argint; care unii pof-
tindu-o au rătăcit din credinţă şi
s'au pătruns cu dureri multe.
11. Iar tu, o omul lui Dumnezeu,
fugi de acestea, şi urmează drepta-
tea, evlavia, credinţa, dragostea, răb-
darea, blândeţele.
12. Luptă-te lupta cea bună a cre-
dinţei, apucă-te de vieaţa cea veş-
nică, la care şi chemat eşti, şi ai
mărturisit mărturisirea cea bună îna-
intea multor martori.
13, Poruncescu'ţi înaintea lui Dum-
nezeu, carele învieazā toate, şi înain-
tea lui Hristos Iisus, carele au măr-
turisit înaintea lui Pilat din Pont
mărturisirea cea bună.
14. Să păzeşti tu porunca nespur-
cată şi nevinovată, până la arăta-
rea Domnului nostru Iisus Hristos,
15. Pre care în vremile sale o va
arătà, cel fericit şi singur Puternic,
Impăratul împăraţilor şi Domnul
domnilor;
16. Carele singur are nemurire şi
locueşte întru lumină neapropiată;
pre carele nu l-a văzut nimeni din
oameni, nici a'l vedeà poate, căruia
cinstea şi stăpânirea veşnică, Amin.
17. Celor bogaţi în veacul de a-
cum porunceşte, să nu se înalţe cu
gândul, nici să nădăjduiască spre
avuţia cea nestătătoare; ci întru Dum-
nezeul cel viu, carele ne dă nouă toa-
te de prisosit spre desfătare;
18. Să facă lucruri bune, să se
îmbogăţească întru fapte bune, să
fie lesne dătători, împărtăşitori;
19. Agonisindu'şi loru'şi temelie bu-
nă în veacul cel viitor, ca să ià vi-
eaţa cea veşnică.
20. O Timotee, lucrul cel încre-
dinţat ţie păzeşte'l, depărtându-te
de glasurile deşarte, cele spurcate,
şi de vorbele cele protivnice ale şti-
inţei cei cu nume mincinos.
21. Cu care unii lăudându-se, în-
tru credinţă au rătăcit. Darul cu tine,
Amin.

Cea întâia către Timotei s'a scris dela Laodichia, care este mitropolie a Frigbiei Pacatianei.

6. Fil. 4, 11. *7.* Ecl. 5, 14.
8. Fac. 28, 20; Pilde 30, 8.
9, Pilde 23, 4; 28, 22.
10. Eş. 23, 8. *11,* 2 Tim. 2, 22.
12. 1 Cor. 9. 25,
13. A doua Lege 32, 39; Ioan 18, 36.
15. Apoc. 17, 14; A doua Lege 10. 17.
16. Ioan 1, 18. *17.* Ps. 61, 10.
18. A doua Lege 15. 7.
20. 2 Tim. 1, 14. *21.* 2 Tim. 2, 18.

EPISTOLIA
SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL
A DOUA CĂTRE TIMOTEI

CAP. 1.

Pavel laudă credinţa lui Timotei şi'l îndeamnă la răbdare în prigoniri dându-se pre sine pildă.

Pavel apostol al lui Iisus Hristos prin voea lui Dumnezeu, după făgăduinţa vieţei care este întru Hristos Iisus,
2. Lui Timotei iubitului fiu: dar, milă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Hristos Iisus Domnul nostru.
3. Mulţămesc lui Dumnezeu, căruia slujesc dela strămoşi întru curată ştiinţă, că neîncetată aducere aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea şi ziua;
4. Dorind ca să te văz, aducându'mi aminte de lacrămile tale, ca să mă umplu de bucurie;
5. Pomenire luând de credinţa cea nefăţarnică, care este întru tine, care s'a sălăşluit mai întâiu în moaşă-ta Loida şi întru maică-ta Evnichia; şi încredinţat sunt că şi întru tine,
6. Pentru care pricină îţi aduc aminte ţie, ca să aprinzi Darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mâinilor mele,
7. Că nu ne-au dat nouă Dumnezeu duhul temerei; ci al puterei şi al dragostei şi al întregei înţelepciuni.
8. Deci nu te ruşină de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine legatul lui; ci pătimeşte împreună cu evanghelia după puterea lui Dumnezeu.
9. Carele ne-au mântuit pre noi şi ne-au chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a sa mai înainte hotărâre şi darul, care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai 'nainte de anii vecilor,
10. Şi acum s'au arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, carele moartea au stricat, şi au adus la lumină vieaţa şi nestricăciunea prin evanghelie;
11. La care sunt pus eu propoveduitor şi apostol şi învăţător neamurilor.
12. Pentru care pricină si acestea pătimesc, ci nu mă ruşinez, că ştiu cui am crezut, şi încredinţat sunt, că puternic este a păzì lucrul cel încredinţat mie la ziua aceea.
13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibi, care ai auzit dela mine, întru credinţă şi întru dragostea, care este întru Hristos Iisus.
14. Lucrul bun cel încredinţat ţie să'l păzeşti prin Duhul cel Sfânt, care locueşte întru noi.
15. Ştii aceasta că s'au întors de la mine toţi cei din Asia; dintre cari este Fighel şi Ermoghen.
16. Deà Domnul milă casei lui O-

1. *1.* 2 Tim. 2, 10; Ioan 1, 4; 1 Ioan 5, 11, sq. *2.* 1 Cor. 7, 25; 1 Tim. 1, 2; Tit 1, 4. *3,* Fapt. 23, 1; Rom. 1, 8 *5.* Fapt. 16, 1, *6,* 1 Tes. 5, 19; 1 Tim. 4, 14, *7.* Rom. 8, 15.

9. Tit. 3. 5,
10. Rom. 16, 25; Is. 25, 8; Osie 13. 14; 1 Cor. 15. 55; Evr. 2, 14.
11. 1 Tim 2, 7. *12.* 2 Tim. 4, 8.
13. 1 Tim. 6, 3; Tit 2, 1,
14. 1 Tim. 6, 20.

nisifor; că de multe ori m'a odihnit şi de lanţul meu nu s'a ruşinat.
17. Ci încă venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat şi m'a aflat.
18. Deà'i lui Domnul să afle milă dela Domnul în ziua aceea şi câte în Efes mi-a slujit mie, tu mai bine ştii.

CAP. 2.

Indeamnă pre Timotei a purtà cu credinţă dregătoria sa. Mângâiere în pătimiri. Ferire de anumite răutăţi.

Deci tu fiul meu, întăreşte-te în darul cel întru Hristos Iisus.
2. Şi cele ce ai auzit dela mine în faţa multor martori, acestea le încredinţează la oameni credincioşi, cari îndestulaţi vor fi a învăţà şi pre alţii.
3. Tu dar pătimeşte ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.
4. Nimeni ostaş fiind se amestecă cu lucruri lumeşti, ca voevodului să fie plăcut.
5. Şi de şi se va luptà cinevà, nu se încununează, de nu se va luptà după lege.
6. Plugarului ce se osteneşte, se cade întâiu el din roadă să mănânce.
7. Inţelege cele ce îţi grăiesc; deà'ţi ţie Domnul înţelegere întru toate.
8. Adu'ţi aminte de Domnul Iisus Hristos, carele s'au sculat din morţi din sământa lui David după evanghelia mea.
9. Intru care pătimesc până la legături, ca un făcător de rele, ci cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă.
10. Pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleşi, ca şi aceia să dobândească mântuirea, care este întru Hristos Iisus cu slavă veşnică.
11. Credincios este cuvântul; că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu dânsul vom şi vià;
12. De răbdăm, împreună vom şi împărăţì, de ne vom lepădà de el, şi el se va lepădà de noi;
13. De nu credem, el credincios rămâne, a se tăgăduì el pre sine, nu poate.

17. Fapt. 28, 16.
2. *2*. 1 Tim. 3, 2. *3*. 2 Tim. 4, 5.
4. 1 Cor. 9, 25 *5*. 2 Tim. 4, 8.
8. 1 Cor 15, 4; 2 Imp. 7, 12.
9. Efes. 3, 1; Fil. 2, 17. *10*. Col. 1, 24.
11. Rom. 6, 5; 1 Petru 4, 13.
12. Mat. 10, 33; Luc. 9, 26.
13. Rom. 3, 3; Num. 23, 19.

14. Acestea să'i îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu să nu se pricească în cuvinte spre nici un folos, fără numai spre surparea celor ce aud.
15. Nevoeşte-te să te arăţi pre tine însuţi lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător neruşinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.
16. Iar de cuvintele deşarte, cele spurcate te fereşte; că spre mai multă păgânătate vor sporì.
17. Şi cuvântul lor ca cangrena păşune va aflà, dintru cari este Imeneu şi Filit;
18. Cari dela adevăr au rătăcit, zicând că învierea acum s'a făcut şi răstoarnă credinţa oarecărora.
19. Insă temelia cea tare a lui Dumnezeu stă, având pecetea aceasta: cunoscut au Domnul pre cei ce sunt ai lui. Şi: să se depărteze de la nedreptate tot cel ce numeşte numele lui Hristos.
20. Iar în casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut, şi unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste.
21. Deci de se va curăţì cinevà pre sine dintru acestea, va fi vas de cinste, sfinţit şi de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.
22. Iar de poftele tinereţilor fugi, şi urmează dreptatea, credinţa, dragoatea, pacea, cu toţi cei ce chiamă pre Domnul din inimă curată.
23. Iar de întrebările cele nebune şi neînţelepte te fereşte, ştiind că nasc vrăjbi.
24. Şi slugei Domnului nu i se cade să se sfădească, ci blând să fie către toţi, învăţător, suferitor.
25. Cu blândeţe certând pre cei ce stau împrotivă, poate cândvà le va dà lor Dumnezeu pocăinţă spre cunoştinţa adevărului.
26. Şi vor scăpà din cursa diavolului, prinşi fiind ei de dânsul spre a lui voie.

---

14. 1 Tim. 6, 4; Tit 3, 9.
15. 1 Tim. 4, 6; Tit 2, 7.
16. 1 Tim. 4, 7; Tit 1, 14.
17. 1 Tim. 1, 20. *22*. 1 Tim. 6. 11.
23. 1 Tim. 4, 7; 6, 4. *24*. Tit 1, 7.

CAP. 3.

Răutatea oamenilor în vremea de apoi. Indemnare la statornicie în credinţă. Sf. Scriptură şi folosul ei.

Şi aceasta să ştii, că în zilele cele de apoi vor venì vremi cumplite.
2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreţi, trufaşi, hulitori, de părinţi neascultători, nemulţămitori, necuraţi.
3. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânaţi, nedumesnici, neiubitori de bine,
4. Vânzători, obraznici, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu;
5. Având chipul bunei credinţe, iar puterea ei tăgăduind; şi de aceştia te fereşte.
6. Că dintru aceştia sunt cei ce se vâră prin case, şi robesc pre muieruşele cele îngreueate de păcate, cele ce se poartă cu multe feluri de pofte;
7. Cari pururea se învaţă, şi nici odată a venì la cunoştinţa adevărului nu pot.
8. In ce chip şi Ianis şi Iamvris s'au împrotivit lui Moisì, aşà şi aceştia stau împrotiva adevărului; oameni stricaţi fiind la minte, nelămuriţi în credinţă.
9. Ci nu vor sporì mai mult, că nebuniea lor arătată va fi tuturor, precum şi a acelora s'a făcut.
10. Iar tu ai urmat învăţăturei mele, petrecerei, voei, credinţei, îndelungei răbdări, dragostei, îngăduinţei,
11. Gonirilor, pătimirilor, care mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra; ce fel de goane am răbdat; şi din toate m'au izbăvit Domnul.
12. Şi toţi cari voesc cu bună credinţă a vieţuì întru Hristos Iisus, goniţi vor fi.
13. Iar oamenii cei vicleni şi fermecători vor procopsì spre mai rău, cari înşală, şi singuri se înşală.
14. Iar tu petreci întru cele ce te-ai învăţat şi te-ai încredinţat, ştiind dela cine te-ai învăţat;
15. Şi căci din pruncie sfinţitele scripturi ştii, care pot să te înţelepţească spre mântuire prin credinţa cea întru Hristos Iisus.
16. Toată scriptura este de Dumnezeu insuflată, şi de folos spre învăţătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înţelepţirea cea spre dreptate;
17. Ca să fie deplin omul lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun desăvârşit.

CAP. 4.

Indeamnă a se împrotivì celor ce scornesc învăţături streine. Pavel vesteşte sfârşitul său apropiat.

Mărturisesc eu drept aceea înaintea lui Dumnezeu şi Domnului Iisus Hristos, carele va să judece viii şi morţii întru arătarea sa şi împărăţiea sa;
2. Propovedueşte cuvântul; stăi asupră cu vreme şi fără de vreme; mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare şi cu învăţătura.
3. Că va fi vreme când învăţătura cea sănătoasă nu o vor primì; ci după poftele lor îşi vor alege loruşi învăţători, gâdilându'i la urechi;
4. Şi dela adevăr auzul îşi vor întoarce, iar la basne se vor plecà.
5. Iar tu priveghează întru toate, pătimeşte răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin.
6. Că eu iată mă jertfesc, şi vremea despărţirei mele s'a apropiat.
7. Lupta cea bună m'am luptat, călătoriea am săvârşit, credinţa am păzit;
8. De acum mi s'a gătit mie cununa dreptăţei, care îmi va dà mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea lui.
9. Sileşte-te a venì la mine curând;
10. Că Dimas m'a lăsat, iubind veacul de acum, şi s'a dus în Te-

3, *1.* 1 Tim. 4. 1, *2.* Rom. 1, 29 sq.
4. Fil. 3, 19.
5. Mat. 7, 15; Tit, 1, 15; Mat, 18, 17.
6. Mat. 23, 14; Marcu 12, 40.
7. 1 Tim. 2, 4. *8.* Eşire 7, 11.
11. Fapt. 13, 50; Ps. 33, 18.
12. Mat. 16, 24; Fapte 14, 22.
13. 1 Tim. 4, 1. *14.* 2 Tim. 2, 2.
16. Rom. 15, 4; 2 Petr. 1, 19.
17. 1 Tim. 6, 11; 2 Tim. 2, 21.
4. *1.* Mat. 25, 31; Ioan 5, 27; Fapt. 10, 42; 2 Cor. 5, 10; 2 Tes. 1, 7; 1 Petr. 4, 5.
2. Is. 58, 1; Tit. 1, 9. *3.* 1 Tim. 6, 3.
4. 1 Tim. 4, 7; Tit. 1, 10. *5.* Fapt. 21, 8.
6. Fil. 1, 23.
7. 1 Cor. 9, 25; 1 Tim. 6, 12; Evr. 12, 1; Fil. 3, 14.
8. 1 Petr. 5, 4; Iac. 1, 12; Apoc. 2, 10.
10. Col. 4, 14.

salonic; Crisc în Galatia, Tit în Dal-
mația,
11. Luca singur este cu mine. Pre
Marcu luându'l, să'l aduci cu tine;
că îmi este mie de bună treabă în
slujbă.
12. Iar pre Tihic l-am trimes în
Efes.
13. Felonul care l-am lăsat în
Troada la Carp, venind să'l aduci,
și cărțile, mai vârtos cele de piele.
14. Alexandru faurul de aramă
multe rele mi-a făcut mie; plătea-
scă-i Domnul după faptele lui;
15. De care și tu te păzește; că
foarte a stătut împrotiva cuvintelor
noastre.
16. La răspunsul meu cel dintâiu
nimeni n'a mers cu mine, ci toți
m'au părăsit; să nu li se socotea-
scă lor.
17. Iar Domnul au stătut lângă
mine, și m'au întărit; ca prin mine
propoveduirea să se împlinească,
și să o auză toate neamurile; și m'a
izbăvit din gura leului.
18. Și mă va izbăvì Domnul de
tot lucrul rău, și mă va mântuì la
împărăție a sa cea cerească; căruia
slava în vecii vecilor, Amin.
19. Spune închinăciune Prischilei
și lui Achila și casei lui Onisifor.
20. Erast a rămas în Corint, iar
pre Trofim l-am lăsat în Milit fiind
bolnav.
21. Silește-te a venì mai înainte
de iarnă. Închină-se ție Evul și Pud
și Lin și Claudia și toți frații.
22. Domnul Iisus Hristos cu du-
hul tău. Darul cu voi, Amin.

Cea a doua către Timotei, cel întâiu hi-rotonisit Episcop bisericei Efesenilor, s'a scris dela Roma, când a doua oară a stătut Pavel înaintea Chesarului Neron.

11. Fapt. 15, 37; Col. 4, 10.
12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7.
14. 1 Tim. 1, 20; 2 Imp. 3, 39; Ps. 27, 5.
16. Ioan 16, 32. *17.* Fapt. 23, 31; 12, 11.
18. Rom. 16, 27; Gal. 1, 5; 1 Tim. 6, 16
19. Fapt. 18, 2; Rom. 16, 3.
20. Fapt. 19, 22; 20, 4.
22. Tit. 3, 15.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE TIT

CAP. 1.

Despre învățători vrednici. Improtiva celor ce apărau faptele legei și curățirele trupești. Despre fapta bună duhovnicească.

Pavel sluga lui Dumnezeu și apostol al lui Iisus Hristos, după credința aleșilor lui Dumnezeu și după cunoștința adevărului cea după buna credință;

2. Intru nădejdea vieței cei veșnice, care o au făgăduit nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii vecilor;

3. Și au arătat în vremile sale cuvântul său prin propoveduirea care mi s'a încredințat mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu.

4. Lui Tit, adevăratului fiu după credința cea de obște: dar, milă și pace, dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pre tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi, și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți-am poruncit;

6. De este cinevà fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioși nu întru ocară de curvie sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu; nefăcând spre plăcerea sa, nemânios, neocărîtor, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat;

9. Țiindu-se de cuvântul cel credincios al învățăturei, ca puternic să fie și a îndemnà cu învățătura cea sănătoasă, și pre cei ce grăesc împrotivă a'i certà.

10. Că sunt mulți nesupuși, grăitori îndeșert și amăgitori, mai vârtos cei dintru tăiereaîmprejur;

11. Cărora trebue a le astupà gura, cari răsvrătesc toate casele, învățând cele ce nu se cade, pentru dobânda cea urâtă.

12. Zis-a oarecare dintru dânșii proroc al lor: Critenii sunt pururea mincinoși, hiare rele, pântece leneșe.

13. Mărturia aceasta adevărată este. Pentru care pricină ceartă'i pre ei aspru; ca să fie sănătoși în credință;

14. Neluând aminte la basnele jidovești, și la poruncile oamenilor, cari se întorc de către adevăr.

15. Toate sunt curate celor curați; iar celor necurați și necredincioși nimic nu este curat; ci li s'au spurcat lor și mintea și știința.

---

1. *1.* 1 Tim. 3, 16. *2.* Rom. 1, 2. *3.* Efes. 1. 9; Fapt. 9, 6; Gal. 1, 1; 1 Tes. 2, 4. *4.* 1 Tim. 1, 2; Efes. 1, 2; Col. 1, 2. *6.* Lev. 21, 17; 1 Tim. 3, 2; 1 Petr. 5, 2. *7.* Lev. 10, 9; Ezech. 44, 21.

9. 2 Tes. 2, 15. *11.* Mat. 22, 34; 2 Tim. 3, 6. *13.* 2 Tim. 4, 2. *14.* 1 Tim. 4, 7; Is. 29, 13. *15,* Mat. 15, 11; Rom. 14, 20.

16. Pre Dumnezeu mărturisesc că îl ştiu; iar cu faptele îl tăgăduesc, urîţi fiind şi nesupuşi, şi spre tot lucrul bun netrebnici.

CAP. 2.

Sfaturi potrivite cu vârsta fiecăruia. Despre slugi.

Iar tu grăeşte cele ce se cuvin învăţăturei celei sănătoase:
2. Bătrânii să fie treji, cucernici, întregi la minte, sănătoşi în credinţă, în dragoste, în răbdare.
3. Aşijderea şi bătrânele să fie întru îmbrăcăminte cu sfinţenie încuviinţate, neclevetitoare, nerobite de vin mult, învăţătoare de bine.
4. Ca să înţelepţească pre cele tinere să'şi iubească pre bărbaţii lor, să'şi iubească fiii.
5. Să fie întru întreaga înţelepciune, curate, grijnice de casele lor, bune, plecate bărbaţilor lor, ca să nu se hulească cuvântul lui Dumnezeu.
6. Pre cei tineri aşijderea îi îndeamnă să fie întru întreagă înţelepciune.
7. Intru toate dându-te pre tine pildă de fapte bune, arătând întru învăţătură, nestricare, cinste, nestricăciune,
8. Cuvânt sănătos, fără de prihană; ca cel protivnic să se ruşineze, neavând nimic a grăi rău de voi.
9. Slugile să se plece stăpânilor lor, întru toate să fie lor bine plăcuţi; nerăspunzându-le împrotivă;
10. Neviclenindu'i, ci credinţă bună arătându-le întru toate; ca pre învăţătura Mântuitorului nostru Dumnezeu să o înfrumuseţeze întru toate.
11. Că s'a arătat darul lui Dumnezeu cel mântuitor tuturor oamenilor.
12. Invăţându-ne pre noi ca, lepădând păgânătatea, şi poftele cele lumeşti, cu întreagă înţelepciune, şi cu dreptate, şi cu bunăcredinţă să vieţuim în veacul de acum;
13. Aşteptând fericita nădejde, şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos;
14. Carele s'au dat pre sine pentru noi, ca să ne mântuească pre noi de toată fărădelegea, şi să'şi curăţească luiş norod ales, râvnitor de fapte bune.
15. Acestea grăeşte şi îndeamnă şi mustră cu toată porunca. Nimeni pre tine să nu te defaime.

CAP. 3.

Supunere către stăpânitori. Ferirea de prigonitorii eretici.

Adu-le aminte lor, domniilor şi stăpânirilor să se supue, să asculte, spre tot lucrul bun să fie gata;
2. Pre nimeni să nu hulească, să nu fie sfadnici, ci lini, arătând toată blândeţea către toţi oamenii.
3. Că eram şi noi oarecând fără de minte, neascultători, rătăcindu-ne, slujind poftelor, şi multor feluri de desfătări, întru răutate şi pismă vieţuind, urâţi fiind, şi urând unul pre altul.
4. Iar când s'a arătat bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,
5. Nu din lucrurile cele întru dreptate, care am făcut noi, ci dupre a lui milă ne-au mântuit pre noi, prin baea naşterei cei de a doua, şi a înnoirei Duhului Sfânt;
6. Pre carele l-au vărsat preste noi de prisosit prin Iisus Hristos Mântuitorul nostru;
7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, moştenitori să fim după nădejdea vieţei cei veşnice.
8. Credincios este cuvântul, şi pentru acestea voiu să adeverezi tu, ca să poarte grije, la fapte bune să se nevoească cei ce au crezut lui Dumnezeu. Că acestea sunt cele bune şi de folos oamenilor.
9. Iar de întrebările cele nebune, şi de numere de neamuri, şi de prigoniri, şi de sfezile cele pentru lege,

---

16. 2 Tim. 3, 5.
2, *1*. 1 Tim. 6, 3; 2 Tim. 1, 13.
3. 1 Tim. 2, 9; 1 Petr. 3, 1.
5. Efes. 5, 23.
7. 1 Tim. 4, 12; 1 Petr. 5, 3.
9. Efes. 6, 5; Col. 3, 22; 1 Tim. 6, 1; 1 Petr. 2, 18. *10*. Neem. 5, 9.
11. Tit 3, 4; Ioan 4, 9. *12*. Efes. 1, 4
14. Gal. 1, 4; 1 Tim. 2, 6; Evr. 13, 21.
15. 1 Tim. 4, 12.
3, *1*. 1 Petr. 2, 13; Efes. 2, 10; 2 Tim. 3, 17.
2. Gal. 6, 1; Efes. 4. 2; Fil. 4, 5.
3. 1 Cor. 6, 11; Efes. 2, 2.
4. 1 Ioan 4. 9. *5*. Efes. 2, 8; 2 Tim. 1, 9.
6. Ezech. 36, 25; Ioel 3, 1; Ioan 7, 39.
7. Rom. 5, 1; 8, 17. *9*. 1 Tim. 4, 7.

te fereşte; că sunt nefolositoare şi
deşarte.
10. De omul eretic după una şi
a doua sfătuire, te fereşte;
11. Ştiind că s'a răsvrătit unul ca
acesta, şi păcătueşte, fiind singur
de sine osândit.
12. Când voiu trimete pre Arteman la tine, sau pre Tihic, nevoeşte-te să vii la mine în Nicopoli,
pentrucă acolo am socotit să iernez.
13. Pre Zina ştiutorul legei şi

10. Mat. 7, 15; 1 Cor. 5, 9; Mat. 18, 17.
11. 1 Tim. 6, 4.
12. Fapt. 20, 4; Efes. 6, 21; Col. 4, 7; 2 Tim. 4. 12.
13. Fapt. 18, 24; 1 Cor. 1, 12.

pre Apollos degrab să'i trimeţi mai
înainte, ca nimic să nu le lipsească.
14 Şi să se înveţe şi ai noştri
să poarte grije de fapte bune spre
trebile cele de folos, ca să nu fie
fără de roadă.
15 Inchină-se ţie toţi cei ce sunt
cu mine. Spune închinăciune celor
ce ne iubesc pre noi întru credinţă.
Darul cu voi toţi, Amin.

Către Tit cel întâi hirotonisit episcop bisericei Critenilor, s'a scris dela Nicopoli Machedoniei.

14. Efes. 4, 28; 1 Tim. 6, 18; Mat. 7, 19; Fil. 4, 17.
15. Gal. 5, 6.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE FILIMON

CAP. 1.

Pavel mijloceşte către Filimon pentru sluga sa Onisim, care fugise şi se făcuse creştin.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, şi Timotei fratele, lui Filimon, iubitului şi ajutătorului nostru,

2. Şi Apfiei cei iubite, şi lui Arhip ostaşului nostru celui dimpreună, şi bisericei cei din casa ta:

3. Dar vouă şi pace dela Dumnezeu Tatăl nostru şi dela Domnul Iisus Hristos.

4. Mulţumesc Dumnezeului meu, pururea pentru tine pomenire făcând întru rugăciunile mele,

5. Auzind dragostea ta şi credinţa, care ai către Domnul Iisus, şi către toţi sfinţii;

6. Ca împărtăşirea credinţei tale, lucrătoare să se facă întru cunoştinţa a tot binele ce este întru voi în Hristos Iisus.

7. Că bucurie avem multă şi mângâiere întru dragostea ta, că inimele sfinţilor s'au odihnit prin tine, frate.

8. Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a'ţi poruncì ţie ceeace se cuvine,

9. Iar pentru dragoste mai vârtos te rog, fiind tu într'acest chip, cum sunt şi eu Pavel bătrânul, iar acum şi legatul lui Iisus Hristos.

10. Te rog dar pentru Onisim fiul meu, pre care l-am născut întru legăturile mele.

11. Care oarecând erà ţie netrebnic, iar acum şi ţie şi mie de bună treabă:

12. Pre care l-am trimes înapoi la tine; iar tu pre el, adecă, pre inima mea, primeşte;

13. Pre care vream să'l ţin la mine, ca în locul tău să'mi slujească mie întru legăturile evangheliei;

14 Dar fără de voea ta nimic n'am voit să fac; ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci de voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărţit la o vreme, ca veşnic pre el să'l aibi;

16. De acum nu ca pre o slugă, ci mai pre sus de slugă, frate iubit, mai ales mie, iar cu cât mai vârtos ţie, şi după trup, şi întru Domnul!

17. Deci de mă ai pre mine părtaş, primeşte'l pre dânsul ca pre mine.

18. Iar de ţi-a făcut ţie nedreptate întru cevà, sau îţi este dator, aceea mie să o socoteşti;

19. Eu Pavel am scris cu mâna mea, eu voiu plătì, ca să nu zic ţie că şi tu cu sine singur îmi eşti dator.

20. Aşà, frate, eu să mă folosesc de tine întru Domnul; odihneşte inima mea întru Domnul.

21. Nădăjduindu-mă spre ascultarea ta am scris ţie, ştiind că şi mai pre sus decât grăesc vei face.

22. Şi împreună găteşte'mi mie şi gazdă; că am nădejde că prin rugăciunile voastre mă voiu dăruì vouă.

23. Inchină-se ţie Epafras cel împreună cu mine robit întru Hristos Iisus,

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Lucà, cei împreună cu mine lucrători.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, Amin.

Către Filimon s'a scris dela Roma prin Onisim sluga.

---

1. *1.* Efes. 3. 1.
2. Col. 4, 17; Rom. 16, 5; 1 Cor. 16, 9.
3. Col. 1, 2 *4.* Rom. 1, 8; Efes. 1, 16.
5. Efes 1, 15; Col 1, 4.
6. Tit 3, 14; Evr; 10, 24.
7. 2 Cor. 7, 14; 2 Tim. 1, 16.
8. 1 Tes. 2, 7.
10. Col. 4, 9, 1 Cor. 4. 15; Gal. 4, 19.
13. 1 Cor. 16, 17; Fil. 2, 3.
14. 2 Cor. 9, 7. *15.* Fac. 45. 5.
16. Mat. 23, 8. *21.* 2 Cor. 7, 15.
22 Fil. 1, 25. *23.* Col. 1, 7.
24. Fapt. 12, 12 19, 29; Col. 4, 10.

EPISTOLIA

SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL

CĂTRE EVREI

CAP. 1.

Hristos este fiul lui Dumnezeu mai pre sus de îngeri și de toată zidirea.

n multe feluri și în multe
chipuri de demult Dumne-
zeu grăind părinților prin
proroci,
2. În zilele acestea mai de pre
urmă au grăit nouă întru Fiul, pre
carele l-au pus moștenitor tuturor,
prin carele și veacurile au făcut;
3. Care fiind strălucirea slavei,
și chipul ipostasului lui, și purtând
toate cu cuvântul puterei sale, prin
sine singur făcând curățirea păca-
telor noastre, au șezut deadreapta
mărirei întru cele înalte;
4. Cu atâta mai bun făcându-se
decât îngerii, cu cât mai osebit nu-
me decât dânșii au moștenit.
5. Căci căruia din îngeri au zis
cândvà: Fiul meu ești tu, eu astăzi
te-am născut? Și iarăș: eu voiu fi
lui Tată, și acela va fi mie Fiu?
6. Și iarăș; când duce pre cel
întâiu născut în lume, zice: și să
se închine lui toți îngerii lui Dum-
nezeu.
7. Și de îngeri zice: cela ce face
pre îngerii săi duhuri și pre slugile
sale pară de foc.
8. Iar către Fiul: scaunul tău Dum-
nezeule, în veacul veacului; toiagul
dreptății, toiagul împărăției tale.
9. Iubit-ai dreptatea și ai urît fă-
rădelegea; pentru aceea te-au uns
pre tine Dumnezeule, Dumnezeul
tău, cu untuldelemn al bucuriei mai
mult decât pre părtașii tăi.
10. Și întru început tu Doamne,
pământul ai întemeiat, și lucrurile
mâinilor tale sunt cerurile;
11. Acelea vor pierì, iar tu rămâi;
și toate ca o haină se vor învechì;
12. Și ca un veșmânt vei învălì
pre ele, și se vor schimbà; iar tu
acelaș ești, și anii tăi nu vor lipsì.
13 Și căruia dintru îngeri au zis
cândvà: șezi deadreapta mea, până
când voiu pune pre vrăjmașii tăi
așternut picioarelor tale?
14. Au nu toți sunt duhuri sluji-
toare, care se trimet spre slujbă
pentru cei ce vor să moștenească
mântuirea?

CAP. 2.

Precum s'au pedepsit îngerii pentru neascultare, așà se vor pedepsì cei ce calcă poruncile lui Hristos, care este începătorul mântuirei noastre.

Pentru aceea se cade nouă mai
mult să ascultăm cele ce s'au
auzit, ca nu cândvà să cădem.
2. Că de vreme ce s'a făcut ade-

1. *2.* Ps. 2, 8; Mat. 21, 38; Ioan 1, 10.
3. 2 Cor 4, 4; Col. 1. 15; Evr. 9, 14.
5. Ps. 2, 7; 2 Imp. 7, 14.
6. Rom. 8, 29; Ps. 96, 8.
7. Ps. 103, 5.
8. Ps. 44, 8. *9.* Fapt. 10, 38.
10. Ps. 101, 26, sq. *12.* Is. 34, 4.
13. Mat. 22, 43; Ps. 109, 1, 2.
14. Ps. 90, 11.
2. *2.* Fapt. 7, 53; Gal. 3, 19.

vărat cuvântul ce s'a grăit prin în-
geri, şi toată călcarea de poruncă
şi neascultarea a luat dreaptă ră-
splătire;
3. Cum vom scăpà noi, negrijin-
du-ne de atâta mântuire? Care luând
începere a se vestì dela Domnul,
prin cei ce l-au auzit s'a adeverit
întru noi;
4. Impreună mărturisind Dumne-
zeu, cu semne şi cu minuni, şi cu
multe feluri de puteri, şi cu împăr-
ţirile Duhului Sfânt, după a lui voie.
5. Că nu îngerilor au supus Dum-
nezeu lumea cea viitoare, pentru
care grăim.
6. Şi a mărturisit oareunde oare
cine, zicând: ce este omul, că îl
pomeneşti pre el? Sau fiul omului,
că îl cercetezi pre el?
7. Micşoratu-l-ai pre el cu puţin
oarece de cât îngerii; cu slavă şi cu
cinste l-ai încununat pre el şi l-ai
pus preste lucrurile mâinilor tale.
8. Toate le-ai supus supt picioa-
rele lui. Şi dacă i-au supus lui toate,
nimic n'au lăsat lui nesupus. Ci a-
cum încă nu vedem supuse lui toate.
9. Iar mai micşorat cu puţin oare
ce decât îngerii vedem pre Iisus,
pentru patima morţei, cu slavă şi
cu cinste încununat, ca, cu darul
lui Dumnezeu pentru toţi să guste
moarte.
10. Pentrucă se cădeà aceluia,
pentru care sunt toate, şi prin care
sunt toate, carele pre mulţi fii la sla-
vă au adus, pre începătorul mân-
tuirei lor prin patimi a'l face desă-
vârşit.
11. Că cela ce sfinţeşte şi cei ce
se sfinţesc dintru unul sunt toţi;
pentru care pricină nu se ruşinează
a'i numì pre dânşii fraţi.
12. Zicând: spune-voiu numele tău
fraţilor mei, în mijlocul bisericei te
voiu lăudà.
13. Şi iarăş: eu voiu fi nădăjdu-
indu-mă întru dânsul. Şi iarăş: iată
eu şi pruncii cari mi-au dat mie
Dumnezeu.
14. Deci de vreme ce s'au făcut
părtaşi pruncii trupului şi sângelui,
şi acelaş asemenea s'au împărtăşit
aceloraşi; ca prin moarte să surpe
pre cel ce are stăpânirea morţei,
adică pre diavolul;
15. Şi să izbăvească pre aceia,
cari cu frica morţei în toată vieaţa
erau supuşi robiei.
16. Că nu pre îngeri cu adevărat
au luat; ci sămânţa lui Avraam au
luat.
17. Pentru aceea dator erà întru
toate a se asemănà fraţilor, ca să
fie milostiv şi credincios arhiereu
întru cele ce sunt către Dumnezeu,
ca să curăţească păcatele norodului.
18. Că întru ceea ce au pătimit,
însuş fiind ispitit, poate şi celor ce
se ispitesc să le ajute.

CAP. 3.

Trebue a fi ascultători lui Hristos, carele este mai pre sus de Moisì.

Pentru aceea, fraţilor sfinţi, cari
sunteţi părtaşi chemărei celei ce-
reşti, socotiţi pre Apostolul şi Ar-
hiereul mărturisirei noastre, pre I-
isus Hristos;
2. Carele este credincios celui ce
l-au făcut pre el, precum şi Moisì
întru toată casa lui.
3. Pentrucă de mai multă slavă
decât Moisì, acesta s'au învrednicit,
cu cât mai multă cinste are decât
casa, cel ce o a zidit pre ea.
4. Că toată casa se zideşte de
cinevà; iar cel ce toate au făcut este
Dumnezeu.
5. Şi Moisì adică a fost credin-
cios întru toată casa lui, ca o slugă;
spre mărturiea celor ce erau să se
grăiască;
6. Iar Hristos ca un fiu în casa
sa; a cărui casă suntem noi numai
de vom ţineà neclătită îndrăznirea
şi lauda nădejdei până în sfârşit.
7. Drept aceea precum zice Du-
hul cel Sfânt: astăzi de veţi auzì
glasul lui,
8. Nu vă învârtoşaţi inimele voa-
stre, ca şi întru întărîtare, în ziua
ispitirei în pustie;
9. Unde m'au ispitit părinţii vo-
ştri, ispititu-m'au, şi au văzut lu-
crurile mele patruzeci de ani.

3. Evr. 10, 29; 12, 25.
4. Marcu 16, 20; Fapt. 2, 4; 1 Cor. 12, 11.
5. 2 Petr. 3, 13. *6.* Ps. 8, 5.
7. Mat. 28, 18.
8. Efes. 1, 22; Mat. 11, 27.
9. Fil. 2, 8; 2 Cor. 5, 14; 1 Ioan 2, 2.
10. Ioan 1, 3 *11.* Marcu 3, 34.
12. Ps. 21, 24; Ioan 20, 17.
13. 2 Imp 22, 3; Ps. 17, 3; Is. 8, 17.
14. 2 Tim. 1, 10; Osie 13, 14.
15 Lucà 1, 74. *17.* Evr. 4, 15.
3. *1.* Evr. 4, 14 *2.* Num. 12, 7.
4. 2 Cor. 5, 5. 7. Evr. 4, 7.
8. Ps. 94, 8; Eş. 17, 2, 7; Num. 14, 22, sq.

10. Pentru aceea, m'am mânieat
pre neamul acesta, şi am zis: pu-
rurea se rătăcesc cu inima; şi ei
n'au cunoscut căile mele.
11. Că m'am jurat întru mâniea
mea; de vor intrà întru odihna mea.
12. Socotiţi fraţilor, ca să nu fie
cândvà în vreunul din voi inimă
vicleană a necredinţei, depărtându-
se dela Dumnezeul cel viu.
13. Ci vă îndemnaţi pre voi în-
şivă în toate zilele, până ce se nu-
meşte astăzi; ca să nu se învârto-
şeze cinevà dintru voi cu înşelăciu-
nea păcatului.
14. Că părtaşi ne-am făcut lui
Hristos, numai de vom ţineà înce-
pătura încheieturei până în sfârşit
neclătită.
15, De vreme ce se zice: astăzi de
veţi auzì glasul lui, nu vă învârto-
şaţi inimile voastre, ca şi întru în-
tărâtare.
16. Pentrucă oarecari auzind, l-au
întărâtat, dar nu toţi cari au ieşit
din Eghipet cu Moisì.
17. Şi asupra cărora s'au mâniat
patruzeci de ani? Au nu asupra ce-
lor ce au păcătuit, ale căror oase
au căzut în pustie?
18. Şi cărora s'au jurat să nu in-
tre întru odihna lui, fără numai ce-
lor ce n'au crezut?
19. Şi vedem că n'au putut să in-
tre pentru necredinţă.

CAP. 4.

Indemnare spre a ne silì să dobândim odihna lui Hristos. Puterea cuvântului dumnezeesc. Folosul darului preoţesc cel dela Hristos.

Să ne temem dar, ca nu cumvà
părăsind făgăduinţa a intrà în-
tru odihna lui, să se socotiască ci-
nevà din voi a fi lipsit.
2. Pentrucă şi nouă s'a bineve-
stit ca şi acelora, ci n'a folosit pre
aceia cuvântul auzului, nefiind a-
mestecat cu credinţa celor ce au
auzit,
3. Că intrăm întru odihnă cei ce
am crezut, precum au zis: că m'am
jurat întru mânia mea, de vor intrà
întru odihna mea, măcar că erau
făcute lucrurile dela întemeierea lu-
mei.
4. Că au zis oare unde de ziua a
şaptea într'acest chip, şi s'au odih-
nit Dumnezeu în ziua a şaptea de
toate lucrurile sale.
5. Şi de aceasta iarăş: de vor in-
trà întru odihna mea.
6. Deci de vreme ce a rămas ca
oarecari să intre întru dânsa, şi a-
ceia cărora mai 'nainte li s'au bine
vestit n'au intrat pentru necredinţa;
7. Iarăş o zi oarecare rândueşte
astăzi, întru David zicând, după a-
tâţia ani, precum s'a zis: astăzi de
veţi auzì glasul lui, nu vă învârto-
şaţi inimile voastre.
8. Că de le-ar fi făcut Iisus ace-
lora odihnă, n'ar fi grăit de altă zi
după acestea.
9. Drept aceea, s'a lăsat odihnă
norodului lui Dumnezeu.
10. Că cel ce a intrat întru odih-
na lui, şi acela s'a odihnit de lu-
crurile sale, precum şi Dumnezeu
de ale sale.
11. Deci să ne nevoim a intrà în-
tru acea odihnă, ca să nu cază ci-
nevà întru aceeaş pildă a neascul-
tărei.
12. Pentrucă viu este cuvântul lui
Dumnezeu şi lucrător şi mai ascu-
ţit decât toată sabia ascuţită de a-
mândouă părţile şi străbate până
la despărţirea sufletului şi a duhu-
lui şi a mădulărilor şi a măduvei,
şi este judecător cugetelor şi gân-
durilor inimei.
13. Şi nu este nici o făptură ne-
arătată înaintea lui; ci toate sunt
goale şi descoperite înaintea ochi-
lor lui către carele ne este nouă cu-
vântul.
14. Drept aceea, având Arhiereu
mare, carele au străbătut cerurile, pre
Iisus Fiul lui Dumnezeu, să ţinem
mărturisirea.
15. Că n'avem Arhiereu carele să
nu poată pătimì împreună cu ne-
putinţele noastre, ci ispitit întru toate
după asemănarea fără de păcat.
16. Să ne apropiem dar cu în-
drăzneală la scaunul darului lui, ca

11. Numer. 14, 23.
13. Mat. 18, 15; 1 Tes. 5, 11.
14. Evr. 6, 11 *15.* Evr. 4, 7; Ps. 94, 7 sq.
17 Num. 14, 36; 1 Cor. 10, 10
18. Num. 14, 30.
4. *3.* Num, 12, 7.
4. Fac. 2, 2. *7.* Ps. 94, 8—11.
8. Eş 17, 7; Num. 14, 22 sq; A doua Lege 31, 7 *10.* Apoc. 14, 13.
12. Ecl. 12. 11; Ier 23, 29
14. Evr. 3, 1; 6, 20; 7, 26; 8. 1; 9, 11.
15. Evr, 2, 17.
16. 1 Ioan 3, 21; Rom 3, 25.

să luăm milă şi să aflăm har spre ajutor la bună vreme.

CAP. 5.

Hristos este arhiereu veşnic, preot după rânduiala lui Melhisedec. Certarea celor ce au trebuinţă de începere.

Pentrucă tot arhiereul din oameni luându-se, pentru oameni se pune spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate;
2. Care să poată pătimì dimpreună cu cei ce nu ştiu şi se rătăcesc de vreme ce şi el este cuprins de neputinţă.
3. Şi pentru aceasta dator este precum pentru norod, aşà şi pentru sine, să aducă pentru păcate.
4. Şi nimeni singur nu'şi ià luiş cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca şi Aaron.
5. Aşà şi Hristos nu singur pre sine s'au proslăvit a fi arhiereu, ci cela ce au grăit către dânsul: Fiul meu eşti tu, eu astăzi te-am născut.
6. Precum şi într'alt loc zice: Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.
7. Carele în zilele trupului său, cereri şi rugăciuni către cela ce puteà să'l mântuiască pre dânsul din moarte, cu strigare tare şi cu lacrămi aducând şi fiind auzit pentru buna sa cucernicie;
8. Măcar că erà Fiu, s'au învăţat ascultarea din cele ce au pătimit;
9. Şi făcându-se desăvârşit, s'au făcut tuturor celor ce'l ascultă pre el pricină de mântuire veşnică.
10. Numit fiind de Dumnezeu arhiereu după rânduiala lui Melhisedec.
11. Despre carele mult este nouă cuvântul, şi cu anevoe tâlmăcindu'l a grăì, de vreme ce neputincioşi v'aţi făcut cu auzurile.
12. Că datori fiind voi a fi învăţători pentru vreme, iarăş vă trebueşte să vă învăţăm pre voi care sunt stihiile începăturei cuvintelor lui Dumnezeu; şi v'aţi făcut aceea cărora vă trebueşte lapte, iar nu hrană vârtoasă.
13. Că tot cel ce este părtaş laptelui, nu este ştiutor de cuvântul dreptăţei, căci prunc este.
14. Iar acelor desăvârşit este hrana cea vârtoasă, cari prin multa obişnuinţă au simţirile învăţate spre alegerea binelui şi a răului.

CAP. 6.

Indemnare a nu se lepădà de credinţă, ci a fi statornici întru dânsa, dând ca pildă credinţa lui Avraam şi jurământul.

Pentru aceea lăsând cuvântul începăturei lui Hristos, să ne aducem aminte spre săvârşire; nu iarăş temelie a pocăinţei puind din lucruri moarte şi a credinţei întru Dumnezeu,
2. A învăţăturei botezurilor şi a punerei mâinilor şi a învierei morţilor şi a judeţului celui veşnic.
3. Şi aceasta vom face, de va voì Dumnezeu.
4. Că, cu neputinţă este celor ce s'au luminat odată şi au gustat darul cel ceresc şi părtaşi s'au făcut Duhului Sfânt.
5. Şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului celui viitor,
6, Şi au căzut ca iarăş să se înnoiască spre pocăinţă; a doua oară răstignind loruşi pre Fiul lui Dumnezeu şi batjocorindu'l.
7. Că pământul care beà ploaia ceea ce se pogoară preste dânsul, de multe ori şi rodeşte iarbă de treabă acelora de cari se şi lucrează, primeşte blagoslovenie dela Dumnezeu;
8. Iar care aduce din sine spini şi ciulini, netrebnic este, şi aproape este de blestem, al cărui sfârşitul este spre ardere.
9. Iar avem adeverire pentru voi iubiţilor, de cele mai bune şi care se ţin de mântuire, măcar de şi aşà grăim.
10. Că nu este nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru şi osteneala dragostei, care aţi arătat spre numele lui, cei ce aţi slujit sfinţilor şi slujiţi.

---

5. *1.* Evr. 8, 3; 9, 9. *2*, Evr. 4, 15.
4. Eş. 28, 1 *5.* Ps. 2, 7,
6. Evr. 7, 17; Ps. 109, 5. *8.* Fil. 2, 8.
11. Ioan 16, 12. *12.* 1 Cor. 3. 2; Gal 4, 5,

13. Efes. 4, 14.
6. *3.* Fapt. 18, 21; Iac. 4, 15.
4. Evr. 10, 26. *8.* Is. 5, 6.
10. Mal. 3, 14; Mat. 10, 42; 1 Tes. 3, 13.

11. Iar poftim ca fiecare din voi
aceastaş sârguinţă să arate spre
adeverirea nădejdei până în sfârşit.
12. Ca să nu fiţi leneşi, ci urmă-
tori celor ce moştenesc făgăduin-
ţele prin credinţă şi prin îndelunga
răbdare.
13 Că lui Avraam făgăduindu-se
Dumnezeu, de vreme ce nu aveà a
se jurà pre nimeni altul mai mare,
s'a jurat asupra sa,
14. Zicând: cu adevărat blagoslo-
vind te voiu blagoslovì şi înmulţind
te voiu înmulţì.
15. Şi aşà, îndelung răbdând, a
dobândit făgăduinţa,
16. Pentrucă oamenii pre cel mai
mare se jură şi sfârşitul a tot cu-
vântul lor cel de prigonire, spre a-
deverire, este jurământul.
17. Pentru aceea vrând Dumne-
zeu să arate mai mult moştenito-
rilor făgăduinţei neschimbarea sfa-
tului său, a pus la mijloc jurământul;
18. Ca prin două lucruri ce nu
se pot mutà, întru care cu nepu-
tinţă este să minţă Dumnezeu, tare
mângâere să avem, cei ce am nă-
zuit să ţinem nădejdea ce este pusă
înainte:
19. Pre care ca o anghiră o a-
vem a sufletului, tare şi nemişcată,
şi care intră întru cele din lăuntru
catapeteazmei;
20. Unde înainte mergător pentru
noi au intrat Iisus, după rânduiala
lui Melhisedec arhiereu fiind făcut
în veac.

CAP. 7.

*Melhisedec chip al lui Hristos. Preo-
ţia lui Aaron a încetat, iar a lui Hri-
stos rămâne în veci.*

Că Melhisedec acesta, împăratul
Salimului, preotul lui Dumnezeu
celui preaînalt, care au întâmpinat
pre Avraam când s'a întors dela
tăierea împăraţilor, şi l-au blagos-
lovit pre el;
2. Căruia şi zeciueală din toate
i-a împărţit Avraam; întâi adecă
tâlcuindu-se Împăratul dreptăţei, iar
apoi şi împăratul Salimului, care
este Împăratul păcei;
3. Fără tată, fără mumă, fără nu-
măr de neam, nici început zilelor,
nici sfârşit vieţei având; ci ase-
mănat fiind Fiului lui Dumnezeu,
rămâne preot pururea.
4. Vedeţi dar cât este acesta, că-
ruia şi zeciueală i-a dat patriarhul
Avraam din dobânzi.
5. Şi cei din fiii lui Levì, carii iau
preoţia, poruncă au să ià zeciuială
dela norod după lege, adecă, dela
fraţii lor, măcar că şi aceia au ieşit
din coapsele lui Avraam;
6. Iar cel ce nu se numără din
neamul lor, a luat zeciueală dela A-
vraam, şi pre cel ce aveà făgădu-
inţele l-a blagoslovit.
7. Şi fără de nici o împrotivire
cel mai mic de cel mai mare se
binecuvintează.
8. Şi aici adecă oameni muritori
iau zeciuele; iar acolo mărturisin-
du-se că este viu.
9. Şi ca să zic aşà, prin Avraam
şi Levì, cel ce luà zeciuială, zeciu-
ială a dat.
10. Că încă în coapsele tătâne-
său erà, când l-a întâmpinat pre
dânsul Melhisedec.
11. Deci de ar fi fost săvârşirea
prin preoţia Leviţilor, (că norodul
supt aceea a luat legea), ce încă
mai erà trebuinţă după rândueala
lui Melhisedec să se ridice alt preot,
iar nu după rândueala lui Aaron
să se zică?
12. Că mutându-se preoţia, de
nevoie se face şi legei mutare.
13. Că de carele se zic acestea,
acela din altă seminţie se împărtă-
şeşte, din care nimeni nu s'a a-
propiat de jertfelnic.
14. Că arătat este că din Iuda a
răsărit Domnul nostru; întru carele
seminţie Moisì nimic n'a grăit de
preoţie,
15. Şi încă cu mult mai luminat
este; de vreme ce după rânduiala
lui Melhisedec se ridică preot altul,
16. Carele nu după legea poruncei
celei trupeşti s'au făcut, ci după pu-
terea vieţei celei nestricăcioase.
17. Că se mărturiseşte: Tu eşti
preot în veac după rândueala lui
Melhisedec.
18. Că schimbare se face porun-

11. Evr. 3, 14; Fil. 1, 6.
13. Fac. 22, 16. *16.* Eş. 22, 11.
17. Fac. 22, 16. *18.* Tit 1, 2.
20. Evr. 4 14.
7. *1.* Fac. 14, 18.

4 Fac. 14, 20.
5. Num. 18, 21, sq. A doua Leg. 14, 28.
6 Fac. 14, 19. *11.* Gal 2, 21.
14. Fac. 49, 10; Is. 11, 1. *17.* Evr. 5, 6.

cei, care a fost mai înainte pentru neputinţa şi nefolosul ei.

19. Că nimic n'a săvârşit legea, ci aducere este numai la mai bună nădejde; prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Şi pre cât este (preot), nu fără de jurământ;

21. (Că aceia fără de jurământ preoţi se făceau; iar acesta cu jurământ prin cel ce au zis către dânsul: Juratu-s'au Domnul şi nu-i va părea rău, Tu eşti preot în veac după rândueala lui Melhisedec);

22. Pre atâta aşezământului de lege celui mai bun s'au făcut chezaş Iisus.

23. Şi aceia adecă mai mulţi se făceau preoţi, pentru că de moarte erau opriţi a trăì;

24. Iar acesta, pentrucă rămâne în veac, are preoţie veşnică.

25. Pentru aceea şi a mântuì desăvârşit poate pre cei ce vin prin el la Dumnezeu, pururea trăind ca să se roage pentru dânşii.

26. Pentrucă arhiereu ca acesta se cuvineà să fie nouă, cuvios, fără de răutate, fără de spurcăciune, osebit de cei păcătoşi, şi mai înalt decât cerurile fiind;

27. Carele n'are în toate zilele nevoe, ca alţi arhierei, întâi pentru ale sale păcate a aduce jertfe, apoi pentru ale norodului; că aceasta o a făcut odată pre sine aducându-se.

28. Că legea pune pe oameni arhierei cari au neputinţe; iar cuvântul jurământului, celui ce a fost în urma legei, pre Fiul în veac desăvârşit.

CAP. 8.

Aşezământul nou covârşeşte pre cel vechiu în curăţie şi sfinţenie.

Iar cap preste cele ce se zic: Arhiereu ca acesta avem, carele a şezut deadreapta scaunului slavei în ceruri;

2. Slujitor sfintelor şi cortului celui adevărat, care l-a înfipt Domnul, şi nu omul.

3. Că tot arhiereul pentru ca să aducă daruri şi jertfe se pune; pentru aceea trebuià să aibă cevà şi acesta care să aducă.

4. Că de ar fi fost pre pământ, nici ar fi fost preot, fiind preoţii cei ce aduc darurile după lege;

5. Cari slujesc închipuirei şi umbrei celor cereşti, precum s'au zis lui Moisì când vreà să facă cortul că, vezi, zice: să faci toate după chipul care ţi s'au arătat ţie în munte.

6. Iar acum mai osebită slujire a dobândit, întru cât este şi de aşezământ de lege mai bună, mijlocitor, care spre mai bune făgăduinţe s'a aşezat.

7. Că de ar fi fost cel dintâi fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc celui de al doilea.

8. Că defăimându'i pre dânşii, zice: iată, zile vor venì, zice Domnul, şi voiu săvârşì preste casa lui Israil şi preste casa lui Iuda aşezământ de lege nouă;

9. Nu după aşezământul de lege care l-am făcut părinţilor lor, în ziua când i-am apucat pre dânşii de mâna lor, ca să'i scot din pământul Eghipetului; căci ei n'au rămas întru aşezământul de lege al meu, şi eu i-am părăsit pre ei, zice Domnul.

10. Căci acesta este aşezământ de lege, care voiu pune casei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul; dând legile mele în cugetele lor, şi în inimele lor le voiu scrie pre ele, şi voiu fi lor Dumnezeu, şi ei vor fi mie norod;

11. Şi nu va mai învăţà fiecare pre vecinul său, şi fiecare pre fratele său, zicând: cunoaşte pre Domnul, că toţi mă vor şti, dela cel mic până la cel mare al lor.

12. Căci milostiv voiu fi nedreptăţilor lor, şi păcatele lor, şi fărădelegile lor nu le voiu mai pomenì.

13. Şi zicând: nouă, a învechit pre cea dintâi; iar ce se învecheşte şi îmbătrâneşte aproape este de peire.

---

21. Ps. 109, 4. *22*. Evr. 8, 6; 12, 24.
25, Ioan 14, 6; 1 Ioan 2, 1.
27, Lev. 16, 3. *28*. Evr. 5, 1, sq,
8. *1*. Evr. 4, 14.
3. Evr 5, 1; Efes. 5, 2.

5. Evr. 10, 1; Col. 2, 17; Eş. 25, 40; Fapt. 7, 44 *6*. Evr. 7. 22; 12. 24; 2 Cor. 3, 6.
8. Ier. 31, 31, Zah. 8, 8. sq.
9 Eş. 19, 5. *10*. Pild. 3, 3; Is. 54, 13.
12. Ier. 31, 34.

CAP. 9.

Cortul mărturiei şi jertfele Leviţilor au fost chip al preoţiei lui Hristos.

Aveà drept aceea şi cortul cel dintâi îndreptări de slujbă, şi sfinţire lumească.
2. Pentrucă cortul s'a făcut; cel dintâi întru care erà sfeşnicul şi masa şi punerea înainte a pâinilor; care se zice sfintele.
3. Iar după a doua catapeteazmă, cortul cel ce se chiemă Sfintele sfintelor;
4. Care aveà cădelniţă de aur, şi sicriul legei ferecat preste tot cu aur, întru care erà năstrapa cea de aur care aveà mana, şi toiagul lui Aaron, ce odrăslise, şi tablele legei;
5. Iar pre deasupra lui heruvimii slavei cari umbriau altarul; pentru cari nu este acum a grăì pre amăruntul.
6. Şi acestea fiind tocmite aşà, în cortul cel dintâiu pururea intrau preoţii când făceau slujbele.
7. Iar în cel de al doilea, odată în an singur arhiereul, nu fără de sânge, care aduceà pentru sine şi pentru neştiinţele norodului;
8. Aceasta însemnând Duhul cel Sfânt, că încă nu erà arătată calea sfinţilor, fiindcă încă stà cortul cel dintâiu.
9. Care erà pildă în vremea de atunci, întru care daruri şi jertfe se aduc, cele ce nu puteau după ştiinţă să facă desăvârşit pre cel ce slujeà.
10. Numai pentru mâncări şi băuturi, şi multe feluri de spălări şi îndreptări ale trupului, erau puse până la vremea îndreptărei.
11. Iar Hristos venind arhiereu bunătăţilor celor viitoare, prin cortul cel mai mare şi mai desăvârşit, nu de mână făcut, adică nu al acestei zidiri.
12. Nici prin sânge de ţapi şi de viţei, ci prin sângele său au intrat odată întru cele Sfinte, veşnică răscumpărare aflând.
13. Că de vreme ce sângele taurilor şi al ţapilor, şi cenuşa de junice stropind pre cei spurcaţi, îi sfinţeşte spre curăţeniea trupului;
14. Cu cât mai vârtos sângele lui Hristos, carele prin Duhul cel veşnic pre sine s'au adus fără de prihană lui Dumnezeu, va curăţì ştiinţa voastră de faptele cele moarte, ca să slujiţi Dumnezeului celui viu?
15. Şi pentru aceasta este mijlocitor aşezământului de lege celui nou, ca făcându-se moartea spre răscumpărarea greşalelor ce erau în aşezământul de lege cel dintâiu, să ià cei chemaţi făgăduinţa moştenirei celei veşnice.
16. Că unde este diată, acolo trebue să fie moarte celui ce face diata.
17. Că diata întru cei morţi este întărită; de vreme ce încă nici o putere nu are până când este viu cel ce face diata.
18. Pentru aceea nici cea dintâiu fără de sânge nu s'a înnoit.
19. Că după ce s'a grăit toată porunca după lege de către Moisì la tot norodul, luând sângele cel de viţei şi de ţapi, cu apă şi cu lână roşie şi cu isop, şi pre însăş cartea şi pre tot norodul a stropit,
20. Zicând: acesta este sângele legei care au poruncit vouă Dumnezeu.
21. Incă şi pre cort şi pre toate vasele cele de slujbă aşijderea cu sângele le-a stropit.
22. Şi mai toate cu sânge se curăţesc după lege; şi fără de vărsare de sânge nu se face iertare.
23. Trebuià dar ca chipurile celor din ceruri cu acestea să se curăţească; iar singure cele cereşti, cu jertfe mai bune decât acestea
24. Că nu în sfinte făcute de mâini au intrat Hristos, care erau chipuri celor adevărate; ci în singur cerul, ca să se arăte acum feţei lui Dumnezeu pentru noi.
25. Nici ca de multe ori să se aducă pre sineş, precum arhiereul intră în cele sfinte în tot anul cu sânge strein;

9. *2* Eş. 25, 23, sq. 40, 5, sq.
3. Eş. 26, 33. *5*. Ezech. 10, 4.
6. Num. 18, 3. *7*. Eş, 30, 10; Lev. 16, 2.
8. Evr. 10, 19. *9*, Evr. 5, 1.
10. Lev. 11, 2; A doua Lege 14, 3.
11 Evr. 3, 1; 4, 14; 6, 20; 7, 27 şi 10, 1.
12. Fapt. 20, 28.
13. Lev. 16, 14; Num. 19, 9, sq.
14. 1 Tes. 1, 9; 1 Petr. 1, 19; 1 Ioan 1, 7; Apoc. 1, 5. *15*. Evr. 12, 24; 1 Tim. 2, 5.
17. Gal. 3, 15. *19*. Eş. 24, 5.
20. Eş. 24, 8. *21*. Lev. 8, 15.
22. Lev. 17, 11; Efes. 1, 7
24. 1 Ioan 2, 1. *25*. Eş. 30, 10.

26. De vreme ce i s'ar fi căzut
lui de multe ori să pătimească dela
întemeierea lumei; ci acum odată
la sfârşitul veacurilor spre surpa-
rea păcatului prin jertfa sa s'au a-
rătat.
27. Şi precum este rânduit oame-
nilor odată să moară, iar după a-
ceea judecata;
28. Aşà şi Hristos odată fiind jert-
fit ca să ridice păcatele multora; a
doua oară fără de păcat se va a-
rătà celor ce îl aşteaptă pre el spre
mântuire.

CAP. 10.

Jertfa Noului Testament şterge toate păcatele şi covârşeşte fără asemănare pre cea a Vechiului Testament, care nu le puteà curăţi. Indemnare spre fapte bune dela frica judecăţei ce va să fie. Inceputul aduce sfârşit bun.

Pentrucă legea având umbra bu-
nătăţilor celor viitoare, iar nu în-
suş chipul lucrurilor, cu aceleaşi
jertfe care în fiecare an aduc pu-
rurea, niciodată nu poate pre cei
ce vin să'i facă desăvârşit.
2. De vreme ce ar fi încetat a se
aduce, pentrucă n'ar mai aveà nici
o ştiinţă de păcate cei ce slujesc,
odată fiind curăţiţi.
3. Ci întru dânsele pomenire de
păcate în fiecare an se face.
4. Că cu neputinţă este sânge de
tauri şi de ţapi să ridice păcatele.
5. Pentru aceea intrând în lume,
zice: jertfa şi prinosul n'ai voit, iar
trupul mi-ai săvârşit;
6. Arderile de tot şi pentru păcat
n'ai voit.
7. Atunci am zis: iată viu (în ca-
pul cărţei scris este pentru mine),
ca să fac voea ta Dumnezeule.
8. Mai sus zicând: jertfa şi prino-
sul şi arderile de tot şi pentru pă-
cat n'ai voit, nici ai poftit; care se
duc după lege;
9. Atunci au zis: iată viu ca să
fac voea ta Dumnezeule. El ridică
pre cea dintâiu, ca să pue pre cea
de a doua.
10. Intru care voie suntem sfinţiţi
prin jertfirea trupului lui Iisus Hri-
stos odată.
11. Şi tot preotul stă în toate zi-
lele slujind şi aceleaşi jertfe de
multe ori aducând, care niciodată
nu pot să curăţească păcatele;
12. Iar acesta o jertfă aducând
pentru păcate pururea, au şezut dea-
dreapta lui Dumnezeu;
13. De aceea aşteptând până se
vor pune vrăjmaşii lui aşternut pi-
cioarelor lui.
14. Că cu o jertfă au săvârşit pu-
rurea pre cei ce se sfinţesc.
15. Şi ne mărturiseşte nouă şi
Duhul cel Sfânt, că după ce au zis
mai înainte:
16. Acesta este aşezământul de
lege care voiu face cu dânşii după
zilele acelea, zice Domnul: dând le-
gile mele în inimele lor, şi în cu-
getele lor le voiu scrie pre ele.
17. Apoi zice: şi păcatele lor şi
fărădelegile lor nu le voiu mai po-
meni.
18. Iar unde este iertare acestora,
nu mai este jertfă pentru păcate.
19. Drept aceea fraţilor, având în-
drăsneală a intrà întru cele sfinte
prin sângele lui Iisus,
20. Pre cale nouă şi vie, care o au
înnoit nouă, prin catapeteazmă, a-
dică prin trupul său;
21. Şi având preot mare preste
casa lui Dumnezeu;
22. Să ne apropiem cu adevărată
inimă întru deplină credinţă, fiind
stropiţi la inimi de ştiinţă rea, şi
spălaţi la trup cu apă curată.
23. Să ţinem mărturisirea nădej-
dei nesmintită; (pentrucă credincios
este cel ce au făgăduit);
24. Şi să cunoaştem unul pre al-
tul spre îndemnarea dragostei şi a
faptelor bune;
25. Nepărăsind adunarea noastră,
precum au unii obicei; ci îndem-
nând unul pre altul; şi cu atâta mai
mult, cu cât vedeţi apropiindu-se
ziua.
26. Că păcătuind noi de bună voie
după ce am luat cunoştinţa adevă-
rului, nu mai rămâne jertfă pentru
păcate,
27. Ci o aşteptare oarecare înfri-
coşată a judecăţei şi iuţimea focu-

26. 1 Cor. 10, 11; Gal. 4, 4; Evr. 9, 12.
27. Fac 3, 19. *28.* Evr. 10, 12.
10. *1.* Col. 2, 17. *3.* Lev. 16, 21.
4. Ps 49, 14. *5.* Ps. 39, 9, sq.

12. Evr. 7, 27; 9, 12; 12, 2, sq.
16. Evr. 8, 10; Ier. 31, 33; Rom. 11, 27.
17. Ier. 31, 34. *19.* Ioan 14, 6; Efes. 3, 12.
20. Evr. 9, 8.
22. Evr. 4, 16. *24.* Marcu 12, 31.
25. 1 Cor. 10, 11; Evr. 6, 4.
27. Sof. 1, 18.

lui, care va să mănânce pre cei protivnici.
28. Lepădând cinevà legea lui Moisì fără de milă prin doi sau trei martori moare;
29. Cât de mai amară muncă, socotiţi, va luà cel ce a călcat pre Fiul lui Dumnezeu, şi a socotit a fi de obşte sângele legei, cu care s'a sfinţit şi a ocărît Duhul darului?
30. Că ştim pre cel ce au zis: a mea este răsplătirea, eu voiu răsplătì, zice Domnul. Şi iarăş, Domnul va judecà pre norodul său.
31. Infricoşat lucru este a cădeà în mâinile Dumnezeului celui viu.
32, Iar aduceţi-vă aminte de zilele cele mai dinainte, întru care luminându-vă, multă luptă de patimi aţi suferit,
33. Deoparte cu ocări şi cu necazuri priveală făcându-vă, iar de altă parte, părtaşi făcându-vă celor ce vieţuesc aşà.
34. Pentrucă aţi şi pătimit împreună cu legăturile mele şi jefuirea de averile voastre cu bucurie aţi primit, ştiind că aveţi voi avuţie în ceruri mai bună şi stătătoare.
35. Nu lepădaţi dar îndrăzneala voastră, care are mare răsplătire.
36. Că aveţi trebuinţă de răbdare, ca voea lui Dumnezeu făcând, să luaţi făgăduinţa.
37. Că încă puţin oarece cel ce este să vie va venì, şi nu va zăbovì.
38. Iar dreptul din credinţă va fi viu; şi de se va îndoì cinevà, nu va binevoì sufletul meu întru dânsul.
39. Iar noi nu suntem ai îndoirei spre pieire, ci ai credinţei spre câştigarea sufletului.

CAP. 11

Despre credinţă. Inţelesul ei şi pilde.

Iar credinţa este adeverirea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.
2. Că întru aceasta sunt mărturisiţi cei de demult.
3. Prin credinţă pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.
4. Prin credinţă mai multă jertfă Avel decât Cain a adus lui Dumnezeu, pentru care a fost mărturisit că a fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui, şi printr'aceea după ce a murit, încă grăieşte.
5. Prin credinţă Enoh s'a mutat ca să nu vază moarte, şi nu s'a aflat, pentrucă l-au mutat pre el Dumnezeu; că mai înainte de mutarea lui a fost mărturisit, că a bine plăcut lui Dumnezeu.
6. Şi fără de credinţă nu este cu putinţă a bine plăceà lui Dumnezeu, că trebue cel ce se apropie la Dumnezeu să crează cum că este, şi celor ce'l caută pre dânsul este dătător de plată.
7. Prin credinţă răspuns luând Noe despre cele care încă nu erau văzute, temându-se, a făcut corabie spre mântuirea casei sale, prin care a osândit lumea şi dreptăţei cei după credinţă s'a făcut moştenitor.
8. Prin credinţă chemându-se Avraam, a ascultat de a ieşit la locul care erà să'l ià spre moştenire şi a ieşit, neştiind unde merge.
9. Prin credinţă a nemernicit în pământul făgăduinţei, ca într'un pământ strein, în corturi locuind cu Isaac şi cu Iacov, cei dimpreună moştenitori ai aceleeaş făgăduinţe.
10. Că aşteptà cetatea care are temelii, al cărei meşter şi lucrător este Dumnezeu.
11. Prin credinţă şi însăş Sarra stearpă fiind, putere spre zămislirea sămânţei a luat, şi afară de vremea vârstei a născut, de vreme ce a socotit că este credincios cel ce au făgăduit.
12. Pentru aceea şi dintru unul şi acela încă fiind omorît, s'au născut ca stelele cerului cu mulţimea şi ca nisipul cel fără de număr de pre lângă mare.
13. După credinţă au murit aceştia toţi, neluând făgăduinţele, ci de departe văzându-le şi sărutându-le şi mărturisind că streini şi nemernici sunt pre pământ.

28. Ioan 8, 17.
29. Evr. 2, 3; 1 Cor. 11, 29.
30. Rom. 12, 19. *32.* Fil. 1, 29.
34. Mat, 6, 20. *35* Evr. 11, 26.
37. Ag 2, 7; 1 Petru 1, 6.
38. Rom. 1, 17.
11. *1.* 1 Cor. 2, 9.
3. Evr. 1, 2; Ioan 1, 10.
4. Fac. 4, 4; Mat. 23. 35.
5. Fac. 5, 24.
7. Fac. 6, 8; Rom. 4, 20; 3, 22.
8. Fac. 12, 1. *9.* Fac. 14, 13.
11. Fac. 17, 19; Lucà 1. 36
12. Fac 15, 5; 22, 17; Rom 4, 19.
13. Fac. 23, 4.

14. Că cei ce grăiesc unele ca a-
cestea, arată că patrie caută.
15. Şi de şi-ar fi adus aminte de
aceea dintru care au ieşit, ar fi a-
vut vreme a se întoarce.
16. Iar acum de cea mai bună
doresc, adecă de cea cerească, pen-
tru aceea nu se ruşinează de dân-
şii Dumnezeu a se numì Dumnezeul
lor, că le-au gătit lor cetate.
17. Prin credinţă a adus Avraam
pre Isaac când a fost ispitit şi pre
cel unul născut îl aduceà jertfă, cel
ce luase făgăduinţele.
18. Către care s'au zis: că întru
Isaac se va numì ţie sămânţă.
19. Socotind că şi din morţi a'l
învià puternic este Dumnezeu, drept
aceea pre acela şi întru pildă l-a
luat.
20. Prin credinţă pentru cele vii-
toare a binecuvântat Isaac pre Ia-
cov şi pre Isav.
21. Prin credinţă Iacov murind,
pre fiecare din fiii lui Iosif a bine-
cuvântat, şi s'a închinat pre vârful
toiagului lui.
22. Prin credinţă Iosif, murind, a
făcut pomenire pentru ieşirea fiilor
lui Israil, şi pentru oasele sale a
poruncit.
23. Prin credinţă Moisì când s'a
născut, trei luni a fost ascuns de
părinţii săi, căci l-au văzut prunc
frumos şi nu s'au temut de porunca
împăratului.
24. Prin credinţă Moisì, mare fă-
cându-se, s'a lepădat a se numì fe-
cior fetei lui Faraon;
25. Mai bine alegând a pătimì cu
norodul lui Dumnezeu, decât a a-
veà dulceaţa păcatului cea trecă-
toare;
26. Mai mare bogăţie socotind a
fi ocara lui Hristos decât vistieriile
Eghipetului, că se uità la răsplătire.
27. Prin credinţă a lăsat Eghipe-
tul, netemându-se de urgia împăra-
tului, că pre cel nevăzut ca şi cum
l-ar fi văzut îl aşteptà.
28. Prin credinţă a făcut paştele,
şi vărsarea sângelui, ca nu cel ce
pierdeà pre cei întâiu născuţi să se
atingă de dânşii.
29. Prin credinţă au trecut marea
Roşie ca pre uscat, a cărei ispitire
luând Eghiptenii s'au înnecat.
30. Prin credinţă zidurile Ieriho-
nului au căzut, cu încunjurarea în
şapte zile.
31. Prin credinţă Raav curva n'a
pierit împreună cu cei neascultători,
primind iscoadele cu pace.
32. Şi încă ce voiu mai zice? Că
nu'mi ajunge vremea a spune de
Ghedeon şi de Varac şi de Sam-
son şi de Ieftae şi de David şi de
Samuel şi de proroci,
33. Cari prin credinţă au biruit
împărăţii, au lucrat dreptate, au do-
bândit făgăduinţele, au astupat gu-
rile leilor,
34. Au stins puterea focului, au
scăpat de ascuţitul sabiei, s'au în-
tărit din slăbiciune, s'au făcut tari
în răsboaie, au întors taberile vrăj-
maşilor în fugă.
35. Au luat femeile dintru înviere
pre morţii lor şi unii s'au omorît
neprimind slobozirea; ca să dobân-
dească mai bună înviere.
36. Iar alţii de batjocori şi de bă-
tăi au luat ispitire, încă şi de le-
gături şi de temniţe.
37. S'au ucis cu pietre, s'au he-
restruit, ispitiţi au fost, cu ucidere
de sabie au murit; în cojoace au
umblat şi în piei de capre; lipsiţi
fiind, necăjiţi, de rău supăraţi;
38. (Cărora nu erà lumea vred-
nică), în pustii rătăcind şi în munţi
şi în peşteri şi în crăpăturile pă-
mântului.
39. Şi aceştia toţi mărturisiţi fi-
ind prin credinţă, n'au luat făgă-
duinţa;
40. Dumnezeu cevà mai bun pen-
tru noi mai 'nainte văzând, ca să
nu ià fără de noi săvârşirea.

CAP. 12.

Indemnare la răbdare şi cuvioşie.

Drept aceea şi noi având atâta
nor de mărturii pus împrejurul

16. Eş. 3, 6; Mat. 22, 32. *17.* Fac. 22, 10.
18. Fac. 21, 12; Rom. 9, 7.
19. Rom. 4, 17. *20.* Fac. 27, 27 sq.
21. Fac. 48, 15 sq. 47, 31. *22.* Fac. 50, 24.
23. Eş 2, 2; Fapt. 5, 20. *24.* Eş. 2, 11.
25. Ps; 83, 11.
26. Mat 6, 19; Evr. 10, 35.
27. Eş. 12, 41; Fapt. 7, 29.
28. Eş. 12, 11 sq.

29. Eş 14, 22. *30.* Isus Navì 6, 20.
31. Is. Navì 2, 18, 6, 17; Iac. 2, 25.
32. Jud. 6, 11; 4, 6; 15, 20; 11, 6, 9; 2 Imp. 2, 4; 1 Imp. 7, 15. *33.* 2 Imp. 8, 1.
36. Fac. 39, 20; Ier. 20, 2.
37. 3 Imp. 21, 13; Fapt. 7, 58.
40. Evr. 7, 22.
12. *1.* Rom. 6, 4; 1 Cor. 9, 24; Evr 10, 38.

nostru, lepădând toată sarcina și
păcatul cel ce lesne încunjură, prin
răbdare să alergăm în lupta care
este pusă înaintea noastră,
2. Căutând la Iisus începătorul
și plinitorul credinței, carele în locul
bucuriei ce erà pusă înaintea lui,
au răbdat crucea de ocară nebăgând
seamă și deadreapta scaunului lui
Dumnezeu au șezut.
3. Că socotiți de cel ce au răbdat
dela păcătoși asupra sa împrotivire
ca aceea, ca să nu vă osteniți slă-
bind cu sufletele voastre.
4. Că încă nu ați stătut până la
sânge, împrotiva păcatului luptân-
du-vă.
5. Și ați uitat mângâerea care vouă
ca unor fii vă grăește: fiul meu nu
defăimà certarea Domnului, nici slă-
bì mustrându-te de dânsul;
6. Că pre care iubește Domnul,
îl ceartă, și bate pre tot fiul pre
care primește.
7. De veți suferì certarea, ca unor
fii vouă se va aflà Dumnezeu; căci
care fiu este pre care nu'l ceartă
tatăl?
8 Iar de sunteți fără de certare,
căreea s'au făcut părtași toți, iată
dar că sunteți feciori din curvie, iar
nu fii.
9. Apoi pre părinții trupului no-
stru i-am avut pedepsitori și îi cin-
steam pre dânșii; au nu ne vom
plecà cu mult mai vârtos Tatălui
duhurilor, și să fim vii?
10. Că aceia întru puține zile pre-
cum le plăceà lor, ne pedepseau
pre noi; iar acesta spre folos, ca
să ne împărtășim sfințirei lui.
11. Toată certarea în vremea cea
de față se pare că nu este de bu-
curie, ci de mâhnire; iar mai pre
urmă roadă de pace a dreptăței dă
celor pedepsiți printr'însa.
12. Pentru aceea mâinile cele slă-
bite, și genunchele cele slăbănoage
vi le îndreptați.
13. Și cărări drepte faceți picioa-
relor voastre, ca nu ce este șchiop
să rătăcească; ci mai vârtos să se
vindece.
14. Pacea să urmați cu toții și
sfințenia, fără de care nimeni nu
va vedeà pre Domnul.
15. Socotind ca nimeni să nu se
lipsească de darul lui Dumnezeu;
ca nu vreo rădăcină a amărăciunei
odrăslind în sus să facă sminteală,
și prin aceea să se spurce mulți;
16. Să nu fie cinevà curvar sau
spurcat ca Isav, care pentru o mân-
care și-a vândut nașterea sa cea
dintâiu.
17. Că știți că și după aceea vrând
să moștenească binecuvântarea, a
fost neprimit; de vreme ce loc de
pocăință n'a aflat, măcar că și cu
lacrămi o căută pre ea.
18. Pentrucă nu v'ați apropiat de
muntele ce se puteà pipăì, și de fo-
cul ce ardeà, și de nor și de ceață
și de vifor,
19. Și de viersul trâmbiței și de
glasul cuvintelor, care cei ce l-au
auzit s'au rugat ca să nu li se mai
adauge lor cuvânt;
20. (Că nu puteau suferì ceea ce
li se ziceà; și măcar hiară de s'ar
atinge de munte, cu pietre se va
omorî, sau cu săgeata se va săgetà;
21. Și așà înfricoșat lucru erà cel
ce se vedeà, că Moisì a zis: spăi-
mântatu-m'am și mă cutremur).
22. Ci v'ați apropiat de muntele
Sionului și de cetatea Dumnezeu-
lui celui viu, Ierusalimul cel ceresc,
și de zeci de mii de îngeri,
23. Și de adunarea celor întâiu
născuți cari sunt scriși în ceruri,
și de judecătorul tuturor Dumne-
zeu și de duhurile drepților celor
desăvârșit,
24. Și de Iisus mijlocitorul așe-
zământului de lege celui nou, și de
sângele stropirei, care grăește mai
bine decât al lui Avel.
25. Vedeți să nu vă lepădați de
cel ce grăește. Că de n'au scăpat
aceia lepădându-se de cel ce grăià
pre pământ, cu mult mai vârtos
noi întorcându-ne dela cel ce gră-
ește din cer.
26. Al cărui glas atunci a cutre-
murat pământul; iar acum a făgă-
duit, zicând: încă odată eu voiu clă-
tì nu numai pământul, ci și cerul.

---

2. Is. 53, 4. *3.* Lucà 2, 34.
5. Iov 5, 17; Pilde 3, 11, sq.
6. Apoc. 3, 19. *8.* Ps. 72, 14.
13. Ps. 72, 2.
14. Rom. 12, 18; 2 Tim. 2, 22.
15. A doua Lege 29, 18. *16.* Fac. 25, 33.
17. Fac. 27, 34. *18.* Eș. 19, 12.
22. Ps. 67, 17; Is. 2, 2; A doua Lege 33, 2.
23. Eș 4, 22; Lucà 10, 20.
24. Evr. 8, 6; 9 15; 1 Tim. 2, 5; Fac. 4, 10.
25. Evr. 2, 1, sq.; 3, 17; 10, 28.
26. Ag. 2, 7.

27. Iar aceea ce zice: încă odată, arată schimbarea celor ce se clătesc ca a unor lucruri făcute, ca să rămâe cele ce nu se clătesc.
28. Drept aceea împărăţie nemişcată luând, să avem mulţumire, prin care să slujim lui Dumnezeu întru bună plăcere, cu bună cucernicie şi cu sfială;
29. Că Dumnezeul nostru este foc mistuitor.

CAP. 13.

Indemnare la vieaţa creştinească şi credinţă curată.

Iubirea de fraţi să rămâe.
2. Iubirea de streini să nu o uitaţi; că prin aceasta oarecari neştiind au primit oaspeţi pre îngeri.
3. Aduceţi-vă aminte de cei legaţi, ca şi cum aţi fi legaţi cu dânşii; de cei necăjiţi, ca şi cum şi voi înşi-vă aţi fi în trup.
4. Cinstită este nunta întru toate, şi patul nespurcat; iar pre curvari şi pre preacurvari va judecà Dumnezeu.
5. Să vă fie obiceiurile fără iubire de argint; îndestulându-vă cu cele ce aveţi; că însuş au zis: nu te voiu părăsì, nici te voiu lăsà.
6. Pentru aceea îndrăsnind noi să zicem: Domnul este mie ajutor, şi nu mă voiu teme ce'mi va face mie omul.
7. Aduceţi-vă aminte de mai marii voştri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; la a căror săvârşire a vieţei privind, să le urmaţi credinţa.
8. Iisus Hristos ieri şi astăzi acelaş, şi în veci.
9. La învăţături streine şi de multe feluri să nu vă mutaţi. Că bine este cu darul să se întărească inima; iar nu cu mâncările, dintru care nu s'au folosit cei ce au umblat întru dânsele.
10. Avem altar, dintru care a mâncà n'au volnicie cei ce slujesc cortului.
11. Pentrucă ale căror dobitoace sângele se bagă înlăuntru în cele sfinte pentru păcate, de arhiereul, ale acelora trupurile se ard afară de tabără.
12. Pentru aceea şi Iisus, ca să sfinţească pre norod cu sângele său, afară de poartă au pătimit.
13. Deci dar să ieşim la dânsul afară de tabără, ocara lui purtând.
14. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci pre aceea ce va să fie căutăm.
15. Printr'însul dar să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adică roada buzelor ce se mărturisesc numelui lui.
16. Şi facerea de bine şi împărtăşirea să nu uitaţi; că cu jertfe ca acestea se îmblânzeşte Dumnezeu.
17. Ascultaţi pre învăţătorii voştri, şi vă supuneţi lor; că ei priveghiază pentru sufletele voastre, ca cei ce vor să deà seamă, ca, cu bucurie aceasta să facă, iar nu suspinând; că aceasta nu vă este vouă de folos.
18. Rugaţi-vă pentru noi; că nădăjduim că bună ştiinţă avem, întru toate bine vrând a vieţuì.
19. Şi mai mult vă rog să faceţi aceasta, ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.
20. Iar Dumnezeul păcei, cel ce au sculat din morţi pre Domnul nostru Iisus, pre Păstorul oilor cel mare, prin sângele legei cei veşnice,
21. Să vă facă pre voi desăvârşit întru tot lucrul bun, ca să faceţi voea lui, făcând întru voi ce este plăcut înaintea lui prin Iisus Hristos; căruia este slava în vecii vecilor, Amin.
22. Şi vă rog pre voi fraţilor, primiţi cuvântul mângâerei; că pre scurt am scris vouă.
23. Să ştiţi că fratele Timotei este slobod; cu care de va venì mai curând, voiu vedeà pre voi.

---

28. Is. 9, 7; Dan. 2, 44; Fil. 2, 12.
29. A 2 Lege 4, 24.
13. *1.* Rom. 12, 10; Efes. 4, 3; 1 Tes. 4, 9.
2. Is. 58, 7; 1 Petr. 4, 9; Fac. 18, 3; 19, 2, 3.
3. Mat. 25, 36.
4. 1 Cor. 6, 9; Gal. 5, 19; Efes. 5, 5.
5. Is. Nav. 1, 5. *6.* Ps. 117, 6.
7. 1 Cor. 4, 16.
8. 1 Cor. 3, 11; Apoc. 1, 8, 17.
9. Ier. 29, 8; Mat 24, 4; Pilde 16, 2; Rom. 14, 17.

11. Lev. 16, 27; Eş. 29, 14; Num. 19, 2.
12. Marc. 12, 8; Ioan 19, 17.
13. Evr. 11, 26; 1 Petr. 4, 14.
14. Ps. 38, 17.
15. Lev. 7, 12; Ps. 49, 14; Os. 14, 3.
16. Fil 4, 18 *17.* Fil. 2, 29; 1 Tes. 5, 12; Ezec. 3, 18; 2 Cor. 1, 2.
20. Is. 40, 11; Ezec. 34, 23; Ioan 10, 12; 1 Petr. 2, 25. *21.* 2 Cor. 3, 5; Efes. 2, 10.

24. Spuneţi închinăciune tuturor mai marilor voştri şi tuturor sfinţilor. Inchină-se vouă cei ce sunt din Italia.

25. Harul cu voi toţi, Amin.

Către Evrei s'a scris dela Italia prin Timotei.

25. 2 Tim. 4, 22; Tit. 3, 15.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

CAP. 1

Folosul ispitelor. A cere dela Dumnezeu înţelepciune cu credinţă. Ispitele spre rele nu sunt dela Dumnezeu. Sfaturi împrotiva mâniei. Invăţături despre adevărata slujire de Dumnezeu.

Iacov, sluga lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminţii care sunt întru risipire, să se bucure.
2. Toată bucuriea să socotiţi, fraţii mei, când în multe feluri de ispite cădeţi;
3. Ştiind că lămurirea credinţei voastre lucrează răbdare.
4. Iar răbdarea lucru desăvârşit să aibă, ca să fiţi desăvârşit şi întregi, şi întru nimic lipsiţi.
5. Iar de este cinevà dintru voi lipsit de înţelepciune, să ceară de la Dumnezeu, carele dă tuturor din destul, şi nu înfruntează; şi i se va dà lui.
6. Iar să ceară cu credinţă, nimic îndoindu-se. Pentrucă cel ce se îndoeşte, asemenea este cu valul mărei care de vânturi se aruncă şi se învălueşte.
7. Ca să nu gândească omul acela că va luà cevà dela Domnul.
8. Bărbatul îndoit la suflet, nestatornic este întru toate căile sale.
9. Iar laude-se fratele cel smerit întru înălţimea sa,
10. Şi cel bogat întru smerenia sa; căci ca floarea ierbei va trece.
11. Că a răsărit soarele cu zăduful, şi a uscat iarba, şi floarea ei a căzut, şi frumuseţea feţei ei a pierit; aşà şi bogatul întru umbletele sale se va veşteji.
12. Fericit bărbatul care rabdă ispita; căci lămurit făcându-se, va luà cununa vieţei, care o au făgăduit Dumnezeu celor ce îl iubesc pre el.
13. Nimeni ispitindu-se să zică, că dela Dumnezeu se ispiteşte; că Dumnezeu este neispitit de rele, şi el pre nimeni nu ispiteşte;
14. Ci fiecare se ispiteşte de a sa poftă fiind tras, şi amăgit.
15. După aceea, pofta zămislind, naşte păcat; iar păcatul săvârşindu-se, naşte moarte.
16. Nu vă înşelaţi, fraţii mei cei iubiţi.
17, Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorându-se dela Părintele luminilor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.
18. El voind ne-au născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecare a zidirilor lui.
19. Drept aceea, fraţii mei cei iubiţi, să fie tot omul grabnic spre a auzì, şi zăbavnic spre a grăì, zăbavnic spre mânie;
20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

1. 2. 1 Petr. 1, 6; Rom. 5, 3, sq; Fapt. 5, 41. 5. Pild. 2, 3; Marc. 11, 24.
6. Mat. 7, 7; 21, 22. 8. Iacov 4, 8.
10. 1 Petr. 1, 24; Is. 40, 7.

12. Iacov 5, 11; 2 Tim. 4, 8; Apoc 3, 19.
13. 1 Cor 10, 13. 15 Rom. 6, 23
17. Mal. 3, 6.
18. Ioan 1, 13; 1 Petr. 1, 23; Rom. 9, 15.
19. Eccl. 7, 10.

21. Pentru aceea lepădând toată spurcăciunea și prisosința răutăței, întru blândețe primiți cuvântul cel înlăuntru sădit, care poate să mântuiască sufletele voastre.
22. Și fiți făcători cuvântului, iar nu numai ascultători, amăgindu-vă înși-vă pre voi.
23. Pentrucă de este cinevà ascultător cuvântului, și nu făcător, unul ca acesta asemenea este cu omul care își caută fața sa trupească în oglindă.
24. Pentrucă s'a căutat pre sine, și s'a dus, și îndată și-a uitat în ce chip erà.
25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșit a slobozeniei, și rămâne într'însa, acesta nu ascultător cu uitare făcându-se, ci făcător lucrului, acesta fericit va fi întru fapta sa.
26. De se pare cuivà între voi că este binecredincios, și nu își înfrânează limba sa, ci își înșală inima sa, acestuia în zadarnică este bunacredință.
27. Bunacredință cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și Tatălui aceasta este: a cercetà pre cei sirimani și pre văduve întru necazurile lor, și a se păzì pre sine nespurcat de către lume.

CAP. 2

Indemnări a se feri de alegerea fețelor; a nu trece cu vederea nici o poruncă din lege; a face milostenie. Credința să fie unită cu faptele.

Frații mei, nu întru alegerea fețelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos al slavei.
2. Că de va intrà întru adunarea voastră vre un om având inel de aur, cu haină luminoasă, și va intrà și vre un sărac cu haină proastă;
3. Și veți căutà la cel ce poartă haina cea luminoasă, și veți zice lui: tu șezi aici bine; și săracului veți zice: tu stăi acolo, sau șezi aici supt așternutul picioarelor mele.
4. Și nu v'ați luat aminte întru voi, și v'ați făcut judecători de gânduri rele?

21. Rom. 13, 12; Col. 3, 8; 1 Cor. 3, 6.
22. Mat. 7, 21; Rom 2, 13.
23. Luc 6, 49. *25*. Iacov 2. 12; Ioan 13, 17. *26*. Ps. 33, 12

5. Ascultați, frații mei cei iubiți, au nu Dumnezeu au ales pre săracii lumei acesteia, bogați în credință, și moștenitori împărăției care o au făgăduit celor ce îl iubesc pre el?
6. Iar voi ați necinstit pre cel sărac. Au nu bogații vă asupresc pre voi, și aceia vă trag pre voi la judecăți?
7. Au nu ei hulesc numele cel bun care s'a chemat preste voi?
8. Insă de împliniți legea cea împărătească după scriptură, să iubești pre aproapele tău ca însuți pre tine, bine faceți;
9. Iar de vă uitați în față, păcat faceți, mustrându-vă de lege ca niște călcători de lege.
10. Că oricine va păzì toată legea și va greșì într'una, s'a făcut tuturor vinovat.
11. Că cel ce au zis: să nu curvești, au zis și: să nu ucizi. Și de nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător legei.
12. Așà să grăiți, și așà să faceți, ca și cum prin legea slobozeniei aveți să vă judecați.
13. Că judecată fără de milă este celuia ce nu face milă; și se laudă mila asupra judecăței.
14. Ce folos este frații mei, de ar zice cinevà că are credință, iar fapte nu are? Au poate credința să'l mântuiască pre dânsul?
15. Că de va fi fratele sau sora goli și lipsiți de hrana cea de toate zilele,
16. Și va zice lor cinevà dintru voi: mergeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați; și nu le-ar dà lor cele de treabă trupului, ce folos ar fi?
17. Așà și credința, dacă nu are fapte, moartă este singură.
18. Ci va zice cinevà: tu ai credință, iar eu am fapte; arată'mi credința ta din faptele tale, și eu îți voi arătà ție din faptele mele credința mea.
19. Tu crezi că Dumnezeu unul este, bine faci; și dracii cred și se cutremură.
20. Voești dar să înțelegi, o o-

2. *5*. 1 Cor 1, 26, sq ; Eș 20, 6
8. Mat. 22, 38; Marc. 12. 31.
9. Lev 19, 15; A doua Leg. 1, 17.
10. A doua Leg. 27, 26; Mat. 5, 19.
11. Eș. 20, 13 *13*. Mat. 5. 7.
14 Mat. 7, 26. *15*. Luc. 3, 11.
17. v 26. *18*. Mat. 7, 20. Gal. 5, 6.
19. 1 Cor. 8, 4.

mule deşerte, că credinţa fără de
fapte moartă este?
21. Avraam părintele nostru, au
nu din fapte s'a îndreptat, suind
pre Isaac fiul său pre jertfelnic?
22. Vezi că credinţa lucrà dimpreună cu faptele lui şi din fapte
s'a împlinit credinţa?
23. Şi s'a împlinit scriptura care
zice: şi a crezut Avraam lui Dumnezeu şi i s'a socotit lui întru dreptate, şi prieten al lui Dumnezeu s'a
chemat
24. Vedeţi dar că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din
credinţă.
25. Aşijderea încă şi Raav curva,
au nu din fapte s'a îndreptat primind pre vestitori, şi pre altă cale
scoţându'i?
26. Că precum trupul fără de duh
mort este, aşà şi credinţa fără de
fapte moartă este.

CAP. 3.

Sfătuire despre înfrânarea limbei. Inţelepciunea dumnezeească.

Nu fiţi mulţi dascăli, fraţii mei,
ştiind că mai mare judecată vom
să luăm.
2. Că multe greşim toţi. De nu
greşeşte cinevà în cuvânt, acesta
este bărbat desăvârşit, puternic a'şi
înfrânà şi tot trupul.
3. Că iată, şi cailor frâele în guri
le punem, ca să se supue ei nouă;
şi tot trupul lor îl întoarcem.
4. Iată şi corăbiile, mari fiind şi
de iuţi vânturi împingându-se, se
întorc de prea mică cârmă, încotro voeşte pornirea cârmaciului.
5. Aşà şi limba mic mădular este
şi mari se laudă. Iată, puţin foc şi
cât de mare materie aprinde!
6. Şi limba este foc, lumea nedreptăţei, aşà limba este aşezată
întru mădulările noastre, care spurcă tot trupul şi aprinde roata firei;
şi se aprinde de gheena.
7. Că toată firea şi a hiarelor şi
a pasărilor, şi a celor ce se târăsc,
şi a peştilor, se domoleşte, şi s'a
domolit de firea omenească.
8. Iar limba nimeni din oameni
nu poate să o domolească; neînfrânată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.
9. Cu dânsa binecuvântăm pre
Dumnezeu şi Tatăl; şi cu dânsa
blestemăm pre oameni, cari sunt
făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu.
10. Dintru aceeaş gură iese bine
cuvântarea şi blestemul. Nu trebue,
fraţii mei, acestea aşà să fie.
11. Au doară isvorul dintru aceiaş vână isvorăşte dulce şi amar?
12. Au doară poate, fraţii mei,
smochinul să facă masline? Sau
viţa viei, smochine? Aşà nici un
isvor poate a face apă sărată şi
dulce.
13. Cine este înţelept şi bine ştiutor între voi? Să'şi arate din vieaţa
cea bună faptele sale întru blândeţele înţelepciunei.
14. Iar de aveţi râvnire amară şi
prigonire întru inimele voastre, nu
vă lăudaţi, nici minţiţi împrotiva
adevărului.
15. Nu este înţelepciunea aceasta de sus pogorându-se, ci este pământească, sufletească, drăcească.
16. Pentrucă unde este râvnire şi
prigonire, acolo este neaşezare şi
tot lucrul rău
17. Iar înţelepciunea cea de sus
întâi este curată, apoi făcătoare de
pace, blândă, plecată, plină de milă
şi de roduri bune, fără de judecată, şi nefăţarnică.
18. Iar roada dreptăţei cu pace
se seamănă celor ce fac pace.

CAP. 4.

A fugì de pofte deşarte. A ne pocăì. A nu judecà pe aproapele. Dumnezeu, este cel ce îndreaptă paşii noştri.

De unde sunt războaie şi sfezi între voi? Au nu de aici, din desmerdările voastre care se oştesc
întru mădulările voastre?
2. Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi
pismuiţi, şi nu puteţi dobândì; vă
sfădiţi şi faceţi războaie, şi nu aveţi, pentrucă nu cereţi.
3. Cereţi şi nu luaţi, pentrucă rău

21. Fac. 22, 9; Evr. 11, 17.
23. Fac. 15, 6; Rom. 4, 3; Gal 3, 6.
24. Rom. 3. 28. *25.* Is. Nav.
2. 1, 15; 6, 17; Evr. 11, 31.
3. *3.* Ps. 31, 10. *5.* Ps. 11, 4.
6. Mat. 15. 11.

8. Ps. 139, 3. *9.* Fac. 1, 27.
13. Efes. 5, 15. *14.* Efes 4, 31.
15. Iacov 1, 17. *18.* Is. 32, 17.
4. *1.* 1 Petr. 2, 11; Rom. 7, 23.
2. Mat. 7, 7.

cereţi, ca întru desmerdările voastre să cheltuiţi.
4. Preacurvarilor şi preacurvelor, au nu ştiţi că dragostea lumei acesteia vrajbă este către Dumnezeu? Deci oricare va vreà să fie prieten lumei, vrăjmaş lui Dumnezeu se face.
5. Au vi se pare că în deşert scriptura grăeşte: spre zavistie pofteşte duhul care lăcueşte întru noi?
6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: Domnul celor mândri le stă împrotivă, iar celor smeriţi le dă har.
7. Supuneţi vă, drept aceea, lui Dumnezeu. Staţi împrotiva diavolului, şi va fugì dela voi.
8. Apropiaţi-vă de Dumnezeu, şi se va apropià de voi. Curăţiţi-vă mâinile, păcătoşilor; şi vă curăţiţi inimile voastre cei îndoiţi la suflet.
9. Pătimiţi şi lăcrămaţi şi plângeţi, râsul vostru spre plâns să se întoarcă, şi bucuriea întru tânguire.
10. Smeriţi-vă înaintea lui Dumnezeu, şi vă va înălţà pre voi.
11. Nu grăiţi de rău unul pre altul, fraţilor. Că cela ce grăeşte de rău pre fratele său, şi judecă pre fratele său, grăeşte de rău legea, şi judecă legea; iar dacă judeci legea, nu eşti făcător legei, ci judecător.
12. Unul este puitorul legei şi judecătorul carele poate să mântuiască şi să piarză; iar tu cine eşti care judeci pre altul?
13. Veniţi acum, cei ce ziceţi: astăzi sau mâine vom merge întru acea cetate, şi vom face acolo un an şi vom neguţătorì şi vom dobândì;
14. Cari nu ştiţi ce se va întâmpla mâine. Că ce este vieaţa voastră? Că abur este care întru puţin se arată, şi după aceea piere.
15. In loc de a zice voi: de va vreà Domnul, şi vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.
16. Iar acum vă lăudaţi întru trufiile voastre; toată lauda de acest fel, rea este.
17. Drept aceea, celui ce ştie a face bine, şi nu'l face, păcat este lui.

CAP. 5.

Nestatornicia bogăţiei. Sfătuiri spre îndelungă răbdare şi rugăciune.

Veniţi acum, bogaţilor, plângeţi şi vă tânguiţi de necazurile ce vor să fie asupra voastră.
2. Bogăţia voastră a putrezit, şi hainele voastre le-au mâncat moliile.
3. Aurul vostru şi argintul au ruginit; şi rugina lor va fi mărturie asupra voastră, şi va mâncà trupurile voastre ca focul. Aţi strâns comoară la zilele cele de apoi.
4. Iată plata lucrătorilor celor ce au secerat ţarinele voastre, care o opriţi voi, strigă; şi strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.
5. Desfătatu-v'aţi pre pământ, şi v'aţi desmierdat; hrănit-aţi inimele voastre, ca în ziua junghierei.
6. Osândit-aţi, omorât-aţi pre cel drept; nu s'a pus împrotiva voastră.
7. Drept aceea, fiţi îndelung răbdători, fraţii mei, până la venirea Domnului. Iată, plugarul aşteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce ià ploaie timpurie şi târzie.
8. Deci îndelung răbdaţi şi voi, întăriţi-vă inimele voastre; că venirea Domnului s'a apropiat.
9. Nu oftaţi unul asupra altuia, fraţilor, ca să nu vă osândiţi; iată, judecătorul înaintea uşelor stă.
10. Luaţi pildă de patimă rea, fraţii mei, şi de îndelungă răbdare, pre prorocii cari au grăit în numele Domnului.
11. Iată, fericim pre cei ce au răbdat. Răbdarea lui Iov aţi auzit, şi sfârşitul Domnului aţi văzut; căci mult milostiv este Domnul şi îndurat.
12. Iar mai înainte de toate, fraţii mei, să nu vă juraţi, nici pre cer,

4. Rom. 8, 7. *5.* Gal. 5, 17.
6. Iov. 22, 29; Pild. 3, 34; 1 Petr. 5, 5; Mat 23, 12. *7.* Efes. 6, 12; 1 Petr. 5, 6, sq.
8 Zah. 1, 3; Is 1, 16
11 Ps. 14. 3; 1 Petr. 2, 1.
12. Mat 7, 1; Rom. 2, 1; 14, 4.
13. Pild 27, 1· *14.* Luc. 12, 20.
15. Fapt. 18, 21. *16.* 1 Cor. 5, 6.

17. Luc. 12, 47.
5. *1* Pild. 11, 28; Luc 6, 24.
2. Mat. 6, 19. *3.* Ps 20, 10.
4 Lev. 19, 13 *5* Luc. 16, 19.
7. Luc. 21, 19; Evr. 10, 36.
8. 2 Tess. 2, 1. *9.* Mat. 24, 33,
10. Mat 5, 12; 2 Petr. 1, 21.
11. Iov, 1, 21; Ps 102, 8
12. Mat. 5, 34, sq. 23, 16.

nici pre pământ, nici cu alt jură-
mânt ori care; ci fie vouă ce este
aşà, aşà; şi ce este nu, nu; ca să
nu cădeţi întru făţărnicie.
13. Pătimeşte rău cinevà între voi?
Să se roage. Este cinevà cu inimă
bună? Să cânte.
14. Este bolnav cinevà între voi?
Să cheme preoţii bisericei; şi să se
roage pentru dânsul, ungându'l pre
dânsul cu untdelemn întru numele
Domnului,
15. Şi rugăciunea credinţei va
mântuì pre cel bolnav, şi îl va ri-
dicà pre dânsul Domnul; şi de va
fi făcut păcate, se vor iertà lui.
16. Mărturisiţi-vă unul altuia pă-
catele, şi vă rugaţi unul pentru al-
tul, ca să vă vindecaţi. Că mult
poate rugăciunea dreptului cea fier-
binte.
17. Ilie om erà asemenea nouă
pătimaş, şi cu rugăciune s'a rugat
să nu plouă; şi n'a plouat pre pă-
mânt ani trei şi luni şase.
18. Şi iarăş s'a rugat, şi cerul
a dat ploaie, şi pământul a odră-
slit roada sa.
19. Fraţilor, de se va rătăcì ci-
nevà între voi dela adevăr, şi îl va
întoarce cinevà pre el;
20. Să ştie că cela ce a întors
pre păcătos dela rătăcirea căiei lui,
va mântuì suflet din moarte şi va
acoperì mulţime de păcate.

13. Ps. 49, 16; Col. 3, 16.
14. Marc. 6, 13. *15.* Ps. 29, 3.
16. Ps. 144, 20; Ioan 9, 31.
17. 3 Imp. 17, 1; Lucà 4, 25.
19. Mat. 18, 15. *20.* 1 Petr. 4, 8.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ INTAIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1.

Mulțumire pentru mântuirea și nădejdea noastră în Hristos. Despre credința cea mântuitoare, vestită de proroci. Indemnuri spre cuvioșie.

Petru apostol al lui Iisus Hristos, nemernicilor celor aleşi ai risipirei Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei şi Vitiniei.
2. După cea mai înainte cunoştinţă a lui Dumnezeu Tatălui, întru sfinţirea Duhului, spre ascultarea şi stropirea sângelui lui Iisus Hristos; dar vouă, şi pace să se înmulţească.
3. Bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, carele după mare mila sa a doua oară ne-au născut pre noi spre nădejde vie prin învierea lui Iisus Hristos din morţi.
4. Spre moştenire nestricăcioasă şi nespurcată şi neveştejită, păzită în ceruri pentru voi.
5. Cari sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu prin credinţă spre mântuire gata a se arătà în vremea de apoi.
6. Intru care vă bucuraţi acum puţin, de se cuvine, necăjiţi fiind întru multe feluri de ispite.
7. Ca lămurirea credinţei voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor, şi prin foc lămurit, să se afle spre laudă şi cinste şi slavă întru arătarea lui Iisus Hristos;
8. Pre carele nevăzându'l, iubiţi; întru carele acum nu privind, ci crezând, vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi prea slăvită;
9. Luând sfârşitul credinţei voastre, mântuirea sufletelor.
10. Pentru care mântuire au căutat şi au cercat prorocii, cari au prorocit de harul ce erà să vie spre voi.
11. Cercetând, în care şi în ce fel de vreme le arătà Duhul lui Hristos, care erà întru dânşii, mai înainte mărturisind de patimile lui Hristos şi de slavele cele după aceea.
12. Cărora s'au descoperit, că nu lor înşuşi, ci nouă slujiau acestea, care acum s'au vestit vouă prin cei ce bine au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimes din cer; spre care doresc îngerii să privească.
13. Pentru aceea încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârşit nădăjduiţi spre harul, care se aduce vouă prin arătarea lui Iisus Hristos;
14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poftele cele mai dinainte ale necunoştinţei voastre.

---

1. *1.* Ioan 7, 35. *2* Rom. 8, 29.
3. 2 Cor. 1, 3; Efes. 1, 3; Tit 3, 5, 7.
4. 1 Petr. 5, 4.
5. Ioan 10, 28; 17, 11; Rom. 8, 18.
6. Rom. 5, 3; 2 Cor. 4, 17; Iac. 1, 2.
7. Pilde 17, 3; Apoc. 3, 18.
8. Ioan 20, 29; 2 Cor. 5, 7.
9. Rom. 6, 22.
10. Dan. 9, 23; Lucà 10, 24.
11. Ps. 21, 7. *12.* Ier. 1, 17; Lucà 12, 35.
14. Rom. 12, 2.

15. Ci după sfântul carele v'a chemat pre voi, şi voi fiţi sfinţi întru toată petrecerea;
16. Căci scris este: fiţi sfinţi, că eu sfânt sunt.
17. Şi dacă chemaţi Tată pre cel ce judecă fără de alegerea feţelor după lucrul fiecăruia, întru frică vremea vieţei voastre să o petreceţi;
18. *Ştiind că nu cu argint* sau cu aur care se strică, v'aţi izbăvit de petrecerea voastră cea deşartă, care erà dela părinţi dată;
19. Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi nespurcat;
20. Care erà cunoscut mai înainte de întemeierea lumei, dar s'au arătat în anii cei mai de apoi pentru voi
21. Cei ce printr'însul aţi crezut întru Dumnezeu, carele l-au înviat pre el din morţi, şi i-au dat lui slavă; ca credinţa voastră şi nădejdea să fie întru Dumnezeu.
22. Curăţind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul spre nefăţarnică iubire de fraţi, din inimă curată iubiţi-vă unul pre altul cu deadinsul;
23. Fiind născuţi a doua oară, nu din sământă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu şi carele petrece în veac.
24. Pentrucă tot trupul este ca iarba, şi toată mărirea omului ca floarea ierbei. Uscatu-s'a iarba, şi floarea ei a căzut;
25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Şi acesta este cuvântul cel ce bine s'au vestit întru voi.

CAP. 2.

Creştinii să fie pildă celor necredincioşi. Supunerea la stăpânire. Iubirea de fraţi după pilda lui Hristos,

Deci lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pismele şi toate clevetirile,
2. Ca nişte prunci de curând născuţi să iubiţi laptele cel cuvântător şi fără de vicleşug, ca printr'însul să creşteţi spre mântuire.
3. De vreme ce aţi gustat că este bun Domnul.
4. Către carele apropiindu-vă, cela ce este piatra cea vie, de oameni cu adevărat nebăgată în seamă, iar la Dumnezeu aleasă şi scumpă.
5. Şi voi înşi-vă ca nişte pietre vii, *vă zidiţi casă duhovnicească*, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, plăcute lui Dumnezeu prin Iisus Hristos.
6. Pentrucă scris este în scriptură: iată pun în Sion piatră în capul unghiului aleasă, scumpă; şi cela ce va crede întru dânsa, nu se va ruşinà.
7. Drept aceea, vouă celor ce credeţi, cinstea; iar celor necredincioşi, piatra care nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului,
8, Şi piatră de poticnire şi piatră de sminteală, de care se poticnesc cei ce nu se pleacă cuvântului; spre care şi puşi sunt.
9. Iar voi, rod ales, preoţie împărătească, neam sfânt, norod spre câştigare; ca să vestiţi bunătăţile celui ce v'au chemat pre voi dintru întunerec la minunata sa lumină;
10 Cari odinioară nu eraţi norod, iar acum norodul lui Dumnezeu; cari eraţi nemiluiţi, iar acum miluiţi.
11. Iubiţilor, rogu-vă ca pre nişte nemernici şi streini, să vă feriţi de poftele cele trupeşti, care se ostesc asupra sufletului;
12. Petrecerea voastră având-o bună întru neamuri, ca întru care vă clevetesc pre voi ca pre nişte făcători de rău, din faptele voastre cele bune, văzând, să slăvească pre Dumnezeu în ziua cercetărei.
13. Deci supuneţi-vă la toată omeneasca zidire pentru Domnul; ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus;
14. Ori domnilor, ca celor ce sunt de el trimişi spre izbânda făcători-

15 Luca 1. 75. *16*. Lev. 11, 44; Ps. 70, 25. *17*. Fapt 17, 31.
18. 1 Cor 6, 20; 1 Petr. 4, 3. *20*. Rom. 16, 25. *21*. Ioan 14, 6: Fapt. 3, 15
24. Ps. 101, 12; 102, 15; Is. 40, 6; Iac. 1, 10.
2. *1* Rom. 6, 4; 1 Cor. 14, 20; Iac. 1, 21.
2. Evr. 5, 13; Mat. 18, 3.
3. Ps. 33, 9 *4* Ps. 117, 21; Dan. 2. 34.
5. Is. 61, 6; Os. 14, 3; Mal. 1, 11; Rom. 12, 1; Efes. 2, 22.
6. Is. 28, 16; Rom 9, 33. *7*. Mat. 21, 42.
8. Is. 8. 14; Luc. 2, 34.
9. Is 43, 21; Eş. 19, 6.
10. Osie 2, 23; Rom. 9, 25.
11. Rom. 7, 22; Iac. 4, 1; Ps. 38, 17; Pild. 1, 32. *12*. Mat. 5, 16.
13. Rom, 13, 1; Tit 3, 1.

lor de rău și spre lauda făcătorilor
de bine.
15. Că așà este voea lui Dumne-
zeu, ca bine făcând, să înfrânați ne-
cunoștința oamenilor celor fără de
minte;
16. Ca cei slobozi și nu ca și cum
ați aveà slobozenia acoperemânt ră-
utăței, ci ca robii lui Dumnezeu.
17. Pre toți cinstiți. Frăția iubiți.
De Dumnezeu vă temeți. Pre împă-
ratul cinstiți.
18. Slugile, supuindu-vă cu toată
frica stăpânilor, nu numai celor
blânzi și buni, ci și celor năsilnici.
19. Pentrucă aceasta este plăcut
înaintea lui Dumnezeu de rabdă ci-
nevà scârbă pentru știința lui Dum-
nezeu, pătimind cu nedreptate.
20. Că ce laudă este, dacă greșind
și pedepsindu-vă, veți răbdà? Ci
dacă bine făcând și pătimind, veți
răbdà, aceasta este dar înaintea lui
Dumnezeu.
21. Că spre aceasta v'ați chemat,
că și Hristos au pătimit pentru noi,
nouă lăsându-ne pildă, ca să urmați
urmelor lui;
22. Carele păcat n'au făcut, nici s'a
aflat vicleșug în gura lui;
23. Carele ocărându-se, împrotivă
n'au ocărît, pătimind, n'au îngrozit,
ci dà celui ce judecă cu dreptul.
24. Carele păcatele noastre însuș
le au ridicat în trupul său pre lemn,
ca păcatelor murind să viețuim drep-
tăței, cu a cărui rană v'ați vindecat.
25. Că erați ca niște oi rătăcite,
ci v'ați întors acum la păstorul și
păzitorul sufletelor voastre.

CAP. 3.

Buna înțelegere și cuvioșie între soți.
Suferirea cu blândețe către toți.

Așijderea și femeile, plecându-vă
bărbaților voștri, că deși nu se
pleacă oarecarii cuvântului, prin vi-
eața femeilor fără de cuvânt să se
dobândească;
2. Văzând vieața voastră cea dim-
preună curată întru frică.
3. A căror podoabă să fie nu cea
din afară a împletirei părului și a
înfășurăturei aurului, sau a îmbră-
cămintei hainelor;
4. Ci omul cel ascuns al inimei
întru nestricăciunea duhului celui
blând și lin, care este înaintea lui
Dumnezeu de mult preț.
5. Că așà odinioară și sfintele
femei, care nădăjduiau întru Dum-
nezeu, se împodobiau pre sine, ple-
cându-se bărbaților lor.
6. Precum Sarra ascultà pre A-
vraam, domn pre acela chemându'l;
căreea v'ați făcut fiice, făcând bine,
și netemându-vă de nici o frică.
7. Bărbații așijderea împreună lă-
cuind cu femeile lor cu cunoștință,
ca unui vas mai slab celui femeesc
dându-le cinste, ca și celor împre-
ună moștenitoare darului vieței; ca
să nu se curmeze rugăciunile voa-
stre.
8. Iar la sfârșit, toți să fiți cu un
gând, milostivi, iubitori de frați, în-
durători, blânzi, smeriți;
9. Nerăsplătind rău pentru rău,
sau ocară pentru ocară; ci împro-
tivă binecuvântând; știind că spre
aceasta sunteți chemați, ca să mo-
șteniți blagoslovenіea.
10. Că cela ce voește să iubea-
scă vieața și să vază zile bune,
să'și oprească limba sa dela rău,
și buzele sale ca să nu grăiască
vicleșug;
11. Să se depărteze dela rău, și
să facă bine; să caute pacea și s'o
urmeze pre ea.
12. Pentrucă ochii Domnului sunt
spre cei drepți, și urechile lui spre
rugăciunea lor, iar fața Domnului
asupra celor ce fac rele.
13. Și cine este cel ce va face
vouă rău, de veți fi următori bine-
lui?
14. Că de și veți pătimì pentru
dreptate, fericiți veți fi, iar de în-
grozirea lor să nu vă temeți, nici
să vă turburați;
15 Ci pre Domnul Dumnezeu să'l
sfințiți întru inimele voastre, și să

---

15. 1 Petru 3, 9.
16. 1 Cor. 7, 23; Gal. 5, 1, 13.
17. Rom. 12, 10; Pilde 24, 21; Mat. 22 21.
18. Efes 6, 5, Col. 3, 22; Tit 2, 9.
19. Mat. 5. 10.
20 1 Petru 4, 14; Mat. 5, 10.
21. 1 Petru 3, 18; 4, 1; Ioan 13, 15.
22. Is. 53, 9; Ioan 8, 46; 2 Cor. 5, 21.
24. 1 Ioan 3, 5; Rom. 6, 11; Col. 1, 22.
25. Ps. 118, 176; Is. 53, 6; Ez. 34, 5; Ioan 10, 12.
3. *1.* Efes. 5, 22; Col. 3, 18.
5. 1 Tim. 2, 9. *4.* Efes. 3, 16.
6. Fac. 18, 12.
7. Efes 5, 25; 1 Cor. 7, 5; Col. 3, 19.
8. Fil 3, 16 *9.* Rom 12, 17; 1 Tes. 5, 15.
10. Ps. 33, 13; Iac. 1, 26.
11. Is 1, 16; Evr. 12, 14.
14. 1 Petr. 2, 20; 4, 14. *15.* Is. 8, 13.

fiţi gata pururea spre răspuns la tot cel ce vă întreabă pre voi cuvânt pentru nădejdea cea întru voi, însă cu blândeţe şi cu frică.
16. Având ştiinţă bună; ca întru ceia ce vă clevetesc pre voi, ca pre nişte făcători de rău, să se ruşineze cei ce grăesc de rău vieaţa voastră cea bună întru Hristos.
17. Că mai bine este făcând cele bune, de este aşà voea lui Dumnezeu, a pătimì, decât făcând cele rele.
18. Pentrucă şi Hristos odată pentru păcate au pătimit, cel drept pentru cei nedrepţi, ca pre noi să ne aducă la Dumnezeu, omorându-se cu trupul şi înviind cu Duhul.
19. Intru care şi duhurilor ce erau în temniţă pogorându-se, au propoveduit;
20. Celor ce fuseseră odinioară necredincioase, când aşteptau în delungă răbdarea lui Dumnezeu în zilele lui Noe, făcându-se corabia, întru care puţine, adică opt suflete s'au mântuit de apă.
21. A căreia lucrul cel închipuit, botezul şi pre noi ne mântueşte, (nu lepădarea spurcăciunei celei trupeşti, ci întrebarea ştiinţei celei bune către Dumnezeu), prin învierea lui Iisus Hristos;
22. Care este deadreapta lui Dumnezeu, după ce s'au suit la cer; plecându-se lui îngerii şi stăpânirile şi puterile.

CAP. 4.

Indemnări la vieaţă nouă în întreaga înţelepciune, cu rugăciune şi dragoste a unuia către altul. A face toate spre slava lui Dumnezeu şi a se bucurà cu suferinţele cele pentru Hristos.

Hristos dar pătimind pentru noi cu trupul, şi voi după acelaş gând vă înarmaţi; pentrucă cela ce au pătimit cu trupul, au încetat despre păcat;
2. Ca să nu mai vieţuiască cealaltă vreme în trup poftelor omeneşti, ci după voea lui Dumnezeu.
3. Că destul ne este nouă, celor ce în vremea cea trecută a vieţei am făcut voea păgânească, umblând întru necurăţii, întru pofte, întru beţii, întru ospeţe, întru băuturi şi întru urîte slujiri idoleşti;
4. Intru care se minunează căci nu vă adunaţi voi la aceeaş turburare a curviei, hulind.
5. Cari vor dà seama la cel ce este gata să judece pre cei vii şi pre cei morţi.
6. Că spre aceasta şi morţilor s'au binevestit, ca să se judece cu trupul după om, şi să vieze după Dumnezeu cu duhul.
7. Şi sfârşitul tuturor s'a apropiat; deci fiţi cu întreagă înţelepciune, şi priveghiaţi întru rugăciuni.
8. Iar mai înainte de toate, unul spre altul dragoste cu osârdie având, căci dragostea acopere mulţime de păcate.
9. Iubitori de streini fiţi între voi fără de cârtire.
10. Fiecare precum a luat dar, între voi cu acela slujind, ca nişte buni iconomi ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.
11. De grăeşte cinevà, ca cuvintele lui Dumnezeu; de slujeşte cinevà, ca din puterea care o dă Dumnezeu, ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, căruia este slava şi stăpânirea în vecii vecilor, Amin.
12. Iubiţilor, nu vă miraţi de aprinderea care este întru voi, care se face vouă spre ispită, ca şi cum s'ar întâmplà vouă cevà strein;
13. Ci pentrucă vă faceţi părtaşi patimilor lui Hristos, bucuraţi-vă; ca şi întru arătarea slavei lui să vă bucuraţi, veselindu-vă.
14. De sunteţi ocărîţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi; căci duhul slavei şi al lui Dumnezeu preste voi odihneşte; după aceea se huleşte, iar după voi se proslăveşte.
15. Iar nimeni din voi să nu pă-

16. 1 Petr. 2, 12. *17.* 1 Petr. 2, 20.
18 1 Petr. 2, 21; 4, 1; Rom. 5, 6; 1 Tim. 3, 16; Evr 9, 28.
19. 1 Petr. 4, 6; Efes. 4, 9.
20. Mat. 24, 37; Fac. 7, 13.
21. Efes. 5, 26; A doua Lege 26, 17.
22. Ps. 109, 1; Efes. 1, 20; Evr. 12, 2.
4. *1.* 1 Petr. 3, 18; 2, 21, 24.
2. Gal. 2, 20; Rom. 6, 6, sq.
3. Efes. 4, 17; Tit 3, 3. *5.* 2 Tim. 4, 1.
6. 1 Petr. 3, 19. *7.* 1 Cor. 10, 11; Iac. 5, 8; 1 Ioan 2, 18; Lucà 21, 34.
8. Iac. 5, 20; Pild. 10, 12.
9. Evr. 13, 2; Fil. 2, 14.
10. Rom. 12, 6.
11. 1 Petr. 5, 14; 2 Cor. 2, 17; Col. 3, 17.
13. Mat 5, 10; Rom. 8, 17; Fapt. 5, 41; Iac. 1, 2.
14. 1 Petr. 3, 14; Is. 51, 7; Mat. 5, 11.
15. 1 Petr. 2, 20.

timească ca un ucigaş, sau fur sau
făcător de rău, sau ca un ispititor
de lucruri streine.
16. Iar dacă pătimeşte ca un creştin,
să nu se ruşineze; ci să proslăvească
pre Dumnezeu în partea
aceasta.
17. Căci vremea este a se începe
judecata dela casa lui Dumnezeu;
iar dacă este întâiu dela noi, care
este sfârşitul celor ce se împrotivesc
evangheliei lui Dumnezeu?
18. Şi de vreme ce dreptul abià
se mântueşte, cel necredincios şi
păcătos unde se va arătà?
19. Pentru aceea şi cei ce pătimesc
după voea lui Dumnezeu, ca
credinciosului Ziditor să'şi încredinţeze
sufletele sale, prin fapte bune.

CAP. 5.

Sfătuiri către presviteri şi către creştini îndeobşte, cu rugăciuni pentru desăvârşirea lor.

Pre presviterii cei dintru voi îi
rog, ca cel ce sunt împreună
presviter şi mărturisitor al patimilor
lui Hristos, şi părtaş al slavei
celei ce va să se descopere:
2. Păstoriţi turma lui Dumnezeu
cea dintru voi, purtând grija de dânsa,
nu cu sila, ci de voie, nu cu
agoniseli urîte, ci cu osârdie;
3. Nici ca şi cum aţi stăpânì preste
cliruri, ci pilde făcându-vă turmei.
4. Şi când se va arătà mai marele
păstorilor, veţi luà cununa slavei
cea neveştejită.
5. Aşijderea şi voi cei tineri, plecaţi-vă
celor bătrâni. Şi toţi unul
altuia plecându vă, smerita cugetare
să agonisiţi; de vreme ce Dumnezeu
celor mândri le stă împrotivă,
iar celor smeriţi le dă har
6. Drept aceea, smeriţi-vă supt
mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca
să vă înalţe pre voi în vreme.
7. Toată grija voastră aruncând
spre dânsul; că acela se grijeşte
pentru voi.
8. Fiţi trezi, priveghiaţi; pentrucă
protivnicul vostru diavolul, ca un
leu răcnind, umblă căutând pre cine
să înghiţă;
9. Căruia staţi împrotivă întăriţi
fiind în credinţă, ştiind că aceleaşi
patimi se întâmplă fraţimei voastre
cei din lume.
10. Iar Dumnezeul a tot harul,
carele ne-au chemat la slava sa cea
veşnică prin Hristos Iisus, acela
pre voi, cari aţi pătimit puţin, să
vă facă desăvârşit, să vă întărească,
să vă facă puternici, să vă întemeeze.
11. Aceluia slava şi stăpânirea
în vecii vecilor, Amin.
12. Prin Siluan, vouă credinciosul
frate, precum socotesc, puţin
am scris, îndemnându-vă şi mărturisind
că acesta este darul cel
adevărat al lui Dumnezeu întru care
staţi.
13. Inchină-se vouă biserica din
Vavilon, cea împreună aleasă; şi
Marcu fiul meu.
14. Inchinaţi-vă unul altuia cu
sărutare a dragostei. Pace vouă tuturor
celor întru Hristos Iisus, Amin.

16. Ioan 21, 19; Fil 1, 29.
17. Ier. 25, 29; Ez. 9, 6.
18 Pild. 11, 31. *19* 1 Petr. 3, 17.
5. *1* Lucà 24, 48; Rom. 8, 17.
2. Ioan 21, 16; Fapt. 20, 28; Tit 1, 7, 11.
3. 1 Cor 3, 5; 2 Cor. 1, 24; Fil. 3, 17; 2 Tes. 3, 9; Tit 2, 7.
4. Is. 40. 11.
5 Efes. 5, 21; Mat. 23, 12; Lucà 1, 52; Pild. 3, 34; Iac. 4, 6.
6. Iov 22, 29; Iac. 4, 10.
7. Ps. 54, 25; Mat 6, 25.
8. Lucà 21, 36; 1 Tes. 5, 6.
9. Efes. 6, 12; Iac. 4, 7
10. Evr. 13. 21 *11*. I Petru 4, 11.
12. Evr, 13, 22. *13*. Fapt. 12, 12.
14 Rom. 16, 16; 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13. 12.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

CAP. 1.

Roadele credinței spre moștenirea împărăției cerurilor. Indemnare la pâzirea învățăturilor sale, întemeindu-o pe mărturia Tatălui despre Fiul în Tavor și pe sf. Scriptură.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credință întocmai cinstită întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Dar vouă și pace să se înmulțească întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnului nostru,

3. Precum nouă dumnezeeasca putere a lui toate cele ce sunt spre viează și bunacredință ne-au dăruit, prin cunoștința celui ce ne-au chemat pre noi prin slavă și prin fapta bună;

4. Prin care cele scumpe și mari făgăduințe s'au dăruit nouă; ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeeștei firi, fugind de stricăciunea poftei cei din lume.

5. Și întru aceasta singură, toată nevoința puind, sporiți întru credința voastră fapta bună; iar întru fapta bună, cunoștința;

6. Iar întru cunoștință, înfrânarea; iar întru înfrânare, răbdarea; iar întru răbdare, bunacredință;

7. Iar întru buna credință, iubirea de frați, iar întru iubirea de frați, dragostea.

8. Că acestea întru voi fiind și înmulțindu-se, nu deșerți nici fără de roadă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are acestea, orb este, nevăzând departe, uitare luând de curăția păcatelor sale celor de demult.

10 Pentru aceea fraților, mai vârtos nevoiți-vă ca să faceți adeverită chemarea și alegerea voastră, că acestea făcând nu veți greșì niciodată.

11. Că așà din destul se va dà vouă intrarea întru veșnica împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos,

12. Pentru aceea nu mă voiu lenevì a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că și știți și sunteți întăriți întru adevărul acesta.

13. Însă mi se pare a fi cu dreptul, până când sunt într'acest trup, a vă deșteptà pre voi cu aducerea aminte.

14. Știind că fără de zăbavă este lepădarea trupului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos mi-au arătat mie.

15. Iar mă voiu nevoì și pururea a vă aveà pre voi după ieșirea mea, ca să faceți pomenire de acestea.

1. *1.* Fapt. 15, 14; Rom. 1, 12.
2. 1 Petr. 1, 2. *3.* 1 Petr. 2, 9.
5. Gal. 5. 6.

8 Tit 3, 14. *9.* 1 Ioan 2, 9.
10. Evr. 3, 14. *12.* Rom. 15, 14; Iud. 5.
13. 2 Petr. 3, 1. *14.* Ioan 21, 18.

16. Că nu urmând basnelor celor meşteşugite, am spus vouă puterea şi venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind slavei aceluia.
17. Că au luat dela Dumnezeu Tatăl cinste şi slavă, glas ca acesta venind către dânsul dela slava cea cu mare cuviinţă. Acesta este Fiul meu cel iubit întru carele bine am voit.
18. Şi acest glas noi l-am auzit din cer pogorându-se, fiind cu dânsul în muntele cel sfânt.
19. Şi avem mai adevărat cuvântul cel prorocesc; la care bine faceţi luând aminte, ca la o lumină ce străluceşte în loc întunecos, până ce ziua va luminà şi luceafărul va răsărì întru inimile voastre;
20. Aceasta mai întâiu ştiind, că toată prorocia scripturei cu a sa deslegare nu se face,
21. Pentrucă nu prin voea oamenilor s'a făcut cândvà prorocie, ci purtându-se de Duhul Sfânt au grăit oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu.

CAP. 2.

Mai înainte vestire despre ivirea ereticilor cu înşelăciuni şi pedeapsa lor. Infruntarea obiceiurilor rele.

Insă au fost şi proroci mincinoşi întru norod, precum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, cari vor băgà eresuri de pierzare şi se vor lepădà de stăpânul cel ce i-au răscumpărat pre dânşii, aducându'şi lor grabnică pierzare.
2. Şi mulţi vor merge în urma înverşunărilor lor, prin cari se va hulì calea adevărului.
3. Şi pentru lăcomia cu cuvinte amăgitoare pre voi vă vor precupì, a căror judecată încă de demult nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează.
4. Că de vreme ce Dumnezeu pre îngerii cari au greşit nu i-au cruţat; ci cu lanţurile întunerecului în tartar legându'i, i-au dat spre judecată a se păzì;
5. Şi lumea cea dintâiu nu o au cruţat, ci pre Noe, al optulea mărturisitor al dreptăţei, l-au păzit, potop în lume acelor necredincioşi aducând;
6. Şi cetăţile Sodomenilor şi ale Gomorului arzându-le, cu sfărâmare le-au osândit, pildă puindu-le celor ce vor să petreacă întru păgânătate.
7. Şi pre dreptul Lot ce erà necăjit de petrecerea cea dimpreună a celor fărădelege întru înverşunare, l-au izbăvit;
8. (Pentrucă cu vederea şi cu auzul, dreptul acela vieţuind între dânşii, din zi în zi îşi munciă sufletul cel drept cu faptele lor cele fărădelege);
9. Ştie Domnul pre cei binecredincioşi a'i izbăvì de ispită, iar pre cei nedrepţi a'i păzì la ziua judecăţei ca să se munciască;
10. Iar mai vârtos pre cei ce umblă după trup întru pofta spurcăciunei şi de domnie nu bagă seamă. Indrăzneţi, obraznici, slavele hulind, nu se cutremură.
11. Unde îngerii, cu tăria şi cu puterea mai mari fiind, nu aduc asupra lor înaintea Domnului judecată cu hulă.
12. Iar aceştia ca nişte dobitoace necuvântătoare fireşti, născute spre vânare şi stricăciune, întru cele ce nu înţeleg hulind, întru stricăciunea lor vor pierì;
13. Luând plata nedreptăţei, dulceaţă socotind pre desfătarea cea din toate zilele, spurcaţii şi necuraţii, cari se hrănesc cu înşelăciunile lor, mâncând cu voi.
14. Ochi având plini de preacurvie şi de păcat nepărăsit, amăgind sufletele cele neîntărite, inimă deprinsă în lăcomie având, fiii blestemului,
15. Cari lăsând calea cea dreapta au rătăcit, urmând căiei lui Valaam din Vosor, care plata nedreptăţei a iubit;
16. Iar mustrare pentru fărădelegea sa a avut: asin necuvântător, cu glas omenesc grăind, a oprit nebunia prorocului.

16. 1 Cor. 1, 17; 2, 4.
17. Mat. 17, 5; 3, 17; Efes. 1, 6.
18. Mat. 17, 1.
19. Ps. 118, 105; 2 Cor. 4, 6.
20. Rom. 12, 7; 2 Tim. 3, 16.
21. Fapt. 28, 25.
2. *1.* Mat 24, 11; 1 Tim. 4, 1; Iud. 4.
2. 2 Tim. 4, 3. *4.* v. 9; Iud. 6.
5. 2 Petru 3, 6; Fac 7, 7.
6. Fac. 19, 24; Iud. 7; Evr. 11, 7.
8. Ps. 118, 158; Ez. 9, 4. *9.* 1 Cor. 10, 13.
10. Iud. 8. *11.* Iud. 9.
12. Iud. 10; Ier. 12, 3. *13.* Iud. 15.
15. Iud 11; Num. 22, 5; Apoc. 2, 14.
16. Num. 22, 28.

17. Aceştia sunt izvoare fără de
apă, nori cari se poartă de vifor,
cărora negura întunerecului în veac
se păzeşte.
18. Pentrucă cele semeţe ale deşer-
tăciunei spuind, amăgesc cu pofte
trupeşti şi cu înverşunări, pre cei
ce cu adevărat au scăpat dela cei
ce vieţuesc întru înşelăciune.
19. Făgăduindu-le slobozenia, sin-
guri robi fiind ai stricăciunei, pen-
trucă ori de ce este cinevà biruit
de aceea s'a şi robit.
20. Că dacă după ce au scăpat
dela spurcăciunile lumei prin cuno-
ştinţa Domnului şi Mântuitorului no-
stru Iisus Hristos, cu acelea iarăş
împleticindu-se, se biruesc, s'au fă-
cut lor cele de pre urmă mai rele
decât cele dintâiu,
21 Pentrucă mai bine erà lor a
nu fi cunoscut calea dreptăţii, de
cât după ce o au cunoscut, a se
întoarce înapoi dela sfânta poruncă
ce li s'au dat lor,
22. Că s'a întâmplat lor pilda cea
adevărată. Câinele s'a întors la bo-
râtura sa şi porcul scăldat la mo-
cirla tinei.

CAP. 3.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cuviincioasă pentru ea.

Şi aceasta acum, iubiţilor, a doua
epistolie scriu vouă, întru care
deştept cu aducerea aminte mintea
voastră cea curată;
2. Ca să vă aduceţi aminte de
graiurile cele mai 'nainte grăite de
sfinţii proroci, şi de porunca noa-
stră, cari suntem apostoli ai Dom-
nului şi Mântuitorului;
3. Aceasta mai 'nainte ştiind, că
vor venì în zilele cele de apoi bat-
jocoritori cari vor umblà după pof-
tele lor,
4. Şi vor zice: unde este făgădu-
inţa venirei lui? Că de când părin-
ţii au adormit, toate aşà rămân pre-
cum au fost din începutul zidirei.
5. Că ei nu voiesc a şti aceasta,
că prin cuvântul lui Dumnezeu ce-
rurile au fost de demult, şi pămân-
tul din apă şi prin apă s'a aşezat.
6. Prin care lumea cea de atunci
cu apă înnecându-se a pierit;
7. Iar cerurile aceste de acum şi
pământul cu acelaş cuvânt sunt puşi
supt păstrare, păzindu-se focului la
ziua judecăţei şi a pierderei oame-
nilor celor necredincioşi.
8. Iar aceasta una să nu se tăi-
nuiască de voi, iubiţilor, că o zi
înaintea Domnului, este ca o mie
de ani, şi o mie de ani ca o zi.
9. Nu va zăbovì Domnul făgădu-
inţa, precum oarecari zăbavă o so-
cotesc, ci îndelung rabdă pentru
noi, nevrând ca să piară cinevà, ci
toţi să vie la pocăinţă.
10. Iar va venì ziua Domnului ca
un fur noaptea, întru care cerurile
cu sunet vor trece, stihiile arzând
se vor strică şi pământul şi cele de
pre dânsul lucruri vor arde.
11. Deci dacă au acestea toate
a se strică, în ce fel trebueşte să
fiţi voi întru sfintele petreceri cele
dimpreună şi întru faptele bunei cre-
dinţei,
12. Aşteptând şi dorind a fi mai
degrab venirea zilei lui Dumnezeu,
pentru care cerurile arzând se vor
strică şi stihiile aprinzându-se se
vor topì?
13. Că ceruri nouă şi pământ nou
după făgăduinţa lui aşteptăm, în-
tru care dreptatea locueşte.
14. Pentru aceea, iubiţilor, ace-
stea aşteptând, nevoiţi-vă să vă a-
flaţi lui nespurcaţi şi neîntinaţi în
pace.
15. Şi pre îndelunga răbdare a
Domnului nostru mântuire să o so-
cotiţi, precum şi iubitul nostru frate
Pavel după înţelepciunea cea dată
lui a scris vouă;
16. Precum şi întru toate episto-
liile sale, grăind de acestea, întru
care sunt unele cu anevoie a se în-
ţelege pe care cei neînvăţaţi şi ne-
întăriţi le răsvrătesc ca şi pre cele-
lalte scripturi, spre a lor pierzare.
17. Deci voi, iubiţilor, acestea mai

17 Iud. 13. *18*. Iud. 16. *19*. Ioan 8, 34.
20. Mat. 12, 45; Evr. 10, 26.
21. Lucà 12, 47. *22*. Pilde 26, 11.
3. *1*. 2 Petru 1, 13. *2*. Iud. 17.
3. 2 Petr. 1, 20; Iud. 8; 1 Tim. 4, 1.
4. Is. 5, 19. *5*. Fac 1, 2; Ps. 23, 2.

6. 2 Petr. 2, 5; Fac. 7, 21; Mat. 24, 39.
7. Iud 15. *8*. Ps. 89, 4,
9. Av. 2, 3; 1 Tim. 2, 4.
10. 1 Tes. 5, 2; Luc. 21, 33; Evr 1, 11.
13. Is 65, 17 Apoc. 21, 1.
14. 1 Tes 3, 13; 1 Cor. 1, 8.
15. Rom. 2, 4.
16. Rom. 8, 19; 1 Cor. 15, 24; 1 Tes. 4, 15.
17. Marc. 13, 5; Iud. 20.

înainte ştiind, păziţi-vă, ca nu cu înşelăciunea celor fărădelege fiind strămutaţi, să cădeţi dela întărirea voastră.

18. Ci să creşteţi întru harul şi cunoştinţa Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. Acestuia slava şi acum şi în ziua veacului, Amin.

18. 2 Pet. 2, 20; Iud. 25; 1 Petr. 5, 11.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA INTAIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

Mărturisire că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Indemnare spre a fugi de păcate.

e erà dintru început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit, şi mâinile noastre au pipăit, de Cuvântul vieţei;

2. (Şi vieaţa s'a arătat şi o am văzut şi mărturisim şi vestim vouă vieaţa cea veşnică, care erà la Tatăl şi s'a arătat nouă);

3. Ce am văzut şi am auzit, spunem vouă, ca şi voi împărtăşire să aveţi cu noi, şi împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul lui Iisus Hristos.

4. Şi acestea scriem vouă, ca bucuria voastră să fie deplin.

5. Şi aceasta este vestirea care am auzit dela dânsul şi vestim vouă, că Dumnezeu lumină este şi nici un întunerec întru dânsul nu este.

6. De vom zice că împărtăşire avem cu dânsul şi întru întunerec umblăm, minţim şi nu facem adevărul;

7. Iar de vom umblà întru lumină, precum el este întru lumină, împărtăşire avem unii cu alţii şi sângele lui Iisus Hristos, Fiului lui ne curăţeşte pre noi de tot păcatul.

8. De vom zice că păcat nu avem, pre noi înşi-ne ne înşelăm, şi adevărul nu este întru noi.

9. De vom mărturisì păcatele noastre, credincios este şi drept ca să ne ierte nouă păcatele, şi să ne curăţească pre noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuit, mincinos facem pre dânsul, şi cuvântul lui nu este întru noi.

CAP. 2.

Hristos ne curăţeşte de tot păcatul. Indemnări spre păzirea poruncilor şi spre dragostea fără care nu este creştinătate. Antihriştii sunt mulţi. Mincinos este tot cel ce tăgădueşte că Iisus este Hristos. Adevărata ungere.

Feţii mei, acestea scriu vouă, ca să nu păcătuiţi. Şi dacă cinevà va păcătuì, mângâitor avem către Tatăl, pre Iisus Hristos cel drept;

2. Şi acesta este curăţire de păcatele noastre, şi nu numai de ale noastre, ci şi de ale a toată lumea.

3. Şi întru aceasta ştim că l am cunoscut pre dânsul, dacă vom păzì poruncile lui.

4. Cel ce zice: l-am cunoscut pre dânsul şi poruncile lui nu le

1. *1.* 1 Ioan 2, 13; Lucà 24, 39.
2. Ioan 1, 2; 4, 14.
4. Ioan 15, 11, 16, 24.
5. Ps 103, 2; Ioan 8, 12. *6.* 1 Ioan 2, 4.
7. Efes. 5, 8; Evr. 9, 14.
9 Pild. 28, 13; 1 Tes. 5, 24.
10. 1 Ioan 2, 14.

2. *1.* Ioan 14, 16; Rom. 8, 34; Evr. 7, 25.
2. Col. 1, 20. *3.* Ioan 15, 10.
4. 1 Ioan 1, 6; 4, 20.

păzeşte, mincinos este, şi întru a-
cesta adevărul nu este.
5. Iar cel ce va păzî cuvântul lui,
cu adevărat întru acela dragostea
lui Dumnezeu deplin este; întru a-
ceasta cunoaştem că întru dânsul
suntem.
6. Cel ce zice că petrece întru
dânsul, dator este precum acela au
umblat, şi el aşà să umble.
7. Iubiţilor, nu scriu vouă poruncă
nouă, ci poruncă veche care aţi a-
vut dintru început. Porunca cea ve-
che este cuvântul, care aţi auzit din-
tru început.
8. Iarăş poruncă nouă scriu vouă,
care este adevărată întru dânsul şi
întru voi; că întunerecul a trecut,
şi lumina cea adevărată iată răsare.
9. Cel ce zice că este întru lu-
mină, şi pre fratele său urăşte, în-
tru întunerec este până acum.
10. Cel ce iubeşte pre fratele său,
întru lumină petrece, şi sminteală
întru dânsul nu este.
11. Iar cel ce urăşte pre fratele
său, întru întunerec este, şi întru
întunerec umblă, şi nu ştie încotro
merge, că întunerecul a orbit ochii
lui.
12. Scriu vouă, fiilor, că se iartă
vouă păcatele, pentru numele lui.
13. Scriu vouă, părinţilor, că aţi
cunoscut pre cel ce este din înce-
put. Scriu vouă, tinerilor, că aţi bi-
ruit pre cel viclean. Scris-am vouă,
pruncilor, că aţi cunoscut pre Tatăl.
14. Scris-am vouă, părinţilor, că
aţi cunoscut pre cel ce este din în-
ceput. Scris-am vouă, tinerilor, că
sunteţi tari, şi cuvântul lui Dumne-
zeu petrece întru voi, şi aţi biruit
pre cel viclean.
15. Nu iubiţi lumea, nici cele din
lume. De iubeşte cinevà lumea, nu
este dragostea Tatălui întru dânsul.
16. Pentrucă tot ce este în lume,
adecă pofta trupului şi pofta ochi-
lor şi trufia vieţei, nu este dela
Tatăl, ci din lume este.
17. Şi lumea trece, şi pofta ei;
iar cel ce face voea lui Dumnezeu,
petrece în veac;
18. Fiilor, ceasul cel de apoi este;
şi precum aţi auzit că antihrist vine,
şi acum antihrişti mulţi s'au făcut;
dintru aceasta cunoaştem că cea-
sul cel de apoi este.
19. Dintru noi au ieşit, ci nu erau
dintru noi; că de ar fi fost dintru
noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieşit
ca să se arate că nu sunt toţi din-
tru noi.
20. Şi voi ungere aveţi dela Cel
Sfânt, şi ştiţi toate.
21. Nu am scris vouă ca şi cum
n'aţi ştî adevărul, ci ca şi cum l-aţi
ştî pre el, şi cum că toată minciuna
nu este din adevăr.
22. Cine este mincinosul fără nu-
mai cel ce tăgădueşte că Iisus este
Hristos? Acesta este antihrist, care
tăgădueşte pre Tatăl şi pre Fiul.
23. Tot cel ce tăgădueşte pre Fiul,
nici pre Tatăl nu are; iar cel ce
mărturiseşte pre Fiul şi pre Tatăl
are.
24. Drept aceea voi ce aţi auzit
dintru început, întru voi să rămâie.
Şi de va rămâneà întru voi ce aţi
auzit dintru început, şi voi în Fiul
şi în Tatăl veţi rămâneà.
25. Şi aceasta este făgăduinţa,
care însuş au făgăduit nouă, vieaţa
cea veşnică.
26. Acestea am scris vouă pen-
tru cei ce vă înşală pre voi.
27. Şi voi ungerea care aţi luat
dela dânsul, întru voi să rămâie, şi
nu aveţi trebuinţă ca să vă înveţe
pre voi cinevà; ci precum aceeaş
ungere vă învaţă pre voi pentru
toate, şi adevărată este, şi nu este
mincinoasă, şi precum v'a învăţat
pre voi, rămâneţi întru aceea.
28. Şi acum, fiilor, rămâneţi în-
tru aceasta, ca să avem îndrăzneală
când se va arătà, şi să nu ne ru-
şinăm de dânsul la venirea lui.
29. De ştiţi că este drept, cunoa-
şteţi că tot cel ce face dreptate, de
la dânsul s'a născut.

---

5. Ioan 14, 21; 1 Ioan 4, 12.
6. Ioan 15, 4, 5.
7. 2 Ioan 5; Mat. 5, 45.
8. Ioan 13, 34; Rom. 13, 12.
9. 1 Ioan 4, 20. *10.* 1 Ioan 3, 14.
11. Ioan 12, 33.
12. Luc. 24, 47; Fapt. 4, 12.
14. Efes. 6, 10. *15.* Iac. 4, 4.
18. Mat. 24, 5; 2 Ioan 7; 1 Petr. 4, 7.
19. Fapt. 20, 30; 1 Cor. 11, 19.
23. 2 Ioan 9; Ioan 5, 25; 15, 23.
25. 1 Ioan 5. 11. *27.* Ioan 14, 26.
28. 1 Ioan 3, 21; Efes. 3, 12.
29. 1 Ioan 3, 7.

CAP. 3.

Fiii lui Dumnezeu sunt fericiți cu nădejdea întru dânsul, se curățesc de păcate, iubesc pe frați și se urăsc de lume. Dragostea către aproapele și milostenia. Știința cea bună este prin credința lui Iisus Hristos.

Vedeți ce fel de dragoste ne-au dat nouă Tatăl, ca fii ai lui Dumnezeu să ne numim; pentru aceasta lumea nu cunoaște pre noi, căci nu l-a cunoscut pre dânsul.
2. Iubiților, acum fii ai lui Dumnezeu suntem, și încă nu s'a arătat ce vom fi; ci știm că, când se va arătà, asemenea lui vom fi; că'l vom vedeà pre el precum este.
3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru dânsul, se curățește pre sine, precum și el este curat.
4. Tot cel ce face păcatul și fărădelegea face; și păcatul este fărădelegea.
5. Și știți că el s'au arătat ca să ridice păcatele noastre; și păcat întru el nu este.
6. Tot cel ce petrece întru dânsul, nu păcătuește; și tot cel ce face păcatul; nu l-a văzut pre el, nici l-a cunoscut pre el.
7. Fiilor, nimeni să nu vă înșele pre voi; cel ce face dreptate, drept este, precum și acela drept este.
8. Cel ce face păcatul, din diavolul este; că din început diavolul păcătuește. Spre aceasta s'au arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.
9. Tot cel născut din Dumnezeu, păcat nu face; că sămânța lui întru dânsul petrece; și nu poate să păcătuiască, că din Dumnezeu s'au născut.
10. Intru aceasta arătați sunt fiii lui Dumnezeu, și fiii diavolului; tot cel ce nu face dreptate, nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubește pre fratele său.
11. Căci aceasta este vestirea, care ați auzit dintru început, ca să iubim unul pre altul.
12. Nu precum Cain care erà din vicleanul, și a ucis pre fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pre el? Căci lucrurile lui erau rele, iar ale fratelui său drepte.
13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pre voi lumea.
14. Noi știm că am trecut din moarte în vieață, pentrucă iubim pre frați. Cel ce nu iubește pre fratele, petrece în moarte.
15. Tot cel ce urăște pre fratele său, ucigător de oameni este; și știți că tot ucigătorul de oameni nu are vieață veșnică întru dânsul petrecând.
16. Intru aceasta am cunoscut dragostea, că el și-au pus sufletul său pentru noi; și noi datori suntem pentru frați să ne punem sufletele.
17. Iar cel ce are bogăția lumei acesteea, și vede pre fratele său având trebuință, și își închide inima sa despre dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul?
18. Fiii mei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba; ci cu fapta și cu adevărul.
19. Și întru aceasta cunoaștem că suntem din adevăr, și înaintea lui vom încredințà inimele noastre.
20. Că de ne arată pre noi inima noastră vinovați, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și știe toate.
21. Iubiților, de nu ne va arătà pre noi vinovați inima noastră, îndrăsnire avem către Dumnezeu.
22. Și orice vom cere, vom luà dela dânsul, pentrucă păzim poruncile lui, și cele plăcute înaintea lui facem.
23 Și aceasta este porunca lui: ca să credem întru numele lui Iisus Hristos Fiului lui, și să iubim unul pre altul, precum ne-au dat nouă poruncă.
24. Și cel ce păzește poruncile lui, întru dânsul petrece, și acela întru el. Și întru aceasta cunoaștem că petrece întru noi, din Duhul care au dat nouă.

---

3. *1.* Ioan 17, 25.
2. Ioan 1, 12; Rom. 8, 18; Col. 3, 4.
4. 1 Ioan, 5, 17; 1 Petr. 2, 21, sq.
5. Is. 53, 4. *6.* 1 Ioan 2, 5; 2 Ioan 11.
8. Ioan 8, 44 *9* 1 Ioan 5, 18.
10. Ioan 8, 47.
11. 1 Ioan 1, 5; 2, 7, sq. Ioan 13, 34.
12. Fac. 4, 8; Mat. 23, 35. Iud. 11.
13. Mat. 5, 11; Ioan 15, 18.
14. Ioan 5, 24; Lev. 19, 17.
15. 1 Ioan 2, 10, sq. Mat. 5. 21, sq.
16. Ioan 15, 12, sq. *17.* 1 Ioan 4, 20.
18. Iac. 1, 22; 2, 14. *21.* 1 Ioan 2, 28; 4, 17; 5, 14; Efes. 3, 12; Evr. 4, 16.
22. Marc. 11, 24; Ioan 14, 13.
23. 1 Ioan 3, 11; Ioan 6, 29, Marc. 12, 31.
24. Ioan 14, 23; Rom 8, 9; 2 Cor. 1, 22.

CAP. 4.

Cercarea învăţătorilor mincinoşi şi faptele dragostei către Dumnezeu şi aproapele.

Iubiţilor, să nu credeţi pre tot duhul, ci să ispitiţi duhurile de sunt dela Dumnezeu; că mulţi proroci mincinoşi au ieşit în lume.
2. Intru aceasta să cunoaşteţi Duhul lui Dumnezeu; tot duhul care mărturiseşte pre Iisus Hristos că au venit în trup, dela Dumnezeu este;
3. Şi tot duhul care nu mărturiseşte pre Iisus Hristos că au venit în trup, dela Dumnezeu nu este; şi acela este al lui antihrist, de care aţi auzit că va venì; şi acum în lume este.
4. Voi dela Dumnezeu sunteţi fiilor, şi aţi biruit pre aceia; căci mai mare este cela ce este întru voi, de cât cela ce este în lume.
5. Aceia din lume sunt; pentru aceea din lume grăiesc, şi lumea pre dânşii ascultă.
6. Noi din Dumnezeu suntem; cel ce cunoaşte pre Dumnezeu, ascultă pre noi; care nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaştem duhul adevărului şi duhul înşelăciunei.
7. Iubiţilor, să iubim unul pre altul; că dragostea dela Dumnezeu este; şi tot cel ce iubeşte, din Dumnezeu este născut, şi cunoaşte pre Dumnezeu.
8. Cel ce nu iubeşte, nu cunoaşte pre Dumnezeu; că Dumnezeu dragoste este.
9. Intru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că pre Fiul său cel unul născut l-au trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr'însul.
10. Intru aceasta este dragostea, nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci căci el ne-au iubit pre noi, şi au trimis pre Fiul său curăţire pentru păcatele noastre.
11. Iubiţilor, dacă Dumnezeu aşà ne-au iubit pre noi, şi noi datori suntem să iubim unul pre altul.
12. Pre Dumnezeu nimeni nici odinioară nu l-a văzut. De iubim unul pre altul, Dumnezeu întru noi petrece, şi dragostea lui desăvârşit este întru noi.
13. Intru aceasta cunoaştem că petrecem întru dânsul şi el întru noi, că din Duhul său ne-au dat nouă.
14. Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl au trimis pre Fiul Mântuitor lumii.
15. Oricare mărturiseşte că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece, şi acela întru Dumnezeu.
16. Şi noi am cunoscut şi am crezut dragostea care are Dumnezeu întru noi. Dumnezeu dragoste este; şi cela ce petrece întru dragoste, întru Dumnezeu petrece, şi Dumnezeu întru dânsul.
17. Intru aceasta s'a săvârşit dragostea cu noi, că îndrăsnire să avem în ziua judecăţei; pentrucă precum el este, şi noi suntem în lumea aceasta.
18. Frică nu este întru dragoste; ci dragostea cea desăvârşit scoate afară pre frică; că frica pedeapsă are. Iar cela ce se teme, nu este deplin întru dragoste.
19. Noi iubim pre dânsul, că el întâiu ne-au iubit pre noi.
20. De va zice cinevà: iubesc pre Dumnezeu, iar pre fratele său urăşte, mincinos este; că cela ce nu iubeşte pre fratele său pre care l-a văzut, pre Dumnezeu pre carele nu l-a văzut cum poate să'l iubească?
21. Şi aceasta poruncă avem de la dânsul: ca cel ce iubeşte pre Dumnezeu, să iubească şi pre fratele său.

CAP. 5.

Despre cei născuţi din Dumnezeu şi adevărata dragoste către El. Credinţa birueşte lumea. Cele trei mărturii de pre pământ şi din cer că Hristos este om adevărat şi adevărat Fiul lui Dumnezeu. Păcat de moarte şi nu de moarte.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut;

4. *1.* 2 Ioan 7; 2 Petr. 2, 1. *2.* 1 Cor. 12, 3. *3.* 1 Ioan 2, 22. *4.* 4 Imp. 6, 16; 2 Paral. 32, 7. *5.* Ioan 3, 31; 15, 19. *6.* Ioan 8, 47. *7.* 1 Ioan 5, 11; Ioan 8, 42. *9.* Ioan 3, 16; Rom. 5, 8; Tit. 2, 11. *10.* Rom. 5, 10; 2 Cor. 5, 19; Col. 1, 20. *11.* Mat. 18, 33.

12. Eş. 33, 20; Ioan 1, 18: 1 Tim. 6, 16. *15.* 1 Ioan 5, 5. *16* Ioan 6, 69. *17.* 1 Ioan 3, 21. *20.* 1 Ioan 2, 4, 11. *21.* 1 Ioan 5, 1; Marc. 12, 31.
5. *1.* Ioan 1, 12.

şi tot cel ce iubeşte pre cel ce au născut, iubeşte şi pre cel ce s'au născut dintr'însul.
2. Intru aceasta cunoaştem că iubim pre fiii lui Dumnezeu, când iubim pre Dumnezeu, şi poruncile lui păzim.
3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca poruncile lui să păzim; şi poruncile lui grele nu sunt.
4. Căci tot cel născut din Dumnezeu, birueşte lumea; şi aceasta este biruinţa care birueşte lumea, credinţa noastră.
5. Cine este cel ce birueşte lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?
6. Acesta este carele au venit prin apă şi prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge. Şi duhul este cel ce mărturiseşte, căci Duhul este adevărul.
7. Căci trei sunt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh; şi aceşti trei una sunt.
8. Şi trei sunt cari mărturisesc pre pământ: duhul şi apa şi sângele; şi aceşti trei într'una sunt.
9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; că aceasta este mărturia lui Dumnezeu, care a mărturisit pentru Fiul său.
10. Cel ce crede întru Fiul lui Dumnezeu, are mărturia întru sine; cel ce nu crede lui Dumnezeu, mincinos l-a făcut pre dânsul; pentru că n'a crezut la mărturia care au mărturisit Dumnezeu pentru Fiul său.
11. Şi aceasta este mărturia, că vieaţă veşnică ne-au dat nouă Dumnezeu, şi această vieaţă întru Fiul lui este.
12. Cel ce are pre Fiul, are vieaţa; iar cel ce nu are pre Fiul lui Dumnezeu, vieaţa nu are.
13. Acestea am scris vouă celor ce credeţi întru numele Fiului lui Dumnezeu; ca să ştiţi că vieaţa veşnică aveţi, şi ca să credeţi întru numele Fiului lui Dumnezeu.
14. Şi aceasta este îndrăsnirea, care avem către dânsul, că de vom cere cevà după voea lui, ne aude pre noi;
15. Şi dacă ştim că ne aude pre noi, orice vom cere, ştim că vom aveà cererile care cerem dela dânsul,
16. De va vedeà cinevà pre fratele său păcătuind păcat nu spre moarte să ceară, şi va dà lui vieaţă celor ce păcătuesc nu spre moarte. Este păcat spre moarte; nu pentru acela zic ca să se roage.
17. Toată nedreptatea păcat este; şi este păcat nu spre moarte.
18. Ştim că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătueşte; ci cel ce s'au născut din Dumnezeu se păzeşte pre sine însuş, şi cel rău nu se atinge de el
19. Ştim că din Dumnezeu suntem, şi lumea toată întru cel rău zace.
20. Şi ştim că Fiul lui Dumnezeu au venit şi ne-au dat nouă pricepere, ca să cunoaştem pre cel adevărat şi să fim întru cel adevărat, întru Iisus Hristos Fiul lui. Acesta este Dumnezeul cel adevărat şi vieaţa cea veşnică.
21. Fiilor, păziţi-vă pre voi de idoli, Amin.

2. 1 Ioan 3, 19.
3. Ioan 14. 15; Mat. 11, 30.
4. Ioan 1, 13; 16, 33.
5. 1 Ioan 4, 15; 1 Cor. 15, 57.
6. Ioan 19, 34. *7.* Mat. 28, 19.
9. Ioan 8, 17. *10.* Rom. 8, 16; Ioan 3, 36.
11. Ioan 1, 4.

14. 1 Ioan 2. 28; 3, 21; 4. 17; Efes. 3, 12; Evr. 4, 16. *16* Mat. 12, 31.
18. 1 Ioan 3, 9; 2 Tes. 3, 3. *19.* Gal. 1, 4.
20. Ioan 1, 4; Fapt. 3, 15; Rom. 9, 5; 1 Tim. 3. 6; Evr. 1, 8.
21. Eş. 20, 3; 1 Cor. 10, 14.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA A DOUA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul alesei Doamne şi fiilor ei, pre cari eu iubesc întru adevăr; şi nu numai eu, ci şi toţi caii au cunoscut adevărul;

2. Pentru adevărul care petrece întru noi, şi cu noi va fi în veac.

3. Fie cu voi dar, milă şi pace dela Dumnezeu Tatăl şi dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr şi întru dragoste.

4. M'am bucurat foarte căci am aflat din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Şi acum te rog doamnă, nu ca şi cum aş scrie ţie poruncă nouă, ci care avem din început, ca să iubim unul pre altul.

6. Şi aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Şi aceasta este porunca; precum aţi auzit dintru început, ca să umblaţi întru dânsa.

1. *1.* 3 Ioan v. 1. *3.* 1 Tim. 1, 2.
5. Marc. 12, 31. *6.* 1 Ioan 5. 3.

7. Pentrucă mulţi amăgitori au intrat în lume, cari nu mărturisesc pre Iisus Hristos să fie venit cu trupul. Acesta este amăgitor şi antihrist.

8. Păziţi-vă pre voi înşi-vă, ca să nu pierdem cele ce am lucrat, ci să luăm plată desăvârşit.

9. Tot cel ce calcă porunca şi nu rămâne întru învăţătura lui Hristos, nu are pre Dumnezeu; iar cel ce rămâne întru învăţătura lui Hristos, acela şi pre Tatăl şi pre Fiul are.

10. Oricine va venì la voi, şi nu va aduce învăţătura aceasta, să nu'l primiţi în casă, şi să nu'i ziceţi lui: bucură-te;

11. Că cel ce îi va zice lui bucură-te, se va face părtaş faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit pre hârtie şi cu cerneală; ci nădăjduesc că voiu venì la voi, şi gură către gură voiu grăì, ca bucuria noastră să fie deplin.

13. Inchină-se ţie fiii surorei tale celei alese, Amin.

7. Mat. 24, 5; 2, Petr. 2, 1; 1 Ioan 2, 18; 4, 1, sq.
8. Marc. 13, 9; Gal. 3, 4.
9. 1 Ioan 2, 22, sq.
10. 2 Tes. 3, 6.
12. 3 Ioan 13; 1 Ioan 1, 4.

EPISTOLIA SOBORNICEASCA A TREIA

A

SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1.

Laudă iubirea de streini a fraților pentru Hristos. Răutatea și neomenia lui Diotrefis. Dă mărturie bună lui Dimitrie.

Bătrânul lui Gaie celui iubit pre care eu iubesc întru adevăr.

2. Iubitule, pentru toate fac rugăciune ca să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, după ce au venit frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

4. Mai mare bucurie decât aceasta nu am când auz că fiii mei umblă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci orice lucrezi către frați și către cei streini;

6. Cari au mărturisit de dragostea ta înaintea bisericei; pre cari bine vei face de îi vei petrece cu vrednicie lui Dumnezeu;

7. Că pentru numele lui au ieșit, nimic luând dela neamuri.

8. Noi dar, datori suntem să primim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

9. Am scris bisericei; ci Diotrefis cel ce iubește să le fie lor căpitenie, nu ne primește pre noi.

10. Pentru aceasta de voiu venì, voiu pomenì lui faptele care face, ocărându-ne pre noi cu cuvinte rele, și neîndestulat fiind cu acestea, nici însuș primește pre frați, și pre cei ce vor îi oprește și din biserică îi scoate.

11. Iubitule, nu urmà răului, ci binelui. Cela ce face bine, din Dumnezeu este; iar cela ce face rău, n'a văzut pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie i s'a dat mărturie de către toți și de către însuș adevărul; și noi încă mărturisim, și știți că mărturia noastră adevărată este.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voiesc cu cerneală și cu condeiu a'ți scrie ție.

14. Ci nădăjduesc că fără de zăbavă te voiu vedeà și gură către gură vom grăì. Pace ție. Inchină-se ție prietenii. Spune închinăciune prietenilor pre nume, Amin.

---

1. *1.* Fapt. 19, 29; 2 Ioan 1; Rom. 16, 23; 1 Cor. 1. 14 *3.* 2 Ioan 4. *6.* Tit 3, 13.
7. Mat. 10, 8; Cor 9, 12.
8. Mat. 10, 14; Lucà 10, 8; Evr. 13, 2
10. Mat. 23 13.
11. Ps. 36, 27; 1 Ioan 3, 6.
12. Ioan 19, 35.
13. 2 Ioan 12.
14. 1 Petr. 5, 14.

EPISTOLIA SOBORNICEASCĂ

A

SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

CAP. 1.

Indeamnă la statornicie în credinţă. Muncile celor necredincioşi şi necuraţi. Pilde şi prorocii.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos şi frate al lui Iacov, celor sfinţiţi întru Dumnezeu Tatăl, şi de Iisus Hristos păziţi şi chemaţi;
2. Milă vouă şi pace şi dragoste să se înmulţiască.
3. Iubiţilor, toată nevoinţa făcând a scrie vouă de cea de obşte mântuirea voastră, nevoie am avut a vă scrie vouă, rugându-vă să staţi vitejeşte pentru credinţa ceea ce odată s'a dat sfinţilor.
4. Căci au intrat oarecari oameni, cari de demult mai 'nainte au fost scrişi spre această osândă, necredincioşi, cari schimbă darul Dumnezeului nostru întru învierşunare, şi pre cel unul Stăpânul Dumnezeu şi Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduesc.
5. Şi voiu să vă aduc aminte, ştiind şi voi aceasta odată, că Domnul după ce au scos pre norod din pământul Eghipetului, mai pre urmă pre cei ce nu au crezut i-au pierdut.
6. Şi pre îngerii cari nu şi-au păzit dregătoria lor, ci şi-au lăsat lăcaşul lor, spre judecata zilei celei mari, legăturilor celor veşnice supt întuneric îi ţine;
7. Precum Sodoma şi Gomora şi cetăţile cele dimprejurul lor, care întru acelaş chip curviau şi umblau în urma altui trup, sunt puse înainte întru pildă, a focului celui veşnic muncă luând.
8. Asemenea şi aceştia vise visând, trupul îşi spurcă şi domnia leapădă şi slavele hulesc.
9. Iar Mihail arhanghelul, când cu diavolul pricindu-se grăià pentru trupul lui Moisì, n'a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: cearte-te pre tine Domnul.
10. Iar aceştia câte nu ştiu hulesc, şi câte după fire, ca nişte dobitoace necuvântătoare ştiu, întru acelea se strică.
11. Vai lor! Că în calea lui Cain au umblat şi întru înşelăciunea lui Valaam prin mită s'au vărsat şi întru împrotivirea în cuvinte a lui Core au pierit.
12. Aceştia sunt între dragostele voastre, ca nişte pietre în mare acoperite de apă, împreună cu voi mâncând, fără de frică pre sine păscându-se; nori fără de apă, ce se poartă de vânturi; copaci tomnatici neroditori, de două ori morţi şi desrădăcinaţi;
13. Valuri sălbatice de mare, spumegându'şi ruşinile lor; stele rătă-

1. *1.* Mat. 13, 55; Luc. 6, 16.
3. Fil 1, 27; 1 Tim 1, 18.
4 Tit 1, 16. *5.* Num. 14, 35; 1 Cor. 10, 5.
6. Ioan 8, 44; 2 Petr. 2, 4.
7. Fac 19, 24.
8, Eş. 22, 28; 2 Petr. 2. 10.
9 Dan. 12, 1; Zah. 3, 2.
10. 2 Petr. 2, 12.
11. Fac. 4, 8; Apoc. 2, 14; Num. 16, 1.

citoare, cărora negura întunerecu-
lui în veac se păzeşte.
14. Şi a prorocit de aceştia şi E-
noh, cel al şaptelea dela Adam, zi-
când: iată, va veni Domnul întru
mii de sfinţii săi.
15. Să facă judecată împrotiva tu-
turor, şi să mustre pre toţi necre-
dincioşii de toate faptele păgânătă-
ţei lor cu care au făcut fărădelege,
şi de toate cuvintele lor cele aspre,
care au grăit împrotiva lui păcăto-
şii cei necredincioşi.
16. Aceştia sunt cârtitori, grăitori
de rău, cari umblă după poftele lor
cu păgânătate şi cu călcare de lege
şi gurile lor grăiesc cele cu seme-
ţie, mirându-se de feţe pentru vreo
dobândă.
17. Iar voi, iubiţilor, aduceţi-vă a-
minte de cuvintele care s'au zis mai
înainte de apostolii Domnului no-
stru Iisus Hristos;
18. Că au zis vouă, că în vre-
mea de apoi vor fi batjocoritori,
cari vor umblă după poftele lor cele
necurate,

14. Fac. 5, 21. *15.* Mat. 25, 31; 12, 36.
16. Ps. 16, 10. *18.* 1 Tim. 4, 1.

19. Aceştia sunt cari se osibesc
pre sine şi sunt trupeşti, neavând
duh.
20. Iar voi, iubiţilor, întru sfântă
credinţa voastră zidindu-vă şi întru
Duhul Sfânt rugându-vă,
21. Pre voi singuri întru drago-
stea lui Dumnezeu vă păziţi, aştep-
tând mila Domnului nostru Iisus
Hristos spre vieaţa cea veşnică.
22. Şi pre unii să'i vădiţi de se
vor despărţi.
23. Iar pre alţii cu frică să'i mân-
tuiţi, răpindu'i din foc şi să'i cer-
taţi cu temere urînd şi haina cea
dela trup spurcată.
24. Iar celui ce poate să vă pă-
zească pre voi fără de păcat şi ne-
spurcaţi şi să vă pue înaintea sla-
vei sale fără prihană întru bucurie.
25. Unuia înţeleptului Dumnezeu
şi Mântuitorului nostru prin Iisus
Hristos Domnul nostru, slavă şi mă-
rire, stăpânire şi putere, mai 'nainte
de tot veacul şi acum şi întru toţi
vecii, Amin.

19. Pild 18, 1 *20.* Col. 1, 23.
21. 1 Cor. 1, 7. *23.* Amos 4, 11; Zah. 3,
2; Rom. 11, 14; Iac 5, 19; Is. 64. 6.
25. Rom. 16, 27; 1 Tim. 1. 17.

APOCALIPSIS

A

SFÂNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAP. 1.

Ioan trimite închinăciuni la şapte biserici. Vedenia cerească a sa în Patmos. El vede pre Iisus între şapte sfeşnice şi şapte stele.

Descoperirea lui Iisus Hristos, care Dumnezeu îi au dat lui, ca să arăte robilor săi cele ce trebue să fie degrab; şi au arătat trimiţându-o prin îngerul său robului său Ioan;

2. Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu, şi mărturisirea lui Iisus Hristos, şi câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citeşte, şi cei ce aud cuvintele prorociei acesteea, şi păzesc cele scrise întru dânsa, că vremea aproape este.

4. Ioan celor şapte biserici care sunt în Asia: dar vouă şi pace de la cel ce este, şi cel ce erà, şi cel ce vine, şi dela cele şapte Duhuri care sunt înaintea Scaunului lui;

5. Şi dela Iisus Hristos, marturul cel credincios, cel întâiu născut din morţi, şi stăpânul împăraţilor pământului. Carele ne-au iubit pre noi, şi cu sângele său ne-au spălat de păcatele noastre.

6. Şi ne-au făcut împăraţi şi preoţi lui Dumnezeu şi Tatălui său; lui slava şi puterea în vecii vecilor, Amin.

7. Iată, vine cu norii, şi'l va vedeà pre el tot ochiul, şi cei ce l-au împuns; şi vor plânge înaintea lui toate seminţiile pământului. Aşà, Amin.

8. Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul, zice Domnul, cel ce este, şi cel ce erà, şi cel ce vine, atotţiitorul.

9. Eu Ioan, cel ce sunt şi fratele vostru, şi părtaş întru necazul şi întru împărăţiea şi întru răbdarea întru Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce se chiamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu, şi pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

10. Fost-am în Duh într'o zi de Duminică, şi am auzit după mine glas mare ca de trâmbiţă,

11. Zicând: eu sunt Alfa şi Omega, cel dintâiu şi cel de pre urmă, şi ce vezi, scrie în carte, şi o trimite celor şapte biserici ce sunt în Asia: la Efes şi la Smirna şi la Pergam şi la Tiatira şi la Sardes, şi la Filadelfia şi la Laodichia.

12. Şi m'am întors să văz glasul care vorbià cu mine. Şi întorcându-mă, am văzut şapte sfeşnice de aur;

13. Şi în mijlocul celor şapte sfeşnice asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă, şi încins pre la ţâţe cu brâu de aur.

14. Iar capul lui şi părul alb, ca lâna cea albă, ca zăpada; şi ochii lui ca para focului;

---

1. *1.* Ioan ?, 32; Apoc. 22, 6, 7.
2. Apoc. 6, 9. *3.* Apoc 22, 7; 1 Petr. 4, 7.
4. Eş. 3, 14; Evr. 13, 18; Is. 11, 2.
5. Apoc. 3, 14; Fapt. 26, 23; Gal. 2, 20; Evr. 9, 14. *6.* Apoc. 5, 10; 1 Petr. 2, 5.

7. Zah. 12. 10; Ioan 19, 37.
8. Apoc. 22, 13; Is. 41, 4. *9.* Rom. 8, 17,
13. Apoc. 2, 1; Ez. 1. 26.
14. Apoc. 2, 18.

15. Şi picioarele lui asemenea cu arama de Livan, ca într'un cuptor fiind arse; şi glasul lui ca glas de ape multe.
16. Şi având în mâna sa cea dreaptă şapte stele; şi din gura lui sabie cu două ascuţituri, ascuţită ieşind; şi faţa lui precum soarele luminează întru puterea sa.
17. Şi dacă l-am văzut pre el, am căzut la picioarele lui ca un mort. Şi au pus mâna sa cea dreaptă preste mine, zicând mie: nu te teme; eu sunt cel dintâiu şi cel de pre urmă.
18. Şi cel ce sunt viu, şi am fost mort; şi iată, sunt viu în vecii vecilor, Amin; şi am cheile iadului şi ale morţei.
19. Scrie cele ce ai văzut şi cele ce sunt, şi cele ce vor să fie după acestea;
20. Taina celor şapte stele, care le-ai văzut în dreapta mea şi cele şapte sfeşnice de aur: cele şapte stele, îngerii celor şapte biserici sunt; şi cele şapte sfeşnice care le-ai văzut, şapte biserici sunt.

CAP. 2.

Cele scrise îngerului Efesenilor. Nicolaiţi. Cele arătate îngerului Smirnenilor. Cele însemnate îngerului Pergaminenilor. Antipa, Valaam, Nicolaiţi. Cele scrise îngerului Teatirelor.

Îngerului bisericei Efesului scrie: acestea zice cel ce ţine cele şapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur;
2. Ştiu faptele tale, şi osteneala ta, şi răbdarea ta, şi cum că nu poţi suferì pre cei răi; şi ai ispitit pre cei ce se zic pre sine apostoli, şi nu sunt, şi i-ai aflat pre ei mincinoşi;
3. Şi ai purtat, şi ai răbdare, şi pentru numele meu te-ai ostenit şi nu ai încetat.
4. Ci am asupra ta, că dragostea ta cea dintâi o ai părăsit.
5. Drept aceea adu'ţi aminte de unde ai căzut, şi te pocăeşte, şi fă faptele cele dintâi; iar de nu, vin la tine curând, şi voiu mişcà sfeşnicul tău din locul său, de nu te vei pocăì.
6. Ci aceasta ai, că urăşti faptele Nicolaitenilor, care şi eu le urăsc.
7. Cela ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor: celui ce va biruì voiu da lui să mănânce din pomul vieţei, care este în mijlocul Raiului lui Dumnezeu.
8. Şi îngerului bisericei Smirnenilor scrie: acestea zice cel dintâi şi cel de pre urmă, care au murit, şi au înviat;
9. Ştiu faptele tale, şi necazul, şi sărăcia, (ci bogat eşti) şi hula celor ce se zic pre sine Iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei.
10. Nimic nu te teme de cele ce vei să pătimeşti; că iată, diavolul va să arunce dintru voi în temniţă, ca să vă ispitiţi; şi veţi aveà necaz în zece zile; fii credincios până la moarte, şi voiu dà ţie cununa vieţei.
11. Cel ce are ureche, auză ce Duhul zice bisericilor: cel ce birueşte nu se va nedreptăţì de moartea cea de a doua.
12. Şi îngerului bisericei cei din Pergam scrie: acestea zice cel ce are sabiea ascuţită de amândouă părţile,
13. Ştiu faptele tale, şi unde locueşti, unde este scaunul satanei; şi ţii numele meu, şi n'ai lepădat credinţa mea în zilele în care erà Antipa marturul meu cel credincios, care s'a ucis la voi, unde locueşte satana.
14. Ci am asupra ta puţine, că ai acolo pre cei ce ţin învăţătura lui Valaam, care învăţà pre Valac să puie sminteală înaintea fiilor lui Israil, ca să mănânce de cele jertfite idolilor, şi să curvească.
15. Aşà ai şi tu pre cei ce ţin învăţătura Nicolaitenilor, care eu o urăsc.
16. Pocăeşte-te; iar de nu, vin la tine curând. şi voiu face cu ei războiu cu sabiea gurei mele.
17. Cel ce are ureche, auză ce

18. Rom. 6. 9. *19.* Apoc. 14, 13; 4. 1.
20. Mal. 2, 7.
2. *1.* Apoc. 1, 16, 13. *2.* 1 Ioan 4, 2.
3. Gal. 6, 9; Evr. 12, 5.

6. Ps 138, 21. *7.* Mat. 11, 15.
8. Apoc. 22, 13. *9.* Apoc. 3, 9.
10. Mat. 10, 28.
12. Efes. 6, 17; Evr. 4, 12.
13. Apoc. 13, 2; 3, 8.
14. Num. 25, 2; 2 Petr. 2, 5; Iud. 11.
16. Apoc. 19. 15.
17. Apoc. 3, 12; 19, 12.

Duhul zice bisericilor: celui ce bi-
rueşte voiu dà lui să mănânce din
manna cea ascunsă. şi voiu dà lui
piatră albă, şi în piatră nume nou
scris, care nimeni nu'l ştie fără nu-
mai cel ce îl ià.
18. Şi îngerului bisericei cei din
Tiatira scrie: acestea zice Fiul lui
Dumnezeu, cel ce are ochii săi ca
para focului, şi picioarele sale sunt
asemenea cu arama de Livan:
19. Ştiu faptele tale şi dragostea
şi slujba şi credinţa şi răbdarea
ta şi faptele tale, cele de pre urmă
sunt mai multe decât cele dintâi.
20. Ci am asupra ta puţine, că
laşi pe muierea Ezavel, care se zice
pre sine prorociţă, a învăţà şi a
amăgì pre robii mei să curvească,
şi să mănânce cele jertfite idolilor.
21. Şi am dat ei vreme ca să se
pocăiască de curviea sa şi nu s'a
pocăit.
22. Iată, eu o pun pre ea în pat,
şi pre cei ce curvesc cu ea în ne-
caz mare, de nu se vor pocăì de
faptele lor.
23. Şi pre fiii ei îi voiu ucide cu
moarte; şi vor cunoaşte toate bi-
sericile că eu sunt cel ce cerc ră-
runchii şi inimele; şi voiu dà vouă
unuia fiecăruia după faptele voa-
stre.
24. Iar vouă zic, şi celorlalţi din
Tiatira, câţi n'au învăţătura acea-
sta, şi cari n'au cunoscut adâncu-
rile satanei, precum zic: nu voiu
pune preste voi altă greutate.
25. Însă ce aveţi, ţineţi până voiu
venì.
26. Şi celui ce birueşte şi celui ce
păzeşte până în sfârşit faptele mele,
voiu dà lui stăpânire preste nea-
muri.
27. Şi le va păstorì pre ele cu
toiag de fier; ca vasele de lut se
vor zdrobì; precum şi eu am luat
dela Tatăl meu.
28. Şi voiu dà lui steaua cea de
dimineaţă.
29. Cel ce are ureche, auză ce
Duhul zice bisericilor.

---

18. Apoc. 1, 14.
20. 3. Imp. 16, 31. *22.* Apoc. 18, 9.
23. Ps. 7, 10. *25* Apoc. 3, 11.
26. Ps. 2, 8. *27.* Apoc 12, 5.
28. Luc. 22. 29. *29.* Apoc. 3, 6.

CAP. 3.

Cele trimise îngerului din Sardes. Cele scrise îngerului Filadelfilor. Cele arătate îngerului Laodichenilor.

Şi îngerului bisericei cei din Sar-
des scrie: acestea zice cel ce are
cele şapte Duhuri ale lui Dumne-
zeu, şi cele şapte stele; ştiu faptele
tale, că ai nume că trăeşti, şi eşti
mort.
2. Priveghiază, şi întăreşte pre
celelalte care vreau să moară; că
n'am aflat faptele tale deplin îna-
intea lui Dumnezeu.
3. Drept aceea, adu'ţi aminte cum
ai luat şi ai auzit, şi ţine, şi te po-
căeşte. Iar de nu vei priveghià, voiu
venì asupra ta ca furul, şi nu vei
cunoaşte în care ceas voiu venì
asupra ta.
4. Ai puţine nume şi în Sardes,
care nu şi-au întinat hainele lor;
şi vor umblà împreună cu mine în
albe; că vrednici sunt.
5. Cel ce birueşte, acesta se va
îmbrăcà în haine albe; şi nu voiu
şterge numele lui din cartea vieţei,
şi voiu mărturisì numele lui înain-
tea Părintelui meu, şi înaintea în-
gerilor lui.
6. Cela ce are ureche, auză ce
Duhul zice bisericilor.
7. Şi îngerului bisericei cei din
Filadelfia scrie: acestea zice cel
sfânt, cel adevărat, carele are cheia
lui David, cel ce deschide, şi ni-
meni nu închide; şi închide, şi ni-
meni nu deschide;
8. Ştiu faptele tale; iată, am dat
înaintea ta uşe deschisă, şi nimeni
nu poate să o închiză pre ea; că
mică putere ai, şi ai păzit cuvân-
tul meu, şi n'ai tăgăduit numele
meu.
9. Iată, dau din sinagoga sata-
nei acelor ce se zic pre sine a fi
Iudei, şi nu sunt, ci mint; iată, voiu
face pre ei ca să vie şi să se în-
chine înaintea picioarelor tale, şi
vor cunoaşte că te-am iubit pre
tine.
10. Pentrucă ai păzit cuvântul răb-
dărei mele, şi eu te voiu păzì pre
tine de ceasul ispitei, ce va să vie

---

3. *1.* Apoc. 1, 16. *3.* 1 Tes. 5. 2.
4. Apoc. 4, 4. *5.* Fil. 4, 3.
7. Iov 12, 14; Is. 22, 22.
8. Apoc. 2, 2, 9; 1 Tes. 1, 3.
9. Apoc. 2. 9.

preste toată lumea, ca să ispitea-
scă pre cei ce locuesc pre pământ.
11. Iată, vin curând; ţine ce ai,
ca nimeni să nu'ţi ià cununa ta.
12. Cel ce birueşte, îl voiu face
pre el stâlp în biserica Dumnezeu-
lui meu, şi nu va ieşì afară mai
mult: şi voiu scrie preste el nu-
mele Dumnezeului meu, şi numele
cetăţii Dumnezeului meu, Ierusali-
mului celui nou, care se pogoară
din cer dela Dumnezeul meu; şi
numele meu cel nou.
13. Cel ce are ureche, auză ce
Duhul zice bisericilor.
14. Şi îngerului bisericei cei din
Laodichia scrie: acestea zice cel ce
este Amin, marturul cel credincios
şi adevărat, începutul zidirei lui Dum-
nezeu;
15. Ştiu faptele tale, că nici rece
eşti nici fierbinte; o de ai fi rece
sau fierbinte!
16. Iar fiindcă eşti cald şi nici
fierbinte nici rece, te voiu aruncà
din gura mea.
17. Că zici: bogat sunt, şi m'am
îmbogăţit, şi de nimic nu am lipsă;
şi nu ştii că tu eşti ticălos şi mi-
şel şi sărac şi orb şi gol;
18. Sfătuescu-te să cumperi dela
mine aur lămurit din foc, ca să te
îmbogăţeşti; şi haine albe, ca să te
îmbraci, şi să nu se arate ruşinea
goliciunei tale; şi cu collirion unge
ochii tăi, ca să vezi.
19. Eu ori pre câţi iubesc, îi mu-
stru şi îi cert; râvneşte dar şi te
pocăeşte.
20. Iată stau la uşe şi bat; de va
auzì cinevà glasul meu, şi va de-
schide uşa, voiu intrà la el şi voiu
cinà cu el, şi el cu mine.
21. Celui ce birueşte, voiu dà lui
să şază cu mine pre Scaunul meu,
precum şi eu am biruit şi am şe-
zut cu Tatăl meu pre Scaunul lui.
22. Cel ce are ureche, auză ce
Duhul zice bisericilor.

---

11. Apoc. 1, 3; 2, 5.
12. Apoc. 2, 7, sq 14, 1.
15. Apoc. 2, 2.
17. Os. 12, 9; 1 Cor 4, 8.
18. 1 Petr. 1 7; Apoc. 16, 15.
19 Iov. 5, 17; Pilde 3, 12; 1 Cor. 11. 32.
20. Cânt. Cânt. 5, 2; Lucă 12, 36; Ioan 14, 23.
21. Mat. 19, 28.

CAP. 4.

Uşa, Scaunul şi cei douăzeci şi patru de bătrâni ce a văzut în cer.

După acestea am văzut, şi iată
uşe deschisă în cer; şi glasul
cel dintâiu care l-am auzit ca de
trâmbiţă, ce vorbià cu mine, zicând:
suie-te aici, şi voiu arătà ţie cele
ce trebue să fie după acestea.
2. Şi îndată am fost în Duh, şi
iată Scaun erà pus în cer, şi pre-
ste Scaun cel ce şedeà.
3. Şi cel ce şedeà, la vedere erà
asemenea pietrei de iaspis şi de sar-
din; şi curcubeu împrejurul Scau-
nului asemenea la vedere smarag-
dului.
4. Şi împrejurul Scaunului două-
zeci şi patru de scaune; şi pre sca-
une am văzut douăzeci şi patru de
bătrâni şezând, îmbrăcaţi cu haine
albe; şi aveau pre capetele lor cu-
nuni de aur.
5. Şi din Scaun ies fulgere şi tu-
nete şi glasuri; şi şapte făclii de foc
arzând înaintea Scaunului, care sunt
cele şapte Duhuri ale lui Dumnezeu.
6. Şi înaintea Scaunului mare de
sticlă asemenea cu cristalul; şi în
mijlocul Scaunului şi împrejurul Sca-
unului, patru vieţuitori plini de ochi
dinainte şi dinapoi.
7. Şi vieţuitorul cel dintâiu ase-
menea leului, şi al doilea vieţuitor
asemenea viţelului, şi al treilea vie-
ţuitor aveà faţă ca de om, şi al pa-
trulea vieţuitor asemenea vulturului
ce sboară.
8. Şi cei patru vieţuitori unul fie-
care aveau câte şase aripi împre-
jur; şi înlăuntru erau plini de ochi;
şi odihnă nu au ziua şi noaptea,
zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul
Dumnezeu atotţiitorul cel ce erà şi
cel ce este şi cel ce vine.
9. Şi când vor dà vieţuitorii ace-
ştia slavă şi cinste şi mulţămită
celui ce şade pre scaun, celui ce
este viu în vecii vecilor,
10. Vor cădeà cei douăzeci şi pa-
tru de bătrâni înaintea celui ce şade
pre Scaun, şi se vor închinà celui
ce este viu în vecii vecilor, şi vor

---

4. *1.* Apoc. 1, 10. *3.* Ez. 1, 26.
4. Apoc. 11, 16.
5. Apoc 11, 19; Zah. 4, 2. *6.* Apoc. 15, 2.
7. Ez. 1. 10. *8.* Is. 6, 3.
10. Apoc. 5, 14.

pune cununele lor înaintea Scaunului, zicând:
11. Vrednic eşti Doamne, a luà slava şi cinstea şi puterea; că tu ai zidit toate, şi pentru voea ta sunt şi s'au zidit.

CAP. 5.

Cartea cea cu şapte peceţi în mâna lui Dumnezeu. Mielul cu şapte coarne deschide cartea.

Şi am văzut în dreapta celui ce şedeà pre Scaun carte scrisă dinlăuntru şi dinafară, pecetluită cu şapte peceţi.
2. Şi am văzut pre un înger tare strigând cu glas mare: cine este vrednic a deschide cartea şi a deslegà peceţile ei?
3. Şi nimeni nu puteà în cer, nici pre pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedeà pre ea.
4. Iar eu plângeam mult, că nimeni nu s'a aflat vrednic a deschide şi a cetì cartea, nici a o vedeà pre ea.
5. Şi unul din bătrâni zice mie: nu plânge, iată a biruit leul cel din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea şi să deslege cele şapte peceţi ale ei.
6. Şi am văzut, şi iată în mijlocul Scaunului şi al celor patru vieţuitori, şi în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca şi cum ar fi fost junghiat, având coarne şapte şi ochi şapte, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu trimise în tot pământul.
7. Şi au venit şi au luat cartea din dreapta celui ce şedeà pre Scaun.
8. Şi când au luat cartea cei patru vieţuitori, şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute şi năstrăpi de aur pline de tămâieri, care sunt rugăciunile sfinţilor.
9. Şi cântă cântare nouă, zicând: vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei; că te-ai junghiat şi ne-ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu cu sângele tău din toată seminţia şi limba şi norodul şi neamul;
10. Şi ne-ai făcut pre noi Dumnezeului nostru, împăraţi şi preoţi; şi vom împărăţì pre pământ.
11. Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi împrejurul Scaunului şi a vieţuitorilor şi a bătrânilor, şi erà numărul lor milioane de milioane şi mii de mii;
12. Zicând cu glas mare: vrednic este Mielul carele s'au junghiat ca să ià puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi bună cuvântarea.
13. Şi toată făptura care este în cer şi pre pământ şi supt pământ şi cele ce sunt în mare şi cele ce sunt într'însele toate, am auzit zicând: celui ce şade pre Scaun şi Mielului fie bună cuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea, în vecii vecilor.
14. Şi cei patru vieţuitori, ziceau Amin. Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut şi s'au închinat celui viu în vecii vecilor.

CAP. 6.

Deschiderea celor şase peceţi dintâiu, a căror înţeles este: învăţătura apostolească; răsboiul celor necredincioşi împrotiva credincioşilor; căderea celor slabi în credinţă; bătăile celor ce neavând răbdare se leapădă de Domnul; strigarea izbândirei dumnezeeşti; ranele ce vor fi la sfârşit.

Şi am văzut când au deschis Mielul una din cele şapte peceţi, şi am auzit pre unul din cei patru vieţuitori zicând cu glas ca de tunet: vino şi vezi.
2. Şi am văzut, şi iată un cal alb; şi cel ce şedeà pre el aveà arc; şi s'a dat lui cunună; şi a ieşit biruind, şi ca să biruiască.
3. Şi când a deschis a doua pecete, am auzit pre al doilea vieţuitor zicând: vino şi vezi.
4. Şi a ieşit alt cal, roib; şi celui ce şedeà pre el s'a dat lui să ià pacea de pre pământ, şi ca unul pre altul să se junghie; şi s'a dat lui sabie mare.
5. Şi când a deschis pecetea a treia, am auzit pre vieţuitorul al treilea zicând: vino şi vezi. Şi am văzut, şi iată un cal negru; şi cel

5. *1.* Apoc. 4, 3; Ez. 2, 9.
5. Fac. 49, 9; Is. 11, 1. *7.* Apoc. 4, 2.
10. Apoc. 1, 6; 20, 6; 22, 5.
11. Dan. 7, 10.
6. *1.* Apoc. 4, 6; 5, 6. *3.* Apoc. 4, 7.
4 Zah. 1, 8; Is 9, 20. *5.* Apoc. 4, 7.

ce şedeà pre el aveà cumpănă în
mâna sa.
6. Şi am auzit glas în mijlocul
celor patru vieţuitori zicând: un hi-
nic de grâu într'un dinar, şi trei
hinici de orz într'un dinar; şi un-
tuldelemn şi vinul să nu vătămaţi.
7. Şi când a deschis pecetea a
patra, am auzit glasul vieţuitorului
celui al patrulea zicând: vino şi vezi.
8. Şi am văzut, şi iată un cal
galben; şi celui ce şedeà pre el îi
erà numele Moartea, şi Iadul urmà
cu ea. Şi s'a dat lor putere ca să
omoare preste a patra parte a pă-
mântului, cu sabie şi cu foamete
şi cu moarte şi de hiarele pămân-
tului.
9. Şi când a deschis a cincea pe-
cete, am văzut supt jertfelnic su-
fletele celor junghiaţi pentru cuvân-
tul lui Dumnezeu, şi pentru mărtu-
risirea care aveau;
10. Şi strigau cu glas mare, zi-
când: până când, Stăpânul cel sfânt
şi adevărat, nu judeci şi nu izbân-
deşti sângele nostru dela cei ce
lăcuesc pre pământ?
11. Şi fiecăruia li s'a dat veşminte
albe şi li s'a zis lor: ca să se o-
dihnească încă puţină vreme, până
ce se vor plinì şi cei dimpreună
robi cu ei şi fraţii lor, cari vor să
se omoare ca şi ei.
12. Şi am văzut când a deschis
pecetea a şasea, iată, cutremur mare
s'a făcut, şi soarele s'a făcut negru
ca un sac de păr şi luna s'a făcut
ca sângele;
13. Şi stelele cerului au căzut pre
pământ, precum smochinul leapădă
smochinele cele crude ale lui, când
se clăteşte de vânt mare.
14. Şi cerul s'a osebit ca o carte
învălindu-se, şi tot muntele şi ostro-
vul din locurile sale s'au mişcat.
15. Şi împăraţii pământului şi dom-
nii şi bogaţii şi căpitanii şi cei pu-
ternici, şi tot cel rob şi cel slobod,
s'au ascuns în peşteri şi în pietrele
munţilor;
16. Şi zic munţilor şi pietrelor;
cădeţi preste noi şi ne ascundeţi
pre noi de către faţa celui ce şade
pre Scaun şi de mânia Mielului.
17. Că a venit ziua cea mare a
mâniei lui, şi cine va puteà să steà?

8. Apoc. 20, 14. *10.* Luc. 18, 7; Ps. 34, 17.
11. Apoc. 3, 5. *14.* Ps. 101, 27; Evr. 1, 11
16. Luc. 23, 30.

CAP. 7.

Cei 144 de mii scăpaţi de rana celor patru îngeri. Gloata nenumărată a celor ce din neamuri au împărăţit cu Hristos.

Şi după acestea am văzut patru
îngeri stând în cele patru unghiuri
ale pământului, ţiind cele patru vân-
turi ale pământului, ca să nu sufle
vântul pre pământ, nici preste mare,
nici preste tot copacul.
2. Şi am văzut alt înger suindu-
se dela răsăritul soarelui, având pe-
cetea lui Dumnezeu celui viu, şi a
strigat cu glas mare celor patru în-
geri, cărora li s'a dat să vatăme pă-
mântul şi marea;
3. Zicând: nu vătămaţi pământul
nici marea, nici copacii, până ce vom
pecetluì pre robii Dumnezeului no-
stru preste frunţile lor.
4. Şi am auzit numărul celor pe-
cetluiţi o sută patruzeci şi patru de
mii pecetluiţi din toată seminţia fii-
lor lui Israil.
5. Din seminţia lui Iuda douăspre-
zece mii pecetluiţi. Din seminţia lui
Ruvin douăsprezece mii pecetluiţi.
Din seminţia lui Gad douăsprezece
mii pecetluiţi.
6. Din seminţia lui Asir douăspre-
zece mii pecetluiţi. Din seminţia lui
Neftalim douăsprezece mii pecetluiţi.
Din seminţia lui Manasì douăspre-
zece mii pecetluiţi.
7. Din seminţia lui Simeon două-
sprezece mii pecetluiţi. Din semin-
ţia lui Levì douăsprezece mii pece-
tluiţi. Din seminţia lui Isahar două-
sprezece mii pecetluiţi.
8. Din seminţia lui Zavulon două-
sprezece mii pecetluiţi. Din semin-
ţia lui Iosif douăsprezece mii pe-
cetluiţi. Din seminţia lui Veniamin
douăsprezece mii pecetluiţi.
9. După acestea am văzut, şi iată
gloată multă, pre care să o numere
nimeni nu puteà, din tot neamul şi
seminţiile şi noroadele şi limbile,
stând înaintea Scaunului, şi înain-
tea Mielului, îmbrăcaţi în veşminte
albe şi finici în mâinile lor.
10. Şi strigau cu glas mare, zi-
când: mântuirea Dumnezeului no-
stru celui ce şade pre Scaun şi Mie-
lului.

7. *3.* Eş. 12. 23; Ez. 9, 4.
9. Apoc. 6, 11.

11. Şi toţi îngerii stau împrejurul
Scaunului şi a bătrânilor şi a celor
patru vieţuitori şi au căzut înaintea
Scaunului pre feţele lor şi s'au în-
chinat lui Dumnezeu;
12. Zicând: amin, bunăcuvânta-
rea şi slava şi înţelepciunea şi mul-
ţămita şi cinstea şi puterea şi tă-
ria Dumnezeului nostru în vecii ve-
cilor, Amin.
13. Şi a răspuns unul din cei bă-
trâni, zicându'mi mie: aceştia cari
sunt îmbrăcaţi cu veşmintele cele
albe cine sunt? Şi de unde au venit?
14. Şi am zis lui: Doamne tu ştii.
Şi mi-au zis mie: aceştia sunt cei
ce vin din necazul cel mare şi şi-au
spălat veşmintele lor, şi şi-au albit
veşmintele lor în sângele Mielului.
15. Pentru aceasta sunt înaintea
Scaunului lui Dumnezeu şi slujesc
lui ziua şi noaptea în biserica lui,
şi cel ce şade pre Scaun se va să-
lăşluì preste ei.
16. Nu vor flămânzì mai mult, nici
vor înseto̊şà mai mult; nici va mai
cădeà preste ei soarele, nici tot ză-
duful.
17. Că Mielul cel din mijlocul Sca-
unului va paşte pre ei şi îi va po-
văţuì pre ei la izvoare de ape vii,
şi va şterge Dumnezeu toată lacră-
ma dela ochii lor.

CAP. 8.

*Deschiderea peceţei a şaptea care în-
semnează rugăciunile sfinţilor. Cei şapte
îngeri cu trâmbiţele.*

Şi când a deschis pecetea a şaptea,
s'a făcut tăcere în cer ca la o ju-
mătate de ceas.
2. Şi am văzut pre cei şapte în-
geri cari stau înaintea lui Dumne-
zeu, şi li s'a dat lor şapte trâmbiţe.
3. Şi alt înger a venit şi a stă-
tut la jertfelnic, având cădelniţă de
aur, şi i s'a dat lui tămâi multe, ca
să deà cu rugăciunile tuturor sfin-
ţilor preste jertfelnicul cel de aur
care este înaintea Scaunului.
4. Şi s'a suit fumul tămâilor, cu
rugăciunile sfinţilor, din mâna înge-
rului înaintea lui Dumnezeu.
5. Şi a luat îngerul cădelniţa, şi
o a umplut din focul jertfelnicului
şi o a aruncat pre pământ; şi s'a
făcut glasuri şi tunete şi fulgere şi
cutremuri.
6. Şi cei şapte îngeri, cari aveau
cele şapte trâmbiţe, s'au gătit ca să
trâmbiţeze.
7. Şi îngerul cel dintâiu a trâm-
biţat şi s'a făcut grindină şi foc a-
mestecat cu sânge şi s'au aruncat
pre pământ şi a treia parte din co-
paci a ars, şi toată iarba verde a ars,
8. Şi al doilea înger a trâmbiţat,
şi ca un munte mare arzând cu foc,
s'a aruncat în mare şi a treia parte
din mare s'a făcut sânge,
9. Şi a murit a treia parte din zi-
diri în mare, care aveau suflete, şi
a treia parte din corăbii s'au stricat.
10. Şi al treilea înger a trâmbiţat,
şi a căzut din cer o stea mare, ar-
zând ca o făclie, şi a căzut preste
a treia parte din rìuri şi preste iz-
voarele apelor.
11. Şi numele stelei se zice Pelin,
şi s'a făcut a treia parte din ape ca
pelinul, şi mulţi din oameni au mu-
rit de ape, că se făcuseră amare.
12. Şi al patrulea înger a trâm-
biţat şi s'a rănit a treia parte a soa-
relui şi a treia parte a lunei şi a
treia parte a stelelor; aşà cât s'a
întunecat a treia parte a lor, şi zi-
ua să nu lumineze a treia parte a
ei şi noaptea aşijderea.
13. Şi am văzut şi am auzit pre
un înger sburând în mijlocul ceru-
lui, zicând cu glas mare: vai, vai,
vai, celor ce lăcuesc pre pământ,
de celelalte glasuri de trâmbiţă ale
celor trei îngeri, cari vor să trâm-
biţeze.

CAP. 9.

*Ingerul al cincilea şi al. şaselea. Lă-
custele ce ieşau din adânc. Deslegarea
îngerilor dela Eufrat.*

Şi al cincilea înger a trâmbiţat şi
am văzut o stea din cer căzând
pre pământ, şi i s'a dat cheia fân-
tânei adâncului.
2. Şi a deschis fântâna adâncu-
lui, şi s'a suit fum din fântână, ca
fumul unui cuptor mare, şi s'a în-
tunecat soarele şi văzduhul de fu-
mul fântânei.
3. Şi din fum au ieşit lăcuste pre

11. Apoc. 5, 11. *12.* Apoc. 5, 12.
14. Ioan 21, 15; Evr. 9, 14.
16. Is. 49, 10, Ps. 120, 6.
17. Apoc. 5. 6; Ps. 22, 2; Is. 25, 8.
8. *1.* Is. 14, 7; Av. 2, 20.
3. Apoc. 5. 8. *5.* Apoc. 4. 5.

13. Apoc. 9, 12.

pământ, şi li s'a dat lor putere pre-
cum au putere scorpiile pământului.
4. Şi s'a zis lor să nu vatăme
iarba pământului, nici toată verdeaţa,
nici tot copacul, fără numai pre oa-
menii cari nu au pecetea lui Dum-
nezeu pre frunţile lor.
5. Şi li s'a dat lor ca să nu îi
omoare pre ei, ci ca să se chinu-
iască luni cinci şi chinul lor ca chi-
nul scorpiei când loveşte pre om.
6. Şi în zilele acelea vor căutà
oamenii moartea şi nu o vor aflà,
şi vor poftì să moară şi moartea
va fugì dela ei.
7. Şi asemănările lăcustelor erau
asemenea cailor celor gătiţi spre
răsboiu, şi pre capetele lor ca nişte
cununi asemenea aurului, şi feţele
lor ca feţele oamenilor.
8. Şi aveau păr ca părul muieri-
lor şi dinţii lor erau ca ai leilor.
9. Şi aveau zale, ca zalele cele
de fier, şi sunetul aripelor lor ca
sunetul de care cu mulţi cai cari
aleargă la răsboiu.
10. Şi au coade asemenea scor-
piilor, şi bolduri erau în coadele
lor, şi puterea lor, a vătămà pre oa-
meni luni cinci.
11. Şi au preste ele împărat, pre
îngerul adâncului, numele lui evre-
eşte este Avvadon, iar în limba e-
linească are nume Apollion.
12. Un vaiu a trecut, iată mai vin
încă două vaiuri după acestea.
13. Şi al şaselea înger a trâmbiţat
şi am auzit un glas din cele patru
cornuri ale Jertfelnicului celui de
aur, care este înaintea lui Dumnezeu,
14. Zicând îngerului al şaselea
care aveà trâmbiţă: desleagă pre
cei patru îngeri legaţi la rîul cel
mare Eufratul.
15. Şi s'au deslegat cei patru în-
geri cari erau gătiţi spre ceasul şi
ziua şi luna şi anul, ca să omoare
a treia parte din oameni.
16. Şi numărul oştilor călărimei,
două milioane de milioane, şi am
auzit numărul lor.
17. Şi aşà am văzut caii în ve-
denie, şi pre cei ce şedeau pre ei a-
vând zale de foc şi de iachint şi
de piatră pucioasă; şi capetele ca-
ilor ca capetele leilor, şi din gurile
lor ieşiau foc şi fum şi piatră pu-
cioasă.
18. De acestea trei bătăi s'a o-
morît a treia parte din oameni, de
foc şi de fum şi de piatră pucioasă
ce ieşiau din gurile lor.
19. Că puterea lor în gura lor este
şi în coadele lor; că coadele lor
asemenea şerpilor, având capete, şi
cu acestea vatămă.
20. Şi ceilalţi oameni, cari n'au
murit de ranele acestea, nu s'au po-
căit de faptele mâinilor lor, ca să
nu se închine dracilor şi idolilor
celor de aur şi de argint şi de a-
ramă şi de piatră şi de lemn, care
nici a vedeà pot, nici a auzì, nici
a umblà;
21. Şi nu s'au pocăit de ucide-
rile lor, nici de fermecătoriile lor,
nici de curvia lor, nici de furtişa-
gurile lor.

CAP. 10.

Ingerul îmbrăcat cu nor şi cu curcubeu, vestind sfârşitul lumei. Evanghelistul ià cărticica din mâna lui şi o mănâncă.

Şi am văzut alt înger tare pogo-
rându-se din cer, îmbrăcat cu nor
şi curcubeu erà pre capul lui şi faţa
lui ca soarele şi picioarele lui ca
stâlpii de foc.
2. Şi aveà în mâna sa cărticică
deschisă, şi a pus piciorul lui cel
drept pre mare, iar cel stâng pre
pământ,
3. Şi a strigat cu glas mare, pre-
cum răcneşte leul, şi când a stri-
gat, au grăit cele şapte tunete gla-
surile sale.
4. Şi când au grăit cele şapte tu-
nete glasurile sale, vream să scriu;
şi am auzit glas din cer zicând mie:
pecetlueşte cele ce au grăit cele şapte
tunete şi acestea nu le scrie.
5. Şi îngerul pre care l-am văzut
stând pre mare şi pre pământ, şi-a
ridicat mâna sa spre cer.
6. Şi s'a jurat pre cel ce este viu
în vecii vecilor, care au zidit cerul
şi cele ce sunt într'însul şi pămân-
tul şi cele ce sunt într'însul, şi ma-
rea şi cele ce sunt într'însa, că vre-
me mai mult nu va fi.
7. Ci în zilele glasului îngerului

9. *4.* Apoc. 7, 3. *6.* Lucà 23, 30.
7. Ioil 2, 4. *8.* Ioil 1, 6.

20. Apoc. 16, 11; Ps. 105, 37; 114, 4.
10. *1.* Apoc. 5, 2; 4, 3. *2.* Apoc. 5, 1.
3. Ier. 25, 30. *4.* Dan. 8, 26.
5. Fac. 14, 22; Dan. 12, 7.
6. A doua Lege 32, 40.
7. Apoc. 11, 15; 1 Cor. 15, 51.

al şaptelea, când va vreà să trâm-
biţeze, se va săvârşì taina lui Dum-
nezeu, precum bine au vestit robi-
lor săi prorocilor.
8. Şi glasul care l-am auzit din cer,
iarăş a vorbit cu mine şi a zis: mergi
de ià cărticica cea deschisă în mâna
îngerului ce stă pre mare şi pre pă-
mânt.
9. Şi m'am dus la înger şi am
zis lui: dă'mi mie cărticica. Şi mi-a
zis: ià-o şi o mănâncă pre ea, şi
va amărî pântecele tău; iar în gura
ta va fi dulce ca mierea.
10. Şi am luat cărticica din mâna
îngerului şi o am mâncat pre ea;
şi erà în gura mea dulce ca mie-
rea, şi după ce o am mâncat, s'a
amărît pântecele meu.
11. Şi îmi zice mie: trebue tu ia-
răş să proroceşti la noroade şi la
neamuri şi la limbi şi la împăraţi
mulţi.

CAP. 11.

Evanghelistul ià trestia ca să măsoare biserica. Cei doi marturi omorîţi de hiară înviează şi se suie în cer. Trâmbiţa a şaptea. Cântarea bătrânilor.

Şi mi s'a dat mie trestie aseme-
nea unui toiag; şi a stătut înge-
rul, zicând: scoală-te şi măsoară
biserica lui Dumnezeu, şi jertfelni-
cul şi pre cei ce se închină în-
tr'însa.
2. Şi curtea cea dinafară de bi-
serică o scoate afară, şi să nu o
măsori pre ea; că s'a dat neamu-
rilor; şi cetatea cea sfântă o vor
călcà patruzeci şi două de luni.
3. Şi voiu dà celor doi marturi
ai mei, şi vor prorocì zile o mie
două sute şasezeci, îmbrăcaţi cu
saci.
4. Aceştia sunt cei doi maslini
şi cele două sfeşnice care stau îna-
intea Dumnezeului pământului.
5. Şi de va vreà cinevà să'i va-
tăme pre ei, foc iese din gura lor,
şi mistueşte pre vrăjmaşii lor; şi
de va vreà cinevà să'i vatăme pre
ei, aşà trebue acela să se omoare.
6. Aceştia au putere a închide
cerul ca să nu plouă ploaie în zi-
lele prorociei lor; şi putere au pre-
ste ape a le întoarce în sânge, şi
a bate pământul cu toată rana, ori
de câte ori vor voì.
7. Şi dacă vor sfârşì mărturiea
lor, hiara care se suie din adânc va
face răsboiu cu ei, şi îi va biruì
pre ei, şi îi va omorî pre ei.
8. Şi trupurile cele căzute ale lor
vor zăceà în uliţa cetăţei cei mari,
care duhovniceşte se chiamă So-
doma şi Eghipet, unde şi Domnul
nostru s'au răstignit.
9. Şi vor vedeà din noroade şi
din seminţii şi din limbi şi din nea-
muri trupurile cele moarte ale lor
zile trei şi jumătate, şi trupurile cele
moarte ale lor nu vor lăsà să le
puie în mormânturi.
10. Şi cei ce lăcuesc pre pământ
se vor bucurà de ei, şi se vor ve-
selì, şi vor trimite daruri unul al-
tuia; că aceşti doi proroci au chi-
nuit pre cei ce lăcuesc pre pământ.
11. Şi după acele trei zile şi ju-
mătate, Duh de vieaţă dela Dumne-
zeu a intrat întru ei, şi au stătut
pre picioarele lor; şi frică mare a
căzut preste cei ce îi vedeau pre ei.
12. Şi au auzit glas mare din cer
zicând lor: suiţi-vă aici. Şi s'au suit
în cer pre nor; şi i-au văzut pre ei
vrăjmaşii lor.
13. Şi întru acel ceas s'a făcut
cutremur mare, şi a căzut a zecea
parte din cetate, şi s'a omorît în-
tru acel cutremur nume de oameni
şapte mii; şi ceilalţi s'au înfricoşat,
şi au dat slavă Dumnezeului ce-
rului.
14. Al doilea vaiu a trecut; al
treilea vaiu iată vine degrab.
15. Şi al şaptelea înger a trâm-
biţat, şi s'au făcut glasuri mari în
cer, zicând: făcutu-s'au împărăţiile
lumei ale Domnului nostru şi ale
Hristosului lui; şi va împărăţì în
vecii vecilor.
16. Şi cei douăzeci şi patru de
bătrâni, cari înaintea lui Dumnezeu
şed pre scaunele lor, au căzut pre
feţele lor, şi s'au închinat lui Dum-
nezeu,
17. Zicând: mulţămim ţie Doam-

9. Ez. 3, 1.
11. *1*. Apoc. 21, 15; Ez. 40, 3.
2 Apoc. 13, 5. *3*. Apoc. 12, 6.
4. Zah 4, 3. *5*. 4 Imp. 1, 10.
6. 3 Imp. 17, 1; Eş. 7, 19.
7. Apoc. 13, 1; Dan. 7, 21.
8. Apoc. 18, 10; Lucà 13, 34.
10. Apoc. 8, 13.
11. Ez. 37, 5; Lucà 7, 16.
13. Apoc. 16, 18. *14*. Apoc. 9, 12.
15. Apoc. 10, 7; 12, 10; Dan. 2, 44.
16. Apoc. 4, 4. *17*. Apoc. 4, 8.

ne Dumnezeule atotțiitorule, cel ce ești și cel ce erai și cel ce vii; că ai luat puterea ta cea tare, și ai împărățit.
18. Și neamurile s'au mâniat, și a venit mâniea ta și vremea celor morți, ca să se judece, și să dai plată robilor tăi prorocilor și sfinților și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari; și să strici pre cei ce strică pământul.
19. Și s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer, și s'a văzut sicriul legei lui în biserica lui; și s'au făcut fulgere și glasuri și tunete și cutremur și grindină mare.

CAP. 12.

Femeia și balaurul. Goanele bisericei. Răsboiul între sfinții îngeri și puterile cele rele. Căderea balaurului.

Și semn mare s'a văzut în cer; muiere îmbrăcată cu soarele, și luna supt picioarele ei, și pre capul ei cunună din douăsprezece stele;
2. Și având în pântece strigă, chinuindu-se și muncindu-se să nască.
3. Și s'a văzut alt semn în cer; și iată un balaur mare roșu, având capete șapte și coarne zece, și pre capetele lui șapte cununi.
4. Și coada lui trage a treia parte din stelele cerului, și le-a aruncat pre ele pre pământ; și balaurul a stătut înaintea muierei cei ce vrea să nască, ca, când va naște pre fiul ei, să'l mănânce.
5. Și a născut fiu parte bărbătească, care va să pască toate neamurile cu toiag de fier; și s'a răpit fiul ei la Dumnezeu și la Scaunul lui.
6. Și muierea a fugit în pustie, unde are loc gătit dela Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pre ea zile o mie două sute șasezeci.
7. Și s'a făcut răsboiu în cer; Mihail și îngerii lui au dat răsboiu cu balaurul; și balaurul a dat răsboiu și îngerii lui,
8. Și nu au biruit; nici loc s'a aflat lor mai mult în cer.
9. Și s'a aruncat balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, care se chiamă diavolul și satana, cel ce înșală toată lumea; s'a aruncat pre pământ, și îngerii lui cu el s'au aruncat.
10. Și am auzit glas mare în cer, zicând: acum s'a făcut mântuirea și puterea și Împărățiea Dumnezeului nostru, și puterea Hristosului lui; că s'a aruncat pârâtorul fraților noștri, cel ce pâră pre ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea.
11. Și ei l-au biruit pre el pentru sângele Mielului și pentru cuvântul mărturiei lor; și nu și-au iubit sufletele lor până la moarte.
12. Pentru aceasta, bucurați-vă cerurile și cei ce lăcuiți într'însele. Vai celor ce lăcuesc pământul și marea! Că s'a pogorît diavolul la voi, având mânie mare, știind că puțină vreme are.
13. Și când a văzut balaurul că s'a aruncat pre pământ, a gonit pre muierea care a născut parte bărbătească.
14. Și muierii s'au dat două aripi de vultur mare, ca să sboare în pustie la locul său, unde se hrănește acolo vreme și vremi și jumătate de vreme, de către fața șarpelui.
15. Și a slobozit șarpele după muiere din gura sa apă ca un rîu, ca să o ducă rîul pre ea.
16. Și a ajutat pământul muierei, și și-a deschis pământul gura sa, și a înghițit rîul care l-a slobozit balaurul din gura sa.
17. Și s'a mâniat balaurul pre muiere, și s'a dus să facă răsboiu cu ceilalți din semințiea ei, cari păzesc poruncile lui Dumnezeu, și au mărturiea lui Iisus Hristos.

CAP. 13.

Hiara cea cu șapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celei dintâiu. Numele hiarei.

Și am stătut pre nisipul mărei, și am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea capete șapte și

18. Apoc. 6, 16; 19, 12.
19. Apoc. 8, 5; 18, 21; 15, 5.
12. *1.* Apoc. 15, 1. *2.* Mich. 4, 10.
3. Apoc. 13, 1; Eș. 20, 3.
5. Apoc. 2, 12; 19, 15; Ps. 2, 9.
6. Dan. 12, 11; Mat. 2, 13.
7. Dan. 10, 13; 12, 1.
9. Apoc. 20, 2; Lucà 10, 18; Ioan 12, 31; Fac. 3, 1. *10.* Apoc. 11, 15; 19, 1.
11. Rom. 8, 37 și 16, 20.
12. Apoc. 18, 2; Ps 95, 11.
13 Fac. 3, 15. *14* Is. 40, 31; Dan. 7, 25.
15. Apoc. 17, 15.
17. Apoc. 14, 12; 1 Ioan 5, 10.
13. *1.* Apoc. 17, 3, sq.; Dan. 7, 7.

coarne zece, şi preste coarnele ei zece steme, şi preste capetele ei nume de hulă.
2. Şi hiara care o am văzut erà asemenea pardosului, şi picioarele ei ca şi ale ursului, şi gura ei ca gura leului; şi i-a dat ei balaurul puterea sa şi scaunul său, şi stăpânire mare.
3. Şi am văzut unul din capetele ei ca şi cum ar fi junghiat spre moarte; şi rana morţei ei s'a vindecat; şi s'a mirat tot pământul dinapoia hiarei.
4. Şi s'au închinat balaurului celui ce a dat putere hiarei; şi s'au închinat hiarei, zicând: cine este asemenea hiarei? Cine poate să se bată cu ea?
5. Şi s'a dat ei gură care grăià mari şi hule; şi s'a dat ei stăpânire să facă răsboiu luni patruzeci şi două.
6 Şi şi-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui, şi cortul lui, şi pre cei ce lăcuesc în cer.
7. Şi s'a dat ei să facă răsboiu cu sfinţii, şi să-i biruească pre ei; şi s'a dat ei stăpânire preste toată seminţiea şi limba şi neamul.
8. Şi se vor închinà ei toţi cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieţei Mielului celui junghiat dela întemeierea lumei.
9. De are cinevà ureche, auză.
10 De adună cinevà robie, în robie merge; de va ucide cinevà cu sabiea, trebue şi el de sabie să se ucidă. Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor.
11. Şi am văzut altă hiară suindu-se de pre pământ; şi aveà două coarne asemenea mielului, şi grăià ca un balaur.
12. Şi toată stăpânirea hiarei celei dintâi o face înaintea ei, şi face pământul şi pre cei ce lăcuesc pe dânsul ca să se închine hiarei celei dintâi, a cărei rana cea de moarte s'a vindecat.
13. Şi face semne mari, ca şi foc să facă să se pogoare din cer pre pământ înaintea oamenilor,
14. Şi înşală pre cei ce lăcuesc pre pământ pentru semnele care i s'au dat ei să facă înaintea hiarei; zicând celor ce lăcuesc pre pământ, să facă chip hiarei care are rana sabiei, şi a trăit
15. Şi s'a dat ei a dà duh chipului hiarei, ca să şi grăească chipul hiarei, şi să facă ca, câţi nu se vor închinà chipului hiarei, să se omoare.
16. Şi face pre toţi, pre cei mici şi pre cei mari, şi pre cei bogaţi şi pre cei săraci, şi pre cei slobozi şi pre cei robi, ca să le deà lor semn preste mâna lor cea dreaptă, sau preste frunţile lor.
17. Şi ca nimeni să nu poată cumpărà sau vinde, fără numai cel ce are semnul, sau numele hiarei, sau numărul numelui ei.
18. Aici este înţelepciunea. Cel ce are minte socotească numărul hiarei; că număr de om este, şi numărul ei, şase sute şasezeci şi şase.

CAP. 14.

Mielul pe muntele Sion cu cei 144 mii. Trei îngeri vestitori. Cel ce şade pre nor cu secera. Un înger secerător şi unul culegător de vie.

Şi am văzut, şi iată, un Miel stând pre muntele Sionului, şi cu el o sută patruzeci şi patru de mii, carii aveau numele Tatălui lui, scris pre frunţile lor.
2. Şi am auzit glas din cer, ca un glas de ape multe, şi ca un glas de tunet mare; şi glas am auzit de alăuturi zicând cu alăutele lor;
3. Şi cântă ca o cântare nouă înaintea Scaunului, şi înaintea celor patru vieţuitori, şi a bătrânilor; şi nimeni nu puteà cunoaşte cântarea, fără numai cele o sută patruzeci şi patru de mii, cei cumpăraţi de pre pământ.
4. Aceştia sunt cari cu muieri nu s'au întinat; că sunt feciorelnici. Aceştia sunt cari merg după Miel

2. Apoc. 12, 3. *3.* Apoc. 17, 8.
4. Apoc. 18, 18.
5. Dan 7, 8, 11; Apoc. 11, 2.
7. Apoc. 11, 7; Dan 7, 21.
8. Apoc. 17, 8; Fil. 4, 3.
9. Apoc. 2, 7, sq.
10. Fac 9, 6; Is. 33, 1; Ier. 15, 2; Apoc. 14. 12. *12.* Apoc. 7. 4, 3.

13. Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 9.
14. A doua Leg. 13, 1
15. Apoc. 14. 9; Dan. 3,5'
16. Apoc. 19, 20.
17. Apoc. 14, 11; 15, 2.
18. Apoc. 17, 9.
14. *2.* Apoc. 1, 15. *4.* Apoc. 5, 9.

ori unde se va duce. Aceştia sunt
cumpăraţi din oameni, pârgă lui
Dumnezeu şi Mielului.
5. Şi în gura lor nu s'a aflat vicleşug; că nevinovaţi sunt înaintea
Scaunului lui Dumnezeu.
6. Şi am văzut alt înger sburând
în mijlocul cerului, având evanghelie veşnică ca să binevestească celor ce lăcuesc pre pământ, şi la
tot neamul şi seminţiea şi limba şi
norodul,
7. Zicând cu glas mare: temeţi-vă de Dumnezeu, şi daţi lui slavă;
că a venit ceasul judecăţei lui; şi
vă închinaţi celui ce a făcut cerul
şi pământul şi marea şi izvoarele
apelor.
8. Şi alt înger a urmat, zicând:
a căzut, a căzut Vavilonul, cetatea
cea mare, că din vinul mâniei curviei
ei a adăpat toate neamurile.
9. Şi al treilea înger a urmat lor, zicând cu glas mare: oricine se închină
hiarei şi chipului ei, şi ià semnul ei
pre fruntea sa, sau pre mâna sa,
10. Şi acesta va beà din vinul
mâniei lui Dumnezeu, cel dres neamestecat în paharul mâniei lui; şi
se va chinuì cu foc şi cu piatră
pucioasă înaintea sfinţilor îngeri,
şi înaintea Mielului;
11. Şi fumul chinului lor în vecii
vecilor se suie; şi nu au odihnă
ziua şi noaptea, cei ce se închină
hiarei şi chipului ei, şi cel ce ià
semnul numelui ei.
12. Aici este răbdarea sfinţilor;
aici cei ce păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus.
13. Şi am auzit glas din cer zicând mie, scrie: fericiţi cei morţi,
cari în Domnul mor de acum; aşà
zice Duhul, ca să se odihnească
de ostenelele lor; iar faptele lor, vor
urmà cu ei.
14. Şi am văzut şi iată nor alb,
şi cel ce şedeà pre nor asemenea
cu Fiu al Omului, având în capul
lui cunună de aur, şi în mâna lui
secere ascuţită.
15. Şi alt înger a eşit din biserică strigând cu mare glas celui ce
şedeà pre nor: trimite secera ta,
şi seceră; că ţi-a venit ţie ceasul
de a seceră; că s'a uscat secerişul
pământului;
16. Şi a aruncat cel ce şedeà pre
nor secera sa pre pământ; şi s'a
secerat pământul.
17. Şi alt înger a eşit din biserica cea din cer, având şi el seceră ascuţită.
18. Şi alt înger a ieşit din jertfelnic, având stăpânire preste foc;
şi a strigat cu glas mare celui ce
aveà secera cea ascuţită, zicând:
trimite secera ta cea ascuţită, şi
culege strugurii viei pământului; că
s'au copt strugurii ei.
19. Şi a aruncat îngerul secera
lui pre pământ, şi a cules viea pământului, şi o a pus în teascul cel
mare al mâniei lui Dumnezeu.
20. Şi s'a călcat teascul afară de
cetate, şi a ieşit sânge din teasc,
până la frâele cailor, de o mie şi
şasesute de stadii.

CAP. 15.

Cei şapte îngeri aducători de rane. Marea cea de sticlă.

Şi am văzut alt semn în cer, mare
şi minunat, şapte îngeri având
şapte rane cele de apoi; că întru
acelea s'a săvârşit mâniea lui Dumnezeu.
2. Şi am văzut ca o mare de sticlă
amestecată cu foc; şi pre cei ce
biruiau din hiară, şi din chipul ei,
şi din semnul ei, şi din numărul
numelui ei, stând pre marea cea de
sticlă, având alăute ale lui Dumnezeu.
3. Şi cântă cântarea lui Moisì
robului lui Dumnezeu, şi cântarea
Mielului, zicând: mari şi minunate
sunt lucrurile tale, Doamne, Dumnezeule Atotţiitorule; drepte şi adevărate căile tale, Împărate al sfinţilor.
4. Cine nu se va teme de tine,
Doamne, şi nu va slăvì numele tău?
Că tu eşti unul sfânt; că toate neamurile vor venì şi se vor închinà

5 Sof. 3, 13. *6*. Apoc. 8. 13.
7. A doua Leg 32, 3; Fapt. 14, 15.
8. Apoc. 18, 2; Is 21. 9; Dan. 4, 27; Ier. 51, 7. *10*. Apoc. 16, 19; Ps. 74, 8, sq. Is. 51, 22; Ier. 25, 15,
11. Apoc. 19, 3; Is. 34. 10.
12. Apoc. 13, 10; 12. 17.
13. Apoc. 19, 9; Evr. 4, 10.
14. Apoc 1, 13; Ez. 1, 26; Dan. 7, 13.
15. Ioil 3, 13; Mat. 13, 39.
18. Ioil 3, 18,
20. Is. 63, 3; Plâng. 1, 13.
15 *1*. Apoc. 12, 1; 17, 1.
2. Apoc. 4, 6; 12, 11; 5, 8.
3. Eş. 15, 1; Ps. 110, 2 şi 144. 18; A doua Leg. 32, 1 *4*. Ier. 10, 7.

înaintea ta; că dreptățile tale s'au
arătat.
5. Și după acestea am văzut, și
iată, s'a deschis biserica cortului
mărturiei în cer;
6. Și au eșit cei șapte îngeri din
biserică, carii aveau cele șapte rane,
îmbrăcați cu in curat și strălucit,
și încinși împrejurul pieptului cu
brâe de aur.
7. Și unul din cei patru viețui-
tori a dat celor șapte îngeri șapte
cupe de aur pline de mâniea lui
Dumnezeu, celui viu în vecii vecilor.
8. Și s'a umplut biserica de fum
din slava lui Dumnezeu, și din pu-
terea lui; și nimeni nu puteà să in-
tre în biserică, până ce se vor sfârși
cele șapte rane ale celor șapte în-
geri.

CAP. 16.

Vărsarea celor șapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu.

Și am auzit glas mare din bise-
rică zicând celor șapte îngeri: du-
ceți-vă și vărsați cupele mâniei lui
Dumnezeu pre pământ.
2. Și s'a dus cel dintâiu și a văr-
sat cupa sa pre pământ, și s'a fă-
cut rană rea și mare în oamenii
cei ce aveau semnul hiarei și în cei
ce s'au închinat chipului ei.
3. Și al doilea înger a vărsat cupa
sa în mare, și s'a făcut sânge ca
de mort, și tot sufletul viu a mu-
rit în mare.
4. Și al treilea înger a vărsat cupa
sa în rîuri și în izvoarele apelor, și
s'au făcut sânge.
5. Și am auzit pre îngerul apelor
zicând: drept ești Doamne, cel ce
ești, și cel ce erai și cel cuvios, că
ai judecat acestea.
6. Că sângele sfinților și al pro-
rocilor au vărsat și sânge le-ai dat
lor să beà, că vrednici sunt.
7. Și am auzit pre altul din jert-
felnic zicând: așà Doamne, Dum-
nezeule Atotțiitorule, adevărate și
drepte sunt judecățile tale,
8. Și al patrulea înger a vărsat
cupa sa preste soare, și i s'a dat
lui să pălească pre oameni cu foc.
9. Și s'au pălit oamenii cu păli-
tură mare și au hulit numele lui
Dumnezeu, celui ce are stăpânire
preste ranele acestea, și nu s'au
pocăit ca să deà slavă lui.
10. Și al cincilea înger a vărsat
cupa sa preste scaunul hiarei, și
s'a făcut împărăția ei întunecoasă,
și își mușcau limbele lor de durere.
11. Și au hulit pre Dumnezeul
cerului de durerile lor și de ra-
nele lor și nu s'au pocăit de fap-
tele sale.
12. Și al șaselea înger a vărsat
cupa sa preste rîul cel mare Eufra-
tul și a secat apa lui, ca să gătea-
scă cale împăraților celor dela ră-
săriturile soarelui.
13. Și am văzut din gura bala-
urului și din gura hiarei și din gura
prorocului celui mincinos, trei du-
huri necurate asemenea broaștelor.
14. Că sunt duhuri ale dracilor,
care fac semne, care merg la îm-
părații pământului și a toată lumea,
ca să'i adune pre ei la răsboiul zi-
lei cei mari a lui Dumnezeu Atot-
țiitorului.
15. Iată viu ca furul. Fericit este
cel ce priveghează și păzește veș-
mintele sale, ca să nu umble gol,
și vor vedeà rușinarea lor.
16. Și i-a strâns pre ei la locul ce
se cheamă evreește Armagheddon.
17. Și al șaptelea înger a vărsat
cupa sa în aer, și a ieșit glas mare
din biserica cerului dela Scaun zi-
când: s'a făcut.
18. Și s'au făcut glasuri și ful-
gere și tunete și cutremur mare s'a
făcut, în ce fel nu s'a făcut de când
oamenii s'au făcut pre pământ, ca
acest cutremur, așà mare.
19. Și s'a făcut cetatea cea mare
în trei părți și cetățile neamurilor
au căzut și Vavilonul cel mare a ve-
nit întru pomenire înaintea lui Dum-
nezeu, ca să'i deà lui paharul vi-
nului mâniei iuțimei lui.
20. Și tot ostrovul a fugit și mun-
ții nu s'au aflat.

5. Apoc. 11, 19.
6. Apoc. 1, 13; Ez 9, 2.
7. Apoc. 4. 9; Ez. 22, 31.
8. Is. 6, 4; Eș 40, 35.
16. *1.* Eș. 17, 10; Apoc. 15, 7.
2. Eș. 9, 10. *5.* Ps. 118, 137.
7. Apoc. 19, 2; 13, 3.

9. Apoc. 13, 6 și 9, 20. *10.* Apoc. 13, 2.
11. Apoc. 9, 20. *12.* Is. 11, 15.
14. 3 Imp. 20, 21; Mat. 24, 24; 2 Tes. 2, 9.
15. 1 Tes. 5, 2; 2 Cor. 5, 3; Luc. 12, 37.
16. Zah 12, 11. *17.* Apoc. 21, 6.
18. Apoc. 4, 5.
19. Apoc 14, 10; 17, 5; Is. 51, 22.
20. Apoc. 6, 14.

21. Şi grindină mare ca talantul s'a pogorît din cer preste oameni; şi au hulit oamenii pre Dumnezeu de rana grindinei, că mare este rana ei foarte.

CAP. 17.

Unul din cei şapte îngeri descopere Evanghelistului surparea cetăţei. Cele şapte capete şi zece coarne. Tâlcuirea vedeniei.

Şi a venit unul din cei şapte îngeri cari aveau cele şapte cupe şi a grăit cu mine, zicând; vino să'ţi arăt ţie judecata curvei cei mari, care şade preste apele cele multe.
2. Cu care au curvit împăraţii pământului şi s'au îmbătat de vinul curviei ei, cei ce lăcuesc pre pământ.
3. Şi m'a dus pre mine în pustie în duh şi am văzut o muiere şezând pre o hiară roşie, plină de numi de hulă, care aveà capete şapte şi coarne zece.
4. Şi muierea erà îmbrăcată cu porfiră şi cu roş, şi poleită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritaruri, având pahar de aur în mâna ei plin de urâciuni şi de necurăţia curviei sale;
5. Şi în fruntea ei nume scris: **Taină, Vavilonul cel mare, maica curvelor şi a spurcăciunilor pământului.**
6. Şi am văzut pre muiere beată de sângele sfinţilor şi de sângele martorilor lui Iisus, şi m'am mirat văzându-o pre ea, cu mirare mare.
7. Şi mi-a zis îngerul: pentruce te-ai mirat? Eu voiu spune ţie taina muierei şi a hiarei ce o poartă pre ea care are cele şapte capete şi cele zece coarne.
8. Hiara care o ai văzut erà şi nu este, şi va să se suie din adânc şi în pieire să meargă, şi se vor mirà cei ce lăcuesc pre pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieţei dela întemeierea lumei, văzând pre hiara că erà şi nu este, măcar că este.
9. Aici este mintea ceea ce are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi, unde şade muierea preste ei.
10. Şi împăraţi şapte sunt, cinci au căzut şi unul este şi celalt încă n'a venit, şi când va venì, puţin trebue el să rămâe.
11. Şi hiara care erà şi nu este, şi acesta al optulea este, şi din cei şapte este şi întru pieire merge.
12. Şi cele zece coarne care le-ai văzut, zece împăraţi sunt, cari încă n'au luat împărăţia, ci stăpânire ca nişte împăraţi într'un ceas iau cu hiara.
13. Aceştia un gând au, şi puterea şi stăpânirea lor o vor dà hiarei.
14. Aceştia cu Mielul vor face răsboiu, şi Mielul îi va biruì pre ei, că este Domnul domnilor şi împăratul împăraţilor, şi cei cu el sunt chemaţi şi aleşi şi credincioşi.
15. Şi îmi zice mie; apele care le-ai văzut unde şade curva, sunt noroade şi gloate şi neamuri şi limbi.
16. Şi cele zece coarne care le-ai văzut la hiară, aceştia vor urî pre curvă şi pustie o vor face pre ea şi goală şi cărnurile ei vor mâncà şi pre ea o vor arde cu foc.
17. Că Dumnezeu au dat în inimile lor ca să facă sfatul lui, şi să facă un gând, şi să deà împărăţia lor hiarei, până ce se vor sfârşì graiurile lui Dumnezeu.
18. Şi muierea pre care o ai văzut este cetatea cea mare, care are împărăţia preste împăraţii pământului.

CAP. 18.

Alt înger vesteşte căderea cetăţei şi strigà norodului să fugă.

Şi după acestea am văzut înger pogorându-se din cer, care aveà putere mare şi pământul s'a luminat de slava lui.
2. Şi a strigat întru tărie cu glas mare zicând: a căzut Vavilonul cel mare, şi s'a făcut lăcaş dracilor şi pază a tot duhul necurat, şi pază a toată pasărea necurată şi urîtă.

---

17. *1.* Apoc. 15, 1; Ier. 51, 13; Num. 3, 4. *2.* Apoc 14, 8; 18, 9. *3.* Mat. 4, 1; Is. 21, 1; Apoc. 21, 10; 13, 1. *4.* Apoc. 18, 16; Ier. 51, 7, *5.* Apoc. 14, 8; 2 Tes. 2, 7. *6.* Apoc. 18, 24. *8.* Apoc 11, 7 şi 13, 3; Eş. 32, 32; Dan. 12, 1. *9.* Apoc. 13, 1, 18. *10.* Apoc. 20, 3 *12.* Dan. 7, 24. *14.* Apoc. 19, 16. *15.* Is. 8, 7; Ier. 47, 2. *16.* Apoc. 18, 8 *17.* Apoc. 10, 7. *18.* Apoc. 16, 19.

18. *1.* Apoc. 10, 1. *2.* Apoc. 14, 8; Is. 21, 9; 13, 21 şi 34, 11 sq; Ier. 50, 3; 51, 8.

3. Că din vinul mâniei curviei ei au băut toate neamurile, şi împăraţii pământului cu ea au curvit, şi neguţătorii pământului din puterea desfătărilor ei s'au îmbogăţit.
4. Şi am auzit alt glas din cer zicând: ieşiţi dintr'însa, norodul meu ca să nu vă împărtăşiţi cu păcatele ei şi ca să nu luaţi din bătăile ei.
5. Că au ajuns păcatele ei până la cer, şi şi-au adus aminte Dumnezeu de nedreptăţile ei.
6. Răsplătiţi ei precum şi ea va răsplătit vouă, şi îi îndoiţi ei îndoite după faptele ei; cu paharul cu care a dres, dregeţi ei îndoite.
7. Cât s'a slăvit pre sine, şi s'a desfătat, pre atâta daţi ei chin şi plângere; că întru inima ei zice: şez împărăteasă, şi văduvă nu sunt, şi plângere nu voiu vedeà.
8. Pentru aceea într'o zi vor venì ranele ei, moarte şi plângere şi foamete; şi cu foc se va arde; că tare este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pre ea.
9. Şi o vor plânge pre ea, şi vor tânguì de ea împăraţii pământului, cei ce au curvit şi s'au desmierdat cu ea, când vor vedeà fumul arderei ei,
10. Departe stând pentru frica muncei ei, zicând: vai, vai, cetatea cea mare Vavilonul, cetatea cea tare! Că într'un ceas a venit judecata ta.
11. Şi neguţătorii pământului plâng şi o jelesc pre ea; că povara lor nimeni nu o cumpără mai mult;
12. Povară de aur şi de argint şi de piatră scumpă şi de mărgăritar şi de vison şi de porfiră şi de mătase şi de roş şi tot lemnul de tiin, şi tot vasul de elefant şi tot vasul de lemn scump şi de aramă şi de fier şi de marmoră.
13. Şi scorţişoară şi tămâieri şi mir şi tămâie şi vin şi untdelemn şi făină de grâu şi grâu şi dobitoace şi oi şi cai şi căruţe şi robi şi suflete de oameni.
14. Şi poama poftei sufletului tău s'a dus dela tine, şi toate cele grase şi luminate s'au dus dela tine, şi mai mult nu le vei mai aflà pre ele.
15. Neguţătorii acestora, cari s'au îmbogăţit dela ea, departe vor stà pentru frica pedepsei ei, plângând şi tânguindu-se;
16. Şi zicând: vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu vison şi cu porfiră şi cu roş şi poleită cu aur şi cu piatră scumpă şi cu mărgăritaruri!
17. Că într'un ceas s'a pustiit atâta bogăţie. Şi tot cârmaciul şi toată gloata cea din corăbii şi corăbierii, şi ori câţi lucrează marea, de departe au stătut,
18. Şi strigau văzând fumul arderei ei, zicând: care erà asemenea cu cetatea cea mare!
19. Şi îşi puneau ţărână pre capetele lor, şi strigau plângând şi tânguindu-se, zicând: vai, vai, cetatea cea mare, întru care s'au îmbogăţit de preţul ei toţi cei ce au corăbii în mare! Că într'un ceas s'a pustiit.
20. Veseleşte-te de ea cerule, şi voi sfinţi apostoli şi proroci; că au judecat Dumnezeu judecata voastră despre dânsa.
21. Şi un înger tare a ridicat o piatră mare ca de moară, şi o a aruncat în mare, zicând: aşà cu pornire se va aruncà Vavilonul cetatea cea mare, şi nu se va mai aflà.
22. Şi glas de lăutari şi de muzici şi de fluieraşi şi trâmbiţaşi, nu se va mai auzì întru tine; şi tot meşterul a tot meşteşugul nu se va mai aflà întru tine; şi sunet de moară nu se va mai auzì întru tine;
23. Şi lumină de făclie nu se va mai ivì întru tine; şi glas de mire şi de mireasă nu se va mai auzì întru tine; că neguţătorii tăi erau boierii pământului; căci cu fermecătoria ta s'au înşelat toate neamurile.
24. Şi într'însa s'a aflat sânge de proroci şi de sfinţi şi de toţi cei junghiaţi pre pământ.

---

3. Ier, 51, 7; Naum, 3, 4.
4. Is. 48, 20; Ier. 50. 8 şi 51, 6, 9.
6. Num. 25, 17; Ps. 136, 8.
7. Ier. 50, 29; Is. 47, 7, sq.
8. Is. 47, 9; Ier. 50, 31; Apoc. 17, 16.
9. Apoc. 17, 2; Ez. 26, 16; 27, 30.
10. Apoc. 14, 8; Is. 21, 9; Ier. 51, 8.
11. Ez. 27, 36.
12. Apoc. 17, 4; Ez. 27, 12, sq.
13. Ier. 50, 13.
16. Apoc. 17, 4. *17*. Is. 23, 14; Ez. 27, 27.
18. Is. 34, 10. *19*. Is. N. 7, 6; Iov 2, 12.
20. Is. 44, 23; 49, 13; Ier. 51, 48.
22. Is. 24, 8; Ier. 26, 13. *23*. Is. 23, 8.
24. Apoc. 17, 6; Mat. 23, 35.

CAP. 19.

Cântarea sfinţilor pentru căderea Vavilonului. Nunta şi cina Mielului. Evanghelistul vede pre Hristos. Antihrist şi ai săi aruncaţi în Gheena.

Şi după acestea am auzit ca un glas mare de gloată multă în cer, zicând: aliluia, mântuirea şi slava şi cinstea şi puterea, Domnului Dumnezeului nostru;

2. Că adevărate şi drepte sunt judecăţile lui; că au judecat pre curva cea mare, care a stricat pământul cu curviea sa, şi a izbăvit sângele robilor săi din mâna ei.

3. Şi a doua oară a zis: aliluia, şi fumul ei se sue în vecii vecilor.

4. Şi au căzut bătrânii cei douăzeci şi patru şi cei patru vieţuitori şi s'au închinat lui Dumnezeu celui ce şade pre Scaun, zicând: Amin; aliluia.

5. Şi glas din Scaun a ieşit, zicând: lăudaţi pre Dumnezeul nostru, toţi robii lui, şi cei ce vă temeţi de dânsul, şi cei mici şi cei mari.

6. Şi am auzit ca un glas de gloată multă şi ca un glas de ape multe şi ca un glas de tunete tari, zicând: aliluia, că au împărăţit Domnul Dumnezeu atotţiitorul.

7. Să ne bucurăm şi să ne veselim, şi să dăm slava lui; că a venit nunta Mielului, şi muierea lui s'a gătit pre sine.

8. Şi s'a dat ei ca să se îmbrace cu vison curat şi strălucit; că visonul sunt îndreptările sfinţilor.

9. Şi îmi zice mie, scrie: fericiţi cei chemaţi la cina nunţei Mielului. Şi îmi zice mie: aceste cuvinte adevărate sunt ale lui Dumnezeu.

10. Şi am căzut înaintea picioarelor lui ca să mă închin lui. Şi îmi zice mie: vezi, nu împreună cu tine rob sunt, şi cu fraţii tăi cari au mărturiea lui Iisus; lui Dumnezeu te închină; că mărturiea lui Iisus este duhul prorociei.

11. Şi am văzut cerul deschis, şi iată un cal alb; şi cel ce şedeă pre el se chemă credincios şi adevărat, şi întru dreptate judecă şi dă răsboiu.

12. Ochii lui ca para focului, şi pre capul lui steme multe; având nume scris, care nimeni nu'l ştie, fără numai el.

13. Şi îmbrăcat în haină văpsită cu sânge; şi se chiamă numele lui: Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Şi oştile cele din cer urmau după el pre cai albi, îmbrăcaţi fiind în vison alb şi curat.

15. Şi din gura lui iese sabie ascuţită, ca, cu dânsa să lovească neamurile; şi el le va paşte pre ele cu toiag de fier; şi el calcă teascul vinului mâniei şi iuţimei lui Dumnezeu atotţiitorului.

16. Şi are preste haina şi preste coapsa sa numele scris: **Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor.**

17. Şi am văzut pre un înger stând în soare; şi a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasărilor celor ce sboară în mijlocul cerului: veniţi şi vă adunaţi la cina marelui Dumnezeu;

18. Ca să mâncaţi trupuri de împăraţi şi trupuri de căpitani şi trupurile celor tari şi trupurile cailor şi ale celor ce şed pre ei şi trupurile tuturor celor slobozi şi celor robi şi celor mici şi celor mari.

19. Şi am văzut pre hiară şi pre împăraţii pământului, şi oştile lor adunate ca să facă răsboiu cu cel ce şade pre cal, şi cu oastea lui.

20. Şi s'a prins hiara, şi cu ea prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pre cei ce au luat semnul hiarei, şi pre cei ce s'au închinat chipului ei. Vii s'au aruncat amândoi în iazărul cel de foc care arde cu piatră pucioasă.

21. Şi ceilalţi s'au ucis cu sabiea celui ce şedeă pre cal, care ieşiă din gura lui; şi toate pasările s'au săturat din trupurile lor.

---

19. *1.* Apoc. 12, 10; Ps. 103, 35.
2. Apoc. 16, 7; Ier. 51, 25; Ps. 9, 12.
3. Is. 34, 10. *4.* Ps. 105, 48.
6. Apoc. 11, 15.
7. Ps. 117, 23; Mat. 22, 2; 25, 10.
8. Ps. 44, 14, sq. *9.* Luca 14, 16.
10. Fapt. 10, 25. *11.* Apoc. 6, 2.
12. Apoc. 1, 14.
13. Fac. 49, 11; Is. 63, 1; Ioan 1, 1, 14.
14. Apoc. 4, 4. *15.* Ps. 2, 9; Is. 63, 3.
16. Apoc. 17, 14; 1 Tim. 6, 15.
17. Ez. 39, 4. *18.* Is. 49, 26.
20. Apoc. 13, 1, 15; Is. 30, 33; Dan. 7, 11.

CAP. 20.

Satana legat. Mia de ani. Scaunele gătite mărturisitorilor lui Hristos. Invierea cea dintâiu și moartea a doua. Gog și Magog. Invierea cea de obște.

Și am văzut înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului și lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pre balaur, pre șarpele cel vechiu, care este diavolul și satana, și l-a legat pre el o mie de ani.

3. Și l-a băgat pre el în adânc, și l-a închis, și a pecetluit deasupra lui, ca să nu înșele mai mult pre neamuri, până se vor plinî o mie de ani; și după acestea trebue el să se deslege puțină vreme.

4. Și am văzut scaune, și au șezut pre ele, și judecată li s'a dat lor; și pre sufletele celor tăieți pentru mărturiea lui Iisus, și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cari nu s'au închinat hiarei, nici chipului ei, și n'au luat semnul pre fruntea lor, și pre mâna lor; și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți n'au înviat până nu se va sfârșî miea cea de ani. Aceasta este învierea cea dintâiu.

6. Fericit și sfânt este cel ce are parte întru învierea cea dintâiu; preste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos, și vor împărățî cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va plinî acea mie de ani, se va deslegà satana din temnița lui,

8. Și va ieșî să înșele neamurile cele ce sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să'i adune pre ei la răsboiu; al căror număr este ca nisipul mării.

9. Și s'au suit pre latul pământului, și au încunjurat tabăra sfinților, și cetatea cea iubită; și s'a pogorît foc dela Dumnezeu din cer, și l-a mâncat pre ei.

10. Și diavolul cel ce îi înșelà pre ei, s'a aruncat în iazărul cel de foc și de piatră pucioasă, unde este hiara și prorocul cel mincinos, și se vor chinuî ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văzut scaun alb mare, și pre cel ce ședeà pre el, de a cărui față a fugit pământul și cerul; și loc nu s'a aflat lor.

12. Și am văzut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu; și cărți s'au deschis; și altă carte s'a deschis, care este a vieței; și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor.

13. Și marea a dat pre morții cei dintr'însa; și moartea și iadul au dat pre morții cei dintr'înșii; și s'au judecat fiecare după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s'au aruncat în iazărul cel de foc. Aceasta este moartea cea a doua.

15. Și oricare nu s'a aflat scris în cartea vieței, s'a aruncat în iazărul cel de foc.

CAP. 21.

Cer și pământ nou. Ierusalimul cel de sus. Cuvintele celui ce șade pre Scaun. Ingerul ce măsură cetatea sfinților.

Și am văzut cer nou și pământ nou; că cerul cel dintâiu și pământul cel dintâiu au trecut, și marea nu mai este.

2. Și eu Ioan am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorându-se dela Dumnezeu din cer, gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am auzit glas mare din cer zicând: iată, cortul lui Dumnezeu cu oamenii, și se va sălășluî cu ei, și ei vor fi noroade ale lui, și însuș Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu al lor.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor; și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult; că cele dintâiu au trecut.

5. Și au zis cel ce ședeà pre Scaun:

20. *1.* Apoc. 1, 18. *2.* Apoc. 12, 9. *4.* Dan. 7, 9. *5.* Is. 26, 14. *6.* Apoc. 5, 10. *8.* Ez. 38, 2. *9.* Ez. 39, 6. *10.* Apoc. 19, 20; 14, 10. *12.* Apoc. 3, 5; Fil. 4, 3. Dan. 7, 10 *13.* Is. 26, 19. *14.* Apoc. 6, 8; 1 Cor. 15, 26. *15.* Mat. 25, 41.

21. *1.* Is. 65, 17; 2 Petr. 3, 13. *2.* Gal. 4, 26. *3.* 2 Cor. 2, 16; Is. 37, 28. *4.* Apoc. 7, 17; Is. 35, 10. *5.* Apoc. 4, 2; Is. 43, 19; 2 Cor. 5, 17.

. le fac nouă. Şi îmi zice .ie, că cuvintele acestea a-.te şi credincioase sunt.

.. Şi mi-a zis mie. S'a făcut. Eu .unt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. Eu celui însetat voiu dà în dar din isvorul apei vieţei.

7. Cel ce va birui va moşteni toate; şi eu voiu fi lui Dumnezeu, şi el va fi mie fiu.

8. Iar celor fricoşi şi necredincioşi şi păcătoşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi curvari şi fermecători şi închinători de idoli şi tuturor celor mincinoşi, partea lor în iazărul cel ce arde cu foc şi cu piatră pucioasă; care este moartea cea a doua.

9. Şi a venit către mine unul din cei şapte îngeri, carii aveau cele şapte cupe, care erau pline de cele şapte rane cele mai de pre urmă, şi a grăit cu mine, zicând: vino, să'ţi arăt ţie muierea, mireasa Mielului.

10. Şi m'a dus pre mine în duh într'un munte mare şi înalt, şi mi-a arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, pogorându-se din cer dela Dumnezeu,

11. Având slava lui Dumnezeu, şi luminătorul ei asemenea cu piatră prea scumpă, ca, cu piatra iaspis, ce este ca cristalul;

12. Şi având zid mare şi înalt, având porţi douăsprezece, şi la porţi îngeri doisprezece, şi nume scrise deasupra, care sunt cele douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israil;

13. Despre răsărit porţi trei; despre miazănoapte porţi trei; despre miazăzi porţi trei; şi despre apus porţi trei.

14. Şi zidul cetăţei avea temelii douăsprezece, şi într'însele numele celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Şi cel ce vorbià cu mine avea trestie de aur ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidul ei.

16. Şi cetatea este în patru colţuri, şi lungimea ei este atâta cât şi lăţimea; şi a măsurat cetatea cu trestiea, la stadii de douăsprezece mii. Lungimea şi lăţimea şi înălţimea ei întocma sunt.

17. Şi a măsurat zidul ei, de o sută patruzeci şi patru de coţi, măsură a omului, care este a îngerului.

18. Şi erà zidirea zidului ei, iaspis; şi cetatea, aur curat, asemenea sticlei cei curate.

19. Şi temeliile zidului cetăţei erau cu toată piatra scumpă împodobite. Temeliea cea dintâiu, iaspis; a doua safir; a treia halchidon, a patra smaragd;

20. A cincea sardonix; a şasea sardion; a şaptea hrisolitos; a opta viril; a noua topaz; a zecea hrisoprasos; a unsprezecea iachint; a douăsprezecea ametist.

21. Şi cele douăsprezece porţi erau douăsprezece mărgăritaruri; fiecare poartă erà dintr'un mărgăritar; şi uliţa cetăţei erà aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Şi biserică n'am văzut întru dânsa; că Domnul Dumnezeu atotţiitorul este biserica ei şi Mielul.

23. Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca să lumineze întru ea; că slava lui Dumnezeu o a luminat pre ea, şi luminătorul ei este Mielul.

24. Şi neamurile celor ce se mântuesc întru lumina ei vor umblà; şi împăraţii pământului aduc slava şi cinstea lor întru dânsa.

25. Şi porţile ei nu se vor închide ziua; că noaptea nu va fi acolo.

26. Şi vor aduce slava şi cinstea neamurilor întru dânsa.

27. Şi nu va intrà întru dânsa tot ce este spurcat, şi face spurcăciune, şi minciună; fără numai cei scrişi în cartea vieţei Mielului.

CAP. 22.

Râul cel limpede ieşind din Scaun. Vedenia Apostolului vrednică de credinţă. Hristos Dumnezeul prorocilor şi stăpân al tuturor. Porunca de a propovedui Apocalipsa. Chemarea arătărei cei slăvite a lui Hristos. Blestem asupra celor ce vor strică această carte.

Şi mi-a arătat mie râu limpede al apei vieţei, luminos ca cristalul, ieşind din Scaunul lui Dumnezeu şi al Mielului.

6. Apoc. 1, 8.
7. Apoc. 2, 26; Zah. 8, 8; Evr. 8, 10.
8. Apoc. 22, 15. *9.* Apoc. 15, 1; 6, 7; 19, 7.
10. Ez. 40, 2. *11.* Ez. 48, 35.
12. Ez. 48, 31. *14.* Efes. 2, 20.
15. Ez. 40, 3. Zah. 2, 1.

19. Eş. 28, 17; Is. 54, 11. *21.* Apoc. 22, 2.
23. Apoc. 22, 5; Is. 60, 19.
24. Is. 60, 3. *25.* Is. 60, 11; Apoc. 22, 5.
27. Fil. 4, 3. Ioil 3, 17.
22. *1.* Ez. 47, 1, 12; Zah. 14, 8.

2. În mijlocul uliței ei, și a rîu-
lui de o parte și de alta, lemnul
vieței, făcând roduri douăsprezece,
în fiecare lună dându'și rodul său;
și frunzele lemnului spre sănătatea
neamurilor.
3. Și tot blestemul nu va mai fi
acolo; și Scaunul lui Dumnezeu și
al Mielului vor fi într'însa; și slu-
gile lui vor slujî lui;
4. Și vor vedeà fața lui și nu-
mele lui pre frunțile lor.
5. Și noapte nu va fi acolo; și
trebuință nu au de făclie, și de lu-
mina soarelui; că Domnul Dumne-
zeu îi luminează pre ei; și vor îm-
părăți în vecii vecilor.
6. Și mi-a zis mie: aceste cuvinte
sunt credincioase și adevărate; și
Domnul Dumnezeul sfinților proroci
au trimes pre îngerul său să arate
robilor săi cele ce trebue să fie de-
grab.
7. Iată viu degrab; fericit este cel
ce păzește cuvintele prorociei căr-
ței acesteia.
8. Și eu Ioan cel ce văz și auz
acestea. Și când am auzit și am vă-
zut, am căzut să mă închin înain-
tea picioarelor îngerului ce îmi a-
rătà mie acestea.
9. Și îmi zice: vezi, nu; că dim-
preună cu tine rob sunt, și cu fra-
ții tăi prorocii și cu cei ce păzesc
cuvintele cărței acesteia; lui Dum-
nezeu te închină.
10. Și îmi zice: să nu pecetluești
cuvintele prorociei cărței acesteia;
că vremea aproape este.
11. Cel ce face strâmbătate, mai
facă strâmbătate; și cel ce se spur-
că, mai spurce-se; și cel drept, mai
facă dreptate; și cel sfânt, mai sfin-
țească-se.
12. Iată viu degrab; și [illegible]ste
este cu mine, ca să dau [illegible]
precum va fi fapta lui.
13. Eu sunt Alfa și Omega, în[illegible]
putul și sfârșitul, cel dintâiu și c[illegible]
de pre urmă.
14. Fericiți cei ce fac poruncile
lui, ca să fie stăpânirea lor preste
lemnul vieței și pre porți să intre
în cetate.
15. Iar afară câinii și fermecăto-
rii și curvarii și ucigașii și închi-
nătorii de idoli și tot cel ce iube-
ște și face minciună.
16. Eu Iisus am trimes pre înge-
rul meu ca să mărturisească vouă
acestea în biserici. Eu sunt rădă-
cina și sămânța lui David, steaua
cea strălucitoare și de dimineață.
17. Și duhul și mireasa zic: vino.
Și cel ce aude să zică: vino. Și cel
însetat să vie. Și cel ce voește, ià
apa vieței în dar.
18. Că mărturisesc la tot cel ce
aude cuvintele prorociei cărței ace-
steia. De va adăogà cinevà la ace-
stea, va pune Domnul Dumnezeu
preste el toate ranele cele scrise în
cartea aceasta;
19. Și de va scoate cinevà din
cuvintele cărței prorociei acesteia,
va scoate Dumnezeu partea lui din
cartea vieței și din cetatea cea sfân-
tă și din cele scrise în cartea a-
ceasta.
20. Zice cel ce mărturisește ace-
stea: așà, viu curând, Amin. Așà,
vino, Doamne Iisuse.
21. Darul Domnului nostru Iisus
Hristos cu voi toți, Amin.

---

2. Apoc. 21, 21. *3.* Zah. 14, 11.
4. Ps. 16, 15. *5.* Apoc. 21, 25; Ps. 35, 9.
7. Apoc. 3, 11; 1. 3. *8.* Apoc. 19, 10.
9. Mat. 4, 19.
10. Dan. 8, 26; Apoc. 1, 3; Fil. 4, 5.
11. 2 Tim. 3, 13.

12. Apoc. 3, 11; Rom. 2, 6.
13. Apoc. 1, 8; 2, 8; 21, 6; Is. 41, 4; 44, 6
48, 12. *15.* Apoc. 21, 8; 1 Cor. 6, 10.
16. Apoc. 1, 1, 2; Apoc. 5, 5; Is. 1[illegible] 10;
Rom. 15, 12; 2 Petr. 1, 19.
17. Apoc. 21, 6; Is. 55, 1; Ioan 7, 37.
19. A doua Lege 4, 2; Fil. 4, 3.
20. Apoc. 1, 7.

SFÂRȘIT ȘI LUI DUMNEZEU SLAVĂ.

